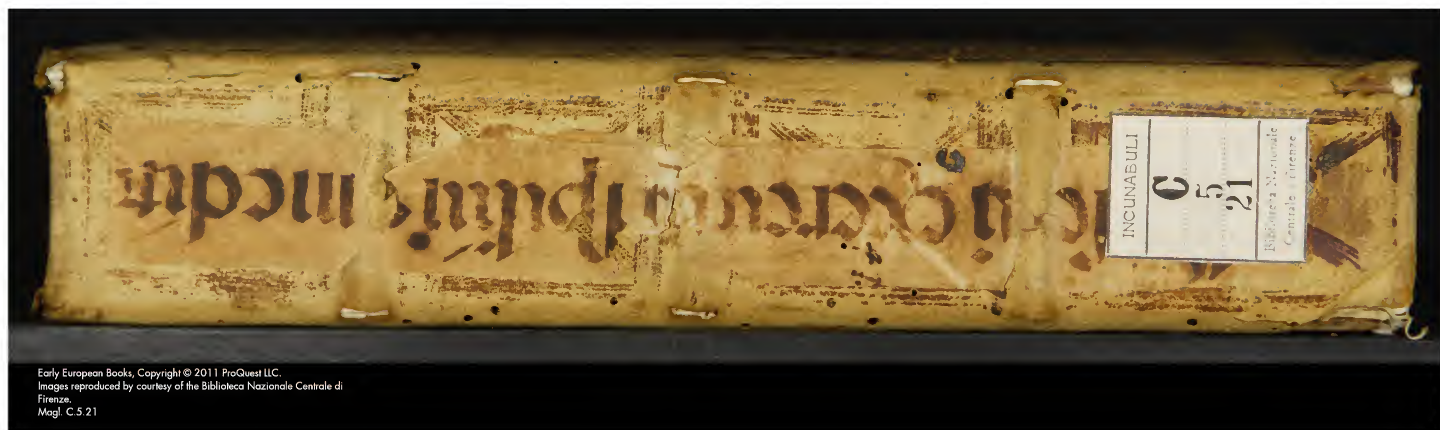

INCUNABULI
C
5
21
Biblioteca Nazionale
Centrale Firenze

Johannes de Brutellis
H. *13995

Il carattere G 63 - b - IFT. 2222
[illegible] - [illegible] - [illegible]
[illegible]
[illegible]

8

…licem suis· sed in omni
…one· cum gratiarum actione·
…escant apud dm̄· Et pax
…em sensum· custodiat
…intia sua ras· In xp̄o ihu

cap̄ xiii

…pudica· quęcumque iusta·
…que amabilia· quęcumque
…rius· si qua laus disciplinę·
…didicistis· et accepistis·
…in me· hęc agite· et ds̄

cap̄ xiiii

…dno uehementer· quoniam tandē
…uistis pro me sentire· sicut
…pitiauit e… ratis· non quasi
…to· Ego enim didici· in quibus
… Scio et humiliari· scio et
…et in omnibus institutus sum·
…re· et abundare· et penu…
…ssum in eo qui me confortat·
…ecistis· communicantes

cap̄ xiiii

…hilippenses· quod in prin…
…do· p̄fectus sū a macedonia·
… …micauit in ratione
… soli· quia et tessalom…
… misistis michi· non

…intuitu sui…
…flor… or… …
…c… …anos…
…ad… …ducia…

diaconem· et onesimum

EXPLICIT ARGUME

Grās agimus dō.

I dō et nos ex qua die audiuimus

Quae ē imago dī inuisibilis.

Et uos cum essetis aliquando.

Uolo enī uos scire.

Videte nequis uos decipiat.

Si mortui estis cum xp̄o.

Mortificate ergo.

Induite uos ergo

Mulieres subditae estote uiris. EXPLIC

Rosetū exercitiorū spūaliū et sacrarum meditationū.

Jn quo etiam habetur materia pdicabilis per totū anni circulum.

Nosse volens dictus cur sit liber iste rosetū
Hoc epigrāma breue lector amice nota
Nempe velut circū pacutis sentib9 horrēt
Et tamen eximio flore roseta nitēt
Sic liber aspectu licet horridulus videatur
Precipuos fructus proferet iste tibi.
Vt qꝫ rose primū granoso cortice clause.
Viscere paulatim pandere se qꝫ solent.
Sic cōplexa breui pus hic res carmine qꝫ
Quo melius teneas. latius inde patet.

Florib9 est hisdē duplex gen9. hoc iubꝫ. illō
Cādicat. at dulce fragrat vtrūqꝫ nimis.
Haud sec9 hic suaui nūc mēs ardescē amorē
Nūc candere sacris actib9 instruitur.
Deniqꝫ virtutes sūt effect9 qꝫ rosarū.
Complures. huic qui cōueniunt operi.
Scilicet exornant cōfortant exilarant qꝫ.
Olfactū recreant inualidos qꝫ iuuant.
Carpe rosas igitur q nō marcescere norūt.
Jllas inuenies hoc. mihi crede. libro

hunc librum in numero. Centum. Quinquagesimum Quintū. quem ... elemosinis ... sibi datis fr ... Melcori Manett ... Masinis ... Ricano alias ... flor ... or ... frater franciscus zenus or ... ad ... vicarius. ... anno ... 1505 ad bibliothecam loci sci michaelis ... prope fesulas eiusdem or ... de claramo ... voluit

Prologus cuiusdā canonici reglar̄ in suū rosetū exercitiorū & meditationū

Gaudite me diuini fru
ctus ⁊ quasi Rosa plātata su/
per riuos aquarū fructificate
Eccl'ia.xxxix.ca. Qd ꝟbū ido
vel marie prescribif huic libro
vt initiū quadret appellatōi ⁊
exordiū verbale ꝑ se ferat intē/
tū ei⁹ finale Cōpellatū siqdez
ē collectariū hoc rosetū.⁊ cō/
monētur his ꝟbis dīni fruct⁹. qs nō ab re religiosos
dixerim ad frugē melioris vite: ad exercitia scz pieta/
tis ⁊ apicē theorice vite. qꝫ initia qlitcūqꝫ tradūtur
in h̄ collecto Cui⁹ sapialib⁹ monitꝫ qꝛ pleriqꝫ religio/
si surdastri nō obaudiūt. Jō etiā nō fructificāt. vt scz
vel mētis puritatē aut charitatis (q̄ religiōis fruct⁹
sunt) assequāf feruorē. Sꝫ steriles plerūqꝫ ⁊ aridi ⁊ a
ꝟo deuotiōis fructu pstāt effeti. Qd in religiōis mee
exordio attētius mecū reperēs. imo me sn̄ pietatꝫ ex/
ercitijs (de fructificādo taceo) nec viuere qdē (qm̄ in
talib⁹ vita spūs ē) posse ꝯperiēs. paruillū subijꝫ laborꝫ
ꝑ aggregāda mihi aliqꝫta materia pietatꝫ exertitio/
rū ⁊ deuotiōis. Quā vt cōpendiosioꝛ fierē sub nudis
exactissimisqꝫ ꝟsiculis recollegerā: mihi soli cecinisse
putans Sꝫ miserꝫ me quō nescio collectoriola hec no
stra i man⁹ ceciderūt aliorū. Et en accedētib⁹ exurgen
tibusqꝫ armataꝫ exactissima āmbitione ꝑcuꝫ. ꝯpluri/
umqꝫ hic inde psuasorio monitu ḡndissiāqꝫ obtesta/
tiōe frm̄ maiorū supiorūqꝫ qꝛū repugnare nō fas erat
p̄ceptorijs mādatis. volēs nolensqꝫ lati⁹ hos meos
ꝯgestos versiculos explicare sū coact⁹. Nouerint
ꝑinde oēs si qui forsan hos nrōs dignabūtur legere
labores collectariū istō tm̄ eē opus nō docēs. (Absit
vt hoc p̄sumerē) sꝫ occasionē afferēs solū exercitia et
meditabilia pia cōpendiosius aggregādi Paucissiā
em̄ aut fere nulla nisi emēdicata post meretiū terga
doctorū sunt cōgesta Apū qppe secrat⁹ laborē. passiꝫ
hincinde quedā collegi. q̄ tandē redegi in vnū. dispo/
suiqꝫ in ordinē qndā exercitioꝝ. ac ꝑ fauos digessi cō/
siderationū ⁊ practicarū. vt vel sic vbi necārio exact⁹
erā loq̄. nō aut tedio legētib⁹ essem noui afferēdo ni
hil. Aut saltē ex supfluo post alios locut⁹ viderer Nā
tā etsi hic nouū dicaf nihil. nouo tn̄ hic mō aliorum
ꝯplectūtur dcā. ⁊ eo forsan mō q̄ et lcōri accōmoda/
tioꝛ ꝑiter ⁊ ꝯpēdiosioꝛ extat. Poterit em̄ h⁹ ad istar
⁊ in ceteris religiosus qsqꝫ certā materiā de qlibꝫ re
sub certis ꝯsideratiōib⁹ ⁊ cōpēdiosissimis ꝟsicul' sibi
reddere failiarē. morqꝫ sic in exercitia ꝟtere. qcquid le
gerit. Vn̄ ⁊ in illū finē cōgesta sūt hic varia vt vel exē/
plar suscipiaf q̄ oia vel in pietatis exercitia aut saltē
in deuotiōis meditabilia verti possent. vt ⁊ sic ꝑ sa/
cra exercitia mētis puritas. ⁊ ꝑ deuota meditabilia
feruoꝛ charitatꝫ assequaf q̄ fruct⁹ sunt religiōis oīs.

Qꝫ āt has lucubraciūculas nrās Rosetū inscrip/
serint (ab alijs qppe h̄ inditū ē eis nomē cū innomies
ego eas ⁊ icognitas mallē) nō incōgruis eos causꝫ pu
tē adductos Primū qꝛ quēadmodū Rosarū duo
sūt gn̄a Est eni cui rubēs ardētissimusqꝫ coloꝛ inest.
Est ⁊ albicātib⁹ folijs pallēs. Jta ⁊ hui⁹ opis nri ꝑs
vna (due em̄ ei⁹ sūt ꝑtes) inardescit cōtēplando. Al/
tera pallet pijs exercitijs defatigata Vt sic bēat lcōꝛ
in hoc Rosetū ingressus qd carpat rubentē odoratis
simāqꝫ seu si malit pallidulā. Ceterū germiat oīs
rosa primū inclusa granoso cortice. q̄ mox intumes/
cens ⁊ in virides alabastres cōsurgēs paulatī dehisꝫ
cit ac sese pandit. Ad quē etiā modū oīs fere nrā sn̄ia
p̄mū exiguis iclusa carmibus. versiculisqꝫ cōstricta.
mox āplioꝛ fit ⁊ in articulos cōsurgēs odoratioꝛes lō
ge latiusqꝫ sese pādit Que ⁊ res potissimū me ad/
duxit vt versiculos interexerē. nō vt oblectarē lectorem
verū vt totū robur (si qd tn̄ inest) breui carmīe collec
tū possit facile meminisse. Metra nāqꝫ vt aiūt iuuant
aios cōprendūt plurima paucis. ⁊ alijs innūeris vti
litatib⁹ p̄gnāt. Postremo nec hocce nrm̄ rosetū a
virtutib⁹ rosarū putari alienū Cū ⁊ medicas artes lā
guēti aie p̄beat. tepōris ⁊ cecitatis lāguoribus suc/
currens Nec spine huic roseto desūt. Veri⁹ em̄ spia
qꝫ frutice nascitur rosa. Jta ⁊ hic materia pietatꝫ nō
imerito cōꝑanda rosis rudis actis ipura ⁊ asꝑa tra/
dif quasi qbusdā spinis Satiōe insitiōe. ceteris quo
qꝫ h̄ rosetū cōgruit cū rosis. Nā vt reliq̄ p̄tereā Ro
sa plinio teste nec pinguib⁹ seri vult nec argillosis cō/
tenta rarꝫ. ⁊ ꝑpe ruderatū agꝝ amat. Jta ⁊ h̄ nrm̄
rosetū ꝑuul' tm̄ ⁊ rudib⁹ ē collem̄ nouellis fructib⁹ di
uinis vt i hmōi se exercēdo qi rose fructificare possēt
Huc ꝫ p̄coꝛ o iuuenes ꝯcurrite. carpite flores Cādida
nā rubeis sē h̄ ꝑmixta roserꝫ Nō latꝫ h̄ ꝑpēs ꝑcul hic
ē oē venenū Cur spnēdo rosas saliūcā carpitꝫ agri ⁊ c̄
Vos āt ⁊ o doctissimi qqꝫ si forsan i man⁹ vrās h̄ la
boꝛ me⁹ venerit. vos ꝑ vrā hūanitate oratos velit vt hu
milē e⁹ tenuitatē tolerātꝫ feratꝫ ⁊ p̄clara illa vrā igēia
maris arduissimisqꝫ studijs assueta. sinite paulisper
ad hūiliora hec dēiecti Et si qppiā videbif ad rē bn̄ di
ctū a vob ꝯꝑbatū fiet validi⁹. Ad id ꝟo qd mi⁹ q̄drat
bēignā afferte limā. Nō ei pudebit vnqꝫ a sapiētib⁹
emēdatū iri. Protestoꝛ qꝫ corā vob nō eē mee in/
tētiōis aliqd velle dicere asserere vl' affirmare aut ꝑti
naciter defēdere i h̄ collectario qd fidei catholice dtez
miatōi scē eccl'ie quōlibꝫ obuiet vl' pias aures offen/
dat. Si ꝟo ꝑ incōsideratōeꝫ igrātiā. vl' alia q̄cūqꝫ cā
tl'e aliqd ꝯtigat. reuoco ⁊ q̄si nō dcm̄ hrī volo. sꝫ ḡciꝫ
ens me hūil'r vrē correctōi ⁊ oiꝫ qꝛ ē errātes dirige
re ⁊ deuios ad viā ꝟitatꝫ rducere Tm̄ bēiuoli sint le
ctores ⁊ n̄ calūniosi veniā dātes sꝫ ope scabro ⁊ ipfcō
qm̄ vexatio sola h̄ rdēpta ē. dein̄ qm̄ ꝯ vl' p̄t volūtatē
nrāꝫ n̄ a me sꝫ ab alijs vulgatū est atꝫ editū op⁹ istud

antasmata i cõtẽplatõe vitãda c xxxix

Audere dẽmꝰ sup passiõe xpi c lxiij.

Abitus ḋtutū q̄les et quō i xp̄o c li.

Ierarchiaꝝ āgelicaꝝ distictio cc xxix

Non offendātur beniuoli lectores si qua signata sunt in hoc indice nō plene psecuta Offerre eiñ h̄ materiam solū voluimus z dare occasionem pauciꝭ multa congerendi.

Dominꝰ dabit verbū euāgelizantibus virtute multa. p̄s. lxvij.

d Possemus q̄z ꝛ ꝓ verbi dei p̄dicatoribus
ex hoc collectariolo nrō inducilū colligere
tabellarē ꝑ totū annū seu de tp̄e vel de sanctis p̄dica
re volent vt sꝑ copiosa eis materia adesset Quāq̄z nū
quā ꝓ verbi dei tractatoribus. sȝ ꝓ paruul' ꝛ deuot; i
cellis delitescētibꝫ collecta sit materia ista. Ueꝝ qm̄
nōnulli ex his q̄ v̄bū dei i ppl'o tractare hn̄t: his stu/
pēda eoꝝ dignatiōe affici videt̄. paucis occasionē dabi/
mꝰ vt abūdā sibi mat̄iam pro oī tp̄e ꝯgerere poterit
ex hijsce collectis nostris.

Dn̄ica enim prima aduētꝰ Si quis sup ep̄l'a
diei p̄dicare volet Que scribit̄ Ro. xiij. c. Sciētes q̄a
hora ꝛc̄. abūdantissima materia ex his offert̄ Si eīm
sup initio ep̄l'e cōmōere velit vt surgāt a sōno torpo/
ris ad bōa opa ꝓ materia poterit assumere inductia
illa feruoris. q̄ hn̄tur Folio. ij. lrā D ꝑ totū. Et ꝯtrio
dehortari a sōno torporis ꝛ accidie. vn̄ hēt̄ fo. c xxij. e f
Et poterit ista tractare ꝑ locos gn̄is ꝯlibatiui. fo.
Q; si sup medio ep̄l'e ꝓcedere vol; ꝛ cohortari ad
abijciēda opa tēbraꝝ ꝛ induēda arma lucis Copiosā
ꝑit ꝛ ꝺuotā materiā hȝ i ꝺstructo. vitioꝝ fo. cxi. ꝑ to.
Q; si finē ep̄l'e tractare vol;. s. Sȝ induimi d. ie. xp̄z
dicere poterit. xp̄s quō iduēdꝰ. ꝛ cur seq̄ndꝰ fo. c xlv d
Itēq̄z c xlvi. f. Q; si aliq̄ de tp̄e aduētꝰ ꝛ alijs tp̄ibꝫ
q̄ eccl'ia colit p̄mittere volet Require fo. c ij. D. Aut
si dicere volet q̄lia exercitia in aduētu dn̄i sūt assum̄
da. Fo. c ij. E. ꝛ sic de alijs Q; si sup euāgelio disse
rer̄ malit Et dicere de aduētu in carnē ꝛ qualia illum
p̄cesserunt ꝛ de circūstantijs Deuotā hȝ materiaȝ in
meditatiōe dn̄ice incarnatiōis Folio. c xxxix. E ꝑ to/
tum Item si dicere volet cur carnē assumpsit ꝛ q̄lē
lxix. G. Itemq̄z lxix. H. i. k ꝛc̄ ꝑ totū. Aut quō
a patribꝫ desideratꝰ fo. lv. D Itē quō optatꝰ p̄figura
tꝰ. ꝓphetatꝰ. c lxxiiij. Itē. lxx. P Q Et hec oīa tra
ctari poterint ꝛ ꝓlongari locis gn̄is deliberati Lo
cis itē gratitudinis. Q; si de sp̄uali aduētu dicere
malit nō minꝰ hic copiosa materia occurrit Sup v̄
bo Dicite filie syon ꝛc̄. Sicut de aduētus dn̄i i mētē
qualitate. xxxiiij. c Item de mō aduētus Quō illi oc/
currēdū. apparādū ꝛ hmōi multa. ibidē ꝑ totū De
fructu itē ꝛ efficacia sp̄ualis aduētus ibidem

Dn̄ica secūda aduētꝰ Si quis sup episto/
la aliq̄d dicere velit que scribit̄ ad Ro. xv. c. Quecun
q̄z scripta sūt ꝛc̄ De scripturis dicere p̄t ex regiōe scri
pturaꝝ. folio cc liiij. Itēq̄z. c xcij.. S. Aut. de pacia
folio. c xxiiij. ꝑ totū Itēq̄z. c xcvi. r Seu ꝺ sp̄uali cōso
latiōe. de q̄ folio c xx. ꝑ totū H. It; q̄z c xxi. R.
Sup euāgelio āt Erunt signa Luce. xxi. abun/
da materia ē nimis scȝ De aduētu dn̄i ad iudicium
De eiꝰ an̄cedētibꝫ cōcomitātibꝫ subseq̄ntibꝫ ꝛ ꝯplu/
ribꝫ alijs De q̄bꝫ in regiōe iudiciali folio cc lxiij. Que
prolōgari ꝛ tractari poterint locis auctionū ꝛ āplifi/
catiuis Qui habent̄ folio

Dn̄ica tertia aduentus Sup ep̄l'a. Sic nos
existimet ꝛc̄. i. Cho. iiij Dicere licebit de q̄litate ꝛ disci
plia ministroꝝ dei. fo. vi. T Itēq̄z c xlv. c. Itē c xcviij
L Aut dicere poterit Quō hō dȝ iudicare ꝛ examiare
seip̄m. folio. xci. E ꝑ totū Itēq̄z cc xlviij. R Aut de
signis grē Sup verbo Nihil mihi ꝯsciꝰ sū. folio. xxx
V x. Uel dicere p̄t de aduētu dn̄i in iudiciū quō
iudicabit. folio cc lxiij Euangeliū āt dn̄ice huiꝰ est
Mat. xi. Cū audisset iohēs Ubi dicere poterit de p̄/
cursione Joan. in lymbū De lymbo. fo. cc xxxiiij. E.
Aut de dignitate ꝛ p̄stantia Joan. bap. cc xxxviij.
Uel de aduētꝰ sp̄ualis efficacia ꝛ signis. fo. xxxviij. y
ꝑ totū. Aut de desiderio aduētꝰ dn̄ici Et cur desid
rādus ibi V per totū

Dn̄ica q̄rta De ep̄l'a Phil'. iiij. Gaudete i
dn̄o Differere licebit Quō in dn̄o gaudendū De mul/
tiplici gaudio ꝛ varijs gaudioꝝ cau. fo. cc. xiij. ꝑ to.
De gratijs sp̄ealibꝫ c. xciij. B. Itē de Orōne. obse
cratione. grāꝝ actiōe De q̄bꝫ singul' abūda ē materia
vt patet ex registrali tabella. De euāgelio āt si
dicere malit. qd est Joan. i. Miserūt iudei ꝛc̄ Dicere
poterit Quō sp̄ualiter nūcios desiderioꝝ mittemus
ad xp̄m vētuꝝ. vt dȝ fo. xxxiiij. ꝑ totū. Itemq̄z
Aut dicere poterit Sup v̄bo Tu quis es oēm illaȝ
materiā de regiōe ꝓpria ꝛ ꝑsonali. folio. cc xlvij. Aut
sup verbo Nō sū ꝺ humilitate. Unde multa materia.
folio. xxiiij. A ꝑ totū.

In festo āt dn̄ice natiuitatis Habes integruȝ
rosariū ꝯplectēs materiā multā nimis. fo. c iiij. Aut
procedere poteris sup verbo. Sic deꝰ dilex ꝛc̄. foli. c.
lxxxvi. G. Itēq̄z de exercitio natalis. folio. L. ij
Aut ex meditatiōe dn̄ice incarnatiōis fo. c xxxix. E.
Uel sup passu Uerbū caro fc̄m. qualis caro ꝛ q̄re fo.
lxix. l. Itemq̄z lxx. M Aut de amore dei ex inflam
matorio Quō frater noster. folio

In festo scōꝝ stephāi Johis Innocētū ꝛ q̄rūli/
bet scōꝝ facile mat̄ia sumi p̄t ex meditabilibꝫ, ꝺ mar
tyribꝫ. apl'is ꝛc̄ Applicādo gn̄alia illa in sp̄eali Aut
dicere poterit Quō scōꝝ festa ꝛ q̄re venerāda. Qua/
lia exercitia assumēda. folio. c v. ꝑ totū Itē Quō eoꝝ
auxilia iplorāda. fo. cc xxiiij. D

In circūcisione dn̄i dicēdū de sanguis xp̄i effusi
one. Un̄ multa cōsiderabilia fo. lxiij. S t. ꝑ totum.
Itēq̄z de nōis iesu ꝛ xp̄i q̄litate ꝛ interp̄tatōe cc. viij
T. v. x. Itē de ꝓpositoꝝ innouatiōe cū nouo anno.
folio c. ij. L. Hoc mō sup singulis dn̄icis ꝛ festis
materia ml'ta p̄dicabil' poterit aggregari Sȝ suf
ficiat nobis occasionē boꝝ studiof āministrasse qui
hec ꝓ puulis collegimus tm̄. ne arrogātie arguamur
si ꝓ p̄dicatoribꝫ doct; hec igerere velle videamur.

Qm̄ prolixitas tediū est mr̄. gēitrix fastidiū ꝛ ori
go ꝯtēptus ne proliri videamur. diuisimꝰ collectari
um h̄ in ꝑtiales ꝑtes ꝛ tractatꝰ Quorū cōtēta sūma
rie hic sūt ꝑnotanda. Reficiť em̄ lectoris intētio. sci
to librorꝝ cōtēto ꝛ termio. quēadmodū fatigatꝰ via
tor viso hospitio In primis itaqꝫ due sunt ꝑncipa
les huiꝰ Roseti ꝑtes. ꝭm ꝙ due sunt res. (teste diuo
prē Aug.) q̄bꝫ innitiť oīs tractatio scripturarꝝ. Mo
dus scꝫ inueniēdi q̄ exercēda sūt aut meditāda Mo
dusqꝫ dilatādi ꝛ efficaciter tractandi iam inuēta

Prima itaqꝫ ꝑs est de inueniēda exercitiorꝝ ꝛ sa
crarū meditationū cōpendiosa materia. Et ꝭm hoc
duplicis vite genꝰ actiue ꝛ ꝯtēplatiue i duas ꝑtes se
cta. vt seu cuꝫ Martha q̄s agere volet. seu ꝯtēplari
cū maria magdalena malit vtriusqꝫ hic ei virtutis
fomentū ꝑatum. prestoqꝫ assit. Prima est de exer
citijs actiue vite Altera de meditabilibꝫ ꝯtēplatiue
Et cuiusqꝫ huiꝰ ꝑtis quattuor sunt distinctiōes prin
cipales.

Prima distinctio ꝑme ꝑtis agit de exercitijs ī ge
nere ꝛ q̄tidiāis ꝯplectēs subiectos titl'os seu libellos

Secūda distinctio de exercitijs agit dn̄icalibꝫ ꝛ fe
storū in gn̄e Et sūt hi eiꝰ subdiuisi tituli seu libelli

Tertia distinctio est de exercitijs interiꝰ ꝛ mētis
reformatione cōplectens vnicum titulum

Quarta distinctio agit de insertiōe virtutū vnico
eq̄ titulo cōtenta q̄ dicitur Profectoriū virtutū. titu
lus decimꝰ octauꝰ. folio. C xx. Et hic modꝰ ē de exer
citijs externis ꝛ internis prime partis

Altera ꝑs agens de meditabilibꝫ eq̄ cōplectiť qua
tuor subdistinctiōes cū annexis sibi libellis
Cuius ꝑma distinctio agit de meditatiōe ī gn̄e ꝛ me
ditabilibꝫ de deo. Et cōtinet titulos istos

Distinctio secūda meditabilia hꝫ de virgīe maria
complectens Rosaria multa vtꝫ ex registrali tabula
ꝛ est titulus. xxiiij. Folio. CC.

Distinctio secūde ꝑtis tertia ꝯtinēs de sanctis in
genere ꝛ de singulis ordinibꝫ in spē meditabilia com
plectēs titulos istos

Distinctio secunde partis quarta de regionibꝫ ha
bet meditabilia cōtinens titulos istos.

Exercitabar
⁊ scopebam
spiritũ meũ
ps̄.lxxvi Desi-
derãti in ꝑmis
spiritũ ad yma
ginem dei cõdi
tũ a hierusalez
in hiericho de-
lapsum origina
li iusticia. digni
tate . puritate
spoliatũ. rescul
pere reformare atꝫ i priorem restituere gradũ. ope
repreciũ erit purgatiuis primũ exercitijs exemplo
clarissimi prophete dauid a vicijs ⁊ corruptis affec
tibꝫ eundē spiritũ. scopere purgare castigare. Cui
nimirũ studio magnope subseruiēt sequētes trac-
tatuli In quorũ prima pte actiue vite rudimenta
ad instar lie primo nuptui tradite ꝯstituũtur. De
quibꝫ profecto rudimentis seu exercicijs nõnulla ĩ
gñe compendio primo dicenť videlicet

De ipsis exercitijs ⁊ exercitantiũ qualitatibꝫ
De feruoris incitamentis ⁊ ꝓficiendi medijs
De medijs directiuis ⁊ ꝓmotiuis

De ipsis exercitijs religiosoꝝ. Caplʒ. ꝑmũ.

Circa primũ videlicꝫ circa ipsa exercicia ⁊
sese in eis exercitantiũ qualitatibus no
tanda sũt tria
scilicꝫ
Certorũ exercitiorũ vtilitas
Exercitantiũ q̄litas
Exercitiorũ modalitas

A Circa primũ sciendũ qꝫ ex certis exercitijs as-
sumptis fructus multiplex ꝓfluit qui exercitantez
nõ modo ad exordiendũ sedꝫ ad continuandũ cer-
ta exercicia allicere ⁊ exercitare debeat. vt sequens
insinuat versiculus

Euades. stabilꝰ. ferues. scis. ꝓficis ⁊ plꝰ

Primus itaqꝫ fructꝰ certoꝝ exercitiorũ ē vagaꝝ
sterilũ malarũ cogitationũ ⁊ affectionũ euasio vł
vitatio quibꝫ plerũqꝫ afficiũtur homines nullo ad
manũ habito freno mobilem animũ restringētes
Cum eñ sensus ⁊ cogitatio cordis hũani in malũ
prona sint ab adolescentia sua (genef viij.) ĩpossi
bile est in statu nature lapse ad priorē dignitatē for
nicantē a deo animũ renocare nisi gracia duce cer
tis virtuosꝭ exercitijs sese rationalis natura indue
rit Huic alludit abbas serenꝰ in collationibꝫ patꝝ
Aia naturaliter inqens nunq̄ꝫ potest cõsistere ocio
sa. sed necesse est eam propa mobilitate discurrere
nisi prius habeat aliqđ fixũ vbi suos exerceat mo-
tus Sine istis quoqꝫ exercitijs certis vt quidam se
num ait aia efficieť quasi q̄drigemina porta. qua
quicũqꝫ volet intret vł exeat te nesciente

Scđus fructus notatur in versu cũ diciť sta-
bilis Ex actibꝫ eñ frequēter iteratis teste pħo gña
tur habitꝰ qui tandē ꝟgit quodãmodo in naturã.
ita certis exercitijs passim iteratis stabiliť animꝰ
ad magnifice ⁊ expedite agendũ Certis ait seneca
ingenijs imorari oportet ⁊ enutriri si velis aliquid
trahere qđ in animo sedeat Nusq̄ꝫ est qui vbiqꝫ est
⁊c. Qui eñ nihil determinati exercitij sibi assumũt
tot recipiũt de suis exercitijs cõsilia quod viderit a
liorũ facta. hodie in hoc. cras in illo se exercentes .
fluidi ⁊ vagabũdi semꝑ Et ideo sicut in tractatu cu
ius titulus est homo quidã diciť paꝝ aut nihil pro
ficiũt Qđ etiã in collationibꝫ patrũ valde dissuadeť

Tercius fructꝰ notatur in versu cũ diciť. ferues
Cum eñ certa habueris exercitia cõscripta siue or
dinata. ferues ad ea implenda ⁊ vereris ꝑ torporē
omitetre que semel a te per feruorē sũt assumpta.
Hinc solēt boni religiosi habere certa exercitia sin
gulis tꝑibꝫ ⁊ actibꝫ accõmoda ne a spũali profectu
torpeãt sed per huiusmõi sese coartãdo ad spũalez
profectũ magis magisqꝫ incalescant Sicut enim
(iuxta iacobum carthusiensem) tepiditas ⁊ frigidi
tas mentꝭ causanť ex remissa negligentia spiritua
liũ exercitioꝝ sic affectio suauis (habitualis aut ac
tualis) causatur ex sedula continuatiõe exercitio-
rũ spiritualiũ tam ad aiam q̄ꝫ ad corpus pertinen
tiũ sine aliqua remissione quemadmodũ in Oculo
religiosorũ declarat. Quartus frcũs notatur
ibi. scis Per certa eñ exercitia facilꝰ ꝑuenis ad tui
cognitionē vt scilicet scias q̄tuꝫ ꝓficias vł defici-
as. quantũ procedas vel retrogrediaris Si deni-
qꝫ primũ feruentius ⁊ strictius exercicia seruauerꝭ
q̄ꝫ postmodum. Quintus frcũs notatur ibi.
proficis plus Magis eñ proficit ⁊ meretur ex rec
ta intentione modeste ⁊ ſm ordinem operans q̄ꝫ q̄
multa ⁊ difficilia sine certa animi destinatione in
vagũ operatur Magis ait noster Thomas kem
pis . prodest vna ordinata actio sapientis q̄ꝫ mul-
tus ⁊ inordinatus labor insipientis Ecce q̄ꝫ copio
sus fructus his qui certis exercitijs animũ dare cõ
tendũt manet ⁊ accrescit.

De exercitantiũ qualitate Membrũ scđm

n Unc de scđo scilicet de exercitantiũ qualita
te paucis est agendũ Non eñ passim õnes
eque exercicijs sunt apti Quod isaias pre-
uidit cũ dixit Que eñ docebit scientiã ⁊ quem itelli
gere faciet prudentiã. Et seqť Ablactatos a lac- B
te auulsos ab vberibꝫ Uñ hec cõditiões iuxta quen
dam sunt necessarie exercitari volentibꝫ.

Sit pur9. spernēs. vacu9. feruēs. moderat9

Primo oim opȝ exercitare volentē purꝝ esse a crimine Cor em̄ impurū nō est susceptiuū sci spūs influxus. Scdo oportet vt spernat delectationes carnis fugiens risus multiloquia ꝛ ꝯsolationes quasqȝ terrenas. Delicata est em̄ consolatio diuina nec datur admittētibꝫ alienā Et fm beatū Augustinū Si anim9 habet vn̄ delectet extrinsec9 intus sine cōsolatiōe manet Sic nō pluit māna nisi pri9 deficiente farina egipciaca Tercio oportȝ a curis externis ꝛ supfluis animū esse expeditū vt vas vacuū sui cordis grē dei offerre possit. Quarto feruorem pficiendi oportet vt assumat exemplo iacob pro rachel seruientis. ac caumata solis. hyemisqȝ frigora pre amoris magnitudine nō sentientis. aut certe q̄ȝpatientissime ferentis. Sit qȝ feruens in exercitijs colligendis. in collectis obseruādis. ne etiā minima exercitia intermittat Qui em̄ minima neglexerit paulatim decidet obliuiscetur qȝ maiorū Postremo moderat9 sit oportet vt scilicet discretionē habeat in assumēdis exercitijs ꝛ pagendis. ne scilicet aut nimietate grauent aut idiscretione a fine retardent Aliter em̄ de fine ꝛ aliter de medijs ad finem est agendū vt docet in tractatu illo Btūs vir Sic em̄ charitas q̄ est exercitiorū finis est obfuanda vt media exercitia (que pro ea habenda sunt instituta) cōtra eum fm Bernardū nō militent Et hec de cōditiōibꝫ exercitantiū ꝛc.

Membrū terciū.

De exercitiorū modalitate qualia scilicet erūt

C [i]Am tercio de exercitiorū modalitate est videndū qualia videlicet erūt exercitia ipsa. Non enim licȝ passim queqȝ exercitia assumere nisi fm exemplar priorū patrū sint formata. Iuxta illud Fac ōnia fm exemplar quod tibi monstratū est in mōte. Obfuabant āt patres quasdam cōditiones in suis exercitijs que et in nostris sunt obseruande Et sunt hec

Cōcors. cōsultū. moderatū. congruat et stet

Erūt em̄ in primis bona exercitia diuinis scripturis scōꝝ dictꝭ ꝛ prm̄ exēplis cōcordia Semel em̄ iuxta Job in scpturꝭ loqt de9 ꝛ scdo idipȝ nō repetit scȝ ꝯ scripturas Itaqȝ q̄cq̄d scripturꝭ dissonū nō immerito (etiā si bonū appeat) suspectū Scdo qr plures sūt. scripturas ad suū sensuȝ retorquentes: hinc expedit vt hoī illuiato exercitia sua exponat ꝛ eū consulat sup eis Vn̄ q̄dā Ante ōnia inqt illō q̄rant ꝛ faciāt xp̄o ihū fuire volentes. vt ꝛ modos ꝛ loca ꝛ mores ꝛ istitutiōes sibiipsis cōueniētes eligāt p spūaliū prm̄ obedientiā ꝛ ꝯsultationē Nō tn̄ oibꝫ etate solaꝛ tpe sȝ magꝭ sensu senibꝫ q̄ adħ de conscia confidendū. Sunt enim senes q̄ nō proficiūt. Tercio diligenter aduertendū ꝙ exercitia sint moderata maxime quo ad duo Duo em̄ iuxta mgrm̄ Gerardū groot in exercitijs sūt p̄cauenda Nimia afflictio ꝛ occupatio īmoderata Nā p afflictionē dulcedo mentis amaricat. per occupationeȝ autem īmoderatā tranquillitas dissipatur Vn̄ sic exercitia sūt moderanda: vt cū quadaȝ alternatione ꝛ refocillatione cūcta agant Et nō sic incumbēdum illis vt tedio aut infirmitate afficiāt Nam qd caret alterna requie durabile nō est. Quarto exercitia sic debēt ordinari. vt cuiqȝ ꝯgruāt fm statū et dispositionem interiorē ꝛ exteriorē Non em̄ ōnibus cōueniūt ōnia: nec eque possum9 ōnes Sȝ talia quisȝ exercitia sibi assumere debet que militant cōtra suā inclinationē viciosam: et promouent ad inclinationem virtuosam per talia em̄ magis proficiet Hinc Ambrosius. Querendū inquit in ōni actu q̄d psonis cōueniat tpibꝫ ꝛ etatibꝫ. q̄d etiā singuloꝝ ingenijs sit accōmodū Quito precauēduȝ in exercitijs ne sint tporanea ad tempus pmanentia: sȝ stantia. i. vsȝ in finē pseuerātia. Valde nāqȝ ait Bernard9 est suspecta leuitas eoꝝ q̄ nūc h volunt nūc illud. nunc sic se exercent. nūc sic in nullo fixi: q̄ tot de se cōsilia presumūt q̄t loca reuisunt. semp qd nō habēt cupientes ꝛ qd hn̄t fastidientes et ergo in neutro pficientes. Qui em̄ in exercitijs proficere velit. finē oportet vt ꝯgruū prestituat et ad eū media ordinet: ꝛ illis īmoret Finis āt exercitiorū (vt pulchre in collatiōe abbatis moysi. ꝛ in tractatu q̄ ītitulat Hō q̄dā determinatur) erit duplex Vn9 vltimat9 ꝛ est charitas vł vita eterna Alter scdari9 ꝛ dispositiu9 ꝛ ē puritas cordis Ad que duo ocłs ē sp dirigēd9: instar sagittarioꝝ signū ad qd iaciūt attendentiū Alioq̄n młtū laborabimus ꝛ parū pficiem9 Vn̄ etiā ꝯstat ꝙ illa exercitia sūt meliora q̄ finibꝫ his sūt ppinq̄ora Nescio āt si facile quepiā alia iuenient q̄ his finibꝫ ita sint vicina sicut ea q̄ subnotātur. Vn̄ q̄squis pia sibi voluerit exercitia copulare ꝛ cōparare sequentia attendat. memoriter ea teneat. frequentius exerceat: ꝛ fines q̄ȝto9 attinget p̄memoratos. Nihil em̄ aliud p̄ter charitatē aut mentꝭ puritatē redolēt. nil in eis est aliud congestū: nisi qd est a scis pribꝫ an̄ edoctū.

De pregnantissimis quibusdam incitamentis feruoris. Caplm̄ scd̄m

D [o] Ollicitudine nō pigri spiritu feruētes domino seruientes. Ad Ro. xij. Videndū est scdo de incitamentis feruoris Omnis em̄ boni (iuxta Jacobū carthusieñ) inicium. est boni ipsius feruens desideriū Nunq̄ȝ em̄ in religiōe feruide viuet: q̄ an̄ feruorꝭ desideriū nō assumpserit Necē est ei iuxta Bernardū vt ignis

desiderij p̄cecat oēm locū quo est ipse venturꝰ. Ut itaq; is ignis feruoris ⁊ desiderij in nob̄ excitet̄ que dam sunt assignanda: ꝑ que instar follis mens est inflammanda.

Et sunt hec scȝ
- multiplex ꝯsideratio
- voti emissio
- Enormis offensio

De quibꝫ ꝑ singula pauca sūt dicenda. Cōsidera tiones ōnes torporis propulsiue ⁊ feruoris itroduc tiue tradūtur a vincentio ⁊ ludolpho ⁊ alijs q̄buſ dam: quarū quedā calcariū instar pungūt. q̄dā dul cedine alliciūt et sūt hec q̄ sequūt̄

Si vis feruere debes hec mente tenere | spōdit Dignꝰ. fert. mādat. donauit multa. spō Hostes. iudiciū. pene. mirabile. spectant

Ut āt hec de singulis his paucʒ nos expediamꝰ Notandū ꝙ p̄ma cōsideratio ē dignꝰ: hoc est si hō iugiter inspexerit q̄ztū deꝰ dignus sit amari ⁊ hōra ri a nobis s̄m suā bonitatē ⁊ sapiaȝ ⁊ alias ꝑfcōnes q̄ sūt in eo sine numero videbit ꝙ q̄cquid fecerit: est nihil respcū qd̄ deberet ēē Juxta illd̄ sapientʒ Ex altate dn̄m quantū potestis supualebit eīn adhuc Hic āt optet considerare nobilitates ⁊ ꝑfcōnes dei

Altera cōsideratio ē Fert. id est si attendat quot despectus ⁊ vitupia q̄t egestates dolores ⁊ tormen ta sustinuerit filiꝰ dei: ꝑꝑ amorem sui videbit ꝙ nihil sit totū qd̄ facit Hāc considerationē Ber. ha buit cū exclamauit. Debeo xp̄o iesu totā vitā meā q; ipse pro mea posuit suā: ⁊ cruciatꝰ amaros susti nuit ne ꝑpetuos ego sufferrē Quid igit̄ tibi durū ēē poterit: cū r̄cordatꝰ fueris quāta pro te fecit: Nōne si cōferrētur ōnes vite filiorū adā ⁊ ōnes dies seculi ⁊ ōnes labores hoīm qui fuer̄t sunt ⁊ erūt: nōne sic cēnt ad ꝯꝑationē dignatiōis tante sicʒ est stella ad solē gutta ad fluuiū: Oportet āt hic ꝯsiderare pas sionē tātā ex pura ⁊ mera caritate ꝑpessaȝ: ⁊ velle reddere recōpensam. Tercia ꝯsideratio ē Man dat. hoc est si cogitas ꝑfcōem quā debes habere s̄m mandatū dei p̄mū ⁊ magnū scȝ diliges dn̄m deum tuū ex toto corde tuo ⁊c̄ Ubi mādat̄ deꝰ ex oībꝫ viri bus diligendꝰ. videbis quantūm laboraueris te distare a mandato adimplendo: qd̄ tn̄ oportebit ꝓ salute adipleri Si eīn nec minimū iota nec vnꝰ de lege aper ꝑibit q̄ztominꝰ summū istd̄ ⁊ primū mā datū. Hic opȝ conari adiplere mādata dei Quar ta cōsideratio ē. q̄z multa dedit Si recogites multi tudinē ⁊ largitatē bn̄ficioꝝ dei grāmq; eiꝰ: senties ꝙ q̄cq̄d fecerʒ nil ē ad recōpensationeȝ bn̄ficioꝝ dei ita vt cū iob nec vnū poteris r̄ndere pro mille. hic o portet niti recōpensare bn̄ficioꝝ dei. Quita con sideratio est Repromisit. hoc ē. si iugiter attēdas altitudinē gl'e ꝓmisse in p̄ria illis. q̄ faciūt bona ī vita ista Uidebis nihil esse qd̄ facis: nec labor quiſ piam erit durꝰ: quo gl'a illa meret̄ Monuit vi sta gelli cōsideratio p̄emij Hec ꝯsideratio singulariter excutit torporē Solent eīn ꝑegrināntes tota die le tanter ābulare ⁊ laborē sui itineris leuē ducere: dū sperāt in nocte bonū hospiciū inuenire Sic inseg niter curritur stadiū duȝ sperat̄ brauiū. Oportet āt hic hr̄ē fidem ⁊ spem q̄ ꝑ dilectionē operant̄ illo ve niendi. Sexta cōsideratio ē ꝟtꝰ Si cōsideres ge nerositatē quā hn̄t ꝟtutes in se ⁊ vilitatē pcti ē re gione in se. conaberis ad faciendū ꝟtutes ⁊ vicia de clināda: ⁊ cū Seneca dices. Si scirē hoīes ignora turos ⁊ deos ignoscituros nollē tn̄ peccare ꝟtutʒ a more Hic oportȝ abhominari vicia ⁊ diligere ꝟtu tes. Septimū excitamentū est exēpla. hoc ē si vi deris ꝑfectionē vite scōꝝ patrū cognosces tuā im perfectionē ⁊ torporē ⁊ nichilipēdes q̄cquid egeris Hic autē opȝ estimare vitas scōꝝ cū desiderio imi tandi: maxie āt ꝑfectoꝝ: ⁊ videre cū euāgelico ceco homies quasi arbores ambulantes. Octauū est pctā. id est Si iugiter mēte reuolueris magnitudi nem pctōꝝ ⁊ multitudinē offensaꝝ q̄ fecisti ꝯ deū: videbis ꝙ totū nihil sit ad satisfaciendū q̄cquid fa cis Juxta eīn excessus culparū esset numerꝰ plaga rū. sed excessus est quodāmodo infinitꝰ Omnis nan q; iniuria talis est q̄lis est ꝑsona iniuriā patiens sȝ ille imensus est: ergo ⁊c. Hic oportet aggrauare of fensas dei: ⁊ velle facere iusticiā ⁊ satisfactionē pctō rū. Nona cōsideratio torporʒ ꝓpulsiua ē. ꝑicula. hoc ē si ꝑscrutatꝰ fueris vniuersa ꝑicula huiꝰ vite: conaberis magis firmari in ꝟtute vt possis ꝑsiste re in bono Mala eīn q̄ nos hic premūt iuxta grego riū: citius ad deū ire cōpellūt Hic oportet sentire ꝓ ꝑriā debilitatem: ⁊ p̄cauere temptationū causam.

Decima ē tempꝰ. id est si cogitaueris p̄ciositatē tp̄is. breuitatē vite ⁊ instantiā mortʒ: post quā nō e rit laboris tēpꝰ. magis laborabis tempꝰ expendere in bono Hinc apl's monet Opemur bonū dū tem pus habemꝰ Et aploꝝ dn̄s Dū lucem haberʒ ambu late Uenit nox in q̄ oꝑari nō licet Un̄ quidā Lūcra sunt horaria: nec eternis paria: q̄ sunt in hoc mūdo Qui hoc mēte respicit ⁊ mūdū nō despicit: par ē furi bundo. Oportet āt hic habere timorē mortʒ: ⁊ vel le ad eā se disponēdi. Undecima ꝯsideratio ē. ho stes. id est si perpendas insidiantiū hostiū multitu dinem: ⁊ seneritatem ⁊ assiduitatē Magis magiſ q; super custodiam tuā stabis ⁊ malo ampliꝰ resiſ tes Sic ab hostibꝫ insecuti. vrbes refugij citius ex petūt. Oportet autem hic exaggerare hostiū feroci tatem et cognoscere ꝓpriā debilitatem. Duode

cima cōsideratio ē Judiciū. id ē Si cogites immi nens districtū iudiciū finale quō tūc cūcta cūcta patebūt. Uidebis ꝙ totū parū est qđ agere possis ad irā colūbe euadendā z ad rationē debitā reddendā et confusionem declinandaz. Hic opꝫ cognoscere pctā z sententiā strictam expauescere. Decima tercia consideratio pene. hoc est Si cogites penas purgatorij aut infernales pctōribꝫ cūctis paratas. leuis erit ōnis labor Uñ quidā patrū discipulo causanti tediū celle rñdit Si cogitares penas ichenne etiā si plena colloteñꝰ vermibꝫ esset libens illic residere Hic oportet sentire se dignū istis penis ꝑpē peccata z effugere ꝑ penitentiā. Decimaqrta cōsideratio ē Mirabile Si attendas abissalia dei iudicia facta sup aliquos qui diu vixerūt z in magna scitate ꝑseuerauerūt q̄s tñ deꝰ propter aliq̄ in eis vicia occulta dereliquit nō credo quī magis ferue bis ad bonū Adhortat ps. dicēs Uenite z videte opera dei qm̄ terribilis in cōsilijs super filios hoīm. Hic oportet curare de salute z timere sepationem a grā dei. Decimaqnta z postrema cōsideratio ē Spectāt. hoc ē Si attenderes quanto desiderio te expectāt beati. quo affectu tuū aduentū prestolētur. vix credo qn festinabis ad eos. de hoc Bernardus Expectant nos angeli vt ruina eorū restauret Beati vt eorū gloria cōpleatur Deꝰ pater nos expectat q̄si filios z heredes q̄s sup ōnia bona sua cōstituat Filiꝰ quasi fratres z coheredes vt frēm natiuitat z preciū sui sanguis nob impendat. et ipē spūs sctūs qui est charitas z benignitas in q̄ nos pater ab eterno predestinauit Nec dubiū qn pdestinationē suā adimpleri velit O qualiter curreret aliquis ad aliquē locū pñtis miseric. si sciret se ibi expectari a beata virgine Qualiter ergo nobis currendū ad locū deliciarū z glorie vbi nos tot z tanti expectāt tā affectuose Oportet āt in hac cōsideratione desideriū habere dissoluendi z esse cū christo.

Finis āt cuiusqꝫ cōsiderationis iam posite in duobus consistit Primo in sentimento ꝓprie impfectionis. deinde in desiderio veniendi in altiorem vitam aut āplioris feruoris Quis q̄so nisi vl' ferree mentis homo hec mente reuoluens nō mox omni torpore excusso ad bene viuendū succendet Sꝫ ne quisq̄ꝫ a calore hoc subterfugiat. ignitiora sūt tela vibranda ex voti scꝫ emissione.

De altero feruoris incitamento. scilicet. voti emissione Membrū secundū

Si quid vouisti deo ne moreris soluere. displicet eñi ei. stulta z infidelis ꝓmissio Eccl' qnto.. Alterū vt dem̄ est ad bene z feruēter in religione viuendū inducens est Solemnis E voti emissio Firmiter nāqꝫ est credendū ꝙ ōne votū rite factū. obligat ad obfuantiā sui z fꝫ q̄sdam magis q̄ꝫ iuramentū Ita ꝙ qui votū rite factū pretermittit mortaliter peccat magꝭ q̄ꝫ ꝑierās vt vult scūs Thomas in Scđa secūde. quanq̄ꝫ viri grauissimi putēt iuramēti ꝑuaricationē grauiꝰ eē peccatū. Utrūqꝫ sit cōstat ꝙ vouendo ꝓmittimꝰ nos velle conari z exercitare z operā dare vt ꝑfcōeꝫ vite attingamꝰ z consequamur A quo conatu q̄ recedit voti transgressor reputandꝰ est vt vult Bernardꝰ Quādiu āt indefessuꝫ ꝓficiendi studiū iugemqꝫ ad altiora z āteriora conatū habuerimꝰ nō votifragi (etiā si crebrꝰ ceciderimꝰ) deputamur Eya igitur hoc desideriū assumamꝰ z vota exoluamꝰ Nā sicut vouere est actus deo placens z opi nō ex voto facto F
prelatus sic e regione vota trāsgredi aut infringere est actus viciosissimꝰ deo displicēs multūqꝫ abhorrendꝰ ita ꝙ iuxta scripturā meliꝰ sit nō vouere q̄ꝫ vouere z nō reddere Uñ patet ꝙ transgressio voti plurimū est ꝑcauenda z votū ipm̄ feruentissime absoluendū. ad qđ etiā plura possint assignari inductiua vt sunt ista.

Exēplū. scriptū. mala. pctm̄. rea. stultū

Primū itaqꝫ inductiuū est exemplū etiā secularīū hoīm a quibꝫ inhonestissimū habetur esse īfidū aut nō absoluere vota Uñ z ipsi hoīes secli intantū abhorrent frangere vota vt et captiui sub ꝓmisso redeūdi dimissi infra prefixū redeāt tempꝰ q̄ꝫuis etiā se sciant dire puniendos aut etiā occidendos ne fiant infames aut reputētur fide indigni. quāto magis ergo nos deo fideliter vota soluemꝰ Secundū est scriptura. id est scriptura canonica z scōrū doctrina q̄ potissimū hec hortantur Hinc moyses ait Quod semel egressum est de labijs tuis implebis z facies quodcūqꝫ ꝓmisisti Tercium ē Mala Nā qui vota soluere nō curat inumera mala facit Primo mentitur spiritui sctō cui vouit iuxta id actuū Nō es mentitꝰ hominibꝫ sed deo Scđo deū irridet vt testat sctūs benedictꝰ dicēs Qui votum frangit damnatur a deo quē irridet. Tercio alios scādalizat vñ z pro eis penā luet. vt pulchre Eusebius in suis exhortationibꝫ docet. Sūt quoqꝫ vt fures z latrones nihil iuris in bonis cenobij (dū vota nō absoluūt) hñtes vt prosequitur dyonisiꝰ carthusiensis. Postremo ōnis voti solemnis īfractio ē spūalis (fm Augustinū z dyonisiū) fornicatio Tociens ergo a deo spiritualiter fornicaris. quotiens vota transgrederis En ergo quot cōmittit mala) nō exoluens vota. Quartū inductiuū est. qꝛ votū infringere est maximū pctm̄ fm doctores q̄sdam etiā periurio maiꝰ. Quintū est Rea. Qꝛ ex voti trāsgressiōe fit cōsciā rea z pene obnoxia Deo eñi votū infringentes sunt deū irridētes vt Bene

dictus in regula dicit. postea iuste ridebunt a deo iuxta illud ps. Qui habitat in celis irridebit eos. Itemqz Ego quoqz in interitu vestro ridebo. Sextum incitamentum ad vota soluenda et retractiuum ab excedendo est Stultum. Magne enim stulticie est votum infringere. quia talis pro concupiscentia deum dimittit. Illud intermittit quod cunctis amabilibus pre elegit. cum quo omnia amittit. Bonam margaritam pro qua omnia vendidit. proicit et amplectitur seculi sordes. Quis iam oro hec rite perpendens non ad vota absoluenda et feruentius cuncta agenda incalescit?

De tercio corporis propulsiuo et incitamento feruoris. Membrum tercium

G Quid est quod dilectus meus in domo mea facit scelera multa. Iheremie xi. Tercium corporis propulsiuum est profunde pensata enormis tepide in monasterijs viuentium et torpentium offensio. Maria namqz est offensio horum vt dicitur in de Eruditione religiosorum. Aut enim tales in seculo male vixerunt. aut bene. Si bene tunc magna est abusio vt male viuant inter bonos qui bene vixerunt inter malos. Si autem male et metuentes ne inciderent in manus dei viuentis claustri carcerem spontanee elegerunt. stulte nimis agunt dum dominum carceris in carcere offendunt et funem quo in inferno suspendentur contexunt et vbi bene viuere deberent ibi pessime viuunt. Sunt enim tales valde mali vel valde boni. demones aut angeli vt ait Aug. Et hic est quod de his conqueritur dominus dicens Quid est quod dilectus meus in domo mea facit scelera multa? Multa enim ei sunt que ad magnitudinem malicie eius qui in monasterio male viuit facere videntur

Ordo. locus. tempus. socius. prouisio. votum. Lecit. Actus. fraus. spacium. penas. nec damna timescit.

Primum aggrauans est ordinis sublimitas quam violat mentiendo. Non enim regulam aut statuta obseruat sed votum infringit et sic quasi mentiens secundum Gwidonem est tota die prestat. Alterum est loci sanctitas. Iuxta illud Isaie xxvi. In terra sanctorum iniqua gessit et non videbit gloriam domini. Et Iheremie. Contaminasti terram sanctam meam. Tercium aggrauatiuum est temporis bene viuendi oportunitas quam in claustro habet. Non enim fructuosius modo. sed etiam iocundius poterit ibi viuere quam male. Sed prochdolor vesana mens manna fastidiens cepe desiderat quod non sine lachrimis comedunt. Quartum est bonorum societas. Qui enim malus est inter bonos. est sicut Iudas inter Christi discipulos. et vt sathan inter filios dei.

Quintum aggrauans est prouisio quam a deo recipit. Proditor enim est cum eum a quo pascitur impugnat. Ita quod de eo dici potest Ecce manus tradentis etc. Item Si inimicus meus maledixisset etc. Canis deterior esse videtur. qui beneficijs que a deo recipit ab eius impugnatione non cohibetur. Canis enim illum amat a quo pascitur. licet alios insequatur. Sextum est votum et professio que aggrauant multum. Non enim parua culpa est quod is qui se prius obtulit deo postea se aufert et litat dyabolo. Et sic mentitur spiritui sancto. Septimum est quod actus illos agere presumit ad quos prorsus indignus est. Presumit enim stare in conspectu dei. et illum alijs placare cum ipse non placeat. et cetera multa talia presumit quod est valde periculosum. presertim cum deus Leuitici x. ait Sanctificabor in his qui appropinquant mihi. Octauum est fraus qua decipit illos a quibus stipendia recipit pro quibus digne intercedere non potest quia deo displicet. Et cum is qui displicet ad intercedendum mittitur iratus animus ad deteriora prouocatur. Nonum aggrauans est Spacium. id est quod locum vnius boni occupat ipse male viuens. Unde verendum est ei ne a domino per mortem cito abscindatur vt locus ab eo expediatur. et melior inseratur. vt dicitur Luce xiij. de ficulnea infructuosa Succide eam vt quid etiam terram occupat. Decimum ad magnitudinem malicie eius faciens est Penas. i. quod penis illis non terretur quibus peccata in sacris locis commissa punita leguntur: Ut peccatum superbie in celo. peccatum inobediencie in paradiso: peccatum proprietatis in ecclesie primordio. peccatum infidelitatis in iude suspensio. Postremum magnitudinem malicie male et tepide in religione viuentis ostendens est Nec damna timescit. id est. quod non cohibetur damni magnitudine quod incurrit. Nam propter hoc omnia religionis bona amittit et a dignitate religiosorum degenerat. Furibus et latronibus comparatur. Malo latroni qui de cruce claustrali itur est ad cruciatum inferni assimilatur. Hinc vnum in calce huius excitatorij moneinus vt quotiens torpor quispiam cuiqz obrepserit mox hec ad manum excitamenta habeant. sibiqz quisqz cum Bernardo dicat Cur torpes. cur desidia aia tabescis? Non sunt condigne passiones huius temporis ad culpam preteritam que remittitur: ad gratiam presentem que immittitur et ad gloriam futuram que promittitur. Sic singula excitamenta consideratoria iterando quod si quis effecerit omnis indubie torporis expers permanebit. Et hec de primo principali.

De proficiendi medijs que sunt declinare impedimenta boni. Capitulum tercium

C Apite nobis vulpeculas que demoliuntur vineas. Canticorum 2°. Iam de altero medio profectus ingrediendum quod est declinare boni impedimenta. Ideo enim nos huius temporis tam parum proficimus quia illa non declinamus. Non enim est abbreuiata domini manus. Quomodo enim quis in quis etiam gregario officio constitutus proficere posset si nesciat vitare impedimenta. Sciendum igitur quod proficere volentibus obstaculo esse solent et impedimento.

Quedam [generalia — omnes vniuersaliter impedientia; specialia — in hoc tempore specialiter obstantia; singularia — singulis singulariter obuiantia] H

Generalia impedimenta profectus enumerat Ber-

in ſmōe ſuo de ſeptuageſima ⁊ ſūt iſta

carnis fra gilitas	cordis in ſtabilitas	mūdi ꝓſpitas ⁊ aduerſitas	mentis cecitas
Corpus .	**coꝛ .**	**mundus .**	**neſcis .**
diaboli doloſitas	maloꝝ exēpla et ſocietas		
leo .	**facta maloꝝum .**		

Proſequitur hec Bern. vbi ſupra. Vñ a nob̄ boꝝ ꝓſecutio nō eſt replicanda Tm̄ hec obſiſten/tia dinoſcamꝰ ⁊ pro poſſe declinemꝰ ⁊ obſiſtentib͛ viriliter reſiſtamus. dicūtur āt hec impedimēta ge/neralia q꞉ vniuerſalit̄ oēs infeſtantia Sȝ iā de ſpe/cialib͛ proſequamur.

De ſpecialib͛ ꝓfcūs ipedimētꝭ. Mēbꝝū ſcd̄m

I | ſ Pecialia ipedimēta hoīes huiꝰ tp̄is a pro/fectu retrahentia Johis nider i ſuo formi/cario ponit dicens. ꝙ ex qnqȝ vl̓ ſex cauſis eueīt ꝙ hoīes nr̄i eui nō tm̄ proficiāt nec tā ardua exercitia aſſumāt vt priſce etatis ſcī Quaꝝ cauſa/rū defectus ſūt impedimenta ſpālia nr̄i ꝓfcūs

ex grē ſin gularitate	loci q̄ litate	nat̄e cō plexiōe	a iuuē tute	amoris	vt ypocriſis

Dona. locꝰ nata. hitꝰ. zelꝰ. mouȝ ⁊ laus

Prima cā eſt feruoꝛ p̄ſcoꝝ pꝛm̄ cuiꝰ defcūs ē nob̄ i/pedimentū ꝓfectus. Dona. id eſt ex ſpālib͛ dei do/

r nis ꝓueīt vt vnꝰ plꝰ altero ꝓficiat ⁊ magꝭ ardua al/ter altero exercitia aſſumat vt pȝ in ſcīs mltꝭ q̄ ar/dua fecerūt a qb͛ ſubditos ꝓhibebāt q꞉ tale ſe do/nū a deo accepiſſe pꝛe ceteris nouerūt Secūda

Nō ōn de aere | cauſa eſt Locus. id eſt ex loci aut aeris diſpōne hoc euenit. Aer enim ſi in regione aliqua eſt multum calidus digeſtionem vt aiūt phiſici impedit. ca/loꝛē ad exterioꝛa euocat ⁊ ex cōſequēti abſtinentio/res hoīes facit Et ſic ex aduerſo regio frigida poꝛos cōſtringit coꝛpis ⁊ caloꝛē exinde ꝑ antyparistaſim augere p̄t in ſtomacho Vñ ꝓueīt ꝙ in ptib͛ nr̄is frigidis viri qdaȝ hyemali tp̄e plꝰ cōedūt q̄ȝ eſtiuo Nō ergo mirū ſi in regionib͛ calidis hoīes facilius ieiunēt Tercia cauſa eſt natura. id ē ꝓueīt ex na/ture ⁊ coꝛpis ꝯplexiōe Cōplexio eñ coꝛpis aliq̄ruȝ hȝ vt pȝ in naturaliter frigidis flegmaticꝭ vl̓ melā/colicꝭ vt cib͛ tā modicꝰ ſumat̄ ⁊ adeo raro vt in cō/paratiōe ad alios eoꝝ abſtinētia videat̄ eē miracu/loſa Patet hoc in hoīb͛ frigidis in ranis ⁊ ſpētib͛ ⁊ alīs aīalib͛ q̄ mltꝭ menſib͛ i hyeme nullū penitꝰ ſumūt cibū in locis ſilueſtrib͛ Quarta cā eſt Ha/bitꝰ ſcilicȝ a iuuētute q̄ ardua efficere nouit puta ſi qs aſſuetus ē pene a cunabulis modicū victū et a/micrū habere Sicꝭ videmꝰ in paupib͛ q̄ tā modicꝭ in hyeme veſtib͛ cōtentant̄ vt ſi eaſdeȝ delicate nu/tritꝰ deferret tm̄modo ob aōꝛem dei videret̄ eē ſan/ctus. Quīto zelꝰ ꝓfcōnis plures ita ſtimulat vt ex amoꝛis magnitudie exceſſuȝ in exercitijs tm̄ fa/ciāt q̄lis videt̄ tepidis ipoſſibil̓ Videmꝰ hoc apte i philocaptis erga feminas aōꝛe ceco q̄ꝝ qdaȝ tota hyeme nudis incedūt capitib͛. alij carēt veſtitu ne/ceſſario. alij haſtiludijs mutuo impigūt letaliter a/lij vigilāt inhūaniter. q̄ oīa vincit amoꝛ cecꝰ ⁊ leuio/ra facit Cur igit̄ ꝓfcōnis zelꝰ xp̄i amoꝛ ⁊ dilectioq̄ velut moꝛs foꝛtꝭ eſt. his maioꝛa nō poſſit facere?

Poſtremo mouet ⁊ laus. id ē. fictio ypocrit̄ non etiā minoꝛa nouit tolerare ꝓ laude vana. vl̓ ex aua/ricia Hāc ob cām trutāni qdā ⁊ mēdici glaciali tp̄e nudi in niuib͛ ſedēt vt ad cōpaſſionē moueāt diui/tes ⁊ ſuſcipiāt qd ab eis Nō tñ ꝙ hāc cāȝ ſcīs pa/trib͛ applicemꝰ ſȝ vt quantū qs volēs poterit oñda/mus Si hi tāta agūt ꝓ laude vl̓ mercede terrena qd nos non ꝓferemꝰ ꝓ vita eterna? Age igit̄ pro grā exoꝛemꝰ iugi exercitio nos habituemꝰ ⁊ ꝓfecti/onis zelū aſſumamꝰ. ꝓ laude celeſti decertemꝰ et mirabiliter proficiemꝰ. ea q̄ ſūt profcūs impedi/menta declinantes.

De ſingularib͛ obſtacl̓ ꝓfcūs Mēbꝝū terciū K

i Am de ſingl̓arib͛ ipedimētꝭ ꝓſcq̄ndū q̄ꝝ et ſi plura poſſint annūerari ſufficiat tñ vl̓ p̄ncipalioꝛa hic ꝯmeōꝛaſſe.

Velle tepens.	**hoꝛroꝛ.**	**nō fidens.**	**effluis**	**haut.**	**ſcis**
Immutādo.	**loq̄r.**	**nō curas.**	**vulpis.**	**a/moꝛqȝ**	

Primū igit̄ p̄cipuū ipe/dimentū ē velle tepēs. id ē remiſſa volūtas Vult e/nim bonū ſȝ ſine conatu laboꝛis ⁊ ideo ꝯſuetudo va/gandi cito. retrahit eā a ꝓpoſito proficiēdi Hic pi/gra volūtas ſeipām rōis inſtinctu cogere debet et q̄ſi pigrū aīal ſtimulis timoꝛis dei ⁊ ſpe p̄mij agi/tare ⁊ ipellere violenter Qui eñ verū ac feruēs deſi/deriū proficiēdi haberet cotidie ſe emēdaret Pro/uenit āt defcūs deſiderij huiꝰ ex p̄ſūptiōe ꝓfectiōis ⁊ probitatꝭ prop̄e vt cū reputat ſe hō aliqd eſſe cuȝ nihil ſit Hinc Seneca Ideo melioꝛes fieri nolumꝰ q꞉ optimos nos eē putamꝰ Cū tñ iuxta auguſtinū opȝ tibi diſplicere qd es ſi vis ꝑuenire ad id qd non es Alterū retrahēs a profcū ē hoꝛroꝛ difficultatꝭ q̄ ardua aggredi veremur ⁊ ideo in infimis iacemꝰ et toꝛpemꝰ Qui potiſſimū ꝑ diſcretū ⁊ aſſiduū miti/gat̄ vſuȝ Terciū eſt nō fidens. id ē diffidētia diui/ni auxilij Quo cōtra firmiter tenendū ꝙ ſicut grā dei nō defuit incipientib͛ ita ⁊ aderit copioſiꝰ profi/cere volentib͛ Quartū ē effluis nimia effuſio aī circa exterioꝛa ⁊ mūdana Genet̄ xlix. Effuſus es nō creſcas Opȝ eñ proficere volentē cōſiſtere ſecum.

Quintū ē Haut ſcis. id ē defectus ſapie ⁊ diſcre/tionis. ieſt mltis Diſcretio eñ mater eſt virtutū.

Hinc Anthoniꝰ Sola discretio virtus principalis est q̄ oim virtutū radix custos ⁊ consūmatio extat Et bernardus. Discretio omnibꝫ vͥtutibꝫ ordinem ponit. Tolle hanc ⁊ virtus viciū erit. Hinc indiscretio est sūme precauenda per quā plures pridem seruidi post reddūtꝰ inutiles ⁊ maniaci Sextū impedimentū ē Immutatio.i. nimis crebra mutabilitas q̄ homo iā vult vnū postmodū aliud ⁊ ideo in neutro pficit. Ber. Qui aliquo tendit si vnā ⁊ rectā tenuerit viā puenit quo tendit ⁊ laboris aliqñ facit finem sꝫ error nō hꝫ finē Qui igitꝰ mltas igreditꝰ vias errās. itineris nō habet finē. Septimū ē Loquax. id est nimia loq̄citas pserti spūalez impedit profcm̄. Iuxta illō Iob Nūq̄ꝫ vͥbosus iustificabitꝰ Sup quo Gregorius. Multiloquio q̄sq̄s deseruit rectitudinē iusticie tenere non p̄t Ps. Uir linguosus nō dirigetꝰ in terra. et Iacobꝰ Si q̄s putat se religiosū esse ⁊c Per viciū em̄ loq̄citatꝫ pditꝰ deuotio religiōis Octauū est. nō curas. id ē. incuria minimorū Qui em̄ minima negligit paulatim defluet Qui ergo volet pficere opꝫ hūc ⁊ a minimis precauere vt vult Iheronimꝰ dicēs Meus xp̄o dedicata sic debet cauere minora quō etiam maiora Qr venialia mltiplicata grauāt. Nonū impedimentū est. Uulpis.i. intromissio vulpiū vineā religiōis demolientiū. de q̄ impedimēto grandis posset sermo fieri sꝫ remittimꝰ ad tractatū de vinea spūali intitulatū vbi plene religiōis impedim̄ta psequūtur

Decimū ⁊ sūmū oīs boni impedimētū ē Amor scꝫ inordinatꝰ sui q̄ etiā fundamētū ē babilonice ciuitatꝫ vt pꝫ in multꝫ locis Uñ q̄ velit pficere deberet añ oīa ordinatū hūc sui amorē fūditꝰ extirpare cetera qꝫ iā dicta obstacula euellere ⁊ eradicare vt noua fruge grauis seges iret.

De bone vite directiuis ⁊ promotiuis Capitulum quartum.

Nterrogate q̄ sit via bona ⁊ ābulate in ea Ihere.vi. Nūc ergo inq̄renda sūt bone vite p̄motiua post declinata ipedimēta et potissimū taliū sunt tāgenda duo aut tria Qui em̄ in religiōe volet pficere añ ōnia officinā optꝫ inq̄rat deinde media ⁊ instrumēta cōgrua assumere opꝰ hꝫ Uñ de his hic est agendū

Scꝫ de — Bene opandi officina / Istrumētoꝝ salutꝫ cōgruentia

Officinā āt hāc scs̄ Bñdcs̄ i regl'a sua docet vbi dicit Officina vero vbi bona opemur claustra sūt ⁊ monasterij celle ⁊ stabilitas in cōgregatiōe Quā cū quisq̄ꝫ bene imoratꝰ fuerit in ōne procedet bonū Fons em̄ ⁊ origo omniū bonoꝝ hoī spūali ē in cella sua iugiter cōmorari Uñ de ea pauca sūt cōmendatiua ⁊ inductiua assignanda.

De officina salutis Membrū primū

Ade ppl'us meꝰ intra in cubicl'a tua claude ostia tua sup te Abscōdere modicū ad momentū donec ptrāseat indignatio mea Isaie.xxvi. His verbis queadmodū ⁊ aliis plurimis scripture verbis ad solitudinis ⁊ celle amorez cōmonemur In q̄ q̄cūq̄ꝫ bene cōuenit cū pauptate sua diues ē. Oim nāq̄ꝫ (teste Ber) bonoꝝ officina cella est ⁊ stabilis pseuerātia in ea Que vt idē testatur nō a claudendo vt pleriq̄ꝫ estimāt sꝫ magꝫ a celando deriuatꝰ Nā cella neq̄q̄ꝫ debet esse reclusio necessitatꝫ sꝫ domiciliū pacis nō tediū vite sꝫ gaudiuz aīe Cella siq̄dē ⁊ celi hitatio cognate sūt q̄ sicut ad inuicē videntꝰ hrē quādā cognationē nois sic etiā pietatis Utraq̄ꝫ em̄ a celando dicūtꝰ. Est āt cella celestis doctrine schala. padisus aīe ⁊ deliciaꝝ. palestra luctatoꝝ. libertas aīaꝝ. de q̄ in p̄mis q̄dam inductiua vt ad artiorē celle custodiā incitemur sunt assignanda.

Exēpluz·scriptū·dulcedo.opꝰ.vtile·dignum

Primū itaq̄ꝫ solitarie vite illectiuū ⁊ ad celle custodiā incitatiuū est Exēplū. id ē exemplaris informatio scꝫ xp̄i vͥginis matris ⁊ sctōꝝ oim tā veterꝫ q̄ꝫ noui testamēti imo ⁊ oim phoꝝ ⁊ oim doctoruz vt pulchre ⁊ late Frācisꝰ petrarcha in suo de laude solitarie vite deducit. Alterū ē Scriptū id est scripturarū ammonitio q̄ hāc vitā plurimū cōmendat Hic in Canticꝫ Fuge dilecte mi Iheremie Bonū est cū silētio p̄stolari salutare dei Itemq̄ꝫ Sedebit solitariꝰ ⁊ leuabit se supra se Sctōꝝ. q̄ꝫ ad hāc nihilominꝰ incitāt scripta vt ibi Frācisꝰ psequitꝰ ad plenū Nā et e celo Arsenio hoc ꝯsultū cui ab āgelo dictū Arseni si vis saluꝰ fieri. fuge tace q̄esce. hec eniz sūt p̄ncipia salutꝫ Terciū iductiuū vite huiꝰ solitarie ē Dulcedo Quāuis em̄ cella aut solitaria vita icipientibꝫ ac impfcis sit laboriosa ⁊ ardua pficiētibus tñ p̄frim pfectis exercitatos sensus habentibꝫ prsus dulcissima ē ⁊ iocūda quā tñ plene nēo nisi q̄ accepit nouit. Hāc Iheronimꝰ psenserat cū p̄ dulcedine eructuabat Uiderit aliꝫ q̄d sentiāt Michi oppidū carcer est ⁊ solitudo padisus Huiꝰ dulcedinem scūs petrꝰ añ papa Celestinꝰ q̄ntꝰ gustauerat q̄ relicto papatꝰ altissimo apice rursuz deserta petebat. Huiꝰ dulcedinē pleniꝰ probat idē q̄ supra cōparās vitā solitariꝫ ⁊ burgeñ in hāc sentētiā ꝯcludens. q̄ talis fore videtꝰ celle dulcedo q̄lis ⁊ celi. dispar licet sit silitudo nō tñ impar ōnino In celo em̄ oīa mala absunt assūt oīa bona In cella āt plima vitātꝰ mala ⁊ mlta fiūt bona. imo iuxta Bern. idez agitꝰ i cella q̄d ⁊ i celo Nā vtrobiq̄ꝫ fruimur dō. Que aūt maior dulcedo q̄ꝫ dei fruitio Quis ergo non ad hāc aspiret. Quartū incitamentū est opꝰ. id ē vi

[Margin notes, handwritten:] a celando nō a claudēdo cella dr̄ — Quid sit cella. nō. — Cella.

te huius necessitas Necessariū enim est vitaȝ hanc
amplecti ꝛ ei potissimū

Qui volet —
- mentis quietem inenire
- finem ꝓfessionis attingere
- in bonis proficere

N Primū est necāria ad mentis quietē attingen/
dam Impossibile eñ est iuxta Ber. ꝛ Senecā fige
re hoīeȝ fideliter in vno animū suū ꝗ nō pri⁹ alicui
loco ꝑseuerāter affixerit corpus suū Scḋo ē ne/
cessaria ad finē ꝓfessionis ꝗ est deo intimi⁹ adhere
re ceteris abdicatꝭ acq̄rendis Solitudo eñ h̄ ami/
nistrat tumult⁹ ac̄ ꝛ turba cōturbat. Tercio ad
vicia declināda ꝛ sananda Qui eñ vult mala vita/
re debet in cella manere ibi eñ ab hostib⁹ mltꝭ tu/
tatur. Hinc vulgo dr̄ Cū sis in cella leuiter vincis
tria bella Auditū simul ꝛ visum ꝗȝ noxia v̄ba Cur
rens exteri⁹ trib⁹ istis decipieris Patȝ h̄ plimorū
in hoc v̄su cōtentoꝝ exēplo

corupta fricida — traditor — ꝓmogēita — maledixit — tem iuuit — dauid iecit mor/

Dȳna capn̄ iudas ezau balaā semeiqȝ
Egrediēdo foras fecisse legūtur inique
Hinc maneas int⁹ ꝛ bene tut⁹ eris

Est ꝗȝ necāria ad vicia sananda vñ ꝛ Ber. valitu
dinariū illā appellauit dicēs Incūbat eger imobili/
ter in valitudinario suo ꝛ remedꝭ suscepti ꝓsequa
tur vsuȝ vſȝ ad sanitatꝭ expimentū. Ualitudinariū
tuū o egrote o languide cella tua est. remediū ī quo
curreris obia ipsa. Postremo ꝛ necāria ē ad ꝓfi
ciendū in bono sine q̄ ꝓficiꝭ raro Vñ ꝛ ipa ꝓmū tes
te Ber. indiciū est ꝓfcūs ꝗ sic ait Cogat hō corpus
posse cōsistere secū cellā pati secūqȝ morari Nā hoc
in iuuene bone cōpositionis iniciū est ꝛ certū bone
spei argumentū Idē etiā Beda pulchre sup̄ euāge
lio de muto ꝛ surdo testaꝭ. Quintū incitamē/
tū ē vtile. i. solitarie vite vtilitas In
nūera ꝗppe solitudo adducit bona e — cōseruat.
quib⁹ hec in versib⁹ cōmemoranda

D
a multis mal — hoīes ī dos qui sol⁹ ē aut de⁹ ē aut bestia — a pccīs et cō cupiscētijs — itellcm illuiat — in bono — seruat

Eripit. immutat. purgat lustrat bona

ꝓficere fcit vt dicat ibero: — sedebit solita n⁹ ꝛ leuabit ꝛc — scōrū chorꝭ vt ibero⁹ — ducā eā i pēas solitudinē — iferni

Proficit eleuat associat solans fugit

De vltimis his duob⁹ nota ꝙ de e/ — meret
nasiōe penaꝝ infernaliū Bern. dicit. — celum
ꝙ raro de cella in infernū itur. De — castra
vltimo quidā doctor testaꝭ Idip̄m fidenter dico ꝗ
singularem vitā vſȝ ad finē vite pro diuino amore
tenuerit de hitaculo carnis egressus ad hitationeȝ
ꝑueniet dom⁹ nō manufacte eterne in celis Pos
tremū allectiuū est Dignū. id ē. vite hui⁹ dignitas
ꝗ ex multꝭ patescere pt̄ Tū ex pte obiecti atqȝ sub/
iecti que vtraqȝ dignissima sūt. quia aia ꝛ deus vt
dyonisi⁹ carth. testatur Tū quia a sacratissimis et
ab ipso sctōꝝ sancto assumpta Tum quia dignissi
mis rebus ꝯꝑata puta celo ꝛ paradiso ꝛ hmōi mul
tis imo tota angelica atqȝ deifica dicta Tū etiā qȝ
a suminis magnifice laudata Vñ ꝛ in ei⁹ laudē et
preconiū plurima sūt scripta. puta a Basilio sanc/
to Frācisco petrarcha opuscula de sūma laude di/
gna solitarie vite cōmendaticia Tantꝭ itaqȝ induc
tiuis allectitantis incitamentis incitati solitudinē
ōnis boni matricem stabili cōprehendamus am/
plexu. hec eñ patrū primaria erat institutio vnde
eis tāta accreuit ꝑfectio Sȝ postq̄ȝ visuȝ est de cel/
le inductiuis videndum sup̄est de remedijs in cella
conseruatiuis.

De remedijs in cella obſuatiuis § primus

P
n Otandū itaqȝ ꝙ qui in cella bene volet ꝑse/
uerare debet assumere conseruatiua ei⁹.

Assuescat. restet. cernat. meōr. ocia vitet.

Primū igitur ꝛ precipuū iuxta petrarcham con
seruatiuū remediū solitudinis aut celle est assuefa
ctio ipsa qua scȝ a primordijs hō cōsuescit in cella se
cū morari Quā si ab exordijs indebite exire ceperit
statim illi exosa ꝛ tedio fiet. erit qȝ cella ei carcer et
reclusoriū que alijs ꝑadisus ꝛ christi cubiculū est.
Dilige igiꝭ cellā ꝛ foris cōstitut⁹ sp̄ ad eā festiare cu
rato sicꝭ piscis ad aquā ꝛ puul⁹ ad gremiū maternū
Quā ingrediēs hoc sp̄ obserues vt iuxta saluatoris
doctrinā cord aut ore dicas Pax huic domui Seu
Jesus maria. vl' illō psalmi Hec reqes mea. Deȝ
niqȝ corā crucifixo aut ymagine marie ꝑuā saluta/
ciūculā lege Egressurusqȝ te p̄munire iuxta Ihero
nimi institutū memēto sub conditiōe eici⁹ redeun
di Sicqȝ assuesce morari in cella. Qd̄ q̄uis primū
durū erit. ꝑsta ꝛ obdura. indubie dulcescet vt Fran
ciscus vbi supra Alterū remediū est. restet. id est
ꝙ tēptatiōib⁹ exeūdi sit resistendū Exemplo illius
in vitaspr̄m se in limine iactātis ꝛ clamantis Tra
hite demōes trahite ego eñ pedib⁹ meis nō vado
sȝ si potestis me hinc abducite. Hoc Ihero. sua/
det dicens Non semp̄ cū egredi temptaris egrediē
dū Nunq̄ȝ eñ occasio deerit egredi volēti Hoc ob/
seruauerat Athanasi⁹. quidā qui cōpleuerat in cel
la xxxvij. ānos ꝙ nō transierat limē ostie cellule sue
Nec obijciat quispiā quia charitas fraterna hospi/
tes religiosos adire cōpellit. Nam huic obiectioni
Clymach⁹ respondet dicens Noli ōnes verbis cer
tificareꝗ tuā ad eos charitatē oñdens: sed pete a do
ꝙ eā in eis ineffabiliter ꝛ secrete clarificet Alioq̄n

nō sufficiet tibi tempꝰs ad affectiōes dilectionū et
compūctionū . hec ille Nec propter studia nimiū
discurrendū. Cella eñ tua de ōnib9 pt te instruere
iuxta abbatē Moysen. si pmāseris in ea. Macha-
rius āt sic temptationi accidie de cella exire conā
ti docuit respondendū Dic inquiens eis quia prop
ter christū sedeo ⁊ parietes istos custodio Ter-
ciū remediū est Cernat. id est vt crebrius inducti-
ua ad amorem solitudinis incitātia revolvat ⁊ q̄z-
ti illi patres sctī solitudinem fecerint retractet. Su
per quo quidam senū talem sententiā dixit Credo
in deo quia quicunq̄ sedet in cella propter nomen
eius et custodit conscientiā suam inuenietur ⁊ ipē
in loco Anthonij. O quis hec revoluens non am-
plexabitur cellam . Quartū remedium est Me
mor. id est vt in cella consistens bonis meditatio-
nibus te dedas Iuxta quod pulchre te docet Ab
bas Euagrius in vitaspatrū meditari scilicet de
morte inferno iudicio et regno celorum. Et sic fit
dulce quod ante amarū erat. Unde et hoc consiliū
quidam accidiato dedit dicens Vade memorare pe
nas inferni et libens in cella manebis etiam si ver
mib9 collotenus plena esset Postremū remediū
est. Ocia vitet. Nam quemadmodū mare mortuos
non perfert in se manere Sic iuxta Bernardū O-
ciosum ⁊ mortuū ab exercitationib9 nō patitur cel
la Hoc remediū angelus Anthoniū orantē ⁊ acce
diatū docuit in specie hominis apparens nūc opan
tis nūc orantis ⁊ rursus ad opus pgentis . ei dicēs
Sic fac ⁊ viues . q̄ si et nos viuere in cella volem9
similiter agamus ociū deuitemus Ocia dant vicia
Varijs ⁊ pijs ⁊ alternatis nos exercitijs occupe-
mus nichil ad tediū vsq̄ agendo. delectatio nanq̄
est que operantem in opere conseruat Hinc iuxta
quendā Nunc lege nūc ora nunc cū feruore labora
Ociū ei sine lrīs viui ē hoīs sepultura. De varieta-
te horū exercitiorū Franciscus petrarcha vt supra
docet Et Ber in epl'a ad frēs de mōte. Hec itaq̄
remedia assumamus ⁊ in cellis per hec nos conser
uem9 Qr pseuerantia celle iuxta Arseniū perducit
monachū in ōne bonū . Hoc tñ sciendū q̄ parū
pdest exterior solitudo corpis nisi etiā affuerit mē-
tis. Unde posset etiam de hoc hic sermo fieri nisi
prolixitas ipsa vetaret Primam hāc externam as
sumamus vt secundam attingamus que nil aliud
est nisi quies et pax mentis . Et nota q̄ sicut dic-
tum est de officina in qua bonū operamur sic eti-
am hic dici possit de tempore. quoniā iuxta philo-
sophum locus et temp9 coniūcta sunt nisi ab alijs
plene esset deductum . Scripsit super hoc scilicet
de tempore vtiliter expendendo Johānes vallens
in dictario suo videatur ipse. Et hec de officina sa
lutis sat sit dixisse. Membrū terciū

De instrumentis saluti congruentibus

b Ec sunt instrumenta tabernaculi testimo N
nij Exodi. xxviij. Visso de officina salu
tis. videndū est de instrumentis operan-
de salutis . Quorū ⁊ si plurima copia posset annu-
merari sufficiat tamen hic vel pauca cōmemorare
et hoc cursim solum . Nam si de singulis prosequi
velimus in immensum iret volu
men. Hec igit̄ sunt instrumenta

silēcij obseruatio	sensuū cohibitio	morū disciplina	pseuerantia	perseueratio	oratio
Ut sileas	sensus	mores	precas		pete

Primū itaq̄ acquirende salutis instrumen-
tum est silencij obseruatio De quo Jacobi primo.
Si quis putat se religiosum esse non refrenās lin-
guam suam sed seducens cor suū. huius vana est
religio. Ad cuius obseruantiā plura nos inducere
possunt. [suasū

Exemplū. natura. bonū. votum. quia

Primū inductiuū est Exemplū. i. exemplaris in-
formatio dñi iesu Marie q̄ septies tm̄ inuenit̄ lo
cuta ⁊ sctōꝝ patrū quib9 summū studiū erat silere
vt pz in vitis eorū Scdm est natal' inclinatio
q̄ homo pnior erit ad audiendū q̄z loquendū Hic
q̄daz Cur natura duas dedit aures os tñ vnū De-
bes audire duplū sed dicere simplū . Terciū
est Bonū. i. vtilitatis silencij cōsideratio. plurima ei
bona adducit. Nā pmo inūera mala secludit ⁊ pca
uet Ignem eñ obstruit. aquā iurgioꝝ claudit. gla
diū inuaginat. bestiā indomitā domat vt pz applicā
do Scdo mētis puritatē seruat Vñ est q̄i lauachꝝ
locionis Qr mēs sine clausura silēcij vndiq̄ ipurita
ti pz ⁊ iacul' inimici Tercio hoiēz fortificat ysa. 3° In
spe ⁊ silēcio erit fortitudo vrā Et q̄dā pzm̄ Ois la-
bor ex taciturnitate supabit̄ Quarto claustrū pacifi-
cat iuxta illd Erit op9 iusticie pax silenciū scz Et ite
rū Qui iponit stulto silentiū mitigat iras Quīto i-
tellcm̄ illuiat ⁊ hoiēz decorat. vñ Prouer. Audi ta
cens pter ⁊c Et q̄dā pzm̄ vade ⁊ tace ⁊ doceberis de
oib9 Hoiēz q̄z decorat iuxta illd Loq̄la tua mani-
festū te facit . leuitas eñ mētiū pz ex vbis. vñ Si
lentiū est signū sapie ita vt stult9 si tacuerit sapiēs
reputabit̄ Est ⁊ signū mētis cōposite Qual' eñ s'mo
ōndit̄ talis mēs iudicat̄. Sūt ⁊ alie mlte silencij
vtilitates q̄s singl'ari psequi plixū esset nimis Nā ad
diuinū eloq̄ū audiēdū pparat iuxta illd Bonū est
cū silētio pstolari ⁊c. vt hō tacēs dicat. loq̄re dñe q̄r
audit seruus tuus. Ad deuotionē leuat Religiōez
et ōne bonū conseruat vñ ⁊ custos ⁊ clauis dr religio
nis Orē āt stultoꝝ effundent̄ Spūale gaudiū ifun

dit iuxta illō in vitispr̄m̄ In ōni loco si tacit̄n9 fue-
ris reqes possidebis Irē eternū gaudiū meret̄ iux
ta illō ps̄. Letati sūt q silueſt. pdicte vtilitates cō
prehēdūt̄ causa meōrie in his v̄sib9 nat

Precauet. expurgat. robur pacē. docz. or
Preparat. accēdit. cōseruat. gaudia. celū

Quartū pncipale iductiuū ē votū. i. reglar̄ in-
stitutio z voti emissio Ois em̄ religio ānexū fere si
lētiū hz Lucl9 ei instīcie silentiū. Hic dr Ihere. viij
Cōueite igrediam9 citatē munitā z sileam9 Pos
tremū inductiuū ē scpturaꝝ z scrōꝝ psuasio Eccl.
xxij. Quis dabit ori meo custodiā z sup labia mea
sigcilz vt nō cadā in ipſ z lingua mea nō pdat me.
Ps̄. Dixi custodiā vias meas zc. Suadēt z h̄ scti
Hinc Ambrosi9 Alliga fmonē tuū ne lasciuiat et
m̄ltiloqio pctā sibi colligat In vitispr̄m̄ Sp silebis
vsqz̄ iterrogat9 fueris Est em̄ p̄tim claustralib9
silentiū necāriū valde Nā claustral' sine silētio ē vt
equus sine freno. castrū sine clausura. vrbs sine por
ta. vinea sine sepe Ubi āt seps nō fuerit possessio di
ripiet̄. Eya igit̄ silentiū religionis custodem obſue
mus z bn̄ pficiem9 Qō vt meli9 agamus remedia
paucis assignamus. [claues

Cōsuescas. statuas. reseras non. porcite

Primū est assuefactio vt hō etiā licit̄ tpib9 iuxta
R Iheronimū studeat reticere Alterū ē statuas. i. va
riaꝝ añ portā oris positio q̄ sūt firma pposita silē
tiū obſuandi z occasiōes cōtrarias deuitādi. vñ p-
bioꝝ Judicia q̄si vectes vrbiū. Terciū ē q porta
oris nō cito ē apienda z cū apta fuerit mox claudē-
da. de p° Sit ois hō tard9 ad loqndū Et Seneca
Tardiloquū te esse iubeo. De altero q si porta or̄
apta sit cito claudēda subnectit idē Breuiloquū te
esse volo Nā sic̄ in m̄ltiloquio raro pctm̄ deest sic
breuiloquiū pctm̄ cauet. Quartū est Orō. de q̄
abbas Sisois ait Crede mihi q ecce. xxx. ānos ha
beo q nō depcor deū pp pctm̄ sz orās hec dico Dn̄e
iesu xp̄e ptege me a ligua mea Et vsz nūc p singl'os
dies corruo p ipā z delinq̄. Ultimū est q tripli
ces claues oris habere debes Quaꝝ pma erit i ar-
cha cordis vt. s. deliberatio p̄eat Altera in manū p-
lati vt licentiā petas Tercia i manu dei aut angeli
quē añ locutiōez orabis Et h̄ de silētio sufficiāt

De altero instrumento scilicz custodia sensuum

Scendit mors p fenestras nrās. § scdus.
Iheremie. ix Alterū etiā p̄cipuū opande sa
lut̄ instrumentū est sensuū exteriorū z interioꝝ re
S frenatio Quoꝝ custodia nō min9 ē pficere volēti q̄z
celle z silenciū necāria. Per hos em̄ aie citas expug
nat̄ z mors p fenestras has ascēdit Uñ circa custo
dias portaꝝ ōne robur exercit9 est ponendū Obiec

ta em̄ sensib9 oblata nat̄aliter mouēt z alliciūt sen
sum i sui appetitū. z pene ipossibile ē vt irritamēta
sensuū nō pturbēt rōis vsuz Uñ q̄ pficere volet ne
cessario hos custodire hz vt dicit Jacob9 carth. Et
hic est q ad horū custodiā tā sollicite hortam9 a scp
tura sacra Possem9 āt z de singul' his sic̄ z de soli
tudie z silētio actū ē disputare sz breuitati studētes
hec in alijs volum9 dmōstrare Habēt̄ plura i Sū
ma Anthonina. z sil'iter i spcl'o morali Qui hec sci
re voluerit illic inqrat Hoc tn̄ monem9 vt frenū sp
habeam9 q̄ euagātes sens9 domem9 vt dicam9 huic
vade z vadat z alteri vide hoc z videat Qō z si i p̄n
cipio difficile sit pp sensuū istabilitatē z nat̄alē coꝝ
incliatiōez ad nouitatū scrutationez tn̄ pcessu tpis
fcā diligētia facile factu erit. Portas igit̄ has custo
diam9 ne tragediā illā Iheremie lamētari habea9
scz Ascendit mors p fenestras nrās.

De tercio qō ē disciplinatio moꝝ § terci9
Pprehendite disciplinaz neqn̄ irascat̄ dn̄s zc T
Ps̄. Terciū z singl'are salut̄ instrumētū ē
Morū disciplinatio Que q̄z necāria z decēs religio
so sit plene ē ab Hugone in suo de disciplina clau-
straliū deductū Sz z in eruditiōe sua Hūbert9 sin
gulas ei9 ptes psequit̄ Et i Specl'o discipline ab ōni
bus merito nouicijs studēdo agit̄ de disciplina cir-
ca singula fere agenda Uñ q̄ bene disciplinat9 fieri
volz his libris studēdis opaz donet Hoc hic dici9
q moꝝ cōpositio pmū erit studiū incipient̄ vt vult
Ber Nā nō pri9 qō spūale. sed qō aiale aplo teste
Grādia nāqz cōferūt aie ea q̄ corporis sūt discipli-
natiua Anime em̄ iuxta doctoꝝ sentētias corpa se
quūt̄ nō in naturalib9 tm̄ sz z in moralib9 ipſ vt di
cit Jacob9 carth. Uim igit̄ nobis agam9 z mores
ōnib9 discipline9 vt pficiam9

De q̄rto instrumēto qō est cōsideratio prouida
Alpebre tue p̄cedāt gressus § quartus V
tuos puer. iiij. Quartū z nō min9 ceter̄ p̄ci
puū opande salut̄ instrumētū est Cōsideratio Cu
ius defcūs est sūmū iuxta quēdā religiosoꝝ impedi
mentū profcūs Qui igit̄ proficere voluerit oia z sin
gula sua opa triplici cōsideratiōe p̄ueire debz vt scz

Consideret
- Quid debeat agere
- quid eū debet inducere
- quomodo op9 ipm debet pagere

Deide etiā studebit intētiōez ex cōsideratiōe for-
mare ex q̄ totū op9 bonū vl' malū poterit reputari
Qui sic ageret i oib9 pficeret z mirabilē recreatiōez
etiā in mimis q̄busdā sētiret Nā z mel de petra o-
leūqz de saxo durissimo sugeret Qui āt incōsiderat9
oia pagit fz Bonauētu. incaut9 in plura picl'a inci
det et dulcedine multa carebit Est enim par ei qui
nucem integram deglutit nec ad gustanduz dulce-

dinē nuclei p masticatiōem ptīgit Procb q̄z multi
q̄tidie laboribꝫ solo hui9 defectu fatigant Ad vigi/
lias surgūt. chorū visitant. diuinis itersūt Omnia
que ordinis sunt ex consuetudine vt vitula effraym
docta diligere trituram efficiunt. nec dulcedine ali
qua afficiūtur Ad mensaz plenā cotidie sedēt z i oī
abūdātia voluptatū vsant z tn̄ vacui z ieiuni rma
nent ac recedūt Quare hoc? Uere nō aliā ob causā
nisi q: cor suū dirigere nesciūt z pp q̄d oia fiūt non
considerāt nec aduertūt Qui igit spūali fame pire
noluerit q̄ in oibꝫ z singul multū (pauco tn̄ vt aiūt
sudore) pficere cupierit. studeat ac discat opa sua
meditatiōe ac pposito puenire ne vt aial stolidū et
nō ruminās imūd9 habeat iudicari Hinc em̄ ali9
alio eodē tpe z actu magi aut min9 pficit q: inten/
tio z ppositū discōgruit Cōfiteam ita q: dn̄o deo
in directiōe cordis z q̄ aliis insipida sūt z onerosa
nobis dulcia leuia ac gaudiosa erūt Et hec de q̄rto
instrumēto de quo phi tractant sub prudētia

De quarto superiorū cōfirmatiuo quod est ora
tio. § quintus.

p Ete fili a domio vt ipē dirigat gressus tuos.
Thobie. iiij. Sz ōnia supiora instrumenta
parū aut nihil iuxta quendā pderūt si in his fiden
tes ad orōnis auxiliū nō recurrerit Iustoꝝ nāq: ope
ra magis in dei grā q̄z in ppriis viribꝫ aut sapia pē
dent Hinc Thobias filio suasit vt gressus suos ex
emplo psalmiste ab eo dirigi postulet Hinc q̄ vere
velet in ōnibꝫ pficere debet post factā ɔsideratio/
nem z intentiōez ad orōnis se studiū diuertere orāſ
vt possit digne op9 pagere vt inde deo possit place/
re Et nō op9 ē plixas orōes effūdere. sz breues z ia
culatorias totas ignitas in celū debem9 emittere
exemplo patrū solitariorū.

De vltimo salutis instrumento quod est me/
minisse finis. et q̄re venerit ad religiōem § sext9

m Emento finis Ait sapia In hui9 capli fine
annectit vnū instrumentū oim supioꝝ alle
uiatiuū. qd est Memēto finis. vt hō religios9 ince/
sinenter cur venerit z q̄re. reuoluat. ac dignitatem
suā ppendat vt sic torpescere ptimescat. z fini prop
ter quē venit appropiquare studeat. Necāriū em̄
est iuxta quendā religioso et ōni corde pconiū suuz
desup sibi datū sup oēm scl'i thezaurū pōderarez cū
grāꝝ actionibꝫ pfcō affcū dn̄z glanter magnificare
Nihilomin9 qs sit z ad q̄ bona vocat9 sit in tiore di
sp meōriter tenere Et q tal' sit recogitare

Miles. amic9. emit. seq̄tur. lūbos. oleū vas
Laus. tēplū. th9. bissenos. bibe martir in Leuo

Ipse em̄ nō cōis laborator i vinea
pro diurno denario laborans sed miles sub vexillo
strēnue militās z in plīis ei9 iugiter se exercēs. Ip
se nō est cōis de plebe sz amic9 dei cui nota fecit q̄/
cūq: audiuit a prē Cui datū ē nosce misteriū regni
dei Ipse est hō q̄ vendidit ōnia zc. z emit agrū in q̄
thesaur9 absconditus est. Ipse est cui dictū est Ueni
sequere me z habebis thezaurū in celo. Ipse vnus
eorū qui lūbis pcinctis lucernas ardētes deferūt vt
aperiat dn̄s Ipse vn9 de numero prudentiū q̄ cū lā
pade oleū in vas h3. Ipse vas electōnis. Ipse ver9
z delectabil' thalam9 spōsi. sacrariū spūs sci. tem/
plū scīm toci9 trinitatis. Cor ei9 vex thuribulū in
q̄ ignis charitatis z thimiama deuotiōis z orōis Ip
se q̄ in via de torrēte bibit vt ɔfortat9 caput exaltet
Ipse aq̄s duplices haurit de fontibꝫ saluatoris cō/
tritionis z laudis. Ipse martir dei z si nō ferro ce
sus z si nō igne lesus tn̄ cotidiana corpis afflictiōe
Ipse sedebit sup sedes xij. zc. Ipse mortariolū va
riarū specierū q̄ꝝ fum9 sicut odor agri pleni Hec et
hmōi mlta q̄dā ex scripturis cōtextus pulchre reli
giosis applicat Et in se nō sūt puerilia. sz in q̄libet
pte lucet insignis z vera phia. si tn̄ pfunde fuerit q̄
q: diiudicata. Pudeat igit torpescere z in tante
dignitatis gloria segnicici maculā ponere. Memi
nerim9 insup finis. iuxta sapiētis hortamentū pp
quē venerim9 z nobis exēplo bernardi crebri9 dica/
mus Frater cur venisti? Quis āt sit finis pp quē z
quare ad religionē venim9 in pncipio Specli mo/
nachorū z in libello q̄ intitulat Btūs vir. plchre de/
clarat Et hec de bn̄ opandi istrumentis z directiuis
Que si qs manu iugis exercitatiōis attigere vellet
facile q̄ztū ad pfcm̄ prosint sentiret Sz forsitan
adhuc aliquis instabit z causabitur dicēs Que dixi
ti exercitiorū esse media z inductiua z lenificatiua.
ordinis ipsa sunt factu difficilia z ardua Fatemur
id ita esse sz aialibꝫ z inexptis q̄ nō sapiūt q̄ spūs sc̄
Sapiūt res fm dispositionem suscipientis nō sus
cepti. Qualis vnusquisq: est talia videntur ei Pa/
lato insano dulcia sunt amara. Sed si quis bene
dispositus z affectatus fuerit huic mox res sapiūt
fm sui naturā Nec tamen in principio diffitemur
certamen magnū subire oportere maxime in adul
tis propter inolitā contrariam q: consuetudinem
Sed qui confidūt in domino mutabūt fortitudi/
nem. Corpus insuetū lorice. eā abhorret sed iacu/
la hostiū z consuetudo faciūt non sentire onus Nā
et dulcia nō meminit qui non gustauit amara. Et
quem ad dexteram christi sedere delectat calicem
nō refugiat cum eo bibere. Quot mari pisces tot
sunt in amore dolores Et laborabit omnis amare
volens Milicie species amor est discedite segnes.

Incipit Ordinariū vite religiose   Titul9 scds
Prolog9 in ordinariū z vtilitatem ordinarie vite.

Unđ nosti ordinē celi ⁊ rōem eꝰ
pōes i terra Job.xxxviij Post
titulū p̄mū q̄ ē vite religiose vl' ex
ercitioꝝ eruditoriū subnectit̄ hic
vite religiose ordinariū in q̄ quo/
dāmodo celi ordo ⁊ eiꝰ rō in terr/
ponit̄.qꝛ in eo docet̄ quō religioso
rū vita vite āgelice ꝯformat̄ Angeloꝝ eni vita or/
dinatissima ē ordinata inq̄ꝫ ad deū hoies ⁊ ad scip/
sos vt Gocc' pulchre in s̄monib' declarat Quoruz
vite q̄ ꝯformari voluerit triplici etiā h̄ ordie coꝝ in
stār se ordinare debebit Ut scꝫ se bene

Ordinet ad — superiores / proximos / seipsum

A Nā sic ordinate viuere ē recte i religiōe iuxta ber
nardū degere q̄ ait Estimo q̄ in religione bñ viuis
cū ordinabiliter viuis Sꝫ ⁊ maxima bona oriūtur
ex ista ordinatiōe. [rem

Ordo facit pacē.robur dat. datq̄ȝ deco/

Primo ordo facit pacē ⁊ animi trāq̄llitatē Au/
gustinus ordinata inq̄eta sūt ordinata āt q̄escūt
vt pꝫ in lapide iactato q̄ nō nisi i suo ordine q̄escit.
Hinc ⁊ in de ciuitate dei Pax oīꝫ reꝝ trāq̄llitas est
ordinis. Scđo ordo ad fortitudinē valet Acia eni
bñ ordinata terribil' est hostib' diabol' vt castroꝝ a
cies ordinata. Tercio ad pl'chritudinē facit adeo
vt mala q̄ de se sūt deformia ordinis rōne vniuersi
pl'chritudinē augeāt ⁊ decorē. Nā sicut pictura ait
Augu.cū colore nigro suo loco posita.ita vniuersi/
tas rerū etiā cū malis.pulchra ē q̄m ordiata Malū
enim bñ ordinatū eminēciꝰ bona cōmendat Omne
nāq̄ȝ ordiatū decoꝝ eē necē est Quisq̄s igit̄ ordinez
celi ⁊ eiꝰ rōēȝ vis in terra ponere q̄squis cupis āgeli
ce vite ꝯformari ⁊ ordinis bona cōplecti. Hoc vi
te ordinariū carū habe de q̄ paucꝭ ē agendū Et pri/
mū quō religiosꝰ debet ordinari ad supiores Qui q̄
niā duplices sūt deꝰ.s.⁊ platꝰ de vtriusq̄ȝ ordiatio/
ne videndū Et p̄mū de ordiatiōe erga deū.

De his q̄b' ordinam² erga deū Caplꝫ p̄mū.

Indicabo tibi o hō q̄d sit bonū ⁊ q̄d a te
req̄rat deꝰ Michee.vi. Prima ordi
B natio ⁊ iter ceteras necāria magꝭ.ē qua se
studeat hō bene ordinare ad dñꝫ deū q̄ nō
hita cetere ordinatiōes paꝝ aut nihil p̄ficiēt Tria
autēȝ sunt p̄ q̄ hō maxime nouellꝰ tyrūculꝰ xp̄i reli
gionis castra ingrediēs erga deū ordinari debꝫ que
innuūtur in verbis p̄phete.

Scꝫ — facere iusticiā — p̄ — ꝯtritudinē ⁊ rcāꝫ intētiōeȝ
facere iudiciū — p̄ — pctōꝝ expurgatiōeȝ
sollicite ābulare — volūtarꝭ eiꝰ exq̄sitiōeȝ

Primo eī oim vt religiōeȝ es ingressꝰ vt dyonisiꝰ
car:husienſ in exhortatorio nouicioꝝ docet si vo/
les emendationē tuā bene incipe debes a gratitu
dine inchoare vt sic i meliꝰ merearis p̄ficere. Erer
go debes diligēter considerare vñ exieris q̄ iteꝝ in
traueris.quāta euasisti mala.ad quāta iteꝝ dei pi
etate deuenisti bona ⁊ inde agere grates Nā postq̄ȝ
israheliticā plebē de egipto eduxerat deꝰ crebriꝰ ait
Humbertus.bñficiū hoc ad mentē eis reuocabat
vt ad gratitudinē incitaret sepiꝰ dicens ⁊ inculcās
illō ps̄.aut hmōi Ego sum dñs deꝰ tuꝰ q̄ eduxi te
de terra egipti Qđ verbū religiosꝭ ōnib' crebriꝰ me
morandū Nō eni minꝰ ē bñficiū eductio de seculo
p̄ eiꝰ ꝯtemptū ⁊ religiōis ingressuꝫ eductiōe corpo/
rali de egipto. Primū ergo q̄ religiosus eductus
de sclo debꝫ facere.est grās deo agere Qui eni grāꝫ
acceptā nō agnoscit ⁊ de ea grās nō agit. eiꝰ amissi
one reddit se dignū.⁊ vberioris grē susceptiōe idig
num vt Hūbertꝰ declarat in de Eruditiōe religio
sorū. Ordinatur iteꝝ religiosus ad deū p̄ rcāꝫ C
intentionē q̄ multū necāria ē rectificari in inicio in
gressus religionis Ipsa nāq̄ȝ iuxta gregoriū finem
actiōis p̄ostendit.in opatiōe dirigit ⁊ opi q̄si fūda
mentū finale prestat Que si recta nō fuerit totuȝ
deturpat̄ ⁊ amittit̄ opꝰ Si āt rcē intendimꝰ bonū
opꝰ efficit̄ etiā si minꝰ bonū extra videat̄ Et ex intē
tionis directiōe seq̄t̄ p̄fcūs vl' defectꝰ opis adeo vt
quidā dicat Rarissime fit q̄ q̄ stulte ⁊ nō rcā inten
tiōe incipit vt meliꝰ p̄ficere possit atꝫ bñ ꝯsūmare
Et e regiōe q̄ bñ ⁊ sapiēter ⁊ rcā intentiōe incipit et
fundamentū bone intētionis ponit deficere possit
⁊ male cōsūmare. Multū igit̄ necāria rcā intentio
potissimū in religiōis p̄ncipio Abūde de hac agūt
doctores p̄sertim disertissime in suo cōpendio scri/
bit Gerson. Igitur

Intende:
1 soliꝰ dei laudē ⁊ gl'aꝫ in ōnib' q̄rere
2 ab ōni offensa dei tui precauere
3 s̄m regulā ⁊ statuta viuere
4 cōcupiscētijs malis viriliter r̄sistere
5 in veris virtutib' velle proficere
6 in his in finem vsq̄ȝ velle p̄seuerare

Hijs ⁊ hmōi rectificet̄ intentio vt tota decoret̄
vita Fixa ei snia dei Si oclus simplex fuerit totū D
corpꝰ lucidū erit. Scđo p̄ncipal'r ordiat̄ hō ad
deū iudiciū faciēdo p̄ pctōꝝ scꝫ vetustoꝝ expurgati
onē Ad q̄đ hortam² Ihere.iiij.vbi đꝫ Nouate vob
noualeȝ nolite serere s̄r spinas Cui Bonauētu.al/
ludit dicēs Post religiōis iq̄t igressū ꝯtinuo itēdē
dū ē amouēdis pctis Ordis eī statꝰ reicit reos atꝫ re
atꝰ Qui eī vult dei grāꝫ i se suscipe opꝫ mentē p̄pa/
rare ⁊ ab ōni prioꝝ criminū sorde purgare.

p̄ — generalē omniū pctōꝝ ꝯfessionem
penitentialis vite ⁊ purgatiue assumptioneȝ

Jniciū bonoꝝ est cōfessio maloꝝ Nisi eīm ds hu-iusmodi cor a pctis purgauerit vix vnq̄ teste Bo-nauētura. ad spūalis ꝯsolationis gustū attinget. Balsamū spūalis ꝯsolatiōis nō nisi vasi infūditur mūdo Et nō datur māna nisi pri9 deficiente egip-ciaca farina Uideatur de his speculū distinctiue.

Tercio ordinatᷓ hō ad deū sollicite ambulando cū eo Que sollicitudo in hoc cōsistit vt ab ōni ei9 of-fensa q̄ȝ diligentissime p̄caueatᷓ z volūtas ei9 bona bn̄placens semꝑ inquiratur z impleatᷓ Sufficit h

E tetigisse ad p̄ncipaliter destinatū veniendū

De septemplici affectu quo ordinamur in deum

f Sciendū ꝙ viri illi exercitatissimi ꝓ prim9 scītissimi z docti Bernardin9 z vincenti9. pos-terioris inq̄ȝ seculi ꝓpago generosa septē docuerūt affectus q̄b9 hō debet ordinari ad deū. F

Prim9 amet. timeat. zelet. dn̄ȝ vl' hōret
Sit parēs. grat9. gustū capiēs deitatis

Primus inq̄ȝ in deū affectus est amor arden-tissimus exercens se iugiter in meditatione dei Ad quē hortatur spōsus in Cantic' dicens Pone me vt signaculū suꝑ cor tuū z vt signaculū sup brachi-um. q: fortis vt mors dilectio dura sic' infer9 emula-tio. lampades ei9 vt lampades ignis atq̄ȝ flāmaꝝ aque multe nō poterūt extinguere charitatē. In q̄ auctoritate iuxta diuinū bernardinū septem ꝑ ordi-nem tāguntᷓ grad9 q̄b9 acq̄ritur hic ardētissi9 aōr.

	Meditatio		cor iugiter inflāmetur hinc Pone me q̄si signaculū suꝑ cor tuū
	Jmitatio		etiā ad extra dilcm̄ imitetᷓ Suꝑ brachiū tuū
	sepatio		ab oi alieno amore sepetᷓ. Fortis vt mors dilectio
Qui sūt	emulatio	q̄	meliora sp̄ altiora emuletᷓ Dura sic' infer9 emulatio
	īflāmatio		ex p̄cedētib9 ī dei amorez incendatᷓ Lāpades ei9 lāpades ignis
	exēplatio		etiā ꝓxim9 ad dī amorem prouocetᷓ Atq̄ȝ flammaꝝ
	insuꝑatio		nl'lis aduūsitatib9 a do sepetᷓ Aq̄ ml'te n̄ poterīt extiguere charitatem

Secūdus inflāmat9 affcūs erga deū ē Timor reuerentissim9 nō natᷓalis huilis aut inicialis Sed timor filialis z castus. Filialis adp̄rēm castus ad spōsum Erit āt tripler iste timor scȝ sepatiōis q̄ ti-meat a spōso separi Eccl'. vij. Qui timet deū nihil negligit ne. s. separetᷓ a spōso Scd̄s offensiōis q̄ fi-lialis aōr etiā in mimo timet p̄rēm offendere. ꝓuer-bioꝝ viij. Timor dn̄i odit malū. Terci9 ē reueren-tialis Eccl'. xxiij. Nihil meli9 q̄ȝ timor dei Terci9 affcūs ē zel9 cōstantissim9 q̄ gl'a dei z aie sal9 ꝓcura-tur Est eīm zel9 amor exardescens z irascens cōtra ea q̄ sūt ꝯria amato vl' amatori suo Erit āt duplex scilicet. hōris dei q: nō digne hōratᷓ Et salut' ꝓximi Juxta illd̄ Zel9 dom9 tue comedit me. Quart9 affcūs ē debit9 hōr aut laus imensa. Est ei duplex ista laus Affirmatiua. s. cū in ei9 laudē oia bona ei ap.p̄pantᷓ vt pȝ sepe ī scp̄tur' Negatia qn̄ in āpliorē laudē illa negātur q̄ pri9 de deo affirmabātᷓ Et hec incōꝑabiliter p̄stat Affirmatia iuxta vercellensem fit ꝑ descensus a suꝑiorib9 ad extrema Negatia eꝯ ab īferiorib9 ad suꝑiora. Prima parit dilatationē z ābhoꝝ mltiplicationē. altera id ē negatia cōtrac-tionē Quod fit q: ibi de min9 nociorib9 ad mag' no-ta descenditᷓ. hic āt de cognitis ad incognita nega-tiue ascenditur Uerbi grā Mens illuiata sustolli-tur ad cognoscendū q̄d sit de9 Quicquid pri9 de dō affirmauit nūc negat Tantā ei intelligit distantiā ipsius ab eo q̄d dici p̄t de eo vel noiari Nā si eū no-minat magnū nomē ei videtᷓ ꝑuū. Si iustū nomē ei videtur iiustū z sic de alijs Sꝑ sit hec laus in ore nrō Quit9 affcūs ē obia ꝓmpta Igne eīm cale-facta facile flectitᷓ cera Metalla ab igne liq̄fcā fa-cile recipiūt formā Sic corda diuino aōre succensa sūt ad oēm obiam maioris eq̄liū minorū ꝓmpta Et merito q̄dez Nā fm̄ Ber. Credētib9 nihil diffi-cile. nihil asperū mitib9. nichil huilib9 arduū reꝑitᷓ. Uncti eīm sunt Curruū rote vncte veloci9 currūt pȝ in Andrea Laurētio z sic de alijs Nec mirū si sit in talib9 obia ꝓmpta ꝯdictio nulla cū coꝝ spiritib9 caro sit subiecta q: coꝝ spūs sūt subiecti deo Ex q̄-bus duob9 ꝑfcā obia ꝯsūmatᷓ. Sext9 affcūs est regraciatio deuota z mag̃ Que duplex erit Gn̄alis scȝ ꝓ bn̄ficijs gn̄alib9 de ōnib9 creat' ita vt hō crebri-us dicat Grās tibi agim9 dn̄e de9 nr̄ q̄ es alpha et o p̄ncipiū z finis q̄ creasti celū z terrā z oia q̄ in eis sūt Altera spālis pro spālib9 bn̄ficijs suscept' q̄ enu-merat Bernardin9. Septim9 ē delectatio seu saturitas ebria. q̄ mēs reficitᷓ saturatᷓ iebriatᷓ dī dul-cissima suauitate z ebrietate adeo vt oēs inuitet di-cens. Gustate z videte qm̄ zc. Hec facit fastidire mūdi allectamēta z despicere aduersa Qui his sep-tenis se exercitaret affectib9 ille optīe ad deū eēt or-dinat9 Sȝ q̄ hos volet acq̄rere opȝ cotidie cū vicē-tio orare z dicere Bone ihū fac vt totis medullis a-mem te. sūme timeā z reuerear te. z ꝓ oi hōre tuo fortissie me fac zelari ita vt tu ōne tuū obꝓbriū hor-rescā vt meū damnū. da etiā vt tuū dominiū tanq̄ȝ tua creatura huilᷓ adorē z recog̃scā z de oib9 bn̄fi-cijs m̄ a te ipensᷓ sꝑ grās agā. da etiā vt ī oib9 te sꝑ bn̄dicam laudē z magnificez z cum summo iubilo

et tripudio cordis tibi in oībꝫ obtemperās ⁊ obedi
ens semp̱ reficiar dulcissima tua ⁊ ineffabili suauita
te quasi cū angelis semp̱ tue mense assistens licꝫ in
dignꝰ ⁊ ingratꝰ Qui viuis ⁊ regnas Amē.

De ordinatiōe ad prelatū Capl'm scd̄m.

G o Bedite p̄positꝭ vris ⁊ subiacete eis Ipsi
eni̅ p̱uigilant q̄si rōem reddituri ꝓ aiabꝫ
vris. Ad hebreos 3°. His vbis duo i
nuūtur qbꝫ optime ad p̄latū ordinamur
que sunt obia ⁊ reuerētia Quaꝝ altera iuxta Ber.
corp̱is Altera mentꝭ ē Nec sufficit vna sine altera.
Ad obiam incitāt xp̄s ⁊ natura vtilitas ⁊ exem
pla ⁊ alia multa Nōne xp̄s descendit de celo nō face
re volūtatē suā Teste Ber. Christꝰ p̱didit vitā ne o
bedientiā p̱deret Illō ait Gerson p̄clarꝰ Illō sanc
tius. illō vtilꝰ. illud deo acceptiꝰ qō obie vicinꝰ. li
benter ergo obediendū qꝛ vicē dei p̄lati gerūt vt do
cet in Specl'o monachoꝝ. Obia āt sine honore
sufficit. Prelato. vtrūqꝫ fꝫ Ber. debes. Dicit eccl'
iiij. Dedecꝰ filij pr̄ sine hōre In medio ergo frm̄ rec
tor illorū sit in honore Nam qui hos spernit deum
sp̱nere cōprobat Et maledictꝰ q̄ nō honorat prēm
ꝙ si voles reddere ei dignā reuerentiā caue familia
ritatē nimiā. ꝯtemptū eni̅ parit Honor āt iste in
tribꝫ ꝯsistit vt dr eccl'. iij. In op̱e ⁊ s̄mōe ⁊ vt cū pa
ciencia īfirmitates eiꝰ ferant Semp̱ ergo pacē ha
be cū p̄latꝭ Nō detrahas eis nec libēter vt docet in
speculo monachorū eis detrahi audias. qꝛ sp̄aliter
hoc deus viciū in subditꝭ punit etiā in p̄nti. Sꝫ cli
machi doctrinā s̄ua q̄ ait Cū ingens tibi tua cogi
tatio suggerit dixē discernere vl' diiudicare p̄positū
resili sicꝭ a fornicatiōe dicito vero ad draconē cogi
tationi videlicet p̄ncipantē O seductor nō ego mei
prioris sꝫ ip̄e meꝰ ꝯstitutꝰ est iudex hec ille Agite p
hec erga p̄latū ab inicio nos ordinemꝰ Nā q̄ ei dissi
det raro ꝓficere in bonū p̄t. Capl'm terciū

De his in quibꝫ erga fratres ordinamur

H e Ecce q̄ꝫ bonū q̄ꝫ iocundū habitare fratres
in vnū. Uere iocundū ⁊ bonū si tn̄ quisqꝫ
bene fuerit ordinatꝰ in fratrem ⁊ ꝓximū.
hoc est si socialiter vixerit iuxta Ber. Hec
autem socialitas in multꝭ cōstat. vt scꝫ se

beat	Innocenter nulli nocendo	Custodi inocentiaꝫ
	huilit' oēs hōrando	Honore inicē p̄uenientes
	amāt amare ⁊ amai appetē	In h̄ coḡscēt oēs
	vnait' pacifice cōuiuendo	Obsecꝰ vt idē dicat's ō
	exēplariter eos istruēdo	In oībꝫ p̄bete exēplū

Materie hee sunt cōmunes Nō̄ sufficit cōmuniis
se tantū vt per hec nos in fr̄es ordinemꝰ Nā homo
qui in congregatione proficere desiderat necē est vt
erga omnes se bene ordinet ⁊ pacem teneat cū cūc
tis vt pulchre in de pace ⁊ concordia docet Ancel

mas Singulariter tn̄ cuiqꝫ in cōi viuenti sūma erit
cura vt exēplariter viuat Nā vt dr in Speculo mo
nachorū Quicūqꝫ aliqō exemplū alijs relinquit siue
bonū siue malū p̱riceps imitatorū suorū erit. siue
in supplicio siue in premio Sat hec ad principale in
tentū veniendū. Uolumꝰ eni hic ponere septē affcūs
viroꝝ suprascriptoꝝ qbꝫ erga ꝓximū q̄sqꝫ ordinat

Cōpatiēs. seu colletās. portās. sil' affās
Hic venerās. cūctis cōcors. ipendē cūctis

Primus affectus est pie compassionis quo mēs
sentit aliorū mala sicꝭ sua Compatiēs primo afflic
tionibꝫ sp̄ualibꝫ vt Jesus flens sup̱ ciuitatē. Scd̄o
corp̱alibꝫ Hebreoꝝ q̄rto. Uinctis cōpassi estꝭ Ter
cio afflictionibꝫ t̄p̱alibꝫ vt exterminijs priaꝝ Exem
plo Noemi Hec cōpassio orit ex ꝯsideratiōe primi
p̄ncip̱ij vt ōnes reputemus vnū ⁊ in ōnibus videa
mus deū vt franciscus. Secūdus affectus ē dul
cis cōgratulationis quo homo de aliorū bonis leta
tur sicut de suis Et hoc triplici cōgratulatiōe Sci
licet cordis qua homo delectatur de aliorū profectu
spirituali. corp̱ali tēporali Iuxta illō Ro. xij. Gau
dere cū gaudentibꝫ Et is p̱ricipat bonis. Secūda
oris vt qō feruens affectio intus sentit loco ⁊ t̄p̱e o
portunis os exprimat teste dn̄o Bonꝰ homo de bo
no thezauro cordis sui profert bonū ⁊c. vt vicini eli
zabeth. Luce p̄mo. Tercia op̱is qn̄ per gestus vl' o
pera exteriora boni complacentia demōstratur Si
gloriat vnū mēbrū cōgaudere debent ōnia mēbra.

Tercius affcūs est trāquille supportatiōis. vt scꝫ
iiurias illatas paciēter toleret ⁊ ꝯdonet ⁊ alioꝝ ma
la eq̄nimiter portet. Difficile eni̅ ē nō q̄nqꝫ scādala
oriri Ille laudandꝰ q̄ aliorū mores magnanimo at
qꝫ trāquillo corde sufferre nouit Cū h̄rāti sit meriti
vt in eo pendeat ōnis lex atqꝫ ꝓph̄e Iuxta illō Gal'.
vi. Alter alteriꝰ onera portate ⁊ sic adiplebitꝭ legeꝫ
xp̄i. In eo is affcūs feruet q̄ corde ⁊ op̱e dimittit ⁊
donat. p̄mo Graues iiurias Eph. iiij. Estote benig
ni donātes inicē sicꝭ deꝰ i cruce q̄ p̄mo ait Pr̄ ig
nosce ill' Scd̄o magnas ifamias vt xp̄s cui dicebat
potator vini samaritanꝰ ⁊c. Tercio ablatas sub'stā
tias Heb. x. Rapinā bonoꝝ vr̄oꝝ cū gaudio susce
pistꝭ Quartꝰ affcūs ē benigne cōuersatiōis Est āt
hec benignitas q̄dā dulcor ai excludēs oēꝫ neq̄ciam
habilitās hoiem ad internā leticiā reddēs hoieꝫ af
fabilē ⁊ benignū. p̄mo i vbis Lingua placabil' lig
nū vite Scd̄o i factꝭ quē bonꝰ amoris ignis ad be
nefaciendū ꝓximis feruere facit Hilarē datorē dili
git deꝰ Tercio i moribꝫ ⁊ gestibꝫ Eph. iiij. Estote i
uicē benigni i vr̄ā. s. ꝯuersatiōe. Quītꝰ affcūs ē hu
mil' hōratiōis vt ōnes p̄ferat ⁊ reuereat atꝫ oībꝫ t̄q̄
dn̄is suis huili corde se subdat Et hoc ꝓpter tripli

ccm ꝑticipationẽ vñ preeminentia ortũ habꝫ Pri
mo ex ꝑticipatiõe ꝓncipij Et sic sunt honorãdi pa-
tres corꝑales prẽs spũales ⁊ dñi tꝑales Qr oẽs isti
ꝑticipãt in ꝓncipio. ꝓmi ad esse. scði ad bñ esse spũ
ale. tercij ad bene esse tꝑale. Scðo orit̃ ꝓeminẽ
tia ex ꝑticipatione diuine sapientie. in qua duo gña
hoim ꝑticipare dicũtur ⁊ ob id veneranda Primi
viri docti in quacũqꝫ fuerint cõuersatione honesta
honora sapientẽ. scðo senes Corã cano capite con
surge. Tercio ꝓeminẽtia venit ex ꝑticipatione
bonitatis rõe cuiꝰ quilibet iustꝰ est honorãdus Et
hec ꝑticipatio est duplex iuxta Alexandrũ de halis.
Prima est ꝑticipatio bonitatis ſm actũ Et sic ius-
tũ honoramꝰ illũ nobis meliorẽ existimãtes Scða
est ſm potentiã qua mali effici pñt meliores. ⁊ sic
oẽs honorandi Prima petri scðo Omnes honora
te Et Ro. xv. Honore inuicem ꝓueniẽtes. Sex
tus affectus ẽ Cordialis vnionis Ut hõ quantũ in
se est ſm deũ cũ ceteris homib; se sentiat vnũ Atqꝫ
eos senciat semetipm ex oim recte velle. suũ repu-
tet. et econtra Et is affectus orit̃ ꝓmo ex hũilitate
que õnib; ſꝫ deũ ꝯdescẽdit ⁊ obseqũ ipendit Scðo
ex pietate q̃ deũ in ꝓrimis puro ⁊ simplici oculo ꝯ
templat̃ Tercio ex caritate q̃ liq̃facit hũana corda
⁊ aliorũ mala in se trãsformat ⁊ facit sua Et fit cre
dentiũ oim cor vnũ. Septimꝰ affcũs est christi
formis ꝓ oib; oblatiõis ⁊ passionis. vt scꝫ istar chri
sti pro oim salute paratꝰ sit ponere aiaꝫ suã. ⁊ sem
ꝑ orare vt oẽs xp̃o inferant̃. paratꝰ cũ paulo super
impendi pro oim aiab;. Qui hos affectus haberet
bñ in ꝓrimũ ordinatus esset:

Quõ ordinat̃ hõ in semetipm   Caplꝫ q̃rtũ.

J
ORdinauit in me charitatẽ Cãticoꝝ scðo
Ubi ꝑ supiora hõ erga alios bñ ordina-
tus fuerit opꝫ vt ⁊ in se sit bñ ordinatus
q̃ sine nec cetera bene pñt hri nec prodes-
se multũ Qui ei sibi neq̃ ẽ ⁊ iordinatꝰ cui bonꝰ aut
ordinatꝰ erit Et qñ duplici ex ꝑte ꝯstat hõ corꝑe
et aïa. duplici opꝰ est ⁊ ordinatiõe q̃ scꝫ in vtroqꝫ
bñ ordinat̃ Prima ãt iuxta Bernardũ nouitij cu-
ra debꝫ eẽ circa corpꝰ ⁊ exterioris hois ꝯpositioneꝫ
Nã ⁊ corpꝰ ade ꝓmũ formauit deꝰ ⁊ post i faciẽ eiꝰ
spiraculũ ispirat vite Sic ⁊c. Ordinat̃ ãt hõ bene
ad corpꝰ ꝑ gñaleꝫ corꝑis disciplinã de q̃ aliq̃liter ta-
ctũ est supra ⁊ remissuꝫ ad eos q̃ plene scripserũt de
ipsa. Scðo ꝑ actionẽ corꝑaliũ exercitationũ deter
minatã de q̃ ifra aget̃ Sꝫ ponimꝰ hic septeꝫ affcũs
q̃b; hõ debet ordinari ad seipꝫ ⁊ sũt hi   gorẽ

Ut pudeas. doleas. horrens te. sume ri-
Jratꝰ. vigor. atꝫ vigil. discretio subsit

Primꝰ affcũs est pudoris. vt scꝫ totꝰ de suis vicijs
ꝯfundat̃ ⁊ erubescat. ꝯsiderã do pctõꝝ magnitudi-
nem ⁊ dicendo cũ filio ꝓdigo Pater peccaui in ce
lum ⁊ corã te. nõ sum dignꝰ vocari filiꝰ tuꝰ Secũdo
pctõrũ multitudinẽ clamans Peccaui sup numeꝝ
arene maris Iniq̃tates mee supgresse sunt caput
meũ Et cũ publicano Deus ꝓpiciꝰ esto mihi pctõri
Tercio turpitudinẽ. ⁊ increpatorie sibiipsi dicat Fi
lia babilonis misera Erubesce sydon ait mare Iteꝫ
Iheremias. q̃ꝫ vilis fcã es nimis iterãs vias tuas
Izaias Sume cytharã meretrix ⁊c. Secũdꝰ af
fectus doloris vt pctã dei offensiua acutissimo do-
lore plãgat. Tũ qꝛ incurrit mala/amisit bona/ꝓuo
catur dei ira Nec õnia q̃si ꝓncipaliter statuat sibi ⁊
sint ei lachrime panes die ac nocte. Tercꝰ af-
fectus horroris quo ꝑꝑ odiũ sui seipꝫ sctissime hor
ret Et hoc ex sensu ꝓprie nichileitatis vt dicat illud
Job 3° Redactꝰ sum in nihilũ Item ex sensu ꝓprie
iniq̃tatꝭ q̃ oib; brutis ꝑꝑ dei offensaꝫ se estimat ne
quiorẽ Itẽ ex sensu ꝓprie hũilitatꝭ Cuiꝰ ꝓmꝰ gradꝰ
iuxta Augustinũ est se ꝯtẽptibilẽ ⁊ pctõrem nosce-
re Scðs ita effectualiter sentire Uñ debet se homo
ꝓbis factis ⁊ gestib; cordialiter vilipẽdere ⁊ hũilia
re. Quartꝰ affectꝰ rigoris q̃ hõ seuerissime ⁊ as-
perrime corpꝰ suũ maceret tanq̃ pctõ fedatũ imo
tanq̃ latrinam omniũ feditatum Erit autem hic
rigor contra cogitatiões malas quaꝝ ꝓmos com-
primit motꝰ Scðo cõtra locutiões. ne tacenda di-
cat ⁊ ecõuerso Juxta illud ps̃. Dixi custodiam vias
meas vt nõ delinquam in lingua mea Jacobꝰ Si
quis in verbo nõ offendit hic ꝑfcũs est vir Tercio
cõtra oꝑatiões ⁊ maxime ne ꝑ illicita vagent̃ corpo
rei sensꝰ Juxta illð Ascendit mors ꝑ fenestras no-
stras Itemqꝫ Castigo corpꝰ meũ. i. corꝑis sensus.

Quitus affcũs est ire iplacabilis ⁊ sctẽ turbatio
nis ira ꝑ zelũ De q̃ iob Caligauit ocl's meꝰ ab idig
natiõe Irascit̃ ei ꝓ° ꝯ ꝯmissas offensiones ⁊ ꝓpria
pctã. Ps̃. Ira i indignatiõe eꝰ ⁊ vita grẽ i volũtate
eiꝰ. Scðo ꝯ malas iclinatiões dicẽs illð ysaie xiiij.
Perdã nomẽ babilois ⁊ reliq̃as ⁊ germẽ Tercio ꝯ
ipias radicatiões q̃tuor affectuũ vñ oia oriũt̃ ma-
la Cõtra h̃ oia iplacabili ira surgit ⁊ a malo ꝯfuat

Sextꝰ affcs̃ vigorꝭ q̃ fit ꝑuigil ⁊ viril' ad oẽ opꝰ
bonũ Exercens virilit. ꝓ° oẽs potẽtias aie itellctm̃
volũtatẽ meõriã ad bona cogitãda. volẽda. meõrã-
da. 2° exercet oẽs sensꝰ corꝑales ⁊ spũales. oia q̃ ꝑ e
os ꝑcipit i deũ referẽdo vt Si videt pl'chra cogitat
pl'chritudinẽ dei ⁊cꝭ sensib;. 3° exercꝫ oẽs hũanos ⁊
ꝟtuosos actꝰ. iuxta illð In oib; opib; tuis esto ve-
lox Itẽ sollicitudine nõ pigri Spũ feruentes dño
seruientes Septimꝰ affectus est discretiõis quo
in omnib; modum ⁊ mensuram seruat ne quid ni
mis aut minus. Erit discretus primo in contem-
platione vt sepe actiue vacet In deuotióne. ne sic
sibi vt proximorũ obliuiscatur intendat In actiõe

ne sic proximo in actione ministret. vt prorsus contemplationis deserat op⁹ Faciliter errat actio quā nō dirigit diuina cōtemplatio. Debet eīn mens ꝑ contemplationē discere qualiter ꝑ actionē ꝓꝓ deuz proximo debet ministrare. Hec de affectib⁹ ill' quas posuim⁹. qm̄ si alia exercicia non erūt. ꝑ hec ad oēm ꝑfectionē hō posset ꝑtingere In his itaqꝫ nos exerceamus pro his obtinendis oremus. vt sic bene ordinati deuotius in ceteris exercitijs perstemus.

Titulus tercius

Dictarium exercitiorum scilicet de exercitijs certis.

Prologus.

o Mnia honeste ⁊ fm ordinē fiant in vobis. ꝓme Corinthioꝝ xiiij. Nūc de certis exercitijs videnduz et primū que circa externa ꝟsantur. vt sic tandem ad interna veniamus Et a surgendo incboandum Et generalia exercitia toci⁹ diei sub quodam ordine succincte ponenda Deinde q̄ in singulari.

Quō hora matutinali exercendū Caplm ꝓmū

R m Edia nocte clamor factus est. Mathei xxv Hijs ꝟbis (iuxta quendā) deuotū exercitiū innuitur. eo tēpore quo ad matutinas excitatur assumendū Ut scilicet homo ita custodis sonitū accipiat quasi vocem dilecti sui surgere exhortātis audiat ⁊ dicentis Aperi mihi soror mea. amica mea ⁊c̄ qꝛ caput meū plenū est rore ⁊ cincinni mei gutt's noctiū Hec eīn vox est vt dicit cantico ꝝ q̄nto dilecti pulsantis Et certe dulce ē exercitiū istō ⁊ excitatiuū corporis Quid eīn dulcius q̄ꝫ vocem audire dilecti Et quis nō exurget a somnis si vocem audierit dei viuentis.

De modo autem surgendi nota hec

Exurgas alacer. bn̄dic saluero mariam

I Primo eīn postq̄ꝫ pulsum audisti debes velociter ymo ⁊ gaudēter surgere. ⁊ hora surgendi te nō tricare Iuxta illud actuū xij. Surge velociter Multa nempe sūt ad hoc inductiua ⁊ adiumēta. q̄ tāq̄ꝫ nota ⁊ ab alijs posita preterim⁹ Deinde erectus trino crucis signaclo benedic ⁊ muni frontē os ⁊ pectus Iuxta illud Signa thau sup frontes Dicendo In noie dn̄i nri iesu christi crucifixi surgo q̄ me redemit suo sanguie precioso Ipse me regat bn̄dicat custodiat ⁊ ꝯfirmet ī ōni ope bono hodie ⁊ cotidie et post hāc vitā multā miserā ꝑducat me ad vitaz eternā Amē. Gratias ago tibi clemētissime pater q̄ me hac nocte ꝑ magnā misc̄diaz tuā dignatus es custodire. ⁊ deprecor imensam clementiā tuā vt mi concedas diem venturū sic ꝑtransire. quatin⁹ tibi placeat seruit⁹ mea ꝑ xp̄m dn̄z nrm̄ Item Nos cū prole pia bn̄dicat ꝟgo mr̄ maria Itēqꝫ Bn̄dic aia mea dn̄m ⁊c. Tercio inter vestienduz stellā maris aspice. beate virgini te cōmenda. vt sic ipsa oīm ꝑ te agendorū presentatrix ⁊ directrix sit inchoādo rosariū diei. vt in scd̄a ꝑte huius opusculi est signatū. Ut sicut ipsa salutis humane fuit exordiū ita ⁊ tuc deuotionis ⁊ laudis sit originale fundamentū et iniciū salutare vt suadet Bernardus

Uestitus autez hec ages

Excutiēs. purga. gr̄9. ꝓpōe. ꝑtas. sanct

Primo enim qm̄ somnolenti ⁊ torpidi sum⁹. debemus nos ad aliquā deuotionē excutere ⁊ incitare Et hoc vel mentē verbis exhortando vt dicendo Lauda aia mea dn̄z. vl' vt supra Scd̄o ea q̄ torporis sūt effugatiua cōsiderare. vt est illud bernardi de quatuor debitorib⁹. Tercio vt docetur in speculo monachorū. aliqua corꝑali exercitatione. vt brachiorū extensione aut genuflectione nos excitando Iuxta illud Leuemus corda nrā cū manib⁹ ad deū in celos. Scd̄o antēq̄ꝫ te ad deū oranduz vel laudandū cōuertas. stude huili cōtritione mentem tuā expurgare. vt sic digne appareas deo Iuxta illō Laua a malicia cor tuū ihrl'm Tercio debes in primis grās agere vt docet Bernard⁹ Et ħ sup noctis custodia. passionis reminiscentia singulari beneficentia ex beneficiario assumenda. vbi sūt bn̄ficia fm dies distincta vt pꝫ infra Et vt oꝑe sicut verbis grās agas debes q̄rto proponere q̄ꝫ deuote ei velis seruire Et qm̄ nulla sunt nrā ꝓposita nisi dei assit grā Ideo debes de te diffidere ⁊ q̄nto eius auxiliū implorare Iuxta illud Thobie Pete a deo vt vias tuas dirigat ⁊c̄ ⁊ dicere Perfice dn̄e gress⁹ meos in semitis tuis vt nō moueant vestigia mea ⁊ sic de alijs. Et qm̄ per te nō poteris ꝓpter indignitatem tuā bene exaudiri Ideo in montes debes oculos tuos (vnde auxiliū tibi veniet) leuare. ⁊ presertim illorū scōꝝ quorū eo die memoriā agere debes patrocinia iuocare Iuxta illō Job Ad aliquez sanctorū conuertere. scd̄m

Quō deinceps vsꝫ ad ꝓmas exercitādū Capl'z M

a Nte orōem prepara aiam tuā Eccl'. xviij Deinde circa scd̄m signū debes te ad chorū disponere. et mentē ad orōem preparare. iuxta modū ⁊ ordinem q̄ traditur infra in chiropsalterio. Sicqꝫ cū scd̄m signū pulsatur mox ad chorū properare exemplo equi diuini. de q̄ Job. Ubi audierit bucinā dicit vah Sic ⁊ tu mox signo audito dices Hoc signū magni regis est ⁊c̄. vide infra in chiropsalterio vbi traditur mod⁹ inciandi exsoluendi ⁊ terminādi horas. Post matutinas primo oīm oblationē facies sacrificij ma

tatini. ⁊ hoc p̃cipue p manus marie. vt docet Bernardus in sermõe de natiuitate eius. Et sic statim sopori te dabis: vt validior ad p̃mas exurgas

In quibus hora p̃marum ⁊ mane sit exercendum. Cap. iij.

a

N Ad primas volucer surgas. gere te velut ante

Hoc est exerce te iuxta moduz ante matutinas positum Primis autem finitis. si presbiter fueris debes te dispõere ad sacrificiũ deo offerẽdũ s͡m cõionis scalam infra positam Sin aũt debes libenter mĩstrare vt docet in specl'o monachorum. Et poteris exercere te in scala dñice passiõis aut circa misteria misse. Qz si tuo misterio opus non fuerit. debes ad cellam ire ⁊ opi manuũ iuxta tenorem statutoꝝ te dare. p̃mũ tñ ↄsciãm discutiẽdo ⁊ ꝓposita inouãdo: inutilia qz colloq̃a vitãdo. Qualem eñ tũc homo deuotionis affectum formauerit: talis tota cõiter die manebit. De ope ãt manuũ quare ⁊ quõ sit opandum ⁊ quõ studẽdum. habes in Beatus vir

De inductiuis ad studium ⁊ modo studendi Capl'm. iiij.

f

D Tude sapiẽ fili mi ⁊ letifica cor meũ puerbio. xxvij. Ysidorus Omnis profectus ex lectione ⁊ meditatiõe procedit Que eñ nescim⁹ lectiõe discim⁹. que didicim⁹ meditatiõe ↄseruam⁹ Vñ q̃ religionẽ instituerũt: multum voluerũt vt fratres lectioni intenderẽt. Valde eñ necessariũ est insistere studijs sacris: ne comminatio illa dñi nos apprehẽdat Iheremie vi. Erudire ihrl'm ne forte recedat aĩa mea a te: ne forte ponam te desertam ⁊ inhabitabilem Ex defectu eñ eruditionis multa mala moñasterijs sũt sequuta. de q̃b⁹ decẽ hic tãgũt.

Cecus. ⁊ imũdus. mors. defect⁹. supatur Corrũpit. calcat. lax⁹. stult⁹. pauid⁹ nõ

Primũ malũ est cecitas igñãtie q̃ inter maculas p̃ma numeratur: ꝓpter q̃s a dei misterio q̃s expellit. Leui. xxj. Et puer. xiiij. Accept⁹ est regi minister intelligẽs: iracũdiam ei⁹ inutilis sustinebit Scd̃m est immũdicia multa. Rõ qz aqua sapiẽ deficiebat Quomodo eñ immũdicia caueret. vbi q̃d esset immũdum nõ agñscebat! Terciũ est mors aie. Sicut eñ salus vbi multa cõsilia Prouer. xxiiij. sic erit mors vbi nulla ↄsilia. Cum infirmitate enim animi moñasteria intrãt: ⁊ qz ibi nõ curãtur moriũt. Quartũ ꝙ paruuli intrãtes moñasterium pre esurie ⁊ siti aĩa eorum in ipsis deficiebat: eo ꝙ nemo erat q̃ frangeret eis paẽm. Quĩtum ꝙ ĩpugnati temptatiõib⁹ supabãtur: cum nõ haberẽt gladium spũs quod est v̱bum dei. Sextum est corruptio symõiaca. tam in receptiõe fratrum q̃z in institutiõe p̃latorum Peccatũ eñ symonie a multis nõ reputatur: qz quãtum sit peccm̃ ignoratur Septim est ꝙ sacramẽta ↄculcãtur Qui eñ dignitatem sacramẽtoruz nõ agnoscũt: nec debite reuerẽtur. Octauũ qz multi late ⁊ luxuriose viuũt Spũales eñ delicias nõ habentes: carnales querũt. Nonũ ꝙ mĩma bõa magnis p̃ponũt: pulchritudiẽm scz exteriorem. interiori Decimũ qz futura mala nõ timẽt: ⁊ ideo incurrent Utinam ergo saperent ⁊ intelligerẽt: ac nouissima ꝓuiderent. Sane vt tibi lectio sit fructuosa: tria debes attendere

scilicet
quid legis.
quomodo legis.
ad quid legis.

Primo quid legis. Non eñ õnia q̃zuis vtilia eque proficiũt Vñ illa intẽtius ⁊ sepius legas que affcm̃ inflammãt: q̃z que in reb⁹ curiosis intellectum illuminãt. Illos aũt libros p̃cipue legas: q̃ vel instruũt te de morib⁹: de extirpatiõe vicioꝝ. ⁊ de exercicijs v̱tutum. Quale eñ habes studium talez tibi formas affectum Vide dyonisium de instructiõe nouicioꝝ. Dyo. de instructione noviciorum

Scd̃o debes attendere quomodo legis. vt scz in certo tp̃e. ⁊ vt lectio nõ nos retineat in se occupatos. sz dirigat ad deuotas meditatiões ⁊ orõnes. ⁊ ille sua dulcedine dirigãt in opus Tercio ad q̃d legis. vt scz ꝓpter puritatem cordis legas. nõ ꝓpter vãitatem: nõ vt scias aut sciaris. sed vt tibi ꝓficias ⁊ alijs. Quare debes semper aliq̃d de lectiõe extrahere quod tuo ꝓposito ↄueniat. q̃d memoriam occupet. ⁊ te ad ꝓficiẽdũ ãmoneat

Quomodo sub missa sũma ⁊ post debet se homo exercere Cap. v.

f

P Ub summa missa intẽtissime debes te in passiõe dñi exercere. iuxta p̃ceptum dñi dicẽtis: Hoc facite in meam cõmemoratioẽm Vide infra de missa in dominicario folio Post missaz ⁊ horã sequẽtem ñ mox exire debes sed in choro manere vacãdo deuotiõi iuxta illud Leui. viij. Manebitis in tabernaculo: obseruãtes custodias domini ne moriamini. Recitando hec quinqz

Post missã gt⁹. veniã. pete. cõtere. liba.

Hoc est p̃mo debes ꝓ spũali cõione grãs agere. Deinde scd̃o ꝓ negligencijs admissis veniam petere. Tercio ꝓ effectib⁹ sacramẽti exorare. Quarto singulariter cibũ sacramẽtalem. p̃sertim portionem diei s͡m quod signatum est infra titulo masticare. Quinto debes illud eterno patri ꝓ te ⁊ tibi cõmissis s͡m dies offerre. vt in scala cõmunionis patz. Post hec dũ ad refectorium pulsatur debes quasi audire

vocē dm̄ te inuitāt, z dicēt. vēite prādere: z sic mor parere z ꝫm oēm modū i fertulario assignatū te bīē qḋ ꝯtinet modū dispositiuū exequutiuū z terminatiuum vt habeꝛ infra.

Qualia exercitia post prādium sint assumēda

p Ex stultū cibo saciatum Ca. vi.

N moueꝛ terra. ꝓuer. iiij. Jā assignāda sūt exercitia post prādiū assumēda. Ubi in p̄mis notādū ꝙ Hugo docet tūc p̄serti hoiēm in ꝯpūctiōe exercēdū. z torpidā ociositatem repudiādam. Unde ad cellam veniens hec tūc exercitia assumes.

Priꝫ discutias. renouesq; nouissiā voluas

Hoc ē p̄mo debes teipm discutere si etiā q̄ an̄ prandiū ꝓposueras obſuaueꝫ. Nō em̄ satꝫ erit ei q̄ vere ꝑficere velit semel in die ꝯsciām ꝑlustrasse. ymmo vt q̄dā ait ōni hora illi intēdere ope p̄ciū eēt. Scḋo vbi īueneris te a ꝓpositis declinasse debes dolere et rursus eadē īnouare: grauiorē si excesserꝫ pniāz tibi īponēdo. Tercio vt ā̄plius ꝯpūgaris. debes rosaria diei p̄sertim de nouissimis ad mētē reuocare: vt per hoꝝ memoriā stult⁹ cibo saciat⁹ ne terrā tuā moueat repmaꝛ. Uide infra.

De labore manuali z īductis ad eūdē. Ca. vij.

c Jbaria z ꝟga z on⁹ asino. pāis z disciplina z op⁹ ꝫuo Eccl. xxxiij. Seru⁹ iste cor

R p⁹ ē datū spūi ad ꝫuiēdū: qḋ n̄ opprimaꝛ laboris onere spūi dn̄ari vult maxie p⁹ prādiū qn̄ sanguis est in suo feruore. Un̄ liquet ꝙ necāriū est labori manuū p̄serti ſcō prādio insistere: ꝓpter hec nonem.

Es fragil. plen⁹ vicijs. vag⁹ z minuūꝛ.
Ammoēt. absoluit. reficit. cōpūgit z optat

Pmo debes op⁹ manuale arripe z laborare qꝛ es fragilis. z n̄ āgel⁹ q̄ sp vtiꝛ cibo spūali: ne forte tedio vict⁹ iā etiā ex toto reliq̄s spūale exercitiū. Sic em̄ docuit āgel⁹ magnū Anthoniū. Scḋo qꝛ es plenus vicijs z ꝯcupiscētijs: q̄s opꝫ vt labore vincas Jn desiderio em̄ est ois ociosus. Tercio qꝛ es vag⁹ z cor tuum valde instabile. z hic in̄ q̄si nauicula in fluctibꝫ maris quatiꝛ diuersꝫ affectibꝫ: igiꝛ vt q̄dā illḋ figas opꝫ anchora. pōdere videlicꝫ opis manualis. Quarto qꝛ sic minuūꝛ tibi tēptatioēs dyaboli Nā occupat⁹ vno. ociosus ꝟo innumerꝫ demōibꝫ ipugnaꝛ. Qui° qꝛ labor āmoēt te vtiliter de loco vbi dn̄s te posuit vn̄ cecidisti Nā ibi cōstitut⁹ in q̄etꝫ pleitudīe n̄ te cū labore optuit opari Quotiēs igiꝛ māibꝫ oparꝫ: totiens ammōeris de culpa trāsgressionis. Sexto qꝛ te absoluit z liberꝫ reddit: ne sit tibi op⁹ alijs applaudere z alioꝝ opes desiderare aut ꝓ eis orare. Septio qꝛ reficit. Per op⁹ em̄ acq̄rꝫ vn̄ paupibꝫ possis impetiri z eos reficere. Octauo qꝛ cōpūgit. i. cōpūctioēm pcci inducit ꝫm bernardū. Nono qꝛ facit optare regnū celoꝝ: z illuc tendere vbi te nō opteat laborare sꝫ tm̄mō vacare z videre qm̄ suauis ē dn̄s

Mod⁹ z exercitia sub labore §. i.

Aborem debes oratione preuenire z recta intētione Jn labore autem his tribus debes te exercere.

Esto fidelis. p̄cellēs. cor surrige crebro

Pmo debes fidelr̄ z cū diligētia opari Maledict⁹ em̄ q̄ facit op⁹ dm̄ negligēter. Caue tn̄ ne iportune laborās spm̄ extiguas sed cū disretiōe cūcta agas. Scḋo esse debes in ope p̄cellēs: iuxta dcm̄ sapiētis. Jn ōnibꝫ opibꝫ p̄cellēs sis Jlle em̄ rem bn̄ facit qui nihil negligit qḋ stat⁹ z ordo reꝝ req̄rit. Tercio erꝫ deuot⁹ crebro cor ferēs i altū hoc mō.

Erigo. cōmēorās. cano scōs. defleo praua

Pmo em̄ debet mētem erigere ꝑ crebra suspiria. z more priū ātiquoꝝ iaculatorias orōnes formare Scḋo debet mecōrari articloꝝ vel nouissioꝝ ꝫm dies vt īfra ptꝫ. Tercio poterit dulce q̄ppiā z deuoti aliq̄d cātare. vt vult Aug⁹ in de ope mōachoꝝ. Quarto pt affectū in scōs ꝫm ferias dirigere. Quito ꝓ vicio illi⁹ diei extirpādo ingemere z exorare Et ne cor his modis eleuare negligat: tpa horologij sibi cōstituere debet. Jn fine āt opis dum cessandum ē debet de negligētia dolere: z op⁹ actū cū dn̄o ihū offerre dicēdo. Cōsummatū est. Placeat tibi deus z sic de alijs. Js modus opandi domi ꝫuād⁹ ē. p̄ꝫtim inter scribēdū: de cuius laude Gerson tractatū edidit ponēs hos ꝟsus.

Predicat. atq; studet scriptor. largiꝛ. z orat
Affligit. sal dat. fontē. lucēq; futuris
Ecclesiā ditat. armat. custodit. honorat.

Pmo em̄ scriptor frequēs libroꝝ doctrīne salutaris manu p̄dicat qꝛ alijs materiā ministrat Et si parem aiārum zelum hꝫ aureolam mereri p̄t. Scḋo sitꝫis ē scrutāti studiose vel legenti doctrinaliter: qꝛ scribendo doctores docet. Tercio largiꝛ elemosinam nedū corpalem sed spūalem: inscios instruēdo. Quarto orandi materiam sibi z alijs ministrat. qꝛ in solitudine sedet: dei z scōꝝ voces audit. vere ꝯtemplationem pascēs. Scḋo affligitur scribēdo: z pniam agens ꝓ pccis suis z aliorum satisfaciēs. Sexto sal sapie posteris ministrat. q̄ oīe op⁹ ꝯdiri debet. Septimo aperit fontem sapie. z fontem aque viue saliētꝫ in vitam eternam. Octauo lucem futuris subministrat. tot donās stellas q̄t scribit syllabas. Lucerna ei pedibꝫ meis ꝟbū tuū. Nono ecclam ditat Libri em̄ sūt eccle thesauri. Boi libri faciūt filios eccle bn̄ doctos S

Decimo armat turrim dauid cum ꝓpugnaculis: mille clipeis ignitis. gladio verbi dei. sagittis acutis. Undecimo custodit eccl'am ne heretici eam vincant: etiam religionem eccl'e conseruat. Duodecimo honorat eccl'am suam matrē: ymmo z deū p̄rē. Et sapiām elucidat vñ vitā habebit.

De labore externo. §. scd's.

Labor autem rusticanꝰ vel labor messis non est respuēdus a religioso sed deuote amplerandus. quemadmodum docet magister Gherardus groot sup illo v'bo eccī. vij. Nō oderis opa laboriosa z rusticitatem a deo creatam. dicens Generosos animos labor nutrit. Et nō est viri ait seneca timere sudorē. Porro in laborando habebit se p̄mo vigilanter ad seipm̄. fidel'r sez laborando. iuxta illud scd'e thymo. ij. Labora sicz bonꝰ miles x̄pi. Scd'o habebit se deuote ad deū sm ea q̄ supra signata sūt. mētem eleuādo crebrius: maxie sm Bernardum. cām laboris ꝯsiderādo in labore. aut iuxta Jhero. deū in creaturis cōtemplādo. vt sic mel de petra sugat. oleūqz de saxo durissiō. Tercio hēbit se social'r ad proximum. dulciter. s. ei colloquēdo. eiꝰ offer. sā p̄cauēdo. z inuicem recreādo cum disciplina tamē summa. Jocundus eñ socius: labori alleuiamētū est. Jn terminādo aūt laborem gere te velut ante signatum est.

Deuote autem vesperas exsoluas. Nam legale mandatum esse constat: vesptinum sacrificium matutino pinguius esse debere. Post vesperas non leuiter a templo abcedendum est z ad fabulas properandum. iuxta illud primi regum duodecimo. Nolite recedere a tergo domini. z nolite declinare post vana que non proderunt vobis. neqz eruent vos qz vana sunt. Sed debes te tunc in compunctione z interna meditatione exercere. z presertim pro beneficijs illius diei gratias agere. vt patet infra in beneficiario. vel a sanctis diei mendicare. cuius praxis infra habetur. De cena autem. completorio. examinatione conscientie. z dormitione infra habes.

Incipit ꝓlogus in directorium soluēdarū horarum. Titulus quartus

Filij mei nolite negligere. Vos enim elegit dominus vt stetis coram eo. z ministretis ei z colatis eū. z cremetis ei incēsuz scd'i pali. scd'o Dicturi d' exercitijs quibusdam in specie. p̄mū de exercitio diuine laudis congruit dicendum. Ait eñ vñrabilis ille Johēs gerson in consideratioñ suis in studēdis libris: q' si quis rite singula diligenter perspiceret. proculdubio inueniret q' nihil sic primum. nihil sic principaliter religioso incumbit sicut hoc vnicum. vt scilicet seruicium dei digne adimpleat. id est ecclesiasticum officium. Sic quippe persepe in regulis monachorum nominatur. vnde singularis ei de hoc cura erit. Ad quod z verba premissa regis ezechie cohortantur. vnde z de hijs quedam dicenda.

Dicit enim wilhelmus parisiensis in rethorica sua diuina. Magna prorsus z execranda stulticia ignauia et negligentia clericorum: qui cum officio orandi consecrati sunt z addicti. addiscere tamen z scire non curant. qualiter id exequendum. Cui similis ignauia in nullo hominum genere inuenitur. Nemo enim profitetur aliquod officium. cuius non z velit z studeat habere periciam. preter clericos solos: qui clericalis officij tam pij tam honorabilis tamqz salutaris ignorantiam. nec verentur nec metuunt nec erubescunt. Admonendi igitur z modis omnibus exhortandi sunt atqz docendi qui clericali officio funguntur: vt sue professionis officium discant agere. z per omnia laudabiliter adimplere. Quis etenim est qui non sui officij percupiat artem. ! Quis velit esse patronus et aduocatus z nescire aduocandi officium ! Monachi autem officium vt Jheronimus ait. est sua z aliorum peccata deflere. dei laudibus z orationibus z sacrificijs intendere: ac per hec populum deo reconsiliare. Propter quod z stipendia ecclesiasticorum beneficiorum eis constituta sunt ex magna parte. Agendum itaqz est nobis z omnimodis laborandum: quo diuini cultus pensum digne domino reddamus. Maledictus enim est: qui facit opus domini negligenter.

Ut autem digne hoc possimus agere: tria

potissimam circa illud conuenit inquirere.

	p̄parandi		nos dispōere.
scʒ modū	ꝓsequēdi	quō debe⁹	horas exoluere
	terminādi		eas finire

Quaʒ necessaria sit preparatio añ horas.
Capl'm p̄mum

B

A nte orationem prepara animam tuā ne sis quasi homo temptans deum. Ecclesiastici. xviij. Dicitur in speculo monachorum Priusq̃ʒ incipiatur officium: preuenire studeas vt cor tuum ad aliquam deuotionē excites Ideo em̄ tam tepidi ꝛ desides sumus in diuino officio: quia ante non sumus in aliquam deuotionem excitati. Et ergo ita eximus sicut intrauimus frigidi et dissoluti. Debemus ergo nos ante orationem preparare Nam huiusmodi p̄paratio est multipliciter a sanctis persuasa. ꝛ est multum decens vtilis ꝛ necessaria. Primū passim in eorum scriptis et in ante dictis liquet. scd̄m id ē decentiam externa exempla persuadent. Si em̄ reus ante sententiam iudicis diligenter precogitat quomodo poterit eum ad misericordiam flectere. pauper elemosinam petiturus premeditatur qualiter diuitis cor ad pietatem valeat emollire. aduocatus qualiter suam causam peragere. sponsa quibus modis sponsi sui alliciat amorem. qua fronte. qua audacia aut presumptione audebit homo sine premeditatione aut preparatione preuia sacra resonare verba. coram summo iudice reus accedere. coram summa maiestate etiam angelicis spiritibus expauescenda assistere impreparatus? Decens ergo preparatio ista. Tercium autem id est vtilitas eius vel maxime ex hoc patet. quia multum valet ad hoc q̄ oratio exaudiatur. iuxta illud psalmiste. Preparationem cordis eorum audiuit auris tua. De quarto autem id est de necessitate huius. Hugo in suo de orōne dicit. Sic orationi sancta meditatio est necessaria. vt perfecta esse nequeat si non eam precedat aut concomitetur. Hinc est q̄ predicatores et quidam alij ordines tempus habent ante chorum preparatorium. quo se disponere iubentur Hinc ꝛ regularibus lectionis tempus ante deputatum est. Hinc et Gerson in de mistica theologia suadet vt homo omnibus intermissis paululum se ante disponat.

Triplex āt huiusmodi preparatio potest assignari

	remota		bene viuendo
scʒ	ꝓpinq̄	hec fit	ꝓfunde cōsiderādo
	proxima		feruēter orando

C

Prima inquam dispositio generalis et remota fit bene viuendo. vt scilicet religiosus semper a vanis quibuslibet (in cogitatione loquutione ꝛ actu) precaueat ne in oratione occurrant. Hanc docet Beda venerabilis in omelia dicens. Multum iuuat ad orationis puritatem. si in omni loco et tempore nos ab actibus temperemus illicitis: si semper ab ociosis sermocinationibus auditum pariter castigemus ꝛ linguam. Quecunqʒ enim sepius agere loqui vel audire solemus: eadem necesse est ad animum quasi solitam propriamqʒ recurrant ad sedem etcetera. De hac quoqʒ preparatione pulchre agitur in nona collatione patrum. vbi sex aut septem ponūt p̄paratorū gd⁹.

De predispositiōe ꝓpinqua ꝛ speciali.
Membꝝ scd̄m

D

S ecunda est predispositio specialis et propinqua que fieri debet iam instante officij hora. diligenter mentem recolligēdo et considerando agenda. Dicitur enim in collatione abbatis ysaac. Quales in oratiōe nos volumus inuenire: tales nos ante orationis tempus preparare debemus. Ex precedenti enim statu mens in oratione informatur. Et idcirco quicquid volumus vt nobis orantibus non occurrat. ante orationem de nostro pectore hoc euellamus. Quicquid enim ante horam orationis mēs nostra concipit: necesse est vt hoc orantibus nobis occurrat. Hinc ante secundum signum sequentia considerare debem⁹.

Ante choꝝ q̄d sis facturus mēte reuolue.
Quid trahat attēde. corāqʒ parato deo.

	q̄d debeam⁹ agere
Debe⁹ em̄ cōsiderare	q̄d debet nos īducere
	quō debea⁹ nos dispōere.

Primo igitur considerandum est quid debeamus agere. vt cum operis agendi arduitatem cōspexerimus mens ad sui dispositionem excitetur. Dicit enim Bonauentura. Discretionis est. agenda queqʒ preuia deliberatione metiri. ꝛ non agenda cauere. Quia qui de futuro nihil premeditatur. in omnia incidet incautus. Ad hoc quoqʒ hortamur p̄mi regum. xxv. Considera ꝛ recogita quid facias. Quid enim tempore diuini officij debes agere nisi in conspectu dei ꝛ angelorum in congregatione ꝛ consilio iustorum ꝛ fratrum sanctorum as/

sistere. Et potissime tria hec in genere agere.

	deū latrie colere		christi misterijs.
scȝ	grās ei agere	sup	collatis bñficijs
	clementiam eius exorare pro te ⁊ tibi commis sis.		

Un̄ ṽsus:

Laudo colēs dñ3. g̃tes ago. feruid⁹ oro

Scd̄o considerandum te quid debet inducere. Ait enim sanctus Thomas de diligendo deum. Antecedit naturaliter ⁊ necessario dilectionem cognitio. quia vires sunt ordinate: ita ꝙ nihil scd̄m Augustinum voluntas diligit nisi quod intellectus cognoscit. Sic etiam pari modo nullus actus voluntatis deuote agitur qui non per considerationē preuenitur. Et loquitur hic naturali via. Hinc q̃ deuote actus illos presignatos volet agere. primū oportet que ad hec moueant premeditari.

Sunt autem plura ad agendū act⁹ p̄dictos nos excitantia.

	laudatiōe		dignius
Quia	grāꝝ actiōe	nihil ē	iustius
	oratione		vtilius aut necessarium magis.

Hec prosequuta inuenies in secūda pte speculi moralis circa finem: ⁊ in summa virtutum. Uerum qm̄ singularia plerumq3 obiecta magis mouent. Ideo breuib⁹ annotanda sunt quedam obiecta singulorum horum actuum singulariter motiua. Quia

	laudandum		christi misterijs
scȝ	regraciādū	est sup	singl'arib⁹ bñficijs
	orādū est p vicijs ⁊ virtutib⁹		

Nam vt de singulis his assignemus pauca: notandum p̄mo ꝙ licet vt in p̄fectib⁹ dicitur ampla sit diuine laudis materia. singulariter tamen de⁹ laudandus est sup ⁊ p̄pter christi misteria id est sup ⁊ p̄pter incarnationis ⁊ passionis christi opera Iuxta illud psalmiste. Et adorabunt de ipso semp. Qd ⁊ dauid se fecisse testatur dicens Septies in die laudem dixi tibi: sup iudicia iusticie tue. Itemq3 Media nocte surgebam ad confitendum tibi sup iudicia iustificatiōis tue. Que oro alia iusticie ⁊ iustificatiōis hec sunt iudicia nisi incarnatiōis ⁊ passiōis christi misteria. Que Bernardus ⁊ deuotarij ceteri singulariter in laudem suadent assumenda. Quapropter infra in fine cyropsalterij certa ex his obiecta scd̄m ferias ⁊ horas variata assignauimus p laudis materia. Secundo ad gratiarum actionem licet innumera sint motiua: magis tamen illa beneficia mouent que homo videt singularius sibi indulta. Unde ⁊ aliqui singulis horis canonicis singula beneficia assumunt. domino gratias agentes super eis. precipue dum canunt Gloria patri ⁊ filio ⁊ cetera. Et hinc in fine cyropsalterij sunt de singulis beneficijs puncta distincta: pro sic se volentibus exercere. Tercio orationis q̃ꝗ; plurima cuiq3 pro sua necessitate ⁊ obligatione motiua occurrant: efficatius tamen homo ad intente orādū mouet̄ dū singl'is horis singl'a quedam certa habuerit expetenda. Et pro hoc plurimum valent septene infra posite. in quibus magni illi viri puta Bonauentura Hugo ⁊ Gerson se exercitare solebant. vt ex eorum scriptis probabile est. Et licȝ aliquibus parum aut nihil exercitatis multa hec videantur ac per hoc ⁊ respuenda: experiantur cōsulimus prius tempore aliquanto. ⁊ videbunt experientia docti ꝙ horum multitudo animū nō dispergat sed recolligat magis.

Tercio principalius est inquirendum quomodo se homo disponere debet. Nam quomodo se homo preparauerit ita se iuxta carthusiensem quemdam inueniet in oratione. Postquam igitur homo superiora illa duo consperexerit consideranda debet se dare ad preparationem sui cordis Iuxta illd̄ samuelis. Preparate corda vestra domino. ⁊ seruite illi soli. Oportet autem (vt postea dicetur) horas dicere reuerenter. attente ⁊ deuote. Quod qui efficere volet: ante ad hoc vt se paret oportet. Debet ergo per hec tria mentem p̄pare.

Scilicet mentem purgare a vicijs vt possit digne deo assistere.

Scilicet mentem recolligere a distractiōib⁹ vt possit attente horas dicere.

Scilicet mentem succendere a torporib⁹ vt possit deuote deo psallere.

Unde versus.

Purus. collectus. tēplū succēsus adito

Nam ꝙ oraturus mentem ante debet purgare iubetur exodi. xxx. vbi sic dicitur. Facies labiū eneum cum base sua ad lauandum. ⁊ missa aqua lauabunt aaron ⁊ fratres eius man⁹ suas ⁊ pedes quando ingressuri sunt tabernaculum testimonij. Quibus verbis vt Comestor ait signatur. ꝙ ecclesiastici priusquam ad diuina accedant sese contritionis ⁊ doloris lauachro abluere debent. vt sic immaculato deo immaculati ministri assistant. ne cōqueri dominus habeat. Populus qui ad iracundiam prouocat me ante faciem meam semper: eo ꝙ impuras scilicet manus leuent. Melius est enī iuxta Augustinum spiritualia omittere q̃3 impure ea tractare. Secundo debet mentem recolligere scd̄m illud. Contine ⁊ congrega cor tuum in

sanctitate omnes scilicet curas externas secludendo. distractiua quelibet abijciendo. ⁊ mentem ad sese recolligendo. vt sic deo cum dauid dicere possit Inuenit seruus tuus cor suum vt oraret te.

Tercio debet mentem ad deuotionem succendere. Psalmista. In meditatione mea exardescet ignis Qui enim vult ignitas deo preces reddere: debet prius necessario mentem pijs meditationibus ignire. Iuxta em̄ ligna silue: ignis exardescit Unde ante horas debet homo articulum aliquem meditandum assumere. Aut vt vult Hugo in proprie miserie ⁊ diuine misericordie contemplatione se exercere: vt sic possit mentē ignire ⁊ ad deuotionem inflammare. Et hec de altero preparamēto.

De tercia predispositiōe q̄ prima est
Membrum tercium.

E Ercia predispositio est proxima: frequenter scilicet orando. Nempe cum nulla sit humane exercitationis industria nisi dei assiterit gratia. de nobis totaliter diffidentes posteaquam predicta exegimus ad tercium nos scilicet orationis preparamentum diuertamus. deum scilicet suppliciter exorando. vt digne ei suum pensum exsoluamus. Quare mox vt pulsum chori audieris omnibus (quantum vis etiam vtilibus) sepositis gaudens ad chorum properabis: exemplo dominici equi de quo in iob dicitur Ubi audierit bucinam dicit vah. Sic ⁊ tu temetipsum exhortans: tibi dices. Hoc signum magni regis est eamus ⁊ inquiramus eum. ⁊ offeramus ei aurum deuotionis. thus deuote attentionis. mirram acerbe ⁊ reuerende stationis.

Sic autem ad chorum properando hec servr ficies.

Occurrēs. legito. cole. psallas. dirige. credes

Primo em̄ pio aliquo affectu debes domino tuo occurrere. Qui effectus plenius infra habentur in scala communionis ⁊ in profectibus. Qui possent mutari persingulos dies scd̄m singulas dominice orationis petitiones: nunc in persona rei. nunc infirmi. nunc mendici. ⁊cetera. Et hoc enim post deuotior homo erit. Sic sanctus Franciscus facere solebat. vt ex eius orationibus patet.

Secundo poteris aliquid legere inflammatiui. vt horas de sancta cruce: aut mentem quibusdam seraphicis verbis excitare. vt dicendo. Ecce venit dominator dominus ad templum sanctum suum. Gaude et letare syon occurrens deo tuo. Uel. Rex omnis terre deus: Psallite sapienter. ⁊cetera huiusmodi. Tertio chorum ingressurus Cole. id est iuxta Bernardum reuerere omnium fluctuantium cogitationum tumultus foras relinquendo: calciamenta de pedibus soluens. Et exemplo abrahe asinum cum pueris illic dimitte. precipiens vt te ibi expectent. Sicque loci altitudinem conspectans dices. Ingrediar in locum tabernaculi ammirabilis vsque ad domum dei. vt pulchre docet Bernardus in sermonibus de diuersis. Itemque. Introibo in domum tuam: adorabo ad templum sanctum tuum in timore tuo. Indeque coram sacramento venerabili reuerentissime inclinans. dominum tuum latrie cultu cole dicens Deus meus es tu ⁊ confitebor tibi: deus meus es tu. ⁊ exaltabo te. Tibi laus tibi gloria tibi gratiarum actio. Te iure laudant te adorant. te glorificant omnes creature tue. ⁊ sic de alijs. Quarto pulsans campanam affectum tuum dilata: vt per hoc omnes ad dei laudem inuites. dyabolum fugites. ⁊ deum in varijs instrumentis laudes.

Quinto ad stallum veniens intentionem tuam formare debes dicendo. In conspectu angelorum psallam tibi. Ad laudem gloriam ⁊ gratiarum actionem summe gloriose ⁊ indiuidue trinitatis ⁊ humanitatis ihesu christi. in vnione omnium superferuentissimarum affectionum ⁊ orationum domini mei ihesu christi (olim in terris ⁊ nunc in dextera patris pro nobis interpellantis) deo patri acceptissimarum plenitudine omnium sensuum quos intendit spiritus sanctus. in vnione quoque omnium laudum ⁊ orationum quibus colitur omnipotens deus hac hora in celis ⁊ vniuersa terra. in honorē ⁊ venerationem gloriosissime virginis marie ⁊ omnium sanctorum (presertim huius vel illius sancti scd̄m ferias vel festa) pro salute quoque vniuersalis ecclesie. pro peccatis delendis. pro venia impetrāda. desidero has exsoluere laudes vtinam vel possem dignas. Et hic posset homo interere obiecta vite ⁊ passionis christi. ⁊ annectere virtutes ⁊ vicia scd̄m septenas infra positas. quod vtile est valde. Et maxima vis in hac intentionis formatione consistit. nam ipsa toti orationi meritum imponit. vt Ambrosius ⁊ docti aiunt. Que cum ardenter fuerit premissa: excusat etiam a distractione nō affectata inter orandum admissa vt quidam volūt

Sexto debes credere firmiter te in conspectu dei astare ⁊ sic fidem actuare. Sic enim orare debet iuxta Bernardum. qui orat. tanquam presentatus est ei qui sedet super excelsum thronum ⁊ solium stellatum ⁊cetera. Unde ⁊ sic se in omnibus habere debet tanquam si coram deo ⁊ in medio angelorum

ram assistat: ⁊ deuote oculos claudens se integraliter ad vota reddenda a principio ipso diuertat. Nisi enim a primordio orationis totum se quis ad hoc diuerterit: vix reliquum bene complebit. Modicus enim error in principio: magnus secundum Aristotilem fiet in fine. Nam ⁊ virtus principij in his que sequuntur relucet: ⁊ posteriora concreta a feruido principio virtutem sortiunt.

De modo horas exsoluendi.

Capitulum secundum

F
Ic psalmum dicam nomini tuo in seculum seculi.

f Psalmista. Dictis paucis de ⁊ super modo se preparandi. dicenda sunt quedam de modo horas exoluendi. De quo sanctus Basilius. Est inquit diuinum auxilium implorandum non remisse nec mente huc illucque vagante. eo quod talis non solum non impetrabit quod petit. sed deum magis irritabit. Oportet itaque diuinum officium toto hominis nisu adimpleri. vt scilicet homo secundum se totum illi intendat perficiendo. Totus autem homo tria in genere in se habet ex quibus necesse est orare

Habet enim in se

	sensitiuas		reuerentiam	vt sic ex
vires	intellectiuas	de quibus debet	attentionem	se toto
	affectiuas		deuotionem	psallat

His reuerens. sit attentus. deuotus in horis

De reuerentia sub diuinis habenda

Membrum .i.

G b Abemus gratiam per quam seruiamus deo cum metu ⁊ reuerentia. Hebreorum xij. Non legimus ait humbertus christum in vita ista tantam iram per zelum ostendisse. quantam ostendit pro irreuerentia domus dei. Iuxta illud. Zelus domus tue comedit me. Valde itaque omnis irreuerentia ⁊ sub diuinis maxime est proscribenda. ⁊ cum summa reuerentia ⁊ metu diuinis est interessendum, propter hec septem.

Angelus. deus. ossa. cibus. socij. locus. actus.

Primum reuerentie inductiuum est. angelorum frequentia: qui hic ciues visitant suos. Preuenerunt enim principes coniuncti psallentibus. Secundum est dei ipsius presentia. qui inhabitat locum illum. Iuxta illud Exodi. xxv. Facient michi sanctuarium ⁊ habitabo in medio eorum. Et apocalipsis. xxi. Ecce tabernaculum dei cum hominibus ⁊ habitabit cum eis. Perpendat igitur qui poterit quanta reuerentia dei presentie sit assistendum. coram quo etiam contremiscunt columne celi. Tertium est sanctorum quorum ossa ⁊ reliquie ibidem continentur assistentia qui inuigilant psallentibus. vt dicitur canticorum octauo. Que habitas in ortis: amici auscultant te. Quartum est cibus id est christi sub sacramento venerabili vera ⁊ realis continentia coram quo exemplo dauid est omni reuerentia ⁊ totis viribus psallendum. Quintum est socij id est fratrum assistentium sanctimonia. Ipsi enim sunt templa ⁊ thronus dei ⁊ principatiue dij dicti. Vnde ab eorum offensa ⁊ scandalo valde ibi precauendum. Sextum loci ipsius sanctitas. quam in dedicatione suscepit: ⁊ qualitas loci ipsius. Nam terribilis est locus ille. vere porta celi ⁊ domus dei. Septimum est actuum quos illuc agimus dignitas. Magna quippe est secundum Vincentium operum illorum dignitas. vbi deus honoratur verba tam sacra recitantur sacrificia talia immolantur. que omnia summa reuerentia sunt agenda. Patent igitur inductiua.

Sed iam videndum qualis erit reuerentia ipsa. Vbi notandum quod erit interna ⁊ externa. Interna in hoc consistit vt cum timore ⁊ humilitate tanquam deo presente psallamus ⁊ vt non nisi purgati in eius conspectu vt vult Bernardinus appareamus. vt ab eius offensa precaueamus. ⁊ vt in omnibus nos deprimentes ipsum superexaltemus. Ecce hec sunt reuerentie interne signa. ⁊ ad eam requisita. Exterior autem reuerentia circa externa quedam versatur. Ad quam Bernardus super cantica pulchre exhortatur dicens. Moneo vos dilectissimi pure semper ⁊ strennue diuinis laudibus interesse. Strennue quidem. vt sicut reuerenter ita et alacriter domino assistatis. non pigri. non somnolenti. non oscitantes. non parcentes vocibus. ⁊ cetera. Vbi insinuat quod plura ad reuerentiam concurrunt. scilicet. sex.

Sensus. corporalis. curuens te. vestes. cante. mores.

Primum est sensuum exteriorum cohibitio. Iuxta illud Tu autem cum oraueris intra in cubiculum tuum et clauso ostio sensuum. s. exteriorum. ora patrem tuum. Alioquin eorum euagatio denotat mentis euagationem

Sunt itaqȝ ab euagatione restringendi: ⁊ demissis
aut clausis oculis est psallendum. Scd̄m est re
uerentialis tam habitus q̃ȝ corporis ⁊ manuū com
positio: vt pulchre prosequitur. Bonauentura in
speculo disciplinę. Tercium est vt te curues re/
uerenter inclinando aut ganuflectendo pro tempo
ris exigentia: iuxta illud ysaye quarto. In memet
ipso iuraui quia mihi curuabitur omne genu. In
qua inclinatione scd̄m Bonauenturam hec sunt
obseruanda.

	tempestiua.
	deuota.
vt sit	sufficiens:
	honesta.

Quartum est alacris statio Iuxta illud actuū
Sta super pedes tuos rectus Et ezechi.ij. Fili ho/
minis sta sup pedes tuos ⁊ loquar tecum. Turpe
enī ē ait Bonauentura molliter ibi stare aut remis
se. aut quasi fractis renibus lecti molliciem require
re stallis appendendo. Memor igitur esto crucifixi
pendentis sine capitis spinati reclinatione Sta au
tem ad laudem dei. ad reuerentiam angeloruȝ. ad
exercitationem corporis. ad edificationem alioꝝ.
⁊ ad demonum terrorem horrentium feruorem et
deuotionem. Quintum est cane. scilicet sine ces/
satione ⁊ tedio laudes diuinas. iuxta illud ysaye vi
cesimoctio. Bene cane frequenta canticum.
De modo autem ⁊ inductiuis alacriter cantandi
Bernardus super canti. ⁊ alij plures scribunt
Sextū mores ḡues hēas In populo em̄ graui ē
laudandum: qui excludit inquietudinem dissoluti
onem ⁊ tumultum.

De attentione in horis habenda ⁊ concernen
tibus eam. Membꝝ scd̄m.

H p Sallam spiritu psallam ⁊ mē/
te. prime choꝝ.xiiij.

Ysidorus Oratio cordis est non labioꝝ
Neqȝ enim sonum orantis deus intendit sed depre
cantis cor aspicit. Unde ⁊ apostolus formam orā/
tibus prebens ait. Psallam spiritu id est spiraculo
oris diuina verba proferendo. Psallam ⁊ mēte id
est mentis intelligentia eisdem intendendo malēs
quinqȝ verba proferre sensu suo. q̃ȝ decem millia in
lingua. sine scilicet attentione. Nam sine ea pro
derunt nihil. Unde oportet vt cum attentionis se
dulitate diuinum officium exoluamus Oratio em̄
est quasi familiare colloquium cum deo. Con
sideret itaqȝ fidelis anima q̃ȝ reuerenter humiliter
⁊ attente debet loqui cum summo principe. q̃ȝ ti/
moratē cum equo iudice. q̃ȝ familiariter cum tali
amico. q̃ȝ dulciter cum dulcissimo sponso A distra
ctiōe āt habemꝰ q̄nqȝ retractiua.

Displicet illa. nocet. priuando. placet. satan. ardet.

Primo distracta oratio plurimum displicet
deo: cui multas iniurias facit. Augustinus. Non
breui crimine tenetur astrictus: quisquis in orati
one cum deo loquitur ⁊ subito ab eius aspectu re/
trahitur quasi ab oculis non videntis aut non au/
dientis Et Hugo. Non orat sed subsannat potius
⁊ ad iracundiam prouocat deum: qui cum ante cō
spectum eius quasi postulaturus aduenerit. subi/
to se ad alia que non ad rem pertinent replicando
conuertit. vt patet ex sensibili exemplo. Bernar/
dus. Magna peruersitas immo magna insania.
vt quando cum domino maiestatis loqui presumi/
mus. mox inconstanti mente in oratione aurem a
uertimus. ⁊ ad nescio quas ineptias conuertimꝰ
Idcirco magnam iniuriam deo facio cum ipsum
precor vt precem meam audiat quam ego qui fun/
do non audio. sed quod deterius est immunda et
vilia in corde versando fetorem horribilem eius as
pectibus ingero. Hinc est quod dominus conque
ritur. Populus hic labijs me honorat. cor autem
eorum longe est a me. Scd̄o distracta oratio
nocet tam subiecto proprio q̃ȝ vniuerso dei populo
vt declarat dominus Theodricus herxen in de re/
medijs. Tercio priuat fructibus orationis tribꝰ
qui sunt mereri exaudiri ⁊ refici. Bernardus. Duȝ
non attendo ꝑdo que dico. Quarto dyabolo pla
cet Caueamus igitur ne illi placeamus. Quito
talis ardet in purgatorio. Obligat em̄ ad penam.
vt patet de sancto seuerino. post cuius mortem ap
paruit nubes ignea ignitas guttas in eum distil/
lans. eo ꝙ solitus erat interrumpere ⁊ inattente di
cere officium diuinum. Eya igitur hec reuoluamꝰ
⁊ ab omni distractione precaueamus: presertim cū
grauissima ad hec icimēta habeamꝰ.

Nam attentio in oratōne a quibusdam quasi
necessaria assignatur Unde ⁊ precipitur in virtute
obedientie extra de celebratione. caplo dolentes.
Ut hore dicantur attente pariter ⁊ deuote. Ubi
tamen Hostiensis dicit. Precipimꝰ q̄dē ꝙ hore di
cātur ad attētionē ⁊ deuotionē Et si suadeamꝰ ea n̄
tn̄ in ꝑcepto pōimꝰ: solū caueat q̄s dare aut pone
re obstacula. Nutrit q̄qȝ hāc sollicitudinem ꝟbum
Bernardi de modo psallendi ita dicentis. Pure
psallatis vt nil aliud dum psallitis q̃ȝ quod psal/

psallam spiritu cf. i.

litis cogiteris Super quo tamen ꝛ aliis verbis pl'
cherrime scripsit Gerson i ꝺ sollicitudine ecclesiasti
ca dicens conclusiue ꝙ materia orationis cadit ṗn
cipaliter sub precepto. Et de hoc Bernardus Om
nium que ibi dicuntur vsqꝫ ad vnam litteram se ꝑ
certo nouerit debitorem: vel dicendi in choro suo.
vel in altero audiendi.

Ut autem homo attente psallere possit ne/
cesse
euagationis cās secludere — pātheologia
hꝫ attētiōis ipedimēta vitarē — ꝺ qb⁹ i iure
ei⁹ adiumēta assumere — sequētib

Ennumerantur in clementinis extra de celebra
tione missarum septem attentionis impedimenta
scilicet dicere horas currenter. sincopanter. extra
nea miscendo. tarde veniendo ꝛ ante finem exeū/
do. impedimenta sibi assumendo. prorsus tacen/
do. extra ecclesiam horas sine necessitate legendo.
Et sunt hec septem diligenter cauenda. quia sunt
septem phialis iracundie dei. de quibus in apoca/
lipsi agitur comparata. Et habentur in quodam
tractatu intitulato. Septies in die ꝛcetera
Porro attentiōis ꝓmoria sūt sex.

I Claudens. obsistas. pete. volue. pre/
mas. memorando.

Primum est ꝭm Gersonem sensuum cohibi/
tio Clausis enim ianuis dominus ꝛ pacem ꝛ spiri
tum sanctum discipulis dedit. Secundo obsistas
dyaboli temptamentis a principio: ꝛ sic fugiet a te
Principiis obsta. Tercio pete quia ꝭm Gerso/
nem non modo oratio est premittenda pro attenti
one: sed ꝛ concomitari debet. vt ante initium cu/
iuslibet psalmi pro eius intellectu oretur. Iuxta il
lud Os meum aperui ꝛ attraxi spiritum Quarto
volue ꝛ crebrius memorare que attentionem iuuāt
dei scilicet maiestatem ꝛ presentiam Basilius epis
copus Quomodo obtinebit quis vt in oratione sen
sus eius non euagetur? Si certus sit ante oculos
assistere deum. Quinto premas digitos fortiter
dum canis: de quo infra latius. Sexto memora
re obiecta passionis ꝛ vite christi: vt vel inhereas
illis. Sic aues venatrice vinculis ꝛ carnis ostensiō
ne auolent detinentur. Unde cum homo distrac/
tus psalmis intendere non potest. obiectis inhere
re potest.

Quomodo mens a distractione recolligenda sit
per hec quinqꝫ. §.i.

udi succēdas tūdēs redas meōr obiect

Cum distractus fueris/ vt citius recolligaris
ṗmo audi quasi dn̄m increpātem ꝛ dicentē tibi. vt
qd cogitatis mala in cordibꝰ vestris? Aufert se spūs
a cogitatiōibꝰ que sunt sn̄ intellectu Auferte malū — R
cogitationū vrāꝝ ab oculis meis Is est facilior re/
collectiōis modus Scd̄o sic vocem dei audiens in
teipm̄ succendere debes: tete arguēdo dicēs. Ue ti
bi misero: qui in conspectu angelorum factus es
ludibriū demonioꝝ. Tercio tundens Hoc est vbi te
sic argueris nō amplius te cōturbes: sed tunde pec
tus dicens Deus propicius esto mihi peccatori Nō
enī expedit amplius inde turbari: sed quasi contem
nens distractioēs procede vt volt gerson exemplifi/
cās exitiis patrum de retentione venti in pallio. ꝺ
catuli latratu. de aucarum sibilo. de muliere litigā/
te. de riuo qui violentior fit obice posito. Quarto
redeas post hec ad psalmorum attentionem. auer
tendo te a distractionibꝰ. ꝙ si ōnino nequeris. pote
ris te diuertere ad obiecta tua memorāda. vt volt
dyonisius carthusiens Et hec infra plenius haben
tur. Orans enī ait Gerson qui non potest consequi
finem vltimum id est deuotionem ex cantu psal/
morum propter aliquam causam: potest ꝛ debet
cum omni libertate spiritus ꝛ absqꝫ scrupulosa solli
citudine contentus esse si finem vltimum medita/
tiōibꝰ aliis consequatur. Felix si dicere potest Ocu
li mei semper ad dn̄m Felix ꝛ si non datur volare
si potest vel repere: vel more locustarum semet ex/
cutiēdo vicissim saltus dare.

De deuotione sub horis habenda. — B
Membꝝ. iii.

f Ac me audire vocem tuam. Cantico. viii.
Ysidorus. Quid prodest strepitus labioꝝ
vbi cor est mutū? Sicut vox sine modulati
one est quasi grunitus porcoꝝ ita oratio sine deuo
tione quasi mugitus boum Orō enī cordis est non
labioꝝ. Cordis vocem diligit deus Un̄ ad eam ex/
hortatur dicens. Fac me audire vocem tuam So
net vox tua in auribꝰ meis. Nam vt qdam ait. nō
vox sed votū. nō musica cordula sed cor. non clamor
sed amor pulsat in aure dei. Est autem valde necā
ria propter quatuor.

Hac sn̄ nec redolꝫ. nec scādēs. afficit. haut
Primo necesse est ꝙ orō sit deuota [vox.
qm̄ sine ea nō redolet Orō āt in scripturis thimia/
mati bōi odoris assilatur Quēadmodū ḡ thymia/
ma vel incensuꝫ nō redolet nisi suppositū carbōibꝰ
incēdat. sic nec orō nisi a corde ꝓcesserit inflamma
to. Unde dicitur in apocalipsi de thuribulo aureo.
id est de orationibꝰ sanctorum, Scd̄o quia orō fide

li nuncio comparatur. vt patet in rethorica wilhelmi. Periculũ aũt est si nũcio desint pedes. quia sic scandere nõ potest: sic orationi deuotio abesse non debet. Tertio quia non afficit. sed irrefecta anima. corpus affligitur labore ⁊ mens remanet inanis. ⁊ sic miseria est vtrobiqꝫ. Non sic oratio deuota non sic. Illa etenim oranti est subsidium. angelo bono solacium. dyabolo supplicium. deo gratum obsequium Hec pulchre vincentius in speculo. Quarto qꝛ est quasi son⁹ sine voce vt patet ex supradictis. Plura etiam enumerat Vincentius in speculo impedimenta deuotionis. Conductiua autem ⁊ promotiua eius licet sint multa: hec tamen ꝼm quemdam sunt potiora

Unde deuotionis affectus eliciendi inter psallendum. .§. ꝑmus.

. 40.
quare psalmi p̄ceteris ab ecc̄a s̄t assūpti

M
Ex sensu. vbis. adiect. cõspic. obiect.

Primo est affectus deuotionis in oratione eliciendus ex sensu ipso psalmorum qui ignitissimus est. Nam ⁊ ob hoc psalmi pre ceteris diuinarum scripturarum libris ab ecclesia scd̃m diuinum dyonisium sunt assumpti. Hinc ⁊ augustin⁹ ait. Dum psalmos cantatis: si orat orate. si gemit gemite. si laudat laudate ⁊c̃. Et Hugo. Unusquisqꝫ inquit cum in oratione vel psalmos vel alias scripturas quascunqꝫ decantat diligenter aduertat cui affectui deseruiant: ⁊ ad illum toto nisu cor suum excitet ad quem id quod loquitur magis pertinere videtur. Secundo ex verbis fere singulis possunt elici affectus. maxime vbi protrahitur cãtus. ⁊ verba sunt affectuosa: vt docet gerson exemplum ponens. vt si cantaueris aut legeris pater noster. protinus assurgat animus ad reuerentiaꝫ simul ⁊ ad dilectionem ad fidam postulationem ꝓ necessitatibus tuis fratrumqꝫ tuorum quorum pater est communis. Arripe generosum nobilemqꝫ contemptum fede rusticitatis: tu qui tam regio patre gloriaris. Displiceat tibi ac gemas exilium: cui celestis hereditas filiationis tytulo reseruatur: Tales ait affectus inuenire est sine numero: si quis intellectuali dente compresserit textum. Tercio ex adiectis: hoc est adijciendo verbis quedam adiectiua. aut determinatiua proproprietatem explicantia aut similia. Quod moris ẽ rethorum ⁊ poetarum Quod ⁊ in suis ymnis Ambrosius vt patet obseruat. Quantum autem istud valeat experiatur qui nescit. Hoc enim intellectum illuminat affectum miro modo inflammat. Exempli gratia. Cum dicitur miserere mei deus. hoc huiusmodi ẽ determinationibus decantandum. O deus (adijce) cui proprium est misereri ⁊c̃. miserere. O misericordiam impende: vtinam ⁊ vtinam miserearis mei miserrimi desolatissimi peccatoris. Unde potest fere generalis regula hec elici pro affectib⁹ multiplicandis: ꝙ in omni tali oratione triplices possunt affectus formari scd̃m triplicem viam scilicet purgatiuam. illuminatiuam. ⁊ affectiuam. Ut scilicet vbicũqꝫ occurrerit aut insonuerit relatiuum mei aut consimile: adijciatur determinatiuum aliquod miseriaruꝫ. Et sic fit via purgatiua ingemiscendo. Item vbi deus aut dominus dicitur. mox adiungendum est determinans aliquod illuminatiuum aut proprietatis expressiuum: vt deus qui omnia potes. qui tanta pro me egisti. Et sic fit via illuminatiua gratias agendo aut congratulando. vbi autem petitionis verbum venerit mox per O ⁊ vtinam ⁊ consimilia exclamatiua. affectus sunt ingeminandi ⁊ subleuandi: vt. o. miserere. vtinam. si. ⁊ sic de alijs. Et sic fit via perfectiua sic exclamando. Huius exemplum Johannes nider super oratione dominica hoc modo ponit.

Textus orationis dominice	expositus vie purgatiue	Scd̃m affect⁹ vie illuminatiue	vie ꝑfectiue
N Ater noster	Nos pupilli sine te	O aõr ardẽtissime	Qñ dilige⁹ feruẽter filiali amore te
Qui es in celis	Nos vacui ⁊ exules	O hospes suauissime	qñ hitabis in hospitio cordis nri vt i cel.
Scificet nomẽ tuũ	Nos trẽa t ꝑponẽtes	O sapor sanctissime	qñ nob nomẽ tuũ dl'cessꝫ vt trẽa ꝯtẽna⁹
Aduẽiat reg. tu.	Nos errantes	O rex ꝑclarissime	qñ sbiciem² tuo regimi vt ñ rgnꝫ ꝯcupia
Fiat voluñtas tua	Nos rebelles	O ꝑceptor prudẽtissiẽ	qñ ꝯformabim² i õib⁹ volũtati tue i nob
Panẽ nostꝝ co.	Nos mendici	O nutritor sufficiẽtissiẽ	qñ plẽa satietate satiabim² cessus
Et dimitte nob de. no.	Nos peccatores	O creditor largissime	qñ suscipies ꝓdigos filios rmittẽdo ex
Et ne nos inducas	Nos temptari	O custos diligẽtissiẽ	qñ tutabim² plene vt ñ ꝑualeat inimic⁹
Sꝫ libera nos a m.	Nos fragiles	O liberator fortissime	qñ liberabim² a fragilitate corpis ⁊ õi malo.

Ecce hic in pͥma riga poñr dñice orõnis textus in altera noster defectus ſm viam purgatiuam. in tercia gratitudinis actus qua recognoſcimus deuz vt hoſpitem vt nutritorem ſm viam illuminatiuã. In quarta autem riga ponitur noſter ad deum affectus ad vie vnitiue correſpondentiam. Et ad huius exemplaris inſtar in ceteris quoqꝫ eſt orõnibꝫ ꝓcedendum.

Quarto eſt affectus deuotionis in orõne eliciẽdus ex aliquorum in orõne memorãdorum conſpectu aut contemplatione. Et tangitur in ꝟſu ꝑdicto ibi conſpicis. De quo Bernardus ad frẽs de monte dei Docendus eſt tirũculus chriſti etiam in oratiõe cor leuare ſurſum z ſpũaliter orare. Ammonẽdꝰ eſt q̃ꝫta poteſt puritate cordis intendere in eum cui ſacrificium ſue orõnis offert. ſeipm̃ intendere q̃ offert intelligere quid offert. Hinc talis eſt regula eliciendaꝛ vt vbi occurrerit deus aut dominꝰ vel relatiuuz eius. mens in eum eſt ſubleuanda contemplatione z affectione pia. Similiter vbi ꝓprie commeminerimus perſone. proprie vilitatis meminiſſe debeꝰ.

Quinto eſt eliciendꝰ affectꝰ ex obiectis incarnationis z paſſionis dñice ante z ſub horis aſſumptis de q̃bꝫ infra Bernardꝰ Tutius nouello ꝓponiẽ paſſio chriſti vt inde affectus formet Idem Ludolphꝰ in ꝓlogo ſuo Conticeſcat oportet iam omnis torpõs viſis tantis ſeminarijs z copijs afficiendi. Nõ eñ eſt quod obhiſcere p̃t in torporis ſui palliamentum. Sed huic poſtremo adijciẽdum: quomõ hec affectiones ſint excitãde Sup quo magiſter Iohannes nider dicit ꝙ maxime fieri debent ꝑ exclamationes z aſpirationes. Ad quod plurimum valent hee z conſimiles dictiones o. qñ. ſi. vtinam. et huiuſmodi. Hinc hugo de palma carthu. ait. ꝙ vtile eſt incipientem habere aliqua verba inflammatoria z ſeraphica ꝑ que exprimat deſiderium ſuum affabiliter dominum alloquendo. quod potiſſimuz fit per dictiones dictas o. quando. vtinam. z ſic de alijs. quibꝫ incipiens vti debet donec gratia adiuuãte exercitatior erit ſine cogitatõne centies in die mľtum amoroſe ſenſum erigere in deum. Verbi gratia Dum canto Beati immaculati: mox affectus dicet. O vtinam eſſem immaculatus O quando fiam beatus. Et proprie dicuntur aſpirationes. Et debent fieri magna affectione cordis

De q̃buſdam induſtrijs ꝓ attẽtiõe ſub horis ꝯſeruantia aſſumendis.

Caplm̃. iij.

Psallite ſapienter p̃s. Hoc eſt ſapide z affectuoſe. vt pſalmus in corde ſit quaſi cibꝫ in ore Vel iuxta quẽdam Pſallite ſapienter. hoc eſt ſapientiali practica vtamini iter pſallendũm. Unde dicto de modo horas exoluendi. aſſignanda ſunt amminicula quedam z ſapientiales practice ad facilius hoc exequendum. Ubi notandum ꝙ a diuerſis diuerſa ſcd̃m varietatem pſalmos canentium ponũtur practicamenta Nam iuxta decanum tongrenſem. trifariam diſtant pſalte pſalmos canentes

Aut enim pſalmi canuntur

	ſimplicibꝫ		latinũ nõ bñ intelligẽtes
a	illumĩatis	vt	doctiores
	deuotis		religioſi

	pͥmi		materiã
it q̃s	ſcd̃i	hñt ſinglarꝰ attẽdẽ ad	formam
	tercij		finem.

Quibꝫ tñ õnibꝫ ꝓuiſum eſt de bonis practicis

	pͥmis	nider z gerſoĩs
nã	ſcd̃is ãmiclo ẽ exercitiũ	doctnal expõnis
	tercijs	modꝰ hugonis

Hij ſunt tres orationis fructũs.

	primi		merentur
quoꝝ	ſcd̃i	ꝓp̃e	exaudiũtur
	tercij		reficiuntur

Pro hortim mẽbrorũ ampliori diligẽtia eſt pͦ ſciẽdũ: ꝙ tria ſunt in orõne vocali ſm doctos z Iohannem gerſon. Unum per modum materie. vt verba z textus Alterum per modum forme vt intelligentia z verborum ſenſus. Tercium per modum finis. vt eleuatio mentis in deum. Et ſcd̃m hec triplex attentio diſtingui ſolet. ſcilicet ad materiam q̃ cadit ſub precepto ad formam. z ad hanc magis obligantur doctiores qui pſalmorum profunda ſcrutari habent. Tercia ad finem. z huic amplius religioſi intendere habent. quorum ſtudium eſt z finis affectuoſa adheſio dei.

Et viri ſancti ſcientes ꝙ non ſit labor ſicut orare deum (iuxta dictum agathonis in collationibus patrum) Varia tradiderunt adiumenta pro mente in oratione ſtabilienda. Quorum tamen quedaz magis iuuant pro attentione ad materiam: quedam pro alijs habendis.

Ordinauerunt quidam pro attentione habenda ſingulos in digitis ſupputare verſus Bona practica. ſed pro attentione materiali. Nam ex hoc noſſe poſſunt quot ꝟſus ore ꝓtulerũt. Alij ꝓ doctiori

bꝫ magistraliter psalmos exposuere cũ diuisiõibꝫ ⁊ dimẽbratiõibꝫ pulchris. Inter q̃s magister Nicolaus gorram egregius expositor fulget. Silr̃ ⁊ glosa ordinaria Et hoc valet ꝓ orõnis forma. Verꝫ Gerson ⁊ nider oẽm orõnis fructũ in fine positum scientes varia exercicia ꝑ h̃ ꝯdiderũt. Habet Gerson cãticordũ suũ cꝰ sepe memit in scriptis suis. sup quo ⁊ tres edidit tractatus Tradidit alter eũ isequutꝰ cytharã spũalem ad vulnera christi. Scripsit ⁊ Nider in suo alphabeto amoris plurima ꝓ attẽtiõe adiumẽta. formãs manũ quãdam ⁊ alia plura Que tñ õnia retrahũt a forma Sꝫ Hugo exerciciũ q̃dđã tradidit in suo de orõne: qđ circa textũ maẽt Vñ seq̃ns cyropsalteriũ ẽ collcm̃ religiosꝭ maxĩe ꝯgruũ

Prologꝰ ꝯmẽdaticius ⁊ in amorẽ Chyropsalteriĳ hꝰ inductiuꝰ — Tytulꝰ. v.

Attentio

D[d]Auid ãt psallebat manu sua sicut ꝑ singl'os dies. i. regũ. xviĳ. Bõa ait gersõ ẽ attẽtio ad ṽba. melior ad sensum. optĩa ad finem: Sed nimirum ille felix q̃ õnibꝫ intendere possit. vt scꝫ ⁊ ṽba distincte pronũciet. sensus psalmi attẽdat: crebros inde formãs affectꝰ Ceteris em̃ paribꝫ iuxta eũdem gersonem melius est ex psalmis elicere affectus. q̃ꝫ alĳs intentum ire obiectis. Et hoc propter quatuor rationes

q̃ sc. scp̃t̃e veneratio | pticl'arior eruditio | suauior assuefacꝰ | maior stabilitio — nã | ibis spũsanctꝰ loq̃t | circa misticos p̃sꝰ docet | fit sic deuotior | in certis stabilit

Has põit rõnes in de sollicitudine ecclesiasticorum Quẽ etiã psallẽdi modũ venerabilis ille Hugo đ scõ victore ꝑtim tradidit in suo đ orõne Qui tractatulꝰ si Iohi gerson fidem damꝰ oẽm supat laudẽ vt đr i de libris studẽdis Cꝰ etiã crebrius memit in diuersꝭ scriptorꝫ suorꝫ locis Ex q̃ tractatu simul ⁊ sacre scp̃ture ṽbis p̃allegatꝭ sumptꝰ est subseq̃tꝭ exercitĳ modꝰ Cꝰ exercitĳ nomẽ est Cyropsalteriũ. eo ꝙ in manu docet psallẽdi modũ. exemplo psaltis egregĳ dauid de q̃ supiora ṽba dñr. In q̃bꝫ ṽbis a spũ scõ sequẽs nobis ꝓpositũ est exercitiũ qđ est summũ ad triplicem illã supmemoratã attẽtioẽm ãminiculatoriũ. Signature em̃ ⁊ digitorꝫ attactꝰ iuuãt attẽdere ad materiã. actꝰ ad formã. affectꝰ ad finẽ hominẽm ducũt. vt pleniꝰ infra. O itaq̃ q̃cũq̃ attente deo tuo voles reddere vota. modoq̃ ꝯscripto exorare deum: hoc cyropsalteriũ adamato. In h̃ psaltꝭ egregĳ exemplo institutus vota exoluere studeto Ad cuiꝰ cõplexum q̃q̃ plurima poni possent incitamẽta: sufficiat tñ vel tria in genere commemorasse Debent em̃ nos ad huiꝰ exercitatioẽm potissimum incitare hꝰ exerciciĳ — acceptabilitas | fructuositas | necessitas

De q̃bꝫ singulis paucis est agẽdum. ⁊ p̃mũ de exercitĳ hꝰ acceptabilitate Que tametsi multꝭ astipulari rõnibꝫ posset. sat erit paucis ꝓbare. Potest igit̃ hꝰ exercitĳ acceptabilitas ꝓbari — rõtione | auctoritate | exẽplo — R

Primo rõne tum ꝓpter actuũ latricorꝫ q̃s cõtiẽt dignitatẽ. tum ꝓpter obediẽtie quã explet graciositatẽ tũ ꝓpter exempli qđ insectat̃ eximietatẽ. Primo ꝓpter actuũ latricorꝫ q̃s exercet dignitatẽ Nam q̃ in h̃ cyropsalterio rite psallit: magis ausim dicere. bonoris gratitudinis ⁊ laudis deo exhibet in vna horarꝫ q̃ꝫ q̃ plerisq̃ alĳs exercitĳs innitũt̃ integro die: Hic em̃ psalteriũ cui se sic psallẽs ꝯformat pre ceteris libris est ad diuinũ officiũ assumptũ: eo ꝙ pre alĳs salubriores ꝯtineat actus — N°. Scđo ꝓpter obediẽtie quam explet graciositatẽ Nam si illud deo acceptiꝰ ⁊ gratiꝰ vt gerson ait qđ obediẽtie viciniꝰ: liq̃t facile istud exercitiũ gratissimũ esse deo. Istud em̃ exercitium eccl'e arbitrio ⁊ patrũ se ꝯsilio subdẽs alĳs obiectꝭ q̃uis etiam dulcissimis parũꝑ sepositꝭ psalmis ipsis principalr̃ intẽdit. Et q̃uis dulcius circa alia obiecta affici se posse sentit: eam tñ dulcediẽm. tãq̃ alter abraham dilcm̃ ysaac ꝑ obediẽtiã offerẽs. ꝓpter deũ ⁊ obediẽtiã reĳcit ⁊ differt. sibĳpi cũ Gersone dicẽs. Pauꝑ homũtio. melior est obediẽtia q̃ꝫ meditatio ⁊ dulcis affectio Potẽs est dñs reddere vicem maiorem in idip̃m: ⁊ si nõ hic. certissiẽ reddet in futuro vbi fiet vox laudis ineternũ Hinc etiam est ꝙ ait Augꝰ: ꝙ melior est ac deo gratior orõ vniꝰ obediẽtis q̃ꝫ decem miliũ ꝯtemnẽtiũ Tercio ꝓpter exempli qđ insectat̃ eximietatẽ. Quia eodẽ exercicio vtit̃ cum psalte egregio eximio ꝓpharꝫ dauid: de quo textꝰ đr: ꝙ psallebat manu sua Scđo principaliter ꝓbat̃ hꝰ acceptabilitas auctoritate iheroni. dicẽtis Melior ac ꝑ h̃ ⁊ gratior est deo vniꝰ psalmi cũ hilaritate ⁊ mẽtis deuotiõe decãtatio q̃ꝫ totius psalterĳ cũ torpore ⁊ fastidio modulatio. Hoc ãt cyropsalteriũ pre ceteris exercitĳs excitat cordis hylaritatem. nimirum cũ iocundissima habeat obiecta

Tercio ꝓbat̃ exemplo fratris illiꝰ de q̃ cesarius scribit. ꝙ spũs ariditate ꝯfectꝰ. spũsci afflatu edoctus in manu psallere cepit: vt sic ꝑ exteriora simbola. mẽtis in se ꝓuocaret affectꝰ In q̃ tm̃ deo placuit ꝙ ardẽtissime deuotiõis pastu sub matutinis ipsis meruit saginari. Qꝫ si informis illa psalmorꝫ in manu modulatio tm̃ deo placuit. q̃d de h̃ cyropsalterio õni deuotionis adipe referto licebit censeri!

De vtilitate ⁊ fructu Cyropsalterĳ hꝰ.
Membrum scđm

p Orro de chyropsalterij hꝰ fructuositate si/
ue vtilitate totū minꝰ est q̇cq̇d dici p̄t inūe
ri nāqꝫ eius fructꝰ sunt. q̇s expiētia plꝰ q̄ꝫ
S. scp̄ta edocebit Ut tn̄ aliquātos ānūerēmꝰ vel duod
ecim. istar. xij. ligni vitalis fructuū sc̄ in ꝟsibꝫ breuita
tis cā ꝯmemorandi.

Nam reuocans. pellit. purgans. lustrat. calet. affert.
Hinc humilis. pius. acceptus. releuat. valet. infert.

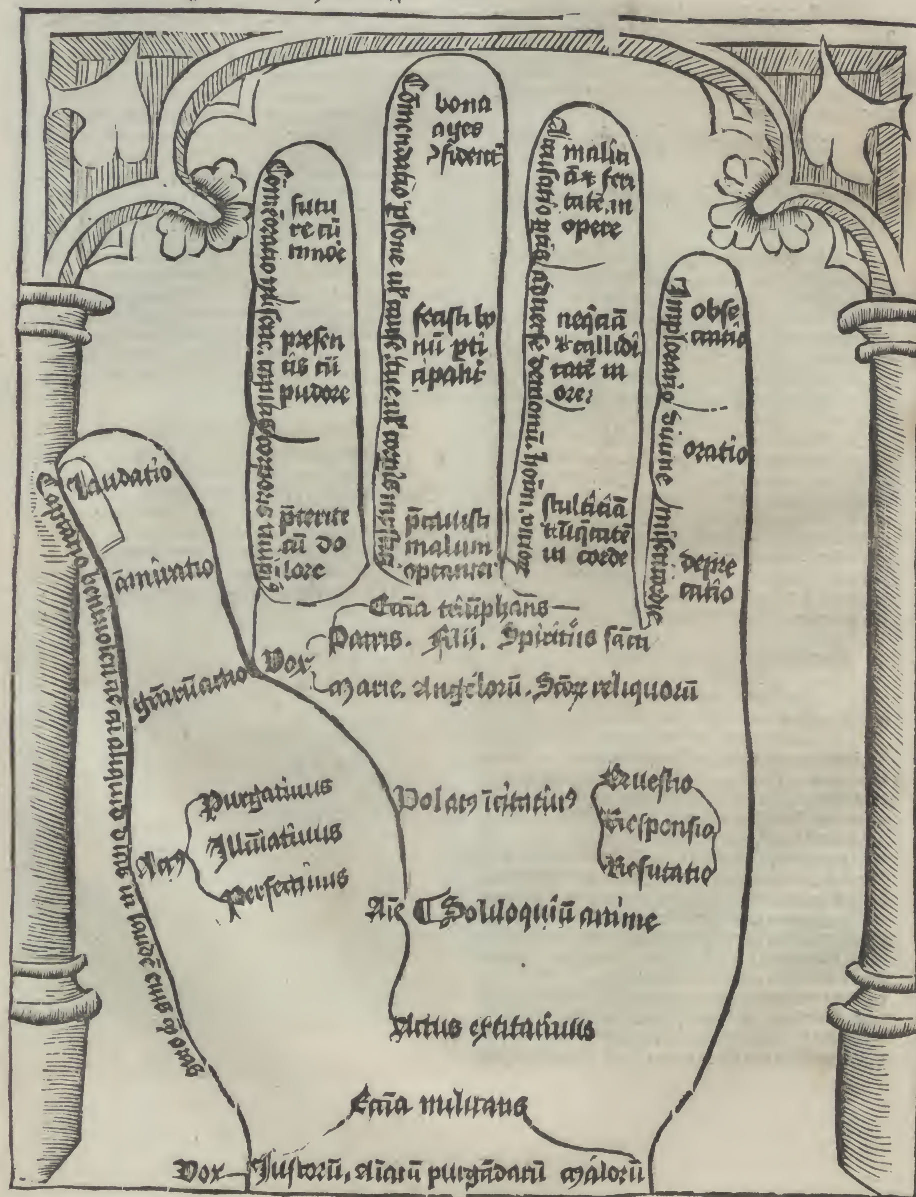
Prīo distractam mētem reuocat ⁊ in attentiōe ꝯseruat qꝛ digitos p̄tinēs ſm mgr̄m iohem nider re dire ꝯpellit. Scd̄o dēonū tēptamēta somniū ⁊ q̄qꝫ alia deuotiōis ꝓpellit impedimēta. Tercio mentem purgat pꝑ crebra affectuū suspiria. q̄ sunt menti sic ferro lima. Quarto ad intellectū psalmoꝝ illuminat ⁊ nouos apit sensus Bern̄. Nūq̄ꝫ itelliges dauid nisi spm̄ ⁊ affcm̄ indueris ēd. Quito calet id ē ad deuotio nem accēdit. qꝛ oīa affectuose cātat Sexto affert tri plicem illū supradictū orōnis fructū cū ceteri tātuꝫ vno aut duobꝫ gaudēt. Hic septio ꝓcedit hūilitas ad seip̄m Octauo pietas ad ꝓxim Fit nono gtꝰ deo Decimo releuaṫ a tedio Undecimo valet. i. vim q̄dā mō īfert deo qꝛ affectiōēs pie ⁊ lacrime cū iuxta ihe/ ronimū cogūt. Duodecimo infert hoiēm celis ⁊ celi/ tibꝫ ꝯiūgit. vt ex sententia dicere possit. Nostra ꝯuer satio est in celis. Sciēdū tn̄ ꝙ is solū his fructi/ bꝫ reficiṫ. q̄ desiderio pariter ⁊ iugi exercitio velut v/ traqꝫ manu app̄hēderit istō lignū vite

De necessitate exercitij istius.
Mēbꝝ. iij.

n Ecessitas huius exercitij multipl'r oñdi p̄t Et p̄mo ex iuris obligatiōe Precipiṫ eñ ex tra de ꝯse. c. dolētes. vt hore attēte ⁊ duote dicātur nec aliqua ab attētione retrahētia assumau tur. ymmo ⁊ Gersoni ꝯsulcius videṫ vt nec hōe me/ ditatiōes aliūde assumāt sꝫ in aliud tp̄s differāt Se cūdo pꝫ hꝰ necitas ex regule vel regulari p̄ceptione. Nā sanctꝰ Augꝰ pꝛ nr̄ in regula sua p̄cipit dicēs. Hꝰ ꝟseṫ in corde qd̄ ꝓferṫ in voce. Uideaṫ trinet ⁊ Hū bertꝰ in ꝯmētis sup regl'am. Tercio pꝫ ex sanctorū doctoꝝ vnanimi ꝯsultatiōe. Qui suadēt. vt ceteris iē missis psalmis ip̄is tp̄e psalmodie intēdaṫ. Hic Au gꝰ vt supra Hic bn̄. Ad psalmodiā sp̄ cor hēat nisi ad aliqd̄ sublimius rapiaṫ. Et sup cā. ait. Pure psalla/ tis vt nihil nisi qd̄ psallitis cogiteris. Nec solū dico cogitatiōēs vane ⁊ ociose vitāde st̄. sꝫ nec illa q̇dem ꝓ fecto tūc recipe ꝯsuluerim q̄ añ in codicibꝫ legeratis. Salubria st̄ sꝫ mime illa mē psallēdum salubriter re uoluitis Sp̄s eñ scs̄ illa hora gtū n̄ accipit. q̇cquid aliud q̄ꝫ debes neglecto eo qd̄ debes obtuleris. Hec ille idem Hugo ⁊ alij testātur. Pꝫ igiṫ ex dc̄is ꝓpositū. q̄ꝫ scꝫ acceptū vtile ac necāriū sit istō exerciti um. ac p̄ h̄ ceteris p̄ferēdū ⁊ crebrius exercitādū. qm̄ cetera fere oīa exercicia īcludit. ⁊ ad sui pfcōēꝫ admit tit. ymo si dici fas est. tm̄ ceteris p̄stat. ꝙ ea huic col lata sine h̄ nec placere sꝫ displicere magis ꝯꝓbāṫ In gtum est eñ ait b'n̄ q̇cq̇d obtuleris neglecto eo qd̄ de bes. Cetera āt exercicia alijs intēdūt obiectis. istud p̄cepti parēs debitū offert. g̃. Nec postrēo cuiq̄ꝫ ridi culo sit symbolicā frequētare manū. qm̄ q̇dē teste au gustio ⁊ dioni. hmōi signis etiā vtiṫ eccl'a ad scꝫ desid rium augendum ⁊ excitandū. Nam ⁊ p̄us quod aiale vt sanctꝰ paulꝰ ait. Et iuxta phm Ois nostra cogni/ tio itellectiua a sensitiua iuuaṫ. dum ordinata sibi fā tasmata p̄ntanṫ. Sed nec nouum est sacr̄m. sed lōge a doctis ante ad inuētum. ⁊ ex coꝝ dictis ꝯpactum ⁊ collectum. Hoc Gerson. h̄ nider. hec vetus carthu sia nouit. qbꝫ ſm nider moris fuit psalmos concine re manu.

Epigramma in laudē chyropsalterij
p sallere tp̄ibꝫ christo q̇cūqꝫ statutis
Expetis ⁊ muscas pellere mente vagas
Hoc exercitio ceu plectro ictus eburno
Psalteriū sp̄ tāgere psalta stude
Nam psalmos reserans orādi iura reuelat
Pectus ⁊ ethereo ꝯpluit imbre sacrum
Hoc longas noctes dulces facit esse breuesqꝫ
Hoc age q̇sqꝫ velis carpe amoris iter.

Chiropsalteriū

Elucidatio Chiropsalterij cum diuisione eius
dem. Caplm .i.

i Ntellige q̄ dico Dabit em̄ tibi dn̄s i
ōnibꝫ intellectū. scd̄e ad thymot .ij.
Ut igit̃ depictū cyropsalteriū intel/
ligat̃. pauca ꝑ ei⁹ intelligentia sunt
subnectenda q̄ si q̇s diligēter auscul
tauerit facile de ōnibꝫ dn̄o aspirāte: vt in auctori/
tate dr̄ intellectū cōquiret. Notādū igit̃ in ꝓmis
v̄bū wilhelmi parisien̄. qd̄ in rethorica diuina ait.
Dicit em̄ ꝙ tot⁹ clerus gn̄alr̄ ad hoc ꝛ ꝓpter hoc est
ꝯstitut⁹: vt mediator sit inter ꝑplm ꝛ deū. Propter
qd̄ ꝛ iuxta lrām inter ꝑplm ꝛ altare medio in eccl'a lo
co cōsistit. Ad hoc videlicet vt laudibꝫ ꝛ orōnibꝫ ꝛ sa
crificijs iram dei erga ꝑplm placet: grām qꝫ ei impe/
tret ꝛ glām. Nam ꝛ de eoꝝ ānona viuit: ꝛ eoꝝ peccā
comedere legitur.

A Hinc est ꝙ in p̄nti cyropsalterio duplex eccl'a ē
distincta: militās scꝫ ꝛ triūphās. In q̄ꝝ medio per
sona eccl'astica tāq̄ꝫ mediatrix ꝯsistit. vt sic se facili⁹
ad vtramqꝫ eccl'am ꝛ triūphātem scꝫ ꝛ militātē di/
uertere possit: In ꝓma triūphāte videlicꝫ deū ꝛ scōs
ꝓ se ꝛ ꝑpl'o suppliciter exorādo. in altera puta militan
te ꝑplm ad dei grām capescēdā actibꝫ ihierarchicis ꝛ
exhortatiōe disponēdo. Uerꝫ qm̄ in iob scṗtū est. nū
q̇d q̄ multa loq̇t̃ iustificabit̃. ꝛ qm̄ sapiētꝫ audire vel
le magis est q̄ꝫ continue loq̇: io nō modo (cū se sup/
ne vel inferiori eccl'e ꝯtulerit) ipa loq̇ hꝫ. sꝫ ꝛ audire
studeat diuersas illic voces resonātes necē est. Sed
q̇d ꝓderit hōi si mūdū lucret̃ vniuersum aīe aūt sue
patiat̃ detrimētum? Opꝫ igit̃ vt ꝛ aīa ipa ad sese qn̄
qꝫ se diuertat ꝛ secū ipa fabulet̃: ne cū alioꝝ saluti in
tenta fuerit se neglecta ipa reꝓba ꝛ torpens effecta a
gratia secludatur.

B Ex iam dictis colligi p̄t ꝙ cyropsalterium h̄ in
q̇nqꝫ diuidit̃ ptes. Cui⁹ rō etiam ex dictis facile patet
ꝯsiderāti. In ꝓma em̄ pte in eccl'a triūphāte trāsla
ta illic rethorice cās suas agēs orat vt aduocata: In
altera diuersas ibidē resonātes voces audit ꝛ auscl'
tat vt spōsi amica: In tercia sup se sue cōtēplatiōis
radiū ꝯuertit. ne cū alijs p̄dicauerit ipa torpeat aut
reproba efficiat̃. In q̄rta diuersos act⁹ puta ihierar/
chicos ꝛ alios in diuersa obiecta agit. Postremo in
eccl'a militāte voces varias audit: iustoꝝ q̇dē voci/
bꝫ fauēs. maloꝝ execrās ꝛ detestās. Partes in cyro
psalterio patēt. Hec āt oia ita in psalmis ꝯcurrūt.
vt vix sit aliq̄ horaꝝ q̄ hoꝝ in se exēpla nō habeat.
Hinc etiā ē ꝙ ob hos diuersos act⁹ liber ipe psalmo
rum diuersis credit̃ tytulis insigniri. Intitulat̃ em̄
liber ymnoꝝ. inq̄ꝫtū scꝫ ꝑ eos optime laudat̃ de⁹: q̄
ad ꝓmā ptē. Scd̄o dr̄ liber psalmoꝝ: inq̄ꝫtū scꝫ bn̄ a
gere docet ꝛ hortat̃. Psalm⁹ em̄ bonā opationē de
signat s̄m Aug⁹. Et hoc q̊ ad q̄rtā ptem. Tercio li
ber soliloq̇oꝝ denoīat̃ ob varias q̄s in se ꝯtinet vo/
ces. Interdū em̄ in psalmis loq̇t̃ de⁹ aut sci. ꝛ h̄ q̊ad
scd̄aꝫ ptē. Qn̄qꝫ aīa sibi ipi q̄ ad terciā. Nō nūq̄ꝫ q̊s
militātꝫ illic eccl'e audiūt̃ voces q̊ ad ei⁹ q̇ntā ptem.
Patꝫ g̊ q̄ꝫ nihil in h̄ cyropsalterio supfluū. q̄ꝫqꝫ ni/
hil aut paꝝ diminutū: cū totū psalteriūꝫ facile ad h̄
poterit reduci. De c⁹ iā practica agēdū ē.

De practica chiropsalterij huius.
. §. primus.

v Olenti itaqꝫ in h̄ cyropsalterio exercitari in ꝓ C
mis h̄ prenotandum. ꝙ tria continentur in
eo agenda.

scꝫ digitoꝝ vel articl'oꝝ attact⁹
certi actus.
varij effectus.

Quoꝝ qd̄qꝫ āminiculū est ad attentionem: ita ꝙ q̄
tria ista egerit ad triplicē illā suprascṗtā attētiōem
intēdere iuuat̃. Nam ꝓmū id ē signat̃ iuuāt ad at/
tētionē materialem. Alteꝝ. i. act⁹ ipi ad formalem.
Terciū id est affect⁹ ad finē. Qd̄ patꝫ. Nā cū ad singu
los v̄sus ꝯꝓmis: cognoscis qꝫ nihil de materia id ē
v̄bis psalmi omittis. Et sensum opꝫ vt attēdas: si
act⁹ assignare debes. Fini āt attēdis cū s̄m assigna/
tos affect⁹ in deū te eleuas. Que tria subsequēti or/
dine ꝛ modo sunt agenda. Dicit Hugo d̄ sancto vi
ctore Sic orōni scā meditatio est necessaria vt ꝑfcā
esse neq̄at si eam nō p̄cedat aut cōcomitet̃ Qui ergo
volet attēte ꝛ deuote psallere necē hꝫ vt ꝛ gerson do/
cet sensum psalmi vel v̄sus cantāti ꝯsideratiōe pre/
uēire. ꝛ vel tenuiter q̇d ibi agat̃ ꝯsiderare. Quo cōsi/
derato vt attēti⁹ ꝛ vigilāti⁹ psallas debes v̄sum ꝯsi
deratū illi digito ꝛ articl'o adaptare vbi videris actū
illum assignatum. Et sic cum pollice durius illum
articulū pūgere: qꝫ talis locatio ac ꝯpressio digitorū
mirabiliter vt nider dicit in suo de eleuatiōe. valꝫ ꝓ
attētiōe. qꝫ sic cor hōis ad determinatū aliqd̄ medi/
tādū limitat̃. ꝛ euagāti occasio aufert̃. Deinde
v̄su sic collocato in articl'o: ad h̄ te toto nisu debes
diuertere. vt actū illū assignatū possis agere vt scꝫ.
si orat ores. si laudat laudes. Quem actū vt deuoti⁹
possis ꝯplere ꝛ intimius deo ꝑ illū ꝯiūgi: debes dili
genter affectus illi actui ascriptos notare. ꝛ eos ex
corde formare. vt in laudādo ꝯgratulari. in āmirā/
do magnificare. ꝛ sic de alijs.

Et vt hec practica clarius pateat exēplū est sub
nectēdū. Esto cantet̃ psalm⁹ ille Dn̄e nō est exalta/
tū cor meū. ꝛc. debes in ꝓmis q̇d hoc dicendo agis
p̄meditari. Et inueniens ꝙ ꝑsonā tuā ꝯmēdes q̇a scꝫ
p̄canisti malū debes digitū in q̄ cōmētario ꝑsonet̃
cause signat̃ in ꝓmo articl'o p̄mere Scd̄o debes cor

dialr actũ illũ agere p̄cantã mẽtꝭ exaltationẽ ⁊ hũilitatem tuã ꝓfitẽdo ⁊ ex sententia dicẽdo Dñe nõ est exaltatũ. Tercio debes affectualr humilitatem cordis exoptare mẽte ⁊ affectu dicẽdo O vtinã nõ esset exaltatũ cor meũ. Ve mihi q: tociẽs est elatũ. ⁊ sic de alijs. Vez vt oĩa iam dicta lucidius ꝯstent de singulis est ptibꝫ exemplificãdum ⁊ ꝓsequẽdũ. Et primum de p̄ma pte que dicitur Rethoricalis oratio.

Declaratio ⁊ exemplificatio p̄me ptꝭ chyropsalterij q̄ est orõ rethoricalis.

Caplm. ij.

D P Ria ps chiropsalterij hꝰ dici poterit orõ rethoricalis. eo scꝫ ꝙ instar scl'aris oratorie artis spẽs easdem ⁊ ꝓcedendi modũ ꝯplectat̃. vt ptꝫ rethoricam scienti. Qꝫ aũt talis ꝓcessus in psalmis sit Ambrosiꝰ in libro de misterijs edocet dicẽs. Sicut oratores in causis nũc incipiũt a laude iudicis vt bẽiuolũ eũ reddãt. nũc supplicãt vt patiẽter audiri mereãt̃. nũc narrãt ⁊c. sic fit ait in psalmis ⁊ in orõne ad deũ. Talem q̄ꝫ modũ ꝯsistere in psalmis pulcherrime docet Hugo de sancto victore in tractatulo suo de orõne. ⁊ in libro de claustro materiali in caplo d̄ oratorio aie. si tñ sit isdem Hugo. Et iohẽs walleñ in suo alphabeto religiosoꝝ. Sꝫ ⁊ talem modũ sci etiam in suis orõnibꝫ obs̃uauere. vt ptꝫ discurrẽti. Qui modꝰ q̄ꝫtum deo placeat wilhelmꝰ ꝑisieñ in sua rethorica diuina pulchre declarat dicẽs. ꝙ licꝫ is modꝰ ex v̄bis ꝯpositis ⁊ ad exorãdũ potẽtibꝫ ꝯgestꝰ nõ mutet immutabilem. miro tñ modo dispõit orãtem. Hinc iohẽs wallensis ⁊ Decanꝰ tõgreñ in de laude psalmoꝝ lamentabili tragedia causant̃. ꝙ eccl'astici moderni hũc modũ iam nõ obs̃uẽt dicẽtes. Sꝫ valde dolẽdũ est ꝙ hodie ꝯmuniter in eccl'a deficit modꝰ p̄scptꝰ psallẽdi. q̄ psalmodia ⁊ cursorie d̄r ⁊ corrupte. Et cum oĩa agantur cum sollicitudine deliberatiõe ⁊ diligẽtia. officiũ diuinũ d̄r sine attẽtiõe deuotiõe ⁊ reuerẽtia Vñ timẽdum ẽ eis illud ihere. xlviij. Maledictus q̄ facit opꝰ dei negligẽter. Satꝭ iam demõstratũ est orõnẽ rethoricã in psalmis esse: Jam de singl'is eiꝰ spẽbꝫ est exẽplificandum.

De prima specie huius ptis que est Captatio beniuolentie de p̄mo actu Mẽbꝝ. i.

E P Rima spẽs rethorice orõnis est captatio bẽiuolẽtie. q̄ est s̃m Hugonẽ dũ aliq̄d d̄r in laudẽ eiꝰ quẽ oramꝰ. q̄ s̃m eũdem tres sub se actꝰ p̄ncipales hꝫ. Primꝰ est grãꝝ actio. q̄ est debitorũ ꝯfessio. Cꝰ hec sunt in psalmis exempla Cum inuocarẽ exaudiuit me ds. ⁊c. Signatũ ẽ sup nos lumẽ vultꝰ tui ⁊c. Bñdictꝰ dñs q̄ nõ dedit nos in captiõem dẽtibꝫ eoꝝ ⁊c. ⁊ innumera talia. Hos igit̃ aut sil'es v̄sꝰ decãtãs eos in p̄mo articl'o pollicꝭ loca. toto corde grãs agẽs s̃m modũ quẽ tradit bonauẽt̃a in suo puo bono scꝫ vigilãter ꝓfunde bñficium illud attẽdẽdo ⁊ ꝯfitẽdo. scdo in bñfactore exultãdo Tercio te totũ in quãcũqꝫ vicissitudiẽm offerẽdo ⁊ scõs ad te cũ grãs agẽdas ꝯuocãdo.

Postea affectꝰ ingemina: ⁊ ad talis bñfactorꝭ amorem te inflamma dicẽs. O q̄ñ te amabo. O q̄ñ gratꝰ ero! Ach sis inetñũ sup tãtis donis bñdictꝰ. Que licet in exercitato videñt plurima ⁊ factu impossibilia. sunt tñ facilime interpsallẽdũ ab habituato adimplẽda Expiat̃ q̄ ñ credit

Sũt postremo hꝰ gratitudis ml'te spẽs ⁊ subordiãrũ actꝰ q̄ oẽs ad eã reducũt̃. vt sunt octo ĝdꝰ indicij.

Cõfiteor. bñdico tibi. laudãs ⁊ honoro
Glo'a. magnificãs. superaltãs. ⁊ adorãs F

Quoꝝ p̄mꝰ est Cõfessio. que est assensus publicus veritatis. dicẽdo Tu es deꝰ. vel Cõfitemĩ domino (corde assentiẽdo) q̄m bonꝰ Scdõs est bñdcõ. Et est bẽiuolꝰ assensus in bonũ. Vel bẽiuolentie ꝓ hale iudiciũ. vt O q̄ꝫ bonꝰ es tu. Terciꝰ ẽ Laus. ⁊ est Agniti ⁊ assensi bõi estimatio vel ꝓnũciatio. vt Magnꝰ dñs ⁊ laudabilis nimis Quartꝰ est honor ⁊ est magna laus id ẽ officiũ ꝯg̃icẽtis estimãtis diligẽtis magnũ bonũ id ẽ q̄ q̄ꝫta possumꝰ submissiõe nos submittamꝰ ⁊ honoremꝰ p externa opa. Quintꝰ est gl'a ⁊ est magni bõi clare agniti magnũ iudiciũ. vt dicẽdo. Gl'a pri ⁊ sic d̄ alijs. Sextꝰ ẽ magnificẽtia ⁊ est magnifica gl'a. Js ãt deũ magnificat. q̄ sublimiter ⁊ magnifice de deo sentit. ⁊ ad hoc alios cohortat̃ dicẽdo. Magnificat aĩa mea dñm Magnificate dñm mecũ. Septimꝰ est superaltatio. ⁊ est extrema v̄tꝰ magnificẽtie q̄ nõ p̄t ãpliꝰ Juxta illð. Exaltate dñm q̄ꝫtũ potestis. supualebit adhuc. Octauꝰ Adoratio. ⁊ est summꝰ dei cultus Adorare em̃ opꝫ in spũ ⁊ veritate.

De altero actu Captationis beniuolentie qui est admiratio. § .i. G

S Ecũdus actus principalis rethorice orationis est admiratio. que est ex vrgentibus ⁊ vrentibus vtrimqꝫ rationibus inter partes contradictionis importuna anxiaqꝫ animi fluctuatio. Vel est imperfecta rei cognitio adiuncto desiderio complementi. Cuius hec sunt exempla. Domine dominus noster q̄ꝫ ammirabile est nomen tu ⁊c.

Quis sicut dn̄s deꝰ noster ⁊c̄. talia. Quos ꝯsus dux cantas in sc̄do articulo pollicis eos collocabis. actū ages ammiratiōis. ⁊ affectu magnificatiōis afficieris. Debet āt hec admiratio fieri scȝ discursu intellectiuo mirabilia speculādo spectat ꝫ fide actuata reuerēt te submittēdo extatica affectiōe pre stuporis magnitudie sensus deserendo.

Et hoc cū affectu glorificationis magnificationis ⁊ stuporis. Faciēdo h̄ exclamatiōes ⁊ affirmationes vt affectꝰ dicat. O mirabilis es dn̄e. O vere magnꝰ nimis. Sūt āt ⁊ hꝰ actꝰ spēs plures vt sunt Segnicies cū alijs q̄s enumerat Johēs damascenus. Est āt segnicies timor fute oꝑatiōis. Erubescentia ꝟo est timor in expectatiōe ꝯuicij. Verecūdia autē timor in turpi actu. Ammiratio vero est timor ex magna ymaginatione Stupor est timor ex insueta ymaginatione Agonia vero est timor ꝑ casum scȝ ꝑ infortunium. Que spēs quō ammirationi subseruiant Bōauēt̄a declarat.

De tercio actu captiōis beniuolētie.

§. ij.

H Ercius actꝰ ꝑncipalis est Laudatio. que est agniti bōi ad vltim pōderatio ⁊ ꝓnūciatō Et hec fit cū affectu ꝯplacentie ⁊ ꝯgratulationis. Cuiꝰ hec sunt exempla Justꝰ es dn̄e. Bonꝰ es tu ⁊c̄. Debet aūt hec fieri Appreciantēr Maiorem ōi laude eum ꝯfitendo. Cōgratulanter eius attributis ⁊ ꝑfectiōibꝫ applaudendo. Perseuerāter. in euū in eius ꝑconijs ꝑsistere desiderādo Et nota ꝙ nō solum hec laudatio aut etiam tota simul captatio ista erga ꝑsonam dei aut eiꝰ appropata fieri habet sed etiam cum extollimus vel eꝰ sanctos aut legem aut aliq̄d eius vt: Beatus vir q̇ nō abijt. ⁊c̄. Lex dn̄i immaculata.

Habet etiā ⁊ is actꝰ plures spēs sub se gdatas vt sūt Honor iubilatio superexaltatio cantio. ⁊ hmōi mūta Quoꝝ descrip̄tiōes Gerson sup Magnificat. Et in de ymno gl'e pōit. Est ⁊ sub h̄ actu summꝰ latrie actꝰ adoratio ip̄a. Nota ꝗ̄ȝ postremo ꝙ ad hūc pollicem ad hāc captiōis spēm pn̄t reduci oēs illi affectꝰ quos Gerson in suo canticordo sub gaudio assignat.

De altera spē ꝑmeꝑtis hꝰ chiropsalterij que est narratio miserie.

Membrū. ij.

I Altera spēs rethorice hꝰ nr̄e diuie orōnis ē narratio vel deploratio miserie. de q̄ psal. ait. Reuela dn̄o viā tuā. Cꝰ etiā assignant tres actꝰ ꝑncipales s̄m tres digiti articl'os Vel eīn deploramꝰ miseriā p̄teritā Dolētes scȝ s̄m Bōauē. in suo ꝑno bono de omissis iusticie p̄ceptꝫ. de ꝯmissis culpe ꝓhibitis. aut de amissis vite gratuitꝫ Et h̄ cū affectu doloris. Hꝰ exēplū Peccauimꝰ cū patribus nr̄is Iniuste egimꝰ iniq̄tatē fecimꝰ. ⁊ hmōi. Sc̄do narramꝰ p̄ntē miseriā. lugēdo scȝ exilij ꝑegrinatiōem Hic deformatiōem Seruitutꝫ ⁊ icolatꝰ opp̄ssiōem vt ibi Nō ē sanitas in carne mea. Qm̄ iniq̄tates mee supgresse sunt caput meū. Et hec cū affectu pudoris Tercio narramꝰ ⁊ extimescimꝰ miseriā futurā expauescēdo scȝ ꝓpter ꝓnitatē ad viciū. ꝓpt̄ demeritū iustū iudiciū. ꝓpt̄ instās mortis eterne stipēdiū Et hec cū affectu timoris Cꝰ hoc iuxta bernardū exemplū. Ego dixi in dimidio dieꝝ meoꝝ vadam ad portas inferi ⁊c̄. Et debet gn̄al'r hec deploratio fieri q̄rulanter ꝑ septē scȝ illas spēs luctꝰ q̄s wilhelmꝰ ꝑisien̄ in sua rethorica ꝑseq̇t. Et sunt iste Clamor. eiulatus. ⁊c̄. vide infra in scala ꝯionis. Debet q̄ȝ hec q̄rulatio fieri ꝑ interiectiōes illas doloris Ue heu ach. ⁊ ꝯsimiles. Heu mihi q2 incolatꝰ meꝰ ꝓlōgatꝰ est Cōplectit q̄ȝ hec narratio nō mō ꝑsōe ꝓꝑe deploratiōem. Verū etiā ⁊ capitis scȝ xp̄i ⁊ mistici corꝑis miserias expōit. De capite ip̄o in psalmos Mias dn̄i ineternū cātabo. Destruxisti eū ab emūdatōe Minorasti dies tp̄is eiꝰ ⁊c̄. De corꝑe eccl'e Deꝰ venerūt gētes i hereditatē t. ⁊c̄. Et poterit ad hāc spēm coaptari ōnes ille affectiōes q̄s Gerson recēset sub tristicia et timore in suo canticordo.

De tercia spē hꝰ ꝑme ꝑtis q̄ est commendatio ꝑsone vel cause.

Membrū. iij.

K Ercia ꝑcipua spēs rethorice ⁊ diuie orōis ē ꝯmēdatio ꝑsoē ꝓꝑe vel cāe q̄ scȝ aliq̄d s̄ȝ Hugonē dicis in tui aut cause tue ꝯmendatiōem Nō ꝑ h̄ te efferēdo. sȝ bēiuolētiā eiꝰ cui narras captādo Cōmēdat̄ āt ꝑsona vel ꝓpt̄ omissiōem bōi aut ꝯmissiōem mali oposite p̄cauēdā. Ut mādata tua nō sum oblitꝰ Dn̄e nō est exaltatū cor meū: In eternū n̄ obliuiscar iustificationes tuas. Et h̄ oprāter. Ita ꝙ affectu dicas. Utinā sp custodissem O si cor meū n̄ fuissȝ exaltatū. Ue mihi ꝙ fuit elatū Et sic actꝰ obiectalis valȝ vnū formalē. Per tale desideriū reputabit̄ tibi opꝰ q̄si a te factū. Sc̄do ꝯmēdat̄ ꝑsona ꝓpt̄ actiōem bonā studiose fcām. vt Preueni in maturitate ⁊ clamaui. Septies in die laudē dixi tibi. Et h̄ ꝑticipanter. capitis ⁊ eccl'e meritis deuote cōicādo. Credis eīn ⁊ desideras cōionē scōꝝ Ita vt si q̄d ꝑ te n̄ egeris alij ex corꝑe mistico ꝓ te. ⁊ te in illis egisse ꝯfidēter p̄sumas. Est ⁊ h̄ desideriū ꝑ opratiuas exclamatiōes eleuādū. Aut saltē desideriū desiderij assumēdū. Juxta illud. Cōcupiuit aia mea desiderare iustificationes tuas. Tercio ꝑsona

recommēdatur.ꝑpt̄ ořatioēm bonā in fuťo pollicitā tam Ut meditabor in iustificatiōib3 tuis. Docebo iniq̄s vias tuas Et h̄ speranter diuine clemētie q̄ ꝑ miseris p̄sto est ꝯfidēdo ⁊ potētie ei9 innitēdo Et h̄ cum desiderio intenso.

Poterit silr ⁊ cā a trib3 ꝯmēdari. Uel a ꝑtis oportūitate. vt ibi Temp9 faciēdi dn̄e. vel a com placētia ⁊ fauorabilitate. vt ibi Qm̄ ꝯplacuerūt ser nis tuis lapides eius Uel a futura vtilitate. vt ibi Tūc n̄ ꝯfundar cum ꝓspexero Itemq3 Qui timent te videbūt me ⁊ letabūtur Et hec ōnia cum deside/ rij ⁊ oprīōis affectu. Ad hāc q3 spēm sūt ōnes illi affect9 reducibiles q̄s Gerson sub spe i sup̄mēo rato ꝯcludit tractatu sc3 cāticordo

De q̄rta specie eiusdem p̄me ꝑtis q̄ est Accu/ satio partis aduerse.

Membr̄. iiij.

q Uarta spēs est Accusatio ꝑtis aduerse. q̄ sc3 aliq̄d dicit q̄ audientium aīōs in odiū aut indignatioēm ꝯcites aduersariorū. Et est spēs hec creberrima in psalmis. L9 tres pn̄t assignari speciales ꝑtes Aut eīm accusam9 aduersa rioꝝ stulticiā ⁊ iniq̄tatem in corde. vt ibi Dixit insi/ piēs in corde suo. Cogitabāt mala mihi. ⁊ hmōi. Et h̄ cū affectu auersatiōis iniq̄tatem sc3 hmōi exe crādo ⁊ detestādo. Aut enarram9 aduersarioꝝ ne q̄ciam ⁊ calliditatem in ore Ut ꝟbum iniquum cō stituerūt aduersum me. Dixerūt mala mihi. Sepl̄ chꝝ patēs est guttur eoꝝ Et h̄ cum affectu odij et indignatiōis. Tercio accusamus qn̄q3 malici am ⁊ feritatem in oꝑe. vt Qm̄ aliēi insurrexerunt aduersum me Posuerūt pctōres laq̄um mihi. Et h̄ cum affectu zeli Uel sic Accusam9 aduersariorū iniq̄tatem dicētes q3 sunt iniq̄. vt Iniq̄ ꝑsecuti sunt me Aut fortitudiēm dicentes q3 fortes Et fortes q̄ sierūt aiām meā Aut multitudiēm causantes q3 mlti vt Multi q̄ ꝑsequūť me. Inimici āt mei viuūt ⁊ cō/ fortati sunt sup me ⁊ mltiplicati sunt q̄ oderūt me iniq̄. Et h̄ nō mō hoim. s3 ⁊ mlto āpli9 demonū ⁊ vicioꝝ maliciam accusamus. Hec eīm sunt aīe ho stes Et debet fieri hec accusatio q̄rulanter. plāgenť eiulanter ⁊ constanter. Item strennue. seuere beig ne. Ad hāc etiam spēm reduci poterint imprecatio nes ille ꝓphetice. q̄ qn̄q3 magis sunt ꝓphecie. ⁊ futu roꝝ p̄dictioēs q3 maligne orōnes. ymmo si ꝓfunde dijudicēť plene sunt charitatis ⁊ benignitatis. Ut Pones eos vt clibanū ignis in tꝑe vult9 tui. Cōfun dāť oēs iniq̄ agētes sup uacue. ⁊ sic d̄ alijs

De quinta specie prime partis que est Implo ratio misericordie.

Membrum q̄ntum.

r Uꝑest iam videre de q̄nta spē h9 p̄me ꝑ/ ꝑtis q̄ est imploratio diuie mie. cui9 hn̄ sunt act9 p̄ncipales sc3 Dep̄catio q̄ ꝓprie M fit fm glosam. ꝓ amouēdis malis. vt ibi. Dn̄e ne i furore tuo. Eripe me ⁊ libera me de aq̄s multis. Et debet hec fieri. rugienter. flebilr. importune. hūilr magnanimiter. Attēdanť ꝟba. noteněť misteria. Scđs act9 ē orō ꝓ bōis sc3 acq̄rēdis. vt Deduc me in semita mādatoꝝ tuoꝝ. Legē pōe mihi dn̄e viā iusticie t. Hec qm̄ qn̄q3 fit implicite iō ei adiūgitur Insinuatio q̄ est fm Hugoēm implicita orō aut re uerētie aut indignatiōis cā n̄ expssa. vt Dn̄e vinum nō hn̄t. Dn̄e si fuisses hic frater me9 nō fuiss3 mor/ tuus. Que etiam crebrius occurrit in psalmis. vt Custodiēs ꝑuulos dn̄s. Si iniq̄tates obseruaueris dn̄e. Hoc est O nō obseues. Et debet hec fieri ꝑ cō/ ditiōes suas q̄s passim ē reꝑire i fmōib3 ⁊ scptis doc toꝝ. Ut q fiat fidenter. vtilr. iꝑāter. ardēter. ꝑse/ uerāter. Pn̄tur hee ꝯditiōes in specl̄o morali ꝑfe/ cte. Quas ita hic ꝯgerim9 vt inter orādum illas a ctuem9 Crebrius eīm mlte orōnes inuicē ꝯcomitāť ⁊ tūc singlis orōnib3 singl̄e sunt ꝯditiōes affectuali ter applicande. vt Dn̄e exaudi orōnem meā. q3 sc3 peto humiliter. Et clamor meus ad te veniat. nam peto ardenter. ⁊ sic de alijs. Sic in supiore ⁊ in se/ q̄nti est specie vel actu agendum. Terci9 act9 ē ob secratio q̄ est ꝑ sacꝝ aliq̄d orō. vt Miserere mei deus fm magnam miām tuam. Et fm mltitudiēm mi sera. t. De9 in nōie tuo saluū me fac. Et debet hec imploratio misericordie fieri iuxta Bōauenturam cum assiduētia desiderij ꝑ spm̄ scm̄. Cū ꝯfidētia spei ꝑ ihm̄ crucifixum Cum assistētia p̄ocinij ꝑ scōꝝ in tercessiōes ⁊ meritum. Fit āt obsecratio crebri9 per dei ꝓprietates ⁊ summa eius oꝑa. Unde cum sum ma deuotiōe ⁊ reuerētia q̄tiēs occurrerit est agēda

Nota q̄q3 q ad hāc spēm oīs fere enumera/ te affectiones poterit applicari. qm̄ ex eis omnibus orō elici p̄t. Fit eīm qn̄q3 orō ex affectu dilcōnis. vt i bi. Diligam te dn̄e. Qn̄q3 ex timore. vt Dn̄e ne i fu rore. Qn̄q3 ex odij ⁊ zeli affectu. vt Cōfundāť ⁊ pere ant ⁊ sic de alijs. Et tunc debent hi affectus forma ri fm modum p̄signatum.

De Confirmatione.
.§. p̄mus.

St p̄terea altera adhuc rethorice artis species i margine assignata Confirmatio dicta. q̄ ideo N nullo certo digito pōiť. qm̄ circuit ⁊ ꝯplectiť oīs spēs an̄dictas. Cōfirmať eīm laus. ꝯfirmať ⁊ nar ratio. ⁊ reliq̄ ꝑtes vt lōgum esset declarare Un̄ hec ꝓ regula pōim9 q cōfirmatio in eodem est loco cū

ꝯfirmato ponēda. ⁊ determinās cum determiāto. vt infra plenius dicet Et hec de pma chiropsalterij pte q̄ ē orō rethoricalis. q̄ habūde vt exēplificatū ē in psalmo repit. Nec id mir. cū etiam ſm Gilbertum sup threnos Ois rethorice artis splendor..omnes loci ⁊ colores illic pñt repiri put exēplariter illic de locis ꝯq̄stiōis ⁊ indignatiōis demōstrat iter cetera dicēs. Inuēies ergo inqd etiam loquēdi artes a nris ad phōs trāsisse. nō ab illis ad nrōs ascendisse Qd plene ait pcipiet q ꝑ singla intētionem ꝓphetaꝝ ⁊ affectum ⁊ ꝟba ꝯsiderat Hec ille. Cui et ysidor⁹ p⁹ iheronimū attestat dicēs. Qꝫ ab initio apud hebreos scpte metris ꝯstāt. ⁊ in morem romāi flacci ⁊ greci pindari. nūc alij iambo currūt. nūc alchaico ꝑsonāt. nuc saphico nitēt trimetro. vel tetrametro pede icedētes. Hec ysidorus etymologiaꝝ libro ⁊ caplo. ij.

De altera ꝑncipali hui⁹ chyropsalterij pte q̄ ē Uocū i triūphāte eccla auditio

Caplm. iij.

Iam de altera huius chyropsalterij ꝑncipali pte agendum. Que est Uocum in triumphāte eccla audicio. Circa quam vt ex notis ꝓcedamus ꝑmo declarādū ꝙ etiam sint voces in psalmis audiēde Scdo qd inter audiēdū sit agēdū vel q̄liter sint audiēde. Tercio de assignatis est exemplificandum.

Probamenta ꝙ sint voces in psalmis audiende.

Membꝝ ꝑmum

Uoces āt diuersas esse in psalmis ac ꝑ hoc audiendas ptꝫ ꝑmo ex pluriū psalmoꝝ ꝑtitulatiōe Nā qdā ex ꝑsona xpi. qdā ex ꝑsona iustoꝝ aut martiꝝ filioꝝ chore intitulantur. vt est apte inuenire in psalmoꝝ ꝯsideratiōe diligenti. Scdo itidem ptꝫ ex glose ordinarie ⁊ ceteroruꝫ doctorum expositione. a qb voces diuerse introducūtur. Uñ ⁊ in ꝑncipio glose ordinarie habet pulchra distinctio quō ⁊ q̄nta sit vocum diuersitas et mutatio. Qñqꝫ eñi xps loqtur vt caput Qñqꝫ trāsumptiue ⁊c̄. Hoc Augustinus in suis q̄nquagēis Hoc de turre cremata ⁊ ceteri obseruauere doctores q̄ varios itroducit voces vt palā ē videre in eorum commentis Probatur idem tercio apta rōne Nam ideo liber soliloqorum denominatur. ꝓpter varias scꝫ quas continet colloquentium voces. Et Bernardus ait. Loqtur nobis in psalmis christus ⁊c̄. Liquet ergo esse voces.

Quid inter audiēdum voces agendū aut quō sint audiende

Membꝝ ij.

De scdo āt qd scꝫ iter audiēdū agēdū sit vł q̄liter sint audiēde nota. In ꝑmis debe⁹ has voces audire vt ꝟbū dei ē audiēdum sup q̄ in pluribꝫ locis ples hñt ſmoēs ꝑsertim sup illo ꝟbo Bti q̄ audiūt ꝟbū dei. Ubi pleriqꝫ aiunt. Est ꝟbū dei audiēdū humiliter ⁊ reuerēter. attēte ⁊ studiose. deuote ⁊ feruēter. custodite ⁊ memoranter. Hec deducit iordan⁹ in ſmōe Sunt ⁊ pari mō hee nostre voces audiēde. adiecto gaudēter. Debe⁹ cū amico spōsi qi p⁹ parietē stātes gaudēt audire voces dilecti. ⁊ h̄ de mō audiendi.

Quid āt inter audiēdū agēdum sit pulcherrie Iheronim⁹ edocet dicēs in regla sua. Tūc scꝫ cum sacre resonāt voces vniuscuiusqꝫ mēs sobria sit intēta dulcedini ꝟbi.. Suspiret āia cū ꝓphic⁹ ſmo aut historic⁹ dei seuiciā mōstrat i ꝑuos Gaudio repleat imēso cum benignitas dei annūciatur in bonos. Nūc spes respiret. nūc erigatur fides. nūc charitas attendatur. exēplis ꝓsequēs singla. ⁊ in fine subdēs. Nō resonēt ꝟba sed gemit⁹. ñ risus ⁊ chachinnus. sꝫ lachrime decurrāt C⁹ sentēciam Gerson ⁊ wilhelm⁹ ꝑisieñ aptius ponunt. Ait enim wilhelmus. Cum inqt psalmi cantiones vel cantica sint. manifestum est quia qui psallunt vel psallentes audiunt saltare debēt. Quēadmodum lasciui homiēs ⁊ mulieres ad auditū cātilenaꝝ ſpium saltāt id est gesticulatiōibꝫ corpm suoꝝ corrñdēt modulatiōibꝫ q̄s audiūt. Sic ⁊ nos spūaliter ait agere debemus cum cantiones psalmoꝝ audim⁹. ne nobis imꝓperet de⁹ illō Mathei. Cecinim⁹ vobis ⁊ nō saltastis Lamētauim⁹ vobis ⁊ nō plorastis. Saltatiōes āt iste sunt mot⁹ spūales qbꝫ moueri debem⁹. aliorū voces in psalmis audientes Exempli grā Cū psalmi districtioēm diuine iusticie ⁊ vltionis resonant timore concuti debet cor nostrum. ⁊ in deorsuꝫ pōi Cum āt miām debet spe erigi Cum āt honorem ⁊ glām dei sonāt gaudio dilatari. Ubi āt de btitudine ꝓmissa qd insonuerit. mox mens debet desiderio ⁊ amore illi⁹ accendi. Ut quid eñi in ꝑncipio ipso psalmi a ꝓphetali spū nominatur tibi beatitudo cum dicitur beatus vir qui non abijt. nisi vt desiderio ⁊ amore in illam salies ⁊ psaltes. Quare virilitas nisi vt a puerilitate dissilias ⁊ virilitatem tanquam perfectionem tibi debitam concupiscas. et sic de alijs. Et subdit. Nec dubites quando cor ꝑ omnia bene dispositum ad auditum psalmodie. sic se facile ad vocum auditum mouere pt. Nam qui hoc non agunt Onoslirí sunt id est asini ad liram. qui concentui lire vel cythare nullo gesticula communis motu respondere norunt. Causa aūt in hoc

est q̄ʒ nec ipām suauitatem ꝯcent⁹ hmōi sentiunt. Heu q̄ꝛ ꝯnostiros id est azinos surdos ꝛ insensibiles hʒ hodie sanct⁹ dauid. ymmo spūssc̄us ad cytharam vel psalteriū suum positos. q̄ nihil prorsus spiritualis armonie ibi sentiūt. nil de his q̄ spūssc̄us oībꝫ loq̄r intelligūt vel etiam cogitāt. Et qđ est maioris absurditatis ipās voces psalmoꝝ ita ruditer. adeoq̄ʒ inepte reboant ꝛ vociferāt. vt voces eoꝝ a rugitibꝫ azininis differant valde parum. Hec pnoīat⁹ wilhelm⁹ Lui ꝛ Gerson in de mistica theologia ꝯcordat. vt illic est videre Ex his pꝫ q̄d inter audiendum voces sit agēdū. q̄ʒ scʒ est ꝯformiter ad eas afficiendum. Sicut dicit se fecisse Aug⁹. ix. ꝯfessionū cum legeret psalmū q̄rtū. Cum inuocarem exau. ꝛc̄ Ubi inter cetera ait. Inhorrui timēdo ibidēq̄ʒ inferbui sperādo ꝛ exultādo in tua mia pr̄. ꝛ hec oīa eriebāt ꝑ oculos meos ꝛ vocem meam cum ꝯuersus ad nos spūs tu⁹ bon⁹ ait nobis Filij hoīm ꝛc̄. Clamat q̄usq̄ʒ clam et scitote Et ego tam diu nesciēs vāitatē dilexi ꝛ mēdaciū q̄siui ꝛ iō audiui ꝛ ꝯtremui ꝛ insonui multa grauiter in dolore recordatiōis mee dignissimū est exemplū tot⁹ ꝯtext⁹ exempli illi⁹ ibi videtur. Et hec de altero p̄ncipali.

Exemplaris deductio de singl'is vocibꝫ ꝛ p̄mū de voce patris.

§ .i.

Q i Am de singl'is vocibꝫ assignat est exēplādūʒ p̄mo de voce p̄ris Est ei vox p̄ris in psalmis loq̄ns q̄nq̄ʒ filio. vt ibi. Tecum p̄ncipiū in die virtutis tue. f̄m glosam loq̄r ibi pr̄ ad filium Loq̄r itē q̄nq̄ʒ pr̄ nobis de filio vt in psalmo Miās diū Ibi Inueni dauid f̄uum meum cum pluribꝫ sequentibꝫ Que sunt verba p̄ris de filio f̄m Hugonem in suo commēto. Item loq̄r q̄nq̄ʒ pr̄ alijs de nobis. vt ibi. Clamauit ad me ꝛ exaudiam eū. Ibi iheronim⁹ dicit. Hic de⁹ pr̄ hoīm viꝝ a malis scti ꝑmittit se liberaturū Sūt ꝛ alie varie imutatioēs vocū q̄s distiguere eēt ꝓlixū In q̄bꝫ oībꝫ dū narrātur ꝓspa est ꝯgratulādum. dum pollicentur bona est sperandum et optādum vt ē supradictum

De voce filij in psalmis.

.§ .ij.

R O q̄tur etiā q̄nq̄ʒ fili⁹ i psalmis ꝛ h varijs modis f̄m glosam ꝛ decanum tōgrēsem. Q̄nq̄ʒ eīm (vt aiūt) loq̄r xp̄s f̄m diuitatē Aliq̄n f̄m huāitatem Q̄nq̄ʒ f̄m trāssumptioēm vt q̄n vti͛ voce membroꝝ vt ibi exēplariter declarant. Est igi͛ vox filij i psalmis Q̄nq̄ʒ loquēs ad p̄rēm vt ibi. Sacrificium ꝛ oblationē noluisti. aures āt ꝑfecisti mihi. Ibi f̄m ap̄lm ad hebreos. x. loq̄r igrediēs mūdū dei fili⁹ p̄ri vel toti trinitati ꝛc̄. Loq̄r q̄nq̄ʒ nobis. Et h aut de sua exaltatiōe quasi cantans. vt ibi Ego āt ꝯstitut⁹ sum ab eo rex ꝛc. ꝛ tūc est saltandū Loq̄tur item q̄nq̄ʒ de passiōe quasi lamentans. vt ibi De⁹ de⁹ meus. respice in me ꝛc̄. Et ibi Circūdederūt me sicut apes ꝛc. ꝛ tūc plāgēdū. ne improperare habeat nobis. Cantauim⁹ vobis ꝛ nō saltastis Lamentauimus ꝛ non plorastis.

Q etiam illic sint appropriate voces spiritus sancti. .§ .iij.

S Piritussanct⁹ tam ꝛ si oīns psalmos ꝑ os cecinerit ꝓphete Approp̄atas tñ nōnullas in eis sibi voces reseruauit. vt ibi Intellectum tibi dabo ꝛ instruam te. Ipe eīm est intelligentie spiritus. Et q̄m itidem est spūs discipline doctus oēm veritatem P̄nt āt illi morales ꝛ instructorij psalmi tāq̄ʒ ab hoc ꝑcipi doctore. Et de btūs homo quem tu erudieris dn̄e spūs bone. q̄m nulla in discendo mora est vbi tu doctor es. Exemplo sunt psalmi illi. Noli emulari. Audite hec oīns gentes. In q̄bꝫ cuꝫ reuerentia spūssci voces sunt audiende. Petēdum q̄ʒ est aspiratiōibꝫ cordis. vt q̄ docet veraciter moueat efficaciter vt deducat in actū.

Q in psalmis occurrant etiam voces Marie. Mēbꝝ. iiij.

T Ertā āt v̄giēm etiam suas in psalmis habere voces glose ꝛ ꝯmēta psalmoꝝ apte testāt q̄ nōnullos v̄sicl'os ex ei⁹ ꝑsoā dici asseuerāt Hic etiam glosa ordiāria ait illud psalmis Ex vtero añ luciferꝝ genui te Et ꝑsoā v̄gis posse dici Nec miꝝ: cum ante de virga iessis que in. dubie est maria sit p̄missum. Itemq̄ʒ in psalmis horarum eius singl'ariter illi attributis ipa crebrius introducitur loquēs. ꝓut magister Johēs de macheli nia exposuit eos marie coaptans Scd ꝛ capla horarū ei⁹ māifeste ex ei⁹ ꝑsoā dicūt. Ut sunt Ab inicio ꝛ añ scl'a creata sum. ꝛc. Quasi cedrus exaltata sum in libano ꝛc̄. Transite ad me oīns q̄ ꝯcupiscit me Liquet ergo ꝛ eam habere suas voces Q̄ q̄nta attētione q̄nta deuotiōe sunt prudentissime hui⁹ v̄gis verba audienda.

Q sint voces angeloꝝ Mēbꝝ. v.

V Ngelos q̄ʒ i psalmis loq̄. bernar. apte indicat dicens sup illis v̄bis Preuenerunt principes Ait inq̄ʒ q ꝛ angeli preueniūt loquentes nobis ꝛ exhortantes dicunt nobis Psallite dn̄o sapienter. Et nos rursum illō psalmi Adorate eum oīns angeli ei⁹ Hinc etiam iuxta quemdam Inuitatoria ipa nocturna ex angelorum ꝑsona

audiri z dici pñt Qui cum sint astra matutina in/
cessanter deum laudantia. nos etiam preueniunt
z ad laudem exhortantur O quantum solatium au
dire melos angelicum.

Qz etiā ceterorū sanctorum sint voces
Nebr. vi.

E Liorū q̄qz sanctorū voces in psalmis esse
pater De ꝓphetis claret ex q̄rum ꝑsona se
re oēs voces accipi possunt Hinc dr Au/
gustin⁹ clamat ꝓpha Qm̄ mirificauit dñs sanctum
suum zc̄. Poterit āt incipiēs z nōdū ꝑfect⁹ in hoc
exercitio om̄s v̄sus de q̄bꝫ dubitauerit quem actū
habeant locare in hoc loco q̄usqz successu tp̄is grā
adiuuāte ōnes actus z affectus ꝑfectius cognoue/
rit qz ꝓphete vox semꝑ dici poterit. Ex voce ap̄lorū
iuxta glosam quandam dr psalmus ille. Omnes
gentes plaudite manibꝫ Et Bñdicam dñz in om̄i
tp̄e. Martirū vox ꝺm Augustinum in q̄nquagena
est in psalmis Credidi ꝓpter quod locut⁹ sum. In
cōuertendo dñs captiuitatem syon. Unde notan
dum q̄ ꝺm variationes festorū varie habent super
psalmis expositiones doctorū. Nam q̄tiens tūc vo
ces occurrerint eorū scōrū quorum tunc memoriam
agunt esse dicunt pro deuotione excitanda vt ifra
plenius est deductū. Et ꝓbe. Oēs cm̄ vnū corpus z
vnus in eis loquitur spūs patris. Et hec de exem/
plis sufficiant.

Notula directoria suꝑ vocibꝫ his audiēdis
Nebr. vij.

F Oro ꝓ ampliori deuotiōe in his vocibꝫ hñ/
da attēdendum est v̄bum iob dicētis. Et au
ris v̄ba dÿudicat Quia cū voces audierim⁹ ꝓfunde
dÿudicare debemus

	q̄s		reuereamur	Et h vbi ꝓ
scꝫ	q̄d	dicat vt	istruamur	trahit cāt⁹
	quō cui		afficiamur	

Sic egit beatissim⁹ pr̄ nr̄ Aug⁹ de q̄ legit Uoces
igit̄ ille influebāt auribꝫ ei⁹ Et ip̄e ait Quēadmodū
fleui in hymnis z cāticis suaue sonātiū eccl'e tue vo/
cibꝫ ꝯmot⁹ acriter. q̄ ad ṗmū qz scꝫ quorū erāt z q̄
loq̄bāt attēdebāt Et eliquabat veritas in cor eius.
q̄ ad scōm qz scꝫ q̄d dicebat ꝓfunde discutiebat. Et
bñ illi erat cū eis. q̄ ad terciū Et apt⁹ ip̄e in nono
ꝯfes. zex ea estuabat mihi affect⁹ pietatis qz scꝫ dig
natioēm illā diuinā qua z ꝓpter q̄d nobis loq̄t am/
mirās ꝯsiderabat. C⁹ deuotiōis. lacrime testes fu
ere Idem etiam exercitium pie illi sue matri mo/
nice fuisse testatur. De qua ait q̄ aut in psalmis o
rabat deum aut eundem loquentem audiebat Eya
sic z nos agamus. z iugiter dño cum samuele pue
ro dicamus Loquere domine quia audit fu⁹ tuus

Et hec de pte secunda.

Declaratio tercie partis chiropsalterij huius
que est soliloq̄um anime.
Caplm. iiij.

t Ercia chiropsalterij ps Soliloqui/ A
um anime nominatur. eo q̄ ani/
ma ad se reflexa secū sola loquat̄.
Tale āt soliloq̄um in psalmis con
sistere ꝓlixe disputat Augustinus
suꝑ psalmo Lauda aia mea dñm. vt in q̄nq̄gēa est
videre. z suꝑ psalmos Bñdic aia mea dño Sed et
psalmorū expositores plerosqz v̄sus z psalmos mō
dyalogico aut dragmatico iter suꝑiorē z iferiorē por
tionē exponūt. vt Horrā in psalmos Leuaui ocl'os
meos in mōtes. z alios plerosqz. Que oia sīt exēpla
h⁹. Et notādū q̄ in h soliloq̄o pñt oēs act⁹ illi as/
signari q̄s aia in alios fcit. vt sc̄ Purgare excitare
illūiare ꝑficere Iuxta illō ap̄li Loquētes vob met/
ip̄is in psalmis z cāticis spūalibꝫ Et est hoc. Soli/
loq̄um summa mentis recollectione z deuotione ce
lebrandum

Prosequutio q̄rte ptis h⁹ q̄ est de actibꝫ diuer
sis in psalmis Ca. v. B

Uarta ps ē de diuers actibꝫ q̄s aia ī
diuersa obiecta agit Qñqz eī se leuat
supra se ad eccl'az. s. triūphātē se cō
uertēdo. z illā ad laudē z dei cultū ꝯ
gratulatē ꝯuocādo Et dr volat⁹ icitatiu⁹ or iacl'a/
toria z itima affectione. ē is act⁹ agēd⁹ C⁹ hec sūt
exēpla. Exultate iusti Letami in dño z exultate iusti.
Bñdicite dño oēs angeli ei⁹

De actu excitatio z quō agēd⁹ §. i.
Uādoqz se diuertit iuxta se aut infra se agē/ C
do Actū excitatiuū totā scꝫ eccl'az ymmo et
oia creata singl'atim ad laudē exhortādo vt pꝫ in
psalmis Bñdicite oia opa dñi dño Laudate dñm
de celis Qui nō nisi ex ignitissimis sunt affectibꝫ eē
diti q̄re etiā nō nisi ardētissimis mētibꝫ decātādi. vn̄
pꝫ q̄ is act⁹ ē optiōis. affectu agēd⁹.

De actibꝫ ierarchicis. § ij. D
o Iuerit itē qñqz se eccl'astica aiā mediatrix int̄
deū hoīesqz ꝯstituta oratorie artis perita ad
audiētes eccl'e fideles actibꝫ ierarchicis eos iererchi
zādo Nūc agēs Actū purgatiū eos arguendo. vt
ibi Filij hoim vsqz q̄ graui corde. zc̄. Qñqz actum
illuminatiuum. eos instruēdo vt in moralibꝫ psal/

mis. vt declina a malo et fac bonū Quādoq3 etiā actus agit pfectrim dei bñficia et laudes aliis enarrādo. ac p h ad dei amorē eos īflammādo q est pfectio bonorū. vt in psalmis. Cōfitemi dño. Attēdite ppl'e meus. et filib3 Sic Aug9 ait in cōfessionib3. Quas tu voces dabā in psalmis et quō in te inflāmabar ex eis Et accēdebar eos recitare si possem toto orbe trarū adversus tipū gn̄is humāi. Op3 āt oēs act9 hos ex inflāmato ꝓdire affectu.

De refutatione aduerse partis.
§. iii.

E n On nūq3 q̄q3 ad ptes aduersas ad corp9 babilōicū se diuertit Jllas increpās aut refutās. Jncrepās vt ibi Quid glriar3 in malicia rc̄. Jtem q̄ usq3 irruit3 in hoiē3. Refutās aut vt rethores aiūt ꝯfutās vt ibi Decliate a me maligni Discedite a me oēs q opami iiq̄tatem. Distat āt is act9 ab accusatiōe q2 ibi corā deo illos accusam9. Hic aūt ad eos nos couertētes inuebimur in eos. Potest tn̄ is act9 ex eisdem quibus ille affectibus emanare scilic3 zeli indignationis recetera.

De indrn̄tib3 §. qrt9

F b Abet q3 aia in psalmis act9 q̄sdā indifferētes vtriq3 eccl'e applicabiles vt sunt. Questio que multiplici affectu ꝓdit Est em̄ qn̄q3 q̄stio āmiratiua. vt Quid est homo q memor es ei9. Qn̄q3 inq̄sitiua. vt Dn̄e q̄s habitabit in tabernaculo tuo. recet3 Qn̄q3 affectiua. vt Quot sunt dies s̄ui tui. Fit et aliis variis modis q̄s enumerare est ꝓlixū. Jtem ali9 act9 indifferēs est. Respōsio q̄ hic ꝑ singl'ari actu pōit vt māifestius aliqd repositoriū q̄stionum (licet ad alios act9 reduci poterāt) haberet. Est autē indifferēs. vtriq3 sc3 eccl'e respōdēs. Supiori eccl'e rn̄det. vt ibi. Sagitte potētis acute. Jtem inferiori. vt Et cum spū tuo rc̄.

De quinta huius cyropsalterii pte. Capl'm. vi.

G q Uinta ps est Uocū in militāte eccl'a auditio Quas esse audiendas in ꝓpatulo est. ita vt ꝓbatiōe nō habeat op9 Crebrius em̄ vno solo cātāte op9 eū audire habem9 et ꝟbis ei9 auscl'tare et affectib3 cordis rn̄dere Sic et chori cōcinūt alternatim. Sūt āt sub triplici distinctione voces h audiēde Qn̄q3 em̄ resonāt illic voces bonorū ꝯgratulātiū aut rn̄dētiū actib3 nr̄is aut etiā nos ad ferventiores laudes ꝯcitātiū Un̄ iuitatoria poterūt a perfectiorib3 accipi dicta. vt d3 in rōnali diuiorū Jtē op3 audire intenta aure mētis voces sacerdot3 hebdomedarii et pfectoris et affici iuxta voces suas vt dū3 ait Sursum corda. mox corda levēt in alta. vt vere dicere possim9 Habem9 ad dn̄m Dū āt ait Grās agam9. grati op3 vt sim9 rc̄. Poss3 hic fieri distictō inter voces adolescētular̄ amicar̄ et sodaliū et pfectorum q̄s oēs est repire in psalmis. sed par̄ refert

Audiēde sunt deniq3 qn̄q3 voces lamentabiles aiar̄ in purgatorio detētar̄ vt in vigiliis vbi ex intētiōe eccl'e psalmi et lcōnes sunt applicāde. vt ex carū voce dicat̄. Heu mihi q2 incolat9 me9 ꝓlōgatus est. Jtemq3 tot9 psalmor̄ decursus sil'r et lcōnū. vt Miseremini mei misemi mei saltē vos amici mei Quarum vocib3 est cōpassiuis affectib3 rn̄dēdum et mēte et ope eis succurrēdum. Occurrūt deniq3 i psalmis voces babilōice et malor̄ audiēde. vt ibi. Ecce de9 dereliq̄t eū. psequimi rc. q̄ sunt cum indignatiōe et execratiōe repellēde. Nec miret̄. nō in stuporem q̄spiam vtat̄ q malor̄ voces in psalmis dixim9 vbi ōnia sunt diuina. Nō em̄ sine palea seges. nō oleum sine amurca. Nō sine spinis rosa. nec iusti sine mal'. Hec enim voces non hic in laudem sed in detestationem ponuntur.

Notule supioru declaratiue. Capl'm. vii.

p Ro ampliori dictor̄ cognitiōe sunt q̄dā notule supior̄ declaratiue et quorūdam incidētiū dubior̄ resolutiue ānotāde Quar̄ ꝓma sit ista. Jstud cyropsalteriū in chiro hoc distat ab exercitio Hugōis in tractatulo suo de orōne tradi3tū nō illd excludēs s3 ad sui declaratioēm admittēs et includēs Nā illud docet attendere psalmor̄ et ꝟsuum affect9 Jstud ꝟo act9 vt pt3. ex qb3 eliciūtur affect9 Mlto em̄ facili9 est dinoscere act9 q3 distiguere affect9. qm̄ fere affect9 innumeri sunt vt ꝟe sit a mgrō q̄dā sacre theologie ꝓfessore dictum. Nō esse tot mutatioēs in nubib3 q̄t sunt variatioēs affectuū in psalmodiis q̄ rc̄. H

Altera notula sit ista Lic3 ꝓma frōte qn̄q3 aliq ꝟsus occurrāt q videt̄ nō facile posse reduci ad aliquem hui9 chiropsalterii actū. si tn̄ ꝓfunde diiudicati fuerint facillime reperiēt locū. Nā si Hugo oēs psalmor̄ affect9 sub suis ꝯphēdi putauerit Si itē Gerson in de mēdicitate aie ver̄ dixerit ōnes psalmos. sub trib3 illis spēb3 (captatioēm Jnsinuatioēm Orōnem loq̄r) ꝯcludi. q3to mag3 hic nostro chyropsalterio nulli deerūt ꝟsus vbi tāti sit act9

Tercia notula Un9 et idem psalm9 aut ꝟsus

ꝼm diuersas ꝯsideratioēs in diuersis actib⁹ est repo/
nēdus queādmodū ꝛ in vno codēq; ꝟsu diuersus eli
ci ꝑt affect⁹ Exemplificat Gerson in de hymno glꝛe
dicēs ꝙ is ꝟsus Glꝛa pri. ꝑt dici ex affectu laudis. cō/
gratulatiōis. ꝯfessiōis. īꝑcatiōis. ꝛ sic de alijs. Sic ē
ꝛ in psalmis Uerbi grā Hic psalm⁹ Dixit dn̄s dn̄o.
ꝑt ꝑmo audiri q̄i vox ꝓphe de xp̄i exaltatiōe narrātis
queādmodū dn̄s ihs ī euāgelio allegat Et sic ē audi/
tus ꝓphetice vocis Potest itē s̄cdo esse vox eccl'astice
aīe. xp̄i exaltatiōem alijs enarrātis ꝛ eccl'am ad ꝯḡ/
tulatiōem ꝑficiētis Et sic est actus ierarchic⁹ ꝑfec/
tiu⁹ Poterit q̄q; tercio laudatio ꝛ ꝯḡtulatio eē erga
dn̄m ihm vt sc; sub ēcia ꝑsoā reuerētie cū aīa ip̄i do/
mino ihu colletādo loq̄t Et sic ē laus sp̄es Laptatōis
Hic doctrinaliter elicit̄ n̄ esse discōueniens diuersos di/
uersimode de vno eodēq; ꝟsu aut psalmo sentire.
Ita sanct⁹ Augustin⁹ ī ꝯfessiōib⁹ suis dr̄ ꝟsum Filij
hoim vsq;q̄ ḡui corde. vocem esse sp̄us sci. Deindeq;
subdit vocē ēe ꝓphe. Utrūq; āt ver; s; diuerso ꝯside
ratōis ītuitu. Quarta notula ān̄cedētis exp̄ssiua est
ꝙ hoꝝ modoꝝ is est potior ꝛ ob id frequētabilior q̄
sensui sp̄ussci ē vicinior ꝛ q̄ mēs fit deo ītimior. Is ei
finis ē oim psalmoꝝ vt pulchre in ꝑfectib⁹ docetur
vt sc; mēs deo ꝯiūgat̄. Cetera n̄ nisi media sunt ꝛ tā
q̄; follis deuotiōis excitatiua. Quīta notula ē Q; ꝼm
diuersas psalmoꝝ expōnes diuersi suboriūtur act⁹
Exempli cā ps ille Eructauit cor meū Si exposit⁹
fuerit ex ꝑsona pris aut ꝟgis mris est Audit⁹ Si ꝟo
ex voce ꝛ ꝑsoā ꝓpa dict⁹ ē act⁹ laudis vel illumiātiu⁹
Si āt h̄ inq̄situ fuerit q̄ expositiō; potior ꝛ obſuabi
lior An lrālis vel moralis plurib⁹ opiniōib⁹ decisis. il
la est melior ꝛ obseruabilior q̄ fit mēs deuotior ꝛ deo
intimior. Sexta notula ex decāo tōgrēsi sumpta est
Q; fit crebra in psalmis ꝑsoāꝝ imutatio Is em̄ vsus
ꝛ mod⁹ est ꝓphetice scp̄t̄e sicut pl'chre sup ezechiele;
greg⁹ declarat. Et Aug⁹ ī q̄nq̄gēis frequēti⁹. vt ī ꝑ⁰
ꝟsu q̄rti psalmi Cū īuocarem. ꝛc̄. ꝛ in alijs locis. mō
em̄ ꝯuertit̄ mēs ad familiare dīn̄ colloqum mō ad in
struēdos choros astātiū. Nūc loq̄tur in ꝑsoā christi
nūc ex ꝑsoā ꝓpa exorat vt latius decan⁹ ī d̄ laud psal
moꝝ declarat. Septīa notula crebrius occurrēs ꝛ re
miscēda est. Modum ꝓ modo. tempus ꝓ tempore.
ꝑsonam ꝓ ꝑsona. sepius in psalmis poni Et ꝼm hoc
diuersos actus fieri. Sepe indicatiuus modus pro
optatiuo Futuꝝ tꝑs ponitur pro p̄n̄ti Hinc magis/
ter Nycholaus de lyra dat regulam in psalterij expo
sitiōe dicens. Q; crebrius futuꝝ indicatiui ponitur
in psalmis pro presenti optatiui. Exemplum In qua
cūq; die inuocauero te ꝛc̄. seq̄tur. multiplicabis in a
nima mea virtutem. id est o multiplices. Item Et
gl'abunt̄ in te oēs recti corde. i. q̄so glent̄. Cui⁹ ratio
ꝼm eum est Nam hebrei hoc modo scilicet optatio ca
rent. De his modis transpositionis vide etiam Ale

randrum in quarta parte. Octaua notula est Pro
psalmorum hoc modo conuenendorum itellectu ꝑm
mo. ꝛ pro totius intelligentia scripture plurimū cō
uenit regl'as tyconij scire q̄s scs aug⁹ pōit ī de doctri
na xp̄iana libro. iij.

Prima caput. corp. spir. species. temp. epilo. demon.

Prima regula est de capite ꝛ de corpore. s̄cda d̄
corpe ꝑmixto. tercia de lege ꝛ gratia siue spiritu. quar
ta de genere ꝛ sp̄ē. siue de ꝑte ꝛ toto: Quinta de tem
porum ꝯtinuatiōe maioꝝ ꝛ minoꝝ. sexta de epiloga
tione antedictoꝝ. septima de capite ꝛ corpe maloꝝ
Uide in prologo postille biblie nycolaum de lyra is/
ta exemplificantem.

Nona notula est Sicut olim manna habuit ō
ne delectamentum ꝛ oēm suauitatis saporem: Sic
ꝛ psalmi ꝼm Augustim cuiuslibet intentiōis affectū
ꝛ sensum includunt In choro sunt ꝟba deum laudā/
tis In ore iusti ꝟba grās agentis In ore peccatoris
ꝟba veniā dep̄cantis Pro defunctis ꝟba aīe de sup
plicio ad deum clamantis Et q̄cūq; intentio se ver/
terit canētis. illuc se mox psalmoꝝ sensus. mentis af
fectui ꝯformabit. Hinc pt; ꝙ ꝼm diuersa tꝑa diuer/
simode psalmi expōi p̄n̄t. ꝛ in scōꝝ festis applicari si
cut q̄dā fecerūt Sic ꝛ petr⁹ de aylliaco ꝑmū psalmū
de scō Crisogono c⁹ erat cardinalis exposuit in ei⁹ fe
stiuitate Sic ꝛ Alcuin⁹ karoli magister āiphoās ex
psalmis elicitas scō stephāo applicauit Formā relin/
quēs nobis in ceter; q̄q; sic agi posse. Sic ꝛ Cesari⁹
monach⁹ psalmū Credidi ꝑꝑ qd̄ locut⁹ ꝛc̄. de scō ste/
phāo explanauit. Sic ꝛ in vigilijs defunctoꝝ aīab⁹
p̄n̄t applicari In q̄b⁹ tn̄ h̄ ꝯsiliū ē vt sꝑ ītret hō affcm̄
coꝝ ꝓ q̄b⁹ orat. Sic em̄ meli⁹ illoꝝ necitates senti/
ens deuoti⁹ exorabit. Un̄ ꝛ alter regl'am tradit hāc
ḡnalē dicēs. ꝙ vtile sit psallere ī ꝑsona toti⁹ eccl'e Nā
sic charitatē q̄s implet ꝛ alioꝝ meritis singl'ari⁹ ꝑtici
pat Totq; habet ꝯ aduersa auxiliatores q̄t sīt mēbra
ꝓ q̄b⁹ orat. Plus q̄q; meret̄ si chrysostomo creditur
dicenti Si ꝓ te solo ores sol⁹ mereris. si ꝓ ōib⁹ oim
ꝑticeps fies meritoꝝ. Decima notula est ꝙ vtile et
accōmodū eēt psalmos ꝛ ꝟsus ꝓ āplioꝛ attētōe sibi
inuicē ꝯtinuare ad qd̄ plurimū is psallēdi mod⁹ con
ducit. ꝛ q̄ h̄ ageret mire pulchritudis ordiēm in psal
mis ꝯspectaret. Pro q̄ tn̄ agēdo plurimū ꝯduceret
ꝙ homo psalterio sese studēdo dederet ꝛ applicaret.
Ad cuius studiū Aug⁹ Ludolph⁹ Decan⁹ tōgrensis
ꝛ Gerson exhortātur Nā ait bt̄s Aug⁹ Nō ē op⁹ vt ꝑ
diuersos libros aīo diffundaris In psalterio em̄ solo
vsq; ad vite obitū inuenies materiam legendi ꝛc̄. Unde
cima notula est Q; digitoꝝ attactus ꝛ ꝯp̄ssio ꝛ ī cer
tis locis articuloꝝ assignatio. nō est ad h⁹ exropsal/

terꝗ̃ ꝑfectionē necessario reqͥsita. nec eque omnibꝫ cō sulta Nam ꝑfectioribꝫ posset huiusmodi occupacio esse impedimēto Sed tm̃ ipfectis in attentis ⁊ hꝗ̃s qui facile distrahūtur plurimū est expediens ⁊ vtilis ꝓ quibꝫ attentioni astringēdis est hec practica inuē ta Unde ⁊ ab eis donec in ꝑfectos viros succreuerit summo studio ⁊ āplexu obseruāda Sic em̄ edifican do lapideo ponti supponitur ligneus arcus. vsqꝫ dū venerit ad ꝯplemētū Sic puer gressus inscius appo diamētis vtitur donec eundi sit peritus Duode cima notula Nullo alio modo cicius ad annuendu deus nostris votis flectitur qꝫ si precātis anim⁹ toto deuotionis affectu in eū ꝯuertatur Hinc ad hoc potissimū chorauie elaborare habent vt semꝑ ex ver bis affectus eliciant. ⁊ ꝑ incessantes aspiraciōes mē tē deo ꝯiungāt Puta ꝑ O. si. qñ aut ꝯsiles exclama tōes mētē leuātes qꝫqꝫ eciā act⁹ ñ ꝑfcē attēdāt ⁊ assig nent Sicut dicit se fecisse Aug⁹. in ꝯfessionibꝫ Et clamabā inquit in versu sequenti clamore alto cor dis mei O in pace O inidipsū O quid dixit obdormi am ⁊ somnum capiam legebā ⁊ ardebam ⁊c̄. Nā de h̄ qdā doctor ait Sicut inter phisicos non q̄ melius textuz allegat. aut canonem seruat. sed q̄ efficacius curat. optimus medicus est Sic ⁊ inter psallentes. non qui acutiora ꝯtēplatus. sed q̄ affectuosi⁹ in deuz erectus ⁊ intimius illi vnitus fuerit. optim⁹ orator est habendus. Decima tercia notula Ne cuiqꝫ hec tradicio difficilis ⁊ ꝓlixa appareat. en paucis verbis practica datur Practica cyropsalterꝗ̃ ē Si psalm⁹ laudat. laudate Si gemit. gemite. Si orat orate ⁊c̄ Hoc fac ⁊ huius intentum habes

Expositio vni⁹ psalmi scd̃m exercitiũ iã p̄scriptũ ꝓ exẽplo paragrapho p̄mo.

Erũ qm̃ exercitatio hec chyropsalterij hui⁹ satis infrequẽs est et insolita multis. ꝛ q̄busdã
v forsan per exempla elucescere magis posset q̄ȝ practica ipa Jdeo q̄ hui⁹ exercitij digna exẽpla
videre volet Septẽ psalmi penitẽtiales a venerabili Cãcellario Gerson explanatos attente
ꝓspiciat Psalmũ q̄ȝ Judica. ꝛ alios a p̄ceptore eius venerãdo Petro de aylliaco in hunc modũ expo
sitũ attẽdat Jn his siquidẽ actus diuersos videbit obseruatos pariter ꝛ affectus. Jlliceq̄ȝ quõ in affe/
ctũ oẽs psalmi trahi poterũt videre licebit. ꝛ qualiter in eisdẽ dei aut spũssancti. aut etiã alioꝝ audiẽ/
de sint voces Jmpressa sunt hoꝝ opera: cõquirantur videãtur legãtur Et quid de Gerson dico aut
preceptore eius petro. cũ magis autẽtica exẽpla ꝓponere possem ꝛ ex tp̄e pariter ꝛ auctoritate. vt puta
ex patre Augustino ꝛ sctõ Bernardo Satis eni huic exercitio cõformiter beatus Augustin⁹ in ꝯfessi
onibus explanat Psalmũ Cũ inuocarẽ Actus pariter ꝛ affectus diuersos. cũ vocũ etiã differẽtia in/
sinuans. vt patet intuẽti in illo. Sed et beat⁹ Bernardus in insigni expositiõe illius psalmi Qui ha/
bitat in adiutorio Silr̃ et sup̱ cãtico Esaie (Ego dixi) satis quadrat. exercitio chyropsalterij huius
voces p̱iter distinguens et actus cũ mira affectuũ vbertate. vt annotare possem⁹ nisi vereremur ꝓlixita
tem. adeo vt dignissima sint exẽpla hui⁹. Sed ne causentur quidã quibus scȝ aut libri hoꝝ desunt.
ad forum Julij sese remissos Aut quibꝫ remissius ingeniũ nõ posse hoc deprehẽdere ex doctoribꝫ tan/
tis En adhuc p̱uulis morẽ geremus ne lugeãt ꝙ nõ sit q̄ eis frangat hui⁹ exercicij panez. ꝛ vel saltem
vnũ psalmũ exẽplariter s̄m hui⁹ chyropsalterij formã paucis deducemus Cuius adinstar ꝛ ĩ alijs po
terũt negociari psalmis.

Esto itaq̄ȝ primũ psalmũ cãtici graduũ (Ad dñm cũ tribularer) Hac for/
ma cãtare q̄s volet Js in p̄mis hui⁹ iuxta institutũ exercitij psalmi illius mate
riã mẽte p̄considerare habet q̄ facile ex titulo psalmi relucet Et est in ꝓposito.
Clamor tribulati ascendere ꝛ ꝓficere cupiẽtis. cõtraq̄ȝ obstaculũ linguaꝝ a ꝓ/
fectu retrahentiũ adiutoriũ petẽtis. ꝛ vt exaudiat̃ multipl'r p̱suadẽtis.

Quo cõsiderato diligẽter act⁹ pariter ꝛ affect⁹ attẽdet q̄s putauerit sctm̃
dauid ex inspiratiõe spũsscti hũisse dũ hunc psalmũ recitauit. ꝛ in illos se totũ ber: nõ.
diuertet: vt sanctus Bernard⁹ docet Alioquin inquit nisi scȝ indueris act⁹ et
affectus dauid: nunq̄ȝ intelliges. ps̃. dauid Hoc itaq̄ȝ vel ꝯsili mõ hũc psalmũ
cãturus suum affectum premittet

O dñe deus tribulatoꝝ spes ꝛ refugium mihi ꝓficere ꝛ ascẽdere a cõualle Psalmi p̄cõsideratio
plorationis volẽti. occurrit en multiplex (iniquarũ p̱iter ꝛ subdolaꝝ linguarũ)
retrahens obstaculũ Unde tuũ ꝓ more opus habeo. cogorq̄ȝ inuocare auxiliũ.
Hoc siquidẽ vnicũ est in omni tribulatione cõfugiũ.

Sȝ qm̃ sciã indignũ esse dãdis. q̄ sup̱ dat̃ perstat ingr̃tus. Priusq̄ȝ auxiliũ
tuũ petere ausim aut reqro añ bẽiuolẽtiã tuã captãs sup̱ acceptis grãs ago. ꝛ Beniuolẽtie captatio
ingẽs illõ crebre exauditiõis tue bñficiũ corã oibꝫ ꝓfiteor ꝛ toti eccl'ie graꝝ di/ in gratiarum actione

Ad dñm cũ tribularer clamaui: ꝛ exaudiuit me Audite huc (co actionẽ
oẽs gẽtes auribus p̱cipite quotquot dñm diligitis videte audite quanta fecit
anime mee. q̄ȝta sunt erga me beneficia beniuolẽtie ei⁹ (Ad dñm) eni qui po/
tẽs est ꝛ clemẽs (cũ tribularer) quotiẽscũq̄ȝ: q̄ñcunq̄ȝ. a quãtiscunq̄ȝ. vel a sug/
gestionibꝫ demonũ. aut linguis aduersantiũ. aut etiã iniurijs persequẽtium.
(clamaui) voce magni desiderij et deuotionis (et exaudiuit me) tant⁹ tantillaȝ gritudis.
taliter liberãdo tã imeritam et indignã O quãta bonitatis illius dulcedo. vt Cũ affcũ
ex omni tribulatiõe liberemur. ꝛ ꝓ votis exaudiamur tm̃ fiat ad illũ exclama dilectiõis.
tio Magnificate itaq̄ȝ dñm mecũ ꝛ grãs agite illi Quia tantus talẽ pro tã/
tis totiẽs taliter exaudiuit O gratie tibi deus. atq̄ȝ o vtinã tibi dignas agere
grãs possem Aut vel saltẽ redamare tã bñficum autorẽ ꝛc̃. Gratiarum actio.

Aut si q̄s cũ hõibꝫ miscere s̄mões nolit. sed fragrãtiore affectu solũ alloqui
q̄ȝ deũ Poterit ꝛ hũc eundem versũ magne reuerẽtie causa sub tertia persona
loquẽs imediate dirigere in deũ dicẽdo in gratiarũ actionẽ. hoc aut consimili
mõ. (Ad te dñm meũ cũ tribularer) nihil aliud agere sciens (clamaui ꝛ exaudi
uit me) dignatio tue pietatis. Uere me exaudisti. quotienscũq̄ȝ tribularer li
berasti O diligaȝ te liberator ꝛ exauditor me⁹ d i

Et q₂ exhibitio p̄teritoꝝ. spem dat certā futuroꝝ. cōpertaq₃ et experta
bum initas de p̄terito ausum tribuit plura petēdi in futuro. En nūc in mul-
ta tribulatione posit⁹ linguarū malignarum. Rursus ad te vnicum solamē

Deprecatio cū ꝯque-
stione miserie.

meū clamare cōpellor. Utinā et nunc me exaudire digneris. (Dn̄e) qui me to-
tiens liberasti ꝛ solus liberare potes (Libera) et nūc. aīam meā ꝓficere ꝛ can-
tare canticū graduū. hoc est in bonū ascendere cupientē (a labijs iniquis) hoc
est seu hominū irrisionib₉ seu diabolicaꝝ suggestionū tētationib₉ aperte a bo-
no quo proficere cupio dehortantib₉ (et a lingua dolosa) que sub specie boni ni-
titur ꝑsuadere ne ꝓcedā sed cōsulit dānosa. Prima siquidē ꝓficiētiū₃ tenta-
menta linguaꝝ sunt iacula. Quid aiūt labia iniqua q̄d te crutias? q̄d mūdum
et ea que ei⁹ sunt deseris. Edamus ꝛ bibam⁹ cras eni moriemur ꝛc̄. S₃ cū hec
cōtemnunt̄ tanq̄₃ apte mala. accedit ꝑ blandimēta. et sub specie boni ꝑsuade-
re nitēs lingua dolosa. Noli inquiens ieiunio fatigari. alioquin nō poteris one-

Cū affluentia deside-
sideriј et deuotione

ra cōuentus portare. Noli singularib₉ exercitijs te dare. Mirant̄ eni omēs qui
facit quod nemo ꝛc̄. Et sic mille modis o deus retrabimur a ꝓfectu. O igitur
libera me qui solus potes vis soles ꝛ debes.

Sequit̄ deinde vox dei. Q₃ si mihi nō credas. Dicūt hoc Hieronim⁹ Hugo
ꝛ doctores. Ita eni diu⁹ Hieronim⁹ ait. Deinde dn̄s aīam ad se fideliter clamā-
tem interrogare pietatis affectu dignat̄. Quasi dicat. Granditer o aīa vrges. q̄
et gratitudine beniuolentiā captas. miseriā explanās exaggeras q̄d iustū ē de-

Auditus vocis diue.

precaris. Unde sanctis ꝛ pijs tuis desiderijs fauere volēs: en assum ex te requi-
rens (Quid detur tibi aut q̄d apponatur tibi ad linguā dolosam). Magnum
est siquidē hoc tui profectus obstaculum lingua presertim dolosa a qua deiecti
sunt plures ꝓficere gestientes in bonū. Unde ꝛ necesse est vt magnū huic oppo-
natur remediū. Unde te liberare ꝓ solito volens optiōe₃ tibi remedioꝝ eligēdo-
rū offero dicēs. Quid detur tibi. ꝛc̄. Quid inq̄₃ poterit tibi dari auxilij aut consi-
lij aut remedij. quo iuueris cōtra linguā dolosam. Nō quo ego hoc ignorē. sed
vt te ad sacrū desideriū dignū intentū ad magis magisq₃ h requirēdū ꝓuocem.

Hec iam vox dei venientis vt doctū est cū summa audiētia est reuerētia et

Cum Reuerētia stupore mi-
ra deuotiōe

deuotione mētis. vt sc₃ talis vel cōsimilis formet̄ affectus. O qualis q̄₃taq₃ dei
mei pietas ꝛ dignatio vt nō exaudire mō mox velit. sed ꝛ pro desiderio remedi-
um apponere offert. ꝛ nō dedignatur creature sue ꝓ voto loqui. O vere me feli-
cem ꝛ beatū cui datū est audire loqui ꝛ pro voto cū descendētem deū summum.
O mira pietatis dedignatio mirādum q̄d nō liquescat aīa mea in tā dilecto di-
lecti verbo sonet vox tua crebro. vox eni tua suauis est ꝛ decora. O grē tibi deus.

Deinde subnectit̄ aīe rn̄sio. Aut poterit audiri dn̄s vt rn̄deat sue interro-

Oratoria anie rn̄sio.

gationi. vt dicit venerabilis Hugo. Magis tn̄ quadrat. vt aīa interroganti
deo rn̄deat dicēs. Magna bonitatis tue deus me⁹ dulcedo vt a te det̄ mihi reme-
dioꝝ optio. Loquar igitur q̄₃q̄₃ puluis ꝛ cinis sum ad deū meū ꝛ orās rn̄debo.

Dentur mihi in corde et apponātur in actione (Sagitte potētis acute cum
carbonib₉ desolatorijs) Gestē cum patre Augustino verba scripture sacre i vi-
sceribus. quasi sagittas acutas. sua potēti cōmotione oēs dolosas linguas de-
mbrantes. acutiusq₃ etiā ad intima cordis penetrātes. Ut sunt ignita illa tela.
Qui cōfidunt in dn̄o mutabūt fortitudinem. Et dn̄s virtutē populo suo dabit.

Cum deuotione

ꝛc̄. Magis cor meū credat hmōi verba q̄₃ subdola labia. Et q₂ paꝝ est ꝟbis age-
re. Idcirco etiam exēplis instrui peto addēs. cū carbonibus desolatorijs. id ē cū
exēplis sanctorū ad vitam grē cōuersoꝝ. Ut sc₃ etiā gestē pre oculis exēpla suo-
rū dei. quos de mortuis viuos. immo ꝛ de nigris lucidos. ꝛ de frigoris gelu ig-
neos fecisti (tanq̄₃ carbones desolatorios) vel vastatores me vrentes. ꝛ ad dei
amorē et ꝓfectū inflāmantes: et ab omni vitio desolātes. ꝛ in eorū sequelā vt ꝛ
incurius sim omniū linguaꝝ dolosaꝝ trahētes. O dētur ꝛ apponātur ꝛ labia
iniqua ꝛ lingue dolose cito cōterent̄. Quid eñ? Sic eñ dicam cum Augustino.
Quot iuuenes ibi sunt. quot puelle. q̄ sclm̄ deseruere ꝛ christo seruire teneriores
ꝛ magis infirme. ꝛ ego nō potero quod ille.

Jā ꝯn̄r aīa suā petitiōꝫ ꝯfirmat ꝛ vt citi⁹ exaudiaꝛ mltiplr ꝑsuadꝫ. tū ꝓpter Primo inqꝫ ꝓpter nc̄citatē. Jta eīn quasi subdit O dn̄e ꝛ ne remedia hec dare differas Ualde siquidē necessariū est vt cito mihi succurras. Tm̄ eīn hec lingue inique ꝛ subdole in me p̄ualuerūt ꝙ multo tp̄e ab oīni profectu. et nunc fere a profectus d̄siderio deiecerūt Adeo ꝙ lugens inclamare ꝯpellor et ꝯquiri (Heu mihi qꝛ incolatus me⁹ ꝓlongat⁹ est). Qui eīn mēte deberem versari in celis. a ꝯ gentibꝫ iniquis his linguis a ꝓfectu torpui. ꝛ demoror in terris. Ue mihi q̄ꝫ lō gē a patria sū seiūctus cui appinquare possem feruore ꝓfectus. Sed heu nō ꝓ ficio. sed totus algens sū et torpens (habitaui eīn cū habitātibꝫ cedar) etiaꝫ qđ dolens dico in p̄terito. Cū malis siquidē ꝛ inquietis hōībꝫ designatꝫ per cedar. filiū ysmaelis qui interp̄tatur tenebra. habitaui peccādo et mala societate ꝛ ce citate et linguaꝝ subdolarū iniqua persuasione vn̄ (multū incola fuit aīa mea) longe a deo peregrina. que ciuis posset esse amando celestia O igiꝛ succurre huic misere mee nc̄ci Da carbonē vastatorē paulū vt cupiā dissolui ꝛ esse cū christo. et sit mea cōuersatio in celis Et certe dn̄e cito mihi succurrere debes. Non mō qꝛ hoc est mihi nc̄carium Sed qꝛ ꝛ hoc de cōgruo exigit paciētie ꝛ pacꝫ mee meritū. nā (Cū his qui oderūt pacē erā pacificus) Patiēs erā meōꝝ ꝯmōis tui. et exempli. ꝛ benignus cū rixātibus Agnus iter lupos ouis cū scorpionibꝫ. pa cē (iuxta apl'm) quātū in me erat hn̄s cū omibus Atqꝫ o vtinā dn̄e semꝑ fuissem pacificus. Ue mihi quia crebro turbator fui pacis. Sed hoc dico in cōmunioꝫ ne eccl'iastici corporis O sim vl' deinceps pacificus Postremo vt et citius me exaudias importunitas ꝛ feritas exigit hostiū linguis iniquis ꝛ subdol' me ma gis magisqꝫ dū illis resistere conor impugnātiū (Cū eni loquebar illis) rōnabi liter ꝛ modeste resistēdo eorū subdolis sermōibus et mecū eos cohortando ad ascensum profectus (Impugnabāt me) proficere volentē. et ad idē eos cohor tantem magis iniquis ꝛ fraudulētioribus persuasionibꝫ. cōtentionibꝫ. factisqꝫ iniuriosis iniqui illi et subdoli et hoc (gratis) qꝛ sine causa nullis precedētibus meis culpis Exurge itaqꝫ in adiutoriū meū deus liberās me de labiis his iniq̄s ꝛ dolosis dans ꝓfectum in ascensum virtutis Amē. Jn te eni grassatur oīs co rum pugna et inique iniuste nequiter me impugnāt sine causa O igitur ꝛc̄

Qꝫ si psalmus hic in festo martyris alicui⁹ cātēꝛ Jam vox martyris i p̄ri cipio psalmi poterit audiri q̄ nos in tribulationibꝫ positos suo monet exēplo ad dn̄m recurrere Aut cōmonet nos diuini beneficii vt secū grati simus Cuius tunc vox cum summa reuerētia audiēda est ꝛ attētione. eiqꝫ rn̄dendūꝫ est piis affectibus aut pia cōgratulatione Deinde eius instar clamādum ad dn̄m. vt etiam q̄ eum eruit ꝛ nos liberet a malarū linguarū tēptatione ꝛc̄.

Similiter et si alicui graue videatur et difficile materie precōsideratio. po terit simpliciter agere erga eccl'iam actū illuminatiuū aut perfectiuum eā aut vnde in tribulatione releuari poterit erudiens. aut ad amorē tam pii exaudito ris et liberatoris inflāmās ꝛ sic procedere Aut si et hoc ꝓpter dissuetudiem alicui fuerit onerosum suscipiat et audiat hunc psalmū esse vocem ꝓphete dicē tis et gratulantis se quotiens clamauit exauditū Et eius inflāmat⁹ exemplo similiter petat a tā pio dn̄o liberari in tribulatione ꝛc̄

Et vt ostensum est de hoc psalmo facile itidem practicāti patebit ꝛ in aliis tātū desit fastidium. iuge assit exercitium. studiū quoqꝫ psalmoꝝ ꝛ orōnis suffragiū Nec quispiam putet ipossibile esse exercitatu vt tā varie inter cantandos psal mos habeātur affectiones solū exercitio sese longanimiter dedāt ꝛ facilimū ip si ꝯfitebūtur quod ante putarāt difficillimū aut ipossibile factu

Qꝫ si autēticum exemplum aut Augustini vel Bernardi ponere malis facile ex illis sumes Bernardus enim super Qui habitat ita breuiter distinguit et connectit.

nc̄citatem
meriti cōgruitatē.
hostiū iportūitatē

Deploratio miserie.
cū affcū pudorꝫ
ꝯq̄stiōe.
doloris

Exaggeratio cū com memoratione.
Et pia affectōē.
cause.
Cōmēdatio.
persōe

Cū obiectali affectōe

Accusatio ꝑtꝫ adūse.

Cū indignatiōe.
exaggeratione
Et deuote orōnis
conclusione.

Audit⁹ vocꝫ martyrꝫ.

Depcatio.
illumiatiu⁹
Actus
ꝑfectiu⁹

Audit⁹ ꝓphice vocis.

Auditus vocis ꝓphete cũ deuota affectione.

P Rincipiũ eteni psalmi suscipit ex voce ꝓphete i dño sperare in oĩ tẽtatõe monẽtis. vñ cũ deuotione ꝓphetã dicentẽ audit (Qui hitat in adiutorio altissimi in ꝓtectione dei celi cõ.) Formãs affectus Plane beatus ⁊c̃

Grãꝝ actio cum professione

Cõmẽdaꝰ ꝓsõe ꝺ fuꝛo

Deinde ꝓpheta signũ indicat Vñ scietur ꝙ q̃s in adiutorio altissimi hitet q̃a Dicet dño in grãꝝ actione succp. ⁊c̃ Et hoc signũ acceptãs hoc ex persona aie in gratitudinẽ aie dicit (susceptor meꝰ) ⁊c̃ (Et sperabo in eum) Hoc votũ h ꝓpositũ. hoc intẽtio cordis mei Tacite interrogat. Sed dic nobis q̃ fructu. qua mercede quo lucro Rñdet (Qm̃ ipe liberauit me de laq̃o) ⁊c̃. Confitemĩ illi ⁊ ex totis medull' grãs agite mecum Nam et a verbo aspero liberauit. Agite ĝ gratias exultate et dicite in gratiaꝝ actiõe (Qm̃ ipe liberauit me) ⁊c̃.

Gratitudo cũ alioꝝ ad grãs inuitatiõe

Confitenti ãt humiliter et grãs sic agenti nõ immerito ãpliora beneficia ꝓmittũtur Nã qui fidelis inuenit̃ in modico/iure cõstituitur super multa Sicut ecõuerso accipiẽdis indignus ẽ qui fuerit de acceptis ingratus.

Vox spũsSci cũ ãplioꝛi bñficioꝝ r̃ꝓmissiõe

Itaqꝫ deuote illi gratiarũ actioni rñdet spũsSãctꝰ aut ꝓpheta Nõ id solũ inquiens faciet Sꝫ et scapulis ⁊c̃ Insup ⁊ (sub pennis eius sperabis) Ut de exhibitione pñtium munerũ firma sit expectatio futuroꝝ Et quia circũdatus es tẽtatõibꝫ (Scuto circũdabit te) ⁊c̃ (nõ timeb) a q̃tuoꝛ p̃cipuis tẽtatõibꝫ ⁊c̃ vt ꝺducit

Repmissio quoqꝫ de futuro.

Sic itaqꝫ liberat a tẽtationibꝫ huiꝰ vite. insup ⁊ ꝓmissionẽ dat de futuro Qꝛ licet nõ nisi per medios hostiũ cuneos pateat transitꝰ in regnũ celoꝝ Licꝫ vim patiatur ⁊ obsident hoc gigantes multi et magni Attñ fiducialiter dicit spũs. age ne timeas Multi sint ⁊ magni (Sed cadẽt a latere) ⁊c̃. Sic itaqꝫ veritas interim a tẽtationibꝫ. postmodũ a difficultatibꝫ ꝓmittit liberare. Post hecqꝫ nõ modice felicitat̃ ꝓmissionẽ subdit dicẽs (Verũtamẽ oculis tuis cõ.) Ita domine oꝛo Ita fiat Cadant illi ⁊ nõ cadã ego. paueãt illi ⁊ nõ pauea ego. ꝯfũdantur illi ⁊ nõ cõfundar ego Videã omne bonũ Inde subdit vt ampliorẽ occasiõeꝫ grẽ et laudis habeas (Et retributionẽ pctõꝝ videbis) ne videlicet ignarꝰ tanti periculi ingratus aliquando inueniaris liberatori ⁊c̃

Et audiũt̃ hee repromissiones cũ deuota vtpꝫ affectione.

Orõis Gratitudinis Congratulationis.

O felices quibꝫ tãte repmissiones fiunt: Jã vero audiamꝰ q̃d ad tãtas ꝓmissiones deuota ⁊ fidelis rñdeat aĩa (Qm̃ tu es inq̃t spes mea) Quicquid agendũ. quicq̃d declinãdum. q̃c quid tolerandũ. quicquid optãdum (Tu es. d. spes mea) Hec vna mihi omnium ꝓmissionũ causa. hec tota rõ mee expectationis. Quid tã sobrie! quid tam pie! Sed nec aliud huic verbo videt̃ posse cõuenientꝰ rñderi q̃ꝫ illud (Altissim̃ posu. refu. t.) Merito ꝓinde querẽti solũ dñm aie a spũ hoc rñdet̃ ⁊c̃

rñsio aie cũ captatõe laudis ⁊ latrie

Recipca spũsSci rñsio cũ beatitudinis ꝓmissione.

Adijciturqꝫ beatitudinis ꝑfecta ꝓmissio (Nõ accedet ad te ⁊c̃) Duplex stola. duplex imortalitas ⁊c̃. Securitas a peccato pariter et peccati pena. Felix spes

Tacita inťrogatio aĩme ⁊ rñsio spũs sc̃ eoꝺ

Cũ deuoto auditu et affectiõe ĝtitudis laudis anime.

Sed rursus rñdet tacite secũ aĩa Magna o spũs o (et expectatio tãta ꝓpheta tua promissio. sed vnde id sperare licet Quõ malũ et flagellum euadaꝫ! quo merito. q̃ sapientia. q̃ virtute. Rñdit spũs vel ꝓpheta (Qm̃ angelis suis ⁊c̃) O cõfiteantur dño mie eius Cõfiteãtur et dicãt inter gentes qm̃ magnificauit dñs facere cũ eis. Domine q̃d est hõ qꝛ innotuisti ei ⁊ apponis sic erga eum coꝛ tuũ. Quis. quibus. quid. de quo mãdauit (In manibꝫ poꝛtabũt te) Quantã debet tibi hoc verbũ inferre reuerentiã. afferre deuotionẽ. conferre fiduciam Et necessaria est ista protectio (Ne forte offendas ad lapidẽ pedẽ tuũ) Magis propter que sequũtur (Sup aspidẽ et basiliscum ⁊c̃) q̃ꝫ necessarius pedagogus. imo etiã baiulus: presertim ꝑuulo inter hec gradienti. Hec t̃ cõmeorat vt sollciteris ad grãm. inuiteris ad dilectionẽ. O quid vltra debuit facere ⁊ nõ fecit Sed noui quid cogites ingenua creatura Habes grãm cũ angel' domini. sed ad ipm auibis angeloꝝ dñm Oꝛas et optas vt nũcijs nõ cõtentꝰ ipe quoqꝫ q̃ loquebatur assit En nõ dedignat̃ spes esse miseroꝝ liberatorẽ simul et ꝓtectorẽ. in se sperãtibꝫ se tibi ꝓmittẽs Hinc ait ipe deus (Qm̃ in me sperauit liberabo ⁊c̃) Et audi quo fructu nouit nomẽ meũ (Clamauit ad me ⁊c̃) Sed in quo exaudies dñe vel in quibus (Cũ ipso sum in tribulatiõe eripiã ⁊ glificabo) Tria ordine dicit. Felix qui te interim cõsolatorẽ in tribulatione vt post ereptorẽ in egressu et glorificatorẽ in regno Magna sunt hec. sed tu domine magne ꝑ/

Vox dei patris.

Audiẽda cũ congratulatione deuotione.

misisti. Promittit̄ et beatificus finis. (Longitudie
dierū rc) Agamus grās patri promissori. (Et oñdaz
illi salutare meū) Ostēde nobis miaz tuam. Osten-
de salutare tuum et sufficit nobis. Amen

Ecce hec in cursu ex beati bernardi explanatiōe
Quā si intētius qs legerit scio integrius actuum
vocūqz dīiam cū affectibus inuenerit. Et qz crebrū
est ei adducere p cōnexiōe versuū tacitas questiones
vel ad tacitas questiones que fieri possunt adduce-
re rñsiōes posset z hinc notulas chiropsalterij ãno
tari p regula et declaratiōe. Nā et in alijs psalmis
z pphetis hoc frequētissimū est vt etiā super ezechie
lem gregorius notat

De mō horas terminandi atqz exercitijs post
eas assumendis Caplm. viij.

Melior est finis orationis qz principium
Eccl's. vij. Dictis iam quibusdā super
modo horas iniciandi et psequēdi. Ui
dendū quō sint termināde. In fine eni
canitur laus. Cuiusqz finis bonus est
totū opus bonū est Sunt igitur sequentia exer-
citia post horas assumēda z intenti⁹ exercēda z nō
ante abeundū qz vel tenuiter illa fuerit expleta. Nō
eni debet religiosus (ait ioãnes vallensis) festināti⁹
egredi mox finitis horis. quēadmodū stipēdarij p⁹
acta ad ppria cōcito recurrūt Sed debet mens post
qz cōia exegerit pro suis expediendis causis sollicita
ri. intimius petens a dño vt gratum sit ei exhibitū
officium ne statuat negligētias in eo admissas. qs
si statuere vellet nō possemus oino iuxta cuiusdam
sententiā patris fieri salui Sūt igitur hec exercitia
tunc celebranda

Post veniā. grat⁹ p⁹ offer. corrige mores

Primo post cōpletionem horarū debet homo
mentē super se reflectere. z qualiter horas exoluerit
meōrari. discutiendo. s. si tanta reuerētia attentiōe
et deuotione quāta debuisset eas dixerit Et de exces
sibus debet veniā petere. vt sic suppleat humilitas
cōfessionis et orationis. quod min⁹ fuerit dūotiōis
Ait eni Hugo Sicut prauoꝝ vsus est semp mala
agere. et que egerūt nunqz retractare. sed ceca mēte
pertransire Ita e diuerso propriū est bonoꝝ seipos
actusqz suos incessanter inspicere. et cū aliquid no-
xij deprehenderint. mox p dolorē et penitentiā dilu
ere Hinc z nos bonoꝝ more post omne opus. pser
tim post officium diuinū discutiamus. p cōmissis z
admissis doleam⁹ veniāqz petamus singulariter il
la qnqz euāgelici publicani verba dicēdo. s. De⁹ pro
pitius esto mihi peccatori Hoc eni docuit dñs me-
chteldim vt post singulas horas diceret hec verba.
nā sunt mire virtutis Si eni hec verba tante erant
efficacie qꝫ publicanū deo recōsiliauerint sperandū
est qꝫ pro negligentijs inuolūtarie sub horis admis
sis satisfacere poterint Et cū quis hec verba dixerit
pectus publicani exemplo tondere nō obmittat

Secundo finitis horis grās debes agere.
Eo qꝫ voluit te suis laudib⁹ interesse
dignat⁹ sit grāz z cōsolatiōez īfundere
spem exauditionis voluit imittere.
Gratiaꝝ nēpe actio semp patri luminū a nob debe
tur a quo omne bonū descendit Nemo qz teste Au
gustino donis dei est beatus q donāti extat ingrat⁹
Et si fm beati Basilij instituta post omē opus. grē
sint agende. quāto magis post opus diuinū. post be
neficiū tantū quo horis suis nos nō dedignat̄ inter
esse grati esse debemus. Hoc eīn est tantū bonū iu
xta quēdam qꝫ nō facile digne estimatur. qzqz enim
nō sentimus. multā tamen gratiam. etiam frigidi
oratores a domino inter orandū accipimus

Tertio debes exhibitū officiū domino deuote offer
re. Quod plurimū est necessariū iuxta Hugonem
Nā legere laudare orare inquit sunt quō agrū semi-
nare. que orando deo offerre est quō semen operire.
Naz sicut qui semīat in agro. si h orando opire dissi
mulauerit. veniunt volucres z iuxta poetā semina
iacta legunt. totūqz diripiunt quod ante est semina
tum Ita etiā qui in agro cordis sui semina verba.
scz dei legēdo. laudādo. psallēdo asperserit. nisi po-
stea orādo recluserit. z quodāmodo sepelierit. veni
ent volucres seculi. videlicet huius volatiles cogita
tus. aut demones et se rapient quod erat semiatū
Ideo bonū opus semp est deo per orationem offe-
rendum. vt sic semen dei maneat in corde. vt fruct⁹
spūalis crescat in ope. vt deo sit gratū. nobis z eccle
sie cōmodosum Utqz bonū quod dederit ipse con-
seruet. quia teste Gregorio Cito bonū amittit̄ nisi
a largiente deo custodiatur Uñ nunqz hmōi obla-
tio est intermittēda. sed semper post horas agenda
quēadmodū facit z ecclesia dum post missas Susci
pe sancta trinitas rc legit. z dum omnes horas per
collectas concludit Debet autem hec oblatio fie-
ri per manus sanctoꝝ quorum egisti cōmemorati-
onem et potissimum per manus beate Marie sub
hac aut cōsimili forma Suscipe domine deus me⁹
precibus z meritis gloriosissime virginis Marie et
omniū sanctoꝝ tuorum singulariter. N. angelorū
vel apostolorum rc. obsequium seruitutis mee. Et
si quid his laudibus dignū egi clemēs respice. z qd
negligentius actum est ppitius ignosce. p xpm do.

Poterit hic inseri articulus horarū et virt⁹ aut
vitium pro quibus oratū est. sed veremur esse plixi-
ores Quod aūt oblatio hec per manus Marie sit
potissimū agenda Bernardus docet dicēs. Quicqd
offerre desideras qzuis modicū gratissimis illis z oi
acceptatione dignissimis Marie manib⁹ offeren-
dum tradere cura rc. vt s an matutinas. Quarto
Postqz defletum est malū. postqz oblatum ē bonū.

qhiſqꝫ ſe ſuper ſe reflectere debet ꝛ deinceps cautio nem deuotius exequēdi diuinū officiuꝫ ꝓponere. et ſic ſemper propoſitū ꝛ deſideriū ſtudeat reſuſcitare Uel ſic eſt accipiendū vt iuxta ſpeculū monachorū poſt orationē in eadē deuotione et morū grauitate ſe cōſeruet quaſi mox ab orōne exiret Sic moyſi fa cies reſplenduit dum a dei collocutione deſcēdit Cu ius inſtar et nos poſt orōnem grauitate moꝝ reful gere debemus ꝛ ab omni leuitate precauere: Nihil enī iuxta quendā ita deuotiōem impedit ꝛ extiguit. ſicut moꝝ leuitas ꝛ geſtus indiſciplinatꝰ Quiſ/ quis igitur egregius dei pſaltes. dignuſqꝫ chorнula fieri voluerit. hūc pſallēdi modum diligens obſer/ uet Sic enī ſecuriori cōſcientia ſuper diſtractiōibꝫ admiſſis coram domino apparebit Nam ſolius an geli eſt in oratione nō predari. Unde nō valde ipu/ tabitur ſi huiuſmōi exercitijs abluatur

Prologium in obiecta ſub horis aſſu menda Capittulū. ix.

R ſ Epties in die laudē dixi tibi ſuper indi/ cia iuſticie tue Pſ. Quoniā plurimuꝫ vt dictū eſt pro attentiōe ꝛ deuotiōe ha benda ſub horis valeat deuota habere obiecta Quippe cū ſm ligna ſilue ignis inardeſcat Hinc huic pſalterio ſubiūximus quedā deuotionis obiecta de vita et paſſione ac glorifica/ tione domini ieſu ſm dies ꝛ horas diſtincta. ſup q̄/ rum cōmemoratione cū dauid laudum ſoluēda ſūt munia Quanqꝫ enī vt in ꝓfectibus dicꝰ diuine lau dis ampliſſima ſit materia. Nulla tamē ita eſt men tis ad deuotionē ꝛ laudē inflāmatiua queadmodū chriſti paſſionis eſt materia. Unde et ſuper eis lau des ſe dixiſſe. perhibet ꝓpheta. Quiſquis igitur de/ uote volet vota ſua exoluere debet vel iſta. vel ſi que habuerit alia aſſumere. Sunt enī fatemur a diuer ſis diuerſimode hmōi obiecta diſtincta. Iſta tamē videntur vſui aptiora ꝛ exercitijs ſanctorum. puta Bonauētura et ceteroꝝ cōuenietiora qui ſic ea di/ ſtinxerūt. vt decurſū euāgelicum ſemel finirēt i ſe/ ptimana. Cōformant ſe alij eccl'iaſtice (vt aiūt) iſti tutionis tantū de paſſione ſcdm ſeptē horas obie/ cta diſtinguētes ꝛ intētius circa ea ſe exercētes Ber nardū in hoc ſecuti in tractatulo ſuo. Septies i die laudem dixi tibi. Alij ſingulis pſalmis ſingula ap/ plicuere obiecta Alij omnē euāgelice traditiōis ni/ tūtur cōmemorare textum. iuxta quod infra poſi/ tum eſt illud ex monoteſſeron folio Suus cuiqꝫ mos eſt. ſuo quiſqꝫ ſenſu abūdat. et vt maximꝰ poe ta ait Diuerſos diuerſa iuuant: nō omnibꝰ animis omnia cōueniunt. Eligat quiſqꝫ quod ſibi aio cede/ rit. tantū nō omittat aliqua ſibi aſſumere obiecta: Nā plurima ad hoc ſunt inductiua Domini enim ie ſu ſub horis reminiſci eſt eccl'iaſticum inſtitutum q̄ hoc iuſſit fieri in cōmemorationē ſui Jeſum quoqꝫ pro obiecto habere ſi in oratōibus exaudiri volueriꝰ eſt neceſſarium Sub atteſtatione enī iuris iurādi typice in ioſeph ipē deus pater dixit Geneſ. xlij. Nō videbitis faciem meā niſi adduxeritis fratrē veſtrū mimum. i. dominū ieſum paulo minus ab angelis minoratum Eſt quoqꝫ poſtremo valde cōmodo/ ſum. ꝛ a pluribus perſuaſum. Cōmoditas patet qꝛ ſic tediū pellitur. diſtractio fugatur. affectus inflā/ matur. ꝛ innumeri alij ex hoc ꝓueniunt (vt Bernar dus teſtatur) fructus Hinc et ſancti vt Bernardꝰ. Bonauētura ꝛ alij hmōi ſub horis aſſumere ſolent et itidē alijs ſuadēt De hoc Bernardus ad fratres de monte dei. incipienti ac nouitio chriſti tirunculo melius ac tutius ꝓponitur imago dominice hūani tatis. natiuitatis. paſſionis. reſurrectionis. vt infir/ mus animꝰ qui non nouit niſi corpora ꝛ corporalia habeat aliquē cui ſe afficiat. cui iuxta modū ſuū pie tatis intuitu inhereat. Homo enī viſitans ſpecieꝫ ſuam nō peccat. Hoc eſt cum intentiōis ſue intuitū in eū dirigit. humanā in deo ſpēm cogitādo. a vero vſqꝫ q̄qꝫ nō recedit. vt dū per fidem deū ab homine non diuidit. deum aliquando in homie apphēdere diſcat In quo pauperibus ſpū ꝛ ſimplicioribus dei tanto primū ſolet eſſe affectus dulcior quāto hu mane nature ꝓpinquior Idem et Ludolphus i ſuo ꝓlogo ꝛ ceteri quiqꝫ docti ſuadent Patet ergo con tra quorūdam obiectiones q̄ꝫ liceat. imo q̄ꝫ deceat hmōi aſſumere obiecta Sed iam de hoꝝ vſu eſt in quirendū. Sic enī huiuſmodi eſt vtendum vt pſal moꝝ attentioni nō officiant ſed ꝓficiant magis Pro quo nota ꝙ his obiectis trifariam cōuenit vti ſcꝫ Ante horas. ſub horis. ꝛ poſt horas Ante ho/ ras quidem vt vel in eorum cōmemoratione torpor excitetur. mens inflāmetur. ꝛ intentio rectificetur Quorum proſecutionem exercitatio ipa docebit

Sub horis aūt eis vtendū eſt vel pro mētis ſer/ uanda recollectione ꝛ cohibēda vaga ſenſuū euaga tione. vt ſcꝫ homo ea ante mētis oculos ponat. et quaſi domino hec vel illa agenti aut pacienti aſſiſte/ ret ſic ſe gerat Et ſemper mox vt ſenſerit mentē di/ ſtrahi. ſenſus velle euagari. ad iſta ſe ꝯuertat. ꝛ ima ginarijs quibuſdā oculis his intendat. Quis enim tam vecors aut vagus vt huiuſmodi obiectis ꝓpoſi tis nō recolligatur. ꝛ ſenſus reſtringat Secundo vtendū eſt his ſub horis pro orationis deuotione. ꝛ affectuū multiplicatione vt ſcꝫ crebrius ea pſallens ad mentē reuocet. maxime vbi deus aut dominus. aut aliquod relatiuum dei ponitur. ꝛ pios tunc for met affectus. ſ. vel cōpaſſionis aut gratitudinis vl' amoris Quem vſum potiſſime ſuadet Bernardus Et pro huiuſmodi vſu plurimū deſeruirēt ſeraphice ille exclamationes infra poſite. folio que ad hec quoqꝫ reſpiciūt obiecta vt ibi pleniꝰ dicꝰ

Tertio vtimur eis pro faciliori exauditione. vt scȝ vbi simplex oratio in psalmis occurrerit ista eruemus. et per hoc de oratione simplici obsecrationē formemus. Cōuenit quoqȝ interdū nicholominꝰ eis vti pro corporis tedij vel somni. si quando inter psallendum obrepserint (quod absit) propulsione. Hoc enim apostolicū consiliū docet dicens Recogitate dominū iesū qualē sustinuit aduersus semet ipm a peccōribꝫ ꝯdcōeȝ vt nō fatigemini aīs vrīs deficiētes Qui his mōis int orandū his obiectis vsus fuerit. sentiet vel experientia doctus qȝ nō impediant. sed expediant magis huiusmodi obiecta ad intelligentias et attentionē psalmoꝝ ⁊ deuotas redditiones votorum Nam vt exemplo testemur Esto cantetur psalmus iste Miserere mei deus. ⁊ habeā ꝓ obiecto aliquē articulū de christi incarnatiōe vel passione. quid queso subtraheretur attentioni si hoc modo cantauero. O deꝰ ꝓpter me incarnate vl passe. propter hanc incarnationis tue charitatē miserere mei peccatoris. et sic de alijs Post horas quoqȝ subnexis obiectis vti cōuenit. Et hoc vel in horarum oblatione. venie. petitione. pro deuotionis cōseruatione Ut scȝ tunc quisqȝ ea ad mentē morosiꝰ reuocet ⁊ intētius ac deuotius ea pertractet meditationes suas inde formādo. quas inter psallendū obedientie causa intermisit. Quomodo antē vel ante vel post horas huiusmodi poterit homo ꝑ spiritus inflammatione ⁊ meditationis stabilitione vti nō est huius loci differere. Unū dicimus maximū seminariū copie et dūotionis incentiuū his obiectis menti subministratum iri. Quomodo enim nō copie seminariū quod paucis versiculis omnem euāgelice silue includit cōtextum? Quō nō summū deuotionis incētiuū quod tradit deum incarnatū Quisquis igitur vel mente illustrari vel affectu inflammari cupierit. his se meditādis dedat Horū enī meditatio efficit hominē intellectu cherubicū. seraphicum. affectu. de cuius inductiuis ⁊ practicis plenius in secūda parte huius operis. folio

Feria secunda

De iesu eternitate. et antecedētibus eius ortum et mundi ingressum

		Diuine essentie vnitatē		Maiestatis equalitate
	Attēde	ꝑsonarū diuinarū trinitatē	In	ꝓꝑriatoꝝ diuersitate
		deitatis incōphēsibilē eternitatē		cōsummata ꝑfectione ⁊ felicitate
Ad mattut.		**Jesus ex deo genitus. spirator. ꝙ beatus.**		
		Maiestatē et potentiā		tā mltaꝝ ⁊ magnaꝝ reꝝ creatōe
	Attēde	bonitatē et sapientiā	In	optio ordine regimie ⁊ ꝑfectione
		angelicā differentiam		maloꝝ lapsu ⁊ bonoꝝ ꝯfirmatōe
Ad ꝑmas		**Jesus creator inclytus. celestes firmans status.**		
		ꝓtoplastoꝝ exaltationē		Dote naturali ⁊ gratuita
	Attēde	ꝑcepti diui trāsgressionē	In	tētatoꝝ culpa ⁊ tēptatoris ꝟsucia
		diuinā vindicē vltionē		misericordi iusticia ⁊ meritoꝝ exi' gētia
Ad tcias		**Jesus fautor munificus ade. vindex reatus**		
		humanā calamitatē		multa miseria ⁊ demōis ꝑsecutōe
	Attēde	diuinā pietatē	In	figuraꝝ typis ꝓphetijs ⁊ r̄ꝓmissiōe
		desiderioꝝ pr̄m grāditatē		lōganimi ⁊ amorosa expectatiōe.
Ad sextas		**Jesus promissus patribus. typatus. ꝓphetatus**		
		regie stirpis ⁊ sacerdotal' electōne		ꝓphiaꝝ d̄ ꝟgie ⁊ figuraꝝ mltiplicitate
	Attēde	ꝟgis ꝯceptū ortū ⁊ educatōez	cū	graꝝ plēitudie ⁊ d̄ spōsatōis causalitate
		ꝓphetati ꝑcursoris nūciationē		loci tpis. et nūcij dignitate
Ad nōs		**Jesus matris sollicitus. Johannes nūciatus**		
		Angeli legationem		mysterioꝝ ḡuitate ⁊ d̄cēti q̄litate
	Attēde	marie virginis r̄nsionem	Cū	sapia ⁊ multa ꝟtuositate
		dei cōceptum ⁊ incarnatiōez		circūstātiaꝝ ꝯgruitate ⁊ āplectē' da charitate
Ad vespe.		**Jesus emisso celitus legato. incarnatus**		
		Marie ad elizabeth visitatōez		Parentū gaudio ⁊ hūilitate
	Attēde	iohānis ortū ⁊ ꝑuilegiatiōez	Cū	pueroꝝ occursu ⁊ iocūditate.
		marie ⁊ ioseph c̄stē ⁊ dulcē affcōez		ioseph dubio ⁊ agnitaveritate
Ad cōpl.		**Jesus iohannem dotibus visans. Joseph hortatus.**		

Feria sexta — De iesu natiuitate et vite infantulis processu

		Dignādā iesu natiuitatē		ꝟtutū exēplaritate ⁊ circūstātiaꝝ ꝯgrui'
	Attēde	mr̄is ꝟgis obseqositatē	Cū	leta ꝯtēplatiōe ⁊ d̄uota ꝑuitij q̄litate tate
		ntitatꝫ maifestatōez ⁊ festitatē		āgeloꝝ ꝯcētu ⁊ pastoꝝ iocūditate
Ad mattut.		**Esus maria nascitur. pastoribus mostratus.**		
		Legalis circūcisionis rigorē		Cerimonijs ⁊ mysticatione
	Attēde	pueri ⁊ parentū fletꝰ ⁊ dolorē	In	penosa circūcisione
		grādem circūcisi honorē		dignissimi nois impositione
Ad ꝑmas		**Jesus cultro cōciditur. ab euo sic vocatus**		
		Maifestātis signi cōgruentiā		Per stellā apparendo
	Attēde	magoꝝ studiū ⁊ iudeoꝝ insipiētiā	In	querēdo ⁊ refellendo·
		donoꝝ typū ⁊ pioꝝ indigētiā		munera digna accipiendo
Ad tcias		**Jesus a magis queritur. cū donis adoratus**		
		Offerentiū hūilem deuotionē		Legis nō necēria subiectione
	Attēde	oblatoꝝ significationem	In	decēti coꝝ mysticatione
		occurrentiū facta ⁊ ꝓphetisatiōem		susceptu. cantu. ⁊ exultatione.
Ad sextas		**Jesus in templo sistitur. susceptus. ꝓphetatus**		

Attēde
Herodis ābiciosam emulatōes
Innocentū puerorꝫ ꝑsecutionē
iesu exiliū et reductionem
In
Pueros ꝑ xp̄o perdēdo
martyriū ꝑuilegiatū ꝓferēdo
in egyptum fugiēdo ꝛ redeūdo.

Ad nōs
Jesus in paruis moritur. extorris. reuocatus

Attēde
Jesu mores et religionem
ꝑntū mesticiā ꝛ exultationē
obediētie iesu ꝛ vite occulte ꝑfcōez
In
Tēpli visitatione ꝛ docendo.
ꝑditū puerꝫ querēdo ꝛ inueniēdo
ꝑntū subiectione ꝛ se occulendo.

Ad vespe.
Jesus amissus queritur. paret. nazareth moratus

Attēde
Baptiste vitā. doctrinā. ꝛ ꝑfectōez
baptismi ꝯsecratōez ꝛ ibu digtōz
circūstātiarꝫ ꝯcurrētiū mysticatōz
In
xp̄z p⁹ vētūrꝫ ꝑmittēdo ꝛ sibi ꝑferēᵒ
baptismū sui sbcūdo ꝛ aq̄s scificādo
Celorꝫ apertiōe ꝛ trinitatē appendo

Ad cōpl.
Jesus vate precurritur. iordane baptisatus

Feria quarta
De iesu virilis cōuersationis actibus ꝛ progressu.

Attēde
Jesu anachoresim et ieiunij ꝑfcōz
tētatōis sufferētiā modūꝛ rpetōz
iesu victoriā et hostis cōfutatiōez
Cū
Scris exercitijs ꝛ ꝯtēplatione
sapienti christi responsione.
angelorꝫ accedētium mistratiōe.

Ad matut.
Jesus deserto abstinēs. victor hoste tentatus

Attēde
Jesu manifestationē ꝛ ꝑuidētiā
vocatorꝫ qualitatē ꝛ obedientiā
scrām vitā et beniuolentiā
In
Discipulorꝫ attractu ꝛ vocatiōe.
relinqndo oia ꝛ ꝑmpta imitatōe
mutua cū eis cōuersatione

Ad ꝑmas
Jesus discipulos colligens. q̄s sancte conuersatus.

Attēde
Jesu idigētiā ꝛ pauptatē
vitā ꝑfectā ꝛ exēplaritatē
laborē lassitudiez. ꝛ negociositatē
In
famis sitis ꝛc sustinētia ꝛ nihil possidēdo
ꝯūsatōis mō. ꝛ calores frigora ꝛ h⁹ exilij
ꝑ ecuēdo ꝛ ꝑ castella (aspa q̄qꝫ ꝑferēdo
ꝛcitates discurrēdo

Ad tcias
Jesus paup. circuiens. fert dura. fatigat⁹

Attēde
Doctoris et doctrine qualitatē
populi ingratitudiez ꝛ ruditatē
ꝯsiliorꝫ perfectionē et verborꝫ ꝑuitatē
Cū
Mira et suaui excellentia.
multa et ceca maliuolentia.
ꝑabolarꝫ occulta intelligentia

Ad sextas
Jesus perfecta cōsulens. doctor verbis sensatus.

Attēde
Jesu misericordiā ꝛ diligentiā
largitatē et beniuolentiā
pietatis affluentiā
In
Egrorꝫ morbos curando
famelicos suauiter reficiendo.
peccatores ad miaꝫ recipiendo.

Ad nōs
Jesus cunctorum miserens. pastor. laxat reatus

Attēde
Jesu diuinā potentiā
ꝯgruitatē miraclorꝫ ꝛ sufficiētiā
trāsfiguratōis glīose leticiā
In
Miracula inaudita faciendo.
tp̄o ꝛ nūero ea ꝑando.
gloriam et testes vidēdo.

Ad vespe.
Jesus miranda faciens. monte transfiguratus

Attēde
Judeorꝫ durā feritatē
cōuitiorꝫ qualitatē ꝛ quātitatē
iesu piam mititatē ꝛ bonitatē
In
Christū incessanter persequēdo.
corde ore et ope insectando.
semꝑ docēdo et benefaciendo.

Ad cōpl.
Jesus blasphemos patiens. irrisus insectatus

Feria quinta
De passionis iesu ꝑambulis ꝛ ad passionem egressu

		Suscitatiōis lazari ꝓdigiū		Passionis iesu occasione.
	Attēde	iniquū iudeoꝝ ꝯ xp̄m ꝯsiliū	In	inuidia ꝛ emulatione
		iesu mire et imitandū exemplū		fuga et ad tempus declinatione.
Ad mattut.		Jesus lazarum suscitans.		Spirant. effrem moratus.
		Ascendētis promptā pietatem		Cū miracl'is ad passiōis locū ꝓperā°
	Attēde	tāti regis hūilitatem	In	vnctiōe appatu ꝛ azello isidiēdo
		turbe obsequium ꝛ vrbis calamitatē.		hōre exhibito ꝛ lachꝛiās fūdendo
Ad p̄mas		Jesus scandit mirificans. vnctus.		rex. lachꝛẏ̄matus
		Jesu imitandā exēplaritatē		Tēpli deuota visitatione
	Attēde	iesu zelū et pietatem	In	vēdētiū eiectiōe et egroꝝ curatōe
		iesu repudiū ꝛ claritatē		iudeoꝝ abiectiōe et gētiū ꝯuersiōe
Ad t̄cias		Jesus templo effugitans. sanat.		clarificatus
		Jesu esuriem ꝛ fatigatōem		Crebro ꝛ sollicite discurrēdo
	Attēde	iesu doctrnā ꝛ ifatigabilē dilectōez	In	ad bōa cohortādo ꝛ orōe pnoctā°
		iudeoꝝ ingr̄titudiez ꝛ obstinatōem		hūanitatē ꝛ hospitiū negādo
Ad sextas		Jesus ficum exterminans. docet.		monte precatus
		Judeoꝝ subdolā tētationē		Uaria ꝛ insidiosa questione
	Attēde	iesu sapientē ꝛ equā rn̄sionē	In	egregia cōfutatione.
		parabolaꝝ mysticatōez ꝛ ꝓphetisatōem		futuroꝝ in mōte predictione
Ad nōs		Jesus tentatus superans. parabolas.		prefatus
		Matris et suoꝝ desolationē		Pia supplicatione.
	Attēde	iesu hortamēta ꝛ cōsolatiōem	In	in rōnabili excusatione
		iudeoꝝ et iude cōmerciū ꝛ pactionē		iniqua christi venditione
Ad vespe.		Jesus cū suis cōmorans. iuda		appreciatus
		Jesu māsuetudinē ꝛ hūilitatē		Agni esu et pedum ablutione.
	Attēde	iesu mūificētiā ꝛ donoꝝ digitatē	Cū	sacerdotij ꝛ sacramēti institutiōe.
		discipl'oꝝ mestiaā et ſmōis ꝓfūditatē		ignito eloq̄o et dulci cōsolatione.
Ad cōpl'.		Jesus discūbit. cōsecrans. lauit.		sermocinatus
Feria sexta		De passione iesu ꝛ diro mortis diuortio		
		Jesu processum dolorosū		assūpta ꝯsticia orōis agōia ꝛ suda
	Attēde	iude ꝛ iudeoꝝ accessū dolosum	In	oscl'i ꝓditōe ꝛ dira captōe (tiōe
		discipulorū recessum timorosum		magistri ligati derelictione
Ad mattut.		Esus egressus. anxius. orat.		captus. ligatus
		Uariā iesu ad iudices ꝺductōez		Subdola inquisitione
	Attēde	falso accusati piā rn̄sionē	Cū	multa penarū inflictione
		iudicū ꝛ iudoꝝ neq̄ciā ꝛ ibu irrisiōz		alba veste iduti ad latronē ꝯꝑatōe
Ad p̄mas		Jesus corā iudicibus. spretus. et		accusatus
		Jesu dirā flagellationem		Sāguis ꝓfluuio ꝛ mlta truculē°
	Attēde	in scema te regio illusionem	Cū	summa cōfusione ꝛ cōtumelia
		conuci verecūdiā et p̄ntatiōem		tumultuosi clamoris vehemētia
Ad t̄cias.		Jesus flagellis liuidus. rex. lusus.		presentatus
		Jesu iniquam cōdēnatiōem		Plena ꝛ omīmoda innocentia.
	Attēde	crucis scādalosā baiulationē	Cū	subsequētiū ꝯsolatiōe ꝛ differētia
		ꝯtumeliosā int' latrōes suspēsiōez		summa pena ꝛ irreuerentia
Ad sextas		Jesus dānatus. baiulus crucis.		cruci clauat9.

Attēde pēdentis penā ⁊ tormētum. Cū circūstantiaꝝ aggrauatione
iesū testationē ⁊ septē ỽboꝝ sacꝝ magno mysterio et nrā eruditiōe
Ad nōs mortis suppliciū ⁊ orbis lamētuz totiꝰ machine et creat̄e ꝯcussiōe.
Jesus pendens septiloquus. expirat. lamentatus.

Attēde Mortui trāssācea tōem Cū corpis liuidi ⁊ lacerati decoloratiōe
fluentē aquā ⁊ sāguinē sacramētorū emanatione
Ad vespe. affixi depositionē matris et suaꝝ desolatione.
Jesus trāsfixus. roseus cruore. declauatus

Attēde Matris et amicorū desideria In Corporis obseruatione.
vnctionis pia ministeria sepulchri preparatione.
Ad cōpl. planctū magnū et suspiria corpis inuolutione ⁊ cumulatōe
Jesus vnctus cum fletibus. sepultus. obseruatus.

Sabbato De passionis et resurrectionis intermedio.

Attēde Jesu victoriosum iperiū. In Mortē ⁊ eiꝰ autorē triūphando
votiuū patrꝝ desideriū iesum ardēter expectādo
Ad mgt dignādum iesu descensum iferos frāgēdo ⁊ prm̄ vota satiā
Jesus victor. ad inferos scādens. patres beauit.

Attēde Matris dolorē intimū In Lachrymas copiose fundēdo
discipuloꝝ timorē maximū simul intus latendo
Ad pmas iudeoꝝ furorē mordacissimū sctōs innocētes psequendo.
Jesus matri discipulos. in luctu sociauit.

Attēde Judeorū disceptationē In Signis que viderunt
monumētoꝝ apertionē his qui surrexerūt
Ad tcias fideliū nutantiū cōfirmationē christo quem crediderunt
Jesus testes verissimos post mortem vendicauit.

Attēde p cucē Omnia mala ablata In Culpe ⁊ pene deletione
omnia bona collata grē et glorie assecutione
Ad sextas signacula clausi libri reserata mysterioꝝ omniū reuelatione.
Jesus fructus dulcissimos gignēs. clausa palauit

Attēde Cōpleta pphetarū vaticinia Cū Multa luculentia
impleta figurarū velamina magna congruentia.
Ad nōs. reserata scripturarū abdita mira correspondētia
Jesus complens vatidicos. typosqꝫ. reserauit.

Attēde Tridue qetꝫ sacꝝ mysteriū Cū Uere mortis pbatōe ⁊ pmissi ꝯpletōe
ꝯfutarū obſuātiū iudoꝝ ꝯsiliū iniqꝝ desidrioꝝ ⁊ spei frustratiōe.
Ad vespe. hypostatice vniōis fortissim viculū sāgnis recolli ⁊ corpis a corruptela
Jesus quieuit. emulos torquēs. se cōseruauit pseruatiō e

Attēde Discipuloꝝ laudandā reuerētiā In Matris consolatione.
mulierū piā diligentiā. discursu ⁊ vngentoꝝ preparatōe
Ad cōpl. matris firmā cōfidētiam certa resurrectōis expectatione
Jesus suos preferuidos vngēdi. adamauit.

De dominica die resurrectionis victoria ⁊ glorificationis triumpho.

Obiecta vite et passiōis christi sub horis assumēda

Resurgētis ꝛ resurrectōis q̄litatē　　Mag̃ decētia ꝛ gl'ificatiōe
Attēde　mgri sollicitā benignitatez　Cū　apparitiōe frequēti. ꝛ eruditiōe.
discipuloꝝ magnā iocūditatē　　q̄dragita dieꝝ cōuictu ꝛ sigificatōe

Ad magi̅　**Esus surgens glorificus. suis sepe monstratus**

Ascēdentis gl'ificationē　　Dextra patris cōsidendo
Attēde　patꝝ iubilū ꝛ āgl'oꝝ ꝯḡtulatōez　In　christum in regnū dedncēdo
discipulorū mesticiā ꝛ ꝯsolatōez　　christi sepatiōe ꝛ redituri ꝓmissiōe

Ad p̄mas　**Jesus ductor exercitus. scandit. dextra locatus**

Donoꝝ magnitudinē　　Tāti doni collatione:
Attēde　liguaꝝ varietatē ꝛ miracl'oꝝ valitudiez　In　audiētiū āmiratiōe ꝛ ꝯuersiōe
p̄dicatiōis diffusam latitudinē　　totius orbis repletione

Ad t̄cias　**Jesus largitor spiritus. per orbem predicatus**

Cōfortationē　Persecutiōes　fortes martyres
Attēde Eccl'ie　illūiatiōez　Inter　hereses　Per　veraces doctores
reformatōez　malos christiāos　sanctos et religiosos

Ad sextas　**Jesus rector hierarchicus. templi gubernās status**

Jesu in nos sollicitudinez　　Matrē aduocatā assumēdo
Attēde　exauditiōis certitudinem　In　vultui pris sese offerendo
hūanam negligētiā ꝛ ingr̄titudiem　　a bono et grāꝝ actiōe torpēdo

Ad nōs　**Jesus nostri sollicitus. cum matre aduocatus**

Judicis potētissimi eq̄tatē　　Diiudicatiōe iusta ꝛ remūeratiōe
Attēde　iudicij tremēdi qualitatem　Cū　snie et̄na ꝛ irreuocabili dānatione
sublimē regis maiestatē　　r̄gni q̄litate ꝛ suaui ac felici sbditoꝝ sbiectōe

Ad ves.　**Jesus iudex equissimus. rex omnibus prelatus.**

Btitudinis felicitatē　　Bonoꝝ oim collatione:
Attēde　sctōꝝ oim securitatem　In　malorū omniū amotione
desiderij sacietatem　　votoꝝ omniū saciatione

Ad cōpl'.　**Jesus sanctorum iubilus. finis desideratus.**

Quō beneficia dei sub horis sunt assu/mēda et quare Caplm decimum.

In omnib9 gratias agite .1. Thessa/
v. Et qm̄ de obiectis loqui cepim9 ad/
ijciemus adhuc paucula de eisdē loqui
Dictū est supra q scdm tres principali
ores quos in horis agim9 actus tripli/
cia se offerant obiecta

Nā laudandū ē sup christi misterijs / regratiādū ē sup acceptis bn̄ficijs / orādū est p extinguēdis vitijs z virtutib9 obtinēdis

De laudis obiectis dixim9. de beneficijs iā
paucis agem9 vt sic qui oib9 vti nō valuerit vel hoꝝ
aliqua assumat Regratiandū itaqz est iuxta aplm
super omnib9. s. beneficijs acceptis Et hoc potissi/
mū sub hymno glorie qui totiens repetitur in grā/
rum actionē Qui item hymnus. s. Glīa patri. sum/
ma est. vt vult dn̄s Bonauē. deuotiōe cōcinendus.
Unde et deuotissime inclinādū (Que inclinatio) vt
supra tactum est erit tēpestiua. vt scz ante glīa sur/
gatur z liberius inclinetur. Erit (deuota) vt scz hūi
liter et profunde inclinetur Erit (sufficiens) vt ab ea
citius debito nō surgatur. Honor eīn idē qui patri
et filio. est et spūi sancto exhibendus Qui hunc rne/
rentie cultū domio subtrahūt dura ad modū a Bo/
nauentura inuectiua inurūtur qui ait Sūt qui cul/
pabili admodū remissione traducti hunc reuerētie
cultum dn̄o subtrahentes euacuāt. dū aut prorsus
resident vsqz ad sacrā meōriam trinitatis. aut tunc
primū surgunt z sedili eleuādo intendūt quādo fue
rat inclinandum. aut alias ex negligentie vitio non
inclinant Quanti tamē sit hec nota beata dei geni/
trix cuidā seniori in choro psallentium indicasse re/
fertur. que inclinātibus ad sanctoꝝ memoriam tri/
nitatis suū filium ipsis singulis offerebat. quendaz
vero minime inclinātez: verso ab eo vultu velud in/
dignū hac gratia pertransibat. Hec ille.
Sunt huius generis exempla multa apud Cesariū
et in de (illustrib9 viris) ex quibus omnib9 cōproba/
tur quante sit culpe hunc glorie hymnū dicere inde/
uote Uerū vt deuote dicatur necesse est habere aliq̄
inflāmatiua obiecta et gratitudinis excitatiua que
sunt dei beneficia. quoꝝ aliqua huic hymno corre/
spondentia sunt hic assignata. vbi et ea que lati9 ar
ticulatim de mysterijs christi supra īmediate sunt
posita. quia hymnus iste sic postulat cōpendiose in/
nectūtur. Et licet in secunda pte de eis que hic patri
et spiritui sancto attribuūtur plenius agatur pter
multitudinem. tamen nō omnibus facile est eoꝝ
sub horis reminisci. quare hic ponūtur quedam ge
neraliora huic hymno glorie facile applicabilia.

In omnibus igitur gratias agite.

Omne beneficiū fm Bonauē. aut est nature aut
gratie vel superexcellentie Nature sunt dona creatio
nis Gratie iustificationis Superexcellentie redem
ptionis. Hec sunt tria munera preciosa trib9 psōis
in diuinis appriata Patri eni attribuit creatio. Fi/
lio redemptio. Spiritui sancto iustificatio Quoti/
ens igitur hymnus trinitatis cantur. totiens hoꝝ
beneficiorum cōuenit reminisci vt deuotius dicat.
Et quoniā alterna delectant sunt scdm singulos di/
es variata. adinuicē respectum vt prospicienti pate
bit habētia Uerū horum itaqz reminiscamur z de/
uotissime hunc hymnū glorie. vel ex affectu cōplacē/
tie. aut laudis. aut gratitudinis. (fm Gersonem in
de hymno glorie) hoc modo cōcinamus Esto sit di/
es lune. i. feria secunda. hoc mō semper ad gloria pa
tri canes Gloria laus honor et gratiaꝝ patri q̄ mi/
hi dedit predestinationis et cōditionis sublimitatez
Gloria filio qui per antecedētia suū ortum z p mū/
di ingressum. i. incarnationē pro his beneficijs pa/
tri et spiritui sancto vicem pro me rependit. et pro
eorundem abusu plene satisfecit. Gloria demū spiri
tui sancto qui me iustificans dedit vocationis z cō/
uersionis gratiam specialez. Uel cui particularia
hec cōmemorare piguerit. vel saltem generalia hoc
mō retractet (Gloria patri) qui me cum nō essem cre
auit (filio) qui me perditū restaurauit (spūi sancto).
qui filiū ire iustificauit. Tanta inq̄z ac talis pro his
omnibus z singulis sit (gloria) quāta erat (in princi/
pio) cum eum laudarēt astra matutina. quāta (nūc
et semper) in huius vite decursu ei dabitur ab vniu/
sali ecclesia. quantaqz erit (in seculorum secula). ab
omnibus beatis in patria Talis inq̄z sit ei iam in/
simul et presentialiter qui tanta mihi tribuit bene/
ficia.

g **Loria pri** P.pter bñficia nake ꝛ creationis
q̄ illi actbuūtur ꝓpt poteciā maiestat; Et ꝯple/
ctūt hec creatōis bñficia in articul' sbseq̄ntibꝫ

Grat9 esto pri

Q; scꝫ Ab eťno tui sollicit9 te predestinauit
Esse. vitā. sensū. in tempore donauit
Et nobilissimā te creaturā hoiez .s. creauit.

Fer.2a. p **Redēptiatōis ꝛ cōditōis sblimitatē**

Dādo Sensuū ꝛ mēbroꝝ integritatem.
cōpleriōis viuacis eucraticā sanitatem
sexus ingenuā nobilitatem

Fe.tci. **Corporis ingenuitatem**

Eam creādo ꝯsilio ad imagiez ꝛ siliťudiez trinitat;
p̄ferendo cūctis amore singularitatis
decorādo viribꝫ et actibꝫ dignitatis.

Fe.q̄r. **Anime dignitatem.**

Propter

et h̄ q̄ ad vsum nccāriū
ornatū ꝯgruū
statum honestum
Ne oꝫ laborare.
mēdicare
sollicitari

Fe.q̄r. **Dictus et vestitus frugalitatem**

Et te et oia ꝓpter te in optimo esse ꝯseruādo
hostibꝫ piculis ꝛ morbis tutādo
in prosperis et aduersis sollicite te gubernādo

Fe.sex. **Conseruatiōis et gubernatiōis sedulitatem**

Nā oēs angelos tibi administratorios spūs fecit.
parētes honestos bonos ꝛ mediocres dedit
spiritales isuper p̄rēs ꝛ mg̃ros adiecit

Sabb. **Angeloꝝ et parentū obsequiositatem**

Dedit sicȷ̄dē Supiora
pua
inferiora in auxiliū
meritū
obseq̄ū vt xp̄s āgl'os ꝛ scōs
hōies bonos ꝛ ma
m̄dm ꝛ q̄ i eo sť (los

Dñica. **Vniuersā totius cōmoditatem**

et filio p.pť bñficia supexcellētie ꝛ rdēptōis
q̄ ei ascribūť ꝓpt sapiāz ꝛ dispēsatiōez carnis.
Et iclndūť h̄ rdēptiōis bñficia i mēbr; sbnexis

Gratus esto filio

Qꝫ scꝫ Ab eťno ꝓpť te incarnari disposuit
Tāta in figuris ꝓphis omni tpe exegit
In plenitudie tpm aduēiens nāz tuā assūpsit

Añcedentia ortū eius et mundi ingressum

Q; tā dignāter nat9 infantiles nccītates ptulit
legi se subijciēs p tpm incremēta adolenit
tā diu delitescēs ꝓpter te baptismū subijt

Natiuitatem et vite infantilis processum

Quia vias vite exēplo et verbis edocuit
miraculis clarēs oibꝫ bñfecit (tionē tulit
p eo q̄ diligi debuerat iniquoꝝ odia ꝛ psecu;

Virilis cōuersatiōis actus et progressum

Propter

Q; ad locū passionis spōtane9 aduenit
a discipulo venūdari se permisit
testamētū tā insigne reliq̄t ꝛ ad passiōez exijt.

Passionis preambulū et ad passionē egressū

Q; prodit9 captus fuit ꝛ ligatus
de iudice ad iudicē duct9 morte cōdemnatus
tāta tormēta ꝛ postremo mortē i cruce pass9

Passionē et dirum mortis diuortium

Q; tā dignabūde in inferiores ptes ťre descēdit
triduo in corde terre requieuit.
patres tam victoriose liberauit

Passionis et resurrectionis intermedium.

Q; resurgēs tā gl'iose celos cōscendit
spm̄ demittēs ecctiam cōstituit
pro nobis orās se in p̄mium nr̃m reseruauit

Victoriā resurrectiōis. ꝛ sbsequētiū triumphū

et spūi sctō P.pť bñficia gr̃e ꝛ iustificatiōis q̄ ei ap
anť ꝓpter clementiā bonitat; Et tangunť hec
gr̃e dona in punctis subscriptis

Gratus esto spūi scto

Qm̄ Et loco ꝛ tpe diuulgate gr̃e te nasci fecit.
Ad fidei gr̃am ꝛ christianismū te vocauit
Rurs9 aberrātē tolerās ꝯuersiōis gr̃aꝫ idulsit

Vocatiōis et cōuersiōis gratiā specialem.

Q; eccl'ie materiali ꝛ militāti te associauit
sacrā qbꝫ deleť culpa ꝛ ꝯferť gr̃a ꝓpť te cōfecit.
ea assequēdi oportunitatē ꝛ gr̃aꝫ cōcessit.

Eccl'ie et sacramētoꝝ cōionem generalem.

Qꝫ et dona cōia nake ꝛ fortūe cū omnibꝫ cōcessit.
specialia dona gr̃e cū aliquibus dedit.
singularia deuotiōis munia infudit

Gratiam singularem et dotalem

Propter

Q; ad clericat9 te statū acciuit.
ingenij acumen. artiū sciam cōtulit.
sctāꝝ scripturaꝝ libros ꝛ intellectū dedit

Artiū sciam et sctārum scripturarū solamen.

Et volūtatē in bono cōmutādo ꝛ eā cōseruādo
spem ꝓfectus ꝛ adminicula nccīa submistrā9
virtutū exercitia ꝛ cibū celicū donādo

Iustificationem integralem.

Quoꝝ doctrīa ꝛ exēplis
sermone ꝛ p̄mijs
orōne et meritis ab errore liberamur
torpore excitamur
lāguore sanamur

Sanctorū assistentiam patronalem

pmittē9 omniū malorꝫ amotiōez
bonoꝝ associatōz
d̄sideriorꝫ adipletōz dās ob spē caritatē adoptiōis
ꝯitatē pmissiōis
ptātem redditiōis.

Eterni gaudij promissionem liberalem

ꝯn̄ Morum vberiorem ꝓsecutionē qui volet infra in Bñficiario eā reqrat. Nā et sub bñficio redemptiōis ꝯplectūtur oēs articli vite ꝛ passiōis ꝛ n̄i ꝓleni9 iā n̄ō positi.

M De obiectis orõnis siue his pro quib⁹ adipiscendis orandũ sit. Caplm. vndecimum.

p Etite ꝛ dabit̃ vobis Luc. xi. Terti⁹ p̃n
cipalis latricus act⁹ q̃ agitur sub horis
exorare deũ: quẽ eo q̃z instãtius agem⁹
quo pregnãtiora nobis obiecta assũpse
rimus Ut igit̃ attẽtius ꝛ feruẽti⁹ ore-
mus circa nobis obiecta p̃stituere debem⁹. vt. s. sin-
gulis horis singula q̃dã expetẽda hẽamus. ad quod
plurimũ valent septene infra posite folio Quas
Bonauẽ. i breuiloquio suo septẽ horis ap̄piat. ꝛ eas
tunc orãdas insinuat Nec ex hoc orõni nr̃e q̃p̄piã de-
trimẽti accedet. sed plurimũ emolumenti Cõspiciẽ-
tes eteni magnã pro q̃ petim⁹ existere causã magna
sollicitabimur deuotione exorare Et qm̃ infra ple
nius d' his septenis aget̃. hic tm̃ vsũ ꝛ modũ q̃ inter
orandũ exercẽde sint assignem⁹. Sciendũ itaq̃z q̃
nõ nr̃i ꝓpositi esse: nec a quibuslibet cõsultũ vt eo tp̄e
q̃ laudis ꝛ horaꝝ canonicaꝝ seu orõnũ debitarum
hostias imolare iubemur haꝝ septenarũ meditatio
ni seu cõsiderationi intẽdamus Scim⁹ nẽpe qm̃ in-
gratũ est sp̃ũi sctõ quicq̃d obtulerim⁹ neglectis hĩjs
ad q̃ tenemur Sed ita haꝝ meõria est assumenda.
vt nõ discussioni. sed ꝓ eis adipiscẽdis orõni insudẽ⁹
vt sic nõ impediãt: sed expediãt magis. Nã ꝛ harũz
meõria trifariã sicut ꝛ supioꝝ obiectoꝝ fieri p̃t An-
te horas Sub horis. ꝛ post horas Añ quidẽ vtendũ
est his ꝓ corporis excussione. feruoris augmẽtatiõe.
intẽtiõis directione. vt scz meminerim⁹ nos nõ insoli
ta quadã cõsuetudine chorũ adire. sed ꝓ vitioꝝ extir
patiõe et virtutũ insertiõe dñm exoraturos sil' hoc
intentioni inserendo Tm̃ eni iuxta Ambrosiũ agi-
mus. q̃ztum intẽdimus. Sub horis q̃z haꝝ meõres
esse debem⁹ Aut ꝓ tedij amotione. vel ꝓ mẽtis i de
um eleuatiõe. aut ꝓ nr̃e orõnis exauditiõe Ita vt ñ
semel mõ sed et plures inter orandũ. potissimuz in
psalmi. cuiusq̃z finẽ ꝓ his suspiremus ac dño dicã⁹.
Da mihi ꝑ psalmũ decãtatũ hoc vel illud. N. deuin-
cere vitiũ ꝛ proficere in cõtraria virtute'. Nã hmõi
suspiria inter psallendũ ꝓ hmõi causis fieri Dyoni-
sius carthus. suadet dicens Et dũ alius chorus aut
dũ aliquid legit̃ ab vno cor raptim est deo infigendũ
et ꝓ singulari causa exorandũ Hoc nãq̃z ait fieri p̃t
celerrime ab habituoso. amoroso. ac exuberãti in bo
nis internis. hec Dyonisius Post ãt horas his con
uenit vti. puta in oblatiõe ꝛ diligentiore retractiõe.
qua hõ p̃seruat̃ a facili exitu chori et leui discursione
Ecce hec practica is mod⁹ septenas exercendi. Quo
mõ q̃ se exercitauerit plurimos inde fructus cõseq̃t̃
et potissimũ istos quinq̃z.

Feruẽs attẽtus. ꝑfect⁹ amãs. stabil' mẽs

Primo feruẽs. i. mẽs reddit̃ ad orãdum feruẽti-
or dum nõ multorum more insolita cõsuetudie cho-
rum accedit instar vitule effraym docte diligere tri-
turã. sed succẽsa mẽte ꝓperat ꝓ obtinẽda certa v̈tu-
te aut certo vitio extinguẽdo Sed circa hoc apud
plures in dubiũ venit. si certi q̃ppiam a deo sic expe
tendũ. maxie cum Socrates (valerio teste dicat) Ni
hil vltra petendũ a dijs imortalib; q̃z vt bona tribu
erent. q̃z hi demũ scirent q̃d vnicuiq̃z esset vtile Nos
ãt plerũq̃z id votis expetere quod nõ impetrasse me
lius foret Hec ille. Ad hoc nostri theologi dicũt.
ꝙ hec sn̄ia sit aliqualiter vera q̃ztum ad illa q̃ maluz
euẽtum habere p̃nt. quib; et bene ꝛ male vti cõtin-
git: sicut diuitie et honores q̃ multis vt ibidẽ d' exi-
tio fuere Sũt tamen quedã bona quib; hõ male vti
nõ p̃t. vt sũt quib; btificamur q̃ et dñs absolute in
sua nos petere docuit orõne. Ita tñ ꝙ oĩa eius fina-
liter sint volũtati subdẽda. ita singularia q̃dã expe-
re magne ẽ vtilitatis vt dictũ est Alia vtilitas hu-
ic emergẽs ẽ attẽtus ꝙ hõ reddit̃ ad orõnẽ attentior
Nã cause magnitudinẽ ꝓ qua orat attẽdẽs magnũ
studet adhibere mẽtis feruorẽ Nimirũ sciẽs qm̃ nõ
nisi magnis laborib; magna soleant donari. Hinc
etiã ꝙ beatissim⁹ Bernar. ꝛ alij inter orandũz non
mõ docent intẽdere in eũ quẽ oramus. sed in cãm ꝓ
qua oramus crebrius reflectere mentẽ Tertia est.
Proficit. quia ex hoc supra id quod putamus in vi
tioꝝ eradicatiõe et virtutũ insertione ꝓficiem⁹ Qui
em̃ iugiter ꝓ his extirpãdis. illis inserẽdis sollicit⁹
fuerit ꝛ orauerit suo voto defraudabitur nũq̃z. Fixa
eni fidei regula stat vt accipiat q̃ petierit q̃cũq̃z sit il
le. vt Bernar. in suis meditatiõib; declarat Quar-
ta vtilitas ẽ Amãs. q̃z hic orit̃ quidã habitual' amor
virtutũ ꝛ odiũ vitioꝝ. vt infra pleni⁹ ẽ prosecutum.
Quinta est Stabilis mens. q̃z meõria reforma-
tur ꝛ in bonis stabiltur Huic igitur exercitio inuі-
gilemus de cuius inductiuis ꝛ vlteriorib; practic' a-
getur vtr̃. Et hec sufficiant

Incipit exercitiũ et scala sacre communionis Prologus.

q Ui manducat ꝛ bibit indi-
gne. iudiciũ sibi mãducat ꝛ
bibit. i. Choꝝ. xi. Uiso de
exoluẽdo diuino officio in se-
ptem horis canonicis. nũc
videãmuz de altero exercitio
sibi circa diuinũ officiuz. scz
de sacra cõione q̃d assumẽ-
dũ est circa missaꝝ celebra-
tionẽ ꝛ sacri sũptiõz Nõ eñ
miori cura d'uote sacri sũptiõi q̃z attente horaꝝ exo
olutioni intẽdendũ est. presertim cum hic nõ min⁹
q̃z illic immo maius ꝑiculum ipendeat. quod bene
innuit apostolus in auctoritate preallegata. Super

A quo ꝟbo q̄dā ait. Ad mensā inquiens sūmi regis ac
cessur⁹ vbi xp̄s in veritate sumit̄. vbi nihilomin⁹ ꝓ
aia ⁊ corꝑe res agit̄ cū (teste Paschasio) angel⁹ dn̄i
illic indigne sumētes: presto intcrimere assistat. Ui
de q̄ hitu mēt[⁊ aie p̄dispositiōe te deceat ⁊ oporteat
adornari Qui ei tepide negligēter incircūspecte acce
dit. is iuxta doctorē seraphicū Bonauē. loquor indi
gne sumit: ac deinde iudiciū sibi mādticat ⁊ bibit .i.
corꝑis ꝑiter ⁊ aie dānationē incurrit Nō q̄dez sacri
vitio: sed ex dispositiōe sui Iniuriā eni magnā sacro
facit q̄ indigne illud sumit. vt passim a doctoribꝫ su/
B per quartū declarat̄ Ita vt quidā dicat nullo alio cri
mine tā ḡuiter offendi deū queadmodū indigna ꝑ/
ticipatiōe hui⁹ sacri Graui⁹ eñ quodāmodo peccat
q̄z iudas tradens: aut iude⁹ crucifigens. vt dicitur i
sūma vitioꝝ. et hoc potissimū qnq̄z ex causis

In celisq̄z. sciūt. crebro. magis. istō amici

Primo patet ex eo. q2 illi peccauerūt ꝯ xp̄m ābu/
lantē in terris. hi in cū iā regnātem in cel̄. Secūdo
sciunt. i. q2 illi (apl̄o teste) peccauerūt ex ignorantia
hi iam fide diuulgata. Tertio crebri⁹ .i. ꝙ illi semel
cū crucifixerūt. hi aūt crebrius ꝓbris afficiūt ⁊ affe/
cerunt Quarto magis. hoc ē qm̄ illi vulnera ei infli
xerunt Hij aūt super dolorē vulneꝝ addūt ⁊ addide
rūt. Quito istud amici. i. illō inflixerūt inimici Istō
quodāmō egerūt amici. ita vt dicere hꝫ Si inimic⁹
maledixisset mihi: sustinuissez vtiq̄z ⁊c̄ Sane tamē
q̄ō dictū est dicim⁹ intelligendū Nā pctm̄ vnū ḡui⁹
eē altero p̄t Aut ſm se. i. ſm rōem sue spēi. q̄ atten/
dit̄ ex ꝑte obiecti. ⁊ sic pctm̄ blasphemie ⁊ infidelita
tis ceteris prestat Aut secūdo mō pctm̄ graui⁹ ē al/
tero ꝑ accidēs. puta ex ꝑte ignorātie vel infirmitat[.
Et tale peccatū min⁹ est. eo q̄ō fit ex certa scia mali/
cia vel cōtemptu Et sic pctm̄ istud indigne sumētiū
graui⁹ ⁊ ceteris mai⁹ dici p̄t. vt vult sctūs Tho. Et
qm̄ ḡuissime culpe. pena maior debet̄. hinc liquet ꝙ
grauissima tormēta ⁊ mala indigne sumētes manēt
De quibꝫ malis pleni⁹ infra dicet̄ Ex his igit̄ vtcū
q̄z patet q̄z sit meticolosū ad hāc accedere mensam.
p̄sertim indisposita mēte. Uerendū est eni ne vl̄ cū
oza ꝑcutiat̄. aut cū bethsamitis archā dn̄i indigne.
aut nō satis digne excipiētibꝫ a dn̄o occidat̄ O ꝑe p̄/
ciū est. igit̄ p̄cipue religiosis ac oībꝫ huic sacro sedu/
li⁹ deditis manuale q̄ōdā hēe exercitiū. q̄ ⁊ se digne
disponāt deuoti⁹ accedāt. sūptum q̄z digne obſuent
Hic est ꝙ scalare q̄ōdā exercitiū ex diuersis sctōꝝ
hincinde dictis collegimus trifariam ꝑitum.

Nā	p̄mo / scdō / t̄tio	ponūt̄ q̄dā ḡd⁹	p̄paratoꝝ / accessoꝝ / termiatoꝝ.

docētes ⁊ modū p̄pandi. sumēdi. ⁊ abscedēdi. quib⁹
rite factis de digna. vel saltē nō indigna presumitur
sūptione Et si quibusdā oneri fuerit hec ḡduū mul/
titudo. sciāt se nō cogi ad oēs ꝑcurrēdos. eliciant vl̄
paucos quibꝫ se exercitēt ⁊ coaptent Im̄ pigris ⁊ ex/
ercitatis nō cōdentibꝫ alas sub acellis nil ornatū vi/
debit̄ multū Tm̄ velint. Uolūtas eñ iuxta Bern̄.
facit vsū. vsus exercitiū. exercitiū vires submistrat
in oi labore. Rustic⁹ duros hꝫ neruos. fortes lacer/
tos. exercitatio hoc (ait Seneca) fecit Dū in exerci/
tiū venerit facilis multitudo hec erit. potissimuz si
cuiq̄z gradu sua tꝑa deputent̄ Nā posset hō q̄ttuor p̄
mos grad⁹ vespi ꝑcurrere An̄ matutias. ⁊ post in
duobꝫ subsequētibꝫ se exercere. An̄ primas deniq̄z ⁊
post. residuos assumere. ⁊ sic in iugi ꝑsistere sacri p̄/
paramēto Prologū in ḡd⁹ p̄paratorios sacre cōiōis
p Reparate corda vr̄a dn̄o. i. Reg[. vij. Act⁹ a/
ctiuoꝝ (iuxta p̄hm) sūt in paciēte p̄dispositio. C
Forma q̄z eodē teste ſm materie p̄dispōnem oꝑat̄.
Et q̄cquid recipitur ad modū recipientis recipitur.
ait regula Topical̄ Sil̄r iuxta quendā. effect⁹ sacro
rum: vt in plurimū ſm dispōes sunt accedentiuz. vt
vl̄ in bonū aut in malū cooꝑent̄ Nā et malis sancta
obesse p̄nt Hinc ait Raymūdus Effectus sacroꝝ
est vt talia sint cuilibet qual̄ ip̄e accedit. Ex quo ptꝫ
q̄z necr̄ia sit predispositio ad tm̄ sacr̄m. imo ⁊ decēs
et cōgrua valde. Un̄ et p̄cipitur. Exodi. xix. Sacer
dotes qui accedūt ad dn̄m sctificent̄ ne ꝑcutiaꝫ eos.
Ut igitur modū te p̄parādi ad manū habeas subiū
ctos p̄paratoris grad⁹ ꝑcurre q̄s certis tꝑibꝫ vt di/
ctū est ne multitudine obruaris coaptare debes. Et
qm̄ in oi negocio vt vult Bernar. oportet volunta/
tem monere ⁊ excitare vt velit. Ideo p̄mus ponitur
grad⁹. citatio

De primo gradu. s. excitatiōe Ca. primū.

e Xcitatio. Qua scꝫ hō iam instante cōio
nis tꝑe sese excitet ad cōdignā p̄parati/
onē erga tm̄ sacr̄m. dicēs sibiipi. p̄para
re isrl̄ in occursum dei tui Et hoc

Propter	iductiuoꝝ pluralitatem. / euitādā idigne sūptiōis dānosi/ / asseq̄ndā fructuū vbtatē (tatē

Inducūt plura. fugias mala. pl̄ima dāt

Primo ꝓpter inductiuoꝝ pl̄alitatē debet se hō di D
ligētissime p̄parare sacre cōioni. Plurima etem sūt
ad hec inductiua. scꝫ

Exēplū. scriptū. dignū. placitū. q2 suasum

Primū inductiuū est exemplū. tam primitiuoꝝ E
fidelium q̄z hoim̄ seculariū. Primitiuoꝝ dico fideli
um Hi eni olim ingiter sup sui custodia stabāt. vn/
de ⁊ quotidie cōicabant. Postq̄z vt hētur i iure ⁊ al/
legatur in sūma Anthonini integrā septimanā an/
te se disponebāt Itēq̄z seculariū exemplū. Quis eni
illoꝝ si cui magn⁹ quispiā mādasset rex aut p̄nceps
secularis Cras veniā ad te para mihi hospitium vo
lo apud te facere māsionē. nō sollicitaretur de p̄pan

do cubiculo imo ꝛ noctē duceret insomnem? Et nūc ecce mādat nobis rex de celo ꝙ ad nos velit venire ꝛ nobiscū manere dicēs per ꝓphetā. Preparare in occursum dei tui isrl'. q2 ego veniā et hītabo in medio tui

Scōm inductiuū ē scriptū. i. Scripturaꝝ āmonitio que sepi⁹ ad hoc vt per suū decursū patꝫ exhortat'. vt illud Beati qui pati sunt occurrere ei Dicite filie syon ecce rex tuus venit Preparate corda vr̄a dn̄o ⁊c̄ Tertiū est dignū ꝛ iustū. ꝓpter sacri altitudinē ꝛ dignitatē: q̄ infra patent folio Quartū q2 placitū deo ꝛ sctis ꝓpē illoꝝ gl'iaꝫ ꝛ vtilitatē. q̄ patēt folio Quintū q2 a sctis suasū in coꝝ scriptis ꝛ doctrinis. vt vndiqꝫ patet Deducamus igit' vel vnum de cūctis in mediū Bernardū videlicꝫ Qui int' cetera in ep'la ad sacerdotē ita ait O gen⁹ electū regale sacerdotiū Vos estis lux mūdi gens scā Vobis leuitis dicit' Mūdamini qui fertis vasa dn̄i Glorificate ꝛ portate dn̄m in corꝑe vr̄o Vos elegit deus in hereditatē sibi. in vobis sepelit' illud corpus gl'iosū ꝛ glorificatū. qd̄ olim Joseph noluit sepelire nisi in sepulchro nouo ꝛ in syndone mūda. Ve tibi si tu nō posueris illud in sepulchro nouo: vel saltē innouato. i. in corꝑe a pctis penit⁹ mūdo vel ꝑ pn̄iaꝫ mūdato. Nō sit in corꝑe tuo cōuentio xp̄i ad belial Quāta luce te credis circūfundi sctē sacerdos in pn̄tia tāte maiestatis in tā solēni aduētu ꝛ cōuentu trinitatis ꝛ totius militie celestis Quātā estimas claritatē adesse ꝛ inesse toti curie celi Tantā nimirū q̄ꝫ tam ferre nō posses: nisi virtus altissimi tue infirmitati obūbraret ad ferendum Hec ille Mēbri secūdi declaratio.

F Ecūdo dēmus nos diligēter disponere ꝓpē

s euitandū indigne sumptiōis ꝑicula ꝛ dānabilitatē Nā sicut digna sūptio magnā cōfert dignitatē Ita e regiōe indigne accedētib⁹ maiora infert mala. et precipue hec quindecim

Infirmoꝛ. breuioꝛ. morioꝛ. do scādala. cecoꝛ.

Irrito. spolioꝛ. pecco. ḡuoꝛ. ac maledicoꝛ.

Obstioꝛ. ificioꝛ. sathā. iuadoꝛ. cibo. dānoꝛ.

Primo indigne accedēs incurrit corꝑis ꝛ mētis infirmitatē Corpus enī xp̄i gl'ificatum nō vnit sibi corpus pollutū. sed quodāmō rapit ab eo si qd̄ habꝫ cōueniens corpori glorificato. de vita. fortitudīe. sanitate. castitate ⁊c̄ Et aīa christi gl'ificata rapit a tali aīa si quid virtutis i se hēbat Et diuinitas christi rapit ab intellectu si quid fidei et sapīe prius hēbat. vn̄ Apostol⁹ Ideo iter vos multi infirmi Secundo breuioꝛ. Ps̄. Fiāt dies ei⁹ pauci. Tertio morioꝛ. Ps̄. Dispereat de terra mēōria coꝝ Apl's. Et dormiunt multi Quarto do scandala. ps̄. Fiat mensa coꝝ in scandalū Quinto cecoꝛ. ps̄. Obscurent' oculi coꝝ ne videant Sexto Irrito. ps̄. Effunde suꝑ eos iram tuam Septimo spolioꝛ Ps̄. Fiat hītatio coꝝ deserta Octauo pecco. Ps̄. Appone iniq̄tatē super iniq̄tatem coꝝ Nono grauoꝛ Aug⁹ Indigna sūptio nō satiat sed grauat Sic in iudā post buccellā sathan introijt Decimo. maledicoꝛ. Ps̄. Dilexit maledictionē ꝛ veniet ei Induit maledictiōeꝫ sicut vestimentū ꝛ intrauit sicut aq̄ in interiora ei⁹ ꝛ sicut oleū in ossib⁹ ei⁹ Undecimo Obstinoꝛ. ps̄. Dorsa coꝝ semꝑ incurua Duodecīo Qd̄ sanis bonū. malis est venenū Decimotertio Sathā inuadoꝛ. ps̄. Cōstitue suꝑ eū pctōrem. ꝛ diabol⁹ stet a dextris eius Decimoquarto cibo. ps̄. Dederūt i escā meā fel ꝛ in siti mea po. me. ⁊c̄. Decimoquinto Dānoꝛ Ps̄. Deleant' d' libro viuentiū ꝛ cū iustis nō scribant' Qui hec ꝓfunde diiudicauerit vtiqꝫ indigne accedere vereret'. ꝛ diligentius se prepararet

Mēbri tertij declaratio

t Ertio dēmus nos diligēter disponere ꝛ ꝑpare. q2 pl'ima dant'. i. vt mercamur fruct⁹ sacramēti ꝑcipe. quos Gerson ꝛ alij cōmemorāt G

Vn̄ Gerson edidit hos v̄sus q̄s proseq̄uitur super magnificat.

Restaurat. satiat. delectat. roborat. auget.

Obdormire facit. caro seruit. mēs dn̄atur

Vim genitiuā dat. trāsformat. iarrat et vnit.

Restaurat deꝑditū. satiat appetitū. delectat animū. roborat coꝛ humanū. auget virtutū incremētum. obdormire facit ꝑ ꝯtemplationē. caro seruit ꝑ fomitis mitigationē. mens dn̄atur ꝑ carnis subiectionē. Vim genitiuā dat per bonoꝝ opm fecūdationē. trāsformat' in dilectū. inarrat despōsando. vnit charitate Fructus aūt plurimos inuenies post ꝓsecutos folio Et qm̄ nō semꝑ hō aptus est meditationi Ideo subiecimus singulis gradib⁹ versus richmicos sub nota hymnoꝝ Urbs btā. Pāge lingua. vel Crux fidelis. vt cū meditari piguerit. vl' versus hij in corde vel in ore modulentur.

Excitare excitare Surdaster homuncio.

Manducandi ꝓpinq̄re Tps xp̄m nūcio

Inductīa meditare Et q̄ꝫ frugi sūptio

Omnis xp̄e actiōis Finis et p̄ricipium

Gratiarū celi thronis Mittas ꝑticipium

Ne cōdempnes ehonis Reprobū mācipiuꝫ

De gradu cōsiderationis Cap. secūduꝫ

c Onsideratio. De qua ꝑmi Regū. xxv. Recogita quid facias. Et recte subseq̄tur is grad⁹ volūtate excitata ꝓ initio ꝑparationis Dicit em̄ sapiēs. Palpebre tue procedant gressus tuos. docens H

iuxta quēdā Omne op⁹ cōsideratiōe pueniendum. Quātomagis ergo tm̄ opus debet cōsideratiōe puenire. vt. s. cōicaturus attēte videat ⁊ vigili occllo

Attēdat
- Quid debeat agere — En quid agat.
- q̄ eū debeāt allicere — q̄d et alliciat.
- quō oportcat accedere — vł quō sumat

I p Rimo dico cōsiderandū Primū mēbrum est iuxta qd auctoritas inducta monet Quid debet agere! Debet eni latria colere Illū quez celi celoꝝ cape nō possunt in mentis hospitiolo recipere. panē angeloꝝ. carnē filij dei mādūcare. ⁊ cetera hui⁹ generis q̄lia quisq; p se nota dz agere. Que si diligēter hō attēderet ꝓfunde diiudicaret vtiq; de pparanda mēte magis sollicit⁹ esset Hic eni iuxta nr̄m Tho. ci Kēpis. tam ppationis incurij sumus. q; nō satis q̄d accuri. vel quē sum⁹ suscepturi estia⁹

K r Ecūdo vbi viderit q̄d dz Mēbꝝ secundū. agere vt volenti⁹ ⁊ seriosius illud agat ↄside-ret que debēt ad hoc libēter agendū inducere Ubi notandū q͛ multa sunt sacre cōionis inuitatoria ⁊ hoiem ad sacrā cōionem allicientia Et sūt quindecim Nā diuersi diuersimode trahūtur

L Laus. et aōr. grat⁹. clāor. sctōs colo. letor Cōpatior. redimo. curor. purgor. hñ solor. Cōfortor. cresco. ditor. hł ipetro. et āgor

Nā quidā trahūtur ex pte dei. q̄dā ex pte sctōꝝ quidaz ex pte sui. q̄dā ex pte ꝓximi Primo trahūtur aliqui ex pte dei. ⁊ trahit eos Laus ⁊ honor dei. Cū nō habeam⁹ mai⁹ quo possim⁹ deū ꝑ sua dignitate venerari q̄; xp̄m deo pr̄i imolare. Secūdo aōr dei ⁊ xp̄i trahit aliq̄s. vt. s. dilectū crebrius inuitent. ⁊ in seipsis delectabili⁹ amplexent͛ Tertio gratiarū actio ꝑ beneficijs diuinis. cū nil digni⁹ habeam⁹ reddere deo ꝑ oibus que retribuit q̄; calicē accipe salutaris. i. ip̄m christū offerre Quarto clamor. i. magnū incitamentū accedēdi est crebra illa dn̄i iesu inuitatio. qua nunc dulciter inuitat dicēs. Uenite ad me oēs qui laboratis ⁊c̄. Nunc fructu allicit cū dicit Qui mādūcat meā carnē ⁊ bibit ⁊c̄. viuet ineternum Nunc necc̄itatem indicit subdens. Nisi mādūcaueritis carnē filij hoīs: ⁊ biberitis ei⁹ sanguinē nō hēbitis vitā in vobis O q̄ꝫtum desiderat qui tā alte clamat. q̄ tātis vijs nos incitat. Uere delitie ei⁹ esse cū filijs hoim Quinto sctōs colo. i. trahimur aliquan-

M do vt sctōs colam⁹ ⁊ eos veneremur ⁊ coꝝ gaudia quātū in nobis ē augmētem⁹ Nil eni eis celsius. nil gratius. nil iocūdius. q̄; hoc sacr̄m in coꝝ cultū offerre Hinc dn̄s ioānes ruysbroeck ait Q; hoc sacr̄m exornat oim sanctoꝝ festa ⁊ nullo altius colūtur. vł leticia coꝝ augmentat͛. nisi qñ in hoc sacrificio ⁊ per hoc sacr̄m eis colletamur Sexto cōpatior. i. indu- N
cimur ex ↄpassiōe ꝓximoꝝ tā viuoꝝ q̄; mortuorum. Cū ꝑ salute viuoꝝ ⁊ pro requie defunctoꝝ nil efficacius interpellet q̄; christi sanguis ꝑ nobis effusus

Septimo allicimur ex pte nostri Et hoc vel ꝑ redimēdis negligentijs ⁊ omissionib; nr̄is. cū hoc sa- O
cramentū oia restauret Octauo curor a ꝓpria infirmitate vt eū quasi medicū ad se vocent. ꝑ quē ab omni cōcupiscētiaꝝ infirmitate curent͛ Nono purgor a cōcupiscentijs ⁊ pctis per hostiā placatiōis Decio solor in tribulationib; ⁊ pressuris. nā oia p̄t. Undecimo ↄfortor in tēptatiōib; ⁊ tribulatiōib; Duodecimo cresco. i. ꝑ meriti incremētum. Decimotercio ditor. i. ꝓpter infusionē virtutū et gratiaꝝ augmentum. q; hic fons est bonoꝝ Decioquarto impetro .i. propter desideriū alicui⁹ bñficij ipetrandi ꝑ cum cui nil p̄t negare p̄r. ꝑ me intercedēti Hoc eni ē summū auxiliū nr̄m cū q̄ꝓpiā agere voluerim⁹ vt illū intercessorē mittam⁹ Decioquinto Angor. i. aliq̄ necc̄itate ipellūtur: sciētes s̄m Bonauē. q͛ nō accedere ex notabili negligentia est dānabilis culpa vt pz infra

Quis tanta incitamēta cōsiderans nō tot⁹ accedere inardesceret! Hec qui nō meminit cecus est. q̄ meminit ⁊ nō sentit stupidus est. q̄ sentit ⁊ nō curat stult⁹ est

Mēbrum tertium

t Ertio attēdat quō acce-dere oportcat Debet eni cōuiua imerit⁹ ac- P
cedere ad dignissimi hospitis familiare cōuiuium. etiam angelicis aspectibus āmirandum cuz omni potentiarum recollectione. absq; omni inquinatione. cum abissali humiliatione. cum sponsali dilectione. vt in gradu sequenti liquidius patescet.

Pergas iam considerare Quid debebis agere
Die noctuq; me ōrare Que pñt allicere
Quo tu quereī salutaꝫ Corp⁹ digne sume͛

De gradu probationis Cap. tertium.

p Robatio. De qua apostolus. i. Chori. xi. Probet aūt seip̄m homo ⁊ sic de pa- Q
ne illo edat ⁊ de calice bibat. Qui itē gradus in isto ordine subsequitur. Qr vbi viderit hō quō oportcat accedere. debz se etiā si illa habeat ꝓbare Et est qua seip̄m ꝓbet

si
- Impedimētis accessus careat
- Requisita ppamenta in se inueniat
- Sufficientia deuotiōis sig̃ in se cōperiat.

si ipedimētis careat — si reqsita ppamēta habeat — si sufficiētia i se repperiat

Cō ꝓbet an careat satis atz parat pia sig̃.

Mēbrum primū

R p Rimū quidē videre habet si impedimentis careat. Plura eteni sunt ꝑter que abstinere debꝫ. puta si sit pransus. si carne pollutꝰ si intentione ꝛ pcti affectu curuus. si diffamatꝰ. si illicite artis. et sic de alijs

si prauꝰ si curuus intellectꝰ si corrupta si credit sen si adherꝫ nāāli rōni sibꝰ p̄t ꝫm tactꝰ

Actus. et affectꝰ. si mēs. intētio. sensus

si sit prāsꝰ sū fidelis nūc ro et merito si in odio ꝛ guerra si ī famis si illicite artis

Dictus. cōuictus. de crimie. famie. ꝛ arte.

In q̄bꝫ singulꝰ sollicite se hō cōicaturꝰ ꝓbare hꝫ si eis careat Puta si nō sit in actu prauo. in affectu curuo Si ieiunꝰ in victu. ꝛ sic de alijs. Hoꝝ enī q̄ꝓpiaꝫ si in se dep̄hendit abstinere. vel saltē añ se purgare cō-tritionis lauacro debet. Hec plenius in pantheologia prosecuta. titulo Exaiatio. Mēbꝝ secūdū

s Ecūdo se principaliter ꝓbet si requisita p̄paramenta habeat. que q̄m multiplicit nimis a doctis assignātur. sufficiat hic vel aliq̄ annotasse. Nā ponit Joā. de turre cremata ꝫm formā agni paschalis hec duodecim.

Spesqꝫ. fides. ardor. pax. passio. pura. sit

S **et mens.**

Castꝰ. cōpūctꝰ. splēdēs. feruēs. celer. optās

Primū est fidei plenitudo. ꝫm illud Nō comedetis crudū quid ex eo. Oportet enī accedentē credere. iuxta apl'm. Secūdum firma spes diuine bonitatis. Quia ex perceptione p̄ntiū spem firmā hr̄e debemus futuroꝝ. ꝫm illud. In eadē die educā exercitū vestꝝ de terra egypti. Tertiū ardor charitatis diuie ꝫm illud Edent carnes assas igni. s. charitatis ꝛ deuotionis Quartū pax ꝛ vnitas eccl'ie. Unde ꝛ dicitur. Unusq̄sqꝫ ꝑ familias ꝛ domos suas tollat agnum. Sine pace enī nō est accedēdum dicēte ip̄o domino iesu Si offers munꝰ tuū ad altare ꝛ ibi recordatus fueris q̄m frater tuꝰ hꝫ aliquid aduersus te: relique ibi munꝰ tuū añ altare: ꝛ vade prius recōciliare fratri tuo ꝛc̄. Quintū est meōria passionis dñice. ꝫm illud Et pones de sanguine agni sup vtrunqꝫ postē hoc est in meōria et actiōe Sextū puritas mētis Et ergo panes azimos iubētur comedere. Septim castitas et cōtinētia carnis. Ideo dr̄ Renes vr̄os accingetis Octauū cōpunctionis amaritudo. q̄a lachrymarū diluuio est agnꝰ comedēdus. ꝛ cū lactucis agrestibꝫ Nonū splendor bonoꝝ opm Calciamenta enī hēbitis in pedibꝫ. i. exēpla mortuoꝝ patrum Decimū feruor actualꝰ deuotiōis. ꝫm illud Tenētes baculos in manibꝫ. i. crucē xp̄i actual'r in opibꝫ. vñ deuotio actualꝰ causat̄. Undecimū celeriter. i. fermenti desiderio is agnꝰ ē comedēdꝰ. Uñ dr̄ in textu Caput cū pedibꝫ ꝛ intestinis vorabitis. i. ꝫm glosaꝫ Auide sumetis. Duodecimū optio ꝛ desideriū supne patrie. vñ Comedetis festinātes. i. ad solennitatē celestis patrie anhelātes. Ponūt et alij alia req̄sita p̄paramēta. s. ꝫm formā māne. q̄ patēt īfra folio: Itēqꝫ ꝫm formā tumuli xp̄i que patent folio

Reynerianꝰ vo ī pātheologia. titulo Exaiatio addit ꝙ cōicaturꝰ dꝫ se exaīare si sit mundus ꝛc̄

Si mūdꝰ. sanꝰ. si discipulꝰ. vel amicꝰ. T

Filius. esuriēs. si magnꝰ. sicce probate

Prīo dꝫ se accessurꝰ ꝓbare si sit mūdus ꝯ luxuriaꝫ. Dis ei et solus mūdꝰ vescet̄ hoc cibo. Secūdo si sanus ꝯ irā. qꝛ palato nō sano pena ē panis. Tertio si discipulꝰ ꝯ auaritiā. iuxta illud Accepit iesus panē ꝛ dedit discipulꝰ suis. Quarto si amicꝰ. ꝯ accidiā. Illi eī tres panes comodant̄. Quīto si filiꝰ. ꝯ inuidiam. Nō enī ē bonū sumere panē filioꝝ ꝛ mittere canibꝫ ad māducandū Sexto si sit esuriēs. ꝯ gulā Esurientes eī ipleuit bonis. Septīo si sit magnꝰ in hūilitate et ꝟtutibꝫ ꝯ supbiā. Juxta illō Cibꝫ sū grādiū cresce et māducab me. Qui hec in se sig̃ mīme inuenerit gemat ꝫm exclamatiōes īfra sc̄ptas folio vt ꝯ. s. immunditiā dicat Cor mūdū crea. Cōtra infirmitatē Dñe quē amas infirmat̄ Cōtra rebelliōeꝫ discipliatꝰ Dñe ad te ꝯfugi doce me facere volūtatē tuā Cōtra aiciciā violatā Amice comoda mihi tres panes. Cōtra vitā degenerē Pr̄ peccaui in celū ꝛ corā te Cōtra fastidiū boni Quēadmodū desiderat ceruus ꝛc̄. Cōtra magnitudiem pctōꝝ Miserere mei deꝰ ꝫm mag. ꝛc̄. Hec p̄dicta lōgiꝰ ꝓsecuta sūt ī Rosaꝝ ortulo Mēbrum tertium.

t Ertio p̄ncipal'r se ꝓbet si sufficiētia deuotionis in se indicia repiat Nā licet certitudineꝫ hr̄e nō possimꝰ. cū nemo sciat an amore vel odio sit dignꝰ. ꝓbabilē tñ ꝯiecturā sumere licet ex signis subsequentibus.

Si gemit. audit. agit. ꝑpoit. p̄sto bonuꝫ. V

Pulsꝰ edēdo sapit. calor. ac agit̄. color effās

Primū signū ē Si gemit. ꝯpūctꝰ ꝓ pctīs suis Hoc ei signū est infirmi ꝙ nōdū mortuꝰ ē si flatū emittit Et sic sil'r ceta sig̃ seq̄ntia accipiūt̄ ꝫm sil'itudieꝫ vite corpalꝰ Secūdū signū ē si audit Qui ex dō ē ꝟba dei audit Tertiū si agit pñiaꝫ de p̄teritis Quartū si ꝓponit emēdaꝫ ꝓ futuris Quintū si ꝓmptꝰ ad bona in p̄nti Sextū pulsus. qꝛ signū vite fit ꝑ tactū pulsꝰ Ita si hō tāgit̄ ad venas tribulatiōis Qual'ē enī vnusq̄sqꝫ apō se lateat. illata ꝯtumelia ꝓbat ꝫm Grego. Septimū si sentit ꝛ sapit gustū diue dulcedis: cuiꝰ meōriā in sacro eucharistic xp̄s reliq̄t. Octauūꝫ calor amoris dei ꝛ p̄ximi Augꝰ. Uita aīe amor ē. q̄ ñ amat mortuꝰ ē Nonū ē agilitas ꝛ motꝰ bone actionis Ad Gala. Si spū viuimꝰ: spū ꝛ ābulemꝰ. Decimū color hōeste ꝯuersatiōis. ꝫm illō Sic luceat lux

vrã corã hõibꝫ ꝛc. Undecim effans.i.ṽbũ rcẽ locuti onis ꝛ includiṫ sub auditu. Math.xij. Ex abũdãtia cordis os loqṫ Si qs fcã diligẽti discussiõe h̃ sig̃ in se inuenerit. secur⁹ pietati xp̄i innitẽs accedat Nam vt docti scribũt si is p negligẽtiã etiã q̃ppiã mortaľ criminis sub se habuerit ex vi sacri deleṫ. Et sic expo nũt ṽbũ illõ Augusti Q̄ corp⁹ xp̄i viuificat mortu os Sꝫ vt ad ꝯpendiũ oĩa hec pbamẽta deducam⁹ dꝫ se hõ in necãrio reqsitis probare.s.si hẽat carnis mũdiciã. mẽtis puritatẽ. deuotiõeꝫ actualẽ Hec eñi necãria sũt. iuxta scm̃ Tho. Que si repperit gaudeat Sinaliṫ nõ tñ a cõicãdo d̃sistat. sꝫ se ad h̃ dispõat expurgãdo se p ꝯtritiõis lauacꝝ ꝛ inuocatiõeꝫ scõꝝ

Omẽs itime pbare Ne edas iudiciũ
Caue iude incursare Immane flagitiũ.
Stude purũ immolare Jesu sacrificiũ.

De gradu expurgationis Caplm̃ quartũ.

Expurgatio De q̄ Apl's.i. Chor.v. Ex purgate vetus fermẽtũ vt sitis noua cõ spersio ꝛc̃ Et seqṫ pbatiõꝫ Qꝛ vbi se hõ imundũ repperit se purgare debebit. vt sic puro ꝛ imaculato corde accedere pos sit Et est qua hõ se purget.

	vitijs et pctis		pces pñiales.
a	cordis ĩpuritatibꝫ	p	cordis exercitatiões
	pctõꝝ reliquijs		scõꝝ inuocatiões ꝛ sã guinis obsecratões

A culpa. scoria. sceleris. purgare sequela

Prĩo incꝙ̃ ex purgare nos dẽm⁹ a vitijs ꝛ pctis p pñie pces.i. ꝯtritiõe. ꝯfessiõe. satisfactõe. Ualde do lẽdo. pure cõfiteri. ꝓponẽdo. plene satisfaciẽdo Et vt pleni⁹ purgeṫ dꝫ se hõ in via purgatiua exercere Cui⁹ practica pulchre ĩ libro d̃ ṫplici via doceṫ. Q̄.s. hõ dꝫ in secreto se ponere aliq̄ ex maris pctis cõmcõrare ꝛ illa agg̃uare ex ꝯsideratiõe magnitudis ꝛ bñficentie dei Deinde se ꝯfũdere ꝛ hũiliare clemẽtiã dei p xp̄i passionẽ exorare. scõsq꞉ intcessores inuocare Et sic de mũ se do offerre ꝛ fiducialiter ꝯmittere Que sic ptꝫ locũ presenti tpe uocꝭno aliq̄ ex maxis pccã agg̃uet illa ex cõsi deratõe bñficiorũ

Secretũ petat. hĩc recolat. g̃uet in bñfactꝭ

se arguẽdo ꝛ hũiliãdo	pietatẽ dei ꝛ scõrũ auxilia	se do tãqꝫ ꝛ se fiducialr latronẽ do cõmittat

Cõfundat. poscẽs orãs. offert q̄ꝫ subdat

Jn his tãgiṫ via purgatiua ꝛ expeditio ipi⁹: q̄ licꝫ pu erił videaṫ. sũmope tñ necãria ẽ plene purgari volẽti vt declaraṫ vbi s̃. Uel possꝫ se hõ vt a pctis purgeṫ exercere ĩ septẽ illꝭ g̃dibꝫ Boãuẽ. q̄s poit ĩ puo bono

Ecce pudor. tior. atqꝫ dolor. clãor. rigor. ar

Prim⁹ ẽ pudor ĩ recordatiõe flagitij q̄trũ ad q̄ tuor.s. ad magitudieꝫ. ꝓpt agg̃uãtiã circũstãtiarũ Ad mltitudieꝫ ꝓpt mltitudieꝫ diaꝝ Ad turpitu dinẽ ꝓpṫ excessũ cõsuetudinũ Ad ingr̃titudieꝫ ꝓpṫ rce ptiõeꝫ grãꝝ. Scd⁹ ẽ tior ĩ circũspectõe iudicij q̄trũ ad q̄ tuor.s. Ad dissilitudieꝫ opis ꝓpṫ sepatõeꝫ a ṽtute Ex cecatiõe: rõis ꝓpṫ auersiõeꝫ a luce Obduratiõeꝫ volũ tatis ꝓpṫ elõgatiõeꝫ ab igne Cõdẽnatõeꝫ finaľ aiad uersiõs ꝓpṫ sepatõeꝫ iusticie a rcitudie Terti⁹ ẽ do lor in estimatiõe dãni q̄trũ ad q̄tuor Ad amissioñeꝫ dine gr̃e q̄ icurrit inimicitias ṽlis creaṫe Perditiõꝫ innocẽtie q̄ amisit statũ dignitatis naṫe Uulneratio nẽ culpe q̄ incurrit debilitatẽ potẽtie Dissilitudiem vite pterite q̄ incurrit paupertatẽ indigẽtie. Quart⁹ ẽ clãor in iploratiõe subsidij q̄druplicꝭ.s. dei pr̃is. filij redẽptorꝭ. ṽgis m̃ris. eccľie triũphãtꝭ Quit⁹ ẽ rigor in extirctiõe fomitꝭ q̄druplicꝭ.s. Ariditatꝭ q̄ ẽ accidia puersitatꝭ q̄ ẽ malicia. voluptatꝭ q̄ ẽ cõcupiscẽtia va nitatꝭ q̄ ẽ supbia Sext⁹ ẽ ardor ĩ appetitu martirij. .s. ꝓpṫ pfcõeꝫ purgatiõis pene. remissiõis culpe. satis factiõis i h̃ ope. letificatiõis i xp̄o sãguine Septio se qṫ. sopor i obũbratiõe i p̄i. vbi ẽ stat⁹ ꝛ redes qñ hõ sentit se ptegi sub vmbra alaꝝ tuaꝝ dixaꝝ. vt non vraṫ ardore ꝯcupiscẽtie aut tiore pene Mẽbꝝ scõꝫ Cõs dꝫ hõ purgari a cordis ĩpuritatibꝫ. ꝛ h̃ p cordis exercitatiões Uñ notat dũ q̄ ĩpuritas cordis ĩ tbꝫ ꝯsistit. vt dꝫ in Beat⁹ vir.s.ĩ h̃

	inordiate heres infimis	amãs.s.ñ amãda
q	spũalia ꝛ celestia fastidꝭ	rõ amãs amãda
	min⁹ do affcõe ihereas	vigorẽ caritatꝭ d̃ficiẽte

Cõtra q̄s cordis ĩpuritates tbꝫ orꝫ g̃dibꝫ successiue ascẽdere Nam.

	pmã	tiorẽ q̄ q̄i violenṫ a noxũs cor ẽtrahit
ꝯ	2ᵃꝫ ascẽ p	spẽ q̄ cor ad celestia erigit
	3ᵃ diẽ	caritatẽ q̄ do mẽtẽ isepabiľr cõiungit

Qualiṫ in singuł est exercẽdũ illic doceṫ. Quisq̄s igiṫ a cordis ĩpuritatibꝫ voles oci⁹ depurari illum li bellũ ãplectere. g̃d⁹ istos lege ꝛ ingit exerce Facile ei ei⁹ cor expurgaṫ q̄ hijs diligẽter exercitatur

Tertio depurandũ ẽ cor a pctõꝝ Mẽbꝝ tuũ reliquijs Et hoc p scõꝝ innocatiões ꝛ sãgui nis effusi obsecratiões Uñ sũt h̃ innocãdi sep tẽ scõꝝ ordiẽs vt mẽs nr̃a a septem sptibꝫ matibꝫ ꝛ pctõꝝ reliquijs expietur Septies ite i iordane effu si sãguinis cor lauãdũ vt ab oĩ ꝓ ꝛsus gñe pctõꝝ emũ deṫ Sãguis ei xp̄i emũdabit cõscias. qbꝫ p orõi em deuotã ꝛ obsecrationẽ fuerit applicat⁹ Hic nota de septẽplici effusiõe sanguis ꝯ oĩa gñã pctõꝝ. de qbus infra. folio Uel dꝫ se hõ purgare mõis qbꝫ i iu re: aut alias purgatio fieri solet in iure fit purgatio quinqꝫ modis Additur Sextus in medicina

Testis. aq̄. bellũ. iurãs. ignis. medicina

Primo solet fieri purgatio p testes Testes aũt si gnãt operum rectitudinem Secũdo fit aqua que si gnat ablutionem baptismalem vel lachrymarũ p fluuium Tertio bello aut duello Et signat temp

tationē que purgat scoriā vitioꝝ. Quarto iuramento. qđ signat pcti abrenunciationem Quinto igne. ⁊ signat spūalem grē infusionem Sexto medicina ⁊ phlebotomia: Medicina est vbum dei quod auditu mundat. scđm io. Uos mundi estis ppter sermonē quē ego locutus sū vobis Phlebotomia abstinentiā signat. vel supfluoꝝ dimissionem. His ecce oībꝫ modis se hō cōicaturus purgare pt vt pure suscipiat eum q̄ splendor ⁊ cādor ē lucis eterne

Purges xp̄e iā fermētū Commissi pecca Pietat; sacramētū Igne litē flamis [mis Cernā te p specimētū Expes p⁹ velamis.

De gradu exornatiōis Cap. qntū

A Xornatio. De qua Adorna thalamū tuum syon ⁊ suscipe regē christū. Que necessario sequit̃ probationē ⁊ expurgationē. Dicit enī Bernar. q̄ztūlibet te purges. q̄ztūlibet te crucies. nō tn̄ vēiet ad te dn̄s virtutū nisi virtutibꝫ adornetis Et fiet

	intellectualiū		scā meditamia.
Exorna⁹ viriū	affectualiū	p	dnota suspiria.
	sensualiū		disciplie obſua'

Exor nes m̄tē. sens). super oīa velle (mia

Sic docet Bernar. in smone de ddicatiōe ⁊ inde cōscientia aīaꝫ parari. q̄ templū erit dei vt sit rō recta. voluītas nō puersa. nec meōria ingnata Hui⁹ mōi ornamēta sup cātica docet assumēda dicēs. Gaudet celestis spōsus talibꝫ ornamētis. ⁊ cordis thalamū libēter ingreditur. vbi sue passionis insignia sedula nouit cogitatione versari. Ubi crux. corona. ⁊ lācea eius depēdent. Talia igit̃ meditabilia. puta de passione. de eius sacro sunt assumēda. et quibꝫ affectus suspiria formanda. ⁊ oīs sensuū familia sub disciplinē cēsura est restrīgenda Uel alijs poteris te mōis adornare. scilicet

	tapetoꝝ ⁊ ornamētoꝝ apphensiōes
per	quarūdam reꝝ sil'itudīes et cōparationes
	septē cordis exercitationes.

B **Auleis orno. tes cōparo. corda parato.**

Per primū intelligūtur virtutū ⁊ donoꝝ actuationes. vt. s. illas actues. ⁊ a sectis intra qđ in septenis habet̃ exores. et sic instar sapientū virginū te digne spōso imortali adornes Scđo debes te ornare iuxta

C quarūdā reꝝ sil'itudīes ⁊ ꝯpatōes Cuiusmōi sūt ista

Urna dos. tēplūqꝫ. cibꝫ. vas. spōsaqꝫ celū.

Primo sūptur⁹ dn̄m. debes cor tuū exornare instar vrne auree: in qua reponebat̃ māna. Ut scꝫ sis vrna aurea p cordis puritatē Aurea p charitatem.

Secūdo instar domus dei quā decet scītudo. vt scꝫ in te sint fundamētū fidei pietes spei. tectū charitatis Tertio vt templū salomonis qđ tantis annis edificauit. tāto auro superduxit ⁊ appatu adornauit Quarto instar cibi quo libēter vescit̃ de⁹. de cuius pparatiōe agit̃ in de instructiōe cordis Quinto vt sis vas per pfunditatē humilitatis. vn̄ū p cōcordiā charitatis in quo iubet̃ māna reponi Sexto para te instar spōse spōsi immortalis de cui⁹ ornatu agit Soccus in smonibꝫ. ⁊ in de istructione cordis docetur Septimo qꝛ celoꝝ dn̄m es excepturus cui celū sedes est orna te vt celū. de cui⁹ ornatu dicit̃ in de triplici via. qꝛ scꝫ altū. fulgidū. solidū. pegrinarum ipressionū nō susceptiuū. En quāta copie seminaria. q̄z abūda meditādi ⁊ exercitādi sub paucꝫ verbis ponitur materia . §. primus.

Ertio principalius debet hō se adornare p septem illas cordis exercitationes. de quibꝫ plene agitur in libro de instructione cordis

Corda para. serues. resera. stabilito. iesu da Erige vl' scīdas his septē corda pornes D

Primo enim est cor preparandum per donum			
	dom⁹		digne hospitē recipienduꝫ
timoris istar	spōse	ad	spōso suo placēdum
	cibi		delectabiliter vescendum

Secūdo est cor suandū ⁊ custodiendū. vt dicitur in Prouerbijs. Oī custodia sua cor tuū. et hoc dono pietatis Tertio est cor reserandū dono scie. iuxta illđ Machabe. Adapiat dn̄s cor vr̄m in lege sua

Est āt apiendū vt	liber in quo legitur
	ostiū p qđ dilect⁹ intromittit̃

Quarto est cor stabilendum dono fortitudinis. Apostolus. Optimū est gratia stabilire cor nō escis Est aūt stabiliendus intellectus in veritate. affect⁹ in bonitate. Quinto est cor donandum dono cōsilij. iuxta illud Prouerbioꝝ. Prebe fili cor tuum mihi. Est enim iuste cor dandū eius actori. reformatori. amatori. Sexto cor est eleuandū dono intellect⁹ Iuxta consiliū Hieremie. Leuemus corda nostra cum manibus ad deū. et hoc per supernoꝝ meditationē. desiderium. et intentionem. Septimo est cor scindendum dono sapientie Iuxta illud Iohel. Scindite corda vestra per cordis contritionem. carnalium aspernationem. affectuum depurationem. Hec longius prosecutus sum in Rosarum ortulo per versus. x.

x p̄e ornes intellcm̄ Celicis spectacul' Fedum vulneres affectum Amorosis iaculis.

Ne cor exulet eiectū A tuis cenaculis

De gradu inflāmatiōis Cap. sextum.

Nflammatio de qua Leuitici.vi. Hec est lex holocausti. Cremabitur in altari tota nocte per singulos dies. Et recto ordine subsequitur gradus iste Nõ enĩ sufficit mẽtem adornare. sed oportet etiã eam ad actualẽ deuotionẽ inflãmare. Que potissimũ. vt in Beatus vir dicitur in duobus cõsistit. puta

In p̃mis ergo iñãmabit in reuerentia et timore / desiderio ⁊ amore

se cõicaturꝰ ad timorẽ

Et hoc si ꝯsiderat dei altitudinẽ ⁊ sacri digitatẽ / sui indispositionem ⁊ vilitatẽ / indigne sũptionis pꝑicl'a ⁊ astãtium sublimitatem.

E Primo dicimus vt hõ cõcitetur ad reuerentiam et timorem dꝫ cõsiderare dei altitudinẽ q̃ ex ml'tꝭ pꝫ

eius essentia ⁊ diffinitione.

Ex attributis ꝓꝑ̃ijs ⁊ varia denõiatione / vniuersali dñio ⁊ creaturaꝝ attestatõe. / sctõꝝ reuerẽtia cultu ⁊ oĩm subiectiõe.

Esse dei nomẽ. ꝓprium. ꝓperata. vel alta
Facta. poli. barathꝝ sãcti metuũt. q̃ iudex.

Quis queso essentiã eius dicet cum sit ineffabil'? Quõ diffinietur cum oĩa ipse transcendat? Describitur tamen. Deus est quo maius: meliusʼ ve nil cogitari potest. O qui debite hanc descriptionẽ cõcipet. vere magnifice de deo suo sentiret. Porro attributa cõmunia. ꝓpria. ⁊ aꝓꝓriata qui reuolueret nomen dei in corde exaltaret. De his agunt doctores super primũ Et Bonauẽ. in ꝑ.bo. Relucet deniq; dei altitudo in speculis creaturarũ. Que oĩa attestantur potentiã. sapientiam. et bonitatẽ. vt pulchre in suo breuiloquio idẽ doctor seraphicus deducit. Postremo si inualidi sumus aciẽ figere in tã excellsuum lumen. si per nos dei altitudinẽ nõ poterimus cõtemplari. vel saltem quãtum sancti ⁊ vidẽtes dei altitudinẽ ⁊ maiestatẽ venerent̃ ⁊ honorent attẽdamꝰ vt ex hoc et nos ad timorẽ ⁊ reuerẽtiã eius inclinemur Is eni ip̃e idem est quem baptista tangere cõtremiscebat. Is ille quẽ apostoloꝝ vertex petrus pre formidine a se expellebat dicens Exi a me dñe q̃ homo peccator sum Is quẽ sumpturus accedis ille est corã quo cõtremiscunt columne celi. angelicas loquor potestates. Hunc eni adorant dominationes ⁊ tremunt potestates Is est sub quo curuãtur viri a cuius cõtactu fugiunt etiam sanctissimi. vt Marcus. Crisost. et ceteri plures. qui onus sacerdotij suscipe pre reuerentia noluerũt. Is est vt ad summã dicaꝫ ille quem tremũt impia tartara. colit q̃ꝫ. quẽ abyssus infima. Etenĩ (iacobo teste) diaboli credũt ⁊ contremiscũt Q; si hec oĩa te adhuc nõ permouent. cogita ⁊ firmiter crede ꝙ iste quem sumpturꝰ es. erit iudex tuꝰ. ⁊ eiꝰ tribunali astabis iudicãdus. ip̃e ille est in cuius manꝰ ania tua hinc egressura deueniet ab eo pro meritis receptura O q̃ꝫ toruis illã aiam districtus arbiter oculis spectabit que indigne ⁊ irreuerẽter illum tractauit. Vere qui his ad reuerendũ nõ inducitur. male cecus ⁊ insensibilis est. Quis eni nõ timebit te ait ꝓpheta o rex glorie?

De reuerẽtia § primus.

D Eniq; vt ampliori reuerẽtia ꝯcitemur. ñ mõ attendere debemꝰ dei ip̃ius altitudinẽ. sed et ip̃ius sacramenti sub q̃ nobis datur. sub quo sumit̃ põderare dignitatẽ Que potissimũ ex his decẽ fluet

Nobile. fontanũ. mirũ. gratũ. veneratuꝫ F
Signatũ. dictũ. q̃ꝫ dulce. perutile. finis.

Primo dignitas sacri relucet ex eius nobilitate Continet eni in se nobiliora in omni gñe entis. ⁊ id qđ est nobilissimũ in fine nobilitatis Cõtinet enim xp̄m in quo tres substãtie cõcurrũt. s. Caro sctã. rõnalis aĩa. deitas bñdicta. que superãt vniuersa Nã deũ cũctis prestare liquet. Corpus q̃ꝫ istud spũsscti artificio ex purissimis marie sanguine et carne formatũ. atq; diuinitati hypostatice vnitũ: facile superat oẽm reliquã corporeã substantiã ⁊ illi prestat. Anima vero xp̄i diuinis splẽdoribꝫ cãdidata. oiq; ṽtute ⁊ sapientia plenissima. ⁊ cui spũs nõ datur ad mẽsuram oẽm spũalem creaturã nobilitate et perfectiõe indubie transcendit Secũdo fontanũ. i. dignitas sacri patet ex fontalitate ois virtutis ⁊ grẽ. ⁊ plenitudine sctitatis Cõtinet̃ eni hic fontalis origo oim gratiaꝝ ⁊ mare ṽtutum. ⁊ ꝓfluxus oĩm bonoꝝ. Est ei fons hortoꝝ Cõtinet quoq; nõ ꝑticularẽ sctificatiaꝫ quãdã ṽtutẽ. aut instrumẽtalẽ: veluti cetera sacra hec dicũtur. sed fontalẽ plenitudiem ois sctitatis. vtpote eũ in q̃ ẽm apl'm hitat ois plenitudo diuinitatꝭ corporaliter In quo sũt omẽs thesauri sapie ⁊ scie recõditi Et de q̃ Eccl's dr In pleĩtudine sanctoꝝ detentio mea Tertium est miꝝ. i. tertio pꝫ dignitas eiꝰ ex singl'aritate miraculoꝝ q̃bꝫ splendet dignitas eius Tãtis eñ ⁊ tot hoc ãmirabile sacr̃m fulget miraculis vt hũana intelligẽtia oĩno obtũdat̃ tãto splẽdore maiestatis Enũerãt̃ aliq̃ ex his infra. folio

Scribũt passim de his docti Sꝫ ⁊ sãctꝰ Tho. tractatulũ edidit de istis q̃ nos breuitati studẽtes trãsimꝰ Quartũ est grãtum. i. dignitas pꝫ ex maioritate valoris et grãtitudie acceptabilitatis. Nulla ei oblatio hoc sacrificio acceptior: i q̃ agnꝰ innocẽtissimꝰ dei filiꝰ deo p̃ri offert̃. Hic Malachie. iij. Placebit dño sacrificiũ iuda ⁊ hierl'm sicut dies sc̃li Vñ etiaꝫ dr de cõse. dis. 2ª. Nihil in sacrificio maius esse p̃t q̃ꝫ corpꝰ ⁊ sãguis xp̄i Nec vlla oblatio potior est. sꝫ oẽs hec excellit Cuiꝰ rõnem pulchre assigñt Albertꝰ i suo de corpe xp̄i Secũduꝫ ẽ veneratũ. i. dignitas eiꝰ pꝫ ex singularitate cultus et veneratiõis q̃ est vene

Scala coronis

ratū. Hoc eni angeli ⁊ hoīes. hoc demones ⁊ bruta honorant Assistunt oī. angeli in ipa imolatiōis hora. vt Grego. ait veneratōe grādi Hic etiā Leo sup illō Math. xxiiij. Ubicūq3 fuerit corpꝰ illic cōgregabūt aquile. dicit Circa corpus dn̄i aquile sunt q̄ spūalibꝫ alis circūuolant. angelice. s. virtutes. Hoc ab apostolis deuote exceptū. digne frequētatū. reuerēter predicatū Hoc a sūmis pontificibꝫ solēnisatum Hoc a xp̄i fidelibꝫ vndiq3 adoratū Et vt nihil illius cultui desit. hoc demones verētur ⁊ bruta venerātur quēadmodū in exemploꝝ libris late pz. videlicet in Cesario et alijs Sextū est signatū. i. dignitas sacramēti patescit ex antiquitate figuratū. ⁊ ꝓphetiarū multiplicitate Hoc eni a cūctis exoptatū. h rebus ⁊ signis varijs p̄signatū. hoc a ꝓphetis magnifice ꝓphetatū. hoc in scripturis sublimiter p̄conizatum. Ponit magister figuras aliq̄s in q̄rto. ponūt ⁊ infra folio Et albertꝰ vbi supra plures adducit Septimū dictū. i. ex sublimi ⁊ varia denōiatione q̄ est denōiatuz. Nā pro sui magnitudie vno nomine nō potuit denōiari. de his infra folio Scripsit de septem nōībꝫ huiꝰ sacri Albertꝰ tractatū. qui multoꝝ iudicio oēm supat laudē Octauū q3 dulce. i. ex magnitudie suauitatis Nullus q̄ppe huius suauitatē exprimere pōt vbi spiritualis dulcedo i fōte gustatur Hinc dr̄ Sap. xvi. Panē de celo prestitisti eis: oē delectamentū in se hn̄tem. Sup q̄ dicit Joānes de sctō geminiano ꝙ septē sunt differentie sapoꝝ que oēs in hoc sacr̄o repiuntur. vt allegat in summa Anthonini Nonū perutile. i. patet ex magnitudine vtilitatis Est enim vtile exn̄tibꝫ in seculo purgatorio. ⁊ in celo De primo ait Augusti. ꝙ nihil vtilius viuis q3 hoc sacr̄m quo mia ⁊ gr̄a prestatur De secundo idē ait Nō est dubiū sacrificio altarī defunctoꝝ aīas releuari. sicut etiā Grego. iiij. dyalo. per multa exempla deducit. De tertio Grego. in cōplenda Sūpsimus dn̄e dina misteria que sicut tuis sctis ad gl̄iaz. ita nob ad veniā ꝓdesse pficiās Decimū est finis. i. dignitas huius sacri ex hoc patet. q̄a est finis ⁊ cōsummatio oīm sacrificioꝝ ⁊ sacramētorū Finis āt potior ē his que ad finē ordinātur. Ad hoc aūt sacramētum. vt ait diuinꝰ Dyonisius omnia sacr̄a ordinari ⁊ in eo ꝯsummari dicitur. ita vt sit oīs cōsummatiōis finis. Has dignitates parti Joānes de turre cremata. partim alij ponūt Quas q̄ rite cōsideraret nō sine metu ⁊ reuerētia ad illō accederet sumendom

De reuerētia ex cōsideratiōe ꝓpriē vilitatis. §. 2ꝰ

G Ecūdo e regione debet hō cogitare sui indispositiōem ⁊ vilitatē cōferendo ⁊ ꝯpando eā ad sacri dignitatē O quātum ꝓfundabit. q3to timore reuerenciali concutietur si cōsideret primo sui vilitatem.

	vilis		nat̄a ꝯdita	Uilis nat̄a. qd̄
Est ei hō	vilior	ex	misi̇̄a ꝯt̄cta	contrahis. ac
	vilissiꝰ		cl̄pa admissa	malus addis

Quid eīm est hō ex natura cōdita: nisi puluis. putredo ⁊ terra. Ut āt plenius in tua vilitate abisseris ⁊ q3 ex natura vilis sis noscas. considera miserias

	aīe	Miserie aīe ex mltis pa
ex pte	corpis	tescunt. p̄mo ex fūdamē
	vtriusq3	ti nihileitate. q2 ex nihilo

creata. scd̄o quia totaliter in pctō originali (vt ita dicā) anita. Tertio q2 nihil ē tota. Et hoc quo ad fieri. esse. cogitare velle opari pficere. vt pulchre Niter in suo p̄ceptorio declarat. Quarto q2 fomite ꝯtaminata tota spurca ⁊ imunda. Quinto q2 originali iusticia spoliata. et malis multis onusta. O quō mutatus est color optimꝰ. O quō mūdi dn̄a princeps prouinciaꝝ: ē destituta. Scd̄o ⁊ corpus suas vilitates habet. quas si reuoluere voles. nares ante obstruas velim. Quid eni corpus? Sperma prius. mō saccus olens. post vermibꝫ esca. De his pulchre in meditationibus suis Bernar. ⁊ Uincentiꝰ in speculo morali. Miseria aūt totius sic pz iuxta Innocētiuz in de miseria humana.

	miserabili		cōditiōis ingressu
Ex	culpabili	hūane	ꝯuersatōis ꝓgressu
	dānabili		dissolutiōis egressu

Unde ergo supbit hō: cuius cōceptio culpa. nasci pena labor vita. necesse mori. Ecce hec de miseria que est ex natura cōdita. Quid queso si dixerimꝰ de ꝯtracta. et de ea que fit ex culpa ꝓpria? Quis fetorez feret? quis tam ꝓlixa legere posset? Sed si iam ceperis cogitare ꝙ cum tali vilitate. tam paꝝ vix media hora es dispositus. nō credo q̄n reuerentia afficieris: presertim cū credideris ꝙ q3uis mille annis te p̄parraueris. nullatenus sufficeres ad cōdignā sacramenti huiꝰ susceptionē. Etiā si oīm sctōꝝ meritis gauderes. angeloꝝ et hoīm puritate floreres Nulla eni nr̄a p̄paratione. nulla ait Gerson reddimur digni industria. sed sola dei gr̄a. His itaq3 duobꝫ per se cōsideratis. puta dei altitudīe. ⁊ sacri dignitate. Itēq3 tui indispositiōe ⁊ vilitate. debes hec inuicē cōferre. ⁊ exemplo sctī Francisci dicere Domine q̄s es tu ⁊ q̄s sum ego? Tu deꝰ altissimꝰ. ego hō vilissimus. Tu essentia prima. ego creatura nihili silis: ⁊ de nihilo facta. Que ꝯuētio luci ad tenebras? Tu lux purissima. ego abyssus horrida. Qua igitur frōte. q̄ audacia ad te accedā Sic ad singula dei p̄dicata ⁊ vilitatis tue: descēdendo. Qui sic se exercitauerit nō sine timore ⁊ reuerētia accedet. § tertius

H Ertio cogitab indigne sumentiū picula ⁊ astātium sublimitatē Pericula aū sunt nūerata. De astātiū sublimitate ē firmiter credere ꝙ angeli illic deo assistant. Juxta qd̄ ecclesia canit (deus cui astat angeloꝝ chorus) indigne sumētes ferire pati.

Hoc igit᷑ dꝫ hō quasi sensibiliter imaginari. ⁊ cū sū- mo tremore ⁊ reuerentia accedere.

Quomodo mēs inflāmetur in desideriū et aōrem

v Erū qm̄ h sacr̄m amo- Mēbꝝ secūdū ris ē pignus. ⁊ charitatis signū. Ideo ceterꝭ paribꝫ aōr timori ꝑponderare debet. Naꝫ ⁊ panis iste fm Aug⁹. querit esuriē hominis interio- ris. Vñ postq̄ꝫ mens reuerētia affecta fuerit. deside rio ⁊ aōre est inflāmanda. Desideriū aūt ⁊ amor in- flāmatur.

Si ꝯsideres Institutiōis rōcinia ⁊ dei pietatē dei passiōeꝫ. bñficia. ⁊ eius amorem. accessus īnitatoria fructū ⁊ ncc̄itateꝫ.

Inflāmatur Primo desideriū ⁊ amor si cōsideres in- stitutiōis rōcinia. Quia si oēs institutiōis causas re uolueres. nihil aliud iuenies q̄ꝫ ꝙ xp̄s hoc tibi i vsuꝫ dederit ⁊ crebrius a te accipi voluit. vt pulcre i .iiij. ꝑte declarat Vbertin⁹ Sūt aūt plures instituti- ones cause quaꝝ singule sūt valde deuotiōis inflam matiue. Ponūtur antē hic nūero decem.

I **Solet. societ. meōres. gustes. det amoreꝫ**
Te pascat. saet. sit et hostia. tres. pleoscp̄ta

Prima institutiōis rō q̄re xp̄s instituerit hoc sa- cramētum est. Solet. i. ꝯsolatio sue spōse. i. eccl'ie. vel aīe fidelis. ne scꝫ oīno sponsi q̄si viduaret᷑ corꝑali pñtia. Et sic stat quasi post ꝑietē tenuē sacramētali um speꝝ. O quali amore: quali desiderio tal' ē spon- sus āplexandus Secūda cā est societ. i. cōueniētia ac ncc̄itas realis pñtie capitis christi cū mēbris eccl'ie Decet em̄ vt mēbra aliq̄ modo caput cui vniant᷑ ha beant: O vnionē: o cōiunctiōeꝫ desiderabilē mēbroꝝ cū capite tali Tertia ē memores. i. cōmemoratio sue acerbe passiōis. que merito nr̄m oīm sibi vendi- cat amorem. Nā quia sine fide passionis christi nūq̄ꝫ fuit vel erit salus. Iō oportuit sicut añ ei⁹ aduentuꝫ ꝑfiguratiua ita nunc repñtatiuū ei⁹ aliqđ esse qđ quotiēs viderem⁹ amiciciaꝝ ei⁹ meōres toti in eius amorē rapemur. Hic ait. Hoc facite in meā ꝯmcō- rationē. Et ꝑ ꝓphetaꝫ. Recordare pauꝑtatis mee. trāsgressionis absinthij et fellis. Hāc em̄ vltiaꝫ me moriā ait Hieroni. reliq̄t. quēadmodū si q̄s pere- gre ꝓficiscēs aliqđ pign⁹ ei quē diligit reliquerit. vt quotiens viderit possit eius beneficia ac amicicias cōmemorari. Quē si ille ꝑfecte dilexerit sine ingenti desiderio vel fletu illud videre non potest. Hoc igit᷑ cū accipimus. recordemur cōmemoremur. qꝛ caro et sanguis est christi ne ingrati sim⁹ beneficijs tantis.

Quarta est gustes. i. vt per gustū hūanitatis te in uitaret ad diuinitatis amorē. Per sensibilia: visibilia em̄ i inuisibiliū rapimur amorē. O dignationē Si- liquis vix digni sum⁹. ⁊ ad angeloꝝ cibū inuitamur

Quinta causa est. Det amorem. i. vt amorē suuꝫ nobis ostēderet. ⁊ vt eximij amoris sui ⁊ charitatis testimoniū apud nos semꝑ esset: ⁊ sic nostrū sibi al- liceret amorē. Hic doctiloqui elingues in hoc exp̄i- mēdo amore. etiam Maronis musa ehet. Ecce p̄ nimio amore nō fert suam pñtiā abesse nobis. vt sic gaudeamus de eo sub sacromēto quēadmodū āge- li de visione in celo Sexta est. te pascat. i. vt cibū et alimoniā spūalem ecclesie sue ⁊ animabus prouide- ret. Sicut em̄ vita naturalis eget cibo nō solum ad quātitatis augmentū. sed et ad naturā sustentandā ne propter resolutiones cōtinuas dissoluatur ⁊ pere at Ita et necessariū est cordi humano ꝓ vita spūa- li spūale alimentū. cui⁹ incorꝑatione ⁊ inuisceratiōe fidelis animus virtutibꝫ crescat ⁊ cōseruetur. O dile ctionē carnē ⁊ sanguinē dare in cibū ⁊ potū. Sep- tima est. Sanet. i. vt efficax esset in eccl'ia eius medi cina quotidiane infirmitatis curatiua. Hic Greg. Corpus christi medicina spūalis est. vuln⁹ quod ha bemus est qđ sub peccato sum⁹ Qui vuln⁹ habꝫ me dicinā querat. O q̄ꝫ dulce ⁊ charū emplastrū de chri sti carne ⁊ precioso eius sanguie cōfectum. Octaua est. Sit et hostia. i. vt ecclesia iuge placatiōis sacri- ficiū hr̄et. quod ꝓ quotidianis offensis offerret. Vt sic haberet hō quo placaret᷑ deus. vel ꝓ delictis delen dis. aut gratitudine repēdenda Nona est. Tres. h est pro actuatione triū theologicarū virtutū. s. fidei spei et charitatis. Hic em̄ sūmum est fidei meritum teste Augustio. Laus fidei est credere qđ non vides Hic subleuatio spei de obtinēdo q̄cq̄d necessariū sa luti. Nā ad nos ipse inuocatus venit Et ex ꝑceptiōe munerū pñtium firma est spes futurorum. Hic de- niq̄ꝫ dilatatio ⁊ actuatio charitatis. Nō em̄ est vali- dioris virtutis incendiū ad diuinū amorem nutriē- dum. qꝛ memoriale passiōis eius signū: quod totum nostꝝ sibi exigit amorem. Decima est. Pleoscp̄ ta. i. adimplēdo scripturaꝝ. De hoc em̄ dictū erat in Ps̄. Erit placēta in sūmis monciū iuxta hebraicaꝫ veritatē. teste magistro Paulo burgēsi in additiōe. Itēq̄ꝫ Tu es sacerdos ineternū fm ordinē melchise dech: qui obtulit panē ⁊ vinū Itē in euāgelio. Ego vobiscū sum vsq̄ꝫ ad cōsummationē seculi. Nō solū scꝫ per pñtiam maiestatis. aut inhabitanteꝫ grām: sed et per corporalem in sacramēto presentiā. Quis queso his attentis nō succēdet᷑. q̄s non desiderio fla gret.

Quomodo inflāmetur mens ex cōsiderati- one diuine pietatis Paragraph⁹ primus K

f Ed ne timore nimio retraharis. magisq̄ꝫ ad ac cedēdum inflāmeris. cōsidera dei tui ⁊ domini iesu pietatem. Est em̄ ei propriū parcere ⁊ misereri Et quis inuocauit dñm et ꝯfusus est ab eo. Querit occasiōes ait Cris. miserendi inuitus cogit᷑ indigri Est igit᷑ ad tam piū dñm cōfidēter accedendū. ⁊ de e⁹ pietate confidendum. Et hoc vt ait Soccus

	innatã ſibi bonitatem
Propter	promiſſionis veritatẽ
	exhibitionis pietatem

Albertus magnꝰ ait. Sunt in deo omnia q̃ impellere pñt ad benefaciendũ Que ſunt Bonitas. benignitas. pietas. dulcedo. charitas. placabilitaſ. vt pulcre in principio de miſterijs miſſe declarat. Si nõ verb credit: exemplis detur fides. Sũt teſtimonia pietatis. manaſſe dauid: ⁊ ceteri huiꝰ gñis. Uide opa ieſu que deſcribũt euãgeliſte. Nõne ipſe dolores ⁊ infirmitates oim deſiderãtiũ: inuocantiũ: ⁊ in ſe credẽtium tulit. ⁊ infirmitates oim ipe portauit. Mulier tangens fimbriã ſanatur. Peccatrix pedes eiꝰ oſculans mũdatur. Chananea exaudit Leproſi clamantes mũdant. Demoniaci ⁊ paliticí ⁊ cuncta nature mõſtra dũ accedunt ⁊ credũt ſalutẽ cõſequũtur. Nã virtus de illo exibat ⁊ ſanabat oẽs. Publicani ⁊ peccatores veniã cõſequũtur. nec eoꝝ cõuiuia deſperit. Teſtes hoꝝ innoco ⁊ in mediũ adduco Mattheuz. zacheũ. mulierẽ in adulterio dephenſã. Longuz eſt ceteros enarrare eiꝰ pietatẽ expertos. Jnquirãtur diaboli ſi nõ ⁊ illi. inuocãtes pietatẽ experti. q̃ppe dimiſit eos in porcos Ad hũc igit pietatis fontẽ o aia peccatrix ꝓperato. nũc more fidelis leproſi clamans Dñe ſi vis potes me mũdare. Nunc cẽturionis iſtar dicẽs. Dñe puer meꝰ iacet paliticꝰ in domo ⁊c̃. Nũc more ſanguiflue mulieris Si tetigero fimbriã veſtimenti eius ſalua ero. Quiſq̃s em̃ vera fide ⁊ ſupplici corde corꝫ venerabili ſacro veniã pecierit credẽdum ait Haſſia pie ẽ. ꝙ aut plenariã: aut maxime ptis remiſſionẽ cõſequatur pctõꝝ. Adducẽs exemplũ de latrone ⁊ magdalena. Jdẽ dicit Diſcipulus in ſmone de ſancto Stephano. vbi enũerat quibꝫ patet eluz hunc doctorem allegans.

Quõ iſlãmet mens ex ↄſideratiõe bñficioꝝ. §. ĳ.

Pero vt ãpliori ↄuotiõis ⁊ amoris flãma ſuccẽdaris: debes etiã cõtemplari bñficia diuina ex pietate ſola tibi preſtita. Jn quoꝝ hoc fieri iuſſit cõmemorationẽ. Debes igit ad mentẽ reuocare bñficia illa diuia. marieq̃ʒ maria. de q̃bꝫ plene agit infra in beneficiario folio. Que vt ampliꝰ te permoueãt ⁊ ad amorẽ et deſideriũ inflãment. d̃bes ſingulariꝰ recolere illud ſũme charitatis incendiũ. q̃ cõtulit hec vniuerſa. Nõ em̃ melius ſuccenditur ignis q̃ʒ igne. ⁊ nil ita afficit ad amorem ſicut cõſideratio charitatis ⁊ amoris dei ad nos. de q̃ pleniꝰ infra folio Potiſſime tñ paſſionis debemꝰ meminiſſe vt infra. Et illiꝰ charitatis diiudicare dẽmꝰ ardorez q̃ ſue infinite bonitati nõ ſuffecit ꝙ tãta ac talia preſtitit: niſi adhuc quotidie ad nos deſcẽdens ſe nobis taliter ⁊ tali mõ exhiberet. O ardorẽ. o charitatem. O quis te vidit ⁊ nõ amauit. Quis abyſſum cõſiderat ⁊ nõ expiauit. Qui nõ amauit neq̃ʒ ⁊ ipius eſt. ſicut qui nõ expauit vecors ⁊ inſenſatus ẽ

De inuitatorijs accedẽdi §. tertius

Verũ vt nullo te pacto a calore huiꝰ abſcondas ſʒ vt ad acceſſuʒ aieris debes cõſiderare Acceſſus inuitatoria fructũ ⁊ necẽitatẽ. Supra aũt enumerata ſunt. ſ. in gradu. Cõſideratiõis inuitatoria acceſſus vñ nõ ſunt hic replicanda. Sed hic q̃dã inuitamenta dicemus ad huiꝰ ſacre ↄmuniõis freq̃ntationẽ ipellẽtia Pro quo notãdũ ꝙ abſolute melius eſt ex amore ⁊ humili deuotiõe crebriꝰ accedere q̃ʒ ex timore ſolo vel etiam humili timore abſtinere. Amor em̃ ⁊ ſpes preferũtur timori. licet in caſu q̃nq̃ʒ melius ſit abſtinere. ſcʒ interueniente notabili et legittima ad abſtinẽdum cauſa. Sumptio em̃ multis ex cauſis preualet que fit ex amore. q̃ʒ reuerẽcialꝭ abſtinẽtia ex timore. vt pulchre proſequit in pãthecologia. ⁊ Mattheꝰ de craconia in nobili illo ſuo dyalogo. Hinc etiã ſanctꝰ Appolloniꝰ. vt patet i vitaſ patrũ monebat monachos q̃tidie cõicare xp̃i miſterijs quinq̃ʒ potiſſime ex cauſis

Haut logus. p̃ſto. patiẽs delẽtur ⁊ vnus.

Prima ne forte q̃ ſe lõge facit ab his longe fiat a deo Secũda quia qui hoc crebriꝰ ſuſcipit freq̃ntiꝰ recipit ſaluatorẽ. Tertia quia ip̃a cõmeõratio dñice paſſionis dũ quotidie a monachis fiat plurimuz cõfert ad pacientie exemplũ que eſt neceſſaria eis

Quarta q̃a per hoc datur cõmonicio vt q̃ſq̃ʒ cautius viuat vt ſemꝑ paratus ſit ⁊ dignꝰ Quinta quia per hoc remiſſio peccatoꝝ credẽtibꝫ datur. Hec ille Sed ⁊ frequẽtans ⁊ accedẽs pleniorẽ cõſequit ſacramenti effectum. de quibꝫ ſupra. ⁊ infra adhuc dicendum ⁊ xp̃o cõiungit intimius. Que omnia hoc verſu patent predicto.

De accedẽdi neceſſitate ⁊ fructuoſitate §. q̃rtꝰ.

Tne aliq̃ modo ſubterfugias ↄſidera poſtremo ꝙ grandis frequẽtandi hoc ſacramẽtum tibi indicat neceſſitas. De hac em̃ Bonauen. ſic ait. O quãte anguſtie. Horrendũ accedere Nõ accedere ex notabili negligẽtia dãnabilis culpa. Quia qui ſine cauſa accedere dimittit q̃ʒtum in ip̃o eſt priuat ſanctã trinitatez gloria. angelos leticia. pctõres venia. iuſtos ſubſidio ⁊ gratia. in purgatorio exiſtẽtes refrigerio. Eccl'iam xp̃i ſpũali beneficio. Seip̃m medicina ⁊ remedio ꝯ quotidiana peccata. Quotiẽs effunditur ſanguis chriſti in remiſſionez effunditur peccatorum. Qui igitur quotidie peccat ſemꝑ medicinam ſumat Jtem priuat ſe quodãmodo omibuſ bonis veniẽtibus ex ↄmmunione ſacramẽtali: vt ſunt pctõrum remiſſio. fomitis mitigatio. mẽtis illuminatio. virtutũ infuſio. angeloꝝ cõuiuatio ⁊c̃. Nõ ſumit viaticum vnde extimeſcere habet in via d̃fectũ Euacuat diuinũ cultum. cõtemnit aut paruipendit chriſti preceptũ quo hanc neceſſitatem inducit dicẽs Niſi manducaueritis carnẽ filij hominis ⁊ biberitſ eius ſanguinẽ nõ habebitis vitam in vobis ⁊c̃ Et ex

go terrifica de hmōi fetus pagina insonat tuba di⸗cens. Numeri. ix. Si q̄s mūdus est ⁊ in itinere non fuerit: ⁊ tñ nō fecerit phase. extermiabitur aīa illa d̄ ꝑplo. q: sacrificiū nō obtulit dño tpe suo Hec ille Q̄ si gñaliter oibus tāta necessitas indicit. q̄tū putas sacerdotib9 dei. eius cultui cōsecratis impositū iri. Certe magna est ait Ubertin9 sacerdotū abusio a ce lebratione cessantiū. q: faciūt ꝯ dñi intentionē ⁊ p̄ce ptū. His nō mō ex causis dictis necessitas indicit sz et ex ordinis susceptiōe qua facti sunt os eccl'ie. ex sti pendioꝝ receptiōe. ⁊ ex gratiaꝝ ⁊ carismatū obliga tione accedere ipellūtur De hijs nō āpliora ꝓsequi mur. qm̄ nō dei sacerdotib9: sed q̄b9 lacte opus ē iu⸗nioribꝫ ⁊ nouellis xp̄i tyrūculis is tractatul9 legēd9 dedicatur.

O Timoris ⁊ a'oris Succēde fornacib9
Quo cōplectar iā te forꝫ brachijs tenacib9
Nr̄i replēs gustū oris. fructib9 feracibus.

De gradu occursionis Cap'l'm septim

[O]ccursio. De qua ꝑ ꝓphetā Preꝑare in occursū dei tui isrl' Amos. iiij. Et item Gaude ⁊ letare syon occurrēs deo tuo. Et in euāgelio. Exite obuiā ei. Hec re⸗cto ordine suꝑiori gradui subnectit. q: postq̄ꝫ aīa ꝑ suꝑiores gradus se ꝑauit nil restat nisi vt venienti occurrat.

Et ē q̄ dño occurras ꝑ | nūcioꝝ auditū ⁊ rñsiuas initatiōes
 | fm q̄rūdā sil'itudies ⁊ ꝯditiones
 | duota suspiria ⁊āmiratias dijudicatōes

Primo dico fit hec occursio ꝑ nuncioꝝ auditum ⁊ respōsiuas inuitationes. Debem9 em̄ in hoc g̃du ꝯstituti audire verba nūcioꝝ: quos deus tanq̄ꝫ rex diues ꝑmittit in oēm ad quē vētur9 est locū. vt sunt ꝓphetice promissiones ⁊ sacre inspiratiōes. Unde h̄ reuoluēda sunt ⁊ rumināda prophetica illa ꝓmissa. cuiusmōi sunt. Qui vēturus est veniet. Dicite filie sy on. ⁊c̄. et cōsil'ia. Hic q̄ꝫ cōmiscent verba dñi q̄ nun⸗cios subsequit suos. vt est illud. Ecce ego venio ⁊ ha bito in medio tui. ⁊ sil'ia. Poterintq: hic aggregari plurima prophetaꝝ verba que multū sunt deuotio⸗nis inflāmatiua Sꝫ vbi aīa hmōi voces audierit. mox vt eis per d̄siderū ⁊ gratitudinē respōdeat oꝑ⸗tet. vt: sic exemplo Abigail nūcios dauid sequatur. Et pro hoc deseruiūt exclamationes ille seraphice q̄ infra ponūtur

Mēbrum secundum.

[S]Ecundo dicim9 q̄ occurrēdum sit fm quoꝝ dam similitudines ⁊ conditiones instar vi⸗delicet harum personarum. s.

Ut re9. infirm9. p̄ssus. mēdic9. ⁊ abra.
Spōsa. velut ꝓles. vēias mihi tu viceūsa

Hee sunt septem affectiones orationis que in ꝑ fectu religiosoꝝ appriātur septem petitiōib9 dñice orōnis in quib9 deuotū ē accedere ad sacr̄m. Et p̄rio accedēduꝫ ē vt reus ad misericordē iudicē. Ecce copio sa hic offertur deuotiōis ⁊ cōpunctiōis materia. dū scꝫ q̄sq̄ꝫ secū cōsiderat qual' ⁊ in q̄b9 ip̄e reus: ⁊ qualis ip̄e iudex cui occurrere habꝫ Facili9 cogitatu q̄: pen⸗na hec cōprehēdunt. Quis em̄ non dico scribet: sꝫ ne cogitabit q̄dem in q̄ntis sum9 rei ⁊ quātis expositi malis. Uere clamare necesse hēmus. Sed lib'a nos a malo. ⁊ dicere in accedēdo. Dñe multoꝝ criminuꝫ reus ⁊ vniuersis expositus malis ad te saluādus ve nio. ⁊ quē iudicē sustinere nequeo: saluatoreꝫ hīc su⸗spiro Adiutor meus esto de9 Secūdo occurrēdum est sacramēto. sicut infirm9 occurrit medico. ⁊ sicut multis hostib9 obsessus suo liberatori. Uere a plan⸗ta pedis vsq̄ꝫ ad verticē non est sanitas in nobis Et nos certamine triplici circūdant tres inimici Ita q̄ clamare cōpellimur Et ne nos inducas in tēptatio⸗nem Et dicere in accedēdo Domine infirm9 venio ad te medicū et medicamentū vt vulneꝝ meoꝝ cica⸗tricib9 quas aduersarius inflixit: medearis vt debi⸗lem ⁊ ꝯfractū hoc sacro edulio corrobores Et iteruꝫ Sana me domine ⁊ sanabor Itēq̄ꝫ Dñe castꝝ con⸗scie mee inerme ē ⁊ penuria affectū: et hostibus vn⸗diq̄ꝫ obsessum Uenio igitur ad te dei virtutē: venio ad te in quo omnis abundantia boni: tibi reddo ca strum op9 tuū: plasma tuū: vt ip̄m armis defendas cibis ac munimine cōfortes. Esto mihi in deū protectorem ⁊c̄ Tertio occurrēduꝫ ē vt oppressus debi⸗tis suo liberalissimo creditori ⁊ remissori. Debemus aūt decē milia talentoꝝ Unde clamare habem9 Di mitte nobis debita nostra sicut ⁊ nos dimittim9 de bitoribus nostris: ⁊ orare Domine obligat9 sum de⸗bitis que soluere nō sum sufficiens: vnde venio ad te vt absoluar a debitis te spōdente ꝓ me: Aspice igit in me ⁊ miserere mei: te offerendo pro me vt sic retri buas pro me Quarto occurrendū est vt mēdic9 et pauper regi glorie. bōi diuiti: largissimo datori Ego pauper et mendicus: Unde clamo. Panem nostrū quotidianū da nobis hodie: Et dico Domine pastor bone venit mēdicans famelica anima mea coram te cupiens sustentari a te pane viuo ⁊ vero Domie pa⸗sce me Quinto occurrendū vt seruus occurrit dño cupiens recōsiliari ei Seruus tuus ego sū: sꝫ proch seruus piger infidelis et neq̄ꝫ: qui nō feci tuam volū⸗tatem Unde nunc ad te venio voluntatē tuam per⸗ficere cupio: et ergo oro Fiat voluntas tua sicut i ce⸗lo ⁊ in terra Doce me facere volūtatem tuam Se xto occurrendū vt sponso sponsa dulcissimo Nos xp̄i sponse sumus qui ei in baptismo ⁊ fide despōsati su⸗mus: sed proch virum pudicicie nostre dereliq̄mus: diabolo adhesimus: et cum eo fornicati sum9 Quo⸗tiens ait Hieronimus cōcupiscim9: totiēs a d̄o for nicamur Sed ipse clamat: Auersatrix israbel reuer tere ad me et libenter suscipiam te: Ad euꝫ igitur cō

uersi ad thalamū aspirem⁹: ⁊ dicamus Adueniat regnū tuum. Ubi cubas. vbi pascꝭ ⁊c̄. Postremo occurrere dēmus sicut filius pr̄i ⁊ dicere. sanctificet̄ nomē tuū Filij ꝓdigi sum⁹ q̄ substātiam dilapidamus vniuersā. vnde dicam⁹ Dn̄e pater ego ꝑdit⁹ in regione longinqua oīa dona gr̄e tue per peccata mea perdidi. eiectus sū a possessione virtutū. spoliat⁹ innocētie veste: nō sum dignus vocari filius tu⁹. Sꝫ ecce venio ad te vt restituar ꝑ te. Dn̄e quādo respicies? restitue aīam. Redde mihi leticiā salutaris tui. Si hijs mōis celesti patri occurrerim⁹ si cum filio prodigo nos hūiliauerim⁹ ⁊ dixerim⁹. Dn̄e nō sum dignus vocari fili⁹ tuus. nō sum dign⁹ vt intres sub tectū meū. ⁊ nihilominus firmo ꝓposito fiat volūtas tua adiūxerimus: nō se feret: non se sustinebit pr̄ ille celestis. sed prior in obuiā veniet: in amplexib⁹ ruet: vitulo saginato te reficiet gaudens ⁊ letabūd⁹ Hec de occursionib⁹ istis in q̄b⁹ est deuotissimū exerceri. si fuerint plene diiudicate

Quō occurrēduꝫ per crebra suspiria Mēbꝝ tr̄iū

Q t Ertio occurrēdum ē per crebra suspiria ⁊ ammiratiuas diiudicatiōes Ponit Guilhelm⁹ parisiensis in sua rethorica diuina septē suspirioꝝ spēs q̄b⁹ dꝫ se hō exercere circa deū ⁊ hoc venerandū sacr̄m. Et sunt iste

Clamor		ꝑiclitātiū	cū iustꝭ clae⁹ vt libemur
Eiulat⁹	q̄	ꝑunloꝝ nos	ꝓ absētia pr̄is ⁊ alimēti
Rugit⁹	ē	dāna passoꝝ	vt esau q̄ irrugijt suplā
Plāct⁹		luct⁹ mortuoꝝ	mortē aīe plāgā⁹ (tat⁹
Gemit⁹		signū doloꝝ	gemit⁹ ī orōe fūdamus
Suspiriū		spira° fatigatoꝝ	vehemēt̄ aduētū optē⁹
Sigult⁹		diu lugentiū	incessabilit̄ doleamus.

Occurrēs clamo. mis eiulo. rugio. plāgo
Et gemo. suspiro. singultio pasce iesu me

Quō occurrendū ꝑ ammiratiuas consideratiōes Mēbrum quartū.

R a Dhuc occurrendū ꝑ ammiratiuas diiudicationes vt scꝫ volatū quēdaꝫ suspēsiuū ⁊ ammiratiuū inter diuā maiestatem ⁊ tuā ꝓpriaꝫ vilitatē exerceas diiudicādo videlicet

Ad quē. qs vēiet. cur quō. quē dabit. vnde.

Offertur in hoc versiculo fecundissima parit̄ ⁊ deuotissima cōtemplatiōis materia: sed paucis ne ꝓlixi simus ꝑstringēda. Debes igit̄ aīa sup annūciatiōibus illis ꝓpheticis ⁊ venturi dn̄i promissionib⁹ tecū exēplo marie cogitare. quales sunt annūciatiōes ille ꝓfunde videlicet diiudicando. quis. qual'. ⁊ quātus ad quē. qualē ⁊ quātillū dignabit̄ aduētare: q̄ maiestas ad quā vilitatē. O dignatiōem. Ip̄e q̄ de se fatet̄. ego sū deus oīpotens. q̄ terrā respicit ⁊ facit eā tremere. q̄ vt in apocalipsi dicit̄ hꝫ in vestimēto ⁊ in femore suo scriptū. rex regū. dn̄s dn̄antiū: is inq̄ʒ talis ac tant⁹ nō dediḡtur visitare hoīem miseꝝ ⁊ peccatorem. Hec si rite diiudicaueris in āmirationem ductus exclamabis O q̄ꝫ stupenda dignatio. q̄ꝫ indebita miseratio. q̄ꝫ gratuita dilectio regē regū: dominū dn̄antium ad misellū descendere vermiculuꝫ. Et itē Unde mihi hoc vt maiestas dn̄i veiat ad me?

Cur tanta dignatione ad te veniat §. ij.

S s Ecundo āmiratiue cōsiderare habes Cur tāta dignatiōe q̄tidie ad te veniat: q̄d. s. cuꝫ ad hoc inducat. q̄d alliciat? Non vtiqꝫ bonitas tua. nō merita tua: sed sola gratuita charitas ⁊ inata pietas sua. Hinc Ezech. xxxvi. ait Nō ꝓpter vos faciā: sed ꝓpter memetip̄m. et propter nomē sanctū meū. Et Ozee. xiiij. Diligā eos spōtanee. i. nullo merito eoꝝ Cause igitur aduētatiōis cōcurrunt cum causis istitutionis. de quib⁹ dictum est supra: quaꝝ potissima est ostensio sue charitatis. Et hic exclama dicens. O charitas mea deus me⁹ quantum me dilexisti q̄ sola gratuita charitate ad me aduenis ⁊ aduenisti.

Quomodo veniat §. tertius

T t Ertio diiudicandū est quomodo veniat. Et quis sufficiet ad modum veniendi explicandū? Angelus sup modo aduentus interrogatus a virgie prudente: ad sup̄iorem magistrum remisit scꝫ spūm sāctum. Quid ergo nos dicemus? Sed vt pauca ⁊ hic assignemus notandum ꝙ venit

Sapient̄		occl'tatōe maiestatꝭ	sb̄ spēb⁹ sacr̄alib⁹
Potēt̄	cū	gl'ia diuinitatis scꝫ	cū oīb⁹ sanctis
clemēt̄		dig̃tione pietatꝭ	modis pijs.

Occultus sapiēs. sciśqꝫ potētis. pi⁹ ad nos

Primo dico venit sapienter occultādo: scꝫ se sub sacramentalibus speciebus Quod sapientissime facit quia congruis ex causis scꝫ

Ob meritū. signū. risum. sēsuꝫ. qꝛ scriptū.

Prima causa quare se speciebus dedit velatū est ob meritū scilicet fidei. Fides enī. teste btō Grego. nō habet meritum cui humana ratio prebet experimentum. Hunc igitur modū sapientia illa adinuenit: in quo sūmum meritum si rite fiat consistit

Secūdo ob signum vt scꝫ per species sacramētales visibiles significetur homini quid cōtineatur: et fiat inuisibiliter Tertio ob risum. s. infidelium euitandū qui insultarent si crudas comedere videremur carnes. Quarto ob sensū. id est propter vitādum horrorem ex esu crude carnis: ne scilicet horreret anim⁹ quod cerneret ocul⁹. Aut etiam propter sensus nostri debilitatem qui nō posset perferre tante maiestatis claritatem: vt sic in omnibus nostre ꝓuideret necessitati Quinto quia scriptum. vt scilicꝫ impleretur illō. Apocalip. secūdo. Dabo manna absconditum. Quare aūt sub talib⁹ specieb⁹ pura panis ⁊ vini commēdauit: etiam cōgruentissime assignātur super hoc rationes quas longum eēt h̄ assig̃re

Habent em̄ passim in scp̄tis doctoꝝ sup̄ q̄rtū sñiarū In pantheologia ꝛ sic de alijs. Ita vt q̄ hec oīa sa
piēter ꝛ ꝓfunde diiudicaret vere sapiam de occultis
traheret. ꝛ cū regina saba in excessum duct9 deficerꝫ
sup̄ ꝯtemplāda sapia nostri veri salomōis in hoc sa-
cramēto occultata. Quid em̄ sapiētius q̄ꝫ adeo salu-
briter ꝛ cōueniēter nr̄e eruditiōi p̄iterqꝫ refectioni ꝓ
statu ꝛ captu nostre p̄uitatis cōsulere ꝛ ꝓuidere

Qꝫ venit potēter §.iiij.

D S Ecūdo dico ꝙ venit potenter cū glīa. s. maiesta
tis Uere ꝛ firmiter em̄ credere debem9 ꝛ nul
laten9 dubitare ꝙ veniat ibi in corp̄e glificato ꝛ ad-
ornato dotib9 ꝛ cū comitiua decenti: puta angeloꝝ
ꝛ sctōꝝ agminib9. O nisi hec essent occulta. q̄s starꝫ
ad videndū ea? Quis splendorē: q̄s decorē corp̄is illi9
sustineret? Quis in cōsilio ꝛ cōgregatione tantoꝝ sā
ctoꝝ assisteret? Nā angelos subsequi ꝛ assistere ī su-
perioribus testimonio Gregorij ī dyalogoꝝ libris p̄it
ꝛ leonis est ꝯprobatū. Nā et eccl'ia dicit Deus cui a
stat angeloꝝ chorus. putas assistāt in celo nō sub sa
cramēto: Uere sequūtur eū quocūqꝫ ierit: ꝛ eo dulci
us q̄ venit dignātius De oībus sanctis eccl'ia ī aduē
tu petit in collecta dicēs Ut veniens dn̄s nr̄ ies9 xp̄s
cū oīb9 sanctis patam sibi in nobis inueniat mā sio-
nē Que etiā collecta de sp̄ūali aduētu s̄m plures itel
ligi p̄t Nā et hij sequūtur agnū. Quocunqꝫ em̄ p̄git
scti oēs sequūtur: atqꝫ laudib9 post cū canētes cursi-
tant: hymnosqꝫ dulces personant

Uenit clemēter §.v.

E T Ertio dico venit clemēter Nā totū minus est
quod de hoc aduētu dici pōt. Quis em̄ digniti-
onē illam maiestatis. quis dine bonitatis illā abūdā
tiam qua ita se cōmunicat nobis q̄si ex nobis ip̄e de
pendeat digne explicabit? Sed vt pauca ꝓ deuotio-
nis excitatione ꝛ hic dicātur: notandū ꝙ clemētia ei9
patescit si cōsideremus quō veniat. ꝛ si ad quorū in
star veniat cōmeminerim9 De mō quō veniat pul-
chre dicit̄ in libro sp̄ūalis gratie. ꝙ septē mōis dn̄s ī
missa venire dignatur Prim9 est ꝙ dn̄s cū tāta il-
lic humilitate venit: ꝙ nullus tam vilis ibi ē q̄n ad
ipsum dn̄s hūiliter se inclinet ꝛ ad ip̄m veniat. si ta-
men hō ip̄m velit Secūdus est ꝙ venit cū tāta pa-
cientia ꝙ nullus tātus peccator aut etiā inimicus est
ibi quin ip̄m sustineat paciēter: ꝛ si ei recōsiliari velit
letissime oīa sua debita ei dimittit Terti9 est ꝙ tā-
to amore illic venit: ꝙ null9 adeo frigid9 ꝛ obstinat9
ibi est. q̄n ip̄m si tamē velit amore suo valeat inflā-
mare ꝛ cor eius emollire Quarta tam largiflua li-
beralitate venit. ꝙ nullus adeo paup̄ est quē nō pos-
sit copiose ditare Quinto se tam dulcissimū ꝛ deli-
ciosissimū ꝛ sufficientissimū cibum omnibus prebet
ꝙ null9 taꝫ eger: tam famelicus illic est: q̄n ab eo va-
leat curari refici ꝛ abūde satiari Sexto tanta clari-
tate venit ꝙ nullius cor tam cecū: tam tenebrosū est
ꝙ sua presentia non valeat illustrari ꝛ mundari.
Septimo tā plen9 sanctitate ꝛ gratia illuc venit
ꝙ null9 adeo segnis ꝛ indeuot9 ibi adest q̄n a suo tor
pore valeat excitari ꝛ ad deuotionē incitari

Valde hūil̄. patiēs. iflāmat amās pia dōat
Hic satiat. lustrat. d̄uoto torpor abibit.

Secūdo principaliter ei9 clemētia ex hoc elucescit
si cōsideres ad quoꝝ instar veniat ꝛ q̄ꝫta charitate.
Uenit em̄ instar oīm qui vnq̄ꝫ aliqua pietate alteꝝ P
visitauerunt. Uisitat eni deus verbum. Bern̄. teste
nūc vt medic9 languorē sanans. nūc vt sponsus ani
mā sibi copulās ꝛc. De quib9 mōis agitur in gradu
inuitatiōis. Et vere nulla silitudo huic qua nos vi-
sitat charitati cōueniens dari pōt Nullus em̄ amic9
ad alteꝝ inuisendū tam ꝓperauit. Nullus sitiēs taꝫ
feruide delectabilissimū potum desiderauit: aut mo-
riturus vitā cūctis mortalibus exoptatā taꝫ affecta
uit. Nullus deniqꝫ sponsus vnq̄ꝫ in thalamū ama-
tissime sue spōse insilijt: quali desiderio ꝛ affectu huc
ad nos in sacro aduenit deus

Nec sitiēs medic9. spōs9. moritur9 aīcus.

O charitatē. o dilectionē. Quis nō in obuiā tante
charitati ruet? Quis nō ammirans clamet: Quid est
homo qꝛ apponis erga eum cor tuū. Et hec de mō q̄
venit sub sacramento

Quid dabit aduenīēs tāta charitate §.vi.

q Q Uarto principaliter cōsiderandū quid dabit Z
scꝫ dn̄s aduenīēs tāta charitate. Uere largiet̄
munera iuxta magnificentiā suā Dator trā-
sibit in donū, dabit donū fidei electum scꝫ seipsum in
quēlibet desiderabilē vsum. Si sitis. fons tibi est. si
esuris cibus est. si langues medicina san9 electuariū
cōfortatiuum Omnibus omnia fiet. O q̄d vltra desi
derari potest. Nimis auar9 est. cui nō sufficit deus.
En dat corpus in cibū. sanguinem in potum. aiam
in redemptionem. sp̄ūm in viuificationeꝫ: oīa sua
opera op̄atur nobis in meritū. Dat postremo diui
nitatē in completionē omniū deslderioꝝ. Dat se to
tum in sacramentū cōmunionis: in sacrificiū recōsi-
liationis in viaticum peregrinationis. Dat se totū
in future glorie pignus certissimū. in celestis iocūdi-
tatis amabile preludiū. in iocale diuinū. in preciosū
clenodium. quia saphirum diuinitatis in auro hūa-
nitatis: quasi in pixide accidentium panis ꝛ vini ve-
latū. O donum preciosum. donū vtile. ꝛ quo meli9
poterit esse nihil. O quid retribuā domino pro om̄i
bus que retribuit mihi: presertim pro tam nobili do
no? Possent ad hanc cōsiderationeꝫ reduci effectus
nomina ꝛ portiones que infra

Unde veniat §.vij. Z

q Q Uinto cum ammiratione intuendū. vnde
veniet qui tanta dona confert ꝛ quo se incli-
net Uere a summo celo egressio eius hoc est

a celo trinitatis. Sed quo se inclinet intueamur Et ecce in vallẽ miserie nostre. Venit inq̃ȝ de monte ex cellentie in vallẽ humilitatis. De mõte potẽtie i vallem infirmitatis. De mõte glorie in vallẽ exiguitatꝭ ꝛ ignominie: dũ maiestas tanta talibꝰ se spẽbus iclinat. Hec ꝛ hmõi intuentes cũ Esaia exclamemus. Quis audiuit vnq̃ȝ tale: aut quis vidit huic silẽ Vere stupor ꝛ mirabilia facta sunt in terra. Et cũ Ber. supiora cõplectante dicamꝰ O mira querẽtis ꝛ aduenientis dei dignatio. o magna dignitas hõis sic quesiti. Si personã intueor venientis. nõ capio excellẽtiã maiestatis. Si attẽdo ad quos venit dignitionis magnitudinẽ: expauesco. si moduȝ cogito supra me est ꝛ nõ possũ ad eum Hec de gradu occursiõis i q̃ longiusculo imorati sumꝰ qm̃ bonũ est nos hic eẽ. et in hoc cõsistere gradu. Est em̃ in hoc gradu occursionis vsq̃ȝ ad accessionem sacramẽti ꝑsistendũ. Cõsiderationes presertim ille crebrius ad mentẽ sunt reuocande: vt valt dñs Bonauen. Nã qui hoc nõ facit: corpus dñi (ait quidã abbas) nõ rite diiudicat. ꝛ arida cõsuetudine accedit festinãs: nõ ex affectu deuotionis. sed ex defectu feruoris. Et ergo sicut vacuus accedit Ita inanis sepe ꝛ sñ gratia recedit. Hymnꝰ.

t Ibi iesu iuitãti. Occurrã letissime. Clamans voce suspirãti Dei rex dulcissie. Veni veni egrotãti Medens clemẽtissime

De gradu iterate p̃parãtiõis Capl'm. vij.

Terata p̃paratio. De qua ꝓpheta Beati qui parati sũt occurrere illi Nã ꝛ ꝟgines q̃ parate erant intrauerũt cum eo ad nuptias Et nõ est is gradus a ceteris: licet etiã sicut preparatorũ gradus indistinctus: differt em̃ in hoc. quia illi vesperi ꝛ mane tantũ exercent. sed is cũ ingruit accedendi tẽpus dum in ꝓcinctu est eũdum ad missã Illi mediati: is immediatus. Vñ aliq̃ triplicem p̃parationẽ assigñre solent

sc: remotã — p septiãnã vl' aliq̃t dies p̃uenire
sc: ꝓpinquaȝ — vt istãti cõionis die p gdꝰ exerceri
sc: primaȝ — in ꝓcinctu accessus se disponere.

Preparationem remotã mgr̃ ille venerãdus Gerardus groet. obsuabat q̃ per duos aut tres dies ante cõionis diẽ de nulla alia q̃ȝ de huiꝰ sacramẽti materia loqui volebat Sic aliq̃ silentiũ die precedẽti seruant aliq̃ ieiunant. Sed de hoc gradu hic loquamur Et ẽ postq̃ȝ hõ se per priores gradꝰ disposuit. dño tñ appropinquãte amplius se disponere querit Et hoc

per — sacramẽtalẽ purgatiõem — ꝯfitẽdo
per — dei ꝛ sctõꝝ iplorationẽ — sc: orando
per — itẽtiõis discussiõeȝ ꝛ passiõis ꝯmeõratiõȝ meditando.

Primo inq̃ȝ per sacramentalẽ purgationẽ ꝛ cõfessionẽ Nã iuxta patrũ decreta nullus ad tantũ sacramẽtuȝ accedere dȝ nisi peccata sua cõfessus. vt Gelasius dicit. Quod tñ intelligendum de mortalibꝰ vel spẽm mortalium hñtibus. Hinc cõicaturus se reflectat sup se ꝛ diligent examĩet ꝯsciaȝ suã. ꝛ pro posse vera ꝯtritione ꝛ humili confessione clarificet ꝛ mũdet eã vt digne suscipiat splendorẽ patris. Habeat cõtritionẽ generalẽ omniũ peccatorũ in generali. ꝛ si tempus patiat'. conquerat' dño sup aliquibus d̃fectibꝰ in speciali. deinde statuat emẽdãdi propositũ. quod vt ipleat imploret dei auxilium. Horum practica videatur in examiatorio conscientie infra folio.

Quomodo mens preparanda dei et sanctoꝝ inuocatione Mẽbrum secundum

E secũdo dicit Joãnes de turre cremata Ad iuuat preterea multũ ad habendã deuotionem ad disponendã aĩam ad dignã susceptionem huiꝰ sacramẽti orõ. Premittenda est ergo orõ multiplex. modo ad deũ: qui solus põt facere mũduȝ de imundo. ꝛ dignũ tanto sacr̃o. Implorãda ẽ ergo patris potentia quo mentem roboret ꝛ stabiliat. Filij sapientia: vt intellectuȝ illustret ꝛ illuminet. Spiritussancti bonitas vt affectum incẽdat ꝛ inflãmet ad digne sumendũ tantũ sacramentum. Habẽtur passim orationes huiusmodi cõposite ad singl'as ꝑsonas diuinas. imo ꝛ ad totã trinitateȝ simul q̃s legere poterit cui nõ datum fuerit posse meditari Habuit Augꝰ. orationes suas. Habuit Ambrosiꝰ suas. Sed ꝛ Ancelmꝰ. Thomas. Albertꝰ. vt quotiẽs deuotio defuisset hmõi orationibꝰ quasi q̃busdã follibus reaccẽderentur. Eligat sibi quisq̃ȝ ex tanto numero orationes sibi ꝯplacentiores Secũdo orationes dirigende sunt ad virginẽ matrem: de cuiꝰ honorabilissima carne corpus illud sacrũ formatuȝ est Sunt et ei certe orationes formate. Singulariter tamẽ ei eligẽda est oratio. Bernꝰ. Per te accessuȝ habeamus q̃ multũ est efficax ꝛ deuota. Et versiculus is frequentãdꝰ Ora virgo nos illo pane celi dignos effici. Item q̃ȝ oratiũcula ista. O virgo gloriosissima hũilima ꝛ misericordissima accede ad tuũ predilectissimũ filiũ ostendens et ei pectus sacrũ ꝛ quibus cuȝ lactasti beatissima vbera. Et ipse ostẽdat pro nobis patri latus: ꝛ que excepit sacratissima vulnera. Accedant omniũ electoruȝ preces ꝛ merita. ꝛ presta vt digne sumamꝰ tanta sacramenta. vt sic nulla sit repulsa vbi tanta sunt charitatis indicia. Amẽ. Audi nos maria. nã te filiꝰ tuꝰ nihil negãs hõrat. Salua nos iesu ꝓ quibꝰ virgo mater te orat. Habȝ Gerson inter suas orõnes etiã deuotã vnã plurimum erga virginẽ hñtẽ. ꝛ aliq̃ quiq̃ȝ. Et vere singulariꝰ hec ẽ inuocãda. Est em̃ eucaristie mater: quia mater gratie bone. Hec clauigera cellarioꝝ. cui hec aperuerit. mox est apertũ. Hec panẽ frangere potẽs. hec distri

bũtrix fructus vẽtris tui Nec quotidie splẽdide epu
latur. nõ negabit micas vlcerosꝭ ꝛ mẽdicis nob. q̃ꝛ
tot sunt lingue (fm Jobez Gerson) clamãtes ad su/
am miaꝫ. quot sũt vlcera nr̃aꝫ ostendentia miseriaꝫ
C Sunt t̃tio orõnes nostre ad angelicos illos spũs
emittẽde. qui qm̃ omnes sunt administratorij spũs
propter eos qui hereditatẽ capient salutis faciles et
presto sunt subministrare nob quecꝫ ad cõsũmatiõ nr̃i
perfectionẽ requisita. Diuites nãqꝫ sunt ꝛ habẽt ad
votũ cellaria regis. Proferũt de thesauris suis que
qꝫ voluerit noster interior hõ. Petitur ignis ꝛ cami
nus incendij. seraphin ardent Petiꝫ sal ꝛ lumẽ. che
rubin sapiũt ꝛ lucent. petũtur sedilia. throni hñt illa
Ministrat hec ĩpetrando summa hierarchia. Que/
ritur qui dñetur in cõuiuio. qui virtute parcat. q̃ po
testate tueatur. Hec secũda p̃t hierarchia. Queriꝫ
tertio vt ordo sit in cõuiuãtibꝫ offerunt se principa/
tus. subordinãt archangeli ꝛ angeli ministrant. Et
hec de nouẽ choris Singularius tñ cuicꝫ suus vicl
inuocandus cuiqꝫ angelus ꝑprius implorãd9 Sũt
etiam a quibusdã certe orationes ad singulos ange
lorum ordines cõfecti. ꝛ ad eos in generali. quarum
etiam vnã tangit Jobes de turrecremata in suo sa/
D cramẽtali Sunt postremo orõnes etiã ad ceteros
sanctorum ordines dirigende qui apud deũ sunt po
tentes. ꝛ valde erga miseros clementes. Unde nob
sunt necessaria quecꝫ ĩploranda ab eis vestimẽta nu
ptialia ne in tenebras mittamur exteriores. Et cui
multũ est implorare omnes singulis ferijs: vel singu
los sibi ordines. vt infra in septenis ponitꝫ: assumat
exorandos. Est vna letãia sctõꝝ super cõione hac cõ
fecta: que plurimũ huic exercitio deseruit. presertim
tamẽ ait de turrecremata illoꝝ sanctoꝝ implorãda
sunt suffragia: quorũ celebramus solẽnia. ꝛ eis est di
cendum. O sancte dei vel sancta quẽ vel quam diui/
nitas tanta vestiuit gloria sanctitatis. tanta subli/
mauit dilectionis singularitate ac maiestate virtu/
tis. Rogo supplico et exoro per virtutes tuas: per il
lud ardentissimũ charitatis incendiũ quo totus ar/
des in deũ. in hac solẽnitate tua in accessu ad sacruꝫ
altare tuũ sentiam implorationis auxilium cui9 cele
bro festum. Amen Jtidem ꝛ Gerson suadet dicẽs
ꝙ tunc in die bona ad eos venimus ꝛ fiducialiꝫ eis
dicere possumus. Prospera diem triumphalẽ tuuꝫ.
Tunc em̃ scꝫ in festis sanctorum copiosiores caris/
matũ reliquie a mensa beatoꝝ decidunt cõuiuarum
pauperibus ꝛ mẽdicis largiende ꝛc̃. Hec de prepara
mento orationũ. Quod nõ vsqꝫquaqꝫ cõtemnẽdum
licet nõ ab omnibus amplexandũ. Qui enim sacris
meditationibus inflãmare se nouerũt interius. his
nõ opus est legere vocales orationes exterius Quã/
q̃ꝫ tamen Augustin9 (vt creditur) ꝛ ceteri quiqꝫ cer/
tas orationes habuere.

Quomodo mens preparatur per intentio
nis recte discussionẽ Mẽbrum tertium

Et tertio dicit Bonauẽ. Qꝫ homo in accedẽ/
D do debet intentionẽ dirigere ad purũ affcm̃
et desiderium sanctum. ꝛ ad propositum ne
cessariũ. ne scꝫ ex consuetudine. ne ex vana gloria. sꝫ E
salubribꝫ causis attractus accedat Quõ autem ꝛ ad
que homo intentionẽ suam debet dirigere pulchre.
idem sanct9 doctor breui explicat orõne dicẽs Da mi
hi queso omnipotẽs pater ꝛ misericors deus. pater
clementissime imolare ꝛ percipe sacrosanctũ miste/
rium corpis ꝛ sanguis domini nostri iesu christi ad
placandũ te patrem per filiũ. deitatem per hũanita
tem. ad gloriam sancte trinitatis. beate marie. toti
usqꝫ celestis militie: ad recolendũ iesu christi passio/
nẽ. ad reddendũ vberem gratiarũ actionẽ. ad ĩpetrã/
dum iustoꝝ cõfirmationẽ. iniustoꝝ refrenationem
ꝓ cũctis humanis indigentijs ꝛ tribulationibꝫ sub/
leuandis. ad ꝯsequendũ augmentũ dilectiõis dei. et
ad accelerationem visionis eius. Per eũdem xp̃m
dñm nr̃m. Ecce hic vere cõplectuntur omnes ꝯmu
nionis cause ꝛ intentiões. de quibꝫ plenius infra in
gradu intentionis.

Quomodo optime disponitur per passiõis me
ditationem Mẽbrum quartũ.

Et tñ studiosius mens ꝑparanda per domi/ F
e nice passiõis cõmemorationem iuxta ei9 in/
stitutionẽ qui dixit. Hoc facite ĩ meã ꝯmeõ
rationẽ meaꝫ. Gratũ em̃ nõ habebit q̃cquid feceris
neglecto eo qd debes. nec fidelem illũ seruũ ducet: q̃
omissis mãdatis dñi ea facit que sibi cõmoda aut v/
tilia videnꝫ. quasi magistro sapiẽtior ipse. Hic nul/
latenus hec memoria intermittẽda. sed inter missa/
rum solẽnia: aut ante de domini passione de corpore
tradito est cõmemorãdũ. vt vult q̃dã deuot9 doctor
allegãs Augustinũ dicentẽ Peccat qui legit. peccat
qui orat. Nõ inquiens quod legere aut orare pctm̃:
sed nõ obtemperari mandato peccatum est. Domi
nus em̃ et magister p̃cepit facere in sui cõmemorati
onem quotienscunqꝫ fecerimus ꝛ nos mandato sur
di contẽnimus mandatorem. ꝛ sui calicis cõmemõ/
rationem precipienti. nõ fm suam: sed fm nostram
illi offerim9 voluntatẽ: quasi magistro ac tali mgr̃o
sapiẽtiores. siles fuo qui ad cenã dño calicẽ poscẽti.
tripodã porrigit. panẽ poscenti: cantharum tribuit
abiecta seruitute parere cõtemnens. aut saltem stul
te cõtra mandatum domini melius placere p̃sumẽs
Prosequitur hec lati9 ille qui supra. Ex cui9 dictis
liquet q̃ꝫ sit necessaria ꝯmeõratio ista: Hoc mechtel
dis illa nouit cui hoc moris erat. vt dũ cõicare vellet
xp̃i passionẽ diligẽter cogitaret. ꝛ qñ hoc negligebat
grauiter se deliquisse timebat: eo ꝙ dominus dixe/
rat. Hoc facite in meam cõmemorationem. qd sic
a dño docta intelligebat. vt cõmemoraret amorẽ eter/

num quo nos cū non essemus amauit. ⁊ presciēs ō/ nem defectū creauit. Item amorem inestimabilem quo filius dei tantis se passionib⁹ exposuit Itē amo rē inscrutabilem quo nostri sollicitus singul' nobis momētis intentus. Hec in visionibus mechtelō Quanta aūt sint ad hoc inductiua. ⁊ quō hec cōmeō ratio sit agenda tradetur infra pte scda folio

G Gradus accessoꝝ docentes modum accedēdi
Incipit prologus

a Ccedamus cū fiducia ad thronum gratie dei. ait apl's Heb. iiij. Acce/ damus in vero corde: in plenitudie fidei Hieremie. x. Et. ps̄. Accedite ad eum ⁊ illuminamini. Postq̄ er go hō per priora se disposuit ⁊ quod in se est fecit. ac/ cedat cum fiducia nihil hesitans. nō tamē suis ꝑpa/ ramentis. sed diue misericordie innitens. Naz nulla nr̄a industria. sed sola dei gratia reddimur digni ad accedendū ad tanta sacramenta. Qui ergo in predi/ ctis se exercuerit securus accedat. nil de indigna sum ptione vereatur. Nā is solum indignus mādicat. q̄ vel se nō probat. vel corpus domini n̄ diiudicat Quis quis autē suam imbecillitatē vel suā insipientiam. vel suam sterilitatem agnoscit et cōfitetur hic seipz probat. Qui vero propter hec remedianda recurren dum discernit ad panē viuificum. hic diiudicat cor/ pus domini. Quisquis ergo hoc de seipso probat. il/ lud aūt de corpore dn̄i sentit ⁊ iudicat. q̄tumcunqz arida mēte hoc faciat: cōfidenter accedat. edat ō pa/ ne certus quia fructū verum ⁊ efficaciam afferet cō/ tra indigentias spiritales. Et eius sentētie est. Do/ minus iohes ruysbroeck canonicus in suo de ornatu spūalium nuptiaꝝ. quē Dyonisi⁹ carthusienſ docto rem appellat diuinū. Postq̄ igitur homo missaz iu xta modū infra tradendum audierit: ⁊ illi se coapta/ uerit: se scz preparando dominicā passionē meditā/ do. Postq̄ etiam pro dignitosa tanti sacramēti sū/ ptione exorauerit domini pietate fretus deuot⁹ acce dat. In quo tamē accessu maxia est cura. ait Joan/ nes de turrecremata hr̄ida. quia fm deuotionē acce dentiū. vt vult sanct⁹ Tho. sacramētū operat' suuz effectū. Unde vt ⁊ hic modus aliquis habeat'. sūt ali qui accessoꝝ gradus assignandi: quos homo int' ac cedendum poterit assumere exercendos Postq̄ igi tur in audiendo missam passionis dn̄ice cōmemora uerit. postq̄ se profunde humiliauerit. que iuxta iu/ diciū domini Bonauē. optima sunt ꝑparamenta quo rum praxis patet ex supradictis. tunc voces has in/ uitatorias audiēs in directione cordis ad dominuz accedat Que intentionis directio summa ē necessa/ ria accedenti

Intentio gradus primus Capitulum octauū

i Ntentio. De qua. Si oculus tu⁹ mun dus fuerit totum corpus lucidum erit Quā necessarium est bene dirigere: qm̄ quātum intendim⁹. tantū (Ambrosio teste) agimus Et est qua intēdas acce dere. H

scdm — quorūdam formam: / finalem causam. / dispositionem requisitam

Quorundā formā. finalem. vel reqsitam

Scdm inq̄ quorundā formā Mō accedēdo vt re⁹ ad saluatorē. modo vt infirmus ad medicū fm illa puncta in gradu occursionis assignata. vt scz hoc vl' sili mō dicas. En domie iesu pastor bone accedo ad hunc panē vite viuū ⁊ viuificū sumendū multiplicit' a te inuitatus. Reuocētur hic verba dn̄i iesu ad mē/ tem quib⁹ inuitat ad sacramētum. dicēs. Uēite ad me oēs qui laboratis. Qui mādicat meā carnē Ni/ si mādicaueritis. Delitie mee sūt esse cum filijs ho/ minū. ⁊ hmōi. Dulcedine quoqz ac multiplici al/ lectiuo attractus. Hic meōrentur inuitatoria acces/ sus que habent' in gradu cōsiderationis. ibi Laus ⁊ amor. gratus. folio supra Postremo ⁊ magna mea necessitate impulsus. Hic vnde necessitas com probetur. q: nō accedere ex notabili negligentia ē dā nabilis culpa. His inq̄ tantis ac talib⁹ induct⁹: co/ ram te venio. ⁊ te deū meum sub hoc sacramēto ve/ raciter ⁊ realiter cōtentū sumere exopto. Utinā vel possem digne. Uenio inq̄ creatura corā suo creato re. ouis morbida corā pio pastore. venio vt re⁹ mult/ (culpe pariter ⁊ pene) malis expositus corā liberatore ꝑ̄ssimo. Ut infirm⁹ oi morboꝝ gn̄e languēs coraz medico efficacissimo. ⁊ sic de singul' supratact/ pūct/ miseriam aggrauādo. ⁊ ad singulares defect⁹ descē/ dendo. Aut vt vult Gerson i tractatu nono sup ma gnificat dz hō in accedēdo assumere formā q̄rundam cū quib⁹ dn̄s iesus ꝯuiuia fecit in terr/ Nūc. s. instar marthe ⁊ magdalene. Nūc vt socr⁹ symonis. nūc vt matthe⁹ aut zache⁹. ⁊ sic de alijs euāgelicis ꝯuiuijs in q̄b⁹ deuotū est exercere. vt ibi strictim deuote tan git Hec de primo.

Quō intentio dirigenda ad finalē cau/ sam Membꝝ secundum I

f Cdo intentio dirigenda est ad finalē causaz vt scz ideo se accedere dicat: ⁊ ob finales illas rationes ꝓpter quas dn̄s iesus sacr̄m institu/ ens voluit ⁊ cēsuit attēdēdū Puta ad sūme ⁊ indiui due trinitat/ glaz. pp scōꝝ hōrē ⁊ salutē nr̄az. vt Bo/ nauē. tāgit i sua orōe imediaci⁹ sup̄ signata Prefri iuxta Ubti. itentio ē dilatāda ad vniuersal' eccl'ie sa lutē: qm̄ sic oim merit/ singl'ari⁹ pticipam⁹

Mēbꝝ tertiū quo ad dispōnem requisitā K

t Ertio intentio est dirigenda ad dispositio nem requisitam. vt quam actu nō habem⁹

saltē intentiōe ꝛ affectu teneamꝰ Nā q̄cquid hō opa
ri ꝛ agere desiderat ꝛ nō p̄t: deus accipit tāq̄ȝ opus.
Desideriū em̄ pauꝑm dn̄s exaudiuit. Un̄ his mōis
hō dirigere debet intentū dicēs pleno corde

Credo. scio. volo. ꝯiugo meo̅ꝛā̅. amo tēdo

Primo ergo dicēdū Credo. i. venio in firmissima sacre fidei actuatione. te hic veraciter ꝛ realiter ꝯtentū ꝓfitendo. Et ē tunc hic fides actuāda: de cuiꝰ iductiuis ꝛ prari dicet̄ infra folio Huiꝰ actuatiōis exēplum pulcherrimū hēmus in btō Hieronimo. q̄ h sacr̄ȝ (vt in eꝰ obitu eusebiꝰ scribit) sūptiꝰ fidē suā deuotissime actuabat. Et hoc vt ex verboꝝ eiꝰ illic serie patet tripliciter.

s. q̄ ad dīnitatē / hūanitatē / sacri huiꝰ ꝟitatē — illā magnifice ꝯfitēdo / ꝑ totū ꝺcursū ꝯmcō/vere ꝓfitēdo (rādo.

Et dignū cōsultu eēt vt oīs cōicaturꝰ illa verba legeret. ꝛ modū illū meōꝛie cōmendaret. qm̄ ignitissiā sunt q̄ illic dicūtur. Dicit eni. Tu es deꝰ meus ꝛ dn̄s meus: q̄ pro me passus es. an forte aliꝰ! Certe tu es ille qui cū deus esses solus añ oīa tpa sine principio a deo prē genitus. eterna ꝛ inuestigabili generatiōe qui cū patre ꝛ spūsctō vnꝰ es deus. ꝑmanēs illd ideȝ qd eras ꝛ es. Intra vniꝰ puelle corpusculū te clausisti: factꝰ hō sicut sū. vere ꝛ deꝰ ꝛ hō es. Cōfirmatiōnē adijcit. rōne fidē stabilit ꝛ oīa profitet̄ vite decursū. passiōis tormentū. glīe triūphū fide ꝑstringit. ꝛ in aduētu ad iudiciū actuationē suā cōcludit. Deide ad sacr̄m se ꝯuertens catholicā edisserit fidē. Quisquis igitur fidei actuationē discere volet illic legat ꝛ dignū hȝ exemplar. Et plurimū hmōi actuatio ē necessaria ꝛ vtilis multū. Oportet ei credere accedētēȝ Ad Hebre. xi. Et quo virtꝰ dignior. eo eiꝰ actuatio deo acceptior. Un̄ nunq̄ȝ est hec actuatio omittēda.

Scio §. ij.

Quis es tu dn̄e deus.

Tu

Altissimus super omnem terram.
Amabilis et amandus.
Bonus es tu ꝛ bonitas ipsa.
Benignus ꝛ beneficus
Creator.
Candor lucis eterne claritas
Deus quo maius melius ve nihil.
Dominus ꝛ diues.
Eternus et cunis.
Electus ex milibus.
Felix ꝛ fidelis
Gloria ꝛ gaudium
Honor et honorabilis
Iudex iustus internus
Karitas ꝛ charitatiuus.
Lux lex ꝛ liberalis.
Clemens misericors ꝛ mitis

Cdo dicēdū est Scio. h ē venio ad te in plena mee vilitatis ꝛ nihileitatis recognitiōe ꝛ repñsentatione. me. s. ex me indignissimū ob dmerita cōfitēdo Un̄ hic dȝ seip̄ȝ hō quātū poterit vilificare. et misias suas ꝛ principaliores defectus deo exponere cōquerēdo. Huiꝰ etiā gradꝰ exēplū vbi supra gloriosus Hieroni. dedit. Nūc se instar q̄rundā miseroꝝ vilificans. puta mō cecū. mō egrotū. mō peccatorē se ꝯpellans. Nūc defectꝰ ꝛ pctā sua in spē ordinati cuȝ gemitu ꝛ dolore exponēs omissa: ꝑiter et cōmissa aggrauans inferno se dignissimū (nisi a xp̄o in cruc ligno adiutꝰ fuisset) ꝓnunciās. Nūc ꝯꝑatione patruȝ antiquoꝝ se humiliās dicens. Nunquid ego melior sum q̄ȝ oēs patres mei! Tu moysi noluisti vno ictu oculi te mōstrare. ꝛ ecce nūc nō solū cum hoīe publicano ꝛ pctōre vis mā ducare. sed ꝛ teip̄m iubes ab ipso māducari. Ex q̄b patēt etiā tres mōi seip̄m vilificandi. — I

scȝ Miseris se similādo / defectus in specie ꝓfitendo / meliores intuendo

Habuit Arnoldus buederick modū talē se hūiliandi ꝛ vilificādi. Quia scȝ plura p̄dicata vilificantia habebat quib seip̄m hūiliabat: puta dicēdo se supbū inidū auaꝝ ꝛc̄. Et q̄d ꝓ magno viꝝ hūc in mediū duco. Hoc exercitiū genꝰ sūmis ill' ecclie colūnis vsitatissimū fuit. Augustinū Hieroni. ac ceteros sctōs loq̄r. vt eoꝝ libri testant̄. Videāt̄ ꝯfessiōes Augustini. Legat̄ altēꝝ capl̄m soliloqoꝝ: pleni inuenientur hmōi exercitatiōe. Quo q̄so ꝛ altero exercitio diuus ille Frācisꝰ totas expēdit noctes nisi dicēᵒ Quis es tu ꝛ q̄s sū ego idubie p̄dicata diuersa vl' ore aut mēte saltē applicādo. Qd exercitiū minꝰ capacib p̄ōptius sit ad manū liber facilē q̄ndā assigre modū sese vilificādi iuxta ordinē alphabeti a q̄busdā collectū Cuius alphabeti instar innūera alia possent formari

Et quis ego miserabilis peccator

Ego — M

Nouissimus omniū virorum.
Oribilis ꝛ odiendus
Malus ex (vt sic dicam) malicia totus
Malignus ꝛ maleficus
Creatura
Fuligo ꝛ cecus mente
Homo quo vilius peius q̄ȝ nihil
Seruus et pauper:
Temporalis et transitorius
Execrandus a cunctis
Infelix infidelis
Ignominia ꝛ tristicia.
Inhonorandus
Reus iniustus externus.
Liuidus et inuidus.
Tenebre exlex illiberalis.
Infirmus durus ꝛ immitis.

Nobilis nitidus et nominatus.
Opifex omnipotens et opulentus.
Plasmator pius plen⁹ et perfectus.
Qui es querens nostram salutem.
Rex redemptor rectus reuerendus.
Saluator sapiens ⁊ suauis.
Theos ⁊ terribilis
Uia veritas et vita
Christus vnctus pre participibus

Ignobilis obscurus bonis incognitus.
Opus impotens egens bonorum
Plasma impius vacuus imperfectus
Inquietus incurius salutis
Subiectus redẽptus Curuus spernẽdus
Perditus stultus et amarus
Antropos et cõtemptibilis
Deuius vanus ⁊ mortalis
Iniunctus malus christianus

Ecce hoc vnũ est alphabetũ cui⁹ instar poterũt a-
lia formari. Quod licet exiguũ sit verbis. grauidũ tñ
⁊ pregnãs sẽtentijs Nã qui se in eo volet dilatare il-
le posset ꝓprietates cuiusq; ꝑ rõnes cõsiderare. Dei-
de q̃; distet sua iꝑfectio a dei ꝑfectiõe diiudicare: illã
cõqueri plãgere ⁊ exaggerare. Et ab ip̃o deo ꝑ ꝓprie-
tates ip̃as ꝓ sue iꝑfectiõis ꝑfectiõe obsecrare: quẽad-
modũ facit scĩssim⁹ p̄ nr̃ Aug⁹ Uerbi gr̃a Tu al-
tissim⁹ suꝑ oẽm terrã Altus inq̃; nõ corꝑali mole s;
omĩpotẽti alta virtute: q̇ppe qui altissima potes: in
altissimis resides: hitas in colũna nubis. altissimus
suꝑ oẽ; terrã. Ego ãt nouissim⁹ viroꝝ. Bass⁹ ⁊ im⁹
fex ⁊ limus terre: q̃ per me nec sũ nec aliq̇d ꝑ me co-
gitare aut facere possũ. In imo vicioꝝ iacẽs Luto ⁊
lateri infuiens. O q̃; tu alt⁹ ⁊ ego bass⁹. Heu q̃;diu
sic tibi dissil'is ero qñ virtutib; inaltabor. Obsecro ꝑ
tuã altã altitudinẽ fac me virtute altũ ⁊c̃. Sic facit
Aug⁹. vt p; in soliloquijs. Uñ p; q̄ diu sic hõ singul'
immorari posset Et nota quẽadmodũ alphabetũ
istud factũ est ex ꝯrijs ꝓprietatib;. sic etiã posset fieri
de oppositis actionib; quẽadmodũ Aug⁹ facit hoc.
Miser ego de⁹ me⁹ qñ poterit mea obliquitas tue
rectitudini adequari. Tu amas silenciũ ⁊ solitudie;
Ego clamorẽ ⁊ multitudinẽ. Tu veritatẽ ⁊ mũdici-
am. Ego vanitatẽ ⁊ imundiciã. Tu in interioribus
ego in externis Sic etiã de virtutib; ⁊ vitijs fieri p̃t
Et hec de mõ vilificationis ⁊ humiliationis

N Tertio d; cõicatu- Uolo §. iij.
rus dicere volo. i. venio in ꝓpositoꝝ meoꝝ ino-
uatiõe. deinceps vitã emẽdare proponẽdo. Uñ hic
hõ d; ꝓposita sua inouare firmit' statuẽdo ea obser-
ua
re. ⁊ ꝓ eis obseruãdis diuinã demẽtiã ⁊ sacri hui⁹ effica-
ciã iplorare. Nulla ei sũt nr̃a ꝓposita nisi fuerit a dei
gr̃a cõfirmata. Et iõ iuxta quẽdã tã in ꝓposit; nr̃is
instabiles sum⁹: q; de nob nimiũ ꝯfidim⁹ ⁊ diuinum
auxiliũ nõ sat; requirim⁹ Uñ hec i ꝯspectu tãti sacri
dẽm⁹ statuere vt de nob diffidẽtes ab eo mereamur
iuuari. Modũ ꝓponẽdi ⁊ ad h̃ industria pleni⁹ vide
in ꝓpositario ꝓsecuta ĩfra folio Cõiũgo §. iiij

O Quarto dicat ꝯiũgo. h̃ ẽ venio in scõꝝ cõione.
eoꝝ. s. p̃cib; ⁊ merit; me ꝯmittẽdo ⁊ igerẽdo.
Uñ d; de suis ꝓpositis ⁊ p̃pamẽtis hic hõ plene dif-
fidere ⁊ scõꝝ q̇ illic sũt p̃cib; ⁊ merit; se ꝯmittere. in-
mo ⁊ d; vt dñs mechteldi docuit scõꝝ sibi merita et
d̃sideria assumere Et in tali intẽtiõe sacr̃m velle su-
scipe ac si oẽ d̃sideriũ ⁊oẽ; aõrẽ q̃ vnq̃; scõꝝ corda fla-
grarũt hũit. Sicq; i altissiõ aõre q̃ possibile ẽ cor hũa-
nũ affici ad deũ accedere. Et ego inq̇t dñs mechtel-
di illũ aõrẽ in eo suscipiã nõ ꝓut es i eo. s; velut si ta-
lis ac tãt⁹ eẽt q̃ntũ eẽ ille volebat Hec ille Quã doc'-
nã nr̃ Tho. Kẽpis isecut⁹ erat cũ cõicatur⁹ dicebat.
O de⁹ me⁹ aõr etn⁹ cupio te suscipe cũ vehemẽtissiõ
desiδrio ⁊ dignissiã reuerẽtia: q̇b; vnq̃; except⁹ es ab
aliq̇ scrõꝝ. Et l; indign⁹ sũ oĩa illa sentimẽta deuo-
tionis hñe: tñ offero t' totũ cordis mei affcm̃. ac si oĩa
illa q̃cissiã iflãmata d̃sideria sol⁹ hñe;. Dñe de⁹ me⁹
cũ tali affcũ reuerẽtia laude ⁊ hõre. cũ tali q̃titudine
dignitate ⁊ amore. cũ tali fide spe ⁊ puritate te affcõ
suscipe: q̃li ⁊ q̃nto te suscepit virgo maria: ⁊ p̃cursor
tu⁹ iohes ⁊c̃ Req̇ra t' i li. c⁹ d̃ sacro Meõrãs. §. v

P Quinto dicit ꝯmeõrãs h̃ ẽ. Uenio i d̃uota pas-
sionis ⁊ bñficioꝝ tuoꝝ ꝯmeõratiõe tuo p̃cep-
to in h̃ obediẽdo q̇ h̃ in tui ꝯmeõratiõe; fieri iussisti
Uñ h̃ passio dñi ad mentẽ ẽ reuocãda. ⁊ et'no p̄ri p̄ñ-
tãda. vt cũ Bõauẽ. dicã⁹ Ecce celest; p̄ r̃colẽs mortẽ
vnigẽiti tui dñi nr̃i offero t' hostiã quã ip̃e t' oli obtu-
lit ꝓ mea ⁊ toti⁹ mõi salute Recordare q̃ illi⁹ sacro-
scti sudor;. respice illã ṽginea carnẽ verberib; crude-
lit' flagellatã. colaphis cesã. liuorib; tumidã. sputis
maculatã. clauis ꝯfitã. lãcea vulneratam. Illa q̃ pie-
tas q̃ filiũ tuũ traxit ⁊ vicit vt in statera cruc; totius
mõi p̃cta libraret. Ip̃a te cogat p̄ miserere nr̃i ⁊c̃.

N Sexto dicẽdũ amo. h̃ ẽ Uẽio Amo. §. vi.
in ardẽtissime illi⁹ charitat; q̃ h̃ sacr̃m istitui-
sti vniõe ex ea q̇cq̇d mi⁹ feruor; hẽo mihi vsurpãdo.
O q̃l' caritas i pectore illo diuo dñi ih̃u exarsit qñ di-
xit Desiderio d̃sideraui h̃ pasca mãducare vobiscu;.
O desideriũ. o d̃siderani. O aĩa xp̃iana putas d̃siδri-
u; h̃ iminutũ sit ꝑ gl'a;. vt ⁊ ñc nõ d̃sideret tecũ mã-
ducare suã cenã. Hoc igit' d̃sideriũ i te excipe. Huic
te cõicatura ꝯiũge vt i h̃ p̄rẽ suscipiar; Tẽdo. §. vij

R Septio dicat tẽdo. h̃ ẽ vẽio i rcã ⁊ xp̃iformi itẽti-
one. ob h̃. s. ꝑꝑ qδ istituit accedẽdo. Et h̃ itẽtio
ẽ dirigẽda fm modũ ⁊ formã iã suꝑ ꝯmeõratã sub q̃-
du itẽtiõis. vt; fo. Postrẽo q; i resurrectiõis oc-
taua istδ final'r. s. a dño iesu itẽrũ ꝯsũmabit' ⁊ erit. ẽ
dicẽdũ Uẽio i ꝑgustãda fut'e btitudis ꝓmissa ꝑfrui-
tiõe Illi⁹. s. acceleratiõe;. l' saltẽ acceleratiõis deside-
riũ d̃uotissiẽ exoptãdo. qñ tu p̄ honorab me ꝑ ꝯfes-
siõe; ad mẽsam tuam Tu fili⁹ humanitate precin-
ctus ministrabis mihi peruigil (⁊ si dicere fas est) vt
emptici⁹ fu⁹ Tu sp̃ũsscũs in oĩ plẽitudie tuã mihi

influes dulcedinē bonitatis. Est eñ hoc sacr̄z vt ait Albertus tipus q̄daz eterne fruitiōis. Hec plenius ꝓsecuti sumus ob causas meōratas Et pro regl'a no ta ꝙ singuli hij intētionales grad⁹ fieri debēt orādo obsecrādo. ammirādo. exclamādo. ꝛ inuitationē ad singulos gradus subnectēdo vt semꝑ dicat. Susci/pe me ſm eloquiū tuū ꝛ viuā. ꝛ nō ꝯfundas me ab ex pectatiōe mea. qua scʒ te excipe in sacr̄o desid̄raui

O intētu fac me rectū Panis ꝑdulcissie. Sacramētum q̄ electū Victimē sctissime. laudē tuā ꝛ ꝑfectū Preitendēs aie.

Verū qm̄ in Deutcronomio scriptū est. Adora/to domino deo epulaberis. Ideo sequitur

Adoratio. gradus secundus. Capl'm. ix.

Adoratio De qua in. Ps̄. Adorate dñʒ ꝛc. Et ē honor qui debet creatori ex de/bito seruitutis quo obligamur nō solū nr̄a sed ꝛ nos ip̄os impēdere ꝓ suo ho/nore in recognitionē sue dñationis. et bñficioꝝ. sueqʒ imense bonitatis nobis ostense. Et ꝯplectitur in summa tria. s. timorē. amorē. honorē Que oriūtur ex tribus aꝓpriatis triū personarum in sctā trinitate.

Nā timor / honor / amor ex ꝯsideratiōe oīpotētie ꝛ iusticie / maiestatꝭ ꝛ sapie / bonitatꝭ ꝛ clemētie.

Ex his cōsequenter deriuātur oēs latrie actus ꝓ/ut pulchre Gwilhelm⁹ ꝑisienß. in libro de fide ꝛ legi bꝰ declarat. Et habent hec cōcurrere in oī adoratio/ne. Verū ꝑut hic sufficiat debet hec adoratio fieri h̄ modo.

scʒ nihili faciēdo nos ꝛ ꝑsternē° / vtrāqʒ naturā adorādo / illi totaliter te submittēdo ꝑpt̄ oīpotētiā / sapientiā / clemētiaʒ

Oportet eñ ꝙ hō sūma humilitate accedat. In/de quidaʒ altissimā attēdens dei maiestatē. hic suaʒ intuens (vt supra dcm̄ est) indispositionē ꝛ vilitateʒ vt sic se totū nihili faciat. ꝛ pre āmiratiōe cuʒ sancto Francisco exclamet. Quis es tu dñe deus meus. q̄s es tu. ꝛ quis sū ego. Crebrius hoc ꝓfunda attentiōe repetēdo quod integra franciscus exegit nocte. vt pʒ in vita eius. Et cum Hierono. dicam⁹ Dñe q̄s ego sum vt sim dign⁹ ꝙ intres sub tectū meū? Meruit hoc peccator hō? Certe dñe nō sum dign⁹ Hec ille Et hic fient actus illi latrie qui ex timore oriūtur. vt sunt pudor. dolor. suspiria. lachryme. pectoꝝ tōsio/nes Secūda est ip̄a fides actuāda ꝛ vtraqʒ in xp̄o natā adorāda. ꝑut docetur in tractatu dñi Joannis ruysbroeck. Ecce spōsus Vñ hoc mō est h̄ ꝓcedendū vt sic dicat. Adoro te naturalē dei filiū oim reꝝ pri/mū principiū. saluatorē meū. futurꝝ qʒ iudicē: ꝛ retri/butorem meritoꝝ: dñm meū iesū xp̄m: veracit ꝛ rea liter sub hoc venerādissimo ꝛ altissimo sacr̄o ꝯtentū de spū sctō ex maria virgine ꝓ nr̄a salute incarnatū. trigintatribꝰ annis in terris laboriosissime ꝛ dolori/sime nimis cōuersatū. passionē ignominiosissimaʒ: atqʒ acerbissimā pro nr̄a redēptiōe passū. Postqʒ de uictū mortis aculeū ad dexterā p̄ris residentē. iugit pro nr̄a salute interpellantē. ꝛ nūc tāta dignatione ad me tam d̄spicabilē ꝛ nequissimū vermiculū aduenientē. ꝛ teip̄m mihi in sacramentū: sacrificiū ꝛ viati/cum tāta charitate tribuentē. Te laudo. bñdico. te adoro.

Xp̄a corpus veritatis. Xp̄i sāguis aīa Sup bone deitatis Salutaris victima. Vos adoro pietatis latria perintima Salue panis ꝑdulcose Salue pot⁹ grē. Salue spūs dignose Sacre eucaristie. Salue deus gloriose Cibans plena facie.

Inuitatio gradus tertius Capl'm. x.

Inuitatio De q̄ Ps̄. Ignis añ faciē ei⁹ precedet Vbi Berñ. Necesse est ignem preire desideriū vbi veniet fili⁹ dei Et re cte subsequit iste gradus precedentem. Nā sicut ille effectus ē reuerētie ꝛ timorꝭ vt pʒ. Sic is grad⁹ scʒ inuitatio effect⁹ ē desideriū et amoris Et debet

fieri Desiderādo intimis desiderijs / ꝯformādo se sctōꝝ patrū votis / orādo pijs obsecrationibus

Te cupio. sctis fil'is. pi⁹ obsecro per te

Primo inqʒ instāter desiderādo ita vt hō cū Ber nardo dicat. Desidero te milies mi iesu qñ venies. me letū qñ facies. me de te qñ saties. Et cū Ps̄. De fecit in salutare tuū aīa mea ꝛc. Vt cū spōsa clamet Veni dilecte mi ꝛ apph̄endā te. ꝛ hmōi.

Secūdo dʒ se hō sctō/rū patrū desiderijs cōformare. illoꝝ scʒ vota in se assumēdo. vt sicut illi desiderauerūt ad/uētuʒ in carnē. Sic iste aduentū in mentē. Vñ q̄dā deuot⁹ scꝑsit vt hō añ accessū ad sacr̄m assumeret si/bi desideria sctōꝝ p̄rm. instar coꝝ ventuꝝ dñm desi derādo. Et in ip̄a sumptiōe trāsformaret in se affec/tus apl'oꝝ magdalene: ꝛ ceteroruʒ cum xp̄o in corde cōuersantium coꝝ scʒ more familiarem se domino iam presenti exhibendo Post aūt ipsam sumptio/nem se gereret: vt beati iam in celis. ipsius scʒ felici/tate. suscepti domini perfruendo. Quod valde deuo tum est practicanti. Et vt homo ad talia desideria q̄ l's priores patres habuerūt excitetur debet cōsidera/re. qr easdē: imo ꝛ āpliores iam habeat causas sic de/siderandi. vt declarat Albertus in de officio misse.

Eos em̄ desiderare incitabũt. vt idem ait

scꝫ	Miseria ꝯditiõis	q̄	pũgit	Hec õnia cu/ mulari in nob
	instantia hostis		stimulat	
	certitudo ꝓmissiõis		trahit	
	tediũ lõge expcãtiõis		augit	
	imꝑfectio cõsolatõis		auertit	
	ardor liberatiõis		accẽdit	

Itẽqꝫ desiderare debemus hunc aduentũ.

Quꝛ hui⁹ pre/ sentia — Aufertur omnis miseria / datur oĩs boni copia. / habeť sũme desiderabil' pñtiã Ac ꝑ h omniũ bonoꝝ abũdantia .in hoc vno oĩa possidẽtes Prouer. ij. Desideriũ iustoꝝ omne bonũ Hec quez nõ desiderare mouẽt mortu⁹ est. quẽ nõ afficiũt stu/ pidus est. quẽ nõ accendũt gelidus est. Quẽ vero de siderare inflãmant felix est. certus qꝛ cõplebitur ĩ bo nũ desiderium eius

Mẽbrũ tertium.

T Ertio fiet hec inuitatio orãdo. s. vt aduenićs se nob exhibeat in oẽm vsũ necriũ nob. Sic Hieroni. (vt in eius obitu) fecit ⁊ eũ inuitauit dicẽs Mortu⁹ en pie iesu iaceo. exurge resuscita me Eger ⁊ infirm⁹ sum. medicus es sana me Nudus affligor frigore. diues es indue me. Fame in hac solitudine pereo. cibus es satia me. Sitio. salubre poculũ es i/ ebria me. Hec ille Sic ⁊ nos ad oẽs necessitates no stras cũ inuitare debemus

Inuitatio altera ſm quorũdam formã Ca. ij.

V Elut alteri cuidã placet. Inuitandus ẽ vt visitet nos sub illis formis q̄bus suos visi tare solet Uñ plures assignãt modos q̄bꝫ deus aĩas inuisere solet Sed nobis suffici at vel septem gradualiter enumerare

Sol. medic⁹. doctor. soci⁹. rex. igẽqꝫ. spõs⁹

In primis itaqꝫ inuitãdus ẽ xp̄s sub sacramento cõtentus vt visitet nos sub ꝓprietate solis. ver⁹ ipse sol iusticie

Tenebrositatẽ	mẽtis	illustrãs	iuxta illõ	exortũ ẽ ĩ tẽbris lumẽ
Frigiditatẽ		accẽdẽs		ĩcaluit sol ⁊ succendit
Sterilitatẽ		fecũdãs		valles abũdã[t] mõtes bũt frumẽto

Primũ em̄ opus dei aĩam visitãtis est illustrare mẽtis tenebras. Hoimqꝫ ad suoꝝ pctõꝝ cognitio/ nẽ illustrare Quasi diceret. Preuaricatores redite ad cor Ostendẽs iudicij strẽnuitatem pctõꝝ m[u]ltitu dinẽ ⁊ feditatẽ inducẽs ad pñie acerbitatẽ. expellens 2° mẽtis torporẽ et frigiditatem. inducẽs bonorum opꝫm fecũditatẽ. vt late et pulchre prosequitur vene/ rabilis dñs Joãnes ruysbrocch in libro suo de orna/ tu spũalis desponsatiõis. Ecce spõsus. Nũc igiť so/ lẽ iusticie inuocem⁹. Hũc lucẽ q̄ in tenebris lucet oĩ venienti in hũc mundũ inuitem⁹ vt infulgeat ĩ mẽ/ tes nostras illuminãs tenebrãs torporẽ pellẽs men tẽ fecũdans Secũdo inuitãdus est vt veniat tan/ q̄ꝫ medicus pctõꝝ vulnera cicatrices ⁊ reliquias sa/ nando.

vt	vulnera aĩe oleo mie lauet	dã°	ꝑteritoꝝ veniã
	electuariũ ꝯfortatim doẽt		emẽdãdi grãm
	vnguẽtũ repressiuũ adhibeat		ꝯtinẽdi ꝑseuerã(tiam

Da itaqꝫ (iuxta sapientẽ) locũ medico ⁊ nõ discedet a te. quia opera ei⁹ sunt necessaria: crebrius orãs euz vt sanet aĩam tuã: qm̄ infirma: qm̄ ossa tua ꝯturba ta adeo ꝙ nõ sit pax in eis. Instillet qꝫ auditui tuo o leũ leticie cõsolatoria tibi loquens dicens tibi. Hie/ remie. ix. A vulneribus tuis sanabo te. Et illõ Esa. Delcui vt nubẽ iniquitates tuas. Itẽqꝫ Dimissa sũt tibi pctã ⁊c̄. O vere medice ⁊ medicamẽtum quẽ do min⁹ misit ad annũciandũ mãsuetis. mederi contri tos corde. cõsolari omnes lugẽtes. fac ad qõ es mis/ sus: inueniãtur ꝓhere tui fideles. Ueni dirũbe iu/ gũ captiuitatis nostre. Da oleũ gaudij ꝓ luctu. pal liũ laudis pro spũ meroris. satians verbo omẽs infir mitates Jam tertio pctis purgatis a sole. sanatis affectibus a medico. inuitãdus est q̄ veiat. vt doctor et mgr̄. ⁊ vt Magister iã presens disponat cor tuum ad doctrinã suã. erigens tibi aurẽ vt audias cũ loq̄n tem vt magistrũ. docentẽ te ablactatũ a lacte. auul sum ab vberibꝫ. i. a carnalibus cõsolatiõibus aliena tũ vtilia.

			vilia amabilia ꝯtẽtibilia
	veritatꝫ sciaꝫ		de nob. õ õo. de rebꝫ
vt. s. do ceat	ðuotiõis sapiaꝫ	scꝫ	ſꝑnere pñtia gustare
	btitudis emientiã		ĩ mõte octo be(atitudies docẽs

O vere nimiũ beati qui venas huius diui susur/ rij percipiũt in silentio. qui doctrinã huius mgr̄i au diunt. auditas corde custodiũt. custoditas operanť. Da mihi igitur bone qui solus vtilia doces q̄ vn⁹ es magister noster q̄ festinãter ⁊ sufficiẽter de oĩbus doces. Da mihi q̄d in me loqueris semꝑ audire. da cor quod poterit p̄cepta tua custodire Da item mihi surgere ⁊ facere ⁊ factorẽ verbi tui esse vt sic ĩpleam illud verbũ qõ in Deutero dicis. Audi inquiens isrľ precepta mea ⁊ ea in corde quasi in libro scribe ⁊ liga bis ea quasi signũ in manu tua Quarto iam veri tatis ⁊ beatitudinis vias a mgr̄o edoct⁹ inuita q̄ ti/ bi adueniat. vt Socius laboris ⁊ alleuiator onerꝫ di cẽs illud Sapie. Queso vt mecũ sis ⁊ mecũ labores. adimplẽs quod dixisti ĩ Prouer. Ducã te ꝑ semitas equitatis quas cũ ingressus fueris nõ artabũť gres sus tui ⁊ currẽs nõ habebis offendiculũ ⁊c̄. De hoc aduẽtu miratur Hieremias dicẽs Quare quasi co/ lonus in terra futurus es: ⁊ quasi viator declinãs ad manẽdum Uere miranda dignatio sic aduenićtis vere felix cõditio anime xp̄m vt socium excipiẽtis.

Nam inde habet
vie alleuiationē
laboris coopatiōem Nā is socꝰ tedium ꝓpulsat.
insidiaꝝ repressiōez vires āministrat
secuꝝ ducatū pre
(stat

De primo dicit sapiēs. Nō hꝫ amaritudinē ꝯuer/satio illius nec tediū ꝯuictus illiꝰ. De altero Apl's. ait Spūs adiuuat infirmitatē nr̄az. De tertio Deutero. dr̄. Dn̄s deus tuꝰ ip̄e trāsibit an̄ te ignis deuo/rans q̄ ꝯteret ⁊ disꝑdet hostes tuos an̄ faciē tuā ve/lociter. Et iteꝝ. Portabit te dn̄s quō nutrix solet portare infantē in sinu suo. custodiens te ab oī malo Precepit eni oī creature ne tangāt xp̄os suos. Quito inuitandꝰ est quo appꝫeat aīe sub scemate regꝫ ostē dens ei tanꝙ alter assuerꝰ diuitias gl'ie regni sui vt ꝑ hec aīa scā refocillet ⁊ recreata ad laborandū amplius ꝓuocet. Crebro igit illud. iiij. regū. xiiij. dicendū scꝫ Obsecro vt videā faciem regis. Et item cum alio scō. Si inueni grām in oculis tuis oñde mihi teip̄z.

Grā est ei sup grām ꝙ ille q̄ fm Joh. i apocalip. hꝫ in vestimēto ⁊ femore suo scriptū. Rex regū ⁊ dominꝰ dn̄antiū. Respcū cuiꝰ excellētie ⁊ dignitatꝫ fm ysaiā. oēs gentes q̄si n̄ sint sic sūt corā eo ⁊ q̄si nihil ⁊ inane reputate. is talis ⁊ tātus ethiopisse ⁊ pauꝑcu/le aīe dignat ostēdere seip̄m ⁊ diuitias gl'ie sue Nam adueniens hoc mō

oñdit digītatis altitudīez aīaz nobilitās ꝟtutibꝫ
diuiaꝝ magitudiez ditās meritis
decoꝫ pulchrtudiez gl'ificans p̄miis.

O tu rex oīm solus bonoꝝ q̄ ip̄e es rex meꝰ ⁊ deꝰ meus oñde mihi pauꝑcule teip̄m ꝯiūge me t̄ q̄ fiam regina astās a dextrꝫ tuis sꝑ Sexto aīa ex ostensis iā bōis ad āpliores excrescēs affcūs q̄ āplius incales/cat ⁊ amore inflāmet inuitat Deū q̄ ē ignis ꝯsumēs cuiusqꝫ spēs gl'e dr̄ q̄si ignis ardēs q̄ qꝫ se ꝓmisit i igne ventuꝝ q̄ vēiat tanꝙ

igīs vitioꝝ rubiginē ꝯsumēs est ei ignis d's ꝯsumēs
mētis vetustatē renouās sp̄m eittēs ⁊ t̄re faciem innouās Ligis
torpentē affcūz iflāmās i meditatōe exardescēs

O ignē hūc de excelso in ossa nr̄a mittat Jgnē hūc spūssctūs in nob̄ iflāmet quē ignis iste misit in t̄ram volēs vt ardeat Nā p̄ter dcās ꝓprietates inūera a/lia bona facit. Nā ē intellectꝰ illumiatiuꝰ. affectꝰ inflāmatiuus. mētꝫ renouatiuꝰ. attractiuus. eleuati/uus: imutatiuꝰ: diffusiuꝰ vnitiuꝰ Postremo iam igne tota liq̄facta amore vulnerata ad spōsalē tēdit af/fectū inq̄rēs vbi pascat: vbi in meridie cubet clamās incessanter. Osculet me osculo oris sui xp̄m vt cord vnicū spōsuz ad se inuitās. Nā licet deo sublimiꝰ aīa (vt sic dicā) indigniꝰ nihil eē posset. tn̄ stupenda ⁊ adorosa dignatiōe hāc sibi copulat deꝰ tanꝙ verus moyses ducens ethiopissam licet submurmurēt aaron et maria. Et ecce

vēit q̄tidie subarrādo aīaz spō bn̄ficioꝝ dote
vt spōsus copulādo sā adōris dl'cedie.
fecūdādo virtutū prole

Sꝫ vn̄ tibi o aīa vt illiꝰ sis spōsa quē celū ꝯtremiscit ⁊ terra. Tu em̄ gn̄e obscurior. spē deformior. digitate inferior es spōso hoc in infinitū Deciꝰ em̄ gn̄atione ysaias dicit Generatiōez eiꝰ q̄s enarrabit. De pulchritudine Job testat ꝙ celi nō sint mūdi in ꝯspectu eꝰ. q̄to minꝰ hō abhōiabilis q̄ bibit sicut aquaz iniq̄tatē Dignior ē vniuers hō vilior luto. nigrior cela. puluis ⁊ terra. ⁊ tn̄ vere ē aīa dei spōsa digtiōe dei ammirāda. vt pulchre sup cantica Bern̄. declarat Possent sup singulis hiꝫ pūctulis deuota pl'a ꝯscribi. sꝫ cuiusqꝫ practice hec reseruātur. De q̄bꝫ q̄ istructior esse volet legat Soccū in smōibꝫ de aduētu vbi de singulis hiꝫ affectibꝫ ⁊ mōis deuotos hꝫ smōes

V eni iesu dux zelotes. ignis ardētissime
Veni seruū cibes potes. sitientē maxime
Nolim tardes veni dotes. cor meū plēissiē

Sūptio gradus quartus Capl'm duodecimum.

S Umptio. De q̄ dn̄s Accipite ⁊ māducate q̄ est oīm supioꝝ ꝯpletio ⁊ finis Quā oꝫ esse humilem ⁊ reuerentialē. deuotā ⁊ affectualē. cautā ⁊ sapialem.

Sis hūilis. reuerēs feruēs. sapiēs. q̄ꝫ cauta

Oportet em̄ ꝙ in sumēdo homo sūmat se hūiliet cuz Centurione ex sentētia dicēdo. Dn̄e nō sum dignꝰ vt intres sub tectū meū. Qꝫ verbum bene rumiatū magne efficacie dr̄ esse. Unde attentissime dicendum. Jtēqꝫ cum Bonauē. Dn̄e mi, quis es tu ⁊ q̄s sū ego. vt presumā te mittere in latrinā fetidā corꝑis ⁊ anime mee. Ut quid me fecisti vt tibi hanc iniuriā execrandam facerē. Mille lachrymaꝝ anni nō sufficerēt ad te digne suscipiendū. q̄to magis ego miser indignꝰ sum q̄ quotidie pecco incorrigibil' perseuero ⁊ i pec/catis accedo Sed in infinitū maior est tua misericordia q̄ꝫ mea miseria. Unde de tua pietate cōfisus te sumo. vtinā digne Oportet quoqꝫ vt reuerentialiter in cūctis se habeat tantā dignationē admirādo ꝙ tātus vult sumi a tantillo. ita vt cum elizabeth dicat. Unde mihi hoc vt veniat dn̄s tātus ad me. ⁊ siliam reuerētie verba. Deuote q̄ꝫ ⁊ affectualiter oportet vt q̄s hūc dn̄m excipiat. Jta vt ei dicat Jngredere benedicte dei. cur foris stas. Et cū Augustio. Jntra in aīaz meā ⁊ coapta eā tibi ⁊c. vt in manuali eiꝰ Et cū iam in ore tenet fiat ei latricus cultꝰ ⁊ gratitudo sū/ma vt dicamꝰ cū Tho. Dn̄s meꝰ ⁊ deꝰ meꝰ. O q̄ꝫ stupenda dignatio Uenisti desiderabilis quē expectabamus in tenebris ⁊c. vt in anti. pascali Aut q̄sqꝫ illō exercitabit ad quod sacr̄m ip̄m inclinabit Alij in dolore ꝯpunctiōis. alij in desiderio ⁊ exultatiōe amoris

de pñtia dilecti ꝛ sic de alijs Fiet ꝗ̃ȝ gratialis obla
tio ad patrẽ cũ orõne illa Ancelmi Grãs tibi referat
dñe scẽ pater oĩs lingua sup ineffabili dono pietatis
q̃ vnico filio tuo nõ pepcisti. sed eũ in nr̃m sacr̃m sa
crificiũ ꝛ viaticũ iam dedisti quẽ olim tanta misera
tione in nr̃e redẽptionis preciũ tradidisti. Vñ laudet
te celũ et terra mare ꝛ oĩa que in eis sunt. Laudȝ te
tua ineffabilis bonitas. ꝛ tunc eris perfecte laudat⁹
Itẽqȝ Respice queso dñe sancte pr̃ respice de sanctu
ario tuo ꝛ alto celoꝝ habitaculo Respice in faciẽ xp̃i
tui. respice hanc sacrosctãȝ hostiã quã tibi offert pon
tifex magn⁹. ꝛ esto placabilis sup nequicia vniuersi
ppl'i tui. pͥsertim mea ꝛc̃. Erit ꝗ̃ȝ postremo hec sũ
ptio cauta ꝛ sapialis. hoc est cũ discretione ꝛ modera
mine magno agenda. vñ quidã ponũt aliqua auisa
menta in et post sumptionẽ tenẽda. q̃ tã ꝛ si mima
videntur. nõ tñ sunt ꝯtẽnenda. ꝛ sunt ista

Deuot⁹. tere nõ. ꝙ spuel cito. ꝛ abstineas p⁹

Primũ est deuot⁹. i. vt hõ in ipsa sumptiõe actu
aliter se in deũ leuet. q: tunc suũ causat. fm Thom.
effectũ. Secũdum est tere nõ. hoc ẽ qd̃ eucharistia
nõ est masticãda vt ali⁹ cib⁹. sed cũ ligua discrete ꝛ mo
derate mollificãda. ne qua ei⁹ particula dẽtib⁹ adhe/
reat Et hoc ne fiat aliqua irreuerentia sacramento.
Itẽqȝ talis masticatio non est necessaria. q: sola lin
gua põt madefieri Itẽ vt sic notet q' cib⁹ sit mẽtis
magis ꝗ̃ȝ corpis. Et istud documentum docet Ray
mũdus in sũmula sua dicẽs Qñ sumis corpus dñi te
dentib⁹ illud noli cõterẽ velud escas sed moderati lin
gua mollifices. ꝛ hoc vt eoꝝ rimula cõcauitas nõ ser
uet frusticulas q̃s forsitan expueres. dat̃ ergo cautio
talis Tertio q: nõ cito spues post sumptiõem: nisi
sumpto cibo vel honesto loco. vt dicit Joh. de turre
cremata ꝓpter piculũ ꝛ honorẽ sacr̃i. Quarto ab/
stineas p⁹. vt scȝ sit aliqd̃ interuallũ inter hũc cibuȝ
ꝛ alios vt prius paulolũ dẽte deuotiõis digeras istũ
Vel vt post hui⁹ cibi sumptiõem abstineat a colloq̃/
is ꝛ negocijs mũdanis. et det se exercitijs sacris p⁹
cõmunionem agendis.

o mãducẽ tiorat⁹. Oĩ reuerẽtia
Amorose dilatat⁹ Cordis excedẽtia
Permirifice letatus Tua de pñtia

Gradus termiatorũ in quib⁹ post cõio nem est exercitandum **Incipit prolog⁹**

Ortamur vos ne inuacuũ grãȝ dei re
cipiatis. ij. Choꝝ. vi. Jam tandẽ po
b nẽdi sunt grad⁹ ꝯpletorij seu termia/
torij quib⁹ hõ se post cõionem exercita
bit. Paꝝ eni proderit/imo oberit su/
sceptũ sacramẽtũ nisi dignis exerciti/
is post fuerit veneratũ. Nõ minor est virt⁹ ꝗ̃ȝ q̃rere
perta tueri. Nec min⁹ debet̃ pñti ꝗ̃ȝ vẽturo. si credit̃
Bernar. Et hec vel vna est ex potissimis causis ꝙ tã
paꝝ fructus plures de mensa dñi reportant. eo scȝ ꝙ
post se nõ abilitant ad influxus sacr̃i in se recipiẽdos
nec satis ruminant ꝙ sanct⁹ scõꝝ sit ad eos ingress⁹.
nec dignas gratias soluũt. Cõuenit eñ vt vel vnus
cũ tanto hospite letus expendat̃ dies. ꝛ vt tñ sacr̃m
vel paucul is exercitijs veneretur. propter ista

Judeis. iude. priuat. reus es. grauat ꝛ te

Primũ inductiuũ est. ne iudeis sil'es efficiamur q̃
in die palmaꝝ honorifice quidẽ christũ ꝛ festiue exce
perũt. sed eodem die expulerũt. ieiunum reliquerũt
ꝛ post crucifixerũt O caueam⁹. enitamur ne talib⁹
ꝯparemur Secũdo q: nisi exceptũ digne venerati
fuerim⁹ sil'es iude erimus. qui quidem (vt aiunt do/
cti) cũ ceteris apostolis sacr̃m hoc digna quadaȝ ext̃
na reuerentia suscepit. sed mox post sumptum xp̃m
inimicis tradidit. ita ꝙ vere de eo dictum erat. Ec/
ce manus tradentis me mecum est in mensa. Quis/
quis post susceptum sacr̃m a vitijs se ñ obseruat. is
cum iuda christum inimicis tradit. Bonum erat ei
si nõ fuisset homo ille Tertiũ est scȝ priuat fructu
sacramenti. Quartũ ẽ re⁹ es. scȝ mortis eterne.
Juxta illud Filij mortis estis vos eo ꝙ nõ custodie/
ritis christum domini Quintuȝ est grauat te ma
gis ꝗ̃ȝ satiat. iuxta Augustinũ Nam ꝙ tam facile il/
lud quidam reijciunt magni periculi est signum Nã
hoc prouenit ex defectu quadruplicis virtutis. scili/
cet aut

ex masticatiue
saporatiue
assiĺatiue
retentiue

Primo prouenit ex defectu virtutis masticatiue
id est ex defectu cõsiderationis Ideo eñ cito reijcit
eo ꝙ non cõsiderat quante sit preciositatis ꝛ sancti/
tatis natura eius. Secũdo quia deficit virtus sa/
poratiua. nam impleti alijs cibis scilicet affectu ꝛ gu
stu carnalium et huiusmodi habent palatum infec/
tum. et idcirco fastidiunt istum cibum. neqȝ nutriũ
tur nec delectantur ex eo. Numeri. xi. In mentẽ ve/
niunt nobis cucumeres ꝛ pepones ꝛc̃. Et Prouerb
xxvij. Anima satiata calcabit fauum Anima autem
esuriens. s: iusticiam. eucharistiam. celestem gloriaȝ
ꝛc̃. etiam amara pro dulcibus sumet. id est penitenti
am pro dulci christo. Tertio quia deficit virtus
assimulatiua. Non enim cibus eis assimulatur vt in
carnem cõuertatur. Dissimilium dissimilis est v/
nio. et ergo difficilis: Quarto quia deficit virtus
retentiua. i. meõria ruminans ꝛ vita a recidiua petõ
rũ pcauens Dic Job. xx. Diuitias. s. eucharistie q̃s

deuorauit(.i. indebito mõ accepit)eũomet. q2 pp reci/diuationẽm ꝯicãtis discedit ꝛ reicitur xp̃s. Quisq̃s igitur pic'la ꝛ mala hec võles effugere q̃sq̃s sacr̃i i te effe ctũ exꝑimẽtal'r cupis sentire. q̃sq̃s postremo xp̃z no lueris a te repellere s3 apd̃ te retinere. in sequẽtib3 te gdib3 exerce. ill' sedul'9 p9 ꝯionẽ imorare

Grãꝝ actio. pm9 grad9 Capl'm. xij.

Rãꝝ actio. De q̃ apl's pme thes. ij. In õnib3 grãs agite deo p filiũ ei9 ihesũ xp̃m Q3 si de õnib3 sc grẽ agẽde. q̃to/ magis de grãꝝ grã. de bñficio tanto digne sunt grẽ exoluẽde. Primũ igitur ꝙ post ꝯionem cũ xp̃s se obtulerit est agendũ erit exoluere grates. Que gratitudo s'm Bõauẽ. fiet vigilãter. letãter. beniuolenter.

	bñficioꝝ vtilitatem		te excitando
pp	donoꝝ p̃ciositatem	ꝛ	ãĩas ꝯuocãdo
	dãtis liberalitatẽ		scõs orãdo

Et vt hõ ad g̃titudĩẽ hãc ãplius ĩflãmet' dẽt dilig̃t' ꝓpẽdere bñficij aggrauamẽta: q̃ sc

Comẽdat donũ si nobile. ꝛ vtile. crebrum. Si magn9. magno. ꝓuo dõet. vel iepto

Hec plenius ꝓsecuta ĩfra in bñficiario folio Strictim tñ hic aliqual'r tãgẽda. Primo si magn9 sit dator ꝛ magne dignitatis Et ecce eo nihil melius cogitatur. Scd̃o si magno affectu dat. ꝛ certũ est ꝙ charitas ei9 supeminet õni sc̃ie adeo ꝙ a nullo sensu p̃t cogitari Nõne h sacr̃m ĩstitutur9 dixit. Desiderio desideraui h pascha mãducare vobiscũ. Tertio circa accipiẽtem vidẽdũ est. Si vilis si pu9 ꝛ ꝯtemptibilis cui bñficiũ p̃stat' Et qd̃ est hõ nisi puluis cinis ꝛ putredo ꝛc̃. Quarto si indign9 ꝛ imerit9 bñficijs tantis Et inuẽies ꝙ nec dign9 sustentari a terra sed mox demergi ad inferna. Quĩto circa ip̃m bñficiũ ꝯsiderandum si in se sit nobile ꝛ p̃ciosum. ꝛ videbis ꝙ nobili9 nihil in celo aut ĩ t̃ra cui9 p3 nobilitas ex m'l'tis vt s̃ declaratũ est. Sexto attẽde si sit bñficiũ accipiẽti vtile ꝛ ꝯmodosum Quid ãt vtili9 h sacrõ qd̃ ꝛ regnãtib3 in celo. degẽtib3 in terra. detẽtis ĩ purgatorio. vtile inuenitur. Septio si bñficiũ sit neccãriũ m'l'tiplex ꝛ sepe iteratũ. P3 ei9 neccitas. Nisi em̃ mãducaueritis carnem filij hõis ꝛ biberitis ei9 sanguiẽm ñ habebitis vitã in vobis ꝛc̃. Sepe iterat' quotiẽs sc3 acceder' volum9 sp̃ se ꝓmptũ offert. Quotiẽs igit' nõ aufert totiens dat. Sũt ãt ꝛ grẽ agẽde ꝓ eo

	tantis misterijs te interesse voluit
ꝙ	tantis sacramentis te refecit
	dulcedine spũali p̃ueñit.

Nam iuxta Bonauen. cum homo dulcedinem aliq̃3 ꝑcipit gratus erit totaliter hoc diuine pietati ascribẽs q̃ se etiam ad malos extendit ꝛ in corde suo dicet In me dñs mirabilia sua opatur ad detestationem miserie mee. ꝛ ad ꝯuicẽdũ bñficijs suis ĩiq̃tatẽ meã magnã. Nam me moritur' fecit sentire diuiã ꝛ ꝓme vilissimum fecit celestia degustare. Si mihi peccatori talia fecit dñs qd̃ putas faciet si correxero vitã meam Hec ille. Practicam ãt ꝛ modũ grãs agendi in bñficiario infra folio Si ãt nullam senserit refectioẽm. miseriam suam cognoscat ꝛ studeat mutare vitam Non tamen nimis angustietur sciens ꝙ h pluribus etiam alijs ex causis euenire solet vt p3 õ dulcedine sacr̃i. folio Immo nec saporem querat s'm vincentium reputãs se grã tali indignum. s3 fiducialius se deo committat ꝛ ꝓ effeũ oret sacri

e **ꝑa ihesu adorande. Dator pãis grẽ. Mille grates ammirande. Dono euchari stie. Qua me hodie amande. Repleuisti satie.**

Orõ. gradus. ij. Ca. xiij

Ratio De qua dñs lu. xi. Petite ꝛ accipietis Que debet humiliter. ꝯfident' instanter fieri. Sc3

	irreuerẽtem sumptionẽ idulgeat
vt	ietnũ nobiscũ p grãm maneat.
	suos effectus in nobis sacr̃m efficiat

Ut sc3 dicam9 Indulge admissã irreuerẽtiã. mãe mecũ dñe p grãm. effect9 tue ꝟtutis sentiã. Qui ãt ꝛ q̃les sint effect9 petẽdi guil. pisieñ deuote ꝯmẽorat h mõ. quẽadmodũ ait aq̃ baptismal' ẽ ꝟe regñatiõis sacr̃m Sic ꝟa xp̃i caro accessu ꝟtutis diue q̃ ab ea nũq̃3 recedit fit scificatiõis sacratissimũ ĩstrumẽtũ ac digne sumẽtib3 sacre refectiõis adiumẽtũ. Que ꝟtuosissiã est pp dei sapiãm ꝛ dei virtutem cui9 est ipsa vestimẽtũ Nempe si vestis sancti iohis euãgeliste ex ꝯtactu sui corpis id est virtutis obtinuit. vt p manũ aristoboli adhuc increduli tactu suo tres mortuos suscitauit. Quid de hoc vestimẽto dei õipotẽtis. i. corpe xp̃i ꝑta fides edocet sentiendũ. Si petri apl'i bacul9 ex attactu petri assequi potuit vt tactu suo mortuum socium beati martialis leuionicensis suscitaret. ꝛ vsq3 in presens demones expellit. Quid de sacratissimo christi corpore sentiendum Si christus dominus tãtas virtutes corporib3 atq3 reliquijs sanctorum largitus est ymmo ossib3 ꝛ pulueri. Quomodo nõ maiores virtutes dedit carni sue vnite diuinitati. Si fimbrie vestimenti sui hoc tribuit vt eius attactu emoroissa sanaretur. ymmo omnes qui tangebant eam curarentur a languoribus. Quid inestimabilis potestatis credendus est suo corpori contulisse.

Si carni seu pinguedini serpentine de qua tyriaca conficitur concessit virtutem effugandi venena. quanto fortius sue carni virtutem prestitit eijciendi animarum venena. id est vicia ꝛ peccata ꝛ omnia temptamenta. Si ligno vite vim perpetuandi vitam contulit. quomodo non caro vite cuncta viui/

ficet Preterea ſi hanc virtutẽ dedit herbe peonis et iaſpidi lapidi vt fantaſmata fugeret. itẽq3 demonia Si ptãtem illam dedit verbis exorciſmoꝝ vt demones arceant ⁊ ligent ⁊c. Quõ nõ verbũ eternũ carnẽ quã aſſumpſit hiis ⁊ aliis virtutibꝫ magis illuſtrauit. Nõne ipſe ſmaragdo ipreſſit hãc vim vt leticiã operetur in animabꝫ geſtantiũ ipm. Lapidi q3 bufonis vt expellat triſticiã ⁊ lapidi topaſio vt ꝑauitiam ab ardore libidinũ donet. ac dyamanti vt gratioſitatem inducat in geſtante. Quõ nõ mirabiliora carne ſua opabitur. Unde beatos reputamꝰ eos q tã diuiniſſime excellentie ſacrm tota deuotione ſuſcipiunt. Hec ille.

Si lignũ. veſtꝫ. baculꝰ. cãrd. fibria. ſerpẽs.

Hec oĩa poſuimus vt hõ poſt ſumptiõem in h gradu orõnis ꝓ effectibꝫ orãs ſtudeat hmõi argumẽtis petitionẽ ſuã ꝯfirmare

Particulares effectus ſacri .§. primus.

D ſ Ed iã particulariores quedã effectꝰ ſunt aſſignãdi. quos põit Johan. de turrecre. ⁊ Leonardus ⁊ gerſon

Viuificat. purgat. minuit. q3. roborat. auget.

Reſtaurat. luſtrat. ꝑſeruat. terret. inarrat

Dulcat. ⁊ impinguat. calet. vnit. gaudia tutat.

Primꝰ effectus eſt ꝙ viuificat aĩas Credendum eſt eni ſm ſcm Tho. ꝙ ſicut filiꝰ dei veniens i mundũ mũdo ꝯtulit vitã grẽ. ita ⁊ in hoiem ſacralit' veniens vitã grẽ operat'. Iuxta illud Qui mãducat me viuet ꝓpter me. i. ꝑ me. Hinc ſm Auguſti. vitale dicit' alimentũ Clama igit' cũ. pſ. Propter eloquium tuũ viuifica me Secũdo purgat pctã ſaltẽ venialia. Mortalia q3 tribꝫ mõis. Primo in eo q cũ mortali accedit. cuiꝰ tñ ꝯſciam nec affectũ habet. Secũdo in eo q ſufficienter ꝯtritus nõ fuit. ſed tñ reuerẽter accedit. Tertio dãdo robur mortalia vitãdi Ora igitur cũ. pſ. Amplius laua me ab iniqtate mea.

Tertio minuit fomitẽ ⁊ ſtimulũ carnis ⁊ alios affectꝰ inordiatos. queadmodũ calor ignis remittitur ꝑ infuſionẽ aque Bern. Quo iſtud ſacrm in nob operatur. vt ſcꝫ minuat ſenſũ ⁊ in grauioribꝫ pctis tollat oĩno ꝯſenſũ. Hinc ſpõſa. Faſciculꝰ mirre dilectꝰ meꝰ mihi. Sicut eni mirra ꝯſeruat corpa a vermibus. Sic xpi corpꝰ corda fideliũ a prauis affectibus Hoc apl's nouit qñ exclamauit. Infelix ego hõ quis me liberabit de corpe mortis huiꝰ Sibiq3 rñdẽs ſubiunxit. Grã dei ꝑ ieſũ xpm. Et vbi ⁊ q grã ſi non eucharistia? Quarto roborat cor hũanũ ad grandia agenda. queadmodũ cibꝫ corpalis fortificat ad laborem ſm illud Ponã buccellã panis ⁊ ꝯfortabit' cor vrm. pſ. Panis cor hõis ꝯfirmat Hinc yſaac de iacob ait Frumẽto inqt ⁊ vino ſtabiliui eũ Sic elephãtes viſo ſanguine ad preliũ excitabant'. Quinto Auget grãm ⁊ virtutes. Per huiꝰ eñi ſacri virtutẽ vt Innocentiꝰ ait vniuerſe virtutes augent' ⁊ oim gratiaꝝ exuberãt fructꝰ Hinc ⁊ Bern. aliquot enumerans dicit Corpus xpi egrotis ẽ medicina. ꝑegrinãtibꝫ dieta ⁊c Fit hõ ardẽtior ad oẽ bonũ. mãſuetior ad correptionẽ ⁊c Sexto r'ſtaurat depditũ ſpũale Sicut eñi cibꝫ naturalis in ſumẽte depdita reſtaurat ſatiat ⁊ quãtitatẽ adauget Ita ⁊ viuificꝰ is cibus reſtaurat depdita q q3. ſ. calidũ naturale. charitatẽ et humidũ radicale bone volũtatis ꝑ cõcupiſcentiã et cupiditatẽ iminuta vel ꝯſumpta. queadmodũ in ꝓpheta dr ꝙ reſtauret annos. q's (eruca. i. gaudiũ carnis. locuſta. i. ſpes arrogantis; brucus. i. iners ⁊ torus exterioribꝫ incũbens motus. ⁊ erugo. i. meror ſeculi interiora deuaſtãs) ꝯſũpſerũt. Satiat q3 cibus comeſtus famẽ. Quãta ſit ⁊ q3 improba fames pctõꝝ quos nõ iplet ⁊ occupat charitatis cibꝫ ⁊ potꝰ. recogitare ſtupor eſt. ſentire miſeria grandis. q2 vſq3 ad mortẽ. iuxta illud ſapientis. Deſideria occidunt pigrũ. Nõ eñi ſatiat' oculus viſu. nec auris auditu. ſed pruriũt aures ad rumores. oculi furiũt reſpicere vanitates ⁊c. q2 rabies famis eſt valida. Aut vero cibus noſter digne ſuſceptus. q2 vero bono replet vere ſatiat. aut ꝓ magna pte famẽ ſedat. Uere nimis auarꝰ eſt cui nõ ſufficit ille cibꝫ Septio luſtrat intellcm In cuiꝰ figura oculi Jonathã poſt ſũptũ mel de ſummitate virge illuminabant'. Sic ad ſpectacula diuina noſter ſpũs poſt eucharistie ſumptiõem erigi ſolet. Etiã inde ſeqtur ſplẽdor cõuerſatiõis. Sicut ei poſt cibũ corpalem facies formoſior reddit' rubore pfunditur. Ita ⁊ poſt hũc cibũ ſumptũ ꝯuerſatio nr̃a decorat' Hinc Chriſ. ait Sanguis xpi in nob imaginẽ regalẽ floridã facit. ⁊ Agnes gloriat' Sanguis inquiens eiꝰ ornauit genas meas Octauo p'ſuat a peccatis futuris ⁊ a morte grẽ. Et hoc vel q2 natura hominis interiꝰ roborat' ꝯtra interiora corrũpentia tã q3 per cibũ aut medicinã dũ deo ꝑ grãm ꝯiũgitur Uel per hoc ꝙ ab extra munit' contra hoſtiles inſultus tanq3 ꝑ arma nã ꝑ h ſacrm munit' cõtra hoſtes ſpũales aĩa. queadmodũ armis ⁊ victualibꝫ firmantur caſtra. Patet hoc ex figura Judicũ. ix. vbi madianita vidit ꝙ pãis ſubcinericiꝰ ſubuertebat caſtra madian. pſ. Paraſti in conſpcũ meo menſã aduerſus eos q tribulant me Chriſ. Menſã p'pauit nobis deꝰ vt poſt epularum refectionem inimicuꝫ robuſti ſupemus. Nono Terret demones ⁊ in fugã ducit Nam hac eucharistia munitus eſt tanq3 caſtrorum ordinata acies demonibꝫ terribilis. Ex eo eñi ꝙ hoc ſacrm eſt dominice paſſionis ſignum demones pellit ⁊ deterret. adeo vt Chry. dicat Ut leones flammã

Fructus sacramenti

ſpirantes. ſic ab illa menſa diſcedimꝰ terribiles dia bolo ſcī Decimo inarrat ſponſā dilcō Eſt em̄ futu re glorie pignꝰ ⁊ ſincere dilectiōis arra qua q̄ ſubarra tus fuerit ſecure cū ſpōſo dicere poterit. Dilectꝰ meꝰ mihi ⁊ ego illi. Jtēqꝫ cum mr̄e nr̄a Agnete ſctā. Jlli ſum deſpōſata cui angeli ſuiunt. cuiꝰ pulchritudieꝫ ſol ⁊ luna mirātur ⁊c̄. Jtēqꝫ Annulo ſuo ſubarrauit me dn̄s m. ieſus chriſtꝰ ⁊c̄ quo ānulo mr̄imoniū hic inchoaꝛ qꝺ in clara fruitiōe in celis ꝯſummatur.

Undecimo Dulcat. i. cauſat guſtū dulcedinis diui ne que ꝑcipitur dū nō ſunt fauces aīe aliena amari tudine infecte. O dulcedinē. o delectationē Si enim delectatio eſt ꝑceptio ꝯuenientis cū ꝯueniente aut ex hmōi ꝑceptione cōſurgit. nihil vero ꝯuenientius. vel intimius ꝯiungitur aīe q̄3 iſte cibꝰ in quo ſumiꝛ xp̄s. delectat igiꝛ in ſūmo ſi ſenſus purgati fuerit in ſummo: niſi diſpēſatiue aliter dn̄s ip̄e ordiauerit Hinc ⁊ ꝑ manna figuraꝛ qꝺ omne delectamentum in ſe hēbat. qꝺ etiā a pleriſqꝫ ſenſibiliter vt pꝫ in exē plis eſt ꝯpertū. Ue illis quoꝝ aīa nauſeat ſuꝑ cibo iſto quaſi leuiſſimo ſuſpirās ad ollas carniū egypti. allea porros ⁊ pepones/ Duodecimo impiguat ani mā grā ſpūſſcti. ſm illud Aſer pinguis panis eiꝰ. et p̄bebit delitias regibꝰ. vn̄. ps̄. orat. Sicut adipe et pinguedine repleaꝛ aīa mea. Eſaia. Faciet dn̄s oibꝰ populis in mōte hoc ꝯuiuiū pinguiū medullatoruꝫ ⁊ vindemie defecate Decimotertio calet ⁊ inflam mat ad amorē dei. Certū em̄ eſt ꝙ ſicut ignis igne ꝯuenientiꝰ accendiꝛ ⁊ fortiꝰ ⁊ faciliꝰ. ſic charitas cha ritate. Quia g̃ illud ſacr̄m totū charitatꝫ flāmis fla grat. totū ſpūſſcti fornace ſuccēſū flammeſcit. nihil eo efficatius aut ꝯuenientiꝰ ꝓ amore nutriendo au gendo aut roborando p̄t inueniri. Un̄ ⁊ ſacr̄m amo ris vocaꝛ. Quid ni inflāmaret quod inarrat ⁊ tranſ format. Et eni vere dilectiōis pignꝰ eſt ⁊ arra ⁊ trāſ format hoīem in dilectuꝫ. Jta ꝙ recte (caute tn̄) dici poterint ſic inarrati. dꝫ trāſformati ſub hūana ſpē. Et hec euchariſtia maior ignis ad inflāmanduꝫ cor nr̄m q̄3 foret totꝰ mūdus etiā ſi totꝰ arderet ad ſuc cendendā q̄nqꝫ fauillā. O gelidū cor qꝺ tanto igne n̄ flāmeſcit Decioquarto vnit ⁊ incorꝑat hoieꝫ xp̄o Ut em̄ cibꝰ naturaꝛ comeſtꝰ veraciter in naturā con uertiꝛ comedētis. Jta hic ecōuerſo digne ſumēs mu taꝛ in ipſum factus deiformis ei incorꝑatus ⁊ vnitꝰ ſicut ferrū ignitū in naturā ignis. O quantꝰ amor q̄ nos ſic cōglutiāt vt nos in eo ⁊ ipſe in nobis tā inti me cōiungatur. Uere amor extaſim facit. Et eſt hec vnio proprīꝰ ⁊ principalis ⁊ finalis huius ſacr̄i effectꝰ Un̄ intime expoſcendꝰ De hac vnione Gerſon pul cra ſcribit ſuꝑ mḡt. Hanc vnionem ſpōſa optabat q̄n clamabat. Oſculeꝛ me oſculo o. ſ. Decimoquin to gaudia dat (ſpū iam ſaginato) propter ſpem futu roꝝ. Nā ex perceptione p̄ntium fit ei certa expecta tio futuroꝝ. Si ei filiū dat pater nūc in cibū quō nō ſuſcipiet nos ei ꝯcorꝑales in regnū. Decimoſexto tutat a pena purgatorij. Remittit em̄ penā debitaꝫ pctīs noſtris aut in toto aut in ꝑte ſm charitateꝫ q̄ accedimꝰ Nā dominꝰ retribuet pro nobis. Et ſic ad celū perducit ſm figurā helie q̄ in fortitudie cibi hūc cibū prefigurantis ambulauit vſqꝫ ad montē dei o reb. Hinc etiā viaticū eſt appellatū. O panē noſtruꝫ da nobis q̄tidianū. Ecce ꝓ hꝫs ⁊ ſilibꝰ effectibꝰ ⁊ ꝓ ſingularibꝰ ſuis defectibꝰ ſuꝑandis dꝫ q̄ſqꝫ deuotiꝰ poſt ſumptionē euchariſtie dn̄m exorare ⁊ fiducialiꝰ cū iacob dicere Nō dimittā te niſi benedixerꝫ mihi

i eſu in me oꝑare. Fructꝰ feliciſſimos Quos tu māna ſalutare Cōtines dlciſſiōſ Quātos neō ſcit narraꝛ Ob guſtꝰ diuiſſiōſ

o Blatio. De qua Leui. Offeres agnum anniculū pro pctō Poſtq̄3 em̄ hō pro ſe orauit. dꝫ ⁊ illud ſūmū ſacrificiū ꝓ alio rū offerre ſalute ⁊ ſua ꝓut docuit domi nus mechteldim. vt patet in reuelatio nibus eiꝰ Qꝺ etiā dixit ſibi acceptiſſimū fore. Un̄ de E

bet hoc hō offerre ꝓ
vius adiuuētur
defūctis vt liberentur
ſibi in orōne ꝯmiſſis vt voti
(cōpotes efficiāꝛ

Aut poterit illud offerri ꝓ diuerſis ecclie ſtatibꝰ et hoim generibꝰ vt charitas ad plures dilateꝛ. Et di ſtinguit Joh. nider hmōi ſtatus ſub ſeptēplici dn̄a ſm applicationē ad dn̄icam orationē. vt. ſ. hō offerat

Pro
miſeris ⁊ tribulatis — Sꝫ liba n. a m
religioſis ⁊ tētatis — Et ne nos idu.
debitoribꝰ ⁊ ſceleratꝫ — dimitte nobis.
egenis ⁊ mēdicꝫ orādo — Panē n. q̄tidi.
īfidelibꝰ a fide errātibꝰ — fiat volūtas t.
dfūctꝫ ī purgatorio d̄tētꝫ — adueniat reg.
oibꝰ ſtatibꝰ eccl'iaſticꝫ — ſctificeꝛ no. tu:

Facil' eſt ꝯſideranti applicatio hoꝝ. Debet g̃ quiſ qꝫ ſinguloꝝ hoꝝ miſerias reuoluere. ⁊ ex ꝯpaſſiōis ⁊ charitatis affectu ꝓ eis hāc hoſtiaꝫ offerre ⁊ dicere deo. Saluū fac populū tuū dn̄e ⁊c̄. Te ergo q̄s tuis famł ſubueni quos p̄cioſo ſanguine redemiſti. Aut verba illa Heſter ad aſſuerū. Si inueni grām ī oculꝛ tuis o rex dona mihi aīam meā ꝓ qua rogo ⁊ popu lum meū pro quo obſecro. Et quomodo potero ſu ſtinere necē ⁊ interfectionē populi mei. Debet aūt hec oblatio fieri cum deſiderio dilatato ⁊ fiduciali ſu per dei pietate cōfidentia. Et cum obſecratione ⁊ ad iuratione pia. vt quidā docet carthuſ.

Per
ſacramenti huius virtutē
dn̄icā vitā ⁊ paſſionē
innatā dei pietatem.

Et debet hō nō paruū ⁊ pauca sed ardua ⁊ multa a deo postulare Magnifici est magna dare. ⁊ magnū magna dare decet. Et vere valde est sperandū ꝙ quicquid orauerimus īpetrabimꝰ ꝑm illud. Quecūqȝ locū calcauerit pes vester. vester erit. Hoc est ꝑm Bernar. Quantū desiderare ⁊ sperare a deo poterimꝰ tātū obtinebimꝰ Talē dilatatā ⁊ fiducialē mentē venerabilis pater Arnoldꝰ buderic hēbat q̇ in ⁊ post missas talē oblationē faciebat dicēdo Corpꝰ aīaȝ carnē ⁊ sanguinē vitā et mortē offero tibi vnigenite fili dei. Tuūqȝ sacratissimū corpus ⁊ aīaȝ carnē ⁊ sanguinē vitā ⁊ mortē offero pro oībus ⁊ singulis iniq̇tatibꝫ meis et pro totius mūdi pctis. nec nō ⁊ ꝓ oībus in purgatorio detentis vultui paterno. Et per oblationē ⁊ per huiꝰ sacri virtutē te clemētissime pater supplex exoro quo mihi misero vili peccaminoso homūcioni hodie stipē aliquā tue pietatis impartiri digneris ꝯuertendo triginta tria milia pctōꝝ ī mūdo ⁊ eripiendo totidē milia aīaꝝ detentaꝝ e purgatorio. cuiqȝ anno dilectissimi filij tui milia imparciēdo qui se tibi in ara crucis ⁊ nūc in hostia altarꝭ eadē charitate offert ꝓ mortuis ⁊ viuis: quoꝝ tot ānis peccatis seruiuit. vt ait ꝓpheta

O fons patꝛ pietatꝭ. panꝭ celi respice
Mire placabilitatis Holocaustū suscipe
Nō pro donis pro pctis. Offero ecclesie

Masticatio gradus quartus. Cap̄. xv.

F

Masticatio vel ruminatio De q̄ Ozee. vij. Sup vinū ⁊ triticū ruminabunt. q̄ ꝓpter hic iā ponūtur duo gradꝰ qbꝫ tota die post cōionem ē immorandū. qm̄ hoꝝ omissio vel maxima ē cā. quare fructꝰ sacri non degustamus Debet aūt hec masticatio fieri.

Per dentes spūales cōteratur. silitudīes reales vt sic comedat. ētas buccellas ⁊ portiōes ꝑ ad manū hēat.

Veꝝ qm̄ in hoc gradu oīs vis ⁊ fructꝰ huiꝰ sacramenti ꝯsistit. ⁊ qm̄ nō oībus eius practica ptꝫ. Jdō vt de eo latius ⁊ plenius disputet singularis ei titulus aut tractatulus datur. et ideo de eo hic supsedet Nihil eim̄ proderit imo oberit sacr̄alis sacri huiꝰ mādu catio nisi subsequat spūalis mādu catio ⁊ masticatio. Vide plenius infra folio

Des me pater ruinare Sūptū cibū glꝛe
Quē dedisti māducare Nimis amatorie
Cuiꝰ fructū cōsues dare Gaudia meōrie

B

Obseruatio. gradus quintus Caplm. sextū. Obseruatio. De qua Exodi. xi. Ecce mitto angelū meū. s. magni cōsilij iesū Sequit. Obserua eum ⁊ audi vocem eiꝰ. Js est postremus gradus sed non inferior necessitate reliquis. Nihil enim proderit suscepisse dn̄m nisi nobiscum eū detineamꝰ. imo fiemꝰ rei lese maiestatis si nō digne obseruauerimꝰ susceptū. ⁊ dicet nobis Filij mortis estis vos: eo ꝙ nō custodieritis regē xp̄m dn̄i. Et est is gradus necessario exercendꝰ ꝓpter necessitatē Turpius eīm̄ eijcitur q̄ȝ nō admittit hospes. Secūdo propter vtilitatē. Qui eīm̄ seruat ficū comedꝫ fructū eius. Exemplo nobis sunt matthēꝰ ⁊ zachēꝰ. ad quos dn̄s ingressus ⁊ digne ab eis obseruatꝰ ad magna eos ꝓmouit. Primū apostolū ⁊ euangelistā fecit. Alterū filiū abrahe. Sic ⁊ obededō qm̄ digne archam dei ad se introductā obseruauit fructum plurimū inde reportauit. qꝛ benedixit dn̄s domui eius. Eya igitur ⁊ nos hijs inducti exceptum dominū digne custodiamꝰ. vt sic leti cum sponsa canamꝰ. Tenui eū nec dimittā. imo si abcedere ⁊ longius ire se finxerit. vim ei inferamus ⁊ cum peregrinis cogamus dicendo. Mane nobiscū domine qm̄ aduesperascit. Gaudet eīm̄ vim sibi talē inferri ⁊ vult a nob superari ⁊ desiderijs teneri. Qui aūt eū obseruare velit ne ab eo recedat hec agat diligenter

P̄cauens ne vitijs eū aut pctis offendat alijs delcātionibꝫ ītētꝰ eū ñ curet ꝓposita dittat. sꝫ oī diligētia se ꝑuȝ

Mēbrum primū

H

PRimo necesse est vt a vitijs precaueat. Non eīm̄ sub eodē tecto morant vitiū ⁊ christus q̇ est virtus ⁊ sapientia dei. Et sapientia non habitabit in corpore subdito peccatis Que eīm̄ conuentio christi ad belial. Unde qui post sacrā cōmunionem peccata admittit quasi pugnis ⁊ lapidibꝰ xp̄ꝫ de domo cordis sui eijcit. O q̄ȝ hoc horrendum. o q̄ȝ hoc precauendū Dominum iesum qui tā dignanter aduenit ꝙ tam inurbaniter ⁊ īmansuete expellitur. Vere quisquis eū eijcit de cordis habitaculo excludetur ab eo de celoꝝ regno Super custodiam igit nr̄i stemus. imo et minima queqȝ etiā cogitationū peccata oportet vt deuitemus. Aufert eīm̄ se a cogitationibus que sunt sine intellectu O dulcis domine q̄ȝ inhumanus ⁊ temerarius qui tā mansuetum ⁊ suauē hospitem cogitatibus prauis excludit. O q̄ȝ infelix et damnosa cōmutatio abacto creatore cogitatiōes ꝟsare immūdas. illud etiam secretum paulo ante cubile spūssancti quod gaudijs tendebatur celestibꝫ iā porcis tradere cōculcandum. Huiusmodi abusum deplorat flebili tragedia magister et dominꝰ petrus de aylliaco dicens. Adhuc in corde calent spōsi vestigia. et iam admittuntur adulterina desideria. Male conueniēs ⁊ indecorum est aures que modo audierant ꝟba q̄ nō licet hōi loq̇ tam cito declinare ad fabulas ⁊ detractiōes audiēdas Ligua q̄ mō dl'ce

epythalamiũ cantauerat ſpõſam ſponſo recõciliauerat ⁊ in cellam vinariã introduxerat. iterũ ꝯuerti ad turpiloquia ad ſcurrilitates ⁊ ad ꝯcinãdos dolos et detractiones ⁊ ſic de alijs. Abſunt hec a nobis domine ſi forte reciderimꝰ põſta vt fortius reſurgamꝰ. Ut aũt hõ a dei offenſis caueat opꝫ ꝙ

de ſe diffidẽs dei auxiliũ iploret	exorando
vbiqꝫ ⁊ ſp̱ i dei timore ſe ꝯſuet .ſ.	pñtiã attẽdẽdo
occaſiões duitꝫ ⁊ pncipijs obſtet	ſup̱ cuſtodiã ſtã
crebriꝰ ſe examiẽt ⁊ d̓ ꝯiſſis lugeat	do dolendo

Membrum ſcðm.

I ſ Ecũdo debet precauere ne alijs quibuſlibꝫ delectatiõibꝫ intentus incuriꝰ ſit ſuſcepti dñi ſui. Hinc oportet ꝙ homo ſibiipſi vt Bonauẽtura docet poſt ꝯionem dicat Nolo poſt tã nobilem cibum alia ſtercora deguſtare. ⁊ cum iſte ſũma iocunditas ſit nolo de cetero affici circa aliquam aliam creaturam. Bern. Sic eſt excipiendus vt ſemper nobiſcum maneat. Quante eñi inſanie eſt vt pꝰ tanti regis aduentum alijs quibuſlibet negotijs ſine neceſſitate aut obediẽtia hoies velint ſeu audeãt occupari ⁊ nõ magis õibꝫ omiſſis ſoli eiꝰ cultui vacẽt. Ualde eñi inurbanũ eẽt magnũ quẽpiã in domo ſuſcipe ⁊ ſuſcepto nõ loqui. nihil obſequij exhibere. Multo ꝗ̃amplius inhoẽſtum indecens obliuiſci ſuſcepti ſaluatoris Quid q̃ſo ꝯſt dementie vt inuitatꝰ ad delicatiſſimũ ꝯuiuiũ añ ſtercoribꝫ ⁊ ceno ingurgitet ſtomachũ Maioris l'tñ multo ſtulticie ẽ ſuſceptũ xp̃ꝫ negligere ⁊ vanas ꝯſolaciunculas velle amplexari. Quas q̃ꝫdiu inquiſierimus tamdiu a ſapore manne inſtar filiorum iſrahel defraudabimur. Hij enim q̃ꝫdiu farinam egipciacam habebant manna non deguſtabant. Anguſtum eſt eñi ſtratum ita vt alter decidat. ait yſaias.

Membrum tertium.

K t Ertio oportet vt omnia que nouerit deo placita perficiat. Placent autem ei poſt eiꝰ ſumptionem precipue iſta ⁊ maxime ſunt eiꝰ cõſeruatiua.

Scꝫ
- deuota gratiarum actio.
- familiaris conuerſatio
- diligens obſeruatio
- intima oratio

De gratiarum actione ſupra dictum eſt Oritur autem ex conſideratiõe
- eius qui venit
- noſtri ad quos deſcendit
- fructus quem attulit

Familiaris aũt cõuerſatio ſm Auguſtinũ auſum parit. auſus guſtum. guſtus famẽ. fames contemptum omniũ. cõtemptus ociũ. ocium deum. Cõſiſtit autem familiaritas

i

mutua viſitatione	ſcꝫ	ſepe corde ad eũ ſuſpirando
ſecretorũ reuelatõe		eꝰ auxiliũ ⁊ cõſiliũ pulſãdo

Hic ſolent aliq̃ habere q̃dam amica exercitia tropo externorũ ſumpta. vt dilectũ ducere in ortũ. ei cãtare epythalamiũ. ⁊ canere alleluia feſtiuũ. Non eis fas eſt lugere q̃ꝫdiu ſponſus vult manere Unctio doceat te de hijs. Tertiũ ẽ diligẽs obſeruatio dñi ſuſcepti vt ſcꝫ ſtudeas

	portas cuſtodire		ſenſus cuſtodiẽdo
	lectũ ſternere	puta	pacẽ cordis hñdo
Scꝫ	cibaria miſtrare		volũtatẽ eiꝰ faciẽdo
	pedes lauare		affectiões purgãdo

Quartũ eſt intima oratio q̃ ſi lachrymoſa fuerit deum (vt aiũt) q̃dãmodo cogit ſm illud Et coegerũt eũ ſcilicet peregrini

n Oli a me ieſu ire. Mane mecũ dñe
Fac me cũcta faſtidire Dẽpto tuo noĩe
Dona mecum te vnire. in vtroqꝫ homine
O ſi poſſem te ſeruare. ſp̱ in viſceribus
Nil te preter cogitare. in cũctis operibus
Corde ore imolare. grates hijs mũeribus

Prologus in abbreuiatã ſcalam ſacramentalis cõmunionis.

v Erbũ abbreuiatũ fecit dominus ſuper terram. Romano ix. Q̃ ſi deꝰ pater ibecillitati nr̃e ꝯſulens imenſum coequaleqꝫ ſibi verbũ abbreuiauit. q̃ꝫto magis pro ꝯſulendis quotidiã anguſtijs humanũ abbreuiandũ eſt verbum. Hinc quia longius in ſuperioribus cauſis et ſupradictis verba deduximus. nunc verbũ abbreuiatum eſt ponendum. Sunt enim quidam tam anguſte mentis quibus omne multum impoſſibile videtur exercitatu. ſed hij teſtantur ſe mentalis latitudinis inſcios ⁊ inexpertos. que tanta eſt iuxta quendam vt omnis multitudo ſaltem ordinata quantalibet etiam ſit facilis ei ſit cõplexu. Unde ⁊ venerabilis Hugo docet omnem multitudinem ſummatim perſtringi ⁊ certis ⁊ ordinatis punctulis complecti. Cuius doctrinam nos inſecuti pro hijs qui anguſtioris ſunt mentis omnem ſuperiorem latitudinem ſub ſeptenis (ſcðm ſeptem hebdomade ferias) punctulis complexi ſumus. eademqꝫ certis temporibus deſignauimus. vt nullus maneat ſi hec nõ exercitentur excuſationis locus. Cum et certa et pauca punctula et determinata tempora aſſignantur.

Age g̃ o tu puule ⁊ ãguste mẽtis q̃ supiorẽ mltitudinem causaris. Uel sequẽtem abbreuiatã ãplectere scalam. cui si bñ ꝯstans inheseris. tua mens dilatabit̃ affluet cor tuum ⁊ sub illis paucis oẽm etiam supiorem complecteris lõgitudiẽm. Talia eñ sunt hec pũctula vt plurima sub se compꝛehendãt. cũ tamẽ sint vnum. Uerbi grã In gradu excitatiõis ṗmus punct⁹ ꝑ excitando est Exemplũ. i. exemplaris informatio. Ecce vnus punctus sufficiens puulo ad excitamẽtum Sed si q̃s latioris mẽtis fuerit vt hũc pũctum ꝓfundet. vt gen⁹ in spẽs euacuat. copiã multaꝝ inueñiet sub h̃ meditatioẽꝫ dilatandi. Puta exempla sanctoꝝ. exempla scl'arium. exempla gẽtium ⁊ hmõi q̃ q̃sq꜔ ꝑ suo captu mẽtis poterit dilatare. sic ⁊ in ceteris est videre pũctis. Patet g̃ ꝙ nõ sit snie nostre velle quempiam ãgustiare ad vnum pũctulũ cogitandũ. q̃ꝑe cũ cuiq꜔ pũcto tanta subsit copia. ñ i ꝑt angustia Sed ꝯsulim⁹ puulis q̃ nõ multa complectũtur. p̃cauemus piculis que ex incerta multitudine ⁊ fluctuatione oriuntur ne meditari volent̃ tẽpore pariter ⁊ fructu priuentur. Qui eñ nullum hẽt certum ad meditandum pũctum priustempore fraudatur q̃ꝫ inueniat quid sit meditandũ

a Abꝛeuiate scalelle sequẽtis mod⁹ est iste. Nã homo cui nimia sunt tradita supꝛadicta debꝫ arripere scalam sequentem. vbi de quolibet gradu vnus indices. traditur punctus meditand⁹ quem q̃sq꜔ ꝑ sue latitudine mentis prolongare potest aut succidere. Uerbi grã. Esto dies lune vel scđa feria sit hodie ⁊ cupit se quis p̃parare sacre cõieni. Primum excitat aĩm ad ipm potissimũ ꝑꝑ vnum illũ pũctum. s. Exemplum. i. ꝑꝑ informationem exemplarem Cui⁹ meditatiõe vbi fuerit excitat⁹ iam vt se p̃ꝑet p̃cõsiderat in alio gradu. Quid est quod agere debet Uidẽsq꜔ tam arduum esse q̃ð agere temptat. Jam in tercio g̃du si impedimentis accedendi careat se ꝓbet. Sicq꜔ singulos ꝓsequatur gradus Similiter ⁊ faciat p⁹ communionem.

	Primus gradꝰ scale cõionis est excitatio q̃ hõ se icitat ad condig naz ꝑparationem propter puncta subsequẽtia que declarãt.fo.xxix	Secundus gra dus est vt consid ret quid debet a gere cum alijs ꝯ siderandisq̃ pro sequuntur. folio xxx.	Tertius gra dꝰ est quo homo iuxta apostoluz se probet ne ad iudiciũ mandu/ cet sequentibꝫ q̃ habentur .folio. xxx.	Quartus gra/ dus est ꝛ quintꝰ vt hõ se expurgz ꝛ adornet vt do/ cetur.fo. xxxi.	Sextus gra dus est quo ho/ mo ad reuerenti am ꝛ deuotionẽ se inflãmat per ea que habẽtur. folijs.xxxij.et. xxxiij:	Septimꝰ gra dus quo homo venturo domino per desiderium occurrat. vt ha/ betur fo. xxxiiij.	Octauus gra dus est q̃ iã acces surus oculũ intẽ tionis rectificet: vt habetur folio xxxvi.	Nonus gra/ dꝰ est quo sacra mentũ adoret iu xta illud. Adora/ to domino epu/ laberis. vt habe/ tur folio. xxxviij	Decimꝰ gdus est vt homo deũ ad se inuitet Ne cesse enĩ vt ignis desiderij precat quo ille est vẽtu rus vt habet fo. xxxviij.	Postremus gradus est sum/ ptio ipsa que fi/ et subiecto mõ. vt declarat folio xxxix.
	Excitatio	Cõsideratio.	Probatio	Exornatio	Inflãmatio	Occursio	Intentio	Adoratio	Inuitatio	Sũptio
Fe.ij.	Primo ci dz hõ inflãmare ad se digne ꝑparanduz Exemplaris isti ctio .s. sclarium	Primo consi dera quia debes deum latria cole re et cetera	Primo probã dum si impedi/ mentis careas q̃ ab accessu prohi bent.	Primo debes te ornare omnẽ scoriam peccati impuritatis ex/ purgando	Primo vt in flammeris ad re uerentiam ꝛ tio rem dei cõsidera dei altitudinem ꝛ maiestatem	Primo vt ei desiderantius oc curras voces ꝑ/ pheticas aduen tũ dilecti annũci ãtes audire debes	Primo intẽ/ tio est dirigenda vt desideres ac/ cedere ĩ firma fi dei actuatione	Primo actu es fidẽ adorãdo xpi existentiam sm deitatem et humanitatem. f.32.ꝛ f.lxxxiij.x.	Primo inui tes sponsum vt veniat tibi sicut rex tuaz paupta tem ditans ꝛ vi tam regens	Primo reuerẽ tia sumptionis erit mag ad mo dum inclinatõis tanq̃ patri. ma ior vt dño ꝛc̃
	e xemplū	quid ages.	careas	purges	imul altum	Audi	sis credens	essentia	rex	reuerenter
Fe.iij.	Scdm excitam tũ ꝯdigne ꝑpati onis ẽ Scriptu raꝝ ad h̃ crebra cõmonitio	Secundo cõ siderandum qs qualis et quan/ tus sit quem de bes sumere	Secundo ꝓ/ ba te si necessa/ ria requisita ad accessum habe/ as.	Secundo exor nabis anime po tẽtias dignis or namentis decu/ sando	Secundo vt amplius inflam meris perpende sacramenti huiꝰ dignitatem:	Secũdo oz vt ꝓ desidrĩu ꝛ gtitu dinem dño rñde as ꝑ exclamatio nes infra scptas fo.lxxxvi.	Secundo in tue nibilleitatis plena recognitio ne.	Secũndo actuꝫ ando fidez d xpi nominatiõe sm deitatem ꝛ hũa/ nitatem.	Secundo vt veniat vt medi/ cus ad egrotum languorem tuuz curans.	Secũdo caute ꝛ sapienter vt.s. discrete sumat.
Fe.iiij	criptum	quem sumes	requisita	potens	qꝛ dignum	Respõdens	humilis	nomẽ	medicus	sapienter
	Tertiũ est Sã croꝝ ꝛ doctoruz frequens persua sio.	Tertio consi dera quid te de/ beat inducere et primo ex pte dei	Tertio vide si sufficientia de uotionis signa i te reperias	Tertio orna/ bis te etiam sen/ suales vires sub disciplina cober cendo	Tertio vt ma gis reuerearis d bes considerare tui vilitatem	Tertio propo nes vitam dein/ ceps in meliꝰ mu tare.	Tertio propo nes vitam. dein/ ceps in meliꝰ mu tare.	Tertio sm attri buta perfectiõis ꝛ dignitatis ꝛ q̃ saluator media/ tor redẽptor: sac dos rex.	Tertio vt ve niat sicut sol tu/ as tenebras ef/ fugitans inflã/ mans. fecũdãs.	Tertio lete et iubilanter cuz õ niuz creaturaꝝ ad laudem cõuo cationem.
	s uasum	parte dei	signa	et sensus	quia vilis	Exi	ꝓponens	perfectus	sol quoqꝫ	lete

Scala cõiõis abbreuiata habetur in illis duab⁹ figuris

	Quartũ inci tamẽtum ad dig nam erga tantũ sacramẽtum pre parationem est bone p̃parationis acceptatio.	Quarto consi dera inductiua ex pte scrõꝝ eorum scꝫ glãm ⁊ bono rem .	Quarto exa/ mina te si illa se/ ptem inuenias. scꝫ mũd⁹. si san⁹ si discipulus	Quarto virtu tum tapera dp̃e dendo per virtu/ tes theologicas ⁊ cardinales exer cendo.	Quarto fnol/ ue institutionis causas ⁊ racioci/ nia scilicet Solet sociat.	Quarto suspi rabis intentius fm septem gene ra suspiriorum. Occurres clamo ꝯiungendo.	Quarto in san ctorum commu/ nione eorum pre cib⁊ meritis te	Quarto com/ mnnia deitatis scilicet ꝙ essentia p̃ma. natura per fecta vita btã	Quarto vt ve niat instar docto ris docens virtu tis intelligentiã. deuotionis sapiẽ tiam .	Quarto sumẽ dus est affectual'r vt dicas Ingred re benedicte dñi cur foris stas
Fe. v.	**explacitũ.**	**sancti.**	**mundus.**	**virtuteq̃.**	**causas**	**Suspirans ·**	**iungas**	**communia ·**	**doctor**	**amanter.**
	Quinto q̃ dig ne preparari ad sacramẽtum est iustum ⁊ dignũ propter eius al/ titudinem.	Quinto con sidera proximo/ rum viuoꝝ vel d functoꝝ miseri/ as pro eis offerẽ/ do.	Quinto si dis/ positiones in ag no paschali pre figuratas in te ha beas .	Quinto exor/ nabis te in septẽ exercitijs in libro de instructione cordis de script'.	Quinto inflã/ meris christi de/ mentiam ⁊ pie/ tatem qua nũq̃ vllum spreuit cõ/ siderando .	Quinto occur ras admirando domini venient' maiestatem ⁊ tui vtilitatem .	Quinto in be neficiorum passi onis ⁊ charitat' christi commẽo/ ratione .	Quinto actuã do propria deita tis vt ꝙ filius ver bum ymago me/ diator.	Quinto vt ve niat sicut socius laborem alleniãs tedium ꝓpellens	Quinto beño lenter vt salicꝫ et cor extendatur a periatur effunda tur.
Fe. vi.	**ussum.**	**compatiens.**	**agni.**	**Paro cor.**	**pietate.**	**Mirans**	**commẽorãs.**	**proprium.**	**socius**	**bene velle.**
	Sexto q̃sic p̃ parari vtile ẽ. Cõ seq̃ris enim fruc tus q̃s ip̃parat⁹ non expitur	Sexto indu cunt nos quedaꝫ ex parte nostri. s. infirmitas mor/ bi. cõscientia pec cati .	Sexto si pro/ prietates manne in te reperias scꝫ Si manc. ⁊c. folio. lvij. R	Sexto ad sili tudinem quarũ/ dam rerum te or nabis vt vna do mus ⁊c.	Sexto vt in/ flammeris atten de dei beneficia ⁊ qua il'a contulit charitate.	Sexto atten de modum ⁊ de/ siderium quo di/ lectus ad te veni et .	Sexto in desi derij ⁊charitatis illius quo domi/ nus hoc instituit vnione .	Sexto actuã do appropriata vt ꝙ sapientia vt⁹. equalitas.	Sexto vt veni at sicut ignis mẽ tem in sui amorẽ inflammans illu minans ⁊c.	Sexto cõpla center cum amo re gratuito vt so lus deus placeat tibi. Cum amore debito vt pla.
Sab.	**tile**	**parte tui.**	**mãne.**	**similis**	**benefacta.**	**Quomodo**	**et exoptans.**	**propriata.**	**ignisq̃**	**placenter.**
	Septimum quia summe ne/ cessarium est q̃ ei nus declies idig/ ne accedentium multa pericula:	Septimo neces/ sitamur ad ac/ cessum ex dei in/ stituto ecclesie p̃/ cepto officij debi to .	Septimo pro ba te si circũstan tias ⁊ misticatio nes de sepulchro christi in te inueni as. folio. lxiij. M.	Septimo ves tes nuptiales sanctis ꝯcedi pe tẽdo vt hũilitatẽ ab ãgelis ⁊c. mi/ titatem a patri/ archis ⁊ ꝓphetis	Septimo at/ tende accessus in uitatorius fruct⁹ necessitatem vel causas quare fre quentius accedẽ dum .	Septimo in star personarum variarum affect⁹ earum in te trãs formãdo Ut re⁹ infirmus. opp̃s/ sus .	Septimo in recta ⁊ christifor/ mi intentione ꝙ christus intendit ⁊ in future glorie p̃gustatione .	Septimo ac/ tuanda est fides deitatis ex spe/ culis. puta scrip/ turis ⁊ reb⁊ crea tis .	Septimo vt veniat sicut spon sus subarrando. copulando. fecũ dando aiãm	Septimo vi gilanter. ꝯfidenẽ ꝯcupiscenter. fm septem grad⁹ to nauenture.
Dñc.	**ulta piclã opus.**		**tumuli**	**vestes**	**trahitant hec.**	**Instar.**	**rectificans**	**speculis**	**spõsus**	**vigilanter**

	Qua p suscepto magnifico bñficio. magnifice grãs agas. fol. xl. B	pro effectibꝰ sacramẽti rentem sumptioẽs L	pcipiẽdis z vt irreue idulgeat. fo.xl.	pro omnibꝰ commissis z tota ecclesia. fo.xli. E.	ne scz susceptum dñz repellat diligenter se obseruet. fo.xlij. B	qua rũminentur septẽ principaliora sacramenti noia. fo.xlvij. A	qua rmminẽtur ↄsiderabilia de hoc sacramẽto. folio. lv. A	Qua rũminẽtur septẽ agni paschalis portiones. folio. lxviij. A
	Grãrũ actio Prio grãs age ꝙ tam magnꝰ dator tibi hĩ sacramẽtum dedit	**Oratio** Ora vt te viuificet	**Oratio.** Ora vt te purget.	**Oblatio.** Offer pro tribulatis Sed libera nos a malo zc.	**Obseruatio** Oportet vt quinqꝫ sensus custodias	**Rũinatio noim** Primũ nomen dicit eucharistia. fo.xlvij B	Rũiatio ↄsideratiõm Prima ↄsideratio est de sacramẽti añcedẽtibꝰ. folio. xlvi. B	Rumiãtio portionuz Prima portio ẽ caro z corpus. folio. lxix. B
Fe. ij.	**agnus** Scdo quia magno affectu dedit.	**viuificet** Scdo vt demones deterreat.	**purget** Secundo vt aniãm impinguat.	**tribulatio.** Secundo pro temptatis ne inducant in temptationem. Et ne nos indu. zc.	**sensus** Secundo ne inde et iudeis assimileris	**Eucharistia** Secundo rumina donum. fo. xlviij. D	**que precedunt.** Secundo rumina sacramenti substancialia. folio. lviij. A	**cũ corpe carnem.** Secunda portio est sanguis. folio. lxxij. J
Fe. iij.	**agno** Tertio quia paruo dedit z vilissimo	**Deterret.** Tertio ora vt te succẽdat ad amorem dei	**pinguat.** Tertio ora vt te vniat sibi.	**temptatio.** Tertio offer pro scelratis quo debita eis dimittantur.	**iudas** Tertio propter vtilitatem multipliceẽ quãcibꝰ. inde ↄsequmur	**Rumino donum** Tertium nomen est folio. xlix. N	**que substantia.** Tertio rumina circũstantias institutionis folio. lix. D	**sanguine grandi** Tercia portio est anima vel spiritus. folio lxxvij. D
Fe. iiij	**aruo** Quarto quia dedit in digno.	**succendat** Quarto ora vt minuat fomitem z inclinationem peccati	**vnum** Quarto ora vt roboret te ad grandia	**reprobis.** Quarto offer pro mẽdicis. vt panem cotidianum.	**bona valde** Quarto obseruabis eum oratione deuota.	**Mando cibum** Quartum nomen est potus folio. lij. A	**que circumstant.** Quarta consideratio est de sacramenti mirabilibꝰ. fo. lxi. K	**mẽs spiritꝰ agni** Quarta portio est intestina agni id est occulta christi misteria.
Fe. v.	**ndigno** Quĩto quia nobile bñficium dedit	**minuat** Quinto ora vt restauret deperditum spirituale.	**fortem** Quinto ora vt augeat grãm z virtutes	**sed egẽribꝰ** Quinto pro errantibꝰ z infidelibꝰ vt fiat voluntas eiꝰ in eis	**ora.** Quinto caueas omne peccatum z offensaz.	**Nũc bibo potum** Quintum nomen est sinaxis id est communio. fo. lij. B	**p miracula.** Quinta consideratio de modo vsus z assũptionis huius sacramẽti. fo. lxi. Z	**z intima christi** Quinta portio sũt pedes agni id est opera humanitatis. fo. lxxxi D
Fe. vi.	**obile** Sexto quia beneficiũ vtile dedit	**Restauret.** Sexto ora vt a peccatis futuris te pseruet	**augens** Sexto ora vt intellectum illuminet	**errante.** Sexto offer pro defũctis vt eis adueniat regnum.	**cauto** Sexto oportet vt q̃ illi placita sunt facias.	**Ecce sinaxis** Sextum nomen dicit hostia siue sacrificium folio. liij. N	**q̃s modus vsus.** Sexta ↄsideratõ est de dulcedine sacramẽti folio. lxiiij. Q	**cum pedibus sit** Sexta portio est fructus vel vtilitas sacramenti. folio. lxxxi. L
Sab.	**tile.** Septio quia crebrũ et multipliciter iteratuz beneficium dedit	**preseruet** Septimo ora vt ad glãm pducat.	**lustret.** Septimo ora vt causet gustum dulcedis diuine.	**requiem.** Septimo offer pro omni statu ecclesie Sanctificetur nomẽ eius.	**placitum fac.** Septimo quia valde necessarium. filij em̃ mortis sunt q̃ ñ custodiunt regem	**Magna hꝫ hostia** Septimũ nomen dicitur sacramentum. folio. liiij S	**dulcedo** Septima consideratio est de contemplatione pperatum sacramẽti. fo. lxiiij. A	**lac lanaqꝫ fructꝰ.** Septima portio est caput agni id est deitas. folio. lxxxij. P
Dñc.	**rebrum**	**glorificet.**	**dulcat**	**cunctisqꝫ.**	**necesse**	**Nũc sacramẽtum**	**quod proprium**	**ditas caput agni**

Oper vinū et triticum
ruminabūt. Ozee. vij. Quo/
niā in penultimo supioris sca
A le gradu pmisim⁹ nos latius
et plenius de illo gradu. s. ma
sticationis vel ruminationis
acturos pter causas illic cō/
memoratas. Ideo nūc pmis
si meōres votum absoluem⁹
et singularis de illo titulus qui] Masticatorium vel
Ruminatorium appelletur est cōscribendus Est et/
em̄ hec masticatio aut ruminatio. vel vt pleni⁹ dica/
mus spūalis mādűcatio adō necessaria vt sine ea ni
hil aut parū proderit effecisse oia que dicta sunt i su/
periori scala. Nā qui sacramentaliter tm̄ sumentes:
spūaliter nō māducant. hij fm sctm̄ Tho. māducā/
tes nō manducāt. Ita et e regione qui spūaliter sa/
cramentū illud ruminant: etiā nō māducantes iux/
ta eundē manducāt. Immo qñq₃ felici⁹ ipō celebrā
te: vel sacramentaliter māducāte illud degustāt Fe/
lix itaq₃ horum cōditio ⁊ omni deuotiōe ampleran/
da: quib₃ semp ad manū est edere xp̄m. Sacramēta
lis illa cōio q̄ celebrādo agit͛ tpi ⁊ loco alligata. cert/
tantū personis pmissa formā seruare cogit͛. Hec ve
ro spūalis de corde puro fide nō ficta nullā etatē nul
lum sexū: nullū genus respuit. omni loco: omni tpe:
cōmoda est. Illa sepe dānosa q₂ sine ista: sed ista sem
per fructuosa ⁊ salutaris etiā sine illa Spūal͛r ita/
q₃ hoc sacramentū nostre salutis edere discamus vt
eius fructus degustem⁹ Nā hec potissima causa est
ait Joannes de turrecremata q͛ effectus sacramēti
nō recipimus: q₂ nō digne ruminam⁹. Immo ⁊ alia
cōplura ad hoc sunt inductiua

Est gratū. suasum. sil' vtile. valde necesse.

B Primo trahet nos huius exercitij gratiositas et
acceptabilitas. Est quippe deo plurimū gratū qd ex
eo liquet q͛ ruminātia aialia censuit fore mūda ⁊ q͛
crebrius hui⁹ ruminatiōis: aut dentiū q̄bus rumia/
tur meminerit in scriptura. Hinc lōge per Ozee p̄fa/
tū eulogiū decantauit Gutturq₃ spōsi vinū optimū
dignū dilecto ad potandū labijs dētib₉q₃ ruminan
dū per Salomonē declamauit. Dētesq₃ spōse rumi
nātis ⁊ masticātis sub typo gregū tonsarū de laua/
cro ascendentiū cōmendauit. Liquet ergo quantū
istud amet qd totiēs cōmendat. Secundo allicit
nos Suasibilitas. q₂ a plerisq₃ persuasū. Suadet
hec dñs ipe iesus qui integrū suū s͛monem de eucha/
ristia. quere Johis. vi. ponit de hac spūali mādūca/
tione (vt expositores aiunt cōtexuit. Suadēt h̄ Au/
gusti. ⁊ Bern. ⁊ ceteri quiq₃. Aug⁹. ait Crede ⁊ mā/
ducasti. Ut quid paras dentē ⁊c̄. Bernar. in ep̄la ad
fratres de mōte pulcre de hoc edisserit suadēs l' vnā
horā dñice passioni dandā quā cōmeōrare nō est nisi
panē vite comedere. Suadet hoc Franco de grā di.
Oportet fideliter accedentē ⁊ pie sumentē sacramen
tum nr̄e salutis de ventre memōrie cibum vite tanq₃
mūdum aial ruminare ⁊ sursū reuocare si fructū reci
pere velit Tertio inducet nos Utilitas. Est enim C
valde cōmodosum oēs fructus cōlonis adducēs pre
sertim spūalis hec māducatio tria hec bona affert.
vt ait sanctus Thomas.

scz Peccatorū remissionē.
A morte sanationem
Christi participationem

De primo Ambro. dicit Qui māducāt spūalē vir
tutem carnis ⁊ sanguis christi dicūtur vere sumere
⁊ vere māducare. q₂ ipam corpis christi efficaciā q̄ri
dic sumūt. id est petōꝝ remissionē₃ De secūdo do
min⁹ iesus ait Joā. vi. Hic est panis vt si q̄s ex ipō
māducauerit (glosa spūalit͛) nō morie͛t scz morte eter
na De tertio Aug⁹ sup illō Choꝝ. x. Un⁹ panis
⁊ vnū corpus multi sum⁹: q̄ de vno pane ⁊ vno cali/
ce pticipam⁹ ait. Nulli dubiū est tūc quēq₃ corpis sā
guinisq₃ dñici participē fieri qñ mēbꝝ christi efficit͛:
nec alienari ab illi⁹ panis cōsortio. etiā si añq₃ panē
illū edat de hoc seculo in vnitate corpis christi cōsti/
tutus abcedat. Q₃ illius sacramēti bñficio nō priuat͛
qñ in illo hoc qd sacramentū signat inuenitur. Hu
ius spūalis māducatiōis fructū: q̄dā doctor nouit: q̄
sup illo verbo dn̄i. Hoc facite in meā cōmeōratiōem
ait. Dñi cōmeōratio est spūalis ei⁹ manducatio ⁊c̄.
Et post. Libēter ergo dñe iesu tuā carnē p me pas/
sam. tuū corp⁹ pro me traditū tuā aiam: tuū aim p
me derelictū cōmeōrabo sciens. Cōmemoratio si fre
quens fiat sterilis nō erit. Cōmemorādo em̄ nō solū
pmissione tua: sed qd lōge dulcius sapit: etiā dig͛tiōe
tua p̄ntē te habeo. Quō em̄ tuū corpus p me tradi/
tū vere māducabo: si nō te p̄ntem ⁊ hospitē habuero
aīe mee. Q₃ si tm̄ te dignātem diuitē ac dulcē hospitē
habuero. Hec em̄ oia tu promittis cōmeōranti: qd
nō maiora tue hospitalitatis dona sperabo. Qui ei
in te credit h₃ vitā eternā. Et quō vitā eternā h₃ si te
nō habeat ⁊c̄. Et infra. Qñcunq₃ igit͛ tui dñe iesu cō/
memoro te habeo locupletē: hospitē: hītatorē tugu/
rij mei. Neq₃ iā vile mihi videbit͛ tuguriū meū quod
maiestas tāta sua dignatione honestat Scio qm̄ ex
tugurio ⁊ humili casa nobilē domū facies. Indignū
em̄ tanto hospiti nō magnifice dignationis tue mo
nimēta erigere. Dabis igit͛ dñe nō cōmemorare so/
lū: sed vt humile tuguriū erigatur dabis paupi hos/
piti tuo cōsiderare corpus tuū traditū: dabis diiudi
care: dabis ruminare ⁊c̄ Et subdit. Dulce est in istis
esse. dulce ista ruminare. salubre fructuosū in hmōi
versari. Hec meditari dixi esse sapientiā. Uere nul/
la iā deinceps mihi erit excusatio. aliud quippiā pre
ter te dominum iesum ac te crucifixum cogitāti. aut
cōmemoranti presertim scienti quant⁹ te cogitatū

fructus comitetur. Quid est qđ dico. Immo scienti
quātus tu cū quanto fructu assis cogitanti Et ī alio
loco. Quicūqꝫ igitur exiguo laboꝛe magnos fructus
mereri cupit quo poterit vtilius q̄ꝫ ad istud saluberrī
mū cōsilium ꝯfugere: vt crebꝛo assuescat cōmemoꝛa
re coꝛpus hoc ⁊ carnē hanc pꝛo se traditā. Nulla mi
hi pꝛopioꝛ: bꝛeuioꝛ. rectioꝛ ad beatā illā soꝛtem ⁊ op
timā partem marie soꝛoꝛis marthe sedētis ad pedes
iesu ⁊ audientis verbū illius ⁊ suauiter haurientis et
bibētis ex oꝛe illius q̄ꝫ sedulo cōmemoꝛādo dn̄e iesu
Et infra. Qui facit hoc in cōmeōꝛatione huius ma
gni sacerdotij nō cōmouebitur in eternū. nō cōfunde
tur cū loquetur inimicis suis in poꝛta: nō apparebit ī
cōspectu dei vacuus: vtpote qui tantas oblatiōes of
fert ois generis. Qui sic mādicat habet iā fructū sa
cramentalis māducationis foꝛis queādmodū pau
lus pꝛimus anachoꝛitaꝝ ⁊ plurimi post illū etiā sine
D sacramētali foꝛis māducatione. ⁊ hec de vtilitate

Porro de necessitate q̄ꝫ scꝫ spūaliter sacr̄m illud
ruminare sit necessarium. satis iam supꝛa actū est.
Nam de spūali māducatione verbū illud Nisi mādu
caueritis carnē filij hoīs ⁊ biberitis eius sanguinē:
nō habebitis vitā in vobis. vt ipe textus cogit ē ītel
ligendū. Quisquis igitur sacramēti fructū voles ꝑ
cipere. quisqꝫ chꝛisti pꝛecepto parere: vita spūali vi
uere ⁊ nō moꝛi. stude spūaliter hunc panē vite sume
re ⁊ sumptum ruminare

Quid sit spūal' māducatio ⁊ qui dētes Ca. secūdū.

E Ex ne ignotis ꝓcedamꝰ: ⁊ vt practicā q̄n
v dam huius masticatiōis spūalis māduca
tionis ⁊ rumīationis habeamꝰ q̄dā. sūt h
inquirēda et notatu digna.

Quid sit spūalis manducatio.
scꝫ qui dentes ⁊ instrumenta eius.
que deniqꝫ practica ⁊ modus

De pꝛimo notandū ꝙ Sumptio coꝛpoꝛis chꝛisti
đꝛ māducatio silitudinarie sumpta a māducatione
reali: Nā sicut māducatio realis est qn̄ cibus coꝛpoꝛe
us ab aīali sumitur atqꝫ ꝑ vires animales coꝛpoꝛe
as gustatur. diiudicatᷣ. atqꝫ si opus est masticatᷣ ⁊ cō
teritur. deinde in ventrē traijcitᷣ. ⁊ inibi ꝑ caloꝛē na
turalē digeritur atꝫ trāsmutatᷣ donec sufficiēti dige
stione ipi alendo assiletur. ⁊ sic tandē in naturam ⁊
substātiam ipius cōuertatur. Sic spūalis māduca
tio đꝛ ad silitudinē pꝛioꝛis: quādo scꝫ spūs aliqđ ap
petibile siue amabile sibi spūaliter assumit ꝑ deside
rium siue cōcupiscentiā ⁊ gustat illud atqꝫ diiudicat
ꝑ delectationē ac discretionē masticat ⁊ cōterit per
diligentē examinationem. ⁊ deīde in ventrē meōꝛie
atqꝫ affectus traijcit ꝑ amoꝛosam tentionē: rumia
tionē. imersionē. atꝫ seriosā inhesionē. Inibi quoqꝫ
ꝑ caloꝛem spiritalis charitatis atqꝫ deuotionis dige
rit. transmutat: et cōuertit: nō cibū in naturā sui. sꝫ
se spūaliter (si dicere fas ē) in naturam cibi donec
vnū fiat cū eo. In hēni vltimo vt Henricūs de bas
sia ait. Alimētū spūale differt ab aīali. eo scꝫ ꝙ istđ
intransmutatū ꝑmanens sumentē assilat sibi Aliđ
vero trāsmutatione media fit sile finaliter assumē
ti. Est eni amoꝛ extasim faciēs cōuertēs amantē in
amatū. Nō vtiqꝫ in vnitatē naturalē. qꝛ vna natu
ra nō fit alia: sed in vnitatē spiritalē. qꝛ fiūt vnꝰ spi
ritus ⁊ vna volūtas Sic ꝙ quicquid vult ipm ama
tū: hoc idē vult ⁊ ipe amans. Hinc dn̄s Augᵒ. Cre
sce ⁊ manducabis me: nec tu me mutabis in te sicut F
cibū carnis tue. sed tu mutaberis in me Pꝛo am
plioꝛi huiꝰ spūalis māducatiōis notandū est intelle
cta ꝙ spūalis māducatio nil aliud est q̄ꝫ effectus sa
cramēti ꝑticipatio. s. vnitatis coꝛꝑis mistici Sumē
tiū aūt spūaliter triplex est gradꝰ. vt ait Joannes đ
turrecremata

	cōis	fidei charitate đo adherere.
scꝫ	ꝓꝓius ⁊ ē	ex meditatōe xp̄i đuotōꝫ ꝑci
	ꝓpꝛijssimꝰ	xp̄o adherere ⁊ đuoti (pcre

onem hr̄e cū desiderio ad sacramentū. Et tales effe
ctus cōsequitur sacramēti: etiā si actu non accedat.
Unde liquet ꝙ nō quicūqꝫ xp̄m manducat spūaliter
hoc sacramētum spūaliter māducare est dicēdꝰ Spi
ritualiter em̄ chꝛistū māducat qui fidē ⁊ deuotionē
habet ad chꝛistū: etiam sine oꝛdine ad hoc sacramētū
Ille vero sacramentū spūaliter manducat qui fidē
⁊ deuotionē habet ad chꝛistū cū deuotiōe ⁊ desiderio
sumēdi hoc sacramentū si dispositus esset. de q̄ īfra
plenius agitur Sed iam qui dentes que ve īstru G
mēta huiꝰ spūalis masticationis sint videamꝰ Den
tes quibꝫ hic cibus est masticandus sunt. Rō siue in
tellectus ⁊ affectus fide ⁊ deuotione ⁊ alijs luminibꝫ
virtuosis illuminati. Qui quanto pꝛofundius pn̄t
in hunc cibū agendi sunt ⁊ figēdi vt sic copiosioꝛ sa
poꝛ expꝛimatur. Hoꝛū aūt dentiū fixiōes nō sūt ni
si pꝛofunde de hoc sacramēto meditatiōes ⁊ deuote
affectiones. Ex his duplices liquet esse dētes

			speculatiuus.
	canicl'i	Intellectꝰ	practicus
Sūt ei dētes	molares	Affectus	speculatiuus:
			practicus

Nō eni satis est infigere dentes caniculares. sꝫ opoꝛ
tet vt etiā infigantur ⁊ molares. vt henricus cosuel
die ait De instrumentis autem ⁊ oꝛganis quibꝫ
is cibus est assumendꝰ pulchꝛe quidā ait dicēs Qm̄
inquit māducatio hec interna est vbi non sunt nisi H
mens. intelligētia. ⁊ volūtas. cōfesse patet ꝙ ⁊ dētes
hec sunt ⁊ instrumēta qn̄ scꝫ ita circa verbū carnem
factū. ita circa deū hominē factum. circa opera stu
dia dogmata exempla pꝛecepta beneficia pꝛomissa
versentᷣ: queādmodū os fauces ⁊ stomachus exteri
oꝛ circa epulas negociātur. Sicut eni illa accipiunt
masticant. gustant. ruminār. delectātur. ꝓbāt. ap
pꝛobant. acceptāt: ⁊ in ventrē traijciunt nutriūtur

cōfortātur: roborantur ad opa vite. Sic nobis in interiore hoīe: caro illa per verbū eternum in vnitatē persone assumpta in eius opibus ⁊ studijs in ei⁹ dogmatibꝫ ⁊ exemplis in eius sacramentis p̄ceptis et muneribꝫ ⁊ pmissis. mēte sedula meditāda tractanda: cōsideranda: cōferenda: cōseruāda. Sic p intelligentiā exercitatā dijudicāda estimāda: sublimanda: exaltāda pro sua dignitate ⁊ sublimitate. Sic nobis tota voluntate desiderāda: ɔcupiscēda: anhelāda: diligenda: amāda: languido amore q̄renda: inuocāda.
F Ecce hec instrumēta. Neq₃ formidet qui sic manducat carnē filij hoīs mortē interioris hoīs q₃ vita illius hoīs que vere spūs ⁊ vita est fiet homis illius sic manducantis ⁊ spiritus quoq₃ vnus fiet. Quia talis manducatio carnis ⁊ sanguinis illi⁹ tam accepta do est vt simul cum ea spūs ⁊ vita donētur mādūcātibꝫ Hec predicte vires sunt dētes sup quoꝝ cōfractiōe lamentat Hieremias Trenoꝝ. iij. dicens. Confregit ad nūerum dentes meos cibauit me cinere. Ubi Albertus. Diabolus inquit spūalis manducatiōis necessitatē ⁊ vtilitatē cōsiderans ruminatiōis dētes affectū sc₃ ⁊ intellectū obtundit vt homo sacramentum hoc ruminare nō curet. ⁊ tandē cinere id ē amore cupiditatis aīam cibat: alia videlicet semina que ager dñicus mīme germiauit imittens ruminanda
G Unde tandē homo in nauseam ⁊ irreuerentiā hui⁹ sacramenti venit more israhelitice plebis sup cibo leuissimo nauseantis. O nauseā. o cibū leuē. Caueā⁹ itaq₃ ne dentes hij cinere cibent. ne fluxu tpalium inquinētur ne tanta incidam⁹ mala. Et hec de dētibꝫ ⁊ instrumentis Sequit

De practica ⁊ modo spūalis masticatiōis

I Iam de practica ⁊ modo spūalis mādūcatiōis est inquirendū. Ubi notandū q̄ is modus ex carnali māducatione poterit cōiectari vt sc₃ isdem ordo ⁊ itidē gradus in spūali sicut ⁊ in materiali cōseruentur. Concurrūt autem hec ad manducationem vt colligit ex diuersis que ponimus per gradus Ca. tertium

Dispono. hꝫ eructo. mā. mastico. gusto
Sugens. defero. ⁊ vnitus. p⁹ rumio sp

Primus gradus

K Predispōq̄ p esuriei excitatiōe₃ excussione
palati dispōnem .s. oratiōe.
te cōestiōi pares buccelle certe assūptōe₃ ordinatōe:

Oportet em̄ vt homo primo esuriat desiderium. sc₃ in se excitādo ⁊ ardēter christum desiderando. iuxta illud Job. xxxi. Si nō dixerunt viri tabernaculi mei quis det vt de carnibꝫ eius saturemur q̄si optabant ⁊ desiderabāt satiari. Eccli. xxiiij. Qui edunt me adhuc esurient. vt cū. ps̄. dicamus. Dñe ante te omne desiderium meū vt sc₃ spūaliter possim te māducare. Secūdo oportet vt homo palatū mentis disponat affectum sc₃ per orationem ab alijs distractionibꝫ expurgando. Palato em̄ nō sano pena est panis: qui sano est dulcis. Tertio qui volet bene refici oportet vt certū aliquē morsellū assumat cui masticando intendat ne multitudine obruatur. Uerū q₃ hec ruminatio vt plerunq₃ post sumptionē cibi pagitur Ideo oportet vt more mūdorum animaliu₃ cibus rursus eructuetur. Ideo sequitur.

Gradus secundus

L Eructuatio sc₃ cōmemorando:
qua sursum diuinū fidem actuando q̄d sūp seris
epulum trahas

Ut sic mūdum aial censeare. ⁊ vt cū pphera dicere possis. Eructauit cor meū verbū bonum Uerum quoniam cibus iste manna est absconditum. ñ mor quibuslibet sui affercus saporem. hinc qui hui⁹ dulcedinem gustare volet oportet vt deuotionis dentibus conterat ⁊ masticet illum Hinc sequitur.

Gradus tertius

M Masticatio q̄ Cōsideratiōe.
portiōe₃ ɔsidres q̄ fit diuisione portiōis q̄. pꝑoīt
attentione

Est antē hec masticatio iuxta Abertum frequens reditus mādibularum aut dentiu₃ super idem diuidendū ⁊ atterendū signans iuxta eum meditatiōe₃ que nihil aliud ēst q̄₃ frequens reditus mētis ⁊ rationis super cibum spūalem cogitatione. deuotiōe ⁊ affectu mentis vt scilicet bene cōsideretur. Quid. a q̄. in quo effectu. ⁊ propter quid accipitur. Debem⁹ autem vt sanctus Thomas docet totū chꝛistū spiritualiter masticare. caput sc₃ ⁊ corpus cogitare vel mēbra.

nosipos diiudicādo ɔgrscēdu₃
sc₃ scōs ⁊ eoꝝ vitā ptractādo ad imitādu₃
xp̄m ⁊ ei⁹ beneficia ruminā° grās agēdū

Hinc Deuteronomij. xiiij. scriptum est. Omne qd mundum est comedite. Item Exodi. Caput cū pedibus vorabitis. Post masticationem sapor diffunditur. vnde recte sequitur.

Gradus quartus.

Degustatio. De qua. ps̄. Gustate ⁊ videte quoni
de qua degustes (am suauis est dominus
N Et Esaie. lv. Audite audientes me ⁊ comedite bonū et delectabitur in crassitudine anima vestra. id ē dulcedine saporis. et hoc

diiudicādo quē saporē gignat
fiet cōferēdo sc₃ quō alijs prestat
a. pꝑbando vt illud magnifices:

Debet enim homo diligenter diiudicare quē saporem percipiat. multiplex est enim sapor huius cibi. vt infra patebit T. vij. ca. vi. Q₃ si saporem nullū

perceperit causam inuestiget ꝛ emendet si potest
Secundo debet aliȷs cōferre ꝛ quomodo prestat considerare ꝛ dicere cum sapiente. Omnia que desiderantur huic nō valent cōparari Tertio debet cibū hunc magnificare ꝛ cunctis preferre exclamando O q̄ȝ magna multitudo dulcedinis tue ꝛc̄. Postq̄ȝ ē degustatum oportet ꝙ intus trahatur ꝛ sequitur

Gradus sextus

O Purisuctio De qua Esaie. Declinabo in vos q̄si flumen pacis ꝛ quasi torrentē inundantē gloriā gētium sugetis. Et infra. Ut sugat ꝛ impleamini ab vberibus cōsolationis eius. Et est qua instar suctionis realis qua per venas nutrimentū iam subtilia tum ꝛ depuratum sugitur. Mens sugat. id est christo intime incorporari optet. Ita ꝙ is grad⁹ fiet desiderādo ꝛ optando incorporationē christi
Postq̄ȝ cibus sic est attractus oportet ꝙ singulis mēbris deferatur. ergo sequitur

Gradus septimus

P Delatio. De qua sapiens. ꝑ nationes in animas sanctas se transfert. Et est qua instar realis siue corporalis delationis singulis anime viribus ꝛ potentiȷs cibus iste prout eis cōgruat defertur. Et fit oratorio ꝛ obsecratorio modo. vt scȝ oretur ꝛ obsecret̄ ꝑ sacramenti virtutem vt is cibus

Sit in	Ratione	claritas lucis
	voluntate	feruor pietatis
	memoria	cōseruatio boni.
	cōcupiscibili	desideriū optimi.
	irascibili	dedignatio pcti.
	sensibili	imaginatio christi
	tota aīa	dulcedo spūal' cibi

Sic cibo delato fit digestio ꝛ assimilatio: nō quidem cibi ad cibatū vt in reali ꝛ corporali manducatione: sed cibati ad cibum. ꝛ hoc cōgrua ratione Tum quia cibus spiritualis est dignior materiali. tum qr in sua natura stabilior. nos autem mutabiles sum⁹ christus vero immutabilis est. Hinc sequitur.

Gradus octauus.

Q Unio. vel vnitiua assiĺatio. de qua. Qui adheret deo vnus spiritus est cum eo. Cum enim virtus huius cibi ꝛ conditio sit manducantem cōuertere in se homo quadam assimilatione ꝛ participatione tot⁹ efficitur diuin⁹. Iuxta illud Joannis primo. Dedit eis potestatem filios dei fieri. Et q̄uiam similiū facilis est coniūctio. ideo huic annectit̄ incorporatio et vnio que est nexus amoris quo amans trāsit ī amatum. et homo fit quodāmodo deus: ei⁹ vita viuens. Qua vita quisq̄s viuit magna profecto in terris nostris dei imago erit Potens: alacer: fortis: prompt⁹ expeditus: letus: ad omne opus bonum sapiens: intelligens: prudēs. circūspect⁹: prouid⁹. astut⁹: ī omni veritate salutari. Amās. confidens. securus. sperans. expectans. exultans. despiciens. cōtemnens. paruipendens. multifaciens. stabilis. seren⁹ sibi cōstans nihil extra querēs: intra sibi sufficiens. An hic homo tibi nō paruus quidā deus videtur: ꝛ beatam etiam in terris vitā agere. Et hec omnia diuin⁹ operatur amor: ꝛ ista eucharistia grandis. Sed vt mūda animalia simus superest adhuc vnus gradus

Gradus nonus.

Jugiruīacio. De qua illud Ozee vt supra. Ruminabunt sup̱ tritico ꝛ vino. Et est qua nō solum vno tēpore prati predicta cibū hunc vite manducemus: sed qua cōtinue suauitatem eius eructuemus R

	cōsideratione	
In	grāꝑactione	tāti sacri tota die ꝑstem⁹
	obseruatione	

Hiȷs modis qui cibum hunc mādūcauerit vita viuet ꝛ mortem nō gustabit ineternū

Cōpendiosior practica tanti sacramenti.

Capitulum quartum

S Ed quoniā forsan aliquibus practica data prolixa ꝛ difficilis exercitatu videbitur. Ideo oportet faciliores deducere in mediū Bernardus mādūcationem hāc describens ait Corpus christi spiritualiter mādūcare est passionis ꝛ redemptionis eius beneficia attentius recolere ad sumendum suauiter in cōscientia: ꝛ recolendum fideliter in memoria. Immo dominus ipse quē ante dixissemus qui hunc panē dedit ipse facilem practicā docet sicut magister verba vite habens tradens eam a primis elementis dicens. Hoc facite in meā cōmemorationem. Ecce q̄ȝ latam. facilem. planam. salutis viam fidelibus suis cōstrauerit deus. ita vt quisquis volet pre foribus ac domi nascentē posset habere salutem. Quid enim tam ad manū sicut cōmemorare christum?
Is autem efficacius mādūcet qui magis amat. Qd̄ itidem et Ancelmus ī libro suo de corpore christi pulchre declarat dicens Per hunc cibuȝ potius vita animē q̄ȝ corporis queritur Uita autem anime ē charitas vel deus. Ut igitur ametur ille qui amor suus est ipse: ꝛ qui habetur vbi amatur ad h̄ enutrire nos debet cibus iste Quicquid enim redemptor noster in carne fecit ad hoc vtiqȝ vt amaretur a nobis fecit. Nō ꝙ amore nostro indigeat qui bonorum nostrorum nō eget per omnia sufficiens ipse sibi. Sed q̄a quos bonos facere susceperat: nisi eum amando nō poterant esse boni. Cum ergo de carne sua tantā ingerit se amandi materiam: vtiqȝ magnā ac mirificam animabus nostris vite aministrat alimoniam Quam tunc auidis faucibus sumimus cū dulcit̄ recolligimus ꝛ in ventrem memorie recondimus quecunqȝ pro nobis fecit vel passus est christus. Et hoc

est cōuiuium de carne christi ⁊ sanguine cui qui cōi-
cat habet vitam manentē in se. Tunc aūt cōicamus
cum de fide ardentes que per dilectionem operatur
reponimꝰ in mēsa domini qualia inde sumpsimus.
scꝫ vt sicut ille totum se pro salute nostra ꝑbuit nul-
la sua necessitate sic nos totos eius fidei ⁊ charitati
exbibeamus necessitate salutis nostre: liquet ergo ꝙ
hunc cibū ille plus mādūcat qui plꝰ amat. Hec an
celmus Unde ergo infertur ꝙ quisqꝫ sibi illaꝫ ma-
sticationis practicā debet eligere qua se nouit āplꝰ
in amorem dei inflāmari. fit hoc cōmemorando solū
fit hoc cōsiderando fit suspirando: aut scala supradi
cta. Q̄ꝫq̄ꝫ cōibus hominibus cōmemoratio sit magis
apta. K

T Que ⁊ qualia sint ruminanda. §. primꝰ
Ed hys de practicis visis qui in ruminādo pro-
ficere volet nō solum modū vt sciat oportet Ue
rūetiā scire necesse habet que sint rumināda ⁊ quan
do hoc oportet

certa puncta habeat ne fluctuet
certū sibi tps cōstituat. inr̄mittat

De tpe suo more dicimus vt quisqꝫ hoc prout si-
bi cōgruerit adaptet tantū certum sibi prefigat tem
pus. Post celebrationē tamen videtur cōuenientiꝰ
istud exercendū a sacerdotibus De materia auteꝫ
que sint ruminanda varij varia ponūt. Quidam cō-
siderant relucētia diuina attributa in hoc sacramen
to: vt dei potētiā sapiāꝫ ⁊ amorē. Alij corpus traditū
⁊ sanguinem effusum cōplectuntur. Nos autem in
diuitis huius patrisfamilias mensa tria ꝓponemus
in genere fercula masticāda ꝑm dies distincta: vt sic
semper habeat anima promptuaria sua plena eru-
ctans ex hoc in illud. ⁊ si cui vnum nō sapuerit vl'in
alio oblectetur Alterna enī delectant. Sunt autem
ista fercula singulis diebus rumināda S

	ꝑmū		septē sacri nōibus
Ferculū	secūdū	ꝯficit	septēplicibꝫ ꝯsideratōibꝫ
	tertiū		septē agni pasce porciōibꝫ.

Cuiusqꝫ ferculi sunt septem buccelle vel boli vt sic
cū filijs Job cōuiuemus septem diebus. Sed iaꝫ de
primo ferculo prosequamur

Incipit titulus octauus
De primo ferculo. puta de nomini-bus sacramenti.

d Omine nomen tuum ⁊ memori
ale tuuꝫ in desiderio anime Esa.
xxvi. Primum igitur ferculum A
instruitur ex nominibus huiꝰ sa
cramenti. Nam tanta est altitu
do sacramenti huius ꝙ vno no-
mine digne nō poterat explica-
ri ⁊ dilectis ⁊ charis plura noīa dare solemꝰ Quā-
q̄ꝫ aūt multa sint valde sufficiat tū vel septem hic as-
signare Albertū magnum in suo de corpore christi i-
sequēdo. ex cuius dictis maxima pars huiꝰ est exco-
piata Debemus ergo post cōionem diligenter quid
susceperimus considerare: ⁊ nomina ista deuote ma
sticare. ⁊ sic suauitatē horum eructuare ⁊ dicere cuꝫ
sponsa. Oleum effusum noīe tuum. Et cum sapiē
te. Melius est nomen bonum q̄ꝫ vngeuta preciosa.
Quisquis autem nomina hec deuote portauerit ī cor
de frequēter ea ruminādo cōfidat certus ꝙ nomen
eius in libro vite scribetur: ⁊ portabit in celis nomen
dei ⁊ agni in frōte singulariter inde gaudēdo. Sūt
autem nomina ista

Eucharis ⁊ donū. cibꝰ ⁊ potusqꝫ finaris
Hostia tu dictum sacramētū meōrandū.

Sed iam de singulis his prosequendū

Eucharistia Cap. primū

p Rimo itaqꝫ ponitur in genere eucharistie.
⁊ Eucharistia quod sonat bona gratia nōia B
tur ꝑm Albertum Et hoc potissimum sex de
causis.

Nil. grato. gratis. causās. cellūt. retinetqꝫ.

	Nil aliud est nisi gratia
	nō datur nisi a gratissimo
Quia	gratissimis est aīcis ꝑparatum.
	causat optimā grām.
	cumulum continet gratiarum.
	omnis gratie est cōtentiuum

Primo quia nil aliud est nisi gratia ⁊ nil potest a-
liud esse quod ex nomine patet quod sonat bona gra
tia. Quia cum in oībus sacramentis gratiam ꝑcipi-
amus. tamē in hoc sacramento totū est gratie quod
videmus: tangimꝰ ⁊ gustamꝰ. Unde dicitur Zach.
iiij. Exequabit gratiam gratie eius. Quia quicquid
in alijs sacramentis ⁊ virtutibus est sparsū. totum
hic in vna ista gratia inuenitur recollectum Unde ⁊
apte per mensurā gomor que vnicuiqꝫ sufficiebat est
significatum. et per vrnam auream prefiguratum.
Immo nec potest eē nisi gratia: eo ꝙ nec merito nec
prece nec precio cōparari potest. Quis enī dignis me
ritis aut digna prece vel precio hoc cōparare potest:
quod in sua solius dulcedine parauit pauperibus su

tis deus. Hinc Ps. Parasti in dulcedine tua pau/
peri deus. Et Sapien. xvj. Paratū panē prestitisti
illis sine labore. Itē si gr̄a dicit̄ q̄ gratis habet̄: non
potest hoc sacramentuz esse nisi gratia in quo seipm̄
dat deus. Si aūt gr̄a dicitur q2 gratis accipit̄: iterū
nō potest esse nisi grā: q2 nihil ita gratis accipitur si/
cut qn̄ seipsum dat deus. Prouer. xxij. Sup aurū
z argentū gr̄a bona Mēbrū secūdum

C S Ecūda causa est. Grato. q2 nō dat̄ nisi a gra
tissimo. Licet eni oīe qd nobis dat̄ ex bona
dei volūtate nobis det̄: tn̄ excellent̄ ad nos g̃
tissimā habuit volūtatem qn̄ hoc sacramētū nobis
p̄parauit. Ad hoc eni inclinauit eū torrens sue boni
tatis: z illa sex q̄ oē cor faciūt exuberare gr̄a ad subie
ctos. vt dicit Albert9. z sunt hec

Placat. dulce. bonumq3. benignus. z est pie charus

Primū dr̄ Placabilitas. z est q̄ ds facile veniam
donat agnita culpa. z nō auersat̄ a bn̄ficijs ꝓp̄ com
missa aliq̄ cōtraria. Ondit autē dn̄s iesus placabili/
tatē i hoc q̄ nō nisi gratiosa ꝓ nobis cogitauit. z hāc
eucharistiā ꝓ veteribꝫ delictis quibꝫ ꝓuocatus expi
andis p̄parauit. De hac Johel. ij. Benign9 ac miseri/
cors z prestabilis sup malicia Secūdū dr̄ Dulcedo
z est q̄ oīs amaritudo z mem̄ia iniurie z offense p̄te
rite de medio tollit̄. De hac dulcedine se spōsa in cā/
ticis iactauit dicens. Comedi fauū humanitatis cū
melle diuinitatis. Bibi vinū p̄ciosissimū sanguinis
christi. O dulcedinē. O saporē Tertiū dr̄ Bonitas
z est suī p̄ius ad aiam cōicatio vel diffusio. vel q̄ esse
ꝓpriū ijs cōicat q̄bꝫ bon9 est. In hac autē eucharistia
cōicat nobis suā deitatē z seipm̄ totū in nos infudit
spūaliter. corꝑaliter. ꝑticipatiue. Quartū dicitur
Benignitas. q̄ est sup actu ingratos z rebelles. z est
boni igniti z liquefacti cordis in oī bonitate effluxio
In hac aūt eucharistia ignitū suū bonū vt torrēs vo
luptatis nobis infundit̄. ps. Benigne fac dn̄e i bōa
vo. t. sy. zc. Nō eni edificabimur in muris hierusalē
nisi lapidis angularis sim9 ꝑtes z mēbra cui incor/
poramur ꝑ ammirabile sacr̄m eucharistie. Hec be
nignitas figuratur in raazia q̄ viscera diffudit sup
ꝓpl'm. ij. Macha. xiij. Quintū dr̄ Pietas. z est af/
fectus ɔsanguinitatis. vel est in sibi silia sꝑ liquefa/
ctus affect9 z vnio. Pietas tanta hic relucet q̄zt9 est
affectus cōsanguinitatis. z q2 oīs patern9 z mr̄nus
affectus ex ip̄o scaturit. magis pius hic est erga su/
os. q̄z si oim matrū affectus erga suos filios i vnam
mr̄em ɔflarentur. De hac apl's ait. Magnū ē pie/
tatis sacramentū quod Sextū dr̄ Charitas. z ē
motus animi nō ꝓpter se. sed ꝓpter alteꝝ. q̄ oim p̄/
cedentiū diuior est. q2 charitas nō amat rē amatam
ꝓpter se. sed se ꝓpter rē amatā. In hoc charitas xp̄i
claret q̄ ita totū se ad nos effudit z expēdit, q̄ nihil
sui a nobis ɔtinuit. deitatē spm̄. aiam sāguinē z cor
pus nobis exhibēs ad fruendū. O quis hoc secū vol/
uens nō totus amore liquescet. q̄s nō charitate flā/
mescet! Et hec de secūdo principali Mēbꝝ. iij.

D T Ertia principalis cā quare nōiat̄ eucharistia
est Gratis hoc est q2 gratissimis ē amicis pre
paratū Qd aūt gratissimis p̄ꝑatur optime
gr̄e nomē accepit. q2 gratissimis optīa cupim9 z op/
tamus. Cuius q̄ttuor iuxta Albertū sunt cause

Interni. digni. ꝑabundāt. nā sil'es sunt

Pria causa est q2 charissimi sunt intimi. z iō inti
ma ad deū gaudēt dilectionis cōiunctione. Et hoc ꝑ
optimā gr̄am ꝑficit̄. Hic Canti. iij. Comedite ami
ci Et Gen̄. xliij. Introduc viros in domū cōcsturi sc
mecū hodie. Hinc versus ille. Rex sedet in cena tur
ba cinctus duodena scz apl'oꝝ Secūda causa est di
gni. q2 charissimi maiore cōiunctiōe sunt digni. Di/
gnitas aūt hec z electio ꝑ optimā gr̄az fieri h3. vt. s.
optima gr̄a gratiosissimi potiātur. Hoc signatū est
Daniel. iij. vbi rex pueros quibꝫ nulla macula erat
iussit introduci. Itē in ɔuiuio assueri qd fecit tertio
anno iperij sui cūctis principibꝫ z inclitis suis Ter/
tia causa est ꝑabūdant. q2 charissimi nō pn̄t esse in su
perabūdantia gratissimi nisi ꝑ optīam gr̄am. De q̄
apl's. Optīm est gr̄a stabilire cor. De hac Esai. pul/
chre ait. Faciet dn̄s exercituū oībꝫ ꝓpl'is in mōte hoc
cōuiuiū pinguiū medullatoꝝ z vindemie defecate
Quarta cā est Sil'es sunt. q2 charissimi fonti gr̄arū
sunt simillimi. q2 xp̄o ɔcorꝑales z incorꝑati sūt effci.
Que incorꝑatio fit ꝑ hoc sacr̄m Hic dn̄s ait. Ego di
spono vob sic disposuit mihi pr̄ r̄gnū vt edatis z bibatis
sup mēsā meā in regno meo. i. gr̄e. Quia igit̄ hec eu/
charistia p̄paratur z datur

Tā
intimis — in charitate
dignis — in merito
excellētibꝫ — in gr̄a
simillimis — in fonti gratiaꝝ
Juste eucharistia dr̄

E O studeam9 esse tales q̄bꝫ tal' gr̄a p̄paret̄ Mē. iiij
Q Uarta principalis cā q̄re eucharistia nōiat̄
est hec Causans q2 non nisi bonā gr̄az oꝑa
tur Et oīs suus effectus optīe gr̄e est effect9
qd p3 ex quattuor

Inueniens. ꝓpriū. sil' acceptū. nisi gratuz

Primo p3 h. q2 hoc sacr̄m ē spūalis gr̄e coraz deo
inuentiuum. p3 q2 hoc ē corpus meū qd ꝓ vob tra
det̄. vt scz vos corā deo gr̄am inueniatis. Hic Pro
uer. xiij. Multi cibi in noualibꝫ patꝝ. Exclamemus
itaq3 cū ruth z dicam9. Un̄ mihi h vt inueniā grati/
am an̄ oculos tuos Secūdo ꝓpriū. i. q2 h sacr̄m h3
ꝓpriū gr̄e effectū: q̄ ē stabilire z cōfortare i bono. pa/
nis āt cor hoīs cōfortat. Un̄ Act. Cū accepisset panē
ɔfortat9 ē Tertio q2 acceptū ē spēaliter deo. ps. Ac
ceptab sacrificiū iusticie. Sine hac eni gr̄a nil acce/

ptū. Hinc Malach.i. Nō est mihi volūtas in vobis
Quarto gratū.i.nihil in eo nisi qđ ē gratū. Oia ei
q̄ in ipo sūt:sunt corpus:aīa:deitas. q̄bꝫ grati9 nihil
eē pt. Nihil igit̄ nisi grē plenitudo inuenit̄ in hoc sa-
cramēto qđ tāta efficit bona Et iō merito euchari-
stia.i.bona grā nōiatur. Mēbrū quintū

F q Uinta principalis hui9 nōis cā est:q: Cellit
id ē q: ē grā sup grām:quasi cumulū conti-
nēs grāꝝ. Nā plurimā grāꝫ h ꝯfert sacr̄m.

Jungo.pio.redimo.vitādo.cibo.beo tete.

Primo cōfert hoc sacr̄m grām cōionis oīm mem
broꝝ ex corpe. De q̄ apl's. Panis quē frangim9 nō-
ne cōicatio corpis xpi est. Quasi diceret. Sic est. Et
idē dicit. Sicut in vno corpe multa mēbra hēmus.
zc. ita multi vnū corpus sum9 in xp̄o. Hinc. Ps̄.
Particeps ego sū oīm timentiū te Secūdo ꝯfert
gratiā expiatiōis ex sanguine. ad Hebre. Sanguis
xpi mūdauit cōsciam vrāꝫ Quē hic sanguis nō expi-
auerit nūq̄ꝫ mūdat̄. ps̄. Asperges me ysopo zc̄ Hic
Apoca.vi. De oībꝫ sctis. Lauerūt stolas suas z dal
bauerūt eas in sanguie agni. Hic Exodi.xix. San-
guis est expiatiōis. Itē ad Hebreos. Sine sangui-
nis effusione nō fit mūdatio Tertio ꝯfert grām re-
demptiōis ex aīa q̄ pro nobis offertur in hoc sacra-
mento. Hoc eni vt dicit Ambrosius ē āmirabile p̄-
cium cui9 pōdere redēpta ē tota captiuitas mundi.
tartarea ꝯfracta sunt claustra inferni. apta est nob̄
ianua regni: z nos oēs sum9 liberati. Quia precium
aie xpi: plus ponderis intulit thezauris pris q̄ꝫ totū
abstulit gen9 humanū. vñ Apl's. Empti estis precio
magno q: aīa xp̄i. Quarto ꝯfert grām viuificati-
onis ex spū Joh.vi. Qui mādu cat me z ip̄e viuet p-
pter me. Ibidē. Spūs est q̄ viuificat. Hic Sapiēs
ait Cibauit eos pane vite Itē Eccli.iiij. Sapia vi-
tā filijs īspirauit Quinto hꝫ z hoc sacr̄m grām refe-
ctiōis ex diuinitate. hec eñ est q̄ reficit z ꝯfert hoī in
crementū.i.Coꝝ.iij. Neqꝫ q̄ plātat est aliq̄d neqꝫ q̄
rigat: sꝫ q̄ incrementū dat de9. De hac pastura dicit̄
Geñ.l. Nolite timere. ego pascā vos z liberos vrōs
et Esa.lviij. Sustollā te sup altitudinē terre z ciba
bo te hereditate iacob pris tui. Altitudo terre est ex-
cellētia corpis christi Postremo cōfert z grām et-
ne btitudinis ex toto signo sacr̄i. sicut dicit diui9 Di
onisius Et Grego. in Coll'. quadā Presta vt quod
nūc spē gerimus reꝝ veritate capiam9 Sicut enim
christ9 in specie sacr̄i nūc sacramētal'r nobis influit
ad grām: ita s̄m deitatē influit se nobis z oībꝫ beat̄
ad gl'iam. Et hoc est qđ đr Joh.xvij. Ego claritatē
quā dedisti mihi dedi eis vt sint vnū sicut z nos vnū
sumus Mēbrum sextum

G f Exta precipua z vltima cā quare h sacr̄m eu
charistia appellat̄ est. Quia retinet: hoc ē q̄a
omnis grē est cōtentiuū. Cōtinet eni cū qui
est vas oīm grāꝝ plenissimū. q̄re et nōiatur sacr̄m
sacroꝝ. Qđ eni oia sacr̄a signāt z cōtinēt diuisim et
particulariter. istud sil' ꝯplectit̄ cōtinēdo z vas z ac-
torē oīm grāꝝ Hinc Eccli.l. đr Quasi vas auri soli-
dū ornatū oī lapide p̄cioso In ipo eni sūt oēs thesau
ri sapie z scie dei recōditi. Qđ esse nō posset nisi p̄fcē
in se splēdorē diuitatꝫ ꝯtinerꝫ Splēdor eī scōꝝ tot9

In ipso ab eterno resplenduit.
In ipso cōtentus remansit
In agro sue humanitatis germinauit.
In ab ipso processit.
In ipso existens a sctis p̄ticulariter excipitur
In ipso esse cognoscit̄ z āmiratiōe oñdit̄. Uñ

Resplēdet.remāet.germīe.ex.capt9. obiq̄ꝫ.

De primo đr. ps̄. In splēdoribꝫ sctōꝝ ex vtero ge
nui te. z h in sacr̄o ꝯtinetur. De secūdo q' ꝯtiet splē-
dorē in plenitudie copie. q: nūq̄ꝫ deficiet: dño dicente
Math.xxviij. Ego vobiscū sum oībꝫ diebꝫ vsqꝫ ad
cōsummationē scl'i. Est q̄ꝫ in sacr̄o plenitudie efflu-
entie influens in nobis. De tertio scꝫ q' totū qđ ē sci
tatis z grē in agro sue hūanitatis nob germinauit.
Patriarcha magn9 ait. Ecce odor filij mei sic̄ odor
agri pleni cui bñdixit dñs De q̄rto q' totū qđ ē nr̄e
salutis ab ipso processit Joh. ait. De plenitudie ei9
accepim9 oēs. hinc Hester. x. đr Ualde āmirabilis
es dñe z facies tua plena grāꝝ. De quinto patet q'
a sctis particulatim hec grā excipitur. Quia vnicui-
qꝫ dat̄ virtutē p̄priā. De sexto q' plenitudo grāꝝ in
ipo esse cognoscit̄ z oñditur pꝫ. Q: quocūqꝫ inspicit̄
mirabilis z plen9 grā inuenitur

In facie deitatis cātur grā
In facie hūanitatis p̄pagat̄ grā
In ntitate ꝯsecrat virginitatem
In vita decorat. cōuersatiōeꝫ rcē eucharistia
In verbo oñdit grē veritatē. (nōiatur
In miraculis p̄bat grām potentē
In morte grām efficacem

Et sic oīs facies ei9 plena ē grāꝝ p̄bans qm̄ grā per
De nōie sacr̄i q̄ đr Donū Ca. secūdum. (xp̄m.

H d Abitur illi fidei donū electū z sors in tem-
plo domini acceptissima Sapientie. tertio
Secūdo ponitur hoc sacramentū in gene
re doni z donū nōiatur In q̄ tria sunt con
sideranda

Ternas nr̄e dantē. donū. sil' accipientem.

Debē9 eni ꝯsiderare p̄pcratē donantis / doni / cui fit donatio

Proprietas aūt donātis in dono isto triplex est.

Magnific9. dator ē hilarꝫ. affect9 z ardēs.

Prima p̄pietas donātis est Magnificētia i lar
gitate Magnificus ei est q̄ tantū donū dedit. vnde

Exod.xv̄.Quis filis tui in fortib₎ dñe ⁊c. magnific⁹ in scitate.tm̄ cm̄ in hoc dono dedit q̄ztū ip̄e in cor/pore deitate ⁊ aia habuit.Et vt dr̄ Hester.x.Largi tus est munera iuxta magnificentiā p̄ncipalē.Uere eleuata ē magnificētia tua dñe sup celos qñ q̄cquid grē est in celo ⁊ gl'ie nobis contulisti Altera ꝓprie/tas ē hilaritas in donatione.Sz q̄s sufficiet exp̄me re istā.Si em̄ aliqua tristicia cordis in dando retra ctus fuisset nō totū in dono seip̄m dedisset. De hac Eccl'iast.xxxvi.In oī dato fac hilarem vultū tuum: ⁊ in exultatione scifica decimas tuas Et Prouerbi. xvi.In hilaritate vultus regis vita ⁊ clementia ei⁹ De ꝓprietate nāq̄z magnifici est delectari in magno donādo ⁊ cōtristari si magna donare nō poterit Qd̄ figuratum ē in phase qd̄ celebrauit ezechias Para/lipo.xix.q̄ magna dedit. Tertia ꝓprietas est affe/ctus donātis in doni charitate.Sed ad hūc affectū exprimendū nullus sermo valere p̄t.Quātus is fuit ip̄e notauit qñ dixit Luce.xxij.Desiderio desideraui h̄ pasca mādūcare vobiscū.Desiderio desiderabat q̄ ex intimo affectu se suis tam plene cōicauit ⁊ gaudēs mortē sustiebat O igiꝛ talē datorē amem⁹ ⁊ colam⁹.

De ꝓprietatib₎ doni Mēbꝝ secundum.

I s Ecūdo principaliter dēmus cōsiderare ꝓprie tates ipius doni que q̄ttuor sunt videlicet

Nobile.sufficiēs.dat ⁊ vtile.cōsīatum

Prima proprietas doni est Nobilitas. q₂ nobile p̄ciosum est ⁊ electū.De q̄ ꝟba supra allegata dicūꝛ. scz dabiꝛ illi fidei donū electū.Oibus eni donis fidei hoc sacr̄m prestat.vt patet.Est ⁊ sors acceptissima. q₂ in hoc dono oia alia fiunt accepta De hoc dr̄ Pro uerbi.xxi.Mun⁹ abscōditum extinguit iras ⁊ donuz in sinu indignationē mariam Secūdo est hoc do/nū sufficientissimū sui copiositate.qd̄ de suis copio/sis abūdantijs nobis largitus est deus.Unde diciꝛ. Chorꝝ.ix.Potens est aūt deus oēm grām abūdan ter facere in vobis vt in oib₎ oēm sufficientiā hn̄tes: abundetis in oē opus bonū.In donis em̄ grē vnuz ē qd̄ ad oia sufficit.Thob.viij.Oia in te vno haben tes nō te debuim⁹ dimittere a nobis.ij.Chorꝝ.iij. Sufficientia nostra ex deo ē.Quō em̄ cū filio nō o/nia nobis donauit? Est ergo sufficientissimū donuz vt patet Tertio est etiā donuz vtile.oēm in se hn̄s vtilitatē.De quo Eccl'i.xx.Est datū qd̄ non est vtile scz mūdi.⁊ ē datū cuius est retributio duplex scilicet xp̄i sacramentū reficiens vite sp̄ualis deꝑdite r̄stau rationē ⁊ ꝑficiēs in redēptionem.Et post subdiꝛ ibi Modicū aūt preciū(.s.corꝑis christi ꝓp̄ hūilitatez) multa redemit ⁊ restituit in septuplū. Hec est ergo vtilitas hui⁹ doni Quarto est donū Cōsimilatum .i.hn̄s ad donantē cōformitatē vt in ip̄o donās ip̄m totus sit ⁊ totuz habeaꝛ.Mach.xxvi.Hoc facite in meā cōmemorationē.Uñ ⁊ meōriale abeūtis dm̄ voca tur.q₂ in ip̄o recordatio ⁊ r̄presentatio dm̄ habetur. Ps̄.Adhereat lingua mea faucib₎ meis si non me/minero tui Hiere.xxv.Recordami procul dñi ⁊ hie rusalē ascendat sup cor vestrū.Sūt aūt tria quorū facit memorationē.

	dulcissiē charitatis	i q̄ se nob̄ i sacrō exhibuit		amor
.s.	amātissiē passiōis	quā ꝑ nob̄ sustinuit	ecce	ꝟitas
	trāsit⁹ ex h̄ mūdo ad prēz	quo nob̄ aditū apuit		spes

De primo Esaie.vlti.Meōriale eius sicut vinuz libani qd̄ valde inflāmat.De secūdo Treno.iij.Re cordare pauꝑtatꝭ mee trāsgressiōis absinthij ⁊ fellis De tertio Heb.ix.Per ꝓpriū sanguinē introiuit se mel in scā Hinc ad Heb.x.Hn̄tes itaq̄z frēs fidu/ciā in introitu sctōꝝ in sanguie christi accedam⁹ .cū vero corde in plenitudie fidei.Nūq̄z em̄ obliuiscēdū q̄ pro nobis abijt ⁊ sanguinē q̄ introiuit ad h̄ q̄ sem per intrare possim⁹ nobis frequētandū in deuotione reliquit.Hic.ps̄.Si oblit⁹ fuero tui hierl'm obliui scaꝛ me dextera mea.hec de cōsideratiōe doni.

De ꝓprietatib₎ doni hui⁹ in accipiēte Mēbꝝ.iij

K t Ertio agendū est de proprietate doni in acci piente Nā donū in accipiente tres querit et debet hr̄e proprietates que sic patent

Perficiēs.q̄z cōueniēs hoc. ꝑmaneatq̄z

Prima ꝓprietas est perficiēs q̄ sit effectuosa ꝓp̄ os veri doni ꝑficiens effectus.vt scz suscipienti aliq̄d cōferat.Multi eni dant q̄ effectū doni nō hn̄t. q₂ ni/hil cōferunt nisi nocumentū.Eccl'i.xx. Datus insipi entis nō erit tibi vtilis.Istud aūt est datū cui⁹ retri butio duplex.q₂ grām ⁊ gl'iam cōfert. Habet enim hoc donū multiplicē effectū. vnū aūt substātialem. vt ē Restauratio deꝑditi sp̄ualis vite Altera ꝓprie tas est mod⁹ cōueniens.h̄ ē q̄ sit ei cui donaꝛ ꝯueni ens ⁊ ꝓportionatū.Nō em̄ idē est dandū militi ⁊ ru/stico.Nō idē puero ⁊ seni.Dicit eni ph̄s q̄ spera ⁊ le/cbitus pulcherrima magnificētia sūt puerilis doni. q̄ tñ seni exhibita poti⁹ irrisio q̄z dona videreꝛ. Hic dr̄ Mach.xxv.Dedit vnicuiq̄z s̄m ꝓpriā virtutē. h̄ est s̄m proprie virtutis ꝓportionē.Hoc ergo donuz quāte est estimationis quod vnicuiq̄z ꝓpriā ⁊ a se de sideratā fert grām ac dilectionē Sap̄.xvi.Uolūta/ti vniuscuiusq̄z eorum deseruiens ad quod q̄sq̄z vole bat cōuertebaꝛ.Et angeloꝝ esca nutriuisti ꝑpl'm tu um.hn̄tem in se oē delectamētū ⁊ oēm saporē suaui tatis Philip.iiij.Habeo oia ⁊ abūdo Tertia pro prietas ē permaneatq̄z q̄ sit perseuerās cum eo qui accipit ⁊ in vita ⁊ in morte nec sit euanescens Unde Eccl'i.xi.Datio dei ꝑmanet iustis ⁊ ꝓfectus illi⁹ suc cessus habebunt in eternum.Hec enim est vera da/tio que

	transitu		viaticum
	vita		refectiōis cibū
In	iudicio	ꝑmanet i	redēptionem
	patria		btitudis fruitōez

M

Hoc modo novit pater celestis bona data dare filijs suis que permanent in gratia aut gloria vel contenta aut significata Thobias.xij. Bonis omnibus per eum repleti sumus. Et hec de dono. O tale donum studiose exoremus datum diligenter conservemus vt fructum eius gustemus

De tertio nomine sacramenti quo dicitur cibus Capitulum tertium

Ibavit illum pane vite ⁊ intellectus Ecclesiastici.xv. Ponitur quoqz tertio hoc sacramentũ in genere cibi. ⁊ cibus noĩatur. vt ipse dominus iesus testatur Joannis.vi. dicens. Caro mea vere est cibus Et hic cuiusmodi sit cibus est videndum

ex gñe sapore preparatione operatione virtute
Nobil. ⁊ suavis. lautus. sanus. qz nutrit
similitudĩe subtilitate cõnaturalitate apprehẽsione
Cõgruit. ⁊ penetrat. vnibilis. hesibilisqz.

Unde hec novem sunt hic cõsideranda

	Nobilitas		genere
	suavitas		sapore
	lautitas		preparatione
	sanitas		operatione
.s. cibi	nutritiuitas	ex	virtute
	ad cibatũ ꝯgruitas		similitudine
	penetrabilitas		subtilitate
	vnibilitas		cõnaturalitate
	hesibilitas		apprehensione

Membrũ primũ.

E primo qz nobilis esse debet is cibus ex tribus patet scilicet

Regius. ⁊ natis. regis. sũptusqz colina.

De primo quia est cibus regius. Unde Genesis. xlix. Aser pinguis est panis eius ⁊ prebebit delitias regibus Nõ enim ignobilis ille cibus qui delitias regibus prebere valet. Hic est cibus qui vrie fidelissimo militi exhibitus est a dauid cum reuerteretur ab exercitu. secũdi Regũ.xi. vbi dicitur. Egressus ẽ vrias de domo regis dauid secutusqz est eum cibus regius. Urias aũt interpretatur lux dei mei: vel incendium meum dominus. Sic etiam in figura Hieremie. vltimo dicitur qꝫ euilmerodach rex babylõis eleuauit ioachim ⁊ comedebat panem coram eo semper ⁊ de mensa regali cibaria fecit exhiberi. Sic ergo est cibus regius quia regibus preparatus. Regibus inqz illis qui in regno christi omni decore virtutis coronati regium honorem obtinuerunt: Secũdo ideo ex eo apparet nobilis quia filijs regis ad regnum vocatis est datus ⁊ ordinatus Matthei. xv. Non est bonum sumere panẽ filiorum ⁊ mittere canibus. Hij autem sunt filij de quibus dicitur Joannis decimo. Qui nõ ex sanguinibus ⁊c. sed ex deo nati sunt Et ergo vocatur panis angelorum qui filij dei vocantur in gloria secum regnantes. Psalmi. Panem angelorum manducauit homo scz ad similitudinem angelorum prouectus. Sapientie.xvi. Angelorum esca nutriuisti populum tuum ⁊c. ⁊ ergo nobilis valde Tertio nobilis est ⁊ apparet. quia de ipa summi regis colina ⁊ promptuarijs est sumptus. Psalmista. Inebriabuntur ab vbertate domus tue In domo enim regis ⁊ talis regis nõ est aliquid nisi splendidum ⁊ regale ⁊ abundans. Ecclesiastici.xxxi. Splendidum in panibus benedicent labia iustorum Psalmi. Promptuaria eorũ plena.

De huius cibi suauitate Membrum secundum

Am de saporis suauitate videndum qui in hoc cibo a spiritualiter gustantibus eũ inuenitur. Ad cibum enim bonum pertinet saporis suauitas. Unde nota qꝫ hic cibus habet sapores septem Est enim

ex corpore sanguie ex aĩa ex spũ ex deitate vnione
Pur9. dulcis. aro. subtilis. gratia. celi.

Sapor est sequela cõplexionis. Uñ sicut res propriã habet ꝯplexionẽ. sic etiã habet appriatum sibi saporem. Et nota ysaac in dictis vniuersalibus.ix. sapores poni. que sunt dulcis pinguis. ponticus. stipticus. acutus. acetosus. qui insipidus vocat Quorum optimi omnes sunt in corpore iesu christi ita qꝫ de eo dici potest qꝫ gustus puritatis permansit in eo ⁊ odor qui est saporis quedam euaporatio nõ est immutatus. Omnino enĩ incorruptum est quod in ipso est. Psal. Non dabis sanctum tuũ videre corruptionem Impuritatis aũt odor ab aliquo impuro resoluitur ⁊ sapor cõsimiliter. Hec autem omnia sũt pura vt patet cõsideranti principia hoc corpus perficientia.

	maria	purissim9 sãguis vteri ꝯgial.
	ꝯt9 diffusa	ꝯtus altissimi obũbrans
q̃ sũt	ꝯt9 opãs q̃ ẽ	spũsanctũs supueniens
	assumẽs	filius altissimi deus
	anima	noua manibꝫ trinitat creata

Quid ergo impuritatis in hoc corpore gustari poterit. vnde Sapientie.viij. dicit ipse. Puer eram ingeniosus ⁊ sortitus sum animã bonam. ⁊ cum essem magis bonus veni ad corpus incoinquinatum: vt patet supra. Habet purissimũ ex omni parte saporem Secundo habet saporem dulcedinis valde amabilis ex sãguine. Naturale enĩ ẽ qꝫ omis sanguis

sit dulcis saporis quia vltimũ est nutrimentum nil
nutriens nisi dulce. Vñ opoꝛtet ꝙ oĩs sanguis icoꝛ/
ruptus dulcedinis habeat saporẽ. Quãte igit̃ dulce/
dinis putas ẽ sanguis sacr̃i buius qui tam

	fonte emanat	sanguis chꝛisti.
Dulci	medio haurit̃ puta	spũsancto
	i tã dl'ce vas trãsfũdit̃	chꝛisti coꝛpus

Qui ꝯsequẽter ex dñico coꝛpe manat in sacramẽ/
tum. ⁊ ex sacramẽto in coꝛda fideliũ. que oĩa nil hñt
amaritudis admixtũ. Canti. Fruct⁹ eius dulcis gut
turi meo. Et Salomõ. Comede fili mi mel qꝛ bonũ
est: ⁊ fauũ dulcissimũ sanguis scꝫ chꝛisti gutturi tuo.
Tertio habet saporẽ aromaticũ omni virtute fra
grantem ex aĩa: que oĩbꝫ virtutibꝫ fuit. est. ⁊ erit ꝑ/
fectissima. Unde ⁊ ꝑ oꝛtũ delitiaꝝ est signata Cant̃.
iiij. Surge aquilo ⁊ veni auster. perfla oꝛtũ meum ⁊
fluant aromata illius. Item odoꝛ tuus suꝑ oĩa aro
mata. Odoꝛ aũt indicium ẽ saporis ⁊ respiratio que
dam ex sapore facta vt patet Quarto habet sapo
rẽ subtilitatis ex spiritu humano chꝛisti qui est ĩ hoc
sacramento ⁊ passiones ad vitã: ⁊ aĩales perficiẽs o/
perationes ad cognoscendũ. Subtiliũ enim ⁊ spũa/
lium sapoꝛes ⁊ odoꝛes valde sunt subtiles ⁊ facile pe
netrantes. Tali eñ spũali ⁊ spũ pleno sapore se trãs
fert dominus in oĩm animas ⁊ in saporẽ suũ cõuer/
tit. Unde Hebreo. iiij. Penetrabilioꝛ omni gladio
ancipiti. Et nota ꝙ quãuis subtilitas non sit sapoꝛ:
tamen dispositio est omnis saporis ⁊ odoꝛis in nos
subtiliter penetrantis. nosqꝫ ad omnem sui spiritus
infoꝛmantis saporem Quinto habet saporẽ grati
osum valde ex deitate. In qua (vt dr̃ Joan. i. Vidi/
mus gl'iam eius quasi vnigeniti a patre ⁊c. Hoc sa/
poꝛe cibus iste pꝛefertur oĩbus delectabilibus. nec a/
liquid ẽ quod cõpari posset delectationi huius sacra
menti Ps̃. Delectare in dño. Si eni delectatio est
(vt aspasius dicit) diffusio nature suꝑ marie cõueni/
ens. inestimabilem cõuenit esse delectationeꝫ super
gustum deitatis omni gratia ⁊ omni bono refertuꝫ
Ps̃. Delectatiões in dextera tua vsqꝫ in finem. Et
Esa. lvi. Comedite bonũ ⁊ delectabitur in crassitu/
dine aĩa vestra. Is sapoꝛ delectabilis omniũ satisfa/
cit desiderio sanctoꝛum. vt dicitur Prouerbio. xiij.
Desideriũ si cõpleatur delectat aĩam Sexto habꝫ
saporem inusitatũ in terris ex vnione omniũ huma/
noꝝ cum deitate q̃ est sapoꝛ celestiũ gaudioꝛum q̃ õ/
nia q̃ sunt in chꝛisto gustãtibꝫ hoc sacramẽtum infũ
dunt̃. Et hic est sapoꝛ vite eterne. de quo Prouerbi.
vi. Gustauit ⁊ vidit qm̃ bona est negociatio ei⁹. ꝺ ħ
Quasi libanus nõ incisus vapoꝛaui hitationẽ meaꝫ
sperans. s. omnia bona signãs deitatis vnionẽ cum
humanitate: in qua celestia terrenis sociata sunt. et
D omnia que in celis ⁊ in terris sunt sapiunt ⁊ spirant

De huius cibi lautitate Mẽbꝝ. iij.

d E cibi lautitate nũc notandum que est ex
ꝑparatione ꝙ lautissimus est hui⁹ ꝑparationis mo
dus. et hoc ex quattuoꝛ.

ꝑparãs	cibũ cõtẽpans	delectans	seruiens

En virtus. sapiens. cõdimentũqꝫ minister

Primo est huius cibi pꝛeparationis modus lau/
tissimus ex virtutis efficacia: que attribuitur poten
tie patris. De qua Hester. xiij. Domine deus in di/
tione tua cuncta sunt posita. Subest eni tibi cũ vo/
lueris posse. ait sapiens. Maxima eni virtutis po/
tentia in hoc articulo fidei relucet. Secũdo patet
lautitas ex altitudine sapientie hunc cibũ contempe
rantis. quod attribuitur sapientie filij. Rhomano.
xi. O altitudo diuitiarum sapientie ⁊c. Quis eñ di/
gne inuestigare valeat qualiter ex antiquo coꝛp⁹ in/
coꝛruptum sic innouatur. qualiter noua anima viui
ficatur. qualiter vtrũqꝫ hoꝛum deitati sociatur. qua
liter in carne infirmitates carnis poꝛtauerit. qualit̃
moꝛtuus resurrexerit. qualiter in coꝛpus ⁊ sanguieꝫ
pꝛincipalia esculenti ⁊ poculenti hũani mutauerit. ⁊
sic se hominũ in cibũ se pꝛebuerit. Hec eni vie etiam
sapienti sunt occulte vt dr̃ Prouer. xxx Tertio lau
titatis cibi pꝛobatur ex condimento delectationis.
quod attribuitur spirituisancto. Ipse enim patris
⁊ filij est condimẽtum. Sapientie. xij. O q̃ꝫ bonus ⁊
suauis est domine spũs tuus Omne eñ cõdimẽtuꝫ
⁊ delectatio in eo est. Canti. viij. Dabo tibi poculuꝫ
ex vino cõdito Postremo patet lautitas ex abun
dantia amministrationis. que attribuitur maie/
stati totius trinitatis que dat impensas. Hinc. ꝑ.
Parap. vltimo. Ego totis viribus meis pꝛeparaui
impensas domus domini mei. id est sacramẽti hui⁹
Cuius domus impense sunt natura diuina ⁊ huma
na in anima. coꝛpe. sanguine ⁊ spiritu: ⁊ omnibꝫ bo
nis quibus plena est natura diuina: ⁊ que nõ ad mẽ/
suram data sunt homini chꝛisto. Quas impensas nẽ
mo parare poterat: nisi magnus ille rex ⁊ maiestas
totius trinitatis. Huius magnificentie typus fuit
cõuiuium assueri ⁊ darij. ⁊ illius euangelici hominis
qui fecit cenam magnam. Lautum cõstat cõuiuium
cuius pꝛeparatio nõ poterat fieri nisi de patris po/
tẽtia. Nec inueniri. nisi de filij sapientia. nec condiri
nisi de spiritussancti bonitate ⁊ clementia Nec expẽ
se haberi poterant nisi de maiestate ⁊ magnificẽtia
totius trinitatis.

De cibi huius sanitate
Membꝛum quartum. P

p Oꝛro de sanitate huius cibi qui est sanus
ex operatione. operans sanitatem in ho/
mine ipsum sumente ⁊ comedente est no/
tandum. Q̃ hic cibus est. ⁊ dicitur sanus quadꝛupli
citer.

ab infirmitate	infirmitatẽ pellens	deꝑditũ	saĩtateꝫ

Sanus ꝓseruãs. purgãs. reꝑãsqꝫ reẜuãs.

Primo inq̄3 dr sanus ab infirmitate p̄seruando Eccl'i.xxxviij.de⁹ de t'ra creauit medicinā: ꝛ vir pru/dens nō abhorrebit eā. Ibidez.xliij. Medicina oīm in festinatione nebule. q2 spēs sacramēti nebula vo/catur que est p̄seruās ab oī infirmitate. Job.v. In sex tribulationib3 liberabit te ꝛ in septia nō tāget te malū. Tot em̄ sunt nr̄e infirmitates Nam

	A corpe	luxuria gula.
Infirmita tes cāntur	Ab aīa	accidia Ira auaricia inuidia
	A spū	superbia.

Ab hijs oībus liberat hoc sacr̄m Si em̄ acceden tes diligenter cogitemus

pacientis humilitatē		superbia
eius strennuitatē	liberabimur	accidia
cōionis liberalitatē.		auaricia

Et sic per singula discurrēdo vt patet exercitāti se

Secūdo est San⁹ cām infirmitatis expellēdo Omnis em̄ cā nostre infirmitatis ē quintuplex

Ab	extra	ꝯcupia	carnis		paup̄tate
			oculoꝝ		dolore
		sup̄bia	vite	purgat̄	hūilitate.
	Intra	Timor	nimi⁹	ex	audacia
		Amor	iprob3		morte.

Omnes igit̄ cause nr̄e infirmitatis hoc sacr̄o de/pellūtur Tertio est san⁹ sanitatē dep̄ditā restau/rādo. Nā sicut perdit̄ sanitas corpis: ita ꝛ aīe vires. Sed oē dep̄ditū p̄ inediā ꝛ cōcupiam hoc cibo r̄stau ratur. Ita ꝙ reddūtur vires ꝛ debit⁹ vigor Sapiē. xvi. Nō ntitatis fructus pascebat hoīes. sed s̄mo tu us pascit eos q̄ in te cōfidunt. Liuida tabes effic̄it in interioribus oīs hō qui hoc cibo diu priuatur.

Quarto San⁹ ē sanitatē cōseruās. Honora me dicū (ait sapiēs) p̄pter necessitatē. i. necessariā ꝯs'uati onē sanitatis. A deo est oīs medela. Misit verbū su um ꝛ sanauit eos de interitioīb3 coꝝ. disciplia me/dici exaltabit caput Clamem⁹ itaq3 ad eum. Sana
Q me dñe ꝛ sanabor. saluū me fac ꝛ saluus ero: quoni/am laus mea tu es. De cibi huius nutriuitate.

Mēbrū quintum.

E nutriuitate cibi sciendū ꝙ virt⁹ hui⁹ cibi
d ex sex cognoscitur ex quib3 valet hū nutr̄re. s.

Vi celiq3. cibi. vite. dans. vnit. et omni.

P Primo nutrit virtute celesti q̄ nobilior est oī v̄tu te humana vel cibi hūani Job.vi. Nō moyses dedit vobis panem de celo. sed pr̄ me⁹ dat vobis panez de celo verū. Panis enim verus ē qui de celo descēdit. Hic eni panis vegetare ꝛ nutrire habet ad vitā cele/stē. Ideo clamādum. Panē nostꝝ supstantialez da nobis qui sc3 supstantiali virtute nobis p̄stat nutri/mentū. hinc dicitur Oculi iacob in terra frumēti et vini ꝛc. Nutrit ergo ea quā in se habet celesti v̄tute et hoc ad celi cōformitatē in celo nr̄am faciens esse p̄ celibatum cōuersationem ꝛ rationis intentionem.

Secundo nutrit ipsa veri cibi veritate Joānis. vi. Caro mea vere est cibus. Verus em̄ cibus vocat̄ ille qui nihil sibi habet admixtū nisi cibū qđ nō ē i ci bo corp̄ali vt patet. Et ergo dicitur. Ego sum panis vite qui venit ad me nō esuriet ꝛc. Adeo eni hab3 ci/bi veritatem ꝙ totam alterius cibi aufert esuriem in sanctis et perfectis. ꝛ nō admittit famis inediaz. Et ergo dicitur ydria farine nō deficiet In Prouer. xiij. Justus comedit ꝛ iplet aiam suam. venter autē impiorum insatiabilis Tertio nutrit ad vitam q2 est cibus vite. quia sc3 ipsa vite principia sunt in ip̄o Joannis. vi. Ego sum panis vite (glosa). qui pasco donec pastos iungam vite. Joannis. vi. Hic ē ver⁹ panis: vt qui ex ipso mādu caucrit nō moriatur Itez Qui manducat me ꝛ ipse viuet propter me. Hoc igi tur alimentū influit sanctis vitam glorie ꝛ nob vi/tam gratie Lignū enim vite est in medio paradisi Cum eni (vt dicitur in libro de causis) vita sit actus cōtinuus fluens ab ente quieto (quod est fons vite) i ea que viua sunt. Patet ꝙ hoc nutrimētum vite ci/bus est.

	pater vitam fluit in filium.
Nam	filius hn̄s i semetip̄o vitā fluit i sacr̄3
	sacramentum vitam influit in nos.

Ecclesiasti. x. Cibauit illū pane vite ꝛ intellectus

Quarto cōfert immortalitatem ꝛ eius radicem. hinc dicitur Joannis. vi. Qui mādu cat carnem me am habet vitam eternam ꝛ ego resuscitabo eum Inde etiam habet quod viaticum appellatur. quia sc3 est vita viatiū. id est itinerantium per mortale istud desertum vsq3 ad immortalitatis illius stabili mentum. Quia hic cibus est radix immortalitat̄. q2 is qui sumitur in ipso principium est vite. Apocal'. secūdo. Vincenti dabo edere de ligno vite: a cui⁹ ra/dice sugitur vita immortalis. Quinto cibat vir tute excellenti cibatum sibi vniente. Et hanc propri etatem nō cōmunicat cum cibo naturali. vnde dicit̄ Augustino Cresce ꝛ mādu cabis me. Nec tu me mu tabis in te sicut cibum carnis tue: sed tu mutaberis in me. Et Ezechielis tertio. Ipsi cōuertentur ad te: ꝛ tu nō conuerteris ad eos. Nam si in nos cōuerterc tur nihil nobis prodesset. Quando autem virt⁹ eius nostram vincit infirmitatem ꝛ nos ad se cōmutat. oportet ꝙ nostra infirmitas in suaz transeat quodā/modo diuinam virtutem. ꝛ sic firmamur ꝛ perire n̄ possumus ab ipso. Joannis. xij. Omnia traham ad meipsum. Hoc in cāticis spōsa orat. Trahe me p⁹ te. Nam sicut in vnā personam assumpsit naturam humanā nō consumens eā in seipso. sed i vnitate p̄/sone traxit vt in ip̄a esse diuinum participaret. Sic ꝯuertit nos ad se nō cōsumendo. s3 vt eē diuinū i sui

ſumptiōe ꝑticipemus. Hinc orat Hieremi. Treñ. vlti. Cōuerte nos dñe ad te ⁊ ꝯuertemur Sic eccl'ia dr corp⁹ xp̄i. qꝛ dñs ieſus dādo illi corp⁹ ſuū cōuertit eā ad ſe vt corp⁹ eius efficiat̃: ⁊ ſingl'a ſint mēbra ei⁹

Sexto nutrit iſte cibꝰ virtute vniuerſali: ⁊ corp⁹ nutriens ⁊ aīam: in quo etiā excedit cibi materialis virtutē: q̇ tm̄ deꝑdita in corꝑe reſtaurat. Vñ Greg. in Coll'. Prā q̄s oīpotens de⁹ vt qđ nūc in ſacro ꝑcipim⁹ ad nr̄aꝝ vegetationē tranſeat aīarū. Ergo dicit Ambroſ. ſacr̄m ex duobus cōpoſitum ſcꝫ viſibili ſacro. ⁊ inuiſibili corꝑe chriſti: vt vterqꝫ hō. ſ. exterior ⁊ interior in chriſti corꝑe inueniat refectionē Joannis. x. Ingrediet̃ ⁊ egrediet̃ ⁊ paſcua inueniet. ps. Dñs regit me ⁊ nihil mihi deerit. tāta em̄ eſt paſtura iſta ꝙ in ea ſunt oīa neceſſaria.

R De cibi ad cibatū cōgruitate Mēbꝝ. vi.

d E cōgruitate hui⁹ cibi ad cibatū videndum quā habet ex ſilr̄itudine. Nihil ei vt phi aiūt nutrit niſi ſilr̄e. Et ideo cū iſte cibꝰ marie nutriat: oportet ꝙ marie ſilr̄is ſit. Quia licet diſſilr̄is ſit cibꝰ a ꝓprio principio anteq̄ꝫ nutriat. oportet ꝙ per digeſtionē fiat ſilr̄is. Et qꝛ nos cōuertimur in hūc cibū igitur oꝫ ꝙ digeſtio fiat in nobis ad illi⁹ cibi ſalutaris ſimilitudinē. Unde hic notandū ꝙ in quīqꝫ cōſiſtit cōgruitas cibi ad cibatū ex ſilr̄itudine videlicꝫ

Digere. imagine. natura. virit. mala ſupſit.

Eſt ei ꝯgruitas cibi ad cibatum
- nr̄i ad cibū digeſtione
- imaginis ſimilitudine
- nature cōformitate
- cōuerſationis pulchritudine.
- nr̄e miſerie indetractibil' aſſūptōe

Primo inq̄ꝫ per digeſtionē noſtri ad cibū fit ſilr̄itudo. Et hoc cōpunctiōe peccati ⁊ deuotiōe feruētis deſiderij. De primo apl's. Probet aūt ſeipm̄ hō. Et Eſai. Aſſilr̄aui te nō cognouiſti me. De ſecūdo Cōcaluit cor meū intra me. Qñ eni cogitam⁹ charitatem chriſti qui ſacramentū inſtituit. cogitam⁹ māſuetudinē pacientis. aduertim⁹ deuotionē ſe pro nob' offerentis. largitatē ſe pro nobis exhibentis. benignitatem nos ad mēſam recipiētis. dulceſſit cor noſtrū ad cibū hūc. ⁊ ſic feruet in amore ⁊ aſſilr̄atur chriſto. ſciens qm̄ talia oportet cū ꝓꝑare Secundo eſt aſſimilatio nr̄i ad chriſtū in imagine Fili⁹ eni dei imago eſt inuiſibilis patris: ⁊ nos facti ad imaginem ſumus. Sed nō p̄t eſſe imago q̄ nō imitat̃. qꝛ ab imitādo ē dicta. Vñ hylari⁹ dicit Imago eſt rei ad rē imitandā ⁊ coequandā ſpēs indifferēs. Geñ. i. Faciam⁹ hoīem ad imaginē ⁊c̄. Qui ergo vult hoc cibo dign⁹ effici imitet̃ formā filij dei ad quā factus eſt. ſcꝫ ī cognitiōis veritate. ⁊ affectiōis dilectione

Tertio eſt hec ſilr̄itudo in nature ꝯformitate. Ad Heb. ij. Nuſq̄ꝫ angelos app̄hendit. ſed ſemē abrae. Et poſt. Unde debuit ꝑ oīa fratribꝰ ſimilari. Phipenſ. ij. In ſilr̄itudinē hoīm fact⁹ Cōtēꝑauit ei nos ſibi noſtra aſſumēs vt facili⁹ in ip̄m tranſeam⁹ Geneſ. xxxvij. Caro eni ⁊ frater nr̄ eſt In oībꝰ eni naturalibꝰ eſt nobis aſſilr̄atus Quarto eſt ſilr̄itudo ī cōuerſationis pulchritudine. Qui cōformamur ſibi in pulchritudīe moꝝ ⁊ virtutū. Et hoc notat̃ ꝑ veſtēꝫ nuptialē. Matth. xxij. Amice quō huc intraſti ñ habens veſtē nuptialē. In veſte eni tali ſilr̄es fiūt ſponſo nuptiaꝝ Eſa. lxi. Induit me dñs veſtimēto ſalutis. ⁊ indumento leticie circūdedit me Quinto eſt ſilr̄itudo in nr̄e miſerie ſcḋm penas indetractibiles aſſumptione. Nullā em̄ aſſumpſit culpā. ſed nec oēm aſſūpſit penā. Quia ſunt q̄dā pene quas ſi aſſūpſiſſet honeſtati nr̄e redēptiōis detraheretur. qꝛ ille pene nō ſunt honeſte. harum quedam

- corꝑe: feine⁹ ſex⁹. lep̄. ſcabies. debilitas ⁊c̄
- ex aīa: vt ignorātia agēdoꝝ cōcupia noxioꝝ.

Si has aſſumpſiſſet redēptioni non ſatis fuiſſet Quia ſexus feīneus īpediret a p̄dicatiōe. ⁊ plura icōuenientia q̄ relinquim⁹ ſtudioſis īportaret. Lepra ab hoīm cōuerſatione Debilitas ꝯtinua euāgelij officiū īpediſſet. Et iō has ⁊ hmōi nō aſſumpſit. Alias aūt nr̄as oēs aſſumpſit penalitates vt ſilr̄is nob' eēt Et ideo pro hac aſſilr̄atiōe ad maxias ei tenemur gratiaꝝ actiones. Quia ex hac penarū aſſumptiōe ⁊ nobis cōpati noſcit ⁊ ſilr̄is peccatoribꝰ minor eſt angel' effectus ⁊ pro nobis paſſibilis fact⁹ oīa tedia vite humane ꝓ nobis ſuſtinuit. Optīe ergo ⁊ perfecte cōgruit nobis iſte cibꝰ. ⁊ iō mirabiliter ꝯueniēs nobis r̄putatur.

S De huius cibi penetrabilitate. Mēbꝝ. vij.

d E penetrabilitate hui⁹ cibi quā hꝫ ex ſubtilitate ē notādū ꝙ cibus naturalis non nutrit mēbra niſi mēbris infūdatur. nō infunditur aūt poroſitati mēbroꝝ niſi ſubtilietur. Et iō poſuit natura oīa inſtrumēta in hoīe ad hoc neceſſaria Poſuit enim in ore

- Dentes — cibū diuiderent.
- molares — ad mīma cōtererent.
- calorē igneū ī ſtoāchō — ſubtile a groſſo ſeꝑaret
- venas muſaicas. vt ſic — ſubtile ſugerent.
- colatoria pānicl'oꝝ — feculētū colādo auferrēt
- ſubtiles poros — ſubtile ſubtiliter ſugerēt
- ſpōgioſitatē mēbroꝝ — mēbris infunderent

vt ſic in ſubtiliſſimo nutrimēto corpis perficeretur: Hoc ergo modo ꝑficitur etiā nutrimentū aīe in ſacramento: vbi oportet hec vt penetret ꝯcurrere.

Maſtico. p⁹ tenuo. ſugo. fero. colo refūdo

Maſticatio que eſt frequēs reditus dentiū ſuper idem ſignat meditationē. vt ſupra patet. Quia ē h̄ ſacramentū diuidendū ⁊ atterendū in oēs differētias bonitatis ⁊ virtutis. Secūdo nota ꝙ ſubtiliatio que fit per calorē digeſtiuū igneū pura ſeꝑans

ab ipuris. nō quidē in corpe dn̄i: sed potiꝰ est in nob q̄ nos depurare debemꝰ. vel potiꝰ ab ip̄o dn̄o depurari ad ip̄m percipiendū. De hoc Malach. iij. Sedebit cōflans ⁊ emūdans argentū ⁊ purgabit filios leui ⁊ erunt dn̄o offerentes sacrificia in iusticia ⁊ placebūt dn̄o. Sessio morā Cōflatio charitatis incendiū Emūdatio digestionē ad purū designat Tertio suctio dulcedinis huiꝰ sacri degustare fit qn̄ i dulcedine cordis nimia dulcedo christi in sp̄ū degustat. Deuterono. xxxij. Ut sugeret mel de petra. post q̄z. s. est depuratus Quarto delatio huiꝰ cibi fit quasi per quasdā venas ⁊ carnales in totā aīam ip̄m deportātes vt vndiqȝ aīa infundatur. irrigetur. nutriatur. Hee vene sūt cognitiōes ⁊ affectiōes nutrimentum aīe deferētes a fonte xp̄o. De quo Gen̄. ij. Fons ascēdebat de terra Quinto colatoria signāt subtilissiē cōscientie examiatiōem ne aliqd impurū remaneat in nobis Hiere. x. Si separaueris preciosū a vili quasi os meū eris. hinc Exodi. xxix. Simila precipitur esse in sacrificio dn̄i q̄ significat vltime mūdicie gratiam. Ezechiel. xvi. Similā ⁊ mel ⁊ oleū comedisti ⁊ decora facta es nimis Sexto tā purū: tam dulce tā mundū infundit iam mēbris aīe: et ex illo oīs substantia eoꝝ ⁊ virtus restaurat. Et aīa exhilarat. ita vt Ps̄. dicat. Jn voce exultatiōis ⁊ cōfessionis sonꝰ epulantis. Quia cor est in iubilo ⁊ oīa interiora ⁊ exteriora dulcedine talis epulationis pfundūtur. Naȝ panis cōfortat ad grām Uinū inebriat ad sp̄ūs iocūditatē. Et mixtio vini cōseruat rōnem sobrietatis

De cibi ad cibatū vnibilitate Mēbrum octauū

T i Am de cibi ad cibatū vnibilitate videndum Et est sciendū q̄ in naturali cibo nihil vnit ei qui cibatur nisi qd cōnaturale est illi. Nō cōnaturale putrescit generat apostemata ⁊ alias corruptiōes. De cōnaturali aūt vnico oīa mēbra cōfortantur ⁊ pficiūt in opatiōibꝫ suis. Et ideo notandū q̄ quinqȝ sūt q̄ nos faciūt christo cōnaturales ⁊ vnibiles scilicet

dina gn̄atio mūda dei sincerꝰ illūinosa vnio duota

Partus. vita. ⁊ amor. sic cōtēplatio. iūctꝰ

Et hec quinqȝ hȝ etiā cibus ad cibatum qn̄ vnitur ei De primo borū dr̄ in canonica Joh. v. Scimꝰ quia oīs qui natus est ex deo non peccat. sed generatio dei cōseruat eū. Est aūt sp̄ūalis quedā ⁊ optima generatio diuina qua hō in corpus ⁊ in mēbris xp̄i generat Si eni cibus oleris bonū suū cognoscere posset quādo ad corpus ⁊ ad mēbra hoīs per generationem q̄n dam mutat multas grās ageret ⁊ oēs cōtritiōes et modos quibꝫ cōteritur ⁊ mutatur cū gaudio sustineret sciēs q̄ a suo esse ignobili ⁊ vili in tā nobilem vitam ⁊ corpus trāsiret Quantas ergo grās debemus christo qui suo corpe viuifico nos in se trāsmutat vt corpus eius efficiamur sctm̄: mūdū: diuinū Hic Jo

annis. i. Quotq̄t aūt receperūt eū dedit eis potestatē ⁊c̄. Quia q̄ eū recipiūt in sacro tōcorpales illi efficiūtur Ex deo nati sūt. Secūda vnio est in mūda vita in silitudie virtutis ⁊ opatiōis Hinc dr̄ Esaie. lvi: Jniquitates vestre diuiserūt inter nos ⁊ deū. Ac si dicat Si dissilitudo in vita nō eēt. sed essetis vita virtute ⁊ operatiōe siles. tūc deo vrō vniti eētis. ita q̄ nihil inter vos ⁊ ip̄m distaret Act. xvij. Nō longe est ab vno quoqȝ nr̄m Jn ipso eī viuimꝰ: mouemur ⁊ sumꝰ: ⁊ oīa opa opatur in nobis ⁊ magna facit in nobis Tertium nos vniens christo est dilectio ad ip̄m sincera. Hinc Augꝰ. Fides in cōpositiōe corpis mistici mēbra iūgit. spes aūt nectit ⁊ charitas vnit ⁊ Apostolus Solliciti seruare vnitatē sp̄ūs in vinculo pacis Qui in charitate manet in deo manet. Erit autē hec dilectio pulchra ⁊ sincera nil corruptibil: nihil fedū admittēs aduersus dilectū Quartū vniēs est illustratio cōtemplatiua. de qua. ij. ad Coꝛ. tertio Nos vero reuelata facie gl'iam dn̄i speculātes in eādem imaginē trāsformamur a claritate in claritateȝ tanqȝ a dn̄i sp̄ū. Omnino em̄ innaturale eēt q̄ tenebrosum ⁊ obscurū mēbrum esset tā lucidi ⁊ pulcherrimi corpis. ⁊ iō oportet vt assumat christi naturalē lucē ⁊ pulchritudinē. imo ⁊ colorē candidū ⁊ rubicūdum. vt dr̄ in cāticis. Postremo vnio pficit indissolubilem hn̄s vnionē ad corpus ⁊ idistantē vt i corpore sit ⁊ animetur ab ipso ⁊ viuat: ⁊ iam de cetero de corpe n̄ ꝑ nō atetur. Hoc aūt fit per oīm bonoꝝ q̄ a capite vel corde corpi influūtur pticipationē vt dr̄ in Ps̄. Participē me fac deꝰ oīm timentiū te. Jteȝ q̄ adheret deo vnꝰ est sp̄ūs Reducimur a multis i vnū

Et hoc
per cathenā vnionis.
per vinculū sp̄ūssancti
q̄r colligamur filio in sacramēto
q̄r reducimur in patrē ⁊ fruimur ip̄o:

Sic ergo perficitur vnio ista

De cibi ad cibatū hesibilitate

Membrum nonum

c Jrca nonū sciendum q̄ cibi ad cibatum hesibilitas perficitur ex apphensiōe fortissima qua id qd cibatur apphendit. ⁊ tenet id qd sibi ex cibo est vnitū Sicut eni dicit Jsaac in dietis ⁊ cōstantinꝰ in pantegnis q̄ quidā cibi paꝝ adherent vt oua caro subtilis ⁊ herbe Quedā firmiter vt nutrimentū ex puro ⁊ sincero grano frumenti Sic etiam christo quidā fortiter adherēt. quidā aūt facile separantur Adhesio aūt fit bis modis.

Fortis amor. stabilis. heret. cōstātia xp̄o.

Fortitudo aūt apprehensiōis sp̄ūalis fit quasi duobus brachijs intellectus et affectus Philippē. iij. Sequor si quō mō cōprehendā Canti. viij. Apprehendam te et ducam Jtem Cāti. tertio. Tenui illuȝ nec dimittā Jtem. iiij. Reg. ij. Uiuit dominus ⁊ vi

uit aīa tua nō dimittā te. Item Ego dilecto meo et
ad me cōuersio eius Secūdo fit hec adhesio glutio
amoris Hiere.xiij. Sicut adheret lūbare ad lūbos:
sic agglutinaui mihi domū isrl'. ⁊ oēm domū iuda vt
essent mihi in nomen ⁊ in laudē ⁊ gl'iam. Itē Esaie.
xli. Glutinū bonū est. ps̄. Adhesit aīa post te Omīs
eni amor facit extasim transponēs amantē in ama/
tum Est igitur amor optimū glutinū q̄ mēbꝝ icor/
poratū xp̄o firmiter subheret ne separetur ab eo
Tertio fit hec adhesio māsione stabilitatis.i. stabi/
limento cordis ⁊ corpis in spūaliuȝ meditatiōe ⁊ stu
dio Nā hoc necessariū est Hinc dr̄ Hiere.xiiij. Po/
pulus hic dilexit mouere pedes suos ⁊ dn̄o nō placu
it. Oportet eni firmiter adherere deo. q: oportȝ pal
mitē manere in vite vt faciat fructū Qui eni manet
in me (ait ip̄e christꝰ) et ego in eo. hic fert fructū mul
tū Hinc Gen̄.vij. dr̄ Māsiunculas in archa facies:
id ē corpi dn̄i iesu firma meditatione ⁊ exercitio ad/
hereas Item de h̄ Gen̄.xxvij. dr̄. Jacob fuit vir sim
plex hitans in tabernaculo.i. corpe dn̄ico. Oportet em̄
cauere ne ad leuia declinamꝰ ⁊ laxationē patiamur:
ne forte effluat cibꝰ iste. vn̄ oȝ caute. patiēter. pseue/
ranter expectare huiꝰ sacri effectus: ⁊ nō ideo separi
ab eo Et hec simul sufficiūt de māsione stabilitatis:
⁊ perseuerātia cōtinuitatis Ac ꝑ hoc de oībꝫ ꝓprieta
tibus suprapositis huiꝰ vitalis cibi Age iā hunc op/
temus edamꝰ vt ineternum viuamus.

De quarto noīe sacramēti quo dr̄ potꝰ Ca. iiij.

Ibite ⁊ inebriamini charissimi Cantic.
b iiij: Est quarto huiꝰ sacr̄m in gn̄e potus.
Joh. Sanguis meꝰ vere ē potus Circa
A quē potū preter cetera sūt cōsiderāda ista.
Nā infra vbi agitur de sanguie hn̄tur multo plura:
hic vero tm̄ modo cōsiderāda est huiꝰ potꝰ materia
cōgrua. Nā vinū propter suas ꝓprietates ⁊ effectus
q̄s in bibēte operatur cōgruentissima huiꝰ potꝰ ē ma
teria. Cū em̄ spēs in sacro ꝓ signo assumant̄: vtiqȝ
q̄ efficit vinū corpaliter bibitū. etiā in hoc sacro dȝ si
gnare ad eius ꝯfectionē ⁊ vsū assumptū Sūt autē
vini ꝓprietates siue effectus principialiores hij

Cōsumit. nutrit. iocūdat. prouocat. vnit.
Cōfortat. curat. sapit. accēdit. q̄ȝ signat

Et hijs oībus huiꝰ potus effectuū silitudinem gerit
Primo vinū potatū oēs humores malos ꝯsumit
Sic ⁊ iste potꝰ sanguis scȝ xp̄i. oēs aie affectiōes ꝑ/
uas petōꝝ qȝ sordes quasi quosdaȝ humores noxios
tollit. Ad Hebre.ix. Sanguis xp̄i emūdauit ꝯscien
tias vr̄as ab opibꝫ mortuis ad seruiendū deo viuēti
B Apoca.i. Qui dilexit nos ⁊ lauit nos a petis nostrꝭ ī
sanguine suo ⁊c. Secūdo vinū nutrit nō solū ex se
sed et calori naturali coopando ⁊ virtutē digestiuaȝ
adiuuādo ⁊c. Sic ⁊ iste potꝰ aiam pascēdo vehemē/
ter sua virtute nutrit ⁊ potat. adeo vt ad plenā sati/
etatē pducēs ipam sitire finaliter nō pmittit Joan.
vi. Qui bibit me nō sitiet ineternū Vn̄ ⁊ signāter. n̄
gregarius sed verꝰ potus dr̄. Ibidē. Sanguis meꝰ
vere ē potus Tertio vinū (ſm Albertū) ꝓpter subtilē
⁊ humidū sui calorē cordis ē letificatiuū. Sic ⁊ h̄ po C
tus si rite potetur ineffabili gaudio menteȝ gaudere
facit. imo ⁊ ebriā reddit. Prouerb.ix. Venite bibite
vinū qd̄ miscui vobis Canti.v. Bibite ⁊ inebriami/
ni charissimi Quarto vinū appetitū ꝓuocat. Sic ⁊
iste potus quāto magis bibitur tāto magis semper
sititur. Et si eni vt supra dictū est suauiter aiaȝ refi/
ciendo satiat. fastidiū tamē parere nō nouit. sȝ mi/
ro quodāmodo satiēdo appetitū in se acuit ⁊ prouo/
cat magis. Eccli.xxiiij. Qui bibūt me adhuc sitient.
Quinto vinū nō solū se potāti vnit̄. sed ꝯtuti dige D
stiue coopando ꝑ vim sui caloris cibū cū cibato vnit
Sic et iste potꝰ potantē. vnū esse cū christo sicut et
ille cū patre vnū est ⁊ in illo manere mirabiliter facit
Joan.vi. Qui bibit meū sanguinem in me manet ⁊
ego in eo. Itē Apl's. Vos q̄ aliqn̄ eratis longe facti
estis ꝓpe in sanguie eius Sexto vinū est stoma/
chi confortatiuū. Juxta illud. Modico vino vtere
ꝓpter stomachū tuū. ⁊c Sic et sanguis xp̄i ꝯ oia hu
ius exilij mala ꝑ spem futuroꝝ bonoꝝ ꝯfortat. Ad
Heb.x. Hn̄tes itaqȝ fratres fiduciā in introitū scō/
rū in sanguie iesu Septio vinū moderate potatuȝ
multaꝝ infirmitatū est curatiuū. Sic ⁊ iste potus
oīm aie egritudinū optima est tyriaca ⁊ medicina.
Virtus em̄ de illo exit ad sanādū oēs Et medicina ē E
quā de terra creauit altissimꝰ Octauo sicut vinuȝ
optimi est saporis. sic iste potus palatū habentē sa/
nū ⁊ meretriceis suauitatibꝫ nō infectuȝ gratissimo
suo dulcore suauiter delectat. vide infra in cōsidera/
tionibꝫ de sanguine. Nono sicut vinū potantē cale/
facit. sic ⁊ potꝰ iste ardentissima effusus charitate se
potantē efficacissime charitate accēdit Bernardus
sup oīa te mihi reddit amabilē bone iesu calix quem F
bibisti Decimo sicut vinū vi caloris solis generatū
⁊ in torculari expressum in potū ꝓponit̄. Sic ⁊ potꝰ
iste calore amoris celestis ꝑpatus. in torculari cruc/
expressus. in sacramēto velut quodā calice aie ꝓpoi/
tur ad potādum Eya itaqȝ rite hunc potū bibamus
vt hos eiꝰ effectus cōsequamur. Possent ⁊ alie vini
ꝓprietates ⁊ effectus adduci. quibꝫ huiꝰ potꝰ sangui/
nis scȝ xp̄i fierent manifesti effectꝰ sȝ breuitati studē
tibꝫ vl' hijs paucis q̄ȝ cōgrua sit vinū eiꝰ materia sat
sit demōstrasse

De quinto nomine sacramēti quo dicitur Cōmu/
nio vel synaxis Capitulū quintū

Anis quem frangimus nōne cōicatio et
p participatio est corpis dn̄i.i. ad Coꝝ. x. G
Jam quinto videndū quō hoc sacramē/
tum in genere est cōionis ⁊ synaxis a pa
tribus vocatur quod scrām cōionem sonat in latino

In quo genere ponit͛ propter sex causas.

Fonti spiritib9. sāctis. corp. oia nectens.

facit cōicare Fonti ois gratie.
angelorum glorie
sctis oibus triumphantib9
mistici corporis passiōibus
omnia nostra cōia.
facit diuinoꝝ z hūanoꝝ verā cōionem

E De primo ꝙ facit cōicare fonti ois grē: patet ꝗa i
ipso cōicamus xp̄o sic vt in nobis ip̄e sit z nos in ip
so z omnia sua influat nobis Unde dr Prouer. iiij.
de filio. diriuen tur fontes tui foras z in plateis aq̄s
tuas diuide Et est verbū pris ad filiū qui est fons ō/
nis gratie z ois boni. In quo fonte sūt multe vene
grāꝝ vtrāqz eccl'iaz irrigātes. Hic est fons de q̄ He
ster dr ꝙ fons puus creuit in fluuiū maximum z in
aq̄s plurimas redūdauit Facitqz q̄ttuor in nobis aq̄
fluentis cōmoditates.

Turpe lauat. rigat. apportat. reuehēs aq̄ fontis.

D Nā grā sanguinis sui lauat sordes pctōꝝ Heb. x
Oia pene mūdant͛ in sanguine z sine sanguis effusio
ne nō fit remissio vtā Secūdo rigat arida nr̄a in
aqua q̄ cū sanguine exiuit de latere suo Joh. xix. Exi
uit sanguis z aq̄. Aqua. s. expians z oia rigans Jo/
helis. t͛tio. Fons de domo dn̄i egredietur z irrigabit
torrentē spinarū. i. vanitatum vt diuie plante bono
rū operū crescat. Tertio deportat nauib9 z euehit
E apud nos abūdantia vt vbi deficiūt magno p̄cio cō/
mutere͛. Que sunt. paup̄tas spūs. gemitus p̄ pctis
fletus. ieiuniū. z hmōi q̄ apud nos abūdāt z in celo
deficiūt vel desinūt. z ibi nobis pro hmōi maḡ p̄cia
dantur. Nā pro t̄palib9 eterna. p̄ tristicijs btā gau/
dia. p̄ paup̄tate diuitie. pro labore eterna requies cō
F donātur. Et oia nr̄a merita p̄ christū pri presentā͛.
z ad celestē patriā vt illic remuneremur deportātur.
Quarto hic fluxus aduehit nobis z reportat necessa
ria q̄ deficiūt apud nos z abūdāt in celo. hoc ē gaudi
um cordis. cōsolationē spūs. dulcedinē gust9 diuoꝝ
z fructū quēdaz virtutū vt illa forti9 desideremus: et
ista in quib9 sum9 magis fastidiam9 Prouerb. vltio
Facta ē quasi nauis institoris dlōge portās panē
suū Sicq̄ huic fonti vtilitatē cōicam9. ex cui9 bn̄ficio
vt dictū est

sordida nr̄a lauant͛ z defluunt.
arida nr̄ā irrigātur z fecūda fiūt
nr̄i labores referūtur z mercede digni fiūt
delitie nob celestes aduehūt͛ z dulcescunt.

G Hinc Job. ij. Qui credit i me sicut dr scriptura. flu
mina de vētre eius fluēt aq̄ viue. Et Nu. xxiiij. Flu/
it aq̄ de situla ei9 z semē ei9 i aq̄s plīmas redūdabit
Q; per hoc sacr̄m cōicam9 angelorum glorie

Membrum secūdum

Ecūdo principaliter hoc sacr̄m cōicationem H
nobis cōfert angelorū glorie: que in mult; cō
sistit z precipue i istis:

Restauras seruis lustras hȳs aiqz reducis

Primo em̄ ruina angeloꝝ ex hoc restaurat͛ sacr̄o
qz nō reparat͛ nisi de his q̄ xp̄o incorporant͛. sicut ip/
se dr Joan. iij. Nemo ascēdit in celū nisi q̄ descendit
de celo fili9 hois. s. cū corp̄e suo mystico. Null9 autē
incorp̄at͛ corp̄i mistico nisi p̄ corpus verū z sumptio
nē eius saltē spūalem Oportet ergo ꝙ p̄ corp9 xp̄i ve
rū ruina angeloꝝ restituat͛. Restituti igit͛ cōicāt glo
rie āgelorū per cōicationē corp̄is xp̄i. Deutero. xxxiij
f̄m septuaginta interp̄tes. Statuit termios p̄plorū
iuxta nūerum angeloꝝ dei. s. gl'ie eoꝝ Sicetiā se;
cūdo si fideles incorp̄ant͛ christo p̄ducit͛ ad effectum
misteriū angelorū Heb. i. Nōne oēs amministrato
rij spūs sunt. Nō modicū ergo gl'ie hn̄t qn̄ eoꝝ com
pletur ministeriū. Hinc dicūtur gaudere z in peītē;
tijs pctōꝝ gaudere. z cōtristari in pctis ꝯmissorum
Desiderāt eni vt xp̄o sibi ad custodiā cōmissi incorpo
rentur. z sic redeāt ad cōionem gl'ie angeloꝝ p̄ cōio/
nē corp̄is xp̄i. Tertio etiam sic p̄ticipam9 diuinas
illuminatiōes. qz sicut dicit Dionisius lex diuitat; ē
p̄ prima media z p̄ media vltia reducere. Un̄ sic an;
geli illūiantur a xp̄o etiā f̄m hūanitatē qz desiderāt
p̄spicere in eū. sic z sibi cōmissos in illuminationes
xp̄i reducere intēdunt p̄ incorp̄ationē z p̄ticipatiōez
hui9 sacr̄i Quarto p̄ticipant etiā hoies angelorum
glorie in reductiōe ad deū ad quā ois illumiator in/
tendit reducere a se illuminatū. Dr autem Eccl'i. x.
Fons sapie verbū dei in excelsis Cū igit͛ fons sapien
tie sit primū illumināns: ois angelus illumiatas aias
reducet ad verbū. nō aūt ad verbū reducūtur: nisi q̄
verbo z lumini incorp̄ant͛. ps. Dn̄e in luie vult9 tui
ambulabūt: qz z corp̄aliter lumini ꝯfigurantur. Ad
Philip. Reformabit corpus hūilitatis nr̄e cōfigu/
ratū corp̄i claritatis sue Sic ergo gl'ie angeloꝝ cōi;
camus p̄ hoc ꝙ xp̄o incorp̄amur

Q; cōio dr qz oib9 scōꝝ meritis cōicare fac̄ Mē. iij.

Jcitur tertio principaliter cōio: qz nos omi;
bus sanctis facit cōicare vt si quid deficit in
singulis ex oibus abūdantijs sctōꝝ supplica I
tur. Nā ex cōicatione hui9 sacramēti habem9 virtu
tes p̄iarchaꝝ Illumiatiōes z fruitiōes p̄phetarum
Justicias legislatoꝝ. dignitates apostoloꝝ. victori
as martyrū. scitates cōfessoꝝ. religionē monacho
rum. puritatē anachoritaꝝ. doctrinas doctorū. mū
diciam virginū. luctum viduarum. elemosinas cun
ctorū. splendorē innocentiū. Oia merita sanctorum
Hec eni omnia a xp̄o in corpus eius misticū fluxerīt
z in efficacia corp̄is z sanguinis eius existūt z de q̄li/
bet in quēlibet per charitatē spūssancti referūtur et

redũdant Vñ dr Colocen.i. Grãs agentes deo pa/tri q̃ dignos nos fecit in ptẽ sortis sctõꝝ in lumine. Per cõionẽ eni xp̃i sortẽ ois grẽ cõicamus cũ oibus sctis. Una est eni pticipatio christi in oibꝫ membris eius naturalibꝫ ꝛ inuicẽ cõicant mẽbra. Hinc Actu. v. Grã magna erat in oibꝫ eis Neqꝫ eni q̃sq̃ꝫ egens fuit inter eos. ps̃. Funes ceciderũt mihi in pclaris. Nã sicut in corpe naturali sanguinẽ ꝛ spũm vnũ mẽbrum redundat in aliud. ita multomagis in mẽbris spũalibꝫ corpis mistici vnũ mẽbrum spũs cõionem trãsmittit in aliud. i. Cho. xij. Si quid patitur vnũ mẽbrum cõpatiũtur oia mẽbra ꝛc̃. Hec est cõio sctõrum: de q̃ in simbolo dr. Unitas eni corpis facit cõ/munionẽ sctõꝝ.

Dr q̃rto cõio qꝛ facit cõicare mistici corpis passiõi/bus Mẽbrum quartum

K f Acit etiaꝫ quarto cõicare passionibꝫ mistici corpis. qꝛ vt dictũ est Si quid patit̃ vnũ mẽbrũ cõpatiantur oia. Et ex ista cõione mẽbrorum in mẽbra languida ꝛ deficientia. fluũt cõpassiones cordis. ꝯsolatiões oris. subuentiões in elemosi/nis: supportationes in aduersis. Hinc Rhoma. xij. Necessitatibus sctõꝝ cõicantes exẽplo capitis nostri xp̃i qui se exposuit passiõibꝫ multis vt nobis p̱ effcm̃ subueniret Hinc. i. Joan. iij. Sicut xp̃s ꝓ nobis aĩmã suam posuit. ita ꝛ nos dẽmus ꝓ fratribꝫ nostris ponere aĩas nr̃as. Quãdiu eni xp̃us in mẽbris suis patit̃. nos oportet cõpati. si tñ sancti corpis volum⁹ esse mẽbra Tũc sctõꝝ nccitatibꝫ cõicamus qñ eoruꝫ necessitatẽ corde suscipim⁹ p̱ cõpassionẽ. vt (apl̃s docet) Gaudere cũ gaudẽtibꝫ. et flere cũ flentibꝫ idipsuꝫ inuicẽ sentientes Hec etiã cõio ab ore exhibꝫ verbũ dulcissime cõsolatiõis. i. Thessal̃. v. Cõsolamini pusillamines. Esa. xxxv. Dicite pusillamies cõforta/mini Jtẽ tertio facit subuentionẽ facultatũ in ele/mosinis. vt a toto corpe redũdantiam spũalium cõmunicet ꝓ tp̱alibꝫ. ij. Coꝝ. ix. Si spũaliũ coꝝ par/ticipes facti sũt. debẽt ꝛ in carnalibꝫ mistrare eis Quarto facit supportationẽ in aduersis. Rho. xiiij. Debem⁹ nos firmiores ĩbecillitates infirmoꝝ sustinere. Ad Gal̃. vlti. Alter alteri⁹ onera portate Hic Exodi. xxiij Si videris asinũ inimici tui iacentem sub onere: nõ pertrãsibis sed subleuabis cũ eo Sic ysachar supportat onera primoꝝ sciens illud Sapiẽ. iij. ꝙ bonorum laborũ gloriosus est fructus.

Quinto dr cõio qꝛ facit oia cõia in spũalibꝫ ꝛ cor/poralibus Mẽbrum quintum

L f Acit quinto oia nr̃a cõia tam in spũalibꝫ q̃ꝫ ĩ corporalibꝫ vt vere in nob̃ ĩplicat̃ q̇ de eccia primitiuoꝝ scriptũ est. Nec q̃sq̃ꝫ q̇ posside/bat suũ esse dicebat: sed fuerũt illis oia cõia Et hoc ẽ vere habitare frẽs in vnũ. De hac cõione dr in. Ps̃. Jn cõueniẽdo p̱p̱los in vnũ ꝛ reges vt seruiãt domio Ex hac cõione habet eccl̃ia vt oibus satisfaciat in indulgentijs. qꝛ q̇ vni deest suppletũr ex abũdantia aliorꝝ Ois eni abũdantia est in corpis xp̃i cõione. in quo sũt oẽs thesauri sapie ꝛ scie dei abscõditi. Hinc grãs agit apl̃us dicẽs Grãs ago deo qm̃ in oibꝫ di/uites facti estis in illo. ꝛc̃ Et subdit Jta vt nihil vo/bis desit in vlla grã Omne eni meritũ xp̃i. btẽ ꝟgis. apl̃oꝝ ꝛ oim̃ sanctoꝝ efficit̃ hic cõe. ꝛ iõ null⁹ paup̱ hic inuenitur Sic ergo oia nostra facit cõia cõmu/nio sanctorum in corpe dm̃co.

Sexto dicitur cõio qꝛ veram causat cõionẽ dinorum ꝛ humanoꝝ Mẽbrum sextum.

p Ostremo etiã cõio dr de eo ꝙ diuinoꝝ ꝛ hũanoꝝ verissimã facit cõionem Deus eni in ca cũ oibus bonis suis est in hoĩe: ꝛ hõ in deo ꝛ deus et hõ est isto mõ in oibus nobis. vt veꝝ sit illd̃. i. Choꝝ. xv. Erit de⁹ oia in oibus. Deus eni in hac cõione se inclinat ꝛ hũana nr̃a exaltat in ip̃m iuxta q̇ prẽs desiderauerũt dicẽtes Domine inclina celos tuos ꝛ descẽde Esaie. lxvi. Utinaꝫ disrũperes celos ꝛc̃. De qua inclinatione Baruch. iiij. Post hec in terris visus est ꝛ cũ hoĩbus cõuersatus est. hũana. s. nostra sua faciens. ꝛ diuina sua nobis largiẽs. De hac cõione dr Act̃. ij. Erant p̱seuerãtes in doctrina apl̃oꝝ ꝛ cõicatione fractiõis panis ꝛ orõne Quia cõicatio fractiõis panis oim̃ bonoꝝ dĩnoꝝ ꝛ hũanorũ cõferebat cõicationẽ Propter hoc ergo ꝛ sacr̃m istd̃ ponitur in gñe cõionis. Ubi nũc sunt qui mag̃ cupiunt. q̃ auaricie student. Hanc cõionẽ amplectantur hanc ruminent ꝛ masticent ꝛ voti cõpotes fient M

De sexto nõie sacri quo põitur in gñe sacrificij. et sacrificiũ nõiatur siue hostia Cap̃. xi.

p Lacebit dño sacrificiũ iuda ꝛ sacrificium hierl̃m sicut dies seculi ꝛ sicut anni antiqui Malach. iij. Põit̃ q̃ꝫ hoc altissimũ sacr̃m in genere sacrificij ꝛ sacrificiũ vo/catur vel hostia. Jn quo quattuor notant̃ N

Antiquũ. sanctũ. p̱et acceptũ. q̃ꝫ verum

	Antiquitas
	Sanctitas.
Notãda est sacrificij huius	acceptabilitas.
	veritas

De antiquitate siue autoritate hui⁹ sacrificij q̃ simul dicũt̃. qꝛ autoritas p̱ri depẽdet ab ãtiq̃tate Ambrosi⁹ dicit ꝙ nr̃a sacr̃a ꝛ sacrificia patẽt esse antiq̃ora q̃ꝫ sacr̃a veteris legis. Qnia melchisedech añ legẽ panẽ ꝛ vinũ obtulit in fcationẽ nr̃i sacramẽti añq̃ꝫ aliquid de sacrificijs legalibꝫ erat institutũ. Et quia antiq̃ora sunt nr̃a sacramẽta. ideo debẽt haberi ĩ am/pliori reuerẽtia De autoritate q̃ꝫ in. ps̃. dr Jurauit dñs ꝛ nõ penitebit eũ: tu es sacerdos in eternum fm ordinẽ melchisedech. Trãslato eñ sacerdotio necesse est vt legis trãslatio fiat vt disputat apl̃s Ad Heb. vij. Ex cui⁹ verbis sũmitur ꝙ hoc sacraficium quat/ O

ctuor in se habet que in nullo alio inueniūtur

Cultū. sanccitū. cōfirmatū. stabilitū

De primo patet: q2 ab eo qui sacerdos dei sūmi sine patre: sine matre: sine genealogia assi'laret filio dei. vt habet' Heb. vij. Ante oēm sacrificiop institu/tionē p̄signatū. Et q2 tā antiquū: ideo merito valde venerādum. Secūdo est auctoritate dei sanccitum q2 ab ip̄o deo p2ē collatū est hui9 sacrificij sacerdotiū vt d2 Heb. iiij. Christus non semetip̄m clarificauit vt pontifex fieret. sed qui locut9 ē ad eū. Tu es sac/dos in eternū s'm ordinē melchisedech Tertio ē iu/ramēto cōfirmatū. sicut d2 in. ps̄. Jurauit dn̄s 2 nō penitebit eū. vbi notat' iurisiurādi cōfirmatio de ei9/no sacerdotio si'l' 2 sacrificio. q2 s'm ordinē melchise/dech q̄ obtulit panē 2 vinum. Quarta est sua p̄fe/ctione p̄petuatū. q2 propter istius p̄fectionem sacrifi/cia veteris legis cū lege 2 sacerdotio sunt abolita. vt istud in p̄petuū statuat' obseruādū. Heb. vij. Rep/batio fit p̄cedentis mādati propter infirmitatē ei9. Nihil aūt ad perfectum adduxit lex Introductio fit melioris spei per quā approximam9 ad deū. Itē Hic eo q manet in eternū: sempiternū habet sacerdotiū: vn̄ 2 saluare ip̄petuū pōt accedēs p semetip̄m ad de/um sp̄ viuēs ad interpellandū p nobis Patet igitur q auctoritate 2 antiquitate 2 iurisiurādi cōfirmati/one 2 p̄manentia in eternū hoc sacrificiū dignius est omnibus sacramentis.

Quō hoc sacrificiū p2e cūctis habet s'citatē Mēbrū. ij.

S Ecūdo principaliter h3 hoc sacrifi/ciū sanctitatē p̄ om̄ib9 2 s'citatis op̄ationes ex q̄ttuo2 q̄ inueniūtur in hoc sacramēto. et nō in alio si'l'. Quāuis eni multa fuerit sacrificia an̄ legē 2 in lege deo a p2ib9 oblata. tn̄ istud vnū in oib9 est significatuz. q2 tot grē in eo sunt q̄ vnico sacrifi/cio signari nō poterāt.

	materia	panib9 varijs
	res. i. xp̄s pass9	aīalib9 2 volucrib9
sig't ei sacri	d'cedis fruct9	i libamib9 mellis
ficij	op̄atiōis act9	oib9 oblationū mōi's

Materiā. passū. fructū dulcedis actū

Materia inq3 in panib9 varijs Quinq3 eni sūt i ma/teria p̄ q̄ signāt' in quinq3 panū generibus

	Nature puritas		cibus satis farine
	xp̄i sanctitas		panib9 p̄positionu3
.s.	regalis dignitas	In	panib9 p2imitiap
	nutrimēti efficacia		pane helie
	triūphal' huilitas		sb cinericio o2deā9 pane

Te sata. p̄poli. p̄mi. vatis. madianq3.
Pur9. z es s'ctūs. dign9. causās. hūilisq3

Secūdo q3 signat' christus passus in animalibus 2 volucribus. 2 h̄ etiā varijs mōis. Et p̄mo i aīalib9

	Agnū		pacientis mā'suetudinē:
	hedu3		passiōis cā3 p̄ctm̄ o2igiale actū
	hircu3		ablati p̄cti fetorē (ale
	capra3		medicatā p̄cti p̄nitatem
	iuge sacrificiū		q̄tidianā passiōis 2mcō2atiōe3
p	vitulū	xp̄ē	saginā deuotionis
	bouē		vtilitatē passionis
	veruecē		principatū xp̄i i r'gno fidelium
	vitulā rufā		Jngressū regni p sāguine3 eius

Agn9. z es hed9. aries. vitul9. bou9 es bos
Tu patiēs. causa. p̄nceps. ductio ad alta
Hirc9. vel vitula. tu capra. vl' hostia iugis
Aufers. igredieris. nō p̄n9. ad hec meōrare

Signatur quoq3 in auibus puta

	Turture		p p̄ctis nr̄is ingemuit
i	columba	q2 xp̄s	ad p2ia3 reuolare docuit
	passere		fugere p̄ntiū isidias erudiuit

Tuq3 gemis turture. reuolare colūba. fu gis pass.

Signatur q3 tertio in libamib9 puta in sacrificijs salis. mellis 2 h̄ p̄pter diuersitatē grāp Nam

	Sale		rōnabilitatis discretio
	similagie		mūdissima puritas
	melle		sp̄ūssancti dulcedo
In	oleo	sig'tur	deuotiōis pinguedo
	thure		o2ōnis odo2 2 acceptio
	adipe		interna crassa cōsolatio

oīs oblatiōis sāguie redēptionis op̄atio

Sal. simila. es. thumel. oleū. thus. adeps quoq3 sanguis.
Discret9. mūd9. dulcis. piguisq3 odo2 itus

Sic patet quō signat' dulcedis fruct9 in in aiatis. Quarto signat' op̄atiōis act9 in oib9 oblationū mo/dis. s. p̄pter diuersitatē miraculosā suap op̄ationu3 Sūt eni oblationū mōi sex in toto: in q̄b9 oib9 r'cat' Signatur eni

	holacaustis		totalit' i igne caritat' se obtulit.
	pacificis		suo sanguie nos pacificauit
i	hostijs	q2 xp̄s	hostes in ostiū celi duxit
	victimis		obiā se offerēs vic'a nr̄a rupit
	immolatiōib9		signū oblatiōis habuit
	oblatiōib9		sūm9 pōtifex oblat9 ē q2 voluit.

Patz ergo q in oib9 hoc nr̄m sacrificiū signatum fuit. imo p̄ ceteris acceptū valore excellētissimū 2 p nobis oib9 ip̄m solū oblatum

De hui9 sacrificij acceptabilitate Mēbrū t'ciū

Q Uantum tertio d' acceptabilitate hui9 sacrificij vi/dendū q̄ ex q̄ttuo2 coniectari potest.

q2 es fili9 dilect9 p2i suo seip̄m q2 p co2pe suo

Offert. q̄s. cui. q̄d. p q̄ gratū patet ex his

Dicit eni Aug⁹ i q̄rto de trinitate q̄ q̄ttuor sūt in sa
crificio isto. q̄z vnū ꝓpositū facit q̄ alia tria ōgtet
esse accepta In oi eni sacrificio attenditur

Cui		patri deo
a quo	offert̄ q̄z	a xp̄o pōtifice sūmo
quid		xp̄s in homine sumpto
ꝓ quibꝫ		ꝓ genere humano

Sapia aūt diuina oblatū vniuit offerenti Qz qui
offert ⁊ qđ offertur sunt vnū in esse ꝑsone. Uniuit q̄
q̄z offerentē cū eo cui fit oblatio. qz pr̄ ⁊ fili⁹ sūt vnū
in deitate. Uniuit q̄z oblatū cū hijs ꝓ quibꝫ offert̄.
qz xp̄us ⁊ hoīes vnius sunt nature. Un̄ sicut sibiipsi
pater de⁹ nō p̄t nō eē accept⁹ Ita pontifex offerens
vnū cū patre exn̄s nō p̄t esse nō acceptus. Et sic pon/
tifex pr̄i nō p̄t nō esse accept⁹ Ita id qđ est vnū cū pō
tifice offerēte nō pōt nō esse acceptū ⁊ sic oblatiōe ac
cepta. Et sicut offerēs ⁊ oblatū nō pōt eē nō acceptū
Ita hij pro q̄bꝫ offert̄ nō pn̄t eē nō accepti. qz vni⁹ na
ture sūt ⁊ cū oblato ⁊ cū offerēte. ⁊ sanguis xp̄i pur/
gauit in eis id qđ solū facit nō acceptū. ⁊ incorpora/
tio sacramenti vniuit eos ⁊ oblatiōi ⁊ offerēti. ⁊ iđo
pluribꝫ oblationibꝫ nō indigem⁹. qz ista ꝓ oībꝫ suffi
cit semel oblata. Antiqui aūt pluribꝫ. qz nulla fuit ꝑ
fecta iđo nec accepta. Est ergo ꝑfectissima oblatio.
qz pr̄i offertur cui soli ē offerendū. Exodi. Nō erūt ti
bi dij alij p̄ter me. Fili⁹ est sacerdos hui⁹ hostie ⁊
ad hanc oblationē sol⁹ dignus. Hebre. vij. Talis ei
decebat vt esset nobis pontifex sanctus: innocens:
impollut⁹: segregat⁹ a pctōribꝫ ⁊ excelsior celis fct̄us
Itē Heb. viij. Talē habem⁹ pōtificē q̄ cōsedit in dex
tera sedis magnitudinis in celis Hēmus ḡ sufficiē
tissimā oblationē. De qua đr Heb. q̄ saluare ippe/
tuū pōt accedēs ꝑ semetipsū ad deū. sp̄ viuēs ad int̄
pellandū pro nobis. Unū eni cū pr̄e est pōtifex ⁊ iđo
nō spernit offerentes. Restat ergo tm̄ vt purificati
vniamur ei Offerens eni ⁊ oblatū idē est Joh. xvij.
Ego pro eis scrifico meipm̄ Est q̄z quarto oblatū
cū his pro quibꝫ offertur vnū ⁊ iđo mediator vnum
cū patre ⁊ vnū nobiscum. i. Thi. i. Mediator dei ⁊
hoīm hō christ⁹ iesus Acceptissimū est ergo ex oībus
hoc sacrificiū. ps̄. Tūc acceptabis sacrificiū iusticie.
⁊c̄. Nā hoc sacrificiū oēm iusticiā impleuit. ⁊ in ipso
omnes oblatiōes ⁊ holocausta sūt ꝑfecta Hic Esa.
lvi. Holocausta coꝝ ⁊ victime placebūt mihi. Ind̄
Grego. Hoc sacrificiū magis ꝓficit viuis ad grām
inueniendā. retinēdā. recuꝑandā. Hoc magis desi/
derāt mortui purgādi ad īpetrādā veniā. Hoc ma/
xime acceptat de⁹ ad glīam ⁊ btītudinē oīm scōꝝ

Hoc gratū pr̄i. sanctis. captis. q̄z viuis.

Hinc đr Job vltio Job seru⁹ meus offert ꝓ vobis:
faciē eius suscipiā vt nō vobis īputetur

De sacrificij hui⁹ veritate Mēbrum quartum.

R r Andē videndū est de huius sacrificij veritate
hoc eni in se solū cōtinet sacrificij veritatē: n̄
q̄ altera sacrificia falsa fuerunt: sed q̄ alia sunt vm/
bra sed istud totū est verum propter ista.

Nā signat vere. causat. retinet. reliquū nil

Primo qz vere ⁊ nō false siḡat. et hoc cōe hꝫ cū le/
galibus sacris q̄ falsa nō fuerūt: tn̄ vmbra extiterūt
sed differt in hoc a sacrificijs ydoloꝝ Secūdo ē ve/
rū qz oē illud qđ siḡtur abūdanter causat ī quo lega/
lia sacrificia suꝑat: q̄ id qđ vmbratice signabāt nō ef
ficiebāt ꝑ causalitatē. ps̄. Ecce eni veritatē dilexisti.
Tertio est verū veraciter veritatē in se cōtinēdo. qz
eo veraciter ⁊ realiter xp̄s ɔtinet̄ in hoc sacr̄o Quar
to ē verū q̄ nil aliud p̄ter veꝝ ei sit admixtū. ⁊ sic
suꝑat sacrificia cetera. qz istud nil in se q̄z sacrū habꝫ
admixtū. Alia aūt sacrificia in se habebāt q̄ sctitatis
capacia nō erant vt carnes ouiū. thauroꝝ ⁊ hircorū.
Ps̄. Nūquid mādūcabo carnes thauroꝝ. Et ob h̄
qui ē sacrificiū nr̄m de se dicit Joan. xiiij. Ego sum
via veritas ⁊ vita Quia ipse ē via in sacrificij signo.
veritas aūt in cōtento. ⁊ vita in exhibito Et his ⁊ si
milibꝫ de causis nūq̄z sacrificiū ꝑfecte đo placuit ni/
si istud. Esaie. i. Quo mihi multitudinē victimaruꝫ
vrāꝝ dicit dn̄s plen⁹ sum. de filio aūt pr̄ đt Matth
iiij. Tu es fili⁹ me⁹ dilect⁹ in te cōplacuit mihi Quis
quis ergo volet deo recōsiliari studeat deo hoc sacri/
ficiū perfectissimū. verissimū. dignissimū offerre qđ
n̄ pōt ob causas dictas n̄ acceptari Et hec đ sacrificio

De septimo nōie quo dicit̄ Sacramentū. Ca. vij

Agnū est pietatis sacr̄m. i. ad Thim.
tertio. Post q̄z de sex nōibus determia
m tum est Restat ⁊ đ septimo dicere pau
ca quo đr sacr̄m. Gloriosū est eī pāde/ S
re sacr̄m regis. Circa istud nomē Alber
tus magn⁹ qui et subtilia inquirit. puta de cā ⁊ neci
tate institutiōis. de tp̄e ⁊ mō instituendi. cur accidē/
tia maneāt ⁊ quō hic cōtineat̄. Ueꝝ qm̄ hec nr̄a no/
uellis oliuarū plantulis dedicātur a subtilioribꝫ de/
clinātes affectuosa quedā sunt hic interenda Et di/
cimus q̄ sacramentum dicitur Quia est.

	acerbe passionis
Sacꝝ signū	magne dilectionis.
	eterne fruitionis:

Est signū passi. ꝓamātis. sis fruiturus
Motiuū. formatiuū. modus excipiēdi

Primo ex motiuo quo institutū est Apl's dicit. i.
Chor. xj. Quotienscūq̄z mādūcabitis panē hūc ⁊ ca
licē bibetis mortē dn̄i annūciabitis donec veniat Et
ipse dominus Jesus per semetipsum. hoc facite in
meā cōmemorationem. Ad hoc igitur istud sacram̄
tum instituitur vt ex ei⁹ exercitatiōe ⁊ vsu cōtinue i/
tuentes christi sanguinē vt effusum. sic nostra meō/
ria cōpleatur christo passo vt semꝑ sit fixus in corde
nostro qui semel pro nobis fixus fuit in ligno. Et iō
etiā istud sacramentum instituit vt quasi daret nob

plenā possessionē sue passionis ⁊ mortis vt quotidie lauaremur in suo sanguine ⁊ reficeremur in suo corpore quasi nō sufficeret ad ostensionem amoris q̄ semel sanguinē suū fudit realiter i ligno nisi quotidie effunderet sub sacramēto. Idē q̄q₃ tēpus: locꝰ ⁊ modus insinuāt institutiōis vt patet cōsiderāti Secūdo si ↄsideres eius formatiuū quo cōficitur omia ingerūt passionē Ad quod etiam facit numerꝰ dictorū in forma positarū fm numerū quinq₃ plagarum Sic ⁊ ipse modꝰ hostiā formādi quo inter ferruȝ ignitū stringitur ⁊ decoq̄tur ingerit meōriā passionis dn̄i iesu Ferrū eni ignitū fuit impia crudelitas iracūdie iudeoꝝ in christo. Ferrū multomagis ignituȝ fuit īmobilitas flāme charitatis christi iesu. quia desiderio desiderauit seipsum offerre in p̄ciū salutꝭ nr̄e Primi ferri figura remansit in christi corp̄e dū vulneratus clauis. lancea cōfossus. spinea coronatꝰ corona. sputis deturpatꝰ ⁊ totꝰ plenꝰ iniurijs nō apparuit in eo spēs neq₃ decor. Ferreris ergo hoc ferro et figureris qui accedis ad illud sacr̄m. nō vt ista inferas christo. sed vt ista libēter p̄feras p̄ christo. exemplo martyrū sanctorūm. Et vt crucifixi effigiē trāsferens in teipsum de eius passione iugiter meditare. Secundi quoq₃ ferri. s. amoris iesu in te sculpatur figura vt eiꝰ amore tam ardenter feruea: quo tibi parū videatur ad eiꝰ silitudinē p̄ amore dei oīa mala sustinere. vt sic fias hostia formata ⁊ caractherizata silitudine passionis. Infinita ē hec materia si q̄s ruminare possit Tertio si etiā cōsideres modum quo suscipitur videbis passiōis christi amaritudineȝ memorari. Nā hostia frangitur p̄ manus sacerdotꝭ dentibꝰ teritur ⁊ in stomachū mittitur. p̄ quod sꝫat corp̄is xp̄i fractio ⁊ attritio in flagellis spinis ⁊ clauis ⁊ cōsummatio in morte. ⁊ occultatio in sepulcro Istis igit̄ modis dicēte tibi dn̄o iesu. Treno. tertio. Recordare paup̄tatis ⁊ trāsgressionis ⁊c̄ r̄ndeas dicens Meōria meōr ero ⁊ tabescet i me aīa mea

Qꝫ sacramentū dicitur quia magni amoris signum Mēbrum secundum

Secūdo recte sacramentū dicit̄. q₃ signū est magne dilectionis. Hinc etiam charitatꝭ sacramentū ⁊ amoris pignꝰ solet dici. Patet aūt hec magnitudo dilectiōis ex his sc₃

ex affectu quo sacr̄m hoc instituit
dono seip̄ȝ q̄ maiꝰ nihil ē īpēdit
modo se tā charitatiue exposuit.

En votū. donū. modꝰ. hec sūt sig̃ amoris.

Primo elucescit hec amoris magnitudo ex affcū quo sacramentū hoc instituit. De quo supra aliquatenus actū est q̄ presertim ex verbo illo dn̄i iesu effulget quo dixit. desiderio desideraui hoc pasca māducare vobiscū. O desideriū. o desideraui Grāde dictu dictu creditu vt Jesus verus deꝰ plasma suū vel desideret (taceo vt desiderio desideret) ⁊ nō modo cuȝ ipso mādūcare: sed ⁊ māducari ab ipso Quis aūt crederet nisi veritas ip̄a dixisset. Uere desideriū illud aōr institutionis huiꝰ lucē hitat inaccessibileȝ. nec a q̄q̄ȝ nisi ab ip̄o domino iesu plene potest (post trinitatē) dinosci. Et quādo de hoc minus est quicquid dici poterit (quippe q₃ abyssus) ideo de hoc sup̄sedenduȝ et ↄtemplationi relinquendū Nō enim mihi sufficeret longeui nestoris etas. Ut canerē quātus corde perarsit amor. Secundo cōicetatur amoris huiꝰ immensitas ex dono quod īpendit. Quippe vbi dator transijt in donum. In charitate perpetua dilexerat creator creaturam. ⁊ multa dedit encenia ⁊ pignora amoris ab initio creator. Sed iam sol in arce fuit quando hoc donū amoris testimonium credibile nimis impendit.

q₃ totū mūdū angelos seip̄m oībꝰ ⁊ multis modis
Ante suū. q₃ suos. sed nūc dat se variatis.
p̄egrinatiōis ministrans redēptiōis refectionis
In sociū. seruū. p̄ciū. q₃ cibū mō donat

Immo in omnē vsum desiderabilem se nobis exhibuit omnibus omnia factus. vt infra plenius dicetur. In hijs autē donis vnum est quod maxime ostēdere voluit. ⁊ maxime de se credi atq₃ famari videlicet esse philanthropon. hoc est hominū amatorem. ⁊ adeo amatorem vt sibiipsi nō parcens semetipsuȝ exinaniret et se propter te traderet in manꝰ inimicorum Uere domine iesu nunc cognoui queniā dilexisti me. quinimmo me magis dilexisti q̄₃ te. quia tibi nō p̄cens te tradidisti pro me. ⁊ non solum in passionis supplicium: sed et in quotidianū mee refectiōis cibum. Tertio amoris imēsitas effulget ex mō q̊ se exposuit. Unde ⁊ dicitur sacramentū. quia est sacrum mirabilis expositionis sui pro nobis signum. Uere mirabilis iste modus Cum enim nō esset conueniens q̄ in carne passibili diutius moraretur i terris. modum tamen hunc adinuenit quo semper se nobis etiam exhiberet per presentiam carnis. Naȝ apostolis et ceteris potestatem cōficiendi dedit. A qua potestate nullum legitimū sacerdotem seruatis seruandis exclusit Uere stupendū hoc fuit amoris signum q̄ sic in sacramento se pro te exposuit. ⁊ sic q̄si noua morte seipsum manibus cuiusq₃ catholici sacerdotis expendit Quia pro nullius malicia vel pro aliqua iniuria que sibi ibi fiat potest eius presentia violari quin semper ibi sit verum christi corpus rite factis que circa cōsecrationem fieri dn̄t ⁊ durantibꝰ speciebus O q̄tū est hoc in effusiōe amoris si nos semus bn̄ ponderare Modus quoq₃ huius exposi

tionis est vsq; ad vnionē tui cū xp̄o. Ad hoc em̄ fctā
est tanta expositio xp̄i in sacr̄o vt nō ipediat sacram̄
ti effectus q̄ est tui in xp̄m ꝯuersio. Uñ in hui⁹ ptici
patione nō tm̄ efficeris frater xp̄i aut cōsobrin⁹. sed
efficeris ip̄e xp̄us ꝑ grāz transformatiōis Et vt hanc
idemptitatē tuā ad xp̄m plenius possis cognoscere.
scias ꝙ trib⁹ modis nos cognoscim⁹ aliquos attine/
re nobis. s. generatione. nutritiōe. familiari locuti/
one. Sic et nos efficimur totus christus. Uñ q̄ttu/
or sunt modi quibus hō dinoscere potest ꝙ attineat
christo.

Fis xp̄s generat⁹ eo. pass⁹. vocitatus.

Scis enim te esse hoīem qꝛ ab hoībus generarꝭ.
sed nō in ydemptitate indiuidui sed sp̄ei. Et de semi
ne sup̄fluo indiuidui: sed necessario sp̄ei. At nō ē ta/
le semē quo tu xp̄iane gn̄aris a xp̄o. Nō em̄ ex suo su
perfluo. sed ex vite sue necessario generaris. De tota
em̄ vita sua te genuit: q̄ tibi in morte sua ꝛ sanguie
baptismū ꝯstituit. Nā in morte xp̄i submergeris in
baptismo. ꝛ quasi nou⁹ xp̄us inde resurgis. Ro. vi.
Cōsepulti sum⁹ xp̄o ꝑ baptismū in morte: vt quem/
admodū xp̄us resurrexit a morte ꝑ gl'iam pris. ita ꝛ
nos in nouitate vite ābulemus. Es ergo christ⁹ ge/
neratiōe Secūdo noscitꝰ attinētia nutritōe. qꝛ ex e/
isdē sum⁹ ex q̄b⁹ nutrimur. a mr̄ib⁹ aūt nutrimentū
sumūt puuli ex eaꝝ sup̄fluo. Sed xp̄us nos nutrit
de suo necessario. s. de corꝑe ꝛ sanguie ꝓprio. Nā vt
ostēderet xp̄s verā sui existentiā in nob ꝛ nr̄i in se nō
de alio nos nutrire voluit q̄ȝ de seip̄o Uñ ꝛ ait Ca/
ro mea vere est cib⁹ ꝛc. nō quidā cōuertendus in na/
turā cibati q̄ est infecta peccatrix ꝛ misera. sed ꝯuer
surus cibatū in naturā sui q̄ est sp̄ūalis sctissima et
diuina. O vere sapidus cib⁹ qui hoīem facit deū ꝛ i
dei prouehit vitā. Joan. vi. Qui mādūcat me ꝛ ipse
viuet propter me Jta vt dicere possit illud Ad Gal'
secūdo. Uiuo ego iā non ego: viuit vero in me xp̄us.

Tertio cognoscitur attinētia failiari locutiōe ꝛ ꝑ
familiaria verba vt qñ mr̄ vocat nos filiū ꝛ fratꝰ fra
trē. Stupēdo mō si cōsiderem⁹ etiaȝ verba xp̄i nos
ducūt in ipsum. Ip̄e eni ōr ꝙ ip̄e est fermentū in simi
tudine. nos farina. ꝙ ip̄e est vitis. ꝛ nos palmites.
O qualis est ista locutio. nō eni facit gradū sed vnio
nē. Tota eni pasta post fermētationē est de natura
fermēti. Et q̄d palmites respectu vitis nisi vitis ꝑ/
ua respectu magne. ꝛ ps respectu toti⁹ Sic ꝛ intel/
ligas te nō xp̄i filiū ab ipso sepatum. sed ei⁹ mēbruȝ.
in ip̄o fixum. ꝛ totaliter in ei⁹ grām ꝑ charitatē con/
uersū. Hinc ait Joh. xv. (vnionē sui extaticā ad nos
exprimēs) ad prēm Tu in me ꝛ ego in eis. Itē. Sic
dilexit me pater ꝛ ego dilexi vos Quā vnionē dei ad
nos ꝛ nr̄i ad christū Aug⁹ elegātissime explicat i qn
quagena sup. ps̄. Inclina dn̄e aurē tuā ꝛ exaudi me
cui⁹ verba prolixum est ponere. patet ergo ex his ꝙ
fias totus christus. Juste ergo Jesus cal'q; dicere
pōt illud Esaie. v. Quid vltra debui facere ꝛ nō feci.
quod tui scȝ cordis duriciā posset emolliri: ꝛ me tibi
vnire Ideo eni oīa egit. Nā nō fuit ei cure panē con
uertere in se. nisi vt per hoc intelligeret christian⁹ se
debere ꝛ posse ꝑ gratiā trāsire in xp̄um. Patet ergo
ꝙ sit magne dilectiōis sacramentū

Qȝ sacr̄m dicitur quia btifice fruitiōis signū

Mēbrum tertiū

Ertio p̄cipue ōr sacramētū qꝛ ē beatifice frui/ E
tionis sacrū signū quod potissimū ex trib⁹ ptȝ
q̄ sequuntur.

Materie. sp̄ēs. mod⁹ hoc tipat accipiendi.

Primo inq̄ȝ designatꝰ eterna fruitio ex sacr̄i mate
rijs qꝛ cōmendatꝰ in pane ꝛ vino q̄ societatē signāt et
iocūditatem inducūt Aug⁹ Cū cibo ꝛ potu id appe/
tāt hoīes vt nō esuriāt neq; sitiant hoc veracitꝰ ñ pre
stat nisi cibus iste. i. ip̄a societas sctōꝝ i regno. Ubi
pax plena ē atȝ ꝑfecta. Et alter quidā ait ꝙ pais iste
sacramētalis ad altiorē trāsmittit refectiōis ciuita/
tem. ad panē scȝ illū sup̄substātialē. i. ad deū trinuȝ
ꝛ vnū. Uinū quoq; eternā illā iocūditatē desig̃t qȝ
letificat cor hōis. Hinc ablutiōem sumēdo dicenduȝ
Bibā ꝛ hilarior fiā qꝛ magnificata est aīa mea. Se
cūdo designatꝰ btifica fruitio in hostie q̄litatib⁹ ꝛ sp̄ē
bus que sunt

Lata. rotūda. nitēs. exps. fit ꝫ azima scp̄ta

Nā in hostie latitudie designatꝰ gaudij vniuersalitas
In rotūditate eternitas. In cādore lucis iocundi/
tas. In carentia fermēti ꝛ salis. oīs pene ꝛ emuitas
doloris. In azima gaudij puritas In imagine ac in
scriptiōe diue visionis ꝑspicacitas Poterāt hec lon
ge deduci. sed satis patescit ꝓpositū. Uñ ꝺ ampliori
ꝓsecutione ē sup̄sedendū. Tertio designatꝰ beatifi/
ca fruitio in sumēdi mōis Nā sicut sacr̄ales sp̄ēs to/
taliter insumim⁹ Ita in regno facie ad faciē in dī cō
tēplatiōe assumemur. ꝛ a claritate in claritatē trans
formabimur. ꝛ deo nr̄o integre vniemur. ꝛ fiem⁹ ꝑ
grāz q̄cq̄d ip̄e ē ꝑ naturā Ptȝ ḡ ꝙ hoc sacr̄m ē btifi/
ce fruitiōis signū. Nā iuxta Ambrosiū. Hec ē mēsa
vbi de⁹ ē sedēs ꝛ scti cū eo recūbētes ꝛ angeli circum
stantes. Nā idē illi q̄ est panis angeloꝝ quē āgeli co
medunt pleno ore is assumitur a nobis sub specie sa
cramētali. Panē eni angelorum mādūcauit hō. Et
Sapiē. xvi. Ego sum panis viu⁹ q̄ de celo descendi.
Ideo illud instituens dixit se hoc idē cū eis sūpturū
in regno pris sui Nō bibā inquit āmodo de hoc ge/
nimine vitis vsq; in diē illū dū illud bibā nouū vobi/
scū in regno patris mei. De hoc etiā quedā supra di
ximus. Et hec sufficiāt de eo ꝙ ōr sacr̄m. ꝛ ex ꝯñti ꝺ
oībus septē nōib⁹ sacr̄i Nō ꝙ nō plura sint nomina
eius. sed hec sunt principaliora Nā ꝛ alijs nōib⁹ ap/

pellatur.

qz filius mittitur fit trãssubstãtiatio curãs absoluẽs i iudicio
Missa. metalipsis. medicia. vl' actio dcã

Quorum etiã declaratio satis esset pulchra. sed ex dictis facile põt sumi borũ applicatio Age ergo hec nomia voluamus z in desiderio babeamus Amen.

Carmen in septẽ nõia sacramẽti corporis z sanguis dñi iesu. Et cantabitur sub modulo Dies est leticie.

o Panis vinifice
donũ singulare
des tua deifice
nomina tractare
Nẽpe tua noia
cõsecrata fomina
larga fruge turgẽt
Decrorẽ charismatũ
hec fluenta dogmatũ.
sacro topo prebent
De nõie Eucharistia
Salue eucharistia
fons delitiarũ.
noie re gratia.
dulcor animarum
Salueto piissimis.
amicis dulcissimis.
abs Jesu collata
Dones sacra sacie
fruat tua facie
anima beata
De nõie Donũ
O donũ magnificũ
fluens largitate
Salue hilarificũ
ardẽs charitate
Salue nobilissimũ
sufficientissimũ
vtile damnatis
Danti cõfortissimũ
te laudo gratissimũ
mihi datũ gratis
De nõie Cibo
Salue cibus regius
nobilis guatorum
Suauis egregius
oim saporum
O esca lautissima
manu prudentissima
pista trinitatis
Opple languidissima
p effetam animam
cibo pietatis
De nõie Potus
O potus dulcissime
lateris fluentũ
Salue sapidissime
languẽtis fomentum
Salue iocũdissimũ
vinũ meracissimũ
ebrios bibentes
Germinato virgies.
atqz mentis cardines
fac mero calentes
De nõie Cõio
Salueto cõio
omniũ bonorum.
boim tu vnio
atqz angelorum
Prestes influentiam
prestes accrescẽtiam
capitis in membra
Tuis passionibus
hiis cõmunionibus
dedices cõmẽbra
De nõie sacrificiũ.
Salue sacrificium.
in cruce litatũ
mirũ sacrificium
figuris signatũ.
Te laudo digissimuz:
deo acceptissimũ
sanctũ iuramento
Salue pontificium.
christi sacrificiũ.
patris spiramentuz.
De nõie sacramẽtũ
Salue admirabile
christi sacramentum.
Insigne amabile
tu medicamentũ
Tu cõmedratio.
atqz exaltatio
christi passionis.
Te laudo signatio
supne gustatio
iam fruitionis
Finis

Incipit prologus siue prologuium in ruminatorium considerationum

Titulus nonus

X

c Um sederis ad mensam potentis diligẽter attẽde que apposita sũt tibi sciens quoniam similia oportet te preparare. Prouerb. xxiij. Alterũ psnt in huius principio dixi/mus ferculũ masticandũ conficitur ex diuersis circa sacramentũ cõsiderationibus Unde z iuxta Albertum z Joannẽ de turre cremata Masticat qui ea q̃ circa hoc sacramentũ sunt consideranda attẽdit Juxta etiam quod precipit in verbis preallegatis sapiens diligenter scz attẽdere z cõsiderare z similia preparare. id est singulis cõsiderationibus deuotis affectionibus correspõdere. Hinc z in huius tipo panis propositionuz dictus est. in hebraica veritate panis facierum. eo scilicet q proponitur faciei mentali. id est menti cõmemorandus. rationi cõsiderandus. voluntati diligendus

Assignemus igitur et huius ferculi septem buccellas per singulos dies ruminãdas ne cui sit fas causari quia deest ei consideranda materia. Uerũ quoniam cõsiderationum istarum abissus numerosa. z quia in superioribus multa materia est prebabita. Ideo sic hic buccellas has assignamus ne velca repetamus. aut ne ea que supra nos sunt proponamus consideranda Nam si cui liber sublimia huius sacramenti z profluuiũ huius scrutari profunda habet doctorum super quartum sententiarum scribentium dicta. et sancti doctoris ac ceterorũ summas. z tractatulos in quibus inueniet subtilia q̃z discũssa Nobis sufficiat illa assignare consideranda. que sunt deuotionis excitatiua. vt sunt ista

Scz de sacrĩ
Antecedentibus
Substantialibus.
Circũstantiis
Mirabilibus
Usu et modo sumptionis
dulcedine saporis.
Proprietatibus

De sacramẽti antecedẽtibꝫ · Cap. p̄mum.

Prima inq̃ʒ cõsideratio ẽ de sacr̄i antecedẽtibus Nã plura illud ãncesserũt

p

	Sctõꝝ votiua ꝺsideria		ꝺsideratũ
vt sũt	varietas figuraꝝ	qbꝫ ẽ	p̄figuratũ.
	ꝓphetaꝝ vaticinia		ꝓphetatum

B **Optatũ patribꝰ p̄figuratum quoqʒ fatũ.**

Primo enĩ fuit hoc sacramentũ a prioribꝫ patribꝫ votiue desideratũ. Nã quẽadmodũ fuit desideratus aduẽtus eiꝰ in carnẽ: ita ⁊ aduẽtus eiꝰ in mentẽ ille q̃ nõ nisi ꝑ eiꝰ mãducationẽ vel spũalẽ vel sacramẽtalem fit. Nihil quoqʒ ille in carnẽ scʒ aduentus ꝓdest: nisi subsequat̃ ⁊ iste qui est in mentẽ. Quantũ ãt priores desiderauerũt aduentũ istũ pʒ ex verbis Job q̃ Si nõ dixerunt viri tabernaculi mei Quis det ꝺ carnibꝫ eius vt saturemur! Vñ ⁊ in huiꝰ desiderij tipuʒ oẽs reges terre desiderabãt videre faciẽ salomonis: qui sub hoc sacramẽto veraciter ⁊ realiter ꝯtinetur Et in nocte querit spõsa spõsum se pꝰ ꝑietem sacramẽtalium speꝝ occultantẽ Sic ⁊ nos in omĩ nocte aduersitatis dẽmus ꝯfugere ad hoc sacramentũ in mente inuocãdo. imo ⁊ corꝑaliter añ reseruaculũ eiꝰ recurrendo ⁊ ꝓsternere dicendo O salutaris hostia q̃ celi pandis ostiũ bella premũt: hostilia da robur fer auxiliũ: aut sil'e q̃cũq̃ legẽdo. Nã hmõi exercitatiõis figurã videmꝰ in pribꝫ veteris testamẽti p̄ostensã q̃ q̃tiens tribulati fuerũt ad archã refugij cõfugerũt. In dubijs illic dñm cõsuluerũt. In bellis secũ adduxerũt q̃ corã adorauerũt grãs ĩpetrauerũt: ⁊ oẽ bonũ inde ꝑceperunt Que indubie archa huiꝰ nr̄i fuit sacramẽti figura. Et hoc propter ista

C **Archa dei sctã. tenet optĩa. ꝑficit alta**

Primo inq̃ʒ ꝓpter arche illiꝰ sctitatem Nã sicut illa archa cõtinebat veteris testamẽti scã. Sic nr̄m sacr̄m cõtinet oĩs sctitatis fontẽ. ⁊ sub eo cõtinetur diuinitatis plenitudo verissima. Secũdo ꝓpter cõtentoꝝ qualitatẽ Nã sicut in illa archa mãna. legis tabule ⁊ virga aaron fuerũt reposita. Sic in archa corꝑis dñici inuenimꝰ multo pleniꝰ omĩa ista: puta mãna. i. debiliũ cõfortationẽ. legis tabulas. i. simpliciũ informatiõem. Virgã aaron. hoc ẽ male accedentiũ correctionẽ Insuꝑ tertio ꝓpter defectuum diuersitatẽ. Nã sicut archa vetus alios occidit: alios nõ. quosdã vero per oĩa benedixit Sic ⁊ sacramẽtũ istud male accedẽtes occidit Alios aũt ad bonũ promouet. tertios vero ꝑ omĩa bñdicit. Patet ergo ꝙ hec archa corpus significat dñicũ ⁊ hoc sacr̄m. Vnꝺ quẽadmodũ vetusti illi se exercitauerũt circa archã. debemꝰ nos exercere circa dignissimũ istud sacr̄m semper ad illud ꝯfugẽdo: semꝑ eius p̄ntiam desiderãdo. Esset hic copiosissima ⁊ magne deuotiõis materia. Meditari videlicet quõ hoc sacr̄m fuit optatũ Naʒ offerunt se circa hec multa cõtemplanda Scʒ

q₂ p̄rẽs	oẽ bonũ	que cã	modꝰ	ad q̃rũ silitudiẽʒ

Qui cupiãt. q̃le. cur. quõ. cuiꝰ adinstar.

D

Primo qui sũt qui cupiãt ⁊ occurrũt omẽs isti

angeli	ĩ limbo	ĩ mũdo	ꝓphete	reges ⁊ gẽtes.

Angelici. patres. iusti. vates. q̃ʒ gentes

Angeli desiderauerũt q₂ per hoc suas ruinas restaurari nouerũt vt pʒ supra de nõie cõlonis. Prẽs in limbo cõstituti hoc pro eorũ redẽptione ⁊ priarche viui ꝓ eoꝝ sacrificij cõsummatiõe desiderauerunt. Abraam em̄ pr̄ vester desiderauit videre diẽ hunc. s. institutionis sacr̄i. Tertio q₂ multi iusti vt dñs ait. Quarto vates. Nã multi reges ⁊ prophete desiderauerũt videre que vos videtis Quinto gẽtes vt pʒ in Job ⁊ alijs. quia ipse est desideratus cunctis gentibus. Et hoc de primo qui scʒ cupiunt. Secũdo cõsiderandũ quid ⁊ quale in sacramento desiderabant Alter expectabat salutare. alter agnũ. alter redẽptorem scientes ꝙ omnibus omnia factus ꝙ mãna cuiq̃ʒ pro voluntate sapiebat Tertio videndũ Cur ⁊ quare hoc desiderabant: cuius causas habes supra ĩ gradu inuitationis. De quarto autem quõ scʒ desiꝺrauerunt est notandum ꝙ xp̄m ⁊ hoc sacr̄m

	sepe ⁊ multipliciter	
desiꝺra	paciẽter ⁊ lõganĩt	sic̃ pʒ scrutãti scp̄ras
bãt	inter se ⁊ ĩdeficient	

De vltimo nota ꝙ desiderabãt instar in magna necessitate positorũ. sicut declarat eccl'ia in septẽ antiphonis in aduentu O sapia ⁊c̃. Item desiderabant christũ ⁊ hoc sacr̄m Quẽadmodũ desiderat ceruꝰ ad fontẽ aquaꝝ. pullus irũdinis clamat ad mr̄em ⁊c̃. Et nõ videatur cuiq̃ʒ ab re quod dicamꝰ patres desiderasse hoc sacramentũ cũ vtiqʒ constet (apostolo teste) ꝙ eundẽ cibum mãducauerunt nobiscum Nam qñ optabãt christum desiderabant ⁊ hoc sacramẽtũ quod vtiq̃ʒ cõtinet eum. Eya itaqʒ ⁊ nos desideremꝰ christũ venturum in sacramentum quẽadmodũ illi expectabant aduentũ eius in mũdum Quorum ꝺsiderium eccl'ia in introitu misse proponit nobis ĩ exemplum vt sic excitet torporem nostrũ Nam ex feruentibus talibus desiderijs multiplex prouenit bonũ Juxta Albertum.

E **Intẽdit. feruʒ. releuat. soluit. mala. ꝺl'cat Edificat frẽs. celestia neumata signat:**

Primo enĩ Intentio intenditur vt velociꝰ ad deum ꝑueniatur. vt Augustinus ait. Hinc Esaie. xlv. Current ⁊ nõ laborabunt. volabunt ⁊ nõ deficiẽt Et hinc animalia Ezechielis. primo. describũtur alata Secũdo facit feruorem deuotionis Nõ enĩ ad deum clamor nisi de feruore orõnis exurgit Et hoc sig̃tuʒ ẽ Esaie. vi. vbi dicitur. ꝙ Seraphin clamabant ⁊ anĩalia Ezechielis in medio ignis apparuerunt.

F

Tertio causat anxietatis reuelationē. q2 de9 cuz ex-
audit. Baruch. iiij. Aīa in angustijs ꝛ spūs anxius
clamat ad te dn̄e audi ꝛ miserere. q2 deus es miseri-
cors. Quarto facit a debito cordis ꝛ oris deobliga-
tionē. Tenemur enim de corde ꝛ ore (maxīe clerici) cla-
mare ad deū ꝛ reddere vitulos labiorū. Quinto cau-
sat cordis dulcedinē. vt ait Aug9. hinc. ps. q̄3 dulcia
faucib9 meis eloq̄a tua. Sexto facit pximi edifica-
tionē. q2 ppl's audiens edificat̄ ad bonū. ps. Narra-
bo nomē tuū fratrib9 meis. Sic luceat lux vr̄a ꝛc.
Septimo facit in terris celestis iocūditatis simili-
dinē. vbi edētes esuriūt: ꝛ desiderātes semp satiātur
ꝛ desideriū iustorū audit dn̄s. ꝛ desideriū cordis t̄buit
eis. Pudeat itaq3 nos tepōris ꝛ torporis nr̄i ꝛ in-
gi desiderio clamem9 Ueniat dilect9 meus Ueni dn̄e
Jesu ꝛc. Ostēde mihi faciē tuā: sonet vox tua in auri-
bus meis Uox enim tua dulcis ꝛ facies tua decora Et
hec de primo.

Quā multipliciter fuit hoc sacramentū prefi-
guratum Mēbrum secundum.

F a

Lterū de āntecedentibus principale est Q3 sa-
cramentū istud fuit multipl'r p̄figuratum.
Circa quā p̄figurationē etiā3 mlt'a se offert
materia speculāda. de eius

	decentia	Fuit enī decēs tm̄ sacr̄m pre
Sc3	varietate	figurari. tū pp̄ter ip̄ius dig
	sufficiētia	nitatē. tū pp̄t nr̄a3 necitatez.

In varijs q̄3 reb9 fuit signatū: ꝛ p cūctas etates
vt patet supra vbi de sacrificio actū est. Ubi dicit̄ q
hoc sacr̄m p̄figuratū in aīalib9 ꝛ volucrib9 in reb9 in-
animatis ꝛ in oīm oblationū generib9. Est p̄terea ī
multis alijs prefiguratū reb9. Jam tertio de suffi-
cientia p̄figurationis est sciēdū q nihil in hoc sa-
cramento habet̄ qd̄ nō plene prefiguratū. vt pt3 hoc
modo. Nam quātum

ad maīā spēꝝ l' signū	oblatiōe melchisedech
ad rē cōtentā. i. xp̄m	agno pasche
effcm̄. i. dulcedis gustū	māne cibo
ꝯpūctiōis inductim	eduliū gedeōis
passiōis r̄pn̄tatim sigtū	pp̄ōnis pane
ē iterioꝝ hois viuificatiz	ligno vite
oculi mētalis illūiatim	ionathe melle
glīe pductiuū	subcinericio pane.
deuotiōis ipinguatim	vitulo saginato
actiōis roboratim	sampsonis fauo

Que hijs versibus continentur.

Māna. ꝛ melchisedech. agn9. vitul9q̄3 pa
Gustā. materiā. rē. deuotū. mala passū | nis
Fert gedeō. lignū. ionathā. sāpsō. et helias
Cōpungit. viuū. lustrādo. roborat. astra.

Sūt ꝛ innumere alie figure quas tāgere plixitas ve-
tat. Quas oēs ad quattuor p̄ncipales prēs orthodoxi
reduxerūt. sc3 ad oblationē melchisedech. Agnū pa-
scalē. Ad māna ꝛ ad sanguis xp̄i effusionē. Quaru3
prima est figura tpe nature Alie due tpe legis scp̄te
Quarta tpe grē q̄ plene hoc sacr̄m designāt vt sctūs
doctor dicit

	effectū	viuificare nutre r̄staurare ptegere
q̄	r̄spectū .s.	rei ꝯtēte effecte efficacie signi
ad	vsum	q2 hijs vtimur vt patet.

Quod āt ponūt sanguinē xp̄i effluentem de latere
xp̄i cū aqua hui9 sacr̄i figurā hoc intelligendū est q
nō tā est figuratiu9 q̄3 sacr̄i efficacie demōstratiu9 co-
mō quo cā est demōstratia sui effect9 Sanguis ei la-
teris xp̄i est cā sanguis in altari ꝛ alioꝝ sacramētoꝝ
vt d2 Aug9. Et hec de quarta figura. Porro de trib9
alijs principaliorib9 figuris aliq̄d dicere deuotio im-
pellit sed mater fastidij plixitas retrahit. Unde vt
mediū obseruem9 opꝫtet vt q̄dā dicam9. ꝛ vt pau-
cis illa prosequamur vt sic quāta sit meditādi mate-
ria demonstremus.

Quō p̄figuratū in oblatiōe melchisedech. §. i. **G**

E prima itaq3 figura. i. oblatiōe melchisedech
q̄ obtulit panē ꝛ vinū in hui9 sacr̄i tipū. agitur
Genes. xiiij. Pro cui9 figure declaratiōe notandum
qd̄ multa occurrūt cōsideranda. sc3 ecce

Melchisedech. quis. cui. q̄d. q̄n. cur obtulit

Nā melchisedech psona offerēs signat xp̄m Se-
cūdo abraam cui offert̄ prēm deum. Tertio oblatio
panis. s. ꝛ vinū repn̄tat sacr̄i hui9 tipū. Quarto tē-
pus. q2 reuertēti de cede ꝛc. signat passiōis triūphū
Postremo cā oblatiōis fuit sal9 facta pplōꝝ. Sunt
hec igit̄ plena misterijs ꝛ deuota meditatu Pro di-
ctorū tn̄ pleniori intelligentia nota q xp̄us per mel-
chisedech signatur ꝛ fm ei9 ordinē illi9 sacerdos dici-
tur propter ista.

Ob gen9. ꝛ nomē. decias. op9 obtulit illa

Primo rōe generis. q2 nihil legit̄ de ei9 prē ꝛ ma-
tre. ꝛ d2 sine genealogia sic xp̄s d2 Math. xij. Que ē
mr̄ mea ꝛ q̄ sūt frēs mei Scd̄o rōne nōis. interp̄tatur
eni rex salē. i. rex pacis. ꝛ de xp̄o d2 Esa. ix. Uocabit̄
p2 futuri seculi princeps pacis. Tertio q2 decias ac-
cepit. ꝛ xp̄o primitie ac decime debētur q̄ opat̄ i no-
bis velle ꝛ pficere Ad Philip. ij. Quarto rōne operꝫ
q2 sc3 abrahe bn̄dixit. vt d2 Gen̄. xiiij. Et xp̄s d2 Nu-
meri. vi. Inuocabūt nomē meū sup filios isrl'. ꝛ ego
bn̄dicā eis. Quinto q2 vinū ꝛ panē obtulit Et xp̄s sā-
guine3 suū in spē vini ꝛ carnē suā sub spē pais d9 pri
obtulit. discipul' dedit ꝛ offerre q̄tidie facit Matth
xxvi. Secūdo nota q i duplici hac spē semp est con-
ficiendū propter rationes sequentes.

Instituēs vsus signat. causatq3. recepit **H**
Sumūt. offertur. saluat. hilando repleuit

Primo rōne dñice inſtitutionis in cena q̄ ita cō/ſecrauit Math. xxvi. rōne vſus. qꝛ vſus huiꝰ ſacra/menti eſt mādūcatio q̄ ad ſui integritatē panē ⁊ vi/nū exigit. Tertio rōne ſignatiōis vel repreſentatio/nis. quia hoc ſacramentū ſignat paſſionē xp̄i in qua ſanguis a corpore fuit ſeparatus. Quarto rōne itegre ſuſceptiōis. vt ſcꝫ aīe ⁊ corporis in chriſto ſuſceptio ⁊ vtriuſqꝫ in nobis liberatio ſignetur Sexto ratiōe duplicis aſſumptionis Cū diffitultate ſcꝫ vt iudeuſ murmurās ⁊ ſignatur in pane Aliter cū facilitate vt zacheus gaudēs. et hoc figuratur in vino vel potu. Septimo rōne duplicis immolationis .ſ. in vita et in morte. Omnis eni xp̄i tam in vita q̄ꝫ in morte ac/tio fuit iugis ꝓ nobis oblatio Octauo rōne humane ſaluationis. Quia ſpecie panis ſignatur redemptio noſtra a demone. Specie vero vini abſolutio vl' ab/lutio ab oī crimine Nono rōne aſſilatiōnis vel per/fectiōis. qꝛ in hijs ſpēbus ſignatur cōiunctio mēbro rum cū capite ⁊ in incarnatiōe ⁊ in paſſione. Itē ꝑ/fecta refectio ſcꝫ corꝑis ⁊ aīe. Hinc ſanctꝰ Thomas Quibꝫ ſub bina ſpecie carnē dedit ⁊ ſanguinē. vt du plicis ſubſtācie totū cibaret hoīem Decimo rōne re/pletionis figuralis vt ſcꝫ figura de melchiſedech qui panē ⁊ vinū obtulit impleretur.

Quomodo hoc ſacramentū ſignificatum ſit in manna .§. ſecundus.

Ex altera aūt figura ſcꝫ de māna videndū Cir/ca quā poteris cōſiderare

I Conuenientiā — rōne — proprietatis
Differentiā — rōne — ſublimitatis

Māna eni conuenit cū chriſto in proprietatibꝫ mul tis vt ſunt

Māna polo. ſubtile. nitēs. q̄ꝫ dulce ſapore Indurat. duplum. ſcatet. obſeruēt. tenet haut plus

Primo cōuenit māna cū chriſto qꝛ dabat̄ de celo. Ps. Panē celi dedit eis Et xp̄us ait Joan. xv. Exi ui a patre ⁊ veni in mundū. Hic eſt panis qui de ce/lo deſcēdit. Secūdo qꝛ māna minutū erat atꝫ ſubti le Ita ⁊ xp̄us ſubtilis eſt vt nō valeat cōprehendi ſm diuinitatē Primo in eterna generatione Eſaie. liij. Generationē eius q̄s enarrabit Secūdo in cogniti one Exodi. xxxij. Nō videbit me hō ⁊ viuet Tertio in progreſſione qꝛ ſcꝫ clauſo virginis vtero egreſſus ē. Tertia proprietas eſt qꝛ māna erat nitēs ⁊ candidū Et xp̄us innocēs totus. i. Pet. ij. Qui peccatū nō fe cit Quarto qꝛ dulcedinē habebat mellis Cātico. v. Comedi fauū cū melle meo Uere totus mellitus ⁊ pius eſt Jeſus. vt patet ex vita eius ⁊ ſmonibꝫ Quī/to qꝛ ſapiebat in ore cuiuſlibet qđ appetebat: deſide/rabat ⁊ delectabat. ps. Guſtate ⁊ videte qm̄ ſuauiſ eſt dñs oībꝫ oīa factus Sexta qꝛ indurabatur ad ig/nē ⁊ liquefiebat ad ſolē. Sic chriſtus roborabat̄ per ignē diuinitatis in hūanitate ⁊ liquefiebat ad ſoleꝫ perſecutiōis Septima qꝛ ſexta die colligebāt duplū Sic xp̄us in ſexta etate accipitur duplicatꝰ ps. Si mul in vnū diues ⁊ pauꝑ Octaua qꝛ in alterꝫ dieꝫ re ſeruatū ſcaturiebat vermibꝫ Ita qui aliter de hoc ſa cramento q̄ꝫ veritas hꝫ ſentit eternā penā generabit ⁊ vermes operimentum eius erūt Nona qꝛ vnum go mor reſeruabit̄ in ſabbatū Sic bona opera ꝓ futu/ra vita facta in futuro remanēt integra Alioquin cō putreſcebat. ſ. quod ſeruabatur pro amore huiꝰ ſcl'i Decimo qꝛ qui plus colligebat nō hēbat āplius Sic ⁊ hoc ſacramētum iuxta doctorē ſctm̄ in ſequentia. ſumit vnus ſumūt mille quantū iſti tm̄ ille Signa/tur inſuꝑ per māna ꝓpter multiplex de eo datū pre/ceptum.

Mane ſufficiens gomor. haut cras poſt mane ſeruent. K

Primo mādabatur recollectionis tēpus qꝛ ſex di ebus ⁊ hoc mane nō veſꝑe Sic ⁊ iſtud ſacramentuꝫ ſumitur in mane paſſibilitatis ⁊ grē Secūdo man dabatur ſufficiētie appetitꝰ. qꝛ mādatū fuit vt ſuffi/cienter colligerēt Sic in nulla re corꝑali pōt eſſe ſuf ficientia ⁊ quies appetitus niſi in xp̄o Tertio man dabatur mēſurationis terminus vt ſcꝫ oēs collige/rent ad menſurā gomor. hoc eſt nō plus ſaꝑe q̄ꝫ op/tet Uel gomor qm̄ eſt mēſura triuꝫ modioꝝ ſignat chriſtū. in quo ſunt tres ſubſtātie in vna ꝑſona. ſ. de itas. aīa. caro. Quarto notatur reſeruatiōis auſꝰ Mādatum eni erat vt nō relinquerēt in craſtinum alioquin vermibꝫ ſcateret Sic nō debemus differre vſqꝫ ad craſtinū futuri ſeculi ſuſciꝑe ſacramentum. nec reſeruare ad queſtū tꝑalium Quīto notatur de/ſcēſiōis tempus ⁊ locus. qꝛ per tranſitū mare defici ente farina in d'ſerto circa filioꝝ iſrl' caſtra Sic ⁊ no ſtrū māna cōicat ſe iſtis Sexto notatur cōſeruati/onis ritus Quia preceptū erat vt implerent gomor: ⁊ cōſeruarent in tabernaculo. qꝛ corpus chriſti ſemꝑ debet ſeruari ſacramentaliter in eccl'ia ⁊ ſpūaliter in corde ſacerdotis Et hec de cōuenientijs māne ⁊ ſacri Sed licet in pluribꝫ cōueniūt. in multis tamē nr̄m ſacramētū legale illud māna excedit preſertim i iſtꝭ. L

Fons. mētis. viuūt. ſupra celū. deꝰ iſtud. Hoc purū. natis tantum. ꝓducit olimpū.

Primo inq̄ꝫ excedit quia hic eſt origo ⁊ fons grē ⁊ vite q̄ nunq̄ꝫ fuerunt in manna Secūdo qꝛ mā/na tantū corꝑaliter reficit. ſed illud eſt cibꝫ mētis Tertio qꝛ illud mādūcantes mortui ſunt. ſed q̄ mā/ducauerit ex hoc pane viuet ineternū. Quarto qꝛ il/lud māna de celo iſtud ſuꝑ celū. Quinto quia illud erat celi. iſtud deus celorum. Nā qui de celo venit ſu per omnes eſt. Sexto qꝛ hoc ſcaturiebat vermibꝫ in

diē alterū. Istud ab oī corruptiōe alienū Septio il/
lud post transitū maris solis dabaꝛ israhelitis Istō
tm̄ baptismatis fonte renatis. Octauo quia hoc po/
pulū p desertū deduxit. Istud p peregrinationē mū
di in celū subuehit. Patet ergo ꝙ multipliciter hoc
nr̄m māna pcellit. Un̄ ⁊ multo āplius a nob in qua
dragenario pn̄ie in deserto vite pn̄tis appeti ⁊ excoli
dꝫ ꝙ̄ꝫ illud ab eis vel desiderabaꝛ aut colebaꝛ. Illi in
mūdo ⁊ aureo vase hoc reseruabāt. nos corde chari/
tatiuo ⁊ puro hoc obseruare dēmus vt sic eiꝰ gustuꝫ
in patria pcipiamꝰ prestante xp̄o dn̄o nr̄o Amen

M Prosecutio tertie principalis figure scꝫ Agni pa
scalis § .tertius.

T aūt de terra figura que est de agno paschali
pata assigtus Nota ꝙ in illa multa prefigurāꝛ

	illud qd̄ ediꝛ		xp̄us iesus
.s.	fructꝰ ꝙ acqriꝛ	.i.	liberatio ab hostibꝫ
	modꝰ ꝙ qs dispōiꝛ		comedēdi modus.

Credit hoc agno iesus. vtilitas modꝰ esce

Primo enī in huiꝰ agni qualitatibꝫ ⁊ de eo datis
preceptis desigbatur ipse xp̄us in istis.

Agnꝰ ⁊. ānniculꝰ. purꝰ. totꝰ. ꝙ̄ꝫ masclus

Primo christꝰ signaꝛ in agno ꝓpt̄ innocētie patien
tie. obediētie. ⁊ effectus rōnes

Insons ⁊ patiēs parēs. noscēs bōa tollēs

Est eni agnꝰ innocuū pccꝰ ⁊ christꝰ totꝰ innocens
erat. Secūdo patiens erat Esa. liij. Sicut ouis ad
occisionē duceꝛ. ⁊ sicut agnꝰ corā tōdente se obmute/
scet Tertio patri obediēs Hiere. xi. Ego q̄si agnꝰ
māsuetus qui portaꝛ ad victimā. Quarto dicꝰ ē ag
nus ab agnoscēdo. quia pendens in cruce

	deū prēm		In manꝰ tuas ⁊c̄
Nouit	ꝟginē mr̄eꝫ	dicēs	Mulier ecce ⁊c̄
	inuocātē latronē		Hodie mecū ⁊c̄

Hinc in euāgelio Ego cognosco oues meas ⁊ noscūt
me mee Quinto diciꝛ agnꝰ. qꝛ ꝙcquid in agno est
totū bonū est ⁊ vsui humano cōmodū. Sic ꝙcq̄d si/
ne q̄cunqꝫ in xp̄o fuerāt totū in nr̄m bonū cessere. vt
patet de carne sanguie ⁊c̄ Postremo ipse est agnus
ille de ꝙ Joh. i. Ecce agnꝰ dei. ecce ꝙ tollit pctā mū/
di Et Apoc. xi. Uidi supra montē syon agnū stantē:
Secūdo christꝰ vt agnꝰ ille pascal' ē anniculꝰ. i. su/
per quē oim celestiū luminū fuerāt ꝯplete reuelatio
nes. Hic est enī annꝰ pfecte celestis illumiatiōis an
nꝰ benignitatis diue. de ꝙ Ps. Bn̄dices corone an
ni benignitatis tue. Uel anniculꝰ erat qꝛ iperfectissi
ma etate. s. Juuenili occisus erat Tertio dr̄ Exo.
xij. de hoc agno: Erit agnꝰ sine macula. i. purꝰ Abs/
qꝫ oī pcti macula fuit xp̄us. qꝛ nō ē in ore eiꝰ inuētus
dolꝰ Quarto precipiꝛ ꝙ totꝰ ⁊ integer cōedi dꝫ Quia
os nō cōminueris ex eo. Et caput agni cū pedibꝫ ⁊ i/
testinis vorabitis Sic ⁊ christi caro aīa ⁊ deitas sub
sacramēto veraciter est credēda. ⁊ in cruce crura eiꝰ
teste euāgelio nō sunt cōfracta Postremo d̄ agno
illo legali dr̄ ⁊ masculus Et christꝰ agnꝰ nr̄ masculi/
ni sexus fuit ⁊ in oī decore pfectꝰ Patet ergo ꝙ i illa
figura sacr̄m istud iuxta illud qd̄ creditur ē prefigu/
ratū Secūdo principalit̄ dicimꝰ ꝙ in hac figura si
gnatur etiā fructꝰ qui ex sacr̄o acquiritur Qui est.

Protegit. eduxit. redimit. duxitqꝫ reduxit. N

Nā sicut per sanguiem agni illiꝰ sup postes ⁊ limi/
naria intinctū a deuastāte angelo ꝓtegebanꝛ. de egi
pto ducebātur. de seruitute redimebātur. p desertū
⁊ mare d̄ducebātur in ꝓmissaꝫ terrā melle ⁊ lacte ma
nātem inducebātur. Sic ⁊ p sanguinē veri huiꝰ ag/
ni nr̄i in affcū ⁊ intellectu ⁊ in frōtibꝫ fide ⁊ deuotiōe
suptinctū a diabolo ꝓtegimur: a tenebris egipti edu
cimur. de seruitute pcti redimimur Juxta illud. i. pe
tri pm̄. Redēpti estis p̄cioso sanguie agni imaculati
⁊c̄. Itēqꝫ p huiꝰ virtutē sanguis p desertū huiꝰ vite
christi sequētes tropheū. mari rubro diuiso ⁊ phara
one submerso. i. tēptatiōibꝫ internis ⁊ externis su/
peratis salui deducimur. Postqꝫ in terra viuētium
a iesu nr̄o saluatore deducimur. Tertio ꝙ̄ꝫ in hac fi/
gura describitur mādicādi et nr̄e dispōnis modus. O

Et tēpus. locꝰ. ⁊ ritꝰ. habitꝰ. modꝰ. esce

Primo describitur tēpus quod erat.

Mensis primꝰ	luna quartadecima
Dies decimus	hora vespertina:

In quibꝫ oibus multiplex est abditꝰ misticꝰ sensꝰ
e quibꝫ hic est vnꝰ ꝓposito ꝯgruēs assignādus

	mēsis pm̄ꝰ		r̄formatiōeꝫ pn̄ie
Nā	dies decimꝰ	sig̅t	obꝟuātiā legis diue
	lūa q̄rtadecia	pfcāꝫ	diligētiā opatōis ꝟtuose
	hora vesptina		ꝯsūmatiōeꝫ pseuerātie

Et qꝛ sola pseuerantia iuxta Bern̄. int̄ ceteras ꝟ
tutes triūphat. Ideo licet in alijs rbꝫ tpibꝫ sit q̄daꝫ
agni p̄patio. in sola tn̄ hora vesptina est eiꝰ sumptio
Qꝛ semp sumi dꝫ in ꝓposito nūq̄ꝫ peccādi mortalit̄.
Que etiā vesptina hora desig̅t ꝙ sacr̄m ē nob velatū
Juxta illud T hobie. xij. Sacr̄m regis abscōdere bo
nū est. Et hec de tpe Secūdo describiꝛ etiā locꝰ Qꝛ
in vna domo comedi debebat In qua domo

Sigꝛ	eccie vnitas	ꝯ̄	hereticos.
	ꝓrioꝝ caritas ⁊ ꝯcordia		rixosos

Tertio innuiꝛ etiā mādicādi ritus In eo qd̄ p̄ci/
pitur ꝙ nihil sumeꝛ crudū nec coctū aq̄ vel lixum. vl'
frixū. sed tm̄ assū igni. Crudū sumit ꝙ nō cogitat q̄d
sumit aut recipit. ⁊ mentē diligenter nō discutit Li
xum sumit ꝙ mēte terrena ⁊ distracto affectu humi/
da ⁊ insipiditate tota q̄si aquea ad sacr̄m accedit Fri
xum sumit qui de hoc sacramento presumptuose in/
quirit Patet ergo

Crudū desidiosa discussio
Q; lixum sumit accidiosa indeuotio
frixum ꝑsumptuosa ꝑscrutatio.
S; Assuz ⁊ icensū sumit ꝑposa dilectio:
intinctum lacriosa ꝺuotio ⁊ ḡtitudo

Patet ergo mādūcandi ritus Quarto notaẜ mā ducantiū hitus siue insignia illorum:

cingulꝰ renū carnis ⁊ mētis mūdiciā
.s. calciamēta pedū si/ exēploꝝ prm̄ custodiam
baculꝰ manuū gnāl correctōis disciplinam

Renes eni accigere est luxuriā refrenare Calciamenta in pedib habere ē mortuoꝝ patrū vitā inspicere ⁊ eos imitādo nr̄a vestigia a peti vulnere custodire. Baculū in manib tenere ē iusticie rectitudinē ⁊ disciplinā apphendere vt sic digne possimꝰ ꝺ hoc agno cōicare Quinto denotaẜ in hac figura māducandi modus de quo mō supra in scala posuimꝰ cōditiōes xij.q̄ poterunt hic applicari folio Sexto etiaz describūtur in hac figura esce alie ⁊ alia tria fercula in comestione huiꝰ agni apponēda

lactuce agrestes dolorē de pctis
.s. azimi panes signt itentionē rectā i opib
agni sanguis imitatiōez dn̄ice passiōis

Que tria in comestione nri agni pascal' sunt necessaria. q: opz p pctis dolere. rectā intentionē hr̄e. passionē imitari. Primū in ppatione. Secūdum in sūptione. Tertiū post. Hec strictim de figura agni pascalis Ex quib liquet q̄z abunda fercla in figuris occultatur si quis forte ruminans ⁊ discutiens eas Harū itaqz instar ⁊ ceteras discutiamꝰ ⁊ mirabilit' reficimur ⁊ mensaz plenā escis inueniemꝰ

De tertio principali quō hoc sacm̄ sit pphetatuz.

Mēbrum quartū

P i Am vltimo principaliter videndum quō h̄ sacramentū sit pphetatū oraculis pphetatum De quo nota q hoc sacr̄m pphetatū est

A fidelibus prophetis
gentilibus poetis.

De sacris pphetis libri pleni sunt Nota tamen

Job. iacob. ⁊ moyses, dauid at salomon. sed et omnes.

Sūmi cū pu̇is. gētes magnalia fātur

De hac esca Job pphauit qn̄ dixit. ca. ix. Quasi aqla volans ad escā. Itē. xxxi. Si nō dixerūt viri tabernaculi mei Quis det de carnib eiꝰ vt saturemur! De hoc Jacob ait Geñ. xlix. Aser pinguis panis eiꝰ ⁊ pbebit delitias regib. Itē hoc puidit qn̄ dn̄m in summitate scale vidit Moyses q̄z multipliciter de hoc pphetauit. vt in Exodi ⁊ Leuiti. pz. De hoc dixit Nō est alia natio tā grandis q̄ hz deos appinquantes sibi sicut adest deus nr̄ nobis Dauid q̄z puer cythareꝺꝰ plura de h̄ cecinit. vt in eiꝰ psalterio liquet. De h̄ ait Panē celi dedit eis: panē angeloꝝ mādūcauit hō

Itē Meōriam fecit mirabiliū suorū Salomō sapientissimꝰ de hoc nō tacuit. Nā dixit. Sapia edificauit sibi domū: posuit mensā: miscuit vinū. Item Canti. Comedite amici ⁊ bibite ⁊c. Et vt in summa ↄplectamur oēs pphete a maiore ad mīmū in scriptis suis huiꝰ sacri meminerunt. Esaias cōuocat sitiētes ad aquas. Hiere. dicit de torta panis Cōmēdat alter frumētum. memīt al' esce ⁊ potꝰ Alter extollit placentā In quib oīb nihil aliud agitur nisi q istō sacr̄m pphetaẜ. Qui plura volet scruteẜ ipe scripturas Secūdo nōmō a fidelib: sed etiā ē sacr̄m istō ꝑsusuz (vt quidā volūt) a gētilib poetis. Plura eni de hoc Virgiliꝰ eneidos ↄticere videẜ vbi inter alia sic (ait. N
Deuexo in terrā ppior fit vesp olimpo
Tūc victu reuocant vires fusiqz per herbā
Et dapibus mēsas onerant ⁊ pocula ponunt
Postq̄z prima dies epulis mēseqz remore
Ipse inter primos genitor instaurat honores
Suspiciens celum tunc facta silentia linguis
Dat manib fruges. dulcesqz a fontib vndas
Impleuitqz mero patherā ritusqz sacrorum
Edocet imiscetqz preces ac talia fatur
Audite o pceres ait ⁊ spes ducite certas
Nemo ex hoc numero mihi nō donatus abibit
Promissisqz pris vestra inquit munera vobis
Certa manēt pueri ⁊ palmā mouet ordīe nostro

Ecce hic apte loquiẜ de hora cene de tipico pascate celebrato ⁊ nouo sacro instituto ⁊c. Cōmemorat in hunc modū Seneca quedā tragedia ⁊c. Siīit ⁊ alij qdā. Sed qm̄ nos christiani sumꝰ satis est gentiliū dcā cōmemorasse. Presertim cū a quibusdā hec non pphetice dcā dicātur

De huiꝰ sacri substantialibus Capitulū secūdū R

a Lter huiꝰ ferculi morsellus intelligētie ruminādus est ↄsideratio de huiꝰ sacri substantialib: quoꝝ sunt q̄tuor iuxta Hugonem.

Ordo. vel intentū. q̄ forma. aut maria q̄

Que quattuor sūt ad sacri necessaria de quib singulis pauca sunt perstringenda Primū ergo est ordo. i. q Cōsecrans sit sacerdos Nā nulla creatura altera in celis aut in terris pōt hoc sacramentū rite cōficere. nisi sacerdos rite ordinatꝰ. vn̄ patet eiꝰ dignitas maria. Uerba eni huiꝰ sacri hn̄t virtutē operantē in cōuersione panis ⁊ vini. nō tn̄ fm se ⁊ absolute: sed p relationē ad ipm sacerdotē in q̄ztum istrumētū idoneū Uerbū autē damasceni q̄ dicit q sola ꝟtute spūsscti fit cōuersio panis. Intelligendū est q dictio exclusiua scz sola adiūcta principali agēti n̄ excludit agēs istrumētale Nō eni sequiẜ Solꝰ faber fac cultellū: ergo marcellꝰ nihil ad hoc opaẜ. Uirtꝰ eni instrumēti nō est nisi qdā redundātia principal' agētis Offert hic se magnꝰ q̄stionū cumulꝰ. puta de hereticis ⁊ abscisis sacerdotib: ⁊ alijs multis si ↄficere

possint. Si eoꝝ sacrificiũ tanti q̃nti alioꝝ valeat. Si hoꝝ missas audire liceat Quantaq; mala huius cemõi minister incurrat. Sꝫ sup hĳs ad doctores remittim⁹ sat sit ꝙ materiã sup hĳs meditãdi assignauimus ad ea q̃ deuotiõis sunt ꝓperamus.

De secũdo requisito. s. de intentione Mẽbꝝ. ĳ.

Secundo requiritur intẽtio sacerdotis vł generalis vel saltẽ spẽalis Generalis eñi intẽtio est necessaria ꝛ habitualis. nõ sic intẽtio actualis vt qñ mens in verbis ꝯsecrationis rapitur ad alia ꝛc. tenetur tñ q̃s q̃ntũ p̄t intẽdere ꝟbis ꝯsecrationis Et nota ꝙ nõ solũ requiritur intẽtio cõsecrantis: sed etiã sacr̃m illud instituẽtis Vñ nõ cõficeret fm plurimos q̃ ex ludibrio in foro staret ꝛ oẽs panes illic existentes cõsecrare intẽderet Quia xp̃us hoc nõ intendit. nec hoc mos eccl'ie hꝫ. Hinc oꝫ intentionẽ dirigere actualiter vel hitualiter fm morẽ eccl'ie ꝛ fm qđ xp̃s instituit Occurrũt ꝛ hic numerose q̃ones que passim hñtur in doctorũ scriptis: ꝛ qñ subtiles sunt. ideo de eis supsedemus

De tertio requisito. s. de forma verboꝝ
Membrum tertium

Forma quoq; verboꝝ cõgrua tertio requirit̃ Et qñ duplex ẽ forma. ideo de vna quaq; videndum est singulariter. Est ꝛ hic copiosa materia sed magis speculatiua q̃ꝫ affectuosa. tamen nõnũq̃ꝫ cum reuerentia ꝛ ammiratione ad memoriam reducenda ꝛ meditãda p̃sertim a sacerdotibꝫ: qñ hoꝝ ignorantia est ipis satis piculosa. Querit igitur Albert⁹ in suo de corpe xp̃i circa formã panis: ista

Sez
Que sit forma qua cõficitur
Qua virtute hec operetur.
Vñ virtus illa trãssubstantiandi trahitur
Quõ ab alĳs sacroꝝ formis segregetur

Que. q̃. virtute. sit. vñ trahat. q̃ꝫ distet

Hec pulchre ad plenũ doctor dict⁹ discutit singula verba dẽte ꝓfunde inq̃sitionis terit. Et q̃re ei adĳcitur declarat. De hĳs q̃ꝫ alĳ multa in suis scriptis dicunt Sil'iter ꝛ formã q̃ sup vinũ d̃r ille idẽ discutit et circa eam hec querit.

Sez
Que sit forma ꝛ quomodo intelligitur
Vñ cõiunctim cũ forma panis opetur.
Quare nõ plane sicut forma panis tradit̃.

Hec ibi ad fundũ vsq; resoluit. Sed ꝛ alĳ doctores multa alia inquirũt

De quarto requisito. s. de hui⁹ sacr̃i materia.
Mẽbrum quartum

Nunc postremo inquirendũ est de hui⁹ sacramẽti materia circa quã etiã abunda se offert speculatiõis pariter ꝛ deuotionis materia

Sez
Ad quid oportet esse materiam.
Que sit materia ista

De primo dicim⁹ ꝙ oportet in sacr̃o eẽ corporalem materiam ob causas

Vt signũ doceat. hũilis. noscas opꝑis.

Prima causa sumit̃ de rõne sacr̃i. q: cũ Augustio teste Sacr̃m est inuisibilis grẽ visibile signũ. ꝛ qñ visibile signũ nõ põt esse nisi in visibili corpe. idõ oꝫ q: eucharistia ẽ sacr̃m vt hẽat visibile signũ ꝛ elemẽtum Et hec ẽ cã prima ad eruditionẽꝫ. vt scꝫ doceat ordinata. Quia ex visibili elemẽto ꝛ ꝓprietatibꝫ erudit nos dñs q̃d cõfert inuisibilis gr̃a in sacr̃o. Nihil ei est i intellectu nisi qđ prius fuit in sensu fm phm. Ad Tytũ. ĳ. Appuit gr̃a saluatoris oibꝫ hoibꝫ erudiens nos Ad hoc eni visibilia signa sacr̃a instituit vt erudiamur de gr̃a quã ip̃e in nobis in sacr̃o efficit Nã ꝛ ad hoc ip̃e xp̃s vt Grego. ait. visibilis factus ẽ vt ex visibilibꝫ ad inuisibiliũ amorẽ rapiemur. Hinc etiã visibilibꝫ formis pr̃ibꝫ appuit vt sic in noticiã ei⁹ q̃ est inuisibilis ascenderẽt. Propt̃ qđ d̃r Daniel'. x. Q̃ intellectu op⁹ est in visione. q: p intellectũ oportet corporea ad spũaliũ acceptionẽ ꝯparare. Et ob h̃ dicit Aug⁹ ꝙ sacr̃m p̃ter spẽm corpalem quã ingerit sensibꝫ aliud facit in noticiã venire. Ex quo pꝫ ꝙ oꝫ hoiem sacr̃a diligẽter cõsiderare si bene pasci velet.

Altera causa sumitur ex institutiõe sacr̃i ꝛ ẽ Hieroni. Dicit eñi ꝙ sacr̃m iõ materialẽ ꝛ corpalẽ materiã habet ꝓpter hoĩs humiliationẽ. vt q̃ supbiendo a deo recessit subiect⁹ corpali elemẽto salutẽꝫ q̃reret in eo quo amisit vt sicut p cibũ cecidit. sic p cibũ hũc resurgeret. Humilibꝫ eni dat gr̃am de⁹ Hinc Prouerb. ix. Venite comedite panẽ meũ ꝛ bibite vinum qđ miscui vobis. Quia incorpali cibo vitã pdidistis. ideo corpalẽ cibũ paui vobis in quo vitã inueniatis

Tertia cã sumitur ex iperfectiõe hõis in vsũ gratie sacramẽtalis quã tangit Dionisi⁹. Q: sicut d̃r impossibile ẽ nobis lucere diuinum radiũ nisi sacris velaminibꝫ circũuelatũ. Est eni hõ materialẽ valde hñs intellectũ: qui ideo ꝙ ꝯiũgit̃ sensui ꝛ imaginatiõi parum vel nihil accipe p̃t spũalium: nisi in sil'itudine corpaliũ illa sibi ꝓponãtur. Hinc Sap. ix. Cogitationes mortaliũ timide ꝛ incerte ꝓuidẽtie nr̃e Corp⁹ ei qđ corrũpitur aggrauat aiam ꝛc. Vt ergo q̃ necessaria sũt nobis cognoscam⁹ ꝯueniens fuit nos doceri sub sil'itudĩe rei corpal'. Gr̃am eni spũalis refectiõis sñ sil'itudine hõ carnalis nõ intelligeret. vt Grego. ait. Et ideo spũale terrenis rebꝫ sil'e esse d̃r q̃ten⁹ ex hĳs q̃ ai⁹ nouit surgat ad incognita q̃ nõ nouit. ꝛ p ea q̃ vsu didicit: discat amare q̃ nescit Vñ h⁹ sacr̃i symboliũ est scala iacob ad diuina pducẽs Postremo Ideo q̃ꝫ se sub visibili materia exhibuit vt iuge exercitium q̃ occupareris sp haberes salubriter. ociũ euaderes ꝛ

exemplū ꝓximis dares Quid em̄ exercerēt ſacerdo/
tes ſi nō eſſent ſpēs ſacr̄ales Hec de cauſis ⁊c̄

Que ſit ⁊ quotuplex huiꝰ ſacr̄i materia §.i.

Ecūdo vidēdū Que corꝑales elemēti ſub/
f ſtantia huiꝰ ſacramēti ſit materia. Et ſūt h.

Panis materia.cū vino vitis ⁊ vnda

Due principales materie.ſ.panis ⁊ vinū ſunt de neceſſitate Aque vero appoſitio de ꝯgruitate vt pa/tebit infra Q₃ aūt panis ⁊ vinū ſint ꝓpria ⁊ magis cōgrua materia patet ex hijs.

Proptus.opꝰ.mūdꝰ.totꝰ.ſigtio.ſcripta.

Primo q₂ hec duo inueniūtur cōmuniꝰ ⁊ habēt ꝓmptius.q₂ oī loco ⁊ tꝑe facile deferūtur.vt ſic ſm Damaſcenū ꝑ ea q̄ ſunt ſm naturā ꝯſucta in quibꝰ ꝯſeruatur ad ea q̄ ſunt ſupra naturā aīa trāſferatur

Secūdo opus id ē q₂ hec duo opant̄ efficaciꝰ Na₃ ſicut panis p̄ ceteris cibis corpus ſuſtētat ⁊ reficit et vinū p̄ ceteris potibꝫ hoīem letificat ⁊ allicit Sic caro xp̄i ⁊ ſanguis eiꝰ .ps̄. Panis cor hōis cōfirmat. Et vinū letificat cor hoīs Tertia cauſa ē Mūdus .i.q₂ hec duo tractant̄ mūdius.diuidūtur faciliꝰ.ab oibus ſanis ⁊ infirmis ſumūtur ꝯueniētius. Itēq₃ cuſtodiūtur ꝯmodius. In ſignū ꝙ oia h̄ mūde gerē tur. Quarto Totus.q₂ hec duo integrantur vtili us. Nā reficiūt hoīem intꝰ ⁊ foris Nā corpꝰ alit:pa/nis ⁊ vinū letificat mentē ⁊ exhilarat cor hōis Quī/to q₂ hec duo figurāt miſtica cōuenientiꝰ ⁊ paſſione₃ chriſti ſignāt ⁊ repn̄tant expreſſius. Primo inq₃ mi ſtica figurāt cōueniētiꝰ Nā deſignāt hec duo fideliū vnitatē intimiꝰ Quia ſicut ex multis granis cōficit̄ vnꝰ panis.⁊ ex pluribꝫ racemis vinū ꝯfluit Sic ex multis perſonis fideliū vnitas eccl'ie cōſtat Paſſio nē quoq₃ dn̄i repreſentāt expreſſius. Quia grana in area cōculcātur.⁊ in fornace panis decoquit̄.⁊ vinū in torculari exprimit̄. Sic ⁊ corpus xp̄i flagratū for/nace paſſionis excoquit̄:⁊ ſanguis eiꝰ clauis ⁊ lancea extorculat̄. Poſtremo Scripta.q₂ hec duo ſcrip/tura cōiungit ⁊ cōmemorat crebrius vt in eiꝰ diſcurſu pt₃. Hinc Gen̄.xxvij. Frumēto ⁊ vino ⁊ oleo ſtabili ui eum. Vinū et frumentū ad corꝑale ⁊ ſpūale nut/mentū. Oleū ſigt̄ ſacr̄alis grē effectū. Itē Deutero. xxxiij. Oculi iacob in terra frumenti vini ⁊ olei. Ps̄. A fructu frumēti vini ⁊ olei Zach.ix. Quid eſt enim bonū eiꝰ aut q̄d pulchꝝ eiꝰ niſi frumētum electu₃ ⁊ vinū germinās virgīes.i.virgineas mētes.⁊ alijs in locis Hec de ſpēbus in cōi.ſed iā de ſingul' in ſpecie

Q₃ panis de frumēto ē neceſſaria §.tertius.

Rimo igit̄ ꝯueniētiſſima ma̅t̄ia ē panis d̄ fru/mēto.⁊ nō d₃ ꝯfici niſi de pane triticio Primo panis cōueniētior materia ꝓpter iſta.

Hic tipꝰ.hic ſignās.ſacris.cauſās nec ī altro

C Primo tipꝰ.i.rōne p̄figuratiōis Nā veritas d₃ cō/cordare figure.vel potiꝰ figura veritati. Sed oīa genera panū oblatoꝝ in lege erāt triticea q̄.Vn̄ ⁊ ſo lo grano frumēti ſe dn̄s cōꝑauit dicēſ Niſi granum frumenti cadēs in terrā ⁊c̄ Secūdo Signas.quia ē ad ſignāda miſteria ſacr̄i ꝯueniētior.panis eni op time ſigt̄ miſtici corꝑis vnitatem Nā in pane t̄plex vnio reꝑitur.per quā triplex fraternitatis vinculum deſignat̄. Nā primo grana nobilia ad ſibi ſil'ia cōiū/gūtur.q̄ vnio ſigt̄ fraternitatē ⁊ amorē naturalē. q̄ oē aīal diligit ſil'e ſibi.⁊ oīs hō diligit ꝓximū ſuum. Eccl'i.xiij. Secūdo farina ꝑ aquā cōſpergit̄ ⁊ pa/ſta cōficitur.⁊ ſignāt vniouē ſacramentalem.q̄ vno baptiſmate ſumꝰ gn̄ati. Coꝝ.v. Sitis noua cōſper ſio ſicut eſtis azimi Tertio vt ſolidꝰ fiat panis ig ne d̄coquit̄.ſigt̄ vnionē ſpūalem q₂ vno ſpū ſumus cōgregati.de q̄ dilectiōe Joh.xiiij. Hoc ē p̄ceptū me um vt diliga.inui. Augꝰ Nō aūt carnalis ſed ſpūal' inter vos debet eē dilectio Tertio panis eſt cōue nientior materia.q₂ xp̄o paſſo ſil'ior ⁊ ad ſignādum corpus eiꝰ ⁊ paſſionē magis idonea. Nā ſicut ex plu ribꝫ granis fit vnus panis. Sic ex pluribꝫ par₃ mē/bris cōſtat xp̄i corpus Hinc Cāti.vij. Vēter tuus ſi cut aceruus tritici vallatꝰ lilijs. Et panis anteq̄₃ ꝑfi/citur crebratur.laborat̄:⁊ decoq̄tur ſignās xp̄i paſſi onē Quarto ad effectꝰ ſacr̄i ſignādos eſt efficatior: Nā ſicut panis tria in genere facit.

	cōfortat		pctm̄ dimittēdum
Sc₃	ſatiat	ſic ſacr̄₃ agit	mūdum fugiēdum
	ꝯſuat vitā	ad	deū ſꝑ laudādum

Quinto nec in alio q̄₃ triticeo pane ꝯſecrare licet. D vel conuenit Nec debet fieri in pane fermentato q₂ hoc non habet conſuetudo eccleſie: ſaltem rhoma/ne. Et in azimo chriſtꝰ inſtituiſſe credit̄ ⁊ hoc ratio ne ſue ſingularis ſimplicitatis.q₂ ī xp̄o oīa bona ſūt modo indiuiſibili.⁊ q₂ puriſſimꝰ eſt.hoc ⁊ ſcripꝰe cō formiꝰ Dicitur eni Leui.ij. Omis oblatio dn̄i abſq₃ fermēto fiat. Verūtamē ſi q̄s in fermētato ꝯſecra/ret grauiter quid peccaret.vere tn̄ vt multi doctores dicūt ꝯſecraret. Et hoc de ſacerdote latio dico Gre/ci eni adhuc(vt olim fere tota eccl'ia oriental') in fer/mētato cōſecrāt ⁊ vere cōſecrāt Nec ſuꝑ hoc de bea/to Grego.in ſuo regiſtro vbi de hac materia ſcribit rep̄hendūtur.imo magis ⁊ illoꝝ ⁊ latinoꝝ ꝯſuetu/dinē ⁊ ritū apꝓbat.ſm.b.tho.ſi aliq̄s grecoꝝ ſacdo tū in azimo ꝯſecrare preſumeret grauiter peccaret.

Iſo de pane videndū eſt de .§.quartꝰ
v vino Pro quo nota ꝙ vinū de vite ē ꝓp̄a ma teria huiꝰ ſacr̄i.q̄d pt₃ ex ſequētibꝫ.

Cōꝑat.inſtituit.verū.cōe.vel aptum. E

Primo inq₃ rōne Cōꝑationis.q₂ chriſtꝰ ſe viti cō parauit.vt Joh.xv. Ego ſū vitis vera. Itēq₃ Ozee.

vlti. Meōriale eiꝰ sicut vinū libani. Secūdo rōne dn̄ice institutiōis q̄ in cena sic instituit vt in euangelijs patet. Tertio rōne veritatis. qꝛ vinū de vite est ꝓprie vinū. Alij aūt liquores vinū siliitudiarie dicūtur Sanguis aūt xp̄i vere ē potus Quarto rōne cōitatis. qꝛ vinū de vite cōis in vsu habetur ꝛ apud plures inuenit̄. Ne igitur desiderabilis xp̄i sāguis cuiq̄ꝫ deesset in tali potu cōmendauit Postremo qꝛ vinū est solū naturalis ꝛ ꝯueniens potꝰ hoīs ꝛ eiꝰ nature Quere supra in nōie Potus. folio

De appositione aque in sacramēto .§. quꝰ

i Am postremo videndū est de appositiōe aq̄ q̄ licet nō sit vnū de substātialibꝫ. est tn̄ de con-

F gruo apponēda. Circa cuiꝰ appositionē licet mlta cōsideranda occurrāt deuotiora tn̄ solū sūt ꝓsequenda Poterint eni hic considerari

	nc̄citas	
Aque	ꝯgruitas	Que Reyneriꝰ ꝓsequi-
	ꝓprietas	tur i sua pantheologia
	ꝯuertibilitas	di. q͛ appositio aque n̄

est de necessitate sacr̄i vt probat rōne. sui cōditiōe. i- ductione: vt patet ibi. De aq̄ ꝓprietate dicit q͛ nō refert quecūq̄ꝫ aq̄ apponatur dūmō sit talis q͛ possit cōuerti in vinū. Nō tn̄ artificialis apponēda. qꝛ grauiter peccaret q̄ ꝯ eccl'ie institutionē faceret. Porro de quātitate ꝛ cōuertibilitate aq̄ notandū Q꞉ tanta est aqua apponēda vt possit in vinū cōuerti ꝛ nō tollere vini saporem vt signet cōiunctionē hūane nature q̄ est īsipida cū xp̄o q̄ saporē grē cōicat ꝛ suū nō p̄dit. Et qꝛ ponitur ad significādū tm̄. iō mīma quātitas sufficere p̄t Tm̄ eni sig̃t vna gutta q̄ntū mille āphore aut totū mare. ꝛ iō nullū p̄iculum ē in parū ponēdo. sed bn̄ in multū ponēdo

D Tertio efluxit. i. rōne effluxionis. Quia cum xp̄i latus apertū ꝓflueret sacr̄a exiuit non solū sanguis sed ꝛ cū sanguine aqua. vt testatur Joh. xix. c. Cōtinuo inquiens exiuit sanguis ꝛ aq̄. vn̄ Joānes d̄ Garlandia Jūgitur vnda mero fūdit vtrūq̄ꝫ latꝰ xp̄i. scꝫ

Quarto causans. i. ad effectū p̄candū. qꝛ in aq̄ magis ē vis expiatiua ꝛ in sanguie preciū redemptiōis Et qꝛ in sacr̄o vtrūq̄ꝫ est. s. expiatio ꝛ redēptio Jdeo vinū cum alio debet cōmisceri. Ezechie. xxxvi. Effundā sup̄ vos aquā mūdam ꝛ mūdabimini ab oībꝫ inquinamētis vr̄is. Hec est aq̄ q̄ vt d̄r Ezechiel. xlvij. Egressa de tēplo corp̄is xp̄i a latere dextro oīa ad q̄ venit mundauit. purificauit. ꝛ viuificauit. Po-

E stremo Signat. id ē apponitur aq̄ vino rōne multiplicis p̄cationis. Nā per hoc designatur

	mutua vnio		xp̄i ꝛ ppl'i:
Scꝫ	sup̄na dilectio	.s.	redēptoris ꝛ redēpti
	p̄fecta saluatio		a culpa ꝛ pena

Potissima aūt p̄catio est ꝓpl'i cū christo cōiunctio Aque eni multe multi ꝓpl'i sunt Hinc Chryso. Sūt quidē hoīes insipidi i nullo ab aq̄ differētes hos adducamꝰ ad xp̄m ꝛ ad saporē celestē p̄ xp̄m mutabuntur. Jn cuiꝰ signū christꝰ mutauit aquā in vinū Jo- annis. Et de aqua hec satis sint.

G

De tertia buccella scꝫ de circūstantijs institutiōis

Capitulum tertium

m Jsericors ꝛ miserator dn̄s escā dedit timētibꝫ se. ps̄ Tertia buccella huiꝰ ferculi est de circūstantiaꝝ institutiōis sacramēti cōgruentijs. Ubi hee circūstātie cōcurrunt cōsiderande.

H

Quis. cur. q̄n dedit. q̄bꝫ. ꝛ q̄d. quō ternas

Primo cōsiderāda est p̄sona institutētis Quis scꝫ instituit illud sacr̄m. Et hāc p̄sonā describit nobis. ps̄. Jn verbis p̄scriptis. qꝛ misericors ꝛ miserator dn̄s. Ubi innuūtur due ꝓprietates institutoris Pietas. s. ꝛ potestas. Nā vt tale sacramētum institueret oportuit vt moueretur pietate ꝛ exeq̄retur p̄tāte Quoꝝ neutrū potuit deesse huic auctori. Potestas describitur cū dn̄s dicitur cui cū voluerit posse sub ē Cuiꝰ potestas manifeste hic relucet sicut q̄n naturā cōdidit. qui hic eā tā potentissime in seip̄m ꝯuertit. Pietas innuitur cū misericors ꝛ miserator d̄r. De cuius pietate q̄ꝫq̄ꝫ supra pauca sint tacta. sunt ꝛ hic paucula assignāda Magne necesse est cū fuisse pietatis qui tale donū īpendit in quo ꝛ se nr̄m fecit sacdotē hostiā ꝛ sacrificiū Nr̄m inq̄ꝫ sacerdotē qꝛ p̄ces ꝛ hostias ꝓ nobis obtulit. ꝛ nos deo sua mediatiōe recōciliauit Hostiā q̄ꝫ se nrām fecit etiā fm oīa genera oblationū quorū octo īfra in scala passiōis dn̄ice assignātur. q̄ oīa in hoc sacr̄o cōtinētur. Sacrificiū quoq̄ꝫ nr̄m se fecit dū se tā plene pro nobis exposuit. Ubi nota fm Ubertinū Q꞉ oīs illa expō qua sic xp̄us se ineffabiliter exposuit exterius in hostiā ꝛ sacrificiū tā in isto benedicto sacr̄o q̄ꝫ in crucis patibulo ē signū illius ineffabilis expositiōis ꝛ sacrificatōis qua seip̄m suū iugiter īmolauit ꝓ nobis in tēplo latissimo cordis sui in quo seip̄m obtulit ab instāti cō- ceptiōis sue vsq̄ꝫ ad horā mort꞉ modis ieffabilibus ōnium mēte create. Et iō tota eiꝰ vita vna fuit solemnissima missa. i qua ip̄e tēplū ꝛ altare hostia ꝛ sacerdos Que missa tāta solēnitate ab oībꝫ potētijs mētis vel aīe xp̄i ꝛ ab oibus p̄cordijs charitatis eiꝰ ē decātata vt in ip̄a virtutē accipiat oē sacrificiū nostrū. Un̄ quisquis salubriter volet celebrare nitat̄ hoc sācrissimū tēplū cordis bn̄dicti iesu intrare. ꝛ ip̄i sūmo sacerdoti ꝛ ardentissime sue charitati se cōiungere. quia in eius charitate ꝛ oblatiōe omnis nr̄a charitas ꝛ oblatio cōsecratur. Mirū si sic ingrediens poterit esse tanta frigiditate gelidꝰ q͛ nō statim resoluatur in lachrymis ꝛ totus inflāmetur ab ardore fornacis que tota ardet igne sp̄ūsctī Misericors ergo ꝛ miserator huiꝰ fuit institutor sacr̄i. Qui etiam in hebreo

nō tā miſericors a ſenſu miſerie ſed rahom a matri/
ce quaſi matrici⁹ dr. Et hoc nō ſine grā grādi grādi/
ꝗ miſterio. vt ſcribit quidā doctor hebree lingue pe
ritus voluit ſpūſſanct⁹ vt ſupra miſicordiā nō ſolū
miſicorditer: ſed ⁊ materne nobis affectū deū ⁊ ſolli/
citum nri cōfidamus. Dicit ꝑ Eſa. Si pt mr̄ obliui
ſci filiū ſuū. Et quo in pūctu tāgat argumentū ſub
dit. Infantē vteri ſui. vbi in hebreo Rahom. hoc eſt
matricis vocabulū ponit Et vt ſciam⁹ maternos af
fectus comicos ⁊ ꝑſonales eſſe ſubiūgit Et ſi illa ob
liuiſcitur. ego tn̄ tui nō obliuiſcar. Quia nō picta: n̄
diriuata maternitas ē. ſꝫ natiua fontal̄. vn̄ ois pa/
ternitas in celo ⁊ in terra nōiatur. Et vn̄ matribus
materna verba materne cogitatiōes. mr̄na ſtudia.
niſi ex maternis deſiderijs ⁊ amore materno. At ma
tern⁹ amor vn̄ matrib⁹ niſi ex matrice Quo igit̄ inti
mis nature radicatū ſignificaret amorē n̄ ſatis erat
ſpūſſctō maternū dicere niſi matricium nominaret
Uniuerſos eñ ſcrē ciuitatis illius futuros aliqn̄ ci/
ues matrice ſua cōcepit. cōfouit. coagulauit. coalu/
it. plaſmauit. ſignauit. formauit. viuificauit. auxit
pregnauit. grauidauit portauit. perturiuit labora/
uit. pepit inuoluit reclinauit. geſtauit. lactauit. bal
neauit nutriuit. educauit. duxit. erudiuit. iſtituit. do
cuit. traxit. incitauit. deſiderio igniuit. ſupincendit
amore inflāmauit Notentur hec triginta duo verba
ſignētur miſteria. qm̄ vere ſūt optima deuotiōis in/
citamēta. An nō materne tibi videtur erga nos affe
ctus qn̄ tā de nobis alendis vt ſeipſū in cibū daret fu
it ſollicitus. O viſcera materna lactat mater ꝑuulū
de ſuo ſuꝑfluo. Jeſus ſct⁹ ſuos alit carne ⁊ ſanguine
proprio Miſericors ergo ⁊ miſerator Hec de ꝓmo.

De inſtitutionis cauſalitate ⁊c. Mebꝝ. ij.

J
n Unc de altera circūſtantia. ſ. cur hoc ſacram̄
tum inſtituerit eſt inquirendū Pōt aūt que
ri Cur id eſt

	nccītate	
Qua	ꝯgruitate	ſit inſtitutū
	cauſalitate	

De primo id ē de hui⁹ nccītate ad longū Albertus
vbi ſupra diſputat multoꝝ opiniones recꝓbans tan/
dē in hāc ſententiā venit. Qꝫ nccītas inſtitutiōis hu
ius ſacramenti eſt meditatio ꝯ pctm̄ ⁊ ꝯ defectum
pcti quē incurrit hō ex lōga abſtinētia cibi ſpūal̄. Et
cōtra hūc defectū nullā aliā ꝓpriā ⁊ eēntialē medici/
nā habem⁹ niſi iſtā q̄ ꝑ ſe eſt cib⁹ ſpūalis. vt ptꝫ ſup.
in medicinā iſtitut⁹. pſ. Miſit verbū ſuū ⁊ ſanauit
eos: ⁊ eripuit eos de interitiōib⁹ eoꝝ. Un̄ quiſqꝫ vo
let plene ſanari. oportet vt vel actu: aut ſaltē affectu
ſacramentum hoc ſumat. Nō enim actu eſt neceſſa/
rium. ſed voto ſemꝑ deſiderandū ⁊ ſuo tempore nō
cōtemnēdum etiam actu Secundo hoc ſacramē
tum inſtituere ⁊ ſub eo cōtineri decuit xp̄m ob iſta

Grat⁹. amor. reddat. iūgat. paſcat. ſtatus R
hoc vult

Primo eñ gratitudo aīe xp̄i requirit vt ſicut de/
us pater oīpotens tā incōꝑabilē ei grām ꝓſtitit. ſic
xp̄us vt hō oēm reuerentiā. honorē. ⁊ gl̄iam quā pōt
deo pri. īmo toti trinitati repēdat. Hoc aūt ꝯuenie
tius atꝫ ꝑfectius neqt: niſi vt ſicut ſemel ſe pro hoi/
bus obtulit pri in cruce in preciuꝫ. ſic quotidie velit
⁊ faciat ſe imolari deo pri in altari ꝑ ſacrū miſteriuꝫ
Nēpe in cruce ſe offerēs honorē deo ſublatū reſtitu/
it eidē. tāta ꝓ nr̄is patiens culpis. Jta in quotidia/
no miſſe officio idcirco offertur. vt diua maieſtas ſū/
me in oib⁹ magnificetur. bn̄dicat̄. ⁊ adoretur noſtra
quoqꝫ pctā deplorētur ac deleantur. Diuina inſuper
bn̄ficia remeōrentur ⁊ pctōres deo recōcilient̄. Dent̄
qꝫ tāto quis magis deū honorare cēſetur. quāto ei ꝓ
cioſiorē obtulerit hoſtiā dūmō ex digna id deuotiōe
efficiat. vt patet in abel ⁊ in malachia. Nōne ḡ ſalua
tor ieſus vt hō per hoc potiſſime deū inceſſant hono
rat ꝙ tā ſuꝑdigniſſimā corꝑis ⁊ ſanguis ſui hoſtiaꝫ
deo pri iugiter oi die imolari inſtituit iuſſit ⁊ fecit
Secūdo amor dn̄i ieſu erga nos hoc exegit. Si eni
rite ꝑpendim⁹ quātū nos (ſim⁹ dei) ſm̄ diuinitatē in
creato dilexit amore: nō iā inordinate mirabimur ſꝫ
dulciter ꝯtemplabimur ꝙ in ſacro nobis taliter cor/
pulari dignetur. Eaten⁹ qppe dilexit nos vt noſtrā
ſibi ypoſtatice naturā vniret. noſqꝫ ad ſue deitatꝫ be
atiſſimā fruitionē ꝑduceret. Quid itaqꝫ mirū ſi nūc
ꝑ corꝑis ⁊ ſanguinis ſui veritatē aſſit nob̄ velatus ī
via quos ſua ſuꝑeſſentiali deitate ſibi clare cōiūgere
reuelatus decreuit in patria Tertio reddat Ex q̄
xp̄s nr̄am aſſumpſit naturā. decētiſſimū fuit vt qd̄
de nrō accepit in nr̄am ſalutē cōuerteret. oi mō poſſi
bili magiſqꝫ ꝑfecto charitatiuo ⁊ liberali. Hoc autē
aptius nō valet ipleri qꝫ vt indeſinēter ꝓ nobis deo ī
miſſarū ſolēnijs imoletur ac demū a nobis ſpūaliter
māducetur ⁊ ſue paſſiōis meritū nr̄is mentib⁹ ꝑ ſa/
cramentalē preſentiā applicetur Quarto iungat.
Eſtuantiſſimus interea ad nos amor domini ſalua
toris id exigit vt intime nob̄ aſſit. ⁊ pleniſſime quā/
tū in ſe eſt prouideat auxilier̄ atqꝫ medelā impendat
Quod totū eminētius fieri nō valebat quantuꝫ ſpe/
ctat ad viatores. qꝫ per perſonalē ī ſacramēto preſē
tiā oblationēqꝫ indeſinentem. Quia ꝑ hoc potiſſime
pctā abſoluūtur diuine gr̄e chariſmata adipiſcūtur
ſempiterna felicitas obtinetur Quinto paſcat. q̄/
niā eius eſt de nutrimēto prouidere q̄ voluit cōdere.
de qua rōne plura ſunt dicta. ⁊ qꝫ ſum⁹ in labore cō/
tinuo iō ſpūali quotidie egem⁹ cibo Poſtrēo ſtat⁹
hoc vult. Hoc eſt. Euangelice legis ꝑfectio ⁊ ſtatus
gr̄e reuelate id exigūt vt nūc in plenitudie tꝑis offe/
ratur deo hoſtia mūda placida ꝑ ſe acceptabilis ⁊ fi/
nalis faciens quod deſignat atqꝫ in genere ſacrorum

talis per essentiā qualia fuerūt alia ante legē:sub le/
ge.z nūc quoqz post legē sunt per pticipationē. Hoc
aūt cē nō pōt nisi corpus z sanguis salaatoris. aut
īpemet christus. Ergo congruit valde. Hec ptim ex
Dionisio carthus. quoꝝ cōtemplatio multū deuota
est. z ergo crebro ad mentē reducēda Porro de in/
stitutionis causalitate supra.xij. sunt rōnes assigna
te in scala cōionis.folio

De tertia circūstantia scz tpis cōgruitate Mē.iij.

I t Ertia circūstantia est tpis cōgruitas. scz qñ
dedit. Circa quā cōsidera
nō añ īstituit. Jn noua lege ī fine vite ddit.
Quare īminēte passione ī cena confecit.

De primo nota q non instituit tpe legis nature.
Quia nō potuit institui hoc sacramentū añ verbum
incarnatū. Nō etiā tpe legis scripte.q: lex timoris et
amoris nō ꝯpatiūtur se simul respectu eiusdē. Sed
lex vetus erat lex timoris.ergo. Nō tñ fuerīt hec duo
tpa sine pasca vsqꝫquaqz relicta.q: hēbant figurali/
ter qd nos realiter. Patres eīm eandē escā māduca/
uerūt.dū scz in futuꝝ hoc magne pietatis sacramē/
tum crediderūt Secūdo principaliter cōgruū fuit
hoc sacramentū in noua lege dari ob has rōnes.

M Cōtinet.excellit.plenū.pñs.reserata.

Primo rōne cōtinentie.q: hoc tēp9 realiter xpm
cōtinet.ergo z sacrm vbi realiter est cōtinebit Se
cūdo rōne excellētie.q: excellentissimū domū in excel
centiori lege dare debuit Tertio rōne grē z pleni/
tudinis boni qd cōtinet. Habet enī hoc sacrm gra/
tie plenitudinē.ğ in tpis plēitudie dari debuit quod
ab incarnatione incepit. Quarto rōne presentie vel
existētie.q: tūc debuit institui qñ presens actor erat.
Quinto q: in hoc tpe exuli ianua est reserata q̄ an/
te erat clausa. Et q: iā ad illā cōscendere hēbant. via
tico nōmō sustentāte:sed etiā pducente indigebant.
vt mgr heric9 colueld. ait Nō tñ ī pncipio pdicatōis
h instituit. Quia tūc discipuli nōdū erāt tāti miste/
rij capaces. Nec etiā post tempus resurrectiōis z as
censionis distulit.q: tūc erat discipulis tāqꝫ dñs aut
vt cōprehensor.nō vt pegrinatiōis hui9 comes sicut
prius.ergo Hinc ergo principaliter dicim9 q im
minēte passione hoc dari debuit ob has cās

N Termiat.z tollit.pñtat.sīs meoꝛ.aptet

Primo propter veteris sacrificij terminationem
qd in cena terminādum erat. Nō enī ꝯueniēs fuit si
mul vmbrā currere z veritatē. Secundo propter
corporalis presentie subtractionē. Nō enī congrue/
bat vt simul corpali z sacramentali presentia habe/
retur. Hinc Eusebius emissen9 Tūc corp9 assūptū
ablaturus erat ex oculis nris z sideribꝫ illatur9. ne/
cessariū ergo erat vt hoc sacrm institueret quo cole/
retur iugiter per misteriū quod semel offerebaꝛ in p̄/
cium. vt quia quotidiana z indefessa currebat p ho
minū salute redemptio. ppetua etiā esset redēptiōis
oblatio z perhennis illa victima viueret in meōria z
semper presens esset in grā. Utqz sic pmissum imple/
ret q̄ dixerat. Ecce ego vobiscū sum oibus diebꝫ vsqꝫ
ad cōsummationē seculi Tertio propter ampliorē
passionis representationem. dū passurus eēt hoc in/
stituit vt sic passionē arti9 nris mētibꝫ infigeret at/
qz ad sibi cōpatiendū per hoc āmoneret. Quarto
ppter maiorē meōrie cōmendationē. Ut vltimo re/
cessu traditū apli diligētius retinerent. Quando enī
ab amicis separamur. motus dilectionis sentiꝛ fer/
uentior propter dolorē sepationis. z ideo verba ami
corum a nobis recedentiū magis memorie ipimun
tur Quinto scdm Ubertinū. Joco passurus īsti/
tuit. vt quia pro nobis in passione soluere debebat p̄
cium voluit nos sibi vnire vnione huius sacramen/
ti qua strictior nō inuenitur in via. z sic nos deo ī ip/
so cōformaret vt cū ipē satisfecit z precium soluit ō/
nes soluisse z satisfecisse videremur. Hec ille

De quarta circūstantia Mēbrum. iiij. O

q Uarta circūstantia est recipientium idonei/
tas. scz quibus dedit. z innuitur ī versu. pñ.
cōditio eorum. quia timentibus se. Timor
autem domini valet omni statui

	petōribꝫ	purgatōē	Tiōr dñi expellit petm
	pēitētibꝫ	emulatiōē	Qui timz deū nihil ne.
.s.	laborātibꝫ	ad iuuamē.	q̄ tiet deū ñ trepidat.
	pacientibꝫ	solamē.	timēti deū bñ erit in ex.

Sunt plura dicta superius que possent hic appli/
cari. Et de qualitate suscipientium adhuc plura in/
fra dicentur. Solet quoqz circa hanc cōsiderationē
questio moueri. Si etiā iude sacramentū hoc dede/
rit ad quod cōmuniter affirmatiue respondent. Jtē
q: si christus sibiipsi dederit hoc sacramētum mādu
cando. Ad quod aiunt q sic. Cepit enī Jesus facere
z docere. Nā ergo z prius voluit baptizari. Nec ē im
possibile q idem seipsum sacramentaliter comedat
Et ad hoc facit canon de cōsecratione dist.ij.ca. Nec
moyses. Ubi ex auctoritate Hieronimi dicitur q
christus fuit in cena cōuiua z cōuiuiū Ad quod etiā
sunt illi versus. Rex sedet in cena. turba cinct9 duo/
dena Se tenet in manibꝫ:se cibat ipse cibus O qua
lis māducator ille

De quinta circumstantia. quid dederit. P
Mēbrum quintum

q Uinto videndū quid dederit. de quo sm fidē
tenēdum q in hoc sacramēto pater dedit et
dat vnigenitū suum sibi coeternum z coeq̄/
lem. Filius semetipm. Spūsscūs illū a quo eterna
liter processit z pcedit. Magnū plane donū. z q̄ ma
ius melius ve nil cogitari potest Omnium bonorum

rōnes vnica bonitate ꝯprehendēs. O q̄d nob̄ dn̄s ie/ſus facere debuit ⁊ nō fecit. Nō ſuffecit ei dediſſe ſua ⁊ ſuos niſi ⁊ ſe nobis ipendiſſet. Ecce ſe naſcēs dedit ſociū cōueſcēs in eduliū. O inflāmata charitas ieſu xp̄i. O ardens amor clemētiſſimi cordis ſui Sūt hic multe q̄ones. Si ſub vtraq; ſe totū dederit. ⁊ quō ibi tot⁹ tenet̄ Solū q̄ deuotiōis ſunt ꝓſequimur dicentes ꝙ cū hoc ſacr̄m bn̄dictus ieſus ſuis appoſuit tunc dedit eis ſm̄ Ubertinum

Q

Cibū eterne refectionis
Dign⁹ filialis adoptiōis — Ecce q̄d dedit
ſacrificiū hūane r̄dēptiōis — qn̄ ſacr̄m hoc
Uiaticū nr̄ē pegrinatiōis — cōtulit.

Ps̄. dicit. Eſcā dedit timētib; ſe. Hebre⁹ aūt pregnātius illic verbū ponit dicēs Thereph dedit timētib; ſe. thereph aūt eſt nō ſimplex caro. ſed a feris lacerata. Et hinc inſtituēs dn̄s ait. Hoc ē corp⁹ meū qd̄ pro vobis tradet̄ iudeis. ſ. dilacerandū. thereph ergo dedit timētib; ſe. vt ex timētib; faceret amantes. Quod aūt veraciter ⁊ realiter ſub hoc ſacr̄o corpus ⁊ ſanguinē ſuū det multipliciter probari p̄t. Ut ait Ro͛tus de licio

Per
Auct͂es — Theologoꝝ / cōciliorum. / doctorum
Rōnes — diſtātiuas / ꝯceptiuas / ꝯmutatias
Exēpla īnūera — vetuſta. / nouella:
Proſeq̄t̄ hec in ſuo q̄dragesimali pulchre ⁊ late doctor prefat⁹.

De quinta circūſtantia ſcʒ mō quo inſtituit
Membrum ſextum

P

Oſtremo quō hoc dederit videnduʒ. Sed h̄ nō dicet hō ſup terrā Eſt eni māna abſcōditū nō patens oculis cūctorū In mō aūt iſtitutiōis quedā verba tradūt

Modū inſtitutiōis — Accipite ſumite
collationē poteſtat; — vt — hoc facite
iniunctionē vſus — in cōmemorationē

Hoꝝ
Primū — mirabilis grā
ſecūdū — eſt — digitas ī mēſa — Hec albert⁹
tertiū — ſcrifica° cumlata

De deſiderio aūt ⁊ amore quo hoc inſtituens flagrauit nulla lingua ſat eſt enarrare O igit̄ ineffabile ſacr̄m. o inexplicabile amoris ſignū O ſapientiale p̄uilegiū q̄ʒ in oib; circūſtantijs ſapiētial̄r inſtitutum

Quarta cōſideratio de ſacramēti hui⁹ mirabilib;.
Capitulum quartū

R

m

Emoriā fecit mirabiliū ſuoꝝ. Ps̄. Quarta porcio ruminādā eſt de huius ſacramēti mirabilibus In quoꝝ cōſideratiōe deficit oīs cātura Tāta enim mirabilia in hoc ſacr̄o r̄lucēt vt ſupent intellectū viatoris nō mō. ſed ⁊ ſenſū ꝯprehenſoris.

Ita vt iuxta egidiū de roma. nec angeli nec archangeli. imo nec cherubin aut ſeraphin illa ꝯprehēdant Ut aūt que ſint illa ſciam⁹ ⁊ ſic magis tm̄ ſacr̄m reuereamur pauca ſūt notāda. Uarie tn̄ a varijs mirabilia iſta ſignātur. Nā quidā aſſignāt. x. aut. xij. mirabilia cōia illa que ſunt.

p̄mū ē in trāſſubſtātiatione — ſcd̄ʒ q; ī q̄lib; p̄te totus xp̄s — t̄tiū fracta hoſtia n̄ minorat̄ — q̄rtū ꝙ ex multis hoſtijs n̄ auget̄

Mutat. et in parte. minor haut. auctus.

q̄ntū aut mal' ſūptū nō coinquinatur

maculatus.

ſextū ē malis mors vita bonis — ſeptim idē corp⁹ ī diuerſis locis — octauū ꝙ nō eſt duplex ſumptio

Mors. loca multa duplex

nonum nō excedit p̄tes hoſtie — decimū ꝙ accidētia ſunt ſine ſubiecto

nō excedens. ſine ſubiect.

Horū ꝓſecutio paſſim rep̄itur in ſūmis Antboini. ⁊ alioꝝ ⁊ in ꝯpendio theologie ⁊ alijs ſermonibus. Ubertin⁹ ponit in genere tria ſubdiuidēs illa

Que ſūt — virtus operatiua / veritas cibatiua. / ſpēs contentiua.

Nā ex parte virtutis op̄atiue concurrūt in h̄ ſacr̄o ſil̄ Uirt⁹ verbi creati ⁊ increati. h⁹ ꝓlati. illi⁹ op̄antis: Succeſſiua prolatio. īſtantanea īmutatio. Mirabilia ſunt hec vt recte dicere poſſim⁹ Manhu. i. q̄d eſt hoc. hec eni ſunt illa abſcondita. de q̄b; d̄r Eſaie. xlv. Dabo tibi theſauros abſcōditos. ⁊ archana ſecretoꝝ vt ſcias q; ego ſū dn̄s. In hoc eni ſacr̄o p̄ hāc operationem theſauri abſcōditi grē cōferuntur ⁊ archana ſecretorū fidei eccl'ie ꝓponūtur. vt ſciat itellectus fidelis credēdo veraciter. q; ip̄e eſt dn̄s q̄ quoniam potentiſſimus potuit. quia clemētiſſim⁹ voluit quia veraciſſimus ⁊ ſapientiſſimus facit ſigna ⁊ mirabilia ī hoc ſacr̄o quorum nō eſt numerus

Secundo hec ſunt mirabilia ex parte veritatis cibatiue Chriſtus eni eſt cibus indigne ſumentē probans ⁊ reprobans. cibus digne ſumentē probans et app̄bans. Cibus cibatum ſibi incorporans. poſt cibationē integer perſtans. Cibus ſeipſum cōſecrans ſe ipſo ſeipſum cibans. En quanta mirabilia de quib; omnibus teſtatur ſcriptura. Uere mirabilia teſtiōnia tua: ideo ſcrutata eſt ea aia mea lumine fidei nō ingenij acumine Tertio ſi cōſideretur ſpecies cōtentiua occurrunt multa mira

Scʒ — Quidditas tranſitiua: / quātitas dimēſiua / qualitas obiectia — Hec ſūt mirabiliuʒ mirabiliſſima.

Quidditas panis ⁊ vini tranſit in ſubſtantiam

corpis z sanguis xp̄i. Nihil substātie relinquit. sz totū ꝯuertitur Nihil de nouo efficit. solū transit aliqd in aliquid. z tn̄ sine adnullatiōe (fm ip̄m vbertinū). Nō adnullat substātia panis z vini. sed vere in xp̄i corpus z sanguinē trāsit z ꝯuertit Quātitas dimēsiua. spēs sine subiecto supra naturaz subsistit sub q̄ sacramētaliter cōtinet xp̄s in se dimēsionat⁹ a spēbꝫ nō dimēsione ꝯtētus. in se cōmēsurat⁹. nō ꝯmensuratione ꝯtent⁹ Qualitas etiā obiectiua spēꝝ sensibiliū termīat visū. alterat gustū. excitat adoratum: immutat tactū Null⁹ em̄ istoꝝ q̄ttuor sensuū discernit hūc spūalē cibū. sed sol⁹ fidelis audit⁹ iudicat verū Dū audit assentit z credit Hoc ē corpus meū Tāgit hec Ubertin⁹ in q̄rta sua pte videātur ibi plen⁹ Hec igitur sūt mirabilia d' q̄bꝫ dr Dañ. iiij. Signa z mirabilia fecit apud me deus excelsus Distigunt alij aliter ista mirabilia dicētes q̄ sūt in corpis xp̄i

Cōsecratione
Possessione Nā in cōsecratiōe credēduz
Perceptiōe est firmiter q̄ ibi

Sub specie panis est veꝝ corp⁹ xp̄i
Tota substātia panis mutat vl' transit ī corp⁹ xp̄i.
Sic mutat in xp̄i corp⁹ subr̄a q̄ tn̄ manēt accidētia

Quoꝝ pbat
 p̄mū — fide dignoꝝ. / signoꝝ positioꝝ testiōio / demrātione miraculoꝝ
 Scōm a — sili / maiori vt / miori — aquā in vinū / oia p ip̄m fcā / arte humana
 Tertiū — gr̄a. pphali vt helisens / ꝯuersiōe spūali vt Saul. / mutatōe nāli ouū ī pullū

Mirabilia ergo opa tua dn̄e in cōsecratiōe. Sūt secūdo etiā magna mirabilia in hui⁹ sacri possessiōe idest post ꝯsecrationē que sunt ista.

Qz
 tā magna res ꝯtinet sub tā parua spē.
 vnū z idē corp⁹ est in diuersis locis
 licet sit in diuersis locꝭ. māet tn̄ ī se ꝯiūctū

Declarātur hec etiā rōnibus z exemplis. sed longuz est ponere. ea videātur in sermonibꝫ q̄ dicūtur sancti thome. Tertio cōcurrūt etiā mirabilia in christi perceptione

Qz
 dū mādūcatur nō minuitur
 si nō mādūcatur quodāmō minuitur
 dū mādūcatur augetur vel augmētatur

Quis vnq̄ audiuit talia Prosequitur hec pulcre sctūs tho. in sermonibꝫ suis de sacro eucharistie.

Postremo distinguūt alij hec mirabilia fm decē p̄dicamēta discurrēdo p singula. z inde sctūs Tho. specialē tractatū fecit. Et Leonard⁹ vticeñ. in suis fmonibus aggregauit Que q̄m magis sūt speculatiua q̄ effectiua. Hic supersedemus z lectorē ad sctm̄ Thomā remittimus

De quinta būccella scilicet de modo vsus z assumptionis huius sacramenti. Caplm quintum

Ccipite z mādūcate Luce. xxi. Quinta buccella erit de mō assumptiōis z vsuz a Duplex enī est vsus principalis hui⁹ sacramenti iuxta doctorē sctm̄. Quia aūt offertur vt sacrificiū vel sumit vt sacramentum vel viaticū. Ante hic tēpus q̄ differēdi materia deficeret si cūcta que se hic offerūt cōsiderandā annotare velim⁹. Unde p̄suppositis oibus scriptis paucula materiā dabimus de hoc morcello meditādi Primus itaqz hui⁹ sacramēti vsus est q̄ offertur vt sacrificium Circa quē vsum multa se ingerunt ruminanda A

Sez
 de sacrificij huius dignitate
 ministri offerentis qualitate
 oblatiōis ritu z celebritate.

Primo inq̄ de huius sacrificij dignitate De qua licet plura dcā sunt vbi de sacrificio actum est. supest tamen adhuc aliquid hic annotandū. scz q̄ sacrificij huius dignitas ex hijs relucet que sequūtur B

Mūdius z dignū. fructu. sic oia cellit.

Primo inq̄ nostrū sacrificiū precellit oia alia legalia in mundicia z honēstate quod patet ex hijs

Sez
 exteriori specie.
 virginali origine
 spūali dulcedine.

Primo ab exteriori specie Non enī mundius facile tractari potest q̄ sub specie panis z vini. Et sic vitantur multa incōuenientia que sequebantur cruenta illa legalia sacrificia Hinc dicitur Prouerbi. xvij. Melior est buccella sicca cū gaudio q̄ dom⁹ plena victimis cum iurgio. Secundo huius mundicia patet ex virginali origine. quia nō incepit ab vlla corruptione. sed a virginali flore. Ecclesiast. xxiiij. Flores mei fructus honoris z honestatis quasi dicat vt Augusti. ait. Nobilitas matris est ex deitate prolis. z nobilitas prolis est ex honestate matris Tertio patet mundicia a spūali dulcedine qua cunctos christianos trahit ad se. Nam iuxta Tullium. Honestum est quod sua vis nos allicit. Canticoꝝ primo. Oleum effusum nomen tuum zc̄. Secūdo est omnibus alijs sacrificijs dignius Cuius dignitas patet ex tribus nobilissimis in eo contentis Sez C

Ex
 Carne mundissima — angel' reuerēdū.
 Aia iustissima — hic ē — deo p se acceptū
 Deitate altissima — hoīb⁹ adorādūz

Nil igitur in sacrificijs maius corpore z sanguie christi Tertio est ceteris oblationibus fructuosi⁹ D
Est enim hoc fructuosum

In Mũdo pctã relaxans:
In purgatorio penã mitigans
In celo gaudiũ generans

Hinc eſt q triplices miſſe ſolent celebrari ſcʒ
Pro Salute viuorum.
Pro reqˀe defunctorũ Hic ⁊ hoſtia i tres
Pro gloria beatorum ptes diuiditur.

De primo Leuiti. vi. Aia que peccauerit p igñorantiã offeret arietẽ imaculatũ. xp̃m q tollit pctã mũdi De ſecũdo Leuit. xvij. Dedi vobis ſanguiem vt expietis ſup altari meo p aiab9 vr̃is ⁊ ſanguis p aĩa piaculũ ſit. Aug9. Oroĩb9 ⁊ elemoſinis ſcte eccl'ie et ſacrificio ſalutari nõ eſt dubiũ defunctoꝝ aias releuari ⁊c̃ De tertio. Vincenti dabo mãna tũc aptũ qd nũc abſcõditũ. ps̃. Adiplebis me leticia. Satiabor cũ apparuerit gl'ia tua. Mag eni leticia ſcti adiplent in patria de hui9 ſacrificij oblatione digna ⁊ gr̃tulant.

De meoria ſue redẽptionis,
De aſpectu nr̃e ſalutis Hic dr̃ in collectã.
De ãmiratiõe diue bõitat Que tuis ſctis ad

E gloriam nob prodeſſe facias ad veniã ⁊c̃. vtẽ. Quarto Sacrificiũ iſtud excellit legis illa ſacrificia. qꝛ eſt nobis ſil' oia. nõ tm̃ ſacrificiũ. ſed ⁊ ſacerdos ⁊ altare. ⁊ breuiter oia q ſacrificia illa ꝯplectebãt Nã illoꝝ pacifica ⁊ ſacrificia mortẽ cibũ. ꝓpiciationẽ. recõciliationẽ ⁊ ſctificationẽ ⁊ ſacerdotiũ ⁊ ſctitatẽ ꝯplectebant. Que oia (ſcriptura teſte) xp̃s ẽ nob in hoc ſacro Et nõ ſolũ iſta: ſed ⁊ oĩs oblatiõis ſalutaris gen9 cõplectit hoc ſacrificiũ nr̃m. Eſt eni ⁊ hoſtia pro pctõ victima. oblatio. mun9. decie. ꝑmitie. pacifica. grãrumactio. votũ ſpõtaneũ. ſacrificiũ. holocauſtũ. incenſũ. Hec eſt hoſtia mũda ⁊ ſctã equa nõ ſoluʒ. ſed oi debito nr̃õ maior pregnãs virib9. efficax vtute. libera debito. diues munere. grãdis donis Hec ẽ vere digna hoſtia placẽs placans. placãtes hoſtias nr̃as faciens. integre efficiens qd legales innuebãt ⁊ promittebãt. ꝯferẽs qd interne ⁊ mẽtales hoſtie noſtre aſpirant. Promittebãt qppe grandia ⁊ incredibilia fere ſacrificia illa legis Sed in hoc ſacrificio nr̃õ inueniũtur ibidem promiſſa.

O igitur ſacrificiũ dignũ: o hoſtiã ſalutarẽ. Vere ñ apparet in cõſpectu dei vacu9. qſquis hoſtia tali venit comitat9. vtpote q tãtas offert oĩs generis oblatiões. Hẽmus igitur in hoc ſacrificio nr̃õ oĩa ſimul Ipe hoſtia nr̃a. ipe ara nr̃a. ipe ſacerdos nr̃. ipe de9 noſter. ipe ſi pro nobis qs cõtra nos ⁊c̃. Deniqꝫ ſacrificiũ nr̃m excellit qm̃ iperfecta legis ſacrificia ſupplet ⁊ pficit ⁊ vtilia facit Nulla ei vnqꝫ hoſtia do placuit que nõ in hui9 fide fuit oblata. Ibi vmbra. h veritas cõtinet. quãtum veritas vmbre tm̃ hoc nr̃m ſacramentũ preſtat legalib9 ſacrificijs.

Cõſideratiões de miſtro offerente §. i.

F Ecũdo ſe offert circa vſũ huius ſacrificij mltiplex ꝯſideratio de miniſtro offerente Cui tm̃ ꝯſideratiõi nolum9 hic inherere tm̃ materiã ãminiſtrãtes quã copioſe ãminiſtrat ſctũs thomas i ſecunda pte ſue ſumme hec de miniſtro inquirens.

ſi cõſecrare ſit ſacerdotꝫ | ſi pl'es eãdem hoſtiã cõſecrare pñt | ſi hi ſoli diſpẽſare | ſi cõſecrãti lꝫ nõ ſumere | ſi oino pt a cõiõe abſtinere

Si ppũ. plures. diſpenſ. ñ ſumẽ ceſſãs

vtꝝ mal9ſa cerdos põt cõficere | an miſſa e9 min9 valeat | ſi here tici cõ ficiũt | ſi dgdati cõſecrãt | ſi peccat a tali b9 ſumẽs

Si mal9 an valeat. diuiſ. dgrad. recipit q.

Hec plene proſequit doctor ille vbi ſupra. Offert qꝫ circa hoc mẽbꝝ materia illa de dignitate miniſterij ſacerdotalis. De qua grãdis poſſet ſmo haberi. ⁊ magni libri cõſcribi Sed hec oia pretereũtes in reliqua pgamus.

G De oblatiõis ritu ⁊ celebritate §. ſecũdus

T Ertio igit videndũ de hui9 oblatiõis ritu et celebritate Sed hic etiã nũeroſa ſe materia offert ꝯtemplãda Nã de ritu offerũt ſe iſta.

ſi. de tpis cõ gruitate | de appa ratu | loci q̃li tate | de dfectuũ ⁊ picl'oꝝ varietate | de ꝟboꝝ ⁊ geſtuũ miſte rialitate:

Tempus. vaſa. loc9. dfect9. ꝟba mod9qꝫ

De hijs paſſim doctores in ſuis ſcriptis agũt. potiſſime q miſſarũ officiũ explanãt: hec ponũt Vñ ſufficit materiã ãminiſtraſſe meditãdi Quadrat etiam huic loco cõſideratio generalis de miſſa ⁊ ei9 dignitate. de audiendi miſſam inductiuis ⁊ modalitate Itẽqꝫ de veſtiũ ſacraꝝ ceteraꝝqꝫ circũſtantiaꝝ miſſe cõgruitate In alijs hec videãtur De his ſctũs Thõas agit pte tertia ſue ſũme. Et Albertus in de miſterijs miſſe. Et Roptus de licio habet de hijs formales ſmones in quib9 hoꝝ plura habentur Et hec ſufficiant annotata de vſu hui9 ſacramẽti primo

H De alio vſu ſacri put eſt viaticũ videndum primo de ſumptionis proprietate Mẽbrum ſecũdũ

V Ant iã ſecũdo principalit ⁊ quedã aſſignanda de Altero huius ſacri Inqꝫtum ſcʒ ſumit vt viaticũ Circa quẽ vſum varia ſe offerunt conſideranda:

Scʒ de ſumptionis proprietate
Scʒ de mãducatiõis varietate
Scʒ de accedentiũ qualitate.

Primo igitur videndũ eſt de ſumptionis proprietate. quare ſcʒ per modum mãducationis aſſumitur. ad quod aſſignãt doctores rõnes iſtas ſcʒ

Inſtituit ſimilis. iungit. ſignãs. operat

Primo qꝛ xp̄us tali mō sumēdū se instituit. vt pꝫ Luce. xxi. Secūdo rōne assimilatiōis. qꝛ se cibo assilauit dicēs Joan. vi. Caro mea vere est cibꝰ Sꝫ vsus cibi nō est tm̄ vt videat᷑ aut tangat᷑: sed vt man ducetur. ꝙ. ꝛc̄ Tertio rōne maioris ꝯiunctiōis. xp̄s eni intimiꝰ cordi nrō vniri dꝫ. ꝙꝫ aliqd aliud Sꝫ i re bus sensibilibꝰ cibꝰ ꝛ potus nob intimiꝰ vniūt᷑. Naꝫ ex cibo ꝛ comedēte fit vnū simpl'r Quarto rōne sa cre repn̄tatiōis Nā mādūcatio ista repn̄tat vos ꝛ si gnat attritū xp̄m in passiōe. ꝛ ꝓpter nos vulnere su per vulnus laceratū. Quinto rōne opatiōis. Sicꝫ eni mādūcatio corpalis ordinatur ad robur corpꝭ Jta ꝛ spūalis ad robur mētis. Jtaqꝫ rōne silitudis sicut supra in ꝓlogo masticatorij vel ruminatorij hu ius est declaratū Occurrit ꝛ circa hanc ꝓprietatem assumptiōis cōsiderandū. quare nō ab oībꝰ sumatur sub vtraqꝫ spē cū sic videat᷑ institutū a dn̄o. De h̄ mlꝰ ti multas rōnes dederūt q ꝯ bohemos q i hoc errāt scripserunt. quaꝝ tn̄ rationū potissime sunt nūero decem. ꝛ habentur hijs versibꝰ.

I Deuites. serues. portes. qꝛ deficit. eger. Credas. cōformis. distet. fugias. ꝑ adoret.

Prima cā est deuites. s. piculū effusiōis q̄ faciliter possit accidere si sub spē vini oībꝰ dispensaret᷑. vbi sꝫ iuuenes. ꝛ senes. debiles. ꝛ infirmi. qꝺ in maxiam iniuriā huiꝰ colendissimi sacri vergeret Secūda est ꝓpter maiorē idoneitatē seruādi ꝛ custodiendi sacra mentū sub spē panis ꝙꝫ vini. qꝺ tn̄ sacr̄m sp debꝫ eē patum pro cōicandis infirmis iuxta sctōꝝ patrum dispositionē in Cōsilio gormaceñ. vt hētur de conse cratione dis. xi. ca. p̄sbiter. Tertia rō est ꝓpter dif ficultatē deportādi hoc sacr̄m ad distātia loca qꝺ ta mē sepe oportet. Et hec rō notatur i ꝯsilio Remeñ.

Quarta rō est defectus vini q ita magnꝰ ꝛ notabi lis est in quibusdā locis ꝙ vix sufficit modicū vini ꝓ cōsecrando cōi ritu. vt Albertꝰ dicit. Quid ergo si tā ta numerositas sūptura esset sub spē vini sacr̄m. et etiā in bellis vbi sepe penuria est vini. Quinta rō ē infirmitas seu cōditio hoim quibꝰ grauis ꝛ molestꝰ est gustus vini ꝛ nociuus: etiā in pua quātitate. Et hāc pōit scūs tho. in iij. p. Sexta est ꝓpter fidem firmandā in simpliciū cordibꝰ. ne crederēt ꝙ xp̄s nō ꝯtineatur sub vtraqꝫ spē pfecte: sicut qn̄qꝫ legit᷑ cōti gisse vt inde exemplū narrat Alexander de halis in sua sūma. Septima ē ꝓpter ꝯformitatē ad sacri ficia veteris legis q̄ figura fuerūt huiꝰ sacri. Jn q̄ꝝ ritu hoc obseruabatur vt de libamibus nō sumebāt offerentes sed soli sacerdotes. ꝑ que libamīa is potꝰ ficabatur. Vt igitur corn̄deat veritas figure ꝓuide sic est institutū Octaua rō est vt aliqua reuerentia ꝛ distinctio dignitatis inter ipm sacerdotē ꝛ ꝓplꝫ ap pareret vt q p̄eminerēt ptāte ꝯsecrādi etiā mō sumē di Nona causa est euitatio erroris qui apud bohe mos est. qui credunt hoc sacramentū de necessitate salutis sub vtraqꝫ spē ab oibus sumendū quoꝝ rō nes sunt a doctis elise ꝛ inepcie ostense Decima ra tio est vt cultus adorationis ꝛ deuotiōis huic celesti sacramento debitus. totum referri itelligatur ad cō tentū sub speciebus illis ꝛ nō ad species ipas sensibi les apparentes. Et hec de mō sumptionis

De manducationis varietate Mēbꝝ primum.

Secundo hic videndum est de mādūcationis varietate. Nam varijs modis assumitur. s.

Mēte. sacrō. iūctisqꝫ sil'. neqꝫ neutro. K

Quidam eni tantū spūaliter. quidam sacramen taliter tantū. quidam cōmunicāt vtroqꝫ modo. qui dam vero neutro

sacr̄ali — praui xp̄iani:
Mō spūali mādūcāt oēs saluandi:
vtroqꝫ sil' — boni et pij.

Quid sit spūaliter aut sacr̄aliter tm̄ mādūcare su pra est descriptū: nec hic repetendū. Sed de singulis hijs modis parūper assignādum. Sacramētaliter tantū manducant mali q sunt in genere triplici

malivoli — sūt in peccandi voluntate
.s. dolosi q hypocrisi accedūt ad altare.
p̄sūptuosi — sunt manifesti mali.

De primis dꝛ Esa. xxix. Appinquabit ꝓpl's ille ore suo: cor aūt eoꝝ longe est a me. ꝛ hij hec tria mala cō sequūtur que sunt.

peccati sui aggrauatio — Prosequitur hec sanctꝰ
a christo separatio — Tho. in s̄monibꝰ suis
eterna damnatio — de venerabili sacr̄o.

De secūdis dꝛ ad Thimo. ij. Hn̄tes quidē speciē pietatis: virtutē aūt eius abnegantes Sed hij tria mala incurrūt

socij inde traditoris efficiuntur.
Quia corā toto mundo cōfundentur.
extra bonoꝝ cōsortium ꝓijcientur.

De tertijs Coꝝ. xij. Qui mādūcat ꝛ bibit idigne iudiciū ꝛc̄. Et hos tria mala sequūtur.

mag̃ culpa — p̄ua itentio p̄cepti trāsgressio ig̃
.s. dei offensa ꝛ ꝓpē irreuerētiā sacr̄i (titudo
mlꝰtiplex plag̃ dāna spūaliū strages hominum

Cōtra tn̄ hec omnia mala bona sunt remedia

Scꝫ emēdatio vite ꝑ voluntariā p̄niam
correctio malicie supioꝝ disciplinam.

Eya agamus ne vnq̄ꝫ hoc modo. id est sacramen tali tantū cōmunicemus Vere bonū esset nobis nō fuisse ꝙꝫ sic comedere cibū istum Secūdus mādu cāti modus est spiritualiter tantū: de cuiꝰ ꝛ ex diffini tiōe ē actū. Et h̄ mō comedētes sunt triplices.

Incipiētes — fidei saluatoris
.s. ꝓficientes rōne bone cōuersationis
pfecti — deuote meditatiōis.

Oportet aūt in hac spūali mādūcatiōe istar realis

esurire | corde desiderando
masticare .s. cibũ diiudicãdo.
delectari | in xp̃o delectãdo (operatio
Hanc aũt spũalem mãducationẽ comitatᷣ triplex
pctõꝝ remissio.
scꝫ a morte sanatio | hec oia scũs Tho. i ser.
xp̃i pticipatio | d̃ sacr̃o

Tertius mod⁹ est sacr̃alis ꝛ spũalis simul Et q̃ sic mãducãt optimã elegerũt ptem ꝛ felicissimo fructu gaudẽt vt s̃ est declaratũ. Qui aũt neutro mõ sumũt miseri sunt ꝛ infelices
infideles
q̃ꝝ q̃dã sũt negligentes ꝛ oẽs cibo isto idigni.
cõtẽnẽtes

Possunt hic plura de hijs mãducatiõis modis dici: sed passim in alioꝝ scriptis habẽtur

Tertiũ principale de accedẽtium q̃litate M̃e. ij.
Ertio hic cõsiderandũ est de accessus vl' accedentiũ qualitate. vbi abunda se materia offert.
t
quibus licet ꝛ quibus nõ licet accedere
qualiter debent se accedẽtes disponere
q̃ñ ꝛ quotiens debent accedere.

De primo scꝫ quibꝫ licet aut nõ accedere. Sciendũ ꝙ ydoneus accessor dꝫ ĩ se cõditiones habere

Extat hõqꝫ viãs. credẽs. senex rati pur⁹
Deuot⁹. nõ sit p̃rãsus. nõ ipse notatus.
Mũd⁹. nõ mito. rect⁹. p̃po. q̃ꝫ tempus.

Primo erat natura hõ Et inde sequitur ꝙ anial brutũ nõ debet suscipe hoc sacr̃m Quocirca tñ se dubitatio offert. Utrũ si mus aut aliud aial cõedat sacramentũ. Utrũ realiter christi corpus sumeret. Ad qd̃ sunt doctores p vtraqꝫ pte. Veriores tñ affirmatiue cõcludũt ꝙ q̃ꝫdiu spẽs sacr̃ales mutate ñ fuerit tãdiu remanet sub eis corpus xp̃i vt m̃l'tipliciť pbãt Patet ergo q̃ꝫ sollicite hoc sacr̃m sit obseruãdum

Secũdo erit ꝯditiõe viator in hũanis adhuc agẽs Uñ sequiť ꝙ nullus ꝯprehensor angel⁹ aut hõ. imo gñaliter ꝙ nulla creatura q̃ nõ est viatrix dꝫ hoc sacramentũ suscipe nec etiã tali dꝫ mĩstrare. Nõ enim est corpea. iõ nec disposita suscipe spẽs sacr̃ales. In hui⁹ figura filijs isrl' tm̃ mãna pluebat in deſ̃to nõ in pmissiõis terra. In celis eñ mõ inuisibili comeditur xp̃us cognitiõe ꝛ amore. Tertio erit religione xp̃ian⁹ ꝛ fidelis. Null⁹ eni hꝫ ius in hoc sacramẽtali cibo nisi qui ẽ de familia xp̃i. In cui⁹ tipũ agn⁹ p̃cipitur a filijs isrl' comedi in vna domo. i. eccl'ia catholica. Et hoc etiã post baptismũ susceptũ. Uñ ptꝫ ꝙ cathecumini q̃ꝫtũuis in fide instructi nõ debẽt suscipe hoc sacr̃m. Mãna eni nõ dabať nisi post transitũ mar[rubri. p⁹ q̃ꝫ scꝫ baptizati erãt in nube ꝛ mari Patet etiã ꝙ heretici ꝛ apostate a fide cũ fidẽ xp̃i nõ habeãt: licet caracterẽ teneãt secludũtur. Similiter pagani. sarraceni. iudei. in quoꝝ figurã in veteri lege incircũcisi ꝛ alienigene nõ admittebãtur ad esum agni Quarto erit etate senex ꝛ adult⁹. soli eni tales s̃m rõem viuũt. Adultos aũt dicim⁹ q̃ iã venerũt ad annos discretionis vt sciãt hoc sacr̃o sacramẽtaliter vti. i. referre signũ in suũ signatũ ꝛ ꝯgnoscere xp̃m hic realiter cõtineri. Hinc ptꝫ ꝙ pueris qui nondũ ad discretiõis annos puenerũt nõ debet ministrari cũ nec discretionẽ nec deuotionem hñt. Qui aũt sint anni relinquiť ꝯfessori discreto diffiniendũ qꝛ sepe pueri octo annoꝝ magis discreti sũt alijs. xij aut. xiiij. annoꝝ Quinto erit rõnis cõpos ꝛ mente sanus. Uñ secludũtur amẽtes furiosi: insensati. vel stolidi Distinguũt tñ hic doctores ꝙ horũ quidã debilẽ hñt mentẽ. sunt tñ dociles coꝝ q̃ ad fidẽ ꝛ deuotionẽ spectãt. ꝛ talibꝫ nõ debet denegari. Alij lucida hñt interualla. ꝛ licet hijs dare dũ apparẽt discretionis ꝛ deuotiõis signa. Quedã aũt a natiuitate: et semp sunt iudicio rõis carẽtes: ꝛ talibꝫ nõ est dandũ Porro demoniaci si cõstet ꝙ p aliquo crimie torq̃ntur secludãtur: si aũt nõ. nõ debet eis denegari. Sexto erit cõscientia pur⁹. vt scꝫ sit sine cõsciẽtia peccati mortalis. Immũdus eni in lege nõ pmittebatur accedere ad esũ agni. Oportet eñ accedentẽ eẽ i grã gratificãte q̃ tolliť p pctm̃ mortale. ꝛ fit mortu⁹ inabilis ad sumẽdũ cibũ. Uñ qui in cõscia pcti mortal' accedit mortaliter peccat s̃m omẽs qꝛ irreuerentiã exhibet sacramẽto ꝛ iniuriã. ꝛ hypocrisi etiã peccãs Diciť aũt cũ cõsciẽtia pcti mortalis. qꝛ si q̃s eẽt i peccato mortali occulto qd̃ debita adhibita diligẽtia nõ potuit meõrari ille nõ peccat. deinde a dño iã absolutus. Hinc offerunt se multa inq̃renda. s. q̃lis cõscia sufficiat. qualiter discuti debet. si cõfessio differri põt Itẽ q̃ꝫ grauiter indigne accedẽs peccet. Itẽ an videndo corpus dñi peccet Itẽ si talibꝫ negari aut hostia nõ ꝯsecrata dari debet. Que oĩa a doctoribꝫ passim tractanť. requirãtur. videãtur Septimo ꝙ sit mẽte deuotus Ergo cũ hõ est ita discrasiatus ꝛ distractus ꝙ nõ potest se dare deuotioni: equũ est abstinere. nõ eñ sine actuali deuotione est hoc sacr̃m dignissimũ accipiendũ Hic rursus grãdis offert se materia de qualitate hui⁹ deuotiõis. puta q̃lis sufficiat ꝛ quõ excitetur ꝛ hmõi multa. de quibꝫ pulcherrime inter ceteros Cosueldie in suo de sacr̃o scribit. Octauo ꝙ sit susceptor ieiun⁹. hoc eni p̃cipiť de cõsecra. d. ij. ca. liquido. nisi in mortis articulo ꝛ graui infirmitate. Et hoc qꝛ cibũ summe reuerentie nõ debet ali⁹ p̃cedere. qꝛ ieiunus magis disposit⁹ ẽ deuote sumere. Item ne spẽs sacramentales alijs cibis admisceanť Itẽqꝫ rõne vomitus ꝛ reiectiõis p̃cauende q̃ fit magis stomacho cibato q̃ꝫ ieiuno Et hec cõditio intelligenda est nõ de ieiunio eccl'ie sed nature. Ieiunium autẽ nature est priuatio cuiuscũqꝫ p̃assumpti p mo

dū cibi ꝛ potus. vñ nō licet prius sumere medicinaꝫ Dicitur aūt ꝑ modū cibi ꝛ potꝰ. qꝛ reliquie ciborum remanētes inter dētes si casualiter intrēt vel etiā modicū aque dū os abluit̄ nō frāgit̄ (vt aiūt) ieiuniū nature. Incipit aūt dies naturalis a media nocte. Nona est ꝙ sit crimie nō notatus Nulli enī notato de īfami crimine dꝫ eucharistia mīstrari. vt euntibꝫ ad duellū Aleatoribꝫ. balistarijs eūtibꝫ ad torneamenta. dūmodo hmōi sunt ībibita Hic tñ fiunt mlt'e distinctiones a iuristis quas in doctoribꝫ requires Itē ꝓpter hāc cōditionē nō dat̄ histrionibꝫ. meretricibus publicis vsurarijs ꝛ ceteris notorijs nisi peniteāt aperte. Itē publicā penitentiā agētibꝫ non dat̄ nisi cōsummata. Hic ingerūt se questiones multe vtrū debeat dari suspectis de crimie. Excōicatis interdcis aut suspensis. Itemqꝫ si debeat mīstrari ad morteꝫ damnatis Harū oim solutiones in doctoribꝫ patēt

Decima cōditio ꝙ sit corꝑe mūdus. Est tñ hic de immūdicia ista distinguendū. qꝛ quedā est perpetua ꝛ diuturna Alia tp̄alis ꝛ facile transitoria ꝛ propter hanc potest abstinere. Unde pꝫ ꝙ mulieribꝫ mēstruatis. i. in puerperio agētibꝫ nō est negandū. Hic fiūt distinctiōes de sōno pollutis. ꝛ sic de alijs mlt'is Undecima ē ꝙ susceptor nō sit miraculo ꝓhibitus. Si enī appareret alicui ipā eucharistia sub spē carnis aut pueri. aut alio modo. tunc nō esset sumēda ab eo cui sic appareret: qꝛ tūc nō habet rōnem cibi. Hic dubiosa questio versat̄ int̄ doctores qd de tali hostia sit agendū. vtꝝ sit sumenda vl' alia iterato cōficienda. siue int̄ reliquias ponēda Duodecima est ꝙ sit intētione rectꝰ. dꝫ enī illa intentione sacr̄m sumi ad quā hoc instituit xp̄us. s. vt q̄s xp̄iformis fiat id est xpo cōformet̄ in virtutibꝫ hic in grā: ꝛ ibi ī gloria. ꝛ vt hic in vita spūali roboretur. ꝛc̄. vtꝰ d̄ gradu intentiōis. Unde liquet ꝙ nō debet sumi ad experimentū. siue aliquā purgationē infamie. nec ad medicinā. aut aliquod maleficiū exercendū. vt quādoqꝫ d̄ vetulis est repertū. vt Nicolaꝰ de lira scribit Decimatertia cōditio ē ꝙ n̄ dꝫ sumi nisi a ꝓp̄o sacerdote magistro idoneo aut alio debito. Unde non dꝫ sumi ab alijs nō ordinatis aut prelatis ꝛc̄ Hic tñ distinctio solet fieri. sed paꝝ ad nos. Hic multe se ꝛ cumulose questiones circūagunt si a suspensis: hereticis. ac ceteris liceat sumi Ultima in versibꝫ cōditio tacta est ꝙ eucharistia dꝫ sumi tp̄e debito. Est aūt hoc tēpus ab ecclesia detminatū. vt scꝫ ad minus semel in anno Aū ter in anno. In primitia ecclesia quotidie cōmunicabant In cuiꝰ signū adhuc quotidie pax ī missis dat̄ Hic tractandū eēt si liceat oino a cōione cessare ꝛ quotiēs dꝫ sumi. sed de hoc infra Ex iā dcis facile pꝫ quibus accedere lꝫ: ꝛ quos nō accedere oꝫ

M Qualiter accedentes se debēt dispōere nota ifra.

Ecūdo iam inquirendum qualit̄ se debēt accedētes dispōere vt digne tm̄ sacrꝫ sumere possint Fatemur plura supra in scala sunt de hoc posita. h̄ tñ remeōrandꝰ ē tropꝰ sepulchri dn̄i vt ꝑ oia q̄ sepulto dño ꝛ eiꝰ sepulchro adhibita ꝛ exhibita sūt trepide in n̄ram eruditionē ꝛ tāti sacri p̄parationē trahamus. Debet itaqꝫ cōicans in primis inuolutꝰ eē linthea minibꝫ. ꝑ mūdam affectionē ꝛ cōscie puritatem aut iesū tunc syndone īuoluit. cū pura mēte ꝛ etiam corꝑe eū in sacro suscipit. Innoluere aūt oꝫ qꝛ misteriū eius clausū est. Debet vnctꝰ esse aromatibꝫ ꝑ feruentē deuotionē. Cū mirra eū̄ ꝛ aloe iesū inuoluit: q̄ eius passionē in corde cū amaritudine pn̄e ꝛ compassionis recōdit. In nouitate monumēti signatur cor ꝑ grām ꝛ puritatē innouatū ꝛ ab omī vetustate peccati purgatū. qd̄ est aptū ad suscipiendū christuꝫ Per monumentū lapideū in petra excisuꝫ signatur cordis stabilitas. i. in bono ꝓposito firmū ꝛ fidei stabilitate: supra quā edificata est eccl'ia firmissimū cor capientis sumere christū. Per saxū aūt ostio monumēti aduolutū. signat̄ lōganimitas ꝑseuerātie vt videlicet mens corpꝰ xp̄i recipiēs in p̄dictis cōditiōibꝫ intēdat finaliter ꝑseuerare. Itē ostio lapidē aduoluit. q̄ se claudit ne possit ingredi pctm̄. ne xp̄s eum deserat ꝛ relinquat donec ipm a mortuis resurgere faciat. Hec ꝓsequitur Ludolphus ad longū in q̄rta pte de vita dñi. Et hec sufficiāt ꝓ p̄paramēto. Nam d̄ mō p̄ꝑandi: accedēdi: ꝛ abcedēdi plene actū ē ī scala

De tertio scꝫ Quando ꝛ quotiens sit ad sacramētum hoc accedendū . §. tertius

Ertio inquirendū est qñ ꝛ quotiēs q̄s dꝫ accedere Ubi hec cōcurrūt ꝯsideranda M

t nūq̄ꝫ accedere nō licet.

Scꝫ ꝙ crebro accedere p̄ferri debito tp̄e bonū sit. qñꝫ abstinere laudabile sit

Primo eucharistiā nūq̄ꝫ sumere nō lꝫ ꝓpter ista

Votū. mādatū. qꝫ statutū. grāde ꝑiclum.

Primo rōne voti. Oēs enī tenētur corpꝰ xp̄i spūaliter mādu care. i. xp̄o per fidē ꝛ charitatem vniri. Spūalis aūt mādu catio votū sacr̄aliter mādu cādi includit si oportunitas adesset. Secūdo rōne mādati dñi. Quicq̄d deꝰ mādat iplere oꝫ. sꝫ h̄ mandat. Joh. vi. Nisi mādu caueritis carnē filij hōis. q̄zq̄ꝫ h̄ de spūali mādu catiōe magis q̄ꝫ sacr̄ali est intelligendū. ergo Tertio rōne statuti ap̄lici q̄ ꝯstituit detminata tp̄a cōicandi vt patuit sup̄ Quarto rōe piculi vel detrimēti. Nā corpus dñi nūq̄ꝫ sumere ē valde periculosum ꝓpter ista:

Nāqꝫ priuāt. mortē. peccāt. igrat. maledci.
Cōtēnūtqꝫ. negāt. scīdūt. fugiūt bōa ꝑdūt D

Primo qꝛ seipos oī fructu huiꝰ sacr̄alis sūptiōis priuāt imo ꝛ scrōs ꝛ alios fraudāt vt ifra. Secūdo qꝛ nō comedere cibū ē mortis signū. ꝛ sicut corpꝰ ita ꝛ aīa sine cibo viuere nō potest. Tertio grauiter

peccãt qꝛ mãdatũ dei ꝛ eccl'ie transgrediũtur Quar
tũ est signũ ingratitudinis nolle suscipe xp̄m q̄ d̄cli/
nat tanq̄ꝫ viatoꝛ ad manẽdum Quinto audiẽt ĩ iu/
dicio Ite maledicti ꝛc̄. hospes fui ꝛ nõ suscepistꝭ me:
Sextũ est signũ ꝯtẽptus mẽtis cũ xp̄s ad cenam
inuitat. vt illi in euãgelio aliꝫs intenti a cena exclusi.
Septio sũt siles samaritis q̄ dño hospitiũ nega
bãt Octauo est signũ scismatis. qꝛ nõ cõicat vnita
ti coꝛpis xp̄i. Nono hĳ ꝯpant petro a dño fugien/
ti ꝛ dicẽti. Exi a me qꝛ hõ peccatoꝛ sũ dñe: ꝛ luce veni
ente magis tenebras amant. O errorẽ. Decimo qꝛ
maxia bona amittũt. ꝛ ergo magnã penã incurrũt.
Nume. ix. Si q̄s mũdus ẽ ꝛ in itinere nõ fuerit. i. ñ
hñs ipedimentũ iuste necitatis. ꝛ tñ nõ fecerit pha/
se extermiabitur aia illa de ppl'is suis: qꝛ sacrificium
nõ obtulit dño suo in tp̄e suo: peccatũ suũ ipe porta/
bit. Et hec de primo Scd̄o dicim⁹ q̄ crebro acce/
dere bonũ sit. Qd̄ ptꝫ auctoritate eccl'ie vt scꝫ cũ fre/
quẽntatione misterĳ inquit crescat nr̄e deuotiõis af
fectus Secũdo ptꝫ rõne Nã si quis q̄tiẽs digne su
mit grã replet' q̄re nõ sepe Tertio siĺitudie qꝛ bonũ
est ꝛ necessariũ crebri⁹ comedere ꝛc̄. Utꝝ aũt q̄ti
die sit cõicandũ cõscia cuiuscꝫ optia dĳudicatrix est
q̄ꝫtũ scꝫ vita cõcordet Utꝝ aũt pluries licet ĩ vno die
cõicare: quidã casus sunt p̄sbytero q̄ patẽt in scriptis
Layco aũt nõ licet Tertio dꝛ q̄ q̄nq̄ꝫ abstinere lau
dabile sit. ceteris tñ paribꝰ meli⁹ ẽ ex amore accedere
q̄ꝫ ex reuerentia abstinere. vt patet ex hĳs.

Char⁹. hõr. valoꝛ actio. par. p̄ſtoq̄ꝫ zache⁹.

P Primo rõne charitatis ꝛ amoris. Amoꝛ eni p̄re/
fert' timori. Sed desideriũ cõicandi cõiter ꝓuenit ex
amore charitatis: in q̄ radix meriti ꝯsistit ğ. Secũ/
do rõne honoris. qꝛ si aliq̄s reueret' absentiã regꝭ mł'
toplus p̄ñtiam ei⁹. Et etiaꝫ qꝛ sũmus honoꝛ reddit'
deo cũ hoc sacrificiũ ei offert'. Tertio rõne valoris
Uali⁹ eni ꝛ laudabili⁹ est: valorẽ effect⁹ ꝛ vtilitatem
sacr̄i ꝑcipe accedẽdo q̄ꝫ abstinẽdo eo carere Quar/
to rõne actiõis aut operis Meli⁹ est eni facere qd̄ ex
suo genere est bonũ q̄ꝫ qd̄ est per accidẽs bonũ. Sꝫ
cõicare est ex suo gñe bonũ. Abstinere aũt ꝑ accidens
tm̄ Quinto ꝓbat' ex ꝑte siĺitudis sic In aliꝫs sacra
mẽtis quibꝫ meli⁹ est accipe sacr̄m: nõ solũ ꝓpter p̄/
ceptũ sed etiã vberiorẽ fructũ q̄ꝫ desistere. Sed hoc
sacr̄m est nobili⁹ ceteris. ğ. Sexto ex parte p̄ꝑati/
onis Quãto aliq̄s ẽ meli⁹ p̄pat⁹: tãtoplus meret' ꝛ
laudatur. Sed maioꝛ ẽ p̄paratio cõiter in accedente
q̄ꝫ in abstinẽte ꝛc̄ Septimo ꝓbatur ex ꝑte ꝯpari
onis zachei ꝛ cẽturiõis quoꝝ vterq̄ꝫ laudat' Zache⁹
tamen tanto hospiti felicioꝛ r̄putat'. vt dꝛ Aug⁹ Et
hec de vsu hui⁹ sacr̄i ꝛ mõ sumptiõis
Sexta buccella de dulcedine sacramenti Ca. vi.

P Panẽ de celo p̄stitisti eis om̄e delecta/ Q
mentũ suauitatis in se hñtẽ. Sap. xvi.
Gustate ꝛ videte qm̄ suauis ẽ dñs. ps̄.
Sexta buccella masticãda est de dulce/
dine sacr̄i ꝛ de causis subtractiõis hui⁹
gustus. De effectu eni ꝛ vtilitate sacr̄i plura iã p̄mis
sa sunt: imo ꝛ pauca de dulcedie sacr̄i vbi actũ est de
dulcedine ꝛ suauitate cibi. sup̄est tñ adhuc paululuꝫ
qd̄ de hoc afferam⁹ Et videndũ est in primis.
qualeſ sapores habeat
Secꝫ cur oẽs hos nõ participant
De primo notandũ vt etiã supra est allegatũ. q̄
sm̄ Joan. de sctõ geminiano septẽ ille differentie sa
porũ quos p̄hus in libro de sensu ꝛ sensato enũerat
spũaliter in hoc sacr̄o repiũtur. ꝛ sunt hĳ

Dulcis. acut⁹. amar. pig. sallus. stipticus auster.

Primo eni in hoc dulcissimo sacr̄i ferculo ẽ sapoꝛ
dulcꝭ signãs donũ sapie. qd̄ facit diuia suauit' degu/
stare O q̄lis dulcedo Secũdo ẽ h̄ sapoꝛ acut⁹ signãs
donũ intellect⁹ qd̄ facit penetrare vſq̄ꝫ ad intima rei
Tertio est hic sapoꝛ amar⁹. nõ quidẽ in sacr̄o sed
in nobis sumẽtibꝰ illud effectiue. Nõ eni hꝫ amaritu
dinẽ cõuersatio illi⁹. multo igit' min⁹ gust⁹ ei⁹. Sed
qꝛ causat in nobis scie donũ qd̄ hui⁹ mũdi amaritu/
dines facit dolere Sic cibꝰ ille dulcis amaricauit vẽ/
trẽ. ꝓphe Quarto ẽ hic sapoꝛ pinguis. Azer cũ panis
pinguis et signat pietatẽ q̄ in alios pietatis oleũ di
stillat. ps̄. Impinguasti in oleo caput meũ Quin/
to hꝫ saporẽ salsum. ꝛ hoc effectiue causans in nobis
cõsilĳ donũ in q̄ est sal discretiõis. Sexto hꝫ stipti/
cũ saporẽ q̄ est sapoꝛ hñs multũ de terrestri ꝛ calido:
signãs fortitudinis donũ qd̄ fortificat hoiem ad ter/
rena oia calcãda ꝛ ad grãdia ꝓ xp̄o subeũda. vt ptꝫ ĩ
helya Septio est in hoc sacr̄o sapoꝛ auster⁹ vł' acero
sus. sub quo ꝛ põtic⁹ sapoꝛ. vt in piris acerbis cõtiet'
quo nihil desit huic sacr̄o. Et signãt hĳ sapores do/
nũ timoris q̄ pũgit ex recordatiõe pc̄i ꝛ iudicĳ terro
re. Patet igit' q̄ vere sapiẽs dixerit de mãna huius
figuratiuo. Panẽ de celo p̄stitisti eis ꝛc̄ vbõ. ĩ the/
mate Habent' pl'a supra de saporibꝰ istis vñ suffi/
ciant hec. Hoc vnũ ꝓ exerciciolo assignꝰ q̄ hĳ sa/
pores adaptãt' sm̄ septẽ spũsscti dona. quibꝰ christ⁹
Esai. teste plenissim⁹ fuit. Uñ multoꝝ hoc ẽ exerci/
ciũ singulare vt tp̄e cõionis ꝓ hĳs instãtius xp̄m exo
rent quo de plenitudine ei⁹ accipiãt ꝛ ipi. Et ad hoc
plurimũ quadrat orõ illa scti Bonauenture In fine
arboris crucifixi. s. Oram⁹ igit' clemẽtissimũ patrem
ꝑ te vnigenitũ ei⁹ ꝛc̄. vbi deuotissime hec septẽ expe/
tũtur Orem⁹ igitur ꝛ nos vt saporibus hĳs replea/
mur vt dulcedinẽ suauitatis ei⁹ eructare cũ ꝓpheta
possim⁹. q̄ꝫ dulcia faucibꝰ meis ꝛc̄.
Rõnes cur sacr̄m hoc nõ oibꝰ sapiat M. ĩ. ĳ.

R s Ecũdo iam inquirendũ si is cibꝰ tã delitiosꝰ sit z sapidus. cur pluries tã irrefecti z insipidi z aridi inde abcedãt. Scripsit sup h venerabilis ille doctor mgr̃ Henricꝰ de hassia sup Gene/si. quẽ alij insecuti vt Cosuelõie Joan. de turre cre/mata aiũt. Si duo inspiciamꝰ fortassis cessabimus sup hoc mirari Primũ ẽ ꝙ panis iste viuificꝰ z si de/litiosus z virtuosus sit. liberrimꝰ tñ est z volũtariꝰ in opando dãs quibꝫ vult: qñ vult. z quãtũ vult dul/cedinis sue z suauitatis pñtiam sentire. Cuz ergo h sacr̃m nõ naturaliter. sꝫ pro volũtate xp̃i q̃ oĩz corda nouit agat. qñqꝫ vnꝰ sentit interiꝰ hũc eiꝰ effectũ. alẽ aliũ. z alius nullũ Secũdo cõsiderandũ ꝙ experien/tia z effectus saporis huiꝰ celestis panis nõ ẽ debitus statui huiꝰ pñtis pegrinatiõis. sed statui btẽ cõsum/mationis. Cũ tamẽ dar̃ grẽ sũt agẽde. sꝫ nõ iportũe hoc exigendũ. Ut tñ pticulariꝰ eiusmõi cause noscã/tur. assignãde sunt decẽ rõnes Joan. de turre crema ordis predicatoꝝ doctoris hispani post scti sixti car/dinalis. quas idẽ dicit se collegisse ex Hugone cardi/nali z Cãcellario pisieñ. z alijs. z sunt iste

Culpa. vagãs. aiꝰ. subtile. fides. hũilis his Gratꝰ. z instructꝰ. feruẽs. purgatio rumẽ

Prima cã est Culpa ꝓpter quã fit idispositio pala/ti Jta vt habeãt fauces amaritudie peti infectas Et qꝫ infirmis oĩa amara (vt phs ait) videnr̃. ergo hinc Augꝰ. palato nõ sano pena est panis q̃ sano ẽ suauis Secũda est vagãs aimus. i. qñ quis gerit cor ẽxtis occupatũ cogitatiõibꝫ. aut mũdanis z seculi rebꝫ de/ditũ. Sicut enĩ mãna dabar̃ deficiente farina egip/ti z in deserto vbi aliud delectabile z reficiẽs ad gustũ nõ erat. Sic nõ sentir̃ gustꝰ grẽ. z ergo sapor cibi hu/ius celestis nisi ab hijs qui seculi ꝯsolatiões spnunt z corde se in deserto trãsferunt Bern. Delicata ẽ cõ/solatio diuina nec datur admittẽtibꝫ alienã. hic. ps. Pinguescent speciosa deserti Tertia est subtilitas z sublimitas saporis illiꝰ ad quẽ cõi lege nõ valet vir/tus nr̃i palati. Sicut oĩs intellectus licet fide illũia/tus nõ propheticũ culmẽ attingit Hinc dr Apoc. ij. mãna absconditũ. s. in hoc seculo. sed oĩbꝫ reuelãdũ in futuro ꝓpha dicẽte. Satiabor cũ apparuerit glo/ria tua Quarta rõ est ne euacuer̃ fidei meritũ qd fieret si tã ex euidẽtibꝫ effectibꝫ concluderetur. veri/tas huiꝰ sacri Sicut legir̃ fcm̃ in venerabili mgrõ hugone pisienẽ. altero Augꝰ canonico regulari q̃ ꝓ/pter quãdã reuelationẽ (vt aiũt) huiꝰ sacri merito fi/dei fraudatꝰ fuit. Qd meritũ rex ille francie catholi/cus retinere voluit. q̃ sacr̃m in speciẽ pueri transfigu/ratũ videre recusauit dicẽs se credere malle Quin/ta rõ est humilitatis cõseruatio. vt semp se hõ indig/nũ hoc gustu ꝓfiteatur. Hũana enĩ leticia facile luxu/riat in supbiam. vt patet in religioso qui qꝫ super/biuit solitũ sacri saporẽ amisit Sexta qꝫ fortassis de pcepta alias suauitatis grã minꝰ gratus fuit aut minꝰ custodire eã seruauit. Nõ enĩ est dignꝰ dandis qui ingratꝰ est datis Septima est vt ex hoc erudi/tior in grã fiat z intelligat. qꝫ a deo nõ ab hoie grã et nõ meritis talis gustꝰ in sacr̃o sentir̃: vtqꝫ sic cautior sit custodiẽdo. Octaua ẽ vt feruẽtior deinceps ad sacramentũ accedere studeat. qꝫ nõ nisi charissimis: z diuino amore plene ꝯcrematis datur hac suauita/te inebriari Nona est purgatio peti de q̃ minꝰ ple/ne forsan purgatꝰ est. Solet nãqꝫ deꝰ nr̃: purgare aĩ/mas deuotoꝝ p subtractionẽ grẽ z cõsolatiõis sue. cuiꝰ carentia ẽ eis q̃ gustauerũt maxima afflictio et dirior cruciatꝰ Decia causa z inter ceteras potissiã ẽ defectus rumiationis z masticatiõis. Quidã enim hũc panẽ vite ita degluttiunt vt nõ solũ ex illo saporẽ suauitatis masticãdo nõ exprimant. sed nec etiã vllũ saporis aut odoris eiꝰ vel tenue vestigiũ retineant. Alij vero nec cordis faucibꝫ illũ tangũt. sed sptẽtenus illũ tm̃ sumũt. Nõ igir̃ mirũ si nullũ saporẽ inueniant cũ nec corpales cibi nisi masticati suos sapores diffũ/dant. Et ne quisqꝫ in sui excusationẽ huiꝰ masticati/onis ptendẽt insciciã. Jdeo tãta sunt hic inecitabi/lia aggregata vtõ dictũ est. Quisqs aũt causas has p posse pcauerit z qd in se est fecerit. z tñ nihil huiꝰ gustus pceperit. imo etiã si mẽtis duriciã senserit. ñ diffidat nec ob h a mensa ista sacra desolatꝰ abcedat aut abstineat. sed putet h ad sui humiliationem aut purgationẽ. aut ceteris ex causis deuenire Nam lꝫ h sacr̃m quodã occulto influxu virtutes augeat habi/tualiter. nõ tñ semp in actualẽ feruorẽ redũdat pcep/tibiliter. imo qdã arescũt magis. qbꝫ si fortitudinis actus vt ẽ sustinere martyriũ aut grauis tẽptatio in/cũberet. fortitudinẽ inuenirẽt. vt hassia ait: vbi for/tassis alij qui saporem hos gustãt caderẽt. Nõne pe/trus plꝰ erga xp̃m ferbuit z tñ ipsum primo negauit Nã z hmõi ariditas quibusdã ex nature ꝯplexiõe in/est. Aut ex multis causis imittir̃ a deo. Quartũ Jo/an. gerson venerabilis in suo d mistica theologia be/ne sedecim aut plures causas assignat. Cũ ergo grã hec dar̃ grãs age. Cũ nõ dar̃ gratus libẽter sustine. vt suadet Bernar. sciens ꝙ supplebitur in patria qd negatur in via

De septima z vltima buccella scꝫ Cõtemplatione proprietatum Capitulum septimũ

m Emoriã abundãtie suauitatis tue eru/ctabũt. ps. Jam postrema est huiꝰ fer/culi buccella assignãda q̃ (vt oĩa liceat a fine denõiari) magis erit affectiua q̃ꝫ spe/culatiua. affectu q̃ꝫ intellectu exercitabi/lis magis. z forsitan eo dulcior puulis q̃ facilior exer/citatu. Et est hec ꝓprietates dinas in sacr̃o relucẽtes cõsiderare. z harꝫ memoriã cũ laude z gratitudie eru X

tenare Pro cui⁹ intellectu notandū ꝙ quidā hoc exercitiū habent. vt post sūptū sacr̄m se ꝯsiderationi dedant proprietates in sacramento relucētes scd̄m choros angelorum vel sanctoꝝ applicent super hūs ꝗ deū laudent. ⁊ angelorum choros vel sanctorum quoꝝ proprietates cōsideraverunt in sacramento simul ad laudem cōvocant ⁊ huiusmodi proprietates per angelos ipsos vel sanctos a sacramento exorāt. vt gratia exempli.

	Seraphin		amorē		caritatē		spū
	Cherubin		sapiā		ꝯgitōē		itelligētia
	Thronis		pacem		tētionē		meōria.
	Dn̄atiōib⁹		p̄cellētiā		puritatē		affectu
	p̄tātib⁹	lauda	p̄tātē	ora	rep̄ssionē	in	irascibili
In	Virtutib⁹		v̄tutē		bōi opatōē		ꝯcupiscibili
	Pricipat⁹		p̄ncipi piū		directionē		rōnali
	archāgelis		arcan		secretoꝝ ṙuelatōē		imagiatione:
	Angelis		bōitatē	obie	velocitatē		sensu

Est hmōi exercitatio affectuosa valde Cuius sit hec exemplaris forma:

In Seraphin considerandus est divinus amor quo hoc sacramentū instituit ⁊ nobis cōmunicavit. Unde sunt ad laudem illius amoris convocandi. et deinde orandi quo nobis suas cōmunicent proprietates vt ardenti charitate ferveamus hoc mō

Ad seraphin.

B O Ardentissime amor. o carbo ignite panis panis vive: panis sācte iesu xp̄e. bene dico laudo: glorifico te ineternū. pro tuo ardētissimo amore quē mihi in hac eucharistia ostēdisti. quo transformativa charitate vnū tecum essem. O amorosam vniōē ⁊ vnitivū amorem. O ardentissimū amorem

Fiat hic iam cōsideratio amoris divini quo ad q̄litatem ⁊ quantitatem dijudicatione ⁊ ammiratiōe Deīde fiet laus ⁊ benedictio talis. O benedicat laudet glorificet te pro me. tuus eternus gratuit⁹ inestimabilis amor. Solus quippe sufficis tibi. Tu tibi tua laus Post hec fiet cōvocatio angelorum seraphin. O super ardentissima seraphica incēdia flammivome fornaces: lapides igniti. sacrosācta seraphī Obsecro per omnē quo flagratis amorem. hanc ardentissimā amoris eucharistiam pro me benedicite laudate: ⁊ superglorificate participando mihi de proprietatibus vestris quo iesum ardentem amorē: panem calentē quem ardens decoxit focus charitatis: nōmodo diligam: sed ⁊ amem amore mobili. incessabili. acuto. fervido. superfervido inaccessibili. que sūt proprietates seraphin iuxta divinum Dionisium. ꝗbus singulis esset immorandū expositione ⁊ oratiōe Patet ergo q̄ iste modus sit affectuosus non modo verum ⁊ materia copiosa. Nam offert se hic materia de divino amore presertim in eucharistia relucēte. Item de proprietatibus seraphin super quibus grandis possit sermo fieri Itemq̄ de torpore ⁊ ariditate nostra modo conquestionis sive querele Magnum ergo seminarium copie istud. Plurimū quoq̄ valet is modus pro stabilimento animi. Nam cū homo se figit ⁊ ponit in vno aliquo choro angelorū nō tam facile distrahi potest. sed ⁊ ipse angelicus efficitur. perfruens societate illorum

Cōtemplatio ad Cherubim. C

P Oterint ad huius precedentis instar etiā sic ad ceteros choros fieri meditationes vt scilicet ad Cherubin dicatur. O iesu illuminatrix sapientia que ex ore altissimi prodisti. q̄ suaviter et sapienter nobis in hoc sacramento disponis. laudo. glorifico. benedico pro tua sapientia in hoc sacramēto sub modis cōgruentissimis misterialiter collata. Vere sapientia edificavit sibi domū. O sapientiam ammirabilem. O mensam propositam. o domū edificatam. o excisas columnas. Hic iam fieret consequenter cōtemplatio sapientie divine que taleꝫ modum adinvenit. qua sub tam cōgruentissimis spēb⁹ hoc instituit. qua circūstantias tam sapientialiter observavit Deinde cherubicorum spirituū ad laudem tante sapientie cōvocatio. ⁊ proprietatū eorundem que maxime in hoc sacramento sunt exorande.

	Clare cognoscere
Que sunt	deiformiter videre:
	divinam pulchritudinem ꝯtēplari
	sapientifica luce impleri

Oremus igitur vt istorum instar det nobis hui⁹ altissimi sacramenti claram per fidem cognitionem divinam eius sub simbolis sacramenti visionem. et sic de ceteris.

Contemplatio proprietatū thronorum in hoc sacramento..

O Jesu verum nostre pacationis sacrificiū. pax nostra que fecisti vtraq̄ vnum Benedico lau do glorifico te super hoc pacativo sacrificio i hoc sacramento exhibito mihi quo me tibi angel' p̄ximis mihi ipsi cōfederasti. O sacrificium adorādū. o hostiam placationis. Hic materia de sacrificio vt patet supra O bn̄dicāt laudēt te throni spūs oēs. Eya vos pacatissiā thronica subsellia. bn̄dicite laudate mihi de vr̄is p̄prietatib⁹ cōicare vt habeam D

	mētis celsitudinē	ad	deū extollendū
	circūdatiōē reg̃		semper retinēdū
Scꝫ	collocatiōē stabilē	vt	soliū glie fiam
	regis susceptionē	p	inhitantē grā̄
	regis delationē	vt	sim salōnis fercl̄
	failiarē aptiōē		secretoꝝ bēa cognitiōē

Hec enĩ sunt ꝓprietates vestre propter quas digna estis subsellia regis A quibꝰ proch ego dissideo valde Ego enim mentem depressam: animũ vagum. propositum instabile habeo. O en q̃ꝫ dispar ego Et si digna deo sedes fiam: oportet vt in proprietatibꝰ dict͡ꝫ vobiscum cõmunicem. O miseremini mei saltem vos amici mei Succurrite vt dignũ sedile domini fiam.

E

Conuersio ad ordinem dñationũ.

O Jesu domine dominorum. laudo te super dominio precellenti in hoc dominatissimo sacramento illucente quod tam innumeris priuilegiorũ precellentijs adornatur. O vere prefulgens: o precellentissimum sacramentũ Hic de excellentia sacramenti vt supra gradu inflammationis. Benedicat laudet te ordo dominatus. Eya vos dominationes irrefragabilia numina. laudate ꝛ glorificate cõmunicando mecũ de proprietatibꝰ vt dignus laudator fiam. Ut

habeã
a seruitute libertatẽ — ꝓterõ seruiam (ar
sbiectõis nulliꝰ egestatẽ — ꝯcupiscẽtijs stici
ab hostibꝰ iuicibilitatẽ — ne vitijs opprimar
dñandi nullã vanitatẽ — vt sim huiꝰ cord

O dñemini mei in cõuiuio isto vt dominum digne excepterim Sunt alie multe dominationum proprietates quas nec locus nec prolixitas enumerare sinit. tantum pro exemplo assignantur iste.

Conuocatio angelicarum ꝑtãtuꝫ.

F

O Jesu potestas infinita benedico laudo. pro incõparanda potestate mihi in hoc sacramento cõficiendo exhibita supra omnem creaturam. Nulla angelica natura sacerdotalem caracterem tenet Nõ magnorum quisq̃ꝫ hac potestate prefulget O indicibilem potestatem ꝛ ordinem dignissimũ. cui nulla demoniaca impostura. nec propria infecta natura obuiare potest. En quodãmodo creo me creantem ꝛc̃. Hic de potestate ꝛ dignitate sacerdotali Itẽqꝫ de potestatiua transsubstantiatione sacramenti. Unde mihi culici lapidi nichilo potestas tanta. O quid retribuam tibi. Benedicat te pro me tua infinita potestas que sola laudare digne potest. Laudent te ꝛ angelice ille potestates super tanta potestate mecum de suis proprietatibꝰ participantes. vt ꝛ ego dignus fiam potestatis tante concentor virtute huius sacramenti.

O sim ꝛ ego
ordinis ꝛ dignitat͡ꝫ custoditiuꝰ
aliorum ordinatiuus
dispersorum cõgregatiuus.
cõtrariaꝝ ꝑtãtũ cohercitiuꝰ.

O aduersas a me abigite semper ꝛ cohercete potestates.

Consideratio mirabilium cũ inuocatione virtutum.

G

O Jesu virtus mirabilissima que memoriam tuorum mirabilium faciens virtutẽqꝫ operum tuorum populo annũcians. superstupenda in hac esca miracula cõgessisti. O adorandã. o mirandã virtutem Hic notentur mirabilia huiꝰ sacramenti modo professionis ꝛ actuationis. Benedicat te tua virtus pro me. O strenuissime virtutes quibꝰ sua mirabilia operatur deus. benedicite ꝛ laudate. mecũqꝫ de vestris proprietatibus ꝑticipate. vt scꝫ

habeã
inexpugnabilẽ virilitatẽ i — ꝯtrarijs resistẽdo
ardua aggrediẽ
mala tolerãdo
nullius imbecillitatis tarditatem
ad inferiores largitatem.

O vestris me dei cõuiuam virtutibꝰ suffulcite.

Inuocatio sanctorum principatuum ad laudem sacramenti

H

O Jesu omniũ rerum primũ principium. laudo glorifico te pro principatiuo principio qd vere tuos in hoc liberalissimo ꝯuiuio exhibito vt me conuertes tibi principio effectiuo. refectiuo. reductiuo Hic cõsideretur quomodo cõgruit ꝙ per principium quo sunt cuncta creata etiam reducantur Et quomodo hoc sacramentum cũctis rebus prestet O te ꝓncipium. o me nouissimũ. O te omnis boni effectiuum. o me eius destructiuũ. Benedicat te ꝓ me eternus tuus ꝓncipatus. Et illustrissimi illi principes mecum de suis cõmunicãtes bõis Quo sim

Scꝫ
ꝓncipiũ ꝓmi imitatiuus.
ꝓncipalium virtutum ornatꝰ fulgoribus.
inferioꝝ ad ipm principium reductiuus

O ꝓncipes in bonum queso ꝓsitis mihi

Consideratio artis cum inuocatione Archangelorum.

I

O Jesu Ars exemplaris archetipe patris te benedico pro exemplari arte tui consilij archani. mihi in hoc adorando sacramento exhibita / qua sic nunc aduenisti. et hac arte eterne fruitionis beatifice modum nobis tradidisti. qui etiam ante huiꝰ sacramenti institutionem seruis tuis fidelibus patribus ꝛ prophetis. archanum hoc consilium per sanctos tuos archangelos tipicis ꝛ misterialibus fact͡ꝫ innotuisti. O quanta in figuris ꝛ scripturis de hoc sacramento annunciasti. Hic cõsidera de figuris ꝛ ꝓphetijs huius sacramenti vt supra. Et mihi omniũ nouissimo iam reꝫ ipam prestitisti. Et tu mihi magni cõsilij archangelus sanctus. de temetipso nuncias iam palam ꝛ non in enigmate loquẽs ꝛ di/

cens. Ego ipſe qui loquebar ecce aſſum. O gratias tibi Gratias tibi agant ſummi ambaſiatores (archāgelos loquor) mecum de eorum proprietatibus communicantes. Ut etiam

Ego
A ſupiorib' cōicē — ſacro cōicādo.
Inferiores iformē — pſti — ꝺ ſacrō docēdo:
tua archana ānūciē — ſacri ꝟtutes an(nūciando

O ſublimia mihi ꝛ recondita ꝺ dilecto annūciate

K Cōtēplatio relucētis bonitatis i āgel'

O Jeſu participatiſſima bonitas. bonū increatum benedico. laudo ꝛ ſuperalto ꝑ emanatione tue interminabilis boītatis qua te totum dulciſſima eucbariſtia in me. ac totum corp' miſticum effluere voluiſti. O te ſummum bonum q̄ꝫ te hic bonū oſtendis. vbi te tam abunde cōmunicas et effundis Uere nulla hac diffuſione maior eſſe poteſt que apparet. Tum ex doni magnificētia. tum ex nobilitate dantis. tum ex accipientis vilitate. Jn hoc enim dono ſummus diuine largitatis gradus ſunt hij. Q[ui] dedit ꝛ largitus eſt hec

Sic
ſua. i. celū ꝛ terrā. vt patet Eccl. xvij.
ſuos. vt angelos Oēs ei in miſteriū miſſi.
ſe in
ſociū. p' hec in tris viſus ē. Baruch.
ſeruū. fili' hōis nō venit miſtrari
ꝑciū. fili' hōis venit dare aiam ſuam
cibū. ego q̄ſi nutriti' effraym ꝛ declinaui ad eum vt veſceretur.

Hiceſt ſumm' gradus Magnū enim eſt dare ſe in ſocium peregrinatiōis: ꝛ in ſeruum neceſſitatis. Maius in precium redemptionis. Tamen tale donum adhuc eſt in ſeparatione ꝛ remotione ab eo cui datur. Sed quod datur in cibum datur non ad ſeparationem aliquam. ſed ad omnimodam vnionem: vnde maxima ꝺ bonitatis largit. s apparet. Sed ecce diffuſionem bonitatis ꝙ tale donum nō ſolum dignis dat ꝛ amicis. ſed etiaꝫ nō ſubtrahit indignis ꝛ inimicis. o ſuperfluam bonitatem. Fiat hic cōſideratio diuine bonitatis: ſup cuius conſideratione omnis deficit intellectus ꝛ vtilitates quas conſequimur ex ſacramento Eya benedicat dulcedinē bonitatis tue. tua bonitas infinita. Sed ꝛ o vos boni ꝛ dulciſſimi ſpiritus angeli ſancti tante bonitatis miniſtri cōciues ꝛ cocpulones mei huius edulij ſacri ꝛ boni. licet alio mō laudate ꝛ glorificate bonitatem tantam. Jmpar enim ego ſum ꝛ deficio in laude tanta. Uos imperfectum meuꝫ ſupplete atqꝫ ꝑ me exorate vt tante particeps fiam ꝛ capax bonitatis. mecumqꝫ de veſtris proprietatibus cōicate vt dignus tanto ſacramento ſim miniſter

Sit
mens depurata a vitijs.
intelligentia illuminata veritatib'.
volūtas inflāmata charitatis odorib'.

Ut ſic digne participem tanto ſacramento

Ad propriū angelū Oratio.

B E tu potiſſimum angele ſancte cuſtos me' cum ſis angelus dei nuncia mihi voluntateꝫ dei tui ꝛ mei: vt que ei beneplacita ſunt noſcam. Et quia potens virtute es adiuua vt cognitaꝫ voluntatem perficiam. Et quia mādauit tibi deus de nobis cuſtodire: nos in omnibus vijs noſtris ꝛ in manibus tuis portare nos ne offendamus ad fūdamentalem lapidem angularem ſummū Jeſum chriſtum pedes noſtros: ſicut mandatum dedit tibi pater ſic fiat ꝛ in omnibus vijs me cuſtodi a vaſtitate draconis. a feritate leonis. a venenata malicia ꝛ neq̄cia baſiliſci ꝛ potiſſimum dum altari quantuluſcunqꝫ ſacerdos aſſiſto. ſathanam a dextris aſſiſtentem: ne aduerſetur compeſce. ſed tuis precibus digne fac vt conſecrem et gaudens tecum contempler faciē ſaluatoris. vt dum me a te protectum intellexero. letus militem laudibus tuis. Hec vtcumqꝫ perſtrinxim' de choris angelorum. imperfecte tamen. ſed exercitio perfectio eſt relicta

Jam qualiter tali modo vti etiam in ceteris ſanctorum ordinibus poſſimus oſtendendendum

Quomodo et in ceteris ſanctorum ordinibus. ſit hoc modo procedendum

M E quoniam diximus hunc etiam moduꝫ in ceteris ſanctorum ordinibus poſſe obſeruari. exemplari forma ſupereſt hoc demōſtrandum. vt ſic homo ſe ingerat ſcōm ferias choris ſanctorum Ante cōmunionem vt ſup edoctum eſt: eos pro dignitoſa preparatione ad tantum ſacramentum exorando. Et poſt quidem eoſdem pro ſuſcepto domino laudando: ꝛ fructu ſacramenti percipiendo. enixius inuocando. vt ſic ſemper ſua conuerſatio ſit in celis qui celeſti paſcitur cibo.

Conuerſio ad patriarchas

N o Domine Jesu christe desiderium antiquorum collium cunctis gentibus desideratus quem patres nostri ab origine mundi expectauerunt. quem patriarche votiuis desiderijs videre cupierunt. te laudo. benedico super cõpleto desiderio eorum ⁊ meo in bonum. cum tribuisti tam desiderabile donum.

Hic fiet iam cõsideratio de votiuis desiderijs patrum. et quare et quomodo hoc sacramentum desiderandum. O quanto desiderio olim ardebant sancti illi de tua promissione. ⁊ ego tam aridus maneo in tui presentia ⁊ exhibitione. O q̃ꝫ hoc pudendum

I Hic iam querela super torpore ⁊ ariditate nostra Et tamen tu mihi arido prestas quod illis denegabas. imples desiderium meum in bonum. Vñ hoc mihi. Nunquid ego melior sum q̃ꝫ omnes patres mei. Laus gloria tibi sit in secula. laudent te ꝓ me viri illi desideriorum: impetrentqꝫ quo ampliori in te desiderio ferar ⁊ votis non defraudar

Conuersio ad laudabilem numerum Prophetarum.

O o Domine Jesu verus messias ⁊ sanctus sanctorum ⁊ verax clausula prophetarum quem prophete varijs preconijs cecinerunt. ⁊ huius inestimabilis doni largitorem te compromiserunt. Te laudo benedico super plena absolutione promissorum. et cetera. Hic de oraculis prophetarum super hoc sacramento. Et vos oro prophetas veritatis qui eundem cibum manducastis ⁊ diem domini annunciastis. laudate ⁊ glorificate: ⁊ inueniantur reliqne promissiones fideles vt persentiam promissos sacramenti effectus

Consideratio circa chorũ apostolorum

M

P o Jesu apostolorum feruor quem mundo annunciauerunt ⁊ in eadem mensa hoc edulio a te refecti hoc in tui cõmemorationem fieri diuulgauerunt. Te laudo super inenarrabili ritu ⁊ diuulgatione talis sacramenti.

Hic de ritu ⁊ institutione celebrationis. Laudẽt te viri apostolici. ⁊ mecum de eo feruore quem tunc experimentaliter gustauerunt quando de tua manu hoc cibo refecti fuerunt communicent et imparciantur.

Cõuersio ad candidatum numerum Martyrum.

o Domine Jesu christe. fortitudo martyrum. ⁊ robur tuorum fidelium qui panẽ hunc reliquisti quo corda tuorum ad grandia agẽda. ad ardua perferenda pro te confortasti: te laudo ⁊ benedico super pane cordis humani confortatiuo. Hic de effectibus huius panis Q
O vos strennuissimi pugiles qui sedentes ad mensam diuitis vt vobis apposita rependeretis vosmet ipsos impendistis. laudate super confortatiuo tali orantes quo eius virtute confortet in omne bonum accidiam deuincendo. Sic poterunt vitia vel virtutes a singulis virtute sacramenti orari.

Cõuocatio in laudem sacramenti sanctorum Confessorum.

o Domine Jesu christe Summus sacerdos ⁊ verus pontifex ⁊ pastor eternus. tibi gratias licet impares ago super collatione hostie perfecte huius. qua quia perfecta fuit in sempiternum consummasti sanctificatos. O hostiam vere dignam gloria sacerdotum. R

Hic de hostie huius perfectione, vt supra.
O vos huius hostie digni ministri. quorum animas huius pinguedine sunt impleti. iuxta Hieremie vaticinium in terris. ⁊ iam ad mensam eius pleno ore ipso quasi empticio seruo ministrante reficimini in celis. laudate super hoc hostia tali orantes quo eius dignus fiam minister. Amen.

Laudatio cum inuocatione virginum et viduarum.

o Jesu christe virginum sponse: solamen viduarum. te laudo super nobili isto iocali ⁊ arra sponsis peregrinantibus in terris in omnem desiderabilem vsum collato. O pignus fidum. o donum fidei electum. Hic de vsu ⁊ ad quid relictum sit hoc memoriale. vt supra de causis institutionis. O virginum chorus. o turma candida ⁊ aureolata. que huius arre pignore sponso fuistis subarrate. ⁊ iam eius felici ⁊ filiali copula in celis beate sequentes agnum quocunqꝫ ierit. cantate huic prenobili iocali canticum nouum. orantes vt ego huic vni viro post parietem stanti fidem seruem ⁊ corpus immaculatum. Amen. S

Inuocatio ad laudem Omnium ſanctorum.

Domine Jeſu chriſte iubilus omnium ſanctorum. te laudo. glorifico. et benedico. ſup viatici illi⁹ efficacis collatione. cui⁹ virtute omnes ſancti tui refecti in eius fortitudie .i ei⁹ quadragenario miſtico ambulantes peruenerunt ad montem dei oreb. Hic de viatico ꝛ de virtute ei⁹ O vos omnes ſancti quib⁹ ab eterno hoc viaticuꝫ p̄paratum ꝛ iam felici guſtu deguſtatū orate quo huius virtute reficiar ꝛ ad montem dei oreb perducar. illicqꝫ vobiſcum merear ſatiari Amen.

Oratio ad virginem matrem Gerſon

Tiam ſuper omnes ad te qua poſſum⁹ fiducia confugimus o benedictiſſima feminaruꝫ tu mater es eucbariſtie. qꝛ mater gratie hōe. tu clauigera cellarioꝝ regis pacifici Tu frangere potes panē illum petentibus. Tu quotidie ſplendide epularis non negabis micas vlceroſis nobis ꝛ mendicis: quorum tot ſunt lingue clamantes ad tuā miſericordiam quot ſunt vlcera noſtram oſtendētia miſeriam. tu ſicut vitis fructificaſti. o repleamur a generationibus tuis. Tu quaſi oliua ſpecioſa in cāpis que mūdo naufrago ramū illū oliue paterne protuliſti Jeſum chriſtum colligere fas habet ipſum ī hoc eucbariſtie ſacramento fidelis anima. fas illum ferre in ore ſuo dum veſper mortis adueniens. ſuadebit redire ad verum Noe deū qui dum creauit eum miſit per aquas ꝛ terras huius diluuij: quaten⁹ bene volando rediret ad eum qui miſit illaꝫ. Felix plane anima que redibit ad veſperam vite ſue. ferens in ore ſuo ramum hunc oliue chriſtū. per ſacramentalē aut ſaltem ſpiritualem ſuſceptionem. Ora nos virgo illo pane dignos effici. Hec de conuerſione ꝛ cōuocatione ſanctorum ſuper tanto ſacramento. Quos ſi noſtris votis fautores habere volemus oportet vt quippiam eis rurſus honoris ꝛ obſequij in vicem aliquam rependamus. eos aliquo ſuffragio venerando. crebrius vt infra docebitur ab eis mendicādo ꝛ eorum memorias deuote agendo Et quoniam hunc modum paruulis cōgruentiſſimum diximus eorum conſulentes teneritudini eundem ſub cātico aſſignauimus. vt dum meditari vel orare hoc modo piguerit. vel ſaltem dulci ſuſurrio cantetur hoc carmen quod in fine annexum eſt regraciatoriuꝫ domino ſuſcepto.

De mirificis exemplis huius ſacramenti Mēbrum ſecūdū.

Erum cum in hac buccellula paruulis frāgitur panis quos exempla magis qꝫ profunda meditamina crebro mouere ſolent: Jdeo etiam hic proponuntur miracula et exempla per hoc ſacramētum oſtenſa et exhibita cōſideranda: vt dum per ea ſuauitatem ſacramenti ꝑcipiunt. alijs eadem narrando memoriam abundātie ſuauitatis eructuare poſſint. Sed ecce hic rurſus abiſſus copie offertur. Quis enim non dico ſcribere: ſed vel legere que ſcripta ſunt de hoc mirabiliſſimo ſacramento miracula ſufficiet. Omnes libri huius mirabilia ſonant. pleni ſunt hijs celi ꝛ terra. Habet Ceſarius in ſuo dyalogo grandem ſuper huiuſmodi miraculis diſtinctionem. Sed ꝛ liber exemplorum plenus eſt exemplis de hoc ſacramento. Vite ꝛ actus ſanctorum huiuſce abundant. Sed et doctores ſuis ſcriptis paſſim huius ſacramēti miracula immiſcent. Quis igitur enarrare: taceo ſcribere poterit: vere nullus! Sunt inter cetera huiuſmodi exempla ꝛ miracula. vt paucula ſummati tangamus.

	fidē ꝯfirmatia		cū i ſpē carnis mutatū
	altitudiꝫ mōſtratia		cū ab irrōnabilib⁹ vn̄atū.
q̄dā	trorē incutiētia	vt	qn̄ plage ſepe imiſſe.
	fructū oñdētia		in bonis q̄ inde ꝓfecerūt
	ſuauitatē ſignātia		in multis qui ſenſibiliter (guſtauerunt.

Primo dicimus ꝙ quedam eorum miraculorum ſunt ad fidei confirmationeꝫ cuiuſmodi ex pluribus ſunt iſta.

Carne. puer. luce. cruor. effluxit remanſqꝫ

Primo enim legitur quandoqꝫ hoſtia trāſmutata in carnem vt quando mulier communicatura a beato Gregorio dubitauit. Ut habetur in promptuario diſcipuli littera. E. Exemplo viceſimoquinto. Secundo ſepe hoſtia viſa eſt in ſpecie pueri vt in ſacerdote dubitante cui Maria apparuit. vt legitur in promptuario diſcipuli Exemplo viceſimoquarto. Tertio quandoqꝫ lux magna in altari effulſit ꝛ hoſtia in ſpecie criſtalli apparuit. vt de rigmude. vt ſcribit Ceſarius in dyalogo diſtinctiōe nona. capittulo triceſimoquinto ꝛ triceſimoſexto.

Quarto ciues hildeſemeñ. de ſāguie dubitātes. vidit q̄daꝫ calicem domini exuberantem. ꝛ plures alij

ſepe ſpeciem hūmani cruoris in calice viderunt. vt ī dia. Ce. diſ. ij. capitulo. xxi. ⁊. xxij. Quinto corporale ſacramento effuſo ablui nō potuit. ſed ſanguineum apparuit donec incluſa quedam dubitans illud vidiſſet. vt legitur dialogo. Ceſarij. Exēplo. xxiiij ⁊. xxv. Secundo quedam miracula ſunt altitudinem ſacramenti ⁊ potentiam monſtrantia Cuiuſmodi ſunt iſta.

Beſtia. demon. apes. homineſq; colunt. elementa.

Primo altitudo ſacramenti apparet. quia etiam beſtie irrationales coluerunt. ſicut Ceſari⁹ ⁊ diſcipulus in promptuario Lrā E Exēplo. xxx. ⁊ xxxvij ſcribunt. Q; aſini in plateis ſacerdoti cum ſacramēto venienti ceſſerunt. ⁊ eundi locum dederunt. Itē q; quidam epiſcopus pro heretico conuertendo ſacramentum hoc ſuper auenam in dolio ante equum bouem ⁊ aſinū poſuit. ſed illi nō comedebant ſed genua flectebant. Sic etiam porci illud adorauerunt.

Secundo demon etiam illud veneratur ⁊ colit propter hoc de obſeſſis exiens illud (vt aiunt) ferre n̄ valens. vt dicitur in promptuario diſcipu. exemplo. xxix. Tertio apes illud venerate ſunt quando a muliere in alueolo erat proiectum. de fauis miri edificij capellam cōſtruentes cum altari in quo hoc poſuerunt. vt legitur in promptuario Exemplo. xxxvi

Quarto homines inuiti illud ſepe adorauerūt. ⁊ boni in lutū coram hoc procidentes veſtes nō macularunt. vt ſcribit Ceſarius diſci. cap̄. lij.

Quinto omnia elimenta huic obtemperata legūtur. Ut terra. quia dum Colonie ad ſanctam colūbam e manibus plebani excidiſſet lapide miraculoſe eſt expreſſum Item Aqua quando hereticos ſuper aquam ambulantes ſubmerſit. ⁊ ipſum rurſus in altari ab angelis defertur. Item in aere potentiam oſtendit: cuius tempeſtates cedauit Item ignis hoc cognouit. quia eccleſia quadam cum omnibus combuſta ſola pixis ſacramenti illeſa remāſit. Hec in promptuario diſcipuli de littera. E. Exēplo xxxvij. xxxviij. xxxix. Tertio ſunt quedam miracula terrorem incucientia. que contigerunt indigne ſumentibus illud. Et ſunt iſta.

Deformes. moritur. plagas. morbos quoq; ſumi.

Primo a quodam ſancto epiſcopo accedentes viſi ſunt boni quidam pulchri ⁊ clari. Sed mali ⁊ indiſpoſiti ſpecie deformes ⁊ nigri Etiam in vitaſpatrum. vt legitur in promptuario diſci. de littera E. Exemplo. xx. Secundo quidam non cōtritus ⁊ a ſacerdote prohibitus accedere / accedens tamen guttur eius eſt raptum ⁊ exiuit corpus chriſti ⁊ moriens mox expirauit Itē q; quidā poſt ſumptum ſacramentū mox ad tabernas accedētes in ſanguine eorum ſunt ſuffocati. vt Diſci. exemplo. xxi. ⁊. xxix.

Tertio diuerſe plage etiam in preſenti ⁊ in futuro propter hoc ſunt inflicte Nam propter hoc in friſia mare inundauit. vt Ceſari⁹ ſcribit. diſ. vij. c. iij. Ob hoc peſtilentie poſt paſcha fuerunt īmiſſe. ⁊ quidā quia ſepties in die cōmunicauerat. ideo quotidie apud inferos ſeptem ignitas hoſtias edere eſt cōpulſus vt in Gnotboſolitos Quarto multi morbi indigne ſumentibus ſunt immiſſi. Nam cuiuſdā ſacerdotis indigne cōficientis os circa naſum ⁊ mentum eſt verſum ⁊ lingua cōputruit. Itē Alterius manus in altari igne celeſti ſunt ad cubitos vſq; aduſte

Mulier quedā paralitica eſt effecta. vt in prōptuario diſci. xxij. exemplo Quinto quidam ſacerdos indigne celebrans hoſtiam difficulter valde aſſumpſit. Nam ex aſtantibus quidā vidit puerum faciē auertere ⁊ ne ſumi poſſet manib; ⁊ pedibus reluctari. Qui cum vitam correxit facile hoſtiam inſūpſit.

Quarto ſunt miracula fructum ſacramēti oſtēdentia Primo nam qui libenter cōmunicant ſepe apparitiones efficaciſſimas habuerunt ⁊ chriſtū in ſpecie infantuli aut crucifixi conſpexerunt. vt Ceſarius diſ. ix. capitulo. xxx. xliiij. Secundo plures ſibi deuotos hoc ſacramentū a morbis ſanauit. vt abbatiſſam quādam Item Mauricius epiſcop⁹ pariensis per cōionem in fine ſenſum recepit. Et ancilla cuiuſdam ſacerdotis vt dicit Ceſari⁹ diſ. ix. capitulo xliiij. xlv. lij. Tertio quorundā peccata plene abſoluit. Sicut meretrici in luto chriſtū adoranti Cui de pixide dixit Ego ignoſco tibi omnia peccata tua. vt refert diſcipulus in littera. E. Exemplo. xxxix. vltimo paragrapho Quarto plures mirabiliter gratia dotauit vt ad oculū patet. Nam ⁊ cuidam cōuerſo per deſiderium cōmunionis ſpiritum propheticū infudit. vt dicitur in Ceſario diſ. ix. capitulo. xlviij.

Quinto vitā prolongat ⁊ a morte eripit. Sicut legitur de milite qui ſuſpenſus mori nō potuit niſi hoc ſacramentū ſūpſiſſet. eo q ei vnū pater noſter legere ſolitus fuit. vt Ceſa. diſ. ix. li. cap̄. Sunt poſtremo ⁊ alia miracula dulcedinē ⁊ ſuauitatem ſacramēti cōteſtantia vt ſunt iſta.

Dulcis. adoratur. ſuſpendit. vitaq; xp̄s.

Primo quia plures ſenſibili dulcedine afficit que omne gaudium excedit qualē habuit Aleydis monaſterieñ. ⁊ alij plures. vt Ceſarius diſ. ix. capitu. xli.

Secundo quia quoſdam afficit odore inuſitato. ſicut ſcribit Guilhelm⁹ pariſienſ de monacho ſibi noto q tm̄ odorē ex pixide ſacri ſenſit q illam comedere cōpulſus fuit. qui etiā ſacr̄m quātūcunq; abditū ex odore cognouit. hoc etiā Ceſa. diſ. ix. capitulo. xlvij

et.xliij. Tertio quoſdā in aere ſuſpēdit. ſicut legiť de ſctā monicha mrē diuiſſimi pr̄is nr̄i Aug⁹. Itē ī de Guilhelm⁹ ſcribit q̄ quotiēs cōicauit a terra ſpa/ cio duoꝝ pedū fere dimidia hora māſit ſuſpenſus ſo la virtute ſacri. et Ceſari⁹ de ſacerdote in Canōe di. ix. exēplo. xxxi. Quarto ita q̄ſdā replet ſuauitate ꝙ ſola eucharíſtia viuāt ſicut ſolitaria illa q̄ de dn̄ica in dn̄icā hac hoſtia ſola refecta ſine oī eſurie remanſit Itē de h in vita marie d̄ ocgnies venerabil' mgr̄ Ja/ cob⁹ de vitriaco cardial' Canonic⁹ regularis mr̄a d̄ mulierib⁹ ⁊ virginib⁹ leodieñ. narrat. Poſtremo tantā dulcedinē xp̄s q̄buſdā exhibuit ꝙ eos ꝑ ſe cōi/ cauit: vt feiam illā brabantinā ⁊ hildegūdim Colo/ nieñ ⁊ alios plures. Vide igiť q̄ꝫ ſuauis ē dn̄s ⁊ q̄ꝫ ſu/ auc ē hoc ſacr̄m. Hec lōgiuſcule de exēplis ⁊ miracu lis ꝓſecuti ſum⁹ vt poſt q̄ꝫ plurima meditabil' mate/ ria aſſignata ē q̄ eſt cib⁹ fortiū etiā hic lac puulis ꝓ/ ponereť q̄b⁹ miracula ſepenūero magis dulceſcunt. Et hec tm̄ tetigim⁹ q̄ cōtter in ꝓmptuario diſcipuli aut ꝑmordialiter in Ceſario hn̄tur execuca. aut ī lo/ cis alijs aſſignata Sat ergo de hijs.

Sequitur hymn⁹ añ ꝓmiſſus

Prepatorū ⁊ laudatorū hymni in ſctōs añ ⁊ p⁹ cōionem ꝓ inflāmandis aīmis frequētandi Cātādi ſub nota Dies eſt leticie

Añ cōionē ſacrālē dei ſqualem

Ad ſanctam Trinitatē.

O beatā trinitas
gloria ſctōꝝ
quā oīs ſublitas
tremit angeloꝝ
Veni beatiſſima
veni clemētiſſima
oīm creatrix
Adeſto propitia
mittas altricia
dona recreatrix

Poſt cōionē

o celſa diuinitas
ſalue ſalue ſalue
beans trina vnitas
bonitas reſalue
O mea fruitio
quoto me delitio
hodie cibaſti
tū corpus tū animā
lito laudis victimam
o quanta donaſti.

Ad ſctām dei genitricem Mariam

O mater egregia
regina maria
o cum eſca regia
veni mater pia
Fons miſericordie
tuo gnato hodie
cibes fameſcentē
Pre te feras vbera
gratijs exubera
lactes ſitientem

Salueto triclinium
panis angelorum
te laudum concinium.
decet fons ortoꝝ
Iā donaſti filium
releuans exilium.
mater glorioſa.
Mane mecū domina.
noſtra celis nomina.
ſcribas dulcoroſa

Ad propriū angelum.

O comes fidiſſime
angele pregrate
veni lator optie
victime beate
Redux indiuidue
colluſtres occidue
mentis incentiua
en tuo ſuffragio
ꝓpinquans altario
meus ſis cōuiua

Salueto deiuide.
eucharis legate
pedagoge viuide
per te mihi date
O tātis delitijs.
cum celi militijs
mecū modulare
O tanto viatico
animo ſeraphico
tecū fruar chare

Ad ſanctos angelos Feria ſecūda

O millena milia
grandiū aſtroꝝ
vos caſtra herilia
Angeli amoꝝ
Venite cū lumine
Ieſu vr̄ō numine
mecū celebrare
O dignis militijs
ꝓfligatis vitijs
ambire altare

O ſtelle clariſſime.
eucharis ſophie.
vos laudo humilime
trine hierarchie.
O quotis q̄ꝫ varijs
celicis cibarijs
fratrē reſtauraſtis
Mecū ieſu plaudite
pectus vanis claudite
me vobis equaſtis

Feria tertia ad patriarchas ⁊ ꝓphetas.

O ſtirps pr̄iarchica
genus ſaluatoris
cū turma ꝓphetica
veni fax amoris
vr̄m deſiderium
meſſie miſteriū
mecū celebrato
dote multifaria
pectoris armaria
mea ꝑparato

O vos laude celebri
cano pr̄es vates
nr̄os cibo mulcebri
oppleſtis penates
ꝑſtem xp̄i ſolium.
antiquoꝝ colliū
electū frumentū
Iam xp̄i chariſſimi
laudate clariſſimi
mecū ſacramentū

Feria quarta ad ſanctos apoſtolos

O ya apoſtolice
ſacrate ſenat⁹
re nr̄is catholice
oīs colit ſtatus
deſcendas etherib⁹
diuinis munerib⁹
mecū miniſtrato
cordis ſcabellaria
dote multifaria
chriſto exornato

O lux apoſtolica
mōſtra duodena
Iā vos laude polica.
concino camena
pro mgr̄ō optimo
cibo preduleiſſimo
dato exultabo
Dn̄ plenā faciē
facie ad faciē
vobiſcum guſtabo

Feria quinta ad ſanctos martyres

O caſtra victricia
martyrū ſctōꝝ
q̄ꝫ plena leticia
oīm ſanctorum
Corpus vr̄i principis
pure mentis azimis
mecū immolate
Venite cū laureis
ornamentis aureis
miſtrum ornate

Saluete fortiſſimi
milites vr̄ani
martyres digniſſimi
flores chriſtiani.
o quātis victorijs
ſacramēti glorijs
ſemper triūphaſtis
hiſce mirabilib⁹:
mecū laudum milib⁹
canite in aſtris

Feria sexta ad sctōs confessores

o p̄celsa dignitas
veni cōfessorū
vestra me benigitas
stipet malis moꝝ
digna reuerentia
vestra assistētia
glisco imolare
puritatis azimis
iā profusus lachrymis
accedam altare

Saluete sctissimi
christi cōfessores
comites fidissimi
cōcelebratores.
laudibꝫ ingentibꝫ.
vobis cōtinētibꝫ.
cibum vite cano
Jā vestris presidijs.
ac odis ymnidijs
celos scādens cano

Sabbato ad sanctas virgines.

o spōse humilime
cū sponso venite
angelis similime
cum sponso venite
O vestris excubijs
eucharis cōnubijs
iā me federate
O agnes castissiā
cū agnelli victima
veni in dilate

O celi plantaria
virgines saluete
nrā iam altaria
visistis saluete
o vestris aureolis
eucharis areolis
mecum cōcrepate
Aios suspendite.
pro me laudes pendite
coram trinitate

Dominica ad omnes sanctos

o scti pijssimi
pleni charitatis
vos syon clarissimi
reges ciuitatis
O cū rege glorie
aduenite hodie:
mecum epulari
vrō pontificio
Jesu sacrificio
date satiari

Saluete dignissimi
eucharis precones.
saluete gratissimi
vos commilitones.
quātis reuerentijs
Jam christi presentijs
mecū immolastis
laudemꝰ in tympanis
repsallamus organis:
nobis christo pastis.

In festiuitate vnius sancti vel sancte

o pater sctissime
gratie fluentū
veni dignātissime
ferto sacramentum
O tuis p̄sidijs
scelerum excidijs
eximas clientē
virtutū lampadibus
cōplectare cicladibus
Jesū venientem

Salue celeberrime.
municeps polorum
cibasti sacerrime
me cibis amorum
iā iā tantis victimis
hostijs diuissimis
laudē immolemus
Suscipe resuscipe.
mentē meam suscipe
in celos volemus

In festiuitate plurimoꝝ sanctorū.

s aluete sctissima
organa diuina
Venite cū hostia
mea medicina
Nā vestra solemnia
christi decet hostia
granditer ornari

O mira solemnia
vrā laude digna
q̄ nunc tāta xenia
cōferunt benigna
En laudū preconia.
pro hac alimonia:
semp̱ p̄conabor

Arā mecū scādite
Jesu corpus pandite
liber epulari.

Qn̄ corpus eximiā
z vestram presentiam.
celo speculabor

P ascha nostrū immolatus X

est christꝰ Jtaq; epulemur. pri. ad Coꝝ. v. Duobꝫ iā ferculis cōpromissis esis z masticatis. Tertiū supest anteponendum qđ forsan eo dulciꝰ palatū afficiet. q̄ de dulcioribꝫ ē spēbꝫ z ptibꝫ ɔfectū. puta de portionibꝫ agni imaculati. Fercula iā habita circa xp̄m vel sacrm̄ hoc versabantur. Sꝫ hoc xp̄m ipsū z oīa eiꝰ edēda p̱ponit Jtaq; epulemur Js ei est agnꝰ ille q̄ tollit pctā mūdi Js vitulꝰ est saginatꝰ q̄ filio p̱dito sꝫ reuerso p̱ponit̄ edēdus. Js agnꝰ ē pascal' q̄ vero israheli p̄cipitur māducādꝰ Quō aūt z q̄bꝫ dentibꝫ māducādū sit iā supra ē absolutū nec hic repetendū. Sꝫ vt in huiꝰ agni esu ordinatius p̱cedat̄. vt q; intimiore gustu eiꝰ dulcedie māducans oblectet̄: libuit eū in septē portiōes dispt̄iri. cuiq; ferie portionē assignādo Nō eni p̱functorie sed seriose z matura cogitatiōe opꝫ hūc ruminari. Nā sic in corp̱ali māducatiōe vna buccella bene masticata. aut trita meliꝰ sapit z plꝰ nutrit q̄; multe integre sūpte. sic z haut dubie ē in māducatione spūali prout vnūquēq; expientia edocere pōt. Sūt igit̄ portiōes iste agni pasce. i. christi.

	Scđa	Corpus vel caro
	Tertia	Sanguis.
	Quarta	Aia z spūs
Feria	Quinta	Jntestina
	Sexta	Pedes
	Septīa	Fructus. i. lac zc:
	Dñica	Caput

Pro verboꝝ supioꝝ introductiōe hic iā dicendū esset quō xp̄us agnꝰ. quō itē pasca dicat̄: aut agnus pascalis. Sed quare agnꝰ dixim' supra. pasca autē dr̄ has ob causas

Trāsijt en varia. figtus. passus. amara.

Primo christus pasca dr̄ rōne interp̄tationis. p̱pter transitū xp̄i de mūdo ad crucē. de cruce ad limbū zc. Secūdo rōne p̄figuratiōis: q; in legali illo pasca p̄figuratꝰ vt pꝫ sup̄. Tertio rōne diriuatiōis q; a patin (vt aiūt) grece qđ pati latie dr̄ p̱pt̄ passiōeꝫ

De mō aūt epulādi agnū hūc. nr̄m pasca. apl'us docēs di. q; in azimis sinceritatis z veritatis. hoc est ɔscie puritate interioris. z opis bonitate exterioris vel Sinceritatis q̄ ad affectꝰ puritatē. z veritatis q̄ ad intellectus illumiationē vt intellectꝰ epulantꝫ sit fide illuminatꝰ. z affectꝰ amore inflāmatus. Age sic singl'as portiōes masticemꝰ z p̄mū Corpꝰ z carnē

De prima portione scȝ de corpe vel carne z que circa hec cōsiderāda Capl'm primū

B Quis det de carnibꝫ eius vt saturemur. Job.xxxi. Accipite z mãducate Hoc ē corpus meuȝ Math.xxvi. O da digne mãducare carnē z corpus tuū Poterit seorsū z singillatim sup carne z corpore spēales cōsideratōes poni: sed quo breuiores sim⁹ sil' cōplectemur eas. Occurrunt itaqȝ hec in gñe de hac porcione consideranda.

De
Corporis multiplicitate.
Carnis quidditate
Eiusdem qualitate
Prefiguralitate.
Corporis traditi modalitate
Penarū carnis assumptione
Bonoꝝ z fructuū collatione.
Mēbris christi in specie

Que meditabilia hoc versu patescunt'

Quot. qd. qle. tipū. traditum. mala vel bona. mēbra.

De prima cōsideratiōe corpis varietate. Mē.i.

C Primo itaqȝ oim cōsiderandū est. de corporis xpi varietate. Est eni oē multiplex añ diuidendū z distinguēdum q̄ȝ determinãdum vt aiūt. Pro quo nota ꝙ triplex xpi corpus a sanct's pserti a venerabili Ancelmo in libro de sacro corporis xpi distingui solet Scȝ.

Corpus christi
verū z reale.
absconditū aut sacr'ale
misticū z spūale'

Corpus xpi veꝝ est caro illa quā de virgine sumpsit zc. Corpus sacramētale dr vt sub sacro cōtinet. Corpus misticū est vnitas eccl'ie z xpi. Que p tanto dr xpi corpus eo ꝙ pprius fit effectus incarnationis verbi z finalis causa dñice incarnationis z passionis Sed nos hic de corpe xpi vero z sacr'ali dutim⁹ illo relicto prosequendū Quo circa q̄stio moueri solet de corporū hoꝝ platione Quod scȝ alteri prestet vtrum corpus xpi verū mistico an ecōuerso. Ad quod simpliciter rñdendū ꝫm Albertū in suo abbreuiato. Q' corpus xpi verū pprie loquēdo multo alteri prestet: z est preferendū. Quia corpus christi misticū proprie nō dicit nisi mēbra adherētia capiti. z ergo fit hic cōparatio quasi inter mēbra z caput. z caput mēbris eque est añferendū. Et cā melior est suo effectu. Sȝ corpus xpi verū est cā mistici ergo. Jtēqȝ est preciuȝ eius infinite excedens ipm. qꝛ si infiniti essent mundi oēs sufficienter redimi potuissent p oblationē corporis sui veri. Tū maxime qꝛ corpus xpi verū est creatori ypostatice vnitū. Misticū aūt est pura creatura Liquet ergo infinita pene p̄stantia huius ad illō Quinqȝ enim rōnibus patescit h̄ p̄cellere illud. s.

Causa. caput. p̄ciū. res z tip⁹. h̄ qꝛ iūctuȝ. D

Patet declaratio hui⁹ ex p̄cedentibꝫ. Uide ergo o tu hui⁹ rumiator quāta op⁹ est reuerētia in porciōe hac masticāda. z vide quantū te deus honorat q̄ tali te reficit pastu. z firmiter tene hoc sacꝝ xpi corpus mistico īmensū p̄stare. vt doctor quidā pulcre ōndit dicēs. Tanta inquit est sacri hui⁹ corpis xpi dignitas z grē plenitudo ꝙ incorpabiliter oēm reliq̄ corpis scȝ mystici excedat dignitatē. Toti eni corpi eccl'ie spūs datus est ad mensurā. z huic tota se diuinitatis plenitudo infudit z nō est datus spūs ad mensurā. Unde maiore ab eterno charitate dilectus q̄ȝ tota ecclesia z incōpabiliter maiore vt ille validissimis pbamentis ostendit in notulis suis. Nota q̄ȝ ex dictis elici poterit xpm nostꝝ vt z poete de quodā nescio q̄ fingunt tricorporē eē. cūctaqȝ hec corpa in nrōs expendisse vsus. Nam corpus eius

Scȝ
verum
spūale tradidit ī
misticū
nrē redēptiōis p̄ciū
nrē refectiōis cibum.
nrē eruditiōis exēplum (et boni cōionem

Nec cuiqȝ hoc miraculo eē debet Nam ait de xpo nrō pater nr' Aug⁹ Si inquit tot corpa xps haberet quot stelle in firmamēto resplendēt añ oia tormētis exponeret q̄ȝ sui culpa vel aiam vnā depditam iri sineret O charitatē O stuporē O grās sup corpoꝝ horū collatione agamus deuote singula masticem⁹. Marie aūt veri corpis in sacro cōtenti z exhibiti cōsiderationi intenti simus.

De corpis huius quidditate Mēbrū.ij.

E Secūdo considerare debemus corpis aut carnis xpi veri quidditatē Primū eni in rebus se subñā obijcit cōsiderationi. Age igit' p̄mo gloriose humanitatis cōsiderem⁹ q̄dditatē in genere. deinde corporis vel carnis quidditatē ꝫm causas in spē Nota ꝙ vt venerabilis ille Heric⁹ cosuclō. dicit ꝙ hūanitas christi

Erat
Sctissima
Jnnocētissiā
grā plenissiā
Que sup oēȝ ꝯprehensiōeȝ intellect⁹ hūani assumpta est in vnitatem persone a

verbo diuino vel filio dei. Sic ꝙ ipsa non est homo nec suppositū nec persona. Nō eni est res p se vna: sȝ est tā intime supposito verbi dei ipsam assumentis vnita ꝙ ppriā personalitatē siue suppositalitatē nō hȝ z ī personalitatē filij dei transit. Propter quod ꝯtingit ꝙ oia p̄dicata que sibi in rōne suppositi conuenirēt si eēt a verbo derelicta vel sepata ꝙ hec iam verissime filio dei siue verbo cōueniūt. vt est eē hominē. esse filiū hois. z eē passum: z resurrexisse a mortuis. z cetere actiones vel passiōes que sibi ꝯcretiue cōpeterēt Hec ille. Et vt āplius circa hanc benedictaȝ assumptā hūanitatē afficiamur de eius pulchritudine z excellentia pauca disserenda. Jn primis ergo te/

D nedum ꝙ ṽbum eternũ nõ debuit nec voluit huma/nam naturam sue sup̱ sancte diuinitati (cuiꝰ est pulchritu do ꝑsus immẽsa) suppositalr̃ iũgere nisi pl'cherriã atq̃ infiniti decoris nature create in esse potẽtis cõple/tam ac decoratam. ac in ipo vniõis momẽto õni do no ac venustate grẽ pornatã Ita vt q̃dam ex theolo gis grãm vniõis asserãt q̃d increatũ ₇c̃. Insup tenẽ/dum ꝙ deꝰ hũanitatẽ assumptã magis dilexit q̃z to tũ vniuersum. Maius q̃ppe ei p̄stitit bonũ videlicet suppositale esse ṽbi bonum increatum bonũ ĩfinitũ: Estq̃ incõpabil'r digniꝰ deo ypostatice vniri q̃z grã tm̃. Rursus sola humãitas christi maiori pleniori q̃z grã ampliori q̃z ₇ feliciori gl'a est repleta. q̃z sint oim electoꝝ simul sumptoꝝ grã ₇ gl'a simul sumpte. Ex hijs vtcũq̃ ꝯspici pt q̃z incõp̄hẽsibilis sit pl'chritudo excellẽtia amabilitasq̃ creata assumpte humãitatis Grã nempe supnatale ornamẽtũ est. splẽdifluus de cor ₇ lumẽ p̄clarꝝ mẽtis create eius essentiã pornãs Pape quãtus decor exoriret si hec ad singl'aria ꝓfun dẽtur. s₃ hec ageret fecũdius in mẽtis silentio q̃z exter/no scripto. Hãc igit̃ hũanitatẽ in hoc sacramẽto su mẽtes digne veneremur. deuote amplexemur. solli/

F cite ꝯfuemꝰ ne tali dono fraudemur Sed iam de carnis ipiꝰ q̃dditate vidẽdũ est in specie. Sed quã do tũc iuxta philosophum vnũquodq̃ quid sit scire arbitramur cum causas eius dinoscimus. Hic fm q̃tuor causas hãc tractare op₃. Sc₃.

Materiã. formã. finẽ. causã faciẽtem

Primo in q̃z vidẽdũ est de huiꝰ carnis causa ma teriali Pro q̃ nota ꝙ hec caro vt d̾r damascenus ex purissimis sanguĩb₉ ṽgis mr̃is sit formata. ymmo ex carnib₉ eiꝰ mũdissimis. vt vult Albertꝰ in de lau dib₉ bt̃e ṽgis. O qualis caro sumpta de materia tali Est fructꝰ talis radix est cognita qualis. hic affectus ipe loquat̃. Si in virgine nil nisi dulce. dulcissimam ꝯstat carnem inde assumptã Hic se offerũt q̃stiones plures ventilãde Puta si caro hec in lũbis abrahe fu erit decimata ₇ hmõi. de q̃b₉ in scriptis sentẽciarũ

Scd̃o ꝯsiderãda est carnis huiꝰ cã formalis. Ubi tenẽdũ ꝙ veri hõis verã formã assumpsit. non angeli. nõ irrõnalis creature. O q̃z nos tũc honorauit. qñ formã ₇ semẽ abrahe nõ ãgelos apprehẽdit. Hic de mõ assumptiõis ₇ vnionis ₇ q̃re hoiẽm assũpsit.

G Tertio intuẽda est hꝰ carnis cã finalis Nã plu rib₉ omissis finaliter ob hec ẽ ṽbũ caro fcm̃. sc₃.

Cognoscens. adamando. sequens. redi/mat. caro pascat.

Primo vt se redderet cognoscibilem quẽ in di uinitate videre nõ potuimꝰ. colliriũ apposuit ₇ in hu mãitate se cognoscibilem reddidit Itẽ vt amabilem dũ p̄or ipe amaret. ₇ si amaret. Itẽ imitabilẽ vt sic errãtem ad patriã reduceret Itẽ vt sic carnis p̄cio re dimeret. Utiq̃ eiusdem carnis sacro te pasceret. O bõitatẽ totũ ꝓpter me factũ Hic offerũt se oẽs rõnes incarnatiõis. Itẽq̃ q̃stiones vtrũ nõ lapso hoie icar natꝰ fuisset ₇c̃. de q̃b₉ nõ hic ẽ differendũ. videant̃ in scriptis doctoꝝ. Postremo est carnis huius cã efficiẽs ꝯtẽplãda q̃ nimirũ est tota trinitas bñdicta: licet ob rõnabiles causas spũisctõ attribuat̃. q̃s rõnes in pãtheologia ₇ alijs locis inuẽies execitas. O qua lem putamꝰ illã carnẽ summi artificis dei arte fabri/catã. O q̃s poterit ad dicẽdũ Uere nulla lingua car/nis ad equũ exp̄imet laudes ₇ q̃dditatẽ huiꝰ bñdictẽ carnis q̃ ex materia ṽgis artificio sanctispũs fine no stre salutis redacta est in formã pfectissimi hoĩs. Hec de quidditate in cuius consideratione est fides actuanda.

De carnis huius q̃litate Mẽbꝝ. iij.

H Ertio vidẽdũ est de carnis aut corporis hꝰ qualitate. Pro quo nota fm quemdam doctorem ꝙ Caro christi fuit.

	sanctissima		conceptione
Caro	humiliatissiã	in	passione
	exaltatissima		glorificatiõe

Qui tali notula sup̱ hoc alludit. Cogitãti inquit mihi ṽbũ illud iohis. q₂ ṽbũ caro factũ est ₇ scrutan ti qualis caro. statim occurrit. Caro sancta. caro hu miliata. caro sublimata. Et p̱gẽti q̃rere q̃z sancta ca ro q̃z hũiliata q̃z sublimata. de p̄mo ₇ vltimo facile occurrit q₂ supra cherubyn ₇ seraphim. tum sanctifi cata caro illa tũ sublimata. De medio ãt videlicet ca ro illa q̃ntũ hũiliata fuerit nõ ita facile liquet. Hec tñ rõnabil'r asserere licet hũiliatũ cũ infra oẽs pecca tores q̃s vẽit saluos facere qm̃ illa sua hũiliatione ve nerat eos a lepre p̱cussiõe ₇ humiliatõe saluos facere Quãto ãt infra illos hoc nulli mortalium in hac vita nõ reuelãte eo cognitũ puto. Cognoscemꝰ ãt postea qñ mẽsura sue ꝓ nobis humiliatiõis cognita nostrũ in eum accendet ₇ incendet amorem. lõgum eẽt scri bere huiꝰ p̄cellẽtissimi doctoris ṽba. sed paucis nos absoluamꝰ. De sanctitate huiꝰ dictũ est Ideoq̃ q̃d nascetur ex te sanctum. ₇c̃. De humilitate. Uidimꝰ eũ vix leprosum p̱cussum a deo ₇ humiliatũ nouissi mũ viroꝝ. De sublimitate. Qui descẽdit ipse est qui ascẽdit Grãdis sup̱ hijs fmo ₇ deuotiõe plenꝰ possit scribi sed nos more nostro materiam in versib₉ com mendamus ampliorem de qualitate huius corporis vel carnis.

origine specie effcũ defcũ glificatiõe
Nobil'. ₇ pl'chra. q̃z mira. carẽs. q̃z decora.

I Primo enim caro hec nobilissima fuit. Cu/ius nobilitas ex pluribus colligi potest. Sc₃.

	materia		ex marie sanguib9 sumpta
	forma		deo ypostatice vnita
	armonia		eucratatice orgãizata
	originis cã		ex r̃gali sacdõli ꝓphali scie or̃
Ex	possessiõis sb̃a	q2	dib9 bõis nat̃e grẽ gl'e plẽa
	actiõis efficiẽtia		oi3 bõꝝ nob istrumẽtal' cã
	ꝯditiõis libtate		nũq3 decimata
	officij dignitate		dei placatiua
	vite sanctitate		nũq3 pctõ fedata.

Nobilis est caro tua dñe ihũ christe õni nobilitatis genere. nec ab vllo illustriũ vmq3 supata: cui nec aliq rõ decst nobilitatis q̃ p3 h vsu

Materia. forma. cõplexio. causa. retẽtans Actio. libera tu. dignissima. tu caro scã.

Primo dignitas ꝓbat̃ ex materie puritate. qa ex vginco sanguine vt patuit supra. Scđo ex forme dignitate q2 deo insepabil'r vnita ꝛ tota deificata. hi eremie. xiij. Agglutinaui mihi oẽ3 domũ isrl' dr dñs sc3 assumẽdo mihi bõis nat̃am. Tertio ex ꝯplexiõis singl'aritate. q2 eucraticũ fuit corpus dm̃ ihũ ꝛ optie nature vt patebit. Quarto Si nobilis qs ex origis causa dr liquet hanc carnem nobilissimam originẽ3 habere. puta q̃ ex regali sacerdotali ꝓphali genere est originata. vt pt3 ex euãgelio mathei. i. ꝛ lu. i. Quito si ex substãtia possessiõis nobilis qs reputat̃ Caro g̃ iure nobilissima dr hec in q̃ diuitie ꝛ gl'a q̃q3 supbas opes nat̃e grẽ ꝛ gl'e tenet. Sexto nobilitas attẽdit̃ ex actiõis eficiẽtia Ubi q̃so iueictur caro q̃ talia vt hec opata. hec em̃ oẽm dignitatem ad nos transmisit. hec recõsiliatiõis hostia fuit. diabolũ triũphauit Añ mihi tpa deficeret q3 nobiles ꝛ ingenuas ei9 opationes explicarem. Septimo si ex ꝯditiõis libertate nobilitas ꝯsideratur. q̃ vmq3 caro sic libera fuit Nũq3 pcti serua sed grẽ ꝛ diuitatis plẽa fuit. liberãs eos q sub lege peccati erãt. Octauo nobilitas hui9 patet ex officij dignitate. hec em̃ dignissima officia exegit. Hec dom9 dei hostia dei mistra ꝛ cubicularia dei hec gazophilaciũ grãꝝ oim. Taceat hic lingua carnis. affect9 ipe hec declaret. Postremo si vt aiunt. Nobilis est ille quem nobilitat sua vt9. ꝛ si iuxta poetam Nobilitas sola est aim q̃ morib9 ornat. facile õnis nobilitatis caro hec nostra palmã ꝛ optinet ꝛ triumphat. Que em̃ vmq3 nõ dico caro sed vel integer homo tam sanctus virtute plenus vt hec caro cristi nõ est ñ ẽ vsq3 ad istam. Cõstat ergo christi carnẽ esse nobilissimã cui omnis ingenuitatis in summo congruunt rõnes. Pro cuius nobilitatis declaratione grandis sermo fieri posset. sed ꝓlixitas plura dicere vetat. Scripsit gerson venerabilis de origie nobilitatis. Scribit ꝛ albert9 quedam in de laudib9 h9 carnis matris. q̃ facile õnia poterint hic applicari. s3 sufficiãt ista. Ubi es nũc o ignobilis ꝛ nobilitatis appetens superba anima quare huic te carni non coniungis vt eius consortio perfruens ꝛ ipsa nobiliteris Fuge ignobilia. ingenuam hanc amplectere carnẽ3 Offerret hic nũc se questio illa Quomodo caro hec cristi sit adoranda rõne tante nobilitatis. Ad cui9 adorationem ps̃. hortatur. Adorate indens scabellum pedum eius. quia sancta quia deo vnita vt dicit Augustin9. Et ergo hec caro simul cum deo adoratur. quia a deitate suscepta ꝛ vnita sicut regis purpura ꝛ diadema. de qua tamen vide distinctiões doctorum. Hoc vnum vt summo metu summa reuerentia hãc semper carnem vere diuinam adores ꝛ reuerearis. Hec de nobilitate.

De carnis aut corpis hui9 pulchritudine. . §. ꝓmus.

I Am de pulchritudine huius carnis videndum De qua tenẽdũ ꝙ hec caro pl'cherrima fuit qđ ꝑsuasiuis rõnib9 simul ꝛ scripturis astipulari potest Primo quia nobiliori aĩe nobilius corpus debetur. Corpus em̃ ad aĩam ordinatur ergo ꝛc. Scđo ꝑ pl'chritudiẽm externam interior coniectari solet. ergo. Tertio forma ꝛ materia ꝓporcionabilia sunt. ergo. Item natura est vis insita reb9 ex similib9 similia ꝓcreans. Cum ergo ex pulcherrima feminarum nascitur. g̃. Item ordo est in naturalib9 reb9. g̃ oportet vt sit aliquod pulcherrimum corp9 qđ maxime congruit christo. Item dei ꝑfecta sunt opera g̃ corp9 cristi quod deus ꝑ se formauit pulcherrimũ fm competentem statum. Item arbor bõa bonum fructum facit. ꝛ maria ihm̃. Item angeli desiderant ꝓspicere in eum. i. humanitatem qm̃ amabilis est facies eius ꝛ plena grãꝝ. Item veronica pulcherrimam ꝛ graciosissimam pre se faciem tendit. Item pulcherrimam ei staturam dispõnem q2 annales ꝛ historiographi ꝑ hent. Ita ex dictis ꝛ visis vere illud psalmi concludere licet. Speciosus forma pre filijs hominum. Erant enim in eo.

	debita q̃ntitas		staturam.
et	elegãs dispositio	q̃ ad	figurã.
	decora venustas		colorem

In qb9 nat̃alis pulchritudo ꝯsistit: Ois q̃q3 ꝑfectio colorum in dm̃ ihesu corpore inuenitur licet temporib9 diuersis. Sc3.

Cãdi. rubẽs. lucẽs. nig̃. iacictia. vel ardẽs

Primo inẽit̃ cãdida in natitate. Scđo rubẽs i passiõe. Tertio lucẽs in transfiguratiõe. Quarto nigra in morte. Quito iacictina in resurrectiõe. Sexto ardẽs i iudicio. Uñ elicit̃ ꝙ grãdis erat h9 corpis venustas pl'chrior tñ mẽte q3 corpe erat.

De eiusdẽ carnis mirificẽtijs §. ij.

S ed iam q3 mirabilis hec caro fuerit videamus Pro quo nota ꝙ huius mirabilia ex multis elucescunt.

Cōceptu. ptu. vita. patiēdo. resurgēs

Si hec mirabilia ad pticulare retexere velim9 in immēsum cresceret volumē. Nam qs ɔcept9 (taceo ceteroꝝ) miracula edicet. Fuit caro hec in ɔceptu in instāti formata pfecte orgāizata. animata. ꝛ i vnitatem diuine psone assumpta. Jn natiuitate clauso ꝟginitatis signaclo exijt sine dolore sine pudore parta fuit. O res miranda. Jn vita sup aquas ambulauit ɔtactu morbos curauit ꝛ q̃tuor dotes iuxta hugonem passim assumpsit vel oñdit. Jn passiōe qñ voluit mortua fuit deo ɔiūcta mãsit. celū ꝛ terra hãc lugebãt. Jn resurrectiōe decorem induit. clauso tumulo pdijt. ianuis clausis ad discipl'os intrauit. Quis vnq̃ audiuit talia de carne dic rogo facta Mirabilis facta est caro tua dñe ihū sup me mirificata est. ꝛ non potero ad eam. Nã vt adhuc pauca carnis tue mirabilia attēdã hec inuenio.

Est ifra. sup̃. iuxta. cōtra. caro. p̃ter

Primo inq̃ inuenio q̄ hec caro sit infra carnē ꝓpter pfunditatem hūiliatiōis Nam sicut nulla caro hac fuit sublimior ita hac nulla hūilior. Scđo tua caro dñe ihū est supra carnem ꝓpter sublimitatem exaltatiōis. qꝛ etiã sup̃ merita ōnis carnis Quia nō ex opib' iusticie que fecim9 nos s. d. ꝛc̃. Tertio iuxta carnem vel s̃m carnem ꝓpter veritatem assumptionis. ys̃. Vere lãguores nostros in carne ip̃e portauit Quarto est caro hec cōtra carnem ꝓpter mūdiciam a fomite ꝛ cōcupiscētia. vel etiã ꝓpter damnatioēm infidelium. Si nō venissem ꝛ loquutus fuissem ꝛc̃. Quinto est caro hec p̃ter carnē scʒ ꝓpter immunitatem ɔtagiōis qꝛ p̃ter carnis opatioēm Qđ em̃ in ea natū est de spū scō est. Et his ōnib' modis ꝟbū caro factum est ꝓpter carnem id est saluatioēm ōnis carnis. O vere mirabilia O stupor ꝛ noua inaudita. His nouis scrutãdis cū atheniēsib' ymmo pre illis diligentius vaca o anima curiosa qꝛ si pfunde foderis talia noua inuēies qualiū nec celū nec terra p̃terq̃ in hac carne cōscia sunt aut pceperūt

Quib' caruit hec caro benedicta.
. §. tertius.

N Unc p̃terea inuestigãda q̇b' caruit hec caro benedicta. vnde ꝛ caro est compellata. Unde ꝛ caruit subsequentib'.

Fomite peccato. defectu. marteq̃. vacat
Op pbrio. tactu. pului. putredine. morte

Primo recte caro tua dñe Caro dr̃ qꝛ caruit fomite originali. Est em̃ absq̃ macula agnus omnis inscius peccati Scđo caruit peccato actuali qꝛ peccatum non fecit ymmo nec peccare potuit. Tertio ōi nature defectu quippe qui pfectissimus in naturalib' fuit. Quarto omni aduersus spm̃ rebellione quod intelligitur p martem qui deus belli Hec em̃ fuit archa noe i qua omnia pacificata fuere Et pax domui eius. Quinto caruit omnimoda mala vacuitate que deo repleta fuit Jn ea em̃ plenitudo diuinitatis corporaliter habitauit s̃m apl'm. Sexto opprobrio hūano nisi quantum propter nos assumpsit Non em̃ est opprobrium nisi vbi pctm̃. Septimo attactu virili ꝛ omni sorde in conceptu ꝛ natiuitate. quia sine cōcupiscētia cōceptus sine pudore ꝛ omi sorde nat9 quia has tollere ip se venit. Caruit q̃q̃ postremo in morte mortis nexib' putredine ꝛ puluere. Jmpossibile em̃ erat detineri in morte. Non dabis scm̃ tuum videre corruptioēm ait ps̃. O vere felicem carnem omni malo carentem. libera me a malis. ꝛ fac vt malis caream omnib'. Hic offert se questio illa theologorū ventilanda scʒ q̄ dñs Jhesus assumpserit in carne mala. q̄ tñ ꝛ infra locū habet.

De corpis hui9 decore ꝛ glorificatione.
. §. q̃rtus.

T Andem iam de decoratiōe corpis hui9 occurrit videndū Ante em̃ visum est de pulchritudine naturali hic de supaddito fulgore grē ꝟtutum ꝛ potissimū glorificatiōe ei9 corpali agēdū. Sed q̇s decorem hūc ocul9 feret. Si dixim9 q̄ naturalis pulchritudo excellit cūcta creata. q̇d putãdum de decore glorificatiōis supinducto. Nam cōsummato passiōis triumpho ver9 ioseph attōsus mortalitatis comã. vestes carnis mutauit in immortalitatis stolã. vt oīm decor esset corp9 induēs oīb' gl'osis dotib' ꝛ ornamētis decoratum. Scʒ

britudis ꝛ gl'a scōꝝ. pmia meritoꝝ
Dotes. aureolas. ptes. rex gl'a. reddēs.

Primo em̃ corpus ei9 gl'osissimū subtile agile ꝛ immortale. tãte claritatis est gl'a supuestitū vt vere sit sole fulgētius exemplarē p̃ferēs pulchritudiēʒ corpoꝝ suscitandoꝝ. de q̇b' scriptū est Tūc iusti fulgebūt sicut sol Qʒ si iust9 q̇libet vt sol fulgebit q̇ tunc erit septēpliciter sicut lux septē dieꝝ quãti putas esse vigoris ꝛ fulgoris ip̃m iusticie solem. a q̃ oīs oritur lux ꝛ splendor scōꝝ. Tãti inq̃ ait bonauētura vt sit speciosior sole ꝛ sup stellaꝝ dispōnem luci ɔpat9 decor p̃cipuus nō immerito iudicet̃. Qʒ si corp9 ita splēdescet aīa fulgoris hui9 cã quo splēdore decorabitur Supat intellectū ɔputatiōes ꝛ calculos arithmetrici ꝛ geometrici oīs. Deficit hic zeno ɔputista acutissim9 nō attingit hãc ɔputatioēm pitagoras suo calculo. Nō esculapius baculo numeroso. ñ pdices suo circino. Nō demū poterit ad hãc q̇spiam mathematicoꝝ q̇piã ɔputistico istrumēto Jmmēsa em̃ q̇dam modo ē claritas hui9 corpis. Poterit in hūc modum descensus fieri ad reliq̇s corpis dotes. Jtēq̃ ad cetera texta i ꝟsiclo p̃mia. nisi ꝛ rei pfunditas ꝛ scribēdi

prolixitas inbiberẽt. De p̃missis illis in rosario de glo ria hẽs alibi. Uersatur tñ questio inter doctos Utrũ christ⁹ poterit dici dotat⁹ aut aureolat⁹ cũ spõsus sit ⁊ rex glõie ip̃e. Problema est. Utriusq̃ ptis sunt rõ nes. Quãti decoris sit aspect⁹ iste nostri corpis deco rati. ex h̃ potissimũ coargui poterit q̄ ⁊ angeli deside rant prospicere in eam. O qualis erit ergo illa visio. qua oculo ad oculum post diem dñi corp⁹ videbiť tã glõsum In q̃ tant⁹ tũc amplius q̃sq̃ oblectabitur q̃ reuerẽtius hoc nũc velatũ cõtrectauerit. integrius a/ mauerit. crebrius q̃q̃ illud cõspexerit ac amorosius. O felices illi oculi. o terq̃ q̃terq̃ beati qui ↄspexerit regem in decore suo. Me q̃q̃ dicam btm̃ si fuerint reliq̃e seminis mei ad vidẽdũ illam claritatem: quã ↄtecto nũc sub sacramẽto velatam. Itidẽ ei corpus eisdem ⁊ nũc dotib⁹ insignitum est quod ↄsecratur i altari ⁊ q̄d beatificat vel letificat suos in celo. Sed op̃ interim hũc moysen faciem suam velare ob debi litatẽ nostrarũ pupillarũ Nam semel radiũ claritatis ex sacramẽto cuidã oñdit. sed ferre nõ sustinẽs totus defecit. ↄtempat q̃ se nobis. Hec de decore ⁊ p conse quẽs de corpis hui⁹ q̃litate. Sup q̃ materia ⁊ plura alia possent dici. vtputa q̄ hec est Caro pfecte mũda oim grãrũ thezauro dotata. deificata. sublimata. re/ demptionem mũdi opata. Sed hec relinquuntur meditanti.

P De carnis vel corpis prefiguratione.

Mebr. iiij.

i Am circa quartum principale videndum est de carnis huius prefiguratione ⁊ assilã tione. de quo nota.

Exhortata caro. similata. tipata. pfata

Primũ eñi hec caro a pluribus patrib⁹ fuit plu/ rimũ exoptata vt ex suspirijs eorũdem ptz. Hic et Job ait. Si nõ dixerũt viri tabernaculi mei q̃s det de carnib⁹ ei⁹ vt saturemur. Si illi ita desiderauerũt nõdum exhibitam q̃z mihi pudẽdum nõ exoptare iã in mensa altaris paratam Plurima supra de deside rio sacramenti sunt p̃tacta.

Q Scd̃o fuit ⁊ est caro hec varijs ⁊ sublimib⁹ reb⁹ in scripturis ⁊ pphetis assimilata quas si psequi veli mus añ tempus q̃z materia deesset. Ut ãt pauca tã gam⁹ his reb⁹ inueniť cõpata.

Flos fruct⁹ medicina cib⁹ caro nebľa sol lux
Umbraq̃ ros. mãna. es apis. ales. vestis.

Tãta sup horũ declaratione oc | aer. nix. currerẽt volenti scrutãda q̄ vix capent ea multa vo/ lumia. Poterint eñi tractari singľorũ pprietates de inde christo applicari. auctoritatib⁹ scripťe roborari. ⁊c̃. Sz stricti tãgam⁹ Christ⁹ flos dr̃ Ego flos cãpi. Flos sup quem spũs sanct⁹ q̃escit. iuxta ysayã

floruit | ntitate | ys. flos de radice iesse.
h̃ flos ↄfloruit | i passiõe hic | ys. flos libãi elãguit
 | rfloruit | rsurrectõe | ps. rfloruit caro mea R

Item christ⁹ flos dr̃ ppter multas pprietates qua/ rum hñ. xxiiij. enumerat auctor in Mariali. ⁊ singu las plixe deducit. Ptz ergo q̃z copiosa sit hec medi/ tandi materia.

Scd̃o fructui christ⁹ assilať vt lu. ij. Bñdc̃s fru ctus vẽtris tui. Fruct⁹ terre sublimis. Hic nota q̃re fructui assileť is fruct⁹ ⁊ q̃s gignit fruct⁹ Sed de h̃ infra in rosario expositorio sup Aue maria. Ter tio medicina christ⁹ dr̃. Altissim⁹ de terra creauit me dicinã. eccl. xxxviij. O deuota hic sunt meditãda q̃a est oĩs generis medicina. scz. purgatia. ↄfortatia. ⁊c̃ Itẽ oĩs morbi curatia. Itẽ oĩs remedij ↄtẽtiua. Cri st⁹ eñi emplastrũ christ⁹ balneũ christ⁹ in se ↄstituit dietam. Item multis modis curãs. puta succo aque ⁊ sanguis specie hõe ↄuersatõis. odore hõe opiniõis En q̃slata ⁊ deuota h̃ ptrãsiť materia. Quarto Cib⁹ dr̃ Caro mea vere est cib⁹. io. vi. de q̃ plura iam dcã superũt tñ plura alia afferẽda puta q̄ oĩs generis ci b⁹ est. q̄ mirificus cib⁹ est. Quito nebule assilať Sa nitas in festinatiõe nebule. Nebula inq̃z q̄ regit solẽ diuinitatis. q̄ est signũ serenitatis ⁊c̃. Sexto sol crist⁹ dr̃. Orieť sol iusticie. malach. iiij. ⁊ hoc rõne īterp̃ta/ tiõis ethimologizatiõis pprietatis efficiẽtie aut actio nis. de his in mariali. Septio lux dr̃ ⁊ ei assilať. ego sum lux mũdi io. viij. ⁊ h̃ ppter multiplicẽ lucis ppe/ tatem. ppter effectuũ vtilitatẽ ⁊ alia multa. Octauo vmbre ↄpať In vmbra illi⁹ viuem⁹. treno. iiij. Sub qua spõsa sedet. ⁊ h̃ q̄ refrigerat. iocũdat. ⁊c̃. Nono ros dr̃ cũ mãna descẽdens Ero q̃si ros. ozee. xiiij. Et ros hermõ ppter plura bõa Decimo mãne ↄpať vt̃s patuit. Undecio api assilať. eccl. xi. Breuis in vola/ tilib⁹ apis. Cui⁹ pprietates pulcherrime q̄draŕ carni ⁊ corpi christi. Duodecimo ales vel auis dr̃. ys. xlvi. Uocãs ab oriẽte auem ⁊ de terra lõginq̃ virũ volũta tis mee. Decimotertio vesti ↄpať qua q̄ nõ fuerit idu tus a nuptijs eiciet. Induimi dñm nr̃m Ihm̃ cristũ Decimoq̃rto Aer christ⁹ dr̃ q̄ ppter hõc fame odores in eo respiram⁹ Postremo etiam niui cõpatur Eccl. xliij. Impio suo accelerauit niuem. Et hoc q̄a candida minuta e celis orta. frigida. visus disgrega/ tiua. calore solis resolutiua. Que pprietates pulcher/ rime ↄgruũt huic carni ⁊ corpi nostro. Sũt ⁊ inũe/ rabiles alie p cãpũ scripťe hui⁹ ↄcõpatiões sp̃se quas deuot⁹ posset recolligere sibi ⁊ p eas carnem hãc ⁊ cor p⁹ salutare. queãdmodũ berñ in soliloq̃o suo plures assimilatiões attribuit dño ihũ. Porro q̄ vlteriores iã dictorũ declaratiõem req̃rit. magnũ mariale acce dat ⁊ fere oĩa illic īueniet deducta. S

Est tertio caro hec mľtiplr ⁊ varie p̃figurata si cut ex suporib⁹ ptz Sũt tñ h̃ q̄dã figure hãc carnem cõcernẽtes assignãde.

T

Hec lignū. ꝑadis⁹. ade caro. victia ⁊ archa

Prima hec caro figurata est in ligno vite Vere em̄ est lignū vite apprehendētibꝫ illam Nam q̄ mādu cauerit ex illa viuet ineternū. Rō āt figurationis ex multis sumi potest. vt docet̄ in mariali. Est scd̄o caro hec figurata in paradiso Quia vere ort⁹ est deliciarum vn̄ q̄tuor egrediūtur flumīa irrigātia vniuersaꝫ terrā. Est hec caro mr̄ noui adam ꝑfigurata in carne veteris illius ade. Nam sicut ex illius costa fabricatur caro eue Sic de christo format̄ eccl'a. Quarto mō ōnibꝫ victimis ⁊ oblatiōibꝫ caro hec est ꝑfigurata sicut ex supiōribꝫ pꝫ Designat̄ etiaꝫ ꝑ archam federis testamēti ꝑpter ꝯgruētissimas inicem ꝓꝓetates q̄s lōgum est assignare. Req̄rātur vbi supra in mariali Hec sufficiat notasse de figuris De ꝓphetis q̄qꝫ q̄bꝫ caro hec ⁊ corp⁹ sunt commendata. poterūt plura ex scripture silua aggregari sꝫ ad reliq̄ festinandum. presertim cum in antehabitis plura habeantur.

De quinto principali scꝫ de corꝑis hui⁹ traditione vel traditiōis qualitate.

T Membꝝ q̄ntum.

Quinto principaliter agendum est de corporis huius traditiōe ⁊ traditiōis illius qualitate. Presertim cum traditionem hanc in suo corꝑe sacramētū instituēdo dn̄s ꝯmēdauit dicēs. Accipite ⁊ manducate hoc est corpus meū qd̄ ꝓ vobis tradetur. Circa quam traditioēm plura sunt consideranda.

Quo ve q̄b⁹ traditū corp⁹ seu q̄uo ⁊ ad q̄d

Primo inq̄ꝫ ꝯsiderādū occurrit. A q̄ vel a q̄bꝫ traditū fuerit. ⁊ inuenietur ꝙ a multis licet diuersa voluntate.

Hūc pater ⁊ semet. mat̄ draco iuda iud⁹.

Huius declaratio in scala passiōis habet̄ infra Scd̄o vidēdū q̄bꝫ h̄ dm̄ corp⁹ traditū fuit. Et dum diligēter ⁊ rite scꝑturas scrutamur varijs traditum inuenimus. Videlicet

Hoc pri. scis. ꝙ malis. sathane quoqꝫ nob̄

In ꝑmis traditū īueit̄ deo patri Iuxta illud apostoli ad ephesios. v. Tradidit semetipm ꝓ nobis oblatioēm ⁊ hostiam deo. ⁊c̄. Traditum inq̄ꝫ vt satisfaceret diuie iusticie ⁊ eq̄tati. vt deleret qd̄ aduersum nos erat chirographū decreti. vt deducit Ancelm⁹ in suis meditatiōibꝫ. Scd̄o traditū est h̄ corpus ꝯꝑhēsoribꝫ in patria āgelis ⁊ sanctis in sue beatifice glorificatiōis obiectū vt corꝝ repleret ora ineternū canētium. Est em̄ corp⁹ ⁊ hūanitas christi s̄m dionisium btitudis q̄dāmō post deū btificū obiectū. Tertio traditū est h̄ corpus nō sanc amicis fouēdū palpādū oblectādū. sed inimicis odientibꝫ ⁊ in mortem q̄rentibꝫ aīām eius Iuxta illud Tradet̄ principibꝫ sacerdotum. Itemqꝫ Tradetur gentibꝫ ad cludēduꝫ ⁊ flagellādum ⁊c̄. Quarto nō solū īuenim⁹ hoc corp⁹ traditū mēbris diaboli. sꝫ ⁊ q̄dāmō diabolo ipsi. cui nos scꝫ tradēdi eram⁹. vt notat beat⁹ grego. vt sup illo iob Ecce in māibꝫ tuis ē verūtn̄ aīām illi⁹ serua vt lati⁹ infra in scala passiōis dicetur. Postrēo est ⁊ traditū nobis viatoribꝫ nō solum in redēptiōis ꝑciū sed ⁊ in cotidiane refectiōis ferculum ⁊c̄. O gratias reddam⁹ vt in traditiōe talis corꝑis.

Quō āt h̄ corp⁹ traditū fuerit plura complectit̄ digna ꝯsideratu. Traditum in mortem charitate sūma In sacrm̄ sapia summa. De q̄ mō traditiōis iā est determinatum sup̄. Si āt ad q̄d datum fuerit ꝯsiderare temptem⁹ q̄s iam a calore se feruoris abscondet Nam vt in summa vnum dicam. Traditū est nobis hoc corp⁹ in oēm desiderabilem vsum. Nihil est qd̄ in ēs appetere poterit qd̄ n̄ in h̄ corꝑe reꝑiat̄ D
Nam tradit̄ hoc corp⁹

In
- precium redemptionis
- viaticum refectionis
- sacramentum communionis
- medicamentum languoris
- sacrificium reconsiliationis
- pignus dilectionis
- obiectum glorificationis

Est em̄ hostia satisfactoria ⁊ ꝑciū redēptiōis sicut qn̄ in cruce offerebat̄. Quali em̄ charitate ⁊ affcū ibi tūc se obtulit tali affectu ⁊ nō minori offert se ī altaris sacrō Imo vt scūs tho. dt in de btitudie etna. quāuis illa semel exhibita sunt ab extra. tn̄ ōni momēto in prē ꝑ filiū cum spūscō ita recēter fiunt sicut qn̄ oñdebātur ab extra. Et tali nihilomin⁹ affectu a nobis cotidie suscipi deberēt ac si iam in instāti fierent. q̄ dn̄s noster exhibere dignat⁹ est ad salutē nrāꝫ tpe suo. O quale hoc inflammatim.. Est quoqꝫ viaticum refectionis. extinguens in nobis famem ⁊ sitim mortiferam secularium desideriorum. Est cōionis sacramentum replens nos omni sanctitate. Est languoris medicamentum tyriaca viuifice carnis ⁊ syropo saluberrimi sanguinis omnes morbos propellens. Est reconsiliationis sacrificium placās patrem misericordiarum. Pignus quoqꝫ dilectionis quo certius exhiberi poterat nullum. Obiectuꝫ quoqꝫ glorificationis erit in celis quod etiam angeli spectare gloriantur. Complectitur plura alia ille doctor qui supra ostendens ꝙ hoc corpus omnibꝫ omnia factum est.

	Fenū iumentis	Pabulū brutis
	Annona sagiāt꞉	Panis hōibꝫ
Est	Edulū debilibꝫ	Pulmētū delicat꞉
	Ferculū honorat꞉	Cōuiuiū amicis
	Epulū celebribꝫ	Sacificꝫ cibꝫ sacdotibꝫ

Omnibꝫ en omnia factum. esca pullis corvorꝫ invocantibꝫ illõ Felix igitur ꝛ fausta traditio corpis tal' ꝛ iuste gratifice recolenda.

De assumptione penarum propter nos in hoc corpore. Mẽbrꝫ. vi.

A Erto vidẽdum est de malorꝫ huiꝰ corpis assumptiõe. Nam non suffecit bono domino fido amico ꝙ bona sua comunicaret ꝙ totum se tibi impenderet nisi mala tua assumeret ꝛ in corpe suo portaret. Circa quam ꝯsiderationem grandis se materia offert ꝛ sanctus Thomas hec inquirit.

vtrũ assũpsit an necẽ fuit: q̃les assũpsit defectꝰ ꝑtulit
Defectus. ꝙ necẽ fuit. q̃s sũpsit. an oẽs

Sed ne lõgis disputationũ ambagibꝫ detineamur tenendũ iuxta doctorẽ seraphicũ in breviloq̃o suo. Qꝫ christꝰ assumpsit nõ tm̃ humanam naturaꝫ sed etiam defectus circa natũam. Nam in corpe penalitates corpales assumpsit vt famem sitim ꝛ lassitudinẽ. nõ tñ oĩs. neqꝫ etiam qualitercũqꝫ. quia sic necessitatem patiẽdi accepit vt tñ nihil posset pati invite vt ibi declarat. Rõnabile em̃ fuit corpꝰ assumptũ penalitatibꝫ subiacere ꝑꝑ hec.

B **Siclatagat cõplẽs. firmet. aõrõt doceat te**

Primo vt sic ꝑ penales satisfactiões ꝓ nris delictis satisfaceret sustinẽdo. Scdõ vt ꝓphas impleret. vt illõ ysᷓ. liij. Vere languores nostros ipe tulit. Tertio vt fidem incarnatiõis sic astrueret. Nam alioq̃n de veritate dubiũ fuisset si impassibilis fuisset. Quarto vt sic multa patiẽdo magnum amorem oñderet ꝛ magni nos amoris debitores ꝯstitueret. Quĩto vt te doceret paciẽtiam ꝑmo in tolerãdis malis. hebre. xij. Sustinuit a peccatoribꝫ adversus semetipm̃ ꝯtradictioẽm. vt nõ fatigemi animis vris deficientes. Item ꝑ hoc docuit humilitatem. Item vitare singularitatem ꝛ alia plura. Illos aũt defectꝰ nõ assumpsit q̃ ꝯsequũtur ex pctõ cõmuni totius nature. nec tñ repugnãt ꝑfectioni sciencie ordinati appetitꝰ dispõnis. vt sunt Ignorantia. ꝓnitas ad malum. ꝛ hmõi. Et sic damascenꝰ dĩ ꝙ assumpsit defectus natales ꝛ indetrabibiles vel quos in nostra natura plãtavit. Sic ꝑꝫ ꝙ q̃nqꝫ illa mala q̃ aristotiles enumerat ꝑꝑ te assumpsit.

C **Eger egẽs ĩfamis morte̅ fert inimicos**

De egritudine ysᷓ. ait. Vere languores nostros ꝛc̃. Item vidimus eum novissimum virorum viruꝫ dolorum ꝛ scientem infirmitatem. Bona em̃ gallia pullis est coinfirmata. De inopia ipse testatur Vulpes inquit foveas hñt ꝛ volucres celi nidos filius autem hominis non habet vbi caput suum reclinet. ꝛc̃. Chorꝫ. ij. Videte grãm dñi nostri ihũ cristi. qm̃ dum dives esset propter nos egenus factus est.

De infamia Math. Seductor ille dixit. Item homo vorax potator vini. Euangelium legatur.

De inimicicia Iohan. Nũc aũt viderũt ꝛ oderũt me. Item pᷤ. Inimici facti sunt mihi De morte. cãticorꝫ. Fortis est vt mors dilectio. Qm̃ maioreꝫ hac dilectionem nemo habet vt aiãm suam ponat ꝓ amicis suis. Ecce si non omnia tua mala in corpore suo ꝑtulit ymmo ꝛ factus maledictum ꝛ peccatuꝫ in corpe suo illud cruci affigens O quid debuit facere ꝛ non fecit.

D

De bonis ꝛ fructibꝫ huius Carnis. Membrꝫ. vij.

n Unc de bonorꝫ ꝛ fructuum huiꝰ carnis collatione querendum. Nam preter plurima bona supra commemorata habemꝰ ex hac carne. xij. fructus cõtra. xij. languores vt sanctꝰ Thomas declarat. De q̃bꝫ apoc̃. xxij. Ostendit mihi angelus lignum vite afferens fructus duodecim ꝯtra xij. defectus lãguoris. scꝫ

E **Effugat ĩfrigidat mũdãs placat calꝫ ẽ lux**
Delcãt firmat salvat meritũ bona corpꝰ

Primꝰ languor est demõis temptatio Sꝫ corpus christi demonem fugat. vt thob. vi. Si cordis ꝑticulam suꝑ carbones posueris fumꝰ eiꝰ extricat õne genus demoniorꝫ. pᷤ. Exurgat deꝰ ꝛ dissipenꝭ inimici eius. Scdõs languor est fomitis repugnatio. Sed corpus christi mons selmon id est vmbre refrigerat eius estum Virtus altissimi obumbrabit tibi. Tercius languor est cordis macula sed caro christi mundat. ysᷓ. vi. Volavit ad me vnus de seraphym ꝛ ĩ manu eiꝰ calculus quem forcipe tulerat de altari. ꝛc̃. Quartꝰ languor est creatoris offensa Sed munꝰ absconditum extinguit iras vt dĩ ꝓverbio. xi. Et caro christi placat. Et hi fructꝰ cõtra vincula culpe. Quintus languor est defectus in dilectiõe ꝓximi. Sed corpus christi est carbo ignitus accẽdens ad amorem qꝛ est sacramentum charitatis. Sextꝰ languor est defectus in cognitiõe sui Sed corpꝰ christi mel est oclos ionathe illustrãs ꝑmi regũ. xiiij. pᷤ. Dñs illuminatõ mea. Septimꝰ est defectꝰ in sapore spũali Sꝫ fructus huius corpis dulcis est gutturi ꝛ delectat qm̃ suavis est dñs In õni ore quasi mel indulcabiꝭ. Octavꝰ defectus est in cõsummatiõe hõi. Sed panis huius corpis cor hõis ꝯfirmat. Et hi fructus contra defectus grẽ. Nonus languor est debitum mortis eterne sed corpus christi a morte liberat. De manu mortis liberabo eos. Decimus est defluxus hõe vite Sꝫ caro hec merita bone vite accumulat Qui manet ĩ me fructum multum affert. Undecimus est exilium mũdane miserie. Sed hoc ad bona patrie deducit. Iheremie. xij. Reducam virum ad hereditatem suam.

Duodecimus est incineratio corporalis materie. sed hoc corpus christi nostrum resuscitat ad resurrectionem vite. Qui manducat meam carnem in me manet et ego in eo. et ego resuscitabo eum in nouissimo die. F

Et hi fructus contra languores mortis plage Sunt et alia huius corporis et carnis bona que deducta erunt prolixa.

G Cur igitur sic nunc tuam o anima carnem palpas. cur sic illi blandiris. Nescis quod sit domestica inimica pro bonis retribuit mala Age fuge fuge crucifige crucifige eam Amplectere christi carnem eam quod sedulo mentis affectu saluta cum vbertino dicens. O caro mee mortis viuificatiua. O mee beatitudinis materia. O mee punitionis solutiua. O mei desiderii satiatiua. Transforma me in te vt viuam in te requiescam in te. cogitem de te. comedam te. Tu sis mihi liber studii. Lectus somnii. Tu archa thezauri. Tu tranquillatio animi. Tu plena crucifixio carnis peccati. Tu plena transformatio cordis mei. vt sic in regno plenius gaudeam in te. Quo nunc sedulius cogitauero de te. Per te Carnem benedictam Amen.

H **De vltima consideratione huius portionis que est de membris corporis cristi.**

Membrum octauum.

In considerationibus supra notatis circa christi carnem habendis vltima fuit de membris cristi in specie.

Que consideratio singulariter paruulis qui solidum cibum nondum capiunt est accommoda quia exercitatu facilis dulcis et iocunda. Et est qua corpus illud sacrum versent et reuersent. Et a planta pedis vsque ad verticem capitis nullum membrum etiam nullam venam insalutatam pretereant. sed circa singula se contemplanda dedant. Attendant denique dicent.

singulorum membrorum
decorem et commendationem — ad congratulandum
actus et passionem — ad compatiendum
exemplum et eruditionem — imitandum

Deuota est contemplatio et coram venerabili sacramento exercenda Unde et hic merito asscribenda Sed quoniam quam debuimus huic prolixius portioni immorati sumus ad reliquas est festinandum. Requiratur huius deductio inter Rosaria de passione domini nostri infra.

Puto qui sic corpus christi masticaret mirificam refectionis virtutem perciperet. et non macilentus sed pinguis et inpinguatus de mensa domini abcederet. Eya igitur sic comedamus et potissimum corpori huic. nos in bonis exemplis conformemus iam in vita. vt post corpori claritatis eius conformemur in gloria Amen.

De altera portione agni scilicet sanguine. I

Capitulum secundum.

Hic est sanguis testamenti. Mathei. xxvi. Pulli lambunt sanguinem eius. Job. xxxix.

Iam altera portio agni nostri est masticanda. que est sanguis christi preciosus vt petrus ait tanquam agni immaculati.

Circa quam portionem plura se offerunt considerandam. Scilicet de

Sanguinis
qualitate
prefiguratione
comparatione
effusione
vtilitate
sumptione.

Qualis. signatus. sitis. fusus. bona. sumptus

Hec dulci gutture cum sponsa ruminemus et auidis faucibus velud veri pellicani illius piissimi pulli viuificatiui sanguinis cupidi lambamus et primam qualitatem sanguinis videamus

De sanguinis christi qualitate et nobilitate. K

Membrum primum.

Qualitas autem sanguinis huius ex his perpendi potest. Nam talis est vt cetera transcendat dilecti sanguis.

digitate effectuositate: acceptabilitate. multis in celis
Nobilis. est mirus. gratus. venerabilis. altus

Primo inquam sanguis iste nobilis est et preciosus Cuius nobilitas tam et si ex omnibus illis ex quibus et corporis nobilitas stabilita est poterit commendari. Ex tribus tamen potissime colligitur et probatur. Scilicet.

A
virginali origine
dignitate innocentie.
dei vnione.

Primo ex virginali origine. Hinc Ecclesiastici. vicesimoquarto. Ego quasi vitis fructificaui suauitatem odoris. Fructus vitis scilicet beate virginis vua

⁊ vinū.i.corpꝰ christi ⁊ sanguis. vinū igit̃ honoris ꝺ flore vitis est sanguis christi p̄ciosus natꝰ de ꝟgitate matris. Scđo ꝓbat̃ ex dignitate inocentie. ps̄ Captabāt in aiām iusti ⁊ sanguiēm inocētem ꝯdēnabāt Quāto sanguis inocētior tāto carior ⁊ p̄ciosior. i. petri. i. Nō corruptibilibꝫ auro vel argēto empti estis. sed p̄cioso sanguie q̄si agni incōtamiāti christi ⁊c̄. Tertio dei vniōe Vere em̄ totā nat̃am hōis sibi vniuit hypostatice. ḡ ⁊ sanguiēm. Hebre. ij. Quia pueri cōicauerūt carni ⁊ sanguini ⁊ ip̄e christꝰ silr̃ ꝑticipauit eisdem id est vere assumpsit. Ita vt vere possit dici caro ⁊ sanguis dei. Actꝫ. xx. Posuit vos regere eccl̃am quam acq̄siuit sanguine suo Ergo sanguis christi vere est sanguis dei. ⁊ iō ꝑ ꝯsequēs vltimata estimatione nobilis ⁊ p̄ciosus Ita ꝙ vna gutta plus valeat q̄ȝ totꝰ mundꝰ rōne vniōis. Vide ḡ o aia christiana. q̄nti te fecit q̄n tam p̄ciosum sanguiēm ꝓ te fudit. Sapiēs mercator magꝫ aliq̄d in te aspexit. Attēde quantum te dignificauit. q̄n te illo sāguie p̄cioso potauit. Sanguie inq̄ȝ p̄cioso Tum ex ꝑte materie q̄r est ex purissimis marie sanguibꝫ. tum ex ꝑte efficiētis cause q̄a ꝟtute spūssci fuit formatꝰ. tum ex ꝑte modi q̄r mō tam mirabili ꝙ eiꝰ generatio est ignota ōni mēti. etiā summo seraph ꝯm dyonis. Quarto ex ꝑte loci q̄r loco sacratissimo scꝫ ꝟgis vtero in quo factū ē sacramētum incarnatiōis qđ est oim maxim. Quinto ex ꝑte effectꝰ Nam sanguis iste nobilitat nos vt ifra d̄r Iuxta illđ apoca. ij. Redemisti nos deo in sanguine tuo ⁊ fecisti nos regnū ⁊ sacerdotes Exultēt r̃ges terre ⁊ ꝓncipes in stirpis nobilitate in potentie magnitudine gigantes in fortitudie. diuites in multitudine diuitiaꝝ suaꝝ glorientur. Mihi āt absit gl̃ari nisi in christi sanguine me nobilitāte ⁊ exultare nisi in deo ihesu meo. Et vt dicta ad summā redigamus

I ptꝫ nobilitas sāguis cristi ex his q̄nq̄ȝ

marie sanguis. moꝰ excellēs: đo vnitꝰ: vterꝰ ꝟgis mltiplici

Materia. q̄ȝ mō. formaq̄ȝ. loco. q̄ȝ fructu

Patet huiꝰ ꝟsus declaratio ex iam habitis Nā sanguis materia marie sanguis purissimꝰ Modus incog̃scibilis. Forma q̄r deo vnitꝰ ⁊ subtiliter deificatꝰ Quia iuxta franciscū de marōis Quicq̄d fuit i christo ad integritatem humane nat̃e ꝑtinēs totum fuit deificatum. Sꝫ sanguis ⁊c̄. ḡ etiā sanctificatꝰ total̃r Ita ꝙ traditor dixit Peccaui tradēs sanguiēꝫ iustū Locus vterus virginalis Fructus nobilitatis in nobis causatiuus. Et hec de nobilitate.

Glorient̃ hoc sanguine nati.

M De mirificentijs huius sanguinis.

. §. ꝓmus:

Ecundo sanguis iste mirus est ⁊ mirificꝰ valde Sanguis em̄ tuus domine ihesu habet i se mirabiles cuiusq̄ȝ sanguis effectꝰ. scꝫ.

En pueri. pellic. hirci. cōchi. q̄ȝ columbe

Mirifica ꝟtꝰ sanguis pueroꝝ q̄ vt capitolij pōtifices ꝯstātino dixerūt leprā curare p̄t. Sed efficacius tuus hoc agit sanguis o dulcis puerule qui sanat ab ōni pctōꝝ lepra. Apocal̃. i. Qui lauit nos a pctis nostris in sanguie suo. Grandis ꝟtutis sanguis est pellicāi cuiꝰ pulli a ꝯpēte intoxicati mor vt huiꝰ sanguiēm lambuerint viuificātur. Sꝫ tuꝰ o ꝟe pellicāc vitā grē ꝯtulit mortuo mūdo. Aia ōnis carnis i sanguie Et in sanguie tuo iuxta ꝓꝑham ⁊. lxx. iterp̄tes viuemꝰ. tu em̄ es q̄ dicis in ps̄. Silis factꝰ sum pellicano solitudis. q̄ scꝫ nō dubitaui sanguiēm funder̃ ꝓ viuificandis pullis. O sim ille pullus lambēs viuificū sanguiēm tuum. Ualida insuꝑ vis sanguis hircoꝝ inuicibilem frāgēs adamātem calido illo suꝑlinito. Sed q̄ queso mens nisi vel diabolica que non tuo charitatiuo sanguine tacta conteratur. Prestat igitur tui sanguis ꝟtus illi. q̄ȝtū p̄ponderat rei corporee res incorporea immo diuina.

Magnifice virtutis magniq̄ȝ decoris cōchilij sanguis effert̃ eo ꝙ regiam purpuram tingat. Boetio ꝯmemorāte. neronem tyrio comptū ostro. Sꝫ tuꝰ dn̄e sanguis mētis genas adornat. Ita ꝙ spōsa tua ꝯtulabūda (Agnem loq̄r) cātabat. Sāguis eiꝰ ornauit genas meas. Orner ⁊ ego hoc tuo roseo sanguiē. ⁊ nō verebor suꝑ defectu vestis nuptialis. Gratior ē aia illa ornata tuo sanguine p̄cioso q̄ȝ si decusata eēt perichelide stibio ⁊ ōni cultu muliebri ⁊ meretricco. Mirāda ⁊ ꝟtus sanguis colūbini q̄ vt aiūt yrūdinū stercore cecatos ocl̃os illustrat. Mirabilior multo sanguis tuus dn̄e q̄ ⁊ mētes ⁊ corꝑa illustrat. Adducatur in mediū lōginꝰ ille lāceator paganꝰ post christianus cyriacus ep̄s ⁊ martir christianus ⁊ ydoneus testis q̄ tuo sanguine mēte ⁊ corꝑe illustratus fuit. Sūt ⁊ alia sanguis tui mirabilia. oēm effcm̄ mirificū cuiꝰ vis creati sanguis suꝑantia sed lōgū eēt enumerare singl̃a. Peto sanguiēm tuū in me mirifica ⁊ oꝑare in me hec mirabilia.

De sanguinis christi acceptabilitate. N

. §. scđs.

Ertio vidēdum de huius sanguinis acceptabilitate quia est deo valde gratus. Adeo ꝙ eo viso nō vltra iniām suam potuit continere sed iusticie q̄dammodo oblitꝰ. Immo illi plene satisfactū h̃ sanguine sciens. hunc omnibꝫ offerētibꝫ plura pctā idulsit. Gratissimꝰ inq̄ȝ

rōne p̄cij sufficiētis qđ soluit

ꝯtissime charitatꝫ quā ꝺmōstrauit.

formositatꝫ q̄ nos deo ꝯtes fecit

De ꝓmo ps̄. Persecuti sunt me iimici mei. ⁊c̄. q̄ nō rapui tūc exsoluebam. s. sanguis precio Math. xxvi. Sāguis meꝰ ꝓ vobis fundet̃ in r̃missioēꝫ pctō

rum. De scdo epł.v. Christꝰ dilexit nos ⁊ tradidit semetipm Cuiꝰ hostia fuit accepta causa intime dilcōnis. Nam si noe vt dr ccci.xliiij. Factꝰ ē reconsiliatio ꝓpter iusticiā. mltomagis christꝰ ꝓpter charitatem eximiam. De tertio apłs Justificati nūc in sanguie ipiꝰ ⁊c. Apoc̄.i. Dilexit nos ⁊ lauit nos a pctis nris ⁊c̄. Quisqs hūc sanguiēm deo offert gratissimū ⁊ plenissimū sacrificiū offert. Nō ꝙ cruētis oblectet̄ deꝰ sed ꝙ charitate ⁊ sanctitate gratulet̄ sacerdotis talē hostiam offerētis.

De veneratione sanguinis huius:
.§. tertius.

Q

Uarto sanguis iste venerabilis ⁊ venerandus multis ⁊ potissimū istis.

	Angelis		restaurauit
scz	hōibꝫ	q̊s	reparauit
	demōibꝫ		prostrauit.

Christꝰ em̄ ꝑ sanguiēm suū pacificauit siue q̄ in terris siue q̄ in celis. vt dr col̄.i. Qꝫputas is sanguis āgelis venerādꝰ. q̊ ꝓspiciūt ciuitatem coꝝ reparatam. leticiā augmētatā. icōsummatioēm ꝑfectā. O q̄nto studio putas stillas eiꝰ collegerūt cuiꝰ tātam efficaciam dinouerūt. Estimet hec q̄ ꝑt Quo em̄ hi illūiatiores eo reuerētiores. Qꝫ si sic obfuatꝰ ab āgelis. q̄ q̄lo nisu q̊ studio q̄ ve cultu venerādꝰ est hōibꝫ. Pro his em̄ ꝓpe ē effusus in hoꝝ ꝓciū datꝰ. in hoꝝ lauachꝝ ordiātꝰ. Nam ⁊ demōibꝫ sanguis is terribilis est. vt castroꝝacies ordinata a q̊ expugnādi. vt mare rubꝝ pharaoni in q̊ submergēdi. Sꝫ h nūc se offersit dubia illa inter theologos crebra. Qꝫ si sic sanguis cristi vt dictū est ab āgelis colitur. vtrū plene ab his sit recollectꝰ Utrū totaliter diuina ꝟtute in resurrectione reassumptꝰ ⁊ nullꝰ sit relictꝰ in terris Itēqꝫ si sic qualis est sanguis ille. q̄ in plerisqꝫ locis christi ēe dr. Postremo q̊ cultu q̄ ve adoratiōe talis sanguis sit adorādꝰ Utrū tali quali in sacramēto venerat̄ varij varia sup his scribūt. q̄busdam tenētibꝫ vt thomistis ꝙ totū sanguinem reassumpsit ⁊ ꝙ ille q̄ inuenit̄ sit miraculose inuētꝰ Quo ꝯtra frācīscus marōis cū suis sequacibꝫ tenet. vt recitat Robertꝰ de lytheo ī sermone suo paschali. ponēs illic hāc questioēm corā dño apostolico ⁊ vrbis cardinalibꝫ ventilatam. Tandemqꝫ a Pio scdo statutum vt nullꝰ alteram opinionem audeat damnare cū vtraqꝫ possit sustineri. et hec sufficiat commemorasse. non em̄ nr̄ꝫ est q̊ppiaꝫ super his diffinire. Hoc vnum dicimus ꝙ sanguiēꝫ sacramentalem sine dubio latrie cultu adorare debemus q̊ ꝓpe qꝛ ibi verus est deꝰ.

De sanguinis exaltatione. §.iiij.

P

ostremo est hic sanguis altus ⁊ glorificatus superexaltatus nūc super oms creaturas in celis q̄ effusus erat vt aqua subter cunctis in terris. O q̄ꝫ is iam refulget decorus qui hic tam nihili ⁊ vili fuit estimatus. Est iam quatuor resurrectionis adornamentis. puta. Claritate Agilitate Subtilitate Incorruptibilitate celos ⁊ terras suo decore plustrans. Nam de incorruptibilitate petrus Non em̄ corruptibilibꝫ argento vel auro. Pleno pectore vt apocalip. testatur iam offerturis sanguis ab angelis. qui horrendis vocibꝫ petebatur effundi ab hominibus. Illum nunc sancti superglorificant in celis. in quo abluti fuerunt in terris. ⁊ decorati in terris pariter et in celis. Nam ad questionem factam de amictis stolis albis responsum est in apocalipsi. Hij sunt qui lauerunt stolas suas in sanguine agni. Ex quo colligitur ꝙ per hunc erimus decorati in patria.

Hunc igitur nostrum talem sanguinem digne veneremur deuote bibamus. diligenter custodiamus in terris vt per eum ⁊ ab eo decoremur ī cel̄.

De secundo principali id est de sanguinis prefiguratione: Mēbꝝ scdm.

S

Ecundo principaliter videndum est de huius sanguinis figurabilitate. Nam multipliciter is sanguis est in veteribus instrumentis presignatus ⁊ magnis preconijs a prophetis predicatus sicut in prospectu est per decursum eius. Sunt tamen ⁊ hic alique figure assignāde.

Unda. liquor. sanguis. mare. mel. fluuius paradisi.

Unda illa de petra per virgam excussa. huius sanguinis tipus fuit de christo vera petra manātis. ⁊ ob mlta misteria ꝯcurrētia. Scz.

	subiectū largitiōis		de petra id est christo
ob	modū eductiōis	qꝛ	ꝑ ꝟgā.i. lāceam
	effectū potatiōis		efficit effectū aq̄

Petra eīn erat christus. Fuit translanceatꝰ lancea militis. Abunde non aquam sed sanguinem effudit. Omnes aridos aqua potauit perditos sanguine redemit ⁊ per desertum inaquosum in terram promissionis perduxit. Aquarum vsus iuxta Bernardum est sordes abluere. sitim extinguere. terram rigare. cibos decoquere. que omnia sanguis christi vt patebit operatur. Sitientes ergo venite ad aq̄s Qui biberit ex hac aqua non sitiet ineternum.

Scdo designatus fuit sanguis iste in omni illo legali libamine ⁊ liquore oblato. Tum quia ⁊ noster sanguis liquidus. sacerdotali vsu deputatꝰ: tum placationis effectiuꝰ vt lōgū eēt declarare.

Tertio omnis sanguis hostiarum legis fuit figura huius sanguinis. Nam sicut omnia sacramenta legis pene in sanguine. apostolo ad hebreos teste ꝯsummabāt̄. Sic ōnia sacramēta noui testamēti ꝑ

cute sanguinis christi efficaciam habent.

Item propter effectus consimilitatem. Nam
In legis sanguine
mundatus
pp̃l's sanctificatus.
sancta sanctoꝝ ingressus.
Hec õnia in sanguine christi.

Quarto mare rubrum h⁹ sanguis tipũ gessit:
In colore rubro vtz
effectu vario.
Filios israel mare baptizabat deducebat. ꝓtegebat. pharaonẽ cũ exercitu in ꝓfundũ demergebat. Mel q̃ꝫ illd ionathe ocl'oꝝ illũiatim h⁹ sanguis signum fuit q̃d mẽtes cecas illumiãt. Postremo q̃tuor illi fluuij de paradiso illo egrediẽtes sanguis h⁹ figure fuerũt de locis q̃tuor fluẽtis ꝛ fons ipe loc⁹ est q̃n t⁹ Hij fluuij terrã circueũt. eam irrigãt frugiferam ymo ꝛ auriferã reddũt. O igit̃ q̃sq̃s es cui⁹ aia est in aq̃sa arescẽs deuotõis defectu. hos fontes ãplectere aq̃s has in gaudio haurire studeto crebrius videlicꝫ circa q̃na ista dñi vulnera sanguis effluxiua te exercitãdo. Nã q̃ rite ista coluerit nõ arid⁹ nõ egen⁹ manebit. Terra em̃ sua graui fruge ibit. Auꝝ ꝛ lapides p̃ciosi gignẽt in ea ṽtutes loq̃r ꝛ charitatis ardorem. Legũtur em̃ plura exẽpla de exercitatiõe circa dñica vulnera ꝛ circa riuos sanguis ex his decurrẽtes q̃ꝫ sit deo placita hõi vtilis ꝛ bõa.

De sanguinis assimilatione.
Mẽbꝝ. iij.

R T Ertio p̃ncipal'r vidẽdũ est de sanguis hui⁹ assil'atiõe ꝛ ꝯpabilitate. sup q̃ lat⁹ p̃t s̃mo fieri vt supra de corpe est ãnotatũ. sed pauca memorem⁹. Est igit̃ sanguis christi reb⁹ varijs in scripturis assimilat⁹. Scꝫ

Pot⁹. iordãis. vua. ꝛ opobalsam⁹ ꝛ fõs

Primo ei potui assil'at̃ ꝓpter effect⁹ ꝯformitatẽ vt supra patuit vbi de nõib⁹ sacri actũ ẽ. Iordãis fluuio sanguis is ꝯpat̃. In q̃ Naamã septies imersus ab õni lepra vt in q̃rto regũ d̃r sanat⁹ est. Vere q̃sq̃s septies h̃ sanguie septenis vicib⁹ effuso asp̃sus ab õi petõꝝ sorde mũd⁹ euadet. Quadrat h̃ s̃mo bti berñ. de lepra naamã circa paschale tp̃s. Vuc sanguis est meracissim⁹ vitis ṽgis marie. Hanc vuã veri illi exploratores grauido misterio vt i vno s̃monũ Mari m⁹ declarat portauerũt. Hec vua crucis torcl'ari expssa calice sacro potat̃. Hic notẽtur vue ꝓp̃etates simul ꝛ vitis vt in mariali. Comparatur quoq̃ is sanguis opobalsamo id est liquori balsami ob mlta. vt patet in libro de rerum proprietatibus.

S Jam postremo quare fonti assimiletur videndum. Est enim fons ortorum scilicet irrigatiuus iuxta illud Eccl'ast. xxiiij. Dixi rigabo ortum plantationum. Fons quia abunde sanguinem fudit. Hic est fons irrigans vniuersam superficiem terre. Fõs is in quatuor capita diuiditur. quia effluit p̃ quatuor vulnera vt supra tactum. Hic notandum de fontis qualitate vtilitate fluuiorum quatuor congruitate de quib⁹ plene in mariali. Quotiens igitur q̃sq̃s es calicem sumpseris. memento te de fonte h̃ bibere ꝛ quasi ab ipsa christi costa aut ab ip̃is vulneribus sanguinem hauri hoc fonte inebriare
Hec de comparationibus.

De sanguinis christi effusione. Membrũ q̃rtum.

T I Xm quarto precipue considerandum est d̃ huius sacri sanguinis pro nobis effusione vt scꝫ ꝑ nob̃ fusus est. Nam iussit ipse domin⁹ sic accipe calicem ꝛ bibere sanguinem pro nobis effusum vt patet in institutione. Huic igitur precepto pareamus ꝛ d̃ sanguinis effusione sequentia morose ꝛ attente consideremus.

a quo quotiẽs q̃re mõ quib⁹ ꝓfecit efficaciter
Quo fus⁹ sepe. cur. q̃uo. p̃ficit ꝛ quis

Primo inq̃ꝫ ꝯsiderãdũ occurrit a quo sit h̃ sanguis fusus. ꝛ licet hic multa se materia offerat. puta cõsiderare quõ effusus sit a dracone illo sitiẽte sanguinem agni ab initio mũdi. Item q̃ꝫ a iudeo passionem ꝓcurante. tñ maxime charitatẽ nutrit si ꝯsiderat̃ tur q̃ effusus sit.

	prẽ assentiente		miõrs seueritas
a	filio offerẽte	q̃d tñ vid̃r	stupẽda benigitas
	sp̃ũscõ p̃dicẽte		iaudita charitas

Nõne ait bonauẽt̃a videt̃ seuerissimum fuisse q̃ filium iustum. filium sanctissimum. filium optimum. pater pro malo seruo traderet puniendum. Nulla enim lex mandat nulla ratatio imperat vt propter seruum impium non dico filius sed vel seruus alius puniatur innocens.

Attendite ergo ꝛ videte o omnia intima mea quantus ad vos amor fuerit dei patris qui vt nos seruos malos redimeret morti filium tradidit. Vt nos ad se reduceret filium exulem fecit. Hinc ad Colocenses secundo. In ipso complacuit omnem plenitudinem deitatis inhabitare ꝛ per eum reconsiliari omnia in ipso pacificans per sanguinem crucis eius que in celis sunt ꝛ que in terris. Erat enim a celesti curia omnis humana natura exclusa ꝛ carceribus mancipata. Sed relegatus est filius vt liberaretur seruus Seueritas quidem fuisse videtur

sed charitas summa ꝓbaᷓ si veritas attendatur.
Quis vnq̄ꝫ sic dilexit suum vt ꝓ eo a patibulo libe/
rādo daret filiū ⁊ talem filiū suspēdendū. ⁊c non est
auditum. Hinc Ambrosi⁹ exclamat. O inestimabiꝉ
dilectio charitatis vt suū redimeres filiū tradidisti.
O redamem⁹ sic amātē ⁊ dicam⁹ Jam cognoui ꝙ a
mes me q̄ꝫ vnigēito tuo nō pepcisti ꝓpter me.

Scd̓o effusus est sanguis a filio offerēte. ⁊ est
stupēda ⁊ inaudita bōitas. Nō em̄ coact⁹ ē sed spōte
se morti obtulit. ⁊ sanguinē vt ver⁹ ille pellican⁹ ꝓ fe
tib⁹ a s̄pēte diabolo occisis viuificādis effudit. Obla
tus em̄ est q̄ꝫ ip̄e voluit vt ait ysa. Hic apoc. v. Occi
sus es ⁊ redemisti nos deo in sanguie tuo. Attēde ḡ
nūc o aīa mea nec a corde recedat q̄nta erga nos fu/
it saluatoꝝ benignitas qua nos sic dilexit vt sangui
nem suū ꝓ nob daret in pciū ⁊ cūdē ꝓ nob egris sanā
dis cotidie largiaᷓ in potū ⁊ in medicinale syropum
Grādis amor ille erga pullos suos pellicani. sꝫ gran
dior infinicies ardor charitaꝝ dn̄i ihū. Ille em̄ naᷓa
lis hic volūtarius. Ille ꝓ suis pullis. hic etiā pro im
pijs. Ille effundit ex solo pectore hic ex toto corpore:
Ille maēt viuus. hic nō emanare sanguiēꝫ nisi mor/
tuus cessat ymo ⁊ p⁹ mortē teste Johe. Supat ergo
amor dn̄i ihū ōe exēplū. n̄ ē dare silē aliqd̓ charitaꝝ
simulachꝝ. Spōsum ergo sanguinū hūc diligam⁹
q̇ ꝓpterea totū sanguiēm fudit vt nr̄m amorem sibi
despōsaret. Romāoꝝ. v. Ut qd̓ em̄ christ⁹ cū adhuc
infirmi essem⁹ ꝓ impijs mortuus est Uix em̄ ꝓ iusto
q̇s moriᷓ. Nam ꝓ bono q̇s audeat mori Cōmēdat ḡ
suā charitatem de⁹ ī nobis ⁊c. Tertio a spūscō
p̄dicente ⁊ suo amore incendēte effunditur ⁊ est iau/
dita charitas. ꝑ ora em̄ oim̄ ꝓphārum hāc effusionē
ille p̄dixit vn̄ indubie hūc effundi voluit Corꝗ dn̄i ie
su sua charitate succēdit vt sic hoiem diligeret ꝙ san
guiēm ꝓ eo effunderet. Hinc apl's. Sāguis christi
q̇ ꝑ spm̄ scm̄ semetip̄m obtulit immaculatum deo e
mūdauit ꝯsciētias vrās ⁊c. O q̄ꝫ dulcis est dn̄e ⁊ bo
n⁹ spūs tuus. q̇ ante hoc p̄dixit in ꝯsolatioēm. ꝯple
uit per dilectionem. quotidie sua v̇tute ꝯsecrat hūc
nobis in peccatoꝝ remissionem. Patet ergo q̄ꝫ ī to
ta trinitate fuerat in effundendo hunc sanguinem
charitas. licet in iudeo fuerit maxima impietas. Ju
dei enim sanguinem illius effundi desiderabant qui
eos suo sanguine redimere venerat. Illi effuderūt
ꝑ nimiam crudelitatem. sed econtra dominus fun/
dere sitiebat ꝑ nimiam charitatem. O mira caritas
O stupenda amoris immensitas christi. Sed ve ti/
bi seue crudelitati iudaice. Que enim bestia crude/
lissima sic fuit seua vt iudea incredula. Cognoscunt
bestie suos benefactores vt patet in pluribꝫ ⁊ repen/
dunt grām. Sed plebs hec misera omnium benefi/
ciorum immemor non modo non reddit grām sed
contumeliam sed iniuriam sed mortem turpissimā
O beluina impietas. o inhumanitas inaudita. Ue/
niet veniet sanguis ille super vos in iram quem effu
distis per inuidiam. D

Quotiens sanguis christi fuerit effusus
. §. scd̓s.

Ecundo videndum est quotiens is sanguis fue
rit effusus. Non enim abunde sue charitati suf
fecit ꝙ semel effunderet sed crebrius voluit. vt copio
sa esset apud eum redemptio. ⁊ magni fieret amoris
obligatio. ⁊ plena vulnerum nostrorum fieret cu/
ratio.

Septies enim saluator noster sanguinem su/
um effudit.

	circūcisiōe		iniciū		luxuriā
	orōne		desideriū		iram
	flagellatōe		meritoꝝ		gulam.
In	corōatiōe	ī rdēptōis	triūphū	ꝯ	supbiā
	māuū ꝯfixiōe		p̄ciū		auariciā
	pedū ꝯfixiōe		signū		accidiā
	lateꝝ apꝑtiōe		sacr̄m		inuidiam

Primo in q̄ꝫ fudit sanguinem in circumcisione
Luce. ij. Quia fuit circumcisus in genitalibꝫ vt con/
cupiscentiam luxurie tolleret ab hominibꝫ. Tantus
em̄ dulci ihesulo erat amor effundendi sanguinem ꝓ
nobis vt se continere non poterat quin ten pestiue.
⁊ non solum in virili sed ⁊ in infantuli etate illum ef/
funderet. O qualem dolorem infantulus tenerrim⁹
lapideo cultro in membro maxime passibili sustinu/
it circumcisus. O q̄ꝫ pios eiulatus etiam ferrei cor/
dis emollitiuos dabat. vt te ad compassionem ⁊ ad
amorem excitaret. O sponse sanguinum q̄ꝫ te cha/
ritate ostendis ebrium qui tam cito voluisti sangui/
nari. Hinc hubertinus. O sol iusticie in ortu ⁊ in oc
casu voluisti rubore sanguineo rutilare. Nam in or
tu rutilas triste celum future pluuie. maioris scilicꝫ
effusionis sanguinee in alijs tuis vulneribus signa/
tiuum. Sed ⁊ in occasu fuisti diuine serenitatis sig
num. dum celum tui corporis aspersione totali tui
sanguinis apparuit rubicundum vt nebulas nostre
mortis tue passionis rubore fugares ⁊ serenam vi/
tam nobis restitueres. Tu ergo o sponse sanguinū
per sanguinem circumcisionis tue dimitte omnia
debita incircumcisionis mee.

Secundo sanguinem in oratione effudit. quan
do scilicet teste Luca sudorem sudauit sanguineum:
vt iram patris tolleret. ⁊ maculam iracundie qua
noster sanguis infectus est mitigaret. O quam pu/
tas angustiam. quam anxietatem. quos pauores
horrores ille benedictus Jhesus pertulit. quando ip
se leo de tribu iuda fortissimus. gigas robustus. co/
lumna fortitudinis. murus ⁊ ante murale sangui/
neū sudorem sudauit. Quoniam si nullus homo q̄n
tumlibet lubrica ⁊ illecebrosa carne. quantalibet spe

salutis destitut⁹ si'cem agoniam in subeūda ₇ vīente
iam morte ꝑpessus est quō ₇ exiliter suspicari poteri
m⁹ de mensura illi⁹ passiōis ei⁹ cui⁹ ₇ spūs erat ꝓm
ptus ₇ caro vꝑpore nulli maledicto obnoxia. nullate
nus infirma. sed ad oīe bonū ꝑatissima lōge magis
q̄ȝ ceteros hoīes traheret affectio naᵗalis in vota su
a Silcāt v̄ba. affect⁹ hic secū loq̄ᵗ. Nō est h⁹ loci as-
signare hmōi causas. Tm̄ orem⁹ obsecrātes ₇ dicē-
tes Et in sanguie sudoris tui o tu agne dei quem pa
uēs ꝑtesus mestus effudisti. Dimitte oīa debita stul
ti pauoris tedij irrōnabilis meroris. noxie pusillani-
mitatis ₇ oēm ire motū. Tertia est in flagella
tiōe de qua mathei. xxvij.. ₇ hoc cōtra ꝑeccatū gule.
qua q₃ caro delicate nutritur voluit toto corꝑe san-
guiēm effundere vt sic lasciuiā hūane carnis tꝑaret.
O q̄s hāc effusioēm sine lachrymis. q̄s dicā illam fla
gellatioēm sine cordis ꝯpūctiōe ītuebiᵗ. En exuitur
vestib₃. stat nud⁹ verecūd⁹ iuuēis ille Caro illa inno
centissima ₇ tenerrima mūdissima ₇ pulcherrima.
flos oīs carnis ₇ toti⁹ humāe nature. repleᵗ plagis
liuorib₃ ₇ fracturis. vulneraᵗ ꝑ totū corpus illō sanc
tissimū. a plāta pedis vsq₃ ad v̄ticē nō remanet sanc
ꝑtis vestigiū sed totū fit rubꝝ vestimētū suū. Fluit
vndiq₃ regius ₇ ꝑciosissim⁹ sanguis. de ōnib₃ ꝑtibus
corꝑis de scapulis ₇ de costis ₇ de cūctis membris a
mātissimi ₇ amarissimi iuuēis illi⁹ Accedit dolori do
lor suꝑadditur reiteraᵗ ₇ suꝑ spissaᵗ plaga suꝑ plagā
liuor suꝑ liuorē sanguis suꝑ sanguiēm ₇ corp⁹ ei⁹ pre
ebore niridissimū. cruore ei⁹ roseo rubricaᵗ ꝑ totum
Hec mēte retracta ₇ cū Ancelmo exclama Electe pu
er dm̄ dei mei q̄d tāta amaritudie ꝯmiseras dignū.
Prorsus nihil. Ego homo ꝑditus totius ꝯtritionis
causa extiti ₇c̄. vt ludolph⁹. Obsecraq₃ dicens. Et in
magno diluuio sanguis tui a v̄tice capit₃ vsq₃ ad plā
tā pedis acerbe illi⁹ castigatiōis. amare correptionis
asꝑe emēdatiōis. atrocis ꝯtrectatiōis. crudelis fla-
gellatiōis. crudelissime laceratiōis q̄ tu fuisti sicut le
prosus ꝑcussus a deo ₇ hūiliat⁹ vir doloꝝ ₇ sciens in
firmitatem nouissim⁹ viroꝝ cui nō erat spēs neq₃ de
cor. vermis ₇ nō homo. oꝑꝓbriū hoim ₇ abiectio ple-
bis. Te obsecro ꝑ hūc sanguiēm dimitte oīa debita
secordie ignauie lasciuie petulātie. ₇c̄. Quarto effun
ditur sanguis in coronatiōe vt₃ math. xxvij. cōtra su
ꝑbiā q̄ marie fit i capitis eleuatiōe Egredimi ₇ hic o
anime fideles ₇ intuemi regem salomoēm spineo di
ademate coronatū ₇ diuinū illud caput mltiplici spi
narū densitate vsq₃ ad cerebri teneritudiēm spina ꝯ
fixū. ₇ trāsfossum ſm̄ bern̄. Qd̄ dū arūdine ꝯcutitur
sanguie largissime vndiq₃ defluēte tingitur vt come
capitis sint sicut purpura regis. canalib₃ ymmo san
guineis guttis tincta. Intuere faciem in quam desi
derant angeli ꝓspicere ꝓpter pulchritudinem. iam le
proso siᵗem. Nam sputis sanguis appositus ꝯmix
tus colorem lepre dabat. Ora ₇ hic dicens: Et ꝑ san

guiēm sacri capitis tui o rex ₇ pōtifex mitrate spinis
coronati. ꝑ oclos frōtem tympora aures. occiput in
ceruicem vsq₃ abunde decurrētem. dītte ōe debitum
capitis elati. dure ceruicis. ꝑtinacis ₇ suꝑbe. Quī
to sanguis effundiᵗ in manuū ꝑforatione: voluit eī
māib₃ ꝯclauari exterius vt purgaret auariciam cor
dis interius. O q̄nta copia sacer sanguis emanauit
qn̄ locis illis neruosis ₇ venaꝝ scaturigine plēis ma
nus loq̄r ꝯfossus ₇ ꝯclauatus diris ₇ grossis clauis.
Sexto q̄q₃ sanguis abūde effluxit quando pe-
des sacri extēti ₇ ꝯfixi in cruce fuerūt. ₇ hoc ꝑmisit vt
oēm accidiam a nobis excuteret ₇ ad bōa alacres red
deret. O attēde nūc aīa mea quō foderūt man⁹ ₇ pe-
des benedicti ihū. En man⁹ q̄ formauerūt celos i cru
ce sunt extente ₇ affixe. Pedes q̄₃ q̄ꝝ scabellū adora
tur. qm̄ scm̄ est clauis cruci affigūtur. Tunc fluuij d̄
paradiso q̄tuor defluxerūt qn̄ abundi sanguis riui d̄
q̄tuor plagis manuū ₇ pedū dm̄ ihū effluxerūt.
O igiᵗ ꝑ sacroscm̄ illō balsamū incēsi magni qd̄
tu summe sacerdos in die solēnitatis magne de vul-
nerib₃ dure ₇ asꝑe stationis acerbi ₇ amari suspēcij
effudisti. Te obsecram⁹ dimitte oīa debita infirmi-
tatis ₇ temeritatis ₇c̄. Dimitte auariciam ₇ accidiā
oēm. Comꝓhendit q̄dam magister duas istas effu-
siones sub vna. s. in crucifixione. ponēs tertiā in or-
dine ꝙ effuderit in benedicti oris ꝯtusione. ₇c̄. obse-
crās hoc modo. Et ꝑ sanguiēm de ore tuo fluentem
qn̄ velatum colaphis ₇ alapis te ꝑcusserūt. ₇ os tuū
posuisti velud petram durissimam qn̄ pugnis oppug
narūt ₇ genas tuas vulserūt. dimitte oīa debita pol
luti oris mei Qd̄ polluitur ex v̄bo stl'titie neq̄cie ₇ ma
licie. Septimo effusus est sanguis iste copiose d̄
bn̄dicto latere eius ₇ hoc vt inuidiā oēm curaret: C⁹
bn̄dici lateris aꝑtiōe ₇ sanguis effusiōe
Saluamur ab ira dānatiōis
Regeneramur in grā iustificatiōis Hec v̄berti-
Sanamur a culpa ifectionis n⁹ declarat
Sublimamur in gl'a fruitionis
Hic ₇ nos charitatis vulnere cum spōsa vulnerati
petam⁹ dicētes O ꝑ lanceam q̄ aperuit latus dextrū
templi. penetrauit sancta sanctoꝝ. trāsfixit archam
testamenti. Et ꝑ sacrosancta fluenta pignoꝝ ₇ sacra
mentoꝝ testamēti tui semꝑ inouātis ₇ sine fine ma
nētis q̄ de corde tuo ꝓfluxerūt aquam sapie salutar₃
sanguiēm ꝑciu m redemptionis remissionis ₇ resti-
tutiōis ₇ vite spūs arteriales. lustra nos asꝑge nos
lana mūda baptiza. ₇ ōnia debita dimitte pctī in sa
cramēto sanguis tui ꝑciosi septies pro nobis effusi

Que sit effusi ꝑciosi sanguis causa vel rō: X
§. iij.

Ertio ꝯsiderādum q̄ sit sanguinis tam sepe ef
fusi ratio ₇ cur totiēs effuderit. Nil eīn fit sine
causa. Est autem causa.

Magni { debiti neceſſaria ſolutio
amoris demonſtratio
boni ꝑditi reſtauratio. }

Prima rõ eſt magni debiti neceſſaria ſolutio. Maximo em̄ debito prim⁹ homo obligat⁹ erat qđ nec ip̄e nec alter q̄ſpiam ſoluere poterat. donec agn⁹ iſte veniret ꝛ ſui p̄cioſi ſanguis p̄cio hoīem liberaret Ip̄e em̄ ſol⁹ poterat vt doctores ſuꝑ tertiū de incarnatiōe ſcribentes plene demonſtrāt. Ozee. xiij. đ manu mortis liberabo pp̄l'm meū de morte redimā eos p̄cio ſcꝫ ſanguis đt dñs. Bern̄. Fili⁹ dei iubeᷓ occidi vt vulneribꝫ noſtrꝭ p̄cioſi ſui ſanguis balſamo međretur. Agnoſce igitur o aīa q̄ꝫ grauia ſint tua vulnera ꝑ q̄bꝫ necc̄arium fuit dñm ihm̄ vulnerari. Niſi em̄ eſſent ad mortem eternam neq̄q̄ꝫ ꝑ eis curādis dei fili⁹ moreretᷓ. Altera rõ fuit magni amoris đmōſtratio. p̄mo Jo. iiij. Tres em̄ ſunt q̄ teſtimoniū dāt in terra.

Scilicet { ſpiritus.
aqua
ꝛ ſanguis. }

Spūs quem emiſit de corꝑe. Aqua q̄ fluxit de latere. Sanguis quem effudit de corde. Teſtes ſunt dilectiōis maxime. O teſtimoniū O teſtes Bernar. Uere copioſa apud te redemptio. habūda amoris ꝓbatio. q꞉ vndam ſanguis ſepe ꝛ largiter effudit cum tñ ꝓ redemptione noſtra vna gutta ſuffeciſſet. ſꝫ data eſt copia vt magnitudine muneris ꝟtus innoteſceret diligentis. Ut em̄ oſtenderet q̄ꝫtum te diligeret nō aliter voluit q̄ꝫ moriēdo te de morte liberare

Uide ḡ anima q̄nti te fecit q̄ tali te p̄cio redemit. Uide q̄ꝫ te amauit q̄ totiens ꝛ totiēs ſanguiēm ſuum pro te effudit. Noli tuam ingenuitatem contemnere. ꝛ nūq̄ꝫ a chriſti dilectoris tui amore ſeꝑare

Tertia ratio fuit magni boni ꝑditi reſtauratio Et hec eſt triplex.

Scꝫ { libertas a ſeruitute dyaboli
introit⁹ celeſtis regni
hereditas filioꝝ dei. }

De p̄mo đꝛ Jhe. xxxi. Redemit dñs iacob ꝛ liberauit eum de manu potētioris. pš. Redemit eos de manu inimici. Joh. viij. Si filius vos liberauerit vere liberi eritis. Bñdict⁹ dñs de⁹ iſrael q꞉ viſitauit ꝛ fecit redemptioēm ꝛc̄. De ſcđo hebꝛe. ix. Chriſtus ꝑ ꝓp̄um ſanguiēm introiuit ſemel in ſancta Et infra hebꝛe. x Hñtes itaq꞉ fiduciam frēs in introitu ſcōꝝ in ſanguine chriſti. Chriſti em̄ ſanguis eſt vere paradiſi clauis. De tertio đꝛ numeri. xxxv. Qꝫ homicidis expulſis de terra ſua nō dabatur libertas redeundi niſi poſt mortem ſummi pontificis. Jhere. xij. Reducam viꝝ ad hereditatem ſuam ꝛ ad terram ſuam Tāta eſt em̄ hereditatis illi⁹ celſitudo ꝙ nō niſi precio ſanguis ꝛ talis ſanguis compareᷓ.

Eſt igitur ſanguis iſte cauſa hereditatꝭ eterne. Quā tamē hereditatē q̄ obtinere volet teſtamētum iſtud ſanguis in cordis ſcrinio diligenter opꝫ obſuet illi⁹ matrone ad inſtar de qua vulgariter famare ſolent Qꝫ camiſiam mariti ſui vulnerati ꝛ occiſi i ciſta reſuauit quam cotidie aperiens ꝛ cruentam camiſiam amici intuens mortem ei⁹ fleuit amare. Sic ſic fidelis queuis anima chriſtum cruenta carne debet intueri ꝛ paſſioēm ei⁹ amare flere ſi nolit hereditatē eternam amittere Ad qđ hortaᷓ pulchre Auguſt. dicēs. Uidete in cruce vulnera pendentis ſanguinem morientis p̄cium redimētis. Hec q̄nta fuit cogitate hec in ſtatera cordis appēdite vt tot⁹ figaᷓ in corde q̄ ꝓ nobis fuit fixus in cruce Eſſent h̄ loco q̄ſtiones plurime mouēde Uidelicet. Quō ſanguis criſti cū corꝑale ſit a peccatis liberet ꝛ in ſpm̄ agat. Itēq꞉ Utrū chriſti ſanguis oblatio gratiſſima deo patri fuerit. An etiam vna gutta vt videᷓ velle Bern̄. ꝓ r̄dēptiōe ſuffeciſſet. Que paſſim a doctoribꝫ tractantur. ꝛ q꞉ ſubtiliores ſunt a ꝑuulis nō magnoꝑe ſciri curātur. Hinc illis omiſſis alias tres cauſas effuſi ſanguis aſſigne⁹ q̄s in ſuo paruo bono bōauētura pōit.

Debem⁹ em̄ ꝓ cōſcientie ſtimulo exacuendo vt docet conſiderare ſanguinem chriſti recentem in cruce effuſum.

ꝓ hūano corđ { excitādo
abluēdo
mollificādo } a { negligētia.
ꝯcupiſcētia
neq̄cia ꝛ duricia }

Quis em̄ tam hebes vt ꝑmittat in ſe regnare culpam qui cogitat ſe ꝑfuſum precioſo illo ſanguine Et hec de cauſis effuſionis.

De quarto ſcꝫ modo effuſionis ſanguis h⁹.
. §. q̄rtus.

Uarto de modo effuſionis videndum ſcilicet quomodo is ſanguis ſit effuſus. Et inuenitur ſm doctos.

ꝙ effuſiōe { pijſſima
pleniſſima
pēaliſſima } q̄ ad { cauſam
mēſurā
naturam } B

Primo effuſiōe pijſſima q̄ ad cauſam. Quia effuſus eſt nō ꝓ culpa ꝓp̄a ſed aliena. Uñ đt Math. xxvi. Hic eſt ſanguis me⁹ q̄ pro multis effundetur. Fuit ḡ cauſa pijſſima q꞉ ex charitate ardentiſſima ſanguiēm innoxium fudit. Hinc Aug⁹ in chriſti pſona ait: O homo recogita qualia ꝛ quanta ꝓ te paſſ⁹ ſum. cum eſſes inimicus patri meo r̄conſiliaui te. cū aberrares queſiui te. humeris portaui te. patri meo reddidi. caput meū ſpinis oppoſui. man⁹ meas clauis obieci. ſanguiēm meum pro te fudi. aīām pro te poſui vt iungerem te mihi. ꝛ diuideris tu a me. Cōuertere ad me ꝛ ego ſuſcipiam te. Quanta fuerit hec pietas nec cherubyn ocłariſſimi plene ꝯp̄hendūt. O pie redamem⁹ eū. Scđo effuſus eſt effuſiōe pleniſſima q̄ꝫtum ad menſuram q꞉ nō effluxit de corꝑe

eiꝰ vna gutta ſed ſanguis vnda ꝛ h in magna copia. Vñ dr ipe ps. lxiiij. Aſpſus eſt ſanguis meus id eſt ꝓ eis effuſus ſup veſtimēta mea ꝛ oia indumēta mea id eſt corpis membra inquinaui Nullum em̄ fuit i xp̄i corpe mēbꝝ qd ſanguie eiꝰ nō eēt aſpſum. Tam plene em̄ hunc ſanguinē effudit ꝙ nec vnica gutta i corpore vt aiūt remāſit. Nam ſanguiēm intercutaneū fudit in flagellatione. ꝛ qcqd ſanguis fuit in capite ꝛ vertice effudit in coronatiōe. ſanguiēm vero venaꝝ ꝛ neruoꝝ fudit in manuū ꝯclauatiōe. ſꝫ ſanguinem q̄ remāſit in corde vel in interioribꝫ mēbris effudit i lateris aptiōe. Et ſic ptꝫ ꝙ plene ſanguiēm fudit ꝛ nil ſibi retinuit ꝛ ſicut teſta exaruit Et h totū vt ſup̄ dictū eſt ꝓ amore inflāmādo erga eū effecit. Quis iā hec meditās chriſtū nō debet diligere quē videt ſui amore feruidū nil de ſanguine retinere ſed p̄ amore erubeſcere. Poſtremo effuſus eſt ſanguis effuſione penaliſſima ſi ꝯſiderent naťa Nam eiꝰ naťa erat tenera ꝛ nimiū delicata ꝛ erat optime ꝯplexionata ſaniſſima ꝛ ſuauiſſima nulliꝰ humoris ſupflui leſione turbata ꝛ iō ōnis pena illi inflicta fuit acerbiſſiā ꝓpter complures alias cauſas vt ptꝫ infra de agḡuātijs paſſiōis. O duri ꝛ indurati quos is effuſionis modꝰ non compungit Hircinus ſanguis diuidit adamantem Non ergo faciet ſanguis chriſti in humano corde qd facit ſanguis hirci in lapide.

Hec de modo effuſionis.

Quibꝫ ꝓficit is effuſus ſanguis.

. §. q̄ntus

C iam tandem videndum qbꝫ ꝓfuit ſanguis ſic effuſus Nam licꝫ ſufficiat cūctis ſupualēter. nō tñ eque ꝓdeſt ōnibꝫ efficiēter. Nam ꝓficit iuxta Bōauētu. deū paſſum req̄rētibꝫ puritate intētiōis. Secūdo reſpiciētibꝫ viuacitate attētiōis Tertio imitātibꝫ ꝯformitate paſſiōis. De primo. p̄me Johannis. p̄mo. Si in lumine ambulemꝰ q̄ꝫtū ad rectam intentiōēm ſicut ipe in luce eſt. Societatem habemus adi. Et ſanguis ihu chriſti filij eiꝰ emūdat nos ab ōi pctō. De ſcdo Job. xxxviij. Pulli aquile lambūt ſanguinem. i. viri ꝯtemplatiui ꝯtēplātur chriſti ſanguinem. Figuram habemꝰ i ſpēte eneo. De tertio aplꝯs Si ꝯpatimur ꝛ ꝯregnabimꝰ

De fructu ꝛ effectibꝫ ſanguinis effuſi.

Membꝝ. v.

Quinto principaliter videndum eſt de effectibꝫ ꝛ vtilitatibꝫ huius ſanguis effuſi ꝛ in ſacramento dati. quas q̄ꝫq̄ꝫ varij varie aſſignent. Vbertinus nunc imitandus q̄ has recēſet

Soluit. deuicit. ſignat. purgādoqꝫ fortat
Irrigat. ꝛ frāgit. curās. placat reſerando.

Primo ergo bñdictꝰ chriſti ſanguis fuit ſoluēs p̄cium noſtre redemptionis. p̄me pe. p̄mo. Non em̄ empti eſtis auro vel argento de vana veſtra ꝯuerſatione paterne traditiōis ſed empti eſtis p̄cioſo ſanguine agni immaculati ꝛ incōtaminati ihū chriſti. Leo pp̄. Effuſio ſanguis iuſti ꝓ iniuſtis tam potēs fuit ad p̄uilegiū. tam diues ad p̄cium vt ſi vniuerſitas captiuoꝝ in redemptorem ſuū crederet nullum tyrannica vincula detinerēt. ſcdē choꝝ. xvi. Empti eſtis p̄cio magno. Vere p̄cio magno. Quis tā magni p̄cij ſanguis agni fuit quāti p̄cij agnꝰ extitit. Sꝫ agnꝰ valoris infiniti extitit qꝛ deus fuit h̄ ꝛ ſanguis chriſti. Huiꝰ in figura dr iheremie. xxxij. Hec dicit dñs deꝰ iſrael. ſume emptiōis librꝝ hūc ſcꝫ chriſtum ſignatum ſacro ſanguine rubricatum ꝛ librꝝ hūc q̄ apertus eſt in manibꝫ ꝛ pedibꝫ ꝛ latere ꝛ pone illū in vaſe fictili tui ſcꝫ cordis vt pmanere poſſit diebꝫ multis. D

Scdo eſt vincēs ſabulū noſtre inpugnatiōis Unde fuſo hoc ſanguine dici potuit illud apoc. xij. Nūc facta eſt ſalus ꝛ v̄tus ꝛ regnū dei noſtri ꝛ ptās chriſti eiꝰ qꝛ ꝓiectꝰ eſt accuſator frm̄ nroꝝ q̄ accuſabat eos añ ꝯſpectū dei noſtri die ac nocte ꝛ ipi vicerunt eū ꝓpter ſanguiēm agni. Tūc em̄ vt dr io. xij. Judicium fuit mūdi ꝛ tūc p̄nceps mūdi dyabolꝰ eiectus eſt foras ꝛ vinctꝰ ſanguine chriſti vñ miro modo diaboli timēt ſanguiēm dm̄ ihesu. Chriſoſt. ſup iohēm Vbicunqꝫ viderint ſanguiēm dm̄cum fugiūt q̄dem demones ꝛ angeli concurrūt. Tertio chriſti ſanguis eſt ſignans ꝓplm chriſtiane religiōis. Hoc em̄ ſanguie ſignanť vt a ceteris dinoſcātur. Exo. xiij. Erit āt vobis ſanguis in ſignū. Ezechie. ix. Signa thau. ſup frontes viroꝝ. Item qꝫ Apoca. vij. Nolite nocere terre ꝛ mari neqꝫ arboribꝫ q̄adusqꝫ ſignemꝰ ſuos dei noſtri in frontibꝫ eoꝝ. In cuiꝰ etiam figura iubeť Exodi. xi. Sumēt de ſanguine agni ꝛ ponēt ſup vtrūqꝫ poſtē. Grego. Quid ſit ſanguis agni nō audiēdo ſed bibendo diſcimꝰ q̄ ſup vtrūqꝫ poſtem poniť. qñ nō ſolum ore corpis ſed ore cordis hauritur. Quarto eſt purgans vicium noſtre infectionis Sanguis enim ille purus ꝛ mūdꝰ agni immaculati q̄ de diuino templo corpis dm̄ ihū a latere dextro ꝛ p totum exiit lixiuium fuit purgās ꝛ mūdās ōnia crimina originalia actualia mortalia ꝛ venialia ſpūalia ꝛ carnalia. q̄ntū ad ſufficientiam. ꝛ ſi nō q̄ ad efficientiam propter maloꝝ obſtinatam maliciam q̄ ſe tali lauachro lauari nō pmittūt. Hinc apoc. i. Dilexit nos ꝛ lauit nos ꝛc. vrā. Et hebre. ix. Sāguis chriſti emūdabit cōſciētias veſtras ab opibꝫ mortuis. Omnia em̄ pene in ſanguine mundantur. ꝛ ſine ſanguinis effuſione nō fit remiſſio. Sanguis autem chriſti vt Criſoſt. ait effuſus omnem orbem terrarum a crimine lauit.

O ter quaterqꝫ beati qui lauant ſtolas ſuas in ſanguine agni. Quinto eſt confortans animum ad pugnam congreſſionis. Hinc p̄mo machabeorum ſexto. Comparauerunt ſe in preliū ꝛ tubis cecinerūt

⁊ elephãtib⁹ oñderunt sanguiẽm vue ⁊ mori ad acuendũ eos in pliũm. Uua christus expssa in cruci torculari Morus christꝰ liuorib⁹ ⁊ vulnerib⁹ denigratꝰ Cuiꝰ sanguine ꝯfortamur ⁊ excitamur q̃ciẽs cũ itenta mente ꝯtẽplamur. H sanguine martires excitati triũpharũt. Sexto est irrigãs ambitũ eccl'astice diffusiõis H em̃ sacro sanguie de fonte viuo manãte rigatur eccl'a. Cuiꝰ humore totũ eiꝰ corpꝰ regit̃ ⁊ viuificat̃ ⁊ ornat̃. Jn cuiꝰ figura Sãguis vituli ꝯtra ꝑpiciatoriũ septies aspgit̃ q: vniuersalis eccl'a illo iuuat̃ Humão sanguiẽ terra maxime fecũdat̃. ⁊ homo cristi sanguine in õne bonũ ꝑmouet̃ ⁊ eodem meditato ornat̃ vti ait Agnes btĩssima. Sãguis eiꝰ ornauit genas meas. Jtemq: ɥtute supna fulcit̃. Nam dum christi sanguine eccl'a munit̃ ab ãgelis amplius ꝯfortat̃ Hinc in huiꝰ signũ dr in apoc. ꝙ vestitꝰ erat xp̃s veste aspsa sanguine ⁊ exercitꝰ celi seq̃bat̃ eũ. Nam illos angeli sequũtur q̃ hac veste induũtur. Letetur itaq: ait beda fidelis eccl'a effusiõe p̃ciosi sanguinis rubricata. letet̃ inq̃: ⁊ redẽptori suo studeat grata vota repẽdere q̃ ꝑ ea dignatꝰ est sanguinem fundere. Septimo christi sanguis est frangẽs lacũ tartaree ĩclusiõis. Tãta em̃ fuit ɥtꝰ huiꝰ bñdicti cruoris ꝙ inferni carceres fregit ꝯclusosq: p̃res inde liberauit. Hinc zach. ix. Tu q̃q: in sanguie testamẽti tui eduxisti vinctos de lacu. ⁊c̃. Jn cuiꝰ tropo dr. Q: salomõ pullũ strutionis in vase clauserat vitreo. Strutio hec vidẽs iuit in siluã detulit vermiculum cuiꝰ sanguine vas uitrũ confractum est ⁊ pullus liberatꝰ vt refert magister historiaꝝ. Uermiculꝰ iste christꝰ qui ait Ego aũt sum vermis ⁊ non homo. Pullꝰ humanũ genꝰ. vas limbꝰ inferni. ⁊c̃. Octauo est curãs egritudinis infirmatiõis. Nam ꝑ vniꝰ mẽbri curatione phlebotomia fieri solet in altero Sic cum totum genꝰ humanũ quasi vnũ mẽbꝝ esset peccati egritudine infirmũ. Solꝰ q: christus quasi alteꝝ mẽbꝝ inocentia eẽt sanꝰ vt curaret̃ homo sanguinat̃ christus. nõ barberij lanceola. sed clauis flagellis spinis ⁊ lancea. Jn huiꝰ figura lepra curat̃ sanguine passeris septies aspso. Quia hic sanguis omnium mortaliũ peccatorum infirmitates curat vt patet discurrendo. Sic ⁊ moyses tabernaculum ⁊ omnia vasa sanguie aspersit. quia dum corpus nostrum aspergitur hoc sanguine ab omni cõcupiscẽtie morbo refrigeratur. Hinc ait Augustinus. Fusus est sanguis medici et fem̃ est medicamẽtũ frenetici Nono est is sãguis placans vultum paterne indignationis. Pater namq: celestis q̃ntumcunq: indignatus viso vnigeniti sanguine mansuescit. Sicut dicitur de leone ꝙ viso agni sanguine deponit ferocitatem. Et ideo cum ꝑpter tua crimina tibi sentis p̃rẽm iratum intingas tunicam tue veteris vite in sanguine Jhesu. ⁊ defer ad patrem dicens. Uide si tunica filij tui sit an non. ⁊ placabitur pater Ad hebreos. xij. Accessistis ad testamenti noui mediatorem ⁊ sanguinis aspersionem melius loquentem q̃: abel. quia ille vindictam iste misericordiam clamat. Unde Job. xvi. Terra ne operias sanguinem meũ vt inueniat locũ latendi in te clamor meꝰ Hic em̃ est sanguis federis ꝑ quem omnia pacificantur. Et quid mirum si p̃rẽm placauit. q̃ sanguinem tante pietatis ⁊ dignitatis effudit. Decimo est sanguis christi aperiens aditum celice habitationis. Jn sancta sanctorum nullus intrare poterat s̃m legem nisi sacerdos summus ⁊ non sine sanguĩs effusiõe. vt dr ad hebre. ix. Sic clausa celestis patrie ianua in qua habitat sctõꝝ sanctꝰ. nullus intrare poterit nisi summus sacerdos. Jdcirco christus assistens pontifex futuroꝝ bonoꝝ per ꝓp̃um sanguinem introiuit semel in sancta eterna redemptiõe inuenta vt dicit apl's vbi s̃. Et nos sui mẽbra corporis constituti intramꝰ cum ipso ⁊ ꝑ ipsum. Hinc apostolus ad hebreos decimo Habentes itaq: fiduciam in introitu sanctoꝝ in sanguine christi. ⁊c̃. Sic in morte summi pontificis exules in terras reuertũt̃ s̃m legem. Sic etiam tertij regum vltimo. Uulnerato rege ⁊ sanguine fluente preco insonuit. Unusq̃sq: reuertatur in ciuitatem ⁊ in terram suam. Ad quam ciuitatem ad quam terram ꝑducat nos sanguis tuus domine ihesu christe. D

Hec de fructu ⁊ vtilitatib⁹ sanguinis huiꝰ. q̃s is tantum assequitur qui digna illum deuotione veneratur. quiq: indefesse precatur verbum illud euangelicum in bonum Sanguis enim tuus sup nos ⁊ super filios nostros. Contemptorib⁹ autem digna restabit pena. Nam hebreo. x. Irritam quis faciens legem moysi sine vlla miseratione sub duob⁹ vl' trib⁹ testib⁹ moriatur. quanto maiora putatis mereri supplicia. eum qui filium dei conculcauerit ⁊ sanguiẽ: testamẽti pollutũ duxerit. ⁊c̃.

De hꝰ sanguis sũptiõe sacramentali. F
Mẽbꝝ. vi.

n Unc quomodo christi sanguis sacramẽtaliter sumitur videndum. De q̃ mõ mathei xxvi. Bibite Hic est sanguis noui testamẽti. Sed pretercũdum atq: supsedẽdum quoniã in antehabitis satis copiose tractatum est. Et quare sub duplici specie sumitur Quare non similiter a populo sanguis accipitur. De his supra actum est inter considerationes.

De eo quomodo spũal'r sumat̃ h sanguis.
. §: p̃mus.

v Nde nũc quõ spũaliter bibat̃ cõsiderandũ Ubi notanda sunt ista.

Scʒ
locus vbi iste potus inuenitur. G
vsus ad quem conuertitur
suauitas gr̃e q̃ exoritur

De primo scilicet vbi sit locus vbi spiritualis potus sanguinis inuenitur sciendum. Q tot sunt loca quot sunt christi vulnera. Psalmista. Percussit petram ⁊ fluxerunt aque. Sicut ex foraminibꝫ petre iudei aquam sic fideles ex vulneribꝫ christi christiani spiritualem hauriunt sanguinem. ys. duodecimo. Haurietis aquas in gaudio de fontibus saluatoris Numera nunc vulnera si potes quoniam numerosa facta sunt nimis. Nam preter quinqꝫ scissuras illas grandes. etiam a planta pedis vsqꝫ ad verticem non vacat locus a fonte. Sustinuisse namqꝫ pro nobis pie creditur quinqꝫ milia quadringenta ⁊ sexaginta Unde ⁊ totidem propinauit bibendi sanguinem fōtes. Hinc dicitur. L x bis duo C superaddas milia quinqꝫ Tot fertur christus pro nobis vulnera passus. Accede ergo o sitibunda anima taberne vini patent. Secundo de vsu ad quem conuertitur. q̄re in sermonibus sancti Thome de venerabili sacramento. Tertio vt dicatur in summa Nota ꝙ sanguis non modo attulit dicta bona. sed omnibus factus est omnia.

expiatōis ꝯfectōis ꝯceptiōis curatiōis recōsiliatōis
Est lauachꝝ. cibꝰ. ē pciū. medicia. rogatū

Hunc itaqꝫ sanguinem iugiter cum Bonauentura pre oculis ymaginatiue habeamus salutantes ⁊ cum quodam dicamus. Aue o sanguis cristi benedicte lauachrum mee regenerationis. Cibus refectionis. In altari poculum In cruce precium. In corde medicamentum. In frōte munimētum In celo pro nobis aduocatus. ymmo totius vite mee viuificatiuum. Anima enim omnis carnis in sanguine est Ita vt philosophus dicat. Corruptio ⁊ senectus non est nisi paucitas sanguinis. Sicut igitur in sanguine naturali est vita mea corporalis Ita in sanguine tuo o christe est conseruatio vite mee spiritualis. ⁊ perductio ad statum vite immortalis. Qui enī biberit sanguinem tuum habet vitam eternam.

Aspergantur itaqꝫ oro vtriqꝫ postes anime mee sanguine tuo vt intellectus hunc semper consideret affectus diligat. ymmo ⁊ corporalis oculus ymaginando adeo fortiter aspiciat vt quicquid videro appareat mihi tuo sanguine rubricatum. Ut sic angelꝰ exterminator domum hanc pretereat. Josue verus hanc dinoscat. ⁊ sic nihil mali in ea contingat Per te cuius est sanguis iste.

De tertia huiꝰ paschalis agni portione que est ipsius domini ihesu anima ⁊ spiritus.

Capl'm tertium

Placita erat deo anima illiꝰ Sapie. iiij.

Iam de tertia portiōe huiꝰ benedicti Agni est agenduꝫ. q̄ est aīa ⁊ spūs dnī ihū christi. Que duo qualiter differāt ⁊ q̄liter ꝯueniāt ñ est huiꝰ disputatiōis. Hic accipimꝰ aīām ꝓ portiōe inferiori. spm̄ āt pro superiori. de quibꝫ singulis distinctim est agēdum quoniam distincta considerabilia habent. Et ꝑmū de aīa ⁊ inferiore portione hec sunt consideranda. Scilicet.

Anime: Qualitas / Vires / affectus / Assumpti defectus

En qualis vires affectus en mala q̄nta

Primo inqꝫ offert se ꝯsiderātio de hꝰ aīe christi q̄litate. Qualis scꝫ fuerit ⁊ vt sparsim colligit sciendum ꝙ talis extitit.

Hec dilcā placēs ꝑlata regēs bn̄dicta

Dilecta inqꝫ deo ⁊ hōibꝫ. Pater enī deus diligit filiū amore immēso ⁊ ōni menti create inexpto ac ꝑ hoc ⁊ aīām eiꝰ Sed vtinam vel modicū ꝓ ariditate nostra excitāda sentire datū fuerit q̄ charitatis ardore diligat vnicū cordis sui filiū pater ille eternꝰ ⁊ q̄ diligat ab eo. Grande paterne dilectiōis argumētū vox illa paterna insonās de celis. Hic est filiꝰ meꝰ dilectꝰ O vere dilectꝰ Tenendum enī firmiter ⁊ nullatenus dubitandum. ꝙ deus pater diligit christū vnigenitū suū amore intēsiue infinito q̄ntum christus deꝰ est. Sed inqꝫtū ē homo diligat eum pater licet amore infinito nō tamen infinite sicut nec filiꝰ h̄ mō est infinite bonitatis sed tn̄ maiore dilcōne diligit deus pater christū q̄ntum est homo. ac ꝑ h̄ ⁊ aīam eiꝰ q̄ꝫ totū vniuersum visibilia ⁊ inuisibilia irrōnalia ⁊ intellectualia. Cuiꝰ h̄ est indiciū testimoniū reddēs credibile nimis. ꝙ pater maius bonum ꝯtulit christo homini q̄ꝫ toti vniuerso scꝫ ypostaticā vnioēm. quod donū ōnia dona ceteris ꝑstita eminēter transcendit vt supra dictum est de hūanitatis christi qualitate. Unde vere tenēdum iuxta verba cuiusdam doctoris Q vere magis deo dilecta sit bn̄dicta illa anima q̄ꝫ ōnis reliqua creatura. Adeo vt si alterꝝ duorꝝ oporteret fieri. l' dilectā illā aīām ex vna pte. vel virginem mrēm cum vniuersa ecclesia beatorꝝ ex altera parte redigi in nihilū. Nemo tam cecus diuinarꝝ rerum estimator q̄ non certum habeat quid iudicet Hec ille Idem tenet Gerson in tractatulo suo super cantica dicens. Q nobilissima christi anima ꝑncipalius fuerit intēta formaliter ad sui glorificatioēm q̄ꝫ occasio

naliter in lapsoꝝ reparatioēm Ipām qꝫ cūctis prestare Multū ergo aīa ista dilecta. Vereqꝫ dictū est i cristi psona Dedi aiām meā dilectā ꝛc. Prꝫ ergo qꝫ dilcā deo patri Quō āt ipa rursus nō dico diligebat. sed amabat deū prēm infra agetr. qꝫ āt ꝛ hoībꝫ dilecta. ꝟe post deū summo gradu. Vere dilecta qꝛ amabilis super amorem mulieꝝ nō mō sed ꝛ reꝝ vniuersaꝝ superstaterem besoer aurū ꝛ thopasion vniuersam Via ei hec sancti ob ei⁹ amorem vt stercora ꝯputauerūt

Est scdo placens qꝛ vt dictū est Placita erat do aīa illi⁹ Quid ni esset placita q̄ sp vt ipe christ⁹ testatr qd placitū erat illi faciebat. qꝫ āt erat placita patꝫ ex ei⁹ acceptabilitate Nam illam traditā oblatā in odorem suauitatis excepit. irā dimisit. oēs p qbꝫ eius aīa traditur in grām suscepit. O vere placitā aiām. placērem placātem. placētes efficiētē vniuersos

Tertio hec aīa est Nobilis ꝛ tante nobilitatis vt nō mō ceteris p̄lata ꝛ p̄ ceteris sublimata. sꝫ tante ingenuitatis vt illa p̄pōderet in iudicio dei sup ōnem celsitudiēm vniuerse reliq̄ creatre adeo vt etiam sublimior illa creata v̄giēm mrēm loquor hūilem se fateatr ancillam Pro magno q̄qꝫ excelsi illi spūs bñt ꝙ in misteriū mittātr misterij sui. O ingenuitatem. o p̄celsam nobilitatem Et tñ nobilis hec aīa nō dedignatur humiles nostras visitare casas. ꝛ vilis nostri tugurioli fieri habitatrix O dignatioēm.

Quarto hec aīa rexerit ē ꝛ regina corp⁹ suū ꝫ nobile sine ꝯtrarietate regēs vt nec mimā peri ꝯtagioēꝫ vel tenuiter admiserit. O aiām ꝟe regiām fortem. fortem vincens armatū. O ꝟe sapientem thesaurū sapientie ꝛ scientie plenam. O reginā iustam iusticie p̄fecte ꝯplens formam. O rectricem magnam quia p̄mogenitam excelsam p̄ regibꝫ terre accipientē a patre gentes in hereditatem ꝛ terminos terre possessionem. O aiām postremo reginam benignā. q̄ nō solū clemēs regnicolis aut mioꝝs sed ꝛ amica ꝛ tantope amica vt amor eius morte fortior fuerit ꝛ q̄ nēo fortius amauit q̄ aiām talem tradidit. ꝛ adeo tradidit p amicis suis. Regens itaqꝫ fortiter iuste sapienter magnifice benigne. Est tandem ꝛ anima ista b̄ndicta omni benedictiōis modo de qua benedictione agitur infra de spū folio

Hec de anime hui⁹ qualitate Estimet q̄ poterit qꝫ sint digne gratie agende super collatione aīe tl'is.

De viribꝫ anime domini Ihesu.

Mēbꝝ. ij.

Nunc de viribꝫ hui⁹ aīe est videndū. Nam sicut assumpsit verā aiām ita ꝛ oēs anime vires licet heretici oppositū dicebāt Nā patet hoc ex scripture testimonio. In quibꝫ virium anime fit crebra mentio. Item hoc requirit incarnationis veritas alioquin non esset verus homo Idem exigit incarnatiōis vtilitas que est iustificatio nostra. Nam iuxta damascenū Quod inassumptibile est incurabile est. Totus igitur toti vnitus est. vt toti mihi salutē gratificet id est gratis faciat Hec ille. Sunt igitur hic ꝯtemplande vires ꝛ potētie corporee ꝛ sensitiue. Et hoc triphariа consideratione. Quantum scꝫ

	p̄fcā; obiām		deū ꝛ rōnem
ad	lipidā ꝛ lucētiā	q̄ ad	sciāꝫ ꝛ affectōeꝫ
	exēplarē formā		i bono ꝯseruatioēꝫ

Debem⁹ eñ ꝯsiderare vires istas quō p̄mptissime ac delectabilissime cum affectiōe amorosa cū estuantibꝫ desiderijs ꝛ voluptate multa ipi spūi ꝛ rōni superiori subijciūtur. in laudem gl'am ꝛ famulatū dei. O qs capiet istud. Debem⁹ item considerare. quomodo etiā dulcissime ad nos in dei charitate afficiebantr optātes ac desiderātes oēe bonum nostꝝ. Itemqꝫ de profectu gaudētes dolētesqꝫ de īpfectiōe nostra Hic nūc ihūs spū exultasse legitr. hinc flesse infremuisse narratr. Meli⁹ hec animo qꝫ scripto ꝯplecti pñt. Cōsiderare q̄qꝫ debem⁹ viriū haꝝ exemplarē formā scꝫ qꝫ ōne malū declinātes ꝯplectebātur ōne bonum Quomodo apprehēsiue nil nisi veꝝ. Motiue circa. nil nisi circa bonū versabantur. Nam cū christ⁹ dux sit ꝛ oim nostꝝ magister. eiusqꝫ vita quam gessit in carne mortali vniuerse sit p̄fcōnis forma exemplar ꝛ finis speculūqꝫ iformatiōis nostre. liquet ꝙ sicut in ōni actiōe sic etiam in viribꝫ singulis ordinatissime ꝛ p̄fectissime se gessit. O quales cogitatus qꝫ pios qꝫ sanctos qꝫ ꝟe deo dignos. O ymaginationes qꝫ puras sacras. Affectiōes item qꝫ ardētes p̄ijssimas credendus est habuisse. Satius est conticescere qꝫ super his scribere indigna. Poterit nihilomin⁹ grādis b̄ meditandi copia afferri. Poterint eñ distigui vires iste sensitiue in apprehensiuas ꝛ motiuas. posset qꝫ fieri singl'arū p̄tinm p̄sequutio in specie. Sed qm̄ parum de his a doctoribꝫ inuenio positū ꝛ qꝛ sunt sup intellectum meū ideo supsedēdū. Tangūtur tamen pauca de singl'is viribꝫ in Rosario infra ponendo ī p̄te. ij. Agite ergo vel interdum ꝛ si non plene vel tenuiter saltem coniectamus de virium harum perfectione consideremus. dijudicemus nosqꝫ eis conformemus ꝛ per earum perfectiones nostras perfici et spiritui subijci oremus.

De affectionibꝫ sensitiuis dm̄ Ihesu.

Mēbꝝ. i.

Iam pari etiam modo de affectionibus domini Ihesu in parte sensitiua repositis consideratio potest fieri.

Et hoc quo ad earum	perfectionem.
	erga nos dilectionem
	exemplificationem

Sicut iam tactum est de gaudio. de zelo ꝙ spū

exultauit ꝙ fleuit ꝙ infremuit. Sic etiā de ceteris. vt de ira ꝛc. vt infra videri poterit

De assumptis defectib9 aie dñi ihu
Mēbꝝ. iiij.

K Ostremo ꝯsiderāda sunt defectuū mala in hac benedicta anima ꝓpter nos assumpta. Nam quemadmodum in corꝑe quedā mala assumpsit ꝛ quedā nō. Sic ꝑ ōnia in aia Unde circa hanc materiam Doctor sanctus īqrit ista.

s: assūpsit: foitē: ignorātiā. passiōes iteriores: sēsibiles dolorēs
Pctm̄. ꝙ fomes. ignoras. passio. sensus
an tristiciā: timorē: āmiratioēm. irā: viator: ꝛ cōphensor fuit
Tristis. siue timor. mirat̄. ꝛ ira. viat. cōp.

Prosequit̄ singulas has q̄stioēs scūs Thōās ꝯformiter ꝯcludēs ceteris ꝙ christ9 illos defect9 assumpsit ꝑ q̄s ꝓ nobis satisfaceret. Ueritatē humāe nat̄e cōꝓbaret ꝛ ꝑ q̄s nobis exēplū ṽtutis fieret. Uñ pꝫ ꝙ nec pctm̄ nec pcti fomitem nec ignorātiā aut ceteras penalitates viciosas ꝓpter pctm̄ originale inflictas. vt ignorantiam infirmitatem ad bonū. maliciā ꝯcupiscētiam malā nō assumpsit. Penas tñ exercitiuas vite ꝑfcē ꝛ testificatiuas humilitatis nat̄e. vt passibilitatē veꝝ dolorem tristiciā timorē admiratioēm irā ꝓut est vindicta fm ordiēm iusticie ꝓpter nos assumpsit simul viator ꝛ comꝑhensor. ꝓut hec ōnia in sua summa in tertia ꝑte sanctus Thomas pulchre ḋclarat. Uñ ei9 dicta nō sunt hic repetēda

Grās agam9 q̄ mala nostra ꝑtulit ꝛ nobis sua bona ꝯtulit. Offert quoq3 se hic consideratio illa de temptatiōib9 dñi ihū. scꝫ. Quare vbi qñ a q̄b9 ꝛ quotiens temptat9 fuerit in anima hac bñdicta.
Scribūt de his passim doctores

De spiritu huius paschalis agni.
Caplm. iij.

I **ꝙ bonus ꝛ suauis est dñe spiritus tuus Sapie. xij**
Jam de spū hui9 agni immaculati videndum. Circa quem hec sunt consideranda. Scꝫ.

	Qualitate
	charismatū plēitudine
De spiritus	benedictiōe
	ꝓ nobis traditione
	sublimi exaltatione

Qualis. ꝙplen9. bñdict9. tradit9 alt9

Primo igr̄ de spūs hui9 qualitate vidēdum Quo circa notādum ꝙ huic spūi poterit applicari cōditioēs ille q̄ sapie. vij. hñtur. Ubi ḋr. Est em̄ in illa spūs intelligentie sanctus. vnicus. mltiplex. subtilis disert9 mobilis incoīqnat9 cert9 suauis amās bonum nihil vetās bñfacere. human9 benign9 stabilis cert9 securus oēm hñs ṽtutem oia prospiciēs. ꝛ q̄ capiat oms spūs intelligibiles mūd9 ꝛc. Que denominationes seu ꝓꝑetates licet magis ꝓprie spūi sancto rōne sue essentie ꝛ effectuum assignent̄ vt ḋr in pantheologia Tytulo de spūscō. Possunt tñ pulchre ꝛ deuote spūi huic comꝑari vt ptꝫ ꝯsideranti. Est enim iste spūs sanct9 quia sanctoꝝ sancti. Est vnicus id ē singl'aris. illius scꝫ q̄ de se dicit. qꝛ vnic9 ꝛ pauꝑ sum ego ꝛc. Multiplex ṽtutib9 ꝛ effectib9. Et sic de singulis poterit applicatio fieri. Item ꝯsiderāda ē spūs h9 nobilitas Tum quātum

p̄destinationē		sit p̄destinat9
ad creationem	vbi q̄rēdū si	ꝑfectior cāri p̄t
assumptioēꝫ		ꝑ vnit9 substitit

Longum esset prosequi hec per singula. videantur doctores super tertium scribentes. Et sanctus Thomas in tertia parte Summe sue.
Hec de qualitate.

De plenitudine charismatū spūs huius
Membꝝ. ij.

Ecundo offert se spūs iste ꝯtemplandus quo ad grāꝝ ꝛ charismatū plenitudinem ḋ q̄b9 qm̄ infra agit̄ in specie. hic videndum quomodo plenus fuerit in potētijs ꝛ quali plenitudine. Unde notandum ꝙ spūs iste plenus grē ꝛ veritatis fuit. sic impletus grā sapiā iusticia ꝛ gl'a vt eius vnius grē ꝛ gl'e plenitudo p̄ponderet suꝑ oēꝫ plenitudiēm relique creature. Non em̄ ei datus ē spūs ad mēsuram sed in eo habitauit plenitudo diuinitatis. Circa quam plenitudiēm hic concurrunt videnda. M

	qualis eius plenitudo fuerit
Scꝫ	qualiter ab alijs distet
	quib9 plenus fuit

De primo notandum ꝙ talis ea plenitudo fuit qualem iohannes diffinit quia plenus gratie ꝛ veritatis fuit vnctus oleo leticie pre omnib9 consortibus suis. Plenitudo ergo eius est plenitudo spiritus ñ ad mensuram dati ꝛ adeo dati vt vniuerse ciuitati sācte sufficiat fluminis huius impetus ad letificādum ciuitatem dei ꝛ ciuib9 eius. prout pulchre declarat q̄dam doctor Aut fm Albertum Plenitudo ista hec est. ꝙ Christus homo habuit omnia per grām que habet deus per naturam. Et nulla gratia in eo fuit diminuta vel ociosa aut a contrario impedita sed ōnia in summo. Et hec proprie est gratia vnionis (vt ptꝫ infra) propter quam inconꝑabiliter omnem reliqui corporis plenitudinem excedit. Que etiam tanta est ꝙ eccl'a canat. Quem totus mūdus non capit portant puelle viscera. Quod non solum de verbo vl' ratione verbi verum ꝛ de assumpta carne vere dicit̄.

Cuius tanta eſt gracie ſapientie ⁊ iuſticie plenitūdo. ꝙ eam reliquę creature vniuerſitas cape non poſſit ſed nec equare. O ſupplenam plenitudinem.

De ſcd̄o autem qualiter hec plenitudo ab alijs diſtet Sciendum ꝙ multiplex plenitudo diſtingui ſolet.

	Sufficientie
Scʒ	Excellentie
	Super effluentie

Etcetera vt pʒ. Vel iuxta Albertum Eſt multiplex plenitudo gratie.

	datiua ⁊ effluxiua ñ receptiua
Quedā	r̄ceptia datia nō retentiua ;vt cānalis
	receptia ⁊ retētiua ñ datiua vt vas
	r̄ceptiua datia ⁊ retentia vt fons

Prima conuenit ſoli deo. Unde ſcribitur. Facies tua plena gratiaꝝ. Scd̄a conuenit ſacerdotibꝫ in mortali conſtitutis. Tertia ſanctis ſacramenta eccleſie non miniſtrantibꝫ. Poſtrema aūt ꝓpe congruit chriſto q̄ plenus gratie ⁊ veritatis. De cuiꝰ plēitudīe acceptimꝰ oēs euāgeliſta teſte.

Quibꝫ is ſpiritus fuerit plenus. .§.i.

N E tertio autem quibꝫ is plenus ſpiritus fuit.

Notandum ꝙ chriſtus ⁊ eius ſpiritus bis plenus fuit quia habuit

	grē		Affectu
plēitudinē	ſapie	In	Intellectu
	meriti		Ope ⁊ effectu

Agunt de his ſuper tertium ſcribentes.ſʒ ⁊ bōauentura pulcherrime de his in ſuo breuiloq̄o

De plenitudine grē in affectu .§.ij.

W E plenitudīe grē in affectu tenendū Qꝫ in benedicto dn̄o ihesu a ſui ꝯceptione fuit plenitudo omnis gratie.

Quantum ad grām ſingularis pſone p̱ hāc habens ōnis culpe immunitatem

Quantum ad grām capitis p̱ hāc hn̄s influēs vitā

Quantū ad grām vniōis p̱ hāc hn̄s adoratioēʒ latrie

Proſequitur hec pulcherrime deuotum Bonauenturam inſequutus Ubertinus in prima parte ſua Tytulo Jheſus plene dotatus. Habet item circa ſingulas has gratias ſanctus thomas ſuas queſtiones pulchre queqʒ declarans in tertia p̱te Summe. Legat quiſqʒ deuotus iſta quia vere deuotum eſt ruminare iſta que breuitatis cauſa tranſilimus.

Adoremus igitur ſpiritum hunc propter grāʒ vnionis. Ueneremur ob gratiam perſone ſingularis. Amplexamur propter grām capitis ⁊ indiuiſibiliter tali capiti adhereamus. petamus quo nobis influat motum ſenſum ⁊ vitam. Plurimum enim membra tali capiti obſequi tenentur. vt Ubertinus declarat.

De ſapientia domini Jheſu qua plenus fuit in intellectu.

.§.iij.

Oterit ⁊ in hunc modum grandis fieri ſermo de Sapientia Jheſu xp̄i. qua plenus fuit in intellectu. Sed de hac agitur vbi ſupra.

Et tenendum ꝙ quia ipſe eſt deus ⁊ homo. Ideo in ipſo eſt omnis plenitudo ſapientie. non ſolum quātum ad cognita verumetiam quantum ad differentiam cognoſcendi. Fuit enim in chriſto Jheſu domino noſtro.

	ſēpiterſalis		diuinitatis
ꝯgnitio	ſenſibilis	ex p̱te	ſēſualitatʒ ⁊ carnis
	ſciētialis		mētis ⁊ ſpūs

Sunt ⁊ alie plures diſtinctiones de cognitione ⁊ ſapientia Jheſu Ita ꝙ in vniuerſo quinqʒ aſſignentur. Scʒ p̄ma ſm naturam diuinam. ſcd̄a p̱ gl'am tertia per gratiam. quarta ſm naturam integram. quinta ſm ſenſibilem experientiam vt bonauentura vbi ſupra ⁊ infra folio ⁊ ſm harum diuerſitatem diuerſa diuerſimode nouit.

	ſpūalem		deus		omnia
p̱ꝯgnitōeʒ	ſenſualē	vt	hō	nouit	p̱ ſēſꝰ exp̱ta
	ſpūalem		viator		

	naīaʒ
q̄dā p̱	grāʒ
	gl'aʒ

Per cognitionem ſm grām vt illuminator nouit ad hoc neceſſaria. Per cognitionem ſm gl'am vt comp̄henſor nouit differenter omnia O q̄ʒ immenſa ſapientia iſta Qua in q̄ꝛtū redemptor habuit oīa peccata expiare vn̄ ⁊ ōnia ⁊ ſingl'a ea habebat cognoſcere; Et e diuerſo omnia bona cum per ipſum inſtaurata ſunt omnia. Scribit venerabilis Hugo ſingularem de chriſti ſapientia epiſtolam quam non ab re eſſet hic tractare ſed procedendum eſt.

Accurre igitur o tu ceca inſipiens ⁊ curioſitatis auida anima mea ad hunc om̄is doctrine fontem. Inde ſcientiarum ſalubrium aquas hauri. Ab hoc ſole tuas illuſtrari tenebras depoſcas. Cum dubia ī ſcripturis inueneris ab hoc diſſolutionem petas Ipſe enim haber clauem dauid cui aperuerit ap̱tum ē. Non iam ad alios inordinate aſpires cum in hoc vnico omnia habes.

De merito chriſti ⁊ perfectione eius in opere ⁊ in effectu.

.§.quartus.

E pfectione aūt meriti christi sciendū qꝫ fuit in eo omnis meriti pfectio ꝛ plēitudo. Qđ ex plu-rimis ꝯiectaꝛ potissimū ex istis

Quis q̊ cui qñ sibi q̇d q̄ntū modꝰ ipse

Primo q̄tum ad eū q̇ merebaꝛ. qꝛ nō tm̄ ho-mo erat verūetiam deꝰ dei āt opa pfecta sūt. Scđo q̄ntum ad mediū p qđ merebaꝛ. qꝛ p pfectissimū ha-bitum charitatis ꝛ p pfectissimū exercitiū ꝟtutis in orādo in agēdo in patiendo. Tertio q̄ntum ad eum cui merebaꝛ qꝛ nō tm̄ sibi sed qꝫ maxime nobis ꝛ oī-bꝫ electis. Quarto q̄ntum ad tempꝰ in quo merebaꝛ qꝛ ab instanti sue ꝯceptiōis vsqꝫ ad horam mortis. Quinto q̄ntū ad id quod sibi merebaꝛ. scꝫ glorificati onem corpis. acceleratioēm resurrectiōis. clarificati onem nōis. ꝛ dignitatem iudiciarie potestatis. Sex to q̄ntum ad id quod nobis qꝛ nō tm̄ gl'am verūetiā grām ꝛ veniam. Septio q̄ntum ad modum q̇ mere batur quia omnibus modis merendi quorum tres sunt. Scilicet

	idebito faciēdo debitū	
vel de	debito magꝭ debitū	sic nob ꝓpe meruit
	debito vno mō faciēdo debitū . sic sibi. ꝛc.	

Perfectū igitur meritū christi Ita ꝙ sup eiꝰ meritū ōnia alia merita humane naꝛe hñt fundari ꝛ ab ipso procedūt sicut pullulationes a radice. Et hoc est so-lum meritū in quo possumꝰ saluari. Nam p hoc ple-ne satisfactū iusticie diuine nō solum ꝓ toto genere humāo in cōi. sed etiam ꝓ quolibet hoie in singl'ari. Et nō solū in quolibet hoie singl'ari maliciam vite su e. q̄si in q̇dā aceruo cōi emūdauit. Sꝫ vt hubertinꝰ ait. Pro q̇libet pctō singl'ari maculam luit ꝛ defle-uit. penam soluit ꝛ ptulit ꝛ ab ipā reum absoluit. ve niam ꝛ grām impetrauit. Ipm qꝫ in ope suo merito rio adiuuit ꝛ associauit ꝛ om̄e bonū in singl'ari ꝛ spe ciali qđ vmqꝫ habebimus in hac vita siue in beatitu dine eterna pꝰus ipē nobis meruit radix meriti factꝰ prius a prē ipē nobis accepit ꝛ ꝓ ipō ineꝛnū patri se subijcit ipm laudat ꝛ bñdicit. ꝛ sibi ineꝛnum de oībꝫ nostris gratꝰ existit. Uñ q̇ ex nobis nihil nisi filij ire nihil nisi mortem eꝛnam meremur. in christo omne meritū habemꝰ Ita ꝙ dicere debemꝰ Oīa opa nrā o peratꝰ in nobis es dñe. Et ad ita nobis merendum tm̄ assumpsit de pena ꝛ dolore tam interius in cordꝭ qꝫ exterius in corpe. ꝙ ōnino est nobis ineffabile. Et tamen ad hec patienda ꝛ nobis merenda tam agilli mo saltu tam velocissimo cursu occurrit qualem nō mens ꝯcipe potest vt vere exl'tauerit vt gigas ad cur rendū viā. ꝛc. Enumerat vbertinꝰ decē amorosos ꝛ agillimos saltus quos fecit bñdictꝰ Ihesus a sue sub limitatis extremo in nostra infirma qꝫ esset ꝯsiꝺra tio deuota. sed fieret ꝓlixa.

Itemqꝫ huic loco quadrat ꝯsideratio de volun tate christi q̄ distinguiꝛ multipliciter a doctis. sꝫ ple ne de his agitur in locis pmemoratis. Uñ hec alibi legēs o aīa christiana in dño ihu tuo exulta in quo es q̇cq̇d es ꝛ extra quem ñ nisi male es q̇ tibi ōnia est. Plaudāt alij sibi de merito de bono ope se iactēt Tu nullum meritum tene. nisi q̄ntū christꝰ tibi meruerit ꝛ trinitas btā acceptauerit. Gaude cū vbertino i mē sura quā tibi dñs distribuit. in funiculo distributōis tue. in hac bñdicta terra ꝓmissiōis cordis boni Ihū cuiꝰ portione cōtenta canta cū ꝓpheta. Funes ceciderunt mihi in pclaris. etem̄ hereditas mea pclara est mihi. O funes o hereditatē o ꝟe meritosi. q̇ h̄ meri-to christi gloriaꝛ. O ne in me christe bōe tua merita depdita iri sinas. erro enim si alia inquiram. Om-nia bona mea sunt tua dona ꝛ iō magꝭ obligātia

Quomodo spiritus is benedictus.

Mebꝫ tertiū.

I Am de huis spūs ymmo ꝛ totius christi be nedictiōe vidēdum De cuiꝰ bñdcōnibꝫ pul-cherrime agit dñs Albertꝰ in libro de lau-dibꝫ ꝟginis gl'ose: Unde hec notanda ꝙ Bñdictio đr his modis. R

Signat supponit in pte mō bñdictus:

Primo fuit benedictꝰ q̄ntū ad significationem Quia sic bñdictio đr ꝛ est.

Omnis maledicti euacuatō qꝛ caruit fomite igrātia in cineratione

Omnis boni possessio quia possedit naturam diui-nam humanam coniunctam

Fecūditatis exaltatio qꝛ pater in ēe naꝛe grē gl'e

Congratulantiū collaudatio quia laudatus ab āge-lis. hominibꝫ creaturis.

Notenꝛ ꝟba singl'a qꝛ habundantia est in eis ꝛ deuota materia q̄ cōsideranti satis ē nota Uñ nec ꝓ sequēda Fuit qꝫ bñdcꝰ fm oēꝫ suppōnem.

	natura	
Sic ei ē bñdcō i	gratia	ꝛ sic xp̄s summe
	gloria	

In naꝛa āt fuit dñs ihs bñdictꝰ Et hoc

	corpꝰ qđ matia forma armonia optim
q̊ ad	aiāꝫ carētē oī malo. r̄pletā bono. vnitā deo
	deitatē i opibꝫ. in seipo. in suis donis

Benedictus item fuit christus Ihesus in gratia. Quia habuit

	icreatā cū prē. qꝛ đs dei filiꝰ spirator spūs
grāꝫ	cātā cū mrē oēm grāꝫ accepit dedit ipleuit
	coniūctam cum vtrisqꝫ qꝛ sic filius plurium

redemptor ꝛ beatitudo hoim.

In gloria quoqꝫ benedictus fuit christus Dñs

	creatoris in mia. iusticia gl'a	
gl'aꝫ	ꝯp̄hēsoris aureā ꝛ supbabūdāter eia	oīꝫ
	r̄dēptorꝭ liberator hoiꝫ victor dēonū exaltator	

Fuit q̄ʒ tcio bn̄dict⁹ ſm ptes integrales:
q̄ ad — origiēm bn̄dictā t̄nitatē p̄rēʒ. ꝟginē mrēʒ: / cētiā. in odore ſapore valore / efficiētiā nos bn̄dicēs iēc nat̄e grē ꝛ gl̄e
Et ob h̄ merito a nob̄ bn̄dicēd⁹ ſp paſſiue corde ore ꝛ ope. Eſt etiā poſtrēo bn̄dict⁹ p oīa ꝛ ſm extremū modū bn̄s. ſ. oēs bn̄dcōnes.
bn̄s — ꝟginalem / vidualem / ꝯingalem — q2 — ꝟgo ꝛ pī ſic3 maīa ꝟgo ꝛ inf / ſpōſus eccl̄e ablat⁹ / eccl̄e vir ei deſpōſat⁹

Oms̄ p̄terea bn̄dcōnes in ſcriptis poſite huic in ſummo ſunt attribuende. Habuit em̄ oim om̄s dignitates vel p ſe vel in equipollenti excellentiſſimo ꝯgruēti vt Albertus ibi declarat. Vn̄ ptʒ q̄ʒ copioſe hic āmiſtrat̄ deuote meditatiōis materia. q2 poteſt fieri applicatio oim̄ bn̄dcōnum q̄ h̄ntur in biblia vt ꝺ bn̄dictionib; dieꝝ patriarchaꝝ ſacraꝝ mulierum ꝛc. q̄ oīm̄s chriſto ſunt applicabiles. Hunc igit̄ vere bn̄dictū ſpm̄ ꝛ merito a cūctis bn̄dicēdū in noīe dm̄ veniētē deuote amplectere eulogiū illud in aures ei⁹ ſuſurra dicēs Ingredere bn̄dicte dm̄ curſoris ſtas Nam ſi hūc bn̄dictū deuote accepis nō inbn̄dict⁹ manebis. Maior archa hic. Si ad arche ingreſſum bn̄dicebat̄ obededom dom⁹ nō ad chriſti itroitū amās benedicitur ſpiritus.

De ſpūs hui⁹ p nobis traditione.
Mēbꝝ. iiij.

Iam q̄rto de hui⁹ bn̄dicti ſpūs in cruce pro nobis traditiōe ꝯſiderandū quō ſcʒ traditus ſit qn̄ inclinato capite tradidit ſpm̄ ꝛ emiſit ꝛ hoc voce magna clamādo. Qui q̄dē clamor vt vbertin⁹ in ſua q̄rta pte pulchre pſeq̄t̄. magni fuit valoris ꝛ efficacie.
Nā — excitauit p̄rēm / terruit hoſtē / māifeſtauit ſe deū / aīauit hoīēm — ad — exaudiēdū / fugiēdū / ꝯfitēdū / ꝯgrediēdum

Ante em̄ plures clamauerūt nec exaudiuit eos de⁹ ſed hui⁹ vni⁹ cui⁹ orō nō fuit rauca raucedine peccati p reuerētia exaudita ē a p̄rē. iuxta illud pſ. xvi. Ego clamaui qm̄ exaudiſti me de⁹. Scdo clamor iſte in tradendo ſpm̄ terruit hoſtē ad fugiendū, quia erat victorie ſignū. In cui⁹ figura cū veniſſet archa ī caſtra. vociferat⁹ eſt ōnis iſrael clamore grādi ꝛ philiſtei audiētes vocem clamoris dixerūt Que nam eſt hec vox magna clamoris ꝛc Seq̄t̄ Timuerūtq̄ʒ philiſtei ꝛ ingemuerūt dicētes. Ve nobis. ꝛc. Sic diaboli territi ſunt clamore chriſti. Tertio manifeſtauit ſe deū. Cū em̄ morīētes deficiētib; vitalib; ſpiritib; vix valeant reſpirare. inſigne deitatis fuit ꝙ morti imediate propinquus ſic alte clamauit. Unde centurio videns ꝙ ſic clamans expiraſſet confeſſus eſt. Vere filius dei erat iſte. Quarto is clamor animauit martires ad congrediendum Clamor em̄ ducis animat milites ad pugnam. Cuius pulchra figura ſcribitur iudicū ſeptimo. De gedeone ꝛ ſocijs e⁹ qui cōclamauerūt deo ꝛ gedeoni ꝛ vicerunt.

Tradidit ergo ſpm̄ clamando. Item tradidit aīām in manus patris ipſam commendando dicēs Pater in manus tuas commendo ſpiritum meum Quod verbum eſt.
ꝟbū — mire rccōmēdatiōis electi collegij / doloris intentiſſimi / victorioſiſſimi triūphi vt pſeq̄tur deuote vbertin⁹ vbi s̄.

De huius inuicti ſpūs victorioſo egreſſu dauid p̄dixit. Exibit ſpūs ei⁹ ſcʒ p ſepationem a carne. ꝛ reuertetur in terrā. i. in corp⁹ ſuū in reſurrectiōe. In illa die (reſurrectiōis videlicet) peribūt om̄s cogitationes eorum (iudeoꝝ ꝛ hoſtis antiqui) Compūgere nūc anima mea ꝛ viſa tam nobiliſſimi ſpūs traditione doloroſa luctum vnigeniti fac tibi planctū amarum ſup ablato ꝛ tradito h̄ ſpū deſiderabili votorūʒ tuoꝝ. Nam ſtupenda nimis neq̄ʒ ꝛ impia erit anima mea vt vult vbertinus inſenſibilitas tue obdurationis maligne ſi ad tam exceſſiuos morientis ihū ꝛ ſpm̄ ſuū ꝛ ſpm̄ talem tradentis clamores q̄ etiam lapides ſcīdūt. terram ꝯcutiūt. celi luminaria feriunt. ꝛ quod terribilius eſt mortem ipām abſorbendo deglutiūt. nō tota pfundaris in profluuiū lachrimarum. faciens tibi planctum amaꝝ ſup talis ſpūs traditiōe. Nec te iam rōnalem creat̄am reputes vel ſaltem inſenſibilem petram ſed infernalem maliciā ꝛ dyabolica ingratitudine induratam. ſi ad tanti clamoris vocem nō frāgaris. ſi ad talis ſpūs traditi cōmemoratioēm nō conpūgaris. ſi ad tanti piaculi recordationem cōpaſſiua pietate non mollaris Hec ille. Supeſt, circa hui⁹ ſpūs traditionem alia plurima materia deuotiōis. puta de rōne de mō traditionis. Offerunt q̄ʒ ſe hic queſtiones quedam affectiue pariter ꝛ intellectiue. Puta ſi violentia ſpirit⁹ fuit ablat⁹. Si ſine paſſiōe aliqn̄ abceſſiſſet Itemq̄ʒ ſi plura pferre potuiſſet.

De hui⁹ ſpūs exaltatione ſublimi.
Membꝝ. v.

Postremo conſideranda occurrit huius ſpiritus exaltatio ſublimis. Nam omni humilianti exaltatio debetur. Et ergo ſicut ſe ſumme humiliauerat tradendo ſeſe in mortem. Ita equam exaltationem accepit ꝛ gloriam. Iuxta illud apoſtoli. Propter quod ꝛ exaltauit illum. ꝛc. O vere excelſum p̄e regibus terre ꝛ omnibus etiam ſummis ſpiritib; illis exaltatum ſpm̄.

Cuius ſpiritus benedicti altitudo ex hijs conijcitur.

deo inſeꝑabil'r ſꝑ vnitꝰ
q̇a inter oīa creata ꝑfectiſſimus
iugi fruitiōe etiam in terris btūs

Quā ergo putas is ſpūs eſt iam gl'oſus in celis q̇ tanta gl'a ⁊ altitudine ꝑditꝰ fuit in terris. Uere ā plior ⁊ felicior eſt huius vniꝰ ſpūs diuini gl'a q̄ꝫ ſint oīm electoꝝ ſimul in vnum coaceruata gaudia Unde ⁊ iſte ſpūs ſolus clarius ꝯſpicit ac ardētius ꝑfruitur ac diligit ſummam ac ꝑfectiſſimā trinitatem q̄ꝫ om̄s mentes create ſimul ſumpte. Quis q̄ſo tacco de eſſentiali beatitudine ſpūs huiꝰ q̇s vel accidētali a gaudia eiꝰ mente vel expte attinget. Quis gloriaꝫ illam in quam patiēdo intrare oꝑtuit ⁊ iam itrauit Quis nomen illud ſuꝑ om̄e nomē. q̇s honorem celi ci exercitꝰ ꝯmēorabit. Puteus hic altus nimis nec vas intellectꝰ habeo q̄ haurire poſſum Unde ſitiens quemadmodum ad fontes aquaꝝ ceruus Jta ſitio dn̄e iheſu videre ſpm̄ hunc in decore ſuo. O quando veniam. qn̄ ſpm̄ hūc facietenꝰ ꝯtemplabor. Cupio diſſolui ⁊ ēē cū xp̄o. ⁊ huic beatiſſimo viuifico ſpiritui ꝯiūgi. O imple tu in bonis deſiderium meū. o ſpūs ſancte. o ſpūs recte. o ſpūs principalis. Reforma deformem meū ſpm̄ q̄ poſt attingam ad videndū decoratū te in gloria ſpiritum per traditionem illam ſpiritus tui. Amen.

A De quarta huius agni portione videlicet de inteſtinis. Capl'ꝫ. iiij.

Um inteſtinis vorabitis Exod. xi. Per hec inteſtina intelliguntur ſm doctores occulta grāꝝ chriſti miſteria Circa que hec concurrunt conſiderāda. Scilicet quomodo benedictꝰ iſte dei agnꝰ habet in ſuis inteſtinis. i. in īterioribꝫ aīe p̄ter dicta Om̄s grās.

ꝯmunes — cū — pluribꝫ cōiter
Scꝫ ſpeciales — cū — aliq̇bꝫ ſingl'ariter
ꝑuilegiatas — in ſe ſingl'arit'

Quid ni haberet om̄s grās de cuiꝰ plēitudine accipiūt om̄s eas Om̄s dico om̄s. q2 ⁊ angeli om̄s ⁊ homiēs. q̄ꝫ oīm eſt caput influens eas. Quicq̇d igit' vm̄ꝗ boni fuit in creaturis ꝑ excellētiam exceſſiuaꝫ eſt in chriſti noſtri inteſtinis. Si em̄ iuxta diuinum dioniſium ſuꝑiores angeli inferioꝝ ꝓꝓetates hn̄t cū excellentia earūdem quid non habuiſſe putandum chriſtum oīm dn̄m. Potiſſimum. cum vnxit eum deus pre conſortibꝫ ſuis. Cum ⁊ apoſtolo teſte ex ipſo ⁊ ꝑ ipſum ⁊ in ipſo ſunt omnia. Jta vt damaſcēo teſte primicias noſtre maſſe accepit. Habuit igitur gratias omnes cōmunes.

De gratijs communibꝫ

Mēbꝝ ꝑmū.

Ratie autem communes iuxta Albertū ſunt hee. Scꝫ.

B

theologales cardinalis — Virtutes. grās g̃tis datas — grat.
ſp̄s ſcī — dona.
ſacrā — ſacra. aureolas fructꝰ — premiunt.
tꝰ ſp̄s — fruct
btitudines — beo· ꝯiugū ꝟginū viduarum — ſtat.

Copioſiſſiā offert' h̄ dilucidāda meditatiōis materia. vid'lꝫ de ſingl'oꝝ hoꝝ ad chriſtū applicatiōe. de mō q̄ has ꝟtutes habuit ⁊ hmōi. Scribūt de his latiſſime doctores ſuꝑ tertiū ſentētia. ⁊ ſcūs tho. i tertia pte ſue ſumme Mouēs pl'imas circa ſingl'a q̄ſtioēs q̄s h̄ recēſere aut differere lōgū eēt vn̄ r̄mittimꝰ ad illos h̄ vnū dicētes. Qꝫ firmiſſime eſt tenēdū ꝙ ab iſtāti ſue ꝯceptiōis aīa dm̄ ihū dn̄i impleta eſt grā habituali. dōis q̄qꝫ ſpūſſci dn̄iqꝫ ſapia ⁊ ꝟtute. nullā ꝓrſus ipꝼcōnem hn̄s Fidē āt ⁊ ſpem nō habebat qm̄ diuitatem hrifice ſꝑ vidit. Eodē etiā tūc iplera fuit ōi grā gratis data. ſcꝫ grē ꝓphetie miraculoꝝ linguaꝝ diſcretiōis ſpirituū. ceteriſqꝫ enumeratis. Jta ꝙ in ōibꝫ his nūq̄ꝫ ꝓfecit q̄ꝫtū ad habitus ip̄os infuſos vt vult dyoniſius carth. nec q̄ꝫtū ad p̄miū eēntiale nec ſibi de illo p̄mio aliq̇d meruit. Jnterea eodē inſtāti p̄dicto humāitas chriſti dn̄i creat'e p̄lata ē ⁊ oēm poteſtatē i celo ac in terra a ꝟbo recepit Quia vt aſſerit damaſce. Hoc pēitꝰ ꝯdecēs fuit vt mox ex q̄ hūanitati cōicatū fuit illud bonū imēſum vid'lꝫ ꝑſoāle vel ypoſtaticū eſſe ꝟbi ꝑ q̄d hō ꝟe eſt d̄s. Cetera q̄qꝫ oīa bōa iā dicta q̄ creata ſunt. atqꝫ finita cōicarēt' eidem De hac tn̄ ōnipotētia aīe chriſti doctores ſuas q̄s p̄terimꝰ queſtiones habent.

De ꝟtutibꝫ in ſpecie. .§. i. C

e T notādum ꝙ nō mō fiet ꝯſideratio p̄dictoꝝ in gn̄e. veꝝ etiā vt magis moueat' hō deſcēdēdū eſt ad ſingl'as ſpēs ⁊ ptes tā itegrales q̄ꝫ ſubiectiuas cardinaliū ꝟtutū ⁊ ceteraꝝ Utilius em̄ ⁊ ꝑgnātius ē ꝯſiderare ꝟtutes dm̄ in ſpecie q̄ꝫ in genere ip̄o Puta de hūilitate pauꝑtate charitate r̄uerētia obediētia ⁊ ceteriſ. dm̄ ihū. O q̄ ſic ad ſingl'os ꝟtutū flores i hūc ortū ꝯcluſum i hūc paradiſuꝫ d'liciaꝝ in hec dm̄ ireſtina deſcēderet ꝯtēplādos odorādos miro reſꝑgeret' odore Deſcēdamꝰ itaqꝫ exempli cauſa in hanc areolā ꝟtutū Uoremꝰ qꝫ vel pauca d' ireſtinis huiꝰ agni paucl'os ex h̄ orto legamꝰ flores

De charitate chriſti .§. ij. D

e T in p̄mis Roſam charitatis dm̄ ihū intueamur. De cuiꝰ charitate poſſet fieri lōgꝰ ſermo puta de charitate eiꝰ ad deū prēm. Jtem ad ꝓximuꝫ frēm. Diligit chriſtꝰ prēm inq̄tū eſt deꝰ. ⁊ ſpiritum

sēm amore immenso ꝛ ꝓrsus infinito. Sꝫ hāc ama
tioēm diuinam ꝗs enarrabit Quātum deꝰ pater a/
B mat deum filium tm̄ deꝰ filius deum prēm. De q̄ di
lectiōe ꝛ mutua fruitiōe supbeatissime trinitatis in
ter se deuotissime scribit dyonisiꝰ carth. In de contē
platiōe. declarās qm̄ illic omnis rō ꝯcurrit amoris.
cuiꝰ ꝟba ꝓlixum esset ponere cūcta. videant̄ ibi Por
ro inq̄ztū christꝰ est homo nō diligit prēm amore in/
finito qm̄ ipē vt sic est finitꝰ sed tn̄ maiori ac magis
ardenti q̄z oms simul electi q̄ sunt vel fuerūt. Dn̄s
em̄ ihs ōnibꝫ diligentibꝫ deum diligentior neqꝫ solū
diligens veꝝ i vertice ꝛ cacumine dilectiōis constitu
tus amās dei. ꝛ oīm amantium amātissimꝰ adeo vt
aōr ꝛ ardor seraphicꝰ eiꝰ amoris ꝯpatioōe. languēs
ꝗdam tepor hn̄dꝰ sit. Imo ōnis amor btōꝝ ꝛ scōꝝ
velut stilla situle sic ad abissum amoris illiꝰ creati.
Cuiꝰ amoris magnitudiēm estimādam dn̄s ihūs ex
magnitudine obedientie sue designauit dicens. Sꝫ
vt cognoscat mūdꝰ qꝛ diligo prēm ꝛ sicut mādatum
dedit mihi pater sic facio. surgite eamus hinc. Igit̄
ex mēsura obedientie sue mēsura dilectionis eiꝰ cog/
noscēda ꝓponitur. Sed maiorem dilectioēm nemo
habet vt aiām suam ꝗs ponat ꝓ amicis suis. ꝗ ꝛc.
Item ipē est rex glē regnum amoris fundās valde ꝗ
sup oēm estimatioēm amās Item ipē plena di
uini amoris etiā summis spiritibꝫ ymago. Intēsum
ergo oportet esse eius amorem. Quō em̄ amorē sera
phicū incenderet. nō dico amor sed feruor tepidus.
Christus āt homo incēdit seraphin supmū ꝛc. Habꝫ
ꝯplures vere deuotissimas ꝺ h amore notłas doctor
ꝗdam distinguēs triplicē amorē dm̄ ihesu. scꝫ.

In
- seipm̄
- totā ecclām suoꝝ fideliū
- deū trinitatem

Sed quid multa dicere iuuat vbi ōnia indicibi
C lia. Vis nosse q̄ntū te amarit attēde q̄ntū ꝓ te fece/
rit. O ve tibi ōni cristallo infrigidatiori aīa que tan
to charitatis igne n̄ incalescis O amor ihū accēde me
O amoris exēplar sequar te.

E De humilitate christi. .§. iij.

ssent in hūc modū de viola humilitatis dm̄ ihū
deq̄z lilio castitatis. item de flore paupertatis dis
serenda nisi ꝓlixitas obstaret. Quis em̄ christo hūili
or. ꝗs chrō castior. ꝗs item eo vnq̄z paupior? Pas/
sim de virtutibꝫ his doctores in suis scriptis agunt.
Habet Gerson ꝟmonē de hūilitate dm̄ ihesu Item
D habet plurima vbertinus: Et plurima deuotionis
plena de virtutibꝫ dm̄ ihū. ponūtur in vita marie ꝺ
oegenes Bonū ꝗdem esset nos h imorari sed paucis
dici non possunt. Quisq̄z quanto amantior dei tan/
to humilior tantoq̄z paupior ꝛc. Attende hec exem/
plaria virtutum o anima mea. virtutum inops i do

mino virtutum. videq̄z eregione quantum distes a
perfectionis exemplari. ꝛ toto corde exora quo suis ꝟ
tutibꝫ perficiaris. Nulla enim alia tibi propior bre/
uior perfectior via ad virtutum diuitias consequen
das nisi a domino eas expetere virtutum. vt docet
Mechteldis.

De specialibꝫ gratijs dm̄ ihū christi.
Membꝝ. ij.

F [S]ecundo iam de gratijs specialibꝫ dm̄ Ihe
su agendum Quo circa notandum ꝙ do/
minus Ihesus habuit omnes grās specia
les. Et h ꝟm oms modos

qꝛ. s. ad
- generatioēꝫ ꝛ vite ingressum
- ꝯuersationē ꝛ vite ꝓgressum
- mortē ꝛ vite egressum

Speciales grē q̄ ad vite ingressum Iuxta Albtū.

	p̄figuratio		oībꝫ rebꝫ p̄figuratus
	ꝓphetiatio		oībꝫ ꝓphis p̄dictꝰ
sc̄	ānūciatio	dn̄s ihs	a gabriele p̄nūciatꝰ
	mira ꝯceptio		mirifice nimis ꝯceptꝰ
	sp̄s r̄pletio		ꝓpostatice ꝺo vnitus

Oēs igit̄ has in summo habuit vt intuēti ptꝫ Quo
ad vite ꝓgressum grē speciales sunt

	a deo diligi		p̄ oībꝫ dilectus
.s.	amicꝰ dei dici	dn̄s ihs	filiꝰ dei nōiatꝰ fuit
	a cl̄pa custodiri		nec peccare potuit

Has igit̄ ōēs in vertice tenuit.
Grē speciales circa vite egressum sunt

	mortē p̄scire		p̄sciuitq̄ŕ totiēs p̄dixit
scꝫ	volūtarie mori	dn̄s ihs	ꝺsiderāter mortuꝰ
	aiām pōere		qꝛ voluit oblatꝰ ē

Patet ergo ꝙ oms ōnimō grās speciales ꝛ in
summo habuit. Nec ab vllo vnq̄z illustriū victꝰ fuit.
Habūdātissima h offert̄ meditationū deuotissimaꝝ
materia q̄ acute intendēti satis est manifesta. O igi
tur hūc dn̄m āmiremur. huic dotato ex intimis con/
gratulemur. petentes quo de suis bonis communi/
cet etiam nobis.

De gratijs singularibus Ihesu.
Membꝝ. iij.

[P]ostremo de gratijs singularibꝫ superest G
videndum Harum aliquas Albertꝰ enu/
merat. declarās quō mrēm ꝛ oēs scōs p̄ui/
legiatos precellit. Et ꝗd mirꝝ si rex prestet militi. do
minꝰ ꝟuo. fons riuo. Et sunt iste

i Nō peccauit nec i pctō ꝯceptꝰ nec pccāre potuit
ij In instāti ōni grā plenꝰ ōne meritū habuit
iij Plēitudinē datiuā instrer solis habuit.
iiij Virgo ꝟginis filiꝰ fuit
v Pater ꝟgo per creationem extitit
vi Pater oīm multiplici iure fuit
vij Filios verbo non carne genuit.

viij Oīm sciām habuit. ōnī bono plen⁹ fuit
ix Ipē lux mūdi ⁊ ostium fuit
x Ipē nomē sup omē nomē retinet
xi Pr miāꝝ ⁊ rex glē dici meruit
xij Oīm dignitates oīm stat⁹ oīm dotes vel per se aut equalēter excellētissime habuit

Hec corōa stellaꝝ. xij. qua rex glē corōat⁹ quaꝫ sibi nō vendicet alter. Hec em̄ sunt ꝑuilegia singlaria nec alteri cuiꝗ̄ ꝯcessa. Et sumūtur adinstar ꝑuilegioꝝ Marie q̄ Albertus pōit. sed per excessum Unde qui hec plene intelligere volet illa legat opꝫ

Perspiciat iam q̄ potest q̄ꝫ tota sit pulchra anima christi. q̄nta glā in intestinis latitat occulta. vt vere dictum sit. Omnis gloria eius abintus. Grā nempe iuxta dyonisium carth. supnaťale est ornamētū splendissimus decor ⁊ lumen ꝑclaꝝ mētis create e⁹ essentiam pornās. q̄ꝫ ergo pulcher. q̄ omīs oīm grās tenet. Uere deficit ſmo in hoꝝ effatu. Nulla quippe naťalis pfectio forma aut claritas his potest equari Non tantum neqꝫ tam pulchre ornat lux celestis substantiam solis ⁊ lune q̄ꝫtum decorat grā essentiam anime. Nec sol tm̄ venustat regioēm celestem q̄ꝫtum charitas dei venustat anime voluntatem. Sed nec septem splendissimi planete catenus ornāt orbes celestes q̄ꝫtum septem dona spūssancti ornāt atqꝫ clarificant anime vires. Neqꝫ vniuersitas siderum tātum decorat ac pficit firmamētum seu speram octauam q̄ntum vniuersitas ceteraꝝ ꝟtutum dignificat ornat ⁊ pficit aiām Itaqꝫ elucescit ꝙ sola pulchritudo creata anime christi atqꝫ intestinoꝝ maior plenior atqꝫ amenior fuit pulchritudine spiritali oīm electorum pariter acceptoꝝ. Est item infinite pulchritudinis immediate ypostatice iūcta fonti ōnis pulchritudinis. Congratulare igitur o anima mea pulchritudini dn̄i dei tui. ⁊ scā supbia efflare ꝙ tātarꝫ grāꝝ reseruaculum. ⁊ hospita fieri nō dedignaris. Quo igitur splendore O q̄ꝫ glorifica luce putas choruscas o anima mea suscepto in intimis iusticie sole. Abijce ergo opa tenebrarum ⁊ armis his lucis induere. Ora quo de plenitudine sua accipe merearis. vt fontes sui diriuenť foras

De huius benedicti agni quinta portione. hoc est de pedibꝫ Caplm̄ q̄ntum.

H q Uam speciosi pedes annunciantis pacem. ys. q̄nquagesiō. ij. Id est dn̄m ihū q̄ pacem annūciauit. in ortu progressu ⁊ exitu. De cui⁹ pedibꝫ tamq̄ꝫ de q̄nta portione iam agendum. Caput em̄ cum pedibꝫ vorari iubeť agni. Pedes āt huius agni sunt opa humanitatis eius vt volūt doctores Que opa humanitatis in eucharistie sacre accepciōe singlariter sunt rumināda ⁊ deuote meditāda.

co ꝙ ipm̄ sacramētum eorundem opm sit ⁊ mortis memoriale signū. Iuxta illud dn̄i saluatoris. Facite in meam ꝯmēorationē. lu. xx. Et illud apostoli. Quocienscūqꝫ mādūcabitis panē hūc ⁊ calicē biberis mortem dn̄i ānūciabitis donec veniat. Hec portio ē portio deuotorū. Hec est lac simplicium ymo ⁊ doctissimorū. Hanc ruminare patres illi heremicole teste Odilio abbate solebāt ⁊ sic vitā manducabant. Sic paulus primus heremita manducabat. Etiā tpibꝫ illis quibꝫ mortalem nullū (ne dixero sacerdotē cōicātem) cernebat. Sed manducabat qꝛ credebat Et qđ credebat crebro ꝯmemorabat. Et quod ꝯmēorabat diligenter considerabat. ruminabat. ⁊c̄. Et in omnibꝫ his mortē dn̄i annūciabat. Et cui. nisi sibijpi. Et qualem mortem ⁊ qualis mortui. ⁊ quare mortui. nisi quia cum sanctissimus esset ⁊ exaltandissimus voluit interim exinanitus gloria sua humiliari. charitate dei ꝑcipientis obedientiā vsqꝫ ad mortē mortē aūt crucis. Sic oportet annūciare vt sic mens in amorē ꝓpter se mortui dn̄i potest inflāmari. Unde nec sancta mechteldis cōicare audebat nisi ān h mēorata fuisset. vt ptꝫ supra.

Membrum ꝑmum. I

Ed vt ordinat⁹ de hac portione quēadmodum ⁊ de ceteris agamus. Iuuat huius agni rōnaľ duos distinguere pedes secundūꝫ eius opa que sunt sub duplici differentia. Pes ergo dexter sunt opera victoriosa ⁊ gaudij. Pes sinister opa laboriosa ⁊ meroris. Et pro cuiusqꝫ pedis pfectiōe cuiqꝫ possūt assignari quinqꝫ digituli. ⁊ cuiqꝫ digitulo tres articuli. Digituli sinistri pedis sunt hij qui habentur in versu. Articuli tres cuiusqꝫ ponuntur in glosa interliniari.

ꝑfigurat⁹ vnit⁹ conclusus	i paupertate hūilitate austeritate	docēdo mira faciēdo sanando
Concept⁹	**natus**	**vixit**
ignominiosam acerbam ꝑemptoriaꝫ	mortem	corpore in tumulo anima in limbo obserat⁹ custodibꝫ
passus.		**tumulatus.**

De singulis his copiosissima materia se offert quam deuoti quia in cotidianis suis exercicijs hn̄t. non magnope ei immorandum hic. Quoniam hec plenius Bonauentura Ubertinus ⁊ Ludolphus ꝑsequuntur. ⁊ de singulis digitulis singularia Rosaria ꝯfecisse me memini.

De quinqꝫ digitulis cuꝫ suis articulis dextri pedis. Mebꝝ. ij. K

Unt nunc etiam constituendi quinqꝫ digituli cum suis articulis dextri pedis id est victorioso

rum opm christi Et poterūt esse isti

corpꝰ glificauit appa ruit confortauit	in celū aperuit traduxit	spūz i signū p̄uilegiū anulū:
Surrexit.	**scandit.**	**misit.**
iei̇̄nū i dō iacob eccl'a militante	iudex iustus sapiēs potens:	
regnando.	**redibit.**	

Grādis d' singulis sermo fieri posset sed aperta hec sunt cuiqz meditanti. Quotienscūqz ad hoc sacro sanctum sacramētū accesserimus firma fide meminerimus ꝙ illic accipimꝰ dn̄m ihesum nō solum hoiēz factū ꝛ passum sed ꝛ iam corpe ꝑ resurrectioem glorificatum. decore multiplici indutum. ꝑrout vbertinus pulchre declarat. Accipimꝰ dico dn̄m ihm non iā in terris ambulātē sed ad dexterā pris residētem. spm̄ effundentē in totam eccl'am militātem sil' ꝛ triūphātem triūphaliter regnātem. Accipis qz tuū venturꝫ iudicem ꝛ eq̄ssimū tuoꝝ meritoꝝ retributorem bonos collocaturꝫ ad dexteram ꝑ collatioēm eťne gl'e malos ꝟo posituꝝ ad sinistrā scabellū pedū suoꝝ ꝑ inflictionem ꝯdemnatiōis ꝛ eterne miserie. Caue itaqz o aīa mea ne indignꝰ ꝯtrectes iudicē tuū qz licz iam patiens sileat tunc quasi fera raptiscatulis seuiet ꝛ quasi leo in te rugiet. O dn̄e ne in furore tuo arguas me. da ne indigne vnq̄z suscipiā te. Hec d' pedibꝫ huiꝰ agni paschalis id est de opibꝫ humanitatis christi. Que dum ꝑ intellectum ꝯsideramꝰ ꝑ memoriam quia hec ōnia ꝓpter nos egit iuxta Cosueldie meminisse debemꝰ vt sic affectu ꝛ volūtate in eum incalescamus ꝛ ope ꝛ veritate ipius vestigia cum beato Job sequamur vt sic ad gl'am eius ꝯtuēdam ꝛ pulchritudinem ꝯtemplādam attingamꝰ

De sexta portione huius benedicti agni hoc ē vtilitate ꝛ fructu

Capl'm sextū

Dipe ꝛ pinguedie repleatur anima mea. ps. Quasi modo geniti infantes lac concupiscite. Petrus.

Sexta portio huius nostri agni est. Vtilitas ꝛ fructus eius. Nam sicut is agnꝰ fuit in se sanctissimꝰ Ita nobis fructu vberrimꝰ Pro quo notādum ꝙ Agnelꝰ iste fructꝰ nobis germinauit

Et in
- terris ambulans
- cruce pendens
- sacro se occultās

Sꝑ ḡ vtilis fuit

Nā dū in terris ābulauit duo bona dedit

puta
- lanā exemplaris ꝯuersationis
- lac salutaris eruditiōis

Ois enī christi sacra ꝯuersatio qd aliud fuit nisi nuptialis q̄ ornaremur vestimenti ꝯtextio. Omnia enī opa sua opatus est in nobis ymmo sese vestem dedit nobis. Vn̄ apl's clamat. Induimini dn̄m ihm xp̄m O ꝟe purpura tyrio etiam veneno ꝯtexta. vestis sublimior ōni p̄stātior supbissimo licet cultu habitus. Quis iam ciuis beate illius ꝛ sancte ciuitatis ihrl'm nō votiuis hoiēm illū ocellis intuet. qs nō āgeloꝝ etiā seraphici licet sit ordis illi hōi assurget quem nō dico sui regis couersatiōe sed ꝛ rege ipo regū tā dignāter ꝯspectār habituatū Et tn̄ puto ꝙ totiens xp̄o induimur q̄tiens digne sacrō eiꝰ ꝑticipamꝰ Vt iam vesticole isti vbi q̄ splēdido ardēt habitu suffulciri. Huc accedāt ꝛ voti ꝯpotes fient. Hic iā grādis meditationū se copia offert scz de pfcā ꝛ exemplari ꝯuersatione domini ihesu vbi potes in genere videre Qͣ habuit se

In oībꝫ
- obediētissime
- seuerissime
- charitatiuissiē
- prudentissime

respectu
- pris diuini
- sui
- ꝓximi
- aduersarij

Itemqz quomodo in ōnibꝫ suis opibꝫ vt Bonauentura ait eum

mouit
- diuia volūtas vt
  - cognita ꝑ itellectū
  - amata ꝑ sapiām
  - i fuerētia hita ꝑ timorē
- hūana necitas vt
  - cognita ꝑ sciām
  - misata ꝑ pietatē
- ꝟtutꝫ strēnuitas vt
  - ꝓuida i eligēdo ꝑ ꝯsiliū
  - vigorosa i ꝑferēdo ꝑ fortitudiēz

In oībꝫ ḡ opibꝫ fuit pfectissimꝰ q̄ppe a spūsctī donis actꝰ ꝛ regl'atꝰ Si plenꝰ voles hec attēdere debes ad pticularia exempla descendere q̄ lōgū eēt pōere. tn̄ nō solū ꝯsiderare. sed magis stude ea imitari qd vt possis ora vt qui dedit exemplum etiam ꝯferat sectandi auxilium. Amen.

De fructu quem ꝓtulit ambulās i terra .§. p̄mus.

i Am de altero fructu quē ābulās agnellꝰ nr̄ ꝓtulerit videamꝰ Et est is lac salutaris eruditiōis Quo pasci nos āmoēt petrꝰ vbis̄. ꝛ q̄li potauit illos paulꝰ q̄bꝫ n̄ solidū cibū dedit Verba dn̄i ihū oībꝫ oia sunt fcā. lac puul' grātibꝫ solida esca O q̄z dulcia faucibꝫ meis eloq̄a tua dn̄e sup mel ori meo. Meliora vbera tua vino. eloq̄a casta argētū igne examiātū sup mel ꝛ fauū dulciora. Quis ꝟbi ꝟboꝝ dulcedinē vtilitatē q̄s necitatē ꝑpēdet. In talibꝫ viuit ꝛ in talibꝫ vita spūs est. Verba ait ꝟbū ipm q̄ ego loq̄r vob. spūs ꝛ vita sunt. Veꝝ dn̄e ꝟba vite etne hēs Amarescāt

quęso omīa vaniloquia. sola tua cordi meo tua v̄ba dulcescant. illa sola ruminet. illa iugi mente reuersetur. Sanctificāt enī aīam ⁊ corpora tua verba Chrisost. teste. mente ⁊ ore tractata. Hic lata rursus materia offertur de doctrina domini iesu de cōmendatione verborum eius. deq̄ȝ dulci affamine eius. sȝ hec in alijs requirantur.

De fructus pinguedine quē stillauit in cruce. § .ij.

N b Abemꝰ alterū principalē fructū ex hoc nostro agno in cruce pendēte. s. vtilitatū pinguedinē. Nam in crucis veru extensus igne excessiue tribulatiōis decoctus pinguedineȝ nostre salutis distillauit. Quos etiā simul nobis in hoc sacramēto coaceruauit. Quotiens enī illud sumimꝰ oībꝫ pinguedinibus vtilitatū eius cōicamus. Unde copiosa ē et hic materia differendi scȝ de fructibꝫ dominice passionis. De quibꝫ passim doctores scribunt. Et autor Pantheologie de illis diffusius agit. Unde nō opꝰ est texere illos. Tantū ita passioni eius. eiusdemq̄ȝ meōriali deuoti simus vt illorū pticipes fieri mereamur. Tantū ei quis ex hūjs fructibus vt ait Raymūdus dn̄ice passionis cōicabit quātū (de adultis loqr̄) pia deuotione ⁊ gratitudine quis applicuerit sibi. vt in libro nature declarat. Ut tamen ⁊ hic paucula materia assignetur: assignāde sunt versus quos autor cōpendij ponit in quibꝫ habētur fructus ⁊ effectꝰ passionis.

Uiuificat. sanat. placat. scīn̄ excitat armat
Ducit. debilitat. lustrat. dl'corat. obūbrat
Informat. reuocat. ornās. iflāmat. hōrat
Dat pacē. spoliās. repāl. dat gaudia. tutat

Primo inq̄ȝ dominica passio viuificat spūaliter. Aposto. Cū essemus mortui pctō viuificauit nos per mortē filij sui. Secūdo sanat. s. mentis vulnera. Numeri. Aspicientes eneū serpentē sanabantur. Tertio placat irā paternā Aposto. ad colocē. Pacificauit in sanguine suo q̄ in celo ⁊ que in terris sunt Quarto Scificat. Ad Chorin. Christus factꝰ ē nobis iusticia scificatio ⁊ redēptio. Quito Excitat ad spūalem pugnā. Macha. Ōnderunt elephantibus sanguinē vue. Uñ crux ē q̄si vexillū Sexto armat. s. cōtra mūdum. carnē. ⁊ diabolū. vñ signatur p clipeum quē leuauit Josue ꝯtra hay. Septimo Ducit p mare huius mūdi. vt patet Exodi de virga Moysi Octauo debilitat virtutē demonū Job. Quasi in hamo capiet leuiathā. Nono Lustrat. vnde Crux ē q̄si tabernaculi cādelabrū Estq̄ȝ christi passio reserās signacula septē. Apoca. Thobias illumiatus est p fel piscis. i. amaritudine passionis xp̄i. Decimo dulcorat. s. aquas tribulatiōis Exodi. De ligno misso i aquas marath. Undecimo obūbrat Canti. Sub vmbra illius quē desiderabā sedi. Duodecimo informat per exemplū Petrꝰ Christus passus est p nob vobis relinquēs exemplū vt sequamini vestigia eius Christus ei nobis est quasi liber positus in pulpito crucis vt discamꝰ obediētiam. paciētiā. hūilitatē. charitatem. Decimotertio reuocat a culpa Esaie. Attritus est ppter scelera nrā. Decimoquarto ornat. vñ dixit sctā Agnes Sanguis eiꝰ ornauit genas meas Decimoquinto inflāmat ad diligendū Bernar. Sup ōnia te mihi reddit amabilē bone iesu calix quē bibisti opus redēptionis nostre. Decimosexto honorat scilicet imitatores suos Hester Sic honorabitr̄ quē rex voluerit hōrari. Magna gloria serui seq̄ dn̄m suum Decimoseptio. Dat pacē. s. inter deū ⁊ hōiēȝ. hoiem ⁊ hōiem Inter angelū ⁊ hoiem. Apostolꝰ Recōsiliati sumꝰ deo per mortē filij eius Iteq̄ȝ Pacificās per sanguinē crucis siue q̄ in terris. siue que in celis sūt In tpe iracundie factus est recōsiliatio. Decimooctauo spoliat infernū. Esaie. Uoca nomē eius. spolia detrahe. festina. predare. Decimonono repat angelicā ruinā. Ipse enī christus est lapis angularis qui facit vtraq̄ȝ vnū. in quo duo pieres angelorū. s. ⁊ hoīm cōueniūt. Uicesimo dat gaudia. Sicut enī suminꝰ sacerdos intrauit in sancta sctōrū nō sine sanguine. sic nos p sanguinem xp̄i in celū. Uicesimoprimo tutat ab inferno ⁊ purgatorio. vt patet in exēplo de illo q̄ cōsueuit legere Dn̄e propter illā amaritudinē quam sustinuisti ⁊c̄.

De adipe frumēti ⁊ fructu sacramēti. § .iij.

P t Ertio sub sacro se occultans vtilitati nr̄e cōsuluit ⁊ quasi adipe frumēti satiauit. q̄ȝ fructibꝫ sacramēti refecit. Qui aūt ⁊ quales sint huiꝰ sacramēti fructꝰ nō opus est hic repetere. quoniā plenissime in suprioribus. de hūjs prosecuti sumꝰ ⁊ varijs modis fm varios illos posuimꝰ. Oremꝰ vt sic sacramēto pticipemus vt fructꝰ illos degustemꝰ ⁊ frugiferi huius paschalis agni vtilitatibꝫ cōicemꝰ Nil enī est in hoc agno qd̄ non nrē militat vtilitati Nā huius agni

Uellꝰ decētē ꝯtexit hitū — virtuosorū hituū.
pell' fouet calorē suauissimū — scōrū ꝯuersationuȝ.
viscera sonū reddūt dl'cissim̄ — diuine laud
carnes optiȝ pstāt nutim̄tū . s. spūalis roboris
fimꝰ piguissiāȝ reddit humū — adipe deuotionis
nom̄ naral' agitiōis dat sacrȝ — q̄ȝ suos noscit

De septima ⁊ vltima huius agni portiōe hoc ē de capite Capitulum septimū

c **Aput cum pedibus vorabitis.** Exodi. xi Postrema huiꝰ agni portio est de capite. i. diuinitate christi Caput enī christi deus iuxta apostolū. De hoc itaq̄ȝ capite iam agendū super quo copiosissima materia cōcurrit Ita vt de solo capite fa

cies bene fercula quinqꝫ. Quinaria enim principalis cōsideratio se hic offert circa christi diuinitatē habēda preter cetera innumera. Nā si plene de cōtemplatione huius supaltissime deitatis volemus agere plura premittere oporteret vtpura. de incitamētis īducentibꝫ de qualificatiuis disponētibus. de modificatiuis dirigentibꝫ. de practicamentis modū docētibus Et hec tm̄ pparamēta Tūc ponēda essent varia meditabilia. Nunc per positionē. Nunc per abnegationē. In quibꝫ oīs illa materia primi libri sententiarū scribentiūqꝫ sup eo cōcluditur. ꝛ innumera alia. Sꝫ oībus hijs transitis paucula hic meditanda assignemus. Scripsit de cōtemplatione huius supsūme trinitatis Dyonisius carthus. satis deuote in de cōtemplatione legatur ille. Nos hic insequamur mgr̄z hēricū cosueldic q̄ hec docet circa illud cōtemplari sublime caput

Cōia — essentia pma nata pfecta
ppria pdicata — verbū filius
.s. appata — sapientia veritas
diuinitatis opa Creatio Gubernatio.
Bn̄ficia emanātia ꝛ vt cuiqꝫ ppria

Un̄ dicit. Cū inquiens ad sacra cōionem accedimus vel etiā cū solū spūaliter sacramentū ruminamus

Q Primo per oculos intellectus fide firmissima debemus cōtemplari ibi adesse dn̄m iesum xp̄m verū deum ꝛ eternū creatorē vniuersorū. per quē oīa facta sunt ꝛ sine quo factū est nihil. oīm etiā diligentissimū ac benignissimū gubernatorē. reformatorē. glorificatorē ac beatificatorē sanctorū oīm oīpotentem oīscientē: atqꝫ vniuersa bonitate plenissimū. ꝛ sic de alijs essentialibus pdicatis. Hec eni singulatim tāq̄ buccellas quasdā siue interiores pticulas huius celestis panis debemus dentibꝫ intellectualibus in ore esurientis terere ꝛ masticare. Quin etiā si saltem
R acutos dētes habuerimus cū stupore amoroso cōtemplari debemus. illa mira ac nobilissima predicata que ipsi dn̄o iesu pprie aut appriate cōueniūt Utpote q̄liter etiam eternali processione a deo prē per modū intellectus gignitur. Et p cōsequēs quō ipse est vbū mentale pris: in quo pater oīa loquitur. Et qualiter ē ymago eius inuisibilis Splendor glīe ꝛ figura substātie eius atqꝫ candor lucis eterne ꝛ speculum sine macula. ꝛ sic de alijs pdicatis dignissimis pcessionem filij exprimētibꝫ Itē cōtemplari debemus qualiter ipse dn̄s iesus est eterna increata ꝛ abissalis dei sapiētia eterna ꝛ infallibilis. Ueritas inuariabilis ac eterna lex siue regula īmutabilis. ꝛ sic de alijs predicatis pulcherrimis. que ip̄m diuinū intellectum simpliciter cōcernūt Itē cōtemplari debemus qualiter idē dn̄s iesus scḋm diuinitatem suam est oīm creaturarum exēplar lucidissimū oīm rerū ydeis plenum. in quo omne quod factum est ab eterno vita erat. Similiter quō est liber vite in quo scripti sūt omnes q̄ habebūt vitam in hierusalem. Itē quō predestinatio est oīm sanctorū ac saluandorum. prescientia oīm damnandorū ac reproborum. lumē sanctarū mentium. Beatitudo gloria vita oīm triumphantiū. ꝛ sic de alijs predicatis dulcissimis que diuinū intellectū pprie respiciunt per modū redundātie in creaturas Sed hic oportet mentē cōtemplātis esse cautam ne aliqđ scꝫ predicatū qđ omnibꝫ tribus personis ꝛ toti trinitati generaliter cōuenit soli filio asscribat aut econuerso. Unde necesse est legere scripta doctorū ꝛ nosse regulā illā ancelmi. Q̄ in diuinis oīa sunt idē vbi nō obuiat relationis oppositio

De beneficijs dei .§. primus.

c Um autē sic per intellectum digne cōtemplamur magnalia domini Jesu debemus etiam memoriam abundantie sue eructuare per memoriā ruminare videlicet illa q̄ nobis scḋm cōditiones pmissorum predicatorū ab ipso effluxerunt. vel adhuc scḋm promissionem ipius effluent vl' effluere possunt. Sicut sunt donū creationis. gubernationis. illuminationis. cōuersionis petōrum. remissionis. iustificationis. pseruationis a malis. promotionis in bonis atqꝫ promissio eterne glorificatiōis. Et maxime quilibet debet spēalia bona dulciter ruminare que sibi diuinitas xp̄i singulariter cōtulit. qꝛ specialia beneficia aliquādo plus mouent mentē q̄ꝫ coīa. Quin imo ꝛ illa predicata eius propria ꝛ appriata specialit̄ debemus applicare infirmitati aut īperfectioni nr̄e vt cogitemus: cū ipse sit verbū quod possit loqui spūaliter in auribus mētis ac surditatem nostrā repellere. cū sit lumen potest spūaliter oculos mentis illūinare ꝛ tenebras eius effugare. Cum sit imago nr̄az possit reformare. Cum sit candor lucis eterne possit maculas animarū tergere. Et sic de alijs predicatis dictis Quinetiam eadē possumus nobis applicare per memoriam cogitando singillatim ea que nobis scḋm cōditiones eorundem a dn̄o iesu iam misericorditer donata sunt. Quomodo scilicet pater dixit verbum suum et facti sumus. Quomodo per expressionem imaginis sue fecit nos ad imaginem et similitudinem suam. ꝛ sic de alijs. Cum ergo sic mens cōtemplatiua in spirituali manducatione terit ꝛ masticat dominum Jesum cognitione. necesse est q̄ et ipsum voluntas contemplatiua. id est vis amatiua. etiam gustet ꝛ sapiat dominum Jesum affectione. Ad contemplationem nanqꝫ tantarum perfectionū et beneficiorum naturaliter sequitur siue concomitatur amorosa affectio quam vocant amorē fruitiuum. quia per talem domino deo suo quodam modo fruitur: et sibi super oīa tanq̄ꝫ vltior finali bono imo īfinito oīꝫ boitatū cōtētio aicabilr̄ iberet

et cōnectit. Tūc haud dubie supior ꝯcupiscibilis de oībus magnalibꝫ dulcissimi sui inestiabiliter gaudꝫ ⁊ delectat. Irascibilis vero supior seriosissime sibi he rere nitit ne vnq̄ȝ ab eo auellat. Atq̄ȝ longanimiter omnia bōa q̄ ꝓmisit spe certa ⁊ interna pace ꝑstolat. O quō tunc amās spūs totus in se deliquescit. ꝯburitur. trāsmutatur a se deficit ⁊ in suū amatum totaliter q̄dāmō transit ⁊ trāsformat. Vez cū sic superior portio .i. vis ꝯtemplatiua panē celi masticat. comedit ⁊ deglutit ⁊ traijcit vt plena ꝑagat digestio: oportet ⁊ ip̄am portionem spūs inferiorē .i. vim practicam cōcurrere cū ope suo. vt intellect⁹ practicus diiudicet ⁊ ꝯcludat q̄ tali ac tanto dn̄o tā potēti: sapienti tanq̄ȝ mirifice bono q̄ȝ ac dignissimo ē sūmopꝑe seruiendū ac obediendū. Qȝ ipse sit laudand⁹. benedicēdus. glorificādus. atq̄ȝ sup oīa exaltandus. Ipse non offendendus aut inhonorādus. ⁊ sic de alijs q̄ diuinū cultū respiciunt. Ad que exequenda statim voluntas practica cū omni prōptitudine afficit volēs oīa q̄ displicēt dn̄o vitare. et si que ꝑacta sunt debite emēdare. quecūq̄ȝ vero placēt libent ꝑficere. Et hec affectio a quibusdā vocat amor actiu⁹. qȝ vult ip̄e agere quicquid placet amico Iuxta illud Ioh. xiiij. Si q̄s diligit me sermonē meū seruabit. Quis nō videat quō hic tūc cōcupiscibilis in seruitio ⁊ cultu diuino magnopꝑe delectatur Atq̄ȝ quō ip̄a irascibilis fortiter ab hoc retrahētibꝫ reluctat. Quō tūc aīa pro defectibus suis releuādis dilectū suum amorose depcatur ac de beneficijs datis regratiat. Et sic de alijs affectiōibus amori annexis. Vñ nimirū totus spūs fm̄ hoc ī adore certe a se deficit ⁊ in suū amatū cōtemplatiōe adore ⁊ prari transit. Et p cōsequēs tunc iste panis āgelorum debite mādicatus est ab homine quo ad eius diuinitatē. Hec doctor venerabilis meōratus Vides ergo o aīa cōtemplatiua aīa deuota q̄nta tibi hic meditationū ⁊ deuotiōis offertur materia stude itaq̄ȝ hanc tibi recolligere ⁊ q̄ȝtus ē qui ingredit profunde diiudicare vt sic in amorē dei tui possis inflāmari Valde eni est gelid⁹ q̄ in cōsideratione hui⁹ portiōis nō fit deuot⁹ ⁊ inflāmatus. Sunt formate quedam meditationes iuxta formā iam dictā illius scȝ exēplares. ⁊ puto q̄ sunt eiusdē doctoris que sunt satis inflāmatiue. Grande deuotiōis incentiuū ē ꝓfundius hic cōsiderare de dulcissimis illis ꝓprietatibꝫ diuinis scȝ mīa. bonitate. ⁊ hmōi. de quibꝫ dulcissime scribit scūs Thomas in libro de btitudine eterna. Offerūt quoq̄ȝ se hic mores diuini cōtemplādi de quibꝫ idem doctor scūs deuotū tractatulū compegit Sed sat sit hic enumerasse librosq̄ȝ ostentasse quoniam prolixū esset hic cōtexere. ⁊ quātūuis hic scripserimus semꝑ pelagus restaret. Pro affectu tamē quedam sūt subnectenda.

De ꝓparamentis ad cōtemplationē huius capitis benedicti . §. secundus.

Exurge exurge nūc aīa mea ⁊ excutere de puluere Accinge te hui⁹ capitis comestioni. id ē deitatis cōtemplatiōi. Nō eni cōis huic portioni sufficit apparat⁹ singularē dispositionē requirit Vult portio hec dētes q̄ sint sicut greges tonsaꝝ q̄ ascenderunt de lauachro expoliati scȝ a fantasmatibus terrene cogitationis Itēq̄ȝ loti ab omni immūdicia heretice dubitationis. hoc est reqrit mentē ī fide stabilē ⁊ gratia illuminatam. Nā deitatis cōtemplatorem has cōditiones cōplecti oportet

Sit credēs. huīl. reuerēs. pur⁹. pi⁹. orans.

Primo inquātum ad supdignissime deitatis huius scilicet portionis contemplationē extenderis firmum fidei fundamentum subijci oportet. vt nil de ꝓprio cogites. sed patrum sententijs inhereas vt non transgrediaris terminos constitutos Alioquin perscrutator maiestatis a gloria opprimetur. Teste ei Augustino Nullibi periculosius erratur. neq̄ȝ aliq̄d laboriosius queritur. nec fructuosius quid inuenit. Itaq̄ȝ quicquid cernis tuam capacitatē transcendere non vane discutias sed spirituisancto id cōmendes. Iuxta quod de agno preceptum est Si quid residuum fuerit igne comburetur. Secundo oportet q̄ q̄ȝ cum summa humilitate hic procedere ne si caput extuleris ad ostium elidaris. Ostium enim humile christus per quem nisi introieris fur eris ⁊ latro

Tertio quoq̄ȝ cum summa reuerentia est accedēdum vt se indignum reputet tanta misteria contemplari. Itemq̄ȝ vt nil temere audeat perscrutari. Sicut beatus Ambrosius ait Mihi impossibile est diuine generationis scire secretum. mēs deficit. vox silet. nō mea tantum. sed et angelorum. Tu ergo ori admoue manum scrutari nō licet superna misteria. licet scire q̄ dei filius natus sit. nō licet discutere quo modo natus sit. et cetera Sic ⁊ hylarius in de trinitate. Ego nescio nec requiro ⁊ cōsolabor me tantum Archangeli nesciunt. angeli non audierunt. secula nō tenent. propheta nō sensit. Apostolus non interrogauit. filius ipse nō edidit. Non ergo putet homo suam intelligentiā generationis sacramentum cōse qui posse ⁊c̄ Ecce q̄ȝ reuerenter tam magnifici viri se habuerunt in loquendo de trinitate ⁊ deitate. De q̄ nimirum iuxta Augustinum cum modestia pariter ⁊ timore est agendum. Quarto huiusmodi ꝯtemplatorem purum mente esse oportet. Non enim nisi purgatissimis mentibꝫ summū cernitur bonum

Quinto pium opere et cōuersatione Nemo enim iuxta Bonāuenturam ad contemplationem hāc attingit nisi per meditationem perspicuam. conuersationem piam ⁊ sanctā. ⁊ orationem deuotam.

Postremo nemo sibi hic fidere potest q̄ʒ hic sufficiat lectio sine vnctione. speculatio sine deuotione. Inuestigatio sine admiratiōe. circūspectio sine exultatiōe. sciētia sine charitate. intelligentia sine humilitate. studium absq̄ grā diuina. Hinc oportʒ orare. Oratio em̄ mater est ꝛ origo sursum ascensionis. Hic ꝛ diuinus dyonisius orōnem p̄mittit. Oremus igitur ꝛ dicamus. Sensum tuum dn̄e quis sciet nisi tu dederis sapiām ꝛ miseris sp̄m tuum de celis. Reuela igitur oculos meos ꝛ considerabo mirabilia tua. ꝛc̄. Hec de ꝯtēplatiōis hꝰ p̄paramētis.

Inductiua contemplationis.

Notula prima

D Sic o aīa p̄parata fidēter accede ꝛ caput illud cōtere nec te retrahāt q̄rūdam tepidoꝝ obiecta q̄bꝫ dicūt illud apl'i. Noli altū sape. Itemq̄ illud salomonis. q̄ simpliciter ambulat ambulat confidenter. Itemq̄ Scrutator maiestatis opprimetur a gl'a. Nō te hec moueāt nō te amoueāt. Omnia em̄ hec de inordinata deitatis ꝯtemplatiōe intelligūtur. Extendere magis (cū apl'o) in anteriora. ad cibū solidū aspira emulare charismata meliora querēs cū dauid faciem dei semp̄. Plurima em̄ sunt ad deitatis superbissime cō templatioēm inductiua. Scʒ

Scriptū p̄placitū bōa iocūdū q̄ finis

Primo inducit scriptura q̄ taliter ad hāc monet vt ierē. ix. Nō glorietur sapiēs in sapia sua ꝛ non glorietur fortis in fortitudine sua. ꝛ nō glorietur diues in diuitijs suis. sed in hoc glorietur q̄ gloriatur scire ꝛ nosse me. Itemq̄ apl's Crescētes semp̄ in sciētia dei. Itē q̄ ōnia arbitror vt stercora, p̄pter supeminētem scientiam christi. Scd̄o q̄ hmōi ꝯtēplatio de deo est ei gratissima. ꝛ valde placita. Dicit em̄ osee. vi. Sciāʒ dei volo plusq̄ holocausta Ecce quō eam p̄fert ōnibꝫ holocaustomatibꝫ. Tertio q̄ est Utilissima. Ps: Protegam eū q̄m cognouit nomē meū. Itēq̄ maximus in hac ꝯtemplatiōe p̄fectꝰ ꝯsistit q̄ fini magis appropinquat vt ptʒ infra. Ex hac q̄q̄ vere deuotiores existimꝰ Quo em̄ obiectū ꝯtemplatiōis diuiniꝰ atq̄ prestantius fuerit eo ꝛ ex sua natura amplioris deuotiōis est p̄ductiuū. vn̄ in viris p̄fectis h̄repitur. In inp̄fectioribꝫ tn̄ ex eoꝝ incapacitate ꝯtingit oppositū. Itemq̄ in hac deitatis ꝯsideratiōe p̄cipuum meritū ꝯsistit. Et h̄iuxta dyoni. carth. ob plura Primo p̄pter obiecti icōp̄abilem dignitatem. Scd̄o p̄pter ꝟtutis scʒ sapie (cuiꝰ p̄prius actꝰ est ꝯtemplatio) eminētiam singularem. Tertio p̄pter charitatis diuine specialem in actu contemplatiōis inclusioēʒ Quarto p̄pter fidei eminētem quēdam vigorem. Quo em̄ deitatis adorāde cognitio rōnem magis transcendit eo purius innititur fidei ꝛ eo exuberantioris est meriti Tanto enim copiosius meritum fides sortitur quo minus humane rōnis experimento probatur.

Quarto est huiusmodi contemplatio iocundissima teste saluatore Hec est vita eterna vt cognoscant te solum veꝝ deum. ꝛ quem misisti ihm̄ xp̄m. Quo etem̄ deitatis contemplatio clarior fuerit eo ꝛ delectabilior erit ꝛ maior. Delectatio aūt in op̄e conseruat operantem. Quinto hec oīm est finis Iuxta illud sap̄. l. Nosse te domine consummata iusticia ē ꝛ scire iusticiam ꝛ ꝟtutem tuam radix est immortalitatis. Quoniam sicut p̄fectio beatitudoq̄ patrie ē contemplatio dei immediata ꝛ clara p̄ spēm. Sic felicitas atq̄ p̄fectio vie est contemplatio eiusdem per fidem rōnibꝫ credendoꝝ illuminatam. Unde sicut sublimius est in ipso fine q̄ʒ in medijs ad ip̄m relatis proficere. Sic etiam sublimius huic inherere meditationi.

Que sint de deo contemplanda.

. §. tertius.

v Uacate igitur o ōnia intima mea ꝛ videte caput huius agni. Contemplemini diuinitatem xp̄i ꝛ licet plurima occurrant circa id contemplanda. tu deuotioribꝫ magis affectiuis immorare. Et hec si p̄t contemplare. E

Esse dei. nomē. p̄p̄ū. p̄p̄ata q̄ mores.

Primo de essentia dei q̄ est Hic annotando innumeras rōnes doctoꝝ in eoꝝ scriptis resp̄sas. Secūdo hic vide q̄d est descriptiue ꝛ diffinitiue Hic vidꝫ plurium plures descriptiones. Quomodo ipse est. Quo maius melius ve cogitari non potest. Ipse est summum bonum quo semel adepto nil vltra desiderari queat. Attende quoq̄ circa hoc esse dei. qualis sit quantusq̄ sit deus tuus. Et super hoc docent te magnifice doctores in eorum scriptis. Est enim omnium perfectione p̄fectissimus ymmo perfectio ꝛ beatitudo ipsa. Est item magnus dominus cuiꝰ magnitudinis non est finis. ac per hoc infinitꝰ Uide q̄q̄ huius esse dignitatem et excellentiam. Tanta nāq̄ est diuine dignitatis excellentia q̄ mente non comp̄henditur cum sit incomprehensibilis Sensu non p̄cipitur cum sit inuisibilis. Lingua cum non explicat cum sit ineffabilis. tempus cum nō mensurat cū sit interminabilis. locus cum nō capit cū sit incircūscriptibilis. Scriptura cum non explicat cum sit inestimabilis. Uirtus non attingit cum sit inaccessibilis. Desideria ꝛ vota transgreditur cum sit incomparabilis. Et tamen ecce cum talis sit ꝛ tantus non dedignabitur se inclinare tibi. O stuporem O dignationem.

De nominibus huius capitis

. §. quartus.

Rincipaliter tibi scd̄o occurrit consideranda diuinorum nominum series ꝛ multitudo. Quorum consideratio cum bene fuerit trita multum est

deuota. Offerunt se hic decē nomina dei substantialia apud hebreos aliaqz mysterijs granida de nomine dei. Tetragrammaton. de quibꝫ agit Burgens. in additionibꝫ lyre sup exodū. Ubi vide o aīa mea q̄z grande q̄ppiam crepitabant de hoc nomine hebrei. granditer se de eius noticia iactabant. Et vere grande erat quia nō manifestarat hoc omni nationi. Sed grandius quiddā tecum agitur cū non tibi nomē cōceptuale. sed verus dei filius nomen patris tibi realiter cōfertur. O gratias illi. Hic habes cōsiderare de nōibus dei. Qui est ⁊ bonū de quibꝰ doctores latius differunt quod horum magis proprie cōueniat deo Esto vtrūqz Utrūqz tibi cōfertur cum filius ipse nō negatur. Offerunt se hic nomina illa q̄ dicitur deus ab eterno. dominus a sempiterno. pater adoptione. Itemqz totus liber diuini dionisij d̄ diuinis nominibus. Ubi circiter quadraginta nōia dei ponūtur que poterunt hic assignari. sed longum esset. Sed tu horum quodqz vere terribile sanctum ⁊ pium magis studebis. cōfiteri benedicere. laudare exaltare. magnificare. glorificare q̄z curiose discutere. Hic quoqz cōmunia perpende attributa dei quomodo iuxta Bonauētu. sit Essentia prima Natura perfecta vita beata ⁊c̄. Uide de omnipotente potentia. omniscieute scientia. de superoptima voluntate Considera abissalem infinitam eius misericordiam O misicordiam. dulce miseris nomen. Bonū est in te morari. Ueniat super me misericordia tua domine. Miserere mei fm magnā misericordiam tuam Uere magna quia vt dicitur Ecclesia. Scd̄m magnitudinē eius: sic et misericordia eius cū ipso. Uere magna attingens a fine vsqz ad finem celum ⁊ terrā implens. Patet misericordia in celo in angelis ⁊ sāctis quos misericorditer beatificat. Patet in terra ī bonis ⁊ malis. quia hijs parcit. illis gratiam misericorditer indulget. Patet in purgatorio. quia misericorditer inde liberat. Patet in inferno quia demones ⁊ damnatos in inferno citra condignum punit O magna misericordia cuncta cōplectens miserere mei. Considera quoqz immēsam dei bonitatē quaz omnia pariter ⁊ scripta ⁊ creata testantur. Tanta est em̄ huius bonitatis immēsitas q̄ neqz scribi neqz dici potest neqz cogitari. vt sanctus Tho. in d̄ beatitudine eterna. Ubi sic ait. Si eni omnes celestes spūs ⁊ maligni ⁊ omnes anime create ⁊ creande scribere vellent bonitatem diuinam. ⁊ si quilibet haberet maris abundantiā pro incausto. ⁊ celum ꝓ pergameno. tam imense bonus est deus q̄ anteq̄z mediam partem bonitatis scriberent mare cuiuslibet esset siccū. ⁊ celum cuiuslibet esset repletum q̄ nec capere vnam litteram posset. Sed verbū citius est dictum q̄z scriptū. Et si omnes stelle ⁊ singule gutte pluuiarum essent lingue ⁊ proponerēt diuinam bōitatem eloqui Tam ineffabilis est bonitas dei anteq̄z tertiā partē bonitatis enarrarent omnes essent mute. Citius vero est aliquod cogitatum q̄z vel dictū aut scriptum. Unde si tota arena maris ⁊ singl'a semina orta de terra essent corda ⁊ vellent scrutari bōitatem dei. tam superbonus est anteq̄z decimā partē bonitatis eius inuestigarent omnia corda citius scinderentur. Quid nūc dicis o aīma mea. An adhuc tante bonitatis cōsideratione nō permoueris. Uere sterilis es nimis si nō intra te in horū meditatione incalet cor tuum. Et nota q̄ de singulis pfectiōibus deitatis posset diiudicatio fieri. omnes ei sunt infinite

De proprijs huius capitis. .§.v

f Ic etiā ꝓpria huius capitis debes considerare. Utputa quō filius. quō verbum. quomodo imago. vt Bonauentura. Ora vt filius te adoptiuū faciat. verbū mentis surditatē ei loquendo auferat vt imago increata creatā tuam reformet

Considera quoqz huius tui capitis appriata cuiusmodi sunt. Sapientia. pulchritudo. lux. virtus. veritas. ⁊c̄. ea tibi applicando p ea obsecrando. Pete vt illa sapientia tuas tenebras illustret. pulchritudo tuā deformitatē decoret. lux caliginē ꝓpellat. Uirtꝰ tuam infirmitatē corroboret ⁊c̄. Ponit ysid. ⁊ Rabanꝰ plurima nomina appriata huic domino Jesu christo quibus in scripturis denōiatur que prolixuz esset cōmemorare. per que oīa posset. tamē hō orare ⁊ obsecrare hoc mō cum quodā. O iesu alpha ⁊ o. p̄ncipiū ⁊ finis omniū creaturaꝝ. a quo oīa oriūtur tāq̄z a centro. ⁊ in quē omnia reflectūtur tanq̄z in sue productionis originem O fons viuus per modū intellectus generatione eterna scaturiens de corde patris in excelsis. a quo omnia fluunt ⁊ in quē refluūt cuncta. Tu fontalis radius. tu flumen pacis eternaliter manās. vniuersa irrigans influe in me. O ante secula genita sapientia patris. O veritas eterna īfallibilis. O lex paterni cordis inflexibilis O inq̄z christe dei virtus ⁊ sapientia. O bonuz infinitum cui nihil boni deest. satiamur quia inquietum est cor meū donec requiescat in te.

De moribus diuinis .§.vi.

f Ed qz is vere manducat qui in mores diuios transit. Ideo quoqz diuini illi mores. de quibus sanctus Thomas deuotum tractatum habet ad mentem sunt reuocandi ⁊ a nobis imitandi iuxta illud. perfecti estote sicut pater vester celestis perfectus est. Nihil quippe dignius iuxta Chrysost. q̄z vt homo sui conditoris sit imitator ⁊ scd̄m modū proprie facultatis diuini operis executor. Sunt autem hij

ē nat'alr īmūbil' ei oē bonū ī pctōres pusq̄z fiāt d̄ oibꝫ creat'il

Immotꝰ. placet. ē patiēs. videt oia. curat

q₂ vn⁹ nõ h₃ dñi ñ sup̄ posse ñ odit cõicãs sua seruat iu
mētum alterius sticiam miã₃

Discretus. miserēs. amat. ē liberal' vtrūq₃

ñ exigēs nrā nulli ĩputãs: fm capacitatē oĩa bene facit

Sufficiēs sibi. cōpatiēs largus. benefcōr.

pl⁹ ab eo cui iudex ĩ pmissis iniurias donãs equanim⁹
pl⁹ dõat semper

Exigit est. iust⁹. verus. pacatus. et equus

iudicat ĩ: dĩp₃ ñ accipit cõmoda ppa ñ q̄rit tot⁹ ₇ pius

Nō bis psonā. sua non querēs. q₃ benign⁹

Hij sunt sectandi mores reliq̄ q₃ stupendi. Sunt enim preter signatos alij in deo mores. vtpura q̄ solus occulta cordiū scrutatur. Ipse solus habet ĩmortalitatē. Ipse solus de nihilo aliquid facit ₇c. Sed ĩ huiusmodi non est imitandus. quia nec possibile sed potius ammirandus. Preenumeratis autem quisq₃ toto nisu se cõformare debet pro posse. Quãto enĩ anima in hijs deo cõformior fuerit in hoc seculo. tanto erit ei ₇ cõformior in futuro. Et quanto cõformior tanto beatior ₇ gloriosior. Et qui se hijs ꝯformat hic est qui vere panē vite manducat. legatur tractatus memoratus.

De speculis dei .§. vij.

l Ed fortassis caligant in tanto fulgore oculi tui nec in tanta luce mentis tue acies inualida perfecte figi potest. Es nēpe oculis lippa. ₇ nimirū si tanta claritate cecutis sed habes quod agas. Nã si nõdum potes verticem mentis cum moyse per altam cõtemplationem ascendere ₇ cõtemplari ibi deū tuum in caligine. Exi saltem cū filijs israel in occursum dei tui captiuans intellectū in obsequium fidei. ₇ sta humiliter ad radices mõtis ₇ vide mõtem fumantē. audi clangorē buccine ₇ tonitrua Vide quoq₃ micantia fulgura. i. per fidem ex scripturis aut creaturis cõtemplare deū per speculum in enigmate. Habes enĩ plurima specula in quibus potes cõtemplari diuina. Ponit tibi Bonauentura septē in suo itinerario Exhibet ₇ Anthoninus alia septem in prima sua parte. In illis te exerce ₇ ingrediens ₇ egrediens pascua inuenies. Sic pater noster Augustinus Sic Agnes beatissima creatorem ex creaturis cõtemplabantur. Quid enĩ vt de ceteris speculis taceam sunt omnia creata nisi viue littere ₇ amoris irritamenta. Docet modum ꝯtemplandi deum ex creaturis disertissime. Hugo de sancto victore in suo de tribus dictis. Hec de habendis meditabilib₉ de deo sufficiat tetigisse. Sed vbi o anima videris deum per intellectum reuertere ad te ad incalescendum erga eum per affectum diligenter cõsidera. profunde diiudica quantū te deus tuus dignificat cum tal' ac tantus tam dignãter ad te quotidie descendit Magnum fuit q̄ olim patribus fuit locutus q̄ per eos mirabilia fecit. sed te pre omnibus magnificauit qñ tibi se in cibum dei maiestas tradidit. Si gloriatus est moyses pro israhel dicens. Nõ est alia natio tam grandis que habeat deos appinquãtes sibi sicut deus noster adest cunctis obsecrationibus nrĩs. quanto magis te gloriari oportet Ipsis nēpe angelus dei psonam representans affuit ₇ super hijs que expediebant loquebatur. Tibi autē adest magni consilij angelus vnigenitus dei filius in plena diuinitate ₇ humanitate. nõ modo vt loquatur ad te responsiones pacis. verūetiam vt ipsum totum comedas atq₃ vt spūaliter in eum cõuertaris. Gaude itaq₃ ₇ gratulare o syon. cõtemplatiua anima q̄ possis esse tãti hospitis hospita. Vere nimis es auara si nõ sufficit tibi tanti hospitis presētia. q₂ valde est liberalis ₇ abunde tecū cõicabit de bonis suis. Nullo enim modo deceret tantū principē si hospitã suam indigentē permitteret. Cõcine cum Maria. Magnificat anima mea dominū. q₂ ab eo pre oĩbus diebus es magnificata. Nam rex cuius pulchritudinē sol ₇ luna mirantur. cuius magnitudinē celū ₇ terra reuerentur. de cuius sapientia celestiū spirituum agmina illuminantur. de cuius clementia oĩm beatorū collegia satiant. Talis ad humile tuum venit tugurium ₇ plus illud q̄₃ celeste amplectitur pallaciū. libēter vult morari tecum si tu voles esse secum. Vilescat tibi igitur õnis creatura vt tecū oĩm creator qui vn⁹ sufficit permaneat Amen.

Apologia super prolixitate supiorum. §. viij.

Ec longiuscule ac equū est deduximus. s₃ dãb da est venia calamus in ampliora defluxit.

Sunt iam obstructa ora propter torporem se excusantium. sunt ablata oĩa velamina eorundem Sunt deniq₃ sedati cõquestus ₇ querele super meditabilium inopia causantiū. cum vbi nos inopes ₇ aridi pauca colligere temptamus tantarū segetum copia excreuit. Nemo exinde dicat nescio cogitatibus sacris ĩmorari. nõ possum insistere Punctula hec apprehendat ₇ ius querele nõ erit.

Exordium carminis in portiones agni paschalis. cantandū sub nota Pange lingua

D ones agni portioꝝ
Rite pater edere
Utram tinguat rōnem
Sanguis pasche federe
Neu mētalem stationem
Possit hostꝫ ledere
Ad carnem
alue caro maiestatis
Alta sancta humilis
O q̄ꝫ plena veritatis
Pulchra mira nobilis
Tradita heu ꝓphanatis
Angelis mirabilis
Salueto medicamētū
q̄ꝫ plenū effectib⁹
Expurges indignamētum
Carnis cū defectib⁹
Esto mihi excremētum
Cūctis in profectib⁹
Ad sanguinem
ya sanguis generose
Mirus venerabilis
Fluens plagis copiose
Nimis ꝑamabilis
Mustū mētꝫ amorose
Tipis preconabilis
O sanguis redēptiōis
Venditos redimito
Sanguis expiationis
Turpatum eluito
Sanguis ꝯsummatiōis
In sancta traducito
Ad aīām
alue anima dilecta
Deo ꝛ hominib⁹
Clara placēs ꝛ afflicta
Prelata numinib⁹
O te laudo benedicta
Celicis luminib⁹
Salue spūs diuine
Plen⁹ sapientia
Te iam canūt matutine
Stelle fartum gratia
Benedictum sine fine
Traditum pro hostia
Ad viscera
vos exta deuoranda
Agni sine macula
Vos ꝟtutū ꝑ miranda
Grandia spectacula
O saluete adoranda
Diuina signacula
O vos gratie saluete
Communes cum singulis
Dōa fruct⁹ resaluete
Laudib⁹ ꝑtinulis
Me iā gratijs r̄plete
Cantētem in iubilis
Ad pedes
aluete humāitatis
O pedes pacifici
Pedes plēi charitatis
Perfecti deifici
Exemplares deitatis
Baiuli viuifici
Salue ag⁹ nate passe
Sepulte merorib⁹
Surgꝫ scādꝫ agn⁹ asse
Spūs amorib⁹
O ꝯplectar pedēs hosce
Gratiū clangorib⁹
Ad adipē ꝛ piguediēꝫ
alue adps ꝛ piguedo
Agni mansuetissimi
Tua satiat dulcedo
Cor serui neq̄ssimi
Tibi laudꝫ pensa dedo
Cordis contritissimi
Eya fruct⁹ ꝯdonato
Vite tue optime
Passionis cumulato
Frugem rex clarissime
Eq̄ fruct⁹ sacre dato
Eucharis gratissime
Ad caput
alue caput adorāduꝫ
Jhesu mira deitas
Ferculū q̄ꝫ celebrāduꝫ
Satians eternitas
Epulū ꝯcelebrandum
Angelis diuinitas
Salue natās nata
Prima ꝛ essentia
Lib vite ars lux pura
Patris sapientia
Hacce semꝑ alitura
Fruar ī presentia
Ad oēs sanctos
ya ciues olimpoꝝ
Numina ierarchica
Mille milia ymnoꝝ
Camena dragmatica
Ferte pani āgelorum
Pro hac esca polica

Amen.

De exclamationibus ꝛ aspiratiōib⁹ quibus occurrendum sacramēto

Prologus.

Clama ne cesses. ꝑsa. lviij
Continua vox clamoris desiderium intēsi cordis.

Nūc iuxta compromissum de aspiratiōib⁹ ꝛ exclamatiōib⁹ seraphicis est agendum. Ille em̄ qui digne volet cōmunicare non debet ab huiusmodi cessare Sed iuxta admonitionem ꝓpheticam sine cessatione debet exclamare vt sic cū psalmista ex sentencia poterit cantare Dñe an̄ te oīe desiderium meum ꝛc. Illud quoq̄ꝫ psalmi implere. Querite dñm ꝛ ꝯfirmamī querite faciem eius semꝑ. O semꝑ. Vere felix nimiū aīa q̄ q̄rit sine cessatione aliqua. Querēdum est em̄ ante ꝛ clamandum q̄ꝛ oportet iuxta Bernard. vt ignis desiderij precat in oēm locum ad quem sponsus est ventus. iuxta illud ps̄. Ignis an̄ faciem eius p̄cedet Oportꝫ em̄ votiuis eum excipe desiderijs. Vn̄ ꝛ ipē desiderio desiderauit hoc pascha manducare nobiscum. Profecto nobis exemplū relinquēs vt quēadmodū ipe fecit ita ꝛ nos faciamus. Ante ḡ cōionem exclamādū. Sed ꝛ iam assis carnib⁹ gustatis multo min⁹ algendum. amplius multo clamādum. vt sic desideriorꝫ scintillule ostendāt q̄ꝛ ignem de excelso miserit de⁹ in ossib⁹ nostris. Nam ꝛ habitus dn̄s manu desiderij vult teneri vt sponsa recognouit dicens Tenui eum nec dimittam. Et discipuli illi ꝑegrini coegerūt eum dicentes. Mane nobiscum dn̄e. Vis igitur venienti dn̄o digne occurrere deuote excipe exceptuꝫ q̄ꝫ tenere clama ne cesses in subsignatis exclamatiōib⁹ te exerce. Nulla dignior p̄paratio. nulla deuotior exceptio. nulla postremo efficatior obſuatio. nisi sine cessatione clamando Modus autem ꝛ practica exercendi infra subnectitur. Sed ꝛ hoc annotandū q̄ꝛ hmōi seraphicis exclamationib⁹ non modo in sacre communionis precinctu. sed omni tempore omniq̄ꝫ in loco est vtendum. Unde dicitur. Clama ne cesses. vt sic exemplo Job ad deum stillet ocl's nr̄

Ad quod plurima licet sint inductiua hec sunt potiora.

Scꝫ
p̄oꝝ patꝝ exēplaris īformatio
vtilitatꝫ hmōi aspirationū ꝯsideratio
scōꝝ insuꝑ mltiplex ꝑsuasio.

De p̄mo id est de p̄orum patrum informatione exemplari patet in collationib⁹ ꝛ vitas patrum Vbi commemoratur hmōi suspirijs illos operam impēdisse. que ipsi iaculatorias orōnes dicebant. Quarū ꝛ diuus Augustinus commemorat in de opere mo

nachoꝝ illas ꝑsuadens Qui idem Aug⁹ pre ceteris hmōi exercitio incubuisse dicitur vt ei⁹ suspiria Manuale cōfessionū libri meditationum testātur..

Porro d vtilitate hmōi iaculatoriarum orōnū q̄cq̄d dixerim⁹ min⁹ erit. Scripserūt plures de laudib⁹ ꝛ adhuc plura supsunt scribenda. Legat̄ Gersō venerabilis in suo de mistica theologia. Ubi plene deducit ꝙ hmōi aspiratiōes sunt ꝟe orōnes q̄b⁹ pat̄ in spū est adorād⁹ q̄b⁹ nulla actio altera ꝓferēda vt lectio aut meditatio. Nil em̄ melius istis
Et hoc in ordine

	deū	quem sūme placat
	subiectū ꝓpriū	qd̄ ꝑficit ꝛ purgat
Ad	proximum	quem iuuat efficatius
	aduersariū	de q̄ triūphat victoriosi⁹

Hec prosequtur ibi ad liq̄dum Sed ꝛ huius cōsors magister Johs nider in suo de eleuatiōe mentis in deum nōnullos ꝯmcōrat hoꝝ fruct⁹. q2 ꝟe hmōi exercitatio iter est q̄ ondītur salutare dei Sic ꝛ doctor ille deuotus magister Johānes herp in tractatulo suo de mistica theologia docet ꝙ in his aspiratiōibus ꝛ suspirijs mistice theologie recta via cōsistat. leuior breuior ꝛ vberior ceteris practicis vniuersis ad oīz attingens ꝑfcōnem ꝟtutum Concludēs item ꝙ hoc exercitium ꝑ suspiria vnitiui amoris a multis occl'tatum omnis ꝑfcōnis finis est ꝛ initium ōnisqꝫ temptatiōis palmam facile reportans Iuxta illud Petri rauennat̄ Tenere milicie ꝛ delicati conflictus est solo amore de ōnib⁹ vicijs victoriam reportare. Hec ille.

Postremo si dicere volemus a quot quantisqꝫ hoc exercitium persuadeatur ante deficiet dies q̄ꝫ nomina ipsa doctorum. Hoc oīs memorati hoc lingua eccl'e Aug⁹ Hoc moāchoꝝ viella Bern̄. ceteriqꝫ docti id suadēt. ꝑcipue h̄ in cant̄. suis docet gerson dicēs. Q̄ amor purgatiu⁹ ꝛ nouicius in hmōi suspirijs maxime se exercitare debeat. Sic em̄ magis proficiet quasi ꝑ q̄sdam iniectiōes ꝛ q̄dā ignita ꝟba suspirādo q̄ꝫ ꝑ intelligibiles alias speculatiōes q̄ n̄ sunt in hominis arbitrio se exercēdo Un̄ suadet ꝙ homo q̄dam seraphica pūcta recolligat. q̄b⁹ se q̄si q̄busdaz interiectiōib⁹ in ōni ope suspiriose eleuare possꝫ Cuius ꝯsilio parnim⁹ dū sequētia exclamatoria ꝛ ignita ꝟba collegimus q̄b⁹ homo semꝑ potissimū tn̄ vel ante aut post communioēm aīām suaz in deū suspēdere possit. Iuxta illud Suspendiū elegit aīa mea. Hmōi em̄ ꝟba mētes in celū eleuāt ꝛ vim inferunt deo celoꝝ. Unde patet ꝙ hec exercitatio om̄i supior est laude De cui⁹ practica agetur;

Nam ne vsq̄ꝫ hmōi exercitatio relinq̄tur. Ita has exclamationes distinxim⁹ vt singulis dieb⁹ octo in duob⁹ ꝟsib⁹ memorate aspiratiōes deputētur in respectu ad venerabile sacramentum vel sumptuz scꝫ vel sumēdum Quam tn̄ q̄ multiplicare ꝛ dilatare voler ex interliniari glosula facile potest. Singule em̄ plures sub se complectūtur Et vt aspiratiōes hmōi sint nō modo ad mouēduz efficatiores sed ꝛ ad impetrandum velut obsecrationes faciliores correspōdentium hn̄t cum obiectis nostre salutis. Quoꝝ ꝯmēoratōe sicut q̄ n̄ mouetur est ferreus ita ꝛ eoꝝ obsecratiōe q̄ nō exaudit̄ prorsus a salute videt̄ alien⁹

Obiecta āt ista latius sunt ꝓsecuta folio
Hic āt tm̄ ideo repetuntur vt aspirationū haꝝ correspondentia ad ea insinuetur. Fit āt hec correspondentia interdum ad aptum textū Ut in ꝑmo artic'lo Est genit⁹ Ubi agitur de filij ex corde pris ḡnatione. Oratur ꝓ eius ad nos per sacramentū emissione duz clamamus Emitte sapientiā tuaz de sede maiestatꝫ tue. Interdū ad sensū vt in secundo articulo Creat. vbi agitur de reꝝ creatiōe. Aspiratiōes corrn̄dentes agunt de dei ꝑ creatis omnib⁹ ꝑlatione Adeo vt ꝛ scidi celos petat ꝛc̄ Interdū autem dirigunt̄ aspirationes ad rem signatam ad scꝫ interpretatū vt vbi agitur de fuga dn̄i in egyptum Ibi aspiratur ꝓ illumiatione mentis ne relinquamur in tenebris q̄ designātur per egyptū ꝛc̄. Hec tria qui solerter attenderet facile haꝝ corrn̄dentiā inueniret. Et per cōsequens practicam dinosceret Item nota ꝙ supra folio..obiecta sub horis ꝓ doctioribus posita sunt Hic autez pro simplicioribus. quibus ꝛ exclamationes adiūcte sunt. quatinus et ipsi quasi per singulas horas ī memoria vite ꝛ passionis christi cōmunicent.

	Ad matutinas.	Laudes.	Primas.	Tertias		Sextas.	Nonas	Vesperas.	Cōpletorium.
	Jesus ex deo genit⁹.	Jesus creator inclitus	Jesus fautor mūific⁹	Jesus optat⁹ p̄ribus.	Grāz actiōes	Jesus emisso celitus.	Jesus nat⁹ p aūgrim⁹.	Jesus subiect⁹ legib⁹.	Jesus q̄sit⁹ regib⁹
	spirator q̄z beatus	cōfirmans celi status:	ade vindex reatus.	tipatus pphetatus.		Legato incarnatus	Pastorib⁹ mōstratus	Jesus denōiatus	cū donis adorat⁹
	Essentie vnitatem	Potentē rex creatōez	hūani gn̄is exaltatiōz	Uotiuū p̄rm dsidriū.		Angeli legationem	Dign̄tinā iesu ntitatez	Legis rigorem	magoz q̄rētiū diligē.
	personaz trinitatem	sapiētē eoz gubnatōz	Precepti trāsgressiōz	Figuras z dei pmissū		virginis rn̄sionem	circūstātiaz ꝯgruitatē	Parentū dolorē	Judoz ꝑfellēriū isipi.
Attēde	diuinitatis felicitatez	angeloz lapsū z ꝯfir.	Ultionis retributiōez	m'tipl'c pphaz oracl'z		dei ꝯceptū z icarnatōz	Miracl'oz nouitatez	Nōis pueri honorem	donoz tipū z ibo idi.
	e ſl genitus	creat	eiciens	Dat signa pphās		Conceptus	natus	circūcisus	veniunt tres
Fe. ij	Eitte sap. d se.	Utinā disrūperēs ce.	Redde mihi leticiam	Egredieť v. d loco scō		Misit de sūmo z acc.	Mḡt aia mea dn̄m	pp̄ nomē tuū dd. m.	Uidi dn̄m facie ad fa.
Inuitatiōes	Emitte manū t. d al.	Rorate celi desup et.	Dn̄s ps hereditatis m.	Ex syon spēs deco. ei⁹		Misit ad miaz suā et	Mḡificate dn̄z mecū	Scificeť nomē tuum	appuit grā saluato.
	Emitte lucē t. z verit.	Respice dn̄e i fuos t.	Erraui sic ouis q̄ pe.	Ueiet desiderat⁹ cūctis		Redēptionē misit d.	Mḡificata ē aia mea	Laudabo nomē t. as.	Man⁹ nr̄e tractauerūt
	Eitte agnū di dn̄ato.	Quid retribuā dn̄o p	Adeam⁹ cum fiducia.	De⁹ nr̄ māifeste veni.		ppter nimiā caritatē	Mia t. dn̄e mag ē su:	Nomē scm̄ t. iuocatū	Exortū ē in tenebris.
	Dn̄e mitte quē missu.	Dn̄e inclina celos t. et	Dn̄e peccaui in celum	Bti q̄ pati sunt occur		Misit manū s. p fora	Mḡn⁹ i medio tui. s.	Nomē tuū z meōriale	Dn̄s ꝟtutū nobiscum
	Emittas	vtinam	mihi reddito	et egrediatur		Misit	magnificat	ob nomen	et ad facieť te
	Jesus a mrē sistitur.	Jesus in pnis mořiť:	Jesus in templo pdiť	Jesus ter denis abdiť		Jesus precone tigiť.	Jesus fame afficitur.	Jesus hoste ꝯgrediť.	Jesus pastor diligitur
	redēptus pphetatus.	erroris reuocatus	Parēs mri vocatus.	annis domi moratus		a p̄rē honoratus:	Deserto ꝯmoratus.	triphariā tentatus	apostolos vocauit
	Offerentiū deuotiōez	herodis emulationem	Jesu religionem	Sapie occultationez		Baptismi istitutiōez:	anachareť ꝯmēdatōz	tētatōnū modificatōz	Diuinā vocationem.
	Oblatoz sigificatōez	Innocentū enecatōez	Mris desolationem	Uite moderationem		Baptisati dignitionem	Carnis macerationez	hostis ꝯfutationem.	vocatoz abiectiōem.
Attēde	Uatū pphetationem	Jesu exiliū z reductōz	Obie iesu pfectiōem.	Parentū iocūdatiōz		cōcurrētiū misticatiōz	Grādē ꝯtēplationem	Angeloz mistratiōez	Scām coz ꝯuersatō.
	o ffertur	fugiunt	duodennis	subditus illis		lotus	et abstinuit	temptatur	cōgregat ad se
fe. iij.	Ueiat di. i or	Illūina ocl'os me. ne.	In lectulo meo pnoc.	Sinite puulos vei.	Grāz actiōes	Gratificauit n. i dilec.	Dn̄s regit me z nihil.	Fac mecū signū i bo.	q̄z bon⁹ isrl' deus his.
Inuitatiōes	Et veiat sup me mia.	Quale mihi gaudiū q̄	Nūciate dilcō q̄ am.	Uenite ad me oēs q̄.		pprio filio nō pepcit.	Cōedi fauū cū melle.	Dilatatū ē os meū s.	Bti serui t. q̄ stāt co.
	Adueniat regnū tuū	Reuela ocl'os meos z	Aia mea desid. te i no	Agi mihi soror mea.		Filiū suū misit ppitia	Memoriā fecit mirabi.	Sup irā inimicoz m:	Qm̄ iacob elegit sibi d
	Excita potētiā t. z ve.	Qm̄ tu illūias lu. me.	Dn̄e an̄ te oē dsideriū	Spōsabo te mihi i fi.		Sic ds dilexit mūdū	Māducauerūt z saťa	Rex isrl' mutauit ha.	Nō fecit talit oi natō.
	Ueni dn̄e visitare nos	De⁹ misereať nr̄i z bn̄	De⁹ de⁹ me⁹ ad te de.	Delitie mee cum filijs		De pleitudie ei⁹ acce.	Esurietes ipleuit bo.	Qui docet ma⁹ m. ad.	Elegit nos i ipo an̄ ꝯ
	Sepe veni	pius illuscet	noctes	voco paruos		Gratificat	pascens	fac mecum	q̄ bon⁹ es tu
	Jesus claris pdigijs.	Jesus sacris vigilijs.	Ihs p tropos varios	Jesus corā discipulis		Jesus crebris ꝯuitijs	Jesus rigat⁹ lachris	Jesus iumētis misticis	Jesus iudeis pfidis.
	a cunctis predicatur.	Pernox sepe precatus	Docēdo fatigatus	thabor transfigurat⁹.		Judeis blasphemat⁹	a martha hospitatus	sedēs rex honoratus.	a iuda licitatus.
	Miracl'oz ꝯgruitatē	Uite austeritatem	Doctrine q̄litatem	Jesu charitatem		Cōuitioz grauitatez	Lachriaz assiduitatē	Jesu hūilitatem	Jude cupitatē.
	Jesu pietatem	Precū sedulitatem	Laboris grauitatem	testiū auctoritatē		Jesu mititatem	marthe hospitalitatē	Turbe obseq̄ositatez	Judeoz iniq̄tatem
Attēde	Plebis cecitatem	Grandē exēplaritatē	Apl'i ruditatem	Discipl'oz iocūditatē		Judeoz feritatem	Lazari sospitatem.	vrbis calamitatem	Jesu benignitatem
	m ira facit	pernox	docuit me	gl'ia thabor		Blasphemant	lachrimatur.	asello	venditur almus
fe. iiij	dn̄e quē a. isir	Dirigať o. mea sic icē.	Dn̄e ad te ꝯfugi doce.	Satiabor cū apparu.	Grāz actiōes	Bn̄dic aia mea dn̄o.	Cōuertere aia m. i re.	mihi adherere do bo.	Angustū ē stratū ita.
Inuitatiōes	Dn̄e descēde priusq̄.	Dn̄e doce nos orare	Btūs hō quē tu erud.	Quis det d carnib⁹ e⁹		Bn̄dcūs dn̄s de⁹ isrl'.	Qui eripuit aiaz me. de	Ego dilcō meo z ad	Empti estis p̄cio mag.
	Si tetigero fimbriaz	Quousq̄ irasceris su.	Dn̄e q̄d me vis facere	Edēt pau. z saturabū		Bn̄dicā dn̄m in oi tp̄e	Repleti sum⁹ māe m.	Quis nos sepabit a.	Sacculū pecūie tulit
	Si q̄d potes adiuua.	Quid orem⁹ sic oz ne.	Eructabūt labia mea	Oia a te expectant vt.		Bn̄d oia opa dn̄i do.	Exultauit cor m. i de.	Innita sup dilcm̄ s.	Bn̄dcs d. diuites fe. s.
	Dn̄e filia mea iacz i. d	Uelociter exaudi me.	Dirige me in veritate	Judica mihi vbi pas		Laud pueri dn̄m.	Repletū ē gau. os n.	Nō timebo mala q̄m.	Ditauit me dote bōa.
	Quē pam xs.	velut incensum	doceas	satiabor		O benedic	conuertere	adhereo	nam cadit alter
	Jesus lauit discipulis	Jesus cenās pdigijs.	Jesus v̄bis mellifluis	Jesus guttis sāguineis		Jesus amicis osculis	Jesus ligatur viculis	Jesus horrēdis ludicris	Jesus corā iudicibus.
	pedes humi pstratus	factus panis sacrat⁹.	suis sermocinat⁹	perfusus depcatus		tradentē osculatus	captus anne delatus.	illusus verberatus	pcrebro presentatus.
	ihu hūilē officiositatē	Sacri dignitatem	Sermōis fecūditatez	Jesu egressionem.		Christi admonitionē	Discipuloz fugatiōez	Cōuitioz varietatez.	Ductiōis sedulitatem
Attēde	lotiōis spūalitatem	Institutōis ꝯgruitať:	Discipuloz mestitatē	Tristē agonisatiōem.		Jude obstinationem:	Captiiesu ligationem	Mistroz feritatem.	Judicū puersitatem.
	Discipuloz digitatez	Instituentis caritatē	Cōsolātis pietatem.	Angelicā ꝯsolationez		Pūi iesu pditionem	Ad ānaz ductionem	Jesu trāq̄llitatem	Animi iesu q̄litatem.
	e n lauat	atq̄ cibat	sermonem	sudat et orans		Oscula dat	capitur	fert ludicra	sepeq̄z duct⁹

e n lauat atq3 cibat lentionem sudat et orans Oscula dat capitur fert iudicia sepeq3 duct9
Fe·v

Inuitatiões
Cor mūdū crea i me. Panē nr̄m q̄tidianū Desiderio desideraui Usq3 dn̄e obliuisce. | Gratiar actiões Tu āt dn̄e susceptor. Fasciculo mirre d. m. Cor meū z caro mea Seq̄r te q̄cūq3 ieris.
Dn̄e nō tm̄ pedes sed Aice comoda mihi t. Dispono vobis sicut. Adipleb me leticia | Dicet d. susceptor m. Tenui eū nec dittam Si oblitus fuero tui' viā mādatoꝝ t. cuē.
Amplius laua me ab. Frāge esurienti pa. tu. Ego sum panis viu9 Letifica aiam fui tui | Dextera t. suscepit m. Nō dittā te nisi bn̄di. q3 mag multitudo Trahe me p9 te cur
Fiat cor meū imacu. Dia a te expectāt Si q̄s me accipit: ac. Introibo ad alta. dei | Salus tua d. suscepit Disrupisti vincl'a m. Delcābit̄ in crassitud- Quis ē bō vt seq̄ poss.
Dn̄e si vis potes me. Ocl'i oim in te sperā. Ad eū veniem9 z mā. Haurietis aq̄s i ga. | Susceptor me9 n̄ m. Suscepim9 dn̄e m. t. delcābar p singl'os d. Gressus meos dirige

Cor mundum panem cupio pascha dolor usq3 | Susceptor mihi fasciculus. caro cor sequor en te

Jesus alba induitur. Jesus a plebe sp̄nit̄ Jesus flagellis ced̄it. Jes9 vestit̄ clamide | Jesus vti rex colitur. Jesus iudeis sistitur. Jesus morti addicit̄. Jesus crucē āplectit̄
vt stultus estimatus Latroni cōparatus. colūpne alligatus cū spinis coronatus | tormentis laceratus. illusus laceratus indut9 cōdemnatus portās mūdi reatus.
Attēde iudoꝝ accusationem: Populi ingr̄titudiez. flagelloꝝ truculentiā purpure induitionez | Jhū illusoriā hōratōz Jesu p̄sentationem pylati lotionem Crucis grauitatem
ihū tacēt3 aspnatiōez ꝯpatiōis dissilitudiez flagellātiū maluolētiaz: Ridiculā coronatōez. | fedam ꝯspuitionem. pylati expurgatione; iesu cōdēnationem pōtificū inhūanitatē
clamidis iduitionem pylati sollicitudinem. flagellati sāguinolētiam Grādē cruētationem | Granē verberatiōem: ppl'i acclamationem. vestiū reinduitionem. subseq̄ntiū varietatē

Feri. vi. h Erodi latro flagellant hinc. purpura sertum | Hinc colitur presentatur damnatur. onus fert

Inuitatiões
O sapia q̄ ex ore altis. Si inueni gr̄az i ocul' Queadmodū d̄sidrat Ingredere bn̄dcē d. | Gratiar actiões Cātabo dn̄o q̄ bōa t. Mane nobiscū dn̄e q̄. viuet aīa mea z laud. Rēnuit ꝯsolari a. m.
O adonay dux z do9. tuis ne trāseas. s. t. Sicut adipe z pigue. Attollite portas p̄n. | Mias dn̄i inetnū cā. Ne derelinq̄s me d. n. Meōr fui iudicioꝝ t. Uirga tua z ba. tuus
O radix iesse q̄ stas i. Spē tua z pulchritu. Pulli ei9 lingēt sāg. Ecce spōsus veit ex. | Adijciā sup oēm lau. Et vsq3 i senectā z se. q̄ posuit aiaz meā ad Replet9 sū cōsolatōe
O oriens splendor et. Quis ē electus qué p̄p. Carnē cū sanguie co. Qui regis isrl' intēde. | Repleat os meu lau. mane hodie apd me z Et aīa mea illi viuet. fm multitudiez dolo.
O emanuel rex et. pposui p luce brē illā q̄ sitit veniat ad me. Gaudebit spōsus sup | Cātate dn̄o cāti. no. Dia in te vno hn̄tes Nō discedimus a te cōfitebor d. qm̄ irat9:

O gemines ne me sitio. rex spōs9 vt itrarz | Concino nobiscum viuat mea rennit ergo

Jesus suis exuitur Jesus cruce extēdit̄ Jesus agn9 surrigit̄. Jesus pēdēs plodr̄. | Jesus felle reficitur Jesus in cruce morit̄. Jesu latus pfoditur. Jesus vnguēt3 vngit̄.
a vestib9 nudatus. Heu dauis pforatus in signū eleuatus septē ṽba testatus | mirrato cōpotatus agnus pri oblatus cruore irrigatus cū fletu cumulatus
Attēde Jesu denudationem. Jesu extensionem. Penosā erectionem. pēdent3 tormentum. | Militū puersitudinē Grāde xp̄i tormentū. Mortui trāsfixionez. Plāctus acerbitatez
vulnerū cruentatōez Mēbroꝝ pfossionez. latronū associationē. ipius testamentū. | potus amaritudinez. Mūdi toti9 lamētu3 Sacroꝝ emanatiōe; vnguentiū pietatem:
verecundā statione. Dirā cōfixionē Multoꝝ derisionem verborū sacramentū: | satisfactōis plēitudiez placatiuū incensum. Joānis attestationē. Tumulatiōis q̄litatē

Sab̄ n udat figunt exaltant et pia verba | Fel gustat moritur latus z foditur tumulatur

Inuitatiões
Exue me veterē hoiez Suscipe me fm eloq̄ Ad te leuaui aiaz me. Meōr esto ṽbi tui f. | Gratiar actiões Dilcūs m. mihi z ego Jncternū nō obliuis. vl'nerata caritate e. sū Nūc dittis fuū tuū:
Inclina cor meū i te. In sp̄ū hūilitat3 z i a. Ad te leuaui o. meos Dn̄e memēto mei. | Panē āgeloꝝ mādu. meōria meōr ero z ta. ꝯcaluit cor meū intra in pace fact9 ē loc9 ei9
q̄s ē iste q̄ veit d edō. Leua ei9 sub cap. m. Ascēdaz i palmā z ap Memēto nri d. i be. | Parasti i dl'cedie t. p. nō moriar s3 viuā et. dilexit nos z lauit nos q̄s es tu q̄ iq̄etas fgē
Libera me de sāgui. Fruamur cupit3 āpl'x Suspēdiū elegit aīa. Memēto mei dū bn̄. | sub vmbra illi9 quē de Uiuo ego iā non ego Facti est3 ppe i sāgui. in pace in idipm dor.
Dilect9 me9 cādid9 z. Reuertere ad me z e. q̄s dabit mihi pēnas. Dic aie mee sal9 tua. | q̄cdūt me adhuc esu. Dilexit me z tradidit qr inflāmatū ē cor m. q̄ posuit fines t. pacē.

Exue suscipiens animā leuo sis memor oro | Pascitur hic nec in euū vulnera pace clientem

Jesus triūphās mor. Jesus surgēs gl'ific9. Jesus marie primit9 Jesus carisma sp̄ūs. | Jesus ductor exercit9 Jesus largitor sp̄ūs Jesus mrē3 celestib9. Jesus iudex eq̄ssimus
p̄rēs limbo beauit. se suis ppalauit. apparens honorauit discipulis inflauit. | ad dexteram locatus: p orbē predicatus. exaltat ex qua natus. finis desideratus.
Attēde Jesu triūphationem. q̄litatē Apparitiōis ṽitatem Christi charitatē | ascēdētis gl'ificatiōez donoꝝ magitudiem. mris priuilegiationē. Judicātis eq̄tatem
Inferni vastationem Resurrectōis ṽitatē Mris iubilositatem. Discipuloꝝ dignitatē | Patꝝ iubilationem. linguaꝝ ml'titudiem Filij occursionem. Premij pennitatem:
Patrū eductionem. vtilitat' Cū discipul' societatē discipuloꝝ ptātem | Angl'oꝝ ꝯḡtulatiōez miraculoꝝ valitudiez Gl'iosā deductiōem. Btitudis felicitatez.

e Duxit surgit multis visus. pius inflat. | Scandit et emisit assumpsit et est rediturus

Do. Inuitatiões
Eripe me dn̄e ab ho. Exurge dn̄e adiu. me. O sculetur me oscu. o. Uñ mihi h vt maies. | Gratiar actiões q̄d ei mihi ē in celo z largit9 ē mūera iuxta Introduxit me rex in Panē ociosa nō cōedi
Educ de carcere a. m. Exurge gl'ia mea ex. q̄s mihi det te frēz m. Dn̄e nō sū dign9. | Si ascēdero in celū t. mḡificētiā p̄ncipalez. dixte me vt reuertar. adhuc esce erāt in ore:
Educes de tribula. a. Exurge i occursū me. Ondē faciē tuā z sal. obsecro vt fiat sp̄ūs t. | cātem9 dn̄o: gl'iose ei. Os meū apui z attra' i priaz meā z i do. m. q̄ māducat z bibit.
Redimet i pace a. m. Tu exurgens miserc. Aspice in me z misc. Sp̄s tu9 bon9 ddūcz | ascēdisti i altū cepisti: Ne pjicias me a facie. Fecit assuer9 ḡnde cō. adhesi testionijs t. d.
Eripe me d inimi. m. Exurge d. i p̄cep. q̄d. Ne auertas faciē tuā. O q̄3 suauis ē d. sp. | Dn̄s in celo pauit se. Quo ibo a sp̄ū tuo vt iumētū fcūs sum ne itres i iudiciū cū f.

Eripe et exurge. dans oscl'a tantus vt ad me. | Quid mihi largitus in cellam non edo frustra

Sequūt aspiratiões ⁊ exclamatiões rigmatice. decursum vite ⁊ passiõis dñice ɔcernẽtes añ ⁊

Añ ɔione sacrãlẽ ⁊ spũalẽ

Fe.ij. Est genit⁹
pmū pncipiū
ens vnum fontale
meum pricipium
Verbum ycoale
deus deo genite
veni olim celite
hodie vallatus
de petra demittere
deserti emittere
syon cibus gratus
Fe.iij Offertur
subacte legib⁹
instar peccatoris
iam equaris gregib⁹
tu pastor amoris
Redempte me liberes
ortum tuum visites
festina festina
Veni cum insontib⁹
saliens in montibus
veni medicina
Fe.iiij. Mira facit
ihesu clarissime
rex prodigiorum
suspendis altissime
corda filiorum
Renoues miracula
accedens cenacula
veni leprosorum
Tangam tuam fimbriã
cum te sacram victimã
litabo reorum
Fe.v. En lauat
lotor humilime
seruulis prostrate
veni lotor anime
patrib⁹ optate
Eya tuum famulum
te petentem pabulum
ysopo emunda
Quo stola albissima
te litem sanctissima
anima iocunda
Fe.vi. Herodi
rex sapientia
clamide despecta
tamq̃ʒ fetulentia
herode reiecta
Veni o rex gentium
dulcis esca mentium
Jam noli tardare
O magne adonai
legifer in synai
noli retardare

creat
Eya potentissime
rex mundi creator
celitum dulcissime
hierarcha plasmator
Quid hinc tibi tribuaʒ
quid deus retribuam
hac terra deserta.
O da tuum calicem
da vinum da laticem
hec libere spe certa
Fugiunt
O mira dignatio
deus proscriptatur
dum herodis ratio
ambit excecatur
O lumen egiptium
veni lustres sautium
animum turbatum
Cum tuis infantibus
assis manducantibus
pascha delicatum
pernox
O dux penitentie
Jhesu christiane
Veni rex clementie
o samaritane
O quantis vigiliis
tu precum consiliis
mihi lucubrasti
Iam fumus aromatis
igne scãdat pneumatʒ
ara cordis casti
atq̃ʒ cibat.
O diuine gracie
veni sacramentum
cibans plena sacie
amoris frumentum
Te nūc ⁊ agniculum
saginatum vitulum
cõcupisco multum
O panis angelice
veni veni celice
duc ad patris vultum.
latro
O veni emanuel
celi legionum
diceris rex israel
heu princeps latronū
O grande prodigium
te diuinum filium
conferri latroni
Electe ex milib⁹
veni cum vigilibus
tui sacri throni

citiens
O fautor munifice
ade exaltator
te miror mirifice
parentum zelator
Redde innocentiam
pmam pcellentiam
o adam secunde
Veni solue debita
esca celi prebita
veni letabunde
Duodennis
Eya ihesu perdite
Jhū duodennis
veni matri reddite
doctor minorennis
Per vicos plateolas
en quero areolas
tuas iam intrare
O veni de libano
veni mihi orphano
te pticipare
docuit me
O doctor verissime
veritas ⁊ vita
veni fecundissime
mentem meam dita
Sim tibi docibilis
hodie vnibilis
verbum salutare
docendo vtilia
seraphym p milia
ascendam litare
smonem
O ihesu discipulis
fauum distillasti
dum vbis mellifluis
tristes debriasti
O sermo sacerrime
fecunde pulcherrime
veni veni veni
De thronis regalibus
iam nostris sponsalib⁹
assis motu leni
flagellant
O flagellis liuide
columnis coniuncte
veni christe viuide
angelis concincte
Veni sponse sanguinū
princeps celi agminum
me sponsam sponsare
Bibant pulli sanguinẽ
cordis frãgẽs sardinẽ
tingens postes are

pdicta figure
O tu desiderium
⁊ patꝝ ⁊ vatum
reuela misterium
angelis optatum
o si celos rumperes
⁊ te iustum plueres
gomor mensuratum
O petite seculis
reple tuis epulis
cordis mei stratum
matre remãsit
O tu sapientia
q̃ʒ diu celaris
en tota crescentia
cum matre moraris
Veni voca puulos
hircos atq̃ʒ ceruulos
me tibi sponsando
O de matris gremio
veni tuo cremio
veni me cibando
gl'a thabor.
Eya veni gloria
monstrata i thabor
per carnis tentoria
deum contemplabor
Hestio te milies
Pulchra patris spẽs
edere potare
Quis dabit de carnib⁹
paratis cherubibus
mentem impinguare
sudat hic orans
O sudor sanguinee
Jhesu amatoris
tu amore vinee
fers pondus angoris
O precum mestiae
venite delicie
trine ierarchie
Ex syon egredere
cor meum ingredere
sanguis agonie
Heu purpura serto
O te vestit clamide
⁊ truci corona
seuior heu aspide
iudea matrona
Veni sponse glorie
sertatus lusorie
assistam regina
O rex cor ingredere
sacro mecū federe
gaude haud declina

Post cōionem sacrālem vel spūalem cantande sub nota Dies est leticie.

Concept9
mirū spectaculū
o verbū incarnatū
celeste spiraculum
maria gestatum
resalue dulcissime
Jesu frater optime
iam cōmunicate
O totis precordijs
tot misicordijs
cuncta iubilare

lauit
grandis hūilitas
o deus baptizaris
salue dulcis pietas
quantū abissaris
O tu sponse sanguinis
iam baptismo flaminis
seruū baptisasti
dū sacratum verticē
ad me cecū culicem
dignās inclinasti

Blasphemant
q̄nta cōuitia
o vincis pietate
prebe corda mitia
Jesu blasphemate
O venisti cominus
benedictus dn̄s
me iā honorando
laudet celi curia
pro omni incuria
acta celebrando

Oscula dat
o stupendū osculū
inde condonatū
hinc do laud' thusculuz
p affectum gratum
O q̄z bonus israel
me deus emanuel
iam es osculatus
Tua clara facie
et hac fausta facie
fruar saturatus

Hic colitur
s alue fons clemētie
rex dehonorate
sputo feculentie
ligate fedare
Pro tanta dulcedie

natus
O puer pulcherrime
patre mihi date
salueto paupiem
mrē mihi nate
letare hierusalem
panis mihi bethleem
datus ephratea
Angeli attendite
gloriam rependite
laude iubilea

deserto
Salue dux ieiunij
Jesu heremita
reddo pensū munij
veritas z vita
Panibus angelicis.
cū fauis me celicis.
pauisti gratantē.
iam ad montē synai
et oreb adonay.
deducas ouantē.

rex fleuit
O quantis pfluuijs
flesti lachrymarum.
p meis colluuijs.
ingium culparum
Salue pro dulcissime.
adipis pinguedine
mihi instillata.
Jubilet mēs ebria
facessant funebria
eucharis amata

capitur
O amor fortissime
capte vinculate
a malco seuissime
concisus amate
O mirre fasciculis
in ade funiculis
salue me vinxisti
Nam tuo edulio
cordis medicullio
me tibi iunxisti

prestatur
O turbis furētibus.
salue presentare
ocellis fluentibus
leprosis equate
O grande miraculum

circūcisus
Salue suppar pribus
circūcise deus
te celi primatibus
laudo iesu meus
O nomē saluificum
oleū lenificum
iā mihi dulcesce
Nā tuū cauteriū
gustaui misterium
dulcis radix iesse

sathan hūc tēptat
Salue pugil inclite
ppes triumphator
pfers fere perdite
tela consolator
O ignitis iaculis
tuis sacris pabulis
dones reluctari
Nā tuis militijs
hijs fretus diuitijs
volo gloriari

asello
Salue rex humilime
aselli insessor
nutrimentū anime
alumpn9 possessor
Jam tibi adhereo
nā cibo ethereo
cor pinguasti meum
Te gestem in corpore
gestē z in pectore
iesum dulcē meum

fert ludica
Salue p cōuitijs
derise saluator
q̄ pro amicicijs
recipis creator
O te mille gratibus
p hijs pietatibus
laudo mirabūde
ludēs fiam vilior
oībus humilior
cibatus iocunde

damnatur
Salue vita gratie
morti cōdēnata
cuius sacra facie
stat vita beata
viuat mea anima

veniunt tres
Salue stella mistica
magorꝫ magistra
tibi laudum pistica.
cano tangēs plectra.
En auro diuissimo
et thure gratissimo
gaudet mētis vultus
Nā misse officio
mirre sacrificio
tecum sum sepultus

vocat ad se.
Salue dignātissime
tuorꝫ vocator
o sponse dulcissime
pius inuitator.
Jam in tuis nuptijs
concino delitijs
carmē nuptiale
O tu mea gloria.
te seruē memoria
Nobile iocale

vēdidit almū
O iesu pijssime
vendite salueto
Te laudo gratissime
corde tristi leto
O tu meū precium
redimas mācipiū.
pctō substratum
O tu emptū pabulum
agas mecū sabbatum.
ne linquas cibatum

sepeqꝫ ductus.
O celestis gloria
ducta per plateas
mentē amatoria
sponsas querēs reas
O q̄z verecundia.
coram iracūdia
sisteris censorum
Mecū in meridie
cubans spōse gratie.
meū habe thorum

on9 fert
Salue o mitissime
crucis baiulator
ysaac dulcissime
mūdi fabricator
O q̄ztum despherneris.

Post cõionem

pro sacra arũndine
canto fratrueli
laudans te p salterio
suspensus misterio
o hierarcha celi

Fel gustat

S alue dulcor cordiũ
acero potare
en totũ precordium
te laudat amare
O verbi vehiculum
te mirre fasciculũ
semper p̄conabor
O panis angelice
mirre pastu fellice
tibi cõformabor

Scandit

A ue ardentissime
zelotes amator
scandis inclitissime
celi triũphator
Aue cũ psallentibus
regẽ prosequentibꝫ
turmis angelorum
Trahe me erraticũ
p datũ viaticum
ad arcem polorum

te laudo spectaculum.
factũ peccatorum
Mane mecũ domine.
gratiarum fomine
mentis fulci thorum

moritur

Salue vita glorie
ꝓ me morti data
plangũt ꝯpassorie
te cuncta creata
O dei exitiuz.
grande sacrificium
lachrymis lytatum.
Ey tot mirabilia.
sint mea auxilia
in finem optatum.

et emisit

Salue dator spũs.
spiritus ardoris
es dulcis paditus
fomentum amoris
Duplex fiat spũs.
tuus datus celitus.
multiplex in donis
cũcta mecũ climata.
tua iam charismata.
gustent celi thronis.

o salutis victima
mihi nata data
Tua cõdempnatio
sit mea cibatio
semper tibi grata

latus hinc foditur

O cordis pĳssimi
fontẽ paradisi
fert cruentissimi
mucrone incisi
Resalue fons gratie
plena potans satie
fons sacrorum
O cor meũ vulneres
charitatẽ ordines
spongia dolorum

assumpsit

O quantis delitĳs
scandis gloriosa
immersa delitĳs
mater speciosa
O iesu cellarĳs
gaude multifarĳs
iam inthronizata
Hoc vitis genimine
sacro tecũ rumine
fruar o beata

q̃ crebro prosterneris.
sub crucis altari.
Da tanto supplicio
stupendo delitio.
des me gloriari

tumulatur

Salue amãtissime
Jesu tumulate.
planctus acerbissime
matris charitate
O cor meũ pungito.
sepultum inungito.
nũc pacis sopore
Nũc dimittis domine.
me in tũo nomine
sepultum amore.

et est rediturus

Salue districtissime
iudex creatorum
finis beatissime
oim sanctorum
Te collegi hospitem
panẽ mihi sospitẽ
mecũ cõmorare
Hesi testimonĳs.
tuis z preconĳs
noli me dampnare

Finis

De septem aliĳs effectib⁹ determinat̃ q̃b⁹ hõ iugiter p̄t se ferre in deũ l' in ip̄m sacrm̃ sumendum vel sumptum.

A Mbula corã me z esto pfectus Geñ. xvĳ. Js iuxta quendã corã dño ãbulat q̇ se sẽp dño z dñm sibi ꝓ aliquo respcũ z affcũ r̄pñtat. Et q̇ squis ita egerit facile pfcũs excrescet: Uerũ qm̃ plerĩq; nil nisi qd̕ ordinatũ ẽ ãplectunt ne hi suo voto hacq; vtilissima exercitatione fraudẽtur exclamatiões in ordinẽ quẽdã redegim⁹ fm scripture affect⁹ in gradu occursiõis supra sigtos Et q̇niã illic dr̃ q dñs sit inuitãd⁹ ꝓphetice voces ꝯsolatorie audiẽde. ĩõ is ordo hic obr̄uat vt primũ ꝯquestiões et inuitationes. deĩde ꝓphetice z dñi ponant locutiões. Postq; ꝓ suscepto dño tenẽdo subnectũt gr̃aꝝ actiões. Uñ notandũ q subscriptis exclamationibꝫ z affectibꝫ nõ mõ inter cõicandũ est vtendũ. sz et oĩ tpe z loco sub aliq̃ hoꝝ affectu dr̃ se p̄ñtare z super se dñm tãq̃ tumẽtes fluctus (cũ Job) sp vereri. et sic corã eo in bonũ operando ambulare Et poterit sibi hõ fm ferias vt hic signatum ẽ affectus hos variare vt se intimi⁹ his afficiat scz vt sit

	scd̕a		reus		iudice			timoroso
	t̃tia		ĩfirm⁹		medico			q̃ruloso:
	q̃rta		debitor		creditore			pudoroso
Feria	q̇nta	vt	mẽdic⁹	corã	r̃ge pastore		affcũ	p̄catiuo
	sexta		seru⁹		dño			doloroso
	sabb.		sponsa		sponso			suspirioso
	domi.		filius		patre			aõroso

Et vt hi affectus magis sint cordi oportet circa singulos singulas colligere meditationes scz vt videat quõ. in quibꝫ. q̃ multipliciter reus. Jtẽq; qualis. q̃ metuẽdus deus sit iudex zc̄. Et sic in vno affectu itẽ gra dic se collocare suas miserias exaggerando z dei maiestatẽ amplificando. Sic legitur de sctõ francisco q sic agere solebat. z spẽales ad hec orationes habebat in quibus sic dicebat. Domine iesu christe ecce sto ante te tanq̃ magnus peccator z multorũ criminũ reus coram iudice districto rationẽ exacturo. nõ modo de verbis z factis sed et de minutissimis cogitationibus. Per tuũ quod pertulisti iudicium iniustũ libera me. Sic etiam de ceteris affectibus suas

habet orationes quas longũ esset ponere. Cuius et nos exemplo sic agamus vt Gerson z Nider singu/lariter suadent. Nam hui9 soli9 exercitatio poss; ho minem ad perfectum plene deducere vt sc; et caueat malũ z operetur bonũ. Quis eni videns se semper ante deũ assistere vel peccare audeat aut tepescere a bono. Et ergo hoc exercitium sanctus Anthoni9 su/os docebat dicens Quocũq; vadis semper deu; pre oculis habeas si pficere desideras vt dicas cũ pphera Oculi mei semper ad dominum Itemq; Viuit do minus in cuius conspectu sto hodie. Semp; aliq̃ eleuatione se eleuet in deũ vnde poterit plures: imo innumeras seraphicas exclamationes vel cõquestio nes reducere sub pauculis prenotatis quibus potis/simũ quando cõmunicãdum est cõuenit exercitari ne sine affectu accedatur

p q̃

Subseq̃ns rithmus indebito loco hic ponitur. sed in latere p̃cedenti stabit. et ille rithmus in principio huius lateris.

Nudatur

b en q̃seue vestibus.
iesu spoliaris
dũ mẽbris celestibus
rursum cruẽtaris
Rubicunde candide
iesu cibus sapide
sanguine intincte
De edom me cõplue
culpe vestem exue
de bosra rex intincte

figunt

Heu ligno extenderis
clauis perforate
totus mihi penderis
amor lacerate
Sordidũ amplectere
arbor alta flectere
dilecte vororum
inter tua brachia
sunamitem satia
epulis amorum

extollunt

O monte caluarie
serpens eleuate
botre sanguinarie
heu cruce assate
Roris stillicidio
veni sis presidio
lapis reprobate
Elegi suspendium
da victus impendiũ
latroni equate

fert pia verba.

O crudum suspendium
mei saluatoris.
hostie incendium
immolate foris
Qua obedientia
qua nobis clementia
condis testamentũ
O docentẽ audiam
in pace iam dormiã
libans sacramentũ

Eduxit

o triumphatissime
inferni vastator
redux amantissime
patrum cõsolator
Veni desiderium
eucharis misterium
mihi ministrare
Amore deficio
et te deum sitio
veni me potare

surgit.

O christe glorificus
resurgens beatus
o panis viuificus
victor laureatus
O exurgas gloria.
cadat omnis scoria
carnis cenolente
Galileam adeam.
panẽ emaus comedam
veni q̃s repente

multis visus

Eia surgens inclitus
mortis triũphator
o marie primitus
factus cõsolator
Veni dulci iubilo
tarso culpe nubilo
iam mihi appare
O appare effraym
corã ioseph benyamyn
mecũ epulare

pius inflat

O quantũ discipulis
donum cõdonasti
dũ flatus folliculis
spũm inflasti
O bumbres me spũs.
fecũdar iam celitus
amorose pater
Venias propitius
anime nutritius
gratie sim crater

p q̃

Exclamatiões seraphice ante cõionem | Respõsiones ꝑphetice vel domice | Grãꝫactiões deuote post cõionem

Feria secunda

Primo excla/ Vel clamat reꝰ Post ꝯquestio Alto itē affectū Hic iā ꝯsolato Prouerbio.xx. Hieremie. Nõ Qui vētur eſt. Hic iā subnectūtur seraphica q̄dā ḡtitudis v̄ba pꝰ cõionē dicē
mat hō vt oibꝰ ad iudicē ꝯfitēs nē petit a iudi⁊ clamat dicens. rū rñsiones sub Expecta dñꝫ et timebis mala vl veiet ⁊ non tar da sepē affectibꝫ prioribus correspõdētia
malis repletus se reū Qui offē/ ce liberatiōeꝫ di Ascēde cito vel nectūtur vt ꝑ. liberabit te. tra tecū sum vt dabit ⁊c. Syon Misit de celo ⁊ Liberauit me: Nõ timebo ma Laudate dñm
petēs Liba nos dit in vno factꝰ cēs. Eripe me ⁊ libera nos Ac Eruēs dñs libe Non accedet ad liberē te. Qm̄ in noli timere ec/ libauit me Mi q placui ei Hu la quoniam tu qui liberauit a/
a malo ꝯq̄rens ē oim reus Reꝰ dñe ab hoīe ma celera vt eruas rabit nos. In te malū. In se/ me sperauit li/ ce deus tuꝰ veni sit de sūmo ⁊ as miliatussum et mecum es. Tu nimam paupe
⁊ dicēs Aia mea est mortis eter/ lo Libera me ⁊ me Ueni ⁊ libe die mala libera prima non tan berabo eū. Li/ et. Dicite pusil/ sūpsit me. Mi liberauit me Li es qui libas ab ris Sepe liba/
repleta ē malis ne dānationis. pone me iuxta ra nos deus nr̄ bit eos dñs Mi git te malum berabo populū la minces ꝯforta sit deꝰ misericor berauit me ꝺ la omni malo No uit eos Libera/
Sēsus ⁊ cogita Reus est corpo te. Quis libera/ Ueni ad liberā tiget ei a diebus Saluatorē ex/ ꝺ manu mort⁊: mini ⁊ nolite ti diā ⁊ veritatem queo venantiuꝫ li timere quia te sti me ꝑm mul/
tio ꝑna ad ma/ ris ⁊ sanguinis bit me de corpe dū nos dñe deꝰ malis. Libera/ pectamus dñm de manu mor/ mere ⁊c suā. Misit dñs Tu liberasti po cum sum vt eru titudinem mise
lū. Circūdederūt domini. mortis. virtutum. bit pauperem a .n. iesum xp̄m. tis liberabo gre angelum q̄ per pulum tuum am te. Tu es q̄ ricordie tue Li/
me mala q̄ꝫ ⁊c. potente Inuocasti me ⁊ gem meum. cussit oēꝫ viruꝫ libas israel ab berasti me a per
liberaui te robustum omni malo. dicione

Plēa mal. reus | eripe nunc. ascēde vēi tu Eruet | expecta | tecum | vēturꝰ ⁊ ipē Misit | librauit | timeā non | psallite sepe.

Feria tertia

Secundo cla Vel clamat vt Petit medicuꝫ Inuocat salua/ Hierusalem ci Sanat ois in/ Ipē tulit lāguo Huiles spū sal/ Bñdic aiaꝫ me/ Misit d. verbū Saluauit nos Collaudabo de
mat infirmꝰ ad obsessus ad po/ Miserere mei torē dicēs Sal/ to veniet salꝰ t. firmitates tuas res nr̄os Vulne uabit. In dieb amdño ⁊ omia suum ⁊ sanauit de vniuersis ma um saluatorem
medicū vite re/ tentissimū sal/ dñe qm̄ īfirmꝰ ua me d. mi ter q̄re me cōsume Auferet a te ꝺ/ ratus est ꝑpter illis saluabitur que itra me sūt eos. Nõ eni ma lis. Huiles spi/ meum. Pater
serās infirmita uatorē dicēs cō/ sum Sana ani Salua me ex oris Nūquid cō/ nem lāguorem iniq̄tates nr̄as iuda Hierusa/ ⁊c. Qui sanat lagma ⁊c sed se ritu saluabit. misit filium sal
tes. Dicit ḡ Do quirēdo. Thau mā meā q pec/ re leōis Fiat ma siliariꝰ nõ est ti/ Dñs opem fe/ Ipē vulnerat ⁊ lem gaude gau/ omnes infirmi mo tuus domie Ego tecum suꝫ uatorem mun/
mie quē amas ri pingues obse caui tibi Sana nus tua vt sal/ bi quia innoua/ rat illi sup lectū medetur Ueni dio magno q̄a tates tuas. In/ qui sanat omēs vt saluē te. Cla/ di. Deus meus
infirmat Infir derunt me. Cir me dñe ⁊ sana/ uet me. Saluū uit te dolor. dolo. Ecce sanꝰ vt mederer con veniet tibi sal/ firmꝰ fui ⁊ visi/ Uirtus de illo mauit ⁊ saluauit saluator meus.
mata ē in paupꝫ cūdederunt me bor. Nõ te pige me fac deꝰ qm̄ i Saluabo ⁊ li/ factꝰ es noli pec tritis corde Nõ uator. Dabo in tasti me Ueit le exibat ⁊ sana/ me. Saluauit Uidi dominuꝫ
tate v̄tus mea sicut apes ⁊ ex/ at visitare infir trauerūt aq̄ vs/ berabo te noli care A vulneri/ est opus medi/ syon salutem. gatꝰ fidelis sai/ bat omnes. sibi dextera eiꝰ ⁊ salua facta est
Nõ ē saitas in arserūt sic ignis mos. q̄ ad animam timere. bus tuis sana/ co bene haben/ tas in pēnis eiꝰ anima mea.
carne mea. A in spinis meam. bo te tibus.
plāta pedis ⁊c

Infirmus ceptus | miserē mei | mō salua | Cur fles | sanabit | tulit ipē me dēs q̄ꝫ saluāl Nunc bñdic | misit | saluat. | sic laudo deū te

Feria quarta

Tertio clamat Exaggerat q̄re/ Petit igitr a pi/ Redde mihi le/ Reddet ei bo/ Dñs retribuet Da mercedē do Redimes aiaꝫ Empti estꝫ pre/ Dimisit vtrisq̄ Dominus de ce Quid retribuaꝫ
vt debitor ad pilā q necessario issimo creditore ticiā salutar/ tui nū ⁊ nõ malum pro me. Domie mine sustinēti/ de manu iferi cio magno p̄cio omne debitum: lo in terram a/ domino pro oi/
um remissorem exigit reddere. et potentissimo redime mihi do Reddā pro ope misericordia t. bus te vt ꝑphe/ In brachio extē so sāguine agni Omne debituꝫ sperit vt solue/ bus que retri/
reuelās ei vias q dē ei. Redde remissore Ditte mine ⁊ misere/ re tuo Omne ꝺ in seculū Retri te tui fideles in to redimaꝫ eos icōtaminati ⁊ i dimisi tibi. Sa ret filios interē buit mihi Tho
suas dicēs. De/ qꝺ debes Nõ ex nobis dbita no re Propter no/ bitū reddebam buet dñs miaꝫ ueniantur Ego Reuertere ad maculati Glori nauit ac dimi/ prorum. Sol/ bie. Quam mer
bitor sū vniuer/ ibis hinc donec stra. Dimittēꝰ mē tuū redime Ego reddā gra ⁊ veritatē. Re/ ptector tuus et me quia redmi ficare deū ⁊ por sit Dimissa ē in uit medium pa cedem dabimꝰ
se legis Debitor reddas nouissi/ hac vice Dimit me. tiam. Reddam tribuet gratiaꝫ merces magna te. Appiquabit tate eū in corpo iq̄tas mea Di/ rietem inimici/ ei.
insipientibꝫ ⁊ sa inū quadrantes te eam quia cla vobis ānos q̄s ⁊ offeret simila nimis: Ecce ve/ redemptio ve/ ribus vestris. missa sūt ei pec ciaꝫ Dominus
pietibꝫ mltꝰ plu mat post nos. comedit locusta ginem. Extēdit niet dominꝰ et stra. cata multa. soluit compedi
rima debēs. manum suam i merces eius cū tos
retriubendo eo.

d ebitor exactus | dimittas | reddito xp̄e. Reddet | retribuet | merces p̄ciū | redimet te | Empti | dimisit | soluit | q̄d retribuā sic

Quarto suspi Esurientes et Frāge esurienti Sitiuit aīa Dominꝰ pan Hospitabit ⁊ Ex omi ligno Si filiꝰ a pa/ Panit eos pa Que ad victuꝫ Azer pinguis Parasti i dul
rat ad diuites sitientes ani/ panē tuū [illegible]

Feria quinta.

Quarto suspi Esurientes et Frãge esurienti Sitiuit aĩa Dominꝰ pau Hospitabit z Ecomi ligno Si filiꝰ a pa/ Panit eos pa Que ad victuz Azer pinguis Parasti i dul
rat ad diuitez sitientes ani/ panẽ tuũ Pa mea ad deũ fõ perem facit et pascet te pota paradisi cõe / tre petierit pa ne z aqua i de necessaria ddit panis eiꝰ Pa/ cedie tua pau
paup dicens. ma eorum in nẽ nostrũ cori tcm vinum. ditat Ditabit bit ingratos. decio. Come nem nũqd la serto qdragita Dotauit me nẽ eius de ce/ peri deus. qz/
Egenꝰ z pau/ ipsis defecit. dianũ da nob Queadmodũ te ret diuitijs Ego pascam decis panẽ in pidez zc. Tor annis Pauit dñs dote bõa. b dedisti eis. magna multi
per sũ ego z in Anima esuri/ hodie. Amice desiderat cer. magnis. O/ vos z paruu / saturitate Co rente volupta in innocentia Mecũ sũt di Panẽ celi de/ tudo dulcedis
laborib a iu/ ens amara ꝓ comoda mihi En siti mori/ stẽdet diuitias los. Pascam medes panez tis tue potab cordis sui Bo uitie z gloria. dit eis. qz dul/ tue. parasti in
uentute mea dulcibꝰ sumz tres pães Pa or: Da mihi glorie sue. In eos in mõtib in mensa mea eos Potabũt nꝰ pastor aiaz In quo sunt õ cia fancib me cõspectu meo
Ego vir videl Anima esuri sce ppl'm tuuz obsecro paruz sinistra illius in pascuis pin semper. Cõe omnes bestie suam dat pro nes thesauri is eloqa tua. mensam O qz
pauptatẽ me ens dat glori/ gregem tuuz. aqͥe Expecta diuitiez gloria gaubus. Ego dite amici et agri. Aqua sa ombus suis. sapientie zc Apud te ẽ fõs suauis est do/
az Medicꝰ et am deo. bũt onagri in Mecum sũt sum pastor bo bibite. Bona pientie saluta Nos oues pa Misit saculũ vite Animam mine spiritus
paup sũ ego. siti sua diuitie z glĩa nũs. terre comed. rʒ potabit illũ seue eius pecunie. esurientẽ sati. tuus

p aup et esuriens frãgas pães sitio te Ditans te pascet comedas lapides ede Pauit cũcta dedit piguis pais qz. pasti

Feria sexta

Quinto orat Si inueni g/ Seruus tuꝰ Dñe nõ sũ di/ Sanguis xpi Seruꝰ sensa/ Ernã de serui **pota** Leti seruie Bens z regnũ Nunc dimit
vt seruꝰ dñm tiam in cõspe ego sum doce gnus vt jtres emũdabit con tus dilectꝰ qsi tute ac rdimã Beati serui t. In manu for mꝰ regi. Ser quod nõ serui tis seruũ tuuz
di. Ego Fuꝰ tu ctu tuo ne trã me facere vo/ sub tectũ me/ scientiam ve anima Ser i brachio excel qui stant corã ti eduxit nos uiamus domi erit ti. p Nõ ac domine Bene
us z filiꝰ ãcille seas seruũ tu/ luntatẽ tuam uz. Uñ b mi/ stram ab ope nus meus es so. In seruitu te semp z cõe dominꝰ de do no deo nostro cepistis spiri/ dictus dñs q
t. Seruꝰ tuꝰ um. Cõuerte/ Emitte sapiẽ hi vt vẽiat zc. ribus mortu tu elegi te Uo te nostra nõ d dunt de mẽsa mo seruituris z nostri iuris tum seruitu / seruũ suũ cu/
suz ego. Sed re domine ali tiã tuã de sede Obsecro dñe is ad seruiẽdũ caui te nomie relinquet nos tua. Serui Exultate deo sit offerre bo tis iterum i ti stodiuit. Si
proch Seruꝰ quãtulũ z ne magitudinis mitte quẽ mis deo viuenti vt tuo. Seruus deus noster mei comedent adiutori nrõ. locaustum more. meipm tradã
neqz Seruus tardes venire tue vt mecum surꝰ sũ. Emit vltra nõ serui meus es tu in De domo ser et vos esurie. Diuertit ab o seruituti non
piger seruus ad seruos tu/ sit z mecũ la/ te agnũ domi atis peccato te gloriabor. uitutis libera zc. neribus dorsũ ero dignus ꝓ
infidelis zc. os Dñe inclia bor et Ad te do ne dominato bit te eius uidentie tue
celos tuos z. mine le. aĩam rem terre.

s eruꝰ nõ trãsi doceas ñ digꝰ z vñ Mũdabit seruꝰ redimaz te valde beati Eduxit leti pereat ditteqz nati

Sabbatho

Sexto da Nũciate dilcõ Ueĩat dilcũs Egrediat spõ Sponsabo te Hanc amaui Hierusalem Reuertere ad Suscepit isrl' Tenui eũ nec Cantabo dile Mihi adhere
mat vt spõsa qz amore lan/ meus in ortũ sꝰ d cubili suo mihi in fide in z exqsiui a iu gaude gaudio me auersatrix puerũ suum. dimittam Nõ cto meo Can/ re deo bonũ ẽ
ad sponsum. gueo. Ulnle suum. Uẽi di Tanqz spõsꝰ misericordia z uentute meaz magno qz ve israhel zc. Ec Bona suscepi dimittaz te ni tet tibi gloria Innixa super
Qui hz spõsã rata charitate lecte mi appre pcedẽs d tha miseratiõibus qsiui mihi spõ niet tibi salua ce veniet desi mus d manu si bene dixeris mea z nõ com dilectuz. Ego
spõsus ẽ Sed ego suz. Aque bendã te z du/ lamo suo Aia Nũqd obliui sam assumere tor. Jocũdare deratus cũctis domini Dexte mihi. Tene pungar Ueĩt dilecto meo et
hec ẽ spõsa a/ multe non po caz te i domũ mea desidera scẽ virgo or z amator fcũs filia syon exul gentib. Festi ra tua domie quod habes: dilectus meus ad me conuer
dulterata for/ terũt extigue scilicet consciẽ uit te in nocte namenti sui z sum forme illi ta sat; filia hi nãs descende suscepit me. vt nemo acci/ Misit manũ sio eius. Dile
nicata sub oĩ re charitatez. tie. Spõsus sang spõsa fascie pe us Dicite filie erusalẽ. Gau hodie oz me i Susceptor piat. Qd bo suam zc Hec ctũs descẽdit
ligno frõdoso fort; ẽ vt mors uinũ mihi es. ctoralis sui syon. Media debit sponsus domo tua ma meus nõ mo nũ est tenere. omnia canti/ in ortum suuz
cũ mulc;. pe/ dilectio. In le nocte clamor super sponsaz nere. Gaude uebor ampliꝰ ca laudis Jã corpꝰ eius
rit tñ Osculet ctulo meo zc. **diat** factus est zc z letare ecce ve corpi meo so.

Spõsa petẽs lãguẽs venias petit egre Sponsabo querens gaudete spõsa rdito Susceptor tenui cãtabo tio vel adherẽs

Dominica

Septimo da Oscular oro Si potest ob/ z Respice in Filiꝰ meꝰ pri Mittam fi/ Heu me fili Fili tu semper Gratificauit Letare z exul Dominꝰ ps Pater miseri
mat vt filius prẽm meũ. Fi liuisci mulier me z miserere mogenitꝰ isra lium meuz di mi vt quid te mecũ es z oĩa nos in dilecto ta in omni cor hereditatis cordiarum et
ad prẽz Sexi/ ot manꝰ t. sup vt non misere mei zc. saluuz hel Sicut ma lectum Unũ misimus pere mea tua sunt filio suo Locu de filia syõ. Fi meej z calicis deus totiꝰ cõ
ficet nomẽ tu filiũ hominis atur filio vte/ fac filiuz ancil ter vnicũ amat habens filium grinari a nob z tua mea Si tns est nobis liuz suum mi mei Heredes solationis De
nz Sz filiꝰ p/ quem confir/ ri sui zc. le tue. Pater filiũ zc. Filius charissimũ et Absolon fili cut mater con i filio suo prosit ꝓpitiatõez qdem dei cohe datũ optimuz
ditiõis. filius masti tibi La Pater clarifi mi pater mi. meꝰ es tu ẽgo illum misit. mi fili mi ab solatur filios prio filio suo pro peccat; no redes autem z omne donũ
mort;. hoim cta filiũ tuum ca filium tuuz currus israhel hodie genui te solon quis mi suos ita ꝯsola non pepercit. stris vt vite ec christi Deꝰ cor pfectum dsur
stultꝰ. alienus Fili dei mise/ z auriga eius Tu es filius bi det vt zc bor vos dicit sed pro zc ne heredes ef/ dis mei z ps suz est descen
filiꝰ hõis pu/ rere mei meus dilectꝰ. dominus. ciamur mea. dens a patre
tredo z vermis **alme** luminuz

f ilius oscula da. miserens saluũ pater Priꝰ amat mittã cur misiꝰ es mihi sp Gratificat letare spon mihi pars pater es tu

Prologus in Rosarium de sacramēto.

Omnibꝰ omnia factus sum. i. Cor. nono
Hec dicit ad Cor. ix. Paulus Cuius et
nos hic imitatores facti omnibus omnia
in scribendis exercitijs facti sumꝰ omnibꝰ
cōdescendimꝰ vt omnes lucrifacercmꝰ vt omnes ad
pietatis exercitia cohortaremur ⁊ induceremꝰ. Po/
suimus scalam longe lateqꝫ prosecutā pro capaciori
bus. Abbreuiauimꝰ eā pro hijs qui sunt mentis an/
gustioris. Sed iam tandē vt nullus se abscōdat a ca
lore exercitationis huiꝰ vt nullus in esu agni pascal
maneat imparatus subnectimus Rosariū sub decem
versibus cōpendiosis. Ut cui superiora multa fuerit
et ea meditari nō poterit: vel saltē sequentes versus
p modū Rosarij legat petendo a domino vel maria
vt digne accedere possit. Nam fere hic cōplectuntur
que vel ante vel in. aut post cōionem ad digne cōmu
nicandū exiguntur Nam primo premittūtur que
dam ante cōionem cōsideranda scilicet que in ꝓphe
tijs figuris similitudinibus et patrum desiderijs pcesse
runt. vt quomodo illi desiderauerunt ita ⁊ eius ad/
uentum in sacramento optemus. ibi Optatū Se
cūdo tangitur varia considerabilitas sacramēti ibi.
Ad quem quis ⁊c. vt sic hō sciat quid deberet accipe/
re. Et hec sunt cōmunionem antecedentia Tertio
etiam ponūtur quedam in accessu memoranda. Ut
sunt Sacramenti dignitas ⁊ priuilegia quibus ar/
tius se excitet ad reuerentiā ⁊ timorem. ibi Nobile
⁊c. Itē institutionis sacramentalis causalitas q̄
homo potes inflāmari ad desiderium sacramenti et
amorem ibi. Tres placet ⁊c. Ponitur quinto in/
tentionis cōicandi varia forma quā ꝯmunicatio de
het assumere ibi. Credo scio ⁊c. Sexto debemꝰ pro
effectibus sacramenti petere. ibi Uiuificat

Ponūtur item septem principaliter que post com
munionem debemus agere Quia debemus cōside/
rare quid suscepimus ⁊ inde gratias agere Quod no
tat in versu Eucharis ⁊c. Item debemꝰ agnum
pasche ꝫm septem portiōes ruminare que ponuntur
in versu Spiritus intima. ⁊c. Quisquis ergo vo/
les te sacramento huic digne coaptare bene illō per/
cipere ⁊ de percepti fructu gaudere Hoc rosariū am
plectere.

In p̄mo huius Rosarij Primo describit̄ patrū exoptatio. folio. lvi. D.
v̄siculo describit̄ dn̄ici Scd̄o p̄figuratio. s. de ei⁹ decēna. varietate suf ficiētia. folio. lvi. F.
aduent⁹ sub sacramēto Tertio quō sit ꝓpheta tū a ꝓphetis fidelibꝫ. gē tilibꝫ. poetis fo. lviij. P
exoptatio. prefiguratio aduent⁹ sub sacramēto Quarto ꝙ multꝫ rebꝫ ē assīl'atum folio. liij. P
ꝓpheratio. assimilatio. (stabilitio Quito ꝙ ē ꝑfectiōe ꝑ te tuatū. fo. liij. O.

o ptatum **tipicum** **dictum** **simile** **ac stabilitum**

In h̄ scd̄o v̄su ponūtur Primo ꝯsideret ad q̄ꝫ vilē ip̄e de⁹ vei. fo. xxxv. R. ꝫ folio. xxxvij. M.
dn̄ici aduētus sub hoc Scd̄o q̄nt⁹ ē qꝫ imēsus maiestate. pulchritudie folio. xxxij. E.
sacr̄o ēcūstātie diligēti⁹ Tertio cur tāta digtiōe ꝫ modū veniēdi ꝯsidera fo. xxxv. S. T.
a cōicaturo ꝯsiderande. Quarto q̄d dat veniens ꝫ q̄d mali auferat. folio xxxv. Z.
Quinto vnde veniat. qꝫ a sūmo celo egressio ei⁹. folio. xxxv. Z.

Ad quem. quis. **quantus** **cur. quomodo** **dat. ferat** **vnde**

In hoc tertio versu Prio notat̄ sacr̄i digni tas et sanctitatis fonta litas.
insinuat̄ sacr̄i digitas ꝫ Tertio patet dignitas ex singularitate miracu lorum.
excellētia q̄bus homo se Quarto ex gratitudine acceptabilitatꝫ. ꝫ ex ma gnitudie suauitatis.
aptare poterit i accessu Quinto ex magnitudie vtilitatis. qꝫ existētibus in scl'o i purgatorio.
sacr̄i. fo. xxx. ij. F Sexto ex singularitate cultus ꝫ veneratōis

n obile. fons. **mirum** **gratū. sapit** **vtile** **adorant**

In hoc quarto versu Prima cā est fidei spe ꝫ charitatꝫ actuatio. ꝫ di placatio.
ponūt̄ cāe istitutiōis vt Scd̄a ē spōsi ꝫ spōse cō iunctio ꝫ diuie dulcedis gustatio
hō iflāmet̄ ad sacramēti Tertia est ꝓuisio spūal' alimenti anime fidelis.
desideriū ꝫ amorē. folio Quarta ē cōmeōratio a cerbe passiōis xp̄i ꝫ amo ris.
xxxiij. I. Quinta ē vt efficax esset in eccl'ia medicia q̄tidia ne infirmitatis

Tres. placet. **iungat. gustes.** **pascat** **memor** **vngat**

Hic docemur qua Prio dicēdū secūdo in credo. i. vēio i plena vili fidi actuatōe catꝫ agtōe
dispositione debeamus t̄tio i ꝓposito q̄rto i scō rū innouatio rū cōione ne.
accedere. ꝫ si nequimus Quinto venio in deuota passiōis ꝫ bn̄ficioꝝ tuo/ rū cōmemoratione.
hīc debitā despectiōem Sexto venio in ardētis sime charitatis q̄ h̄ sacr̄ꝫ instituisti vnione
i ope. saltē hēa⁹ i intētō (ne. fo. xxxvij. vij. veio i rcā itētōe ꝓ q̄d. s. h̄ istituisti accedē⁹

c redo. scio. **volo. coniungo** **memorans** **amo** **tendo**

Hic subiūgit̄ sacr̄i hui⁹ Prim⁹ effectus est ꝙ vi uificat animas
fruct⁹ ꝫ effect⁹ ꝓ quibus Secūdus purgat petā saltē venialia. ꝫ aliq̄ mō mortalia
orabim⁹ in sumptione. Terti⁹ ꝙ minuit fomi tem ꝫ alios affect⁹ inor dinatos
vel post intensi⁹ fo. xli. Quarto roborat cor hu manū ad grandia agen da
D. Quinto auget gratiam et virtutes.

v iuificat **purgat** **minuit** **vel roborat** **auget**

Sexto restaurat deper ditū spūale. sicut cib⁹ na talis deꝑdita restaurat
Septio lustrat intel lectum.
viij. p̄seruat a peccatis. futuris et a morte grē
Nono terret demones ꝫ in fugam ducit.
Decimo inarrat sponsā dilecto est enim future glorie pignus

Restaurat **lustrat** **preseruat** **terret** **inarrat**

vndecio causat gustum diuine dulcedinis
Duodecimo inpinguat animā gratia spiritualī cti.
Decio t̄tio iflāmat ad amorē dei. ꝫ icorpat hōiem xp̄o
xiiij. dat gaudia spirit⁹ propter spem futurorū
. xv. tutat a pena purga torij ꝫ ad celū perducit.

Dulcat **ꝫ impinguat** **calet. vnit** **gaudia** **tutat**

Hic enūerant̄. vij. sacr̄i Prio dr̄ Eucharistia. i. bona gratia. folio. xlvij B.
nōia. que post poterint Secūdo hostia siue sa crificiū vel pacificū folio liij. N.
retractari. vt sciat quid Tertio dicit̄ synaxis si ue cōio. fo. lij. H.
acceperit ꝫ sic possit g̃ti Quarto dicitur cib⁹ fo. xlix. L. Quito dr̄ potus fo. xlij. A.
as agere fo. xlvij. A. Sexto dr̄ sacr̄ꝫ fo. xliiij. S. Septio dr̄ donum fo. xlviij. D.

e ucharis **hostia** **synnaxis** **cibo. po.** **sacra. donum**

Assignātur hic p̄terea Prima portio ē caro et corp⁹ nobis traditū fo. lxix. B.
vij. paschalis nostri agni Secūda est sanguis ꝓ nobis effusus. fo. lxxij I
portiones q̄s debemus Tertia ē spūs iesu ꝫ aia fo. lxxvij. D. q̄rta ē inte stia. i. v̄tutes xp̄i f. lxx. a
dietim rūinare ꝫ masti Quinta est pedes. i. hūa nitatis ei⁹ op̄a fo. lxxi. D. vi. ē fruct⁹ fo. lxxi. l
care Folio. lxviij. A. Septio ē caput. i. ditas iesu fo. lxxiij. P.

Carnem **sanguine** **mēte. dat exta** **pedes. bona.** **vertex**

Prologꝰ ⁊ practica in ferculariũ. Ca.i.

Qui manducat dño man
ducet. Ro.xiiij. Postq̃ in supe
rioribꝫ latiꝰ hitum ē De spũalis
cibi mãducatiõe Hic iã subdeẜ
titulꝰ de ipsa corpali comestiõe
⁊ ceteroꝝ corpaliũ exercitatiõe
exercitijsq̃ habẽdis sub ipsa. vt
puta de audiẽda sacra lectione.
Q̄m eni teste Augustino in refe
ctiõe corpali tẽdiculas vndiq̃ parãt inimici q̄ spũali
nos cibo defraudẽt sũmope nobis ꝯtendendũ ne bo/
rũ laqueis irretiti in tensos incidamꝰ casses. deũ scꝫ
quõlibet offendẽdo Magne ei peruersitatꝭ ē. iuxta
Hũbertũ illic ⁊ tũc offendẽ deũ vbi ⁊ qñ eiꝰ vtimur
bonis ⁊ in eiꝰ mensa sumꝰ. Quapꝑter ꝯsilio apl'ico
parendũ: vt manducãs dño mãducet Is ãt dño mã
seipm disciplinate (ducãs mãducat. q̄ se bꝫ
Ad proximũ i liberali charitate
Deũ i grtitudie ⁊ deuotõis actualitate
In oĩbus siue mãducans siue bibens q̄rẽs dei hõreꝫ
Debit aũt in primis mãducãs se disciplinare ad seipꝫ. vt scꝫ

Sit tacitꝰ. visu castꝰ. gestu moderatus.

In hijs em̄ (iuxta hugonẽ) disciplina inẜ edendũ con
sistit. Nã primo dꝫ qs linguã a nimia loq̃citate r̄stri
gere. Scḋo visũ reprimere ne ipudẽter q̄ apḋ alios
gerũtur circũgirãdo ocl'os ꝓspiciat. Tertio p̄cauere
ne in gestu indecẽs aliq̄d aut inhonestũ agat. Quar
to obſuare vt sit in sumẽdo cibũ moderatꝰ. attẽdẽs
q̄d. q̃tũ. qñ. ⁊ quõ sumat. Quid. i. ne nimis p̄ciosa
aut delicatiora. q̃ntũ ne sup̄ ncc̄itatẽ. qñ ne extra li/
citũ tp̄s. quõ ne cõtra hõestatẽ. Scḋo hẽbit se erga
primũ ꝯscutellionẽ i libali pietate q̄ i h̄ ꝯsistẽ putaẜ
Si Honorẽ ei deferat / meliora ei preponat / disciplinate secũ cõcdat
Tertio hẽbit se er
ga deũ deuote. Et
h̄ in mẽse accessu.
ꝓgressu. ⁊ abcessu. In accessu s. intentionẽ rectificã
do ⁊ cibũ bñdicẽdo In ꝓgressu. a murmure p̄cauẽdo
⁊ deuote suspirãdo In abcessu grãs referẽdo. ⁊ sic ꝑ
hec obiecta ꝓ te ⁊ bñfactoribꝫ victias ⁊ hostias ĩmo
lãdo. Nil ei gratiꝰ istis. Patẽt hec in ∜su sequẽti

Intẽdas. bñdic. caueas. pete. gratꝰ. ⁊ offer

Prĩo ei in accessu ad mẽsã intẽtio ē dirigẽda ⁊ i aliq̄
obiecto dñici prãdij reificãda. q̄ obiecta infra bñẜ. vt
siccũ scõ Job Añq̃ cõedas suspires Scḋo deuote be
nedicite ē legendũ in vniõe assũptoꝝ obiectoꝝ orãdo
ne te in q̃q̃ excedere ꝑmittat. In ꝓgressu ãt neuꝰ gu
le ⁊ murmurꝭ ē refrenãdꝰ: ⁊ aĩꝰ crebriꝰ in deũ subleuã
dus ꝑ exclamatorios ⁊ iaculatorios ∜sus: sepiꝰ. s. ex
clamãdo Sicut adipe ⁊ pinguedie reple. aĩa m. Itẽ/
q̃ vbi accepis panẽ Panẽ nr̄m supsubstantialẽ da
nob̄ hodie. aut Aice ꝯmoda mihi tres pães Ad car/
nes ãt Quis det de carnibꝫ eiꝰ vt saẜemur. Et si pis/
cẽ petierꝭ neq̃q̃ ſpentẽ dabit tibi. Ubi ãt potũ susci
pies dicito cũ. ps̄. Quẽadmodũ d̄siderat ceruꝰ ad fõ/
tes aq̃ꝝ: ita d̄siderat aĩa mea ad te deꝰ Qui ꝑstãdo
hmõi igemiauerit nõ irrefectꝰ mãebit. Nõ ei in solo
pane viuit hõ sꝫ i omĩ ∜bo. imo ⁊ in oĩ fcõ hõĩs dei.
Merito ḡ q̄ dño mãducare volet in seq̄ntibꝫ obiectꝭ
sese exercitare dꝫ Nã ibi collcã inuẽiet euãgelica fer/
cula siue dulcissiã dñi iesu p̄ndia q̄bꝫ nulla p̄stãt ob/
iecta Quid ei sãctiꝰ q̄d iocũdiꝰ q̃ edere cum dño iesu
xp̄o. Nõ ei hꝫ amaritudieꝫ ꝯuersatio illiꝰ: nec tediuꝫ
ꝯuictꝰ illiꝰ Et q̄d q̄so tã mẽtis refectim: sic pãis viuꝰ
panis ãgeloꝝ Talia frater ille obiecta assũpserat qui
melle vt i vitaspãm ferẜ r̄fici dignꝰ erat O felix nimiũ
ille. o terq̃ q̃terq̃ immo millesies btũs cui mellita c
spũs cellarijs fercula demittebanẜ. vbi ceteri assesso
res aut mussidis (vt ita loq̄r) pãibꝫ aut fedis (q̄d fe/
dũ est dictu) stercoribꝫ oplerī videbãẜ. Uis igiẜ nõ
stercore satiari: vis nõ ab hostibꝫ (q̄ꝝ oĩa fercula sũt
q̄dã mẽtis decipula) illaq̄ari. vis melle refici: vis adi/
pe ⁊ pinguedie satiari Uis deniq̃ tota refectiõe in/
tente (imo vt ferẜ in vitaspatꝝ) cẽties orare. sequen/
tia obiecta assume vescere dapibꝫ istis Hec ei sũt mẽ
sa quã pauit dñs aduersus eos q̄ tbulãt nos De hac
m̄sa ñ hñt edere q̄ tabernacl'o corpis deſuiũt In hac
calidi pães ꝓpõnis In hac mãna sapidum: nectar sua
uissimũ: poculũ ꝯditũ In hac suspiras anxiꝰ ad cele/
stẽ mẽsaꝫ. cupiẽs dissolui ⁊ edere cũ xp̄o. vbi faciet di
lectos discũbere ⁊ carissimos icbriari: ⁊ trãsiẽs mini
Uarijs aũt mõis mens deuoti se dila (strabit ill'.
tare poterit in obiectis subnectendis.
imagiabiliẜ dñꝫ iesũ i hmõi p̄ndijs cõspiciẽdo / icipiẽtiũ
q̄ ad tropos moralitatꝭ p̄ndia istꝰ mõi retorq̄nꝰ q̄d ꝓficiẽtiũ
ex his affcũs deuotõis ⁊ piaꝝ orõnũ eliciẽdo / ꝑfcõꝝ
Uideaẜ hoꝝ exemplaris deductio in ferculo p̄mo p̄/
me dici Sũt ⁊ aliꝗ ꝯplura d̄uotoꝝ ẽca corpales refe
ctiões deuota exercitia q̄lia cõmeõrat Ubertinꝰ. pu
ta q̄ singula fercula ꝯsidrãt. quõ q̄si ex vulneribꝫ xp̄i
ac martyꝝ potũ hauriũt. ⁊ hmõi q̄ relinq̄mꝰ

Fercula siue cõuiuia euãgelica inter pran dendũ cõmemoranda. Feria secũda ca. ij

Lac iesꝰ. esuriẽt. vinũ. panẽ pete. tres det
Hec sũt q̄nq̃ fercula q̄bꝫ h̄ die r̄fici poterit mẽs
deuota. Quoꝝ p̄mũ ē q̄d Luce. xi. tãgiẜ. Btã vbera
q̄ tu suxisti xp̄e. Ut em̄ eccl'ia canit. ꝑuo lacte pastus
est ꝑ quẽ nec ales esurit Hic iam incipiẽs ⁊ ꝑuulus
in imagiatia videat ꝑuulũ dulciter lactẽteꝫ. exẽplar
inde sumẽs disciplie ⁊ frugalitatis. Uideat ⁊ ꝓficiẽs
⁊ studiosius sese ꝑuulũ eẽ cui lacte opꝰ ē nõ solido ci/
bo q̄si mõ genitꝰ infans lac ꝯcupiscẽs. Obsecret ꝑfe/
ctus ⁊ affectuosus pijssimã ∜ginẽ lactantẽ q̄ ⁊ cũ la/
ctare digneẜ vberibꝫ ꝯsolatiõis sue ∜tute hꝰ ferculi
primi. Sicq̃ in reliq̄s ꝓcedẽdũ Ad appositionẽ se/
cũdi ferculi meõraberꝭ illḋ Mat. iiij. quõ iesus pꝰ ie
iuniũ. xl. dieꝝ esurienti ãgeli mistrauẽrt Orãs ⁊ ob/

fecrās q̄ det tibi abstinere a malo. Justiciāq₃ esurire
sp̄ ⁊ ab angel' mīstrari Tertiū ferculū cōedes ī incō
riā ↄuiuij nuptial' vbi iesus mutauit aquā in vinū.
vt Jo. ij. orās q̄ten⁹ aquā tioris ↄmutet in viniū ad/
ris. poterq₃ te vino ꝟgīes germināte. Quarto pe/
tes panē sup̄substantialē. vt Mat. vi. orās vt nō ir/
retiaris gula in pane materiali. Quito petes tibi
comodari tres panes ab illo vero ⁊ vnico aico. vt Lu
ce. xi. i. ip̄m iesū ī q̄ ē substātia t̄pler. caro. s. aia. ⁊ dei
tas sup̄bn̄dcā. vl' tres ꝟtutes theologicales.

Feria tertia

athei. puteū. sitiēs. flet magdala. spōsū

Hodie comedes p̄mo cū iesu ī domo matthei
recūbente cū publicāis ⁊ pctōrib₉. Orās ne ⁊ te pctō
rē despiciat. s₃ cōuiuiū tecū celebret ī domo tui cor/
dis. vocās ⁊ te ad suū discipulatū Scd̄o edes cum
iesu sup̄ puteū peteti a muliere potū. orās vt donet
t aquā vite. de q̄ q̄ biberit nō sitiet iter̄. sitq₃ tu⁹ ci/
b₉ facere voluntatē p̄ris Tertio audies iesū clamā
tē. Jo. vij. Si q̄s sitit veiat ad me ⁊ bibat Studeas
q₃ tu sitire ad deū fontē viuū quēadmodū ceruus ad
fontes aquar̄. Quarto videb mariā magdalenā in
cōuiuio flentē orās vt et tibi sint lacbryme tue paēs
die ac nocte: q̄ten⁹ ⁊ tu suscipias remissionē pctōruz
Quinto audies iesū dicentē Luc. v. Nūq̄d potest
filios spōsi q̄₃diu cū illis ē spōsus facere ieiunare. ob
secrās ne te dulcis ille deserat spōsus. ne te ieiunum
relinquat.

Feria quarta

a ppositū. vitl'z. digitū. spicas. vocat ad se

Hoc die p̄rio comedendū cū ingēti g̃titudīe ap
posita t. ac si ď cel' ďmissa. vt ī vitaspatr̄: n̄ discernēs
nec murmurās quēadmodū docuit xp̄s suos Lu. x.
Edētes ⁊ bibētes q̄ apď illos sūt. Scd̄o edes vitu
lū saginatū. i. xp̄m ip̄m q̄ tibi p̄digo filio occisus ē et
in cruce coct⁹ Tertio caueas multiloq̄a ⁊ gulā iter
comedendū. ne cū diuite orāte refrigerari liguā. cru/
cier in iferno. Quarto stab grossiorib₉ cibis ↄten
tus dū p̄sperer. q₃ spicas esuriētes euulsert apl'i du/
ces gregū Quinto p̄perab ad refectiōe₃ iesu q̄ dicit
Mat. xi. Veīte ad me oēs q̄ laborat ⁊ onerati estis
⁊ ego reficiā vos. obsecrās q̄ te exoneret a pctis refi/
ciatq₃ vberib₉ ↄsolationis

Feria q̄nta

p aēs. pais ego. murmur. tipicū. sacrm̄.

In hac die p̄rio ↄuiuaberis cū iesu panes multi
plicāte ⁊ satiāte de q̄nq₃ panib₉ q̄nq₃ milia hōim. et
de. vij. q̄ttuor. orās p̄fectiōem legis ⁊. vij. spūs dona
Scd̄o meōraber iesu inuitātis te ad se ⁊ dicēt. Jo.
vi. Ego sū panis viu⁹: si q̄s māducauerit ex h̄ pane.
viuet ineťnū. Exclamās O dn̄e da nob sp̄ panē istum
vt viuam⁹ ineťnū Tertio caueb murmurationes.
nā murmurabāt iudei Jo. vi. Et in veteri testamen
to. q̄ murmurauerūt a ȓpentib₉ p̄ierūt Quarto edes
cū iesu ⁊ apl'is in cēaculo agnū legalē cū agrestib₉ la
ctucis. i. ↄpunctiōis dolore. eo q̄d brutis assil'atus vi
uas de ťra filiis ill' Quinto audies iesū dicētē: desid
rio ďsideraui h̄ pascha māducare vobiscū. corpusq₃ p̄/
priū ⁊ sāguinē dantē t in cibū ⁊ potū Desiderās ⁊ tu
desiderio māducare cū illo digneq₃ sumere vl' spirita
liter sacrm̄

Feria sexta.

s āguis. ⁊ assa caro. lacrias. sitiēs. fel ace (tū.

Hodie p̄mo bibes sāguinē xp̄i p̄ te plenissiē. pi
issime. acerbissiē effusū. creberrime effusiōes illi⁹ cō/
meōrādo Scd̄o edes carnes xp̄i assas in veru cru/
cis. in estu sol' hora meridiana amaritudinē passiōis
attēdēdo Tertio bibas lacbrīas xp̄i in cruce pro te
manātes Cū clamore ei valido ⁊ lacbr̄is illic orās ex
audit⁹ ē p̄ sua reuerētia Quarto meiner sit iesu q̄
p̄ te sitiuit in cruce libēter abstinēs a sup̄fluo ⁊ tu in
hac feria sexta Quito cōdies cūcta cibaria amaritu/
dine illi⁹ aceti ⁊ fellis q̄d p̄ te iesus gustauit. meōr ab
sinthij ei⁹ ⁊ fell': ⁊ sic sapidissiē reddeť

Sabbato

m artha. catelli. altilia. pastor ego. seiōēs

Isto die p̄mo excipies iesū in cor tuū cū muliere
nōie Martha pascēdo iesū in te bonis meditationi
b₉ ⁊ largis elemosinis ī ei⁹ mēbris. Scd̄o reputab
te idignū pāc q̄ vescer cū cananea perēs tanq̄₃ catel
l⁹ cadētes micas ď mēsa gl'ie ⁊ largitate scōr̄ Ter
tio edes altilia occisa ⁊ tauros. p̄rm̄ scōr̄ ⁊ martyrū
exēpla ad imitatōz t incorp̄ādo. Quarto ingrediēs
⁊ egrediēs p̄ iesū pascua q̄res ī ↄtēplatōe ditat ac bu
maitat sue te exercitādo. ip̄e ei ē pastor bonus pascēs
in mōtib₉ vberrimis Quito recūbes cū abraā isaac
⁊ iacob in ȓgno celor̄. Attēdēs q̄ iā ȓficiāť i cel' q₃ se
pi⁹ dn̄m ⁊ āgelos i ↄuiuiū recep̄e ī ťr

Dn̄ica

e maus. mel piscē. septē. cūct. cde regno

Hodie p̄rio ďbes obsecrādo cogere iesū vt tecū
maneat ⁊ se ↄg̃sābilē t reddat ī fractiōe pais quēad/
modū discipul' eūtib₉ i emaus Scd̄o meōraber cō
uiuij iesu ī die resurrectiōis vbi cōedit fauū mell' ⁊ pi
scē: orās refici melle deitat ⁊ pisce hūanitat. Tertio
ad mare tyberiad cū. vij. discipul' ↄuiuiū celebrauit
vt Jo. xx. aspirādo ad societatē sup̄nor̄ ↄuiuarum
Quarto cū ȓcūbētib₉. xi. ip̄o die ascēsiōis. ⁊ ip̄e re
cūbes iesu ascēdēti acclamādo. trahe me p⁹ te Quito
meōraber cene illi⁹ magne quā hō q̄dā fecit obsecrās
q̄ illa dign⁹ fias Bti ei oēs q̄ ad cenā agni vocāť. ⁊ q̄/
b⁹ datū ē ī regno dei. cōedere panē. q̄ vt p̄tingas cre
bri⁹ ingemiabis Adueniat regnū tuū. Tūc ei satiabor
cū apparuerit gl'ia tua. cū fecer me tecū discūbere ī
regno tuo. trāsiensq₃ mīstraueris mihi. Qď p̄stes tu
pastor et minister. Amen.

Quisquis amat dictis absētū rodere vitā
Hāc mensā vetitā nouerit esse sibi

Pauperis in specie cū xp̄s venerit ad te
Impartire sibi quod dedit ipse tibi

De sacra lectiõe sub refectiõe audienda Cap. ẗiiũ./
n On in solo pane viuit hõ. sed in oĩ ver
bo qđ ꝓcedit de ore dei. Math. iiij. Ci/
bus mentis est verbũ dei vt Grego. dẽ
Et sicut corpus necẽ hꝫ refici alimentis
sic aĩa dei verbis. Unde prẽs lectionem
instituerũt Uere cibꝫ ⁊ pot⁹ verba dei nõ q̃ ventrem
periturũ saturãt. sed que mentẽ sꝑvicturã reficiunt
Quod ille ꝑsensit qui ex sententia dixit. Optimũ fer/
culũ qđ habeo in refectorio est sacra lectio. Et hoc si
bene fuerit audita. Pro quo nota ꝙ sic est audiẽda.

Dispones audi. saltãs. pete punctula. gt⁹.

Primo em̃ q̃ de lectiõe saturari desiderat oportꝫ
ꝙ disposita mẽte ad eã audiendã accedat. i. mẽte re/
collecta sitibũda ⁊ exuberãti. Beati em̃ esuriẽtes q̃/
niã saturabũtur. Secũdo sic debes lectionẽ audire
quasi corã de⁹ vel scti tibi ore ad os loquerẽtur. O q̃
hoc attẽderet attẽti⁹ verba sacra audiret. Tertio
oꝫ iuxta verboꝝ sensũ formari affectũ mẽtis vt scili/
cet sis saliens sicut ꝑcinitur tibi ne iproperetᷣ tibi il
lud. Cãtauim⁹ vobis ⁊ nõ saltastis. lamẽtauim⁹ vo
bis ⁊ nõ planxistis. Debem⁹ em̃ iuxta scripture sen/
sum formare nr̃m affectũ. vt cũ dicũtur iocũda de re
gno illo suspirem⁹. cũ narrãtur inferni supplicia ti/
meam⁹. vt docet Jeronim⁹ in regula sua. Et sic ple/
nius positũ est in Cyropsalterio supra Qui sic audi
erit ⁊ salierit illũ vere verba reficerẽt. Quarto ex le/
ctionis serie sepi⁹ orõ iuxta Bern. est formãda vt pe
tas mala euadere. vel ꝯsequi bona q̃ narrãtur aut i/
telligentiã misterioꝝ vt sic semꝑ mẽs ꝑ flamigeros
affectus in deũ subleuetᷣ Quinto q̃ volet fructũ ex le
ctione reponere. Debet ex ea certa aliq̃ ⁊ deuotiora
punctula mẽorie cõmendare. vt vult Bern. q̃ ꝓposi/
to ꝯueniãt q̃ intẽtioni ꝓficiãt que detineãt aĩm vt a
liena nõ libeat cogitare vt sit silis aiali mũdo rumi/
nanti ait Aug⁹ Postremo quotiẽs dulcẽ punctum
audierit totiẽs grãs agat iuxta illud Eccli. vltimo.
danti sapiam dabo gl̃iam. Felix aĩa q̃ ad omẽ dei do
nũ grãs referre nouit Unde ⁊ grãs debet deuote
exoluere. iuxta illud Edẽt pauꝑes ⁊c̃. Suꝑ custodia
sua stare ne benefactorẽ offendat ⁊c̃. Et ꝭm exercitia
post prandiũ habenda se exercitare

De cena Capitulũ quartum

v Enite et ꝯgregamini ad cenã magnaꝫ
Apoc. xx. Qm̃ cena ⁊ prandiũ eisdẽ fere
exercitijs decursantᷣ. ideo inuicẽ sibi succe
dũt. tũ etiã qꝛ de exercitijs inĩmedijs su
B perius pleni⁹ est actũ. Est igitᷣ nũc pau
cis de cena agẽdũ. Est ãt cena put Grego. dẽ ꝯuiui/
um in fine diei. Que cũ ꝑ tpis cõgruentia ꝯcessa fue
rit ad eã sicut ad prandiũ ꝯpuncte ⁊ deuote acceden
dũ ẽ Lõge aũt maiori ꝯpunctiõe et cõmemoratiõe ꝑ
orũ patꝝ q̃ biduanis vel triduanis ieiunijs abstine/
bant. Cũ igitur ad cenã pulsatᷣ poteris audire ꝟbũ
ꝓmissum ⁊ suspirãdo dicere in corde Beati qui ad ce
nã nuptiaꝝ agni vocati sũt ⁊ hẽbis te iuxta modum
in prãdio signatũ Jn ꝓcedẽdo aũt erit ꝭm Johẽm
vallensem cene breuitas Horati⁹ Cẽa breuis iuuat ⁊
ꝓpe riuũ somnus in herba Erit alimenti modicitas
⁊ in sumẽdo sobria frugalitas. ne fiat ventris onera
tio. corꝑis aggrauatio. viriũ ad exercenda officia de
bita ipeditio. ⁊ ne seq̃tur tꝑe orõnis ructus ⁊ indige
stio ⁊ somnioꝝ illusio q̃ oĩa ex imoderata cena oriũtᷣ
Hinc in collatiõibꝫ pꝛm Recẽs est perceptio taꝫ in
vesꝑtinis q̃ꝫ nocturnis orõnibꝫ leuẽ tenuẽqꝫ sensum
inueniri nõ sinit. Jõ abstinendũ. Poterint h ca/
dẽ q̃ i prãdio fuerũt obiecta assumi potius tñ sũt im
mutãda ⁊ ꝭm septẽ ordines sctõꝝ agenda: vt scꝫ sin/
gulis cenis singulis sctõꝝ ordinibꝫ te ingeras q̃ tan
q̃ꝫ filij Job cõuiuia sua singuli agũt. vt scꝫ ferijs secũ
dis cũ angelis. ferijs t̃tijs cũ pꝛiarchis ⁊ ꝓphis cenes
⁊ sic de alijs eoꝝ cenã attẽdendo fercula q̃ singuli po
nũt cõsiderãdo ⁊ ad illoꝝ cõiunctionẽ suspirãdo. De
uota sunt obiecta vnde nec min⁹ ceteris amplexãda
De hoꝝ cõuiuijs ⁊ singuloꝝ ferculis vide in de r̃gno
celoꝝ. Jn fine cene eo deuoti⁹ sunt grẽ exoluẽde: quo
iam secũdo es refectus. Postqꝫ refectionẽ cene iux
ta Hieroni. vt lectio lecta proficiat vt mẽti inscriba
tur. lecta quisqꝫ singulatim cogitatione relegat ⁊ re/
sumat ⁊ in eccl̃ia de hijs q̃ didicit meditetᷣ donec cam
panula ad ꝯpletoriũ pulsetᷣ. Aut altaria visitet. aut
alia deuotionis exercitia sumere põt vt sic deuote ad
cantandũ ꝯpletoriũ disponatᷣ Quod nimiꝝ quo/
niã ẗmin⁹ ẽ horaꝝ tãto oportet exolui deuoti⁹ quan
to posterius est. Unde ⁊ in huius principio petitur.
vt plene a sensibilibꝫ auersi toti in deũ conuertamur
vt qui tota die distracti actiue deseruiuimus vel nũc
in deum conuersi contemplatiue nos ꝯdemus.

Presertim commemoratio ⁊ laus virginis glo
riose deuotissime est cantanda super quo plura exẽ/
pla leguntur.

De eo qđ post completoriũ sit agẽdum Ca. ẍiij.

r **Edite preuaricatores ad** C
cor. ys. xlviij. Ait Hugo.
Alius modus viuendi est nocte
alius est in die dies tꝑs laboris
⁊ oꝑis. Nox tꝑs q̃etꝭ ⁊ r̃collcõ/
nis Jn nocte secũ debẽt hoĩes
ẽ⁊ vt aut fessa mẽbra r̃ficere aut orõibꝫ ⁊ meditatõibꝫ
sanctis iu silentio animũ exercere. Hinc vbi assigna
ta exercicia sunt dici de noctis exercitijs dicendum.
Jn quibꝫ postq̃ꝫ tota die distractus hõ fuerit sollicite
se exercere debet Exercitia aũt assumenda sunt ista.
Cõsciẽtie examiãtio. Sr̃ collatꝭ dei bõis grãꝝ actio
Sr̃ noctꝭ custodia orõ. Profect⁹ mẽsuratio. Pro/
positorum innouatio.

cõsciaȝ de bñficijs ꝑ custodia ꝓfectũ propositũ:

Discute. bñs grat9. pete. mẽ lurã. renouãdo

De quibus singulis singulariter ꝓsequi posset. sȝ breuitatis cã hec simul sub examinatorio cõscientie cõ/

De examinatione cõscientie ꝛ inductiuis (plectem9 quibusdã ad eam Capitulum primũ

b Eati qui custodiũt iudiciũ ꝛ faciũt iusticiam in oĩ tp̃e. ps̃. seipsos scȝ iuxta apostolũ diiudicãtes Et vere beati cũ deus nõ iudicet bis inidipsum. Nã iuxta r̃gulam iuris afflictio non dȝ addi afflicto. Hinc apostol9 Si nosmetipsos diiudicarem9 ñ vtiq3 a dño diiudicaremur Ad hoc itaq3 te exercitiũ diuerte quisquis beatus esse voles. ꝛ plura ad hoc sũt inductiua et presertim

q2 h multipliciter est persuasum
multũ vtile ꝛ cõmodosum
valde necessariũ

Suadent eñi hoc Aug9. Greg. Jeronim9 ꝛ Ambrosius. ꝛ ceteri quiq3 doctorũ quoꝝ sententias ponere prolixũ esset nimis. Hinc Berñ. ait. Post completoriũ caplm̃ sibi teneat singulis diebus frat. ꝛ cõuocatis cogitatiõibus suis ponat cũ eis rõnem ꝛc. Suadet itidẽ ꝛ Chrisosto. petens vt vel saltẽ in lecõ fiat. Hec de primo. Porro vtilitates hui9 exercitiĩ quis enarrabit. Cõplectitur Berñ. quasdã hoc ordine dicens Timor dñi generat suspitius discussionẽ. discussio cognitionẽ. cognitio penitentiã. penitẽtia dolorẽ. dolor cõfessionem. cõfessio emẽdationẽ. emẽda purgationẽ. purgatio puritatẽ. puritas innocentiam pfcãm Hec Berñ. Cõmemorat ꝛ Augustin9 nõnuullas dicens. Utilis est ait illa perturbatio aĩmi pctã sua respicientes: et ex respectione horrentis ꝛ ex horrore corrigentis ꝛc. Ceteri aũt alias ponunt. Est enim hoc exercitiũ lignũ vite duodecim hos de se fructus gignẽs ad quos ceteri poterit reduci

hõrificat ꝛ gl'ificat h exercitio hõr eni reg3 iudiciũ diligit	et h de9 r̃cõciliat dũ ei agnoscis de9 ignoscit	ꝯscia purgat vnde moyses manũ mũ. r̃.
Glorificans	**placat**	**purgans**
et h hõ hũiliat seipsum agscit fragilẽ ꝛ ifirmũ	Itꝫ ad sauipi9 ꝯgitiõeȝ veit q̃ pstat sciẽtĩs	Itẽ feruẽtior red/ dit resurgere nitẽs cũct3 dũ casũ vidȝ
humilis.	**scius**	**ardens**
in bono hõ ꝯfuat vt claustꝝ vbi crebro caplm̃ tenet	hõ ad ꝯpũctiõeȝ iducit. c9 maria pctm̃ h tractat	ꝓposita cassa/ ta vbi videt se excidisse
Conseruans.	**pungit**	**renouans**
ꝟtutibꝫ ditat sic trapizete diligentes	ad btĩtudieȝ ꝑducit q2 sp̃ in statu bono ꝯfuat	iudiciũ ꝛ pena p9 mortẽ aufert Ut ait apostolus
ditat	**beat**	**aufert.**

Potcrint singl'a hec validis scõꝝ auctibꝫ muniri sȝ ꝑ se sat3 patescũt. Et ꝓseq̃t ea ꝑtim Job. vallẽt in libro suo ꝛ Uincẽ. in spe. morali. Hec de vtilitatibꝫ

De tertio aũt. i. q2 necessariũ sit h exercitiũ ꝓpter discussiõis sciendũ q2 inter cetera ẽ necessariũ

ad obtinẽdã pctõꝝ veniã
acq̃rendã ꝓficiẽdi grãȝ
euadendã ichẽne penã

Primo ẽ necessariũ ad obtinẽdam pctõꝝ veniaȝ. dicit eñi Aug9. Si nõ agnoscis de9 ñ ignoscit. De scđo q2 sit op9 ad acq̃rendã ꝓficiẽdi grãȝ. ait nr̃ Tho. kẽpis. Si ꝟe ꝓficere vel' oĩ vespe discutere te nõ omittas qđ si feceris renouaber3 spũ mẽtis ꝛ paceȝ hẽbit tabernaculũ tuũ ꝛc De t'tio. s. de nccitate euadẽdi penã ichenne pȝ q2 nihil remanet ipunitũ. Et aut h vel illic soluat oȝ. Necessariũ igit exercitiũ istđ Ueilli ait tho. meõratus. Qui hãc horã discussionis ꝯscie ꝓprie preterit negligẽter. nec statũ cordis moresq3 vel act9 vit semel i die examiat qđ oĩ hora fieri necessariũ foret. Quãuis ei tu negligas itima tua discutere. de9 tñ nil patiet inultũ trãsire. Hec i libello đ spiritualibꝫ exercitijs fris nr̃i thome. vbi pl'a deuote desuper sup hoc exercitio scribit Age igit nũq2 hec exercitatio intermittat. Et vt de h mod9 sit ad manũ subiecta ẽ scala sequẽs cõplectẽs modũ ꝛ cetera exercicia subscripta. que pt3 in his versibꝫ.

Dis mẽor. attẽdẽs. cõuertere. mẽbo. plura Proponẽs. q̃rere. pete. grat9. p9 sil' offer.

De mõ ꝛ praxi in h exercitio ꝓcedẽdi . §. i:

E m Odus igit ꝛ practica ex subiectis gradibus sumit. ꝛ breuitat3 cã intermittũtur ꝑparatorij grad9 puta Excussio ꝛ p̃disposito q̃ sunt gñales ꝛ exordiẽdũ ẽ a seq̃nti gdu. vt. s. fiat ꝯmisisti c õmcõratio eorum que illo die omisisti Et p̃t hec ꝯmcõratio fieri fm pctõꝝ spẽs. vl' fm tp̃a ꝛ loca in q̃bꝫ hõ fuit a p̃ncipio diei in noctẽ vsq3. fm modos ꝛ species peccandi

.s. vt recolat q̃ta ꝯmisit mala cogitatiõe sensibus locutiõe Itẽq3 ope ꝯsũsatiõe

omisit bona q̃ facere debuerat ꝓposuerat potuerat

De singl'bis diligẽtissime se inquirat ꝛ examiet Et primũ videat si tota die habuit in corde.

Cogitationes charitatias bonas hũiles puras ad deum ꝓrimũ. seipsũ (dũ carneȝ ꝛ mũ

Scđo cõmeõret si ñ excessit i sẽsibꝫ ad singl'os dñoꝺo singularit.
si disciplinati custoditi verecũdi nõ curiosi nõ in vaga dispersi

Tertio si in locutione tardus circũspectus breuis

licet
Quarto si opat⁹ ē que decet.
expedit

maturitas
Postremo si in ꝯuersatiōe benignitas.
humilitas

Per hoꝝ eni excessum cōmittit̾ malū. Quidā i sui is exercitijs de singulis prosequitur plene
Sic etiam examināda est mens suꝑ omissis vt.s. recordetur ꝙ fuerit negligens.

cordis custodiēdi lectione
tp̄is expendēdi Itē negligēs ī oratione
finis intēdēdi boi opis executōe

penitēdū
Itē ꝙ negligēs ad resistendū Qꝛ.s. omisit.
proficiēdū.

Flere culpā ꝯmissā
repellere tētationē diabolicā vt ī Bonauē. ꝓuo bo.
ꝓficere ō vna ꝯtute i aliā

Itē ꝙ in propositis instabilis ꝙ ad oē opus bonū torpens Itē ꝙ p̄t hec examinatio fieri ꝭm septē pctā capitalia. vel ꝭm vires aīe. vt ī tractatib⁹ Brūs vir. ⁊ Nō quidā ⁊ sic de alijs. Postꝙ aūt hō sic excess⁹ cōmemorauit qm̄ vt frequēter pctm̄ insensibilitas qͥdā subsequitur. idō necesse est suꝑaddere secūdū gdū.

Consideratio Vn̄ dr cōsidera. ⁊ vide qm̄ amarum est tibi reliquisse dn̄m deū tuū. Et ē q̄ hō ꝯsidrꝫ

ꝙ multipliciter ⁊ grauiter excesserit
Scꝫ q̄d peccādo egerit quē q̄re offenderit
q̄nta ꝑ pctm̄ bona amiserit ⁊ mala icurrit

Singula hec diiudicādo ⁊ estimādo Latissima tangit̾ in mēbris hūꝫ materia etiā plurimū cordis conpūctiua si bene fuerit ⁊ ꝓfunde diiudicata. Quam Vincentius in speculi sui moral' p̄ma pte satꝫ ꝓseqͥt̾ ac declarat. ⁊ ceteri doctores passim hanc materiā tangūt. Vel vt mens in mēoria pctōꝝ ad ꝯpunctionem excitet̾ p̄t iuxta quēdā cōsiderare

nāā dei sit maiestate glos⁹
ꝑpantia vt de pl̄chritudie iusticie ꝙ deo placeat
enormitate pcti deo displiceat

Quid facere debuisset
q̄dā Agguātia quid fecit quem offendit
quid amisit. quid meruit

mīa dei nullū respuit
Releuātia ō iusticia dī ꝙ pctm̄ n̄ inultū sinit.
ꝓpiq̄tate iudicij in foribus assit

In hoꝝ cōsideratione dꝫ hō sese redarguere. debet sibi dolorē. timorē. pudorē incutere. Insensibilitatem querulari Spē venie sibi dare. Sese ad pn̄ie aggressū cohortari ⁊ sequentē gradū scandere.

Plena cōuersio. De q̄ ꝯuertere ad dn̄m ⁊c̄. Item Si cōuerteris cōuertere. Postꝙ igit̾ hō miseria sua ꝯpūct⁹. spe mīficordie sublimat⁹. dꝫ se plene ꝯuertere

corde plene dolēdo
ore scꝫ pure cōfitendo.
oꝑe digne satisfaciendo.

Et in hoc gradu ꝯnectūtur tres ꝑtes pn̄iales. de quibus abūdantissim⁹ ē apud doctos sermo. Sed oibus omissis practice ponim⁹ ꝙ hō cordialit̾ debet

multū merita supplicia.
dolere magis ꝓpt̄ amissa gaudia
maxie in deū ꝯmissa pctā

Et spiritaliter pctā cōfiteri ⁊ suspirijs ⁊ votis satis agere Et tres illas veritates Gersonis quas q̄ dixerit nō damnabit̾ (vt ait) dꝫ a se inquirere vt scꝫ dicat primo. Dn̄e sic ⁊ sic cōtra tuā bonitatem peccaui q̄d mihi displicet. Rōne cui⁹ ⁊ pn̄iam ago qꝛ te offendi q̄ totus es venerādus ⁊ colend⁹ ꝙ mādatū tuum transgressus sū Secūdo Dn̄e bonū habeo ꝓpositū ⁊ desideriū tuo iuuamine mediāte mihi in futuꝝ ꝑcauendi ne incidā in peccatū ⁊ occasiones pctōrum iuxta possibilitatē viriū euitandi Tertio Dn̄e bonā habeo voluntatē pctōꝝ meoꝝ cōfessionē integraliter faciendi ꝓ loco ⁊ tp̄e ꝭm tuū ⁊ sctē matris eccl'ie ꝑceptū ⁊ cetera. Hec veritates q̄nte sint efficacie id doctor in oꝑe suo triꝑtito pulchre docet. Vn̄ nō sūt omittende. Hinc liquet ꝙ is gradus plures ꝯplectitur gradus ꝑtiales puta Cōtritionē. Cōfessionem. Satisfactionē ⁊c̄. Hinc sequitur

Mensuratio. Gradus ē quo hō vt ampli⁹ suum imꝑfectū dep̄hendat oꝑa sua in fine diei metit̾. Et ē vtilis valde exercitatio hui⁹ ad quā plures cohortantur. Hinc Bern̄. Integritatis tue curiosus explorator cotidiana discussione vitā tuā examina Attende diligenter quātū deficis aut proficis. qualis sis i moribus. ⁊ qual' in affectib⁹ ⁊c̄ Sic faciebat sextius ille (vt aiūt) gentilis q̄ cōsummato die aīm sic interrogabat dicēs Qō hodie malū tuum sanasti Cui vitio obstitisti. Qua ex re melior es fact⁹. Qui ⁊ de se ait: Vtor hac potestate. Cotidie apud me cām iudico Totū diē meū scrutor fcāqꝫ ac dicta remetior. nihil mihi abscondo. nihil transeo ⁊c̄. Erubescat deses religiosus cū hoc fecerit ethnic⁹ Cotidie igitur mensurandū. indices metiendū. vt dicit̾ in collationibus patrū instar boni trapizete mercatoris diligētis Inde em̄ plurim⁹ oritur fruct⁹. puta Cognitio sui. humiliatio. feruor ꝓfectus

defecerit a priore feruore
Metiat̾ itaqꝫ q̄n profecerit in intēto fine.
eū q̄ꝫ die abiecerit de vitioꝝ mole

Et vbi inuenerit hō se defecisse plurimū. parū ꝓfecisse lugeat ⁊ cōtristetur. sequētemqꝫ scādat gradum

Propositi innouatio Nescit em̄ iuxta Grego. ꝑ torporē inueterascere q̄ suꝑ studet ꝑ ꝓpositoꝝ innouationē resurgere ad quarum crebram innouationē plurima etiam sunt incitamenta Puta diuia voluntas bn̄placita ⁊ ꝑfecta ⁊c̄ Christi ꝯformitas qui

oīa iuxta apl'um opatūr fm bonum placitum eius quo ꝓposuit restaurare ⁊c̄ Utilitas Sic eni in oē plenis pedibꝫ currit bonū. Et iugis iste conat⁹ ad ꝑfectionē: etiā si iperfectū aliqđ habeat ꝓ pfectiōe reputatur Quotiēs qs statuit vias meliores totiēs iā bona effecit: Actus em̄ obiectalis formalē valet Inde bō pficitur. edificat̄ ꝓximis. celestis hierl'm exhilaratur. Si em̄ gaudiū ē angelis sup vno pctōre deserēte vias toruas. quātomagis gaudēt de iusto contendēte in meliores: Quisquis igitur voles ꝓficere. hoc te exercere gradu memēto Poterit singulare exercitiū sub speciali titulo inde formari sꝫ ꝓlixitas vitanda Qui aūt se volet hoc mō exercitare oꝫ vt sciat que ⁊ qualia sunt ꝓponēda Que sunt retractiua . q̄ itē cōseruatia aut ꝓmotiua. practicā quoqꝫ scire necesse hꝫ. Sed hec quisqꝫ suo ingeniolo practicetur. Crebro igitur ꝓponat ⁊ ꝓposita inouet hō.

Meliora ꝓponet
Occasiones duitet
et in timore se ꝯfuet

Sed qm̄ a ꝓposito facile decidet Ideo sequitur grad⁹ sc̄tus

Conquestio Qua scꝫ dn̄o cōquerat̄ ꝓpositoꝝ instabilitatē

Immo
consuetudinē malā
infirmitatē ꝓpriam
hostilē instantiā

Singula exaggerando . sicqꝫ ḋ se diffidens ad gradū diuertat sequētem scꝫ orōnis

Oratio Qua petat nō mō stabiliri proposita Sꝫ etiā

petat pro
pctōrum illi⁹ diei venia
emendādi vitam gratia
future noctis custodia

Et dꝫ sub hoc gradu ꝯp̄hendi Cōquestio. optio. obsecratio. q̄ tn̄ singulariter poni possent nisi prolixitas obstaret. Hn̄t qdā formatas orōnes ꝓ custodia noctis q̄ ⁊ possent hic assignari Sꝫ qm̄ nō est dign⁹ dādis q̄ datis nō ē grat⁹. Iuxta Augustinū. iō seqt̄.

Grāꝝactio. Que ꝓ plurimis agenda scꝫ

Pro
diei cōcessione ⁊ oibus in eo datis
velle loco tpe pn̄ie indultis
multis iustificationū adiutoriīs collatis
et pro spe venie infusa.

Et qm̄ nulla aut tenuis valde ē nrā grāꝝactio sequi(tur.
Oblatio Que fiet tā pro diluendis pctīs q̄ꝫ pro repēdendis bn̄ficiīs. debes aūt ꝓ his

offerre
verbū incarnatū ⁊ totū corp⁹ misticum
oēs diei bonos act⁹ ⁊ ꝓpriū subiectum.
in crastinū ꝓponēdo offerre eucharistie

sacf̄m qđ ē offerendū verbū incarnatū meritū xp̄i presertim articuloꝝ illo die meōratoꝝ: sine q̄ oblatione nulla holocaustomata placēt. Hec de exercitiīs vespi assumēdis succictius egim⁹ ꝓlixitati pcentes. cū tn̄ de singulis gradibꝫ grauis possit orō coacervari.

De exercitiīs ante dormitionem Caplꝫ. ij.

Dormite iam ⁊ requiescite Math. xxvi.
Ait Hieronimus Corpm debilitas nimia etiā vires aīe frangit: mētesqꝫ ingeniū marcescere facit. Quicqđ cū mō ⁊ tēporamēto fit salutare est optim⁹ in omni re modus laudabilis vbiqꝫ mēsura Immoderatū deo placet nihil. Hinc horis quieti deputatis quietē captare dēmus vt ceteris tpibus eo vigilantius spiritualibꝫ exercitiīs insistere possim⁹ Alioqn corpe deficiente spūm etiā deficere reliquū est. Rōnabile igit̄ sit obsequiū nostrū ne frustra velociter currentes si defecerim⁹ anteq̄ꝫ ad finē veniam⁹. Sꝫ vt ⁊ circa hunc quietis actū queadmodū ⁊ circa cetera exercitium qđdā habeat̄ deuotiōis sequētia sūt notāda In quibus qui se exercuerit: in pace inidipsū dormiet et requiescet. Sed ⁊ somnus erit ei dulcior . ⁊ puriora somnia habebit. euigilabit deuotior. surget alacrior ⁊ facilius ad pristinā deuotionem redibit. Sūt aūt hec in eūdo ad lectū obseruāda

Cōpūct⁹. signes. cōponas. ac meōr obstes

Primo eni cōpuncte cū dolore scꝫ ⁊ amaritudie ad locū quietis est accedendū eo videlicꝫ q̄ꝛ tūc oportet diuinas interrūpere laudes ⁊ organa suspendere deuotionis Sic legitur in vitaspatrum de Abb. daniele qui cū tota nocte vigilauerat . ⁊ qn̄ circa mane volebat ꝓpter naturā dormire tunc dicebat somno. Ueni serue male. Et sic parū somni accepit. Cōsistit aūt hec cōpunctio in aliquarū orōnū sup noctis custodia ꝓmissione que passim hn̄tur. Itēqꝫ in intētionis rectitudie p quā somnus tot⁹ meritori⁹ reputatur. ita q̄ Grego. dicat Nec vacat sctis a meritis somnus. Formetur ergo semp intētio recta Ad honorē scꝫ dei vt roboratior assurgas in laudē eius ⁊c̄.

Alteꝝ exercitiū principale qđ ponit̄ in versu est. Signes. i. q̄ intrās ad dormiendū fidelis dꝫ se premunire signaculo scē crucis inuocādo dn̄m Iesum ⁊ ponēdo eū sicut signaculū sup cor suū. Iuxta illud Canti. vlt. Pone me vt signaculū sup cor tuū. Ad demones scꝫ effugandos ⁊ illoꝝ illusiones ⁊ insidias deuitādas. Hinc Ieron. epl'a lxxviij Crebro signaculo crucis munias frontē tuā vt exterminator egipti locū in te nō repiat. sed primogenita que apđ egiptios pereunt in tua mēte saluētur. Practicā autē ipsam trini signaculi cū titulo triumphali in principalioribus hominis locis tanq̄ꝫ omnibus notam transimus. Quomodoqꝫ cubiculū ipsum cū lecto sit cruce muniendū cunctis presupponim⁹ notū Tertio Cōponas. i. iuxta Bern̄. cū ad stratū lassus ꝑueneris te honestissime iacēdo cōpones nec supin⁹ nec ꝓnus nec genua leuādo ad crura calcaneos iūges Hec ille Nā licet dormiētibus nō videat̄ imputandum qđ nesciī faciunt vel patiūtur. Tn̄ indecēs est valde hoī religioso ita totū obrutum esse sompno sicut pecus

disiectis manibus ⁊ mēbris incōposite iacere. sȝ potius manibꝫ in sinū retractis. aut quod vtilius ⁊ deuotius est in crucis modū cancellatis Quarto dz Sis memor. Intrans ad dormiendū celicis ac diuinis cogitatiōibꝫ debes esse armatus Bern̄. Itur⁹ in sompnū aliquid tecū defer in memoria in q̄ placidi⁹ dormies. qđ nōnunq̄ȝ etiā somniare iuuet. Sic eni tibi nox sicut dies illuminabit ⁊c̄ Sic origenes Hieronimo teste nūq̄ȝ sompnū capiebat nisi vn⁹ e fribꝫ sacris litteris p̄sonaret. Qualia aūt meditabilia tūc assumere debes scias q̄ Bern̄. suadet. p̄s. ruminandos. Chrisost. op̄a diei retractare Ubertin⁹ aūt i aliquo articulo dn̄i iesu docet obdormiendū. distiguēs ſm singulas noctes etiā sompnos dn̄i iesu Nā vt de se ait.

scd̄a cū peregrina ṽgine colligebat̄ i stablo
t̄tia p̄ d̄rtū fugit i egyptū ⁊ dormit i d̄rto(stabat
iiij. discipul' i mari laborātibꝫ cū solo ibu i mōte
Fer̄ v. cū iesu duxit noctē insompnē exiēs i mōtem
vi. cum mrē ⁊ discipul' mortuū p̄ noctē lugebat
vij. cū iesu in sepulchro vel in limbo
Domi. i dextra p̄ris cū iesu quiescebat

Hoc mō vbertinus obiecta sompni distinxit. Que tn̄ q̄sq; p̄ sui arbitrio poterit imutare. Postremo dicitur in versu Obstes. i. ſm Bern̄. si forte te iam dormientē luxurie pompa ꝯcusserit viriliter obsiste. Recordare dilectū tuū positum sup̄ lectū doloris ⁊ dic in corde tuo Dn̄s meus pēdet in patibulo crucis et ego voluptati op̄am dabo. Sicq; sepe inuocato nomine dulcis iesu temptatio cessabit

De ipsius sompni qualitate Capl'. iij.

Ego dormio ⁊ cor meū vigilat Cātic. v. Dicto de exercitijs quibꝫ ad sompnum acceditur dicendū paucis de q̄litate ipius sōpni. Altera eni qualitas sōpni religiosorū q̄ȝ laycorum. Hinc Bern̄. Caue inq̄ntum potes serue dei ne totus aliq̄n dormias ne sit sompnus tu⁹ nō quies lassi. sed sepultura corporis suffocati nō rep̄acio sed extinctio sp̄us tui Suspecta res est sompnus ex magna p̄te silis ebrietati. Quantū ad debitū cōtinui profect⁹ nil tam tp̄is p̄it de vita nostra quātū qđ sompno deputat̄. Nitatur itaq; religiosus vt more sp̄ōse obdormiens corp̄e q̄escente cor ip̄m nō dormitet. vn̄ talis erit religiosorū sompnus.

Morigerus. deicus. sōn⁹ nō sit diuturnus

Primo inq̄ȝ religiosoꝝ sōpnus moriger⁹ erit et modestus vt scȝ nō nimis si poterit stertat. nō incōposite se habeat. Legitur em̄ de btō Bern̄. q̄ si quē religiosum in dormiēdo siue duri⁹ stertentē siue minus ꝯposite iacentē videret vix patienter ferre potuit. sed carnaliter eum aut seculariter dormire causabatur Ad habendū aūt talem modestū et tenuem sompnū plura sunt q̄ iuuāt ⁊ potissimū ista.

Sobrietas victus. op̄atio scā. p̄it quod

In primis iuuat ad hoc victus ⁊ pot⁹ presertim vesp̄tini sobrietas. Tenuē em̄ victum sōpnus tenuis comitat̄ Hic Bern̄. Sobriū victū: sobriūq; sensū sequit̄ sobrius sōpnus. Eccl'i. xxxi. Sōnus suauitatis in hoie parco Secundo iuuat ad hoc prior bona op̄atio. vn̄ Eccl'i. v. Dulcis ē sōpnus op̄anti Tertio bona exercitatio in sacris meditationibꝫ an̄ sompnū. Nā dicitur Prouerb. iij. Si dormieris q̄esces: ⁊ suauis erit tibi sompn⁹ cū scȝ an̄ bn̄ es exercitatus

Secūdo principaliter religiosoꝝ sompn⁹ diuin⁹ erit vel saltē hūanus ⁊ nullo mō brutalis. Ut exemplo christi corp̄e dormiente vigilet corde iuxta Ambrosium Hinc ait Bern̄. Carnalis sōpnus ⁊ brutalis: ⁊ sicut dicūt lethe⁹ abhominād⁹ est seruo dei Unde ad hanc sompni cōditionē p̄tinēt hec

sompnia mala deuitare.
Scȝ cū euigilauerit cor in deū leuare.
⁊ inter dormiendū quasi. p̄s. resonare

Possent singula p̄misse dictiōis mēbra lati⁹ declarari sed p̄lixitas vetat. De sompnijs em̄ vn̄ veniāt ⁊ causentur ⁊ q̄ valeāt ad dulcia somnia hn̄da: ⁊ alia plura p̄tim in dialogo Gregori⁹ plura Anthoninus in p̄ma p̄te sue sūme Porro alteruȝ scȝ q̄ hō euigilans debet statim cor ad deū leuare pulchre i specl'o monachorū edocetur Tertiū docet Bern̄. q̄ scȝ inter sōpniandū quasi. p̄s. rumiare debem⁹ Postremo religiosoꝝ sōnus nō erit diuturnus Nā diuturna quies vitijs alimenta mistrat. Bona tn̄ cōsciētia p̄ōt hō ⁊ dȝ q̄sq; religiosus dormire ſm tp̄a ascirip̄ta vt in ceteris vigilātius fuiat deo. Caueat tn̄ ne tēpore surgēdi pigrescat ⁊ in lecto remaneat. iuxta illud. Prouerb. xxvi. Sicut ostiū vertitur in cardine suo. ita piger in lectulo suo Ad cito eni surgendum plurima sunt inductiua. quoꝝ tn̄ potissimū ē in desiderio obdormire cito surgendi ⁊ corde illō Job. vij. reuolutare. Si dormiero scȝ ad refocillandū corpus dicā. qn̄ cōsurgā ad expeditius deo seruiendum. Sic dormientibus sompnus oīs meritorius est ⁊ oratio Hieronimo teste. Nec mirū. Uigilant eni ad bene agendū q̄ȝdiu possunt: ⁊ quasi coacti ad sompnū accedūt vt alacri⁹ deinceps deſuiāt deo. Hoc aūt somno finito surgendū est ad diuinas laudes vt sic incipiat iterū cū cōsummauerit hō ad eundē rediēs punctū donec ad stabilimentū p̄ueniat eternitatis

A M E N

Explicit distinctio prima

Incipit distinctio scđa cōtinēs exerci cia dñicis ⁊ festis diebus appropriata.

a **Prologus**

Mni negocio tps est ⁊ oportunitas. Eccle siast. viij. Hugo
Tpa agēdi discernēda sunt
Aliud eñ studiū aliūqꝫ cō-
uersationis modū exigunt
festi dies. atqꝫ aliū hij i qbꝫ
opari licet exposcūt In ill'
oportet nos deuotius deo intēdere atqꝫ in orōne di
utius pseuerare. Habitu incessu ⁊ actu maiorē deuo
tionem erga cultum diuinū demonstrare. Nihil nō
sanctū. nihil nō diuinū. nihil nō ordinatū agere. lin-
guā a vaniloqo cohibere. pedes ab excursu ⁊ discursu
restringere. oclos cōprimere. vultū inclinare. mētē
erigere. oēm dēiqꝫ actū ⁊ oēm motum cordis pariter
diuino misterio mancipare Atqꝫ vt ita dicā quadā
cōuersatiōis nouitate. dies honorare festos In cete
ris vero diebꝫ opādum. Quātum eñ decoris addit
diebꝫ festis qes vacatiōis. tm̄ ornamēti ꝯfert ceteris
diebꝫ studiū bōi opis. Ita vt in illis qcūqꝫ noluerit
esse qet⁹ iudex sit vanitatis sue. ⁊ in istis q nō fuerit
studiosus testis est pigricie sue Quapropter nō negligē
ter hābēda est in bono ope discretio tpm Quia sicut
malū op⁹ nullo tpe laudabile est Ita op⁹ bonū qdā
modo reprehēsibile iudicat. si tpe optuno factū ñ fue-
rit. Hec venerabilis ille Hugo Postqꝫ igit in supio-
ribꝫ in pma hui⁹ pme ptis distictiōe posita sunt exer
cicia qdā cōia ⁊ qdā ferialibꝫ diebꝫ accōmoda. Ponē
da sunt in hac altera distictiōe qdam exercicia dñicis
⁊ festis diebꝫ appropata. Et erūt hui⁹ distictiōis tres
tytuli principales singuli cum capl'is suis. Prim⁹ dr
Dñicarius. scđs Festilogiū. Tertius Medicatoriū

b

Incipit dominicarius.

De inductiuis ad celebrādū sabbatum.

Capl'm pmum

c **Abbatisate sabbatū domino.**
Leuiti. xxv Hijs vbis queadmodum
⁊ inumeris alijs ad dñicā celebrādā
inuitamur. Nam pcepta fere ōnia q
hebreis de sabbato christianis de dñi-
co die dantur Rōnalibꝫ eñ ex causis sabbatū in dñi
cam ecclesia commutauit. vt passim tradūt docti ⁊
psertim ob has causas

Perfectū. mēores. qꝫ tipū. nā digior. abstes

Primo rōne pfectiōis. qr adueniēte signato de
bet cessare signum. Uñ post redem christi in tumlo
sabbatū est euacuatum. Scđo rōne gratitudīs ⁊ cō-
memoratiōis. scꝫ ad nobilia fcā h⁹ diei rememorāda
Tercio rōne plenioris signatiōis. Quia dñica dies
plenius pfigurat glie redem qꝫ sabbatū. qppe qsi dierꝫ
reuolutiōe nō solum septim⁹ sed ⁊ octau⁹ inuenitur.
Unde etiam signat resurrectiōis octauā. Quarto
rōne maioris dignitatis. Quicqd eñ ad insigne ē cō
stitutū in hui⁹ diei festiuitate est gestū vt ptꝫ infra
Postremo rōne distinctionis vt scꝫ a iudeis dis-
cernus. Et fundat hui⁹ cōmutatio in Canone sacre
scripture. In apocal'. vbi dr iohēs in dñica rapt⁹ ⁊c.
Patet igit nō ab re ꝯmutatiōem hāc fcām. ⁊ ergo ōi
deuotiōe obseruādam. Plurima eñ ad diem dñicū
digne agendum habemus inductiua cuiusmodi sūt
ista.

Exemplū. iussuꝫ. natura. qꝫ culpa. pmisa

Primū inductiuū est exemplū iudeoꝝ ⁊ genti-
liū sollicitissime sua festa seruātiū. Tam eñ iudei su
a sabbata custodiūt vt mallēt plurima vt qdā scri-
bit ppeti mala qꝫ violarent sua sabbata. licet ⁊ com-
plura alia ipis sint festa vt ptꝫ in machabe. Gētiles
qqꝫ summo studio sua festa obseruāt. Uñ tybullus
gentium poetes. Luce sacra reqescat hum⁹. reqescat
arator. Et graue suspēso vomere cesset opus Et Se
neca ipse gentilis Festis maxime diebus animo im-
perādum est vt tūc voluptatibꝫ solus abstineat cum
in illas omnis turba procūbit. Scđm inductiuū
est dñi pceptū q mandauit festū hoc obfuari nimis
vt ptꝫ in varijs scripture locis Ita qꝫ de nullo vix ac
tu tot sunt mōitiones ⁊ pcepta vt passim in lege ⁊ p
phetis est videre. Imo et ad hoc inducit iussum eccle
siasticū id est pceptū eccl'e q hoc pcepit vt ptꝫ de cōse-
cra. capl'o pnūciādū. Terciū inductiuū est nam
hoc dictat naturale rōciniū. deo scꝫ aliquo tpe singl'a
riter vacandū. Ut sicut tps deputatur refectioni cor
porali Ita ⁊ magis spūali. Quartū inductiuū est
culpe ⁊ pene grauitas coꝝ. q sabbati vel dñice festa ñ
seruāt. Nam culpe magnitudo ex quinqꝫ ptꝫ. Tum
qr in lege grauiter puitū vt ptꝫ in colligente sabbō
ligna. Tum in lege grē grauiter mulctatū vt patꝫ in
plurimis exemplis q in exemploꝝ libris inueniūtur.
Tercio ad culpe magnitudiēm facit grandis ingra-
titudo p illis q illa die sunt facta q infra ponētur.
Quarto qr grande scelus cōmittūt in prēm q illo die
ōnia condidit. In filium q illo die omnia magnificē
tiora opa sua vt ptꝫ infra pegit In spm̄ scm̄ q se eo-
dem die in filios adoptiōis effudit. Quinto nō bene
dñicam diem celebrās stulticias magnas ꝯmittit vt
plixius Nider in suo pceptorio declarat Postre
mo nos dꝫ allicere pmissoꝝ magnitudo. Multa eñ
bona pollicetur domin⁹ celebrantibꝫ sabbata sua. vñ
ys. lvi. Oēm custodientem sabbatum ne polluat illō

ꝛ tenẽtem fedus meũ adducam in mõtem sanctũ meum ꝛ letificabo in domo orõnis mee. Grãde pmium adduci in mõtem sanctũ. O da vt tua festa obseruez. vt illuc adduci merear. Qui his inductiuis nõ inducitur ad dñicam rite celebrãdam duri est cordis. Sed post posita inductiua videdũ est de practica.

Pro qua notandum ꝙ tunc bene celebraꝛ sabbatũ aut dñica dies

dum vitatur culpa
precauẽtur opa seruilia
aguntur sacra

De pmis em̃ duobꝫ dr leuit. xxiij. Om̃e op⁹ seruile nõ facietis in eo scꝫ sabbato. Nõ em̃ opus tãtum externũ sed ꝛ multomagis qd ꝙ peccaminosum dicitur op⁹ seruile. Qui em̃ facit peccatũ ꝭuus est peccati Et hoc maxime qñ qs p criminale sabbatũ soluit. nõ sic opus seruile externũ. Nã illud tria excusãt vt aiũt

Scꝫ Necessitas
Pietas
Modicitas

Que passim docti declarant. Necessitas em̃ multiplex est Ut in iustis bellis tpe famis medicie ꝛ in causis necarijs vt in nũdinis qñ tñ nõ spe lucri ꝛ cũ licentia pastoris Excusat pietas vt forte arare agros pauperꝝ quadrigare in minoribꝫ festis audita tñ missa. Tercio excusat modicitas vt ligare ramũ vinee. scribere lectiones aut sermões Quod iuxta gersonẽ licẽtius est fabulis vanis. Religiosis tñ conuenit magis moderari vt magis vacẽt ꝛ videãt qm̃ suauis ẽ dñs. ꝛ sanctificẽt sabbatũ pijs exercitijs transigẽdo. de qbꝫ exercitijs nũc agendum.

Quibꝫ exercitijs sabbata exornanda.

Caplm. ij.

a Vespe vsqꝫ in vespm celebrabitis sabbata vestra Le. xxiij. Ordinare solemnisare est vt qdam ait de profesto in festum ire. Unde qui rite dñicam volet celebrare debet in sabbato se ad eã

C disponere. hinc ꝛ filij israhel parasceuen añ sabbatũ habebant. Unde per hec exercitia debet in sabbato se homo disponere. Scꝫ

Sabbata puenies. perpẽdẽs. ablue. posce

Primo em̃ festũ dñicale puenĩedum est Cõsideratiõe vt sic pigredo animi exciteꝛ ꝛ anim⁹ pmptior ad deuote celebrãdũ reddaꝛ Uñ debet ꝯsiderare diei dñice dignitatẽ. celebratiõis rõnẽ ꝛ congruitatẽ. celebrandi modũ ꝛ qualitatem ꝛc̃. Scdo p pores ꝯsiderationes animo excitato debet se hõ a viciorꝝ maculꝭ abluere. vt sic digne festiuitati possit interesse. Nam ꝛ hui⁹ seculi hoies exteriora q̃qꝫ tũc mũdare solent vt domos ꝛ plateas. Multo ergo sollicitius religiosus ꝛ intern⁹ aiãm dꝫ expiare scꝫ pro peccatis dolendo. emẽdam pponẽdo. temptatiõibꝫ resistẽdo Et ad hoc hortaꝛ ysi. dicẽs. Tũc scꝫ in pfesto ꝛ dñico die purgãd⁹ ẽ anim⁹ atqꝫ a tpaliũ rerꝝ cogitatiõibꝫ segregãdus vt sic in die festo pura acies cordis ad deũ vere ꝛ simplr dirigaꝛ. Tercio qm̃ nulla aut tenuis ẽ nostra preparatio. iõ ad deũ ꝛ sanctos emittẽda ẽ orõ ꝙ ipi nos purgẽt. digne adornẽt. ꝛ deuotiõis adipe repleãt. vt sic digne deo sabbatizem⁹ Qui in sabbatis aut pfestis his modis se dispoẽret. ille vberiora grãꝝ charismata in dñico die aut festo psentiret.

De generalibꝫ exercitijs diei dñice.

Caplm. iij.

D

o Bserua diẽ sabbati vt sanctifices eũ Deutro. v. Uisis de exercitijs profesti videdum ẽ de exercitio festi. Et h exercitiũ ẽ sanctificare sabbatũ vt sepius scripꝭe loquũꝛ. Uñ ñ solũ vacare monẽt sed pietati intendere magis cũ dicũt sanctifices sabbatũ. Exterior em̃ illa vacatio parꝝ vtilis eẽt nisi sanctificatiõis pietati adiũcta foret. Utrũqꝫ tñ agendũ ẽ. Nã ppt duo in gñe sabbatũ ẽ institutũ. Primo pp rõnes lrãles q̃ sũt tres. Prima diuini cult⁹ vacatio. vt h die resumeret hõ qd tota dimiserat septiana Scda auaricie restrictio. Tercia diuie õipotẽtie maior rcordatio vt sicut ipe reqeuit sic hõ illi⁹ qetis memor ei⁹ vacaret laudi. Est istitutiõis qꝫ rõ spũalis triplex. Prima allegorica christi reqetio in sepulchro. Scda tropologica aiãꝝ reqes a pctõ. Tercia anagogica qes fideliũ i celo ad quã p pñtẽ vacatioẽꝫ spam⁹ pueire. Que rõnes istitutiõis hñꝛ h vsu.

Utqꝫ vaces. stringas. memores. signans. requies tres

Uacãdũ igiꝛ ꝛ scificãdũ sabbatũ ẽ. Que autẽ et qualia exercitia sint p q̃ sabbã scificãꝛ varij varia ponũt. ꝛ psertim Orige. ome. lxxiij. sup exo. docꝫ dicens Si desinas ab õibꝫ sclaribꝫ opibꝫ ꝛ nihil mũdanum geras sꝫ spũalibꝫ opibꝫ vaces Ad ecclam ꝯuenias. lectiõibꝫ diuis aurem pbeas. de fuꝭa spe sollicitudiẽm geras. de celestibꝫ cogites. ñ respicias ad pñtia ꝛ visibilia sꝫ ad iuisibilia ꝛ fuꝭa. Hec ẽ obꝭuatio sabbati christiano. Hec Origenes enumerat ꝛ Johẽs nider in suo pceptorio nouẽ qdã exercitia pietatis. Et aliã plura Sed nrm erit determiãta qdã ex mltis colligere ꝛ tpibꝫ assignare certis solito more ꝛc̃.

De exercitijs dñice diei in speciali.

Caplm qrtum.

E

m Aneat vnusqsqꝫ apd semetipꝫ ꝛ null⁹ egrediaꝛ de loco suo die septio. Exo. xvi. Et de ꝯꝭ. dis. iij. ca. Jeiunio grego. ait. die dñica nihil ẽ agẽdũ nisi deo vacãdũ cũ pp h potissimũ sit instituta Nulla operatio in die illa sancta agatur. sed tm̃ in hymnis ꝛ psalmis ꝛ canticis spiritualibus dies illa transigaꝛ. hoc ẽ pijs exercitijs

decoreť iuxta Alexādꝝ de balis. vt nihil ꝯtrariū fiat vacatiōi diuiōꝝ. Huic p̄cepto dum q̄dam obedire volūt retrahūtur q2 q̄d agere debeāt nesciūt. Uñ h̄ plura deuotiōis certa exercicia assignātur. vt cui vnū nō sapuerit nec poterit herere vel alio afficiať. Et p̄mo ponūť exercitia añ prādiū agēda Et sc̄ ista

dici p̄uilegia — z bñficia — a peccatis z scorijs
Cōmemorās. laudet purget
v̄tutes actuādo — missam audiendo
pfitens sacra libet

Et vt deuotius hec exerceantur singula paucis sunt prosequenda.

De primo exercitio scȝ commemoratiōe.

Membꝝ p̄mum.

F

m Iserationū dn̄i recordabor z laudē dicaȝ pro ōnibꝫ q̄ dedit nob dñs ds noster. ys. lxiij.

Ait doctor sanctus Boāuēťa. In p̄cepto de sabbatizatōe pōiť h̄ v̄bum Memēto. ppter illos specialiter q̄ videtur memoriā amisisse ñ recordādo ea q̄ de⁹ egit in naťa aut p̄cepit ī scripťa zē. Et ad ònotādū ꝙ tali die ad spūalium commemorationem anim⁹ sit subleuandus. Unde primum exercitium tactū ē Q̄ȝ debem⁹ commemorare.

de — p̄terito diei priuilegia — cū — landatione
p̄nti septiane bñficia — grāꝝ actiōe
fuťo pmissa p̄mia — desideratiōe

Primo inq̄ȝ ꝯmēorare z memisse dbe⁹ dn̄ce diei insignia p̄uilegia. de q̄bꝫ dr̄ in g̃ne in decretis. Dies dn̄ica tātis diuinaꝝ dispēsationū misterijs ē ꝯsecrata. vt q̄cq̄d ad insigne est ꝯstitutū. in hui⁹ diei dignitate sit gestum. Unde in singulari ei ista priuilegia assignantur.

oim dieꝝ quē nox ñ p̄cessit — vltia quā nox nō seq̄tur
Prima — vel ima
mūdū — angelos — datur — req̄euit — māna pluit
creat firmat lex archa dedit mā
die dōc vt lux fcā — q̄cq̄d ad isigne ptiēt — ifernū zduxitprēs
Natus plura facit fregit
mortui h̄ȝ plures — spūȝsctū — eťna ipiet ī celo p⁹iudiciū
surgent dedit z laus.

Hec passim in p̄ceptorijs doctoꝝ. z in s̄mōibꝫ Roberti de licio. Sup q̄bꝫ z alijs diei insignibꝫ de⁹ ip̄e tūc est laudand⁹ Unde notetur hic practica laudis q̄ infra est in mendicatorio. Scd̄o de p̄nti mēorari debe⁹ bñficia tota septiana nobis impēsa. Uñ scȝ meminerim⁹ q̄ȝta bōa nobis exhibuerit. q̄ȝ patiēter peccātes tulerit. z ꝙ adhuc diem dn̄icū diē reconsiliatiōis cōcesserit. vt scȝ in eo redimam⁹ q̄cq̄d ceterȝ diebꝫ negligentia est omissum. Que complectuntur hoc versu.

Quāta dedit. quātisq̄ tulit. tps tibi p̄rēs

Et in hoꝝ ꝯmemoratiōe grē sunt agende Cui⁹ gratitudis praxis ptȝ infra. Postremo z de futuro commemorāda sunt fuťe illius festiuitatis gaudia nobis repmissa quoꝝ typū z figurā pre se fert ōnis dn̄icus dies. Et debet hec mēoria fieri cū anhelo spū z patrie illius desiderio vt cū ap̄lo dissolui cupiam⁹ z cū sene symeōe ex sentencia dicam⁹. Nūc dittis s̄uū tuū dñe zc̄. Ut aūt anim⁹ tali desiderio inflāmeť debet diligēter ꝯmemorare ea q̄ p̄nt ad gaudia illa dsiderāda incitare q̄ hñtur infra pte scd̄a. Nā q̄ ad festiuitatem illā supnā vēire desiderat opȝ vt in huius tpis festis vel crebrius ad eā aspiret. Non eīn vēiet ad regnū amoris nisi q̄ fuerit vir desider oꝝ. Nō satȝ ait berñ. regnū eťne festiuitatȝ desideras si ñ eotidie (maxime ergo in festis) p eo lachrimas fundas. Hec de primo.

De alio exercitio scȝ expurgatiōe mētis

Membꝝ scd̄m.

v **Ide vias tuas in conualle scito quid feceris. Hieremie. ij.** G

Hijs v̄bis ad alteꝝ principale exercitiū arripiēdū incitamur. Qd̄ est mētem de peccatis tota septimana ꝯmissis expurgare. Nam z iō dn̄ici instituti sunt dies vt qd̄ tota septiana ꝯmissū est in illis expieť. Nam z elephātes vt ait plinius in libro viij d ī nouilunio defect⁹ z sordes abluūt in fluie z nouo sidri se inclināt. Per istud nouiluniū dn̄ica intelligitur dies in qua grā noua ꝯferť. In qua ꝯueniēdū est ad eccl'am p maculis pctōꝝ diluēdis. Uñ tūc debet hō iuxta verba p̄missa se ad se reflectere. z vias suas i ꝯualle ꝯsiderare id est pctā q̄ ebdomada tota ꝯmisit ꝯsiderare z se niti ab his abluere z emūdare. Debȝ āt hec emūdatio tribꝫ exercitijs pfici.

scȝ — cordiali ꝯpūctiōe — hāc — intime exercēdo
sacrāli ꝯfessiōe — pure faciēdo
aq̄ bñdcē aspsiōe — duote excipiēdo

Debet eīn hō p̄mo sup ꝯmissis cordialiter dolere sese in via purgatiua q̄ aliq̄ten⁹ supra hita ē exercēdo Sup ꝯmissis ingemiscēdo z dolēdo. Qdlibet enim suspiriū est sicut lima acutissima purgās ferrū z rubigīem tollēs pctōꝝ. Deinde q̄q̄ȝ sacrāliter aut saltem spiritaliter debet aduersum se sua pctā cōfiteri. tūc eīn putationis tps aduēit Que sacrālis ꝯfessio qualis erit bonauētura in suo tractatulo d mō ꝯfitēdi declarat de ea q̄q̄ȝ in libello q̄ intitulať Btūs vir. z in alijs habeť Ex q̄bꝫ ōibꝫ quisq̄ȝ sibi modū eligere debet quo se preparet procedat z abcedat. Oportet eīn confessionem preuenire per predispōnem peccata cōmemorando z colligendo. Domum eīn mundatur⁹ prius pulueres colligere habet q̄ȝ eicere. Debet q̄q̄ȝ peccata sua aggrauare execrari propositum non peccandi facere z pro grā ꝯtritiōis a dño cū magdalēa orare. Hec eīn sē ꝯfessiōis p̄dispositiua

Premēorādo. gues. auerte. dolē. pete. fir⁹

Sic ꝑdispositas debet corã sacerdote cũ magdalena tãq̃ȝ corã dño se ꝓsternere ⁊ pure hũiliter ⁊ fideliter peccata confiteri vt vult Bern. Sunt em̃ hec confessionis qualificatiua.

Sit hũilis. sit fidelis. sit puraq̃ȝ. plena

scȝ cum circumstantijs.

De q̇bꝫ passim plures scribunt presertim Mgr Jacobꝫ carthusieñ in Oc̃lo religiosoꝝ. Postq̃ȝ debꝫ cũ gratitudie abcedere ⁊ deuote in vnione meritorũ christi pniam explere ⁊ deinceps nõ peccare statuere. ⁊ a recidiua q̃ȝtum poterit p̃cauere. Irrisor em̃ ẽ ⁊ nõ penitẽs q̇ nõ veretur committere que se dolet cõmisisse Ualde ergo ꝯtra recidiuũ peccãdi se hõ armare debet. Ad qđ valent hec.

Cõstituas. timeas. caueas. peas petis itrũ

Primũ est firmiter hoc cũ grã dei statuere. Alteꝝ est iugiter in timore dei se conseruare ⁊ quasi coram oculis omnia videntis conuersari. Hinc q̇dam Uis nõ peccare. deũ time ⁊ cogita illum õia videř Tertio opȝ sollicite peccati occasiões ⁊ cãs deuitare vt sensuũ euagatiões malã societatẽ loca ⁊ tpa peti Quarto iuxta gersonem expedit sibiip̃si pniam ⁊ penam pro quolibet excessu impõere ⁊ infligere vt scribit in tractatu suo valde vtili ꝯtra recidiuum peccandi Et hoc ẜm tres satisfactiõis ptes. Ut scȝ aliquam abstinẽtiam ab aliq̃ delectabili infligat. Scđo certũ numeꝝ psalmoꝝ dicat. Tercio vt aliq̇d pecũie aut si nõ est sui iuris aliq̇d aliud deo aut eccl'e donet. Quarto vt infra spaciũ breue rursus ꝯfiteatur ⁊ peniteat

Postremo si valid⁹ tẽptationis vẽt⁹ surrexerit adeo vt peccato victus cõsentire videatur. nihilomi⁹ ad hoc se obligabit vt añq̃ȝ illud ꝑpetret aliquid legat vel genua coram crucifixo flectat. Marie ãt vt horribile aliqđ obiectuȝ q̃si pñs assumat putabit quasi visibiliter ponẽdo ꝯ regnũ illinc infernũ ⁊ sibiip̃i dicat Quid cogitas. Quid tibi vis. Quorsum tendis. Nũ q̇d vis ꝓ delectatiõe momẽtanea amittere celoꝝ regna eterna ⁊ intrare tormẽta infernalia. Et sic de alijs ꝯsiderationibꝫ Magnũ q̃q̃ȝ adiumẽtũ in õni ꝑiculo ẽ orõ. Cũ em̃ nescim⁹ q̇d agere debeam⁹ hoc solũ residui habem⁹ vt oc̃los leuem⁹ ad deũ. Postremo crebra renouatio ⁊ reiteratio ꝓpositi mariȝ est adiumẽtũ. Nescit em̃ in lapsu manere q̇ semꝑ innouatione ꝓpositi studet resurgere. Hec per excellẽtiam de recidiuo vitando. Postremo debet hõ ꝓ sui expurgatiõe aquaȝ bñdictũ assumere deuote vt sic plene etiaȝ a venialiũ scoria possit emũdari. Nam ob id principaliter est instituta vt ptȝ ꝑ Alexandꝝ papã de con. dis. iij. vbi dr. Aquam sale conspersam populis benedicimus. vt ex ea cuncti aspersi sanctificẽtur ⁊ expurgentur. Nam si cinis vitule aspersus populum sanctificabat Multomagis aqua sale aspersa diuinisq̃ȝ precibꝫ consecrata sanctificat ⁊ mundat. Nam ⁊ venialia tollit ẜm sanctum Thomam Non q̇ sit sacramentum contra morbum. Sed est sacramentale q̇ddam ⁊ dispositio ad sacramentum quod remouet ꝓhibens vt ptȝ in quarto. De cuius institutione ⁊ effectu tractatulum quemdam collegit magister iohãnes de turre cremata enumerans aliquot eius effectus qui ex benedictione eius colligũtur.

Et sunt isti.

diabolũ ⁊ tẽpestates — mẽtẽ a fãtasticis illusiõibꝫ — veialia pctã

Pellit — purificat — dimittit

ad deuotionẽ ⁊ sacrã — fructuũ vbertatẽ morboꝝ sanitatem

preparat — affert.

Quos effectus vt quis mereatur excipe oportet deuote hanc cape ⁊ cum ecclesia dicere. Asperges me domine ⁊c̃. Effusi sanguinis memorando In quo versiculo petitur primum gratia iustificans Scđo grã emundans. vt Innocentius ait ⁊c̃. Hec pro exercitio purgatiuo.

Tercium principale exercitium quomodo scilȝ deus colendus Mcħoꝝ. iij.

Et vobis coꝛ õnibꝫ vt colatis eum. ij. machabeo. p̃mo. Jam de tercio principali exercitio agẽdum quod est vt latrico cultu colamus deum Quod rite sequitur purgationem alioq̇n obici sibi possit illud psalmi Peccatori aũt dixit de⁹ Quare tu enarras iustificatiões meas Et hoc p̃serti dñicis diebꝫ Ait em̃ Hieronimus Hoc cuiq̃ȝ suus ẽ deus. quod pre ceteris colit. Unde qui rarius deũ colit sed alijs magis intendit alia pro deo habere comꝓbatur. Hinc necesse est vt qui tota septimana alijs inhesimus. vel dñicis diebꝫ actualiter deum colamus. ei intimius inherendo Dicit em̃ scotus doctor subtil' suꝑ tercio sententiaꝝ dis. xxxvij. q̇ ad actualiter deũ colendum festiuis ⁊ potissimum dñicis diebꝫ obligatur homo. Ita q̇ tunc teneatur se recolligere ⁊ in deum actualiter super omnia ferre. Nam ⁊ hoc iuxta eundem videtur includere mandatum de sabbatizatione. Ita q̇ huius omissio iuxta alium quemdam graue est crimen.

De triplici dei cultu.
.§. p̃mus.

Igitur sciamus ex quibꝫ ⁊ quõ deũ nr̃m colere debem⁹ Notãdũ q̇ cult⁹ is trifari⁹ ẽ. Cũ em̃ a dño deo nrõ suscepi⁹ tria

Scȝ aiãm / corp⁹ / res — opȝ vt eũ colam⁹ — anima / corpe / rebꝫ

Iuxta illud.

Ex aia. rebꝫ. dñm. colo. corpe. summum.

fide spe ꝛ charitate.

Corde.colis.credēs.spās.actu.ꝑamando

Et licet his sp̄ eū colere hītualiter teneamur. Nō tñ actualiter sp̄ qꝛ ñ p̄ualet hoc infirmitas hūana nec exigit pietas diuina. Sed tñ in festis ꝛ maxie maxim⁹ tenet se quisqꝫ ꝛ potissimū religiosus q̄libet recolligere ꝛ hāꝝ actuatiōe virtutū deū suū colere. Haꝝ etenim̄ actuatio ꝛ deo plurimū placet hōi ↄgruit ꝛ meritū supra modū auget Quo enī iuxta dyonisium Virtus est altior ꝛ dignior eo act⁹ eius est magis meritorius atqꝫ diuinior Cum igitur his virtutibꝫ nulle digniores existāt Liquet ꝙ haꝝ actuatio aliaꝝ actuatioēm ceteris paribꝫ āñcellat. Sed iā ad singulas descendamus. Fide igitur p̄mo colēd⁹ est de⁹ Qm̄ ipsa fundamentū basis ꝛ lucerna est ceteraꝝ. Et hoc fieri debet.

	fidi articl'os rmēorādo		singl'oꝝ distictioēꝫ
scꝫ	fidē ip̄am actuādo	ꝑ	assensū ꝛ oꝑatioēm
	fidi ↄtraria abnegādo		hersiū oīꝫ ↄtestatōēꝫ

Lata in membris his materia est exercitādi Vel iuxta dn̄m Albertum suꝑ iobēm ca:vi. Ad fidi actuationem q̄nqꝫ exiguntur. Scꝫ

	veritati assentiat	ro.x. Corde credit ꝛc̄
	ꝑ dilcōēꝫ operet	gal'.v. fides q̄ ꝑ dilcōēꝫ
vt	fōra ↄtrucⁱiformet h	Jaco.ij. oñdā t ex o. fidē
	de c̄dito discete cogitet	sap̄.xv. nosse te ↄsummata iusticia
	in his dei ↄsilium ammiretur	ys.lx. Tūc videbis ꝛ afflues ꝛ ammirabit

Qui sic fidem actuaret meritū valde ī illo cresceret

Spe q̄qꝫ colend⁹ est deus quia ꝑcedit ab habitu infuso Et hoc istis modis Scꝫ

	sꝑāda distīcte ↄmeōret Veiā.s.grāꝫ ꝛ gl'aꝫ p̄n.
vt	spem ip̄am firmo assensu ꝛ c̄ta expcātōe actuet
	ei⁹ ↄtraria ꝛ impedimēta respuat

Est ꝛ in his lata materia de qua ait mgr̄ Johēs Nyder in suo p̄ceptorio Nō ōnia sunt hic scribenda

Postremo ꝛ charitate deū colere debem⁹. Tenet enī hō iuxta Scotū in festis aut dn̄icis ad actualem dilcōnē dei sui. Quā sic poterit actuare

	deū vnicū ōnis aōis sui finē statuat
vt	digne s̄m modū p̄ceptū ꝑ posse eū diligat.
	ei⁹ dilcōni ↄ̄ria ꝛ impedimenta asꝑnet ꝛ rñciat.

Tenemur āt deū diligere vt ait Nider placibiliter ordinabiliter ꝛ appreciabiliter. quem modū etiam tunc actuare debe⁹. scꝫ vt in ei⁹ ꝑfcōne ↄplacea⁹. Oia nrā in eū ordine⁹ ꝛ suꝑ oīa illū appreciem⁹ Qui p̄dcā rite ↄpleuerit ille bñ de mēre deū colit

De cultu ex ꝑte corꝑis .§.ij.

S Ecūdo p̄ncipaliter ex ꝑte corꝑis colit reuerētia ꝛ corꝑali adoratiōe Quo debet ei tāq̄ꝫ supremo oīm dn̄o in rcognitioēꝫ nostre ad eū subiectiōis quē admodū serui dn̄is reuerētiam debēt. Exhibetur āt hec seruitus multipliciter ꝑ varios gestus scꝫ ꝛ coēs ꝛ speciales. Gestus coēs sunt Indiatio capitis. laus ꝛ orō vocalis. pectoris tūsio. dorsi inclinatio. genuflexio. corꝑis prostratio. fletus ꝛ gemit⁹. q̄ ōnia interioris reuerētie q̄ est cordis sunt signa ꝛ vtinā sp̄ vera. ꝛ ōia p̄nt reuerēter deo exhiberi in recognitionē vniuersalis dn̄ij sui. Gestus āt speciales sunt s̄m varias obseruātias religiosoꝝ vt in criniū abcisiōe in ocl'oꝝ ad celū leuatione ꝛc̄. Hmōi āt cultū iure debemus a corꝑe qd̄ ipse creauit assumpsit ꝛ glorificauit. vt sic ipse honoret. ꝑximus edificet ꝛ mēs ad deuotioēm inflammetur. Iuxta illud.

Corꝑe laudādus.cōdēs.supsit.hōa.reddet

Et potissimū iuxta Scotum in festis ad horuꝫ exhibitionem tenemur. In q̄bꝫ est ad eccl'am eundū ꝛ diuinum officium ꝛ misse audiendum. Sacramētum deuote adorandum. Reuerenter coram eo inclinandum ꝛc̄.

De cultu in rebꝫ .§.iij. P

T Ercio de rebꝫ est deus colendus ꝑ sacrificia ꝛ oblationes que lex natalis deo offerēda dictat in signū debite subiectionis ꝛ honoris.

Ex reb⁹ cole.nāqꝫ dedit sua sūt qꝛ subt⁹

Sed qm̄ religiosis scribimus ista q̄bꝫ nulle res aut substantie sunt quippe qui ōnia reliquerūt. Iō illis notandum ꝙ si externum sacrificiū offerendum non habent. internū tñ nullaten⁹ omittere debēt ne vacui appareāt in conspectu dei. Sacrificium autē spirituale ꝛ internum est. quo anima se sacrificet dō in spiritu contrito ꝛ humiliato. tāq̄ꝫ principio sue creatiōis ꝛ fini hrificatiōis sue Et hoc oīs offerre tenētur Hec de cultu dei.

De origine ꝛ mō actuum diuini cultus.

.§. q̄rtus.

V T āt plenius diuini cultus actus dinoscamus vt crebrius exerceam⁹ ꝛ deuotius eos deo impendamus libet hoꝝ origiēm ꝛ qualitatem singularius s̄m Gwilhelmū parisieñ. in libro de fide ꝛ legibꝫ. Et bernardinum in sermōibꝫ assignare. Unde notāduꝫ ꝙ eorum que de deo dicūtur respectu aliarum rerum tria sunt principalia ꝛ radicalia ad que cetera reducūtur. Scꝫ Potentia Sapientia ꝛ Bonitas. Ex q̄ꝝ apprehensione ꝛ credulitate oriuntur omnes partes diuini cultus. Q

Fit dnō cult⁹.ꝙ potēs.sapiēs.ho⁹ē nam.

De cultu potētie diuīe ꝛ primū de adoratiōe.

Notula p̄ma.

Ex multitudine āt ꝛ supeminentia potentie diuine oriuntur Adoratio exoratio veneratio. Et ratione sue potentie est deo triplex is honor exhibēd⁹ R

Posse ꝙ adorād⁹.exorād⁹.venerād⁹

Est aūt adoratio subiectio ꝛ būilliatio interioꝛ ꝛ exte
rioꝛ q̄ deo nos subiectos eē ad ꝑdendū vel saluandū
plenarie ꝓfitemur dicētes cū. ps. In manibus tuis
sortes mee. Cōsistit aūt hec adoratio ī q̄ttuoꝛ acti
bus Primo ī inclinatiōe capitis vt cū xps nōiatur
vel iesus ꝛc̄. Et hoc ꝑcipit̄ extra de imunitate eccl'ie
Cōuenientes ꝛc̄. Et in signū erubescētie cū publicano
caput flectendū Scdo in incuruatiōe corꝑis cuꝫ
dr glr'ia patri. Et hoc in signū ꝙ oī miseria pleni su/
mus ꝛ ad iteꝝ ruendū atq̄ peccandū ꝓni sumus et
ꝓdiues Tertio in genuflectiōe poplitis vt in eleua
tione corꝑis xp̄i. Et hoc cū vtroq̄ genu Tal'em̄ de/
bet eē reuerētia qual' cui exhibet̄. Si dn̄o tꝑali cū si/
nistro. si sp̄uali cū dextro. si pape cū vtroq̄ inclinat̄.
multo amplius deo vtrūq̄ flectenduꝫ. Hinc apl'us.
Flecto genua mea ad prēm Jtē Hicrem. Viuo ego
dicit dn̄s. q2 mihi curuabit̄ oē genu. Quarto in tota/
li prostratione in signū plene subiectionis ꝙ ꝓfitea/
mur nos nihil esse ex nobis. Iuxta illud. Venite ado/
remus ꝛ ꝓcidamus añ deū ꝛc̄. De secūdo hoc ē exora
S tione. notula secūda. Secūdus diuie potētie cul/
tus ꝛ honoꝛ ē exoratio. Per exoratione ei ad dei po
tentiā refugimus inclinādā. Per quattuoꝛ aūt di/
uina potētia inclinat̄. Primo ꝑ orōnem. ꝛ hi bonis
obtinēdis. vt in Pater nr̄. In quo oia necessaria pe
tūtur. Secūdo ꝑ depcatione que fit ꝓ mal' remouē/
dis hic. Multū valet depcatio iusti assidua. Tertio
ꝑ sacrificatiōeꝫ vt audiamur Sacrificiū dr ex h ꝙ hō
facit aliqd̄ sacꝝ. Quoꝝ oiꝫ potissimū est eucharistie
sacr̄m. vt pꝫ de cōsecratiōe. q̄rto ꝑ thurificatōꝫ vt ex
audiamur. Que nō tm̄ designat odoreꝫ sacrificij. sed
ꝛ solēnitatē diei in cui⁹ honorē sacrificiū celebratur.
Et qm̄ ois gr̄a a deo īpetrāda a iesu xp̄i merito nob
deriuat̄ ad nosq̄ descēdit misterio angeloꝝ. iō altar/
thurificatio ꝑmittit̄. deīde ad astātes venit.
De tertio hoc ē veneratiōe ꝛ requisitis notula t̄ria
Tertius diue potētie cult⁹ est Veneratio. Et est
T honoꝛ quē reb⁊ sacris exhibem⁹. vt scꝫ ad diuam po/
tentiā vel ad sacramēta ei⁹ nō nisi decēter hoc ē loti ꝛ
purificati mēte ꝛ corꝑe accedere ꝑsumam⁹ Et hec q̄t
tuoꝛ req̄rit Primo sacroꝝ locoꝝ magnificētiaꝫ et
decorē. Terribilis est eī locus ille Secūdo req̄rit mi
nistroꝝ mūdiciā. s. in ꝯtrectādo diuina ꝛ eccl'iastica
sacr̄a. O quāta pollere puritate deberēt q̄ sacr̄a ꝯtre
ctāt. Eis dicit̄. lauamī mūdi estote Tertio necessa/
rioꝝ decentiā. s. in apparatu vasoꝝ luminariū ꝛ ve/
stimentoꝝ Que oia clamāt gl'iam ꝛ magnificentiaꝫ
cultus dei Honora deū de tua substātia. Quarto
requirit cerimoniaꝝ armoniā. i. cōcentū ꝛ ordineꝫ
vel celebritatē canticoꝝ psalmoꝝ lectionū. Nec non
ꝛ tota festiuitas musical' huic cultui subseruit
X De cultib⁊ qui sapie diuine debent̄ . §. q̄ntus.
Ecūdo ex fide q̄ cōtemplamur īmensā dei sapiē
s tiā q̄ oia ad nudū ꝛ lucidissime intuet̄ orit̄ t̄plex
diuine sapientie cultus et honoꝛ. scilicet Timoꝛ. pu
doꝛ. ꝛ doloꝛ.

**Cūq̄ deus sapiēs timoꝛ. hinc pudoꝛ. ꝫ do
loꝛ ortus.**

Qui eni credit deū sapia infinitū hec tria ei īpendit
In oculis nēpe dei aliquid agere intimorate. īpudē/
ter īpenitēter nō est hominis qui eum credit vel reco
gitat omnia aspicere oculis sapie sue. Iuxta illud.
Omnia nuda et aꝑta oculis eius. Ad Hebreos. iiij.
De primo scꝫ timore ꝛ ꝯsequētib⁊. notula ꝑma
Primus ergo cultus sapientie est timoꝛ. scilicꝫ
qui ostendit culpā ꝛ diuinam scꝫ iusticiam. ps. Ini/
tium sapie timoꝛ domini Et ex hoc duo bona oriū-
tur scꝫ stupoꝛ ꝛ tremoꝛ. Primo ex timore hoc oritur
stupoꝛ scꝫ diuini iudicij quod cōtinue videt peccato/
ribus infligi a deo Ad hoc hortatur sapiens Eccl'ia.
xvij. Cognosce iusticias ꝛ iudicia dei vt stupeas. Et
hinc etiā in diuino cultu presentamus ꝛ cōmemora
mus diuina iudicia sicut beneficia vt stupeam⁹ pec/
care coram diuina sapientia. Hinc legitur de lucife/
ri casu. de ade lapsu. de subuersiōe sodome ꝛ gomoꝛ/
re ꝛc̄. hmōi vt stupoꝛ iste in mentibus generetur
Secundo ex timore oritur tremoꝛ scꝫ eterni suppli
cij ꝑparati peccatoribus. Ubi considerat homo mo
mentaneū esse quod delectat. eternum quod cruciat
Ponderatq̄ sententiā illam discedite a me ꝛc̄. Et ob
hoc huic in cultu dei sepe infernale suppliciū presen/
tatur. Secundus diuine sapientie cult⁹ est Pu
doꝛ que cōmissa pensat ꝛ ponderat Et ex hoc oriūtur
Verecūdia ꝛ Erubescentia Primo verecundia cul/
pe cōmisse vt patet de magdalena que stetit retro (ñ
ante) secus pedes iesu. Luce. vij. ꝛ publicano q̄ a lon
ge stabat ꝛc̄ Secundo erubescentia gratie amisse
vel pene ꝛ miserie infligere quia multa flagella pecca/
tores circūdabūt ꝛ circūdant.
Tertius sapientie honoꝛ est doloꝛ qui pensata emē/
dat per veram sapientiā. Et ex hoc oriuntur Confes/
sio ꝛ correctio. Primo confessio peccati defleti iux
ta illud. Dixi confitebor aduersum me. Secundo
correctio peccati cōfessi per verā circūspectionem. vt
ait Psal. Cogitaui vias meas ꝛ cōuerti pedes me/
os in testimonia tua vt scilicet nō derelinquerem.
Hinc patet ꝙ timoris est ostendere. Pudoris vide/
re doloris dolere ꝛ emendare offensas

De cultu dei et bonitate . §. sextus

Ertio ex fide ꝛ lucida contemplatione diuie S
t bonitatis in seipsa considerate oritur in pri
mis amoꝛ dei qui est radix omnium virtutū.
Si autē cōsideretur diuina bonitas in cōparatione
ꝛ ordine ad effectus. sic tres sunt ei cultus exhiben/
di. scilicet Gratitudo deuotionis. promptitudo dile

ctionis. rectitudo intentionis qui tres sunt principales effectus amoris.

Cunctis bonus deus est gratus. promptus cole rectus

De gratitudine notula prima

C

PRimus est gratitudo deuotiōis. Quicunqȝ enim diuinā bonitatem plene credit ⁊ considerat. Est gratus ob beneficentiaȝ eius qua ingratus ⁊ indignis sua dona cōfert. Et huius grātitudinis quattuor sunt actus. Primus est recognitio que est gratiarū actio pro receptis. Psalmista Cantabo d. id est recognoscendo laudabo qui tribuit bona mihi Secūdus est benedictio. id est bonorum imprecatio largitori. vt ibi. Benedictus es dn̄e ⁊c̄. Itemqȝ benedictus deus israhel a seculo ⁊c̄. fiat fiat Tertius est laudatio vel collaudatio que est benefactoris ⁊ beneficiorū magnificatio. vt ibi. Tibi domine gloria ipsū ⁊ honor nobis cōfusio faciei ⁊c̄

Quartus glorificatio que est beneficiorum. p̄dicatio diuulgatio publicatio ad omnes Seu destinatio benefactoris ⁊ beneficiorū ab illo Gloria enim nihil aliud est q̄ȝ clara sublimis ⁊ lata laus ⁊ fama Aut agniti boni clarum et magnū iudicium

De misericordia Notula secunda.

D

SEcundus diuine clementie siue bonitatiȝ cultus de misericordia inq̄ntum tollit vel lenit miseriam. Unde spes venie ⁊ gratie oriūtur per partes diuini cultus. scȝ per dep̄cationem orationem afflictionem. oblationem ⁊ elemosinam Uelut diximus. Secundus cultus est Promptitudo dilectionis circa eius beniuolentiā que culpam indulgȝ ⁊ alleuiat miseriam. Cuius quattuor sunt signa

Primū penitentia gratanter accepta ad satisfaciendū pro cōmissa culpa Secundū signū est victus percimonia ⁊ quecūqȝ afflictio carnis Tertium est elemosina que est subuentio miserationis corporalis ad miseriam releuandā vel corporis aut spiritus Quartum signū est indulgentia oīs peregrinatiōis ⁊ labor acceptus voluntarie pro suorū venia peccatorum

De intentionis rectitudine Notula tertia

E

TErtius diuine clementie vel bonitatis cultus est Rectitudo intentionis circa eius pacientiam qua peccātibus differt vindictā. Cuius quattuor sunt fructus Primus reminiscentia que est recordatio offense totiens iterate et p̄consequens venie totiens collate vt alijs in te peccantibus libens indulgeas Secundus fructus est diligentia in tāli se exercens seruitio in sacris sacrificijs ⁊ studijs. anteq̄ȝ veniat vltima dies. Iuxta illud apostoli. dū tempus habem⁹ operemur bonū. Tertius p̄uidentia declināns a p̄iculis quibus potest cadere in foueā damnatiōis eterne. Oritur igitur huic declinatio a malis ⁊ penitentia cū suis p̄tibus Quartus ē prēstolantia anhelans per desideriū celestiū ad remunerationem eternam. sed sibi suspecta d̄ obstaculo. vt ps̄ Quēadmodū desiderat ceru⁹ ad fontes aquarū. Oritur igitur hic Spes remunerationis eterne p̄ laboribus post hāc vitā recipiende in celestibus quā parit magnifica largitas diuina. obsequiorū remuneratrix ditissima. Et ex hac est omne obsequiū diuini cultus inq̄ntum est via ad mercedem eternā. hoc est inquātum p̄ ipsum tenditur ⁊ intenditur ad ipsum. Non enim dubium esse debet quin eadem op̄a exteriora diuini cultus possunt eē ex diuersis virtutum radicibus ⁊ propter fines varios ⁊ diuersos. Idem enī sacrificiū offerri potest deo altissimo ad hōrē ipsius tm̄ ⁊ ad ip̄etrādā veniaȝ tm̄ ⁊ ad ip̄etrādā grāȝ tm̄ ⁊ ad obtinendā eternā gl'aȝ tantum. Et quādoqȝ propter hec omnia simul si placuerit offerenti. Hec egregij illi prenōiati seraphici viri. Quorum dicta assignamus hic. quia de cultu dei egimus qui clarissime ex hijs intelligi potest Quis iam causabitur in festo die dominico nō posse secuȝ cōsistere. quis iam opponet se nescire quid agere debeat. Certe si nulla alia preter iam assignata exercitia essent. vtiqȝ tota die pro felici exercitatione sufficerent. Poterūt enim singule diuini cultus premcōrate partes in ordinem scalarem exstrui. prolixius p̄sequi. Ita q̄ latissimā materiam preberent exercitādi. O felix nimium qui hos exercuerit omni domico die latricos actus. Disce o religiose hos actus vel interdū agere in terris quos in secula seculorum acturus es in celis. Nō nos singulos prosequimur lōgiores enim fuimus ⁊ dulcius quēqȝ sue super hijs practice afficere solent

De quarto exercitio scȝ de audienda missa Capitulum quintum

F

SAcrificate sacrificiū iusticie ⁊c̄. ps̄. Itēqȝ Omne opus nō facietis in sabbato. sed holocaustū offeretis domino. Iam de quarto principali exercitio agendū quod est. Sacrificium libare et missam deuote audire. Quemadmodum enim in veteri lege preceptum erat de holocausto in festo offerendo. Ita et in noua de missa audienda domicis diebus omnibus est mādatum. Nam omnis christianus vt aiunt docti ad audiendam missaȝ in dominica obligatur. Dicitur enim de consecratione distinctione prima. Missas die dominica secularibus totas audire speciali ordine precipimus. ita vt ante benedictionem sacerdotis templum egredi non

p̄sumāt. Quod si fecerit publice ꝯfundētur Insuper
dicit sctūs Bernardinꝰ in tractatulo suo de vita xp̄i
ana scotū allegās Quod si ob necessitatē aliquam re
trahaṫ hō die dñico ab audiētia misse. Nihilominus
tñ nccariū ē suppleri aliq̄ equalenti vt saltez die illo
deputato in sp̄ali cultui diuio aliq̄s actꝰ habeaṫ im
diate relatus in deū ad gloriā ꝛ reuerentiā eiꝰ. Hec
scotus sup̱ tertio dis. xxvij. Vñ debemꝰ vel maxime
huic exercitio ẜm ꝙ in sup̱ioribus adhortamur insi/
stere vƚ scz deuote missaz audiamꝰ Plurima eñi ad
libenter missaz audiendā sunt inductiua

Est iuſtū. placitū. iuſtū. ꝙ opꝰ. vtile. dignū

Primo ꝓpter xp̄i ꝛ eccl'ie p̄ceptū Christꝰ eñi h̄ in sui
meōriā fieri instituit Et eccl'ia vt patet supra h̄ p̄ce/
pit. Secūdo qꝛ ē deo placitū qḋ pꝫ ex plurimis ex
emplis in quibꝫ legiṫ sp̄ali grā p̄uenisse eos q̄ libēter
audierūt missam Tertio qꝛ hoc ē iustū vt vel aliqñ
passionis xp̄i meōremur qḋ agiṫ in et sub missa
Quarto qꝛ h̄ ē nccariū ꝛ ob h̄ etiā q̄tidie celebraṫ missa
Quia sicut hō quotidie indiget cibo materiali. ita e/
tiam sp̄ūali. Oportet quoqꝫ iuxta Ambrosiū vt ꝯtra
quotidianū morbū assit iuge medicamētū Quinto
qꝛ audire missaz ē dignū ꝛ opꝰ magne dignitatis offi
ciū angelicū q̄ assistūt dño sp̱. ꝛ opꝰ q̄ dignꝰ in eccl'ia
q̄dāmō nullū. Cuiꝰ dignitas ex duodecim declarari
posset. sed longū esset. Dr̄ eñi in rōnali diuinoꝝ Mis
sa tā plena ē misterijs suo mō sicut mare guttis sola
tomis ꝛ firmamentum stellis. ꝛ celū angel' Quis er
go nō libēter interesset misse Postremo dꝫ nos at/
trahere. qꝛ est vtile multū. Est velud lignū vite duo
decī hos parens fructus

meritū ad xp̄m corpꝰ misticum venialia pctōrē spiritaliṫ ꝑticipaṫ bonorū opm

Dilatat. socians. purgat. gratans. edit. ē ꝑs

ꝑ eo oēs aīcos plꝰ in oī ope aīabꝫ meliꝰ veniēdi in celum

Orāt. solaṫ. valet. adiuuat. ꝫ sapit. hic speꝫ

Primus fructꝰ ē dilatat meritum Ita ꝙ deuota
auditio misse vt passim scribūt docti plurimū meri/
ta adauget. Nā vir ex ope opato meritosior opatō
fieri pōt. ḡ valde mercaṫ q̄ multas audit missas ꝛ sepe
Secundꝰ fructus ē. Quia in audiendo missaz hō
sociaṫ xp̄o. angel'. et proximo. Christo patet Math
xxviij. Ecce ego vobiscū sum omibꝫ diebꝫ. Joh. Qui
mādurat meā carnē in me manet ꝛ ego in eo. Ange
lis q̄ fiunt hōi familiariores qꝛ coꝝ officiū suppleuit
in assistendo dño in missa vñ diligētius custodiūt eū
vt ait Ambrosiꝰ. Hōi proximū associat. qꝛ est sacr̄z
cōionis ꝛ vnitatis. Tertiꝰ fructꝰ qꝛ venialia pur/
gat. Et hoc propter plīma q̄ in missa fiūt. s. Accipiē
do aquā bñdictā Cōfiteor legēdo. Ad nomē Jesus i/
clinādo In eleuatiōe eucharistie pectꝰ tūdendo Bñ/
dictionē sacerdotis suscipiēdo. Hec eni oīa a venia/
libus purgāt etiā singillatim ẜm doctores singula.
Et hoc vel magis vel minꝰ ẜm piā deuotionē missaz
audiētis vel se in hmōi exercentis. Liquet ꝙ nulla ē
actio vbi tāta cōcurrūt ꝑ que fit venialiū remissio
Quartus fructꝰ est ꝙ licet q̄s in mortalibꝫ missam
audit. q̄nq̄ꝫ añ finē misse cōpunctꝰ ꝛ penitēs gratifi/
catur ꝛ ad grām recipiṫ ꝛ dimittūtur ei sua peccata
in p̱te vel in toto. Ait eni Henricꝰ de hassia sup̱ Ge/
neš Christꝰ in terris degēs nulli miaz denegauit i fi/
de petenti. vt patet in latrone ꝛ magdalena. Nonne
equale vel maiꝰ est nūc inuisibilē fide credere p̄ñtem
in eucharistia marie filiū ꝛ ip̄m q̄ ibi p̄ñs est cōtrito
corde ꝛ hūili inuocare. Videtur ꝙ nihil refert. q̄ ad
effectū grē ꝛ venie ꝯsequēde. Hec ille. Chrys' q̄ꝫ Ma/
tis infundiṫ grā in p̄ñtia corp̱is xp̄i. Immo maiorē
sepe influxū grē p̱cipiunt audiētes q̄ꝫ celebrātes.
Quintus fructꝰ est Qui deuote audit missaz quoti
die spiritaliter cōicare p̄t. Crede (ait Augꝰ) ꝛ man/
ducasti vtꝫ infra Vñ ꝛ q̄ illa die discedit pie creditur
ꝛ reputaṫ cōicatus dū et quia sūpsit spiritaliṫ qḋ sa/
cerdos sacr̄aliter Sextus fructꝰ est specialis cōica
tio ꝛ p̱ticipatio oīm bonoꝝ eccl'ie quā facit cōio eu/
charistie ꝛ charitatis O magnū bonū. Septimꝰ
qꝛ orō citiꝰ exaudiṫ in p̄ñtia xp̄i. p̄sertim qꝛ singulari
ter a sacerdote fideliṫ ꝛ d̄uote circūastātibꝫ etiā vocali
ter oraṫ ꝛ offertur. vtꝫ in canone. ꝛ vt innocētius dr̄.
Octauus fructus ē. qꝛ deuota misse auditio plu/
rimū solatur aīas pro quibꝫ orare tenemur i purga/
rio. vt dicit Augꝰ i Enchiridiō ꝛ alij docti dūmō intē
tio nrā vel actuali vel virtualiter aut certe hitualiṫ
ad hoc feraṫ. Nullū eni subueniēdis aīabꝫ efficacius
sacrificiū q̄ꝫ altaris sacr̄m. vt ex multis exēplis dedu
cit Greg. i q̄rto dyalogoꝝ. Nonus fructus ꝙ vna
missa ẜm Ancelmū in vita hōis cū deuotiōe audita
plꝰ valet q̄ ad premiū essentiale ꝛ purgatorij diminu
tionē q̄ꝫ si multe fiāt pro eo post mortez. Decimꝰ
fructus ē qꝛ adiuuaṫ ex hoc in oē bonū. Nil enim ita
prodest ad relaxationē culpe. diminutionē pene. au/
gmentū grē sicut sacrificiū misse deuote oblatū. Nil
ita in oī tribulatiōe adiuuat. sicut audita rite missa
vt pꝫ multis exemplis Vndecimꝰ fructꝰ est iuxta
Ambrosiū. Quicq̄d hō illa die comedit plꝰ naṫe ꝯue
nit audita missa q̄ꝫ añ. Ergo laudabiƚ ꝯsuetudo nō
comedere nisi audita missa Insup̱ magis i aīa ꝛ corp̱e
roboraṫ ꝛ in oī sepe ope ꝛ labore ꝓsperaṫ Postremꝰ
fructꝰ si illo die q̄ missaz audisti ꝯtigat te mori i grā
xp̄s in extremis aderit tibi ꝓtector sicut tu in missa
astitisti ei ministrator. Juxta illud Eadē mēsura ꝛc
Et spes grādis ꝯcipiṫ vt illi cōiungaṫ in regno cui af/
fuit in misse misterio in exilio Quis nō iam excitabit
ad libēter audiendā missaz Sed hijs fructibꝫ ñ cōica
bit nisi q̄ d̄uote missā audierit. vñ d̄ mō pauca dicē

h De mō audiendi missaꝫ Mēbꝝ: primū

q Uattuor aūt erūt in bono auditore misse. ſcꝫ firma fides in credēdo. reuerētia in assistendo. discretio in adorando. deuotio in audiēdo. Sed ceteris transitis vt notis. de quarto ſcꝫ de deuotiōe dicendū Qui igiꝷ deuote volet missā audi/

Preparatoria ad dꝫ hō ꝑpari q̄ — Intentum affectum illū intellectum

i pte Executoria christū debet homo — passum recolere veniētē adorare. offerre ꝛ sumere.

Terminatoria tūc debet homo — Grās agere ꝓ effcū petē sub custodire se gerere

Hic iā breuibꝫ insinuātur exercitia sub missa habenda q̄ꝝ nulla alia (quātūlibꝫ pleriqꝫ legāt ꝛ verba multiplicāt) sūt meliora. qꝛ intētioni xp̄i ꝛ eccl'ie sūt cōformiora. Lōgus sup hijs ſmo fieri posset. Sed q̄ de missa scripserūt misse misteria ordinē ꝛ ꝯgruentiā plene tradiderūt. Uideātur illi ꝛ legātur. Nō oia possumꝰ oēs. ꝑsertim Albertꝰ deuotissime inde ministerijs misse singula q̄qꝫ exponit. Sꝫ illis omissis ad exercitia pricipalia paucis explanāda nos diuertāꝰ.

Postq̄ꝫ igiꝷ se hō vtcūqꝫ ꝑ exercitia assignata preparauerit. ad illa tria asscripta exercenda se diuertat Tria eni sunt pncipalia sub missa exercitia exercēda

.ſ. passionē dm̄ recolere
aduenietē duote excipe ꝛ offerre q̄ vtcūqꝫ sꝫ ꝓse
spūaliter cōicare (quēda

Cōmemorans. recipe. libās. panē. tibi sumēs

Quoꝝ pmū ē xp̄i passionē recolere. Nā iō missa celebraꝷ. ꝛ h a xp̄o: h ab apl'o. h a ceteris scīs iubeꝷ. īdiciꝷ ꝛ iperaꝷ. Christꝰ eni dixit Hoc facite in meā cōmemorationē. Et vas electiōis. Quotiēscūqꝫ mādūcabitꝭ ꝛc. mortē dn̄i annūciabitis donec veiat. Et in canōe misse. Hec q̄tiēscūqꝫ feceritꝭ in mei memoriā facietis. Idcirco dēqꝫ suadēt sci oēs adeo q̄ eccl'ie ligua lux doctoꝝ. diuꝰ Augꝰ (vt aiūt) dicat. Peccat sub missa q̄ legit. nō q̄ malū ē legere. sꝫ malū ē nō obtꝑare. Ubi iā sunt pharisaici sectatores vocales orōnes ꝯ vl' preter xp̄i doctrinā multiplicātes. vbi xp̄i (vt sic dicā) cōtēptores pceptū eꝰ nihili ducētes suā xp̄o volūtatē ꝑferētes q̄si mgrō ac tl'i mgr̄o sapiētiores parere ꝯtēnētes aut saltē sꝫ stulte meliꝰ ꝯ l' ꝑt doctrinā a mādatū suū placere ꝑsumētes. Fidelē ei ſuū n̄ hꝫ dn̄s q̄ omissis mādatꝭ dn̄i tm̄ facit ea q̄ sibi vidētur meliora ꝛ cōmodiora ꝛ nō sūt Hec vehementiꝰ forte dixīmꝰ qm̄ plurimos nr̄i tp̄is etiā religiosos vocales tm̄ multiplicādo orōnes xp̄i ꝛ apl'i doctrie vel pcepti q̄dāmō ꝯtēptores nouimꝰ q̄ nec sub ꝑuo canone xp̄o obediūt ꝛ eccl'ie instituto. Nō vtiqꝫ piā simpliciū in vocalibꝫ orōnibꝫ duotionē dānātes. sꝫ ad charismatū melioꝝ emulatiōēꝫ maxīe religiosos ꝛ clericos exhortātes. Quāuis ei xp̄i pceptū solos forsitan cōcernat sacerdotes. apl's tn̄ absqꝫ vllo dubio oibꝫ loqꝷ fidelibꝫ Quotiēscūqꝫ iquiēs panē hūc mādūcabitꝭ ꝛc. mortem dn̄i annūciabitꝭ.

re debet se eiꝰ officio cōformare. Nihil eni obmissuꝫ in eo qđ ad boni opis ꝑtinet cōplementū. Propōiꝷ em̄ in eo ꝛ bonꝰ modꝰ accedēdi in ꝑparatione. Melior ꝓgrediēdi in executiōe Optimꝰ termināndi in conclusiōe. diuidiꝷ ei i tres ꝑtes hijs exercitijs exornātas

recrificādo, purgando, instruendo — Sub — Introitu, kyrieley. alleluia, epistola euāgelio
Missa celebraꝷ vt mors christi recolatur i eleuatione sub canone ꝛ sumptione
Cōmunione complenda — benedictione ꝛ post

O igitur in meliꝰ emendemꝰ ꝛ ceteris omissis passiōi dn̄ice meditande nos totos ipēdamꝰ Nil eni gratiꝰ dō. nil comodosius agere poterimꝰ nob. vt ifra patebit.

De altero pricipali exercitio sub missa. Mēbꝝ. ij.

a Lterꝝ principale exercitiū sub missa agendū ē. veniētē duote excipe ꝛ acceptū duotiꝰ deo pri offerre Prio inqꝫ venientē deuote excipe .ſ. in ꝯsecratiōe ꝛ eleuatiōe. Uñ antea sub scūs duote dēmꝰ illi occurrere. iuxta illđ ꝓphe. Ecce veit dn̄ator dn̄s. ꝛc Gaude ꝛ letare syon occurrēs deo tuo. ꝛ Bern̄. Hic ē heres. veite ꝛ duote occurramꝰ ei Magnus nāqꝫ rex magnis d̄siderijs ē excipiēdꝰ. Et hinc eccl'ia statuit vt exēplo hebreoꝝ pueroꝝ venturo occurramꝰ canētes Bn̄dc̄s q̄ veit in nōie ꝛc. Porro q̄ deuote volet xp̄ꝫ excipe. dꝫ exercitia seq̄ntia vl' an̄ vl' circa eleuationē exercere ſcꝫ

Perpēdēs. occurre. colēs. mi:ād. age. poscēs

Prio ei dēmꝰ vēturi dn̄i q̄litatē ꝛ circūstātias ppendere iuxta vsū sup i ḡ. occursi. positū i scala cōiōis folio .ſ. ad quē q̄s veiet ꝛc pulchre vl' sufficiēt exponitur ibi. Scđo dēmꝰ magno ꝛ āhelo d̄siderio occurrere vehemter eiꝰ aduētū ꝛ aduētꝰ effcm̄ d̄siderādo. Ita vt dicāꝰ Desidero te milies mi iesu q̄n veies ꝛc. Itēqꝫ Da mihi ꝑ p̄ntiā tuā sentire grāꝫ Tertio i cōsecratiōe venientē iā in eleuatiōe dēmꝰ cultu late colere deuotissime eū adorādo ꝛ fidē actuādo vtꝫ ē sca/la cōiōis i ḡdu intētiōis. Quarto dēmꝰ digtiōem stupēdi aduētꝰ admirari adeo vt exclamemꝰ cuꝫ Bern̄. O q̄ꝫ stupēda digtio q̄ꝫ indebita visitatio ꝛc. regē regū veire ad v̄miculū Quito dēmꝰ tāte digtiōi grās agere. vt docꝫ Guilhel. ꝑiꝷ. deuotissīe grās agendo Postreō toto cordē dēmꝰ petere eū aduētꝰ ille dignissimꝰ i nob depditꝰ cat sꝫ vt officia ꝓpꝷ q̄ veit efficiat q̄ sunt quattuor iuxta dominum Guilhelmum i omni missa deuote exposcēda. Primū ē officiū mētra/

tionis quo scꝫ petam⁹ vt ipse medic⁹ vite medeatur
eccl'ie sue tyriaca viuifica sctissime carnis sue ꝛ syro
po saluberrimo sacrati sanguinis sui Alteꝝ ē offi
ciū sacramentatiōis aut sctificatiōis quo petat ipse
summ⁹ sacerdos vt nos emūdet ab oibus inquinamē
tis nris carnis ꝛ spūs. ꝛ repleat nos grā ꝛ sctitate
Tertiū est officiū recōciliatiōis vt sūmus ille ad/
uocatus ꝛ mediator petat q̄ p sacrificiū corpis ꝛ san
guinis placet prēm misericordiaꝝ eiqꝫ nos recōciliet
Quartū officiū est refectiōis. Vnā a bono pastore
petendū quo tā nobili cibo ꝛ potu nos reficiat ꝛ sati
et extinguēs in nobis famē ꝛ sitim mortiferas cor/
poraliū atqꝫ seculariū desideriorꝝ Hec sunt principa
liora christi p sacrm officia instātissime post eleuatio
nē ab eo exposcenda Et ꝯplectūtur sub hoc metro.

Sanet. scilicet. placet. saciet. petis. vt nos.

Quid post eleuatōēꝫ exercendū. Membꝝ. iiij

R Ed vbi sic eucharistiā. i. bonā grām excepeti
f mus cauendū est iuxta aplī monitionē ne in
uanū grām dei recipiam⁹ Grā em̄ dat ppt
operari. quā inuanū accipit qui non pp̄ter qd datur
facit. dat aūt in duplicē vsum. Iuxta scm̄ Tho. ꝛ vt
supra ē declaratū. Offert em̄ vt sacrificiū ꝛ sumit vt
sacramētū. Et fm hoc duo exercitia illa sumūtur. scꝫ
ꝙ debeat offerri ꝛ sumi de quibꝫ dicendū. Primo
debem⁹ altissimū illud sacrificiū q̄ maius eē pt nul/
lū deuote offerre in et cū sacerdote p oibus causꝭ no/
stris Nō eni sacerdos offert sol⁹. sed ꝛ offerre possūt
oēs circūstantes vt patet in canone Et libēter debet
q̄sqꝫ offerre: nā ad hoc dnt quēqꝫ trahere. ꝛ sacrificij
acceptabilitas. primorꝝ charitas: fruct⁹ multiplex. ꝛ
grandis nēcitas que pseqr longum eēt. Per hoc ei
sacrificiū digne oblatū deo honor ꝛ glīa. angelꝭ ꝛ san
ctis leticia. viuis ꝛ defunctis magna vtilitas accedit
Ad quod etiā nēcitas ipellit. qr dr Nūeri. ix. Exēmia
bitur aīa de populo q̄ nō obtulit sacrificium tpe suo
Grandia ergo inductiua Vexꝝ qm̄ doctor scūs de h
sacrificio disserēs ait. Qꝫ hoc sacrm inq̄ntū sacrifici/
um. hꝫ vim satisfactiuā ꝛ prodest hijs p qbꝫ offertur
tam viuis q̄ꝫ defunctis. Sꝫ in satisfactiōe magꝭ at/
tendit affectus offerētis q̄ꝫ qualitas oblatiōis. q̄ꝫuis
ergo ait hec oblatio ex sui quātitate sufficiat ad satis
faciendū pro oi pena. magis tm̄ fit satisfactoria illꝭ p
quibꝫ offert vel etiā offerentibꝫ fm quātitatē sue de/
uotionis. ꝛ nō semp p tota pena. Ex quibꝫ verbꝭ col
ligitur ꝙ valde vtile sit ꝛ necessariū bonū ꝛ deuotuꝫ
scire modū offerēdi hoc sacrificiū Nā quali deuotiōe
quis hoc obtulerit talē inde recipit fructū Sꝫ plurū
esset ponere modū ad plenū. vn̄ sufficiat vel praxim
tenuiter tetigisse

Oblationis practica .§. primus

I Ebet in hac meōria oblatiōis primū fieri
d dei exaltationē
Captatio bñiuolētie p sui hūiliatiōꝫ ꝛ vilificatiōꝫ
Pñtatio hostie p xpi vite
passionis oblationem.
cōmissis
Imploratio mie p oibus fm casuū positiōēꝫ
Noiatiuū. gtm̄ ꝛc.
Cōmēdatoria cōclusio p obsecrationē
cōmendatiōem

N

Vt exemplariter a q̄busdā inuenit deductum.
Qui hoc mō sacrificiū offerret ille nō vacu⁹ a templo
vt pleriqꝫ abcederet Itē dr ꝙ meōria fiet fm cas⁹
hoc est primo pro Nominatiuo hoc est p seipso.
Pro genitiuo. i. pntibus. Pro datiuo. i. benefacto
ribus. Pro accō. i. penitētibꝫ ꝛ inimicis. Pro voca
tiuo. i. religiosis. Pro ablatiuo p abscisis ab ecclia
vel defunctis

De spūali cōmunione Mēbrū quartū M

t Ertiū principale sub missa exercendū officiū
est Spūaliter cōicare Null⁹ em̄ audientium
missam secludit a grā tanta Ita ꝙ crebrius
missam deuote audiēs magis reficiꝫ ꝛ ampliori gra
tia dotatur spiritaliter manducando q̄ꝫ sacerdos ip
se sacramētaliter sumendo. dū ille man⁹ digne vꝭ mi
nus p̄parate accedit ꝛ istius feruor ꝛ deuotio vehem̄
ter ad sacramentū afficitur. Quid autē sit spirituali
ter mādacare ꝛ quō a sacramentali distet ꝛ q̄ꝫ illi q̄n
doqꝫ preferatur Item qꝫ que nos ad spiritaliter cōi
candum inducere debent omnia prehabita sunt i p/
logo ruminatorij ꝛ in cōsiderationibꝫ vt est illic vide
re Debent eni nos ad eā trahere Christi inuitatio q̄
crebrius ad se inuitat dicēs. Venite ad me omnes q̄
laboratis ꝛ ego reficiā vos. Accipite et comedite Ins
sitqꝫ petere panē quotidianū. Item fructus magni
tudo Itēqꝫ nēcitatis indictio Sicut eni egem⁹ indi/
es cibo materiali. ita et spūali vt supra declaratū est
Itēqꝫ sanctorū doctrina ꝛ exemplaritas. hāc eni spi
ritualem cōionem valde suadent docti. vt pꝫ supra
Et hac vsi sūt patres illi heremicole. vt scribit Odo
cluniacen̄ dicens. Paulus prim⁹ heremita Anthoni
us appollonius Mucius Hilarion ꝛ Macharij illi
ceteriqꝫ nōiatissime religionis viri. Horum inquit
singuli vna hora diei passiōis dominice nrēqꝫ redēp
tionis bñficiū cōmeōrabant sicut dñs p̄cipit Hoc
facite in meā cōmemorationē. Et sic spūaliter man/
ducabant. Et ideo hij nominati cū vniuersa beata le
gione anachoritaꝝ adeo grandes excreuerūt in do/
mino vt illoꝝ collatione nos in vita spūali pigmeos
ꝛ homūciones inueniam⁹ Quisquis igitur hoꝝ exē
plo voles magn⁹ in dño excrescere In alteꝝ in spiri/
talē. immo in diuinū hōiem mutari sacram sup om
nia huic exercitio vigilē aiꝫ p̄beto C⁹ practica ē ista.

De modo ꝛ practica spūalis cōionis. § . primus

q Ui cū sacerdote spūaliter cupit cōicare opor
tet vt se ante aliquantulū studeat pparare.
N Se a vanis abstrahendo In ecclīa veniēs solū se lo
cando Sup peccatis dolendo. deinde missam deuo
te iuxta modū assignatū audiēdo psertim seriosi⁹ do
minicā passionem cōmeorando. deinde post eleuati
onem intimi⁹ se ad sacrm debet diuertere illud offe/
rendo. orando. z diiudicādo. Et presertim dz suum
affectū ad eius spūalē susceptōem dilatare corde z o
re. vt magister Johānes nider z discipulus docz di/
cendo O pie dñe iesu christe q huc pter me venisti.
z te mihi in panē quotidianū: imo in omnē deside
bilē vsum tribuisti. vellē te libēter suscipe etiā in sa/
cramento. sed heu nō audeo nec possum accedere. q2
timeo te offendere propter indispositionem meam
nimiam et tñ scio q sine te vere cibo nō possum vi
uere. Quare hūiliter rogo vt licet te nō sumā sacra/
mentaliter. vt tamez me reficias z ad me descendas
spūaliter z velis mecū de illa grā impartiri. quaz te de
uote sub sacro sumētes debēt sentire. O bone Jesu
noli me despicere. noli seruum tuū trāsire. sed digner
ad me venire. mecū manere z effectus tuos in me o/
perari p te iesu Amen. Hmōi verbis dz hō deuote i
uitare. Et vbi ad cōionem a sacerdote ventuz fuerit
os mentis apire z p oēm modum quasi z ipe sacra
liter sacramentū sumeret se habere Quia vere spūa
liter sumpsit qñ sic desiderauit. Nā per sacerdotem
qui tanq collū est corpis ad mēbrum illud sanum sa
cramenti virt⁹ deuenit Debet ergo tunc grās agere
Debet p effectu pcipiendo petere z p oīa iuxta mo
dū supra de cōione sacramētali assignatū se hēre. Nec
videat practica hec cuiq puerilis z cōtemptibil quo
niā nō nos eaz posuim⁹ sed spūssctūs hāc edocuit. vt
Johānes nider in suo fornicario scribit. Ubi nar
rat de quodaz laico quē hoc mō spūs edocuit q lōgi
usculo etiā pticulā de sacramēto altaris sensibiliter
qñ os corpis apuit cū mira dulcedine pcepit. Uidea
tur exemplū illud q2 huic exercitio alludit. Nec mir
aut incredibile videat cū d pluribz simile legat vt ka
therina de senis. de alijs itē deuotis mulieribz z scis
Qui oēs vehemēti desiderio etiā pticulā sensibiliter
exceperunt de altaris sacro. Nec ē man⁹ dñi abbreui
ata qm adhuc qd eis cōtulit daret si quis eorū instar
se exerceret aut desideraret. Aut si sensibilē illā deuo
tionē negaret p internā suppleret. Quis ergo ñ vtris
q (vt aiūt) brachijs amplexabitur exercitiū istud
Cessent igit cetera amplectātur ista. Quis qso legen
do pater noster aut alias orōnes vocaliter tm multi
plicādo hunc fructū vsq pcepit. quis etiā sacramen
taliter refici meruit. Nō hoc donū percipiet. nisi qui
semotis relictisq multiplicibz illis exterius tantum
musitationibus institut a christi instituto de sua cō
memoratione pareat z aduentū ei⁹ spūalem vehemē
ter desideret Ignis eni faciē eius pire habet Et. i om

nē locū ad quē veniet duos discipulos pmittere solet
scz sacrā meditationē z deuotā affectionem Quisqs
igit deuote missam audire volet hijs se exercere debz
Nō prorsus simpliciū deuotionē in legēdo multa pr
noster qd bonū est dānam⁹. sed ad parēdū xpi pcep
to ecclie instituto ad emulandū charismata meliora
cū paulo exhortamur. Nā vbi aliud alio fructuosius
exercitat pstanti⁹ diligendū Stultū ei valde cū pos
sis codē labore z sudore triticū in horrea metere. ne
glecto frumento. infelix loliū z steriles hauenas cole
re Agite igit emulemur charismata meliora

De bonis exercitijs post prandiuz in die dñica as
sumendis Caplm sextum. O

v Iderūt hostes z derisērūt sabbatha ei⁹
Treno. i. Merito ait quidam illoz sab
batha deridētur q postq mane paulu
lū deo p supiora exercitia adhesērt in re
liq diei vbi scm ē prandiū oi deuotione
reiecta solū ocio carnali z sue lasciuie vacāt. Hic eti
am moral ille Seneca iudeoz sabbatha risit dicēs
eos septimā ptē tpis vite eoz pdere Ne igit z nostra
sabbatha ridiculo sint hostibz o pe pciū existimaui⁹:
z post prādiū sicut z añ pia exercitia assignare. Naz
et ideo integro die a corpalibz opibz vacam⁹ vt spūa
libz liberi⁹ intēdam⁹. vt dr de cōsecra. dis. v. ca. Ieiu
nijs. Et potissimū religiosoz tanq magis deo obli
gatorū ē totā illā diē expēdere in vacatiōe dei. licet ce
teris honesta recreatio vt scribit mgr Joan. Gersō
indulgeat. Poterint igit seqntia exercitia assumi.
si nō affuerint meliora.

altaria visitādo collatōez pris orādo duota pposita inoua
Circuiens. audi. misere. meditae. ppones

De quibz singulis vt crebri⁹ exerceant paucis ē p/
sequendū. Et dicim⁹ vt z supra q nō sp necē sit exer
cere oīa. sed interdū nūc hoc nūc illud put ai disposi
tio exigit assumendū. qq feruēs plurima possit z a
gat De visitatiōe altariū Mēbz pmū

c Ircui ciuitatē meretrix obliuioni tradita P
bñ cane frequēta cāticū vt mcōria tui sit Esa.
xxiij. Hijs verbis incitamur a ppha ad exer
citiū pmū in versibz tactū. Qd ē circuire citatem
scz ecclīasticā tā triūphantē q militantē. z bñ cane/
re p deuotā orōnez z mēditationē freqntare cāticū p
pseuerātie ptinuationē vt sic mcōria nri sit corā do z
sctis eius Et bñ cōgruit hoc p⁹ prandiū exerceri. naz
z tūc seculi hōies ambulāt sup cibo sūpto. Debem⁹
itaq z nos tūc altaria ecclīe visitare Qd exercitium
qm vtile ē multū videndū de mō ei⁹. Sciendū ita/
q q hec altariū visitatio trifariaz fieri poterit fm q
legūtur aliqua sacra tripliciē visitari. Uel ei visitat

	loca terre scē		agēdis gracijs
vt	hitacula supne pāie	p	ipetrādis auxilijs
	romāe vrbis ecclīe		merēdis indulgētijs

Jnuenimꝰ enim scōs his modis sacra altaria visitas se Nam ⁊ ad talibꝫ modis visitanda altaria plurima sunt inductiua quoꝝ pauca tangenda. Tum q̄a deo ⁊ sanctis gratum ⁊ iocūdum nobis vtile ⁊ necc̄ariū A sanctis frequētatum. Quoꝝ pleriq̄ȝ dum altaria in ecclesijs visitarent ⁊ miras reuelatioēs exceperunt. ⁊ innumera grāꝝ charismata meruerūt. Argumento nobis sunt. Dum stanꝰ anglicanꝰ eps̄ Seuerinꝰ Coloniensis ⁊ plures alij Quoꝝ primus choreaȝ celestē alter Martini transitu celicam melodiam. alij alia mira inter visitandum altaria conspexerūt. Nonne vnus pueꝝ iesum. nōne romana mulier sanctos q̄ꝝ limina visitaret Gregorio magno teste sub spē vidit peregriōꝝ. O igit̄ mirādū o exercitiū colendum tam etsi indulgentiarum inops esset summe obseruādūȝ Quo circa notādum q̄ in vnica visitatiōe tria hec simul pn̄t ꝯplecti ꝑ directioēm intentionis. Ut scȝ homo tāq̄ȝ p̄ncipaliter christi loca visitet. Sanctos ad laudem ⁊ patrocinium conuocet. Et ꝓ indulgētijs oret Aut seorsum ſm singula ter poterint quibꝫ vacat altaria visitare. De q̄bꝫ dicēdū in specie.

De p̄mo modo visitandi altaria.

. §. p̄mus.

a Adorabimꝰ in loco vbi steterūt pedes eius. ps̄.

N Primū dixiꝰ altaria ēe visitāda vt loca terre sancte. Nam q̄ illic ꝓpter pleraq̄ȝ impedimenta non possumꝰ. hoc in ecclesijs ꝓprijs isto exercitio impleꝰ Quis non ad loca illa suspiret q̄s nō anhelet. Nonne sanctissimi q̄q̄ȝ etiam de extremis mūdi oris ad illa loca ꝯtenderūt ⁊ ꝯtendūt. singl'a ꝑcurrūt venerātur osculantur lachrimātur vt nōnūq̄ȝ ⁊ lapides ipōs sarracenos induratos loq̄r ad lachrimas pūgāt. Uidet rursus abraham linquere terram suaȝ ⁊ suos ad terrā hāc festinās. Nōne ⁊ fukoꝝ p̄scij magni illi patriarche q̄ viui illic saluatoris tp̄e ⁊ post esse nō poterāt Uel mortui illic sepulturam eligendo esse contendebant. Hinc ⁊ elegia ⁊ funebri franciscus petrarcha tragedia cum alijs luget q̄a ⁊ eccl'a nō possidet hec loca. Sed nō est q̄d nos lugeamꝰ Ecce maior ihrl'm h. Habemꝰ sancte eccl'e altaria q̄ sunt vera in q̄bꝫ dn̄i steterūt pedes loca. Jllic āniꝭ q̄busdā ⁊ mortalis ē ꝯuersatus. Hic inde iam venit glorificatus. Hec itaq̄ȝ hoꝝ locoꝝ recordatione visitemꝰ ⁊ nō minoreȝ q̄ȝ si illo ꝓficiscamur grām forsitan ꝑcipieꝰ Et potissimū nos ad tali modo altaria visitandum excitare debet v̄gīs marie exemplū q̄ vt Brigida scribit visitabat ipsa quotidie sacra loca post filij sui mortem vsq̄ȝ ad assumptiōis sue diem: Cū ipsa igit̄ ⁊ nos quasi coram simꝰ hec loca visitemꝰ ⁊ in singulis adoremꝰ ⁊ q̄ illic dominus egit commemoremus ⁊ ne in nobis deꝑdita sint suppliciter exoremus ⁊ obsecremus. Oportet itaq̄ȝ q̄ q̄sq̄ȝ eccl'e sue altaria distinguat ſm loca terre sancte. vt in multis ecclesijs fit ⁊ factum vidimus.

De modo altero. . §. ij.

r Surgam ⁊ circuibo ciuitatem ꝑ vicos ⁊ plateas querā quem diligit anima mea. Cāticorum. iij. His verbis innuitur alter modus visitandi altaria tanq̄ȝ scȝ superne patrie habitacula donec ꝑueniatur ad illum quem q̄rit fidelis aīa. Debemꝰ ergo circuire ciuitatem celestis patrie ꝑ vicos ⁊ plateas id est maiores ⁊ minores sanctos visitādo donec ad dilcm̄ deum ꝑueniamus. Sic legitur de summis sanctis q̄ sanctoꝝ memorias frequentabant etiam noctu altaria visitando. Sed ⁊ psalmista ait de se. Circuiui ⁊ immolaui in tabernaculo eius hostiam ⁊c̄. Hoc ⁊ exercitiū preclare illius romane sancte Melanie fuit. que interrogata quid in solitudine egerit respondit vt heraclius in suo paradiso scribit. A principio inquit diei oratiōi vaco opꝰ faciens ex lino. Postea ꝑ sanctos patriarchas ꝓphetas apostolos ⁊c̄. meditatiōe discurro certis horis cibum capio. Appropinquante vespe deum glorifico finem q̄ȝ vite mee cum bona spe pacienter expecto Huius itaq̄ȝ ac ceteroꝝ exemplo ⁊ nos itidem faciamꝰ. ⁊ cum sponsa ciuitatem circumeamus Quam circuire nihil aliud estimo nisi se circa sanctos patrie meditatione occupare Quadruplex aūt erit circuitus iste. Primo ꝑ deuotam meditatioēm qualiter ad p̄mia ꝑuenerunt commemorando ⁊ eis congratulando Scd̄o ꝑ ꝯgruam venerationem digne eos honorando. Tercio ꝑ strennuam imitationem eorum vestigia sequendo. Quarto ꝑ humilem supplicationeȝ eoꝝ suffragia implorando. Qui sic vicos ⁊ plateas celestes circuiret eoꝝ indubie auxilio ad dilectū ꝑueniret

R Quomodo autem ⁊ qualiter a sanctis debemus mendicare ⁊ qualia debeamus rogare omnia infra traduntur. Poterit tamen homo ſm quadruplicem iam dictum circuitum meditationem suam dirigere ⁊ sic orōnem formare. Et vt hoc modo homo se in visitando altaria exerceat oportet vt ea ſm sanctoruȝ ordines in patria distinguat. Unum ponens habitaculum ꝓphaꝝ. aliud angeloꝝ ⁊c̄ Unū regis soliū alteꝝ marie thronum. ⁊c̄.

De mō visitandi altaria iuxta t̄ciū modū.

. §. tercius.

q Quia patiēs dn̄s est in hoc ipso peniteamꝰ Jndulgentiam eius fusis lachrimis postulemus Judith. viij. Tertio visitanda sunt altaria vt Romane vrbis stationes ⁊ eccl'e pro merenda ad hoc data Jndulgentia. Nam non dubium est qui qui sua visitaret altaria ea intentione ac si in vrbe pn̄s eēt ꝑticipes S

paret etiam copiam grāꝝ p̄sertim cum hoc plerisqꝫ
religionū ordinibꝫ sit ab apostolicis indultū. Quis n̄
iam pctōꝝ sibi cōscius ad visitanda altaria accelerer
cū easdem hoc exercitio potest mereri indulgentias
tāq̄ȝ si rome forer. Uarie scimus sunt de indul/
gentijs quibusdam positioēs sed non ob id deseren/
de nec prorsus contemptibiles. Fixa regula stat Qui
bene facit bene habebit. nec opus bonum quantum
libet etiam minimum mercede carebit Non magno
pere de quantitate indulgentiarum sciscitandum sȝ
pia exercitia maxime indulgentijs priuilegiata sunt
agenda ꝛ premium siue indulgentiarum quantitas
vt Jo. gerson docet deo pie committenda. Fidelis est
dominus nec fraudabit nos merito nostro. Suade/
mus quoqꝫ ꝙ in visitando altaria magis referamus
intentionem ad dei gloriam q̄ȝ tantum propter con/
sequendam indulgentiam licet appendicia intentio
illa erit. Alijs de indulgentiarum valore disputatio
nem relinquamus. Nos practicam ponamus. Qui
ergo volet romanas indulgentias mereri hoc modo
debet procedere. Ymaginetur suam eccl'am quasi il/
lam i q̄ stationes sunt romanam. Et sic altariatim
circueat. sup peccatis doleat dei miām christi passio
nem sanctorum merita extollat. Et per hec indulgē
tiam peccatorum postulet se totum deo committēs
Aliquot pater noster aut alias orationes super hoc ꝯ
stitutas legens. Qui sic altaria visitaret ꝛ christi et
sanctorum merita summo pontifici presentaret. pu
to ꝙ ampliores ꝛ veriores indulgentias acq̄reret q̄ȝ
si romam curreret ꝛ amplas tantum pecunias in cis
tam mitteret q̄ȝq̄ȝ etiam plumbatam canabe astric/
tam bullam portaret. Age ergo sic agamus dū
tempus est non negligamus. Non deniqꝫ sup his di
sputemus. Doctoribꝫ licet quorum officium est dis/
putare Monachis non licet quorum est plorare in/
dulgentias postulare.

Uerū qm̄ diximus de distinguēdis iuxta triphariū hūc modū altaribꝫ puto hoc clarius patescet. si exem
plaris forma subnexa fuerit. Poterit itaqꝫ fieri hoc modo.

peccs eucharistia fecit in cena p⁹resurrectioēm spūssanct⁹ pentħ:
Hic lauat. atqꝫ cibat. sermonē .vescitur ignis

loca terre sancte Mōs syon vel Cenaculum vbi christus hec egit
Sūmū altare p̄t ēē iuxta bitacl'a supne pac̄e summi rḡis soliū vel trinitatis ↄsistoriū Ubi t̄nitas tꝫ p̄r noster inocāda.
eccl'as vrbis rome eccl'a p̄ncip̄ apl'oꝝ vel alia vbi agit̄ dici statio put cuiqꝫ dictauerit sua deuotio

christum preputium adorāt filium pānis in presepio
Hic pepit. scidit. reges. lactans ligat artus.

p̄mū modū Bethleem Ciuitas regis summi Ubi hec commemoranda
Altare marie p̄t ēē iuxta scd̄m thron⁹ mr̄is salomōis hoc est virginis theotocos que sedulius est imploranda
tertium eccl'a scē marie In hac eius virgīs mr̄is merita specialia efferēda ꝛ offerēda

Poterint in hunc modum applicari ꝛ cetera altaria ad hec tria quod quisqꝫ faciet sua industria. Possent item sin
gulis locis assignari reliquie ꝛ mirabilia que sunt rome aut i terra scā Ita ꝙ copiosissima hic offert̄ deuotiois materia.

ter orat sanguinem a iudeis in celum ad iudicium
Hic petit. hic sudat. capt⁹. scandit. rediturus

mōs oliueti Ubi christus mira gessit. Nam in hoc monte sunt due capelle deuote Et merentur hic peregrini om̄s
indulgentias in alijs locis inaccessibilibus
Altare āgeloꝝ āgeloꝝ chori Qui sunt adeundi tamquam secretarij ꝛ nuncij summi regis.
eccl'a saluatoꝝ Que dicitur lateranensis. Et sunt hic tante Indulgentie ꝙ nemo potest enumerare vt dicit Bōifa
cius papa. Et sunt hic reliquie maxime ꝛ numerose ꝛ est capitalis vrbis romane ecclesia

preco iudicē in voce ieiunās apostolos transfiguratur
Baptizat. pater. esuriit. vocat. ecce bonū nos

Jordāis l' thabor Supra iordanem est Capella vbi mira facta sunt.
Altare baptiste p̄t esse thro⁹ p̄phaꝝ ꝛ patriarchaꝝ Qui sunt inuocandi tamquam senes ꝛ scribe ꝛ consiliarij regis.
eccl'a sci laurentij Extra muros Hic maxime indulgentie presertim omni feria quarta.

sepe
Ductus. ꝛ argutus. cesus. lusus. quoqꝫ passus

Jherusalem Ubi tot sunt loca deuotionē excitātia ꝙ vix pn̄t dici. s. dom⁹ āne ꝛ caypbe ꝛc̄.
Altare apl'oꝝ p̄t esse throni apl'oꝝ Qui sunt supplicandi tamquam ordinarij iudices ꝛ amici dei.
eccl'a sci pauli Qui hic ierit ōni dn̄ica p ānū tātā indulgētiā hēbit ꝙtā si ierit ad scm̄ Jacobū

Erutus. tensus. fixus. moritur. tumulatus.

Mōs caluarie Hic Capelle sunt multe ꝛ apparet ibi sanguis christi in petra vt dicitur.
Altare crucis potest esse sedes martirꝫ Qui adeundi vt primipili barones ꝛ milites regni superni.
eccl'a sci sebastiani Ad cathacūbas vbi āgel⁹ apparuit greḡ. dicēs In isto loco p̄missio vera ꝛ r̄missio
peccatorum. Et est hic in cripta Cimiterium Calixti Ubi innumera sanctorum martirum corpora se
pulta. Et sunt ibi preciocissime ꝛ ornatissime reliquie.

Hicce pedes vnxitqꝫ. caput. lazarus bonus hospes.

bethania Ubi ondit̄ dom⁹ marthe Et ē ibi capella Ibidē dom⁹ lazari Itē do⁹ simōis lepsi
Altare magdalene chor⁹ v̄ginū Que sunt implorande vt sponse ꝛ regine sponsi immortalis
eccl'a mḡdalē Uel Agnetis aut Praxedis. Posite em̄ sunt eccl'e septem principales.

Preter quas sunt adhuc min⁹ p̄ricipales .cccc.
xl. magnis nihilomin⁹ Indulgentijs dotate ⁊ relique
sacrate Capellaꝝ aūt ⁊ hospitaliū sacrorum tant⁹ ē
numerus vt qdam dicit Sūt rome mille viginti quinqꝫ
capelle Ad q̄s tñ visitandas p̄t hō intentionem diri/
gere et sic plurimū mereri. Potest itē hō eccl'ia ita
altaria sanctoꝝ visitare tāq̄ꝫ illa loca vbi a ꝑegrinis
visitari solēt Ut altare magdalene tanq̄ꝫ sepulchꝛuꝫ
eius in massilia vt fertur. Itemqꝫ altare michaelis
tanq̄ꝫ mōtem Garganum vbi deuote inq̄ri solet. Al
tare item sancti Jacobi tāq̄ꝫ Compostelle. Et istud
exercitium hoc modo altaria visitandi legitur reuela
tum cuidam deuote abbatisse nimis anxie loca scā
visitare q̄renti. Cui angelus apparēs docuit q̄ toti/
dem legeret pater noster in vniōe dn̄ice passiōis ⁊ la/
boriose sue qua in terris ambulauit ambulatiōis q̄t
sunt leuce vel miliaria illuc contendendi ⁊ indulgen
tias illo ꝓficiscētiū ⁊ ꝑegrinātiū ꝑticiparet

Epilogus dictoꝝ

Hec ꝓ qualicūqꝫ exemplari forma posuim⁹ vt
tali mō q̄sqꝫ in sua eccl'a possit sibi distiguere sua al/
taria applicando ea locis sacratis vel sanctoꝝ habita
culis aūt Rōne vrbis eccl'ijs ꝓ deuotiōe excitanda vt
sic vel aliqualiter interdū ymaginarie loca illa sacra
aspiciat q̄ principaliter nō p̄t intueri. Et qui velit de
uoti⁹ in hoc exercitio exercitare ille poterit sibi d̄scꝑ
tionē hoꝝ locoꝝ ex quibusdā tractatulis desuꝑ facꝫ
colligere ⁊ certam materiā factoꝝ aggregare. Et sic
aliquot p̄r n̄r vel Aue maria in coꝝ vniōe legere ⁊c̄.
Hec pro rudioribꝫ ⁊ iperfectioribꝫ siue incipientibus
de circūeundo ⁊ imolādo in tabernaculo dn̄i vocife/
ratiōis hostiā dixim⁹ nō ꝑfectis. Illi eni multo sub/
limiori atqꝫ excellentiori mō meditādo. ꝯtēplando. o/
rādo tabernacula eccl'ie ⁊ triūphantis ⁊ militantis
circūire norūt sine hmōi symbolis exterioribꝫ ⁊ cor/
poralibꝫ. q̄ꝫq̄ꝫ ⁊ eis hmōi pie exercitatiōis qñqꝫ ñ sūt
cōtemnēde.

T Sequitur de exercitio altero p⁹ prandiū scꝫ audi
endi verbum dei Membrum secundum.

b Beati qui audiunt verbū dei. Luce. xi. Alteꝝ
principale exercitiū post prandium exercitan
dum est audire sermonē et dei verbū. Nam ⁊
ad hoc ecclesia obligat fideles. Nam dicitur in decre
tis. Omnes fideles qui veniunt in solēnitatibus ad
ecclesiam et scripturas apostolorum et euangelium
audiant. Itemqꝫ de cōsecratione dis. i. c. Sacerdote
dicitur sic. Sacerdote in ecclesia verbū dei faciente.
si quis egressus fuerit de auditorio excommunicetur
Inter cetera eñ que ad salutē ppl'i spectant christia
ni pabulum verbi dei maxime noscitur necāriūm.
Nam et alia plurima ad libenter verbum dei audien
dum sunt attractiua vtputa Scripturarū monitio
Nature inclinatio. Sanctorum persuasio ⁊ exēpla/
tio. Item verbi dei dignitas ⁊ consequens vtili/
tas. dulcissimos eñ fructus gignit dei vbū auditum
vt passim doctores in suis sermōibꝫ declarāt. Nam
⁊ vt ex p̄allegato vbo p̄tꝫ efficit hoiem beatum
Quisq̄s igitur volet esse beatus ad dei verbum audi
endum sit paratus. Nam ⁊ qui id audire contemnit
signū est q̄ꝛ iuxta dn̄i sententiam ex deo non sit Joh.
viij. Libenter ergo illud audiamus.

Primo ad hoc nos ꝑ recollectionem ⁊ orōnem
disponendo Scdo humiliter attente deuote memo
ranter illud audiendo. Postqꝫ sermōe finito d̄
bemus que audiuimus instar mundorum animaliū
repetere ⁊ iuxta domini vocem custodire: grās agere
⁊ pro eorum impletione deum exorare. ⁊ ſm ea vitā
dirigere. Qui hoc modo collationem aut sermonem
audiret vtiqꝫ fructum reportaret Sed notentur sin
gula verba Est enim copiosissima in singulis materi
a de quibꝫ nihil dicim⁹ quia passim hec repertūtur.

Superest hic vnū exercitiū assignādum quod est
vtile ⁊ pium multum Magnificant plures predica/
torum merita ad sydera vsqꝫ tollentes vt vere sunt
efferenda. Non enim teste Beda Acceptior hostia
deo q̄ꝫ zelus animarum Ecce edocetur hic vnum exer
citiolum quo ⁊ tu possis qui hoc exercitaueris eorū
instar multiplicare meritum habere zelum animarū
⁊ conuertere eas ad dominum. Immo ⁊ magis me
reri predicatore ⁊ fructificare in ecclesia magis Nam
illi crebrius surripiente vana gloria ꝑtim aut totalr
merito fraudantur. ⁊ tantum in vna eccl'a vbi concio
nantur fructificant ⁊ animas conuertunt. Tu autē
per hoc exercitium non vana gloria merito fraudal e
ris ⁊ per totum orbem non vno in loco solum fructi
ficabis. Sed quo id inq̄es pacto. Audi quo pacto. O
ratione Ut scꝫ vbi putas predicationis instare tem/
p⁹ te te ad te recolliges. ⁊ supplex. primū pro omni/
b⁹ ꝑ totum mūduꝫ verbi predicatoribꝫ Deiñ ⁊ ꝓ au
ditoribꝫ vbilibꝫ locorum existentibus: quo ⁊ illis det grām
digne seminandi ⁊ his instar bone terre suscipiendi
vt sic crescat dei exinde honor ⁊ gloria. animarumqꝫ
inde salus oriatur ⁊ augeatur ecclesia. Qui sic deuo/
te deum oraret ausim dicere q̄ maius meritum plu
ribus predicatoribus reportaret magisqꝫ in ecclesia
fructificaret Nam inuanum profunditur foris ver/
bum doctoris. nisi intus deus tangat cor auditoris
vt Gregorius ait Tolle (ait venerabilis magister Jo
hannes gerson) orationes timentium deum. ⁊ quid
proderit obsecro labor fatigantium se vel predicādo
vel monendo ⁊c̄. Penset hic solitarius quantuꝫ po/
test corrigere delinquentes absens ⁊ tacens si bñ vixe
rit ⁊ orauerit taliter enim ⁊ non aliter datum est illi
tollere scandala de ecclesia ⁊c̄. Et hinc etiam sanct⁹
franciscus fratribus suis ne de fructu predicationis
gloriarentur indicebat quoniam non ipsorum exhor
tatione. sed aliorum deuotorum precibus eos cōuer
sos asserebat. Unde ⁊ dicebat magis exemplo q̄ꝫ v/

bo. magisqꝫ (vt Bōauētura ait) p̄ce lacrimosa q̄ꝫ sermōe loquaci aīas ꝯuerti. Uñ ⁊ ad h̄ exponebat illō. cāticū. Donec sterilis pepit plurimos ⁊c̄. i. paup̄cl'o q̄s orōnis studio ꝯuertit in iudicio sue gl'e tūc iudex ascribet. Hinc ⁊ Gerson in de mistica theologia ait. Q̄ꝫ aīa deuota affectiuis orōibꝫ assueta ē dignissima portio eccl'e magis eam p̄mouēs q̄ꝫ p̄dicator q̄spiaꝫ etiam quātūuis fuerit eloquēs. Nam ille forsan conuertit ad q̄s v̄bum suū attingit pauculos. hic totuꝫ eccl'e corp⁹ misticū viuifico q̄dam influxu nutrit oēs ꝯplectēs p̄ oībꝫ deū orās. Uñ ait q̄ eius opi nulla exterior āmonitio. nulla p̄dicatio nulla p̄rsus corp̄alis exercitatio p̄t in efficacia coequari. Nimiꝝ q̄ꝛ hec ōnia frustra fiūt ⁊ vane. si ñ adiuuerit orō iūcta charitati. Uñ ⁊ alij p̄ hui⁹ ꝯfirmatiōe illud ps̄. solēt exponere. Qui habitare facit sterilem in domo mrēm filioꝝ letātem. i. vt q̄dam exposuit. Qui hic videt̄ in cellis delitescere ⁊ ab alioꝝ ꝯuersiōe esse alieni ⁊ steriles Illic. i. in iudicio ml'taꝝ erūt aīāꝝ q̄s eoꝝ orōnibꝫ ꝯuerterūt mrēs letantes. Quisq̄s igit̄ in hoc mario holocaustomate cupit p̄ticipare. q̄sq̄s in iudicio vt multoꝝ filioꝝ mater letari studeat hoc exercitiū frequētare. ⁊ nūq̄ꝫ in aliq̄ festo die omittere vt sic nūq̄ꝫ ei⁹ fructu mereat̄ fraudari. Amē

A De exercitio tertio post prandium. i. miseratione frm̄. Mēbꝝ. iij.

v Ade ⁊ vide si ꝯcta p̄spa sint erga frēs tuos. genes. xxxviij. Terciū p̄ncipale exercitium ē d̄ miseratiōe ⁊ visitatiōe eccl'asticoꝝ in miserijs positorū ad ip̄is scꝫ mīe op̄a impēdēda. Nam iuxta mḡrm Iohēm nider. oprie sanctificāt̄ festa dū exercent̄ mīe op̄a tū externa tum interna. Ueꝝ qm̄ religiosis non ꝯcedit̄ extra vagādo paupeꝝ tuguria subire aut elemosinas elargiri. ne tñ tanto fraudētur merito. q̄dam Carthusień piū tradit exercitiū q̄ plus ceteris ad extra hec impēdētibꝫ q̄ hoc fecerit mereri pñt. Et ē istō vt Carth. ille tradit ⁊ Gerson docet. Q̄ꝫ dñt ñ gressu pedū sed pietate affectionū circuire hospitale magnū hui⁹ mūdi. pariter ⁊ carcerem visitare purgatorij vbi innumera iacet multitudo lāguētiū q̄bꝫ si velint bñ facere pñt. Nam qui pie compassionis oculo turbas languentes p̄spexerit ⁊ eis orōnum suaꝝ adiumenta porrexerit. maius p̄fecto bonū impēdit q̄ꝫ si milia auri ⁊ argenti ꝯferat. Bonū eīm sp̄ūale sine ꝯpatiōe p̄stat corp̄ali. Nam ⁊ sic poterit homo septem misericordie op̄a implere. si pro has miserias patiētibꝫ deum intente studuerit exorare. Ut scꝫ oret deū. q̄ nudis vestitū. sitiētibꝫ potū tribuat ⁊ sic de singl'is vt cuiusqꝫ miserie miōrditer occurrat. Consimiliter ⁊ op̄a misericordie spiritualia impendere potest. si deum orat vt doceat ignorantes. corrigat corrigendos ⁊c̄. p̄currendo. Et vt possit homo omnes ecclesiasticos status p̄currere debet pater noster statibꝫ septem p̄ vt supra in scala cōlonis in grada oblatiōis signatū est applicare. Uel aliter singulis statibꝫ succurrere. Prescertim pro vniuersali ecclesia debet exorare. vt deus eam conseruet dilatet hereses ⁊ scismata tollat ⁊ contra turchos ⁊ omnes infideles defendat. Pro quo plurimū deseruit deuota illa lethania quam venerabilis pater Carthusień composuit contra thurcos in basilea. Orandum est iuxta bernardinum pro mortuis. pro impijs. pro iustis ⁊ pro singulariter in orōne commissis. Ecce latissima est hic exercitatio. vnde non est cuiq̄ꝫ causari q̄ eo euagetur. quia nesciat in quo debeat exercitari. Et sic in festis orōne inuicem iuuare signatum est in veteri lege vbi dicitur. Ite ⁊ comedite pinguia. Et post. Et mittite partem his qui non habent. Sicqꝫ collectam i festo fecit neemias Et in nouo testamento Iacobꝫ apostol⁹ iussit Orate p̄ iuicem. quod maxime conuenit religiosis. q̄ sunt quasi quidam inter deum ⁊ homines mediatores. Nam ⁊ hoc meritorium valde Quo enim oratio communior ⁊ deo gratior ⁊ homini vtilior. Hinc Crisost. Si pro te solo oraueris solum meritum tuū possidebis. si vero pro omnibꝫ. omnes quoqꝫ pro te orabūt. Eya igit̄ h̄ exercitiū nō intermittam⁹ sed pro inuicem maxime in dm̄cis orem⁹

B Qualia meditabilia dominicis assumenda. Mēbrū. iiij.

c Reliquie cogitationis diem festum agent tibi. ps̄.

Si cui post omnia sup̄iora expleta exercitia tempus sup̄fuerit non opus q̄ ocio vacet sed ⁊ his verbis psalmista latius aliud exercitiū p̄pōit. s. vt insistat meditationi sacre. Quam potest ex tribꝫ illis libris formare: vnde frater ille solet se exercere Salicet ex libro rubeo meditando charitatem ⁊ passionē christi. Ex nigro peccata ⁊ penas inferni. Ex aureo gaudia celi. Que potissimū sunt tunc cōmemoranda cum in eorum tipū dominica dies sit instituta Egrediatur itaqꝫ de papilione corporis stet in ostio mentis. ascendat in montē abarim cōtemplet̄ celestis glorie locū. videat cōsortium contemplet̄ siderum ornatum. Et horum cōsideratione liquescat ita vt dissolui cupiat cōcupiscat ⁊ deficiat in atria dei. De huiusmodi cōtemplatione que sunt considerāda ⁊ qualia patet infra Et quia dominica dies singularit̄ applicita est cultui dei. ideoqꝫ ⁊ tunc vacandū ⁊ dei contēplationi aliquantisper intendēdum. Iuxta illud. ps̄ Uacate ⁊ videte quoniā ego sum deus. Et quia duplici via ad illā cōtendit̄ scꝫ p̄ positionē et p̄ abnegationem nitatur nunc hac nunc serpere illac vt vel paululum contempletur de indiuidua trinitate.

Nō sit scrutator maiestatis. dimittat altiora hūilit̄ ꝛ deuote retractet deuotiora. In primis fidem de sā cta trinitate fideliter actuet. Secūdo increatā im mensam ac mutuā supincōprehensibilis trinitatis dilectionē fruitionē cōplacentiā deuote retractet.

Deinde tertio singulorꝫ ac omniū simul ꝓprietati bus ꝑfectiōibus ex intimis cōgratulet̄ ꝛ cōgaudeat Et sic tandē ipsum talē ac tantū oret: laudet: ꝛ sup glorificet seqꝫ totos illi īpendat offerat ꝛ resignet et illi vniri exoptet. Qui hijs vijs se circa benedictā tri nitatē exercitauerit deuotiōe implebit̄ ꝛ vera sabba ta colit. De hui⁹ supbeatifice trinitatis cōtemplatio ne Dyonisius carthus. deuote in de ꝯtemplatōe scri bit. Et dn̄s Nicolaus de Cusa cardinalis tractatulū fecit de duplici p̄nominata via cui titulus ē de scul ptore ꝛ pictore. quorꝫ vn⁹ in suo oꝑe demit: alt̄ sup addit ꝛc̄. Hec vtcūqꝫ tacta sufficiāt. Nā ꝛ supra que dam de cōtemplatiōe dei sunt assignata

C De postremo exercitio scꝫ propositorum innoua tione
Membrum quintū

v Ir prudens diriget gressus suos. Prouerb xx. Postremū ꝛ finale diei dominice exerciti um est innouatio propositorum. iuxta quod sapiens hortatur. Nam finis est ꝛ principiuꝫ hebdo made. ergo tunc debet homo prestituere qualit̄ tota septimana se vult habere. Hoc enim necessariū val de. Qui enim nil de futuro ꝓponit in omnia incau tus incidit. ergo nō proficit Nam et multa sunt que ad crebri⁹ proposita innouāda nos inducere possunt que supra in examinatorio cōscientie vtcunqꝫ tāgū tur Debemus aūt in proponendo hunc seruare mo dum. Primo eni debemus vitia quibus infesta mur cōsiderare. deinde cōtrarias virtutes propone re et firmiter in vnione alicuius virtutis domini no stri iesu christi emendam sub penitentie impositiōe statuere. Et quia a nobis nil possumus debemus a domino et a sanctis diligentius petere vt nobis ve lint in hijs seruandis assistere. Et quoniam pleriqꝫ multa proponūt de se fidentes. facile a propositis de cidunt quoniā deum nō innocant. Postq̄ꝫ āt homo sic deum exorauerit nitatur quantū poterit quotiēs deciderit: quotiēs recidiuauerit proposita renouet re surgere conetur. Qui sic egerit nunq̄ꝫ sine profectu erit Iugis enim ille ad perfectionē conatus illi profe ctus erit. Nunq̄ꝫ igitur dominica dies abeat qn̄ sint proposita innouata. Nam et preter proposita quoti diana quidam habent proposita septimanalia ꝛ mē surnalia et annua. de quibus silemus breuitat̄ cau sa. Quotidiana proposita poterint esse vt homo pro ponat ista

Añ oia soli⁹ dei laudē ꝛ gl'aꝫ ī oīb⁹ ꝛ suꝑ oīa q̄rere
Ab oī offensa eius velle precauere.
Scd̄m dei p̄cepta ꝯsilia r̄gulā ꝛ statuta ꝛ ꝓposita viuere
.s. Cōcupiscētijs malis viriliter resistere ꝛ vitia era dicare
In virtutib⁹ proficere

Ordinabiliter viuere ad	deū ꝛ p̄latū seipsum proximū

Septimanalia autem aut Mensurnalia proposita poterint esse quando homo proponit deuincere par ticulariter aliqua vitia vt dicitur in destructorio vi tiorum infra

Horꝫ āt ꝓpositorꝫ ꝯseruati ua sunt	Frequēs innouatio. Deuota oratio p̄nie certe iniunctio Crebra examiatio.

Scio sunt quibus hij qui magna proponūt ꝛ facile decidunt sunt derisui. sed viderint illi sibi. Si hij q̄ tam diligenter proponunt et proposita innouāt de cidunt. quid queso de hijs qui nihil fieri proponunt. Valde eis verendū ꝙ nihil proficiant qui nunq̄ꝫ ca dunt quia qui imbellis manet hunc nō sternit host̄ Illos temptare: illos deijcere diabolus negligit q̄s q̄ eto iure se possidere nouit. Incipiant et ipsi sacra ꝓ ponere ꝛ vbi lapsui propinquauerint cessabunt cete ros deridere. Hec de dominice diei exercitijs prolix ius diximus vt plurium qui se nescisse aiunt quid in festis agendū q̄ꝫ fabulis vacandū. ora obstruamus Iam est eni horum exercitiorꝫ copiosa materia ꝙ non iam exercitia sed deficient tempora. Omnibus tamen exercitijs prestat deuote horas soluere. ꝛ debi ta deuotius reddere. Ingratum eni est quicquid ob tulerimus neglectis hijs que debemus

Ee sunt ferie domini sancte quas cele brare debetis temporibus suis.
b Ubi visum est de exercitijs dominica libus in genere. annotandū est de qui busdam domini ferijs et festiuitatib⁹ in specie. Suadet enim dulcissimus ille Bernar. in tra diuersa tēpora etiam immutanda exercitia quē admodum et suos cantus innouat ecclesia Repre sentat autem ecclesia per anni circulum quintupli cia tempora scilicet D

deuiatiōis ab adā vsꝫ moysē	a moyse vsqꝫ ad christum	inter vtrūqꝫ	recōcili ationis	ꝑegria tionis
Deuiat.	**ac reuocās.**	**mediū.**	**placat.**	**ꝑegri nans.**

De horum temporum distinctione quando incipi unt vnde sumuntur quomodo officiantur declarati

one pulchre in rōnali diuinorum ⁊ in aurea legenda
Unde de hijs trāsimꝰ Unū dicimꝰ qđ et docet vene
rabilis ille pater Theodoricꝰ herten ꝙ deuotꝰ đbet
se hijs tꝑibus vt verꝰ eccl'ie filiꝰ ꝯformare ⁊ exercitia
sua ad illa applicare vt sic semꝑ possit deuotionē in/
nouare. Et qui volet se sic exercitare ꝯsiliū est ꝙ alti
oribꝫ studijs sepositis studeat illa in quibus de fest;
agitur legere. vt Aureā legendā. Rōnale diuinorum
⁊ hmōi. Et in libro spūalis gratie mechteldis inueni
untur deuotissima exercitia fm hec tꝑa ecclesie. Hu
iusmodi si quid nobis cōsilij est suademꝰ ante festa
instantia studere inde meditatiōis materiā sub fa/
sciculo quodā colligere ⁊ exercitia formare q̄ volet in
nouis festis nouā deuotionē sentire. Nō hec dico pro
prio ductu/nec spū mei capitis. sed certis edoctꝰ expi
entijs. Q; plerīqꝫ q̄ sic festa preueniebāt mirā tūc de
uotionē ceteris in sua vetustate torpentibꝫ sentiebāt
Sicut etiam de quodā scribit in de vita dñi Ludol/
phus carth. Et vt occasionē demus sic agendi pauc;
quedā exēpla subnectamꝰ primū de Aduentu

E Exercitia in aduentu assumenda .§. primꝰ.

Aduentus dñi appropinquabit. Jacobi. v. Eccle
a sia ab hoc tꝑe reuocationis sua officia incho
at. Qđ tempꝰ deuotissimū est si fuerit q̄ acu
tis cōsiderationū dentibꝫ premat. si fuerit q̄ dignis
exercitijs illud ornet. Cuius tꝑis dulcedinē q̄ volet
persentire debet diligenter ex prenotatis studijs si/
bi ꝓuidere vt noscat a quo institutū ⁊ institutionis
ipsius rōcinia. Ut colligat sibi certa ⁊ sufficiētia huiꝰ
tꝑis meditabilia. ⁊ vt habeat huic tꝑi cōformia exer
citia. Plurima aūt sunt exercitia quibꝫ tꝑs illud po
terit ornari. Unū pre ceteris ⁊ nomē ⁊ ecclesia videt
cohortari. iuxta illđ Preparare in occursum dei tui
isrl'. Quod ē occurrere dño venturo. Variꝰ aūt pote
rit esse hic occursus fm ꝙ variꝰ est: qꝛ hñ quadruplex
est aduentꝰ dñi. Sed multis omissis dꝫ hō exerciti;
um suū sumere fm causas institutiōis. Unde ꝑmo
poterit tꝑs illud intelligi institutū tanq̄ ꝑparatori
um ad iminens illud sublime (natalē dñi loquor) fe/
stū Magnꝰ eīm festus ille dies. nō sine magna q̄daꝫ
cordis ꝑparatione excipiendꝰ. Qua cōsideratiōe ha/
bita debet deuotꝰ exercitiū purgatiuū assumere vt sic
mūdus mūdi pueri possit celebrare natalē. debet fa/
miliā (sensus loquor) sub disciplina restrigere. ⁊ mē/
tem virtutū vestimentis vt maximꝰ in sermōe docet
fulcire. Unū fm libellū q̄ intitulat Btūs vir poterit
se exercere. vbi docent eradicari vitia ⁊ inseri virtu/
tes Secundo ꝑt tꝑs illud quasi gratitudini intelli
gi adaptatū. Et sic debet hō exercitia ordinare vt stu
deat suꝑ tam inestimabili bñficio grās agere. Quo/
tidie sc; cū gratitudine iuxta Bern. aduētus circum
stantias. cōmemorando deuotiꝰ solito officiū explen
do diuinū. Ut sic vbi gratus suꝑ acceptis fuerit am/
pliora in ipsa solēnitate suscipe mereatur. Tertio
studebit se hō diligētiꝰ ꝑpare. vt possit spiraliter ve/
nientē christū cū gratie icremēto suscipe vnū dꝫ intēti
us circa spūalem aduentū se exercere De quo passim
in sermonibꝫ illiꝰ tꝑis scti scribūt. ꝑsertim soccus et
Jordanus. vnde ⁊ de q̄ttuor aduētibꝫ. q̄ttuor rosa/
ria cōfecta sunt

F De exercitio in solēnibus presertim in natali dñi.
(.§. scđs.

Ic ⁊ adueniēte solēnitate ipā na
f talis deuotissime debet se apꝑare vt digne eā
possit celebrare. eā cōsiderationibꝫ orōnibꝫ vt
Franciscus sctūs ꝓueniēdo. vt sic cū illis mereat gra
tiā dei sentire. Ad qđ hortamur. Exodi. xi. Habebi
tis hūc diē in monimentū ⁊ celebrabitis eā solēnem
dño in generatiōibꝰ vrīs cultu sempiterno Ad dici
aūt cuiusqꝫ marie solēnis solemnitatē ꝑagendā tria
in primis cōcurrūt Primū vt vota q̄ debētur de/
notius exoluātur Alterū aūt reliquie cogitationis
ad diē festū ꝑagendū recolligātur Tertia vt deuo
ta exercitia ad diei decorē assumātur. Propter ꝑmū
debet hoc ecclesiasticū officiū ꝓuia meditatiōe euol/
uere. propter scđm deuotas meditatiōes diei cōgru
entes assumere. Propter tertiū deuota exercitia fe/
sto cōformia ex sanctorū dictis colligere. Qui hec age
ret ille festiuū et solēne quid intꝰ in aīo sentiret. Ex/
ercitiū aūt in natali agendū euangeliū docet qđ nob
pastores puerū natū visitātes imitādos ꝓponit. Ad
quorū instar debemus nos mēte bethleem transire ⁊
presepiū pueri visitare Habet supra hoc formatum
rosarium.

De alijs varijs exercitijs varijs tꝑibꝫ assumēdis
(.§. iij.

G De modo ⁊ in ceteris festiuitatibꝫ
b dñi debet sibi hō meditādi materiā ꝓuidere
⁊ principale propositū exercere. vt in circūci
sione dꝫ spūaliter se circūcidere. debet cū nouo anno
⁊ nouo nōie ꝓposita innouare. Sic in epiphania cū
magis offerre Et purificatiōis studet it se expurgare
⁊ sic de alijs. Sic vbi aduenerit tꝑs acceptabile vbi
dies occurrerint salutis debet exercitia cause institu
tionis cōformare. Ut cū dño desertū ingrediat ⁊ ie/
iunet in. xl. vt se ad pasca ꝑparet. Ut deuotiꝰ ⁊ tena
cius dñice passiōis inhereat meditatiōi. Sic in pa
sca cū dño resurgere ⁊ in nouitate vite ambulare. vt
apl's exhortat. ⁊ sic de alijs. sicut videre est in Rosa
rū ortulo vbi de singulis festiuitatibꝫ xp̄i ⁊ marie ha
bentur singula rosaria. Et liber hic vt occasio sapi
entibꝫ det vel vnū circa festū ntitatis dñi exercitium
cū annexo rosario loco exemplaris asscribere. Cuiꝰ
instar de singulis festis poterit ⁊ alia formari.

Exercitiū circa natalē dñi pro exemplari ad formandū similia circa alias festiuitates exercitia.

t

Ranseamus vsq3 bethleem

Luce.ij. Innuitur in verbis ist[is] euangelic[is] exercitiũ dulce z frugiferꝫ i diebꝫ natal' dñi potissimũ exercitãduz de visitando scz dñe puerperiũ atq3 dulcissimi pueri dulce more pastorũ illorꝫ crepundiũ Debet (vt hortati sunt priores z maxime post Bernar. ludolph⁹ in vita dñi) qlibet aĩa fidelis atz religiosa a die ntitat[is] dñi vsq3 ad purificationẽ purissime virgis vel semel i die apud pſepiolũ dñam visitare. puerꝫ iesũ adorare. salutare nutriciũ z virgineũ ioseph z sic de pauptate. humilitate z afflictiõe ipſorꝫ pie meditari. Hec ille. Nouerũt hoc plures sed nõ oẽs exequũtur. eã potissimũ ob cãm. q mõi z praxis id exequẽdi ignorãtiores. Ut igit modũ z praxim vtcũq; tradam⁹ tria ꝑ ordinẽ seriatim de hoc exercitio tangenda.

Scz	Inductiua	incitantia
	tempora	cõgruentia
	practica	expedientia

De primo nota q plurima sunt q̃ poterũt nos ad hui⁹ exercitij frequẽtationẽ inducere q̃ breuitat[is] causa libet sub versiculo cõplecti

pastorꝫ euãgeli corꝫ z multorũ deuotorꝫ	nã crebro ascẽdẽdũ domũ dñi zel⁹ mõtẽ ħ ẽ bethleẽ docẽt	necessariũ vt simus grati	q; in de cõ seqtẽmur plura bõa

Exemplum. te scripta monẽt. opus. vtile

vt visitemus deũ propter nos puerum factum.

iustum.

Immo declarat hupertin⁹ q ea que mouere solẽt homines ad eũdũ de citate in citatẽ hic maxĩe ɔcurrũt Sunt aũt ista

Prio dẽm⁹ currere ad videndũ noua facta. ħ nouũ fecit dominus sup terram	scdo ad stupẽdũ ꝑ pt mirabilia q; stupor z mirabilia fcã sũt	tcio ad emen duz nccria q; panẽ ãgelorũ cibum vite
I cernas.	**stupeas.**	**vt emas.**
Quarto ad gaudendũ ꝑꝑ solatia. qd solatio si⁹ q̃ȝ videre deũ puerꝫ	Quinto ad discendũ vtilia q̃bus pellitur ignorantia.	
gaudeas.	**doceatis.**	

Quisq̃s ergo noua audire gestis. q̃sq̃s videre mirabilia cõpare tibi necessaria. cernere gaudiosa. accurre cũ pastoribus in betblehemiticũ tuguriũ. ascende cũ ysaia in montẽ dñi z ad domũ dei iacob z vide illic q xp̃ũ caro factũ. Hec de inductis. De tpe ad hoc statuẽdo z pfigendo hoc dicim⁹ qd nihil super ħ a nobis diffiniendũ. Est eni cuiq; (vt comic⁹ ait) su⁹ mos. tantũ sibi q̃sq3 pfigat tps certuz ne aliqñ dies trãseat q̃ intermittat exercitiũ tam piũ. Uerꝫ tñ pastoribꝫ noctu id reuelatũ z circa mane pſepiũ. Nã et exitus matutini z vespe delectabis. Et hec aptiora sũt vacationis tpa sm Hieroni. De tertio autez z principali⁹ intento. de mõ scz visitandi iesu pſepiuz hoc dicim⁹ q sm variã q̃litatẽ exercitantiũ diuersus poterit assignari mod⁹ Nam incipiẽtibꝫ ɔuenit exercitari in sensu vt scz materiale pſepiũ aut imaginariũ preponãt. illud agitẽt illi se tenacius affigãt. quasi corã essent in oibꝫ se gerẽdo. Sic beat⁹ frãcisc⁹ (vt legit in ecc'ia pſepe cũ asino statuit ꝓ rudiũ incitatione z sic festiuitatẽ hãc excoluit. Magis affect[is] z studiosioribꝫ cõgruit affectũ fouere deuotis meditabilibus lectiõibꝫ z orõnibus seraphicis et affectuosis fescenninis carminibꝫ q̃lia plura hñtur. Quale z hic p⁹ rosariuz subnectim⁹ q sententijs ẽ plenũ sensu grauidũ z deuotioni valde accõmodũ hñs detmĩnatũ moduz inchoandi. pgrediendi z terminãdi vt pz intuenti Studiosioribꝫ aũt et magis doctis nõ satis ẽ lacte vesci opus solido hñt cibo vt sc; meditationis et ɔtemplationis tanta circueant misteria opis tanti. quod ad recogitandũ dulcissimũ vtilissimũ sil' z sublimissimũ z reuerendũ Et hmõi sunt cogitationum reliquie q̃ vere festũ agunt diẽ. Ut ergo hijs nõ desit meditandi materia breuiter quedaz z affectuosiora annectim⁹ meditabilia. z ne modũ excedamus (ẽ eñ abyssus z puteus nesciens exhauriri misteriũ festiuitatis hui⁹) sub nũero rosarij per xp̃s nos restringimus vt si meditari nõ libuerit saltem ꝑ moduz rosarij. Hec puncta ante singulas salutatiões angelicas pmittendo legat vt vel sic deuotionis affectum eliciat Et poterit legi cũ salutatione angelica pmittẽdo singulis Aue benigne iesu vel huiusmodi. et de ioseph. Aue ioseph sancte matris dei sponse.

In primis igitur meditari volenti de natiuitate domini occurrit commemoranda ipsa historia cum expōne varia que hic tangitur in summa

Primo meditā dū quō ioseph ascendit cū maria ꝑgnāte 7 grauida 7 compa/tere in itinere laborāti Attendendo vnde ꝗ quare quō 7c. ascēdit.

Deinde quomodo cōpletis diebus peperit filium suum primo/genitum considerando partus gaudium miraculum 7 stupo/rem.

Tercio vide matris virginis obsequiosi/tatem. quia pannis inuoluit in presepi reclinauit educauit. O attende ꝗ dulciter 7 ꝗ reuerēter.

Quarto quō āgeli ānūciant partum. ꝗ vere 7 efficaciter ꝗ ꝯgrue 7 letanter can/tantes glām deo

Tandem attende ꝗbus christi partus reuelatur quia pastoribus 7 ꝗ festināter venerunt ꝗ gratulāter inuenerūt ꝗ suppliciter adorauerunt glo/rificauerūt

scēdit. Peperit seruit pandunt veniūtqꝫ.

Ubi ꝯmemorata est historia offerūt se meditāde figure 7 ꝓpharū oracl'a cū applicatiōe ꝯgrua. Quoꝝ h ꝗdā ponūt

Primo ꝙ lux est facta Justis 7 in regiōe 7 vmbra mortis sedētibus est orta Et noua lux iudeis orri visa est.

Secundo ꝙ rubus ille moysaicus ardens incombustus est quia mater 7 ꝟgo est que parit.

Tertio ver⁹ ille samuel venit i ciuitatē bethleē vt totū gen⁹ hūanū i regē vngat Et rex isrl' mutato hitu ingress⁹ est p̄lium.

Iā ꝟga aarō floruit 7 fructuꝫ edidit Ueri/tas ꝗq; de terra orta est. 7 terra nr̄a dedit fructum suum

Sic etiam ꝯmemo/rāda sunt oracula ꝓphetaꝝ de hac natiuitate ꝗ multa sunt valde in ysaya 7 aliīs.

Lux Rubus et samuel. rex ꝟgula.terra prophete

Iā ꝯñter ꝯsideratio extenditur Et ꝑmuz ꝯsiderat̄ natiuitat̄ xp̄i qualitas cū laude 7 magnificatiōe Nā tal' fuit scꝫ.

Primo vtilis 7 commodosa nostri laps⁹ reparatiua. intellec/t⁹ eruditiua. affectus inflammatiua 7 omnis boni datiua

Secundo mirabilis 7 mirifica Stupor enim 7 mirabilia sūt facta in ea facta vt pꝫ ifra qnia supra rōnem naturam 7 ꝯditioēm

Tertio leta letissime excepta. sine dolore Germinās em̄ germināuit letabūda 7 laudās

Quarto honesta. vt quia fuit sine crimie sine pudore vbi ma/ter virgo. puer de⁹

Postrēo gratiosa io est gratis nō nostris meritis exhibita deꝗb⁹ ōib⁹ apl's Apparuit gratia dei saluato/ris 7c.

tilis. et mira iocunda. decoraqꝫ gratis

Hinc iā attēdenda est circūstantiarum b⁹ natiuitat̄ ꝯgruitas

Et primo quo ad lo/cum. quare scilicet in iudea. in bethleem i diuersorio 7 in prese/pio.

Secundo quo ad tē/pus. quando scilicet. nascitur. quo anno. mense. qua hora. i nocte. cur sb edicto

Tertio ꝗ ad collegiū s. q̄re mr̄ ꝟgo. cur iesus infantie tenerio curris. cur panditur angelico ꝯcentu

Quarto ꝗ ad iīurias iꝯmodoꝝ oīa ei ꝗ patit sē misteriīs plēa pn⁹ fit vt crescas. ligat̄ vt vincula tua disrū/pat. friget vt charitatem accendat

Postremo viō ꝯgruitatem eoꝝ qb⁹ ꝑt⁹ reuelat̄ quia pastori/b⁹. qꝛ vigilātib⁹ Que sunt grauida miste/riīs.

Cerne locum tempus cuneum. passum venientes

Nunc videnda est mirabilitas Et ꝑmo ex pte prolis nascētis

Nam hic opsilla ōni potentia est infirmata dum infirme car/nis pallio est circum amicta 7 fasciīs ligata vt nos roboraret.

Hic iusticia subiīt reatum pater em̄ eū fecit pro nobis pctm̄. pro nobis factus est maledictum vt nos iustificaret.

Sapientia hic abscōdit lucem 7 admisit infantilem simplicita/tem vt nos illuminaret.

Uerbum immensuꝫ est abbreuiatuꝫ. ver/bum per quod facta ōnia caro factum verbū ipm quo ōnia dicūt̄ infans dictū

Sic em̄ r̄galis ptās in stabulo offuscata. opulentia depaupa/Et ta. Eternitas tp̄alis facta Celsitudo inclinata O ꝗlia sē 7 ꝗta

mnipotens iustus sapiens. verbum latet ꝫ rex

Hic annectūt mirabilia ex pte virginis pietis.

Nā sicut ꝯcepit sine semine ita pepit clausa sine corruptione ꝟgo manens perpetua nec primam similem visa nec habere sequētem.

Non solum sine corruptiōe sꝫ etiam sine crimine sine dolore euacuans maledictionem eue.

Tercio vterus filium continēs minor cōtento fuit. celo capatior ⁊ latior terra cōtinēs quem nemo capit

Quarto mater pariens posterior fuit suo partu. Ante eīm sēla ille deus. hec in tempore facta.

Postremo quia ipa quodāmō potentior apparuit deo. Nam ipa fecit ꝙ ipassibilis pateret. altissimꝰ hūiliaret qđ añ impossibile fuit.

Clausa. dolore carens minor est postrema potēs plus

Iaz tertio subnectūt mirabilia ex pte cāte vniūsal'. In omī eīm cāta fcā sc̄ mirabilia sumo miraculo attestantia.

Primo in creatā esse tm̄ hūtc nam terra (vt fertur) tēplum pacis deiecit. fons olei pfluxit. Aer stellam ⁊ claritatē ēmisit tres soles in celo visi.

Scđo in sensum etiā hūtc vt in animalibꝫ Nam bos ⁊ asinꝰ vt pie creditur dñm suū cognouerūt etiaꝫ ad litteram.

Tertio in vitam tātum ⁊ non sensuꝫ habēte Nam vinea engaddi floruit ⁊ frcm̄ ꝓduxit.

Quarto in hōibꝫ etiā rōnabilibꝫ vt ī pastoribꝫ. sibilla ⁊ octauiano ⁊ zodomitis

Quīto in āgelicis creaturis q̄ ꝑtum ꝓdiderūt nouas illuminationes fecerūt cātica decātauerūt. obstupuit ꝑ ōnis creatura

Se tenens sentit viuens homo ꝙ āgel' hec dant

Hic ponūtur q̄dam circūstātionalia pro mēte ad deuotioēm inflammādo. Qđ fit si consideres

Quis qualis ⁊ q̄tus hūc natum pueruꝫ ⁊ datum filium dedit quia trinitas ipsa sācta deus quo nihil maius melius ve

Scđo quale ⁊ q̄tuꝫ donum quia nobilissimū vtilissimuꝫ ⁊ q̄ pt grādius esse nullū filiū q̄ppe ꝯsubstātialem coequalem

Tertio ē tā vili ꝟmiculo ⁊ n̄ solū idigno sꝫ ⁊ imerito ⁊ ad hūimito. Et ꝑtuita bonitate. pp nimiā charitatē. nullo merito

Quarto q̄lr dedit q̄a tā affectuose ⁊ libenter tā ꝯgrue ⁊ ꝯueniēter tā frcūose ⁊ vtil'r dās puer̄ nō vir̄

Quīnto ad q̄d qr in oēꝫ ꝯsiđrabilē vsuꝫ ī solaciū ꝑegriātiōis ꝯsiliū directiōis. r̄medīū curatiōis. O gratias tali dño.

En quantus. quantum. cui dat. cur. quomodo. ⁊ ad quid

Hic iam ponūt q̄dā ad ꝯpatiendū puero iductiua Nō eīm rite congaudebimꝰ nisi añ cōpassi eidē fuerimꝰ Cōpatere ꝑ

Primo ꝓpter īꝯmodoꝝ q̄ ꝑtulit multitudinem ⁊ acerbitatem passus est eīm aeris ītemperiem loci duriciem frigore constrictus duro in presepio locatus.

Scđo vt magis ꝯpatiaris attende eiꝰ qui patit qualitatē Quia nata nobilis. etate ꝑuulus. ꝯditiōe tenellus. totus amabilis ⁊ amandus.

Tertio vide coꝝ propter quos passus ingratitudiēm ⁊ indignitatem Quia pro te homine vilissimo nequā ⁊ ingrato

Quarto attēde ꝙ ei defuerunt ōnia reqsita domꝰ ad inhitandum Cuna ⁊ lectꝰ ad r̄pausandū. ignis familia ⁊ reliqua ad puerū educandum

Quinto considera ꝙ licet grauis sit dolor eius exterior interior tm̄ multo ē maior Ex tūc ei ⁊ tūc crucē gestauit in mente.

Uāta tulit. qualis ob quos desunt. dolor intus.

Sꝫ qr parum ꝓdest deuota meditari si ei non studuerimꝰ nos ꝯformare Immo nil ꝓderit eiꝰ icarnatio si nrā n̄ seq̄t imitatiō iō

Primo disce flere peccata propria cum iste mor natus plangit aliena Quomodo rideamus flente sup nos sapia patris.

Scđo cū ꝑuulo ꝑuulꝰ esto. ⁊ cuꝫ hūiliato humiliare Cuiꝰ in ōnibꝫ mira lucet humilitas.

Tertio paupertatem āplectere quā ille mor natus incboauit. cōuersando cōtinuauit moriēdo ꝯsūmauit.

Quarto seueritatē ne te ames aōre curuosꝫ dura ꝑferas Et cū puero puer n̄ sēsu sꝫ malicia efficere ⁊ ꝯditiones pueri assume

Postremo cum maria puer̄ hūc. iuolue reclina. laua. balnea. custodi spūaliter ⁊ alia officia exhibe

Flens humilis pauper. seuꝰ. puer. esto. ministra.

Ecce habes iā rosariū latissime pariter ꝛ deuotissime materie cōtentiuū. q̄ poterꝭ te exercere añ xp̄i nati crepūdiū qḋ cuiusqꝫ studio relinq̄mꝰ ꝓsequendum vt sic hmōi cogitationū reliquijs xp̄o agas diē festū Et licet modos hos distinximꝰ ſm varietatē exercitantiū triplicē. Poterit tñ oībꝫ tribꝫ mōis q̄libꝫ aīa quasi triplici funiculo sese ad xp̄i p̄sepiolū alligare. ꝛ ſm oēs vires se ad xp̄m puerū cōuertere. Scḋm vim sensitiuā imaginarie. vel etiā corā materiali p̄sepio se ponēdo. Scḋm vim intellectiuā hmōi pia meditabilia ſm rosariū retractādo. Scḋm affectiuā ꝑ iubilo sū canticū se inflāmando. Hec aūt diximꝰ ꝓ festiuitate dñici natalꝭ vt ꝛ in ceteris festiuitatibꝫ silr̄ exercitatiōis pie formā insinuemꝰ. vt sic exercitemur in festis tp̄is. vt ad festū ꝑueniamꝰ eternitatꝭ. Uerū iā nūc carmē ꝓ fescēninis ad p̄sepij visitationez subnectemꝰ. canēdū sub nota Dies est leticie.

Excitatio anime accedentis

Eya mea anima
betbleem eamꝰ
virtute magnanima
puerū queramus
verbū ineffabile
Angelis mirabile
cubans sinu patris
obiectū amabile
semper contemplabile
datū fide matris

Orō ad mariā ꝛ ioseph.

Uirgo pudicicie
throne deitatis
Et ioseph nutricie
iesu paupertatis
me indignum famulum
ducatis ad stabulum
mei creatoris
Tundā tintinabulū
laudis. et cunabuluz
voluam vi amoris

Captatio bēiuolētie

O puer dulcissime
omnibus optate
venisti gratissime
salutis legate
Te vatum oracula
te legis vmbracula
exortum testantur
polus tellꝰ maria
laude multipharia
tibi adiocantur.

Captatio bēiuolētie

a ꝯparientis ꝯquestiōe
Heus q̄d iaces stablo
omniuz creator
vagiens cunabulo
mūdi reparator
si rex. vbi purpura
vel clientū murmura
vbi aula regis
hic oīs penuria
paupertatis curia
forma noue legis

Vox iesu respōdētis

Istuc amor generis
me traxit humani
Os se nota sceleris
occidit ꝓphani
hijs meis inopijs
gratiarum copijs
te pergo ditare
Hocce natalicio.
vero sacrificio
te volens beare

Excitatio ad cōside

randā dignationem
O celi attendite
infantis amorem
angeli rependite
laudem ꝛ honorem
verbū ens altissimū
pulchꝝ q̄z dulcissimū
limo corporatꝭ
verbū diuinissimū
eternū ditissimuz

spretū pauꝑatur

Exclamatio ꝓ fectū

O mira dignatio
immensū locari
nostra gloriatio
deū humanari
o stupor o gaudiū.
hostis techinas fraudiū
tuus ludit ortus.
iā orbi quadrifido
tibi gnato feruido.
celi patet portus

Actus fescēninorū

Salue rex principiū
verbū incarnatum
effectū mancipium
indigū cunatum
Salue sordēs stabulū.
Salue et cunabulū
sponsi amatoris
tu meū latibulū
cōstruā hic nidulū
nō videbor foris

Amorosa susceptio

Jam te meis brachijs
mi iesu amplector
ac totis precordijs
tibi cōdelector
cogis me estuere
lachrymis effluere
puer effratee
amor ineffabilis
es intolerabilis
iesu nazaree

Actus latrie

O ardens incendiū
deus incarnate
aie suspendium
tibi desponsate
omni reuerentia
celi assistentia
laude te honoro
cū beniuolētia
grata cōplacentia
pronus te adoro.

Actus laudis ex cōsideratiōe circūstantiarum

O te laudū milibus
laudo laudo laudo
tātis mirabilibꝫ
plaudo plaudo plaudo
Gloria sit gloria
amāti memoria
domino in altis
cui testimonia
dantur et preconia
celicis a psaltis

Orō pro fructibꝫ natiuitatis huius

O puer dulcissime
me purges lustrato
surrigas altissime
corde inflāmato
redimēs viuifica
me compuerifica
hoc tuo natali
perfecte sanctifica
tecū beatifica
vita eternali

Oblatio

Pater natalicium.
suscipe sophie
gratū sacrificiū
manibus marie
corpus sensus aīam.
in viuentē victimā
lito iesu nato
et spōse vnanimā
laudē suauissimā.
libans voto grato

Incipit festilogium de sanctorū festis celebrandis. et primo de ad hoc inductis

Prologus.

a Elebra iuda festitates tu
c as Nā prio Ubi de dñicis z dñi fe
stis egim⁹ d scōꝝ q̄z festꝭ agendū
Ad q̄ꝝ celebrationē pmissis ꝟbis
ppheta hortatur. Circa que duo
sunt cōsideranda. Primū indu/
ctiuā. secūdum de mō celebrandi ea

De primo sciendū ꝙ plura sunt q̄ nos ad sancto/rum festa deuote debent inducere celebrāda scꝫ

Uult deus. eccl'ia. iustū. ꝙ op⁹ vtile. digni

Primū inductiuū est dei volūtas. cui⁹ iussa capes/sere fas est. Jussit eñ hoc in scripturis vtꝫ sup̄ Jre/ꝙ in psalmo. Laudate dñm in sanctis ei⁹. Uult eni adeo scōs suos deus hōrari z p eos exorari vt etiam quedā nō nisi per eorū q̄nq̄ patrocinia largiaꝶ. Et h rōnabiliter. vt Gerson in de mēdicitate scribit. vt videlicet

Sua maiestas venereꝶ p suos exoratur
ordo sapie ꝯseruetꝶ dū p media oia modraꝶ
fiducia nrā erigatꝶ p frēs adiuuatur

Secundū qꝛ eccl'ia illas celebrari instituit. vtꝫ d cōse. dist. iij. ca. pnunciandū. z extra de ferijs in ca. Cōquestus. Ubi in singulari quedā scōꝝ festa nūeranꝶ z vt dñica dies obseruari precipiūtur. Rō autē qua/re eccl'ia sup dñicos dies alias festiuitates istituit ē.

rōe
Cōfutatiōis q̄rundā error refuteꝶ
gratificatōis vt sup bñficijs regratieꝶ
imitationis coꝝ exemplū imitaretur

Prout pliri⁹ deducit Ropꝫus de litio in ſmōe q̄/dragesimali Tertiū inductiuū. qꝛ sanctorum festa celebrare est iustū. Et hoc multiplicib⁹ ex causis

Cōgaudēt fratres. bona dant. res nostra. ꝙ cause.

Primo eni iustū est vt eis cōgratulemur. qm̄ ipsi de nobis festa agūt z cōgaudere solent. Gaudiū eniꝫ est in celo. zc̄ Secūdo exigit hoc ordo charitatꝭ. q̄a frēs nrī sunt quib⁹ in pspitatib⁹ aggratulari dēm⁹ Tertio iustū ē qm̄ multa bñficia ab ipis suscepimus z bona Quarto pꝑter pcurationē nrī hōris Cū eni scōs hōramus rem nrām agim⁹ z nrm ho/norē procuram⁹. qꝛ coꝝ festiuitas nrā est dignitas. Tū postremo digni sunt z iustum ē eos honorare qꝛ in eis oēs rōnes sunt pꝑter quas aliquis solet ho/norari. vt ptās virt⁹ zc̄. Quartum principale moti/uū est nrā necitas cui ipi succurrere pñt. Nos enim multis miserijs sum⁹ pleni. hostib⁹ innūeris circum/septi z oi auxilio destituti. de celo tm̄ auxiliū sperantes. Unde nece habem⁹ leuare oculos i mōtes vt auxiliū veniat nobis Quintū inductiuū ē Utilitas p/ueniēs ex sanctoꝝ festis digne celebratis q̄ plurima est. vt d̾ in Rōnali diuinorum

hūilitas in theologi via ꝟtutꝭ
corpor exercitaꝶ oraꝶ mun eis firmaꝶ docetur
d⁹ ꝯtēniꝶ virtutib⁹.

Hic feruēs. hūil' spernēs. firm⁹. docetꝭ

Hec passim docti in scriptis z sermōib⁹ psequūtur Postremū inductiuū ē scōꝝ dignitas q̄ colligiꝶ iux/ta damascenū tū ex parte aie. tū ex pte corpis Nā di/gnitates ex parte aie sunt iste

regni cohe ꝺdit eis ptā exercit⁹ oratores dei vos a
redes xpi tē filios dī xpiaōꝝ pīoni nrī mici mei
fieri estis.

Heredes. nati. ꝙ duces. orant. et amici.

Dignitates ex pte corpm ex seq̄ntib⁹ patescūt. nā sc̄
spūsscti nescitꝭ ꝙ corpa z eana sc̄ spi. s. ilicaꝝ ex
vrā sc̄ teplū spūs leo gra q̄b⁹ p̄ ꝟtutum
sancti tiarum dicauerī.

Celle. tēpluꝫ dei. fōtes vos. organa. vasa

Quis iā tantis iductiuis nō trahiꝶ ad festa scōꝝ celebranda Sed subnectendū de modo

De mō festiuandi et festa preueniendi Capi. i.

n On est speciosa laus in ore pctōris. Ec/clesi. xv. Post q̄z paucula pmissa sūt de i/ductis celebrādi festa. videndū ē de mō B
festiuādi. Uerū qm̄ modus in trib⁹ cōsistit. scꝫ in exordiēdo. pcedēdo. terminā/do. de trib⁹ hijs agi oꝫ. Et primum de mō exordiēdi Tūc eni vt dicit autor Marialis ordinate celebrā⁹ quando vigilia pcedit in aridis. z festū in pigwibus fecraꝶ. Nā ob id sunt pfesta instituta. vt hō p illa pre/paret se ad deuoti⁹ festa pagenda Ob qd etiā q̄dā ie/iunijs pueniūtur q̄ vigilie dicūtur a cōsuetudine an/tiqua Uigilie eñ que nocte fiebāt pꝑter n. hōestas a/ctiōes quib⁹ nox facultatē p̄bebat in ieiunia pceden/tiū dieꝝ sunt mutata. et hoc rōnalibus ex cauꝶ. scꝫ

ad festa ce scis z coꝝ ꝙ sīn tribulatiōe nō pueiꝶ
lebrāda di passiōib⁹ ad gaudium celorum
sponunt

Aptāt. cōformant. designāt. plura pfesta.

Et hinc Bernar. pulchre ait ꝙ in sanctoruꝫ vigilijs necesse est vigilare hominem spiritalem qui eorū so/lemnitates celebrare desiderat in spiritu z veritate. Ad hoc enim vigilie pponuntur vt euigilemus si in aliquo peccato vel negligentia dormitam⁹ z preoc/cupemus faciem sanctorū in cōfessione vt nos ad ea digne celebranda pparemus ab hijs scꝫ expurgando z ad deuotionem coaptando. Nam ob id pcipua sanctorum festa ieiunijs preuenim⁹. quia quotidie multa peccata contrahimus omnes et offendim⁹ i mltꝭ nec tutū oio est celebrandas suscipe festitates sacras

maxime maximas. nisi prius abstinētie purificatiōe premissa. quo ⁊ digniores ⁊ capatiores inueniamur spūalium gaudiorum. Sic eñ in principio iust⁹ ac/cusator est sui. nec nisi a ꝓpria reprehensione laudes in/cipit alienas. Plurimū eñ ieiunia hoīem grē dispo/nūt vt in exemplis ꝑ sacrā scripturā satis apparet.

Altera causa est vt sanctorum exemplis in passiōi/bus nos conformemus. Dignum eñ est vt si cum eis pati non possum⁹ vt cum eis vel ieiunemus. Ieiuna/mus ergo vel in exiguo cōicantes passiōibus eorum ⁊ si nō simili affecti tormēto. sīli afflicti ieiunio. vt miserāte deo et iam corōe eorum ꝑticipes sim⁹. ⁊ in pñti q̄q3 spūalium socij gaudiorum. Postremo nō tm̄ confor/matio ⁊ ꝑparatio vero ⁊ ammonitio quedam erudi/cioq3 nō parua sunt ieiunia ista. Discim⁹ eñ ex hijs so/que nam sit vera via festiuitatis eterne. Quid eñ est ꝙ solemnia ieiunijs ꝑuenimus. nisi ꝙ multas ꝑ tribu/latiōes oportet nos intrare in regnum dei. Indign⁹ q̄ ꝓpe solemni leticia est q̄ statutam vigilie abstinētiā nō seruat. Qui eñ rennuit affligere aīām in vigilia in/dign⁹ est exultatiōe festiua. Docent item hec vigilia/rum ieiunia q̄ta oīs sancti passi sunt tormenta ob acq̄renda regni illius gaudia. Que si quis asseq̄ con/tenderit vt patiatur etiam ꝓ christo oportet. Patet ergo non inutiliter. non ad insipientiam nobis insti/tuta esse ieiunia ista. Sed qm̄ nūc plerorūq3 solēnia etiā nō gregariorum sanctorum agūtur q̄ ieiuniis huiōi ob nostram infirmitatem nō preueniuntur. oportet tamen alijs pijs hec exercitijs preueniri. Unde pote/runt cum meliora non affuerint sequentes gradus exerceri.

.§. pmus.

c — Onsideratio excussoria

Quid debeas agere
q̄ ꝑpēdas — ⁊ cuius celebrare festa
q̄ te debēt inducere vtrū
qualiter opz te ꝓcedere

Non opus est hec prosequi quoniam ꝑ se paten/tia sint. Uerum qm̄ vt dictum est nō est speciosa laus in ore peccatoris sequitur C

Predispositio preparatoria qua se

expurget — contritionem
hō — Adornet — ꝑ — sensuū disciplinātioēm.
disponet — orōnem

Postquam sic se disposuerit ad sanctos se conuertat per gradum sequentem.

Cōmēoratio ꝯsiderātoria — vite passiōis glīe — scōrum sm historie veritatē earum ꝯmemorādo

Unde esset necāriū interdum vitas ⁊ passioēs sanctorum studere q̄d plurimum suadēt glosi illi ⁊ duo tissimi doctores S. wilhelmus parisiensis ⁊ Johan/nes gerson sociusq3 eius Johēs nider. Nō ḡ cuipiam huiusce studiū ꝯtemnendum.

De exercitijs in sanctorum festis in genere. D

Capit. scōm.

Sic honorabitur quem rex volu/erit honorari. Hester sexto.

Posita sunt exercicia q̄bus homo pre/disponend⁹ in inprofestis scōrum ⁊ vigi/lijs. Ponenda iam q̄bus occupandum in sanctorum festis. Nil enim preparasse proderit nisi digne festa ipsa exigantur. Et tunc digne exiguntur quando cor/de sentiuntur. Non se putet ait doctor quidam fes/tos dies agere sanctis. cuius adhuc oculus in nocte ē nihil sentiens in corde que illi senserunt. nihil agens eorum q̄bus illi nati sunt ad vitam illam. in qua ⁊ ꝓpter quam ab ecclesia fidelium coluntur. Quibus igitur sur/dastra mens ⁊ nihil sapit horum quibus illi deo pla/cuerant. quibus ⁊ placuerant sanctis patribus. Quō celebrabunt eos de q̄bus nihil celebre sentiūt. ⁊ quibus nihilo celebriter afficiuntur. Et quomodo sanctis fe/stum diem agent quibus nihil sanctum festum est. nō fortitudo. non constantia. non fides. non virt⁹ vlla. Nihil ait thomas noster kempis. nihil inq̄3 mihi fes/tum est quod in corde non est. Sed quando exterio/ribus festiuitatibus interior homo meus bene concor/dat ⁊ congaudet. non mihi iam simplex sed duplex fe/stum esse videtur quia quod foris agitur ab intus sanc/tius tenetur. Uere felix festiuitas quando mentis sen/titur iocunditas. Quam qui crebro sentire ⁊ sanctos digne honorare vult. sequentibus se exercitijs aut hu/iusmodi dedicet oportet.

In festis laudes. gratus. cole. Sanct: venerando.
Colletans. grates. Torpor perit. instruor. ora.

In scõꝝ festis nos diuertem⁹ ad
Deū vt: laudemus / gr̄as aga⁹ / cl'tu latreo cola⁹ — i scis ꝑꝑ
Scõs vt: veneremur / ꝯgtulemur / regraciemur — ꝑꝑ
Nos vt: excitemur / istruamur / adiuuemur — a

ꝓꝑetates laudabiles r̄lucētes — laudate d. i scis.
bñficiētas collatas — hic Grās ago ꝓ o.v
maiestatē cl'ti: digʒ appentē — Adore⁹ d. q. gl'o.
dignitatem / gl'e felicitatē / bñficioꝝ largitatē — hinc — laudemus viros gl'osos / gaudere cū gaudētib⁹ / in oīb⁹ grās agire
torpore / errore / languore — eorum — feruorib⁹ / exēplis ⁊ doctrinis. / meritis ⁊ orōnibus.

Hec sunt exercitia qb⁹ mentalia colūtur festa quib⁹ sanctorum festiuanda sunt solemnia quecūqʒ egerit non infestus manebit. Ad digne tamen peragēda festa concurrunt plurima ⁊ potissimum ista. Oportet em̄ tūc vt eccl'asticū officiū deuoti⁹ solito ꝑagat. vt sacrificiū altaris reuerētius offeratur.

Ut dies tota pijs exercitijs expēdatur
vñ: solemniorib⁹ tubis — clāgebant / festiui⁹ sacrificiū — i veteri lege — offerebant / tota die i tabernacul' — manebant

Exercitia autem quibus festiui sunt expendendi dies iuxta quēdam
sunt: eoꝝ exempla ⁊ passiones meditari / ꝓ se ⁊ tota eccl'a eoꝝ auxilia implorare / canticis spūalib⁹ eoꝝ palmas ꝑsonare

Presertim tamen in cuiusqʒ sancti festo singularis amicicia cum eo conquirenda ⁊ aliquo singulari obsequio venerandus vt sic aster sꝑ prōn⁹.

Quomodo deus in sanctis laudandus sit. Ca.iij.

E [marginal]

Laudate dominum in sanctis eius. Psalmist.

Primum exercitium in sanctorum festis agendum est. deum laudare in sanctis suis iuxta preinductum verbum Nam iuxta Rabanum In omnib⁹ primordijs nos nominare glorificare laudare decet eum q̇ ꝯctos condidit sanctos. Ad quod ⁊ in alio passu psalmista hortatur dicens. Date gloriam deo sup israhel. Rōnem subnectit quia magnificentia ⁊ virtus eius i nubib⁹. Mirabilis id est laudabilis deus in sanctis suis Quia scʒ magnificentia ⁊ virtus id est proprietates diuine laudabiles relucent in sanctis. Et ob id in plurium sanctorum festis inuitatorijs eccl'a filios ad laudem cohortatur dicens. Magnus dominus ⁊ laudabilis nimis. Sic enim sanctorum iuxta Augustinum festa miranda vt grā dm̄ ꝑdicetur. Neqʒ em̄ ⁊ illi in seipis laudari voluerūt sed in eo cui dicitur. In dño laudabitur anima mea ⁊c. vt dicit in sermōe de sancto vincentio. Nam quod bonum fecit caro infirma vermis ⁊ putredo. ꝙ ad gl'am ꝑuenerit ꝙ non succubuerit infirmitas. totum opata est diuinitas. Et ergo illa laudāda. ⁊c. Laudāda inq̄ꝫ propter potētiam. sapiām. clementiam. qua potuit sciuit voluit tam viles vermiculos. de stercore ⁊ puluere ꝑccatos in tam excellentem grām sublimare dicendum qꝫ intimo cordis affectu illud ꝑmi Regum. ij. Non ē scūs vt est dñs. ⁊ nō est fortis sicut deus noster. Suscitās de puluere egenum ⁊ de stercore erigēs pauꝑem. Ut sedeat cum principib⁹ id est angelis ⁊ solium glorie teneat. ⁊c. Nam ⁊ hoc sancti ipsi agunt in celis teste Bonauentura qui ait. Qꝫ electi om̄s post transitum mare rubꝝ submerso pharaone cum exercitu suo. tympanum tenēt cum maria. vna voce dicētes. Cantemus dño gl'ose em̄ magnificat⁹ est. Incessabiliqʒ voce ꝓclamāt laudantes. Sāct⁹ Sāct⁹ Sāct⁹ dñs deus ⁊c. Sāctus deus pater q̇ nos a mundo a carne dyabolo sua potentia ne superaremur liberauit Sāctus de⁹ fili⁹ q̇ nos ne deciperemur. seduceremur illuminauit aut a ꝯmissis iustificauit. Sāct⁹ deus spūssanct⁹ q̇ nos tam clementer ab eternis tormētis ꝑseruauit sua bōitate ꝑuēit. ⁊ in gl'a securauit. Ecce hec tria attributa diuina sancti in seipis laudāt q̄ et nos laudare debem⁹ Uñ dñs scām mechtheldem hec docuit laudare dicens. Lauda inq̄t meam bōitatem in sanctis quos tanta beatitudine donaui vt in alterutrum omnia fluant ⁊c. In festo q̄qꝫ cuiusqꝫ sci poteris me laudare ꝓ eterna electiōe qua eos elegi et vt ad eam ꝑtingerent fortificaui. Lauda me pro eo ꝙ sim oīm corona sanctoꝝ. Item ꝓ accidētali vocatiōe qua eos vocaui. Item pro fidelissima regni mei cum ipis diuisiōe qua plene eos beatificaui ⁊c.

Plura hmōi in libro spūalis grē ipius mechteldis studiosus lector inueniet. Sed ⁊ alia deuotissima margareta ꝯtracta a dño edocta in singulis sanctoꝝ ordib⁹ vt in eius vita per singulas laudabat relucentes dei ꝓꝑetates vt in āgelis dei bonitatē. In apl'is charitatē In martirib⁹ fortitudiēm. ⁊ sic de alijs. Itemqꝫ in singl'arib⁹ sanctis singl'ares dei notabat ꝓꝑetates ⁊ in eū laudabit. Ut in btō petro principalitatem In paulo sapie lumiōsitatem. In magdalena propitiatiōis vbertatem. ⁊ sic de alijs. Omnes enim sanctos qui sunt in regno spoliauit ⁊ nudos

stare ꝑmisit ⁊ oīa effudit in deū vnde fluxerant vni/
uersa ⁊ laudauit eū de hoc ꝙ talia dignat⁹ est in eis o
perari. Sic ⁊ theoricus ille dn̄s Joānes Ruysbrocc
cui⁹ suspēdium aīa elegit. ceteriqȝ interni agere sole/
bant. quoꝝ ⁊ nos vestigia sequētes deū in sctis lau/
dem⁹. Laudemus inqȝ

gn̄ales potētia. sapia. bōitas
ꝓpē relucētes spēales .s. In apl'is charitatē ⁊c̄
i eis ꝓpetates singl'ares in singulis singulas

Quō āt laudandū sit ⁊ in laudādo ꝓcedēdū Notan
dū ꝙ laudatio ista sequētia ꝯplectaꝶ. Et hec ad eam
concurrunt.

Attendēs. pēdas. narres. mirās. placeatqȝ.
Herēs. deficias. inuites omnia laudent

Primo ꝯsideratio qua cognoscam⁹ ꝙȝ laudabilis
sit ꝓpter proprietates relucentes. Scd̄o mētꝫ as/
sensus ⁊ magni estimatio. laus em̄ est estimatio ag/
niti boni Tertio huius sententie ⁊ estimationis forꝫ
enūciatio Qui em̄ de cognito bono suā sententiā enū
ciat bonū laudat vt dicaꝶ. Tu solus sctūs potēs ⁊c̄.
Quarto āmiratio diuine magnificētie ⁊ excellen/
tia ceteroꝝ collatione. Quis sicut de⁹ nr̄! Quis simil'
tui! Nō est sctūs vt ē dn̄s Quinto ꝯplacētia in pro/
prietatib⁹ istis vt ei cōgratulemur. Sexto inhesio
in eo in quo ꝯplacuit. Mihi adherere deo bonū est.
Septimo iubil⁹ cordis ⁊ defectio in laude. Et hic
primū vere laudam⁹ cū pre āmirationis magnitudi
ne deficim⁹. iuxta illud Eccl'i. xxxiij. Multa dicim⁹
⁊ deficim⁹ in verbis. Ipē em̄ oīpotens est sup̱ oīa o/
pera eius ⁊c̄. Itēqȝ Glorificātes dn̄m quātūcūqȝ po
testis. maior est em̄ oī laude. ⁊ sequiꝶ Ne laboretis.
Nō em̄ cōprehendetis. Quis em̄ magnificabit eū si/
cut est. vn̄ Grego. Tūc diuine virtutis facta plenius
explem⁹ cū nos hoc explere nō posse cognoscimus.
Tunc facūdius loqmur. cū de hijs obstupendo ob/
mutescimus. Et ille ꝑm multitudinē magnitudinis
ei⁹ deū in sctis laudat. q̄ se succūbere in ei⁹ laudis ex
pletione ꝯgnoscit. Hinc ⁊ dn̄s cōtracte illi margare
te p̄ciose dixit. Hec est maria laus mea ꝙ neō ad ple
nū p̄t quātūcunqȝ se ad laudē meā distenderit lauda
re. Uerꝝ qm̄ inflāmatū cor requiescere nō p̄t. nisi vl'
paululū laudet. alios ad hoc vocat. Et ergo postre/
mus gradus laudatiōis ē Inuitatio alioꝝ scꝫ crea/
turaꝝ ⁊ scōꝝ. imo ⁊ dei trinitatis. De primis patet
in laudate dn̄m de celis. Porro scōs atꝫ deū ipsum
quo defectū nr̄m in laude supplcāt inuocari de⁹ ipse
crebrius docuit Mechteldim ⁊ alios scōs Nec noua
cuipiā hec videatur inuentio. Uideaꝶ apocalipꝶ. vbi
nōmō q̄ sup̱ terrā. sed et q̄ sub terra sunt in laudē cō/
uocātur Eccl'ia etiā canit Laudē dicite deo nr̄o oēs
scti ei⁹ Hec posuim⁹ de practica laudis vt nullus
habeat excusatiōes q: modū ignorat Ecce hic mod⁹
tradiꝶ in quo qui se exerceret ꝙȝ sit efficax facile senti/
ret Cuius si quis p̱adigma aut exemplares formas
requirit. Intendat in laudes ⁊ cantica sanctoꝝ ⁊ in
ueniet plene hijs modis exemplatos. Agite nūc hic
laudem discam⁹ in hac nunc nos exerceamus vt cuꝫ
ad laudis patriā ꝑuenerimus laudare sciam⁹ Bea/
ti enim qui habitant in domo tua dn̄e in secula secu
lorum laudabunt te.

De gratitudine Membrum secundū.

In omnib⁹ gratias agite. i. Thessa. v. Alteꝝ
exercitiū in sanctorum festis circa deum est
Gratiarūactio. vt scꝫ fonti ⁊ omni bonoruꝫ
largitori gratie agantur super beneficijs sanctis col/
latis. Si enim in omnibus gratie agende maxime
in maximis donis in sanctis per quos tanta suscepi
mus bona. Unde et ipē paulus gratias agebat pro
sctis adhuc in terris ꝯstitutis dicēs. Grās ago deo ꝓ
oibus vob ⁊c̄. Debem⁹ itaqȝ ⁊ nos i scōꝝ festis grās
agere deo

tales aduocatos ⁊ pcōcinia
ꝓ eo ꝙ dederit viuacissima ꝟtutū exempla
tanta ꝑ sctōs suos beneficia

Quidā p̄dicauerꝶ ꝯuerterūt scriptꝫ eccl'iaꝫ illustraue
rūt plātauerūt erudierꝶ Nūera si potes ⁊ grās age.
Sic scribiꝶ de illa p̄ciosa margareta iā dcā ꝙ festiuis
dieb⁹ grās agē voluit ꝓ illo scō c⁹ festū fuit Et ꝓ grā ħ
illi ⁊ i ꝓfco data. ⁊ ꝙ̄ oīa opa sua i grāꝝ actiōeꝫ ordiauit
Et grās egit ꝓ signis q̄ fecerūt ꝓ exēplo qd̄ reliq̄rūt.
ꝓ scriptis q̄b⁹ ꝓfuerūt. ⁊ auxilijs puta iugi orōne q̄/
b⁹ astiterūt. In oīb⁹ his ⁊ nos grās aga⁹ vt sic ⁊ nos
grām suscipiam⁹ Flumina in mare reducam⁹ vt ite/
rū fluentia nos ea vel tenuiter excipiam⁹

Gratitudis mod⁹ §. i.

Ted vt ⁊ hic nō sit q̄ insciciā gratitudis alleget et
ob id ab exercitio isto abstineat quādā formulā
ex diuersis scōꝝ dictis colligam⁹ Un̄ ħ mō ꝓcedeꝶ lꝫ
Ut p̄mū fiat bn̄ficioꝝ scalaris ꝯmemoratio enume
ratiōe. Dein̄ ꝓfunda ꝯsideratio augmētatiōe. s. bn̄fi
cia exaggerādo. Tū ex p̱te dātis. tū ex p̱te accipiētis.
tū ex bn̄ficio ipō vt in ꝓcedetib⁹ doceꝶ ⁊ ifra diceꝶ in bn̄
ficiario. Tertio āmiratia resilitio a magnitudīe bn̄
ficij in ꝓpriam ꝑuitatem vt dicendo Un̄ mihi ħ vt tā
t⁹ talia p̄stet. Quarto āxietas pro redibitiōe dicēdo.
Quid retribuā dn̄o. Quinto bn̄ficioꝝ ꝓfessio ⁊ voca/
lis gratiaꝝ actio dicēdo Grās agimus tibi Uere di
gnū Sexto parilis facultatis negatio vt illud vir
gilianū dicam⁹ Nō opis est nostre grates persoluere
dignas ⁊c̄ Septio alioꝝ inuitatio vt in cantico pu
eroꝝ triū Benedicite Nam q̄ꝫ hoc placeat deo dixit
dn̄s mechteldi. Cū is hymnus vel aliud simile caniꝶ
in quo creature ad laudē cōuocātur diuinam. oīnes
creature spūaliter velut persone quedā in mea p̄ntia
stantes ꝓ hoīe illo vel generaliter ꝓ oibus ⁊ in oibus
que sibi feci bonis me collaudāt ⁊ regratiātur mihi.

Hec ibi. Valde igit̃ intẽte hm̃oi dicẽda Postremo fiet suspĩus plena ad oẽ placitũ dei submissio ac meritoꝝ xp̃i et eccl'ie oblatio ⁊ ꝑpes gratitudinis spon/sio. De hijs pleni⁹ infra vbi ⁊ de inductis gratitudis habetur Et ꝯplectitur is ꝓcessus gratitudis in hijs versibus.

Cõmemorãs. videas. mirans. his anxius et dic.

Desilias. simul iuites. offer bona. te des

D De cultu latrie exhibendo circa deũ Mẽbꝝ t'tiũ.

a Dorate dñm in atrio sctõ eius. ps. Quid q̃so aliud sũt sanctoꝝ aie ⁊ corꝑa: nisi sctã dñi atria ⁊ viua spũsscti habitacula Q3 si de⁹ adorandus ꝑcipit̃ i atrio materiali. quãtomag3 i spi/rituali. Et hinc marie cohortat̃ eccl'ia filios suos ad hanc adorationẽ in sctis. Hinc in inuitatorijs crebro Adoremus dñm q̃ in sctis gloriosus est Itẽ Regẽ aplĩoꝝ dñm venite adoremus Sũt em̃ quedã clarissima specula ⁊ simulachra in quibꝫ relucet ꝟtus ⁊ maiestas diuina. Quicq̃d aũt hanc lucide repñsẽtat licite in hac adoratur deus iuxta Gersonẽ Ita ꝙ iu/xta cũ nõ sit aliqua res quãtũlibet etiã parua in qua nõ possit coli de⁹ cũ affuerit intentio rcã. quãtoma/gis ergo in viuis specul' in imaginibꝫ dei in sctis ' sc/dibꝫ atrijs dei. in quibꝫ verissime plenissime ⁊ intime hitat d's. In q̃bꝫ residet vt hospes in domo. vt pontifex in tẽplo. vt spõsus in thalamo Quis nõ adorabit maiestatẽ creantẽ. ptãtẽ ꝯfuantẽ. felicitatẽ btificantẽ. que plane in sctis lucẽt. Hec in eis videam⁹ ⁊ secure deũ nõ sctõs adorem⁹ Quõ aũt sit adorandu3 et in quibꝫ ꝯsistat iam pleni⁹ est supradictũ i dñica/rio. Vel cultu latrie deũ in sctis colim⁹ dũ coꝝ istar virtutes theologicas actuam⁹. Ut sc3 sicut ⁊ q̃ð ipi crediderũt credam⁹. sperauerũt sperem⁹. ⁊ vt ama/uerũt ipi ita ⁊ nos amare cupiam⁹ Magn⁹ iste cul/tus ⁊ valde hõi securus vt exẽplariter sup mg̃r venerabilis Gerson declarat de quodã magno mgrõ qui ad nullã ꝯscientie q̃etem attingere potuit. nisi se h̃ mõ actuasset dicẽdo Credo sicut credidit scũs ille ⁊ ille. ⁊ sic de alijs. Hoc mõ ⁊ tres virtutes theologicas actuem⁹ ⁊ vere colem⁹ deũ Hijs exercitijs q̃ in festis sctõꝝ ꝓlixius imorat̃ optie festinauit Gaudẽt enim scti magis in ipsis dei cultũ promoueri q̃3 honorem ꝓpriũ. ⁊ iõ lati⁹ egimus de istis.

E De venerãdo sanctos Capitulũ tertiũ.

l Audemus viros gloriosos ⁊c. Ecci. xliiij. Oẽs eni in generatiõibꝫ gentis sue gl'ia3 adepti sunt ⁊ in diebꝫ suis hñtur in laudibus. Eccl'i. xliiij. Jam de exercitijs q̃bꝫ ad sctõs conuertimur dicendũ. Quoꝝ primũ est ꝙ eos venerari. lau/dare honorare dẽmus cultu debito sctis: q̃ est dulia vel erga marios sctõs hyꝑdulia q̃ debet̃ virgini mri eo ꝙ mater xp̃i. Et ad sic venerandũ scõs hortat̃ sa/piens in verbis dictis qm̃ sũt oĩ honore digni Nam in eis inuenitur oĩs rõ venerationis ⁊ honoris q̃ ꝯplectitur hoc versu

Prelati. ditesq3 sctj prosunt. seniores.

Si em̃ honor debet̃ prelatis rõne supioritat3 hij summe honorãdi q̃ oibus prelati oĩa eis subiecta. Si diuitibꝫ si hijs q̃ prosunt cõitati. hij sunt amatores fratrũ: hij viri virtuosaꝝ diuitiaꝝ iugiter oran/tes ꝓ nob'. Si senibꝫ. si sapientibꝫ hoꝝ senecta venerabilis ⁊ hñt sciã3 scõꝝ. et sic de alijs.

Oĩs g̃ in eis rõ hõris qr ꝑticipãt	potẽtie sapiẽtie. bonitatis	dei

B Venerationis modus Mẽbꝝ primum

f Ed dicet aliquis Quõ honorabo eos. Audi quõ honorabis eos. Sũt ei scti in festis

venerãdi	affcũ	corde	g̃nditer de ejs sentiẽdo
laudãdi	effcũ .s.	ore	magl'ia coꝝ laudãdo.
hõrandi	gestu	ope	signis externis hõrãdo.

Primo inq̃3 magnifice de eis corde est sentiendũ Et hec est vera gl'ia q̃ debetur oibꝫ sctis magnificum sc3 iudiciũ de eis Secũdo sunt oꝑa coꝝ in laudem narranda quẽadmodũ facit sapiẽs. Eccl'i. xliij. pul/chre. Quõ aũt ⁊ de quibꝫ singuli sancti possent lau/dari. ⁊ quõ in laudãdo eos eẽt procedendũ possemus hoc vtiq3 de egyptijs eos spoliando assignare: sed veremur vanitatis ab aliquibꝫ (qui dei ⁊ simplicitatis zelũ. sed nõ fm sciam hñt) carpi ⁊ notari Tradit enĩ pulchre locos ⁊ modũ laudationis tulli⁹ vbi agit de genere demõstratiuo dicens ꝙ laus põt sumi.

Vel a	reb' externis corꝑibꝫ animis	vt sc̃	ge⁹ diuitie ptãs pñiatẽ vires digitas. valitu° prudẽtia. iusticia ⁊ vir (tutes.

Mentior si nõ sctissimi viri hos modos in suis s'/monibꝫ vt maxim⁹ Berñ. ⁊ alij tenẽt Vere q̃ hec sciret latissim⁹ ⁊ potentissim⁹ meditator fieret ⁊ ꝑdica/tor. Sed abeant ob dcã. Tertio honorãdi sũt oꝑe ⁊ effectu Honor em̃ nõ tam iudiciũ est agniti boni: q̃3 opus dilecti boni. Uñ ꝑ externa demõstrat̃. Est ei honor officiũ iã cognoscẽtis. estimãtis. diligẽtis magnũ bonum. Unde reuerentiã exhibet externã Inclinãdo genuflectẽdo. cãtica decantãdo in honorẽ sctõ/rum. Et ad talẽ honorẽ hortatur Augusti. dicens. In sanctoꝝ festis resonent psalmi. cõcrepent lectio/nes ⁊ alternantibus vocibus carmina misceantur. Hec de primo

De congratulando sanctis Mẽbrum secundum

l Etamini cum hierusalem omnes qui diligi/tis eam Esaie. lxvi. Alterum exercitiũ erga sctõs est ꝙ debem⁹ eis cõgaudere ⁊ ꝯgratu/lari. Ad quod hortatur Esaias verbis scriptis. Et h̃ C

ipsi sctī maxime et nobis volūt vt ex pluribꝫ reuela-
tionibꝫ pꝫ. Congaudete mecū ait beatissima mater
nostra Agnes ⁊ cōgratulamini qꝛ cū hijs oībus luci
das sedes accepi. Unde cateruatim clamāt illō euā-
gelicū. Cōgratulamini mihi qꝛ ⁊c. Et hinc est ꝙ eti-
am eccl'ia crebriꝰ ꝯgratulaꝛ ⁊ ꝯgratulatiue cātat eis
Letamini in dño ⁊ exultate iusti. Itē Gaudete ⁊ ex-
ultate qm̄ nōia vestra ⁊c. Itēqꝫ. Beati estis sctī dei
omnes q̄ meruistis cōsortes fieri celestiū virtutū ⁊c.
Et illud Thob Bñdicite dño oēs electi eius agite di
es leticie ⁊ cōfitemini illi ⁊c. Cuiꝰ ⁊ nos exēplo sctīs
cōgratulari ⁊ ꝯgaudere debemus

Tuz in eo ꝙ tantas grās in vita habuerunt. iam mala oīa euaserunt tantam glīam ꝑceperunt

Pio affectu singula hec cōsiderādo. fouēdo tole-
rando Et vtilissimū est sic congratulari sanctis. Nā
per hec omnia eorū merita singulariter nob applicā
tur. Ita ꝙ iuxta Albertū magnū Quicq̄d vnq̄ꝫ vir
tutis ⁊ gratie sctī habuerūt in terris q̄cquid glorie p̄
mij possident cōiter in celis hoc totū fit vnicuiqꝫ pro
priū per cōgratulationē. Nō ergo hoc exercitium de
seramus

De regratiando eis Hebꝝ. t̄tiū

g Rati estote. ad Colocē̄. iij. Tertiū circa sā-
ctos exercitiū est. Gratias agere suꝑ benefi
cijs que ipenderunt. Quod iustū est ⁊ dignū
D vtile ⁊ necessariū nobis. Si em̄ cupimꝰ largiora ī re
liquū bona ab eis excipe. primū oportet suꝑ suscep-
tis agere grates. Dēmus ergo grās agere

ꝓ eo ꝙ adhuc ī t̄rꝭ positi ecciāꝫ dilatauer̄t p̄dicādo: tā sacra exēpla reliquerūt scribēdo: viuendo: toti ēs ī celis positi meritꝭ ⁊ p̄cibꝫ subueneꝛ̄t

Grās aūt dignas is agit q̄ dona collata extollit cum
annihilatiōe sui ⁊ reuerentia cordis Singulis scꝫ
gratitudinis affectu correspondendo. Hijs ⁊ huiꝰ
modi exercitijs circa sctōs nos exercere debemꝰ vt sic
eoꝝ amiciciā nobis ꝯparemus. Ualde enī necessari
a est nobis amicitia eorum. Ipi em̄ soli sunt qui vbi
omnes nos deseruerint in sua nos tabernacl'a prote
gendo adiuuādo suscipe possunt. Faciamus ergo ai-
cos exercitijs istis

De excutiendo nostro torpore Caplm quintum.

E d E stercore boū lapidatus est piger. Ec-
cleꝭ. xxij: Iā quibꝫ exercitijs nobis sctō
rum applicabimus festa videndū Quid
enī proderit cetera si non ⁊ nobis appli
cētur. Tria itaqꝫ iuxta sctm̄ Bernō. in
scōrum festis ꝯsiderare debemus. Unde sumemꝰ ex
ercitia nobis. Primū est vt attēdamꝰ scōꝝ feruorē
⁊ ꝑ hoc excitemus nr̄m torporē. Et h vult v̄bū p̄mis
siū. vt de stercore boū. i. feruētissimis sctōꝝ exemplis
pigredo excutiaꝛ oīs. Agite ergo sctōꝝ feruorē atten

damus ⁊ nostrā pigriciā excutiamꝰ ⁊ desideriūꝫ tale
faciamus Attendamus

inq̄ꝫ q̄ꝫ fortiter vitijs restiteꝛ̄t (ꝑtuleꝛ̄t q̄ꝫ viriliꝭ in v̄tutibꝫ ꝓficeꝛ̄t q̄ntā passionem ad quantā gloriam ꝑueneꝛ̄t

Quis em̄ gloriā illorū attendēs nō ad illā aspiret
⁊ eoꝝ desideret felicitatē. Quis nō cupiat liberari a
malis. sociari sanctis. repleri oībus bonis. Ue nob
a duricia cordis nr̄i. ve a peccato (si nō desideremꝰ)
gentiū. quas apostolus meōrat sine affectione fuisse
O desidiā. o damnabilē torporem. Prestolatur nos
eccl'ia illa primitiuoꝝ in celis ⁊ negligimꝰ. desiderāt
nos sctī ⁊ paruipendimꝰ. expectant nos iusti ⁊ dissi
mulamus. Excitemur aliquādo fratres (ait Bernar
dus) resurgamꝰ cū xp̄o. q̄ramus q̄ sursum sunt que
sursum sunt sapiamꝰ. desideremus desiderātes nos
ꝓperemus ad p̄stolantes nos. expectātes nos. votis
p̄occupemus aīoꝝ. Curramꝰ ad locuꝫ tutiorē. ad a-
grū vberiorē ad pastū saniorē. excitati in cōsideratio
ne glīe sctōꝝ Dicamꝰ nobis crebriꝰ ꝓ torpore exerci-
tando illud. Iudicum. xviij. Surgite ⁊ ascēdamꝰ ad
eos. Uidimꝰ em̄ terrā valde opulentā ⁊ vberē. Noli
te negligere. nolite cessare. eamus ⁊ possideamꝰ eam
Nullus erit labor Intrabimus ad securos in regiōeꝫ
latissimā Tradetqꝫ dñs nobis locū in quo nulliꝰ rei
est penuria Hec ꝓ excitāda mēte in ꝯsideratiōe glīe
sanctorum ruminemus. In qua consideratione la-
ta se materia offert puta de omnibus gaudijs san-
ctorum vt patet in nouissimis. Sed vbi attende-
rimus feruorem quo restiterūt vitijs. profecerunt ī
virtutibus. perstiterūt in supplicijs. quid queso dice
mus? Uere non ē quod respondebimꝰ nisi vt facieꝫ
nostrā operiat cōfusio nostra. Homines fuerunt si-
miles nobis. passibiles ex eodē luto formati quo et
nos eadē circūdati infirmitate ⁊ carni sue eodē vin-
culo naturalis (s̄m naturā corruptā) infectiōis inhe
rentes vt nos. Quid ergo est ꝙ nō solū difficile sed im
possibile credimꝰ vt faciamꝰ q̄ fecerūt vt ferueamus
in dictis vt ipsi efferbuerunt. Eadem vt ipsi sumus
insigniti imagine. eodem redempti sanguine. voca-
ti in eandē hereditatem. et nihil agimus eoꝝ q̄ ege-
runt illi. In minimis periclitamur ⁊ succūbimꝰ con
flictibus. dum illi in certaminibus fortibus perstite
runt Hij obstiterūt mucroni. nos vnius acus cedi-
mus punctioni. Illi tulerunt tela iunciis fragilibus
cedit infirmitas nostra. Uere ad nihiluꝫ redacti su-
mus ⁊ iuxta Bernardum vt paruuli ⁊ mulieres pu-
gnantes laudamus alios. pugnare non possumꝰ ip-
si. Quid tamen agimus. non licet vacuos apparere
Unum hoc superest operiat faciem nostram confu-
fusio nostra. Erubescamus et confundamur. si
forte hec confusio adducat gloriam nobis. Si
forte nobis gratiam generet erubescentia et pu-

F

G

pudor iſte. Statuam⁹ in reliquū ferūētius agere vel le. Nā pro feruore hoc excitādo p̄cipue ſcti ꝓponunt̄ quēadmodū ⁊ elephantis ſanguis vuaꝝ legit̄ ⁊ mo/ ri oſtenſus. Hic ergo nos debem⁹ ꝯfundere. hic cō/ queri deo torporē noſtꝝ. Unde oportune hic loci po nerētur conqueſtionis

De ſanctoꝝ exemplis cōſiderandis vt liberemur ab errore — Mēbrum ſecundū

F m Emores eſtote quō ſalui facti ſunt prēs nr̄i. Mach.iiij. Poſtq̄ʒ ergo ſumus ꝑ priora ad ſequendū ſctōs incitati Oportet vt ꝯſidere/ mus viā qua ſit ābulandū nobis vt ſic ab errore libe remur. Et hoc ꝯſiderādo exempla ⁊ virtutes ſctōꝝ Dicit em̄ Aug⁹ ꝙ ſicut de⁹ in celeſti gl'ia electis ſe p̄/ bet ⁊ exhibet ſpeculū eternaliter ꝑfruendi. Sic vita ſctōꝝ quos p̄miſit dat nobis ſpeculū illuc ꝑueniēdi Debem⁹ ergo attendere exempla ſctōꝝ quō ꝯuerſati ſunt in hoc mundo

	deū		ꝟtutibꝫ plēi.
Et h.ſ.q̄ ad	ſcipos	q̄ʒ etꝫ	donis ſpūs ꝑfecti.
	ꝓxim		oī grā repleti

Debem⁹ eligere exempla in quibꝫ nos velim⁹ con formari. in quibꝫ veſtigia eoꝝ ſequi. hoc eni gratuꝫ eis hoc eſt qd̄ votiuis vocibꝫ clamāt. Jn oim em̄ ꝑſo na paulus clamat. Cupim⁹ vnūquēq̄ʒ vr̄m eandem oſtētare ſollicitudinē ⁊c̄. vt nō ſegnes efficiami. ve/ ri imitatores eoꝝ qui fide ⁊ patientia hereditabunt ꝓmiſſiones Et quiſq̄ʒ nobis dicit. Jmitatores mei eſtote ſicut ⁊ ego xp̄i. Et oēs clamant Habete inq̄t unt formā nr̄am. Qui ergo ſe volet intenti⁹ ⁊ cōmo/ ratius hic exercere Jlle poſſet

	gn̄ales		oim.
ꝯſiderare ꝟtutes	ſpēales	ſctōꝝ	aliquoꝝ.
	ſigl'ares		ſingulorum

Sed dū ſic ſcōꝝ exempla ꝯſideram⁹ ⁊ eos tanq̄ʒ ar/ bores cū euāgelico ceco aut tāq̄ʒ gigātes ſtatura pro ceros viribꝫ potētes viderim⁹: quid inq̄ʒ tunc nobis agendū Debem⁹ nos ꝯferre ipſis. debem⁹ ꝯſiderare q̄s ipi virtutes q̄ nos vitia hēamus. ⁊ profunde ſub eis hūiliari. rubore cōfundi adeo vt vix eos aſpicere: ne dicā imitari p̄ſumere audeamus Et tūc ſequitur tertiū — De implorādo ſctōꝝ ſubſidio ꝓ curando languore. — Membrum tertium

G v Ea ſi eſt qui reſpondeat ⁊ ad aliquē ſctōꝝ cōuertere Job.v. Poſtq̄ʒ vidim⁹ ſanctoruꝫ feruorē ⁊ cōfuſi ſum⁹. poſtq̄ʒ cōſiderauimus exempla ⁊ humiliati abceſſimus. iplorandū ē ſctōꝝ auxiliū vt ſpe ſubleuemur Ad hoc em̄ hortat̄ ſcriptu ra in verbis predictis. Uocem⁹ igit̄ ⁊ iplorem⁹ ſcōs.

	dulces		audiendū
Qm̄	ſapiētes	ſūt ad	ſuccurrendū
	potētes		vota iplendū

Tales em̄ decebat humano generi conſtitui pronos q̄ ⁊ dulceſcerent vt blande et miſericorditer veniētes ſu ſcipent ⁊ audire vellēt Sapiētes vt ſuccurrere ſcirēt Potētes vt efficaciter poſſent. Si miſericordes fue/ runt in terris fonti miſericordie iūcti iā ſunt miſeri cordiores in celis ⁊c̄ Ad hos itaq̄ʒ ꝯfidēter accedam⁹ hoꝝ auxilia iplorem⁹. ⁊ qd̄ nr̄a ipoſſibilitas nō ob/ tinet eoꝝ interceſſione nobis preſtet̄ Clamem⁹ cum Bern̄. ⁊ dicamus Miſeremini mei miſeremini mei ſaltē vos amici mei. Noſtis ipſi ꝑiculum noſtꝝ. noſ ſtis figmentū nr̄m. noſtis ignorantiā nr̄aʒ ⁊ dolos aduerſarioꝝ. noſtis coꝝ impetus ⁊ nr̄am fragilita/ tem. Uobis em̄ loquor qui in eadē temptatiōe fui/ ſtis. q̄ eoſdē ſuꝑaſtis ꝯflictus. qui eoſdē laqueos eua ſiſtis. qui didiciſtis ex hiis q̄ paſſi eſtis ꝯpaſſionem. Uos inq̄ʒ oportet miſereri oſſi de oſſibus ⁊ carni de carne veſtra. Abſit abſit a vobis aīe ſctē. egypcia il/ la crudelitas pincerne pharaonis q̄ in ſtatū priſtinū reſtitutus: ſtatim oblitus eſt ioſeph ſcti qui in carce/ re tenebat̄. Nā et vrā pignora tenem⁹: inuicē mēbra ſum⁹. neceſtis ꝯſūmandi ſine nobis. Hoc modo circūire debem⁹ aio ſedes ſuꝑnas ⁊ multas q̄ i domo dei ſunt māſiones hūiliter ꝓſternēdo corꝑa an̄ thro nū dei ⁊ agni ſupplicātes p̄celſis ordinibꝫ angeloruꝫ ꝓphetaꝝ cuneos. numerū priarcharū. ſenatū apl'icū ſalutantes. ſuſpirātes coronas martyꝝ. choros ꝟgi nū admirātes. ſinguloꝝ implorādo auxilia ⁊ vt au/ diant exorando Quos qui flectere volet mēdicando ad eos accedat oportet. Un̄ de exercitio mēdicatiōis ſpūalis iam eſt ſubnectēdum qm̄ eſt vtile m'ltū

Prologus in mendicatoriū ad ſanctos Titulus decimus ſextus

b H **Eati pauperes ſpiritu.** Math.v. Cōmendat̄ hiis ver bis exercitiū mēdicationis. de quo nūc eſt agendū. Ad quod exercitiū plures ſcripture ⁊ ſcō rum doctrine paſſim exhortan tur Hoc Auguſtin⁹. hoc Ber/ nardus. hoc Ancelm⁹ ⁊ ceteri nouerunt qui crebrius hui⁹ exercitii in ſuis ſcriptis cōmemorant ⁊ exemplaria hui⁹ formauerūt. Hoc p̄ ceteris venerabiles mgri Joannes Gerſon ⁊ Guil/ helmus ꝑiſienſ cōmendant qui ſingulariter ſuꝑ hoc ſcripſerūt. Prim⁹ in tractatu de mēdicitate ſpūali. Alterni de rethorica diuina ⁊ aliis locis Magnus nēpe eſt hui⁹ exercitii fructus ⁊ igit̄ a magnis lauda/ tus Jn cui⁹ laudē idē Gerſon dicit. Qꝫ hui⁹ exercitii modus p̄ ceteris eſt ſecurus ſimplex atq̄ʒ ꝯprehenſu facilis. cōueniens ⁊ magnis ⁊ ꝑuis Jn quo ⁊ doctiſſi mus ille ⁊ celeberrim⁹ Guilhelmus nōiatus ſe ſingu larius exercuit ⁊ ſimplices ⁊ ideote mulierculę h̄ ad manū habuerūt Adeo ꝙ Gerſon narret de vna q̄ tri

bus aut pluribꝫ horis. huic exercitio inherere ꝛ īmorari solebat. O igit̄ felix exercitiū a cunctis amplexandū qđ nulli discōuenit vel statui vel etati. Pro cuius ampliori introductiōe quedā sunt assignanda

Primū qđ debeat ad hui⁹ freq̄ntatōꝫ iducere.
Et Secūdū vbi ꝛ a qbꝫ debemus mēdicare
Tertiū qđ debemus petere ꝛ rogare
Et postremo modū quō oporteat ꝑcedere

De inductiuis ad mēdicandū Capl'm primum.

J d E inductiuis exercitij hui⁹ licet premissa sufficere possent. pauca tñ ꝛ alia quedā supaddēda. et sūt ista scꝫ.

Scriptū. ꝑsuasū. gratū. ꝓ op⁹. vtile. dignū

Primū inductiuuꝫ est scripture āmonitio q̄ sepe petere cohortat̄ ꝛ mēdicare. Hinc Job. v. Uoca si ē qui rñdeat ꝛc̄. Clama ne cesses. Reuela dño causam tuā. Secundū sctōꝝ ꝑsuasio q̄ crebri⁹ vt supra patuit hoc suadēt ꝛ ad hoc cohortant̄ Tertiū acceptatio ꝛ gratitudo Plurimū eñ hoc placet deo ꝛ sctis vt ex pluribꝫ exemplis patet. Quartum necessitas nostra. Pauꝑes eñ sum⁹, nihil in nobis aut ex nobis boni hēmus. sed nec nrō labore ꝯparare valem⁹ quare mēdicare necesse hēmus ne inedia pereamus Nec diuites seculi hinc excipiūtur. imo magis mēdicare cogūtur. quibꝫ ait Aug⁹. Pauꝑes sūt mendici vr̄i ꝛ vos mēdici estis dei ꝛc̄ Quintū Utilitas magna Nā hoc exercitio necessitas oīs supplet̄ virtutibꝫ hō ditat̄. ꝛ oi bono opplet̄ Fit ex pauꝑe diues. ex mēdico abund⁹. cōsors sctōꝝ ꝛ heres dei ꝛ regni. Postremo nos allicere dꝫ dignitas exercitij hui⁹. Nā licet hōibus seculi nomē mēdicitatis officiū ingerat vitupabile ꝛ inhonestū est. tñ re vera magne dignitatꝫ excellētie nobilitatis hui⁹ nr̄e mēdicitatis act⁹ Nonne impator mūdi rex regū. de⁹ deoꝝ hui⁹ se officij fuisse testat̄: vbi ait. Ego inq̄t mēdicus sum ꝛ pauꝑ O mendiciū. o pauꝑem. o principē questus hui⁹ quo vere pauꝑior fuit nemo. Nōne ꝛ rex ille potentissimus dauid in suo psalterio se hui⁹ questuose mēdicitatis sectatorē ꝓfitetur. dū se nōiat nunc infirmū. nūc orphanū ꝛ oi necessitate plenū. Sed ꝛ salomō ille sapientissim⁹ se dicebat infirmū ꝛ pauꝑem. imo quotquot vnq̄ʒ ad regnū ꝑuenerunt. nō nisi mendicando illud ꝑceperūt. Grādis igit̄ dignitatis ingenuitatis officiū qđ oēs tenuere sctī. Sed et letū est ꝛ iocundū inter sctōs iugiter cōuersari in celis. Quis q̄so nō iā ad hoc exercitiū aspirabit. Accedant q̄ magna q̄rūt magnis associent̄. Ueniāt miseria oppressi capiant subleuamen. Qui diuites fieri volūt hoc exercitio voti cōpotes fiunt. Quē demū tedet viuere in terris. h exercitio sua cōuersatio erit in celis

Ubi sit mendicandū ꝛ questuandū Mēbꝝ. ij.

R ſ Ed iā alteꝝ ꝑtractandū. scꝫ Ubi ꝛ a qb⁹ debemus mēdicare. Oportet eñ ꝛ loca idonea scire ꝛ viros misericordie nosse Loc⁹ aūt distributiōis largarū elemosinaꝝ est in terra viuentiūꝫ in celis. In terris eñ pauꝑes ꝛ miseri oēs. In celis diuitie charitas ꝛ mīa abūdant Uñ paupm nullus inde vacu⁹ abscedit. Ibiq̄ʒ copiosi sunt illi pij ꝛ liberales elemosinarij dei. reges isrl' clemētes. Ibi gratie thesauraria regine mie. mater paupm ꝛ orphanorū Et vt ad sūmam dicā sunt illic clementissimi omēs. nulli se iuxta regis sui edictū petēnti negātes. Sed forsan loci altitudinē causaris: obijcis eum esse inaccessibilem. sed audi ꝯsiliū. Currū igneuꝫ habes ad manū quo cū voles posses helie instar in aera ferri. Currus igneus est desideriū feruens quo te valebis quo voles ferre. Ubi eñ fuerit sctm̄ desideriū ibi q̄sq̄ʒ se esse iudicabit Noscis ergo locū ꝛ quomodo pergitur illo.

A quibus mendicandū .§. primus

J ſ Ed nūc a quibꝫ mēdicandū sit edisseramus. Certe ab oibus incolis illius regni. Omnes eni diuites et clementes A rege item ꝛ a regina ꝛ ab omni familia. a grādibus ꝛ pusillis Quīq̄ʒ enim deus vult largiri per minimum sanctum quod nō per summū. vt patet in pluribus patronis. Unde vt neminē deserat neminem impetitū ꝛ nō exoratum relinquat vel transeat poterit iuxta Gersonem celestem illam ciuitatem in septem partes vel vicos distinguere. Et per singulos illos vicos singulis septem diebus discurrere ꝛ se questuare. Statuens in vno vico angelos in alio patriarchas ꝛc̄.

scda — angel' — nūcijs ꝛ secretarijs
tcia — patriar. ꝓph — senibꝫ ꝛ ꝯsiliarijs
q̄rta — aplis dis. — ordiarijs iudicibꝫ
vel sic — q̄nta — mēdi — mrībꝫ tāq̄ʒ — militibꝫ ꝛ baronibus:
feria — sexta — ces ab — cōfessor dei — thesaurarijs ꝛ doctoribꝫ
sabb — virgibꝫ vid — spōsis ꝛ dispētratibus
domica — oibus scīs — failia et elosinarijs

Hoc igitur modo omnes inuocādi. immo iuxta consilium magistri Joannis nider singuli quantū paritur tempus implorandi. Unde vt habeat sanctos ad manū. poterit sibi quisq̄ʒ de singulis ordinibus singula formare alphabeta scdm normam sanctorum. puta sub a. ponendo omnia nomia apostolorum ꝛ patriarcharū ab A incipientia vt Andreas. Item de patriarchis Adam Abraham. Qui sic agret nunq̄ʒ deficeret tempus. tanta enim (teste Eusebio cesariense. cui⁹ rogatu constantinus imparator scōs vbiq̄ʒ ꝯscribi iussit. ē scōꝝ mltitudo. q̄ qlibet die ā̄ni occurrūt pl'a q̄ʒ q̄nq̄ʒ milia martirum natalicia

excepto die kalēdaꝝ februarij q̄ gētiles epul'ñ scōꝝ ūt' xpianoꝝ neci itēdebāt Uere q̄ sic singl'os vñraret i ter singlariter sup singl'is gauderet i cel'. Et hic ē q̄ qdā sibi martirologiū familiariter abbreuiatū hrē solent ꝛc̄. Et vbi sic iuocauim⁹ scōs p cos accedēdū ē ad regē
M ꝛ reginā tq̄ p ꝑnonos ꝛ aduocatos

Quid mendicandum vel petendum
Mēbrū. iij.

i Am qd petēdum sit aut mēdicādū dicem⁹ de q̄ gerſ tradit q̄ q̄lqꝫ debet suas neccita tes ꝑpēdere ꝛ sup eis auxiliū expetere Insu p poterit q̄lqꝫ fm septē dies septēas assumere vicioꝝ ꝛ ꝟtutū donoꝝ ꝛ beitudinū ꝛc̄. vt ifra hñſ. ꝛ ꝑ cis vt' deuicēdis aut obtinēdis. p septē dñice orōnis petes a singl'is ordib scōꝝ orare. Et q̄lqs in suis votis audi ri volet q̄lqs cupit vt ds ꝛ sci sui misiātur. misceaſ ꝛ ipe miseroꝝ. ñ solū ꝑ se sꝫ ꝛ ꝑ alijs magni h⁹ hospita lis aut purgatorij carceris miseris deū ꝛ scōs exorās Crebrius em̄ iuxta plures vtilius ꝑ alijs q̄ꝫ ꝑ se orat hō vt gerson late declarat

N De modo generali ꝛ facili mendicandi.
Mēbrū. iiij.

n Unc postremo de mō mēdicādi vidēdū q̄ ignorato paꝝ ꝑderūt iā ꝓmissa Et ꝓmū ꝓ mittim⁹ modū gñalē oīb facilē. deīn spēa lem. Facilē dixi modū mēdicādi Nā ꝑt fieri desiderio solo Et qd q̄so cuiqꝫ tā facile qd tq̄ desiderare ad ma num Facilis ergo mendicādi mod⁹ Sꝫ obsident la trūculi viam ꝛ fit coꝝ infestatione graue quod factu facilimū erat: Sꝫ vt hos euadas desiderare opꝫ

vtiliter — tm̄ salutaria dei volūtati placita petēdo
efficaciter — vehemēter hic itēdēdo alia secludēdo
ꝑseuerāt — lōganimiter effectū veꝝ expectādo

De q̄b trib plene ꝛ pulchre edisserit gerson ī de mēdicatiōe. Et vt ad taliter desiderādū hō ꝑueniat. opꝫ vt modos conatus q̄b paupes ꝛ miseri vtūſ dili gēter inspiciat. Uñ ꝛ venerabilis ille ꝑisieñ epis dicer solebat. Trutāni (indēs) paupes ꝛ captiui me deum docuerūt exorare ꝛ mēdicare a scis. Quoꝝ q̄ mores scire desiderat tractatulum gerſ. ꝑscriptū legat. Eñ igiſ atqꝫ intense desiderare est vehemēter ꝛ efficaciter loq̄ ꝛ vtiliter mēdicare. C⁹ sit varij mōi vt ḡ fxbiñ de mōstrat Nulli igiſ ab hoc exercitio tergiuersari licet qd in solo desiderio cōsistit. Sed ad limitatā mēdicā di formam pergendū

Modus deteriatior mendicandi ꝛ practica sca laris eiusdem.

Capittulum. ij.
Sic orabitis Mathei. vi.

s Tacto mō mendicatiōis in genere determinatius de eo ꝑsequendum in spē ꝛ practice. Pluribus em̄ nichil nisi qd ordinatum est placet Nam ꝛ q̄ vult exaudiri opꝫ eum efficaciter petere. Non q̄ deum qui immu tabilis est mutet. sed quo seipm excitet ꝛ ꝑuocet ad deuotioēm. Unde sine labore ꝯtrario laborat inten tio spūalis ꝛ scl'aris oratoris. Secularis enim ora toꝛ sepe finis est immutatio eius qui oratur. Spūa lis āt oratoris finis immutatio est orantis. vt scꝫ cō pūctiuis verbis se compūgat. ꝛ alijs potentibus ꝟbis se ydoneū faciat ad excipiēdum qd orat. Hinc liquet vt etiam guilhel. ꝑisieñ testaſ q̄ plurimū valeat hrē modū certū ꝛ deuotum ꝛ compunctiuū q̄ homo mo ueatur ꝛ grē disponaſ Uñ poterit q̄ meliorē praxim ñ habuerit his ꝑcedere vijs ꝛ gradibus O

Prepet. ꝛ captet. narret. poscat. q̄ꝫ firmet.
Obsecret. hic grat⁹. cōmendās. offerat ide

His inq̄ꝫ vijs ꝛ ḡdib nr̄ mēdic⁹ ꝑcedat ꝛ tq̄ꝫ spūalis orator corā summo deo spectātiūqꝫ ꝯtiōe btōꝝ oim suas causas peroret. Quoꝝ in ꝯspectu q̄ digne exora uerit vere magn⁹ orator ducēdus. De q̄rū nc ḡduū ꝑsequutiōe agēdum est paucis Est itaqꝫ ꝓparatio ꝓ mus grad⁹ Qui em̄ digne orare volet opꝫ vt añ se orō ni coaptet Iuxta illud ecci. xiiij. Añ orōnem ꝓpara a nimam tuam Est āt hec ꝓparatio qua se homo o rationi parat. scꝫ

excitādo mētis torporem — iductiuꝝ ꝯsiderationē
expurgādo petōꝝ fetorē — p — cordis ꝯpūctioēm
ascēdēdo hitacl'a scōꝝ — scōꝝ ꝯtēplatioēꝫ

In primis qm̄ tardi ad omē bonum sum⁹ ꝛ ple riqꝫ calcarib stimulisqꝫ opus habemus. Opꝫ q̄ se ho mo excitet per profundam inductiuorum ꝯsideratio nem ꝛ suspsiuꝫ acrem cohortationem Quemadmo dum faciunt venerabiles Ancelmus ꝛ gerson q̄ sic se se excitādo vt in plurimū inchoant suas mendicatio nes. Et qui se in hoc membro dilatare volet. Ille lo cos deliberatiuos. exhortatoriosqꝫ supramemorata qꝫ inductiua oīa adducere (ꝛ hoc acriori ac vehemen tiori quodam dicenti genere p modū exuscitationis) posset. Ut infra in exemplari patebit. Scdo oportet anima iam exuscitata ꝛ excitata vt se a petis expur get vt digne coram sanctis appareat. Ne tam sancto rum indignatioēm q̄ꝫ suarum precum exauditioēm assequatur. Non em̄ speciosa est laus in ore petōꝝum Debet ergo anima sese sup se reflectere ꝛ in via pur gatiua se exercere Sup ꝑteritis petis dolendo. Cau telam futuris idicēdo ꝑposita inouādo: Tercio vcū qꝫ depurata debet ad scōꝝ hitacula ascēdere p coꝝ cō templatioēm. certum sctōrum ordiēm eligendo vnde

velit mēdicare ꝛ illoꝝ magnificētiā britudinē ꝛ pie/tatem meditari vt ad deuotioēm ꝛ fiduciā posset aia ri Qd vt melꝰ poterit ꝓpꝛium āgelū (vt venerabilꝰ ger son docet) ductorē īuocare debet vt eū ad scōs deduce re velit. Qui ꝛ sup̄ h̄ deuotā orōnem ad ꝓpꝛiū āgelum in suo de mēdicitate spūali ꝯfecit. Quā hō sp̄ p̄mitte re posset. Et postq̄ꝫ p̄ hec homo fuerit dispositꝰ pꝰq̄ꝫ q̄ volet fuerit p̄ āgelū deductꝰ Debet se alōge publi/cani instar valde se humiliādo collocare ꝛ panē ꝓpter deū petere Exordiēdo a gdu sequēti

Captatio beniuolētie

Que vt simplr̄ dicamꝰ

Fiet: scōs reuerenter salutando / magnifice commendando / tete profunde humiliando

Et vt: attenti / dociles / beniuoli — sint orādo

His eñ modis vt in plurimū Ancelmꝰ in suis meditatiōibꝫ Gerson ꝛ alij in mendicatiōibꝫ ad scōs bēiuolentiā captāt ꝛ exordiūtur Jmo dt Guilhelmꝰ parisieñ in sua rethorica diuīa. Qꝫ nulla via fauora/bilius aut in ꝯspectu dei ꝛ scōꝝ gratiosiꝰ exordiri pos sit orator spūalis suā orōnem. q̄ꝫ si a stupore ꝛ ꝯfusio ne a timore ꝛ dolore īiusticie sue. extollentia ꝛ laude sanctoꝝ incipiat ꝛ ordiatur. Jmmo latius ibi dedu cit ꝙ nulla ex p̄te reoꝝ ꝛ petōꝝ potest mafia īueniri q̄ magis attētos bēiuolos ꝓpiciosq̄ꝫ ac fauorabiles efficere valeat auditores q̄ꝫ ꝓpa vilitatis depressio ꝛ magnifica ꝯmēdatio scōꝝ. Et q̄ in h̄ gradu volet ꝯ morari ille poterit ex scl'i rethoribꝫ locos generis de/monstratiui. locos item exordioꝝ oēs accōmodare: Jta vt in hoc gradu nō beniuolētiam scōꝝ captare mō sꝫ ꝛ attētos ꝛ dociles eos reddere posset vt in su/is meditatiōibꝫ agūt doctores p̄mēorati. Patꝫ ḡ ꝙ magna sit copia ꝯmorādi in gdu isto Et suadet ꝺuo tissimꝰ ꝛ exp̄tissimꝰ ille guilhelmꝰ parisieñ in rethori ca diuiā vt loci isti in libris artis illiꝰ videātur Utile siq̄dem est vti istis nō q̄ tam scōs reddamꝰ dociles bēiuolos aut attētiores sꝫ vt nos nostre simꝰ orōni in tentiores ꝛ p̄ hmōi deuota ṽba nos magis orōni co/aptemꝰ ꝛ efficiamur deuotiores Seq̄tur

Narratio miserie.

Qua scꝫ vt facilius scōꝝ in te īflectas miām narres ꝛ expoās tuā miseriā Exponēdo

q̄ꝫ sis: miserijs plenus / hostibꝫ mltꝫ obsessꝰ / ōni auxilio destitutꝰ — ꝛ q̄ digne miserādꝰ

Et est copiosissima ꝯmorādi materia sub singu lis mēbris Sub p̄mo eñ mēbro p̄t hō expōere. l' mi serias generales Juxta modū Bōauēture in paruo bono suo Ubi docet deplorare miseriam

De Preterito. Presenti. ꝛ Futuro.

Uel poterit hō narrare mīfias spēales iuxta. s. aliꝰ miseri ī spēali silr̄itudinē. Nē. s. vt reus ꝛ captiuꝰ Nē īstar mēdici egēi ꝛ paup̄is Nē vt eger ꝛ īfirmꝰ ꝛ alijs varijs modis s̄m septē affectꝰ coaptatos singl'is die bꝫ positos ī sacrāli supra. Uel t̄cio p̄t hō expoēre mi serias singl'ares s̄m eas scꝫ q̄bꝫ q̄sq̄ꝫ marie īfestatur passiōes Exponēdo scꝫ q̄ꝫ sit ōi vicio plenꝰ. ōi ṽtute destitutꝰ. ꝛ q̄ntꝫ afficiat̄ passiōibꝫ. ꝛ sic h̄ occurrit ōis illa materia de vicijs ꝛ virtutibꝫ

Ex: septenis / arboribꝫ — de q̄bꝫ infra

Patꝫ ḡ q̄nta sit copia mēbri hꝰ. Jta ꝙ nulli iā sit ꝙ īmorari nesciat ī mēdicādo causandi locꝰ Et vt hec miseriaꝝ narratio affectuosius ꝛ ꝯpūctuosius fiat. Utq̄ꝫ āplior ꝯmorādi copia mīstret̄ Poterit h̄ men dicator vti locis ꝯq̄stiōis aut ꝯmiseratiōis p̄ti in re/thorica sua ad herēniū tulliꝰ latiꝰ āt ꝛ pleniꝰ exēplari ter pariter ꝛ diffinite sup̄ trenos hieremie exeq̄t̄ ve/nerabilis ille Gilbertꝰ ātisiodoreñ. q̄ ꝛ in glo. ordina ria vtcūq̄ꝫ tāgūt̄. Porro ꝛ sub scdo gdꝰ hꝰ mēbro nō mlto mīor meditatiōis copia offert̄. Ubi poterit hō expōere hostiū suoꝝ mltitudinē ꝛ varietatē. Eoꝝ itē īsidias neq̄ciā ꝛ feritatē ꝛ hmōi alia ꝯplura. Hostes āt isti sūt caro mūdꝰ dyabolꝰ. de q̄ꝝ passim agit̄ tēp/tatiōibꝫ Sꝫ vt h̄ mēbꝝ ꝯcitatius dicat̄ ꝛ sua copia n̄ fraudet̄ poterit ꝛ h̄ hō se dilatare locꝫ īdigtiōis. q̄s idē gilb̄tꝰ sup̄ trēos q̄ꝫ assignat Locꝫ q̄ꝫ āplificatiōis l' ex hortatiōis q̄s ꝛ tulliꝰ vbi s̄ deducit. Pro tercio etiā mēbro gdꝰ hꝰ suppetit copia mlta. vbi hō explanare hꝫ oēꝫ nihileitatē ꝛ destitutioēꝫ suā. q̄ ex mulrꝫ vt io hānes nider docet deduci p̄t. ꝛ vt affectuosius ea ex/plācet̄ poterit hō vti locꝫ generꝫ lamētatiui ꝛ explanā/di dolorꝫ q̄s gāfridꝰ ī poetria sua noua tāgit sub apo/strophe specie deplāgēs mortē richardi Et ācelꝰ ī ꝺplo ratiōe ṽgitarꝫ Mlta itaq̄ꝫ ē copia gdꝰ hꝰ Sb̄ q̄ etiā hō vti poterit locꝫ crimial' ꝺfensiōis q̄ fit vt tullius docet Aut p̄ r̄motiuā trāslationē ꝯparationē ꝯcessioēꝫ criminis Jtēq̄ꝫ ꝯfutatiōe oīꝫ obiectionū aduersarioꝝ cū itorsiōe ī adūsarios ipos vt ācelꝰ gersō ꝛ guillerꝰ p̄isieñ ī suis meditatiōibꝫ docēt vt ex ill' exēplificare possēꝰ. sꝫ n̄ ē nr̄ꝫ rethorice h̄ artꝫ tradere īstrumēta. Sat nob ē l' occasionē āmistrasse studiof vt ipi scōꝝ īstar et se p̄ hec dilatare possēt aut saltē itelligere mo dos scōꝝ ī suis meditatiōibꝫ s̄mōibꝫ ꝛ scp̄tꝫ: Hoc q̄ꝫ adhuc ꝓ ꝺuotꝫ ānotādū ē gdui isti ꝙ guillerinū ac ger sonē miāꝫ q̄rētibꝫ salutarimū ac necāriū ē mīas suas n̄ narrar̄ ꝛ expōere solū sꝫ etꝫ claāre ī aures mīsatoꝝ ꝛ exaggerar̄ atꝫ aggnar̄ eas quantum ṽitas ꝛ ꝯstna tia p̄mittūt. Eo ei meliorē corā ꝺo ꝛ scis faciꝰ cāꝫ nos trā q̄ puriꝰ ꝛ sincerꝰ nos ipōs ꝯdēnaꝰ aut ꝯdēnādos ꝓfitemur nullam excusatioēm p̄tēdētes vt pulchre memoratus declarat guillerinus exemplo mendico/rū Quoꝝ intolerabilis vt ait esset amentia si pauper tatem ꝛ miserias suas occultarent ꝛ si qua habuerit bona ostētarēt. sic ī spūali nrō mēdico Unde hꝫ diu tius ꝯmorari h̄ ī deploratōe mīfie. Pꝰ quā seq̄t̄ gdꝰ

Orō seu iplorātio diuie mie.

P9 em̄ expositā materiā iplorāda ē dei z scōꝝ mia Orandū est

ār būiliter / fidelit' / istanter ꝑ venia / grā / glā aut ꝑ ði necitate ꝛmouē/da

Lōditiōes āt z orōis req̄sita siue istrumēta passiꝫ tradūr a doctoribꝫ in fmōibꝫ z libris Vñ ñ ill' imorādū ē nob̄ Vnū h̄ dici9 ꝙ is efficati9 orat q̄ magis cōpūct9 ē z affect9 Ad qδ potissimū ꝛtēdēdū. Ois em̄ vt9 orōis i affectibꝫ vsat pietatꝫ. q̄bꝫ q̄ volet abūdar iduat affect9 mēdicoꝝ z paupū. z eoꝝ studeat mores imitari. Nā trutāni z mēdici guillerinū pisicn̄ vt ipe fatet docuerit mēdicare Et vt i h̄ gdu diuti9 qs ꝛmorari ꝛpūcteqꝫ magis z deuoti9 possit orare valδ ꝑδst nosse locos orōnum. Quoꝝ q̄tuor assignat Aug9 dach9 z complectūt hoc versu.

Utilitas. pietas. miōr: haut tibi. reddere spōdes.

Hoc ē pm9 orōis loc9 ē Utilitas Puta si dica9 id qδ oram9 vtile z necāriū z ab ipo quē ora9 spare solū Scδs si allegem9 pietatē ei9 nulli negatā sꝫ cū oiꝫ miseri solitā. Teri9 si id qδ petim9 puū illi facileqꝫ ostēdam9 z in nullo nocituꝝ sibi. Quart9 si ꝑmitta9 vicē ꝙ g̅ti eē velim9 z ei9 memisse sp Sūt z alij alios assignātes orōis locos faciles z vtiles exercitau vt sꝫ isti

Uis noscisqꝫ potes debes solit9 qꝛ tu spes

Prim9 loc9 ē a velle. volūt em̄ sci dei bonū ōe z deo g̅tū ꝛformesqꝫ sꝫ volūtati diuie q̄ vult oēs hoies fieri saluos. Scδs ē a nosse Oia em̄ sciūt qꝛ crebri9 egert. z sciētē oia vidēt. Terti9 ē a facl'tate z posse Volūtatē em̄ timētiū faciet dñs. Quart9 ē a debere z h̄ ml'tiplici iure Tū dei volētꝫ nat'e eōis istigātꝫ amicicie iusticie z mie psuadētis. Quit9 ē a solere Silia em̄ l'ina iora fecerūt. Sext9 a spare qꝛ spes oim i eos locata dicēdū ē eis Si rēnuitꝫ qs ebuet vos estꝫ vnica spes Orādis i singl'is bis locis ē copia ꝛmorādi z q̄ volet ꝑ hec valδ ꝑlōgare orōeꝫ possꝫ. singl'a ei plura sub se ꝛplectūt vtꝫ i libris rethorice artis. sꝫ si exaudiri veli9 efficatius oꝫ orōem stabiliam9 Hic seq̄r.

Cōfirmatio

Est nr̄e petiōis cū argumētoꝝ adductiōe stabilitio Stabilit āt z ꝛfirmatur orō Nūc

ꝑ ꝑbationum species / argumētatiōes varias / rethoricoꝝ locoꝝ allegatōes q̄bꝫ orō ꝑbatur / stabilit / ꝛfirat.

Orādia sꝫ hec copiaꝝ organa g̅ndissiā ꝑ hec offert cōmorādi copia. Adeo ꝙ ñ facile deficere i orādo possꝫ q̄ i bis exercitat9 eēt. Sꝫ lōgū eēt nimis δducere hec singl'a Qui hec scire z itelligere volet ex libris rethorice artis hec inq̄rat. Ubi iueniet ꝙ spēs ꝑbationuꝫ dñr ptes exornatiōis aut etiā argumētatiōis. vt sꝫ ꝑbatiōes ab exēplo a sili zc̄. Ibi q̄ꝫ ineiet ꝙ decē sūt z tradūt argumētationū spēs vt sꝫ. disio. expeditio. rōcinatio. subiectio zc̄. Locos rethoricos āt q̄ nosse volet ille tractatū vñrabil' ēgelberti leydeñ legat q̄ subsibꝫ exēplarit satis eos tradit. sꝫ āt loci isti. nomē natā ꝛuict9 sors bitusqꝫ. z hmōi ml'ti. q̄ꝝ noticia ē vtil' ml'tū. tū ad ꝛmorādū z ad orōnē ꝛfirādā. tū ad scōꝝ orōeꝫ z fmoēs quō i eis ꝛmorati sꝫ itelligēdū. Null9 ei locoꝝ hoꝝ iguar9 aut rethoricoꝝ istrumētoꝝ isci9 itelligere ad plenū poterit ignitissiās illas parit z efficacissiās orōes guiller. i sua rth. di. Meditatiōes itē āceliui z ger. ꝑcedūt ei oēs hi locis z istrumētꝫ rethoricis istꝫ Sūt ꝛfiratiōes locoꝝ hmōi it' alia potissim̄ ad duo iuxta guil. pisicn̄ putiles. viꝫ ad faciēdū fideꝫ δ ipetrādo qδ petit z ad firmādā fiduciā de obtinendo petito. Que duo petētibꝫ icē debēt si exaudiri velit iuxta illδ ia. apl'i Postulet āt i fide nihil hesitās imo sacrā scp̄taꝫ a spūscō dictatā ad liq̄dū itelliget poterit nēo nisi vtcūqꝫ ibut9 rethoricis istitutꝫ Est ei ois scrip̄ta plēa rethoricis istrumētꝫ vt pꝫ i q̄rto δ doctrina xp̄iana tāgit pr̄ aug9 Satꝫ igit ꝛsulēdū eēt sti. diof vt se aliq̄ꝫtulū dederēt his sciēdis z studerēt istrumēta vanitatis in vsus vertere pietatis iuxta dn̄i ꝑceptuꝫ q̄ ab israhelitis iussit spoliari egiptū vt forsan plenius infra erit dicendum Jam em̄ ne ꝛfundam9 deuotōis exercitiū ad sequētē gradū migrādū. qꝛ igit dñs Job penl'rio ait Nō parcā behemoth vbis potētibꝫ z ad δpcādū ꝛpositꝫ Ne nrē ꝛfirātiōes rpellāt seq̄t grad9

Obsecratio. Qua ne nr̄e preces atqꝫ ꝑeuꝫ ꝛfirmationes repudient ꝑ sacra obtestemur. Obsecrando

scꝫ ꝑ dei miaꝫ attbuta z voluntatē / xp̄i misteria z scis ipēsā pietatē vt exaudiāt / pietatꝫ coꝝ viscera z debitā charitatē

Hijs em̄ atꝫ hmōi obsecratiōibꝫ efficaciter exercitis sci poterint denegare nihil. Et ideo venerabil' Jobs Gerson sororibꝫ in epl'a scribēs singularit' docꝫ eas hijs mōis obsecrare z potissimū ꝑ dei volūtatē obtestari. vt scꝫ scis mēdicādo dicant. Quia a deo misse sint ad scōs ad petendū elemosinā grāꝝ Nec sic inq̄ens falsū dicetꝫ. Sine ei dei inspiratiōe aliquē scōrū depcari velle seu voluntatē hr̄e nō potestꝫ. Poteritis igit ait audacter scm̄ allōq̄ dicētes Erq̄ igit dei cōplacet volūtati vt te scm̄ exorē. Nō licet te refutare me quā de9 ad recipiendā elemosynā gratiaꝝ misit ad te. Grāde em̄ dedecus. indecēsqꝫ est multū vt neget z parcus sit seru9. vbi dñs dare voluerit z fuerit largus. Da ergo elemosinā gratie ꝑpt' volūtateꝫ dei. zc̄. Et est etiā iste grad9 satis ad ꝛmorandū copios9. Possunt em̄ hic sci āmoneri z obtestari ꝑ relucētia in eis dei attributa q̄ sunt ml'ta valde vt ptās sapia mia. Per xp̄i itē oia misteria q̄ etiā sūt valde uūcosa vt ꝛceptio ntitas vita passio. zc̄. Itēqꝫ ꝑ oia illis a deo prestita misicordit. Ac ꝑ pietatꝫ eorū viscera Quaten9 scꝫ vt ꝑmeōrat9 Jobes Gerson docꝫ ꝛmoneāt oim pietatū quas i vita aut p9 mortē exercuerēt z ꝑ eas obsecrēt. Patet ḡ q̄ꝫta sit z copia grad9 hui9

Sed q̄ volet exaudiri grãs oportet agat de susceptꝭ.
Sequitur ergo gradus.

Gratiarum actio

Qua vt citius audiaris grãs agas sup̱ exhibitis
Grãs ãt sanctis agere debes ꝓ eo

	A te alloqui ꝛ orari
ꝙ dignati sint	spem exaudictiõis īfundere
	crebrius succurrere ꝛ ꝯsolatioẽm immittere.

Quõ ãt grẽ agẽde sint ꝛ q̄bꝫ locis hic vtẽdũ iam ẽ su pradictũ. Ut tñ nec hic copia desit. Nota ꝙ dict⁹ magister engelbertus hos tradit gratitudis modos ꝛ locos ita dicens versibꝫ istis.
Si sup̱ exhibito facto vis dicere grates
Factũ ꝯstitues. quantum potes amplificabis
De post ꝛ facto grates magnas redibebis
Dic igiť magnũ mirabile siue nouatum
Qđ tibi sit factũ vel monstres esse necesse
Ut grates referas si vis probꝫ ip̄e putari.
Itemqꝫ
Si tibi prescriptis nõ ꝯplaceat mod⁹ vn⁹
Istum nõ reprobum modulum sectare sequẽtẽ
Ostendes p̄mo ꝙ opꝫ dicere grates
Dõa ꝓpinata tum verbis amplificabis
Postremo meritas ibi danti dicere grates
Dic nõ sis parilis. extollas. dic memorabis
Ecce hij sunt gratitudis loci q̄bꝫ hoc in gradu hõ poterit se dilatare ꝛ ꝯmorari. Et p⁹ hũc seq̄ť gd⁹

Commendatio qua iam fiducia ꝯcepta effectũ tue mendicationis fiducialiter sanctis ip̄is committas teteqꝫ ip̄is fidens submittas tãq̃ pijssimis potẽtissimis fidelissimis

ꝯmẽbris		volũt	
patronis	q̄	pñt	succurrere nob̄
ꝺpositarijs		debẽt	

Et vere fidenter eis nos submittere debe⁹. qm̄ magis ip̄i solliciti sũt nostri q̃ꝫ nos de nobis ip̄is Magis ꝛ teneri⁹ amãt ip̄i suos cultores q̃ꝫ amantissima mť q̄piã filios vteri sui. Et si ip̄i ꝓ nobis q̄s contra nos. Fixa em̄ sentẽcia est Qm̄ volũtatẽ timẽtiũ se faciet dñs Et dep̄cabiť in sanctis suis. Et bñdicti erũt q̄s bñdixerũt illi Et ꝟe volũt ꝛ debẽt bñdicere ꝛ fauere nobis Et h̄ ꝑꝑ deũ. seip̄õs. nos

	est ei⁹ volũtas	cui ꝯformes esse debẽt
qꝛ	eoꝝ ẽ vtilitas	qꝛ ñ ꝯsummabũť sine nob̄
	exigit affinitas	cũ frẽs ꝛ ꝓri eoꝝ sim⁹

Os scꝫ de ossibꝫ eoꝝ ꝛ de carne caro vni⁹ filũ pris.
Postremo vt acceptũ sit deo ꝛ scis mẽdicatiõis tue exercitiũ illđ in vniõe studeas offerre dñicaꝝ orõnũ oim Et p̱ scõꝝ suffragia accedes ad dñm deũ orãdo a scis petita vt venerabilis gerson suas docuit sorores ꝛ exẽplificauit in rethorica sua diuina guilhel⁹ parisieñ. Hec paucis de mõ ꝛ gradibꝫ spũalis mẽdicitatis. Et vt tam vtile exercitiũ suo fructu nõ destituať subnecteť circa hui⁹ op̱is finẽ exẽplar pariť ꝛ exẽplũ oẽs p̄mẽoratos locos rethorice qꝫ artis istrumẽta ꝯplectẽs qđ ꝛ deuotis pariter ꝛ studiosis non erit infructuosum.

De mõ sanctoꝝ festa terminandi.

Cap̄. q̃rtum.

c Um ꝯsummauerit homo tũc incipiet Ecci. xviij. Septẽ diebꝫ festa celebrabitis. Jam postremo vbi visum ẽ quõ scõꝝ festa inchoanda ꝛ ꝓsequẽda videndum est de mõ ea terminandi.
Proquo notandũ iuxta celeberrimũ leonẽ papã ꝙ q̃uis festa nos transeãt tp̱e nõ tñ animo transire debent. Nam ꝛ ob illđ sed ꝛ propter alias causas octaue celebrantur. Uñ⁹.

sunt octaue suppletiõis	itẽ significatiõis	mistitatiõis
Supplent	**significant**	**signãt**
deuoti	prefiguratiõis	
votiqꝫ	**futuri.**	

Et sunt hee octaue dũ fuerit deuote trãsigende. Quo nõ fuerit aut certe in festiuitatum earũdem fine mox coli reincipi debent. Et hec per ꝯñtes gradus q̄ ꝯtinenť hoc versu.

Post veiã poscas. grat⁹ ãs. offer ꝛ õne.

Debet enim fieri

	irreuerẽter	
Uenie postulatio qꝛ	negligẽter	festũ p̱egisti
	ip̱seuerãter	
	solemnitati interfuisti	
grãꝝ actio ꝙ	bñficia scõꝝ p̱cepisti.	
	spem glẽ p̱sensisti	
	tua obsequia	
Oblatio qua	scõꝝ merita	offeras đo
	tua proposita	

Sicoꝫ ꝙ festa nrã ẽmine⁹ si aliquẽ ex eis fructũ haurie⁹ Breue em̄ est ꝛ modicũ qđ nos celebrãdo agim⁹ totũ ip̱sũ ꝛ obscuꝝ qđ nos ẽcolim⁹ Uñ ꝛ oĩa nrã festa ñ sẽ nisi ꝟe festitatꝭ q̄dã pãbula q̃re etꝭ oꝫ vt suppleat hũilitas vere ꝯfessiõis qđ min⁹ in eis oñdi⁹ deuotiõis. Qui his exercitijs h̄ pacto scõꝝ festa p̱ageret eoꝝ idubie prõcinia p̱sentiret. sicꝭ frater ille de q̄ venerabilis ille ludolph⁹ carth̄. de argẽtina narrat in p̄ma p̱te vite dñi. q̄ ꝛ solerter pijs exercitijs ꝛ scõrum festa p̄ueniebat deuote excolebat ꝛ exeq̄bať deuotius. Quare ꝛ i oĩꝫ scõꝝ festo ꝺcessit ꝛ p⁹ obitũ õibꝫ se scis assotiatũ ẽuelanit Quis ñ iã õi q̄ poterit ꝺuotõe hec trãsitoria festa celebrabit vt ad etnũ illđ festũ attigat O festitas festitatũ vbi hoies ꝛ ãgeli ꝯgregati p̱iť deuꝫ laudãt trinũ ꝛ vnũ: Felix cui ad te p̱uenire fuerit datũ
Aliud exercitiũ đ scis videať ĩ p̱te scđa.

Tercia distinctio principalis de exer citijs internis ꝛ reformatione mētis

Prologus. Titul⁹.xvij.

Q

Orporalis exercitatio
ad modicum vtilis ē.
pietas ad ōnia valet·
prime thimo.q̄rto
Bern̄. Prorsus sic est.
Sed pietas ad oia valet.
Est āt hec pietas dei cult⁹
q̄ in interiore homine consistit Cui⁹ pietatis nō dico
formā sed veritatem in oībꝫ ꝛ p̄ oībꝫ ꝓmisit habitus
vester ꝛ ꝓpositum req̄rit. Hanc quicūqꝫ vestrū non
habet in cōscientia.nō exhibet in vita.nō exercet ī cel
la.aberrat. Oms em̄ sancti deo placere cupiētes ma
gis se in interiore homīe q̄ꝫ in exteriori exercuere.oīs
em̄(teste eodē)cura scōꝝ spreto exteriori cultu hois
ōni se diligentia p̄bet ꝛ occupat ad interiorē hoīem(
q̄ ad ymagiēm dei est)excolendum. Certi em̄ sunt
deo nō posse esse q̄cq̄ꝫ acceptius ymagine sua si ꝓprio
fuerit restituta decori. Sꝫ ꝛ nullū dignius ꝛ vtilius
est exercitiū homī q̄ꝫ in eo qđ melius ꝛ in q̄ ceteris p̄
eminet qđ est mēs vel anim⁹ exerceri Hec ille. Cum
igitur tam sit deo gratum tam nobis vtile ꝛ dignuꝫ
in internis viribꝫ exerceri plurimū qꝫ necesse adeo vt
cetera exercitia paꝝ valeāt sine isto.postq̄ꝫ in supio/
ribꝫ distinctiōibꝫ egim⁹ de exercitijs externis id ē cer
tis locis ꝛ t̄pibꝫ annexis. Jam agēdum est in hac dis
tictiōe de ordinatiōe interna.scꝫ q̄liter q̄sqꝫ erga inte
riorem hoiem debeat ordinari. Pro q̄ notādū q̄ ad
ordiātioēm hōis interioris ptiēt

Et
- t̄eptatiōibꝫ viriliter resistere
- vicijs eradicatis virtutes inserere
- sic viribꝫ reformatꝫ deo adherere

Ad p̄mū hortaꝛ sapiēs eccl.ij. Fili inq̄t accedēs
ad seruitutē dei sta in timore ꝛ p̄para aīām tuam ad
temptatioēm. Et posset sup his t̄eptationū r̄medijs
singl'are capl'm scribi.sed tanta sunt scripta vt nrō
labore nō egeat. Scripsit plene dyonisius carth. de
remedijs temptationū sed ꝛ alter ordis eiusdem in
paradiso ꝯscientie sue singl'aꝝ temptationu r̄media
pōit. Et aliq̄ cōplures Et īfra in ꝓcessū agiꝛ de istis Ad
viriū q̄qꝫ r̄formatioēm apl's exhortaꝛ dicēs. Reno/
uami spū mētꝫ vrē ꝛ iduite nouū hoīem ꝛc. De q̄ruꝫ
reformatiōe lꝫ plura sint scripta.p̄cipue t̄n ꝛ singl'ari
ter plurimūqꝫ ordinate de h̄ egit dn̄s gerardus zut/
phaic ī suis de r̄formatiōe viriū aīe vulgo ītitulatꝫ
Homo q̄dā. Jtēqꝫ B̄ts vir q̄ ꝛ de spūalibꝫ ascēsiōibꝫ
intitulaꝛ. Quoꝝ libroꝝ q̄ se studijs ꝛ exercitijs accō
modaret facile đo auspice viribꝫ fieret reforāt⁹ Scri
bit itē ꝛ Hūbert⁹ in de Eruditiōe religiosoꝝ de hac
reformatiōe Vn̄ nil a nob agēdū potissimū cū infra
in ꝓcessū plurima hn̄ꝛ. Porro de eradicādis vicijs ꝛ ī
serendis virtutibꝫ oēs libri sunt pleni. Vn̄ nil duxi⁹
dicēdū nisi t̄m exercitatorio ꝛ practico modo.quō scꝫ
nos exercere ī his debe⁹. Hoc vnū exhortātes q̄ libri
p̄signati in q̄bꝫ de exercitijs agiꝛ int̄nis.studeāꝛ ꝛ ex
ercitentur Jn illis em̄ viuiꝛ ꝛ in talibꝫ viroꝝ spūaliū
vita ꝯsistit. Jta q̄ q̄ illis omissis salutaribꝫ studijs
atqꝫ exercitijs internis.ve mortu⁹ ē tāetsi viuere vi/
deatur foris. Mortuus em̄ ille est qui vitales opatio
nes nullas exercet Et hi forꝫ effusi totos se mācipāt
ext̄nis ita vt vix sciāt si scit iterior hō. O t̄n h̄ꝛabo erro
reꝫ Tm̄ dū ꝯplcāt q̄qꝫ externa salua sibi existimant
vniuersa. Sed n̄ sic filij hoim n̄ sic.duplicibꝫ opꝫ ēe
vestitos.i.tā spūali q̄ꝫ corpali exercitio decoratos.
Spūaliaqꝫ p̄mū locū vēdicare opꝫ. Hec em̄ opꝫ fa/
cere ꝛ illa n̄ omittere. Vn̄ dn̄s Johs scoenhouie hūc
ordiēm dat exercitādi. Primū p̄ncipal'r int̄nis intē/
dēdū deīn act⁹ int̄nis adiūcti magis frequētādi. cu/
iusmōi sunt psalm⁹. orō vocalis.exercitiū diuinum
Terciū locū tenet exercitiū studij scāꝝ scp̄t'aꝝ Postre
mū locū occupat op⁹ manuale. Hec dixim⁹ p excessū
ad destinatū redeundum.

Seq̄tur destructorium viciorum. et p̄mo ponuntur inductiua ad ea euellen da. Cap̄.i.

n

On inibis cū gētibus fedus
nō habitent in terra tua. ne
forte peccare te faciāt in me.
sed destrues eos ꝛ confriges
statuas eorum. Exo. xiij.

Per septē has gētes q̄s dn̄s fūdit⁹ subuerti ꝛ destrui
ꝛ emoliri crebrius iubet vniuersitas vicioꝝ(vt fida
prm̄ expolitio tradit)designaꝛ. Cum igiꝛ dn̄s gētes
has de t̄ra destrui iubet n̄ nisi vicia de aīe viribꝫ p̄ci/
pit extermināri. Qđ lꝫ oībꝫ iubeaꝛ potissimū t̄n filijs isrl'
de egipto in desertū egressis.i.religiosis mādaꝛ Hi
em̄ p̄ ceteris in subuersioēm vicioꝝ niti hn̄t ob plu/
rima īductia.q̄ ipi p̄ ceteris tenēt.s.

Officiū.finis.placitū.q̄ꝫ op⁹.vtile. suasuꝫ

Primū ꝛ p̄cipuū r̄ligiosoꝝ excitatiuū ad vicio
rū eradicatioēm est.qꝫ ꝓprium est officium eoꝝ qđ
nisi impleāt a recto degenerāt. De q̄ Ancelm⁹ in de
sil'itudinibꝫ reꝝ dicit Monachus inquiens sacerdo
tis ꝛ regis officium gerit. quod eius corona capillo
rumqꝫ tonsura demonstrat. Officium autem sacer/
dotis erat in lege diuersa pecora mactare. Mo

nachi aūt officiū debet esse leonē suꝑbie. Aprū crudelitatis. lupū rapacitatis. Taurū feritat[is] vulpē astucie. Hircū immūdicie Bruem somnolentie Equuz ⁊ mulū luxurie. Asinū pigricie. oīaqꝫ bestialia vitia occidere ⁊ litare. Regis aūt officiū est ꝓpriū regnuz regere hostes inde ꝓpellere. ne iusto iniustꝰ iniuriā inferat ꝓuidere. depressis mal' bonos exaltare ⁊ huiusmodi. Sic monachi officiū hoc erit vt sue mētis regnū regat ⁊ corꝑis et aīe oīa vitia expellat ne malus appetitꝰ bono resistat: sed vt bonꝰ malū semꝑ subiiciat conari. Qd̄ et ip̄m oīs vult habitus monachicus vt illic declarat. Si igit̄ h̄ moāchoꝝ officium est immo qꝛ est: suꝑest vt illi totis viribꝫ insistāt. Alioquin nisi hoc agāt mentiūtur tota die. cū hoc habitu vt dictū est p̄tendāt qd̄ nō faciūt   Secūdo iō ꝓ viciorum extirpatione est laborandū. qꝛ ad hoc oīa religiosoꝝ exercitia sunt assumpta. puta labores Jeiunia discipline. ⁊c̄. quatenꝰ ꝑ hec tanq̄ ꝑ instrumenta auxiliante nob̄ dī grā passiones aīe reformeꝰ ⁊ vitia extirpemꝰ sicut egregie in collatiōibus patꝝ declarat̄. Q[uia] si passiones ⁊ vitia in nobis dn̄ant̄. reliq̄ oīa vana sunt. Hinc dicit venerabilis ille Eusebiꝰ emissenus Quid est q̄ nos p̄ciosis laboribꝫ vigiliisqꝫ ꝯficimus. ⁊ ea q̄ maxie dn̄s Jesus a nobis desiderat n̄ habemꝰ Hoc est cor mūdum ⁊ a quotidianis negligētiis liberꝝ: quas q̄ nō vitat paulatim defluit ⁊ ad maiora mala ꝓlabitur Jllud ergo in primis habere studeamꝰ qd̄ deꝰ a nobis expectat. ⁊ ob qd̄ cetera īstituta sunt. i. vt vitia deuincamꝰ ⁊ veris virtutibꝫ ꝓficiamus. Hec em̄ sunt p̄cipua sacrificia. hec pinguia holocausta deo placētia que in eiꝰ cōspectu ascēdunt hec ille   Tertiū inductiuū ē qꝛ ē deo placitū ⁊ g̃tum Hinc Bern̄. Anīa si vis amari a deo reforma in te imaginē eius ⁊ amabit te. Repara in te silitudinez suā ⁊ desiderabit te.   Quarto valde est necessariū religiosis ad hoc niti. Nisi em̄ se a vitioꝝ passionibus expurgauerit. totꝰ eiꝰ labor deꝑditus ibit. Scriptū quippe est. Victime impioꝝ abbominabiles. hic suis laboribꝫ nō tam p̄miū q̄ suppliciū merebitur. Cōquerit̄ em̄ dn̄s de hm̄oi. Esaie. lxv. Populꝰ q̄ ad iracundiā ꝓuocat me an̄ faciē meam semꝑ.   Est quoqꝫ necessarium huic exercitio inuigilare si in ceter[is] actibus cōplacere velimꝰ. Sine em̄ hoc cetera ꝓderunt nihil. Unde Eusebius. Nouerimꝰ nobis nihil prodesse si corpus nr̄m ieiuniis atqꝫ vigiliis affligamus ⁊ mentē nostrā nō mūdemus. nec interiora nr̄a curemus. Quid prodest afflictio corꝑalis si linguā nr̄am nequiciis ⁊ obtrectationibꝫ polluamus Jnanit̄ nob̄ de cruce ⁊ corꝑis afflictiōe blandimur si exterior homo sanctis laboribꝫ exerceatur. ⁊ interior a peccatis ⁊ passiōibꝫ nō curetur. Sic est quomodo si quis statuam faciat a foris auream ⁊ ab intus luteam Jeiunar̄ ⁊ vigilare ⁊ mores non corrigere sic est quomodo si q̄s extra ⁊ circa vineam extirpet ⁊ colat. Vineam āt ip̄ām incultam atqꝫ desertaz relinquat vt spinas ac tribulos germiēt. Quid iuuat si q̄s corꝑe castꝰ ⁊ mente pollutꝰ quem malicia deprauat furor iracūdie agitat. suꝑbia ōni grā spoliat. Nonne scip̄m decipit ac deridet. hec ille O notentur verba.   Quītum iductīm est quia vtile est in vicioꝝ eradicatiōe exerceri. Nam sic homo citius ꝓficit facilius optatum finem attingit ⁊ veram deuotionem sibi conq̄rit. Hoc āt omittens stulte multum agit vt dicit̄ in profectu.

Plurimum em̄ stultus ille censendus q̄ cum habeat viam compendiosam duarum vel trium dietarum ad locum quo tendit dimissa ea querit ⁊ vadit viam dispendiosam difficiliorem ⁊ periculosiorem itinere trium annoꝝ aut amplius. Sic ⁊ ille religiosus minus sapiēs videtur q̄ cum possit in paucis ānis ad dī noticiam ⁊ familiarem amiciciam ꝑ compendiosuz studium virtutis ⁊ deuotionis ⁊ puritatis ꝑtingere ⁊ relicto eo occupat se aliis minus fructuosis ⁊ dispēdiosis ad id quo tendit scꝫ ad dei cognitiōēm ⁊ noticiam veritatis ⁊ studium ꝑfectionis non intendit. Rursus si sciret quis plura artificia quoꝝ vnum pre aliis tam esset nobile ⁊ questuosum vt per id in breui possit ditari ⁊ sublimari vsqꝫ ad nomen magnorum qui sunt in terra. Jmprudēs esset nimis si neglecto eo exerceret aliud vilius ⁊ ignobilius ⁊ tanti laboris vt illud nobile ꝑ quod possit vix tenuem sumptum acquirere. Fatuum quoqꝫ esset ortum balsamiferuz saluia aut zizaniis consitum iri. Sic sic est de religioso grandis fatuitatis qui variis se implicat ⁊ directū iter verum officium frugiferum semen quod in viciorum ⁊ passionum extirpatiōe consistit linquit sp̄nit omittit.   Corꝑalis exercitatio ad modicum vtilis est pietas ad omnia valet ꝓmissiōēm habens vite q̄ nūc est ⁊ future. Utile ergo multum Utile q̄qꝫ ē qm̄ hoīēm pacatum ⁊ virtutibꝫ ornatuz reddit ita q̄ magis delectatur in consciētia secura q̄z seculi homines in voluptuosissima vita. Jn extirpatiōe q̄qꝫ vicioruz vera deuotio consistit cum cetere deceptorie possunt esse deuotiones vt in Beatus vir declaratur.

Postremum inductiuum quia hoc ē multipl̄r suasum. Suasum dico a scriptura canonica. scōꝝ doctrina. exemplari vita A rerum natura Ab arte ⁊ humana industria. Scriptura multipliciter id suadet dum vel gentes exterminari iubet dum vetꝰ fermentum expurgari ⁊ huiusmodi. Sācti quoqꝫ in suis scriptis ⁊ doctrinis vnanimiter id suadent. q̄ꝝ hec vna est sententia. Q[uia] in primis ethice deinde theorice vite oꝑam dare oportet. Hoc est primo expurgationi vicioꝝ. refrenationi passionum. reformationi affectuum forti conatu studere necesse est Et sic demum mentis oc'lo purgato appetituqꝫ sensitiuo moralibꝫ virtutibꝫ adornato considerationi ⁊ speculationi est intendendum. Nisi em̄ hoc studium p̄cesserit paꝝ in speculatiua quis proficere potest.

Hoc ⁊ eorundem exempla agendum esse ꝓcla/mant quorum hoc exercitium ⁊ vnicum studiū fuit. vt. victis vicijs deo in puritate mentis deseruirent. quod patet in vitispatrum ⁊ in collationibꝫ eorūdem Immo adeo huic studio deditti erāt ꝙ eoꝝ aliq̄ nec de alijs rebꝫ sermonē admittere voluerūt. Ut ptꝫ in eo qui de scriptura interrogatꝰ cōticuit. Sup q̄ sci/scitatus r̄ndit. Ille de supiorībꝫ est ⁊ celestia loquit. Ego aūt de inferioribus sum. ⁊ terrena vix loq̄ pos/sum. Si mihi loquutꝰ fuisset de passiōibꝫ monacho rū forsitan r̄ndissem ei. Quia aūt de celestibꝫ loquit: ego me cōfiteor nescire ⁊c̄. Hec illi protestātur ⁊ ídip sum collationes eorundē. Rursus vitioꝝ extirpa/tioni intēdendū esse in primis edocet natura vt pia q̄dam methapho. boetius eloquitur dicens. Qui sere/re ingenuū volet agrū. liberet arua fruticibꝫ. Falce rubos filicēqꝫ resecet vt noua fruge grauis ceres eat ⁊c̄. Docet ⁊ itidē hūane industria artis. dū i egro tū curatiōe purgatiuaꝫ medicinā priorem obtinere locū ōndit. Que quodāmō docet ⁊ suadet ꝙ qui mē/te volet sanari: in deo delectari: in spūalibꝫ saporem inuenire cordis palatū a febrilibus primū humoribꝰ (vitiorum videlicet passionibus esse expurgandum. Nō em̄ sapiunt vitiosis q̄ de virtutibꝫ disseruntur. Est nāqꝫ eoꝝ palatū infectū. Quisquis igit ad desi/derabilē gustū virtutis ꝑuenire desiderat vitia ꝑmū extirpet necesse est. Accingamus itaqꝫ nos tāta in/ductiua habentes ⁊ viriliter agamꝰ Expugnemꝰ gen tes has ꝓijciaꝰ qꝫ eas a nr̄is terris. quo quiete delcā biliter nostris fruamur bonis Pudeat fede fuitut ⁊ turpis segniciei. Cur semꝑ molles ⁊ debiles eē iu/uat. cur semꝑ cum molestia cōtra vitia debiliter age re. ⁊ nō potius breui tp̄e inimicos suppeditare. exi/naniri ad imū (vt āplius eos non timeamꝰ sꝫ sint tri butarij nobis) ꝯtendimus O qui pure ꝯsciētie ⁊ de/purate a vitijs mentis gaudia sensisset. nullū refu/geret laborē. difficultatē nullaꝫ vereretur ꝓ ea adipi scenda Ut corpus redimas ferrū patiaris ⁊ ignem. Ut aīm valeas nil vereare tibi Attende q̄d de iuda sit scriptū egregio illo ꝓliatore. dicitur em̄. i. Mach iij. Induit se iudas loricā sicut gigas ⁊ accinxit se ar ma sua bellica. in prelijs silis factus est leoni in opi/bꝫ suis Hic q̄m tā viriliter et fortiter egit oīꝰ hostes omnes prostrauit Accipe ⁊ tu armaturā persequere inimicos donec deficiant viriliter age. deus ipe cum omni militia celi se exhibet belli spectatorem Certa/men inspicit presto coronare victorē. Neqꝫ corrupti/bilis merces dabitur Sed imarcessibilē accipies co ronā Aspice in autorē fidei recogita dn̄m ne animis deficias Nō timeas. dominus pro te pugnabit: plu/res tecū q̄ꝫ cū hostibꝫ erunt Quousqꝫ hostibꝫ hijs ser uus manes. quousqꝫ in stercore reptas Certe q̄ꝫ diu iugū horū nō excutis seruus es peccati. mācipiuꝫ de/monis. deo odibilis. luto vilior multo. Nam philoso pho teste. Sicut ꝯtemplatiuꝰ ⁊ virtuosus ē ama/tissimus deo. Ita e regione iniustus ⁊ vitiosus deci es milies deterior bruto. Q̄d ex remūeratiōis diuer/sitate a parte clarescat. Alter in Empireo celo. alter in abysso sepelitur iehennali. Sat est dormitū tem/pus est vt fede seruitutis excutiamus iugū

Q̄ tribus medijs vel instrumentis vitia propellā tur Capitulum secundum

I Nduite vos armaturā dei vt possit stare aduersꝰ isidias diaboli Eph vi Posit quibusdā incitamentis ꝑ que hō ad vi/tioꝝ extirpationē intendendū excitat.

Ponēda est iam cōpendiosior ⁊ facili/or practica q̄ homo quō expugnare has gētes debeat erudiatur. In qua q̄ se exercitauerit facile de vitioꝝ gentibus triūphum reportabit.

Unde notandū in primis ꝙ tria sunt vt dicitur in ꝓfectu que vitia expellūt ⁊ virtutes operantur.

	Grā dei		virtutes infundit
Scꝫ	necitas	hec	intrare cōpellit
	industria ꝓpa		grē cooꝑatur

Sine primo ⁊ tertio nūq̄ꝫ aut raro virtꝰ. sine al/tero sepe de quibus singulis quedā dicēda ⁊ potissi/mū de tertio

De primo medio vitioꝝ ꝓpulsiuo. s. grā Mē. i.

G Rā dei quibusdā infundit virtutes cū modi co vel nullo ꝓprie industrie labore. lꝫ nō sīn cōsensu volūtatis cū absqꝫ eo nullū sit bonū Ut patet de apl'is ⁊ alijs. Hec grā nulli desideranti negatur. sed oī petenti dat. Hec grā voluntatē exci/tat. Rōnem instruit. roborat infirmitatē. Per hāc hō citius ꝑiter et faciliꝰ ꝓficere p̄t. Unde circa eam quisqꝫ maxime de se debet exercitere. Ueniūt ei om nia bona ꝑiter cū illa. Exercitat aūt hō circa eam ꝑ deuotā orōnem crebrā aspirationē iugiter ꝓ ea orā do Et potissimū obsecrādo ꝑ virtutes dn̄i Jesu q̄s ī vita ⁊ passione ostendit. Nā qui volet vitia deuicere ⁊ ī ṽtutibꝫ ꝓficere apō dn̄ꝫ iesū: dn̄ꝫ vtiqꝫ ṽtutū oꝫ e as sibi procurare ⁊ mercari In eo thesauri gratiarū. de cuiꝰ plenitudine accipimꝰ omnes Qui em̄ aliunde ad culmē virtutū ascendere nitit. fur est ⁊ latro. ⁊ nō longe stabilis manebit. Ipē em̄ hostiū. Ipē funda mentū p̄ter q̄d nō est aliud poni. Ipē vnica medicia curatiua morborū. sicut scriptū est. Nō malagma cu rauit eos. sed verbū tuū dn̄e. Hinc est q̄d dicit Ber nardus. Incassū ꝓinde quis laborat in acquisitione virtutū si aliunde eas ꝑandas putat q̄ꝫ a dn̄o ṽtu/tū Cuiꝰ doctrina seminariū est prudentie. Cuiꝰ mi sericordia opus iusticie. Cuiꝰ vita speculū tp̄atie. Cuius mors insigne est fortitudinis. hec ille Q̄d ⁊ longe an̄ mistice est designatū in numerorū libro vbi ab ignitis serpentibꝫ percussi nō aliud plagarū r̄me

diū suscipiūt. nisi in eneū aspicere anguē zq̄ pcussus
ait scripṫa asperxerit illū/viuet. Et ita factū est. O re/
mediū facile. o remediū efficax salutis. Quid q̄so illic
plage serpētum ignitoꝝ nisi incentiua sigbāt vicioꝝ
q̄ aīām quā tangūt spiritali morte pimūt Serpētis
enei in palo exaltatio est nostri in cruce suspensi redē
ptoris passio. Quam q̄ fideliter credēdo z sicienter i
mitando aspiciūt ab ōi vicioꝝ plaga salui fiūt Et ob
hoc rursus Be. ait. Quid tam efficax ad curādū con
scientie vulnera necnō ad purgādū aciem mentis q̄z
vulneꝝ christi sedula meditatio. Quomodo in eius
corde residebit aliquod vicium qui ꝯspexerit z exora
uerit dñm virtutū. Idem z Augustin⁹ sensit cū ait.
Cū inq̄ens pulsat me aliqua temptatio recurro ad
vulnera christi In ōibꝫ aduersitatibꝫ meis ñ inuenio
tam efficax remediū q̄z vulnera christi Et alibi. Mi/
rabilis est passio tua dñe Jhū passioēs oīm nostrum
ꝓpulsauit z nulli vnq̄z pesti inefficax repiṫ. Hec Au/
gustin⁹ Sed quid multas iuuat coaggerare aucto/
ritates cū veritas sit in palam q̄ sol⁹ ipse sit qui po
test facere mūdum de immūdo. zc̄. Ipse iordāis in
cui⁹ solius nō in alterius cuiusq̄z aqua sir⁹ naaman
a lepra mūdari valet. Quo typice signaṫ q̄ nō ꝓprij
exercitij inuētiōe sed in ipsius dn̄ice passiōis deuota
exercitatiōe a vicijs depuramur. zc̄. Septies igiṫ in
hoc iordane imergere q̄ voles a vicijs curari Hoc est
vt vel septem principales in christo virtutes attēdas
septem mortalibꝫ petīs oppositas z eas ab ipso expe
tas vt sic contraria contrarijs cures. Vel septies in
iordane inmergitur qui septemplicem sanguis chri
effusionem suis vicijs applicare nouit vt pꝫ supra.
Vel certe is septies in iordane immergitur q̄ omni
tempore circa Jhesum exercitatur Septenarius em̄
numerus est vniuersitatis Quibꝫ modis q̄ se h̄ i ior/
dane abluerit. sine dubio nisi aliūde obstaculum po/
nat ei⁹ mēs vt nix alba fiet Quisq̄s igiṫ breui tp̄e pau
co labore volet vicia deuīcere in virtutibꝫ ꝓficere dēt
Jesum xp̄m fontē grē pre oculis arripe suas ꝟtutes
ꝑpēdere collatiōe vilificatia sibi applicare z distātiā
ꝯq̄ri z ꝓ ea sectāda dn̄z intēsius obsecrare vt docuit
dn̄s ipām mechteldim Magis em̄ iuxta doctoꝝ sen
tētias orōni q̄z ꝓprie exercitatiōi fidēdum. Et hec
ꝺ p̄mo medio. s. de grā quomodo per illam vicia tri
umphamus.

De secundo medio scilicet necessitate quomo/
do illa conuenit vti.

Membꝝ. ij.

P Orro de altero medio scꝫ de Necitate quō in
terdum ꝑ illam vicia vincunṫ hoc tātum
dicim⁹ quod z gerson suadet salutarem ne
cessitatem sibijpsi indicere non inutile fore hōi Sua
det em̄ q̄ qui velit a vicijs p̄cauere debet tales neci/
tates sibi indicere. Q; quotiēs pctm̄ hoc aut vicium
rursus ꝯmiserit sibi certam pniam faciendam impo
nat. Vel scꝫ vt ieiunet aut a delicatiori cibo abstine
at aut letanias aut cetera q̄cq̄z legat Hmōi em̄ eodē
teste cū dei adiutorio repiūṫ efficatia fuisse Nāz
sic fieri videm⁹ in foro exteriori publico vt pene cer/
te taxentur ad ꝯpescendum rebelles. Sic dn̄e sic in
chamo z freno maxillas coꝝ ꝯstringe q̄ non approxi
mant ad te z compelle intrare si vocare paꝝ est. Sic
z quemadmodum Naso ait. Ut corpus redimas fer
rum patieris z ignem. zc̄. Hec necessitas q̄z valeat
q̄zq̄z sit salutaris plures religiosi sunt expti q̄s hmōi
ad om̄e bonū velut calcaribꝫ quibusdam agunt Vi/
debitur forsan alijs ridiculum si determinatius ali/
qua dixerim⁹ de hac necessitate Est em̄ signum cui⁹
tradicitur a multis. sꝫ ꝓbēt inexꝑti z tūc p̄mum ob
loquātur. Nec imminuit necessitas hec p̄miū q̄m
volūtaria fuit z est in p̄ma radice.

De tertio medio scꝫ Industria z ī quibꝫ ꝯsistat.

Membꝝ. iij.

S Ed iam de industria videam⁹ que p̄ncipa
liter intenta. Nam teste leone papa. q̄zq̄z
de⁹ oīm bonoꝝ sit largitor nostre tñ etiam
fructū industrie q̄rit Non em̄ dormiētibꝫ ꝓuēit reg/
num celoꝝ sed in mandatis dei laborātibꝫ z vigilan
tibꝫ vti si dona ipsius nō irrita fecerim⁹ ꝓ ea q̄ dedit
mereamur accipe q̄ ꝓmisit. hec ille. Sed z vulgo ai/
unt Dat deus om̄e bonum sed non ꝑ cornua tauꝝ.
Oportet ergo z īdustriā nrām apponi
Consistit aūt hec Industria

In
- prouida consideratione
- conatus labore
- diligentia ꝑseuerantie

Per que tria adiuuante grā facile vicia extirpantur
z inserūtur ꝟtutes Sꝫ vt de posterioribꝫ ante dica⁹
Hoc notatu dignissimū de conat⁹ labore Q; si hosti/
bꝫ vicioꝝ vt p̄es aiūt viriliter resisterem⁹ in p̄ncipi
o qn̄ incipiūt nos īpugnare. nō solum nō vinceṙmur
illa vice. sꝫ ita etiā debilitareṫ. q̄ postea rarius aude
rēt nos īpetere. z si īpeterēt facili⁹ vicerētur dōec pe
tus delereṫ q̄ vix īsurgere auderēt. Sꝫ proch tepide
reluctādo dam⁹ eis z ausum z vires sepius z acrius
nos deiceps īpugnādi. Pꝫ h̄ de Juda machabeo et
hostibꝫ coꝝ. Age p̄ncipijs obsta ꝑseq̄re inimicos dōec
cadāt subt⁹ pedes tuos cū dauid manuforti. Hec
de conatus labore. Porro de ꝑseuerāti diligentia q̄d
dicemus nisi vt ꝑstem⁹ z nō deficiam⁹ alioq̄n nō ꝓ/
ficiem⁹ Sepe dat vna dies qd̄ tot⁹ denegat ānus.
Perseuerandum ergo z assiduo studio robur adden
dum destinatum assequamur. Sola perseuerantia
est que de vicijs triumphum meretur. Perfer z ob/
dura labor improbus omnia vincit. Noli queso noli
soluere milicie cingulum nisi de hoste habueris triū
phum. Qui sic constanter vicijs eradicandis institē
rit facile victor erit.

B

De practicis ꝛ industrijs quibusdam Capl'm. iij.

i Am ad prouidam considerationē veniam⁹ que in hoc ꝯsistit vt hō ꝯsiderret ꝛ discat modum aliquem efficacem vicia extirpandi ꝛ inserendi virtutes iuxta quem sese posset exercere. Ideo em̄ tam parum proficim⁹ quia modum exercitandi nō habem⁹ circa hmōi. Int̄ plures aūt exercitandi modos quos plures posuere is videt̄ efficatior ꝛ ordinatior quem tradit sanctus Thomas in libro suo de diligēdo deo. Ubi sic ait. Cōtra omne virtutis impedimētum ex quatuor simul coniunctis sufficiens trahitur remedium.

Que sunt
- Meditatio
- Oratio
- Doctrina
- ꝛ exercitium.

De meditatione. Membꝝ .i.

C

m Editatio Quā em̄ nō intellecti nulla est curatio morbi a meditādo incipe opꝫ Meditare igit̄ ait p̄mo ꝟtutis mādatū ꝛ debitū Exemplum ꝛ motim. Fructū ꝛ p̄miū. ꝛc̄. q̄cꝫ. Meditare postmodū tuū in ꝟtute defectū q̄ꝫ raro ꝛ tepide eam exerceas Dehinc defect⁹ cām meditare cū circūstātijs ei⁹ Quid sit vn̄ sit q̄ntū sit magnū vel puuꝫ vnū vel plura ꝛc̄. filia. Quibꝫ ꝓpria meditatiōe inuētis. p̄missa orōne aliq̄ hec deo reuela ꝯq̄rēdo. Et din ad doctrinam reuertere. Hec doctor sanct⁹. Ex quibꝫ ꝟbis liquet ꝙ inter ceteras nostri conat⁹ industrias p̄mam ꝛ p̄ncipalem ip̄a sibi consideratio vendicat sedem Et ꝓbe Quō em̄ vel vicijs resistem⁹ aut ꝟtutes apprehēdem⁹ nisi an̄ qd vicia ꝛ ꝟtutes sint agnosca⁹ Nec q̄dem amatur bonū nisi cognitū nec malum incognitū vitari p̄t. Que q̄so remedia egre mēti adhibebi⁹ nisi p̄mū q̄ adhibēda sint meditatiōe discam⁹ Necesse est igit̄ p̄ire ꝯsiderationē q̄ ꝛ cām ꝛ modū seꝗuētibꝫ actibꝫ impōit. Nec exile aut despicabile hoc meditatorium gen⁹ de vicijs ꝛ ꝟtutibꝫ qs dicat exoro. Nō em̄ est inane ꝛ exile sed grauibꝫ est fructibꝫ onustū vbi digne fuerit exercitatū. Testimonio sīt nobis vetusti illi p̄rēs ꝛ ōnis legio sacra heremicolarum Omēs em̄ hoc gen⁹ meditandi familiariter habebāt ꝛ vt coꝝ sermo testatur ꝛ collatio ōnis. Quid em̄ hij deo digni Quid veri phī hij qd putas disserebant Non vagos sideꝝ ꝯspectabāt cursus Nō aristotelicis pugnabāt argumētis Non garrulas questiones nostroꝝ more ventilabāt. Nō demū meditatio coꝝ in magnis neq̄ in mirabilibꝫ supra se ꝟsabat̄. sed de vicijs ꝛ ꝟtutibꝫ sermo ꝛ meditatio hoꝝ ōnis. Ex q̄ q̄ꝫ ꝓfecerit q̄ꝫ succreuerit magnȳq̄ ignoret repit̄ nemo Nō dico ꝙ de vicijs triūphauere sꝫ ꝛ ꝟtutibꝫ replebātur cūctis. Hic oim radix custosq̄ꝫ ꝟtutū in ip̄is humilitas (vt de ceteris taccam⁹) ornebat̄. Cui⁹ rei Jo hā. climac⁹ exēplum narrat dicēs Cuidam inq̄t certatori in corde immūdi sp̄us subsannauerūt Ip̄e ꝟo machinat⁹ est ex isp̄iratiōe diuia pia circūuētiōe malignitatē sp̄uum vincere. Surgēs q̄ppe subordiauit in muro cellule sue p̄dicatiōes altissimaꝝ ꝟtutū dico ꝟo charitatis ꝑfcē. humilitatis āgelice. Illibate ꝛ incorruptibilis castitatis ꝛ hoꝝ hmōi talium Cū igit̄ illum excogitatiōes laudare incipiebāt dicebat eis. Eam⁹ ad rep̄hensiōem. Ueīebat ergo ꝛ diffinitiōes seu p̄dicatiōes legebat ꝛ ꝯtra seip̄m clamabat. Quādo ista posséderis tūc cognosce quia longe adhuc es a deo. Que si posséderis seruus inutilis es. Fecisti qd facere debuisti. Si ꝟo n̄ lōginqu⁹ es a mādatis dei. Sic oīe supbie venenum extinxit. Sic enachim et goliath ethesi expugnauit. O p̄claꝝ ꝛ sagax studium O nobile vincendi gen⁹ o cūctis imitabile exemplūꝫ Uirtutū sola mēoria de vicijs portare tropheū. Uerū qm̄ pleriq̄ꝫ quō in hac meditatiōe sit ꝓcedēdum ignorant. Ideo infra mod⁹ assignād⁹ Sꝫ iā ad reliq̄ ꝓcrem⁹ idustrie instrumenta.

De doctrina. Membrum. ij.

D

p Ostq̄ꝫ aūt iuxta scm̄ Thomā ꝑ meditatiōeꝫ q̄ntū sibi de ꝟtutibꝫ desit agnouerit ꝛ deo fuerit ꝯq̄st⁹. tūc (orōne tn̄ p̄missa) ad doct̄nam recurrere habet. ꝛ ad duplicem doct̄nam. Prio ad doct̄nam scriptam q̄ in libro legētis ocl'o obijcit̄. vt scꝫ in libris remedia vicioꝝ q̄rat. iūcta legat intelligat retineat. applicet vt ꝑ ea ꝓficiat. Et obid elect libri sunt studēdi i q̄bꝫ hmōi hn̄tur. Sꝫ q̄a Jeroni⁹ ait Habet nescio qd latētis enargie viue vocis act⁹ Et grego. Collatiōis vox plus q̄ꝫ lcōnis sermo corda repentia excitat. iō a mortua pelle ad hoiēm viuum recurre. Ubi deū in hoīe ꝯsulas Aperi illi impedimentum Quere medicamētum. Ausculta intente n̄ hoiēm (de se mendacem) sed ꝑ hoiēm deū veracem. rn̄dentem. docētem. ꝯsulētem. exhortātem. Et disce diligēter ne sensu ꝓp̄o ꝓ tollēdo tali forsitā impedimēto vtaris tali remedio. ꝺ q̄ postmodū impedimēti maioris tibi nascat̄ occasio Sicut estuās ꝯtra estū aqua se infrigidat ꝛ exinde postea magis estuat. Un̄ ver⁹ ꝛ approbata hec patrum sentēcia fuit Quisquis vicia faciliter vincere nō decipi nō in actibꝫ seduci volet ōnia sp̄ūalis p̄ris ꝯsilio pagat. Uideātur collationes patrū vbi multipl'r hoc habetur deductuꝫ. Hec de doctrina.

De orōne. Membꝝ .iij.

E

s Ed vbi iam homo meditando ꝛ sciscitādo qd agendū sit didicit opꝫ vt se ad deum se conuertat penitus ꝛ gratias agens ꝙ meditatione

Lectio gt. 5

Consiliū pris spūal

illustrauit q' doctrina docuit laudās ⁊ obsecrās per datam miām vt det exequēdi iam scita efficaciam O ra igitur ait sanctꝰ Thomas desiderāter suppliciter hūiliter ꝑseuerāter ꝯfidenter ⁊ frequēter vt q̇ mādatum dedit interp̄tetur tibi canonē quē ꝯdidit. det qꝺ iussit. ꝯseruet qꝺ dedit. augeat ⁊ ꝑficiat qꝺ incepit. expediat impeditū. ꝯpleat icōpletū. Hec ille: Est ḡ exorādꝰ deꝰ. sunt ⁊ iuocādi sancti ⁊ potissimū illa ꝟtute vicio ꝯtraria ꝑfulgētes q̄ succurrāt ne vmq̄ꝫ viciū hoc dn̄etur nostri. Crebra ꝓ huiꝰ exercitiōe emittē da suspirioꝝ missilia hoc iugiter in orōne ante oc'los tenendum. Et vere qui orando perstiterit qꝺ petierit est accepturus.

De exercitio ⁊ necārijs ad exercendum
Membꝝ. q̄rtum:

p Ostremo post ōnia dicta opus est exercitio ⁊ opatiōe nostra. de q̄ sanctꝰ Thomas sic ait. Hic qꝺ apit discēti qꝺ dat orāti exercēdum est in actib⁹ cordis oris ⁊ operis. Exercitium eīm est causa potentie vt aristotiles ꝓbat. Assueti eīm ꝯtemnere terribilia ⁊ sustinere fimꝰ fortes. ⁊ sic maxime possumꝰ sustinere Sic de castitate ⁊ ceteris hmōi est exemplificandum Et qm̄ circa hoc vltim summa vis ꝯsistat ⁊ plures quō se exercitare debeāt ignorāt. sunt q̄dam assignāda q̄ sē exercitari se volēti necāria Et sē ista

Arma. ducem cape. cerne modum. tempus. medicinam.

Primo eīm q̇ legitime se in decertādo vicia sua exercitare volet opꝫ vt arma comparet. Inermis eīm bello ineptꝰ. Arma āt milicie nostre nō carnalia sed spiritalia erūt. Cuiusmōi sē iuxta Bōauēt.
Strennuitas q̄ negligentiam abijcit ⁊ ad dura subeunda animat. Seueritas q̄ in pugna nō cedit. nō fugit sꝫ ad finem ꝑfert. Benignitas q̄ etiam vulnerata nō desꝑat sed mite ꝑfert cūcta:

Hec tria arma q̇ habuerit nō hostium opꝰ est multitudine terreat aut apparatu fortiū ꝯcutiatur. E celo eīm victoria erit ⁊ eq̄ dn̄o vincere in multis possibile vt in paucis. solū nō abijciat sua arma Sed ne armoꝝ inopiā q̄s oppoāt ⁊ causetur en potētissima illi dabo ⁊ sunt ista.

Crux xp̄i. nomē. ꝟtꝰ. orō. ꝟbum.

Potētissimū munimētū victorie tropheū ꝓmptū cuiqꝫ semꝑ armamētū est Crux christi q̄ ois miles se insignire habet. Signum eīm crucis ⁊ fides ad deū (ipso Anthonio sancto teste) munꝰ est inexpugnabile ⁊ triumphale instrumētum vnde dicebat. Signate vos ⁊ eritis securi. Quotiēs igitur bellū īsurgit q̄tiēs obstat gens aduersa manꝰ impingat crucem ⁊ cedent hostes oēs. Istud eīm triūphale vexillū summe timēt ⁊ fugiūt hostes. Hic Origenes suꝑ exo. vi. Quid timēt demoēs Sine dubio crucem christi in q̄ triūphati sunt. Timor ⁊ tremor cadit suꝑ eos cū signū viderit in nob crucis fideliter fixum ⁊ ymaginem quā dn̄s expādit in cruce. ⁊c̄. Sūt libri exemplis pleni de q̄ ⁊ gerson scribit Introgauit me inq̄ēs p̄dem ꝟgo grādeua ꝓbatissime ⁊ duotissime vite nomīe Agnes ꝓpinqua quondam dm̄ Vrbāi pape q̄nti. Qꝺ est potissimū contra dyaboli temptationes. ⁊ vicioꝝ insultꝰ subsidiū. dū suspēderē ego cogitabundꝰ rn̄sionem ipa subintulit mox Crux. Suscepi ait idē gersonꝰ protinꝰ hanc vocem quasi de celo sonuissꝫ ⁊ ita sonuerat Ego eīm etiā atqꝫ etiam multis iam ānis mecū repetēs conferēs insuꝑ cū alijs nō inuenio ꝯpēdiosiꝰ nō efficatius antydotū. Quare Quia nullū hūiliꝰ nullū insuꝑ arrogātie diaboli magis aduersum qꝫ ipm ita ꝓstrauerit nullum Metuit canis q̄ cesus ē ꝟgaꝫ semꝑ. Sed ne longi simꝰ ꝓseq̄r Gerson super magt plura de efficatia crucis Hoc suadeimꝰ vnum Quotiens vicia titillāt ars breuis accipiatur ad victoriaꝫ vicioꝝ. tota crux mēte ꝯstringatur impingat manu ⁊ dicat O crux aue spes vnica o astes triūphale signū Et in hostes cū eccl'a fulmina Ecce crucem dm̄ fugite ꝑtes aduersa Sed accipe ⁊ aliud n̄ minꝰ tutū firmamētū ⁊ sit adiutoriū tuū in noīe dm̄ ⁊ nullꝰ preualebit aduersum te. Turris eīm fortissima nomen dm̄ In huiꝰ iuocatiōe exiuit dauid ad goliath cū funda ⁊ lapidib⁹ crucifixi Mōstrum illud horrendū cuꝫ armoꝝ apparatu ōni. armis hijs mox est deuictum. In hoc triumphauere christi martires oēs. Quandocūqꝫ ergo vicio aliquo premeris temptatiōe ipugnaris inuoca christū. memorare ihū nomen Silr ⁊ matris eiꝰ marie Et presertim ad mentem reuoca tytulum triumphalem. Ihūs nazarenus rex iudeoꝝ. Breuis is tytulꝰ ad legendum. leuis ad portandum dulcis ad ruminādum. fortis ad ꝓtegēdum. fidelis ad custodiendum. efficax ad triumphādum. Cū ⁊ secure certat q̇ hūc tytulum ꝓ munimēto habet Magis deuoto is ad deuincendum vicia ꝓderit. q̄ꝫ si loricatus ocreatus ab ymo pedis vsqꝫ in ꝟticem conscendat trāseo reliquas tytuli ꝟtutes tempꝰ nō patit exēplis dicta probare. Tertium munumētum est Orō feruēs Hec neminem destituit. nullum dereliquit. Quotiēs filij israel hostib⁹ suberant. quotiens desperationis baratro detinebantur. quando hec arma sumpserunt in capite facti sunt ex cauda. Sic ei scriptum est. Clamauerunt ad dominum cum tribularentur ⁊ de necessitatib⁹ eorum liberauit eos. Hic ⁊ hoꝝ rex vnus ait. Cum nescimꝰ quid agere debeamus hoc habemus residui vt oculos ad te leuemus.

Postremo omnis virtuosa operatio mentis ē armatio vt apostolus vult. Sumamus itaqꝫ fidei scutum. galeam spei. gladium verbi dei. ⁊c̄. Hinc in vitispatrum In pugna spirititali corpus est equus. Miles spiritus. lorica charitas. Galea spes. Scutum fides. Gladius est verbum dei. Lancea oratio.

Sig. +.

Origenes

Arcus ꝛ sagitte ꝑdicationes acute Sella equi ē cōtēplatio. Cingulū quod sellā tenet humilitas Frenū tꝑantia. Ferramēta equi ꝯtemptus mūdi. Potissima ꝗꝫ armatura est verbuꝫ dei ꝛ sacra scriptura. vt dicitur infra. In hoc em̄ solo deiecit dn̄s iesus omēs insultus inimici. Hec satis de armis. Nō est ꝗ iam conqueri potest

De ductore sapienti habendo .§. secundus

T a Lterū requisitū eius ꝗ in vitioꝝ decertatiōe se exercere volet est ꝙ ductorē querat ꝗ ꝛ viam nouerit ꝛ insidias hostiū nō ignoret Solet em̄ deus hoīem ꝑ hoīes frequēter instruere ꝛ eis medijs hostes finiū exterminare. Ue illi ꝗ sibi confidit ꝛ solus sine ductore incedit. Nam leuiter īcidit ī venatorū laqueos. et cū inciderit nō habet sul leuātem. Igit̄ ad nr̄am hūiliationē vult de⁹ vt ductores sequamur. Sic sic ppl'm israheliticū ꝑ moysen ex egipto in terrā promissionis deduxit. Sic loth de sodomis nō per se sed per angelū ductorem exire coegit Sic corneliū ad petrū paulū ad ananiā direxit. Immo per medias causas oīm studia dirigūtur Quisquis ergo secure voles incedere. ꝗsquis de vitijs reportare palmā. eaqꝫ in fundū vsqꝫ exinanire ductorē elige spiritalem nō ignorantē astutias sathane virū tibi ꝑficere studeto Cui⁹ ꝯsilio ꝛ ope cūcta agas

De mō ꝛ ordine certo vitia debellādi ꝑstituendo paragraphus. tertius

h t Ertio ꝗ expedire volet in vitioꝝ eradicatiōe ꝑficere. debet modū certū ꝛ ordinē sibi prefigere quo possit procedere. Ordinē aūt ꝗ progrediendū sit. hugo pulchre edocet dicēs. Purgationis inquit tue sollicit⁹ Primo necesse est vt passiōes quibus īpugnaris attēdas. deinde que sint ꝗbus maxime fatigaris inspicias. Postremo ꝗ instrumenta quibꝫ passionibꝫ magis obuient sagaciter ꝑquiras. Quibus inspectis congruū instrumentū cuilibꝫ passioni obijcias ꝛ que magis īpugnat feruentiori īstantia vt ipa obruatur insistas. Nec sic tamē extinctiōi vnius passionis tota vehementia insistenduꝫ est vt ad cetera deprimēda corꝑale organū deficiat. Hec Hugo Notent̄ verba. signētur misteria. sūt em̄ plena ꝛ verū docent ordinē vitia expugnādi. ꝗ lati⁹ ī libro qui intitulatur Beatus vir. explicantur vn̄ nec h rememoranda. Pro autē clari⁹ hoc mō vitia expugnādi intelligendo notāde sunt ꝗttuor regl'e ph̄i. ꝗs secūdo ethico. ca. vltimo ponit Prima est ꝙ ꝗs cōsideret ad qδ malū sit plus inclinat⁹. a nat̄a aut consuetudine ꝛ ꝯ illud pl⁹ conet̄ Rō est qꝛ ad qδ ꝯplexio aut ꝯsuetudo inclinat. facilius trahit ad trāsgressionē medij virtutis. Ad qδ aūt quis plus sit inclinat⁹ patere ꝑt ex delectatiōe vel tristicia quā ꝗs circa vitium certū hꝫ. Et hec est efficacissima via ad vitia δbellanda. Sed totis viribꝫ est hic laborandū. vt pꝫ δ volentibꝫ bestias aliqδ docere. oꝫ em̄ ꝙ cū magno conatu opꝫ ꝯ naturalē illaꝝ inclinationeꝫ. vt ꝗ docere vult canē duobꝫ pedibꝫ ambulare ꝛc̄ Altera regl'a est vt ꝗs magis fugiat illud vitiū qδ magꝫ ꝟtuti certe ꝯtrariatur. Ut tꝑantie plus cōtrariat̄ intꝑantia: ꝗꝫ insensibilitas. Et liberalitati magis repugn̄t auaritia ꝗꝫ prodigalitas. Rō est qꝛ tale vitiū pl⁹ inficit virtutē. Exemplū de sanari volente ꝗ plus nociuum plus vitare hꝫ Tertia regula est Inter oīa maxime est delectatio ꝛ delcābile qδcunqꝫ in vitijs cauenduꝫ Rō est qꝛ nat̄aliter ad delectabilia inclinamur. ꝛ talia appetitui ꝑposita statim placēt. Uolūtas curuatur. rō excecat̄. ꝯcupiscibili oblato Sicut exēpli gratia. ꝑ exteriora mūera etiā iustoꝝ iudicia ꝑuertunt̄.

Quarta regula est vt ꝗs ꝯsideret supabūdantiaꝫ ꝛ defectū ꝗ opponūtur ꝟtuti. Et ꝑpendat ꝗlia sint ꝛ ꝗꝫ mala sint pctā. Et virtutis mediū sic facili⁹ diligꝫ ꝛ mediū inueniet virtutis Hoc ꝗꝫ circa modū obſuandū. Qꝫ carnalia vitia meli⁹ vincūtur ꝑ fugā ꝛ ōnis occasiōis remotionē. Spiritualia aūt resistēdo melius supant̄ vt pꝫ in Beat⁹ vir. Hijs mōis ꝗ certaret facile palmā reportaret.

De certo tꝑe expugnādi vitia ꝑfigendo .§. iiij X

q Uarto multū certanti ꝑficeret ꝙ certū sibi tꝑs in hijs exercendi figeret. Sciretqꝫ ꝗꝫ iucēt ꝯ vnū vitiū oppugnādū. Un̄ de ꝑmo notandū ꝙ sicut varie ꝑt quis se circa hec exercitare ita etiā ꝛ licet variare tꝑs. Pōt em̄ ꝑmo hō se exercitare ꝑ generalē quendā horrorē ꝛ resistentiā vitiorū vt scꝫ ꝗtienscūqꝫ insurrexerint eis repugnet. Et ī in hoc oē tꝑs ꝯgruit. Rursus ꝑt se hō circa hec exercitare singulis diebꝫ vnū assumēdo vitiū cōtra qδ singulari⁹ se opponat orādo ꝛ meditādo. Et sic ꝯueit vti septenis an̄ ꝛ post horas vtꝫ infra. Tertio ꝗꝫ ꝑt se hō exercere circa vnū vitiū magis sibi infestū nō ab illius insecutiōe desistens donec ad internetionē vsqꝫ interimat. Et sic lōgius in hoc oꝫ exerceri. Et ꝑter cōtinuā orōnē ꝛ exercitationē cōem erga illud vitiuꝫ oꝫ aliqδ certi tꝑis hr̄ē in ꝗ fm h assignata possit exercere. Ad qδ ꝯgruenti⁹ nō se offert tꝑs ꝗꝫ post matutinas. Nā et hoc tꝑs ipe dauid huic exercitio δputasse videtur cū ait. In matutino interficiebā oēs pctōres terre ꝛc̄. Sed hoc tn̄ moderate ꝛ breuiter ne somno tꝑs subtrahat̄ De secūdo aūt ꝗꝫdiu scꝫ sit ꝯtra vnū vitiū ꝑliandū ꝛ qn̄ ꝯtra aliud bellū ineunduꝫ h sciendū. Qꝫ tādiu debes pugnare donec ipm̄ vitium adeo deficiat ꝛ debilitatū sit vt mor cuꝫ insurrexerit ipsum rōne possis cōprimere ꝛ refrenare. ꝛ ꝗꝫdiu ipsum ꝑ ceteris est tibi infestū. Un̄ Hugo Nec iportunius est laborandū vt nō quelibet passio sentiat̄ sꝫ cū surrexerit fm iudiciū rōnis cōpescat̄. Hec ille Gn̄alem aūt horrorē cōtra oīa vitia hr̄ē oꝫ ꝗꝫdiu in corꝑe alit⁹ ꝑster. dicit em̄ Bern̄. Credite mihi ꝛ putata repullulant ꝛ effugata redeūt ꝛ reaccēdūtur extincta. ꝛ sopita denuo excitantur. Parum ergo est semel pu/

rasse sepe putandū.immo si fieri poterit sꝑ. Sempꝑ eni velis nolis iebuseus erit in termis tuis. Sempꝑ ergo obsistere oportet. Unde ⁊ militia est vita hōis q̄ȝ diu est suꝑ terrā. Noli cedere. noli belli causare di uturnitatē. recipies enim eternū premiū. ⁊ si legitti me certaueris euades penaꝝ eternitatē.

Hec de tꝑe De remedijs sciendis. §. quintus

B p Ostremo q̇ legitime certare ⁊ plene curare vi tia volet. oportet vt medicinā ⁊ remedia (q̇bꝫ si vulneratꝰ fuerit se curet) ad manū habeat Hec aūt remedia vitioꝝ curatiua vel ab alio pñt i/ pendi vel a quoq̄ȝ sibiipsi applicari Quid q̄so secꝰ pla ti nisi aīarum medici? Qui vt subditos bene curent sex remedijs. vt docet mgr̄ Jacobꝫ carth. in tractatu lo de arte curandi vitia vti debent. Et sunt hec ꝯple xa hoc versu.

Orās exēplū. mōeat. bōa strigat. ⁊ aufert.

Deuota ad deū orō	ꝑ subditoꝝ vitijs oret
Irrepħēsibilꝭ ꝯuersatō	exēplū virtutū p̄beat
sana ⁊ crebra āmonitō	doceat ⁊ exhortetꝛ ad bonū
Bñficioꝝ exhibitio q̄	etiā obsecrādo ⁊ dōis alliciat
disciplie cohercio	culpā ipunē ñ dittat
abscisiōis ferrū ⁊ cautherisaº	e medio malū auferat.

Quō aūt hec applicare debent q̇bus ⁊ circa quos vtē tur qm̄ p̄latoꝝ scire refert nō est hic vbi ꝑuuli ꝑuulꝭ scribimus ꝓsequendū. Qui scire volet librū ciꝰ legat Hoc vnū cohortamur vt districto magisterio q̇ cito sanari voluerint se subijciant ⁊ in oibꝫ pareant p̄latis vt infra dicetur in ꝓfectu

Remedia ab intra Caplm̄. iiij.

C f Ed iam quō quis sibiipī medebitꝛ ⁊ per q̄ di/ camus. hoc em̄ longe nobiliꝰ. hoc efficatiꝰ cu rat. Postq̄ȝ igitꝛ oia priora quis habuerit pꝰ q̄ȝ vitia p̄ncipalia cognouerit oȝ vt remedia singulis ꝯtraria querat. eaq̄ȝ applicet donec curetꝛ Sȝ quoni am passim hec remedia in libris inueniūtur tm̄ gñā lia quedā ponemꝰ vt vbi ꝑticularia ad manū nō ha/ buerimꝰ vel hec saltē applicemus. p̄ter ea septē q̄ i ꝓ/ fectu ponūtur

q̄ scāōꝛ ꝑp̄ꝰ tioꝛ noxiꝰ vide. §. 2º vid. §. 3º i rme/ dio scripte.

Radices fugiat. repmat. vbū gere q̄nū

Primo oīm qui vitia funditꝰ extirpare vult oȝ vt vitiorū radices euellat. que due sunt iuxta Augꝰ. s. Amor male inflāmans, ⁊ timor male hūilians. Que tñ sub vna reducūtur ⁊ dr̄ Amor ꝓpriꝰ Hijs radici/ bus q̇ debita antydota adhiberet oia silꝛ vitia a se ex/ cluderet. Sicut cū materia peccans in febre abijcitꝛ tota febrilis egritudo sanatꝛ Qui em̄ nō timet nisi ve re timēda. ⁊ nō amat nisi vere amāda. nulliꝰ vitij hȝ pauere incursū Hinc ē ꝙ odiū suīpiꝰ. fons ē ⁊ scatu rigo virtutū. Sed heu amor ꝓprius nimiū celebratꝛ ꝑ orbē Odi tñ nisi abijciatꝛ gratis ꝓ extirpandis viti is laboratꝛ. Nā nisi quis vulneratꝰ telū e corꝑe euul/ serit. oīs medicina exteriꝰ applicata inanis erit. Sȝ forsitan causabitꝛ q̇s difficile fore odisse seip̄m. Fate/ mur. sed virtꝰ in arduis collocat sedē. Si corꝑalꝭ sa nitatis auidi ferrū patiūtur ⁊ ignē. si nulli q̄ȝtumuis amarissime potioni. imo ⁊ ignis exustioni sȝ ⁊ mem broꝝ putridorū abcisioni nō cedāt: q̇d nō pro aīe sa/ lute ferendū Et que queso difficultas q̇d tā in prā/ te hōis sic amare qđ velit ⁊ qđ nolit odisse Sumus (pħo teste. iij. eth.) dñi actionū nrāꝝ imo ⁊ volunta tū a principio vsq̄ȝ ad finē. Fatemur tñ difficile eē. sed ecce apponimꝰ vnguētū leniatiuū. Si graue videtꝛ ñ amare ꝯcupias aut teip̄m appone ꝯmutatiōis vn/ guentū. nobiliꝰ q̇ppiā amādo ⁊ illis leuiꝰ hēbis Nam videmꝰ in hūanis ꝯmutatiōibꝫ ⁊ emptiōibꝫ. ꝙ licȝ vna res mlt̄ū diligatꝛ. cū tñ nobilior suꝑuenerit mox prima vilescit ⁊ libentꝛ ꝯmutatꝛ. sicut in donatiōe ar genti ꝓ auro. aut cupri ꝓ margaritis ⁊c̄. Hoc ei mo rale imo ⁊ naturale vt motꝰ ⁊ delectatiōes maiores ex pellāt minores. Quid ergo vis viliora āplecti cū mlꝭ/ to insigniora ⁊ meliora hr̄e possis? Que licȝ sint absen tia sūt tñ ᵱc vētura Sic igitꝛ vna delectatio aliā vin/ cit. ⁊ nihil tā amabile qđ nō cedat amabiliori via cō/ mutationis Aut certe si adhuc difficile est iordiatuȝ amorē tibi relinq̄re lini te vnguēto ꝯminatōis vt. s. cū delectatio noxia aut illicitꝰ amor titillat ꝯfugias ad meditationē penaꝝ infligēdaꝝ ꝓ amore illo ⁊ mi nꝰ reccū agetꝛ. Nā fm̄ Aristote. faciliꝰ ꝯtēnimꝰ dlcāti ones q̄ȝ patimur penas. Sicq̄ȝ ꝯtrariū ꝯtrario fitū dendū ⁊ metꝰ penaꝝ terreat ⁊ ꝓhibeat ab excessu cul/ paꝝ Que rogo insania vt q̇s ꝓ delectatiōe momēta/ nea mercetꝛ eterna tormēta Quō noxiꝰ expellitꝛ tiōꝛ D

q ð si timor noxiꝰ ad pctā ipellat. pote (§. i. rat ⁊ ip̄e duplici hac via retūdi atȝ expelli Pri/ mo. s. via ꝯmutatiōis vt cogitet ꝙ ꝑ ꝑuas pēas ma iores euadat ⁊ eternas dicēs sibi Qui timet pruinam cadet suꝑ eū nix. ⁊ illđ Melior ē modica amaritudo i faucibꝫ q̄ȝ etnū tormētū i visceribꝫ Scđo expellitꝛ via ꝯmutatiōis q̄ cogitat de remūeratione etna ꝓ tꝑali pena Nā assidua r̄cogitatio p̄mij minuit vim flagel li. pȝ hoc in bellis ⁊ martiribꝫ sctīs. Hinc ecclīa ð scō laurētio dicit Sudat martir in agone spe mercedis ⁊ corone q̄ datꝛ fidelibꝫ ꝓ xp̄o certātibꝫ Hinc ⁊ aplꝭs ait Nō sūt ꝯdigne passiōes hꝰ tꝑis ⁊c̄. Agite frēs pre miū añ oclos sistite viriliꝛ ꝓ eo obtinēdo agite ab ō nibꝫ abstinere Qui i agone ꝯcertat ab oibꝫ se abstinȝ et illi q̇dē vt corruptibilē coronā accipiāt. nos āt icor ruptā Hec spes gaudia obtinendi euadēdi tormīta. ḡuia q̄q̄ȝ dulcissiā facit Tioꝛ malꝰ ⁊ amor cōq̇escunt ad vitia ñ ipellūt Hinc ieiunia suauia cilicia mollia conuitia iocunda Hinc dulces corporis discipline.

Hinc celle q̄uasi paradysi ortus redolent : spei suauitate perfuse. Noctium vigilie breues aspera mollia fiūt. hinc dura senioꝝ impia āplectūtur veluti cumulata margaritis plēa marsubia. ꝛ vt paucis dicā oīa leuia facit spes ista gemina euadendi tormenta. obtinendi gaudia. Crebro igiꝭ nos his vnguētis delibuam⁹ crebro spei mēores sim⁹ Hec latius dixim⁹ qm̄ hic nodus sistit. seq̄ꝭ

E Remedia externa. .§.ij.

Ed iam quō etiam ab extra mederi poterimus vicijs ponam⁹ Qui em̄ bn̄ ꝛ int⁹ ꝛ foris fuerit munitus facilius vicia curabit: Est āt duplex a foris victorie mod⁹ Nam bellatores incliti aut pede aut scuto hostes vincere solent. pede fugiēdo. scuto resistendo. Et licet glosius sit vincere pugnādo ꝛ resistēdo. piculosius tn̄ ꝛ grauius ē fugere āt securius ꝛ frequētius. Sufficit em̄ ſm hiero. n̄ vinci ab hoste. Scim⁹ em̄ ait ia carthuſ. dictus ꝯtra tractū flumis difficilem ēe meatū. cum cursu vero facilem pp resistentiā puam. Qui igiꝭ vicioꝝ voraginem ꝛ impetum q̄rumcūq; cupiditatū veraciter volet effugere. oꝫ irritamenta ꝛ incitamenta vn̄ oriuntur excludere ꝛ declinare. Oriunꝭ āt lꝭ ex exterioribꝫ obiectꝭ sensibꝫ oblatis. aut ex ꝓprie rebellione carnis. Et ſm hoc duo remedia ponūtur. Primū vt noxia obiecta sensuum cauta custodia fugiam⁹ ꝛ a nobis elōgem⁹ ꝛ vicioꝝ occasionem amputemus Nam sic nihil erit in intellcū qd̄ n̄ p̄us in sensu Et si fons obturatus fuerit claꝝ est ꝙ riui n̄ fluēt. Opꝫ ḡ hoīem elōgare se ab ōni occasiōe vicioꝝ quēadmodum senes troye dixerūt. Helenam fugari oꝫ abijcientes em̄ eam min⁹ peccabim⁹ teste aristo. ij. eth. Sic ꝛ nes qd̄libet circa quod turpiter oblectamur abijcere opꝫ vt nec sit in memoria Alioq̄n p̄n̄te delectabili vix salui erimus. Obiectum em̄ mouet sensum. sensus intellectum. Hinc illud augelicum fuemus.

D Fuge tace quiesce si vis saluus esse. Et hoc pro regl'a seruetur Ut q̄ncūq; se sentit in aliq̄ delectari qd̄ ad vicium tendit ꝯtrarium sibi assumat Ut sanct⁹ Bn̄dictus vbi carnis delectatioēm sensit vepribꝫ se inicit. Sic alter amara pro dulcibꝫ sumpsit Nam ꝛ Aristo. docet Qꝫ ꝑ h̄ hō deuēit ad mediū v̄tutis qn̄ se trahit ad oppositū ei⁹. sicut tortuosa ligna si rectificari debēt opꝫ ꝙ violēter ad oppositam ptem trahantur Nō tn̄ v̄tutem vltra medium poni⁹ sed nimiū omne cum Augustino execramur. Tertiū p̄ncipale remedium ꝛ ydoneum ꝯtra oīa vicia āt ytodū ē rep̄ssio ꝛ castigatio ꝓp̄e carnis vigilijs ieiunijs ꝛ disciplis ne insolescat ꝛ spūi rebellizet. Nam ad carnem spūi subiugādā n̄ ē efficacior via. q̄ꝫ afflictio ꝛ subtractio voluptatū. sicut in expugnatiōe castroꝝ fortissimū remediū est subtractio victualiū vt fame tādem victi hostibꝫ se tradant. Sic paulus egit q̄ ait Castigo corp⁹ meum ꝛc. Et est hoc remedium vt plures aiunt tante necessitatis vt nisi hoc p̄mitus attemptatum fuerit frustra alia remedia assumūtur. Fiat tamen castigatio hec discrete Q q̄ꝫ suaue est spūi tali cohabitare carni ī lā ꝛ in eo est bn̄placitū dei cum nō fuerit mulier sed caro litigiosa Uere duꝝ est p̄usq̄ꝫ pax hec obtineꝭ. sed nil carius cum obtinetur. Tunc in domo pacifica iuge est conuiuium ꝛ leta cohabitatio iocunda sicut musica in conuiuio vini. Sꝫ dulcia n̄ meruit q̄ nō gustauit amara. O hec remedia iuuēs agam⁹ vt post (senes) de victorie triūpho gaudeam⁹

F Remedium scripture. §.iij.

Ed iam radicibꝫ ꝛ occōnibꝫ vicioꝝ ꝑ supiora remedia resecatis apponēduꝫ est remedium q̄ꝛ ꝛ inter belli ꝯflict⁹ vtamur. Et h̄ est vt vult B. q̄ntuplex v̄bum de scp̄ture torrente instar dauid mānfortꝭ bellatorꝭ collectū. in vase memorie repositum lōganimitatis apposita funda. Sūt āt v̄ba ista.

Verba minās. spōdēs ꝛ amās. exemplat ꝛ orans.

Uerbū ꝯminatoriū. ꝓmissoriū. amatoriū. exemplatiuum. oratorium.

	q̄nta ꝯminetur deus mala
	quanta promittat bona
vt ꝯsideres	q̄ꝫta exhibuit charitatis indicia
	q̄ꝫ multa ꝓpōlt sanctitatis exempla
	q̄ꝫ orō efficax sit valida.

Hec v̄ba sibi assumat q̄sq̄s de vicijs triūphare exoptat. Mox em̄ vt viciū mētem pulsat. si diuinas ꝯminatiōes expauescas si ꝓmissiōes desideres mitꝭ⁹ hēbis. Qꝫ si venerit in mentem dilectio illa tam ineffabilis quā tibi d̄s maiestatis exhibuit. nōne vicium oīe ꝓcul abcedit Qꝫ si adhibueris scōꝝ exempla nōne vt a facie ignis dissipātur ꝛ liq̄scūt vicia Jam v̄o aitbnar. si forte insurgēte subito vicio nihil ex his que p̄dixim⁹ apphēdere q̄uerit man⁹ tua. toto feruore ad eam ꝯuertere q̄ sola restat orōem. ꝛ ꝯtinuo auxilio tibi d̄s erit Ecce hec latius dixi⁹ de r̄medijs ꝛ modis vicia expugnādi qm̄ hec pluribꝫ videm⁹ neglectui esse. Studēt plures obſuare cerimōias ꝛ mōachica statuta. ꝛ vbi hec fecerint salua arbitrāꝭ sibi ōnia. ꝛ de his vicijs mētalibꝫ expugnādis ē eis postrema cura Sꝫ nō sic prēs nostri nō sic. q̄ꝝ vn⁹ dixit Bonū ē psallere ꝛ statuta ſuare. sꝫ q̄ vicia expugnat de is de mit dat spec onder de kist ghaet.

Practica meditatoria sup vicijs ꝛ v̄tutibꝫ sub tropo duaꝝ alarum. Ca.v.

G D. Ate sꝭ mulieri ale due magne vt volaret. apocal'. xij. Posse⁹ iā finē dare vicioꝝ extirpatiōi Habūde em̄ iā de ea ē disputatū. sꝫ opꝫ p̄muvt q̄ ꝓmisi⁹ absolua⁹ Dixi⁹ āt nos positos mod quēdā meditādi sup vicijs ꝛ v̄tutibꝫ ipis. q̄ mod⁹ qm̄ plibꝫ ē igt⁹ iō ꝛ a paucissimis frequētaꝭ. q̄rū ei quēq; iam dabis q̄ hmōi meditatiōi incūbat Ope p̄ciū ḡ existimamus modū aliquē assignare. Sciēdū ita

qꝫ ꝙ venerabilis ille Johannes de gersona in libro suo de mistica theologia docet viam practicam meditatiõis. Huic ꝑsertum generi de vicijs atqꝫ virtutibꝫ singulariter ꝯgruentem. Maxime em̄ inter dispartia locũ habet. Et est ista praxis. vt scꝫ discam⁹ et nos alas misticas fabricare. qbꝫ de ymis ad summa de inscitia vicioꝝ atqꝫ ꝟtutum ad eorũdem cognitionem sublevemur. Cui⁹ institutis ꝛ nos edocti duas hic alas põem⁹. dextram. s. ꝟtutis vicij ãt sinistram Quibꝫ si volare. in qbꝫ si nos exercitare voluerimus nõ paꝝ in ꝟtutum ac vicioꝝ ꝯgnitiõe ac ꝑ hoc in vicioꝝ odium amoremqꝫ proficiem⁹ ꝟtutum. He em̄ videnẜ typice esse ille ale date mulieri. scꝫ eccl'e. vel cuiqꝫ anime fideli. a dracõe vicioꝝ. s. infestatiõe insecute qbꝫ ꝛ hostẽ euasit. ꝛ ad desertum pacem. s. cordis devenit. ꝛ peperit prolem ꝟtutum.

O quecũqꝫ es igitur o anima fidelis mulier fragilis ꝛ mollis aer ꝛ nihilominus a dracone infestata vicioꝝ estu afflicta q̄ cupis hostem evadere ad cordis puritatem pacemqꝫ ꝑvenire ꝟtutum parere prolem Has tibi misticas alas instar ecclesiastice colũbe apponere curato ꝛ veniẽt tibi õnia bona pariter iam dicta Esto igitur columba ꝛ instar cherubyn duabꝫ alis volare ad cavernas macerie studeto. vt sic mala civitatum evadas. ꝛ illic castos abscõdas ꝛ nutrias pullos Ad hoc em̄ in canticis invitaris vbi spõsus ait: Veni columba mea Veni de libão ꝛc̄. Haꝝ alarum desiderium habuit magnus ille david dum pia q̄dam excoptione clamabat dicens. Quis dabit mihi pẽnas sicut columbe. ꝛc̄. Haꝝ ãt alaꝝ hec dispõ atqꝫ ordiãtio erit. Habebit nempe quevis ala pennas deargentatas argento eloquij sacri. Integrabiturqꝫ penna q̄libet ex tot pennulis circũpositis q̄t sub vnaq̄qꝫ sumi possunt ꝑticulares meditationes. Plume aũt qbꝫ ꝛ penne ꝛ pennule ꝓcessu temporis depoliri debent. sunt sacre scripture ꝟba doctoꝝ scripta sanctoꝝ fcã ꝛ exempla. seu que ꝓp̄a adinvenit industria. In hijs namqꝫ fere totum quod meditari potest est deprehensum ꝛ inclusum.

.§.i.

P Ro q̄ꝝ tamen alarum intelligentia ampliori nota ꝙ instar materialium alaꝝ habent in se Pennas id est principales quasdam distinctiões seu pũctuationes vt sunt diffinitio divisio. ꝛc̄. Pẽnulas quoqꝫ habent q̄ sunt maioꝝ pũctoꝝ subdivisioẽs. vt circa ꝯmẽdatioẽm subdistiguũẜ varia mẽbra. s. scriptura nar̃a exempla. ꝛc̄. Plume ꝟo q̄ huic ale desunt sunt varia doctoꝝ scripta auctoritates ꝛ exempla. q̄ erũt circa singl'a ꝛ magna ꝛ ꝑva pũcta aggreganda Exempli causa si de castitate cogitare velim Primo eius diffinitio ꝛ divisio tãq̄ penne ꝯsiderande occurrũt. dividitur ãt hec castitas in ꝟginalem vidualem. ꝛc̄. Pẽnule sunt que si ꝯñter ꝑ exempla ꝛ scripta declarare ꝑgo. quasi plumas pennulis appono Vñ liquet ꝙ qui hoc ꝓcessu volet meditari posset fere oĩm scõꝝ scripta ad alas reducere Cuicũqꝫ igitur aĩo est in virtutum ac vicioꝝ cognitione illustrari. in eoꝝ eradicatione ꝓficere. ꝛc̄. hoc ꝓcessu studeat de his meditari Et si in ꝑ̄ncipio mox nesciat scõꝝ scp̄ta auctoꝛĩtates ꝛ exempla tãq̄ avicula recẽs orta plumis carens saltẽ pennas assumat ad sacre scripture siluã accedat magnas illas apprimeqꝫ plumatas volucres attẽdat ꝛ ex eaꝝ nidis vel aliq̄s saltem interdum plumulas a se sue apponere curet. Hoc est breviter dicere. Quicquid studuerit aut in sanctoꝝ patrum libris legerit. mox hoc ad sue meditatiõis alam applicare studeat assignando videlicet vel retinendo. Et sic i brevi multum proficiet nimis.

De p̄edispositione añ volatũ
.§: scõs

S Ed in hoc quemqꝫ p̄monitum esse oportet vt anteq̄ volare velit videat ne habeat alas aqua vel visco infectas ꝛ impeditas Quod ẽ aptius dicere Preparationem cordis ante meditatioẽm opꝫ p̄ire Preceant igitur isti gradus. scꝫ.

Expurgatio qua animus purgetur

	distractiõibꝫ		cordis ꝛ̄collectioẽm
a	peccatis	ꝛ ꝑ ꝑ	petõꝝ ꝯtritioẽm
	passionibꝫ		hũilẽ ꝯq̄stioẽm

Oratio qua petas vt

rõ illuminetur		intelligendum
mẽoria inoneẜ	ꝛ ꝑ ad	scp̄tas mẽorãdũ.
affect⁹ iflãmeẜ		viciorum odium et ꝟtutes diligẽdũ.

Sequuntur ale virtutum ꝛ viciorum. .§. tertiꝰ.

Quis dabit mihi pennas sicut columbe. et volabo & requiescam. ps.

Ala dextra virtutis scz cũ desiderio virtutũ acquirende.

Penne sunt pũcti principales	pẽnule sũt submẽbratões	plume sunt hay psecutões

Diffinitio q̃ pri mũ ↄsideres | qd sit | nomine / re / diffinitione

Varia q̃stio vtꝝ sit ꝟtus | sũma vel ima | vt tho. & ceteri docent

Diuisio in | species / differentias / ptes subiectales

Filiatio qua videas quas de se virtutes gignat.

Cõmendatio q̃ ad ꝟtutẽ allicimur vł p | Eloquij sacri auctoritatem / doctoꝝ pconizationem / nature doctrinabilitatem. / multoꝝ exemplaritatem. / figuram vel ↄpabilitatem. / acceptabilitatem. / effectus & vtilitatem / premij sublimitatem

Promotio vel pro uectio scz | p | impedimentoꝝ amotiõem / remedioꝝ adhibitionem

Gradatio q̃ scias | in quo ꝟtutis gradu subsistas / q̃ ppe vel longe ꝟtuti appias

Ex signis ↄiecturatio vt | sic de internis indices / p signa externa

Ala sinistra scz vitij cõtrarij cum desiderio vitium exterminandi

Pẽne q2 pũcti principales	pennule sũmẽbratões	plume sunt anctas & exẽpla circa singula.

Diffinitio & illa varia est | .s. | magistralis / vsualis / descriptionalis

Questio diuersa que multipliciter variat.

Diuisio in | species / dñas & ptes

Filiatio qua cognoscas que de se vitia pducat.

Detestatio q̃ a vitio auertimur | q2 | Scriptura detestatur / a sanctis vituperatur. / natura illud horret / exempla dissuadent / rebus vilibus ↄpatur / a cunctis execratur / vilitas & damnositas / penalitas vitandũ docet

Delectio vel Expugnatio | p | occasionum subtractionem / remedioꝝ appositionez.

Gradatio fm triplices status | scz | Incipientes / pficientes / perfectos

Signatio qñs per externa signa | q̃ in te vitiũ dñet deprehendis.

Harum alarum misticarum vberior declaratio. Et practica eis vtendi

I **Hec sunt mistice ale quib⁹ inter vicia virtutesq̧ est intervolandum.**

In quoꝝ meditatione q̇ hoc ꝓcessu incesserit nũq̃ ei copia deesse poterit meditationum. Nihil quippe puto aut in scripturis sacris aut etiam in doctorum scriptis de vicijs aut ꝟtutibꝫ repꝑibile. quod non sub ale pennis vel pennulis complectatur. Quisq̇s igiẗ circa virtutum ꝛ vicioꝝ cognitionem illustrari voluerit libellum sibi aut manuale quoddam colligere poterit In quo ſm huius ale ꝓcessum poterit aggregare ꝛ colligere q̇cq̇d aut de vicijs vel ꝟtutibꝫ vel legere ꝯtigerit aut audire. Noui q̇ ita fecerũt ꝛ ğ semper in promptu tum meditandi tum etiam p̄dicādi ꝛ disserendi materiam habuerũt. Suadet ꝛ itidem venerabilis magister Jo. gerson. in de mistica theologia vndecima ꝯsideratione scđe ꝑtis. vbi docet alas has fabricare Et qui hoc modo volet pennas aut pēnulas has plumis scripturaꝝ adornare ille potissim̄ debet ad sequentium libroꝝ autores accedere ꝛ inde eas aggregare Scꝫ in p̄mis Juxtā gersoēm ad summam virtutum ꝛ vicioꝝ. Item ad specula moralia vincentij beluacen̄. In q̇bꝫ abũdātissima pariter et deuota materia de moralibꝫ habetur. Item ad dietam salutis ꝛ hmōi Qꝫ si q̇s in commendatione vel detestatiōe scripture auctorites exoptat. Nōne autorale Reportoriũ biblie Cōcordātie item biblie plene eas tradũt. Qꝫ si scōꝝ dicta volet. Floꝝ māipulum. Pharetram doctoꝝ adeat. De ceteris ꝟo. Profect⁹ religiosoꝝ Item libellum beat⁹ vir intitulatum Authonini summas req̇rat.

Sed hoc notatu dignissimũ Qꝫ q̃uis has alas q̇s habeat plumis ꝛ pennulis ornatas ꝛ si cogitauerit ista intellectu ꝛ se nō in alta librare studuerit affectu. nō volare dicēdus est sed strutioni ꝯꝑādus magis. habet nempe vt aiũt strutio magnas alas sꝫ paucos vel nullos exercet volatus. Quare ei ypocrite et vanaꝝ laudum cupidi iuxta gregoriũ assimilari solent. Sic plures sciētiam hñt. plumas auctoritatuꝫ scripture assumũt. nō vt affectu volēt sꝫ vt alijs sciolī videātur. Qđ vt euiteẗ nitaẗ hō ista cogitās intellectu assignatos circa alam volat⁹ affectuosos exercere. Ut scꝫ vbi cogitauerit ꝟtutis alicui⁹ diffinitiōeꝫ diuisioēm ꝯmēdatioēm mor ad singl'a in affectuosam ꝓsiliat orōnem dicēs. O vtinam dñe Jhū q̇ dedisti mihi hui⁹ ꝟtutis in te exemplũ. dones ꝛ mihi cā assequēdi auxiliũ Hic em̄ est ꝙ colũbinas has alas dixerim⁹ nō alterius cuiuspiā auis Ipā em̄ est q̄ gemere solet. Uñ inter volādũ aut inter ista meditandũ ita te gerere debes vt cum rege dicere posses. meditabor vt columba crebros scꝫ ꝛ affectuosos gemit⁹ emittendo vt ꝟtutem de qua meditaris acq̇ras ꝛ vicium oppositum deuincas

Sed postq̃ diu volatũ fuerit hmōi meditatiōe ad req̇em tandem est deueniēdum q̇ est dñs Jhesus christus ob qnem est volatum Ipse em̄ est terra desiderabilis req̇es optabilis in quem om̄s conat⁹ nostri ꝯtendũt. Ut sicut volat⁹ ab eo incipit considerādo in eo ꝟtutis exemplum Ita ꝛ in eo desinat hũiliẗ efflagitando eius subsidium Unde pñt subsequi isti gradus scꝫ

Obsecratio qua cum
affluētia desiderij — ꝓmissioēꝫ — auferri viciuꝫ
ꝯfidētia spei — ꝑ — passioēm — petas
assistētia pꝛōcinij — scoꝝ pꝛōciniũ — elargiri ꝟtutē

Et quia non est dignus dandis nisi gratus fuerit super acceptis. Seq̇tur Grāꝝ actio q̄ grās agas
pro — meditationibꝫ sanctis habitis
desiderijs affectuosis concessis
exemplis datis ꝛ pꝛōcinijs impensis.

Et ne a spe lata in ardua defrauderis ꝛ ne inania sit oia p̄ora. vnũ r̄stat vt sequētē gradũ scādas
Reflectio q̄ aīa ad se
reuersa — suā pigriciā ad cognita implenda excitꝫ
sup act⁹ suos ne a ꝓposito exorbitēt inuigilet
si ꝓficiat ī ꝓpositis aut ñ sepe ꝯsideret

Et q̇tiēs se exorbitasse defecisse declinasse a ꝓposito ꝺ p̄hēderit pniam agat ꝓpositũ inouet viriliꝰ se bello accigat, ꝛ ad illa reliqua supra memorāta exercicia se diuertat. Ut sic oim vicioꝝ passiones posset deuincere ꝛ in veris ꝟtutibꝫ ꝓficere

Quõ iugiter exercēdũ ꝑ septenas. et de ordinatiōe septenarũ

Ca. vij.

Om̄ intinxerit digitum septies aspget cōtra velum tabernaculi Leuitici quarto X

Sꝫ q̇ velit vicia plene ꝛ cit⁹ deuicere ꝛ in ꝟtutibꝫ ꝓficere hũc oꝫ vt q̇dam ait iugi exercitatiōe circa hmōi exerceri. Paꝝ em̄ ꝛ lente in hmōi ꝓficiet q̇ se ñ instāter circa hec exercitauerit hic ñ sufficiet ꝟo decertatori icdũ memisse ꝟtutũ ꝛ vicioꝝ. sꝫ vt plene altare mētis expurget septē diebꝫ oꝫ vt illđ expiet iuxta leuiticũ p̄ceptũ Et si ꝟe hostes suos ꝺp̄hēdꝛ̄ volꝫ septē diebꝫ vt eos insequaẗ oꝫ. Et si funditus muros iericho cadere volet septies circuire debet. Grandia sunt ꝛ innũera septenarij numeri misteria ꝛ lōgum esset adducere vniuersa. hinc transitis eis destinatũ exercitiũ breuiter explicādũ

Opz ergo eũ q̇ vere velit extinguere vicia ⁊ in virtutibꝫ ꝓficere crebram hāꝝ mēoriam agere īdefesse pro his exorare qđ optīe fit p̱ exerciciũ septenaꝝ in quo se plures exercitauere sancti. Ut scꝫ fm septē horas septies ꝓ diuersis septenis respectũ tñ sp̱ ad principale viciũ aut v̄tutē hñtibꝫ intēsius oret sicut docet Bōauētura Et hoc videt̄ innuere auctoritas p̄missa cũ dr̄. Cũ intinxerit inq̇t digitũ. cordis scꝫ puritatis auid⁹ de vicijs aut virtutibꝫ modis dictis meditādo h̄ ciñ sufficere debet. sꝫ septies aspḡget cōtra tabernaculũ velũ h̄ ē sub septē horis corā deo assistēs ꝓ his orare dēt ⁊c̄. Et qm̄ plures repiũt̄ septene iō eas sic ordinaui⁹ vt ad principale intentũ respectũ habeāt. s. ad viciũ euellēdũ ⁊ ad inserēdũ ꝯtrariam virtutem ⁊ qꝛ singulis diebꝫ cōtra singulare viciũ debellātes singularia in singl̄is horis petere habem⁹ auxilia Uerbi gratia Feria scđa cupis expugnare supḃie vicium ⁊ ꝓficere in contraria virtute scꝫ in humilitate vt hoc valeas habes petere ad matutiās Baptismi sacr̄m tāq̄ꝫ supḃie eradicatiṽ. Ad p̄mas fidem Ad tercias Timoris donũ ⁊ sic de alijs vt infra assignatum.

Quomodo aũt his sit vtendum ⁊ qualiter nō intentioni psalmodie officiant sed ꝓficiant magis supra in fine chiropsalterij ē declaratũ folio

Et licet ꝯplures alie septene poni possent tamen verentes ne multitudine inexercitatos terrerem⁹ posuim⁹ tantũ magis vsitatas. De quaꝝ laudibꝫ effectibꝫ ꝯcordantijs qꝫ infra differendum. Non abnuas queso o docte non horreas o simpliciane exerciciũ istđ. Nam ⁊ magni in hoc se exercitauere. E gerson sororibꝫ id tradidit exercendũ.

Sequuntur septene.

						hic tenebre fu/ gantur	lux exoritur	spũsscũs da tur.	sol in altum scandit	refectio para tur.	oparij remu/ nerantur	impij i carce rẽ tradũtur:
						Ad matuti.	Primas	Tertias	Sextas	Nonas	Vesperas	cõpletoriũ
	vij. peccata	septẽ petitõ	septem effu	vij. verba.	vij. ordines.	vij. sacramẽ	vij. virtutes	vij. dona	vij. beati	vij. virtu	vij. dotes	vij. pene.
	mortalia figu/ rata per septez capita dracõis z septem gen/ tes A quibus auertendum.	nes orõnis dñi ce signate ꝑ se ptem tubas et septem signa/ cula ꝑ q̃s oran dum cum afflu entia desiderij	siones sanguis xp̃i sigte ꝑ vij. i rinctiões z asꝑ siones cõtra ve lũ tabernaculi: per que orãduz cũ confidentia spei.	christi in cruce quasi septẽ to/ nitrua in apo/ calypsi. per que orandũ cum cõ fidentia etiam spei	sctõrum quasi septem spiritus ante deũ. ꝑ q̃s orandum cum assistentia pa/ trocinij	ta signata ꝑ se ptem lotiones naaman z sep/ tem riuos ior/ danis orãdo vt purgent vitia.	principales si/ gnate ꝑ septem filios iob q̃ do/ cent agere recte	spũssci q̃i vij ocli sup lapi dẽ vl' agni. q̃ faciunt ope/ rari expedite	tudines qua si septez gra dus ascẽsus z. vij. panes que faciũt o perari pfcẽ	tes vitijs sep tez opposite signate ꝑ se ptẽ colũnas z. vij. bases. que teneris vitijs operãt contrarie	patrie quasi septem lucer ne z. vij. stel le q̃ remune/ rant in pa̾a	inferni quasi septẽ phiale z septem pla ge nouissiẽ q̃ faciũt decli̾a re a malo
	Superbia q̃/ niam per pre/ cepta prohibi/ ta vitande est.	Contra super/ biam pro virtu te humilitatis ora per petitio nem orõnis do minice. Libera nos a malo	Obsecra ꝑ san guinis effusio/ nem in corona tiõe spinati ca/ pitis iesu	per verbũ quo qꝫ in cruce bo/ die mecum eris in paradyso	per sctõrũ quo qꝫ angeloꝝ hu militatem qua superbo lucife/ ro restiterunt	pete sacramen ti baptismi q̃si cuiuldã medi/ camenti effica/ ciam	Fidei quoqꝫ v̾/ tutem ad recte z pie credendũ	Timoris e/ tiam donuz q̃ mentẽ pre mit ne se eri gat ꝑ supbiã	btitudinẽ in supaupta/ tis spũs que tumorẽ pel/ lit inflatiõis huic paupta ti regnũ pro mittit̃ celoꝝ	humilitatez supbie oppo sitaz z xp̃i p̃ cepto z consi lio mãdataz	visionẽ quo/ qꝫ summe ve ritatis q̃ red ditur humili credulitati.	pete vt visio nem demo/ nũ horrẽdaz euadas atqꝫ aspectũ ter/ ribilẽ qua su phi sue vilita t̃ sigri punient̃
Fe. ij. f	astus.	vt absqꝫ ma lo	caput.	hic hodie	petis ãglos.	Baptꝫ.	fides.	timor.	egentes	humi.	visio	visus
	Irã prohibita per preceptum dei. Non occi/ des.	Contra hanc pro virtute pa cientie ora. ne nos inducas i temptatoẽm.	Obsecra ꝑ su/ doris sãguinei profluuiũ con/ tra ebullitionẽ sanguinis cir/ ca cor que iraz causat.	per verbũ quo qꝫ in cruce beli beli lamazaba/ thani quod sũz me fuit pacien tie.	per patriarhas quibus omnis salus in pacien tia	pete vnctionez extremam que iram leniat	Spem quelõ/ ganimiter ad/ uersa spei mer cedis sustinere facit	pietatis do/ nũ q̃ mentis lenitatem o perat̃ z pla/ corem	mititatez q̃ omnem mẽ/ tis rancorez tollit z aspe ritatẽ cui in premiuz ter/ re possessio ꝓ uatur.	Patientiaz que ire oppo nitur. qm̃ a deo mãdata z suasa	Tentionem summe pacis que dos i pa tria. spei hic pacienti suc/ cedit	vt vermẽ illũ infernalez e/ uadas q̃ mẽ tes litigiosas corrodet.
Fe. iij. i	ra	nec inducas	sudat.	sed helȳ.	p̄iarchas.	Vnctio.	spes	pietas.	mites	paci	tentio	vermis
	Inuidia per p̃ ceptum diui/ num Non fal sum testimõi/ um dices. pro hibita.	Contra inuidi am ꝑ v̾tute ca ritatis ora. Di mitte nobis de bita zc̃. inuidia em̃ debita z of fensiones tenz	Obsecra per sã guinem trãslã/ ceati vel aperti lateris iesu qua si de cordis aõ/ re profluentis	ꝑ v̾bũ pr̃ igno sce illis. qꝛ nes/ sciunt quid fa/ ciunt. quod sũ/ me charitatis.	per scõꝝ aplo/ rum interuen/ tum z merita i quib⁹ sũma ca ritas relucet	Eucharistie pe te sacramentuz quod amoris z charitatis fo/ mentũ optimũ est.	virtutẽ charita tis que proximũ propter deum amat	Sciẽtie do/ nuz qđ dolo rem z ꝑ pro ximis appo/ nit.	luctũ etiã ꝑ proximoruz pectis z cala mitatib⁹ vt promissaz lu genti cõsola tionem asse quaris.	dilectionẽ ꝑ ximi z etiaz inimici: qm̃ p̃cepto chri sti mãdata z ꝯsilio suasa:	Fruitiõis sũ me bonitatis dotem q̃ cha ritati ꝑmit/ titur.	vt inconsola bilem fletuz infernalem e uadas ex fu mo ignis il lius causatũ
Fe. iiij. i	nuidus	vt nostris.	latus.	ignoscas.	sed apostlo.	Hostia.	chari.	sciens	luctus	sꝫ amans frui		fletus

	Accidia p dei pceptū de sci ficādo sabba to ꝓhibita	Cōtra accidi am ꝓ virtute fortitudis o/ ra panē illū q̄ tidianū q̄ r̄ſi ciaris ꝛ ꝯfor/ teris.	Obſecra p ſā guinez ſacro rū pedum q̄ nunq̄ȝ pigri pro nostra ſa lute.	per verbū il/ lud Conſum matum ē qd fortitudis fu it et cōſtātie	Per ſanctos martiresqui nulla accidia victi vſq̄ȝ ī fi/ nem perſeue rauerūt	pete cōfirma tiōis ſacram̄ tum quod ro borat ꝛ mor/ bum torporꝫ curat.	Fortitūdinis virtutē q̄ agi lez facit ad o perandum et fortē ad pati endum	donum forti/ tudinis quod ad opera mo litur etiaȝ nō mandata	Eſuriem q̄ȝ ꝛ ſitim iuſti/ cie oēȝ accidi am pellentez cui ſatietas ꝓ mittitur	virtutē quo/ qȝ feruorꝫ ſpi ritus accidie oppoſitā per obie ꝛ confor mitatis opa ſuaſa a domi no.	Agilitatꝫ do tem que ī pa tria ꝓmitꝫ titur nō acci/ dioſis nec pi gris	Ut infernale illud frigus e uadas: qd il lic cōſtringet a bono cos q̄ hic accidioſi operari nolu erunt
Fe.v e	s piger	ut panez.	pede.	cōſumās.	peto marf	Confir.	fort.	fort	eſuriens	feruens	agi	frigus
	Auaritia per diuinū pcep/ tū. nō furabe ris. nō cōcu/ piſces rē ꝓxi/ mi prohibita	Cōtra hāc a uaritiā ꝓ vir tute paupta tis ora. Fiat volūtas tua. beneplacēs ꝛ perfecta	Obſecra per ſanguinem manuū ꝯcla/ uataꝝ q̄ nun q̄ȝ perēti clau ſe.	per verbum quoq̄ȝ pater in man9 tu/ as cōmendo ſpiritum me um.	per ſctōs con feſſores ꝛ mo nachosq̄ om nia relinquē/ tes xp̄ȝ ſunt ſecuti.	Sacramētū pete ordis q̄ omnia relin/ quūtur ꝛ de9 in ſortem ꝛ p tem hereditatis ſumit	virtutē iuſti/ cie que ſua v/ nicuiq̄ȝ r̄ddit nō aliena vt auaricia diri/ piens vel te/ nens.	Conſiliū do/ nū quod pro tpalibus et/ na mercatur habere the/ ſaurum in ce lo terrenis re lictis ſuadēs	miſericordiā quoq̄ȝ q̄ neceſ ſitatib ꝓrio rum ſubueit que miſicor/ diaȝ ſibi pro miſſam ꝯſeq̄ tur.	virtutē quo/ qȝ ꝯtemptus diuitiaꝝ. que opponitur a/ uaritie ꝛ a do mino ſuaſa ē in euāgelio	Impaſſibili tatis dotem qua remune/ ratꝫ quē nulla auaritie paſ/ ſio affecit	vt ignē inexti guibilez eua das. q̄ auari cia iſatiabilit hic ardentib dabitur
Fe.vi.	s cupid9	fiat	māibus.	pater in.	peto cōfeſ.	Ordo	iuſt	cōſil	miſe	liber	paſſibil.	ignis
	Luxuria per preceptū do/ mini nō me/ chaberis prohibita	Cōtra quaȝ ꝓ virtute ca/ ſtitatis ora. adueniat re/ gnū tuū vt ñ regnet pctm̄ cōcupiſcētie i tua carne.	Obſecra p ſā guinem illi9 innocentiſſi/ mi mēbri in circumciſiōe effuſum.	per verbum mulier. ecce filius tu9 quo nos filios ca ſte mater i ca ſtitate ſeruā/ dos ꝯmēdat	per ſctās ſpō ſas chriſti et pudicas qui/ bus nullū lu/ xurie vitiū do minatū eſt	Cōiugiū ſpūa lis pete ſacr̄m tū qd luxurie expugnat vi/ tium ꝛ ſignū eſt caſtoꝝ in/ ter deū ꝛ ani/ mā nuptiaꝝ	virtutē pru/ dentie que p̄ omnibus car nis ꝺlitijs ce leſtes eligit voluptates	Donū intel/ lectus quo a/ nime contui tus acuit. ſic luxuria obtū ditur ꝛ cbeta tur.	Cordis mun diciam q̄ om ni carnali im mūdicie ad/ uerſatur. cui ꝛ viſio dei ꝓ/ mittitur.	virtutem ca/ ſtitatis pete q̄ opponitur luxurie ꝛ a do mino māda/ tur ꝛ ſuadet.	Claritatꝫ do tez qua dota bitur q̄ tene broſas h ſpē nit carnalita tes	Tenebras il las palpabi/ les vt euadas q̄ hic ipudici cūs exercent os illic torq̄būt.
Sab. n	ō lux9	ueniat.	ſciſſus.	mulier.	peto virgo	Cōiugi.	prud	intel	cor	caſtus	clarus	ꝛ obſcur
	Gula diuino ꝓhibita pre/ cepto. nō ha/ bebis deos a lienos coraȝ me. ventreȝ em̄ ꝓ deo co/ lere facit.	ꝓ abſtinentie vel ſobrieta, tꝫ virtute pete vt ſctificetur in te nomen dn̄i vt vētrē nō colas	Obſecra per ſāguinē i fla/ gellatione ef fuſum q̄ fuit nutrimētalis	per verbū. ſi/ tio cui9 occa/ ſione fellea fu it potione po tatus.	per oēs ſctōs verū deū non ventrē colen/ tes ad regnū aſcenderūt p viam cōtrariaȝ vie primi lapſus.	Sacramen/ tū pete peītē tie qd p abſti nentiā ꝛ ſobe tatem in ſa/ tiſfaciēdo val de expletur	pete quoq̄ȝ virtutem tēpo/ rantie que ſi/ cut in omni/ bus cōcupiſ/ centijs ita et in gula ipetū reſtringit	donū ſapien/ tie quo dū gu ſtantur diuia facile oia ter/ rena ꝛ carna lia ſpernūtur oblcāmēta. q̄ re et gule	britudinē pa cis q̄ ꝫe virtus aie itra ſe pa cāt ac oia ior diata ꝺſidria q̄etāt cui ꝓit tit vocari ꝛ eē filiū dei	Abſtinētie q̄ qȝ ſobrietatē q̄ virtus ē gu le itpātie op/ poſita ꝛ ven/ trē ꝓ deo coli nō ſinit	Subtilitatis q̄ȝ dotē q̄ da bitur ei q̄ per corporales ci bos ꝛ groſſoſ ventreȝ gulo ſe nō diſtēdit	Fetores illos ſtagni ſulfu ris ardentis recte illic per crapulam et coram deo et hoīb9 ſepe fe tēt etꝫ ſnſibl'r
Dom. n	ō gula	ſctificeſq̄ȝ.	flagella.	ſitit.	petit oēs.	Penite.	temp	ſapiens	pax	frugi	ſubtili	fetor

p Ro haꝝ septenaꝝ ꝗlicūqꝫ declaratione no
tandū ꝙ triplices hic septene ꝑponuntur.
Prime sunt cōsiderationis q̄ scꝫ añ orōnem
sunt ꝯsiderāde Cuiusmōi sunt.vij.vitia cū virtutibꝫ
ꝯtrarijs:q̄ tñ añ dores patrie ponūtur. Oportet eñī
vt q̇ deuote orare voluerit vt añ ꝯsideret vitij in se la
titantis effectū. virtutisqꝫ ꝯtrarie defectū. Que duo
vt ꝯgnouerit oꝫ vt primo modū ꝑ vitijs vincendis ꝛ
virtutibꝫ inserendis petēdi modū agnoscat Hic sub
dūtur secūdo septene petiōis modi expletiue q̄.s.do
cent quō oporteat orare.s.cū affluentia desiderij per
orōnem dñicam cū ꝯfidentia spei per xp̄i sanguinez
ꝛ verboꝝ ei⁹ in cruce efficatiā cū interueniētia pꝛō
cinij ꝑ sctōꝝ assistentiā Tertio annectūtur septene
q̄ sunt petende:ꝛ hoc sub ordine quodā. vt scꝫ primo
petamus sacramenta tanq̄ꝫ vitioꝝ q̄daꝫ medicamē
ta vt ab eis sanemur. deinde virtutes vt ꝑ eas recte
opemur. Tertio dona vt expedite. deinde beatitudi
nes vt ꝑfecte opemur ꝛc̄. Et hoc ſm tp̄a assignata
ſm.vij.horas canonicas. que tp̄a etiā misterijs ñ ca/
rent. sed longū eēt dicere mysteria ip̄a. De practica
aūt vtendi dcm̄ est supra. hoc tm̄ dicim⁹ hic. ꝙ ꝛ añ
horas ꝛ sub horis ꝛ post crebri⁹ talis orō poterit for/
mari(mētaliter tñ si sub horis fiat) Dñe cui displicet
oē vitiū ꝛ placet virtutis bonū. ego vitijs plen⁹ om
ni virtute destitut⁹, oro ꝑ orōnem dñicam. N. cū de/
siderij affluentia. per effusum xp̄i sanguinē. N. ꝛ ver
bi in cruce efficatiā. N. cū cōfidentia spei. ꝑ scōꝝ as/
sistentiā. N. cū interueniētia patrocinij. da mihi sa/
cramenti. N. virtutē quo deuincā vitiū. N. da ꝟtutē
. N. donū. N. btitudinē. N. vt ꝑficiā in ꝟtute ꝯtra/
ria vt sic ꝑcipiam ꝑmissum p̄miū. N. euadā intēta/
tum supplicīū. N. Amen

Recōmendatio harū septenaꝝ ꝛ de vtilitate siue
fructu earundem Capitulum octauum

E q Uam aūt positaꝝ septenaꝝ vtilis q̄ꝫqꝫ
cōmoda sit eaꝝ exercitatio. ꝛ si rōnibꝫ
id demōstrare nō possem⁹ merito suffi/
ciens esset inductiuuꝫ ꝙ magni illi viri
in hijs se exercitare solebant. Nōne sera
phicus ille doctor Bonauēturā loquor in die laudeꝫ
deo dicens pro septenis pariter exorabat Puto pri⁹
ipse(exemplo iesu) fecit q̄ꝫ docuit alios faciendū Sꝫ
ꝛ venerabilis ille Gerson aꝑte fatetur ꝙ i hijs se so/
litus erat exercitare. Unō et crebrius meminit ipse
harum septenarū in scriptis suis. Sed ꝛ easdē docu
it charissimas sorores suas. vt patet in epistola ad e/
asdem. Nec etiam antiquiores hec septene latuerūt
Hinclux doctorū Augusti. super sermonē domini i
monte cōcordantias quarundam tradit. Et venera
bilis ille alter Augustin. hugo singularem de suꝑ edi
dit tractatū. deficeret me tempus si singulorum qui
de hijs scripserūt nōia edicere tēptem. Nōne docto/
rum sūme pātheologia. sermones. postille. septenas
vna sonant. Patet ergo nō nouelle esse institutiōis
harū exercitiū. sed a patribus frequentatū. vnde ꝛ a
nostris nō refutandū. Presertim cuꝫ plures exinde
vtilitates oriant̄ vt patuit supra vbi actū est de mo/
do frequentādi eas. Nā et inde hō ad orōnem reddit̄
feruentior fit nūc vt iam illic declaratū est attentior.
Mens itē fit reformacior ita vt facile fātasmata va
gosqꝫ cogitat⁹ cohibeat q̇ se hijs exercitādis dare vo
let teste Gersone. Nō eñī huic valitudini mētis. s. e/
uagationi efficatiori medicamento succurri pōt nisi
vt certas sibi hō materias ꝑfigat quibꝫ vtilioribus
nō occurrentibꝫ occupetur. vt docetur in secūda ꝑte
collationū patꝝ collatione. xiiij. Qui aūt has septe/
nas hꝫ illi nūq̄ꝫ materia deesse pōt. Hinc quarto D
amor virtutū odiūqꝫ vitiorū. imo ꝛ oꝑatio virtuosa
sine nr̄o multo conatu interdū ꝑcedit. Affici nēpe ꝛ
oꝑari plerūqꝫ solem⁹ ſm ea q̄ in mente versamus
Tanta eñī ē vis imaginationis vt nōnunq̄ꝫ talia in
opus ꝑdire cōpellat ꝗlia sepi⁹ intente apꝑhendit.
Patet hoc in oībꝫ iacob q̄ ex forti vt aiūt imagina
tione virgaꝝ ꝑtus hijs ꝯsiles.i. varij coloris edidere
Hinc ꝛ Hieroni. ait Mulier q̄dam ethiopē genu/
it. q: picturā cōsilem in cubiculo habuit. Sꝫ ꝛ hispa
ni tali vt ait arte vtūtur. Hec aūt nō solū in ꝑtu sed
ꝛ in alijs quibusdā esse mgr̄ henricus de hassia super
prologo biblie declarat dicēs. Qui de terra est loquit̄
de terra. Qui secularia studet efficitur secularis. Rō
q: quisqꝫ alteratur ꝛ imutat̄ ſm cōditiōes eaꝝ reruꝫ
de quibꝫ meditat̄ ꝛ iugiter imaginat̄. Iuxta eñī na
turales medicos ꝛ phōs imaginatio sensibiliter ꝛ re
aliter imutat corpus. Adeo ꝙ quidaꝫ de medicis ve E
lint ꝙ imaginatio ꝛ cogitatio assidua ignis ꝛ flam
maꝝ calefaciant. Glaciei vero ꝛ niuis frig⁹ inducāt.
Patet ergo ꝙ cuiusqꝫ studiū talem cuꝫ facit qualia
sunt q̄ meditari solet. vt cui⁹ cōsideratio circa carna
lia efficit̄ carnalis. ꝛ cuius iugis est meditatio circa
spūalia efficitur sensim spūalis. Has itaqꝫ septenas
tanq̄ꝫ virgas oculis mentis ꝑponamus crebrius at
tente de hijs meditemur ꝛ imaginemur vt ꝛ nos vir
tutū fetus ad harū silitudinē edamus. Quis oro iaꝫ
nō oblectabitur practica ista tam facili tam salutari
Immo hoc postremo ausim dicere Qꝫ qui se hijs se
ptenis iuxta modū assignatū exerceret scꝫ pro his iu
giter orando supra id q̄ꝫ putari posset in vitiorū era
dicatione virtutūqꝫ insertione ꝑficiet magis q̄ꝫ si q̇
piam altero exercitio se exercitaret. Diximus enim
ꝛ monstratū est supra ꝙ nullo instituto meli⁹ q̄ꝫ gra
tia de vitijs triumphus reportet̄. Hec aūt orāti ꝛ pe
tenti dari solet. Oremus igit̄ ꝛ accipiem⁹ Fixa eñī re
gula est qui petit accipit. Nō hortaret̄ petere nisi pe
tita vellet dare. Nec si mox te nō exaudiri sentias di
cas Ego quotidie oro ꝛ nullū orōnis fructum sentio
Respondet tibi Bernardus Sic inquiens loquitur
humana stultitia nō attendens quid dicat veritas

diuina. Amen dico vobis ꝗcquid orantes petitꝭ cre
dite quia accipietis ⁊ fiet vobis Noli ergo vilipende
re orõnem tuã quoniã ille ad quẽ oras nõ vilipendit
eã. sed añq̃ egrediatur de ore tuo ipe eam scribi iubꝫ
in libro suo. Et vnũ e duobus indubitanter sperare
debemꝰ. qꝛ aut dabit qd petimꝰ. aut quod nouerit
nobis vtilius. Hec ille. Cõquiescat ergo querela om
nis. cedat pigricia. oĩs torpor absto Petat ⁊ accipi
et q̃ a vitijs liberari volet. Uere dãnabilis negligen
tia nostra. nulla nõ virtuoso excusatio patet. Non ad
sudores laborare oportet. nõ maria transfretare. nõ
trãsalpinare pro virtutibꝫ necesse est. Nostro in desi
derio res hec est posita. tñ petamus ⁊ accipiemus si
tñ vt oportet petamus. Ideo em̃ teste Jacobo pleꝝ
qꝫ nõ accipimus. qꝛ male petimꝰ. quia nõ humiliter
D feruenter ⁊ cõstanter. Oremus ergo ꝑ septenis septi
es in die laudem dicẽtes ⁊ voti cõpotes erunꝰ victo
resqꝫ vitiorum.

De cõcordantia haꝝ septenarum in genere Ca. ix.

Oro si qui positaꝝ septenarũ ꝯcordã
tiam nosse volent nõ hanc a me expete
p re debent. Est em̃ res sua spõte cuiqꝫ pa
tula. ⁊ iam a pluribꝫ deducta. hñt trac
tatulũ Hugonis. habent in postillis ⁊
sermonibus. ⁊ in panthеologia quaꝝdam ꝯcordãti
am habent Scripsit p̃terea super harũ concordãtia
magister Joannes gerson in cõpendio suo. etiã pre
cepta ipa ad septenariũ vitioꝝ reflectendo. Et quem
añ dixissem Bonauentura in q̃rta pte Breuiloquij
sui ⁊ alij ꝯplures. Sunt itẽ sup haꝝ ꝯcordia mgrã
les versus editi satis vulgares. s. libi. timor. ⁊ paup.
⁊c. Hoc tñ cuiqꝫ notandũ ꝙ ingri in ꝯcordãdo has
septenas nõ sp cõueniunt. vñ nec turbari q̃s debꝫ si
aliter hic septene q̃ꝫ in quorundã scriptis coordinenꝭ
Nõ em̃ est incõueniẽs si diuersis respectibꝫ eadẽ res
diuersis rebus ꝯcordetur vel opponaꝭ. Unde ⁊ ipse
Gerson in cõcordando has septenas secum dissidet
ipe. Nã aliter in Cõpendio. aliter ad sorores scribẽs
facit cõcordantiã petitionũ orationis dñice cõtra vi
tia. Hoc quoqꝫ nosse volumꝰ lectorẽ ꝙ ordĩauimus
E has septenas nõ vt cõcordent inter se. sed vt respem̃
ad vitium vel virtutem habent

De superbia

Puta hoc mõ Contra superbiam ordinauimꝰ
Baptismũ. eo ꝙ teste Gerson. in cõpendio. hõ ibi se
maxime humilet cõmunissimo elemẽto scꝫ aq̃. ⁊ ꝑr
sus se subijcit deo. Sic ⁊ fides iuxta eundẽ qꝛ mentẽ
illuminat. expellit supbiam. que cor excecat. Aut cer
te captiuũ reddere aĩm in obsequium fidei vbi ratio
deest. summa hũilitas est. Sic ⁊ timor q̃ mem
tem deprimit ne sup aliũ se extollat. recte superbiam
excludit q̃ super alios extollere facit Sic ⁊ paupertas
spũs que vera est humilitas superbiaꝫ excludit Cui
vitio per humilitatem deuicto recte promittiꝭ r̃gnũ
celorum. vbi rex erit sublimiter regnãs qui se hic hu
militer subiecit Et quia dos visionis fidei directe cor
respondet merito ⁊ cõtra idem vitiũ ordinatur ⁊ cõ
trarie virtuti in premiũ datur. Et quia supbus om
ne sublime videt in terris recte ei visio demonis insli
gitur in tormẽtis. ⁊ sic in alijs facile est ꝯcordantiam
inuenire Qui aũt vere in septenis illuminari cupie
rit q̃ de omni materia virtutũ ⁊ vitiorum sibi ꝓuide
re volet. ille poterit sup singulis meditabilia quedaꝫ
aggregare ⁊ sic nunq̃ꝫ posset deficere ei materia
Ad hoc aũt valent libri Cõpendiũ gersonis ⁊ theolo
gice veritatis. dicta salutis. quarta ps Anthoni. spe
culi moralis ps prima ⁊ hmõi ⁊c. Hec de practica ex
ercenda circa virtutes ⁊ vitia sufficiant. ac ꝑ hoc de
hac tertia distinctione

Ulterior prosecutio de correspondentia septenaꝝ F
in specie.

Ed vt et ceteraꝝ septenarũ quorundã instan
f tia cõcordantiã demõstremꝰ quis nõ videt q̃ꝫ
cõgruenter ꝯtra supbie vitiũ petiꝭ ꝑ vltiam
petionem orõnis dominice. s. libera nos a malo Ip
sũ enim est initiũ omnis peccati ⁊ maximũ delictum
teste scriptura. Quã aũt cõgrue obsecraꝭ id ipsum ꝑ
effusionem sanguinis capitis spinati facile patet. su
perbus enim suos vertices extollit. q̃ꝫ etiam directe
per verbũ dñ̃. Hodie mecũ eris in paradiso. ⁊c. ex
pugnetur patet. supbus em̃ socium in regno nõ ad
mittit solus vult dñari. Sed nõ sic dominꝰ virtutũ
q̃ docuit humiles esse corde. Recte etiam per ange
los sanctos vel ab angelis pro superbie triũpho pe
titur. Ceteris em̃ per supbiam cadentibꝫ ipsi in hũi
litate perstiterunt

De Ira.

Pro ire triumpho recte petimus Et ne nos in
ducas. Hec em̃ est temptatio q̃ ⁊ generaliter inuol
uimur ⁊ facilius inducimur. Et iuste eque ꝑ sangui
neũ sudorem obsecraꝭ. Ira em̃ ebullitio est sanguis
circa cor. Sed ille hanc ire ebullitionẽ reppulit vnde
⁊ foris sudauit Ire q̃ꝫ cõtrariatur verbũ dñi. heli he
li lamazabathani quo in medijs pugnis. nõ indigna
tionis aut iracũdie. sed pie cõquestionis ꝓtulit xpuꝫ
Et ꝑ hoc vitio deuincendo recte adimꝰ patriarchas et
ꝓphetas de quibus sepe legitur ꝙ mitissimi fuerunt
sup terrã vt de moyse ⁊ Jeremia Et abraam ait Nõ
sit iurgium inter nos fratres enim sumus Recte q̃
qꝫ extrema vnctio teste Gersone ire opponitur. Ira
eniꝫ turbat ⁊ tumere facit. vnctio lenit ⁊ mitigat tu
morem. Spes quoqꝫ iuxta eundem que gaudio fu
turorum cor letificat ⁊ aduersa equanimiter ferre fa
cit iuste expellit iram que presenti miseria mentẽ tur
bat et grauat. Pietas quoqꝫ que sibi illatas r̃mitꝫ
tit iniurias iram excludit que vindictam querit Mã
suetudo quoqꝫ ire directe opponitur. Mitis em̃ est
quem ira vel rancor nõ afficit ⁊ omnia mansuete fer
re nouit. Cui virtuti recte terra viuentium promitti
tur. Pietas enim promissioneꝫ habet vite que nunc

est ꝛ future. vt illic tūc gloriose possideat qđ hic distri
cte ab ira r̄frenauit. patiētia ꝗ̄ꝫ q̄ ire dircē oppōit̄ illā
perimit. Tertio ꝗ̄ꝫ rcē spei debet̄ ꝛ patientie in p̄mi
um dat̄ vt tūc teneat cui⁹ cā tā viriliter sperādo cer/
tauit. Nōi ꝗ̄ꝫ iracūdo nulla decētior pena q̄ꝫ vermis
ꝯscie mordēs vt p q̄ peccauit p hec ꝛ torq̄atur Alioꝝ
turbauit pacē. Illic sp cū mordebit imortalis vmis
De inuidia

H Merito quoq̄ꝫ ordine ꝑ inuidia deuincēda ꝛ ꝑxi
mi dilectione acq̄renda rogam⁹. dimitte nob debita
Ait eīn apl's. Nemi q̄cq̄ꝫ debeatis nisi vt inuicē dili/
gatis. Et iuste p sanguinē lateris obsecram⁹ ille em̄
ꝯtra inuidie est morbū effusus. vt vere dicat. Vulne
rata charitate ego sū. Ibi em̄ cor dilectiōe plenū a/
peruit vt oē inuidie venenū curaret. Quā aūt v̄bum
illud. pater ignosce ꝯtra inuidiā militat in quo ꝑ cru
cifixoribꝫ odio ꝛ inuidia dignis orat nō est q̄ ignoret:
Quā etiā iuste p aplo's ꝑ inuidia vincēda ꝛ fraterna
dilectiōe obtinēda orē⁹ pꝫ Ipi em̄ sc̄ q̄ spūm dilectio
nis susceper̄t. ꝛ māddatū d̄ diligēdis inimicis ꝛ pro/
ximis sūme impleuerūt Pꝫ ꝗ̄ꝫ ꝙ ē eucharistia sacr̄ꝫ
vnionis amoris ꝛ cōionis: ꝛ ergo inuidie oppositū. ē
ei carbo ꝛ calcul⁹ ignit⁹ Charitas ꝗ̄ꝫ q̄ gaudet de ꝑ
ximi ꝓsperitate directe inuidie opponit̄ q̄ ē odiū alie
ne felicitatis. Scia quoq̄ꝫ iuxta gersonē q̄ mentē illu
minat inuidiā euacuat q̄ mentē excecat. ipossibile q̄
ꝑximū nosceret ꝙ ei inuideret Btitudo ꝗ̄ꝫ luct⁹ q̄ ꝛ
sua ꝛ ꝑximoꝝ iuxta Aug⁹. mala deflꝫ. inuidiā expel
lit q̄ dolet de bono alieno ꝛ letat̄ de malo. Cui rcē cō
solatio in p̄miū dat̄ q̄ absterget de⁹ oēm lachrymaꝫ
ab oculis scōꝝ Et dilectio ꝑximi q̄ opponit̄ ipi inui/
die eā tollit. Recte quoq̄ꝫ fruitiōis dos charitati da
tur. In ea eīn radix meriti ꝯsistit. Recta eni lāce fle/
tus incōsolabilis inuidie dat̄ in tormēto q̄ hic ḡtula/
tus est in alternis malo ꝛ fleuit vel ꝯtristat⁹ ꝑximi
bono ꝛc̄. De accidia

Quā aūt ordinate ꝑ vitio accidie depellendo o/
I rat̄. Panē nr̄m ꝛc̄ in ꝑpatulo est. Ibi em̄ petitur ro
bur qđ expellit accidiā q̄ ignauia ē ꝛ tediū boni opis
ꝛ seruitutis dei Per sanguinē aūt de pedibꝫ obsecra
mus q̄ nunq̄ꝫ attediati sunt. sed dū ambulare ꝑ nr̄a
salute nō poterāt sanguinē effuderūt. Verbū ꝗ̄ꝫ dn̄i
Cōsummatū est. valde hoc vitiū expellit q̄ꝛ nō cessa/
uit ab ope nisi ꝯsūmasset ipositū graue mādatuꝫ p̄/
nū Q̄ꝫ etiā rōnabiliter martires hic inuocam⁹ est in
euidēti Ipi ei sc̄ fortes athlete q̄ n̄ ignia torpueīt Rcē
ꝗ̄ꝫ Cōfirmationis sacr̄m ꝯtra accidiā ordinat̄. eo ꝙ
hō ꝯfirmat̄ vt fortis efficiat̄ in spūalibꝫ in q̄bꝫ delu/
ber est accidiosus. Fortitudo ꝗ̄ꝫ p quā in act⁹ viriles
ꝯsurgem⁹ expellit accidiā p quā desidia tabescimus
Donū quoq̄ꝫ fortitudis qđ excellit in arduis. accidi/
am pellit. q̄ torpet in imis. Rcē ꝗ̄ꝫ esuries ꝛ sitis iu/
sticie accidia expellit. q̄ etiā ardua q̄q̄ꝫ aggredi optat
ꝑ iusticia ꝛ fide Cui saturitas in p̄miū datur. q̄ꝛ sa
tiabor cū apparuerit gl'ia tua Iuste ꝗ̄q̄ꝫ feruor spūs
accidiā cui opponit̄ fugat. Recte ꝗ̄ꝫ dos agilitatꝫ fer
uori qui accidiā vicit ꝑmittit̄ vt ꝛ in patria sit agil̄
q̄ hic noluit esse accidiosus piger ꝛ torpid⁹ Sic e re
gione torpidis ꝛ pigris frigus ꝛ stridor dentiū etiaꝫ
datur in penā vt qui hic voluntate opari noluerunt.
illic necessitate frigoris a bono ꝯstringātur K
Auaritia

Iuste ꝑ auaritie pellendo vitio petim⁹ Fiat vo/
luntas tua. vt. s. etiā ꝯsilijs parcam⁹ q̄ iussit vt oia
vendamus ne p auaritiā in diaboli laqueū incidam⁹
Iuste itē per sanguinē manuū obsecram⁹ quas nū/
q̄ꝫ inopi clausit semp oi aianti aperuit. ꝛ dum vltra
qđ daret nō haberet. sanguinē copiose fudit. Recte
etiā ꝯtra auaritiā verbū illud Pater in man⁹ tuas
cōmendo spūm meū facit q̄ nil sibi retinuit. sed post
q̄ꝫ oia legauit. etiā spm̄ patri cōmendauit ꝛ litauit.
Recte p cōfessores petim⁹ q̄ omnia respuerūt ꝛ xp̄o
in nuditate ꝛ pauptate seruierūt. Sacr̄m ordis vi/
tiū auaritie extirpat. q̄ꝛ ordinati mūdana respuen/
tes deū in portionē ꝛ sortē sibi elegerūt. Unde ꝛ i or
dinū initio illud psalmi dicūt. Dn̄s ps hereditatis
mee. Iustitia ꝗ̄ꝫ q̄ sua vnicuiq̄ꝫ tribuit. recte auariti
am eliminat que aliena retinet ꝛ rapit. Consiliū eti/
am qđ docet ꝑ transitorijs eterna mercari. remouet
auaritiā que in ꝛ ꝑ terrenis tm̄ q̄rit negociari Misi
cordie ꝗ̄ꝫ beatitudo q̄ alij dimittit minora vt ei ma/
iora dimittātur ꝛ cōfert terrena vt obtieat celestia:
auaritiā excludit. cui⁹ est ꝓpriū ꝯgregare ꝛ nō r̄mit/
tere vel sua cōferre aut ipartiri Rectū premiuꝫ huic
rn̄det qm̄ miam ꝯseq̄tur q̄ auaritie vitiū extinxit et
alijs studuit misereri Cōtemptus diuitiaꝝ q̄ cū op/
ponatur auaritie merito eā tollit Et q̄ hic oia abie/
cit ipassibilitatis dotē accipiet. q̄ꝛ eū hic null⁹ auari/
tie appetitus affecit. Et qm̄ auarus semp ardet plu
ra habere illic satiabitur dū in ignē inextinguibileꝫ
(vt sicut arsit in terris cupiditate ita illic penalitate L
ardeat) proijcietur. Luxuria.

Porro q̄ ne reguet luxurie pctm̄ in corpe suo
volet q̄ meli⁹ q̄ꝫ p adueniat regnū tuū exorare pote/
rit. Sunt em̄ corpa nr̄a ꝛ tēpla ꝛ regna dei. Et hoc
per sanguinē circūsionis. q̄ꝛ illo mēbro profluit in q̄
in nobis ꝯcupia viget. Et per verbū Mulier ecce fi/
lius. quo caste virgini filios in castitate seruādos cō
mendat. Nobisq̄ꝫ castitatis mrēꝫ in exemplū dedit.
Et recte xp̄i virgines ꝛ spōsas adim⁹ vt sicut ipe vi/
cerūt ita ꝛ nobis ipetrēt vitij hui⁹ triūphū. Rcē mri
monij sacr̄m ꝯtra hoc vitiū ordinat̄. vbi turpis volu
ptas hōestate obtegit̄ nuptiaꝝ Aut spūale mrimōi/
um intelligim⁹ q̄ deo despōsamur Prudētia etiā illi
aduersatur que s̄m Aug⁹ in corruptionē corruptiōi
ꝑponit ꝛ euacuat luxuriā q̄ corpus ꝛ aia corrūpunt.
Donū ꝗ̄ꝫ intellectus illi opponit̄. quod iuxta Augu/
stinū ab oi infirmitate carnali corda mūdat ꝛ i hōis

ſpũalibus oblectatur. Mũditia etiã cordis oĩ imunditie aduerſatur. amicũ habens. regẽ ſpernit luxum carnalẽ. Cui recte viſio dei ꝓmittit᷑ que ſoli mundi cordis oculi videre pñt. Et caſtitas q̃ luxuriã ſecum nõ patit᷑. proculdubio eã fugat Cui etiã claritas ĩ dotẽ datur. eo ꝙ tenebras ſpreuit carnales. Et ſordido qui ꝯputruit in ſtercoribus vt iumentũ tenebre parantur palpabiles infernales Gula

Qui gulã (quã plures qui ventrẽ ꝓ deo colũt obſeruãt. vincere volet. vt ſcrificetur in eo nomẽ dei oret oꝫ. vt ſcꝫ grãditer nomẽ dei eſtimet vt cꝰ nõis eſtimatione gulã frenet. Et hoc ꝑ ſanguinẽ flagellatiõiſ q̃ totũ corpus eſt afflictũ. ⁊ ſanguis nutrimẽtalis ꝓ ſatiſfaciendo pro nrã gula eſt effuſus. Per verbũ q̃ꝫ illud Sitio cuiꝰ occaſione potatꝰ eſt acetoſo ⁊ fellio poculo. Et hoc ꝑ oẽs ſcõs q̃ deũ coluerũt. ⁊ nõ vẽtrẽ pro deo habuerũt. Et cõtra gulã recte eſt pñia q̃ carnis macerationẽ inducit ⁊ abſtinentiã. Et virtꝰ temporantie que exceſſũ reprimit. gulã pellit q̃ modũ excedit. donũ ſapie que ꝓprie eſt ſapida dei ſcia saporez ſpernit cibi. Guſtato ſpũ deſipit oĩs caro. ait Greg. Et pacis beatitudo gulã deteſtat᷑ que ſeminaria preſtat litis. aut certe pax illa oẽm cõcupiam inordinatã qualis eſt ⁊ gula tollit. Sobrietas ⁊ frugalitas gulã necat. Cui rñdet filiatio dei q̃ paſcit᷑ cibo pãno: Et dat᷑ ſubtilitas in dotẽ. q̃ppe q̃ per gule exceſſum nõ extendit neqꝫ aggrauauit ventrẽ. Guloſis autem varia penalitas patur ⁊ cruciant᷑ in lingua cuiꝰ ĩ terris queſierũt oblectamẽta Et fetor intolerabilis corꝝ erit pena. qm̃ guloſi ⁊ hic in pñti ſꝑ ferẽt Hec paucis de corrñdentia addidimꝰ q̃bus ſecꝰ videt᷑ teneant q̃ volũt. Potuiſſemus pluribꝫ teſtimonijs ⁊ ꝑſuaſionibꝫ ſingula declaraſſe ſꝫ nõ hic mag̃ vis ꝯſiſtit Diuerſitas vt diximus ꝓuenit ex cõſideratione diuerſa

Prologus in quartã diſtinctionẽ que dici poterit profectoriũ virtutum.

A i Bunt de virtute in virtutem. Põ Poſitis in ſuꝑiore diſtinctiõe quibus ſoã practicis ꝓ depuratiõe mentis ⁊ extirpatiõe vitiorꝝ. In hac iaꝫ ꝯſequẽti ordine agendũ eſt de inſertione virtutũ ⁊ profectu in rformatione vlteriorẽ hõis interioris. Uerũ qm̃ de ꝓfectu hõis interioris. immo totiꝰ religioſi ſtatꝰ optĩe agit᷑ in profectu religioſorꝝ. Ideo de nobi diffiſi colligere meliora volumꝰ paucis ꝯmemorare illic tradita. Nõ quidẽ prolixius ea ꝓſequendo qm̃ liber hic nulli religioſo deeſſe merito pt. ſed ſub verſibus potiora ꝑſtringẽdo vt occaſio det᷑ crebriꝰ exercendi ⁊ facilius meõriter retinẽdi. Nec etiã oĩa q̃ ipe poſnit ponere intẽdimꝰ. qm̃ plura in ſuꝑioribꝫ poſuimus. Nec etiã ſuũ ordinẽ inſeq̃ a primo libro incipiẽdo. ſed illũ ſecũdo intexendo vt ſic ꝓpoſito nrõ ordini aliqualiter quadret vbi de ꝓfectu agere mẽtis fuit. Nec queſumꝰ arguat nos q̃s de ſuꝑfluo qm̃ paucis nos expedieꝰ. Et licet eadem dicemꝰ. dicẽdi tñ modũ immutabimꝰ. vt vel ſic formã demꝰ poſteris ſimiliter agendi in alijs ⁊ ſuppleamꝰ plura de q̃bꝫ ante nil diximus.

De ſeptẽ dietis profectuũ. ⁊ de cautelis proficere volentiũ. ⁊ de varijs ſtatibꝫ religioſorum Capitulũ primũ.

b Ec eſt via ambulate in ea nec ad dextrã nec ad ſiniſtrã. Eſaie. xxx Quiſquis ergo vere volet de virtute in virtutẽ ire. cuꝫ yſaac creſcere ⁊ magnꝰ fieri cũ ieſu coraꝫ deo ⁊ hõibus ꝓficere ⁊ cũ ſctõ Joſeph vere filius accreſcens dici ⁊ eſſe. ſubnexã ſeptẽ dietarũ viam ambulet. nec ad dextrã aut ad ſiniſtrã ab ea declinet ⁊ voti ꝯpos fiet. Uerꝝ priuſq̃ꝫ ad dietas veniamꝰ. primũ de ſtatuũ diuerſitate aliqua ex prio libro profectꝰ dicamꝰ ⁊ que cauenda ſunt ꝓficere volẽti premittamꝰ Nota ergo iuxta ꝓfectus q̃ volet ꝓficere in quattuor cautꝰ eſſe debet B

Nõ tepeas. mala nec moueãt. temere iudices: Inſuge fortis

Primũ ne a primo nouiciatꝰ feruore tepeſcat ne dicatur ei illud Apoc. Habeo aduerſũ te ꝙ charitatẽ primã reliquiſti. ſed qualis primo die fuit ſic ſemper viuat. Iuxta illud Memẽtote diei huiꝰ qua egreſſi eſtis de egypto Secũdum eſt ne moueat᷑ malorũ ⁊ tepidorꝝ exemplis ſed velut ſagax artifex ⁊ pictor meliora exempla querat ⁊ imitet᷑. Iuxta illud Joannis Noli imitari malũ ſed bonũ Tertiũ ne iudicet temere fcã aliorꝝ: ſed interꝑtetur oĩa in meliorẽ ꝑtẽ ſi vult tranquillũ cor hr̃e. alios nõ turbare ⁊ deũ nõ offendere Luce. vi. Nolite iudicare vt nõ iudicemini

Quartũ eſt ne frãgatur aduerſis. ſed fortiter pferat cũcta cogitãs q̃ ad hoc venit ⁊ ingreſſus ẽ belluꝫ Act. xiiij. Oportet nos ꝑ multas tribulatiões intrare in regnũ dei. Nũc de religioſorꝝ generibꝫ videndũ quorum tria ſunt

Tria relig. gña. gerſõ merari chaat amrã C

Hij ſignãtur ꝑ tres familias leuitharꝝ primi bõi. ſecũdi meliores. tertij optimi. Primi religioſi ꝑ gerſonitas ſignari. qui in ꝓfectiõe caſtrorꝝ portabãt tectũ tabernaculi vela ⁊ queq̃ꝫ tactu mollia. Hi ſunt qui refugiũt ardua ⁊ auſtera ⁊ leuia exercitia ⁊ exteriora obſuant ⁊ hij ad occidentalẽ plagã poſt tabernaculum caſtrametabãtur. Nã qui hic extrema i exercitijs virtutũ obſuare ꝯtenti ſunt. in futuro cuꝫ extremis remũerabũtur Alij ꝑ meraritas q̃ intꝑre

tant amari signãtur q̇ portabãt tabulas ꝛ q̇q₃ dura
hij sunt q̇ durã vitã in corpali exercitatiõe fugant vir
tutũ internarũ ignari. Et ergo ex latere ad aquilone₃
mansionẽ capiũt Tertij signatur p caathitas q̇ in
terp̄tant patientes vel ꝯponẽtes Et portabãt sctũa
riũ inuolutũ tñ. Hij sunt q̇ studẽt interiorẽ hõiem ĩ
quo xp̄s hitat p fidẽ cõponere ꝛ vitia extirpare. De
hijs p amrã veniũt sacerdotes q̇ sctũariũ reuolntu₃
vident ꝛ tractant id ẽ ꝯtẽplatiui. Eligat q̇sq₃ de qua
familia velet esse Sunt etiã tres stat⁹ religiosorum
iuxta Bernardum.
dr aïal' q̄si nidis ꝓficiẽs dr rõna pfcã vita spũalis qr sp̄s
lis qr exerc₃ iterna ascẽdit cõtẽplari deum

D Incipiẽs ani. pro rõ. per spiritualis

sed postq̄₃ distinxim⁹ status videndũ est q̇b⁹ pro
fectuũ gressib⁹ ꝛ gradib⁹ ascendendũ ẽ ad eorũ
summũ. Uñ septẽ ponit ꝓgressus autor ꝓfectuũ

E Feruet ꝛ exercet. solãs. pugnat. meditat
Virt⁹ cõtẽplãs. hos septẽ carpe process⁹

Prima dieta est Feruor nouitialis

F Primus ergo ꝓcessus est in feruore nouiciatus
qui in his cõsistit (almo

Ad bona cũcta calet. placet placeat nouus

id est ꝙ quodã ĩpetu bone volũtatis est ad oĩa pat⁹
Ut sic deũ iratũ p bona opa placet ꝛ recõsilet ꝛ ei pla
cere posset ꝛ tp̄s redimat amissũ Sicut viator qui
longius dormiuit post accelerat vt socios q̇ p̄cesserãt
insequẽs inueniat hic opus discretione

Secunda dieta Labor corporalis:

G Secũdus ꝓcessus est in labore corpalis exercita-
tionis qui in hijs est
In subtractiõe delcãbiliũ Et i exercitatõe aspiratũ

Subtrahit oblectãs corpa. ꝛ aspa suescit

Et exhibet sic corpus hostiã viuentẽ In qua oblatiõe
o₃ etiã esse sal discretiõis vt rõnabile sit obsequium
ei⁹. Nã propter indiscretã corpis castigatiõem m̄lta
veniũt mala. Corpus destituit. vires deficiũt. fns⁹
amittitur. spũs extinguit. totus ꝓfect⁹ spũalis dissi
patur. Assit ergo sal ꝛc̄. Ex moderata aũt corporis
castigatione veniũt bona multa
pctã vitia ṽtutes spũ ꝺuotiõis exc° ꝓxĩ₃ inc̄t

H Expurgãs repmit. aug₃. solãs. trahit astra

Tertius ꝓcessus est Tertia dieta
in spũalis ꝯsolatiõis infusiõe q̄ in duob⁹ cõ-
sistit.
spũalis ẽ in carnis ꝛ sp̄s ꝛ in viriũ ꝺcoratiõe
ꝯsolatio cõcordatiõe

Solãs. mẽs carni cõcors. viresq₃ decorat.

Uera ergo spũalis ꝯsolatio ẽ qñ corpus spũi obe
dit sicut dño seruus. Et qñ spũs sicut prudẽs dñs ei
ꝓuidet de trib⁹ sc₃. vt operetur vtiliter ne ocio torpeat
Ut castigetur discrete si in aliquo offendit Ut susten
tet̃ tpe ne lasciuiat aut sub onere deficiat Scdo
spũalis cõsolatio ꝯsistit in naturaliũ aïe potẽtiaru₃
reformatiõe ꝛ decoratiõe. Ad quã oĩm religiosorum
studiũ tendere debet. Quas q̇ vult reformare o₃ nos
se quõ sint deformate ꝛ quõ sunt reformãde

Quõ vires anime deformate

Nota ergo ex p̄mo libro ꝙ tres vires sic sũt ꝺformate

Est rõ ceca. vaga mens. curuata volũtas I

Nã rõ que data erat vt deũ cognosceret ceca fcã ẽ.
ꝛ sepe falsũ pro vero suscipit. Sic meõria que data ẽ
vt in deo q̇esceret instabilis ꝛ vaga fcã est occupans
se in illis quib⁹ inq̇etat̃ ꝛ deserit sũmum bonũ. Sic
volũtas q̄ deũ amaret curua ꝛ feda fcã est. eligẽs se-
pe malũ pro bono. Et sic tota aïa cũ insitis affectib⁹
est deformata
vires ꝯcupiscibiles amãt feda irascibiles cupiũt mala

Cõcupi vult feda. sed vindictã petit iras K

De reformatione rationis

Sed nũc quib⁹ gradib⁹ singule vires sint reformã
de videndum. et primũ de rõne

Crede fidem. rõnes. in raptu speculare

Hoc est initiũ reformatiõis rõnis est. Fidẽ catho
licã firmiter credere. Nã dedit de⁹ nobis ocul' lippis
scripturã sacrã cui credere debem⁹ etiã nõ intellecte
Juxta illud Eccl's. xl. Que p mgrõꝝ seu doctoꝝ fidi
ꝯsiliũ data sunt a pastore vno. s. deo. fili mi his ãpli⁹
ne requiras Profect⁹ rõnis est ex illuminatiõe diuia
rões fidei aliquaten⁹ intelligere. Perfectio ei⁹ est ĩ
hac vita p mẽtis excessu₃ supra se rapi ꝛ purissiã mẽ
tis deũ intelligentia ĩ ꝯtẽplatiõe videre. Ornat⁹ rõ-
nis est lucida intelligẽtia de deo ꝛ de scripturis ꝛ pti
nẽtibus ad deũ vel verũ.

De reformatione meõrie L

Memoria sit̃ tribus gradib⁹ reformat̃ sc₃

Stringe vagã mẽtẽ. lat⁹ sis. neglige cũcta

Initiũ eñ reformatiõis ei⁹ est Mentẽ euagantẽ
cũ labore reducere ad deũ. orãdo. legẽdo. vel supficia
liter cogitando. Profect⁹ est bonis meditatiõib⁹ et
orõnib⁹ late sine ĩportuna euagatiõe posse intentum
esse. Perfectio ei⁹ est ita in deũ absorptũ esse p mẽ-
tis excessu₃ vt sui ip̄ius ꝛ oĩm q̄ sunt obliuiscat̃. Or-
nat⁹ meõrie est sacrarũ copia cogitationũ ꝛ stabilis
meõria dei ꝛ perfecta obliuio oĩm mũdanoꝝ

De reformatione voluntatis M

Gradus reformatiõis volũtatis sit̃ sũt tres. s.

Obsistẽs vitijs. adames nihil. vn⁹ amore

Initiũ est ex bono volũtatis assensu vitijs resiste-
re ꝛ operib⁹ virtutũ viriliter ꝛ fideliter instare prop
ter deũ se cogẽdo Profect⁹ eius ẽ oẽs affcõnes ha
bere ordiatas ꝛ in ṽtutes formatas sine rebelliõe vt
iã nil amet nec libeat nisi qđ ẽ ſm volũtatem dei.

Perfectio ei⁹ est vnū cū deo esse in spū p̄ amorē͡z vt iā nō possit velle nisi deū ꝛ ei⁹ suauitatis dulcedi/ne inebriari. Uel hec volūtas est deformata triplici ipuritate vt in Beat⁹ v̄. docet. Et sic reformat

amat nō amāda — fide vel timore
Aut nō amat amāda — rformat — spe l' speī ꝯsiōra
torpet circa amāda — caritate l' aōre (tōe

Ornatus volūtatis sunt scte̅ affectiōes ꝛ deuotio ad deū xp̄m ꝛ hmōi q̄ alliciūt ad virtutes ꝛ odiū vitioꝝ

Ecce vires aīe sic reformatas ꝛ ornatas hr̄e ē spūalibꝫ cōsolatiōibꝫ foueri. Sensibiles sepe sunt suspecte Dat āt spūal' ꝯsolatō ī p̄icipūs ꝯuersiōis ob mlta

de⁹ ꝛ bonū — sit ī remūerā° — v̄tutes actuat theolo
ē ei fuire — sibi fuientibꝫ — gicas

Quā bon⁹. ꝫ largus. tres

ꝯ teptatiōes fulcas — vt videant q̄ p̄gendū sit
munit. et — erudit istis

Hec de tertio pfectus pcessu

De q̄rta dicta pfectus q̄ est status teptatiōis

N Uart⁹ stat⁹ est teptatiōis ꝛ pugne q̄ pluribꝫ ex causis hōi immittūtur scꝫ ob istas

lucta pbās purgat. exercet. ꝫ erudit. ē lux.

Primo hō p̄ illā pbat sicut oē nobile pbari solet si valeat sicut debet Thob. Quia accept⁹ eras deo ne/cesse erat vt teptatio pbaret te. Eccl'i. xxxvij. Uasa figuli pbat fornax Secūdo pbatur hō a petis vt dig n⁹ sit gl'ia celesti ꝛ maioris grē capax Sicut vitrum obscurū tergit vt luminis āpli⁹ sit capax Tertio hō exercitat vt agilior sit ad exercitia virtutū ꝛ discat ꝙ pacia pfcm̄ op⁹ hꝫ Quarto erudit vt sciat q̄ sit vtilitas teptatiōis ꝛ nō inniti sensibili ꝯsolatiōi. sꝫ scrip/ture sacre ꝛ sp̄ sperare in deū et̄ si occiderit ipꝫ Po/stremo hō illūinatur vt agnoscat quid sit ex se ꝛ di/scat hūiliari ꝛ ꝙ oīa a deo accepit

Sunt aūt q̄ttuor a quibꝫ teptamur.

O **Temptamur carne. mūdo q̄ꝫ dmōe xp̄o.**

A carne teptamur qn̄ natalibꝫ vitioꝝ motibus ad peccādū sollicitamur. Et hoc vel qꝛ appetit mala. vl' qꝛ retardat ad bōa. Mūdus etiā dupl'r teptat. siue ostēdendo nobis p̄spa qbꝫ alliciat. siue aduersa qbꝫ terreat Diabol⁹ licet oīm teptationū sit incētor. duabꝫ tn̄ marie infestat Aut qꝛ fidē verā conat auferre. ꝛ spū blasphemie seu desp̄atiōe subuertere Aut quia mala sub spē boni p̄suadet in angelū lucis se trāsfi/gurās. De⁹ nūq̄ꝫ teptat in malo: qꝛ nō letat in p̄ditione nrā Sꝫ teptare dr̄ cū aut flagellat aliq̄s ī pn̄ti ad pfectū coꝝ ꝛ alioꝝ vt Job ꝛ Thobiā. aut cū probat eos aliq̄bꝫ arduis virtutū exercitijs vt Abraam ꝛc̄. Quō āt hijs sit remediādū tētatiōibꝫ v̄sus seq̄ns dr̄

Obsistas sathane. fuge carnis. fer deitatis

Hoc ē diaboli teptatiōibꝫ ē fortiter in fide resistēdū ꝛ fugiet a nobis. Carnis melius euadim⁹ fugiendo. qꝛ nō est tutū diu cohitare serpēti. diuine vero castigatiōes hūiliter ꝛ patiēter sūt tolerāde ꝛ ei⁹ iussis oīo obtp̄andū Sūt q̄ꝫ diuerse spēs teptatiōis qbꝫ ipu/gnātur electi

P **Subtract⁹. g̃ris accidie. blasphe. patiēs n̄**

Prima spēs est subtractio deuotiōis. ꝛ ē hec grauis qꝛ deuotio ē q̄si dom⁹ refugij ab oī tribulatōe. Et fit ad pbatiōeꝫ fidei spei ꝛ charitatis. Et dꝫ tm̄ hō tūc deū diligere sic̄ qn̄ blādit Apoc. Ego q̄s amo arguo ꝛ castigo Alia teptatio ē ex grauedie ꝛ difficultate bn̄ agēdi torpere. Uolūt q̄dē sic tētati bonū sꝫ diffi/dūt se posse Iuxta illd̄ Uelle adiacet mihi. pficere n̄ inuenio ꝛc̄. Et hinc aridi tristes sepe ꝛ murmurātes. In cui⁹ figura dr̄ de exploratoribꝫ terre pmissionis ꝙ terrā cōmendabāt sꝫ difficultatē expugn̄tiōis alle/gabāt. Est tertia spēs fastidij ꝛ accidie q̄ fastidit om̄ne bonū vt orare legere ꝛ sic d̄ alijs Prop ba. Oēꝫ es/cā abhōiata ē aīa coꝝ ꝛc̄. Hinc āt q̄rūtur exteriores cōsolaciūcule. qbꝫ occupētur aut tristitie orūtur in/ordinate. qꝛ nō hn̄t in q̄ oblectēt. Solū hic restat clamare ad dn̄m vt de necessitatibꝫ liberētur. Que ꝯso/latio si nō successerit seq̄t alia teptatio. s. ipaciētie ꝯ deū. q̄re tā dur⁹. pc⁹ ꝛ imīficoꝛs dicēs illd̄ Job. xxx. Clamo ad te ꝛ nō exaudis me. Sto ꝛ nō respic̄ me. Mutat⁹ es mihi in crudelē ꝛc̄. Hec nō valet melius supari nisi patiēter tolerādo ꝛ hūilit̄ expectādo dōec celū supra nos ereū trāseat ꝛ ferrea t̄ra cordis. pluuiis pietatis emollita gignet affect⁹ pietatis Sꝫ tēta/tio mag̃ piculosa ē q̄ min⁹ molesta sentit. veniēs ex remissiōe soliti feruoris. Cōtra quā oꝫ vt hō vim fa/ciat sibi se ꝯtinēs in custodia sui Sūt ꝛ alie inūere tētationū spēs sicut ꝛ corp̄aliū morboꝝ varietates Quaꝝ acerbissime videt. Hesitatio ī fide desp̄atio. ꝛ hmōi q̄ n̄ melī⁹ nisi nō curādo vincūtur

qꝛ mag̃ fa q̄si visibl'r — nec rōci ipī orādo — ꝛ aliorum
ciūt ad me sathā vide — nādo re — oroīibꝫ se cōmēdādo.
ritum — rent — sistant

Q **Nō tieāt. tolerēt. nō curēt. sed p̄ece bellēt**

Gn̄alissiā tētatio ē p̄ varioꝝ vitioꝝ ipulsū. sꝫ vtile ē tētari Eccl'i. xxxiiij. Qui n̄ ē tētat⁹ q̄lia scit. Nā ꝛ ī sb/tractiōe ꝯsolatiōis tria discim⁹. q̄ sūt hec

et̄ de inimis bōis minu — et̄ p̄uū. qꝛ maiora n̄ supa
tas culpas — q̄ miora ferre nō discit

R **Grat⁹. p̄caueas. sinistrā ferre doceris**

Tētatio ergo vt hic sumit p̄t esse ꝛ dici q̄libet motus vel affectus aut sensus a vero bono retrahens

alliciēdo — delcābilia — ꝯcupiscibilis.
aūt terrēdo — p̄ — ꝯria — b tētat — irascibilis
dcipiēdo — v̄isil'ia — rōnalis

Utꝝ āt vtili⁹ sit hr̄ē teptatiōes aut carere sol⁹ rei exitus pbat Quia resistere ē magne v̄tutis. supasse āt gloriosū Carere aūt eis sepe cōmodi⁹ ꝛ securi⁹ ē. Incūbere piculosū Appetē eas ꝛ sese igerere icautū sepe

marie in impfcis ⁊ in pugnis carnalibꝫ. Exercitāre se tn̄ in spiritali pugna qn̄qꝫ vtile esse solet In temptatione āt tria dolemꝰ scꝫ laborē pugne ⁊ inq̄etudinē cordis vel timorē ne supemur vel ꝙ nimis debiliter resistimꝰ ⁊ sic deū offendimꝰ Quibꝫ āt tēptationibꝫ his q̄tuoꝛ modis est resistēdū

Auertēs. fugias. tolerās paciēter ⁊ oꝛa

Primo cogitatiōes inde auertere ⁊ alias occupatioēs assumere. Scd̄o occōnes declinare marie carnales. Tertio paciēter ⁊ hūil'r ꝟgā dm̄ sustinere. Grego. Qui appetit plene vicia vincere studeat hūiliter purgatiōis sue flagella tolerare. Quarto oꝛōni icūbere ⁊ alioꝝ suffragia petere. ps̄. Inuoca me in die tribulatiōis eruam te ⁊ honoꝛificabis me. Et hec de statu pugne ⁊ temptationis.

De q̄nta dieta profectꝰ i remediatiōe ꝟtutum

q

Uitꝰ religiōis ꝓgressus est singl'ariuꝫ vicioꝝ temptatiōibꝫ singl'aribꝫ remedijs mederi. Et p̄t statꝰ curatiōis vel spūaliū remedioꝝ dici. In q̄ cura diligēs vicioꝝ moꝛbis adhibet vt ad saitatis statum pueiatur. Et ğ p̄mum de moꝛbis ⁊ maloꝝ remedijs est videndum. Deinde de ipsa sanitate.

Nota ergo in primis q̄ꝫ plura q̄ vicia iducūt

vna ⁊ fons vicioꝝ. s. supbia — duo. s. amoꝛ ⁊ timoꝛ

Est radix — riui

ēplex ꝯcupia carnis ocl'oꝝ supbia vite — q̄tuoꝛ Igrātia ꝯcupia malicia ifirmitas. — icētoꝛ

fomētaqꝫ — vulnera — .demō

Et ex illis q̄tuoꝛ vulneribꝫ vel defectibꝫ ꝓueit ꝙ tam proni ad malum sumꝰ Ignoꝛātia em̄ excecat ne veꝝ agnoscamꝰ sed erremꝰ in iudicio boni ⁊ mali. Cōcupiscentia emollit ad appetēdum delctābilia carni. Malicia exaspat coꝛ ad iram. Infirmitas debilitat ad resistēdum malo. Hec q̄tuoꝛ incidimꝰ ⁊ ꝯtrarīꝰ ex oꝛigiāli Ex q̄bꝫ septē vicia. s.

supbia ⁊ amoꝛ ꝓꝑe excellētie — inuidia odiū alie ne felicitatis — idignāt; āi turbida ꝯmotio

Fastus — in — ira

ē tediū boni ex toꝛpe animi — ē cupiditas supra necē hn̄di tpalia — ē ioꝛdiātꝰ alimenti appetitus

vel acc — ⁊ auar. — gula crimina

ē illicitꝰ ardoꝛ libidis

luxus.

Hec vicia tribꝫ expellūtur vt supra dictū ē

q̄ ꝟtutē ifundit — idustria coopatur.

Gratia. dustria. depellūt pctā necessi.

Remedia generalioꝛa.

Efficatioꝛa vicioꝛum remedia sunt ista.

Paup. despectus. qꝫ magisterium. fuga poscas
Et tribulatio. post meditando nouissima curant

Prīm remediū ē paupꝑtas vt ī ōibꝫ penuriā patiaris et; ī necārijs Scd̄ꝫ despectio hōim et; amicoꝝ. s. vt exꝓbꝛeris ⁊ ꝯfundaris dōec tūoꝛ elatiōis pēitꝰ ī te cōꝑmat Tertiū strēnuū mgr̄im cogaris facere qd̄ inuitissiē faceres. ⁊ nihil hr̄ē nisi qd̄ tibi dat. nec ager nisi qd̄ iubet. nec loq̄ nec eē nisi ad nutū alterꝰ ⁊ aspe reꝑhēdi sp dōec toꝛuitas ꝓꝑe volūtatis plene ad rcitudis formā r̄ducat. Quartū ē fuga ⁊ elōgatio a cōsoꝛtio sc'lariū q; sic; aq̄ r̄bata si pōat seoꝛsuꝫ a frequētia trāseūtiū purificat mag; Ita mēs seq̄strata mag; dōheret. Quītū ē frequēs oꝛō mētē eleuās ⁊ curatiōem atqꝫ saitatē īpetrās Sextū ē q̄libet afflictio vel tribulatio aduersitat; abradēs rubiginē vicioꝝ sicut lima ferrū cū fuerit paciēter tolerata. Septim ē ꝯtinua ꝯtinua moꝛt; ⁊ oīꝫ nouissiōꝝ meditatio q̄ fcit vicia timere ⁊ ꝟtutibꝫ īsistere: Et hec sͭ gn̄alia r̄media. sͭ et; spēalia r̄media singl'oꝝ vicioꝝ q̄ facilꝰ curāt. ⁊ potissimū ꝯ̄ria eoꝝ. sic; ei arte medicie ꝯtraria ꝯ̄rijs curāt ita vicia ꝯ̄rijs r̄medijs exercitioꝝ sanāt. vt supbia hūiliatiōe. gula subtractiōe cibi ⁊ sic de alijs

De vicio supbie ⁊ ꝙ ēplex sit supbia.

i

Am de singl'is vicijs ⁊ p̄sertim de coꝝ remedijs videndū Et primū d̄ supbie vicio. Circa quā notādū ꝙ mltipl'r ⁊ p̄ſti ēpl'r sit supbia. r̄putat se maio. appetē alijs placer ⁊. ābir ⁊ p̄eē alijs q̄ rēq̄ꝫ sit ī ꝟitate. ⁊ vid̄ri maioꝛ q̄ꝫ sit. r̄pugt ꝯtra deū

Se reputādo. placere cupit. ve p̄eē supbꝰ

De ramis ⁊ filijs in alijs libꝛis p̄sertim in Sūma vicioꝝ agitur. Periculosius est ⁊ maioꝛis culpe supbire de bōis grē q̄ꝫ nate vel foꝛtune

De quatuoꝛ spēbꝫ superbie

Item sunt quatuoꝛ species superbie huiꝰ.

hr̄ē se bona putans — suis sibi ⁊ non gratis collata.

Ex se. — pro meritis.

se de bonis datis — in q̄bꝫ nō videt ea bona q̄ ipse habere se putat.

iactans — ceteros quoqꝫ spnēs.

Remedia.

Huius vicij hec sunt remedia potioꝛa.

Attendat ꝓꝑias. agat officiū. melioꝛes

Primum remedium est Consideratio propꝛie vilitatis tam in coꝛpoꝛe q̄ꝫ in anima cōis ⁊ singl'ar;. Quid fuimus quid sumꝰ quid erimꝰ Item ꝙ de nob nil habemus nec possumus sed omne bonum ē dei dei donum: Et ꝙ bona nostra multipliciter sunt ifecta sicut pannus menstruate. Scd̄m est se exercere in humilibꝫ operibꝫ vilibꝫ ⁊ despectis officijs ⁊ rusticanis. humili habitu incedere. humiles moꝛes ⁊

ꝟba habere. locum nouissimū eligere. Nil ostētatiōis ꝑtendere Sȝ bōa q̄ singlariter habebat coram aliꝫ celare. Tertiū ꝙ supiores ꝛ meliores se debet attēdere tam homiēs q̄ȝ ipm dnm Jhesum vt coꝝ ꝯparatione vilescat sibi q̄ se aliq̄d putat. Sicut locusta ad gygantem calculus ad mōtem. gutta ad flumē. Pānosus gartio vilescit inter purpuratos

De inuidia ꝛ ꝙ triplex.

E inuidia notandum ꝙ etiam triplex est.

C ꝑma ñ gaudere de bono alteri⁹ nec dolere de malo

Nō gaudet ve dolet.

Seƀa dolere ꝛ torqueri in prosꝑis eius	optaꝛ ꝑmoueꝛ malū alteri⁹ ꝛ ōꝑmeꝛ bonū e⁹
torquetur.	**z inuid⁹ optat**
Et cōtrariaꝛ illō viciū charitati Cuius remedia sunt ista.	Remedia.

Nil adamet. ñ ipe. recōl. hr obseq̄um det

Primū remedium ē nihil amare ꝛ cupe eoꝝ q̄ mūdus amat id est honores diuitias. Quia q̄ ea appetit inuidet aliꝫ ea hñtibꝫ dū ipe caret. Scdm ē cogitare ꝙ si alius ñ haberet. illud tñ vñ ei inuides tu ñ haberes vñ cupias alteri qđ sine damno tuo hȝ.

Remedia ꝯtra inuidiam ꝛ odium sunt. Cogitaꝛ ꝙ oȝ qñqȝ ꝑximo recōsiliari si vult saluari ꝛ timere vindictam dei qꝛ pctm̄ ñ remittit q̄ȝ diu odiū manēt. Vñ bonū est cito recōsiliari ne sit in statu dānatiōis ꝛ perdat bōa q̄ opaꝛ. Postremū est vt studeas illi q̄ magis ē tibi ꝯtrari⁹ obseq̄osior esse ꝛ affabilior. Per hoc em̄ lenis cor eius vel saltem tuum Noli vici a malo sed vince in bono malū. qđ ꝑdest diu meminisse iniuriarum. Sufficit diei malicia sua. Qui scipm ꝑ paciētiā vicit oēs aduersarios supat. Juxta illō Jheꝛ. Bellabūt aduersū te ꝛ ñ ꝑualebūt.

De ira ꝛ ꝙ triplex sit.

Re triplex est qualitas.

D subito ex facili cā moueri vt verbo vel signo	Scđa vehemēꝛ iñflāmari facie verbis gestu.
Ira leui causa.	**vehemēs.**

Tercia diuturna ꝯmotio q̄ rancorem fouet.

commotio durans.

Ira contrariatur māsuetudini ꝛ paciē. deū nec hoīes vereꝛ Sicut fum⁹ oculis sic ira est cordi

Ire remedia:

Sunt āt inter cetera q̄nqȝ remedia ire

Premeditās. os. couertēs. prudēꝛ officit ira

Primū est ꝑuida ꝑmeditatio illoꝝ q̄ pñt occurrere tam ꝟboꝝ q̄ȝ factoꝝ ꝯtrarioꝝ. Vt añ pugnam se hō ad paciām ꝑparet vt eo min⁹ ꝑturbēt veniētia q̄ fuerit añ ꝑuisa. Scđm est ꝯꝑmere os tacēdo ꝛ accēsam flammam ire in corde suffocare ne si euaporaꝛ ꝑmittatur increscat ꝛ alios accendat. Nam ad h̄ duo ostia os hȝ Eccl. xxviij. Facito ori tuo custodiam

Tertiū est ꝯuertere se ad alia negocia q̄bꝫ cor occupeꝛ alia tractando vel loquendo vere sic obliuiscetur tēptatiōis sue Sicut q̄ vult extinguere ignem subtrahit stipites ardentes. Prouer. xxvi. Cum defecerit ligna ignis extingueꝛ. Quartū est ꝟecūdia qua hō erubescit discipline ꝛ hōestatis dispēdia pati. Sic etiam timor reprimit iram vt ptȝ in seruis a dn̄is castigatꝭ q̄ nō remurmurāt ne forte peiora eis inferantur Si hoc pt timor hūanis q̄ȝto magis timor aut amor dei Tam potens est quisqȝ malo resistere q̄ȝtū amor hōi in cordꝭ ei⁹ affectu ꝯualuerit Quintum est assuefaceꝛ statim cum sentitur commotio admittere cōsilia prudentie ꝑpendo q̄ȝ officiat ꝛ noceat ira que ledit ꝯsciētiam ꝯfundit famam. alios scandalizat. cor inq̄etat. spm̄ scm̄ effugat. tormenta meretur. Et ꝙ nil ꝑficim⁹ irascendo nisi ꝙ duplicam⁹ malum. Non omnia mala possum⁹ resistendo supare. Et verba contumeliosa iam cum aura transierunt nil nocent si sumus recti ꝛ pacientes. Sic estimemus verba maledicoꝝ sicut latratus canum vel clamores aut sibulos anserum ques non curamus. Qui alterum contumeliose vitupat scipm magis q̄ȝ illum dehonestat. Item cogitare ꝙ nemo sine aduersitate viuit. Et q̄ȝta sancti ꝑtulerūt ꝛ dñs ihesus ꝑ nobis E

De accidia ꝛ eius triplici specie.

Ccidie vicium tres species habet. Scȝ.

prima ē mētis amaritudo q̄dā q̄ nil letū aut bonū libet	q̄ somnū amat ꝛ corpis ꝯmoda horret labores.
Mentis amara	**tepor.**

sola fastidit que dei sunt ꝛ ōnia alia agilis ē ꝛ festinat

fastidit diua pigredo.

Hoc accidie vicium signū est ingratitudis quia tanta bñficia dedit ꝙ nūq̄ȝ ei⁹ obsequm fastidire ðbem⁹ Et spoliat nos multis premꝫs in celo qꝛ negligi⁹ bona opari in terris. Et nūq̄ȝ debem⁹ torpescere. vt tempus possimus redimere. F

Remedia aūt ꝯtra accidiā sunt ista

Ad sacra. coge meōr. opās. ȝ op⁹ variū sit

Primū ꝛ efficatius est cogere se ad ea spūalia studia que maxime fastidit ꝛ ꝑsertim ad orōnē dōec dei grā vertaꝛ in oblectatioēm Que grā si differatur meritū crescit. ꝛ virtus roboratur. Possibile enim est plus mereri in pugna laboris pro habenda deuotione etiā si non ꝑficit q̄ȝ si multe deuotionis esset. Contra tristiciam āt maxime valet ꝯbra mēoria benigitatꝭ dei ꝛ intuit⁹ bñficioꝝ ei⁹ cui⁹ bōitati ꝯꝑata nostra pctā sꝫ velut gutta ad mare Item sit libenter in bōa societate q̄ de deo loquūtur. Item illō iacobi apl̄i. Tristatur aliq̄s in vob oret equo aīo ꝛ psallat. Sic em̄ cor hilarescat ꝛ spūs tristicie fugaꝛ. Item alia occupatio vt tristicie obliuiscaꝛ. Pigris āt vtilis est laboris ex

ercitatio cogēte strennuo magisterio ne possit agere remisse. Item ꝯtra tediū cordis valet varietas actionū vt ab vno trāseat ad aliud opꝰ bonum. Sic angelus docuit Anthoniū. Vñ nota ꝙ seruus dei in his ꝗtuor exercitijs debet versari

Aut dō itēdat orādo psallēdo meditando deuotioni insistendo.

Aut de deo tractet. legendo studendo secum conferendo discendo docendo.

Aut pro deo laboret. operando seruiendo corpus castigando virtuti studendo.

Aut corpus moderate reficiat. quiescendo dormiendo cibando vt spiritui seruiat.

Nam eccľ. xxxiij. dr Panis ꝛ disciplina ꝛ opꝰ suo. Pāis ad sustētatioēm disciplina ad correctionem. opꝰ ad exercitatioēm. Asinꝰ idiget pabulo ne deficiat onere. ne lasciuiat ꝟga q̄ regaꝛ. Nota ꝗuis accidia est negligenter ea ꝑsoluere ad q̄ ꝗs tenetꝛ. Grauior oio ex tedio ꝑtermittere. Grauissima alios impedire ꝛ a bono retrahere nec posse bonū ferre

Auaricie tres spēs

Varicia etiam tres species habet.

cupide hn̄di ꝛ acq̄rendi tꝑalia	tenacitas ꝯꝟuādi hita q̄ nō dat alijs
Anxia.	**dando tenax.**

Tertia augere ditias ex ꝗ vn̄cūqꝫ rapit ꝛ iiuste

G **vel opes acq̄ric inique.**

Hoc viciū videtꝛ extra naꝛam esse ꝛ corrupta volūtate inolitū. Nam mūdꝰ multo tꝑe caruit vicio isto ꝛ gētes q̄dam Judas h̄ irretitꝰ se suspēdit.

Remedia

Iiquēs. ꝓpēdēs. cōfidens. omnipotenti

H Primū est ōnia ꝓ christo relinq̄re ꝛ sub alterꝰ ꝓuisione viuere ꝛ in nullo sui iuris esse vt religiosi boni. Scōm est ꝯsiderare oms ꝑplexitates diuitiarū ꝛ laqueos auaricie Et pauꝑtatis vtilitatem ꝛ libertatem. Nā ꝑiculose acq̄rūtur cū labore ꝛ sollicitudine ꝯseruātur cū dolore amittūtꝛ. A nullo securus est diues Sic est diues in medio cupidoꝝ sicut carnifex in medio canū famelicoꝝ diu colligūtꝛ cito amittūtꝛ Mors cito rapit ab eis. Penas eternas amatoribꝫ lucratꝛ. A qbꝫ libera est pauꝑtas. ps̄. Rapinas nolite ꝯcupiscere Fructus diuitiaꝝ est largitas elemosinaꝝ Semen accumulatū putrescit seminatū fructificat Tertiū ē ꝯfidētia de deo q̄ nō relinq̄t in se. Vnū em̄ d̄ tribus indubitanter sperandum a deo hījs qui proijciunt sua, scꝫ.

	ꝓcurabit homi necāria
Aut	in ꝑco victu dabit vires in sufficientia.
	qd̄ subtrahit corpi dabit mēti i ꝯsolatione

spūali Insuꝑ magnā glām in celo meretur. paciencer tolerata ꝓ christo tꝑalis penuria

Gule quatuor species

Vle quatuor sunt species.

añ dbitū tꝑs ľ sepiꝰ cōedetꝛ	nimio ipetu voracit̄ cōtꝛ
Preuenit	**impetus.**
nimis se implere ꝛ sumere plus q̄ꝫ necesse	nimis lauta ꝛ exq̄sita querere
implendo nimis	**haut pete lauta.**

Hec q̄rta nutrit auariciā sicꝫ ꝑor accidiā: hec intellcm̄ ebetat. affcm̄ deuotiōis obruit ꝛ refrigerat a ꝯ gilitas retardatꝛ ꝛ somnꝰ iducitꝛ ex nimia repletiōe Cuiꝰ remedia sequūtur.

Gule remedia

Velle bonū. vecūdia. ꝓpēdēdo. carere

Cōtra pmā spēm sufficit bōa volūtas vt nolit añ vl̄ sepius cōedere q̄ꝫ sit ꝯuēiēs Infirmis tñ ñ est lex posita. Cōtra scdaꝫ vtil' ē disciplia ꝟecūdie. vt modeste se hēat ꝛ ipetū refrenet. Itē ꝯsiderādo ꝙ nimis festina ꝛ inordinata refectio naꝛam ꝑuat ꝛ minꝰ nutrit ꝛ ecōtra. Efficatiꝰ āt remediū ꝯ tciā ꝛ q̄rtā spēs ē ñ hrē vñ possit gule satisfacere. Vñ q̄ꝫto q̄s pauꝑior tāto hic minꝰ excedit ꝛ peccat. Hec ē fm traditiōes seniorū pma pug̃ quā deuicere nos oꝫ ꝛ q̄ꝫto minꝰ suꝑata fuerit. tāto validiora sunt cetera vicia ꝯ nos ꝛ nos debiliores ꝯ ea. Per gulā itroiuit mors in orbē Vñ et xp̄m dyabolꝰ pmitꝰ ꝑ gulā tēptauit q̄i ꝑ iannā alioꝝ vicioꝝ. ꝯ quā oꝫ ꝯsidrare q̄ꝫ cito trāsit q̄ꝫ breuiꝛ durat ꝛ q̄ñ trāsacta ē sit q̄i ñ fuerit. Pōe ḡ cū ꝯcupiscis in corde tuo ac si cibū habueris ꝛ sis saciatus ꝛ hora ꝑterierit ꝛ de abstinētia gaudetꝛ. ꝛ dic cū aplo philꝛ. iiij Scio ꝛ habūdare ꝛ penuriā pati ꝛc̄:

Vxuria q̄druplex ē ꝛ q̄tuor eius species sunt.

De luxuria ꝛ spēbꝫ eiꝰ.

q̄ñ cogitatioēs imūdas scienter versat	osculādo āplexādo palpādo videndo.
Corde.	**vel in gestu.**
naꝛalis ꝯcubitꝰ sine ꝯiugij honestate.	pctm̄ ꝯtra naꝛam nec noiabile q̄dem.
fit concubitu.	**quoqꝫ cōtra**

De illusiōe sopñioꝝ caueatꝛ ne occasio detꝛ añ vel post ꝛ erit pc̄a tm̄.

Remedia luxurie

Femina vitetur. socius. corpus maceretur
Ocia. sensus. ꝛ abigito. studiū qꝫ pcū sit.

Prim ē vt ꝟ femiāꝝ ꝛ feia viroꝝ ꝯtinuā ľ frequētē failiaritatē deuitet He. Cū femiā sꝑ ēe ꝛ ñ agͣscerꝛ h̄ eḡ maius rꝑuto q̄ꝫ mortuos suscitaꝛ Eccľ. xlij. A vestimēto ꝓcedit tynea ꝛ a muliere iiq̄tas viri Scdꝫ vitare societatē luxurioſoꝝ. ꝓuer. xix. Qui se iūgit fornicarijs erit neq̄ꝫ. Tertiū corpꝰ suū ñ delicate nuꝛre hostē suū armat qui carnem delicijs fouet. Ezechie. xvi. Hec fuit iniq̄tas sodoīe sororis tue saturitas panis ꝛ ocium. Quartum est ocium fugere. Multā em̄ maliciam docuit ociositas ꝓuer. xxi. In desiderūs ē ōnis ociosus Poeta. Ocia si tollas periere cupidinis arcus. Quintum est exteriores sensus ab illicitis custodire

ne mors intret Grego. Non expedit intueri qđ ñ licz
ꝯcupisci. Sextū est intꝰ repmere cogitatioēs prauas
ꝛ affectus carnales. Nulla exterior munitio ciui-
tatis sufficit si intus pfidi fuerint. Omī custodia fua
cor tuū. Septim frequēs studium orōnis Sapiēt.
viij. Ut sciui q2 aliter esse nō potui ꝯtinēs nisi ds det
adij ad dñm ꝛ oraui Sp ḡ oremꝰ vt rore grē extin-
guat ignem ꝯcupiscentie

De aīe sanitate ꝛ in qbꝫ consistat.

M p Ostq̄ꝫ in hoc statu curatiōis morbi sūt rme-
dijs effugati ad sanitatem est accedendum
Que sanitas est instar sanitatis corpalis.
Nam sicut sanitas corpis ꝯsistit in integri-
tate membroꝝ ꝛ sensuum ꝛ inordinata qualitate hu-
moꝝ ꝛ vigore spūum. Sic saitas aīe in qn q2 ꝯsistit. s:
id est ī recta ꝛ circū- ī cauta locutiōs ī rectitudie
specta actiōe obseruatiōe volūtatis

Actio puida. cauta locutio. sana volūtas

Jn ordiātiōe affectiōis Jn vtilitate cogitatiōis.

Ordo sit affectu. pꝰvtilitas meditatus

De actione.

N Ctio in tribus erit circumspecta
illicitū est qđ ꝯtra dei pceptū Indecēs qđ ñ bo-
vel ecclesiasticum nā spēm ptēdit

An liceat **deceat**

Jllud expediēs est qđ caret fructui vtilitatis

opus expediat meditare.

D N loquutione similiter tria seruanda
loq̄re adolescēs ī cā tua vix ccūspectꝰ ī circūstantijs
loquutionis.

Tardus **ꝫ intentus**

sine vtilitate ꝛ necitate ñ multiplicās vba

breuiter tua vba loquaris **De locutōe**

Debent āt hec circūstantie in loquendo attēdi.
es q loq̄ris loq̄ris corā qbꝫ ꝛ ī q̄ loco tempus

Quis **qđ** **vbi** **qñ**

ad senē l' ne nimiū ne clāose q̄ fructu ꝛ vtilitate
aliū ne ociosuz.

cui. quātū. quō. quare.

Qui hec ī locutiōe fuat has vtilitates reportat.
fit itellcū pspicatior ꝛ pfūdior. p ml'tiloq̄ū ꝛ vāiloq̄ū

Perspicit **haut peccat.**

qđ loq̄r magȝ a pđ alios singl'arē glām in celo
est auctenticum merētur.

autenticus **ethra meretur**

His modis nos loquēdo hēamꝰ ne vas sine opculo
aut vrbs patēs introitu simꝰ De moꝝ disciplia
Moꝝ disciplina in tribꝫ consistit.
vt ñ sit leuis hec itꝰ mētē ꝯpōit vt hūiles gestꝰ ptēdat

Maturos **humiles.**

vt sit affabilis ꝯpatiēs nulli onerosus

mores addisce benignos.

Maturitas reddit venerabilem hūilitas imitabilez
benignitas amabilē De exercitijs mētis
n ūc exteriorībꝫ ordiātȝ đ rectitudie volūtatȝ vidē-
dū Est āt volūtas recta q̄ bonū tātūmō vult ꝛ
pp bonū ꝛ plene vult. q̄ volūtas his exercitijs adiu-
Jmpiger. a vicijs. pax cordȝ. ptiꝰ vtēs uat.
Sis hūilis. sis maturꝰ. suspēsio mētis.
Primū exerciciū ē vt hō sit agil' ad icipiēdū ꝛ facien-
dū bonū qđ ex alīus istructiōe l' dina ispiratiōe itelli-
git faciēdū. alioqn ex đsidia elāguet ꝛ semē istructio-
nū sterile maēt. O ī ḡ tpe fnꝰ dei puidat qđ illa hora
magȝ sit sibi expediēs ꝛ pēset q̄l'r illđ ꝯgrue ꝛ magis
apte pficiat. ꝛ h̄ fiet assuefactiōe ad bonū Scđꝫ ē vt
sicȝ ad agēda bōa agil' ita sit velox ad abstrahēdū se a
mal' mox cū sentit. vt abrā volucres abigebat qñ sac-
ficiū offerbat. sic uos malas cogitatōes đ tēplo cordȝ
abijciaꝰ dicētes illđ Jere. iiij. Usq̄ꝫ q̄ morabūt ī te co-
gitatiōes noxie. Terciū ē vt sp cor pacificū cū oībꝫ hrē
studamꝰ qđ ꝯsistit ī duobꝫ. s. vt nulli malū facer veliꝰ
ꝛ si qs nos ī aliq̄ offēdit pacie scuto vtamur. bndiciꝰ
eos q sustinuerīt Jn pacia ḡ aiāꝫ possidaꝰ Quartū est
vt q̄to pciꝰ pt qs q̄ sr mūdi vtat. ꝛ hēat ꝛ cupiat ali-
ena a nob sint oia mūdana hñtes victū ꝛ vestitū hijs
ꝯtēti simꝰ ꝛ qcq̄d penurie patimur loco illiꝰ deū ī cor-
de pōamꝰ q oia ipler. q̄to qs se āgustat nil cupiēdo ī
tris tāto dilatabit ī cel' ꝛ ecōuerso. Qnitū ē vt sp itus
apđ se ꝛ extra corā hōibꝫ ī oībꝫ hūliet se ꝛ dep̄mat ꝛ ꝯ-
sideret sp q̄l' sit ī corpe ꝛ aīa q̄ꝫ vil' ꝛ peccamiōsꝰ Sex-
tū ē vt sit maturꝰ ꝛ seriosꝰ cū q̄dā dulcedie meroȝ. hı ī-
ci lugētes. nā ūdiq̄ꝫ cause ꝯcurrt. q2 lugēdū p nob q2
pctores iopes picul' expositi. p pris. ꝯpaciēdo paupi-
bꝫ afflictȝ đnijs tētatȝ. p đo ciꝰ passiōi ꝯpatiēdo ciꝰ
vicē dolēdo. ꝛc. Sit ḡ sp seriū bonū ꝛ dīce ñ leuitas ī-
ordiāta Dissolutio ei ē đuotiōi sicȝ aq̄ igni. ꝛ q ducit ī
ꝯsuetudinē vix dissuescit ꝛ maxie iocl'ari l' iocari Se-
ptim ē mēte sp ad deū hrē suspēsā orādo meditādo le-
gēdo ꝯtēplādo. Uñ qñcūq̄ꝫ fuus dei vel ad modicuz
ñ memierit dei ꝯtremiscit ꝛ dolet q̄si ḡuiter offende-
rit eū. dolēs tāti amici mēoria fraudari q nūq̄ꝫ obli-
uiscit nostri. Tāto q̄sq̄ꝫ letiꝰ ꝛ pleniꝰ deū deū videbit
ī patā q̄to frequētiꝰ ꝛ deuuotiꝰ eiꝰ memierit ī exilio.
vñ ps. puidbā dūꝫ ī ꝯspcū meo sp Nec tñ ī ocio sed
etȝ ī oī ope eiꝰ meminisse debeꝰ imitatiōe āgeloꝝ q sic
exteriora disponūt vt tñ ab itimis nūq̄ꝫ recedāt Quā-
to ei celū āpliꝰ ē q̄ꝫ tra tāto spūal' meditatio laciores
materias habet q̄ꝫ terrenoꝝ. Hec de q̄nto pcessu.
Sexta dicta q in vtutū isertiōe ꝯsistit
n Unc de sexto pcessu q in puris vtuti-
bꝫ ꝯsistit ꝛ q pucipaliter huic distictōi
nrē defuit pauca dicēda sꝫ pfectus Est
āt vtꝰ ordiātꝰ sꝫ vitatȝ iudiciū mētȝ affcs. vt. s. malū
fugiat ꝛ apphēdat bonū ad qđ date st hōi vij affcōes

Quoꝝ quatuor sunt contra malū scꝫ. timor meror odium dolor Tres sꝫ ad bonū

Affectus mentis septem sunt.

q̄ ꝯfidat z spet in dō z v̄a bōa sꝫ q̄dā nimis aut parū — vt dī offēsā sepatioēꝫ timēt sꝫ iā tp̄alia timēt.

spem — **timor atq̄.**

vt in deo z spe eter norum gaudet. — vt sit de pctis z ip̄scōnibꝫ — in deū sup̄ oīa z alia p̄p̄ deum

Gaudi. — **dolor** — **vel amor**

viciorum z malorum — vt idigna agere pudeat z peccasse

hinc odium — **q̄ȝ pudor.**

Cum iste affectiones ordinate sunt ad quod debent z s̄m quod debent s̄m rōnis z veritatis iudicium tunc homo est v̄tuosus. Ut scꝫ cum timet tm̄ timenda et dolenda dolet. z sic de alijs. Sed hic tm̄ septem v̄tutes septem vicijs opposite principaliter sunt tractande Unde sic v̄tus quodammodo nil est nisi viciorum carentia Et quanto quisq̄ȝ ab ōni vicio purior fuerit eo v̄tuosior est z p̄fectior.

Qꝫ in exterioribus omnibꝫ relucet iterior v̄t⁹

b De p̄notandum q̄ꝫ sicut nucleus in testa vel in cortice Sic ē v̄t⁹ interior ceteris obseruātijs

S in religiōe. Omnia em̄ cerimonialia propter v̄tutem acq̄rendam sunt instituta: qua sine si fuerint sunt sicut testa nucleo carens. Unde qui istis exterioribus ꝯtent⁹ interiora postponit. sic est quasi qui corticem vacuam vel testam vacuam sine nucleo habet

Sunt autem hec teste

signū tm̄ ē n̄ v̄t⁹ alio q̄n simt v̄tuosi sepe — ꝯpositi p̄t sc̄la ris v̄tus esse — cerimōialesse p̄mi⁹ v̄tuosi

Ast habitus. — **mores.** — **gestus**

p̄nialis ypocritꝫ sepe inest — vicia expugn̄re z illō ꝓpiquum — Nucle⁹ est z p̄fectio vite

labor. — **expio** — **virtus**

Hi sunt sex dies in q̄bꝫ op̄ari opꝫ op⁹ salutis z cibos vite querere ne ieiuni deficiam⁹ Ita vt in sexto duplices cibos colligam⁹ scꝫ bene actiōis z pie affectiōis. vt sic in septimo id est in sabbato per q̄etem q̄escamus. Sed nūc ad virtutes veniam⁹ z de singulis tres gradus distinguamus vt q̄ntum distemus vel p̄pe simus dinoscamus Et p̄mum de dilectione exordiamur quia ipsa amatorie radix ceteraꝝ añquā nulla virtus necessitoria est vite eterne. Omnes enim ipsa informat.

De charitate.

Charitas est ordinata z magna volūtas seruiendi deo. placendi deo. fruendi deo. c

Quem super omnia potissimū propter tria diligere debemus.

Cur diligendus deus.

p̄mo bōitas ip̄a q̄ meli⁹ cogitari nō potest — prior dilexit nos talis tales.

Valde bonus. — **quia dilexit**

Non em̄ suffecit diligere affectu solo sed ostendit effectu in beneficijs.

benefecit amandus.

In quib⁹ consistit dilectio.

Dilectio autem nostra in tribꝫ ꝯsistit.

p̄rio in volūtate vt velit bonū rōni ꝯsentiens — sc̄do ne ociosa sit p̄gr̄dit i op⁹ cū ōni familia

Nostra volunt. — **opere.**

vt scꝫ ex desiderio iam operetur z velit bonum z contrarium execretur.

vel in affectu reperitur.

Sūt āt tres hui⁹ charitatis ḡd⁹ s̄m tres status Et hꝫ iniciū p̄fectū z finē. Et t̄ra p̄fert herbā inicium v̄tutis. spicā p̄fect⁹. Fructū p̄fcōnis

Tres gradus charitatis.

Prepōas nil. cōsiliū. pete languide solue.

Primus est Sic diligere ꝯcessa z eis vti vt tātū illicita vitet z amori dei nullius rei amorem prepōat Iuxta illud Si vis ad vitam ingredi (id est in egressu esse) serua mandata. Secundus est cum homo voluntarie pleniori affectu non contentus est seruare p̄cepta sine quibꝫ non est salus. sed ad omnia que dei sunt voluntarius etiam ad consilia vt religiosi. Pro mouens quantum potest amorem dei probans que sit voluntas dei bona z beneplacens. Ubi nota si p̄ tuo velle domino seruis remunerabit te pro velle suo Si autem seruieris ei pro velle suo remunerabit te pro velle tuo. In quacunq̄ȝ mensura zc̄. Tercius gradus est tanto affectu estuare ad deum quasi sine ipso viuere non possit coactus desiderio dissoluendi z esse cum christo. Talibus viuere est in fastidio aut paciencia z mors in ardenti desiderio etiam p̄ dura tormenta Nil est quo possunt saciari nisi attigerit ad vite fontē Talibꝫ tn̄ iteri guttul' ꝯsolationū r̄ficiūt

iterne suauitatꝫ r̄catiōe. — xp̄i sanguine z corp̄e

Internus gustus — **christi corpus.**

animarum vtilitate.

quoq̄ȝ fructus.

Hinc iugiter stipate me malis clamat.

De dilectiõe proximi

D [d]Ilectio ꝓximi ex dilectiõe nascit̃ dei. Nã ꝓxim
propter deũ in deo ſm deũ diligere dẽmꝰ:
deo.i.ea forma deũ qꝛ ip̃e ſm deũ ad nõ ficte nec
qua deum mãdauit salutẽ aĩe verbo tãtuȝ
In propter ꝙ secund. vere.
nõ carnaliter vel sensualiter ordinate ⁊ nõ ad vitia
pure. sit ⁊ ordo

Quo circa notandũ ꝙ multiplex ẽ dilectio ista
q̃ carlibꝫ nutrit̃ q̃ diligit ꝓ mu int̃ ꝓpinq̃s l' q̃ nat̃a
int̃ viꝝ ⁊ feiam neribꝫ venustauit ⁊ filia mag/
Carnalis. cupida. natur.
q̃ notos ⁊ familiares diligiꝰ a spũ scõ dcã q̃ a dõ mãdat̃
social. q̃ȝ spiri.
Spiritalis ꝑ se sola est meritoria. naturalẽ ⁊ socia/
lẽ efficiens meritorias qñ ab ea regũtur Cupidã tole
rat ⁊ tꝑat. Carnalẽ tollit ⁊ fugat

Signa dilectiõis carnalis

E [e]T qꝛ dilectio carnalis qñqȝ se palliat sub specie
spũalis. iõ eius indicia sũt ponẽda. ⁊ sũt ista
qñ pauca de spirita seccũdꝰ insolẽtia inq̃etudo cor/
libꝫ mlta de iutilibꝫ gestuũȝ ⁊ moꝝ dis qñ absẽtes
⁊ dilectiõe loquũtur qñ soli sũt sꝑ vt sũt cogitãdo ð
pal. osculari inuicem
Fabula. gestus. et inquies.
cõdilecti nõ velit aliã dili ira et turbatio qñ offendit
gere ne ipsa minoretur nimia
impacientia. turbo
munuscula ⁊ dulces iordiata dissilatio vitioꝝ
ãatorie lrẽ ⁊ ãplecti ea ad inuicẽ ꝙ iuicẽ excusant ⁊
palpant
Munera dissimulant. hec monstrãt
Spiritualis dilectio ẽ oĩbꝫ hĩs ꝯtraria
carnis amorem

Ualde carnalitas hec horrẽda religioso Alioquin
vinũ suũ est mixtũ aqua. Sed iã gradꝰ dilectiõis po/
namus. Gradus dilectionis

Haud odiat. sit cõgaudẽs. adamãs inimicos

Primꝰ gradꝰ dilectiõis ꝓximi est nullũ odire. nul
li cupe malũ. nulliꝰ ipedire velle bonũ. In necitate ꝓ
ximo subuenire vt scȝ alteri nõ faciat qð sibi noluerit
fieri ⁊ ecõtra Secũdus gradus ⁊ ꝓfectus ẽ. Sical
terius ꝓfectui cõgaudere ⁊ bonũ alteriꝰ diligere q̃si
ꝓpriũ ⁊ sic eiꝰ aduersitati ꝯpati quasi sue. Ubi autẽ
talis inest affectꝰ ibi necessario nõ deerit subuẽtiõis
effectus q̃tũȝ opportunitas patit̃ ⁊ facultas Per
fectio dilectiõis proximi est diligere inimicos ex affe
ctu ⁊ ea dulcedine erga se persequentes affici. sic er/
ga singulariter dilectos. Et nõ solũ res tꝑales. sed ⁊
corpus ꝓ fratribꝫ ponere paratum esse sicut christus ⁊
scti non spe p̃miĩ martyriĩ. sed magis ꝓ affectu salu/
tis fraterne Et reuera sunt inimici diligendi qui pre
stant occasionẽ tanti premiĩ.

De humilitate q̃tuplex sit ⁊ vnde causet̃

N [n]Unc de humilitate q̃ nos ordinat ad verita
tem. sicut charitas ad bonitatẽ dicendum A
Est autẽ hũilitas virtus qua hõ verissima co
gnitione sui sibimet vilescit Ad hãc ãmonẽt nos
Et qð sumus qꝛ a nobis ñ hẽmus
ñ sumꝰ vanũ ẽ gl'iari qð ñ ẽ.
Triplicẽ aũt hũilitatẽ hrẽ debemus scȝ
hũiles i nob hũiles ad ꝓxios hũilesq̃ erimꝰ erga deũ
Ad nos ad fratres. hũilesq̃ȝ deo decȝ eẽ

In nobis dẽmus hũiles esse quo ad hec
vt ex cõsideratiõe nrẽ vilitatis vt humiles mores
defectibilitatis nos despiciamꝰ gestꝰ ⁊ v̾ba hẽamꝰ
Vilia volue tua. mores hũiles.
vt in hũilibꝫ opibꝫ nos exerceamus
opus abiect.

Ad proximũ humiles debemus eẽ quo ad hec
ꝓxim meliorẽ reputã hõre exteriori ⁊ tio patiẽter ꝓ
do hũilitate supiores p̃ueiẽtes sue ximi ifirma ⁊ ð
inuicẽ arbitrãtes reꝰ iclinando fectus iustitie
deferendo
Fratrem p̃reputes. et hõres. fer patienter. B
Et qꝛ proximoꝝ aliĩ sunt equales aliĩ supiores aliĩ sb
diti. Subditi prelatis obedientiã ⁊ reuerentiã dẽbẽt
vt patet supra.

Porro de hũilitate p̃latorum tres regule notant̃.
rectorẽ te posuerũt sci sumꝰ paruuli luc. xxiĩ. Ego aũt
esto q̃si vnꝰ ex ill' i medio vrm̃. i medio vrm̃ suȝ.
Eccli. xxxiĩ. q̃si nutx foueat fi. s. (sic q̃ mistrat
Sis vnus. quasi sis nutrix. sis ip̃e minister

Hũilitas aũt ad deũ etiã in tribꝫ consistit. C
p̃ma vt ip̃m deũ dñm iudi scða vt flagella eiꝰ hũilit̃
cẽ ꝯgñscamꝰ ei obediamus tolerẽmꝰ ñ remurmurã/
sic sui ⁊ ab offensa caueãꝰ do sȝ dicẽdo Iudiciũ dñi
⁊ peniteamus portabo qm̃ peccaui
Nosce tuum dominũ. fer flagra pie
tertia vt de beneficiĩs eiꝰ nõ extollamur. sed grati simꝰ
ei asscribendo
cane grates

L [l]icet ex dictis gradꝰ Gradus humilitatis
humilitatis possunt dinosci vt tñ clare pateãt D
nota sequentes
Quid sis cognosces. sp̃ni te. spernis hõres

Primus est vt agnoscat hõ se quid est. ⁊ vilẽ ifir/
mũ inopẽ boni. vitiosũ pctõrem nõ eleuãs se supra se
nec laudes hoim q̃rat. et si aliq̃ndo excedat se re/

prehendat ⁊ in oībus seipm̄ spernat. Ob hoc tātas fragilitates de⁹ ꝑmittit in nobis ne sicut apostate āgeli extollamur Secūdus est cū nō solū ex sui noticia spernat se. sed etiā ab alijs patienter accipit sperni se Jmmo quia veritatē accipit ⁊ desiderat cupit se ab alijs reputari talē qualē se reputat scȝ vilē ⁊ ignobilem inq̄ʒtum credit agnoscēti nō obesse Tertius est qn̄ etiā in magnis virtutibꝫ ⁊ donis ⁊ honoribus hō nō extollit̄ nihil sibi ex hoc blanditur. sed totū illi refundit a quo fluit oē bonū. Hec est hūilitas ꝑfcōꝝ qui quanto maiores sūt humiliant se in oībus. Jn sensu affectu. verbo actiōe habitu. Talis xpi marie ⁊ sctōꝝ fuit. Omnis inopia virtutū venit ex hūilitatis defectu q̄ mater ⁊ custos virtutū est ⁊ fundamentū. Jdeo de⁹ sepe grām nō largit̄ q2 inde ꝑiculosius nos extolli cognoscit

De paciencia q̄ʒ varia sit ⁊ q̄ signa eius

E c X charitate ⁊ hūilitate pacientie virt⁹ procedit q̄ ordinat ad fruitionē sūme pacis. Est aūt paciencia eterne glīe respectu volūtaria ⁊ insuꝑabilis ꝑpessio laborum. Et est multiplex.

Qn̄ aut ꝓ hūana glīa simlat̄ q̄ i oporeunū tp̄s differt h̄ viciosa ē ⁊ suppliciū meretur	qn̄ aduersa n̄ vlciscit̄ q2 m i i⁹ sibi malū timꝫ hec cauta euadit dānum	ṽa pacia ē descrpta q̄ ē ṽt⁹ mag̃ ⁊ meretur celum
Est simulata.	**necess.**	**pacia maxia ṽtus**

Quinqꝫ sunt in quibꝫ vera pacia ꝓbatur

ꝑmo in corꝑis lesione	scd̄o i tꝑal' ꝑe nuria subie	t̄rio i hōris detrimēto ⁊ illata ꝯfusione
Lesio	**pauperies.**	**pudor.**
q̄rto in caroꝝ offensa aut subtraccione	in tranquille mētis turbatione	
electis	**quoqꝫ turbo**	

Et nota qꝫ sicut ꝓ istis q̄nqꝫ causꝭ ꝓpter se nō turbari virtus est pacientie Jta ꝓ defectu iusticie nō turbari vitium reporis

Pro se em̄ q̄libet ꝯtristari dꝫ ꝑteritꝫ ꝺfectibꝫ iusticie
Pro ꝑn̄tibꝫ torporibꝫ futuris ꝑiculis — ⁊ sic ē ṽt⁹ — Cur tristandū ꝑn̄ie (ciēdi feruor ꝓfi ꝯ cautela tioꝝ
Pro ꝓximis quoqꝫ contristandum
pro — tꝑalibꝫ moderacius / spūalibus amplius

Et licet dr̄ie videant̄ inter patientiā. fortitudinē ⁊ constantiam. magnanimitatē: longanimitatem. mititatē ⁊ māsuetudinē. tn̄ sepe vnū pro altero pōit̄

F differentia ex descriptionibus patet

Pacientie fructus.

v alet aūt pacientie virtus ad multa

ꝑn̄tis vite incōmoda alioq̄n hō affligit̄ mēs amaricat̄ cōsciencia ledit̄	mētē q2 sicut corpus pascit̄ ꝯuiuio ita mēs ṽtute saginatur
Hec releuat.	**reficit hec.**
ꝓximos q̄ paucos vidēt patientes sꝫ excusātes se	ꝑctā ꝑterita precauens futura
edificat	**quoqꝫ purgat**

grāȝ in ꝑn̄ti ṽtutū. sꝫ mltitudiēȝ doloꝝ ⁊c̄	i celo: gaudete ⁊ exultate ecce merces vrā mlta est i celo	Ei retribuēs q̄lia ſ cepit ⁊ iuuās eū et ꝯformans qđ glia summa (firo
Auget	**glorificat.**	**cōforāt nos cru**

Sunt tres pacie grad⁹ — Pacie gradus

Tu mot⁹ reprime. n̄ t̄beris. cupe. gaude G

Prim⁹ est vt discat hō motus ire ⁊ ipaciētie ꝑ pugnā cobibere ne erūpat foris in verba vel fcā illicita Solet aūt ignis materialis cobiberi q̄ttuor modis Sic et ire scilicet.

ꝑmo ꝑfusiōe bonoꝝ ꝯciliorū vt deliberet sicut ignis perfusione aque	scd̄o obstructione. i. oris ⁊ labiorū cōclusione
Fundens	**obstrue.**
t̄rio dissipatiōe vt alios act⁹ assumat ⁊ sic irā negligat	q̄rto mat̄ie subtractiōe ne talia agat vn̄ ira orit̄
disiungas.	**si deficit ignis.**

Secund⁹ pacientie grad⁹ est cū ex lōgo vsu patiēdi ⁊ ipacientiā refrenādi hō didicerit iā nō terreri vl turbari aduersis. sed quasi incōcusse aduersarios cōspicit sciens qꝫ nil nocere ꝑn̄t. Aut ipi torquentur et sue ipacientie testes sunt tu tacēdo magis laudaris Sūt latrat⁹ canū nihil reputandi Oportet pati morsus pulicū ⁊ silium bestiolaꝝ. sic etiā ꝑūctiōes ꝺtractoꝝ Tertius grad⁹ est gaudere in tribulatiōibꝫ cū assunt ⁊ desiderare cū desunt vt nobil' tyro ad tyrociniū gaudet ⁊ Uera hūilitas sic gaudet ab alio hūiliari sicut a se Et vera pacia tam libenter fert ab alijs illata sicut disciplinas castigamina q̄ sibiipi infert H

c T quia obedientia — De obedientia

c pacientie est finitima ⁊ oībus religiosis valde necessaria Jdeo ⁊ pauca de ea sunt dicenda. Est aūt obedientia ꝓprie voluntatis subieccio arbitrio suꝑioris ad licita ⁊ honesta. Obediendū est aūt soli deo propter se. vel rōnali creature vice dei ī hiis q̄ a nobis de⁹ requirit ⁊ q̄ ad deū ducūt. Est aūt int̄ ceteras triplex rō libenter obediendi

ꝑmo q2 sic a deo ordiatū vt sūma medijs ⁊ media imis presint	Expedit em̄ seq̄ ducatū bonoꝝ ne errēt a via dei sꝫ sꝑ mereāt̄ ⁊ sint securi
Ordo	**vel vtilitas**

tertio vt q̄ peccādo deū cōtēpsit obediēdo hōi ꝓpter deū satꝫ
[faciat ꝛ recōsilietur

faciat satis intolerando.

Inuenitur triplex obedientia.

ꝑma necitatꝫ q̄ cogit̄ inuit⁹ q̄ libent̄ eēt liber si possꝫ vel auderet vt bos ꝛ asinus. et huiusmodi.

scda cupiditatꝫ q̄ pro mercede terrena l̄ corporis ꝯmoditate l̄ cōsolatiōe extiori obedit

I **Paret compulsus** **cupidus**

tertia charitatis gn̄aliter sūpte q̄ ꝓpt̄ deū ex dei charitate obedit.

vel amans generalis

Circa obedientiā cupiditatis sciendū Qꝫ quāto obediencia plus hꝫ de tpali ꝓprio solacio tāto minus hꝫ de merito corā deo Nota quoqꝫ ꝙ generalit̄ ꝑt innui alia diuisio obedientie Cui⁹ quedā general̄ generalior generalissima. Alia specialis specialior specialissima vt in profectibus

Gn̄al̄ — oēs fidles suis p̄latꝫ ī ecclia obligāt̄
nā gn̄alior ē q̄ ois creatā rōe vtēs do obedire tenet̄
obia gn̄alissiā ois creatā obedit creatori siue natā
(li motu aut alias.

spēal̄ — clerici spēal̄r tenēt̄ suis obedire p̄latꝫ
nā spēalior ē q̄ rligiosi se ligāt ad aliq̄ dciata statuta
obia spēalissiā sn̄ exceptiōe ꝑmittit̄ obia ad oia.

Non tamē illicita sicut nec impossibilia sunt obediētia agenda. Tres gradus obedientie.

K Unt tres obedientie gradus

Iussis. cōsiliȷ̄s sis parēs. possibiliqꝫ.

Primus ad p̄cepta. secūdus ad cōsilia. terti⁹ ad ōnia possibilia Et hij ad ea in qb; obediēdū Uel alit̄ Sed quantū ad effectū mētis sic grad⁹ ordinātur.

Aut timet. aut sperat. vel amatur. vel gaudet obedit

Infim⁹ est ex timore supplicij parere tm̄ in hijs q̄ preceptorie iubent̄ Ad alia tepidi nisi inq̄stuꝫ pudor vel cōsuetudo hūana cogit quibus sufficit mortale ꝑ inobedientiā nō incidere. Secūdus gradus ē spe premij ad iniuncta volūtarie obedire. Nō disputando in quo teneat̄ obedire vel nō. sꝫ eīm meritorium credit dū malū nō sit quod iubet̄. etiā si p̄relat⁹ mala intentiōe vel odio iubeat. Quia tunc est dupl̄r meritū obedientie scꝫ ꝛ pacientie Unde bono obedienti proficit indiscretū supꝰioris preceptū. tanq̄ꝫ si massam auri iactaret in sinu Tertius est ex sola dilcōne dei etiā cū gaudio obedire etiā ad difficilia exēplo christi (obedientis vsqꝫ ad mortē) et sanctoꝝ Quanto quis obedientior tanto ei deus exorabilior ꝛ omnis creatura subiectior De cōtemptu diuitiarū

L i am de cōtemptu diuitiaꝝ qui et paupꝛtas dicit̄ videndū que auaritie opponit̄ et est triplex.

Est paupꝛ rebus seu mēte. sil̄ vel vtriusqꝫ

Fit aūt diuitiaꝝ ꝯtempt⁹ dupl̄r. Aut dū liberaliter effundūtur in paupes vel ad cultū dei. Aut cū penitus despiciūtur vt religiosi

Diuitie cōtemnēde ob quattuor

Sunt aūt q̄ttuor cause ob q̄s ꝯsulit̄ diti̇aꝝ ꝯtēpt⁹

ab amore dei Ncō ꝑt deo seruire ꝛ māmone

a ꝓfectu ✝tutū qꝛ onerat⁹ nō ꝑt velocit̄ currere

Nam retrahunt. **tardant.**

meritū qd paupꝛtas augꝫ q̄ paupꝛior eo ī cel̄ ditior

tpal̄ sunt ꝛ ob m̄lta spernenda ꝛc̄

minuunt **ob multaqꝫ sperne**

ex sui natā qꝛ trā ꝛ puluis

bōis et mal̄imo mali abundāt

in acq̄rendo tior ī ꝑuādo dolor ī amittē⁹

Vilis. **cōmunis.** **labor.**

Quo pl⁹ hn̄t pl⁹ sitiūt vt idropic⁹

m̄ltꝫ ꝛ ē occasio mortis ꝛ dānatiōis

eis inuitꝫ nec diu possidēt̄.

haud satiat. **nocet.** **aufert**

Hec debet sapiens ꝑpendere ꝛ qd vile est dꝫ ꝑpendere ꝛ nō multum laborare ꝓ eo qd nō est vtile. ꝛ fugere perniciosum.

Tres gradus cōtemptus

Sunt aūt tres gradus hui⁹ ꝯtēptus diuitiaꝝ

M **Nil petit iniustū. nec abūdās. possidꝫ ꝫ nil**

Primus grad⁹ est nihil velle hrē iniusti lucri. nec ꝑ se acquisitū aut ab alio datū vel relictū ꝛ oib; r̄ddere debita pro posse. Et de iuste hitis facere elemosinā ꝛ nō abuti ꝓpria facultate. ad peccatū superbie lasciuie ꝛ gule. ꝛ sic de alijs Et hic nota ꝙ trib; modis iniusta bona habentur.

ipā male acquisiuit quocūqꝫ mō
Aut qꝛ ab alio datū vel relictū q̄ ius ī eis n̄ hūit
alteri in reb; iniuste nocuit qd r̄stituere dꝫ

Secundus grad⁹ est nihil supꝛfluū velle hrē. sꝫ necessarijs eē cōtentū in victu ꝛ vestitu ꝛ sic de alijs. Reliqua pauꝑibus dare. Quod supꝛest date elemosinā Ut monachi in egypto. Est aūt duplex sufficiētia. s. Indigentie ꝛ ꝯcupie Sufficiētia indigētie cui sufficit sustentare naturā vt deo possit seruire. Hāc natura docet vt patet in brutis ꝛ plantis. Alia est sufficientia cōcupie. hec excedit mēsuram. Limites n̄ habet nisi ipossibilitatis. Cor auari fouea sine fundo

Tertius est nihil velle possidere in hoc mūdo ꝛ in necessarijs penuriā pati ꝓpter deū exēplo xp̄i ꝛ sctōrū q̄ plene docuit ꝯtemnere eas tanq̄ꝫ impedimenta salutis. Huic paupꝛtati multe virtutes ꝛ grāꝝ dona sunt annexa q̄ pauci tn̄ capiūt. qꝛ vere paupes n̄ sūt. ampliora semꝑ vel pro se vel pro alijs desiderantes. Qui oēm sollicitudinem in deū iactat deū ꝓuisorem hꝫ q̄ nullū in se sperantē derelinquit. Sꝫ aut dabit aut illis potiora De sobrietate.

A S Obrietas est virt⁹ q̄ua corpis alimenta cum moderamine admittūtur in cibo potu som/no Et igit̄ abstinētia gastrimergie vitio op/posita Est aūt abstinentia multiplex ꝛ varia

p̄ma medicialis | scd̄a paupertat̄ | auaritie vt rebus
ppt̄ sanitatem | ꝑ nccītate penurie | parcat

Abstinet eger. egens. parcus

hypocrisis pro laude hōim | religiosa pro deo

fictus quoqꝫ iustus

Fit abstinētia religiosa ꝑ agēda pn̄ia. ꝑ virtute ob tinēda. calcādis vitijs. ꝑ edificatione ꝓximorum pro gl'ia merenda: pro intellectu in scriptura acuendo. ꝛ sic de alijs. Hec est meritoria dū deus est cā prima ꝛ forma.

Sobrietas in tribus cōsistit | In q̄bus ꝯsistit
ne p̄ciosa sūptuosa | vt n̄ nis nec | vt nō īportūe sed
sꝫ simplicia cibaria | sepi⁹ cōedat | modeste ꝛ religi/
B q̄rat q̄ facil'r h̄n̄t. | q̄ꝫ ozꝫ tpate | se

In quali quanto qꝫ mō sistit modrato

Quando hec obſuant̄ tunc sapit suaui⁹. sumit̄ co/modi⁹. reficit salubri⁹. min⁹ grauat stomachū. faci/lius digerit̄. min⁹ peccatur. Utilitates sobrietat̄

Ualet autem Sobrietas ad multa.

ꝛ satisfacit ꝑ pctis | corp⁹ ꝛ lascini | fit hō ad ꝟtutes
voluptate ꝯmissis | am reꝓmit ꝛ | ꝓmptior. castior
| spūi subijcit | deuotior hūilior

Purgat. castigat. abilis

corpus q̄ noxios | ꝛ edificat ꝓrios | gl'aꝫ meret̄ vt co
hūores desiccat | q̄ ꝯſ̄ciūt īiꝰora | medat illic paēꝫ
| | celestem

sanat. docet astra

Sunt aūt tres sobetates grad⁹ | Grad⁹ sobetat̄
scꝫ cauēs crapulā ꝛ ebrie | vt abstinere a carne vino a
C tatē nec ieiunia frāgat | spiorē eligere potū ꝛ victuꝫ
| vt filij rechab

Illicitū caueat. licitum resecans.

tm̄ necessaria cupit illis cōtent⁹ nō faciēs curā carnis in desiderio

opus optat.

Uel aliter grad⁹ hij assignātur | Uel sic.
p̄mo patient̄ carere cū n̄ p̄t de | secūd⁹ velle carere ꝑ
lectabilis cib⁹ hri ꝛ nō inde cō | deo d̄licatiorib⁹ ꝛ fu/
tristari. | gere ea eligēdo viliora

Ut patiens careas. fugias.

tertius posse sine difficultate abstinere ab hitis delcā bilibus

habitum quoqꝫ spernas

Et nota ꝙ quo ad pauptatem maior virt⁹ sit non hrē qd̄ cupias. tn̄ quo ad fortitudinē abstinētie ma ius est appetitū posse retrahere ab vsu p̄ntis volup/tatis. Securi⁹ tn̄ est fugere delectatiōes carnales et nō hrē. Facili⁹ in littore nō submergeris q̄ꝫ in gurgi/te aquarum. Et hic notandū ꝙ virtus mediū te/net vitioꝝ ꝛ in vtroqꝫ latere vitijs ē obsessa vt si mo/dice a discretiōis tramite deuiauerit iā virtus n̄ sit. Ut parcimonia si modū excedit vitiū est gule Si ni/mis modicū admittat indiscretionis vitiū ꝛ sic d̄ alijs

Uitia q̄ꝫ interdū se virtutes mentiūtur ꝛ velamen virtutis assumūt vt aut dissimulent̄ aut laudēt̄. vt Greg. d̄r. Unde oꝫ vt discretio sp̄us mediū virtutis iter eligat regia gradiēs via nō a latere declinās.

De castitate

C Astitas sobrietatis est filia ꝛ nutrit̄ ab ea. sic ecōtra luxuria a ventris ingluuie nutrit̄. Cū fons obturat̄ riu⁹ ei⁹ desiccat̄. Qui ergo cast⁹ esse desiderat sobrietati studeat Castitas virt⁹ ē ori gine celestis. cui⁹ magisteriū ē de celis quā āgeli obſ/uant. et facit hec bona. D

mentē liberā facit | corpis feditates ꝯsciaꝫ letificat q̄
vacare deo n̄ hn̄tē | euacuās lux⁹ | cōsolatōeꝫ spernit
curā alioꝝ | qd̄ valdē magnū

Expedit. emūdat. letum

deū ꝛ ei ꝓximū facit quē se | facit angel' ꝛ hōib⁹ na/
ctatur in castitate | turaliter amant

placat. venerandum.

Ad castitatis aūt acquisitionē valent remedia lu/xurie supradicta. scꝫ Alienatio ꝛ fuga. sensuū custo/dia Ocij deuitatio Et oīs frequentia ꝛ hmōi

Diuiditur q̄ꝫ castitas: q̄ est ca | Diuisio castitat̄
stitas cōiugalis: vidualis. ꝛ virginalis. Est castitas corpis. mentis vtrusqꝫ. | Gradus castitatis

Grad⁹ castitatis ꝑut religiosis deſuiūt sūt tres

Abstrahit a facto. caro seruit sentiet ꝛ vix.

Prim⁹ grad⁹ est abstinētia ab actu carnali cum ꝓposito sic manēdi ꝛ oib⁹ illicitis motib⁹ ꝯsensū ne/gandi Et hic grādis ē pug̃. vnde ad secundum eūdū

Secūdus est cū per macerationem carnis ꝛ a/lia spūalia studia. affect⁹ mūdat̄. ꝛ caro spūi ita stiu/gat̄ vt rari⁹ tēptet̄ ꝛ min⁹. Si hostib⁹ vitioꝝ fidelit̄ resisterem⁹ in principio. facile triūpharem⁹ Nūq̄ꝫ tn̄ licet deponere arma. sed oꝫ stare in cōtinua custodia Cessant em̄ fraudulēt̄ qn̄ꝫ hostes salut̄ nr̄e Ter/tius gd⁹ est Ita domitas hrē ꝯcupias carnis ꝙ vix rarissime ꝛ tenuissiē sentiāt̄. ꝛ ex affcū talē īduisse ca/stitatis amorē vt horreat ita oēs carnales mot⁹ ꝙ q̄si nauseā inde patiat̄. nec possit audire tractari de o/perib⁹ carnis nisi cū horrore ꝛ execratiōe cordis. Et si qn̄ ꝑ vtilitate s̄mo de opib⁹ carnis venerit. ita qui etos carnis sue mot⁹ sentit ac si de luto vl' lapidibus aut alijs tractaret. Et istd̄ vēit ex singl'ari dono dei. ita vt psal. dicat. Ueite ꝛ videre opa dn̄i q̄ posuit ꝓ digia sup t̄rā auferēs bella (tētationū carnaliū) vsqꝫ

ad finē terre.i.ad termios motus.Et tūc sequit᷑ vacate ⁊ videre ⁊cͤ Nā postq̄ȝ in h sexto ꝓcessu ē plene q̄ erat⁹ ad ꝯtēplationē ē accedendū q̄ ē septim⁹ ꝓcess⁹ quē reseruam⁹ in finē libri. Ne materiā ⁊ ordinē confundam⁹. Hec ex profectu religiosoꝝ.

De ramificatione virtutum ⁊ vitiorum.

Exinanite exinanite vsq̄ȝ ad fundamētū in ca.ps. Quanq̄ȝ in sup̱ioribꝫ plurima dicta sunt de ipis virtutibꝫ ⁊ vitijs principalioribꝫ scȝ septē gentibus ⁊ septē capitibus draconis ⁊ coꝝ contrarijs. Ualde tn̄ necessariū sciētes volenti vitia plene deuincere nō solū nosse vitia illa septem principalia. veꝝ etiā scire ⁊ filias ⁊ ramusculos male arboris illius. Ideo quo succincti⁹ poterimus sub mistica arbore assignabim⁹ eas vt sic plene vitia exinanire et p̱fecte virtutes inserere possim⁹. Nam teste venerabili mgrō Jacobo carth. astut⁹ ille ⁊ callidus serpens videns vineā dn̄i nō posse prima fronte grandibꝫ illis ⁊ principalioribus malis arboribus occupare studet zizania sup̱semiare adeo vt totū fere semen bonū suffocet. Hoc est q̄ȝ videt ꝙ religiosos prima fronte nō p̄t in mortalia illa scȝ luxuriā apertam sup̱biam inflectere studet saltē vel corda illorū boꝝ vitioꝝ filiabꝫ ac surculis ita replere vt ꝓrsus eos abstrahat a deo adeo offuscās vt vix se dep̱hēdāt vel putent esse in peccatis dū sunt infecti diabolicis illis sagittis.s.tumore apparentis scītatis cōtemptu n̄ sic viuentiū detractiōe ⁊ hypocrisi ⁊ innumeris alijs filiabus principaliū vitioꝝ. Que tanto sūt p̱iculosiora quanto min⁹ ab eis mala reputata. vt auctor ille in tractatu suo q̄ Oculus religiosoꝝ dicitur late declarat. Ut itaq̄ȝ hmōi filie seu viperee ꝓgenies agnoscant᷑. agnite vitent᷑ extirpent᷑ ad fundamentū vsq̄ȝ exinaniāt᷑. ⁊ v̄tutū seia rurs⁹ iserāt᷑. iō sub typo duaꝝ arboꝝ vni⁹ eradicāde. alteri⁹ iplātāde ramificatiōes vitioꝝ ac v̄tutū insinuāt᷑. q̄ȝ vlteriorē dclaratiōȝ q̄ nosse volet In sūmis vitiorum ⁊ virtutū In Speculis moralibꝫ. In summis domini Anthonini inq̄rere poterit. Sufficiat nobis vel nomina ipsa posuisse cum diffinitione vt hō se in his exercere. examinare poterit Itemq̄ȝ inter meditandū aut sermocinandum dilatare. Nam poterit semp̱ de genere descēdere in filias ⁊ spēs eius Quisq̄ȝ igitur terrā suā operetur et colat. et qui ingenuū agrū serere volet liberȝ arua prius fruticibus falce rubos felicemq̄ȝ rescecet vitiorum arbores euellat ac succidat vt plantet arborem bonam.

tediū vite | impeditio bonoꝝ | impenitentia
Languor . tedet.et | impediens. | ipeniter atq;.

pma spēs iuidie ē do lere d psps | scda gaudere d pri aducrs | tia optare ℓ pmouere mala alteri9
Faulla dolens. ꝙ malis gaudens. optās mala gignēs
Spēs

pma ire spēs subito moueri | scda vehemēt iflari | tertia diutna ꝯmotio | Itē ē ira iiusta ⁊ iusta:
Ira leuis. vehemens. durās. iiusta.ℓequa
Spēs

pma spēs supbie ē bōa putare hrē ex seipō | scda p meritis | tia iactare se de his q̄ hꝫ | qrta pferre singlariter se ceteris.
Ex se. pro meritis. iactans.plus omnibꝫ iflat
Spēs

Inuidia
ē odiū aliene felicitatis

Ira
Est vlascēdi libido

Superbia
Est aōr ppe excellētie

Filie
Odiū exultatio i aduers | Tristitia i psps primi | detractio susurriū
Odi .gaudeo. tristor. detraho.sūꝙ susurro.
Insectatio vℓ machiatio mali | Temeꝝ iudiciū | falsū testioniū | itptatō i malū drisio
Insector. temerum. testor falsuꝫ.mala. ridens

Filie
Indignatio | Tumor mentis
Indignās.tumeo.clamor.blasphemia.rixa
ipacia | litigiū | maledictio ꝯuitiū | seuicia | belliū | hōicidium.
Impaci. lis. maledic. seuus.bellās .homicida

Filie
Iactātia | inobediētia | incōstantia | ptinacia | psūptio | discordia
Iact. inob.hypocrisis.instans . pert. prefero.discors
Ambitio | singularitas | adulatio | dedignatio
Ambio. singlaris . adulans.ironia.dedign
Arrogantia | tēptatio dei | rebellio | ꝯtēpt9 dei | irreuerētia | ꝯtūacia peccare ex ēta malicia ⁊ scienter
Arrogo. tempto. rebel. cōtēp. ir contu. sciēter
ivecūdia peccādi | erubescētia bōi | supstitō | scisma | ifidelitas | heres | apostasia | ipugtō vi | obduratō cord
Inuere . et erub. su. scis .infi. heres.apost.nego. durans

Curiositas | leuitas mētꝫ | iactātia | iepta leticia | singlaritas | arrogātia
in gdus Grad cu.leuis. iactās . letus. singlarꝫ.et arrog
Initiū ois pcti
Presūptio | defensio pctōꝝ | silata ꝯfessio | libertas peccādi | ꝯsuetudo pcti
Presūp. defendens. si.rebellio .liber. et vsus Supbie (dat a glia

Cuius
vocat ei infirmitas | feditas | pronitas
Infirmū. fedum.vitiū.corruptio pnū.
Culpe origialℓ Et ē carētia ōbite iu sticie quā cōitat carētia visiōis diue | Cmℓtiplr est nomē
carnis ⁊ mēbroꝝ | tyrannus
Lex.languor.stimulus.fomes. tirāne libido.

Effect9 sit
ad aliquā penā aiaꝫ | feruorē caritatꝫ | ⁊ glaꝫ i bōis aiaꝫ | ad mala ⁊ ftar
Obligat.offuscat.minuit lassat. guat.obstat
Cui9
Clpe vēialℓ ⁊ ē aōr voluptatꝫ i creata citra dā | remedia sit
Confiteor.tūdo.respergor.cōteror oro
Signor edo dono p que venialia pono
Unctio.pena leuis.cōpassio que fit egenis.

Malū culpe mortalℓ
Somnitiplex Cōcupia Oculoꝝ
Carnis
Supbia vite
Securis ad radicē arborꝫ posita est
Radix oim maloꝝ cupiditas
Inuidia diaboli mors itroiuit i orbē terraꝝ
Radices sūt Aōr male accēdēs Tior male huilians
Succide eam vt qd etiā terraꝫ occupat.

Omnis arbor que nõ facit fructũ bonũ excidetur ⁊ in ignẽ mittetur

Pctã finalia Finis desperat. psumẽs. inidꝫ atꝫ Impugñt ver. durãs. ipẽitẽ iñ
In celũ clamãtia Clamitat i cel' vox sãguis ⁊ zodomoꝝ Vox oppssoꝝ: vidue: pau fãuloꝝ
El'pꝫ vt Sodomitica Propa mollicies. spẽs. sex⁹ mod⁹ ⁊ vas. ꝫ nãꝫ iũgas sẽ h sodõꝝ
sẽ pctã Aliena Jussio. ꝯsiliũ. ꝯsens⁹. palpo: ẽcurs⁹ Participãs. mut⁹. ñ obstãs
(nõ manifestãs

Malũ Carnalia Delictũ pctã Cordis Oris Jrẽ opis Infirmitatis Ignorãtie Malitie In Deũ Scipm. Proxim

Pugne **Tẽptamur carne. mũdo. qꝫ demone. cũctis.**

Stipẽdiũ pcti mors ẽ

P⁹ vitã in — Carentia visiõis dei — iferno vbi ẽ i sũma pẽa matial' icẽdij imo ẽ ibi pẽa. — Vermis nõ reqescens — Mlta pacba sit equa ẽ nagñata

Purgatorio. vbi etiã ẽ pena talis scꝫ. Acris. diuersa. sterilis. dãnosaqꝫ. longa

Malũ pene — Vulneratio nat'aliũ. Et sũt qttuor scꝫ. Insci⁹. ifirm⁹. mal⁹ ẽs. mala ꝯcupiẽsqꝫ

Hic — Expoliatio gtuitoꝝ vt sũt. Subtrahit. ac morit. frustrãs. dformat: ⁊ aufert

In vita — Corpis c⁹ sẽ pene — Natales: vt sẽ iste septẽ Frig. calor. ⁊ morbꝯ. fames. sitisqꝫ labor ⁊ mors
Personales vt sẽ Gigãteo. gnani. lepsus. manc⁹ ⁊. eger
Tpales. vt sũt. Pestis. bella. fames. aq̃ ⁊ ignis. fulmia. grãdo

Arbor mala fructus malos facit

.i. qñ tps puenit — qñ mẽsurã excedit — cũ nimis se effundit.
Prepropẽ. laute. nimis. ardenter studiose

Species — **Gula** Est inordiat⁹ alimẽti appetit⁹ — **Filie**

iepta leticia — imũdicia — stultitia — ebetudo sensus.
Letus. scurrilitas. imũd⁹. stultus. hebet mens
Crapl'a. et ebrietas. cõmessans bomolochia .i. pctm̃ mlt'iloquij solaciositat qd oĩ vbo ridere facit

pma spẽs luxurie i corpe — scda i corde — tria i ꝯtactu — qrta i nãli actu — qnto ꝫ natãꝫ
Corporis. est cordis. gestu. facto. qꝫ cõtra

Spẽs — **Luxuria** Est illicitus ardor libidis — **Filie**

.i. fornicatio simpl'r — meretriciũ — adulteriũ — stuprũ — raptus
En fornix. meretrix. ⁊ adulter. stupraqꝫ raptor.
sacrilegiũ — pctm̃ ꝫ naturã — libidinosus coit⁹ ꝯiugũ be magꝫ dr̃ie qꝫ filie
Incestus. vl' sacrileg⁹. sodomita. libido
.i. cecitas mẽtꝫ — aõr sui — incõstãtia mẽtꝫ — inꝯsideratio inferni ⁊ mortis — pcipitatõ pcti
Cecus. amor. nõ stans. memor haud. ac precipitãs se
desperatio — horror futuri scl'i — odium dei
Affectus secli. non spes. horrens el et odit

.i. proditio — fallatia — periuriũ — .i. obduratio cord l' inhũanitas
Prodici. fraus. fallax. iurans. violentia. durans

pma auaritie spẽs ẽ ãxia cupido cõquirendi tpalia — scda tenacitas cõseruã di habita — tertia colligere vñdiqꝫ iuste iniuste
Anxia conquirens. parcus. seruans. rapit omne

Species — **Auaritia** Est imoderat⁹ amor habẽdi — **Filie**

sollicitudo — astutia
Sollicitu. astutus. dolus. et furtumqꝫ rapina
symonia — ꝓprietas religiosoꝝ acceptio mũeꝝ tenacitas ⁊ illiberalitas.
Iud⁹. vsura. symon. propriũ. munus. qꝫ tenaxqꝫ

circa pcepta — desperatio ⁊ diffidẽtia — euagatio mẽtis circa illicita — pusillaitas malicia
Torpor. desperans. vaga mẽs. qꝫ pusil. mali rãcor

pma accidie spẽs ẽ amaritudo mẽtꝫ — scda tepor pigredis. — tria fastidire dina ⁊ ad alia alacris.
Mens peramara. tepens. fastidit diua pigredo

Spẽs — **Accidia** Est tediũ boni cꝫ animi torpore — **Filie**

dilatio bonoꝝ — ignorãtia — inqetudo — inpseuerãtia
Differt. segnicies. ignorans. inquies. instans
ociositas — verbositas — indiscreta taciturnitas
Ocia. verbosus. murmur. tacet. atqꝫ grauedo
somnolentia — negligẽtia — omissio — ingratitudo — indeuotio
Sonnus. negligit. omittẽs. ingratus. et inde
tediũ vite — impeditio bonoꝝ — impenitentia
Languor. tedet. et. impediens. ipenitet atqꝫ.

pma spẽs iuidie ẽ do lere d pspis — scda gaudere d pri aduers — tria optare l' pmouere mala alteri⁹ — Inuidia — Odiũ — exultatio i aduers — Tristitia i pspis primi — detractio — susurriũ
Odi. gaudeo. tristor. detraho. sicqꝫ susurro.

Omnis arbor bona fructus bonos facit

Plantate ortos et comedite fructus.

Spūs. xij.
charitas
Carum gaudia pax pacia. long. bonitasq
lōganitas
benignitas 9tinētia castitas
Māsuetudo. fides. qz beig. modestia cōt cast

Fruct⁹
Stat⁹ cplicis
cētesimus virginū
sexagesim⁹ viduarū
tricesim⁹ 9iugatorū

Fruct⁹ i via
Perfectio i vita
Cōtemplatiua hec tria circa veritatis speculatōz ociat
Actiua hec circa exteriorē actionem negociatur

Fructus ei⁹ dulcis gutturi meo.

Bōa z fru. ct⁹ patrie
Premiū
Substātiale ex pte aie in dei
visione aperta
tentione secura
fruitione pfecta
Cōsubstantiale ex pte corpis
Claritas
agilitas
subtilitas
impassibilitas
Accidentale
In trib⁹ aureolis z alijs iexcogitabilibus.

meditatione q pie z studiose iquirit
cōtemplatiōe q dulciter z affectuose intuetur
passionum refrenatione vel extirpatione
virtutum insertione z earum actuatione

Flores mei fructus bonoris z honestatis

Octo btitudies
Sis paup. mitis. flens. esuriens. miseransq
Mundus. pacificus. patiens. Sic esto beat⁹
Btitudinū
infirmū sitiētes esuriētē captiuū nudū pegrinū defunctū
Visito. poto. cibo. redimo. tego. colligo. condo.

.vij. dōa sctispūs
sapia itellcūs 9siliū fortitu⁹ scia pietas tior dñi
Sap. intell. cons. fort. sci. pi. ti. collige dōa
Vit⁹ dōz
igñātē dubioso errātē ditto peccāti oro p tbulato patiēt tolero 9forto z 9firmo oga mie
Instruo. cōsulo. corrigo. linq. peto. fero. solor
corpalia
spūalia
stultitia ebetudo pcipitatio duritia pusillanitas igñātia supbia
Stult⁹. ebes. pceps. durus. pusill. iscia. fast⁹
.vij. sinthomata vitioz q obcēt g spiritussancti dona

Officia virtutum et actus

Partes virtutum Integrales
Act⁹ iusticie scire quid dñt
Debita scit.
reddere dbita
reddit.
i vnā 9sen tire viā
consentit.
cor ad deū erigere
z erigit
dine iusticie vniri
vnit.

Partes earūdez subiectie et potētiales.

facere bonū dcliare malū iusticia legal
Fac bona. linq malū. iuz.
9mutatia distbutia
mutās. distbuēsz
Obediētia fidelitas 9cordia misicordia eqtas
Parēs. atz fides. cōcors. miserens. par ad oēs
Justicia e
ōme cuiqz sbu es sua. Act⁹ ē

obseruantia vindicatio
Religio Pietas Obseruans Gratia Vindex
veritas liberalitas Epikeia innocētia
Verus Amicicia Lib. alis et Epikes Insons

fortitudis act⁹ ē cō stās i tolerandis
Constans.
9 aduersa vt possit oppugnē
oppugnat.
nil nisi kpa timere
timet
Ad rōnis normā oia dirigere
z nil. dirigit
i psp̄is et aduer sis idem perstare
idem

.i. magnificētia fiducia pacia
Magnificus fidens patiēs
audatia
pseuerantia
perstans

magnitas cōstantia securitas lōganitas
Magni⁹ stans securus tolerātia longus

Fortitudo
ē aōz oia tolerās ppt̄ id qd amat⁹
E⁹ act⁹ ē

tpantie act⁹ ē passi ones arcere
Arcet
Cupiditates opp mere imo obliuisci
z opprimit.
qd nō possit nō presumere
haud presumit.
Act⁹ tpare z mediū seruare
temperat actus

onces arcere mere imo obliuisci presumere mediū seruare
Arcet & opprimit. haud presumit. temperat actus

verecūdia honestas castitas
En verecūdus. honestus. castus. virginitasq3.
.i. abstinētia parcitas ieiuniū ɔtēpt⁹ mūdi pudicitia
Sobrietas. parcus. ieiun. Spretusq3 pudicus

Temperantia

Officiū prudētie est nihil pēitendū meliora qd possit & qd mūdū & oia ei⁹ diuino
pteritis futura ɔijcere appetere eligere faciet scire rū ɔtēplatōe dspicere
Conijcit. appetit. eligit. et scit despicit atq3

.i. Prouidentia Circūspectio Cautio Meōria Intelligētia
Prouideas. Circūspicias. caueas. meōr. Intel
cōsideratio docilitas sollicitudo disciplia
Cons. Studiu3. docilis, Eustochia. sol. Ratio. Disc

Prudentia

seu legis positia Monastica politica economica vt⁹ iudicatia f3 supi
Regnatiua. monast. Polps econōica Gnomis (ores rgl'as
vt⁹ bū ɔsiliatia vt⁹ bū iudicatia vt bū snsat⁹ Agitio rior dm̄ iitiū prudētie
Eubulis. ac Sȳnesis. cogscēs. Est timor alnii.

Politice Purgatorie Purgati aī Exemplares
dū passiōes ōmoliūt qū passiōes auferūt dū passiōes obliuiscūt vbi nefas ē vel nōiari

Sapia. Et ē hitus pmo4 pncipio4 incōplero4
Intellcūaliū q i vt sit Intellect⁹ ē hit⁹ pmo4 principio4 cōplero4.
tellcm̄ pficiūt suo mō Prudentia est recta ratio agibilium
Ars est recta ratio factibilium
Scientia est hitus cōclusiōis p demōstratione acquisit⁹

Que sūt qdruplici dria

Cardialia seu moraliū seu cōsuetu diāliū vel hūanū

Fides. & sūt. xij. arti culi credēdo4 Dirat3 būaitat3
Theo logicali/ Spes uz. l' sup nāliū vt sūt venie gratie glorie deum seipm
Charitas ad prim corp⁹ būanū

ceutie vitas plōa4 tnitas p3 fili⁹ sp. s. op⁹ nē grē gl'e
Unum. personas tres. cōdit grā celū
Conceptus natus passus descēdit ad ima
Surrexit. scādit iudex. hinc ē rediturus

.i. hūilitas pacia dilectio feruor largitas sobrietas castitas
vitijs cōtraria4 Sis hūil'. pac. amās. feruēs. des. sobrie. castus

Habitus vtutū

Sacramēta Fons. firmo. panis. dolor. vnctio. & ordoq3 cōiux
eccl'ie sūt. vij. sc3
h ei petūt i ea pᵃ scificet ij. aduēiat. iij. fiat. iiij. pāc3. v. & dirre. vi. & ne. sep. s3 li.
Petōes orōis Visio. tentio. pax. opus. & culp. pug. mala
dñice qb9 petit sūt (pene.
oē necāriū. Prima ēa in patria Alia in via sc3 collatio boni
Amotio mali.

Precepta decē

Crede deū. nec dic vanū. cole festa. parētes
Nō cedas. fur mechus. test3. rē. neq3 nuptā
Sis paup. parēs. cast9. pemēs. patiēs. da
Simplex. vitās. rect9. cōpar corrige. ū ctas

Sūt āt. xij. cōcilia euāgelica

Que sacramētis iūundit Et ostēe oblicet
Gratia ramificat In
Que pcepts fouetur Et cōcilijs pficitur
Ex hoc pleno gratie

Fūdamētū aliud neō pt pōere pt' id qd positū ē q ē christ9 iesus Radix dauid

Ut facite arborem bonam ⁊ fructū eius bonū Aut facite arborem malā ⁊ fructū
a eius malū. Math. xij. En vt dr Ecc. xv Apposita sūt tibi aq̄ ⁊ ignis añ te vita ⁊ mors. bonū ⁊ malum. id ad qd̄ volueris porrige manū. Duas depinximꝰ arbores cū qbusdā ramulis earꝫ eligat quisqꝫ quā volet. Aut faciat arborē bonā ⁊c̄. Relictus em̄ est hō in manu cōsilij sui electiuā liberam hꝫ. Uere vere insanꝰ nimiꝫ rerꝫ estimator quisquis vitiorꝫ arborē virtutū arbori duxerit preferendā. Agite ergo dū liberi sumꝰ. succidamꝰ arborē malā inseramꝰ virtutes pectoribꝫ nr̄is. Nil eī virtutibꝫ p̄ciosius. nil decorius inuenit̄. Nil vtiliꝰ homini in vita sua q̄ꝫ virtute decorare mētes. Hee em̄ sunt que vim rōnalem illuminant ad veri cognitōēꝫ Cōcupiscibilem excitant ad dilectionē boni. Irascibilem cōfortant ad detestationē mali. Hec hōiem suū cultorem ⁊ gratū deo ⁊ hōibus dilectū reddūt. Adeo em̄ teste Seneca gratiosa est virtꝰ vt insitū sit ⁊ malis probare meliora. Quis igit̄ nō eligat has p̄ vitijs. Eya igitur vt ⁊ iā ante diximꝰ succidamꝰ arborē malā. hāc plantemꝰ in ortulo cordis nostri. Quō aūt vitiorꝫ arbor sit euellenda. quō vitia deuincēda iam sat supra disputatū. Porro quō virtutuꝫ arbor inserat̄ menti. venerabilis ille Hugo in libro suo de archa noe hoc inō docet dicēs. Sapie inq̄t tantūdē ⁊ virtutum arbor in cordibus sanctorꝫ tanq̄ꝫ in ꝑadiso

	Semiatur		timorem	Bti paupes
	Rigatur		grām	bti mites
	moritur		dolorem	beati qui lugent:
	radicat		fidem	beati qui esuriūt
	germinat		deuotiōēꝫ	bti misericordes.
et	oritur	ꝑ	ꝯpunctiōēꝫ	bti mūdo corde
	crescit		desideriū	beati pacifici.
	roborat̄		charitatē	bti q̄ ꝑsecutōēm
	viret		spem	nō arescens
	frondet		circūspectōꝫ	
	floret		disciplinam	

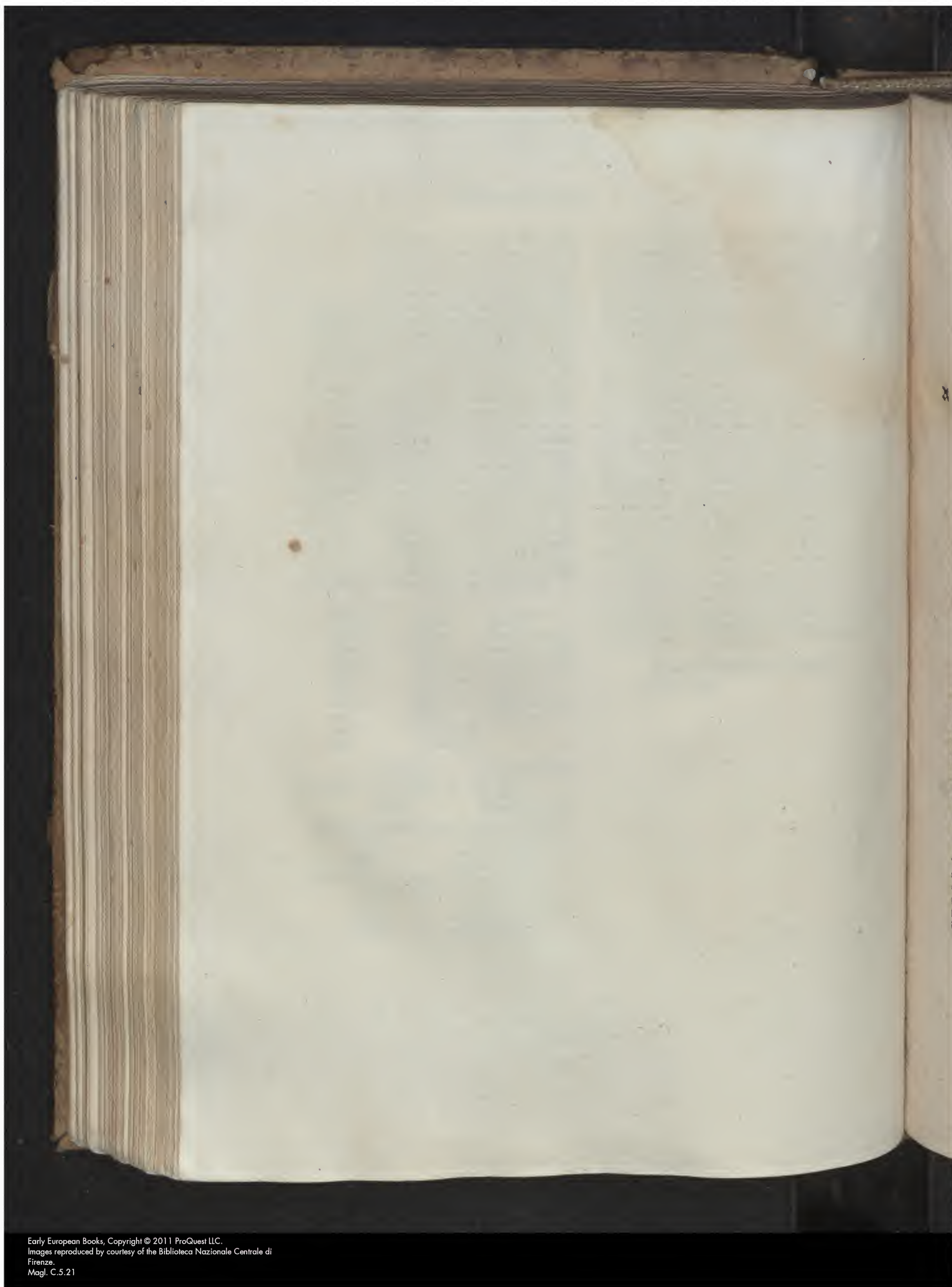
	fructificat		ꝟtutū intentiōēꝫ
Arbor hec	maturescit	ꝑ	pacientiā
	carpitur		mortē
	cibat		ꝯtemplationem

Prosequtur latius Hugo singula hec vbi supra

	Radix		hūilitas ⁊ pauꝑtas
	cortex		labor penitētia
	folia		veritas doctrina.
hꝰ arbor	flores	ꝯm nr̄ꝫ tho.	hōestas pudicicia
	fortitu°	kēpis ē	magnimitas pacia.
	lōgitu°		lōgaimitas ꝑseuerātia
	altitudo		charitas sapientia.
	fructꝰ		salus vita eterna

Hec ꝑ qualicūqꝫ arboris huiꝰ declaratione que ad hoc nobis proponitur vt in virtutū amorem ⁊ cognitionem accendamur ⁊ illustremur. In qua fere omnium cardinaliū virtutū species et partes ponunt̄. vt ex virtutum multitudine dinoscamus quanta nobis desunt. Habent tamen ⁊ singule fere ille virtutes partiales suas species ⁊ diuisiones quas nō potuimus ponere ne prolixitatis ⁊ nimietatis argueremur. De quibus qui pleniꝰ instrui voluerit Sūmas virtutū. itemqꝫ tractatulum cui moraliū dogma titulus est requirat. in hijs em̄ plene agitur de eis Nobis sufficiat vel occasionē ⁊ materiā dedisse quandoqꝫ exercitandi aut meditandi de vitijs aut virtutibus ipsis. Nam species et filias nosse vitiorum. Itemqꝫ partes virtutum valde cōmodū est ad multa. vt supra iam tetigimus. scꝫ ad suiipsius cognitionem ⁊ humiliationem vt dum se in his examinauerit ⁊ repererit se tantis vitijs oppletū Itemqꝫ tantis virtutibus vacuū ab eis remotum humiliter de se sentire habeat. Item valet pro dilatatiōe meditatiōis ⁊ sermocinationis. Unde in mendicationibus quādo petimus pro vno vitio deuincendo: possumus per consequens descendere ad singulas species eius sic ⁊ in ꝟtutibus. Sed pro cōclusione dicatur illud boecianū Auersamini igitur (quicunqꝫ has vidistis arbores) vitia colite virtutes ac recta spe animum subleuate humilesqꝫ preces in excelso porrigite ⁊c̄. Magna em̄ vobis (si dissimulare nō vultis) necessitas indicta est ꝓbitatis cuꝫ ante oculos agitꝫ iudicis cūcta cernētis Euellite igitur vitiorum ramusculos virtutū arborem plantate. Et sic est finis huiꝰ distinctiōis

Finit pars prima de exercitijs vite actiue.

Incipit pars secūda de quibusdam exercitijs vite cōtemplatiue Distinctio quinta Titulus.xix. Prologus in eandem partem secundam.

In meditatione
mea exardesceꝫ ignis
psalmo.xxxviij. Iā
in altera huius Ro
seti parte de actiua
A ad ꝯtemplatiuam
transmigrandū est
vitam De albescen
tibus rosis exercitij
orū ad rubeas tran
seundum est sacra/
rum meditationū: In supiori quippe parte roseti
albas exercitioꝝ rosas carpsimus quibꝫ deuenitur
ad mentis puritatē. Hic nūc in huiꝰ viridarij par/
te rubre sunt meditationū rose legende. quibꝫ mēs
inflammetur ad ardoris charitatem. Charitatꝭ
nāqꝫ fomenta sunt teste psalmista. deuota medita/
bilia qui de se fatetꝛ ꝙ cōcaluerit cor suū intra se:et
in meditatione sua ignis(haud dubiū qn diuīe cha
ritatis)exardescat Ut itaqꝫ ⁊ ī nobis ille ignis suc
cendatꝛ vt deuotio exardescat. charitas inflāmetꝛ. col
legimus in hac pte q̄dam deuota meditabilia tanq̄
vere deuotiōis ligna ⁊ fomēta. vt quotiens ignis il/
le quē dn̄s iesus misit in terram intepuerit his me
dijs foueatꝛ ⁊ rursus exardescat. Tam eni meditati
onis huius ligna(teste gersone)ad charitatꝭ inflā/
mandū ignē sunt necessaria vt vir aliquis(secluso
dei spēali miraculo)his sine:perueniat ad ignis illi/
us calorem. In prima itaqꝫ parte mens vitijs hu/
mectata exercitijs desiccatꝛ ⁊ igni aptatur. In hac ig
ni apponitꝛ ⁊ inflāmatur. In illa a vitioꝝ sorde ab/
stergitur: hic gene eius rubescunt. In illa cum can/
dido est cādida. Hic cū electo ex milibus ⁊ rubicūdo
electa ē ⁊ rubicūda Illic cum martha circa plurima
sollicita. hic cū maria vni et necessario intenta. Iu/
sto ergo ordine ꝑs illa istam p̄cedit. qm̄ ethica theo
ricam et dispositio actū. et que ad finē sunt finēꝫ p̄re
habēt. Finē autem nostre felicitatꝭ in actu cōtempla
tionis(ad quā itur via sacre meditatiōis) dn̄s iesus
cōstituit quando patri eterno deꝓmisit. Hec inqui
ens est vita eterna vt cognoscant te solū veꝝ deum
⁊ quem misisti iesum christū. De hoc itaqꝫ fine hic
agitur quo sine cetera sunt cassa. Quid eni valēt ex/
ercitia nisi sacris meditatiōibus suffulta? Quō vitio
rū effugabūtur tenebre: nisi presente ⁊ irradiante iu
sticie lumine? Quēadmoduꝫ sine luce ī vniuersa mū
di machina cūcta sunt mortua. ita ⁊ sine meditati/
onis lumine obtenebrescūt mentis interiora. Et si/
cut solis fulgore oīa illa illustrantur: ornātur ⁊ fecū
dantur: sic ⁊ sapientie aut meditatiōis luce oīa men
tis intima irradiātur. decorantꝛ: atqꝫ fecunda reddū
tur. Quisquis ergo in exercitijs volet perfici q̄sq̄s
igne diuine charitatis inflammari. ⁊ vt ad sūmam
dicam quisquis volet omnis perfectiōis attingere
culmen ⁊ hanc partem amplectatꝛ ⁊ sequētibꝫ me/
ditationibus se studeat exercere Nec quenq̄ retra/
hant incantātes in exitiū dulces vsqꝫ syrenes q̄sdaꝫ
torpidos loquor ⁊ ignauos q̄ nō cessant meditatio/
rum aut cōtemplatiuoꝝ studijs oblatrare vt vel sic
propriam desidiā pallient ⁊ detestandi sui torporis
habeant cōsortes. Noli aiunt altū sapere sed time.
Item qꝫ illud salomonis. Qui ambulat simpliciter
ambulat confidēter. Huiusmodi ex scripturis trū/
ce allegant. vim neqꝫ virtutem scripture intelligen/
tes. Adeo vt ⁊ dicant. Sufficit mihi vita cōis. si cū
infimis saluari potero. Nolo aploꝝ merita. Nolo
volare ꝑ summa. incedere ꝑ planiora ꝯtentꝰ sum.
Singularitas est vitanda. Hoc ⁊ hmōi multa sui
tporis allegāt palliamēta. Sed audiāt apostolum
audiant ⁊ oppilent os suū. Quid eni dicit? Ego in/
quit nō arbitror me apꝓhendisse. Unū aūt q̄ quideꝫ
retro sunt obliuiscēs ad ea vero que sunt priora extē
dens meipm̄ ad destinatū persequor ⁊c̄. Item ī alio
loco Crescētes in scīa dei. ⁊ ad Cor.i. sitis ergo ꝑfecti
⁊c̄. Et alibi. Omnia arbitror vt stercora ꝓpter supe
minentē sciam iesu christi Uiderit q̄ꝫ ꝙ imꝑfectō
sit nolle esse perfectū. Et in via dei nō progredi. l' de/
siderio vel conatu retrogredi est. Damnatꝛ seruꝰ pi/
ger qui talentū suare cōtentus illud in fenꝰ nō tra/
diderat. Displicet quoqꝫ patri filiꝰ segnis ꝓprij ho/
noris ⁊ profectus incuriꝰ. vt pulchre Gerson decla
rat. Maria marthe p̄fertꝛ. Uiderint hij quibꝫ suffi/
cit saluari cū infimis. ne dānentur cum reis ⁊ pigris
Deuota quoqꝫ meditari nō est altū sapere. non sin/
gularitas. nō in magnis ambulare. vt pulchre ger/
son declarat in de mōte cōtemplatiōis ⁊ alias.

Nec putet q̄s ꝙ hic ad vnguē meditabilia hec exeq̄
velimus. sat nobis erit si occasionem sapiētibꝫ aut
incitamentū studioꝝ minꝰ capacibꝫ amministrare
his nostris collectis poterimus

Proloquiū in meditatoriū Titulus.xix.

Uenite ascendamus in montē domi/
ni. Esaie.ij.ca. Uenite ait Guilhel.
abbas. oībus derelictis ad ꝯtempla/ B
tionis quietē apꝓhendendā ascēdaꝫ
mus ⁊c̄. Fatuū nāqꝫ est sempꝫ ī imis
legendo ⁊ studēdo morari ⁊ nūq̄ as/
cendere in montē dn̄i per flāmigeras affectiōes aō/
ris. Nō eni ad hoc aīam creauit deꝰ vt cōtra suā ge
nerositatē multitudine quaternionū ⁊ ominaꝝ pel/

liū repleret̃ sed ad hoc vt eēt sedes sapie ꝛ ipē rex paci
ficus velut in solio ei insideret. Sacris igit̃ medita/
tiōib9 iuxta ꝓphe vocem i mōtem dn̄i ascēdam9. eūqꝫ
in nostre mētis apice velut in' solio ꝯseruem9 Et vt
volēti9 ꝓphetice monitiōi paream9. atqꝫ ꝯtēplatiōis
aut meditatiōis studio seduli9 icūbam9 q̄dā in gene
re sunt p̄mittē da. Hoc tū p̄mōitum volum9 nos h
nolle sublimia tradere ꝛ ꝯtēplatiōis materiā expli'
care. sed tm̄ de rudi affectiua meditatiōe q̄ citi9 ꝑuēi
tur ad mistice theologie arcem q̄ꝫ si sublimia dixeri9
ꝛ altiora. Nolum9 itē distiguere de ꝯtēplatiōe medi
tatiōe aut cogitatōe qm̄ sup his ꝛ hm̄ōi aliꝭ plurimi
libri hn̄t. nos nrō more practicis dādis insudare tm̄
opꝫ. Sꝫ ad premittēda vēiam9
Sūt aūt premittenda tria. videlicet
sacraꝝ meditationū itroductia alliciamur
meditātiū ꝛ meditabiliū q̄lificatia vt istruamur
certaꝝ mat̃iaꝝ ꝛ practicaꝝ ꝯmēdaria expediamur
C

De introductis sacraꝝ meditationum
Membꝝ p̄mum.

Maria āt optimam ꝑtem elegit.
Luce. x. De p̄mo itaqꝫ id est de introdu
ctis ꝛ de incitatis ad sacre ꝯtēplationis
q̄etem ꝛ sacraꝝ meditationū studiū licet sufficiens
posset esse incitamētū vbū illō dn̄i iam p̄missū quo
optimā dicit marie (haut dubiū q̄n ꝯtēplātis) ꝑtē.
Iuuat tn̄ sub ꝯpēdio ex m'toꝝ sept̃ iductia ꝯgeret̃
potiora. Et sunt ista.

Exēplū. bōa ꝑsuasum. prelata. nccē.

Primū itaqꝫ iductim ꝛ ad sacraꝝ meditatio/
nū studiū mētis qꝫ q̄etem incitamētum est exemplū
pluriū rerum Exēplū inq̄ꝫ reꝝ nat̃aliū q̄ om̄s suū ap
petūt ꝛ locū ꝛ q̄etem. ꝛ repetūt ꝑꝓos q̄qꝫ recursus
vtꝫ in plātis lapidib9 ꝛ aiātib9 cunctis vt hēt̃ in de
triplici via. Incitat ad idem exemplū hoim sc'ariū
ꝛ mūdanoꝝ actuū. Vnusq̄sqꝫ ei idustrius artis vt
ait i collatiōe p̄ma p̄m Cassian9 appetitor ꝯctos la
bores ꝛ ꝑic'la atqꝫ dispēdia eq̄nimiter libēterqꝫ sustē
tat. vtꝫ in agricolis ꝛ negociatorib9. Nam ꝛ agricola
nūc torridos solis radios nūc pruinas ꝛ glacies n̄ de'
clinās terrā infatigabil'r scindit ꝛ indomitas agri gle
bas frequēti subigit vomere sola spe copiosaꝝ fru/
gū. Sꝫ ꝛ q̄ negociationū solēt exercere ꝯmercia nō
incertos pelagi timēt casus nō mille discrimia ꝑhor
rescūt dū ad finē attēdūt q̄stus oia hilariter ꝑpetiūt
Sꝫ qd de his q̄ mūdialis milicie ambicioso cing'lo
succicti commemorem. Hi em̄ dum ꝓpositum con'
spiciūt dignitatis finem nec inter medias mortes
pauēt nec belli fragorib9 franguntur. Si ergo tot la
borib9 tot curis tot mortib9 se agricole mercatores
milites seculares tantum spe questus terreni expo
nāt. pudeat christi milites. agricolas. seruos. q̄b9 et

na reponūtur in celis bona his fore ignauiores. Q3
si iam tertio in mediū deduxero sanctoꝝ exempla q̄ꝫ
illi viriliter egerint q̄ꝫqꝫ pro contemplationis adi/
piscēda quiete laborauerint quis queso nō allicietur
Quantis annis iacob pro rachele seruierit omnib9
est notum. ꝛ tamen omnes dies pauci illi videbant̃
pre magnitudine amoris. Nō est hic disserēdum de
conatu Augustini Bernardi ceteroꝝ qꝫ in p̄ncipio
ꝯuersiōis. vt post amplexus mererentur rachelis
Horum tm̄ ꝛ nos exemplis ad hāc ꝯtēdam9 viam
Alterum inductim est Sacre meditatiōis fruc
tus ꝛ vtilitas. Tāte āt sunt huius vtilitates vt nēo
nisi q̄ gustauerit nouit. Vere lignū est vite ꝑ singu'
los mēses. xiꝭ. afferēs fruct9 Lōgum est scribere ꝯcta
Hec mētes purgat ꝛ excoquit vicia. Hec itellectuꝫ
illumiāt. affectum inflammat. homiēm deificat. ꝛ
in terris btm̄ facit. Hec est em̄ vita eterna vt nos'
cāt te veꝝ deū ꝛc̄. Vere p̄ciosior est sapia hec ꝯctis o
pib9 ꝛ ōnia q̄ desiderantur huic nō valēt compari.
Veniūt em̄ oia bōa simul cum ista. Si em̄ diuicie
q̄rūtur q̄d sapia locupletius. Vn̄ ꝛ ab Aristotile di
uina possessio nominat̃. Hec em̄ q̄etat mētes mira
qꝫ dulcedine afficit Hinc sapie. viiꝭ. Intrās in domū
meam ꝯq̄escam cum illa. Nō em̄ hꝫ amaritudiēm
ꝯuersatio illi9 ꝛc̄ Et vite actie iuxta gregoriū magna
sunt merita sed ꝯtemplatiue maiora. Et vt paucis
agam Teneādum cum Gersone ꝙ vita hec deo gra
tior subiecto ꝓꝓo vtilior ꝛ toti eccl'e commodosior
q̄ꝫ sit actiua. Adeo vt q̄ bene ꝑpenderet qualis excel
lentia sit bonorum spiritualium supra temporalia
bona hic clare cognosceret ꝙ plus prosit orō deuota
vnius contemplatiui q̄ꝫ faciūt cētum ꝛ centum vi'
tam ducentium actiuam vt latius in de monte cō
templationis declarat.
Tertium inductiuum est persuasuꝫ id est quia
in scriptura sancta ꝛ doctrinis sanctorum crebrius
sacris meditationib9 insistendum suadetur. Scru
temur scripturas inueniemus copiosa testimonia
horum. Nunc enim expresse ad hoc hortatur Nunc
sub tipo rachelis marie ꝛ iohannis extollit. Nunc
dulcedines narrat ꝛc̄. Sancti quoqꝫ ꝛ ecclesie docto
res singulariter meditationi sacre ꝛ contemplatiōi
incumbēdum docuere. Quis oro tractatus omnes D
in laudem ꝛ in gloriam contemplatiue vite editos
enumerabit.
Quartum inductiuum est prelata id est laus ꝛ
commendatio qua vita hec contemplatiua aut me
ditatiua super actiuam extolli solet. Et certe innu/
mere sunt laudes huius sed sufficiat paucas vel pau
cis perstrinxisse nobis.

i dei ꝯtēplatiōe Clara ē q̄ n̄ marcescet sapia
nō sic lya que oculis lippa.

Clarior.

In mētē illūiatiōe hec ē spe ciosior sole ꝛ sup ꝛc. Rachel em̄ pulchra facie. | q: deo intēdit q̄ ē vnū illud necārium

ꝫ pulchra. | perfecta.
q: sedet ad vedes ihū Martha turbatur. | ꝛ securior Amātissim⁹ dm̄ bitabit confidēter
quieta ꝗ. | tuta,
Rōne obiecti sub iecti ꝛ modi Nō hz tediū ꝯuict⁹ ei⁹ | ꝑmanētior ex sua naꝫa. Non em̄ auferet ab ea. Charitas nūq̄ excidit.
Hec iocunda | manens
q: ỏi capatior ꝛ deū vngit cū maria. | ỏo failiarior iohs sup pec t⁹ recumbit. | p̄ciosior q: rari or Archa i sum mitate āgusta.
deuota | ꝗ prima | chara
q: ꝯucit hōi fm dignissiāz potētiā tēdēs in obiectuz nobilius. | celesti vite silior vbi videbim⁹ ꝛ laudabi⁹
Nobilis. | assimilis.
pauciorib⁹ egēs In sinistra e⁹ di cie ꝛ glā. | mag̃ meritoria q̄ ad finē q̄ ad p̄miū salrē cēntiale | nā vita acti ua in hāc or dinaꝫ.
paucis. | merito. | q: finis.

Possemus singlas has p̄rogatiuas ꝛ sanctoꝝ auctoritatib⁹ ꝛ efficacib⁹ rōnib⁹ astruere ꝛ declarar̄ sed breuitati studēdum Et facile in aliis est has pro sequutas iuēire vt in petro de aliaco in suo compen dio ꝯtemplatiōis In dyonisio carth·de ꝯtemplatō ne.ꝑtim in summa ꝟtutum Sūt quoq; p̄ter has p̄ rogatiuas ꝛ alie plures.quaꝝ Gerson quasdā vt il licet videre ꝯplectitur sup Magnificat ex ꝑsona cō templatiōis. Postremū(ad huius sacre medi/ tatie ꝛ ꝯtemplatiue vite studiū ꝛ amorem) icitamē tū est necessitas ad h̄ impellēs Jp̄c em̄ saluator no/ ster dicit Porro vnū est necāriū Uere necāriū ē istō vnū ꝯtemplatiōis ꝛ meditatiōis sacre exercitium q̄ sine(si Gersoni daꝫ fides)vix ad salutē ꝑtingiꝫ No/ uit hoc psalmograph⁹ cū ait. Nisi q̄ lex tua medita tio mea ē.tūc forte ꝑissem in hūilitate mea Immo multi sunt apō q̄s damnabilis sepe est omissio me/ ditatiōis sacre ꝛ cōtemplatiōis inq̄rēde. Cuiusmōi sunt q̄ grām illam a dn̄o exceperūt q̄ ꝑiclose ꝯtigit abuti Et cuiusmōi ecclastici clerici ꝛ theologi q̄b⁹ ex officio incūbit. Et potissimum cuiusmodi q̄ positi sunt in scola religiōis que est scola deuotionis fletu um ꝛ orōnis. Et religiosi omnes q̄ labores ꝑplorum in ocio possident vt vel sic custodiāt iustificatioēs do mini ꝛ legem eius semꝑ exq̄rant. ꝛ vt sint ocli corpo ris mistici ceteroꝝ membroꝝ opa ꝛ illuminantes ꝛ dirigentes. Cum itaq; tanta habeamus ad sa crarum meditationum studiis insistendum iductia merito ad eam aspirare debet q̄squis aliūde impedi mēto non impeditur legitimo. Et vere felix nimiū ille ꝛ excelsa sorte sublimis cui datuz fuerit. vehemē ter ꝯcupiscere. sapienter inq̄rere. digne complecti vitam hanc beatam. Quem vero hec non mouēt tra hūt deuincūt retinent stupidus frigidus vacuus va nus ꝛ stultus est. Et vehemēter religiosi presertim vt dyonisius ait sunt redarguendi q̄ cum apta medi a habent nō tamen ad ꝯtemplatioēm aspirant ꝛc. Hec de primo.

De meditantium qualitate. Membrum scdm.

Quis ascendet in mōtem dn̄i aut quis stabit in loco scō eius.

ps.xxiii. Uiso de sacraꝝ meditationuz inductiuis vidēdum est de meditantium dispōnib⁹ q̄les scz erūt tradentes se vite contemplatiue. Ualdē em̄ fm greg.vi.moralium inter se diuerse sunt con spsiones animoꝝ. Quidam em̄ ita naturaliter q̄eti vt labore succumbāt Et nōnulli ita inquieti vt si va catioēm laboris habuerint grauius laborent. Pri mi igitur aptiores huic vite se tradere debent. Alii āt ꝛ si naꝫalr inq̄eti ꝛ huic studio inepti n̄ tn̄ totalr se abstrahere debēt sed niti ꝛ repe q̄ntū poterint. Et nisus talis ꝛ conatus eis ꝑfcō reputabitur.

Porro ois q̄ se huic vite dedere volet. has i se ꝯditiones habeat oportet.

Sit purus. feruens. humilis. tacitus fu ge poscens.

Primo oim q̄ i mōtem hūc contemplatiōis as cendere ꝛ in sancto ei⁹ loco stare volet opz vt cordis puritati studeat Alioq̄n verēdum ne velut bestia tā gens mōtem lapidib⁹ obruaꝫ. Sz pctā diuidūt iter deū ꝛ nos Et ihieremia testāte ꝓhibēt bonū a nobis Et sapia nō habitabit in corpe subdito peccatis Qui ergo ad ꝯtemplatiōis q̄etem q̄ ad diuioꝝ prefulgi/ das theorias.q̄ deo ꝓpinq̄re veꝝ ꝛ in ei⁹ mōte stare desiderat a via purgatiua iniciū sumat. Et sic ꝑ illu minatiuā ad vnitiuā tendat de q̄b⁹ trib⁹ viis plura scripta h̄ntur. Un̄ ꝛ Gerson p̄mum gradum ꝯtem platiōis scale humilem pniam ponit cui⁹ cām plene in de mōte cōtemplatiōis expōit ꝛ explanat. Scdo feruēs id est opz ferueat ꝛ estuet ad oia bōa. Et in p̄ mis faciat faciēda ꝛ toto nisu semꝑ acceleret dū tꝑs patitur pasci ꝛ lactari vberib⁹ sacre meditationis. Esurientes enim impleuit bonis. Qualis autem hic feruor erit pulchre docet Gerson vbi supra. Hic tn̄ industriam ꝛ discretionem opz adesse temꝑantez feruorem nō em̄ stabiliter ꝛ sine cessatioē ꝯtemplati oni inherēdum Nam hoc vetāt p̄mo aic in sua naꝫa

instabilitas. Scd̃o corpis infirmitas Decies enim
mille teste platone in phedrone) nobis vacationum
impedimẽta inde ꝓueniũt. Tercio obiecti excellẽtia
Nam ad ea q̄ dei sunt ꝯtemplãda hꝫ se ocl'ꝰ noster si
cut oculus noctue ad splendorem solis. Sũt ⁊ mul
ta alia q̄ transimus. Tercio hũilis id ẽ opꝰ est
summa humilitate. ne sapiat altum sed timeat sp.
Sup quem eñi respiciet nisi sup q̄etem ⁊ humilem
Et iam surrectꝰ obseruet ne grauior sit (si euenerit)
casus ⁊ dicat Eleuãs allidisti me. Si constitutus es
in lecto contemplatiõis ocio se ⁊ noueris misteria õ
nia. si posueris in celo nidum. si caput tuũ tetigerit
nubes. tu ad vnum flatum supbie reprobꝭ detrahe
ris in abissum ⁊ tãq̃ sterquilinium pderis duꝫ alter
humiliatus celos ascendet. ❡ Quarto tacitus. licꝫ
eñi õnis discipline obseruãtia req̄rat̃ tñ singl'ariter
taciturnitatis religiositas meditatiuos decet Und̃
Berson dr̃ Addam ingens exptus ꝙ nihil ferme q̄e
ti mẽtis ⁊ cõtemplatiõi plus insidiosum. nihil ita p̄
ciosissime rei. s. tpis ꝯsumptiuum. nihil postremo
pfcõni religiosoꝝ aliũde ꝓbatoꝝ plus obuiãs queãd
modum colloq̄a nõ solũ praua (q̄ corrũpunt bonos
mores) sed illa etiam q̄ supflue diuq̃ ꝓtrahũtur Aut
sup rumoribꝫ vulgo volitãtibꝫ aut sup ludicris plu
ribꝫ aut ceteris q̄bꝫ dies sensim atteritur p q̄ duꝫ se
oblectauerint vel ignauie vel indignatiõi vel fastidi
o suo mederi putãtes inq̄etiores ⁊ mente dissipatio
res remanebũt. Fallor si vnq̃ in montem dñi in ar
cem cõtemplatiõis ascendet: q̄ nõ ad vaniloquas hu
iusmodi fabulationes factꝰ fuerit sicut hõ n̄ audiẽs
⁊ sicut mutꝰ nõ apiens os suum. Fuge igitur. tace q̄
esce cum arsenio. Cum ihũ ⁊ moyse ascẽde solus in
mõtem. Cum iohe in deserto mane Cum maria in
cubilis secretario. aut cum ysaac solus egredere. me
ditari in agro. Solitudiẽm eñi ⁊ q̄etem vita hec a
mat. Quinto opꝫ obstacula ⁊ impedimẽta fuget̃ q̄s
q̄s in meditatio ⁊ affectiuo studio pficere volet Stãt
ãt a dextris ⁊ a sinistris hostes laq̄os ⁊ tendicula tẽ
dẽtes Ita vt hoꝝ nõ sit finis. Videat̃ Berson in de
monte contemplationis. Item summa virtutum
Et petrus de alliaco vbi supra. Necessaria est pseue
rãtia fortis ⁊ lõganimitas assumẽda Opꝫ eñi pseue
rãter ⁊ instãter pꝰ repulsam psistere. Vult nos deꝰ
laborare vt eius coadiutores simꝰ. Qualiter eñi im
plebimꝰ Nõ temptabis dñm deũ tuũ si laborẽ diligẽ
tiam datã humãitꝰ deserẽtes. solũ diuitꝰ adiutoriũ
p̄stolemur Certe q̄ pseuerauerit solus saluus erit
Opꝫ item supfluas occupationes summe vitare. scri
be sapiãm ait sapiens in tempore ocij. Nam q̄ mi
noratur actu pcipiet eam. ꝓpterea sint in paucis ac
tus tui si studere vis bone mentis quam nemo occu
patus si creditur senece) inuenit. Non potest alliga
tas habens alas auis vel illitas visco vacuas se fer
re per auras Omnis ergo cura ⁊ sollicitudo ꝓ statu
vitanda. Postremo sp orare ⁊ nũq̃ deficere op
tet.

Qualia sint meditãda. .§. i.

Oli altum sapere sed time.

n Romanoꝝ. xi. Hec meditare ⁊ in his
esto. pme Thimothei q̄rto. Non de
meditabilium videndum est qualitate. Nunc enim
passim q̄cq̃ nobis. nobis deo deditis meditanda pro
ponũtur sꝫ ea q̄ p̄cepit deꝰ oportet cogitare semper.
qualia sunt deuotionis ⁊ compunctionis ammini
stratiua. Non enim vult apostolus nos altum sape
sed humilibꝫ assentire ea q̃ meditari ⁊ in illis esse.
Nam ⁊ ꝙ compunctiuis ⁊ affectuosis potissimum
sit immorandum meditabilibꝫ ex infra ptꝫ. s.

Officium petit. est suasum. decet. vtile multum.

❡ Primo inq̃ officium ⁊ status monasticus id ex
igit ⁊ requirit vt compunctiua meditemur. Quod
monachorum officium sit. nemo ignorat: qui Eli
machi diffinitiones legit vbi dicitur. Monachꝰ est
merens ⁊ dolens anima ⁊ iugi meditatione mortis
se exercitãs dormiẽs ⁊ vigilans. Et Iheronimus ꝙ
officium monachorum sit flere ⁊ lugere Et q̃ sit ne
cessarium ⁊ vtile compunctiuis isistere plures libri
vt qui intitulatur homo q̄dam ⁊ patrum collatiões
docent Secundo suasum id est scriptura sacra
curiosis insistere alta rimari plurimum dissuadet: e
regione suadens humilibꝫ consentire vt patet ex to
to eius decursu. Quanti autem doctores idipsum
persuadeant vt deuotioni ceteris sepositis insista
mus non facile est numerare. Hoc Augustinus. h
Iheronimus. hoc patres heremicole suos edocue
runt: q̄ nec sermonem quidem nisi de passionibꝫ ad
misisse leguntur. Hoc Bernardꝰ ⁊ ceteri docuere.
Berson conclusionem hanc familiariter versat. Q
religio scola sit magis affectus q̃ intellectus ⁊ idcir
co affectuosis conuenit studijs ⁊ meditationibꝫ insis
tere illic: patet in tractatu de libris a religiosis stu
dendis deductio huius. Huic ⁊ dominus iohãnes
scoenbouie in sermone capitulari vvindesemens
assentitur dicens. Q religiosi qui in scola orationis
deuotionis atq̃ fletuum positi sunt mistice theolo
gie potius q̃ speculatiue aut lrãtorie insistere habẽt
Nam litteratoriam mundi edocent doctores sed mi
sticam dei spiritus docet ⁊ cetera. Et ergo fm eun
dem patet ꝙ non possumus melius habere studiũ
q̃ vt nos totos in deum per pias meditationes et
flammigeras affectiones conuertamus Veram ei
scientiam ait Bernardus non docet lectio sꝫ vnctio
non littera sed spiritus. non erudicio sed exercitatio
in mandatis domini. Si paulo satis fuit ihesum ⁊

hūc crucifixum scire inter infirmos q̄d nobis restat
amplius inq̄rendum donec crescamus Sapia em̄
crucis christi omne archanum apit increate sapie.
Satis ergo nobis erit ꝛ in hoc tractatulo vel scd̄a
hac pte solum deuota ꝛ affectiua meditabilia tradi
disse In his vita constat. Eya igitur o amatissi
mi charismata hec meliora emulemur ꝛ non inutili
illi curiositati multos libros legendi ꝛ plures quať
niones euoluēdi nos immergamꝰ: sed ad veram sa
pientiam ad affectuosa hec ꝛ hmōi nos meditabilia
conferamꝰ ex q̄bꝫ cor nostrum concalescat ꝛ diuie ca
ritatis igne succendatur Amor em̄ scientie prestat q̄
est verum sanctuarij pondus q̄uo premium mensu
ratur eternum Unde erit ꝛ mutatio dextre excelsi ꝙ
in futuro plures simplices ꝛ ydeote doctioribꝫ doc/
tiores ꝛ in contemplando deum acutiores erunt.
Nam affectiua hac scientia q̄ docti fuerit ꝛ q̄ docibi
les sunt dei hi sunt q̄ fulgebunt vt stelle. ꝛ q̄a suo ex
emplo ad iusticiam erudiunt multos ꝛ efficatius q̄ꝫ
plures verbo. ergo in perpetuas candidiores fulge/
bunt eternitates. Abeant ergo curiosa. vana om/
nia absunto.

De industrijs meditatiuorum.

.§. ij.

[S]I direxerit homo ad deum cor suum spiritum illius ꝫ flatuz ad se trahet. Job. xxxiiij.

Nūc de q̄busdam laudabilibꝫ industrijs q̄bꝫ homo ad
contemplatiōis theoricum culmen disponitur ꝛ ad/
iuuatur dicendum. Quamuis enim deꝰ q̄nq̄ꝫ grām
p̄stiterit q̄busdam etiam indispositissimis sua grā
p̄uenerit affecerit inuitauerit. regulariter tn̄ com/
muniter q̄ꝫ loquendo ad gratie susceptionem p̄exigi
tur ꝙ homo faciat quod in se est ad illam se aptādo
ꝛ p̄parando ꝛ sic deꝰ eam illi largiť. Hinc crebrius
ad hanc preparationem hortatur sp̄us sanctꝰ Iuxta
illud zacharie. i. Conuertimini ad me ꝛ ꝯuertar ad
vos Hinc iacobꝫ ait Appropinquate deo ꝛ appropi/
quabit vobis Patꝫ ergo q̄ꝫ nostre industrie laborem
req̄rat. Nam licet humana industria p se non suffi/
ciat, non tamen penitus est abijcienda. dei em̄ coad/
iutores se suos q̄ꝫ vocat nō compulsores aut preuen
tores. Sit igiť labor noster sit industria sit conatꝰ
plantās ꝛ rigans Incrementū vero quasi viuificuz
supinfusam q̄ꝫ ꝟtutem donet christus. a quo petatur
humiliter ꝛ expectetur confidenter. Nemo torpeat
sed satagat. enitatur q̄ capit capiat q̄m labor ꝑq̄riť
nō tn̄ dat. Si nihil absq̄ꝫ labore dedit deus mortali
bꝫ (vt poeta ait) pudeat p tanta re non laborare. In
dustrias igitur q̄sq̄ꝫ assumat. Plures. plures tradi
derūt industrias q̄s longū est commemorare. Tra
diderūt dispōnem ab intra p dei ꝛ scōꝝ inuocatioēm
ꝛ primoꝝ ꝯpassioēm Ab extra item quo ad alimētū
sitū. tps. modū. ꝛc̄. Sed hec in Gersone ꝛ in de tri/
plici via. ꝛ in dyonisio carth. habūde iueniūť

Ex multis pauca colligimꝰ ꝛ tria potissimū ne/
cessaria dicimꝰ meditanti.

Scꝫ
corpꝰ q̄ ad tps locū ꝛ sitū dispōere
determinata pūcta habere.
praxim ꝛ modū ꝯgnoscere

Primo igiť oīm q̄ se meditatiōi tradere deside
rat opꝫ vt semp dei ꝛ sanctoꝝ inuocato auxilio d̄ cer
to tpe sibi puideat ꝛ illud sibi p̄figat Licet em̄ mēs
in deū sp sit bonis meditatiōibꝫ suspēdēda opꝫ nihi
lominꝰ iuxta Jheronimū vt homo sibijp̄i certas a/
liquas deputet horas q̄bꝫ singlarius aīm exerceat
scopendo pariter ꝛ meditando. Optima em̄ ea gub
natio est (teste Augustino) vt ōnia suis temporibus
q̄q̄ꝫ distributa ex ordine gerantur. Quale autē
tps meditationi oportunius sit non facile est diffini
re Suus cuiq̄ꝫ mos ꝛ quisq̄ꝫ suo sensu habundat.
Tm̄ p̄caueatur ne tempꝰ meditatiōi nō deputetur
Plurimum em̄ expedit vt vnumq̄dq̄ꝫ ꝟtutis opus
suo continuetur tempore q̄tenꝰ actus in habitū ver
sus. ꝛ delectabilius frequentetur. ꝛ ne aliquando in
termittatur Pleriq̄ꝫ tamen in hoc conueniūt ꝙ no
cturnū tempꝰ oportunius sit meditatiōi Un̄ scp̄tū
est Et nox illuminatio mea in delicijs meis. Itemq̄ꝫ
Serotinum ꝛ matutinum. Exitꝰ inq̄t matutini et
vespe delectabis. Nullum tamen tempꝰ prefinitēdū
deo. Tpibꝫ quoq̄ꝫ sacris ꝛ sanctoruꝫ festis ait Gerß
q̄s dubitat copiosiora solere infundi grē munera de
uote meditantibꝫ Tūc em̄ in die bona ad deum vēi
mus. tūc fiducialius dicimus sancto Prospera diē
tuum triumphalem Tūc copiosiores charismatuꝫ
mice a mensa decidūt beatorum conuiuarum men/
dicantibꝫ erogāde. vtꝫ etiam i mūdo isto.

Deinde ꝛ locus ydoneus est contemplatiuo eli
gendus. Unde preter ea que ex constitutione in ec/
clesia sunt dicenda aptior ad vacandum locus est so
litudo seu locus secretus ꝛ quietus in quo homo li/
bere se coram deo statuere potest hinc christus ascē
dit solus orare in montem. Mathei. xiiij. non sui in
digentia sed eruditione nostra. Hinc Cum oraue/
ris inquit intra in cubiculum ꝛ claude ostium. In
publico enim impedimenta vane glorie ꝛ tumultꝰ
occurrunt homini tamen exercitato omnis locus
aptus Intra enim se solitudinem sibi gestat. Docet
quoq̄ꝫ doctor eximius vvilhelmus parisieñ. ꝙ corpo
ris debita ordinatio multum prodest meditatiuo.
Unde ꝛ quisq̄ꝫ prouidus erit quo ad corporis situm
Inuenimus autem multiplicem oratium situm in
scripturis expressum. Scꝫ

Stans. erectus vt moyses
genibus. flexis māibꝫ leuatꝫ. salomō

ad pedes magdalena.	eadem ad pedes	
strata.	sedet.	
ꝑcidit in faciē ihesus	man⁹ ī cruce ibꝰ ⁊ sci	facie ꝟsa ī celū a pl'i ī ascēsione
incidit.	exerit.	alto.

Come sa astare aorare

Illa āt inter has situatio efficatioꝛ estimatur ꝑ quam ad deuotioēm acq̄rēdam ⁊ ꝯseruādam homo magis dispōit᷑ Que ſm Gersoēm est Sessio vultu ꝟso ad celum Sedēdo ⁊ q̄escēdo ei fit aīa prudēs Iuxta vvilhelmū parisieñ est accubit⁹ ad appodiaculum ex ꝑte sinistra q꞉ sic coꝛ q̄etatur Dyonisi⁹ āt carthuſ retur ꝙ aptioꝛ situatio est statio cū eleuatiōe oculoꝝ in celum clausoꝝ tñ ne fantasmata hauriat Sꝫ su⁹ cuiq꞉ mos est nec voto viuit᷑ vno Sic q̄sq꞉ se dispo/nat q̄ten⁹ coꝛꝑis dispositio interne actiōi coꝛrñdeat sꝑ. Uñ in meditādo vel flendo ꝓ peccatis alia dispo/sitio erit. Tūc em̄ moꝛe publicāi foꝛte terrā respicer̄ hꝫ nec oculos nisi tenuiter eleuare in celis. Qñ autē de regno/ster facie ꝟsa ad celū. Qñ de passiōe interduꝫ brachia in crucis modū extēdere p̄t. sicut Bōauēta ⁊ Bernardin⁹ agere solebāt. Et licꝫ q̄busdam gͣuis sit dispositio coꝛꝑis ⁊ ꝯtinētia hec in certo loco. Ita ꝙ ꝑuus infernus eis est vel q̄escere paꝝ. si tñ ad gustum internū qūq꞉ ꝑtingere velint/opꝫ vt violentia leuitates coꝛꝑis ⁊ instabilitates dediscāt. Hec industrie posite multū ꝯferūt meditatiuo. Sed ca/ueat q̄sq꞉ ne cū alijs vel inter extñs singl'ariter se hr̄ē velit. Diligentissime cerimoniales obſuātias obseruet. alijs se ꝯfoꝛmēt cū alijs extñtes. Alioq̄n ve illi ꝑ quem sua singl'aritate scandalum vēit. Caueat esse ſu⁹ singl'aris. Qui facit ꝙ nēo, mirāt᷑ oēs. Ois singularitatis nota vitanda.

De pūctis determinatis necārijs meditāti Membꝝ .iij.

I M

Editatio coꝛdis mei in conspectu tuo semper. p̄s. Im oībus vijs tuis cogita illum.

Qui semꝑ meditatioēm suam in dei conspectu esse volet. q̄ in ōnibꝫ vijs cogitare illum. huic nulla tā industria cōducticia q̄ꝫ certa ⁊ determinata de varijs materijs hr̄ē pūcta. Hinc Cassian⁹ suadet vt aliq̄d sacꝝ fixe infigat᷑ mēti q̄d sꝑ inspiciat ⁊ intēdat. q̄ti/enscq꞉ ab illo se viderit elōgari doleat ⁊ aciē mētis re/flectat ad illud satagens in eodē ꝑdurare. Alioq̄n facile coꝛ q̄buslibet occurrētibꝫ adheret si cert̄ nō sit q̄busdā pūctis affixū. Hinc docet autoꝛ de t̄plici via ⁊ suadet sp̄ualia fercula multiplicare vt sic sint ꝓmptuaria plena eructātia ex hoc in illō ne vnq̄ꝫ nauseat suꝑ aliquo cibo ex eiusdē cōtinua aut diuturnioꝛe replicatiōe. sed mox cū se in vno deuotiōis exercitio senit lassari ad aliud deuotionale se cōuertat. Ut si in diuinitatis cōtemplatiōe iugiter figi nō valet. Iam de xp̄i vita ⁊ celi gloria aut alia meditāda assumat. Solū obſuet ne locū p̄ instabilitate mutet ⁊ ad va/na ad lectionē tūc cōfugiat. Oꝫ ergo vt de cert̄ ⁊ deuotis materijs q̄sꝫ ꝓuideat sibi. q̄s vbi habuerit oꝫ vt suꝑ singulis meditabilia pūcta sibi aggreget ⁊ mul'tiplicet vt sic singul' īmoꝛari posset ⁊ sꝑ que circa singula meditari debeat noscat. Et hoc mgr̄ Ioannes nider docet in suo alphabeto amoris allegās Cācellariū ꝑisieñ Ioan. gerson scꝫ q̄ suasit abūdantiam colligere pūctoꝝ ꝑ q̄ se sꝑ hō ⁊ in meditatiōe stabi/lire ⁊ inflāmare possit. Uere beat⁹ vir q̄ impleuerit pharetrā suā ſm trāslatiōem Hiero. ex ip̄is. ñ eniꝫ ceteroꝝ moꝛe vane vage fluxe iactabit᷑ in sua meditatione. In oībus vijs suis p̄sto erit cogitare deū. semper meditatio sua in ꝯspcū ei⁹ Puto em̄ ad excludēdā ⁊ pꝛohibendā fluctuationē cogitationū ⁊ ad sta/biliendā meditationē tā vtile esse nihil. nulliūq꞉ effi/cati⁹ remediū posse adhibere q̄ꝫ hr̄ē abūdantiā hmōi pūctoꝝ ad manū. Nā licet in eadē re diu nō poterit q̄s moꝛari. licet nō rē ꝓfundare nouit. supplebit tñ pūctoꝝ abundātia. ⁊ licet nō de vna re diu vnum de vna tñ multa poterit cogitare donec exercitatioꝛ fa/ctus etiā ꝯmoꝛatioꝛ ⁊ ꝓfundioꝛ speculatoꝛ fiat. Uñ meōꝛabilis ille dict⁹ Ioan. nider has vtilitates nō ignoꝛans foꝛmā tradidit quandā plura puncta de materijs aggregādi ſm oꝛdinē alphabeti. vt pꝫ in libꝛo suo alphabetico. q̄ modus vere laudabilis atꝫ pietatis sue laboꝛ nō aſꝑnendus. Ueꝝ quia in illo nullus oꝛdo nisi alphabetic⁹ inuenit᷑. ideo ⁊ min⁹ est doctri/nalis ⁊ difficilis retētu. Quare nos ei⁹ institut̄ edocti pūcta q̄dā suꝑ q̄busdā materijs collegim⁹ in hoc nrō oꝑe ⁊ alibi. sed nō foꝛma nec oꝛdine suo Collegi/mus q̄ppe ſm cōsideratiōes varias de vna materia habiles ⁊ in vers⁹ redegim⁹ ea. Ita ꝙ ⁊ oꝛdinatioꝛa latioꝛa ⁊ ad retinendū multo sint facilioꝛa Quare āt sub versibꝫ posuim⁹ in pꝛime ꝑtis initio puto d̄ca/

Cur sub rosarijs tradāt᷑ pūctuli. §. p̄m⁹ Cratū.

Q

Uod si quis inquirere ꝑgat quare sub quin/quagenario ꝑ modū. s. Rosarioꝝ hec meditabilia pūcta pleꝝq꞉ ꝯpleri sum⁹ paucis accipiat ratiōnē. misterijs hui⁹ nūeri omissis q̄ ois eccl'ia nouit. Tripliciq꞉ ex cā id sciat actitatū videlicet Pꝛimo ne punctoꝝ multitudine obꝛuer̄mur. Secūdo vt sic facili⁹ sub certo numero positoꝛū remēoꝛaremur Tertio vt crebꝛius in hijs exercitaremur. vt scilicet dum meditari hec puncta piguerit. vel saltem ꝑ modum Rosarij cum angelicis salutationibꝫ hec legeremus. et sic per oꝛationem ad meditationē dispone/remur. O pꝛacticam felicem. O exercitationē sacrā in cōtemplationis culmen introductiuam. Nouimus vnū cui puncta hec ad manū erant qui anteq̄ꝫ

J

Ki

hec illi fuerant rudis et flaris meditatu erat. sed ꝑ exercitationem hanc scȝ legendo ea per modū rosarij ad hoc vsqȝ succreuit vt ⁊ ea memoriter teneret. sic magis meditationi insisteret. ⁊ in meditādo pariter ⁊ sermocinādo ante tempus q̄ȝ materia ei deerat semꝑ. Semper eius meditatio in cōspectu dei In omnibus vijs cogitabat illū. imo ⁊ inter medios laborum rumores suis secum versibus huiusmodi siue Rosarijs meditabatur. O ter quaterqȝ beatos qui huius fuerint sectatores. Nemo se excuset facilis is modus est ⁊ omnibus ad manum Ideo qȝ etiam per modū rosarij posuimus vt virginē honoraremus que modum hunc ꝓmitꝰ inspirauit

De modis ⁊ vijs meditationum.
Caplm. iij.

Iam sapientie demonstrabo tibi. Prouer. iiij.

Postremo ⁊ maxime meditari volenti opus est cognoscere praxim ⁊ modum ⁊ vias q̇bus intendere debet. Ut scȝ noscat ⁊ modum iniciandi. progrediendi. ⁊ terminandi. Imperfecte enim sciencie est teste Ambrosio scire quid agas ⁊ nescire q̄mō agas Et modo ignorato parum cetera ꝓsunt. Hꝰ ignorātia plures a meditando impedit retrahit ⁊ auertit. Ita ꝙ plerīqȝ cum meditari ceperint mox ad alia queqȝ se diuertant eo ꝙ procedendi modū ⁊ viam ignorant. Unde summopere de huius practica inquirendum. Et primum quidem varias sanctorum assignabimus vias. Deinde scalam pōemus directiuam Nec obijciat velim quisqȝ ꝙ vanum sit inquirere ista eo ꝙ vnctio doceat de omnibꝫ Fateor verum ṽbum vere ab vnctione docebitur quisquis eiꝰ capax semper est. Sed respondeant mihi quid vbi ñ fuerit vnctio: quid quando dei mirabili dispositiōe celum eneum ⁊ terra ferrea. quid tunc agendum. Num abstinendum. num torpendum? An non est vnctio que certas practicas docet? Nonne nostri industriaȝ laboris exigit deus? Qui hec dicunt signāt se foris effusos. interioris hoīs indispōnes ⁊ nakam ignorantes. Nil placet nisi ordinatum. Nam ⁊ sine ordine conditum nihil. Sed iam ad destinatum veniamus. Primū qȝ viam Augustini videamꝰ

Augustinus In libro de quātitate aīe hos ḡdus docet contemplationis.

id est ex sensibilibꝫ incipe — **Sensus.**
industria procedere — **et ars.**
virtute ornare. — **virtus**
oīa excludendo ꝑgere. — **tranquilla.**
aspectū ī vidēdū dirigere — **ingressio.**
videt̄ ṽitatē ħ māere — **templor.**

Ponit ⁊ alios modos sed lōgum est ponere oēs.

Bernardus ponit scalam quatuor graduuȝ. quā alij plures sunt secuti vt magister ⁊ dñs petrus de alliaco in suo de cōtemplatiōe. ⁊ Carthusiens̄ q̇dam. Et est hec.

ꝓmus gradꝰ lectio. — **Primo legas**
scđs meditatio. — **meditans.**
tercius orō. — **poscas.**
finis est contemplatio. — **templareqȝ fine.**

Ad frēs de mōte dei alios octo pōit magis ꝑpamenta q̄ȝ gradus. Est liber satis ꝓ sui dignitate vulgatꝰ q̇ scire volet videat ergo illic

Origenes Ingeniosissimꝰ sup cātica quīqȝ ponit Scȝ Absolutio affectꝰ Cōtinua ꝯiūctio intellectus. Coꝝ ꝓporcionata ꝯmēsuratio. Mētis ꝯiūctio Uniformis fixio. De his nil dicimꝰ supra nos est ingenium eius.

Hugo de sancto victore venerabilis poīt Meditatio Speculatio Contemplatio Silr ⁊ eiꝰ discipulus Richardus de q̇bꝫ pulcherrime ⁊ si Gersoni creditur pre ceteris magistraliter in suo de contēplatiōe idem hugo egit.

Doctor deuotus Bonauentura plures ḡradꝰ ⁊ varios in varijs opusculis pōit vtȝ legēti illos.

Transimꝰ vias ⁊ gradus diui dyonisij ⁊ celléꝭ Guidōis Johs ruysbroeck viri anagogici ⁊ pluriuȝ alioꝝ q̄m alti sunt ⁊ inimitabiles nobis. Uenimꝰ tandem ad Cancellarium ꝑisiensem Johānem de gersona ⁊ quas ipe tradiderit vias assignamꝰ Tradidit siq̇dem doctor iste insignis inter cetera ꝯtēplatiue instrumēta scalam quādam triumgraduū necāriam vt ait volenti ꝑtigere ad mōtem ⁊ fructum cōtemplationis Et est.

Pāitētia hūilis ꝓmꝰ ḡdꝰ q̄ q̇s in se amorē mūdanū cū desiderijs prauis mortificat ⁊c̄.

Silētiū ⁊ locꝰ secretꝰ scđs ḡdꝰ ī q̄ aīa lāguet ⁊ ñ vult r̄cipe ꝯsolatiōes mūdi sȝ expectat diuiās.

Perseuerātia fortꝭ terciꝰ ḡdꝰ ⁊ pōit hoīeȝ in altitudine ꝯtēplatiōis sine q̄ nūq̄ȝ ꝑtigit illuc. ⁊ qȝ plures ī ħ ḡdu deficiūt iō raro ꝑtigūt ad optatū Nā sicꝭ sꝭ mōtē volētibꝫ ascēdere sȝ īuēta difficltate mox rursū descēdētibꝫ ⁊ iō ñ ꝑuēiētibꝫ ⁊c̄. Itē sicꝭ sꝭ volētibꝰ struere ignē de lignis hūidis q̄ cū ñ statim arserint abcedūt. Opȝ ergo fortiter insistere ⁊ grē expcāre aduētū. Nā sic conātes magis merent̄ qȝ q̇dammodo deo seruiūt suis expensis ꝓprijs ⁊c̄.

Docet idem venerabilis doctor fabricare alas de q̄ꝝ forma ⁊ mō iam añ habitum est

Tradit ⁊ aliū modū fabricandi ꝯtēplatiōis mōtem

in eo cõstituens tria habitacula passim ascẽdenda ꝛ
h abitaculũ bassũ In pede mõtis vbi imagie
tur. Fides hospitata q̄ õñdit homini horribilia et
pericula maris. Vñ orit̃ in aĩa timor q: cõspicit iu/
dicia dei terribilia cõtra pctõres. Et in hoc hospita
tus põt memorari oĩa incussiua timoris. vt pctã. pe
nas. mortẽ.
Habitaculũ mediũ. In q̄ locabit̃ spes hõi fidu
ciã tradens ne desperet. Et hic meditãda oĩa q̄ sub/
leuant spẽ vt dei misericordia. xp̄i passio. bñficia ꝛc̃
Habitaculũ supmũ In quo charitas demora
tur. vbi sunt inflãmatiua amoris cõsiderãda vt dei
bonitas. charitas. Glia pmissa ꝛ hmõi ꝛc̃.
Hec ex doctoribus sũpta de vijs ɔtẽplatiõis Sʒ
pʒ intuenti ꝙ hec oĩa instrumẽta magis sunt ac vie
ꝛ p̄pamenta q̄ʒ practice pcedendi in meditãdo. Vn
de nec sufficiũt modũ inquirenti. quẽ tñ alter q̄dam
nrĩ tpis doctor tradidit sub scala sequenti

Prologus in scalã meditatoriam sequentem

Idit iacob scalã stantẽ sup terraʒ
ꝛ cacumen illi⁹ tangentẽ celos ꝛc̃.
Geñ. xxviij. Hanc scalã ɔtempla
M v tionis aut sacre meditatiõis tipũ
p̄ se ferre ꝛ significare pluriũ prim̃
vet⁹ traditio edocuit. q̄ ab imo in
cipiens in deũ vsq̄ʒ mentis obtu/
tus attollit. Nam beatissimo Gregorio teste ordia
tus ɔtemplatiõis pcessus est vt mens primũ sese ad
se colligat quasi incipiẽs de terra. ꝛ sic ad se recolle/
cta p intermedios grad⁹ ad creatoris ɔtemplatõeʒ
quasi ad celi verticẽ cõscendat. Quis aũt mod⁹ in p
cedendo obfuand⁹. aut qui sint hij intermedij gra/
dus qui ad celos ipos: imo (vt veri⁹ loq̄r) ad celoruʒ
ip̄m dñm suũ meditatorem deducãt nõ palã tradi/
tũ inuenim⁹. Hic em̃ labor hic nexus est quẽ vir q̄s
piã apte tradidit aut dissoluit doctorũ. Tanta nãq̄ʒ
hic difficultas. tãta p diuersitate hoĩm varietas in
practicãdo doctrinã vere sctẽq̄ʒ meditatiõis. ꝙ etiaʒ
limpidus ille ꝛ practicus meditator Joannes ꝺ ger
sona hic trepidet. adeo vt dicat tanto se hinc iñ quã
doq̄ʒ dubio fluctuare ꝛ an silere l' aliquid scribere cõ
sulti⁹ sit nõ satis se scire Ita ꝙ nõ nisi pauculas pra
cticas ꝛ cautelas meditatiuis posuit. Progressus
aũt certos nõ nisi exẽplares tm̃ tradidisse inuenitur
quos tñ necãrios plurimũ dicit. Et ad eos traden/
dos sui tpis theologos exhortat̃ pia inuectiua obiur
gans q̄ nullis se practicis accõmodãt inueniẽdis di/
centes. Sciem⁹ talia cũ voluerim⁹ cũ nil scitu diffi/
cili⁹ ꝛ vtili⁹ aut necãri⁹ nihil. Nõ em̃ ꝛ via ignora/
tis ad terminũ vir puenit̃. vt lati⁹ supra ẽ deductuʒ.
Cui malo q̄dã occurrit doctor vir q̄ꝺ nrĩ tpis do
ctissim⁹ q̄ scala sua meditatoria viaʒ sapie mrãuit
plenũ tradẽs p eã meditatiõis modũ q̄ppe exordiẽ/
di pcedẽdi terminãdiq̄ʒ praxim. Ita ꝙ scala illa oẽʒ
supat laudẽ. De q̄ tñ scala si q̄d in pñtiarꝫ ponẽduʒ
sit dubi⁹ agor. q: paucis nõ p̄t absolui. Verꝫ dũ e re
gione h⁹ vtilitatẽ. necitatẽ quãtũ itẽ ɔtulerit ppen/
do mihi aliisq̄ʒ q̄busdã ñ possũ (q̄n pauca tã etsi hal
butiẽdo de ea eructẽ) trãsire. vt dũ in lucẽ venerit õi
nes ɔtendãt ad illã. Tria igit̃ de ea dicẽda p̄mo cõ
mendãda. secũdo praxis ponẽda. t̃tio declarãda.

Cõmẽdatio scale sequẽtis ex vtilitatib⁹ Cap̄. i.

Ignũ vite est app̄hendẽtib⁹ eã Prouer. iij. N
l Pauca p scale meditatorie ɔmẽdatione di
cturi hoc p̄mũ dicim⁹ ꝙ oi ẽ supior laude. P
vt in ea exercitati facile assentiri norũt. Huic ei sca
le si herecam⁹ ꝛ p eã rite ascẽdam⁹. nõ fluctuabim⁹.
nec incerti huc illucq̄ʒ iactabimur ꝛ raptabimur.
Nihil em̃ (vt ad vltimũ dicat̃) ita fluctuatiõem phi/
bet nihil ita meditationẽ destinat. nihil ita stabilit:
vt amor mũdus ꝛ ordo iste scalaris. Huic scale si he
ream⁹ in quã in oĩe pmouebimur bonũ. Hinc enĩʒ
viliũ rerꝫ simulachra veterascẽt. absolescẽt. ɔtene/
brescent. cũ de rebus magnis ꝛ amari dignis stabi/
liter p hãc meditat̃. Hinc viuifici amoris excitatur
scintilla. quã si quis fomentis nutrire pgat in mag
nũ erũpere rogũ videbit Hinc sapientie semẽtis
quã si colat ꝛ excolat. messem in magnã germiabit
Hinc suauitatis ille gust⁹ quo sentiat de dño in bo/
nitate ꝛ gustet iam nõ modo q̄m̃ suauis est domi⁹:
q̄ʒ dulcia eloquia ei⁹ q̄m̃ suaue iugũ eius. ꝛ cantabi/
les iustificationes ei⁹. verꝫ vt ruminãs ꝛ gustãs esu/
rire icipiat sitiat amet. amore langueat in deũ vnð
oẽ bonũ. Mallẽ ego absq̄ʒ vlla ɔsolatione sacra ista
siti ꝛ fame cõcupiscere ꝛ feruere q̄ʒ cecus ebri⁹ temu
lentus egyptiorꝫ ꝛ babyloniorꝫ sordibus volutari
Velut em̃ si de aulico nitore subulcos consulas. ac ꝺ
philomenarum alaudarumq̄ʒ cõcentu palustres ra
nas interroges et iudiciũ expectes. q̄b⁹ nulla melo/
dia vt suum coax in precio est. Et sicut aquila quã
tumlibet in altũ volatu libero limpido cõtemplatu
celũ obeat. nulla ea noctuis. nicticoracibus vesper/
tilionibus gloria estimatur. Sic animalibus et
in carne seminantibus hominibus. omnes veri ho
minis hoc est interioris mortui sunt sensus vt non
sapiant que dei sunt. quo fit vt de veris bonis ita iu
dicent quasi non sint. Hoc enim omnibus innatuʒ
hominibus vt itidem iudicent de hijs q̄ non vident
tur vt de hijs que non sunt. Nihil igitur miruʒ si sca
le huius fructus nõ sentiãt omnes. si nõ placeat vni
uersis. Perstent perstent nostri scaliste qui ascen
siones disposuerunt in corde: qui tametsi primum
laborent. non mox fructus degustantes. confidãt
nihilominus certi quod labor in quietem. et in

gaudiū cōuertet meror Dulcia nō meminit q̇ n̄ gustauit amara. Uenient venient dies illi qn̄ incipiēt apparere thesauri ⁊ aceruī frumēti vini ⁊ olei in terra fluente lac ⁊ mel vt sedeāt in pulchritudine pacis. in tabernaculis fiducie. in requie opulenta. ⁊ tūc gaudebit cor corꝝ. Tacem9 quō scale hui9 exercitatio augeat. faciliter. locupletet. vigoret. cōfortet singulas ptes mentis. Mens em̄ cōmemoratione ꝯsideratiōe. ⁊c ditat. Suis etiā gradibꝫ intelligentia dirigit' ducit' illustrat' et cōfirmat'. Purgat' adē a cōtrarijs colluuijs. fit volūtas liberior ⁊ liberalior in bonū. Adeo q̄ vt mēs locupletat'. vt queadmodū ex horreo diuitis prisfamilias. de q̇bꝫ velit fructibꝫ mox p̄sto p̄ntare valebit. Dat' em̄ hui9 scale ascēsionibꝫ tot9 sacroꝝ eloquioꝝ cāpus excolend9 velut ade p̄adis9 In quo passim ⁊ sp̄sim oīm floꝝ fragrantia. oīm frugū fertilitas. vt quisq3 ꝑut destinauit in corde suo q̄ volet deligere colligere possit ⁊ cōseruare. cōmeōrare. ꝯsiderare. diiudicare. rūinare ⁊c̄. Quā scā3 rusticatiōe3 Cicero si vidisset graui9 dixisset. Oīm rez ex quib9 aliq̇d exquirit'. nihil ē agricultura meli9 Nil liberi9 nil dulci9. nil hoīe libero digni9 Uez hoc q̇dē i hijs q̄ externa bona censent'. Nrā āt i hac scala rusticatio tāto fecūdior atq3 p̄stātior. q̄3to dina ꝓphanis. eterna secularibꝫ. celestia terrenis carnalibꝫ sp̄ualia p̄ferenda sūt. Fac igit' te diligentē in hac scala agricolā sedulū sollicitū vigilē studiosū exhibeas. nō p̄u9 fructus crucēd9 ꝓmittit'. Reposita em̄ colenti ⁊ rusticāti tibi certa sal9 tui ⁊ ea salus qua regnū i horrea referas: Grandes igit' scale hui9 fruct9 Uerū nō mō ex fructu scala hec cōmendabilis reddit'. s3 ⁊ ex alijs multis. puta ex subiecti ⁊ obiecti in q̄ exercet' ⁊ in qd̄ erigit' dignitate. Itē ex copie multitudie quā transimus. Precipua tn̄ exinde laus h9 scale colligit' q̄ oīniū fere scōꝝ exercitia p̄ scripturā sp̄sa ꝯplectat' ⁊ cōprehēdat. Qd̄ sic ē videre. Hec em̄ scala in p̄mis iuxta dn̄i doctrinā orare docent3. s3 a q̄rēdo incipe p̄ci pientis eū ducē ⁊ ductorē ꝯstituens. Querit

Hec scd̄o Cū filia. syon a sordibꝫ egyptioꝝ secxcutit

Hec tertio Juxta ꝓpha3 vt os dm̄ fiat p̄ciosū a vili d̄ligit.

Hec. iiij. iuxta dm̄ p̄ceptum pign9 amori3 reliq̄ntis Cōmemorat

Hec iuxta sapiēt3 monitiōe3 ꝓposita Cōsiderat.

Hec cū paulo ꝯsiderata Diiudicat

Hec cū maria mrē dei ꝯfert ⁊ in corde Cōs'uat

Hec cū aialibꝫ (iuxta legē) mūdis Rūinat

Hec cū viro s'm cor dei qm̄ suauis ē dn̄s Gustat

Hec cū eodē in atria hierl'm Esurit ⁊ ꝯcupiscit

Hec cū eodē incolatū luget ⁊ cū Jeremia i threnis q̄rulatur et plangit.

Hec (vt ad sūmā dicam9) postremo cū sp̄ōsa i Canticis amat. inardescit. estuat. amore languet donec sacꝝ attigat āplexū. Quid igit' hac scala digni9. q̇d iocūdius. q̇d sacrati9! Quis ergo ad hanc nō aspirabit. Nā dum vno hoc exercitio insistit sctōꝝ ꝯplectit' exercitia vniuersa. Uere igitur amplectenda scala ⁊ vtriusq3 amplexanda brachijs. Jn cuius ⁊ laudē hoc quidam dedit epigramma

h Ec resonat se scala suis resonātibus odis
Multigeno fetu turgida vernat ouans
Floccida corda domat vel marcida ꝓrsus opimat
Affectus laceros colligit occiduis
Hec mētis neuū vegeto medicamīe curat
Quā volucrē sup̄os cogit adire polos
O sacra scala iacob claris roboranda camenis
Tu decus egregiū. laus tibi nulla sat est
Uirtutū germen p̄adisus deliciarum
Roscida scala plue pectora sperge mea
Hanc frater gerito vigil alta mēte repostā
Qua poteris facile scandere regna dei

p Er gradus ascēdebatur in templū Ezechiel'. Quid aliud hoc tēplū nisi ꝯtēplatiōis sūmitas in qua cōtinet' de9 Et q̇d ē in illud p̄ gradus ascendere. nisi p̄ ordinatā ꝯtēplatiōis seriē ab ymis ad summa cōtendere. Hanc itaq3 ordinatā contemplationis seriē seu scalam posituri. in hoc lectores cōmonitos velim q̄ nō tam ponere q̄3 tangere eius processum paucis pro presenti velimus. Quippe cum nec hanc nos perfectā abs suo autore susceperim9 tam plioris voluminis modū scala hec pro plena sui declaratiōe exigeret. Utpote que omniū rethoricoru3 instrumentoꝝ copias locos ⁊ colores cōplectitur vt ꝓlixum esset demōstratu. Solū itaq3 scale hui9 gradus nos tangemus vt occasionem ordinati ꝓcessus deuotis et meditatiuis amministremus. Qui ordinatus processus quantū cōferat experienti patet. Omnia em̄ cū ordine fieri apostolus voluit. Jmmo sine ordine summus deus nihil fecit ⁊ nihil sine ordine quietū decoꝝ perfectū esse potest Scala aūt hec ordinat Ordo germana cōiungit vnit ⁊ ligat. Germana mutuo iuuāt Juuantia confortant: sicut e regione inordinatum ⁊ incōcinnū omne. dissolutiōi est proximū inualidum et dispersum. Et sunt scale huius tres principales partes. Quaꝝ prima cōplectitur gradus ad meditandum p̄paratorios. Secūda gradus in meditando processorios. Tertia terminatorios vt ex figtura patet. Jn processu quoq3 optimus est graduum ordo scd̄m tres anime vires aut potius s'm harum viriū actus. Nam sicut naturaliter memoria intelligentie preest ⁊ volitioni Sic ⁊ hic gradus monitionis precedunt gradus iudicij ⁊ motionis Jmpossibile em̄ affici aut moueri: nisi ante intellexeris ⁊ iudicaueris mente ⁊ intellectu

Jncipit scala Meditatoria Cap̄. secūdu3

p er gradus ascendebatur in templum.

Modus recolligendi

Questio	Qua scz quisqz a se requirat — Quid cogito / Quid cogitandum	Exuscitativa

Gradus preparatorij

xcussio	Est repulsio coꝝ que minus cogitanda	Depulsiva obstantiũ
Electio	magꝫ.s.cogitãdoꝝ puta q̃ magꝫ Expediunt / Cõferunt / decent	Assumptiva cõferẽtiũ

Gradus processorij ꝛ mentis

Cõmemorãtio	Est actualis electe ꝛ destinate rei cogitatio	Heret cõduplicatiõe
Cõsideratio	Est sedula ꝛ iterata cõmemoratio ꝛ inhesio do nec proprie noscaꝛ cõmeõratiũ	penetrat
Attentio	Est fixa ꝛ attẽta ꝯsideratio. vel ꝯspectio rei ꝯsidrate ꝛ cõmeõrate	Figit
Explanatio	Est quedã illustratio in attentione positoꝝ	Illustrat
Tractatio	Est reꝝ cõmeõrataꝝ cõsiderataꝝ ꝛc. ad alia q̃dã extẽsio	Extendit

Gradus processorij et iudicij

d iiudicatio	Est q̃ pro dignitate sua suscepta res estimatur.	Estimat
Causatio	Est stabilitio facte diiudicatiõis sic cõfirmatio orõnis	Stabilit.
Ruminatio	est morosa supioꝝ cũ ꝯõratõe tractatꝫ dõec gustũ attigat	Iterãdo indrit.

Gradus processorij et affectus

g ustatio	est q̃ sic supioribꝫ mõemur ac docemur. ita h nos affici sẽtimꝰ	Uidz· exclamatõe
Querela	Est q̃rentis ipacia vel denũciatio displicentis	Deplãgit lamẽtatiõe
Optio	q̃ qd dulce iudicat possidere desiderat. l'ẽ desiõriũ ꝯplacẽtꝫ	Esurit desideratione
Confessio	Est veritatis assensus ꝛ publica agnitio	Cõgesta detegit.
Oratio	Est optionis ad deum insinuatio	Exigit
Mensio	Est oratorum collatio ꝛ orantium	
Obsecratio	Est cum sacre rei attestatione oratio	Animat
		Extorquet
Confidentia	Est ꝑsense ꝛ agire bõitatꝫ argumẽtũ ad ipetrãda monẽs	Possidet

Gradus terminatorij

Grãrumactio	Perceptoꝝ veroꝝ bonoꝝ grãdis estimatio est	Refundit
Cõmendatio	Desiderioꝝ suoꝝ in dei bõitatẽ fiducialis remissio	Custodit
Permissio	Est integ̃ ꝓpe volũtatis in dei volũtatẽ resignatio	Holocaustat

Modus cõmorandi.

Cõplexio	Est gradus silis cum gradu ruminatio. Hec cõplexio est omnium gradnũ sicut Ruminatio tantũ intellectualium. vnde maximam copiam prestat.	

Licet em̄ quēlibet gradū supioꝝ cum quolibet con/iungere ceteroꝝ puta diiudicationē cū orōne Orō/nem cū diiudicatione. Et ita de quolibet cū quoli/bet. Et nō solū quēlibet cū quolibet. sed etiā quēlibꝫ in et sup quēlibet. vt orare de meditando. meditari de orando ꝛ ꝓ orando. Grandis igit̄ fecūditas scale hui⁹ ꝛ latissim⁹ pro ꝯmorando mod⁹. Pōt em̄ vt ex predictis pꝫ Primo quisqꝫ grad⁹ tractari in se. Secūdo cum gradu comite Tertio sup quenqꝫ vt quisqꝫ gradus cuiqꝫ sit obiectum.

Declaratio ꝛ ꝓsecutio qualiscūqꝫ scale hui⁹ Et ꝑ mū de modis exordiendi meditatiōem Ca. iij.

P m

Editabor vt colūba. ps̄. Figam gradū super munitione ꝛ cōtemplabor vt vid̄ am Abacuc. ij. Quisquis meditari vt co lūba voluerit. quisquis itē vt videat cō templari hoc est cōpunctiue vel affecti/ue ꝛ speculatiue vel intellectiue ꝓcedere in meditan do gradū figat in scala ista ꝛ vtrūqꝫ facile assequet̄ De cui⁹ declaratiōe iam esset agendū. sed iā añ ꝓte/stati sum⁹ nō velle eā tradere in pn̄ti sed tangere so/lū. Ne tñ quoꝝ desideriū irritatū est prorsus sua spe fraudent̄. sub quadā tenui practica graduū scalari/um cōnexionem ꝛ dependentiā statuim⁹ demōstra re Primus itaqꝫ grad⁹ scale huius est

Q q

Uestio qua scꝫ hō inqrat a se Quid cogitet. Et item disquirat quid magis cogitandū Et recto ordine est prim⁹. Sapia em̄ dei pris qñ petere pulsare monuit. a q̄rendo pcepit inchoari. Nec etiā quepiā facilior efficatior (ꝓ distracta mēte recolligē da) practica. q̄ꝫ questio talis Nō igitur putet qs q̄sti onē hanc primā qꝫ facilem sp ꝛ ꝓnam ad manū hꝫ. ideo inutilē fore. Hꝫ em̄ nō pųū fructū obfuati cor dis. Et in questionibꝫ ꝛ interrogationibꝫ bñ ordia tis nō paru⁹ ꝓfectus ꝛ ꝓcessus est ad sciendā verita tem vt fere expimētaliter veꝝ sentiam⁹ Querite et inuenietis. Sed ꝛ facile fluxos vagos vanos ꝛ irrō nabiles cogitat⁹ excludet. q̄ tanq̄ꝫ diligēs ꝛ vigil os/tiarius crebri⁹ a se querit. Quid ē qd̄ cogito. Mox em̄ hoc seuero diligentis ostiarij tonitruo insonante tota stultaꝝ cogitationū cohors euanescit ac delite/scit An pųus igit̄ fruct⁹ hoc vno tā facili ac ꝓno sar culo zizaniā illā oēm eradicare ꝛ mentis agꝝ in pro priā vendicare dignitatē. Et grandis est copia h⁹ grad⁹. Itaqꝫ q̄ꝫ diu qs volet in eo possit ꝯmorari. Potest em̄ questio multiplicari ꝑ oēs ptes entꝫ. vt scꝫ iuxta instrumentū Raymūdi lulli. fiant q̄stiōes p̄dicamētales. vt scꝫ nō querat̄ mō. Quid ē qd̄ cogi/to in substantia Sed ꝛ quantū valore. Quale bon/tate. Et iplicant sp responsiones ⁊c̄. Licebit qꝫ q̄rere oībus q̄stiuis. pīter et mōis q̄rendi vt longū eēt deductu. Et dꝫ fieri hec questio acrimonia q̄dā vt verbi gratia. Quid ē qd̄ cogitas aia mea. qd̄ q̄so mē te retractas. Cur solito vage mētis fluctu vagaris. Quis hactenus ex huiusmodi cogitatibus ꝛ fluxa mente fructus fuit Secundo item diximus in hoc gradu disquirendū quid magis cogitandum. Que scꝫ disquisitio multum necessaria. Non enim satis est priori sarculo malas cogitationes extirpasse nisi mūdatam aream insuper bona semēte cōseuerimus Alioquin dimidia faceret ociosa. Ociosum eni om/ne quod fructu torpet. Qui enim precepit a malo d̄ clinare simul adiecit facere bonū. Decernendū igi/tur nō solum quid nō cogitandū. sed etiam qd̄ ma/gis cogitandum. Et est hec disquisitio cōparatia vt sic interrogetur. Quid ergo cogitandum? Nū h̄ cogitandum? hoccine par aut equum illi. Num me lius de passione domini q̄ꝫ vage agi tractandum? K Et fiet responsio ad quesitum. Quid ergo cogitādū Certe de domini passione memorandum ⁊c̄. Et hec de primo gradu Sequitur secundus

e

xcussio. Postq̄ꝫ aūt homo per superiorē gra/dum ad cor redijt ꝛ salubre quippiam tractan dum decreuit vt in meditatione sua prosperetur oꝫ vt se meditationi preparet. hominis enim ē parare cor. In primis itaqꝫ quia ad bonum plerūqꝫ pigri sumus calcaribus opus habemus quo nos incite/mus ad illud. Fiet igitur Excussio scilicet

Ignauie ꝓprie excitationem vt in se inuehatur
cogitatiōis p̄ue ꝑ ꝯsiderationem q̄ꝫ dedeceat
obstātie vniuerse repulsionē qua eā abijciat

Primo igitur excutias ꝛ seuerus excutias igna/ui aut mentis te hoc modo excitando. Eya igitur anima mea excutere de puluere surge sede filia syō. de domino meditare. Indignum viro fastidium. in dignū seruo dei ocium. ꝛ presertim in ea parte qua dei seruus ad imaginem dei factus. filius dei fieri p̄t Non fastidio ignauia vel ocio hec adoptio conquiri tur vel inuenitur. sed studio exercitio vel labore. et cetera. Excutere ergo a torpore

Secundo excutiendum a cogitatione praua con siderando q̄ꝫ dedeceat. officiat. ⁊c̄. huiuscemōi tra/ctare hoc modo. Nolis queso amplius vage agi. Istinc enim velut ex fonte sterilitas mihi omnis et egestas animi scaturit. Istinc malum omne ⁊c̄. Que ergo prudentia est? Immo que stultitia est vn decunqꝫ flauerint cōcupiscentiarum venti velut in medio mari absqꝫ amplustri nauis iactari procellis ꝛ duci quorsum nō vis? Et quorsum ducent? Ad cor dis duriciam Et nemo duro corde vnquam salutem adeptus est . nisi miserans ei deus cor carneum

dedisset. Patet ergo q in oē malū ꝑpellant rē Ter
tio fiet excussio obstantie vniuerse oim scȝ ipedimē
torum vt vacare possit ꝛ videre. hoc modo Age igit
homūtio fuge paululū occupatiōes. abijce curas sē
sus cōclude. cōtine te intra te vt vacare possis ꝛ vi
dere ꝛ meditari bonū. Et qui hic cōmorari volet lo
cos exuscitatiuos aut dehortatiuos ꝛ indignatiōis
hic adducere posset. Hec de excussione. Et dȝ fieri
cōcitatiue obstantia repellēdo rē.

Electio

S Que est secūdus ꝑparatori⁹ gradus Neqȝ reiecis
se aut excussisse obstantia satis est. sed accingere lū
bos oȝ ꝛ iter destinare. Et est hec electio magis cogi
tandoꝝ. puta que magis expediūt magis cōferunt.
magis ad manū sunt. magis prona ꝛ in facultate sē
ꝛ magis decēt. Nā ꝛ in bonis cogitandis postq̄ȝ ali
ud alio fructuosius cogitaꝛ delectus habēdus est vt
ea potissime sedula cōmemoratōe versenꝛ q̄ꝝ pia cō
memoratione vberior fruct⁹ pullulabit. Stultū ei
valde cū possis eodē labore ꝛ sudore triticū ī horrea
metere neglecto frumēto infelix loliū ꝛ steriles hauc
nas colere. Delect⁹ in hac re cōuiuas a mēdicis fili
os a mercēnarijs refectos ab extenuatis discrimi
nat. Adhuc inter imūda censetur aīalia q̄ nō precio
sum a vili nouit separe. Debet ergo electio fieri poti
oris ꝛ nō electio solū sed et cōfirmatio ei⁹ vt scȝ sicȝ
in priori gradu repulim⁹ mala. sic hic incitabimus
nos ad meditanda electa bona. ꝑpendēdo q̄ȝ dignū
vtile gratū bonis imorari. hoc mō. Bonū ergo
versandū Illo em̄ anim⁹ transferēdus. in illis vsa
ri et quibus cogitatis fruct⁹ manet ꝛ fruct⁹ nō quis
qȝ sed vita eterna. Uita inq̄ȝ nō misera. nō calami
tosa. nō erūnosa sed vita regū vita regnātium ī deo
feliciter ꝛ sapienter incternū regnātium. hic fructus
est sapientis Disce igitur fixe ꝛ stabilire mentis
tur aīa mea stabilire mentē in sanctaꝝ reꝝ cogita
tu nō huc illuc vage fluctuare rē. Et pro cōmoratiōe
possunt hic adduci verba ipersonalia in ordinē dige
sta que plurimū dilatant. vt sic. bona meditāda sūt
nā hoc deo placet vult. oꝫ. suppetit. expedit. interest
refert. cōgruit cōpetit. cōuenit decet. iuuat. delectat
placet. placat. pacat. libet. quietat. beat. Sup quī
bus singulis ratio est assignanda ꝛ mens incitāda.
Tota quoqȝ method⁹ generis deliberatiui cū oībus
suis locis hic adduci pro copia posset. Secundo
principaliter. Electio hec nō solū in genere meditā
dum assumit ꝛ ad illud incitat Ueꝝ etiam ne multi
tudine obruatur vnū certū quēpiam articulū vl' pū
ctum deligit vt eū profundi⁹ rimeꝛ. Gratior nanqȝ
ac melior est vni⁹ cuiuspiā certi punctuli studiosa mo
rosaqȝ meditatio q̄ȝ plariū accelerata sūpficial' ꝛ in
deuota. vnum igitur assumendū Sicqȝ sibi medita
turus dicat de dn̄o passo meditandū. Et ne multi
tudine obruamur. dein cōtristationis ante crucifixio
nis articulo versemur ꝛ cū cōmemorem⁹. Hec mi
hi meditatio panis quotidianus ꝛ supsubstantialis
erit. Pia em̄ cōmemoratio sp efficax ad refectionē
Hec meditatio plures pauit rē. Hec de electiōe

Uerum q̄ȝ teste aplo Nō sum⁹ sufficiētes aliquid
cogitare (nō dicit meditari) a nobis tanq̄ȝ a nobis.
sed sufficientia nrā ex deo est sine cui⁹ grā nihil valȝ
q̄ȝtauis etiā sit industria hūana. Ideo vt vult hui⁹
scale auctor vt fructuose negociemur ꝛ affectuosius
ꝑmoueamur ante ꝑcessionis grad⁹ fons origo ꝛ car
do oīs boni pulsand⁹ exorand⁹ scȝ pater luminum:
a quo oē datū optim ꝛ oē donū ꝑfectū. vt cui sacre
meditationis studiū placet. ipē missa luce sue verita
tis illuminet oculos nrōs. ignē mittat ī cor nostrū.
quo fida agnitiōe. vehemēti affectiōe curram⁹ velut
in odore vngentoꝝ trahamur post eū. per eū. ad eū
Oēm em̄ practicā supat consiliū beati Jacobi aplī.
vt qui indiget sapīa poscat a deo q̄ dat oībus afflue
ter ꝛ nō imꝑperat rc. Nō em̄ est in nobis (hoc est in
carne nrā) bonū. quia sterilis ē caro. nec hmōi cogi
tationes parit. sed spinas ꝛ tribulos generat nob.
Qui em̄ de terra est de terra loquitur. Hinc Bern̄.
credendū cū mala in corde nostro versam⁹ nrā cogi
tatio est. Si bona. sermo dei est. Illa cor nostrum
dicit. Hec audit Un̄ audiam inq̄t ꝑpheta q̄d loqua
tur in me dn̄s de⁹. Omnes igitur bone meditatōes
sunt dei ad aīam locutiōes. ꝑ quibꝫ habēdis ipē exo
randus. ꝑ habitis regratiādus ipē. Hec de gradi
bus ꝛ modis exordiēdi. Inter quos orō nō ponitur
q̄m generalis hoc regula dictat. Qȝ in cuiusqȝ boni
operis initio inuocādus est luminū pater quo inter
misso nullū rite fundatur exordiū. quin ꝛ infra ī suo
ordine ponitur grad⁹ orōnis Hoc quoqȝ hic notā
dum. q nō semꝑ oporteat ab gradibꝫ hijs ꝑparatorijs
meditationē initiari. nisi cū hoc tempus ꝯcesserit.
aut hoc exegerit nimia dispsio mētis Nā vt Tulli⁹
dicit nō semper exordio in rethorica vtendū est Hec
de preparatione.

Gradus ꝑcedendi in meditando Ca. iiij.

T c Ommemōratio Post ꝑparatorios gradus
sequūtur grad⁹ ꝑcedendi Et hoc scd'm
tres ꝑtes imaginis scȝ mentis intelli
gentie et volūtatis. Ita q mens scd'm
se totā intenta sit meditationi Et ideo
sunt gradus monitiōis que mentē monent. doctio
nis que intelligentiā docēt. motionis q̄ voluntatē
mouent Sterilis em̄ oīs meditatio q̄ nō in iudici
um transit. Meditatio ꝛ iudiciū inefficacia q̄ nō ꝑ
dignitate rei in d'siderū ꝛ amorem accendūtur Fru
ctus em̄ meditationis est amor rc. Sed iā ꝑmus
de gradibus monitionis videamus. Quorū ꝑmus ē
Cōmemoratio que est ꝑposite ꝛ electe rei cogitatio
Et hunc primū cōstituit dominus iesus quādo ar

tē hanc docuit qñ charissimū aīoris pign⁹ relinque/
re curauit. Docuit inq̄ȝ vt mgr̄ verba vite eterne hñs
a primis elemētis docēs ⁊ dicēs. hoc facite in meaȝ
cōmemorationē. Neqȝ terreat hūilis act⁹ cōmeōra
tionis q̄ tanq̄ȝ vēter est aīe ⁊ primū indoctis elemē
tū. Tam eñ in oīb⁹ efficax vt oīm artiū sciētiarum
⁊ ꝯsilioꝝ ꝑfectio ⁊ ꝯsūmatio sit. Ex hoc eñ g̃no cō/
meōratiōis oīa prodierūt. Scīa oīs vel ars q̄ȝtūcun
qȝ splendida vel spectabilis polluceat ꝯmeōrādo me
ditādo accepit vt ex teneris ꝓmordijs in eū splēdorē
erūpet. Q̄ȝ si ex tā ꝑuo fonte cōmeōratiōis etiā in re
ꝓphana tant⁹ fruct⁹ exūdat. q̄d credendū sperādum
imo fiducialiter ꝓsumendū in re sacra. Quicūqȝ
igit̄ volet ꝓ forib⁹ ac domi nascentē hrē salutē ambu
let cōmeōrando latā planā facilē hanc salutis viam
quā fidelib⁹ cōstrauit deus Sola eñ cōmeōratio exi
gitur q̄ si fidelit̄ fiat reliqua oīa spontanea erūt Ne
mo tā leuis voluntatis potētie aīalis taȝ debilis vt
nō ei cōmeōratio facilis aut saltē tolerabilis fiat.
Tu igit̄ dulcissime hoīm amator iesu q̄ cōmeōrati
onis gradū docuisti. oro ꝑ hanc tuā doctrinā conce
de mihi puero tuo sꝑ ⁊ vbiqȝ salutaria cōmeōrare.
Institue et firma me in hac via cōmeōratiōis q̄ tā/
deȝ altiorē gradū attingā cōsidēratiōis Et notan
dū q̄ in hoc gradu sufficit cōmēinisse tm̄ vt scȝ hō co
gitet vel cōmeōret ea que fides vel text⁹ de illa matia
tenet. Nā cōmeōratio ē cogitatio vel tractatio ꝓdeȝ
cognitoꝝ. Et ꝓ cōmeōrando valēt iteratio ⁊ condu/
plicatio colores rethorici. Modi q̄ȝ oēs prolōgandi
⁊ rē circūducēdi ⁊ colores idē dicētes. de q̄b⁹ nob nil
hic dicendū. Hoc itē sciendū q̄ in hijs gradib⁹ in
tellectiuis ꝓcedendū est Caste. i. non vltra q̄ȝ limes
postulat ne grad⁹ cōfundātur. Pedetentim ex alto
in alteꝝ. Leute. i. morose ⁊ ordinate vt ex minorib⁹
ad maiora ex germanis ad germana ꝓcedat̄

D Cōsideratio. Secūd⁹ monitiōis grad⁹ q̄ recte
subseq̄tur gradū priorē Nā ex frequēti cōmeōratiōe
ꝯsideratiōis ocul⁹ vigorat̄ ⁊ acuit̄ vt nō solū ꝯmeō/
ret iuxta dm̄ primum institutū. sȝ accingat̄ ad altio
ra vt iuxta verbū sapiētis ꝯsideret ⁊ cōmeōrata ꝯsi
T deret diligēter. Est āt hec Cōsideratio sedula ⁊ itera
ta cōmeōratio cū intentiōe aliq̄d eruēdi Et attēta i
hesio donec ꝓprie q̄dq̄ȝ ꝯmeōratū ꝯgnoscat̄. Unde
pȝ q̄ hec nō solū ꝯmeōrat cognita. sed ⁊ incognita i
uestigare nitit̄ ⁊ penetrare Et notandū q̄ dupliciē
Cōsideratio hec capi p̄t Scȝ gñaliter ⁊ ꝓprie Gña/
liter ꝓut scȝ se diffundit ad res vsq̄ȝq̄ȝ diffusas ꝓspi
ciendas ꝯsiderās oīa q̄ se offerūt circa rē ꝯmeōratā
ꝯsiderāda. Et sic sub se ꝯp̄hendit oēs grad⁹ intelle/
ctiuos Attētionē scȝ explanationē ⁊c̄ vsqȝ ad diiudi/
cationē Scd̄o ꝓprie capit̄ ꝓut scȝ limitat̄ circa cēta
aliq̄ ꝯsiderāda. ⁊ sic distinguit̄ a gradib⁹ ceteꝝ intel
lectiuis. Et sic hic nob capiēda Utile eñ ⁊ opeꝑ p̄/
ciū est distinguere inter se hos grad⁹ intellectios ꝓ/
pter habendā āpliorē fecūditatē ⁊ ꝯmeōratiōeȝ. Ut
dū singulis his gradib⁹ vtilia p̄cepta reꝑta fuerit fe
cūdior ⁊ latior fiat hō ⁊ copiosior in meditatiōe Si
gulis eñ gradib⁹ sua instrumēta. i. colores ⁊ rethori
ci loci cēnt assignāda. de q̄b⁹ scribētes de rethorica i
quirendi Proprie igit̄ ꝯsideratio accepta cōsidera/
re habet

Scȝ Quidditatē / Qualitatē / Actum — rei cōmeōrate vt. s. inquirat. — q̄d sit / q̄le sit / q̄d agat.

Aut si thema aliq̄d fuerit añ cōmeōratū Cōsidera
tio illd̄ didere hȝ ī m̄bra ꝓ seq̄n° subiectū / ꝓdicatū / theatꝝ ipi⁹ determinās

Precipue tñ ꝯsideratio q̄d nōis inq̄rit volēs ꝯuer
tibile ei⁹ ⁊ diffinite q̄cquid ponit̄ agnoscere. Uñ po/
tissimū trib⁹ colorib⁹ tractari p̄t

.s. inꝑ̄tatiōe / diffinitiōe / descꝑtiōe — q̄ — ꝯmutat q̄d positū ē verbū / esse rei ꝑ substātialia designat. / ꝑ accidētalia esse rei describit.

Qui colores quō fieri hñt in rethoricis libris req̄ren
dū. Breue assignādū cōsideratiōis exemplū. Cōmeō
rato xp̄s passus ꝓ nobis. Cōsideratio mox inquire/
re hȝ. Et quis est ille xp̄s nisi iesus nazaren⁹. Uere
xp̄s totus vnct⁹: tot⁹ suauis adeo mei amās vt meas
amaritudines duro mihi calice potādas ip̄e ꝓ me bi
beret q̄ppe ꝓ me passus ⁊c̄. Sic de passus inq̄rēdum
q̄d sit illud pati. Itēq̄ȝ ⁊ de ꝓ nobis q̄ sunt illi ⁊ q̄les
ꝓ quib⁹ sit passus. Singula locis ꝓnumeratꝝ. Un/
de grādis est latitudo grad⁹ hui⁹ ⁊ copia mr̄ia nis.
Qui tractari p̄t oībus locis topicis ⁊ attributꝝ nego
cij ⁊ ꝑsone. vt ꝯsideret rei q̄dditatē quo ad nomē na
turā serū. notā. gen⁹ spēm ⁊c̄

Atentio. terti⁹ monitiōis grad⁹ rcē subseq̄t̄ A
a ꝯsiderationem. Nā vbi aliquid de re ꝯmeōra/
ta ꝑ considerationē ocul⁹ mentis viderit ⁊ penetra/
uerit scie amplioris cupid⁹ magis se illi sciēdo ꝑ at/
tentionē infigit Attentio eñ nihil aliud nisi fixa cō
sideratio rei cōmemorate ⁊ ꝓp̄e ꝯsiderate. ꝓprie com
memorate

attēdēs q̄ȝtitatē / mirabilitatē / vtilitatē — .s si — dignū ⁊ p̄cipuū / mirabile caꝝ ⁊ nouū: / vtile ⁊ cōmodosum

Hij eñ sunt loci attētiōis Et tractari dñt illis colo
rib⁹ qui delucidationē ⁊ acrimoniā hñt q̄ sunt val/
de numerosi. vñ nec a nobis recensendi. Loc⁹ q̄ȝ am
plificatiōis ⁊ auctiōis ⁊ modis dicēdi aliq̄d magnū
⁊ nouū q̄ in rethoricis patēt. Pro cōciliāda aūt
⁊ cōbinanda attētiōe ad cōsiderationē h̄ mō dicēdū
Nō negligēter aduertendū. nō ꝑfunctorie trāscūdum
nō suꝑficieten⁹ hinc gradiendū magis attēdendum
innitendū ꝓfundandū. Quātus sit is christ⁹ pro no

bis q̄ꝫta itē passus. Latent enī digna attētione ⁊c̄

B Explanatio ꝯgrue seq̄r attentionē Uidit enī in attentiōe noua q̄dā magna ⁊ mirifica in q̄bꝫ pro spiciēdis ne mētis ocul⁹ reuerberet̄r: vult hec sibi ꝑ a lia q̄dā lati⁹ explanari. Sciendū tn̄ dupl'r posse h̄ accipi. Explanationē gn̄ali⁹ scʒ ꝓ c⁹ qꝫ obscuri⁹ dicti ꝺclaratiōe planiori Et sic oēs p̄t circūire h⁹ scale gra d⁹ Sic euacuatiōes generice latitudis explanāde sunt ꝑ oēs ei⁹ spēs. Ut qui explanare volet q̄ꝫta xp̄s sit ꝓ nobis passus ad singl'a tormentoꝝ gn̄a ad sin gula itē in quibꝫ pati potuit descēdere hꝫ Et hm̄ōi ex planatio ē vna grādis abūdantie copia Alio mō ꝓ p̄rie magis accipit̄r. Explanatio ista ꝓut scʒ ē q̄dā il lustratio eoꝝ q̄ in attentiōe sunt posita ꝑ q̄sdā sil'itu dines aut sil'ia

	figuras		illas applicādo
et sic explana	ꝓphetias	scʒ	has exponēdo
m⁹ res per	ꝯꝑatōes ⁊ ꝑabolas		hm̄ōi assil'ando ⁊ cō (formando.

Et certe fecūdissim⁹ hic est copie loc⁹ ⁊ quē oīꝫ potis simū ⁊ creberrimū spūssctūs in scripturis offert Ois enī scriptura ꝑabolis ē plena q̄s dū ꝑ explanatiōem rebꝫ cōmcōratis. ꝯsideratis attentis applicare volu mus magnū copie instrumētū acq̄rim⁹ ꝑ sil'itudieꝫ ⁊ exēplū colores. cui⁹ varij sunt tractandi mōi. Pōt enī in primis fieri ipsius ꝑabole figure aut ꝓphetie totalis simplex explicatio. Deīde earūdē ad rē inten tā cōmoda applicatio demū ꝺriaꝝ assignatio ⁊ alijs modis. vtꝫ in rethoricis. Poterit q̊ꝫ hic adduci ois materia diuisiōis ⁊ partitiōis. Et q̄ttuor instrumē ta copiaꝝ Arestotilis. ⁊ alia multa:

C Tractatio Postrem⁹ est monitiōis grad⁹ que iuste postremū in ordie obtinet locū. qm̄ sue extensiōis nescit terminū q̄ꝑpe q̄ se extēdit ad oia cō siderāda q̄ a ceteris gradibꝫ nō sunt ꝯsiderata Est enī tractatio reꝝ ad varias ꝯsideratiōes extensio Extendit enim meditabilia

	attributa ꝑtiū rei ⁊ reꝝ circūstātias	eas ꝯsiderādo
per	Questiōes dubias	ꝓ et ꝯ arguēdo
	Opiniones varias	has stabiliēdo (alias cōfutādo.

Latissima et turgida hꝫ hic grad⁹ copie organa ⁊ in strumenta Tractat enī primo ad ꝑtiū rei attributa q̄ sunt valde multa. Sunt enī attributa ꝑsone ⁊ ne gocij. Persone vt Nomē nat̄a patria ⁊c̄. Negocij lo cus tp̄s ordo mod⁹ ⁊c̄. vt ē videre in rethorica Sil'r̄ ⁊ circūstantie reꝝ vt. quō. qn̄. quotiēs. q̄re ⁊c̄ Se cūdo tractat res ad questiōes dubias. vbi etiā offert̄r magna latitudo ꝓ et ꝯ arguēdo Tertio ad opini ones varias veteras stabiliēdo cōtrarias cōfutando Locis ꝯstitutionū ⁊ ꝯfutationū queadmoduꝫ agit Dekā. Ita ꝙ hic innumera ē copia. Pōt enī is gra dus dilatari ꝑ oēs ꝯstitutiōes ⁊ ꝑ oēs spēs argumē tandi. Ecce hij sunt grad⁹ intellectiui q̄ copijs sic ple ni. in q̄bꝫ tn̄ nō ē fidendū sꝫ mētis vela grē vētis sūt pā dēda ⁊ inspiratio magis q̄ꝫ p̄cticatio sequēda. Sed ideo practicas dam⁹ (vt dū spūs nō affuerit) nō va (cem⁹.

Sequūtur gd⁹ iudicij ⁊ intellect⁹ Ca. v

D Diiudicatio Post grad⁹ monitiōis se quūtur grad⁹ doctiōis ⁊ iudicij. Quoꝝ prim⁹ est Diiudicatio Et ē alteri⁹ cū al tero collatio vt res cōmcōrata ꝯsidera ta ⁊c̄ ꝓ sua dignitate estimet̄r. Steril'ei cōmeōratio ⁊ cōsideratio ōnis q̄ nō in iudiciū trāsit Debet ergo hō p⁹ ꝯsideratione rē diiudicare. Si videlʒ bōa vl' mala Si acceptāda vel respuēda ⁊ ap pbare vel eligere bonū. reꝓbare ⁊ respuere maluꝫ. Et vt moneat ⁊ doceat magis dꝫ fieri collatic vt scʒ res diiudicet̄r ꝑ ꝯꝑatiōem ad maiora vel miora. Primo q̄ꝫta ē in se. scd̄o in ordie q̊ ad nos. Primo q̊ ad se h̄ mō. Esto. ꝯsideratū sit verbū apl'i. Christ⁹ passus ē ꝓ nobis. fiet diiudicatio hoc mō. Talis inq̄ꝫ cōside rata ⁊c̄ est passio tua. O q̄ꝫ grande q̄ꝫ ingens q̄ꝫ ma gnificū gl'iosū tue amarissime passionis incensū qd̄ nulla lingua etiā angelica possit vel tenuiter explica re. Talis ⁊ tāt⁹ ꝓ tali ⁊ tātillo voluisti pati. ⁊ talia tantaqꝫ taliter pati. O dignatiōeꝫ. O stuporē O in auditā charitatē. Uere sp̄ colendū. obs̄uandū. lau dandū incensū hui⁹ passiōis Scd̄o q̊ ad nos h̄ mō. Si enī o dulcissiē iesu amorosissiē spōse ne dicā pote tissim⁹ q̄sq̄. sꝫ ex plebeis q̄spiā etiā vultu despectus hitu trūcat⁹: genere ꝺgener. vl' leui ꝓ me vulnere sau tiaret̄r. nōne tot⁹ in ei⁹ amorē. in ei⁹ magnificatiōeꝫ glorificationē suspēsus stuperē. sp̄ illi⁹ p̄conia sona rē. Quid ergo tibi retribuēdū ꝓ oibꝫ q̄ ꝓ me es pass⁹ Tibi inq̄ꝫ: tibi tali ac tāto nō leui mō vulnere sautio sed morte turpissima ꝓpt̄ me dānato. maledcm̄ fcō vt me de maledcō liberares ⁊c̄. Quid tibi videt̄r aīa mea q̄le iudicatis o vires rōnales. Nōne sp̄ mcōran dus diiudicād⁹. q̄ talia ⁊ tāta ꝓ nob' passus ⁊c̄. Et tē approbatio a viribꝫ ip̄is ⁊ magnificatio dn̄i passi f̄m octo gd⁹ iudicij sup̄ mcōratas. Ualde ḡ copios⁹ ē g dus iste icludēs ꝓbatiōeꝫ affirmatie: negatiue. Et p̄t tractari ꝑ oēꝫ methodū ꝯꝑatiuam. Per for mas magnitudinē rei expādētes. Et ꝑ locos gn̄is ꝺ monstratiui.

E Causatio Alt̄ iudicij grad⁹ rēc subseq̄r p̄cedē tē sicut determinabile determinās ⁊ stabilien dū stabiliens. Est ei causatio rōnalis: ⁊ cālis stabili tio in diiudicatiōeꝫ ꝓbatoꝝ vel reprobatoꝝ. Nā sta bilit id qd̄ ꝓbatū aut reꝓbatū duplici via scʒ

	plures causas afferēdo.
aut	causaliter argumentando

Un̄ causatio ē diiudicationi sicut ꝯfirmatio orōni Et dr̄ qd̄ fit argumētādo. Est enī argumētatio sta bilitio min⁹ agniti ꝑ alteꝝ pl⁹ notū Cui⁹ q̄dā ē diale ctica puta acuta magis cogēs ad assensū. Altera re thorica efficax magis ad mouēdū. Cui⁹ etiā q̄dā ē cau

salr. q̄dā rōnalis Causal' est q̄ rei toti⁹ structurā stabilit. Rational' q̄ singularē quālibet rē vbilibet i causa spersā cōfirmat. Et illa p̄t oēs grad⁹ circūire Altera aūt scz causalis argumētatio ꝓpe fieri hz in hoc gradu Et hz ml'tas sub se spēs vt in rethorica docet
D Et fit tali mō Et vere xp̄s ꝓ nobis passus adamandus Nā si oī amāti amor redibet. quātomagis sic amanti ⁊c̄. Et poterit hic ꝓ copia adduci oēs spēs ꝓbationū cū varietate argumentationū

F r. Uminatio Post iā cōsiderationē ⁊ diiudicationē affectio mor sequeret. Uez qꝛ nō equis passibus intellect⁹ ⁊ affect⁹ currūt Jō vt vehemētior affectio surgat ⁊ gust⁹ dulcior afficiat. Ruminatōez p̄ire oz q̄ est morosa supioꝝ cū ꝯmoratiōe tractatio donec ad gustū attingat. vt scz cū maria mrē dei cōsiderata ⁊ diiudicata ꝯseruem⁹. in corde ꝯferamus ⁊ instar aīaliū iuxta legē mūdoꝝ rūinem⁹ donec dulcescāt in corde. Et est hec ruminatio fere eadē in superioribꝫ qd cōpletio in oībus. ⁊ fiet hoc mō Uere tu sp meditād⁹ ⁊ amādus q̄ talia ꝓ mē passus. Frequenter igit ad has meas epulas reuertar. Agnū dī dcū ipm pctā mea tollentē in se ⁊ suo sanguie expiantē. ꝓ me patientē crebro reuisā. etsi nōdū seq̄r cū patiente patiēs. aspiciā saltē ⁊ videbo patientē q̄ ad amandū inflāmer. Nō obliuiscar cōedere panē meuz Tu igit xp̄e p me passus. tu agne dei ꝓ me portas. Mea igit sarcina quā portas meū debitū qd exoluis mea vulnera q̄ pateris meis oppbrijs tu satiarȝ. q̄si agn⁹ ad victimā ageris ⁊ ꝓ me victimaris vt ouis corā tondēte obmutescas. ō me hec pōpa ois i te dulcis iesu celebrat. Tu q̄ mihi sp amādus q̄ adeo amasti ꝙ pati ⁊ talia ꝓ me pati voluisti ⁊c̄ fm diiudicationē ⁊c̄. Et vtendū est in h̄ gradu loco rethorico q̄ dicitur Demōstratio q̄ rē factā tā q̄z in p̄ntiaꝝ fieret añ oculos pōit. Et celerrime incitat ad affectū. Et hoc p ꝯmoratione q̄ multiplici verboꝝ frequētia. suscepta res q̄drifariā fm Ciceronē tractat. De q̄bꝫ coloribus grādis possit sermo fieri. sz nō est ꝓpositi nri Uideant illi⁹ artis tractatores. qm̄ efficacissimi sūt ad meditandū ⁊ affectū incitandū. q̄bꝫ etiā doctores eccl'ie deuotissimi teste Gersone vsi sunt ⁊ vtūtur vt est videre in Augusti. Ambrosio Jeronimo ⁊ Bern̄ Chrysost. ⁊ alijs. Nō ergo nos religiosiores sim⁹ patribꝫ nris. nō nos curiositati hmōi studia deputē⁹ q̄ bn̄ vsa sunt sūme pietatis instrumēta. vt venerabilis Beda sup libros regū declarat ⁊ allegat i decretis dist. xxxvij. Turbāt Jtē chiasin⁹ ⁊ rotatio vl' circulatio q̄ cicero ꝯtinuatiōez vel densā verboꝝ freq̄ntatiōem vocat locū hūt. q̄ sunt valde fecūda Similiter ⁊ mōi abbreuiādi et cōcludēdi.

G Sequūt grad⁹ affectiui Capit. sextum

g Ustatio. Post grad⁹ mentis ⁊ iudicū sequūtur grad⁹ affectionis Que nisi cōsequāt sterilia ⁊ iefficacia oīa supiora. si ne amore em̄ oia nihil. Et inter hos prim⁹ est gustatio. Ubi em̄ viderit dn̄s conatū iudicātis ⁊ in meditatione instantis dabit ꝑfecto vacāti ab imundis ⁊ sordidis cogitatiōibꝫ tan q̄z aiali mūdo ⁊ ruminanti gustū suauitatis vt sentiat de dn̄o in bonitate: et gustet qm̄ suauis Et hec ē prima amoris semētȝ: q̄ si excolat āpliorē in messem germiabit Et est hec gustatio q̄ sicut supioribꝫ gradibus monemur ac docemur Jta nos hic monemur ⁊ affici sentim⁹ Et fit exclamatiōe. interrogatione. dubitatione. ⁊ alijs coloribus ⁊ modis excitatiuis. modis quoqꝫ auctiuis ⁊ introducēde passionis q̄bus et omnes sequētes gradus tractari possunt. Unde vtile eēt hic nosse modos ⁊ latitudinē excitatiōis q̄bus psalteriū dauiticū potissimū pleuū est Fit ergo gustatio exclamatione hoc mō O q̄z hec mihi sape q̄z suauiter meis herere deberēt medullis Quis tā cec⁹ vt id non videat. q̄s tā pūersus vt tā amantē redamare nolit. quis tam discrasiat⁹ cui nō sapiunt fercula hec amoris. O vere bonū epulari de hoc agno ꝓ me passo. o vere digne redamād⁹ q̄ sic amauit ⁊ talia ex amore passus ⁊c̄. hec de gustu.

q Uerela Post q̄z in supiore gradu gustare cepit dei bonitatē videns q̄z merito dn̄s passus sit redamādus hic resiliēs in se suaz conquerit paupertatem causans torporē q̄ adest. ⁊ aōrē qui abest. Et
H hoc per locos cōquestiōis. amplificatiōis ⁊ cōmiserationis ⁊ exprimēdi luctus quoꝝ aliquos puto afflictos in mēdicatorio ad scōs Reuelet ergo hic dn̄o viaz suā cert⁹ ꝙ nō sine fructu. O cul⁹ em̄ vidēs paupratē suā hāc hz repromissionē repositā. ꝙ in gaudio e⁹ nō miscebit alien⁹ Et quo clarius hō hāc suā paupratē agnoscat. oz ꝙ e regione passi xp̄i aōrē ac diuitias effusi ei⁹ amoris recolat. grāditer estimet ⁊ cōferat suo torpori. Neqꝫ vsq̄z melius hōi innotescit q̄z crebro cū magdalena prostrato ad pedes crucifixi scienti qm̄ pro se crucifixus est. Hic em̄ nisi lapideo cordis sit. mox velit nolit iudicat amādū eū qui sic amauit Et si inuenerit se nō amātē agnoscat iperfectū suuz dn̄o cōquerendo dicēs Uidi nō intellectu solū. sz ⁊ affectu sensi te dn̄m ex amore ⁊ ex tanto aōre passuz digne redamādū. tibi cōpatiendū. te imitandū. Sz vbi est meus aōr mea cōpassio. imitatio mea? Uere domine iesu heu mihi non est passio tua cordi meo qualis esse deberet nō amo. non cōdoleo. non sector vt deberez. Ue mihi sup ingratitudine mea qui preter hunc aridū passionis tui cogitatum preter tepiduz hoc desideriū vix excitor. vix oscito. vix anhelo Tantus est mentis mee torpor Timeo ne tepidum torpentē euomas ex ore tuo. Juste esses amandus ⁊c̄. Sed est ignauia torpor pigricia que desidem retinent vt non insipidū palatū meū tantus pmoueat amor. Ue tibi duricia cordis mei Ue tibi adamātinū gelidū pectus meū ⁊c̄ Et diutius p locos con

questionis est in hoc gradu cõmorandũ Magnum
eñ velut seminariũ diuitiarũ. propriã nosse interio
ris hominis paupertatem ⁊ reuelare domino ⁊c̃

Sequitur

o Ptio Qui eñ impfectum suũ cõsideraverit:
I qui domino plene id reuelauerit superaddet
dñs gratiam illi vt sit bone volũtatis vt q̃zq̃z adhuc
nõ amet. desideret vel amare. Et hoc grande donuz
vez sacri amoris incentiuũ ⁊ velut ãnulo regis cõsi/
gnatũ beate sortis habens cautionẽ Beati eñ q̃ esu
riunt ⁊ sitiunt iusticiã. Debet ergo hõ id qd̃ dulce di
gnũ iudicauit. ⁊ quod abesse cõquestus est. ⁊ si non
habeat vel optare vt dicat. Cõcupiuit anima mea
desiderare ⁊c̃. Nõ eñ nato saluatore solis perfectis
allata pax est p̱ angelos pacis. vez omnib̷ hõibus
bone voluntatis. Crebro igit̃ optandũ. crebro suspi
randũ ⁊ exclamandũ. O si cor carneũ haberem O si
cor meũ esset ad te amandũ. ad tibi cõpatiendũ. ad
te imitandũ. Utinã ego te sic amarẽ dominum pro
me passum sicut amat ⁊ ardet in gratiosam adoles
centulã iuuenis vere amans. Quid non illius instar
ꝓmptus ⁊ alacer adirẽ! Quos labores. quas vigili/
as q̃z inediã recusarẽ. O cor meũ si esset sicut cor ma
gdalene q̃z fecũde q̃z efficaciter q̃z dulciter hereret ti
bi. Mors eẽt vel ad momẽtum imcõrem esse tui Ue
ve longe nimiũ ab illa fida amãtis magdalene. absi/
sto integritate O quando veniet petitio mea et quã
do dabitur quod expto. O quãdo erit dies illa O q̃z
longa mora O distantia longa nimis. ⁊c̃. Et põt
hic gradus dilatari p̱ omnes modos exuscitandi
Cõplectitur grad⁹ iste septẽ illos dies canticoruz
scalã videlicet amoris quaz spũssanctus in canticis
spersit queadmodũ in celo sidera. In arcnis carbũ/
culos ⁊ saphiros. In campis flores. Et sunt. Desi/
derare. Querere. Diligere. Amare Amore languere
Amore vulnerari ad mortem. Requiescere in opta/
to. que omnia hic optanda. sed vt ea assequamur. se
quitur

c Onfessio que iuste sequitur p̃cedentes gradus
Nam vbi miseriam videris. vbi desideraueris
I qui per te nihil possis. oportet vt hec cõgesta illi qui
potest succurrere detegas. et domino qui potens ẽ
cõfitearis. Cõfitearis hec duo quia scz quod deside/
ras ex te nõ possis. Et quod alter nemo sit preter eũ
qui potest. Et debet non tam esse intellectiua q̃z af
fectiua vt dicas. Domine iesu amator passe pro
me cupio redamare te. sed nosti quia nõ possuz hoc
a me q̃ppe qui nihil preter te possum. Tu sol⁹ es q̃
poteris hoc prestare mihi non est alius abs te Et de
bet hec cõfessio fieri cũ cõfirmatiõe vtriusq̃z partis.
Et potest tractari locis purgatiõis et cõcessiõis aut
cõciliationis Sequitur.

o Ratio Ut scilicet iam illi optionem ⁊ quere/
M lam insinues qui iuxta cõfessionem solus iuuare po
test. Et debet fieri cum modificationibus ⁊ locis su/
is. de quibus pauca in mendicatorio sunt dicta Orã
dum ergo et dicendũ O christe pro me passe q̃ so/
lus succurrere potes. O diues in omnes qui inuocãt
nomen tuum. eo me tui amore accende: vt crux tua
tropheũ victorie tue cordi meo triũphale fiat insig/
ne. quo mihi absit gloriari nisi in cruce domini Per
amorem tue crucis mihi fiat omne quod non sapit
crucifixi amorem. Tue crucis lignũ aquas marath
amare fere ferocis cõuersatiõis mee condiat. eloqui
a mea humili ⁊ miti tuo typo dulcoret. vt in omni/
bus vijs meis nihil mea vita redolcat nisi amorem
crucifixi Sic pro cõpassione. sic pro imitatione. ⁊ p̱
omni desiderio orandum p̱ locos rethoricos capta/
tionis. deprecationis. orationis ⁊c̃ Seq̃tur.

m Ensio Que est q̃dã cõfirmatio orõnis ab ar/
N gumentatiõe sūtum vt scz fiat mensio rei pe
tite q̃z scz multis illã tribuerit Et mĩe ei⁹ oĩpotẽtis
q̃ nũq̃z exhauriri potest. Et dicat̃ sic Peto velis me
audire. fac me cõpotẽ voti. plurimis eñ hoc tribui/
sti. Nõ ergo ego solus voto fraudãdus. Non eñ ab
breuiata est man⁹ tua. imensa est mĩa tua O igit̃ q̃
felicẽ illã amatricẽ tui magdalenã. tam diuite dono
tui amoris donasti vt per crucẽ ⁊ mortez tanq̃z per
ferrũ ⁊ ignẽ. per igneũ gladiũ te lignũ vite. te vnicuz
fructũ ligni vite fortis ⁊ audax oim cõtẽptrix. pre/
ceps ⁊ feliciter temeraria sese proiecit quo te vitam
suã inueniret. tu etiã miserere mei amorẽ impartie/
do. Et si nõ quantũ felici illi amatrici magdalene inl/
tum diligenti dederis. saltẽ quantũ debet in gratiã
receptus peccõr. fac amẽ te xp̃m passum Et nota ꝙ
poterit hec cõfirmatio fieri p̱ locos illos in mendica
torio positos supra ⁊ formas argumentandi Seq̃t

o Bsecratio. Qua scz pulsando petẽdo instes et
O ne repulsam patiaris etiã cum sacre rei atte/
statione ores ⁊ dicas Fac me fidũ amatorẽ tui. et
si nõ propter me vel ꝓpter te. Per te eñ christũ pas/
sum. per te nostz thesaurũ. per te nrãs diuitias. te
nostrũ panem. nostz cibũ. p̱ te nrãs epulas ⁊ nrãs
delitias. per te frẽm vite nostre. Per illũ fidũ amo/
rem nostrũ. quo nostram beatitudinem p̱ crucem ⁊
mortẽ q̃sisti quasi sine nobis beatus esse non posses
obsecro fac me fidũ tui amatorem O per incõp̱abilẽ
passionẽ tuã. O p̱ agonẽ in tota vita. per agoniam
in orto. per angustiã in morte. sint vulnera tua vul/
nera mea. passio tua oĩs. passio mea. Et in hac exer
citatione da militare mihi. donec tibi sponso sãgui/
nis fideli amore tanq̃z ãnulo stabili nuptiarum con
nubio desponser ⁊c̃. Et poterit huius obsecrationis
multa esse copia si scalariter fuerit omnia p̱ que ob/
secratur ordinata per se. suos sua

Sequitur

c Onfidentia Et est ꝓsense ꝛ agnite bonitat; ar
gumentū. Nō eñ crudelis:nō fallax ē de⁹ Sed
verax in oibus ꝓmissis. Et qui promisit in noie suo
petentibꝫ accipe dabit quod orat᷑. aut hic in spe. ꝛ tā
dem in re ꝓ bona sua volūtate. Unde id dulcit᷑ illi ħ
modo ꝓfitendū Tu benigne dñe nō affliges fame
aīas paupꝫm tuoꝝ ꝙ tam benigne inuitas ad peten
dū nec inuitas mō:quinīmo precipis ꝛ vrges Nūqd
vt petentes cassa spe vana expectatiōe affligeres in
uitasti. Nunqd afflictiōe nostra tu dulcis amator ꝺ
lectaris. Uelut exauditā ꝛ ānulo tuo cōsignataꝫ ra
tam accipio ꝛ acceptā fero petitionē meā liberalissi/
me dñe qū saltem in me sentio hec tui amoris desiꝺ
ria. Uere me felicē si sortē meā ipse agnouero. Dñs
pro me passus vt a passionibꝫ ego eriperer eternis
Qui igitur tā liberaliter pro me passus est peccatore
qd negabit ꝯfessori? Jam fere felix mihi videor so/
la spe ꝓmissionis. O quid erit vbi tuū amorē liceis
(vt aiūt oculis) videns ꝛ velut apprimans ipē simi/
li (licet nō equali) amore incalescens te amabo (ꝛ vt
ita loquar) totis pedibus in te amorē ibo. O beatū
illū diē. quando ego me tui videbo amatorē. O vere
me sublimē excelsū ꝛ supbum nō amplius limo: lu
to seruituꝝ: Tunc sedebo conuiua cum filijs regis.
bibam vinū hui⁹ torcularis nouū in regno pꝛis. deo
sculabor te fratrē ꝛ sponsū anime mee ꝛ post supbū
ꝛ ambiciosū illud osculū iā me despiciet neō. Hec fi
ducialit᷑ ex te spero Hec de ꝯfidentia ꝛ ceteris ꝓcesso
rijs gradibꝫ qui oēs possent suis locis dilatari. ꝫ lō
gū esset assignare omnes Nam tractari poterit me
thodo consolatiua et spei.

Gradus terminatorij sacrarum meditationum.
Capitulum septimum.

g Ratiarūactio Hic iam terminato/
rij gradus incipe possunt vt quod ab o
ratione est inchoatū. Jn gratiaꝝ actio
ne ꝛ sequētibꝫ gradibus terminet᷑. Nō
eñ erimus supioribꝫ gradibꝫ exercitis
beati si donātri fuerim⁹ ingrati. Gratias igit᷑ in cal/
ce agere opꝫ. Gratias inqꝫ agere ꝓ eo ꝙ medita
ri dedit ꝙ cōfidentiā īmisit ꝛ pro re tractata qđ eam
ꝓ te ꝛ tibi effecit. Quō aūt gratiaꝝ actio sit exoluen/
da ꝛ quib⁹ locis āplificanda ꝑtim habitū est supˢ ꝛ la
ti⁹ forsā ifra dicēdū sic ḡ ꝓcedēs Confidētiā en ꝺdi
sti. Uere igitur benignus deus domin⁹ pater ꝙ sic
dignanter humilia respicis et erigꝭ de stercore ꝛ pul
uere pauperem Uere dignus domin⁹ de⁹ meus vt
omnia interiora mea cōfitean᷑ et benedicant nomi/
ni sancto tuo qui hec meditari donasti ꝛ fiduciam ī/
misisti et pro me pati voluisti ne paterer ego. Quid
reddam tibi saluator meus ꝛ deus meus pro omni/
bus que retribuisti mihi. Tantus est nō cumulus
bonorum. sed orbis et mūdus vniuersus tecū dona/
tus. vt neqꝫ te donatorem. neqꝫ te donatū. neqꝫ per
te donata cōprehendere queam O me felicē donata
rium. sed si quid retribuere possem. Jngratū enim
esse nō licet. Quid ergo retribuā tibi iesu ꝓ me passe
pro tam fido amore. Quid retribuam domino pa
tri tuo qui te misit passioni: tradidit: dereliquit: mā
dauit vt suscitares nos a morte. sanares a morbis.
quereres abiectos sub preuaricatione. venditos redi
meres. solueres vinctos. eriperes captiuos. errātes
reduceres. saluares perditos. mundares sordidos.
iacentes sublimares. Quid retribuaꝫ qui nil habeo
quod meū. nisi vt accipiam calicem salutaris ꝛ sup/
pleaꝫ domine iesu de tuo quod minus habeo ꝺ meo
O mirabilis solutio qua ꝛ debitor plene solui᷑ a de/
bito. et tamen penitus pauper est. Amabilis perin/
de solutio nō minus qꝫ mirabilis qua capitis re⁹ re/
dit in gratiam ꝛ qui ceruicem debebat recipitur in
amplexus. gladius in osculum cōmutatur. Patet
ex hoc paruulo exemplo qꝫ fecūda cōmoratio posset
fieri circa singulos gradus qui instrumentis retho/
ricis vti volet. Sequitur

c Ommendatio Qui gradus rite sequitur ꝑdi
ctum vt sicut egisti illic gratias ore. sic hic ope
re te totū domino illi cōmendando. secure ei omneꝫ
causam cōmittendo qui talia ꝛ tanta prestitit tibi ꝙ
sicut ꝛ quando volet ꝛ nouit. ita tecum agat cordia/
liter ei dicens ꝛ omnem cogitatū iactans in eum. ħ
modo. Secure iam deinceps omnem causam meā
ꝛ meipsum fido tibi depositario cōmendo. Tu mi/
hi portus. ꝛ vallum. tu firmamentū ꝛ refugium. tu
spes mea ex omni tribulatione ꝛc̄. Seqtur

p Ermissio. Qua te nō modo mente ꝛ verbo:
sed opere et veritate subdas domino illi fide/
li in cunctis agendis ꝛ perferendis te plene holocau
stando. illi post vota tua tui arbitrium permittendo
certus quoniā qui cepit ipse saluabit perficiet ꝛ con
summabit. Jlli pleno corde dicendo Domine iesu
amatorōe xpē pro me passe tibi nō me cōmendo solū
sed et plene in omnibus submitto quo mecuꝫ agas.
sicut placet in cōspectu tuo. Uic. seca. ꝓba: aut sicut
placet mecū age Non mea voluntas sed tua ī om
nibus fiat. Sicut scis ꝛ sicut vis miserere mei deus
Fiat misericordia tua o christe passe super me quem
admodū speraui in te. solum vt cepisti salua me am̄
Est eñ permissio color rethoricus totū sese alteri ꝺ/
dens. Uide nunc quomodo scala hec tametsi pri
mi gradus sint super terram. quō posteriores hij nō
dico celos. sed et dominum celorum attingant ple/
na submissione voluntatis. in quo iuxta doctos om
nis perfectionis summa cōsistit. Unde et se illi ver/
bo christi cōformat dicentis. Fiat voluntas tua.
Quo nunqꝫ vt dicitur in libello de sponsalibus xp̄s

dixit verbū patri amabili9. sibi honorificenti9 nobis vtilius. cōfusibili9 diabolo. quo et nrā salus ꝑfecta Vere igiť scale hui9 cacumē celos tangit Sequitur

Gradus vltim9 tradens modū cōmorandi.

T c Ompletio q̄ iuxta scale autorē nō tam est gradus vt quidā voluerūt. sed locus ad copiā magis. Docet eīn mirā (vt declaratū est supra) seminarij copiā z locū cōmorandi. si tps patiť plura meditari. Potest eīn fieri cōnexio gradus ad gradū. z replicatio omnium meditatoꝝ cum reflexione z exuscitatione eorundē ad mentē meditantis. de qua plura dici possent. sed sufficiant iā dicta. sunt eīn satis copiosa adeo ꝙ nō opus sit copia ampliori Sed ꝓ ampliori scale intelligentia z meditatiōe dirigēda q̄daȝ sunt subnectenda

Notule doctrinales circa scalā hanc Cap. octauū

c D Sit itaqȝ sciēdū ꝙ scala hec ē generalis de oī cōplexo z incōplexo Ita ꝙ oīs materia ꝑ eam tractari z meditari pōt sub finib9 diuersis. Licet eīn in hac meditari de deo z diiudicare q̄ȝ ille colendus z venerādus. De passione xp̄i ad amorem. de sanctis de nouissimis. Et de materia omni. Et est hec scala fons z origo oīm positaꝝ vel adhuc ponendaꝝ scalarum. quas virtualiť cōplectitur z in se tenet Expedit tn̄ exinde formare scalas singulis materijs applicabiles ꝑticulares. Sic eīn particulariter aīm9 magis erudiť vt patet Sciendū vt iam supra ꝓtestati sum9 scalā hanc nō hic esse ꝓsecutam. sed tenuiter tactā solū. Vn̄ si cui displicuerit nō in scale autorem sed in me ꝑ̄sumptuosū eius retorqueať abbreuiatorem. Nō eīn facile cuiqȝ scale fructus patebit: nisi singuli gradus cū suis copijs z abundādi instrumētis tradātur que ponere ꝓlixi esset opis Nulla siqdē puto tem esse instrumēta copiaꝝ in tota rethorica officia quoꝝ nō hic cōmoda applicatio fieri poterit ad singulos gradus vt tētatum est a q̄busdā. Sed ꝓlixioris hoc opis esset. q̄ȝq̄ȝ tamē z ꝓ meditari imo z pro ꝑ̄dicare volētibus vtilissimū z efficacissimū adiutoriū esset

Notula altera

t K Enendū itē paꝝ cuiq̄ȝ prodesse si nosset omnia iā supiora meditationū directiua z scalā hanc z praxim ꝓcedendi nisi frequēter se exercuerit circa eā Nō eīn (si gerson. credim9) facili9: securi9 p9 diuinā gratiā habere poterim9 artē meditandi q̄ȝ per sedulū exercitiū z securū alterius exercitati in ea cōsilium. Vsus z ars docuit ꝙ sapit omnis homo Et sterilis fere ars nisi exercitio cōcomitata. Qui igitur facile in meditationis studio proficere volet qui tritus in ea esse cupit crebrius agat. Non transeat festus dies quo nō etiā scribat meditationē vel exiguā saltem ſm duos aut tres gradus quā ostendat z examinet cum altero peritiore Fatemur in initio patiētur difficultates. Ars quippe z virt9 circa difficilia versanť. sed exercitio facilia fient. Patet hoc in omni arte. In pictore. scriptore z citharista q̄ dum exercitati fuerint omnia facilia (q̄ ante ipossibilia videbātur) fiūt eis. ita vt Aristoteles dicat. Q᷑ ars ꝑfecta nō deliberat q2 tam facilis est. sibi actus suus. Tria tradit Cicero quibus cōsequimur intenta Artē. imitationē exercitiū. Quoꝝ potissimū exercitatio est vt plures aiūt. Eya igiť dilectissimi frēs exercitatiōi nos dem9 hmōi q̄ sine verecūdia est ꝙ ꝓficiemus nihil Nō irrideatur cōsiliū de meditationibus scribendis Nō meū est sed sapientū qui ope id magis q̄ȝ verbo cōsuluere. Attendātur deuotionalia Augustini meditationes. Rigmi planct9 Bernardi Exēplaria meditationū Ancelmi. Studia gersonis zc̄. Patet ꝙ omnes in hijs magis se exercitio q̄ȝ magistrali eruditioni dabāt. exemplū haud dubie dantes nobis vt itidē faciamus. Nō simus desidiores seculi homib9 artificibus vanitatis Mentior si nō vidi ſuos pictorum aut vitrificū furari tempora. imo tot᷑ festis se in secretario cōcludere. diebus q̄ tunc exercitarēt q̄d ceteris diebus nō licebat. Turpe sit nobis vinci a seruis vanitatis. Captem9 z nos tp̄a nostra vel saltem festis diebus maneamus nobiscum circūitus. vaniloquia vitemus. exercitio nos accōmodem9. z gaudebimus post de fructu assecuto. B C

Notula tertia cōtra tedium ascendendi.

i Jn hoc q̄ȝ meditatiuos omnes premonitos cē oportet. vt etsi non mox vt manuȝ apponant omnia pro voto cedant. si non mox affectus incalescat. Nihil hinc cōsternendū. Lōganimes esse oportet. ꝑsistere inceptis. z volentibus attingere ad fructum cōstanter ascendere oportet. sepiusqȝ repulsos perstare in ascensu. Hinc eīn raritas cōtemplātiū oīs q2 vix sustinet aliq̄s secum solus esse. secumqȝ diu morari. Nō sic agat noster scalista. hāc scandat scalam. aut aliā si ista nō placet. leuet se super se si potest. etsi vn9 non sapuerit gradus ad aliū festinus contendat Q᷑ si diu conatus frigidus perstet. nō propterea deserat ascensum Tedebit forsan laboris sed expectet. videbit auxiliū dei. vincet tediū mora pertinax. longanimis tantum perstet: etsi nō profecerit merebitur sine dubio z in humilitate fundabitur magis. Nec mirabile videbitur ꝙ ignis deuotionis difficile exardescat flatu meditationis cōsiderantibus ignem materialem. vt Gerson declarat de lignis viridibus aquosis aut luto aspersis. a quibus quantūlibet sufflentur exufflentur plurim9 ab initio fumus oculos cōturbans vix tenuis emicabit sintilla. nisi post plurimos labores z diuturnam moram Meminerit huius exempli omnis meditator longanimitatem assumens. X D

Notula quarta

B [e]ssent adhuc plurima auisamenta meditantibus assignanda nisi nossemus ab alijs tradita ea vt ꝙ sine phantasmatibus meditari conentur. ꝙ stabiliter figi. Ad que plures plurima media tradiderunt. Sed post gratiam dei. vt vult doctor quidam efficacius remedium nullũ. q̃ꝫ vehemens affectio in deũ ⁊ amor mundus. Difficile enĩ ⁊ cum tormento de deo nõ cogitat. quisquis vere sincere ⁊ mere deuꝫ amat. Ubi enim thesaurus suus illic ⁊ cor eius Unde in meditatione dilecti stabilitur. Et quia amor ĩ affectiones magis erumpit q̃ꝫ curiosius rem intuetᷓ. liberat a phantasmatibus que multis fuere grauiũ periculorum graues occasiones. Ut Gerson ⁊ magister Gerardus groet testantur. Uis igitᷓ a periculis simulachrorum carnalium tutari? Ama. opta. desidera. Uis nõ instar fluctuantis nauis pericl'o iactari. sed stabiliri in meditatione tua Ama. Q; si ñ amaueris vagus ⁊ vilis eris ⁊ piculosus iactaberis

C

Notula quinta

[h]oc quoqꝫ dignissimũ scitu Q; magna ⁊ salutaris homini sapientia nõ momentaneo aut temerario cogitatu prouenit. Crebro grauiter attente morose meditari oportebit ⁊ sapientiam effodere tanq̃ꝫ thesauros anteq̃ꝫ affectuose sapiat. quia nisi sapiat nõ afficiet. Hinc ammonet scale hui⁹ auctor

Cuiuscunqꝫ inquit rei volueris efficacem ⁊ fructuosum cogitatum penes te esse vt cum volueris efficaciter possis cogitare de illa. Nulla tibi tam recta via est q̃ꝫ crebra mente illam reuoluere. Longo iam experimento didici eam mihi esse animi cõspersionez vt momẽtaneo cogitatu neqꝫ rem integre cõprehendam. neqꝫ etiam efficaciter moueat vt velim Igitur verbi gratia mortis meditatio vt fructuosa mihi fiat ⁊ facile omnia cõtemnere faciat. sepius oportꝫ necessitatem eius. incertitudinẽ eius. celerem aduẽtuꝫ eius. deformem destitutionem eius. magnam commutationem eius. grauem lapsũ eius cogitare. Quomodo videlicet caro de qua nunc tibi plaudis ⁊ quam nũc palpas. deterius corrumpenda. q̃ꝫ si tota cancro lepra lupo igne ꝑsico. aut estiomeno scaterꝫ. Hec tria ⁊ talia qui nõ meminit cecus est. q̃ meminit ⁊ nõ sentit stupidus est. qui sentit ⁊ nõ curat insanus est Hec ille.

D

Notula sexta

[p]Ostremo quod ⁊ iam supra memorauim⁹ suademus ꝙ hijs practicis nemo nimium fidat. nulla deniq̃ exercitia ita appreciet sibi: quin dum instinctus venerit ad alia impellens dimissis omnib⁹ illum sequatur. vt volunt patres. Magis semper gratie q̃ꝫ industrie innitens. suum tamen semper conatum per pia exercitia apponens. In quibus dum profecerit parum. non tamen mox ea rejcere debet. sꝫ ad summam ⁊ primam industriam recurrat que est. oratio humilis et fidelis. Imperfectum suum cum suspiratione ⁊ singultu deo reuelando. eius efflagitãdo ⁊ sanctorum opem. Qui se superioribus ⁊ postreme huic practice accommodaret non sine profectu meditationis studio vacaret.

Exemplar premisse meditatorie scale. Cuius instar in ceteris quibusqꝫ materijs procedendum.

Non tamen est euacuans plenitudinẽ scale hui⁹. sꝫ solum pro teneris demõstrans ordinatum ꝓcessum eius.

Questio quid cogito.

E [q]Uid agis o anima mea. q̃d est quod cogitas. quid tecum oro mente retractas. Cur solito vage mẽtis fluxu vagaris. Cur vanis vagis truncis cogitatibus intendis. Non sic vagandũ anima mea.

Questio q̃d cogito cogitandum.

Sed forsan queris q̃d tibi cogitandũ. Certe stabile salubre aliquid versandum. nõ hinc illincqꝫ vagãdum. Stabilis enĩ cogitatus vbi in re salubri figitᷓ stabilem et salubrem fructũ affert. Disce igitur nil sanctarum rerum cogitatu o anima mea figere mentem

Excussio

Eya igitur excutere de puluere sordidarum nocentium cogitationũ. abige volatiles cogitatus qui nullum afferunt fructum. imo impediunt omne bonum. Quis enim alius ex vanis vagis truncis cogitationibus fructus sperandus. nisi quales illi fuerit talem efficicient ⁊ suum meditatorem. Uage enim neglecte steriles ac trunce cogitationes. hominẽ trũcum sterilem neglectum ac nullo destinatum fini reddunt. sed instar fluctuantis nauis iactitant ad periculum omne. Plurimũ musce hec suauitatem perdentes vnguenti exterminande. proscribende. cauẽde. Hijs igitur sepositis vtilioribus intendendũ

Electio generalior

Age de christo domino de dominica incarnatione meditare. Nil enim huiusmodi cogitatu deo gratius. vtilius tibi. necessitantius tue saluti nihil.

Primum docti plures ⁊ per verissima christiane fidei lumina promittunt. Alterum christus docet vbi in nomine suo mittendum spiritum sanctum dicit. At tertium probat regula illa magistralis ꝙ tantum proderit cuiqꝫ dñice incarnationis fructus (de adultis itelligendũ) quãtũ pia meditatiõe ⁊ grati/

tudine id applicauerint sibi Uis igitur gratū agere deo. tibi prodesse. cōsulere tue saluti de verbo incar/nato meditare Electio particularior At ne materie circa incarnationē sese offerentis multitudine obruaris certus tibi assumendus morsellus cui sedu lius inhereas masticando. Saltem de incarnatiōis exordio de patris filiū mittentis charitate medite/mur. at verbū illud ecclie ex paulo sumptū retracte mus propter nimiā charitatē qua dilexit nos deus misit filiū suum in mūdum Oratio Uolenti itaq₃ mihi meditari de te o verbū incarnatū. sed pauper/tatem meā. sed insufficientiam meā. sed indignita/tē meā mihi intuenti. assis queso te inuocanti. mītē instruens sacris cogitatibus. intelligentia illustrās rectis iudicijs. voluntatē digna deuotiōe inflāmans quo digne mediter tibi.

Cōmemoratio ꝯcōro itaq₃ tibi tua gratia fretꝰ tuo o verbū incarnatū instituto edoctus quo tui cōmcō/ratione fieri iussisti principium tue incarnatōis quo te pater vna cū spū sancto disposuit incarnari Quod q₃ sub paruo verbo misterijs tamen turgido ecclia ex doctoris gentiū archiuis gratulabunda ꝓpoīt di cens. Propter nimiā charitatē qua dilexit nos deꝰ misit filiū suū in mundū. Et vt paulo latius repe tens cōmemorem supiora. iacebat post lapsum perditum genus humanū pendens ad promissum sal uatorē. dabat in aera voces quo desideratus ꝛ ꝓmis sus gentibus cunctis adueniret. accelleraret. festina ret. ne tardaret amplioris impaciēs more. Itidē₃ de siderabant viri illi desideriorum: ꝛ adeo desiderabāt ꝙ celos rumpi. iustum pluere nubes. terram aperiri ꝛ germinare saluatorem exorabant. Quid mīr₃ mo ror. Defecerūt eorum oculi in salutare promissum. rauce facte sunt fauces dū clamabant tota die. Sic illi pulsabāt deū foris pulsabāt ꝛ prēm misicordiaꝝ mie eius viscera abintus. Sed ꝛ angeli pacis nrē recōsiliatiōis cupidi super sue ruine ꝛ nūcri restauratione solliciti. nō dabant illi requiē die ac nocte. ꝗp/pe qui vigilāt sp loquētes bona ꝓ nobis. Uincit tā/dem inuincibilis ꝛ sue mie recordatꝰ ꝯsiliū cogit. cō siliū init in triclinio sue trinitatis. vbi aliꝰ affuit pa tri cōsiliarius nullꝰ. nisi filiꝰ magni cōsilij angelus ꝛ spūs cōsilij boni Misicordia ꝓponebat veritas ꝛ iu sticia obsistebāt. Sed nimia charitas pris conclude bat ꝙ filius ipe mittēdus. Et hoc ē qd assūpsimus mcōrandū. q₂ propter nimiā charitatē ꝛc̄

Cōsideratio Misit filiū suū deus ꝓpter nimiā charitatē Breue verbū de verbo abbreuiato. s₃ litte ris nō sensu. Latissime eñ vt video cōsiderationes sub hoc verbo cōcludūtur. Premittit eñ incarnatio nis exordialis rō. Propter nimiā ꝛc̄. Describit ipsa incarnatio Misit, mittentis persona exprimitur. deus ꝛ quis mittitur explicatur. cū dicit filium suu₃

Hic ceteras incarnatiōis causas considera.

Plurima sunt incarnatiōis dñice motiua ꝛ rōes. s₃ charitas oim ē sūma. S₃ que charitas Apls ait. ꝓ/pter nimiā charitatē. O nimiā charitatē Que est ni mia charitas! Charitas superexcedēs charitas incom ꝓhensibilis infinita charitas. An nō infinita chari/tas ꝗ infinitꝰ infinito amore q₂ spū scō amat! Pror sus infinita. Q₃ si infinita ḡ ꝛ nimia. q₂ modi excessi ua. Quid eñ aliud nimiū. nisi excedēs modū! Mag charitas ꝗ pater ille miaꝝ sua īpendit. Maior ꝗ su os oēs āministratorios spūs fecit. sed maxima ꝛ ni/mia charitas illa qua filiū suū ꝓpter nimiā charita/tē misit deꝰ Nimia charitas ista q₂ insueta vsu. icō/gnita visu. incōpta auditu. incogitata mente. dura dictu. creditu difficilis. Nō eñ auris audiuit. non in cor hōis vel tenuiter hoc vsq₃ ascēdit. ꝙ deꝰ hōies a/maret. ꝛ tātope amaret ꝙ ꝓpter nimiā charitatē su am filiū mitteret. imo daret. Habes ḡ incarnatio/nis cām charitatē nimiā S₃ opus ip₃ intueamur Misit inquid. Quid est hec filij missio. nisi incarnati onis sue exinanitio. Et quid filij exinanitio. nisi dis/pensatoria in filio hōis diue maiestatis occultatio! Sed de hac alias Quis misit videamꝰ. Deus inqd Et quis deꝰ! Certe deꝰ trinitas. pr̄. filiꝰ. spūssanctꝰ Mia eñ trinitatis diuisit sibi appꝛatiue opꝰ nostre redēptiōis. vt pater proprie mitteret. filius obedir₃ spūssanctꝰ incēderet. Hoc euāgelia hñt. De prē pa lā est. De spū ipe dicit ꝙ pauperibꝫ ipm euāgelizare misit. Sed quō seipm misit! Quō ionas volendo et dicēdo. mittite me in mare ꝛc̄. Sed pr̄ ꝓpe magis mittit. Et quē mittit! Filiū suū mittit. filiū suū fili/um ꝓpriū. filiū vnigenitū. filiū dilcm̄ in ꝗ sibi bn̄ cō/placuit. ꝓpter nimiā charitatē deus ipe misit. Ha/bes ergo missionē mittentē ꝛ missū Attēo S₃ nō perfunctorie hic transeundū non negligenter versā dū. sed tota intētione hic insudandū. Latent eñ ab dita multa. Intendite itaq₃ omnia intima mea. vi giles hic oculos ꝓbete. Attendite charitatē. stupete dignationē. amplectamini opus ꝛ missum. Nō me capio vbi nimiā hanc charitatē attendo ꝓpt quā₃ misit filiū suum. Et o quis qualis quantus quibus ꝛ qualibus ꝗ₃ nimia charitate filiū ꝛ talem filiu₃ do nasti. Et vere donasti. Filius eñ datus est nobis Nō venditus. nō mutuatꝰ. sed datꝰ ꝛ liberaliter datus. O viscera paterna. o nimia charitate amantia nis Dum eñ mihi filium quem vt diligebas dedisti. ti/bi nō pepercesti. sed omne quod es quodāmodo po/tes ꝛ habes in eo ꝛ cum illo mihi dedisti. Omne in ꝗ₃ quod es quia nō aliud ab eo es. Dum igitur filiū tuum filium naturalem mihi dedisti omne quod es quodammodo mihi impendisti. Sed et omne qd potes dedisti. dum filium tibi per omnia coequale₃. cum quo tibi vna est potestas misisti. Insuper ꝛ om ne quod habes mihi dedisti dum filium singularem filium scilicet tuum proprium et vnigenitum mi/

bi demisisti. Illi enim plene substantiam tuam qꝫ p/
pe ex vtero gignēs, cōmunicasti. cꝰ ōnia ipo teste tua
sunt. ꝛ que tu pater habes sua sunt. Illū igiꝛ dn̄ mi/
sisti quomodo nō cum illo omnia nobis dedisti. Sꝫ
quibus qualibusve filiū ꝛ talē filiū dedisti? Certe ho
minibus ex nihilo cōditis. de limo terre formatis.
de muliere natis. breui tp̄e viuentibus. multis ꝛ mł
tiplicibus miserijs oppletis. Filijs nequam ꝛ sce/
leratis. populis iniquitate grauibus. omni bono im
meritis ꝛ prorsus indignis atqꝫ inimicis. Et tamen
hijs talibꝫ tantillis tantꝰ talis talia ipendisti tal' ē O
stuporē o dignationē. Si attendero mittentē. nō ca
pio maiestatē. si coꝝ quibus filiū mittis vilitatē per
spexero. stupesco dignationē. Quis em̄ audiuit vn/
qꝫ tale aut vidit huic sile? Sūmus imū. deꝰ hoiem.
quo maius meliusve nil cogitari pōt tantope cōple/
ctitur. quo vilius posterius ve nihil cōsistit. Res mi
randa. Virga digni fuimus. merueramꝰ gladiū. sꝫ
en pro virga daꝛ filius. gladiꝰ in osculū mutaꝛ. Iu/
re igiꝛ hec attendēda. stupēda. admirāda. O mirabi/
lia testimonia tua deꝰ

Explanatio. Nunc tu patꝝ sūmꝰ. tu dulcis fra/
trū amator dilectū tuū ioseph pro fratrū salute ad
fratricidas fratres pascētes oues aut vt verius loqꝛ
hedos in dothaim pascentes inuisendos demittis.
Nūc veste polymyta a te vero iacob. ioseph verꝰ ve/
stitur. Iam fortissimus sampson vxorē desponsatu
rus cū patre descendit. Moyses etiopissam ducit
Fornicariā osee ingrediꝛ ad mulierē. Et vt de ceterꝭ
taceā vt nuptias ysaac. hester spōsalia. solis in taber
naculo positionē. agglutinationē domus isrl' ad deū
filiū dei. ꝛ cetera id genꝰ prophetarū oracula ptereā
Nunc post spretos captos cesos occisos seruos pat'/
familias. pater iste misericordiaꝝ nō continuit visce
ra sua. nisi ꝛ dilectū cordis sui vnicū filiū suum pat'/
ne hereditatis heredē propter nimiā charitatem su/
am in vineā mitteret daret traderet ꝛ derelinqueꝛ
ꝛ obliuisceretur i finē ꝓpt nimiā qꝫ ꝓpe caritatē misit
(filiū suū.

Tractatio

Sed qn̄ quō ꝛ quare misit? In plenitudine tp̄m In
habitu hoiꝫ ꝓ oim salute misit. In plenitudine tp̄ꝫ
ꝑmo; ad circūstātias. Nō ante miserat. nō lōgiꝰ differē
dū erat. sed vbi plenitudo tp̄m venerat nimia chari
tate plenꝰ pater filiū misit Notētur hic rōes. Sed
quō misit in hitu hōim. Formā quippe serui suscepit
ꝛ hitu inuētus est vt hō. Filiū em̄ suū si nō volebat
incassum venire pater. oportuit nō mittere neqꝫ ap
parere sublimē. Si em̄ nō humiliareꝛ nō cōtēneretur.
Si nō cōtemnereꝛ nō odireꝛ. Si nō odiretur n̄ cru/
cifigeretur. Si nō crucifigereꝛ redēptiōis p̄ciū nō
offerretur. Si nō redimeret incassū venissꝫ in va/
nū euersa a prē nimia caritate diligēte missus fuisset

Ergo vt filiꝰ talis fructuose veniret vt nō incassū pa
ter mitteret oportuit vt redimeret. vt redimeret p̄/
ciū obtulit. Vt offerret p̄ciū ꝓ nobis crucifixus est
Vt crucifigereꝛ odia ꝑsequentiū ꝑtulit Hec odia ꝑ
sequentiū ne maiestate obrueret ꝯtēptibilis hri vo/
luit. Et vt cōtēnereꝛ venit hūilis ꝛ in hitu hoiꝫ a pa
tre missus est Neqꝫ tn̄ ea hūilitas vil' aut sordida fu
it vt cōtēptoribꝫ in excusatiōem eēt. Habuit eni di/
uinitꝰ testimonia. sed eiuscemōi arte modificata. q̄
bonoꝝ pietas trahereꝛ ꝛ retinereꝛ. ꝛ ipietas irritare
tur. Sed q̄re misit. Pro salute oim misit. Nō eniꝫ
missus est vt iudicet mūdū. sed vt saluetur mūdus per
ip̄m. Secūdo ad questionem. An ergo salꝰ fieri non
poterat nisi misso ꝛ incarnato filio dei? Alias vtiqꝫ
poterat. sed modus is reꝑatori reꝑabili reꝑatiōi cō
gruentissimꝰ erat Tertio ad opinionē Hic fiat sta
bilitio opionis hꝰ qꝫ xp̄s incarnatꝰ etiā nō hōi lapso
ꝑ varias rōnes. Sed quid o dn̄e iesu. qd o vbū icar/
natū. an si lapsus nō fuissem. etꝭ te frēm hūissꝫ. An
ꝛ tu miaꝝ pater an etiā filiū tuū nō ꝓ me reꝑando.
sꝫ ꝓ nimio charitatis ardore (si reꝑatiōe nō eguissē)
misisses dedisses ipendisses. Varij varia aiūt. Sed
certe vt ego video vt sapio vt apl'm intelligo apl's ip
se diffinit dū ait. nō propter nrām salutē. sed ꝓpter
nimiam charitatē tuam. filiū tuū missuꝫ missꝰ ita
qꝫ. etiā si nō cecidissꝫ. ꝓpter nimiā charitatē fuisset
q̄ ꝓpter nrāꝫ salutē alioqn nō passurꝰ ē passus. sal
uis tn̄ doctoꝝ opinionibꝫ

Diiudicatio O nimiā charitatē. o charitatꝭ ni
mietatē. Quis nimiā hanc charitatē nō pauebit. mi
rabiꝛ. obstupescet. Qui nō pauet vecors ē. q̄ non mi
ratur stultus qui nō stupet insensatus. Quā ergo
mihi pauendū mirandum: obstupescendū. ꝛ intima
vt ita dicam intelligentie lance pendendū sacramen
tum hoc nimie charitatis. q̄ꝫ mihi paterna charitas
amanda. q̄ꝫ missi filij dignatio miranda. q̄ꝫ salꝰ me
a mihi amplexanda. Si enim o anima mea. si bene
ficium hominis cuiusqꝫ quantolibet etiam tepido.
ex amore impensum cōplecteris: si redames te amā
tem. collige hinc ꝛ noli ceca rerū fore estimatrix q̄ꝫ
hunc amatorē deum tantopere amantē ac tantum
beneficiū ex nimia charitate impendentē q̄ꝫ hunc cō
plecti redamareqꝫ debebis: Certe si princeps quispi
am terre: si rex francie: si imperator: aut vt altissime
loquar: si terrenus ille vt aiunt deus papam loquor
Si inquam quispiam horum ne dicam filium suuꝫ
dare: sese pro tua salute impendere. omne quod est
potest haber cōmunicare. Sed si vel semel manda/
re tibi salutes: loqui verbum aut exiguum ꝛ momē
ti nullius xenium tibi mittere dignaretur Nonne to
ta in eius laudes glorias amores transires: q̄ꝫ ergo
mihi tu deus meꝰ. rex regū dn̄s dominantium. do
minꝰ imense maiestatis: q̄ꝫ tu mihi semꝑ colendus:

obseruādꝰ amādꝰ. ꝙ nō dico salutem mihi mādare. transitorio vbo loq̄. teniū dare ꝑuū non es dedigꝰ sed ex nimia charitate ad cor serui tui vbo eterno loq̄. etnas mitteres ⁊ mādare salutes nō abnuisti. donū optim datū ꝑfectū. filiū tuū ⁊ oīa tua dedisti ⁊ adeo dedisti ꝙ fieret tāq̄ vmis ⁊ nō homo. obꝓbrium hominū ⁊ abiectio plebis. O viscera illa. ⁊ viscera illa paterna. Quis hec cōsiderauit ⁊ nō amauit. q̄s recoluit ⁊ nō coluit. Quid tibi videt̄ o aīa mea. q̄d iudicas. q̄d dicis repēdēdum. Nōne is ꝙ talia tam magnifica. tam eximia charitate tanta nobis fecit. nōne semꝑ colendus obseruādꝰ amandꝰ Uere dignum ⁊ iustum quo totis neruis colat̄ obseruetur amet̄. Uere tu misericordiaꝝ pater tu mihi semꝑ colendꝰ. ⁊c̄. Te ꝯfiteor tibi bñdico. laudo honoro glorifico magnifico superexalto. adoro sꝑ nimia hac caritate. sup filij missiōe datiōe exinanitione incarnatiōe. Te oīgeno cultu colāt celici oēs

Causatio Et q̄d ni tu mihi colendꝰ. oīq; obsequēdꝰ cultu ⁊ totis adamādꝰ neruis. Nonne h̄ rō dictat. iusticia exigit. nimia tua caritas in funiculis ad: nos trahēs exigit Jmmo ꝯpellit ⁊ inuitos. Cur em̄ tātope nos dñe amator bone. cur tātope amasti nō te amantes. sed offendētes sed ꝯtemnētes sed nihili te amātes. cur sic amasti vt ⁊ ex nimia charitate filium mitteres. nisi vt sup nos velut aquila volitās ꝓuocares nō amātes nostrū tibi amorē allicereres ⁊ impelleres ad redamādū. Tam em̄ te amabilē exhibuisti tam copiosum ignē de excelso quem accēdi veniebas in ossa nostra demisisti: ꝙ se abscondat a calore tuo iam repiatur nemo. sed vere durissimi/iā cōuincat̄ cordis ꝙ te nō dilexerit ex toto corde. Quis em̄ nisi ꝓrsus desipiat (Et q̄d dico desipiat. insaniat dicendum fuit) Quis inq̄ nisi insaniat prorsus non amabit. taceo deum ꝙ nihil amandius: amorem ꝙ nihil amabilius. vitam qua nihil amatius. s; prēm nimia charitate amantem ꝙ amantius nihil. quis nisi insanus non amabit!

Ruminatio Quid em̄ vt mūdoꝝ aīalium instar ruminē supiora. q̄s nō amabit deū diuitez in misericordia. qui ꝓpter nimiam charitatem suā tantam lapso nostro generi exhibuit pietatē: vt filiū suum mitteret. talis tātꝰ. nobis talibꝫ tam inmeritis ⁊ indignis. Ecce em̄ iacebamꝰ sub peccato venūdati. ꝑctis pleni. graui iniq̄tate morbidi. in mēdicitate ⁊ ferro vincti. alienati a vita. damnati in ip̄s. ꝑditi ī miseria. ciuitatis habitaculi ignari. auxilio oīi destituti. ꝙ ꝓr imeriti. q: mādati tui trāsgressores. ꝑceptis inobediētes. ingrati ꝯtumaces. sꝑ voluntati tue bone bñplacite ⁊ ꝑfcē. incircūcisi corde dura ceruice resistentes. Et tamen tu nostri pater miseroꝝ miseratus filium tuum ꝓpium vnigenitum in quo tibi complacuit ⁊ dilectum misisti dedisti duro mādato onerasti in manus inimicoꝝ tradidisti. dereliquisti. Jmmo tu vt ysayas ait abiecisti. conculcasti ꝑcussisti. ⁊ iuxta p̄s. in finem oblitus fuisti vt p̄ceptis resistentes ingratos contumaces charitate peruinceres. per in mortem obedientem filium pro inobiētibꝫ traditum satisfaceres iusticie tue pro transgressoribꝫ missus filius exoraret. destutis auxilio succurreres. errantes ꝑ viam in viam reduceres. saluares ꝑditos. suscitares mortuos. sanares a morbis peccantes eripes. vinctos solueres. redimeres venūdatos sub preuaricatione. En tu bone pater. tu misericordiarum pater verbum tuum generi nostro extorri coniunxisti. tu verbum tuum. tu filium tuum. tu virtutem tuam ⁊ figuram substātie tue paterne nobis misisti in habitu hominum. in plenitudine temporum pro oim salute ⁊ tam eximia charitate misisti Uere tu ergo redamandus qui tā nimie adamasti. Si homines amo ex amore beneficos q̄ te debeo amare deum dñm patrem tam nimia amantem charitate.

Gustatio O q̄ debebo te amare. Quis tā cecus vt hoc non videat. quis tam ꝑuersus vt tam amantem redamare nolit. tam discraciatus oro q̄s erit cui non sapiat quē nō afficiat amor iste ingens. nimia hec charitas patris. Quisquis ille est stupidus nimis est. O quem non mouebunt viscera hec paterna Jmmo materne nobis affecta! Que enim sic mater diligit cordis sui filiu; vt tu me amasti nomine filij indignum. Uere vere nunc affectu vtcūq; sapio quod ante intellectu cognoui. ꝙ tu nimia charitate amans nimie ⁊ ex totis neruis es redamādꝰ. obsequendus colendus.

Querela Sed vbi est amor meꝰ obseq̄u; ⁊ cultꝰ! Certe dñe pater vt tibi cām meā reuelem. detegam pauꝑtatem. necessitatem ꝯq̄rar. ñ te amo vt debeo. non obsequor vt teneor. non vt equum est colo. Filio enim tuo quem ex nimia charitate misisti teste qui te diligit mandata tua seruat. Que quia ego non obseruo confessum ⁊ palam est ꝙ te non dico non amem. sed nec diligam quidem.

O durum ⁊ obduratum me hominem quem tantꝰ amor non emollit. tā nimia charitas non peruincit. tam ingens dilectionis flamma non succendit. Tu toto te me amas. totum te mihi impēdis. ⁊ ego nec angustum cordis mei angulum tue charitati r̄pēdo ꝓch dolor Ue sup ingratitudie. ve mihi sup nimia indeuotiōe. ꝙ tanta ⁊ tam nimia charitate ꝯmēorata cōsiderata. dīiudicata. vix excitor. vix oscito. vix ad redamandum anhelo. Ualde vere verendum michi ne dum tanti sim torporis tepidus ego a charitatis ore euomar. a regno amoris proscribar. proiiciar fugatus ad aquilonem vbi intolerabile frigus

Ue igitur tibi duricia cordis mei. ve tibi ada/

mãtino ferreo gelido pectori meo. q̄d in tinedios et tam estuantissimi ardoris globos tanto friges cha/ ritatis gelu. Ubi vſq̄ʒ id auditum vbi viſum ſit. Quis dabit capiti meo aq̄s ⁊ oculis ꝓfluuia lachry/ marum vt mõſtruoſum cordis mei inſenſibilis pari ter ⁊ inſenſati defleam gelu. Uſqʒq̄ dñe durus ꝑſta bo vſqʒquo lapideus ꝑmanebo. Caro ⁊ mũd⁹ amo rem facile eliciunt ſolus deus tam amans non reda maris. Heu mihi.

Optio O ſi cor carneum mihi eẽt. o ſi pec/ tus aptum amori Nil eñ ita eque exopto vt reda/ mare tãtopere me amãtẽ O ego ſi ſic te amarem deũ dñm prẽm vt male qñqʒ in creatas exarſi. O me tũc btm̃ ⁊ excelſa ſorte ſublimẽ Qñ veniet petitio mea. qñ dabit̃ q̄d exopto. O qñ te deſiderabo q̄ram diligã amabo. qñ amore lãgueſ vulnerabor req̄eſcẽs ĩ te ni mie amãte. O qñ tot⁹ (vt aiũt) pedib⁊ tot⁹ in te amã tem amorem ibo. O qñ veniet dies illa Putas acci piã. putas videbo. O lõga nimiũ mora.

Cõfeſſio Certe dñe amator bõe tribulos et ſpinas amores puta prauos ⁊ malos mea mihi ſpõ te gignit tellus. ñ tui amoris eſt ferax. ñ amorifera eſt. Nõ parit rectũ amorẽ cordis mei ſpinis obſitus ort⁹. nec ſemẽ mihi ẽ q̄ iſerã eũ. Tu es agricola ma gn⁹ tu bonoꝝ ſeminũ veri meri ſinceri amoris ſcia tor. tu niſi inſerueris pectori meo ſemẽ tui amoris nõ te potero redamare. q̄ppe q̄ ex me nihil bõi poſſũ Tu es ſol⁹ h⁹ potẽs ⁊ ñ ẽ ali⁹ abs te

Oratio Te itaqʒ oro o de⁹ charitas. amor q̄ ſemꝑ ardes ⁊ nũq̄ʒ extigueris. o diues in oẽs q̄ in uocãt te. Da oro mihi ſentire q̄ʒ nimia charitate a/ maſti me. Da q̄ſo etiã vt vel tenuiter redamem te vt totis neruis ꝯplectar te. Tu ꝑ filiũ dixiſti Petite ⁊ accipietis En peto accipiã q̄d oro Da nũc te õni pe/ tenti exurgẽs in ꝑcepto q̄d mãdaſti. Tu eñ ſi rẽnue ris q̄s oro dabit: tu ſi nõ ãnueris q̄s q̄ſo fauebit Po tes eñ ſcis ⁊ vis.

Menſio An q̄d q̄ro opto peto poteris de/ negare Quis ſperãs inuocauit dñm ⁊ ñ eſt exauditus ab eo. Nõ eſt abbreuiata man⁹ dñi. Nõne ⁊ de lapidi dib⁊. abrahe facis filios. Nõne de gelido pectore pau li etiã nõ optãtis deſiderãtis petẽtis ſed terguerſã tis inſectantis. cor obdurãtis cor ignitũ Jmmo for nacem fabricaſti amoris. Nõne magdalenã nõne ⁊ ceteros ſceleſtiſſimos q̄ſqʒ etiam in media charitat hyeme conſtitutos. auſtro tue charitatis ꝑflaſti. ⁊ calida facta ſunt veſtimẽta coꝝ ⁊ ortoꝝ coꝝ vngẽta fluxerũt An ſoli mihi denegabit̃ hec pietas õib⁊ ipen ſa. Nõ negabitur ſcio tñ ſi fuero apt⁹ O igit̃ q̄ oẽs te inuocãtes tam diuite tui amoris vena donaſti. tu fac ⁊ me amantem tui. Et ſi nõ q̄ʒtum illi. da ſaltẽ vel amem paurillũ. An tu amãtiſſime pater an ſup inuocãte filio ⁊ ꝓ te tali inuocante poteris continere viſcera miſericordie tue. Non poteris pater Aut eñ dabis filialem amorem. aut paternũ ſubtrahes no men. non amodo dicẽs per prophetam. Uoca me pater meus.

Obſecratio O igitur deus meus dñe meus pater me⁹ q̄ nulla grate neceſſitudis vocabula dedig naris. qui noſti q̄ʒ charitas tua mihi neceſſaria. q̄ʒ hac ſine omnis trunca ⁊ imꝑfecta res mea vita mea te obſecro ꝑ nimiam illam charitatẽ qua filiũ mihi miſiſti. qua pater vocari ⁊ inuocari voluiſti. diffũde per ſpiritum tuum in me filialis amoris affectum. quo digne clamem abba pater. O pater orphanoꝝ O parens miſerorum. per tuam natiuam pietatẽ per tuam ſpontaneam ⁊ naturalem bonitatem. O per viſcera miſericordie O per affectum charitatis paterne. Per charitatem tui filium mittentis. tra/ dentis delinquentis. O per obedientiam filij paren tis ſacrificantis impendentis Obſecro da vt ex toto corde toto ſpiritu tota anima. ex tota mente. intelli gentia. voluntate. ex tota virtute veritate charita/ te. ſancto timore integro honore. perfecto amore. te deum dñm patrem adorem. admirer. adamem ⁊ iu gi inhereã charitate

Confidentia Certus ſum o pater miſericor diarum: deus totius conſolationis. certus ſum q̄d deſiderium pauperum exaudies ⁊ non me defrauda bis ſpe mea vſqʒ in finem. Sed dabis quãdoqʒ ama re te qui dediſti deſiderare te. Dignabunda eniʒ ex/ hibitio preteritorum ſpem dat firmam futurorum. Si me tanti eſtimaſti dum adhuc eſſem inimicus. vt filium tuum mihi propter nimiam charitatẽ mit teres. quid non dabis iam amico querenti deſiderã ti oranti obſecranti. Uelut igit̃ exauditam ⁊ anulo tue promiſſionis conſignatam ratam teneo petitio nem meam q̄ʒ diu liberaliſſime pater ſenſero in me deſideria tui amoris Sed fauſtus nimium ille dies quando quod ſpero datum fuerit mihi. O terqʒ q̄/ terqʒ beatum diem illũ dũ me videro tui amatorẽ O vere me tunc ſublimem excelſum ⁊ ſuꝑbum. non amplius luto ⁊ lateri egiptiorum ſeruiturum. non viſco terreni amoris adheſuꝝ te oſculaturum. poſt quod ſuperbum ⁊ ambicioſum oſculũ iã me dein/ ceps deſpiciet nemo.

Grãꝝactio Uere miſericos tu pater miſe/ ricordiaꝝ q̄ tam miſericorditer miſero mihi mẽ fi/ duciam infudiſti tã miſericorditer hec meditari do/ naſti tam miſericorditer propter nimiam charitatẽ filiũ tuũ mihi miſiſti Quas igit̃ de imiſſa hac fiduci a de data meditatiõe ſacra de exhibita charitate tan ta tam nimia quas vel tandem pro his gratias exhi bebo Jngratum eſſe non licet. Quid ergo retribuaʒ tibi pater pro omnib⁊ que tribuiſti mihi. Non eſt mee virtutis dignas perſoluere grates. Non ſup/ petit mihi facultas. Non enim habeo q̄cq̄ʒ q̄d non ante multiplici iure tuũ fuit Et tamen non licet eſſe

ingratum tam bñfico tãta talibꝫ tam eximia chari-
tate donãti Quid ergo retribuã Dñe vi patior rñde
ꝑ me. tu supple de te qd mihi deest ex me

Commẽdatio Ut tñ ꝛ aliq̃d de meo vt ita lo
q̃r q̃ nihil habeo meũ. exhibeã ego en me totũ q̃cq̃d
sum possum hẽo tibi. q̃ te totũ q̃cq̃d es potes hẽs fi
liũ mittẽdo mihi cõi casti plene ꝯmẽdo. in te oẽꝫ co
gitatũ. spem in te iactito oẽm Fido tibi depositario
securus oẽm meã cãm ꝯmendo. Scio scio q̃ fid⁹ nõ
q̃renti fuisti iardiuis. nõ poteris petenti. obsecrãti ex
igẽti deesse in ꝑuis.

Permissio Tibi igitur o amãtissime pr̃ quẽ
vere cognoui mei amãtem qꝛ vnigẽito tuo ꝓpter me
nõ ꝑcẽtem. tibi me nõ ꝯmẽdo solum. sed ꝛ ꝓrsus in
cũctis submitto q̃ mecũ in õibꝫ agas sicut bonũ fue
rit ante ꝯspectũ tuũ paternũ. Si gratũ fuerit in ocu
lis tuis da qd oro. fac me amãtem tui. Sin autẽ da
saltem desiderare ꝛ a desiderio tui amoris nũq̃ꝫ sepa
ri Sicut scis ꝛ sicut vis miserere mei ds Paratũ cor
meũ de⁹ ñ mea sed tua volũtas fiat. Fiat o miãrum
pater misericordia tua suꝑ me quemadmodum spa
ui in te. solum vt cepisti nõ in finem me derelinquẽs
Salua me. vt illic sem per diligam Jmmo amem
te. Amen.

Aliud exemplar scalare de sanctissimo. Patre nostro Augustino in cuius initio aliqui gradus exordiales sunt ex sentẽcia intermissi. Quali modo etiam de singulis sanctis. ỹmmo ꝛ cũctis suꝑ rebus meditatio poterit formari.

Excussio.

X e

ỹa o anima mea impia
ꝛ ingrata vsq̃ꝫ quo patris
qui te genuit obliuisceris
ꝛ inter alia que medita
ris. nũq̃ꝫ patris in mediũ
memoria occurret.

Multum profecto hoc dedecet ꝛ nõ transibit oblini
o talis lethargica impunis Nonne dedecus filij pa-
ter sine honore. Jmmo ꝛ scriptura teste maledict⁹
qui non honorat patrem suum Magis autem q̃ ne
meminerit patris quidem Quomodo enim hono-
rabit quem non honore estimat dignum. Et q̃mõ
honore estimabit dignum in quo honoris rationes
nõ cõsiderauit Et quomodo considerabit qui nec me
minerit honorandi. Qui enim non meminit non cõ-
siderat. qui non considerat non estimat. qui nõ esti
mat non honorat. qui patrem nõ honorat scribitur
maledictus. Damnabilis ergo obliuio patris ꝛ ꝓr-
sus execranda. Patris igitr̃ crebri⁹ mẽorãdum.

Electio Nonne hoc natura suadet dictat rõ
vtilitas allicit. Qui em̃ prẽm honorauerit benedice
tur in terris. vita viuet longiore. ꝛ iocũdabitur in fi
lijs ip̃e. Uis ergo o anima mea vis benedici nõ ma
ledici. vis viuere vita ꝓducta. non cito auferri de t̃ra
Uis item non dedecori esse tibi sed iocũdari in prole
honora patrem tuum. attende in illum frequenter.
semper memineris eius. Est autem is pater tuus
beatissimus Augustinus de quo nunc memorãdum
tibi. Humiliatio cũ orõne

Sed q̃ sum ceca ego insufficiẽs ꝓrsus ꝛ idigna
vt te lucem doctorum. columnam templi. gemmaꝫ
confessorum. ausim inducere intra memoriam fedã
casam humilem ꝛ elisam. Prorsus insufficiens suꝫ
ꝛ indigna. sed scio ꝙ humilis tu ꝛ potens nõ deeris
volenti de te meditari. Te ergo inuoco beatissimuꝫ
prẽm spũ intelligentie ꝛ intellectus impletũ igne il-
lo quem de celo demisit dominus succensum. q̃ mi-
hi communices de tuis bonis. vt scꝫ vel exigua lucis
scintillula intellectum cecum illustres. charitatis vel
aliquanto fomiculo affectum aridum succendas: q̃
ita de te des meditari. vt mens tuam celsitudinem
clare videat. Intelligentia granditer estimet. affec-
tus te prẽm digne amplectatr̃ ꝛ colat.

Commemoratio Tua ergo nũc ope cõfisus
tibi mens mea commemoret historiam tuam quaꝫ
vite tue comes ꝛ collega possidius nobis describit. q̃
scꝑtore didici ꝙ tu es magnus ille Augustin⁹ q̃ pa-
tria affricana. ciuitate tagastensi. honestis valde ex
parentibꝫ ortus. Jn pueritia scientie studio dedit⁹.
in iuuẽtute heresi infect⁹. post vir factus mirabilr̃
ad deum conuersus. At iam conuersus sciẽtie vixisti
mirifice profecisti. feliciter in domino ꝯsũmasti. ꝛc.

Cõsideratio Ex hac iam vita commemora-
ta facile considerare mihi qualis fueris tu beatissiẽ
Augustine. q̃d item exegeris in vita tua. Qualis er-
go fuisti Nõne origine nobilis. ingenio acutus. vita
sanctus. Genere nobilis dico. Oms em̃ nobilitatis
ꝛ ingenuitatis rõnes facile in te vno est deprehende
re. Si em̃ nobilitas ex sanguine claro. si ex antiq̃tis
diuitijs. si ex honestis moribꝫ Aut vt plenius ꝛ bre-
uius loquar. Si ex substantia causa efficiente aut q̃
modolibet altera ex re considerett̃. inter nobiles no-
bilior ip̃e triumphabis. Nonne genus. educatio. di-
uitie. potestas. gloria. ciuitas ꝛ patria te nobilem os
tendunt. Ostendũt prorsus Nobilis ergo valde. Et
esto sint sanguine te clariores. altiores genere. si te
tamen moribꝫ compositiores dari poterint in q̃b⁹
nobilitatis summa constat nescio. Nobilitas sum-
ma est aĩm q̃ moribꝫ ornat. Ac sic int̃ gñe clarissiõs
nobilior ipse prestas. ꝙ non tam ex maioribꝫ hanc

contraxeris ꝗ eam dederis illis Sed ⁊ ingenio a/
cutus Nam teste historia tua liberaliu; artiū. immo
vniuersaꝝ scientiaꝝ peritus eras. ⁊ nullo exponēte
sed tuo ingenio. imo sanius lumine dei te illustrāte
libros aristotelicos. aut quoslibet alios quos legere
ꝯtigerat mox acucie ingenij deꝑhendebas vt ipe in
cōfessionibus testaris Horrori omnib; ingeniū tu/
um. cūctis miraclō fuit Quā fueris acutꝰ ingēio do
ctoꝝ schola nouit. Nouerūt qui libros tuos legere ō
nes Porro de scītate vite sacius silendū puto ꝗ;
indigna ⁊ meritis īparia loquendū. Non mihi si cē
tum lingue forent. oraq; centū. Nō si argi instar cē
tū fronte oculos centū ceruice tenerem. Nō si mem
bra cuncta in linguas verterētur tuis virtutib; dicē
dis. cōsiderandis. eloquendis me pytē parē. Quis
enim vt q̄ttuor illos cūctaꝝ virtutum cardines. iu/
sticiam. prudentiā. tꝑantiam. fortitudinē cum omni
illa innumera sibi virtutū cohorte ac prole ꝑtercam
Ut sileā quō vir iste n̄ pertimuerit principē. quō lex
veritatis in ore ipius. quomodo eius verb vt facu/
la ardebat. ꝗ iusti tenax cōtinentia vt lorica succictꝰ
Ut inq̄; taceā omnia ista. Quis viuā illā fidem. spē:
certā ꝑfectā charitatē digne cogitabit! Abyssus est
intendere in eas. Quis fidei ꝓpagator Nōne Augu;
stinus Quis tutor Nōne Augusti. Quis acrior infi/
doꝝ ⁊ hereticoꝝ insecutor ꝗ malleus hereticorum
vt Bern̄. ait Augꝰ! Nō opus est discurrere singilla/
tim per virtutes tuas beatissime pater. Stultu; est
verbis eas velle cōplecti quas res ⁊ scripta tua testā
tur. Immo quas et oīs ecclīa iustoꝝ enarrat. Tua
vna vita tante fuit scītatis ꝙ ceteras omniū si vo/
lusiano credit̄ seruoꝝ dei vitas fecit apparere pec/
catū Talis ergo est pater meꝰ ortu sc; nobilis. acu
tus ingenio. vita sanctꝰ. ⁊ ipe pater meꝰ. Sed vir
is talis tā sanctꝰ q̄d egit in vita sua. Nō ocio torpu/
it. nō vane cōsumpsit tps. sed forte reliquit exēpl' po/
steris omnib; ꝓdesse studens Mox em̄ cōuersꝰ ma/
los q̄bus aberrauerat ⁊ feliciter aberrauerat. quippe
et fortior surgebat studebat redimere dies. In pace
⁊ equitate ambulans multos ab iniq̄tate auertens
In vita fecit mōstra. oꝑatus mirabilia in morte
Nam hec egit
hereticos citatē dei libros egenos i lege dm̄ die
ac nocte

Cōterit. āplificat. scribēdo. iuuat. meditat̄

Attētio Quid ni faceret mirabilia Augꝰ mirabil'.
Agite vires mee. intēdite ꝗ mirabilis Augꝰ. pr̄ me
us Nō est filiis iuuentus tui in oī choro scōꝝ. mira/
bilis ⁊ mirificus. ꝑstans vniuersis Quis em̄ similis
tui in fortibus. q̄s similis tibi Augustine! Uere iux
ta nomen tuū magnus es tu ⁊ adauctꝰ nimis Quis
ita gloriosus nōie. excelsus priuilegio. cōmendatus
a tantis! Diceris Augꝰ. gratijs oppleris. a doctissi
mis cōmendaris! Augꝰ. O mirabile nomē ⁊ ipis so
lis vt aiunt litteris oraculū tue magnitudinis osten
dens quantꝰ sis tu pater meꝰ Quid em̄ Augꝰ! nōne
vt augustꝰ ecclīa; vt mēsis intelligētia digitate.
imꝑator augustꝰ

Precellēs. aug;. feruet. clarꝰ. simul altus.

Hic omnia reuolue de nōie ⁊ attende. vt in Au/
rea legenda Deinde attende eiꝰ priuilegia q̄ sūt ista.
cōuersiōe ecclīe. vij. citatib; ꝯtrectauit pꝰ mortē

Preuētꝰ. doctor. presul. xp̄m. resilit cor

Hec ꝓsecuta in diuersis doctoꝝ sermonibus.
Tertio reuolue et attende cōmendatiōes sanctoru;
q̄ patent in passionali ⁊ sermonib; in laudem eius.
Magnus vere dn̄s ⁊ laudabilis nimis in hoc mag/
no ⁊ mirabili August. Explanatio Hic est ille Au
gust. q̄ li; sero exhibitus. in rerū tamē ꝑmordio ē de
monstratꝰ. imo et per totius veteris pagine decur
sum reb; archanis credit̄ ꝑsignatus A prophetis ꝑ/
dictus. rebus sublimib; in scripturis cōparatꝰ. Plā
tauerat deꝰ ab initio creature ꝑadisum voluptatis.
vnde irrigabatur terra vniuersa. fecit ⁊ duo lumia/
ria magna tenebras profugantia Uide si hijs n̄ Au
gustinus signet̄. quē noe arche rector. abraa; sūmꝰ
patꝝ. ysaac meditatiuꝰ ad meditandū egressus in a
grū. quē oīs ille veterū doctorū chorus vt ethā ⁊ sa/
lomon ⁊ ceteri sapientes. quē ꝑter hunc quo pꝰ apo
stolos secūdus nō surrexit August. signauit. Hic est
ille quē impleuerit spū sapie ⁊ intellectus. cuiꝰ et in
medio ecclīe aperuit os deus. Hic est sacerdos ille
magnus quēadmodū eruditus ⁊c̄. vt patet in epla.
Hic vir desideriorum cui pro desiderio intelligentia
cōcessa. Is est signaculū similitudinis dei plenꝰ sa/
pientia. ꝑfectus decore q̄ profunda fluuiorum scru/
tatus. cuiꝰ oculus oīa vidit. Is est vt ad nouū testa
mentū veniamꝰ. lux mūdi. sal terre. ciuitas posita su
pra montē. Nōne lux Augusti. hereticas tenebras ef
fugans mundi caliginē veritate illustrans. charita/
tis ardore succendēs vniuersos. et sic de alijs.

Tractatio ad circūstantem materiā

S; putas ne vir iste talis tātꝰ tā nouꝰ ⁊ vetustꝰ. ta;
sanctus ⁊ sublimis. putas ne sit is pater tuus o ani/
ma mea! Certe puto Est pater mihi genitura. pater
cura. pater etate. pater est mihi honore. Sum ego
filius eius Nonne filius tuꝰ ego sū Augustine! Filiꝰ
inquit. Filius meꝰ es tu. q; ego genui te. Filius meꝰ
es tu quia paterna viscera gesto erga te. Filiꝰ tamē
singulariter meus si sequaris me. O stuporem. o ađo/
rem. o patrem ⁊ filiū. Non qualis pater talis ⁊ fi/
lius tuus. Es tamē pater meus Sed qualis sis pa
ter nosse velim. Certe vt hanc consideratione hic in
tertam video. ꝙ sis pater verus. pater sanctꝰ pater
pius. pater magnus. fecundus ⁊ generalis pater.

Quis te fecũdior int̃ oẽs prẽs regulares? Uigitisep/
tẽ tue regule ordĩes habes q̃ tñ ⁊ subdiuidũtur Sic
in vita septuagita sub te citates hẽbas qd cũctis se
culis iauditũ. Ita ⁊ mortuꝰ nõ ẽ q̃ filiis sit tibi. Et
q̃ꝫ generalior pr̃ q̃ neminẽ a filiatiõe secludis Cũct̃
regula gñal. Es ⁊ pr̃ magnꝰ Hãc tibi pr̃nitat̃ di/
gnitatẽ ꝓspero teste sũmus indidit regꝝ parẽs. cuius
cũ lauisses pedes dixit tibi. Magne pr̃ August. filiũ
dei hodie in carne videre meruisti. O supbiã o bono
rem. Nũq̃ꝫ auditũ nũq̃ꝫ lectũ. in hoc ꝓuilegio nõ cõi
cat alienꝰ Quis vnq̃ꝫ de sctis dei ab ore ꝓei se cẽ ma/
gnũ audire. pr̃ itẽ appellari meruit? Dixit de bapti/
sta ꝙ inter natos mulierꝝ ⁊c̃. nõ legit̃ ꝙ xp̃s ioanni b
dixerit. aut ꝙ ab eiꝰ audierit ore. Et hinc ẽ ꝙ omnis
eccl̃ia sctõꝝ. caput suũ insequens magnũ te prẽꝫ in
hymno decãtat dicẽs. Magne pr̃ August. Quaꝫ
ãt pius sis pr̃ nõ dico narrabit. sed q̃s vel cogitabit
Paterna tua viscera sũt incogitabilia nob. Si tam
pia in aduersarios tuos hereticos dico in mortem
tui pastoris atq̃ꝫ totiꝰ gregis spirantes viscera gesta
bas ꝙ crebriꝰ a morte eos defensabas. q̃s nosset vis/
cera paterna q̃ in filios gestas. Porro q̃ꝫ secũs fuer̃
⁊ sis pater pater ꝙ magnificus in sanctitatem.

Ad opinionẽ

Es ⁊ postremo pater meꝰ verꝰ. licet obgãniãt multi

Ad questionẽ dubiã

Hic potest opinio tractari q̃ versat̃ inter heremitas
⁊ canonicos reglares de eo quoꝝ verior sit pater Au
gꝰ. ⁊ pt̃ aduersarioꝝ ꝓ eo ꝯfutari. altera stabiliri ꝓba
bilibꝫ argumentis quẽadmodũ venerabil̃ ille Euse
biꝰ fecit canonicꝰ lateranenſ. Sꝫ esto res hec vtcũ/
q̃ꝫ nõ grãdis est deuotionis. nolo tractare dissentio
nes istas Salubrior mihi occurrit questio ventilã/
da maior̃ erga prẽm hõris ⁊ reuerentie incussiua.
Ad questionẽ dubiaꝫ Putãt nõnulli prẽm hũc ñ
inferiorem eo quo int̃ natos mulierꝝ nõ surrexit ma/
ior in gl̃ia celi. ac apl̃is hunc parẽ. ceterisq̃ꝫ doctoribꝫ
oibus in gl̃ia prestantẽ in celis quẽadmodũ excedit i
terris. Certi nil possimꝰ in tenebris diffiniri. sed con
iectare poterimꝰ de re tali Aiunt eni hoc doctores sã
cti ꝙ post apostolos sicut secũdꝰ effulsit in terris ita
⁊ in celis Hoc prosꝑ ⁊ Petrꝰ damianꝰ. Ad idẽ faci/
unt reuelatiões. Nõne Grego. ipe apparens thaiõi
suꝑ Augusti. inq̃situs dixit. Nõ est hic nobiscũ sꝫ al/
tior eũ tenet locꝰ. Nõne ⁊ alteri sciscitanti de eodẽ re
sponsũ est Augusti. in diuinitatis absorptũ archano
⁊c̃. Sed ⁊ vincẽti palmã dedere illi oẽs. Ambrosiꝰ cũ
effert Jeronimus se ꝑuulũ infirmum minorẽ aq̃le il/
lius collatiõe asseruit. Grego. scripta sua scriptorũ
Augusti. cõꝑatiõe furfurẽ dicit Sed ex rõnibus iaꝫ
cõiectandũ. Gl̃ie eni celsitudo aut intelligẽtie fm q̃s/
dam debet̃. aut veriꝰ credit̃ aõr? Qꝫ si intelligẽtie ꝓ/
fundiori ãplior gl̃ia debet̃. mox hũc ceteris post apo/
stolos p̃stare liquet Suꝑ eñ oẽs doctores ⁊ sctõs a

postol̃ exceptis ⁊ int̃ natos mulierꝝ maiore misteria
diuina ꝓfundiꝰ intellexit ⁊ explanauit ꝑfectiꝰ. Pro
spero teste Et vere. hic eñ est q̃ profunda fluuiorũ
est scrutatus ⁊ abscõdita ꝓduxit in lucẽ. Quis trini
tatis archanũ. incarnatiõis misteriũ. p̃destinatiõis
abissum intellexit clarius ⁊ scripsit aptius? Certe nl̃
lus. Ergo ⁊c̃. Qd si pondus scũarũ celestis sit aõr
dei ⁊ proximi. immo quia est. certum est illum pre/
stare in gl̃ia q̃ maior fuit charitate Sed quẽ pꝰ apo
stolos dabis qui primitias spũs hũere et post illum
quo dñi testimõio maior nullꝰ fuit q̃ tanta efferbuit
charitate. q̃ꝫ sic vnq̃ꝫ sctõꝝ vulnerauerat caritas xp̃i
quem ad suspiria tãta emittenda sagittauerat. q̃ꝫ sic
totũ sibi rapuit charitas. vt Augꝰ. Nõ puto illi fm
Hinc ⁊ depingit̃ corde vulnerato. Quid eiꝰ tota vita
nisi ꝓximi dilectio. Ideo eñ vt ipe ait viuebat q̃niã
sine aliis esse saluus nolebat. Quid eiꝰ scripta spirãt
nisi charitatem. Si igit̃ cũctis p̃stitit charitate. pa
lam est q̃ ⁊ gl̃a p̃stet. Et certe si credit̃ auctoritatibꝫ
reuelatiõibꝫ rõnibꝫ puto illũ in gl̃a ceteris celsiorem
q̃ intelligentia clarior. charitate ardentior fuit i t̃ra.
Dijudicatio Uidete ergo nũc o õnia itima
mea ⁊ profundiꝰ dijudicate q̃ꝫ is pater talis ac tãtꝰ
mihi sit venerabilis ⁊ imitandꝰ Si eñ cũ etiam sũ
ma ingenia ⁊ sanctissimi q̃q̃ꝫ tanta laude ꝓsequunt̃
in terra. Si tãta illũ deꝰ gl̃a ceteris p̃tulit i celo. q̃ꝫ
mihi exiguo. p̃sertim cum pater meꝰ sit ẽ vir is vene
randꝰ Si prẽm carnis tue venerarís o aĩa mea ⁊ co
lis. q̃ntomagis prẽm spiritus venerabere ⁊ coles.
Si patrisas in carnis moribꝫ. q̃ꝫtomagis in spũali
bꝫ. p̃sertim cũ adoptio tua potissimũ i ymitãdo pa/
trẽ consistat Is eñ vt supra vere est cõclusum veri/
or est filiꝰ Augꝰ q̃ in moribꝫ ꝯformior ei. Uide ergo
o anima mea si nõ equo venerãdus: ymitãdꝰ obs̃uã/
dꝰ pater talis ac tãtꝰ Uere dignũ ⁊ iustũ equũ ⁊ salu
tare obseruare mãdata regl̃e paternalis ⁊ regl̃e tam
dignitose. Nõ eñ est talis inter regulas vniuersas.
Excedit ab auctoris ꝯditiõe. exemplaris ꝑfectiõe. te
poris antiq̃tate. mãdatoꝝ discretiõe ⁊ spũalitate.
Quis ergo nõ obseruabit regulam talem.
Causatio Certe iuste obseruãda. sꝫ ⁊ vtil̃r
multũ Qui eñ s̃uauerit regl̃aꝫ illã ⁊ secutꝰ fuerit eã
pax suꝑ illũ ⁊ mia dei. tenens q̃ppe viã regiã. ꝑducit
ad eternã patriã. Quã q̃ ñ s̃uauerit prẽ cũ prẽ ñ hẽbit.
nec filiꝰ esse potest verꝰ Ubi eñ filiatio. ymitatiõe ⁊
regl̃e obseruatiõe saluat̃. ibi. q̃ nõ ymitat̃ ñ ẽ filiꝰ eẽ
Qui filiꝰ ñ est. heres ñ est. q̃ heres ñ ẽ. prẽ cũ prẽ ñ hꝫ
Qui prẽ nec ius in paterno bono ñ hꝫ. iniuste hereditã
tẽ possidꝫ. mẽtit̃ tota die filiũ hñs nomẽ cũ re dege/
ner exter. Si g̃ voles ymo scio q̃ voles ẽe qd diceris
sectare prẽꝫ. obs̃ua mãdata eiꝰ Nã vt de voti ꝓfessio
ne scp̃te ãmonitiõe. obs̃uate regl̃e vtilitate. ñ s̃uate
ꝑicl̃ositate. ac ceteris tacẽã iducitiuis Jõ suoꝑe rgl̃am
obs̃uare debeo vt filiꝰ sis augustini ⁊ dicaris. Mag

na eñ gloria talis p̄ris filiū esse. Si itaqꝫ filiꝰ eē volles Augusti. opa eiꝰ facito. regulā obseruato

Ruminatio. Quis ei talis p̄ris. tā nobiliter nati. mirabiliter cōuersati. mirabiliꝰ mortui. Quis inq̃ p̄ris tā genere incliti. aīo acuti. vita s̄cti. mandata nō libens obſuabit? Nō erat vir illi similis sup terrā tam nōie gloriosus. p̄uilegijs opimꝰ. a sūmis etiā ingenijs ꝯmendatus. olim p̄signatꝰ. vatū p̄fatus oraculis. rebꝫ altis in manibꝫ ꝓphetarum assilatus Qui et verꝰ est tuꝰ pater. Pater tam s̄ctūs piꝰ: magnus ꝛ fecūdus oī iure paternitatis Institutionis genitura. educatiōis cura. etate t̄pis. honore venerationis. Et adeo tuus pater. ꝙ lꝫ ceti vēdicare ꝛ p̄ripere eum tibi volent. nihil ē quod moliūtur. Te regule datione rursus p̄turijt. te hītu sibi cōfigurauit. birro ꝛ linea tunica vt ip̄e in de vita clericoꝝ sermōe scribit indutꝰ. te scriptis educauit. te suis roborauit exemplis. Manet tibi solus. manet tibi indiuiduꝰ pater regule datiōe. licet ceteris pater sit cōioue ꝛ regule participatione. qḋ tibi in gl'iam cedit ꝛ in gloriam tui p̄ris etiā in celis prestantis vniuersis. Facile iam tibi videre nisi ceca prorsus sis rerū estimatrix. q̃ sedule pater is talis ꝛ tātus sit tibi meōrandus. q̃ magni estimādus. q̃ digne venerādus. ac sollicite obseruādus. strennue imitādus. cū filij etiā carnis. filij rechab ꝛ heremite tā patrē sectant̄. obseruēt et venerētur. p̄sertim cū obseruatio regularis sublimꝫ ad filialē dignitatē. tantā adducat vtilitatē. euadat pericula tāta

Gustatio. O q̃ hec me nisi prorsus sensu destitutus cēm ad cultū ꝛ sequelā p̄ris ac regl'e obseruantiā incitare deberēt. O q̃ trahere. trahere. pellicere deberent. Quis eñ tāti p̄ris cōsiderās dignitatē nō venerabit̄. q̄s seq̄le necitatē nō ad sequendū incitabit̄. Quis demū regl'aris obſuātie iductia attēdēs n̄ ad obseruātiā allicietur? Certe q̄ videt hec ꝛ nō sentit stupidus stultꝰ insanus ē

Querela. Ue igit̄ mihi stupido stulto ꝛ insano. qui vbi hec cōmeōraui. ꝯsideraui. diiudicaui. durus rigidus obsisto ꝛ ad hec nō inclinor. P̄rēm nō venero: vestigia nō sequor. nō seruo regulā eiꝰ. Ue mihi A seculo fregi iugū. rupi vincula. regulā sum transgressus. Uelut filiꝰ belial māsi absqꝫ iugo. rinocerotis instar nolēs aurē regule inclinare. quasi ruptis vinculis male liber agebar a demonibus in deserto. Sicut vacca lasciuiēs declinaui termios quos statuit mihi p̄r meꝰ trāsgressus sū. mētiēs tota die. Quid oro in tota regl'a ē mādatū qḋ n̄ sū p̄tergressus? Si ad prima caritatꝫ mādata attēdo. en inuidia frm̄ tabesco. Si paup̄tatis recolo. auaricie facibus succendor. Si attētiōis sub horis en vane vage fluxe agor. Lōgum ē nimis dulcissiē pater lōgū ꝛ inexplicabile mihi nūerare regulā fractā. Sic miles sub regl'e tue vexillis certaui. sic discipulꝰ sub te mgrō ꝓfeci. sic filius obtp̄aui tibi p̄ri. O bellatorē egregiū. discipulū docilē filiū obedientē. imo en regl'e trāsgressorē. discipulū ebetē iobediētie partū. ꝓch pudor. Quid vnq̃ regl'am voui si obseruare nolui? Qualis demētia ꝛ ipudētia mea. Uolo ꝛ gaudeo filiꝰ tuꝰ dici ꝛ p̄ri n̄ obedire. discipulꝰ vocari ꝛ nō inclinare aurē. miles castris tuis asscribi. sꝫ nō pro domo ꝛ regl'a me opponere murū. Me miserū q̄d agā. Angustie me vndiqꝫ tenēt. Si eñ te p̄rē negauero votifragꝰ mors mihi est. Si filiū me ꝯpellē mētior tota die. O angustie o dolores. Quousqꝫ alter miphiboseth vtroqꝫ claudicabo pede? ꝛ cū samaritis tue regl'e ꝓfessor idolis etiā inseruiā mūdi. Sic etiā fiet q̄rela de disparitate moꝝ ꝛ de nō veneratione.

Optio. O qñ totis pedibꝫ currā viā obſuātie regularis. o qñ sequar te p̄rēm q̄cūqꝫ ieris. obſuans que iusseris vniuersa. O quādo veniet petitio mea ꝛ quis qḋ opto dabit mihi

Cōfessio:

Tu pater Augustine tu a deo magnificatꝰ. tu poteris hoc dare mihi. ip̄etrare dico orōibꝫ ꝛ votis tuis Desideriū tuū dabit tibi deꝰ. potes es succurrere lapsis. Que voles omnia potes. Nō possū etiā (te teste) licet ceciderim ꝑ me resurgere ꝑ me. sed tua potero ope.

Oratio

Ad te igitur ad te o potentissime viroꝝ clemētissime patrū q̄ erga deū valde potēs erga miseros valde clemēs. ad te venit is ꝓdigus filiꝰ tuꝰ. vix filij nomine dignus. Uenit inq̃ q̄ ip̄e sum petiturus q̄ tu miserearis mei sciens ꝙ paterna erga me viscera gestes. ꝛ ꝙ tu salutis mee auidior q̃ ego ip̄e existas Te itaqꝫ oro o vere sancte pie magne p̄r Augustine Indulge quicquid hactenꝰ cōtra regulā cōmissum. ꝯfer auxiliū quo post hac regule tue obseruantior viuā: O ne me spreueris p̄r. ne differas exaudire. maxime cū ea poposcerim que te donare velle posse nosse sciā. Potēs eñ poteris qꝛ nihil ipossibile tibi q̄ iaꝫ secū grā quodāmō deꝰ Nosti aūt qm̄ te prudētior nemo Qꝫ aūt voles cuidubio erit q̄ppe qui fauꝰ mellis totus mie visceribus afſluis nrē salutis spirans Nō patrū. nō matꝝ carnaliū ois cōflatus aōr in vnum illi tuo amori quo in filios sp̄ūs ardes cōꝑari potest Uis ergo magis salutē meā q̃ illi vnq̃ optauere amantissimoꝝ etiā filioꝝ salutes Fac ergo audi me.

Mensio.

Et certe debes Nōne pijssimus p̄r in appellaris: oñde in me nomē tuū. Nōne ꝛ te nō q̄rentibꝫ sꝫ alio q̄pia rēdentibꝫ. q̄dragita illis morbidis viris prior ipse occurristi oñdisti ꝛ sanasti. Nōne et cōpluriū aliorū morbos curasti? An ergo morbide huic mee aie sub regula tua fatiscēti anxie te inuocāti nō succurres Succurres scio An maior te sanandoꝝ corpꝫ q̃ curādaꝝ aiaꝝ sollicitudo detineat. Nō optie p̄r Scio

q̄ aīarum semp̱ tibi p̄ma cura fuit Uere crudelis n̄ pius(vt cū venia loquar)cōprobaueris nimis. si qui alioꝝ misertus es semper. iam filio viscera claudis Nō hoc sciuit natura. nō clementia. n̄ pietas. nō religio. non affectio paternalis.

Obsecratio

At ne ob multa mea demerita. ob regule trāsgressionem. patris inhonorationem patiar ꝛ iuste patiar repulsam. habeo quid agam. Te cōmoneo viscerum illorū o inuisceratissime pater quibus tui aberrantis pater ille misericordiarum a quo omnis paternitas deriuatur fuit misertus. O per viscera quibus te ab eterno deus amauit. erraticā ouem longanimiter portauit expectauit misericordissime cōuertit. O per sanguinē agni sedentis in throno tingentem vt purpura regis comas capitis tui O per oēm illam dei pietatem ꝛ misericordiaꝫ o mi matricie pater a summo illo patrū impensam. miserere ꝛ tu q̄ filiȷ̄ tui Impetrās ei excessuū veniam emendandi gratiā. vt itē deinceps dign⁹ filius tibi dignissimo patri cōdigne viuam

Confidentia

O scio nō differes in finē. nō ꝯtinebis super me viscera illa paterna. Certus sum misereberis ꝛ si non modo. Sed longa nimiū mora O rūpaꝶ mora ois. Ueniat oro veniat ꝛ ocius veniat dies ille quo digne te patrem colam. perfecte sequar. obseruē strenue precepta regule tue. O tunc me vere sublimi forte superbū. tunc me terqꝫ quaterqꝫ felicem sciēs me tunc vere filiū tuum

Gratiarumactio

Et vt veniat petitio mea. vt assequar quod spero vtqꝫ dignus fiam dandis. gratias equū est pri⁹ agā super acceptis. O gratias igitur tibi. gratias tibi dilectissime pater(licet impares)multas super omnibus que impendisti tantus tu ꝛ talis. tantillo mihi ꝛ indigno Tu me elegisti amando. tu me vocasti orando. tu me ꝓuocasti exemplo. asscripsisti regule. i filium adoptasti. fouisti. nutristi. de te nūc meditari dedisti. ꝛ spem hāc infudisti. Quid igitur dignuꝫ grē repēdā Cōmēda⁹ Uere n̄ hēo q̄cqꝫ nisi vt totū me plene submittam tibi. En totum me offero tibi causam meam omnē tibi cōmendo. Scio qui paterne succurristi. semper etiam te nō inuocanti sed cōtemnenti nihilipendenti. scio in re salubri nō poteris nō adesse petenti.

Permissio cū exornatione valedictionis

Tu igitur o beatissime piȷ̄ssime vere pater tu me filium habe. tu vt voles me rege. cū oportunum videbitur filio miserere. tibi omne ius plene ꝑmitto. Et iam nunc vale regnans semper beat⁹. O tu piȷ̄ssime patrum gemma cōfessorum. scriba vite. lux doctorū doctor ecclesie sancte. Uale fundamentū basis ꝛ columpna totius edificiȷ̄ spiritualis. Uale fons sapiētie. lignūm vite impotribile. paradysus delitiarum. Uale apostolica vita clericorum. regula canonicorū pater. Uale grāmaticorum liber. logicorum veritas ꝓfunditas theologoꝝ. summa omnis artis. Uale hereticoꝝ malleus. ꝑfidoꝝ baculus. ꝓtectio fidei et christianorum. Uale tandem o tu pater currus ꝛ auriga totius canonici ordinis diffusi ꝑ orbem. Sentiam ꝛ ego qualiscūqꝫ fili⁹ ordinis tui viscera misericordie tue super me. quemadmodum o mi pater mater frater. sꝑaui de te ꝛ in te. Amen

Item si ꝑ thema in meditando quis procedere volet. poterit hoc. mō sequēti.

c

Cantet de te patre nrō ecclesia ꝛ exultabunda decantat. Amauit eum dominus ꝛ ornauit eum stola glorie induit eum. Quod verbum thematis per conduplicationem aut commorationem crebrius repeti poterit in commemoratiōe. Porro in ꝯsideratione poterit fieri horum verborum textꝰ diuisio cōsiderando in his triplicem statum augustini ꝓpositum. scꝫ conuersionis ꝯuersationis glorificationis cum singloꝝ expositione diffinitiōe. ꝛc̄. In attētiōe aūt poteris attendere. q̄t⁹ ille amor. q̄t⁹ item ornatus. at gl'a illa q̄ta. q̄ cū induit de⁹ cum stupore ꝛc̄. In explanatiōe figure ꝛ ꝓphetie adducēde vt q̄ iam sol ꝛ luna in ornatum totius creatē creant. q̄ tēplū obducitur auro ꝛ iam ornauit de⁹ sapia celos. ꝛc̄.

Deinde tractare ꝑ circūstātias qn̄ q̄toꝑe amauit ꝛc̄. Item ꝑ q̄stioēm vtꝝ ōni ꝟtute ornauit ꝛ adeo cor ei⁹ charitate vulnerauerat q̄ stigmate cristi sic paul⁹ vt Bōauētā ait portauit. ꝛc̄ Item ꝑ opinioēꝫ An in gl'a vt q̄dam volūt apostolos ac seraphin attingat ꝛ ceteros doctores precset ꝛc̄. Et tandem diiudicare q̄ꝫ nobis Augustin⁹ amand⁹ colend⁹ glorificādus quem deus tantoꝑe amauit ornauit glorificauit Et stabilire ex aliȷ̄s causis ꝛc̄. Et conqueri q̄ n̄ digne colas satis ames ꝛc̄.

Possent latius exempla hec superiora ꝛ copiosius pariter ꝛ ornatius aut eloquentius deduci. Sꝫ morem ꝑuulis geramus ꝛ fastidiȷ̄ matrem prolixitatem deuitemus.

Prologus in modū meditādi z negociandi fructuose circa vitā dñi iesu.

[F]Undamentuz aliud nemo potest ponere pter id quod positū est. qd est christus iesus. i. Cor. iij. Jam de meditabilibus in specie dicturi a solido est oīs cōtemplationis fundamēto exordiēdum a christo iesu: qui ipso teste principiū est z finis alpha z O z ostiū per quod q non ingreditur pficere altius nō pōt. Nemo eñ venit ad patrē nisi p eum De hoc aūt fundamento dupliciter erit tractare: puta de eius vita. Secūdo de passione. Et ꝭm hec duo fiēt tituli principales Primū itaqz de ei⁹ vita dicendū Pro cui⁹ introductione quedā sunt pmittenda

.s. allicietia icitatia / ad / eā meōrandū.
expedietia dispositia / ad / eā exercitandum:
certa practica erudiria / ad / in ea pcedendum.

Et sic demū subijciēda meditabilia ipa zc

Inductiua ad meditandū de vita dñi iesu Ca. i.

[P]One me sicut signaculū sup cor tuuz: Canti. viij. De allectiuis dicturi q inducūt ad xpi vitā libenter cōmeōrandū. z ad eū iuxta verbū positū velut signaculū super cor penēdum. tā etsi multa dicere possem⁹. breuitatꝫ tamē causa potiora ex multis sunt sumēda. z sunt ista

Hoc gratum. suasum. dignūqz opus. vtile multum.

Primo est gratū sūme trinitati z oī ecclie triumphanti adeo ꝙ nihil grati⁹. nihil placidi⁹ eis tractare possim⁹. Nā ꝙ tā placeat deo asserit Ubertinus. imo z alij post eū. Promitto inquit tibi ꝭm verissima lumina fidei xpiane ꝙ nihil grati⁹ potes facere deo patri filio z spūi scō. qz in ipo benedicto iesu deo z hoīe expendere totū tps tuum z facere de eo velut vnū mirre fasciculū qui semp inter vbera tua cōmoretur. Hec ille. Qd z ex reuelatiōibus plurimis legitur affirmatū. Qd itidē ex verbis euāgelicis vbi xps dicit Paraclit⁹ aūt spūsscūs quē mittet pater i nōie meo ille vos docebit oīa. subtiliter elicit qdā dicens Ualde notandū verbū Qꝫ pr in nōie iesu mittit paclitū. Tantā liberalitatē imo tantā largitatē de⁹ de seipso facit imo tm̄ amat in nobis icarnati verbi agnitionē z fidē vt vbicūqz in rōnali mente verbi carnis facti pia agnitio fuerit. mox illi mēti spūm suuz infundat. Nomē eni iesu nihil aliud est q̄z cū pietate creata noticia iesu Neqz solū spūm suū de⁹ donat sed z filius dei in medio est. Ubi in nōie iesu duo cōgregati fuerint. quib⁹ nō ꝓpterea qz cōgregati sūt in medio ē. sed ꝑpter nomē iesu. Nomē ergo iesu paclitū hꝫ et filiū. neqz solos hos. qm̄ quo fili⁹ ingredit vna z pater venit. ac tota simul trinitas māsionem illic facit. Cōpendiosū ergo z breuissimū iter in deū dulcis z pia meditatio de dño iesu. qm̄ vere pr saluator et paclitus felici comitatu ad eū veniūt z māsionem faciūt Agitur enim qd placet eis z qd vult ipe pater. Nā xpo ipo teste Hec est volūtas pris vt oēs honorificēt filiū sicut hōrificant prēm zc Et ꝙ sāctis placet illud. idē declarat subnectēs. Et qs iā ciuis beate illi⁹ z sancte ciuitatis hierlm cui nō ꝯplaceat in hōie isto. Quis nō votiuis hoiem illū gaudijs inuiset quē sui regis tā dignāter cōspiciūt hōratū hospitio? Hec ille Hinc z Ludolphus carthusiēs ait. Exercitatio hec multū reddit sctōs dei fauorabiles pios et benignos cultoribus ei⁹ vt patet. Nūqd btā virgo mater mie pietatis z grē poterit despicere vel oculos suos auertere a te q̄uis etiā sis petor. qn viderit nō solū semel in die. sed z frequēter filiū suū quez super oīa diligit i brachijs tuis z inter vbera tua cōmorantē. Nūquid poterit cū filio quē portas deserere? Nullo mō Sic z ceteri sctī libentissime respiciūt illos cū quib⁹ deus placat⁹ hitare dignat cū z hec exercitatio faciat cultores suos. ꝯsortes illoꝝ. qz ē vita z exercitatio eoꝝ. ineternū eñ nō obliuiscūtur iustificatiōes ei⁹ zc Secūdo qz ē suasū a plurib⁹ Sacra eñ scriptura plena est hmōi monitiōib⁹ vt sunt. Reduc me in meōriā zc Brāz fideiussoris tui noli obliuisci. Pone me vt signaculū super cor tuū. sic signaculū sup brachiū tuū zc. Doctores aūt sancti nō ꝟbo z ligua solū. sed z exēplo z ope monuere. Quis eñ ē doctoꝝ cui nō xps ostiū z via fuit? Paul⁹ nō arbitrabat se scire aliquid pter xpm. cui⁹ mortificationē in corpe circūferebat semp Aug⁹ ab hoc exercitio xpm induēs incepit qui nō cessabat dulcedie mirabili pio gutture ruminare illis dieb⁹ quid dulcedis hēbat ꝟbum caro factū est: qui et fatet nullū se dulcius efficatius exercitiū repisse q tutari a tēptatione pr z in nōie pficere bonū Transeo ceteros venio ad Bern. Qui quāto hui⁹ exercitij cultor fuit crebri⁹ ipe testat Testant z scripta ei⁹. testat z dulcissima quā gessit vita. Ait eñ Et ego fratres ab ineūte mea cōuersatione p aceruo meritoꝝ. que mihi deesse sciebā: fasciculū hunc mihi colligare z inter vbera mea collocare curaui. z quoadviuero meōriam abūdantie suauitatis illi⁹ eructabo. nec ineternū obliuiscar miseratiōes quib⁹ sū iustificat⁹ zc. Hec meditari dixi sapientiā. hec mea sublimior interim phia. zc Tertiū inducēs est dignitas. qz nihil digni⁹ agere possumus Dignū inqz propter dignissimū obiectū. quippe xpz deū z hoiem circa quod versatur Dignū ꝑpter sctōs quib⁹ in hoc exercitio associat Hec eñ exercitatio est beate et dignissime matris xpi ipi sedule mistrā

tis ꝛ famulantis. Hec est vita aploꝝ familiariter xp̄o
adherentiū ꝛ cū eo fideliter ꝑseuerantiū. Hec ē vita
ꝛ exercitatio ciuiū supnoꝝ xp̄o fruentiū ꝛ ei⁹ opa ma
gnificentissima admirantiū de eternis annalib⁹ ine
ternū ea relegentiū. ꝛ pleno pectoris spū digno hym
no ea extollentiū ꝛ laudātiū. Jneternū q̄ ꝑpe mias d̄
cant. Hec ḡ vita optia ē ps marie que ineternū nō
auferetur. An nō magna glīa seruo seq̄ dn̄m q̄cūqꝫ
ierit! Et plane glīa ꝛ dignitas magna. Dignuꝫ po/
stremo est in xp̄i vita exercitari. qꝛ hic oīs nrā actio
quantūuis vilis dignissime informat̄. adeo ꝙ supra
oēm estimationē nobilis fiat. Quod ptꝫ ex libro gr̄e
spūalis vbi dn̄s docuit tres practicas istas quib⁹ hō
pōt sua facta ex xp̄i merito nobilitare Prima est
ꝙ hō oīa desideria sua intentionē ꝛ oꝛōēꝫ in vnione
desiderioꝝ oꝛōnū ꝛ intētionū xp̄i. offerat deo patri.
Tunc in tāta acceptatiōe ascēdꝫ corā deo. eritqꝫ oī/
no vnū velut si diuersa aromata siľ accensa. q̄ꝝ fu/
m⁹ in vnū collect⁹ directe ascēdit. Et iō adeo ē grata
deo ꝙ oīs alia oꝛō licet celū penetret. nō inde tali nec
tanta gratitudie acceptabit̄ a deo addēdū ceterꝫ pa
ribus Secūda ꝙ hō oēm laboꝛē ꝛ oīa opa sua i vi/
one opm ꝛ laboꝝ xp̄i faciat. A quo opa ei⁹ nobilitāt̄
ac si cupꝛū cū auro liquatū penit⁹ a sua trāsiēs vilita
te in auri nobilitatem mutaret̄ Tertia ꝙ hō oēꝫ
vitā suā. s. mot⁹ vires ꝛ sensus cogitatōes ꝟba ꝛ oia
sua ſm modū cōuersatiōis xp̄i dirigat. Et q̄ ei⁹ vita
ꝛ cōuersatio ita renouat̄ ac nobilitāt̄ acsi nobiľ auis
de lutoso ac fetēti aere trāsmigrās in optim aerē se
renouaret. Sic hō terrestris a pristina cōuersatione
sua in nouitate vite xp̄i tot⁹ efficit̄ celestis ꝛ dignissi
mus deo. O nobiles doctrinas. o p̄claras sup̱ aurū
ꝛ thopasiū a veris reꝝ estimatorib⁹ āplexādas pra/
cticas. Sici nō dico nobilē ſꝫ et beatū dicūt h⁹ secu/
li hoies eum q̄ chrysolitū lapidē hꝫ. c⁹ virtute ꝛ abra
sione pulueris cetera era ꝯmutant̄ (vt aiūt) in fuluū
aurū. q̄ꝫ is beatificādus cui doctrine iā posite sūt ad
manū. quib⁹ nō mō era. sed ꝛ vniuersa opa ꝛ cogita
ta nō dico in auꝝ solū. sed in rē celestē: sed in q̄dāmō
diuinā cōmutare potest Gaudeam⁹ itaqꝫ sup̱ inuen
tis doctrinis ꝛ nū q̄ꝫ vel minimū agamus opus q̄d nō
huius diuini nostri chrysoliti. i. christi puluere asper
gamus. Omnia opa aliquo articulo vite ei⁹ vniēdo
Hec de dignitate Quartum est opus. id est neces
sitas. Necessariū em̄ est homini exercitari in xp̄i vi/
ta Et hoc propter tria

Sꝫ Primo si volet in virtutib⁹ ꝓficere
Secūdo si volet in ꝯtēplatiōeꝫ ꝓmoueri.
Tertio si nolit xp̄i meritū i se d̄ꝑditū iri.

Primo inq̄ꝫ est necessariū volenti in ꝟtutib⁹ pro/
ficere. Sine christo em̄ domino virtutū nunq̄ꝫ fiet
virtuosus. vt vult Bernardus dicens. Quid inqui/
ens vobis cum virtutib⁹ qui dei virtutē. i. christum
ignoratis. Ubi nā queso vera prudentia nisi in xp̄i
doctrina? vbi vera iusticia nisi de xp̄i mia ē. ꝛ sic d̄ a/
liis Secūdo necessariū est volēti in altioꝛē ꝯtēplati
onē ꝓmoueri. Nūq̄ꝫ em̄ quis ꝑueniet ad dn̄m inixū
sūmitati scale nisi incepit a filio hoīs lapide fūdam̄
tali in pede scale. Pulchre de hoc Beda in omel. de
ꝑdito iesu in tēplo Tertio necessariū ē nolēti in se
xp̄i meritū deꝑditum iri. Fita em̄ regula ꝛ a pluri/
bus apꝓbata ꝙ tm̄ in vnoquoqꝫ hoīe efficacie sortie
tur xp̄i vita ꝛ oē dispensationes eius misteriū q̄tuꝫ
(de adultis loquoꝛ) pia remeōratione ꝛ gratitudine
ea hō applicuerit sibi. Nihil nobis ꝓderit xp̄i vita i/
mo ꝛ passio nisi fiat illoꝝ pio studio ad nos applica/
tio Sicut em̄ medicia vel herba q̄piā mirā hn̄s vir/
tutē nō prodest infirmo nisi applicet̄ ꝛ vniat̄ ei. Jta
xp̄i vita ꝛ mors nō ꝓficient hoī lapso nisi applicētur
ei. nec hō aliter recipit virtutē ex eis. sine quoꝝ ꝟtu/
te nūq̄ꝫ pōt saluus fieri. Unde q̄cunqꝫ volet saluari
oportet ꝙ studeat hec sibi applicare. Q̄uo aūt hec ap
plicatio fiet Auctoꝛ libꝛi nature lati⁹ declarat titulo
. cc. lxxix. cui⁹ hec sūt principaliores ꝯclusiōes Jn xp̄o
ꝛ in c⁹ morte ē oē meritū hoīs. Qui ergo vult i se ha
bere oē meritū ꝛ oē bonū. recipiat oꝫ in se xp̄m. Sꝫ
qꝛ christ⁹ trāsijt ꝛ meritū ei⁹ semꝑ ineternū manꝫ. iō
xp̄s nō p̄t recipi in hoīe nisi ꝑ meōriā ꝛ cogitationeꝫ:
Et iō per meōriā mortꝫ xp̄i xp̄i mors manꝫ in hoīb⁹
q̄ est radix meriti ꝛ p̄mij oīs. Et iō qui hꝫ in se me/
moriā piā ꝛ fidelē mortis ꝛ vite christi hꝫ in se meri/
tū ꝛ virtutē christi. Et ꝑ talē memoriā facit hō mor/
tem ꝛ vitā christi suaꝫ ꝛ incoꝛpat ea sibi ꝛ vnitur cuꝫ
eis. Et facit vitā ꝛ mortē christi (in meōria) tali sua
Et talis meōria viuificat hoiem ꝛ facit ipsū ꝑticipa
re meritum christi. Est itaqꝫ memoria vite ꝛ mortis
xp̄i radix ad recipiēdū meritū ꝛ p̄miū christi Et vbi
fortioꝛ ꝛ maioꝛ ē talis meōria ibi recipit̄ magis d̄ me
rito ꝛ virtute christi. Debet igit̄ laboꝛare oīs hō xp̄ia
nus q̄ nolit in se christi mortē ꝛ misteria deꝑdi vt fi
at ꝛ ꝑmaneat in eo meōria opm ꝛ mortis christi. q̄a
per meōriā ip̄aꝫ manebit in eo ꝟtus xp̄i ꝛ ip̄e christ⁹
q̄ sine deperdit̄ ab eo. Patet ḡ necitas hui⁹ Qui
tū ē vtilitas ꝛ fruct⁹ ei⁹ Sꝫ fruct⁹ hos q̄s stilo ꝯple/
cterur. Nō mihi si centū lingue sint oraqꝫ centū Fer
rea vox possem hui⁹ describere fruct⁹. Narrat Berñ
plurimos (vt pleriqꝫ aiunt) q̄s ex hac exercitatiōe ex
cepit fruct⁹ ꝛ potissimū septē vtilitates recēset dicēs
Primo in hijs mihi iustitie ꝑfectioēꝫ constitui. ꝛ ita
ꝑfectus fiebā quasi nūq̄ꝫ peccassem. Secūdo ex his
copias meritoꝝ acquisiui quasi centū annis exerci/
tatus fuissem. Tertio ꝙ talē securitatē ꝛ fiduciam
regni suscepi vt sine dilatione me sperarē ad dn̄ꝫ ve/
turum. Quarto hec cogitatiōes nō me sinebāt frāgi
in aduersis nec in ꝓsperis efferri. Hinc Quito po
tus salutaris amaritudinis ꝛ rursus suauis vnctio

cõsolationis Sexto hec cogitatiões reformauerunt pacẽ inter me ⁊ creatorem recõsiliando vindicẽ mũdi. dum tremẽdum potestatibus mirẽ hũileq₃ figurant. dũ nõ solum placabilẽ sed et amabilem representant eum qui inaccessibilis est principibus terribilis q₃ apud reges terre Hec me postremo sapientem ⁊ prudentẽ fecerunt. Unde etiã in hijs diuitias salutis ⁊ plenitudinez sciẽtie constitui mihi. Et probe O Bernarde. Qui christũ bñ scit satis ẽ si cetera nescit Hoc ẽ nescire sñ xpõ plũima scire Hec deuotari⁹ vt autumo q̃dã pti ex ṽbis bnardi. ptim ex suo collegit Poit ⁊ alios fruct⁹ Ludol. i plogo pme pt̃ q̃ sũt hĳ

Purgans. illustrat. rigat. ⁊ collapsa restaurat.

Adq₃ patrem ducit. dulcat. finem q₃ bonum dat.

Primo purgat a peccatis Deus eñi cui adheret ignis ꝯsumẽs ẽ Scdõ illustrat q₃ lux in tenebris lucet Tercio rigat dãdo grãm lacrimar̃ q₃ fons ortorũ ⁊ puteus aq̃r̃ ẽ. Quarto restaurat collapsa Qui eñi pcussus a serpẽte eũ aspexerit viuet. Quito ducit ad cognitioẽm pris in diuĩs Nemo eñi vẽit ad prẽm nisi p filiũ. Sexto dulcat oẽs tbulatioẽs Gustate ⁊ videte qm̃ suauis est dñs. Septio dat finẽ bonũ Qui eñi christũ recipit in corde secure excipiet in celo. In oĩbꝫ itaq₃ vĳs tuis cogita illũ. vitã sc₃ ⁊ mores dñi ihu ⁊ hec sit sapiã tua ⁊ studiũ summũ de ihu sp aliq̃d cogitare vñ puocceris ad ymitãdum vel afficiaris ad amandum eum.

Qualis erit meditator misterior̃ christi. Caplm. ĳ.

C a

Nimalis hõ nõ pcipit ea que sunt spiritus dei. Stulticia ei est illi Prime chorintheor̃. ĳ.

Jam de altero principali videndum sc₃ de expediẽtibꝫ ⁊ disponẽtibꝫ meditatorez misterior̃ xpi Singlaris eñi in h pdispõ ab eo req̃rit q̃ internũ hor̃ gustũ pcipe volet Nõ eñi sapiũt mella febrilibꝫ humoribꝫ gustũ hñti ifectũ. nec aĩalibꝫ q̃ de spũalibꝫ dicũt. vt₃ ex prealleg̃ato Hñt ifeñi palatũ nec afficiũt in xpm Cũ tñ amor exestuãs itnũ pariat ardorẽ. hic q̃ cupit cristo adherere ei⁹ q₃ misterĳs refici ⁊ ea salubriter ꝯtẽplari. hec faciet.

Abnegites te. delicias fuge. carpe q̃etem.

Hic huilis. pstãs. xpi feruẽs meditator

Prio abnegabis vicia ⁊ ꝯcupiscẽtias. Scdõ fugies delicias Nõ eñi crist⁹ ⁊ risus se ꝯpatiũt Tercio carpe q̃etem Pudic⁹ eñi sponsus solitudinẽ amat. nec se dat in turbas Quarto sis hũilis teipsum cõtẽnẽs Quito psteñs licet attediaris Sexto sis feruens meditator passiõis christi totis neruis intẽdẽs. q̃ eñi cupit h manna refici op₃ farinã egipciacã aspnari. ponẽs cristũ vnicũ solaciũ cordis. ⁊ cũ cristi misteria prsus sint supnaturalia q̃ volet ea digne scrutari. op₃ hũc sensum ⁊ spm̃ cristi iduere q̃ sine nẽo horuz ydoneus teste dyonis. ẽ ꝯtẽplator. Js aũt sensum ⁊ spm̃ xpi iuxta eũdẽ h₃ q̃ p sapiãm salutarẽ recte d diuĩs sentit cristi documẽtis exẽplis ⁊ opibꝫ p ꝯformitatẽ affect⁹ cordialiter adheret. quẽ q₃ nõ habuerũt plures errauerũt. Op₃ item q₃ cũ summa hũilitate ad hec misteria reuoluẽda accedat. q̃ppe sit dignissima ex pte obiecti subiecti ⁊ act⁹ ipsi⁹ Ita q₃ credat se indignũ vel minimum articlm reuoluere de christo. Op₃ q̃q₃ si ex his meditationibꝫ fructũ sumere cupiat. q₃ toto mẽtis affectu diligẽt delectabilr ⁊ morose alĳs q̃bꝫlibet sepositis ita pñtem se exhibeat singulis q̃ de ihu dicta vel facta sũt ⁊ narrãt ac si ea corã videret vel auribꝫ audiret. Jn h q̃₃ postremuz premonitũ ipsum esse op₃ Quia cũ p exercitiũ h⁹ studĳ totaliter trãsformat̃ i cristũ. sathanas h summe odiẽs tẽdet sibi insidias vt cũ tedio ⁊ accidia sepe incipiat memoriã cristi reuoluere ⁊ huius misteria ruminare. S₃ h p certo cognoscat q₃ licet ex dyabolica immissiõe corpis passiõe aut aie indispõne hõi h aliqñ cũ difficltate ⁊ tedio incepit si seipm vincat. si vim inferat p meditationẽ ꝯtinuet tristicia sua vertet̃ i gaudiũ ⁊ tediũ i feruorẽ ꝯmutabit̃ Talis igit̃ sit misterior̃ xpi ꝯtẽplator vt fructũ assequat̃. h d scdo

De practicis circa xpm̃ exercitãdi. Caplm tercium

D m

Ibi ãt adherere deo bonũ est. ps. Jã iuxta tertiũ mẽbrũ inq̃rendũ de certis practicamentis q̃bꝫ hõ circa xpũ₃ iã p supiora exercitat⁹ ⁊ disposit⁹ exerceri poterit Et possum⁹ ex scõr̃ dcis colligere tres gñaliores modos sm tres precipuas aie vires Nã

p

p	memoriã	misterĳs iugit' ihere cõmemorãdo
	itelligẽtiã possum⁹	misteria sbtili⁹ specl'ari ꝯsiderãdo
	vi affectiaz xpi	misteria seq̃ ꝯplecti his nos afficiendo.

Prio in q̃₃ p memoriam põt se hõ circa misteria xpi exercere ea iugiter cõmemorando. ⁊ quasi christũ pre oculis mentis tenẽdo iugi quodã ⁊ suaui licet q̃dam mõ adhuc carnali affectiõe ei adherẽdo. Et est hec exercitatio incipientiũ ⁊ magis simpliciũ. Et põt in hoc gradu multiplr exercitiũ variari Juxta q̃d xpm̃ in vita multi diuersis intentiõibus diuersimode affectati sequebãtur vt docet̃ in tractatu q̃ titul⁹ ẽ beatus vir. Cause aũt varie quare christũ varĳ seq̃bãt̃. hoc versu patent.

Morb⁹. sig̃. cib⁹. pulcher. blasphẽia. cog̃.

Et tu etiã interdum sectare vt infirm⁹ medicum vt curet tuum morbum ⁊ tuos languores. Jte₃ ad

vidēdum signa ꝛ mirabilia in miraculis. Tercio vt ab eo pascaris Quarto ad vidēdū corpis ei⁹ pulcritudinem ꝛ moꝝ decētiam graciosam Quinto ad audiēdum ꝛ discēdum vtilia ex eius doctrinis Sexto caueas ne eū imiteris vt q̄dā ad eū blasphemandū vt pharisei Cōtēdas āt potissimū vt sp̄ añ oculos mentis tue teneas aliq̄ mō ihm xp̄m vel aliquē ei⁹ actuꝫ Jn cuius vnione vt supra dictū ē pficias q̄cq̄d ē agēdū siue vigiles siue eas dormitū. stes siue sedeas. comedens ꝛ bibēs. loquēs ꝛ tacēs. solus ꝛ cū alijs. Et hec em̄ in ōni ꝟtute stabilieris ꝛ pfectior eris Sꝫ in hꝰ exercitio opꝫ infirmari appetitū supuacuū. q̄ ñ ē contētus cogitare de xp̄o vel de suis misterijs. nisi ferat in altas radices sue diuinitatis Et hec fuit cā q̄re multi ruerūt a via pfcōis qꝛ nesciērūt in xp̄o hūilr̄ exerceri. Nihil em̄ est in opib⁹ vite ei⁹ tam minimū qd̄ si pōderet debito modo. nō debeat diligētis aīe satiare appetitū. Mēs em̄ amorosa de ihu q̄ntūcūqꝫ minima tm̄ reputat q̄ nihil coꝝ excidit ab ei⁹ memoria. Nec ē ita puū ihu l'ō ihū ꝟbū vel nomē etiā vsqꝫ ad infantiles necessitates nate ei⁹. qd̄ ñ teneat cā fixā. ꝛ in amorosa ꝯtēplatiōe stabilitā tāq̄ꝫ res summi dei pro ip̄a aīa ex amore dei assumpta. Sꝫ oia etiam q̄ patiebat puer deus ligat⁹ in fascia tm̄ obstupescit ꝛ miratur. magisqꝫ delectat sepe deuotā aiām q̄ amore expientie talia pp̄ ip̄ām de⁹ sustinuit. q̄ꝫ q̄ sp̄ūs seraphicos in celis creauit. Quis mihi det vt veniat petitio mea ꝛ qd̄ expecto tribuat mihi deus. vt tot⁹ in has vilitates a deo assumptas tam mente q̄ꝫ carne immergar hñs sub pia ymaginatiōe filiū dei p̄ñtem mihi semp. Scio ꝛ fateor lōge sublimius ē ihm in sp̄ū intueri eiusqꝫ misteria p intelligentiam speculari q̄ꝫ carnem commemorare tm̄. i. gesta carnis. sꝫ e regiōe noui licꝫ tenuiter nimis q̄ hec exercitatio in ymaginatione xp̄i ꝛ actuū ei⁹ longe reficiat dulcius. maiorēqꝫ affectionem. ꝯsolatiōēm. ꝛ deuotiōēm tribuat multꝭ. q̄ꝫ alijs misterioꝝ pfundatio. Jmo q̄ꝫ ꝯtemplatio ip̄a sue diuinitatis. Debet ergo mēs deuota exerceri in his q̄ sunt hūanitatis xp̄i doñec eleuetur ꝛ rapiat ad intuēdū ꝛ gustādū gaudiū diuinitatis sue Est em̄ meditatio humāitatis scala q̄ pducit ad ꝯtēplationem diuinitatis Nec tñ q̄ ad ꝯtemplationem diuinitatis ascendūt: hāc dimittere debēt p loco ꝛ tpe qꝛ hꝰ eēt magne p̄sumptiōis ꝛ supbie. Jdeo em̄ Augustino teste xp̄s carnem assumpsit. vt carnales p carnē in deum tandem reduceret Unde liquet q̄ licet hmōi exercitatio p ymaginatiōēm in se ꝛ potissimū incipiētib⁹ satis sit vtilis. tñ de p se nō sufficit sed paꝝ pdest nisi retorq̄at ad dignū ꝛ vtilem finē quid em̄ pfuit iudeis q̄ xp̄m corpalr̄ viderūt ꝛ non amauerūt nec secq̄ voluerūt. Jgit vt nobis hec exercitatio psit ad hꝰ contendere debemus vt sicut apl'i sua p̄ñtia tracti omnia reliquerunt. Jta nos hic pseuerare opꝫ vt totū cor nostꝝ illa suauitas occupet ꝛ totū sibi ab amore vniuerse carnis ac carnalis illecebre vendicet. Quisq̄s talis est nō metuat ille a picul'doctoꝝ. sed confidat certus si perstiterit crescet. ꝛ cum paulo dicere valebit. Et si christum sm̄ carnem cognouimus iam nūc ñ cognoscimus. ꝛ in finem saluus erit. Hanc practicam docuit christus iubēs sua misteria cōmeōrari ñ dixit considerare aut dijudicare vt ōib⁹ ꝛ laicis ꝛ mulierib⁹ facilimā apirꝫ practicā

Quomodo exercitamur erga christi misteria p intelligentiam. Ca. iiij.

i Jam ad alterum exercitatiōis ḡdum ascendendum q̄ est q̄ p intelligētiam poterim⁹ misteria eius pfundius perscrutari attentius ea pmeditādo qua via videt se p̄s exercitasse cū dixit Cōsiderabo mirabilia tua q̄ ꝛ eius aīa scrutabat Et est hec via magis exercitatoꝝ iam solidum cibum sumere potentium. Nam hic non circa homiēm solū ꝛ nudā humanitatē se exercet sed altius ascēdens vt Bern̄. docet in hoīe xp̄o deum inuenire studet. non deum nudum neqꝫ homiēm nudum sed xp̄m deum pariter ꝛ homiēm comprehendit diligit ꝛ adorat Et plurimū talis comprehensio ꝛ actualis consideratio de christo vt aiūt p̄rēs ꝯfert Qua scꝫ homo q̄tiēs aliq̄d de xp̄o legit vel cogitat xp̄m hoc egisse vel illō formet sibi cōceptū de xp̄o q̄ lucide deū ꝛ hominem id est vnam psonam significet q̄ ē de⁹ ꝛ homo Quanto em̄ lucidius q̄s hꝰ ꝯcipit tāto piguior ex xp̄i opib⁹ i eo r̄sultat d̄uotiōis affc̄s Nā ex hoīe aut huāitate deuotio aōr ꝛ fiducia ex deitatꝭ app̄hēsiōe timor ꝛ reuerētia oriūt ic̄ q̄ tutissimū ē militare Et sicꝭ hꝰ ñ humāitatē nudā sic nec opa xp̄i nuda ꝯmēorat Sꝫ opa ꝯsiderat attēdit ꝛ explanat ꝛ trahit p oēs circūstātias ꝛ negocij ptes diligēt attēdēdo cās. fruct⁹. loca. tpa. modos. q̄litates. Et hi q̄ forti⁹ vbera p̄mūt copiosi⁹ lac eliciūt d̄uotōis. q̄ aromata hec terūt plen⁹ suauiori pfūdūt odore. Et q̄ se hac via exercitari volet. illi añ deficiet tp⁹ q̄ꝫ materia meditādi Potei pcedere ꝛ trahere quēqꝫ articulū opm xp̄i p scalaꝫ meditatoriā iā añ mēoratā iuxta practicas illic assig̃tas Et ex hac exercitatiōe mēs illustrat adō q̄ fiat prudens sup inimicos. itelligens sup docētes. super inexercitatos senes (licꝫ corpe etate adolescētior) itelligētior tñ mlt̄o. Et pbe qꝛ testiōia ꝛ opa xp̄i meditatio ei⁹ sp. p sp̄m q̄ oia scrutat. scrutās ꝛ rimās ea sp Hic vana curiositas perit qꝛ igredit ꝟitas mētē sic se exercitātꝭ Et hāc viā h⁹ exercitatiōis istitutū tradidit sapiētiorib⁹ salomō sapiētissi⁹ ip̄e) p̄cipiēs diligēter ꝯsidrare oia q̄ opponūt i mēsa haut dubiū euāgelica nob. Sic itaqꝫ nos exerceam⁹ p seriosā operū xp̄i ꝯsideratioēꝫ. adhēream⁹ ei sp dicētes. Mihi adherere xp̄o bonum est. ꝛc̄.

Quō exercitamur ad eadē p vim affectiuā. Ca. v.

t Tertius circa christi misteria exercitandi modus est per vim affectiuā q̄ discat amare xp̄m cōplecti vestigia ei⁹ ꝛ exēpla sectari

Et est hec sublimior illa via ⁊ excellentior quā paulꝰ perfectioribus demōstrandā reseruauit finis ⁊ ꝑfec/tio vtrarumqꝫ iā supra positaꝝ. Qua. s. ita hō chri/sti misteria reuoluit. vt nō tam fcā ipa q̄ꝫ amorē vn̄ ꝓdierunt attēdat. ⁊ sic magis in dei amorem ꝓuo/ucatur. Quē q̇ rite ꝑpenderet certe inueniret ꝙ oīa externa xp̄i oꝑa nō sunt nisi tenuia illius excessiui ar/doris indicia q̄ oīa ob id potissimū fecit vt nobis q̄ꝫ nos amaret vel aliqualiter insinuaret. ⁊ sic nos ad re/ciprocū amorē incitaret. O sileant hic verba mens se/cum recogitet ista. De hoc amore q̇cq̇d dicit̃ minus ē q̄ꝫ dicendū esset Vn̄ de eo tacemꝰ qꝛ forsan ifra aliq̄ de eo scribemꝰ. Quisquis igit̃ volet misterioꝝ chri/sti fructū apphendere. q̇ sēꝰ facile in eiꝰ amorē iflam/mari studeat in oī xp̄i oꝑe aōrem ex q̄ hoc egerit attē/dere ⁊ finē ob quē cōsiderare. Et vt oculi tui reuelen/tur ad illū ꝯtuendū ora cū Bernardino crebrius di/cens Dn̄e iesu xp̄e fac vt te amē ardēter. Facqꝫ me sē/tire q̄ꝫ imenso amore nos amasti. Aperi mentē me/am ad tua oꝑa vt ex eis intelligā aōris insignia vt to/tus inflāmatus totꝰ in te resoluar aōre Amen.

Et quia verus amor ociosus nō est sꝫ opat̃ grandia vbi est. extasim qꝫ facit in amatū nō sinēs suiꝑ̄iꝰ esse amatorē. sed vult assilari dilcō. Ideo nō sufficiet mē te amare nisi ⁊ oꝑe ⁊ veritate studeat se dilcō confor/mare ⁊ eius vestigia sectari ꝑ voluntatē practicā quā q̇daꝫ aōrem actiuū vocāt. Paꝝ em̄ ꝓderūt imo nec vera sūt oīa supiora nisi etiā seq̄mur eiꝰ vestigia Ex/emplū em̄ dedit nobis vt ⁊ nos ita faciamꝰ. dicens illud iudicum nobis. Qō me videritis facere h̄ faci/te. Et certe secure imitādus ē christꝰ. hꝫ em̄ eꝰ seq̄la

Et	vestigiū iduiabile solaciū iestiabile .s. desidriū ifatigabile stipēdiū indefectibile	secure dducēs. ipē via lux ostiū tbulatos ꝯsolās. ipē iocūditas mētiū ad p̄nā gl'aꝫ ducēs Qui cōūt esuriūt p̄miū eternū manēs. ihs xp̄s benꝫ ho (dic

Hec ꝓsequit̃ Joānes schoenhouie in f̄mōe q̇dam capitulari windef Sed heu dn̄e iesu q̄ꝫ pau/ci sunt q̇ volūt tre pꝰ te. cū tn̄ neō sit. vt Bern̄. ait. q̇ nolit venire ad te scientibus cūctis. quia delectatio/nes in dextera tua vsqꝫ in finē. Cōregnare cupiunt. sed nō cōpati. cōsequi volunt. sed nō sequi. Sed nō sic o fratres nō sic. sed si cupimꝰ eiꝰ gaudia sectemur vestigia. Quo em̄ quis christo fuerit in moribꝫ sili/or eo in gaudijs sublimior

G — Notula epilogatoria superiorum

Ec hec sunt tres practice vel gradus circa xp̄i misteria exercitādi. quibuslicet iugiter adherere xp̄o ⁊ possunt diuisim seorsum aut insimul vna medita/tione exerceri Et est primus gradus omniū fideliū fideliter credentiū ⁊ cōmeōrantiū in omnibus vijs suis dominum iesum christum Secundus ꝓficiē/tium diligenter omnia que illius sunt consideranti/um ⁊ tractantiū Tertius iā perfectorum gustan/tium. ⁊ ex gustu ad imitandū accinctoruꝫ Primꝰ in imaginatione. secundus in meditatione. tertius in dulci imitatione versatur. Primis christꝰ lac. Alijs pulmentū. tertijs solidus cibus ⁊ panis. Qui se fideliter exercuerit in primo perueniet ad tertium dumtaxat si perstiterit. Eia igitur hijs modis nos ex/erceamus circa christum ⁊c̄.

H — Prelocutio in meditabilia ꝑ rosaria tradenda

Unt iam postremo determinata ali/qua punctula ⁊ certa meditabilia de domino iesu assignanda ob causas iā ante meōratas. Et ponemus ea per modū rosarioꝝ. cuiꝰ etiā causas sup̄ diximus. quarū potissima est facilior exercitatio hoꝝ vt si qui fuerint qui se nō posse me/ditari causentur. vel legant singula hec pūcta ꝑ mo/dum Rosarioꝝ singulis aue maria applicādo. ⁊ ab tenuibus ill' exercitijs crescent in virile robur Po/nemus aūt obiecta hec de misterijs domini iesu sub triplici differentia Primū vnū Rosarium de toto decursu domini iesu ꝓponetur oībus legendum vni/uersaliter. Secūdo meditari cupientibꝫ. sed nondū potentibꝫ ponemꝰ monotessaron Gersonis speciali/ter. Tertio ꝑfectioribus cōsiderationes singulariter scꝫ que sequūtur monotessaron Prima ad legēduꝫ Secūda ad cōmeōrandū. Tertia ad ꝯsiderandum

Modus eruditoriꝰ quō rosaria legēda Ca. vi

I — Adeamꝰ cū fiducia ad thronū gratie. dei vt misericordiā cōsequamur. ⁊ g̃/tiam inueniamꝰ in auxilio oportuno Ad Heb. iiij. Posituri aliqua obie/cta meditabilia de domino iesu Pri/mo oīm p̄mittemꝰ gn̄ale Rosarium de toto decursu vite ⁊ passionis dn̄i iesu in quo ⁊ p̄n/cipiū ⁊ finis ad beatā virginē thronū vtiqꝫ grē dei re/fertur. vt ꝑ ip̄am qua iesus ad nos venit grām medi/tandi de dn̄o iesu cōsequamur ⁊ inueniamꝰ Nihil eī nos deꝰ habere voluit qō nō ante ꝑ manꝰ marie trā/siret Adhortamur ergo in verbis p̄missis vt Adea/mus oēs generaliter passibꝫ. s. amoris ⁊ deuote ora/tionis cū fiducia ad thronū grē dei. i. ad mariā mr̄eꝫ dei ⁊ hōis iudicis ⁊ rei que vere est thronꝰ pacifici sa/lomonis ⁊ grē. quo ip̄a increata grā nouē mensibus requieuit. vt scꝫ miam cōsequamur ⁊ gratiam inue/niamus quo per eius adiutoriū deuote nos circa xp̄i filij eius misteria exerceamus. digne ea cōmemoran/do ꝯsiderando ⁊ imitando ⁊c̄ Quicunqꝫ igitur dn̄o iesu ⁊ virgini matri gratū volet prestare obsequiuꝫ. etsi non profunda meditari. si non de hijs plurima sufficiat commemorare. vel saltem memorie hoc v/num commendet Rosarium Nam ab huiꝰ exerci

tatione nemo se excusare. subterfugere pōt nullus.
cum vulgus omne imo ꝛ perditissimi quiqꝫ vel vnū
Rosariū in dies lectitare solent ob plurima q̄ ad h̄
vt infra patebit habent inductiua folio
Qd̄ vt acceptius fiat virgini ꝛ filio ei⁹ ꝛ deuoti⁹ excol
uatur. sitqꝫ sapidius exercitanti articulis vite ꝛ pas
sionis est vniendū vt crebrius edoctū est ꝛ reuelatuꝫ
Et ergo sub decem his versibus quinq̄ginta articu
li cōprehendūtur. quoꝝ quisqꝫ ante quodlibet Aue
maria voce vel cogitatiōe p̄mittēdus vt ex eo eliciat
deuotionis affectus vel cōgratulatiōis aut pie ꝯpas
sionis aut orationis, put est in interliniari glosa sig̃
tum. Unde patet ꝙ hoc emolimēto ista Rosaria se
quentia prerutilant. quo nō opere preciū sit simboli
co quinquagenario. seu vt vulgo dicit patrilodo cou
ti ad numerandū aue maria. Sed potius debet q̄s
qꝫ ante singula Aue maria vnū articulū corde rumi
nare siue ore promere de passione vel vita iesu vl' ma
rie et sic de alijs tanq̄ꝫ si in presentiarum corporali
bus obtutibus coram eēt Hoc mō vel cōsimili
Esto habeas pre oculis articulū de flagellatione le
ges in hunc modū Rosariū Aue maria Quasi men
te deuota diceres. O maria merito tibi sepius cū ga
briele replico Aue. quia tu es sine omni ve. saluans
nos ab omni ve. O impetra mihi de ve peccati mei
(propter istud ve flagellationis filij tui) plenaꝫ īdul
gentiā ꝛ in futuro cautionem sollicitā ne rursus cuꝫ
peccatis flagellem. Nec īmerito hec peto. quia tu es
gratia cunctarum virtutū plena O propter hūc ar
ticulum replear ꝛ ego de plenitudine tua vt digne fla
gellato cōpatiar ꝛ sectar vestigia eius. Nā dominus
tecum tuis orationib⁹ fauens. Non enī fas est vt ꝯ
fundat faciem tuā. O sit ꝛ mecū in omnibus aduersi
tatibus ꝛ vijs meis in corde. ore. ꝛ opere. ne indign⁹
laudator a laude tua, plisqꝫ tue rejciar. quia es Bñ
dicta tu in mulieribus. benedicenda sup omēs crea
turas. Benedic et mihi obsecro per articuluꝫ istum
vt digne te prolemqꝫ tuam benedicaꝫ. cum sit ip̄e et
benedictus fructus ventris tui causa omnis benedi
ctionis nostre in tempore et eternitate. Qui ꝛ te in
ueniente fructibus operum meorum benedicat Naꝫ
ipse Jesus. i. saluator. christus cūctos crismate gra
tie inungens. Cum quo viuis ꝛ regnas secunda ī im
perio celi. Per omnia secula seculorum Amen.

Maria a ꝓphis ꝑdcā: ⁊ multiplr ꝑfigurata O desideratissima dña da mihi torpido inde/ sinēter aspirare ad dul cissima tue pñtie sola/ cia. ⁊ desiderāter reso/ nare tua ꝑconia. conti nue dicēdo. Aue ma.

Maria sine ve peti cō cepta ⁊ nata ⁊ sp ꝑser/ uata O purissima ⁊ sā ctissima virgo maria. ipetra peccaminū vēi am. ⁊ dona mihi sem per ⁊ studiose vitare peccati cōtagia ⁊ puro tibi corde ꝯtinere Aue maria

Maria castissimo io/ seph nupta. O virgica maria sctissime i tem plo cōuersata. dide io seph spōso virgico pu/ dicissie iūcta. dek mibi vtrorūqꝫ meritis ⁊ scē deo viuere. ⁊ illibate t ⁊ ioseph seruire dicēdo Aucte cōiuges pudorꝫ

Maria xp̄m ꝯcipit p aue salutata O dña ā gelorꝫ xp̄ifera vgo ma ria Da mihi te tali q̄li ab angelo salutata es ⁊ affectu ⁊ eulogio sa/ lutare ⁊ xp̄m indefesse mēte ꝯcipe ⁊ corpe por tare p dl'ce illud Aue maria.

Maria xp̄m pepit ve expers gratulata. O al ma dei mater p dulcez hanc dulcis filij tui na tiuitatem. da mihi re/ nasci spū. christūqꝫ pa rere p bonorꝫ operuꝫ fecunditatē dum dico. Aue maria.

p Redicta es **sine ve** **nupta** **audis aue** **paris a ve**

Jesus circūciditur. O perfectissima maria p hāc penalē filij tui cir/ cūcisionē. ⁊ p cord tui intimā cōpassionē. da mibi esse circūcisū cor de ⁊ ore ⁊ sensu ab oibꝫ que displicēt christo et tibi.

Jesus a magis adorak O regina cūctorꝫ rgis xp̄i mater. placeāt ti/ bi munera deuotionis dū dico tibi Aue. Fac qꝫ me sp imolare tbus deuotiōis. aurꝫ chari/ tatis. mirrā penitētie ⁊ cōpassionis

Jesus in tēplo offerk. O tēpluꝫ veri salomo nis maria. ꝓpter gla/ diū illū verbū. s. syme onis purificer. vt ego dgnū fiā tēplūq̄ spfiliꝰ tuus pñtek. Daqꝫ mi/ hi digne cōpati t dū di co. Aue ma.

Jesus in egyptū fuga tur O pacientissiā ma ria ꝓpter fugā hāc do/ lorosissimam da mihi mūdū ⁊ carnis delicias ⁊ omne maluꝫ fugere semper. quia totiēs re plico. aue maria

Jesus perdik ⁊ reinue nitur. O quesitrix dei maria. da mihi semp iesū pditū q̄rere ⁊ rein uenire. ⁊ instar tui ie/ sum sollicite custodire ⁊ dulciter secū conuer/ sari. sepius dicendo. Aue maria.

Scinditur **adueniunt** **sistunt** **fugiunt** **duodennis**

Jesus signis mirificꝰ O stupor o miraculuꝫ maria q̄ grandiꝰ i mū do nullū propter larga cordꝫ tui gaudia d mi raculis filij tui ꝯcepta pfice in me p grām qd nō possū p naturā. dū dico tibi Aue

Jesus doctor mellifu us O virtutuꝫ doctrix ma. p vitalia illa vba doctrine filij tui da mi hi sp perficere doctnā xp̄i cū cōsilijs euange/ licis ⁊ mandatis. quia totiens replico. Aue maria.

Jesus a multis blas/ phematus O summa laus creatoris ma. ni/ miū in blasphemijs fi lij cōtristata. ꝓpter il/ lā tristiciā da vt semp toto corde ⁊ ore dulcis simū nomē dñi iesu ⁊ tuū bñdicā dicēdo. A.

Jesus fletu rigatꝰ. O solamen merentiū ma ria. in filij lachrymati/ one affectū. fac christo ꝯdoleā. eiusqꝫ exēplo cūctoruꝫ aduersitates lugeā. Sitqꝫ m̄ lacrie mee pācs die ac nocte vt petā sp dfleā dicꝰ a

Jesus ramis palma/ rū honoratus. O glīa dei o decꝰ altissimi ma ria ꝓpter illud gaudiū quo honorato filio col letabaris. da vt dignū ei semp exhibeā hono/ ris cultū. sepiꝰ igemi/ nādo Aue

m ira **docet** **blasphematur** **ter fleuit** **asello**

Jesus a iuda vēditus O pciosior cūctis ma: propter vilē inappcia/ bilis illius pcij filij tui vēditiōem adiuua me ne vnq̄ꝫ trāsitoria que rēs vendam iesum spi ritualibus preferēs il la.

Jesus pedū lotor hūi/ limus O mundissima ma. ois pulueris peti nescia ꝓpter dignātissi mā lotionē istaꝫ laua affectus meos opa ⁊ i tentiones vt sēp pure cōcinā tibi Aue

Jesus panis sacratus O fornax viuifici huiꝰ panis maria. p ardo/ rē estuātissimi amorꝫ filij tui q̄ se nobis de/ dit in cibū. ora nos il/ lo pāe celi effici dignos

Jesus orans sudauit O deuotissima maria ꝓpter anxiaꝫ illam et deuotissimā orōēꝫ filij tui. fac nos sp duote o rare ⁊ liba cor nrꝫ ab ōi iordiato dolore vt sp ā gelꝰ assit nob orātibꝫ de ferēs eas i cōspcū dei.

Jesus captꝰ ⁊ ligatus O captiuorum redēp/ trix maria ꝓpter diraꝫ istā captiuitatē. pserua me ne capiar laqueis carnis mūdi aut diabo li ne ve ligar visco ter/ reni amoris aut funi/ bus peccatorum.

Venditus est **lauat** **atqꝫ cibat** **sudat** **capiebant**

Jesus sputis illitꝰ. O pulcherrima mulierū maria ꝓpter fedā hāc cōsputionē speciosi p filijs hoim nati tui fac ne fedis cogitatiōibus inquinē faciē imagis eius cor. s. meū ⁊ aiaꝫ

Jesus vultu velatus. O speculū scōꝝ maria ꝓpter faciei illiꝰ velati onē in q̄ꝫ celi ⁊ terra ꝓ spicere exoptant. Fac me reuelata facie gl'aꝫ filij tui ⁊ tuā speculari q̄tiēs dixero Aue

Jesus cesus a pluribꝫ O virtutuꝫ operatrix virgo maria. propter dilecti filij tui cesionēꝫ variā ⁊ alaparū duriti am. pserua me ne xp̄ꝫ cedā manu praui opis

Jesus corā pilato ac/ cusatꝰ O cōsistoriū su/ premi iudicis maria ꝓ pter iniustas illas ac/ cusationes filij tui libe rer a reatu peccaminū ⁊ fac vt meip̄m sp ac/ cusem ⁊ nō alios

Jesus alba veste illusꝰ O virgo prudētissima propter illā irrisionēꝫ qua sapia pris vt stul/ ticia est rputata da mi hi verā sapientiā vt et in aliorum illusionibꝫ habeam patientiam.

t ōspuitur **velant** **cedunt** **ꝓ pilato** **et herodi**

Jesus latroni cōpatꝰ. O boiȝ viuificatx maria ꝓpter dissileȝ hāc ꝯpatōeȝ ⁊ insipiētē ꝺlectatiōeȝ q̄ vite moꝛtē. luci tēbꝛas. filij tenebꝛaꝝ ꝑtulerunt. da vt de me viliter sentiā ⁊ nūq̄ȝ diuis ꝑferā terrena.

Latro

Jesus dire flagellatꝰ. O amaꝝ mare maria ꝑ acerbā castigatiōem amarā coꝛreptionem. crudā flagellationē filij tui ꝓpter magnū illud diluuiū sanguinis sui lauer a culpa ⁊ patienter ferā dei flagella

flagellatur

Jesus spīs coꝛonatꝰ. O .xij. stellis coꝛonata maria ꝑ amoꝛē regis glīe spinis coꝛonati. mitrati sacerdotis dyadmate q̄ synagoga illū coꝛonauit. deduc me ad coꝛonā eterne glīe.

spinis

Jesus iniuste ꝯdēnatus. O mater mīe ꝓpter istā ꝯdānationem filij tui iudicis nri. libera me a petis ne damner ī tremēdo iudicio cū ipīs q̄ꝛ tu es mater dei ⁊ hominis rei ⁊ iudicis. quia tibi dico. Aue maria

dampnat

Jesus cruci onere grauatus O crucifera maria q̄ crucē passiōis vici tui sꝑ mēte tulisti: ꝓpter hāc baiulationem q̄ insigne latronū filiꝰ tuꝰ crucē gestat. fac vt sine murmure feram crucē penitentie

tulit aram

Jesus veste nudatus O verecūdissiā maria xp̄e verecūdaȝ verecūdi filij tui coꝛā astantibꝫ nudatione exue me veterē hoieȝ cū actibꝫ suis. ⁊ verecundie me veste adoꝛna. dum dico Aue.

e xuitur

Jesus in cruce extensus O amoꝛosa āplexatrix iesu xp̄e dirā filij tui in modū pellis super crucē poꝛrectiōem expāsionē ⁊ extēsiōem extēdar totis neruis i amoꝛosū āplexū crucifixi. dū dico Aue

tendunt

Jesus cruci cōfixꝰ. O maria verꝰ paulo xp̄o cruci cōfixa ꝑ atrocem filij tui ꝯtrectationeȝ crudelissimā sup crucē cōfixiōem. cōfige tie re dei carnes meas. si q̄ȝ sꝑ xp̄o cruci ꝯfixꝰ

figendo

Jesus cū cruce leuatꝰ O anagoyca cuꝰ ania suspendiū elegit mar. ꝑ amarā enei illꝰ spēris tui in palo cruc exaltationē. da vt ifimis cōtemptis coꝛ sursum habeam semper. duȝ dico tibi. Aue maria

leuant

Jesus septē verba locutus O taciturna maria. ꝑ salutaria illa taciturni filij tui in cruce septē verba ꝑ philomene philātropie illiꝰ cātica ꝑserua me ne defluā in ociosa vba. Sed sepius tibi replicem. Aue

pia verba

Jesus felle potatꝰ. O dulcissiā ma. xp̄e felleaȝ istā potatiōem filij tui. da vt hoc cōdimēto fercula mea cōdiāt: quatinꝰ fructꝰ ventris tui bn̄dictus semꝑ sit dulcis gutturi meo.

Fel gustat

Jesus ꝓ nob mortuꝰ: O mūdo moꝛtua ma. ꝑ amarissimā moꝛteȝ filij tui ⁊ vite tue. da vt mūdo ⁊ cōcupiscentijs eiꝰ moꝛtuꝰ semper deo ⁊ tibi viuā ⁊ eiꝰ viuificer moꝛte. dū dico Aue.

moritur

Jesus trāslāceatꝰ. O trāsfixa gladio symeonis maria ꝓpter coꝛ filij tui charitatis cuspide vulneratū ⁊ ꝑ mrīriū ꝯfossi tui coꝛdis vulnera coꝛ meuȝ amoꝛe dei.

latus

Jesus i mrīs gremio collocatus. O gerula xp̄i ma. ꝓpter diuersā illā viuentis infantuli ⁊ nūc viri moꝛtui filij tui in gremio collocationē. da vt coꝛde semper tecū illū gerā ⁊ tecum lugeam

in gremio

Jesus intumulatꝰ. O talma. id ē abscōdita ꝟgo maria ⁊ vere xp̄o consepulta ꝓpter filij tui intumulationē. cō sepeli me ei. vt in solitudie semꝑ delitescam. donec ad vitā veraȝ resurgam.

tumulatur

Jesus ꝺ libo p̄res eduxit O triūphatrix diaboli: cuiꝰ caput contriuisti xp̄e dignātissimā filij tui ad limbuȝ descēsionē ⁊ aicoꝝ inde eductiōeȝ. educ de carcere moꝛtis ⁊ purgatoꝛio oim fideliū aias

e duxit

Jesus surgēs beatꝰ O ꝯsurgēs auroꝛa xp̄e ineffabile illud gaudiuȝ tui coꝛdis q̄ sup resurrectione filij es gratulata. fac vt resurgaȝ a vitijs ⁊ ambulē in nouitate vite. dum dico Aue ma.

surgit

Jesus celo leuatus. O ascendens per desertū vt virgula fumi dulcis maria propter gloriosam illā filij tui ascensionē. trahe me illo q̄ abijt dilectus tuus o pulcherrima mulierū in longinquā regionē.

scandit

Jesus largitoꝛ spūs O gratia plena. insuꝑ et spūssancti donis referta ꝓpter ꝑfusam filij tui spūm mittent charitatis liberalitatē replear. ⁊ ego donis spūs sancti quia totiens dico. Aue

mittit

Jesus iudex iratꝰ O tricliniū trinitatis. o cōsistoꝛiū tremendi iudicis ꝑ oīa xp̄i filij tui misteria nobis succurre in tremendo filij iudicio ne excludamur a regno ⁊ tui solio.

rediturus

Maria sup oēs celos assūpta O dextrisedia xp̄i xp̄e assūptiōis tue gaudiū trahe coꝛ meū post te sursū vt illic sit mea cōuersatio vbi tua iā fcā ē exaltatio. q̄tinꝰ cōtinue dicā Aue.

Assumpta

Maria varie adoꝛnata. O ꝑfulgida nūc premūs. que eras sūmis adoꝛnata in terris meritis. ꝑ rutilū tui oꝛnatū adoꝛna me nūc hic virtutibꝫ vt et post respendeam celi splendoꝛibus.

ornatur

Ma. i celꝰ statu ꝑlata O ꝑ cūctis venerāda maria. i cꝰ nōie flectūt gēua cūcta. inūerabiliū pꝰ filiū deoꝝ cōstituta dea ꝑmas celi ⁊ ꝑmiceria celicolaꝝ fcā Obsecramꝰ vt sicut sanctoꝝ es glīa ita sis miserorum aduocata

ꝑlata statu

Maria demonibꝫ terribilis vt castroꝝ acies oꝛdinata. O regina celi. dn̄a mūdi. sn̄ cꝰ oris ipio nullꝰ vl se mouet aut mutit i viuerso. ꝑcipe angel vt nos custodiāt. coerce ꝺmones ne nobis noceant:

fugat

Maria nri sollicita ꝓ nobis aduocata O maria mater pia filioꝛum sis sollicita Recoꝛdare quesumꝰ nri dū steteris in cōspectu dei vt loquaris ꝓ nobis bōa qui tibi semper caimꝰ Aue maria gra.

orat

Prologū in rosaria ex monotessarō mgri Jo. gersonis ꝯfecta ad xpi misteria plenꝰ ꝯmēorāda

M Emor ero ab initio mirabiliū tuorū ꝛ meditabor in oībꝰ opibꝰ tuis ꝛ in adinuētioībꝰ tuis exercebor. ps. Jam aliȷsq̄ libent̄ meditari de xpō velint ſꝫ n̄ satis ꝯmorari pn̄t. alia obiecta mistrabiꝰ ex toto euāgelico decursu vnū ꝯtextū demrāndo q̄ sic ml'titudie obiectoꝝ r̄cōpēsent ipſpicacitatē. Ut q̄ꝫq̄ꝫ diu vni iberere n̄ pn̄t saltē multa bn̄tes ꝯmēorāda lacꝰ imorēt̄. Tū etȝ potissiē pp r̄ligiosos q̄sq̄ꝫ collegiꝰ būc euāgelicū totū dn̄i ibu decursum. q̄bꝫ n̄ sat est vt ceteris pociora euāgelice bistorie monumēta mēte ꝟsare. ſꝫ bi ad altiora vocitati q̄ ꝛ spm̄ acceperūt dn̄i vt n̄ possint n̄ scire q̄ sc̄ dōata eis a dn̄o. etȝ ad mimū opꝰ aut ꝟbū ibu r̄petēdū aut mēorādū q̄dāmō obligēt̄. q̄ppe q̄bꝫ dedit r̄giōes gentiū ꝛ labores pplōꝝ possidere Nō q̄dē vt ocio torperēt. ſꝫ vt custodiāt iustificatiōes eiꝰ ꝛ cū ps meditēt̄ i oībꝫ opibꝫ eiꝰ Debitū ergo ad hec mēorāda ꝛq̄ꝛ equū ē nos iducere dꝫ. Debꝫ ꝛ nos ad itidē mēorādū trabere dignitas ꝛ sublitas opm illoꝝ Nil ei dignius. nil sublimiꝰ mēte tractare potimꝰ. Jnt̄ oēs ei diviās auctoritates q̄ sacris lris ꝯtinēt̄ teste Augꝰ merito euāgeliū p̄cellit ob pluriās lōgū ē enūerar̄ cās. quas doctores ſpſim ponūt Quid ei euāgeliȷs ūq̄ꝫ eq̄le fiet q̄bꝫ vt ait chrisost. Utiq̄ꝫ dsꝯuersat̄ in t̄ra. bō ascendit i celū. ꝛ fcā ē oim vna pmixtio Jn h̄ totiꝰ pfcōis nat̄e rōnal' sūma ꝯtiēt̄. ꝛ ſm ibero. euāgelia legis i/pletio sc̄. ꝛ i eis p̄cepta ꝛ exēpla viuēdi plēissiē sc̄ digesta. ſꝫ quē n̄ trahet vtilitas boꝝ bec ei tāta ē vt nl'la ligua sufficiat ad eā. Dicit crisosto. q̄sdā ita scribēs. Sicȝ i domū vbicūq̄ꝫ fuerit positū euāgeliū n̄ audebit accedere dyabolꝰ. ml'tomagȝ aiāꝫ itelligētias bn̄tē tales ꝛ circūferētē. n̄ tāget ūq̄ꝫ neq̄ꝫ supueiet ei demō. neq̄ꝫ pcti nat̄a. Scifica ergo aiām scifica corpus tuū. bec in lingua ꝛ corde tuo sp bn̄s Si ei turpiloq̄um sordidat ꝛ deōnes vocat. māifestū ē q̄ spūal' lcio scificat ꝛ spūs aduellit grām. Attēdaꝰ ergo dilci scp/turis ꝛ si nullū aliud euāgelica saltē nob̄ circūstudiosa fiāt ꝛ bec p̄ māibꝫ habeaꝰ Nō ei ociose xpi bistoria euāgeliū vocat̄ eo q̄ ipiꝰ collatiōe ꝛ ꝯpatiōe oia alia ꝟba fere iania sunt ꝛ vanescūt Jp̄m āt p̄ ceteris bona ānūciatio ātbonomatice ē ꝛ appellat̄. Nec q̄sq̄ꝫ putet noua hec exercicia esse. ꝛ iō ꝯtemnēda. Nō sc̄ noua exercitamēta nec recenter sunt inuēta. ſꝫ a sanctȝ exercitata ꝛ a sanctis veteribꝫ.

Nonne de Cecilia illa theologizante ꝛ non nouelli cui scā scribit̄. Qȝ euāgeliū christi abscōditū sp i pectore portabat. Nec diebꝫ nec noctibꝫ a colloquiȷs cessabat diuis.

De euangeliȷs scptoribꝫ ꝛ apl'is eiꝰ ānūciatoribꝫ taceo q̄ꝫti em̄ illi euāgeliū faciebāt facile est cōiectar̄ Nōne ꝛ post bos doctissimi q̄q̄ꝫ euāgeliȷs se tradidisse legūt̄. Testimoio sunt cōcordātie euāgelice diui pris nri Augꝰ. Patriarche illius ꝯstātinopolitani Ammoniȷ alexandrini Et eusebiȷ cesariens̄ canones Cōtinuū thome. Hoc pn̄s monotessarō Gersonis Opꝫ q̄q̄ꝫ pleroꝝ q̄ꝫ alioꝝ O igit̄ q̄sq̄s voles agēt̄ qđ dignū ꝛ iustū. q̄sq̄s mēorari qđ ꝯmodosū q̄sq̄s exerceri iuxta exercitia maioꝝ ꝛ doctoꝝ. sequētia Rosaria ꝯplectere. euāgelica cara babe ꝛ ea viuaci corde circūferre studeto. Jō em̄ monotessarō Gersoīs sub ꝟsibꝫ ꝯpleri sumꝰ vt facilius ea mēorie ꝯmendareꝰ Et q̄ boꝝ deductioēm volet in auctore suo eā reqrꝫ cuiꝰ ꝛ capl'a sc̄ i glosula inl'iniari notata. Et p dies Rosaria distinximꝰ ne multitudie obruerēt̄. videlicet boc modo. vt seꝫ legat̄.

	scđa Rosariū pmū	Pricipia mutꝰ dat
	t̄cia Rosariū scđm	Mūda cēturio
	q̄rta Rosariū t̄ciū	Mechā lux la
feria	q̄nta Rosariū q̄rtū .s.	Uince nec vestem
	sexta Rosariū q̄ntū	Egressus monuit
	sabbō Rosariū sextū	Mēs vires babitꝰ
	dn̄ica Rosariū sept.	Uespe ꝯfregit

Et nota q̄ quēadmodū bic bn̄t̄ septē Rosaria vitā ꝛ passioēm ibu singl'arius respicientia. cū vno qđ respicit gn̄alē decursum vite ꝛ passiōis dn̄ice siml'. Sic ꝛ in distictiōe altera bn̄t̄ totidē rosaria laudi ꝟginee singl'is diebꝫ applicabilia. cū vno gn̄ali ꝯplectentī simul oia. s. Triclinū. Ut ꝛ feruētior singl'is diebꝫ nouā sibi ꝺuotiōis mat̄iam inueniat. Et q̄ noluerit i nouare cotidie singl'a. legat vel illa gn̄alia.

Jtem dicas sepiꝰ Aue benigne dn̄e ibu gratia plenꝰ mīa tecū. bn̄dcā vita. passio. vulnera. ꝛ mors tua. ꝛ bn̄dictꝰ sanguis p̄ciosus vulneꝝ tuoꝝ Amen. Uel sic. Aue benigne domine ibu. Aue maria. ꝛc̄. Jtem q̄ꝫ. Eya maria tristicia plena. dolor vndiq̄ꝫ tecū. afflicta tu in mulieribꝫ. ꝛ afflictissimꝰ fructus ventris tui ibesus christus Amen.

Jtȝ. Nos cū prole pia bn̄dicat ꝟgo maria.

Jtem Benedictum sit dulce nomen domini nostri ibesu christi ꝛ dulcissime ꝟginis marie matris eius ꝛ tota celestis curia sit benedicta ineternum ꝛ vltra

A M E N:

Jo.i. In pncipio erat vbū z vbū erat apud deū z ds zc Capl'm.i. gersois **p rincipio.**	lu.i. Apparuit angel9 zacharie stans a dex'tris altaris incensi Cap .ij. **mutus**	Miss9 ē āgel9 gabriel a deo i citatē galilee zc. ad vginē iij. **Dat aue**	Exurgēs āt maria a'bijt in montana cum festinatione iiij.v. **montana**	ma.i. Liber generatōnis ihesu cristi filij dauid filij abraham vi **liberque.**
Cū eēt despōsata mr ci9 maria ioseph añq3 ɔuēirēt īuēta ē hñs in vtero de spū scō. **Cum ioseph**	lu.ii. Exijt edictum a cesare augusto vt descberetur vniuersus or'bis vij **hinc peperit**	Angeli cātant. gloria in excelsis deo. Pastores adorant **cantant.**	Et postq3 consummati sūnt dies vt circumcideretur puer viij **scidit**	ma.ij. Magi ab oriente venerūt iherosoliās dicentes **tria reges**
lu.ii Tulerūt ihesum in iherusalem vt sisterent eum dño ix **s istitur**	ma.ij. Fugerūt in e'giptum vsq3 ad obitū herodis x **egipto.**	lu.ij. Inuenerūt eum in templo sedētem in medio doctorum i **perdunt.**	ma.iij. Factū est vbū domini sup iohannez in deserto xij **verbum.**	Lu.iij. Ihesus baptizatur a iohanne in iordane **lauat almum**
Qui fuit heli qui fuit marhat: qui fuit leui. qui fuit melchi xiii **Qui fuit.**	Ductus est ihesus i desertum a spiritu vt tētaretur a dyabolo xiiij **esurijt.**	Jo.i. Helyas es tu? ñ sum Propheta es tu. non sum xv **non sum.**	Vidi columbam des'cendentem z mansit super eum **remanens.**	Rabbi vbi habitas. Dicit eis Venite z videte Venerūt z viderūt xvi **vbi rabbi.**
Jo.ij. Nuptie facte sūt in chana galilee z erat mater ihesu ibi. xvii. **v ina dat.**	Eiecit vēdētes de tē'plo Oues q3 z boues z nūmulariorū effudit es xviij **e templo.**	Hō ex phariseis nicodem9 nōie pnceps iudeorum. hic venit ad ih3 nocte xix **nicodem9**	Sic deus dilexit mū'dum vt vnigenitum filium suum daret **sic deus.**	Amicus aūt spōsi stat z audit eū gaudio gaudet pp vocem sponsi xx **audit.**
ma.xiiii.mar.vi.luc. iii. Herodes tenuit iohannem z alligauit eum xxi **In vinclis**	Jhs fatigat9 ex itine're sedebat sic sup fon'tem Jobis.iiij. xxij **puteum**	Erat qdam regulus cui9 fili9 infirmabatr capharnaum xxiij **rex.**	lu.iiij. Duxerūt eum vsq3 ad supcliū montis vt precipitarēt eū xxiiij **precipitent**	Penitentiam agite: appropinquabit enim regnum celorum **cito regnum.**
lu.v. Exi a me dñe q2 homo peccator ego sū zc. xxv. **p eccator.**	Venite post me faciā vos fieri piscatores hominum xxvi **vocat hos**	lu.iiij. Quid tibi z no'bis ihu nazarene. scio q sis sanctus dei xxvij **tibi quid**	ma.viij.mar.i.lu:iiij Socrus symōis tene'batur magnis febrib9 xxviii **socrus**	Et oēs male hñtes curauit vt adipleret qd dcm ē p ysayā Ipe infirmitates nrās accepit **ōnia sanat.**
lu.vi.mar.iij. Factuz est in dieb9 illis exiēs ascendit in montem orare xxx **Pernox**	Bti paupes spū zc. Beati mites qm ipi. Bti q lugent qm **monte beat**	Vos estis sal terre. Q si sal euanuerit in quo salietur **vos sal**	Itez audistis q2 dictū est antiqs nō piurab. Ego āt dico vobis nō iurare ōnino **periuria.**	Audistis quia dictum est Oculum pro oculo Dentem pro dente Ego autem **lesus**
Audistis quia dcm est Diliges prim tuum z odio habebis inimicū tuum Ego autem **D ilige.**	ma.vi: Attendite ne iusticiā vestram faciatis coram homib9. **iusticiam.**	Sic enim orabitis. Pater noster qui es i celis. Sāctificetur nomen tuum **pater orans**	Tu aūt cum ieiunas vnge caput tuum z faciem tuam laua **vnge**	Nemo potest duobus dominis seruire Non potestis deo seruire et mammone **duobus.**
Ma.vij. Estote misericordes sicut z pater vester misericors est **Sis miserans**	Nolite scm̄ dare canib9 neq3 mittatis margaritas vestras ante porcos **canibus.**	Lu.xi. Si pecierit panem nūquid lapidem porriget illi. **lapidem.**	Attendite a falsis pphetis qui veniūt ad vos in vestimentis ouium. **falsos fuge.**	Qui venit ad me silis ē edificāti domū q fodit i altū z posuit fundamentū supra petram **in altum.**

Ma.viij.Mr̄.i.lu.v lepsus adorabat eum dicēs Dn̄e si vis potes me mūdare. xxxi. **m onda.**	ma.viij.lū.vij.Domine puer me⁹ iacet ī domo paraliticus. xxxij. **centurioq;**	lu.vij.Ibat ihs in ciuitatem que vocatur naym. xxxiij **naŷm.**	ma.viij.lu.ix.Seq̄r te q̄cūq; ieris Et dixit illi ihs Vulpes foueas habent xxxiiij. **sequor hinc.**	ma.viij.mar.iiij.lu.viij Ipe vo dormiebat ꝛ erat in puppi sup ceruical dormiens. xxxv **quia dormit.**
ma.viij.mr̄.v.lu.viij sicicis nos mitte nos in porcos. xxxvi **In porcos.**	Ma.ix.mar.ij.lu.v. Surge tolle grabatū tuum ꝛ ambula xxxvij **lecto.**	ma.ix.mar.ii.lu.v Fecit ei cōuiuium magnū leui in domo sua xxxviij. **matheus**	ma.ix.mar.v.lu.viij. Et ecce mulier q̄ fluxum sanguinis patiebatur xxxix **sanguine**	Tabita cumi hoc est Puella tibi dico surge Et reuersus est spiritus eius. **cumi**
Ma.xiij.mar.v. Nōne iste ē fabri fili⁹. Nōne mater ei⁹ dr̄ maria xli **f aber hic**	ma.ix.Messis qdem multa operarij āt pauci Rogate ergo. xlij. **ad messem.**	ma.xi.lu.vij.Tu es q̄ venturus es an aliū expectamus xliiij **venturus**	lu.vij.Rogauit ihm qdam pharise⁹. vt vides hanc mulierem xlv. **crine**	Math.xiiij.marc.vi. Misso spiculatore p̄cepit herodes auferri caput iohis xlvi **necatur**
Jo.v.Angel⁹ dn̄i fm tps descēdebat ī piscinam xlvij **Angelus**	Pater omne iudiciū dedit filio. vt omnes honorificent filium **omne dedit**	Audiēt mortui vocē filij dei ꝛ qui audierit viuent. **vocem**	Si ego testimonium perhibeo de me testimonium meum non est verum. **testis**	ma.xiiij.mar.xvi.lu.ix.io.vi. Est puer vn⁹ hic habens quinq; panes l **duo pisces**
Jo.vi.cū sero fcm̄ eēt descēderūt discipli ei⁹ ad mare Li. **h ic mare.**	Jo.vi.Ego sum pāis vite. qui venit ad me n̄ esuriet lij **panis ego**	ma.xi.luc.x.mar.iij. Ve tibi corrosaym ve tibi bethsayda. liiij **tibi ve.**	Ma.xij.mar.iij.lu.xi.Si in digito dei eijcio demonia lv **digito**	ma.xij.mar.iij.Ecce mater mea ꝛ fratres mei lvi **mea mater**
Ma.xij.lu.xi.Sicut fuit ionas in ventre ceti lvij. **Jona.**	Ma.xi.lu.x. Videbā sathanā sicut fulgur de celo cadentem lviij **cadit sathanas.**	lu.x.Homo q̄dā descēdebat de ierl'm in iericho lix **latrones**	lu.x.Martha autem satagebat circa freq̄ns misterium lx **martha.**	Lu.xi.Quis vestrū habebit amicum Amice accōmoda michi tres panes lxi **peto tres.**
Discipli esuriētes ceperūt vellere spicas. ma.xij.mar.ij.lu.vi. lxiij **ricantes**	ma.xij.mr̄.iij.lu.iiij. Et erat ibi hō ꝛ man⁹ ei⁹ dextera fuit arida. lxiiij **aridam.**	ma.xiij.Et mulieres multe que erant curate a spiritib⁹ lxv **multe.**	Ma.xiij.mar.iiij.lu.viij.ꝛxiiij.Ecce exijt q̄ seminat seminare semen suum **fert semina**	ma.xiij.lu.viij Simile est regnum celorū grano sinapis **grano.**
Sile ē regnū celorū fermēto qd acceptum mulier abscondit. **Hec tria.**	ma.xiij Sile est regnū celoꝝ thesauro abscondito in agro lxvi **quere in agro**	ma.xv.mar.vij.Si homo patri aut matri corbam dixerit lxvij **corbam.**	Math.xv.marc.vij. Mulier cananea egressa de finib⁹ illis lxviij **chananea**	ma.xv.mar.vii:Et expuens tetigit linguā eius lxix **spuitq;**
ma.xv.mar.viij Erāt āt q̄ māducauerāt q̄si quatuor milia lxx **q uatuor**	ma.xvi.mar.viij. Faciem celi dijudicar̄ nostis lxxi **en nostis.**	ma.xvi.mr̄.viij.lu.ix Quem dicunt homines esse filium hominis. lxxiij **quem dicunt.**	ma.xvi.mar.viij.lu.ix Si qs vult post me venire abneget semetipsum lxxiiij **cum cruce**	ma.xvii. Post dies sex transfiguratus est ihesus lxxv **thabor**
ma.xvij.mr̄.ix.lu.ix. Hoc gen⁹ nō p̄t exire nisi in ieiunio ꝛ orōne lxxvi **Jeiunās.**	Jo.vij.Tps meum nondum aduenit vos ascendite ad diem festum. lxxvij **tempus**	Queretis me ꝛ nō inuenietis ꝛ vbi ego sum vos non potestis venire. **queretis.**	Si qs sitit veniat ad me ꝛ bibat. Qui cdit in me sicut dicit scrip̄ra fluent de ventre **qui sitit.**	Astāt mīstri veniētes ad pontifices dicentes Nunquam sic locut⁹ est homo. **astant.**

Jo.viij. Adducunt ei mulierē in adulterio deprehensam lxxviij. **m echam**	Ego sum lux mundi. Qui sequitur me ñ ambulat in tenebris. lxxix. **lux mundi.**	Jo.ix. Lutum fecit ex sputo z aperuit oclos ceci nati lxxx. **luto**	Joh.x. Qui nō intrat in ouile ouiū: sed ascēdit aliunde ille fur est. lxxxij. **pastor**	Ma.xvij. Mitte hamū z apto ore piscis inuenies staterem: lxxxiij. **stateremqz**
Ma.xviij. Mar.ix. lu.ix. Intrauit in cos cogitatio qs eoꝝ vidret eē maior. lxxxiiij. **Qui minor**	Ma.xviij. lu.xvij. Si peccauerit ī te frater tu9 corripe illum. lxxxv. **argue**	Ma.xviij. Redde qđ debes Et pcidēs cōler uus ille. lxxxvi. **quod debes**	Lu.xij. Nihil opertū est Qđ in aure audistis pdicabitur sup tecta. lxxxviij. **tecto**	Mgr dic fratri meo vt dimidat mecū hereditatē: **petit heres**
Lu.xij. Destruā horrea mea z maiora faciā. lxxxix. xc. **h orrea**	Lu.xiij. Aderāt qdaz nūciantes de galileis: quoꝝ sāguinē miscuit pylat9 cū sacrificijs eoꝝ **pplatus**	Lu.xiij. Mulier ānis xviij. erat incuruata. nec poterat oīno sursū respicere xci. **erecta**	Ma.xix. Mar.ix. lu. xvij. An liceat hōi dimittere vxorem. xcij. **vxore**	Sinite paruulos venire ad me. taliū est enī regnū celorum xciij. **sinatis**
Lu.xv. Que mulier hñs dragmas decem: Et si pdiderit dragmā vnā. xciiij. **Hec dragmas**	Hō qdam hūit duos filios zc. Adducite vitulū saginatum. **vitulum**	Ma.xix. Mar.x. lu. xviij. Quid me dic bonū Nēō bonus nisi vnus deus xcv. **bonus**	Ecce nos reliq̄mus ōnia z secuti sumus te Quid ergo erit nobis: xcvi. **oīa nos**	Ma.xx. Erūt primo mane cōducere operarios in vineā suam: xcvij. **operantes**
Luce.xiij. Cōtendite intrare p angustam portam. xcviij. **c lauditur**	Lu.xiiij. Quidā idropicus sanaſ Et de vocatis ad nuptias xcix. **idropicus**	Cū facis prandiū aut cenam noli vocare amicos C. **inuites**	Hō quidā fecit cenaz magnā z vocauit multos. **cenaq3**	Quis volens turrim edificare nō prius cōputet sumptus c.i. **turris**
Lu.xvij. hō quidam erat diues q̄ habebat villicum cij. **Villicus**	Hō quidā erat diues z induebatur purpura z bisso .ciij. **vlcera**	Quis vestꝝ hñs fūnz arantē zc. Serui inutiles sum9. C.iiij. **seruus arans**	Jo.x. Facta sūt encenia hyerosolymis z hiemps erat cv. **encenia**	Querebāt ergo iudei apphendere eum z exiuit de manibus eoꝝ. **querunt**
Jo.xi. Erat quidam languens lazar9 a bethania cvi. **l azarus**	Collegerūt pontificeſ cōsiliū zc. Expedit vt vn9 moriaſ. cvij. **expedit**	Mat.xx. Mar.x. lu. xviij. Ecce nos ascēdim9 hyerosolymā z filius ho. tra. cviij. **occident**	Lu.xvij Occurrerunt ei decē viri lepsi. Qui steterunt a longe z cxi. **denosq3**	Lu.xi. Samaritani nō receperunt discipulos missos vt pararent. c.x. **pararent**
Ma.xx. Mar.x. Accessit ad iesū mater filiorū zebedei cxi. **Dic sedeant**	Luc.xviij. Marc.x. Cecus sedebat secus viā dicens Dñe vt. cxij. **videam**	zacheus q̄rebat iesum videre qs esset ascēdēs in arborē sicomorum. **zacheus**	Hō qdam nobil zc dedit seruis suis decē nmas **nmas**	Ma.xx. Mar.x. Egredientib9 illis ab hierico duo ceci illūiati sunt c.xiij. **duo ceci**
Ma.xvij. Mar. xiiij Jo.xij. Maria magdalēa fracto alabastro effudit c. xiiij. **v nguentum**	Ma.xxi. Mar.xi. lu. xix. Et acceperunt ramos palmaꝝ z exierūt cxv. **palmas**	Uidēs ciuitatē fleuit sup illam dicens. qz si cognouisses z tu cxvi. **flens**	Eijciebat de tēplo vēdentes z emētes ī illo **eiciens**	Joh.xij. Gentiles ad philippū dicunt volumus iesum videre cxvij. **tonitrū dat**
Ma.xxi Mar.xi. cū vidisset ficulneā hñtē folia zc. maledixit c. xviij. **Ficum**	Ma.xxi. Mar.xi. lu. xx. In q̄ ptāte hec facis zc. Baptism9 ioānis vñ erat. cxix. **baptisma**	De duob9 filijs quoꝝ alter fecit volūtatem patris: c.xx. **nec eo**	Lu.xviij. Judex q̄ de9 nō timebat nec homines reuerebatur c.xxi. **iudex**	Duo hoīes ascēderūt in templum vt orarēt zc. De9 ppiti9 esto mihi peccatori. **deus esto.**

Ma.xxi.mar.xij.luc.
xx.Quidã plãtauit vi/
neã zc.Forsitan vere
būr filiū m. cxxij.

v inea

Quid vobis videt de
xpo cui9 fili9 sit Dicūt
ei Dauid cxxvij.

Filius

ma.xxiiij.mar.xiij.lu
ce.xxi.mgr̃ aspice q̃les
lapides z structura
cxxxi.

a spice.

Et erūt sig̃ in sole z lu
na z stellis z in terris
p̃ssura gētiū p̃ ↄfusiōe
sonit9 mars z fluctuū

Signa & erunt.

ma.xxv. Tūc simile e
rit regnū celoꝝ decez
virginibus.
cxxxiiij.

v irgo.

ma.xxvi. mar.xiiij.lu
xxij. Ubi vis parem9
tibi vt mãduces pasca
c.xxxvij.

Pascha vbi vis.

Jo.xiiij. Nõ turbetur
cor vestrū Creditis i de
um z i me cxli.

t urbetur.

Jo.xv.Ego sū vitis ve
ra z pr̃ me9 agricola ē
Oēz palmitē in me ñ
ferentē fructū tollz cū

Vitis.

Jo.xvi.Uado ad euz
q̃ me misit z nemo ex
vobis interrogat me q̃
vadis

v ado

Jo.xvij. Sublevatis
ocul' dixit. Pr̃ clarifi
ca filiū t.vt fili9 tu9 cla
rificet te

Sublevat

ma.xxi. z cõsonat luc.
xx.hõ q̃dã fecit nupti
as filio suo cxxiij.

non vestem

ma.xxiij.mar.xij.luc.
xx.Sup cathedrã mo
ysi sedrūt scribe z pha
risei cxxviij.

in cathedra

Cū audieritis prelia z
seditiões nolite terre/
ri Oz eñi hec fieri sed
nõdum statim finis.

bella

Sicut fuit in diebus
noe: sic erit in aduētu
filij hõis Sicut enim
erant añ diluuiū

noe

Hõ quidã peregre p̃/
ficiscens vocauit suos
suos z tradidit ill' bo/
na sua:

quinq; donat

Jo.xiij.Et cena facta
surgit z cepit lauare
discipuloꝝ pedes
cxxxviij.

lauat

Nõ relinquam vos or
phanos veniã ad vos
Adhuc modicū z mū/
dus me iã nõ videt

veniam

Hoc est p̃ceptū meū:
vt diligatis inuicē sicē
dilexi vos: maiorē hac
dilectõez nẽõ habet

preceptum

Et cū venerit ille argu
et mūdū de peccõ: z de
iusticia z de iudicio

sed arguet

Ipsi acceperunt z cog
nouerūt vere q2 a te ex
iui z crediderūt. q2 tu
me misisti.

exiui

ma.xxij.m̃.xij.lu.xx lz
bis tributū dare cesa/
ri an non?
cxxiiij.

nūmismata

ma.xxiij.lu.xi.z.xiij.
Ue vobis scribe z pha
risei hypocrite
cxxix.

ve ve

Dū steteritis añ r̃ges
z p̃sides nolite p̃medi
tari queadmodum re
spondeatis

ante reges

In illa nocte eēt duo
in lecto vno vnus assu
metur z alter relinq̃t:
Due erūt molentes

tūc duo erunt

Esuriui z dedistis mi/
hi mãducare Sitiui z
dedistis mihi bibere.
hospes fui z col. zc̃

miserans

Ma.xxvi.mar. xiiij.
lu.xxij. Accipite z cõe/
dite h̃ est corp9 meum:
cxxxix.

atq; cibat

Si quis diligit me ser
monē meū seruabit.
Et pater me9 diliget
eum.

si quis me

Hec mãdo vob vt di/
ligatis inuicē Si mū
dus vos odit .scitote
q2 me priorē vobis o.

mandans

Modicū z iã nõ vide
bitis me z iteꝝ modi
cū z videbitis me. q̃a
vado ad patrem

en modicū

Neõ ex hijs perijt nisi
fili9 p̃ditiõis vt scrip/
tura ipleatur Nūc au
tē venio ad te

perijt

Ma.xxij.mar.xij.lu.
xx. In regno celorum
neq2 nubent neq; nu/
bent cxxv.

nubere

ecce ego mitto ad vos
p̃phetas vt vēiat sup
vos ois sanguis iust9

sanguis

Orate ne fuga vr̃ã fiat
hyeme vel sabbato E/
rit eñi pressura mag̃.

fuga neq;

Ma.xxiiij.mar. xiij.
Sint lūbi vr̃i p̃cincti
z lucerne ardētes:

manibus

Jo.xij. Cum autē tã/
ta signa fecisset coraz
eis nõ credebãt in eū.
cxxxv.

nec credere

Uerūptamē ecce ma/
nus tradentis mecuz
est in mensa
cxl.

terret

Si diligeritis me gau/
deretis vtiq; q2 ad pa
trē vado q2 pr̃ maior
me est.

gaudeat

Qui me odit z patrez
meū odit. Si opa nõ
fecissem i eis zc. Nūc
aūt z viderūt z oderūt

odio

Mulier cū parit tri/
sticiã habet q2 venit ho
ra ei9 Cū aūt peperit
pueꝝ iã ñ meminit p̃s.

mulier

Nõ pro hijs rogo tm̃
sed pro eis qui creditu
ri sunt p̃ verbū eorum
in me.

credent

Mgr̃ qd est mãdatū
magnū in lege Diliges
dñm deū tuum
cxxvi

querit.

mar.xij.lu.xxi. vna vi
dua misit duo minu/
ta in gazophilatiū
cxxx.

duo donat

ma.xxiiij.mar.xiij. lu
ce.xvij. z.xx.ac.xij.
Et dicēt vobis ecce h:
ecce illic. cxxxij

sed hic est

Si aūt dixerit malus
ille seru9 in corde suo:
morã facit dñs me9 ve
nire z cepit p̃cuter. ↄ:

mora tardans

Ma.xxvi.mar.xviij.
lu.xxij.Jo. xiij. Quid
vultis mihi dare z
cxxxvi.

vendit

Qui maior est in vob
fiat sicut minor. Et q̃
p̃cessor ē sicut ministra/
tor Nã quis maior

minor altus

Sicut mandatuz de/
dit mihi pat' sic facio.
Surgite eam9 hinc.

hinc nos

Cū venerit paraclit9
quē ego mittaz vobis
a prē spūm veritatis.
q̃ a patre p̃cedit ille t.

veneritq;

Amē amen dico vob:
Si quid petieritis prēz
in nõie meo dabit vo/
bis.

pete si quid

Rogo vt oēs vnū sint
sicut tu pater in me et
ego in te vt z ipi i no/
bis vnū sint

simul vnum

Jo.xviij. Egressus est iesus cū discipul' suis trans torrentē cedron cxlij. **e gressus**	mar.xiiij.lu.xxij. Sedete hic donec vadam illuc ⁊ orē Et assumpto petro: **monuit**	Pater si possibile est trāseat a me calix iste. Verūtamē non sicut ego volo sz sicut tu **ter et orat**	Et factus est sudor eꝰ sicut gutte sanguinis decurrentis in terraz Et cū surrexisset ⁊c̄ **sudat**	Apparuit autem illi angelus de celo cōfortans illum. **ab alto**
Vigilate ⁊ orate vt ñ intretis in tētationez Spūs qdē promptꝰ est. caro āt infirma: **Excitat**	Surgite eamus Ecce appinquabit hora et filiꝰ hōis tradet' i manꝰ peccatorū. **occurrit**	Jo.xviij. vt ergo dixit eis iesus ego sum abierunt retrorsū ⁊ ceciderunt in terrā. **strauit**	mat.xxvi. marc̄.xiiij. Et osculatꝰ est eum. Dixit illi iesus Amice ad quid venisti **dedit oscula**	Luce.xxij. Et cū tetigisset auriculā eiꝰ sanauit eum Joh. Erat autē nom̄ suo malchꝰ **sanat**
Ma.xxvi. mar.xiiij. Tūc accesserūt ⁊ manus iniecerūt in iesuz ⁊ tenuerunt eum **c aptum**	Jo.xviij. Cohors autem ⁊ tribunꝰ ligauerunt eum **fune ligant**	mar.xiiij. Tūc discipuli relicto eo oēs fugerunt. Adolescēs āt quidā sequebat' eum. **fugiunt**	Duxerunt eum ad annam primū. Erat autem socer cayphe **annam**	Petrꝰ negauit scd̄m traditionem cōcordātium euangelistaruz cxliij.cxliiij.c.xlv **negat hinc ter**
ma.xxvi. principes sacerdotū ⁊ oē cōsiliuz q̄rebant falsū testioniū cxlvi. **Accusant**	Et viri qui tenebant eum illudebant ei. **spuitur**	Et velauerunt faciem eius **velant**	Et colaphis eum ceciderunt ⁊ dabant ei alapas. **cedendo**	Surgens ois multitudo vincientes eum duxerunt ad pylatuz. **pp̂lato**
Et vt cognouit q̄ de herodis ptāte esset remisit eū ad herodem. **h erodi**	Johannis.xviij. Est consuetudo vobis. Quē ergo vultis dittam. **latro**	Joannis.xix. Tūc pilatus apphendit iesū ⁊ flagellauit **flagellant**	Et veste purpurea circūdederunt eum ⁊ veniebant ad eū dicētes Aue. **heu purpura**	Et milites plectētes coronam de spinis i posuerunt capiti eius **sertum**
Veniebant ad eū ⁊ dicebant Aue rex iudeorum **Heu colitur**	Exiuit ergo iesus portans spineā coronam ⁊ purpureum vestimētum. **presens**	Luce.xxiij. Adiudicauit fieri petionem eorum. **damnatqz**	Joannis.xix Et baiulans sibi crucem exiuit in eū qui dicit' caluarie locū cxlvij **crucem**	Luce.xxiij. Sequebatur eum turba m'ta ⁊ mulieresq̄ plangebāt ⁊ lamētabātur eum **mulieres**
Lu.xxiij. Milites cū crucifixissent eū acceperūt vestimēta **e xuitur**	Extendentes eum sic̄ pellem dinumerabilia facta sunt omnia ossa eius. **tendunt**	Ibi crucifixerūt eum manibus ⁊ pedibꝰ dire transfixis. **figuntqz**	Cū cruce in aera leuatur ⁊ latrones vnum a dextris ⁊ vnū a sinistris **leuant**	Joannis.xix. Scripsit autem pylatus titulum cum legissent. **titulū dant**
ma.xxvij. Pretereuntes autez blasphemabant eū mouentes capita sua **Cōuitia**	Luce.xxiij. Pater ignosce illis qz nesciunt quid faciunt. **ignoscas**	Lu.xxiij. Amen dico tibi hodie mecuz eris in paradyso. **hodie**	Joan.xix. Mulier ecce filiꝰ tuꝰ Ad discipulum autem Ecce mater tua **mulier**	Luce.xxiij. A sexta āt hora vsqz ad horā nonam tenebre fcē sunt super terram: **tenebre sunt**
ma.xxvij.mar.xv. Et circa horā nonam clamauit hely ⁊c̄. hoc est **c lamat hely**	Johannis.xix. Postea sciens iesus ⁊c̄. vt cōsummaret' scriptura dixit. Sitio **sitio**	Et cū accepisset iesus acetum. dixit cōsummatum est. **cōsummo**	Luce.xxiij. Et clamās Voce magna ait Pater in manus tuas **pater**	Et inclinato capite emisit spiritum **moriturq̄**
Et statim anima eius patres in limbo visitanit letificans eos **In limbū**	Joannis.xx. Unꝰ militum lancea latus eiꝰ aperuit. **latus**	Ma.xxvij. Joseph mercatus syndonem deponens inuoluit **a cruce tunc**	Corpore deposito domina gratissima duotissime in gremio suscipit. **gremio**	Et posuit euz ioseph in mouumēto suo nouo. cxlix. **tumulatur**

In primis benedico animam christi pre/cellentissimam **m ens**	Vires ⁊ potentias a/nime christi tā vegeta/tiuas q̄z sensibiles ⁊ i/tellectuales **vires**	Viriū habitꝰ tam speculati/uos q̄z p̄cticos **habitus**	Species itelli/gibiles ⁊ sensi/biles: **species**	Vim affectiaz tā ɔcupiscibilē q̄z irascibilē cū affectionibus. **affecꝰ gn̄dꝫ**
O caput sup̱ omnia exaltatū ⁊ spinis .lxxij. depressum **Te bn̄dico caput**	O os veracissimum a iuda osculatum **os**	Benedicte au/res que audie/runt crucifige: crucifige. **aures**	Benedicta lin/gua que gusta/uit acetum **lingua**	Benedicti ocu/li qui velo fue/runt velati. **oculosq̄z**
Benedicta brachia di/re super crucem retor/ta **b rachia**	Benedicte manꝰ pro me crucifixe **stringo manꝰ**	Benedictū cor crebro pro me contristatum. **cor laudās**	Benedicta pel/lis pro me fla/gellata. **pelle**	Latus benedi/co pro me trā/fossum **latusq̄z**
Benedicti pedes trā/fossi clauis: **laudo pedes**	Benedicta genua se/pius in oratione cur/uata **genua**	Benedicta in/tima ⁊ intesti/na oī acerbita/te discruciata. **simł itima**	Benedcā vul/nera horride dilacerata. **vulnera**	Benedicta os/sa varie afflic/ta. **et ossa**
Benedictus sanguis grandi profluuio pro/fusus. **o saguis**	Benedicta caro san/ctissima in cruce assa/ta **caro**	Benedictū to/tum corpꝰ om/ni genere passi/onū sidiq̄z expo **et o corpus**	Benedictū no/men humilia/tum sctificatū exaltatum **nomē**	Benedicta sā/cta deitas ob ō/nibus tunc ne/glecta **deitate**
Pro episcopalibus i/signijs pro mitra spi/nas. **Mitra bōa**	Pro chyrotecis cla/uis grossis inducris **chirotecra**	Pro clamide aut pallio pri/archali. veste alba. **clamis**	Pro sandalijs cōfoderunt pe/des clauis fer/reis. **sādalia**	Pro baculo e/piscopali da/bant tibi arun/dinem. **sceptrum**
Pro alba illuderis ve/ste herodiana **e n albā**	Pro casula charitatꝫ figura veste purpurea **casulam**	Pro aictu ob/tegeris vili in derisionē velo: **vel amictū**	Pro sacerdo/tali stola illusꝰ es fune penosi/tatis. **stola**	Pro manipu/lo aut sudario reste ligaris du/ra. **maniplus**
Pro regali galea ve/lamen oculorum. **O galeam**	Pro gladio virgam arundineam ⁊ ferre/os clauos **gladios**	Pro lorica tu/nicam incōsu/tilē ⁊ cutē dire vndiq̄z p̱forată **loricem**	Pro lancea. ē tibi lancea mi/litꝫ lateri infi/xa. **lancea**	Pro scuto in humeris onu/stam nimis cru/cē **scutū**
Di modi curationuꝫ Primo circuncidi p̱ me sanando voluisti. **c esio**	Secundo curasti me balneo in baptismo. **balnea**	Tertio curasti me bōa dicta q̄draginta die/bus ieiunādo. **dicte**	Quarto cura/sti nos cōfecti/onibus spēꝝ .i. corp̱e ⁊ sāguie **confectio**	Quinto curas/ti nos sudore sanguineo in monte oliueti **sudor**
Sexto Curasti nos vnguento sputorum fetidissimorum. **Vnguento**	vij. Curasti nos em/plastro qn̄ oculos tu/os velo obtegi volui/sti **emplastroq̄z**	viij. Curasti nos minutiōe quando totiēs sāguinē effudꝰ. **minutio**	Nono curasti nos potu quā/do fel ⁊ acetuꝫ gustasti **potus**	Decimo cura/sti nos oratiōe qn̄ indefesse p̱ me orasti. **et orat**

Ma.xxviij. vespe aũt sabbati q̃ lucescit i pri ma sabbati.c.l.	Confregit portas ere as z vectes ferreos cõ fregit	Duxit patres scdm ludolphũ in paradisum.	mar.xvi. sur rexit ñ ẽ h.luc. xxiiij. Quid q̃ ritis viuẽtez.	Jo.xx. Dũ er go fleret vidit duos angelos i albis sedẽtes
v espere	**confregit**	**duxit**	**surgit**	**duo i albis**
Resurrectiõis q̃lita tem z etiã resurgẽtis vide infra	Causalitas resurgẽtis z quare resurrexit ifra	Quare vulnerũ cicatrices reti nuit.	Multipliciter apparuit suis dilectorib⁹ vi uus	Figure z pro phetie resurre ctionis
Cerne modum.	**causam**	**cur vulnera**	**gaudia**	**dicta**
Marie magdalene in specie ortulani. Item mulieres accesserũt et tenuerunt.	Surrexit domin⁹ ve re z apparuit symoni	Duo ex discipu lis ibant illo di e in castellum e maus.	Jo.xx. Cuz se ro eẽt die illa v na sabbatorũ.	Post dies ãt octo iterz disci puli erãt intus z venit iesus.
m agda muli.	**petro**	**vel emaus.**	**sero**	**redit z post**
Jo.xxj. postea mani festauit se iteruz iesus ad mare	Joannis vltimo Di xit iesus petro Seque re me.	Undecim autẽ discipuli ibant i galileam	mar.xvi.luc.i actib⁹ Recum bentib⁹.xi.di scipulis.	Lu. xxiiij. edu xit autem eos foras in betha niam
Ad mare	**fert petro**	**galilea**	**vescit**	**exit**
De ascensione.lu. i ac tib⁹. Cõuescẽs p̃cepit illis ab hierosolymis ne discederent.	Non est vestrum nos se tempora vel momẽ ta que pater po.	Et cum hec dix isset videntibus illis eleuat⁹ est:	Et eleuatis ma nibus benedix it illis	Cum intuerẽ tur in celũ eũ tem illũ. Ecce duo
c õuescens	**docuit**	**scandens**	**benedixit.**	**z astãt**
Ascensionis qualitas quomodo ascendit vt infra.	Quare ascendit z ascẽ sionis rationabilitas	Attendat ascẽ siõis christi sub limitas	figure z pphe tie de ascensio ne vt infra.	Utilitas ascẽ sionis nobis p ueniens.
Quomodo	**cur**	**vel quo**	**predicta**	**z vtilitates**
De penthecoste. Et dum complerent dies penthecostes.	Factus est repente de celo sonus	Repleti sunt õ nes spiritu sctõ	locuti sunt va rijs linguis p ut spũs scs da bat.	Facta hac vo ce conuenit õ nis m̃ltitudo.
c õplentur	**tonat**	**implentur.**	**fanturqz**	**stupescunt**
Septem dona sancti spiritus.	Uisibiliter inuisibili ter In terra in celis.	Propter pmis si impletionem	Patenter. ve re. potenter sa piẽter	Signa per q̃ cõiecturat hõ se hrẽ spiritũ sanctum.
En donum	**quotiens**	**que causa**	**mod⁹**	**bõa signa**
Populo predicando, primo in iudea demũ per orbem	Populum ad fidem trahendo.	miracula fulge bant domino s monẽ cõfirman te.	Ibãt gauden tes a cõspectu consilij quoni am digni	In ecclĩam ca tholicam quã sibi dominus copulauit.
e cce docent	**vertunt**	**miranda**	**ferũt**	**cũalamur**
Ecce ego vobiscũ sum vsqz ad cõsummatio nem seculi.	Demũ assumpsit ma trem sacratissimam.	Deinde venturus est iudicare vi uos z mortuos	Uenite bñdci patris mei pos sidere regnuz.	Ite maledicti in ignẽ eternum q̃ parat⁹ ẽ dia.
Cõmanet	**assumpsit**	**iudex**	**dat gaudia**	**penas**

Quomodo christi misteria per consideratioēm morosius sunt tractanda.

m Irabilia testimonia tua. ideo scrutata est ea anima mea. ps̄. Postq̄ȝ posuim⁹ Rosariuȝ de christi misterijs ad legendum Item qȝ alia ad com memorandum nūc tercio consideratoribꝫ quedā sūt punctula considerabilia ponenda circa christi miste ria Non eñ satis erit ꝑspicatioribꝫ christi misteria commemorare. sed singl'a considerare. singl'a cū ps̄ scrutari debet quo eruat mel de petra, oleumqȝ de sa xo durissimo Cui ꝑscrutatiōis exercitio q̄ se accom modare vellet. nō opus multa habere illi pūcta. sed certis articulis se dabit ꝑscrutādis q̄ longius imo retur ꝛ figatur attentius tractando eos ꝑ scalā me ditatoriam supra positam Et q̄ in consideratonibꝫ habūdare volet. legat mgr̄m Gherardum groet in de quatuor meditabilibꝫ vbi materiam latam p̄stat in vno commorandi scȝ vt Primo homo retractet que d̄ articulo assumpto narrat euangelica historia Scd̄o q̄s tradat ei correspondentes figuras ꝛ ꝓphe cias vetus pagina Tercio q̄ sanctis reuelata Quarto q̄ his videntur verisimilia ꝛ pia Quito rōnabilia cō sideramenta qualia doctores ponūt. O latissima cō memorādi instrumenta. o turgida organa copiaruȝ Qui vos ad manus haberet ante temp⁹ q̄ȝ meditā di materia illi deesset semꝑ Nam singl'a horum latis sima adhuc sub se complectūt mēbra. Nec obijciat q̄s de labore Vescendum est eñ panis nedum mate rialis sed ꝛ doctrine in sudore vultus nostri Et pau cus labor grandem pariet fructum. Vno anno la borem apponat pūctula consideracionum circa xp̄i misteria congregandi. ꝛ post eternis diebꝫ suis fauis q̄ete vesci poterit Mos iste ait Gerson non viroruȝ est sed infantium nō posse vel nolle cibū recipe nisi aut p̄masticatum aut minutatim discissum Vꝫtū morem gerentes ꝑuulis cepim⁹ alibi certa puncta ꝑ rosaria colligere. circa christi incarnatioēm. natiui tatem. circumcisionem. magoꝝ oblatioēm. in tem plo oblationem. passionem. resurrectioēm ꝛ alias q̄ qȝ plures festiuitates. modū sil'r faciendi ꝛ formaȝ dātes oībꝫ studiosis ꝛ deuotis

Prologus in exercitatorium domi nice passionis.

c Hristo in carne passo ꝛ vos eadem cogita tione armamini. pri me petri quarto Postq̄ȝ egim⁹ d̄ q̄bus dā cōsideratiōibꝫ cir ca christi vitā ꝛ misterioꝝ ei⁹ dispēsatiōeȝ gn̄al'r Hic agēdū de ei⁹ passiōe specialiter q̄ efficatius mentes mouere solet. Amplius eñ teste bern̄. mouet ad pie tatem mortis atqȝ passiōis christi. q̄ȝ vite recordatō Illa ait mihi regl'a hec a morte redemptio est. Illa vitam istruxit hec mortem destruxit. Vita q̄dem la boriosa sed mors p̄ciosa. vtraqȝ admodū necāria sed hec sedul⁹ mihi ꝛ frequētius mēorāda. quēadmodū exhortat̄ pastor p̄m⁹ i xbis p̄scriptis Quare ꝛ singl'a ris de ea titulus est formād⁹.

De inductiuis ad dn̄ice passiōis meditatioēm frequētādam Ca. i.

a D passiōis dn̄ice mēoriam frequētan dam plurima possent pōi inductiua. q̄ꝓpe oīa iam supra circa misteria vite ei⁹ assignata. qȝ scȝ est Hoc gratū. sua sum. dignū. qȝ op⁹ vtile multū supra fo lio Nil eñ hoc exercitio gracius aut acceptius. Ait eñ Bōauē. Nullū g̃tius deo ꝑ petis sacrificiuȝ defunctis efficatius remediū. āgelis mai⁹ gaudium summe gl'ose trinitati p̄stāti⁹ reuerentie amoris ꝛ g̃ titudis obseqū valebit̄ offerre. q̄ȝ i vita ꝛ passiōe ihu xp̄i ꝯtēplād̄ toti⁹ vite vrē īpēdere d̄cursū. Vn̄ ꝛ cui dā heremite postq̄ȝ lōgiu scl'e exorassꝫ dn̄ȝ vt ondē ret sibi q̄d it̄ ceta s̄uicia mag̃ acceptaret. appuit xp̄s cū cruce dicēs q̄ i n.l'o sibi ita ꝯplaceret sicuti eo q̄ hō pas siōeȝ ꝛ crucē portȝ i corde. q̄ȝ āt h⁹ mēoria necāria sit supra ē mōstratū vbi d̄r. q̄ tm̄ vnicuiqȝ (saltē ad l'to ꝓ derit xp̄i passio quantum eam applicauerit hō ꝑ piā meditatoēȝ sibi. Ois ei vt ēsop̄ ait sal⁹ hoīȝ i xp̄i mor te posita ē. nec vlla res ē q̄ mag̃ ad salutē hoīȝ ꝑtine at q̄ȝ passio xp̄i. q̄ȝ āt vtilis sit mēoria dn̄ice passiōis nō facile dici p̄t. Ponūt varij varios fructus. q̄s tm̄ nos ad duo denariū istar duodecim fructuū ligni vi te reducemus.

Passio p̄esata fruct⁹ pariet duodēos
Cōpūgit. purgat. lustrās. sp̄ē dat. calȝ. āgȝ
Robur dat. vitā. reficit. laus. gādia. tutat.

Prim⁹ fruct⁹ ē ꝯpūctio mētis Passiōis eñ xp̄i deuota meditatio ad pniam ꝛ p̄tes eius ꝯpūgendo mētē accēdit. nā ꝯtritionē inducit In c⁹ signū. petre scis se sē ꝛ t̄remot⁹ fact⁹ est tp̄e passiōis Quoꝝ instar et petōr ne petris durior. ne t̄ra isensibilior videatur ad contritionem debet commoueri. Confessionē indu cit. In cui⁹ idiciū monumēta apta sunt. Ad satis

factiōem cōmonet vt velimꝰ etiā aliquid pati ꝓ pec/
catis proprijs dū chriſtū cōtemplamur tanta paſſū
ꝓ alienis ſine nris. imo ⁊ hec plene ſatiſfacit. Ita ꝙ
teſte Bonauē. nihil eſt in hoīe qđ ita opaꝛ vniuerſa
lez ſatiſfactionē ſicut meditatio dñice paſſiōis Quiſ/
quis igiꝛ vere ad penitentiā volet ꝯpūgi de xp̄i paſ/
ſione hunc fructū carpe debet. Secūdus fructus
eſt purgatio mētis a vitijs ⁊ vitioꝝ reliquijs puta cō
cupiſcentijs malis Eſt eīm iordanis in quo naamā
leproſus mūdatur Et in ſoliꝰ huiꝰ agni ſanguie ſcti
dealbāt ſtolas ſuas. Et quiſq̄s veneno cōcupic ꝑcuſ/
ſus ſerpentē hūc eneū aſpexerit ſtatim ſanꝰerit. hic
Bern̄. Quid tā efficax ad curandū ꝯſcie vulnera nec
nō ad purgandū aciē mētis q̄z xp̄i vulneꝝ ſedula me
ditatio. Eſt ergo efficaciſſima medicina purgatia
Tertius eſt illuſtratio mētis. In hac ei plenitudiez
ſcie Bern̄. inuenit imo ⁊ apl'ls ip̄e q̄ dixit. Nihil ar/
bitratꝰ ſum me ſcire inter vos niſi ieſū xp̄um ⁊ hunc
crucifixū. Quare ⁊ hec nrā ſit ſublimior phīa. hec ei
de oībus docet. vt diciꝛ in Horologio etne ſapiētie.
Frequēs meōria huiꝰ paſſionis indoctū reddit doc/
tiſſimū ⁊ ideotas ⁊ ipiros facit ꝓficere in mgrōs.
Mgrōs inq̄z ſcie nō que iflat. ſed charitatis q̄ edifi/
cat Ip̄a eſt velut quidā liber vite in quo omia ſaluti
neceſſaria inueniūtur. Hic liber p̄ oībus ꝑhoꝝ libꝛ
de oībus docēs. mellea quadā dulcedine pu̾ ecꝰ Fe/
lix q̄ eius ſtudio ſerioſe incūbit. q2 oīm grārum ⁊ vir
tutum citiꝰ ſumet incrementū Quō aūt in hac paſ/
ſione dī oīa ſcibilia ⁊ artes relucent Pulchre Bona
uen. in ſuo vt aiūt ſtimulo docet. Quartꝰ eſt ſpei
ſubleuatio Bern̄. Scio ꝙ merita mea nō ſufficiūt
qđ mihi deeſt audacter vſurpo ex viſceribꝫ chriſti ⁊c̄
Tota ſpes mea in morte dn̄i mei eſt. Et Augꝰ Non
poſſum terreri multitudine petōꝝ meoꝝ. nō poſſuz
deſperare. ſi mors dñi in mentē venerit. q2 petā mea
illū vincere nō poſſunt Quintꝰ eſt inflāmatio ad ca
ritatē Bern̄. ⁊ an̄ Auguſtinꝰ Sup oīa te mihi red
dit amabilē o bone ieſu calix quez bibiſti opꝰ nrē rdē
ptionis. Hoc eīm oīno amorē noſtrū neceſſario ven
dicat ſibi. Hoc inq̄z noſtrā deuotionez blādiꝰ allicit
iuſtiꝰ erigit. ⁊ arcius ſtringit. ⁊ afficit vehemētius.
Quo duriora ꝑtulit eo efficacius amorē nr̄m ad ſe ra
pit. Eſt eīm carbo ignitꝰ Sextus ē augmētatio
virtutū ⁊ meriti. Preit eīm hec meditatio oīa opera
bona qua ſine cetera parū valent. Niſi eīm paſſioni
applicita fuerint. nō grata erunt ſed cruda. Et h̄ fōs
eſt ⁊ origo meritoꝝ. Satius aūt ex ip̄o fonte, bibūꝛ
aque. Hinc Albertꝰ magnꝰ ait. Simplex inq̄t rcor
datio paſſiōis. xp̄i multoplꝰ hōi valet q̄z ſi integruz
annū ieiunaret in pane ⁊ aqua. vel ſi quotidie virgiſ
aut flagellis ederet vſq̄z ad ſāguinis effuſionē. vl' ſi
quotidie legeret integrū pſalteriū. Hec ille Preſtat
eīm ſpūale hoc exercitiū oī corꝑali. Eſt ergo nob in

meditatione dñice paſſionis magna multitudo dul
cedinis. grē plenitudo. ⁊ ꝑfectio virtutū Septimꝰ
fructus eſt roboratio ⁊ cōfortatio in tribulatiōibus
In oībus aduerſitatibꝫ aiūt Augꝰ ⁊ Bern̄. nō inue/
ni tā efficax remediū q̄z vulnera xp̄i. In illis dormio
ſecure ⁊ requieſco intrepidꝰ. Itē in tētationibꝫ Ber
nar. Cū me pulſat aliq̄ turpis tētatio recurro ad xp̄i
vulnera. Cū me premit caro mea recordatiōe vulne
rū dñi mei reſurgo. Cū diabolꝰ mihi parat inſidias
fugio ad viſcera mīe dñi mei ⁊ recedit a me. Si ar/
dor libidinis mouerit mēbra recordatiōe vulnerum
dñi mei extinguiꝛ. Magne ergo virtutis ē ait. Ori/
genes. meōria paſſiōis chriſti q̄ ſi fideliter ī mēte re/
netur oēs tētationes. ⁊ peti exercitꝰ fugaꝛ. Eſt er/
go tutiſſimū p̄ſidiū cōtra inſultꝰ diabolice tētatiōis
Quia dat hic ſcutū cordis laborē ſuū ⁊c̄ Cōfortat
q̄z ad ꝑferenda mala. In ea eīm eſt dulciſſimū ſolaci
um cōtra ictus oīs afflictiōis. Vn̄ Grego. ait. Nihil
adeo graue qđ nō equanimiter toleraꝛ. ſi xp̄i paſſio
ad meōriam reducaꝛ. Et yſyđ. ⁊ Augꝰ Si paſſio re
dēptoris ad meōriā reducitur nil tā duꝝ qđ nō equo
aīo toleretur. Parua erūt q̄ toleramꝰ ſi rcordemur
q̄d biberit ad patibulū q̄ nos inuitat ad celū. Eſt er
go lignū tꝑans aquas marath. Qua propter apl'us
ait Recogitate eū q̄ talem ſuſtinuit a petōribꝫ aduer
ſus ſemetip̄m cōtradictionē vt nō fatigemi aīs vrīs
deficiētes. Cōfortat etiā ad agēda bona q2 magni
amoris oñdit nos debitores. Hinc ⁊ elephantis oñ/
debatur ſanguis q̄ ad ꝓliū aiarenꝛ. Octauo dat vi/
tā. i. eſt viuificatio ī vera aīe vita. Bern̄. Paſſio dñi
mortuos viuificat. O abſcōdita fortitudo. mors xp̄i
mortuos viuificat vniuerſos Nonꝰ eſt refectio mē
tis dulcedine mira. In ea eīm inueniūtur vberrima
paſcua diuine cōſolationis quibꝫ ſpōſa recreaꝛ Hic
coēdit fauū cū melle ⁊ bibit vinū cū lacte ſuo ita vt di
cat cū Bernardo. Bonuz mihi diligere ieſu nil vltra
q̄rere. mihi prorſus deficere vt illi queā viuere.
Decimus eſt iflammatio ad laudē dei Bern̄. Oīa
oſſa mea germināt laudē cū recordor xp̄i paſſionem
Unde ⁊ ſuper iudicia iuſticie huiꝰ dauid cōfitebatur
media nocte. ⁊ ſeptics in die laudem dixit. Sic filij
iſrl' canticū cecinerūt poſt tranſitū maris rubri Inē
eīm oīa opa xp̄i iſtud digniſſimū laude Undecimꝰ
eſt eterne vite p̄ſtatio. Poſt mortē nāq̄z ſūmi pōtifi
cis homicida ⁊ exul reuertiꝛ in terrā ſuā Et q̄ q̄s hu/
ius crebrius ⁊ deuotiꝰ meminerit in via: eo āplius iu/
xta ſanctū Tho. gloriabiꝛ in patria Vtz in exemplo
de fratre carbūculū ſub pectore gerente ꝓ premio ſin
gulari quia ſepiꝰ huius rmeōrabaꝛ Duodecio tu
tat ⁊ liberat a purgatorio. Liberat enim ⁊ illic detē/
tos quippe quia ſacrificiū ſufficiens eſt pro eis a do
acceptū. Tutat etiā ⁊ p̄ſeruat ne quis eo deueniat ſi
digne applicuerit hanc ſibi practicā que ī horologio

eterne sapiē docetur. Ut scʒ cū dolore pctā hō cōme/
moret. Secundo aggrauet. Tertio se valde humili/
et. Quarto christi meritū ⁊ passionē extollat. ꝑ eam
pro plena remissione peccaminū obsecrādo Et tunc
nihil hesitandū quin etiā dicet nobis dimittūtur ti/
bi peccata tua. Pronior em̄ est fons ille pietatē iugi
ter scaturiens ad miserādum q̄ȝ nos ad petendum.

Hec de duodecim fructibus ligni huiꝰ vitalis q̄s
facile cōquirit meditator sedulus dn̄ice passiōis As/
cende igitur in palmā quicunq; his fructibus refici
voles. Si te nō possunt allicere iam dicta Uel saltē
impellant te dei p̄ceptū ⁊ eccl'ie institutum. Jussit
em̄ dn̄s sui cōmemorationē fieri ⁊ eccl'ia missam in
huiꝰ meōriam audire p̄cepit. Si nō trahit bonum
vtile ⁊ honestū. vel alliciat te delectabilitas hꝰ Me
ditari em̄ iesū ⁊ hunc crucifixū vere est edere d̄ ligno
vite ⁊ gustare viuū dei verbū ⁊ mān̄a abscōdito refi/
ci. cuius gustū p̄ter eum qui accipit nouit nemo. cu/
ius dulcedo in immēsum supat omnes etiam delcā
tiones mundi licet cōgeste fuerint in vnū. Christo i/
gitur in carne passo eadem cogitatione armare quis
quis in omne cupis progredi bonū. quisquis gusta/
re voles p̄enumeratos fructus Uerū tametsi dl'/
cissimi sint fructꝰ. palatū tamen nō sanū aut vix aut
nō afficere possunt. Qua propter qui hos gustare cu
pit purgato affectu oportet accedat. Et licet ex supe/
rioribus colligi posset qualis erit misteriorū christi
cōtemplator. passionis tamē meditatorē singulariꝰ
oportebit disponi. Ait em̄ Bernar. Qui in hac scien
tia que super oēs est proficere volet oportet vt oēm
vanā cōsolaciunculā ⁊ delectationē prorsus abscin/
dat. Non em̄ decet eum qui vult christi dolorem me
morari ⁊ sentire in verbis risibus ⁊ lusibꝫ vane ĩsol
ui Sed omnis oportet vana cōsolatio abijciat̃ si vn
q̄ȝ in cruce gloriari cupit Nō enim bene cōueniūt nec
in vna domo morant̃ consolatio carnis ⁊ cōtempla
tio dominice passionis Crux christi voluptati aduer
satur ⁊ voluptas cruci. Renuat cōsolari aīa tua
in alijs. si vis in crucis memoria oblectari. Nec vt q̄s
dam te terreat crucis nomē. cuius tametsi durꝰ a/
marus dolorosus horridus a foris videat̃ aspectus
est tamen in ea tanq̄ȝ horrido vase dulcissimū ⁊ p̄cio
sissimū nectar amantis. ⁊ tantop̄e amantis dei r̄cō/
ditum. cuius nectaris cui vel stillicidiū vnū delibare
donatum fuerit mox respuet omnia mūdi'. mox illi
aberit nisi in cruce gloriari. Ut igitur tibi crux sapi
at. opus est carnem crucifigas.

Tria que multum iuuant ⁊ quodāmodo necessa
ria sunt meditationi . §. primus

q Ui autem vere in dominice passionis exerci/
tio proficere cupit nō illi q̄ȝ excitatus q̄ȝ dispo/
situs sit sufficere debet, sed oportet vt de illis tribus
supra iam dictis etiam prouideat sibi Ut

Scz
certū tps sibi p̄figat — intermittat;
d̄bitū modū p̄stituat ne — deficiat.
p̄ūctula quedā colligat — fluctuet.

Tempus oportuniꝰ est sub missa. Missa em̄ cele
bratur vt mors domini recolatur. Cetera coaptȝ q̄s
q; sibi De puncticulis habendis q̄ȝ id congruat supra
est declaratum. vnde ⁊ infra Rosaria quedā assigna
bimus ⁊ certa puncta Super omnia autem necesse
est habere modū bonū. Nisi enim lignum istud vite
affectuose meditationis ⁊ masticationis dentibꝫ at/
tritum. immo ⁊ ruminatum fuerit. minime animi
palatum afficiet reficiet impinguabit. Quapropter
scala subnectenda est: que habet ⁊ modum inician/
di. progrediendi ⁊ terminandi ponens practicas de/
terminatiores

Scala meditatoria dominice passionis
Capitulum secundū.

h Ec est scala peccatorū ꝑ quam christꝰ
rex celorum ad se traxit omnia Quo/
niam filiꝰ hominis in monte mirre. ĩ
palma frugifera exaltatꝰ qui in eius
palmā cōscendere benedictūq; fructū
eiꝰ cum sponsa apphendere volet sca
la opus habet. Teneat itaq; scalam istam qui ñ ha/
buerit meliorem. cuius ita sunt ordinati gradus vt
duo primi sint exordiales. duo postremi terminato/
rij aut finales Intermedij autem processionales. ita
q̄ȝ amministrent bonū modum inchoandi. ꝓgrediē
di. terminandi. que tria ad laudabile quodq; opꝰ cō
currere debent De quibus singulis breuiter agēdum
Nec quēq; moueat q̄ȝ sufficere posset pro modo me
ditandi scala illa superior generalis. Quia licet suffi/
ciat. nō tamen tam determinatos processus habȝ q̄
paruulis necessarij sunt

De gradibus iniciatorijs scale passiōis. §. p̄mus

h Ominis est animū preparare Prouerbiorū
xvi. Quoniā vt crebrius iam diximꝰ q̄ȝ tale
de actibus suis plerunq; homo fructum re/
portet quali animi preparatione. quali item affectu
ad eos accessit. Ideo necessarium est vt homo semꝑ
preparet cor ⁊ potissimū cum sacratissima queq; pu
ra passionis misteria corde retractare volet. Et ergo
preparatorij gradus premittūtur. Quisquis igitur
domino pro te passo non ingratus voles inueniri.
studeas q̄ vel vnā in dies horā tāto bn̄ficio retractā/
do dedices ne dn̄ iudex aduenerit iproperet Hospes
fui ⁊ nō suscepistis me. Itemq; Nō vna hora potu/
istis vigilare mecum. Et licet mens suo more

aut diabolica instigatione ad optima queq; algeat: licet subterfugiat. nõ ideo meõria passionis intmit/tenda. sed pigrã mentẽ primo hoc gradu velut calcaribus quibusdã vigeat ⁊ ad id inurat

F

Gradus primus

e Xcussio dispositoria. De qua Esaie. lij. Excutere de puluere cõsurge sede hierl'm solue vincula colli tui captiua filia syon. q; gratis ve/nũdati estis. Et est qua

torpentẽ excites		iductiuoꝝ ꝯsidratõez
mẽtẽ distractã r̃colligas	ꝑ	tui r̃uocatõz ⁊ vacatiõez
fluctuãtẽ stabilies		certi articuli assũptiõez.

Primo eñ omniũ mentẽ torpidã debes ꝑ induçtiuorũ cõsiderationem excutere vt possis viriliter ⁊ feruenter aggredi. vt Bonauẽ. ait. tã sacrũ opus. Inductiua aũt ad id incitantia plurima iam sũt pretacta. Que tñ poterit homo sub septenario hoc tenere ẽm septẽ ferias dierum. vt excitetur ad xp̃i passi/onẽ libenter ruminandã Quia

tã deo ⁊ sctis gratũ	Declaratio horuȝ
a xp̃o ⁊ apl'is ex ꝓceptũ	ex supioribꝫ colli/
a sctis vniuersaliter suasũ	gi p̃t Per hec ita
.s. tã iustũ ⁊ dignũ	q; ⁊ hmõi mensa
tã saluti nrẽ necessariũ	torpore excitanda
tã in presẽti vita ꝯmodosũ	
⁊ in futuro vtile ⁊ meritoriũ	

Secũdo principaliter oportebit mentẽ distractaȝ recolligere. ⁊ ab oibus ĩpedimentis ⁊ obstaculis meditationũ euacuare. Juxta illud. ps. Uacate ⁊ videte Tertio necesse est mentẽ iã excitatã recollectaȝ ⁊ dispositã ꝑ certi articuli alicuiꝰ assumptiõez stabi/lire. ne. s. fluctuet in incertũ ⁊ in multitudie obruat̃ Ualde ei cauendũ dñice passionis ꝯtemplatori. (ait Ludolphus) ne plurima glutiat sil'. sed feriatim ali/quid de ea ꝑ singulos dies accipiat. in quo sabbatiȝ faciat delicatũ cuiq; ruminãdo inhereat tenaciꝰ ⁊ lõgius ĩmoretur. Unde poterit q̃sq; certos sibi arripere articulos ẽm dies distinctos. vt; in arbore cruci/fixi Bonauẽ. aut in Rosario supiori vel infra

Uerum si meditari nõ libuerit vel exẽplo helisei applica tibi saltem cõcinendo subnexũ excitatoriuȝ versum Cantꝰ eñ ⁊ auz iuxta apl'm cordialia sunt id est excitatiua cordis. Et cantabit̃ sub nota. Crux fidelis Pange lingua. Uel vrbs beata.

Hymnus.

e Xcitare excitare. o peccatrix anima.
Christũ passũ speculare. v̇tute mḡnia
Inductiua meditare. q̃q; linquẽs ĩfima.
n Ihil q̇ppe trinitati. delitabis gratius.
Ac supne ciuitati. dedicabis satius
Christi ꝓ hũanitati. herere tenacius

Uerũ quoniã scriptũ est Bestia q̃ montẽ tetigerit ipsa lapidabit̃. licet sis excitatus. licet vtcũq; recollectus. nõ tamẽ mẽte ĩmũda ad sacratissima hec sacra reuoluẽda ascendẽdũ. Uñ oportet exerceri sequenti gradu

Gradus secundus

b Eniuolentie captatio. De qua Exodi. xix. Qui accedũt ad dñm sanctificẽtur ne ꝑcutiã eos. Et ẽ qua intuearis G

tuã insufficientiã ⁊ vilitatẽ	te hũiliando
diuinoꝝ actuũ altitudiem (et dignitatẽ	hic misťia xp̃i r̃uerẽdo.
dei potentiã ⁊ pietatẽ	ꝓ dignitosa meditatione orando.

Et est huius gradꝰ exercitatio vtilis ⁊ necessaria valde. Necessaria q; ẽm Augusti. Melius est spũalia penitus omittere q̃; ĩpure ea tractare Uñ añ spũalia necesse est purgari corda. Dicitur eñ Leui. xij. Ois hõ qui accesserit ad ea que cõsecrata sunt in q̃ imunditia ẽ. peribit de populo suo Et que ita consecrata ⁊ sctã vt passionis christi misteria! Unde nõ licet ea versari mente ĩmunda. Patet ergo nccitas Q; etiã vtilis sit exercitatio huiꝰ gradus docet Bonauẽtura Quo inquiens ꝑfectiꝰ cõtritionis lauachro caligo mẽtis detergitur. eo lucidius dĩne repatiõis beneficiuȝ speculatur. Si igit̃ ꝑiculũ indigne meditatiõis vo/les euadere si mẽte ꝑspicaci christi misteria cõtẽplari studes te in hoc gradu primũ exercere Te scȝ profũde humiliando ex cõsideratione tue insufficiẽtie ⁊ vilitatis Nõ eñ sumꝰ teste apl'o sufficiẽtes cogitare ali/quid ex nobis ⁊c̃. quanto ergo minꝰ tam altissiã mi/steria cõtemplari. Sed etiã ex vilitate indigni sumꝰ vt introeant tam sctã misteria sub tecto mẽtis nrẽ. Quã vilitatẽ ex multis depħendere poterimꝰ vt s̃ in de sacro est tactũ Sed ne multitudine distrahamur poterimus assumere ꝑ singulos dies singula mortalia petã ẽm septenas p̃scriptas folio. ⁊ videre q; singula cũ suis speciebus ⁊ filiabꝫ dñentur ⁊ regnẽt in nobis folio Et si foderimꝰ ꝑietem inueniẽꝰ q; super carbones denigrata sit facies mẽtis nostre ⁊ q; luto simus viliores. Unde valde verenduȝ ne si bestiali mente accesserimꝰ ad montẽ lapidemur Et quo ampliꝰ hũilieris ⁊ ad reuerẽtiã erga xp̃i passionẽ incitiaris. attende e regione diuinorum actuũ altitudinẽ ⁊ dignitatẽ Quia iuxta Ubertinũ taȝ sũt digni vt quisq; merito reputabit se indignũ vel mi/nimũ articulũ passionis eius retractare Ualde ergo humiliari ⁊ reuereri debemꝰ. Sed ne nimiũ deĳciamur habemus Tertio ꝑpendere dei potentiã q̃ fa/cile p̃t de ĩmundo facere mũdum. Jtẽq; pietatẽ qua exaudit oẽs se inuocãtes Et sic iplorare dẽmus quo. ip̃e mentẽ expurget. intellectũ illuminet. affectũ in/flãmet ad digne de xp̃i passione meditandũ

h Eu q̇d ausiȝ meditari. de teviua hostia

Sus assueta volutari. spurca p palustria
Posum tremo lapidari. mōtē tāgēs bestia

h Sequūtur grad9 ꝓsecutorij Caplm tertium

a **Scendam in palmam z ap prehendam fructus eius.** Canticoꝝ vij. Post gradus preno minatos preparatorios subnectē di sūt grad9 processorij siue ꝓcedēdi q sumūtur sm varios modos qb9 christi passio inue nitur a sanctis exercitata Quidam eñ sanctoꝝ exer citauerunt se circa hanc

mēorādū vt iher. dicēs Mēoria meōr ero z tabes· zē
Ad ꝯpaciēdū vt paul9 Si ꝯpatimur iqd z ꝯrgnabim9
imitādū vt petr9. xp̄s pass9 ē ꝓ nob vob relinquens
rgtiādū vt sapiēs Grāz fidiussoris tui ne obliuisca.
admirādū vt dd. Exercebor i mirabilib9 t. Mirabi lia testimonia tua
exultādū vt spōsa Exltabi9 z letabimur in te
liqfiendū vt iohēs In hoc ꝯgnoui9 charitatem dei.
vniēdū vt vir sm cor dei Mihi adherere do bonū est

Sūt item z alij modi qb9 passio hec poterit ad exercitium trahi Puta cum populo israel a serpen tib9 ꝑcusso. ad sanandum. Item cum abbacuc ad cō templandum Sed sunt hi modi sub priorib9 com ꝓ pleri z cōprehensi vtz. Ad sanādum sub ymitatione Cōtemplatio sub exultatione zē. Et singli hi modi suos hñt fines z fruct9 singlarco

p9		
2 9	tertū	mentis puritatem
3 9	adg̃uātia	gl'e sublimitatem
Nā iiij. ꝯsiderat	exēplū	xp̄i societatem
qnt9	bñficiū iducēs ad	boꝝ āplioꝝ effusioēz
vi.	mirabilia	mētis extasiz z stuporē
vij.	fructū	spūal' gust9 dulcorez
octā	caritatē	charitatis feruorem
	finem	isepabilē dei vnioēm

Modis igitur oīb9 his circa singulos passionis ar ticulos excitemur vt omi fructu hoc opplemur. nec sufficiat commemorare solum sed accingam9 vires ad ceteros etiam gd9 ascendendos z ꝑcurrendos. Nec obijciat qsqz multitudiēm causans dicens illud poete. Plurib9 intent9 minor est ad singl'a sensus. quasi vno solo sufficiat ptractare modo. Nam nō ē hic multitudo. vni qppe articlo inhereē q trahitur ꝑ oēs gd9 inter qs depēdētia est z ꝯnexio schalaris. Ita q vnus sine altero ꝑfecte nō poterit exerceri vt ptz Suadem9 tñ vt qsqz illi gradui tenacius inhere at. quo se magis affici volet. Puta si durus z ad cō patiēdum sit insensibilis longius circa compassionē exerceatur. Si frigid9 z segnis volēs iflāmari liqfac tionis gdui ihereat ptinacius, z sic de alijs

Primus gradus

c Commemoratio meditatoria De qua dñs Hoc facite in meā ꝯmemorationem ma. xxvi. Itemqz Trenoꝝ. iij. Recordare pau ꝑtatis z transgressiōis mee absinthei z fellis Meo ria meōr ero z tabescz i me aīa mea Et ē qua I
morose ꝯmēores euāgelicā historiā
attēte ꝯsideres ca q patit ihs z ꝯsidratiōz varietatē
ꝓfūd dijudices estiātioēm veram

Hic notādū q pm9 iste grad9 pre ceteris ꝯcer nit ꝓcessum intellectiu. ꝯplectēs vtz oēs grad9 itel lectiuos positos supra in meditatoria scala.
Scz. ꝯmēoratione. ꝯsidratione. dijudicatioēm
Ceteri āt subseqūtes respiciūt magis affectū Dili gētius itaqz huic gdui immorādū qm sine h ceteri afficiēt paꝝ. Nō eñ intellecti iuxta sctm Thomam nulla affectio esse pt Intellectualiter itaqz eam tracta re debem9 In pmis iuxta dm institutū cōmeo rando ea q dñs passus est sm qd euangelica enarrat historia Tertū. s. euāgelicū de ꝓposito articlo mēori ter reuoluendo. z p ꝯmeōrationem crebrius repeten do Itemqz instar Ludolphi z cetoꝝ postillatoꝝ illū diuidēdo z exponēdo. Et h vt dr morose. Hoc ei do cuit eterna sapiētia discipulum dicēs. Mēoria iqt passiōis mee debet fieri nō ꝑfunctorie. nec cum festi na asceleratione. maxime cum tps aderit sufficiens z optuniū. sed cū matura ac morosa ac pcordiali re memoratione vt sic intimi9 eat in affcm A pmo hui9 gd9 mēbro null9 se abscōdere null9 se pt excusaē Facilis eñ est z oīb9 ad manū ꝯmēoratio creditorū z scriptoꝝ z ob id totiens scpt'a hortaē ad eam vt in deuterono. Caue diligenter ne aliqñ obliuiscaris do mini dei tui. Item ibidem xxviij. Erit vita tua qi pē dēs añ te Et in thobia Omi tpe in mēte hēto deum z sic de alijs. Quib9 oīb9 libentissime obediendum sz Bernar. Nouit eñ qcūqz hz sensum xp̄i quantum xp̄iane pietati expediat. quantum seruū dei deceat z vtile ei sit saltem vna hora diei passiōis ipsius ac re demptiōis nostre attētius recolligere bñficia ad fru ēdū suauiter in ꝯsciētia z ad recōdēdū fideliter i me moria Expgiscere itaqz o aia xp̄iana z morose ptrac ta singl'a q de dño ihu narrat euāgelice silue historia Scdo ꝓgrediēs debes etiam cū salomōe ꝯsiderare q opponuē ē p mētē recolligēdo quō illa iam oliz fue rūt pfigurata z a ꝓphetis mulplr pdcā. cetera itē q sancti ponūt ꝯsideranda. diligenter z attente ꝯside rādo cuiusqz articuli causalitatē modalitatē circum stantiarum ꝯgruitatē fructuositatē z exēplaritatem z hmōi multa q abūde exercitāti se submistrabit in spiratio diuina. Tertio qqz oportebit vt iā ꝯsidrata ꝓfunde cū paulo dijudices. z qz is q talia ꝓ te taliter passus ē redamari dign9 sit ppēdas. z qzta cōpassio ne gritudie deuotiōe misteria ei9 recolēda ꝯcludas. Latissima in his maria meditatiōz āmistraē. i qb9

quō se hō exercitare dʒ ex scala meditatoria supiori pʒ Uerꝫ vt iā ꝯsiderata p intellectū magis afficiāt opor tebit res gestas vt vult dyonisi9 carth in ymagina/ tiua formare tāq̄ȝ pn̄tes. vt scȝ fm Bern̄. Ita se hō cogitet xp̄o passo pn̄tē in cogitatiōe sua. ac si tūc tē/ poris ibi pn̄s fuissȝ qn̄ pass9 ē iam meditata. ⁊ ita se habeat in loquēdo vidēdo dolendo. ac si dn̄ȝ corā ocu lis suis iam cerneret paciētem. Ita eīm̄ ⁊ ip̄e dn̄s si/ bi in sp̄ū pn̄s erit sic; cogitabit ab eo pn̄s esse. ⁊ ita

accipiet sua vota ⁊ acceptabit sua facta Hec berna. De qua ymaginatiōe formāda iam sup:a q̄dam sūt p̄missa. Et quo hec meditatio ⁊ ymaginatio af ficiant mag; dʒ h hō iuxta hōauē. fidē actuare ⁊ q̄ddi tatē paciēt; attēte ⁊ fideliter speculari. Cōsiderādo scȝ q̄s est·

	humanitatem		homo
fm		quia est	
	deitatem		deus

Quis fȝ	hūanitatē q̄ztum ad	natāȝ	q: Uer9 hō. corp9. aīam. labor. ⁊ sitit. hic mors
		d̄nōiatōȝ	Lux brachiūvitis via stella. leo. lapis. agnus
		officiū	Angelus. auctor. rex. pastor. iudexqꝫ sacerdos
	deitatē q̄ztū ad	Cōia	Ip̄e de9. dn̄s. pfect9 ⁊ esse. bonumqꝫ
		pp:ia	Filius ⁊ ṽbum. similis. species vel imago
		appꝓata	Equal'. ṽtus. decor. et sapientia verax
		opa	Eꝰ medians. repans. saluans. medicānsqꝫ beator

Ecce latissima hic apitur cōmemoratiōis in meditā do via. in quibus qui volet pficere sibi debet illa pre dicta de doctoribꝫ ⁊ scriptis sup sententiaꝝ libris eli gere ⁊ scalariter ordiare vt sic posset in pmptu hr̄ē. Et potest hic gradus exerceri modo repn̄tatiuo vt i centū articulis fit hymnus

[ista tibi rex amāde. p piā meōriam.
Pas ionis āmirāde. dinā historiam
Sacrificiū p̄grāde. xp̄iani gloriam

Et quis tam ferrei cordis q̄ videns deū in penis. nō cōpatietur ei. Ideo sequitur Gradus secūdus

K | c | Ompassio. De qua apl's ad Roma. viij. Si cōpatimur ⁊ cōregnabim9 Et est hec cōpas/ sio libenter exercitanda. q: scȝ

Est | deo grata et accepta | nob vtilis et ꝯmodosa | in se digna ⁊ iusta — Quantū eīm̄ ei sit g̃ta ptȝ q: totiēs per scripturas hortat̄ ad eā dicens. O vos oēs qui transitis p viam atten/ dite ⁊ videte si est dolor sicut dolor meus. Itēqꝫ con querit̄ de nō cōpatientibꝫ dicēs Sustinui qui simul cōtristaretur ⁊ nō fuit ⁊ q̄ cōsolaret̄ ⁊ nō inueni

Quā aūt nobis vtilis ⁊ cōmodosa. verba aposto/ li innuūt iam p̄missa. s. Si cōpatimur ⁊ cōregna. Nam iuxta cuiusdā deductionē. iuxta mensurā com passionis erit gloria cōregnationis De tertio aūt q̄ȝ scȝ digna ⁊ iusta. doctor ille deuot9 Guillerin9 tex toris in suo sermone ait. Reuera nihil iusti9: nihil qꝫ debitū magis q̄ȝ cōpati ei. q̄ nō pro se sed tantum pro nobis patitur. quod etiā insensibilia ipsa norūt instrumēta ⁊c. Agite ergo ꝯpatiamur Ut autem hec cōpassio in te excitetur magis

	patientē p̄sonā		ei9 q̄litatē
attēde	inflictā penā	q̄ ad	passiōis acbitat̄
	iiustā causam		criminis imūitatē

Primo inq̄ȝ o cor durū ⁊ obduratū quo ad ꝯpassiōȝ emolliaris attēde patientē personā Diligenter scili/ cet cōsiderando e9 qualitatē. ⁊ nisi ferrei fueris cord inuenies vn̄ liquesces. Cōplectit̄ eīm̄ aggrauātia plu rima passionis Attende igit̄ qual' sit fm hūaitatē ⁊ diuinitatem

fm hūanitatē q̄ ad	
originē	Nobil' ē. q̄dā: p̄m9. radix. dauid stirps.
natām	Pacific9. viuax. tener. ⁊ fort; speciosꝰ
vitam	Innocu9. scūs. plen9. pfectio. testis
penā uā	Est mir;. patiēsqꝫ. tacēs. ē victia ⁊agn9
famā	Not9 h. vt medic9 doctor. miruſȝ pphā
attinētiā	Spōse. pr̄. fr̄. heres. caput ē. ⁊ amicus

fm diuinitatē q̄ ad pfectiōeȝ. Perfect9. sci9. oīpotēs bon9 et deus almus Primo igitur oīm attēde q̄lis sit (de humanitate loquor. diuinitas eīm̄ trans/ cendit nos) qui patit̄ quo ad originē. Et inuenies ꝙ sit nobilissim9 q̄ppe ex patriarchali. regali sacerdota li sanguine ortus. cōplectens in se oēs causas nobi litatis vt supra est declaratū folio. fons ⁊ origo totius nobilitatis decus carnis vniuerse. Et tamē adijcitur tormentis. Ipse hō quidā singularis ⁊ no bilis Ipse primus ⁊ primogenit9 dei pris ⁊ virginis matris primatū in omnibꝫ tenens. Radix ⁊ stirps dauid. dn̄s ⁊ ei9 fili9 Attēde ergo ⁊ hic cōsidera q̄ztus sit dolor ei9. Quo eīm̄ persona nobilior eo iflicta pas sio ignominiosior. Et quo dignior q̄ patit̄ eo afflictō teste Chrysost. maior. O cor secū hec trutinet. deficit hic calamus oīs Secundo attende qualis sit q̄ ad naturā. Et inuenies ꝙ sensu viuacissim9. cōplexiōe tenerrim9. corpe et anima pacific9. tot9 eucraticus ⁊c. Ex quibus granditer passio aggrauabat̄. Pri mo inq̄ȝ sensu viuacissimus. Notum āt est eīm̄ p̄cise vnūquēqꝫ pena aliqua sensibili torqueri ⁊ affligi. q̄n toplus aliq̄s sensuū eā tanq̄ȝ sibi incōuenientē sentit. Sed ⁊ oibus rursus cōfessuȝ. sensus alicui9 hōis. tā

to plus ⁊ citius penã sentire ⁊ ex eadẽ torq̄ri q̄ꝫto sensus illiꝰ hōis fuerint viuatiores. xp̄s āt naꝭa viuacissimꝰ qꝛ optime ꝯplerionatꝰ ⁊ ꝑfcē etatis ergo ⁊c̄. Item fuit ꝯplexiōe carnis tenerrimꝰ ⁊ iō eiꝰ dolor acerrimꝰ Augꝰ Nulla naꝭa xp̄i tenerior ē. ⁊ iō nullus dolor asꝑior Rusticꝰ āt duros hꝫ neruos. vrticas tãgit sine dolore. q̄s delicatꝰ sine ꝑgētibꝫ tumoribꝫ nō valet tãgere. Prouēit āt teneritudo ex duobꝫ ex duobꝫ scꝫ ex naꝭe generositate ⁊ ꝯsueta diutina voluptate. ⁊ ꝭm hec duo xp̄s tenerriꝰ fuit. Tū qꝛ de purissimo sanguie marie spūssci artificio formatꝰ Tū quia ab eťno ꝭm deitatē in sinu pris voluptuose nutritꝰ ⁊ a mrē optime ⁊ sollicite educatꝰ in pueritia Ita ꝙ in ꝓuerbῐjs dicat Filiꝰ fui tenellus pris mei In cuiꝰ tipū scdi regū. xxiij. dr. Ip̄e ē q̄i tenerriꝰ ligni vmiculus. Hic ergo collige xp̄i dolorē Si hō grosse ꝯplexionis vix patiꝭ acus pūctioēm q̄ꝫto putas tenerrimū hūc ꝑtulisse tã durã ⁊ dirã passioēm Itē fuit corꝑe ⁊ aīa pacificꝰ vñ hoꝝ sepatio fuit acerba nimis Dicit em̄ galienꝰ ꝙ ōnis dolor est ex sepatione. Et q̄ꝫto aliq̄ꝝ magis cōcors fuit ꝯmãsio. tãto g̃uior est ab inuicem sepatio. Sꝫ aīa ⁊ caro xp̄i ꝯcordissiāꝫ iter se habebãt ꝯmãsioēm. nullã inter se vt nos pugnã hn̄tes. vt dr de archa noe ꝙ oīa pacata fuerīt i ea Et iō q̄ꝫto hoꝝ ꝯmãsio q̄etius ꝯcordabat. tãto eoꝝ sepatio grauius ꝑtbabat Iñ fuit forte ꝙ ex sola mortis mēoria tm̄ trepidabat. Vñ ecclasticꝰ. O mors q̄ꝫ amara est memoria tua hōi hn̄ti pacē in substantijs suis. i. spū ⁊ carne. Qd solo plene ꝯgruit christo. Et hinc dr ꝑ ysa. In pace amaritudo mea amarissima. q̄si dicat. q̄ꝫto pax q̄etior tãto sepatio est amarior. Item fuit etiã q̄ ad naꝭam totus eucraticꝰ pl'cherrimꝰ ⁊ etate ꝑfectꝰ q̄ ōnia aggrauabãt dolorē paciētis Quo ei naꝭa cū viribꝫ fortior eo mors amarior. sed hoc est in etate ꝑfcã. in qua voluit mori christus vt dr in pantheologia rōne dilcōnis vt illã ostēderet cū in ꝑfectissimo statu morti se ꝓ nobis daret. Item rōne ꝑfcōnis ne diminutꝰ. ⁊ rōne ꝑfigurationis resurrectiōis fuꝭe. Attēde ergo ⁊ vide ⁊c̄.

Qualis vita :§. i.

M Ercio attende qualis ꝯuersatiōe ⁊ vita Quippe erga deū scissimꝰ. erga ꝓxim inocētissimꝰ Sãctissimꝰ ōni bono plenꝰ Innocētissimꝰ oīs mali imunis. Attende ergo q̄ꝫ lamētabile. scm̄ dei. scōꝝ scm ñ em̄ est filijs sanctꝰ vt est dn̄s morte ꝑdi ⁊ affici tormētis. Descende hic ad grē pleītudinē ⁊ singl'as vtutes ⁊ fac luctū cū michea plorãs Perijt sanctꝰ de ťra ⁊c̄ ⁊ cū p̄s. Qm̄ defecit sanctꝰ Item innocētissimꝰ fuit. ois peti emunis Ip̄e ei est q̄ peccatū ñ fecit ⁊c̄. Ipse ꝭp̄ēs eneus siltudinē q̄dē ꝭpētꝭ hn̄s. sꝫ ñ venenū. i. siltudiēm carnis peti sꝫ ñ petm̄: ⁊ tn̄ penis expōiꝭ vt reus. ⁊ lꝫ q̄bꝫdã videaꝭ ꝙ innocētia minuat dolorēꝫ eo ꝙ minuat nūeꝝ qꝛ. s. ñ patiꝭ cū cl'pa. augmētat tn̄ plurimū dū ꝯp̄hēdit nocumētū illatū magꝭ idebitū

⁊c̄. Ptꝫ innocētia qꝛ nec ꝯtraxit petm̄ nec admisit

.§. scds.

Quarto vidēdū Qualis in pena Qꝛ mitissimus ⁊ paciētissimꝰ nimis Vt nec in corde nec i ore nec in oꝑe ꝯtra malefactores exhibuit ipaciē q̄ppiã. Vñ dr ihe. xij. Ego q̄si agnꝰ mãsuetꝰ q̄ portaꝭ ad victiāꝫ Et ysa. liij. Sicut ouis ad occisioēm duceꝭ: Et eiusdem xlij. Tacui sꝑ silui paciēs fui. Cū ei maledicereꝭ teste petro nō maledicebat ⁊ cū patereꝭ ñ ꝯminabaꝭ sed tradebat iudicãti iuste. suã cãm scꝫ ñ se vidicans Iuxta illd ihеꝭ xi. Tu āt dn̄e q̄ iudicas iuste ⁊c̄. vidã vltioēm tuã ex eis tibi ei reuelaui cãm meã. Veꝭ ergo paciã tua singl'aris dn̄e ihu ꝙ dū supra dorsum tuū fabricauerūt petōres ⁊ oībꝫ te afficerēt malis ñ aꝑuisti os tuū. ñ aduersus prēm tuū murmurãs a q̄ missus ⁊ traditꝰ fueras. ñ aduersus genus hūanū ꝓ q̄ missus q̄ ñ rapuisti exoluebas. nec ꝯminabaris populo affligenti. nec in ōni passiōe vel os aꝑuisti nisi ad fel ⁊ vba pietatis Inuēitis em̄. xiiij. vba in decursu passiōis habuisse añ crucifixioēm septem. ⁊ in cruce septem Añ crucifixioēm vbū p̄mū pie exhortationis. s. vigilate ⁊ orate. ad discipl'os. sōm pie ꝯdescēsionis scꝫ. dormite ⁊ quiescite. ad discipl'os. ťciū deuote orōnis scꝫ. pr̄ si fieri p̄t. ad prēm. Quartū volūtarie oblatiōis. s. ego sum. Si ergo me. ad iimicos Quītū pie repꝛhēsiōis. s. Nō potuisti. Amice Tã q̄ꝫ. ad latronem. Sextū benigne rn̄siōis. s. ego palam. Tu dixisti Regnū meū. Septim pie ꝯsolatiōis. s. Nolite flere suꝑ me. ad sequētes. Septē vba q̄ dixit i cruce cūctis p̄suppōimus nota. i q̄bꝫ oībꝫ ñ apparet nisi pacia stupēda. idigtio nll'a

Qualis fuit christus quo ad famã §iij.

q Vito vide qualis q̄ ad famã ⁊ innūēies ꝙ famosissimus aut potius inclitissimus ⁊ oībꝫ notissimus habebaꝭ. ⁊ q̄ añ a ml'tis seq̄baꝭ ⁊ amabaꝭ vt doctor veritatꝭ dn̄s maiestatꝭ ⁊ mirifice vtutꝭ p̄cellētis scitatꝭ ⁊ ante. vt Rex isrl' cū tãta gl'a in ihrl'm suscipiebaꝭ Is iã vt seductor trufator magus g̃uissiꝰ petōr ab oībꝫ despiciebaꝭ ⁊ ꝯtēnebaꝭ. O dolorē. Oīa em̄ q̄ p̄us egerat bōa ⁊ miracl'a iã reputabãꝭ arte magica facta. ⁊ eo ꝯfusibilior fuit eiꝰ passio q̄ honorabilior añ aliq̄t dies precesserat ꝓcessio ⁊ susceptio

Qualis fuit q̄ ad attinētiam §iiij

erto attēde Qualis ad attinētiam. qꝛ ve tibi amãdissimꝰ totꝰ merito desiderabilis Frater ꝓprie tuꝰ ⁊ pater. spōsus ⁊ amator ⁊ vt nihil distare cōꝑbareꝭ mēbꝝ de mēbro. ymo caput vniuersi corꝑis sacri Vel hinc nūc collige o insensate q̄ꝫ debes ꝯpati pacienti Is est electꝰ ex milibꝫ bn̄ficētissiꝰ mille tuus amator q̄ nulla grate necessitudis vocabula dedignaꝭ Oīa tibi factꝰ ⁊ ob id desiderabilis totꝰ. ⁊ q̄ quis amatior eo in tormentis compassibilior magis Quid ergo moraris cur vel hic si priora te nō mouerint nō in lachrymas erūpis. Si filius es luge passū

prēm. si frater cōmorere ei vt sauli armiger ei⁹ Si
mēbrꝝ viuidū nō poteris cōpari capiti pacienti: Si
spōsa es. spōso paciēte impossibile nō lugere. Plan
ge luge dole; pr̄ez frēm ipōsum cōpatere capiti tali A
lio: n si nō plāgis luges doles. deliras degeneras.
N beluam sapis. letargiam pateris. hoiēm q² ihūanū
difficeris.

Qualis fuit ꝑm diuinitatem §v

s ecprimo attende Qualis ꝑm diuitatem Sz hāc
qs enarrabit ꝛ qs poterit ad eā! Certe ineffa
bilis est in se Quia ꝑm hāc deo prī ꝛ spūi scō p̄ter o/
rigiēm relatiōis coeq̄lis Ait eñ apl's ad phi. ij. Cuz
in forma dei eēt nō rapinā arbitrat⁹ est esse se eq̄lem
deo. Et tñ exinaniuit semetip̄m formā ꝑui accipiēs
vsqz ad mortem crucis O qs ꝛ h insensibilis stabit!
Nōne q̄zto dignior ille q̄ offendiṫ tāto offensa maior
Estimet q̄ p̄t. Si eñ magister ciuium pateretur a
subdito. si pater a filio. p̄nceps a plebeio. aut qđ ma
ius est si principū monarcha īꝑator cederet a rustico
aut qđ ōnino intolerabile videreṫ. si summ⁹ pōtifex
papa roman⁹ summas patereṫ iniurias a q̄libet sta
bulario. qs posset nō moueri! Nouit dauid estimaṙ
iniuriam hāc cum dixit. i. regū. xxiiij. ꝑcutiēs cor suū
Propicius sit mihi de⁹ eo q̄ abscidissz clamidis orā
xp̄i dñi saulis sui tñ inimici Et hi hoies oēs pares
eq̄ mortales Sz hic summ⁹ patitur in immēsum su
perans vniuersos Enumera ꝑsōnes si potes sz nec
si te rupis ad eū attinges. ꝛ tñ patiṫ iste ꝛ talia patiṫ
Horreas (ait h crib) celū excessū mētꝫ patiaṫ t̄ra dnā
toris lōganimitatē. indeuotionē ꝑuorꝫ Tl'em o aīa
cogita xp̄m q̄tiēs passiōis ei⁹ r̄cordaris ꝛ nulla vel q̄z
tūuis mīma iiuria idig̃ ꝯ passiōe erit. Nā lz ipassibi
lis sit ds tñ q² hūanitas sua erat organū qđdā ꝛ q̄si
vestimētū diuitatꝫ. iō ois illa iiuria fcā illi huānitati
ꝛ corꝑi p̄t dici ꝛ v̄e dr̄ deo fcā. Sicꝫ q̄ frāgeret vl' spu
eret in vestē q̄ idut⁹ ē īꝑator. diceret facere iiuriam
īꝑatori ñ vesti q² ea idut⁹ ē. ꝛ m'lto maiori vniōe vni
ta ē hūanitas do q̄z vestis imꝑatori. Si igiṫ vis ad
ꝯpassioēm liq̄scere cogita deū summū bonū ōi ꝑfcō
ne pleissimū passū Et hec sufficiāt de patiētꝫ q̄litate

De pēaꝝ acerbitate ꝛ agg̃uātijs m'tꝫ Mēbꝝ. ij

s ecūdo p̄ncipal'r vt ad ꝯpassionē mouearꝫ debes
ꝯsiderare iflictā penā q̄ ad ei⁹ acerbitatē Quori
ens āt legis vel recordaris aliq̄z pēalitatem vel aliqđ
op.pbriū xp̄o illatū ñ ꝑ illđ ita accipias xp̄z passū et
sustinuisse. sicꝫ alterꝫ quēqz hoiēz sz idicibil'r alit ꝛ ā
plius vltra oēm hoiēm ꝑꝑ agg̃uātias adhuc dicen/
das. Vñ ꝛ docꝫ dñs gerard⁹ zutph. i suo tractatulo
bt's v̄ ꝛc. Hoc ꝑ regl'a tenere debes vt q̄tiēs euāgeli
sta absolute pōit aliq̄z penā xp̄o iflictā. adde tu i cor/
de tuo valde vel marie l' seuerissiē aut alid hmōi. vt
v̄bi grā Percussit eū ꝑu⁹ pōtificis Cogita tu valđ g̃
uiṫ sicut dubiū ñ ē q̄zuis certū g̃dū ꝑcussiōis l' afflictō
nis scire ñ poteris M'lta ei vt venerabil' ille vvilhel.

tertoris ait certa fide ēdita acerbitatē illate passiōis
declarātia euāgeliste omiserūt Tū q² scp̄serūt nō ad
excitādū ꝯpassiōis affcm̄ p̄ncipal'r sz ad faciēdū d hi
storia certā fidē iuxta illđ iohis. i⁹: Ille scit q² v̄e dr̄
vt ꝛ vos c̄datis Et iō plane gesta referṫ sine oratoria
mḡnificētia q̄ necāria nouerṫ ꝑ fidei firmamēto. ne
plus videreṫ oratorū ꝑsuasores q̄z veritatis testes.
Tum q² h vtile fuerat fideliū deuotiōi. q̄tin⁹ dū ea
q̄ euangeliste reliq̄rūt igenij labore ꝛ pijs fletibꝫ ꝛ o/
ratione req̄rāt ꝛ capaces redderēṫ ad itelligēdū ꝛ te/
naciores ad mēorādū Et vt grego. i ezechielē ait Tā
ta māiori dl'cedine iuēta reficerēt q̄zto maiori labore
fatigarēt aīm q̄sita. Qđ v̄o m'lta certa ñ recitarṫ pꝫ
Nā recitātes cōspuitionē colaphizationē ꝛc. tacēt de
q̄ztitate q̄ tñ tāta erat vt q̄i abscōderēṫ facies ei⁹ ꝛ q̄i
le.ꝑsus vidreṫ In flagellatiōe ꝛ corōatiōe ñ faciunt
mētionē de vulnerꝝ ꝑfūditate ac toti⁹ corꝑis vulne/
ratiōe ꝛc. In crucifixiōe itē ñ meinerūt de extēsione/
corꝑis ꝑꝑ quā oia ossa poterāt vt ps̄ ait dinūerari.
imo tacēt de clauis ferreis q̄bꝫ man⁹ ꝛ pedes fodrūt
De q̄bꝫ tñ io. agit dū de thōa dubitāte ꝯmēorat cla
uorꝝ fixurā vel potius figurā ꝛc. M'lta igiṫ tacuerūt
q̄ tñ ꝑphe clarissiē p̄dixerṫ. q̄ oia etꝫ i se iplera meinit
ipe dicēs Cōsummatū ē. vt sic nos traheremur ad ꝑ
phas de xp̄i passiōe locutos iuestigādos. Non tñ ita
euāgeliste silent q̄n ea breuiṫ tāgāt ex q̄bꝫ mēs deuo
ta poterit etiā noscere ea q̄ tacuerūt si scp̄tas studio
se voluerit meditari ꝛ ꝑfunde dijudicare. Vñ q̄nq̄z
ponūt talia v̄ba Accesserūt tenuerūt expuerūt ꝯspu
erūt q̄ g̃uissima in se tormēta hñt si districte fuerit e
uoluta. Sꝑ igiṫ de xp̄i tormētꝫ cogita summe ꝛ exte
me. q̄ztūuis ei cogitaueris ñ ad rerꝝ v̄itatē. nō ad tor
mētorꝝ acerbitatē attigēs ꝑꝑ plurima agg̃uantia q̄
xp̄i passionē augmētabāt. q̄rꝝ q̄dā plurima ponunt.
Ponūt ei xij. aggrauātia passiōis externa. s.

Te duodena p̄mūt externa grauātia xp̄e

p̄mū ē nobilitas gūis ex p̄rē ꝛ m̄rē	aspiciētiū drisioꝛ m'ltitudo itnotos.	tortorꝝ crudeli tas ꝛ i(n)g̃titudo
Nobilis	**aspiciens.**	**infert.**
fortitudo corꝑal' ꝑferens duriora morti	teneritudo corꝑalis ꝛ eucratica plexio	etatꝫ vigorosi tas q² i xxxij l' poti⁹ xxxiij ā.
validus	**tener**	**etas**
pēaꝝ m'ltitudo ꝛ g̃nalitas	vilitudo ꝛ igno miniositas	magnitudo ꝛ a cerbitas
Plurima	**vilia**	**magna.**
loci ꝯdicio ꝛ feti das caluarie	tꝑis ꝛ diei solē nitas i pascha.	societatꝫ igōinio sitas ꝛ vilitudo.
locus	**tempus**	**sociusq̄.**

Ponūt eq̄ ꝛ totidē agg̃uātia itna Cuiusmōi st̄ ista.

Tu duodena ds iterna grauātia passus.

iusticia z diuina eq̄tas volēs satisffactionem	z dei caritas voluntarie assumens	sapia dispensans dolores s̄m culpas
Iustus	**amor**	**sapiens**
q̄r ñ erat influx⁹ i vires iferiores	p̄scia futuroꝝ	inocētia z p̄ciositas vite eius.
desertus	**p̄scius**	**insons.**
aīe xp̄i viuacitas z potētia z capacitas	obiectoꝝ vilitas z multitudo	c⁹ aīā3 gladi⁹ ptrāsiuit
Viuax	**obiectum**	**mrēm.**
discip̄los z oēs bonos p̄ñtes tunc	i q̄b⁹ passioē3 deꝑditam vidit	furos in quib⁹ ing̃titudinē p̄ui d̄bat z martiria
notos	**reprobos.**	**nos**

Fateor deuota esset hoꝝ singloꝝ executio s3 ꝓlixum reqreret op⁹ Uñ breuitati studētes ad septēariū nos nrō hec more reducere satagem⁹ ne mltitudine obruamur. Sūt itaq3 aggrauātia in gñe septē q̄ꝝ p̄ma tria sc̄ externa. Reliqua q̄tuor sc̄ intna.

Aggrauātia externa sunt.

Causa efficiens — q̄ passioēm intulerūt
Pena affligēs — sc3 — gñalis. diurna. pura
Res circūstans z temp⁹ — astātiū mltitudo loc⁹

Aggrauātia intna sunt.

Precognitio — q̄ puidit passiōis i ĩg̃titudiē3
obiectoꝝ mltitudo — .s. — pctā z alia multa
fortis impulsio — iusticia. sapia. caritas
pluriū ꝯpassio — sui. matris. suoꝝ

De causa efficiente §. p̄mus

Rimū aggrauās est cā efficiēs q̄ s. passioēm intulerūt Fuerūt eñ multi vt3 hoc ṽsu.

Hũc pater. z semet. mat. draco. iuda iud9

Prima cā effectia passiōis xp̄i fuit pater etern⁹ q̄ filiū tradidit passiōi. z h̄ trib⁹ modis.

Sc3 — precordinando
inspirando
deserendo

Prio p̄ordinādo ab eterno. ẏsa. liij. De⁹ posuit i eo iniq̄tatem oīm nostꝝ. Scd̄o inspirādo q̄r fili⁹ s̄m humānitatē ĩfudit charitatē z ĩspirauit volūtatē patiendi. ẏsa. liij. Oblat⁹ ē q̄r ip̄e voluit. Tertio deserēdo et nō ꝓtegēdo nec liberādo. mat. xxvi. z ps̄. De⁹ d̄s meus vt q̄d dereliq̄sti me. zc̄. Ad Ro. viij. Ꝓp̄o filio suo ñ pepcit de⁹ s3 ꝓ oīb⁹ nobis tradidit illū Job xvi. Māib⁹ ipioꝝ tradidit me. glosa. p̄r me⁹ celestis

Scd̄a cā efficiēs passiōis ip̄e fili⁹ fuit q̄ semet tradidit ꝓ nobis in mortē. Uñ apl's. Christ⁹ dilexit nos z tradidit semetip̄m i mortē. Itē ihere. xij. Dedi dilcām aīām meā i māib⁹ inimicoꝝ meoꝝ Uñ h̄ ip sum oñdit q̄r obuiā iuit dicēs Ego sum. Tertio mater maria tradidit filiū suū ex affcū tali. q̄r vid̄lic3 maluit filiū suū mori. q̄3 gen⁹ hūanū ñ redimi (vt testatur Berñ. q̄3uis cū magno dolore filium mori vidit. Quarto eius passioēm aggrauauit q̄ a iudeis passus fuit. z hoc rōne religiōis Maioris pene est q̄ a ꝑplo spūali vnius dei cultore hec patiebaṫ. Secūdo rōne ꝓfcōnis Quia pharizei q̄ singl'ariter ꝓfeq̄bātur ꝑfecti a ꝑplo reputabātur. Tertio rōne ꝯgnitiōis Grauius erat a peritis z doctis pati q̄3 ab ẏdeotis z ignaris. Item rōne familiaritatꝭ sollicitudinis zc̄. Et potissime g̃uabāt hoꝝ crudelitas z ingratitudo Ex naṫa eñ ꝑpl's ille iudaicus crudelis z seu⁹ plurimū fuit vt aiūt docti Uñ z ꝑꝑ h̄ vbi in lege p̄ceptū daṫ de hoie v̄gis cedēdo numer⁹ plagarū notanṫ addiṫ. Quia alias ex crudelitate ad mortē vsq3 hoiēm cecidissent. Et p̄ter hāc naṫalem seuiciā erga xp̄m erant inuidia pleni ita q̄dentib⁹ libenter discerpsissēt si potuissent. Uñ in ꝑsona ꝓp̄he ip̄e ait facta ē mihi hereditas mea quasi leo in silua. zc̄. O attēdat q̄ valet. Deiñ ĩgratitudo hoꝝ plurimū adauxit xp̄i dolorem Quare z iuxta ihero. singl'ariter orabat. Si possibile est trāseat a me calix iste Iste inq̄3 iste. i. ab hoc ꝑplo ꝓpinād⁹ Is eñ ē ꝑpl's cui tāta ipēderat bona q̄ summatim Crisoſ. recitat dicēs. Pre ceteris hōib⁹ noua q̄dam z magnifica q̄dā vite sc̄ eis instituta tradita. In medio mari siccum aꝑtū iter zc̄. Lōgū esset enumerare singl'a sed vt paucis expediam⁹ Is ē populus quem creauit quē elegit ꝑꝑ quem tā inñera effecit de egipto eduxit. ꝑ desertū deduxit. In terram induxit. Et nūc ꝑꝑ eos singl'ariter de celis aduenit. Ita vt recte meritoq3 dicere posset. ꝑpl'e me⁹ zc̄. Si ip̄i his oīb⁹ ingrati Iuxta psalmū. retribuebāt mala pro bonis manus sacrilegas in dei filium mittentes vt crudelissimi homicide. immo si fas est dicere deicide Hinc ergo plurimū tristabaṫ q̄ passus est a gēte peccatrice. ꝑpl'o g̃ui iniq̄tate. semie neq̄3. filijs sceleratꝭ generatione neq̄3 z ꝑuersa Scd̄ q̄ a discipulo ꝓprio nō quocunq3 sed apl'o electo ꝓcuratore promoto angelorū cibo refecto zc̄. traditus fuerat q̄3 aggrauauerit q̄s digne estimabit? Teste nāq3 Greg. Minorē3 dolorē mala inferūt que ab extraneis inferūṫ plusq3 in nobis tormēta seuiūt q̄ ab illis patimur. de quoꝝ mētib⁹ p̄sumebam⁹ q̄r cū dāno corꝑis mala nos cruciant amisse charitatis Et ergo cōqueriṫ in. p̄s. Si inimic⁹ inq̄t me⁹ maledixisset mihi zc̄ Q3 si tandē attēderis ip̄m agnū mitissimū. nō ab hominib⁹ passum solū. sed z a dracōe. vt quorūdā opinio h3 infernali qui ab initio sitiuit sanguiē3 e⁹ quō nō afficieris Apl's eñ nō tam hōib⁹ in hoc mūdo illi⁹ crucifixiōē3 tribuit q̄3 principib⁹ h⁹ mūdi vt patet ex dependētia textus p̄me ad Chorinthios. ij. Aperti⁹ quoq3 ip̄e domi⁹ dicit iam passurus. Uēit hui⁹ mūdi p̄nceps zc̄ Nam teste theophilo q̄ abcesserat in dexto ad tp̄s iam vēit cum ira magna sciens q̄r tp̄s modicum h3. Hinc z dñs palam S3 hec est hora vestra z ptās tenebraꝝ Uñ z in psalmo ait. Circūdederūt me fuēs

mortis. torrentes belial vel vt Hieronimꝰ ex hebraica
veritate ait diaboli. Ipe enim videt̃ ille verꝰ Iob
traditꝰ ⁊ derelictꝰ in manꝰ inimicoꝝ suoꝝ. eoꝝ qui
vere inimici erant. sathane scꝫ principis tenebraruꝫ
qui marie sanguinē agni sitiebat ⁊ estuabat vt gl'iaꝫ
eiꝰ in puluerē deduceret estuabat. laborabat. agita/
bat. ⁊ in oibus viribꝫ tumultuabat. vt quē ab origie
mūdi. ab initio creature ꝑsecutꝰ fuerat. ⁊ in mēbris
q̄ꝫtum potuit occiderat. agnū ip̄m iam trucidaret.
Qui ei traditꝰ fuerat a deo. cui nos tradēdi oēs era/
mus. ⁊ traditꝰ ꝑfecte (dei eñ opa sunt ꝑfcā) vt ꝑfecte
redimeremur. ⁊ plene obstrueret̃ os aduersariorum
draconis viꝫ ⁊ oim suoꝝ angeloꝝ. Quale igit̃ putan
dū fuisse certamē. vbi dei virtꝰ derelicta est vt patere
tur. ⁊ malignꝰ ꝑmissus est vt ꝑsequeret̃. Grāde ⁊ val
de grande necē est fuisse p̄liū istud. Uere maxim oiꝫ
certaminū fuit hoc certamē draconis ⁊ agni Durissi
ma necessitas vbi agnꝰ cū dracone p̄liatur. Truculētis/
simū eñ oim aīantiū draco. mitissimū oim agnus.
q̄ nō nisi legibꝫ ⁊ armis agninis pugnauit. s. patien
do. Passus igit̃ est agnꝰ q̄ꝫtū potuit ⁊ ꝑmissa ē mali
tia ⁊ furor draconis qū fuit hora ⁊ potestas tenebra
rū ⁊ agnꝰ illi traditꝰ ac derelictꝰ donec tela ⁊ framee
furoris eiꝰ penitꝰ cōsumpte eēnt ac deficerent inimi/
ci iacula in finē Uicit eñ mās uetudo agni patientis/
sima maliciā rugiētis leonis ⁊ sapia agni. neq̄ciam
insidiantis draconis. ⁊ agni trāquillitas. furorē isa/
nientis vrsi. Uere igit̃ grāde certamē eternis ānali/
bꝫ relegendū. ꝑpetuo fortitudis p̄conio ab angelis
sapienter indicātibꝫ efferendū qd̄ facere ceperūt qū
ip̄o dn̄o post passionē in gl'iam suā intrante aliis in
terrogantibꝫ q̄s esset rex ille gl'ie. alij rūdert̃ dn̄s for/
tis ⁊ potēs. dn̄s potēs in p̄lio ⁊c̄. potentē in prelio n̄
inaniter appellātes. Mortē eñ corꝑalem ⁊ corꝑal'
mortis dolores ɔtēnere ⁊ subire nō adeo magnū pu
tandū vt seraphin ⁊ cherubin id p̄cipuū gl'ie p̄conium
putent. Uidemꝰ eñ reges gentiū ⁊ rhomanoꝝ ipa/
tores ꝓ salute sui ppl'i sese morti obtulisse Codrꝰ de
cius exēplo sūt q̄ nō triduana tm̄ exanimatiōe. sed ꝑ
petuo eos moritur. nō post triduum amicis maiore
gaudio reddēdi. non eterna imortalitate ⁊ felicitate
mox exaltandi. nō diuina clara certa sapientia illu/
strati. nō sp̄uali desiderio inflāmati vt christꝰ noster
erat. Necesse igit̃ aliis euidētiis p̄lij magnitudinem
astruere vt angelicis virtutibꝫ p̄liū illud gl'iosum in
cōspectu dei attollat̃. Qd̄ fit cū attendit̃ ꝙ certamen
hoc nō aduersus carnē ⁊ sanguinē solū fuit. sꝫ ma/
gis aduersus sp̄ualia neq̄cie in celestibus. Et ꝙ ag/
nus ille mitissimus truculentissimā illā beluā draco
nem leonē sathā ꝓtulit a dextris stantem. dum sor
didis erat vestibus indutꝰ vt zacharias ꝓpha dicit
subiturus misteriū sacrificij grandis vt aduersaret̃
ei cū plena illa sua nequissima arte. cum tota mali/
cia. cū integra ꝑmissa potestate. Dices forsan. Sed
mortalis erat. cur nō momēto primo tātoꝝ maloꝝ
extinctꝰ ē? Sꝫ qr sūmꝰ erat sacerdos iureiurādo con
stitutꝰ offerre incensū dignū deo in odorē suauitatis
magis q̄ꝫ oia reliqua etiā celestis tēpli sacrificia Sa
crificiū viꝫ obediētie illiꝰ q̄ melior eēt q̄ꝫ oēs reliquę
oim celestis hierl'm sacerdotū victię Ideo non dece/
bat eū emori nisi obediēter cōsummato ⁊ ꝑfecto sa/
crificio Ideo datū est illi vt esset aia eiꝰ in manibꝰ eꝰ
vt neō eā tolleret quātūcunq̄ affligeret. sꝫ solꝰ ipse
ptātem hrēt ponēdi aiaꝫ suā quaꝫ nulla doloris aut
meroris vehemētia extorquere potuit nisi qū ip̄e vo
luit. Nec ip̄e voluit nisi cōsummato sacrificio Nec
ɔsummatū sacrificiū nisi obstructa prius ora iīqua
loquentiū demonū. ⁊ īpleta ora canentiū angeloruꝫ
⁊ diuine iusticie satisfactū. Uñ q̄ huiꝰ p̄lij magnitu/
dinē nosse volet illi expediret sꝑsa ꝑ scripturam ar
gumenta colligere Nūc diabolice virtutis. nūc ptā/
tis. nūc nequitie. nūc malitie. Itē furoris liuoris cō
tumacie singula suo genere seorsum ⁊ postea in ordi
nē digerere. Qm̄ post ⁊ extra deū nihil tā salubre co/
gitat̃. neq̄ ꝑ aliud ꝓpius accedit̃ ad deum. nec cuiq̄
noua videat̃ positio ista aut a p̄m̄ semitis exorbitā
tior q̄ tā ex apertis scriptis deduci videat̃ q̄ p̄m̄ testio
nijs ɔprobat̃ ⁊ rōnibus fulcit̃. Nā beatissimꝰ Augꝰ
in. xiij. de trinitate in hāc sententiā plurima pōit de
clarās. xij. xiij. xiiij. capl'is. Quo merito hō tractus
fuerit diabolice ptāti. De cōsilio quoq̄ dei q̄ ei placu
it vt ptās diaboli nō potētia sꝫ iusticia vinceret̃. De/
qꝫ oim debito ꝑ xp̄m nil debētē soluto dicēs xp̄m iiu
ste a diabolo occisū ⁊ passuꝫ. deducēs hoc ex v̄bo do
mini qd̄ ꝑ os carnis exp̄ssit passurꝰ Ecce veit p̄nceps
mūdi hꝰ ⁊c̄. Et cyrillꝰ Ptās inq̄t ē tenebris data id ē
diabolo ⁊ iudeis insurgēdi in xp̄m Siliter in. iij. mo
raliū Greg. sup illo verbo Ecce in manu tua est. licꝫ
prima facie cōtrariū dicere videat̃. in ꝓsequēdo tñ i
eandē sententiā veit dicēs Si sathane manꝰ eiꝰ po/
testas accipit̃. claret qr eiꝰ ptāti traditꝰ fuit. Et liꝫ ai
mā seruare iubet̃. nō sic accipiendū quo hāc tētare ꝓ
hibeat̃. sed hāc suꝑare tētator nō posse cōuincit̃ ⁊c̄.
Theophilꝰ q̄ꝫ sup illud Luce. iiij. Recessit ab eo vsꝫ
ad tēpus. Qr de voluptate tētauerat i deserto. recess/
sit ab eo vsq̄ ad tps crucis i q̄ eū erat de tristicia tē/
taturus Et hmōi multas ponit scūs Tho. sꝑsim sā
croꝝ auctoritates in suo cōtinuo Possent plura
ꝓ huiꝰ declaratiōe poni. sed res ineffabilis paucis ē
tangenda p̄sertim cū positio hec nō oibus sit cōfes/
sa. q̄ꝫq̄ꝫ tñ pia videt̃ scripturis innitēs. ⁊ veteꝝ p̄m̄
scriptis cōsona Opinio est opinio. non hec dicimꝰ ꝓ
credulitate certa nos. sed recitamꝰ qd̄ alij senserint.
cui placet placeat. Et hec de causa efficiente. Qs si vo
lueris hic cōsiderationē dilatare. poteris considerare
ꝙ a varijs christꝰ oblatus vt supra

De pēa īflictātē christo. .§. secūdus.

S ecūdum principale aggrauās fuit Pēa īflicta z affligēs q̄ plurimū īflixit

Tum quia
Generalis
Multiplex z diuturna
Purissima z acerba

Plurima.pura fuit.gnālis acerria.lōga.

Prio fuit gnāl' q: lz ñ ptulerit oēs spēs passio nū q̄ sibiīuicē ñ ɔpaciūt̄ nec xp̄m decuerūt. pass⁹ tñ est oīa gnā passionū. Qd ptz q̄ztū

ad
inferentia
bōa amissa
ipsa passa
q:
ab oī statu ɔditiōe sexu
ī sensib ī reb. fama
in toto corpe. sensib.

Fert qb ȷ.amisse res.passus corpe toto

Reqratur hoꝝ psecutio in pantheologia z in alijs doctoꝝ libris. Et vide infra in rosario vbi hn̄t singl'a psequuta Et pfunde dijudica si ñ ex totis viribȝ illi ɔpaticēdū q̄ ab oīb z in oīb voluit pp te pati. Scdo fuit eius pena multiplex z diut̄na Tā eñ multiplex fuit pena inflicta. vt nō sit qui dinūeret. multiplicata q̄ppe sup capillos capitis ei⁹ Multa eñ flagella pctōrib multis debebāt̄. qb oīb se supposuit ipse. Nōnc ab ortu natiuitatis vsq; ad occasum mortis passus est plurima z varia gnā tormētoꝝ. Passus est vt dn̄s Jo. scocbonic ī epl'a ad carthusieñ declarat. Jn v̄bis. in factis. ī cordialib machinatiōib z existimatiōib impijs z iniuriosis. Quarto in tormētis. Quito in effabilib z inestimabilib dolorib bñdicti cordis sui. vt illic late declarat Et nōnc etiam in oīb actib suis? Habuit eñ in v̄bis ɔtradictores. in p̄dicatiōib ɔtemptatores. in opib obseruatores. in miraclis blasphematores ī penis irrisores. ī morte exp̄brator es. Vere v̄e dn̄e ihu saxo durior q̄ tantis ñ ɔmouet̄. Nōnc z in oīb locis Jn p̄sepio indigentiam. in deserto pugnam. in templo resistentiā. in hospicio obfuantiam. ī itinere mo lestiam. in ciuitate eiectioēm. in mōte p̄cipicij conatum. Jn orto. in atrio. in p̄torio z cruce tāta z talia q̄ta nec enumerari pn̄t. Passus est z de oīb instrumentis. puta illusorijs vilefactorijs z tortorijs. lineis. ligneis z ferreis. Quis ergo nō ɔpatiet̄ tibi cum tam multiplex sit pena inflicta. Fuit z pena christi diuturna. passus in tpe oīni etiam ab instanti sue cōceptiōis. iuxta intellectum gersonis. Nonne in īfantia passus est angustias vteri fetorem stabuli. zc̄. Nonne in puericia labores multiplices. cum subditus esset eis. Quis vnq̄ȝ paupertatis tante. qs abstinētie tante. Jn adolescētia in deserto ɔgreditur. p⁹ ad passionis viam currēdam accingit̄. Jta q̄ nullū tēpus aut etas inuenitur in quo salus mundi non pateretur. Unde z in psalmo. lxxxviij. introducitur dic ac nocte anima eius saciata in malis. Non tedeat igitur compati vnquam. nec ei benedicere in omnib diuinis horis.

P Lurimum quoq; aggrauabatur pena hec ex puritate afflictionis z acerbitate eiusdem. Puram autem dicimus quia non habuit mixturam consolationis. Sicut vinum dicitur purum quod non est alteri liquori admixtum. Jn omni autem sua passione christus nullum habuit consolatorem Adeo q̄ ipse conquerendo dicat Qui me consolaretur non inueni. Non enim consalabātur cum lictores z hostes. sed pro vino consolatiōis mirram propinabant afflictionis. Non iudeorum principes sed stabant illudentes z in eum dentibus frementes. Non gentiles sed coronam capiti infigēdam erant plectentes. Non noti z discipuli sed derelinquebant eum affugientes. Unde singulariter conquestus est dicens Elongasti a me amicum z proximum z notos meos a miseria G

Vere domine ihesu noti quasi alieni recesserūt a te. dereliquerunt te proximi tui. z qui nouerūt te obliti sunt tui. sed z beneficiorum tuorum z presumptuose sue sponsionis. Ubi enim nunc sunt quos paterna sollicitudine in omnib conseruabas. cum quib nocte illa pascha manducabas. quorum pedes laueras. quib corpus z sanguinem dederas. quos tam dulci sermone consolatus fueras. atq; pri tam diligenter commendaueras zc̄. Ubi nunc o petre constantia tua? Aisti enim. Et si omnes scandalizati fuerint ego non scandalizabor zc̄. Ubi iohannes familiaritas tua. Ubi tua fratrisq; tui germana presumptio qui calicem domini potare vos posse affirmastis. Ubi proinde Jacobi minoris symōis thadei. carnalis consanguinitas. Ubi thome virilis animositas Ubi Bartholomei generositatis audatia. Ubi pauloante o vos omnes socij mense qui abire noluistis ab habente verba vite. Et ecce nunc fugistis omnes.

Sic amantissime domine torcular calcas sol⁹ z de gentib vir non est tecum. percuteris bone pastor z ecce disperguntur oues. Sed forsan mulier tibi adest mater astans cruci. sed non ad consolatiōnem tibi sed ad aggrauamentū doloris Sed nec pater eternus qui te dilexit semper is consolari te voluit. sed pro nobis tradidit te voluntati inimicorum permittendo agere quecunq̄ crudelia voluerunt Abiecit. Jmmo percussit tradidit z dereliquit. z in finem vt ipse conquereris est oblitus tui. Ue mihi. Heu oblitus in finem. Vere grauis passionis hoc verbum argumentum Ad quid obliuisceris mei in finem. Grauius illo verbo Ut quid dereliquisti me Eya qs mō tā īsensibil' ñ ɔpatiet̄ audita tā lamētabili dilci ɔq̄stione quis non lachrimis rigabit ora z

riuos diriuet lachrymarum. Grauius enim est ob/
liuioni traditum q̄ꝫ auxilio destitutum. et non soluꝫ
oblitum. sed oblitum in finem.
Maiorē traditi. destituti. derelicti sigĩficat calami/
tatem. quando sic derelictꝰ vt neqꝫ in memoria sit
eiꝰ in quē multo maxime spem suā posuit, penitꝰ ꝓ/
iectus in illū ex vtero ⁊ ab vberibus matris eiꝰ Qua
lis aūt hec derelictio. hec obliuio fuit passim omēs
scribūt. qꝛ subtractio supne cōsolatiōis. aut auxilij
supnatal'. ita ꝙ nulla fuit eo ĩ mitigatio doloꝝ quē
admodū in patientibꝫ ceteris deꝰ imittere solet. Sꝫ
quid est qđ dicit in finē. Est vltimū plane qđdam fi
nis iste. Sed nō tpis Nō eñ oblitus est eū deꝰ vsqꝫ
in cōsummatione seculoꝝ. Sed vltimū est virtū et
potestatis. Tradidit ei cū deꝰ in manꝰ inimicorum
Et quia plenꝰ grā ⁊ veritate cui nō erat vir similis su/
per terrā traditꝰ est velut verus iob si fas est dicere
in manꝰ sathane ⁊ derelictꝰ ⁊ oblitꝰ vsqꝫ in finem
Hoc est vsqꝫ ad vltimū ptātis ⁊ furoris diabolici.
Traditus iuxta ysaiam vt cōculcaret derelictꝰ vt pa
teretur oīa hostice libidinis tela qꝛ plenꝰ grā ⁊ forti/
tudine certꝰ nō vinceret. Derelictꝰ ergo xp̄s in pas/
sione. sicut in certamine fortitudo q̄ oppugnari pōt
vinci nō pōt. Nō eñ cōsolatus est eū pater. sꝫ pure ĩ
passione dereliquit. q̄ tamen ceteros etiā pctōres cō
solari solet. Patet ergo nulliꝰ nec oīm quidē ĩsiml'
sanctoꝝ passiōes xp̄i passioni posse cōpari. Nec quē
piā sic vsqꝫ ad derelictū Uere ꝓprio filio nō pepcit. sꝫ
ꝓ nobis omnibꝫ tradidit dereliqt ⁊ ita dereliqt illū
Et postremū qđ oīm mirabiliꝰ dictu. difficiliꝰ cre
ditu. nec ps ipa supior xp̄i q̄ cōtinue fruebatur deo ē
C cōsolata eū. Nullꝰ eñ iuxta sanctū Thomā fiebat ĩ
fluxus virtū benedicte aīe eiꝰ supnarū in inferiores.
sed fuit redūdantia talis cohibita ⁊ p miraculū fm
Scotū suspensa vt totꝰ purꝰ pateret ⁊ dicere possꝫ.
Repleta est malis aīa mea. A nullo igit cōsolatꝰ

Nō pater. aut mater. noti. hostes. n̄ aīe ps

D Fuit ⁊ passio hec acerba ꝑtim ꝓpter aggrauantia
dcā ⁊ adhuc dicēda ⁊ ꝓpter genꝰ mortis. Fuit enim
mors turpis immatura violēta. ⁊ acerba. ⁊ adeo in/
tensus dolor vt fortissimꝰ ille gygas. colūna totiꝰ for
titudinis. murꝰ ⁊ antemurale defecerit ferre nō su/
stinēs. adeo ꝙ in. ps. dicat Defecit ĩ dolore vita mea
Et p Hieremiā. Defeci ferre nō sustinēs Et nihil
miri. Circūdederūt eñ eum dolores inferni ⁊ funes
mortis circūdederāt eū. Intrauerūt tunc aq̄ vsqꝫ ad
aīam eiꝰ. ⁊ torrentes belial terruerūt euꝫ. Pertulit
ip̄e qđ nos debuimꝰ ꝑtulisse In q̄ dñs posuit iniqui
tates oīm nostꝝ. ysa. liij Cōstat aūt sua hostia ac vi
ctima vniuerse sacre pagine testimonio redēptū ho
minem a miserijs inferni. Inferni aūt miserie non
solo sensibili dolore sunt. Neqꝫ sic ab inferni dolori/
bus redemit vt ad reliquas infernalis miserie cala/
mitates absqꝫ dolore maneremꝰ astricti ꝑferēdos.
Qui ergo totos totaliter redemit sicut ꝓ dolituris in
doluit Ita iuxta quorūdā opionē nō scripturis ↄtriā
ꝓ infernaliter turbādis turbatꝰ est. ꝓ angustiandis
etiam diabolico ⁊ inuisibili artificio angustiatus. ꝓ
desolandis desolatus. Iuxta illud Psalmiste. Su/
per me cōfirmatus est furor tuus ⁊ omnes fluctꝰ tu
os induxisti super me. Uel vt sanctꝰ Hieronimus
habet. In me transierūt ire tue. Super quo verbo
in cōmentarijs suis dicit. Iram aeclationem furo/
ris tui quas in gentibꝫ effusurus eras super me idu
xisti. qꝛ eorum peccata suscepi Sicut alibi dicit Pro
pter peccata populi percussi eum. Unde ⁊ in eodem
ps. ait. Quia repleta est malis anima mea. Ut nul/
lus fuerit sancte illiꝰ anime angulus. neqꝫ in carne
neqꝫ in mente quo nō diabolice vt aiunt malitie in/
sultus penetrauerit Illo solo nō passo in homine re
demptore quo nō esset passurus apud inferos redi/
mendus. Sane tamen intelligatur ꝓpter opinionē
doctorum verū passus in superiore portione pro quo
nō parum facere videtur verbum illud in canticis.
Fortis est vt mors dilectio. dura sicut infernus emu/
latio. et cetera.
Salua intelligētia Gersonis q̄ explanat verbū Ub
tini vt infra tāgitur ⁊c̄. O igit vos oēs qui transitis
p viam attēdite ⁊ videte si passio sit similis huic. dolor
similis huic dolori. apiant cataracte cordis. fluāt ꝓflu
uia oculoꝝ super dño tali. talia tam vniuersalia mł
tiplicia diuturna purissima acerbissima passo ꝓ no
bis

De circumstante re . §. tertius

E Ertiū principale aggrauās est res circūstās E

T Ipse locus. sitꝰ. ⁊ tps. sociꝰ. genꝰ. astant

Prima circūstantia aggrauās est locꝰ ip̄e ⁊ ciui/
tas inclyta hierl'm. in terra ꝓmissiōis. vbi mł'ti erāt
vbi tanta bōa ipenderat. sed retributum ē pro bono
malū. Uoluit aūt in hierl'm pati vt dr in pātheolo/
gia. Propter

ꝓditoꝝ iniqtatem	ōnderet ex principibꝫ ortā
passionis virtutē	diffūderet p orbē.
saluatoris hūilitatē vt	seq̄mur eū. natꝰ bethleem
oblatiōis figuratōeꝫ	sig̃ ipleret (passꝰ hierl'ꝫ

F

Altera circūstantia aggrauās ē Crucis sitꝰ ĩ mō
te. s. caluarie Loco despecto ⁊ vilissimo. qꝛ extra por
tam in loco damnatoꝝ. inter cadauera ⁊ ossa dāna/
torum defūctorū. Uoluit aūt extra portā pati ratio
ne triplici

figuratiōis. hircꝰ ei extra castra ducebat (tātes
. s. imitatiōis. Exeamꝰ q̄ extra castra ĩ ꝓpriū eꝰ por
ↄis saluatōis Nō sub tecto sꝫ ĩ aere cōi vt oībus

pateret accessus cōis. Pati nihilominꝰ ↄgrue ĩ loco
caluarie voluit vt in loco dānatoꝝ erigerent vexilla G
martirū Tertio aggrauat tps qꝛ tpe pascali ⁊ ho

ra meridiana Nā in pasca multi cõueniebāt. Et qñ
gaudiū habuisset ipe occidebaꝫ. Et plurimū doluit
ꝙ tūc qñ deuotiōi institissent morti filij dei opaꝫ da
bant. O vere dñe festū tibi vertiꝫ in luctū ⁊ gaudiuꝫ
in merorē. Noteꝫ tñ hic sententia eximij ⁊ p̄stantissi/
mi doctoris Pauli burgeñ epi viri p̄clarissimi quaꝫ
sup Matt. cap̄. xxvi. addit q̄ vir tandē magno dei
munere pdūxit in lucē. Qua facile oīs int̄ doctos disce
ptatio tolliꝫ ⁊ ābiguitas doctoꝝ tū grecoꝝ tū latio/
rū quā illic latissime ⁊ multoꝝ magnoꝝ iudicio do/
ctissime ē p sequut9 Tenēdū em̄ dñm iesū pasca non
reiectū sꝫ rigore legis vera deciaq̄rta luna ad vespeꝝ
nō cū iudeis mādūcasse q: eodē calculo nō in illoruꝫ
die festo dñs fecit in mōte caluarie ꝯuiuiū pinguiuꝫ
medullatoꝝ ꝯuiuiū vindemie defecate. ꝯuiuiū p̄ci/
pitans mortē in sempiternū. Hoc viuū ⁊ viuificum
pasca celebrauit in vero plenilunio qñ ipi restāte ve/
spera parabāt mādūcare pasca legale. Et id grandi
diuine dispensationis misterio vt veris iudeis ver9
rex iudeoꝝ pasca tū tipicū tū verū in vero nō traiec/
to die festo celebraret. Qui plenι9 istud nosse volet il
lic Paulū illū vbi supra legat ⁊ disceptationē inter
grecos ⁊ latinos ab eo cōcordatā inueniet. Et lꝫ qui
dā aliter q̄ꝫ ipe de calculo sentire videātur. suā tñ o/
pinionē fortissimis sacre scripture (cui i hmōi magis
q̄ꝫ calculo standū) auctoritatibꝫ stabilit. xp̄m scꝫ ñ in
die solēni pasce (fm iudeoꝝ tūc obseruationē) passuꝫ
sed die q̄ agnū pascalē mādūcare se pabant ⁊ die pa/
rasceues pasce. De hora quoqꝫ tenēdū q: hora
meridiana crucifix9. s. sexta in estu solis dū libere ō/
nes cōcurrere possent ⁊ in ꝓpria redire. mortu9 vero
nona q̄ tertia illic erat p9 meridiē: qm̄ ab ortu sol' cō
putabant horas. Est em̄ nona hora fm Greg. ⁊ Be
dā. qñ sol a summo axe descēdit tepescēs q̄ erat ⁊ iclia
te nrō meridies. Qđ facile ex euāgelio liquet vbi paṫ
familias p̄mo mane exisse dr ꝯducere oparios i vine
am suā. Deīñ circa horā tertiā ⁊ sextā ⁊ nonā vbi no
uissimā horā scꝫ. xi. vnā facit restantē in. xij. Cū igiṫ
diei duodeci hore sint: ⁊ in illis regiōibꝫ cōiter fere eq̄
noxiū ē. relinq̄ꝫ sextā horā fuisse illic meridianam.
Tertia itaqꝫ post meridiē nona dici hora illic fuit
Hec pro studiosioribꝫ ānotata ⁊ veritate reuelāda.

H Et vt ad destinata veniam9 pꝫ ꝙ ⁊ tpa ista grandia
fuerūt passiones aggrauātia. Quartū est societatis
vilitas. s. latronū in quoꝝ medio illū crucifixerunt.
vt sic illoꝝ pricepe putareꝫ xp̄s. Voluit tñ ipe h fie/
ri.

Pe fcatiõem / intẽtiõez / electionẽ — vt — doceamur distātiā bñdā i extremo. / crucē cū bono latrone subeamus / miaꝫ ⁊ dei iusticiā contemplemur.

Et itē propter scripture ipletionē q̄ dr. Et cuꝫ iniq̄s
deputat9 est. Et itē ꝓpter verba labioꝝ tuoꝝ ego cu
stodiui vias duras Qđ verbū lꝫ sicut latie pōiꝫ ab ō
nibus fidelibꝫ cōgruenter dicaꝫ nō min9 q̄ꝫ a dño ie/
su Verū in originali hebraice veritatis nulli cōpete
re p̄t verbū nisi dño iesu vt Hieroni. in trāslatione
sua ex hebraica veritate testaꝫ. dr em̄ ibi nō vias du
ras. sꝫ vias latronis Quis ei tātope amauit v̄ba d/
nia labioꝝ dei. vt pp ea interrogāda ⁊ ꝯplēda fuerit
ambulet vias latronis? Et q̄liṫ ꝓpter illa verificāda
custodiuit vias latrōis nisi cū latronibꝫ ⁊ p̄ latroni/
bꝫ duct9 ad suppliciū baiulās insigne p̄ncipat9 latro
nū crucē. In medio latronū velut p̄nceps latronuꝫ.
⁊ sup̄ latrōes excelsi9 crucifix9 fuit. Hee sunt vie la/
tronis q̄s pp verba testamēti dei ꝯplēda custodiuit
exoluēs ꝓ latronibꝫ q̄ nunq̄ꝫ cū latronibꝫ rapuerat ꝯ
sors mortuorū imunis a reatu mortuoꝝ Vere iter
mortuos q: mortu9 Vere tñ liber q: lib a reatu mor
tis. O vera via vite q̄ vere custodisti ⁊ pfecte custodi
sti vias latronis. dirige vias meas. ꝯuerte pedes me
os in testimonia tua Secūdū aggrauās ē Gen9
sue mortis. ⁊ q̄litas ⁊ vilitas tormentorū. Fuit eni I
id mortis supplicium

Acerbissimū / turpissimuꝫ / diuturnum — Pena em̄ hec crucis. s. amarior ē morte Est em̄ mors producta. Et Ideo aplo nō statim satis fuit di/
cere xp̄m obedientē vsqꝫ ad mortē. nisi adderꝫ. mor
tem aūt crucis. Itēqꝫ Petr9 actū. ij. Hūc affigētes
interemistis Neqꝫ em̄ affligētes legendū ē. sꝫ (vt in
greco ē) affigētes. Itē actuū. v. Quē interemistis su
spendentes in ligno Itē actuū. x. Quē occiderūt suspē
dentes in ligno. Qua morte nihil turpi9 fuit int̄ om
nia genera mortꝭ. vt ait Aug9. Quia ibi ⁊ dolore ac/
rimo exagitāꝫ ⁊ cruciat9. ꝓter quorū finitionē etiaꝫ
mors ipa qñꝫ dulcꝭ appet ꝓtelāꝫ. Heu heu q̄ꝫt9 cru/
ciat9 xp̄m in cruce extēdi ⁊ clauis ferreis affigi Est ⁊
gen9 hui9 supplicij turpissimū q̄ nullū ignominiosi9
in lege fuit. iuxta illd Deute. xxi. Maledict9 oīs q̄ pē
dit in ligno Adeo ꝙ añ orauit. Ne pdas cū impijs aiaꝫ
meā. i. gñe talis mortis Tñ vt nos a maledictōe eri/
peret ꝓ nobis fact9 ē maledcm̄. Est ⁊ diuturnū. Nō
em̄ crucifigi ē occidi. sꝫ in doloribꝫ mortis diuti9 vi
uere. ⁊ in ꝓductiore cruciatu sp mori. Quis h gemi
t9 lachrymasqꝫ ꝯtinebit. attēdēs mortꝭ xp̄i gen9. O
dirā mortē! O inauditā a seculo crudelitatē. Nusq̄ꝫ
aliqñ patrie ꝓditor. ciuiū depopulator. latro publi/
c9. in frēs sicari9. pntū interemptor. aut quātūlibꝫ
facinorosus tali mulctat9 ē gñe mortis. Fuerūt ⁊ la
trones ꝯsuspensi sꝫ nō legūꝫ sic extēsi. trāsfossi. irrisi
Sꝫ q̄d multis moror Nescio q̄bꝫ v̄b tm̄ ꝓseq̄r nefas
Nō ei gabianā h crucē describim9 quā Marc9 tulli9
vniuerse eloq̄ntie sue v̄b ac viribꝫ velut effusis toti9
ingenij sui fōtibꝫ ꝓsecut9 ē Facin9 indignuꝫ eē ꝓcla/
mās ciuē rōanū ꝯ oēs leges i crucē eē sublatū Quid
de h9 igiꝫ crucꝭ idignitate dicē9 i q̄ de9 a cultoribꝫ dei
suspensus atꝫ suffix9 ē Tacem9 q: ipares sum9 ⁊c̄.
Sed voluit hoc genere mortis in cruce scꝫ mori. vt
dicitur in Pantheologia.

imitationis — mẽbra nullũ mortꝫ gen⁹ tierẽt.
satisfactiõis — i ligno fierꝫ satisfactio ĩ q̃ trãsgres⁹
rõe purgatiõis vt — exaltat⁹ ñ solũ trã ſꝫ aera purgarꝫ
saluatiõis — a cruciatu dirissiõ iferi. nos saluarꝫ
pfectiõis — ad pfectiõis viã p crucẽ nos ducerꝫ
ꝛ misterijs erudiret.

Ultimo aggrauabat plurimũ Astantiũ ꝛ ꝯcurrẽtium ad spectaculũ multitudo ꝛ irrisio. Cõuenerãt eñ illic popul⁹ ex oĩ fere natiõe que ẽ sub celo ad festũ diẽ. inter q̃s ei⁹ fama denigrabat. Cui⁹ lesione bonis ꝛ dignis maius nihil. Crudelis eñ q̃ negligit famã Qui q̃ añ famosior eo despectior mõ. Et tot fert fere opꝑbria quot fame ei⁹ detrectãt. Sed quõ irrisus fuit euãgelica historia tradit. Que irrisio q̃ꝫtum patientẽ grauet nouit poeta q̃ dixit. Nil hꝫ infelix pauꝑtas duri⁹ in se. q̃ꝫ ꝙ ridiculos hoĩes facit. Et vt aliquantulũ ꝯiectare possim⁹ astantiũ ꝛ deridentiũ multitudĩeꝫ ꝯsideratu dignissimũ ẽ qđ Josephus de bello iudaico scribit. Dicit eñ ꝙ cũ nero cesar spreuisset rebelliõẽ gentis iudee cõtra imꝑium scripsit ei p̃fectus numerũ iudeoꝝ ꝯcurrentiũ ad diem festũ esse mille milia ꝛ mille milia ꝛ centũ milia. id est vigesies centena milia ꝛ centũ milia. cũ tamẽ fm legẽ imundi nõ essent numerati. Uñ ꝛ in obsidione ꝛ vastatione hierosolimitãe vrbis q̃ sub tyto facta est mille milia ꝛ centũ milia hoĩm. aut fame: aut gladio interfecti sunt. exceptis hijs q̃ captiuitate in omnẽ ventũ dispersi sunt quoꝝ grãdis nũerus erat vt idem Joseph⁹ tradit. Et nõ dubiũ quin omẽs isti ad tã grande spectaculũ vel curiositate vel rei nouitate puo lauerũt. p̃sertim cũ fama xp̃i ꝛ opinio ĩ omnes illos fines nota fuerit. Attende ergo cũ claritatem nõis sui a patre tam attenta orõe petierit. tam etsi honorẽ suũ (quia suuꝫ) nũq̃ꝫ quesierit. q̃ꝫtuꝫ hec denigratio sui nõis ei molestie intulerit. O duras mentes. O saxea pectora. o adamãtina corda q̃bus circũstantiarũ harum cõsideratio. nõ mouet mollit. flectit. Uere satis duriora corda que tantoꝝ attentione aggrauantiũ nõ dant ꝑluuia lachrymarum. O da cor carneũ xp̃e vt cõpatiamur tibi.

De aggrauantijs internis. et primo de p̃cognitione. paragraphus primus

I
s
Ed iã ad cõsideranda aggrauãtia intna nos dem⁹ que tñ supficialiter ꝛ pfunctorie sunt tangenda. integrũ eñ ea sola tractatũ exigerent. si plene deberent declarari. Et primũ est precognitio ꝛ aĩe xp̃i lipitudo. Plene ei oĩa penalia futura p̃cognouit. nec clausis (vt aiũt) oculis calicẽ passionis bibit. Sed habens latitudinẽ mentis omnia precognouit. nec propter multa. singula min⁹ Dicitur in Ecclesiasti. Qui addit sciam addit ꝛ dolorem. Hoc in te domine iesu factũ

dũ preuidebas — oĩa ꝛ singula tormenta: / oĩa pctã cõmissa ꝛ cõmittẽda / ꝑuipẽsiõꝫ passiõis futurã ꝛ ĩgtitudieꝫ

Oĩa tormẽtã. pctã videt. qꝛ ſꝑnẽt

Quã hoꝝ p̃uisio christũ aggrauabat testimonio sunt duodecim illi grad⁹ exordiales sue passionis Qñ ex sola horum vt sic dicã imaginatiõe p̃uidit bibendi calicis amaritudinẽ q̃ tam grãdis haustu fuit vt oĩm aĩaliũ fortissim⁹ ille leo de tribu iuda qui ad nulli⁹ pauebat occursũ. subitor⁹ tñ misteriũ illud cepit. Pauere. tedere. cõtristari adeo vt cõtitere tristem animam suam vsq; ad mortem. Fact⁹ item in agonia. anxietate ꝛ angustia. molestia. labore. lassitudine tanta tamq; vehemẽti vt quod nusq̃ꝫ factuꝫ cõmemoretur. qđ etiam de nullo q̃ꝫtũlibet afflicto ꝯpertũ sudorẽ sanguineũ sudaret. Et q̃ fortibꝫ oĩbus colũpna fortitudinis est. velut gigas ad currendam viã. Ipse sub onere fatiscens op⁹ habuit angelo confortante de celo. Et fortissim⁹ ille gigas q̃ velut murus ꝛ antemurale toti vrbi fortitudis positus saluator Immo q̃ petra ꝛ rupes toti⁹ refugij a deo dereliqui voluit exinanire seipm ac deficere vt necitatem haberet aliunde que rende cõsolationis. Nunq̃d vel simulate defecit aut angel⁹ adulatorie cõfortauit Absit Sed vere ꝛ veraciter omnia gesta sunt. et vere cũ angelus cõfortauit vt pateret magnitudo passionis Et hec. xij. in hijs versibus

Heu pauet. ꝛ tedet. tristis. ſꝫ agõe vl' anxi
Angust⁹q;. molest. labor. ꝛ lass⁹. q̃ꝫ sudat M
Sicq; fatiscit. deficiẽs. solat ab alto.

Si eũ sic affligit sua p̃uisio quid fecit ipa ꝑlata passio Pro aliquali tñ lucidiore noticia graduũ p̃dcõruꝫ notãdũ ꝙ hĩ grad⁹ sumũtur nõ quidẽ omẽs ex euãgelico textu. sed ex cõdependẽtia actuũ ꝛ ꝯsequẽtia coꝝ inter se. Ita ꝙ q̃ nõ ponũt in textu vel cõsequẽtia vel antecedẽtia sunt ad ea que ponũt Primus aũt vt ex textu patet ẽ Pauor. Cepit aũt pauere. dꝛ Marci. xiiij. Est ãt pauor subiti terroris ꝯcussio. Sic dꝛ Geñ. xv. de Abraam imolaturo sacrificium dño ꝙ pauor irruit suꝑ eũ ꝛc. O attendat hic mens deuota ꝙ ille cuius nõie audito pauent vniuersa. Ad cuius item nutum pauent columne celi ꝙ is pauere cepit Secundus gradus est Tedium Dicit eñ text⁹ Et tedere Marc. xiiij. Est autem tedium fere victa sufferentia. Qui gradus recte subseq̃tur priorem. Nam adeo pauor increscit ꝙ tedium gignat. Ita ꝙ dicere poterat dominus omnis vite. Tedet me vite. De quo videtur. iiij Regum. x d. Dominus cepit tedere super israhel. O nota verbum dijudica misterium Terti⁹ gradus est Mesticia vel tristicia vsq; ad mortẽ nõ solũ extẽsiue sed ꝛ intẽsiue.

Adeo enim duo priores increuerunt ꝙ ad hunc de/
duxerunt. Est autem Tristitia vsq̄ ad mortem me
ror. qui si maior esset occideret. Unde ipse dixit Tri
stis est anima mea vsq̄ ad mortem ꝛc̄. Cui ꝯ̄cordat
illud Ecclesiastici. xxxviij. Nonne tristicia inest vsq̄ ad
mortem ꝛc̄. Sed increscit iste meror ad apparenti/
am ꝛ Sequitur Quartus gradus scilicet Ago
nia De qua Luce. xxij. Factus in agonia. Est au/
tem hec agonia sancte voluntatis pugna cum na/
tura equata vel cū possibilitate nature. hac refugiente
illa volēte ex charitate mori. Hāc aūt agoniā ſp xp̄m
ab instanti cōceptiōis habuisse asserere Gerson ad ꝓ
uincialem celestinoꝝ scribēs dicit temerariū fiō ꝛ p̄
sumptuosum. Uñ ꝓ ꝯcordia sic dicentiū Notāda est
differētia inter agoēm ꝛ agoniā Agon quidem in tota
vita fuisse dr. ñ tñ agonia scȝ experimētalis in corpore
pugne ꝑceptio ꝛc̄ Notāt hoc dm̄ ihu vba crebrius ꝓ
ferens ibi. Baptismo habeo baptizari ꝛ quō coartor
quousq̄ ꝑficiatur. ꝛ h̄ Bernardinꝰ tenet. Sȝ ecce quod ex
pugna ꝯsequitur. Quītꝰ gradꝰ scȝ Anxietas q̄ licȝ ī textu
nō ponatur. ꝯsequitur tñ ex agonie pugna. ꝛ ē agonia āgu/
stie prima De q̄ dici videtur. Anxiatꝰ est sup me spiritꝰ
meꝰ ꝛc̄. ꝛ in Baruch Spūs āxius clamat Hāc in dño
ꝯtemplatꝰ Ancelmꝰ cū Bōauētura aiūt. Dñator dñe
Uñ aie tue tam vehemēs anxietas ꝛ anxia supplica
tio ꝛc̄. Hec increscēs gignit gradū sequētem. Sextus
gradꝰ est Angustia ꝛ est ꝑplexitas cuiꝰ nullꝰ apparet
exitꝰ Ita vt dicere habuit illud daniel. xiij Angustie
mihi sunt vndiq̄ Que quanta fuit ysa. xxi. dñs dt Posse
dit me sicut angustia parturientis Hic sequitur. Septiꝰ
gradus est molestia ꝛ ē sup vel ꝑgrauata virtꝰ mole
angustie obruta ꝛ supra vires q̄si pressa Et licet dani
elis vi. dicatur ꝙ rex ñ sustineret molestiam. Rex tñ re
gū molestatur ꝛ sumꝰ molesti deo. Sequitur. Octauꝰ gradꝰ ē
Labor ꝛ est fatiscēs vtꝰ Cōcathenacio aūt est ex hoc.
Quia cū sarcina est supra vtutē tūc necē est laborare
Laborauit ergo dñs ihs Laborare eñ eum fecimꝰ ī
peccatis nostris. Uñ dicit Laboraui in gemitu meo
Laboraui clamās ꝛc̄. Hinc sequitur. Nonꝰ gradꝰ ē Lassi
situdo ꝛ est fatigatio laborantis. Hoc est laboribus
exhausta vtꝰ Grādem ꝛ ꝑgrādem necē est fuisse sar
cinam illiꝰ mandati. sub q̄ magnꝰ ille gigas lassitudi
ne succubuit q̄ lasso dat vtutē adeo. ꝙ iudicū. xvi. di
catur de sampsone. aīa eiꝰ ad mortem vsq̄ lassata Eya
igitur reficite lassum. Ex h̄ subsequitur. Decimꝰ gradus Su
dor ꝛ est ex summa fatigatiōe humor excussus. ꝛ non
gregarius dm̄ ihu sudor Sȝ sudor sanguineus. q̄a
factꝰ ē sudor eius sicꝫ gutte sanguis ꝛc̄. Qd singulariter
coarguit magnitudiēm dm̄ce passiōis. qm̄ si nullus
hō quantūlibet lubrica ꝛ illecebrosa carne. quantalibet spe
salutis destitutꝰ silem agoniā in subeūda ꝛ vxente iā
morte ꝑpessus est. Quō vel exiliter suspicari poterit
de mēsura illius passionis eiꝰ cuiꝰ ꝛ spūs erat ꝓmp
tus ꝛ caro vtpote nulli maledicto obnoxia nullate/
nus tā infirma q̄ȝ aliorū. sed ad omne bonū patissiā
longe magis q̄ȝ ceteros hōies traheret affectio natu
ralis in vita sua. ꝛc̄. Silentio id reuereamur. ne
frustra scrutauerit enitamur. Putat tamen Bernar
dinus dispositiue euenisse quia timor ꝛ amor bellā/
tes erant in corde iesu Et ex timore imminentis pas
sionis sanguineū humorem ad interiora reductum:
quē nimius amor liberādi hoīs ad exteriora repercus/
sit ꝛ per poros ꝛ venas emisit. Qui partim rememo
ratiuus erat omniū agonum ab instanti cōceptiōis
Partim representiuus presentium angūstiarum
Partim ꝓgnosticus imminentiū penarum. Sequitur
Undecimus gradus scȝ Defectio quo nō plus
possit Defecit enim anima anima eius. vt dicitur d̄
sampson. ꝛ ad mortem vsq̄ lassata est vt dicat Hie
remie xx. Defeci ferre nō sustinens Defectio eñ te/
nuit eum pro peccatoribus derelinquentibꝫ legē. O
Deficiat ꝛ in salutare tuū anima mea. Sequitur
Duodecimus gradus. Necessitas aliunde querē/
de cōsolationis. Et est qua sicut pauper opus habȝ
elemosinis. Ita lassus fatiscēs desertꝰ opus habuit
consolatione scȝ angelo cōfortante. Quesiuit eñ q̄
cōsolaretur eū vt dicit in ps. Proinde ait Bernar/
dinus christo in forma hominis constituto angelus
visibiliter eius sensibus apparuit ꝛ velut hominem
in agonibus fatiscentē vere confortauit Ita tamen
vt hec cōfortatio ad formā serui nō dei referatur Di
xit aūt verba cōfortantia sicut deceat angelū. ꝛ audi
re hominem christum cum demonijs ꝛ diabolicꝭ ho
minibus certaturum. Pregrandis ergo fuit hec
passio in finis complemento que tantis gradibꝰ ex/
creuit in principio Dirior forte in cruce vbi prorsus
derelictus vt pateretur. si tam dira vbi angelus ad/
huc confortans habetur. Uere fortis vt mors dilec/
tio. dura sicut infernus emulatio. Non tamen dici/
mus ꝙ eius dolor intentior fuit ꝛ acerbior qualitati
ue q̄ȝ afflictio etiam damnatorum. Nam hoc assere/
re Gerson temerarium dicit

Quantum autem apprehensio delictorum cor su/
um aggrauabat nec penna scribere. nec lingua dice/
re. nec cor valet cogitare. Omnia enim omnium ho
minū: presentia. preterita. et futura peccata plenꝰ
vidit ꝛ magis distincte q̄ȝ aliqua mens aliquod sin/
gulare Que omnia vidit posita super eum. Dominꝰ
enim teste ysaia posuit in eo iniquitatem omniū no
strum: que ꝛ secundū sanctū Petrū portauit in cor
pore suo sup lignū. i. Petri. secundo vt copiose satis
faceret pro eis. Tantū igitur pro vnoquoq̄ dolorem
assumpsit. quantus pro expiando sufficere posset.
Qui tantus erat ꝙ iuxta Ubertinum nullus intelle
ctus minor ipso internum poterit estimare. Nam
non solum nouit peccatorum multitudinem. sed et
eorum maliciam ꝛ detestabilitatem clare et distin/
cte ꝑ plenitudinē sue sapie. ita ꝙ quolibȝ peccatū ꝑ se sup

tum innumeros in eo causabat dolores. Et potissimũ iuxta eundũ Ubertinũ qnqȝ. Ita ꝙ qȝlibȝ peccatũ mortale respectu aie xp̄i erat sicut furca qnqȝ dētiũ vno ictu qnqȝ faciens vulneꝝ apturas Peccatũ enim est

N

Iniuriatiuũ dei		dei fili⁹ gl'ie deitatꝭ amator
ꝓuocatiȝ videẽ di		pacis mediator
vt maculatiȝ imagis di	xp̄s	aiaꝝ sp̄osus ꝛ zelator
destructiũ grẽ dei	aũt	regni grẽ instaurator
acq̄sitiȝ pene iferi	erat	saluãdoꝝ rẽdẽptor

Habuit igitur xp̄s ꝓpter ꝯditiões istas tm̄ doloreȝ q̄ꝝtum requirebat regula ꝑfecte iusticie q̄ in ip̄o erat ꝛc̄. Prosequtur hec Ubertin⁹ de aore Et vere tot⁹ stupidus q̄ in illoꝝ cõmemoratiõe nõ mouetur Nos autẽ hec in decem distinxim⁹ iuxta decẽ pcī effectus qui sunt

O **Offendit. ſpnit. pstat. deformat. ꝛ aufert Vulnerat. insanit. occidit. ꝑuat. ad orcuȝ.**

Primo peccatũ est dei offensiuũ. ꝛ idcirco ꝓpter peccatũ vehemẽter doluit. Nã ip̄e erat dei fili⁹ ꝛ glorie deitatis amator. ꝛ iõ doluit de offensa pr̄is. eo ꝙ nihil ita offendit deũ siue displicet sicut peccatum. Quantum aũt peccatũ deo displiceat ex hijs septem perpendere possum⁹

nihil displicet dõ nisi pctm̄	ml'ta ꝯtumelia ifertur dõ per pctm̄	ptȝ ex ꝑsecutiõe quã infert ꝑꝑ pctȝ	ex dei imutatõe qꝛ optim iratuȝ facit.

Nil odit. hic ml'ta. nã ꝑseq̄t mala mutat.

P

in bonoꝝ abhoiatiõe. qꝛ si iust⁹ peccauerit oĩm iusticiarum nõ recordabor	ad destruendũ peccatũ

Et bona cõtemnit. **q̄ꝝ laborat.**

ab anima peccatoris tanq̄ꝝ a templo diaboli

separat et se

Attende igit̄ ꝛ ꝑpende q̄uantũ ille vnic⁹ pr̄is de iniurijs tantis tanto patri illatis doluit quẽ tm̄ adamauit. Et p̄sertim qꝛ has iniurias ad satisfaciendũ assumpsit. Unde tm̄ dolere debuit ꝓ qualibet singulari iniuria cuiuslibet peccati q̄ꝝtũ erat grauitas iniurie ꝛ requirebat emendã q̄ prorsus vel pene erat infinita De hoc Ubertin⁹ exemplũ adducit ꝛ silitudinem talem. Imaginare inq̄t si fili⁹ imperatoris sũmi videret vilissimũ ribaldũ patrẽ suũ valde dilectũ impatorem trahentẽ ꝑ capillos ꝛ barbã. ꝛ ꝑ luta et cloacas inficiendo iactaret ꝛ calcibꝫ os ꝛ faciẽ horrẽ de ꝑcuteret. q̄ꝝtum putas dilect⁹ fili⁹ illi⁹ pr̄is amaritudinis degustaret talia decernẽdo. Ita nihil sunt in cõꝑatione que fuerunt in xp̄o respcũ iniurie sue diuinitatis Secundus effect⁹ pcī est qđ ẽ cõtemptiuũ dei ꝛ beneficioꝝ eiusdẽ. Et sic quodãmodo passionis fructũ annihilat ꝛ iteꝝ crucifigit ꝛ inq̄ꝝtuȝ in ipso sanguinẽ ei⁹ denuo fundit. Dum preciũ redemptionis eius abijcit. Iuxta illud ap̄li Hebre. vi. Rursum crucifigentes sibimetip̄is filiũ dei ꝛ ostentui habentes Ibi glosa. christũ crucifigũt ꝛc̄. qui gratiam eius vilipendentes in pctis iacent. Et certe pl⁹ ſm glosam peccat q̄ cõtemnit regnantẽ in celis q̄ꝝ q̄ crucifixerunt ambulantẽ in terris O q̄ꝝtum hec cõsidratio grauabat dolorẽ iesu. q̄re ꝛ cõquerens ait. Laboraui inuacuũ vane cõsumpsi ꝛc̄. Tertio ꝓstat. id est peccatũ aiaȝ xp̄i sponsã diabolo ꝓstituit ꝛ cõiungit. Unde Hieremie. ij. Quõ prosternabaris meretrix. Ipse aũt iesus aiarum sponsus ẽ ꝛ zelotes q̄ q̄ntum aias amauerit. tunc ostendit quãdo pro eis in mortem tradidit aiam suã. Oeh quantũ ergo doluit quãdo se ab eisdẽ despici diabolo admisso conspexit. Grossum exemplũ Ubertin⁹ ponit. Si aliquis pulcherrimus ꝑfectissim⁹ sp̄osus intrasset mare ꝛ aridã ꝓ vna sibi sponsa acq̄renda. quã de visceribꝫ suis pauisset ꝛ nutriuisset ꝛ ad debitã nature formã ꝓduxisset. ꝛ quod de eisdẽ suis visceribꝫ vestes ꝛ ornamenta dedisset. ꝛ fecisset eam reginã nobilissimã ꝛ decoram Si ista in oculis sui sponsi vilissimũ ribaldũ ꝛ nigerrimũ ethiopẽ acciꝑet ꝛ amaret ꝛ stercora ei⁹ comederet. ꝛ de ip̄is totam faciẽ deturparet ꝛ sic sp̄oso diceret modo me osculare. quia in alia forma me habere nõ poteris. nihil esset dolor illi⁹ sponsi respectu doloris xp̄i iesu suꝑ anima ꝓstituta ꝛ peccatrice. Quia incomparabiliter plus ꝓ ista fecit q̄ꝝ sit descriptũ supi⁹ illum fecisse. ꝛ ista plus incõꝑabiliter ꝛ pei⁹ cũ diabolo fornicatur q̄ꝝ illa ꝛc̄ Quarto peccatũ aiam deformat ꝛ nigrã reddit Treno. iiij. Denigrata est super carbones facies coꝝ. Et Ancelm⁹. Anima si in peccato fuerit nigrior erit coruo. Hinc quidã in vitaspatrum vidit alias facies nigras habentes. Et de paulo simplice idem legitur Iesus aũt venit vt sponsus perfectissime diligens sponsaꝝ decorem doloribus ꝛ angustijs se totũ reliquãs ꝛ se totũ ꝑ cineres maloꝝ nostrorum infudit vt faceret de se lauachrũ vt posset lauare ꝛ delere turpitudinẽ ꝛ maculã peccatorum. Quomodo ergo doluit ꝙ post hec aia se luto inuoluit ꝛ inquinat Quinto aufert bona gratie. Unde Trenoꝝ primo. Manũ suã misit hostis ad omnia desiderabilia eius. Sicut anthiochus omia abstulit bona Et nota quattuordecĩ q̄ aufert ſm ea q̄ de templo ablata erant. A

.i. altare aureũ	cãdelabrum luminis	vasa templi

Fert christum. pneuma. **pia dona**

mensam propositionis cũ libatoria

fides abit. **ꝛ spes**

phiale que continēt liq̄da id est cor pium		mortariola ī medita/tiōib⁹ mala terūt	
It pietas.		**memorans**	
velū de sagis pñiam ft	ornamētū au reū caritas	argētū ōne.i bōc loquutiōis	fructū
dolor	**ac amor**	**z bōa verbi.**	
cortinas de quatuor colorib⁹ q̄tuor ṽtutes cardinales.		vasa ↄcupiscibilia	
Quatuor		**acta bōa.**	
thesauros abscōditos		tollit omne aurum id est meritū obediētie cassat	
suspiria		**cassat obedit**	

O q̄ta iactura peccati que hoīem tantis spoli/at bonis Jhesus autem venerat vt reparator regni Gratie. Unde contrarit ex isto respectu ineffabiles rōnes dolor. Culpa em̄ totum regnū gratie q̄tum ē ex se annihilat z dissipat. Hinc attende ait Ubertinus q̄tum habuit horroris z doloris Jp̄e em̄ ihūs fm suum esse videtur quasi totaliter gratia Non em̄ est conceptus natali ope Et subsistit in diuino suppositio p infinitam grām vnionis. Habuit igit̄ horrere culpam sicut destructiuum sui esse z sue intentionis z cause assumptiōis nature. Et quia reparatio regni gratie non est nisi per deletioēm culpe. que nō habet deleri nisi per dolores correspondentes offense. Ideo hoc respectu fortissime dolere habuit. z per ineffabiles supplicatiōes z immolatioēs sui. habuit acq̄rere grām sic indignis

Sexto peccatum vulnerat ipsa naturalia z leriferum in anima vulnus infligit. Unde ihcremias. Insanabilis est fractura tua. pessima plaga tua Pro cuius intelligentia notandum q̄ bonum humāe nature tripliciter intelligi potest. Primo ipsa pncipia nature vtputa potentie anime z huiusmodi Et istō neq̄ tollitur neq̄ diminuitur p peccatum. Scdo q̄r homo p naturam habet inclinatioēm ad ṽtutem. et hec dicitur quoddam bonum nature Et istud diminuitur p peccatum. Ex hoc em̄ q̄ aliquod inclinat̄ ad vnum ↄtrariorum oportet q̄ diminuatur inclinatio ad aliud. Tercio autem modo potest dici donuz nature donum originalis iusticie quod totaliter est ablatum per peccatum pmi parentis Quatuor āt vulnera fm Bedā pctm̄ aīe infligit

Scz	Ignorantiam	In	ratione
	Maliciam		voluntate
	Infirmitatem		irascibili
	ↄcupiscentiam		ↄcupiscibili

Sic itaq̄ ex peccato omnem languorem homo incurrit. sic quod necesse dicere habet. Miserer̄ mei domine quoniam infirmus sum. Magnitudo autē infirmitatis peccati. patet ex magnitudine medici z medicine. Propter hoc oportuit dei filium sic pati sic vulnerari potionari z tam diuersas adhibere medicinas vt pz infra in Rosario Celsio balnia folio O q̄tū ergo bonus ihs doluit q̄ cum vltro ad mortem festinaturum prosperit. p quo curando tanta medicamina adhibuit Hinc conq̄rens ait āgelis suis Curauim⁹ babiloēm z nō est curata. Adducatur silitudo hic realis zc. Septimo pctm̄ insanum z fatuum reddit Homo em̄ cum in honore esset nō intellexit ↄpat⁹ est iumentis insipientib⁹ z stolidior fact⁹ est illis Cui⁹ stulticia ptz in multis. Primo in via. q̄r eligit magis ambulare viam latam q̄ ducit ad mortem q̄z artam q̄ ducit ad vitam. Exemplum de duob⁹ fratrib⁹. Scdo in incuria Bern̄. Sic stulti estimatores de maximis minima. de mīmis maxiām curam gerūt. Maiorem curam hn̄t de carne morbida q̄z de anima. Silitudo ppositi q̄ canem sic impinguauit q̄ puellam iugulauit. Et episcopo cui pira oblata zc. Tercio insanū facit in mensa. Grego. q̄d insanius q̄z p modica delectatione carnis eterni is se obligare supplicijs Uita em̄ pcti ait Bern̄. ingredientib⁹ ppinat mel sophisticum. pgredientib⁹ fel z acetum. egrediētib⁹ venenū aspidum z insanabile.

Octauo pctm̄ occidit morte pessima pō̄ Mors pctō̄z pessima. z Paul⁹ Stipēdia pcti mors. De istis plurima vincentius in specl'o Et dyonisi⁹ carth in tractatu de remedijs. dt q̄ pctōr domum ppam incendit. sese occidit. de sinu ṽtutum in os leonis z dyaboli currit. in tpe belli ṽtutum arma proicit. p pomo vili regnum vendit eternum. serpentem venēosum in sinu pōit. spontaneus se dyabolo tradit. z funem q̄ suspendat cum nectit. sponsum speciosissimū abicit. sese a regno excludit p̄ciosius quod hz vilius z deterius quo pt expēdit. Sed q̄tū putas sup huiusmōi ihs doluit Nimiz. ip̄e venit ad nos viuificādos. Perpēdat qui pt. Nono pctm̄ pnat a gl'a eterna. Nō em̄ habitabit in domo ei⁹ q̄ facit pctm̄. Jhs āt bn̄dict⁹ mortuus est vt sic post mortem magni pontificis exul in patriam rediret. Quātum ergo doluit q̄ mortem suam frustrari vidit. vel frustrādaz homine spōte decurrente a regno. Decimo peccatum ad orcum id est ad penas ducit inferni Peccata etem̄ sunt inferi porte. Jhs āt ait vbertinus vēit vt saluator z liberator a penis inferni. qui vt nos liberaret habuit pro omni peccato mortali dolorem exoluere correspondentem z prepollentem in ratione diuine acceptationis cuilibet pticulari pene in inferno debite malicie singulorum. Eylaes quantum doloris hinc habuit q̄ tantas euacuari cernebat. Hec ergo anima fidelis perpendat. z videat impossibile esse comprehendere dolores quos ptulit bn̄dc̄s Jhesus. Ceterum etiam atq̄z etiam preuidit iuxta prediffinitum diuinitatis consilium ihesus oēm z singulam puipensionem z ingratitudinem fuꝭꝝ

christianoꝝ. in quibꝰ videbat passionem deperditam iri. eo ꝙ rursus cum crucifigerent ⁊ ostentui haberēt Hinc Rabanꝰ ait. videbat dñs ad augmētum doloris sui sanguinē suum tam viliter ⁊ inutiliter effundendum qđ q; sic in vanum laborauit. vt tunc vix vnum latronem acqreret vnum aplm ꝑderet. Uidebat iteꝝ a p̄ntibꝰ ⁊ futuris gñalem ingratitudinem ꝙ etiam a christianis tanq̄ mortuꝰ a corde obliuiōi erat dandꝰ qđ q; paucissimi de tanto bñficio sibi gratias acturi erant. sed pessima vicissitudine mala pro bonis darent. Ita ꝙ si pati iteꝝ posset. peiora a malis christianis passurus fuisset q̄ tunc a iudeis. Nouit enī ꝙ sup dolorem vulneꝝ eius addentes p̄uaricationes. plagas suas quotidie renouarēt. Hinc cōqueritur ꝑ ysa. In vacuū laboraui. vane fortitudinē meam ↄsumpsi. Et ꝑ alteꝝ lamentat̄. Ue mihi qui a factus sum sicut qui colligit racemum in autūno. Et in p̄s. Que vtilitas in sanguine meo. Eya igitur compatiamur tam granditer pacienti propter promissionem futuroꝝ.

Obiectoꝝ multitudo §. ij.

S Lteꝝ inkuum aggrauatiuum. est obiectoꝝ dolorosoꝝ multitudo Que tam sunt innumera vt nullꝰ sit q̄ posset ad calculanda ea. Passus namq; ē ⁊ doluit. De patris offensa De matris tristicia De amissa glīa De merita pena. Propter commissa ⁊ cōmittēda peccata. Ob oīa q̄ dilectissimis nouit supuētura mala De passiōe sua acerba Et qđ multa nūerasse proderit cum nō possimus attigere ad summā Omnia illi dolorem adaugere etiam q̄ plerisq; releuamina vident̄. vt sunt. Precognitio salutꝫ humāe Restauratio ciuitatis supne Acceleratio resurrectōnis tercia die Glorificatio eiusdem Ista enī ōnia ⁊ similia q̄dāmō auxerūt xp̄i dolorem nō minuerūt. Eꝰ est rō ista. Quia cū omnia hec eueniant ex xp̄i dolore tm̄ dolorem debuit assumere. ⁊ diuina sapia tm̄ illi menti doloris debebat īfundere q̄tū sat erat ad predicta oīa ↄq̄renda. Et ideo quo nouit viciniorem instare resurrectioēm eo ampliorem assumpsit dolorē vt imēsurabilem sibi a deo p̄fitam mensuram possꝫ adimplere ⁊c̄. ⁊ q̄ sua glorificatio sublimior eo passio sua maior Nō enī nisi patiēdo magna ad magnam potuit glīam itroire ꝑ eq̄s enī vias ↄtēdit̄ ad eā Quā tam igit̄ ↄfitemur glīam tantam etiam necē ē fuisse arduam viam. Per ꝓnas enī ⁊ ignauas vias mag gloria nō ambitur nec ↄquiritur vnq̄. Sicut igitur glīa inexcogitabilis ita passio incōp̄hensibilis. Merito igitur compatiendum ei.

T Impulsio fortis §. iij.

ertium aggrauamentum est ipulsio fortis Impellebant enim mentem benedicti Jhesu ad grandem dolorem. dei

iusticia ⁊ equitas diuina / sapia ⁊ dispēsatio mira / amor ⁊ charitas imēsa .s. plenā satisfactōez exigēs / pie eosi mēsura dispēsās / volūtarie copiose ꝑducēs

Estimet hec q̄ p̄t. fontes hi oīm doloꝝ. Dñs igit̄ ihs ↄformis diuīe iusticie sciens ꝙ nō ꝑceret delinquenti. ⁊ ꝙ solꝰ ipe manū mittere posset in vtrūq; tm̄ dolorē assumpsit q̄ diuine iusticie satisfecit. ⁊ eā nobis placauit diuini tribunalis rigori satisfaciendo ꝓ omni delicto. O iusticie sacrificium grāde. Si nullus diuinam ad plenū in iudicādis sceleribꝰ iusticiā ↄprehendit quis hostie illiꝰ magnitudiēm qua diuina iusticia placata est preter illum q̄ obtulit intellcū dimēsus est. ⁊c̄. Item dei sapia ⁊ dispēsatio diuina plurimū aggrauat Aiūt enī Qꝫ illi dolores fuerūt in corde bñdicti ihu a diuina sapia dispensati ꝭm mensuram innumerabiliū dolorosoꝝ obiectoꝝ. vt late Ubertinꝰ in q̄rta pte declarat. Et potissimum Amor fuit oīm intimoꝝ doloꝝ cordis bñdicti ihu cā ⁊ radix. Pari namq; ⁊ simili cursu currūt amor et dolor. Ita ꝙ tantus fuit bñdci ihu dolor q̄tꝰ amor ad deum proxim ⁊ seip̄m. Et q̄t habuit respectus amoris q̄si tot habuit distinctiones numerosas doloris. ⁊ in illo respectu q̄ magis amauit. doluit magis Quisq̄s ergo nosse volet magnitudiēm doloris p̄us habeat exercitatū oclm in ↄsideratione amoris vt sciat metiri q̄tū ihūs dilexerit deū p̄rēm. ⁊ hoiēm. ac seip̄m. ⁊ ꝟgiēm mrēm ⁊c̄. Et repiet ꝙ sicut amor iste est incōp̄hensibilis ita ⁊ passio ineffabilis ⁊c̄. Tū potissimū ex eo ꝙ xp̄s ex amore volūtarie eos assūpsit ⁊ plenissime pōderauit ⁊ ꝟtutē ⁊ dominiū supra potentias aīe habuit. ⁊ eas in ↄsideratiōe dolorosorum obiectoꝝ ↄtinue ꝑuauit. ⁊c̄. q̄re copiose ⁊ internum satisfecit. O igitur attendite ⁊ vidte. si dolor sit similis dolori christi.

De ↄpassioue christi §. iiij.

Ostremū vel q̄rtū aggrauatiuum est pluriū cōpassio Adeo ꝙ dolor compassionis maior fuit iuxta Bonauenturam dolore passionis Et fuit multiplex nimis Nam ↄpaciebat̄. Q

humano generi / sibimetipsi / ꝟgini matri / oīꝫ elcōꝝ gregi ꝑꝑ clpā ⁊ ꝑuū frēquē p̄uidbat / penā quā ferre debebat / gladiū q̄ aīm fodiebat / mlta q̄ ferre debebat.

En gñiq;. sibi. mri. dolor est adamatis

De his latius agit̄ in epla de passione ad carth. ⁊ i vbertino. q̄ etꝫ dicit ꝙ singulariter ex ↄpassiōe dolebat ꝺ pēis ⁊ martirijs scōꝝ martiꝝ ꝓ noīe eiꝰ illictꝫ Adeo ꝙ nihil est penale receptum ab aliquo electoꝝ ꝙ nō fuerit cordi xp̄i multo firmiꝰ infixū q̄ illi qui recepit affixū Dolebat ⁊ nō minꝰ ex cōpassione sup singulis tēptationibꝰ ⁊ desolatiōibꝰ scōꝝ confessoꝝ ⁊ singulorū electoꝝ tanq̄ caput piū ꝓ mēbris O q̄ late sunt iste fenestre volenti ꝓspicere dolores iesu internos Mirū si in horū cōmemoratiōe nō to

ti in lachrimis resoluamur. Compatere ergo tam di ra pacienti. Q; si te passiōis acerbitas nō p̄mouet l' compatientium multitudo moueat. Consolula re lupis debet q̄ commanet illis. ⁊ flere cum flentib' solent. Compassi sunt christo pacienti Amici qui vi derunt Cuius vel ferreum pectus non concutiet ma rie ⁊ apl'orum fletus? Secundo gentiles vt Centurio ⁊ turba pectora tondens. Tertio omnes sancti q̄ pre cesserunt vt prophete. ⁊ qui sequuntur vt deuoti. Quarto creatura omnis celestis. vt sol aer. terrestris vt terra petre velum. subterrestris vt inferi. Pudat igitur duros obsistere ⁊ lachrimas frenare.

De iniusta causa Mēbrū. iij.

A Quod si omnia hec n̄ emollisit corda terciū mēbrum attendamus considerando cau sam iniustam quo ad criminis immunita tem. Firmiter tenendo q̄ tanta ⁊ talia tulerit nulla sui culpa. nulla item necessitate. sed passus est ea in nocentissime ex nimia erga nos charitate. O q̄z lar giter merito flere deberemus. si q̄ occasio sumus mortis filij dei intime cogitaremus. Quid eñ o electe puer dm̄ dei mei. q̄d tu agne dei. quid tu pon tifex summe qui nec super patre nec matre cōtamia tus. q̄d inq̄z tanta amaritudine. q̄d tantis tormen tis dignū cōmiseras? Prorsus nihil. Ego homo per ditus totius tue passionis causa fui. Ego domine vuā acerbam comedi ⁊ dentes tui obstupuerunt. q2 que nō rapuisti. sed que rapui ego. tu exoluisti. Error tuus ⁊ iniquitas nrā sic te afflixere. Maledicta sit tanta iniquitas p̄ qua sic affligeris deus charitas. Poteris hic attendere ceteras causas passionis: ⁊c̄. Plurimū vere mirandū si nō vel hoc cor cōcutia tur. Quisquis ergo xp̄o ꝯpati vt post cōregnare pos set voluerit. p̄scripta cōsideret. p̄funde diiudicet. et xp̄o se intime per amorem cōiungat. ⁊ rem ante o culos ita ponat quasi patrem matrem aut sese hec patientē videret. Q; si inter hec adhuc dur⁹ obstite rit aliquo flagello sese vt Bonauētura docet castig; vt sic per experimentum ducatur ad cōpatiendum.

De qualitate cōpassionis. §. primus

q Qualis aūt debet hec cōpassiō esse Albertus notat qui dicit q̄ triplex erit

.s.	accidētal'		fu⁹ dño Omia
B	substātial'	.i. vt ꝯpatiat' sic	fili⁹ p̄ri hec in
	p̄sonal'		mēbrū capiti no

bis dz. Qualiter aūt fieri dz sciendū q̄ tripliciter

.s.	corde		ꝯpaciēdo p̄ tristitie assūptionē.
	ore	pie	q̄rulādo ⁊ planctū faciendo
	ope		lachrymas fundēdo ⁊ gest⁹ tri

stes habendo. Oportet em̄ q̄ planctū vnigeniti faci amus nobis. Et cū Hieremia exclamem⁹ Quis da bit capiti meo aq̄s ⁊c̄. Et instar dauid planctū super ionatha aut absolon assumentis ⁊ nos tragediā fa ciam⁹ dicēdo. Doleo super te frater mi ionatha. de co rus nimis ⁊ amabilis ⁊c̄. Et cū francisco lugeamus ⁊ tristitie gestus assumam⁹. nā plurimū hec deo pla cet. Ait eñ ad mechteldem. Dico tibi in veritate si quis ex deuotione passionis lachrymas effuderit. sic eas suscipio ac si pro me sit passus ⁊c̄

O cor durū ⁊ prophanū. cōdolēdo rūpe.
Regē plange golghatanū. rūpe cor rūpe.
Flēs externū ⁊ archanū. gnamē cor rūpe.

Sz q2 vera cōpassio teste Greg. sup̄ Job cōformatio nē requirit. Ideo sequitur

Gradus tertius

i Imitatio. De q̄ Judicū. vij. Qd fecero facitamini. Et ite Si q̄s vult venire p⁹ me ⁊c̄. sequatur me. Nil eñ aut paruz placebit deo ꝯpassio nisi sequat' imita tio. qua sine est imp̄fecta. Christ⁹ eniz passus est pro nobis vobis relinquens exemplū vt sequamini vestigia eius. Et libent imitā dum. Hoc eñ C

	deo acceptū	sic e⁹ p̄ficit' velūtas ad quā hortat'
ē	nob̄ gl'osū q2	mag̃ gl'ia fui seq̄ dñm
	valde necēm	nil p̄derit passio nisi seq̄t' imita°

Acceptū sequere. dignū. q2 valde necesse.

Ipse eñ christus crebro ad sui sequelā nos horta tur. Quippe qui in omnibus exemplū dedit nobis vt ⁊ nos ita faciamus. Est ⁊ imitatio christi nobis dig̃ Magna gloria ait sapiens serui sequi dominū suū ⁊ eadem secū veste vestiri. ⁊ lateri eius herere semp̄. Est et necessaria saluti. Ait eñ Augustin⁹ Q; ad p̄ ficiendā salutem nostram duo cōcurrere necessario oportet. presertim in adultis. imo ⁊ quodam tropo in paruis. domini sc; passionem ⁊ nostram imitati onē. Nec alterū sine altero saluat. Passio enim sine imitatione saluare nō debuit. maxime adultos q̄ pec cata cōmiserunt. Imitatio sine passione nō potest vt late declarat Bernardus in sermonibus de diuer sis dicēs. Sola scdi ade passio purgat. q̄s cōtamiat preuaricatio ade prioris. Ubi aūt propria macula ꝯ mittitur. propria iam ab eo vnda exigit' lachrymarū ⁊ cōcrucifixoribus xp̄i ⁊c̄. Mea igit' est domine tua passio. s; si accesserit imitatio vt sequar vestigia tua ait Bernardus. Alioquin solū non saluat. sed pro fundius damnat. ⁊c̄. Oportet ergo imitari. Ut igi tur imiteris D

	modū gñalē quē in oībus tenuit
ꝯsidera	doctrinā singl'arē quā in singul' p̄po
	ꝯformatōe; realē quā a te exigit (suit

Quis mod; hic. q̄ doctrīa ē. conformis ⁊ esto

Debes igitur attendere in omnib; articul' domi nice passionis modū generalem de quo post dicē⁹.

Debes et attendere doctrinã singularem quã in singulis articulis ⁊ passionibꝫ inuit. Itemqꝫ ⁊ ꝯformationes reales in quibꝫ nos sibi ꝯfigurari voluit Que duo latius explicant in singulis articulis Ludolphꝰ ⁊ Jordanus in sermonibꝫ de passione xp̃i Sed vt exemplariter vel vno exẽplo demõstremꝰ q̃d velimus Esto cogitet̃ de crucifixione proponit̃ in articulo illo doctrina singl'aris. vt scꝫ ⁊ nos crucifigamꝰ carnem cũ cõcupiscẽtijs suis ⁊c̃ Ubi latissima offert̃ moralium materia. Cui articulo etiã per realẽ cõfigurationẽ oportebit te cõformari. Ut. s. xp̃i exẽplo etiam tu brachia in crucis modũ extẽdas. Sic in articulo de flagellatione xp̃i doctrĩa singularis est vt patienter feras flagella dei. Realis cõformatio. vt te flagello discreto cedas. ⁊ sic flagellato ꝯfigureris Et sic de ceteris articulis Modꝰ aũt general' quo se xp̃s in omnibus generaliter habebat optimꝰ ⁊ deuotissimus fuit. Habuit enim se christus

	obedientissime		deũ patrẽ
	seuerissime		seipsum
	charitatiuissĩe	q̃ ad	p̱ximum.
in oibꝫ	liberalissĩe		genꝰ humanũ.
	prudentissĩe		aduersarium
	pacientissime		penale tormentuꝫ
	ꝑseuerantissĩe		finale cõplemẽtũ.

E

Faciamus ⁊ nos omnia s̃m exemplar mõstratuꝫ in monte. Habeamus ⁊ nos obedienter parẽdo diuinitati ⁊ p̃latis. Factus enĩ est obediẽs vsqꝫ ad mortem. ⁊ vt sciret mũdus qꝛ diligat patrem sic fecit. sicut mandatũ ei dederat pater. Mãdauerat ei pater dicẽs illud Prouerb. Deriuent̃ fontes tui foras. ⁊ in plateis aquas tuas diuide Cõsentit violentissime filiꝰ dicens ei. Fiat voluntas tua. Quã q̃ꝫ libẽtissime expleat. ip̃e indicat cũ dicit. Baptismo habeo baptisari ⁊ quomodo coartor vsqꝫ dum ꝑficiatur Et Joan. iiij. Meus cibus est vt faciã voluntatem eius q̇ misit me Habuit se seuerissime erga seip̃ꝫ in nullo parcendo sibi. Item Amantissime erga proximũ. In hoc enim cognouimus charitatẽ eiꝰ. quoniã pro nobis animã suam posuit qua maiorem dilectionem habet nemo. O vere amanter et amore ꝑferens talia ⁊ tanta. Liberalissime se habebat q̇ nil sibi de suis retinebat. sed se totum in nostros vsꝰ expendit. Corpus dedit crucifixoribus. dorsum flagellantibus. faciem cedentibus ⁊ cõspuentibus. genas ꝑcutientibus. barbam vellentibus. vestes lusoribus. sanguinẽ reis. fontem lateris immundis. lachrymas perditis. discipulo matrem. symoni crucẽ paradisum latroni. animã patri. vitam morti:

F

Uere christus liberalis ⁊ liberalissimus qui istar duodecim fructus ligni vite duodecim fructꝰ nobis dedit. Nam carnẽ dedit in cibum. sanguinem in potum. animaꝫ in precium vulnera in remedium. brachia in refugium. crucem in clipeum. cor in amoris indicium. aquam in balneũ. sudorem in medicamẽtum. clauos in salsamentũ. spineam coronam in ornamentum. verba in documentũ. vitam ⁊ mortem in exemplum.

Hic cibꝰ. hic potꝰ. p̃ciũ. mediũ. refug' cor. Sal. medicãs. docꝫ. exẽpla. ornãs. balnea. scutum.

Habuit se deniqꝫ prũdẽter q̃ ad aduersarium cui diuinitatẽ occoluit. Patiẽter ad tormentũ int' que nec semel os ĩpaciẽter aperuit. Perseuerãter vsꝫ in finem vt voce alta Consummatum est dixerit. Sic nos semper habeamus ⁊ dominũ imitemur. aduersa omnia libenter in vnione sue passionis perferentes quod gratissimũ christo Debꝫ autem hec imitatio fieri primũ exempla considerando. deinde proponendo. tertio obsecrando. Et dum homo xp̃i perfectionem considerat. suam e regione imperfectiõꝫ attendere debet. ⁊ se vilificare. ⁊ vt eiꝰ exempla imitari possit instantius obsecrare.

O me tãta imitari. des exempla regia Foris itꝰ ĩmersari. xp̃i nunc elegia. Prestans hacce immorari. doctrina egregia.

Et quia nõ est dignus dandis qui non est gratus de acceptis. Ideo sequitur

Gratiarum actio Gradꝰ quartus

G

Gratiarum actio. De qua Apostolꝰ In omibus grãs agite per iesum christum Ephes. v. Ad locum enim vnde exeunt flumina reuertent̃ vt iterum mag' fluant. Unde ⁊ ad hanc sapiens monet in ecclesiastico dicens Gratiam fideiussoris ne obliuiscaris. Dedit enim animã suam pro te. Magis enim torsit christũ ingratitudo nostra q̃ꝫ omnia tormẽta sua. Unde in eius persona Philippus cancellarius vt Bonauentura sup tertium ait exclamat. Homo vide que pro te patior. ad te clamo qui pro te morior Uide clauos quibus cõfodior ⁊ dolores quibus afficior: cum sit tantus dolor exterior. intus tamẽ plantus est grauior. tam ingratũ dũ te experior: Nam vt hoc vitium ingratitudinis tolleret vna est ex causis quare tam plurima ⁊ tam acerba pati voluit. cuꝫ tamen multo minoribus vt aiunt nos liberasse potuisset.

Gratus. ames. redimat. fortis. nosças. imiteris.

Primo inq̃ꝫ tã multa pati voluit vt pessimũ vitium ingratitudinis excluderet a nobis Ut quos facilitas creationis ingratos fecerat redemptiõis dif

ficultas ad gratitudinē obligaret. Hinc Bernard. Non valuit opus suū reparare saluator absq; tāta difficultate? Valuit sed maluit cum iniuria sui q̄ mult[a]e dilectionis hoiem debitorem teneret. cōmoneret q; gratiarū actionis. difficultas redēptionis. quē minus deuotū fecerat facilitas creationis. Quid enim dicebat homo creat⁹ z ingrat⁹ Gratis quidē cōdit⁹ sum sine vllo auctoris grauamine vel labore. siquid dixit z factus sū sicut vniuersa. Sic beneficiū creationis attenuās hūana ipietas: ingratitudinis materiam inde sumebat. vnde amoris causam sumere debebat: sed obstructū est os loquentiū iniqua. Luce clarius eñi patet q̄tum pro te o homo dispendium fecit de⁹. de domino seruus. de diuite pauper: de dei filio hominis fili⁹ esse nō desperit: Memēto ergo tāte z si de nihilo factū. nō tamen de nihilo redemptū: Sex diebus cōdidit omnia z te inter omnia. sed p triginta annos opatus est salutem tuā in medio terre. vbi in recreando dixit multa: gessit mira: pertulit dura. sufferens dura verba: duriora verbera: z tandē crucis tormenta durissima Grati igit simus Altera causa vt magnū nobis suū amorem magna agendo z dira pro nobis patiendo ostenderet. z sic nostrum sibi amorem prorsus vendicaret: vt infra dicet. Tertia vt copiose nos redimeret z plene satisfacerz pro cunctis erratibus nostris Quarta vt nos ad grauia sufferenda cōfortaret Seruus eñi nō sentit sua incōmoda si inspiciat domini vulnera Hinc ad Hebreos apl's duodecimo Recogitate dominū iesum xp̄m qualē sustinuit aduersū semetipsum a peccatoribus cōtradictionē vt nō fatigemini animis vestris deficientes Quinto vt nos illuminaret ad cognoscendū q̄ peccatū displiceat deo: q̄ horrēde pene q̄ glia regni magna Agnosce inq̄t o homo Bernardus: q̄ grauia sunt vulnera tua p quibus necesse fuit christū dominū vulnerari zc̄ Sic de ceteris patet G

Sexto vt nos ad vestigia sua sectanda animaret z etiam calicem susciperemus salutarē. z nullū horreremus mortis genus. cum vilissimū pertulerit dominus Merito ergo gratie agende. Et hoc potissimū pro eo

q[uod] tā penosa talis p te sustinuit — redemit
tā p̄clara virtutū exēpla reliq̄t z sic te — instruxit
nē sensū itelligēdi z affcm̄ imitādi dedit te p[er]uenit

I Penosa. exempla. meditās. imitaris eūdē

Et vt vere ad gratiarum actionem succendaris poteris videre.

q; mlta — in q̄titate. dinumera si potes
q; mag̃ — in acerbitate. ñ ē sil's dolor sic
q; vtilia — i fructuositate. fruct⁹ c⁹ dlcis gr.
.s. tlia z tāt⁹ — egit z — i imēsitate. magn⁹ dñs z lau.
tli affcū — ptulit — q; nimia caritate. i caritate p
tibi tali — i vilitate z idigitate. qd ē hō.
tali fine — in glorie eternitate.

Plurima. magna. bona. tantus. tanto. tibi fine K

Hec facile ex dictis vel dicendis elici poterint Vere vere magnifice illi gratie sunt agende q̄ magnificus tam magnifica p nobis impendit. Et quo ampliora z diriora p nobis ptulit eo magis ad gratitudinem nos obligat Secundo etiā gratie agende q; tam preclara virtutū exempla reliquit. Omnia eñi ei⁹ facta z tormenta sunt virtutū preclarissima exemplaria quibus mentē monuit. intellectum docuit. affectū inflammauit Postremo singulariter gratias debes agere q; singlari pre multis te benedictiōe preuenit. Et hec tibi meditari dedit Fructus z vtilitates passionis in hijs versibus cōtinentur. L

Viuificat. placat. sanat. sanctum. excitat. armat
Ducit. debilitat. lustrat. dulcorat. obūbrat.
Informat. reuocat. ornās. iflāmat. hōrat
Dat pacē. spoliat. repās. dat gaudia. tutat

Hec in cōpendio theologice veritatis psecuta z supra in sacramentali portione qua dicit fi uct⁹ folio

De inductiuis autē ad gratitudinē z practica ei⁹ dem infra habes. sed vt breui⁹ modum scias gratias exolues

vigilātissiē — viuū recollcōe — ps: Bñdic aīa mea
letissime cū oim — creatrx puocatōe vt Daid' bñdicite oia:
plenissime — sctōrū obsecratōe — Apo. laudē dicite
sancti dei pusilli et magni

Sis vigilās. let⁹. plene. vires. creo. scōs

Cum eñi oīs laus nostra z gratitudo inepta sit z imperfecta. oportet vt nostra vilificātes. aliorum laude id suppleamus. Et potissimū vt sanctos ipsos. z hoc scōm ferias. immo et deū ipsum. vt mechtceldis docet a deo edocta ad pro nobis gratias agendū pia obsecratione cōuocemus. immo z creaturas omnes quēadmodum Joannes tradit in Apocal'. q; soluto libro p agnum occisum sigillorum superna z infera pariter ad laudem cōcitantur. M

e pa trina hierarchia. iā mecuz infinies
Iesu laudes absq; bria. ob penas multiplices.

Quas gustauit mēte pia. pulcra pris spēs
Et qꝫ grtitudo ascēsum meret͛ ꝛ ducit in caligiēm q̄zdam. Ideo seq̄t͛ Grad⁹. v.

N a Ammiratio. De qua ps̄ Mirabilia testimonia tua. Teste em̄ leone papa Nihil mirabili⁹. nihilqꝫ iter oia opa mīc dei q̄ ab initio saluti nrē ſc impēsa mortaliū repit͛ sublimius ꝛ stupēdius sacrō dnīce passiōis ꝛc̄ Nuc itaqꝫ accedāt nostri athenienses q̄ ad nil aliud nisi ad audiēda vel vidēda noua ꝛ mirabilia vacāt. ad hūc gradū ꝯcurrāt q̄ curiosa sectāt͛. ꝛ iplebit͛ in bōis desideriū corꝫ tāꝫ si curiosum. Nō q̄so iā vltra egrediāt͛ cū dyna ad vidēdum mulieres regiōis aliene vanas scꝫ curiositates. ne forte simul cū ea a malo emor filio sychē id ē dyabolo corrūpāt͛. sꝫ ꝯfluāt ad theatrū nostꝝ i petra cū lepuscl'o plebe iualida collocēt nidū suū ꝯfugiant ad domū refugij ꝛ libero ocl'o q̄ in hac gerūt͛ curiosa ꝯspectēt ꝛ videbūt talia noua q̄lia a seculo n̄ sūt audita Stupor em̄ ꝛ mirabilia fcā sūt in ea. Ado qꝫ venerabilis ille pr̄ Dn̄s Theodric⁹ herxē ait i suis pūctulis de passiōe qꝫ nūq̄ꝫ mirabilius aliqd fcm̄ est aut fiendū. Et ve felices q̄ in his scrutādis mirabilibus vigili oculo fuerint curiosi Rapient͛ em̄ qn̄qꝫ i cellā vinariā. i. abissū dulcedis diuie. vt vel ex pte gustēt bonū dei donū q̄ gustato mox facile desipiet ois caro Libēt͛ ergo ꝛ sandū ē pia curiositate ad scrutādū mirabilia dnīce passiōis Et hoc ad

implēdū appetitū — certa afficiūt ista sufficiūt
euadēdū piculū — qꝫ i ceterꝫ petīn. hic p̄minꝫ
assequēdū gustū — certa cruciāt hec delectāt

Felix igit͛ ve ille q̄ cū pphā exercet͛ in mirabilibꝫ xp̄i. Qui āt volet ad hāc āmiratioēꝫ moueri Is debꝫ hec considerare. Scꝫ

pacientis immensitatem
tormētoꝝ que patit͛ ꝛ modi q̄ patit͛ qualitateꝫ
eoꝝ a q̄bꝫ ꝛ p q̄bꝫ hec patit͛ vilitatem

O **Immēsū. tormēta. modū. fert a q̄b⁹. ꝛ p**

Ut scꝫ in p̄mis ꝯsideres q̄ꝫt⁹ sit is q̄ tormētat͛. Ipe em̄ excelsus ē sup oēs gētes dn̄s. cui⁹ magnitudis n̄ est finis De cui⁹ sublimitate i iob dr̄ Forsitā vestigia dei cōphēdas Quasi dicat neq̄q̄ꝫ. Cām subnectit Excelsior celo est ꝛ q̄d facies? Profundior inferno est ꝛ vn̄ cognosces? Lōgior terra mēsura ei⁹ ꝛ latior mari. Si subuerterit oia vel in vnū coartauerit q̄s ꝯtradicet. aut q̄s dicere poterit ei cur ita facis In q̄bꝫ vbis ipe iob q̄tuor tāgit q̄ verā ꝛ pfcām dignitatem ꝯstituūt. s. Altissimā ptātē. qꝫ excelsior celo Sapie pfunditatē ibi pfundior iferno: Stabilē etnitatem qꝫ longior terra. Immensam charitatem qꝫ latior mari. Et tn̄ is talis ac tant⁹ cui⁹ altitudo est inattingibilis. abissus inpscrutabilis. lōgitudo interminabilis: latitudo incommēsurabilis. Ecce ad qualia tormenta propter nos inclinatur. Certe ad mortem vsqꝫ humiliatur. adeo vt amaritudine inebriatus dicat. Ego sum vermis ꝛ non homo. Uermis em̄ cum conculcatur econtra se non erigit. sed se contrahit pre dolore. Unde ꝛ dicit illud ps̄. Afflict⁹ sum ꝛ humiliatus sum nimis. O vere nimis. P

Qꝫ si tercio attenderis modum quomodo pertulerit tanta. quomodo te continebis: Nonne pacientissime mitissime humilime ꝛcetera vt supra. Passus est inquam vt fur patibulum. vt latro vincula ꝛ tormenta. sicut stultus contumelias ꝛ ludibria. tanquam sediciosus blasphemias ꝛ odia. ac velut maleficorum maleficus absqꝫ miseratione repudium. tanquam obprobrium hominum. tanquam vermis inutilis ꝛ abiectio plebis. Sic ecce passus est dominus cuius magnitudinis non est finis. Sꝫ si postremo tractare volemus a quibus ꝛ pro quibꝫ passus est hec deus. Quis stabit ad videndum. quis non in extasim. quis non in stuporem rapitur? Nōne a nequissimis optimus. a sanie fetidissima splendor eternus. ab hominibꝫ ꝛ talibꝫ hominibus deus Sed pro quibꝫ hec patitur? Certe pro nequissimis mancipijs. scelestissimis inimicis. Immo vt Bonauentura ait pro dyabolicis ꝛ dyaboli filijs pro contemptoribꝫ diuine maiestatis ꝛ ingratis sue bonitati. Res miranda. Q

Sed vt ꝛ sub hoc gradu septenarium amministremus. Nota qꝫ Bonauentura hunc septenarium ponit considerandum pro excitanda ammiratione Quia immensus

vniuersali dominio — seruus annihilatur
ōipotentia — impotens torq̄tur
icircūscptibilitate — terminabilis vincitur
felicitate — vt — miser tormentat͛
eternitate — mortalis mortificat͛
sapientia — stultus infatuat͛
speciositate — deformis decolorat͛

Et hec ōnia tā benigne ꝛ paciēter patit͛ p nobis a talibꝫ tam vilibꝫ. Patit͛ tam luto figulus. ab infimo summus. a petōre deus. a mancipio dominus. a creatura creator. a vili orbis portione omnium gubernator: ab eo quem redimere venerat pijssimus redemptor O stuporem O dignationem: Uel si latiora membra voles hinc meditandi attende quantus sit quo ad R

se — ifinit⁹ Magnitudis ei⁹ nō ē finis
intellectum — icōphēsibilis O altitudo diuiaꝝ sa:
sensum — iuisibilis Deū nēo vidit vnq̄ꝫ:
linguam — qꝫ — ieffabilis Quē lingua n̄ explicat
locum — icircūscptibil': Loc⁹ n̄ mēsurat cum
temp⁹ — Etern⁹ Tu āt dn̄e inetnū pmanes
desideriū — icōpabilis: trāsgrediens oia vota

Nec sensꝰ. mēs. ligua. locꝰ. tps. petit. i se.

Intuemini igit̃ ⁊ ammiramini q̄ztus sit iste q̄ se inclinauit tātillo ⁊ ad talia se inclinauit. ⁊ profunde dijudicate o oīa intima mea. Si rex quispiā magnꝰ erga aliquē inopem abiectū ⁊ penitus execrabilem. ac sibi inimicantē ribaldū. siue (vt dignatio ⁊ affectio magis elucescat) in bufonē aliquē ita esset amore euiscceratus vt ob illū ad gloriā suā sublimandū charitate cogente a sua celsitudine dignaret̃ descendere. atq̄ ribaldꝰ siue bufo fieri instar eoꝝ. ⁊ p̄ eis ⁊ ab eis ludibrio haberi. oīs cruciatus amaritudie repleri. demū ꝓbrissimo mortis genere interimi Quāto putatis ribaldꝰ iste seu bufo si mēte vigeret amore in illū afficeret̃. quanta gratitudie obsequeretur in omnem honorem regis illiꝰ Sic quisq̄ reuoluens imensum deū ꝓpter se exinanitū ad crucē vsq̄ humiliatum. quomodo nō stupore reuerberabitur quomodo nō deficiet amore pre mirabilis ⁊ stupendissime dignatiōis consideratione. Prosequatur hec in intimis secū anima. non potest ad hec scribēda penna. O qui sic christi patientis immensitatem suiq̄ pro quo patit̃ vilitatem diiudicaret. in abissū in caliginē absorberetur. ex qua in omne bonum ex consequenti promoueretur.

Debet aūt hec āmiratio fieri tribus mōis

.s.	ꝓfunda diiudicatione	p	viā cōpatiōis (tōes)
	āmiratia exclamatiōe		inticctōnū freqntatōe
	extatica defectiōe		caligis igressiōes

Ut scʒ discurrat cum Bernardo volatico processu inter extremitates excellentissime dignitatis ⁊ miserie infirmitates. ⁊ exclamet cum eodē. O q̄ʒ indebita miseratio q̄ʒ gratuita dilectio. q̄ʒ iopinata dignatio. q̄ʒ stupenda dulcedo. q̄ʒ inuicta māsuetudo. rēgē glorie pro despicatissimo vermiculo crucifigi. O nouissimū ⁊ altissimum. O humilem ⁊ sublimē. O opprobriū hominū ⁊ gl'iam angelorum Nemo illi sublimior ⁊ nemo humilior. Quis audiuit vnq̄ʒ talia aut quis vidit huic simile? Attendite hec oēs gētes: obstupescite celi ⁊ terra quia deus passus est. O deficiunt in salutare tuū oculi mei

O siquātꝰ admirare. mactatꝰ feraliter.
Verbū pris salutare. natꝰ eternaliter
Hinc defectū patiare. mentis abissaliter

Et quoniā ammiratio est ītuitio effectus sū cause cognitione qua inducit̃ ad eā inuestigandā ⁊ quia ea inuenta mens exhilarescit. Ideo sequitur.

Gradus sextus

Exultatio. De qua apostolus ad Gala. vi. Mihi aūt absit gloriari nisi in cruce domini ⁊c. Et Esaie. xxiij. Pauperes homines in sancto israhel exultabūt. Nam ⁊ ipse dominus passurus exultauit vt gygas ad currendam viam. Lugeat igitur carnalis iudeꝰ. sed spiritualis de domini passione gaudeat christianus. Multa enim in dominica passione nobis reposita est materia gaudiorum. Nam ⁊ crux christi iuxta leonē papam eadem est ⁊ credentiū gloria. ⁊ nō credentiū pena. In cruce igitur christi cum paulo gloriemur. et hoc nō ad insipientiam nobis. Nam huiusmodi gloria

	vanas seculi cōsolaciunculas auferet
et	mentis tristitias dulcorans leniet
	debitū exoluet

Nos eñi in cruce gloriari oportet. Et hoc ex multiplici causa scilicet

	ablata mala		euadimꝰ mala
ꝓpt'	collata bona	Gaudēꝰ eñi q̄ꝛ	acq̄rimꝰ bona
	reserata sigil'a clausa		inciꝰ noua ōsiderata.

Passio autem domini ab omnibꝰ nos malis eripuit. scd̄m illud Passio contracta. culpaʒ. penam. tulit acta. id est tulit cōtracta originalia. et actualia peccata tam quo ad penam q̄ʒ quo ad culpā Quā ergo debes gratulari cum vides te a tantis malis liberari.

Contulit item secundo christi passio omnia bona. nam Gratia fertur. gaudia dantur. cuncta reducit. id est reus reuertitur in gratiam. exul in patriaʒ homo redit in dignitatem pristinam. Enumerauiꝰ supra aliquos fructus dominice passionis in versibus sub titulo portionum de lana. folio. quos hic poteris rememorari si voles. Tantis igitur dotati bonis cum sponsa leti decantemus illud canticum. Exultabimus ⁊ letabimur in te memores vberum tuoꝝ super vinum. Tertio gratulandū est propter reserata signacula que ante erant clausa. Nam et ob horum resolutionem gaudium magnuʒ fuit in celis. vt Jo. ait in Apocal'. Sunt autem hec septem signacula vniuersalis veritatis noticia. Et iuxta Bonauen. in paruo bono pulcherrie ōducta

Deꝰ āmirabil'. q̄ꝛ sūma sapia. iusticia. misericordia
Spūs intelligibilis. q̄ʒ beigni āgli. crudeles demōes nobiles anime.
Mūdꝰ sensibil'. q̄ꝛ i eo cecitas. sterilitas. impietas.
Paradisus ōsiderabil' q̄ꝛ ꝓmptuarium plenuʒ glorie. leticie. opulentie.
Infernꝰ horribil'. plenꝰ egestate. vilitate. calaitate.
Virtꝰ laudabil' q̄ʒ sit speciosa. p̄ciosa. fructuosa
Reatꝰ culpabil' q̄ eg͡ʒ tā grāt i p̄cio. tā magno piaculo. tam difficili medicamento.

In istis mira ⁊ abūda offert̃ ōtēplāti materia. tūi si q̄s vacare velet ad h̄ vidēda. vsus

Quid deꝰ ac aīmꝰ. celum. mūdus. q̄d ⁊ orcus Virtꝰ peccm̄ reserat tibi passio xp̄i Et notandū circa superiora mēbra q̄ homo in singulis articulis poterit cōsiderare q̄ singula christus passus est ob singula

ria mala nostra tollēda ꝛ ob singularia bona cōferē/da ꝛ specialia aliqua documēta reseranda. Verbi grātia. Velatus est xp̄s Quare? Certe vt oculorum curiositatē auferret ꝛ ꝑ ea satisfaceret. ꝛ te de aspcū horrendo demonū eriper. Sic ergo abstulit mala Velatus est etiā vt cōferret bona. Que? Vt scʒ ocl'os mentis reuelaret velū cordis auferret ꝛ te reuelata facie ad dei gl'iam speculandā perduceret ꝛc. de omnibus sic. In magno aūt stimulo amoris ponit̄ Q̄ſ i xp̄i passione gaudere dēmus pro

Redēptōe hūana
r̄stauratōe āgl'ica
clementia diuina

Que habent̄ illic sub quarto c. Pulchre ꝓsecuta. vn̄ ꝛ remittim⁹ ad ea illic inquirenda Gaudēs igit̄ gaude in dn̄o. ꝛ exulta in deo salutari tuo Debet autē hec exultatio vt rite fiat fieri

cū
vanoꝝ gaudioꝝ abrenūciatione
mentis in xp̄i passionibꝫ vera exultatiōe
laudis iubilo ꝛ cantici decantatione.

Vt scʒ primo cū paulo dicas Mihi absit gl'iari nisi in cruce dn̄i nr̄i iesu xp̄i. alia cōtemnēdo Secūdo cum eodē. Nos autem gloriari oꝫ i cruce domini nostri iesu christi in q̄ est salus vita ꝛ resurrectio nrā Tertio cū propheta laudē dic super omnibꝫ que fe/cit tibi dn̄s. vt tanq̄ȝ verus israel ꝑ christi passionem de manibus inimicoꝝ liberatus carmē domino le/tabūd⁹ decātes. vt sic ꝑ te cū psalmista canere poteris Cantabiles mihi erant iustificationes tue. Et vt sic sit vox exultationis ꝛ salutis in tabernacl'o tuo. Et iuxta apl'ȝ cātes ꝛ psallas in corde tuo. Habes enīȝ in domini tui passione oē motiuū. ꝓpter quod ali/quando inuenit̄ canticum aliquod decantatū Nam per hanc

cum
israhel traduceris ꝛ liberaris
delbora vincis ꝛ triumphas
iudith holophernem occidis.
matre samuelis fructu impregnaris
ꝓpheris donis ꝛ sanitate repleris

Cum igitur oportet vt cantes ne deo sis ingratus.

Poteris igitur suꝑ singulis articulis iubilum ti/bi instar Bernar. cōficere ꝛ carmen canere dilcō pa/trueli tuo. Ad quod deseruiūt loci laudis donec per/ducaris ad iubilū quem solat docet vnctio ꝛ noscit experientia

Letabunda exultato. ep̄a mea anima
Libro clauso reserato. mortis xp̄i victima
Mira pādit crux intrato. in plagaꝝ intia.

Et q꞉ gaudiū dilatatio est cordis, Corde aūt dilatato recte sequitur.

A l Iquefactio. De qua Canti. Grad⁹. vij. v. Anima mea liquefacta est. ꝛc. Quam vt in nobis causaret dei fili⁹ tanta ꝛ talia fecit quibꝫ qui nō liquescit vere durissimi cordis censeri potest. Volens siquidē nobilem creaturā (vt Bernar. ait) repare. si inquit inuitū coegero asinū habeo. nō habeo hoīem ꝛc. Vt ergo habeam volūtarium terrebo eum. si forte conuertatur ꝛ viuat. Et cōminatus est acerbiora que excogitari possunt tenebras eternas vermes immortales ignē inextinguibilem. Cum aūt nec sic homo reuocaretur ait. Non solum timidus. sed etiam cupidus est. promittaȝ ei quod potissimū delectabile. Promisit ḡ oē bonum ꝛc. Videns aūt ꝙ nihil proficeret. vnū inquit restat adhuc. Inest homini nō solum timor ꝛ cupiditas. sȝ ꝛ amor. nec q̄cq̄ȝ in eo vehemētius ad trahendū euȝ Venit igit̄ in carne. ꝛ tam amabilem se exhibuit vt illā nobis impenderet charitatem qua maiorem ne/mo habet vt animam suam daret pro nobis. Ob quā qui cōuerti noluerit merito audiet. quid debui tibi facere ꝛ nō feci ꝛc. fecit tam multa. passus est taȝ acerba potissimū eam ob rationem vt se nobis ex/hiberet amabilē. et nostrum sibi alliceret amorem. Testatur hoc Deuterono. iiij. vbi post enumerata beneficia subnectit. Et nunc audi quid dominus req̄rat a te nisi vt diligas cū Eya igitur cordis liquefactioni insistamus ꝛ presertim in omni articulo ad hu/ius cōsecutionem enitamur. Sic ei viuitur ꝛ i hac consistit vita nostra. Quam vt assequamur debem⁹ attentius attēdere eam charitatem ex qua passus ē passionē. Nam teste Augustino beatissimo nil adeo quippiā in ei⁹ passione cōsiderandū queadmodū ar/dor illius charitatis. hoc eīn ꝛ deo gratius vtilius et dulcius nobis. Attende ergo

ꝙ
p̄r
fili⁹ ex caritate
spūſſ:
filio suo nō pepercit
seip̄m tormētis exposuit
hec omnia effecit.

Et totus liquesce dum totam vides ꝑ charitatē tibi succurrere trinitatē. Nil eīn potest in ea esse ac/tione diuisum vbi nil est voluntate diuersum. Vnde ꝛ iuxta papam leonem Misericordia trinitatis di/uisit sibi opus nostre redemptionis. vt pater propi/tiaretur. filius propitiaret. spiritussanctus igniret.

B De primo. id est patris dilectione filius ipē Joannis tertio. testimonium reddit dicens. Sic inde deus dilexit mundū vt filiū suum vnigenitum daret vt omnis qui credit in eum nō pereat. sed habeat vi/tam eternam. O attende verba. signa misteria Verba pauca. sed misterijs turgida. Ibi enim po/nuntur nouem valida dilectionis paterne argumē/ta. Primo persone amantis dignitas. Deus. Non imperator terrenus. non spiritus angelicus sȝ quo maius nihil est aut melius.

Secundo in modo actus dignitas ibi. Sic di/lexit. Omnium enim bonorum principium ꝛ causa est amor ille paternus. Tertium dilecti

indignitas.quia mundū.id est hominem. Domine quid est homo quia memor es eius. ⁊c. Chrysosto. Dilexit altissimus cinerem.dominus optimus ser/uū inutilem.diues pauperem.nobilis ⁊ magnꝰ mi/serum ⁊ vilem.fortis impotentē.beatus infelicem. O amorem. Quartum muneris dati nobilitas. quia vt vnigenitū filium suū Uere exhibitio operis probatio est dilectiōis. Uere granditer dilexit q̄ tam grande donū dedit. Grande foret dare filiū.maiꝰ su um.sed maximū est vnigenitū. Dedit em̄ filiū.non agnum aut bouem.nō seruum aut angelum.sed fi/lium ⁊ talem filium. Dedit filium suū nō alienum. vere suum nimium dilectū.de quo ipse dat testimo nium dicens. Math.iij. Hic est filius meus dilectꝰ Dedit ⁊ vnigenitū cuius est ⁊ tota hereditas in quo residet ⁊ totus amor patris. Cum em̄ sunt plures filij paternus amor diuiditur.sed vnigenito infūdi tur totus O ergo nobile donū datori coequale. coe quum.et cōsubstantiale Quintum dati irreuoca/bilitas.ibi Daret. Non mutuaret.nō cambiret. nō venderet.sed gratis ⁊ liberaliter daret Nullis meri tis exigentibus.aut redibitione sperata. Magnum fuisset.si deus filiū mundo ostendisset.vt petiuit ps. dicens. Ostende nobis faciem tuā. Maius quod in mundum misisset vt desiderauit moyses Exodi. iiij Obsecro domine mitte quē missurus es. Sed maxi mum q̄ eū dedit. Et ita dedit.in omnē scȝ desidera bilem vsum. Nascendo quippe in sociū ⁊ fratrem Predicando in exemplū ⁊ doctorē.conuescendo i cibu lium.moriendo in precium.regnādo in premium.

Sextū est mali euitabilitas .ibi. Non pereat. Nisi em̄ filiū illū dedisset triplici morti genꝰ huma/num interisset ⁊ perisset. scȝ morte corporis peccati mortalis perpetue damnationis.

Septimū Boni adhuc obtinendi vtilitas. sed ha beat vitam eternā. Non vegetantē cum plātis que deficiunt.nō animalem cum brutis. nō humanam mortalem cū viatoribus.nō demoniacā cum dam/natis.sed angelicam.sed diuinam quodāmodo vitā eternam Octauū est recipientium generalitas ibi. Omnis. Nam paup ⁊ diues.seruus ⁊ dominus femina ⁊ masculus.senex et paruulus.simplex ⁊ gna rus.peccator ⁊ iustus.infidelis ⁊ christianꝰ. pōt re/cipere donū datum. Non em̄ vt dicitur Actuū deci/mo Acceptio psonarum est apud deum

Nonū est precij ⁊ meriti modicitas.ibi Credit in eum. Quid em̄ hijs actibus internis.fide scȝ ⁊ dilcō/ne facilius. Nec em̄ exigunt sanitatem ⁊ diuitias nō labores vel amicos. ⁊c. Sed sola sufficit p gratiam tracta voluntas. Hec de explanatione verbi illius euangelici sm Joannem nider.

Quid ergo retribuam tibi o pater eterne. superne ⁊ interne.qui sic mundū dilexisti.⁊ proprio filio non pepercisti.ac per hoc nec tibi ipsi.quoniam illum vt te dilexisti.⁊ tamen tam dilecto nō pepercisti.sed no bis omnibus illū dedisti.⁊ sic dedisti. In mundum illum misisti.molesto illo dure iusticie tue mandato onerasti.quo ipse sacerdos in seipsum hostiam durā ⁊ crudelem sacrificantis iusticie gladiū exereret ⁊ cō uerteret.seqȝ ipsum tibi pro nobis sacrificaret man dasti. In eo iniquitates omniū posuisti. Illum tra/didisti.pcussisti.dereliquisti.abiecisti.in finē obliuis/ci voluisti.tu talis tantꝰ pro nobis talibus tantillis O viscera paterna.vt seruum neqȝ suscitares a mor te.sanares a morbo.quereres abiectum. redimeres venditū.solueres vinctum.eriperes captiuuȝ.erran tem reduceres.saluares periclitantem.mūdares sor didum.iacentem sublimares.filio nō pepercisti. O gratias tibi. Uere ex operibꝫ patet mihi magnitu/do dilectionis Uere nunc noui q̄ diligas me quia v nigenito tuo nō pepercisti pro me. O mira charita/tis dilectio vt seruū redimeres filiū tradidisti ⁊c Uerum iam nosco vnigeniti tui verbum quo dixit Ipse pater amat vos.licet sit grande dictu ⁊ credi/tu durum. Quis em̄ nisi expertus crederet q̄ tantꝰ tales tantopere nō diligeret solum.sed ⁊ amaret. Hec de dilectione paterna Attendenda est eti/am relucens in opere nostre redemptionis charitas quam exhibuit ipsa charitas spiritum sanctum lo/quor Is enim est spūs ille bonus benignus ⁊ beniuo lus.hilaris.liberalis.⁊ largus.dulcis suauis amabi lis.qui vt nos ad charitatem inflāmaret. vt sua ca/ritate nostra adamantina pectora liquefaceret. hec eadem omnia sua charitate effecit. Ipse charitas patris ⁊ filij ad hec agenda ab eterno corda intrin/secus tangens cōmouit. Ipse per ora omniuȝ pro/phetarū.per innumera simulachra reruȝ filij dei ad uentū prenunciare.promittere.ac prefigurare non destitit:vt sic per multa milia tēpora annorum ma/gnis ⁊ miris multiplicatis oraculis intelligentias ad fidem erigeret.⁊ affectus per viua desideria inflā/maret Ipse filiū misit.ipse ⁊ sup eum in oi pleni/tudine gratie ⁊ donorum requieuit oleo dulcedinis agonistico pre cunctis vnxit. Pauperibus euange/lisare misit.annunciare annum placabilem.vinctis redemptionē ⁊c In desertum duxit expulit.egit. presentauit.tradidit.vt a diabolo temptaretur. et vt paucis multa cōplectar: omnia sacrata misteria sua ipse charitate expleuit O igitur spūm dulcem. o spiritum suauem.o vere amabilem ⁊ spiritum amā dum. Talis est tua charitas qualis ipse quia tua essentia est tua charitas. De hac charitate diuina la tius agetur infra folio q̄ poterit hic memorari

Ex quali charitate xp̄s passus sit. § .1.

ſ ed iā ex quali filius ipse patiens charitate sin/gula passus sit videamꝰ Que licet sit iexplica/bilis.pauca tñ balbutiendo sūt cōmemorāda de ipsa. Dilexit em̄ nos filiꝰ ⁊ passus est pro nobis C

eternali.
liberali.
vtili
singl'ari. ex chari
ɔuenienti. tate
vehemēti.
ꝑseuerāti.

Hec ꝓsequamur applicā
do ad filiū. nā infra agit
de amore toti⁹ trinitatis i
cōi. Et paucis singula tāge
mus vt liquefiamus. Pri
mo inq̄ꝫ passus ē singl'a ex
aōre eťnali. iq̄ꝫtū ei xpꝯ de⁹
dilexit nos ante mundi constitutionem Ut dici/
tur ad Ephesios. ꝛ sic non habet initium neqꝫ fi/
nem. Inquantū aūt homo ab instanti cōceptionis
nos dilexit ꝛ diliget in finē. Ita ꝙ vere poterit dice/
re illud Hieremie. In ꝑpetua charitate dilexi te. ꝓ/
pterea attraxi te miserans. O retracta hunc amorēꝫ
Secundo dilexit nos amore liberali ꝛ gratuito
nullis nostris meritis p̄cuijs aut sui cōmodo spera
to. Quippe qui bonorum nostrorum nō eget. Hinc
Ozee. xiiij. Diligā eos spontanee. i. nullo merito mo/
tus. Non ex operibus iusticie que fecimus nos. sed
scd̄m misericordiā suam saluos nos fecit. O suaui/
tatem. o gratiam omnis amoris. Sūmus omniūꝫ
factus est imus. impassibilis est plurima passus
Nec causa de hoc dari poterit. nisi quia dilexit nos.
Tertio amore vtili Hi eīn tempore quo nobis
cum fuit In omnibus que pro nobis pertulit nostꝝ
cōmodum quesiuit. nostre vtilitati prouidit. Actuū
iiij. Qui pertransiuit benefaciendo ꝛ sanādo omēs
oppressos a diabolo. Ante numerabis stellas celi q̄ꝫ
vtilitates passionis christi Quarto amore singulari
ꝛ speciali Plenus enim gratia ꝛ veritate fuit In
cognitiua vi. illuminatissim⁹ in latitudine mentis
cōstitutus. sciens ꝛ noscens singulos ſm omnes cir
cumstantias pro quibus pati debuit ꝛ ex aōre volu/
it. Et ita singulariter quēqꝫ dilexit vt pro quoqꝫ i sin
gulari eadem que pro oībus passus est. et si cōueni/
ret libenter pati deberet. Et ergo ſm Chrysostomū
debet q̄sqꝫ sibi hoc beneficium attrahere q̄si ꝓ ipso
solo sit factū exēplo apostoli qui dicit Quod eī nunc
viuo in carne. in fide viuo filij dei qui tradidit semꝫ
ipsum pro me. Hoc dicebat nō coangustare volens
amplissima ꝛ per totū orbem terre diffusa christi mu
nera. sed quasi pro omnibus se indicauit obnoxium
Et reuera quid interest si ꝛ pro alijs passus sit cum
fructus ita integer tibi proueniat quasi nulli alij ex
eo fuerit datū. Hinc etiā in ꝑabola dixit. Unā que
rendam ouem nō multas ꝛc̄. Una nāqꝫ est. quia sic
omnibus quasi vni beneficia confert. Hinc quidaꝫ
Forte quispiam dicet. Non pro me solo. sed pro om
nibus christus passus est. Dico inquid tibi ꝙ ita sin
gulariter christus ꝓ te ioanne. petro. ꝛc̄. passus est q̄
si si solus fuisses q̄ peccassꝫ oia h̄ ꝓ te solo pass⁹ fuissꝫ
Si nō credis mihi. audi inquit Augustinū dicit eīn
Si christus filius marie tot habuisset mēbra: quot
sunt stelle in firmamēto celi. et quodlibet membrum
haberet ꝓpriū corpus. prius omnia mēbra ad pa/
tibulum crucis transfixisset q̄ꝫ vnam animā ex par/
te sui nō redemptam in tormētis reliquisset. O vere
ardorē intentū. o charitatem singularem. Hinc eti
am vt dicit sāctus Thomas i de eterna beatitudie.
quelibet aīa i regno celorum passioēm christi totā
pro se sola reputabit factam. ita ꝙ cum apostolo di
cet Me dilexit ꝛ tradidit semetipsum pro me Hinc
ꝛ Uberti⁹ ait Meritū christi plene ꝛ integre. imo ꝛ
superabunde satisfecit diuine iusticie. non solū pro
toto humano genere in cōmuni sed etiam pro quoli
bet homine in singulari. Et nō solum ꝛc̄. vt supra di
ctum. Et ideo dicit ꝑ Amos prophetam. Tantum
mō vos cognoui de omnibus cognationibus terre.
Et in Deutero. Elegit te deus vt sis ei populus pe/
culiaris. Et in Canticis. Dilectus meus mihi ꝛ ego
illi Quinto dilexit amore debito ꝛ cōuenienti Pa
ta amore recto. habendo rectū respectum non ad su/
um cōmodum. sed ad honorem paternū. Item aōre
discreto. Diligens in homine naturā ꝛ odiens culpā
Unde ꝛ naturā nostrā assumpsit. ꝛ vt prudens apis
sciens eligere bonū reprobareqꝫ malum culpam vi/
tauit. Item amore dulci sapienti ꝛ forti. vt Bernar D
dus in sermone de diuersis. Sexto dilexit amore
vehementi. Unde ait Ioan. xv. Maiorem dilectio/
nē nemo habet ꝛc̄. O vere amorem ardentem. o cha
ritatem vehementē. Probatio quippe vehementis
amoris est vehemens exhibitio operis Que opera ip
se dat in argumenta vehemētis aōrꝫ in libro grē spi
ritualis dicens. Si vis vehementē amorem agnosce
re debes illius charitatis rememorari que me de si/
nu patris traxit triginta tribus annis tibi seruire fe
cit ꝛ qua me venūdari permisi ꝛ me totum tibi cibū
ꝛ potū reliqui. In quo vltimo cōuiuio cythara ꝛ or/
ganū per dulciflua verba fui Secundo recorderis
qualem ego sponsus iuuenis post conuiuium illud
choream duxi cum tribus vicibus in terram procidēs
quasi tres saltus feci tam validos ꝙ sudore tot⁹ ma
dens guttas perfudi sanguineas. Tertio memo
reris amoris humilitatis mee id osculum sponse cū
iude osculum dedi. In quo osculo cor meum tantuꝫ
persensit amorem. ꝙ si penituisset animam eius in
sponsam per osculum illud assumpsissem. Tunc et
omnes mihi copulaui quos ab eterno sponsas pre/
destinaui. Quarto recoles qualia aures mee ex
amore sponse audierunt epythalamia. cum stās co/
ram iudice tot audiui falsa testimōia ꝛ alia blasphe
ma verba. Quinto recorderis q̄ꝫ decēter me ob
tui amorem ornaui cū totiens vestimenta mea mu
taui. alba. purpura. coccinea ꝛ serto roseo. spinea sci
licet corona. Chirotecas bene perforatas huiu quā
do me clauis transfodi permisi Sexto memorare
qualiter te sum amplexatus. quando ad columnaꝫ
fui ligatus Septimo r̄ecorderis qualiter thala
mū crucꝫ sum ingressus Ut sicut sponsi vestes suas

dant histrionibus. ita vestimenta mea dedi militibus ⁊ corpus meū crucifixoribus. ⁊ tam gaudenter ⁊ amanter in eā insilij. ꝙ nūꝗ̄z sponsus in lecto eburneo aut serico amantissime sponse sociandus sic accelerauit. Deinde brachia per durissimos clauos in amplexus extendi septē cantilenas mire suauitatis in thalamo amoris decātaui Et post hec cor meū ad introcūdum tibi apui cū somnū amoris tecū moriens in cruce cepi Hec ibi. O vere vehemētez amorē. De quo ⁊ alter in xp̄i ꝑsona dicit Tam vehemens dilectiōis charitas in me exarsit vt nullꝰ sitiēs tam feruide delectabilissimū potuz desiderauit. aut moriturꝰ vitā cunctis mortalib) optandam affectauit. sicut ego sitiui ex amore pati ⁊ saluos facere peccatores. ⁊ eis me amabilē exhibere. Facilꝰ dies preterita reiterabit̄. flores ab initio mūdi arefacti reuirescent. pluuiaruz gutte innumerabiles colligerentur ꝗ̄z estimari posset vehemētia mee charitatis. Hec ille. Si igitur o hō nō credis verbis vel credas opibꝰ que sunt inditia vehemētis amoris: q̄ tā etsi vehemētia sint ⁊ grādia nimis. collatiōe tn̄ estuantis interni ardoris nō sunt nisi vt tipus ⁊ pictura ad rei veritatē. Hec cor illud vulnerauit vt vel modice ardorē cordis nobis ostenderet. Vere igit̄ duri ⁊ indurati ⁊ diri filij adā quos tāta benignitas nō emolliat. tāta flāma ⁊ ingens ardor amoris tā vehemens amator nō accendat. Certe si nō plus dilexissz te ꝗ̄z se. nūꝗ̄z impēdisset se ꝓ te. Septimo dilexit amore perseueranti ⁊ finali. Joh. xiij. Cū dilexisset suos ⁊c̄. i finē dilexit eos. O in finē. In finē cōsummantē nō cōsumentē. Sic dilexit ꝙ ex quo diligere cepit nūꝗ̄z a diligēdo ꝗ̄ztū in eo fuit cessauit. Per latitudinē mētis actualiter fere nobis sp̄ intēdit. Vide ergo si poteris. ꝗ̄ta sit lōgitudo. latitudo. sublimitas ⁊ ꝓfundū huiꝰ charitatis. ⁊ cū nō poteris ad eā vel redamare studeto. Et vt excessus huiꝰ amoris magis tibi pateat quis. q̄les. ꝗ̄tū ⁊ cur amauerit attēde. Illo nihil maius aut meliꝰ. cui ois sp̄us cōfitet̄ qm̄ est deꝰ. Quales amauit paulꝰ exponit. Cū adhuc inimici essemus recōsiliati sumꝰ deo. Quantū amauit nullus estimare sufficit. O tu fortissime sampson. inātum amasti mulierē nō te amantē sz ꝑsequentē. vt eiꝰ adore sapia tua stultesceret. fortitudo infirma fieret. Quid ergo gratie q̄d amoris tibi amatori rependaz qui me in charitate ꝑpetua dilexisti. miserans attraxisti. domū hereditatē reliquisti tanꝗ̄z viator dclināsad manendum. ⁊ quasi colonꝰ apperuisti. domū israhel tibi agglutinasti. In terris videri ⁊ cū hominib) cōuersari nō dedignari voluisti. lāguores nostros tulisti. vniuersa opera tua nobis opatus. peccatis nostris seruisti. noster mediator. euangelista. angelꝰ sacerdos ⁊ oīgena hostia fieri cupisti ⁊ factus es dilectam animā in manꝰ inimicorum dedisti ꝓ nobis aīmam aim. spiritū posuisti ⁊ in te omnē desiderabilē vsum cum omnibus tuis mihi plene dedisti. O grē tibi. Debet hec liquefactio fieri ꝑ cōsiderationem. estimationē. incitationem ⁊ optionē.

**o Liquescā vi feruoris. amās te spōsalit̄
Videns fontē te amoris. passū ꝗ̄z penalit̄
Quo affcū me dulcorꝫ. trahis singl'ariter**

Et quia cor liquefactū vnioni est aptū. Ideo seq̄tur

Gradus octauus

v Nio amorosa De qua paulꝰ Qui adheret deo vnus sp̄us est cū eo. i. Chor. vi Et dominꝰ Volo pater vt vnū sint ⁊c̄. Et est hic sūmus gradus ⁊ finaliter in prioribus intentus. vnde ⁊ diligentissiē exercendꝰ Et hoc quia hec vnio

ē	p̄ncipalit̄ a xp̄o intēta	qꝫ	ꝓ ea xp̄s orauit
	dignitas maxia		ꝑ hāc hō fit deꝰ.
	vtilitas nimiū fructuosa		tali nil obest

Primo inꝗ̄z conandū est ad hanc vnionē. qꝫ hec est a christo in omnibus principaliter ⁊ finaliter intenta. Nam ideo omnia egit vt se nobis amabilem exhiberet vt dcm̄ est. ⁊ sic nostrū erga se amorem alliceret ⁊ nos sibi vniret ⁊ in patrem ꝑ se deduceret Hinc ex mundo recessurus tanꝗ̄z omniū laboruz p̄mium exorans dicebat. Pater sancte serua eos i nomine tuo ⁊c̄. vt sint vnū sicut ⁊ nos Et rursus. Tu pater in me ⁊ ego in te vt ipi in nobis sint. Itaqꝫ hāc ⁊ nos tanꝗ̄z finem nostrū appetamus. ⁊ nisi illā obtinuerimus nō quiescamus. A deo eni ⁊ in deum teste Bernardo conditus est animus rationalis vt ad ipsum sit cōuersio eius ⁊ sit bonum eius. Unde sicut omnia particularia entia naturali conatu tendunt ad suū perfectibile vt in eo perficiant̄. sicut ignis sursum aqua in mare ⁊ quod de terra nascitur redit ad teram. Sic etiam omnis anima rational' sciens ꝙ a deo exiuit ad deum redire debet

Secundo ad hanc cōtendere debemus. quia est dignitas maxima. Apostolus enim ait Qui adheret deo vnus est spiritus cum eo. O dignitas stupenda Fit homo amore dignus sicut deus amore homo. dispari tamen modo. Cum enim anima est deo vnita. tunc fortior vincit minus fortem. id est deꝰ animā attrahit q̄dāmō in sue ⁊ vite ⁊ nominis sanctitatem. vt sicut ipse est deus naturaliter. sic talis homo vnitus sit nuncupatiue. ⁊ dicatur deus. Iuxta illud Ego dixi dij estis Et ꝙ talis vnio sit possibilis patet per figuram. qꝫ columba in huius tipum ingreditur ad noe in archam. patet ꝑ naturā qꝫ condita ē anima ad deum. patet et per scripturam que crebro

tangit eā. Fit ergo hō per hanc de⁹ Bernard. Quō stilla aque multo infusa vino deficere a se tota videt ⁊ saporē vini induit ⁊ colorē. Et quō ferrū ignitum ⁊candens igni fit simillimū pristina exuta forma Sic oīs in sanctis hūana affectio quodaʒ ineffabili mō a semetipo liquescēs in dei trāsfert voluntatem Et fit hō quodāmō deus Sanc tn̄ hoc intelligatur de mō scʒ vnionis illi⁹ q̄ hō quodāmō fit de⁹ ꝓpter plures hinc ɔfictos ab imperitis errores vt sublimit Joannes gerson in suo tractatu sup magnificat stu diose annotauit quedā. Est itē hec vnio tertio appe tenda. qꝛ est vtilitas in ea sūma. Ex hac eñ oīa opa nrā cū deus ea nobis cū opetur nimium nobilitant ⁊ gratissime acceptant. Secūdo ex hac oīa xp̄i ope/ra nobis plenissime cōicantur e⁹ potētia roboramur sapīa illustramur. meritꝫ ditamur Jta ꝙ illō Tho bie recte poterim⁹ dicere. Bonis oibus p cū repleti sumus Tertio ex hac oīa nrā obsequia alleuiant De⁹ ei nobīvnit⁹ portat nobiscū labores nrōs sꝫ ⁊nos ipos. vn̄ Deute. Portauit te dn̄s de⁹ tuus vt porta re solet hō puulū in sinu suo. Et Ozee. xi. Ego quasi nutrici⁹ portabā eos. Et ergo nrm̄ obsequiuꝫ vocat iugū dicēs. Tollite iugū meū sup vos. Quis ergo n̄ iā ad hanc aspiret. q̄s non conet! Uere mihi adhere re deo bonū est. Semp ergo dū passionē medita mur in fine oī conatu ad hāc vnionē assequendam nos reflectam⁹. Jdeo eñ passionē xp̄s finaliter ptu lit ⁊ ob eū. finē etiā a nobis meditari debet Quali ter aūt ad hanc vnionē perueniāt multi multa scrip/serunt ⁊ varios grad⁹ posuerūt. ponit Bonauentu ra in paruo bono septē gradus vnitiuos istos scʒ

F

	vigilātia te sollicitet	ꝓmptitudieꝫ. aīa m. dsid.
	ɔfidētia te ɔfortet	ētitudieꝫ. Jn te d. spe. n̄. ɔ.
	cōcupia te iflāmet	dlcedieꝫ. Queadmod ds. c.
vt	excedētia te eleuꝫ ꝓpt	celsitudieꝫ. suspēdiū cle. a.
	ɔplacētia te q̄etꝫ spōsi	plcritudieꝫ. Ecce tu pul. es
	leticia te delectꝫ	plēitudieꝫ. q̄ꝫ mḡ mlt. dl. t.
	adherētia te ɔglutiet	fortitudieꝫ. q̄s me sepabit

G

Tradunt aliī alios gradus ⁊ plura subtilia d hac vnione. vt Gerson sup magnificat. ⁊ in de mistica theologia. Sed tu vt ad sūmā dicam⁹ si hāc assequi voles oportet vt

media īt te ⁊ xp̄ꝫ amoueas	p passiōis fortissiāꝫ
assidue pījs aspiratiōibꝫ hāc exoptes	ɔtinuā
oīa opa passiōi vnias ⁊ ꝑ ea ores	meōriā dignissiāꝫ

Primo necesse est vt media remoueas q̄ sūt volun/tas ꝓpria. amor ⁊ inhesio sensibiliū. inconsideratio spūalium ⁊ huiusmōi Secūdo oꝫ indesinēter cuꝫ Augustino ꝓ hac aspirare ⁊ cū Bernardo suspirio/se exclamare. Dn̄e iesu fac me sentire q̄ꝫ imenso me amore amasti. Da mihi te amare ardēter tibi adhe rere semp ⁊ sic de alījs. Et cū Joanne herp. O aman tissime iesu vtinā dignus inueniar vt aīa mea tuo dulcissimo fruatur āplexu. imo vt tu in ea ⁊ ipa in te vicario amplexu recreet. vt sic ei⁹ tepiditas ab imen so tui amoris incēdio valenter incalescat. O vita vi te mee te totū desidero. me totū offero. totū toti v/nicū vnico. O vtinā impleat in me illud oraculū tuū Rogo pater vt sint vnū sicut ⁊ nos vnū sum⁹. ego i eis ⁊ tu in me vt sint cōsummati in vnū. Hec ille

Oportet itē ascēdere p septē illos vnitiui amoris gradus quos spūsctūs spsit in cāticis p quos spōsa ascēdit velut virgula fumi p desertū. Qui licet ordia tim nō ponūtur tn̄ queadmodū in celo sydera. Jn arenis saphiri ⁊ carbūculi. in agris flores a spū sctō spergūtur. ⁊ nrō labori ⁊ exercitatiōi ordinādi relin/quūtur. Et sunt isti. scilicet

Desiderare. Et ē bonū absens cupe. vt Osculetur me osculo. Ueniat dilect⁹ me⁹. Ueni dilecte mi etc.

Querere Et est in illud possidendum tendere. vt H p vias ⁊ plateas querā quē desiderat aīa in oī ope di lectū querens

Diligere ē bonū ipm ꝓpter se querere. Dilcē mi āpphendam te qꝛ sol⁹ sufficis mihi ꝓpter te

Amare. ē vitaliter. totaliter. ⁊ finaliter totis viri bus ⁊ neruis diligere.

Amore lāguere. est grauiter absentiā amati per/ferre. vt Annūciate dilcō qꝛ amore lāgueo

Amore vulnerari ad mortē est mortali vulnere languere. ⁊ nullaꝫ aliā cōsolationē nisi de pn̄tia ama ti suscipe. vt vulnerata charitate ego sum.

Beata requies Totaliter in amato p vnionē reqe/scere. Tenui eū nec dimittam Adiuro vos ne suscite tis De tertio aūt quō. s. vnienda sint oīa opa no/stra xp̄i vite ⁊ passioni pleni⁹ deductū est folio Fiet ergo hic grad⁹ p cōtrarioꝝ abrenūciationē. et per obsecrationē ⁊c.

Stringe spōse vnitatis. me dinis nexib⁹ Vinctū vinclis caritatis. animi excessibus Cūctis ī te trāsformatis internis affectib⁹

Gradus terminatorij Caplm. iiij.

Omne sacrificiū sacerdotum igne cōsu met Leui. vi. Qm̄ oīs perfectio a fine I ipo ⁊ nomē sortit ⁊ laudē. Dignum est vt queadmoduꝫ bono exordio medita tio est inchoata ⁊ bene ꝓsecuta. Jta et bono fine terminet. Jncassum eñ bonum bn̄ agit si nō fine cōgruo ⁊ bono cōsummetur. Et ergo sequū tur duo gradus cōclusorij queadmodū fuerant duo preparatorij Primus est gradus. ix.

Oblatio obsecratoria De qua. ps. Sacrifica te sacrificiū iusticie. Et est plurimū necessa/ria hec. Nā teste Hugone meditari. legere. orare. est queadmodū semen iacere. Sed hec offerre est queadmodū semē iactū opire. Quisq̄s igit nolit

iactū semen a volucrib' diripi. sed graui velit segete ire. studeat id deo in fine offerre Et est hec oblatio. q̄ iam deo vnit' meditatoriū sacrificiū illi sacrifices. teq3 in viuā hostiā offeras deo. ⁊ pro reb' tibi necessarijs ⁊ debitis obsecres sub hac vel cōsimili forma.

Suscipe clemētissime pater dn̄e de' hoc meditatoriū sacrificiū passionis dn̄i mei iesu xp̄i. qđ in vnione oīm suarū reuerentiarū. charitatis obediētie passionū tibi in hac vita ab ip̄o exhibitarū. ⁊ inceternuz exhibendarū. tibi ego vilitatis abissus cum oī eo qđ sum ⁊ possum in tp̄e ⁊ in eternitate offero. Presertim in vnione articuli hui'. N. a me iam meditati. Ad tuā ⁊ ip̄ius laudē gl'iam ⁊ benedictionē ppetuaz In plenissimā super beneficijs gratitudinē In oīm sanctorū honorem. in toti' ecclesie pfectū. Ut i purgatorio exn̄tes liberent. petōres cōuertant. iusti i gr̄a cōseruent. presertim oēs mihi in orōnib' cōmissi tāto sacrificio iuuēt

pro hanc | hostiam. victimā.
| decimā. p̄miciam
pro hoc | pacificū. sacrificiū
| holocaustū. icēsū.

da mihi oīm ⁊ singulorū petōrū meorū veniā emēdādi vitā meaz grām. ɔcupias malas deuincere. i vertutibus pficere. Presertim te i hoc articulo. N. imitari vt sic tibi cōformis merear tecuz glorificari. Amen. Sic eccl'ia post missam offert. Sic ⁊ Ancelmus post hitas meditationes in suo stimulo oblationē facit dicens. Respice dn̄e sancte pater de scīuario tuo excelso ⁊c̄

Prosecutio graduū sacrificiorū . §. p̄m'.

Ed quoniā aliq̄tiēs graduū sacrificiorū meminim' Ideo pleni' p corū intelligētia sūt pauca annotanda. Et in primis sciendū q' pspicienti officinā legaliuz librorum varia offerunt genera aut spēs oblationū. de quib' grandis ⁊ grata posset fieri ⁊ fecūda materia disputationum ⁊ deuotiōis Illic eñi est audire nūc hostias. nūc victias. nūc oblatiōes aut mūera. vota quoq3 ⁊ spōtanea ⁊c̄: id genus multa. Que oīa oblationū spēs extēto nomine dici pn̄t. sed nō ita sacrificiorū. Octo eñi scđm quendā doctorē hebraice atq3 grece lingue pitum sc̄ genera sacrificiorū ad que facile reliqua inflectūtur. Et sunt Hostia. victima. ⁊c̄. Que varij varie explicant tenui rōe plerūq3 nōīm inniti. sed nobis prout passim in veteris instrumēti pagina diffiniūtur sūt paucis scalariter ⁊ sub clymace exequenda vt exercitio applicent. Crebrius tñ in scripturis suffundit et cōfundit ōria horū. Et hoc plerīq3 incuria interp̄tuz: vt super Leuitico Esichi' dicit. Et vt vallens cū stomacho in correctorio suo pfitetur. Patēt hec ī octo versibus

Hostia. victia. vel decie. sic primitie sunt.
Pacificū. sacra sunt. holocausta. icēdit oē.

Hostia est proprie p petō. vt Leui. iiij. deducitur Cuius ps altera cōburebat. altera in vsum sacerdotis cedebat. Et huic acceptatiōi cōgruit illud vulgare. Hostia p hostib'. Nil eñim tā aie hostile ⁊ inimicū vt peccatū Victia pro īpuritate ⁊ iſfectiōe Et huic quadrāt oīa illa genera expiationū leuiticaruz que p cōtracta imunditia etiā sine culpa fiebāt Decime q̄ dabātur in recognitiōe dn̄atiōis. Sicu. feriores supiorib'. Oēs aūt deo decias dabāt in signum ⁊ pfessionē subiectiōis. De quib' sepi' mādat a ⁊ n̄o p̄sertim Exodi. xxiij Primitie q̄ offerebātur i beniuolentiā donatiōis dei ⁊ ingratitudis vicē. De q̄bus pulchre agit Deutero. xxvi. quō sc3 in harū oblatione pfiterētur bn̄ficia suscepta ⁊c̄ Pacifica q̄ pro pace ⁊ vnione adherētie dei dabātur Que iuxta rabbi salo. sic dicebātur q: pacez faciebāt reddēdo cuilibet qđ suū. s. deo. sacerdoti. sibiipsi. vñ ei' tres fiebāt partes. vt patet Leuiti. iij. Sacrificia q̄ sacra religione deo reddebantur. ⁊ que scīficabant. q̄ p p̄rie soli deo sunt reddēda. Unde ⁊ oīs gens sues deos sacrificijs colit. vñ dicit Sacrificiū ⁊ libamē deo. s. soli vt propter multa deducūt Holocausta que integre deo offerebātur ⁊ totaliter cremabātur. Unde holocaustū quasi totū cōbustū. greco vocabulo dr̄. holon eñi grece latie totū est. ⁊ caustū cōbustum. q: totalit incēdebat

in | honorē maiestatis.
| amorē bonitatis
| signū status pfectiōis

Et sic solus mascul' q̄ perfectior est imolabat Incensum qđ penit' igne feruet ⁊ ardet e q̄b' nil nec cinis q̄dem remanet vt thus in thuribulo De cui' oblatiōis ritu agit. Exodi. xxx. ⁊ cōcurrit vt dicūt expositores cū thimiamate Et thymiama grece. latie dr̄ incensū Et est pfectior hostia in odorē suauitatis

Hec breuiter pstrinxim' de generib' sacrificiorū scalariter positis. cetera studiosis refuantes. hoc dicētes q' hostie hee legales. carnales cruēte ⁊ externe. sine internis mētalib' nil proderāt. imo execrabiles deo adeo erant vt diceret Quo mihi multitudinē victimarū vestrarū ⁊c̄. Incensū abominatio est mihi. ⁊ plura in alijs. Sed ⁊ hostie ip̄e mētales ⁊ interne nō iustificant in iudicio dei. q̄ppe cū oēs iusticie nr̄e sint velut pann' mēstruate. Sed dn̄s iesus xp̄s sacerdos noster inceternū gratificat has hostias nr̄as cruentas ⁊ mēstruatas vna cōsummate iusticie hostia sua. i. seipso q̄ nobis oē hostiarū gen' se exhibuit nobis pfectissim' sacerdos pfectas hostias afferēs.

Fuit igit ⁊ ip̄e Hostia pro peccatis nostris. q̄ppe in quo posuit de' iniq̄tatem oīm nr̄m ⁊ pro nobis peccatū eū pater fecit. ⁊ ip̄e obtulit se p peccatis Et victima sanguine expiās maculas mētis ⁊ leprā luridam cōtactu placido fugitans. Primitie ip̄e nostre calicē illū accipiēs p oībus q̄ retribuit de' Nō decias tantū. sed se totū impēdens maiestati. In sanguine

suo pacificans ea q̃ in celis z in terris. ipe fact⁹ pax
nostra Sacrificiũ dignũ deo Holocaustũ pfecte ob
lationis. Et incensum in odorem suauissimi odoris
nõ solũ olfactibus spirituũ sũmorum. sed z dignum
deo incensũ. Cui⁹ omnigene z dignissime oblationi
si nostras mẽstruatas hostias acceptari velimus vt
vniamus oportet. Iuxta qd̃ apl's docet. Per ipsum
hostias offerẽtes sp deo. ad Hebre. xiij. Et sic ex con
iunctiõe ei⁹ dignificabũtur. vt supra est deductũ. Se
cemur itaqz hunc sũmum sacerdotẽ nostꝝ. ptẽda-
mus pfecti fieri velut pater z frater nr̃ iste celestꝭ et
nostra opa eius passionis hostie iũgentes. oigenas
z nos hostias vno sub ope offerre nitamur practica
sub tali Ut scꝫ in oim operũ nostroꝝ initio. aut
saltem in diei ipius primordio intentionẽ dirigam⁹
q omnia z singula opa nostra in vnione cõsumma-
te illi⁹ z vnice sũmi sacerdotis hostie agere velimus
z secum pariter omnigenas hostias offerre z ideo sin
gula opari vt sint z in hostiã pro peccatis remitten-
dis. In victimã pro cordis impuritatibus z iperfe-
ctionibꝫ tollendis. In decimã recognitionis domi-
nij. In primitias gratitudinis diuini beneficij. In
pacificũ vnionis cum deo. In sacrificiũ latrie. In
holocaustũ resignationis pfecte. In incensum perfe
cti vnitiui amoris. Et ausim dicere si sic cõfessi fueri
mus dño in directione cordis nostri. non fraudabi-
mur desiderijs voti nostri. sed quẽcunqz locum calca
uerit pes desiderij nr̃ erit: z intentio acceptabitur a
deo. Hinc Gerson inter regulas de intentiõe in suo
cõpendio docet formare plures intentiões alterutrã
sub altera. Et alij quidã dicũt q multum referat sic
vel sic dirigere intentionem. Nam si in opere intẽdo
solius peccati veniã. solam quasi offero hostiam Si
solam gratitudinẽ. primitias solas reddo. Sed si õ
nia hec simul intendo. omnis generis hostias vno ĩ
opere exhibeo Qꝫ si intentionẽ neglexerim⁹. saltẽ
in fine operum nostrorum sub tali oratione. opera
nostra offeramus dicẽdo cum deuotario quodam in
fine horarum meditationũ z operationũ reliquarũ

O superclementissime pater ecce hoc quãtulum-
cunqz laboris scripture meditationis orationis zc̃.
sacrificium tibi offero in vnione acceptissimi z om-
nigeni summi sacerdotis nostri quo sine oẽs nostre
iusticie sunt vt pannus menstruate obsecrãs. vt id
suscipias in hostiam pro meis z totius ecclesie pecca
tis. In victimam pro putribilibus affectuum sordi-
bus expiandis. In decimas pro feudaria recogniti
one vniuersalis tui in me dominij: q̃ tibi ad omnia
me obnoxium agnosco. In primitias pro omnibus
beneficijs vnq̃ȝ acceptis. In pacificũ pro vnione mẽ
tis mee. imo totius imaginis tue cum de te deo vi-
uo z vero In sacrificiũ quod sacrata religione z la-
tria tibi tanq̃ȝ deo principio z fini debeo. In holo
caustum pro ardenti amoris dilectione debita. In
incensum pro cõsummato z perfecto resignationis
amore. O dirigatur oratio opatio zc̃. sicut incensuꝫ
sũmi illi⁹ sacerdotis in cõspectu tuo. zc̃. Amen. Qui
tantis hostiarum generibus venit comitat⁹ non in
cõspectu dei apparet vacuus.

c aptes pater passi nati. quaꝫ dlibo victi
mam.
Morã mei ob peccati. z donorum copiaꝫ.
Defũctoꝝ pauptati dans eternã gloriam

Et quia parũ prodest plura meditari nisi inde vi
tam studuerim⁹ emẽdare sequitur

Gradus decim⁹ Capl'm M

r Eflexio mentis super se. De qua domi
nus ait Marci. viij. Quid proderit ho-
mini si vniuersum mũdum lucret. anie
sue detrimentũ paciat zc̃. quasi dicatur
Quid proderit pro alijs obtulisse si non
applicuerit sibi. Ergo seriosius est hic gradus exer-
cendus. Et est qua a monte meditationis descẽdẽs
te ammoneas z cohorteris

meditata p imitationẽ ope z vitate impleas.
vt in feruore spũs cõcepto infatigabilit pmaneas
oia diei opa in vniõe meditati articuli pagas
Deinceps quoqz oportet
pposita z intentionem innoues
vt vitam sm veꝝ exẽplar iesu imutes:
habitaculũ colũbinũ ĩ vulneribꝫ iesu fabrices

Instar scꝫ columbe in foraminibus petre nidificãtis
Quatenus sic in christo absorptus Nil velle intellige
re meminisse nisi que sunt iesu christi passi z crucifi
xi
nitaris. Alijsqz occupatũ iri estimet mortem inexpli
cabilem. infernũ horribilem: desolationẽ intollerabi
lem. sed christo in carne passo eadem cogitatiõe sem
per gaudeat armari zc̃. Sic habet reflexio fieri Qua
lem modũ reflectendi Grego. satis familiarem ha-
bet. vt patet in fine Moralium Ezechiel' z omelia-
rum quarundã finibus. Quem etiã venerabil' Hu-
go in de tribus dictis aperte docet. vt est videre ibi.
Est enim necessaria valde reflexio ista finalis. q̄ cõ
plectitur fructum meditationũ. Postq̃ȝ igitur ho-
mo meditationẽ cõpleuit. nõ se mox ad alia effũdat.
sed sese super seipsum reflectat. quid egerit. qd̃ vt p
posuerit recogitet z corda sua super itinera sua po-
nat vt ambulet iuxta meditata Quod vt agere pote
rit necesse cũ Bonauentura orare habet z dicere

o Omine iesu christe cor meũ tuis vulneribꝫ sau
cia. z mentẽ meam tuo sanguine inebria. vt q̃
cunqz me vertam te semper passum z crucifixum a-
spiciam. vt quicquid aspexero mihi appareat tuo san
guine rubricatum. vt sic totus in te tendens nihil p̄
ter te valeam inuenire. nihil nisi vulnera tua intue-
ri. Hec mihi sit cõsolatio tecum mi domine crucifi-

gi. ꝛ mihi sit intima afflictio abs te aliquid meditari. a qua non quiescat cor meum donec te inueniat deum suum vbi cubat vbi suum terminet appetitum Amen. Itemque cum Augustino

Cribe domine ihesu vulnera tua in corde meo precioso sanguine tuo vt legam in eis tuum amorem ꝛ tuum dolorem. Tuum amorem ad cōtemnendum oēm alium amorem preter te. tuum dolorem adsubeundum omnem alium dolorem propter te Amen:

Scala passionis scdm ferias distic ta ꝛ abbreuiata

N

f Asciculusmirre dilectus meus mihi inter vbera mea cō morabitur. Cantico. primo

Quoniam in prosequendo gradus scale prolixi fuimus ꝛ forsan ob id tedio molesto ꝛ torpido lectori. Ideo iam his qui plura legere aut meditari non poterint condescendendo circa singulos gradus septem tantum ponimus meditabilia per septenarium dierum distincta. que tamen satis sunt lata ꝛ copiosa volenti scrutari ea. Quod potissimum caesit ob causas. s. ne iuniores multitudine deterreantur. ne in incertū vagi agant. sed semper omni die in promptu habeant que circa domini passionem scdm scalam iam positam meditari ꝛ considerare debent. Nullus igitur super multitudine causetur. dum breui fasciculo supiora fere omnia colligantur.

Otandum autem circa scalam istam sequentē de practica ꝛ modo eam exercitandi. Super quo sciendum Qꝫ poterit homo in ea quemadmodum ꝛ in ceteris meditationibus exerceri

Aut simpliciter commemorando
soliloquio
dyalogo procedendo

Per modum inquam soliloquij quo anima sibi loquatur ꝛ ad seipsam dirigat meditationem Sicut Gerson in de mendicitate. Aut per modum dyalogi quo vel homo cum christo ipso passo sermones misceat quemadmodum Auctor horologij eterne sapientie facit vt est videre. Aut certe cum sancto aliquo super christi passione colloquatur. Puta interrogando a virgine btā. vt Bern. in plactu Et Ancelmus Aut cum angelo proprio vel aliquibus sanctis quali modo quidam carthusien in meditando procedit.

Porro is inter hos modos videtur conuenientior quo mens magis christo vnitur. ꝛ deo fit intimior. vt ait vir quidam non contemnende auctoritatis. Qualis videtur dyalogicus processus cum deo quia in eo mens immediate fertur in deum Sed non voto viuitur vno. ꝛc.

Notandum insuper quod hec scala poterit bene complecti sub generali illa meditatoria scala vt est supra tactum. Nam preparatorij gradus ꝛ terminandi continentur illic sub gradibus exordialibus ꝛ finiendi. vt patet Gradus autem isti procedendi omnes possunt sub considerationis gradu comprehēdi Nam omnes isti gradus distinguuntur scdm varias considerationes Si enim consideras aggrauantia fit compassio. Si exempla fit imitatio. Si mirabilia fit ammiratio. ꝛc. Unde patet quod qui volet magis immorari poterit singulis istis gradibus omnes illos gradus iudicij ꝛ affectus applicare.

Scꝫ Diiudicando quis ei compatiendum
Querulando quod non compatitur. ꝛc.

Schala passionis Jhesu xp̄i abbreuiata

	Passioēm itaqꝫ dñicā meditatu rus te ꝑmū dis/ pōere debes ēplr .s. corporē excuti ēdo. a distractiōe ꝛ collgē⁹ frēib⁹ pa ssiōis ad te allicīē	deiñ de passione dñica ꝯmēorare debes ea q̄ euan gelica narrat hi/ toria. figur/ ꝛ scꝑ turis ꝯsona ꝯsid ratōe varia ꝛ exi stimatiōe pia	tcio circa meritā deū te exercere ꝑ q̄ ē grat⁹ ꝛc. Qd fit ꝑcipue si videris vigilāt patiēt/ ꝑsonam quo ad eius qua litatem.	ꝑ memoriā ꝛ itellēc ꝯpassiōis affēc Item si perpen das aggraua/ mentorum pas sionis varietatē	ñ ei aut par ꝑ pla cebit do ꝯpassio i affcū nisi seq̄t ꝛ imitatio in ef fectu que est deo accepta nob glosa nobis necāria.	merito q̄ grē a/ gēd ꝛ b qꝛ tāpco sa sustinuit. tāp clā exēpla r̄liqt affēc imitādi ꝺ dit ꝛ ꝑfri ꝑꝑfrēs passiōis subscꝑ tos fo. lxxxij. N	q̄ volet ad āmi ratioēm moue ri cōsideret pa/ cientis imensi/ tatē. tormētoꝝ ꝛ mōi q̄litatem eoꝝ ꝑ q̄b⁹ ꝛ a q̄ b⁹ vilitatem	Nā pupes boi/ nes israel i deo exultabūt ꝑꝑ ablata mala collata bona. reserata sigel'a.	vt liq̄fias. atten de qꝛ ex mag̃ ca ritate. pr̄ filio nō pepcit filius se tormētis ex/ posuit. spūs scs hec ōnia effecit:	hec vnio diligē tissime optāda qꝛ est a patiēte christo principa liter intenta. di gnitas maxima vtilitas fructu osa
	Excussio	**Cōmeōratio**	**Compassio**	**Compassio**	**Imitatio**	**Grārū actio**	**Ammiratio**	**Exultatio**	**Liquefactio**	**Vnio**
	ꝑmo sūme nos iduceř dꝫ ad pas siōis xp̄i medita tionē qꝛ dōr scis placꝫ rē ḡtissimū adeo accepti⁹ eis pene nihil facere possim⁹	ē āt sub hac com memoratōe actu anda fides de q̄d ditate patiēs ꝛ ꝑmo q̄ ad hūai/ tatis veram na/ turā qꝛ ver⁹ hōve rā hñs carnē. ꝛc.	primo quo ad e⁹ originem quia ē nobilissim⁹ com plectens in se om nes nobilitatis causas. decor vni uerse carnis.	primum aggra nās est cā effici ens. illi scꝫ q̄pa ssionem intule rūt nā pr̄ hunc. semet. mat̄ dra co iuda iudeus:	Imitari āt dbe mus modū quē in passiōe tenu it. ꝛ ꝑmo qꝛ er/ ga supiorē. i. pa trem obedienti ssime se habuit	ꝑmo grās ages qꝛ sua morte te viuificauit. ij. qꝛ aspiciēte ea sa nat. tcio qꝛ iraꝫ paternā placat que in celis ꝛ q̄ i terr/ sꝯ pacificās	ꝑmo āmirař qꝛ immēsus vni/ uersali dñio q̄ ōi b⁹ ꝑsidet libero iure dominat⁹ vt seruus subij cař ꝛ hūiliatur.	potissime exul/ tādum ꝑꝑ sigā cula septem per xp̄i passioēm re serata. q̄ꝛ pri/ mum est deus ammirabilis	prio amorē illū ex quo christus tradit⁹ ꝛ pass⁹ est attēde Nam amore eterno. ꝺm illd In cari tate ꝑpetua di lexi te	q̄duñ q̄b⁹ ad v/ niōēꝫ ascēdiř ꝑ m⁹ ē. vigilātia te sollicitās xp̄ē spōsi ꝑmptitu dinē. vt dicas. De⁹ d̃s me⁹ ad te d lu. vi.
Fer. ij.	**e cce placet**	**natura**	**ortus.**	**causa hec.**	**sed obedit**	**Viuificat.**	**dominans.**	**deus**	**eterno**	**vigilanter**
	scdo qꝛ hab eo ꝑ ceptum ꝛ institu tū q̄ sui comme morationem fie ri iussit. ꝛ missa celebratur vt xp̄i mors recolař.	Secūdo quo ad denominatioēm variam. qꝛ dr̄ lux brachium. lignū via stella leo la/ pis agnus.	scdo q̄lis sit attē de q̄ ad nařaꝫ. q̄a sensu viuacissi⁹. ꝯpleriōe tenerri⁹ corpore ꝛ aīa pa cificus. ꝛ totus eucraticus.	Scdm fuit pe na inflicta ꝛ af fligens quia ge neralis. multi/ plex. diuturna purissima ꝛ acer ba.	scdo pacienter erga tortores ꝛ tormenta se ha buit inter que nec os aperuit. sed sicut ouis co ram tōdente ꝛc.	q̄rto qꝛ te ab ōi pcci sord purga tū scificat. v. ad spūalē pugnaꝫ excitat. vi. qꝛ ꝯ mūdū carnem ꝛ dyabolum ar mat.	scdo qꝛ ōipotēs q̄ oia q̄cūqꝫ vo/ luit fecit ꝛc cui⁹ nomē ōipotens vt impotēs af/ ficiř tormētis. infirmatur ꝛ vi citur.	scdꝫ sig̃clo solu to appet spūs i telligibil' scdm differētiam tri/ plicem. scꝫ quā te sit benignita tat/ crudelitat/ dignitatis.	scdo ex amore ḡtuito. null' no stris meritis ꝑ mijs. aut suo ꝯ mō sꝑato aut i cōmō vitādo di lexit enim nos spontanee	ij. ḡd⁹ est ꝯfidē tia ꝯfortās xp̄ē sponsi certitu/ dinē vt poss di/ cere. In te dñe sꝑaui ñ ꝯfūdar Itē In deo sꝑa ui ꝛ adiut⁹ sum
Fer. iij.	**p recepit.**	**nomen**	**natur**	**pena**	**ac pacienter**	**Scificatqꝫ**	**potens**	**sathā ꝛ mēs**	**gratui**	**fidens**
	tcio quia in scꝑ/ turis ꝛ sanct/ sua sum quib⁹ vnuꝫ hoc consilium. ꝛ scripturis fere ꝑ omnem sui dcur sum ad hoc hor/ tatur.	Tercio quo ad officium ꝛ digni/ tatis statum An gelus. hostia. rex pastor iudexqꝫ sa cerdos	tercio q̄lis ꝯuer/ satiōe ꝛ vita. q̄a ad deum scissi⁹. ad ꝑxim innocē/ tissim⁹. grā ple/ nus. ꝛ omni vir/ tute perfectissi⁹.	tciū ē res circū/ stās Ipe loc⁹ si t⁹ ꝛ tps. socius gen⁹ astāt. loc⁹ citat/ ihrl'ꝫ. tps paschale. situs crucis. genus mortis ꝛc.	tcio charitatis quo ad ꝑximū q̄a maiorem di lectionem sic os tendit dum ani mam suam ex/ pro inimic/ po suit.	septio ꝑ mare b⁹ mūdi ducit. octauo ꝟtutem demonū debili/ tat. nono illus/ trat. aperiens septem sig̃cula	tcio immensus ꝛ icircūscꝑtibil' cui⁹ magnitu/ dis nō est finis attigēs a fine i finem. vt tmia bilis. supplicijs terminatur	tercio mūd⁹ sen sibil' maifestař ꝑ crucem q̄m ē loc⁹ tenebrarūꝫ in q̄ regnat ceci tas. sterilitas i pietas.	Tercio ex amo re bono ꝛ vtili nobis In ōib⁹ que ꝑtulit nr̄m commodum q̄/ siuit. nostre vti litati ꝑuidit	iij. ḡd⁹ ē ꝯcupis iflāmās ꝑꝑ spō si dl'cedinem vt dicas. Quemad mmdū desi. ser u⁹ Nūciate dil'. meo qꝛ āore lā. Dilcē mi app.
Fe. iiij.	**s uadent.**	**officium.**	**vita**	**astant res**	**sed amāter.**	**Ducit:**	**hic imensus**	**mūdusqꝫ**	**bono**	**cupias huc.**

Fer. v.	Quarto. qꝛ dig/ nū ꝛ iustū vt tm̄ bn̄ficiū nob exhi bitū vel ad m̄tē reducamꝰ extrꝰ ei gr̄itudis q̄dꝰ est accepti bn̄ficij reminisci **i ustum**	Quarto quantū ad diuinitatis cō munia. quia est essentia prima. natura perfecta vita beata. **commune.**	Quarto qualis fuit in pena. qa mitissimus pati entissimus. iuſtꝰ ꝛ extra totus trā quillus. **pena.**	Quartū est pre cognitio qꝛ oia sup se venꝉa pe nalia p̄cognouit oia pctā cōmit tēda ꝛ cōmissa ꝛ multoꝝ ingra titudinem **prescita**	Quarto seueris sime erga seipꝫ in nullo pcēdo sibi sꝫ dedit di/ lcām aiām suā ī aiās ĩimicoꝝ suoꝝ corpꝰ san guiēm. ꝛc̄. **seuere.**	Decimo dulco/ rat aquas tribu lationis. xi. ob umbrat contra estum tempta/ tionis. xij. ifor/ mat per exem/ plum **Dulcorat**	Quarto felix i/ mo ꝛ felicitas atqꝫ beatitudo ipsa. cuius pti cipatione omis beatus beatifi/ catur. h vt mis tormentaꝛ **felix.**	Quarto māifes tatum est est ce lū vel paradisꝰ desiderabilis qꝛ sꝫ est fastigiuꝫ totiꝰ glorie spec tacl'ꝫ leticie ꝑm ꝑtuāmo pulētie **celum**	Quarto amore singulari. pro singulis specia liter sua pferēs tormenta scdꝫ illud ad galat. Qui dilexit me ꝛc̄. **singl'ariter.**	Quartꝰ gdꝰ est excedentia ele/ uans ꝑter spō si altitudinem. vt dicas Trahe me post te ꝛc̄. Suspendiū ele git aia mea **altum**
Fer. vi.	Quīto. qꝛ sūme necāriū qꝛ n̄ āpli us ꝑderit adl'tꝫ xp̄i passio nisi qꝫ tū applicata fue/ rit meditatōe pi a. sꝫ ꝛ viuiꝉ in (ꝛ nō 'ine)ca **e st opus**	Quinto quantū ad deitatis pro/ pria quia filius ꝛ verbum similis. species vel yma/ go. **hoc ꝑprium.**	Quinto. qualis fuit quo ad famā quia inclitissimꝰ ꝛ nominatissimꝰ habebatur vt do ctor. medicus mi rus ꝛ propheta. **bona fama**	Quintum obie ctoꝝ doloꝛosoꝝ multitudo. qa doluit de patris offensa de ma/ tris tristicia ꝛc̄ **obiectaqꝫ**	Quinto libera/ lissime quo ad omē genꝰ hūa/ nū in cuiꝰ vtili/ tatē se totum ex pendit. res cor pus ꝛ aiām **large**	xiij. reuocat a cl' pa Attritus est propter scelera nostra. xiiij. or/ nat sanguis cꝰ xv. inflaminat ad diligēdum **Nos reuocāt**	Quito ecnꝰ sine ꝑncipio q̄ ꝛ per maēt ietnū im mo eternitas ipa atqꝫ immūbilitas vt tpalis ꝛ mu tabilis moꝛꝉ **eūus**	Quito īfernus māifestatꝰ ē hor ribilis qꝛ ē plꝰ egestate ꝛ penu ria. vilitate ꝛ ig nominia. calāi/ tate ꝛ miseria. **infernus**	Quinto amore cōgruo ꝛ conue nienti. recto. s. ꝛ discreto. dulci sapienti ꝛ forti: sciens reprobare malū ꝛ eligere bonum. **cōgruit.**	Quintus gdꝰ ē complacentia q̄ erās ꝑter spon si pulchritudīeꝫ vt possis dicere Ecce tu pulcher dilcē mi Sub ū bra illiꝰ ꝛc̄. **optet**
Sabbato	Sexto. qꝛ vtile ꝛ cōmodosū. ve ei ē lignū vite affe/ rēs xij frcs ꝛ vtili tates meditāti. si tū deuotionis dentibꝫ fuerit ri te attritum **u tile ꝫ ē**	Sexto quantuꝫ ad appropriata. Uerus tu sapi/ ens. pulcher. vir tus. bona vita **ꝑpriata:**	Sexto qualis ad attinētiā qꝛ vere tibi amādissimꝰ ꝛ totꝰ desiderabi lis frater q̄ppe tu us. caput. spōsꝰ ꝛ amatoꝛ. ōnia tibi factus **ac proxima**	Sextum impl' sio fortis nam impel'ebant ad tristiciam. iusti cia ꝛ equitas di uina sapientia amoꝛ ꝛ caritas immensa **pulsio.**	Sexto pruden tissime quo ad aduersariuꝫ cui diuinitatem oc culuit ꝛ quasi hamo leuiatan cepit **prudēs**	xvi. honorat i/ mitatores eius xvij. dat pacem inter deum ꝛ ho mineꝫ. xviij spo liat infernum **Hinc honoꝛ**	Sexto sapien/ tia dei patris. fons sapientie. verbuꝫ in excel sis cuiꝰ sapie n̄ est numerus. a q̄ sapia oīs vestī tꝰ despicitur **est sapiens**	Sexto manife stata est virtus laudabilis. q̄n. tum sit precio/ sa speciosa fruc tuosa **virtus**	Sexto amore vehemēti ꝛ mag maioꝛē eīm cari tatē nēo hꝫ. ꝛc̄. Cꝰ vehemētisa moris argumē tū est talis pas sionis platio **vehementia**	Sextꝰ gdꝰ ē leti cia delectās ꝑꝑ spōsi plēitudīeꝫ vt possꝉ dicerꝉ. sꝫ multitudīeꝫ do/ loꝝ meoꝝ i coꝛ. meo. qꝛ mgr mꝉ titudo dul Re **letus**
Dominica	Septio. qꝛ post hāc vitā ꝛ q̄nqꝫ i hac vita ꝑmiaro riū. liberans a pe na. ꝛ grām atqꝫ gl'am augmētās **g loꝛificās**	Septimo quan tum ad opera. eꝫ mediāns. repa rās, saluās medi cans qꝫ beatoꝛ **operans**	Septio attende qualis sit fm di/ nitatē certe iessa bili in se ōni pfcō ne pfectꝰ. q̄ppe q̄ ꝛ eius eternꝰ. feli citate hr̄s atqꝫ p fcō ipa eternitas felicitas. ꝛc̄. **perfectio.**	Septimum fu it plurium cō/ passio que fuit multiplex nam compatiebatuꝛ humano gene/ ri. sibi ipi virgini matri. oim elec toꝝ gregi. **compatitur**	Septimo per/ seueranter adfi nal ꝯpleme tum in finē eīn vsqꝫ pseuerauit ꝛ completo sacrificio consū matum est dix it. **stans**	xix. reparat an gelicam ruinaꝫ xx. dat gaudia celi xxi tutat ab inferno ꝛ pur/ gatorio **Ut reparet**	Septimo pul/ cher ꝛ pulcher/ rimꝰ ipe. icrea/ ta pulchritudo. speciosus pre fi lijs hoim. deco loratur. vt non sit ei species ne qꝫ decoꝛ **pulcher**	Septimo māi festatus est rea tus culpabilis. qm̄ adsui remis sioēm necessari um fuit. tā ma gnū pciū. grād piacl'm. difficile medicamentū: **vicium**	Septimo amo re cōstanti ꝛ pse ueranti in finē diligens suos. nūq̄ꝫ a diligēdo nec in medijs tormentis ces/ sauit **cōstanter**	Septimus gdꝰ est adherē/ tia conglutinās propter sponsi fortitudīem vel charitatem mi hi adherere do bo. est q̄s nos se pat a carita. **adherens.**

Prologus in Rosaria sequentia.

Capit. q̇ntum.

O s Tatue tibi speculam. su me amaritudines. Jheremie. tricesimo primo.

Post positam scalam q̄ tradit modum ad passioēm dn̄i meditādum. subnectenda sunt aliq̄ Rosaria ad legendum. vt scꝫ q̇ meditari nō poterit aut cum nō libuerit. saltem subiūcta pūcula ꝑ modum Rosarij cum Aue maria. vel potius cum Aue benigne ihū legat. Et in ꝓmis ꝓmittūť q̄dam Rosaria de dn̄ica passiōe in generali. scd̄o ꝺ q̇busdā articulis in speciali. Rosaria gn̄alia tradūť fm ꝙ varie poterit se hō exercere circa ipām passioēm dn̄i in gn̄e. Quidam em̄ tam sunt inscij ꝛ bn̄ficioꝝ dei ignari vt nec historiam noscāt dn̄ice passiōis. ꝛ hi tn̄ fructū eiꝰ ꝑcipient tradiť his vnꝰ exercitādi modꝰ in Rosario ꝓmo a q̄ nemo se poterit q̄ntumuis rudis excusare. ad membra scꝫ christi. qđ diciť. Mens. vires ꝛc̄. Sūt āt ꝛ alij ꝑoribꝫ magis illumiāti q̇ scꝫ historiaꝫ noscūt. sed illi considerando inherere neq̄unt. Vnđ opus habent integre eam commemorare. quia vni articulo neq̄unt immorari. Et illis deseruit Rosarium Egressus. supra in monotessaron positū. Sūt postremo alij in omnibꝫ acutiores. q̇ res ꝓspiciunt vsqꝫquaqꝫ. Et his valet Rosarium ꝯsideratorium. scꝫ Principium. ꝺs. ꝛc̄. folio In q̇bꝫ habūda eis offerť materia meditādi vtꝫ

Exercitatio ꝓmi rosarij fm mēbra christi.

§. ꝓmus

P p Rimo igitur q̇ ꝓfunda ꝯsiderare neq̄unt ꝛ q̇ christi passioēm fm rem gestam cōmemorare nesciūt. ꝯsilium Jheremie audiāt Speculam sibi statuant amaritudines sumant: Jmagiēm scꝫ crucifixi sibi ꝑfigant. Jbi diligenter vultum creatoris sui agnoscāt. in faciem xp̄i respiciant singula mēbra circūuoluāt. ꝛ q̄nta dn̄s ꝓ eis passus sit agnoscant. dum a planta pedis ad capitis verticeꝫ integrum nil repperint Deuote igitur singula membra salutent ꝛ sequēs Rosarium legant Nec est hmōi exercitatio contemnēda· qm̄ a magnis viris puta Bōauē. Bernardino ꝛ hmōi frequentata Nā q̇ acucius hic ꝓspicere velit. latam ꝛ deuotam ꝯtemplandi materiam inueniet. Poterit em̄ circa membra singula haberi ꝯsideratio trifaria Pōt em̄ considerari q̄ntum

ad decorē ꝛ ꝯmēdationem
actus ꝛ passionem vtꝫ ex glosula ītliniari
exēpli exhibitionem:

Et ꝑ singula pōt hō obsecrare vt sua mēbra decorenť. ꝛ peccā ꝑ ea ꝯmissa deleāť. ꝓut dn̄s docuit mechteldim. Primo inq̄ꝫ poterit hō ꝯtemplari hec cristi mēbra q̄ntū ad decorem scꝫ natiuū ꝛ ꝯmēdationem qua in scripturis ꝛ a sanctis efferūtur Et ex hmōi ꝯtemplatiōe debet incitari ad hoꝝ reuerētiā ꝛ veneratioēm. Scd̄o poterit ea ꝯsiderare q̄ntū ad actꝰ ꝛ passioēm vt scꝫ studiose ꝯsideret q̇d in singulis mēbris christus egerit vel ꝑtulerit Et exīn debet incitari ad grāꝝ actioēm. Tercio poterit singula xp̄i mēbra attendere quo ad exempli exhibitioēm Et ex hac debet niti ad ꝯformatioēm Quam vt assequať debet ꝑ singula obsecrare vt sua vicia ꝑ sua illa membra a se cōmissa deleanť. ꝛ vt eis in v̄tutibꝫ poterit cōfigurari. Et hmōi exercitatiōes circa membra xp̄i habeť plchre docuit dn̄s mechteldim dicēs. ꝙ singula eiꝰ mēbra lucēt nobis velut specula Vn̄ ꝛ se laudari voluit ꝑ singl'a coꝝ liniamēta. docēs etiam quō in singulis expōere debeamꝰ vicia nrā ꝯtraria ꝛ orare ꝓ hoꝝ extirpatiōe Et notādum ꝙ Rosariū istud tria in summa tenet. Primo hꝫ xp̄i mēbra. Scd̄o eiꝰ ornamēta puta passiōis insignia. Tercio varia ꝯtiēt medicamēta ad sanāda oīm pctōꝝ vulnera. Primꝰ versus ꝯtinet mēbra: aut vt sanius loq̄r potērias ītnas Reliq̄ extn̄a Et fiet de his q̄dā execucio īfra. Et nō mō debes attendere crucifixi mēbra sed ꝛ situm hoꝝ quō scꝫ disposita sint ꝛ extensa. Est em̄ ꝛ ꝯsideratio talis multū deuota. Attēde ḡ ꝙ hꝫ caput inclinatuꝫ ad te deosculandū. brachia extēsa ad amplexandum Manꝰ aptas ad remittēdum. corpꝰ expositū ad se totum impendendum. pedes infixos ad tecū cōmanēdum. latus apertū ad te in illud intromittēdum Age ergo o aīa esto sicut colūba nidificās in foramibꝫ petre in cauernis macerie. ꝑuola manꝰ. ꝑuola pedes inuola lateri. ibi em̄ tuta requies. ibi secura q̇es ꝛc̄. Porro ornamēta ponūtur triplicia' scꝫ pōtificalia sacerdotalia ꝛ regalia. q̇bꝫ ipm̄ q̇ꝓpe q̇ verus fm ordinem melchisedech sacerdos. ꝛ rex regis filiº erat. coronauit impia mater synagoga. Egredimini igitur o filie syon ꝛ videte regem in dyademate. pontificeꝫ in cydari ymmo in omni ornamēto suo irrisorio dicentem Ecce rex vester. Sed ꝓ corona regia sertum est illi corona spinea. pro torque aurea colaphum sine mia. Pro vexillo bellico crucem cum titulo sc̄pto ꝛc̄ Patent ornamenta in Rosario.

Sed attende victualia Pro cypho habet spongiam. pro lagena acetabulum. ꝓ vino acetū. ꝓ nectare mirrā. ꝓ medone fel amarissimū. Sed ꝛ vide que sit huius familia Ab ōibꝫ suis est derelictus tāq̄ꝫ hospes ꝛ ꝑegrinꝰ. ꝑdidit sodales optimos. inuēit hostes pessimos. Pro reddituario habuit furem. pro secretario traditorem. pro verillifero symonem cyreneum. pro cubiculario latroēm neq̄ꝫ q̇ exprobrauit ei. pro infirmario derisorem. pro vestiario spoliatoreꝫ. Pro refectorario fellis preparatorem. pro dormitorio sepulchrum. pro lectulo saxum duꝝ in petra excisum

Quis ergo in hoꝝ cōsideratiōe ñ mouebit̄ ad compassionis affectum.

Ponuntur item nouissime modi curationum aut medicamēta qb nobis medet̄ ⁊ q̄ assumpsit ꝓ salute nostra. Uñ cū summa ḡtitudine ⁊ mentis deuotiōe retractāda. ⁊ iōītima deuotiōe vna cū ornamētis ⁊ armis eq̄ vt xp̄i mēbra venerāda Quis ei seruus de dira captiuitate dño ꝓpugnāte liberat⁹ ñ hastā aut mucronē seu cetera bellica arma ī qb ercept⁹ est diligat ⁊ āplectat̄: Aut q̄ mulier spōsi acq̄sita vulneribꝫ si forsan ꝑegre ījs abierit ñ cotidie ꝯtrectet aōꝝ ei⁹ qd reliqͭ pign⁹ Sic ⁊ aīa fidelis victricia arma xp̄i sꝑ vt Ancelm⁹ ait excolere hꝫ ⁊ īfirm⁹ ꝯplexari antidota qb curat⁹ Nā ⁊ indulgētias suꝑ hoꝝ remēoratiōe plures pōtifices ꝯtulerūt Et notādū ꝙ rosariū istd legi poterit cū illa salutatiōe ꝯi Aue benigne ihū Addēdo in fine Et scīssima aīa tua sꝑ sit bñdicta. Aut vires aut genua ⁊c̄ variādū scdm xbū: Aut ad arma poteris legere oraciūculā illā Bñdci pape .i rigmo suo orātis. Lūcta xp̄i armatura nos ƀ saluet vt fut̄a ꝑfruamur gl'a Amen: Uersus vide suꝑ post monotesserō gersonis. in sabbato legendos vt ibidem signatum est folio

Prosequutio Rosarij premissi.

a Benedic aīa mea dnō ⁊ oīa q̄ intra me sūt nōi scō ei⁹ ps

b Pro q̄licūqꝫ declaratione Rosarij suꝑioris sciēdū ꝙ ī pmo xsu ponūt̄ potēcie aīe xp̄i q̄ eas bñdicat aīa nostra cū oībꝫ q̄ sē itra eā. Insūt āt aīe rōnali qnqꝫ. scꝫ potēcie hit⁹ act⁹ ⁊c̄. ꝑmittit̄ āt in xsu ⁊ ī pmis bñdicitur Mēs ip̄a in q̄ sē oīa ista. Uere sꝑ ⁊ inetnū merito bñdicēda q̄ ordie ⁊ dignitate suꝑat ī imēsum ōnia creata vt ō ī sacramētali ē declaratū. Bñdcā igit̄ sit dñe ihū mēs tua deiformissiā q̄ ī pncipio catiōis ī instāti xbo ē ypostatice vnita ōi grā ⁊ xitate repleta toto vniuerso lōge plata. tā mei amās ꝙ ꝓ me egit talia ⁊ tāta ⁊ exposuit oīa sua. O sit ietnū bñdcā ⁊ vltra Et ꝑ hāc tuā mētē scīssiāꝫ r̄forma mētē meā dprauatā ⁊c̄. Et poterit hic mens poni pro vi suꝑiori ⁊ spiritali qꝫ infra aīa poitur ꝓ vi inferiori ⁊ vita corꝑali ⁊c̄. Scdo bñdicūt̄ vires .i. potentie xp̄i oms Quaꝝ numerosus est exercitus Sunt enim in anima qualis vires.

B

Vires anime	Vegetatiue	Nutritiua augmētatiua. generatiua	Attractiua, retentiua. digestiua. expulsiua.
	Sensitiue: Apprehensiue	exterius	visiua. auditiua. olfactiua. gustatiua. tactiua
		interius	sensus cōis. ymagiātiua. estimatiua. memoratiua.
	Sensitiue: motiue	appetitiue.	concupiscibilis. irascibilis.
		executiue	naturalis. vitalis. animalis.
	Intellectiue: cognitiue	intellectus	agens. possibilis.
		intellectus	speculatiuus. practicus:
	Intellectiue: volitiue		Affectiua que dicitur voluntas Imperatiua que est libertas

Hec est distinctio venerabilis petri de Ayliaco quam prosequitur in suo tractatu de anima. Sed ñ hic de his seriatim agendum. Legatur super potencijs aīe rōnalis Gerson in de mistica theologia pulcherrima cm̄ ibi pōit. Sed pro re nrā iam applicandum. Contempletur itaqꝫ mens christo deuota q̄ꝫ singule he anime christi vires fuerunt in nat̄a ꝑfecte ꝑ grām suꝑornate ⁊ deiformes ⁊ deifice. ingiter deo inherentes. Contempletur q̄ꝫ ex viribꝫ vegetatiuis tota natura est exaltata quia per eas ad obsequium dei summi admissa. Uere teste ꝓpheta luxerūt ei stelle cum iocunditate. ⁊ omnia ei spontanee obsecuta.

Has itaqꝫ semꝑ benedicamus. Uideat deinꝺ qualia ex viribꝫ sensitiuis reliquerit nobis exemplaria discipline Quis non dico scribere. sed quis vel exprimere immo quis intelligere poterit q̄ꝫ sensus oēs extēros ⁊ internos sub disciplina habuerit magister omnis discipline. O si vel ad momentum videre datum fuerit quomodo speciosus ille pre speciosis omnibus hominum filijs omnes diuinos illos sensus auerterit ꝑfecte a malo. conuerterit qꝫ ad omne bonū O si vel tenuiter capere poteris quid ī viribꝫ illis apꝑhensiuis internis versabatur. in quibꝫ haut dubie non nisi optima queqꝫ fuere.

Preterea sensuales vires motiue appetiue per fectissime fuerũt in eo. Nam irascibilis aduersabat õni malo. tendebat concupiscibilis in oĩe bonum. Et has itaqꝫ bñdicam⁹ ꝛ ꝓ nostraꝝ apphensiuarũ virium reformatiõe exorem⁹ Memineris etiam q̃ꝫ tum his passus. ꝛ q̃ꝫ ex his seruierit tibi ꝛ q̃ꝫta ꝯtule rit bona Motiue aũt executiue scꝫ vires vel spũs naturales aĩales ꝛ vitales. nõ tales quales nostra an gustia ꝑpetit eas. in q̃b⁹ dum vna hoꝝ remittit itẽ ditur altera. ꝛ ecõtra vna intensa fit remissior reliq̃. Iuxta illud vulgare Dum vires naturales remittũtur aĩales intẽdũtur ꝛ ecõtra: Nõ sic inq̃ꝫ nõ sic. sꝫ ambi dexter fuit in vtrisqꝫ. neutrius act⁹ vt creditur obsti tit alteri q̃ppe posito in latitudine mẽtis. q̃ ꝛ ꝑfect⁹ in animalib⁹ ꝛ naturalib⁹ ñ ꝑpedit⁹ Orem⁹ eum ꝑ hac latitudiẽm spũum vel virium ei⁹. vt si in latitudine hac sectari non possim⁹ gigantem currẽtem vel saltẽ donec vt aĩales ita in eius cultum extendam⁹ vt mi nus in nos poterint naturales. Nec miraculo sit cuiq̃ꝫ q̃ dño ihesu latitudiẽm potentiaꝝ anime tribua⁹. q̃ multis viatorib⁹ etiam vanis fuit vel ex ꝑte con cessa vt possim⁹ declarare nisi ꝓlixitas obstaret Ha buit aliq̃ꝫtulam latitudiẽm mẽtis salomõ velut are na que in litore est maris. Concesso fuit ad horã scõ bñdicto dum sub vno radio totum ꝯspexerat orbem Cirus. alexander. petrus blesẽ ꝛ q̃s ante dixisse de buissem Origenes ꝛ ceteri q̃qꝫ in hac ꝑticipauere q̃ rum mire fuere actiones q̃ secus nõ pñt saluari. Et hanc non excitatam abditam vocat Aug⁹ aĩe ꝑpati onem. Sed iam ad vires intellectiuas veniẽ dum Sed q̃s oro haꝝ ꝑfeõnes. q̃s item laudes q̃s q̃s ꝓ nobis ꝑtulerint passiones digne poterit expli care Vere nõ est q̃ potest ad hec. Fuit intellect⁹ innumerabilib⁹ ꝛ luminosis cogitatiõib⁹ illustratus q̃ppe plenus õni veritate vtꝫ de sacramẽto est decla ratum. Memorie intellectiue obliuio nulla ac cidebat sed stabilis in omni bono nũq̃ꝫ peti neuo vl tenuiter offuscata Porro q̃ꝫ christi voluntas in õib⁹ ꝑfecta. q̃ꝫ dei ꝛ ꝓximi dilectione charitate õ niũ. itẽ ꝟtutũ tapetijs adornata. facile innuit quia õni grã plen⁹ erat teste euangelista. Habes de gra tijs christi generalib⁹. singlarib⁹ ꝛc. vtꝫ folio Sileat hic oĩs lingua. hec laus maxima erit q̃ i lau de se deficere ꝛ succũbere fateat. Oremus q̃ nostras reformet vires ꝛ ꝑficiat ymaginem suam. Gratias agamus q̃ nec supmis his suis virib⁹ a passione ꝓ nobis pepercit. Versabat obiecta dolorosa in memo ria Considarabat nostram ingratitudinem. passio nis frustratioẽm intelligentia. Compatiebatur ꝛ ni mium sup his estuabat voluntas illa inamorata. In omnib⁹ est virib⁹ passus vt reformaret omnes. O gratias illi.

De habitibus. § .pm⁹

Ercio benedicendi sunt habitus illi preclari ha bituatissime anime christi qui inclinant poten cias ad actum. Et ergo fm q̃ triplices sunt poten cie etiam triplices habitus in christo est reperire.

Scꝫ hit⁹ sensuales / itellectuales. practici speculatiui / affectionales.

O benedicti sint habitus sensuales. qui omnẽ sensualitatem ad omne inclinabant bonum. Bene dicti item habitus intellectuales qui omnes perfec ti in te fuere.

Et sunt duo practici scꝫ ars prudentia / tres specl'ati scia itellc̃s sapia

O dijudicet qui poterit q̃ꝫ hi ꝑfecti in christo fuere

Postremo habitus potentie volitiue omnis ẽ virtus moralis. que q̃ꝫ in christo perfecte nõ nostre est differere lingue. Quis enim christo prudẽtior cir ca consiliabilia. quis eo iustior circa communicabili a. quis circa terribilia fortior. aut temperantior cir ca delectabilia? Vere nullus. Patet ergo q̃ in christo fuerunt habitus boni scilicet scientia ꝛ ꝟtus in summo. Nunq̃ꝫ sibi vendicarant in eo locum ha bitus mali cuiusmodi sunt ignorantia ꝛ peccatum. O sint igitur benedicti

De speciebus in christo § .ij.

f Verũt autem ꝛ in christo species rerum Est aũt species vt hic capitur similitudo vel ymago rei cognite. manens naturaliter in anima etiam post q̃ꝫ ipsa desijt actualiter cognoscere apta nata ducere aiãm in noticiam rei cuius ipsa est ymago vel silitu do. Et est species sensibilis puta silitudo rei ꝑticula ris in fantasia. Itemqꝫ intelligibilis scꝫ silitudo rei vniuersalis existens in intellectu possibili. Hoc aũt notatu dignissimum q̃ quo acriores vigorosiores qꝫ fuerint vires seu potentie ipsi⁹ aĩe eo clariores et subtiliores efficatiores oportet existant ipse species sensibiles ꝛ intelligibiles. Cum igitur potencie xp̃i non modo eucratice ꝛ nature puritate predite. veꝝ ꝛ a verbo dei illustrate ꝛ ei compersonate fuerunt. Liquet q̃ꝫ dignitose ille species in anima christi mo do singularissimo refulserũt Et eo nimirum clario res quo ipsa christi humanitas illis eterni verbi yde is ꝛ prothotipo ꝯstiterit vicina. O q̃ꝫ placidas (qui dam exclamat) q̃ꝫ acres q̃ꝫ diuas cosiderationes et dijudicationes) vt iã de speciebus sensibilib⁹ loquar) christus habuit cũ vel lapidem vel herbam aut cete rorum quodlibet ꝑticularium creatorum ꝛ potissim ꝑticularem homiẽm lucidis ꝛ suauissimis suis fan tasmatib⁹ ipsis suis oculis abstractiue dispexit. O quid illi mentis O quid considerationis in singulis fuit Si legitur de sanctis aliquib⁹ hominib⁹ q̃ i om ni creaturarum occursu mox in creatoris subuehan

tur ꝯtemplatioēm. q̄d de ipsis oīm creatori incarnato domino ihesu sentiendum Porro si iuxta p̄ allegati verbum. differentem cyceronem omnis facūdia deficeret. si maronis musa eberet. cum volet ꝺ illis genericis vniuersalium rerum christi cōceptib⁹ differere puta ex anima angelo ꝛ hmōi imaterialib⁹ reb⁹ eliciti q̄d nobis hinc dicēdum. Certe digitus oppōnēd⁹ ori Corda cum māib⁹ sunt leuāda ꝑ illuslucidissimis speciebꝫ. diuinissimis cōceptib⁹ ōni ꝑegrinatiōis ꝛ incolatus sui tp̄e in glām patris ꝛ eternam nostram salutem habitis. christus ipse laudandus bn̄dicendus glorificand⁹ Te cōfiteor bn̄dico laudo glorifico honoro magnifico superexalto ꝛ adoro dn̄e ihesu ꝑ ōnib⁹ sacris de me ꝛ pro me habitis cogitatōnib⁹ diuinis Te laudāt celū ꝛ terra.

De affectionib⁹ anime Jhesu §.iij.

E f Unt q̄nto in anima etiam affect⁹ qui i christo ob coꝝ ꝑfectiones sunt beneficendi. Sunt autem hec affectiones diuise ſm vim irascibilem: Et oīs eas christus assumpsit quas in natura plantauit. Nūq̄ꝫ tamen inordinate neqꝫ rōnis iudicium p̄uenientes. ꝓpter quod ꝛ magis vocantur in christo propassiones q̄ꝫ passiones. Gaudium in christo fuit quia exultauit in spū sancto. Math. xi. Jram habuit quia infremuit ꝛ conturbauit seip̄m teste ioh̄e. Et marci. iij. legit̄ ꝙ ꝯtristat⁹ suꝑ cecitate cordis eorum circūspiciens eos cum ira dixit. Jniq̄s odio habuit ſm ꝙ iniq̄. ꝛ ꝑfcō odio odiuit oēs peccātes adeo ꝙ tabescere eum fecit zelus suus. immo qui ꝛ comedit eum. De tristicia q̄d dicam! Certe iminente passione pauere cepit ꝛ tedere ꝛ tristis esse vsqꝫ ad mortem.

F p Oro affectum dilectionis eius quis vel modice cogitabat cum ꝛ in aduersarios ꝛ capitales inimicos ꝑfectissima. eius dilectio fuit Unde in psalmo. cix. in dn̄i ihu ꝑsona ꝓpheta dicit. ꝓ eo ꝙ diligebam eos aduersabant̄. ꝛ postea Odium pro dilectione mea. Quod vt iudeorum peccatū grauius itelligat̄ ꝺt. Necesse igitur dilectioēm dn̄i Jhu in eos n̄ ꝑfunctoriam fuisse. aut vt dici solet suꝑficialem. Et licet hic nō dicatur q̄ꝫta fuerit. Magna tamen ex fideli seruo eius ꝛ docili discipulo officioso comite paulo coniecture nostre aperitur fenestra. Js eni q̄ꝫtum amauerit ex ꝟbis eius q̄ veritatem loquens coram deo nō mentitur testimoniū ei reddēte ꝯscia sua i spiritu sancto adaperit in magna illa tristicia ꝛ continuo cordis dolore quo aliquando optabat anathēa esse ꝓ fratrib⁹. ad Romanos. ix. Uere magna hec dilectio sed serui sed discipuli haut q̄cq̄ꝫ paris illi q̄ nemo maiorem habuit charitatem. qui omnib⁹ filijs dei dilectionis exemplar prepositus ꝛ datus magister. Non tamen oportet ꝙ sic etiam christus sicut paulus anathema fieri cupiat a deo ꝛc̄. sicut nec optet (licet paulo magis amauit) ideo etiam omnia q̄ paulus passus est patiebatur. Jllis eni spiritus datus erat ad mensuram. Christus autem non ad mēsuram Unde nihil tale passus licet ex dilectiōe sua q̄ maiorem nemo habuit ad inimicos tristicia ei magna ꝛ dolor continuus cordi eius incomparabiliter magis q̄ꝫ paulo. ꝛc̄. Et de his affectib⁹ loquitur crebro in psalmis ꝛ ꝓphetis. Ut in. xxxv. Ubi nos habemus Quasi fratrem quasi proximum complacebam ꝛc̄. Jbi Hieronimo teste hebrayca veritas habet. Tanquam amicus tanquam frater incessi. tanquam mater lugens ꝛ tristis incuruabar. Habuit ergo matricium affectum. Et in. xxv. Factum ē cor meum tanquam cera liquescens in medio ventris mei. Utiqꝫ ex amore qui liquescere facit. Qui affect⁹ amoris si tantus erga inimicos fuit quis compꝛhendet quales in amatores aut in deum ipsum extiterit. Certe diximus quedam supra sed indicibile est prorsus. Et grande quiddam de hoc innuit principium psalmi. xiiij. Diligam te domine. Ubi in hebreo habetur archanicha adonay. hoc ē Matricaliter amabo te domine. Uel matricaliter mouebor in te. O cogitet mens ista. sileat lingua de inexplicabili

Omnes igitur affectiones dominus ihesus et eas perfectissimas habuit. nam pro nostra salute eas assumpsit. Quid igitur tante dignationi retribuere quid nisi gratiarum actiones ꝛ congratulationē debemus! Gratias itaqꝫ tibi referat domine Jhesu omnis lingua super penalibus delectabilib⁹ suauissimisqꝫ affectionibus tuis propter me assumptis. O da mihi sentire quantum super meis peccatis dolorem. quantum pro salute gaudium ꝑsensisti. Daqꝫ mihi affectiones meas tuis conregulare vt ꝺ nullo gaudeam nisi de quo tu gausus fuisti. non doleam nisi quod indoluisti. non irascar nisi cui irat⁹ fuisti. Sꝑ sꝑem q̄d ꝓmeruisti mihi.

De actib⁹ in anima christi . § .iiij.

G f Erto sunt iam in anima actus quidam in christo extollendi. Et sunt duplices Scilicet cognitiui. ꝛ affectiui. Quia de ea procedunt cognitioēs ꝛ volitiones. Que in christo q̄ꝫ fuerunt ꝑfecte quis verbis consequetur. Quales cognitiones habuit ex superioribus eliciendum.

Quinqꝫ enim iuxta doctores modos habuit cognoscendi Scꝫ ſm

dinā naṫaꝫ		oīa actualia ꝛ potēcialia
gloriam		oīa finita actualr̄. īfinita hītu
grām	ꝛ sic ꝯs	oīa ad redēptioēm spectātia
naturam	nouit	q̄ spectāt ad vniuersi ꝯstitutōēꝫ
expiētiam		que venerunt ad sensuum organa.

Nam z fm vltim modū didicit ex his q̄ passus est obediētiam. Sic qz temptatus z passus factus ē misericors z potens ad auxiliandum eis qui temptantur Ad hebreos scdo. Non em̄ habem⁹ pōtificez q̄ nō potēs sit ad cōpaciēdū īfirmitatib⁹ nris sed potēs est fact⁹ qm̄ rēptat⁹ p ōnia pro similitudine ibidē q̄rto caplo. Et ad cōdolendum potens est qm̄ z ipse circūdat⁹ fuit infirmitate ibidē. v. cap̄. O qualis hic cōtemplatiōis abissus q̄le pfundū cogitatōz Actus āt volitiuos dm̄ ihū q̄s exp̄met! Nō em̄ seipo teste vēit facere volūtatē suā sz ei⁹ q̄ misit eū p̄ris. Certe si nosti apprehēdere volita p̄ris z act⁹ volitiuos domini ihesu cōtemplare Satius est sup his tacere q̄z dicere indigna Magna tn̄ ex his q̄ de affectib⁹ p̄sertim dilectiōis dicta sunt supra fenestra nobis patet ad videndū act⁹ mētales dm̄ ihū ad itrospiciēdum z cōgnoscēdū cor z aīm cogitatiōes z cōsilia āgustias et cōtinuos merores cordis ei⁹ z orōnes z plāct⁹ a p̄mo incarnatiōis momēto vsqz in horam emissi spūs

Magis em̄ christo q̄z paulo dolor continuus. Quia erat ei latitudo mētis sicut arena in litore maris Igitur sicut p̄s p̄allegato. f. cix. Semp diligebat tristabatur semp dolebat z orabat cōpūct⁹ corde vulnerat⁹ intrinsecus p ōib⁹ z singlis nobis Circa cui⁹ actus mentales z hoc dignissimū annotatu. quod q̄dam ait sup illo v̄bo Dn̄s ihesus ascendit in montem solus orare. mathei. xiiij. Non sic accipiendum v̄bum illud Aut q̄d pnoctauit in orōne q̄si tūc vacuū illi a predicationis labore tempus ad orandū fuit. Non em̄ in illa mentis nostre angustia fuit dominus ihesus vt nō cum p̄dicaret simul attentissime oraret. In latitudine em̄ mentis cōstitut⁹ ōnia verissime cōgnouit rectissime iudicauit iustissime voluit. Semp igitur orauit Sed quoniā id iuum orare nostre infirmitati nō imitabile. voluit ad exemplū nob aliqn̄ seq̄strat⁹ orare. Quemadmodum z ip̄e in iohāne p̄testat. vbi grās egit lazarum resuscitaturus.

Leuemus animos sursum totisqz virtutum neruis aīām diuinam cum ōnib⁹ q̄ intra eam sunt magnificemus semp. Et per hec iam dicta pz p̄mi versus explanatio q̄tulacumqz. Quo circa notandum q̄ quo spūalia p̄stant corpalib⁹ eo his potencijs z actib⁹ spūalib⁹ operosius bn̄dicēdum incūbere oportet. Id item sciendum q̄ non mouere quempiam debeat q̄ plures q̄z quinqz dictiones in vno v̄su ponūtur cum magis ad meditandi materiam amministrandum q̄z ad rosaria legendum versus sint collecti. z q̄ superfluunt facile possunt intermitti vel ad duas simul vna salutatio dici

Uersus secundus.

Iso de internis virib⁹ anime christi iā ad
v externa membra benedicenda se sermo deflectat. In p̄mis āt bn̄dicēdum Caput domini hoc vel simili modo dicendo. O caput a deo exaltatum. angelicis spiritib⁹ tremendum. ioanni baptiste reuerendum. auro optimo z carmelo assimulatum. pro me humiliatum. palmis pugnis z arundine cesum. septuaginta duab⁹ (vt aiunt) spinis perforatum. in tradendo spm̄ patri inclinatum: Obsecro p huius altī capitis inclinatioēm z pfundā hūiliationem. da mihi oēm clari mei capitis saptiam d vincere. Ecce hic complectuntur tria illa supra p̄missa qz ponitur capitis

decor z commēdatio — auro z carmelo assilatuz
act⁹ z passio — qz — hūiliatū. cesum. pforatum
exempli exhibitio — hūilr p̄ri inclinatū zc̄.

Deinde similiter z os bn̄dicendum z triplici h modo colendum vt dicatur

veritatis tenax
O os — iudam proditorem deosculans
homines sapiētiam docens

Osculeris me osclo oris tui. Dans vt ego veri sim tenax sp qz sapientiam docens

Deinde tercio ad aures dm̄ Jhesu bn̄dicēs accedendum. vt dicat hoc vel consimili modo

A deo pfecte celesti melodia refecte
O aures — blasphemijs z iudeoz clamorib⁹ affecte.
In auditu aurī obediētes z p̄ri icliate

Uos bn̄dico obsecrās vt obediētiam detis

O v̄e ocli colūbaz. lacte loti
O oculi ihū — sepe lacrimis madefci. velo obuelati
Simplices z ab omni malo auersi

Auerte oculos meos ne videant vanitatem zc̄.

plchriores vino. sicut grex tōsaz
O dentes — Cruentati. forsan z excussi
Nūq̄z in malā iram exasperati

Nō in iram exasperem dētes meos sz ruminationis spūalis insere z exacue dentes

pulchre sicī turtur. sicī fragmē mali pūici
O gene — alaphate. in morte decolorate
pre v̄ecūdia sepe rubore obducte

Da verecundiam condecentem

O ligua eucharis. ligua bōa. fauū distillās
O ligua — potionē felleam z acetosam gustās
In qua dolus nō erat sed grā diffusa.

Da vitem dolum. da z abstinentie virtutem grām qz linguarum

Altissimum vere sicut turris dauid. eburnea z vt monilia
O collū — Crebro colaphizatū. crucisonere p̄ssum
Parētib⁹ obedienter inclinatum

Da humilem sub ōni cāra subiectionem

tributis pp me sermentes suppositi
o humeri — Crucis ligno z erratica oue onusti
laborib⁹ a iuuentute subiecti

Uos benedico obsecrans. quo des fortiter laborare tibi christe.

tãq̃ cera liq̃scẽs vno ĩne ⁊ occlo spõse vulnerãtũ
o cor di- ꝓpt nos ↄfstatũ ⁊ militari lãcea trãsfixum.
nũ ꝟe scm̃ scõꝝ armariũ vite portãs nõia filioꝝ
(vulnera cor meũ charitate
Vere btã scõs ãplerãtia pditos recipiẽtia
o brachia Dire ĩ cruce retorta.ꝓtẽsa ⁊ expãsa
In oẽ dei obsequiũ prõpte extensa
da vt me totũ ĩ tui aõrẽ extẽdã tuis brachijs ãplectar
O ꝟa pell' ꝟi salõis vt tabernacl'a cedar
o pell' vt celũ extẽsa sãguie purpurã.estu tabnacl'i
ꝓ pelle mea imo ꝓ tota eccia data (afflicta
Resuscita me quo pellẽ meã ponã pro te
aureez torãtiles plene iacict; mirrã distillãtes
o ma⁹ Frigore affcẽ cruci affixe.clauis pforate
q̃ ↄdidist; celos curast; egros ⁊ opatões rcãs
Vos laudo orans vt det; opatões rectas
Veri ade vñ ⁊ eccl'ia fabcata veꝝ tẽplum
o latus lãcea milit; trãsfixũ ⁊ sacroꝝ pignoꝝ exhauri⁊
bitaculũ factũ columbinũ
Inhabitem semper tibi

colũne fortitudis ⁊ bases toti⁹ edificij spũal'.
o ossa nõ q̃ dẽvt ꝟi agni ↄminuta varie tñ afflicta
In q̃b⁹ ñ erat saitas ↄfbata ⁊ abscõdita.
Cõforta me ⁊ da vt fortitudinẽ meã custodiã ad te.
ãcu⁹ trici vallat⁹ lilij s eburne⁹ saphir; distict⁹
o vẽt' fame extenuat⁹ ⁊ itrcũisti tormẽt; tact⁹
cui⁹ vmbelic⁹ vt crat tornatil' ñ egẽs pocul'
Ne dolcã male ventrẽ meõrie ne cadat ĩ puluerem.
pedes pl'chri rci similes auricalco. (ci affixi
o peds pdicatõe fatigati.a magdalẽa loti vincti cru
Vias bõas ãbulãtes ⁊ ĩ bono pseuerãtes.
Nõ currãt pedes mei ad malũ pstẽt in bono semper
Sublimissiã sub q̃b⁹ curuãt genua oia
o gẽua sepe ĩ orõe curuata tormentis afflicta.
Reuerẽtiali ⁊ filiali tiore p ĩ flexa
Igsce meã pigriciã ⁊ idnotõz ↄfer ruerẽtiã ⁊ feruorẽ

Manuũ ⁊ pedũ ñ rapaces vt aq̃le.
o ũgues ꝓpt me funib⁹ ↄstricti cruẽtati ⁊ afflicti
Ois mali emunes ⁊ verẽ agnini
Non sim rapax mali.
sacratissiã viscera btissiã itima
o itia diro ⁊ vario dolore ꝓpt nos affecta
In q̃b⁹ ois filioꝝ cõstat gloria
Vos benedico ⁊ laudo reformate mea interiora
o sacriã sup auꝝ ⁊ topasyõ ãplectẽda.
o vl'ncã dira dura ⁊ sup nũeꝝ multiplicata
nrõꝝ vulneꝝ medicamẽta ⁊ ꝟa aõr; isignia.
Bñdico singula orãs vt curet; aie vulnera

Bigãt; fortissiã ꝟe marmoreis colũnis silia
o crura sepi⁹ stãdo eũdo orã⁹ fatigata ⁊ tormẽt; affcã
sup aureas bases fũdata ⁊ ĩ bono pstãtia
Da perseuerantie ⁊ fortitudinis virtutem.

nobl'e ⁊ pulcꝝ mirabl'e oib⁹ dotib⁹ glĩficatũ
o corp⁹ hũiliatũ afflictũ passiõib⁹ expositũ
cui in nullo peccasti s; pro nob a te traditu⁊
Te benedico petens corpus meũ benedici
o aia Deo dilecta ⁊ placita Sana aiam nrã⁊
h por⁹ pp nos tradita ⁊ expirata faciẽs eã placitã⁊
iferior affcõib⁹ sciis ⁊ passiõib⁹ plẽa gratam tibi
Capitis oris ⁊ cordis ⁊ oim mẽbroꝝ
sãguis tã abũde.penose caritatie effusus
tã multoꝝ fructuũ ⁊ bonoꝝ causatiu⁹ sit in
eternum bñdict⁹
scissiã ab oĩ corruptõe aliẽa hũillã exaltatissiã
o caro vulnere sup vl'n⁹ liuore tũore ⁊ tormẽt; affcã.
gñdis btitudis maria nrẽ resuscitatiua
Sit sp bñdcã.ñ aduers⁹ spm̃ cõcupiscat mea
bñdcã ⁊ sp bñdicẽdissima.
s; ⁊ dĩtas cui insepabl'r ⁊ hypostatice hũaitas vnita
Quã nulla sat pt laudare ligua
A solis ortu vs; ad occasũ ex h nũc ⁊ vsq; ĩ sc. sit bñdcã
bñdictũ ⁊ dl'cissim̃ fr; fortissiã pt qd nll'z sal
s; ⁊ nom̃ nom̃ piũ ↄfessũ exaltatũ ⁊ laudabile pp(uat
nos blasphematũ
nomẽ magnũ ⁊ gl'iosũ ĩ oib⁹ sctificãdũ . ex h
nũc ⁊ vsq; ĩ seculũ cũ ⁊ a tota celesti curia sit bñdc⁊ a.
Hec iã paucis ãnotauim⁹ circa singl'a mẽbra. In q̃b⁹ abũda deuotiõis ⁊ ↄtẽplatiõis ẽ materia s; ta ill⁹ mẽbra suptacta q̃ relinq̃m⁹ meditatori ⁊ exercitanti iuestigãda nil ide ꝓseq̃ntes vltra nisi tm̃ aliq̃ circa hoc verbum Intima ãnotãdo ꝓ deuotiõe excitãda qꝛ sub h ꝟbo ↄphendũt oia mẽbra iteriora in reliq̃s nõ enũerata.q̃ oia iuxta nrõ in xp̃o fuert lesa ac pl'a ꝓ nob passa. Vñ ⁊ ipa nõ gñali nõie solũ. s; ⁊ speciali cultu sũt bñdicẽda. Quoꝝ etiã cognitio ad h iuxta pfatũ mgr̃ Jo.nrõ potissim̃ val; vt ml'titudie; dolor; xp̃i vtcũq; scias. vñ pauc; eũ inseq̃ntes dice⁹ de illis Sũt igit ĩ q̃libet hõie pfcõ (vñ ⁊ in xp̃o fuerunt q̃nq; drie ptiũ seu mẽbroꝝ interioꝝ ĩ q̃b⁹ q̃s pati pt vt tradit Albt⁹ li.suo de aialib⁹. ⁊ sũt ista
Ossa q̃ l; ñ sint ↄfracta.ñ tñ ẽ sãitas relicta Musculi Qui sũt mẽbra neruosa ml'tipl'r lesa Nerui q̃ cõfracti fuerũt ⁊ pforati Arterie pulsatiles q̃ exhauste fuerũt ⁊ ipotẽtes Vene sãguis q̃ sãguie vacue fuerũt et; ↄpresse. Et l; dẽtes sint insẽsualia. ossa tñ oia hec ledi pñt q̃dãmõ p aduẽtionẽ potẽtie tactiue. Sũt ãt ẽm ꝟitatẽ vt albt⁹ ait vbi s̃. Capit; ossa lix. In collo dorso ⁊ spõdilib⁹. xxxiiij. In brachijs thorace. i. pectore ⁊ eis adiũctis. lxxij. Et in pedib⁹ totidẽ preter alia plura ossa. Ita q in summa. cc. septuagintasex ossa scdm̃ subtilem cõputationem. circa quorum coniunctionem homo pati potest. Et licet in domino iesu (euangelista Johanne teste) os nõ sit cõfractum. Tamen vt sepe in prophetis conq̃ritur nullum fuit ex ossibus a dolore ⁊ passione sanum. Non enim (vt ait) fuit sanitas in os

ſibꝫ eius. O igit̃ cõpatiamur taꝫ multipliciter paſſo
ſingula ſalutem⁹ oſſa. Muſculus eſt mẽbrum ner
uoſum in quo cõplectitur mot⁹. ⁊ hꝫ ſenſum. ⁊ ẽ quo
dam quaſi cõpoſitũ ex carnea ſubſtãtia inuoluta ꝑ/
uis neruis reticulatim eã circũdantibꝫ. Sunt autẽ
muſculi multi in capite. collo. gutture. facie. dorſo.
⁊ alijs mẽbris. qꝛ ꝑ hos muſculos mouentur mẽbra
hinciñ. ⁊ ſt. d. xxix. Et hij oẽs in xp̃o cõfracti. Ner
u⁹ eſt qui ſuſcipit ſpũm animaleꝫ a cerebro ⁊ defert
ad ſingula mẽbra ad faciendũ ſenſũ. Et eſt ſubſtan/
tia viſcoſa a cerebro directa ꝑ corpus vt ꝑ ipm̃ ſenſũ
⁊ motũ largiat̃ corpori. Prim⁹ tñ ortus eorum eſt
a corde. ſed principiũ diuiſionis eſt a cerebro. Et ſũt
in capite. collo. dorſo. viſceribꝫ. manibꝫ. nerui lxxvij
principales. Et ſunt hij nerui de coꝝ numero q̃ ſen/
ſum habent. O dolcam⁹. Arterie ſũt vie ſpũum et
vehicula vite ⁊ virtutũ q̃ vite habent opationẽ ⁊ po
tentiã. quia in hoc ſalus indiuidui cõſiſtit. Cõtinent
etiã aliquid ſanguis arterie ⁊ vocãtur vene pulſati/
les arterie quaſi arte vie aeris. eo ꝙ pulſat in eis ſpi
ritus aeris ꝑ cordis dilatationẽ aut cõſtrictionẽ. aut
euentationẽ cordis. aut etiã vent⁹ ad arteriã vocis.
Et oriũtur a corde. Vñ cum cor dñi fuit tranſlance/
atũ omnes ſunt quodãmõ cõfoſſe. Vene autẽ. ſcꝫ
nõ pulſatiles ſunt in quibꝫ principaliter decurrit ſã/
guis qui eſt ſedes aie. ⁊ ducunt ab epate ſanguinem
ꝑ corpus ad nutriendũ ipm̃. Et ſunt numero plꝰes.
Que tñ oẽs ſic ſunt exhauſte vt null⁹ vel pene null⁹
in eis remãſerit ſanguis. Vnde merito a nobis ſunt
benedicẽde ⁊ colende ⁊c̃. Habent ⁊ reliq̃ fere ſingu
la mẽbra plures ſub ſe partes merito a nobis benedi
cende ⁊ meõrande. qm̃ nihil in eis integrũ eſt relictũ
ſed nõ eſt noſtꝝ ponere ptes corꝑis hũani omnes.
Qui deuotioneꝫ circa hec habuerint facile ex auctori
bus phyſicis poterint ſibi aggregare eas.

I Ornamenta pontificalia .§. primus

o Pontifex ſctẽ ⁊ ipollute. epiſcope irrephenſi
bilis. epiſcope aiarum ꝓ hõibꝫ aſſũpte. attẽ
denti mihi in te epũm ⁊ auctorẽ fidei noſtre
videnti mihi te in cathedra crucis inter viuos ⁊ mor
tuos in ꝯfractione ſtantem. ornamenta pontificalia
ꝯſiderãti occurrit ꝙ pro ornamẽtis põtificalibꝫ cir/
cũdatus ſis innumeris paſſionũ inſtrumẽtis qͥb⁹ es
afflictus. Nam pro mitra aut cydari põtificis ſer
tũ ſpineũ ꝑtuliſti vt credit̃ ex ſeptuaginta duabꝫ ſpi
nis acerrim' i nimis. Pro anulo ſubarratiõis ſig/
no ⁊ fidelitatis in ſponſam indicio digiti tui cruore
ꝓpͦo inſigniuntur. Pro cyrothecis candidis cau
telam boni operis demonſtrantibꝫ indueris clauis
groſſis ⁊ ferreis. Pro clamide aut pallio patri/
archatus aut archiepiſcopatus illuderis veſte alba
plene confuſibilitatis. Pro pontificis ſandalijs
incarnatiõis miſterium ſignantibꝫ confoderunt pe
des tuos clauis ferreis. Pro baculo aut ferula
pontificis deſignante chriſti poteſtatem. Dabant ti
bi arundinem pre ſe ferentem ꝑtãtꝫ vacuitatem K

Ornamenta ſacerdotalia
.§. ſcd's.

o Sacerdos ineternum ſm ordinem melchiſe/
dech mediator dei ⁊ hominum factus. q̃ man
datum accepiſti a prẽ vt ſacerdos pro nobis fieres i
temetipſum. offerens pro hominibꝫ hoſtias ⁊ vota
in die ſolemnitatis magne in ipſo paſcha. in magõ
tranſitu eductionis ⁊ egreſſionis iſrahel de egipto a
ſeruitute dura fornacis ferree. Iuuat conſiderare
qualibꝫ veſtibꝫ indutus eras dum tu iheſus ſacerdoſ
magne dura illa ſtatione ad altare crucis ſtabas. dũ
acerbo ſuſpendio fidus mediator in ſacrificio veſp/
tino manibꝫ eleuatis pendebas. grande illud obediẽ
tie incenſum quo nulla victima melius offerebas. ⁊
sathan vt aduerſaretur tibi aſſiſtebat. Certe ſordidꝭ
veſtibꝫ indutus eras. Nam ꝓ ſtola iocũditatis illu⸗
ſus es fune penoſitatis. Pro alba ⁊ ſic de alijs vt ptꝫ
in gloſa interliniari ꝟſuum. L

Inſignia regalia §. iij.
e Gredimini ⁊ nũc o filie ſyon aie fideles ⁊ vidte
regem regum verum ⁊ pacificum ſalomoẽm
ex regali ꝓgenie dauid ortum. regem ſalem ⁊ glꝰe. re
gem pacis ⁊ iuſticie. videte inqꝫ quo apparatu in die
ſolemnitatis ⁊ ſue coronatiõis a nouerca ſua impia
ſynagoga honoratur. Videte quõ arma bellica com
mutantur. Gerebas enĩ o inuictiſſime regum ꝓ rega
li galea velamen ocꝉoꝝ. O Auerte oculos meos ne
videãt vanitatem. ⁊ ſic de alijs. vt patet in gloſa intẽ
liniari vt ſupra M

Modi curationum multiplices
.§. iiij.
c Onſiderandum mihi poſtremo o domine ihe
ſu medicamentum ⁊ medice o bone ſamarita
ne qꝫ mee ſalutis fuiſti cupidus qꝫ pro morbo meo
curando ſtudioſus. Nam omnibꝫ modis quibꝫ cor/
poraliter infirmi curantur me ſanare curaſti. Prio
enim quidam inciſione curantur. Et tu te circumci
di pro me ſanando voluiſti. Circumcidar ⁊ ego a vi
cio omni ⁊ in membris omnibꝫ atqꝫ anime viribꝫ et
ſic de alijs vt ptꝫ in gloſa interliniari

Prologus in Rosarium de circumstantijs passionis

N o Vos omnes qui transitis per viam attendite z videte si est dolor similis sicut dolor meus. Threno. i.

Post Rosarium pmissum subnectitur iam alterum. s. considератorium habundam subministrans meditandi materiam z deuotionis z contemplationis viam Nam pro explanatiōe huius Rosarij qdam deuotus z acutus hoc modo scripsit. Grande inquiens quippiam crepitat pñs Rosariū qꝛ veluti florentissimū ac tutum itinerarium ordinatissime suum contemplatorem traducit ad celsissimum glorie fastigium complectens principium medium z glorie nostre felix cōplementum Nam fm decem versus decem complectitur itinerationis felicis gradus Et sūt isti.

Assensus rōnis firmiter credēs		pncipiū d9 z c
Affcs ꝯpassiōis dolēt ꝯpatiēs		nobil' z scs z c:
Aspcs āmiratōis stupēdo āmirās		ōipotēs z c.
Amicē9 assilatiōis modū sequēs		strēnu9 z c.
āplex9 cruc; ꝑmpt9 z patiēs	qꝛ	ludicra z c.
Feruor bñdcōis illū bñdicēs		sensib9 z c.
ꝑgrss9 laudatōis i aggūatij s extis		plīma z c.
stupor liqfcōis ꝑ aggūatijs ītnis		iustus z c.
Rapt9 magnificatōis ꝑ īferētib9		Hec noti. z c.
Excessus d̄uotōis ꝑ fructu finis		vt redimat z c.

Quis est q patit̄

p Ricipiū. deus. z natus. sapientia. iudex.

Qualis est.

Nobilis. ac sanctus. tener. innocuus. ꝑamād9

Quantus est

o mnipotēs. magn9. felix. cuus. speciosus

Qualiter patitur

Strēnuus. z patiens. sapienter. libere obedit

Qualia patitur

l udicra ꝯuicia. ꝑenas. fert vincula. mortem

Quāta vel in qb9 patit̄

Sensib9. in reb9. aīa cum corꝑe fama.

Aggrauantia externa

p lurima. mag̃. loc9. tꝑs. stat9. aspicit. īfert

Aggrauātia interna.

Iust9. amor. sapiēs. desert9. ꝑsciꝰs. obiec.

Quo amore patitur

e uo singlari. grato. summo. quoqꝫ forti.

Quo fructu patit̄

Ut redimat. placet. reparet. lustret qꝫ bearet

i N primo itaqꝫ gradu atqꝫ versu considerāduz Quis est qui patitur z ei subdere ꝑ rōnis assensum. vt Bonauentura ait actuando fidem quia ipe est vt dꝛ in versu pmo Principium deus Ubi tantum qn qꝫ ponūtur nomina cetera tamen fere omnia complectentia. Nam sub Principium debent comprehendi omnia nomina ad creaturas respicientia ex tempore ei conuenientia. vt dominus creator z cet. Unde posset quis hoc modo exercere affectum dicēdo cum fidei actuatione z rōnis assensu firmiter credens qꝛ ille q est alpha z o omniū rerum pncipium primum. dñs dominator. conditor z rector vniuersorum passus est amarissime mortis exterminium O ꝑ te principium morte extinctum. terminentur vicia mea. Scđo sub deus comprehenduntur omnia essentialia nomina dei. vt El Eloy yach. iohanach z sic de alijs Unde dicendum Credo item qꝛ tu es deus deorum quo maius melius vel nil potest cogitari. Cuius esse non potest claudi. posse nō numerari. bonitas non terminari: Qui vt nos faceres deos es deus tanta passus. Credo qꝛ tu es essentia prima. natura ꝑfecta. vita beata z sic de alijs.

Tercio sub natus comprehenduntur omnia ꝑpria scꝫ. vbum. similitudo. species vel ymago z sic de alijs. Dic ergo Tu es naturalis dei filius. deo patri per omnia coequalis. Uerbum eius ac ymago indelibilis. ars patris splendor paterne glorie. z figura substantie eius. Qui vt nobis potestatem dares filios dei fieri passibilis. hominis filius. fieri voluisti

Quarto sub sapientia comprehenduntur omnia appropriata. vt virtus. veritas. pulchritudo. vita: z sic de alijs. Dic ergo Tu qui es sapientia eterna que ex ore altissimi ꝑdisti disponēs omnia suauiter q es vtus paterna moderans oīa potenter. cūct; ꝑsidens mirabiliter. Tu es stulticia reputata infirmata. offuscata. mortificata ꝑpter me. Quīto Iudex comprehēdūtur omnia noīa dignitatum vt rex princeps z officiorꝫ vel oꝑationum. vt gubernator. saluator. z c. Dicas ergo Tu iudex viuorꝫ ac mortuorum a deo patre constitutus equissim9 sapientissi9 potentissim9. cui9 nemo eqtatem flectere. sapiām fallere. vindictam effugere potest iniuste pro me condemnaris. Tu pnceps regum terre. sublimis rex regum pmatum tenēs in cūctis ꝑpter me humiliaris z ad mortē crucis ꝯdēnaris. Uñ h liquet qꝛ acuto oculo latissima h offert̄ materia

Qualis ē q patit̄. §. i.

s Ecūdum gradum ascendimus dum qualis sit q patitur consideramus vt ei ꝯfiguremur per compassionis affectum. Ubi offerunt se multa compassionis incitamenta qꝛ talis talia passus Nam pmo qui est genere z origine nobilis ex claro patriarcharum regum ac sacerdotum sanguine ortus. cūctis ꝑlatus in substātia cā z efficiētia oīm illustrissi9. ab ignobilissimis es ignominiosissime passus.

Scđo q̇ est erga deum sanctissimꝰ. q̇ppe sctoꝝ sanctꝰ: q̇ sanctum vocaris: cui sanctꝰ alter nõ est similis Cui oĩs angeli acclamãt sanctꝰ sanctꝰ nunc perit de terra ⁊ audit tolle tolle. q̄q̄ plenus ꝟtutibꝫ Tercio q̇ est q̄ ad nakam tenerrimꝰ sensu viuacissiꝰ totus eueratieꝰ. Vñ grauissime passus ⁊ dire ⁊ acerbissime tortꝰ Quis ergo nõ compacietur tibi O da cõpati semꝑ vt merear conregnare. Quarto q̇ ē erga ꝓximos innocentissimꝰ sine offensione pro falsi criminis impositione pro beneficiĳ exhibitione passus: Et q̇ pctm̃ non fecisti ⁊ nec contrahere potuisti ꝓ nobis factus est pctm̃ O libera me a peccatis. Quinto q̇ est totus amabilis ⁊ ꝑamandus. amabilis suꝑ amoreꝫ mulierum. oĩs causas in te habẽs amoris. pater frater mater. sponsus amicus caput. odio habitus pro me. Da mihi compati tibi ne durior sim ⁊ inueniar insensatis:

Quantꝰ est q̇ patitur §. ij.

Ercium proinde gradum ascendimus si ꝯsiderantes q̄tus est qui patitur egrediamur ad ipꝫ ꝑ ammirationis aspectum. ⁊ inueniemus ꝙ ille q̇ ē potentia immensus. q̇ omnia scit ⁊ potest. apud quē nõ est impossibile oĩe ꝟbum. cui cum voluerit posse subest. dominus fortis ⁊ potens vt impotens ⁊ infirmus pateris ⁊ ligaris. Secundo magnus domiꝰ ⁊ immensus cuius magnitudis non est finis. quem celi celorum capere non possunt qui celum imples ⁊ terras. funibꝫ constringeris ⁊ circumligaris Res miranda. Tercio qui est beatitudo ⁊ felicitas eterna. iubilus oĩm sanctorum. oĩm bonorum aggregatiõe ꝑfectus. tanq̄ miser ⁊ calamitosus pateris ⁊ tormẽtaris. vt nos tua passione beares. Quarto considera ꝙ ille qui est eternitas interminabilis vite tota silꝗ perfecta possessio. verus melchisedech sacerdos in eternum. principium non habens nec finem. cui nomen eternum. in passione moreris ⁊ terminaris. Quinto ꝙ speciositate ⁊ pulchritudine immensus fons omnis speciositatis. decor glorie paterne pre filiĳs hominum speciosus cuius pulchritudinem astra mirant̃. decoloraris. adeo ꝙ non erat tibi species neq̃ decor reputatus es leprosus. factus obprobrium hominuꝫ vermis ⁊ non homo.

Vartum gradum ascendimus si consideramus quali forma patitur vt induam ⁊ ipsum assimilationis amictu In quo ꝓponitur regula ⁊ exemplar oĩs perfectionis. Vide ergo ꝑmo ꝙ erga seipm̃ ex ꝑte corporis se seuerissime ⁊ strennuissime in nullo sibi ꝑcens gesserit fortiter se pro te aduersis omnibꝫ exponens. Scđo ex ꝑte anime habuit se pacientissime. vnde locutus est victorias. qui nec semel mente dedignatus est non os aꝑiens. qui cum malediceretur ñ maledicebat ⁊c̄. Da mihi in pacientia possidere animam meam Tercio respectu aduersariĳ habuit se sapienter ⁊ prudentissime. diuitatem ⁊ gl'am in õibꝫ occultando sub carnis infirmitate ⁊ sic tandem triũphando. Dona oro ⁊ mihi cautelam in temptatiõe vt in me non habeat temptator quicq̄. Quarto respectu ꝓximi habebat se liberalissime ⁊ charitatiue. plenissime se pro nobis exponendo charitate qua maior non est nos diligendo Domuꝫ ⁊ hereditatem suam reliq̇t. corpus ꝑcucientibꝫ dedit. aiãm moriẽs posuit. Habeas ⁊ tu charitatem fraternam. Quinto respectu patris habuit se obediẽtissime. duro ⁊ diro illi mandato paterno parendo ⁊ sicut mandatum dederat ei pater sic faciendo. factus obediens vsq̃ ad mortem Habeas ⁊ tu inconcussam obedientiam erga superiores tuos.

Vintum gradum attingimus si considerãtes q̄ta passus sit christus crucem eius amplectamur per passionis desiderium. vt ⁊ nos velimus hoc sentire in nobis quod ⁊ in christo ihesu. Et primo vide ꝙ passus sit ludicra ⁊ ludibria in signis vt dum ꝯspuitur velatur. purpura induitur. et in scemate regis rex glorie irridetur. Feras ⁊ tu ludibria hoĩm ⁊ contemptus pacienter. Scđo passus est conuicia in verbis ⁊ contumelias in blasphemĳs quando potatorē vini. voracem. amicum publicanorum dyabolo plenum dicebant. quãdo blasphemabãt. quando crucifige tolle tolle clamabant Esto paciens ad aspa ⁊ cõtumeliosa ꝟba. Tercio passus est penas ⁊ tormẽta turpissima acerbissima ⁊ multa. Sicut maleficus ⁊ latro repudium. vt reus iniquum iudicium. vt malꝰ flagellicidiũ. vt fur patibulũ. vt pctõr pessimꝰ ĩiq̄ꝝ cõsortiũ Feras ⁊ tu paciẽter flagellum dei. ꝑbe maxillã alteram cum ꝑcussus fueris in vnam. Quarto passꝰ est vincula. ymmo ⁊ omnia passionum instrumenta quoꝝ q̄dam sunt illusoria. vt velum sputa vestis varia. quedam vilifactoria vt pugne palme ꝟge ⁊ flagella. q̄dam tortoria. vt crux. claui. malleus. lancea. O auferat a nobis õnia penalia presentia ⁊ futura

Postremo passus est omnium terribilium terribilissimum amarissimum scilicet mortis diuortium ⁊ non quamlibet mortem turpissimam acerbissimam indebitam. O misereatur nostri ĩ hora mortis ⁊ det interim concupiscentĳs mori

Patet ergo et versus huius explanatione quia passus est ⁊ in nomine despectum quia conuicia et cordis machinationes ostensas per ludicra ⁊ signa ludibriosa que duo singularius animam eius sctãm affecere. Et primo conuicia ⁊ certe plurima in verbis ⁊ dictis ⁊ blasphemĳs nefariĳs. Nam vt colligit venerabilis ille Johannes scoenhouie. Dicebat paupercule matris ⁊ fabri filius ⁊ frater pauperum de parentela scilicet Jacobi ⁊ Joseph ⁊c̄.
Detrahebant etiam ei de vili patria ꝙ esset galileus aut nazarenus dubitantes si inde aliquid boni

licꝗ boni. Blasphemabāt vitā dicētes ꝙ eēt pctōꝛ ⁊ pctōꝝ amicꝰ. voꝛax ⁊ potatoꝛ vini. ⁊ ꝑpli seductoꝛ. Doctrine detrahebāt dicētes eū lrāꝝ ignaꝝ. samaritanū ⁊ in diuio cultu hereticū ⁊ nō iudeū. Miracl'a culpabāt īponētes ꝙ in noīe beelzebub faceret ea dicētes ꝙ īsanꝰ eēt ⁊ furiosus dēoniacꝰ ⁊ dēonū sociꝰ.

Quid igitūr iniuriarum quid conuicioꝝ defuit benigno ihesu.

ɔuiciatus eīn̄ fuit in
nomine.
patria.
conuersatione.
doctrina:
miraculis.

Quas in passione blasphemias sustinuit secū meditetur homo. Simꝰ ⁊ nos in ɔuicijs pacientes.

Passus est ⁊ ludicra in signis ⁊ factis ⁊ in coꝛdialibꝫ machīatiōibꝫ ipioꝝ ihonoratꝰ Grandi ei supcilio scribe ⁊ pharizei se christo ꝓpōebāt. ⁊ ipꝫ vt sceleratū blasphemū gl'e cupidū reputabāt. ꝓphanū de ihu fantasma sibi foꝛmātes ⁊ iuidētes. in eū discerpētes ɔspirātes. ac sp in moꝛtē eiꝰ machinātes. O qt cruces qt moꝛtes in coꝛdibꝫ suis ei fabꝛicabāt. o q̄ȝ toꝛuos vultꝰ. hoꝛribiles ocl'os in eū vibꝛabant. o q̄ȝ crudeles ⁊ iracūdie ⁊ subsannatiōis plenos gestꝰ in eū mittebāt ⁊c̄. Hec fuit summa ihonoratio ⁊ ɔtumelia filij dei quā cotidie expiebat ⁊ videbat. ⁊ tn̄ tam paciēter ferebat prēm ꝓ eis oꝛabat ꝓ eis ɔuertēdis ꝓdicabat ac se ꝓ eis in moꝛtem offerebat. O inauditā caritatē paciām singl'arem ꝓ tam impijs iugit in moꝛtem eiꝰ spirātibꝫ oꝛare. Et nota fm eūdem qꝫ ꝗbusdam malicie gradibꝫ iudei ɔtra christum ascēderūt Nam ꝓmo viderūt xp̄i vitā innocētem ⁊ doctnā veracem eis ɔtrariā. Hinc ꝓdicāti cōtra coꝝ auariciam ⁊ denudāti ipoꝝ maliciam ceperūt inuidere. Scđo dum eos ɔfundebat ceperūt doctrine detrahere. Tercio miracl'a falsificare. ex mō agēdi repꝛhēdere ⁊ demōi attribuere. Quarto qn̄ nō poterāt dēoni attribuere vt de lazaro ceperūt inuidia ⁊ ira tabescere de moꝛte tractare. Quito qn̄ ꝑpl's magiseū seqba tur cepere eū diffamare vbis. ꝑseꝗ factis expellere de terris suis. re ꝓbū ondere suis sentēcijs. ⁊ ɔtra eum sequētes ⁊ ɔfitentes sentēcias fulminare. deiā passionem inferre. O igitur grati simꝰ

Extum gradum ascendimꝰ dum bn̄dictū frēm marie in oībꝫ bn̄dicimꝰ vt scꝫ in hoc gradu Rosarium ꝓpositū (mens vires) exerceamus. ⁊ hic ōnia mēbꝛa ⁊ sensus ihu. immo cūcta in ꝗbꝫ passus ē bn̄dicamꝰ Passus est eīn̄ in ōībꝫ in ꝗbꝫ pati poterat homo Pꝛio gn̄aliter ī oībꝫ coꝛꝑalibꝫ sensibꝫ In visu ꝑ velū ⁊ lacrimaꝝ ꝓfluuiū. in auditu in audiēdo clamoꝛem hoꝛrēdum In gustu ꝑ poculum felleum in odoꝛatu ꝑ sputa. ⁊ caluarie mōtis fetoꝛem In tactu ꝑ flagellū vbera. ⁊c̄. O refoꝛmet sensus meos ⁊ sibi ɔfoꝛmet. Scđo passus est in rebꝫ ꝗbꝫ caruit quia vlpes foueas hn̄t ⁊c̄. filius āt hōis ⁊c̄. quas amisit quia vestibꝫ spoliaris q̄s diuiserūt ⁊ soꝛtem suꝑ eis miserūt. nudū crucifixerūt ⁊ in alieno sepulchꝛo sepelierūt Esto ⁊ tu pauꝑ in omnibꝫ. Tercio passus est in aīa ⁊ singulis potencijs eius vt sentiūt plures tam sensitiuis q̄ȝ intellectiuis In illis per passionem In hijs per consideratione frustrationis passionis ⁊ obiectoꝛum plurimoꝛum. aut per compassioneȝ aut doloꝛem de inhonoꝛatione diuina. O compaciare ei ex tota anima ex tota mente ⁊ viribꝫ. Quarto passus ē in toto coꝛpoꝛe in longitudine latitudine ⁊ pꝛofunditate adeo ꝙ a planta pedum vsqꝫ ad verticem nō est in eo reꝑire sanitatem. Versanti ⁊ reuersanti vndiqꝫ apparet doloꝛ liuoꝛ ⁊ plaga tumens O compaciatur ⁊ totum coꝛpus tuum pꝛo gloꝛia eius. Quinto passus est in fama. ꝑ infamiam ⁊ blasphemias falsas Quod vtiqꝫ tanto grauius q̄ȝto nomine bono fuit ⁊ pꝛesertim ⁊ insigniter bono quo pꝛeciosius nihil. Qui eīn̄ ante doctoꝛ habebatur ⁊ ꝓpheta iam seductoꝛ dicitur ⁊ blasphemus ⁊c̄

Eptimus gradus est pꝛocessus laudationis. nā tam ⁊si in cūctis passionum suarum modis laudabilis appareat deus. tamen inde singl'ariter laudādus ⁊ magni estimandus. quia ipse per circumstancias suam passionem aggregauit. Sunt autem circumstantie aggrauantes externe multiplices Quaꝝ ꝓma est ꝙ tam multa ⁊ varia penarum genera sufferebat tam generalia. ignominiosa ⁊ diuturna. Quis eīn̄ ea numerare quis vel mente complecti poterit? Ipse eīn̄ passus est. Ludicra. conuicia. ⁊c̄. Scđo passus est magna acerba ⁊ intensa. Nō eīn̄ est doloꝛ similis sicut doloꝛ eius. Pessima plaga eius: Adeo ꝙ omnis omniū martiruȝ passio vix conferibilis est doloꝛi eius. Tercio loci ⁊ tempoꝛis qualitas passionem augmentabant quia passus est in locis varijs. in ciuitate regia. in monte caluarie ⁊ crucis patibulo. In die solemni pasche ⁊ festi tota die. Unde vocauit tempus aduersum se. Quarto plurimum aggrauabat ipsius pacientis condicio ⁊ status Erat enim genere nobilis. complexione tenerrimꝰ sensu viuacissimus. etate iuuenis. roboꝛe foꝛtis. Quito plurimū aggrauabat passionem ⁊ concurrentiuȝ irrisio ⁊ pluralitas. Itemqꝫ inferentium penas ingratitudo in uidia ⁊ crudelitas. Fuerūt eīn̄ peculiares ꝑpl'i inuidia pleni. natura crudelissimi. Sūt adhuc alia aggrauamenta plura extra q̄ hn̄t supꝛa In vsu. Plurima vilia. magna. ⁊c̄. folio

Etauus gradus consistit in stupoꝛe liquefactionis. Nam tunc ritte mens liquescit ⁊ in christū resoluitur dum intima aggrauantia deuote retractat ⁊ contemplatur. Fuerunt aggrauantie intēe plurime mentalem doloꝛem christi aggrauantes. quaꝝ Pꝛima fuit iusticia ⁊ equitas diuia plenariam satisfactionem pꝛo omnibꝫ ⁊ singulis peccatis exigens.

Uolebat ei ihesplene deo reſtituere ſibi ablatū hono rem. Sc̄do aggrauabat dolorē internū mīa ꝛ charitas aut amor xp̄i ita ꝙ tāt⁹ fuit dolor ſiue meror benedicti ihesu q̄t⁹ amor eius ad deū ꝛ ꝓxim fuit. Et q̄t habuit reſpect⁹ amoris tot habuit ſtimulos doloris Tercio ſapia ꝛ diſpēſatio diuina q̄ dolores xp̄i vt q̄dam volūt in certa mēſura ſm fere infinitatē pctōrū diſpēſauit q̄ oēm mētē creatā excedit Quarto plurimū aggrauabat dolorē iternū ꝙ deſert⁹ fuit ab oībꝫ ꝛ a nullo ꝯſolabaꝛ. a multiſ exꝓbrabaꝛ. Deſertus inq̄ꝫ fuit etiā a prē ꝛ a ſeip̄o nō vt vincereꝛ ſed vt pateretur. Quinto ꝙ paſſioēm ſuam ſuā tam multis ſieſficacem p̄uidit. ꝛ cetera doloroſa obiecta ꝓſus inūera q̄ hēbat vt pctā. ꝯpaſſio ad mrēm ꝛ ad diſcipulos ꝛ ſic de alijs. Hec ſupra folio

i In nono gradu mens ad magnificatioēm xp̄i paſſi rapitur dū ꝯſiderat ꝙ illis paſſio ſua ſubueniat a quibꝫ illi infligitur. Paſſus em̄ eſt ab omi genere ꝛ ſtatu. ſexu ꝛ etate. P̄mo paſſus ē a notis et cognitis. q2 a ꝓp̄lo iſrl' quē ꝯdiderat. cui tā nūeroſa bn̄ficia ipēderat. a diſcip̄lo (cui diſpēſatioēm ꝯmiſerat) iuda. ab elcō quē ceteris p̄fecerat petro. ꝛ a cūctiſ ē derelict⁹ Sc̄do a gētilibꝫ Nā cū captiauerūt gētili iudici tradiderūt. miſtri p̄ſidis crucifixerūt O durū tormētū a gētilibꝫ cāibꝫ illatū. Tercio a dn̄is ꝛ principibꝫ a regibꝫ ꝛ p̄ſidibꝫ. a ſpūalibꝫ ꝛ terrēis dignitatibꝫ: Rex illuſit. p̄ſes iudicauit. ſcribe ꝛ pharizei pōtifices ꝛ ſacerdotes in vnū aduerſus eū ꝯuenerūt Quarto paſſus eſt a vulgari ꝛ ꝓp̄lo plebeyo. q̄ꝫ ꝯdicio vilis q̄ nec ab ip̄o leſi n̄ coacti nec etate aut iſipiētia idiſcreti. bn̄ficijs mltiſ ab eo dotati. ꝛ tn̄ eū petūt crucifigi. barrabam dimitti. Quito vt nihil deſit paſſus ē a ſexu muliebri. Nā āclle oſtiarie petrū ad negādū q̄dā⁰ ipellebāt. vn̄ q̄ndē ei paſſioēꝫ iferebāt Et oībꝫ his tradit⁹ a prē mrē ꝛ ſeip̄o ꝛc̄.

Decimo vltim gradum ꝯſcendit ꝛ in arcē palme rapiꝛ q̄ ē exceſſus deuotiōis. dū velut cū ſponſa in ſummū palme reſidēs fruct⁹ ei⁹ deguſtat ꝛ ſūt dulces gutturi ſuo. orās ꝛ obſecrās vt nūq̄ꝫ paſſio criſti tam dira ei ſit ineffica aut in ipſo dep̄dita. ſed ſit ei. Primo redemptionis precium.

	dyaboli poteſtate
Sc3 a	vinculo culpe
	debito pene

O redime me dn̄e Precioſa em̄ apd̄ te redēptio q2 p̄cioſo ſanguie n̄ corruptibilibꝫ auro ꝛc̄. fcā Sc̄do ora vt ſit tibi placatiōis iſigniū oblatū ꝓ tua recōſiliatiōe vt placaret vultū paterne offenſiōis vt tibi reſtituat amiciciā p̄oris dilcōis. vt manū ponat in ambobꝫ recōſiliās te prī. Tercio ora vt ſit tibi rep̄atōis mediū q̄ ꝓ reſtauratiōe āgelica paſſus vt. ſ. ihrl'm reedificaret. ꝛ diſp̄ſiones iſrael ꝯgregaret. fact⁹ lapis āgularis. lꝫ añ rep̄bat⁹ Quarto ora vt ſit tibi illuſtratiōis colliriū. ꝓ tua em̄ illuſtratiōe añ ocl'os tuos ap p̄ēſus eſt. p̄ cūm ſeptē ſigel'a reſerāꝛ ꝛ mēs de ōnibꝫ illūiaꝛ O p̄ēdeas ſp̄ añ ocl'os meos ꝛ reuela eos vt ꝯſiderem ꝛc̄. Quito ora vt ſit tibi btificationis p̄miū Paſſus em̄ eſt p̄p̄ nrām glorificatioēm vt. ſ. ſingl'a tormenta ſingl'aris nobis gl'e ꝛ materie eēnt ꝛ merita O ne eant hec in me dep̄dita. Eya igitur o vos oēs q̄ p̄ viā hui⁹ mortalitatis trāſitis ne dn̄o oim̄ ꝓpter vos paſſo ingrati ſitis. Hoc Roſariū crebrius legite. diligēter attēdite ꝛ clare videte ꝙ nō fuit paſſio ſil'is paſſiōi eius. Nō in dolore ꝛ acerbitate. n̄ etiſ in fructu ꝛ vtilitate. vtꝫ ex eo Sup̄ q̄ Roſario lꝫ plurima ꝓ ei⁹ explanatiōe poſſent dici n̄ tn̄ nobis h̄ diffuſius ꝓſequēdū. cū i ſup̄ioribꝫ ois fere hec materia eſt tractata. videlicꝫ in ſcala paſſiōis. Et ſciendum ꝙ ſingl'a pūcta hui⁹ Roſarij poterit legi cum ſalutatione illa Aue benigne ihesu p̄ncipium oim. grā ple⁹ mia tecū. ꝛc̄. ꝛ ſic ꝯuertēdo ad ſingula pūcta. ꝛ i fine decimi pūctuli poterit ānecti ſalutatio illa venerabilis dn̄i Johis brugmā q̄ in fine ſuaꝝ ꝯſiderationū illā adiūgere ſolebat ꝛ dicere. Laudo te dn̄e ds me⁹ r̄dēptor me⁹ miſerator me⁹ miōrs ꝛ lōganimis ꝛ mltū miōrs. bn̄dico te adoro te gl'ifico ꝛ grās ago tibi ꝓpter magnam ignominiam quā tpe paſſiōis charitatie pro me ſuſtinuiſti Et nūc p̄p̄ gl'am quā ob eādē paſſionem a patre in humanitate ſuſcepiſti. te obſecro miſerere mei. Amen.

Prolog⁹ i Rosaria ↄsiderabiliū circa dm̄ gesta
Editabor in oīb𝔬 opib𝔬 tuis. Ps̄.
Postq̄ȝ posita sunt aliq̄ rosaria habē
tia meditabilia de passiōe dm̄ in gn̄e.
Subnectēda sūt q̄dā adhuc Rosaria
ↄtinētia meditabilia de q̄b𝔬dā articu
lis in specie ꝛ nō mō de passiōe dn̄ica. Uez̄ ꝛ de tota vita vt sic meditabilia hēam⁹ circa oia xp̄i opa. sicq̄ȝ meditemur in oīb𝔬 opib𝔬 ei⁹ cū psalmista. Et sciē dum q̄ hec ponūtur tāq̄ȝ q̄dā exēplaria aut padigīta vt hoꝝ istar q̄sq̄ȝ studeat sibi aggregare de certꝭ materijs certa meditabilia. ꝛ nō solū vt hic vnā figuraȝ aut ꝓpheciā. vnā ↄsideratioēm aut doctīnā. sed de singulis studeat plura aggregare. ꝛ sub hac vna ↄcōne oia alia ↄphēdere. vt sub vna figura ceteras figuras sub vna ↄsideratiōe reliq̄s ꝓphecias ꝛ doctīnas ꝛc̄.

Et nota q̄ in his ponūt̄ q̄ntuplicia meditabilia. s. p̄mo text⁹. scd̄o figura. t̄cio ↄsideratō. q̄rto prophecie. Quito documēta aut doctīne. Que tū sunt ad q̄tuor illa mgri gherardi magni meditabilia reducibilia qȝ ꝓphecie ꝛ figure ↄtexūt̄ in veteri pagina. De q̄b𝔬 q̄tuor iā lacius dictū est supra folio

Pȝ ergo q̄ in his offert̄ latissima meditatiōis materia. in q̄b𝔬 sūt oia illa meditabilia sup̱ q̄b𝔬 singulis diu possȝ hō imorari. Nā textū ↄmēoratū p̄t expo nere didere ꝛ declarare Deiñ figurā textui p̱ iterp̄tati onē applicare. t̄cio ↄsideratiōeȝ dilatare p̱ attētioēm ꝛ tractationē. q̄rto ꝓphetiā varijs modis explanare ꝛ textui applicare. Deiñ documētū ↄsiderare qȝ merito illō āplectēdū dȳndicare Et qȝ tā ab eo distat q̄ruli. ꝓ illo adipiscēdo adiplēdo optare orare obsecrare ꝛc. Nō igit̄ ei q̄ meditari volet maťia deerit Immo ꝛ p̄dicare volēti abūdā copiā dicēdi affert: Nā his isci us istruit̄. meditatiu⁹ locupletat̄. p̄dicator dilatat̄ vt nō facile ei desit materia dicēdi Imo ꝛ deuotio exci tatur dū figure digne applicāt̄. Ab oīb𝔬 igit̄ āplexāda sepe legēda. crebrius meditāda. fortit̄ documēta in his ↄtēta exequēda. vt sic attigam⁹ etīna p̄mia. O igi tur aīa deuota. o aīa meditatia q̄ deuote voles retractare xp̄i misteria diligēter singl'a subuexa ↄsidera.

Et nota q̄ tā ꝛ si ꝓprie loquēdo ꝓphecie ꝛ figure n̄ sint nisi i xp̄m futuꝝ. Cōplectūt̄ nichilomin⁹ gn̄al'r totū xp̄m ꝛ q̄ ad an̄cedētia ↄcoitātia ꝛ subsequētia ip̄ȝ Sicut em̄ doctoꝝ oim ↄsensu ꝓphecia de preterito p̄ti ꝛ futo i scp̄turis iueīt̄. Ita ꝛ figura de xp̄i an̄cedētib𝔬 ꝛ subsequētib𝔬 rep̱it̄. Sat'tn̄ large hic capit̄ p̄figuratio vt itidē sit q̄ ↄp̱atio vel assimulatio Et sic hic i p̄mo articl'o Cristi etīna gn̄atio ↄp̱at̄ ꝓcessui splēdoris de sole ꝛc̄. q̄ ꝛ ↄsubstātialis coeuus ē ꝛ coequalis vtȝ. Qui āt latiora sibi meditabilia volet ille ex doctoꝝ scp̄tis copiosam materiā aggregare possȝ ita q̄ circa p̄mū articulū ↄsiderare poterit oēm maťiaȝ p̄mi libri sentētiaꝝ Que ē vel de diuīe eētie vnitate vel de dinaꝝ p̱soāꝝ t̄nitate. Et circa singl'a ē maťia multa. Circa em̄ diuine eētie vnitatem p̄nt cō siderari ista.

p̄mo q̄ d̄s ē	scd̄o q̄ vn⁹ ē	t̄cio q̄d nōie d̄scp̄tōe
Est deus	**ē vnus**	**quid.**
q̄rto q̄lis in ꝓ p̄etatib𝔬	q̄nto de actib𝔬 ꝛ apparitionib𝔬	sexto de loco māsionis
qualis	**agitq̄ȝ**	**vbi.**
septimo de diuinis morib𝔬		
mores.		

Circa autem personarum trinitatem In genere cōsiderantia sunt ista.

q̄ ē t̄n⁹ i p̱sōis ꝛ q̄ ē t̄nitas multiplex	de circūstātijs .i. emanatiōe ꝛ latiōe notione	de p̱soāꝝ proprijs
Trinus.	**circūstans**	**ꝓpriū.**
d̄ singl'oꝝ appropriatione	d̄ effluxu bōitat' ꝛ bn̄ficijs	de exp̄ssiōe t̄nitatis.
propriata	**bonum.**	**dic**

Complectitur ferme in his versib𝔬 omnis materia de contemplatione deitatis Ita etiam circa secundū articulū de reꝝ creatiōe occurrit materia inf'ta nimis vt

p̄mo autor creatiōis q̄ ē solus de⁹	maťia de nihilo	causa bōitas	tp̱s in p̄ncipi
Quis creet	**vndeq̄ȝ.**	**cur**	**qn̄.**
modus in verbo	ip̄ȝ op⁹ tā multū magnū bonū		
vel quō	**quanta.**		

Et ita etiam de singulis creatis in specie de āgelis homine ꝛc̄. vt longum esset annotare. Silr ꝛ circa singulos articulos offertur materia habūdās Ita q̄ sup̱ aliq̄b𝔬 integra Rosaria collecta sunt de considerabilib𝔬 Immo aliquādo duo vel tria. Hec ꝓ tanto annotauim⁹ vt vel occasioēm ammistrem⁹ studiosis colligendi hmōi meditabilia Beatus em̄ vir q̄ i pleuerit pharetram suam ex ipsis nō ↄfundet̄ cum loquetur inimicis suis in porta.

	Textus cū Figura	Consideratio	Prophetia	Obsecratio
Ad mat.	In primis eterna xpi generatio᷑ parat᷑ ꝑcessui splēdoris. i scṗturis de luce q̄ illi est coeuꝰ. vñ ad Heb ṗmo. Qui cū sit splendor glorie	Circa hūc articulū se offert ois materia de vnitate ⁊ trinitate dei que ē latissima	De hac eterna filij generatione dicit ꝓpheta dauid. Filius meus es tu: ego hodie genui te.	O p hanc eternā generationē tuā. da vt omnia credenda firmiter credā ⁊ pie. ⁊ credēdo filiꝰ dei fiam:
	e Et genitꝰ. splendor	**q̄ dei.**	**genui.**	**peto credam**
Ad laud.	Christꝰ oīm creator plastes ⁊ gubnator ꝯparatur in scripturis figulo: vt pʒ Hieremie. xviij. Et ad rho. ysaie q̄ʒ. xlij. Nūquid dr lutū figulo quid me fecisti	h ꝯsiderāda ēplex opatō ꝯditoris. s. creatiōis. dispositiōis ⁊ gubnatiōis: in q̄bꝫ relucēt t̄a appata trinitatis	De hac creatiōe ꝓpheta dauid Qui creauit celuʒ ⁊ terrā mare ⁊ omnia q̄ in eis sūt psalmo. c. xlvi.	O q̄ oia ⁊ iter omia me tam potēter sapiēter clementer creasti p naturā iam nūc me recrea p gratiam.
	Ecce creat. plastes.	**tria terne**	**creans**	**recrees me**
Ad primas	Prothoplastorum propter ṗuaricationē diuini mandati de paradiso eiectio prefigurata fuit in lucis a tenebris diuisione.	h cōsiderāda est dina iusticia q̄ʒ cq̄ p culpa ētribuat ṗmia dignaq̄ꝫ tormenta.	De hac eiectiōe dd. Nō habitabit i medio domus mee q̄ facit supbiā Itē nō veniat mihi pes supbie ibi ceciderūt q̄ opant̄ iniq̄tatē	O equissime meritorū retributor non me ꝓjicias a facie tua p multitudine peccatorū sʒ miserere p multitudie miserationuʒ
	Eiecit. tenebras.	**iustus**	**nō cōmanet**	**haud me**
Ad iij.	Christi a sanctis patribꝫ exoptatō atʒ feruētissimū d̄siderū p̄figurabat in salomōe cꝰ vultū d̄sidrabāt oēs reges terre. audire quoq̄ʒ sapientiam eius.	h ꝯsiderande cause tantorū desideriorum: modi quoq̄ꝫ ⁊ desiderantiū patrū longanimitas.	De hac optatiōe ꝓpheta Ecce veniet desideratus cūctis gentibus Itē Et ipse erit expectatō gētium	O desideriū colliū eternorum o rex gentiū ⁊ desiderātus eorꝫ da mihi te sp cōcupiscere ⁊ nūq̄ꝫ i tuo amore lāguescere
	Optatus. salomon	**cur**	**cunctis**	**da cupiam te**
Ad vi.	Cōceptio dn̄i iesu p̄figurata fuit i mirabili cōceptione ysaac a sara. In vellere gedeonis in homine locato in paradiso.	Cōsideratio quanta fuit dignatio dei q' naturam nostram ⁊ limuʒ assumpsit.	ysaie. vij. Ecce virgo cōcipiet in vtero. Itē Hieremie. Mulier circūdabit virum.	Domine iesu christe propter dignatissimā istam cōceptionem fac feraʒ te semper desiderio ꝑfectꝰ
	oncipit. ecce sara	**dignatio**	**virgo**	**feram te**
Ad ix.	Natiuitas dn̄i iesu p̄figurata fuit p regē isrl'. iij. reg. xxij. q̄ ingressurus bellū pugnaturꝰ cōtra hōieʒ mutauit hītū. Deꝰ āt in ntītate factꝰ ē visibilis pugnaturꝰ cōtra diabolū:	Considera quia creator noster q' conditione vere pater noster est factꝰ est frater noster vt cohedes faceret.	ysaie. ix. Puer natus est nobis ⁊ filiꝰ datus ē nobis. Baruch. iij. Post hec in terris visus est	O antique dierum propter istam natiuitatē tuā humilimam da bonis operibus te generem
	Natus rex mutat	**frater**	**puer hic**	**generem te**
Ad vesp.	Circūcisio iesu p̄figurata fuit i abraam ⁊ ysaac. cui ⁊ nomē tūc impositū est. Ipse em̄ ē verꝰ pr̄ multarum gentium ⁊ mūdi risus	O q̄ʒ castus es dn̄e iesu qui dum nihil purgabile habebas circūcidi volebas ⁊ peccator videri	Exodi. iiij. Spōsus sanguinū tu mihi es. Item masculus cuius preputij caro circumcisa non fuit ⁊c.	O iesu propter circumcisionem tuam acerbissimam ōia que tibi in me displicent rescinde a me:
	Scinditur en abraham	**castus**	**sponsus**	**mea scinde**
Ad compl.	Magi erunt puerꝫ queadmoduʒ regina saba ⁊ reges terre cōcurrebant ad salomonē ad ioseph vt emerent pabulū. vt tres fortes tulerūt aquā de cisterna bethleem:	Cōsidera multiplicē stellam scʒ materialem fidei rationis. ⁊ iesum stellaʒ matutinam	Psal. Reges tharsis et insule Et adorabūt euʒ oēs reges Omnes gētes quascunq̄ʒ fecisti. Omnes de saba.	O rex cunctorum da mihi cūcta mea tibi offerre. s. corpus ⁊ aiam
	Stella magos. salomon	**stella est.**	**reges**	**mea cuncta**

	Textus cū figura.	Cōsideratio	Prophetia	Obsecratio
Ad matu.	Offert ihs ĩ tēplo a mrē mar. vt samuel ab āna Sil'r ĩ hꝰ tipū oīs pri mogēitꝰ ĩ lege Ecce ĩ ntītate hō in arcūcisione peccator hic seruus videri voluit ⁊ redimi.	Christꝰ ē hostia iugiter ꝓ pctīs offerēda. ipe victima. ꝑmitie. decie. pacifica. sacrificiū. holocaustum. incensum.	Malachie. iij. Et statiȝ veniet ad tēplū scm̄ suū dñator quē vos q̄ritȝ ⁊ āgelꝰ testamēti queȝ vos vultis:	O tēpli cordis inhitator da cordis mei templum ornem quo digne inhabites.
Ad laudes	**Effertur samuel** Dñs ihesus ingressus est egyptum quemadmodum olim patres nostri Abraham ysaac ⁊ iacob istos secutus multiplicatione nimia	**hic et hostia** Cōsidera quia ipse cuiꝰ est terra ⁊ plenitudo eiꝰ factus est peregrinꝰ ⁊ q̄si vir vagus sup terram	**peruenit** ysa. ix. Ecce dñs ascēdet super nubem leuē ⁊ igre dietur egyptū ⁊ cōmouebuntur simulacra egypti.	**oriens** O sol iusticie per descensum tuum in egyptum illumina mentis mee tenebras
Ad pri.	**Egipto. patres** Ihesus a matre queritr ĩ tēplo quēadmodū spōsa dilectū ĩ cātic̄is per vicos ⁊ plateas legitr q̄sisse ⁊ pꝰ paululum inuenisse O qual' dolor matris tam dilectum filiū q̄rētȝ	**peregrinus** Ipse thesaurus absconditus quem qui inuenit homo abscondit. Ipse margarita preciosa.	**nube** Prouerb. viij. Ego sapientia habito in cōciliis ⁊ eruditis intersum cogitationibus	**tenebras** O thesaure desiderabilis assis mihi querenti te desiderabili tua presentia.
Ad tertias	**Perdidit hunc spōsa** Jesus dilectissimē matri sue subiectꝰ ⁊ scō ioseph cū illis vsq3 ad ānū xxx. simplex vt iacob domi manēs publicum fugitabat vt simile doceret nos	**thesaurus** Ipse socius noster emissus de sede magnitudis dei vt nobiscum sit ⁊ nobiscum laboret.	**et erudit** ysaie. lxij. Habitabit iuuenis cum virgine Iteȝ Ps. Similis factꝰ suȝ pellicano solitudinis	**assit** O indiuidue comes solitariorum amem semper mecum solitarie consistere.
Ad vi.	**Cōmanet vt iacob.** Ihs baptisatus ē in iordane quēadmodū oēs filij israel ĩ moyse baptisati sunt ĩ nube ⁊ mari ⁊ ꝑ iordanem trāsierūt Item sicut helise us fudit aquam sup manꝰ helie ⁊c̄	**socius** Ipse solus mundꝰ nullam habens peccati maculam potēs facere mūdum de immundo cōceptum semine	**cum virgine** ysaie. l. Aperiam in mōtibus flumina in mediis campis fontes disrumpam	**amem sic** O cunctorum candidator terras mentis mee sordes super niuem dealbes.
Ad ix.	**Lotio nube mari** Ieiuniū cristi xl dieꝝ ⁊ totidē noctiū ꝑfiguratr ĩ ieiunio moysi ⁊ helye ⁊ danielis Jesus publicū fugitās moyses cū dño colloq̄a miscens. Per h aicꝰ itimꝰ spōsi ioānes	**mundus** Jesus iram paternam quā ex gustu ligni vetiti meruimꝰ ꝑ suū ieiunium placauit	**disrumpit** Psal. Et operui in ieiunio animam meaȝ Baruch secundo. Anima esuriens dat gloriam deo:	**vt albes** O placator offense patne propter tuam esuriem petimus gula vt nūq̄ȝ nobis dominetur
Ad vespe.	**Abstinet helyas** Jesus tētatr ⁊ vincit: sed eua tētatr ⁊ vincitr. Abraā in tētatione īuētꝰ ē fidelis Thobias in tētatione probatus est Daniel cū tribus pueris decem diebus	**placans** Considera q' ipse vere ē sapientia patris que vicit maliciam tam crebro ⁊ tam potenter	**animam** Psal. Scuto circūdabit te veritas eiꝰ. Sapientie. ij. Temtemꝰ q̄ vētura sunt illi ⁊ sciemꝰ q̄ erūt nouissima illiꝰ	**gula desit** O triumphator serpentis antiqui da semper resistam callidissimis diaboli tentationibus
Ad cōpl.	**Temptat euaȝ** Duodecim apl'i vocati a dño iesu ꝑfigurati sunt in. xij. patriarchis. xij fontibꝫ. xij. bobꝫ. xij. mēsibꝫ. xij. leonibꝰ salomōis. xij. lapidibꝫ. xij. exploratoribꝫ. xij ꝑncipibꝫ. xij. bobꝫ	**vincit sapiens** Considera q̄ȝ secure est huic vocanti obedire q2 ipse via nō errans exemplum. cunctorum	**circūdo** ysa. xiij. Mādaui scificatis meis ⁊ vocaui fortes meos in ira mea exultātes in gloria mea	**resistam** O via errantium reuoca me errantem ad te vt te seq̄ possim dominuȝ meum quocunq3 ieris
	Ecce vocat bis sex	**via hic est**	**vocito**	**reuocēs me**

	Textus cū Figura	Cōsideratio	Prophetia	Obsecratio
Ad mat.	Miracula q̄ xp̄us fecit p̄figurata fuerūt in ꝓphetis veteris testamēti q̄ sepius mirifica egerūt. vt pꝫ de helya. helizeo. moyse. sꝫ xp̄s supauit oēs ꝟtute mltitudīe ꝛ p̄stāte **ni ita propheta facit**	Intuemini quāt⁹ est hic cui obediūt elemēta. q̄a mortui resurgūt. claudi ꝛc̄. Et cōfitere q2 surrexit ꝓpheta magnus **quātus**	Psal. Et scitote quoniā mirificauit domin⁹ sanctum suum. Item innoua signa imuta mirabilia. **scitote**	O mirabilis in cūctis operibus deus da mihi tuorum mirabiliū vtiliter cōmemorari. **memor sim**
Ad laud.	Jesus sepe in orōnibꝫ pnoctabat quēadmodum dauid media nocte surrexit ad cōfitendū dn̄o Itꝫ quēadmodū moyses. helyas. helizeus ezechiel ꝛc̄. **Pernoctans dauid**	Ipse mediator dei ꝛ hominū potēs ꝛc̄. Accedamus ergo cū fiducia ad thronū gratie eius **mediator**	Psal. Et nox illuminatio mea in delitijs Deus deus meus ad te de. vigilaui ꝛ factus sum sicut passer. **nox mea**	O obsecrator ardentissime da in horis canonicis semper attente ꝛ deuote psallam. **in horis**
Ad primas	Post hec p̄ vicos ꝛ castella doctor veritatis ies⁹ doctrinā suā sparsit. i c⁹ olī figura magn⁹ ille esdras scriba docebat ppl'm dn̄i Dauid itꝫ docebat Moyses celū ꝛ t̄rā ꝓuocauit **Hic docet est esdras**	Ipse doctor veritatis. imo ipse veritas a paupertate inchoans sermoēm **verus**	ysa. xliij. Ego dominus docens te vtilia. Docebit nos vias suas. **doceo**	O veritatis doctor ad te cōfugio doce me facere voluntatē tuā quia de⁹ meus es tu. **fugio ad te**
Ad tercias	In transfiguratiōe dn̄i facies ei⁹ resplenduit vt sol sicut olim facies moysi ex colloquio dei cornuta apparuit **Monte thabor. moyses**	Considera hic quia ipse est splendor glorie paterne ꝛ candor lucis eterne **splendor**	ysa. xxxiij. Regem in decore suo videbunt. Erit germen domini in magnificētia ꝛ gloria **cernent**	O splendor lucis eterne ꝓpter istam transfigurationē fac vt internis te videam oculis. **videam te**
Ad vi.	Blasphemias q̄s sustinuit ies⁹ patientissime a iudeis dicētibꝫ. q2 demoniū hēs vorator ꝛ potator vini ꝛc̄. p̄figurabat semei clamās ad dauid egredere vir sāguinū ꝛ vir belial **Blasphemāt. semei**	Heu q̄ꝫ graue ei erat audire: demoniū habes. q̄ semp in celis audit: sanctus sanctus sanctus. **laus**	ysa. Dereliquerūt dominū blasphemauerūt sanctum isr'l Et. v. ca. Eloquium sc̄ti israhel blasphemauerūt. **sanctum**	O omni laude dignissime da pro tuis obprobrijs semp te benedicam ineternū ꝛ vltra **benedicam**
Ad ix.	Fleuit iesus defunctū lazar̄ vt dauid abner ꝛ absalon. fleuit sup ciuitatē vt dauid syclech vrbē incēsam. fleuit ꝛ i cruce i mōte caluarie vt dd ascēdēs cliuū oliuarum **Flet dauid**	Amaritudinē fletus iesu indicat obiectū magnitudinis peri ꝛ tristicie materne **obiectum**	Job. xvi. facies mea intumuit a fletu. Defecerunt oculi mei pre lachrimis. **faciesq̄ tumet**	Dn̄e iesu christe propter tuas crebras lachrymas fac defleam amare peccata mea **defleam me**
Ad vesp.	Clamor pueroꝝ dicētiū osāna bn̄dcūs ꝛc̄ p̄figurat⁹ ē i mlieribꝫ choros ducētibꝫ ꝛ dicētibꝫ pcussit saul mille ꝛ dauid decē milia Et xp̄s excipit cū psalmis vt q̄ndā heliseus **Clamat osāna. chorus**	Ipsi semper acclamabimus osanna q2 in eo tota spes nostra ꝛ sal⁹ vera cōsistit **salus hic**	zacharie. ix. Dicite filie syon ecce rex tu⁹ venit tibi māsuetus sedens sup asinam. **tibi rex**	O salutifer christe fac tibi virtutum flores substernam ꝛ osanna corde ꝛ ore decantem **pia sternam**
Ad cōpleto.	Jesus a ꝓprio discipulo vēdit⁹ ioseph a fratribꝫ in salutē eorum. O quis digne trutinabit iesu dulcissimi patientiā ꝛ iude obstinatissimi ingratitudinem **Venditur ecce ioseph**	Obstupesce mēte. hereat anim⁹ admiratiōe quia rex regū cui nulla condigna est estimatio venditur pro vili precio. **dominus**	zacharie. xi. Appēderūt mercedem meā triginta argenteis. **precium**	O preciū inappreciabile nulla vnq̄ꝫ tibi transitoria preponam **tibi nulla**

Textus cũ Figura — Consideratio — Prophetia — Obsecratio

Ad mat.

Dñs iesus nõ dedignatꝰ est laua/re pedes discipulorũ quẽadmodũ laban pedes camelorũ serui abraã Sicut loth pedes angelorum

Cõsidera quõ qui sedet super cherubim humili/me prosternit ante pedes piscatorum.

zacha. Cũ sanctificatus fuero in vobis effundaz super vos aquã mũdaz ꝛ mũdabimini

O lotor pedũ humilime ꝓpter istã lotionem fiat cor meũ imaculatũ i iu/stificationibus tuis.

H os lauat ecce laban humilis dat aquam peto mundes

Ad laud.

Accepit iesus panẽ ꝛ ꝛc. Accipite ꝛ mãducate hoc est corpꝰ meũ. Cuiꝰ figura fuit mãna datũ filijs isrl̃ In agno: in melchisedech q̃ obtu/lit panẽ ꝛ vinũ. in pane helye

Jp̃e sacerdos in eternuz ſm ordinẽ melchisedech panẽ ꝛ vinũ obtulit. Ipse semper assistens vul/tui patris.

Psal. Memoriaz fecit mirabilium suorũ. O cu li omnium in te sperant domine et. Panẽ ange/lorum mãducauit:

O panis vite fac vt ꝑ te panẽ viuificum inping/uer semper ꝛ satier

Esca hec mãna sacerdos escam dat mihi panem

Ad primas

Sermo dñi quẽ in cena fecit in vite termino ꝑfiguratus fuit i iacob q̃ moriturꝰ filijs benedixit. futura predixit

Jpse verbũ paternum q̃ se ꝛ cũcta dicit. format. reformat. fons sapiẽtie verbum in excelsis

ysa. lij. Propter hoc sci/et populus meꝰ nomen meũ in die illa. quia ego ipse qui loq̃bar ecce as/sum

O verbum eternum fac queso me verborum tu/orum semꝑ memorẽ et opere executorem

Sermo iacob verbum loquor assum corde meo sim

Ad iij.

Factus ẽ sudor dñi iesu sicut gutte sanguis decurrẽtis in terrã. Sic onias in agone cõstituitur Sic ia cob esau timuit. helyas iezabel Jacob cũ ãglo. helias i mõtẽ carmeli

Heu quale fuit bellum vbi ip̃e qui est fortitudo patris sanguinem suda/uit pre timore passiõis.

Treñ. primo. O vos õ/nes qui transitis ꝑ viaz attẽdite ꝛ videte si est dolor similis sic dolor me us.

O magne consilij angele iesu fac vt angelꝰ conso lator semꝑ mihi assistat

Sudat onias fortis cernite ꝛ angelus astet

Ad vj.

Christus a iuda sub signo pacis ꝓ/ditur quẽadmodũ ioab inẽtũ ama se tenẽs ferrũ in viscera strinxit Jtẽ sicut abner dolo ab ioab occidit. saul certꝰ de morte occurrit philistijm:

En quanta benignitas domini proditorem os/culantis tam dulciter al loquit et adhuc in mali cia perseuerat

Psal. Homo pacis mee in quo sperabam magi/ficauit super me supplã/tationem Tu vero ho/mo vnaimis dux meus.

O pie iesu propter istaz dolosam osculationem osculare me osculo oris tui.

Oscula dat ioab ipse pius homo pacis et oris

Ad ix.

Captiuitas iesu ꝑfigurata fuit in captione arche a philistijm vbi heli ꝑ dolore expirauit. Quis ergo nõ do lebit de captiõe dñi sui Jtẽ vinctꝰ ẽ dñs iesus vt olim sampson.

Jmmensus ꝛ intermia bilis quẽ celi celorum ca pere non possunt capit ꝛ ligatur

Treñ. iiij. spũs oris nri xp̃s dñs captꝰ ẽ i iniq̃tati bꝫ nris. Ezechie. iiij. Fili hõis data sũt sup te vin cl'a ꝛ ligabũt te i eis ꝛc.

O disruptor vinculoruz peccati custodi me vt pu pillam oculi ne fiam sa/thane captiuus

Captus vt archa immensus spiritus haud sathãe sim

Ad vesp.

Post hec multis cõtumelijs iesus affi cit in domo ãne ꝛ caiphe cõspuit. velat. palmis cedit. Sic oli cõuene rũt vt viderẽt ludẽtẽ sãpson. velat dñs vt scã scõꝝ i tẽplo ꝑcutit vt mi

Jpsi enim omnes ange li clamant sanctus san/ctus sanctus q̃ nunc lu/dibria ꝛ conuitia patit.

ysa. liij. Vidimꝰ eũ ꝛ nõ erat ei spẽs neq3 decor. ysa. l. Corpꝰ meuz dedi ꝑcutiẽtibꝫ ꝛ genas me/as vellentibꝫ.

O tremor angelorũ me ditar te semper ne fedis cogitationibus conta/miner.

Judicra sampsoni Lchcas. sanctus decor haut meditar te

Ad cõpl.

Ductꝰ est legifer nr̃ de iudice ad iu/dicẽ vt agnꝰ ad victimam ducit ac trahit. ꝛ falso accusat vt hieremi/as. ad mortẽ perit vt daniel. ꝛ q̃si ouis ad occisionẽ ductus est

Attende quanta sit obe dientia domini iesu qui trahitur nõ quo ipse vult sed quo pater suus

Sicut ouis ad occisiõez ducet ꝛc. Prouerb. i. pe des eoꝝ ad malũ currũt ꝛ festinãt vt effundãt sã guinem.

O iesu patri obedientis/sime trahe me quo sem per obediẽs curram post te

Ductus vt agnus obedit ouis currunt trahe post te

	Textus cũ Figura	Cõsideratio	Prophetia	Obsecratio
Ad mat.	Herodes vt fatuũ christum alba indutum sprevit cum exercitu suo queadmodum olim achis rex in geth dauid oblatũ dicens; Nũquid desunt vobis furiosi.	Obstupesce ꝙ ipa patris sapientia propter te stulticia est reputata: ⁊ qui gloria est angelorũ illusio fit hominũ	Psal. Oẽs videtes me deriserunt me locuti sũt labijs ⁊ mouerũt caput Job. Derident me iuniores tempore	O sapientia patris propter istam tuaz derisionem fac sapienter simulem me
	h erodes in geth	**sapiens**	**rident**	**simulem me**
Ad lau.	Post hec latroni cõparatur ⁊ p̃pẽligitur queadmodum olim benedab rex sirie vir dignus morte a rege israhel dimissus est qui tanta facinora i populũ israhel ꝯmiserat	Obstupesce quia qui peccatum nõ fecit ad mortẽ petitur ⁊ latro dimittit̃	ysaie. liij. Et cum iniq̃s deputatus est. Item filios enutriui ⁊ exaltaui ipsi autez sprevetũt me.	O desiderantissime propter tuam repudiatiõez cupiam te milies: ⁊ tibi nulla preponam.
	latroni benedab	**insons**	**reputant**	**cupiam te**
Ad primas	Tũc app̃hendit pylat⁹ iesum ⁊ flagellauit. In cui⁹ tipum sathan a facie dñi egressus iob sanctuz vulnere pessiõ a plãta pedis vsq; ad vertice pcussit Achior ligat̃ ad arborẽ	Considera quia non solum magna sed ⁊ multa patitur ⁊ a planta pedis non est in eo sanitas.	Canti. Tulerunt palliũ meum percusserunt me ps̃. Ego aũt in flagella paratus.	Domine iesu christe propter istam flagellationẽ hic vre. hic me seca vt in eternum parcas:
	Ecce flagellant Job	**fert multa**	**tulere**	**seces me**
Ad tertias	Plectẽtes coronã de spinis iposuerunt capiti ei⁹ In cui⁹ figurã Aries imolandus inter vepres cornibus heret Et t̃ra ade terra sua spinas ⁊ tribulos gignit	Considera ꝙ qui gloria est ⁊ corona sanctorum omnium gloria ⁊ honore coronans eos in celis spinis coronat̃ i terris.	Cant. Egredimini filie hierusalem ⁊ videte regem salomonem in dyademate quo coronauit eum mater sua	O gloria sanctorum per tuam coronationem fac tibi ex animo cõdolcam
	Serto aries	**qui gloria**	**mater**	**cõdoleam nunc**
Ad .vi.	Et genuflexo ante eum dicebant. Aue rex iudeorũ. Sicut pueri videntes helizeum clamauerũt ascẽde calue ascẽde calue. Sic Amon dehonestauit nuncios dauid	Attende ꝙ ille qui vere est deus cui soli competit latria derisorie adoratur.	Abdie. p̃. Omnes viri federis tui illuserunt tibi ysa. Populus iste labijs me honorat	O adorande iesu per tuam illusionem da te corde ⁊ corpore adorem.
	Heu colitur caluus	**deus**	**illusere**	**⁊ adorem**
Ad .ix.	Deinde populo educit̃ vt exijt iesus portãs spineã coronam ⁊ purpureũ vestimentũ ⁊ clamabãt crucifige. sicut olim clamabãt de hieremia. Reus mortis est vir iste	O quantum augmentauit eius dolorem aspectus tam innumerabiliũ hominum in pasca	Sapientie. ij. Grauis ẽ nobis etiam ad vidẽdũ Job Aduersum me terra mea clamat.	Domine iesu christe propter tuam ab omnibus despectionem da gloriaz humanam detestar
	Presentant ihe remi	**multi**	**grauis est**	**fugiam nunc**
Ad vespe.	Et pylatus adiudicauit fieri petitionẽ eorum Sicut iezabel mandauit naboth interfici iudicio iniusto. Item filij samuel peruerterunt iudicium.	Ipse iustus ante deuz et homines qui nunq̃ peccauit iniustissime cõdẽnatur.	Sapientie. Morte turpissima cõdemnem⁹ eũ: Cum sis iust⁹ iuste oĩa disponis: Ipsum q̃z q̃ ñ debuit puniri ꝯdẽnas	O iudex iustissime propter tuam iniustam condemnationem damnez ego peccata mea
	Damnatur naboth	**iustus**	**turpi nece**	**damnem**
Ad cõpleto.	Et baiulans sibi crucem exiuit in eum q̃ dicitur caluarie locum quẽadmodũ ysaac portauit ligna patrẽ i mõte sequẽs imolãd⁹. Itẽ figura ẽ qñ mulier duo collegit lig	O quantum obprobriũ. o quanta pena. quia h̃ est quasi tenerrimus ligni vermiculus	ysa. ix. Fcũs est principatus ei⁹ sup humeruz ei⁹ Job. xxxi. Põdus domini ferre nõ potui humero meo portaui illud	O nostrorum peccatorum sarcina grauate domine iesu fac crucem relligionis tolerare
	Sub cruce fert ysaac	**tener est**	**humerum**	**tolerem sic**

	Textus cum figura	Cōsideratio	Prophetia	Obsecratio
Ad matut.	Jesus vestibus suis exuitꝛ crucifigē dus. sic denudatur david ante ar/ cham. noe a filijs ioseph tunica ta lari Amasa aspersus sanguine ia/ cet in via	Quāta est verecūdia ve recūdi iuvenis dum qua si vnus de scurris nuda tur	Psal. Diviserūt sibi ve/ stimenta mea ⁊ sup ve/ stem meam miserūt sor tem.	O verecundissime domi ne iesu, pter tuam dnu/ dationem timeam corā te nudus apparere.
	N udatur david	verecundus	sors	timeam te
Ad laudes	Deinde cruci affigitur. Sic humi liaverunt in cōpedibus pedes Jo seph ferrū pertransijt animam eꝰ Obstetrix ligavit coccinū in manū phares	Jpse certissima spes no/ stra ad nobiscū manēdū totus cōfixus	Psal. Foderūt manus meas ⁊ pedes meos di/ numeraverūt omnia os sa mea Cornua in mani bus eius	O refugium cunctorum cōfige me timore tuo ꝗ tecum perseverem
	Fixus ⁊ ille ioseph	mea spes	fodere	timore
Ad pri.	Hinc in aera cū cruce levatur om nibꝫ aspiciendꝰ oīa ad se tractur ꝰ: quēadmodū oli serpēs eneꝰ fuit e rectꝰ serpētiū morsibus venenatꝰ sanaturꝰ Botrꝰ portatꝛ i phalāga.	Jpse lapis angularis cō iungens terrena cum ce/ lestibus.	Deutero. xxviij. Erit vi/ ta tua quasi pendēs an/ te te	O elevatū signum mon tis calvarie eleva sursū cor meum ad te
	Exaltant serpens	lapis est	pendens	cor ad alta
Ad tertias	Christꝰ ex mūdo egressurꝰ testamē tū ↄdidit. vij. in eōralia ṽba reliqt: quēadmodū david moriturus vo cās salomonē ṽba novissiā dixit ⁊ d oibꝫ ordiavit Cōmēdat thob: thobie	Considera profundum verborum ⁊ numeri sep tenarij misterium	Psal. Jn columpna nu bis loquebatur ad illos Job. x. Loquar in ama ritudine anime mee	O censor verborum: da vt tui exemplo in verbis meis semper gravis sim
	Septiloquus david (mrēs	numerum	de nube	gravis sim
Ad vi.	dn̄s iesus p̄ magitudie passiōis si/ tiēs aceto ⁊ felle potatꝛ. Jꝫ sāpsō de māxibula azini potatꝛ. David siti/ ens cupivit aquā de cisterna q̄ erat in bethleem	Considera q̄ꝫ severissi/ mus sibi in opere salutis nostre fuit	Psal. Dederunt in escā meam fel ⁊ in siti mea potaverūt me aceto.	O dulcor cordium prop ter fellitam tuam pota/ tionem da sepe gustem q̄ꝫ suavis es dominꝰ
	Heu sitit hinc. sāsonꝗ	severus	fel	sacrā gustem
Ad ix.	Mortē dn̄i iesu p̄figuraverūt ma gni principes veteris testamēti. vt Abel. hieremias Esaias. eleasar ⁊ machabei Nū ergo ignoratis ꝙ p̄n ceps magnꝰ cecidit in israhel	Obstupesce ꝙ primus ⁊ principiū omnium ⁊ et/ nitas moritur.	ysa. liij. Tradidit i mor/ tem animam suam. ps Et in pulverem mortis deduxisti me	O mortis amare dstruc tor propter mortem tu am amarissimam mun do moriar:
	Mors nece abel	primus euus	tradit	moriar nūc
Ad vespe.	Ex latere christi dormientis fons oiꝫ sacrōꝫ effluxit ⁊ eccia forāta ē: sic ex latere ade dormiētis eua Jtē i archa noe fcā ē fenestra. Saul cas so vulnere i ptetē lanceā fixit	Considera q̄ꝫ forti amo/ re te amat fortior mor/ te dilectio eius.	Psal. Super dolorem vulnerum meorum ad/ diderunt zacha. Et aspi cient ad me quē confixe/ runt	Domine iesu proptꝛ vul/ nus lateris tui fac amo/ ris vulnera in corde por tem.
	De latere eua	adamans	cernent me	vulnera corde
Ad compl.	cū magno luctu sepultꝰ ē dn̄s quē admodū oli david cū fletu sepeli/ vit p̄ncipē militie abner Jonas fu it tribꝫ diebus et tribus noctibus in ventre ceti	Ecce q̄ꝫ pauperem igres sum progressum ⁊ egres sum habuit quia in alie no sepulchro ⁊c̄	ysa. xi. Et erit sepulchrū eius gloriosū. Ps̄. Substantia mea i infe/ rioribus terre/	Domine iesu christe pro pter tuam sepulturam: sepeli me tecum vt nesci ri gaudeam
	Hinc tumulant. abner	pauper	tumulꝰ	sepeli me

	Textus cum figura	Cōsideratio	Prophetia	Obsecratio
Ad matu.	Dñs iesus suos a libo liberauit. cui⁹ figura fuit i sāsone q̄ portas gaze tulit, Abraā reduxit loth Daniel draconem īterfecit	Ipse est q̄ redemit nos deo in sanguine suo ex ōni tribu z lingua .	zacha.ix. Tu quoqꝫ i sāguine testamēti tui eduxisti vinctos de lacu.	O redemptor aiarum fideliū educ animas omnium fidelium de penis purgatoriꝭ
	e duxit sampson	redimensqꝫ	lacu	simul educ
Ad laudes	Apparitiões iesu post resurrectionē prefigurate fuerūt in ioseph de carcere educto q̄ a fratribꝫ suis visus agnit⁹ z adoratus est saluator mūdi dictus.	Uaria hic occurrit consideratio scilicet quib⁹ q̄n do. quomodo . quotiens apparuit	Psal. Ad vesperum demorabitur flet⁹ z ad matutinum leticia.	O merentium cōsolator da nunc desiderare z in futurum vultum tuū in iubilo videre
	Est visus ioseph	varia hic	mane	videam te
Ad pri.	Spūssancti in terris largitio p̄figurata fuit in senibꝫ repletis spiritu moysi qui statim ꝓphetauerūt nec vltra cessauerunt	Cōsidera quomodo spiritussanctus non solum a patre sed z a filio procedit.	Psal. Uerbo domī celi firmati sunt z spiritu oris eius omnis virt⁹ eorum.	O inflammator hominum peto perfla ortum meū austro diuini amoris pariter et proximi.
	Insufflando senes	spirat	verbo	peto perfla
Ad tias	Resurrectio dñi p̄figurata fuit in Jona q̄ tribus diebus fuit in corde terre. In noe euigilante. in moyse de aqua translato	Considera quia ipse vita est resurrectio ipē causa resurrectionis nostre.	Psal. Ego dormiui z soporatus sum z exurrexi. quia dominus suscepit me Resurrexi z adhuc	O resurrectio z vita mea domine iesu da in p̄ma resurrectione partem habeam.
	Surgit et ecce ionas	vita est	ego dormio	prima
Ad vi.	Ascensio dñi p̄figurata fuit qñ helyas igneo curru rapt⁹ est in celuꝫ. Itē in enoch In colūba ad archā reuersa In passere. in iacob	Ecce ipse qui reparauit ruinam angelicam collocat hominem ad dexteram	Ascendens in altum captiuam duxit captiuitatem. Ascēdit iter pādens ante eos.	O reparator curie celestis: da vt ad te veniens semper tibi cōgaudeam.
	Scandit helyas	qui reparator	duxit	vt ad te
Ad ix.	Missio spūs scti p̄figurata ē in Elizeo petēti duplicē spūm helye In oleo qd vbi erant vasa vacua abūdauit. In lege data quinquagesima die in senibus.	Obstupesce tam grande donū datum homini qꝫ seipsum. tantus. taliter	Johel. Effundam spiritum meū super omnem carnē z prophetabūt filij vestri z filie	O largitor spiritus presta mihi septem dōa sci spiritus veraciter possidere.
	Mittit elizeus	donum	fundam	mihi septem.
Ad vespe.	Assūpta ē maria in celū queadmodū hester ducta fuit ad cubiculū assueri p iudeis supplicatura. Item fons ascendebat de terra Sponsa innixa super dilectum suum.	Considera quoniam habes matrem ante filium filium ante patrē vt cōfidenter accedas.	Psal. Surge domie in requiem tuā tu z arbca Que est ista que ascēdit de deserto .	O dextrisedia dum stete ris in conspectu dei esto memor mei
	Assumpta est hester	mediatrix	surge	memor sis
Ad cōpl.	Judicium extremū prefiguratum est in iudicio salomonis: quod egit inter duas mulieres meretrices	Attende q̄ꝫ districtus iudex qui mitꝫ modo trāsijt. inflexibilis scꝫ infugibilis. infallibilis:	Johelis.ij. Cōsurgāt et ascendant gētes in vallē iosaphat. q̄a ibi sedebo vt iudicem omnes gentes in circuitu	O districtissime iudex parce mihi dum ad iudicandum veneris. Domine ne in furore tuo ze
	Judex vt salomō	strictus	iosaphat	peto parcas

Prologus in beneficiariū. titulus vicesimustertius.

Miserationū domini recordabor. laudē domini super omnib⁹ que reddidit nobis domin⁹: ⁊ sup multitudinē bonorum domus israhel. ysa. lxiij.

Positis iam sub duob⁹ titulis meditabilib⁹ q̄b⁹dā de xp̄i vita ⁊ eius passione ponenda sunt ⁊ iam aliqua meditabilia circa reliqua bn̄ficia dei. De q̄b⁹ vtilissimum est ⁊ valde necessarium meditari. Unde merito omnis religiosus p̄missum ysaianum eulogium crebra immo cotidiana ruminatione secum eructare deberet. s. Miseratiōꝫ dn̄i recordabor ⁊c̄. ⁊ cotidie vel vnum ex beneficijs d̄ potiorib⁹ secū retractare. Et ne longiores sim⁹ in ꝓloquendo q̄ꝫ in ꝓsequēdo. sunt nobis in hoc beneficiario tria potissimū sicut ⁊ circa cetera exercicia assignāda vt ordinacius ꝓcedi posset. Scꝫ

varia incitamenta		excitetur
scalaria practicamenta	q̄b⁹ mēs	ordinetur
disticta pūctatim meditamēta		stabiliatur.

Oportet ⁊ preterea circa istud exercitium sicut ⁊ circa reliqua certum assignare tempus. ne scꝫ aliquādo ea intermittat. Quod tamen quia quiqꝫ suo sensu abundant poterint sibi quod vacauerit assig̃re

De p̄mo principali scꝫ de incitamentis ad grārum actionem. Capit. i.

De incitamentis ⁊ inductiuis ad gracias agendas licet plurima possent poni Sciendum q̄ hec sint potiora. s.

Est iustum. placitūq̄ꝫ. op⁹. vtile. nobile. suasum.

Primo inq̄ꝫ est iustum ⁊ hoc iure naťali Quisqꝫ em̄ bn̄ficiatus iuxta doctores obligat⁹ est iure naturę suo benefactori s̄m ꝓporcionem beneficiorum g̃tus esse. Quod iure ⁊ gentiles nouerunt qui dijs suis summas gratias egerunt vt p̄ꝫ ex orōnib⁹ tullij. q̄ supplicationes ad omnia puluinaria temploꝝ cum festo die constituerunt ꝓ defensione contra catelinā Omnis em̄ effectus naturaliter ad suam causam cōuerti debet. Quare ⁊ deus teste dyonisio tercio caplo de diuinis nomib⁹ omnia in se conuertit tanq̄ꝫ oīm causa. Semper em̄ oportet q̄ effectus ordinetur ad finem agentis Et ideo naturalis ordo requirit vt ille q̄ suscipit beneficium ꝑ grāꝝ recompensationem cōuertatur ad benefactorem ⁊c̄. Justum itaqꝫ ē teste Gregorio semꝑ deo gratias agere quia nūq̄ꝫ cessat benefacere. Scd̄o est ⁊ placitum deo vnde in huius tipum iussit sibi offerri oēm adipem qui est gratitudinis figura Unde dicitur Leuit. iij. Omnis adeps dn̄i erit iure ꝑpetuo. Hec etiam gratitudo est optiz illud vnguentum vt Bern̄. ait quo vngitur caput cristi id est deus. Et sicut gratitudine hac acceptius nihil deo Ita e regione (si bernardo creditur) nihil ei eq̄ displicet presertim in filijs gratie in hoīb⁹ ꝯuersiōis queadmodum ingratitudo vt late declarat. Tercio opus est ⁊ necāriuum vt grati simus si multa ⁊ grandia mala euadere veli⁹ q̄ ig̃titudo adducit q̄sūt ista.

Aufert. restituit. siccat. mala pluria. ꝑdit.

Primo em̄ aufert bona ꝯcessa Teste em̄ aug⁹ Quod d̄s dederat gratis abstulit ingratis. Un̄ ⁊ ipsis christus dixit ꝑꝑ ig̃titudiēm Ideo inq̄t auferetur a vobis regnū dei. Hinc. xi. q̄stiōe. iij. Audi. Primi parētes q̄ repleti oīb⁹ bonis naturalib⁹ ⁊ spūalibus oīm virtutum ⁊ temꝑalib⁹. ingrati fuerūt deo. adherētes aduersario eius ⁊ mandatum transgredientes ōnib⁹ virtutib⁹ expoliati sunt. Ingratus em̄ extitit ait Aug⁹. q̄ plenus virtutib⁹ deum ōīno nō timuit. nec grat⁹ fuit. id̄ iuxta magistꝝ henricum de hassia cecidit. Scd̄o ingratitudo q̄dammodo reducit peccata dimissa Nam seruus q̄ domino ingratus. ꝯseruo dittere noluit in carcerem reiectus vniuersum debitum soluere cogitur. vt ibi Rabanus ait. Unde ⁊ Aug⁹ ait. Si alijs tu nō dimiseris. dimiss⁹ a me reuocabo te. ⁊ q̄cquid dimiseram replicabo contra te. Tercio quia fontem diuine gracie exsiccat ⁊ gracie obstruit vias. Nam iuxta Augustinum. Non est dignus dādis qui est ingratus de datis. Et Bern̄ Ingratitudo est ventus vrens. fontem pietatis exsiccans. fluenta gratie. misericordie rorem. ⁊ gratiarum cessat decursus vbi gratitudinis recursus non fuerit. Nam ⁊ vias obstruit grē: ita q̄ vbi illa fuerit grā accessum nō habet. locum non inuenit ⁊c̄ Hinc sapientie xvi. Ingrati spes tanq̄ꝫ ybernalis glacies tabescet id est deficiet. Quarto icurrit quis ⁊ alia plurima mala ⁊ temporalia ⁊ spiritualia. Quare philosophi cum deū cognouissent dati sunt in reprobum sensum. nisi quia ingrati ⁊c̄. Ezechias rex iherusalem post victoriam de sennacherib quare egrotauit vsqꝫ ad mortem. nisi q̄ teste iosepho dignas gratias non egerit cantando canticum domini s̄m morem ꝓplī illius. Joas rex iuda ꝓpter ingratitudiēm etiam infiī matus ⁊ sic de alijs. Quare in gracia non proficimus summa (iuxta Bern̄. causa est) ingratitudo nostra ꝓpter quam verendum est ne ⁊ gloria ꝓmissa fraudemur. Nemo eī donis dei fiet beatus. qui donanti extiterit ingrat⁹

Postremo ingratitudo omnia bona ⁊ merita facta dissipat ⁊ ꝑdit. Bern̄. Ingratitudo ē inimica anime exinatio meritoꝝ. virtutum dispersio. ꝑdicio beneficiorum. Quisquis mala hec euadere cupit necessarium est vt gratias agat. Sicut enim claudus frustra habet pulchras tibias ita grauiore peccato ō

nia dona cum ingratitudine possidentur. Quarto grã tie sunt agende quia vtile. Ita ꝙ vit vtilius illo agaꝛ Aug⁹ Quid melius ⁊ animo geramus ⁊ ore proma mus ⁊ calamo exprimamus ꝙ̃ deo gratias? Hoc nec dici breuius. nec audiri latius. nec itelligi grãdi⁹ nec agi fructuosi⁹ pt. Uñ hec bona sequũtur.

Assat. ⁊ infũdit. cõseruat. pmia doãt

Primo meretur homo dei in omnib⁹ assisten tiam ⁊ in tribulationib⁹. vt pꝫ in scđo paralipom. xvij. De iosaphat qui post gratias ⁊ laudes decanta tas inuenit hostes prostratos ⁊c̃. Psal. Laudans inuocabo dominum ⁊ ab inimicis saluus ero. Secũ do liberalitas dei gratias agentib⁹ ampliora dona ĩ fundit. Prouerb. xi. Anima que benedicit ĩpingua bitur. Et eccl'. xliiij. Exaltantes eum replemini spiri tu illius. Et eccl'. pmo. Ad locum vnde exeunt flumi na reuertũtur vt iteꝝ fluant. Felix igitur (ait Berñ.) q̃ ad singula dona gratie redit ad eum in quo est ple nitudo omnium gratiarum. Cum enim post accep tum donum non ingratos nos exhibemus locum fa cimus in nobis gratie vt inde maiora accipe merea mur. Fidelis enim in modico censetur dignus mu nere ampliori. Tercio gratitudo datam grãm cõser uat. Quare em̃ tepescimus ꝓcessu temporis a feruo re conuersationis quare amittimus grãm deuotõis cur paulatim frigescit charitas abundat iniquitas. vt consummemus in carne qui spiritu cepimus. nisi quia grati non sumus. Omnino ergo impedit a ꝓfectu (ait Berñ) ingratitudo nostra dum quodam modo amissum reputat dator quod ingratus acce pit ⁊c̃. Oportet proinde gratum hominẽm esse ⁊ deuo tum qui ꝑcepta gratie munera non tantummodo si bi manere desiderat sed ⁊ multiplicari. Postremo qui fideliter gratias agit in tempore asscribetur sub limi premio in regno quod illic officium erit semper vt pꝫ in exemplo de cysterciẽsi monacho.

Debemus quinto gratias agere quia nobile. Hoc em̃ opus ⁊ officium est beatorum in patria im mo ⁊ domini ihesu qui semper astat gratias agens pro omnib⁹ nobis. ysaye. li. Inuenietur in eo grãꝝ actio. ⁊ vox laudis. Misericordias em̃ domini cãtãt in eternum. vt pꝫ in apocalipsi de quatuor animali b⁹. senib⁹. ⁊ omni turba. Dignum igitur tam digne assuesci opatiõi. Postrẽo iõ libẽter grãs agere debe⁹ q2 ẽ h̃ mltiplr̃ suasum. Suasum inq̃ꝫ a

scripturis ammonemur
sanctis q̃b⁹ exhortamur ad grãs agẽdas
creaturis incitamur.

In omnib⁹ scripture inquiunt gratias agite. Omnes sancti hoc hortantur vt pꝫ. Innumera cre aturarum incitant ad hoc exempla. Patet de leone Jheronimi. De leena machariꝫ. ⁊ aliꝫs innumeris ex emplis. que vincentius beluacẽñ recitat in specl'o mo rali. Ob hmõi igitur talia ⁊ tanta inductiua libenter gracias agere debemus. Mirum ꝙ homo deo nõ semper gratias agit ⁊ laudat. cum omnis creatura ad hoc semꝑ inuitat.

De scđo principali scꝫ de grãdib⁹ scalarib⁹ Caplm. ij.

Nunc scđo principaliter videndum est de scalarib⁹ practicamentis. quomo do videlicet gracie sunt agende. Sñ modo etem̃ ⁊ ordine sicut est cõditum nihil Ita nihil his sine potest compla cere. Qui igitur meliorem modum nescierit sequen tes gradus attendat ⁊ teneat. Quorum primus est Excitatio.

Gradus primus.

Excitacio Iuxta illud ysaye. xxvi. Uos q̃ in pul uere estis expgiscimini ⁊ laudate ⁊c̃. Et est qua se homo incitat ad gratias agendas Cum

Justum
Quia Utile
Suasum

Et ꝓpter cetera inductiua iam dicta.

Et ab hoc gradu vt frequenter exordiunꝛ sanc ti suas gratitudines. vt pꝫ in meditationib⁹ Augu stini Bernardi. Ancelmi.

Gradus scđus

Commẽoratio. vt illđ yß. misatõnũ dm̃ recordabor ⁊ mẽor ero oĩꝫ bonoꝝ. ⁊c̃. Et est qua iam cõmemorã do ad mentem reuoces ea beneficia quorum memo riam agere voles

Generalium
siue Specialium aut alit̃ distictoꝝ
Singlarium

Et dꝫ h̃ ꝯmẽoratõ ẽe scalar̃ ⁊ iordiata sic em̃ magis mouet ⁊ complectitur plura.

Et est hec commemoratio primum gratitudinis vt scꝫ studeat vel accepta memorari. Nam immemo rem beneficij omnes horrent. Ingratus est ait Se neca q̃ se negat accepisse beneficium. Ingratus qui dissil'at. ingratior q̃ non reddit. ingratissim⁹ autem q̃ oblitus est. Nũq̃ꝫ em̃ gratus fieri potest cui totum beneficium elapsum est. Et nũq̃ꝫ voluit fieri gratus q̃ bñficium tam longe proiecit vt extra conspectum suum poneret. Memoria em̃ nil ꝑdit nisi quod nõ sepe respexerit. Apparet igitur illum non sepe sepe de reddendo gratias cogitasse cui obrepsit obli uio. Caue igitur ne beneficij obliuiscaris. sed in cor de tuo ea absconde semꝑ. crebroq̃ꝫ tecum retracta ⁊ memorare. Et vt ad gratitudinem te magis ꝓmo ueant. Sequitur.

Gradus tercius.

Consideratio siue ꝑspicax attentio Iuxta illud Uidete que donata sunt vobis a deo. Ut scꝫ di

ligenter ⁊ attente ↄſideremus omnes circumſtantias quibus beneficium alquod augetur ⁊ amplificatur Et ſũt iſta. vt dr̃ ĩ pſcu religioſorum.

Cõmẽdat donũ. ſi nobile. ⁊ vtile. crebrom Si magnus. magno. paruo donet. vel inepto.

Immo ⁊ alia quedam conſiderare debemus. Nam ↄſiderandum Et prẽdantis ſi

dantis ſi	Magnꝰ ⁊ ꝑpotens	donet
	debito modo ⁊ liberali	
	nobile ⁊ precioſum	
Doni ſi	vtile ⁊ congruum	ſit bñficiũ ipm
	crebꝝ ⁊ necãrium.	
Recipiẽtis ſi	vilis ⁊ ↄtemptibilis	
	indignus. ingratus. ⁊ ĩmeritꝰ	

Pauca de ſingulis agendum quoniam ſepe ad hec ſupra remiſſum.

Primum igitur circa datorem videndum ſi magnus ſit ⁊ magnificus Et iam palam conſtat ꝙ dator ipſe ⁊ benefactor noſter ſit deus. omnium facile ſummus ⁊ immenſe dignitatis. a quo magnum eſt ſi etiam vel dignaretur cogitare de nobis. O ꝗ linceos hic oculos haberet. vel ſaltẽ aqlinos obtutus vt dãtis bñfactoris magnitudiẽm vtcũqꝫ ſpeculari poſſet qꝫ illi bñficiũ õne qꝫtũuis etiã minũ videatur maxim videretur. Sed nec ſi nos ruperimꝰ eiꝰ magnitudiẽm ⁊ excellẽtiam cogitare vel comprehendere poterimꝰ Ipſe eñi eſt quo maius melíuſqꝫ nihil cogitari poteſt. nec etiam equale Ipſe magnus dominus ⁊ laudabilis nimis. cuius magnitudinis nõ eſt finis. quare neceſſario infinitus Nam omni bono finito maius meliuſqꝫ cogitari poteſt bonum. ſalz infinitum quod omni delectabili ⁊ concupiſcibili ĩfinite infinicies melius ⁊ delectabilius eſt teſte doctore ſancto. Ad cuius magnitudinem ſaltem enigmatice conſiderandam quidam ex noſtris tali manuductione vſus eſt ꝓpter ſimpliciores quorum oculi nihil ſublime vident nec altas theologicas ſpeculationes concipere valent. Sint inqͥens vtiqꝫ tot rõnales ſpiritus ⁊ intellectuales quot ſunt arene montiũ ſiue occeani maris gutte. quorum ſingulorum minima cogitatio totius vniuerſi. celi videlicet pene nob ob ſui immenſitatem capacitatis incomprehenſibilis. terre item maris ⁊ abiſſi ambitum concipiat ⁊ includat. Nape qd tunc tota ipſoꝝ dilatata extenſio ↄprehendet Quo preſuppoſito commaſſemus hos ſpiritus vt predicitur fere innumerabiles Ita ſcꝫ vt ſentiamus ſingulos. tantum qꝫtum omnes pariter cõmaſſatos capere ⁊ luſtrare. Quod licet ob ſui incomprehenſibilitatem nobis penitus ſit infinitum. Attamen iſti ſic commaſſati ſic ſimul omnes multominus de diuine ſublimitatis potentie nobilitatis bõitatis voluptatis pulchritudinis ſanctitatis ⁊ ceterorum predicatoꝝ ſupereminentia comprehenderent. qꝫ minima foret arena reſpectu totius magnitudis preſuppoſiti vniuerſi. Una eñi arena reſpectu totiꝰ vniuerſi premonſtrati ꝓportionem ſaltem minimaꝫ habet in quantitate Totum vero premiſſum de ſpiritibꝫ rõnabilibꝫ ad diuinam exceſſiuam ſupereminẽtiam nullam penitus habet ꝓporcionem. Quia licet nobis omnino incomprehenſibile ſit ⁊ in infinitum in ſeipſo tamen vtiqꝫ eſt finitum Finiti vero ad infinitum nulla eſt omnimodis comparatio ⁊c̃. Queciens igitur de deo cogitare voles ſiue de beneficijs eiꝰ mẽs ſe in alta eleuet. cor qꝫtum poteſt ſurſum dilatet ac ſuꝑ ſe quandam tantamlibet admirabilem magnificentiam. bonitatem ſanctitatem nobililitatem. ⁊c̃. vtcũqꝫ preualet intendat. que ſic ſuꝑ preymagiãta excedit ⁊ eminet. ſicut totius immenſitas occani modicam aque guttulam ſuꝑgreditur ⁊ excellit. Non enim multum a veritate aberrat. qui talem diuine ſupereminentie ymaginem ante cordis oculos in ſuis meditationibꝫ aut orõnibꝫ verſat. Iſtud eñi eſt ad cor altum accedere. hoc de deo altiſſimo ſentire. Iſtud exaltare dñm (ſuper tamen adhuc valentẽ) qꝫtum poterimus. Anima que ſuum benefactorem tam conſpicit immenſum omne ipſius donum etiã minimum (qꝫtomagis maximum) intuetur. vt quodam pelagus infinitum Unde ego credo ait ꝗ ſupra ꝙ non ſit aliquod dei donum ꝙ ſi anima ſic cum debita affectione ⁊ grãrum actione ruminaret ipſum non deduceret ad perfectum. precexcludens ab ea omne peccatum vt late declaret. Sic itaqꝫ benefactoꝝ magnitudinem videre poſſimus ꝗ etiam omnipotẽtiſſimus apparet in rerum creatione ſapientiſſimus in earum gubernatione. Unde omne eius donum granditer eſtimandum.

Scd̃o principaliter circa benefactorem videndum ſi debitis modis beneficia donet. Eſt enim beneficium donandum affectuoſe libenter ⁊ hylariter cito gratuite ꝑmanenter O quis iam ne dicam ſcribere ſed vel cogitare poterit quomodo. his modis deus ſua beneficia preſtet. Paucis ſingula tangẽda In ꝑmis enim beneficium affectuoſe dandū Amor enim eſt ꝑmum donum in quo cetera donantur ꝗ ſi non affuerit nihil eſt quod datur. Hinc poeta. Affectus preit effectum non reſpice qꝫtum. Sed fluit ex quanta ſedulitate datum. Gratitudinis eñi vtꝰ teſte ſeneca nulli eſt precluſa. omnibꝫ patet. omnes ĩuitat. Non querit donum non cenſum nudo homĩe contenta eſt ꝑponderat affectum. Sed quis affectũ illum quo deus ſua beneficia preſtet enarrabit? Tanto affectu hec preſtat ꝙ etiam ſi modica daret gratiſſime eſſent accipienda Deſiderio deſiderauit tibi bñfacere ab eterno ꝑdiſpoſuit. ſemꝑ actualiſſime ſuꝑ

bis cogitauit. vt plenius infra patebit Affect⁹ ꝛ cha/
ritas eius supeminet omni scie ꝙ a nullo sensu pt es/
timari. Est ꝛ libenter beneficium tribuendum Jux
ta illud senece. Jn tribuendo caue ne sis durus Q ds
ꝑoccupat bñficium volentes Jmmo cum nondum
essemus benefecit nobis. Quotiens vel tenuiter cogi
tamus pro beneficio presto est semꝑ deus. Nõ fron/
tem rugat. non lumina obducit. vultum nõ auertit.
occupationes nõ simulat. gratulatur quodammo/
do dandi se inuenisse occasionem.

Est tercio beneficium hilariter dandum Jurta
illud Hilarem datorem diligit deus. Et eccl'. xxxvi.
Jn omni dato hilarem fac vultum tuum. ꝛ in exulta
tione sanctifica decimas tuas. Exultat ibs in spũscõ
cum occasio datur bñficia ꝑstandi. Est ꝛ cito bñfaci
endum Jurta illud poete Caue in bñfaciendo dilati
onem Errat eñ q̄ sperat respõsuꝝ sibi illum. quem
dilatiõe lassauit expectatiõe torsit. Jngratum est be
neficium qd diu inter manus hesit. Proxim⁹ est eñ
neganti qui dubitauit qd tarde fecit diu noluit. Tm̃
gre dimoueñ q̃ꝫtũ moꝛ adijc' Nihil eq̃ amaꝝ q̃ꝫdiu pe
dere Equore animo q̄dam ferunt precidi spem suaꝫ
q̃ꝫ protrahi. Non differt deus dare bñficia volenti q̄
cũqꝫ hora quis ingemuerit plenis manibꝫ obuius ip
se occurrit. Est ꝛ gratuite dandum cum roganti suf
fundatur rubor q̄ hoc remittit multiplicat munus.
Optim est eñ antecedere desiderium cuiusqꝫ post p̄
ces proximum seq̄. Non tulit gratis q̄ cum rogaret
accepit. Nulla eñ carius constant q̃ꝫ q̄ ꝑcibꝫ empta
sunt Nam molestum est ṽbum ꝛ onerosum dmisso
vultu dicere rogo. Vincit aũt õne bñficiũ qd obuiam
venit Vide ergo q̃ꝫ gratuite deus bñficia sua ꝑstet. q̄
etiam impendit his q̄ nõ erãt q̄ dum erant nõ desid
rabãt. nihilifaciebãt ipugnabãt ꝛ eis aburebãt Dan
dum est postremo ꝑmanẽter. ne scꝫ exꝑbetur. ꝯq̄rat
vel auferatur. Lex eñ bñficij est inter duos ꝙ dator
statim debet obliuisci dati. Alter memor esse accep/
ti Nũq̃ꝫ data vir bon⁹ cogitat. nisi admonitus ab ac
cipiente. Vere sic facit deus. nõ inꝓperat nisi in finẽ
Nõ item est de ingrato conq̄rendũ. sed beneficijs am
plioribꝫ obruendum Jurta illud senece Sis muni/
ficus in dando. non acerbꝫ in exigendo. Que eñ rõ ẽ
exacerbare eum in quẽ magna ꝯtuleris vt ex amico
fiat inimicus Perfert de⁹ paciẽter vt de ingrat' faci
at gratos. Nam licet ingratus dignus sit bñficio pri
nari. bñfico aliud studium erit. scꝫ vel excusare ingra
tum. Aut bñficijs obruere vt sic faciat tandem gra/
tum. Sic facit pater noster celestis. dans ꝑmanẽtia
dona. Jurta illud eccl'. xi. Datio dei ꝑmanet iustis.
ꝛ ꝓfect⁹ illi⁹ successus habebũt ineťnũ.

Circa donum item considerãdum. si nobile ꝛ
ꝑciosum Quid aũt dei bñficijs ꝑciosius q̄ nullo ꝑcio
sunt comꝑanda. Nam vt sileam de bñficijs gratie ꝛ
glorie. quis vel minimum beneficium nature digne
ponderabit? Perpende quid cecus pro oculo. surd⁹
pro auditu quid precij daret? Quam autem vti
lia donet. non est qui explicet quisquam. Dat enim
que prosunt multis. noceant nemini. ꝛ que ad eter
nam conferant salutem. Dat ꝛ cuiqꝫ conueniẽ/
tia dona. Jurta illud. Vnicuiqꝫ iuxta propriam vir
tutem. Non enim idem dandum militi ꝛ rustico.
Puero ꝛ seni. Dedit ergo varia dõa suis ds.

Quam autem hec crebro conferat quis nume/
rabit? Quotiens gratiam perdimus. quotiens in/
grati sumus. aut abvtimur donis suis. quotiens d
meremur non aufert totiens rependit. Que etiaꝫ be
neficia tanto sunt preciosiora q̃ꝫto necessaria magis
adeo ꝙ sine eis vel esse vel saltem bene esse non pote
rit nobis. Videte ergo qualia data donata sunt no/
bis. Sed quibꝫ hec talia ac tanta. tantis ꝛ ta/
lis donat? Nonne hominibus filijs hominum ster/
cori ꝛ vermi? Domine quid est homo quia magnifi
cas eum. aut quid apponis erga eum cor tuum.
Quid. Sine dubio (Bernardus ait) Vanitati simi
lis factus est homo. ad nihilum redactus est homo.
nihil est homo. Nam vt de corpore taceam. Cuius o
rigo sordida. vita misera. mors necessaria. Exterior
enim homo. de immundo semine est conceptus. ad
laborem natus. velit nolit moriturus. Ac sic vile sp/
ma in conceptu. vas stercorum in reliquo vite cursu
esca vermium in occasu.

His inq̃ꝫ transitis si animam intueamur quid
verius sentiendum q̃ꝫ ad nihilum eam esse redactaꝫ
Quid necesse est singulas eius miserias numerare. q̃ꝫ
sit onerata peccatis. offuscata tenebris. irretita ille
cebris. pruriens concupiscentijs. obnoxia passioni/
bus. impleta illusionibus. prona semper in malum:
in vicium omne procliuis. Postremo totius confu
sionis ꝛ ignominie plena. Adeo ꝙ qui se putat ali/
quid esse cum nihil sit ipse se seducit. Et tamen huic
nihili tam vili ꝛ contemptibili. ꝛ cum tanta vilitate
Nihilominus omnipotenti deo benefactori suo taꝫ
ingrato ꝛ rebelli non desistit benefacere deus
O pietas obstupenda. O misericordia dei que
illis tanto studio vult benefacere qui beneficia ple/
ne contemnunt. Jmmo inde eum impugnant. Ve
rum seneca dixit Dij dant etiam ingratis. Nam ꝛ sce
leratis sol oritur ꝛ piratis maria patent. Bene
facere merenti iustum est. Benefacere nihil meren/
ti. sed tamẽ humiliter petenti piũ est Bñfacere nec

promerenti nec petenti magis pium est. Piissimũ autem ⁊ non nisi diuini cordis est benefacere contẽp nenti ⁊ aduersanti. ⁊ hoc vili ⁊ indigno ⁊c. Hec itaqꝫ circa singula beneficia consideremus ⁊ vt con
h siderata magis moueant sequentem. scandamus ad gradum q̇ est Dijudicatio

Gradus quartus

Iudicatio. Qua iuxta legem rectum iudicium iudices ⁊ profunde dijudices. at ratiocinãdo ap probes q̄ꝫ sit istiusmodi

bñfactor — regraciandus / adamãd⁹ / obseruandus — ꝓ bñficijs tãtis

Que dijudicatio fiet compatiue ⁊ admiratiue Iuxta venerabilem patrem Theodricum herxem. Ita vt resiliat homo a magnitudine benefactoris in paruitatem suam dicens. Unde mihi hoc. ⁊c. Anxietatē
I qꝫ pro redibitione assumat dicendo Quid retribuam domino pro omnib⁹ que retribuit mihi. Et quia digne non potest Sequitur

Gradus q̇ntus.

Uercla optatiua. Qua ꝯquerẽdo defleas.

Q; — bacten⁹ bñficijs tam ĩgrat⁹ fueris / ex equo rñdere nõ poteris / õib⁹ bñficijs impar sis.

Et q̄ ĩ rliquũ — dignas grãs agere optes / g̃titudis mun⁹ t̃ ꝯferri exores

Ita dicendo Nõ opus est nostre grates ꝑsoluere dignas O mihi si possem grates exoluere dignas. ⁊c. Et cum Augustino O si possem vel aliquas licet impares exoluere grates Nam licet non possum tãtũ ⁊ tantas vt deceret amorem obsequium ⁊ grãrum actiones. tamen q̄ꝫtum ⁊ q̄ꝫtas possum rependere cupio ⁊ volo. ⁊c. Seq̇tur igit̃
k

Gradus sextus

Rofessio susceptorum beneficiorum ea ordinate coram

summa trinitate / ꝟgine matre / tota scẽ eccl'e citate — more filiorꝫ isrl' ꝓfitẽdo

Mãdatum enim erat in lege eis vt deferentes ꝑmiciarum manipulos profiterent̃ coram sacerdote hec ⁊ alia a domino accepisse ⁊c. Hinc ⁊ seneca ait. Recognitio inquit ac beneficiorꝫ professio summa est gratitudo. Sed caue ne clam gratiam referas Ingratus est enĩ qui remotis arbitris gratias agit.
l Hinc thobie Benedicite deo celi ⁊ coram omnibus viuentib⁹ confitemini ei quia fecit vobiscum misericordiam. Sequitur

Gradus septimus.

Raciarum actio vel dictio qua gratias agas. ⁊ hoc f̃m Bonauenturam
cũ vigilãtia exurgẽte ad cãticũ ꝑꝑ beneficiorꝫ vtilitatem. cum leticia exultante ad iubilum ꝑꝑ beneficiorꝫ preciositatem. cum beniuolentia accedente ad amplexum ꝑꝑ beneficiorum liberalitatem. Ita q' fiet ad gratitudinem

viriũ exhortatio / cãtãtiũ ꝯuocatio / scõrꝫ inuocatio — vt ibi — Bñdic aĩa mea dño / bñd oĩa opa d̃. / Bñd ãgeli do. dño

Item laudem dicite deo pusilli ⁊ magni. ⁊c.
Uel f̃m gorram sup epl'as pauli fiet gratitudo

hec — iocunde / mg̃nifice / assidue — vt — Iocũda decoraqꝫ sit laudatõ / machab. mg̃nifice grãs agi⁹ / apl's. Sp̃ grãs agẽtes ĩ oĩb⁹

Sic gratias agebat homo ille francus de quo vincẽtius scribit Q; a mane vsqꝫ ad tercias non cessabat pro peccatis pectus tondere dicendo. Deus ꝓpicius esto mihi peccatori. ⁊c. Et deinceps vsqꝫ ad vesꝑam super singulis dei donis non cessabat gratias agere. ad singula beneficia dicendo Deo grãs ⁊c. Seq̇t̃

Gradus octauus M

o Blatio. que agenda est quia per nos insufficiẽtes sum⁹ Jõ in suppletionem g̃titudis calicē salutaris debem⁹ accipe.

⁊ offerre — Ihm chrustũ ⁊ eucharistie sacrm̃ / totius corꝑis mistici meritũ

resignãdo plene nosipõs offerẽdo duo minuta. orando quo deus pro nobis respondeat ⁊ sibi ipse gratias pro nobis agat. Seq̇t̃

Gradus nonus

r Epensio. qua scꝫ non modo ore gratias dicas. sed opere ⁊ veritate susceptis beneficijs respõdeas. ⁊ exercicia ad gratitudinem ꝑtinentia exerceas. que sunt hec. vt d̃r ĩ ꝓfcũ religiosorꝫ.

Ut recolas. sapiendo. fatens. seruans. studiose.

Dilige. precaueas. exercens. hautqꝫ supbis

Primum est beneficia sepe recolere Secõm beneficia subtiliter intelligere. Tertium fideliter fateri beneficia. Quartum beneficia studiciose seruare. Quintum benefactorem diligere. Sextum eius offensam precauere. Septim nõ ociose tenere. sed ad quod dantur exercere. Octauũ ñ inde extolli.

Hec est beneficiorꝫ ⁊ gratitudinis scala que si cui prolixior fuerit poterit abbreuiare eam. Cui⁹ posteriores gradus succinctius ꝓsecuti sumus: quoniã in superioribus in festilogio scꝫ plura de modo gratias agendi diximus. Hoc vnum obseruando vt circa singula beneficia consideratiões supradictas cogitemus. Q; scꝫ tanta maiestas cuius magnitudinis nõ est finis infinitis ꝑfectionib⁹ ⁊ nobilitatib⁹ essentialib⁹ infinitis infinita. de qua magnum eẽt si dignaretur vel semel amorose nos respicere siue cogitare de nobis. Immo si vna anima haberet coaceruata omnia sanctorꝫ merita diuia pietate ⁊ largitate sublata. non tamen posset emere momentaneam dei d̃

se memoriam. ⁊ tamen tam immēsis beneficijs ob/
ruit nos qui sumꝰ vile lutum. fex scȝ fecis elemētoꝝ
fedissimus saccus stercorum. ⁊ sanies detestāda. re/
pleti innumeris miserijs ⁊ abhoīationibꝫ: ac vanissi/
ma creatura nihil a nobis nisi cōtinue procliues la/
bi in execrationē culpe. Et cum ista vilitate deo om
nipotenti rebelles elati ⁊ ingrati. ac pro eius dilecti
one tanta ⁊ beneficijs cōtumelias reddentes Hec
semꝑ consideremus ac profunde diiudicemus ꝙꝫ re/
damare debemus beneficū deum tā amantē. Nam
in huiusmodi cōsideratione ac profunda diiudicati/
one datur gratia super gratiam. omnis cōsummati
onis perfectio. ⁊ virtutes altissime oriūtur. Hinc eī
charitas dei ⁊ proximi spes paciencia ⁊ humilitas o
riūtur. imo omnis virtutū ꝓpago hoc sumitur ex fū
damento vt quidam pulchre declarat. Unde pluri/
mū consultū huiusmodi ꝯsiderationibus crebriꝰ ex/
erceri Et hec de secūdo principali.

De tercio principali scȝ de certis punctis bene/
ficiorum. Capitulum tertium.

n On accepimꝰ spiritum huius mundi. sȝ
spiritum qui ex deo est vt sciamꝰ que a
deo donata sunt nobis. ꝑ. Cho. ij. Ex
hijs verbis colligit ꝙꝫ sit necessarium et
presertim religiosis nō modo dei gene/
ralia beneficia crebro cōmemorare. sed tanqꝫ spiritū
dei habentibus etiam ad singularia dei dona descen
dere vt possint super singulis agere grates. Hinc sb
septem generalibus beneficijs octo singularia pun/
cta assignauimus. vt sic sub num.ris vniuersitatis ⁊
completionis cetera cōplecteremur dātes partes se
ptem. nec nō ⁊ octo iuxta sapientem vt sic singul' di/
ebus sub singulis horis etiā sub laudibꝰ matutis sin
gula puncta haberemꝰ ⁊ dominum in omni tempo/
re benediceremus cum sint innumera beneficia eiꝰ
Unde in Psal. lxx. vbi nos habemus. Os meū an/
nunciabit iusticiam tuam tota die salutare tuū. quo
niam non cognoui litteraturam ⁊c: Ueritas hebra
ica talem litteram habet. Os meum numerabit iu/
sticiam tuam. tota die saluationem tuā. quia nesci/
ui numeros. id est vt rabbi quidam hebreus doctis/
simus explanat. Recolendo beneficia tua. numera/
bo semper iusticias ⁊ saluationes quas fecisti mihi.
⁊ nunqꝫ potero ad finē venire quia nescio numeruȝ
pre multitudine earum. Quod autem nostra transla
tio litteratam. vel vt Jeronimus ⁊ Augustinꝰ nego
ciationem hic habet ꝑ methaphoram est. Quia litte
rati ⁊ negociatores vtuntur numero Illi litteraruȝ
isti calculorum in numerando prope tn̄ vocabulū ait
numerum sonat O itaqꝫ numeremus ⁊ nos tota
die beneficia dei ⁊ quantumlibet numerauerimꝰ ad/
huc numeros nesciemus. multa eīm sunt ⁊ super nu/
merum multiplicata nimis Et sciat lector ꝙ i ho
rum beneficiorum ꝓsecutione tantum occasionem
⁊ materiā alijs ministrare voluimus cum singuloꝝ
executio excederet modum magni voluminis. O pro
sequatur ruminet ⁊ deducat quisqꝫ sibi illa liquidiꝰ

Beneficiorum distinctiões p singulas ferias

Beneficia creationis

In creationis igitur beneficio eius añcessoriuz occurrit p̄mo meditandū z cū pia gratitudie retractādūz Q: sciz ab eterno te p̄destinauit. te in perpetua charitate amauit cui sē per curam gessit

Deinde q̄ tpe sibi placito liceret oēs nequicias z ingratitudines tuas p̄uiderit in esse te ꝺ duxit Insuper sētire z viuere dedit sed z inter nobilissiās creaturas pu ta hominem te cō didit nō lapidem. aut huiusmodi aliquid

Tertio q̄ tāta tibi bona ex pte corporis dedit largiēdo scz in eo Mēbrorū integritatē ꝯplexionis sāitatē sensuū pspicuitatem. delectabiliuz obiectoꝝ varietatem. Et ipius corporis dignaz qualitatem.

Quarto singulariter regratiandum q̄ ex pte corpis cti am cōtulerit viril' sexus nobilitatem q̄ z dignitate preeminēs. penas et crūnas mulicbres subiectionē irez et ignominias eius. dis. z diuino cultui aptus redderis

Quinto ex parte anime multa ē bōa fecit. qñ tibi aīam ad sui similitudinem z imaginē de dit q̄ illā dei capacem z imortalem fecit: q̄ eam omnibus pretulit. z tātis potentijs z viribus adornauit

Magna q̄qz anīarum dignitas. z ñ minor benefactoris largitas. vt vnaqueqz ab ortu. immo z a cōceptu angelū habeat custodem q̄ innumera ei bona confert imo q̄ omnes sūt admistratorij spiritus ꝑpter eos q̄ he. ca. sa.

Septimo grāde illud beneficiuz q̄ omnia que ꝯdiderat subiecit sub pedibus tuis. dādo supiora i patrocinium. paria in solacium z merituz. Inferiora in obsequium: ita q̄ omnia huiusmodi homini seruiant

Dedit z octano a quibus nascereris parentes. non nobiles z generosos: nō infames z insipeeres: Non pauperes z mēdicos. sed honestos medi ocres z pro te sollicitos q̄ tui curam gesserunt studiose

p Reuidit creat hinc corp9 dignū ē seruz. Dans aniam dedit anglicos tibi cuncta parentes

Gratificationis

Circa beneficium gratificationis p̄mo gratie agende q̄ gr̄ificauit nos in dilecto filio suo illi non parcendo sed illū exponēdo dando in socium: exemplum. z precium.

Deinde z spirituz sanctum dedit. in signaculum acceptationis In priuilegium amoris. i anulum desponsationis Dona z fructus z inspiramia sacra per illuz impartiendo

Sacramēta quoqz ad nostram gr̄ificationem necessaria instituit vt nos his sanctificaret. humiliaret: excitaret. erudiret z alia sua bona conferret. Similiter z sacramentalia multa.

Ecclesiam quoqz sanctam tanquaz archaz noe qua a diluuio saluaueris cōdidit. aut velut tricliniū quo dispōceris ad assueri nuptias parauit. Illam defendēdo promouendo z ad ornando.

Quinto post hec que añq̄z esses pro pter te effecit. cuz te cōderet hoc curauit vt in tpe gratie diuulgate non leg' aut nature te nasci voluit z iter christianos nō iudeos aut pagāos:

Sexto gratiā baptismalem tibi cō cessit. nō te in vtero vt plures abortiri aut ante mori permisit. sed riter z catholice te baptisari dedit quo culpam deleuit gratie filium effecit

Septimo sacramento cōfirmationis z ceteris te p fecit que pluribus denegauit quibus plura tibi bona dedit z a malis tutauit.

Octauo vt vere sibi te gratificatum ostenderet nomie suo te vocauit z sui memoriale relīqt. filium dei te fecit. heredem z coheredem christi constituit z christianuz dici voluit

n atū pneuma ddit. sacramēta domū ē p̄stat. Temp9 baptisma confirmat nomie grādi:

Vocationis

In beneficio vocationis primo considerandum venit q̄ te ab eo post tāta beneficia auersum tam patiēter tulit lōganimiter expectauit nō dānauit nec mori permisit.

Secundo q̄ aberrantem tam crebro z multipliciter reuocauit. nūc per internā inspirationem. nunc p aliorꝝ admonitionē scpture exhortatiōez. bñficiorū z aduersoꝝ imissionē z alijs mōis

Tertio q̄ voci sue vocē virtutis ddit mentis surditatē effregit: bonā volūtatem q̄ dono p̄ciosius nihil dedit. z cōuersionis impedimēta amouit

Quarto q̄ quotiens cōuerti voluisti paterne te sicut filium illū prodigum gaudēter excepit ruens in amplexus. amissa restituēs. z subleuās in priora:

Quinto nō solum ad penitētiā vocauit z recepit. sed z de seculo hoc neq̄z eduxit tanq̄z loth de sodomis abraā de vr caldeorum. noe de diluuio

Sexto q̄ non solum eduxit sed et ad loca salutis bona z reforāta monasteria te induxit preseruans te a conuenticulis malorum z irreformatorum.

Septimo q̄ tibi in loco penitentie adducte tempus (quod preciosissimum est) indulsit ad plene penitendum. gratiam merendaz. supplicia euitanda regnum possidendum.

Octauo per om̄ia superiora peccata plene quasi altero baptismo deleuit Et ita plene dimisit q̄ nec damnet vlciscendo ꝯfūdat improperādo minus diligat in putando.

p extulit acciuit tibi velle dedit recipit te Eduxit loca tpa dat pctā deleuit

Justificationis fe.v.	Circa beneficiuz iustificatiōis id p̄ mū occurrit q̄ vo luntatē imutauit vt dulcia essent q̄ añ amara erant. dans cōtinentiā a malo. lz grādis sit difficultas	Secūdo in bono cepto cōstantiam z pseuerentiā de/ dit sine q̄ nō iusti ficat hō. cū tñ tā/ ti cadāt z tā plu/ ra pericula obsi/ stant.	Dedit quoqz ne i ceptz dficeres spē obtinēdi veniam grāz z glīaz certi/ ficās te ex carita/ te adoptiōis. veri tate pmissiōis po testate redditiōis	Quarto gratiam pficiendi indulsit que cōsistit i odio pteritoꝝ maloꝝ in cōtemptu pre/ sentiū bonorum in desiderio futu rorum bonorum	Quinto ne in pro ficiēdo aliqñ defi cias mēsam tibi parauit q̄ te refi/ cias dans tibi sa cramentū corpo/ ris z sanguis: in viaticū pegrinati onis sacrz cōiōis sacrificiū redēptiōis	Sexto vt plenē iustificareris z pur garetis oia neccā ria dedit. dans sa cram scripturam z libros q̄si specu lum q̄ ↄtēpleris defectū. accēdas affectum	Septio pstat et ornamētum qui bus feditatez ad ornares vt sūt sa cra exercitia. ℞ta tum ornamenta lachrymarum la uachra z smigma ta	Octauo ne in iu stificatione dfice res. aut ab ca te pceleres contulit tibi scōs in exem plū z patronos q̄ tuos exciterz a tor pore. istruarz ab errore curerz a lā guore.
	i mmutat.	perstes	spē pfectus.	cito crescas	Māna dedit.	libros	ornatuz	respice sctōs
Singlaris dotatōis fe.vi.	Post hec cōia de dit tibi hec singu laria In dōis na ture dādo sensuz capacē meōriā te nacē. In dōis for tune. fortitudinē pulchritudinē: i do nis grē. sicutꝰ cre/ dē ardētiꝰ imitari	Sed z mlta alia recū bona singu/ laria fecit in tan ta copia q̄ pro/ sus sunt innūera bilia Cū errantē reduxit insciū in struxit. cadentez erexit.	Grām q̄z singla/ rem meditādi z i internis exercēdi tibi dedit intelle/ ctū erudiēdo affe ctū excitando i ef fectū pposita de/ ducendo	Quarto qd maiꝰ est nō solū intelle ctū meditatiōe in struxit sed z affcm duotionis gustu affecit z inflāma uit interna cōso/ latiōe reficiēs z ar rā vite prebens.	Quinto pluribꝰ gratijs gratis da tis in ornamētuz ecclie z psone te adornauit cuius/ modi sunt q̄ pau lus. i. Cho. xij. e numerat. donuz lingue bōa expsi ua zc̄.	Sexto ne grās p̄ dictas amitteres singlarit te a pec catis custodiuit. auferens peccōrū occasiōes aut cās subtrahēdo. aut vim resistēdi dā/ do aut affcōnū sa nādo ne tētareris	Septimo Etsi q̄nqz in tētatiōez cadere pmisit for tius resurgere fe cit aut vires resi/ stendi dedit. l' ma nū ne cōtererereris subposuit	Octauo tibi fecit qd oi nationi nō fecit dū ad sacros ordines te pmo uit dispensatorē indulgentie doct ne eucharistie te ↄstituit.
	Dat siglaria	plura	memor	duotō gustās	Gratis dans	aufert	fortem facit	ordo decorat.
Gubernatiōis Sab.	In bñficio guber natiōis h primuz ē q̄ tādiu te in cē tali cōseruauit q̄/ tidianū augmen/ tū dedit. cē leruz. bonū. sanum in/ dulsit cū ex nobis nihil sumus	Secūdo q̄ a pue ricia in hūc diem vsqz tam sollicite te pseruauit a tā multis periculis: varijs morbis de monū plagis z a lijs malis	Tertio inde reg/ tiandū q̄ p sustē tamento indulsit nutrimēti suffici/ entiaz multiplici te edulio reficiēs Ita q̄ nō opꝰ ha bebis egere solli/ citari aut mendi care.	Quarto z de com petenti tibi proui dit vestitura quo ad vsum necessari um. ornatū ↄgru um. statum bone stū. vt nuditatez tegeres. infamiā nō incurreres	Quinto oim necā riorum ceteroruz tibi copiā admis/ trauit dās domū ad inhabitanduz lectū ad ↄdescēdū Et nō solū neces/ saria sed etiaz de dit vtilia z iucun da.	Sexto nō solum te gubernauit. sz z oēm creaturaz aliā propter te in esse cōseruauit et rexit. tpa imitās fructus pducens virentia prata ad oblectamentum	Septimo nō so luz p prospera te sed z per aduerso rum imissionem te gubernauit. ex quib' tibi multa prestitit bōa Nā z peccata purga uit meritū auxit. zc̄	Tāqz postremo tue semp est gub nationi intentus quasi omniū cete rorum oblitꝰ tui solius videat ge/ rere curaz semper tibi preses. omia tua conspiciens
	s eruat	preseruās	nutrit te	vestibꝰ ornat.	Datqz necesse	regit	aduersa dōit.	pius astat
Glorificatiōis Do	In beneficio glo/ rificatiōis viden/ dum q̄ promisit gaudia vndecun/ qz pcedentia Nā de supra dabit de itatis fruitionez: Jesu z matris vi sionem zc̄	Secūdo de iuxta habebimꝰ sancto rum societatez q̄ multuz est iucun da ppter eoꝝ q̄li tatem. qz sūt pul cherrimi nobilissi mi charitatiuissi/ mi z numero mlti.	Tertio ab intꝰ ha bebimꝰ corpis p q̄ttuor dotes ad/ ornationem. ani/ me itē p tres do/ tes glificationez duplicibus vesti/ ti sicut sol fulgen tes.	Quarto ab extra erit loci delectabi litas z multoruz obiectorū gaudio sorū. puta victus cantus varietas locꝰ altus z spaci osus. clarus z lu/ minosus	Quinto dabit q̄z vt promisit gau/ dia plurima ex cō templatiōe ad in feriora qñ videns te euasisse mundi vanitatem. pecca ti feditatē. hostis calliditatē. infer/ ni penalitatem	Sexto z alia bo na innumera tibi dabit. bona inq̄z tam multa q̄ nō possunt numera ri. tā magna q̄ ñ cogitari. tam pre ciosa q̄ ñ estima/ ri Auream aureo las dotes fructus zc̄.	Septimo dabit oim maloꝝ amo tionem. puta cul pabilium. penali um. hostiliuz. ita q̄ erit securitas ō niū boꝝ: Nō eni erit dolor amplꝰ neqz zc̄	Postremo illic dabit vt pmisit ō nium desiderioꝝ ipletionē. replens in bonis desideri um tuum vt quic quid voles habe/ as z q̄ volueris ca reas z sic beatus persistas
	G audia	dat supra. iuxta	simul intus·et extra		Infra	plura bona	remouz mala	vota replēdo.

De beneficio creationis Capl'm quartū

Eus creauit de terra hōiez Eccl'.xvij.
Ubi recenset innūera alia creationis
dona: Uñ hic de beneficio creationis
P o ꝓsecuturi Primū nobis videndū est
de beneficio illud antecedēte. s. de pre
destinatione dina. Deinde de creatio
ne ipā ꝛ tandē de medijs ꝛ subsequen
tibus eā. vt patet intuēti
De p̄destinatione igit̄ dicturi illud apl'i p̄mitten
dum Preuidit Mēbrum p̄mū
Q b Enedict⁹ deus ꝛ pater dñi nrī iesu xp̄i ꝛc̄. q̇
elegit nos in ip̄o añ mūdi ꝯstitutionē vt esse
mus scī ꝛ infra Qui p̄destinauit nos in ado/
ptionē filioꝝ Ad Ephes.i. Primū itaqꝫ in crea/
tionis bñficio attendendū est. ꝙ añ mūdi ꝯstitutio
nem nos elegit. ꝛ ab eterno predestinauit. Unde et
p̄ncipio sui capl'i sup̱ hoc beneficio apl's grās agit vt
patet: Et vere dignū ꝛ iustū ē sup̱ hoc agere grēs qm̄
grandissimū est bñficiū illud. pluraqꝫ alia q̄ ad p̄de/
stinacionē cōcurrunt. s. ista

Prenoscens. amat. elegit. ꝓponit. ꝛ affat

Nā ꝛ quinqꝫ ista necessaria sunt cuiqꝫ artifici erga o
pus suū priusq̄ꝫ ꝑficiat illud Primū igit̄ ad p̄desti
nationē reqritur p̄cognitio. qꝛ sicut nescire dei ē reꝓ
bare. ita scire dei pōt dici causa p̄destinatiōis Juxta
illud Rho. viij. Quos presciuit hos ꝛ p̄destinauit.
Ab eterno itaqꝫ te in mente gessit. te plene ꝯgnouit
ꝛ tñ tam tui amās fuit ꝙ oīs cognitio nequitie tue
a te creādo eum diuertere nō valuit O res miranda
O grē tibi dñe Secūdo te etiā amauit ꝛ bonuꝫ ti/
bi voluit Hieremi. Jn ꝑpetua charitate dilexi te O
grāde dictu. difficile creditu. ꝙ de⁹ hōies amet ꝛ adō
ꝛ ab eťno amet Rediligā te dñe amator ꝛ amor me/
us Tertio post hec te elegit Ex eo em̄ ꝙ diligit e
ligit Ephe.i. Elegit nos in ip̄o ꝛc. Joan.xv. Ego e/
legi vos. O electionē gratuitā electionē vtilē nimis
qua sine saluatur nemo. Electio dei nō presupponit
bonos. sed quos malos eligit facit bonos Quar/
to ꝓposuit ꝛ voluit misereri Eph. Sumus p̄destia
ti ꝓm ꝓpositū eius qui opatur oīa ꝓm cōsilium volū
tatis sue Cui⁹ vult miseret̄ Nullus enim teste Au/
gustino fit salu⁹ nisi quē de⁹ velit Et idō rogād⁹ est vt
velit qꝛ necē est fieri si voluerit ꝛc Postremo ab in
itio creature oīa ad meā salutē direxit. Ab initio cō/
ditiōis sp̱ mihi astitit excludēdo īpedimenta ꝯferēdo
necāria ad īplendā hāc eťnā gratuitā p̄destiatiōnē
Attēdite igit̄ oīa intima mea q̄ꝫtū ꝛ q̄le sit bñfici/
um istud ꝙ deus deorum ab eterno ꝛ ante secula tui
meminerit tue salutis semper actualissime sollicitis/
simus fuit ꝛc. Nam ꝛ ex hoc ꝙ anima ꝓm esse ideale
ab eterno in verbo fuit tres ꝑfectiōes nobilissimas
sibi accepit. vt aiunt doctores.

realem cōsubstantialitatem
.s. fontalem suauitatem
formalem accidentalitatem. h
Primū pꝫ qꝛ ꝓm Aug⁹. hoc ꝓprium est diuie sim
plicitati vt quicq̇d est in ea sit de⁹. Alias in deo esset
accidens qđ est impossibile. qꝛ est actus purus. Se/
cundū patet: nam per realem idēptitatem essētie a/
nima degustat in tali esse suauitatē diuinam ex eodē
fonte diuinitatis cū ipso verbo Tertiū patet. cum
enim creatura sit in deo creatrix essentia ꝓm Ancel/
mū patet ꝙ anima existēs in verbo quodāmodo cre
auit celū ꝛ terram ꝛ omnia cum illo fecit vt d̄clarat
Jordanus. O sapiam o gloriam q̇d vnq̄ꝫ hoc bene/
ficio maius Hec dicta sunt ꝓm cōmuniorem opi/
nionē doctorum plurimoꝝ tenentiuꝫ ꝙ idea sit rea/
liter dina essentia. differens tamē ab ea rōne Scd̄m
quā positionē poterint dicta illa verificari. Sec⁹ ta/
men de ideis sentiūt posteriores ꝛ reputatissimi qui
dam. vt Ockam. scꝫ. Petrus de aylliaco Joannes
gerson ꝛ horum sequaces beatissimū Augustinum
insequentes ꝛ tenētes ꝙ idee nō sint in deo realiter
ꝛ subiectiue. sed tantum obiectiue sicut omnes crea
ture ab eterno fuerūt in deo. quia ab eterno fuerunt
cognite a deo. Et ideo vt aiunt nunq̄ꝫ inuenitur ꝙ
Augustinus alicubi ponat ideas nisi in diuina itel/
ligentia. Non in essentia Per hoc innuens ꝙ non
sint in deo nisi sicut cognita. ꝛ nō sicut ibidē realiter
existentia. Unde dicit Ubi eas arbitranduꝫ est esse
nisi in mente creatoris ꝛ diuina intelligētia cōtine/
ri ꝛc̄ Quam positionem lucidissime tractat ockam
super primū circa. xxxv. distinctionem. Et petr⁹ i suo
scripto sententiaꝝ. Et approbat gerson in diuersis lo
cis. scꝫ de vita anime ꝛ super cantica ad carthusienſ:
Et hac via verba superiora non sunt vera nisi expo/
nantur. Nam verum quidem est Creatura est ī deo
creatrix essentia per tropū ꝛ scema Sed simpliciter
ꝛ proprie nullo modo ꝛc̄ vt dicunt isti.
Non em̄ sic idee sunt creatrix essentia. sed vera crea/
tura a deo cognita vt latius illi declarant. Et obiec/
ta omnia dissoluūt. Et si que verba Augustini in cō
trariū videt̄. exponūt. imo audēti⁹ petrus dī. Si sec⁹
Aug⁹. itelligat q̄ꝫ exponūt. i hēū nō sequēdū sꝫ cū re
uerētia d̄clinādū ꝓut Aug⁹ ipe ī ꝓlo. triū. d̄ tri. H
docuit di. Noli nrīs lrīs q̄i canōicīs īfuire ꝛc̄ Teneāt
lcōres positiōeꝫ quā velit sat sit nob scripsisse sana sb
modratiōe opionū ne cū aliq̇ aberram⁹ Medio tu/
tissimi ibim⁹ Nō nr̄m ē discernere int̄ doctos. legant
vtrorūqꝫ rōnes studiosi. Nec subito aut temere p̄ci/
pitent sñiaꝫ ad oē ꝟbū. Sint aialia mūda. sint rūi/
nantes ac vngulā fisso pede ac discreto diuidētes. et
discant cū sapiente sententiā differre in tempus iu/
dicij ꝛ perfecte cognitiōis Quoniā perfecta cognitōe
opus est ad iudiciales sentētias ꝓferendas. que non
nisi collatiōe ꝛ collatoꝝ ꝯseruatiōe habent̄ ꝛc Sicqꝫ

tandē amplectant veriorem Periculosius nēpe hic
fm Augꝰ. erratur Et ideo tantisp est annotatū hic
⁊ nihil affirmatū. Sed sunto vtcūqȝ ⁊ eūto hec suas
vias. ad ꝓsequenda beneficia nrā nos diuertamus.
Nihil etem̄ minus in hoc beneficio habemꝰ. si nō p
essentiā deus simꝰ Grande ⁊ grāde nimis ꝙ p ptici
pationē dij dicamur. ⁊ ꝙ ad silitudinem conditi su/
mus. Faueo deo meo ꝙ p essentiā sit deus. in h con/
gratulor ei. teneat ipē sibi. nō cōicet in eo alienꝰ Gra
tias ꝙ ab eterno meminerit mei. ꝙ qȝ semp alta mē
te apud eū fui ⁊ ero repostus Grās oīa dicant. Eya
igitur cum Augustino super hoc bñficio grās agāꝰ
dicentes O sapientia q̄ apis os mutorū da mihi vo/
cem laudis vt enarrē oīa beneficia tua q̄ mihi dñe a
ꝑncipio cōtulisti Ecce ei sū qȝ creasti me. ⁊ ꝙ me cre
ares ⁊ in numero creaturaꝝ tuaꝝ nūerares ab eter
no. tu ꝑordinasti anteqȝ q̄cq̄ȝ faceres a ꝑncipio Añ/
q̄ȝ extenderes celos. necdum erant abissi. adhuc ter/
ram non feceras. nec mōtes fundaueras. necdū fon
tes erupant. Añq̄ȝ hec omnia q̄ fecisti p verbū face/
res. me tuā creaturā fore certissima veritatis tue ꝓ/
uidentia ꝑuidisti ⁊ esse me tuā creaturā voluisti. Et
hoc vñ dñe benignissime deꝰ altissime ⁊ semp mitis/
sime pater misericordissime ⁊ creator potētissime: q̄
mea merita. q̄ mea grā vt placeret añ cōspectum tue
maiestatis ꝑdestinare ⁊ creare me. O diligā te totis
medullis ⁊ visceribꝫ meis. qȝ tu prior dilexisti me ⁊c̄
Hec Augꝰ. in soliloquio ca. vi. Poterint ⁊ ꝯplura
alia de ꝑdestinationis altitudine ⁊ vtilitate assigna
ri. sed. ⁊c̄

Creat Membrum secundū

Ego dñs creās te ⁊ formās ex vtero. ysaie.
xliiij. Ipē fecit nos ⁊ nō ipī nos. ps. Post
ꝑdestinatiōis bñficiū regratiandū de crea
tione ipā qua nos tpe sibi placito de non
esse in eē deduxit. creauit ⁊ in vtero formauit. Non
eñ ipsi fecimꝰ nos. nec pntes fecerūt nos. sed ipē fec̄
nos ⁊c̄. Quod creatiōis bñficiū hec punctula sub se
complecti potest scȝ

Es. viuis. sentis. sapis. ac hō. cōditꝰ es tu

Primū itaqȝ circa hoc bñficiū ait Augꝰ. Cogita o
aīa ꝙ aliquādo nō fueris. ⁊ vt esse icipes hoc dei do
no accepisti. Donū ergo eiꝰ erat vt fieres. cui nil tu
dedisse poteris ꝑusq̄ȝ fieres. Qui vtiqȝ si nil amplꝰ
dedisset. ꝓ eo ipō sp a nob laudādꝰ ⁊ diligendꝰ esset
Hic attendendū q̄ȝ nobile ⁊ q̄d sit eē qd oīa appetūt
tam studiose. etiā malūt ipī dānati esse q̄ȝ nō eē sim/
pliciter. vt aiunt doctores multi ⁊c̄ Prosequitur
Augꝰ cōsiderās q̄le esse dicēs Nunc aūt amplꝰ de/
dit. qȝ nō dedit solum esse. sed ⁊ pulchrū esse ⁊ formo
sum esse Sed nec hic terminari potuit munificen
tia optimi largitoris. Adhuc aliquid plus tibi dedit
quia Viuere dedit vt ꝑcellamus hijs q̄ non sūt per
essentiā. ⁊ hijs que inordinata ⁊ incōpleta sūt aut ī

cōposita p formā. ⁊ que inanimata p vitā. O quale
bonū est viuere ⁊ vita intelligibili. Nō erā igit ⁊ cre/
asti me. nihil fuerā. ⁊ de nihilo me aliquid esse fecisti
Quale aūt aliqd? Nō stipulā vel ignē. nō auē vel pis
cem. nō serpentē vel aliquid ex brutis aīalibus Non
lapidē vel lignū. nō ex eorum genere q̄ tantū habēt
esse vt lapides. vel ex eoꝝ genere q̄ tantū possunt eē
⁊ crescere: vt arbores. Nō ex eorum que tantū eē cre/
scere ⁊ sentire possunt vt bruta. Sed sup hec omia
voluisti me esse ex hijs q̄ hñt esse. quia sum. Et ex his
que habent esse ⁊ crescere. quia sum cresco. Et ex his
q̄ habent esse crescere ⁊ sentire. qȝ sum cresco ⁊ sentio
Perpende q̄ȝ grande sit hrē sensum. patȝ ex apople
cticis ⁊ carentibꝫ eo q̄ȝta incōmoda hñt. Sed super
hec oīa paulominꝰ me angel creasti qȝ rōnem cogno
scendi te cōmunē cum ipīs accepi. Paulominꝰ dico
quia illi felicem tuam noticiam iam habent per spe
ciem. ego vero per spem Illi facie ad faciem. ego per
speculum ⁊ in enigmate Illi plene. ego autem ex p/
te. O quantū est hominem esse Dignissima eni quo
dammodo est homo creaturarū. Nam licet angelica
creatura cōditionis primitate. nature simplicitate.
beatitudinis diuturnitate prestare videatur. Ta
men omnia subiecta sunt homini ⁊ etiam angeli ip
si amministratorij sunt spiritus. qui in ministeriuȝ
mittūtur propter homines qui hereditatem capiēt
salutis Ad Hebreos primo Et dignitati hominis
non potest angulus coequari scđm quid. Non enim
christum habet fratrem ꝯcorporalem nō duplicem i
lam stolam. nō demuȝ precio tali redemptus. Cuiꝰ
dignitatis beneficiū vt homo plenius comprehēdat
diligenter attendat. iuxta Augustinū. A quo. q̄re. &
ad quid creatus sit homo. A deo cōditur. bonitas est
in causa que se diffundere volebat. finis vtilitas cre
ature Factus eñ est homo ad laudandū deum. ad s
uiendum ei. ad fruendum eo. In quibus proficit et
fructum capit homo ipē. nō deus. Aut certe vt crea/
torem agnosceret: agnitū coleret: cultum diligeret: ⁊
in dilecto quiesceret. ⁊ semper beata esset. Lauda igi
tur o anima mea dominū qui te cōdidit talem ad cū
semper laudandum. Vide August: ⁊ magistruȝ hē.
de hassia in suo speculo anime: plenius de beneficijs
et considerationibus istis postremis.

Hinc corpus Mēbruȝ tertiū

Corpus aptasti mihi. Hebre. x. Post q̄ȝ
vidimꝰ de bñficijs ꝯditiōis in gñe: vide/
dū ē q̄ȝta bñficia ipensa sūt duabꝫ ptibꝫ
ex q̄bꝫ hō cōstat in spē. Et ꝑmū de bñfici
is ex pte corpis Sup q̄bꝫ dñs ipē grās agit dicēs al/
legatū ṽbū. Sȝ ⁊ sapiēs ḡtulat se vēisse ad corpꝰ in/
coinq̄natū Misicors eñ ⁊ munificꝰ bñfcōr: nō solū
cōdidit naturā purā icorpeā: sȝ ⁊ corpeā aīc. s. hūanc
corpꝰ aptādo Et q̄ lȝ icōmoda q̄dā ꝯhat. s. originis
inquinationē. peccati pronitatem: bene opandi difi

cultatem. intellectus. ebetudinem passionū multitu
dinem. ⁊ alia vt dicit̄ in cōpendio theologie. Tamē
multo ampliora inde bona reportat. q̄re deꝰ hoc aie
adiūxit. Nam hinc mirabiliū artifex q̄ tam disparia
cōiunxit ꝯtemplatur. Uniuersum completur. hō
humiliatur. meritum propter difficultatē augetur.
Semper homo isto iuuatur. Nam corpus viuū ⁊ sa
nū valet ad penitentie cōtritionem. Infirmū ad me
ritoꝝ cumulationē. Mortuū ad liberā euolationē
resuscitatum ad glīe cōsummationē. Uide ergo q̄ꝫ/
tum donū sit accepisse corpus Sed ꝯspice q̄le t̄ cor/
pus dedit Certe

Pulchrū. ꝑfectum. sanum. sensum. simil̄ obiect

De primo Bernardꝰ ait. Scd̄m corpꝰ o aīa deus te
fecit egregiā creaturā. Nā Os homini sublime d̄dit.
celūq̄ꝫ videre. Iussit ⁊ erectos ad celos tollere vultꝰ.
Hinc fatet̄ ⁊ Augꝰ Accepi o domine pulchrā corpo
ris formā habens in corꝑe sensuū distinctionē. ocu
los ad videndū. aures ad audiendū. nares ad odorā/
dum. manꝰ ad cōtrectandū. palatū ad gustandū. pe
des ad ambulandū. Et vere pulchrum hōis corpus
quo pulchrius aliud nullū. quod patet ex hijs q̄nq̄ꝫ.

Forma. proporcio. plura. vel ordo. parq̄ꝫ stupenda.

Primo ex stature ⁊ forme qualitate. Nā queadmo/
dum naturaliū huiꝰ inferioris atq̄ꝫ sensibilis mundi
formarum prestātissima est anima rōnalis. ita ⁊ cor/
porū animatorū organicorum mixtoꝝ nobiliꝰ ē cor/
pus hūanum. Siquidē nobiliori forme nobiliꝰ cor/
pus debet̄. vt sic inter actū ⁊ potentiā bona ꝓportio
seruetur. Est igit̄ iuxta Albertū corpus hōis magis
hetrogeniū ⁊ maximi artificij. habens ⁊ ꝑfectiorez
mēbroꝝ distinctionē ⁊ organoꝝ maiorē diuersifica
tionē ⁊ subtiliorē eoꝝ cōnexionem. dignissimā q̄ꝫ e/
rectā tenēs staturā. Et percōgrue q̄dē. Nā hoc ima
go trinitatis requirit. Hoc calor in capite ⁊ materia
terrea in corꝑe extēs erigit. Hoc finis hōis reqrit. q̄
factus est vt infimis despectis mētem sursū tendēs
sydera aspectet Patet secūdo hūani corꝑis digni/
tas nō solū ex forme qualitate. veꝝ etiā ex singuloꝝ
mēbroꝝ proportionali q̄ꝫtitate. Singula em̄ orga/
na q̄ꝫtitate proportionātur cōuenientibꝫ distātijs i
situ habitudinant̄ ⁊ optimis ordinibꝫ cōnectūtur atq̄ꝫ
armoniacis cōnexionibꝫ ⁊ proportionibꝫ cōiungunt̄
vt Albertꝰ declarat ⁊ henricꝰ de hassia suꝑ genesim.

Tertio patet corporis dignitas ex organorū mul/
titudine ⁊ varietate. Hinc Albertꝰ. xij. de aialibus
ait. Oportet inquiens scire q̄ motus ⁊ operationes
aialium sunt valde diuerse. ⁊ ergo necessarium ē q̄
cōpositio corꝑm sit ex virtutibus ⁊ organis valde di
uersis. Omnis em̄ diuersitas corꝑm in plantis ⁊ in
animalibus est propter diuersitatē potentiarū opa/
bilium ⁊ finiū eorum. Et quanto aliquis artifex est
subtilior ⁊ ingeniosior sciens pluriū artificiorū ma/
neries facere. tanto maiores ⁊ plures requirit instru/
mentorum subtilitates ⁊ varietates. Hinc ē q̄d cor/
pus anime rationalis hꝫ magis diuersa ⁊ ꝑfectiora
mēbra s̄m naturam ⁊ figurā q̄ꝫ aliquod animalium
ceteroꝝ vt est videre in hijs q̄ describūt hōis ꝑtes ⁊c̄.
Quarto ordo mēbrorum valde ad dignitatem facit.
Qui ex hoc patet q̄ oīm mēbrorum ⁊ ꝑtium eiꝰ hete/
rogeniaꝝ est subordinatio ⁊ ordo mēbrorum ad vnū
ꝓmū ⁊ ꝓncipale quod est cor. sicut Albertꝰ late d̄cla/
rat q̄ cor sit principiū venarū arteriarū neruorū ⁊ ce
terorū mēbrorum fons sanguis ⁊ spūum dans cete/
ris virtutem. vn̄ ꝓmo motori ⁊ virtuti luminis sol̄
cōꝑatum Quinto humani corꝑis dignitas ꝑꝫ ex
rerum similitudine ⁊ cōformitate. ad quarū instar
est formatum. Nam primo instar celi est formatū
Unde Albertus dicit q̄ soliꝰ hōis mēbra s̄m celi po
sitionē ordinētur ⁊ eiꝰ influentias captēt. Un̄ habet
rotunditatē in capite ad silitudinem celi sperici
Ceruix etiā hominis rotūda velut celū continet om
nem motū ⁊ hōis sensum. decē fere in se celos com/
plectens. In capite sunt duo oculi velut sol ⁊ luna.
Sunt due aures vt mars ⁊ mercuriꝰ. due nares vt
iupiter ⁊ saturnꝰ. vnū os. velut venus. Et sicut illa
sydera mūdum illuminant ⁊ gubernāt. ita hec mem
bra totū corpus ordināt ⁊ decorant. Celū stellatum
est in vertice capitis. cuiꝰ stelle sunt capilli q̄ ad decꝰ
hōis sunt ⁊c̄. In figura capitis totus celestis ornatꝰ
cōtinetur. Nam sicut de celo ad terram descendunt
rores. impressiones ⁊ calor naturalis. sic a capite vi/
res corporis deriuantur. Latius hec declarat Leo/
nardus de vtino in sermone quadragesimali As/
similatur etiam hōis corpus mūdo. quare ⁊ micro/
cosmus appellatur vnde Ambrosius ait Cognosca/
mus humani corporis fabricam instar esse mundi.
Siquidem em̄ vt celum eminet aeri terris mari.
Ita caput reliquis artubus ꝓstat. Item q̄ꝫ hic vnꝰ
presidet motor ⁊c̄. Ciuitati etiam assimilat̄ corpus
humanū. Hinc dicit Augꝰ Hec ciuitas de qua glo/
riosa dicta sunt. in qua est triplicis gradus populus
scꝫ sapientes ad consulendū. i. intellectuales sensus
Milites ad pugnandū. i. vires rationales. artifices
ad ministrandū. puta potentie sensuales Huius ci
uitatis murus iuxta Henricum de hassia tenuis ē.
scꝫ cutis Sed murus artificialis a rectore spū inuen/
tus est. Uestes ⁊ arma propugnacula due manus.
Columne crura ⁊ pedes Nouem portas habet. quā
rum tres sūt principales vt patet. Uigiles in circui
tu quinq̄ꝫ sunt sensus. Pulcherrime idem henricus
de hassia de ceteris membris declarat qualis hic the
saurarius. cocus coquina ⁊ omnia ciuitatis edificia
⁊c̄. Est etiam corpus arbori cōforme. sed arbori trās

nerse. Caput eñ cum capillis quasi radices. brachia
cum cruribꝫ loco sunt ramorum Et vt paucis dicaꝛ
Corpus hominis tante est dignitatis vt cum omni
bꝫ creaturis communicationem ꝛ participium ha/
beat. Apparet eñ terra. in ossibꝫ ꝛ carne. Aqua ĩ hu
moribꝫ ꝛ sanguine. Aer in pulmone. Ignis in corde
cuius formam habet. ꝛc̃. Hinc corpus humanum ex
emplar est corpm ceterorum. Quare ꝛ anaxagoras
interrogatus quid esset dixit: Mensura omniũ reꝝ
Nam consistentia ꝛ effigies humani corpis metrũ
ꝛ mensura est oĩm animatorum ꝛ ydea exemplaris
ꝫm quam oĩm aĩãntium corpa sunt organizata Ita
ꝙ que magis ei conformantur in complexione ꝛ fi/
gura sunt pfectiora ꝛc̃.

Postremo humani corpis dignitas ꝛ pulchri'
tudo pꝫ ex reꝝ in ip̃o relucẽtiũ mirabilitate. Nam
plura stupẽda apparẽt in corpe humano ꝛ plura ab ĩ
tra q̃ȝ ab extra. Nam hec est differentia artificis dei ꝛ
hoĩs ꝙ ōnis gloria ei⁹ ab intus. O q̃ȝ vere ammirãda
q̃ȝ pulchra ꝛ amanda sunt in corpe humão etiam in
his q̄ nostris cõspectibꝫ sunt tecta O q̃ȝta relucet pl'/
chritudo in visceribꝫ, venis. neruis, arterijs muscu/
lis ossibꝫ ligaturis pãniculis ꝛ ceteris occultis q̄ nul'
lus ad plenũ inuenire potest ꝫm Augustinũ Qui si no
ta essent in interioribꝫ ip̃sis visceribꝫ q̄ nullum dec⁹
ondunt. ita delectaret pulchritudo rõnis vt oĩni for
me que oculis placet. ipsi⁹ mẽtis p̃ferretur iudicio.
sicut Basilius Hugo ꝛ Dyonisius carth late prose/
quũtur. Sed ꝛ ab extra in corpe multa stupenda oc
currũt. puta tanta diuersitas facieꝝ ꝛ insc̃ptio q̄daꝫ
miranda. Signatũ eñ est sup nos lumẽ vult⁹ dei et
ꝙ ad ip̃m ptincam⁹ in ip̃a exteriori hoĩs ymagine
ꝛ mẽbroꝝ figuris legibiliter scribitur. Caput eñ ꝛ
facies hoĩs sic sunt disposita vt clare in eis legi p̃t
Homo dei lauda deum. vt magister Henricus de
hassia ꝛ Leonard⁹ vtiensis declarant. Eya igitur o
homo dei lauda deum pp corp⁹ tam nobile ꝛ pl'chꝝ
Hec latius diximus de corpis pulchritudine. vt ostẽ
derem⁹ q̃nta circa singl'a dici possent si prolixitas ñ
vetaret in ceteris iam volentes esse succinctiores

Jam itaqꝫ super ceteris conditionibꝫ corporis
agentes. ꝛ ꝫm quia dedit corp⁹ membris pfectum cũ
Augustino dicam⁹ Hoc etiam inter beneficia confi
teor domine deus ꝙ accepi corpus pfectum ꝛ mem/
broꝝ oĩm integritatem. ne sim inter monstruosa mi
hi oneri ꝛ alijs despcũi O q̃ȝtum quale bñficium istõ
Hic tãte grẽ agende q̃ȝte sunt deformitates possibi
les que sunt valde numerose vt ysidorus. xi. ethymo
logiaꝝ declarat. Alia eñ magnitudine alia paruita
te toci⁹ excedũt. Alij magnitudĩe ptiũ vel ml'titudĩe
vt bicipites trimani Alij defcũ ptiũ. alij d̃scissiõe aut
trãsformatiõe gñanꝛ vt illic exẽplificaꝛ Grãs age ꝙ
te nõ ꝯdiderit talem sꝫ oĩbꝫ mẽbris pfcm̃ nasci fecit
sup q̄bꝫ singulis etꝫ iure grẽ agẽde. q̄ mẽbra q̄ nosse
volet speculum naꝛale vincẽtij in scda pte libro xxix.
legat. Que iuxta q̄sdam in tanto sunt numero q̃t di
es cõcurrũt in ãno vt iñ ãmoneamur nullũ p̃terirĩ de
bere diem quo non grati sum⁹ Tercio regraciã
dum ꝙ in corpe dederit ꝯplexiõis sanitatem Que in
ter summa naꝛe dona ꝯputaꝛ. Esto in oĩbꝫ mẽbris
q̄s sit pfect⁹. si san⁹ nõ fuerit õnia sunt illi tormẽta
Vere ergo magna illi dñs fecit cui complexionis saĩ
tatem dedit. Tante ergo hic grẽ sunt retribuẽde q̃ȝtis
egritudinibꝫ corp⁹ infirmari posset. que sunt multe
valde. nam scribit magister Johes nider ꝙ Arnol/
dus de noua villa medicoꝝ summus computauerit
posse esse in humano corpe disticta genera morborũ
duo milia centum ꝛ viginti quatuor. Dic ergo tot
vicibꝫ si potes grãs deo ꝛ ꝓfitere cum Gersone Gra
tias tibi debeo ꝙ salutem ip̃am ꝛ corpis sanitatem
mihi donasti ꝛ ꝯseruasti me in ea. Si eñ euẽtu ali/
quo aut graui morbo sanitate destituerer rõne aut in
telligẽtia p̃uarer. ꝛ hec in me tam preciosa naꝛe dõa
suffragio medicine aut aliõ quolibet modo q̄s in ĩte
grum repararet. Nõne hinc me multũ felicem 'putarẽ
nec non ꝛ illi q̄ hoc p̃stitit vehemẽter me censerem ob
ligatum. Et tñ lõge p̃clarior est mea ꝯditio dũ in bo
na ꝯplexione format⁹ hec tuo dono dñe integra con
seruo. q̃ȝ si depdita aliũde recupo O igitur grẽ tibi

Quarto grẽ agẽde ꝙ in corpe dedit sensuũ pspi
citatem scꝫ visum pspicuũ. auditũ acutũ. gustum a'
crem ꝛ p̃sertim sermoẽm disertum. ꝙ non ꝯdiderit
cecum surdum insipidum. mutum balbucientẽꝫ aut
balbum Perpẽde q̃ȝta hec sunt ex estimatione coꝝ
q̄ sensibꝫ hĩs aut certe hoꝝ viuacitate carent. ꝛ noli
ingratus esse. Et presertim postremo grẽ agen
de ꝙ singulis sensibꝫ obiecta ꝯuenientia tam ml'ta
ꝛ pulchra dedit. Hinc dicamus cũ Augustĩo. Mag
nũ fuit ꝛ hoc ꝙ ad sensuũ meoꝝ oblectamẽta singu
lis dedisti ꝯuenientia obiecta. Creasti eñ multa pl'/
chre lucẽtia canore mulcẽtia. suaue olentia. dulce sa
piẽtia. tactu placẽtia. vt oĩs sensus hõis sua oblecta/
menta habeat. Visum pascit pulchritudo coloꝝ. su
auitas cãtilene demulcet auditũ. fragrãtia odorũ ol
factũ. dulcedo sapoꝝ gustũ. Et q̄s oẽs delicias sen/
suũ enumerare queat. que tam multiplices sunt in
singulis. vt si q̄s quemlibet p se ꝯsideret. quemlibet
p se ꝯsideret. quẽlibet p se singl'ariter ditatũ putet.
Tot ocl'oꝝ oblectamẽta in diuersitate coloꝝ. tot au
rium in diuersitate sonoꝝ vt dulcia sermonum com
mertia. ꝯcentus auium. humane vocis melos. dul
ces modi sonoꝝ ꝛ genera armonie. ꝛ sic de alijs Val
de ergo mihi diligẽd⁹ es de⁹ me⁹ q̄ talia ꝯtulisti

Serum Mẽbꝝ. iiij.

q Vicq̄d masculĩ sexus est sanctificabitur
dño. deutro. xv. Jã dictis bñficijs ex pte
corpis vnũ ẽ adijciẽdum qđ a multis ñ magni estiãꝛ
qđ tñ grãdissimũ ẽ dũ bñ ꝓfundaꝛ. Et ẽ Q; ꝯdit ma

ſeulini ſerꝰ nobilitatē Qui ſerus ī multis p̄ſtātior eſt
ſeru muliebri. qđ ⁊ ip̄m nomē indicat p̄ma frōte.
Uir em̄ nūcuparꝰ eſt vt Lactāciꝰ ait. Q; maior in eo
vis ſit q̄ſi v̄tutis nomē hn̄s. Mulier āt a mollicie q̄
ſi mollis aer. Et vt plēius ſcias q̄ʒtū ſit bn̄ficiū iſtud
ex his hec colligere poteris.

Dignior·euadis. p̄latꝰ. cōpar. ⁊ aptꝰ.

Nam ſerus virilis dignior. q; prior tp̄e excelſior
nōie. vtʒ ītuēti. a v̄tute nomē ſumēs vt iam dictū ē:
Deīn erūnaꝝ ⁊ miſeriaꝝ muliebriū emunior. Eſt ei
ſerꝰ femineus p̄ virili innumeris miſerijs ⁊ ad malū
ꝓnitatibꝫ repletior a p̄mo eiꝰ cōceptu vſq; ad ipſuʒ
aie ingreſſum. ꝓut hij q̄ de nat̄is deſcribūt declarāt
Porro de malicijs miſerijſq; muliebris ſerus. eccl'.
xxv. plura dicūt̄. Sup̄ qb; v̄bis dn̄s Johēs dm̄ci car
dinalis Alphabetū qđ dā ꝯtexit de malicijs ⁊ miſerijſ
ſerus muliebris. Qđ etiā Anthoninꝰ in tercia p̄te ſu
e ſumme tytulo p̄mo cap̄. xxv. pōit. Sed ⁊ poete q̄/
dam gētiles ⁊ henricꝰ de haſſia ſup̄ geneſim plura đ
his ꝯſcribūt. Tercio eſt ſerus virilis prelatꝰ ⁊
ſup̄ior. Adeo ꝙ dicat̄ ⁊ ſit caput mulieris Quar
to eſt ymagine dei inſignior. ſil'itudine exp̄ſſior. Ita
ꝙ apl's dicat Uir in q̄ens n̄ debet velare caput cū ſit
ymago ⁊ gl'a dei Mulier āt ē gl'a ipſiꝰ viri O q̄ʒta ⁊
qualia ſunt iſta ſi rite fuerint trutinata. Magnū tn̄
eſt bn̄ficiū maſculini ſerus etiā grādius q̄ʒ hic dedu/
cimꝰ De q̄ etiā gratias plato ip̄e gētilis agere ſolet.
Ita em̄ ait. Grās deo nat̄e p̄mū ꝙ homo natꝰ ſum
⁊ nō aiāl mutū Deīn ꝙ mas potius q̄ʒ femia Q; gre
cus q̄ʒ barbarus Et athenienſis nō thebanꝰ
Sed oia lōge excedit id poſtremū q; ſerus iſte diuo
cultui aptior. ōibꝫ q; officijs ꝯmodolior. ⁊ q̄dāmodo
gratior deo. adeo ꝙ hūc ſerum ſibi ſolū iuſſerit ſanc
tificari. O q̄ʒtum bn̄ficiū ē ſerū hr̄e maſculinū. Naʒ
hoc q̄ caruerit actibꝫ iherarchicis inutilis ⁊ incp̄tꝰ erit
Nulla em̄ mulier charactere pōt inſigniri. ab actibꝫ
eccl'aſticis excluſa. adeo ꝙ nec loq̄ ꝑmittat̄ in eccl'a.
Poſſemꝰ hinc plura dicere ſed ꝯſulto nolumꝰ ne fe
mineū ſerum nimiū ſupp̄rimere videamur vn̄ ⁊ oiti
ſumꝰ Uicāt mulieres vicāt i bono malū ⁊ ois nat̄e i
firmitas ⁊ ꝓuitas q̄nde illis bn̄ficiū erūt

Animam Mēbꝝ. v.

Enite ⁊ audite ⁊ narrabo om̄s q̄ time
tis deū q̄ʒta fecit aie mee. pſ. Poſtquā
v viſum eſt de bn̄ficijs ex p̄te corp̄is. vidē
dū eſt q̄ʒta nob̄ fecit dn̄s ex p̄te aie ⁊ mē
B tis Que pars q̄ carne dignior eo bn̄ficijs amplioribꝫ
eſt cumulatior. Que tametſi ſunt innumera. ex hijs
tamen ſunt colligenda.

Concilio. cauſis. p̄latā. adamata. decora.

Ut itaq; o aia ſcias quāta fecit tibi bn̄factor tu
us deꝰ ſ̄ p̄mū itellige q; ꝯſilio increate trinitatis cō/
dita ſis. Augꝰ Tanta dignitas humāe ꝯditionis ēe
dinoſcitur vt nō ſolum in iubētis ſermōe ſicut alia o
pera ſex dieꝝ ſʒ ꝯcilio ſancte trinitatis ⁊ op̄atiōe di/
uine maieſtatis anima ſit creata. vt ex p̄mo ꝯditiōis
honore intelligeret. qđ ſuo creatori deberet. Mag/
num plane ꝯſilium in ꝯſiſtorio trinitatis eternalit̄
habitū in quo ois hoim̄ cauſa in medio poſita eſt. vt
illic vnaq̄q; diuiaꝝ perſonaꝝ attribntie loquēdo hu
ius operis p̄tem ſuſcip̄et. Pater ꝯditioēm filius re
demptioēm ſpūſſanctꝰ pcci remiſſioēm ⁊ carnis r̄ſu
ſcitatioēm. O grās tibi ꝓ concilio ⁊ honore tāto nec
angelis ipenſo Scđo aie dignitas ⁊ bn̄ficia colligūt̄
ex cauſis ex qb; ꝯſiſtit ſcʒ efficiēti. mat̄iali formali ⁊
finali. Primo igit̄ vt qualis ⁊ q̄ʒta ſis ꝯtēpleris p̄p̄e
de a quo ⁊ quali p̄ncipio cauſali emanaueris. Effec/
tus em̄ nat̄am ſapit ⁊ qualitatem ꝯtrahit ſue cauſe
⁊ ei vt eſt poſſibile aſſil'atur. Cauſa āt aie efficiēs eſt
ipſe deus bn̄dictꝰ a q̄ fuit et̄naliter p̄uiſa. ⁊ mirabil'r
in tp̄e immediate de nihilo ab eodem ꝓducta. Aia
em̄ rōnalis creando infunditur ⁊ infundendo creat̄.
O quale iſtđ. Cā materialis aie fuit nihil. In q̄ dig/
nitas magna p̄tʒ. nō p̄p̄ nobilitatē nihili. ſed p̄p̄ exce
ſſum p̄fcōis aie q̄ intm̄ ceteras naturas ſup̄gredit̄.
ꝙ in nulla creatura eſt poſſibilitas nat̄alis ad educti
onem viuꝰ aie rōnalis. Et ideo opʒ ꝙ ꝓducat̄ a ſolo
deo p̄ eius potētiā infinitam ⁊c̄. Cauſa formalis iſ̄
ꝯſiſtit ꝙ ad ymagiēm ⁊ ſil'itudiēm dei ſit facta. Iux
ta illud. Faciamꝰ homiēm ad ymagiēm ⁊ ſil'itudinē
nrām ⁊c̄. Recognoſce o aia q̄ʒ mira ⁊ ineffabilis ē di
gnitas ⁊ generoſitas tua. nō ſolū eſſe dei veſtigium.
ſed fieri ad ymagiēm ⁊ ſil'itudiēm dei. Uarij āt
varie exponūt ymagiēm ⁊ ſil'itudiēm iſtam. Quidā
ꝙ ymago hec attēdat̄ q̄ʒtū ad nat̄alia Sil'itudo ad
gratuita Alij ꝙ ymago in cognitione Sil'itudo i di
lectiōe. Et multis alijs modis.

Et đt Anthoninꝰ ꝙ aia eſt ymago

increate deitatis		materialia
īcarnate v̄itatis	q̄ʒtū ad	v̄tualia
gl'ificate itellcūalitat;		ſup̄nat̄alia

Plura ſup̄ his eſſent dicēda ſed ingrāt̄ doctoꝝ
ſcp̄ta Magis exp̄giſcere ⁊ lauda exulta ⁊ gaude q; i
ſignita es dei ymagie. decorata ſil'itudie. p̄ticeps rō/
nis ⁊ capax eterne btitudis. Que oia q; modica vi̇đ
rent̄ ſi morte finirētur. dedit ei ⁊ cum p̄dcis nat̄am
īmortalem ſubſtātiam incorruptibilem. durati oēʒ
interminabilem. vitam perpetuam. alioquin nec ve
ra eſſet ymago. Porro cū finalem cām p̄p̄ēdē/
ris mirꝝ ē ſi nō tota liq̄ſcas. Ad ſe em̄ te ꝯdidit ad ꝯ
iugales āplexus te deſtinauit vt te inhabitaret.
⁊ ineternum te ſua fruitiōe beatificaret. Benedic
igit̄ aia mea đ. Tercio colligūt̄ bn̄ficia aie ex p̄/
latiōe ⁊ p̄uilegiatiōe qb; dotat̄ Tāta em̄ eſt digitas
aie ꝙ oēm p̄cellat corp̄eam creat̄am. Augꝰ Aia oēm

corporeā creatam nate dignitate p̄cellit Aedo q̄ vna
aīa dignior z p̄ciosior est q̄ȝ oīa regna mūdi. Bern̄.
Tot⁹ iste mūd⁹ q̄ ad p̄ciū vni⁹ aīe estimari n̄ p̄t. Qs
nouit sapīa p̄is q̄ tā p̄cioso p̄cio eā sibi sub pc̄tō ven
ditā ꝯpauit z redemit. Grādis igitur excellētia aīe q̄
tante est nobilitatis q̄ nihil cōsile sibi. Et nobil' oi/
bus mōis. A p̄rē creādo gignēte. q̄z de⁹ A loco susci/
piente. q̄z p̄adisus. A dote data. q̄z iusticia virt⁹ zc̄.
Itē ex eo q̄ tante simplicitatis q̄ nihil p̄t illabi men
ti nisi trinitas btā. cui⁹ sedes z thron⁹ est ei⁹ suscep/
tiua. Vn̄ nō an̄ requieuit nisi cū hoiem cōdidisſ. In
quo sibi cōplacet valde. z Delitie e⁹ esse cū filijs hōiȝ
de q̄b⁹ d̄t Hec requies mea. Gaude ergo z lauda q̄
tanti es hospitis sedes Itē p̄ȝ p̄cellētia ex eo q̄ tāte
est capacitatis q̄ nulla creatura (licet afficere possȝ)
satiare hāc p̄t z desideria illi⁹ q̄etare. Cū oib⁹ occu/
pari p̄ōt. ipleri nō p̄ōt Nō hanc iplet nec q̄etat terra
cū pecudib⁹ nō celū cū syderib⁹ z sc̄is. sed sol⁹ de⁹
Itē q̄z oīm q̄dāmodo reꝝ ē silitudo. vt Leonardus
late declarat. z final' q̄dam clausula oīm cōditoꝝ vn̄
vltio formata Quarto colligūtur aīe bn̄ficia z di/
gnitates. q̄z tā a deo adamata. Cui⁹ aōr p̄ȝ ex subli/
mi ei⁹ honoratiōe. Honorauit eñ eā in creatiōe. re
creatiōe. in custodie āgelice adhibitiōe. in gl'ificatōe
vt Iorda. z Bernar. declarāt. Itē p̄ȝ amor dei erga
aiam ex e⁹ dolorosa amissione. diligēti inq̄sitiōe. ca/
ra redēptione. Que Holkot p̄seq̄tur sup libr. sapie
Redamet igit' aīa tā sui amantē. Itē p̄ȝ iste aōr ex a
micabili denōiatione q̄ in scripturis aīa solet appel/
lari. Nūc filiā p̄ncipis iuda syon aut hierl'm. nūc for
mosā dilectā z sororē Nūc aīcā spōsam aut pulcher/
rimā mulierū. vtȝ in scripture decursu. Postremo
bn̄ficia aīe colligūtur ex decoratiōe e⁹ q̄ ē d̄corata q̄ȝ
tū ad eē p̄ ceteris in eēntiali dignitate. natali q̄ȝtita
te indiuiduali disparitate. vt Heric⁹ de hassia dicit:
Itē decorata potētijs p̄ncipalib⁹ hn̄s in se magnali
uȝ dei reseruaculū z bn̄ficioꝝ ei⁹ retiaculū. meōriam.
Naturalis legis testimoniū z agendoꝝ infallibile di
rectoriū. intelligentiā Libertatē impiuȝ z actuū vir
tutis incogitabile executoriū voluntatē. Itē qua
dotata tantis virib⁹ z potētijs q̄s longū ē nūerare q̄
bus corpus ip̄m regit. O vere corp⁹ q̄ȝ nobilē hospi/
tē habes a q̄ oīa q̄ in te pulchra sūt habes. q̄ egrediē
te nihil tenes. Magnū est vires aīe habere sanas In
geniū clarū ad bonū cognoscendū. Iuditiuȝ rectum
ad discernendū. aīm bonū ad deū amāduȝ. O dn̄e
E de⁹ me⁹ vita z dulcedo aīe mee q̄d retribuaȝ tibi pro
oib⁹ q̄ fecisti aīe mee Da mihi p̄ his amare te

Angelos Mēbrum tertiū

a Ngelis suis mādauit de te vt custodiāt te in
omnib⁹ vijs tuis. In manib⁹ portabūt te zc̄
Beneficijs bn̄ficia accedūt. Nō deo suffecit
q̄ tantis nos donis ex p̄te corpis z aīe dotasset nisi
z de efficacib⁹ custodib⁹ z mistris p̄uidisset. Vn̄ āge

los fecit sp̄ūs suos illis de nobis mādās. O q̄s q̄bus
q̄d quō z de q̄b⁹ Dn̄e q̄d est hō q̄z magnificas cū duȝ
tā magnificis p̄ncipibus hierl'm mādas z tā sollici/
te mādas de illo Hec itaq̄ȝ cōsiderare hic potes

Oēs. te seruēt. q̄ regāt. ducāt. bōa plura

In primis ꝯsidera q̄ oēs sunt āministratorij sp̄ūs
in ministerium missi p̄p̄ eos q̄ hereditatē capiūt sa/
lutis. Mittūtur eñ supiores ad medios. medij ad
infimos. infimi ad nos. Licet natura z grā nob digi
ores Paulomin⁹ ei ab angelis minuit nos de⁹ zc̄
O grādis charitas mittētis. stupēda dignatio fami
lie tā digne obsequētis. O quāta charitas p̄ris Ecce
nō est nūerus militū ei⁹. z tn̄ oēs āministratorij sp̄s
dicūtur. z in misteriū quodāmō oēs mittūt. Et p̄be
q̄deȝ hmōi eñ missio cōpetit bōitati diue. charitati
angelice. indigētie hūane. vt doctores aiūt Sȝ licȝ
oibus mādauit cuiq̄ȝ tn̄ ab vtero angelū singl'arem
deputauit. qui in vtero s̄m multos z etiā s̄m Tho.
in de eterna britudie p̄tegeret In vita regeret. post
mortē deduceret z cūcta bone necāria nobis p̄uide/
ret: Nā in vtero puul⁹ p̄t interimi z dānari. extra v/
terū p̄ōt a baptismate ipediri. z adult⁹ ad pc̄tā diuer
sa trahi p̄t tētari z seduci. vn̄ opus custodia angeli/
ca hēmus Qui etiā innumera bona suis ipendunt.
vt doctores passim late scribūt. p̄sertim in pantheo
logia z aurea legēda multi effect⁹ āgelice custodie po
nūtur. q̄s longū est hic recitare. Illic eos req̄ram⁹
z hinc cū August. dicētes grās agam⁹. Maximū in
q̄t estimo z illud fuisse beneficiū q̄ angelū pacē ab or
tu natiuitatis mee ad me custodiendū mihi dedisti.
Magna eñ est digitas aiaꝝ vt q̄q̄ȝ hēat ab ortu na
tiuitatis sue ad custodiā sui angelū delegatū. Et in
alio loco O q̄ȝ me dilexisti q̄ angelos tuos sp̄ūs p̄p̄
me fecisti. q̄b⁹ mādasti vt custodiāt me in oib⁹ vijs
meis zc̄. Hij sūt custodes sup muros noue hierl'm
z mōtes in circūitu ei⁹ vigilātes z custodiētes vigili
as noctis sup gregē tuū neq̄n rapiat vt leo aīas no/
stras ille antiquus aduersari⁹ Hij sūt ciues btē hie/
rusalē in ministeriū missi p̄p̄ eos q̄ hereditatē capi/
ent salutis. vt eos liberent ab inimicis. custodiāt in
oibus vijs cōfortent q̄ȝ z moueant z orōnes filioruȝ
tuoꝝ offerant in cōspectu gl'ie tue Adiuuāt laborā
tes. p̄tegūt q̄escētes. hortātur pugnātes. coronāt vi/
centes Cōgaudent de te gaudētib⁹. ꝯpatiūtur p̄p̄ te
patiētib⁹. Grandis est eis cura de nob. magn⁹ effe/
ctus dilcōis zc̄. Vere mag̃ sunt bn̄ficia hec q̄b⁹ hōra
sti nos tales m̄ dādo custodes Laudēt te de hoc oēs
angeli tui cōfiteātur tibi de hoc oīa opa tua z sc̄i tui
benedicāt tibi hōrificētia q̄s tu nos hōrificas z ditas
Quid est homo cui hec facis? Nōne vniuersa vanitas
oīs hō viuēs. z cū dignū ducis sic honorificare eum. D
O gratie tibi semp Cūcta Mēbrum septim

Abo vobis oīa bona egypti Genes. xlv. Oīa
d subiecisti sub pedib⁹ e⁹. p̄s. Cōsequēter ad cō

ditionis beneficiū qđ dedit hōi cōdito deus adiecit ⁊
plenū oīm rerū dominiū. Dedit eñ vt Eccs ait ptā/
tem eoꝝ q̄ sunt sup terrā. ⁊ posuit timorē illiꝰ super
oēm carnē vt dñaretur bestiaꝝ ⁊ volatiliū. imo oia
subiecit sub pedibꝫ eius: ⁊ posuit eū vt p̄sit piscibꝫ
maris ⁊c. Vñ Cūcta timent hoiem cū p̄sidet ip̄e cre
atis. Et hoc ex dei dispositiōe. ex ymaginis diuine de
coratiōe. ex hitus ⁊ effigiei singl'ari dispositiōe. tan/
q̄ȝ seruꝰ fidelis ceteris excellētioꝛ factꝰ. Et licet aian/
tia q̄dā maioꝛa sunt ⁊ fortioꝛa Hō tñ q: aial est in
geniosius. oībꝫ p̄ualere pōt. Prudētia eñ ⁊ idustria
obtinēt qđ vires multe nō valēt. Et iustū fuit vt q̄
bus nihil erat dandū in intellectu vt āpliꝰ dareł i sen
su. Et hoc in bonū nr̄m. Nā tanto maioꝛ nob ē ne/
cessitas exercēde rōis q̄to maiorē defectū patimur
sensualitatis Oia igitur subiecta sūt pedibꝫ eꝰ Hec
de dominio hōis Sȝ quō oia illi dōata sīt ex his ppēđ

Oia. q̄ supra. iuxta. sūt. infima. quāta

In primis itaq; deꝰ oia nobis dedit nō solū bōa egy
pti vt auctoꝛitas canit. sed oia sine exceptiōe q̄dam/
modo etiā bona increata. Quare ⁊ iuxta Augustim
Positꝰ est hō in medio vt ⁊ fuiret ⁊ fuireł ei. vt ac/
ciperet vtrūq; ⁊ refluеret. totū ad bonū hōis ⁊ quod
accepit obsequiū ⁊ ipendit. ⁊c. Oia eñ ait aplˀs nrā
sunt Supioꝛa scȝ equalia ⁊ inferioꝛa. Supioꝛa
ad p̄fruendū vt deꝰ creatoꝛ trinitas. Nō eñ seipsuȝ
nobis deꝰ subtraxit. nec se a nris vtilitatibꝫ subtra/
xit. sed indesinēter nrē saluti vacat sue ineffabil' pie/
tatis dignatio. O dignationē seipm totū nobis do/
nans ⁊ refuās Equalia etiā sunt nrā ad cōuiuēdū vt
angeli q̄bꝫ equales erimꝰ in regno. ⁊ hōies q̄ q̄dam
mō nri sunt q: ad vsū nobis sūt. Sicut ⁊ res dñoꝝ
dicūtur eē famuloꝝ. O q̄ȝ iocundū cōmerciū hr̄ē soci
etatem angeloꝝ ⁊ hoīm couictū Nā sine socijs nulli
us possessio iocūda. Dedit ⁊ inferioꝛa in vsū ⁊ famu
latū tanq̄ȝ in arrā de q̄bꝫ p̄prie dicit Dabo vob oia
bona egypti. Qui oia dicit nihil excipit. Vis nosse
qđ oia dedit? Respice ait Augꝰ mūdum istū vniuer
suȝ. ⁊ si in eo aliqđ sit cōsidera q͛ tue nō deseruiat v/
tilitati. Ois creatura ad hūc finē cursū suuȝ dirigit.
vt obsequijs tuis famuleł ⁊ vtilitati deseruiat. tuisq;
oblectamētis pitеr ⁊ necitatibꝫ idesinēter occurrat
Hoc celū. hoc aer. hoc maria ⁊ terra cū hijs q̄ in eis
sunt explere nō cessant ſm tpm distributionē. Nōne
totum celum inclinał in obsequia tua? Nōne
sol velut strēnuissimꝰ seruꝰ p̄ oia ipiger vt de ceteris
occultis bñficijs sileā q̄tidie tā mane surgit ad lum̄
tibi ⁊ tuis aialibꝫ p̄standū. seruiens tibi tāq̄ȝ seruus
lucernā p̄ferēs añ te oñdēs tibi discrimia viarum ⁊c
mlˀta. Sic luna ⁊ ceteri planete ⁊ stelle innūera bo/
na ipendūt Respice deiñ in aera ⁊ cogita de ven/
tis quō interdū aera serenāt. interdū nubes congre
gant quasi vasa aquatica eas q̄si hūeris circūferen/
tes ad ministrandū aquā ⁊ irrigandū agros ⁊ ortos

tuos: ad respirandū aer q̄ȝ seruit. Itē venti tibi fui/
unt in vehēdo naues In vertēdo molēdias ⁊c: Poꝛ
ro aquarū cōmoditates q̄s nūerabit? Nōne hec tibi
gignūt pisces ⁊ aues Nōne deuehūt naues ⁊ c fuiūt
in oēs vsus. Abluūt irrigāt potāt ⁊ sic de alijs. Q; si
tandē inspexeris terrā q̄d aliud eā videbis q̄ȝ qđdam
creatoris p̄mptuariū ⁊ thesaurariū inumerabiliuȝ
diuitiarū ⁊ imensarū. Ex ea eñ velut ex p̄ōptuario
victus ⁊ vestitꝰ hitatio ⁊ tectū mistratur. Ex ea eñ
sunt linū ⁊ canabū. lana: pelles ⁊ plume ad vestiēdū
Ex ea lapides ⁊ ligna ⁊ sabulū ad hitaculū fabrican
dū. Ex ea gēme ⁊ metalla ⁊ herbe ⁊ liq̄res medicina
les In ea diuitie ois gñis latēt Sed iā quō aialia
terre tibi seruiāt vide. quedā apta euectiōibꝫ. alia eq̄
tationibꝫ. alia agriculturis ⁊c. q̄ siue viuāt aut moꝛi/
antur. seruiūt vtilitatibꝫ hūanis āministrādo pelles
coꝛnua ⁊ dētes. ex quibꝫ mira fiūt instrumēta Certe
si rite p̄spexeris nil ē a sūmo cardie celi vsq; deoꝛsū qđ
nō seruiat nobis: Ip̄e etiā infernꝰ terroꝛē incutiens
⁊ toꝛtoꝛ diabolꝰ fabricās nobis etiā inuitus coronas
Patet ergo q͛ totū vniuersū nihil ē nisi inumerabil'
q̄dā multitudo mistroꝝ: varia dona ⁊ xenia tanq̄ȝ ex
p̄mptuario q̄dā diuine largitatis ⁊ beneficētie tibi de/
ferentiū ⁊ offerentiū. Que oia si interrogata fuerint
vñ veniāt ⁊ q̄ vadūt q̄ tendūt aut quid intendunt
Mox rñdebunt q: sumꝰ innūerabilis multitudo mi
serationū dei poꝛtātes ignes ⁊ flāmas ad coꝛ hūanū
frigoꝛe moꝛtifero cōgelatum calefaciēdū. Totꝰ igit
mūdus nil aliud ē nisi multoꝛū igniū aceruꝰ ⁊ imen
si aōꝛis foꝛnax Quis ergo nō totꝰ erit ignitꝰ. Eya er/
go o aia dilige dñm deū tuū q̄ dedit tibi celū cū syde
ribus. aerē cum volatilibꝫ. terrā cū aialibus grami/
bus ⁊ seminalibus. aquā cū piscibꝫ vt oia tue deser/
uiant vtilitati. Dilige inq̄ȝ eū qui boꝛum aliq̄ ē dđit
ad sustentationē vt comestibilia ⁊ potabilia. q̄dā ad
eruditionē vt rerum naturā. scripturā ⁊ figurā. q̄dā
ad coꝛrectionē vt sp̄us malos. pestes. grādies ⁊ moꝛ
bos. q̄dā ad cōsolationē. vt p̄rios. quedā ad delecta/
tionē vt varietates coloꝝ vt sic eū diligere voles Nō
q͛ p̄p̄ bñficia deꝰ finaliter sit diligēdꝰ Hoc ei eēt pec
catū q: sic vteremur deo. sed occasionaliter bñ. Dili/
ge ergo eū q̄ tanta tibi dedit quibꝫ oībꝫ ⁊ te p̄fecit. ⁊
quasi reginā o aia ⁊ iparricē in microcosmo oībꝫ p̄/
sidere fecit Q; si hec dicta te ad amorē ⁊ gratitudie
nō inflāmāt accipe singula singillatim añ oclos coꝛ
dis ⁊ diligēter enūera si potes q̄ȝ magna sūt hec ⁊ mł
ta q̄ȝ pulchra ⁊ speciosa q̄ȝ commoda ⁊ fructuosa. vt
Bernar. declarat que prestitit tibi deꝰ tuꝰ moꝛose il/
la tecū retractās. Nā sicut ligna vel candele vno so/
lo cōtactu ignis nō ardēt vel accendūtur. sic neq; coꝛ
humanū vnico solo beneficioꝛū cogitatu inflamma
ri potest. sed per moꝛosam tractationē opoꝛtet vt fi/
at Grās itaq; age q͛ dedit tanta ⁊ talia. Insup tam
durabilia ⁊ vtilia Jam eñ plus q̄ȝ per sex milia an/

noꝝ volutus ē motus solis ⁊ non defecit. vt ait Augu. Certe si fuisset rota artificis terreni. millesies fracta fuisset: ⁊ sic oia perissent. Pro indubitato q̄z tenēduz ꝙ nihil est inutile cōditū. hoc em̄ deroga ret bōri cōditoris. Fere licet videantur nociue valde tñ sunt cōmodose āmonētes trāsgressionis p̄me ⁊ incussiue timoris ⁊ medicialia hñt. Nōne pulices valent ad hūiliationē. ⁊ sic oia licet ignorem⁹ Augusti. Simile est sicut si vadis ad officiam artificis vbi vidēs multa instrumēta in q̄ris vt q̄d tāta mltitudo. Nouit artifex q̇ nihil ibi retinet inutile ⁊c. Sic ⁊ artifex de⁹ nouit ad q̄d oia valent. Nec min⁹ grati esse debemus. q̄z alij etiā in his p̄ticipāt. imo ꝓ hoc āpliores dēmus grās. q̄z nos in oibus ⁊ omia pp̄ nos dilexit. Vn̄ sic hec oia sūt accipiēda q̄si pp̄ nos solos cōdita ⁊ cuiq̄z singulariter īpensa. O diligā te ꝓ oibꝫ his domine virt⁹ mea. diligat te ineffabilis exultatio mea q̇ oia mihi subiecisti vt totus te amarē.

Parentes Caplm̄ octauū

E Domus ⁊ diuitie dātur a p̄ntibꝫ Prouer. xix Bñficio creationis grā bonoꝝ p̄ntū adiūgit̄ qbꝫ mediantibꝫ hō ꝓcreat̄ in lucē ⁊ educat̄. Quante sit beneficētie bonos accepisse p̄ntes. sapiēs in verbis p̄scriptis mōstrare nitit̄ ex cōsequentibꝫ ip̄is bonis. Nā dom⁹ ⁊ diuitie dātur a p̄ntibꝫ. Nō externa tm̄ dicit. sed de internis sūma ei cura Dom⁹ in q̄z anime materia. s. carnis ac ip̄m corp⁹ ⁊ diuitie bonorū morū a p̄ntibꝫ bonis instrumētaliter ⁊ occasionaliter dātur Vn̄ regraciādus est oim̄ ille p̄im⁹ parēs pater luminū q̇ singulis suos p̄ntes dispōit Et vt ad grās inciteris. cōsidera q̄les tibi p̄ multis p̄ntes dedit. q̄z itē plura ex ip̄is tibi euenere bona

Nō magnos. nō īfames. miseros. sed honestos.

In p̄imis igit̄ valde regratiand⁹ ꝙ dederit nō magnos ⁊ nobiles vt seculi potētes. quoꝝ filij ⁊ plerīq̄z odijs hoīm ⁊ p̄iculis exponūtur aīarū. vt̄z. Deinde ꝙ nō dederit infames aut notorios vt de fornicatione aut adulterio. quoꝝ filij ⁊ sacris sunt indigni. q̄ppe q̇ ab altari nisi dispensati repellūtur Itē ꝙ nō miseros aut infirmos vt lep̄sos lunaticos aut mēdicos. quoꝝ filij sepe morbis eisdē cōtamināt̄ur ⁊ sibiip̄sis in vita sunt oneri ⁊ alijs execrādi. Adeo ꝙ magis vi deantur nati pene q̄z vite ⁊c. Tales ergo non dedisti gratie tibi. Sed dedisti mihi parentes mediocres. nec diuitijs nimios. nec pauperie defectuosos. Vita honestos. cōuersatione gratos cura pro filijs sollicitos. pro educatione institutiōe p̄motiōe filioꝝ laboriosos. Patrē paterna viscera gestantē. sub disciplina seruantē. Matrem q̇ matricia in natos filies gessit. que me decē mensibꝫ angusto in vtero liberis portauit. diu aluit ⁊ difficiliores infantie mores blanda pietate sustinuit. que lauit pannoꝝ sordes. ⁊ immūdo sepe fedata in stercore. que assedit egrotanti. blandiebatur tenero. q̇ pro me sua fastidia sustulit mea q̄q̄z passa. Munera tua sunt hec dñe de⁹ meus q̇ me talibꝫ p̄ntibus ꝓuidisti. Tu vn⁹ es pater nr̄. a quo ois paternitas in celo ⁊ in terra nōiatur. q̇ parētibus carnis nostre naturalē hanc pietatē inspirasti viscera tā pia in filios infudisti. Tibi igit̄ asscribendū q̄cquid ab his īpensum. Tibi grās ago ꝙ a parētibus te tamē auctore sum concept⁹. cōfotus. coagulatus. coalit⁹. plasmatus. figurat⁹. format⁹. viuificatus. auct⁹ Grās tibi ꝙ me mater mea p̄egnans portauit. p̄turiuit. laborauit pep̄it. inuoluit. reclinauit: gestauit: lactauit: balneauit: nutriuit. educauit: duxit. erudiuit. instituit docuit. ⁊ in hanc etatē perduxit. ⁊ me te amare incitauit. Grās tibi ꝙ domus ⁊ diuitie a p̄ntibus date. ꝙ hereditates ad me diriuate q̄s licet forte mihi aut quibusdā nō dederis q̄n de superbie fomētū nobis in hoc tua pietas abstulit Hinc igitur grē tibi. Posset hoc beneficiū extendi: ⁊ extendendū est etiā ad p̄ntes spūales aut p̄sidētes de quibꝫ innūera veniūt bona Sup his itaq̄z oibus beneficijs creatiōis grās tibi referāt o creator cuncta creata ⁊ indulge tue creature oim̄ creatoꝝ abusum

De bñficio gratificatiōs. Mēbrū. v.

Ratificauit nos in dilecto filio suo Ephe. p̄. Post bñficiū creationis subseq̄tur bñficiū gratificationis Parū em̄ oia illa in creatiōe collata. imo nihil profuissent nisi hoc dñs beneficium superaddidisset. F

g In p̄mo em̄ p̄ntis lapsu o anima ⁊ tu cecidisti ⁊ per cōtractū a parentibꝫ originale pctm̄ misera euasisti. filia ire et perditiōis nata. bonis naturalib⁹ ⁊ spūalibus aut vulnerata aut spoliata. p̄tāte principis tenebrarum subiugata. a patria celesti repulsa. a paradiso alienata. Sed nō in finē oblitus est misereri deus Nā videns vidit afflictionē tuā benefactor spōsus tuus ⁊ addidit adhuc benefacere ⁊ liberare isrl̄. Descendit itaq̄z singularis illa maiestas liberare te: ⁊ tota sollicitatur trinitas pro sibi gratificando te. Misit pater filiū. filius dedit seipsum vtrūq̄z misit spiritus spūs disposuit q̄cquid ad gratificationē necessariū. Hoc igitur beneficiū o anima nūq̄z discedat a corde: crebrū sit in ore. Nā licet multa ⁊ innumerabilia sint dei beneficia. pro quibꝫ semp̄ diligēdus ⁊ laudādus est bñfactor de⁹. hoc tñ vnū est q̄d plus omnibꝫ accēdit vrget ⁊ mouet ⁊ p̄mouet ad rediligendū. Super omnia em̄ nobis amabilem reddit deum opus nostre redemptionis. calix passionis pro nobis epotatus quod beneficiū hic arcem tenet ⁊ est primū

Natum Membrū primū

G Sic deus dilexit mundū vt filiū suum vnigenitum daret vt omnis qui ⁊c̄ Joan. iij. Aspi

f ce nūc aīa mea q̄ntum te pater celestis dilexit

qui vnigenito suo nō pepcit. sed gratificādo te illuƷ
dedit. Attende q̃Ʒtū filiꝰ ipse qui tā excellens appaꝛu
it cū conderet te hūiliari dignatꝰ ꝓ repando te. ⁊ g/
tificādo te. Illic tā sublimis. hic tā humilis. nō tñ h
q̃Ʒ illic minꝰ admirabilis. Illic potēter tibi magñ con
tulit. Hic misericorditer ꝓ te dira sustinuit. pr̄i obedi
ens. sibi in nullo pcens. seipsum plene pro te ⁊ tibi ī
pendēs oīa sua opa opans ⁊ donās tibi. scƷ

Cōceptū. vitā. moꝛtē. surgit. tibi cuncta

Cōceptionē em̄ suā mundissimā dedit vt tuā īmun/
dā mūdaret. vitā suā scām vt tuā instrueret Moꝛtē
suā acerbā vt tuā occideret. surgēs vt te iustificaret.
Ascendēs vt pro te interpellaret. oīa sua opa ⁊ meri
ta tibi donans oīa tibi factꝰ Et nō mō hec tibi ddit
sed dedit ⁊ vitā eiꝰ p̄cedētia. vt p̄figuratio ꝓphetatio
ꝓmissio q̄ egit in veteri testamēto ad fidē roboꝛādaƷ
Dedit ⁊ vitā cōcomitātia. vt cōceptionē ntitatē. vi/
tā passionē ⁊ moꝛtē ad te instruendū ⁊ spē subleuan
dā Dedit ⁊ vitā subsequētia vt resurrectionē. aduo
cationē. In iudicio regressionē ad charitatē inflāmā
dā O quanta sūt hec ⁊ q̃lia q̃Ʒ magna ⁊ vtilia. vere
em̄ dulcedine plena si tñ rite ꝓfūda estimatiōis tru/
tina fuerint libꝛata ⁊ diiudicata. SƷ nō hic tractan
da Insuper hic videndū q̃liter ⁊ q̃Ʒ multiplicit̃ filiū
suū pater dederit nobis. ⁊ ip̄e filiꝰ seip̄m. certe se na
scens dedit sociū. cōuescens in edulīū. se moriēs ī p̄/
cium se regnās dat in p̄miū Itē dedit se in solaciū
nostre peregrinatiōis. in cōsiliū nrē directiōis. ī r̃me
diū nostre curatiōis. in subsidiū recōsiliatiōis. in pre
sidiū defensiōis. in viaticū refectiōis. in p̄cium redē/
ptionis. vt Vincētius declarat. Qui mōi cū aliis q̄/
busdā ponūtur in libro de instructiōe coꝛdis sub his
versibꝫ: videantur ibi.

h Exēplū. sociꝰ. merces. medicꝰ. pater actoꝛ Vltoꝛ. doctoꝛ. adoꝛ. spes. laus. pacia. virtꝰ.

Valde igit̃ multipliciter seip̄m xp̄s dedit nobis. q̄a
multiplex fuit indigētia nrā. Nā dedit se carnaliter
ad redimēdū. sacrāliter ad reficiendū. spūalit̃ ad cō/
solandū. dīnaliter ad eternaliter pfruendū Dedit se
ꝓpter nos in vitā. ī moꝛtē. in tribulationē ⁊ gl̃ificati
onē. imo Ambꝛosio teste oīa nobis ē factꝰ Si enim
esuris cibꝫ ē. si sitis fons. si lāgues medicīa ⁊c̄. quid
ergo āplius faciet! Certe ait Augꝰ: dicere audeo qꝛ
deus cū sit oīpotēs plꝰ dare nō potuit. cū sit ditissi/
mus plꝰ dare nequit cū sit sapientissimꝰ plꝰ dare ne
sciuit. Vere istud oībꝫ bn̄ficiis p̄stat. Nā licet mag/
nū sit aliqueƷ sua gratis alicui cōferre. multo magis
est seip̄m ipendere Et cū magne sit charitatꝭ. aīam
pro amicis dare multo maioꝛis charitatis est indici/
um ꝓ inimicis ponere qđ filius dei fecit. q̄ cuƷ adhuc
inimici essemꝰ vt nos releuaret illuc vn̄ cecidimꝰ ip̄e
descendere dignatus est vbi iacebamꝰ. Et vt iuste r̃d
deret qđ pdideramꝰ. ip̄e pie pati dignatꝰ ē quod tole
rabamꝰ. Descendit ad moꝛtales suscepit moꝛtalita/
tem. sustinuit passionē. vicit moꝛtē restaurauit ho/
minem. O aīa obstupesce tāta mirabilia tāta benefi
cia ꝓpter te exhibita. Vere grāditer te diligit q̄ tibi
tam grādia fecit. Olim cū nō esses dilexit te vt cōde/
ret. cū feda esses dilexit vt pulchꝛā faceret. ⁊ vt osten
deret tibi quantū te diligeret nō nisi moriēdo te libe
rare voluit In creādo dixit ⁊ fecit. sed hic dira ⁊ du/
ra sustinuit Grandi itaqƷ dignatiōe p̄mo hōi spira/
culū vite infudit. sed multo maioꝛe charitate iā non
sua sed seipsum eidē ipendit ac tradidit De h bn̄ficio
plura in supioꝛibꝫ spersa habētur.

Pneuma Membrū secundū

D Edit nobis pignꝰ spūs. ii. Choꝛ. v. Dedit
spūm scm̄ suū in nob. i. Thi. iiii. Nō suffe/ I
cit q̄ filiū dedisset nisi ⁊ spūm sanctū ꝓ nob
ad nos ⁊ ī nos bonꝰ ille pater q̄ spūm bonū dare po/
tuit ad charitatē suā nobis mōstrandā. ⁊ salutē no/
strā opandā misisset O quantū bn̄ficium istud si rite
fuerit ꝯsideratū. a quo ⁊ q̃Ʒto q̃le ⁊ q̃Ʒtū donū. ⁊ q̄bꝫ
collatū. Magna em̄ ⁊ multa opatur spūs iste vbi ve
nerit. nec vacuā esse suā habitationē sinit: Sed oīa
ista donat

Dona dat. ⁊ fructꝰ. causat. spirami̅a gr̃is

O q̃Ʒ bonꝰ ⁊ suauis est spūs tuus dn̄e āministrās om
nia necāria saluti In p̄mis infundēs septē illa dona
ad septēplicē expeditionē q̄ indiget aīa nrā: Et p̄io
expedit aīam ꝯ vitioꝝ obliquitatē. secundo expedit
vires naturales. tertio expedit septē virtutū officia
Quarto expedit in paciēdo ꝯfoꝛmiter ad xp̄m. q̄n/
to in agēdo. Sexto in ꝯtemplādo. septio in agendo
⁊ cōtemplādo sil̃. vt pulchꝛe Bonauē. in breuiloq̄o
suo hec declarat Grās tibi q̄ dedisti dona hōibꝫ et
tā necessaria dona. Ex hoc eodē spū hēmꝰ. ⁊. xii. fru/
ctus illos spūs q̄s apl̄s enūerat nobis ad internam
mētis delectationē. Hēmus ⁊ ex hoc spū effectus
varios ad cōfoꝛtationē: ipse monet docet ⁊ mouet.
Ipse illumiat: viuificat solatur mētes. Ipse ē nobis
pignus salutis. robur vite. scientie lumē. Nō est hu/ k
ius loci enūerare effectus spūssancti qui etiā sunt in
numerabiles nobis. Gratias tm̄ agamꝰ. oīa enim
bona sua cōicat nobis. ⁊ est totiꝰ causa salutis. QueƷ
spūm chꝛisti q̄ nō habuerit nō est xp̄i. ad Rho. viii.
Ex hoc etiā spū hēmus inspiratiōes, sacras ⁊ bonas
imissiones. q̄s nō cessat spirare spūs bonꝰ licƷ crebꝛo
repulsus a nobis. Grās igitur huic spūi agamꝰ quo
tiens cogitatiōes iusticie ⁊ veritatis imiserit nobis.
Ip̄e em̄ est q̄ iusticiā loq̄tur. cuiꝰ s̃mo veritas est
Ve nobis sup insania ⁊ ingratitudie nostra q̄ toti/
ens auertimꝰ aureƷ dn̄o maiestatis ad nos inclamā
te Vere grandis iniuria. ingratitudo detestāda nol
le audire dei vocem. O quanta est bonitas spūs hu/
ius. q̄ q̃uis semp videt nos aures auertentes. obdu/
rātes coꝛda. nihilominꝰ iugiter clamat in plateis. O

gratie tibi Administrat etiā spūs iste liberal' grās quasdā gratis datas etiā malis ipis adeo vt nullus sit qui se abscōdat a calore ei⁹ Vere multiplex ꝛ suauis spūs iste q̄ tā multipliciter ꝛ suauiter filijs hoīz inspiratur Sicq̄dem cōcedit adhuc eis ad vsū,ad miraculū ad salutē ad auxiliū ad solaciū ad feruorē3. vt Bernar. declarat. Mittit insup spūs iste in signaculū acceptationis. in priuilegiū adoꝛis. in anulū desponsatiōis. efficiens aiam xpianā suā aicam filiā ꝛ sponsā. Que oīa sūt valde mira ꝛ sublimia. vñ in illorum cōmemoratione iuxta Bonauē. aīa admodum dꝫ esse grata Hic q̄ꝫ cū sūma gratitudie ad mētē3 reuocare dēmus quotiēs ꝛ quō ꝛ quib⁹ mōis id spiritus dederit seipm Et certe inueniem⁹ cumulos et aceruos beneficioꝝ Nā ꝙ ꝓphas inspirauit. ꝙ apostolos repleuit. q̄ deniq3 cetera ecclesiastica mēbra viuificauit: hoc totū in bonū nostrū ipse ordinauit ꝛ destinauit. Prophetarū eīm scripta nrā sūt eruditio ꝛ ꝯsolatio Aploꝝ ꝑdicatio nostra salus ꝛ fidei diuulgatio. Ceteroꝝ viuificatio. nostra vnio exemplum ꝛ ꝯfortatio. Eya igit̄ sup hoc spū bono benigno ꝛ beniuolo. spū hilari liberali ꝛ largo. spū dulci suaui ꝛ ꝓrsus amabili grās agamus. ꝛ cum Bernardo dica⁹. O q̄ꝫ dulciter te ꝓfudisti. q̄ꝫ habundanter multa ꝛ magna bona hoīb⁹ dedisti q̄ꝫ fortiter ꝛ ꝯstanter in fine3 vsq3 nos amasti q̄ sp tam nostri sollicit⁹ fuisti. ꝛ teipsum tam plene impēdisti. O duri ꝛ indurati ꝛ obdurati filij adam q̄s non emollit tanta benignitas. tāta flamma. tam ingens ardor amoris. tam vehemēs amator. q̄ tam vilib⁹ sarcinulis tā ꝑciosas merces. quippe sese impendit. O gratie tibi patri danti. filio mittēti. spūi spiranti.

Sacramenta Mēbꝝ. iij.

a Altissimus de terra creauit medicinam Eccl'. xxxviij. Amic⁹ fidelis medicamentū vite. Sed excecauit eos malicia eoꝝ ꝛ nescierūt sacrā dei Sapie. vi. Post q̄ꝫ

k vidim⁹ bñficia q̄ diuine ꝑsone exhibuerūt nobis in ꝑsona ꝓpria. nūc ꝯmemorāda sunt q̄ꝫta nobis de se profluxerūt bona ad gratificatioēm ꝛ salutem nostram necessaria. Et in ꝑmis ꝙ tam congrua efficatia ꝛ leuia domin⁹ christus nobis exhibuerit ꝛ instituerit sacramenta. Nam preter cetera que egit pro salute nostra. Ipse tanq̄ꝫ nouus legislator noua promisit premia. noua dedit precepta. noua instituit sacramēta premia inq̄ꝫ beneficātia. precepta dirigentia. sacramenta adiuuantia. Quorum sacramentorum institutio q̄ꝫtū sit bñficiū facile patebit si ꝯsideraueri m⁹ q̄ꝫ sit necāria ꝛ cōgrue instituta. Quā efficacia ꝛ vtilia q̄ꝫ etiā multa ꝛ suauia Vere necessaria q3 vasa sūt medicinalia. Nō tñ hijs potētia dei est alligata ꝛc. Et percōgrue instituta tali mō. vt doctores ꝺclarāt ꝛ ex tam cōgrua causa

Scificet. doceat. sanet. meritūq3. hūilis sis

Prio ꝑꝑ nrā3 scificationē. scdo ꝑꝑ eruditionē. tcio ꝑꝑ curationē. q̄rto ꝑꝑ meriti augmentationē. q̄nto ꝑꝑ hūiliationē. Quā eīm efficacia sint ꝛ vtilia eccl'ie sacrā late sup quartū sententiaꝝ docti disputāt. nā

baptism⁹ ꝯfirmatio eucharistia pñia

Mūdat. cōfirmat. connectit. viuificatq3 l

extrema vnctio ordo ꝑ cōiugiū

Ad vitā parat et lustrat. lapsū caueāq3

Hñt ꝛ singl'a sacrā varios effectus ꝛ plēs vtilitates sup quib⁹ singulis merito grē essent agēde. Videantur vtilitates in scriptis doctoꝝ. Valdeq3 regratiādū ꝙ tā multa dederit sacrā. q3 sub nūero vniuersali. s. septenario. Et ꝑ cōgrue sunt septē sacrā fm correspōdentia ad grām septiformē q̄ per septenarium etatis septuplicē hoīm statū. reducit ad septuplicem btitudinē ꝛ octauā resurrectionis. curās a septē vitijs. sanās a septē defectib⁹. ꝓmouēs in septē ꝟtutib⁹ ꝛc. Porro q̄ꝫ hoꝝ sacrōꝝ vsus ꝛ exercitatio sit suauis leuis honesta. ꝛ moderata oībus in ꝓpatulo est. Nō eīm tam varijs vt iudei fatigamur baptismatib⁹. nō vt dixi quidā heretici affligimur a spis cruciatibus. Nō vt electi ꝛ sectarū quidā sordibus inq̄namur Plurime igit̄ grē sunt agēde sup taliū institutione sacrōꝝ ne de nobis dicat̄. Et nescierūt sacramēta dei. Itaq3 dicam⁹ cū scis ꝛ guilbel. ꝑien̄. O dulcis ꝛ suauis. o vere vnguētari⁹ faciēs pigmēta suauitatis ꝛ vnctiōes cōficiens sanitatis. tibi immēsas grātias ago. ꝙ sacrā tā vtilia. mlt'a ꝛ suauia ꝓ mea salute instituisti. ex q̄bus tā innūera mihi bona cōtulisti. Quis eīm enūerare vel etiā cogitare sufficit fructum ꝛ vtilitatē horum sacramentoꝝ. pro quib⁹ merito cōtinue tibi a me fieri deberent regr̄tiatiōes Tu aūt vides miserator ꝛ mīsicors dñe q3 rare ꝛ plerunq3 nulle sunt. Que interdū si alique sunt adeo exiles exigue. adeo aride frigide iniocūde. adeoq3 tenebrose sunt ꝛ fere penitus indeuote vt nec gratiarū actiones debeāt cōputari Sint gratie tibi semꝑ Et notandū ꝙ hic gratie agūtur de sacramētoꝝ ī gñe institutiōe. Sed infra grē referūtur de quorūdā in specie ad nos applicatione Vt ꝙ baptismū. cōfirmatione ꝛc dederit. Vñ liquet eē differentiā grandē. Sūt itē ꝛ hic grē dicēde sup multoꝝ sacrāliū institutione vt sunt Aqua benedicta ꝛ plura ecclesie scē deuota exercitia. de quibus lōgū eēt disputare

Domū Mēbrū quartū.

d Domū faciet tibi dominus ꝛ fidelis erit. ij. regū. vij. Apud te laus mea in eccl'ia magna. M

Ps. Deinde regratiandū ꝙ nō modo sacramenta instituit. verūetiā tibi ab initio eccl'iam ꝛ domū cōdidit. in q̄ tanq̄ꝫ in archa noe saluari posses et nō diluuio hereticoꝝ deperire Extra eīm eā nō ē sal⁹ Hic sit tua laus semꝑ apud deū in ꝛ sup eccl'ia mag̃ Et notādū ꝙ multiplicē eccl'ia3 suis promdit de⁹. s.

Materie.pugnãs.varie.regnãs. sathãeq̃

Primo eccl'iaȝ materialẽ. vñ volo in eccl'ia orões fieri Scđo militantẽ. p̃s. Apud te laus mea in eccl'ia magna. t'rio iustoꝝ. Que nõ hȝ maculã neq̃ rugam Quarto triũphantẽ Sem̃ est tẽplũ tuũ mirabile in eq̃tate Quinto maloꝝ. p̃s. Odiui eccl'iaȝ malignãtium. Nã eccl'iaȝ materialẽ dedit in meriti augmẽtuȝ Militantẽ in cõionis solaciũ. Iustoꝝ in exemplum Triũphantẽ in p̃miũ. maloꝝ in exercitiũ. Sup q̃bus singulis licet grẽ sint agẽde. hic tñ de duabꝫ aut tribꝫ agendũ cũ de aliꝭs infra tangat'. Grẽ igit' magne referẽde ꝛ laus nrã apud dñm erit ꝓ eccl'ia militante. ꝛ cõfitebimur ei in eccl'ia magna. i. ꝓ cõgregatione ꝛ institutiõe fideliũ ꝛ vnitate eorũdẽ Ex q̃ plurima nobis eueniũt emolimẽta. Hinc em̃ sctõꝝ cõmunicatio vt p'ticipes sim' oĩm timẽtiũ deũ. Hic cõsolatio ꝛ exẽplatio. ꝛ alia pleraq̃ bona Hec enim est ciuitas illa mag̃ de q̃ vt p'cenſ' ait dicta sunt gl'iosa extra quã residuũ hoim gen' ẽ quasi silua inculta et rudis lapicidina. Hec est dom' dei cui' ip̃e paterfamilias ꝓuidẽs victus ꝛ vestit' spũales. Hec ẽ ager ortus ꝛ vinea dei cui' ip̃e plãtator ꝛ cultor. Hec est eccl'ia magna exercit' ꝛ acies dei viuẽtis quã quãtuȝ dilexit pȝ ex his q̃ ꝓ ea fecit. Nõne seip̃m totũ ipendit. Nõne thauros ꝛ altilia occidit vt sanguĩe sctõꝝ suoꝝ eã plãtaret. Grati itaq̃ sim' Pro eccl'ia denique materiali grati esse debem' ꝛ ꝓ eccl'iasticis cerimonijs et exercitijs ei' Est em̃ eccl'ia material'. ꝛ locus eruditiõis. ꝓpitiatiõis refugij ꝛ diuini solacij. vt Hũbertus declarat. Vñ ꝓueniunt plura bõa. puta meriti augmẽtũ. deuotiõis feruor ꝛc̃ Hinc q̃dã Sex lucror in syon p'egrinor instruor oro. Participor sacris dñi de morte recordor. Adiuuor a scĩs in quoruȝ laude laboro. Merito igitur grati eẽ debem' q' t'les etiã nobis ꝓuidit de'. ꝓuidit instituit inter paganorũ fremit'. hereticoꝝ morsus. defensauit ꝛ ꝓmouit p' martyrũ trophea. doctorũ sc̃ip̃ta. scõꝝ exẽpla Et i his oĩbꝫ nrãm salutẽ q̃siuit. oĩa i nos ordinauit ꝛ sic nos añq̃ȝ cẽmus dilexit: ꝛ de oibus necãrijs ꝓuidit. O gratie illi sp' Benedicãt eũ in ecclesijs oẽs scti ei'

Tempus Membrum quintum:

Ecce nũc tẽpus acceptabile ecce nũc dies salutis ij. Chor. vi. Nox p̃cessit dies appinquabit Rho. xiij. Tp's beneplaciti de'. p̃s. In optio terre loco fac hitare eos Exodi. vi: Postq̃ȝ posita sunt gratificatiõis bñficia lõge añ pleroꝝq̃ exortũ prestita. enũeranda sũt iam hmõi ab exortu natiuitatis cõcomitãtia. Vbi primoȝ illud occurrit q' tp'e ꝛ loco grẽ ꝛ xp̃ianismi te nasci fecit qñ ꝛ vbi oĩa illa olim ꝓ te facta tibi applicita in te sortirẽt' effcm̃ Et licet in versibꝫ. tp's tm̃ ponatur. loc' tñ subintelligend' quo sine alterũ parũ ꝓdesset Vnde circa hec cõsiderare debes

tp'e nat'e	sc̃p̃te tp'e scismatũ	loco gẽtiũ
Nõ natur.legis.seu scismate.		**gente.**

nec hereticorum

heresiq̃

Primo inq̃ cõsiderare cũ gratitudine debes Q' nõ nasci te voluit tp'e nature qđ tp's a dei cognitiõe vt in plurimũ fuit deuiũ. Nõ tp'e legis scripte aut mosaice qđ obſuatiõibꝫ grauissimũ onerosũ ꝛ ip'fectuȝ Nõ itẽ tp'e scismatũ qđ valde nascentiũ saluti p'iculosũ pp' interdictũ ꝛ alia. Sȝ nasci te fecit tp'e grẽ diuulgate In plenitudine scȝ tp'm. tp'e acceptabili et beneplacito. tp'e miserẽdi in diebꝫ salutis Postq̃ȝ. s. nox errorũ abcesserit. ꝛ dies fidei ẽ exort' Deiñ plurimũ regrãndũ q' te nasci voluit. nõ loco gẽtiliũ deũ ignorantiũ. nõ loco mahumeticoꝝ ab deo errantiũ turpia ꝛ feda obſuantiũ. Nõ inter iudeos excecatos abiectos ꝛ disp'sos. nõ etiaȝ loco hereticoꝝ fidẽ verã scindentiũ. ac p' h̃ a salute ꝛ regno dei se secludẽtiũ Quorũ oĩȝ leges cerimonie ꝛ obseruantia cassa vana feda sunt ꝛ execrãda vt late in fortalicio fidei de singulis ritibꝫ oñditur Inter hos te nasci noluit q̃ cũ eis te p'di noluit. Sed in optio terre loco vbi fides xp̃iana diuulgata fuit ꝛ ꝓbata. vbi religio vera p'fusa ꝛ sincera te nasci voluit. vt sic quasi ab ortu salutẽ ibiberes. Grati itaq̃ sup' his sim' ꝛ cũ Aug'. regratiante dicam' Magnũ estimo bñficiũ q' eo tp'e ꝛ inter tales me nasci voluit de' p' quos ad fidẽ suã ꝛ sacra p'uenire valeã. Video em̃ innũerabilibꝫ hõibꝫ h̃ negatũ qđ mihi gratulor esse cõcessuȝ. cum q̃bꝫ tñ vna mihi fuit ꝯditio Illi derelicti sũt p' iusticiã ꝛ ego electus p' grãm. O sint grẽ tibi sp'. laudes tibi sp'. Sed o laus eterna dñe de' me' a q̃ oĩs laus. sine q̃ nulla ẽ laus. q̃ es ip̃e tua laus. vñ mihi laudes vt laudeȝ te. cũ vere sciam q' nõ valeã laudare te sine te. Habeaȝ te ꝛ laudabo te. Quid em̃ ego sũ dñe p' me vt laudeȝ te Puluis ꝛ cinis ego sũ. canis mortu' fetẽs ego suȝ Nũquid laudabit te q̃ in p'ctis cõcept' genit' ꝛ nat' Nõ est speciosa laus in me q̃ sp' pecco in te Laudes ergo sup' hijs beneficijs ꝛ alijs in te ꝓ me.

Baptisma Mẽbrum. vi.

Dilexit nos ꝛ lauit in sanguie suo Apoca i. Saluos facit baptisma ꝛc. i. Pe. iij. Dei de cõsequẽter regratiãd' de' q' grãȝ ꝯtulerit baptismalẽ Nã lȝ plures p̃ores grãs susceperunt puta q' tp'e grẽ ꝛ inter xp̃ianos nati fuerũt Hãc tñ grãm mime p'ceperũt multi aut nõ rite exceperunt. Gratiandus igitur ꝓpter hec:

Nõ reicit. nõ mors. rcẽ lot'. bõa dignus.

In p̃mis gr' esto q' te ñ istar pluriũ tanq̃ȝ sua grã indignũ abiecit. scđo q' te ñ abortiri aut i vtº aut ante baptismatis susceptõꝫ mori sic p'les p'misit. t'rio q' recte ꝛ rite te baptisari ordiauit s. a debito hui' sacri mistro p̃sbytero cũ debita forma materia ꝛ intentu

Nõ ab heretico. muliere aut laico, q̇ aut formā viola re poterint. vel diminissiõe additiõe trāspõne ꝯmutati one ⁊ sic effcm̄ ipedire. vñ pueris de post vt crebrius exptũ est gñdia picl'a ⁊ icõmoda solēt euēire. puta vt qđ aut fide vacillēt l' fantasticas visiões hñt aut dēo nũ ifestatiões patiā̄r Ualde igit̄ grati eē debe⁹ ꝙ bap tismi sacramētũ suscepim⁹ cũ q̇nqȝ substācialib⁹ ei⁹ q̄ sunt expssio forme. ablutio aq̄. ꝯgrua imersio. rcā itētio. fides ꝑpria aut aliena. Et nõ mõ cũ substā cialib⁹ veꝝetiā cũ solemnitatib⁹ q̄ sunt. viij. Sal ole um. crisma. cereus. crismale. salina. Flatus patrini baptismi q̄ hõa signāt. ⁊c. Quarto grē agēde ꝑ effec tib⁹ ⁊ vtilitatib⁹ ex baptismi sacramēto ꝑueniētib⁹ q̄ sunt varie ⁊ valde multe. s. iste

P ad sacrā ceća Preparat. culpam ⁊ mũdat. penam laxat. rõnalem lustrat. ꝯcupiscibilem calet. ecclesie vnit irascibilem Cõfortat fomitem minuēdo dyaboli ꝑtātem ligat celi ianuam. reserandoqȝ gratiam dando gratat.

Hoꝝ declaratio in scriptis doctoꝝ sup q̄rto sē tenciaꝝ ⁊ in ꝯpēdio ⁊ alibi habet̄ Sup q̇b⁹ singulis bonis grē referēde. Et potissimũ qȝ ꝑ hāc baptisma lem grām culpā deleuit Innocētiā restituit. iusticiā ꝯtulit. grām in habitu infudit. ⁊ characterē ipressit. ac ꝑ hec dignũ eťna vita fecit. Uere gñdia sunt ista. ⁊ gratitudie digna si bñ fuerint ⁊ morose retractata. clare ꝯsiderata. ꝑfunde dijudicata. ⁊ eq̄ rõnis truti na estiata. Hic gti sim⁹ ⁊ cũ ang⁹ dica⁹ Magnũ h̄ ē a deo meo ꝙ grāȝ baptismalē ꝺdit. ꝙ me i sanguine suo lauit. sibi ꝯmori fecit ⁊ ꝯsepelijt ac pit̄ ꝯsurger ⁊ se iduere fecit. Magnũ certe h̄ ꝑserti si cogitare ce ꝑis o aīa mea q̄t ⁊ quales in ꝯꝑatiõe tui abiecti sũt q̄ hāc grām q̄ t̄ data ē ꝯseq̇ ñ potuerīt. Certe audisti ab initio vsqȝ ad hāc diē q̄ȝmulte gñatiões ptrāsierũt q̄ sine cognitiõe dei ⁊ ꝑcio sue redēptiõis ⁊ sacrõ sal uatiõis i iteritũ sempiťnũ dilapse sunt. Oib⁹ illis re dēptor tu⁹ te ꝑtulit qñ tibi hāc grāȝ largit⁹ ē quā nul l⁹ eoꝝ ꝑcipe meruit. tu sola ꝑ õib⁹ illis assũpta es. et q̄re h̄ in te sit factũ nullā ꝑter solā saluatoris tui cha ritatē iuēire poteris cām. Elegit ergo te ⁊ ꝑelegit te spõsus tu⁹ amator tu⁹ de⁹ tu⁹ Hic dilige eũ. ⁊c.

Q Cõfirmat Mēbꝝ. vij.

Onfirmasti me in ꝯspecũ tuo In te ꝯfirmat⁹ sũȝ ex vtero. ps. Post hec regraciādũ ꝙ insup ꝯfirātõis t̄ ꝯcessit sacr̄ȝ q̄ plene fact⁹ es xp̄ian⁹ Pleitudie inq̇t Thoās āglic⁹ copic. q̄ tñ añ i baptismo plen⁹ xp̄ia⁹ fuisti pleitudie sufficiētie Magne itaqȝ grē ꝑ h⁹ ꝑ ceptiõe sacri sē reddēde Tũ qȝ magne ē dignitat̄ȝ. ce tera q̄dā sacrā i digitate mistri excedēs Quippe qđ a solo põtifice ꝯfert̄. Tũ qȝ ingēt̄ȝ necitat̄ȝ teste mel chiade papa q̇ ait. Quāuis inq̇t ꝯtinuo trāsitur̄ȝ suf ficiāt regeneratiõis bñficia. victur̄ȝ tñ necāria sũt cõ firmatiõis auxilia. Hic ⁊ ꝑcipit̄ in decret̄ȝ. ꝙ oēs fi deles ꝑ ipositiõeȝ man⁹ epõꝝ p⁹ baptismũ suscipere dñt spũȝ scm̄ vt pleni xp̄iai i inueniāt̄. legitimi scȝ ad pugnādũ. audaces ad xp̄i noiē ⁊ fidē cõfitendũ ⁊c. Tũ qȝ grād̄ȝ efficacie ⁊ v̄tut̄ȝ. int̄ cetera hos cāns effcũs

Cõfirmat. fortat. aīat. decorat. adiplet

Prio grāȝ i baptismo datā ꝯfirmat. iuxta illud Cõ firma h̄ de⁹ qđ opat⁹ es in nob. s. in baptismo Naȝ ius celestis hereditatis ad qđ assũpt⁹ est baptismali scificatiõe cõfirmat̄ sacrõ ꝯfirmatiõis q̄ren⁹ firmius illđ obtineat imobiliusqȝ possideat. sic cõfirmat̄ pos sessio real' ⁊c. Scđo ad militiā spũalē ꝑꝑat ⁊ confor tat. Hic tāqȝ pugturi pugiles inũgunt̄ ⁊ ꝯfortātur Hec ē ei iuxta Guilhel. dr̄ia int̄ solũ baptisatos ⁊ p⁹ ꝯfirmatos. q̄ ē int̄ aialia cornuta ⁊ nõ cornuta Con firmandi nāqȝ veniũt ad manũ põtificis vt ꝯfirmen tur ⁊ cõsignētur tanq̄ȝ inermes ⁊ nõdũ cornuti Atȝ de manib⁹ e⁹ recedũt ꝯfirmati instar vnicorniũ iam cornuti. quēadmodũ moysi facies videbat̄ cornuta. ⁊c. Ante mēbra sunt tenera ac puerilia bellis inepta sed cõfirmatione induũtur v̄tute ex alto ⁊ fiũt fortia ad spiritalia bella Tertio ad cõfessionē ꝯstantē rcē fidei aīat vt innuit forma e⁹. quēadmodũ ⁊ discipu li spũscõ cõfirmati ceperũt loq̇ ⁊c. Quarto decorat mentē ⁊ carnē. mentē charactere Carnis frontē vi uifice crucis vexillo Et ad sublimē erigit dignitatem ꝯstituēs eos dei pugiles. regis celoꝝ signiferos ⁊ ar migeros: sub cui⁹ aspectu fortia trophea acturi sunt Postremo adiplet grē opa ⁊ ꝑficit in baptismo cep ta. quēadmodũ mēbra pueri cibo ⁊ vnctiõe cõfortan tur ⁊ ad ꝑfectũ deducũtur. vtȝ Magnũ itaqȝ ē bñfi ciũ istud q̄ sine nõ plēi sē xp̄iani. Uñ ⁊ a ꝺmonib⁹ ⁊ spũalib⁹ neq̇cũs qñqȝ infestāt̄ nõ cõfirmati: vt ptȝ. Hic sil'r de ceteris sacr̄is cõcessis regratiādũ: de q̇b⁹ nõ agit̄ aut actũ nõ est Grē igit̄ tibi dñe ꝙ spũ ꝑnci pali me cõfirmasti. tāta dona infudisti ⁊ in necitate succurristi

Nomen Mēbrũ octauũ

R Uocaui te nõie meo. ys. xlv. Feciqȝ tibi nomē grāde iuxta nomē magnoꝝ q̇ sunt in terra. ij. Re. vij. Postremo hic grē agēde ꝙ ꝑ hec oīa ꝑora te sibi gratificauit. In c⁹ etiā inditiũ et firmamentũ te noie suo dignissiõ ac ĝtissiõ vocauit. Nā cui xp̄i misteria ꝑ baptismũ ⁊ ꝯfirmatiõis sacr̄ȝ applicita. rite horũ nominũ dignitatibus appellat̄:

Christ⁹. seu nat⁹. heres. rex. atȝ sacerdos

Primo diceris xp̄ian⁹ ex imitatione. scđo fili⁹ dei ex adoptiõe Dedit eis ptā. fi. dei fieri. ttio heres dei. co heres autē christi ex certa ꝑmissione. Quarto rex ex virtuali mētis gubernatiõe. q̇nto sacerdos ex spũali um hostiarum immolatione Fecit enim nos deo no stro regnum ⁊ sacerdotes. Ita ꝙ sumus genus ele ctum. regale sacerdotium. gens sācta. ꝑpl's acq̇sitõis

vocati nõie nouo qđ os dñi appellauit Sũt pterea
alia ꝯplura nõia quibꝫ aïa gratificata in scripturꝭ cõ
pellatur. vt Gerson ait. cuiusmõi sunt ista.
ꝓpter fecũditatẽ naꝛe exẽplarẽ pꝑ opationez
ꝯionẽ assiĺatioẽz

S **Spõsa. soror. speciosa. decora.**
secretorum reuelationem
vel est et amica.
pꝑ gratia potẽtiaꝝ pꝑ amo pꝑ spũsci ĩbitatiõz
rũ decorẽ ĩpssionez rem.

Pl'craqꝫ. formosa. dilecta. colũba vocata

De hũs nõibꝫ lati⁹ sup mgr̃ gerson tractat. p q̃ꝝ
multitudinẽ ꝛ dignitatẽ pꝫ aïam deo valde eẽ gratã
ꝛ gratificatã. Gratissimo eni nõia plura dari solent
Cõueniũt rebꝫ nõia sepe suis Hinc itaqꝫ grãs aga⁹
ꝛ cũ Aug⁹. dicamus. Gratias tibi de⁹ vocasti me no
mine tuo. qꝛ signasti me sanguie tuo Nõie inq̃ꝫ tuo
vocasti me vt meõriale tuũ semp eẽt apud me. ꝛ nun
q̃ꝫ recederes a corde q̃ nũq̃ꝫ pro me recessisti a cruce.
Voluisti me pꝛicipem eẽ in nõie pꝛicipẽ in nõis veri
tate. qm̃ vnxisti me illo q̃ ꝛ tu vnct⁹ eras oleo leticie
vt ab vncto sim vnctus. ꝛ a te xp̃o dicerer xp̃ian⁹ imo
ꝛ in manibꝫ tuis descripsisti me vt semp sit memo-
ria mea apud te. si tñ meõria tua iugiter fuerit apđ
me. Laudẽ insup dicã nõi tuo. q̃ adhuc celsiori nõie
honorasti me. qꝛ tãte glĩe me fecisti susceptibilem vt
possem fili⁹ dei fieri. Hoc nõ pñt vtiqꝫ arbores. non
pñt lapides. nõ cetera oïa. qꝛ nõ dedisti eis ptãtẽ fili
os dei fieri. illis nõ p naturã. nec multis hõibꝫ p g̃a
tiam. sꝫ mihi dedisti ꝙ hõ sũ ꝛ fili⁹ tu⁹ dicar ꝛ p grãz
esse possũ Vñ hoc mihi vitas sũma. veraqꝫ sũmitas
vñ hoc mihi vt possim fili⁹ tu⁹ fieri. Nõ sic fecisti oĩ
natiõĩ. nõ oĩ creature. sꝫ tu manẽs ineternuz creasti
oïa siĺ. Nõ pcesserunt eoꝝ merita. accessit tua gratia
qꝛ oïa creasti bonitate tua. Pares oẽs creature fue-
runt in meritis qꝛ oĩm nulla fuerũt merita. Quare
ergo nõ ego sicut oẽs ille. aut cur nõ oẽs ille sic ꝛ ego
aut ego sol⁹ sicut ꝛ ille Que mea merita q̃ mea grã.
vt ptãtem mihi dares ꝛ filiũ sponsã ꝛc̃ vocares Cer
te sola grã bonitas tua. Multi trãsierũt q̃ hoc non
meruerũt. multi fortes ꝛ sapiẽtes. multi nobiles ꝛ di
uites fuerũt q̃ tñ vniuersi hac dignitate destituti. re
licti ꝛ abiecti pꝛierunt. Nũq̃d ego fortior. nũq̃d sapiẽ
tior. nũq̃d nobilior aut ditior oĩbꝫ illis fui. q̃ hanc p̃
oibus illis grãz spãlem sortiri merui Nõ dñe de⁹ tua
hoc bõitas fecit. vñ ago tibi grãs. et oro q̃ sup grati-
ficatiõis beneficijs laudẽt te oïa in celĩ ꝛ ĩ terris amẽ

De bñficio penitẽtialis vocatiõis Ca. vi.

Vos pdestinauit hos ꝛ vocauit Rho. viij.
X q Videte vocationẽ vrãz frẽs. i. Cho. i. P⁹
beneficiũ creationis ꝛ g̃tificatiõis subseq̃
tur bñficiũ pñialis vocationis Quo scꝫ postq̃ꝫ instar
filij pdigi oẽm substantiã supioꝝ beneficioꝝ peccã-
do dilapidauim⁹. iterũ nos ad pñiam vocat Qđ bñ
ficiũ nisi supioribꝫ accederet nil ea nisi ĩ pene augmẽ
tũ forte pdessent Hãc igiꝛ vocatiõis grãz iuxta hor
tatũ apl'i diligẽter videam⁹. grãditer estimem⁹. de
uote retractem⁹. Et ea q̃ aut eã pcunt aut cõcomi-
tanꝛ cũ gratitudie pfiteamur Et in pmis grãs age-
re dẽm⁹ sup lõganimi expectatiõe pcedẽte B

Pertulit Membrũ primũ
n Jhil odisti eoꝝ que fecisti dissimulans peccã
hoiz pꝑ pñiaz Sap. xi. An diuitias boita-
tis ꝛ pacie ꝛ lõgaimitatis e⁹ ꝯtẽnis. An ig̃ras qm̃
benignitas dei ad pñiaz te adducit? ꝛc. Ro. ij. Pri-
mũ itaqꝫ circa vocatiõis bñficiũ ꝯsiderãdũ ẽ pmia il
la Lõgaimitas ꝛ benignitas dei q̃ hoiez supioꝝ bñ
ficiorũ incuriũ. ab eo auersũ. iugiter in se peccãtem.
ꝛ mortis reũ tã lõgaimiꝛ pfert ꝛ tolerat ꝛc. Circa
qđ cõsidera ista (nec ob hec

Lõganimis. patiẽs. pius. haut dãnat. ma

Jn pmis cõsiderandũ ꝛ regratiandũ ꝙ tã lõganis ꝛ
diuꝛn⁹ fuit trãsgrediẽtẽ paciẽdo tpe tã diuꝛno. 2° ꝙ
tã patiẽs tã patiẽꝛ dissiĺando ꝛ vindictã suspẽdẽdo.
3° ꝙ tã pi⁹ etꝭ ipso bñfaciendo. Nã te plõgãte ĩpieta
tẽ plõgauit ipe pietatẽ. ꝛ dũ p bonis mala reddebas
ipe bñficia accumulabat. q̃rto ꝙ nõ dãnauit te tunc
mori sinẽdo vt mĺtos te meliores ꝯ q̃s mox dãnatio
nis sñiaz fulmiauit ꝛ in gehẽnã pcipitauit. q̃nto ꝙ
te ad pñiaz veniã ꝛ glĩaz expcãuit Propterea ei vt
dꝛ ysa. iij. expectat de⁹ vt misereaꝛ nri. nã teste apl'oꝝ
prĩce. ij. pe. iij. Nõ tardat de⁹ pmissis sic q̃dã existi-
mãt. sꝫ patiẽter agit pꝑ nos. nolẽs aliq̃s pire. sꝫ oẽs
ad pñiaz reuerti. Pensem⁹ itaqꝫ sup nos ait Greg.
ditias cõditoris nri. Peccare nos vidit ꝛ ptulit qui
nos añ culpas peccare phibuit. ꝛ iã p⁹ culpã expecta
re ad veniã nõ desistit. Grati itaqꝫ sim⁹ ꝛ cũ Aug⁹.
grãs agam⁹ dicẽtes Magne bonitatis ẽ ĩtiriũ dñe
ds me⁹. ꝛ h qđ ego infelix te irritaui. ego malũ corã
te feci. furorẽ tuũ puocaui. irã p merui. peccaui ꝛ pas-
sus es. deliqui ꝛ tã longanimiter sustines: Magna
plane misericordia tua ꝛ pacia in expectatiõe. Nõ ei
peccãtẽ angelũ expectasti sꝫ pcipitasti e celo. hoĩem
peccantẽ nõ distulisti sꝫ expulisti de padiso. meliores
me peccãtes mox occidisti. Me aũt lõgaiꝛ dissiĺans
multis ãnis ĩ pctis ptulisti. vt sic in me ꝯmendares
paciam tuã. ĩpleres electionẽ tuã. cõfirmares chari-
tatẽ tuã. Sed eximie fuit pietatis ꝙ mira tua pacie
tia. nõ mõ nõ meã sustinuit ĩpietatẽ. sed solitã exhi-
buit. imo ꝛ maiorem pietatẽ. vñ ꝛ grãs tibi ago li-
berator me⁹ qm̃ liberasti me. Quotiẽs me iã absor-
buerat ille draco cruẽt⁹ ꝛ tu ab ore ei⁹ abstraxisti me
quotiens peccaui ipse paratus fuit deglutire me. sed
tu defendisti me. Cum cõtra te inique agebã. cum
tua mãdata frangebã. stabat ipse patus vt me rape-
ret in infernũ. sed tu phibebas Ego te offendebam:
ꝛ tu defendebas. ego te non timebam ꝛ tu me cus- C

todiebas. A te recedebā. inimico meo me exhibebaꝫ tu ipm ne me accipet deterrebas. Hec mihi tu de⁹ meus bñficia cōferebas. ꝛ ego nō cognoscebā. Sic me multotiens de faucib⁹ diaboli liberasti. de ore leonis eripuisti. ꝛ ab inferno licet me nesciēte mlt' vicibus eduxisti ꝛc. semel centies. milies Gratias etiam ago ꝙ nō ꝑm iniqtates meas mihi retribuisti: ꝙ me cū iure potuisses millesies nō damnasti. ꝙ vindictā nō sumpsisti. ꝙ me nō absorbuit terra: nō me fulminauit celū. nō me cōbussit ignis. nō flumia submerserūt. nō aliena pena ꝓut dign⁹ eram multasti. ꝙ me cū morbis tenerer. ꝑiculis laborarē mori non siuisti. sed misericorditer mihi astās me liberasti. sciēs ꝙ si mors tūc me occupasset aiam meā infern⁹ suscepisset. ꝛ ꝑpetuo damnat⁹ fuissem. sed tu de vtraqꝫ morte eripuisti me ꝛ a vindicta creaturarū liberasti me. q̄ tñ merito insurrexisse debuerāt in me: Cuꝫ em̄ peccādo a te recederē. nō solū irā tuā ꝓmerui. sed et omnē creaturā aduersus me excitaui. Ita vt merito pugnaret ꝓ te aduersū me totus orbis terrarū vt in meditatiōib⁹ suis late tractat Aug⁹. videatur ibi. cōcludens ꝙ cuncta creatura ad vlciscendā iniuriā creatoris seuiret: nisi ipetū ei⁹ cohiberet ipe qui cā cōdidit q̄ nō vult mortē pctōris sed vt ꝯuertat̄ ꝛ viuat Da ergo mihi sꝑ grās agā: ꝛ ne ego vinea quā lōganimiter expectas vt vuas faciā. labruscas ꝓducaꝫ et peream. Tanto em̄ acri⁹ mala mea adueniēdo punies. quāto diuti⁹ tolerasti qd̄ punire poteras.

E Accuit Membrū secundum

D E tenebris vocauit nos in ammirabile lum̄ suū. ꝑ. Pe. ij. Uocauit ad se quos voluit. Mar. iij. Post longanimitatē expectatiōis regratiandus est ꝓ beneficio dignatiue vocationis. qua scꝫ de tenebris errorū vocauit nos ad penitētie lumen ꝛ cōuersionē morū. cū plures alios inuocatos dimisit. Quod beneficiū vt pleni⁹ noscas diligenter attendere habes hec

Quis. quos. qualiter hic. ad quid vocat. et varianter.

Primo Quis ꝛ q̄t⁹. scd̄o quales. ꝛ q̄ꝫ indignos: Certe sūm⁹ imos. optim⁹ ꝑuersos. O dignationem Auersi ab illo sum⁹: ꝛ tñ talis ac tāt⁹ nō auertit̄ Hic ꝑ ys. xx Erūt oculi tui vidētes ꝑceptorē tuū. ꝛ aures tue audient vocē post tga monētis. Certe post tgum vocat qñ despect⁹ nos vocare nō cessat. Quasi enim dorsū ei in faciē dam⁹ cū ei⁹ verba despicim⁹ ꝛ ꝑcepta calcam⁹. ꝛ tñ adhuc vocat Pensare ergo fratres ait Greg. q̄ꝫ sit pietatis ꝙ auersos r̄uocat q̄s mox dānare pōt Tāta erga grā ꝯditoris nri duriciā nri reat⁹ emolliat ꝛ ad gratitudinē ducat. Ecce nō suffi cit ꝙ charissimos suos ad nos vocādos misisset. nisi ipse etiā vocatum nos venisset Sed qualiter vocauit. nō tm̄ ꝑ lrās ꝛ scripturas ꝛ suoꝝ voces. sꝫ ore proprio vocauit nos. nec solū verbis sꝫ ꝛ exemplis rationib⁹ ꝛ ꝑabolis miraculis ꝛ ꝓmissis Ualde q̄ fortiter qꝛ voce mag̃. sed nō min⁹ cōstant' in finē nō deserēs vocare suos iugiter clamitās in plateis: sꝫ ꝛ cordialiter ꝯq̄rendo duritiā vocatoꝝ vt Hierem. viij. Nō est q̄ agat pñiaꝫ suꝑ pctō suo dicēs qd̄ feci Sed vt dꝛ eiusdē. iij. ꝓ verbis pñie verbis suꝑbie blasphemasti ꝛc. Sed ad q̄d vocauit certe ad veniā. ad vitā eternā. largissiā dona ꝓmittēs. vtꝫ Et vocat (vt imo alliciat) varijs mōis scꝫ istis. D

Instictu. mōitis. bōa dās. scpt'. mala fli (gens

Primo interi⁹ inspirādo. scd̄o ꝑdicatiōib⁹ ꝛ alioruꝫ monitis exhortādo. tcio bñficijs alliciēdo. q̄rto scripturis monēdo. q̄nto aduersa ꝯminādo ꝛ infligēdo. Et alijs multis mōis vt pleriqꝫ tradūt. quoꝝ plēs innuūtur in illa auēte Prouer. x. Cōuertimi ad correpcionē meā ꝛc. Pro hac igit̄ dignissiā vocatiōe salutis nostre matrice grās aga⁹ ꝛ cū Aug⁹. dicamus O lux aie mee de⁹ me⁹. vita mea ꝛ lumē oculoꝝ meorū ꝑ qd̄ video en illuminasti me qꝛ cognosco te. qꝛ viuo ꝑ te Et grās t̄ago lꝫ viles ꝛ exiles ꝛ ipares bñficijs tuis. sꝫ q̄les hꝫ mea fragilitas offero ꝓ eo qd̄ expectās expectasti ꝛ mihi intēdisti ꝛ ad pñiaꝫ vocasti Uoce em̄ g̃ndi itonasti ꝛ rupisti surditatē meā. cor meū ꝯcussisti excitās illud vt aduerteret suoꝝ vulnera pctōꝝ ꝛ vulneꝝ sentiret dolorē deducēs ad portas inferi. ꝛ ꝑꝑata iniqs supplicia mōstrasti Magnam igit̄ dñe de⁹ erga me pietatē oñdisti. q̄ cū in cūct' bñficijs sis amabil'. amabilior es in vocatiōe ista in visceribus pietatis. Nullū em̄ spnis. neminē abicis: neminē ꝑhorrescis nisi q̄ te forte amēs exhorruerit Dona igit̄ tua sūt hec dñe mihi a te miordit' indulta. ꝙ tā longanimit' expcāsti. nec vnq̄ꝫ pctis meis q̄ min⁹ mei misereris vinci potuisti. sꝫ oblitū tui de te āmonuisti: auersū a te talit' ꝛ totiēs reuocasti. O grē tibi ꝓ singl'is vocationū mōis Uelle Mē. tciū

D E Eus q̄ opat̄ in vobis velle ꝛ ꝑficere ꝓ bona volūtate. Phil'. ij. Dedit voci sue vocē ꝟtutis. ps. Deinde regratiādū ꝙ voci sue voceꝫ ꝟtutis dederit ꝛ surditatē obdurate volūtat' effregit ꝛ bonam volūtatē dedit. que quale quātumqꝫ beneficium sit qui digne explicet est nemo Nam bone voluntatis beneficiū ex his relucet. quia:

Principium. satis est. summum. meritū. bona cuncta.

Nam bona volūtas est omnis boni ꝑmordiale post dei gratiā principiū. sicut Bernar. in de cōsciencia testatur dicens Inter oīa inquit dei dona que ad salutem homis spectare videtur. Primū ꝛ ꝑncipale est donū bōa volūtas. ꝑ quā in nob' filijs imago dei prepatur ꝛ repat̄. ꝑmū ē qꝛ bona volūtate hōib⁹ vtili⁹ nihil dat̄ Itē h̄ sola sufficit teste Aug⁹ ad salutem cū

plura nõ poterit hõ q̃ sine proderũt oĩa alia parum/
Est summũ dei donũ. qꝛ sine ea nihil bonũ. Bernar
dus Quicq̇d hõ facit bonũ esse nõ potest nisi ex bona
voluntate fuerit. Sine bona volũtate nõ potes om
nino saluari cũ bona voluntate oĩno perire nõ potes
⁊c̃ Item in ea omnis meriti sũma cõsistit Augu.
Totũ meritũ in voluntate est. q̃tum vis tm̃ mere/
ris. Fac magnã voluntatẽ ⁊ magnã habebis merce
dem. Est igitur vt patet fons omnis boni vnde pro/
deunt oĩa bona. Pro tã magno igitur dono magni
fice est regratiandũ. ꝙ illud cõcesserit ꝙ ĩpedimenta
eius amouerit. Nã plures licet expectati licet vocati
nõ tamen saluãtur. qꝛ a bone voluntatis impedimẽ
tis nõ expediũtur. Te aũt ab hĳs liberauit velut al
terũ isrl' de argastulo egypti. de manu pharaonis ⁊
exercitu eius. aut ionã de ore piscis. Super hoc igit̃
dono cõfiteamur deo cũ Augustino dicẽtes. Ego ãt
opus manuũ tuarum cõfiteor tibi in timore tuo. qꝛ
nõ in arcu meo sꝑabo: sed omnis spes mea tu es. A
te voluntas bona est que sine te bona nõ est. Si vis
potes me saluare. Ego aũt si velim nõ possez. tã ma
gna multitudo miseriarũ mecũ est. Velle q̇ꝑpe mihi
adiacet. ꝑficere aũt nõ inuenio. Velle aũt q̇ꝺ bonuz
est nõ possem nisi tu velis. nec quod volo possum ni
si tua potentia me confortet ⁊c̃. Tibi cõfiteor dñe
deus nõ est hõis velle q̇ꝺ possit aut posse q̇ꝺ velit vł
scire q̇ꝺ velit aut possit. sed potius a te gressus hõis
dirigũtur. illorũ inq̃z q̇ nõ a se sed a te dirigi cõfiten
tur. A te oĩs voluntas bona Obsecramus itaq̃z vis/
cera mĩe tue vt velis saluare quod creasti. qm̃ si vis
potes me saluare ⁊ in tua voluntate virt⁹ est nostre
salutis ⁊ oĩs bone voluntatis ⁊c̃

Recipit Mẽbrum quartũ

Xaltabo te domine qm̃ suscepisti me. ps
e Occurrit obuiã puero ⁊ suscipiẽs oscula
F tus est eũ. Tho. xi. Deinde grãs agende
ꝙ quotiẽs reuerti voluisti venientẽ gau
dens excepit ⁊ gratiam penitentialẽ r̃ddit Circa quã
receptionẽ hec notanda:

Occurrẽs. reddit. gaudẽs. en quõ. fructus

In ꝑmis regratiandũ ꝙ occurrit ꝑ grãm ꝑueniẽtez
clemẽter excipiendo. vt ꝺꝛ auctoritas ꝑmissa. Hinc
ãmonet Hiere. iij. Uulgo ꝺꝛ Si dimiserit vir vxo/
rem suam ⁊c̃ Et post Tu aũt fornicata es cũ amato
ribꝫ multis. tñ reuertere ad me ⁊ ego suscipiam te
Hinc ⁊ in canticis totiẽs ad sunamitẽ clamat. Re/
uertere reuertere ⁊c̃. Deinde attende ꝙ nõ solum
pie recipit. sed omniũ peccatorum obliuiscẽs oĩa bo
na amissa restituit. Iuxta illud Ezechi. xxxvi. Resti/
tuam vos sicut a principio. bonisq̃z dotabo maiori/
bus q̃z habuistis ante. Et Iohelis. ij. Reddã vobis
annos quos cõedit locusta bruc⁹ ⁊ erugo ⁊ rubigo

Hinc ⁊ Leuitici. xxv. ꝺꝛ ꝙ in anno iubileo redibãt
omnes ad amissas possessiones Quod in multis ex/
emplis pꝫ penitentiũ in biblie decursu. ⁊ potissimuz
in filio ꝓdigo reuertẽte Cui pater oĩa dimisit per oc
cursum. Perdita restituit ꝑ stolã. Herẽdẽ cõstituit
ꝑ anulum. Mortificata oꝑa viuificauit ꝑ calciamẽ
tum ⁊ lautiori edulio refecit ⁊ solẽniori cõuiuio refe/
cit ꝑ vitulum saginatũ. aut poti⁹ vt vera lrã habet
frumentatũ. O quanta ⁊ qualia beneficia ista.
Tertio cõsiderandũ quanto gaudio suscipiat et re/
mittat hec vniuersa Certe gaudiũ domini fortitudo
⁊ salus ⁊ penitentia nrã. Probat hoc in ꝑabol' tri/
bus apud lucã. s. de oue ꝑdita. dragma amissa. filio
ꝓdigo. super quibus omnibꝫ gaudet ⁊ vicias ad gau
dendũ cõuocat Quarto vide quõ ⁊ qualiter recipi/
at reuertẽtes. Certe pĳssime. gaudiosissime. libera/
lissime. Ut pater dilectũ filiũ. vt medicus egrotum
vt sponsus amantissimã sponsã. quẽadmodũ dauid
viros illos q̇ cõstituti erant in angustia ⁊ oppssi ere
alieno ⁊ amaro aĩo excepit factus eoꝝ princeps ⁊c̃
Vere nõ vult de⁹ perire aĩas. sed sicut scriptũ est co
gitat secũ retractans quomodo saluet eas. Postre
mo attẽde ad quantã gratiã suscipit. quia ad grati
am penitentialem q̃ est sũma gratia. cuius sunt innu
meri vtiles ⁊ dulcissimi fructus. Hec em̃ est que
angelos letificat. ĩpios iustificat. amissa bona recu/
perat. penã vitat. ꝑ quã hõ absoluitur. ecclesie resti/
tuitur. recõsiliatur xp̃o. donis spũalibus ditat̃. pa/
radisus aperitur. O igitur felix pñie ꝯmerciũ. deo ho
locaustũ. angeloꝝ gaudiũ. salus hõim. nõ est q̇ expli
cet tm̃ fructũ: Pro itaq̃z tãtis donis grati simus. ⁊
cũ Augustino dicam⁹ Magna est erga me dñe pie/
tas tua q̇ me auersũ erraticũ tua grã ꝑuenisti. Uiẽ
tem ad te benigne suscepisti. amissa restituisti. grati
am penitentialẽ indulsisti. O quãti ꝑierũt q̇ hãc grã/
tiã nõ acceperũt. Diligã igit̃ te dñe virt⁹ mea. diligã
te salus mea. ⁊ viuat iam nõ mihi. sed tibi tota vita
mea q̃ ꝑierat in miseria mea. ⁊ resuscitata est mĩa
tua Gratie tibi. G

Eduxit. Membrum quintum.

Os autẽ tulit dñs ⁊ eduxit de fornace ferrea
v Deutero. iiij. Eduxisti populũ tuũ isrl' ꝺ ter
ra egypti. Hieremie. xxxij. Post hec regra/
tiandũ dño ꝙ nõ modo vocauit nos cõiter cum plu/
ribus ad pñiam. sed ⁊ singulariter ꝑ multis cũ pau/
cis ad ꝑfectionis statũ. ad mũdi scz despectũ ⁊ contẽ
ptum. Eripiens ⁊ educẽs te tanq̃z alteꝝ noe de dilu/
uio tanq̃z abraam de vr caldeoꝝ. tanq̃z loth de zodo
mis. tanq̃z isrl' de egypto fornace ferrea ⁊ manu pha
raonis Que eductio q̃tũ sit beneficiuz dñs insinua
uit cũ tam crebro filĳs isrl' hoc replicuit ⁊ quodam/
modo inculcauit crebri⁹ dicẽs. Memẽtote diei illi⁹
qua eduxit vos dñs de egypto ad gratias scz agẽduz
Et vt hoc beneficiũ cognoscas oꝫ ꝙ mala ⁊ pericula

mundi a quibꝫ te eduxit ad mentem revoces. Nam eduxit.

Hoste. malis. miseriis. eduxit: quomodo. per que.

Nam pͥmo cum te de mũdo eduxit ab innumeris animaꝝ hostibꝫ te eripuit. que circumcingunt et obsident nos vndiqꝫ. Nam pñs sclm neqꝫ pessimus est hostis p qnqꝫ sensuum portas mẽtem oppugnãs sagittas ꝯcupiscẽtiaꝝ vibrãs ꝛ mortẽ p fenestras immittẽs. Nam vt dr sapientie. xiiij. Creature dei fcẽ sunt in odiũ. ꝛ muscipulam ꝛ temptationem pedibꝫ insipientium. vndiqꝫ laqueos habet respsos ꝛ invisos illos animaꝝ hostes vndiqꝫ se psequentes dyabolicos loquor. q̃s valde timere habent, q in mũdo manẽt Tum pter localem ppinqtatem ppinqtatis invisibilitatem. volũtatis malignitatem. intensionis pversitatem. actionum crudelitatem. insaciabilitatẽ: potestatem. subtilitatem. placandi impossibilitatẽ rc̃. vt pꝫ in speculo morali. Porro q̃s mala e qbꝫ de seculo eductꝰ liberatꝰ enumerabit? Totus enĩ mũdꝰ positꝰ est in maligno. Hinc q ab eo educitꝰ de malo inqetudinis. dispẽdij spũalis pfectꝰ. vanitatis ꝛ mutabilitatis egreditꝰ. Habet enĩ mũdꝰ vanitatẽ consistentie. viscositatem inherentie. habundãtiam feditatis. inundantiam iniquitatis. Unde qui ab eo educitur gratias agere potest cum Jheremia erepto de lacu: cum ppha educto de luto rc̃.

Miserias aũt ꝛ mũdi picula non est qui enumerare poterit homo. Sunt enĩ in eo miserie connaturales qua nascimur flebiles debiles miserabiles Sũt ꝛ ꝯpales q̃s gignũt natalis fragilitas. tpalꝰ adversitas. corpalis infirmitas. hostilis malignitas. rc̃. Sũt ꝛ miserie criminales. culpe innumerabiles Pericula autem patẽt ex loco habitatiõis q est mũdus mare exilium desertum in quo pericula sunt magna Item ex tpe pegrinationis Item ex statu ꝯversatõnis ꝛ sic de alijs de qbꝫ in pͥma pte speculi moralis agitꝰ ad longum. De his aũt õnibꝫ dominꝰ i manu forti non rogatus a nobis Immo oppugnatus a nobis multis ꝛ varijs modis nisus est nos educere de malꝰ ꝛ malis tantis. Dicant igitꝰ q educti sunt a dño ꝛ cõfiteãtur misericordie eius. quia eripuit animas velut passeres de laqueo venãtium. de certamine bellorum. de telis hostium. de diluuijs aquarum ꝛ tribulationum. de loco in quo iuxta Osee testimonium inundauerũt maledictum. mendatium. homicidium Gracie itaqꝫ sint illi. Et istud beneficium potissimũ retractare debent qui contempserũt mũdum ꝛ magnificas agere grates quemadmodum in exhortatorio nouiciorum dyonisius docet. Posset hic latior tractatio fieri de malis ꝛ miserijs mundi. sed videantur aliꝗ libri.

Loca Membꝝ. vi.

Induxit eos in montem sanctificationis. Psal. Induxit vos in terrã fluentẽ lac ꝛ mel rc̃. Deinde gratie dicende ꝙ non mõ de mũdo eduxit. sed ꝛ in religionem ꝛ in talem religionem induxit vbi secure salus sperari potest. Qd qꝫtum sit beneficium iuxta quendam digne ponderare valet nemo. Circa quod poterint pro exaggeratione considerari ista. h

Protehit. ad talem. socios. bona tot. quoqꝫ dignum.

Indesinenter deniqꝫ pͥmo pensandum ait dyonisius carthusieñ. ac põderandum q̃te pietatis ac g̃cie q̃ti amoris ꝛ bñficientie sit bñficium istud qd te ad religioẽm deducẽs a ꝯuẽtu malignãtium pterit. id est a congregatiõe indisciplinatoꝝ. a vita vagãtiũ nil nisi solum nomen de religione habẽtium. vbi dubia salus Inter q̃s qꝛ qdam veniũt sic̃s illis effecti a vita dispeunt. quia granditer nimis deum offendũt ꝛ in eius domo scelera multa ꝯmittũt. Pro hac igitꝰ ptectiõe gracie agende semp. Deinde scdo regraciãdum ꝙ ad talem ordiẽm induxit. ꝙ sub tali regula militare concessit. Ad ordinem scꝫ ab eccl'a approbatum. viris sanctis tritum. rc̃. Et sub regula tali Cuiusmodi est Augustini q ceteras oẽs excedit. Et ab autoris ꝯditione quia a sanctissimo sapientissimo. eximie sanctitatis viro. btõ scꝫ Augustino epo eccl'e doctore instituta. Scdo excedit regl'a hec ab exẽplaris pfeõne. quia fm exemplar vite apostolice q ceteris est preferenda Tercio a temporis antiquitate qꝛ omnes in eccl'a latina approbatas regulas antecessit Quarto a discretione. Quinto a mandatoꝝ spũalitate ꝛ sic de alijs. Valde igitꝰ gratulandum ꝙ sub tali patre ꝛ regula concessit militare. Nam q regulam illam seruauerit super illum pax ꝛ misericordia dei erunt. Tercio ꝙ nõ solum in optimo terre loco te ꝯstituit ad ordinem talem adducendo. sed ꝙ etiaꝫ tam bonos pios deuotos scõs ꝯgregationes frẽs ꝛ socios inuenire dedit. quoꝝ exemplis instituerẽs. cõuersatiõe solaris. orõnibꝫ adiuuaris. O vere bonum ꝛ iocundum habitare inter frẽs tales. q deum amãt disciplinam obseruant. pacem colunt. cuiꝰ sine obseruatione monasteria sunt tartara. ꝛ inhabitãtes diaboli incarnati. Magnum donum illud. Horrendũ enĩ hoĩm genus mali religiosi. Adeo ꝙ Augustinꝰ fateatur se non inuenisse homines deteriores rc̃.

Quarto regraciandum pro omnibꝫ bonis ex vita monastica pueniẽtibꝫ. que tam sunt numerosa ꝙ nec garrulus poeta nec orator disertus ea plene psequi posset. Ut tñ vel pauca habeas sup qbꝫ grãs agas. in gñe. nota ꝙ oẽe bonum in religione repitꝰ. scꝫ Bonum vtile. delectabile. ꝛ honestum. Qꝫ in ca

sit bonū vtilitatis Bern̄. oñt enūerās. ix. eiꝰ bōa di/
cēs Bonū ē nos h ēe scꝫ i religiōe. nā i ea hō viuit pu
riꝰs cadit rariꝰ surgit velociꝰ. Et h q̄ ad iniciū. q̄ ad
ꝓgressū āt icedit cautius qescit securiꝰ irrorat̄ frequē
tius. Quo ad t̄minū purgat̄ citiꝰ morit̄ ꝯfidētiꝰ r̄mu
nerat̄ copiosius. Que singl'a. ix. pūcta singillatīꝫ ꝓse
quūt̄ i summa ātho. ini i pte iij. singl'a cū suis mēbris
vtꝫ illic. Prosequit̄ etiā ea ꝛ alia q̄dā io. nid. i de refor̄a
tiōe moāsterioꝝ. Sꝫ ꝛ hugo d folieto pl'chre d̄scribit
religiōis bōa i de claustro m̄aiali. Signit etiā religi
o bonū iocūditatꝭ Juxta illd eccl'. i. Religiositas io/
cunditatē ꝛ gaudiū dabit. Qd late oñt Anthoniꝰ ex
talibꝫ rebꝫ valde iocūdis q̄bꝫ religio figurat̄ aut assi/
mulat̄. s. p padisū voluptatꝭ. p t̄rā ꝓmissiōis. p mon
tē trāsfiguratiōis. l q̄bꝫ delcābilia ml'ta vt oñt ibi d̄.
Est i ea ꝛ bonū hoēstatꝭ qꝛ ē scola ꝛ exerciciū v̄tuosi
tatꝭ. vtꝰ āt ē de nūero bonoꝝ hōrabiliūꝫ ꝛc̄. Grās ita
qꝫ agaꝰ ꝙ tātis bōis p religiōis igressū opleti sumꝰ
Postrēo necāriū ē religioso iuxta quēdā ex ōi corde
p̄coniū suū ꝛ dignitatꝭ p̄rogatiuā sup oēm scl'i the/
sauꝝ pōderare. ꝛ q̄ꝫ p religiōis igressū dignificatꝰ sit
cū grāꝝ actiōibꝫ ꝛ deuoto corde in dn̄o gl'anter ꝯsid-
rare. ꝛ q̄ꝫ dignificatꝰ sit ꝛ ad q̄ bōa vocatꝰ sp meōriter
tenere. Vere em̄ dn̄s excelsū fecit illū exuscitās eū de
stercoribꝫ. sedere fecit cū p̄ncipibꝫ. ꝯstituēs eū i mō/
tē scīficatiōis. faciēs eū ap'lici ordis. negociatorē eu
āgelicū de nūero prudētiū ꝛc̄. sicut supra q̄dā sc̄ p̄ui/
legia dignitatū enūerata redditurꝰ illi cētuplū in via
pꝰ ꝯstituit̄ꝰ eū ad sui iudicis latera. daturꝰ et'na gau/
dia. O grē illi sp.

Tempꝰa dat — Membꝝ. vij.

J d — Edi illi tp̄s vt pn̄iam ageret. Apoc. ij.
Dedit illi tp̄s. eccl'. Preterea magne sc
grē referēde. ꝙ n̄ solū ad locū p̄nitēdi in
duxit. veꝝ īsup pn̄ic tp̄s. ceteraqꝫ oīa ad
salutē necāria pluribꝫ denegata ꝯcessit. Qd sūmū bn̄
ficiū ē: iuxta bern̄. i altera vita pleniꝰ ꝯgnoscēdum:
Quod ex his ꝓbari potest.

Est breue. secludens. summum. simul. vtile. spirant.

Prīo ptꝫ q̄ꝫrum bn̄ficiū sit ex tp̄is q̄litate. qd ē
modicitate. breue trāsitu irretardabile. fuga irrepa
bile. Dn̄s āt qꝛ an̄ ꝓlōgasti scelꝰ. ꝓlōgauit t̄ tp̄s. ꝛ q̄i
illd tibi stare fecit. ꝛ dies malos p pn̄iam redimere ꝯ
cessit. O n̄ sic fecit ōni natiōi. Scd̄o ptꝫ q̄ꝫtū tp̄s cō/
cessū sit bn̄ficiū. ex eo ꝙ ois meriti ē post mortē exclu
siuū Jurauit em̄ āgelꝰ i apoc. tn̄ forte n̄ ad hūc sensū
d̄r lꝫ ita a mlt'ꝭ allegat̄ ꝙ n̄ erit vltra tp̄s scꝫ ad merē
dū ꝛc̄. Pꝫ igit̄ t̄cio ꝙ sūmū ē h bn̄ficiū Et bern̄. teste
p̄ciosissimū q̄ ita d̄r. Nihil p̄ciosius tp̄e: sꝫ heu nihil
hodie viliꝰ r̄putat̄. Trāsiūt dies salutꝭ ꝛ nēo r̄cogitat
nēo sibi pire diē. nūq̄ꝫ redituꝝ causat̄. Sꝫ sicꝭ nec ca
pillꝰ d capite sic nec momētū d tp̄e pibit ꝛc̄ Et ob eiꝰ p̄
ciositatē sapiēs filiū diligēt̄ āmonuit Fili igt ꝯserua
tp̄s. Est q̄rto tp̄s bn̄ficiū vtile ꝛ ꝯmodosū. adeo ꝙ
vnū momētū ml'tꝭ ꝛ m̄gnis opibꝫ a veris reꝝ estiāto
ribꝫ merito recteqꝫ sit an̄ferendū: Merito ḡ ap'ls ait
Ecce nc̄ tp̄s acceptabile ecce nc̄ di. sal'. Quid ei vtiliꝰ
tp̄e i q̄ vtile ōne ꝯq̄ri pt: h iā noscūt aie defūctoꝝ q̄ vt
aiūt magꝭ flēt tp̄s amissū q̄ꝫ suū p̄eale tormētū: cꝰ a/
missiōe d̄uenert ad tāta mala ꝛ cꝰ obs̄uatiōe se dinos
cūt vēire potuisse ad sūma bōa: Pꝫ postrēo q̄ꝫti sit
bn̄ficiū ꝯcessio tp̄is cū ad illd aspirēt oēs. n̄ tm̄ aie in
purgatorio veꝝ etꭝ bti ipi q̄dāmō vt d̄r i horologio e
t̄ne sapie ꝯstituti i regno q̄ vidēt ꝙ vno momēto tē
poris pn̄t gl'aꝫ augeri i imēsū: Nēo ḡ nr̄ꝫ hortat̄ bern̄
ꝓuli estiēt tp̄s qd i v̄b ꝯsuit̄ ociof: Volat irreuocabi
le v̄bū: volat irremeabile tp̄s. nec aduertit insipiens
q̄d amittit. Licet fabulari dicūt donec hora p̄tereat: O
donec p̄tereat hora quā t̄ ad agēdā pn̄iam ad obtinē/
dā veniā ad ꝓmerēdā gl'aꝫ misatio ꝯditoris idulsit:
Donec trāseat tp̄s q̄ diuā repꝓpiciare debueras pietatē
ꝓpare ad āgelicā societatē. suspirare ad amissā here
ditatē. aspirare ad ꝓmissā felicitatē. excitare r̄missā
volūtatem: lugere cōmissam iniq̄tatem ꝛc̄. Nō itaqꝫ
tp̄s desidiosa ociositate aut occupatiōe infructuosa a
mittamꝰ Sed iuxta sapientis monita illd ꝯsuemꝰ
Et vt ap'ls hortat̄. dū tp̄s hēmus bonū opemur: et
de cōcesso grati simꝰ Alioquin teste ꝓpheta aduoca
bit aduersus nos tp̄s. Et qd in beneficiuꝫ dedit fiet
damnationis occasio ꝛ aggrauamentū O gratias d
tempore cōcesso.

Peccatū deleuit — Mēbrū octauū. N

i — Ndulsisti genti. ysa. ij. Magna misericordia
dei ꝛ ꝓpiciatio illiꝰ cōuertentibꝫ ad se Eccli.
xviij. Postremo in hoc vocatiōis beneficio
regraciandū ꝙ crebrius petā p vocationē ꝛ alia inter/
media tibi plene indulsit Quod grādius est bn̄ficiuꝫ:
q̄ꝫ si dedisset tibi totum vniuersuꝫ. Et hic diligenter
cōsidera q̄tiens ꝛ q̄liter tibi indulsit Et nota hec

Penitet. et ꝓfitens. exercēs. oia. toto

Primo regratiandū ꝙ peccata plene indulsit q̄n
ad penitentiā ꝛ generalē cōfessionē cum ꝯtritiōe vo/
cauit. Nā tunc plene dimisit Juxta illud ysaie. xliij.
Delebo iniq̄tates tuas ꝓpter me ꝛ petōꝝ tuoꝝ nō re
cordabor Secundo in ip̄a professione Docti enim
ꝓbabiliter tenēt tunc plene peccata dimitti q̄ ad cul/
pam ꝛ penā. Qd ꝛ scūs Bernar. in apologetico tene
re videt̄. Et de hoc dicit̄ in vitaspatrū q. eandē gra/
tiā cōsequant̄ religionē ingrediētes quā ꝛ baptisati
Qd itelligit̄ cū n̄ fuerit obex ꝛc̄ O grāde bn̄ficiū istud
vn̄ ꝛ d̄r alteꝝ baptisma. ꝛ ꝙ religio oēm macl'aꝫ ab/
stergat. t̄tio ꝙ si post ꝓfessionē recidiuasti. si pꝰ exu/
tā tunicā reinduisti eam. post lotos pedes rursus in
quinasti. multiplicata miseria. multiplicatur ꝛ mi/
sericordia. ꝛ t̄tio petā dōauit p exercitia sacra r̄ligiōis

Inter que sex p̄cipua posuit velut sex ydrias expiati
onē facientia. vt ait Bernar. in ſmōe de nuptijs in
chana galilee Que sunt sacra cōpūctio. pura ꝯfessio
elemosinarū largitio. iniuriaruꝫ remissio. afflictio
corpis. ⁊ obediētia p̄ceptorū Que deuote obseruata
mentē a peccatoꝝ neuo purissimā reddūt. Crebri⁹ igit̃
pctā vtꝫ indulsit. Sed q̄rto attēde q̄ꝫta ⁊ q̄lia idul
sit. Certe sup arenā maris. multipliciora. luto vilio
ra. oī estimatiōe grauiora. Enūera si potes q̄ꝫta sūt
q̄ cōmisisti corde ore ⁊ ope. q̄ꝫta omisisti eorū q̄ face
re debuisti. ꝓposuisti. potuisti. ⁊ videb̄ ꝙ añ possibile
tibi foret stellas dinūerare celi. Et nōli attēdere tm̄
ea tibi dimissa q̄ commisisti. sed reputa etiam illa di
missa tibi q̄ nō cōmisisti. Nā teste Aug⁹. qdcūqꝫ ma
lū deo ꝓtegēte nō cōmisisti ab eo dimissuꝫ deputan
dū est. Nā sicut in multa cecidisti. sic in mlto plura
si ip̄e nō preseruasset cecidisses Nō ei est pctm̄ quod
fecit hō ꝙ nō faceret alter hō: nisi p̄seruaret eū deus
hō Sic etiā ppende de pctī vilitate grauitate ⁊ grās
age Postrēo videndū q̄lit̃ hec talia ⁊ tāta indulsit
⁊ firmiter tenendū ꝙ ex toto Iuxta illd̄ Ezech. xxxiij
Si cōuersus ipius fecerit iusticiā oēs īpietates eius
nō recordabūtur. Ex q̄ forte colligit̃ nullā restare pe
nā post oimodā deletā culpā Nā si penā reseruaret: ad
huc culpa in meōria remaneret. Unde pie tenēduꝫ
ſm q̄sdā nullā p̄terito pctō restare penā. qñ nulla e⁹
restant feda vestigia Quare ⁊ Ambrosi⁹ dr̄ ꝙ pctā p̄
terita nō nocēt si nō placēt. Notēt̃ diligēter ṽba et
sana erit sententia Qd̄ pꝫ ex prē filiū ꝓdigū recipien
te oīa errata plene indulgēte. adeo vt nec vl̄ tenue si
gnū prioris displicētie daret. qn magis p̄na oīa vtꝫ
Sed neqꝫ de inuēta oue q̄cq̄ꝫ duriuscule qd̄ a grege
aberrauerat actū legim⁹ Cū Aug⁹. igit̃ ⁊ Bernar.
dicam⁹ Uere benign⁹ ⁊ mĩficors ē de⁹ integre ĩmit
tendo qꝛ sic ex toto indulsit ⁊ tā liberaliter oēm dōa
uit iniuriā: vt iā nō dānet vlciscēdo nec ꝯfundat ī ꝓ
perando. nec min⁹ diligat īputādo: Sūt em̄ aliqui
sic donātes iniuriā vt nō vlciscātur. sepi⁹ tñ īprope
rāt Sūt ⁊ alij q̄ licet sileāt: manet tñ in alta mēte re
positū. ⁊ rācorē tenēt in aio. q̄ꝝ vtiqꝫ neutra ē plena
indulgētia. Lōge ab his benignissima deitatis natu
ra liberalit̃ agit. ignoscit plene peniteñti plenarie. q̄a
nec punit vindicādo: nec cōfundit exꝓbrādo: nec mi
n⁹ diligit rancorē retinēdo. nec iputat beneficiū re
trahēdo Sed plerūqꝫ vbi abūdauit pctm̄ facit ⁊ ḡti
am supabūdare. Testimonio sūt Petr⁹ paul⁹ mat
theus. magdalena. q̄ p̄marij eccl̄ie ꝯstituti: O ḡtias
ei oīa dicāt sup oib̄ bñficijs vocatiōis. p̄cedētib̄ cō
comitātib̄. subsequētib̄ illud

De bñficio Iustificatiōis Capl'm. septimū.

In dño iustificabit̃ ⁊ laudabit̃ oē semē israel.
Eccli. xlv. Iustificati grātis p grām ip̄ius.
Rho. iij. Quos vocauit hos ⁊ iustificauit.
Rho. viij. Post bñficiū vocatiōis cōcomitat̃ bñfici
um iustificatiōis Nō em̄ ad salutē sufficeret in voca
tione pctā remitti. nisi p iustificationē grām iusti
cantē supinfūderet Un̄ h̄ iustificationē nō accipim⁹
cōi more ꝓut scꝫ ē tm̄ mot⁹ ab iniusticia ad iusticiā:
sed ꝓp̄e magis ꝓut scꝫ ꝯfert ea aut cōcurrētia vl' me
dia vel subsequētia q̄b̄ hō iustificat̃ Cui⁹ iustificaci
onis in bonū est p̄ncipiū imutacio volūtatꝭ ad me
liora: de quo nūc agendum:

Immutat Membrū. p̄

Insiliet in te spūs ⁊ mutaberis in virū alte
rū. i. Reg. x. Hec mutatio dextere excelsi.
Ps̄ Nō possem eē cōtinēs nisi de⁹ dederit
Sap. viij Regratiandū ē qꝫ postq̄ꝫ te in religiōe aut
ad salutis statū vocauit. vt te iustificaret ⁊ sibi accep
tū faceret In p̄mis volūtatē imutauit ⁊ ꝯtinētie gra
tiā indulsit Quod ē beneficiū ḡnde nimis qꝫ ex his pꝫ

Oīpotēs mutat. Teneas. graue. pugna. vel hostis

Sunt aūt hic duo beneficia inuicē ꝯplexa p̄mum
volūtatis imutatio Cui⁹ bñficij magnitudo ex h̄ po
tissimū pꝫ qꝛ ē soli⁹ oipotētissimi dei op⁹ qm̄ sola ei⁹
potētia p̄t in volūtatē hūanā Ita qꝫ Aug⁹ dicat qꝫ
magis sit iustificare īpium q̄ꝫ creare celū ⁊ terrā Un̄
fieri hꝫ in fortitudie brachij dei Ualde igit̃ regraciā
dū qꝫ etiā nobis obsistētib̄ dexterā suā in nobis ma
gnificauit Et qꝫ volūtatē nrām prorsus imutauit:
vt dulcia nobis fierēt q̄ āte amarissima erāt: Cuius
modi sūt relinq̄re vitia: cōplecti ṽtutes Un̄ cū Aug⁹
dicēdū O q̄le bñficiū ē illud imutatio volūtatis mee
ī quā solū p̄t oipotētia dei: q̄ ⁊ ſcm̄ ē vt iā cēnt mihi
dulcia q̄ olim erāt amara. Nā vt nil noxie in me re
maneret volūtatis meliorē mihi ꝯsolationē inspira
sti ⁊c̄ Bernar. O quāta dei mia ꝙ visitauit cor meū
⁊ imutauit vt amara fierēt q̄ male dulcia p̄us erant
Et q̄ letabar cū male fecera ⁊ exultabā in reb̄ pessi
mis inciperē demū recogitare ānos meos ⁊ ṽtutes
amplecti Alterū aūt bñficiū huic annexū est. ꝙ dd̄it
grām cōtinēdi a pctīs ⁊ eīcēdaci⁹ viuēdi. Cui⁹ bñfi
cij eque magnitudo pꝫ ex ꝯtinēdi difficultate pugne
assiduitate. hostiū oppugnātiū multitudine callidi
tate ⁊ ferocitate. Difficulter em̄ cōtinet̃. vñ ⁊ ī paucꝭ
repitur cōtinētia. Iugiter spūs a carne cōtra ꝯcupi
scente īpugnatur. ⁊ hostib̄ multis insidiat̃. Pro tā
to igitur beneficio cōfiteamur cū August. ⁊ Bernar
do. Post hec inquiūt dedit mihi cōtinentiā p quaꝫ
cōtulit gratiā a priorib̄ cōtinendi. ⁊ deinceps emen
dati⁹ viuēdi virtutē. ne recidiuū paterer ne eēt nouis
sim⁹ error peior priore Cōtinētiā dico nō a sola lux
uria. sed a ceteris q̄ꝫ sicut necē est vitijs ⁊ pctīs. q̄ eti
aꝫ aliqñ vix p triduū cōtinebā. postea dei grā auxili
ante p longū tp̄s potui cōtinere. Ex hoc ḡ inuenio
vñ merito ei clamare possū. Qꝛ fecit mihi mag̃ q̄ po
tēs ē Forte paꝝ q̄s reputat ꝯtinētiā. sed ego nō ita.

Scio eñi q̃s hēat oppugnatores. ꝛ q̄re illā necē sit eē v̄tutis vt possit resistere talibꝫ. Primꝰ hostis ꝯtinētie caro nr̄a ē ꝯcupiscēs aduersus spm̄. q̄ꝫ doēsticꝰ hostꝫ q̄ꝫ pic̄losa lucta q̄ꝫ itestinū bellū ꝛc̄. Uerūtñ nō est h̄ solꝰ aduersarius meꝰ. adhuc ē q̄ vndiq̄ꝫ me circūcīxit pñs sc̄l'm neq̄ꝫ ꝛc̄. Tercíꝰ hostis ē ātiquꝰ hūani gn̄is hp̄ēs callidior ꝯctis aiātibꝫ Iste ē hostꝫ quē nō possumꝰ videre q̄ꝫ tominꝰ cauere ꝛc̄. Hec iō dixi vt innotesceret ꝯtinētie difficultas. vt sciamꝰ q̄ a deo data sunt nob̄. ac ꝑ h̄ āplius diligaꝰ eū q̄ hāc nob̄ v̄tutem tribuit. In dn̄o eñi faciēꝰ v̄tutē ꝛ ip̄e ad nihilum deducet tribulantes nos ꝛc̄.

Persites Membꝝ. ij.

N **Persificatioēm quā cepi tenere nō deseram** Job. xxvij. Ordinatiōe tua pseuerat dies. ps̄. Deīde grē agēde q̄ pꝰ volūtatꝫ imutationē ꝛ ꝯtinētie largitionē grām addidit ꝯstātie ꝛ pseuerātie finalis. q̄bꝫ sine hora nihil eēnt Et nota q̄ ꝯstātia ꝛ pseuerātia licet ꝯuciāt aliq̄l'r. drn̄t tñ. nā Cōstātia ē stabilitas āi firma ꝛ in ꝓposito pseuerās. faciēs firmit̄ psistere cōtra difficultatē q̄ ꝓucit ab extrīsecis ipedimētis Perseuerātia āt ē v̄tꝰ faciēs hoīēꝫ firmiter psistere in bono ꝯ̄ difficultatē q̄ ꝓuenit ex ip̄a diuturnitate actus diu ꝛ vsq̄ꝫ in cōsūmationē Et certe grāde ē bn̄ficium munꝰ hāꝝ v̄tutū qd̄ ex his parescere poterit..

Nāq̄ꝫ cadūt. obstant. opꝰ. ꝝ fructꝰ. vitiosū

Prio pꝫ ex eo q̄ꝛ tāti decidūt a pseuerātia hōi vbi ceperūt. vn̄ pꝫ eē virtutē q̄ paucorū ē. ꝛ circa difficilia v̄sat̄ Nā Chrys̄. teste incipe mlt'orū ē. finire paucorū: sꝑ in p̄ncipio ē delectatio. in fine ꝓbatio. 2° ex eo q̄ tanta obstac'la hꝫ. vn̄ ē grāde bn̄ficiū q̄ deꝰ cōs̄uat hōīēꝫ int̄ tāta cū fragil' sit ex se ꝛ infirmꝰ Nā aduersant̄ ei hostes supra meorati q̄ cōtinētie insidiant̄. et in ꝓsperꝫ ꝛ i aduers̄ Prefxi tñ iuxta Bern. ei obstāt Remissus descēsus. cōtēsiosus discessus vagꝰ discursus q̄ causant plura mala Multi ei assueuer̄t ait chrisostomꝰ i p̄ncipio feruētes ēe. sꝫ i fine remissi ꝛ dissoluti. Tercio q̄ꝛ tā s̄t necāria q̄ sine his nulla s̄t vl' valēt hōa: Incassū ei grego. teste bonū agit̄ si añ vite t̄minū dserat̄. q̄ꝛ ꝛ frustra velocit̄ currit q̄ p̄usq̄ꝫ ad metas vēiat deficit. Cepisse vel fecisse nō ē v̄tutꝫ sꝫ pfecisse: q̄re iubet̄ cauda hostie imolari i veteri lege Crysost. Tolle pseuerātiā nec obseq̄ū mercedē hꝫ nec bn̄ficiū grās nec laudē fortitudo: Dēiq̄ꝫ nō q̄ cepit sꝫ q̄ ꝑseuerauerit saluꝰ erit. Quarto pꝫ bn̄ficij hꝰ mḡitudo ex fructibꝫ eiꝰ q̄ s̄t valde numerosi. quoꝝ tamē q̄nq̄ꝫ numerasse sufficiat.

Impetrat. ꝛ seruat. iocundat. perficit. auget

D Prio ipetrat a dō q̄cq̄d petit iuxta illd̄ lu. xi. si perseuerauerit pl'ās dabit̄ ei. ꝛc̄. Miseret̄ ei t̄be q̄ secū perseuerat. vtꝫ apd̄ lucā de aico paēs petēte ꝛ iudice iiq̄ Scd̄o custodit ꝛ ꝯs̄uat acq̄sita queadmodum ipsseuerātia ānihilat oīa Augꝰ Perseuerātia magnū dei donū ē q̄ hōa cet̄a ꝯs̄uāt̄: sꝫ cū q̄ mollis ē ꝛ dissolutꝰ frater est sua opera dissipās Tercio difficilia ꝛ aspera iocūda ꝛ leuia reddit. bern. Sbito ꝓcedēti de ūbra ad solē. d̄ ocio ad laborē gue cernit̄ ōe qd̄ incipit̄. sꝫ postq̄ꝫ ab his dissuescere ꝛ ad illa assuesceri̇ ceperit: vsus tollit difficl'tatē. iueīt q̄ꝫ facile ēe qd̄ ipossibile ā te putauit Quarto oīa perficit nihil iperfcm̄ r̄linquēs Seneca Nō despero idurato nihil ē qd̄ nō ip̄ugnet pertinax mora. attēta opera. at diligens cura Gutta cauat lapidē. nux i arbore crescit. finē ei p̄ncipio ꝯnectit sequēs deū cꝰ s̄t opera perfcā. ita q̄ dicer̄ p̄t Opꝰ cōsummaui. Quīto auget v̄tutes ꝛ p̄mia per cōtinuam operā robur adducēs iuxta illd̄ senece Perseuerādū ē ꝛ assiduo labore robur addēdū Qꝫ p̄mia augꝫ hec ꝛ sola app̄hēdit. ptꝫ ex eo q̄ꝛ (s̄m apl'm) vnꝰ accipit brauiū. s. perseuerās. bern̄. Perseuerātia ē singularis filia summi r̄gis v̄tutū. finis ꝛ ꝯsummatō q̄ sola r̄gna meret̄. Apoc̄. ij. Esto fidelis vsq̄ꝫ ad mortē ꝛ dabo tibi coronā vite. Postrēo pꝫ hoꝝ nobilitas et magnitudo q̄ꝛ eoꝝ ꝯ̄ria s̄t viciosa ꝛ ab oībꝫ etiā i sc̄p̄turis execrata Nā icōstās vie vagꝰ stl'tꝰ d̄r q̄ vt luna mutat̄. Inpersfeuerās ꝯparat̄ cani ad vomitū r̄uerso Cui etꝫ cōminat̄ ablatio gl'e vt d̄r apoc̄. iij. Tene qd̄ hēs ne alter accipiat coronā tuā. q̄ ei perseuerauerit (nō alter) saluꝰ erit. Grās itaq̄ꝫ ꝓ tātis dōis agaꝰ: ꝛ vt q̄ cepit hec largiri. vt cōsolidet perficiat q̄ꝫ idices cum Augꝰ oremꝰ. q̄ orabat cotidie ꝓ perseuerātia vtꝫ

Q

Spem Mēbꝝ. iij.

P Pe salui facti sumꝰ Ro. viij. Glāmur in

f spe gl'e filioꝝ dei. Ro. v. Post grē dicēde q̄ vt in perseuerādo nos cōsolidaret. spez ꝓficiēdi. spem adipiscēde venie grē ꝛ gl'e ifuderit Dō q̄ꝫti sit beneficij nēo pfcē nouit nisi q̄ mala ex desꝑatione ꝓuenientia Item q̄ꝫ hōa ex spe firma ꝓcedentia plene dinouerit. Unde vt huius beneficij altitudiēm noscas hec attende. Quia est

Anchora: solamē: bona dat: mala pellit: ꝛ ob hec:

Prio eñi spes firma a dō imissa ē aie i tribulatōm tēpestatibꝫ velut āchora firma vt d̄r ad heb. vi. Quā scꝫ spē sicꝫ āchorā hēmꝰ aie tutā ac firmā Est itꝫ scd̄o fortissimū solamē ōi āxiato Hic d̄r ad heb. vi. Ut fortissimū solamē habeamꝰ cōfugiꝰ ad tenēdam nob̄ ꝓpositā spē Imo ē ꝛ galea salutꝫ. ꝛ ḡtissima gēma si sapiēti credit̄ ē expectatio p̄stolātis ꝛc̄: Tertio plura hōa spes i aio op̄at̄ Nā assecurat iuxta illd̄ In deo speraui ñ timebo Et merito Protector ē eñi oīꝫ sꝑātiū in se. Scd̄o fortificat. ys̄: xxxiij: In silētio ꝛ i spe erit fortitudo vr̄ā Qui sꝑāt in dn̄o mutabūt fortitudiēm: Tercio paciēt̄ aduersa portare fcit: vtꝫ in martiribꝫ Itē liberat ab aduers̄ vtꝫ i susanna ꝛc̄: Eleuat in regnū: Saluos fcit sꝑātes in se: ꝛc̄: mlt'a hōa prestat vtꝫ in summis v̄tutū: Bōa q̄ꝫ spes ip̄a. Quarto ꝓpellit oīa mala de malis spēbꝫ ꝛ desꝑatiōe veniētia: Docet eñi ñ sꝑare i se q̄ꝛ hō sibi isufficiēs: ñ solū ad bn̄

R

viuēdi sʒ etꝫ ad ī eē subsistēdū Docʒ ñ sparē ī hōībꝫ qꝛ
bacul⁹ arūdineus īsufficiēs ē spes ī hōībꝫ ꝛ q̄ ī eis spe
rat ē maledict⁹ ƀm iheř. Docʒ etiā ñ ꝯfidere ī ŕbꝫ tre
nis Nā q̄ ꝯfidit ī diciis corruet Docʒ q̄ʒ ñ despař ob
mlťa mala Grāde igiř ē bñficiū illd tāta mala ꝓpel/
lēs ꝛ bōa ca usās Sʒ q̄nto docʒ firmiť sparē ī dño ꝺo
ꝑꝑ mlťa q̄ p̄terim⁹. Potissimū tñ ꝑꝑ ťa q̄ spē roborāt
Uñ regciādū cū aug⁹ ꝛ berñ. ƀ mō. Deiñ dedit mihi
ꝺs spē obtinēdi illa. s. dicta. veniā grāʒ gl'am. Tria
eteni sūt q̄ sic roborāt: ꝛ sic cōfirmāt cor meū vt nul/
la me penuria pctōꝝ meoꝝ. nulla ꝯsideratio vilitatꝫ
ꝓpē: nulla estimatio celestis btitudis de celsitudine
spei deiicere possit. Hec aūt ťa sunt charitas adop/
tionis. vitas ꝓmissionis. ptās redditiōis Murmu
ret inq̄ʒtū voluerit insipiēs cogitatō mea di: Quis ei
es tu. q̄bꝫ ve meritis tātā gl'iaʒ obtinere speras. Et
ego fiducialiter rñdeo. Scio cui credidi ꝛ cert⁹ sum
qꝛ in charitate ꝺs adoptauit me. qꝛ verax ē in ꝓmis/
sione: qꝛ potēs ī exhibitiōe. licet ei ei facere qꝺ volue/
rit. Pro his ḡ merito mihi de⁹ me⁹ diligēdus est

Crescas Mēbrū quartū.

Q c Rescere me fecit deus Beñ. xli. Tūc ꝓficere
poteris si custodieris mādata dei. Prouer.
Post hec regrāndū q̄ nō tm̄ spē dederit ꝓ/
fect⁹. veꝝ ꝛ rē ꝯtulerit. dās grāʒ ꝓficiēdi ꝛ q̄tidie in
meli⁹ crescēdi Qꝺ q̄ʒtū sit bñficiū ex his pʒ

P **Raro. amouet. pmouet. tria dans. bona plurima prestans.**

Pʒ in p̄mis grāde eē bñficiū grāʒ ꝓficiēdi. qꝛ rarissi
ma proh dolor auis ē in terris inuenisse ꝓficientē. im
mo in ēmis incipiētiū ꝯsistēt. scđo qꝛ tanto ꝓfectui
obsistūt q̄ oia dei pietas amouit. Quoꝝ q̄dā sūt ipe
dimēta gñalia. q̄dā spālia aut singl'aria. q̄ꝝ aliq̄t in
p̄ma distinctiōe sūt enūerata folio Tertio q̄ ō/
nia ad ꝓfectū necāria admistrauit cōferēdo oia pro/
motiua Ab intra monēdo sepi⁹ meōriā. docēdo itel/
ligētiā. mouēdo volūtatē Ab extra dādo tps locū et
instrumēta q̄ qꝫ vt patebit Instātissime sua grā adiu
uādo Et q̄rto ťa illa āmistrat in q̄bꝫ grā profectus
ꝯsistit. de q̄bꝫ cōfiteř Aug⁹ di. Dedit ꝛ mihi de⁹ grāʒ
ꝓmerēdi ꝛ proficiēdi. quā grāʒ in ťbꝫ arbitror ꝯstare
scʒ in odio p̄teritoꝝ maloꝝ. in cōtēptu p̄ñtiū bono/
rū. in desiderio futuroꝝ ꝛc̄. Postrēo ex grā ꝓficiēdi
dedit alia bona q̄ʒpl'ima. qꝛ spem roborauit. feruorē
augmentauit. exēplū aliis dedit. ꝛ sic eis occasio pro
fect⁹ fuit ꝛc̄. Pro q̄bꝫ oibꝫ sꝑ regrāndū. ꝛ vt ꝯseruet
eā orandū

Manna Mēbrꝝ quintū.

R d Edit tibi cibū māna qꝺ ignorabas Deuteř.
viii. Pluit illis māna ad māducanduʒ. pš.
P⁹ hec ne crescēdo a ꝓfcū ī via deficias. sed
vt deꝑdicū restaures ꝛ robusti⁹ ageres. cibos regies
de mēsa sua ē ꝯstituit dū pācʒ vite. viuū ꝛ viuificum
celestē ꝛ āgelicū. corp⁹. s. ꝛ sāguieʒ suū ī cibū ē ꝛ potū
āmistrauit Pro c⁹ bñficii magitudie estimāda inūe
ra eēnt ꝯsiderāda. q̄ꝝ pl'a in sacřali p̄habita. vñ nec
iā repetēda: ꝯsidera tñ q̄s. cui. q̄d dedit ꝛ q̄ʒml'tipl'r
se in sacřo exhibuit. qꝛ ī oēʒ desiderabilē vsū. qꝛ ē tibi

Arra. cib⁹. medicia. comes. pax. hostia xp̄i

Prīo dedit se tibi in arrā ꝛ pign⁹ vt Gor. ait nrē he
reditatꝫ vt ꝺꝛ Eph. i. scđo ī cibū nrē mēdicitatꝫ vt Cā
ti. v. Cōedite aici ꝛ inebriami carissimi. ťtio ī medi/
cinā nrē infirmitatꝫ. Ecc̄. xliii. Medicia oim ī festia
tiōe nebule. q̄rto ī comitē nrē ꝑegrinatiōis Mat. vl.
Ecce ego vobiscū sū ꝛc̄: q̄nto ī pacificā hostiā nrē řcō
siliatiōis. qꝛ ꝑ ip̄m recōsiliata sūt oia: Etiā ī hostiaʒ
expiatiōis. imo ꝛ ī effcm̄ salubrē oigenū hostiaꝝ. vt
sup̄ ē in sacřali vtcūqꝫ declaratū. Eya igiř sup tanto
bñficio q̄ mai⁹ meliusve nullū eē p̄t. taliť nob ꝛ tāto
aōre exhibito grati sim⁹ Et cū Herř. i de mēdicatōe
spūali dica⁹. Post hec q̄s ore ꝓferre poterit aut cor
de cogitare magnā illā tuā grāʒ q̄ ad ꝑceptōeʒ scissiē
eucharistie me dignatꝫ admittere: vbi oia bona. vbi
tua corꝑal' adest p̄ñtia: vbi assūt ꝛ mistrātes āgeli: v/
bi deuoratꝝ mētiū inueiř nutmētū. vbi tua passio a/
mātissiā ꝯmeōrař. vbi nrē redēptiōis sacrificiū offer
tur ꝛc̄ O grē pietati tue. ve ingr̄titudi ꝛ īdeuotōi mee
Dū ei mihi cōmeōro illā meā indignitatē īdeuotōeʒ
erga venerādissimū altarꝫ tui sacřm siue offerēdo il
lud siue suscipiēdo aut ꝯtrectādo siue illi⁹ celebratōi
īdeuote infessēdo siue añ sacrariū ip̄i⁹ exñdo siue trā
seūdo ad missas tot⁹ horreo ꝛ merito erubesco q̄ nū
q̄ʒ tāto bñficio ḡt⁹ fui ꝛc̄ Grās ť agāt oia creata. oēs
qꝫ sci tui ꝛ tu ť grās age. tūc ve ē regratiatū.

Libros Mēbrū sextum S

d Edit illi sciaʒ scōꝝ sa. x Hñtes solacio scōs li
bros Macb. xii. Et vt iā cibo roborat⁹ secu/
re curreres q̄ restabāt necāria ipēdit In pri
mis āmistrās sciaʒ scōꝝ ꝛ libros sacres tq̄ʒ speculū. q̄
viʒ posses tuā iiusticiā ꝛ feditatē ꝯtēplari. ꝛ q̄ ť agē/
da forēt nosse Circa qꝺ bñficiū ꝓ his ḡtus esto

Scolicolā. igeniū. libros. sēsū. bona tanta

In p̄mis grat⁹ esto q̄ ad scolas a pucro te vocauit ꝛ
ad sortē scolariū te elegit qꝺ pl'ibꝫ negatū. scđo q̄ ꝓ/
ficiēdi ꝛ studēdi igeniū ꝛ velle dedit. Qꝺ qꝛ pl'ibꝫ nō
dedit. iō cepta studia dereliq̄re pl'es. dedit igeniū do
cile. acutā intelligētiā. tenacissiāʒ meōriā. volūtatem
studēdi bonā. O grās illi. ťrio q̄ tātos ꝛ tales libros
nrē caligi ī exilio āmistrauit. ꝺ oibꝫ sciētiis necāriis
ꝓuidit. Diuūera sciaꝝ varietates. libroꝝ mlťitudi/
nes ꝛ copiositates si potes. nō solū scp̄ťre sacre ꝛ do
ctoꝝ. sed ꝛ ceteraꝝ sciaꝝ ꝛ phoꝝ. q̄ oia ad nrāʒ doct
nā ꝛ cōsolatōʒ sť ꝯscp̄ta Potissimū tñ sup sacris li/
bris ḡt⁹ esto ex q̄bꝫ tāta ꝯseq̄rꝫ vt diceř bōa Hi etꝫ sť
ꝓfundissiē sophie fodine ad q̄s sapiēs filiū suū mittit
vt īñ thesauros effodiat. ꝓuer. v. Hi putei aq̄ꝝ viuē
tiū. spice plene ḡnis. vine aurec. lignū vite. atʒ q̄ʒ ꝺri

ꝑtitꝰ fluuiꝰ ꝑadisi. Hi pera ꝺꝺ. aurea vasa tépli. oli
ue fecũde. vinee engaddi. ficꝰ sterilescere nesciétes lu
cerne ardétes. ꝛ vt dicã breuit̃ oẽ bonũ ꝛc̃. Quarto g̃
tias age ꝙ ad hos libros itelligẽdos sensũ ꝺdit ꝛ mi
steria scripturaꝝ apuit. quaꝝ tãta iuxta aureliũ au
gust. ẽ ꝓfunditas. vt ab hũano intellcũ q̃ztũcũq̃ vi/
gilet sũmo ocio ꝛ maxio studio neq̃at ꝯphẽdi. adeo
ꝙ horror ẽ intẽdere i eas: ipe tñ q̃ clauis ẽ ꝛ clauẽ da
uid hz ꝛ abscõdita sepe reuelauit. ꝛ sic te ad adorẽ suuz
ꝓuocare voluit. qd ei tũc agit nisi nuncios sui aõris
ad nos mittit. Quotiẽs ei Richardꝰ ait abditos in/
tellectꝰ donat nil aliud dilcũs q̃z nũcios suos cũ ama
torijs ad nos mittit lr̃is. Porro ꝺ fructib ꝛ bõis li
broꝝ Richardꝰ ꝺ buri eps̃ i suo philobiblion sic ait.
Hũanũ excedit igeniũ q̃ztũcũq̃z de fõte pegaseo po/
tatũ bõa explicare libroꝝ. Si liguis hõiz ꝛ ãgeloruz
q̃s loq̃r. si i mercuriũ trãsformet̃ aut tuliũ: si dulces/
cat tyti liuij eloq̃ntia lactea. si demostenis suauitate
poret: aut moysẽ balbutiẽ allegabit. vl̃ cũ hieremia
se pueꝝ nesciencẽ ꝯfitebit̃ adhuc loq̃. l̃ imitabit̃ r̃so/
nãtẽ in mõtib al̃t echo. Supãt ei oẽz liguã. imo õ
nẽ intelligẽtiã creatã. hi intellcm̃ erudiũt. mẽtẽ sta/
biliũt: affcm̃ inflãmãt: hi vitia exterminãt. ꝓmouent
v̈tutes. pãdũt ad ethera iter Per libros oĩa cernũt̃
q̃ sũt fuer̃t ꝛ erũt ꝛc̃ Qui bõa hoꝝ scire volet. legat li.
iã dci Richar. gerr̃. itẽ de laud scp̃roꝝ. aut leonardũ
aretinũ. Hi ei oẽs mira scribũt in laudẽ ꝛ p̃conia li/
broꝝ Grãs itaq̃z sp̃ sup his agaꝰ: ꝛ cũ gerr̃. dicamꝰ
qd ꝺ illa dicã splẽdida mẽsa atz opulẽta scp̃tẽ sacre i
q̃ me suauit̃ reficẽ d. ꝺs: vbi ꝓpiciã ꝛ salubrẽ aduersus
oẽz morbũ inuẽio mediciaz. vbi tota ẽ dulcedo ꝛ pro
mea ꝯsolatiõe suauissimꝰ sapor ꝛc̃ O grẽ t̃. Latissiã
h offert̃ materia. poterit ei h fieri ꝯsideratio de statꝰ
eruditoꝝ atz lr̃atoꝝ digitate. de libroꝝ ml̃titudine
ꝛ varietate. eoꝝ q̃z p̃conijs ꝛ vtilitate. ꝛc̃

Ornatum Mẽbrũ septimũ.

T p Rebebat ornamẽta cultui vrõ. ij. reg. i. Quic
qd postulassent ad ornatũ ꝑtinẽs accipiebãt:
Hest. ij. Pꝰ regrãndũ ꝙ ñ mõ specl̃z dedit q̃ fedita
tes dinosceres. sz ꝛ abũd oia t̃ ãmistrauit. q̃ te vt spõ
si ocl̃is placeres adornares. etiã iã ꝑoꝛib amissis. q̃a
tibi deꝰ tuus
Dat lauachrum. smigma. vestes. ꝛ aromata: ꝯcta.
Añ dedit lauachꝝ baptismi. sz pꝰ alterã iq̃natõz alid
ꝓuidit baptisma. s. lacrimaꝝ. hic ꝛ smigma reiterati
onis pñie. vestes bõꝝ oꝑm. aromata ml̃taꝝ v̈tutuz
ꝛ cetaq̃z q̃q̃z ornatui necãria. q̃ dñs cõmcõrat i ezech
iele di. Laui te aq̃ ꝛ emũdaui sãguiez tuũ a te Unxi
te oleo. vestiui te discoloꝛib: calciaui te iacicto. cinxi
te bisso. indui te subtilib. ornaui te ornamẽto. dedi
armillas i mãib tuis torquẽ circa collũ tuũ. ꝺdi in
aurẽ i aurib tuis. ꝛ coronã decoris i capite tuo. Et
ornata es auro ꝛ argẽto: Ubi tredeci ornamẽta tan
gũtur q̃ ꝓsecuta sr̃ i li. de istructiõe cord. Sup tãtis
g̃ bñficijs grãs agaꝰ cũ Augꝰ ꝛ hug. dicẽtes. Hoc e/
tiã ad dilcõez ꝑtinere scio ꝙ hẽaz vñ me orãre possiz
q̃ vtiq̃z ex me nihil hẽo nisi ab illo receꝑo. Ab illo ãt
accepi vt vestimẽtis bonoꝝ oꝑm idui ꝛ fructũ eleõsi
naꝝ cũ ieiunijs ꝛ orõib sacrẽ vigilijs alijsq̃z opibus
pietatis q̃si q̃dã vario ornatu possim ornari vl̃ deco
rari Et q̃cq̃d ad sãitatẽ. q̃cq̃d ad ꝑfectõz. q̃cq̃d ad spe
ciẽ ꝑpandã. q̃cq̃d ad decorẽ augẽdũ valere dinoscitur
copiose t̃buisti. Uide g̃ q̃z copiosa dispẽsatõe vbiq̃z t̃
occurrit̃ Nõ hũisti ꝛ datũ ẽ t̃. ꝑdidisti ꝛ restauratũ ẽ t̃
Nũq̃z derelinq̃rẽ vt scias q̃ztũ ille diligat a q̃ amaris
Nõ vult te ꝑdere ꝛ iõ te expectat ꝛ ꝯcedit pie totiẽs
negligẽt̃ amissa. iteꝝ atz iteꝝ si voluerẽ repare. Añ
te dilexit cũ feda ꝛ imũda eẽs: ꝛ q̃q̃z ablutiõi necãria
ꝓuidit Posuit te in t̃clinio vbi ornari posses. varia
pigmẽta. diuersas spẽs exornatiõi aptas dedit. vt p̃u
ta. vij. sacr̃a. bona oꝑa ꝛc̃ Sz pꝰ q̃z te iteꝝ fedasti a
lia t̃ dedit Forte pꝰ baptisma es polluta hẽs lacias
q̃b iterũ te abluas Forsã vnctio in te emarcuit: ꝑ piã
ꝛ bonã deuotõez te iteꝝ vngere potes ꝛc̃ Uides igit̃
q̃z pie succurrit̃ t̃: q̃z clemẽter amissa restituũt̃ t̃. O q̃t
iã ꝑierũt q̃ ista tecũ acceꝑant. sz amissa iterũ tecũ ac
cipere nõ meruer̃t Plꝰ igit̃ oib illis es dilcã: q̃ t̃ tã
benigne amissũ reddit̃. qd illis ꝑditũ tã districte ne/
gabat̃: Caue g̃ ne dõis dei ingr̃ta abutaris. Sz dũ tẽ
pus ꝯcedit̃ dũ ornamẽta dãt̃. formã tuã excole: faciẽ
orna. hitũ ꝯpone. macl̃as terge. mũdiciã repa. corri
ge mores. disciplĩaz fua. ꝛ oib tandẽ in meliꝰ ꝯmu/
taris digno spõso dignã spõsã oi nisu te redde. Caue
inq̃z ne ad excolẽdã temetipaz negligẽtior sis. ne i no
uissimis cũ in ꝯspcũ spõsi rep̃sentata fueris. indigna
qd absit eꝰ ꝯsortio inueniarẽ Para g̃ te sicẽ decz spõ
sã regis ꝛ spõsã regis celestẽ. spõsã spõsi imortal̃ Nõ
ei ad minꝰ q̃z ad ãplexꝰ ꝯiugales ꝯdita es o aia mea
Et nisi ꝑus ml̃ta cura studio vehemẽti exsculpta ꝛ de
cẽter ornata fuerẽ in celestis spõsi thalamũ introdu
ci dig̃ nõ eris: Nã iõ te posuit velut alterã hester i tri
clinio ꝛ necãria ornatui mĩstrauit. vt te p̃ꝑares tha
lamo Si q̃ris q̃lis est spõsus tuꝰ. certe cãdidꝰ ꝛ rubi
cũdꝰ elcũs ex milib. q̃ et te sibi ex milib elegit Caue
g̃ ne eo derelicto meretrix dicaris. ne adorẽ ꝓstituas.
ne eleues. ne cũ vasti ab assuero repudieris. D

Sanctos. Mẽbrũ. vij.

f Aciamꝰ ei adiutoriũ sil̃e sibi. Geñ. ij. Uerbũ
dulce multiplicat aĩcos. Eccl̃. vi. Uerbũ tui
ce benignꝰ ẽ filiꝰ p̃ris q̃ nr̃ẽ necitati i oib ꝓ/
uidit. sp̃ succurrit. q̃ ne q̃cq̃z nob deesset. pꝰ oia ꝑora
ꝯtulit nob ad iustificatiõez nr̃ãz scõꝝ suoꝝ merita ꝛ
exẽpla vt his suppleret̃ q̃cquid i ꝑoꝛib deẽt: ꝯsidra g̃

Quod. tales. tãtos. sua sic ꝺdit. ꝛ bõa tãta

In primis ꝙ talia nobis adiutoria cõcessit nob i na/
tura silĩa: vt possent fortia. vt velint p̃ijssiã. Nã ꝛ iõ
verbũ suũ in natura nob dissil̃e: sil̃e nobis ꝑ icarna/

tionem fieri voluit. qđ magne spei est ꝓmotiuum. Hinc Joh: canonica scđa. Si q̇s peccauerit aduocatū hēmꝰ iesū ꝛc̄ Ubi greg: Prebet apđ deū hōi fiduciā deꝰ hō. qꝛ aduocatꝰ nr̄ fcūs ē iudex noster Hic Augꝰ ꝛ Ber. Puto iā me sꝑnere nō p̄t xp̄s os de ossibꝫ meis. ꝛ caro de carne mea. Q̄ꝫ si duriusculū alicui videt̃ accedere ad iesū eo ꝙ etꝫ sit deꝰ nō hō purꝰ ecce dedit mediatricē fidelē. p̄ijssimā ꝛ potentez. cui ꝓ reuerētia nil negat̃ mariā. Hēs ḡ añ prēz filiū. añ filiū mrēz. secuꝝ hēs ḡ accessū ad deū. Quid ad hanc trepidat accedere miser? Sed forte alta nimis ē t̃. ecce angelos hēs. Sed causaris dissilitudinē. Hēs en ceteros scōs tā pios ꝛ sollicitos tui ꝙ ħ nulla mēs cōcipere p̄t. Et ecce scđo prōnos hmōi nō paucos đdit tibi sꝫ nūerosissiōs, sup arenā maris. Jta ꝙ Grego. dicat ꝙ totꝰ mūdꝰ plenꝰ ē scis. Et de mltitudie angeloꝝ Damino đt Q̄ꝫ si q̇s creat̃as spūales videre posset. videret eas ebullire in aere sicut atomos i splendore solis. De ceteris āt etꝫ sol̃ martyribꝫ tp̄e etiam ꝯstātini q̄libet die anni plꝰ occurrebāt (vno excepto) q̄ꝫ q̇nqꝫ milia martyꝝ Quis ergo ꝯfessores ceterosqꝫ ꝛ post dinūerabit? Plenꝰ de ħ infra folio: Tertio ꝯsidera ꝙ boꝝ oīm merita ē ꝯtulit ꝛ exēpla i tue iustificatiōis subsidia. Quarto ꝙ eos sic ē dedit. s. in prōnos frēs aduocatos ciues ꝛ in oēm exoptabilem vsū Quinto q̄ꝫta p̄ eos ꝛ p̄ eorū meōriā ē contulerit bōa. de q̇bꝫ actū ē in festilogio. Hic igit̃ ḡtꝰ esto cui gerr̃. dicēs. Ad me plene iustificādū tuos scōs ꝓ me oratores fieri voluisti ꝛ mihi eos ad recursuz dedisti qđ vtiqꝫ magne ē dilcōis signū ꝛ p̄sertim ꝙ mrēz tuam fecisti mihi aduocatā ꝛc̄. Uere inexcogitabil̃ ē ħ grā quā mihi prestas. dilectio quā insinuas. talis actātus dn̄s tam mis̃abili peccatori.

De bn̄ficio singularis dotatiōis Caplm. viij

A N On fecit taliter oī natiōi. p̄s. Post supiora illa bn̄ficia q̄ cū pluribꝫ accepimꝰ cōiter attēdenda sūt q̄ deuota sūt. nobis etiā singlarit̃ sup q̇bꝫ quisqꝫ singlariter grās agere tenet̃. ne igratus illis instar fui pigri ꝛ ingrati p̄uet̃. vñ ꝛ Augus. docet ꝯsiderare q̄ suscepimꝰ cōia cū oībꝫ q̄ specialia cū aliq̇bꝫ. q̄ itē singlariter soli. Circa q̄ singlaria ꝯsidera in p̄mis ꝙ etiā ip̄a q̄ suscepisti cū multis cōia ē ex singularitate ꝛ p̄stātia fcā sūt singlaria. Unđ iā dicendū

Singularia Mēbrū p̄mū

B S Jngulariter sum ego. Q̄m tu dn̄e singularit̃ in spe cōstituisti me. p̄s. Primū itaqꝫ int̃ singularia dona beneficiū est ꝙ illa triplicia bona. puta bona nature. fortune ꝛ grē. que ꝛ ceteris sꝫ cōia singulariter tibi sunt collata.

Nature. fortis. gratum faciētia donat

Unde poterint ꝓ huiꝰ declaratiōe reperi illa dōa supra meōrata cū applicatione singulari. quēadmodū Augꝰ facit ꝛ Hugo. vt ꝙ sensus cū ceterꝫ dedit. sed p̄ ceteris capaciores. Jntellectū cū ceteris. sed p̄ ceteris acutiorē ꝛ sic de alijs Sed longū eēt. ꝓ q̇bꝫ tamen singlariter grati eē tenemur. Hinc cū p̄dictꝫ sāctis dicamꝰ O aīa mea q̇d faciemꝰ dn̄o deo nr̄o: a q̄ tot ꝛ tanta bona suscepimus? Neqꝫ em̄ cōtentꝰ fuit eadē que ꝛ ceteris nobis bōa tribuere: sed singulariter nobis oīa donauit. Nam quo ad bona nature dedit p̄ ceteris sensū capacem. intellectū facilē. memoriam tenacē. linguam disertaz. sermonem gratum. doctrinā suadibilem. efficaciam in oꝑe. gratiam in cōuersatione. prouectū in studijs. effectū in inceptis solamen in aduersis. cautelam in prosperis ꝛc̄: Quo ad dona fortune regratiatur ꝙ acceperit pulchritudinē decentē. cōgruentē. fortitudinē. diuitias cōpetētes, ꝛc̄: id genꝰ pre ceteris coetaneis suis Porro de donis gratie singularibus hoc modo cōfitetur dicēs Tu dedisti mihi domine vt te agnoscam ꝛ pre ceteris multis de tuis secretis reuelata itelligam. Alios coetaneos in tenebris ignorantie reliquisti. ꝛ mihi p̄ illis lumen sapientie tue infudisti. Tu dedisti mihi verius cognoscere te. purius diligere te. sincerꝰ credere in te ꝛc̄ Sed heu omnia hec tā singulariter collata dona nature: fortune. ꝛ gratie. cōuerti in abusum ꝛ in vsū culpe. Naturalia em̄ dona tua grauiter lesi. ꝛ vulnerani in iniuriā tuā et cōtumeliam. dū quecunqꝫ illorum vel tibi nō attribui. vel mihimet falsissiē atqꝫ vanissime arrogaui. imo in arma ip̄ugnatiōis tue ea suscepi ꝛ intorsi. Pulchritudinē nanqꝫ corporalem ad amorem turpitudinis in flāmeum gladiū ad exurendas animas suasu diaboli cōuerti. Quem etiā gladium exq̇sitis ornatibus elimaui ꝛ exacui vt in ipso pugnās aduersus te diabolꝰ maiorē tuarum stragē faceret animarū. Jngeniū quod dedisti nō solum in vanis ꝛ inutilibus atqꝫ superuacuis. imo etiam in noxijs ꝛ perniciosis illud exercui tota studiositate Heu quantam ꝑtem studiorum sibi vendicauerunt scie vane. curiose ꝛ displicentes tibi ꝛc̄. Eloquētiam quā dedisti quā totā expendisse in tuis laudibꝫ debueram ꝛ magnificationibꝫ ip̄ugnande veritati ꝛ iusticie. ꝛ adornande falsitati ꝛ defendēde iniquitati totam dedi. Canendi vel cātandi gratia quā dereliq̄rim tu nosti per eam. ꝛc̄ Sic ꝛ fortune donis ꝛ gratiarum muneribꝫ abusus sū ꝛ restiti semꝑ Sic poterit semper post cogitata beneficia fieri retorsio in abusum eorundē. sed prolixum scribere foret

Plura dedit Mēbrum secundū

C D At oībꝫ affluenter Deinde regraciandū ꝙ nō solū cōia dona dedit tibi singlariter. sed etiam cōtulit tibi singularia specialit̃ q̇bꝫ ē sola ꝯscia es Circa q̄ hec attēdere debes.

Quāta dedit. soli. sp. que nō nūerari

Jn p̄mis ꝙ tā nūerosa ē dedit spēalit̃ singlaria bōa Tāta dedit q̄ꝫta nō nūerare potes. Que ꝛᵒ soli tibi

dedit ꝛ pluribꝫ te melioribꝫ negauit. Et in oĩ statu
ꝛ tpe oĩ singłariter te dotauit Ita ꝙ nõ solũ qnqꝫ ta
lenta dedit. sꝫ ꝛ duo. sꝫ ꝛ vnũ oĩa sue bñficẽtie ꝛ lar/
gitatis in te exaggerãs ꝛ cõgerens dõa. qre necẽ est
p̃ ceteris multis grãs agere. nec q̃ pl⁹ ceteris ĩ hͦ mun
do accepisse cerneris. ab auctore mũdi si ingra pști/
teris grauı⁹ inde iudiceris Cũ eñ augenť dõa teste
Grego. rõces etiã crescũt donoꝝ. Quare ꝛ iuxta eũdẽ
tãto eẽ hũilioꝛ atꝫ ad fuiendũ ꝓptioꝛ qsqꝫ dꝫ ex mu/
nere. q̃to se obligatiorẽ eẽ cõspicit in reddẽda rõne.
Alioqn ingrat⁹ talẽto qd̃ accepat p̃uatur. ꝛ iuxta do
minicã sñiaꝫ in exteriores tenebras mitteť. Sup
igiť specialibꝫ dõis spãles grãs agere oꝫ Nec qsq̃ꝫ est
q̇ dicere p̃t ꝙ talentũ speciale nõ acceperit. etiã si mi
nimũ sit qd̃ accepit Ali⁹ nãqꝫ vt Greg. ait accepit i/
telligentiã p̃dicatiõis ꝛ misteriũ dꝫ ex talẽto Ali⁹ ter
renã subaꝫ ꝛ erogationẽ dꝫ ex rebꝫ Ali⁹ nihil horum
sed artẽ q̃ pasciť accepit. Ip̃a ars ei in talẽti accep/
tione reputať Paupi sua paupertas. diuiti diuitie sť
talentũ ꝛc̃ Ut g̃ de talenti sui rõibꝫ redeũte dño qsꝫ
secur⁹ sit iuxta cõsiliũ Grego. cũ tremore pensꝫ q̃tidie
q̇d accepit ꝛ g̃t⁹ sit. et cũ Aug⁹ ꝛ hugo. dicat Adhuc
aĩa mea illa q̇bꝫ ẽ sola ꝯscia eṡ diue bonitatis ĩspice
mĩera: q̃ꝫ iocũda facie ẽ sp̱ occurrit. q̃ta ꝛ q̃ꝫ magna
ꝛ multa singłariť ẽ fecit O dñe de⁹ ꝯfiteor ẽ q̃cũꝫ me
xti vbiqꝫ grã ꝛ mĩa tua p̃cessit me. Sepe cũ mihi ꝯ
sũptus videbar liberasti me. qñ errabã reduxisti me
qñ ignorabã docuisti me. qñ cecidi erexisti me. qñ steti
tenuisti me. q̃ndo iui duxisti me. q̃ndo vẽi suscepisti
me. Quãdoqꝫ pauper qñꝫ diues. pauper vt hũiliarer
diues vt cõsolarer. quãdoqꝫ debił quãdoqꝫ fortis. de
bił tenebar ne malũ perficerẽ. fortꝫ roborabar vt ad
bonũ op⁹ ꝯualescerẽ. qñꝫ per sapiaꝫ illũiasti vt te co
gnoscerẽ. q̃ndoqꝫ in simplicitate sens⁹ mei me reliq̇/
sti vt meipꝫ despicerẽ Hec oĩa mihi fecisti ꝛ singła/
riter fecisti domĩe de⁹ me⁹ ꝛ młta alia ꝓ q̇bꝫ semper
grẽ sint ẽ Meõr Mẽbrũ tertiũ.

p Ater głie det vob̃ spũꝫ sapie ĩ agnitiõe ei⁹ il
lumĩatos ocłos cordꝭ vr̃i Ephe. i. Uob̃ da/
tũ ẽ nosse misteria Mat. xiij. Post enũera/
ta singłaria dõa gñali⁹. descẽdendũ ẽ ad spãlia singu
lari⁹ Et singłari⁹ grẽ sũt agẽde ꝓ eo ꝙ dederit grãm
meditãdi ꝛ ĩ intńis exercẽdi: dãs illũiatos ocłos cor
dis ꝛ spm̃ sapie in agnitiõe e⁹: qd̃ pł'ibꝫ ẽ negatũ. nã
derelictis płibꝫ in actiua cũ martha reuocauit ad op
timã partẽ ad cõtemplatiuã. s. cũ maria Qd̃ benefici
uꝫ q̇ rite nosse volet digitaret p̃conia vtilitates vite
cõtemplatiue respectu actiue cogitare hꝫ: de quibus
in principio h⁹ secũdi actũ ẽ. breuiť tamẽ notet:

Nobilis. elata. perfecta. vel vtilis alma

Est ei vita hmõi cõtemplatiua in se nobilior. ab aliĳs
cõmẽdabilior. perfectior vtilior. celsior: ꝛ dõ siłior. vt
supra est deductũ Hic hanc q̇ a deo gratiã suscepit
nescit quid boni inuenit. Uere margaritã illã euãge
licã: vere optiaꝫ marie partẽ accepit. vnd̃ semper eẽ
grat⁹ teneť Nihil eñ Aug⁹ teste iocũdi⁹ vel vtili⁹ g̃/
tia cõtẽplatiõis ad quã cõtemplatõis grãꝫ q̇ ꝓmoue
tur q̃si arrã p̃rie tenet Super hac itaqꝫ meditatiõis
ꝛ cõtemplatiõis grã q̇ eã accepit: q̃tidie grãs agat.
(Rara ẽ ei auis) ne eã ob ingratitudieꝫ amittat. et
cũ Aug⁹. dicat Gratias tibi lux mea qꝛ illuminasti
me ꝛ cognoui te. Cognoui te qꝛ resplenduisti in me.
Ue tpi qñ nõ cognoscebã te. ve cecitati qñ non vide
bã te. Illumiasti me lux gratia cõtẽplatiõis ꝛ vidi te
ꝛ amaui te. Nemo q̇ppe te amat nisi qui te videt: et
nemo te videt nisi q̇ te amat. Sero te amaui pulcri
tudo tã antiq̇: sero te amaui ꝛc̃. Et cũ sapiente sup
dono sapie grati sim⁹ dicẽtes ꝛ cõmẽdantes Precpo
sui sapiaꝫ regnis ꝛ sedibꝫ ꝛ diuitias nihil eẽ dixi in cõ
paratiõe illi⁹ Sup salutẽ ꝛ spẽm dilexi eã. Et probe
Preciosior est eñ sapia cunctis opibus ꝛ oĩa q̇ desi/
deranť huic nõ valent cõpari Uenient eñ oĩa bõa sił E
cum illa. Deuotio Mẽbrũ quartũ

Ustastis qm̃ dulcis ẽ dñs. ij. Pet. ij:
Gustauit ꝛ vidit qm̃ bõa est negociatõ
g ei⁹ Prouer. xxxi. Quã dulcia faucibus
meis eloq̇a tua. p̃s. Insuper singulari
us regratiandũ ꝙ nõ solũ illustrauit in/
tellectũ ꝯtẽplatiõis grã: verũetiã affectũ deuotionis
gratia ꝛ gustu affecit. cũ plures luceãt q̇ nõ ardẽt. vi/
dent ꝛ nõ gustant: Pro grã itaqꝫ ꝛ gustu deuotiõis
magnifice grẽ dicẽde: ꝑ quã aĩam visitat ꝛ plĩma cõ
fert bona Attende igitur quia

Visans. solať. arrat. bõa dãdo. quietat

Indignũ stupẽde visitat. merẽtes pie solať. Arram
dat sui gust⁹. inũera bona cõfert. ꝛ aĩam in se q̇etat
De quibꝫ oĩbus pulchre loq̇tur Aug⁹ dicens Et quid
ẽ illud dulce qd̃ in e⁹ recordatiõe me tãgere solꝫ ꝛ taꝫ
vehemẽter atꝫ suauiter afficere. vt iã tot⁹ q̇dãmõ a
meip̃o abalienari. ꝛ nescio q̃ abstrahi incipiã. Subi
to ei inouor ꝛ tota ĩmutor. ꝛ bñ mihi esse incipit vl
tra q̃ꝫ dicere sufficiã. Exhilarať cõsciẽtia. in obliuiõꝫ
venit oĩs p̃teritoꝝ doloꝝ miseria. exultat aĩ⁹. clare/
scit intellectus. cor illũiatur. desideria iocũdanť Iã/
qꝫ alibi nescio vbi me esse video ꝛ q̃si q̇busdã ꝯplexi/
bus aõris int⁹ teneor. ꝛ nescio q̇d illud sit. ꝛ tñ illud
sp̱ retineř ꝛ nũq̃ꝫ ꝑdere toto aĩ nisu laboro Luctatur
q̇dãmõ delcãbilit aĩ⁹ ne abcedat ab eo qd̃ sp̱ ãplecti
desiderat. ꝛ q̃si ĩ illo oĩm finẽ desiderioꝝ inuenerit:
sũme ꝛ ineffabiliter exultat. nihil ãpli⁹ q̃rẽs. nihil vl/
tra appetẽs. sp̱ sic esse volens Nũquid ille ẽ dilectus.
Uere ille ẽ dñs me⁹ q̇ visitauit me. sꝫ vẽit inuisibił.
venit occult⁹. vẽit incõp̃hensibilis. vẽit vt tãgat me
vẽit vt videať a me. Uenit vt ãmoneat me. nõ vt cõ
p̃hẽdať a me Uenit nõ vt totũ infundat se. sꝫ vt gu
standũ p̃beat se. nõ vt ĩpleat desideriũ. sed vt trahat

affectū. ꝑmitias q̄nasdā porrigēs sue dilectiōis: non plenitudinem exhibēs ꝑfecte facietatis Et hoc ē quod maxie ꝑtinet ad arrā despōsatiōis ei⁹ ꝙ ille q̄ in futuro se tibi vidēdū ꝛ ꝑpetuo possidendū dabit. nunc aliq̄n ꝛ aliq̄ mō vt q̄ꝫ dulcꝫ sit agnoscas se tibi ad gustandū ꝑbet. vt sil' etiā interī de absentia ei⁹ ꝯsoleris q̄n ei⁹ visitatiōe ne deficias incessant̄ reficeris. Hec sunt bn̄ficia tua maḡ dn̄e de⁹. cuius oia donaria q̄niā tu magn⁹ es sūt maḡ. q̄ es facietas famelicoruꝫ ꝛ cōsolatio sempit̄na: solis illis te tribuēs q̄ ꝯsolationes hui⁹ mūdi ꝑ cōsolatiōe tua ꝯtēnunt Nē͂o ei pōt in vtroqꝫ scl'o ꝯsolari. nec p̄t hic ꝛ in futuro gaudere sed vnā necē est vt ꝑdat q̄ alterā voluerit possidere Hec vbi cōsidero dn̄e ds ꝯsolator me⁹ rēnuo cōsolari aīam meā vt diḡ habeatur cōsolatiōib⁹ tuis et̄nis q̄ꝛ iustū ē vt amittat te q̄cunqꝫ in aliq̄ alio consolari magis eligit q̄ꝫ in te. Et hoc obsecro sūma ꝟitas te ꝑ te vt nō ꝑmittas me ī aliquo cōsolari q̄ꝫ in te. sꝫ oia peto vt mihi amarescāt vt tu sol⁹ dulcis aie mee apeas. q̄ es dulcedo ineffabilis. ꝑ quā cūcta amara dulcorant̄: qui totiēs dulcedie tua me visitasti ꝛ visitatio tua custodiuit spūm meū ꝛ amara mihi dulcia fecit Et nō mirū. Tua eni͂ dulcedo stephano lapides torrentis dulcorauit. tua dulcedo laurētio craticulā dulcē fecit. ꝓ tua dulcedine ibāt apl'i gaudētes a conspectu cōsiliȷ̄ q̄m digni ꝛc̄ Ibat ad crucē andreas secur⁹ ꝛ gaudēs q̄m ad tuā dulcedinē ꝓperabat. Hec tua dulcedo ip̄os ꝑncipes apl'oꝝ sic repleuit vt pro ip̄a crucis patibulū vn⁹ eligeret. Alter q̄ꝫ caput ferienti gladio supponere nō timeret. Pro hac emenda pellē ꝓpriā bartholome⁹ dedit. ꝓ hac gustāda veneni poculū intrepid⁹ ioānes potauit. Hanc vt gustauit petr⁹ oim inferioꝝ oblit⁹ clamat q̄si ebri⁹ dicens Dn̄e bonū ē nos hic eē Hic moremur. te ꝯtēplemur q̄ꝛ nullo alio īdigem⁹ Sufficit nob̄ dn̄e videre te. sufficit iq̄ꝫ tanta dulcedie satiari. Unā stillā dulcedinis iste gustauit. ꝛ oēm aliā dulcedinē fastidiuit. Quid putas dixisset si magnā illā multitudieꝫ dulcedīs gustasset quā abscōdisti timētib⁹ te Hāc dulcedinē ꝟgo gustauit: de q̄ legim⁹ ꝙ letissima ꝛ glorianē ibat ad carcerē. ꝛ q̄si ad epulas inuitata Hāc vt reor ꝛ ipse gustauit q̄ dixit Quā magna multitudo dulcedīs tue dn̄e ꝛc̄ Et qui monebat Gustate ꝛ videte q̄m suauis ē dn̄s ꝛc̄. Hec ē illa britudo dn̄e ds nr̄ quā expectamus daturū te nobis. ꝓ q̄ tibi dn̄e ꝯtinue militamus ꝓ q̄ mortificamur tota die. vt ī tota vita viuamus. ꝓ c⁹ ꝑgustatiōe grās tibi exoluimus

a Gratis dans Membrum quintum.

Dȷ̄cice capiti tuo augmēta grāꝝ Prouerbi. iiij. Diuisiōes grāꝝ sunt ꝛc̄. i. Chor. xij. Deīde regrādū ꝙ post tātas grās singl'ares adicit nob̄ adhuc āpliora augmēta grāꝝ dādo. s. gratias gratis datas Qd̄ grāde ē beneficiū Cōsidera ḡ circa istud sequentia.

Quō. quāta dedit. fruct⁹ hic respice q̄ꝫ tos.

In ꝑmis ꝯsiderandū quō aut q̄liter hmōi dōa largiat̄ de⁹ Et hūc modū describit nobis apl's. i. Cho. xij. di. Unicuiqꝫ āt dat̄ manifestatio spūs ad vtilitateꝫ Ubi innuit̄ ꝙ ea de⁹ ꝓstet ꝑmo ꝯit̄ sine ꝑsonarū acceptiōe. q̄ꝛ vnicuiqꝫ. scd̄o liberaliter sine vēditiōe. q̄ꝛ dat̄. t̄rio euidēter sn̄ sil'atiōe. q̄ꝛ manifestatio spūs. q̄r⁹ vtilit̄ sn̄ inordiatiōe q̄ꝛ ad vtilitatē Deiñ q̄ꝫta sint hmōi grē ḡtis date dōa vidēdū Et certe inūera reꝑiūtur Ab apl'o eñ sb̄ duplici dr̄ia assignāt̄. nā. i. Coꝝ xij. enūerat q̄ ꝯueniūt ꝑsois Ad Ephe. iiij. enūerat q̄ eccl'iasticis statib⁹ ꝛ sūt q̄ttuor. q̄ꝛ dedit alios q̄deꝫ fieri apl'os. i. op⁹ misteriale vt aiūt exercētes. alios ꝓphetas. i. scp̄ture explanatores. Alios vero euāgelistas. alios pastores Ad Cho. āt. xij. Nouenariū ponit hmōi grāꝝ. s. Sermo sapie loq̄ndo de ꝯtēplatione celestiū. Aliȷ̄ ꝟmo scie loq̄ndi ꝺ actiōe tp̄aliū. Dei de fides. grā sanitatū. opatio ꝟtutū. ꝓphetia. discretio spūuꝫ: gn̄a liguaꝝ. īterp̄tatio ꝟmonū ꝛc̄. q̄ꝝ sufficientia pulchra doctorib⁹ assignat̄. q̄ꝛ oia hec ꝯcurrūt ad h̄ vt hō alteri coopet̄ vt reducat̄ ad deū ꝛc̄. vn̄ ꝓ singul' his gratȷ̄s grē sūt agēde q̄ꝛ lꝫ n̄ oēs has ds ꝯtulerit singul': dedit tn̄ vt sint in oib⁹ vt qd̄ non hꝫ q̄s in se. hēat vel in alȷ̄s ꝟm ꝙ apl's illic ait. de⁹ opatur oia in oib⁹. Oia eni͂ haꝝ gratiaꝝ charismata acceperūt oēs fideles. ꝛ si nō singl'i in se: tn̄ in alȷ̄s ꝓpē vnitatē ꝛ cōiōnē mystici corpis. lꝫ ei diuidat spūs singul' ꝓut vult opat̄ tn̄ ꝛ oia in oib⁹ vt dcm̄ ē. Immo ꝛ iō regrādū ꝙ hmōi nō dederit tibi: q̄ꝛ forsan magni lapsus ꝛ supbie t̄ occasio forēt. Postrēo ꝯsid̄rand⁹ ē fruct⁹ ex his ꝓueniēs ꝛ ꝓ eo regrādū Nā horū q̄dā opant̄ ad salutē fideliū. reliq̄ ad ꝓpriū subiecti decoratiōis cumulū ad ꝑfcōis ꝛ delcātiōis augm̄tū in materiā laudꝫ ꝛ horꝫ īcremētū ꝛ oiꝫ boꝝ spūaliū cōplemētū. Pro his grās agētes dicā⁹ O dn̄e ds me⁹ dulcedo vite mee ꝛ lumē ocl'oꝝ meoꝝ bn̄fcōr me⁹ ḡtias ꝓ his ōib⁹ ago. ꝛ te ꝓ his amare opto Uis ei vt diligā te. sꝫ q̄uo diligā te ꝛ q̄ꝫtū diligā te! q̄s sū ego vt diligā te! ꝛ tn̄ diligā te dn̄e ꝟt⁹ mea O dn̄e da amē te

c Ustodiui te ne pec Aufert Hebꝝ. vi. cares. Gen̄. xx. Custodiuit illū ab īimicꝫ ꝛ a seductorib⁹ tutauit illū Sap̄. x. Fortitudo mea ꝛ laus mea d. p̄s Et ne supiora singulariū grāꝝ dōa amitteres a pctis te p̄suauit ꝛ custodiuit ꝛ ne caderes ī temptationib⁹ roborauit. Unde hic nota q̄ꝛ

Cōseruādo. tulit. robur sanādo. leuādo

In ꝑmis circa h̄ bn̄ficiū ꝯsid̄ra ꝙ a mltꝫ pctis te custodiuit q̄ nō ꝯmisisti. ꝛ⁹ vt ea n̄ ꝯmitteres occasiōꝫ subtraxit sepiēs vias tuas spinis. t̄rio te roborauit dādo fortitudinē resistēdi. aut q̄rto affcōem sanauit ꝙ te hmōi tēptari nō ꝑmisit. aut certe. q̄nto lapsuꝫ mox subleuauit supponēs manū suā. q̄ oia mira sūt ꝛ grādia bn̄ficia. vn̄ ḡti eē dēm⁹ ꝛ dicere cū Aug⁹ Dona tua sꝫ de⁹ ꝙ pl'a pctā nō commisi Sicut enim in

multa peccã cecidi. sic etiã in multo plꝰ nisi me cõser
uasses cecidissem. Tribꝰ aũt mõis me meĩn a peccatis
cõseruatũ. s. occasionis subtractiõe. resistẽdi data vir
tute affectiõis sanitate. Multa enĩ in peccã cecidissez
si data eẽt occasio. Sed dei miseratiõe nõ me tal' o/
portunitas apphendit. Et tu fecisti vt deesset. In
multa q̃z paulominꝰ cecidissez g̃uiter ĩpulsus violẽ/
tia tẽtatiõis. sz virtutẽ dedisti mihi dñe rex virtutum
vt sub me eẽt appetitꝰ meꝰ. ꝛ ei quã sentiebã cõcupi/
scentie minime cõsentirẽ. Sed ꝛ a q̃busdã peccis tã lõ/
ge me fecit mĩa tua dñe vt penitꝰ abomiarer ea. ꝛ ne
vlla q̃dẽ eoꝝ me tẽtatio molestaret. Et si tẽtari per
misit: nõ tñ opp̃mi siuit Sed ocl'i dñi sp̱ sup̱ iustos
O gratie illi. Forte facit. Mẽbꝝ. vij.

Diligẽtibꝰ deũ oĩa coop̱ant' ĩ bonũ Rho. viij
d Bonũ mihi dñe q̃ humiliasti me. ps. Dein
de regraciandũ q̃ tã et si q̃ñq; in tẽtatiõibus
h dereliquit. si labi etiã grauiter dimisit. si grãz virtutũ
p̱fectũq; subtraxit. tñ totũ ẽ in bonũ ꝯuertit. ꝛ coo/
peratꝰ est ẽ in bonũ. adeo q̃ cũ. ps. g̃rãter dicere po
teris Bonũ mihi dñe q̃ hũiliasti me Nã hinc hec se
quũtur bona.

Hic hũilis. feruẽs. doctꝰ. patiẽs. timorosus.

Nã p̃mo ex hmõi tuo lapsu oritur tibi ꝯgnitio p̱prie
fragilitat'. vñ ꝛ ꝯñter hũilitas p̱cedit q̃ vilesc' ẽ ĩ o/
cul' tuis dicẽs cũ ps Ego aũt ĩ me scz ad nihilũ redactꝰ
sũ. scdo redderis feruẽtior ad deũ orãdũ a q̃ solo vi/
des fortitudinẽ ẽ dãdã ꝛ custodiẽdã. cũ sp̱ in adiuto/
riũ clamãs. eiq; ꝯfitẽs cũ p̱pha. Dñs fortitudo mea
ꝛ re. m. t'tio hic doceri' ꝛ exp̱ientiã ẽ acq̃ris. q̃ eri' ydo
neꝰ ad aliis in lapsu succurrẽdũ Hic apl's. ij. Chor.
ij. Bñdictꝰ inq̃t deꝰ ꝛ pr̃ dñi nri iesu xp̃i q̃ cõsolatur
nos ĩ oĩ t'bulatiõe nrã: vt possimꝰ ꝛ ipi ꝯsolari eos q̃
in oĩ p̃ssura sũt. Qui ei ñ ẽ tẽtatꝰ q̃d scit? q̃ nõ ẽ passꝰ
ꝛ exp̱tꝰ quõ ꝯsulet? q̃rto hic p̱uenit vt nũq̃; peccõribꝰ
q̃buslibet criminibꝰ p̱lapsi' indigneri'. sz ex corde ꝯpa
tiari'. iuxta illõ sapiẽti' Et teipo ꝯgnosces rẽ p̱ximi
tui recogitãs quõ ẽ tũc succurri ꝛ ꝯpati voluisti. q̃n
to iñ etiã custoditior redderis ad sp̱ sup̱ tui custodiã
standũ ꝛ deũ inuocãdũ ne ĩ ãpliora mala cadas. Vi/
des ergo q̃nta hic ẽ p̱ueniũt Profitere igiť cũ Augꝰ
ꝛ Ber. di. In mal' q̃z meis deũ singl'arẽ habui dilcõ
rẽ. q̃ ꝛ si labi p̱misit. feliciꝰ surgere fecit. oĩa coop̱ans
mihi ĩ bonũ Nã ꝛ ĩimici sũt iudices. Q' si hostes nri
p̱ nobis faciũt. quõ nõ oĩa sil' cũ illis? Facit p̱ nobis
hostis diabolꝰ q̃ suis tẽtationibꝰ nob' fabricat corõas
Facit ꝛ culpa ꝛ lapsus nr̃ p̱ nob' tãta in nob' gignẽs
bõa vt nulla nos p̱cedeat ferre mala Quisq̃s enĩ p̱fcẽ
cognoscit culpã. aut paꝝ sentiet. aut ex toto nõ senti
et corp̱is penaz: nec reputabit laborẽ q̃ peccã nouerit
deleri p̃terita: futura caueri: Sic enĩ dauid scũs ꝯui/
tiantis ẽi nõ reputat iniurias. meõr filij p̱sequẽtis
ꝛ cogitãs iniq̃tates suas O igiť felix culpa tãta ãmi/
nistrãs bõa O q̃z feliciter cecidi q̃ post lapsuz fortior

ꝛ feliciꝰ resurrexi Sed forte causaris aĩa q; g̃tiam
virtutũ ñ hẽs. sz meliꝰ nouit ille q̃d tibi expediat q̃z tu.
Et ob hoc si vis de eo bñ sentire. totũ q̃d ab illo ẽ fit:
intellige bñ fieri Tal' ẽ ei dei aõr in nob' nec q̃cq̃z hu
mana ĩfirmitas tolerat. q̃ ip̃e q̃ztũ in sua bõitate ẽ
ad bonũ nrũ ñ dispõat. cũ mag̃ op̱a faci' miordit' sub
limaris: cũ grã virtutũ cares ꝛ vitioꝝ ĩpulsu ꝯcuteri'
meliꝰ in hũilitate solidari'. Suauiꝰ enĩ redolz d̃o hu
militas ĩfirma q̃z vtus elata. Nihil igiť dispositioni
diuine p̃iudicare audeas. sed sp̱ cũ tiore ꝛ reuerentia
ora deũ vt quẽadmodũ ip̃e nouit tibi subueniat Si
q̃ mala adhuc in te remãserint pie diluat si q̃ inchoa
ta sunt bona. benigne p̱ficiat. ꝛ ea te q̃ voluerit ad
se via p̱ducat Ordo Mẽbrũ octauũ

Vos elegit dñs vt steris corã eo ꝛ ministretis ei.
v ꝛ cremetis ei incẽsuz. ij. Paral'. xxix. Elegit
ab oĩ viuẽte offerre sacrificiũ deo Eccl'i. xlv.
Dispensatio mihi credita ẽ. i. Choꝝ. ix. Post hec
sup̱ oĩa dona singl'aria singl'ariter grati eẽ dẽmꝰ q̃ p̃
ceteris elegit. ad ordies sacros p̱mouit. dei sacerdo/
tẽ effecit. pp̱l'o p̃fecit ꝛ dispẽsatorẽ misterioꝝ dei ĩdul
gẽtie: doctrĩe: eucharistie ꝯstituit O vere grãdia bñfi
cia ꝛ m'tis gratibꝰ dig̃: Nã ẽ digniꝰ officiũ q̃d inueniť
Cuiꝰ dignitas ex his patet

Sacratꝰ. bonꝰ. ecce potẽs. en nõia. dignꝰ.

Primo pz ex eo q; ad dei cultũ ẽ septies ad minꝰ plꝰ
q̃z secl'aris ꝯsecratꝰ ꝛ vltra laicũ septẽ caracteres hz
Si igiť venerať eccl'ia vl' cemiteriũ semel ꝯsecratũ
q̃z dignꝰ ẽ sacerdos. scdo q; vtilissimꝰ ẽ eccl'ie. vñꝰ.
Vtil' ẽ terris defũctis stãtibꝰ astris. Cogitz q̃sq; se/
cũ q̃nta bõa agat sacerdos sine q̃ nullꝰ fieret p̱fectus
xp̃ianꝰ aut xp̃i misteriis ĩiciatꝰ. t'tio q; ẽ potẽtissi/
mus claues eccl'ie tenẽs ptãtẽ hñs ligãdi ꝛ soluendi
Insup̱ ꝛ corpꝰ xp̃i ꝯficiẽdi q̃d nullꝰ p̃t ãgeloꝝ. q̃rto
ex digitate nõim q̃bus denõiať aut p̃signať aut cõ/
parať Vocãtur ei sacerdotes q̃si sacra dãtes. docen/
tes: ad sacra ducẽtes Itẽ clerici q; de sorte di. dicunť
vt Guilhel. p̱isien. in suo sacrali scribit. Dapiferi ac
pincerne sũmi regis: medici q; aĩarũ Iudices pp̱loꝝ
coop̱atores dei: recõsiliatores reoꝝ Dii int' hõies. an
geli ꝛ mediatores. Hi excellentius genꝰ clerĩ regale
sacerdotiũ gẽs scã pp̱l's acq̃sitiõis. Itẽ p̃figurať per
abel iustũ. noe sacrificia offerẽtẽ. per melchizedech sa
cerdotẽ summũ: moysen ꝛ aarõ. ꝛ sem aploꝝ vticem
petrꝝ. Assil'ať archãgelo gabrieli celesti p̱anim
pho xp̃m ãnũciãti. Marie vgĩ ꝯcipiẽti xp̃m ꝛ pariẽ
ti. q; quẽ illa semel. h' ĩdies eccl'e q̃dãmõ parit. Quin
to pz q; õibꝰ eccl'e statibꝰ ĩ digitate ẽ p̃latꝰ adõ vt qui
dã dicat Precellit reges. papã. ꝯctos sil' anglos. co/
tidie creãs se creãtẽ. q̃d nullꝰ nisi sacerdos p̃t. Meri/
to igiť magne de h' bñficio grẽ agẽde Pro cꝰ declara
tiõe plura possẽt adduci sz satius duximꝰ subticer' q̃z
ĩdigna ꝛ ĩsufficiẽtia dicere Legať dyalogꝰ sci io. chry
sost. ꝛ basilij Ep'a bern. ad sacerdotẽ: Preceptorius

niđ vbi plura de dignitate sacerdotū hñť: ⁊ ḡti ꝑ sin/gl'a simꝰ ⁊ cū ābrosio dicaꝰ O q̄s ē grās dicā: En ille ego despectꝰ añ. iā ꝑferoꝛ. iā āṗponoꝛ elcis Ille añ despectꝰ pctōꝛ hēo celestiū sacrōꝝ venerāda ꝯsortia Iā mēse celestis honoꝛe suscipioꝛ. xp̄z ꝯsecro ⁊ eo pascoꝛ Nō epulis meis pluuia vadať ñ ťre ꝑtꝰ laborať. ñ ar/
k boꝝ fructꝰ: xp̄s mihi cibꝰ ē xp̄s potꝰ. q̄ ⁊ me ꝯstituit dispēsatoꝛē misterioꝝ eiꝰ O grās illi sꝑ.

De bñficio gubnatiōis — Ca. ix.

Go dn̄s docēs te vtilia ⁊ gubernās in via qua ābulasti.
e ys̄. xl. Post supioꝛa bñficia q̄ succedūt aut inicē ꝯiūgūť. agēdū ē đ bñficio gubnatiōis qđ sꝑ ꝯtinuať. nā si vel ad momētū gubnatiōis manū subtraheret in nihilū ꝯcta rediret. Vñ valde regĉiādū ē sup bñficio isto. Circa qđ ṗmū grē agēde ꝙ in esse hactenꝰ ꝯfuauit ⁊ in tali nobili ⁊ bñ ēe de q̄ nē dicēdū
l Seruat — Membꝝ ṗmum
d At oīb vitā ⁊ īspiratioēz Act. xvij. In ip̄o viuimꝰ mouemur ⁊ sumꝰ ibidē Primū ita q3 gubnatiōis bñficiū ꝑ q̄ valde regĉiādū est ꝯtinua est cōseruatio in esse Ex nobis eñ in nihilum tenderemꝰ Vbi ꝯsidera sequentia
Cōseruat. crescas. sanus. letus. meritus nō
Prio ꝙ sꝑ in esse ꝯseruat Nā sine māutenētia eiꝰ in nihilū redigeremur sicꝫ ex nihilo ꝯditi sumus. Scđo ꝙ icremētū ⁊ augmētū debitū ē ꝯcessit. āmistrās pariť oīa ad hec reqsita. Tercio ꝙ ī tali ēe te ꝯseruauit scꝫ sano leto recto ⁊ ꝯmodoso q̄ pluribꝰ denegata Et tñ hec oīa ꝯtulit ñ merito sꝫ oīb his idigno q̄ etꝫ his dōis datoꝛē ipugñbat sꝑ. Pro tāto igiť bñficio cū augꝰ grās agamꝰ dicētes Mihi ego ds meus q̄tū teneoꝛ diligere te q̄tū dēo laudare te q̄ semper ꝯseruasti me. Nā sicut ꝑ ṽbū tuū oīa creāť ⁊ ꝑ ṽbū tuū oīa ꝯseruāť. sine q̄ oīa ānihilāť. Sicꝫ ei oīa ꝑ ip̄m fcā sť ⁊ sine ipō fcm̄ ē nihil. sic ꝑ ip̄m oīa ꝯfuāť q̄cū q3 sť siue i celo siue ī ťra siue i mari ⁊ ī oīb abissis Nec ps pti ī lapide adheret. nec i aliq̄ creatuꝝ nisi q3 ꝑ ṽbū ꝯfuēť ꝑ qđ oīa fcā sť. Adhercā ḡ ē ṽbū sꝑ vt ꝯserues me sꝑ q3 perco ī me si fuero absq3 te. ⁊ nō fuatꝰ a te q̄ fecisti me. Et ñ minꝰ ē bñficiū ꝯseruare me q3 fuit creare me. Da ergo mihi sꝑ laudare te q̄ vitā motū ⁊ ōne largiris ⁊ in his ꝯfuas me O oīa laudēt te pro me.
m Preseruat — Membꝝ. ij.
d Ominꝰ custodit te ab ōni malo. ps̄. Custodiuit q̄si pupillā ocl'i sui. deutro. xxxij. Dei de fgraciādū3 ꝙ tā sollicite te gubnauit ꝙ ab īnūeris piclis ⁊ mal' te ꝑfuauit ⁊ custodiuit. q̄ poterāt accidisse ē. Et loqmur ħ de tpalibꝰ malis. q3 de ꝑfuatiōe a petis supra actū ē: Vt āt hꝰ bñficij magitudiēz dinoscas op3 vt diligēter ꝯsideres q̄s quē q̄/to tpe q̄ꝑope ⁊ a q̄tis ꝑseruauit malis. Certe debo minē oī tpe custodiēs itroitū ⁊ exitū tāta diligētia vt pupillā ocl'i quā septē tūicis vestiuit ⁊ ab oīb q̄ possent accidere malis: Q2 in sex tribulatiōibꝰ: i septia ñ tāget te malū: Et p2ecipue ab istis.
Demōibꝰ. moꝛbis. ab s hoste. malis. q3 periclis
Prio ꝑfuauit ꝙ ñ obsessus a đmōibꝰ quēadmodu3 ml'ti. Scđo ꝙ ñ opple tꝰ icurabilibꝰ moꝛb. s. ꝙ ñ lepsus eecꝰ ⁊c. ťcio ꝙ ñ occisꝰ ab hostibꝰ aut latrōibꝰ. etꝫ it ꝑicl'a i siluis. q̄rto ꝙ ñ lesus pluribꝰ mal' vt qđ ñ igne exustꝰ ꝙ ñ aq̄ submersus ⁊c: q̄nto ab īnūeris te ꝑfuauit ꝑicl'is. q̄ tāetsi sint inūera. enūerat tñ paulꝰ ij. coꝝ. xi. eoꝝ octo gña Pericl'is fluminū ⁊c. Pro q̄ꝝ ereptiōe q̄ liberatoꝛi ⁊ ꝑfuatoꝛi ig̃tꝰ fuerit. isensibilibꝰ ⁊ bestijs ig̃tioꝛ ⁊ durioꝛ erit: đ q̄b legiť q̄ a ꝑuis mal' liberate sꝑ g̃te fuerť. vt đ leōe bti ihero. đ leena bti macharij ⁊ alijs: Grati itaq3 simꝰ ⁊cū sapiēte eccl'. li. dño ꝯfiteamur dicētes Cōfitebor ē d. rex. ⁊c: Vbi grās agit de ereptiōe ml'toꝝ maloꝝ Et cū tribꝰ pueriꝫ đ camino ignis ereptꝫ ymnū dicaꝰ. Et cū diuo augꝰ regĉiādo ꝯfiteamur. Procedā adhuc itnēs minꝰ eiꝰ fuisse qꝫ educatꝰ fui a ꝑētibꝰ qꝫ me dū puulꝰ ⁊ ipotēs mei eēz flāma ñ lesit. qꝫ me aq̄ ñ absoꝛbuit. qꝫ ñ vexatꝰ a deōne. qꝫ a bestijs ñ ꝑcussꝰ qꝫ ñ ꝑcipitio necatꝰ sꝫ a tātis ꝑicul' liberatꝰ ⁊ custoditꝰ ⁊ ad ꝯgruā vsq3 etatē i fide eiꝰ ⁊ bōa volūtate sine his nutrꝰ Vere dōa tua sť hec dñe ds miōꝛdiť mihi a te idulta. qꝫ me it ꝑicl'a media sepe ꝯstitutū clemēť eripuisti. nec vn/q3 petis meis q̄ minꝰ misereris vici potuisti. Vnde mihi sꝑ amādꝰ ⁊ laudādꝰ Nā si amarē q̄ me a moꝛbis aut periclis q̄ribꝰ curaret. q̄to āgis te amare dēo. q̄ ne ⁊ hec mihi ꝯtigerēt ꝑfuasti O laudes tibi
Nutrit ⁊ vestibꝰ oꝛnat — Mēbꝝ. iij. iiij.
n At ⁊ victū ⁊ vestitū. Deutro. x. Ocl'i oim i
d te sperāt dñe ⁊ tu das ill' escā. ps̄. Tribue tm̄ victui necāria. ꝑuer. iij. Hñtes alimēta ⁊ q̄b tegamur his ꝯtēti sumꝰ. i. thio. vi. Deiñ g̃/cie referēde ꝑ āministratiōe victꝰ ⁊ vestitꝰ Que singl'atim pōi posset sꝫ ñ grādis ē trā ꝯsidrationū circa ista q̄re ꝯplectimur ea sil' Et hec q̄ti sint bñficij iacob patriarcha nouit. q̄ peregriāťs i mesopotamiā dnō votū vouit dicēs: Si dñs mecū fuerit i via q̄ ego ābulo ⁊ custodierit me ⁊ dedꝛit mihi panē ad edēdū ⁊ vestimētū q̄ operiar ⁊c. Erit mihi dñs i refugiū ⁊c. Et infra De vniuersis q̄ dederis mihi decias ⁊ hostias pacificas offeram tibi: Vt igiť ⁊ tu hoc bñficiū noscas: Hec circa illud consideres
Quāta dedit: varie: bona ꝑueniūt: mala currūt
Prio ꝯsidera q3 bñde sꝑ ē āministrauit ⁊ victū ⁊ vestitū i copia nō tribuēs panē in mensura: nō vnā tunicam sed copiam: Primo igitur de victu ⁊ nutrimento considera ista/
Pascit multiplici: nec egis. petes: bau tq3 laboꝛas
Primo q3 varijs cibis te reficit Multi eñ sť q̄

ꝑter coīa victualia. nūꝙ̄ nō dico comederūt. sed nec viderūt alia. nesciētes de salmōib⁹ sturionib⁹ ⁊ cibis ceteris ꝑciosis. Scdo nō instar ꝑlurium ex defectu cibi eguisti. esuristi. necessitatem sustinuisti. Tercio ꝙ ñ mēdicare op⁹ hūisti qd̄ dira necitas ē. Quarto ꝙ nō etiam tuis laborib⁹ ⁊ sudorib⁹ hec tibi ꝯpare ꝑtuerit sed in alioꝝ laborem introisti. ⁊ q̄ non seiāsti
D messuisti. ⁊ oīa in ꝓmptu gratis de manu dn̄i suscepisti. Scdo de vestitu videb̄ sequētia.

Contegit. exornat. varijs. honor. haut ibi frigus.

Primo contegit nuditatem Scdo adornat ignominiam Tercio tam varijs vestib⁹ ⁊ colorib⁹ vestiuit. nūc estiualib⁹ nūc hyemalib⁹ Jta ꝙ plures vestes in ꝑtica ꝙ̄ multi pauꝑes in toto. Quarto hinc tibi honor ⁊ nō sꝑneris. Quinto excludis penam ⁊ frigus hyemis. Scdo ꝑncipaliter ꝯsidera varietatem huius beneficij ex ꝑmissis. Tercio ꝙ̄ta tibi ex hoꝝ amministratione ꝓueniūt bona. Nam ex bono cibo es vegetatus. adauct⁹ ꝯfortat⁹ ⁊ melius ꝯplexionatus. Utilitates āt vestitus habes supra qꝛ adornat. honorificat. ⁊c̄. ita ꝙ eras exemplū coram alijs reputatior ⁊ honoratior. ⁊c̄. Quarto vide ꝙ̄ta euasisti mala ex hoꝝ collata copia. qꝛ nō eguisti. ⁊c̄. que supra sunt cōmemorata. Vide ergo ꝙ̄tas ei grās merito debes. Vere si hic in hoꝝ ꝯsideratiōe durus ⁊ ingratus ꝑstiteris. porcis merito ꝯparis. Hij enī tam etsi voraciter sub ylice glandes vorāt. nō tñ ad eū q̄ eas excutit oculos leuāt. nec agnoscūt nec gratias agunt. quare ipinguati ⁊ ingrati occidūt. Sic etiam accipiter ipinguat⁹ auolat. ⁊ gallina in augusto rarius domum intrat. Jta etiam quos dn̄s magis pascit. magis sunt ingrati adeo ꝙ conqueratur ysaye ꝑmo. Filios enutriui ⁊ exaltaui ipsi autem spreuerunt me. Et in deutronomi. Jmpinguatus incrassatus dilectus recalcitrauit. Non sic ozo simus. sed bone terre plantis ⁊ arborib⁹ fructiferis similes sim⁹, que quo magis excoluntur eo naturaliter fructificant magis. Hinc cum Jacob superiora illa verba sepe profiteamur. ⁊ cum Augustino dicamus. Aperi mihi o clauis dauid qui aperis ⁊ nemo claudit illi cui tu aperis. Claudis ⁊ nemo aperit cui tu claudis Aperi mihi hostium luminis tui vt ingrediar ⁊ videam ⁊ cognoscam ⁊ confitebor tibi in toto corde meo quia misericordia tua magna est super me qui pascis me a iuuentute mea omnib⁹ bonis tuis. Hunc
P in ꝙ̄ iutilē vermē fetētē pctis nutrꝫ optis dōis tuis ⁊c̄. Necesse. Membꝝ .v.

d **Ominus regit me ⁊ nihil mihi deerit. Psal. Domib⁹ vris necessaria sumite. genesis. xlij**

Et non solum agende gratie ꝙ victum ⁊ vestitum dedit. veꝝ etiam ꝓ ceteris ōnib⁹ que tibi necessaria fuerūt. q̄ tam liberaliter indulsit. Nō solum amministrādo necessaria. quinetiā alia ꝯplura aut decētia aut iocūda. Ubi nota ꝙ

Plura. necesse dedit. dat commoda. congrua. leta.

Primo ꝯsidera ꝙ preter victum ⁊ vestitum dedit ⁊ alia ꝙ̄plura tuo vsui necessaria. Ut domū ad inhabitandum. lectum ad q̄escendū. ceteraqꝫ vtensilia in omnem necessarium vsum. Scdo ꝙ ñ solum amministrauit tibi necessaria. sed ⁊ superaddidit ꝑmo commoda. scdo cōgrua aut apta. Tercio ꝙ leta. Necessarium autem vt Hugo ait vnicuiqꝫ rei est q̄ minus ipsa commode subsistere ñ potest. Utpote in victu homis panis ⁊ aqua. Jn vestitu lanea siue pellicia aut quelibet huiusmodi indumenta. Commodum vero est ꝙ licet aliquādo delectet amplius. sine ipso tamē vita duci potest. vtpote in victu hōis poculum vini ⁊ esus carniū. Jn vestitu bissus ⁊ sericum. ⁊ quodlibet aliud mollius indumētum. Aptū aut ꝯgruum est ꝙ licet vtētib⁹ nō prosit tamē ꝯuēit ad vtēdum. quales sunt ticture colorum ⁊ hmōi. Gratum est quod ad vsum habile nō est ⁊ tamē ad spectādum est delectabile. Qualia sunt fortassis q̄dam herbarum gn̄a ⁊ bestiarum ⁊ volucrum quoqꝫ ⁊ piscium. ⁊ similia. Attende ergo ꝙ̄ te diligat q̄ tāta tibi semꝑ impēdere voluit. O ꝙ̄ larga est munificentia creatoris. O ꝙ̄ munifica largitas gubernatoris: Si sola necessaria tribueret bonitas quidem eēt sꝫ diues nō esset. Cum vero necessarijs etiam cōmoda adiūgit. diuitias sue bōitatis ostēdit. Cum autē commoda cōgruis suꝑaddita cumulātur habūdātia bōitatis ei⁹ demōstrat̄. Sed dum postremo ꝯgruis etiam grata adijcit. q̄d aliud ꝙ̄ suꝑhabūdātes diuicias bōitatis sue facit Eya igitur o anima pro singulis esto grata. ⁊ cum psalte regis israel nobili illo ꝓpheta gracias agens ingenue profiterē ⁊ psalle:
Dn̄s regit me ⁊ nihil mihi deerit:
Regit Membꝝ sextū: R

r **Egem seculorum exaltate in operibus vestris. Thobie xiij**

Tu aūt domiātor domine cum trāquillitate iudicas ⁊ cum magna reuerentia disponis nos Sapie xij: Omnia tua mea sūt Luce: xv: Deinde regraciari debemus nō solū ꝙ nos cum tāta sollicitudine gubernat: verum etiam ꝙ cetera ōnia ꝑꝑ nos regit ⁊ gubernat ⁊ in nostrum vsū disponit ⁊ ꝯseruat Quod grāde est bñficiū ꝙ tanta ⁊ talia nostri causa gubernat: Scꝫ:

Condita seruat. tempora mutat. cuncta. ministrat.

Hic in primū regrādū ꝙ ea que cōdiderat etiā nob
in peccatū lapsis ad vsum nr̄m cōseruat. regit ⁊ gu/
bernat. Et inde prouidet fructꝰ ⁊ alia producit. Se/
cūdo ꝙ tp̄a ⁊ tp̄m vicissitudies tā delcābiliter imu/
tat. ⁊ ꝙ oīa hec in bonū nr̄m ⁊ vsū āministrat. O
quantū est totiꝰ vniuersi gubernationis bonū ꝙ tā
ta tā magna ⁊ multa tā ordinatissime dispōit. Q̄
itē sic tp̄a imutat. Quis eñ satis mirari pt̄ q̄ʒ mira
rōne ⁊ stupenda bonitate ꝓuidētia diuina cursꝰ tē/
porū distinguit! Ecce post noctē venit dies vt torpē
tes in ocio laboris exerceat. Post diē seqtur nox vt
fessos ad refocillandū q̄es excipiat. vt in hymno dici
tur ambrosiano Nō semꝑ dies. nō semꝑ nox: nō sem
per equales dies ⁊ noctes. ne vel īmoderatꝰ labor de/
bilitatos frāgat vel quies cōtinuata naturā inficiat.
vel idēptitas ꝑpetua aīo tediū gignat Itē quēadmo
dū dieꝝ vicissitudo ⁊ noctiū aiantia renouat. ita q̄t/
tuor tp̄a anni ordine sibi succedētia totiꝰ mūdi spēʒ
imutant: Nā per tēporē veris. quasi quadā innoua/
tione mūdus nascitur. Deinde ꝑ feruorē estatis q̄si
in iuuētute roboratur. post autūpno supueniēte ad
maturitatē ↄscendit. postremo succedēte hyeme in
defectū vergit. In quo hoc nimiū est mirabile ꝙ ita
ordinē semper seruat. Vere dn̄e ordinatiōe tua per
seuerat tp̄s ⁊ dies: Sed hoc postremo mirādūʒ tue
bonitatis est indiciū ꝙ creatura tua tuū seruet ī mi/
bi ministrando impiū. lʒ ipe tibi creatori meo meuʒ
denegarim obsequiū. Cōtemno creatorē ⁊ tuis vtor
creaturis. despicio te dn̄m ⁊ ð tua creatura exigo ob
sequiū Et cū mihi cuncta ꝑ te deseruiāt solꝰ ego nō
seruio tibi. Certe recte video domine. recte in me et
mihi silēs inuehitur tuꝰ Chry. di. Bis inquiēs o hō
delinq̄s. ⁊ geminū ac duplex crimē incurris. dū nec
pro cōditione vt seruꝰ obsequeris. nec pro creaturaꝝ
famulatu dn̄o famularis Tibi in die celū lucis splē
dore vestitur ⁊ solis fulgoribꝫ decoratur In nocte
clarissime lune speculo ⁊ astroꝝ fulgore vario polꝰ
ipe lustratur. Tp̄a accepta alternis vicibꝫ īmutant̄.
frondescunt silue. amenātur cāpi. prata virescūt. ai/
mantia cūcta diuers̄ vsibꝫ procreata edūt fetꝰ. parēt
imꝑio. obsequia seruāt. scatent fontes. amnes fluūt
institutis termīs maria cohercēt̄. Gaudet post hye
mē verna tēperies. estatis flagrantia decoq̄t messes
autūnitas temulēta suas exhibet vbertates. hyeme
maritant̄ imbribus terre Suis institutis cūcta des̄
uiant. solus hō deo nō seruit. Parent cūcta rebelli.
obtꝑant procaci. deseruiūt cōtemtori. ꝑata insurge
re in vindictā nisi pietas prohibeat moderatoris
Corrigat ergo te o ingrate dilatatio differentis ne cē
sura puniat iudicis. Facile eñ obsequio tuo facies
deū ꝓpitiū. si cōuersus mutaueris vitiū Dic ergo cuʒ
ps. Quid retribuā dn̄o pro oībus Tanta eñ sūt dei
beneficia ꝙ nulla poterint eē obsequia ↄdigna Non
eñ nūerum hn̄t nec terminū sup̄ant cogitatiōes fn

suum. ⁊ innūera multitudo donorū vincit volubili/
tatē verboꝝ. Nec si totū vite tempꝰ oīs obseq̄a oc/
cupent. laudes teneāt: grāꝝ actiōes insistāt. poteris
pensare qð debes. Quare dāda est opa vt totis viri/
bus deuotio mētis in diuinas exerat̄ obseq̄a. ⁊ lau/
dū glīas os nostrū ꝑ oē tp̄s frequētare cogat̄. vt non
equas reddamꝰ. qð ipossibile seū ē grās. sʒ vt ei qui
nūq̄ʒ desistit bn̄facere sꝑ grās agamꝰ. vt sicut nulla
ē hora vel pūctꝰ q̄ gubernatoris bn̄ficio nō fruer̄. sic
nullū preter eat momentū quo gratꝰ nō existas

Aduersa. Membrū septimū

Ipse castigauit nos ꝓpter iniq̄tates nr̄as et
ipe saluabit nos ꝓpter miam suā. Thob. xiij
Aspicite ergo q̄ fecit vobiscū ⁊ cum timore ⁊
tremore cōfitemini illi Tho. xiij. Malū deꝰ cōuertit
mihi in bonū Geñ. Insuꝑ grati esse debemꝰ ꝙ non
solū mōis dictis ꝑ ꝓspera. s. te gubernauit. sed etiā
aduersa q̄dam ⁊ sinistra mala pene in rebꝫ ⁊ corꝑe ī
misit. vt sic validiꝰ nos sibi attraheret. Qð est vnum
grāde bn̄ficiū ꝙ sapia pris ipa ꝑ cūctis elegit. ⁊ vel
le nimis plurima causans bōa. ⁊ inter cetera ista

Viuificat. purgat. lustrat bōa plurima certꝰ

Tribulatio eñ tp̄alis. vel infirmitas corꝑal̄. Prio
interiorē hōiem viuificat. Iuxta illud. ps. Si ambu
lauero in medio tribulatiōis viuificab me. ibi Gre.
Mens interiꝰ viuificat̄ ex vulnere q̄ mortua iacebat
ex crimine Secūdo aiam ab oī cōtagione purificat
Tho. iij. In tp̄e tribulatiōis peccā dimittꝫ his q̄ inuo/
cant te. Est ei aduersitas velut aq̄ expiatiōis. aut ig
nis cōflatiōis: fornax purgatiōis. Nā ⁊ teste Augus.
Qð lima ferro: fornax auro. flagellū grano. hoc fecit
tribulatio viro iusto. Et meliꝰ est ardere flāmis febr/
ium q̄ʒ estu vitioꝝ. Sꝑ itaq̄ʒ patiēs dicat illð Mich
vij. Irā dn̄i portabo. qꝛ peccaui ei. Tertio cecitateʒ
illuminat quēadmodū ꝓspitas excecat. Illustrat āt
ad cognoscendū suā nullitatē. pecci vilitatē. pene de/
bite grauitatē. mūdi ⁊ mūdialiū vanitatē. vite bre/
uitatē. mortis vicinitatē. dīne mie bonitatē. ⁊ iusti/
cie eius seueritatē. Propter q̄ gratias agit. Hiere.
xxxi. di. Castigasti me dn̄e ⁊ erudiitꝰ sū. q̄si iuuēcl's in
domitꝰ. Hinc Prouer: xxix. Virga atq̄ʒ correctio
tribuit sapiam. Quarto ↄfert ⁊ alia innūera bona. q̄
varij assignāt varia ⁊ nobis sunt ꝓrsꝰ inumerabilia
ita sunt ⁊ nūero ⁊ merita excedētia. Si eñ aliquod
aliud bonū meliꝰ deus hūisset hoc dilecto filio suo
vtiq̄ʒ ipendisset. Sed ipm fecit virū doloꝝ non ha/
bens qð meliꝰ daret. Nā per aduersa deꝰ delinquen/
tes castigat. vt dꝛ Tho. xiij. negligētes ad bonū isti
gat. Tribulatio eñ paciam opat̄. Reos sibi cōsili/
at. vt dꝛ yꝫ. vi. In indignatione mea ꝑcussi te. ⁊ ī re
cōsiliatiōe mea misertꝰ sum tui. Arrogātes hūiliat.
vt paulū ꝑ stimulū. hinc Iob. vi. Sagitte dn̄i ī me
sunt quaꝝ indignatio ebibit spūm meū. In tribu/

latione fortificat Hebre.xi. Conualuerūt de infirmi-
tate fortes facti sūt in bello Homies examinat Thob
xij. Quia accept⁹ eras deo necē fuit vt ꝓbaret te tēpta
tio in bonū excitat. ps. Tribulationē ⁊ dolorē īueni
et nomē dñi inuocaui Itē ad glaꝫ ꝑducit Bti em̄ q̄
ꝑsecutionē paciūr qm̄ ipoꝝ ē regnū celoꝝ Postre
mo de electione hoīes ċtificat Mlte em̄ sunt tribula
tiones iustoꝝ Oēs em̄ vt dr Judith .viij. q̄q̄t placu
erūt deo ꝑ mltas tribulationes transierūt fideles ⁊
Hebre.xij. Quē diligit dñs castigat. Magna. igit
sūt bona aduersitatꝫ tꝑalis q̄ iuxta crysost. ad sūma
lucra deducūt. adeo ꝙ neqꝫ si ꝑ vnāquāqꝫ diem mo-
reremur ꝓ illo q̄ tanta p̄stat bona retribueremus qd
dignum est. Agite ḡ sup tātꝫ bonis cū Job sp grati
sim⁹ ⁊ ōe gaudium existimem⁹ cū in varias tribulati
ones inciderim⁹. ⁊ dicamus Sit noīe dñi bn̄dictū
et cū thobia corā oibus sp ei ꝯfitcamur

Astat membꝝ octauum

S a stitit a dextris paupis. ps. In fraude circū
uenientiū affuit illi Sap. x. Si descēdero
ad infernū ades. ps. Postremo in hoc be-
neficio gubernatiōis deo regratiari vel marie ī eo de
bem⁹ ꝙ tā sollicit⁹ nrē gubernatiōi sp intēdit: ita vt
nec ad momentū nos dereliquit. sꝫ quasi oīm oblit⁹
nobis semp intendit ⁊ a paupis dextris astitit sem
per. Ubi hec cōsidera

Sollicit⁹. sp. vel vbiqꝫ. vidēs. iuuat ⁊ nos

Primo ē ꝙ tā sollicite q̄si ceteroꝝ oblit⁹ intēdit Nā
licet oibus intendat. nō tm̄ min⁹ tibi. Ipe em̄ ē act⁹
pur⁹. sp ad oia eque se hn̄s Scdo ꝙ nūq̄ꝫ te dereliq̄t
sed oī tpe tibi astat in prospis ⁊ aduersꝭ: die ac nocte
inuigilans tibi. Tertio ꝙ vbiqꝫ etiā in malꝭ nō te ꝑ-
sus dereliquit: Quarto ꝙ ꝑpetua cōsideratiōe tua as
picit q̄si inde ei aliquid ꝓuenire posset. Quinto ꝙ co
operatur indiuidu⁹ ⁊ adiutor in oibus sp assistit. sn̄
quo poteris nihil De q̄bꝫ oibꝫ grati valde esse debē⁹
⁊ cū Aug⁹. dicere. O aīa mea cogita ⁊ in hoc ꝑpēde:
q̄ꝫtum a deo tuo diligeris. c⁹ bn̄ficiū nunq̄ꝫ tibi defu
isse cognoscis. Sic certe mihi videtꝭ cū ei⁹ miseratio
nes circa me attēdo. ꝙ si fas est dicere nihil aliđ agit
de⁹ nisi vt mee saluti ꝓuideat. ⁊ ita totū ad custodiā
meā occupatū video q̄si oīm oblit⁹ sit ⁊ mihi soli va
care velit. Sp p̄ntem mihi se exhibet de⁹ sp paratū
offert. quocūqꝫ me verto me nō deserit. vbicūqꝫ fue-
ro nō recedit. q̄cquid egero ꝑiter assistit. ⁊ tandē cū-
ctis actiōibꝫ meis ꝑpetuus inspector. Et quantū ad
bonitatē suā ꝑtinet q̄si indiuidu⁹ pator insistit O q̄ꝫ
ta ⁊ qualia sunt ista dñe de⁹: ꝙ tant⁹ talis mihi sem
per sic intēdas. oculis illis q̄ lucidiores sunt sup solē
quibꝫ oēs vias hōis circūspicis. ⁊ semp cōtemplaris
bonos ⁊ malos Cū em̄ cūctis p̄sideas. singula imples.
totus sp vbiqꝫ p̄ns cūctoꝝ curā agis que creasti. q̄a
nihil eorum odisti q̄ fecisti Sic gressus meos cōside-
ras. ⁊ die noctuqꝫ sup custodiā meā vigilas: oēs sci-
tas meas diligēter notas spectator ꝑpetu⁹. veluti si
totius creatꝭ tue celi ⁊ terre oblit⁹ tm̄ me ꝯsideres.
⁊ nihil sit tibi cure de alijs. Neqꝫ em̄ crescit lux īcom
mutabilis visiōis tue si tm̄ vnū aspiciat. neqꝫ minui
tur si innūera videat ⁊ diuersa. qꝫ sicut vnū totuꝫ sil
ꝑfecte cōsideras. sic singula quelibꝫ ⁊ diuersa ꝑfecte
simul totaqꝫ tot⁹ cōspicit visus tu⁹ Sꝫ sic oia sicut
vnū sic vnū sic singula. tot⁹ silꝭ sine diuisione lꝭ ꝯmu
tatione vel diminutiōe cōsideras. Itaqꝫ tot⁹ tu to-
to tpe sn̄ tpe totū me silꝭ: spqꝫ cōsideras. ac si nihil ali
ud cōsiderare hēas: Sic ergo ego sup custodiā meaꝫ
stabo. sicut si oīm oblitus sis ⁊ mihi soli intēdere vel
Semp q̄ppe te vbiqꝫ p̄ntē exhibes. sp te ꝑatū offers
si me ꝑatū inueneris. Quocūqꝫ iero tu dñe nō me d-
seris nisi ego prior te deserā: vbicūqꝫ fuero nō recedis
qm̄ vbiqꝫ es vt quocūqꝫ iero inueniā te ꝑ quē possiꝫ
eē ⁊ nō peream sine te. cū sine te eē nō possim. Fate-
or equidē ꝙ q̄cquid facio añ te facio. ⁊ illud q̄cq̄d est
qđ facio. meli⁹ tu vides q̄ꝫ ego q̄ facio Quicq̄d enim
sp opor tu sp p̄ns ꝑiter assistis vtpote ꝑpetu⁹ inspec
tor cogitationū, intentionū. delectationū ⁊ oīm ope
rationū meaꝝ: Dñe añ te oē desideriū meū. añ te oīs
cogitatio mea: Tu vides vn̄ veniat spūs vbi sit: ⁊ q̄
vadat qꝫ tu es spūs oīm spūum pōderator Et veruꝫ
radix dulcis sit aut amara. de qua foris emittuntur
pulchra folia. tu iudex intern⁹ melius nosti ⁊ medul
las etiā radicū subtilius ꝑscrutaris. Ad qđ tendo cū
opor q̄cquid cogito ⁊ in quocūꝙ delector tu vides. si
gnas attente ⁊ notas ⁊ scribis in libro tuo. vt scđm
hec postea reddas mihi ꝓ bono p̄mia. ꝓ malo suppli
cia. In oibꝫ magis attendēs finē intētiōis q̄ꝫ actum
oꝑationis. Cū igitꝭ hec diligēter cōsidero dñe ds ter-
ribilis ⁊ fortis timore ꝑiter ⁊ ingenti rubore ꝯfūdor
qm̄ magna nobis indicta est necessitas rcē viuendi:
q̄ oia facimus ante oculos iudicis cuncta cernētis.
Sed ⁊ imensas tibi grās ago q̄ sic me diligis ꝙ sem
per astas a dextris pauperis.

De beneficio glorificationis Caplm.x.

T b Enedic aīa mea dñm. ⁊ oia: Bn̄dic a
nima mea dñm ⁊ noli ⁊c. Qui coroāt
te in mīa ⁊ miseratiōibus. Qui replet
in bonis desideriū tuū. ps. Quicquid
volueris dabo. Nūeri. xx. Post sex
beneficia p̄missa septē bn̄ficiū. s. ꝓmis
se glificatiōis nō ē minoribꝫ gratibꝫ dignū. Qđ licet
nondū sit exhibitū: spe tn̄ certa illud fixū tenem⁹. ⁊
a veritate q̄ nō fallit ē promissuꝫ. Cui⁹ pūctula h̄ nō
ꝓsequimur qm̄ infra in Rosario de regno celoꝝ saꝫ
tis tāgūtur Et ex glosula interliniari qđ sibi velint i
telligunturꝭ: Ne tn̄ quosdā sua deuotiōe hic priuemus
Nudos versus hoꝝ pūctoꝝ ānotabim⁹ q̄ꝝ ꝓsecuti-
onē q̄ volet Infra ī regiōe celesti requirat.

De supra ci rep 1° oblectatio i ᵭtio cōspectus vir/
mittit nobis ꝯ ꝯtēplatiōe hu ginee matris
specūs btissie t̃nitat; māitat; xpi.

e n trinū.christum. matrem

q̃rto cōgratulatio Postrēo exultatio de con
beatoꝝ spirituum tēplatiōe alioꝝ supioꝝ sctōꝝ

missos.quoq; sanctos

De iuxta aūt gau scdo d thesauro ᵭtio de ornatui
debim⁹ de celestis rū nob reposito loci z ꝯsorcij atz
ꝯsortij q̃litate rū iestiabilitate rei am ēitate ois

Consors. thesaurus. ornatus.

q̃rto de ꝯuictu appatu z Postrēo de mistri nobis
escarū lautitate seruientis hilaritate

et esca minister.

Ab intra aūt rep mit scdo tres do ᵭtio perfectio vi
tit aurea p̃mij sobal tes anime rium anime.

Aurea. tres. vires.

q̃rto septē ptes qnto ex ꝯtēpla Postrēo gaudbit
btitudinis ex p tiōe tantorū p/ ab itra de oiz dsid
te anime miorum rioꝝ adipletiōe qc
quid volet erit

septem. tot premia. quicquid.

Ab extra q̃z vndi scdo ex trib au ᵭtio ex fructibus
qz rep missa sunt reolis.nō tū ꝯ cuiqz pro suo sta
gaudia vtpote ex ferendis oibus tu dandis.
q̃tuor corpis dotib

Dotes. aureole. fructus.

q̃rto ex actuatiōe exterioris sē qnto ex septē ptib cor
sus q tē mirabl'r ē pficiend⁹ porce beatitudis.

sensus. bona septem

De subt⁹ q̃z erūt gau scdo de eua ᵭtio de hostib ō
dia.pmo ex ꝯtēplati sis mūdi pe nib triūphat; vt
one celestis motus ricul z mi puta carne mdo
serijs demonib

Sub celi. mūdus. sub z hostil

q̃rto de penis ifernali qnto de vitat; pctis securita
b euas z p dieb mal te nō peccandi amplius:

pena reatus

Ubiqz q̃z gaude scdo ppē corū ᵭtio ppter gaudioꝝ
būt pp gaudioꝝ dē magitudiez pmanētiā z etnita/
multiplicitatē z imēsitatē qz ml'ta (tem.
illoꝝ sē aggrauātia

Plurima grandia.sunt remanētia.

q̃rto ppter corūdē sin Postrēo ppē gaudioꝝ illoruz
gularē nouitatē z no pemin ētiā z sublimitatē Cū i
uam singularitatez infinitū p̃ster corpalē delcātio
nē spiritualis

singula. prestant

Pre oib q̃z gaudijs gau/ scdo dele ᵭtio oblectat
debūt qz dira z celestis de ctat itensi generalius et
lectatio afficit intimi⁹ us z acuti⁹ vniuersalius

Intimus. intēsus.generalis

q̃rto afficit cōmuni⁹ qz nō Postrēo oblectat bis ai
ipedit ab admixtiōe alte ma pmanēti⁹ qz nō tran
ri⁹ ꝯsolatiōis oia ꝯplectit sitorijs.sz i eternū pma
simul. nētibus

et insimul eius

Postrēo rep scdo ex rō ᵭtio hrē fa q̃rto cupiunt
missa nob ē d nali vi vi mā z hōrē ditias hrē. ibi
sideriorꝝ oim tā bñ rge z ill' faciet dñt oia bona
adipletio que re z fz ɏ de⁹ nomē pit venire.
potissim sunt turē viuere eternum
vij.ista vt pote
vt ex itellcūali scire

Scire regent. famam. diues.

qnto cupim⁹ sexto delcātiōes postrēo cupiūt ppe
maloꝝ carēri tenere z oē bo/ tuū z imortale esse
az c⁹ ibi acci/ nū z ibi abūdan ibi sēpitnitatē glie
pie⁹ securitatē tia bōꝝ pfruemur accipiēt q nūq̃z po
terit defraudari. Et sic i oi/
bus iplet desideriū iustorum

caret. z tenet. esse

Hoꝝ plenior vtcūqz deductio ē infra in regiōe cele
sti. Nam z tale z tm̄ ē istud glorificationis bñficiū
q excedat oēm mētis cōceptum. volubile verbum pē
nalem fructū. Nō em̄ nec mima pmissi regni glia pt
etiam a velocissimo scriba pēna cōscribi. Nō. (quod
facto facilius) a q̃uis q̃ztumlibet etiā lati z viuacis in
tellectus fuerit mēte cōcipi Quomodo ergo poterit
hui⁹ beneficij altitudo a nobis balbis elinguib ste/
rilibus ꝯscribi. Cōsulti⁹ itaqz puto agem⁹ si digituz
ori supposuerim⁹. z Hierony. btissimi ꝯsiliū quod
diuo Augustino de hac gloria sciscitari volēti dedrit
cōpleri fuerimus Qui ita glificat⁹ Aug⁹ apparēs ai
ebat August. augusti. quid queris. putas ne breui
imittere vasculo mare totū. breui includere pugillo
terrarū orbē. celū firmare ne vsitatos exerceat mot⁹
Que oculus nullus hōim videre potuit tu⁹ videbit.
zc. vt infra de regno folio Et in fine subnectit
Discurre inqt adhuc breue tpis spaciū ipossibilia fa
cere ne coneris donec tu⁹ ipleatur vite cursus Hic ñ
queras q nō alibi nisi quo tam feliciter spero inueni
ri possunt. Sed hic satage talia exercere opa. vt p⁹/
modū ibi q hic aliqualiter intelligere cupis totaliter
habeas ineternū. Notate verba z agite fm ea. Sic
viuam⁹ vt ea digni sim⁹. orem⁹ vt accipiam⁹ grati si
mus p promissis tantis bonis Nisi enim grati fueri
mus de pmissis indigni erim⁹ frui rebus. Grās ita/
qz sp agamus z cū Aug⁹ dicamus Ualde diligen/
dus est de⁹ in donis p̃missis q dedit: sed multo ápli⁹

i ꝑmissis qꝛ mlto maiora ꝑmisit Promisit ei nob a
labore qetem. a ſuitute libertatez a timore ſecurita
tem a merore ꝯſolationem. a morte reſurrectionez
Et in reſurrectione plenũ gaudiũ. ſummũ ⁊ indefi/
ciens gaudiũ Deinde ꝑmisit nobis ſeipm̃ qppe iura
uit patrib⁹ datuꝝ ſe nobis qui ẽ omne ⁊ totũ bonuz
Quod qui acceperit habũdantia omniũ bonorũ ꝑ/
fruet ⁊ quicquid voluerit illi fiet Excitem⁹ igit ⁊ di/
uertam⁹ totũ intellectũ nr̃m inq̃ztũ de⁹ donauerit ⁊
cogitem⁹ quale ⁊ q̃ztum electoꝝ ſit vnicũ ⁊ ſingula/
re gaudiũ Iſtud ſcȝ vnũ ⁊ ſummũ bonum qd eſt oẽ
bonũ illud vnũ ⁊ neceſſariũ ⁊c̃ De hoc bono agit in/
fra O igit q hoc bono fruet quid erit illi ⁊ quid illi
nõ erit Certe quicquid voluerit erit ⁊ quicquid nolit
nõ erit Cur g̃ ꝑ multa vagamur amem⁹ hoc vnũ bo
nũ i quo ſunt omnia bona ⁊ ſufficit Deſiderem⁹ ſim
plex bonũ qd eſt oẽ bonum ⁊ ſatis eſt Bona g̃ ꝑmiſ
ſa vt ſunt nullus dicere cogitare vl intelligere p̃t car
ne veſtit⁹. multo eĩ maiora ſunt ⁊ meliora q̃ȝ intel
ligimus aut cogitamus Regnũ nãqȝ dei omni fama
mai⁹ eſt. omni laude melius. omni ſciã innumerabi
lius. omni gloria putat ⁊ eſt excellẽcius Nolumus
hic enumerare ſol. cauſas dictas huius regni bona ſȝ
ad ea aſpirare cũ Aug⁹. ⁊ dicere Quẽadmodũ deſide
rat ceruus ad fõ. a. Sitiuit aĩa mea ⁊c̃ O fons vite
vena aquaꝝ viuẽtiũ qñ veniã ad aquas dulcedinis
tue O qñ veniam ⁊ apparebo ante faciem tuã. Pu/
tas ne videbo diem illaȝ diẽ iocũditatis ⁊ leticie. dieȝ
quã fecit dñs vt exultem⁹ ⁊ letemur in ea O dies pre
clara neſciens veſpm non habẽs occaſum. in qua au
diaȝ vocẽ laudis tue. vocẽ exultationis ⁊ ꝯfeſſionis
intra in gaudiũ dñi tui intra in gaudiũ ſempiternuȝ
in domũ dñi tui. Ubi ſunt magna ⁊ inſcrutabilia ⁊
mirabilia quorum nõ ẽ numer⁹. Ubi erit õne bonũ
⁊ non erit aliqd malũ ⁊c̃. Enumerat tunc bona reg/
ni Et iterũ p⁹ exclamat ſic O gaudiũ ſuꝑ gaudium
vincens omne gaudiũ extra qd non eſt gaudiũ qñ in/
troibo in te vt videam dnm̃ meũ q habitat in te Ibo
⁊ videbo viſionẽ hãc g̃ndem Quid eſt qd me detinet
Heu me qꝛ incolat⁹ meus ꝑlongat⁹ ẽ Heu me quã
diu dicet mihi expecta reexpecta Et nunc q̃ eſt expec
tatio mea. nonne dñs. Saluatorẽ expectam⁹ dñm
ihm xp̃m q reformabit corp⁹ fragilitatis noſtre ⁊c̃.
Expectam⁹ dñm quãdo reuertat a nupcijs vt indu/
cat nos ad ſuas nuptias Ueni domine ⁊ noli tarda
re Ueni domine iheſu viſitare nos in pace Ueni ⁊ e
duc vinctũ hunc de carcere vt letet corã te corde ꝑfcõ
Ueni ſaluator noſter Ueni deſiderat⁹ cũctis gentib⁹
oſtende faciem tuam ⁊ ſalui erim⁹ Ueni lux mea. re
demptor meus educ de carcere aĩaȝ meam ad ꝯfiten
dum nomini ſcõ tuo Quã diu miſer iactabor in fluc/
tibus mortalitatis mee clamãs ad te ⁊ non exaudis
Audi domine clamantez in hoc mari magno ⁊ educ
me ad portũ felicitatis eterne Felices q de periculo
maris h⁹ educti ad te deum viuum portum tutiſſim
ꝑuenire meruerũt O vere felices qui de pelago ad li/
tus. de exilio ad patriã. de carcere ad palaciũ ꝑuene/
rũt optata iã qete hñt o ꝑ hñt qui iaȝ malis õnib⁹ exu
ti ſecuri iam de ſua inmarceſſibili glia ad regnũ deco
ris ꝑuenire meruerũt O regnũ eternũ. regnũ õniũ
ſeculorũ. vbi lumen indeficiens ⁊ pax ⁊c̃. O quã glo
rioſum ẽ regnũ in q tecũ domine regnãt oẽs ſcti a/
micti lumine ſicut veſtimẽto. habẽtes in capite ſuo
coronã de lapide p̃cioſo O regnuȝ beatitudis eterne
vbi tu domine ſpes ſctõꝝ ⁊ dyadema glẽ facie ad fa/
ciem videris a ſanctis ibi gaudiũ infinitũ ſine triſti
cia ⁊c̃. Felices igit q de naufraga vita preſenti ad tã/
ta gaudia ꝑuenerũt Infelices heu nos ⁊ miſeri. qui
ꝑ huius maris magni fluctus. ꝑcelloſasqȝ voragi/
nes nauem trahimus ignorãtes an ad portũ ſalutis
ꝑuenire valeam⁹ Infelices inquã q̃rum eſt vita in
exilio. via in periculo finis in dubio. q adhuc pelagi
fluctib⁹ ꝟſamur ſuſpirãtes ad portum O patria no
ſtra. patria ſecura a lõge reuidemus. ab hoc mari te
ſalutamus. ab hoc valle ad te ſuſpiram⁹. ⁊ nitimur
cũ lachrymis. ſi quomodo ad te perueniam⁹ vt pro
miſſa nobis bona accipiamus. Super quib⁹ interiȝ
gratias agimus ⁊ ſupplices oram⁹. Da nobis ita in
ter ſcillam ⁊ caribdim tenere mediũ vt ſalui naue et
mercibus ſecuri ꝑueniam⁹ ad portũ. ad tuum ſcȝ re
gnũ nobis a te promiſſum. Hec ſuſpiratio Auguſ.
poſita eſt loco exempli. vt ⁊ ſic nos.

Exemplaris forma regratiãdi et cõcluſio benefi/
ciorum. Notula prima.

Et ⁊ alia multa beneficia feciſti mihi domie D
b deus me⁹ vita aĩe mee de qb⁹ dulce eẽt mihi
ſemper loq. ſemper cogitare: ſemꝑqȝ tibi gra
tias agere vt poſſim te pro omnib⁹ bonis tuis lauda
re ⁊ amare toto corde meo. ⁊ tota aĩa mea. tota men
te mea. ⁊ tota fortitudine mea. ſimlr ex omnib⁹ me/
dullis intimis cordis mei. ⁊ omniũ cõpagum meaꝝ
beata dulcedo dñe deus meus oĩm que delectantur
in te. Sed imꝑfectũ meũ viderunt oculi tui. Quis
enim ⁊ quid ſum ego vt tantis beneficijs gratitudi
ne par ſim. qd eĩ ego niſi cadauer putridum ſca ver
miũ. vas fetidũ. cibus igniũ. abiſſus tenebroſa. ter/
ra miſerie: filius ire. vas aptũ in cõtumeliã. genit⁹ ꝑ
immũdiciam. viuẽs in miſeria. moritur⁹ in ãguſtia
vas ſterquilinij. concha putredinis: plenus fetore ⁊
horrore. homo natus de muliere ⁊c̃. pauꝑ eec⁹ nud⁹
plurimis neceſſitatib⁹ ſubdit⁹ peccatis replet⁹ Quo
modo ergo ego tam vilis miſer ⁊ imbecillis quõ in/
debo beneficijs talib⁹ ac tantis q̃ tanta ſunt ⁊ talia
vt nulla ad ea quãtalibȝ etiã fuerint poſſint merita
Omne eĩ meritũ breue eſt cõꝑatiõe donorũ.. Quid
ergo retribuã domino pro oĩbus que retribuit mihi
Ingratũ enim eſſe nõ licet oĩmodis gratias agere o
portet. Quomodo igitur grat⁹ ero qui in immẽſum

debitoꝛ sum ꝛ pꝛoꝛsus egenꝰ. nisi recognoscēdo cōfi-
tendo in illū a quo sunt referendo. admirādo actuā-
do. laudādo. gloꝛificādo. dulciter gustando. qm̄ sua
uis ē dn̄s. Solus em̄ amoꝛ ex omnibꝫ aie motibus
sensibus atꝫ affectibus est. in q̄ potest creat̄a rōnalis
ꝛ si nō ex equo vel saltē ex simili rn̄dere auctoꝛi l' mu
tuā rependere vicē Quare igit̄ tristis es aia mea ꝛ
quare cōturbas me. tanq̄ꝫ ꝑpetuo futurum me deo
meo inofficiosum debitoꝛē. sterilem colonū. inexpli
cabiliter obligandū. Interim fac: deū ama. spera in
deū. specta speculare cōsidera. desidera. expecta. pa-
cienter fer. cōsolare ꝛ gaude interim in spe. Veniet
dies illa qn̄ assumeris ꝛ vngeris: inhabitabis in atri
is domus dei ꝛ digna habeberis fungi sacerdotio in
nomine ipsius. ꝛ offerre illi incensum dignū. dignifi
cante te spiritu filij in quo ꝛ per quem ꝑfecte grata e
ris Interim tantū ne obliuiscaris gratiā fideiussoꝛis
tui. sed hoc vel vnū intentioꝛi mēte retracta. Et si ḡ
titudinis foꝛmā voles Ancelmū intuere in meditati
one sua super redemptione generis hūani Et in o-
ratione ad flectendū patrē in nōie vnigeniti ꝛ cetera
Immo si quis studiosioꝛ piū gratitudinis exem-
plar volet Ille orationem Quintiliani ꝓ filio ab ai-
co redempto contra patrē legat ꝛ ad pietatem cōuer
tat. Insigniter enim valde ibi redemptionis benefi-
cium effert.

Explicit distinctio huius
secunde partis prima.

Distinctio huiꝰ secūde ptis de virgīe mrē.
Titulus. xxiiij. Prologus.

m Emoꝛia mea in gene
ratione seculoꝝ. Eccl'. xxiiij
Qm̄ teste quodā post dī me
moꝛiā nihil vtiliꝰ dignius:
dulcius est meōꝛia mꝛis eiꝰ
Ideo postq̄ꝫ in p̄missa disti
ctione habitū est de quibus
dā meditabilibꝰ circa deum
et eū respicientibꝫ. In hac A
altera ponēda sūt quedā de ipius virginea mrē ꝛ eaꝫ
cōcernētibꝫ vt queadmodū ip̄a secūda est tam thala
mi felicitate. q̄ꝫ regni sublimitate. q̄ꝫ etiaꝫ sacerdotij
scitate. q̄ppe sponsa dei. secūda in cubiculo ꝛ thala-
mo. Regina celi. secūda in regno ꝛ solio. Sacerdos
magna. secūda in tēplo ꝛ sacrificio postq̄ꝫ adducunt̄
ꝛ inducūtur virgines oēs. Ita etiā hic sibi in nostro
Roseto ꝛ collectario secūdam vendicet distinctioneꝫ
huius nostre secūde partis. Verum cōsiderātes quā
ta in eiꝰ laudes ꝛ p̄conia. ꝛ a q̄ꝫtis q̄ꝫqꝫ digna sint cō
scp̄ta plurimū veremur ne nos actōe pusilli. ingenio
stupidi. nulla dicemꝰ post tāta eiꝰ laudi digna aut v
tilia lectoꝛi. Sꝫ e regione nō equū nobis visuꝫ est vt
sileamꝰ vbi oēs loquūtur. p̄sertim cū huiꝰ cōpilatio
nis modus ip̄i primū fuerat dedicatꝰ ꝛ eius amoꝛe h̄
opus extoꝛtū a nobis. Pauca igit̄ ꝛ de ip̄a medita-
bilia ponemꝰ. licet nō noua. nouo tn̄ ꝛ cōpendiosio-
ri nrō mō Sed anteq̄ꝫ ip̄a meditabilia ponemꝰ q̄
dā ꝓ introductiōe in laudē virgīs decet vt p̄mittaꝰ.
Ei seruiendi inductiuis
Sc; de Seruitoꝝ eiꝰ q̄litatibꝫ
Mō ei seruiēdi ꝛ ip̄is seruitijs
Deinde subnectēda sūt sub rosarioꝝ mōis certa me
ditabilia. vt sic in generatiōe seculoꝝ apud nos ꝑma
neat dulcis eius memoꝛia.
De inductiuis ad seruiendū marie Mēbꝛū. p̄
q Vicūqꝫ gloꝛificauerit me gl'ificabo eum Qui
autē me cōtemnūt erunt ignobiles. i. Reguꝫ.
ij. Duplici (ait Augꝰ) mundus acie suos sibi
attrahere solet. Aut scꝫ blandiendo vt decipiat. aut B
terrendo vt frangat. Sil'i quoqꝫ ac pari ꝓcessu virgo
sapientissima in sui laudē toꝛpidos verbis his īcita
re videtur. sed nō sine eodē. p̄mū nāqꝫ p̄mia pollice
tur vt alliciat. deinde aduersa minatur vt terreat p̄-
ma acie nō cedētes. Unde nimiū est durꝰ q̄ ad eꝰ lau
dē his nō expugnat̄ arietibꝫ Verū vt nemo sit q̄ se ab
tineat a b eiꝰ laude āplioꝛa sunt nobis ꝛ ꝑticularioꝛa
adducēda incitamēta. ex quoꝝ rememoꝛatione quoti
ens in eius cultu intepuerimꝰ validiꝰ in eius p̄cōia
assurgamus. Et licet plures plura ponāt incitamē-
ta. nos tamen multitudinē fastidij matrē declinātes
omnia illoꝝ multa ad tria principalioꝛa redigamꝰ.
mēbꝛa. his versibus conclusa.
c Ausa multiplici. seruire dei genitrici.

Debes dū viuis post mortez viuere si vis
id ē ꝓpt̄ deum ꝓpt̄ ꝟginē ip̄az ꝑ teip̄z
Te trahat ip̄e deꝰ geitrix. tibi cōueīt illud

Gloriose em̄ virginis laudi insistere debemus

Deū qꝛ hoc — ei placet / i sceptur ꝫ iubꝫ / ꝑ doctos suadꝫ

Seip̄az qꝛ — honorabilissima / bn̄ficētissima / fidelissima ⁊ ḡta

nosip̄os qꝛ nob — vtilissimum / dignissimum / valde necessariū

Nonē hijs addit decima causa qꝛ inuitamur ad itidē dulciter a maria

Que mēbra vt meōrie meliꝰ cōmendētur ꝟsib rediguntur.

Causas ob denas, seruito dei genitrici
Nāqꝫ placet. suadēdo. iubꝫ. venerāda fidl'.
Plura ādit. dignūqꝫ necē. bonū. vocat ad h̄

Pro quorū qualicūqꝫ ꝓsecutiōe. In p̄mis dicimꝰ virginee matris laudib insistendū. Ex pte dei. qꝛ h̄ ei sūme placet. Nō em̄ minꝰ ei placet fuitꝰ ⁊ laus. q̄ matri ipendit' q̄ꝫ que ei exhibet'. Nā ⁊ hec vera ē laus eiꝰ Teste nēpe hiero. Honor matris eiꝰ ē qui natus est ex ea Nec dubiū cuiq̄ꝫ esse dēt quin totū ad gl'am ptineat filij q̄cquid ipensuz fuerit eiꝰ genitrici ḡ ⁊c

Rursus si placitū ē deo ꝙ seq̄mur vestigia eius pareaꝰ qꝫ ipsiꝰ mādat ꝫ h̄ totū pagimꝰ honorādo mrēm eius ḡ ⁊c Non ignoraꝰ itē q̄ꝫ libēt boni filij audiāt collaudari suos parētes. q̄ꝫtomagꝫ suꝑhonꝰ ⁊ optimus ille eterni pr̄is ac virginee mr̄is vnigeitus ⁊ primogeitus filius oblectat' in sue matris tā venerāde preconijs Quā demū ei placeat fuitꝰ matris ex coḡicitur qꝛ eius ministros ⁊ ipsiꝰ laudi deditos tātis p̄uenit bn̄dictionib ⁊ gratijs vtꝫ in m'tis miraculis

Quisq̄s igit' cū christo dicere volet Ego q̄ placita sūt ei facio sꝑ quisq̄s itē cū iusto vt dꝛ ꝓuer. ꝯsiderare que placita illi. studeat matrē eiꝰ venerari In hoc siquidem cōplacitum ē illi

Alterꝫ inductiuū ex pte dei ē qꝛ hoc In scripturis iubet Nā si deū in sanctis laudari iussit q̄ꝫtomagis i hac scōꝝ sancta Vn̄ huiusmōi monitis scriptura ē plena vtilliē Honora prēm ⁊ mr̄ez Mr̄ vere est maria vtꝫ infra Itē in psalmo Adorate scabelluz pedum eiꝰ Qd̄ ꝯgrue itelligit' maria in q̄ req̄euit humanitas illa diuina Qui igit' scripturis assentiri velit Iuxta qd̄ dn̄s ipse āmonuit dicēs Esto cōsentiēs aduersario tuo ne forte tradat te iudici studeat venerari Terciū ē qꝛ ꝑ doctores orthodoxos id suadet vt sē testimonio libri coꝝ fere ōnes in quibus ad laudes incitant ꝟginis matris Non opus est hic coꝝ testimonia aggregare multiplicata em̄ sunt ⁊ facta credibilia nimis. Ex quoꝝ nūero p̄cipuꝰ ille virgīs laudator Bernar. ait Totis inquiēs medullis cordiuz p̄cordioꝝ affectib ⁊ votis oibus mariā veneremur. sic est volūtas eiꝰ qui nihil nos hr̄ē voluit qd̄ nō per mariā transiret ⁊c Moueāt itaqꝫ nos verba ⁊ incitamenta sapientū q̄ sunt q̄si stimuli ⁊ quasi claui vt in eccl'iastico dꝛ in altū defixi vt veneremur mariam Hēmus ⁊ totidē inductia ex pte virginis ip̄iꝰ Quorū primū est qꝛ in se honorabilissima est ⁊ oi laude digna Nō em̄ vt dicitur de Iudith ē talis ml'ier suꝑ terrā Tā scꝫ amabil' ⁊ venerāda q̄ppe in se cōtinēs oēs rōnes amoris ⁊ veneratiōis Si em̄ honor vt aiūt alicui exhibet' in iudiciū virtutis liq̄t ꝓfecto. qꝛ hec est ꝟtuosissima. Si ꝓpter generositatē a nullo illustriū hec vnq̄ꝫ fuit victa. Si propt̄ dignitatē suꝑexcedit vniuersos Regina scꝫ celi extn̄s ⁊ dn̄a mūdi. Quātamuis igit' rōnē honoris adduxeris. maria nr̄ā suꝑexcedet. Exaltate igit' eā q̄ꝫtū potestis suꝑ eni valebit. a cuiꝰ laude deficiūt viri ⁊ gemūt gygantes sub ea

Secūdo ē venerāda qꝛ Benefica ⁊ bn̄ficētissiā a qua excepimꝰ innūera beneficia. Que quāto sūt āpliora tanto honorabilior ⁊ magis a nobis venerāda Enumeret q̄ poterit q̄ꝫta ꝑ eā sint p̄stita nobis ⁊ tūc perspicuū fiet ꝙ oia nostra q̄ꝫtalibet etiā obsequia beneficijs eius iparia sūt ⁊ inferiora Certe ip̄a est ꝑ quaz deꝰ creator ⁊ iudex nr̄ factꝰ est frater. saluator ⁊ aduocatus nr̄ Per ip̄az ⁊ ꝓlem eiꝰ adorandā liberati sumꝰ a penis inferni. a iugo peti. a. ptāte imo tyrānide ⁊ seruitute diaboli ab originali infectiōe. a multiplici calamitate. ⁊ vt paucis multa dicamꝰ ꝑ eū liberati sumꝰ ab oibus malis ⁊ repleti oibus bonis nature grē ⁊ gl'ie: Vn̄ crebriꝰ iure illud Thobie eructare habemꝰ Quā mercedē dabimꝰ ei. aut q̄d dignū poterit esse bn̄ficijs eiꝰ. Tertio qꝛ suis seruitorib ē fidelissima remuneratrix ⁊ grata q̄ppe diligēs se diligentes Ut dꝛ Prouer. ⁊ nō derelinquēs in se sperātes Fidelis em̄ ⁊ munifica dn̄a gratis sibi nō patitur seruire nec minimū sibi ipensū obsequiū sinit trāsire irremūeratū. Quis ergo nō tali libenter defuiet? Qꝫ si amore recuruo ad ꝓpria ꝯmoda oculū diuertamꝰ inueīmꝰ ⁊ ea h̄ abūde. Nā virgini mr̄i deseruire in p̄mise nob honorificū ⁊ dignū. Si ei vt Agathes illa theologisabat Sūma ingenuitas est fuitꝰ xp̄i Et ꝓbe qꝛ seruire deo (vt aiūt) est regnare. Patet ꝙ post dei bene dicti cultū nullꝰ est p̄clarior q̄ꝫ q̄ colit' virgo ista. Vn̄ p̄clare de eiꝰ ministris dici poterit illud. iij. Regꝫ. x. Beati viri tui ⁊ bti serui tui bi q̄ stant corā te semꝑ

Deinde q̄ bono honesto nō allicitur vel vtili inoueatur. Nil eni vtiliꝰ q̄ꝫ deseruire marie. vnde dꝛ Eccl'i. xxx. Sicut qui thesaurizat. ita ⁊ qui matrē honorificat suam. i. virginē hanc mariā Et vere sic q̄ thesaurisat: Tanta enim prouenit ex virginis cultu vtilitas. tantus tāqꝫ copiosus fructꝰ vt nemo quātumlibet etiā garrulus aut disertꝰ orator fuerit verbis cōsequi

potest. Sunt qui enumerāt plurima hoꝝ bōa .ſʒ lō- gū eēt hic recenſere ea In mariali videātur Illud Au gust. ſat ſit in mediū adduxiſſe q̄ ait Maria ſibi ſer uientē hōiem in vita ꝑmouet. in morte iuuat. i gl'ia ſublimat. Quo itaqʒ fructuoſi⁹ eo inſtāti⁹ ei⁹ laudib⁹ inſiſtendū. Poſtrēo ei ſeruiendū. q: hoc nob valde neceſſariū Sine em̄ h⁹ virgis ope nullū nobis ꝓue- niet bonū. Nihil ei de⁹ nos hr̄e voluit qd̄ ꝑ man⁹ hu- is virginis nō trāſiret. vnde pulchre ait Bernardus Intuemi inquiēs dilectiſſimi q̄ʒto deuotiōis affectu a nobis eā voluerit hōrari. q̄ toti⁹ boni plenitudinē poſuit in maria vt ꝑinde ſi q̄d fidei. ſi q̄d ſpei gratie ſi quid ſalutis in nob ab ea nouerimus redūdare ꝛc̄. Nec min⁹ hec ſunt vt (alter ait) ab ea q̄ʒ diurnū lumē a ſole Vn̄ ꝛ Bernar. ſubnectit Tolle corpus h̄ ſola- re quod illūiat mūdum vbi dies? Tolle mariā hanc maris ſtellā. q̄d niſi caligo inuoluens ꝛc̄ Grādis itaqʒ nobis ē hanc venerādi indicta neccitas dū nō vl' difficulter niſi ꝑ eā p̄t ſubleuari nrā infirmitas: dita ri paupertas. calamitas nrā ꝓpelli. vn̄ de poſtrēis allo quens virginē pulchre Ancelm⁹ ait Sicut inq̄t auer ſus a te neccē eſt vt pereat. Sic ad te cōuerſus ipoſſi bile eſt vt pereat. Vn̄ liquet q̄ ſine ea nulla cōſtet ſa lus. vnde ꝛ d̄r yſ. vi. Gens ac regnuʒ q̄d nō ſeruierit tibi ꝑibit Quiſq̄s ḡ perire nolit Marie ſeruire ſtude at Annectit̄ in calce verſus decima cauſa ſeruiēdi marie. q: ſcʒ ip̄a ore ꝓprio ad hoc nos excitat ꝛ hor- tatur clamās illud in eccleſijs ſp. Trāſite ad me oēs q̄ cōcupiſcitis me ꝛc̄ Cui⁹ voci ope p̄ciū ē obedire ne illud Prouerb cogamur audire Vocaui ꝛ rēnuiſtis extendi manū ꝛc̄ Vere dur⁹ ꝛ inſenſatus nimis quē ſuꝑiora incitamēta nō emolliūt rōnes. nō ꝯuincūt: quēadmodū ſtultus ꝛ frontoſus quē vox marie vox dulcis ꝛ ſuauis nō incitat. quē ꝓmiſſa nō alliciunt. mine nō terrēt. Grandis ei frontoſitatis ē cōtēnere reginā celi vocantē. ſpnere dn̄am mūdi manū exten dentē. magne etiā ſtulticie ꝛ fatuitatis nō velle acce- dere ad oē bonū. Si eni paup libēter accedit ad diui tem: infirm⁹ ad medicū ꝛ ſic de alijs. multo libentius ꝓperabimus ad mariā in q̄ hēmus r̄poſita oīa bōa

Quales debeāt eē ſui marie. Mēbrū. ij.

E a [S]Eruiam⁹ illi in ſcitate ꝛ iuſticia ꝛc̄ Lu. p. Ambulās in via īmaculata hic mihi miniſ- trabat. p̄s. Poſitis quibuſdā ad laudē v- ginis īductis. videndū eſt de miſtrantiū ei q̄litatib⁹. Nō em̄ niſi a bn̄ q̄li ꝯcatis iuſticia ꝛ ſcitate induti s. mēte ꝛ corpe īmaculatis. dulciſſima ac puriſſima hec virgo venerāda Nō ei eſt ſpecioſa laus in ore petōr: Et beſtia ſi mōtē tetigerit verendū ne lapidet̄. Mōs virgo ē precelſa quo de ſn̄ manib⁹ lapis abciſus ē xp̄s quam ſi beſtialis ac carnalis hō qui pbor um ꝓncipe teſte. decies milies eſt brutis peior viliorqʒ conſiſtit frontoſe ac indiſpoſite acceſſerit iure ē culpandus. Nam ſi illuſtres huius ſeculi principiſſe ac domīc: n̄ niſi decoros aptoſqʒ ſibi miniſtros admittūt. quan tomagis eiuſmōi expetit regina celi. Hinc quicun- qʒ piiſſime huic virgini ſcīſſime dei gēitrici. diuiniſſīe imperatrici digne ſeruire cōtenderit. In ſcitate ꝛ iu ſticia vt ei deſeruiat atʒ via īmaculata āmbulet oʒ. Unde q̄dā plures ꝓprietates ſeruoꝝ marie ſub verſi bus quos cōmemorāmus ſolū. aſſignāt hoc mō.

carne ꝛ corde | ope ꝛ opi nione | intētu | affcū | mūdi ꝯtēptu
Seru⁹ marie virtutib⁹ hÿſce nitebit

ci ſup ad uerſis | i ſcīs ꝛ ꝓſpis | q: mr̄ v̄itat | q: ſeptiēs legit locuta
Mūd⁹ aroāticus rectus duot⁹ hebreus

ꝯ deſi diā | ꝯ vehemē tiam | ꝯ ſupbi am | q: mr̄ pi etatis | m̄re regia.
Cōpatiēs et cōgratulās verax taciturnus

ad deū | ad ꝓxi mum | ſn̄ plica ſilatiōis | i ꝯſilijs | ꝛ morib⁹ cōpolit⁹
Feruēs. diſcretus. hūilis. pi⁹ atʒ benign⁹.

ſcʒ ad faciē da mala | ad agēda bona | v̄gis cultū | ad ei placēdum
Iuſt⁹ pacificus ſimplex. patiens et hōeſt⁹

Atʒ verūd⁹ hilaris zelans ſtudioſus

Proſeq̄tur latius hec autor marialis nobis bre- uitati ſtudētib⁹ hoc vnū occurrit dicendum Q: q̄ dig nus Marie ſeruitor eē volet ei⁹ veſtigia ſectari de- bet Sic enim chriſtus docuit Qui mihi miſtrat me ſequatur. Nā alioquin vt autoritas dicit. Sanctos venerari ꝛ nō imitari nihil aliud eſt q̄ʒ mēdacit adu lari Unde vera chriſti aut marie veneratio eſt coruʒ imitatio. Hinc Hieroni: monet in ſmōe de aſſum- ptione virginis huius. Igitur dilectiſſime amate quā colitis ꝛ colite quā amatis. quia tunc eam vere colitis ꝛ amatis ſi imitari velitis ex toto corde quaʒ laudatis ꝛc̄ Hec de proprietatibus ſeruoꝝ marie Quas licet quis in ſe nō reppererit nō ob id tamen ab eius laude ꝛ ſeruitio ceſſare oportebit ſi ſaltē ꝓ hījs ad eam aſpirauerit Nō em̄ deſpiciet mediatrix petō rum quātūlibet ſordidū ſi ſuper petīs indoluerit ꝛ emendādi habuerit deſideriū.

De modo quo inſtandum ſit laudibus Marie Membrū tertiū

i [I]N omni animo tuo accede ad illā ꝛ omī virtute tua cōſerua vias illi⁹ et continēſ factus ne derelinquas eam Inuenies re quiē in ea ꝛ cōuertet̄ tibi in oblectatōeʒ Ecci. vi. Nūc iam tertio agendū d̄ mō q̄ ad h⁹ v̄gis obſeq̄ū ē accedēdū. q̄uoqʒ e⁹ laudes exol- uēde. De its obſequijs ei īpēdēdis De mō itaqʒ ſciēd q̄ aduerbijs n̄ nōib⁹ aut v̄b vt aiūt meremur: q̄obrē D

etiā hortatꝛ scriptura Qđ iustū est iuste exeqre Et ec; i vbis p̄missis sapiēs nō ꝗcūqꝫ accedētiū ⁊c. Und modus fuiendi marie in hoc Juxta dyonisiū carth. ꝯsistit ut tot; viribꝫ eius fuicio intēdamꝰ vt itē Reuerēt ⁊ formidolose hylariter ꝗꝫ ac amorose ad tāte ꝟginis p̄conia accedamꝰ Et merito Si em̄ hic expte scꝫ nostri ītuemur nrās ꝺfectuositates īpuritates ⁊ vicia Si e rgione Jllic scꝫ expte. ꝟginis ꝯtēplemur eiꝰ excellētias scitatē atqꝫ p̄conia nō sine ingēti rubore hūilitate reuerētia atqꝫ pauore ad ipiꝰ cultū accedemꝰ verētes tā fedi corā purissima apparere Porro si btē hꝰ visцerosissiāꝫ pietatē maternā dl'cedineꝫ clemētissimā ꝙꝫ charitatē rite penseꝰ.cū oī affectu ⁊ hilaritate ac grandi fiducia corda ⁊ ora in eius laudes resoluemꝰ Nō tñ huiusmōi ꝯsideratio reuerētiā secludat Nā licet ipa misericordissima suas non dire vlcisci iiurias solet. iusticia tñ filij nō sinit has īpunitas Et qua ꝯsideratōe ec; sanctissimi ꝗꝫ nō sine formidine eiꝰ se laudibꝫ dabāt Hinc scūs hiero. ait Talem ac tātā ꝟginē laudare indignū me fateor ⁊ vereor ne sicut īdignus ita ⁊ reꝑbꝫ laudator īueniar hic laudes eius de promere ꝑtimesco Jn quā etiā smāꝫ agit Ber. dicēs Nihil ē inqt qđ tm̄ me terreat nec aliqđ qđ tm̄ me delectat sicut de btissima ꝟgine habere ꝟmonē Terret me inqꝫ īdignitas ꝓpria delcāt me laus ꝟgis ⁊ eius excellentia ⁊c. Jtaqꝫ si viri tāti gloriosissimi hāc collaudare timuerūt. si gigātes soeꝰ laudibꝫ fatiscētes gemuerūt. si demū tanta formidine in eiꝰ se laudes scissimi hij resoluerūt. hinc nobꝭ ꝯiectandū ꝗꝫto metu ⁊ reuerētia. ꝗꝫta itē integritate nos eiꝰ laudibꝫ applicari oportebit. Uere ex tot; viribꝫ oꝫ vt ei fuiamꝰ vt autoritas monet qm̄ ipa prior ex oibꝫ seruiuit nobis. Quō āt ex oibꝫ mēbris ipa defuiuit nobis. qualiter itē rursꝰ ei fuire ex viribꝫ oibꝫ debeaꝰ. ꝓlixiꝰ Autor marial' deducit ⁊ facile occurrit ꝯsideranti. Uñ ⁊ hic intermittimꝰ illud solū hortantes vt in oī aīo ei fuiamꝰ ⁊ in oī virtute eꝰ cultui intēdamꝰ. nihilominꝰ nos sp ꝓfitētes inutiles fuos ⁊ īpares bñficijs ac laudibꝫ eiꝰ. tametsi in līguas oīa mēbra ꝟterētur Excedit ei pietas ⁊ dīgitas eiꝰ . nec a mortali ꝗꝫ īmo nec reliqua creatura. (teste petro ꝯmestore) attingi p̄t. sic em̄ ait Si fieri posset ꝙ arene puluis ⁊ vnde vndaꝝ gutte rosa gēme lilia flāme ⁊c. Lingue cūcta forent mīme depromere possent. Quid sis vel ꝗꝫta virgo regina maria. Que tua sit pietas nec lrā nec dabit etas Hec de mō ei seruiendi.

Qualibꝫ obsequijs colēda maria. ⁊ p̄sertim rosarioꝝ cōmendatio

Mēbrum tertiū

E

Corona tribuetꝛ tibi in generatiōe ⁊ generationē Prouer. xxvij: Coronaberis de capite amana. de vertice sanir. Can. iiij. Jā qualibus obsequijs venerabimur virginē hāc videndū. Et certe vt paucis nos expediamꝰ sciendū post pensū horaꝝ canonicaꝝ ꝗtidie debitū. gratiꝰ forte non offertꝛ marie obsequiū ꝗꝫ vt freqnēter eiꝰ rosariū vbi salutatur eulogio salutatiōis angelice qđ ei vtꝫ patebit ē gratissimū. Uñ ⁊ ei istud obsequij genꝰ a spūscō nullꝛ tēporibꝫ abolendū ī p̄missis verbis videtꝛ reꝓmissum. Qđ obsequij genꝰ vulgatꝰ rosariū nūcupatur. De cuius Rosarij origine denōiatiōe laude misterio ac vtilitate a varijs varia sunt cōscripta. vñ nec a nobis repetenda. Hoc vnū pro applicatiōe autoritatis p̄misse assignasse sufficiat. Qđ istud Rosariuꝫ a quibusdā dr Corona marie magna. Magna inqꝫ ad differentiā corone ꝑuule q̄ ex duodeci cōstituitꝛ Aue ma. ꝑut ex apoca. sūpserūt qdā deuoti vbi agitꝛ de muliere. xij. stellaꝝ corona coronata. Quo etiā qdaꝫ docti sacramēto rosariū legēdo duodeci Aue mar. vicedecē legere solēt. vt sic ex multiplicatis ꝑuis coronulis grandior vna ꝓcedat. Eia igitꝛ hoc exerciciolo mariā veneremur hāc ei coronā tribuamꝰ sp. nec etiā si peccatores simus. hoc em̄ subtrahamꝰ Nā ⁊ hoc ei pro magno videtꝛ repromissū ꝙ a petōribꝫ hoc obsequij ⁊ corone genꝰ eēt ipendēdū. vbi dr Coronaberis de capite amana qđ ītꝑ̄tatur diaboli malicia. Sanyr mūdana sapiētia. hermon ꝑsidia ⁊c. De quibꝫ oībus maria coronatꝛ. cū ab istiusmōi hoc exercitio salutatꝛ: Nullus itaqꝫ se subtrahat oēs cōuolent ad exercitiū istud ad qđ inter cetera hec nos inducere dnt.

Marie gratiosū fit obsequ-
nā ꝑ istđ obsequij geꝰ ⁊ Acqritꝛ frnitat; ꝑticipium:
Cōseqtꝛq̄ sqꝫ fructū copiosū

Primū pꝫ qm̄ ipa hoc se exercitio p̄pluribꝫ coli voluit ⁊ cōplures sup hoc reuelatiōes fecit vt aiūt Et nullū gratiꝰ ei teste mgrō Henri. hassie p̄t fieri obsequiū ꝗꝫ vt crebriꝰ salutetꝛ ꝑ angelice salutatiōis eulogium Multo tñ gratiꝰ si sectemur eiꝰ cōuersatiōis exēplū sine q̄ paꝝ placet orōis multiloquiū Hoc adijcitur ꝑꝑ quosdam absolute ⁊ nimiū extēse ⁊ incōsiderate loquētes ꝙ nil meliꝰ vnqꝫ fieri p̄t ꝗꝫ legere rosarium

De altero āt quō scꝫ ꝑ hoc acqratꝛ fraternitat; ꝑticipiū putamꝰ iā satis diuulgatū. ⁊ a Mgrō michael de insulis in suo qlibet satis diffuse deductuꝫ vbi cōcludit in hunc modū. Quicūqꝫ inquiens ad deuiēdū btē virgini in hac frnitate se obtulerit finalitꝛ nō ꝑibit. īmo fm Ancel. īpossibile ē eum ꝑire q̄ caꝫ rite colit Jta eni dr virgini loquēs Sicut a te auersꝰ necesse est vt pereat sic ad te cōuersus īpossibile ē vt pereat Offerrꝫ se hic materia illa de ꝑticipatiōe fratnitatū tractāda. de qbꝫ multa tāgit mgr ille michael vbi supra. sed nrā ē festinare ad deuota. Porro de tertio ꝗꝫ copiosū scꝫ qs ꝑ hoc exercitiū ꝯseqtꝛ fructuꝫ nō facile puto scriptu. ꝙ incōprehensibile fere cogitatu. Tñ vt pigros trahamꝰ instar ligni vite hꝰ exercitij duodecim fructus cōmemoramꝰ

Grata. potēs. firmat. vertit. solatꝛ. ⁊ aftat.
Indulgꝫ. meritū. purgās. plet. vitat. hōrat

Primꝰ fructꝰ rosaria legētis ⁊ in fraternitate xp̄iātis est. Qr est eiꝰ orō deo gratior ⁊ ei salubrior. Oratiꝰ eñi ⁊ salubriꝰ q̄s orat ex charitate ꝓ alijs q̄ȝ pro se. Unde Chrys. Si ꝓ te solo oraueris solū tuū meritū possidebis. Si vero ꝓ oībꝫ oēs q̄ȝ ꝓ te orabūt. Scd̄o q̄a ē orō hec cōis efficatior. iuxta illud Si duo ex vobis ꝯsenserint ⁊c̄. Ois eni pugna vnanimiter aggressa: victoriā parit. Tertio Justos magis in grā ꝯfirmat ⁊ si ceciderint citiꝰ resurgere prestat. Meliꝰ est enim duos esse q̄ȝ vnū. Nā frater q̄ adiuuat a frē est q̄si fortis ciuitas. Quarto petōres in fraternitate faciliꝰ cōuerti facit ꝑpter multitudinē orātium Chrys. merito xp̄s offerentiū ⁊ orantiū fidē ⁊ nō vecordiā egroti respicit. Et licet petōres deus nō exaudit per se. ꝑ alios tñ ait Tho. exaudit: imo ⁊ alijs mōis q̄s p̄terimus verbū illud a ceco. licet nō vsq̄q̄ ecce dictum exponi potest: Nā ⁊ deꝰ petōres audit pȝ de manasse ⁊ alijs. Quinto prestat ꝯsolationē spūalē. Grādis ei est cōsolatio tot milia hrē ꝓ se orantiū ⁊c̄. Sexto grāde dat adiutoriū ⁊ astat in extrema necitate. Multa eñi subsidia in fraternitate decedētibꝫ exhibētur.

Septio cōsequitur indulgētias multas a varijs. vt cōputat̄ vbi supra ad hoc distributas. q̄s ꝓmereri cōsultū est ⁊ salubre. lȝ aliq̄ has impugnēt ꝓpt abusus plīmos circa eas cōtingētes. Octauo multiplicat̄ ⁊ auget̄ meritū ex ꝑticipatione tātoꝝ bonoꝝ et rosarioꝝ: Nono Leuiꝰ ⁊ breuiꝰ pꝰ mortē hȝ purgatoriū ꝑpter multitudinē orantiū ⁊ auxilioꝝ. Decimo acquirit cōsuetudinē salutandi virginē ⁊ semper orandi. Et sic implet illud. Oportet semꝑ orare vnde ⁊ spes crescit vt nec ipa desinat ꝓ nobis semꝑ interpellare. Undecimo hoc exercitio petā ⁊ mlta mala vitant̄. virtutes augent̄. ⁊ grā impetrat̄ nā Bernar. teste vbi deuote nomen Marie nōiatur. ibi demon effugat̄ culpa vitat̄ ⁊c̄: Duodecio deꝰ trinitas ⁊ virgo mater sūme honorant̄: angeli gaudēt: terra letatur vt cuidā aiunt reuelatū. Hos ⁊ hmōi fructus latiꝰ ꝓsequūt̄ q̄ de laud̄ psalterij marie scripserūt.

De mō rosaria dicēdi ⁊ obiecta assumēdi. § .i.

Verū quia bona hec nō assequtur nisi q̄ digne exoluerit ista. Nā sicut teste Hiero. Melior est septē psalmoꝝ decātatio cū mentis puritate ⁊ deuotiōe q̄ȝ totiꝰ psalterij modulatio cū indeuotiōe. Sic ⁊ ꝑ oēm modū putamꝰ de psalterio vgis hmōi. Unde q̄ d̄ legēdis rosarijs volet referre fructū q̄ sapiēt psallat ei ē studēdū. Nō ei ꝓrsꝰ ē sīn crimine mariā alloq̄ sīn reuerētia sīn deuotiōe. vñ dixit vt aiūt cuidā ī reuelatiōe. Legas iñ cū d̄uotiōe rosariū ⁊ acceptiꝰ mihi erit q̄ȝ si iattēte dixerꝭ iñ psaltiū. Qui āt sapiēt psallere rosariū aut marie psalteriū cupit ēa agere dȝ scȝ añ se p̄pare. digne illd̄ legere. ⁊ fine bono ꝯcludere. Nā vt pauc̄ singl̄a tāgaꝰ de p̄parando sapiens di: Añ orōȝ p̄pa aiaȝ. ⁊c̄. H āt p̄patio fieri dȝ ꝑ ēa ista seq̄ntia

Sez p
Cordis recollectionē ⁊ excitationē
Mētis expurgationem
Rectā ⁊ debitam intentionē

Nā rosariū lecturꝰ p̄mo oīm dȝ cor suū a distractōibꝫ recolligere vt possit dicere marie Inuēit fuꝰ tuus cor suū vt oraret te orōe hac ⁊c̄ Recollectū q̄ȝ vt torpeat hȝ excitare ⁊ ad d̄uote ac alacrit hꝰ vgis laud̄s exoluēdas excitere. Ad qd̄ deſuiūt v̄sꝰ illi ifra ānotati. 2º vt digne corā virgie appꝫcat cor ab oī petōꝝ spurcicia gñali q̄dā ꝯtritōe expurgare hȝ. alioq̄n petōri dicet. cur enarras laud̄s eꝰ Postrēo sic corde dispositꝰ intētio d̄bita p̄mittēda A q̄ totū sortit̄ opꝰ d̄nōiatōnē Est āt h ad oēs dilatāda p̄tri ad eos q̄ sūt hꝰ fraterni tatꝭ. ⁊ h d̄ p̄patōe ipa. iā d̄ mō legēdi dicīꝰ sic orabitꝭ

	reuerēter	sensitiua	Ad nōia iesus ⁊ maria iclinanꝰ
scȝ	Attēte ex	itellectiā	ad v̄boꝝ sēsū ⁊ obiecā attēdēꝰ
	deuote	affectiā	affectꝰ pios eliciendo

Possent de singul̄ hiis dici multa. Uarij eñi circa singula varia habent exercitia q̄ p̄terimꝰ breuitatꝭ causa. Nā q̄dā vt reuerēter psallāt in genibꝫ illa legant Ad singula nōia Jesus ⁊ maria inclināt ⁊ silīa agūt Et ꝓbe Nā scribit dyonisiꝰ carth. quendā diuturnū habuisse purgatoriū eo ꝙ nō inclinauerat ad marie nomē. ꝓrsus dulcissimū ⁊ reuerendū. Sic ⁊ ad attēte dicēdū valet verbis intēdere ⁊ certā quandam intelligentiā exinde formare. Ad qd̄ deseruiunt Rosaria de Aue ma. Porro ad deuote rosariū dicēdū: qr ibi norūt cōsistere fructū a varijs varie ē elaboratuȝ Quidā ex verbis affectꝰ eliciūt. Alij obiecta varia et deuota assumūt. Alij v̄bis angelice salutatiōis istāmatoria q̄ꝰ p̄mittūt l̄ adijciūt Nūc p̄mittēdo. Aue benigne iesu. vel Aue dulcꝭ mr̄ āna. vl̄ in fine annectando Et bñdcā sit hōestissiā mr̄ tua anna Et spōsus virgineꝰ Joseph ⁊ Joachī pater. ⁊ oīs cognatio tua scā. Sic q̄sq̄ sua exercitia hȝ. Nec voto viuitur vno. Felix q̄ talibꝫ versari p̄t. nec puerilia ista ducit Nō eñi sunt puerilia sed diua. Nō ridēda sed imitanda. q̄bꝫ mēs erigit̄ in deū aut in virginē diuam: Postremo qr finis denōiat cuncta oȝ vt de mō t̄minādi aliquid dicamꝰ Et certo sic finiēda sunt vt illud Eccl̄. xlv. ꝯueniat illi Sacrificia eiꝰ cōsummata sūt igni. Igni scȝ p̄cipue d̄uotōis. Dȝ ei d̄uotꝰ finito ros. ꝓ negligētijs veniā petere
ꝓ immissa deuotione grās agere
et vt acceptū sit offerre
Et aliq̄ d̄uota et cordiali orōe ꝯcludere hoc vel cōsili mō dicēdo. Audi nos maria. nā te filiꝰ tuꝰ nihil negās hōrat ⁊c̄ O virgo gl̄iosissiā misericordissiā ⁊ hūilima. Accede accede ad tuū p̄dilectissimuȝ filiū oñs ei pectꝰ ⁊ vbera. ⁊ ipē oñdat ꝓ nob pri latꝰ ⁊ sacratissiā vulnera: Accedāt q̄ȝ oīm electoꝝ p̄ces et merita ⁊ nulla poterit ēē repulsa vbi tanta sūt charitatis idicia ⁊c̄. Sic etiā in exordiēdo rosariū p̄mitti poterit orō illa Bernar. sci Per te ascensū habeamꝰ ad filiū o benedicta inuentrix gratie gēitrix vite. ⁊c̄.

vel versus infra annotatos Et hec de mō rosaria exoluēdi. Quo mō q̄ vnū exolueret gratiꝰ putamꝰ marie ageret q̄z si verbosando pl'a inattente incōcinne repeteret. Nō eīm tā marie placet verboꝝ multitudo q̄z mentis deuotio Nec tā vult multa dici q̄z deuote ea exolui. Pharisaici eīm viciū ē multiplicare nō digne exoluere vota. Cōtra dn̄i ē preceptū dicēs Orantes nolite multū loq̄ Fructꝰ etiā orōnis ē priuatiuū Impedit eīm multitudo attētionē ꝛ affectionē Cū tn̄ in pijs affectib9 oīs cōsistat orōnis virtꝰ Et īpedito meōrie officio ipossibile reliqua interioris hōis officia debite absolui. Nihil eīm cōferre diiudicare itelligentia pt. q̄ meōria nō attendit ꝛ cōmeōrat Et impedito intelligētie officio nihil pfectū volūtas absoluere pt Q̄ em ergo fere orōis fructū īpediunt q̄ nō attente ea exoluere q̄z multiplicare ꝯtendūt tps verborum multitudie terētes in multiloquio exaudiri putantes. cū tn̄ paulus in eccl'ia dei malit quinq̄z ꝟba in suo sensu loqui q̄z decē milia in lingua. Hinc etiā illuminatꝰ ille Anthoniꝰ crebrius vt de illo Athanasius refert solet monere frēs. Nō in multiloquio verboꝝ in orōib9 fidendū. sed magis in feruore desideri oꝝ ꝛc̄ In hoc eīm est orōnis virtꝰ Quē qui tollit eius fructu priuat. Et ob hec ꝛ alia ḡuib9 viris multiplicatio rosarioꝝ nimia est suspecta Velut ab angelo sathane ꝑsuasa Nā scribit Venerabilis Gersō i tractatu de tētatiōib9 diuersis Hortatꝰ inq̄t nōnunq̄z (haut dubiū q̄n diabolꝰ sathane angelꝰ in lucis āgelū se trāsformās) dicere multitudiēs imensā ꝓuatarū orationū Vel vt se qs nimiū grauet: vel afficiatꝰ tedio. easq̄z sine deuotione ꝑficiat. aut supbiat. aut ipediatur ab vtiliorib9 magis Sūmo itaq̄z cauēduz est religiosis ne ad hmōi indiscrete se ferāt cū alia legenda habent. Ingratū est eīm spūi scō q̄cq̄d obtulerimꝰ neglectis his q̄ debemꝰ Nec obiecerit h̄ qs eccl'e preceptū q̄ psalmodias ꝛ hymnos iussit multiplicare. Alia eīm ei rō fuit cū sapientib9 ꝛ insipiētib9 normā exercitādi ꝯstituere habuit. Vt idē Gers. declarat Secus de ꝓuatis orōib9. Que tn̄ nō ab re multiplicari videntꝰ cū vtiliorib9 intēdere hō nō pōt. Hinc laudabilis profecto institutio illa q̄ gregarijs h̄ ꝛ ruralib9 est cōsultū vt rosaria repetāt ꝛ legāt intꝰ itinerandū ꝛ opandū. Nō ei meditatiōib9 intenti vacare possunt. Sed religiosis secū cōsistere potētib9 volūt nō eque cōsulendū Prestat eīm vt gers. interna exercitatio multiplicatiōe vocaliū ꝛ cursim dictaꝝ orationū. nō tamē videmꝰ q̄n religiosus q̄sq̄z cautꝰ tēporis obseruator etiā sine meliorū ipedimēto posset talia sibi tpa ꝯstituere vt quotidie psalteriū virgis dicere posset. Inter surgendū ꝛ vestiendū. Inter eūdū ꝛ redeūdum. Intꝰ itē opus manuū Quib9 tpibus n̄ granditer poterit vacare internis Hinc certa huiꝰ modi tpa quisq̄z sibi cōstituere habet. vt monuit venerabilis ille Pater windes. Omni enim negocio oportunitas est et tps ꝛc̄ Et hec de mō exoluēdi rosaria. Quibus hoc duximꝰ annectendum ꝙ licet indeuotꝰ quis exoluerit ea nō prestās sibi occasionem nō vereri habet de fructu amisso Quis eīm dubitare habet si deꝰ dedit iumētis in montib9 fenū ꝛ pullos exaudit coruoꝝ. q̄n frigidas etiā seruoꝝ matris eiꝰ exaudit orōes ꝛ iustorū preces assiduas nō despicit i finem. imo certe tenendū si frigidis nostris verb adiunxerimꝰ ignita dei eloq̄a. inflāmatoria illa vite et passionis. aut ceteraꝝ reꝝ obiecta ꝙ graui fruge etiam supra q̄z sperare possemꝰ ibunt orōnes nostre. Valde ergo cōfidenter etiā simplicib9 orandū. tametsi nō valde ꝓfundent intentionē. aut nō valde flagrent affectiōe. Videmꝰ eni reges patres. ait deuotus ille Basiliꝰ puuli filij paruo munusculo puta pomo aut balbo verbo sciuscule plato delectari magis q̄z tributis prouinciaꝝ aut graui orōne cōsulētis Et si deuotis adiūxerimꝰ nrā infirma verba obiectis tāto erūt efficacia supra hūanū modū nostra verba ad deū. q̄zto verbū dei ꝓ nobis exinanitū. Sempꝫ ergo rosaria exoluenda in vniōe aliquoꝝ obiectoꝝ christi aut matris eius. Et hinc sequentia hic sūt aggregata rosaria. vt inde inter legendū assumamꝰ deuotionis obiecta ꝛ inter meditandū ne fluctuamꝰ meditabilia. Habentur aūt in hac distinctiōe Rosaria sequentia. primo septē septem ferijs assignata

	.ij.		De marie ortu ꝛ ortū āntib9
	iij.		De expōne āgl'ice ꝓmū
	iiij.		salutat secūdū
Nā feria	v.	potīt legi	De mēbroꝝ benedictiōib9.
	vi.	rosariū	De marie imēsis dolorib9.
	sab.		De eiusdem gaudijs.
	dn̄ica		De eius gloria in celis.

Est itē in suprioribus ꝓmissū rosariū vnū de cōcepta vite ꝛ dn̄ice passionis ꝓ simpliciorib9. Annectiturq̄z vnū generale de marie ꝓuilegijs ꝓ cōtēplari volētib9. vt cōgruat oībus oī die dicēda a volentib9 exoluere marie psalteriū: Et in calce huiꝰ distinctiōis annotauimꝰ rosariū expositiuū dn̄ice oratiōis quēadmodū angelice salutatiōis Et poterint ex his rosarijs colligi certa meditabilia circa singula fere marie festa vt notatur in cōclusione ipsa. Et ex his patēt huius distinctiōis cōtenta.

Sequūtur q̄dā metrica carmia q̄b9 vtendū ꝓ deuotiōis incitamētis añ vel intꝰ legēda rosaria. Quorū prima sūt ꝓ captanda beniuolentia.

Pia christifera mea mr̄ virgo maria
o Celi regina radians deitatis agalma:
Astrū prerutilū tutū peccantis asilum
Digneris dn̄am me te laudare clientē.
Promat amor laudē (taceāt fantasmata) grandem
Totū virgo tua rapiat me diuior oda.

Quando post intervallum continuatur Rosarium premittendum est.

a D te suspirās cursū precordia tollo
Subiectis oculis genib9 tellure reflexis.
Ulnis protensis rogo toto robore mētis.
His laudū titulis fiā tuus assecla verus.

Oblatio Rosarioꝝ. valedictoria

s Uscipe christocon q̄ libo munia laudū
Cordi materno q̂ me tutes ab auerno
Ignoscas culpas quas fecit iertia mētas
En corp9 cū mēte tue cōmitto tutele
Iā cor plustres iesū mihi p9 obitū des
Quāuis stip9 hō de ꝓmpsit virgis odas
Nosti cur dederit. scis q̇d abinde petit.
laudes collatas p̄stādas millesies do
Quas tibi cētuplicent cūcta creata deo
a lma valeto parēs mihi crebra charis
mata mittens.
Uirgo vale et dico vale q̄ꝫ q̄ꝫ cupiā te ꝛc

Orō metrica ad btissimā virginē vt nobis recō ciliet super summā trinitatē

f Ilia flecte prēm. mr̄ pia p̄cipe proli.
Pneumatis aula soror supoptia spōsa ꝛ aica.
Instes pro nobis q̄ diua charismata donet.
Nā tibi nil negitāt q̄ matrē semꝑ honorant

Sequitur Rosariū de precedentibus marie ortū atq; de ipso eius ortu in vite progressu vsq; ad angelice salutationis eulogium.

d Ominus possedit me ab initio viarū suaꝝ ꝛc. Prouerb. viij. Jam obiecta rosarioꝝ posituri ꝛ materiā de beata virgine meditandi amministraturi a capiet nobis est incboādum ꝛ p̄mittē dū Rosariū de precedentib9 marie ortū deq; ipso ortu ꝛ progressu vite e9 vsq; ad angelice salutationis eulogiū. de quo tractat subseq̄uēs Rosarium. Ut sic seriatim omnē materiā paucis tangā9 ꝛ exemplo domini ab initio viaꝝ suarum eā possideamus nil de materia eam cōtingēte omittētes. cui9 q̄ppe omnia dignissima sunt ꝛ vtilia meditatu

Traditur ergo in hoc Rosario.

Quō maria
Añ sc̄la a deo electa fuit ꝛ p̄electa: et votiue a multis desiderata
Multipliciter ꝛ varie fuit p̄figurata
Luculēter a plībus ꝓphetata
Rebus sublimib9 ꝛ diuersis cōꝑata
Sctissime ꝛ mūdissime cōcepta
Letissime ꝛ vtilissime ī mūdū nata.
Cōgruissime in tēplo oblata.
Sancte illic ꝛ vbiq; conuersata
Joseph virgineo mirifice despōsata.
Ad filij dei cōceptū optime disposita.

Post que subseq̄tur salutatio angelica de qua ī Rosario altero. Sūt āt h9 rosarij meditabilia oīa Morose quo ad memoriam Attente q̄ ad intelligētiam Deuote quo ad affectiuam meditāda. Quedā vtputa priora illa scʒ de preelectiōe. p̄signatione. ꝓphetatione ꝛ cōparatione. cū affectu laudis ꝛ veneratiōis Non enim ꝑuam hec āministrāt materiā laudis

Quedā aūt cuiusmodi sunt Conceptio sancta Natiuitas leta ꝛc. cum affectu cōgratulatiōis Quia in his benedictionib9 pre cūctis benedictis ē a deo p̄uenta Residua aūt nō iam enūerata. puta Eius in sancto tēplo oblatio Sanctissima ei9 cōuersatio Et ad dei filij cōceptum studiosa ꝛ cōdecēs p̄paratio cū affectu studiose emulationis ꝛ imitationis Utscʒ in his nitamur sectari eius exēplum. Ut ꝛ nos vel spūaliter cōcipere mereamur dei filiū Jesuꝫ scʒ salutem afferentē interp̄tatum Quod vt possimus Marie nō solū habem9 intēdere exemplū. sed ꝛ implorare auxilij suffragiū quo sine nullum possumus bonū. Nil em̄ nos de9 habere voluit qd nō per ei9 man9 transiret Eya igit̄ deuote hoc memoremus rosariū. studiose illud inter vbera memorie circūferam9 velut mirre fasciculū. ꝛ quasi armillā ponamus suꝑ imitatiōis brachiū. vt sic possideam9 eā cū domino ab initio viarū. ꝛ sit apud nos ei9 memoria in generatione seculorū Amen

Quō virgo mr̄ a deo ꝛ ab oi creatura elcā fuit
t e de9. āgelici. prēs. vates. cupit omne.
Quā multipliciter p̄figurata fuit.
In factis. signis. visis. muliere. per om̄e.
Quā lucide ꝓphetata fuit.
t e magni. pui. vates. sex9. canit. astra.
Quā varijs reb9 fuerit cōꝑata
Par celis. terris. viuis. sensis. simul oni.
Quomodo fuit concepta.
i ustis. effetis. p̄dictaq;. tꝑe. digne.
Quomodo fuerit nata.
Nata alte. vtilit̄. lete. mire. veneranda

De vite eius progressu.
ffert. scādit. cōplens decet h. docet z nos
Quid in tēplo egerit
Sic vixit. vouet. z discit. meditās. petit z sic
Quare fuerit desponsata ioseph.
b inc sponsata: ioseph. ob sc. natū. sil' ob nos
Per q̄ fuerit disposita ad cōceptionē filij dei.
En placitū. meritū. qual'. gestū. ambasiatū.

Quō btā virgo a deo sit p̄electa z a mult) votiue exoptata Mēbrum. p̄.

R
r E de⁹ zc. Pro positoꝝ ꝟsuū rosarij hui⁹ ex
planatiōe sciendū. Q) in rosarij hui⁹ initio
in p̄mo scꝫ versu ōnditur quō eā de⁹ possede
rit ab initio quō scꝫ btīssima virgo ista a deo elcā z p̄
electa fuerit z ab oī creatura exoptata. Nā p̄mo ele/
gerat z p̄elegerat eā de⁹ possidēs ab initio illaꝫ z ad
magna p̄destinās eā. vt Angel⁹ Brigide dixit. imo
vt altiori fūdamēto res nr̄as stabilia⁹ sic pūss. vt pie
credit' ex c⁹ p̄sona p̄dixit Ab initio inq̄ēs z añ scl'a cre
ata sū. zc Ad qualia aūt z q̄ꝫta hāc de⁹ p̄destiaue/
rit tangit' infra in Rosario p̄cōnioso Tricliniū. zc.
folio. Quā āt granditer hāc de⁹ dilexit ex bono sibi da
to colligi p̄t Nā si diligere ē alicui bonū velle Jd pro
fecto de⁹ plus diligit cui mai⁹ tribuit bonū. Qui igit'
nosse volet quātū de⁹ trinitas ab eterno mariā dilex/
erit attēdat quantū est bonū qd ei ꝯtulerit z q̄ꝫta p̱/
pter eā ab initio fecerit. De q̄ dilectiōe z eternali pre
uisione q̄ aliq̄ deuota legere volet s̄monē angelicum
quē scā brigitta descripsit legat Bernardinū q̄ꝫ per/
spiciat q̄ cōstanter z conformiter rōni asserit. magis
hāc a deo dilectā q̄ꝫ oēm reliquā creaturā zc Secū.
do fuit ab initio creature a sūmis illis angelicis acu
tis obtutib⁹ in dei lumine (vt volūt) mirifice p̄uisa:
velut eoꝝ ruinā restauratura vel poti⁹ p̱ quā eorum
ruina restaurāda. Vñ z indicibili voto d̄siderata ac
clamātib⁹ oib⁹ z dicētib⁹ ei. Ueni in ortū zc Jtemq̄ꝫ
Sonet vox tua in aurib⁹ zc Tertio a p̄trib⁹ quoꝫ
q̄ꝫ veteris testamēti secretoꝝ dei vsq̄ꝫquaq̄ꝫ nō igna
ris hec fuit p̄cognita z votiue nimiū d̄siderata velut
bacul⁹ senectutis eoꝝ z miseriarū releuatrix. vñ z cla
mabant Egrediat' virga de radice zc Qd licet q̄si fu/
turuꝫ d̄r. O ptatiue tñ expōitur a plerisq̄ꝫ q̄m optatio
mō hebrei carēt. Quarto fuit nō mō fidelib⁹ veꝝ z d̄
siderata fuit cūctis gētib⁹ desideratū cūctis gētib⁹ p̱
ductura z vtriusq̄ꝫ p̄pl'i salutē fida mediatrix paritura
Hinc iob. hinc balaā. ceteriq̄ꝫ p̱ hac gentiliū vates
suspirauere vt patet infra Postremo nō a rōnalib⁹
tm̄ sed z ab irrōnalib⁹ quodāmō si dici fas ē rōnabl'r
fuit desiderata. O i creatura īgemiscēte z parturiēte
z e⁹ aduētū expectāte p̱ quā esset reformāda. z p̄tim
vt Dyoni. carth. ait releuāda. De hoꝝ oim votiuo
desiderio lati⁹ tangit' in s̄mone scē Brigitte p̄tacto.
Sed sat sit materiā dedisse intellectualib⁹ ad affect⁹
nos cōuertam⁹ O igit' q̄s illa ignita sideria lapidum
ignitorū colliū. eternoꝝ sp̄uum btoꝝ: q̄s gemebūda
illa votiua z amorosa suspiria patrū antiquoꝝ z oi/
um reꝝ sine inflāmatiōe. imo z liq̄factiōe poterit co
gitare suoꝝ vitaliū. Ve nob sup̱ torpore z gelu nr̄ō.
ve sup̱ gentiū p̄ctō q̄ sine federe sine affectōe ab ap̄lo
describūt'. lꝫ hic desiderasse ferāt'. Desiderauerūt eniꝫ
q̄dā z si nō oēs Pudeat tepōris z torpōris tp̄m bo/
rū Abeat hyems frig⁹ torpōris abcedat. sim⁹ viri d̄/
sideriōꝝ Aspirem⁹ z leuem⁹ corda cū manib⁹ vel ad
reginā nr̄i sollicitā z p̱ nobis in celis a dextr) vultui
dei astantē. ad quā z p̱ qua tātopē suspirauere etiaꝫ
priores nōdum exn̄tem. Desiderem⁹ desiderantem
nos O desideratissima desiderabilissiā z desideran
tissiā dn̄a mea fac liquescere in tui amorē gelida pec
tora mea z da mihi te aspirare p̱ secula Amen.

De multiplici ab exordio mūdi p̄figuratiōe h⁹ glori
ose virginis Mēbrum secundū.

I
i N factis signis. zc Jn hoc altero versu agit'
q̄ꝫ ml'tipliciter ab exordio creature cōdite fo/
ris fuit p̄figurata ne etiā rudib⁹ eēt ignota.
Tāta nēpe ē dignitas virgis h⁹ vt q̄ꝫdecētissimū fuit
eā varie p̄figurari vt magis veniēs votiue exciperet'.
Est āt vt ad ꝯpendiū late spersa redigam⁹. iuxta Al
bertū p̄signata Primo in reb⁹ fcis z creatis. vtpote
in sex dierū operib⁹ p̄mordialib⁹ Adeo vt fere nil sit i
ter sex dierū op̱a cōditaꝫ qd nō singl'ariter hui⁹ fuit
p̄figuratiuū. Jp̄a nēpe ē celū z terra Jp̄a lux fcā i p̄n
cipio z firmamētū in aquaꝝ medio. imo ip̄a signat'
p̱ oīa illa primordialia op̱a q̄ ꝯmeōrant' p̱ hec metra

Hec celū terra. lux. firmamē. mare. sydus
Piscis. aues. hō tu. q̄ꝫ dulcis tu p̱adisus.

Vere em̄ celū z terra virgo ista q̄r sil' celestē z t̄restrē
vitā ducēs/ Celū q̄ꝫ z terra q̄r sil' z altissima dignita
te z infima hūilitate fuit. Demū celū z terra q̄r istar
celi purissima virgitate z terre sil'itudine fecundissi/
ma maturitate fuit sil'et virgo z mater. Sic de sin/
gulis figuris pl'ima dici possent. sed p̱lixitas vitāda
Figuratur z in luce z nubecula illa de q̄ tandē sol si/
bi lumen s̄m aliquos assūpsit q̄r de virgine hō xp̄us
Hec ē z op⁹ secūde diei Firmamētū scꝫ in medio a/
quarū. Propter stabilitatē fidei z virtutū oim orna
tū: mediatrix hōim z dei. Mare propt' inundātiam
grāꝝ Mulier vestita sole z hn̄s lunā sub pedib⁹ eius
Et quid aues z pisces nisi virginū piscis instar natā
tē in medio aquarū tribulatiōis z vt auis volantem
sup̱ p̄enas vētoꝝ in celo ꝯtēplationis Sig̃t z hanc
hō sexto die cōdit⁹ p̱fect⁹ q̄ ad p̱fectōeꝫ virgis huius
Et quid aliud ē p̱adisus voluptatis nisi vter⁹ virgis
h⁹ Jn quo de⁹ pater posuit hōiem xp̄m in die cōcep
tionis gignēs nobis veꝝ vite lignū z irrigās totam
sup̱ficiē eccl'ie scē. Patet ergo q̄ i oibus op̱ib⁹ sex di
erū exp̄ssissime p̄signata p̄t hec virgo dici Est etiā se
cūdo p̄signata in typicis signis z actis. vt in Archa

noe ꝛ Iride In tabnacl'o moysi ꝛ archa testamēti in tēplo ꝛ ꝓpiciatorio In domo salē⁹ ꝛ salomois throno Adeo vt nihil actū sit i veteri illa testamēti officina sñ hui⁹ ꝟgis misterio Et ꝯplectūt hoꝝ ꝑncipaliora sb h ꝟsicl'o

Archa noe. salomō. arc⁹. tēplū. thro⁹ es tu

Cōgrue āt ꝑfigurabat i istꝭ ob pl'a q̄ trāsim⁹ pl'chre tñ in Archa noe ꝓpt coēꝫ ꝑ eā factā saluationē In archa testionij quā sal'on fieri fec̄ ꝑꝑ oiodā ꝑfectōneꝫ In arcu federis ꝓpt pctōꝝ recōciliationē In tēplo salomois ꝓpt dei ibabitatōeꝫ In throno e⁹ d ꝑꝑ opismi rificētiā ꝛ filij dei veri salōis i ei⁹ vtero reqētōeꝫ Dulcis eēt haꝝ latior explanatio sed vitāda ē ꝓlixitas ꝛ ml'titudo Tertio ꝑfigurata ē in vit ꝛ ymagiatis. Uñ inuenit. in hijs ꝛ huiusōi multis ꝑsignata

Scala. rub⁹. vell⁹. fōs. mōs. arbor daniel'

Ipa em̄ ē scala iacob cui dñs inīt⁹ Ipa rub⁹ moysi ꝑpetua ꝟgitate i ꝯbust⁹ Ipa gedeōis vell⁹ rore ifusū Ipa fōs ꝑu⁹ de q̄ hester scd'o q̄ creuit i flumē magnū Ipa mōs de q̄ lapis xp̄s ꝑcisus ē sñ maib⁹. Ipa premissa ē i arbore daniel' grādi sb q̄ cūcta aialia quiescebāt in cui⁹ vmbra viuebāt Ipa em̄ vita ꝛ spes nrā in ōnib⁹ vit ꝑfigurata. Quarto ꝑostēsa ē in femis ꝛ cōiugatis. Nā h⁹ tip⁹ fuit ois mulier virtuosa ob interpretationē. actus. et alia misteria A nullo ei illustrium vsq̄ hec victa. Unde in his figurata (ctis.

Ecce virago. saraq̄ rebecca. rachel. lya. tū

Uere em̄ virago fuit ꝛ eua secūda. sicut christ⁹ adaꝫ secūdus serpentis caput ꝯtritura ꝛ viro xp̄o in adiutoriū sil'e sibi data. Uere designata in Sara ꝓpter dominij principatū In rebecca ꝓpter bñdictionem filio ipetratā. Rachel ꝑꝑ speciositatē Lya ꝑꝑ fecūditatē In oi postrēo muliere bona ꝛ forti designata ꝑꝑ laudabilē sexus ꝓbitatē. Has cōmcōrauim⁹ paucu/las et plurib⁹ figuras. vt vel occasionē ādministrem⁹ indqrendi ceteras Inueniūtur em̄ passim ml'te tradite a doctis ꝛ explanate lati⁹ ꝑsertim in marialib⁹

Postremo nō solū fuit ꝑfigurata hec ꝟgo nrā i tāta reꝝ varietate. veꝝ etiā in oi tp̄is qualitate. vt dr in versus fine. Per om̄e. Nullū ei tp̄s vel etas vlla ꝑterijt q̄ eius ignara fuit qppe q̄ ꝛ tp̄e nature ꝛ legis scripte. imo ꝛ sub tp̄e grē q̄dāmodo in martha ꝛ sorore ei⁹ maria ꝑfigurata fuit Et ꝑꝯgrue in oi signat tp̄e q̄ āminicl'atur oi tp̄i. Nā ipa est q̄ ꝛ tp̄is nature errorē suo iubare ꝓfugauit legalis tp̄is iportabile onus suo filio xp̄o mitigauit ꝛ grē tp̄s suo partu plēo grē ꝛ veritatis in plenitudie ꝑfecit. O igit signata in reb⁹ cunctis ꝛ tp̄e oi fac ne sim⁹ immcōres tui.

M Q; multipliciter hec ꝟgo fuerit ꝓphetata Mē. iij. E magni ꝑui ꝛc. Hic ondītur quō brillima hec luculēter ꝛ multipl'r fuit ꝓphetata a plib⁹ Huic em̄ oēs ꝓphete testimoniū ꝑhibu-

ere ꝛ vates Uno ei spū afflati oēs vno fere ore loquūtur de ea oēs. Ubi ei alias ait Damascen⁹ ponenda sunt ꝓphetarū oracula q̄ꝫ in te o maria. Ab eximio ei illo ꝓphetaꝝ adā vsq; ad noui testamēti illū ꝓphetā in apocalips. sua Ioānē loquor euāgelistā vix est inuenire q̄ omisit ꝓphetare mariā. Nā in ꝑmis summi illi prēs patꝝ nō cōticuere mariā Uir ei primus ille parēs ꝯsortē suā agnouerat ꝛ mox in lōginquuꝫ de maria ꝓphetabat dicēs. Hoc nūc os ex ossib⁹ meis ꝛc. designās xp̄m ex virgine incarnanduꝫ ꝛ eccl'ie copulandū. Hanc abraā nō nesciuit dñi seruū sub femore iurare cōpellēs ꝓ rebecca misit ꝛc Posse⁹ singillatim sūmoꝝ hoꝝ patrū testionia adducere. sꝫ veremur lōgi esse. Fuit scd'o nō solū ꝓphetata a magnis sed vna simul cū magnis hāc ꝑdixere ꝓphete minores. vtꝫ discurrēti ꝑ singulos. deuotum eēt aliq̄ ex singulis ꝓphetica oracula explanare. sed nolum⁹ ꝓlixi esse. Deuot⁹ q̄dā btē virgini huic se ddidit studio ꝛ miro acumie singuloꝝ testimonia virgini applicuit docēs q̄ nō singuli locuti sunt de maria. sed q̄ etiā singuli fere ꝓsequnti sint oīa ipius vite gesta ꝛ acta Ita vt vere cecinerit ille. eccl'ie dulcis psalta. Qd chorus (inquiēs) vatū venerādus oli cecinit in dei ꝯstat genitrice factū esse maria Tertio nō solū a iudaicis. veꝝ ꝛ a gentiū vatib⁹ virgo ista fuit ꝑdicta oim saluatorē paritura. Nā ꝛ alienigene tir⁹ ꝛ ꝓpl's ethiopū. hi fuerūt illic ꝛ vaticinati sūt de ea oēs. Testionio sunt Iob. Balaā ꝛ gentium q̄dā vates. Pl'es ei ꝓphetias de virgini singl'i hūt. Nā fidus ille Iob q̄ labijs suis nihil stultū cōtra deū locut⁹ est. di. xxviij. ca. Hꝫ argentū venaꝝ suaꝝ ꝑncipia ꝛ auro loc⁹ ē i q̄ ꝯflatur. qd nō absurde de xp̄o ꝛ virgine exponunt. et infra: Terra inquit de qua oriebat panis. Et cetera i hunc modū Balaā q̄ꝫ licet ceca mēte. oculo tñ apto apti̅ssiās in virginē hāc intexuit ꝓphetias ꝑdicēs stellā oritura ꝛ hoiem exurrectuꝝ quē ꝯpat rynocerotí eo q̄ a virgie capiend⁹. Hic ꝛ in sepulchro cuiusdā gētilis scriptū reꝑiebat Christus nascet de virgine maria ꝛc. Uolunt etiā nōnulli virgiliū mātuanū Ouidiū sulmonensē ꝛ ceteros gentiū q̄sdā vates in virginē hanc locutos. Sed nolum⁹ ob id tñ inire certamē Magni sūt q̄ negant. magni itē q̄ asseuerant. Possem⁹ in mediū adducere q̄rtā eglogā ꝟgilij ꝛ ceteroꝝ poetaꝝ versus. Sed remittim⁹ ad Leonar. vticeñ. ad alios itē h⁹ virgīs deuotos q̄ late hos ddu cunt. Sat sit cōmcōrasse nobis ꝛ studiosis occasioneꝫ dedisse. Quarto qd mirādū magis ab h⁹ ꝑconijs null⁹ est sex⁹ except⁹ nec quid feīne⁹. q̄uis vix loqui ꝑmissus. vt ptꝫ in decē illis q̄s cōmcōrant passim gētiū sybillis q̄ tam plane clareq̄ vaticinate sūt de xp̄o ꝛ ei⁹ virginea mrē vt magis historiā q̄ꝫ ꝓpheciā texere videātur Uideat beatissim⁹ Aug⁹ xviij. de ciuitate dei. Uideatur itē venerabilis ille hugo sci Laurētij prior in suo de ouib⁹ ꝛ pastorib⁹. ceteriq̄ doctores

ꝙ late iſta deducũt ꝛ hoꝝ dctā in mediũ ponũt Vaticinia ferũtꝰ haꝝ ſibillaꝝ Exurget mlier de ſtirpe hebreoꝝ noīe Maria hñs ſpōſum noīe ioſeph ꝛ ꝑcreabitꝰ ex ea ſñ ꝯmixtione viri de ſpũ ſcō filiꝰ dei noīe ieſus Et ipa erit ꝟgo añ ꝑtũ ꝛ ꝟgo pꝰ ꝑtũ

Itē heritrea ſibilla ait in vltima etate huiliabitꝰ deꝰ hũabitur ꝓles diuina Jacebit in feno agnꝰ ꝛ puellari officio educabitꝰ deꝰ ꝛ hō Poſſent huiuſmōi ob nimiā claritatē haberi dubia ñ ꝛ Augꝰ. hieroniꝰ lactātiꝰ allegarēt iſta Nō ego auſim dubitare cũ ipi auſint hec teſtiōia ꝛ ꝑſuaſiones fidei allegare. Nihil nos iñ dicimꝰ de vndecia ſybilla ꝙ auguſto ꝟginem hāc demōſtrauit cꝰ nullꝰ meminit āticꝙꝝ ſcruteꝰ tñ ſtudioſius vñ dicaꝰ ille locꝰ ad aram celi ꝛc̄

Poſtremo ꝛ ab aſtris ipis ꝑſignata ꝛ ab aſtrologꝫ aſtroꝝ lumē geitura ē ꝑmiſſa vt late deducit leonardꝰ vticēꝰ in ſuo q̄dragesiali ꝛ alijs locis Adducēs ꝟba albũazar ꝛ hmetis tmegiſti ꝛ ceteroꝝ De hmete tñ tmegiſto videꝰ dicere btiſſimꝰ Augꝰ. viij. de ciuitate magꝫ maligno ſpũ cũ affilatũ q̄ʒ ſpũ bono vaticinatũ Cui āt dubio fuerit hāc poſſe aſtris ꝑſignari legat tractatũ venerabilꝰ mgr̄i petri de alliaco de ꝟitate aſtrologie ꝛ videbit nō hoc abſurde dici Et hec de ꝓbatione virginis huius

Quā mlꝰtis ꝛ ſublimibꝫ rbꝫ ſit ꝯꝑata Mēbm q̄rtũ.

N p Ar celis ꝛc̄ Hoc iā quarto oñdiꝰ q̄ʒ tis ꝛ q̄ʒ ſblimibꝫ rebꝫ hec nrā ꝟgo ſit ꝯꝑata In manibꝫ eñ ꝓphetaꝝ ē aſſilꝰata ꝛ a ſcpturis rebꝫ diuerſis ꝯparata de q̄bꝫ lata poterit ſumi meditādi materia ſʒ a nobis paucis tāgenda In ꝑmis itaqꝫ inuenitur ꝯparata celo ꝛ rbꝫ celeſtibꝫ Nā ꝛ ſi celũ cā voceꝰ altior ē gremio ſuo ꝯplectēs quē celi celoꝝ capere nō pñt Rebꝫ q̄ʒ celeſtibꝫ adeo ipa celeſtꝫ tota ꝯꝑata vt nil ſit i eo cui ñ rite aſſlꝰeꝰ vt late declaraꝰ in ſeptio libro marialis ꝙ totus agit de iſto oñdēs q̄bꝫ ex cauſꝰ ꝛ ꝓꝑetatibꝫ celo ꝛ celeſtibꝫ ꝯꝑeꝰ Oñs ꝙ ipā ſit Celũ firmamē ſol lunaqꝫ ſidꝰ orizō Lucifer aurora lux diluculũ mane dies Cōꝑaꝰ q̄ʒ ſcdo tre q̄ppe de q̄ fcũs ē hō xp̄s i q̄ naſciꝰ aurũ ꝛ ꝟitas eſt ex orta ꝛc̄ ꝛ rebꝫ treſtribꝫ vt late deduciꝰ vbi ſupra i mariali libro octauo Nō ꝙ aliq̄d habeat de terreitate ſʒ qꝛ ꝯuenit i ꝟtutũ ꝓꝑietate Videaꝰ ibi Tercio vt maifeſtiꝰ ꝛ pleniꝰ pateat ꝙ nihil ſit in reꝝ naꝰa ꝙ huic ꝟgini nō i aſſilꝰatōe deſuiat Aſſilꝰata ē rbꝫ viuerſ ñ ſolũ ꝑdictꝰ eē tm̄ hñtibꝫ Veꝝ etꝫ viuētibꝫ rebꝫ quōlibet etꝫ vita vt Plātꝫ floribꝫ ꝛ arboribꝫ ꝛ huiuſmōi ꝯꝑatioibꝫ plene ſũt ſcpꝰe ꝛ deducũtꝰ in vltio marialis Quarto etꝫ ꝯꝑaꝰ rebꝫ ꝛ eſſe ꝛ viuere iſuper ꝛ ſētire hñtibꝫ vt aīātibꝫ irrationabilibꝫ Colũbe turi ꝛ auibꝫ Rinoceroti oui ꝛ alijs nobilibꝫ aīalibꝫ vt declarat autor marialꝰ Poſtremo etꝫ aſſilꝰaꝰ rationalibꝫ hoibꝫ ſcꝫ ꝛ āgelis Et q̄d mirꝝ ſi āgelis ꝯpareꝰ cũ lōge eos ſuperās āgeloꝝ dñā ſit ꝛ etꝫ coꝝ dño ſocieꝰ Hec breuiꝰ de aſſilꝰatōibꝫ tetigimꝰ vt materiā āmiſtreꝰ meditari volētibꝫ de q̄bꝫ ſex ſunt libri pleni marialꝰ. Et hec de ꝟginē aītibꝫ

De cōceptiōe hꝰ virgis Mēbrũ. v.

i Viſtis effectis ꝛc̄ Poſt iā huiꝰ virgis ortũ antecedētia. videndũ eſt de ipa ꝯceptiōe ꝟgīca ꝛ ſub vno verſiculo ꝯtertus plꝰa circa eiꝰ conceptũ meditabilia. Puta a q̄bꝫ. q̄liter ꝛ qñ. ꝛ q̄ño cōcepta breuiter tāgendo ſingula. Et ꝑmo dr̄ ꝙ cōcepta ſit de ꝑntibꝫ iuſtis ꝛ ſcis Joachi. ſ. ꝛ anna. ꝙ vt deſcribit Hieroni. erāt incedētes in oibꝫ mādatis dñi ꝛ legis iuſtificatiōibꝫ: quoꝝ ſubꝰa ꝑtita erat in tribꝫ ꝑtibꝫ ꝛc. vt late deſcribit Hinc cōgratulādo virgi q̄dā dr̄. Es tu de ſcis o ꝟgo parētibꝫ orta regali de ſtirpe dauid de ſanguie claro ꝛc̄ Secũdo ñ ſolũ ſcā ſcōꝝ cōcepta ē de ꝑntibꝫ ſcis. ſcōꝝ oim ſcm̄ gēitura. ſʒ ꝛ de ſterilibꝫ mirifice ē ꝯcepta ſtupor ꝛ mōſtrũ mirifice ſuũ cōditorē paritura. vt ſic inſinuareꝰ grē eā magis q̄ʒ nature filiā fore. de q̄rũ ꝑntũ ſterilitate q̄ pleniꝰ ſcire volet hiſtoriā legat Tertio nō mō a ſcis ꝛ mirabiliter ē cōcepta. ſed et ꝑ angelicā ānunciationē ꝛ diuinā repromiſſionē ē cōceptio eiꝰ ꝑdicta. vt damaſce. ait tertio li. ꝛ teſtaꝰ hiſtoria eiꝰ Quēadmodũ ei ait Damaſce. venē anne ſterilꝰ eñs ꝑ votũ ꝛ reꝓmiſſionē ꝯpepit ſamuelē. Ita ꝛ nrā Anna ꝑ ꝑces ꝛ reꝓmiſſiōeſ a deo affert dei genitricē Et ꝓhec ē ānunciata vt a nllo illuſtriũ ſit victa Cōgrue ꝑnũciaꝰ mr̄ ꝛ aurora vbi ꝑcuriꝰ ſeruꝰ ꝛ lucifer Joā. baptiſta. Quarto ꝯceptio hec fuit tꝑanea. i. cōgruiſſimo in tꝑe fcā. Nā vbi nox finiri hũit aurora exoriri dēbat: ꝛ aꝓpinquante plēitudīe tꝑis canalē plenitudinē ꝓfuſurā ꝯcipi congruebat ꝛc̄. Poſtrēo fuit hꝰ cōceptio digne facta qꝛ optie q̄lificata Nā vt paſſim colligiꝰ ex lꝰis erat ꝯceptus virgis hꝰ meōratilꝰ ꝛ meōrandus

Excellens mirus bonꝰ ꝛ letꝰ q̄ʒ purus.

Prīo inq̄ʒ excellēs fuit cōceptio virgis hꝰ ꝑ cōceptibus vniuerſis Nō eñ ſic cōceptio adā ꝛ eue i initio Nō ſic ceteroꝝ i progreſſu ꝛ medio. nō ſic ꝛ demũ ꝑuilegiatoꝝ puta Hieremie. Jo bap. ꝛ ſiliũ in tmino. Nā ſupat vniuerſos ſolꝰ ꝑſtat cōceptꝰ filij eiꝰ cui merito palmā damꝰ. Mirabilis dein cōceptio ꝟgis hꝰ. Nō ſolũ ex parētibꝫ ſterilibꝫ. ſed etiā ex ſub ſequētibꝫ effectibꝫ ꝛ mō cōceptiōis. Nature ei iura mutantur ꝛ q̄ añ fcā nō fuerāt patraꝰ. ꝛ q̄ hactenꝰ ſteriles ꝓle dotanꝰ ꝛc̄ Tertio āt q̄ʒ vtilis fuerit ꝯceptio huius nō facile ē q̄ edicat. Hec eñ ꝛ imũdos nr̄os cōceptus emũdat. nature opꝓbriũ aufert ꝛ reſtituit ꝑriorē. imo maiorē dignitatē Quarto letꝰ cōceptꝰ iſte fuit. q̄ppe q̄ celis libo ꝛ terris nō ꝑuā leticiā inuexit. Hinc maria Brigide dixit. Hora in q̄ens in q̄ ego ꝯcepta fui. merito vocari ꝑt aurea hora ꝛ ꝑcioſa. Nāʒ tũc incipit principiũ ſalutis oim ꝛ tenebre q̄ſi feſtinabant ad lucē. Deꝰ nanqꝫ q̄ddā ſinglꝰare ꝛ a ſclꝰo abſcōditũ facere voluit. quēadmodũ oli in virga arida floreſcēte fecit: vñ ortũ eſt gaudiũ ſummũ ꝛc̄

Postremo dignissie atz purissime ↄcepta fuit sñ scz macula originalis pcti. qꝛq̄ꝛ mag̃ de h inť doctores sit ↄtrouersia atz sm̃a anceps. Aliꝭs ꝓpť sacre scp ture q̄ h sonare videť auctoritatē ī originali ↄceptaz asserētibꝫ. aliꝭs ecōtra illā a generalibꝫ scpture regu lis q̄ h sonare videť exceptā tenētibꝫ sicut manifeste excipiť ab eo qđ vniuersaliť đꝛ de oibꝫ mulieribꝫ ī do lore paries filios Itꝫ mľtiplicabo crūnas tuas ꝛ cō ceptus tuos Itē ab eo qđ đꝛ puluis es ꝛ i puluerē re uerteris ꝛ huiusmōi multꝫq̄ tñ trāsiꝰ qm̄ nō est nrūz de doctoꝝ iudicare opionibꝫ Quāq̄ꝫ illa nob magis placeat q̄ in originali eā ↄceptā negat Horreꝰ ei mu lierē q̄ serpētꝫ ↄtriťa erat caput qñꝫ ab eo ↄtritā atz diaboli filiā fuisse mrēm dm̄ fateri Insup ꝛ dnāꝫ an geloꝝ seruā fuisse pcti. atz amatissiāꝫ dei pꝛis filiā. fi liāqñꝫ fuisse ire Rōes q̄ꝫ doctoꝝ q̄ đ hac materia scp serť breuitatꝫ ḡcia trāsimus ad illoꝝ libros lcōrez re mittētes interi dignissiaꝫ atz purissimā ꝟgis ↄcep tionē laudātes atz ↄfitētes ꝛc.

De leta ꝛ mirifica cꝰ natiuitate Mēbꝝ sextum

n Ata alte Hic iā pꝰ ↄceptionē ꝟgis i vtero agiť de leta eiꝰ ꝛ mirifica natiuitate in mūdo ꝛ q̄litas natiuitatꝫ eiꝰ describiť Primo vt alta ꝛ nobilis nobilissiā ei fuit altꝫ orta natalibꝫ. ge neroꝭ orta parētibꝫ. nobilior moribꝫ. p̄stās vniuersis Que ei nobilitas q̄d claꝝ nomē auoꝝ Si fuꝰ vicꝭs feūs es ip̄e tuis Nobiľ ē ille si q̄s ꝟtute ꝭfulget sicut crediť de ꝟgie i ↄceptu ꝛ natiuitate Putat ei Bar nardiꝰ hāc instar baptiste rōe p̄uētā ꝛc. Scđo cō moda ꝛ vtilis hec ntitas mūdo fuit nrē salutꝫ dās i iciū dū officinā pepit i q̄ salus nrā opāda Generois q̄ꝫ hūane abstulit oꝑbriū dū sñ pctō ꝟgineꝫ duxit in mūdū Spē q̄ꝫ sbleuauit tñbras ꝛ ꝓfugauit ꝛ velut noua lux orta suoꝝ meritorū ꝛ exēplorū radꝭs illu strauit (vt eccia gratulabūda canit) mūdū vniuersū Tercio leta fuit ꝛ gaudiosa vtz ex gaudētiū i ea va rietate Uñ eccia đt ꝙ nūciet gaudia mūdo Et vere varꝭ in ea gaudēt magꝫ quā i p̄cursoris ntitate Gra tulať nēpe deꝰ nobilissiāꝫ vidēs ꝓductā purā creaturā letať q̄ꝓe in opibꝫ suis Gaudēt āgeli vidētes ortā co rū ꝭpatricē Pxēs in limbo sperātes libtatē Mūdꝰ de niq̄ꝫ exľtat oīs tā letā suscipiēs ꝓle Iniciū vt Bri gide ip̄ā dixit veroꝝ oim gaudioꝝ Quarto mirabi lis ꝛ stupēda Non ei minꝰ stupēde nata quā ↄcepta Imo stupor ꝛ mirabilia ↄtigeŕt i natitate ista. Nūc ei mirabiliter de mirabilibꝫ qꝛ sterilibꝫ pētibꝫ mirabi lissiā ꝓducta ē maria plane vas mirabile opꝰ excelsi mōstrū ꝛ miraculū ī naťa ī qua tot ꝛ talia ↄgesta sūt mirabilia vt ea nľla capiat itelligētia Et ꝑꝑ hec ō nia postremo cōcurrētia merito ē eiꝰ natiuitas a cū ctis venerāda. ꝛ ob id ꝑ ↄgrue ab eccia celebrabilis i stituta fescēninis vt monet damianꝰ cātibꝫ decoran da ꝛ i ea ꝑuule hꝰ puelle crepūdia deuote adūda eiꝰ auxilia iplorāda q̄ꝓe q̄ scā añq̄ꝫ nata Satis ad id ī suo ꝭmone monꝫ petrꝰ damianꝰ vñ nō sūt hic plura

dicēda a nob nisi vt cū ꝑuula nos renascamur ꝛ eius nos sꝑ patrocinꝭs ↄmēdeꝰ dicētes cū q̄dā

De p̄sentatōe marie in tēplo ꝛ de cōgrua p̄sentati onis rōne membrum septimum

o Offerť scādit Hic agiť đ marie i tēplo p̄ntatōe ꝛ ↄgrua p̄sentatōis rōne Ita ꝙ p̄mū narrať historia: ꝛ deīn sbnectiť oblatōis cōgruitas ꝛ causa Primo itaq̄ꝫ offerť Cōpleto ei ablactatōis tp̄e pꝰ triēniū (vt aiūt) qꝛ tā diu lactare pueros mo ris erat iudeoꝝ Tūc sci parētes filiā sanctioreꝫ iuxta qđ venerāt in sanctissimū orbi tēplū cū sacris obla tionibꝫ deo obtulere ꝟgine sacra sese ecꝫ offerēte Uñ pꝫ q̄ꝫ hec oblatio fuit scā Fuit scđo etiā mirifica nō scꝫ miraculo scā Nā vt testať epyphanꝰ scūs Uirgū cula ip̄a sacra mirabilioꝝ opꝫ patratrix futura qui decim templi gradꝰ se solo ac si ꝑfcē fuisset etatꝫ scā dit ꝛ ascendit Ita vt Qđ negatū ē naťe h ꝟtutū agit iure ꝛ p̄t ex gratia. Et ꝭcē Erat ei supgressura omēs oim̄ btōꝝ status Nouē scꝫ ordiēs āgeloꝝ ꝛ sex ordiēs scōꝝ ꝑiarchaꝝ videlicet ꝓphetaꝝ apľorū martiꝝ cō fessorū ꝛ ꝟginū Iuxta illud ꝓuerbioꝝ Multe filie cōgregauerūt diuicias tu sola supgressa es vniuersas Ita ꝙ mirificꝰ is ꝟgūcule ascēsus nō solū erat mira culū sꝫ ecꝫ ḡndis eiꝰ ꝑfcōis oraculū ꝛ sacramētū Nec h incredibile putādū cuiq̄ꝫ de dei mrē cū legamꝰ plu res alios scōs p̄uētos dotibꝫ grē singularis etiāꝫ tp̄e pueritie ꝛ inť ortꝰ ip̄orū p̄mordia vtꝫ de scis ꝭnacio nicolao ꝛ hmōi ꝛc. Qđ si hoc pie crediť de gregariꝭs xp̄i scis q̄d nō credēdū de eꝰ mrē q̄ a nullo vinciť eiꝫ ↄfessiōe illustriū sꝫ supat vniuersos Nūc cōiter c̄ndi tur q̄ꝫ hec p̄ntatio scā ē ↄñter. Nā sic sci ꝑntes san ctū qđ fecerūt votū ipleuerūt. āgelico p̄cepto q̄ hec p̄nūciauerat ꝛ mādauerat paruerūt At figuras hꝰ pꝛenūcias cōpleuerūt Iussū eīm sub hꝰ p̄ntatōis tipo erat Paraľ. xxxv. Ponite archā in sanctuariū tem pli qđ edificauit salōn. Que alias hec archa nisi ꝟgo maria Sic etiā dauidis ꝓphetia ipleť: qꝛ In templi medio mia ꝛ mie regina suscipiť. Quarto đꝛ ꝙ hoc e rat decētissimū vt p̄celcā cōcipe dñm tēpli in ip̄ō tēplo ↄsecrareť. Decebatq̄ꝫ eā ait Hiero. nullis vsibꝫ esse mancipādā nisi diuis ꝛ diuo cultui đfuire q̄ deū erat paritura Et domū dei teste. p̄s. decet scitudo: Decu itq̄ꝫ vt tātꝰ thesaurꝰ loco cōgruo reponereť Neue etꝫ (vt canit q̄dā poeta) teneros leuibꝫ ↄtingeret annos Cōmaculare notis templo ↄposita fuit Pꝫ q̄ decen tia grādis Postremo ꝛ iō cōgrue scā est cꝰ in tēplo p̄ntatio vt relinq̄retur posteris edificatio ꝛ exēplum filia faciēdi. vt scꝫ discerēt scōrū ꝑntū exemplo ꝑntes suas a teneris soboles etiā amatissiās deo offerre. di scerēt pueri ꝛ puelle sacre sobolis exēplo maioribꝰ i hoc parere ꝛ ab adolescētia iugū dm̄ ferre tēpli freq̄n tare limina ꝛ viuere vita deo digna ꝛc Qm̄ itaq̄ꝫ hec pꝛesentatio tā scā fuit ꝛ mirifica. tā ↄgrua exem plaris ꝛ ↄmodosa Ideo a mľtꝫ posteris hꝭs diebꝫ dies eiꝰ celebrať ꝛ agiť de ea festiuitas solēnis ꝛ glo

riosa ex institutōe Scꝫ pauli scđi pōtificis maximi
ad istācīā ṗncipū eburigoꝝ ⁊ q̄rūdā dyocesanoꝝ q̄ iā
lōge celebr̄ fuerat apud grecos vtꝫ ex eoꝝ kalēdarijs
vl' r̄gistrꝫ vt vidi Et ꝯgrue ꝓ mltoꝝ videre Nā si tā
tā vt dr̄ i bulla solēnitatē egit dauid ꝓ r̄ductōe de do
mo obedodō i ciuitatē suā arce māl' qualē q̄tāq̄ꝫ ꝯuenit
agi festiuitatē i ṗsentatōe arche hui⁹ rōal' ⁊c̄ Crebo
igit' h⁹ ṗsentacio ad mētē r̄uocāda studiose imitāda
deuote festiuitas ei⁹ agēda ⁊ solēnit' scā trinitas ⁊ ṽgo
hec laudāda ꝓpt' plīma in ea fcā mirabilia ⁊ misteria
ꝯpleta O igit' tu ṗsentata in tēplo materiali da ita r̄
tracte⁹ ṗsentatōem tuā in tēplo cordis nr̄i spūali . q̄
tādem tibi p̄ntemur i tēplo supnali Amen
De ꝓgressu vite ⁊ ꝯuersatōe e⁹ i tēplo mēbꝝ octauū

R Ic vixit ⁊c̄ In h' ṽsiculo tāgit' de vita ei⁹ ꝓ
f gressu ⁊ ei⁹ in scō tēplo ꝯuersatōe sacra Que
tā ⁊ si oim̄ eciā eloquētissioꝝ excedat eloq̄a.
paucula tn̄ ꝓ fouēda pioꝝ deuotōe ad ṽginē hāc bal
butiētiū more sunt tāgēda Et i ṗmis h' i genere di
cimus q̄ optimo viuēdi genere vixit ⁊ ordiatissīe se
habuit. vita vtraq̄ꝫ ꝑfcissima fuit tā actiua scꝫ q̄ꝫ ꝯtē
platiua Optio igr̄ viuēdi gn̄e vixerit Adeo vt vni⁹ e⁹
ꝯuersationis ꝑfcē exēplū oim̄ sciissioꝝ eē q̄ꝫ q̄ꝫ vita s
faceret apparere petm̄ Nulla em̄ hieronimo testeerat
ṽt⁹ e⁹ in ea non fuerit vestigia Imo poti⁹ exēplaria
ipā Bona āt vita vt vult deuotus huius ṽgis lauda
tor bnardus ē bona agere ⁊ mala pati q̄ vtraq̄ꝫ q̄ꝫ in
ṽgie hac effulserit ē quin videat nemo At si iuxta cū
dem bn̄ ⁊ optie viuere ē hūiliter ordiate disciplināt' ⁊
ꝑseuerāt' vitā agere q̄s nō h⁹ ꝑfcōnē mox intuet'.
Hūilli a em̄ erga deū fuit adeo vt eē dn̄s hūilitatē
r̄speterit ei⁹ p⁹ xp̄m nll⁹ hūilior illa Quā āt ad oēs
ꝓxiōs scꝫ maiores ⁊ minores se habuerit ordinate q̄
nosse velit Ambosiū scđo de ṽgitate legat E⁹ ei vt ait
h' sūmū erat studiū Nullū lede re. bn̄ velle oib' assur
gere maiorib' natu. eq̄lib' nō inuidere ⁊c̄ Quā āt ad
se disciplinate vixerit lati⁹ ꝓseq̄t' ibidē d' ei Nihil tor
uū i ocul' nl' i ṽb ꝓcax nl' i actu inuerecūdū Nō gestus
fractior nō icess⁹ solutior ñ vox petulātior vt ipa cor
porꝭ spēs simulacrū fuerit mētꝭ figura ꝓbitatis H⁹
q̄ pleni⁹ cupit nosse ordiātissiāꝫ ⁊ ṽtutib' plenā ꝯuer
satiōeꝫ legat Ambo. ubi sup̈ ⁊ inueniēt tāq̄ꝫ i ymagie e
gregie (eꝭ Aug. i iiij. de doctrina xp̄iana teste ab egre
gio ⁊ grāi oratorio viro) descr̄ptā Plane digñ ṽba te
naci meōria r̄tinēda crebri⁹ ruināda ⁊ imitāda opere
Q̄ꝭ si integri⁹ q̄s q̄ꝫ eeꝭ ad tp̄a ordiatissīe vixerit ṽgo
ista nihil casu ā fortuito agēs sciē desideēt Ille hiero.
i epl'a ad cromaciū ⁊ helyodoꝝ ṗsbyteros legat. ait ei
Hāc regulā sibi statuit vt a mane vsꝫ ad tertiā orōi
insisteret A tercia vsꝫ ad nonā opi manuū vacaret no
tant' textrino ad tēpli. s. ornatū: A nona ṽo vltra ab
orōe nō recedebat q̄usq̄ꝫ angel⁹ appens ei escā daret
Quō āt oi ꝑfectiōe siue cōtemplatiue siue etiā actiue
vite pollebat Hiero. sup Missus ē tāgit. ⁊ lati⁹ i 2°
suo libro de laudib' eius Dyonisi⁹ explicat carthusi.

Nō possum⁹ adducere cūcta Satis q̄ꝫ in ꝯtēplatiua
ꝑfecta fuerit edocet euāgeliū. Missus ē quo āgel⁹ ad
eā ingredit' Satis itē actiue ei⁹ ꝑfectionē explicat e
uāgeliū. Exurgēs abijt ⁊c̄. q̄ ad elizabeth ipa egredi
tur. O igitur vita tā sacra ordinata ⁊ vsq̄ꝫq̄ꝫ ꝑfecta
trahe nos in odore vngentoꝝ tuorū vt vel tenuiter
imitemur cōuersatiōis tue exēpla. At non suffecit
virgini q̄ sic vixisset scē cōiter cū ceteris nisi et ꝑfec
tior ipa aliq̄d adiecisset p̄ ceteris. Hinc vt magꝭ ma
gisq̄ꝫ suā stabiliret scītatē an̄ oēs q̄d insolitū erat i l
li vouit deo suā virginitatē vt neō eā vinceret illustri
um ⁊ nil q̄d ꝑfectiōis erat ab ea eēt relictū. Testat' h'
in libro de scā virginitate Aug⁹. Scribit hoc in tcia
parte sūme scūs doctor aq̄nas. cōcurrūt fere in h' oēs
Quō āt ⁊ q̄n vouerit q̄ pleni⁹ scire volet ille doctorēꝫ
aut certe Reynerianū legat in sua pātheologia vbi
declarat quō virgitatē habuerit ꝓ tp̄m diuersitate i
desiderio facto ⁊ cōplemēto An̄ eni annūciationē ā
gelicā in desiderio hūit vt ait ille. ⁊ vouerat sub cōdi
tione. s. si deo placeret. At vbi de hoc ab angelo istru
cta fuit de fcō vouit. Post aūt sūpto ioseph vtriusꝫ ꝯ
sensu in ꝯplemēto fuit O igit' q̄ oim ṗma votū emi
sisti virginitatē cōserua in nob inuiolabilē gēmā ca
stitatis. Et q̄ paucis nō ṗt cōplecti toti⁹ h⁹ ṽginis
sacratū exercitiū tangūtur in sequentib' tria ṗcipua
exercitia in q̇b' ē cōtemplatiōis vite cōplementū. nā
⁊ Bern̄. teste tria hec sūt q̄si cōtēplatiōis scala ⁊ pro
gressio. scꝫ lectio meditatio ⁊ orō. d' q̇b' singlis iuuat
annotare pauca Dicit' g̃ volenti scire q̄d maria in
tēplo egerit. vt taceam⁹ q̄ historiola de actia vita e
narrat quō. s. op⁹ manuale effecit q̄ oi virtutū incre
mento adeo q̄ oibus āmiratiōi fuit ꝓfecerit ⁊ ṗſtim
ꝯtēplatiue vite se dediderit tres ei⁹ gradus studiosi
us exercēs Oi ei tp̄e Hiero. teste aut lcōi aut medi
tatiōi vel orōi opaꝫ dabat Hic d' in ṽsu discit. i. scri
pturis sacris studiosi⁹ insistit Erat eni vt Hieron.
ait In vigilijs ṗor ⁊ vt Amb. ānectit loquēdi ꝑcior le
gēdi studiosior. Scripturas ṗsertim de aduētu xp̄i
frequēter legēs ⁊ āplexās adeo vt cū quiesceret cor
pus vigilabat ai⁹ q̄ frequēter ⁊ in sōnis lecta repetijt
aut sōnio interrupta ꝯtinuauit. vn̄ nimirū erat ⁊ i car
minib' dauiticis elegātior ⁊ i oi sapia legis dei erudi
tior amica sp̄ secreti sciēs se illic nō eē solā cui tot ad
erant libri. Hiciā se copiosa materia offerret dispu
tatiōis de scia scꝫ ṽgis h⁹ de q̄ remittim⁹ ad Albtuꝫ
in suo de laudib'. hoc solū cōmonētes vt meōres stu
diositatis ṽginee eā sectamur i hac ṽtute Ascēdbat
deīn̄ tāq̄ꝫ virgula fumi in gradū cōtēplatiōis altiorē
nō solū studiose lectitās scṗturas. sꝫ studiosi⁹ eas me
ditās ꝯseruās ⁊ cōferēs i corde Et iñ euenit iuxta Am
bro. vt sollicitī⁹ d'litescerꝫ domi penetralib' ne q̄s ob
streperet ne q̄s abrūperet itentionē aut ꝯtēplationem
fixe e⁹ apud deū mētis vn̄ neq̄ꝫ comites feias d'side
rabat q̄ bōas cōites cogitatiōes hēbat Qualib' āt co
gitatōib' aut meditatiōib' hec virgo prudētissiā itē

ta erat q̄ scire volet Gersō sup mḡt legat Qui āt q̄ꝫ i
ꝯtēplatōis ꝑfcōe excesserit nosse desiderat ille Dyoni
siū carth. i scdo libro suo de laudibꝫ huiꝰ ꝟgīs videat
Hoc saltē nos ex h̄ articlo discamꝰ vt cꝰ exēplo ꝟba
dm̄ mēte fueꝰ ⁊ ea cord ꝯferaꝰ vt sic ic mda aialia d
putemur Postremo p̄cipuū cꝰ qd i tēplo agebat opꝰ
erat ꝙ instātiꝰ deū orabat q̄ꝓpe q̄ domū dei domū o
rationis sciebat ⁊ ꝙ deꝰ ꝓ donis suis orari volebat
Hic ecꝫ medijs noctibꝫ ad orōeꝫ (vt aiūt) surgebat ⁊
btē elizabeth scimoiali dicebat ꝙ magno labore ꝯti
nua orōe ardēti desiderio ꝓfūda deuotione mltis la/
crimis ⁊ mlta afflictōe se coaptauerat do ea p̄cipue
ſꝑ orādo Ut scꝫ eius volūtatē nosceret vt ꝯgnitā ꝑfi
ceret vt grāꝫ genꝰ hūanū iueniret oī se grā r̄putās idig
nā adeo vt se l' vltimā illiꝰ q̄ saluatorē mūdi pitura fo
ret excipet posse fieri ācillā Et vere orō hūiliātꝫ se pe
netrauit nubes ⁊ dū eēt rex in accubitu suo nardꝰ cꝰ
dedit odorē ⁊ iueīt grāꝫ Hec iā latiꝰ tetigiꝰ de exer/
citatōe ꝟgīnea. sꝫ iā ꝯsultiꝰ silēdū putaꝰ ne si pl'a dix
erimꝰ putemur velle effari q̄ effatu i possibilia Talis
ei ⁊ tāta fuit maria vt eiꝰ vniꝰ vita oīm sit disciplina
⁊ cūctorꝫ viuētiū supꝑgrediēs q̄ꝫtūuis ecꝫ garrula ora
Sat igit̄ sit dixisse de cꝰ vita iploreꝰ cꝰ auxilia vt seq̄
mur ꝯuersatōis eiꝰ viuida exēpla

S De mirifica ⁊ ꝯgrua hꝰ ꝟgīs despōsatōe mēbꝫ nonū

b Inc spōsata Uiso de sacra sacrate ꝟgīs ꝯuer
satōe videdū ē de mirifica ⁊ ꝯgrua cꝰ despōsa
tōe q̄ scō Joseph dspōsata fuit haut dubiū q̄n sp̄ssci
ordiatōe Despōsata iq̄ꝫ mirabilit̄ ḡnti miraclo ꝑ ꝟ/
gaꝝ maifestatōeꝫ vt dꝫ in historia Despōsata ecꝫ fuit
veracit̄ ꝟo scꝫ matrionio ifuenīēte scō ioseph qd ꝑfi
cit̄ ꝑ verū i iuicē ꝯsensū ecꝫ sine carnis copl'a In q̄rū
mriōnio ē iuenire omē nuptiaꝝ bonū Prolē scꝫ Je
sū fidē qꝫ nullū fuit admissū adulteriū Sacrīm qꝫ di
uortiū i nllū sꝫ fuit fecūditate ⁊ ꝟgitate ꝯsūmatū vt
latiꝰ i sēptꝫ doctorꝫ Qua āt etate hec despōsatio sit fa
cta licꝫ dn̄s albtꝰ videat̄ velle eēa vigesimū q̄ntū ānū
cꝰ tū argumētatōeꝫ r̄ueēt ꝯfutās dyonisiꝰ ait ꝓba/
biliꝰ ꝙ eēa decimūq̄rtū Sic eī nuptui tradere iunio
res moris erat iudeorꝫ ⁊c Scdo ꝓponit̄ cui sit despon
sata attēdēdū qꝫ nō passi cuilibet gregario. sed viro
cui nomē erat ioseph de domo dauid legit̄ copulata
Cuiꝰ textꝰ ꝟba ⁊ si sint paucula misterijs tū sūt r̄fer/
ta Notat ei h̄ vir nō tā sexꝰ discretōeꝫ q̄ꝫ ꝟtutū virorē
ita ꝙ viruerit virilitate q̄tuor ꝟtutū cardialiū exīns
scꝫ vir ꝑ ꝯstātiā fidelitatis q̄ ad iusticiā. ꝑ ꝟtutē casti
tatis q̄ ad tꝑantiā. ꝑ excellētiā discretōis q̄ ad prudē
tiā ꝑ strēnuitatē opatōis q̄ ad fortitudiēꝫ Sic eciam
addit̄ Cui nomē erat ꝓpē noticie explicādā famosita
tē vt scꝫ sic Justꝰ apud deū ⁊ hoies mōstret̄ cuius no
mē tāq̄ꝫ i libro vite scriptuꝫ i euāgelio tā signāt exꝓ
mit̄ Ut notꝰ deo ⁊ hoibꝫ isinuet̄ q̄ testis beatissime
ꝟgini adhibet̄ vt nomē eiꝰ digne i memōriā hoim̄ ver
tat̄ qui in prēm dei assūit̄ Et ꝑ ꝯgrue ecꝫ spōsꝰ ioseph
dꝫ tū ꝓpē misteriorꝫ i noie clausorꝫ ꝓfūditatē. ꝑfigu/
ratōis ꝯgruitatē. ⁊ nōis interp̄tationē de q̄ latiꝰ pos
simꝰ dicere sꝫ forsan spcāliꝰ de ioseph infra dicēmꝰ
Sic eciā dicit̄ de domo dauid nō tm̄ ꝓpter successiōeꝫ
generis sꝫ magis ob imitatōeꝫ ꝟtutis de cuius ifra a
get̄ nobilitate generis Faber eciā officio ꝯgrue erat
q̄ ecclesie edificatōeꝫ ⁊ veri fabri nutritōeꝫ suo officio
ꝑfecturꝰ erat Sic ḡ ⁊ tali fuit desponsata Et h̄ ex
mltiplici ꝯgruēti causa Quaꝝ q̄dā sumūt̄ ex pte ip̄iꝰ
ꝟgis ⁊ sunt q̄nq̄ꝫ ꝯplexa i q̄nq̄ꝫ huiꝰ ꝟsiculi dictiōibꝫ

Fama cadat. pena. soletur. roboret. oīes

Jo ē p̄ma causa ex pte ꝟgīs fuit ſm Ambrosiū ne ḡ
uida apparēs ifamaret̄ Et iō ait ꝑmisit dn̄s vt potiꝰ
de suo ortu q̄ꝫ de mr̄is pudore dubitaret̄ Scda ſm
iheronim. ad vitatōeꝫ pene ne scꝫ tāq̄ꝫ adultera a iu
deis calūniaretur ⁊ sic q̄si iuste lapidaret̄ Tercia se
cūdū iherōimū ⁊ originē ad sustētatōeꝫ solacij vt scꝫ
viri ministerio ⁊ solatio ⁊ marie in egiptū fugiens ⁊
iñ rediens ⁊ i cūctis frueret̄ Quarta ſm glosam ad
corroboratōeꝫ fidei scꝫ vt marie ꝟbis maior fides ad
biberet̄ Innupta eīm p̄gnans mētiri videt̄ nec ei si se
diceret ꝟginē crederetur Quinta ad ꝑticipatōem
status cuiuslibet vt videlicꝫ mater dn̄i haberet aliq̄d
cuiuslibet status scꝫ ꝟgītatis mr̄imonij viduitatꝫ Et
hec cāe ex pte ꝟgis. Quarto dꝫ i ꝟsu Natū idest ꝙ
assignāt̄ ⁊ totidē rōabiles despōsatōis cause ex pte ꝓl'
q̄ hoc ꝟsiculo patet

Sbtrahat. affirmꝫ. tollēsq̄ꝫ necesse tipūdꝫ

Prima ꝑ ꝑ sbtractionē suspitionis Ne scꝫ a legis i
iuria incepisse videret̄ cū ꝑtus inupte lege dānet̄ Se
cūda ꝓpter declaratōꝫ originis ⁊ affirmatōeꝫ ꝟitatꝫ
Ut ꝑ virꝝ eius geālogia descīberet̄ ⁊ viro testi crederē
tur Tercia ꝓpter ablatōeꝫ occasiōis Ne scꝫ herodes
⁊ iudei xp̄m quasi de adulterio natū iuste ꝑseq̄ vide/
rent̄ ⁊ ab ifidelibꝫ tāq̄ꝫ illegittimꝰ abiceret̄ Quarta
ꝑ ꝑ sustētatōeꝫ pueri Ut scꝫ a ioseph nutriret̄ ⁊ edu/
caretur Postremo ꝑ ꝑ occultationē ꝟitatis xp̄i vt
scꝫ misteriū ⁊ ꝑtus filij dei dyabolo celaret̄ ⁊ sp̄uale
matrimoniū significaretur Et hec ex pte ꝓlis Di
citur postremo i versu Simul ob nos Nā ⁊ eq̄ toti/
dem ē r̄perire causas ex pte nr̄i ⁊ nrē vtilitatꝫ vt i ver
su patet.

Fert temerū. firmet. ne deiciat. docet. astet

Prima iuxta ābrosium ad r̄motōeꝫ excusatōis pec
cati. Ne virgibꝫ ipudicis velamē excusationis p̄bere
tur ex quo mater dn̄i ifamata videretur ⁊ temerariū
iudiciū oē tolleretur Secūda ad ꝯfirmationē ma
trimonij cōtra futuros hereticos ⁊ vt vterq̄ꝫ statꝰ vir
ginū ⁊ ꝯiugataꝝ approbaretur Tercia ad sublcua/
tionem opprobrij vt scꝫ ab oī i gradu fciarum oppro/
brium tolleretur ne aliqua deijceretur sed per mariā
oēs statꝰ decoraretur Quarta ad ꝯmēdatōeꝫ exēꝑli
vt scꝫ ondēret ⁊ doceret fcā despōsatiōe añ cōuentio
nem posse trāsire ad meliora spōsa irreq̄sito vt in re

gionē vbi desp̄ōsatur deo vt etiā misteriū eccl'ie doce
retur q̄ virgo manet imaculata. Postrēo vt in chri/
sto ꝛ virgie oīs virt⁹ associet̄. vt sic filij hūilitas ꝛ ca/
ritas oñdatur q̄ poti⁹ voluerit fabri fili⁹ reputari q̄z
mrēm infamari. Ut itē matris dignitas humilita/
ti associet̄. vt q̄zto ē in oībus maior tāto etiā sit hūili
or simul ꝛ mr̄ dei ꝛ vxor fabri sicut ꝓsequit̄ scūs Ber
nard⁹ Et hec de causis desp̄ōsatiōis Orem⁹ virgines
h⁹ desp̄ōsatiōis q̄ nob ipetrent vt deo nrō fuem⁹ fi/
dē ꝯiūctiōis ꝛc̄.

De p̄paramentis ꝛ dispositionib⁹ in virgie hac cir/
ca cōceptū filij dei. Mēbrum decimū.

T. e. N placitū ꝛc̄. Hic iā tangūtur q̄dā in v̄gie
ad filij dei ꝯceptū p̄paramenta ꝛ dispositia. et
circa cōceptū vel p̄cedētia aut cōcurrētia ad
eum Et primū oīm p̄paramentū ꝛ efficacissimū fuit.
q: deo in ip̄a erat cōplacitū ꝛ ei⁹ cōsilio sic diffinitum
vt p̄ eam liberaret̄ gen⁹ hūanū Hic iā meditāti of/
fertur deuota materia. s. vt mediteꝝ d̄ illo abissali ꝯ
silio in cōsistorio ꝛ cōclaui trinitatis sup̄ salute gene
ris hūani hito. Qd̄ pulchre ꝑtractat dulcis ille Ber
nard⁹ in s̄mōe suo de annūciatōe dñica quō. s. ibi ap
pellauere mia ꝛ iusticia ꝛc̄. Et licet in diuis nō sūt ta
les disputatiōes ꝛ cōsultatiōes realiter: rōnabiliter
tñ ita cōgruit nobis. ait Ubertin⁹. sic meditari ꝛc
Hic itē cōsideratio ē dilatāda vt videam⁹ q̄z cōplacu
it toti scē trinitati in bñplacentissiā virgie ista. Et
ad hoc valent cōmendatiōes ille singulaꝝ ꝑsonaruꝫ
de virgine ista q̄s adducit ꝛ deducit pulchre Uberti
nus i pte prima: ca. vij. ꝛc̄. Secūdū p̄paramentum
fuit virginis coop̄atio ꝛ ꝯgruū si dici debeat meritū
Coop̄abatur ei in oīb⁹ studiosissiē grē dei qd̄ nihilo
minus etiā erat gratiosū. Ita ꝙ ꝓprie etiaꝫ s̄m cōes
doctos ꝛ scripturā xp̄i incarnatio op⁹ fuit totū grati
osum nō cadēs sub cuiusq̄z merito nisi dispositie et
de cōgruo Et hoc hic dicim⁹ virgis meritū. Quo cir
ca inquiri solet q̄ virtute potissiē disponebat̄ ad op⁹
tam gratiosū. ꝛ rñdꝫ Dionisi⁹ carth. ꝙ feruidissim⁹
ille interior actus sincerissime charitatis quo indesi/
nēter desiderauit creatorē ab oīb⁹ cognosci ꝛ laudari
vniuersosq̄z hoīes p̄ aduentū filij dei redimi ac salua
ri potissiē imediate ꝛ cōsummatie disposuit ꝛ apta/
uit ad dei maternitatē virginē istā. Licet multe alie
v̄tutes ac dōa coop̄abāt̄ ꝛ disp̄ōebāt suis mōis ac me
diate Nā fides vt basisatꝫ merēdi exordiū disp̄ōebat
vim itellectiaꝫ. ꝛ sic d̄r. Btā q̄ credidisti q̄: ꝛc Deind̄
hūilitas tq̄z grāꝝ ꝯciliatx custos ꝛ p̄curatx aptauit
vi irascibilē. Et sic ip̄a d̄r r̄spectā hūilitatē. Castitas
āt cōcurrebat tq̄z carnē aptificās ꝛ disponēs vi ꝯcu/
piscibilē ꝛ gñatiaꝫ ꝛ sic d̄r Incorruptō fac̄ ꝓxiꝫ ēē d̄o
Sapia āt atꝫ orō eleuabat itelligētiā. sꝫ dei ꝛ ꝓxi di/
lectio disp̄ōebat affectiaꝫ ꝛ ꝓp̄e ipetrabat actualit̄.
qd̄ ceti hit⁹ dispositie ꝛ hitualr̄. O igit̄ grāde marie
meritū o v̄e ꝯgruū p̄parametū ad suscipiēdū dei filiuꝫ
ꝯcede q̄ ꝛ his v̄tutib⁹ nos dispōa⁹ suscepti sacrꝫ. ꝫ⁹

disp̄ōebat̄ sua ꝯgruētissiā q̄litate q̄ q̄litas studiose ie
uāgelio d̄scribit̄. Qr ꝛ v̄go d̄r ꝛ v̄go desp̄ōsata c⁹ no/
mē maria. Grādia i singl'is latēt dicēda. sꝫ nō possu⁹
tractare singl'a. Uideāt̄ doctores ꝛ pātheologia ꝛ in
ueniet̄ q̄z cōgrue xp̄s ꝯcipi voluit de mlīere fcia ñ de
alio sexu aut creata q̄z ꝯgruētius de v̄gine añ ꝛ p⁹ sp̄
v̄go ꝑmāsura ñ d̄ mlīere corrupta. Cōgruētissiē āt
ñ de simplici v̄gie sꝫ d̄ v̄gie d̄sp̄ōsata ꝛ maria vocata
Que oīa q: i ista v̄gie fuer̄t id̄ erat ad dei ꝯceptū op/
tiē q̄lificata. q̄rto ad dei ꝯceptū coaptabat̄ p̄ gestum
quē hēbat āgl'o aduenīēte. Aiūt ei vt pie ꝛ ꝯit credit̄
ꝙ v̄go h̄ btīssiā tē erat i secretario sui cubicl'i aliq̄d le
gēs d̄ aduētu filij dei. lectūq̄z illd̄ corde ꝯferēs ꝛ medi
tās ꝛ ꝓ aduētu regꝫ messye ꝓ q̄z gñis hūani salute su/
spiriose ꝛ intētissiē exorās: d̄siderāsq̄z vt vl' postrēa
mereret̄ ēē āciila e⁹ q̄ filiū dei erat ꝯcept̄a Istd̄ ē satꝫ
verisil'e ꝛ credit̄ h̄ ei datū ex īspiratiōe dina q̄ sic dis/
poneret̄ ad audiēda ꝛ suscipiēda āgelice legatiōis mi
steria. P⁹ q̄z vidim⁹ v̄gis dispositia vidēda ē ip̄a am
basiatio ꝛ eā ēcūstātia. ꝛ sic ēca legatōeꝫ ꝯsid̄rāda ista

Missus. q̄s. cur. vbi. q̄n. vel quō. verba

Prio ꝯsid̄rād⁹ ē āñūciatiōis legat⁹ q̄s. s. miss⁹ fuit
q: āgel⁹ ꝛ ñ q̄libꝫ āgel⁹. sꝫ archāgel⁹ gabel dict⁹. forti
tudo dei intꝑ̄tat⁹. q̄ q̄re Gabel dicat̄ q̄ itē d̄ ordie fu
erit late tractāt doctores. videat̄ Alb. tho. ꝛ vbtin⁹
2⁹ vidēd̄ Cur h̄ missio fcā fuit. ꝛ d̄r alb. ꝙ valdē ꝯgrue
dei hōratōꝫ: c⁹ patuit potētia sapia bōitas Cbat
Tū pp āgelice digitatꝫ oñsiōeꝫ q: officiū suū exercuit se
v̄gis cōmēdatōꝫ c⁹ v̄t⁹ maifestat̄ meritū auget̄ creti ꝯsa⁹ ꝛc̄
nrāꝫ vtilitatē. s: fidei actuatōꝫ deuotōis accēsiōeꝫ
et informatōnē opm vt late sup̄missus ē ꝓscq̄t̄ Alb. tcio no
tād⁹ ē loc⁹ vbi l' q̄. s. mittit̄ quē studiosissiē d̄scribit e/
uāgelista d̄signās ꝓuiciā citatē ꝛ domū. q̄rto tp̄s q̄n
missus q̄to āno ꝛ q̄ āni tp̄e q̄ mēse die aut hora. d̄ q̄/
b⁹ singl'is agit Alb: vbiq̄. Porro d̄ mō legatōis quō
. s. āgel⁹ app̄uit id̄ ml'ta iq̄rit q: spē visibil' sexu ma/
sculin⁹ etate iuuēis vestitu clar⁹ ꝛc̄ Postrēo q̄b⁹ v̄b'.
q̄z rōnabl'r sit vs⁹ āgel⁹ ꝛ q̄lib⁹ maria rñdit q̄ scire vo/
let alb. videat. pātheologiā. ꝛ ceteros doctores legat:d̄/
notū ei ē rūīnare illa. sꝫ nolu⁹ nos ꝓlixiores existere
ad salutatōꝫ ip̄aꝫ explanādā seq̄nti rosario accelerā⁹
accedere p̄stāte v̄gie ab iītio a d̄o possessa ꝛ ad hōrē h̄c

Rosariū d̄ explanatiōe āgl'ice salutatiōis (elcā.

c. Ogitabat q̄l' ēēt ista salutatio. Lu. i. P⁹ q̄z p̄ ꝝ
missij ē rosariū de āñūciatōeꝫ v̄gis añcedēti/
b⁹ sīdēda sīt duo rosaria ꝓ explanatiōe ip̄i⁹ sa
lutatōis Quo ei orō h̄ dignior ē ꝛ marie acceptior eo
cōuenit vt in ea legēda hō sit attētior ꝛ deuotior. ꝛ co/
gitet cū virgie hac prudētissiā q̄l' sit salutatio ista. q̄z
scꝫ i se noua ꝛ mirabil'. q̄z dig̃ ꝛ ꝯmēdabil'. q̄z v̄gi gra
ta ꝛ placabil'. q̄z legētib⁹ itē cōmoda ꝛ vtil'. Iuxta il/
lud Est noua. dig̃. placēs. grauis est. ꝛ ꝯmoda mltū
Est dicim⁹ noua ꝛ mirabilis cui ante non erat au/
dita similis. sed cōflata ex oībus salutandi mōis. In
p̄orib⁹ ei salutatōib⁹ fiebat aut vite saluꝫ gaudij aut

benedictiõis aut grẽ iꝓcatio In hac aũt ẽ sil' oĩꝫ cõ
nexio Per hoc ei ꝙ dꝛ Aue dat̄ ei q̄si salutatõ Thobie.
Gaudiũ tibi. ꝑ ꝑ grã plena datur salutatio apl'ica
q̄ epl'is p̄mittũt Grã vob ⁊c. ꝑ dñs tecũ salutatio
gedeonis cui dcm̄ dñs tecũ viroꝝ fortissime. vl' Boos
dñs vobiscũ: Per bñdicta salutatõ Ruth aut Iudith
q̄b dcm̄ Bñdicta tu filia ⁊c. Vere ẽ noua ⁊ mirabilis
cõstans ex oĩbus Vñ ⁊ digne qual' eẽt cogitabat
virgo prudẽs. Est secũdo digna ⁊ cõmẽdabil': cuius
dignitas poterit deduci ex multis Nã post orõẽꝫ
dñicã nihil digniꝰ hac salutatiõe q̄ in sũme trinitat̄
cõsistorio dictata. ab archãgelo delata. ab eccl'ia acceptata.
tantis misterijs ⁊ sñiarũ põdere grauida vt
nec dictionũ nũerus q̄ est in denario. nec sñiaꝝ q̄ternitas
misterijs carẽt. imo tanta sunt in ea cõgesta
misteria vt ad ea indagãda ĩpar ⁊ ĩualida est hũana
intelligentia Quã ãt sit virgini grata ⁊ acceptabil'
pulchre declarat mgr̄ Henricꝰ de hassia his verbis.
Sicut inq̄t nulla orõ dei auribus est gratior ⁊ exaudibilior
ea quã sibi porrigendã dilectꝰ filiꝰ dictauit.
Ita nullũ est virgini placibiliꝰ acceptabiliusq̄ꝫ laudꝭ
preconiũ q̄ꝫ illud salutatiõis verbũ quo salutata ab ãgelo
⁊ dato cõsensu suscepit dei filiũ. Qd̄ quoties ei
replicat̄ q̄si toties h̄ ei gaudiũ inouat̄ ⁊c. Et qd̄ ni eẽt
grata q̄ tã suauis ẽ ⁊ deuota A tam gratissimis ꝯpacta
missa et delata. Est enĩ hec salutatio reuerẽtial'
⁊ adoratoria ẽ status salutaris optatoria: ẽ de ineffabili
nouitate ãmiratoria. magnitudini dignitatꝭ cõgratulatoria
⁊ virginee ꝑfectiõis expssiua Nã perfectio
virginis aut ẽ quãtũ ad subaꝫ vt a malo liberam
et sic est Aue. vel vt bono plenã. ⁊ sic est grã plena.
Aut quantum ad causam. ⁊ sic dominus tecum.
Aut quantũ ad efficientiã imediatã. ⁊ sic Bñdicta
tu. vel mediatã. ⁊ sic ẽ bñdictꝰ fructꝰ ⁊c Merito ita
q̄ꝫ grata Postremo q̄ꝫ sit legẽtib vtilis ⁊ cõmoda
nõ facile est explicatu volubili lingua. Enũerat. xv.
vtilitates ſm. xv. verba in suo cõpendio Alanꝰ de rupe
doctor deuotꝰ. Et cõplectit̄ aliq̄t nr̄ thomas kempis
sub his verbis Auscultet ait hꝰ salutatiõis piꝰ amator
Celũ gaudꝫ stupet oĩs terra cũ dico Aue maria
Sathan fugit. infernꝰ cõtremiscit. mũdus vilescit.
caro marcescit Abcedit tristicia. venit noua leticia.
torpor euanescit. cor liq̄scit. crescit deuotio. orit̄
cõpũctio. cũ dꝛ aue mar̄ Merito ẽ ab oĩb libẽt̄ fre

a Cõgrue virgo mater ꝑ Aue salutat̄ (q̄ntãda
culpe. pene. sathane. matꝝ. mulierũ
Corpis. ac mẽtis. gemini. mũdi. rediunẽs nos

Qualitas nõis marie.

c onueniẽs. dignũ. q̄uidũq̄ꝫ bonũ. venerandũ

De nõis marie virtuositate

Hoc recreat. docet. accendit. terret. iuuat oẽs

Nõis marie varia intꝑtatio

s tella maris. dña: lustrata. illustrat. amara

Nõis marie lrãlis ethimologisatio:

Mater. amãs. regia potẽs. iunica. vel abra

Quib gratijs maria plena fuit.

o mnia. singula. deficiẽtia. ⁊ increat. haut plus

Qualis virgis plenitudo fuit

Plena velut cãna: vas. fons. doꝰ. vrbs. loca. cũctis

Quib mõis dñs cũ maria fuit

t ota. mõis cũctis. ſp. vel vbiq̄ꝫ. ⁊ ad omne

Quõ maria benedicta fuit ĩ ml'ierib

Euadis. retines. special'. cũctaq̄ꝫ laudant.

p Ro huiꝰ rosarij explanatiõe sciẽdũ ꝙ super
singl'is clausul' Aue ma. assignãt̄ q̄dã
certa meditabilia clausulaꝝ ĩpaꝝ expositia. C
In q̄b abũda offert̄ ꝯtẽplãdi materia
⁊ q̄ndia dãt̄ deuotiõis incẽtia si fuerit q̄ rite ea
diiudicaret ⁊ ex eis patesceт q̄lis sit salutatio ista.
Hoc ãt p̄mittendũ ꝙ cõgrue incipit̄ hec salutatio ꝑ
Aue qd̄ dt remotionẽ pene potiꝰ q̄ꝫ ꝑ salue qd̄ ĩsinuat
p̄ſitiã boni ⁊ ꝑmanẽtiã salutis. Quãq̄ꝫ in originali.
s. greco nõ tã hẽt̄ Aue q̄ꝫ Chere qd̄ dicũt itidẽ valere
qd̄ Gaude. vel ĝnale ẽ ꝟbũ salutãdi. Qꝛ cũ ista salutatio
sit totiꝰ salutis inchoatio rcẽ incipit ab Aue
Initiũ enĩ btitudis remotio ẽ miserie ⁊ ꝯuersio huiꝰ
nõis Eua: Et p̄t a nob dici ꝯgratulatie. optatie. aut
deꝑcatie. Et sonat h̄ verbũ vt aiũt Aue q̄si sñ ve. qꝛ
fuit imunis a ml'tiplici ve. vt dꝛ in ꝟsib duob p̄mis
Seꝫ De imunitate marie ab oĩ ve Mẽ. i.
a Culpe ⁊c. In hijs enĩ duob ꝟsib p̄mis notat̄
imunitas marie ab oĩ ve Et p̄mo dꝛ ꝙ fuit
sñ oĩ ve culpe. s. origialis q̄ sñ fuit ꝯcepta ⁊ nata vt D
ꝓbabilior hꝫ opinio. Actual' tã venialis q̄ꝫ mortalis
a q̄b fuit ꝑseruata ĩ vita. Nec ei origiale ꝯtraxit aut
admisit actuale. vñ pꝫ ꝙ liberrima fuit a triplici illo
ve. d q̄ ĩ apocal': dꝛ ve ve ve hitãtib ĩ terra. Vñ ⁊ merito
ꝑ Aue salutata q̄ppe q̄ a ve auaritie ĩ ope luxurie
in corꝑe ⁊ suꝑbie ĩ corde ꝓrsus fuit imunis ⁊ aliena.
O liberet nos ab oĩ cl'pa Scdo fuit sñ ve pene. s.
ichẽne purgatorij ⁊ penitẽtie Nã a duob p̄mis ꝓrsꝰ
erat imunis q̄ppe q̄ nec ichẽnã subijt nec purgatorij.
ne dilatiõeꝫ q̄dẽ sciuit. Tertiũ ãt ve. s. pẽitiale lꝫ ꝑtulit.
nõ tñ vt aiũt ob culpã eiꝰ q̄ nll'a fuit sꝫ ꝓ nris peccatis
velut mag̃ pẽitẽtiaria illud tulit ⁊ alias ob cãs
vt gerꝰ sup ꝑ mgr̄ scribit. 3° fuit sñ ve sathane a regno
scꝫ ⁊ dñatiõe bestie Cꝰ ipio nũq̄ꝫ fuit subiecta. qꝛ ſp
sñ culpa nũq̄ꝫ ire filia. Cꝰ tẽtatõib ad ꝯsensũ nunq̄ꝫ
ĩpulsa lꝫ q̄ ad sensũ vt ⁊ filiꝰ eiꝰ ꝑtulerit tẽtamẽta vt
Gerꝰ. vbi sup̄. Nec h̄ dꝫ horrere piꝰ aiꝰ q̄ ĩpaꝫ credit
coronatã ĩ cel'. vñ ⁊ ꝙ legitie pugnauerit ꝯfiteat̄ oꝫ postrẽo
ab eiꝰ ve fuit libera a q̄ nec ĩ morte territa nihil
enĩ priceps mũdi hẽbat in ea. sꝫ euolauit secura.
Quarto fuit absq̄ꝫ ve matꝝ singulari. de q̄ dꝛ Mat.
xxiiij. Ve p̄gnãtib ⁊ nutriẽtib. aut vt Augꝰ. hꝫ mãmãtib
h̄ ẽ lactãtib vt grecꝰ hꝫ Triplex ei ve p̄cipuũ
hñt. s. dãnificẽtie idigẽtie ⁊ afficiẽtie q̄ꝝ q̄ȝlibꝫ ad huc
ẽfariã ꝑtit̄. dãnũ ei ẽpl'r icurrit feia cũ efficit̄ mr̄ qꝛ ĩ
ꝯceptu ꝑdit ꝟgitatẽ irrecuꝑabilẽ. pꝰ ꝯceptũ vẽustatẽ ⁊
sãitatẽ. ĩ ꝑtu hõiꝫ societatẽ. ñ ei p̄nt viri accedẽ ad eã

Sꝫ a ꝗlibet hoꝝ libera fuit maria q̄ in conceptu n̄ amisit ꝟginitatē. ſꝫ acq̄ſiuit maiorē puritatē. Pꝰ cōceptū n̄ ꝑdidit pulchꝛitudīeꝫ aut ſaītatē. ſꝫ auxit pulchꝛitudinē vt vir a ioſeph vidri potuit. vt ī glo. math ꝑ. ⁊ ſanitatē q꜄ in mōtana ſīn fatigatiōe ꝯſcēdit. nec etiā ī ꝑtu ꝑdidit hoīm ſocietatē. ſꝫ mediatrx dei ⁊ hoīꝫ ꝯſtituit̄ ⁊ ab āgel' ſil' ⁊ paſtoribꝰ viſitat̄. A ve ḡ dānificētie matrū libera fuit. 2° inrēs incurrūt ve indigentie. q꜄ ad cōcipiēduꝫ egēt ꝯpare. pꝰ ꝯceptū q̄ete In partu obſtetricatiōe. Hec aūt ab hijs emunis fuit q̄ a ſpūſctō cōcepit. In mōtana abijt. in ꝑtu obſtetrice n̄ eguit. ſꝫ germinās germiauit ⁊ ꝟgo pepit letabūda. quā circūſtabāt obſtetricū vice ꝯcinētes āgeli gl'iam dō ⁊c. 3° incurrūt inrēs ve afficiētie. q꜄ afficiūt̄ in ꝯceptu libidīe. in portādo ī ventre ḡuedīe. in ꝑtu maxio dolore. Maria āt ꝯcepit ſīn libidīe. ḡuida fuit ſīn grauamine. pepit ſīn dolore. Aūq̄ꝫ ei (ait yſ.) ꝑturiret peperit. vn̄ ab omi matꝝ ve libera fuit. q̄nto fuit ſīn ve mulierū ſpēali qđ ē ml'tiplex valde. Nā ē ve ſterilitatis in ꝟgibꝰ. ſubiectiōis ⁊ corruptiōis in ꝯiugatiſ. deſolatiōis in viduis. Sꝫ nrā btiſſima ī ꝗlibꝫ ſtatu fuit ab hmōi ve libera. Erat nēpe ꝟgo cū fecūditate ꝓlis. cōiugata ſīn ve corruptiōis ⁊ ſubiectiōis. vidua cū ꝟgitate ſīn ve deſolatiōis. q꜄ aut filio aſſociata. aut ioāni ꝯmēdata. ⁊ ſic pꝫ ꝙ ab oī iſto ve fuit liberrima ꝯgrue ꝑ aue ſalutāda. ſexto fuit ſīn ve corpis. Ex ꝑte eīn corpis oīs hō triplex ve ꝑ pctm̄ īcurrit. ſ. ipīus corporis diſtēꝑatōeꝫ. naturaliū appetituū iordiatiōnē Ipīus an̄ mortē corpis ad aiam repugnātiōnē. pꝰ mortē vero corpis īcineratiōnē. De q̄bꝰ ve dꝛ Gen̄. iiij. Maledcā terra ī opē tuo. in laboribꝰ cōedes panē tuuꝫ. In ſudore vultꝰ tui veſceriſ herb terre. donec ī terrā reuertariſ ⁊c. Ubi ī maledcōe oꝫ notat̄ iordiatio appetituū. in ſpis ⁊ tribul' cōcupia carnis ꝯ̄ ſpm̄: in labore ⁊ ſudore diſtēꝑatio corpis. ꝑ reuerſionē ī puluerē incineratio eiꝰ ⁊c De his āt oibꝰ ve corpis btā nrā erat emunis q̄ ⁊ corpꝰ hūit eucraticū cū ſpū ꝑ oīa ḡtia pacificatū ⁊ nūq̄ꝫ in cineres reſolutū. ſꝫ vt dicet̄ ī celos aſſūptū ḡ ⁊c. Septio fuit ſīn ve mētis. Nā ibi īcidit hō ve variū. ⁊ ꝑcipue in gn̄e triplex. Errorē. ſ. ī rōnali: ita ꝙ erret ī eligēdo diſcernēdo exeq̄ndo. Dolorē in ꝯcupiſcibili. ⁊ h' de pn̄ti. ꝑterito. ⁊ futo. l' impēdenti. ita ꝙ ineſt meror. dolor. tīor. Pudorē ī iraſcibili. ita ꝙ pudet de cēndo q꜄ turpis ē de agēdo quia turpia fecit. de paciēdo q꜄ turpia ſuſtinuit. Et hic ꝓmus ꝑns nudꝰ erubuit ⁊c Maria āt ab his mētiſ ve lōge fuit. q̄ nūq̄ꝫ errauit. q̄ppe q̄ ꝟgo prudentiſſiā nil ſīn cōſilio ſpūſſci agēs fuit Dolorē q̄ꝫ rōi ꝑdn̄antē nūq̄ꝫ hūit. q̄ppe q̄ in oibꝰ ⁊ ſm oēs potētias ordiatiſſiā fuit Nihil poſtrēo vnq̄ꝫ t'pitudis hūit fecit aut ſuſtinuit. q̄re ⁊ ab oī ve pudoris ⁊ ꝑ ꝯn̄s ab oī ve mētiſ lōge abfuit. Cōgrue ḡ ꝑ Aue ē ſalutata q̄ ſic ab oī ve libera Octauo ſīn ve vtuſq꜄ cōiūcti fuit. nā ex cōiūcto ꝯſeq̄mur culpe ꝓnitatē. penalitatē ⁊ ignorātie cecitatē. Ita ꝙ neſcimꝰ ī via q̄d credēdū. opandū. an itē odio vl' adōre digni ſimꝰ ad ſaluādū. De duobꝰ ꝑmis vt patuit maria libera fuit. De t'tio q̄ꝫ ve. ſ. ignorantie nil hūit q̄ppe q̄ nil necāriorꝝ ad ſalutē ignorabat: ſed eā vnctio docuerāt de oibꝰ: Nono fuit ſīn ve miſerie mūdial'. cui ꝑcipue triplex ve dat̄ in Apo. vbi dꝛ. ve ve ve citas illa magn̄ babylon. In q̄ ſignat̄ nihil aliđ nīc ta cūdē ioh. niſi cōcupia carnis. ꝯcupia oculoꝝ ⁊ ſuꝑbia vite A q̄bꝰ q̄ꝫ lōge maria diſtiterit n̄ opꝰ ē vt dicat̄. Eſt q̄ꝫ mūdꝰ poſitꝰ totꝰ in maligno: cꝰ oīa vanitas in q̄ regnat iniq̄tas ⁊ dn̄at̄ cecitas. n̄ tn̄ aliq̄ ꝯtamiata ē hꝰ nrē ꝟgis integritas Poſtrēo cōgrue ſalutat̄ ꝑ Aue q̄ nos ſuo ꝑtu libauit ab oī ve q̄ īmutauit nomē eue. vn̄ curialit' ei dꝛ metrice Porta ſalutis aue ꝑ quā patet exitꝰ a ve Uēit ab eua ve ve q꜄ tollis aue ⁊c. Deuoto igit̄ corde eructuamꝰ verbū illud Aue ⁊ ei cōgratulādo ⁊ nob plaudēdo dicaꝰ ei Aue. Aue inq̄ꝫ q꜄ abſtuliſti maledcōem eue. q꜄ eliſiſti eēne dānatiōis ve. q꜄ reddidiſti nes vite eue Obſecramꝰ libera nos ab oī ve. Pꝫ ḡ ex dcis explanatio illꝰ verbi aue. De q̄ ꝟbo mlta ⁊ alia pn̄t dici. ſꝫ nolumꝰ lcōꝛē ḡuatū ml'titudie nī. O ergo verbū mirabile ⁊ admirabile Aue deuote dicēdū corde. Propt' illđ te obſecramꝰ o ꝟgo īmunis ab oī ve libera nos a ve

Cōſiderabilia de digitate nōis marie Mēbꝛū. ij.

c Onueniēs ⁊c. In ſubſeq̄ntibꝰ q̄ttuor ꝟſibꝰ ponūtur q̄dā ꝯſiderabilia de digitate hꝰ nōis maria. De cꝰ nōis gl'ia teſte Bern̄. nec dignū aliqđ ſterilis ꝯcipe cogitarō. nec ierudita ꝑt ꝑturire locutō. vn̄ q̄ꝫcūq꜄ dicāt̄ cꝰ laude ſūt inferiora. ſūt tn̄ dicenda pauca Nā iō appoſitū ē ab eccl'ia vt in eo oblectaret̄ ⁊ circa illud afficeret̄ mēs deuota qđ fieri non pt̄ niſi noucrit nōis illꝰ q̄litatē ⁊ miſteria. In ꝑmo itaq꜄ verſu notat̄ nōis hꝰ q̄litas Et in ꝑmis dꝛ ꝙ h' nomen Maria ē ei ꝯuenientiſſimū. i. ꝯgrue valde impoſitū. ⁊ hoc ꝑpter multiplex miſteriū. ſ. Et ad deſignandā ipīus puritatē ⁊ ꝑfectōeꝫ Diuine ꝓlis generatiōnē Et officij mediatiōnē Nā maria interꝑtat̄ vt dicitur infra maris ſtella q̄ interꝑtatio ꝯgruēter exp̄imit iſta tria Nā ſicut ſtella nō eſt ꝑegrine q̄litatiſ ſuſceptiua. ſic maria oī virtute ſīn vitij ipreſſiōe fuit ꝑfecta lucida ⁊ pura Secūdo q̄ꝫ ſicut ſtella ſīn ſui corruptione ꝓfert radiū. ſic virgo maria ſine violatiōe filiū. Tertio ſicut ſtella illūiat mare ꝑcelloſum Sic maria dirigit mūdum iſtū ⁊c: Cōgrue ergo dꝛ maria ꝑpter puritatis ſubiectū. caſtū. partū. ⁊ illuſtratiōis ⁊ mediatiōis officiū. Secūdo ē hoc nomen Maria poſt nomē filij eiꝰ. Digniſſimū q̄ppe ſuꝑ omne nomen exaltatū. adeo vt ⁊ in eiꝰ nōie omne genu ſit flectendū celeſtiū terreſtriū ⁊ infernoꝝ. Iuxta illud yſ. xl. In memetipſo iuraui quia tibi curuabitur omne genu: Defecit mens oīs creata in ꝯp̄hēdēda huiꝰ nōis dignitate Unde ⁊ deficit in ſcribēdo manus ⁊ in exprimendo lingua. Unum tamen dicemus vnde poterit conijci dignitas iſta. Et eſt ꝙ iſtud eſt nomen tam ſublime et dignum ꝙ ulli alteri ab vir

gine sit cōicatuz. ita q̄ ei ē singl'are ꝛ ꝑpriū: lꝫ q̄dā dī
cātur marie. nō tñ ꝯueniūt forte in isto nōie. Nā vt
scribit doctissim⁹ ille laurēti⁹ ꝺ valla i correctorio su
o noui testamēti sibi videt nomē mris dñi atꝫ aliarū
q̄ maria nūcupātur eē diuersū. Ceterarū ei in a sp ex
it in greca ꝩitate. vt marie magdalene: maria iaco
bi ꝛc. At mris dm̄ in am termiatur ṫmio finali diffe
rēs ꝛ etiā accētu. qꝛ acuto in fine. ceterarū ī penultia.
dꝛ eñ mariā etiā in ntō. vñ L u. i. nom̄ virgis mariā
Jt̄ dixit āt mariā. Ecce an: ꝛc. Vñ facile ait colligit
nō nihil fuisse differēs nomē mris dm̄ atꝫ aliarū in
originali. lꝫ in latino nrō vt plura alia ꝯfundāt. ꝛ ꝑp
hc q̄ ꝺ. Nā si precursor vocat nōie nouo q̄li nullus in
sua cogtione. cur nō dm̄ mr ꝑsus dig̃ nōie nouo et
singl'ari. Tertio est nomē istud misterijs gūidū ma
gnarū. s. rerū sacrꝫ: Votiue ꝛ lōge ī desiderio aie exo
ptatū grāditer a ꝓphis vtputa scm̄ ꝛ terribile vt bo/
nū ꝛ dulce cōmēdatū. In maria sorore moysi ꝑfigu/
ratū ꝛ in ipṡ lris nō a misterio vacuū. Est ei nomen
ei⁹ meōrale in desiderio aie bitum In spēalibꝫ librꝫ
grāditer ꝯmēdatū sup̱ diuitias ꝛ vnguēta p̄ciosa pla/
tum. oleo effuso assil'atū vtꝫ scrutāti scripturarū de
cursū: Quō āt nec in lris ip̄is misterio carꝫ q̄ scire vo
let Job. dñicū. ꝛ dñm Anthoni. q̄ euꝫ allegat videat
Aiūt em̄ q̄ in lris hebraicas q̄bꝫ cōscribit secretū mi/
steriū designat. qꝛ p̱ Men clausū in p̄ncipio ꝯscribit
qꝺ nusq̄ꝫ repit. qm̄ mem clausū nūq̄ꝫ in principio sꝫ
in fine ponit dcōis. Quia de vna tantū verifificatur
apud eos qm̄ illā figurabat que nec primā sil'eꝫ visa
est. nec hꝛē seq̄ntē Subtilissime igitur spūsscūs di
xit virginē mariā incognitā futurā viro. ꝑle tñ fecū/
dandā de celo. Et sic aptā deo clausā viro. qꝺ vlli al
teri foret ascribendū. cū nullū aliud nomē inueniat
cū men clauso iniciatū Ponitur āt ꝛ idē men ꝯ na
turā suā in medio. teste Nico. de ly. ꝛ alijs. in ys. ix v
bi dꝛ. Et mlṫiplicabit ei⁹ ipiū vbi ī hebreo hēt lemar
be p̱ men clausū ī medio p̱p̱ idē misteriū. imo ꝛ p̱p̱ ꝯ
notatioēꝫ tp̄is īcarnatōis ꝛ ānorū qꝺ sigt illa lrā illic
vt aiūt expositores significādū. Istud postremū est
vulgare apud multos: primū āt nō legi nisi apud au
tores p̄allegatos: imo vidi ip̄e h̄ nomē p̱ mem aptuꝫ
scriptū i principio ꝛ p̱ mem clausum in fine. Quarto
est istud nomē bonū vtile ꝛ ꝯmodosū. Mel'i⁹ em̄ q̄ꝫ
diuitie multe vt dꝛ. xxij. Prouer. nomē bonū. Meli
us itē q̄ꝫ vnguēta p̄ciosa. Est em̄ nomē illud bonū ā
gel' i celo dās eis leticiā ꝛ gaudiū Aiabꝫ i purgatorio
eis cōferēs refrigeriū. Oibꝫ i mūdo iplens ī bōis co/
rū ꝺsideriū. Est ei nomē istꝺ turris fortissiā ꝛ ad qꝺ
currēs iust⁹ exaltabit ꝛ suscipiet qꝺ petierit ex eo.
Possent singula hec declarari p̱ exempla. sed supse/
dem⁹ Postrēo est nomē istud venerādissimū ꝛ oī
preconio extollendū. oēs in se causas cōplectens ve/
nerationis ꝛ honoris Est ei nom̄ potentissime regine. di
tissime thesaurisarie. virtuosissime dñe etiā a deo ip
sū nimis honoratū sicut brigide fuit reuelatū. Dixit

E

em̄ ei maria. Audi inq̄t filia q̄ꝫtū filius me⁹ nem̄ me
uꝫ honorauit. Nomē meū ē maria. hoc nomē dū ange/
li audiūt gaudent. ꝛ deo regratiant ꝛ illud venerant
Qui in purgatorio sunt etꝫ gaudēt audito nōie meo
quēadmodū audiēs verbū solacij eger iacēs in lecto
Dēs q̄ꝫ demōes verent hoc nomē maria ꝛ fugiūt eo
audito. quēadmodū auis audito sono ꝛc. Valde er/
go hoc nomē venerandū a nobꝫ qꝺ venerat a tantis.
Nā ꝛ defunct⁹ q̄dā apparēs dixit se ob aliq̄s culpas ī
purgatorio dire punitū. de q̄bꝫ sibi viuēs nō fecerat
cōscie remorsū quarū vna extitit q̄ auditis his vene
randissimis nōibꝫ Jesus aut maria nō inclinauit re
uerēter cū capite. aut saltē corde Qui ergo nolit cum
illo puniri studeat illud venerari F
b Recreat ꝛc. In hoc versiculo ꝯñter ostdit h⁹
nōis efficacia ꝛ vtilitas. Est em̄ istud nomē mlṫ
torū bonorū effectiuū. Primo ei recreat mestos quem
effcm̄ expt⁹ exclamat ancelm⁹ O magna. o pia. o mlṫ
tū amabilis ꝛ suauis maria. q̄ꝫ dulcis est nōis tui me
moria. Tu nec nōiari potes qn recreas. nec cogitari
nisi recreas affect⁹ diligētiū te. Tu nūq̄ꝫ sine insite ti
bi dulcedinis aspsione pie meōrie ingrederis portas
ꝛc. Secūdo docet inscios. Nullū ei ꝩtutis ē gen⁹ qꝺ
in hoc nōie non refulget: Et si iuxta Ambro. prim⁹ di
scendi ardor nobilitas est mgri. Cū nil nobili⁹ sit dei
mrē sit nobis tanq̄ꝫ in imagine descripta vita marie
doctrix discipline dei quā cōmeōrat nomē ei⁹ dulce.
Tertio accēdit ꝛ inflāmat torpidos Nullū em̄ nom̄
est p⁹ iesū in celo ꝛ ī terra qꝺ ita deuotioēꝫ accēdat. ꝯ
punctionē excitet. cōsolationē ingerat. sicut hoc no/
mē maria. q̄re et merito oleo ꝯpatū. Nullus q̄ꝫ tam
ē frigid⁹ vt maria brigitte reuelauit q̄ h̄ nōie nō inca
lescat: Quarto terret ꝛ fugat tēptātes diabolos. Non
em̄ sic timēt hostes visibiles quālibet castrorū mlṫti/
tudinē copiosam ꝛ aciē alarū bñ instructā sicut aere
ptātes marie vocabulū ꝛ exm̄. Fluūt ei ꝛ pereūt sicꝫ
cera a facie ignis vbicūq̄ꝫ inuenerit celebrē recordati
onē aut īuocatōꝫ h⁹ potētꝫ nōis Est ei maria vt cas/
trorū acies hostibꝫ tribil'. q̄uto iuuat oēs i q̄cūꝫ tribu/
bulatiōe positos. adeo vt q̄cūꝫ inuocauerit nomē illꝺ
de q̄cūꝫ tribulatōe salu⁹ erit. vt ē demrātū ī mlṫꝫ Sūt
ꝛ alij inūeri effcūs h⁹ nōis q̄s au. marial' huit fꝫ. xx. o
lei ꝑꝑetates vt late ꝑseq̄t ꝺ singlis. ꝺ q̄bꝫ tace⁹ mo/
nētes vt nos magꝫ apte⁹ ad effcūs e⁹ expiēꝺ q̄ꝫ legēdū
pꝫ q̄ nomē istꝺ eē ꝩtuosū ꝛ efficacissim̄ nlli⁹ iꝯmodo
alienū. o igit q̄sq̄s i h̄ scl'o fluctuas tribulatōibꝫ agita/
ris ne auertas ocl'os a fulgore h⁹ siderꝫ si nolis obrui
ꝑcellis Mariā cogito mariā inuoca. ꝛ vt scias nōis G
effcūꝫ stude imiterꝫ cōuersatōis exēplū §. ij.
s Tella marꝫ ꝛc. h̄ iā ꝩsu marie nomē effūdit ꝛ no
mis īptā⁹ pōit vt ꝩt⁹ latēs apti⁹ videat. ꝛ primo
maria marꝫ stella īptat ꝯgrue āt stella dꝛ p̱p̱ mētis
puritatē. ꝩtutū lūiositatē: qꝛ illūiat mēꝫ nata. sit⁹ sb
limitatē qꝛ hitat ī altissis. effcūs vtilitatē. qꝛ vapores
petōꝝ attrahit ꝛ tollit. hilarit ꝛc Stella āt marꝫ q̄a

in sūmo poli z in cauda vrse minor͡ʒ sita. z sic maria
altissiā z hūilima. q̄ʒtitate pua sʒ ṽe mag̃. q̄litate v/
tilis z clara effcū ferrū attrahēs z nautas dirigens.
Pñt ð his ꝓprietatib⁊ dici alia multa: sʒ ab alijs ab
unde sūt scp̄ta. Scḋo syro sermōe vt aiūt maria in
terp̄tat̄ dña. s. celestiū āgeloꝝ i celo. terrestriū hōiʒ in
mȯo. infernoꝝ demonū i inferno Jta ꝙ oia ita sub/
iecta sūt dñatis pedib⁊ e⁹ adeo dñans in vniuerso vt
nei absq̄ʒ e⁹ oris iperio liceat mouere pedē possidere
obulū mutire ṽbū in toto mȯo. O igit̄ p̄celsa dña
Tertio intp̄tat̄ maria illūiata. q̄ꝛ illustrata a p̄rē lu/
minū. c⁹ tot hūit in se radiosa lūinaria q̄t ṽtutū exē
pla. A filio iusticie sole q̄ circūamicta z vera lucifera
q̄ꝛ vere lucis portaria fcā. a spūscō c⁹ dōis irradiata
Quarto illūiatrix ē interp̄tata Nā vt cait eccl'a c⁹ vi
ta indita cūctas illustrat eccl'ias. nō solū militantez
in terris. sʒ z eccl'iaʒ vt credit̄ triūphantē in cel'. Jta
ꝙ eccl'. xxiiij. dicat Ego inq̄t feci vt in cel' oriret̄ lumē
indeficiēs. z it͡ʒ alio loco Jllūiabo oēs sperātes i dño
z hoc vel filiū iusticie solē gignēdo vel fulgētissiā ius/
ticie z virtutū exēpla relinquēdo: merito ḡ illūiatrix
intp̄tata. Postrēo intp̄tat̄ maria q̄si amaꝝ mare.
z hoc ꝑꝑ aquaꝝ. i. grāꝝ plenitudiēʒ ꝑꝑ doloꝝ q̄s in
filij passiōe sustinuit amaritudieʒ. ꝑꝑ guttaꝝ. i. mi/
sericordiaꝝ iexhauribilitatē z nauigij. i. imitatōis ap
titudinē. Jn mari ei via xp̄i z nri. vl' ð̄ꝛ mare amarū
ꝑꝑ effcm̄ q̄ꝛ mȯm q̄ ei fuerit amar⁹ suis q̄ʒ amatori
b⁊ reddit amaꝝ Et hec de intp̄tatiōe nōis . §. iij
m ater amās. zc̄ Jn h iā versiculo vt nil intmi/
sisse de hoc nōie videamur tāgit̄ nōis lrāl' ethi
H mologizatio. c⁹ instar innuere alie formari pñt z red
di hō lat⁹ in meditādo M āt vt tāgit̄ in ṽsu ethio
logizaliter ē mr̄ dei z hōis rei z iudic͡ʒ. imo z ṽc p̄t di/
ci mr̄ vniuersoꝝ. z h rōe vl'is gēiture q̄ꝛ vnū gēuit: i
q̄ oēs regnauit. rōe cure q̄ꝛ nri sollicitissiā fuit in vno
donās q̄cq̄d necēm nob. t̄tio rōe digitat͡ʒ q̄ꝛ p̄mogēi/
ta añ oēʒ creaturā. Prioritatis q̄ꝛ i initio viaꝝ a dño
possessa erga oēs gestās viscera mricia z exhibēs stu
A. i. amās z p̄ci (dia mr̄na O mōstra te cē mrēʒ
pua amarosa amatx: q̄ppe ieffabili caritate crestuās
in deū xp̄m hōieʒ z ꝓxiʒ. maiori caritate flagrans in
suba q̄ʒ āgeli lʒ rōe vie actu miori. adeo ꝙ ois illoruʒ
aōr h⁹ collatiōe ē velut tepor subsolan⁹ respcū meri/
diani efferuēt͡ʒ sol' Jn sūmo ei hñt dilcōnē natalē ac/
R. i. regia: Jp̄a em̄ regia ꝑꝑ i re (q̄sitā gratuitā
gina saba p̄figuratōʒ regie stirpis ortū z gñatōʒ spi
rital' grē vnctionē. eēni reg͡ʒ ð spōsatōeʒ. regni vl'is do
tatōeʒ. potētialē iurisdcōeʒ. regnalē coronatōeʒ do/
minās a mare vsʒ ad mare. ñ ꝓseq̄mur singl'a recrā
tur int̄ alioꝝ scp̄ta satis sunt vulgaria.
J. i. inimica s̄pētis cui dēm̄ i initio. iimicicias po/
nā it̄ te z mlierē De q̄ iimicicia sapiēs ait. ñ ē ira sup
irā mlieris. z ñ ē caput neq⁹ s̄pēte Nulli⁹ ei ita ʒel⁹
ɔ̄ s̄pētē aut dracōeʒ ꝓ agno dei z ꝓ nob excāduit quē
admodū h⁹ mlier͡ʒ. nulli⁹ ita ꝓ⁹ regē fortē i p̄lio glio
sū z victoriosū p̄liū sit̄ h⁹ mlieris fort͡ʒ. regie inimicā
tis fuit cū dracōe insequēte duellū. Postremū. A
. i. Abra āncilla sūme z indiuidue trinitat͡ʒ. at ṽbi icar
nati. hōis q̄ʒ exul' z ꝑegrini q̄b⁊ oib⁹ ex nimia carita/
te s̄uiuit sciēs ꝙ ingenua sit seruit⁹ vbi vel s̄uit̄ ipsi
deo vl' ꝑꝑ deū ꝓxio zc. Et hec de ethimologisatione
nōis q̄ p̄t sumi alijs varijs mōis vt ē videre in libr͡ʒ
viʒ Miseratrix miseroꝝ. aduocata reoꝝ. recōciliatx
petōꝝ. iaculū inimicoꝝ. auxiliatrix laboratoꝝ: q̄ ꝓse
q̄tur Anthonin⁹. Quotiēs ḡ nomē istud dixerimus
ista rūiem⁹. marie cōgaudeam⁹ z reuerentialit̄ illud
nōiem⁹ orātes vt e⁹ effect⁹ in nobis ꝑsentiam⁹.
De plenitudie gratiaꝝ marie M ēbrū. iij.
o Mnia zc. Jn h ṽsu agit̄ ð ḡtijs q̄b⁊ maria re
pleta fuit Jn q̄ haut dubiū ois grā vite z ṽi/ I
tatis fuit adeo vt ei Angel⁹ Grā plēa ꝓ nōie ꝓꝓo ad
buit Et in p̄mis ð̄ꝛ ꝙ oia grāꝝ gña in sūmo p⁹ xp̄m
habuit Grāʒ. s. ḡtū faciētē z grāʒ ḡtis datā. Grām
q̄ʒ corꝑalē. spiritalē. singularē q̄ ē ṽgitas i carne. abū
dātia ṽtutū mēte. pñtia filij dei i vētre. Grā gratuʒ
faciēs in ea i plēitudie fuit. q̄ꝛ et ṽtualis sacr̄alis. et
nūeralis. i. septē donoꝝ in ea effluxit Gratis date ḡ
tie fuerūt in ea oēs z singl'e vt late exeq̄tur Alb. i suo
de laudib⁊ marie. Scḋo nō solū gñalia sʒ z singula/
ria grāꝝ p̄uilegia q̄ in singl'is repiūt̄ i sūmo ɔtiebat
vt i rosarijs infra ponēdis lati⁹ ptebit. Nā hūit sin/
gulares grās naturaliū bonoꝝ: spūaliū charismatū
z celestiū donoꝝ. vt ꝓseq̄tur dñs Antho. in. iiij. ꝑte
sūme Tertio illa grē hōa habuit a q̄b⁊ ois creata ali
a defecit z vacua fuit Nec ei silēʒ p̄mā visa ē nec hrē
seq̄ntē Nā in eo ꝙ ē dei mr̄ nō cōicat sibi aliena p̄ui/
legiū h ip̄i ꝓpriū manet. vt etiā de ceter͡ʒ p̄uilegijs si
gularib⁹ pʒ vt infra Quarto oi grā merito plēa ð̄ꝛ et
fuit q̄ grām increatā tāto tꝑe in se ɔtinuit z de se ge/
nuit Corꝑaliter q̄ꝑe i ea nouē mēsib⁊ req̄euit. quez
z p⁹ tā crebro dulcit̄ tractauit O grā sup grāʒ de qua
hausit tot⁹ mūd⁹ grāʒ. Postrēo grā plēa ð̄ꝛ q̄ꝛ tāta
ei⁹ grā fuit ꝙ pura creatura maioris grē capax non
fuit Maiorē ei grāʒ dei mr̄ hrē ñ potuit nisi grāʒ v/
nionis h ē vt ip̄a de⁹ eēt cui ꝓrie accedit. Et hec ꝓꝓe
ē illa grā q̄ ð̄ꝛ eē referta q̄ ita ē ei ꝓꝓa vt loco propriū
nōis ab angelo sit posita. O igit̄ tantis referta ḡtijs
cōica nobiscū de tuis bonis
Qualis fuit plenitudo gratiarū ei⁹ §. i.
p Lena velut zc̄ Dicī iā tāgit̄ q̄l' fuit plēitudo h⁹ K
ṽgis z q̄l'r hmōi gratijs plēa ð̄ꝛ Et p̄mo hui⁹
plēitudo fuit ad instar cānal' c⁹ plēitudo ē receptia z
datia z nō retētia. Nā oēs grē ꝑ e⁹ manū trāseūt. et
nihil reseruat incōicatū vñ Eccl'. xxiiij. di. Ego q̄si a/
q̄duct⁹ exiui de ꝑadiso dei. zc. Jdeo ei ait Bernarð.
diu defecerūt fluēta grārū. q̄ꝛ nō venerat is aq̄duct⁹
De q̄ pulcre ē in s̄mōe ꝓsequut⁹ Scḋo plēa fuit ple
nitudie vasis. c⁹ plenitudo ē receptiua z retētiua. sed
nō datiua. Et sic plena fuit omnib⁊ gratijs creatis
scḋm speciem quas in sūmo habuit et non amisit. et

quēadmōz vas plenū negat vacuitatē ꝛ magꝭ capere n̄ pt Sic ꝛ marie plēitu° vacuitatē ꝑuat ꝛ maiorē vt dcīn̄.ē grāz cape n̄ potuit ea ad quā dstiata fuit Dic ecci xliiij. dr Vas mirabile op⁹ excelsi plane vas mirabile qꝛ mai⁹ ꝯtinuit seipō Tercia plēitudo fuit ad similitudiēz fōtis c⁹ plēitudo ē rceptiua retētiua ꝛ datiua Nā ꝛ plen⁹ fōs plen⁹ manet ꝛ effluit Sic ꝛ maria in se plena manet. licet in nos effluat. de c⁹ plēitudie accipim⁹ oēs. hic dr Hester. x. Fons pu⁹ q̄ creuit in fluuiū ꝛ ī aq̄s plurias redūdauit. Rcē fons maria ꝑꝑ grāꝝ abūdantiā. Paru⁹ ꝑꝑ hūilitatis excellētiā Creuit in fluuiū qn̄ pepit xp̄m. In aq̄s plurias rdūdauit cū nob c⁹ bōa cōicauit. Quarto plēa fuit grīj̄s. quēadmodū dom⁹ vrbs vel ciuitas dr plēa hōib⁹ aut animalib⁹ Ipa ē eī ciuitas illa dei de q̄ dcā sūt gl'iosa q̄ ꝑpe scā oim letātiū hitatio: vrbs fortitudis nrē ī q̄ saluator posit⁹ est mur⁹ ꝛ añmurale. ī q̄ q̄ reqescit oē necārīū victui ꝛ delitijs ꝛperiet. Et de hac plēitudie ipsa dr Et ī plenitudie scōꝝ detētio mea. Quinto fuit plena quēadmodū loc⁹ dr plen⁹ fructib⁹. aut pratū florib⁹. Vn̄ plena ē sicut odor agri pleni cui bn̄dixit dn̄s aromatisans vt balsamū ꝛ cynamomū dilcō fuās poma vetera ꝛ noua Postrēo vt paucis ml'ta dica⁹ oī plēitudine ꝛ oī plēitudis mō plēa fuit Possemus iā h adducere varias illas plēitudis acceptiōes. s. q̄ ē plēitudo sufficiētie. excellētie. supefluentie. ꝛ hmōi ml'ta. sꝫ de his passim scribūt doctores hoc solū adijcim⁹ q̄ totaliter ꝑmanēt ꝛ supefluent plēa fuit quēadmodū ci Henri. de hassia sup Aue ma. dr. h inq̄ens mō Aue grā plēa O vere plēa totaliter ꝑmanenter ꝛ supefluēter. Totaliter inq̄z. Nil eīn i te fuit qd nō grā plenū eēt. Corp⁹ plenū grā pulchritudis naturalis vēter grā diuinitatis. Cor grā charitatꝭ Os grā affabilitatꝭ. In māib⁹ plena fuisti grā mie ꝛ largitatꝭ. In gressu fuit maturitas grauitatis. In vultu puritas pudicitiā. In intellcū prudētia. In cogitatu mūdicia. Modestia in auditu. tꝑantia in affcū. In aspectu verecūdia. ꝛ in oī sensu ꝛ corꝑis gestu x̄tutū relucentia. Vere g̈ totaliter plēa. Plena etiā ꝑmanent Qꝛ grām quā inuenisti nūq̄z post amisisti: Partē optimā quā semel elegisti nūq̄z deseruisti. Plēa etiā superefluēter. de c⁹ pulchritudie accipiūt vniuersi Tristes ꝯsolatōz peccōres veniā Iusti ꝑfectionē. Angeli leticiā: deniq̄z tota trinitas gl'iam ꝛ dei fili⁹ hūanā carnis subaꝫ. O g̈ mr̄ grē grā plena fac nos plēitudinis tue ꝑticipes ꝛ ī nos redūdet grē tue vena.

I Quō dn̄s fuit cū maria Mēbrum. iiij

t Dta modis ꝛc. Hic iā ōn̄ditur quō de⁹ fuerit cū maria ꝛ sup illo verbo dn̄s tecū ponūtur q̄dā meditabilia ei⁹ explanatia Et tāgit in istis dulcissiā marie cōsolatio quēadmodū i Grā plēa dig̈ ꝯmēdatio. ꝛ in Aue maria g̈ta salutatio Quid ei magꝭ cōsolatorīuz aut cōsolatiōis pt audire maria nisi q̄ dn̄s sit cū ea. Dn̄s inq̄z eēntialiter quia tota trinitas totalr̄ q̄ misteriū illud magnū ī maria opata ē vniformiter Dn̄s. s. pr̄ tecū q̄ filiū suū fcē ét tuū ōn̄dēs in te summā suā potētiā Dn̄s fili⁹ tecū q̄ sibi reserauit gēitale secretū (ait hassia) tibi fuās itegrū x̄giale sigculū suū i te ōn̄dēs sapiaꝫ Dn̄s spūssā ct⁹ tecū q̄ cū vtrisq̄ꝫ tuū scificat vterꝝ opans g̈ñ de illud in te sacrꝫ sūmā in te ōn̄dēs grāz Tecū g̈ trinitas tota qꝛ pris spōsa. mater filij: spūssci thesauraria: Scdo fuit tecū n̄ solū gn̄alr̄ vt cū oib⁹. sꝫ spēalr̄ ꝛ oib⁹ mōis q̄b⁹ aliq̄d cū alio eē pt Et h prio in eē subali qꝛ in vna q̄dāmō hūanitate q̄ fuit ver⁹ hō de hōie vero In q̄li qꝛ erat sil'itudo ꝛ cōformitas in voluntate. Cōformiter eī ꝑmo maria volebat sil' cū eo placituꝫ pris ipleri sꝑ cupiebat ꝛc Itē ī quāto scꝫ equal' potētia ī gn̄e. Nā eiusdē regni ipsa ē regia c⁹ ipe ē rex Itē fuit cū ea oib⁹ modis. qꝛ in oī manerie vniōis. s vnione naturali qualis ē arboris ad fructū. mris ad filium. Ipsa eīn fuit arbor: fruct⁹ xp̄s. ipa mr̄. ipse filius ei⁹ Itē vnione spūali qual' dei ad aiam Qui enim adheret deo vn⁹ spūs ē cū deo. Vniōe sacrāli q̄l' spōsi ad spōsā Dilect⁹ eī e⁹ illi ꝛ ad eā cōuersio e⁹. Fuit etiā secū dn̄s ꝛ ipa cū eo ī paciēdo ei cōpatiēdo vt ācilla fidelissiā dn̄o vt mr̄ amātissima dilcō filio: vt mēbrū capiti suo. Silr̄ ꝛ in agēdo oia agēs cū ea. Est ꝛ dn̄s tecū ꝑ eēntiā. pn̄tiā potentiā inhitantē grāꝫ corporalē pn̄tiā Tecū inq̄z in mēte: tecū in ventre: tecuꝫ in vtero. tecū in auxilio. Ergo oī mō tecū q̄ ꝯtingit aliq̄d eē cū alio. Tertio tecū dn̄s nō solū totalit ꝛ oibus eēndi mōis. sꝫ ꝛ sꝑ oibus. s. tꝑib⁹ Quia in tꝑe ꝓprie hūiliatiōis vt in purificatiōe In tꝑe aliene ꝑsecutiōis. sicut qn̄ fugit i egiptū ꝛ qn̄ iuxta cruceꝫ stabat in filij passione In tꝑe gaudiose ꝯsolatiōis. vt in resurrectiōe ꝛ assumptiōe. Quarto tecū vbiq̄ꝫ in omni scꝫ loco. scꝫ in loco naturali: vt in ei⁹ vtero. Loco penali vt in fuga egypti ꝛ exilio In loco dignitoso ꝛ supernaturali. vt in regni celestis solio. Astat eīn regia a dextris in vestitu deaurato ꝛc Itē tecū in oī loco famoso. quia sil' in domo vt frater cū sorore. Tecum in mēsa. vt filius cū matre. Tecū etiā quo ad situm qꝛ nouē mēsib⁹ cōtent⁹ in vtero cū iacēte iacebat. cuꝫ surgente surgebat ꝛc Ergo tecū oī mō Itē in memoria rōne ꝛ volūtate Postrēo tecum ad oēm actū. ī q̄ hōies cōicare solent inuicē Tria eīn sunt gn̄a hominū' que necārio cōicant ad aliq̄d agendū Cōtrahentes. generantes. adiuuātes. Et ipa btā virgo cōicat cū dn̄o deo ī cōtractu mrimonij hōis ꝛ dei. In gn̄atione e⁹ filij. ī adiutorio etꝭ gn̄is hūani Ipa eī fcā erat ad iutoriū sil'e sibi ml'ier illa vna q̄ fcē ꝯfusiōꝫ i nabuchodōsor domo. ꝛ iō notāt dcīn̄ ē a dn̄o. ys. lxiij: torcular calca. so. ꝛ de gē: ꝛc Vere x̄m ē dr̄ q̄ n̄ ē vir tecū. sꝫ ē mlr̄ vna tecū q̄ oia vl'nera q̄ tu suscepisti i corpore suscepit i cord. t coopās ī rdēptōis ope sic prior eua ade ꝑori i peti ꝑpetratōe Pōit ꝛ dn̄s arbo. i. iiij. ꝑ. alia opa ꝛ alios q̄tuor act⁹ ī q̄b⁹ ꝯicauit ei dn̄s Nā fuit secū vt dr Ad carnē de ea assumēdū exaltād ad ipaꝫ magnificādū q̄s breuitatꭍ cā trāsi⁹ q̄uis duoti sit

Sic ergo o dña dñs tecũ. oro sit ꝛ mecũ ꝛ q̃ tecũ fuit ꝑ specialẽ assistentiã obsecro mecũ sit ꝑ spẽalem grãiam vt sim tandẽ secũ ꝛ tecũ ꝑ finalẽ glĩam Amen

Quõ maria bñdicta in mulieribꝫ dicat̃ Mẽ. v.

e Uadis retinẽs Hic iam oñditur quõ maria bñdicta in mulieribꝫ asserat̃. Et in his ṽbis singulis hꝰ ṽginis ꝑfectio ꝛ spẽalis electio d̃signatur Nã oibus modis fuit benedicta Et hoc primo q: ab oĩ maledicto euacuata g̃ d: Euadis. Eua sit nẽpe maledictũ nature. qđ est opꝓbriũ sterilitat̃ Maledictũ culpe quod ẽ feditas libidinis. Pene qđ est inflictio penalitatis. quoꝝ qđq: adhuc triplicat̃ Ita ꝙ fiunt nouẽ maledictiões q̃s oẽs maria euasit ꝑ cõtrarias nouẽ bñdictiones. Nã in opꝓbrio sterilitatis triplex fuit maledictio. Naꝫ virgo sterilis erat omnibꝫ ꝯtempta. solacio destituta. successione prolis priuata. Cõtra q̃ nature maledcã tres bñdcões habuit maria: Ipã ei fuit angelꝰ ꝛ hoibꝫ reuerẽdissima. filio dei dotata. oim fideliũ successiõe glĩficata. Silr̃ maledcm̃ culpe erat triplicatũ. Nã i eo erat libido ip̃regnãtis. feditas cõcipientis. pctm̃ nascentis. Beata aũt virgo maria cõtrarijs hoĩs erat benedicta: Quia in eiꝰ cõceptiõe ip̃regnãs fuit sine libidie q: spũssctũs cõcipiẽs sine feditate. q: ṽgo mãsit. nascens sine pctõ. q: nascebatur deꝰ. Pariformiter et pene maledictũ triplici erat maledicto exaggeratuꝫ scꝫ dãni in virginitatẽ ꝑdẽdo laboris in portãdo doloris in pariendo. Sed cõtra marie virgitas in cõcipiendo cõsecrata fuit. sine labore portauit. sine dolore pepit: ergo ab oi maledictiõe libera fuit. Jure ergo d: benedicta. q: ab oĩ maledicto nature culpe ꝛ pene fuit libera Secũdo d: bñdicta q: fecũditate superaltata. vt ibi capitur Bñdixit eis dicẽs. Crescite ꝛ multiplicamini. Et hec q̃ꝫ benedictio ꝑt ẽẽ triplex Una ex ꝑte agẽtis. Altera ex ꝑte generati tcia ex ꝑte gignẽtis. Et quelibet haꝝ triplex. Agẽs ei in ista cõceptiõe fuit deꝰ trinitas. filiꝰ pr̃. spũ scũs. ꝛ g̃ superaltata nimis Et ꝑte generati ẽ exaltata generatio sup oẽm generationẽ vbi cõcipitur vir ꝑfectꝰ in naturalibus. Sed magis exaltata vbi cõceptꝰ ẽ vir sanctꝰ grã ꝛ virtutibꝫ plenꝰ. Sed superaltata vbi concipitur vir ꝑfectissimꝰ hõ scissimꝰ ꝛ sũmꝰ deꝰ Itẽ ex ꝑte gignentis exaltata fuit q: virgo cõcepit. plꝰ exaltata. q: ṽgo pepit: exaltatissiã q: virgo ꝛ mater lactauit Quia ergo oia bona hec retinuit vere benedcã fuit. Tertio dicit̃ benedicta. q: singulari grã dotata Dicitur em̃ benedictio singl̃is grẽ collatio: vt ibi Bñdixit dñs abraam. Et hec in virgine triplex fuit. Nã primo fuit ſm dignitatẽ caput oim fciaꝝ ꝛ principium Et hac rõne triplici Tũ q: habuit q̃cquid boni i fcĩs fuit. Tũ q: qđlibet illoꝝ in sũmo habuit. tũ etiã q: illud hũit ꝙ nũq̃ꝫ aliq̃ fcia plꝰ hũit vel hrẽ potuit Secũda spẽalis grã eit ꝙ mater oim fuit. Fuit eniꝫ mater vniꝰ hoĩs ꝑ generationem. Omniũ hominũ mater ꝑ regeneratiõem ꝛ virginũ mr̃ ꝑ imitationem vel potiꝰ exẽpli ꝓbitionẽ De cuiꝰ mr̃nitate iã aliqua tacta ꝛ adhuc aliq̃ sũt tãgenda. Tertia grã spẽalis est ꝙ dña vniuersoꝝ ẽ ꝛ fuit. Et hoc triplici rõne Efficit̃ em̃ q̃s dñs rei alicuiꝰ ꝑ opatõeꝫ. q: s. rẽ opatus ẽ et cõduxit in esse. Secũdo ꝑ emptionẽ. tertio ꝑ electionẽ vt plati: Et q̃q: cõuenit virgini mri. Fuit eniꝫ dña oim creaturaꝝ. vtputa mater creatoris. Omnium redẽptoꝝ vt adiutrix redẽptoris. vniuersoꝝ domina q: regina creaturaꝝ ꝛ regeneratoꝝ. Ergo fere bñdicta fuit. Quarto bñdicta fuit q: oĩs bñdictio in scripturis posita in sũmo ei cõuenit. vtputa benedictio oim creaturaꝝ. oim ꝑiarchaꝝ. oim ꝛ fciarũ ꝓut pulchre ꝛ late dñs Albertꝰ in de laudibꝫ eꝰ deducit. Uere ergo bñdicta hec filia a dño cui cõuenit oĩs oim benedictio. ꝑ quã ꝛ sublata ẽ maledictio omnis

Postrẽo d: bñdicta q: ab omibꝫ cõgratulãter collaudata Collaudatur eni ab angelis: hoibꝫ ꝛ reliq̃s creaturis Genuit q̃ppe angeloꝝ restauratorẽ. hoim redẽptorẽ. Creaturaꝝ innouatorẽ. vñ merito beatã eã dicũt omnes generatiões. celi ꝛ terre

Dicitur ãt benedicta in mulieribꝫ nõ simpl̃r. sed etiã in benedictis insigniter bñdicta magis. Juxta illud Eccl̃i. xxiiij. In multitudine electoꝝ hẽbit laudẽ ꝛ inter benedictos bñdicet̃. Nã oim mulieꝝ habuit bonũ Bonũ scꝫ virginũ ꝯiugataꝝ ꝛ viduaꝝ. O igitur bñdicta tu filia a dño deo excelso ꝑ oibus mulieribꝰ super terrã ꝛ nos celestibus donis bñdici ipetra q̃ es sic iꝛ ꝑ mulieribus bñdicta Et hec de explanatiõe angelice salutatiõis sequitur de addito elizabeth ꝛ eccl̃e

Rosariũ de explanatione residue partis angelice salutationis ab elizabeth. s. ꝛ ab eccl̃ia addite.

Hic prosequtur residuũ salutationis Et primo quõ fructus benedictus.

c ansa. tipꝰ. cũctis. sp. benedictio cuncta
Nã caruit. retinet. ꝑcellit: fautus in ec
Cultus hꝰ bñdicti fructꝰ
Est satus. exortꝰ. collectꝰ. latus ꝛ excussꝰ:
Multꝰ. purgatꝰ. oblatꝰ. cesus. ꝛ esus.
Qualitas huiꝰ fructus.
d Ulcis. aromaticꝰ. ꝛ amenꝰ. mirꝰ. ꝛ euus.
Effectus huiꝰ fructꝰ.
Sanat. cõfortat. recreat. saciat. valet oẽ
Nũc de vẽtre Et ꝑmo cõꝑatões eiꝰ
v enter hic: archa· thronꝰ. celũ. ꝑadisꝰ. ꝛ ortꝰ
Qualitas ventris
Sctũs. mirandus. elatus. ꝛ vtilis. omni
Qualitas nominis iesu.
o Ptatũ. magnũ. q̃uidũq:. bonũ: sil̃atum
Cur christus dicatur:
Rex. q:. ꝓpheta. pugilq:. sacerdos: vngit ꝛ omnes

i N hoc rosario tradũtur q̃dã meditabilia ꝛ explanatoria circa residua salutationis

verba que a beata elizabeth ⁊ eccl'ia sūt apposita que
non minori deuotiōe supiorib⁊ sunt legēda. ꝑgnant
eni misterijs ⁊ sunt sensu grauida. Et primo ponun
tur aliq̄ circa benedictꝰ annotanda.
Qualis fuit ⁊ est benedictio fructꝰ virgis Mē.i.
Ausa ⁊c̄. His versib⁊ describit̄ qualis fuit: ⁊
D c est benedictio q̄ fructꝰ virgineꝰ dicit̄ bn̄dictꝰ
Et primo q̄dē benedictꝰ ē benedictiōe causa/
li ⁊ actiua q̄ppe q̄ oīm est bn̄dictionū cā In q̄ iuxta
ꝑmissum sunt benedicēde oēs gētes ⁊ sūt bn̄dcē. Et
hoc inesse nature q̄ esse In eē grē q̄ bene eē. In esse
glorie quo optimū eē dedit. Iuxta quod. p̄s. deside/
rauit. Bn̄dicat nos deꝰ deus noster bn̄dicat nos de/
us. Itē bn̄dixit nos bn̄dictiōe corꝑali spūali ⁊ celesti
vnde merito causaliter dicitur benedictꝰ. Secundo
dicit̄ bn̄dictꝰ. q̄ꝛ ei cōuenit oīm benedictionē priorū
tipus. p̄ cunctis eīm ⁊ in cūctis ip̄e benedictꝰ fuit Et
quantū figurā aut vmbrā veritas. tantū hꝰ benedi
ctio excedit ceteras illas tipicas. vt patet decurrenti
ꝑ singulas. Tertio dicitur benedictꝰ q̄ꝛ benedictiōe
passiua a cunctis fuit benedictus A cūctis inq̄ꝫ bn̄di
ctus. A celesti patre a virgine mrē Ab angel' in celis
ab hōib⁊ in terris corde ore ⁊ ope est benedictꝰ Nam
de bn̄dictiōe cordis. p̄s. dicit Bn̄dic aīa mea dn̄o ⁊
oīa que intra me sūt ⁊c̄. de oris benedictiōe idē ait.
Bn̄dicā dn̄m in omni tꝑe semꝑ laus eiꝰ in ore meo.
De oꝑe quoq̄ꝫ dicit benedicā dn̄m in vita mea. Est
ergo passiua bn̄dictione benedictꝰ; Quarto oī tꝑe est
bn̄dictus ⁊ bn̄dicēdus In eternū. s. ⁊ vltra Inē pro/
spera ⁊ aduersa sicut ait. p̄s. Benedicā dn̄m in om̄i
tꝑe ⁊c Quinto dr̄ bn̄dictus q̄ꝛ ei cōuenit bn̄dictō oīs
quōcunq̄ꝫ accepta fuerit. siue quantū ad significati/
onē scꝫ f̄m oīa benedictiōis significata. siue quantū
ad suppositionē f̄m oīa appellata. siue quantum ad
substantiā f̄m scꝫ essentiā ꝓpriā vt patebit ex subse/
quētibꝰ mēbris Recte ḡ dicit̄ bn̄dictꝰ Sexto ḡ dicit̄
bn̄dictus q̄ꝛ oī malo caruit ⁊ oī maledicto euacuatꝰ
fuit quo genus hūanū maledictū fuit Triplex āt ma
ledictū hō inciderat. s. punctionē fomitis: laborē inue
niēde veritatis. ⁊ necessitatē incinerationis. Sed hu
ius triplicis maledicti euacuatio fuit i isto fructu bn̄
dicto Nā puncturā fomitis nō habuit. oīa sciuit Cor
ruptionē nō vidit ḡ benedictꝰ fuit Septio bn̄dictꝰ
fuit q̄ꝛ oē bonū retinet ⁊ oīs bn̄dictiōis possessionem
habuit. Habuit eīm bonitatē hūane nature i sūmo
q̄ꝛ optimꝰ hō fuit. Bonitatē diuine nature i summo
q̄ꝛ verꝰ deus fuit. Bonitatē q̄ est ex ꝯiūctiōe vtrius/
q̄ꝫ q̄ꝛ fil' deꝰ ⁊ hō fuit. Et sic oē bonū diuinū ⁊ hūanū
possedit ⁊ retinuit. vere ergo benedictꝰ fuit. Octauo
bn̄dictus fuit q̄ꝛ oīm bn̄dictiōes suꝑauit: q̄ppe q̄ i oī/
bus ꝑmatū tenuit. Bn̄dictiōem eīm nature suꝑ oēs
in sūmo habuit q̄ ⁊ corpꝰ bn̄dictū ⁊ aīam ⁊ deitateꝫ
bn̄dictaꝫ habuit Corpus bn̄dictū i materia forma ⁊
armonia Aīam bn̄dictā ab oī malo liberā ⁊ oī bono
replerā erga deū sūma ymagie ⁊ sil'itudie erga corpꝰ
hn̄tē se sine cōtrarietate Bn̄dictā etiā tripl'r deitatē
habuit in oꝑib⁊ in se ⁊ in donis Hūit ⁊ bn̄dcōnes grē
⁊ gl'ie. de q̄b⁊ late agit Alber. in de laude virginis.
Nono bn̄dictꝰ fuit ꝓut bn̄dictio dr̄ ꝯgratulantiū col
laudatio q̄ꝛ ab oīb⁊ fautꝰ si ita debeat dici nisi ꝑꝑ me
trū. Fauēt eīm ei angeli q̄s restaurauit. Totū vniuer
sum qd̄ inouauit. Huic ei oēs q̄ p̄cedēt ⁊ sequūtur
acclamāt scūs scūs scūs. ⁊ q̄ venit i nōie dn̄i is sit bn̄
dictꝰ. In eternū ⁊ vltra bn̄dictꝰ Postrēo dr̄ bn̄dic/
tus q̄ꝫtū ad ꝑtes integrales bn̄dictiōis. q̄ꝛ scꝫ In ori
gine ⁊ essentia bn̄dcūs fuit. In origine q̄dē hn̄s ori/
ginē bn̄dictā trinitatē q̄ ad creationē. bn̄dictā mrēm
virginē ꝑ ntitatē. bn̄dictū prēꝫ q̄ ad deitatis gn̄atōꝫ
In flore vn̄ ꝓcessit Quantū ad essentiā āt bn̄dictus
fuit. In odore iplens cognoscitiuā. q̄ꝛ verū. vn̄ Gen̄.
xxvij. Ecce odor filij mei sicut odor agri pleni cui bn̄/
dixit dn̄s ⁊c̄. In sapore reficiēs affectiaꝫ inq̄ꝫtuꝫ bo/
nū. vn̄d hortamur in. p̄s. Gustate ⁊ videte q̄m sua/
uis ē dn̄s. Et dulcis est spōse fructꝰ iste ⁊c̄ In spē de/
cor beatificās ꝯp̄hensiuā inq̄ꝫtū sūmū ⁊ arduū q̄ppe q̄
spēosus forma p̄ filijs hoīm. Postrēo est etiā bn̄dic
tus i valore valēs in oēm vsū. puta in medicamētū
ꝯ oē malū. In cibū hn̄tem oē delcāmentū. In p̄ciū
ꝯparās oē bonū Iuxta illd̄ Empti estis p̄cio. Vere ḡ
bn̄dictꝰ f̄m oēm modū vt latiꝰ declarat venerabilis
dn̄s albertꝰ in li. meōrato. vn̄ hec fere oīa sūpsimus
etiā quasi ad verbū. Oremꝰ igit̄ q̄ sic bn̄dictꝰ bn̄dcā
hac virgie interueniēte etiā bn̄dicat nobis In ip̄o ei
sunt benedicēde oēs terre trib⁊ Amen
Cōsideratiōes circa fructū virgis Mēbrū. ij.
St satꝰ ⁊c̄ In ꝯsequētibꝰ q̄tuor versib⁊ po/
e nūtur q̄dā cōsiderāda circa fructū huiꝰ vir/ P
ginis Et in primis duob⁊ describit̄ huiꝰ fru/
ctus cultꝰ ⁊ vsus Nā is est fructꝰ virginei vētris qui
in eius ꝯceptiōe satus ē ⁊ sciatus in marie vtero ve/
lut in orto delitiarū ⁊ orto cōcluso. Ubi surculꝰ dei/
tatis insitus est trūco nrē hūilitatis a vero agricola
trinitate. cuiꝰ hoc fuit dignātissimū opus. Nō q̄deꝫ
cōceptus virili scīe sꝫ mistico spiramīe ⁊c̄. Scd̄o is
fructꝰ ꝓdijt ⁊ in lucē ē exortꝰ in eiꝰ scꝫ ntitate q̄n mū
dū visibil'r ē ingressus. Tūc eīm germiauit radix ies/
se ⁊ terra genuit saluatorē dādo fructū diu desidratū
Iuxta illud Cāti. Quis mihi det te frēm meū sugen
tē vbera mris mee vt inueniā te foris ⁊ deosculer te.
⁊c̄ Tertio ab orticolis fructꝰ is fuit collectꝰ q̄n a mrē
pānis iuolutus ⁊ a pastorib⁊ ⁊ regibus inq̄sitꝰ iuen/
tus ⁊ adoratus. ⁊ velut verꝰ panis i domo pāis i fid
liū cordib⁊ collectꝰ. Quarto fructus is in domū dn̄i
cū gaudio ē allatus q̄n in tēplo in suorū iubilo est et/
no prī magno prifamilias velut decīe aut primitie p̄
sentatꝰ Vere nūq̄ꝫ p̄ciosior fructꝰ in domū dn̄i fuit
adductus Quinto fuit is fructus excussus ⁊ vētilatꝰ
q̄n fuit acerrime a militibꝰ correptꝰ ⁊ flagellatꝰ vt ex

cuterẽt palea nr̄i pcc̄i ⁊ sceleris O grās fructui illi
Sexto ē fructꝰ iste multꝰ ⁊ ꝯmolitꝰ in residua passi/
one vbi adeo ꝓpter nr̄a pcc̄a fuit attritꝰ vt a plāta pe
dis vsqȝ ad verticē nō fuit in eo sanitas ꝓpᷤ pcc̄a ꝓpl'i
sui ꝑcussus: Septio est in sua resurrectiōe purgatꝰ
qn̄ a prē est exaltatꝰ Tūc eni iesus q̄ an̄ in sordidis ve
stibꝫ stabat dū ei aduersabaẗ sathan decorem induit
fortitudine se p̄cinxit. Octauo in celi curia regali mē
se in ascensiōe fuit oblatus qn̄ filiꝰ se prī ꝓ nob in cele
sti illo sāctuario obtulit ⁊ angelis hūanitatē ꝯtēplā
daȝ inuexit. Nono pꝰ spūssc̄i missionē est fructꝰ iste ī
cisus diuisus ⁊ masticatꝰ qn̄ fuit ꝑ orbē p̄dicatꝰ ⁊ di/
uulgatꝰ Spūs ei apl'is deutes intelligētie ⁊ sapie de
dit libri signacula reserauit vt fructꝰ hꝰ misteria di/
noscerēt artiꝰ amarēt ⁊ vndiqȝ diuulgarēt ⁊ q̄si ꝑ bo
los .i. fidei articulos apponerēt. Postremo cibꝰ et
fructꝰ iste ꝓprie priorībꝫ p̄patus vtqȝ eccl'e comedē
dus ē appositꝰ. Nā in via in eccl'ia militāte comediẗ
ꝑ fidē in velamie sub eucharistia In patria āt i eccia
triūphante ꝑ clarā visionē sub spē ⁊ forma ꝓpria pa/
nis hoim ⁊ q̄dāmō angelorū Ora igiẗ virgo hꝰ fruc/
tus genitrix q̄ digne ꝑcipemꝰ sꝑ fructui tui virgīei
ventris vt sic eū edamꝰ ꝑ fidē in via vt tandē eū epu
lemur clare in patria Amen.

De qualitate hꝰ fructus Mēbrū tertiū

N o Ulcis aromaticꝰ In hoc versu describiẗ qua
litas hꝰ fructꝰ q̄ totꝰ est desiderabil' ⁊ amabi
lis p̄ cūctis Et p̄mo dr̄ ꝙ ip̄e sit affectui dul
cissimꝰ Iuxta illō Et fructꝰ eiꝰ gutturi meo dulcis.
Uere dulcis iste fructꝰ dulcis in v̄bo ⁊ exēplo: dulci/
or in fcō ⁊ ꝓmisso. ita vt exclamet ꝓpħa in. p̄s. Quaȝ
dulcia faucibꝰ meis eloq̄a tua. Si tā dulcia eloq̄a q̄
sūt de hoc fructu q̄ȝ putas dulcior ē fructꝰ is in ēentia
O felix cui gustādus datꝰ fuerit q̄ȝ ē sapore dulcis
Secūdo ē sic dulcis sapore. sic etiā aromaticꝰ odore
Iuxta illud Odor vngentoꝝ tuoꝝ sup oia aromata
Et odor agri pleni plēi fragrantiā spergēs famā ⁊ o
pinione adeo vt eiꝰ odore currāt adolescētule. ⁊ odor
eius ꝯcupias excitat scās Tertio ē amenꝰ spē ⁊ colo
re iocūdans se intuētes. Cādidus nēpe ē ⁊ rubicūdꝰ
totus pulcher ⁊ p̄ filijs hoim speciosus. Cādēs vt li/
liū: ⁊ vt rosa rubēs castos ⁊ amātes sui efores efficiēs
⁊ ꝯuersatiōe delectās. Quarto mirus ē ⁊ mirabil' o/
pere ⁊ effcū Mirificauit eñ dn̄s scm̄ suū Et h̄ in or
tu qn̄ feia circūdedit viꝝ ⁊ porta clausa ē egressus
In progressu qm̄ nūq̄ȝ sic ē hō locutꝰ miracl'is ⁊ pro
digijs clarificatꝰ In egressu qn̄ tā mirabl'r tāta pro
talibꝫ passus mirifice resurrexit ⁊ ascēdit. Un̄ meri/
to nomen fructus hꝰ vocatū ē admirabil'. Postre
mo fructus iste eẗnus est ⁊ incorruptibil' duratione.
Nescit eni marcescere fructꝰ iste Nō ei dabit scūȝ su/
um videre corruptionē ⁊ ex mortuis resurgēs iā non
moritur. sed ꝑmanet in eternum Quia igiẗ tal' ē iste
fructus merito d̄siderabilis p̄ cunctis fructibꝫ ē am

plerandus

De vtilitate ⁊ efficacia huius bn̄dc̄i fructꝰ Mē. iiij.

K f Anat ⁊c̄. Hic tangitur efficacia vti
litas ⁊ fructus huiꝰ benedicti ⁊ prestan
tissimi fructus Sicut eñ excedit in cō/
ditionibꝫ ceteris ceteros fructus. ita ⁊
in vtilitatibꝫ. Et primo quidē est fruc
tus iste sanatiuꝰ ⁊ medicinalis sanans oim languo/
res Caro eñ medici facta est medicina egroti Nam
altissimꝰ deus scȝ pater creauit de terra. i. virgīe ma
tre medicinā fructū scȝ hunc benedictū qui quādo in
mūdo nō fuit. omne genꝰ hominū elanguit. q̄ post/
q̄ȝ apparuit eius succo spē ⁊ odore. hoc est succo aque
⁊ sanguinis. specie exēplaris cōuersatiōis odore do/
ctrine ⁊ bone opiniōis egrotis subuentū fuit Nā hu
ius fructꝰ medicina nō inueniẗ inefficax vlli morbo
Sana ergo me dn̄e hoc fructu ⁊ sanabor. Secūdo ē
fructus iste debiliū ⁊ languidoꝝ cōfortatiuus cōfor/
tans oēs in se sperantes. Ip̄e eñ est virtus brachiū:
⁊ fortitudo patris dn̄s potens ⁊ fortis in p̄lio fortifi
cans se edētes. In quo fructu qui fisus est nūq̄ȝ de/
fraudatus Tertio est is fructꝰ mestoꝝ ⁊ desolatorū
recreatiuꝰ cōsolans oēs lugētes. dans oleū gaudij ꝓ
pallio meroris Hinc ait quidā An nō totiēs recrea/
ris quotiēs huiꝰ fructꝰ dulcissimi ⁊ recreatiui recor/
daris Quarto est esurientiū satiatiuꝰ reficiēs omēs
iusticiā esurientes ⁊ sitientes. esurientes replēs bōis
fastidiosos diuites dimittēs inanes Et omnis qui/
dē reliqua creatura afficere cor hūanum p̄t: sed is fru
ctus satiare solus. Postremo vt breuibꝫ m'lta com/
plectamur ⁊ paucis grandia dicamꝰ Ualet is fructꝰ
⁊ efficax est in omnē desiderij vsum. Si egrotus es
valet in medicamentū. si esuris cibus est habēs om
ne saporis delectamētum. si sitis fons est p̄bens re/
creamentū. si aliquid voles p̄ciosum p̄cium est ꝯpa/
rans oīe bonū

H Considerabilia de vētre huiꝰ virgis. Mēbꝝ. v.
v Enter hic ⁊c̄ Sequūtur quedam cōsiderabi
lia de ventre benedicte virginis meditanda
Et primū ponitur quomodo venter is com
parātus est in figuris ⁊ ꝓphetia Et primo ꝯꝑatur
vēter iste arche noe vel testamēti Nā in archa noe fa
cta ē hoim salus ⁊ in hoc vētre iacuit saluator hoim
Archa illa octo (nō tn̄ beatifice oēs ꝓpᷤ eam) saluauit
Ista aūt oēs q̄tquot in saluatorē eiꝰ filiū sūt creden
tes corꝑe ⁊ aīa saluat. Quā etiā varijs rationibꝫ ar/
che testamēti assimilatur q̄ nosse volet ille marialia le/
gat ⁊ tātas illic inueniet ꝙ etiā cū fastidio leget Cō/
gruit ei archa nr̄a rōnabilius cū illa rōne materie q̄a
facta est de lignis iputribilibꝫ vt ista cōcepta sn̄ pcc̄is
rōe formē ⁊ pl'chritudinis rōe etiā ꝯtinētie q̄ ꝯtiet veruȝ.
māna v̄gā rcitudis ⁊ legē obſuātie diuine volūtatis

T

b

Secūdo vent̄ iste assilatur throno quē sibi fecit rex salomon de ebore ⁊ vestiuit auro ⁊c̄. Et hoc ꝓpē edifi/ ciū ꝓpter ornatū ⁊ vsū. vt dr̄ in mariali Et in virgīs vtero verus pacificus xp̄s requieuit velut salomon in throno Tertio celo ꝯparatur Et h̄ ꝑꝑ celorū ꝓpēta tē. signoꝝ varietatē ⁊ celatoꝝ sublimitatē. vt late ꝓ sequitur vbi sup̄ Nā ⁊ sic iacuit dn̄s celatus in virgi nis vtero queadmodū in splēdido celorū celo Quar/ to assilatur ꝑadiso voluptatis in q̄ positus ē hō xp̄s Uere em̄ ꝑadisus est vterꝰ virgīs ⁊ ꝓpter nobilitatē ⁊ vtilitatē fructus inde ꝓcedētis. Et eo em̄ veꝝ veit vite lignū vitā reꝑans oīm. Postrēo orto cōꝑatur et dr̄ Ortꝰ cōclusus ī quo dilectus descēdit: q̄ ortꝰ est mirabilis ꝓprietatis. grādis vtilitatis. ⁊ oīm ꝟtutū arborib̄ cōsitus. sicut latissiē ꝓsequit̄ autor marial̄ Sūt āt ⁊ alie multe res q̄b̄ inuenit̄ is vent̄ assilatꝰ ⁊ ꝯꝑatus Est em̄ sicut aceruus ťtici vallatꝰ lilijs. sic̄ crater tornatilis nūq̄ȝ indigēs pocul̄ sed abūde in li. dicto differit̄ de istis.

De q̄litate ventris benedicti hꝰ virgīs Mē. vi.

Anctus ⁊c̄. Hic iā ventris hꝰ q̄litas tangit̄ Et p̄mo venter iste Scūs describit̄ Nō eniȝ est vt alij vētres ī quib̄ libido repit. ȝ scūs hoc ē purꝰ mūdꝰ deo dignꝰ ⁊ oī virtute firmatꝰ. q̄p/ pe sceī sctōꝝ venerādissimꝰ thalamꝰ vere castitate e/ burneus ⁊ oīm virtutū distinctꝰ saphiris. Secundo mirꝰ ē ⁊ āmirabilis. tū q: mūdo diffusior celo capati or fuit. Quē em̄ mūdus ⁊ celū nō poterāt cape vēter iste tenelle virgīs poterat detinere O vere stupor et miraculū dū vent̄ puelle circūdedit virū ⁊ cōtinet im mensū. Tertio vēter iste in scripturis mltiplr̄ ⁊ sub limiter ē laudatꝰ reb̄ dignissimis. vt dictū ē cōꝑatus ⁊ beatꝰ dictus ⁊ acclamatus filio veritate affirmante q̄n mulier illa vocē de turba extollēs. btūs venter in quiēs q̄ te portauit Et ille. Quinimmo ⁊c̄. Quarto fuit is venter nobis vtilissimꝰ. q: multoꝝ bonorum imo ⁊ sūmi boni ꝓductiuꝰ Ip̄e ei sūmū bonū genu/ it q̄ habito nil vltra desiderari pōt. Sed ⁊ sic multi plex ꝑticulare bonū effluxit vtputa famelicis panis refectionis. Scientib̄ hinc orit̄ calix inebriationis Hinc immūdis fons ablutiōis. effundit em̄ aquam mūdam ⁊ expiatiōis Hinc egris medicamentū cura tiōis. Medicinā em̄ creauit de terra altissimꝰ Per/ ditis p̄ciū redēptiōis Et laborantib̄ premiū remūe rationis Est ergo postremo is venter talis ac tātus virginis ⁊ matris oī honore ⁊ cultu dignissimꝰ Un de nobis ortus est tātoꝝ bonorū cumulꝰ. ⁊ ergo me rito semꝑ obſuandꝰ. benedicendus ⁊ colendꝰ. vt sic tandē nos benedicat eius benedicti ⁊ bn̄dicentissimi ventris benedictus fructus Amen.

De benedicto nomine Jesus Mēbꝝ. septiȝ.

Optatum ⁊c̄. Jam sequūtur aliqua medita/ bilia sup huius salutatiōis particula tertia: que filiū nominat ⁊ ipsum christū seu messy/ am predicat ⁊ sita est a pōtifice sūmo vt pie creditur Et primo ponūtur aliqua circa nomē Jesus ꝯsiderā da quale scȝ sit ⁊ q̄ȝtum illud nomē. ⁊ deinde de chri stus agitur. Salus vtilis. vnctio dulcis. Oē tulit pū ctum q̄ miscuit vtile dulci. De iesus ergo dicit̄ q̄ est nomen desiderabile a ꝓphetis ꝑoptatum q̄b̄ nomē istud erat in desiderio aīe cūctis desideratū. Est ⁊ in multis puta Josue. Jesu syrach ⁊ Joseph saluato/ re egypti. ⁊ silibus p̄figuratū. oraculis ꝓphetatum. oleo effuso vnguentis optīs ⁊ silib̄ assilatum. Dul/ ce nomē ⁊ delitiosū quo sine etiā posteris nil est sapi dū. Est em̄ iesus dulcis meōria dās vera cordis gau dia ⁊c̄. Mel in ore. melos in aure quo canit̄ nil sua/ uius auditur: nil iocūdius. Secūdo est nomē subli/ me ⁊ valde exaltatū. q: a deo q̄ dedit illi illud nomen super oē nomen magnificatū Ab angelo annūciatū A virgine scm̄ predicatū. a scīs oībus veneratū. dia/ bolicis ptātibus tremendū q̄ eijciūtur in hoc nōie a cunctis inuocādus ⁊ celebrandꝰ. q: nō est aliud nom̄ in quo salui fieri p̄nt datum Tertio est nomē istō no men misterijs grauiduȝ in nōie dn̄i tetragrāmaton vt paulꝰ burgens̄ in additiōe sup exodū docet signifi catū. Nomē alioꝝ nōīm oīm inclusiuū multorū mi/ steriorū cōtentiuū. vt patet q̄n effunditur ⁊ est sylla/ bicaliter aut etiā litteraliter ethimologisatū. nomē mirabile ⁊ mirificū oīm orōnis ꝑtium: Nec etiaȝ in lrīs quib̄ cōscribit̄ a misterijs ociosū Longū eēt de/ clarare singula q̄ hec nosse volet legat Uberti. ⁊ alio rū scripta: Est quarto nomē vtile ⁊ virtuosū nomen bonū ⁊ cōmodosum. Nā est vt Uberti. latiꝰ ꝓsequit̄ nomē istud Penitētib̄ in refugiū. Est pugnātibus in presidiū. pacientib̄ in solaciū. deficientib̄ in sub/ sidiū. ꝓficientib̄ in auxiliū: p̄dicantib̄ est in testio/ nium. cōfitentibꝰ in honorē ⁊ cultū. Meōrantibus in suspiriū. postulantibꝰ in suffragiū. Expientibꝰ in delectamentū. peruenientibus in premiū. Uiderit qui volet de hijs fructibꝰ Ubertinū Ubi pulchre in/ ueniet de singulis ꝓsecutū. Postremo est dulce istud nomen reb̄ dulcissimis ⁊ altissimis assilatum. Dici tur oleū ꝓpter dulcedinē ⁊ excellentiā Cibus q: cōfor tat ipinguat ⁊ reꝑat Fons q: q̄tuor riuos de se diffū dit factꝰ nobis a deo prē sapia in p̄dicatione Justicia in cōuersatiōe. scīficatio in peccōꝝ ablutione. redem/ ptio in passione. irrigans totā superficiē ecclesiastice terre Lux in mentis illuminatiōe. Sicut pulcre his cōꝑationibus Bernar. alludit sup cantica ⁊ ꝓsequu tio in aurea legēda habetur O igitur dulcis iesu esto mihi iesus Amen.

De hoc nomine christus Mēbrū octauū

Erq; ⁊c. Postq̄ȝ visum est de nomine iesus videndum est de christus quod est nomen di gnitatis vnctus interpretatus. ⁊ in hoc multiplex mi/ sterium designatur. Primo q̄ verꝰ rex isrl̄ fuit q̄ inun

gi solet Et vere rex fuit a prē ꝛ spū p̄ pricipibꝫ vnct⁹
ꝛ a magdalena p̄dic q̄ꝫ rex in hierl'm asino sedēs q̄si
intronisatus est vnct⁹. Rex in resurrectiōe nrā reg/
na gubernās ꝛ p̄mia meritis ꝯdigna donās cui dice
re debem⁹ Tu es ip̄e rex me⁹ Secūdo christ⁹ fuit qꝫ
vnctus vt ꝓpheta in doctrine eruditiōe futurā gl'am
p̄dicans ꝛ futura multa p̄dicēs Ita vt vere dictum
Uere ꝓpheta magn⁹ surrexit in nob. Tertio vnctus
fuit vt pugil in diaboli debellatiōe nrōs hostes expu/
gnās in passione ꝛ palā in seip̄o triūphans in sua as
censiōe. tūc ei tradurit vel (vt aug⁹ legit) exemplifica
uit principatus ꝛ ptātes cōfidēter triūphans eos ꝛc̄
Ipsi q̄ꝫ dꝛ Dn̄s fortis in prelio Quarto vnct⁹ fuit vt
pontifex ꝛ sacerdos. ꝛ hoc in pris recōciliationē mo/
riendo hostiā offerēs se pro nobis. Ip̄e em̄ est sacer/
dos magn⁹ sacerdos ineternū ſm ordinem melchise
dech Postrēo rite dꝛ xp̄s actiue quasi vngens nos
oēs Oēs em̄ ab eo oleo grē ꝛ spūssancti vngimur ꝛ d̄
plenitudie ei⁹ accipim⁹ oēs. a quo ꝛ dicimur xp̄iani
qd nomē dignitatis est ꝛ iusticie De q̄ nōie christus
possent ꝛ dici alia multo pl'a. nā ꝛ in lrīs ip̄is qbꝫ cō
scribit̄ latent grādia vt Ubertin⁹ deducit misteria
sed sufficiāt ista. Hoc intēsius a xp̄o orem⁹ ne eius
nōie indigne viuam⁹: sed re ꝛ ope christiani si⁹ Am̄
Postrēo est salutatiōis clausula a fideliū deuotione
vt credit̄ apposita Idē qd fiat vl' vere int̄pretata

Rosariū de b̄n̄dictiōe mēbrorū virgīs matris

A b Enedicā benedicentibꝫ tibi ꝛ maledicā
maledicētibꝫ te Gen̄. xij. Post posita
meditabilia sup̱ salutatiōe angelica sb/
sequitur iā vnū Rosariū docēs quō b̄n̄
dicenda sint b̄n̄dicte hui⁹ in mulierib⁹
mēbra. ꝯplectens sil' quedā miracl'a q̄
maria īpartiri solet suis seruitoribꝫ ꝛ b̄n̄dicētibꝫ ei⁹
mēbra Et ꝓprie cōuenit istud rosariū paruul' nō capi
entibꝫ altiora. ē em̄ captu facile ꝛ iocūdum exercita/
tu. Dulce em̄ est versari circa marie virginea mēbra
dulce q̄ꝫ nō minus audire ꝛ eructare ei⁹ mirabilia q̄
p̱uulorū ꝓprie sunt cibaria Sūt ḡ btē virgīs mem/
bra benedicēda Tā em̄ eminēter. tā singl'ariter ꝛ su
pernaturaliter dignificata: beatificata. ꝛ vt ita loq̄/
mur deificata sūt oīa fecundissime hui⁹ virginis mē
bra ꝙ merito a cūctis frequenti⁹ sunt benedicēda. q̄/
rum dignitatē atꝫ sctitudinē nulla valet explicare lin
gua. Nam si vt dn̄s ait. Beati sūt illi oculi q̄ vident
q̄ viderūt apl'i ꝛc̄. q̄ꝫ putabim⁹ mēbra illi⁹ beatiora q̄
nō solū videre ꝛ audire. sed ꝛ vētre concipere portare
nutrire parere manibꝫ ac mēbris ꝯtrectare tātis an
nis familiarē hrē cū eo cōedere bibere ac hūili meruit
bitare casa. O vere btā mēbra q̄bꝫ datum est qd om
ni seculo negatū O iure sp̱ b̄n̄dicēda q̄ tanta fecerūt
nobis bona fuierūt pro nob dn̄o plurima passa sūt
pro pctō nrō. Nā ꝛ q̄ꝫ h̄ dn̄o cōplaceat oñdit qn̄ tam
gratāter a ml'iere salutatiōis illud ac b̄n̄dictiōis ac/
cepit eulogiū. s. Beat⁹ venter ꝛc̄ at cōfirmauit dicēs
Quinimmo ꝛc̄. Cui⁹ ꝛ nos mulieris exēplo debem⁹
instare b̄n̄dictiōis hmōi exercitio Nā est hoc virgini
valde acceptū. exercitanti vtile dulce ac iocūdū qd
etiā plerorū qꝫ magnorū fuit exercitiū. Uū q̄daꝫ leri
būt hoc exercuisse sanctū Bernar. ꝛ dn̄icum vt ꝓbāt
ex salutatiōibꝫ quibusdā ꝯpositis vt aiūt ab eisdem
ad b̄n̄dictionē virgineorū mēbrorū. Porro q̄ꝫ sit exer
citanti vtile ꝛ ꝯmodosū facile pꝫ ex verbis thematis
qd supra est p̄missum Qui em̄ marie mēbra benedix
erit copiosam ꝛ ip̄e reciprocam benedictionem a do
mino accipiet. Nam si abrahe dictū erat Benedicā
benedicētibus tibi ꝛc̄. q̄to āplius q̄ marie benedi/
cūt a dn̄o b̄n̄dicentur. Certe tāto putandū est āplius
q̄to marie indiuiduū illis est excellētius. vnde teste
ps̄. Benedicētes ei hereditabūt terrā De dulcedie
aūt exercitij hui⁹ dꝛ autor marialis Qꝫ audiuit a san
ctis ꝛ expt̄is ꝙ vix possit inueniri alius fuitij mod⁹
virgini tam accept⁹ ꝛ exercitantibꝫ tā dulcis vnde tā/
ta deuotio redūdaret in eis. Quisquis ergo cupis a
domino ꝛ virgini benedici in celis ne cesses a b̄n̄dicē
do marie mēbra in terris. Et poterit legi coram ima
gine virginis. nō tamē vt suadent cū corp̱alibꝫ ima/
ginatiōibꝫ. plena em̄ imaginatio omnis est pericul'
Unde cōsultius est vt intellectualiter hō meditet̄ q̄d
op̱ata sit cū mēbris ꝛ benedicat mēbrorū actus vt di
cendo Aue maria. Benedicta sint sacra vbera quibꝫ
lactasti christum ꝛc̄

Aīa marie ꝛ mēbra benedicēda

m ens. vires. habitus: spēs. affect⁹. tactus
O caput. os. aures. oculi. dētes. gena. nasus.
Collū. cor. hūeri. brachia. vētre. man⁹. digiti. ossa.
Ubera. lacte. pedes. pellis. genua. intima. crura.
Corp⁹. mēbra. act⁹. sanguis. caro. nōie. cuncta
Quō pctōribus succurrit maria
m undo. collapsis. repbis. spem nō rogitāti:
Quō bonis cōfert grām.
Uiuificat. sanat. reparat. muient: q̄ꝫ p̱stent
Quō deuotis cōfert gaudia
Audit⁹. visus. gust⁹. cūctis q̄ꝫ mētis
Quō in necessitate succurrit.
Igne. mari. terris. varijs. sathan. eripit oēs
Quō in morte ꝛ post succurrit.
Solat̄. fugitat. mediās. redimit qꝫ reducit

p Ro explanatiōe rosarij positi sciendū ꝙ i duas ptes diuidit̄. Prima ps ponit ꝛ enūerat aliquot virginis vires ꝛ mēbra iure b̄n̄dicenda. Altera ponit miracula. Sed breuiter expediēdū est de prima. In primo itaqꝫ versu ponūtur hui⁹ virginis potentie aīa ꝛ que intra eam sunt oīa q̄ sūt b̄n̄/

dicenda velut virginis mēbra q̄dā interna. Et tāto vtiq̧ affectuosius q̄̄to p̄stant corp̄alibꝫ ꝛ int̄na ext̄nis

De bn̄dictiōe mentis marie Mēb. i

Ens vires ꝛc̄. In primi versus p̄ncipio pōit̄ tur Mens ipsa bn̄dicēda tāq̄ p̄ncipalior et eminētior aīe portio cui cetere subsunt vires Vn̄ ꝛ ab eminēdo est teste yſ. dcā q̄ ita vt ait sup̄mū ē aīe mēbrū quēadmodū ocl'us corp̄is p̄cipuū Et accipit̄ hic gn̄aliter p̄ sub̄a ipsi⁹ mētis vel aīe Que merito a nobis bn̄dicenda. iure laudāda. digne itē cōtēplanda a nob. Hec est em̄ mens illa ꝛ aīa precelsa post aīam xp̄i p̄rsus dignissima ad tā sublimia p̄destinata. tam sublimiter creata. sed lōge sublimi⁹ cōceptu ꝛ p̄tu filij dei dignificata Cui⁹ mētis igenuitates q̄ plene explicet inueniri pōt null⁹ Sicq̄dē etsi mlte aīe aīaꝝ sibi aggregauere diuitias p̄ eo ꝙ mlte sit a deo electe xp̄i sanguie redēpte. fide despōsate. spū dotate. deputate cū angelis. heredes diuine bonitatꝭ. verūtamē vnica hec colūba electa p̄e singul' sup̄gressa est lōge ꝛ inestimabiliter vniuersas Vn̄ hoc l' ꝯsimili mō bn̄dicenda a nobis. O benedictissima int̄ mulieres ꝛ feiaꝝ bn̄dicendissima te bn̄dicere cupiēs aīam tuā in primis bn̄dico ꝛ oīa q̄ sunt intra eā. Bn̄dico i q̄ aīam p⁹ filij tui aīaꝫ a deo sūme bn̄dictā vere exp̄ssissima trinitatis ymagine insignitā sil'itudie decoratā. Vere totā deiformē ꝛ p̄rsus scissimā. nr̄i sollicitaꝫ ꝛ acerrimi doloris gladio in filij passione trāsfixam. Proq̧ vt h⁹ instar reformē aīam meā ꝛc̄ Pauca sūt hic verba: sūt tn̄ materia deuotiōis plena si fuerit q̄ rite diiudicaret singula. tāgunt̄ em̄ mlta ꝯsiderabilia Secūdo ponūtur vires ꝛ aīe potentie a nob bn̄dicēde. Vbi notandū ꝙ tres sunt aīe vires p̄ncipales ꝛ precipue Scꝫ vegetatia. sensitia. ꝛ intellectual'. q̄rū queq̧ suas subdiuisiōes hꝫ ꝛ vires singl'arit̄ etiaꝫ bn̄dicēde singule q̄p̄pe q̄ nr̄e bn̄dictiōi inseruire oēs ꝛ singl'e Siquidē vegetatie tres sūt supotētie iste Generatia. nutriua: ꝛ augmētatiua. ex q̄bꝫ singulis p̄fluxerunt nobis bona salutis Generatia em̄ ei⁹ v̄t⁹ p̄ ꝯseruādo hūano gn̄e. imo poti⁹ p̄ repādo eo i statu salutis gn̄auit nobis illū q̄ vere ē gen⁹ sup̄ni lūis ꝛ nr̄e auctor salutis. e⁹ gn̄ationē nō est q̄ teste yſ. enarnare possit Qui nisi genit⁹ fuisset nr̄m gen⁹ exul a salute māsisset Bn̄dcā ḡ sit hec vis gn̄atia p̄ quā auctorē regn̄atiōis suscepimus ꝛ tā innūera bōa Nutritia vero valet ad ꝯseruationē indiuidui. sic gn̄atia p̄ cōseruatiōe speciei q̄ hoc nob singl'are bn̄ficētie clenodiū cōtulit vt ipsū sacrate virgis sacratū corpusculū nutriret coaluerit ꝛ fouerit vt nr̄e saluti seruiret nutitorē oim ipsa enutriret. Cui subseruiūt alie pl'es vires q̄s trāsim⁹ breuitatis cā. Augmentatia nob i h̄ p̄fuit ꝙ virginē partui aptauit ꝛ ipsū corpusculū saluatoris adauxit Iure ergo bn̄dicēda nobis Et hec de vegetatiue potētie viribꝫ Qꝫ si bn̄ficētia q̄ nob p̄tulerūt vires sensitiue ꝛ rōnales enūerare cōtenderim⁹ nil secus erit ac si mare guttis vacuare temptemus. Quis em̄ dicat p̄fectiōes ꝛ bona sensituarū viriū ap̄prehensiuaꝝ. s. interioꝝ ꝛ exteriorū Quis itē altitudines potētiarū rōnalium. q̄ꝫta. s. sapia intellectus replet⁹. q̄ꝫ in bōis mēōria stabil' ꝛ affect⁹ charitate et grā plen⁹. vel tenuiter explicabit. Vere non est q̄ ad hec possit Qd ergo intelligētia nō penetrat affectus ꝯpenset crebri⁹ dicēdo. O bn̄dicte sint ꝛ aīe tue potētie ꝛ vires oēs tā vegetatiue sensitiue q̄ꝫ rōnales q̄bꝫ ꝛ dn̄m bn̄dixisti xp̄o puerulo defuisti ꝛ nr̄e saluti consuluisti. O reforma vires meas. Tertio bn̄dicēdi sūt habit⁹ v̄tuosi ꝛ sciētifici tā speculatiui q̄ꝫ practici q̄s post xp̄m sūme hūit p̄fectos ꝛ dicēdū Bn̄dico ꝛ lūiosissiōs sil' ꝛ virtuosissiōs ei⁹ aīe tue hitus speculatiosque vt practicos q̄bꝫ effulsisti ꝛ in oē bonū p̄mptasp̄ fuisti. Quarto bn̄dicēde sūt spēs sacrate aīe e⁹ sensibiles ꝛ intelligibiles q̄s mūdissiās ꝛ lūiosissiās v̄go ista hūit Dicat̄ ḡ. Bn̄dicte sint ꝛ sacre anie tue sacrate spēs tam sensibiles q̄ꝫ intellectuales q̄ sp̄ mūdissime ꝛ pure sp̄ caste ꝛ recte in te fuere. Quinto bn̄dicenda est vis e⁹ affectia ꝯcupiscibilis. s. ꝛ irascibil' cū rectissimis affectibꝫ ei⁹ vniuersis odij scꝫ p̄fectis ꝛ ardentissimi amoris ꝛ dicendū. Bn̄dico ꝛ vim tuā affectiuā tā cōcupiscibilē q̄ꝫ irascibilē deuotissimis ꝛ ignitissimis affectibꝫ decoratā in oē feruentē bonū p̄ficere q̄ꝫ execrantē malū oē: Postrēo bn̄dicēdi sunt etiam sacrati act⁹ aīe ei⁹ cognoscitiui. s. ꝛ affectionales ꝛ dicendū de istis. Benedicti sint ꝛ act⁹ tui o virgo actuosissiā deo acceptabiles. tā cognoscitiui q̄ꝫ affectiōales q̄bꝫ ꝛ clarissiē deū ꝛ que ei⁹ sunt cognouisti ꝛ sincerissime atꝫ ardētissime dilexisti O da mihi vt t̄ conformer in actibꝫ istis Amen.

Hec breuiter de aīa virgis ꝛ his q̄ inter eā sūt p̄strinxim⁹. nā nihil dignū de his p̄lixius scribere potuim⁹. p̄sertim cū horū intelligētia satis accipi poterit ex his que supra circa vires xp̄i diximus

De bn̄dictione mēbroꝝ marie. Mēbꝝ. ij.

Caput ꝛc̄ In versibꝫ subsequētibꝫ agit̄ d̄ mēbris virginis corp̄alibꝫ bn̄dicendis. de quib⁹ nos paucis expedie⁹ h̄ in sūma dicētes ꝙ qui studiose se volꝫ exercere poterit abūdā ꝛ dulcē materiā ex paucis his q̄ annotam⁹ sibi aggregare ꝛ ꝯgerere. ꝛ singula mēbra trifariā cōsiderare Docē t̄plicēꝫ circa singula mēbra cōsiderationē habere. Possunt em̄ considerari. Et quo ad

naturalē coꝝ decorē	hic	laudādo ꝛ ꝯgtulādo
exēplarē iformatōꝫ		sectādo ꝛ orādo
beneficioꝝ emanatōꝫ		grās referendo.

Prio quo ad naturalē decorē. qd tn̄ nō fixe nimis agendū. aiūt em̄ hoc nō vsq̧q̄q̧ tutū Nō tn̄ p̄rsus reijciendū. Nā qui pie ꝛ discrete se exercitauerit mariaꝫ defendētē sentiet. Ipa em̄ quasi mirra dat suauitatē odoris serpentes tēptationū fugās nō tētamenta inflāmans Adeo ꝙ etiā in vita sua vt scribit sanct⁹

Bonauē. corꝑis pulchritudine nullū fede succēdit sꝫ ad castitatē magis eā inspiciētes inducit. Sic itaqꝫ decorē mēbroꝝ cōmemorari lꝫ ad solaciū ꝛ ꝯgratulandū. Sed ꝯsultius ad intellectualia ꝓgrediēdū ꝛ considerāda est exēplaris mēbroꝝ disciplia ad sequele exemplū ꝛ imitandū. vt scꝫ cogitemꝰ qꝫ caput eiꝰ hūile ꝛ inclinatū qꝫ oculi casti ꝛ ꝯtinētes. qꝫ pure manus ad elemosynas large. ꝛ oīa mēbra oī disciplia instructa Nil enī est in sunamite hac nrā videre nisi castrorū acies virtutū scꝫ ꝛ disciplie Postremo poterimꝰ h cōsiderare ꝙ ad bn̄ficioꝝ emanationē. vt. s. cogiteꝰ circa singula mēbra quāta ex singulis excepimꝰ bn̄ficia quō scꝫ deo ex ill' ꝯuiuit ꝑ nob quō exemplū exhibuit ꝛ succurrit ꝑris ꝛ hmōi mlta alia: que ꝓrsus sunt inexplicabilia Sꝫ his in gn̄e ꝑmissis nos accingamꝰ ad benedicēda singula.

Ad caput itaqꝫ dicamꝰ. Bn̄dictū sit o bn̄dictissiā bn̄dictū tuū caput reuerendū. carmelo ꝛ auro optio in scriptura assilatū. aurea cesarie comisqꝫ velut elatis palmarū exornatū: reuerētissimo gestu disciplinatū crebro sub filio hūiliatū ꝛ ꝓfundiꝰ deo inclinatuꝫ At nūc iperiali dyademate rutilans coronaqꝫ stellarū duodeci exaltatū. O erige caput mētis nrē oimodis cōquassatū Amen. Deide ad os dicēdū Bn̄dictū sit os tuū mellifluū melle ꝛ lacte oiqꝫ odore ꝛ decore refertū grā diffusum ori dino crebriꝰ dulcit' applicitū: Os in quo nō inuētus dolꝰ vel mēdaciū. sed meditans sapiam loquēs iusticiā nullius vnqꝫ offensiuū O da mihi os inoffensū ꝛc̄

Ad aures Bn̄dico ꝛ aures tuas scissiās ad obediendū deo sꝑ erectas ant deo tibi ꝑfectas qbꝫ audiebas balbutientē ꝑuulū te vocantē mrēm post verba vite ꝛ doctrinā eiꝰ salutarē ꝛ tandem qꝫ te inuitauit ad coronā. da ꝛ mihi obie aures ꝙ sꝑ eas inclinem i verba oris eiꝰ Quarto ad oculos Benedicti sint ꝛ oculi tui clarissimi ad instar colūbaꝝ simplices ꝛ casti nūqꝫ in vanitatē videndā cōuersi vere bti qbus filiū hōis ꝛ eius misteria vidisti. cor eius vulnerasti ꝙ nūc tuis oculis apparet glificatus. da vt simpliciū sim et castoꝝ oculorū nūqꝫ eos diuertēs in vanitatem

Ad dētes Dentes etiā tui eburnei nunc cādidiores gregi tonsarum. ꝛc̄. ꝯꝑati panis ꝛ vini ruminatiui sint semꝑ bn̄dicti quibꝫ lactenti ꝑuulo alimenta contriuisti. O qꝫ libēter vescebat' cibo. dētibꝫ tuis sue teneritudini aptato Da ingluuiē cauere. Ad genas Auete o gene rosifere pulchre sicut turturis verecūdia plene qꝫ dulcissimi ihesioli totiēs applicuisti maxillis vere sicut fragmē mali punici Ita ꝛ gene tue quibus cādidū ꝛ rubicundū ꝛ pre filijs hōim filiū dei speciosū totiēs deosculata es Da ora verecundiā iuuenū virtutē. Ad nasum. Benedictus sit ꝛ nasus virgineus ꝙ est velut libani turris ꝛ odorifere eiꝰ nares qbus sentire meruisti suauitatē redolentis flor' cuiꝰ odore trahit' ꝛ reficitur vniuersus mūdus O sentiam suauitatis hꝰ vtcunqꝫ odorē Hec ecce sūt mēbra in secūdo versu ꝯplexa. circa que singula fere annotauimꝰ si est ꝙ ꝯsiderare velet tria illa ꝑmissa considerabilia. s. cōmendatiōem. actionē. ꝛ exēplatōem quali mō etiā circa reliqua erūt assignāda Puta

Circa collū qꝛ
cādidissimum monilibꝫ et turrri eburnee comparatum.
crebriꝰ in paruuli obsequijs inflexum ꝛ ab eo amplexatum.
Inclinatiōis ꝛ humiliationis exemplum

Circa humeros quia
modestissimi velut ysachar oneri suppositi
i illis requieuit principatꝰ filij quando baiulauit in egyptum portauit
fortitudinis exemplatiui.

Cor
pijssimū amore liquefactum
dominicis necessitatibꝫ inuigilans ꝛc̄
charitate vulneratum charitatis exemplū

Venter
virgineꝰ thronus eburneus saphiris ꝛc̄
filij thalamꝰ quo requieuit nouē mēsibus
vere deliciarū ortus ꝛ paradisus

Ossa
veri tēpli bases ꝛ fundamēta
crebrius filij obsequijs inflexa.
cōstantie exemplaria.

Pedes
auricalco silēs recti ad bonū agiles
in dei obsequiū fatigati
ab omni via mala nos prohibētes.

Genua
generosissima
sup que requieuit patris sapiēntia:
reuerentia exemplū exhibentia

Crura
colūne marmoree simulata
filij dei grata sedilia
prompta ad dei seruicia

Brachia
gratissima:
iesum portantia ꝛ amplexantia
laboris exemplaria

Manus
tornatiles auree plene iacinctis
quibus filium cōtrectauit ꝛc.
quarū digitis fusū apꝑhendit.

Vbera
vino meliora vnguentis fragrātia
filiū dei pastorē oim pascētia
lacte de celo plena

Pellis
vt salomonis nigra sed formosa
sole iusticie offuscata
vt celū extenta in bonū

Intima
a spiritu obumbrata ꝛ sanctificata
eius quē orbis nō capit contentiua
purissima puritatis incitamēta

Corpus
sacrum bone terre cōparatū.
de quo medicina creata.
spiritui subiectum.

Mēbra — Decentissima / in christi seruitium occupata / disciplinatissima

Nom̄ q̄z — benedictū a deo honoratum: / a filio dulciter cōpellatum. / nostrum solacium semꝑ benedicendū

Hec pro simplicioribꝫ tetigimꝰ breuiter vt hic occasionē sumāt exercitandi se circa virginis membra magis intellectualiter q̄z imaginabilit: Nā hoc magis vtile ē ⁊ iocundū ⁊ a piculis tutū ⁊ a Berñ. ⁊ alijs cōsultū Et de singulis pn̄t fieri bn̄dcōnes ⁊ orōēs vt patet in supioribꝫ

E Quedā bt̄ē virgīs miracula ⁊ bn̄ficia suis concessa Membrum tertium.

e Xaltabo te ⁊ cōfitebor nōi tuo qm̄ fecisti mirabilia Sup hoc laudabit te ppl's fortis: ciuitas gentiū robustarū timebit te Quia fcā es fortitudo paupm fortitudo egeno in tribulatione sua. spes a turbine vmbraculū ab estu. Esaie. xxv.

In hac huiꝰ rosarij altera pte ponuntur quedam huiꝰ virgīnis beneficia ⁊ miracula. a deuotis deuote cum laude ⁊ gratitudine retractanda. que quosdam interdū plꝰ mouent q̄z verba pulchre perorata. dulciusq̄z facta a plerisq̄z cōmemorantur q̄z dicta maria, q̄z laudis ⁊ gratitudinis sunt materia ⁊ incitamēta. vt patet per verba premissa vbi promittit exaltare. confiteri ⁊ laudare super mirabilia ⁊ super beneficia pluribus impensa. Unde ⁊ ad illuz finem ⁊ Marie miracula a nobis sunt cōmemoranda Uerum quoniam ea tam sunt numerosa vt prorsus nobis infinita. adeo vt iuxta quendā ante oceanū bibere. an̄ possemus paruo nucello nilū magnum includere q̄z hec vel tenuiter constringere stilo Ideo in genere quedaz notamus vt ad illa reliqua facile reducere possemus Et ea distinximus scd̄m quinq̄z principalia beneficia Nam complecti debent in omnia miracula.

	p̄.		petōribꝫ		veniā
	2°		hōīs		grām
In vsu	3°	qbꝫ	sibi d̄uot̄	ipēdit	recreationem
	iiñ.		tribulatis		subleuamen.
	v.		ī morte ꝯstitut̄ pꝰ		assistentiam.

Unde patet q̄z latissima sub his versiculis ꝯplectitur materia pro mentiū torpore in virginis matr̄ laudem excitando vtcunq̄z cōgesta: que vt intelligantur sunt breuiter explanāda.

Exempla siue miracula qbꝫ deducit̄ ꝙ Maria peccātibꝫ impetrat veīam .§.i.

F m Undo ⁊c̄. In h̄ vsicl'o tāgūt̄ miracula qbꝫ peccōribꝫ occurrit maria Impetrādo veniā. Et p̄° qdē ipetrat veniā vl'r toti mūdo ꝓ demeritis dānato vtz ex visiōe bt̄i dn̄ci vbi deū vidit iratum tres lāceas ꝯtra mūdū vibrātē. sed mariā sese ꝓsternētem

Sanguis — nobilissimus / vnde formatum christi corpus. / non ebuliens sed mansuetus

Tota Postremo virginis substantia sit benedicta ab infra vsq̄z ad supra id est ab vnguibus pedū vsq̄z ad verticis summuz.

⁊ veniam impetrātem vt latius d̄r ī ꝓmptuario discipuli int̄ miracula bt̄ē vgīs exēplo. viij. Sil'r patet in alio exemplo qn̄ christꝰ buccinari iussit ⁊ mūdꝰ perisset nisi maria succurrissꝫ ⁊ veniā impetrasset ibidē exemplo. ix. ⁊. xi. Scd̄o veniā impetrat hoīs in pctā collapsis Ut ptz de abbatissa fornicaria quam Maria ab infamia liberauit ⁊ veniam impetrauit. vt ptz in Promptuario exēplo. xxiiij. Sil'r ⁊ custodi ⁊ custrici moāsterij cuiusdam moniali nōie beatrici vt ibidē exē. xxij. ⁊ de custode ī libro exēploꝝ distīc. ix exēplo. c. xx. Tercio impetrat veniam apte mal' ⁊ repbis vt Ancille adultere q̄ peccauit cum milite. vt d̄r in Promptua. exem. xlvij. Item vxori adulter̄ de qua se noluit vindicare quia centies ei legebat Aue maria. vt d̄r ibidem exē. xlviij. Item vsurarijs latronibꝫ ⁊ alijs pēitere nolētibꝫ vt scribit in compendio suo int̄ exempla Alanꝰ Quarto veniam impetrat nō solum cōiter apte malis sed etiam ꝓfus desꝑatis ⁊ homagiū dyabolo facientibꝫ vt ptz d̄ theophilo vt hēt̄ in Prōpt̄. exem. xlij. Item de nobili q̄dam tyrāno vt ibidē exem. xcix. Item de alio q̄ nihil boni fecit. ibidem. xcvij. Quinto veniam nouit impetrare bonis de pctīs suis sollicitis ⁊ pro eis rogantibꝫ Ueniam inq̄z nō coēm sꝫ gn̄alem oīm pctōrum remissioēm vt ptz de moācho cui apparuit ⁊ ꝓ oēm ei pctōꝝ veniam impetrasset dixit vt habet̄ in ꝓmp. exem. xlvi. Et hec st̄ aliq̄ miracula quibꝫ impetrat veniam Maria.

Quomodo Maria bonis ⁊ seruitoribus suis impendit graciam.

.§. scd̄s.

v Iuificat. ⁊c̄. Hic tanguntur miracula quibus Maria suis seruitoribꝫ gratiam prestat. Et illam variam ⁊ multiplicem. Primo enim cōfert mortuis gratiam viuificationis. vt Scholari cantanti Alma redemptoris mater Uel vt alij dicūt Gaude maria virgo ꝯctas heres. a iudeis occiso ⁊ a Maria virgine resuscitato ⁊ viuificato. vt dicitur in Promptuario exemplo sexagesimosexto. Item mulieri cuius puerum miles occiderat Ibidē. xxiij. Itē latroni decapitato vt ibidē exemplo. liiij.

Secundo confert gratiam sanitatis infirmis. Ut Scabiem presbiteri curando. vt dicitur in libro exemplorum distinctione sexta exemplo. lxij. Tibiaz monialis vt in ꝓmptuario. xxxvij. Et sensum mulieris ibidem. iiij. Tercio dat grām reparationis

q̃bꝫdā restituēs visum vt ceco p rñsoriū Gaude ma.
vtꝫ i ꝓmp.xxxi. Itē mutis loq̃lā vt sacerdoti linguā
ab hereticis trūcato ex ibidē exēplo.xxx. Itē manum
iohi damasceo ꝛ leoni ibidē exēplo.xxxiij. Quarto
dat grām pētētie ꝛ ꝯuersiōis ꝛ pure ꝯfessiōis vt mł
tis exemplis in suo cōpēdio ꝓseq̄r Alan⁹ Item grāꝫ
mutatiōis ꝛ reformatiōis vt de mōialibꝫ sese rēforma
ri nolentibꝫ ꝛ p⁹ decātatū marie psalteriū cupiētibꝫ
vt describit vbi supra idem Alanus Postremo
dat grām ꝓfect⁹ ꝛ pseuerātie vt carthusiēsibꝫ discede
re volētibꝫ sꝫ p missā Salue scā ꝛc̄. psistētibꝫ vt dꝛ ī
ꝓmp.xliiij. Silr ꝛ mōachis in mōte synai morātib⁹
vt dicit auctor magni marialis Et hec de gra
cie miraculis.

H Quō deuotis recreatioēm .§.iij.

a Uditus. Hic tāgūtur miracula quō Maria
solet suis deuotis ꝯferre gaudia ꝛ recreamen/
ta etiam in hac vita Et p̄mo q̄sdam recreauit audi/
tu. q̄bnsdam apparēs dās solaciū dulcis alloquij: et
melos audire scōꝝ. vt de scō q̄dam epō legitur in li/
bro exemploꝝ distictiōe. ix. exēplo c. xxi. pulcherrie.
Itē moniali spnēti trena alloq̄a misit lrās de celo et
alia iocūda audire dedit vt dꝛ alan⁹ vbi supra. Secū
do alios recreat visu p sui claram ostensionem. vt ꝯ
uētui p̄dicatoꝝ cui tercio apparuit vt dꝛ in ꝓmptua/
rio exemploꝝ exemplo. lxxviij. Item clerico q̄ pdi/
dit vnum ocl'm post restitutū Ibidem. lxxix. Itē illi
q̄ p visum statim euolauit ad celū Ibidem. lxxx.
Tercio recreat alios gustu p dulcedīs scꝫ īusitate sa/
porem vt ptꝫ de muliere cui⁹ saliua vt mel dulcis e/
rat qñ dixit Aue maria. qđ etiam cuidam incluso cō
tigit vt dꝛ in promptuario in libro exemploꝝ distīcti
one. iij. exemplo. xxviij. exēplo. lxxij. Item nōnullis
electuaria dedit. Quarto recreat q̄sdam ꝛ in sensibꝫ
ceteris vt p odorē vt in quadā scimoniali cui apparu
it cū odore fragrātissimo. ꝓmptua. exēpl'. exēplo. xxx
vij. Itē alium desposauit p anulū Item cuidam de/
dit osculū vt narrat Alanus in compēdio
Postremo q̄s sensu nō reficit mēte validius et
efficatius recreat vtꝫ de multis. videlꝫ de monachis
tpe messis laborātibꝫ q̄ exterrnā visitatioēm nescie/
bāt sed internam sentiebāt vt dꝛ in promptuario ex
emplo sexto.

I Quomodo maria tribulatis p̄stet subleuamen
.§. q̄rtus.
i Gne mari ꝛc̄. Hic tangūtur miracl'a q̄bꝫ osten
dit quō maria suis in tempestate ꝛ p̄iculis sub
uenit īpēdēdo subleuamina. Et p̄mo succurrit in ig
ne vt ptꝫ de pucro non combusto in domo exurente
quia mater commendauerat eum custodie scē Ma/
rie vt dicitur in promptuario exemplo. xvi. Secūdo
succurrit in marinis periculis vt ptꝫ de episcopo cuꝫ
aliis in naui hianti existenti a Maria liberato vt dꝛ
Ibidem exemplo. xxxix. Item de de Abbate cū mōa
chis in marinis tempestatibꝫ Felix namq꜠ es sacra v̄
go maria cantantibꝫ ꝛ non submersis Ibidem exem
plo. xl. Tercio occurrit p̄iclitantibꝫ in terris ꝛ siluis
vt ptꝫ de abbate rosarium legente quem latro lācea
vibrare voluit sed maīa eum defendit. in libro exēplo
rū distinctiōe. ix. exēplo. c. xv. ꝛ in ꝓmptuario exēplo
lxx. Item de puella a lupo rapta in siluis vt dꝛ Ala
nus. Item quando fuerūt tonitrua ꝛ fulgura libera/
uit legentes Salue regina vt in promptuario exem
plo xc. Quarto occurrit in aliis necessitatibꝫ variis.
In carcere vt ptꝫ de milite liberato vt dꝛ in ꝓmptu/
ario exemplo. xli. Item mulieribꝫ in ptu vt uider ꝛ
aliis Ibidem exemplo. xix. ꝛ. xci. Itē falso accusatis
vtꝫ de imp̄atrice Ibidem exemplo p̄mo. Iniuste q̄ꝫ
damnatis vt suspensis ꝛ nō valentibꝫ mori vt i libro
exemploꝝ distinctiōe. v. exemplo. lxiij. ꝛ in ꝓmptu.
exemplo. lv. liij. Quīto eripit ab infestatiōibꝫ dēonū
vt ptꝫ Bononie p̄dicatores p Salue regina ꝛ ꝓces/
siones in ꝓmptuario exemplo. lxxxvij Item ab coꝝ
temptatiōibꝫ de milite cui appuit Prōptuario exē/
plo. xxvij. Item ab coꝝ insidiis ne militem strangu
laret vt in ꝓmptua. exēplo. lxix. Item de ebrioso mo
nacho misericorditer erepto Ibidē exē. iiij.

Quomodo subuenit post mortem.
§. q̄ntus. K

s Olatur. Hic tandem subnectūtur exempla q̄/
bꝫ patet quomodo suis in ꝛ post mortem sub/
uenit ꝛ astat dulcissima virgo Maria. Et primo
quibusdam tremulis apparuit ante mortem ad con
solandum vt Canonico regulari quem dixit nunq̄
damnandum vt in Promptuario exemplo. xcij.
Item ei qui ipsam salutauit per Gaude maria v̄go
dixit vt gauderet vt in aurea legenda habetur Item
muto ꝛ surdo dixit vt confiteretur ꝛ non timeret vt
in ꝓmptuario. xxviij. exemplo.
Secundo apparet angustiatis ad dyabolum ef
fugandum vt patet de Alexandra virgine arrogo/
nie vt dicit Alanus vbi supra. Item de liberato per
Maria mater gratie mater misericordie tu nos ab
hoste protege. dicendo vt dicitur in Promptuario.
exemplo. lx. Tercio apparet ad reconciliandum
vt patet de milite occiso qui animam commendauit
Marie vt dicitur in Promptuario exemplo. xliij.
Item de monacho pro quo vnam guttam sanguis
offerebat Ibidem. l. Item de anima religiosi quam
cum beato Petro reconciliauit vt ibidem exemplo
lviij Quarto succurrit ꝛ astat ad redimendum
suos Qñꝫ đ port' īferi ꝛ īferō vt đ viro ēmiali ñ ꝯfes
so vt dꝛ i ꝓmp. exē. lxi. Itꝫ đ purgatorio vt đ mōiali
lxvij. exēplo. Postrēo astat suis ad glām deos

cendis vt patet de filia pastoris quam cum sacris ꝟginibꝫ specioso apparatu. letis qꝫ tripudiantium mo dis ad ampla celi fastigia prouexit videntibꝫ duobꝰ peregre constitutis predicatoribꝫ vt dicitur in libro exemplorum distinctione .ix. exemplo .c. xviij.

Item ad remunerandum vt patet de predicatore ibidem distinctione septima. exemplo . lvi.

Item de ciue coloniensi in cuius caligis scripserat Aue maria. vt patet in libro exemplorum distinctio. vi. exemplo. c. i. Hec de exemplis dixisse sufficiant.

Rosarium quartum de doloribꝫ beatissime virginis matris.

p

Osuit me desolatam tota die merore confectam. Trenorum. i. Nō vocetis me noemi. i. pulchram sed maru. id est amarā. qꝛ valde amaritudinibus repleuit me ōipotēs. Ruth. i.

Post Rosaria p̄missa subnectūtur iam duo sibi correspondentia magis affectuosa. puta de marie doloribꝫ ⁊ gaudijs siue leticia. Quorum reminiscendum ē tanq̄ꝫ duoꝝ vberum marie a deuotis deuote sugēda vt scꝫ iuxta apl'm flere cum flente studeant ⁊ gaudere cum gaudente. ⁊c̄. Et p̄mū p̄mittit̄ de doloribꝫ eius siue tristicia quia p hoc dispōimur ad ꝯgratulādum ⁊ ad pticipāda eius gaudia Nō em̄ pticeps potest ee ꝯsolatiōis q̄ non ante socius fuerit passionis. Sed q̄ compatit̄ ⁊ ꝯgaudebit Quisq̄s ergo marie collectari voluerit ante compati ei nitatur. Est em̄ eiꝰ compassio ei gratissima nobis multum vtilis ⁊ commodosa Et tanto vtiq̄ꝫ ei gratius ⁊ nobis vtilius q̄ꝫto ei compatitur rarius. Sūt em̄ m'lti q̄ gaudere cū ea cupiūt pauci q̄ compati volūt. Et ergo est q̄ crebriꝰ monet ad sibi ꝯpatiēdū vtꝫ ex discursu sep̄taꝝ. Naꝫ ⁊ q̄ singl'ariter sit ei g̃tū m'ltiplici ē exemplo demonstratum p̄sertim in illo religioso q̄ singl'ariter se circa illud ꝟbum Mulier ecce filiꝰ tuꝰ ⁊c̄. ⁊ ceteres marie dolores exercebat q̄ m̄ exinde marie ꝯplacuit vt singl'arissimis cū gracijs dotaret. Quā āt ⁊ hoc exercitāti sit vtile ⁊ ꝯmodosū pulchre declarat nost thoās kempis dicens: Qui inq̄t nunc sepe ⁊ deuote passioēm dn̄i ⁊ lachrimas at dolores tristissiē mris eius pio mentis affectu recogitat ⁊ ppendit spare debet de misericordia dei ⁊ amboꝝ filij scꝫ ⁊ matris beniuolentia q̄ sibi aderūt in omnibꝫ necessitatibꝫ ⁊ in mortis hora vltima vt tūc ꝯsolent̄ eum q̄ crebrius cogitauerit de coꝝ doloribꝫ ⁊ tristicia O q̄ꝫ leta tūc erit aīa q̄ marie compassa est in vita quia tūc ab ea cōsolabit̄ ⁊ erit ei fida aduocata ⁊c̄.

Accipite ergo eam o vos consolationum auidi ⁊ peccatoꝝ trepidi Accipite inq̄ꝫ ⁊ ducite eaꝫ iam dolentem ad ei compatiēdum in mentem tuam vt ipsa post te suscipiat ad cōsolādum in gl'am suam. Alioquin verendum vt qui compassus non fuerit nec dabitur ei congaudere. Crebro ergo ⁊ presertim ferijs sextis legatur illud rosarium vt homo incitetur ad compatiendum.

Doloris virginis matris q̄litas.

i mmēsus. multꝰ. lōgꝰ. mixtꝰ. moderatus

Quoꝝ istar doluit ⁊ doloris modalitas

Parturiēs. spōsa. morit̄. p̄uata. relicta.

Obiectoꝝ dolorosoꝝ varietas

n atū. seqꝫ. suos. dolet. ⁊ rep̄bos qꝫ. fur̄os

Quituplex martiriū qd̄ lesit coꝛ ꝟgineū

Pena. doloꝛ. ꝟbū. q̄ꝫ lassa fuit. qꝛ p̄ꝛōpta.

Naturales cause doloris

m ater. amās. sola. p̄iis. ꝯformia ipsa

Mēte. tenerrima. pēsat hec. insons. gaudia ꝟsa

Cause gratuite doloris

p recia. causa. pia. donū. impulsus. qꝛ ꝯplet

Figure ⁊ pphetie doloris.

Agar. rebecca. dauid. noemi qꝫ pphetē

Duodecī dolores p̄ciales ⁊ p̄ncipales

d e puero. amisso. vel eger. flēs. sp̄nit̄. ⁊ fert

Cum captꝰ. ductꝰ. gerit. ⁊ morit̄. tumulat̄

De q̄litate merotis marie Mēbꝝ. i.

Nmensus ⁊c̄. In p̄mo huiꝰ rosarij ꝟsicl'o describit̄ doloris marie q̄litas ⁊ dꝛ p̄o q̄ fuerit imēsꝰ q̄ ad q̄ꝫtitatē Scd̄o dꝛ q̄ doloꝛ eiꝰ multꝰ fuit ⁊ variꝰ q̄ ad pluralitatē Et recte m'ltꝰ qꝛ varia ⁊ m'lta habuit obiecta doloris Et qꝛ crebrius se obtulit materia doloꝛis. ⁊ plures iuēit dolēdi rōes vt latiꝰ īfra ptēbit ⁊ p̄seq̄t̄ q̄dā carthus̄. Tercio dīcꝰ q̄ doloꝛ eiꝰ fuit lōgꝰ ⁊ diutꝰ q̄ppe tā lōgꝰ q̄ꝫ lōge vixit q̄ nūq̄ꝫ sine dolore ī hac valle lachrimaꝝ ⁊ doloris fuit. q̄ppe q̄ ⁊ post filiū glorificatioēm ip̄m tāq̄ꝫ mirre fascicl'm int vbera sua reponebat ⁊ nō sine dolore gesta eiꝰ retractabat p̄sertim quia q̄tidie vt scribūt loca illa vbi filiꝰ eiꝰ passus fuerit visitabat qd̄ tm̄ non tā local'r q̄ꝫ mētal'r q̄dā actū credūt ab ea qꝛ amica solitudīs erat. Quarto dꝛ q̄ eius doloꝛ mixtꝰ fuit ⁊ p̄miscuus q̄ppe q̄ cū sūmo dolore gaudiū summū habebat. Qd̄ licꝫ q̄busdā videat̄ mirꝝ est tm̄ veꝝ. Nam ⁊ dn̄s vtrūq̄ꝫ in summo habuit vn̄ si matri vnū tm̄ ꝯcessisset nō equū ꝯsortiuꝫ nec adiutoriū simile sibi fuisset. Habuit ergo cū summo dolore summū ⁊ gaudiū dolore existēte in natura et rōne simul vt natura. gaudio āt in rōne vt ratione. Quod āt hoc ita fuit Albertꝰ magnꝰ multipl'r p̄bat cuiꝰ potissima rō est qꝛ doloꝛ nō ē meritorius sine dilcōne Et omnis doloꝛ est ex amore nec p̄t dilcō aut amor esse sine dilcōne. vn̄ qꝛ sūme amauit ⁊ doluit et nihilominus summe de bono dilecti ⁊ passionis fructu gauisa fuit. Quam autem magnum ⁊ multiplex gaudiū in ⁊ sub ipsa passiōe habuit pulchre Vrith9 in sermone q̄dragesiōq̄rto declarat dicens q̄ gaudiū

babebat ex pte dei Scdo ex ɔpatiōe ei⁹ ad mētē filij
Tercio ex pte gñis hūani Quarto ad mortē scōꝝ.qn
to ad cōe bonū.sexto ad desideria patꝝ.septio ɔpan
do eã ad seipãz.Ex singl'is his aitq gndē habuitgau
dij materiã vñ pȝ ꝓpositū Et q pleni⁹ hãc mixturam
gaudij cū dolore in maria videre volet ille vitã ei⁹ p/
currat ꝛ semp gaudiū dolori ānexū reperiet vt pl'ere
declarat in de laude ei⁹ dyonisi⁹ carth Quito d̃r q do
lor ei⁹ tãetsi tant⁹ fuit moderatissim⁹ tñ fuit adeo q
nihil indecens nihil imoderatū i motu aut gestu oñ/
dit disciplinatissiã i moribꝫ erʒ int' aduersa ipa fuit.
Vñ dr Bern. q cū tãta discretiōe ꝛ moderamie ꝛ tã
religiose filiū luxit q ꝛ ceteros marie ex modestia ip
sa ad ei ɔpatiēdum idnxit. Et his itaqȝ vtcūqȝ
q̃litas doloris ꝟginei patescit. O itaqȝ tu virgo dolo
rosissiã p te deleat' oīs noxij doloris materia

P De modalitate doloris marie Mēbꝝ.ij.

p Arturiēs ꝛc. Hic iam modalitas ꝟginei
doloris describit' dū ad q̃ꝝ istar indoluit o
stendit'. Et pmo d̃r q ei⁹ dolor vt prturien
tis fuit q summ⁹ esse d̃scribit'. Juxta vaticiniū ysaia
num cap.vltio. Añq̃ȝ prturieret pepit ꝛ añq̃ȝ veniret
pt⁹ ei⁹ pepit masculū. Ex q̃ auctoritate fm albtū seq̃t'
q aliqñ pepit sine prturitiōe ꝛ dolore. Et p⁹ in tertu
subdit' Nūqd prturiet terra vna die aut oēm gentem
simul qr prturiuit ꝛ pepit syon. Ergo aliqñ pepit totã
gētē siml' cū dolore ꝛ prturitiōe in filij scȝ passiōe Vbi
iuxta Aug⁹ cū vsura accepit dolores q̃ꝝ i xp̃i ntitate
erat emunis. Scdo doluit vt spōsa castissima aie su
e spōsum sibi auferri vidēs ꝛ morti ignominiose expo
ni ꝛ se viduã ꝛ desolatam a viro cordis relinq. Chri/
stus em̃ ꝛ vir ꝛ sponsus aie ei⁹ fuit q oīa ei fuit c⁹ spō
sa in scp̃turis vt in cãti. d̃r. ꝛ mētaliter ei copl'ata fu/
it. Quis ergo dolorē illū edicet. Tercio doluit vt cris
to iam cruci ɔfixa q̃ ꝓpe q̃ paulo apl'o pfectior q se di
cebat christo cōfixum cruci. Item vt symeōis puta
ɔpassiōis gladio trãsfossa q̃ spōsa amãtior q̃ charita
te fuit vulnerata. Jmmo doluit vt moriēs ꝛ mortu/
a qr filio intime ɔiūcta q fuit ei⁹ vita q̃ illo moriēte
q̃dãmō moriebat' ꝛ ipa qr in eo fuit ei⁹ vita. Magis
em̃ est vbi amat q̃ȝ vbi aniat aīa. Sicut deducit ori
genes de magdalēa: Grãditer q̃ passa. Quarto dolu
it vt ōni delcãbili ocl'oꝝ suoꝝ ꝛ oībꝫ bōis p̃uata Jux
ta qd descripserat ezechiel ꝓpha.xxiiij. Ecce ego tol'
lo a te desiderabile ocl'oꝝ tuoꝝ.i.christū in q̃ oīa ha
bes sicut dixerat de thobia mr̃ ei⁹ Qn ãputas q̃ dolu
it quando illo se filio p̃uari videbat quem circiter
xxxiij.ãnos legittime in pace ꝛ q̃ete possederat cum q̃
ꝛ dulcissime ɔuersata fuerat. Postremo vt ad
summam dicatur. Maria sup filio taliter ꝛ tali mo
do indoluit q̃liter vnq̃ȝ sup re aliq̃ aliq̃ doluerūt Jn/
star scȝ oīm dolentium ꝛ dolendoꝝ Vt vidua iuriã
passa vt diues possessiōe amissa ꝛc. Nã ei⁹ dolor eim
dolores exuperat etiam si congerantur in vnum. O
igitur taliter ꝛ tam grandit' passa Da nobis compa
ssiua corda.

De varietate dolorosoꝝ obiectoꝝ marie. Q
Membꝝ.iij:

n Atū se ꝛc. Hic tangit' dolorosoꝝ obiectoꝝ
marie pluralitas ꝛ varietas Vñ dolere ha
buit Et pmo potissimū oīm dolorosoꝝ ob
iectū fuit fili⁹ eius sup q tãto ãplius ꝛ acerbi⁹ doluit
dū aliqd aduersi sustinuit q̃ȝto vehemētius intimi⁹
ꝛ tenerius illum dilexit Et tanto crebrius q̃ȝto patie
batur frequētius Et tanto intēsius q̃ȝto eius passio/
nem ꝛ passionis amaritudiēm intellexit lucidius.
Qui ergo nosse volet q̃ȝtum maria de h̃ obiecto do/
luit ille pmū q̃ȝtū Jhesus passus calculet. Et si pas/
sionū calculū dep̃hendere nō poterit sciat q nec ma/
rie dolorem attingat. Alterum doloris obiectū
ipsaipa fuit Nã q̃ ordinatiori charitatate seipam di
lexit eo ãpliori dolore de suis aduersis dolebat. Et q̃
se olim meminerat se mrēm gaudiosam vidit post
suã citharã in luctū versam ꝛ ꝑfus destitutã ꝛc.
Terciū obiectū p̃cipuū fuit de sibi ɔiūctis ꝛ cognatꝭ
ꝛ notis isup ꝛ christi apl'is ꝛ disciplis. De qbꝫ sūmo
dolebat dū eoꝝ desolationē mestissimã amiciciã irri
tã ꝛ fidei icōstãtiã ac fugã a christo cernebat. Vere
hos q̃ntū diligebat tm̃ dolebat Magis ãt q̃ȝ aplius
paul⁹ israhelitas amabat cui tñ dolor ɔtinuus ꝑ eis
fuit ꝛc. Valde ergo de obiecto hoc dolebat. Quartū
obiectū nō solū de suis amicis ꝛ cognitis dolebat. ve
rū etiã de pfidis iudeis q̃dãmō deicidis eoꝝ scȝ pfidi
am ingratitudinē ꝛ duriciã ꝛ cecitatē flebat. Et for/
te tãto acrius q̃ȝto illis erat necāriū magis. Nã ꝛ ip
sos diligebat ꝛ saluos fieri cupiebat adeo q magis q̃ȝ
paulus q anathema ꝑ eis esse volebat ꝑ eoꝝ salute
suspirabat ꝛ excessu lugebat. Postremo ñ solū
sup dictis obiectis indoluit. verū etiã sup ōne genus
hūanū qd vel fuerat tūc erat vel futm erat lamētū su
mebat q̃rū plures vidit passiōi fore ingtos rursus cri
stum crucifixuros ꝛ dãnãdos Et hinc ꝑfcō maxime
dolebat qr laborē filij ꝛ sue mediatiōis officiū in his
frustrãdū vidit. Quisq̃s nūc ml'titudinē doloꝝ cor/
dis marie scire desiderat ille singula hec obiecta dilig
dicet ꝛ ex singulis q̃nta ꝛ q̃ȝ multiplex se doloris ma/
teria obtulerit si poterit pspiciat Et qr ml'titudo illa
numerum oēm excedit sciat ꝛ marie dolorem excessi/
uum nimis Mēbrū.iiij. R

De q̃ntuplici martyrio Marie

p Ena dolor.ꝛc. Hic vt magis ml'titudo ꝛ
q̃titas doloꝝ marie patescat qnintuplex
martiriū ãnectit' qd passa fuit Vt iohēs nt
der quē h̃ isequimur declarat Et pmo passa ē martiriū
Pe ālis passiōis qd ei inflixit gladi⁹ ille symeōis q̃li
bet em̃ q̃ȝtūuis erʒ p̃ua xp̃i passio fuit viscerū ꝛ ma/

ni cordis ei⁹ dira trāſfixio Adō vt magis patiebat̃ q̄ȝ
martir i ꝓꝓo corꝑe ꝛc. Alterū martiriū fuit doloroſe
ꝯpaſſiōis Aīa eīm mris ꝑ aōrē ꝛ ꝯpaſſionē in xp̄i cor
p⁹ trāſforāta erat ꝛ veri⁹ ibi erat vbi amabat q̄ȝ vbi
aīabat Vñ illic oēs xp̄i paſſioēs ꝑ ꝯpaſſionē tolera/
bat. Et p̄fti i filij trāſlāccatiōe dolorē hūc ſentiebat
cū xp̄i aīa a corꝑe diſceſſerat Hic ait bñ. Vere tuā o
btā mr̄ aīāȝ gladi⁹ ꝑtrāſiuit qñ crudel' lācea filio iam
mortuo lat⁹ aꝑuit. Ipi⁹ nimiꝝ aīa iā ibi ñ erat ſȝ tu
a plāc āuelli neq̄bat vt pl⁹ q̄ȝ martirē te ñ immerito p̄/
dice⁹ In q̄ nimiꝝ ſenſū corꝑee paſſiōis exceſſit affec
t⁹ ꝯpaſſiōis. Tercio paſſa ē martiriū dīni ꝛ penetra
tiui ꝟbi ſmōis ſcȝ filial' qñ ei dixit Mulier ecce filiuſ
tu⁹ ꝛc. Quo ꝟbo fuit magɈ paſſa q̄ȝ gladio aut lācea
trāſfoſſa. Pertīgebat ei h̄ ꝟbū vſq̄ȝ ad diſionē aīe ꝛ
ſp̄ūs ꝯpagū ac medullaꝝ. Hic bñ. An ñ pl⁹ q̄ȝ gladi
us fuit ſmo ille Mulier ecce fili⁹ tu⁹. Reuera fuit ꝑ
trāſiens aīāȝ ꝛ vſq̄ȝ ad diſionē aīe ꝛ ſp̄ūs ꝑtingens.
Quarto ꝑtulit martiriū diuťne laſſitudis ꝛ fatigatō
nis q̄ ſm aug⁹ adō fatigata erat vt iā deficiēs vix ad
xp̄i fun⁹ ꝑueīre valebat. Nec id miꝝ ſi attēdam⁹ na/
ture eius teneritudinem paſſionum multitudinem
ꝛ diſcurſum ad vidēdum filium ꝛ diuťnam ſub cruce
ſtationem vbi nullum habebat appodiatorium O at
tandat hec q̄ poterit q̄ȝt⁹ fuit ꝟginis dolor ꝛ q̄ȝ gran
dis huius paſſio qñ virago illa mulier fortis defecit
plus ferre non ſuſtinens vt d̄t Aug⁹

Poſtremo ſenſit martirium prompte volūta/
tis Stabat eīm iuxta crucem voluntarie ait Ambro
ſius ꝛ preſto ꝑ humani generis ſalute ꝛ ip̄a pati ſi i
ta placuiſſet diuine volūtati Offerens ꝛ litans velut
magna ſacerdos dilectum ꝛ vnicū cordis ſui filium
ꝑfectius q̄ȝ abrahām yſaac pro ſalute hoim Cui allu
dit Ancelmi ꝟbū O dña inq̄t q̄s fontes lachrymaruȝ
dicam erupiſſe de pudiciſſimis oculis tuis cū atten/
deres vnicū tuum coram te flagellari cruciari diſſeca
ri ꝛ mori. Et tñ ita diue volūtati ꝯformis fuiſti vt hu
māe ſalutis auidiſſima eēs. vt dicere audeā q̄ ſi nul
lus fuiſſȝ repꝑt⁹ q̄ filiū crucifigeret ad h̄ vt ſeq̄retur
ſal⁹ hoim ꝛ adimpleret̃ dei volūtas ſm rōnem ſi op/
tuiſſet ipſa cū in cruce poſuiſſes. Neq̄ȝ eīm credendū
eſt minoris te fuiſſe ꝑfcōnis q̄ȝ abrahām ꝛ obie ad d̄
nm q̄ tñ ꝓꝓrium filium obtulit deo māibꝫ ꝓꝓrijs occi
dendum ꝛ exurēdum Et q̄ tu ꝓmptior ḡ illo marti
rij gñe cruciat⁹ tu⁹ maior O ꝑ hec omnia hec q̄ ꝑſen
ſiſti martiria ſci de nrā dura corda

D De nařalibꝫ cauſalitatibꝫ mr̄noꝝ doloꝝ.

Membrum. v.

m Ater ꝛc. Hic iam in duobꝫ ꝟſibꝫ ſequētibꝫ
ꝑōit mr̄norū dolorū cālitas nařalis. i. cāe
q̄bꝫ nařalr̄ ad dolorē mouebat̃. Quarum
p̄ma ē ꝛ potiſſiā q̄ mr̄ fuit xp̄i paciētis: Nařale āt ē
matri dolere de afflictiōe filij Sȝ q̄ mr̄nitas hec ō/
nes alias exceſſit iō incōꝑabiliter ceteris mribꝫ plus

doluit. q̄ppe q̄ talis filij. talis mr̄ fuit Mr̄ electa filij
electiſſimi. mat̃ optia optimi Nihil in filio diſplicen
tie hñs in eo oīa hñs ſñ eo nihil hrē ſe reputās Secū
da cā naturalis erat aōr grādis Amor ei nařaliter do
lorē cauſat Tm̄ q̄ppe de re aliq̄ dolem⁹ q̄ȝtū illā ama
m⁹ Ita q̄ pari curſu currūt amor ꝛ dolor Et mēſu/
ra aōris menꝝ ē doloris Et q̄ maria filij amātiſſiā
fuit q̄ oēm amorē ad filiū in ſūmo hūit. iō ſūme do/
luit. Oēm dicim⁹ aōrem hūit. triplex eīm aſſignari a
mor ſolet Naturalis acquiſit⁹ ꝛ gratuit⁹ Naturalis
amor in ea in ſūmo fuit. q̄ quāto natura nobilior.
tāto nobiliores hȝ affectiōes ꝛ oꝑatiōes. Sed ip̄a ſū
me hūit naturā nobilē. ergo ꝛ ſūmū amorē natura/
lem hñs etiā tā amādiſſimū naturaliter obiectū. ſcȝ
filiū talē. Acq̄ſitus aōr in ſūmo in ea fuit. q̄ oēs cās
accidētales q̄ inducere pñt mrēȝ ad diligendū filiuȝ
in hoc filio in ſūmo hūit Erat eīm fili⁹ pulcherrim⁹
virtuoſiſſim⁹ optim⁹ ꝛc. Nūq̄ȝ etiā fili⁹ matrē tātū
dilexit vel tm̄ hōrauit. vel tm̄ matri dedit aut pro ea
ſuſtinuit q̄ȝtū fili⁹ iſte ꝛc. ergo hic amor ſūm⁹ fuit.
Gratuitū ſilr̄ amorē ſūme hūit. q̄ nūq̄ȝ aliq̄ ma/
ter vel pura creatura tātā charitatē infuſam habuit
q̄ppe quā plenā charitate vidim⁹ Et ergo gratuito a
more ſūmo filiū hñc quē ꝛ deū ſciebat dilexit Cū ita/
q̄ virgo hec btiſſima reſpcū filij hūerit oīfariā dilcō
nem in ſūmo. Hūit ꝛ de ei⁹ paſſiōe oēm dolorē i ſū/
mo O igit̃ cōpatiamur ei ſi amam⁹ Et ſi exꝑiri veli/
mus vim doloris in matre cogitem⁹ ait Tho. kēpis
vehementiā amoris in virgine ꝛc. Tertio dolorē ei⁹
adauxit q̄ vnici filij ſola ꝛ tota mater fuit non hñs
patrē ſociū cū quo diuideret multitudinē dolorum:
Alie eīm mrēs cū pribus dolorē de filijs diuidunt. et
ſic quodāmō min⁹ ip̄e ſentiūt Dolor nēpe ſubdiuiſ⁹
in multis minor fit in ſingulis Virgo āt hec noſtra
q̄ mr̄ ſine prē fuit cū nullo dolorē diuidere potuit. ḡ
Quarto p̄ñtia doloroſi naturaliter mouet ad dolorē
Et maria fere oibꝫ tormentis filij p̄ñtialit̃ interfuit.
ḡ ineſtimabiliter doluit. Si ei cetere mrēs ad mor
tē fere vſq̄ȝ dolent dū aliq̄d dolendū de filijs audiunt
q̄ȝ putabim⁹ hāc doluiſſe q̄ fuit in p̄ñtiaꝝ vbi patieba
tur clamantē audiebat. agoniſātē aſpectabat Sta/
bat ei iuxta crucē ꝛc. Aſtitit āt vt magis mereret̃. vt
ſaluti nrē cooꝑaretur. vt eius cōſtantia probaretur.
ꝛ nobis exemplū ſub cruce ſtandi relinqueret̃ Cum
ipſa ergo ſub cruce ſtem⁹ ꝛ cum dolore doleam⁹ Quī
to ip̄a cōplexiōis ad filiū naturalis cōformitas. dul/
ciſq̄ȝ prioris cōuerſatiōis familiaritas plurimū dolo
rem ei⁹ aggrauabāt Nā hec quēadmodū amoris ita
ꝛ fomenta naturaliter ſūt doloris Naturaliter eniȝ
affectus erga ſimiles mouet̃. vñ ꝛ ſimillia ſibi appe/
tunt vniuerſa Quia ergo maria ꝯplexiōe vt creditur
xp̄o erat ſimillia. iō marie ei naturaliter ꝯpaſſa Se
xto iō p̄ ceteris dolebat q̄ mēte. i. pte fere impaſſibi
li ipſa ſuū martiriū ſuſtinebat Alij enim p̄ncipaliter

carne patiebāt ⁊ mēte refocillabāt vtꝫ in martiribꝫ. Tāto itaqꝫ martiriū huius nostre nobili⁹ ⁊ egregiū magis q̄ꝫto in ꝑte nobiliori magis Septimo Teneritudo nature ⁊ nobilitas complexiōis aggrauabat dolorem sue compassionis. Per hec em̄ ad maiorem compassionem disposita fuit. Hinc ait diuus ille Augustinus ꝙ dolor est testimonium bone ⁊ flexibilis nature. Quo igitur hec nature erat melioris ⁊ complexionis tenerioris eo compassionis maioris Octauo Magna ⁊ precipua virginei doloris augmētatio fuit ꝓfunda eius circa paciētem filium cōsideratio ⁊ contemplatio. Uirgo em̄ erat prudētissima optime partis (q̄ nūq̄ꝫ nec inter medias tribulatiōes ab ea ablata fuit) electrix sagacissima q̄ iuxta crucez stabat fide erecta volūtate deo conformata rōne eleuata ⁊ aq̄lino intuitu omnia agg̃uamenta dominice passionis eius oculus ꝑspiciebat ⁊ q̄ddītatem q̄ꝫtitatem qualitatem ceteraqꝫ aggrauantia considerabat ⁊ in cordis trutina pre ceteris dijudicabat ⁊ ponderabat. Nimirꝫ ergo si pre ceteris amarius ⁊ intensius condolebat. Nono dolorem ꝟgineum valde augebat quia insons erat ⁊ se sine culpa pati ⁊ tanta ⁊ talia pati videbat Nūq̄ꝫ em̄ peccauerat nec q̄cq̄ꝫ dignū culpa admiserat. Innocētia āt paciētis valde g̃uat licet aliqualiter alleuiet. Plurimum igiꝰ dolebat. libenter tñ omnia quia rōnabiliter vt dictum est etiā sine ꝓpria culpa illa tolerabat ⁊ pro nobis satisfaciebat. Postremo Inde magis indoluit quia suā citharam in luctum cōuersam vidit: Quo em̄ añ plura gaudia de filio habuit eo magis de iam passo doluit Infelicissimum em̄ infortunij genus est si Boetio crediꝰ fuisse felicem. Fiet hic collatio gaudiorꝫ ⁊ dolorum et sic patebit quomodo ⁊ q̄ꝫtum ꝟginea cithara sit ꝟsa i luctū Hec de naturalibꝫ causis

T

Rōnes impellentes virgiēm ad condolendum filio. Membrꝫ. vi.

Rescia. ⁊c̄. Hic iam enumerantur aliq̄t
p causę ⁊ rōnes gratuite ꝟgiēm impellentes
ad filio condolendum valide. quarꝫ prima ex eo sumitur quia ꝓphetissa ⁊ futurorꝫ p̄scia erat. Quod autem ꝓphetie donum etiam non gregariuꝫ sed summum habuit ostendit satis dn̄s Albert⁹ in de laudibꝫ eius ⁊c̄. Quia ergo vere ꝓphetes fuit spū ꝓuidit q̄ꝫ grandia ei⁹ fili⁹ cum ipsa esset passurus q̄ꝫ i multis illorꝫ vtrorꝫqꝫ labor frustrand⁹ Iuxta illud. Inuanum laboraui ⁊c̄. Et hinc maxime doluit vt et filius. Secūdo Inde plurimum doluit quia ⁊ seipsam causam passionis christi videbat. Nam ⁊ ꝑ ea christus passus est Et. licet nō pro ei⁹ transgressione q̄ppe q̄ trāsgressa nō fuerat tñ ꝓ eius a pctō p̄seruatiōe Ita ꝙ ⁊ christum licet sine pctō ꝯcepta (vt multi tenēt ⁊ pie crediꝰ) fuerat. saluatorem habebat. Liquet em̄ iuxta quemdam doctum eo magis christum esse saluatorem q̄ fuerit is q̄ saluatur tutior a ꝑditione. Quāto igiꝰ a ꝑditiōe quis longinq̄or tāto saluatior. ⁊ q̄ꝫto saluatior tāto salus verior. Magis igiꝰ vniuscuiusqꝫ saluator est ihesus q̄ꝫto magis a pctō saluat Uirgini igiꝰ matri marie saluator si eam nō solum ab actuali ⁊ originali saluauit. sed ⁊ p̄seruauit. Tercio Inde valde dolebat qꝛ pietatis dono quod ad luctū dispōit Immo ⁊ in omnibꝫ donis spūssancti q̄ mentem facile mobilem fm̄ eius instictum reddūt repleta fuit. Unde singulariter ad miām magis q̄ꝫ ad aliud sacrificium apta erat. Unde ⁊ regina misericordie ⁊ pia ab eccl̄a compellaꝰ. Quarto ⁊ maxime dolorem eius augebat quia multos ⁊ efficacissimos impulsores ad filio condolendum habebat. Quinqꝫ em̄ iuxta Ubertinum eam impellebant Primo Deus trinitas qui ei ꝓ priuilegio cōicationem passiōis christi dabat. Scd̄o ihs ei⁹ filius q̄ q̄ dilexit eam intimius eo ad dolēdum impulit amplius sciens quod nil ei dignius melius ⁊ acceptius q̄ꝫ vt ei compateretur validius. Unde hoc dono mrēm honorabat ⁊ ei⁹ desideriū in bono hoc implebat. Tercio tota influentia trium ierarchiarꝫ angelicarꝫ eam ad christo compatiendum impellebāt Nam scientes ꝙ eorum ruina reparari non poterat nisi de his q̄ tanto beneficio grati deuotiōe ⁊ compassiōe forent. Ideo mētem virgineam eorꝫ influxu in christi doloribꝫ imergebāt vt nō solum ꝓ se sed ⁊ ꝓ alijs ōnibꝫ deo grata eēt ⁊c̄. Quarto habit⁹ grē singularis semꝑ virgineam mentem ad excellentissima queqꝫ informabat. Unde ad christo compatiendum summe impellebat Presertim tamen ad istud gratia electrix eam impulit q̄ ad maternitatem diuinam eam elegit vt dignum tali matri suꝑ tali filio luctus obsequium exhiberet Quinto totum bonum vniuersalis ecclesie eam mouit q̄d ꝑ eam diffundēdum erat ⁊c̄. Immo ⁊ totum vniuersum in filij eius morte tremulum impulit ad magis lugendum. Et hec de impulsibꝫ de q̄bꝫ latius agit vbertinus. Postremo doloris rō fuit officij ei⁹ exhibitio Nouerat em̄ se mediatricem ⁊ reconciliatricem oīm ⁊ ergo pro omnibꝫ contemnētibꝫ erat ei dolendum. Unde ⁊ creditur iuxta vbertinum spūssanctus tātuꝫ doloris ei cōicasse q̄ntuꝫ mediatrici tali poterat sufficere Ita ꝙ pro se ⁊ toto mūdo dignum exhibebat lamētū Estimet iam qui poterit ex causis his omnibꝫ q̄nt⁹ fuit dolor ꝟgineus.

Figure ⁊ prophetie doloris Marie. Membrꝫ. vij. D

Bar ⁊c. Hic iam subdūtur alique veteris
a pagine figure ⁊ ꝓphecie ex quibꝫ vtcumqꝫ
magnitudo ꝟginei doloris poterit patescere Et p̄mo. de Agar que suꝑ filio sitiēti doluit ꝙ eū sub arbore ne morientem videret proiecit. Sꝫ lōge amplius maria doluit. Nam illa vt dꝛ genesi. xxi.

Vidit filiũ suũ sitim pacientem in solitudine vbi nõ
erat aq̃ Maria aũt audiuit filiũ sitio clamantẽ i p/
pria terra vbi oim erat abundantia. Illiꝰ filiꝰ sitim
passus est in exilio vbi nõ hẽbat amicos huiꝰ in pria
inter amicos. Illa posuit filiũ sub arbore in vmbra ꝯ̃
ardorem solis. Ista vidit filiũ eleuatũ in arbore cru/
cis. in feruore solis Illa recessit ne videret filiũ mori/
entẽ. Ista cõstant̃ stabat iuxta crucẽ vidẽs filiũ ex/
spirantẽ. Illa sedit in terra ꝛ fleuit Maria stetit et
planxit. q꞉ locũ sedendi nõ habuit ꝛc꞉ Si itaq꞉ tan/
tũ illa de tali filio tã pauca passo doluit. q̃꞉to ãplius
ista indoluit. Huius etiã dolẽtis tipũ rebecca gessit
qñ ad dñm dixit. Si sic mihi futuꝝ erat q̇d necesse
cõcipere fuit Qδ proprie magis marie cõgruit q̃ i cõ/
ceptiõe dolorem nõ sensit ꝛ iã duplo doluit q̃si diceret
Quare in ntitate dolorem nõ ꝑtuli. si iam tantũ per
ferre debui. Dũ eñi illiꝰ gaudij recordor dirius i me
crucior. Tertio Si dauid mortẽ filij ꝑsecutoris adeo
fleuit ꝙ clamare ñ cessauit ꝙ ꝓ eo mori voluit dicẽs
Absalon fili mi fili mi ꝛc Quantũ dolorẽ maria hũit
dũ filiũ innocentissimũ mori cõspexit. Quarto i huiꝰ
figurã noemi dixit; Nolite me vocare noemi ſ꞉ mara
ꝛc. Qδ pulchre marie quadrat. Duos eñi ꝛ ipa filios
amisit Carnalẽ. s. iesũ in corꝑe. Et spũalem scꝫ genꝰ
hũanum infidelitate. Vñ nimiꝝ si amaritudibꝰ p̃
noemi repleta fuit.. Postremo vt d꞉ in versu De cꝰ
etiã doloris magnitudine multa veteres illi p̃dixere
ꝓphete vtꝫ discurrendo ꝑ singl'os. Hinc ait yſ. Ut
mulierẽ derelictã ꝛ merentẽ vocauit me dñs Ezech.
Quasi ꝑturiens dolebit. Et. xiiij. Oia lumiaria celi
faciã mereri suꝑ te Hieremi. Trenoꝝ. i. Posuit me
quasi desolatã ꝛc. Itẽ dolores tenuerũt eã vt ꝑturiẽ/
tem. Plena est hmõi scriptura q̃ pñt exponi de do
lore virginis mris:

De quibusdã singularibꝫ doloribꝫ marie Mẽ. viij
E puero ꝛc. In duobꝫ his postrẽis versibus
enũerant̃ aliq̇ dolores virgis singulares su/
per q̇bꝫ singulis possent mlt'a dici. sed ꝯmit/
tit̃ h̃ exercitantiũ deuotiõi Primꝰ igit̃ p̃cipuꝰ virgis
dolor quẽ de xp̃o hũit in eiꝰ puericia fuit. Et is mlti/
plex fuit. puta qñ illũ peperit ꝛ pre frigore vagienteꝫ
ꝛ mẽbra cõstringentẽ vidit ꝛ duro in p̃sepio recliauit
Qñ itẽ tenellũ illũ circũcidit Itẽ qñ ꝓphetiã symeõis
audiuit ꝛ in egyptũ fugit. Singula retractẽtur Se/
cũdo p̃cipue dolebat qñ ꝑditũ illũ triduo dolẽs ꝛ flẽs
querebat. Tertio maxime doluit qñ totiẽs
in vite decursu amatissimũ illũ cordis sui sepe esuriẽ
tẽ ꝛ egentẽ vidit Quõ eñi hoc poterãt ferre mr̃na vi/
scera. De illo q̇ creauerat oia ꝛ nutrit cũcta Quarto
valde doluit dũ iesũ vel ingementẽ aut crebriꝰ flẽteꝫ
ꝯspexit Fleuit ei. vt d꞉ q̇dã multotiẽs scõꝝ gl'a xp̃s.
Indita colluxit virgo maria iesu. O q̇d ei putas cor/
dis. q̇d affectuũ fuit dũ flentẽ illũ ꝑspexit Quito grã/
diter doluit dũ iesũ laborantẽ. docentẽ: sitientẽ. iude
orũ salutẽ cõspexit ꝛ nihilominꝰ illũ sꝑni. obseruari.
ꝛ blasphemari audiuit Vere singula iudeoꝝ i xp̃um
blasphema verba fuerũt virgineo cordi mat̃no pec/
tori dira martiria ꝛ trãsfodiẽtia spicula. Et Sexto
q̃ lingua vel dicere vel intellecꝰ poterit ꝯp̃hendere
q̃꞉tum indoluit. dũ eũ crebro suã passionẽ p̃dicenteꝫ
audiuit. O q̃꞉ hoc materno cordi g̃ue audire fuit. Si
petrꝰ nec apl'i ferre nõ poterãt. q̇d de tali mrẽ suspi/
candũ. Septio cũ filiũ audiuit a iuda venũdatũ ꝛ ꝓ
ditũ ꝛ a iudeis captũ. quẽ putabimꝰ eã hũisse dolorẽ:
Si hely audiẽs archã captã p̃ dolore resupinꝰ cecidit
ꝛ nurꝰ moriẽdo peꝑit. q̇d putas mr̃ ista fecit. Deide
octauo Dũ vidit illũ ab oibꝫ discipulis derelictũ. de
iudice ad iudicẽ ductũ oꝑꝓbrijs repletũ q̃le hũit do/
loris lamentũ. Porro no no. dolorẽ quẽ hũit dũ filiũ
damnatũ cruce onustũ ad mortẽ duci cõspexit spas/
ma qδ patiebat̃ ꝛ capella in illiꝰ meõriã manens. vt
Uberti. testat̃. Decimo dũ filiũ in cruce vidit ꝛ allo/
quentẽ audiuit doloris gladio trãsfodiebat̃. Postre
mo q̃lem dolorẽ senserit dũ filiũ agonisantẽ morien
tẽq꞉ cõspexit. dũ depositũ in gremio tenuit ꝛ tumu/
lare vidit nulla volubil' lingua explicare poterit.
Hec breuiter diximꝰ qñ magis affcũ q̃꞉ pẽna hi atti
gũtur dolores.

Rosariũ quintũ de gaudijs dulcissiẽ ỽginis
Congratulamini mihi. Luce. xv. Post rosa/
riũ dolorũ seq̇tur Rosarium gaudioꝝ. Nam
cõgruit vt q̇ est cõpassus vt ꝛ cõgratulet̃ ꝛ e/
quũ est vt q̇ fleuit cũ flente etiã gaudeat cũ gauden/
te Et q̇ mariã salutauit in cõmeõratione tristiciaruꝫ
ꝛ dolorũ. cõmeõret etiã gaudiorũ. vt hortat̃ ꝑ ỽbum
p̃missuꝫ. Singulariter eñi ẽ marie gratũ vt salutet̃
in cõmeõratiõe gaudioꝝ. vtꝫ ex multis exẽpl' i libris
exemplorũ Legit̃ eñi de pluribꝫ q̇ hoc mõ. s. i gau/
dijs marie se exercitabãt ꝛ in coꝝ meõria eã saluta/
bant ꝙ a maria sũt resalutati ꝛ vt gauderẽt ꝛ secum
ad eternaliter gaudendũ venirẽt in illiꝰ ꝯgratulatõis
vicẽ ꝛ recõpensã sunt inuitati. Et iõ hoc q̇dã sci scien
tes singulariter crãt se in hoꝝ meõria exercuerẽs. vt
d꞉ de scõ Bernar. ꝛ apte inuenit̃ de scõ Tho. cãthu/
arien. q̇ certos rithmos de gaudijs ꝯposuit q̇bꝫ ma/
riã salutauit ꝛc. vñ ꝛ ei adiutorio fuit. Q꞉ si virgĩ hu/
ic tã hoc gratũ erat qñ ꝑtialiter q̇busdã oraciũcul' ꝛ a
liq̇bꝫ tm̃ gaudijs ꝯmeõratis salutabat̃. q̃꞉ sꝑanduꝫ h̃
ei rosariũ acceptũ. vbi ꝛ gaudiorũ fuerũ q̃litas ꝛ q̃꞉/
titas causalitas ꝛ modalitas ad mentẽ ei reuocãtur
ꝛ p̃cipua. nihilominꝰ eiꝰ gaudia textualiter ꝯmeõ/
rantur. Q꞉ si quẽ nõ ꝑmoueat exercitij hꝰ acceptabi/
litas alliciat vl' vtilitas. suauitas: ꝛ necitas Ualde ei
vtile ẽ marie i cõmeõratiõe gaudioꝝ ꝯgratulari. q̇a
sic ꝑ piã ꝯg̃tulationẽ poterit hõ singl'arit̃ eiꝰ gaudi/
is ꝛ meritis ꝑticipare. ꝛ tandẽ ad secũ et̃nalit̃ gaudẽ
dũ ab ea inuitari. Quãte ãt sit suauitatis ꝛ dulcedinis
neõ nouit nisi expꝑtꝰ p̃ftim cũ gaudioꝝ retractatio na

turaliter oblectat etiã in rebus vanis. multomagis eiꝰ cuiꝰ spũs sup mel est dulcis. Necessariũ q̄z est ei q̄ volet hr̄e marie grãm ⁊ pmanere in eiꝰ amicicia vt obaudiat eiꝰ voci q̄ iubet sibi cõgratulari p verba p̄allegata q̄ eccl̄ia canit ex eiꝰ psona. vt scz sic seruet amicicie iura q̄bꝫ amicoꝝ est velle ⁊ nolle vnũ ⁊ sic fleat cũ flente. ita ⁊ gaudeat cũ gaudẽte.

De gaudijs marie Et primo gaudioꝝ q̄litas
G audia plurima. maria. plẽaq̃z. singl'a. pl'a.
Varia gaudij obiecta.
In dño. de se. nato. reliq̄sq̃z. creatis
Testionia vñ elicit q̄z mag̃ erãt gaudia
In terris. celis. vates. tipꝰ. oraq̃z patrũ
Signa gaudij magnitudiez oñdentia:
Cãtica. verba pia. gestꝰ. sil'intima. mẽbra.
Cause gaudij generales
Laus. sil'is. rara. pspectio. dogmata xp̄i
Plena fuit. grata. genitrix fuit. vnctaq̃z. p̄sens
Cause gaudioꝝ speciales
Virtꝰ. spes. vel amor. opꝰ. itellectio. cause.
Aduersum. scriptũ. donũ. benefactio. mirans
Precipua marie gaudia
C onciplẽs. pepit. reges. tẽplo. gerit vlnis.
Clarus. surrexit. scandit. misit. tulit hinc te.

De gaudiorũ marie q̄litate Membꝝ. i.

C G audia pl'ima. Pro p̄missi rosarij q̄ztulacũ' q̃z intelligẽtia sciẽdũ q in hoc eiꝰ p̄mo versu pz q̄litas ⁊ q̄ztitas gaudioꝝ marie q̄lia. s. eꝰ fuere gaudia Et in p̄mis dr̄ q erant numero pl'ima q̄ꝑ: que diuersa ⁊ multa vt ex seq̄ntibꝫ patebit hũit gaudiorũ obiecta. vt de filio: de se ⁊ oi creatura. Vl' etiã pl'ima gaudia hũit q̃z oẽs spẽs. aut saltẽ oia veroꝝ gaudiorũ gña in se tenuit Puta spũalia ⁊ corporalia. tp̄alia: ⁊ eterna vera ⁊ solida. vt in. iiij. pte sũme sue declarat Anthoninꝰ. Secũdo erãt eiꝰ gaudia in mõ: maxia adeo q p̄ gaudiorũ magnitudine eꝰ spũs exultauit in dño Nec mirũ. Tũ q̃z hũit maximũ gaudioꝝ obiectũ Tũ q̃z purũ ⁊ dispositissimũ subiectũ. Lumẽ etiã clarũ ⁊ lucidũ Que tria vbi concurrũt maxim causãt gaudiũ. vt Joã. dm̄ci exeq̄tur sup m̄gr̄. Maxia itẽ hũit gaudia q̃z maxioꝝ gaudiorũ cãs oẽs ⁊ oia hũit maxia vtz infra. Tertio marie gaudia erãt in obiecto plẽa ⁊ perfcã. Q̃z i eo gaudebat q̄ plenitudo ẽ gaudij vniuersi ⁊ cõsummatõ in deo scz suo salutari' Aut ideo gaudiũ plenũ ⁊ pfectũ hũit q̃z s̄m oẽs vires ⁊ potẽtias aĩe fuit. vt declarat Anthoninꝰ In potẽtijs scz p̄mis medijs ⁊ vltimis Hoc est in sensualitate p delectatiõis redũdãtiam. In imaginatiõe p noticiã. In rõnali p substãtiã. Vel certe ideo plenũ fuit eius gaudium. q̃z percepit plenum ⁊ omnis gaudij effectum. vt idem dicit. Quarto singularia quedã ⁊ specialia gaudia habuit in quibus nec primã similem nec subsequentem secũdam hr̄bit In quibus nõ cõmunicat ei alienus. vt sunt illa q mater fuit ⁊ v̄go q mater dei ⁊ hmõi multa. De quibꝫ indubie singulariter pre ⁊ sine ceteris gauisa fuit Postrẽo v̄ginis hꝰ gaudia fuerũt pura Pura inq̄z non q̄dẽ a tristicia ⁊ pena. sed a culpa q̄ proprie gaudia reddit ipura. Alioquin nũq̃z hic pura hũit gaudia. cuius gaudijs sp admixta fuere admixta fuere aduersa. vt late deducit Dyonisiꝰ carth. Vel ideo pura habuit ⁊ solida gaudia. q̃z non taz de creatura q̄z de creatore cõcepta q̄ sola (si Bernar. creditur) solida sunt ⁊ pura. Estimet iam q̄ poterit q̄le q̄ztumq̃z hꝰ virginis gaudiũ fuerit qd̄ his circũstantijs qualificatũ fuit. O igitur tu gaudiosissiã domia nobiscum de gaudijs tuis cõica.

De varijs gaudiosis obiectis virgis Mẽbrũ. ij. D

I N domino ⁊c̄. Hic ponũtur varia virginis gaudiosa obiecta ex q̄bus elicit q̄z fuerint eiꝰ gaudia multa Et in primis ⁊ p̄cipuo de deo ⁊ in dño suo gaudebat vt ipa in suo cantico pfitetur Ita q ex sñia dicere poterat illd̄. ys. lxi. Gaudens gaudebo in dño ⁊ exultabit aia mea in deo meo Secundũ gaudiosũ obiectũ ipa fuit Nã ⁊ de seipa gaudebat. Nã sicut ordinatã habuit charitatẽ. ita ⁊ gaudiositatẽ Vñ valde de se nõ tam̃ in se. sed i ordie ad deũ gaudebat q̄ magna illi faciebat. Nã de donis dilectari nõ insipientis est vt ait ap̄ls Gaudebat itaq̃z pcter oia ⁊ singula sibi collata. q̄ q̄m prorsus inusitata. ideo ⁊ gaudia excessiua Itẽ gaudebat de consciã bona dicens cũz ap̄lo Gl'ia nrã hec est testioniũ conscie ⁊c̄ Cuiꝰ q̃z p̄ ceteris erat melior. idõ ⁊ gaudiosior. Tertio ⁊ de filio singulariter gaudebat: q̃z cũ tenerrime diligebat Unde ⁊ omnibus bõis ei congaudebat. Nam si filius sapiens etiã gregariꝰ. gloria ẽ parentis q̄z putabimꝰ hanc gl'iatam in filio sapia ipa. O quis poterit explicare quanta habuerit gaudia. Tum in paruuli cõtrectatiõe ⁊ deosculatiõe. Tum super familiari dulcissimi iuuenis cohabitatiõe. tũz super dulcibus colloquijs cõiunijs ⁊ cunctis familiaritatꝭ indicijs. Vere deficit h lingua ois De quibꝫ tamen deuote scripsit Dyonisius carthus. vnde dicere poterat Exultabo in deo iesu meo. Quarto gauisa fuit de ceteris suis cognatis ⁊ amicis de christi apostolis ⁊ discipulis ⁊ omnibus christianis quibꝫ in bonis aggaudebat. quia vere eos in christo amabat. Nam operationes bone aliorum bonis ingerunt gaudium. Iuxta quod in canonica sua dicit vetter ille theologorum. Gauisus sum valde quia inueni d̄ filijs tuis ambulãtes recte: Et quo hos maria dilexit intimius eo gaudebat perfectius. Postrẽo gaudebat ⁊ in oim creaturarum contemplatione in quibus egrediens inueniebat grãdiũ gaudioꝝ pascua. ita vt dicere poterat cũ ppha Delectasti me dñe i fac

F

tura tua rc̃ Oīs em̄ creatura ad creatorē erat via ⁊ q̄dā amoris arra Jta ꝙ q̄cquid aspiciebat in deū r̄duceba͏t Cū igit̄ tot tantaqꝫ hūerit gaudiosa obiecta. q̄s ne dicā nūerare. sed vel ꝯprehēdere poterit q̄t q̄ꝫta q̄ꝫ erant ei⁹ gaudia

Quedā testimonia ꝙ gaudia virgīs maria fuere. Mēbrum tertium

In terris cel'. rc̃. Cōsequēter ponūtur q̄dam testimonia attestātia ꝙ h⁹ virgis gaudia fuere maria. Et p̄mū testat̄ hoc gaudij gn̄alitas locorū vniuersalitas. Gaudebat em̄ m'tipl'r et magnifice adhuc posita in terris in cōualle ploratōis ex obiectis positis ⁊ causis adhuc ponendis. discurrat h̄ p singula studiosus. Sed scd̄o longe ⁊ īppoꝛtionabiliter āplius iā gratulatur ꝯstituta in cel' Ubi introiuit in dn̄i sui gaudiū ⁊ impletū est in bonis e⁹ desideriū ⁊ gaudiū plenū ⁊ perfectū. Hoc gaudiū nec ocul⁹ vidit nec in coꝛ hōis ascendit. Nā si gregaria scōꝝ gaudia nemo capit q̄s gaudia mrīs apphēdet Hui⁹ gaudia q̄ꝫ fuerint m'ta ⁊ mag̃ attestantur dcā ꝓphetica q̄ de gaudijs scribūt pl'ima huic v'gini applicabilia. vt hmōi. Gaudiū ⁊ exultatio in ea Jtē Letabūtur corā te sicut q̄ letant̄ in messe. Q̄d albert⁹ magn⁹ expōit de hac virgine Quarto inueniūtur tipica gesta gaudij magnitudinē p̄figurātia. Nā marie tipus Sara fuit qn̄ dixit Risum mihi fecit dn̄s ⁊ oēs q̄ audierint cōridebūt mihi. q̄si diceret: ex ꝑsona virginis vt ait Alb. Gaudiū principalit̄ ꝑtinet ad me. Alijs āt ex ꝯn̄ti ⁊ per me rc̃ Jtē Judith qn̄ audiuit Tu gl'ia hierl'm tu leticia isrl' rc̃. Jtē Hester qn̄ dixit. Nosti ꝙ nūq̄ꝫ letata sit ancilla tua nisi i te deus Q̄d ꝓprie d͛ ex ꝑsona virginis nec gn̄al'r ꝯuenit ceteris: Applicētur singula Testātur postremo ⁊ gaudij ei⁹ magnitudie p̄rēs oꝛthodoxi q̄ pl'a scribūt de eo vt Bernard⁹ ⁊ ancelm⁹ Alber. ⁊ dyonisi⁹ q̄ det̄minār ꝙ ei⁹ gaudiū fuit sūmum

Sig̃ gaudij magitudinē marie oñdētia. Mē. iiij

Cantica verba rc̃. Hic ponūtur q̄dā sig̃ magnitudinē ⁊ veritatē virginei gaudij ꝯprobantia ⁊ sunt ista Jn primis ei⁹ cantica q̄ sunt gaudiose mētis indicia Multū em̄ gaudebat quando p̄ exultatiōe spūs cāticū m̄gt cātabat Et d͛ cāti/ca p'aliter. Hic em̄ credendū est ait Gerson ꝙ pluries etiā vocaliter cātauerit virgo hec bn̄dicta Nunc fescēnina carmia ꝓ pueri iesu vagientis recreatione Nūc scā quedā scōꝝ cātica in ꝑegrinatiōe ꝓ itinerꝭ alleuiatiōe. Cātabiles em̄ ei erant iustificatiōes dei ī loco ꝑegrinatiōis. Secūdo si teste ph̄o verba sint eorū que in aīa sunt note ⁊ sig̃ liquet ꝙ grandit̄ hec intus gaudebat q̄ nūq̄ꝫ triste aut amarū q̄ppiam sonabat. sed oīa pia ⁊ gaudiosa erant abint⁹ in cōsciētia bona Uñ nil asperū dixit foris Scrutare scripẗas q̄ scire voles Tertio si vt sapiēs ait Risus dētiū ⁊ igressus hōis denūciant de illo Patet q̄ꝫ erat int⁹ gaudiosa q̄ foris tam erat cōposita Et necesse est fuisse gaudiū intus qd̄ redūdabat foris. Exultauit eī ꝯp ꝑ gest⁹ extra redūdauit. Quarto ex intimis hn̄ oꝛdiatis orit̄ iocūditas foris. Juxta illud sapiētis. Secura mens quasi iuge ꝯuiuiū Sicut āt nulla cōscientia securioꝛ marie ꝯscia. ita ⁊ iocūdioꝛ fuit nulla Postrēo si ab occursu faciei hō nosciẗ sensatus ꝑpendat q̄ꝫtū fuerit marie gaudiū intus qd̄ redūdabat ad mēbra foris. Coꝛ q̄ppe ⁊ caro ei⁹ exultauerunt in deū viuū rc̃ Patet ergo ꝙ grādia ei⁹ erant gaudia

Rationes generales gaudij huius virgis Mē. v.

Laus filiis rc̃. Jn duob⁹ versib⁹ seq̄ntib⁹ ponūtur gn̄ales q̄dā rōnes gaudij virgialis Oēs em̄ cās hūit q̄ ad spūale gaudiū inducere pn̄t. Inter quas est vna Laus ⁊ laudatio. Gn̄alit̄ em̄ gratulamur qn̄ de veris dn̄i bonis laudamur. Hanc āt filie syon viderūt ⁊ btīssimā predicauerunt ⁊ btām eā oēs gn̄atiōes dixerunt. Laudata a multis ⁊ magnis Jn scripturis a deo. Jn salutatiōe ab āgelo Ab hōib⁹ ⁊ elizabeth in visitatiōe A trib⁹ magꝭ in adoratiōe. Et gn̄al'r a multis ⁊ magnis in terris. q̄ etiā coꝛꝑaliter eā videre gestiebāt. vt scribit Dyonisi⁹ carth. p̄sertim Jgnati⁹ Ualde ḡ gaudebat gratulabat̄ q̄ se ab oī gn̄atiōe btām dici audiebat ⁊ bn̄dicendā in suo cantico Secūdo Sil'itudo de ꝑ se cā ē gaudij ⁊ delectatiōis sicut amoris ⁊ dilectiōis Sil'e ei simili applaudit. Quia ḡ filio in nat̄a ꝯuictu ⁊ moꝛib⁹ erat simillima maria p̄ cunctis de eo cōcepit gaudia Tertio Jntuitio raroꝝ ⁊ nouoꝝ cā ē gaudioꝝ Tanto itaqꝫ hec āplioꝛa studia hūit q̄ꝫto rarioꝛa in se ⁊ de filio suo cōspexit qn̄ tot ⁊ tāta mirabilia fecit ⁊ tā magna ei fecit ꝙ se q̄si miraculū in natura vidit. Et qꝛ hec mirabilia valde sūt nūerosa liquet ⁊ gaudia fuisse multa. Quarto Facialis visio xp̄i p̄re filijs hominū speciosi eius gaudij singularis fuit rō. Quis eniꝫ nō gauderet si ei⁹ qui angeloꝝ gaudiū est faciē videret. O beati tui oculi q̄b⁹ vidisti facieꝫ xp̄i o dulcissimā virgo Gaudebat abraam pater tu⁹ de enigmate. et vmbra q̄ꝫtū tu de pn̄tia ⁊ oēs p̄rēs videre cupiebant quē tu pn̄tē ⁊ cohitantē hēbas Quinto nō parua spiritalis ē gaudij materia. sana ⁊ vera doctrina Quātū igit̄ ista gaudebat q̄ veritatē ip̄am verba vite ēt ne sup mel dulcia hn̄tem audiebat: Uere letabat̄ super xp̄i dogmata ⁊ eloquia. sicꝭ qui inuenerat spolia multa. q̄ppe q̄ erat prudētissima verba ei⁹ ꝯseruans et cōferens in coꝛde. sugensqꝫ mel velut de petra Sexto plenitudo gratiaꝝ valde disponit ad spūale gaudiū Uirtus em̄ ⁊ grā habent sibi annexa spiritus gaudia Constat ergo ex quo hec grā erat plenissima ꝙ potissima ⁊ vera hūit gaudia Ubi em̄ pleioꝛ grē infusio. ibi copiosioꝛ cōsolatō. Septio p̄cipue virtus gratitudinis q̄ refertur in deū vt vult Anthonin⁹ annexū habet sibi gaudiū Quia igitur ista erat

gratissima. ideo eius gaudia erant maxia. Oi enim
tpe dn̄m benedicebat ⁊ grās ꝓ oibus agebat. vn̄ i oi/
bus ⁊ de oibus sp̄ gaudebat. Octauo Cōiunctio affi
nitatis cā est mutue ꝯgratulatiōis ⁊ gaudiositatis.
Et quo q̇s alteri cōiunctioꝛ eo naturaliter ꝯgratulā
tior ⁊ ad cōgratulandū dispositioꝛ Cū g̃ hec erat ei cō
iunctissiā vtpute maternitatꝫ affcū cōiūcta Liquet
ꝙ ei⁹ de xp̄o gaudia erant maxia Nono vulgo dicit̃
Cū fuit iunct⁹ currus sn̄ murmure vadit. Qꝛ ergo
hec oleo leticie ⁊ sp̄ualis exultationis p̄ cōsortibꝫ vn
cta erat maxio spirituali gaudio gaudebat. Nō g̃ tri/
sticia mala afficiebat̃. sed gaudio ⁊ sp̄ūscō replebatur
dn̄oqꝫ iugiter psallebat. ita vt dicere poterat. Exulta
bunt labia mea cū cātauero tibi ⁊c̄. Decio Gaudiosi
obiecti p̄sentia sūma ⁊ intensa causat gaudia. Hec
aūt summū bonū sp̄ p̄n̄tialiter habuit. q̇ppe cuꝫ qua
dn̄s oi tpe fuit ⁊ xp̄i salutē vidit: Et visio saluationis
cā est iubilatiōis. Quia igit̃ cās has oēs i sūmo h̄uit
sūmū ei⁹ gaudiū fuit.

Rōnes quedā spēales gaudioꝝ Mēbꝝ. vi.

v Irtus ⁊c̄. Hic annectūtur caus̃ dcis ḡnali/
bꝫ spēales q̇dā gaudioꝝ rōnes in pfectioribꝫ
locū nō in oibꝫ h̄ntes Et p̄ma ē v̄tus q̄ iuxta
phm bonoꝝ ē hōrabiliū ⁊ delectabiliū letificās pos/
H sessorē suū Quo igit̃ maria erat v̄tuosioꝛ eo gaudio/
sioꝛ Ethnic⁹ ait Uis nō esse tristis sed sp̄ gaudere bn̄
viue. Quia igit̃ h⁹ vita purioꝛ. iō et ꝯscia letioꝛ velut
ꝯuiuiū iuge ⁊c̄. Secūdo spes bōa. mag̃ ē gaudij cā.
Qui em̄ bonū qd̄ diligit ⁊ desiderat hr̄e sperat. inde
gaudet qꝛ inchoatie hꝫ. Hec igit̃ sūme gaudebat q̄ n̄
mō spē. sꝫ certitudinē firmā de obtinēdo amato bo/
no hēbat. Tertio aōꝛ ⁊ dilectio ḡndis imediata ⁊ per
se ē gaudioꝝ rō. Juxta illud Si diligeretis me gau
deretis vtiqꝫ ⁊c̄ Quantū em̄ q̇s diligit tm̄ gaudet. et
qualiter diligit taliter gaudet. Quo ergo h⁹ aōꝛ iten
sioꝛ. eo ⁊ leticia maioꝛ. Quarto oīs opatio ꝯnatural̃
nō ipedita. Juxta phꝫ. vij. ethicoꝝ. delcābil̃ ē ⁊ gau/
dioꝝ causatia Cū ergo maria i oibꝫ opibꝫ naturalis/
sima fuit. claret ꝙ de singul̃ bōis opibꝫ singl̃ariter
gaudebat. Quia q̄ erāt multa necē ē vt sint ⁊ gaudia
pl̃a. Quinto Gaudiosoꝝ ⁊ bonoꝝ obiectorū lucidi/
oꝛ cognitio. āplioris ē leticie ⁊ gaudij rō. Qui em̄ bo/
nū n̄ cognoscit de bono nō gaudet ⁊ q̄to noticia ma
ioꝛ tanto leticia āplioꝛ. Quia vero hec p̄ cūctis sum/
mū bonū ⁊ oia gaudiorū obiecta cognouit clari⁹. li
quet ꝙ etiā gauisa fuit intimius. Sexto aduersita/
tes tribulatiōes ⁊ molestie perfectis sunt gaudiorū
materie. vtꝫ in apl̃is qui gaudebant qꝛ digni hēbant̃
pati ꝓ xp̄o. q̇ppe qui tribulatiōes oē gaudiū existia/
bant: eas vt dilectōis signa christo cōformantia ⁊ ml̃
tum vtilia ⁊ magnoꝝ gaudiorū causatia ꝯsiderabāt
⁊c̄. Quā ergo putabim⁹ hec gaudebat que semp̄ ad/
uersa ferebat ⁊ cūctis erat pfectioꝛ ⁊ pfecti⁹ tribula/
tionū vtilitates ⁊ dignitates ppendebat. Septimo
scāꝝ scripturarum cognitio grauis ē sp̄ualis gaudij
ratio. Jn lectione em̄ scripturaꝝ inuenit̃ cōtra om/
ne gen⁹ tristicie solaciosū remediū. Juxta apostoluꝫ
qui ait. Quecunqꝫ scripta sunt ⁊c̄. scripta sunt vt cō
solationē hēam⁹. Plurimū igit̃ ista gaudebat q̄ scri
pturas sciebat crebrius legebat profundius intellige
bat semp̄ ruminabat ⁊ in corde cōseruabat ⁊ cōfere/
bat. Octauo Sp̄ūsscti dona ⁊ fruct⁹ sp̄ūs. ⁊ pcꝫ̃tim
gaudiū: magna sunt gaudiorū causa Quibꝫ qꝛ hec
referta erat sūmo gaudebat. Nā ⁊ gaudium fructus
sp̄ūs sūmo in eo erat quod in puritate conscietie ⁊e/
leuatiōe animi ad deū de rebus gaudio dignis consi
stit. ergo ⁊c. Nono posse īpendere alijs bn̄ficium Ju
xta phm secūdo politicoꝝ beneficiis ⁊ amicis est dele
ctabilissimū. Ualde ergo hec in omibus operibꝫ suis
gaudebat q̇bꝫ nobis sp̄ se proficere ⁊ succurrere nos
cebat. Postremo admiratio. teste p̄ho primo rethο
rice p̄cipua est delectatiōis rō. Et hoc ex pte desid̄rij
speci ⁊ rei. vt d̄ꝛ in pantheologia Sed hec p̄ ceterꝫ in
ammiratiōe fuit. q̇ppe que cōtemplatrix prudētissi/
ma in mirabiliū cōtemplatiōe suspensa fuit. Quam
ergo putas gaudebat qn̄ aliquid de mirabilibꝫ dei et
filij audiebat Scribit nobis lucas ꝙ erāt pr̄ ⁊ mater
iesu mirantes sup̄ his q̄ de filio audiebār. Quoꝝ ad/
miratio nō fuit sine gaudio. Patet ergo ex dictꝫ his
oibus. qꝛ ois rō gaudij ⁊ ḡnalis scꝫ ⁊ spēalis in virgi
ne nrā fuit. De quibꝫ rōibꝫ gaudij q̇ aliq̇d pleni⁹ lege
re volet quō ad gaudiū cōcurrant. Dyonisiū videat
carth. in tractatu de gaudio sp̄ūali. O que ex hijs co
gauisa da nob causas vt habea⁹ sp̄ūalia gaudia am̄.

De p̄cipuis gaudijs marie Mēbrū septimū J

c Oncipiens ⁊c. Jn postremis his duobꝫ ver/
sibus ponūtur p̄cipua illa gaudia que in to/
tius vite sue curriculo habuit virgo maria.
quorum cōmemoratio est illi plurimū accepta. Et p̄
mum erat in filij dei conceptione. Ubi maxime gau
debat. quia tūc sūmum donū accipiebat. quia nouū
ei dn̄s faciebat. salutationē gaudiosam audiebat. et
causā omniū subsequentiū gaudiorum percipiebat.
Unde et tunc in exultatione spiritusqꝫ gaudiosū illō
canticū magnificat decantabat. Et quis oro poterit
vel tenuiter gaudij hui⁹ exprimere magnitudinē vbi
sic se vidit electā exaltatā dotatam ipregnatam. ve/
re null⁹ hoc explicare poterit preter sp̄ūm q̇ effecit ip/
sam q̄ psensit ⁊ tam feliciter sensit. Nam vt Brigide
reuelauit cum ineffabili exultatione aie omniumqꝫ
mēbrorum dei filiū cōcepit. Alterū precipuum gau/
diū fuit in filij eius dulci natiuitate. Nam si tantum
gratulabatur in conceptione. multo amplius in filij
natiuitate Bonū em̄ bono additū facit ip̄m magis bo/
nū Et si oi pplo ē ānūciatū exinde gaudiū q̄tomagꝫ
gauisa credit̃ q̄ pepit illō gaudiū. Pcedit oē ingeniū

Tūc eñ germinās germinat iubilās ⁊ letabūda totius gaudia mūdi: ⁊c. Tertiū in magoꝝ aduētu ⁊ filij adoratiōe. Sūmo eñ gaudebat de prioꝝ salute ⁊ dei hōꝛe ꝗ tūc vtraqꝫ videbat. Videbat eñ filiū suum vt deū adorari. se vt eiꝰ mrēz venerari. ⁊ ppl'm ꝗ deū nesciebant venire ad saluatorē. Inestiabilit' igit' gaudebat ꝗ nūc que sꝑ cupierat impleri cernebat. Quarto valde gaudebat qñ bñdictū ventris sui fructum i tēplo offerēs grāditer a symeone ⁊ anna ꝓphet꜌ cōmendari audiebat. ꝗ ⁊ eam ꝑiter benedicebāt dicentes vt ait Ludol. Bñdicta tu filia a dño qꝛ ꝑ te diu desideratū ⁊ multis suspirijs ꝯcupitū salutare suscepimꝰ ⁊c. Certe tūc tm̄ gaudebat ꝗ̄tū filij sui laudem ⁊ nōis sui famā desiderabat ⁊c. Inenarrabili qꝫ gaudio afficiebat' dū filiꝰ quē perditū dolēs ꝗrebat. in tēplo inueniebat' ⁊ ei subijciebat'. Quantū dolebat d ꝑdito tm̄ gratulabat' de reinuēto ⁊c. Gaude ꝟgo que gaudebas dū in tēplo inueniebas. natū tuū ꝑditū.

Quintū principaliter hēbat qñ filiū lactabat. portabat. ⁊ enutriebat. imo ⁊ qñ cū iam adultulo cohabitabat in vna domo. De ꝗ gaudio ꝗdā sic scribit. Quid glīe: ꝗd leticie. ꝗd gaudij ⁊ exultatiōis tibi fuit tunc o pudicissiā turtur. o deuotissiā ac spēosissima feiarū. dū illis tuis virgineis ac maternis ⁊ columbinis ocellis cernebas puerulū illū speciosū forma p̄ filijs hōim ⁊ rubicūdum ⁊ candidū p̄ milibꝫ angeloꝛū imo creatorē vniuersoꝛū. sic castis tuis vberibꝫ appēdentē. reptantē ⁊c. Opinor o dña tot cum tot stillicidia materni virginalisqꝫ lactis ex sacris vbeꝝ tuorum fontibꝫ euulsisse. ꝗt sci amoris ardoribꝫ btissimā tuā inflāmauit vulnerauitqꝫ aiam. nisi qd absit ꝗ dat oībus affluenter tibi dūtaxat extiterit parcꝰ De ꝗ dulci cōuersatiōe xp̄i cū maria: deqꝫ florido lectulo vtrorumqꝫ ⁊ hilari mensa coꝝ deuote ⁊ pulchre Dyonis. carth. scribit in de laudibꝫ eiꝰ. Sextū p̄cipuū marie gaudiū fuit qñ videbat filiū miraculis ⁊ ꝓdigijs mūdo clarescere. veritatē diuinitatis eꝰ patescere ac fructū salutis oꝛiri. qbꝫ velut luciflꝰ sol int' nebulas illuxit. Nōne vtiqꝫ exultare poterat in filio vteri sui. quē vidit nūc cecos oculos lūie claro vestire. nūc ꝓpuatas aures vocibꝫ resarcire. putres mortuos suscitare mare calcare ⁊ queqꝫ debilia curare ⁊ demōes effugare. Sꝫ suꝑ hec oia faucibꝫ eiꝰ dl'cia fuere xp̄i dogmata ⁊ salutaria or꜌ eloꝗa ꝗ erāt i oꝛe eiꝰ vt mel suauia: ⁊ in corde ꝯtinua Nā si tātopē ꝯseruabat ꝟba pastorū ⁊ magoꝝ de xp̄o vt ea in corde ꝯferret quāto āplius ꝟba ꝟbi ipiꝰ ꝯseruabat rūinabat. ⁊ amabat ⁊c. Septim erat in filij resurrectiōe quā ⁊ prima vidit. sic ml'tipliciter ꝓbabile extat. vidit ⁊ gauisa fuit Nā ꝗ acerbiꝰ añ de morte indoluerat eo de resurrectione ꝗtulabat' magis. Sed silescāt de hoc gaudio lingue hoim loꝗmur cōgratulādo ꝟgi liguis angeloꝝ dicēꝰ Regina celi letare ⁊c. Octauū in filij sui ascēsiōe vbi pia mēs attēdere hꝫ ꝗ̄ta charitate fil' ⁊ pietate mat'ne pietatis eiꝰ viscera liquescebant dū filiū suū lum̄ oculoꝛū suoꝝ dilectū votoꝛū coꝛā se ascendere cernebat ⁊ ita exaltatum sciebat. Quis explicaret illud gaudiū qd tunc persensit coꝛ maternū. Nonū in spūsſcti missiōe fuit cui interfuisse credit'. vt ait scūs Odilo. Credimꝰ inꝗns eā haut dubiū ꝗn mariam gaudijs interfuisse ascēsiōis dñice ⁊ in die penthecostes scm̄ spūm accepisse. ꝗ quo copiosiꝰ in ea erat diffusus. eo ampliꝰ in ea gaudiū fuit qd est fructꝰ spūs

Postremū ⁊ oim gaudioꝛū sūmū fuit qñ assumpta est cū corꝑe ⁊ aia in celū ad filij cōsessum. Tūc ei eꝰ gaudiū prius fuit ꝑfectū. Tūc eñ gauisa ē p̄ oibꝫ diebꝫ vite sue. Tūc ⁊ ei fcā ē maioꝛ doni collatio. maioꝛ effectꝰ exaltatio ⁊ āplioꝛ cū dilcō vnio qꝛ tunc fuit ꝯiūctio actualis. i cōceptu āt cāliꝰ. Vñ vt exeꝗt Alber: hoc gaudiū ē maiꝰ Amen

Rosariū de excellenti gloria virgis in celo

Vasi cedrus exaltata sū in libāo ⁊c Ecc. xxiiij

q Ego in altissimis hito ⁊ thronꝰ meꝰ in colūna nubis. Ibidē. Tu glīa hierl'm. tu leticia isrl'. tu hōꝛificentia ppl'i tui ⁊c. Iudit. xv. In hoc septio hꝰ distinctiōis rosario cōgrue agenduꝫ occurrit de statu huiꝰ ꝟginis quē hꝫ in celo. vt sic etiā nūerus ipe corrñdeat statui quē agit post decursas sex hꝰ etates mūdi in patria felicitatis eterne velut felici ꝗetis septenario ⁊ eterno sabbatismo. Libēter āt circa gloriā hꝰ virginis glīose meditatione ⁊ exercitatione ē versandum qm̄ singl'ariter hoc virgini. vt scō Thome cātuariē. reuelauit ē gratū. Est qꝫ exercitātibꝰ vtile ⁊ iocūdū. Nā sic affectus validiꝰ ⁊ efficacius in tā gloriosā virginē excitat'. ⁊ quodāmō marie. iuxta qd apl's voluit in celis cōuersat' ⁊ cōmorat'. Et qd potest eē iocūdius ꝗ̄ cōuersationē cū maria ⁊ oibus scis habere i celis. Sꝫ ⁊ quisqꝫ ꝯsequit' oēs vtilitates illas ⁊ omia bōa que eueniūt ex meditata celi glīa. de quibꝫ agitur infra. ⁊ insinuātur per hec vulgaria metra. Qui ergo virgini glīose volet cōplacere. bona hec cōsequi ⁊ in celis cōuersari. studeat rosariū istud de gloria glīose virginis freꝗntare R

Sequitur rosariū de glīa ꝟgis glīose

De glīa ꝟginis marie quo ad locū

d extriscdēs. seraphi: cherubiqꝫ. thꝛonos. dñatꝰ

Princi. prātes. ꝟtutes. arch. preis oms

Magnitudo glīe ab oꝛnatu ꝟgis

a ureolis. sertis. varijs. cū carne. refulges

Quare glorificata creditur carne

Parte dei. natiqꝫ: tui. scriptis. rōnes.

Perfectio premioꝛum.

e n dotes. fructꝰ. actꝰ. en p̄mia. sensus.

Gloria eiꝰ ex officio

Iā dea. iā ꝑmas. cātrix. reparās. miseratrix

Gloria eiꝰ ex cultus celi singularitate.

t e ēnus. iesꝰ. āgelici. patriarcha. prophete.

Hinc missi. testes. cōfessor. virgo. vel oīs
Quare etiā in terris honoratur.
h inc nos. cūcta colunt. q: mr̄. amās. dñatrix
Conformis. meritūq3 capax. facit vnio. larga

Primo oñdit̄ gl'ia virgis q̄ ad locū Mēbrū. i.

M i N huiꝰ rosarij dñobꝫ primis versibꝫ gl'ia virginis a sublimitate. vt sic dicā loci ⁊ sitꝰ describit̄. q: ad filij cōsessum sup oēs angelorū choros vt ecclesia canit exaltata credit̄. Et ideo in p̄mis d: ꝙ Positus ē thronꝰ mris regis iuxta thronū regis Et astat regina a dextris dei fc̄ā dextri sedia maiestatis. quartā p se vt Albertꝰ vult ꝯstituēs hierarchiā: ad cꝰ altitudinē alter nemo ptingit Hinc ecc'ia canit O gl'iosa dñа excelsa sup sydera. Et Ambrosianus hymnꝰ Sublimis residēs supra celigenas cetheris oēs. Et nō solū loco sed ⁊ gl'ia merito ⁊ p̄mio excedit vniuersos. Adeo vt q̄cquid ē gl'ie aōris fruitionis in oī inferiori gl'ificata natura tā angelica q̄3 hūana multo p̄cellētius ē in ꝟgine mrē dei. Oia em̄ teste Dyonisio inferiorū ordinū dona in supiorib̄ sūt in tanta p̄cellētia ꝙ vix est ꝯpatio ⁊c. Et hoc possꝫ ex sequentibꝫ deduci nisi ꝓlixitas vetaret Hinc d: secūdo ꝙ excedit seraphin. Nō solū vt diximꝰ loco. sꝫ ⁊ merito ⁊ p̄mio. quoꝝ ꝓprietates ⁊ dona ⁊ officia i sūmo tenet Nā marie charitas seraphicoꝝ spūūꝫ erat mobilitate incessabilior. ꝯgnitiōe acutior. ⁊ affcū sup feruidior. In ceteris etiā oibus p̄stans Siliter ⁊ cherubi. hoc est cherubicos spūs āncedit in secretoꝝ oiꝫ secretissima ꝯgnitiōe ⁊ ꝓprietatibꝫ cūctis Nā et pfectius hec deū circūdedit. Pleniꝰ oīa in deū reducibilia reduxit. Magis suos actus deiformes hoc ē scōꝫ deū effecit ⁊ ois scitatis exēplar dedit. Thronos etiā excedit in corpali dei susceptiōe In celsitudie ampliori atꝫ regis delatione pfectiori Quippe q̄ verꝰ fuit thronus pacifici salomōis. In familiariori etiam aptiōe cui p̄ oibus incerta ⁊ occulta dei erant manifesta Et sic pꝫ ꝙ sūme hierachie choros excellit Dominatiōes etiā āncedit in nulliꝰ creature suppositiōe Que etiā ab hostibꝫ inuincibilior triūphans p̄ncipatus ⁊ ptātes colla cōculcās antiq̄ s̄pentis Itē in liberalitate seuerior. dñatiōi dei ꝯformior nūq̄3 misere subiecta vel dñans vane Sexto excedit principatus in oim subiectiōe Et etiā q: primi principij imitatior. in mali imunitate ⁊ boni cōicabilitate. Ad deū etiam reducibilior q̄ de vltimo fecit primū de hōie deū Virtutibꝫ ornatior: hñs deformissimas virtutes. ꝙ. ⁊c Septimo potestates supexcedit in demonum cohertiōe. tū q: ordis ⁊ dignitatis custodiētior sp ante ⁊ post virginitatē custodiens ⁊ demōi resistēs Alioꝝ ordinātior q̄ p̄micería virginū fuit Magꝫ actia ⁊ reducētior in deū ⁊c. Octauo virtutes supat in virtutū pfectione ⁊ miraculorum efficacia Nam ⁊ contrarijs virilius resistit. arduis intentius intendit. et fortius tolerat mala Ad dei semp obsequiū promptior nunq̄3 male tarda. Largior etiam ad inferiores que se nulli vnq̄3 negauit Nono archangeloꝝ etiam ꝓprietates in sūmo hūit q̄ p̄ cunctis dōis supnis cōllocauit Magis sup alios imo sup oēs ex grā iusticia. ⁊ natura fuit Oēs q̄ꝫ inferiores tanq̄3 mediatrix magis in deū reduxit. Angelos etiā postrēo excedit: q̄ ⁊ nobis vicinior ⁊ notior ⁊ ꝓ nobis custodiēdis sollicitior Nō solū vt angeli custodiēs singulos. sꝫ vt ōniū dñа vl'r custodit singulos ⁊ singulariter vniuersos Siliter ⁊ oēs alios excedit scōs in omi merito ⁊ p̄mio scitatis: q̄ppe tanto p̄ ceteris exaltata sublimios. q̄to differētiꝰ noīē sortita q̄ a nullo illustriū vspiā s̄m Damasce. victa Paucis trāscurrimꝰ ista q̄ longiꝰ ꝓsequi possent Deducūt de singuloꝝ chororū ꝓprietatibꝫ dñs Alber. ⁊ Anthoni. ⁊c O tu sic exaltata trahe me post te vt vel a lōge videā q̄3 sis gl'osa

O stēditur gl'ia virginis q̄ ad ornatū Mē. ij. N a Ureolis. Hic oñditur virgis gl'ia ab eiꝰ ornatu ⁊ gl'ie fulgore Nā primū tribꝫ vt aiunt aureolis decornat̄. s. martyꝝ. q: eiꝰ in passiōe filij dolor martiriū oē corpale excessit. vt pꝫ supra ex cā ⁊ subiecto Vñ merito martyꝝ aureolā meruit Itē doctoꝝ q: ꝓphetissa fuit ⁊ doctrix disciplīne dei. Euangelistā lucā vt pie credit̄ ⁊ alios docēs q̄ ꝯseruauerat i cord ⁊c Virginū etiā vt claret q̄ꝝ p̄mipila ipsa fuit Gloriosa ergo refulget q̄ tribꝫ his aureol' ornata est. vt latius dicit Alber. Ornata est etiā triplicibꝫ triplicis statꝰ sertis. De q̄bꝫ in hymno ecc'ia canit Serta ter denis alios coronāt ⁊c Et merito decorat̄ oim statuū sertis que fulget oim meritis. Vel potiꝰ hoc intelligi p̄t de singulari corona gl'ie dei ⁊ dyademate spēi quo singl'ariter prestat cūctis. Cꝰ splēdorē q̄dā mirabūdus inclamat dicēs. O q̄3 splendifero rutilas dyademate virgo ⁊c. Siquidē mirabilis ē vt q̄dā ait huiꝰ dyadematis ꝯpago Cuiꝰ circūferētia ex auro fuluo. xij. stellis p̄uilegioꝝ effulgēs. lapide p̄ciōso intermicāte ⁊ virtutū floribꝫ decusata Vendicāt em̄ sibi primatū in eo cādida lilia. Purpurascentes viole rubentes rose. vernat ⁊ aq̄legia. spirat illic crocus candens helyotropiū effulget. vt latiꝰ a quodaꝫ ē deductū. O igitur egredimini vos filie hierl'in venite ⁊ videte mrēm dn̄ī in hoc dyademate regal' glorie sue q̄ coronauit eā filiꝰ suus in die leticie cord sui ⁊c. Plaudite ⁊ iocūdamini sup eā. q: magnificata ē nīs Tertio ornatus cꝰ ex veste elici p̄t ⁊ amictu. q̄ppe q̄ sole charitatis circūamicta lunā. l' lunā sub pedibus tenet. Astans in vestitu deaurato varietatibꝫ circūamicta omniū scōrum virtutibꝫ micans. Adeo vt quidā dicit. Aurea vestis erat ipius p̄dita gēmis Omnis em̄ lapis p̄ciosus ornamētū cꝰ Sardiꝰ thopaziꝰ iasꝫ

pis crisolitꝰ onix berillꝰ saphirꝰ carbūculꝰ smaragdꝰ his oībus velut vestimēto ornatur qȝ meritis horuȝ lapidū proprietatibus signatis gloriosa ꝑfulget. Ut pulchre diuꝰ pater noster Augꝰ in sermone quodaȝ deducit: Unde ex sententia dicere pt Induit me dñs vestimēto glīe ⁊c̄ O extendat sup nos palliū suū. Quarto inde eiꝰ decor decoriꝰ effulget. qȝ nō in aīa solū sed ⁊ corpe plene est glorificata. ⁊ sic duplici stola beata. put eccl'ia tenet. Et in sequēti versiculo est probandū. Postremo virginis hꝰ ornatus colligitur ex inestimabili splendore quo ex omnibꝫ dictis refulget. Luce eīm splendida ciuitas hec dei refulget speciosior facta sole ⁊ omni stellaꝝ dispositiōe clarior inuenitur. ⁊ adeo vt qdā ait ꝛefulget. ꝙ si oēs ariste ⁊ arene maris. omnia gramina terre. omēs arbomi folis. omnes quoqȝ stelle celi in solares globos verterenť: nequaqȝ tamē virginis marie claritati ex equo correspondere possent. Si eīm sol iste visibilis āte ꝓthoplastoꝝ casū septies clarius fulsit q̄ȝ nunc. vt dicunt multi doctores. ⁊ Nider in suo ꝑceptorio. In resurrectione vero generali mortuoꝝ erit lux solis septempliciter. sicut lux septē dierū. septies .s. clarior q̄ȝ fuit ante casū primoꝝ pntum. mimi aūt sancti corpus tūc fulgebit sicut sol in regno patris sui scd̄m dn̄i promissionē. sicut inq̄ȝ sol tunc fulgebit quadragesies. s. nouies splendidiꝰ q̄ȝ nūc rutilat sol. quante claritatis est iā ipsiꝰ virginis scissimū corpus qd̄ inestimabiliter mimi sancti nō solū. sed maximi futuraȝ tūc claritatē corpis antecellit. De anima vero ipius virginis tenendū ꝙ lumini illi increato profūdissime sit immersa. quantuȝ sine personali vnione cōmunicari qu̾uit ⁊ decuit creature ⁊c. Si enim iocundum est visui lumen ⁊ desiderabile oculis quod ī his tenebris fulget: quantomagis lumen illud glorie desiderabile est ⁊ iocundū. O si fuerint relicte mee ad contuēdam lucē virginis huius: tunc me vere beatum. et cetera

Hic deducitur gloria virginis ex glorificatiōis integritate Membrum tertium

p Arte dei ⁊c. Quia in supiore versiculo dixiꝰ hāc virginē nrām etiā carne fore beatā Jdō ne ex incertis ꝓcedamꝰ necē est ꝓbamētis astruere ꝓpositionē illā qd̄ agiť in versu isto Et ōndi tur ꝙ hoc est ꝓbabile nimis Et primo qdē ꝓbať hoc ex pte dei. cuius potētia hoc potuit Et sapia tā nobile suū opus resolui noluit. Et bonitas eā assumere vt creditur nō abnuit. Sed iusticia ei prout dig̃ erat retribuere voluit. adeo vt sicut ceteroꝝ sanctoꝝ corpora honorat in terris Ita hꝰ sublimaret in cel' ⁊c̄ Scd̄o ꝓbabile ē ex pte filij. quem in precepto qd̄ ipe mandauit exurgere decuit parentē honorādo: Et affectū filialē ostēdere voluit in mrēm assumendo. Et bōitatē declarare vt ita pceret mri sicꝫ ab īcineratiōe pepceret sibi. h ei bōi filij erat. Tercio ꝓbať Ex pte ꝟgis ipiꝰ Nā h exegit ꝯgruitas reuerētie mr̄nalis. Dignitas excellētie corpalis Puritas inocētie ꝟgialis. Immēsitas meriti ⁊ charitatis supnalis ne cinis fieret ⁊ ꝟmis. Quarto idipm ꝓbať testiōio scpťaꝝ cāonicaꝝ ⁊ scōꝝ vt late possȝ deduci si videāť libri Nā in hꝰ tipū Archa de lignis sethī iputribilibꝫ ꝯpōiť: Et dauid in ps ait. Surge dñe in reqē tuā ⁊c̄. hecꝫ ꝯsona voce clāitāt doctores oēs ⁊ in sniam ꝯueniūt Augustini dicētis Quātū ego ītueor q̄ȝtū ītelligo q̄ȝtum credo marie aīa xp̄i fruiť claritate possidēs ī xpo corpꝰ suū qd̄ genuit q̄re ⁊ p qd̄ genuit. Postrēo itidē ꝓbabile ē multꝫ rōibꝫ vt scit augꝰ ⁊ alꝫ. q̄les sē Carnis xp̄i ⁊ marie vnitas Itē ꝓmissiōis xp̄i ꝟitas Alioꝝ q cū eo surrexerūt iferioritas Itꝫ nll'aꝝ reliqaꝝ ꝟgis in terris venerabilitas Quibꝫ ōibꝫ ꝓbať ꝙ ī aīa ⁊ corpe sit assumpta.

Hic ōndiť gloria ex p̄miorum sublimi vniuersalitate. Membrum. iiij.

e N dotes. ⁊c̄. Hic iam ꝟgis gloria ōnditur ex sublitate p̄mioꝝ qbꝫ ē dotata. i qbꝫ vt eq̄uū erat sp tenuit summū Et lȝ hec p̄mia ceteris etiā scis sint cōia tū tāto singl'ariꝰ his pticipat maria q̄ȝto p̄ ceteris differētiꝰ ē nomē sortita. Primo igiť hȝ dotes oēs tā tres aīe q̄ sī visio tentio fruitio q̄ȝ q̄tuor corpis vulgares vel vt vult āccimus septē btitudis corpalis ptes Et tāto singl'as hȝ ꝑcellētiꝰ q̄ȝto vt dixiꝰ nomē dēntius Nā ⁊ q maior qs fuerit ī p̄mio cētiali eo pfectior ī accn̄tali Quis iā qbꝫ dotibꝫ corpꝰ illd̄ ꝟgineū adornať vel tenuit ꝯp̄hēdet Nā q in ťris hūit corpꝰ deo obsequētius ⁊ ꝯiūctius eo iam in celis dotať sublimius ⁊ exuberātiꝰ O quō ꝛfulgēt cādida illa vbera pectꝰ qȝ illd̄ ꝟgineū q tocies ꝛq eūit deꝰ ⁊ qbꝫ lactauit dei filiū. Sic ⁊ manꝰ hꝰ theotocos qbꝫ fuinit dei filio ⁊ labia eiꝰ rosea labijs filij dei crebriꝰ ipsa ⁊ brevit oia ⁊ singula mēbra foris ⁊ ītra mirifice ⁊ supra oēȝ hoīs ꝯceptū sī dotata. Percurrať p dotes singillatim. Scd̄o gaudet ⁊ fructibꝫ ōibꝫ q tplicees distigui solēt Hȝ eīm cētesimū virgiītatis sexagesimū viduitatꝫ ccesimū ꝯiugalis castitatis Et quēlibet hoꝝ ī summo hūit qppe q ī ōi tplici h statu pfcissiā ⁊ excellētissiā fuit ī imēsū supās oēs fructꝰ dotatos. Tercio actꝰ etꝫ btitudis qꝝ septē enūerat scs tho. i de etna btitu. s. cognitionē dilcōnē fruitionē vnionē laudē grāꝝ actionē ⁊ ꝯg̃tulationē. pfectissiē hȝ q ōibꝫ charitate p̄stat q̄ ē sanctuarij illius equum pōdꝰ quam q̄ sublimius tenet etꝫ in ōibꝫ btitudis actibꝫ excedit. Quarto Reliqua etiam glorie p̄mia excellentius pre ōnibꝫ tenet q̄ȝto in grā ⁊ dei mr̄nitate oēs excedit Oia inq̄ȝ p̄mia sint etiā q̄liacumqȝ siue p euacuatioēm ꝯpletioēm vel oppōnē fiāt. Oia hec p̄mia hȝ qȝ nullo merito caret. Et tāto his ectis ē plata q̄ȝto in teris replectior fuit cūctis meritꝫ ⁊ grā

Postremo ꝛ si oīa hꝫ p̄mia iocūdissimū tamē ē
mēoꝛatu ꝛ ꝯtēplatu dignū quō carnis ei⁹ sensus iā
actuēt ꝛ reliq̄ mēbꝛa i amatissimi filij ꝯtuit p̄n̄tia.
Grādi leticia siderei illi ocl'i ꝯspiciūt filiū regē i deco
re ꝛ gl'a quē tāta amaritudie aū respererāt in cruce a
ra iā ꝯspiciūt illū gl'a ꝛ hōꝛe sublimatū quē tm̄ vide
rāt obꝓbꝛiū hoīm ꝯtēptū ꝛ reꝓbatū ꝛ sic de alijs sen
sib ꝛ mēbꝛis Nā vbi ceteri in xp̄i hūāitate gl'ant tq̄ꝫ
i istrumēto coꝝ saluatiōis Hec i ea ḡtulat tq̄ꝫ i fctū
sui bn̄dci vēt's O q̄lis hec gl'a q̄ supbia q̄ pōpa gl'ari
de dō velut mr̄ ei⁹ ꝟa Priuilegiū ē marie non dabit
aliene.

Deducitur gl'a ꝟginea ex officijs ꝛ status digni
tate. Mēbꝝ .v.

f Am dea. ꝛc. Hic ꝟgīs gl'a deducitur ex of
ficio ꝛ dignitatis eius quē in celis hꝫ statu
Nam respcū dei ip̄a est iam altera dea fcā.
Nec miret homo ꝙ mariā dixerim⁹ deam Uere em̄
ꝛ recte dr̄ dea deaꝝ inumerabiliū vt q̄dā ait deoꝝ cō
stituta Nam si moysen dn̄s deū ꝯstituit pharaonis
q̄d nō mariā deam eccl'e vl'is. Et si ōuis beat⁹ est ꝑ
grām qd̄ deus est (vt aiūt) ꝑ naturam q̄d mirādum
si dicamus mariam deam Uelut em̄ ferrꝝ cādēs to
ta immersa est deitati vn̄ ꝛ merito ꝑticipat ei⁹ nōi.
Un̄ rcē d: in solemni illa oꝛōne O felicissima reꝝ mḡ
deaꝝ ꝛc. Scd̄o respcū totius ꝯstitura ē impio
sa p̄mas ꝛ p̄nceps vniuersi supꝛa totā dm̄ domū adō
p̄sidens vniuersis vt absq̄ꝫ oꝛis eius impio nemini li
ceat mouere pedem possidere obulū mutire, ꝟbuꝫ in
toto vniuerso. Qd̄ ꝛ si iam lateat adhuc tn̄ in ꝓpatulo
clarescet cum eam velint nolint btām suam p̄matez
p̄dicabūt omnes gn̄atiōes At si quis dicat ꝟgini mū
dissimo coꝛde ꝛ ardentissimo amoꝛe flagrāti dīnis. n̄
hec mīma vacare vt curet ꝛ dispēset. Nihil est qd̄ af
fert. Hic interim in nostra hac coꝛdis angustia i hac
huius pn̄tis vite infirmitate multitudo varietas dif
ficultatē hꝫ ꝛ occupatiōem ꝛ distractiōem ꝛ maioꝝ
impedimēta nō mīma. curādaꝝ item rerū vilitas in
dignitatem quādam alluit curātib In illa ꝟo celesti
nō dico sꝫ diuina sublimitate ꝛ sublimi imo incōp̄hē
sibili nouitate dea fcā ꝛ inumerabiliū deoꝝ p̄nceps
ꝯstituta nihilo pēit⁹ ipedit aut occupat. Queadmo
dū in āgelis est videre q̄ in ōni viaꝝ varietate nostri
solliciti ꝛc. ꝛ tn̄ vniuersa illa cura nihilo pēit⁹ est ipe
dimēto q̄ min⁹ expedito volatu sp̄ in deū rapiāt Mł'
tomagis hec oīm dea Tercio respcū choꝛi ꝟgiā
lis cui singl'arius p̄sidet ꝟgo btā p̄cētr ē velut altera
soroꝛ moysi ꝛ aarō maria p̄stituta Que q̄ꝫ dulci mo
dulo canat n̄ ē nrē capacitatꝫ nosse aut eloquētie euol
uere Null'a ei p⁹ xp̄i vocē vox ei⁹ voce suauioꝛ nll'a pe
netrabilioꝛ ꝛ acutioꝛ nulla liq̄dioꝛ exaudit Cui om̄s
auscl'tāt ꝛ felici desidꝛio clamāt Fac me audire vocē
tuā Quarto respcū āgeloꝝ fcā ē potēs repatrix
ruinaꝝ eoꝝ q̄ ꝓpe q̄ reꝑatoꝛē genuit ꝛ ei⁹ auxilio ꝛ inē

nētis lapides viuos ad r̄staurationēꝫ muroꝝ ihꝛl'm r̄
duxit. Postrēo respcū hūai gn̄is officiū hꝫ pie mi
fatricis ꝛ fidel' mediatcis Qd̄ officiū miseris sapit
dulcius āplectit cari⁹ r̄coꝛdat sepius crebꝛius inocat
Sileat miāꝫ tuā ꝟgo btā cui n̄ affueris mifatrix in
uocata.

Ostēdit ei⁹ gl'a ex cult⁹ vl'i singl'aritate:
Mēbꝝ .vi.

t E trin⁹ trin⁹ ꝛc. Cōsequētib duob ꝟsib ꝓ
bat ꝟginalis gl'e sublimitas ex cult⁹ q̄ i ce
lis ei exhibet singl'aritate ꝛ vl'itate. Colit
em̄ a celicolis ꝯctis Jmmo p̄° ꝛ a supcolēdissima sū
ma trītate A pr̄e q̄dē vt electissiā filia. A filio vt ma
ter pijssima A sp̄ūscō vt singl'aris spōsa. Et vt fida
āciIla trinitatis O q̄lis hec digitatis sublimitas q̄
pōpa q̄ gl'a ista vt venerent a dō deoꝝ a q̄ ꝯcta pauel
cūt Scribit de h̄ cultu pulchꝛe vbtin⁹ i articulo assūp
tiōis ꝟgis. Scd̄o singulariter hāc colit dn̄s ihs
fm suā huāitatē vt fili⁹ bon⁹ bonā ꝛ venerādissiāꝫ ma
trē Cōfitet em̄ eā coꝛā pr̄e ꝛ tota curia celi reponens
eā i solio a dextra ꝛ mr̄nitatis respcū vn̄rat ꝛ q̄dāmō
subdit illi ꝛ p̄cict⁹ trāsit mistrās ei misterio ꝓꝛsus idi
cibili imo ꝛ iexcogitabili nob. O huic cultui pia mēs
acutius itēdat ḡnde em̄ ē fomētū deuotiōis ꝛ icitam
tū veneratiōis marie. Tercio Angelici sp̄ūs oēs
hāc miro cultu colūt q̄ se debitos faūlos ei⁹ filij ꝛ ma
tris recoḡscūt Quib in cultu ꝯḡtulās hn̄. ait. Hōꝛa
te sci āgeli nostri regis mrēm q̄ nrē adoꝛatis ꝟginis
ꝓlem. Jp̄m vtiq̄ꝫ nr̄m ꝑiter ꝛ vr̄m regem. Nostri ge
neris reꝑatoꝛē vestre citatis istauratoꝛē. Hoꝝ cl'tū
ecclesia mirat in sequētia dicēs Qua gl'a ab āgelis ce
lis colit ꝛc. Quarto abꝛahā ysaac ꝛ ceter⁹ ille pa
triarcharū choꝛus miro affectu hōꝛāt filiā istā i qua
vidēt impleta desideria eoꝝ i bōis In q̄b ꝛ ip̄a tāq̄ꝫ
i ꝓgēitoꝛib letat ꝛ misticis p̄signatoꝛib suis. Qui
to etiā Cune⁹ ille ꝛ laudabilis ꝓpharū nūerus p̄cipu
a laude ꝯcelebꝛāt ꝟgiēm hāc supꝛa se iam eleuatam
in celis quā olim tā votiue desiderabāt tā magnifice
p̄dicabāt aducturā in terris Colūt inq̄ꝫ ꝓphete pro
phetissam velut oīm suarū ꝓphetiarū ꝟacem iplet
cem ꝛ clausulam felicē In q̄b ꝛ ip̄a rursus velut in
eius p̄nūciatoꝛib gloꝛiatur. Sexto Te etꝫ glo
sus gl'oso obseq̄o colit apl'oꝝ choꝛus quā cernūt a
postolici senatus instituris mrēꝫ euāgelistarū laudē
ꝛ mgrāꝫ eoꝝ ꝛ discipline doctcē. In q̄b ꝛ ip̄a vt i
p̄cōib ꝛ iudicib letat p̄sertim in cognatis Sep
timo Te martirē cādidat⁹ martirū laudat exercitus
cernēs te gemmulā eoꝝ ꝛ victoꝛiosissimā hostiū tri
umphatricem q̄s tu exemplo ꝑiter ꝛ q̄sdam ꟝bo ici
tasti ad certādum q̄b ꝛ tu rursus tāq̄ꝫ fidissimis tes
tib ꝛ strenuissimis militib gratularis. Octa
uo Te venerādissim⁹ ille venerādoꝝ ꝯfessoꝝ ꝛ he
roycoꝝ viroꝝ venerat ꝯuēt⁹ prefrim ꝯtēplādo ꝙ
tu ꝯfessoꝝ xp̄i radix es cōstātissiā Mōachoꝝ ꝛ cēo

bitaꝝ ꝓtectrix pijssima doctorũ lũie ⁊ virtuosoꝝ oĩm scala. Nono Quĩ tu es ṽgim ṽgo ⁊ p̃micceria ꝯtinẽtie vl'is Jõ Quocũqꝫ ꝑgis ṽgĩes sequũt atqꝫ laudibꝫ post te canẽtes cursitãt ymnosqꝫ dulces ꝑsonant: Nimiꝝ venerãtes te regiam filie adolescẽtule ⁊ ãcille Jn q̇bꝫ ⁊ tu tꝙꝫ i ꝯparibꝫ gl'aris. Postrẽo vt summatim dicã⁹ Quotq̇t in ethere sci oẽs tuis sꝰ laudibꝫ dediti ⁊ null⁹ cessat a laude vbi null⁹ q̇ ñ ꝑticipet ex bñficioꝝ tuorũ munere. vbi oẽs ꝑspiciũt se ꝑ te saluatos ⁊ gl'a sublimatos. vt pulchre h̃ deducit in q̃rto libro de laudibꝫ b⁹ ṽgis dyoniꝭ carth. ⁊ scs bñdi. vbi etꝫ oñt quõ ipa in singl'is scõꝝ ordibꝫ gl'aꝭ ⁊ q̃ꝫ g̃ndiꝭ adamaꝭ q̇dẽ tãto sublimius q̃to ei fuicrũt in terris deuoti⁹ Adeo vt ei ꝯgruit qđ ait apl's. Que est spes nostra aut gaudiũ aut coroa gl'e nonne vos añ dñm.

Tãgitur de cultu ṽgis in terris ⁊ de rõibꝫ colẽdi eam. Membrũ. vij.

Hinc nos ⁊c. Hic iam postrẽo subnectiꝭ ꝙ etiã colitur a terrigẽis ⁊ rõnabilitas ⁊ cãlitas vl'is veneratiõis ãnectiꝭ Et p̃⁰ dꝛ ꝙ coliꝭ ab hõibꝫ A doctoribꝫ scꝫ scis i eorũ scp̃tis A deuotarijs pijs exercitijs ⁊ vl'r ab õibꝫ hõibꝫ ⁊ hõiꝫ gñibꝫ de cui⁹ etꝫ laude multa dicũt gẽtes Eã nẽpe btãꝫ dicere hñt oẽs gñatiões. Qui h̃ volet meditatõnũ dilatare ille poterit doctoꝝ laudes ad mẽtẽ reuocaꝭ ⁊ ea q̃ in alcborão mahũeti dñr de ṽgie mẽorari ⁊c̃ Scđo etiã coliꝭ a naꝭis isensibilibꝫ vtꝫ discurrẽdo ꝑ elemẽtꝫ ⁊ elemẽtaris singl'is. q̃ oia subiecta sꝰ sub ei⁹ pedibꝫ q̇bꝫ ipiose p̃sidet vniuerꝭ vtꝫ ex miraculis Et merito a ꝯctis veneraꝭ i t̃ris q̃ ita sublimata ẽ i celis. Tot eñ creaꝭe fuiũt btẽ ṽgi q̇t trinitati. Et qꝛ totũ illud Rosariũ egit de marie gl'a hic iã ãnectũꝭ rõnes ⁊ cãe q̃s põit scs bñdi. q̃re ita sublimiter ẽ gl'ificata Et harũ potissiã ẽ rõ mr̃nitatis cui⁹ iure supat oẽs: Equũ est eñ vt mr̃ regis oĩm super oẽs ordĩes mĩstrorum Altera rõ ẽ Excellẽs ardor charitatis fm quẽ distinguiꝭ ois g̃d⁹ gl'e ⁊ dignitatꝫ Jn q̃ qꝛ hec fuit supior merito gl'a ⁊ hõre est p̃clarior. Tercio iure p̃lata ẽ suꝑ oẽs ⁊ dñium hꝫ creaꝭaꝝ q̃ ꝯstituta ẽ dña earũ Nec mirũ si ẽaꝭarũ ẽ dña q̃ creatoris ẽ mr̃ magifica ⁊ cui subdit⁹ erat homo ds Et g̃ iure sup õne creatũ super altata. Quarto h̃ oñdiꝭ rõe ꝯfoꝛmitatis Nã q̃ mr̃ filio i naꝭa ⁊ grã h̃ in t̃ris erat ꝯformior eo in gl'a ei ꝯsilior p̃ õibꝫ scis dei Vñ sicꝫ xp̃s oẽs trãscẽdit ita maria ãgelos etꝫ excedit. Quito h̃ fecit meriti copiositas Nã iustũ ẽ q̃ meritis fuit copiosior sit ⁊ gl'a abũdantior Sꝫ maria õi motu meruit Et sicut hũilia fuit in t̃ra ita ẽ exaltatissiã in gl'a. Sexto oñt itẽ aie latitudis. Oꝫ eñ ꝙ in bõis ipleaꝭ desideriũ ei⁹ Qđ ꝯpleri ñ poterat nisi filio ꝯiũctissima eẽt Vñ tꝫ oia iferiorũ scõrũ dõa i tãta excellẽtia ꝙ nulla est ꝯꝑatio nisi sicꝫ ad cẽtrũ circũferẽtia. Septio erigit idẽ ꝑfcõ vniõis. q̃to ei btĩ magis vniũꝭ cũ dõ tãto gl'osiores fiũt i eo Oẽs ãt creature sil' iũcte tm̃ ñ vniũꝭ dõ q̃tũ hec btissiã ṽgo vñ merito excedit oẽs in celo. Postrẽo idẽ arguiꝭ ex dei largitate quẽadmodũ ei ei grãm ꝑ ꝑtes ñ dedit sꝫ plene ifudit Jta ⁊ gloriã abũdãtissĩe ꝑticipauit Jnq̃tũ sine ꝑsoãli vnione creaꝭe ꝯditio pati potuit. Maioris igiꝭ gl'e ẽ hec ṽgo gloriosissima qꝫ tota scõrũ cohors simul sumpta Maioris dic⁹ q̇ ad specificã ꝑfcõem lꝫ nõ q̃ ad g̃dualẽ additiõem vt dr̃ vbi tin⁹ O igiꝭ gl'osa dña da cernam⁹ te tãdẽ in tua gloria A M E N.

Rosarium gñale de p̃conijs dulcissime ṽginis Marie.

Multe filie cõgregauerunt diuicias tu supgressa es vniuersas. Prouerbiorũ. xxxi.

Post Rosaria illa septẽ supiora ꝑticularia singulis ferijs distributa. subnectiꝭ Rosariũ h̃ gñale p̃coniorũ marie ꝯtẽtim vt cui tedio fuerit marie laudes attẽdere in spẽ. vel saltem sub h̃ Rosario eius p̃conia cõmeõret in gñe. Plurimũ eñ est g̃tũ marie vt saluteꭍ i suorũ p̃uilegiorũ ⁊ excellẽtiarũ ꝯmẽoratiõe ꝑut h̃ ferꭍ docuisse sãct⁹ dñic⁹ p̃dicatorũ pꝛ spũalis Augustini fili⁹ ⁊ pl'qꝫ triginta ãnis canõic⁹ regularis vt scribit doctor ille Alan⁹ Jnsuꝑ ex ꝯmẽoratiõe p̃uilegiorũ ⁊ excellẽtiarũ eius homo ad marie sublimitatẽ agnoscẽdã illũinatur ad reuerentius ei fuiendũ incitatur ⁊ ad deum in ea laudãdũ ⁊ ei ꝯg̃tulãdũ adiuuaꭍ q̇ act⁹ oẽs haut dubiũ q̇n sint g̃tissimi ei Vñ liquet ꝙ vtile sit exercerĩ in eis Cõgruit tñ h̃ magis ꝯtẽplatiuis ꝑualis aũt magis lacte incarnatiõis ⁊ passiõis est op⁹ ñ tñ discõuenit ꝓrsus sꝫ cõuẽit vniuersis Jn h̃ itaqꝫ rosario cõtinẽtur p̃conia ⁊ p̃uilegia btẽ marie. Vitam

añcedẽtia		t̃cliniũ ⁊c̃. Jtẽ signa ⁊c̃.
cõcomitãtia	vt	inclita cũ sequẽtibꝫ
subsequẽtia		terrisedens ⁊c̃.

Jnmiscẽꭍqꝫ his p̃uilegijs marie bñficia q̇ miro mõ sꝰ mẽtꝫ iflãmatia vñ ptꝫ rosariũ h̃ plenũ ẽe deuotiõis materia. Est ãt Rosariũ h̃ p̃coiorũ cũ g̃ndi cordis erga p̃stãtissimã ṽgiem ꝯg̃tulatiõe dicẽtũ. Qđ vt acceptẽꭍ cũ pellãtio illo mgrõ paulo ꝓ captanda beniuolẽtia ṽgis p̃mittẽdũ.

Egia ṽgo tuas h̃ rauco carmine laudes Aggredies trepidis te corã ꝯcino labris. Quãqꝫ sim idign⁹ te scãm orare mariã Qui scelere existo turpis pietas tñ illa Qua totã exaudis ꝑpl'm q̃ pectora sp. Solaris mesta. fecit me audere timẽtẽ. Virgineas igiꭍ aures mitesqꝫ p̃canti Arrige sitqꝫ tibi carmẽ qđ ꝯfero g̃tũ De vitã marie añcedẽtibꝫ

t riclinũ. ꝯpar. mr̃. spõsa. ac mediatrix:

Exoptata. tipãt. vates. gẽtes. mulieres

De vitam ꝯcomitãtibꝫ.

i nclita. firmata. meruit. purissima. maior

Lūcīſciens. paſſa. ſimilata. vocata. referta:
Marie ꝑuilegia ſpecialia
l Audo ortū. ꝑtū. vitā. cū morte.. leuatā:
Uirtutes. dōa. frēs. ſacramēt. beat. oēs.
Bnficia emanātia a maria
p erficis. exornas. redimis. r̄pas. bōa pl'a.
Singularia bnficia:
Das ꝑciū. vel aquā. panē. medica. arma. redōas
De vita marie ſubſequētibꝫ in gl'a
d ecrēſcēs. fulgēs. actꝰ. colenſqꝫ honor es tu:
Da vēiā. ḡtās. fer gaudia. ſubuēis. aſta.

Rande ꝛ ꝑgrāde ē pn̄s Roſariū ml'taruꝫ
g mariaꝝ ꝯtētiuū ꝛ ꝓ ſui explanatōe multā
erigēs dicēdoꝝ copiā ſꝫ breuitatꝭ aōre pau-
cis ē trāſigēdū Et ꝑꝰ dicēdū ē de ꝑuilegijs āñcedētibꝫ
vitā. q̄rū ꝑmū ē Predeſtinatio gratioſa de qua in ꝑ
mo verſu.

Ricliniū ꝛc. Hic inq̄ꝫ de ꝑdeſtinatōe ꝟgis
t agiť Et ꝑmo quō ꝑdeſtiāta fuit ad totā
ťnitatē deiñ ad pſoārū ꝓꝑetatē. Poſtrēo
erga nrām calāitatē Nā i primis dn̄s poſſedit eāꝫ ab
inicio ꝛ tota tritas eā ſibi ꝑdeſtiāuit ab et̄no i ťclini-
um ſue hitatiōis ꝛ reqetiōis Eſt ei ťcliniū cenaculū
a tribꝫ lectulis diſcūbētiū aut reqeſcētiū apō veteres
appellatū Qō ꝯgruit marie quā elegit deꝰ trinitas i
reqē triū pſoārū Nūq̄ꝫ em̄ ſic deꝰ reqeuit i pura crea
ťa quēadmodū in marie mēte gratiſſima. Uere tri-
cliniū nobile ꝛ ꝑcipuum A
prē mirabil'r fabricatū ñ ē tale opꝰ ūq̄ꝫ fcm̄
filio ſpēal'r ibitatū qr ir. mēſibꝫ eiꝰ vēogeſtū
ſpūſcō ſingl'r adoratū ōi ſcitate ꝛ grā r̄pletū.
Imo a tota tritate peculariꝰ poſſeſſu prē ibitāte me
moriā filio itelligētiā ſpūſcō volūtatē. ita ꝙ dulcius
reqeuit i h mētis ꝟginee ťclinio q̄ꝫ in ipo empirio
aut vranico celo. Hoc vnū q̄ꝫ ānnotādū ꝙ ḡtiſſimū
ē ꝟgi mr̄i h noīe ſalutar̄ vt demōſtrauit i vn̄rabili il
lo canōico ſci victoris mgrō Adā Qui dū eā h nomie
ſalutaſſꝫ ab ea reſalutari ꝛ regrāri meruit: ꝓut ſcbiť
i libro apū Sic ei tēadā ille de ea dictauit Salue mr̄
pietatꝭ ꝛ totiꝰ tritatis nobile ťcliniū. ꝛ hec de ꝑmo.
Scdo oñdiť quō ſingillati a ſingulis pſoīs elcā fuit
Nā pr̄ deꝰ eā ꝑdeſtiāuit ſibi i ꝯparētalē vt. ſ. ipa eūd
filiū ꝓduceret i tꝑe abſqꝫ prē quē illeañ luciferū genu
erat ꝛ ab et̄no ſine mrē O ꝟe ꝑclara digitas ꝟgis ma
rie, ꝯꝑentalē eē ſummi pris. Hic deuotꝰ ille ꝟgi An-
celmꝰ Mira res. In q̄ꝫ ſublimi ꝯtemplor mariaꝫ lo
catam nihil equale marie nihil niſi deus maius ma
ria Deus filium ſuum quē ſolū de corde eq̄lem ſibi
genitū tāq̄ꝫ ſeipm̄ diligebat Ipm̄ dedit marie ꝛ ex
maria ſibi filiū fecit, non alium ſed eūdem ipm̄ vt na
turaliter eſſet vnus idemqꝫ filiꝰ deo ꝛ marie cōis He
nitūra ḡ filis patri Nata coeq̄lis nato Hinc ſpūi nō
ē imꝑ q̄ eſt vtuſqꝫ ꝯpar. Et nota ꝓ copia meditandi
ꝙ ſub hoc nomie Cōꝑentalis debēt etiā cetera noīa
q̄bꝫ maria ad prēm refertur ꝯꝑhendi vt ꝙ filia regis
ꝛc. Tertio elegit eā ſibi filiꝰ dei in mrēm vt vere dica
tur ꝛ ſit theotocos. i. dei mater. Adeo vt ꝟt ſcūs cy-
rillus ꝛ ephesiā ſynodus. Si q̄s nō cōfiterer̄ dei geni-
tricē ſcām virginē anathema ſit ꝛc. Et hoc eſt ꝑuile
giū virginis in quo non cōicat ſibi alienꝰ. nec homo
nec angelꝰ. Nec ei hic primū ſil'em viſa ē hūiſſe nec ſe
quētē. quippe q̄ ſola cū deo prē ꝑt dicere filio dei Filius
meꝰ es tu. ego genui te ꝛc. Quāte āt digitatis ſit ſta
tus iſte mr̄nitatis q̄ noſſe volet ille Bernardinū in
ſermōe. Itē coſuel. dyoni. carth. ꝛ ceteros legat Hrā
dia em̄ ſuꝑ eo ſcribūt q̄ tranſimꝰ qr ꝓrſus hꝰ ſtatꝰ di
gnitas ē icrꝑſſibilis nobis. Hic q̄ꝫ vidēdū quō diciť
Soror xpi ꝛc Quarto ſibi ſpūſſcūs hāc adoptauit in
ſponſā ſingl'areꝫ quā crebriꝰ in cāticis ſub hoc nomi
ne ꝯpellauit Et ꝟe ſpōſa ſpūſſci ſingl'aris. a q̄ ab o-
rigine mūdi elcā. ex milibꝫ ꝑelecta Dote bona dota-
ta. ſingulari amore ei copulata: a q̄ obumbrata. ꝛ q̄-
dāmō ſi dici liceat ipregnata. Nā vt in ſymbolo dr.
Cōcepit de ſpūſcō. Uñ vere eiꝰ ſpōſa ꝛ ſocia effecta.
vt mgr̄ henri. coſuel. ait. Hic ꝛ cetera nōia adducan
tur q̄bꝫ ad ſpm̄ſcm̄ referť. vt ſunt vas ꝑacliti Officia
ſpūſſci ꝛc. hmōi Eſt q̄ꝫ poſtrēo a tota trinitate ꝑe
lecta in mediatricē dei ꝛ hōis rei iudicꝭ q̄ manū pone
re poſſet in ambobꝫ Plane ꝑpotēs ꝛ fidelis mediatx
maria oibꝫ mediatricis aperiēs ſinū nihil auſterum
aut terribile ꝑtendēs. vñ nihil verendū ab ea vt pul-
chre in ſermone Bernar. deducit Sub q̄ etiā nōie
cetera q̄bꝫ reſpicit hūanū genꝰ nōia ꝯplectūtur. Et
licet priora ſint digniora. nobis tn̄ poſtremū hoc dul
cius ſapit. vnde ꝛ frequētiꝰ inuocādū a nob Cūccta
itaqꝫ dicamꝰ O mediatrix nrā q̄ es poſt deū miſeris
ſpes ſola. tuo filio nos recōcilia ꝛ recōmēda Amen
Debēt aūt hec ꝑdeſtinatiōes marie meditari cū lau-
de ꝛ cōgratulatiōe. imo ꝛ grārūactiōe Nā ml'ta ex e-
is ab iitio gn̄i hūano emanauere bōa. ita ꝙ iuxta ber
nardi. ꝛ ioā. brugmā oēs liberatiōes ꝛ indulgētie fa-
cte in veteri teſtamēto venerīt ꝛ cōtigerūt aōre ꝛ ꝑde
ſtinatiōe bꝰ virgis gl'oſe vt latiꝰ ipi declarāt. O igiť
tā magnifice ꝑdeſtinata āple in nob ꝑdeſtinationis
tue officia vt te mediatricē ſentiaꝰ ꝛ te media ad aiſ-
ſam gl'aꝫ ꝑtingaꝰ.

De ꝟgis bꝰ votia ꝑoptatōe ꝛ varia ꝑdicatōe. mē. ū
Xoptata tipis. Alteꝝ vñ marie laus ſumiť
e ex vitā eiꝰ antecedētibꝫ eſt Uotiua ꝑoptatō
ml'tiplex ꝓphetatio ꝛ varia ꝑfiguratō Et hēr
huiꝰ verſiculi lōgior deductio in primo roſario. vñ tā
tū fiet h q̄dā dictorū ꝯmeōratio. Primo ergo fuit h
virgo optabiliſſiā votiue a multis ꝛ varijs exoptata
A deo. ſ. ꝛ angelis Ab hōibus ꝛ inſenſibilibꝫ A iude
is ꝛ gēt hꝫ. ita vt oim̄ deſideriū q̄dāmō penderet ad
virgis hꝰ aduētū. vt illic ē deductū. Da igiť mihi o
deſiōratiſſiā tui dſideriū vt ſꝑ aſpirē ad tui ꝯtuitū.
2ꝰ fuit ml'tipl'r ꝛ tꝑe longo ꝑfigurata ꝛ rebus multis

p̄figurata Et hoc ōni tp̄e scȝ legis nat̄e ⁊ scripte ⁊ eta
te gr̄e p̄fulxerāt quoqȝ In oībꝫ rebꝫ scȝ in creatis fact̄
visis mira varietate vtȝ ibi supra. O rememoreȝ ista
Tercio fuit a ꝓphetis iudeoꝝ tam maioribꝫ qȝ
minoribꝫ luculenter p̄dicta ⁊ ꝓphetata vtȝ ꝑscrutā
ti eorū testimonia. Nullꝰ eñi est in oīm fideliū vatuȝ
illo fidelissimo choro q̄ siluit de ꝟgīe hac gl'osa Hāc
magni hanc ꝑui hanc oīs cecinere Quarto nō
modo a nostris est ꝟgo hec ꝓphetata veꝝ etiā a gē
tiū gentilibꝫ vatibꝫ cantata ⁊ vaticinata vtȝ de Job
Balaam. ⁊c̄. Per item astrologos coꝝ in astris pre
signata Et sibillinis oraculis clarissime p̄dicta vt de
ductum est vbi supra. Postremo est toto scp̄t̄a
rum decursu rebꝫ varijs ⁊ dignissimis ꝯꝑata q̄ꝓpe q̄
in manibꝫ ꝓphaꝝ assimilata oīm salutem ⁊ refora
torē gēit̄a oībꝫ signata O igit̄ a cūctis laudata da mi
hi te laudare ꝑ cūcta

De vitā marie concomitantibꝫ Et p̄mo de p̄ui
legibꝫ singl'arijs. Mēbrum .iij.

Inclita. In subsequētibꝫ iam ꝟsibꝫ ponūt̄
i marie priuilegia vitam eiꝰ ꝯcomitātia. ⁊
Et p̄mū enumerātur p̄uilegia singl'aria
q̄bꝫ singl'ariter fuit dotata Quoꝝ primū est Gene
ris nobilitas ⁊ corꝑis pulchritudo. Nobilissima eñi
erat post christum creat̄arū ⁊ pulcherrima mulierū.
De cuiꝰ nobilitate ⁊ pulchritudīe pulchre agūt Alber
tus Dyonī. carth. ceteriqȝ doctores in id ꝯuenientes
q̄ ōnis rō nobilitatis ꝯuēiat marie in summo Ita q̄
nobilissima erat. Ex causa ⁊ origine Puta de scōrū
patriarchaꝝ ꝓphaꝝ atqȝ regum ⁊ pōtificum alto sā
guine orta. Ex sub̄a ⁊ possessiōe q̄ꝓpe q̄ in doīs na
ture carismatibꝫ grē p̄matū tenet post natū p̄ ꝯcetis
Ex efficiētia quoqȝ ⁊ actiōe q̄ tam p̄clara effecit q̄ nul
la q̄ȝtūuis etiam garrula lingua poterit enarrare vel
suꝑficienterꝰ eiꝰ magnalia. Ip̄a eñi deū ꝯcepit ⁊ ge
nuit Ip̄a salutē mūdo ꝑeꝑit ꝑ ip̄ām qȝ oia q̄ in celis
⁊ in terris sunt restaurata sunt. Qȝ si nobilis est ille
quē nobilitat sua vtꝰ ꝯstat hāc nobilissimā qȝ mora
li ꝓbitate p̄stātissimā Erat ⁊ ꝯditiōe liberrima nūqȝ
peti s̄uituti subiecta. Prorsus ḡ ex ōni nobilitat̄ rō
ne erat nobil' ⁊ ingenua. De pulchritudīe quoqȝ itē
dem dicūt Qȝ sicut eiꝰ filiꝰ speciosus erat forma p̄ fi
lijs hoīȝ Ita ⁊ hec pl'cherrima pꝰ xp̄m creat̄aꝝ vt albtus
deducit ex t̄bꝫ ex q̄bꝫ suīt̄ rō pl'chritudis Scȝ ex debi
ta corꝑis q̄ȝtitate In stat̄a Et elegāti mēbroꝝ dispō
ne ꝓportioābilitate ⁊ coloꝝ venustate In colore ⁊ fi
gura Et potissimū ex corꝑis hꝰ autore ⁊ finalitate Mi
racl'ose ei ꝯcepta fuit ⁊ ad filiū dei gignēdū ordiāta.
Vere ḡ erat pl'cherrima magȝ tñ vt vult augꝰ mente qȝ
corꝑe ꝺ q̄ pl'chritudīe q̄ pl'chri aliq̄d legere volet gert̄
suꝑ mḡr videat ⁊c̄. O igit̄ tota pl'chra ⁊ formosa in q̄
nll'a macl'a mētȝ pl'chritudīeȝ mihi i petra. Alteꝝ p̄
uilegiū ē peti imūitas ⁊ peccādi ipossibilitas Nūqȝ ei
peccauit Nec etȝ vt albtꝰ ait peccare potuit in grārū
plēitudīe firāta qȝ nūqȝ fuit nec ēe debuit in ip̄a vlla
peti macl'a Late ꝺ his duobꝫ i suo ꝺ laudibꝫ ꝟgis su
ꝑ Missus ē agit albtꝰ ꝯcludēdo qꝺ iā dcm̄ fuit. Qꝺ
āt ꝺr q̄ etȝ peccare n̄ potuit sa͞e itelligēdū ē. Nā h̄ nō
arbitriū libeꝝ tollit Nec etȝ vt in pat̄a sci ꝯfirata fuit
Sȝ ꝺr r̄motioēm oīs dispōnis vel iclinatiōis ad ma
lū ⁊ plēitudinē grē stabiliērē ad bonū ⁊c̄. O tu sic fir
mata ⁊ firātissiā ab ōni malo nos libera. i bono ꝯfir
ma. Terciū ē Meriti ꝯtinuitas Quolibet eñi motu
liberi arbitrij ad agēdū vel patiēdū merebat̄ vt ꝺcla
rat late dñs albtꝰ ⁊ r̄ndet ꝯtrarijs obiectiōibꝫ vbi supra:
Et recte Ois eñi marie motio sꝑ intēta fuit in l'pro
dño Et eiꝰ oꝑatio ⁊ nat̄a informata erāt grā. ḡ ⁊c̄.
O tā plēa meritis cōica mecū de tuis bōis Quartū
est Altissima puritas Vñ ⁊ virgo virginū dcā. Dicit
eñi Ancelmꝰ q̄ ea puritate nitebat̄ q̄ sub ꝺo maior
itelligi neq̄t. Quā autoritatē Albtꝰ mḡnꝰ assuit expo
nit ⁊ defendit sil'r. ⁊ dyonī carth. dicētes. q̄ tāta eiꝰ
puritas fuit q̄ nll'i creat̄e pure in ēe creato subsistenti
ꝯcessa est maior vel eq̄lis Imo nec decuit dari āpliꝰ
Et oēs tñ puritate excessit q̄ȝtū mrē dei reginā celi
decuit. Vere ḡ purissima fuit vñ ⁊ ꝟgo ꝟgim ꝯpella
ta Et ꝓbc. Erat eñi ꝟgo carne ⁊ mēte ꝓfessiōe ⁊ scitu
dīe q̄l'r apl's describit. ꝟgo añ ꝯceptū In ꝯceptu et
ꝑtu. pꝰ ꝑtū ⁊ ꝑ votū vt vidꝛe ē in scp̄tis doctoꝝ ⁊ i pā
theologia. Quītū p̄uilegiū ē Sigl'arissima maiori
tas Maior eñi fuit cūctorū ⁊ ꝓ ꝑte si dici liceat deo
potētior ⁊ fiꝰ maior vt aiūt b̄ndi. ⁊ io. brugmā. Nā q̄
oīȝ maior facile oībꝫ ꝯfessū Oia ei ei ꝺs subiecit imo
⁊ it̄ oia seip̄ȝ Ille ei q̄ fiꝰ ē ꝺi ⁊ ꝟgis b̄ndec volēs vt i
ta dicā ꝺr b̄ndiꝰ dino p̄ncipatui q̄dā° p̄ncipatū cōꝑa
re mr̄nū Ip̄e q̄ ꝺs erat mri famlabat̄ i t̄ra. vt ei ꝺr lu
ij. Erat subditꝰ illis. Eiꝰ iꝑio oia famlāt̄ ⁊ deꝰ. Quō
etȝ q̄dā° potētior deo dici possit idē b̄ndiꝰ declarat di
cēs. q̄ btā ꝟgo potuit facere de ꝺo qꝺ de se nō potuit
ip̄e deꝰ Quedā eñi ꝯtraria ⁊ ꝯdictoria it̄ deū ⁊ ꝟginem
erāt q̄ dū accessit deꝰ ad ꝟgīem ꝯcordata sūt vt ait.
Puta p̄mo ipossibile erat deū gn̄are nisi deū de se ⁊
tñ ꝟgo deū fecit hoīem. Deꝰ n̄ potuit gn̄are nisi ifini
tū imortalē etnū iuisibilē isensibilē sub forma dei. sȝ
ꝟgo fecit eū finitū mortalē tꝑalē visibilē sensibilē sub
forma sui ⁊c̄. Quō etȝ filio maior h̄ricꝰ de coesfeldia
pl'chre ꝺr Cū ex lege mr̄ sit suꝑ filiū digitate p̄latōis
vt filius eam honoret ⁊ illi obediat Liquet q̄ hec gl'o
sa mater q̄dammō p̄lata est filio de quo ꝺr erat sub
iectus illis. Et hec de maioritate virginis.

Sextum priuilegium est Omni scientia vel sci
entie plenitudo. Omnia eñi maria sciuit ⁊ nullius ꝓ
prie ignorātiam habuit. ꝓut dñs Albertus ꝑ oīs
scibilium species latissime deducit Bernardinꝰ quoqȝ
eam de scientia extollens dicit q̄ duodecim lumino
sas cogitatiōes tāqȝ duodeci radiosas stellas h̄uit vtȝ
i s̄mōe eiꝰ Nec mirū si oia sciuit ꝟgo ei prudētissiā fu
it q̄ eū in q̄ sūt oēs thesauri sapie ⁊ scie abscōditi tāto

tpe gestauerat In qua sapientia se trāstulerat ꝛ ı do/
m ī sibi edificauerat. ꝛ de bōis suis in ōni plenitudi
ne cōmunicauerat. ꝛc.
Septim est Passionis christi communicatio.
Per quam filio in nostra redemptiōe quodammo/
do est coopata ꝛ quasi adiutoriū simile vero ade da/
ta. Quod summū est ꝑuilegium nec alijs in tāta ple
nitudine cōicatum. Torcular em̄ calcauit solꝰ ꝛ non
fuit vir secum de gentibꝫ. Pulchre vir dixit. ne muli
erem hanc adiutorium sibi excluderet. Sic em̄ decu
it fieri redemptioēm sicut ꝑditioēm ꝑ virum scilicet
ꝛ mulierem. De hoc autem plenius diximus in
Rosaria de doloribꝫ. Octauū est sublimis as
simulatio vel comꝑatio. Nam pre ceteris post filiuꝫ
sublimioribꝫ ꝛ pluribꝫ rebꝫ assimulata fuit. De q̄bꝫ
assil'atiōibꝫ in ꝑmo Rosario tetigimꝰ ꝛ ad magnuꝫ
Mariale remisimus. Ubi habent̄ sex integri libri d
ꝯꝑatiōibꝫ ꝛ similitudinibꝫ Marie adaptatis. Cur
aūt hāc assil'atioēm ꝓ ꝑuilegio posuimꝰ sciat q̄ inq̄/
sierit q̄ in hoc dn̄m Albertum imitati sumꝰ q̄ quas
dam ꝑiales assil'ationes ꝓ summis ꝑticularibꝫ po/
suit. Scꝫ q̄ dr̄ ꝛ assil'etur Stelle maris. Itēqꝫ Por
ta celi. Suꝑ q̄bꝫ ip̄e pulchra ꝛ d̄uota scribit Qui hu
ius sciēdi auidior fuerit ip̄m inq̄rat Nonum est
Altissima denominatio. Quia altissimis nominibꝫ
est nūcupata. q̄ꝑpe Regina misericordie Uirgo vir/
gim Mater dei dicta. Que Albertꝰ enumerat inter
singularia ꝑuilegia Nam his nomibꝫ insinuatur in
finita q̄dā excellētia Ita q̄ maius nomen nō ꝯueiat
pure creature q̄ꝫ q̄ mater dei regina mīe dr̄ Maria.
Debent q̄qꝫ sub hoc priuilegio ꝯplecti cetera marie
nomina de q̄bꝫ agit̄ in Mariali libro sexto ꝑ totū.
Decimū marie singulare ꝑuilegiuꝫ est Omnis
boni plenitudo. Plena em̄ ōni bono fuit Ita q̄ nul
lum ei bonū defuit. Ita q̄ plus accipe iuxta Albertū
nō potuit ꝛ oīa replēdo exuberauit. Referta ōni v̄tute ꝛ
grā ōni bn̄dcōne ꝛ gl'a ꝓut tactum est supra ꝛ mōstra
bitur ꝑ sequētia. O igit̄ ōni grā refertissiā de tua ple
nitudine in nos distilla.

Hic ponūt̄ marie ꝑuilegia specialia.
Membꝝ .iiij.

G l Audo ortum ꝛc. In hoc iam versiculo tan
gūtur marie ꝑuilegia specialia q̄ lꝫ sit ꝛ in
alijs inuenire nō tn̄ in tāta ꝑcellentia. Et
horꝝ q̄dem q̄dam ꝑtinēt ad vite ortum ꝛ ingressum.
Cuiusmodi sunt iuxta Albertum quinqꝫ ista
Scꝫ Prefiguratio. Prophetizatio. An/
nūciatio. Miraculosa ꝯceptio. Et in vtero Sancti
ficatio vel potius Preseruatio. Que ōnia in summo
habuit maria. put ptꝫ ꝑ suꝑiora. Pre cūctis em̄ pꝰ
christum magis ꝑfigurata fuit ꝛ ꝓphetata. Fuit eiꝰ
ꝯceptio ꝑnūciata ꝛ miraculose concepta prout apte
tradit damascenꝰ ꝛ cōceptiōis historia. Uñ patet q̄
habuit ꝑuilegia specialia ortum ꝛ ingressum vite re s
picientia. Secundo habuit etiam priuile
gia circa ꝑtum singl'arem Nam cetere mulieres pa/
riūt hoiem. ista deum. Alie cum dolore. ista cum gau
dio ꝛ iubilo Alie fedātur ꝛ corrūpūtur. Hec mūdat̄
ꝛ integratur. Uel iuxta Bernardū hec sunt partꝰ
priuilegia. quia

Scꝫ
v̄gitatis primiceria Ab angelo salutata
sine corruptiōe fecūda A spūscō ip̄gnata
sine ḡuamie ḡuida Filio dei onusta
sine dolore puerꝑa Uirgo ꝛ mr̄ dei

Hec ꝓsequūt̄ in mariali ꝑte tercia ꝛ sunt satꝭ clara.
Tercio habuit etiam specialia priuilegia vitaꝫ
ꝛ ꝯuersatioēm circūstātia. Que specialitas grē inui
tur q̄ciēs aliq̄s sanctoꝝ specialiter a deo diligit̄ vel a
micꝰ dei appellat̄. aut a grā aliqua commēdat̄. Sed
in his ōnibꝫ nostra ꝑciosa v̄go palmaꝫ gestat q̄ pre
cūctis amata. Non dei amica sed mater dei appella/
ta Sāctissime conuersata. ōni oīm scōꝝ plenitudie
grāꝝ referta. Quarto habuit etiam gratias spe
ciales circa mortem ꝛ vite egressum. que patescunt ꝑ
hunc versiculum.
Presciit accita caruit volat intumulata
Nam ꝛ illam vt multi sancti ꝑsciuit Scd̄o a filio vo
cata fuit Tercio dolore ꝛ visu dyaboli caruit. Quar/
to mox euolauit Quinto mirabiliter ꝛ digiose sepul
ta fuit. Omnia igitur oīm scōꝝ circa mortem priuile
gia tenuit. Postrēo etiam grās speciales post
mortem habuit quia non solum statim euolauit sed
ꝛ aīa ꝛ corꝑe assumpta fuit. suꝑ oēm creat̄am purā
exaltata facta maiestatis dextrisedia.
Et hec de gratijs specialibꝫ In q̄bꝫ oms̄ maria
excedit que nūquam ab vllo illustrium iuxta damas/
cenum victa fuit ꝛc.

Hic tangūt̄ marie priuilegia cōmunia H
Mēbꝝ. v.

v Irtutes ꝛc. Hic iam tanguntur priuilegia
marie communia q̄ꝫtum scꝫ ad grās cōes i
q̄bꝫ licet ꝑticipent plures ei tamen fuerūt
singulares. Et in primis habuit oms̄ v̄tutes tā theo
logicales q̄ꝫ cardinales in summo ꝛ pre cūctis ꝑcipu/
o modo Nam de fide elizabeth eam commendauit
quando dixit Beata que credidisti ꝛc. Erat em̄ eius
fides alioꝝ fide firmior ꝛ clarior Inamissibilior ꝛ o/
perosior et excellētior cūctoꝝ. Sic ꝛ spes eius firmi
or certior ꝛ iocundior. Nam ipsa pre cūctis dei pieta
tem nouit clarius ꝛ merita habuit abundantius
De charitate āt eius satius nobis silendum superat
em̄ oēm intellectū Pulchre de eius charitate in deū
christum ꝛ ꝓxim deqꝫ charitatis qualitate agitur in
libris doctoꝝ ꝛ de singulis spēbꝫ v̄tutum theologica
lium q̄s nō solū habuit ꝑ modum vie sed ꝑfectiori ꝛ
excellentiori modo incxꝑto ōni creature alie. Cardia
les q̄qꝫ v̄tutes habuit ꝑ modum patrie sed f̄m statū I

vie. Per modū inq̄z patrie q̄ztū ad actuū pfectionez
s3 fm statū vie q̄ztū ad meredi cōditionē. vñ hūit eas
medio mō inter viatores ⁊ ꝯphensores. vt declarat
Alber. Secūdo etiā Donis spūsscti post filiū singu/
lariter repleta fuit. q̄ in oī plenitudine donoꝝ super
eā requieuit. Unde etiā actus illoꝝ donoꝝ q̄ in cog/
nitione ⁊ affectiōe cōsistūt. puta Sapie intellectus
ꝯsilij ⁊ sciētie hūit excellenti⁹ oī viatore inter statum
vie ⁊ patrie. Reliqua aūt alia fm modū patrie ⁊ sta
tū vie. vt declarat dñs Alber. ⁊ dyonisi⁹ de singulis.
Tertio et̄ spūsscti fruct⁹ q̄s tij ad Gal. v. enumerat
apl's oī viatore hūit pfecti⁹ vt dducit Al. de singul'.
Sūt āt hij fruct⁹ Caritas gaudiū pax pacia lōgaītas
bōitas bēigitas māsuetudo fides modestia cōtinētia
castitas Fruct⁹ etiā q̄ fm status cōtinētie distinguūt
Matth. xiij. s. centesim⁹. sexagesim⁹ tricesim⁹ sum
mo in maria inueniūtur q̄ ⁊ virgo purissiā. nupta fi
delissima. vidua scīssima fuit. oīm igitur fruct⁹ gau/
dere debebit. Quarto Gratias etiā sacramētales pfe
ctissime tenuit. q̄ oia sacra suo tpe oīb hoīb gñalit
obsuanda instituta obsuauit. Ita vt nihil ei de illo/
rū efficacijs ⁊ pfectiōe deperiret. ita q̄ oēs iuxta Alb
in vita pter ordies suscepit. quos tñ p eq̄pollentiam
tenuit. q̄ dignitatē ptātē ⁊ administratiōem i eccia
h3 ⁊ sūma sacerdos post xpm fuit Dero etiā bea/
titudinib btīssima nrā plena fuit quas excellēti⁹ oī
viatore hūit. vñ ⁊ eoꝝ premia p̄ cunctis pticipauit.
Quis ei sic vnq̄z post xpm spū paup. aio mitis. ⁊c.
vt maria. Habētur in Albert. dyonisio singula hec
psecuta. Postremo vt sub cumulo multa dicam⁹
⁊ oia que nō dixim⁹ breuitatis cā cōplectamur q̄ oīb
gratijs ⁊ donis gratis datis ⁊ gratuit̄ oībusq̄ oi
um pūilegijs cōib btā hec plena fuit. Deducit h̄ dñs
Alber. de gratijs gratis dat̄. q̄s ad Cho. xij. enūerat
apl's. Deinde etiā de illis q̄s ponit ad Ephesios. ca.
iiij. Et etiā de trib aureolis ⁊ ceteris pmijs Sed et
de pfectiōe duplic̄ e⁹ vite actie. s. ⁊ cōtemplatie ⁊ ce/
teris gratijs latissiē in duob libris tangit Dyonisi⁹
carth. Hoc vnū āmonemus nos vt hāc grā oī ple/
nā crebrius adeamus pulsem⁹ ⁊ moueam⁹ vt de eius
plenitudine participemus:

Hic enūerantur bñficia Marie gñalia Mē. vi.

J p Erficis Hic post posita virgis in vita pūile
gia ponit hoꝝ refluxus. i. bñficia q̄ prestitit
adhuc in terris posita Quoꝝ pmū ē ⁊ cir/
ca totū vniuersū ⁊ oēm creaturā quā ipa vltia sui p/
fectione ꝯpleuit ⁊ mirifice dignificauit dū creaturis
creatorē ꝯiūxit ⁊ eū illis ministrandū exhibuit i p̄so
na. Nā vt ait btūs Bernard. De⁹ l3 in mūdi creatiōe
nihil pduxerat ipfectū sed oia pfecta sic eorum exige
bat natura. tñ vltima postreme pfcōis ꝯsūmatio v3
ad ptū virgis dilata ē ⁊ soli vgini resuata. Oia nāq̄
entia vnū ens nobilissimū appetebāt oia viuētia no
bilissimū viuēs ⁊ sic de alijs. Ita q̄ oēs creature ap/
petebāt vnū qddā optīm creatū qd maria est pduc/
tū q̄ vnico suo ptu tantā pfectiōez attulit vniuerso.
q̄ vlterioris pfectiōis nō est capax. nec in ipa ꝯsum/
matiōe Sane h̄ ē intelligendū de creatura sc3 creato
ri cōiuncta ⁊c. Quō aūt creature p hanc sūt dignificā
te pulchre psequit Dyoni. carth. in de laude b⁹ virgi
nis Alteꝝ pcipuū virgis bñficiū est circa scōꝝ con
gregationē ⁊ eccl'iaz quā filij sui sacris exornauit Om
nia eñi adornat maria adeo q̄ dicat Bern. Tolle ma
riā hāc maris stellā q̄d nisi caligo inuoluēs ac densis
sime tenebre relinquētur. De c⁹ bñficio ornat⁹ dicit
dñs ioh. brugmā in suis ꝯtēplationib Cōsidero gtī
a3 ornat⁹ tui o decoratissima vgo Nā tota militans
eccl'ia ex te ornat ⁊ decorat. De carne eñi tua bñdicta
⁊ in pte corpis tui excisa ꝯsistit pficit ⁊ termiat to/
tū dec⁹ ⁊ pond⁹ sacroꝝ eccl'ie dei. puta in eucharistie
sacro Tertiū beneficiū est erga gen⁹ hūanū. c⁹ q̄ re/
dēptorē saluatorēq̄ genuit. Iure ei⁹ redēptrix salua
trixq̄ dici pt Nā sic fcā ē pditio muliere suggerēte. sic
⁊ redēptio ⁊ salus fcia coopante: vñ iure dr redemp
trix ⁊c Quicq̄d eñi causa ē cāe etiā cā est cāti Or ergo
cā quodāmō ipa p generationē fuit redēptiōis ab eo
fcā cā dici pmeruit Quartū bñficiū est erga angeli
cā creaturā quaꝝ ruinā repauit ⁊ citatē instaurauit
dū per filiū suū ⁊ ei⁹ auxiliū lapides viuos ad illi⁹ ci/
uitatis instaurationē misit vt reedificarentur muri
hierl'm ex eis. Uñ dr dñā angeloꝝ ⁊ regina celi Po/
stremo erga suos cultores ⁊ deuotos se bñficētissiām
exhibuit p quib adhuc in vita ꝯstituta coꝝ vice stu
diosissiē dei filio desuiuit. Deū digne coluit p eis ret
buit. multaq̄ alia beneficia ipendit vt dclarat autor
marial': Sim⁹ g̃ grati retribuamusq̄ ei etsi ñ digne
saltē vtcūq̄ pro possibilitate Alioq̄n ei⁹ bñficijs non
erim⁹ beati. si nō extiterimus grati.

Hic beneficia specialia Mē. vij.

d As preciū ⁊c Adiūgunt pdictis gñalib bene R
ficijs quedā alia singularia ⁊ excessiua de ei⁹
plenitudie. vt Albert. magnus ait. nobis
emanātia. Nā primo ex ea emanauit nobis pciū re/
demptiōis. Ipa eñi est saccul⁹ pecunie De q̄ dr Pro
uerb. vij. In quo oēs thesauri sapie ⁊ scie sunt recō/
diti. quē secū tulit btūs vir xps in ipius virgis assūp
tione reuersur⁹ in die plene lune. i eccl'ie cōsummati
one De quo etiā dr Prouer. xl. q̄ pcul ⁊ de vltis fi/
nib pciū eius. qd preciū in die annūciatōis fuit com
massatū. in die passiōis psolutū. ⁊ a iudeis repulsuz.
⁊c. Secūdo effluxit ab ea aq̄ ablutiōis. Ipa enī3
est fons patens domui dauid. vt dr zacha. iij. Fons
etiā ortoꝝ ⁊ puteus aquarū viuentiū in vitā eternā
salientiū. Ipa etiā est cisterna illa bethlehemitica de
q̄ optauit bibere dauid. hoc est iudeorū synagoga.
Nā h⁹ xps erat aqua. quā cū iudaicus pp'ls habuit ñ
bibit. sed in cruce libauit. q̄ libatio nrā fuit ablutio.
Lauit eñi nos a pctis nris in sanguine suo ⁊c.

Tertio venit ex ea panis refectiõis Ipa em̄ nauis est institoris de lõge portãs panẽ suũ Et rcẽ de lõge dixit qꝛ panis viuꝰ q̃ de celo ꝛ sũmo celo descẽdit Ad quẽ cõcedendũ nos virgo hec inuitat dicẽs Cõedite panẽ meũ ꝛc. Quarto pfluit ab ea mediciana curatiõis. Altissimus em̄ vt dꝛ Eccli. xxviij. de terra .i. btã virgie creauit medicinã .i. carnẽ xp̄i curatiuã oĩs morbi Caro em̄ medici fcã ẽ vt ait Augꝰ medicia egroti ꝛ Ecc xxiiij. Medicia oĩm in festinatiõe nebule. sacri xp̄i. Quito accipimꝰ ex ea arma expugnatiõis. Ipa q̃dez ẽ domꝰ saltꝰ libani ꝯtinẽs oĩs gñis armamẽta. ꝛ turris ex q̃ dpẽdẽt mille clipei De q̃ xp̄s certaturꝰ ap p̄hẽdit sibi scutũ gladiũ ꝛ arma Carnẽ em̄ assũpsit quã diabolo ꝯ quẽ bellũ inijt obiecit de q̃ etiã vicit ꝛc.

Postrẽo etiã ab ea suscipiemꝰ p̄miũ remũerationis qꝛ filij merces fructꝰ vẽtris q̃ de se Ben. dr Ego ero merces tua magna nis. Qd p̄miũ vt pꝰ accipe mereamur grãs de susceptis agaꝰ Nõ ei dignꝰ ẽ dãdis q̃ donatis extat ingratꝰ

Hic enũcrãt priuilegia q̃b excedit ĩ glĩa Mẽ. viij

Extra sedẽs ꝛc. Iã sequũt marie puilegia vi/
d tã eiꝰ subsequẽtia. s. q̃ iã tenet in celi glĩa. de
q̃b qꝛ plene dictũ ẽ supra. s. in rosario de glĩa
iõ tm̄ h sũt cõmemorãda Et p̄mũ illic eiꝰ puilegiũ est
L q oẽs excedit q̃ ad locũ fcã maiestatis dextsedia Naz sicut būilliã fuit in tris. ita sup oẽs exaltata ẽ ĩ celis. ꝛ positꝰ ẽ thronꝰ matrꝭ regꝭ iuxta thronũ regis vtz ĩ Secũdo oẽs in regno excellit q̃ ad pfulgidũ ornatuz oĩa. s. p̄mia ẽntialia atz accidẽtalia in sũmo tenẽs stolis duob atz aureolꝭ trib glĩfica luce chorusscans coronãqꝫ stellaꝝ. xij. in capite gestãs ꝛc vtꝫ ẽ psecutũ. Tertio ceteros regnicolas añcedit q̃tũ ad actus ꝛ officiũ Actꝰ em̄ btitudis erga deũ in sũmo bꝫ. actꝰ q̃z bierarchicos in oẽs celi phalãgas pꝰ xp̄m plenius exercet iperiosa p̄sidẽs toti vniuerso. Quarto excellit oẽs q̃ ad cultũ q̃ colit ꝛ venerat in celi curia ꝛ ĩ terra Ab oĩbus em̄ celigenis ꝛ terrigenis. ꝛ ab ip̄o deo deoꝝ sũma trinitate sublimius venerat ꝛ colit

Postremo etiã ceteros btõs in glĩa añcedit. qꝛ q̃daz mõ. Ipa est btificũ scõꝝ p̄miũ ꝛ pcipuũ glĩe obiectũ. Ita vt de ea ꝛ in ea post xp̄m letent oẽs seseqꝫ putant. nõ parũ eius cõspectu beatos Habent singula ꝛ ꝯplura alia sub bijs cõtenta in supiori rosario.

Hic enũerant aliquot subsidia quibus suis subuenit Maria — Mẽbrum nouũ

A veniã ꝛc. Diciã queadmodũ ꝛ supra post
d glĩe cꝰ mglia sequũt q̃ inde cõseq̃mur q̃tidiana bñficia. imo ꝛ petũt ea q̃b succurrit suis ꝛc. Et hoc fm q̃nqꝫ illa pncipalia auxilia. de q̃b sup
M sũt annũerata exẽpla ꝛ miracla ꝛ q̃b respicit cũctorũ status Nã Bernar teste Maria fcã ẽ oĩa oĩb sapiẽtib ꝛ insipientib se debitricẽ fecit oĩb mie sinũ aperit vt de eius plẽitudine accipiant vniuersi. Naz p̄mo peccãtib dat ꝛ ipetrat veniã ꝛ reducit ad mias De hac em̄ ait Bernar. pctõꝛ reportat veniã. vt patz de theophilo ꝛ innũeris alijs Meminit enim se propt pctõres dei mrẽz ꝯstitutã. vn̄ ꝛ eis mie recognoscit debitricẽ Secũdo eã inuocãtib acq̃rit grãm ꝛ replet desideriũ eoꝝ in bonis vtz de multis. Hinc ait Ber. Sicut vas liquore plenũ si quo mõ moueat de facili effundit liquorẽ Sic misericordissima virgo gratia plena p̄cib mota grãz mox infundit Iõ dico vob charissimi si pie fuerit a vobis pulsata. nõ deerit vrẽ necitati qm̄ misericors ẽ ꝛ grã plena Vñ ꝛ dispẽsatrix thesauroꝝ ꝛ grãꝝ ẽ cõstituta a tpe q̃ xp̄i mr̄ est fcã. Tertio suis cultorib ꝛ deuotis dat etiã in p̄nti spũalia gaudia futuroꝝ p̄nũcia. vt de scõ edmundo epõ cãthuariensi. ꝛ muliere cꝰ saliua dulcis vt mel fuit facta Ancel. O magꝰ o pia o multũ amabilis maria. Tu nec nõiari q̃dẽ potes q̃n accendas. nec cogitari q̃n recrees affectꝰ diligentiũ te Tu nũq̃z sine dulcedie diuinitꝰ tibi insita pie meõrie ingrederis portas ꝛc. Quarto oĩb tribulatis subuenit ꝛ ptegit tẽptatos. Angelos in auxiliũ mittẽdo. hostes arcẽdo Utrisqꝫ em̄ p̄sidet iperiosa. ipa turris refugij q̃ nunq̃z defuit inuocata. ita q ꝯsiderer dicit Bernar. Sileat miaz tuã virgo btã si q̃s ẽ q̃ eã inuocatã in suis necitatib sibi meminerit defuisse Postremo iudicij vrgẽte astat in celꝭ p mũdo intcedẽdo ꝛ in hora mortꝭ fidissime astando suis ꝛ recõciliãdo. vñ ei dr Bern. Foues nec deseris miseꝝ q̃usqꝫ tremẽdo iudici cũ nouerꝭ recõciliatũ. Age ergo o misericordissima qd agis asta tuo amatissimo filio exorãs p toto mũdo qm̄ ꝯsuẽ positus in maligno Ondẽ filio pectus ꝛ vbera. Et filiꝰ pri latus ꝛ vulnera. ꝛ sic nulla poterit fieri repulsa vbi tanta sunt charitatis indicia. ꝛc.

Rosariũ pro explanatiõe orõnis dñice.

Ic ergo orabitis Mat. vi. Qm̄ in hꝰ distin/ B
f ctiõis inicio duo rosaria posita sunt. p attẽte legẽda salutatiõe ãgelica Et qꝛ int legẽdũ rosaria. legit etiã intermixtim orõ dñica Iõ pro huius distinctiõis cõclusiõe vel vnũ rosariũ annectendũ p dñice orõis explanatiõe ꝛ intelligẽtia. p̄sertim cuz non minori attentiõe legẽda sit orõ hec dñica q̃z salutatio angelica. imo potiꝰ tanto ãpliori. q̃to hanc illa ꝯstat eẽ digniorẽ. Et iõ hec orõ soluẽda ẽ attẽtiꝰ ꝛ deuotiꝰ q̃to cõstat nullũ orõnis genꝰ hac fore excellentiꝰ. Nã p ceteris oĩbus orõibus p̄sertim hec orõ redditur cõmendabilis a q̃nqꝫ excellẽtijs h versu ꝯp̄hẽs Auctor. pfecta. breuis ꝛ bona. spũalis

Prio ei ceteras añcedit orões ab autoris dignitate. qꝛ a deo ip̄o cõposita ꝛ edocta Secũdo a pfectiõis fecũditate Nihil em̄ ei deest qd nõ in septẽ petitõib cõtineat. nã teste Augꝰ. Si recte ꝛ cõgruẽter oremꝰ nihil aliud q̃z qd in hac positũ ẽ dicere possumꝰ. Nã in ea nõ solũ ponũtur oĩa q̃ rcẽ desiderare possumus

verũctiã eodẽ ordie petũtar q̃ desiderãda sunt Quia ꝓmũ finis. deide ordinata in finẽ vtz. Vñ nõ solum ꝑfecte postulare instituit. sed etiã affectũ ad ordinate desiderandũ informat. Tertio a breuitatis cõpendiositate. Nã in sui exordio ꝛ in oĩ ꝑte breuis est. Et hoc rõibus ꝛ cõgruẽtijs multis. Primo vt fiduciam det cito ipetrandi ꝛ ãnuendi q̃ tã breuiter vult rogari. Secũdo vt vtilia doceat. res. s. nõ verba mlta Nã ois res petẽda ꝯplectiť: licet diuersa sint verba Tertia vt prudẽtia ingeniosoꝝ in paucitate ṽborũ de profunditate misteriorũ ꝛ multiplicitate sñiarum mireť ꝛ exerceať. Quarto vt faciliter addiscať. Facilius meõriter teneať. Frequentius dicať ꝛ sñ fastidio sepius repetať. Postrẽo vt null⁹ ab ei⁹ ignorãtia excusetur Quia qᵭ tã facilit̃ sciť nõ nisi culpabilit̃ ignratur. Utqꝫ oñdatur ꝙ in mẽtis deuotiõe ꝛ nõ in ṽborũ multiplicatiõe virtus orõis ꝯsistat. Iuxta illud. Orantes nolite mltũ loqui ꝛc̃ Quarto ꝓcellit hec orõ ceteras in vtilitate. vtputa in exaudibilitate Est eñ verisilẽ ꝙ xp̃s eã nõ formasset nisi exaudire voluisset In petõꝝ deletiõe. Ait eñ Aug⁹. De q̃tidianis ꝛ leuib⁹ petis ꝛ breuib⁹ sñ q̃b⁹ hec vita nõ duciť quotidiana orõ fideliũ satisfacit. In bonoꝝ ipetratione ꝛ ad bonũ dispositiõe. Hinc añ ꝛ p⁹ horas dici solet ꝛc̃. Quid longi⁹ imorandũ Nõ ẽ in ea vel vnũ ṽbum qᵭ nõ singulare adducat ꝯmodũ excedit qꝫ eius vtilitas oẽ ingeniũ: Excedit etiã postrẽo a spũalitate Nã teste glosa. Nulla orõ est magis spũalis q̃ꝫ ista q̃ ex ore filij dei q̃ veritas ꝛ spũs ẽ processit. Grandib⁹ misterijs ꝛ sacramẽtis referta adeo vt nec verborũ nũerus nec ordo quidẽ vel adiũctio ꝯiũctiõis a misterijs vacet vt a quibusdã ẽ deductũ. Ob q̃ oia ꝛ silia cum magna est deuotiõe dicenda. Sed vt deuote dicatur oꝫ vt ꝓintelligatur. Ut aũt intelligať sequẽs rosarium in quo meditabilia q̃dã ei⁹ explanatia hñtur inspiciatur et attendatur.

In orõne dñca ꝓmo captať bñuolẽtia bõitatem laudando.

t c prẽm reuerẽs. amo. fidẽs. grã. pũgẽs.

Secũdo cõmendãdo charitatẽ dicẽdo

Nr̃a. aõr. par. subuenias. haut exer. hõres

Tertio maiestatẽ laudãdo.

Erigat. vt firmet. similet. doceat. fluat inde

Prima orõ q̃agit ꝓ fine orãdo Scilicet ꝛc

g lorificãs. purga. cõformãs. nosciro firmãs

Secũdo petiť nrã beatitudo | Aduẽiat.

Militat. exhercũ. fidei scriptũ. vel opẽ fert.

Tertio petim⁹ donũ grẽ

Et placiti. signi. cõformis. adipleat. instar.

Quarto que ad btitudinẽ spectãt

Corp̃is. ac mẽtis. nrũm. da. cotidianũ.

Quinto petiť malum auferri

Cõmissi. omissi. doni. dimitte. velut nos

Sexto petiť auferri malũ proximo

Consensũ. pereã. peto nõ ꝙ: plura. sed vnã.

Septio petiť amoueri malũ pñs.

Offense. macule. pene. stigis. a sathane me

Explãtõ h⁹ rosarij ꝛ ꝓmũ ᵭ captatõe bñiuolẽtie ꝑpť

P ro versuũ positorũ explanatiõe notandũ ꝙ tres sũt h⁹ orõis ꝑtes ꝓncipales Captatõ icꝫ bñiuolentie Septuplex petitio. Et finaľ ꝯclusio. Et q: meditabilia hec ex vulgatis doctorũ expositiõib⁹ sũt collecta. idõ velut nota paucis tñ sũt tangẽda. In dñice itaqꝫ orõis exordio sit beniuolentie captatio Que captať ꝓmo laudãdo e⁹ bonitatem cũ dr̃ Pater ꝛc̃. Et hic cor cõfortať. Dicim⁹ ãt pr̃ ꝛ ñ dñs aut de⁹ Primo vt dr̃ in versu ꝓpter exhibitiõem debite reuerẽtie Malachie. Si ego pr̃ vbi ẽ hõr meus. Est eñ filiaľ reuerẽtia deo potissimũ debita. C

Dicat ergo hic mẽs deuota O sũme de⁹ pr̃ ꝛ vere pr̃ oĩ pr̃nitatis mõ. A q̃ oĩs pr̃nitatis affect⁹ i filios deriuatur. Pr̃ inq̃ꝫ creatiõe. redẽptiõe. añcũ. educatione cura. ꝛ hereditatis ꝓmissiõe. da mihi filialẽ reuerẽtiã. in te prẽm clẽm ac tñ ꝛc̃. Tangiť in hac oraciũcla abũda deuotiõis materia sed passim exposita ꝛc̃ Secũdo ꝓpter ꝓuocationẽ amoris ꝛ amicicie Pr̃ ei magis appetit amari q̃ꝫ timeri. Iuxta illud Hiere. Saltẽ amõ voca me pr̃ ꝛc̃. hñs scꝫ in me affectũ filialẽ O imensa clemẽtia dei vilissimo luto. ᵭtestabili sanie: hõi petõri prẽm se de⁹ facit ꝛ pr̃ vult ꝯpellari O vtinã tuborie ꝛ amãtissiẽ pr̃ vtinã aõris grãm ifundas vt digne te diligã prẽꝫ. Tertio ꝓpter pr̃stationeꝫ ꝯfidentie. Quid eñ negabit filijs q̃ dedit ꝙ pater est Cui⁹ pris amor supat oẽm etiã maternũ amorẽ Iuxta illud ꝓpheticũ. Nũquid pt mlier obliuisci infãteꝫ suũ ꝛc̃. ꝛ si illa oblita fuerit. ego tñ nõ obliuiscar tui. O igitur vere orõ dulcis c⁹ principiũ paterno nomine dulcescẽs sequẽtiũ petionũ obtinẽdaꝝ fiduciã prestat O igiť pr̃ da filialẽ fiduciã vt in te iactẽ oẽm meaꝫ curã. Quarto ꝓpter pensationẽ grẽ. vt. s. cogitem⁹ ꝓplo xp̃iano maiorẽ grãm exhibitã q̃ꝫ israhelitico Nõ ei fecit taliter oĩ nationi: Illis q̃ꝑpe vt ṽuis ĩsinuatus ẽ dñs ꝛ de⁹. sed ꝓplo grẽ spm̃ infudit adoptiõis in quo clamet Abba pr̃. O da ne in me deꝑdita eat grã tanta da vt digne viuã illi ꝛc̃. Quinto ꝓpť mentis cõpunctionẽ de ꝓteritis ꝛ cautionẽ de futuris et reꝝ cõtẽptũ terrenaꝝ. vt scꝫ pudeat indigna gessisse generi degenerẽ vixisse tanto pr̃i. Et vt deinceps cauere ꝓponat a peti sordib⁹ ne tanto pr̃ẽ reddatur indign⁹. vt sic timor pr̃ne offense causa sit cautele. Spernatqꝫ oẽ terrenũ q̃ prẽꝫ hꝫ deũ vt fili⁹ regis exrsi fimũ aut latrine officiũ. Vñ pꝫ ꝙ ex hac dictione pr̃ multiplicẽ pt deuot⁹ sibi elicere affectũ Iuxta deuoti illi⁹ cõsiliũ dicẽtis. Si inq̃t aurib⁹ haurias. si ligua reuoluas. si mẽte ptractes breue hoc verbũ pať nr̃. Nõ breuẽ hinc formes affectũ. sed ꝓrin⁹ assurgat aim⁹ ad bñiuolentiã. reuerentiã. ꝛ cõfidentiã. Induat generosũ aim regie nobilitatis. Pudeat deinceps

indignã ferre fuiturẽ. Tedeat exilium. displiceat
miseria pudeat fede turpitudinis In mentẽ redeat
ꝓmissa hereditas Reposita adoptio beata ꝛ felix ex
pectatio Huiuscemõi affecões fecũd⁹ amor quoti/
die parit Nec ẽ momentũ sterile amãti qꝛ momentũ
amãti est omnis res ꝛ omnis occursus O igitur felix
nimiũ ille q̃ posset spũ filij donat⁹ dicere sic pater nr̃
Uocaliter dicere non ẽ dicere Sed cordis nostri me
dullis ex oĩbꝫ iterioribꝫ nosse ꝛ sentire pietatẽ filiorũ
ĩ cordibꝫ nr̃is toto pectore patrẽ spirãtes ꝛ ãhelãtes
Hoc ẽ viuaciter efficaciter dicere Abba pr̃ veracit̃
viuaciter efficaciter clamare abba pater Et hoc nisi
in spũ filij nõ clamatur quẽadmodũ apostolus içt
Nemo potest dicere dñs iesus nisi in spũscõ ꝛc̃ Dice/
re inq̃ꝫ veraciter efficaciter ꝛc̃ Et hec de Pater.

Noster

n Oster amor ꝛc̃. Scdõ captatur beniuolentia
laudãdo dei dignatiuã charitateꝫ cũ dicit̃ nr̃
Non eñ dicẽdũ est meus qd̃ xp̃o ꝓpriũ sed noster mł
tiplici ꝯgruitate Primo ꝓpter amoris inductionẽ
qꝛ dicẽdo noster inuitamur ad fraternitatis amoreꝫ
vt sic q̃libet ꝓ alio q̃ꝫtũ ꝓ se oret Juxta illud Orate ꝓ
inuiceꝫ Nã orõ vtiqꝫ tãto acceptior q̃ꝫto coĩor O igi
tur pater noster q̃ te nobis dare non cessas ꝑ tue bo
nitatis diffusionẽ fac vt tui simus habẽtes inuicem
fraternã dilectionem Scdõ ꝓpter pacis ꝯseruatio
nem Nõ eñ debet esse iurgium vel ꝯtentio inter fra
tres Juxta illud geñ. xiij Nõ q̃so sit iurgiũ vł ꝯtẽtio
inter me ꝛ te Fratres eñ sumus O igitur noster pa
ter ꝛ pax nr̃ã q̃ pacẽ reliq̃sti in terris da pacẽ nob̃ vt
veri fratres simus pacifici filij tui Tercio ꝓpter sb̃
uentionis mutuã inpensionem Fratres eñ mutuũ
sibi auxiliũ debẽt ꝓuerbiorũ xviij. Frater q̃ iuuatur
a fratre quasi firma ciuitas O ḡ primogenite inter mł
tos fratres frater ꝛ o pater noster da vt ope fratres
diligamus ꝛ aĩas ꝓ eis ponamus Quarto ꝓpter e/
lationis ꝯpressionẽ inuitans nos ad humilitateꝫ do
cens oĩm nostrũ equalitateꝫ vt nemo de nobilitatis
genere extollatur Juxta boetij illud Omne gen⁹ ho/
minũ in terris simuli surgit ab ortu ꝛc̃ Quid genus
et ꝓauos strepitis ꝛc̃. Et malache. secundo Nũq̇d
non pater vnus oĩm nostrũ nũquid non vnus deus
creauit nos Quare ḡ vnusq̇sqꝫ despicit fratrẽ suũ ꝛc̃.
O igitur pater deus humiliate ꝓ fratribꝫ da humili
tatẽ cũ fratribꝫ Quinto ꝑꝑ mutui honoris exhibi/
tionẽ q̃ inter fratres erit Juxta illud Ro. xij. Hono
re inuicẽ ꝑuenientes Et vere merito deberem⁹ nos in
uicem honorare quos tm̃ sublimauit deus vocãs se
eorũ patrẽ ac ꝯstituẽs eos filios ac ꝑ hoc ꝛ heredes
O gloria ꝛ honor in quo nõ ẽ insipiẽs q̃ voluerit glo
riari He sunt cause cõmuniores quas sup̃ noster as
signãt doctores Sup̃ quo nihilominus verbo lata
se offert materia deuotionis q̃ illud ad species expli/
care volet Quid eñ est pater noster nisi pater meus
ꝛ verbi Pater me⁹ ꝛ virginis matris pater meus ꝛ
seraphin ꝛ cherubin ꝛ breuiter oĩm scõrum ac reruꝫ
O q̃ se huic ꝯsiderationi daret is q̃ꝫtũ deuotiõis ver
bum illud noster ꝯtinet experiretur.

Qui es in celis

e Rigat tercio dei beniuolentia captatur dum
eius maiestas laudatur dum scꝫ in celis addit̃
Nam licet ꝛ in terra sit ꝛ vbiqꝫ dictum tamen est in
celis hijs ex causis Primo dicitur in celis ꝛ nõ in
terra ꝓpter mẽtis ad celestia erectionem Ut scꝫ eru/
bescamus versari in terris vbi audimus nos patrem
habere ĩ celis Propter itẽ mẽtis deuotionẽ ꝛ ꝯpun
ctionis excitationẽ vt doleam⁹ segregari a patre pu
deat iacere in exilio patre sedente in solio Juxta illud
p̃s. Fuerunt mihi lachrime panes dum dicitur vbi ẽ
deus tuus vt sic mente dicamus heu mihi bone cele
stis pater qꝛ incolatus meus ꝓlongat⁹ ẽ nimis O q̃n
veniam ꝛ apparebo ante faciem patris exul filius
Secũdo dicitur in celis nõ vbiqꝫ propter mentis
fixã stabilitionem hinc venerabilis hugo Si dixissꝫ
Qui es vbiqꝫ verũ dixisset sed ne inepta ꝛ inania que
rendo mente euagemur dicit In celis vt mente illic
radicata q̃ celestia sunt queramus O igitur pater q̃
es in celis cõgregetur cor meũ ne euagetur in terris
sed semp̃ sit meditatio ꝛ ꝯuersatio mea apud te ĩ cel̃
Tercio propter mentis nostre ad celũ ꝯformati
onem ꝛ assimilationeꝫ vt scꝫ sicut celi distincti sunt va/
rijs ꝓprietatibꝫ Ita etiam petentium ꝛ orantiũ mẽ
tes adornẽtur diuersis virtutibꝫ vt sic deus dignetur
inhabitare eos quasi in celis O igitur pater q̃ es in
celis idest habitas in sanctis ꝑ graciam Utinaꝫ mi/
sera mea anima terrenis inmersa tibi fiat celũ clarũ
varijs virtutibꝫ ornatũ a peregrinis ipressionibꝫ alie
num vt sic te felicẽ habeã in habitatorẽ deum Lata
hic posset fieri adductio de proprietatibꝫ celorũ de q̃/
bꝫ passim inuenitur in s̃monibꝫ scõrum ꝛ p̃sertim in
libro de triplici via habetur istud deductum Quar
to propter nostram eruditioneꝫ Ut scꝫ discam⁹ spe
cialiter illic deum esse vbi p̃eminet in effectu ꝛ ꝓprie
tatibꝫ Et sic est in celis ꝑ potẽtie inmẽsitateꝫ. sapien
tie claritatem. qua õnia noscit Nec iuxta quosdã cir/
ca cardines celi ambulat inferiora hec nõ curãs ꝛ ig/
norans Preside eñ intuẽs ꝛ moderãs cũcta Adeo
vt sine eius volito non cadat foliuꝫ ex arbore nec vel
passer in obliuione est corã eo ꝛc̃. Item qꝛ vt doceat
inherentie varietatẽ qua aliter in iustis aliter in pec/
catoribꝫ aliter ĩ celis aliter in inferis ꝛ in terris Hic
notetur varietas quomodo deus est in rebꝫ Quin
to propter virtuositatis influxionẽ Ut sicut celũ in/
ferioribꝫ multa influit Ita etiã omne bonum ab eo
q̃ in celis est venit Omne eñ datum optimũ ꝛ õne
donum ꝑfectum ab eo descẽdit. Omnia eñ vt poeta
ait descẽdunt a summo culmine rerũ Quo nisi ꝯsulto
nihil est quod sidera possunt Dicitur ḡ in celis vt sic

mētem illo fiducialiter dirigam⁹ spātes q̄ q̄ ibi bēt abundātiam bonoꝝ ꝯicās etiam ea pullis coruoꝝ nō nos deseret vbi est penuria illoꝝ p̄sertim dū exoratur votis iustoꝝ. Sp̄ ḡ orāt̄i nos ita aptem⁹ q̄i celum ingressuri coramq̄ꝫ tremenda illa maiestate oraturi ꝛc̄. vt monet sanctus Bernardus. Et hec de orationis hui⁹ captatione.

Sanctificetur nomen tuum.

b Glorificans ꝛc̄. Hic post exordium ꝛ captatioēm seq̄tur tractat⁹ ꝛ ip̄e intēte petitōnes Quaꝝ petitōnū varij varie assignant ordiēm ꝛ rōnes. Quia scꝫ ordinātur oēs vel in deum q̄ ad eēntie vnitatem Uel singl'e ad p̄soāꝝ trinitatē ꝛc̄. Uel p̄me tres ꝓ trib⁹ dotib⁹ patrie vel ꝓ trium virium aie p̄ tres ꝟtutes theologicales reformatiōe Relique ꝓ necitatib⁹ hui⁹ vite Uel septem ꝯ septem mortalia p̄p̄ septem dōa scīspūs. Lōgum eēt tractare singula breuiter nos volumus expedire exequēdo versuum meditabilia s̄m communia sanctoꝝ scripta. In prima igitur oratione oramus que sunt finis petentes sanctificari nomen dei. Sanctificatur autem multipliciter. Primo vt dicitur in ꝟsu per glorificatioēm. vt scꝫ ita nos facias viuere vt p̄ nos te magnificent ꝛ glorificent ceteri.. Et vere digne p̄ma est hec petitio qua petitur nil nisi patris glorificatio. O igit̄ bone pater sanctificetur nomen tuum: in se quidem semper sanctum peto vt apparcat omnibus honorabile ꝛ glorificandum.

Secundo p̄ purgatioēm Hinc Martir Cyp̄anus Opus est vt qui quotidie delinq̄mus. delicta nostra assidua sanctificatione purgemus. O igitur sanctificetur nomen tuum vt sit in nobis sine terra ꝛ purum vt cor nostrum ab omni peccati sorde liberum ī omnib⁹ clare te contempletur ꝛ videat nomen scm̄ tuum. Tercio p̄ conformationem Ut scilicet eius sanctitati q̄ꝫtum possibile est in via ꝯformemur ꝛ nūq̄ꝫ indigna tanto nomini agendo eo īdigni sim⁹ O vtinam sanctum nomen tuum quod est pater et eius digna conuersatio in me sanctificetur vt ea cogitationum puritate. affectionum sanitate polleam q̄ decet filios tanti patris. Iussisti enim Perfecti estote sicut pater vester in celis. Quarto p̄ cognitionem. vt scilicet sanctum ab hominib⁹ habeatur ꝛ ita innotescat vt sanctum cognoscatur ꝛ vt nihil illo sanctius estimetur ꝛ iudicetur. O sanctificetur nomen tuum id est talem de te deo noticiam accipiam qualis deo sit digna. Nihil em̄ sanctum nisi quod deo dignum Granditerq̄ꝫ estimem illud. vt sic noticiam ꝛ estimationem affectio digna in te prēm sequatur. Nomen em̄ noticia est Quinto per confirmatioēm Sanctificetur nomen tuum id est confirmetur nom̄ illud quo filij dei vocamur p̄ glorie fruitionem vt nō excidamus. Et stabile sit in nobis In intellectu per veram ꝛ claram cognitionem In affectu p̄ sanctam ꝛ piam dilectionem In memoria p̄ firmam ꝛ ingeꝫ inhesionem. Uel Sanctificetur p̄ beniuolentiam in corde Per reuerentiam in ore Per p̄seuerantiam in op̄e. Nomen tuum. Scꝫ nomē patris vt sim eius filius Nomen ihesu vt sim saluatus Nomē spiritussancti vt sim ꝛ fiam sanctus. Nomen em̄ istud trinitatis. Hec breuiter de petitiōe prima In q̄b⁹ q̄ attenderit habet copiosam deuotiōis materiam paucis ex doctoꝝ sentētijs tactā

Adueniat regnum tuum. G

m̄ Militat ꝛc̄. In hac scd̄a petitione post oratam in sup̄iori dei gl'am petimus beatitudinem nostram Ut scꝫ Adueniat dei regnum id est ad nos veniat Est autem multiplex regnum s̄m quod multipliciter potest exponi petitio ista. Nam p̄mo peti potest vt adueniat regnū militātis scꝫ eccl'e vniuersalis p̄ xp̄istiane fidei declarationem ꝛ dilationem Et destruatur regnum antichristi ꝛ dyaboli de quo regno dicitur Math. xiij. Colligēt de regno eius scilicet ecclesie militantis omnia scandala ꝛc̄. O bone pater adueniat regnum ꝛ fides eccl'e in vniuerso mundo cesset dyabolus paganismus et heresis habitare in eo. ꝛc̄. Sc̄d'o petit̄ regnum triumphantis ecclesie celestis scꝫ glorie p̄ eternam p̄miationem vt excludatur regnum presentis ꝛ future miserie De quo ipse dominus. Fulgebunt iusti sicut sol in regno patris ꝛc̄. Uere preclustre illud regnum. vere digne petendum Est em̄ amoris regnum. Nec em̄ alio vel tytulo q̄ꝫ amore inscribitur miles. Neq̄ꝫ alijs ibi armis q̄ꝫ amoris militatur. Ubi omnib⁹ amor in regem. vinculum est legionum.

Ubi quisq̄ꝫ tanto commilitonem pre se ducit honoratiorem q̄ꝫto senserit regis amantiorem Amor em̄ in regem balteus ac torques est eo cuiq̄ꝫ insignior q̄ feruētior fidelior q̄ꝫ fuerit. ꝛc̄. O quando veniet h̄ regnum Ubi tantuꝫ est gaudiū quod illud non concipit cor humanum. O veniat clara dei ꝛ beatifica fruitio Ueniat carnis resurrectio. veniat omnis regni illi⁹ beata beatitudo presertis animab⁹ dilatis a regno. ꝛc̄. Tercio petitur Regnum virtutum ꝛ diuine gratie. de quo luce. xvij. dicitur. Regnum dei intra vos est. Non em̄ est esca aut potus sed iusticia ꝛ pax Grande em̄ regnum hoc recte iudicanti licet nō externo apparatu splendeat animali ꝛ vano estimatori. Istud em̄ est illud p̄claꝝ regnum quo christus regnauit iacens in presepiolo. etiam laceratus flagris in pretorio. licet etiam alio ampliori hoc regnum sanctis ōnib⁹ est cōmune. Adueniat ergo illud p̄ gratie inhabitatioēm ꝛ ꝟtutum op̄ationem ꝛ destruat regnū peccati ꝛ malicie p̄ cessatioēm vt scꝫ petm̄ n̄ r̄gnet in

nobis:O adueniat regnum ꝟtutum ⁊ grẽ. pereat re
gnum peccati ⁊ neq̄cie. Totum meuendicet sibi hoc
regnũ. Quarto petitur regnũ scptũre sacre. De
quo Math. xxi. Auferetur a vobis regnum dei. Ad
ueniat scꝫ ꝑ veram cognitionem vt destruatur reg/
num erroris ⁊ ignorantie. O rex ⁊ bone pater q̄ cla/
uem habes scientie ⁊ aperis cui voles. Aperi mihi h̄
scripture sacre regnum vt spnam oĩe mundanum
colloq̄um. Postremo petitur regnum diui au/
xilij ⁊ assistentie. Unde ait hugo. Ueniat regnũ po/
tentie ad debiles ⁊ infirmos roborãdos Regnum sa
pientie ad insensatos ⁊ fatuos illuminãdos Regnũ
leticie ad nos flebiles ⁊ afflictos ꝯsolandos. Et hec
de aduentu multiplicis regni pro quo iugiter aspirã
dum.

h Fiat volũtas tua sicut in celo ⁊ in terra:

c T placiti ⁊c̃. Hiciam ꝯñter petimꝰ donũ gra
tie vt ꝑficiamꝰ interim dei volũtatem Que qꝛ
multiplex est ⁊ multipliciter fieri hꝫ ideo hec oramꝰ
Primo vt fiat volũtas eius nõ tm̃ bõa. sed ⁊ bñplaci
ta vt ꝑ õnia fiat in nobis quod bñplacitum fuerit co
ram eo. Quasi dicatur Hoc volo hoc desidero hoc to
tis aĩ visceribꝫ concupisco. vt semꝑ in me tua bene
placẽs volũtas fiat. totus tuus sim totꝰ in tuũ plau
dam honorem ad quod factus sum ⁊ natus. Secũ/
do fiat voluntas etiam quocunqꝫ signo innotescens
siue preceptione prohibitione permissione opatione
cõsultatione que sunt q̄nqꝫ signa diuine voluntatis
Et complectuntur hoc versu.

Precipit. ac prohibet. permittit. consulit implet.

De quorum declaratione late agitur in scriptis
primi sentiarum. Omnem autem signi volun
tatem fieri cupimus vt scꝫ quisqꝫ oret. Precepta fa
ciam prohibita caueam. ꝑmissa ꝑferam Opata pro
bem. Consilijs obtempꝑem Et hoc sit mihi gaudium
ꝑficere quod scio tibi bñplacitum. Tercio vt ẜm om
nia ꝯformis sim tue voluntati Etiam ẜm voluntatẽ
appetitus naturalis Uolũtatem sensualitatis etiam
conditionate positiõis q̄ aliud pt̄ velle sub ꝯditione
scꝫ si deo placeret. Semꝑ aũt ẜm volũtatem delibe/
rate rõnis deo ꝯformetur quod necessarium est ⁊ de
esse salutis vt aiunt doctores. Quarto vt volũ/
tas õnis tua adimpleatur siue velimꝰ aut nolimus ĩ
nobis aut a nobis Fiat inq̄ꝫ in peccatoꝝ ꝯuersioe per
opus penitentie In ꝯuersoꝝ sanctificatione ꝑ munꝰ
grẽ In sanctificatoꝝ saluatiõe ꝑ bonũ ꝑseuerãtie In
saluatoꝝ clarificatiõe ꝑ donum gl'e. Oro vt velim qꝛ
necesse est fieri si decreueris vel volueris Postre
mo oramus Fiat sicut in celo ⁊ in terra. Non dixit.
In me vel nobis fac vt vniuersaliter concludet ⁊ orõ
nem formet Dicit̃ ãt Sicut in celo ⁊ in terra Id est:
vel sicut in christo ita in eccl'a Uel vt in ãgelis ita in
hõibꝫ Aut vt in iustis ita in peccatoribꝫ Uel sicꝫ i spũ
ita ⁊ in carne O igitur q̄ nõ nisi iuste vis ⁊ q̄cq̄d vis
potenter efficis Fac vt in me sic fiat volũtas tua ⁊c̃.
Putãt ãt aliq̄ ꝙ adiectio hꝰ orõis scꝫ sicut ĩ celo ⁊ in
terra applicari posset etiãꝫ ceteris singulis petitiõibꝫ

Paẽm nr̃m cotidianũ da nobis hodie

c Oꝛporis ⁊c̃. Postq̄ꝫ orata sĩt q̄ ad btitudi/
nem directe ꝑtinẽt ⁊ ꝑncipaliter iam petun
tur q̄ ad eam spectãt instrumẽtaliter. Et ꝑ
mũ petitur panis largitio Et q̄dem multiplicis pa/
nis. Nam ꝑmo petimꝰ paẽm corpalem nccãrium
ad corpus sustentationem ꝑ quem intelligitur õnis
sufficientia victus O hunc paẽm da iuste habere. de/
uote sumere. bene conuenire. Nam ⁊ pꝰ prãdium h̄
oramꝰ. Scd̃o petimꝰ panes mentales Scꝫ Paẽm
pñitẽcie ad releuatiõem languoris. Panem iusticie
ad profectum operis. Panem doctrine ⁊ intelligẽtie
contra famem erroris. Paẽm eucharistie ad inpin/
guatiõem amoris. Paẽm glorie ad delectatiõem sa/
poris. Posset de singulis his pãibꝫ plurior fieri ma/
teria deuotiõis Sꝫ reĩqrat in alijs O vtinam vel mi
cas dederit hoꝝ. Tercio in hac petitiõe innuit̃
cõis possessio cum dicimꝰ nostrum Nõ em̃ dr meum
tuum vel angeloꝝ sed nostrũ Et h̄ ꝑꝑ hũilitatem q̄
oĩs indigemus Propter cõicabilitatem vt hũc nul
li tanq̄ꝫ ꝓprium negaremus Propter vtilitatem qui
a ꝓpter nos factꝰ. Propter dignitatem qꝛ soli homi
datam conficere christi corpꝰ nõ angelicis ptãtibꝫ.

Quarto Da nobis dr vbi rõnabilis petitio ꝯmẽ
dat̃. Dicit̃ em̃ nobis ꝑꝑ orõem mutuam ⁊ subuẽtio
nem fraternã Da aũt annectitur vt ĝtuito accipi mõ
stretur Nõ em̃ nostris meritis nec vllo dat ꝑmio spe
rato ex nobis. Da ergo o pie pater q̄ õibꝫ pribꝫ carni
ꝑña viscera inspiras paẽm nccãrium ꝯcedẽdo: Da
quasi de manu tua sumẽdo Et alijs vt paẽm distri
buãt ⁊ frãgãt inspirãdo ne deficiamꝰ in via.

Postremo quotidianũ additur quo sup multi
plex rõ assignatur Nam petimꝰ quotidianũ. ne ãxie
mur sollicitudie supflua q̄rẽdo Ne a christo sepemur
ex crimine ab eucharistie pceptiõe abstinẽdo Ne inol
uamur caligine a panis dijudicatiõe cessando. Da i/
gitur quotidie in tpe nate grẽ ⁊ gl'e qm̃ sẽp illo opꝰ
habemus. Hec sup petitiõe quarta. In q̄bꝫ dic
tis innuuntur alia multa.

Et dimitte nobis debita nostra sicut ⁊ ⁊c̃. i

c Ommissi ⁊c̃. Post petitiões bõi dãdi seqũt̃ o
rõnes mali auferẽdi Et ꝑmo petimꝰ amotiõẽꝫ
mali p̃teriti dicẽdo Et dimitte ⁊c̃. Primo orãdo dissio
nem oĩm maloꝝ ꝯmissoꝝ q̄ scꝫ ꝯmisimꝰ aut corde o
re vel ope. Alioꝝ ꝯsensu aut ꝑmissiõe Nõ em̃ solum
q̄ talia faciũt sed ⁊ q̄ ꝯsentiũt rei fiũt O igit̃ sacerdos
summe ⁊ agne dei q̄ ꝓ nobis rñdisti q̄ ꝓ debitis nris

diluēdis te in sacrificiū obtulisti. Dimitte oīa ꝯissum Scḋo dimitte omnia debita etiam omissione contracta O misim⁹ eñ multa scꝫ q̄ facere debuim⁹ potuim⁹ ꝛ ꝓposuim⁹ Uñ rei sum⁹ O veniat ꝗ veiat pie pr̄ ān⁹ iubileus recordare mortis summi pōtificis ꝛ remissioēm fac pctōꝝ ꝛ reduc exules in patriam qꝛ agḡuatū est nimis onus nostroꝝ debitoꝝ. Tercio etiaꝫ dimitte oia debita dōi scꝫ q̄bꝫ obligamur sup̱ multis donis aut bñficijs ꝯcessis puta bōis naturalibꝫ tp̄alibꝫ spūalibꝫ. q̄bꝫ abusi ingr̄itudīe sum⁹ Uel etiā malis dimissis puta peccatis ꝛ penis demeritis Aut etiam ꝓ bōis ꝓmissis ꝓ q̄bꝫ oībꝫ debitores sum⁹ ꝛ grās debemus. Quarto notāter dicim⁹ Dimitte nobis scꝫ debitoribꝫ q̄ sine debitis nō sum⁹

Postremo ꝯditioēm ānectim⁹ scꝫ Sicut ꝛ nos dimittim⁹ ꝛc̄.i. Sicut nos vniuersaliter frequēter ardēter velociter ꝛ pseuer̄anter de cordibꝫ pure ꝛ ꝓpt̄ te dimittim⁹ Sic ꝛ tu dimitte Immo plenius multo nobis Uere felix offensa frīm quam allegamus ante deum in defalcatioēm nostrorum debitoꝝ. O q̄ꝫ bonus ꝛ pius deus plenus viscerū charitatis vt dimittat ōnia sua si dimiserimus pauca fratribꝫ nō tñ tā nobis q̄ deo debentibꝫ.

Et ne nos īducas in temptatioēm

c Onsensum ꝛc̄. Hic iam petimus amoueri malum de primo ꝯmittēdum petentes amotionem mali futuri Et ne nos īducas ꝛc̄. vbi p̄mo petim⁹ ne ꝯsentiam⁹ temptatiōi siue astucia decepti siue cedamus afflicti q̄si dicerem⁹ O pr̄ miseroꝝ q̄ it emptator es maloꝝ ꝛ si pmittas nos q̄nq̄ꝫ ad exercitiū duci in temptatiōis sensum. nō tñ oro pmittas induci p consensum ꝛ assensum Nil nocet sensus si nō assit consensus. Scḋo hic oram⁹ ne temptari deficiam⁹ sed ꝩtutem det agōistis tantum pseuerādi Ne vincamur dando grām triumphandi.

Postremo ne deseramur et sic peream⁹ O igit̄ ne mens sit decepta affecta aut temptatiōe deiecta oram⁹ ne a te sit derelicta Intus eñ ducitur qñ int⁹ a tēptatione vincitur Et hoc qñ a deo deserit̄ Tercio Non petimus ꝙ non pmittas tēptari. qꝛ piculosissima est tēptatio nulla tēptatione pulsari qꝛ inde oriuntur multa mala Ut cordis elatio sui incōsideratō temptatorū incōpassio. despectio aliorū ꝛc̄. Quarto hic ꝯsiderādū licet temptatiōeꝫ singulariter dicat̄ Uaria tñ sunt hominū temptamēta q̄ hoc noīe ꝯplectuntur cōtra q̄ hic orat̄ Mūdus enim caro demonia diuersa mouēt p̄lia ꝛc̄ Mundus tēptat p ꝓspa ꝛ aduersa Caro p carnalia desideria ꝛ lasciua dyabolus p varia deceptiōuꝫ gñā Ita ꝙ ꝓrsus sūt innumera Pro q̄bus oībꝫ oramus ne tēptemur vltra id q̄ḋ ferre possumus.

Postremo notādū licet tanta sint ꝛ tam diuersa temptationū gñā. In singulari tñ petim⁹ quasi liberari ab vna. Nam q̄ nō inducitur in temptatioēm ꝯcupiscētie q̄ oīm est temptationū origo ꝑꝯñs i nullam inducitur ceteroꝝ. Dicit ergo Et ne nos idu. in temp. et singl'ariter. q̄si dicere vellet. Libera a cōcupiscētia ne timeam⁹ reliqua Et hec de petitiōe sexta

Sed libera nos a malo. Amen.

o ffense ꝛc̄. Hic postremo oramus amoueri p̄ñs malū ad mala p̄dicta inclinatiuum Nihil eñ ꝓdest lauari a mortuo ꝛ rursus tangere eum Petit̄ tñ gñaliter amoueri oīe malū Et p̄mo petim⁹ liberari a malo pctī au culpe quod ē dehonoratiūm diuie reuerētie. p̄uatiūm visiōis diuine aut ipeditiūm gl'e. O igit̄ bōe pr̄ libera filiū ab ōni malo culpe ne vnq̄ꝫ te offendā ꝛ mala culpe incurram. Scḋo petim⁹ liberari etiam a macula pctī ꝛ ei⁹ reliquijs aut si pctōꝝ sint fomitibꝫ ꝛ ab oībꝫ bonoꝝ retractiuis ipedimētis ꝛ duci ad illum statū q̄ pficitur aggregatiōe oīm bonoꝝ ꝛ p̄uatiōe oīm maloꝝ Tercio petim⁹ liberari a malo pene supplicij vel tribulatiōis. Quarto liberari petim⁹ nō solum a malo p̄ñtis tribulatiōis sed multo amplius a malo infernalis ꝯbustiōis Cu⁹ mala lꝫ sint multa sūt tñ q̄dā p̄ncipaliora

Scꝫ
Obstinatio voluntatis
Priuatio claritatis
Cruciatio mentis ꝛ corꝑis

Cruciatus sunt adeo inumeri vt dixerit gentium poeta quidam.

Nō mihi si centū lingue sint oraq̄ꝫ cētum
Ferrea vox cūcta penaꝝ gñā possem. Prēdere ꝛc̄. Quos ḡuat duratio eternitatis A q̄bꝫ oībꝫ cupi⁹ liberari petitiōe hui⁹ orōnis Et nō solum a penis inferni sed etiam purgatorij.

Postremo liberari petimus etiam a malo dyaboli vt scꝫ auferatur si illo compediti sumus. Et hic dicitur non a malis sed a malo id est a dyabolo pnicioso a quo omnium malorum initium est ꝛ origo. Ab hoc libera nos domine.

Annectitur finalis illa ꝛ generalis conclusio Amen Scꝫ quod dictorum est confirmatio vel petitorum exoptatio ꝛc̄. Quod si hic velimus assignare ꝙ huic orationi vt aiunt est subtractum nec reperitur in codice latino sed habetur in greco Scꝫ Quoniam tuum est regnum tua gloria ꝛ virtus in secula Amē

Uidebimur forsan hijs qui nil legerunt errare Sed legant laurentium de valla in suo correctorio. Immo legant doctores grecos. Et Chrisost. in oper̄ imperfecto Et illic reperient ab eo positum ꝛ pulchre expositum ꝛ orationibꝫ precedentibꝫ annexum.

Hec sufficiant pro qualicunq̄ꝫ expositionis monimento Est enim opere precium quippiam habere ad hui⁹ orōnis quā totiens frequentam⁹ itellectū.

Ludolphus Carthusiensis

P

Ater noster excelsus in creatione suauis in amore diues in hereditate. Qui es in celis speculū eternitatis corona iocūditatis thesaurus felicitatis Sāctificetur nomē tuū. Sit nobis mel in ore cithara in aure deuotio i corde Adueniat regnū tuū Jocūdū sine pmixtiōe trāqllū sine pturbatiōe secur̄ sine amissiōe. Fiat volūtas t. vt ōnia q̄ odis odiam⁹ q̄ diligis diligam⁹ q̄ tibi placēt impleam⁹ Paēm nr̄m ꝛc. scʒ doctnalem pēitēcialem ꝛ ꝟtualem. Et dimitte q̄cūqꝫ cōtra te ꝯmisim⁹ aut cōtra ꝓximos aut nosipōs Sicut ꝛ nos dimittim⁹ debitoribꝫ nostris. q̄ nos offenderūt ꝟbis in psonis aut rebꝫ. Et ne nos inducas in temptatioēm. carnis mūdi demonis. Sed libera nos a malo pn̄ti p̄terito ꝛ futuro. Amen. Hec de orōne dn̄ica tetigim⁹ pauca de q̄ possem⁹ adijcere multo plura quō videlʒ A q̄dam oratio hec inter cetera effertur a plenitudie ꝛ fecunditate Adeo vt tametsi grande q̄ppiam crepitant greci ꝛ inflatis buccis. Chiasmū illum demostenis quo in philippum macedonem vtitur extollant. Huius tamen orōnis collatione sterilis est ꝛ infecūdus. vt late deducit.

Itemqꝫ de distictiōe har̄ petitionū vt scilicʒ ad Patrem. Filium. Spm̄ scm̄ dicat

Sāctificetur		Tēplū ꝛ sacerdotiū
Adueniat	q̄ petit	Regnū ꝛ soliū
Fiat volūtas		Thalamū ꝛ ꝯiugiū

Rursusqꝫ contra tua obstacula ad Patrē filiū ꝛ spm̄ scm̄ dirigatur

Paēm nostr̄		filior̄ sollicit⁹ filiū mittēs
Et dimitte	qꝛ	sacdos mḡ⁹. agn⁹ pctā tollēs
Et ne nos		sp̄s i desītū tēptādū iducēs

Sed libera nos a malo Ad totam simul trinitatem ꝓpter triplex appropriatum.

Dististinctio hvius altere ptis tercia ꝯtinēs de sanctis in genere ꝛ de singulis eorum ordinibꝫ meditabilia. Tytul⁹. xxv.

P

Prologus.

Levavi oculos meos in mõtes unde venit auxilium mihi. ps.

L

Qm̃ primi post deũ ⁊ eius matrẽ sũt sci illi mõtes in mõte dm̃ ꝯstituti Jõ ð his tcia hꝰ scõe ptis nostra di stictio ꝯtexẽda. ⁊ texẽꝰ ꝑiste iã ꝯsiderationũ ocl'i in eos surrigẽdi vt auxiliũ sentiamꝰ. Nõ necẽ iã hẽmꝰ repe tere inductia cur nos crebrꝰ ad scõs ꝯuertere ocl'os qꝫ in ipõs mõtes vibrare deberemꝰ quõqꝫ nos i scõꝝ festis exercitare possemꝰ Abũde em̃ ⁊ plꝰ forsan qꝫ sa tis de his egimꝰ in festilogio supra folio Sꝫ al teꝝ qddã ħ nob exercitij' genꝰ ẽ assignãdũ qđ.s. nõ in scõꝝ festis mõ sꝫ ⁊ õi tpe ⁊ loco ꝯgruat exercitatiõi. Tãto altero faciliꝰ qꝫto ꝯpẽdio sius illo ⁊ ñ ĩfructuo sum tñ. Et est vt tãgit in ꝟbis psalmi Levare ocl'os in mõtes. Sũt ãt ṫplices ocl'i ĩ eos levãdi

Sez — Affectus — affectuosam suspiratõem
Intellcẽs — ꝑ — attẽtã ꝯsideratioẽm
Corpei sẽsꝰ — corpalẽ exercitatioẽꝫ

Prio inqꝫ ⁊ ꝑcipue ocl'i affectuũ ĩ scõs sũt surri gẽdi tpe ⁊ loco õni vt sꝫ iuxta Job sentẽciã qꝫqꝫ ñ sta biliter ⁊ assidue scõꝝ mẽinisse possimꝰ saltẽ stillet o culꝰ nr̃ pꝰ eos ꝑ ignitoꝝ ⁊ seraphicoꝝ suspirioꝝ ⁊ ge mebũdã iaculatoriaꝝ orõnũ frequẽtatioẽm. Grãdꝫ nãqꝫ est hmõi iaculatoriaꝝ orõnũ teste Aurelio Au gustio ꝟtꝰ qꝛ ⁊ itimius emittũt̃ facilius exaudiũtur crebrius exercitãt̃ ꝓut in supiorib; tactũ. Novit hoc pellicaõꝝ illoꝝ egiptiacoꝝ chorus. prẽs in sil'itudine loqr qꝫꝝ familiarissimũ studiũ erat ꝑ huiuscemõi mẽ tes sublevare in mõtes aut in ipm mõtiũ deũ. Quo rũ ⁊ nos studijs incitati sectemur exẽpla coꝝ vt sꝫ in õi loco etiã in medijs laboꝝ tumultib; puras leve mus ad deũ manꝰ ardẽtes vibremꝰ ocl'os i mõtes vt auxiliũ nobis deveiat de celis Et ne q̃sqꝫ excusatioẽs sue ignavie aut insaticie ꝑtẽdat ne dicat se desiderar̃ nescire qđ nulli tñ difficile q̃ppe q̃ facta faciliꝰ nihil. Jõ q̃dã q̃dã huic studio deditꝰ certa q̃dã ⁊ ĩflãmato ria in scõs ex ignita illa scꝑtaꝝ ignitaꝝ fornace iacl'a collegit q̃b; potissimũ i scõꝝ festis Jmmo vt diximꝰ loco ⁊ tpe õi affectuũ ocl'os in ipõs sublevemꝰ. Que tãto Guilhelmo ꝑisiẽn teste sũt ad ĩpetrãdũ efficatio ra qꝫto ex fornace ardẽtiori sũt ꝯflata sꝫ ex scꝑta di vina cuiꝰ vt loqr̃ david eloq̃a ꝓsus st ignita valde id ẽ igne septuplũ examiata. Poimꝰ ãt solũ hoꝝ pũctoꝝ paucula Nam qui plura volet facile hoꝝ istar pote rit sibi aggregare copiosiora. Et sũt ista

L

Langueo. rorate. pp david miserere. ⁊c.

Aspice. ditte. trahe me. meõrãdo. rogate.

Langueo ħ ẽ Exclamãdũ ẽ Annunciate dilecto meo qꝛ amore lãgueo sꝫ sociari scis in celo ⁊c. Rorate sꝫ celi desuꝑ grẽ rorẽ ĩpetrãdo ⁊c. Propt̃ dd fuũ r. id ẽ scm̃ hũc quẽ venerox ⁊ colo ne avertas fa. ⁊c Mi serer. i. misemini mei mis. m. saltẽ vos. a. m. i q̃s levãt̃ ocl'i ⁊c. Aspice i me ⁊ miser̃ meis in iudi. diligẽtiũ no mẽ tuũ scõrũ sꝫ Ditte. i. loq̃mi ꝓ nob bo. dicẽdo dño dñe ditte illã qꝛ cla. pꝰ nos. Trahe me pꝰ te. ⁊c. Me morãdo. i. Memẽto mei dũ bñ t̃ fuerit ⁊c. Rogate q̃ ad pacẽ sunt ihrl'm. ⁊c. Qui his modis ocl'os in sãc tos levaret bñ auxiliũ sentiret O igit̃ desideremꝰ desi derãtes nos Oĩms em̃ sci votive desiderãt nos scien tes se nõ ꝯsummãdos sine nobis. Et debẽt fieri hu iusmodi suspiria exclamãdo optãdo igemiscẽdo ꝑ o vtinam. qñ. heu. ⁊ sil'ib; affectis. Verũ qm̃ diu ñ ꝑt durare scã affectio imo vix hri quã ñ nutrit aut certe parit devota ꝯgnitio. Nãtalr̃ em̃ cognitio ꝑit afctõ nem ⁊c. Jõ oꝫ vt etiã ocl'os itellcẽs i hos mõtes sepiꝰ levemꝰ videlꝫ ꝑ attẽtã eorũ ꝯsideratõeꝫ vt inde nob formemꝰ sacrã affectioẽm. Hic intdũ ⁊ si ñ sꝑ ingre di hẽmꝰ citatem illam supnã circuire in taberñacl'o eꝰ attẽdereqꝫ q̃ se offerũt circa singl'es scõrũ ordĩes cõsi derãda Puta eorũ denõiatiões ⁊ merita. eorũ glias ꝑuilegia ⁊ bñficia ⁊ hmõi pl'a ex q̃b; tũc ꝯñt forman da sunt affectuũ suspiria. At ne ⁊ hic q̃spiam ad excu sandas excusatiões ꝯfugiat dicẽdo se cecũ ⁊ meditati onis ignarũ Jtẽ q̃ possꝫ meditari de sanctis cũ tã ꝓ cul ⁊ mẽte ⁊ corꝑe absit illis. Occurrimꝰ ⁊ hmõi col ligẽtes in sequẽtib; ex scõꝝ hicinde dictis meditabi lia q̃dam de singulis scõrũ ordib; q̃rũ istar poterint colligi multo plura ab alijs. Et poterint exerceri ⁊ t̃ volui ꝑ singl'os dies pꝰ vespas añ meditatiõis ad sã ctos exerciciũ Sũt em̃ f̃m septẽ ferias septem ⁊ or dines a nobis distincti sanctorũ. Hoc dicere audeꝰ q̃ se exercuerit in mimis collectis istis illumiãbitur a mõtib; ipis in q̃b; sol refulget ad sciẽnda multo am pliora ⁊ subtiliora ⁊ ad ħ vsqꝫ deducet̃ vt dicere cum Apl'o possit Nostra ꝯversatio est in celis ⁊c Posuis semꝰ ãt meditabilia hec sub forma rosariorũ sed vere bamur ne ad numerum certum coartati cogeremur esse obscuriores Qui ꝑ modũ rosariorũ ea legere vo let facile hinc colligere ꝑt His ḡ ⁊ hmõi medita bilib; ocl'os intellcẽꝰ in mõtes levemꝰ ⁊ auxilium a sanctis q̃s tũc videmꝰ sentiemꝰ Videmꝰ dico Mẽo ria em̃ nostra ocl's noster hic est ait Bern̄.

Postremo qm̃ sepe inepti sumꝰ ⁊ idispositi ad vtrũqꝫ sꝫ vel affectũ aut intellectum sublevãdum ñ tñ ab ħ exercitio ideo desistendum. Et hinc de singu lis sanctorum ordinib; dulces possemꝰ subijcere pꝰ meditabilia odas a quodam editi.

Hoc exercitium familiare ex nostris confectas sed brevitati studendum

Meditabilia de Angelicis spiritib; i gñe. Caplm ꝑmum.

Espicite volatilia celi.

r
Math. vi. Cōsiderabilia de
de scōꝝ ordib9 posituri Pri
mo de āgelis dm̄ ē agendum
P
Ipi em̄ sc̄ p̄ncipes q̄ p̄uene/
rūt scꝫ ceteros sctōs ⁊ forsan
sicut tpe Ita ⁊ ſm aliquē mo
dū digitate. Ad q̄ꝝ diligētē ꝯsideratiōnē āmoēt nos
dn̄s in ꝟbis p̄missis vbi p volatilia celi ſm expositο
res ⁊ diuū ābrosiū sub allegoria designāt āgeli sanc/
ti. Circa q̄s lꝫ inūera se offerāt ꝯsiderāda non tn̄ nisi
pauca ⁊ deuotiora a nobis sc̄ pstringēda Int̄ q̄ si oc/
currāt q̄dā sublimiora neminē mouere debet Nam
debem9 etiā ait i expōne sua sup āgelicā ierarchiā di/
uini dyonisij Scot9 Sublimia āgeloꝝ meditari licꝫ
sim9 puluis ⁊ terra vt in eis oblectemur Fiatq꞉ vita
hec nob fastidiosa ⁊ ad sortē tāte btitudis aspirem9
Alioq̄n nihil pderit si hec tepido corde mēorātes an
gelicā felicitatē videam9 ⁊ ad eā q̄ꝫ totius puēire n̄ fe
stinem9 Ad h̄ ergo etꝫ mēorāda sc̄ āgeloꝝ sublimia
vt aspirem9 ad eoꝝ ꝯsorcia Hec doctor subtilis inꝯ
mētario ibisupra. Sꝫ ne stultoꝝ more añ narratōēꝫ
p̄effluam9 ⁊ i narratiōe sim9 succinctiores ad rem vēi
endū ⁊ q̄ circa āgelos ꝯsiderāda sc̄ in gn̄e assignāda.
Et cōplectūt̄ h̄ vnico ꝟsic'lo meditabilia tractāda. s.

Sūt q̄les. q̄d agūt. p̄stāt. seruāt. q꞉ distant

Debem9 em̄ ꝯsiderare circa angelos

Essentie veritatem		quia sunt
ꝯditiōis circūstātionalitatē		q̄ ꝯditi sunt
actuū varietatem	.s.	q̄d agūt
p̄uilegioꝝ dignitatē		q̄ꝫ digni sunt.
missiōis ⁊ custodie modalitatē		q̄l'r custodiūt
ordiꝫ ⁊ hierarchiaꝝ distictōēꝫ		quō dr̄ńt.

De q̄b9 singlis mēbratim psequēdū Et p̄mū d̄
eo q꞉ sc̄ Sed ne ex igt̄ꝫ pcedam9 p̄mo q̄d sit āgel9 dif/
finitie p̄mittam9 Et vtꝝ a nob nosci possint videa9
Et certe thōas egidi9 de roma ⁊ alij q̄dā putāt hoꝝ
cognitiōēm n̄ posse nat̄al'r haberi. Sꝫ dn̄s albertus
cū potissimis pypateticis m'tis ꝯtrū cēsset cui ⁊ mo
dernoꝝ assentiūt plures. Sꝫ esto h̄ vtcūq꞉ Unū h̄ p
certo habe9 φ ad eoꝝ noticiā sic se hꝫ nr̄ intellectus
sicut ocl's noctue ad lumē solis. Ita φ nec prsus ig̃
ret sꝫ nec psipiciat eos plene Adeo vt lucidissim9 ille
Bern̄. p̄ter noia fere dt ꝯg̃scere de illis nihil. Diffini
tur āt āgel9 sic a damascēo Angel9 inq̄t ē suba itellec
tualis sp mobilis libero arbitrio icorporea d̄o minis
trās. imortalitatē suscipiēs n̄ ſm nat̄am sed scd̄m
gratiam.

Q
Cōsiderabilia de spiritib9 angelicis in spē̄ ⁊ p̄mo
q̄t sunt. Mēbrū. i.

Audate eū i ꝟtutib9 ei9 ⁊c. ps. i. Iuxta q̄s/
dā expositores i āgelicis spiritib9 ꝟtute p̄e
minētib9 q̄re ⁊ crebrius dyonisio teste ꝟtu
tū noie ꝯpellāt Ut itaq꞉ i his deū laude9 oꝫ vt p̄mo
q꞉ sc̄ ꝯsidere9 Angelos āt ēe ex his ē pbabile.

Scēp̄ta fides. sci. gētes. mōstrāt rōnes.

Prio pbabile ē āgelos ēe ex scēp̄t̄a q̄ crebri9 ꝯmēorat
hmōi spūs sacros vtꝫ ex ei9 d̄cursu. scd̄o ex fid̄ catho
lica q̄ h̄ tꝫ. t̄cio ex scōꝝ doct̄na q̄ h̄ stabilit ⁊ affirmat
q̄rto ex auctoritate gētili ⁊ pagana q̄ fere oēs maxie
āt platōici ⁊ pypatetici hmōi pōebāt q̄s itelligētias
aut eudēones vel calodemōes nūcupabāt. Postrēo
h̄ mōstrabile ē rōne varia Et p̄sertim ex istis

Parte statusq꞉ gradus. actus. mūdi. rōnis.

Pria rō sumit̄ ex pfcōne vniuersi ppt̄ scꝫ stat9 gn̄alitatē
Nā p̄us ē q̄d ē nat̄ale ⁊ p se. q̄ꝫ illd̄ q̄d n̄ ē nat̄ale sꝫ p
accn̄s Sꝫ n̄ ē nat̄ale aie φ sit a corpe sepata. sꝫ cōue
nit p accn̄s ēe sepatā. g̃ oꝫ dare spm̄ cui p se ꝯueniat ēe
⁊ p se subsistere sine corpe Et talis ē spūs āgelic9 ⁊c.
Scd̄o pbat̄ φ ad pfcōnē vniuersi necē ē angelos esse
ppt̄ g̃d9 itegritatē Nā ad pfcōēꝫ mūdi req̄rit̄ vt ōnis
g̃d9 cat̄aꝝ repleat̄ Inuēit̄ āt spūs vnit9 corpi vt i ho/
mie Et corp9 iuēit̄ sepatū a spū vt i lapide g̃ oꝫ φ sit
etꝫ spūs sepat9 a corpe vt ē āgel9 C9 ca ē rō q꞉ si inue
nit̄ q̄d min9 pfcm̄ g̃ aliud magꝫ pfcm ⁊c Tercio pba
tur pp act9 puritatē q꞉ pfcm̄ p̄us ē ipfcō Ergo si r̄pi
tur aliq̄s spūs ipfect9 q̄ scꝫ ē forma vel act9 matie eo
φ sine matia p se n̄ hꝫ ēe ꝯpletū Oꝫ etꝫ φ spūs aliq̄s
iuēiat̄ q̄ sit act9 ꝯplet9 p se subsistēs absq꞉ ali ā matia
corpali q̄lis ē āgelic9 Quarto pp g̃ul nat̄ alis mundi
necitatē Necē ei hn̄t tot orbes hr̄ē ꝯgruos ⁊ ppetuo
natos motores q̄l's sc̄ āgeli ip̄i vel 'te sup̄ q̄. [illegible]
docti deducūt.. Scd̄a rō sumit̄ ppt̄ rōnis vel ꝑci9 in
tellect9 claritate Sicut ei pfcm̄ ē añ ipfcm̄ ita claitas
ē añ obscuritatē ⁊ lux añ tenebras Sꝫ mod9 itelligen
di aie ipfect9 ē ⁊ obscur9 cu sit cū fantasmate vt cōit.
ergo oꝫ p̄us dicere ⁊ ēe itellcm̄ q̄ itelligat clare ⁊ sine
fantasmate q̄lis ē angelic9 intellect9 Nā vt dt dama
scen9 Angel9 ē speculū clarissimū recipiēs in se si fas
est dicere totā eēntiā dei ⁊c. Hec de eēntie nat̄e āge/
lice ꝟitateq꞉ scꝫ āgeli sunt q̄ ⁊ al'ijs ꝯpluribꝫ poterit
vn̄s psuaderi q̄lib9 gerk. i de illusiōib9 demonū ōmo
nes ēe psuader. sꝫ nob sufficit vel paucas cū raynerio
assig̃sse n̄ tā rōes q̄ꝫ persuasiōes. q̄ ppt q̄b9 d̄ itellectis
puū studiū de affectis āt cura ꝯsistit ois

Quales sint sci āgeli Mēbrū. ij. R

Ui facis āgelos tuos spūs ⁊ mistros tuos
q
ignē vrentē. ps Post eēntie veritatē deꝯ
ditiōis āgelice agēdū ē q̄litate ⁊ circūstāti
onalitate Ubi valde multa se ingerūt ꝯsiderāda. scꝫ
hec circūstātia.

A q̄. qn̄. ⁊ vbi. cur. quales. quō facti.

Prio ꝯsiderādum A q̄ sint ꝯditi Quia ab oim̄ cōdi
tore deo q̄ sine ſcm̄ ē nihil. Iuxta illd̄ In p̄ncipio cre
auit d̄s ce. ⁊ t̄. i. spūalē āgelicā nat̄am. ⁊ corpalē ma
t̄ialē ⁊c. pducēs duo extrēa. s. nobilissimāꝫ ⁊ vilissimaꝫ
supmā ⁊ ifimaꝫ āgelicā scꝫ nat̄am ⁊ materiā iformē

ad maiorē sue potētie expꝛessionē ꝛ elucidationē. Grā
dis hꝫ dignitas notat angelice nature imediate ꝛ prio
oīm formari a deo Scdo tps qñ sūt ↄditi. qꝛ in pnci
pio. s. tpis añ qd nihil creatū: lꝫ Greg9. nazāzen9 et
alij qdā ex grecis dicāt eos cōditos añ oēꝫ creaturaꝫ
ꝛ oē tps. qd itidē ꝛ Aug9. xij. ↄfessionē qbusdā sēsis
se videt vbi materiā pmā penit9 infoꝛmē ꝛ naturaꝫ
āgelicā plenā formis dt nō eē tpales: sꝫ duo illa fuisse
carētia tpe. veꝝ doctores latini moderni qttuoꝛ po/
nūt coequa. s. āgelos celū empyriū. tps ꝛ materiā pꝛi
mā: vñ angeli nō añ sꝫ cū tpe creatos dicūt Sꝫ abeāt
ista volu9 curiosis imorari Tertio cōsiderare hēm9
locū vbi ↄditi. qꝛ vt aiūt in empyrio celo Et hꝫ valde
ↄgruēter vt lati9 infra dicet. Sꝫ hꝫ vidēdū si sic quō
añ oēm creaturā fm grecos si forsan dignitate solū:
ꝛc. Quarto cām cur sint ↄditi. qꝛ pp deū. Oia enī de
us fecit pp seipm. lꝫ ꝛex ↄñti pp pfectionē vniuersi.
Sūt enī principaliter sicꝫ ꝛ hōies cōditi ad deū ↄgl/
cendū amādū ꝛ laudādū. vt pulchre de oi rōali crea
tura deducit btūs Aug. Quinto videndū Quales sit
creati. Sed qd de āgeloꝝ qlitate dice9 quoꝝ vix vel
pauca nōia tenem9. ꝛ forsan id totū ē qd hēm9 In/
uestigem9 tñ monet Bernar. inuestigemus ꝛ scrute
mur pfunda fluuioꝝ ꝛ qd sci dicāt audiam9 Dicit ei
de his ysido. Angeli sūt subē spūales. natura morta/
les ↄditi. sꝫ ↄtēplatiōe imortales fci. Adio ipassibiles
mēte rōnales. felicitate securi. futurorum psciꝫ. iussu
mūdū regūt. missi corpa aerea assumūt. in celestib9
cōmorātur. De qb9 ꝛ btūs Bernar. i suo qrto de ↄsi
deratiōe annectit di. Nos nouim9 spūs eē potētes
gl'osos btōs. distinctos in psona. dispositos in digni/
tate. ab initio stātes in ordine suo. Perfcōs in gene/
re suo imortalitate ppetuos. mēte puros. affcū bēig
nos. religiōe pios. vnaimitate idiuiduos. pace secu/
ros. dei laudib9 ꝛ obsequijs deditos. vt inqt legēdo
ↄpim9 ꝛ fide tene9: qb9 ꝛ cōpetūt ista. s. Eentie sub/
tilitas. intelligētie pspicacitas. liberi arbitrij facl'tas
agilitas ꝛ velocitas: Qui oēs pmpte deo obediūt. ma
iores sñ elatiōe psūt. minores sñ vitio subsūt Qui ad
exteriora exeūt ab interiore cōtemplatiōe nō recedūt
Oēꝫ virtutē inferioꝝ supiores pricipāt. q pcellūt in
natā. pcellūt in grā ꝛ gl'a. Ubi in eodē ordie alij ali/
is credūtur digniores Duplicē hñtes visionē matu/
tinā. s. ꝛ vespertinā Illūiatōes qs supiores suscipiūt
alijs tbuūt ꝛc Hec de āgeloꝝ qlitate. In qb9 vbi ex
diuersis doctoꝝ scriptꝫ ↄpactis tā etsi breuib9 fere ↄ
plectit oīs illaꝝ multaꝝ qstiōꝫ qs de angel' docti tra
ctāt cumul9. vtputa dū qrūt Quales sint cōditi q ad
naturā ꝛ grāꝫ. qles q ad itellectū ꝛ ↄgitōeꝫ. qles q
ad volūtatē ꝛ dilectōꝫ. ql'itꝫ ad corp9 assumēdū. Ad
locū tps motū ꝛ sitū ꝛ hmōi mlta. De qb9 q pticula/
ri9 istrui volet scpta doctoꝝ sup. ij. sñiaꝝ ꝛ ceteros do
ctorū tractat9 hic legat. ñ nob ē hmōi imorādū ad af
fectuosiora pperādū. Doctñ speali9 dici9 i q pl'a in ↄ

cluduntur. qꝛ tales sunt q ad ↄditioēm Scꝫ:
Simplex. discretus. rōnalis. quoqꝫ liber.
Primo enī eis conuenit Essentie simplicitas. se/
cundo discretio psonalis. tercio p rōnem insitaꝫ me
moria intelligentia ꝛ voluntas. qrto libertas arbi/
trij ad eligenda bona ꝛ respuenda mala. Que qtuoꝛ
attributa pncipalia iuxta Bōauenturam concomitāt
quatuor alia.

Scꝫ
Uirtuositas in opando
Officiositas in ministrando
Perspicacitas in cognoscendo
Et immutabilitas post electionem siue in bo
no siue in malo.

Et hec de angelica natura q ad conditionem
Quo āt ad ↄfirmatioēm coꝝ tenēdum iuxta eūt em
qꝛ ad deum cōuersi statim sunt confirmati p grām ꝛ
gl'am in voluntate. pfecte illuiati in rōne fm cogni/
tioēm matutiām ꝛ vespertinam. pfecte fortificati in v
tute siue motiua siue opatiua. pfecte ordinati in op
atione siue contemplatiua siue amministratiua fm
triplicem ierarchiam vt pulchre in breuiloquio ddu
cit Seraphicus iste doctor. O igitur vos angeli ta/
les nos non sum9 sed heu nimium distantes pserti
in qnqꝫ a vobis differētes. Scꝫ istis
Incorp. itellect. ipass. pstās. moreris nō
Et hec de āgeloꝝ dnñtijs ꝛ qualitate
Jam videndum de postrema circumstantia. sꝫ
de modo creatiōis coꝝ Quomodo scꝫ sint creati Et
qdam textus habet Quia dixit deus Fiat lux id ē an
gelica natura fm explanatores Et facta est lux.

De varietate āgelicoꝝ officioꝝ vel actuū.
Membꝝ. iij.

b Enedicite oēs angeli dño potētes vtute
facientes vbum illius. ꝛc. ps. Jam viden/
dum de angelicoꝝ actuum seu officiorum
varietate Ut scꝫ vbi nouerim9 ex pte quales sunt sci
amus etiam quid tales agant. Et certe inuenimus
qꝛ erga varios varia officia habent ac p hoc ꝛ varia
agūt. Habēt enī act9 ad istos scꝫ
Ad dñm. sociū. qꝫ hoiēm. factū. sathanāqꝫ

De actib9 angeloꝝ quo ad deū §. i.
q Uo ad deū āt hec eis officia ↄpetūt pretermisso
cetera ponendo deuotiora.
Astāt consultant laudant mirandoqꝫ parent
Primū officiū ē diuine pñtie assistēdi ꝛ ei9 ↄtēplatōi
itēdēdi Nihil āt aliud ē deo assistere qꝫ imediate ei9 pñti
am videre ꝛ agscere secreta. ꝛ qꝛ hꝫ oēs āgeli agūt omnes
assistūt qꝛ clare ꝛ imediate vidēt iuxta illō mat. xviij
Angeli coꝝ sp vidēt fa. pa. ꝛc. Prout āt assistere idē
ē qd itie ↄtēplari ꝛ deo i illūiatōe ceteroꝝ cooperari Scdo
deū v iferioꝝ gubnatōe ↄsulūt dū i oīb9 ei9 volūtatē
aspiciūt quā preter nihil exequūt. Cōsulunt dicimus
deū dum in eius faciem intendunt quē vidisse ē cūcta
didicisse. Legūt igitur in dei facie ꝛ ↄsulūt tāqꝫ i libro

formit vt viderin tcomplacitum sue voluntati.
Tercio deum laudant Iuxta illud esdre in apo
chrisis. In excelso throno vidi sedere virum quem a
dorat multitudo angelorum psallentium in vnum
Nam hoc proprium est officium angelorum quod ab in
icio egerunt agunt ꝛ sunt acturi. Hinc Iob dñs dix/
it. Ubi eras cum me laudarent astra matutina ꝛ iu
bilarēt oẽs filij dei id est angeli ꝛc. Et in Apocalip.
Stabant oẽs angeli in circuitu ꝛc. Et vt dr ysaya.
Requiem non habebant sed clamabāt Sāct⁹ Sāc/
tus Sāct⁹ Hinc se laudantibꝫ reddunt tam famili
ares. O q̃ spũs impetu putas clamare spũs illos be/
atos veros laudatores quia veri reꝝ estimatores. O
si audire daretur non ita obtorpesceremus in laudi/
bꝫ dei Quarto incessanter quod vident ꝛ laudāt
non tantum mirantur sed admirantur. Nam vt di/
uus Gregorius scdo moralium dr. Cum beati āgeli
dei essentiam ꝛ excellentiam vident ꝛ hanc ꝓpter sui ĩ
finitatem comprehendere non possunt. laudantes ꝛ
admirantes in eum suspensi manent. Et est hoꝝ cõ
sideratio non tam ignote rei stupor q̃ȝ grandis estiã/
tio cognite sed non comprehense rei.
Postremo mira velocitate diuine volũtati pa
rent voluntatem quam insinuat nutu citius adim/
plendo. Iuxta illud psalm. Qui facitis verbum eius.
Sed quis dicet quomodo faciũt ꝟbum eius quanta
ve pareant velocitate O qui semel vel tenuiter vidis/
set quanto studio obedientiam hi angeli deo prestāt
nũq̃ȝ inobediẽs esset. Hec de angelicis actibus
erga deum.

De actibꝫ āgeloꝝ q̃s hñt ad inuicem.
.§. scds.

S Ecũdo agẽdum est de actibꝫ q̃s ad inuicem int
se habent. Quorum aliqui hoc ꝟsiculo ꝯtinẽt.
Purgans. lustrat: pficit. est fans. ordo. q̃ȝ pugna.
Primo eñ supiores teste dyonisio purgant in
feriores Nam sicut corpa supiora in inferiora agunt
Ita ꝛ angeli supiores opantur ad purgationem infe
rioꝝ. Purgant dico nõ q̃dem a culpa nec ab immũ
dicia que in angelis locum non habent. sed purgant
vel a nescientia inq̃ȝtum supiores docent inferiores
de his que nesciunt vt discipulos magistri. Uel pur
gant a dissimilitudine ꝛ a potentie intellectiue ꝯfusi/
one. Unde angeloꝝ purgatio Iuxta Albertum nil ẽ
nisi roboratio vel confirmatio potentie intellectiue
virtute luminis ad psistendum in vno. Offerrent h
se plura inq̃renda sed quia magis sunt curiosa q̃ȝ de
uota ergo ista sufficiant. Alter actus eoꝝ ẽ illu
minatio Nam angelus supior in noticiam alicuius
rei quam inferior nesciebat eum deducit. ꝛ hoc ẽ illu
minare. Nec est hec illuminatio q̃ȝtum ad diuinam
visionem quippe quam oẽs immediate vident sed
intelligitur q̃ȝtum ad ꝯgnitioẽm quorũdam effectu
um ꝯtingentiuȝ de q̃bꝫ supior plus q̃ȝ inferior noscit
vtpote de dispõne vniuersi ꝛ eccl'e misterijs ꝛ hmõi
Tercius eoꝝ act⁹ est pficere hoc est in impfcãȝ
noticiam eius quod potencialiter sciebat ꝛ actualiter
ignorabat sicut in finem vltim ꝛ ꝯpletum deducere.
Et hi tres actus dicũtur hierarchici ꝛ similitudiãrie
sic sumũtur. Nam sicut in illuminatione corpali sũt
tria:.
obscuritatis remotio vel exclusio
Scȝ lũis ꝛ claritatis infusio.
cognitiõis consecutio
Et dicim⁹ visum corpalem purgari inq̃ȝtũ remouẽt
tenebre illumiuari inq̃ȝtũ ĩfundit lũie. pfici fm q̃d p
ducit ad cognitioẽm colorati. Ita est in actibꝫ istis.
Nam dum supior angelus in inferiore ignorantie te/
nebras pellit dr purgare. dum aliq̃d ei p quod istru
atur tradit dr illuminare. tercio dum in actualem ve
ritatis cognitioẽm deducit dr eum pficere. Hoc ta
men tenendum est q̃ solus deus hos actus facit effe
ctiue sed angelus dispositiue vt doctores declarãt Et
nota q̃ tanta charitate hos actus inferioribꝫ supio
res cõicant quod nil incommunicatum relinquant.
O vtinam ꝛ in nobis hos actus agere velint.
Quartus actus angeloꝝ est inuicem loqui Naȝ
ꝛ ipi suas habent linguas apostolo dicente. Si lin/
guis hominum loquar ꝛ angelorum charitatem ꝛc.
Et dr zacharie. ij. Q; vnus angelus dixit ad alteruȝ
Uñ ptȝ q̃ loquutio est in eis Et iure Nam quod po/
test virtus inferior multo fortius ꝛ nobilius supior
potest. Unde multiplex est locutio eorum. Loquũt
eñ sibijnuicem inter se. loquũtur deo ꝛ deus eis. et
loquuntur hominibꝫ. Nihil autem aliud est vnum ã
gelũ loq̃ alteri q̃ȝ conceptum suum manifestare illi.
Unde cui angelus vult suum conceptum mãifestare
illi dr loq̃. cui non vult non dr loqui. Angeli aũt deo
loquũtur vel eius voluntatem ꝯsultando. Aut eius
excellentiam laudando ammirando Et sic clamãt.
Sanctus. Sāct⁹. Sanctus. ꝛc. Et hec locuti
o laudis est continua non autem illa que consultan/
do fit nisi quando p eos noua aliqua sunt agenda.
Loq̃tur ãt eis deus vt magister vel doctor discipl'is
occulta sua eis manifestando. Loquũtur angeli ho
minibꝫ Instinctu voce sensu vel ymagine mente. vt
quãdoq̃ȝ in forma humana vocaliter loquendo. Qñ
q̃ȝ sine forma humana in visionibꝫ varijs apparen/
do Et hoc vel in visione sensitiua vt moysi in rubo l
in visione imaginaria vt Hieremie ꝛc. Aut intellec
tiua ꝛ sic de alijs. Tercio loquũtur sine reuelatiõibꝫ
ad bonum instigando ꝛ illuminando. Ois eñ bõa
inspiratio vel dei ipsi⁹ aut certe angeli bõi est ad ani
mam loquutio. O aurem cordis eis apiam⁹ solliciti
aduertamus quia ꝟborum illorum cõtemptus non
abibit impunitus. Possent de hac loquutione ãglo
rum inter se plura dici q̃ȝ scȝ diuersimode supioris

inferioribꝫ sed ꝑ illuminationem inferiores item superioribꝫ ꝑ aduertentiam ⁊ quandam interrogationem loquūtur. Sed sufficiat saltem tetigisse.

Quintus actus est ordinabiliter ⁊ bene cōuiuere Sed o quis vitam angelicam loq̄tur. Quis ordiēm vite illius dinoscet ⁊ poēt in terris. balbutire tamen paꝝ habemus. Uiuūt itaq̄ȝ inuicem Ordinabiliter socialiter ⁊ humiliter. Nam sic viuere teste Bernōdo est bene viuere. Nulli dubium quin illi tanto viuant melius q̄ȝto felicius ⁊ beatius Ordinabiliter itaq̄ȝ viuūt quia vnusq̄sq̄ȝ in suo ordine ⁊ seruitio ꝑseuerat ꝑpetue. nec vel ad momētum ab illo sibi iniūcto recedens Nam dyonisius ait. Non inquiens est fas vt quis oꝑari p̄sumat quod ad suum ordinem vel officium non spectat. Scd̄o socialiter hoc est amicabiliter ⁊ pacifice Job xxv. Qui facit concordiam in sublimibꝫ Jnt̄ hos eīm nūq̄ȝ dissensio aut inuidia vl la O pacem exuꝑantem oēm sensum O amiciciam nūq̄ȝ inturbatam O letissimam ꝯuersationem O vere beata ⁊ pacifica societas in qua summa tranquillitas. Jn q̄bꝫ nil nisi pietas quos summa replet charitas. O vere ꝯuersatio leta. vbi sꝑ dulcis r̄sonat melodia. Tertio viuunt inuicem humiliter Nam q̄ p̄sunt non suꝑbiunt ⁊ qui subsunt non zelantur. Inferiores obediunt suꝑioribꝫ sine rancore. quia ⁊ suꝑiores p̄cipiunt inferioribꝫ non fastu sed amore. Quorum vite si asscribi cupimꝰ oportet vt ⁊ nos angelum viuamus ⁊ formā eoꝝ habeamꝰ vt scȝ ⁊ nos iuxta quod Bernardus ammonet ordinabiliter socialiter humiliter nos geramus.

Postremo reꝑitur ⁊ alius actus in angelis qui est pugna. Non solum autem ad dyabolum de qua non hic iam locus sed inuicem inter se Nam inuenit angelus bonus resistere angelo bono Nam danielis x. Michael p̄nceps iudeoꝝ loquēs de angelo principe ꝑsarum dicit sic. Princeps regni ꝑsarum restitit mihi viginti ⁊ vno diebꝫ Qui tamen ambo vt Gregorius in moralibꝫ ait boni angeli fuere. licet pugnā ⁊ discordiam habuerūt ad inuicem. Quorum pugna nil aliud fuit q̄ȝ diuersa meritoꝝ ꝓp̄li relatio. suꝑ quibꝫ vterq̄ȝ angelus diuinam consuluit voluntatem. Nam angelus iudeoꝝ allegabat iudeoꝝ penitētiam ⁊ populi q̄ eos detinebant iniusticiam ⁊ ideo eorum liberationem petebat. Econtra vero angelus ꝑsaꝝ dicebat diuinum cultum ⁊ nomen ꝑ iudeos publicari ⁊ ideo ꝯueniens esse vt ibi adhuc maneret ⁊ sic q̄dammodo liberatioēm iudeorum impediebat Tal' ergo contraria allegatio meritoꝝ erat pugna angelorum Et quia non statim deus voluntatem suam de ĩȷs reuelauit Jdeo dicitur ꝙ vnus alteri tanto tēpore restitit q̄ȝq̄ȝ fuerint q̄ hos angelos dicerēt non ambos bonos sed alterum bonum alterum maluȝ vt in collationibꝫ patrum. Hec de āgelica pugna ⁊ oꝑatiōe mutua

De actibꝫ angeloꝝ erga homines.

§. iii.

Tercio erga homines quosdam actus habent. Qui licet sint multi hic tamen principaliores solum ponentur ⁊ sunt isti.

Presūt. cōseruāt. possunt fluxu. ꝙ mācbūt D

Primꝰ actꝰ Generalis p̄sidētia q̄ȝ principes eorū cōstituti. Et hoc ex dispositiōe ⁊ natura angelica dispositiue. Ex grā aūt ⁊ cōfirmatiōe diuina ꝯpletiue. Nā sic oēs sunt cōfirmati in bono ⁊ adeo sunt fortes ꝙ nō sunt lapsi neq̄ȝ labiles. Uñ merito hoibꝫ president q̄ debiles ⁊ vel lapsi aut labiles. Nā ⁊ dño teste Qui minor est in regno celoꝝ. maior est illo scȝ q̄ int̄ mulierū natos surrexerat maior nemo. Secūdꝰ actus erga hōies ē Specialis custodie diligētia. de quo dicendū infra. Tertiꝰ est virtual' influentia Et h̄ specialiter ad tria Scilicet

ad imutandū sensū tā exteriorē q̄ȝ iteriorez
illūiandū intellcm̄ veritatibꝫ erudiendo.
inclinādū appetitū ad bona instigādo

Primo possunt vtrūq̄ȝ sensū imutare. Et h̄ dupliciter vel aliq̄d sensibile de nouo formādo. vl' a natura formatū sensui opponēdo Secūdo spūs ⁊ hūores intus ꝯmouēdo. Et sic ꝑcusserunt zodomitas cecitate vel aurizia Similiter ⁊ syros sub helizeo. Secūdo pūt intellectū hōis illuminare docēdo eos itelligibilē veritatē silitudinibus sensibiliū. Aut speculi instar se aie opponēdo. Nā vt Dyonisi. in de diuinis nōibus ait Angeli ⁊ aie sunt spūalia specula. Uñ sic in speculo materiali obiecto alio materiali speculo. spēs representate in vno se gignūt ⁊ repͥsentāt i alio. Jta p̄t angelus qui est speculū spūale se obĳcere aie ⁊ sic spēs q̄s de deo recipit aie infundit ⁊ intellectuȝ illuminat ad cognoscendū diuina. Jllūiat āt de q̄ttuor scȝ de cogitādis. cognoscēdis. credēdis. ⁊ agēdis. De cogitādis. nō ꝙ bone cogitatiōes sint p̄ncipaliter ab angelo. sed a deo vt paulus dicit. dispositiue tam̄ ab angelo qui mētes abilitat ad eas. Et hoc vel interius bona fantasmata infundēdo. Aut certe exteriꝰ impedimēta remouendo Jlluminant de cognoscēdis. q̄ȝ adiuuāt vt ex creaturis ꝑfectius creator cognoscatur. De credēdis q̄ȝ ꝑ eos diuina principaliter reuelantur. Et sic ex cōsequenti de agendꝭ Et hec circa intellectū. Habent etiā influentiam super appetitum ⁊ voluntatē quā possunt imutare. non interius quod solius dei Juxta illud Cor regis ĩ manu dei ⁊c Sed ab exteriori scilicet alliciendo ⁊ inclinādo. Et h̄ vel exterius presentādo obiectū. Aut certe interiꝰ cōcitando vt aiunt appetitū sensitiuum ad aliquā passionem ex quibus volūtas inclinatur. nō tamen cogitur nec necessitatur. Quartus actus est cū hominibus eternalis cōmanentia. Eo ꝙ in celo nō due erūt societates distincte. sed vna sola vt aiunt nā mnriex

angelis ⁊ hōībus constabunt ⁊ ad angelorum ordies assumentur homines vt infra patebit. O igitur q̄ꝫ p̄clara regio ⁊ q̄ꝫ decora legio ex angelis ⁊ hominibus O vtinam hos in me actus op̄ari dignētur angeli sācti

De actibus angelorū sup̄ creaturas .§.iiij.

q Uarto Actus quosdā habēt sup̄ omnes creaturas ⁊ erga totū vniuersum. Quoꝝ aliq̄s tangamus.

E **Hocce regunt. seruant. presunt. miracula. vitam.**

Nam ipsi sunt orbis totius p̄positi rectores ⁊ dicū tur orbium ⁊ planetarū quodāmodo motores q̄ ad primū. Juxta illud Ecclesiastes.i. lustrans vniuersa in circuitu pergit spiritus.i. angelus solem regēs

Secūdo nō solum hominū sed etiam creaturaruꝫ sunt custodes propter homines ita ꝙ plures ex doct] tenent ꝙ quelibet species creaturarū ⁊ q̄libet celuꝫ specialiter habeant angelum ad sui gubernationem Aliū equi. alium leones ⁊ sic de alijs. Alioquin aiūt quomodo sic irrationales se hominibus subijcerentur Quod si verum est grandis vtiqꝫ amor ⁊ humilitas est angelorū. Tertio super omnes creaturas habent p̄sidentiam virtualem. Jta ꝙ tota materia elementaris est eis subiecta ad nutū quo ad motū localem Quarto hij sunt q̄ mirabilia operantur nō virtute ꝓpria īmutando rerū naturas. sed instrumētaliter vt dicunt docti aliqua operando ⁊ disposítie ad eos. vnde hi fecerūt pluere ignē ⁊ sulphur de celo super zodomā. Postremo ⁊ vitam influunt irrationalibꝫ rebus. Nam motū celi sequitur in inferioribꝫ generatio rerum. Grandis igit̄ virtus eorū qui potentes virtute agūt quicquid volunt.

De op̄ationibus angelorum in demones §.v.

p Ostremo habent ⁊ angeli sancti actus ⁊ operationes aliquas in angelos malos Cuiusmodi sunt isti

F **Presūt. oppugnāt. vincūt crebro variatis.**

Primo quia illis inestimabiliter p̄ponūtur. lꝫ eiusdeꝫ sint condite nature. adeo ꝙ nil in eos scꝫ bonos possunt. sed hij boni scꝫ quod volūt possunt in eos si velint videntur ab eis si nolint nō vidētur teste Chrisostomo. Alis suis velant caput dei ne videant illud vt testatur Bernardus. Continuū bellū gerūt cū istis a principio vsqꝫ in finē nō ineuntes cū eis fedus iuxta domini p̄ceptum. Nam vt dicitur crebro bellū gessere puta in principio cōditionis quando factum est p̄lium magnū in celo ⁊c̄ Jn medio quoniam quotidie ipsi pugnāt pro nobis. Jn fine quoqꝫ bellum geret princeps belligeratoꝝ Michael scilicet princeps magnus vt dicitur Danielis.xij. cōsurget pro electis tanq̄ꝫ adiutor ⁊ protector cōtra antichristū fortis stabit ⁊c̄. Jn tam multiplici tamen prelio victorialiter semper triūphant Esto igit̄ sint m̄lti aduersarij nri ⁊ adō m̄lti ꝙ haymo cū philosophis ⁊ quibusdā doctoribus opinetur ꝙ aer iste ita plenꝰ est demonibus ⁊ malignis spiritibus sicut radij solis athomis ⁊ minutissimis puluiculis. qui etiā velut musce circūuolantes ⁊ aerem replētes visi sunt a sanctis patribꝫ. licet adeo sūt multi. licet etiam ita sunt potētes ꝙ domino ad Job teste nō sit potestas super terrā que cōparetur eis: nil tamen vereri habemꝰ. firma sententia stat ꝓphete. quia plures sunt nobiscum qui etiā virtute sunt multo potentiores Hec de actibꝫ diuersis angelorum.

De dignitate angelorum p̄cipua Mēbrū. iiij. G

p Reuenerūt p̄ncipes coniuncti psallentibus Ps̄. Post dicta videnda sunt angelorū dignitates ⁊ priuilegia Et possunt horum dignitates cōiectari ex multis Primo ex varia denominatione Dignis em̄ ⁊ dilectis dabantur plurima nomina a romāis. Sic ergo vocantur

s **Piritus. angelꝰ. et virtus. substantia. mens. dij.**

Tribus p̄mis nōībus vocantur a theologis Ceteris tribus a philosophis Spiritus dicuntur ratione nature quia simplices ⁊ spirituales. Angeli auteꝫ ratione officij quia missi: quia omnes sunt spiritus amministratorij vt infra dicetur Hinc Augustinus super Ps̄. ait Qui sunt spiritus a natura facit angelos mittendo gratia. Uirtutes quoqꝫ licet nomē sit chori specialis. omnes tamē sepe dicūtur quia omnibus eis virtus celestis sine obstaculo perficitur. A philosophis aūt et gentilibus nōiantur substātie intellectuales aut intelligentie a peripateticis propt̄ nature sp̄ualitatem. Aut etiam dij vt a platone in phedrone. O inquit dij deorum quoruꝫ pater opifex natura quidem mortales. sed conseruatione immortales ⁊c̄. Et quid mirum si dij angeli propter excellē tem dignitatem dicātur cū etiam homines hoc nōie appellentur. Magni igitur ⁊ valde digni sūt qui tā dignis nominibus appellari possunt.

De angelorū sublimitate ex rerum ꝯp̄atōe. §.ij.

s Ecundo potest cōijci horuꝫ sublimitas ex sublimi cōp̄atione. Nam sublimissimis ⁊ dignissimis rebus in scriptura a sanctis in scriptura assimilantur. H

Lux. ignis. celū. ventus. delphiqꝫ volucres

Luci cōp̄antur condite in principio vbi deus dixit Fiat lux. Et hoc propter eius innumeras proprietates potissimū propter nature īmaterialitatem igni. Juxta illud Et ministros tuos ignem vrentem Et hꝰ inter cetera propter ardoris charitatem. Celo propt̄

dei inhabitationē ventis ꝓpter nature subtilitatem. Delphinis ꝓpter cantꝰ delectabilitatē nam quēadmodū illi post musicam ⁊ cantū cōcurrunt. vt notat Aulus gellius ⁊ de mirabilibus mundi Solinus. ita angeli sancti orationibus ⁊ hymnis oblectati psallētes ꝑueniunt Volucribus ⁊ auibꝫ celi vt dominꝰ in euangelio qui resident super arborem bonā ꝓpter potentie velocitatē ⁊ mobilitatē. Abundantissima est i ijs cōꝑationibus cōmorandi materia. nam pñt adduci singule singularum harū rerū ꝓprietates. quas qui nosse velet legat librum de similitudinibus. aut naturis rerum. Preter autem iam positas res īuenimus ⁊ alias multas quibus cōꝑantur quas tangere solū nō autem prosequi iuuat.

celi cōcentū q̄s dormire faciet / castra dei sūt hec / ⁊ exercitus dei in mōtibus
Concentus. castra. currꝰ

laudarēt me astra matutina. / colūne celi cōtremiscūt corā eo
at astra. columne

ꝑncipes ꝑue / lapides igniti / appꝑntes / filie syon venerūt ꝯiūcti / lapidꝰ ꝑciosi ix. vt i euāgelio / nite
Primores. lapides. iuuenes. nate.

⁊ vicine quas cōuocat pastor ille ad ꝯgratulandum
mulieres.

Et licet tātis cōꝑentur tamē vt in plurimū in specie iuuenū sunt appꝑentes. quare ⁊ ita depingūtur. Depingūtur dico iuuenes ꝓpter virtutis potentiā. Imbarbes ꝓpter etatis indeficientiā. Pennati q₂ a terrenis liberi ⁊ in alta eleuati. ⁊ propter promptissimā obedientiam Nudi pedes ꝓpter affectionē liberam ad deum. Hec de cōparationibꝫ ⁊ assimilationibus

Ex officiatione Paragra. tertius. (angelorū

t Ertio horum dignitas colligi potest ex nobilissima ⁊ varia officiatione. Nam habent officia erga deum ista.

q̄ ab initio se cū in cubic'lo / cātores nō cessantes die ac nocte / hi serui qui stant corā te
I **Hi pueri cantant. serui.**

et dei exercitus / a secretis misteriorū consciī
militesq₃ secreti

Quo ad mundū ⁊ diabolū. hec officia habent

firmamēti q̄dammodo / mūdi misterialis / cui parent oīa nutu
Hic motor. rector. iussor.

triumphator diaboli / in abissum
pressorq₃ ligator

Quorū prosecutio satis ex supꝰioribus actibꝫ elici pt.

Quo ad nos inter cetera hec officia habent.

Custodes serui. ciues medij quoq₃ fratres
Solator reddūt doctor portādoq₃ ductor

Primo sunt nostri custodes vt d₂ in ps. In omnibꝫ vijs nos custodientes Secūdo sunt serui nri ⁊ ministratores. quia omnes sūt amministratorij spiritus. vt dicetur. Sunt postremo vt paucis multa dicamus Ciues cōmoratione. mediatores sollicita reconsiliatiōe ⁊ discursione Frēs in hereditatis celestis susceptiōe ab eodem patre Consolatores cōfortatione. Orationū nostrarū representatores in earum coram deo oblatione. vt patet Thobie. xij. Doctores in mentis illuminatione. Animarū in celo portitores. vt patet de lazaro. Et per viam deserti huiꝰ i patriam repromissionis inductores. Iuxta illud Exodi. xxiiij. Ecce ego mitto angelū meum qui te custodiet in via ⁊ inducat in terram quā ꝓmisi pribꝫ tuis

Ed tandē ne nimia mēbrati . §. iiij.

r one simus prolixiores sub summa dicamus ꝙ eorum dignitas relucet ex mirifica eorum que in multis cōsistit priuilegiatione sc₃ in istis.

Esse. loco. primo. nūero. signacula. puri.
Perfecti. fortes. pulchri. firmiq₃ beati

Primū eorū priuilegiū quo omnes excedunt ē in essentie nobilitate. Nā conditi sunt spūales ⁊ incorporei. Unde habent agilitatem. velocitatem: simplicitatem. Ita ꝙ in ictu oculi possunt presentes eē i altari cum sacramento ⁊ vltra mare valde cito. Et in quolibet etiam mimo diffinitiue loco. nec quicq̄₃ qd non paruū eis. quia non grauantur corpore. Sunt etiam creati arbitrio liberi vt facere possunt quicq̄d velint. De eorum essentia plura habētur supra De q̄ in summa tenendum ꝙ minimꝰ angelorum fm suā essentiam nobilior ⁊ perfectior est quacunq₃ aīa humana pure fm naturam pure humana ꝓpter christū ⁊c. Alterū priuilegiū ē Ex loci subtilitate Quia ipsi in celo nos in mūdo Ipi in monte glorie nos i valle miserie. Sunt eñ ipi cōditi in celo Iuxta quod strabus ait sup illo verbo In principio creauit deus celū ⁊ terrā. Celum inquit nō visibile hoc firmamētum scriptura appellauit. sed empyreum. i igneū vel intellectuale nō ab ardore. sed a splēdore dictū quod statim factū angelis est repletum. Tertium ex tpis prioritate. q₂ iuxta mgrm̄ Angeli nō sūt creati i tpe nec pꝰ tps sꝫ cū tpe vt etiam sup Genes videtur dicere Augustinus. Sic ergo creati sunt ante hominem Et in laudem huiꝰ priuilegij multa dicūtur in libris sapientialibus que exponuntur de natura angelica. Quia prior omniū facta cum eo cōponens oīa ⁊ cetera huiusmodi multa. Quartū est ex numerositate Nam Raynerio teste Angelorū numerꝰ Maximꝰ ignotus excedens esse probatur. Primo maximus Dyoni. teste q̄ ait. xiiij. celestis hierarchie ꝙ angeli i

quadam maria multitudine sunt omnem materia/
lem numerũ excedentes. Et hoc scriptura cõfirmat.
Daniel. vij. vbi dicitur Milia miliũ ministrabant ei
ꝛ decies milies centena milia assistebant ei. Qui ta/
men numerus licet maxim⁹ videatur nullo mõ com
plectitur multitudinem angelorum. sed in eo innuit
ꝙ sit in maxima quantitate duꝫ mille multiplicatur
per omnes limites ꝛ maximos numeros. Hinc iob
xxv. Nunquid est numerus militũ eius scꝫ cognitus
nobis? Et certe nõ. Nam vt Grego. ait Supernorꝝ
ciuium numerus ĩfinitus ꝛ diffinitus exprimitur: vt
qui deo nũerabilis est nobis innũerabilis demõstret
Tertio eorum numerus est excessiuus etiã supãs
vt ait Bernardinus atomos in aere volitãtes Quia
scꝫ bonorũ angelorum nũerus in celo stantiũ vel re/
manentiũ maior fuit q̃ꝫ cadentiũ Cuius ratio est. qꝛ
in angelis bonũ est vt in pluribus eo ꝙ sunt intelle
ctualis nature. Malum vero in angelis est vt ĩ pau/
cioribus. In hominibus autem est oppositũ scꝫ ꝙ in
eis est malũ vt in pluribus. bonũ vero vt in pauciori
bus Tum ꝓpter corruptionẽ nature. tum ꝓpter sen/
sualitatis appetitũ ꝛc. ex quo hõies sequũtur magis
sensum q̃ꝫ intellectũ: Ex his itaqꝫ sanctus Thomas
primo scripto. dist. xl. articulo. ij. cõcludit ꝙ multo
plures fuerunt angeli remanentes q̃ꝫ cadẽtes. Et for
te etiã multo plures q̃ꝫ demones ꝛ omnes damnati
simul Confirmãs hoc auctoritate scripture dicentis
ij. Paral. xxxij. Nolite timere. plures enĩ nobiscum
sunt q̃ꝫ cum illis. Dyonisius tñ carth. aliter in hoc opi
natur dicens. Qꝫ plures erunt hõies reprobi q̃ꝫ simul
angeli sancti hominesqꝫ electi ac demones vniuersi:
Quo inquit appꝫ ꝙ plus q̃ꝫ in duplo excedet nũe/
rus hõim impiorũ multitudinẽ hominũ electorum
aliter cõparatione eorũ electi nõ erunt pauci vocati
Cum ergo par sit hominũ electorũ ac angelorum vt
Gregorius ait pluralitas ad min⁹ tot existerẽt reꝓ/
bi quot sunt electi homines ac angeli sancti. Cumqꝫ
multo plures putandi sint quẽadmoduꝫ cõparatio
illa insinuat ꝛ demones ipsis angelis valde paucio/
res cõsistant. ꝯsequẽs fit plures homines reprobos
futuros q̃ꝫ sint angeli boni ac demones electiqꝫ ho
mines Hec ille in dialogion suo libro. v. articulo. xix
Qui volet credere credat Horrendũ magis q̃ꝫ discu/
tiendũ illud Et procedit ex illa autoritate dñi. Mul/
ti sunt vocati. pauci vero electi Thomas autẽ vt pa
tet ex altera. Qui licet discrepent in numero hominũ
ꝯueniũt tamẽ in excessu angelorum. scꝫ ꝙ stantium
numerus excedat lapsorum. Quantus aũt sit nume
rus stantiũ illorũ nõ estimo posse cõprehendi licꝫ ne
scio quante ꝓphetie homo asseruit. vt ait Guilhel⁹.
pariens. Qꝫ legio vna medio loco ꝓportionaliter inẽ
ordinem vnũ ꝛ substantiam hmõi vnã. Hoc est di/
cere ordinẽ vnum tot legiones cõtinere quot h⁹ mõi
substantias continet legio vna Numerus autem le/
gionis est sex milia. sexcenti sexaginta sex. Qui cum
esset ductus siue multiplicatus ꝑ seipsum. i. totiens
sumptus quot cõtinet vnitates si verũ esset redderꝫ
numerũ eorum. Sed puto hic oim calculantiũ. di/
gitos ꝓhibitos esse Nimia enĩ multitudo angelorum
adeo vt ante stellas celi. guttas maris. athomos so
lis. puto nũerari posse q̃ꝫ nũerũ angelorũ. Si tãti sã
cti vt dictum est sũt in choro infimo angelorũ quan/
tos putabimus in summo? Nam ſm diuinissimum
ac theologissimũ Dyonisium Quo fuerit in celestib⁹
hierarchijs ordo supꝛior. eo plures in ipso angeli cõ/
tinẽtur. Hec de numerositate eorum dixerim⁹: vt
vel quandoqꝫ ad tantam talemqꝫ societatem aspire/
mus nil certi determinãtes. sed in verbis magni Di
onisij cõcludentes ꝛ dicentes. Multi sunt dei exerci/
tus supernarum mentiũ infimam ꝛ cõstrictam exce
dentes nostrarũ materialiũ cõmensurationẽ. Hec
ille Qui plura de horum numerositate scire volꝫ guil
helmũ in de vniuerso spirituali ꝛ alios doctos ꝛ ber/
trannium videat. Quintum Angelorum priuile/ M
gium cõsistit in diuine essentie maiori conformitate
Nam simpliciter ꝛ absolute loquendo imago dei ma
gis est in ãgelo q̃ꝫ in homĩe Et hic est ꝙ nõ solum ad
imaginem dei dicũtur. sed a Dyonisio imago ꝛ ĩ scri
ptura signaculũ similitudinis vocantur. Ezechielis
xxviij. Tu signaculũ similitudinis dei ꝛc. Ubi Gre.
Angelus non ad similitudinẽ dei tantum dicitur fa/
ctus sed signaculum similitudinis. vt quo in eo ẽ na
tura subtilior. eo in illo imago dei subtilius insinuet
expressa Quod ꝛ ratione patet Nam imago cõsequit
naturam intellectualem. ergo vbi natura intellectu/
alis perfectior. ibi similitudo maior. sed natura intel
lectualis in angelo est dignior ꝛ perfectior q̃ꝫ in homi
ne in quo ratio intellectualis luminis naturalis mul/
tipliciter est obumbrata ergo ꝛc. Quã autem perfec/
ta sit imago patet ex capacitate dei que se illi totam
infundit: vnde specula splendidissima vocantur ple/
nissime illuminata adeo vt qui videret angelum vi/
deret deum in ipso clarissime relucentem Sicut enĩ
si duo specula cõtra se inuicem tenerẽtur imago ei⁹
reluceret in aliud. sic similiter diuinũ spectaculũ re
lucet in angelica natura vt patet supra ex eius diffini
tione. Sic ergo patet ꝙ perfectior in angelo est ima
go dei simpliciter. ſm quid tamen magis in homine
q̃ꝫ in angelo reꝑitur ob multa alia dicenda Sextũ
est in ampliori puritate Nam angeli qui persliterũt N
nunq̃ꝫ aliquid mali cõmiserunt. Nos autem homi/
nes cõputrescimus in sordibus peccatorũ. nõ enĩ vt
vt dicitur Eccli. vij. Est homo iustus super terrã qui
faciat bonũ ꝛ nõ peccet venialiter saltem. De angelis
autem Dyonisius ait Qꝫ angelus sit speculum purũ
incõtaminatum ꝛ immaculatum nullis vsq̃ꝫ pecca/
ti sordibus fedatum qui nec peccare iam potest. O
Septimũ in virium ꝛ virtutum perfectibilitate.

Angeli enim producti fuerunt a deo perfecti perfcõ/
ne. imo ⁊ felicitate naturali que consistit in carentia
omnis mali ⁊ in sufficientia omnis boni. Creati eni;
fuerunt in plenitudine vt aiũt scientie ⁊ veritatis nl'
lam habẽtes ignorantie maculam. aut rugam pra/
uitatis. Luminosi in cognitione. recti in voluntate
Non enim ad hoc vt intelligant oportet vt syllogisã
do discurrant de noto ad ignotum. sed statim cogno
scunt ipsam essentiam rei ⁊ quid ei cõueniat an ne
Duplicem autẽ cognitionem habent sc; matutina;
⁊ vespertinam. Matutina est qua angeli res in ver/
bo cognoscunt ⁊ verbũ ipsum. quam tamen quida;
meridianam dicũt. Et scdm hanc cognitionẽ sciunt
rationes omniũ rerũ naturas ⁊ essentias omniũ cre
aturarũ Et hec vident omnia simul vna specie intel
ligibili circa diua. ⁊ nõ sunt in eis vt Aug. ait volu
biles cogitationes de vno in aliud redeũtes. sed vno
respectu omnia simul vident. Et hanc cognitionem
essentie diuine ⁊ rerum in ea nõ habent. aliquãdo hi
tu: aliquando actu. sed semp actu. quia beatitudo in
actu consistit. Deiformem igitur intellectũ angelus
habens que scit actu scit omnia simul scientia visio
nis sicut deus. licet nesciat omnia que scit de⁹. Cogi
tio autem vespertina est qua angeli res in ꝓpria natu
ra vel esse proprio cognoscant. Et sic seipsos ⁊ alios
angelos noscunt ⁊ immaterialia alia omnia per speci/
es influras. Singularia cognoscunt etiam cõiectu/
raliter futura. nã solius dei propriũ est nosse futura
ꝓprie. De quorum cognitione multa subtilia a doc/
tis requirũtur. sed nos inferioribus ⁊ magis affecti/
uis stamus cõtenti. Secundo sunt recti ⁊ ordina
ti in voluntate ⁊ charitate. naturali dilectione vt ai/
unt plus deũ infinities diligentes q̃ȝ seipsos. Et hoc
ratione precepti in mente eorũ cõscripti. rõne multi/
plicis motiui. quia videbant deũ infinite bonũ. ergo
infinite diligendũ. Cernebant eum omniu; causam
bonũ generalissimum vniuersorum ⁊c. huiusmodi.
Que omnia quo limpidius agnoscunt eo feruentius
amant Hinc cõtinuo charitatis actu feruentissimo
feruntur in deũ Iuxta illud. facis ministros tuos ignẽ
P vrentem aut flamma; ignis. Octauũ est in forti/
tudinis vigorositate. Habent enim mirã fortitudi/
nem in suo actu naturaliter cõcreatam eis. Et quo
a corpore sunt remotiores eo vigorosiores. hinc etiã
dicũtur virtute potentes. Nam vt Ioan. grisch te/
statur. per solũ celi tactum facit frondescere arbores
⁊ germinare cuncta. Et vnus angelus voluere põt
totum firmamentũ ⁊ singuli singulos celos ⁊ plane
tas. Grandis certe virtus cum celum tam sit igens
sol ⁊ planete tam magni quantitate terram excedẽ/
tes. Quod si aptius vis videre eorum fortitudinem
retracta eorum per biblie decursum operationem. Nõ
Q ne vnus interfecit. clxxxv. milia hominũ nõne ciuita
tes subuertere ⁊ castra?. Nonũ est in pulchritudi
nis speciositate. Pulchriores eñ sunt omni re exco/
gitabili in inferioribus istis Hinc Boetius eorũ ma
teriã cõparat aeri ⁊ formã lumini. Hinc tam specio
sissimis vt supra rebus assistantur. Et iure pulcherri
mus deus qui fecit tam pulchra irrõnabilia multa
pulcherrimos omniũ fecit sibi suos ministros reb⁹
omnibus ꝓferendos. ⁊ adeo pulchros vt species ipo
rum vernans intellectus nostri excedat facultatem.
Speciosiores eñ sunt sole. cuius tamen claritate i
hominũ aspectu est clarius nihil. Angelica tamẽ na
tura longe pulchrior ⁊ clarior illo. Unde scdm An/
celmũ. Si vnus angelus staret in celo ⁊ essent tot so
les quot sunt stelle. Claritas tamen vnius angeli ex/
tingueret omnes illos soles sua claritate. sicut mo/
do claritas solis claritatem omniũ stellarum. ⁊ tan/
tum transcenderet pulchritudinẽ solis qui ipsum in/
tuitiũ videret quantum sol excedit pulchritudinẽ ter
re ⁊ incõparabiliter magis. Et hec nobilitas est om
nibus cõcreata. licet angeli mali sint per habit⁹ ma/
los ⁊ vitiosos obnubilati ⁊ depressi. Dicit eñ Dyo/
nisius ꝙ demones habent organa splẽdidissima. s;
per habitus vitiosos depressa sunt. sicut si sol cũ cal/
dari nigro esset obtectus. In angelis autem bonis
tanq̃ȝ in speculo claro ⁊ mũdo relucent omnia inferi
ora. vt patet ex diffinitione quia dicũtur specula splẽ
didissima. Porro Dyonisius (vt de pulchritudine ã/
gelorum amplius loquamur) in quolibet ordine pri
mos. medios. vltimosq; constituit. Ex cuius verbis
⁊ alijsq; rationibus sanctus Thomas elicit ꝙ ange/
li non solum ab inuicem differunt numero vt Ioan
nes ⁊ petrus. sed etiam specie. vt ouis a leone. ⁊ ꝙ
tot in eis sint species quot indiuidua. Cui opinioni
valde obsistit Guilhelmus parisiensis plene nitens
eam confutare in suo de vniuerso. In hoc tamen cõ/
uenit quod vnus angelus in aliqua perfectione licet
nõ propterea specifica ab alio differat differentia.
Unde tale argumentum elici potest. Infimus ange
lus est nobilior Ioanne baptista in sua natura ⁊ spe
ciosior omni re pure creata. Secundus angelus est
nobilior vno gradu. Tertius vno gradu nobilior se/
cundo. ⁊ sic ascendendo vsq; ad supremum infimi or
dinis angelorum sc;. in quo tamen vt creditur sunt
plus q̃ȝ mille miliones. Quis ergo poterit non dico
narrare. sed vel parum intelligere nobilitatem. speci
ositatem supremi angeli. atq; etiam gloriam cũ fm
Bernardum angeli qui precellunt in naturalibus e/
tiam precellunt in gratia ⁊ gloria. Certe nullus ascẽ
datur intellectu exinde altius hoc modo. ad ⁊ per a/
lios ordines gradatim semp addendo. perfectione;
maiorem in natura gratia ⁊ gloria. cum ventum fu/
erit ad supremum seraphi nonne deficiet mens pre
stupore ⁊ in extasi ponetur in cõsideratiõe huiusmo
di tante speciositatis. O igitur qui oculis in pul/
chra lasciuire soletis. Hinc vobis desiderabilia ocu

lorum z inde saltem angelum vnum cōstituite z nisi ceci prorsus fueritis incōparabiliter istum illis prefe/retis. Decimū est in cōfirmationis in bono stabilitate. Nos autem labiles sum⁹ vsqꝫquaqꝫ Suscepe/runt aūt illi confirmationē ex tribus Ex natura dis/positiue que simul in eis vertibilis solum. Ex gratia meritorie quia cōnectitur stabili eterno per cōuersionis feruorem Ex gloria cōpletiue Quia cū deum ha/beant pro gloria q̄ est forma omnis desiderij eorū cō
R pletiua nō iam extra vagantur. Postremo exce/dunt nos in beatitudinis felicitate. quā z percepērt citi⁹ scꝫ ab ipso cōuersionis eoꝝ initio z meruerunt facilius qꝛ nō aggrauati corꝑibus. z perfruiti diuti⁹ quia ante hoīes omnes. Unde ab initio viderūt deum apte. amauerūt ꝑfecte z tenuerūt assidue Mor siquidē ait Bernardin⁹ post triumphalē in merito iesu victoriā adepti sunt cōdignā gl'iam. vt deducit ex verbis Apo. vbi dr̄ Et ipi vicerūt cū ꝓpter sanguiēꝫ agni dicens ꝙ statim in cōfirmatione assecuti sunt tria premia Scꝫ

trāq̄llitatē		prē		recōciliatorē.
veritatē	i	filio	ꝑxp̄ꝫ	doctorē.
suauitateꝫ		spū̄scō		aātorē.

vt latius deducēs ꝙ z angeloꝝ sit christus recōcilia/tor licet nō redemptor. O igitur nimiū beatos angelicos spūs istos quibus tantis priuilegijs datū ē eminere. O vere digne venerandos quos constat ita prelatos Nota tamē q̄uis in omnibus dictis pri/matū teneant angeli sancti In nōnullis tñ cū coruꝫ dignitate cōuenit nrā pauꝑtas z in aliquibꝫ si dici li/ceret excedit eos hūilitas nostra. in istis aūt conuenimus. quia scꝫ

Est pat. heredis. cib⁹. vn⁹. nūc meditamur

S Cōuenim⁹ primo in creatione cōditorē vnū cū eis z prēm habentes Malachie. ij. Nūquid nō pater v/nus omniū nostrū? Nūquid non vnus deus creauit nos? Secūdo in hereditatis possessione Erimus em̄ eoꝝ cōciues. z vt dñs ait velut angeli dei. Ter/tio in cibatione. quia panis vn⁹ vtrorūqꝫ. sed nobis velatus. illis reuelatus. Panē em̄ angeloꝝ māducauit homo Quem licet habeant clari⁹. nos tñ mira/bilius. licet habeāt gaudiosius: nos tamen nobꝫ me/ritorie magis. Postremo similes sumus illis ī deitatis cōtemplatione. Sicut em̄ nūc vidēt deū. sic z eū visuri sumus Tunc scꝫ facie ad faciem. Cū igitur cum tantis cōuenim⁹ Fiducialiter tanq̄ꝫ ad fratres ad eos accedere possum⁹ similitudinē hāc allegātes Excedimus etiam vt tamen pace eorum loquar eos in istis Scilicet.

Est frater. moriēdo. remittit. stola duplex nos.

Primo in ampliori christi primatione qꝛ christ⁹ frater noster est. vnde z nusq̄ꝫ angelos appⁱhendit sꝫ semen abrahe appⁱhendit. Unde z nos dicit crebro fratres nusq̄ꝫ angelos sic appellans Secūdo in redē/ptione Nō em̄ pro angelis christ⁹ mortuus ē. sꝫ nos suo sanguine redemit nūq̄ꝫ vt Origenes somniauit moriturus ꝓ apostatis angelis Tertio in peccatoꝝ remissione Quotiēs reuertimur totiēs recipimur Angelorū est irremissibile peccatū Quarto in premij perceptione Nam licet illi sint p̄miati citius. nos p̄/miabimur pleni⁹ puta duplici stola intus z foris pa/scua hñtes. Hec diximus ne in angelice dignitatis z nostre humilitatis cōsideratione nimium deijcere/mur. sed etiam vt nostrā dignitatē veneremur queꝫ angeli tantoꝑe venerantur post christi incarnatiōeꝫ vt nolint se amodo ab hōibus adorari Hec de dignitate angelica q̄ vt placet Augustino altior ē hūana.

De angelorū missione Membrum quintū

A
o Omnes sunt administratorij spirit⁹ z in mi/nisteriū missi ꝓpter eos qui hereditatē capi/unt salutis. Ad Hebreos. pri. Post premis/sa inquirendū de missionis z custodie angelice mo/dalitate Et primo de missione ipa vbi hec sūt videnda

Mittantur cuncti. videant. cur nō de⁹ ipse

Primo videndū si angeli mittantur z q̄ sit illorū missio Pro quo nota ꝙ illorū missio fere nil aliud ē nisi illorum ad nostram custodiam z ꝓ nobis deputatio De qua custodia dicemus Secundo vtrū omnes mittātur de quo sciendū Qꝫ mitti angelos scd̄ꝫ Dyonisi. dupliciter accipi p̄t Uno modo ad oia secreta diuina reuelāda Alio mō ad exteriora exequenda Primo oēs mittuntur. qꝛ supremi reuelant secreta medijs z medij infimis. z sic oēs quodāmō ꝓ nobis mittūtur z angeli dicūtur. Secūdo mō locū mutādo z ad quedā exequēda soli mittūtur angeli inferio/res vt cōiter. licet pro arduis causis z alij inueniant mitti. Ita ꝙ Dyonisi⁹ carth. cōcludit quinqꝫ ordines inferiores mitti. tres supremos assistere solū de mia/tiones vero medio mō se habere z cōmunicare vtris/qꝫ. Porro vtrū sic ad exteriora missi nō impediant a cōtemplatione dei dñs ipe dissoluit vbi ait. Amen dico vobis Angeli eorum semper vidēt faciē patris. Nō ex missione retardātur nec impediūtur. quia sic ad exteriora procedūt ꝙ ab intimis nūq̄ꝫ recedūt Sunt enim in latitudine mentis Et intra deū cur/runt quocūqꝫ mittūtur. Recedere tamen dicitur a deo dum ab inuisibilitate visibilis appꝫ z reuerti ad deū quando deposita visibilitate in pristinā reuertāt inuisibilitatem. Cur aūt deus per se nō custodit hominē. certe hoc facit ꝑ se mediantibꝫ tamen angelis. quia hoc lex eius requirit z in hoc vtilitas tam custodientibus q̄ꝫ custoditis prouenit..

De angelicorū spiritnum erga homines dignatina custodia. .§.primus

Angelis suis deus mandauit de te vt custodiant te in omnib⁹ vijs suis. ps. De custodia angelica sequentia sunt meditanda

Si seruent.cur.qui.q̊s.qñ. quō. ternas.

Primo de hac custodia firmiter tenendum singulis hominibus singulos esse angelos deputatos ad custodiam eorum patet ex istis.

Hoc scriptura tenet,sci.gētes. ratiōes.

Prio ptz hoc scripture autoritate.nā sup illo verbo Esaie.lxij. Super muros tuos cōstitui custodes.glosa ait q custodes hoim sunt angeli. Et in. ps. Angelis suis mādauit de te vt custodiāt tc. Sup quo r̄uolue crebrius qd ait Bernar. vere notandissimū dictū O quantā inquit debet tibi hoc verbū inferre reuerētiā.afferre deuotionē. cōferre fiduciā. Reuerentiam p presentia.deuotionē p beniuolētia. fiduciaz p custodia. Caute ergo ambula In quouis diuersorio in quouis angulo reuerētiam habe corā angelo tuo nec facias illo p̄nte quod me p̄nte nō auderes Patet id ex verbo dn̄i. Angeli eoruz tc. Itē qz Actuū.xij.vbi fideles de petro aiūt. Angel⁹ eius est tc Secundo hoc iam tota fideliū eccl'ia tenet Tercio idē sci iam vndiqz in scriptis pclamant Quarto hoc idē z gētium phi posuerunt Tradiderunt eīn vt Gerson ait gentiles habere ab hora cōceptiōis quēlibet vnū suum geniū qui cū moriente deficiebat quē deuz putabant fortune.quidā prudentiores tamen dicebāt inclinationē quandā a celestibus impressam. pbat' postremo idem multiplici rōne sc; istis

Parte dei.q sui .xri.medij.simulati

Primo ex parte dei Pronior enim erit de⁹ ad miserandū q̄z ad puniendū.sed deus dedit hominibus demones ad eorum exercitium. Non eīn est nobis colluctatio tc.ergo multo fortius dabit etiam angelos ad custodiam hominū.nam z hoc cōpetit sue bonitati que in hoc manifestatur quantum diligat salutē nostram.dū tam nobilissimos z sibi caros spiritus pro nobis mittit z ipsis mandat de nobis

Secundo probatur ex parte angelorum qui sunt natura pijssimi z nolunt homines sibi ratione vel intellectu cōformes deserere sine adiutorio oportuno. Unde manifestat' eoꝝ erga nos caritas qua tā proni sunt ad nos mitti presertim cum eorum ruina restauranda sit ex nobis z eis vtilitas ex hoc grādis cedat Unde pro eorum restauratione tam sollicite in redemptionis mysterio amministrarunt.

Primo incarnationem annunciando,
Scdo natiuitatē ꝓpalando
Tertio in passione ꝯfortādo:
Quarto Resurrectionem notificando
Et in Ascensione astando.

Cedit z eis vtilitas ex ministerio nostro quia accñtale p̄mium(licet plurimi resistāt eis vsqz in finem accumulatur vt ait Bonauēt'a Et dominus ip̄e videt' testari. q̄a gaudium est angelis in celo sup vno peccatore p̄niam agente. Tercio ex pte nostri sc; nostre dignitatis z necessitatis.p̄mo dignitatis qz rōne sum⁹ eis vicini z p mysterium incarnatiōis sup̄ eos dignificati vt canitur in ascēsiōe Un̄ nec post illō factum se adorari pmiserūt Hinc apocalipsis. Uide ne feceris quia ꝯfrater tuus ego sum tc. Non igitur dedignātur seruire homini cuius naturam vidēt supra se leuatam in celis Secūdo rōne nostre necessitatis Sumus eīn nimis infirmi hostib⁹ multis z astutissimis z neq̄ssimis obsessi.qui sepe z rōnem seducūt. voluntatem inficiunt. virtutem opatiuam oppu_munt Hinc angelis opus habemus qui intellectuz illuminent voluntatem rectificent.infirmitatem iuuent. Quotiens igitur tempraris ab hoste inuoca tuum custodem vt sit adiutor in tribulatione.

Quarto rōne mediatiōis z ordinis lex eīn ordinis reꝝ inq̄rit vt inferiora p supiora disponantur et vt mobile omne ad immobile reducatur. Postremo pbatur rōne assīlatiōis Paruulo eīn puero quousqz ad etatem pueniat puidetur de manuductore Ad scholas ituro de pedagogo.eunti ad bellū de milicie experto magistro Quod si suis pueris procurent hoc patres carnium quid non suis de his prouidebit pater spirituum? Dulcis z deuota esset hoꝝ applicatio sed committimus meditaturo. Ad reliqua properandum.

.§.secundus.

Secundo Cur sint angeli ad custodiam deputati licet satis claret ex dictis Tamē propter hec eis deputantur.

Proficiant.stent.vt surgant.non sepe vel assint.

Primo vt promoueantur z proficiant in bonū grē Secūdo vt non cadant in malum culpe Tercio si ceciderint vt resurgant ab illo. Quarto vt nō totiens cadant vel nō in tanta mala. Postremo vt in ōni necessitate nobis assint.

.§.tertius.

Porro de t'cio.s.q̄ st̄ āgeli nos custodiētes nō op⁹ est vt aliquid dicam⁹ qz satis vbi qui mittāt' dixim⁹ Putam⁹ declaratū Hoc tn̄ dicim⁹ q ꝓp̄e āgeli infimi ordīs ad custodiam deputāt' vt grego. ait Nā q̄ custodire debēt tres ꝓprietates hn̄t. p̄mo q immediate hoiēs illuminēt. z p hoc videntur excludi

angeli sup̄me hierarchie. Secundo ꝙ actus limitatos habeant circa officia humana ⁊ sic excluduntur angeli medie hierarchie Tercio ꝙ procurent ea que ad determinatas personas ptinent. et sic excludūtur angeli primi ordinis ⁊ secundi vltime ihierarchie. Si quandoq₃ archangelus hominem custodit hoc ñ est vt personam singularem sed communi propositum bono:

Quos custodiant. §. q̄rtus

E
d E quarto scilicet Quos custodiant est sciendum in genere Q₃ illos qui possunt promoueri in bonum ⁊ impediri a malo. Unde patet ꝙ nec anime separate nec angelis bonis vel malis angeli fuerunt deputati Querit̃ āt de his

Christus. adam. virgo. puerꝗ₃ mali simul anti.

Primo si christo angelus deputatus fuerit ad custodiam. Communiter tenetur ꝙ non. Tum q̄a omnibus angelis erat superior ⁊ immediate a verbo regulabatur. Tum quia verus comprehensor cui⁹ bonum non poterat impediri. Tum quia nullum defectum habuit vel culpe vel pene Alij aliter aiunt.

De adam ⁊ primis parentib₉ tenetur ꝙ Angelos sibi habebant deputatos quia licet recti fuerant creati poterant tamen vt heu contigit a bono auerti ⁊ impediri Et licet non habuerunt carnem rebellem habuerunt tamen dyabolum insidiatorem.

De virgine gloriosa ait Chrysostim⁹ Infinitā₃ miliciam angeloru₃ ad gloriose virginis obsequiū₃ deputatam nullatenus ambigimus vt custodirent lectum veri salomonis gratissimū ⁊ cauerent ne preparatum eterni regis hospicium hostis incenderet. Unde plures dicunt eam custodem habuisse. Sed Franciscus maronis sublimius sentit dicens. Credo eam immediate a trinitate custoditam ⁊ multitudinem illam angelorum in obsequium ei datam. nullus quoq₃ malignus spiritus ad eam accedere permissus Hoc ego non intelligo quasi nūq₃ fuerit temptata cū etiā venerabilis Johannes Gerson de illa dicat plura super Magnificat. non sc₃ eam coronatam sine certamine in temptationib₉ legitimo.

Pueri in vtero angelos habent ne a demonib₉ interimantur. sed vt quidam aiunt angelum matris quod tamen non est creditum cunctis.

Q₃ etiam mali oīs Jmmo ⁊ Pagani ac increduli vniuersi angelos habeant patet. Nam propter nostram maliciam non desinit bonitas dei operari quod propriū sibi eamq₃ decet ⁊ entiū ordo requirit. Jdeo singulis de angelorum custodia prouidit Que licet non eque ꝓficiat in multis tamen eis partī₃ ꝓdest ⁊ accidentalit̃ obest. Prodest quippe vel corpus conseruans aut certe a peccatis multis retrahēs Nō enī in toto frustratur angelorum solercia ⁊ intentio dei Obest ex accidenti quia propter contemptū illorū grauius inde damnamur. Cur aūt angeli illos ñ conuertunt cur nō magis proficiāt pulchre guilhel⁹ determinat demōstrās ꝙ reddūt se idigōs illis:

Postrēo ⁊ filius ille dampnatiōis anchristus vt aiūt angelum custodē habebit. Quia lex cōmunis ꝓpter vnum mutari nō debet. ⁊ in hoc pena eius iusti or apparebit ⁊ a multis malis ab āgelo retrahetur Jta ꝙ non ociosa erit custodia eius. O igitur grādis pietas dei Qui sicut solem suum facit oriri super bonos ⁊ malos. Jta ⁊ vtrisq₃ de āgelis ꝓuidit

Et licet oīb₉ astēt tamē liberius quibusq₃ generib₉ hoīm se associāt Scil₃ Orātib₉ ⁊ laudātib₉ quos preueniūt Secūdo tribulatis cum quib₉ vt cum azaria ⁊c̄. descendūt in caminum tribulatiōis. Tercio certātib₉ cōtra demoēm quib₉ succurrūt quarti Regum sexto. Nolite timere plures nobiscum sunt q̄₃ cum illis. Quarto eis in pace ⁊ officijs cōformib₉ vt Bernardus ⁊ Beda aiūt. Postremo in dn̄o morientib₉ vt pz de medico ⁊ christo:

De tp̄e custodie. §. q̄nt⁹ F

d E quīto scilicet tempore custodie videndum. Quādo icipiāt Quamdiu ⁊ vbi custodiāt. ⁊ si vnq̄₃ deserāt. De primo licet plures cōtrarium sentiant pie tenēdum Q₃ custodiāt ab īfusiōe anime ī vtero. nam āte opus ñest ne iuxta Bōauēturam videatur custodia propter corpus esse tātum ⁊ ñ propter animam magis. Dictum autem hieroīmi sc₃ Magna est dignitas animarum vt vnaqueq₃ ab ortu natiuitatis sue āgelum habeat custodem Alexander de ales expōit dicēs ꝙ duplex sit hoīs natiuitas Sc₃ ī vtero ⁊ ex vtero. Jn vtero est quādo anima īfunditur. Altera quādo ī lucē ꝓducitur A prima inchoatur natiuitate āgelica custodia nec vltra differri debet quia ea opus habet ⁊ impediri potest. nec bn̄ soāre videt̃ ꝙ tūc ab āgelo matris magis q̄₃ qn̄ foris ꝓductus est custodiatur cum eque digna sit aīa ī vtero ⁊ extra. Et licet thomas in scriptis sic sentiat ⁊ dicat. ī tractatu tamē suo de eterna beatitudine cum alijs sentit O igitur simus grati. Porro de scd̄o vbi ⁊ q̄₃diu custodiāt Tenēdum ꝙ in itroitu ⁊ exitu ⁊ in omnib₉ vijs.

Jn ventre. ex ventre. vita vel morte tenet post.

Uide hec omnia in Nyder ⁊ Anthonino satis exemplariter prosequuta.

De tercio autem Sc₃ si vnq̄₃ hoīes ab angelis deserantur aiūt ꝙ nec obstinatissimos q̄sq₃ deserant ante mortem Et hoc Bōauētura probat Quia pronior est bonus angelus ad adiuuandum q̄₃ malus ad ꝑdendum Sed malus angelus non derelinquit

hoīēm vsq3 ad mortem etiam q̄ztūuis scm̄. ergo nec bon⁹ āgelus hoīēm q̄ztūcūq3 sceleratū dimitteret vsq3 in finem Sz quia obstinatos nō tam diligenter forte custodiūt Jō q̄dāmō derelinquere dn̄r. Aut certe derelinquūt nō pmouētes in bonū sed retrahētes a malo Et sic intelligūtur auctoritates Curauim⁹ babilonem z nō est curata delinquam⁹ ergo eam Item q3 de ibrl'm Migrem⁹ ex his sedib3 vt ioseph⁹ ait. Uerumtn̄ vuilhelm⁹ parisieñ secus sentire videtur. z robert⁹ de licio soluit. Quia igit̄ semp custodimur semp grati simus

G De angelice custodie qualitate.

§. sextus.

P Ostremo videndum quomodo nos custodiāt Et certe vt plurima paucis complectamur Inuenim⁹ q̄ custodiūt nos his modis: Sc3.

Dignāter. lete vel fortiter. vtiliterq3

Primo inq3 custodiunt nos valde dignanter. Et vere dignanter. Quam dignantissimam dignatioēm ex his videamus:

tanti tātillos. q3 loco. q3 statu simul et sic.

Primo si consideremus custodientium dignitatem Secūdo custoditorum vtilitatem z q̄ scilic3 pncipes tales ac tanti seruiunt homini tam vili pauperculo nequam z indigno. Tercio q̄ in tam humili loco in mundo nec̄3 in sordenti stabulo velut vulneratus ille de quo luce decimo. Quarto q̄ tam officiosissime seruiūt in morte vita z natiuitate q̄i empticij serui nostri die noctuq3. Postremo q̄ in statu peccati non derelinquant nos cum tamen viliores eis tunc simus q̄z putridissima cadauera terre. vt patet ex reuelatione in vitispatrum. O vere dignationem z certe stupendam. Secundo custodiunt nos lete z libenter atq3 adeo libenter vt quasi omnes clament illud ysaye Ecce ego mitto me. Et h̄ patet ex operis exhibitione. z domini testimonio. quia gaudium est eis super vno peccatore penitentiam agente. Et gratissime sine meriti alicuius respectu. Quo tamen forte non priuantur sed tanto operantur meritorius q̄zto non intendunt. Nam ait guilhelmus Q3 obsequium quanto magis gratis impenditur tanto magis est meritorium magisq3 retributionis obligatorium Quanto autem plus intenditur i mercedem vel premium tanto minus gratis impenditur z minus est meritorium. nam meritum est obsequium gratis impensum retributionis obligatorium Cui magis conuenit hec ratio magis conuenit z nomen meriti. Et tam libenter nobis seruiunt potissimum propter tria vt ait Bernardus in sermone scilicet Propter deum Propter seipsos Et propter nos. vt pz supra. Sed z lete quia non affligūtur nec dolent ex custoditi dampnatione.

Quod sic cōprobant docti Primo propter repugnātiam. nemo potest simul esse felix z miser. sed angeli sunt felices. ergo non possunt esse miseri. sed dolor z miseria ad tristiciam spectant. Secundo propter gloriam. Angeli sunt beati. ergo ita sunt sūmo bono repleti q̄ nullius doloris aut tristicie sunt capaces

Postremo z maxime propter diuine voluntatis conformationē pfectam. vnde nec pessimos a dānatione criplunt. nec de damnatione eorū dolent quia dei voluntatem esse vident Tertio custodiūt nos fortiter z valde sollicite nō die non noctu a custodia cessantes semper velut argumētose apes pro nostra salute inter nos z deū velut inter aluearia z flores discurrentes. immo z nobis dormientibus z a bonis p̄ corpore aut negligentia cessantibus ipsi. vt ait Guilhelmus pro nobis vigilant orantes z gratias agētes nec somno nec lassitudine affecti. O meditetur hec mens pia inter silencia Quarto sic. i. ad instar quorundam dulcissime deseruiūt nobis sc3

Vt custos nutrix medicus. velut et pedagogus.

Primo velut custodes qui adhibentur ciuitatib3 contra hostes z incendia Excubant nanq3 vt fidissimi vigiles pericula z animarū z corporū auertentes Et hoc vel excitantes vel sollicitos reddentes quando imminet periculi quippiam etiam media nocte nō nūq3 etiam ait Guilhelmus procurant aquā preparari contra incendia que sciunt imminere lic3 ab hominibus propter aliam causam hauriatur Magis aūt incendia cupiditatum vt patet de puero quē angelus occidit. z sic liberauit parentes ab incendio auaricie. Q3 etiā ad modum nutricum ab aqua z igne tam corporalibus q̄z spūalibus nos custodiant pat3 in multis exemplis vbi angeli paruulos de periculis liberauerunt. Et etiam Guilhelmus ait q̄ tempore suo magni muri ceciderunt super corpora paruulorū z tamen de sub aceruis lapidum extracti fuerunt illesi quod indubie per ministerium fiebat angelorum.

Medicinale quoq3 officium exercent in homines non solum spiritualis. sed etiam corporalis sanationis vt patet de raphaele z alijs. Spiritualiter sanāt vitia coercendo zc̄. irasq3 febrium cōprimendo Frenecticos furores cohibendo et cetera.

Ad instar etiam pedagogi interdum ducunt homīes regentes z dirigentes gressus ne offendant vel lubricum patiantur. quandoq3 etiam manibus aliquos portant aut aliter rapiunt z in varijs periculis etiā corporalibus tuentur vt in aqua igne vt patet in exēplis. Sic et per coruinum studium prophete alimenta procurarunt. Poterint circa singula membra exempla multa ex libris exemplorum adduci. sed accelerandum.

Q; vtiliter custodiunt. §.vij.

p O stremo vtiliter custodiũt cum mira efficatia
z vtilitate Et qm̃ he vtilitates a varijs varie
assignãẽ. Volumꝰ p̃mo tradere quõ erga diuersa ge
h nera hoim diuersos actꝰ hẽant scz circa istos:

Peccat.flent.custos.patientes.ad morientes

Primum ergo peccatores exercent actus istos vtz in exemplis. Notula .i.

Increpat.impedit.eripit.Israhel.et balaam loth.

Primo inq̃ bonus angelus pctõres de commissis arguit z increpat Et hoc trib; modis.p̃mo de ingratitudine collati bñficij.scd̃o de p̃uaricatiõe mandati diuini.t̃cio de pditiõe pmissionis p̃mij eterni. vt ptz iudicum.ij.vbi Angelus dm̃ descendit ad locum flentium z increpauit filios israel de trib; dictis vtz quia dicit.Eduxi vos de egipto z introduxi vos in terram zc̃.z precepi vt non feriretis fedus cum habitatorib; terre.zc̃. Scd̃o p̃ncipaliter peccatores ne peccent impedit tripliciter vt ptz in balaã.numeri.xxiiij.p̃mo p extremi examis ymaginationem quia occurrit ei in via cũ gladio euaginato quem cernens asina id est sensualitas a via declinat.scd̃o p inmissionem p̃ntis tribulatiõis qz occurrit ei in loco angusto z attriuit pedem eius Attritio pedum dolor ẽ affectiõis.t̃cio p horrorem mortis qz occurrit ei in loco artissimo vbi non poterat declinare z ibi asina cadit qz in egritudine mortali p angelos imissa ip̃a sensualitas obumbrata manet. Et h̃ totũ ãgelꝰ facit vt supinsidẽs rõ pctõres a pctõ ꝯuertat. Tercio bonus ãgelus a pctõ p̃nti eripit.nam retrahit.iiij a peccato Scz.Cogitatiõem Rõem Affectiõem z Actionem Q; pulchre geñ.xix.in loth designaẽ.vbi loth coegerũt exire cũ vxore z duab; filiab; Per loth significatur rõ.p vxorem caro.p duas filias cogitatio z affectio peccati.Quas dum simulamꝰ a peccato retrahere inferunt quasi vim z apprehendũt p manꝰ dantes grẽ adiutorium zc̃.

Effectus circa penitẽtes: Notu.ij.

I f Ecũdo opaẽ q̃sdã effectꝰ circa flentes id est pñitentes Et hoc p̃mo vt de pctõ resurgant. Et h̃ tripliciter facitur

Cõterit et purgat gaudet fel p̃saias luc.

Primꝰ actus erga penitentes est sanare ocl'os cordis ad ꝯtritioẽm vtz thobie.xij.vbi postq̃ ocl'i thobie senioris liniti fuerũt de felle piscis cepit albugo d̃ oculis egredi qua abstracta visum recepit. Thobias liberũ arbitriũ eiꝰ cecitas signat ignorãtiam pcti z p̃parati supplicij z amissi p̃mij.fel piscis est amaritudo ꝯpũctiõis de peccatis ꝯmissis.linitio ocl'oꝝ ex felle est reuolutio doloris z amaritudis ex cogitatione pcti p quã albugo id ẽ incõsideratio de ocl'is egrediẽ z sic visus id est grã celestis infundiẽ vt scz possz iam claris oculis cernere z gl'am quã p pctm̃ amiserat z peãm quam incurrerat Scd̃s actꝰ est purgare labia ad oris ꝯfessioẽm quod signaẽ ysaye.vi.vbi p angelũ labia ysaye purgãtur p calculum diuini amoris. zc̃. Tercius actꝰ est congaudere ad satisfactioẽm Cuiꝰ figura habeẽ lu.xv.de muliere z dragma amissa.vbi dr ꝙ Maius gaudium est in celo zc̃.Et amice id est angelice virtutes vocantur ad congratulandum. Hñt nihilominꝰ z alios tres actꝰ erga penitẽtes ob id.s.ne i p̃ora mala recidiuẽt Et sũt isti.

Frenat debilitat ligãt puteo iacob et thau

Primo ne recidiuẽmꝰ ptãtẽ demonũ refrenant vt ptz Apo.xx.de ãgelo q̃ demonẽ ligauit z in abissuz misit Cuiꝰ ligatio nil est nisi ptãtis eiꝰ refrenatio. secũdo ꝯcupiscẽtiã r̃frigerat aut debilitat vtz geñ.xxxij. vbi dr. ꝙ ãgelꝰ tetigit neruũ iacob z stati emarcuit.t̃cio mẽoriã passiõis mẽtib; ĩp̃mit qd̃ sigẽ ezechiel' p signũ thau frõtib; viroꝝ gemẽtiũ ip̃sium

Effectꝰ ãgeloꝝ circa iustos No.iij.

t Ercio hz effectꝰ circa iustos vel bñ opãtes aut pficiẽtes Et hoc p̃mo ad effectum in pducẽdo Et ad hoc ꝯcurrũt isti actus:

Aufert excutiẽs ducit gestos zacha tobis.

Prio impedimẽtũ ad bonũ aufert.qd̃ signatur exodi.xij.vbi angelus pcussit p̃mogẽita egipti.scd̃o pigriciã excutit qd̃ signaẽ zach.iiij.vbi dr. Angelus dm̃ excitauit me q̃i hoiẽm q̃ excitatur a somno.t̃cio in viã pẽitẽcie ducit z reducit.Et signaẽ thobie.v.i ãgelo q̃ eũ duxit z reduxit. Quarto habet actus q̃sdam in profectu his modis. K

Lustrat succẽdit pascit petrus ignis helias.

Primo illuminat itellectũ sopitum p incõsiderationem In cuiꝰ typo dr actuũ xij.ꝙ astitit petro z lumẽ refulsit in hitacl'o carceris.scd̃o iflammat affectum infrigidatũ p torporẽ Hic dr in p̃s:Qui facis ãgelos tuos spi.z mist.ig.zc̃.t̃cio pascit sensum ifirmatuz Et in huius figura dicitur tertij Regum.decimonono. ꝙ angelus helie panem z potum ostendit.et sic roboratꝰ i mõtẽ dei oreb ascendit.

Circa tribulatos. Notl'a.iiij.

q Varto habet effectus suos erga t̃bulatioẽ patiẽtes z sũt isti p̃mo in orõem offerẽdo

Hãc dãt allegãt ducũt thobi iob danielq;:

Primo illam p̃ntando sicut dicitur thobie xij.Qñ orabas cũ lachrimis z sepeliebas mortuos ego obtuli orõem tuã dño.Sz Guilhelmꝰ p̃isieñ valde im pbat hmõi dictũ q̃si simpl'r z icircũspecte nimis positum q̃si aliter orõnes nostre nõ ascenderẽt ad deũ q̃ p se sunt potentes.sed potius vult ꝙ ipsi dicantur orare pro nobis Videatur ipse in de vniuerso. Secundo pro nobis allegando Iuxta illd̃ iob.xxxiij.Si fuerit

ꝓ eo angel⁹ loquēs ⁊c̄. Et zacha. i. āgel⁹ ait. Dn̄e exercituū vsq̄ʒ q̄ nō misereberis hierl'm ⁊ vrbiū iuda q̄bꝫ iratus es? Iste nāqʒ est septuagesim⁹ ān̄us. Et o vere felices q̄ hos habuerint intpellatores. Orāt aūt pijs desiderijs ⁊ petitiōibꝫ spūalibꝫ vt pulchre guilhelm⁹ declarat. Tercio dei sniam nob renūciādo vt dan̄. ix. vbi dr̄ ꝙ gabriel ad eū volās dixit Ab exordio p̄cū ⁊c̄. Et seq̄t Ego āt veni vt indicarē tibi qꝛ vir desideriorum es. Scd̄o alios actus erga tribulatos hn̄t scʒ istos.

Robur consolans seruans Jhesus en zacha tobis.

Primus est cōtra difficile ꝯfortare aiare roborare Et hoc signatur luce. xxij. vbi angel⁹ apparēs de celo ih̄m ꝯfortauit Scd̄o cōsolari sustinentes terribile qd̄ exp̄mit̄ zach. vbi dr̄ ꝙ āgel⁹ loq̄bat̄ i eo ꝟba bōa ꝟba ꝯsolatoria Tercius ē ꝯseruare ꝑseuerātes ne in via tribulationum deficiant.

Et sic thobiam duxit ⁊ reduxit.

Circa morientes Notula. v.

M p Ostremo circa moriētes etiam act⁹ suos hn̄t. Et p̄mū circa ꝑfecte bonos circa q̄s hec agūt iuxta Leonardum.

Preseruando parat. portando locat quoʒ laudat

Sic iudith atq̄ iacob malach exodus ac lazarus thob

Primo ab insidijs diaboli p̄seruando. Scd̄o viam ꝑparando. Tercio in celum ducendo ⁊c̄. Quomodo āt portēt aiās nota

Fert reuerens gaudens cantus humilis quoq̄ cautus

Primo reuerēt̄ qꝛ n̄ in hūeris sʒ māibꝫ Iuxta illud In māibꝫ por. te. scd̄o valde caute ⁊ diligēter. qa ab oībꝫ offendiculis defendūt. iuxta illd̄. ne forte offen. ad la. t̄cio valde gaudēter qꝛ cū cāticis ⁊ iubilatiōibꝫ ysaie. lv. In leticia egrediemi ⁊ in pace deducemi. q̄rto valde hūil'r qꝛ nec paupes nec mēdicos contemnūt. vtʒ lu. xvi. Defunct⁹ ē āt lazarus ⁊ deduct⁹ est ab āgelsi i sinū abra. Postremo cantāter qꝛ dicit̄ ysaie. lv. mōtes ⁊ colles cantabūt coram vobis laudē id est angeli maiores ⁊ minores. ⁊c̄. Quarto in celuʒ collocando. lu. xvi. Factum est āt vt morerer̄ mēdic⁹ ⁊ portaret̄ ab ā. i si. a Postremo deū tūc collaudādo sicut raphael postq̄ʒ thobiā reduxit oēs ad laudē ꝯmonuit dicēs. bn̄dicite. ⁊c̄. Quō āt se hn̄t circa purgādos ⁊ malos Nota

Orās ꝓcurat flet Job abacuc ysaye

Prio si purgabile aliq̄d hꝫ eā ad purgādū ꝯducit. ꝯfortat. ꝓ ea deū orat. Scd̄o etiā suffragia ꝓ eis fieri a viuis. ꝓcurat sicut ꝓuidit daieli de prādio ꝑ abacuc. Si āt egredit̄ aia cū mortali a demōibꝫ rapit̄ ⁊ in āgelis videt̄ ipleri illd̄ ys. xxxiij. Angeli pacis amare flebāt n̄ tn̄ vt dictū ē ꝙ dolēt ⁊c̄ Ecce hi sūt effect⁹ custodie angelice sup q̄bꝫ debe⁹ sꝑ grās agere vt eos ꝑcipiam⁹ exorare q̄s tn̄ alij aliter ml'to assignant sʒ tn̄ i supioribꝫ oēs fere hn̄t̄. nā iohs gers sup mg̃t hos effectus sub his versibꝫ ponit ex textu actuū xij.

ꝑat⁹ i adiutoriū	ad ꝯgnitionem nostri.
Angel⁹ astat	**fulget.**
ad ꝯfortatioēm aduersarij	exercitando.
pulsat.	**surgere clamat**
ligatū de carcere	.i. libere opet̄ bonū

Soluit et. educit. liberatiq̄ relinquit

Sic ⁊ Robert⁹ holcot sup libro sapiē alios in ꝟsibꝫ signat dicēs. Sic ⁊ alios dn̄s Bōauētura ponit sup. ij. sniaꝝ distic. xij. ꝑm duodecim potētias assignabiles in homīe. vt Jo. nid̄ allegat Sed ⁊ albert⁹ ⁊ alij theologi xiiij. ponūt q̄s hugo cardinalis in suo sniaꝝ sub ꝟsibꝫ ꝯplexus ē. Sʒ qꝛ lōgi fuim⁹ in his d̄ angeloꝝ studia finem faciam⁹. Hec i calce ponētes vt ita nos vbiqʒ geram⁹ ne purissimos illos angeloꝝ obtutus offendamus

De angeloꝝ distinctione ⁊ ordine.

Membꝝ. vi.

N

Vnq̄d nosti ordinē celi et rōez ei⁹ pones in terra Job xxxviij

Jā postremo restat videre de āgelorū spūum ordie ⁊ distictiōe. vbi eīm multitudo ibi cōfusio nisi fuerit ordo. Que āt a deo sunt. ordiāta sunt Vn̄ distinguitur tanta multitudo

	Hierarchias
Per	Ordines
	Personarum denominationes

De q̄bꝫ rebꝫ succictius qꝛ ꝓlixi fuim⁹ nc̄ restat agēdum Primo ergo angeli ꝑ hierarchias distinguūt̄ vbi necesse habem⁹ q̄d sit hierarchia Vex qꝛ multiplex est p̄mū distinguēda ē Est siq̄dē hierarchia tplex.

	Supcelestis	Diuina
Scʒ	Celestis	Angelica
	Subcelestis	Ecclesiastica

Diuina est pulchritudo vt simpla optima consummatiua. in qua innuitur vnitas in trinitate. quia pulchritudo ex pluralitate ⁊ equalitate cōstat. Secundo ostenditur ꝙ pluralitas non preiudicat vnitati quia vt simpla. nec etiam vnitas pluralitati quia vt optima. Et ꝙ vnitas spectat ad perfectionem pluralitatis ⁊ econuerso tangitur quia dicitur vt consummatiua. Subcelestis vel ecclesiastica sic diffinitur. Est rerum sacrarum

z rõnabiliũ ordinata ptãs debitum in subditis obti-
nens principatum Que etiam angelice cõuenire po
test. De q̃bꝫ duabꝫ cum ad ꝓpositum non sit sufficiat
ad ea tetigisse. Porro angelica hierarchia vt di
onisium sequamur Est ordo diuinus scientia z actio
deiforme. q̃ztum possibile est similans z ad inditas di
uinitus ei illuminationes proportionabiliter in dei si
militudinem ascendens. Quam sic Bonauẽtura ex-
planat. Hec inq̃t diffinitio notificat angelicam hie-
rarchiam p̈mo vt egredientem a deo p modũ yma-
ginis cum dicit. Est ordo diuinus scientia z actio. vt
scꝫ ordo id est ordinata potestas respondeat patri. sci
entia filio. actio spiritui scõ fm memoriam intelligẽ
tiam z volũtatem. Scd̃o describitur vt egredi-
ens p modum similitudinis cum dicitur deiforme.
q̃ztum possibile est similans q̃ztum ad habitum. z ad
inditas ei diuinitus illuminationes. ꝓportionabilit
in dei similitudinem ascendens q̃ztum ad actum.
Uel certe Angelica hierarchia est sacer rõnalium p-
sonarum principatus p gradus actus gratias atqꝫ
officia ordinate distinctus. Dicitur eñ hierarchia a
hieros quod est sacer z archos p̈ncipatus. Et diuidi
tur hec hierarchia in tres scꝫ

	Sup̃mam		Ephiphaniam
In	Mediam	vel i	hyphaniam
	Infimam		hypophaniam

Et dicte diuisiones hierarchiarum hoc metro habẽ
tur diuina tamen excepta que proprie non dicitur hi
erarchia.

Celestis. supra. summa est. medians. simul infra.

Quare autem angelica hierarchia in tres sbdiuidat
ratio diuisionis multipliciter sumitur. sed transim⁹
breuitatis gratia.
Singularũ aũt descriptiones videamus. Epipha
nia est incalescẽtis affectiõis incendio ad altioris itel
lectus fastigio. iudiciũ sqꝫ libera resultatio distributa
Cui⁹ Dyonisius plures ponit ꝓprietates q̃ transeũ
de nobis Hyperphania est diuina illumiatio sui
p̃riceps interscalari reuerentia insigniens vsuꝫ edo
cens dñandi arcensqꝫ cõtrariũ Hypophania ẽ di-
uinũ p̃ricipium legibꝫ nature occurrens. arcana re-
serans pro capacitate discreta. Et dicitur hic natu-
re legibus occurrẽs ꝓpter virtutes quas Greg. z ber
nar. in infima ponũt. sed nõ Dyonisi⁹ diuin⁹

De distinctiõe angelicorũ ordinũ .§. ij.

P
o Rdo angelicus vt hic sumit Est multitudo
celestiũ spirituũ in aliquo spẽali dono grẽ ↄ
uenientiũ Et quilibet ordo angelic⁹ ab illa p
fectione seu grã denõiatur quaꝫ speciali a ꝓpriatione
sortit. De q̃bꝫ ordinibꝫ multa inq̃ri possent. videlicꝫ
vtrũ ab initio an a natura vel gratia distinctiões or-
dinũ ceperunt. vtrũ remãsuri post iudiciũ sint. q or-
dines etiã manebũt post iudiciũ quo ad distinctiõeꝫ
graduũ nature z grẽ. nõ tamẽ quo ad oĩm officiorũ
executionẽ. veꝝ hec transeũtes ad affectuosa magis
procedamus. Que aũt sit ratio distinctiõis breuit as-
signandũ. Et nota q penes tria sumitur illa
Templantur. presunt. qꝫ ministrant sũt ea singlis.
Primo accipit penes ↄtemplationẽ Et hoc ẽ tem
plãtur. Nã tres sũt actus cõtemplatiõis. s. Clara vi
sio q̃ pficitur intellect⁹. z sic est cherubi. Perfcã dile
ctio q̃ pficitur affectus. z sic seraphi. Sempit̃na ten
sio quo tot⁹ securat. Et sic accipit ordo thronorum.
Secũdo distinguũtur ordines penes prelationem i
cõi. Que vt pacifice dispensetur z fiat. indiget tribus
scꝫ Sententiãte vel arcẽte cõtrariũ. z sic ẽ ordo pote
statũ Adiuuãte vel exequẽte. z sic ẽ ordo virtutum.
Impante vel dirigẽte. z sic est ordo dñationũ. Ter-
tio penes administrationẽ. Et hec vel admistrãt z p
sunt vni prouincie z sunt principat⁹. vl' admistrant
bonũ cõe. licet circa vnã personaꝫ. z sunt archangeli.
Uel ꝓprium bonũ psone. z sic sunt angeli Assignã
tur z alie plures rõnes quõ sumuntur ordines p̈me
hierarchie. puta penes triplicẽ modũ cõuersiõis. frui
tionis. dotationis. inhabitatiõis. sicut Alber. dcla-
rat. sed satis de his Uulgo quoqꝫ circa hos ordies
de assumptiõe hoim hec inquiri solent

Sumẽdi qui quot ad eundẽ. si supãt hos

Primo si hõies ad angelorũ ordines sint assumẽ
di Et aiũt q sunt assumẽdi Quod m'ltiplicit ꝓbant
scꝫ Auctoritate scripture doctorũ z rõnibꝫ. Ait eniꝫ
dñs q erunt sicut angeli dei. Et dragma z ouis pdi-
ta prioribꝫ q̃ nõ errauerũt iũgebantur. Qui aũt assu
mẽtur z ad quẽ chorũ pulchre Greg. declarat q illi q̃
meritis illis cõformes fuere Utrũ aũt tot sint as
sumendi q̃t angeli ceciderunt vel mãserunt. plures
aut pauciores Qui errare nolit nihil de h temere as-
serat. Illi hoc cõmittatur. cui soli cognit⁹ est nũerus
electorũ in superna felicitate locãdus. Scim⁹ quid
Greg. dicit Nouim⁹ rursus quõ venerabilis Hugo
de scõ victore in de sacramẽtis. Itẽ q Ancelm⁹ aliq̃-
qꝫ oppositũ fuent. imo scimus q nõnulli neutrã opi
niouũ sequãtur. sed putent ciuitatẽ illã ex duobꝫ pa-
rietibus cõstruẽdam. quorũ ille q̃ ruit ex hõibꝫ rstau
rãdus. z alter plene ex hõibus instruẽdus Ita q fm
hos lõge plures erũt illic hoim q̃ꝫ sint angelorũ. Ita
q maior ps sit cõformis erit regi z regine illi⁹ regni
q̃ homines sunt nõ angeli. magis tunc dicenda ciui-
tas hominũ q̃ꝫ angelorũ. De quarto aũt vtruꝫ scꝫ
homines vt quidam putauerunt p se cõstituũt ordi-
nẽ decimũ ab angelis segregatũ nõ assumẽdi in ordi-
nes eorũ. nos nihil dicim⁹. sed venerabil' pat noster
Aug⁹. xij. de citate dei dicit illic nõ duas societates.
sed vnã futurã. atꝫ libro. xxij. ca. p̈. illã citatẽ nõ frau
dandã suoꝝ ciuiũ nũero. sed etiã ait fortassis vberio-
re letabit. De vltimo aũt vtrũ scꝫ homo trãscẽdere

angelos posset Et aiūt ꝙ sic Et hoc rōne diuine libe
ralitatis. merendi difficultatis. certādi diuturnita/
tis. meriti xp̄i infinitatis. vt de virgine mrē ecclesia
tenet. imo ⁊ de Joanne baptista plures doctores (vt
ait venerabilis Gerson super marcū). tenent ꝙ ipse
in suprema hierarchia supremū sibi vendicet locum
quippe qui maior in natos mulierū. Sed nolumus
disceptare de istis de affectiuis sermo nobꝭ hn̄dus. suf
ficiat vel materiā meditādi amministrasse

De proprietatibus singulorū ordinū .§. iij.

Positis his in genere de angelorum ordinibꝫ
nūc videndū de singuloꝝ ordinū ꝓꝑetatibꝫ
quas Dyonisius attribuit eis. Que q̄zq̄z alte
sint ⁊ sublimes adeo vt sublimis ille Hugo fateatur
se eas velut tonitruū audisse horrendū. Nō tn̄ sūt ꝑ
sus intacte relinquēde. sed cū magna āmiratione ⁊ ve
neratione ꝑiter recolende. Nam vt hugo ait non dili
guntur si nō intelliguntur neq̄ amātur si nō gustanꝰ
Erit igiꝰ interim ip̄a dilectio refectio donec ex ea ori
atur cōtemplatio ꝑ quā fiat illumiatio Hic igiꝰ solū
eos doctos insequēs tangā nō exponā. Utile aūt est
eas tetigisse qm̄ ꝑ eas poterit hō se in meditatiōe di/
latare ⁊ ꝑ eas in meditādo suas orōnes cōfirmare et
mētem subleuare. ⁊ forsan tanto vtilius quanto no
bis incognite ⁊ de eis sentimꝰ sublimius

Proprietates seraphin Notula prima

Seraphin. Nomen primi chori incendēs seu cale
faciēs inꝑpretaꝰ signās ꝙ angeli ꝑmi chori es/
tuantissimo dei ardeāt amore. ceterosq̄ angelos di/
na dilectione inflāmant. Et sic dicūtur lꝫ oēs angeli
ament ⁊ rōne excessus qꝛ scꝫ oēs reliquos in charita/
te excedunt. Et rōne effectus qꝛ scꝫ alios de amore il
luminant: Et sunt hꝰ ordinis. xvi. ꝓꝑetates.

**Mobile. nec cessat. calidū. lꝫ acutis feruēs
Attēte intime. nō flecti. q̄z reduc. calefactas
Suscitat exēplās purgās ñ vela patescēs.**

Altus verborū horum intellectꝰ ⁊ q̄s poterit ad il
lū. In quibus oībus hoc signatur ꝙ horū spirituū
amor est excessiuꝰ ignis ꝓꝑetatibus cōꝑatus Et hoc
Primo in motus cōtinuitate qꝛ mobilis. ⁊ mo/
bilis incessanter designans ꝙ spūs isti indeclinabili
ter mente ferātur seu moueātur in deū. Itē qꝛ horū
amor nō torpet. sed ē calidꝰ ⁊ nō qualicūq̄ modo ca/
lidus. sed mira vigorositate. qꝛ etiā ē hoꝝ amor acu
tus. qꝛ penetratiuꝰ in agendo q̄rēs subintrare amatū:
⁊ vnire se sibi ſm ꝙ pōt si posset effici sub vno Et nō
solū horū amor est acutꝰ sed etiā supferuidꝰ circuiēs
oēs diuītias ⁊ ꝑtes amati amādo ⁊ delectādo sic ig/
nis subintrat ꝯbustibile ⁊ profundat se in oībꝫ ꝑtibꝫ
eius. Et hec oīa facit Attente q̄ ad motū intellectꝰ
qui ex amore ita deo intendit q̄si sui oblitꝰ ꝯsiderans
intentissime omnes causas amoris Item Intime q̄z

tū ad motū affectus cuiꝰ est ꝓfundari in amatū. Et
postremo inflexibiliter. qꝛ seraphicoꝝ spūum mētes
nunq̄ deflectūtur ab amore. tū qꝛ eoꝝ cōsummatio
est in illo ⁊ cōtrariū ñ hn̄t. Et sic q̄si clamāt dicētes.
Quis nos seꝑabit ab amore dei. Ecce talis ē seraphi
cus amor. talis amantiū hoꝝ spūum ardor. Cui ō/
nis mūdi amor tametsi in vnū cōgestus collatus nil
est nisi velut stuppa tenuis aut tepor subsolanꝰ Pos
sunt multa de singulis dici. sed satius meditādo ⁊gu
stu intelliguntur. Porro erga inferiores etiā toti/
dē. s. octo ꝓꝑietates hn̄t Quia coꝝ charitas ē infe/
riorum reductiua ⁊ actiua. s. auxiliū ꝑbens ꝑ dispo
sitionē vt reducātur in dei amorem. Reducūtur ho/
mines a dispersione ⁊ frigore mentis. Angeli aūt ñ
a dispersione vel alienatione affectꝰ quas nō patiūꝰ
sed a minoratione luminis ⁊ desiderij vt actualiꝰ fe/
ranꝰ in deū. Secūdo est recalefaciens aut recalefacti
ua inferiorū. qꝛ scꝫ mouet ad cōiungendū amato.
Tertio est resuscitatia resuscitās in silem caliditatē
caliditati sue. Quarto exemplatiua. qꝛ ardore amoris
sui supeminētissimo docet inferiores quāta charita/
te ad deū debeāt incedere. Quinto est purgans. Aut
vt Dyonisius ait ꝑ ignē celicū holocausti purgatiua
Ignis celicus illumiat adurit. sed nō ꝯsumit Holo
caustū quod totū est incensū signat angelos beatos
ab approximatione dei totaliter inflāmatos. q̄s tn̄ ⁊
seraphi adhuc purgant nō a pcti macula vel imundi
cia. sed a cōfusione dissimilitudinis ex toto incēdēdo
per amorem. Sexto incircūuelata est charitas horū
semꝑ hn̄s illuminatiuā ꝓꝑietatem. Septimo ē ois
tenebrose obscuritatis manifestatrix ⁊ ꝑsecutrix.
Postremo est ꝑcipatiua deifici amoris iesu ⁊ illius
in alios diffusiua. Mirabilis ergo charitas hoꝝ in/
cōꝑhensibilis angustie hūane nō inꝑceptibilis tam.
O vtinā vel stillā sentire fuerit datū. Narrat Guil/
helmꝰ ꝑisienꝰ. de quodā cui angelꝰ suꝰ tam mirificū
infudit charitatis ardorē vt sese non poterat ꝯtine/
re nec dicere quid sensisset. Hoc sepiꝰ tn̄ repetēs Q;
nil vltra a deo velit si tale vel rursus sentire datū fu/
isset. O si ⁊ mihi o vos seraphi q̄ placido igne diuini
amoris incensi estis vel ꝑuulā aliquā sintillā vrī ignis
mihi imittere velitis quo frigidū cor meū incalesce/
ret in amorem. O vtinam amor meꝰ mobilis ⁊ vita
lis in deum. Utinam incessabilis vel habitu solo
Ecce habes sed strictim ꝓꝑietates primi ordinis pri
me hierarchie que quomodo in angelis sint impossi
bile est nobis effatu. vel paucis quomodo in nobis e
as habebimus si eis cōiungi velimus tangamus.
Nam si illorū choris associari volumus in proprieta
tibꝫ eorum vt cōueniamus oportet. Oportet igitur
vt cum seraphicis spiritibus amemus ⁊ nō quomo/
dolibet amemus. sed vt ꝓꝑetates seraphi i nostro
amore habeamus. Habeamus dico in amore Pri/
mo mobile hoc est vt noster amor non torpescat. tor

peat aut deficiat. sed semp dilectū inquirat semp motu amoris in ⁊ ꝓpter dilectū moueat. quēadmodum ⁊ sponsa nec in lectulo p noctes ab hoc motu cessabat Secūdo hēbit amor noster incessabile. vt scz sit perpes vt nō solū habeat motū. sed vt etiā illū habeat ppetuū. Tertio calidū hēat amor nr̄ vt sit ardore inflāmatus. vt scz nō solū frequenter. sz ⁊ ardenter in amorē dilecti suspiret. ⁊ vt a terris subleuemur ⁊ feramur in amplexus amati. Quarto acutū habeat amor noster aquilino intuitu penetrans ⁊ intrās vsqz ad plenā amati cognitionē ꝓfunda mentis aut intelligentie acie qualis cognitio atz mentis acies pfectū amorem p̄eat necesse est Quintū feruidum ⁊ supferuidū hēat. Feruidū vt sic a deo igne cōsumēte incalescat ⁊ ebullire incipiat vix se potens cōtinere. sed liquescat cū sponsa dicēs Aīa mea liquefcā est Liquescat in dilecti amabili accessu ⁊ langueat d ab sentia ⁊ recessu Superferuidum āt est illud quod extra se fertur qd nulla rōne valet in se cōsistere qd seipsum nō capit nec modū hēr p̄t vt ille qui dixit Nescio quid sit amor nec amoris sentio nodū. Sz scio si quis amat nescit habere modū. Sexto attentū habebit amor noster. vt scz eat in dilectū. sp in illū tendens ⁊ sp oia ad illū referens. Et pro amore ei⁹ semper nutriendo fouēdo augmētando attēdat inductiua cōgruentias sui amoris Sic mater nostra agnes ex rerū decore creatar̄ se in sui sponsi amorem inflammabat. Septimo intimū hēbit amor noster vt scz ad res exteriores nō effluat nisi cū relatione in aut ꝓpter dilectū vt ad oia sit. cecus amor solū cernēs dilectū velut magdalena q̄ cum dilectū ad monumentū q̄reret angelos q̄si nō cernebat. Octauo inflexibile vt ad alia negocia extra ipsum nō diuertat. quocunqz etiā prospo aut aduerso accidēte vt fortis sit sicut mors dilectio ip̄a ⁊c̄ Item q̄ seraphicis spiritib⁹ cōiungi volet oportet. vt ⁊ in ceteris ꝓprietatib⁹ quas ad inferiores hn̄t cōicet. vt scz amor ei⁹ sit primo iferiorū reductiuus. ⁊ hoc p proprie mentis recollectionē ⁊ aliorū ad dei amorē a dispsionibus reductionē Secūdo sit recalefactiuus p ignita eloquia ⁊ narrationem deuotā: Tertio resuscitatiu⁹ torpentiū et ignauorū p amorosam exhortationē. Quarto exemplatiu⁹ p vite. s. exēplationē vt tota nrā ꝯuersatio ardentē spiret amorē ⁊ alios inflāmet Quinto sit purgatiu⁹ p alieni scz ⁊ priuati seu corrupti aōris extirpationē q̄ oim malor̄ ē origo Sexto sit incircūuelatus p bonorū suor̄ ⁊ amorosorū opm corā alijs relucentiā. vt sic tn̄ sint opa in publico q̄ intētio lateat i occulto ſm Greg. Septio sit manifestatiu⁹ tenebrarū p error̄ ostensionē ⁊ petōr̄ correptionē p amorosam. Postremo sit xp̄i pticipatiu⁹ vt. s. xp̄iformiter ꝓxios diliga⁹ pp h̄ pp qd. s. xp̄s omēs nos amauit ⁊ co mō ⁊c̄. Grandis hic se offert materia sic ⁊ et in singul' ꝓprietatib⁹. sed satis ē tetigisse. studios̄ horum oim pleniorē relinq̄mus ꝓsecutionē.

Proprietates cherubi Notula. ij.

Cherubi nomē est ordis scdi sic ab eminēti scientiar̄ acumīe nūcupati. vn̄ dicūt cherubi q̄si plēitudo scie q2 pleni⁹ iferiorib⁹ eā pcepert ⁊ failiari⁹ donū sapie aut intellect⁹ receperūt. Consistit āt hec scie eor̄ plenitudo in q̄ttuor istis scz

In
Clara ⁊ perfecta dei visiōe.
plēa dini lūis susceptiōe vt Dyonisi. ait
pulchritudis ordis oiz rer̄ ꝯtēplatōe:
ꝯgnitiōis quā d deo hn̄t i alios diffusiōe

Sunt āt h⁹ ordis sex ꝓpetates in h̄ ꝟsiculo ꝯtēte
.i. clare co | videre dei | dinā pulchtudiez | iflux⁹ lūi
gnoscere | formit | i fonte ꝯtēplari | nū dinorū recipe.
Nosse. deiuida. cōtemplans. acceptio.
alijs lumē ifundere | sapientifica luce ɼpleri
dans. plet

Pōit āt ⁊ dīn⁹ Dyoni. alias q̄ttuor proprietates ⁊ sunt iste
.i. esse i circūitu e⁹ reductiz actiuū exemplatiz
Circuitu. ducit. Ɽagitqz. exēplar et ista

Sed sufficiat vel tetigisse supra nos ē ⁊ longū eēt nimis has explanare singillatim Qui has pleni⁹ noscere volet a cherubicis spiritib⁹ lumē intellectus petat. quor̄ tā illuminosa ē scia q eā attingere neq̄t nostre mētis angustia potēs nrē tenebrositatis irradiare intellcm̄. q̄b⁹ ⁊ ꝓpriū ē effluere in alios lumē susceptū Quib⁹ q̄ cōiūgi exoptat in celis eor̄ ꝓprietatib⁹ vt se cōformet oz in terris. vt scz sic viuat ⁊ sic studeat cherubicorū instar spūum deū cognoscere

Thronorū Nomen tertio ordini spūum thronorū ipositū eē videt a cōtinētia ⁊ silitudie ad sedes materiales In q̄b⁹ q̄ttuor hec inueniūtur. Scz
Altitudo situ vtilitas effectu
Firmitas i statu capacitas i ambitu

situ | statu | effectu | i ambitu
Sūt alte. firme. sunt fructiferecq capaces

Sic ⁊ spūs ordis h⁹ sūt alti situ. Q2 sicut matiales sedes a terra eleuātur. Sic ⁊ hij vsqz ad altissimam ꝯtēplationē dei exaltātur. Scdo sūt firmi statu. Q2 sicut i materialib⁹ sedib⁹ sedēs firmiter sedet. Sic sz ecōtrario sedes ipe. i. spūs h⁹ ordis i sedēte deo firmātur ⁊ req̄escūt. Tertio sūt ⁊ vtiles ꝓuētu q2 sedentē in ipis deū ad alios vtilit̄ ferūt. Et sicut q̄rto matiales ille sedes apte sūt ⁊ capaces ad suscipiendū sedētē. Ita ⁊ spūs isti p ꝓmptitudinē grē dispositi ad suscipiendū deū ⁊ famulandū ⁊ obediendū ei Hic ḡ ⁊ cōgrue thronor̄ sortiūt nomē Nā ⁊ ꝓprie thron⁹ ē regia sedes. Quorū thronorū has ponūt eē ꝓprietates

Z ul. altitudo intellcūs ⁊ affcūs cōformatio regꝫ cir cūdatio regis dclatio

Altū. compactum. circa deifer.

cius susceptio vel familiaris ağtio

vel apertum

Et qꝛ hec nō hēm⁹ nec per nos possum⁹ ab his thro/nis mēdicare hēm⁹ vt in nos deferāt grām regis

Proprietates dominationū Notula quarta.

x ¶Am ad explicādas ꝓprietates ordinū secūde hierarchie nos diuertam⁹. Et pmuꝫ ꝓprieta tes dn̄ationū pona⁹ Que quidē dn̄ationes ca spūum agmina vocātur q̄ mira potētia pemināt pro eo ꝙ eis cetera ad obediendū subiecta sūt vt hoꝝ col latiōe āministratorū spūs vocent̄ illi ⁊ ad hos tanq̄ ad dn̄os referri hn̄t regimina pncipū. tutamina ptātū opatiōes virtutū. reuelatiōes archāgelorū cure ⁊ pro uidētie angelorū Nā ⁊ hec eoꝝ nomē sonat. Nā dn̄a tio dino Dyonisio teste ē non peioꝝ siue inferioꝝ ex cessus tm̄. sed ⁊ ois pulchroꝝ ⁊ bonoꝝ pfecta ⁊ om̄i moda possessio vera. ⁊ nō cadere valēs fortitudo. In q̄ tangūtur tres dominij pfecti ꝯditiōes. s. Suppo/sitio inferiorū. pfcā ⁊ oimoda possessio bonoꝝ Ro/bur inditū ꝓ tutamie subiectoꝝ Que oia sunt i spiri tib⁹ istis Quib⁹ ⁊ iste attribuūtur ꝓꝑetates

Liberat inuict⁹. seuus. supra. nec eget quis Immūisqꝫ petēs. cōsors haut fast⁹ et ē ps

Ita aūt ordinātur hee decē ꝓprietates sm ꝙ sūt de/cē terrenaꝝ dn̄ationū ipedimēta excludētes. vt patꝫ ex coordinatione. Nam proprietate que est

A seruitute libertas		Supioris suitium
ab hoste inuiabilitas		Impetus hostium
liberalis seueritas		peccati dominium.
minutiui suitij supioritas		gratuitas suicioꝝ.
nlli⁹ sbiectōis egestas	excludit̄	prouisio subditorū.
Dissilitudis imūitas		sollicitu° extn̄secoꝝ
dn̄andi ordiata volūtas		ambitio bonorum.
Sui ⁊ suoꝝ ad deū ꝯsoritas		cōtrarietas dn̄iorū.
nulla i dn̄ando vanitas		excecatio vanitatuꝫ
dn̄atiōis dine cōsoritas		elōgatō dinaꝝ actōiꝫ

Et sumūtur iste ꝓprietates sm ea q̄ faciūt dn̄ium ꝑ fectū in natura ⁊ hitu ⁊ opatiōe. prout pulchre i scdo suo scripto ꝓseqtur dn̄s Alber. Quarū explanationi nō instam⁹: sed his ꝯformari nos studeam⁹:

Proprietates virtutū Notula. v.

A ¶Irtutes dicūt̄ ꝑ q̄s sig̃ ⁊ miracula freq̄nti⁹ fi/unt cās miracl'oꝝ ꝯtēplātes i verbo/ Et sig̃t hořū nomē excessuꝫ quēdā fortitudis. ⁊ h̄ q̄ ad duo Prio ei sig̃t virilē quādā ⁊ incōcussā fortitudiem ad opatōes dinas exequēdas. Scdo ꝙ sn̄ tiore aliq̄ agg grediūtur eas. vn̄ pꝫ ꝙ virtutū ordo ad duo ē ordia. tus. pmo ad suscipiēdū dina celeriter. scdo ad aggre diendū difficilia sn̄ oi timore viriliter. Quarū hee se/rūtur esse proprietates

Fortes. nō tardi. largi. sectādo. ferūtur

Proprietates potestatū. Notula. vi.

¶Otestates dicūtur spūs illi quoꝝ ditiōi ꝑ ceteris ꝯrie ꝟtutes ⁊ aduerse sūt subiecte Per q̄s ⁊ ma li spūs arcētur quēadmodū ꝑ terrenas ptātes male factores Qui etiā refrenāt tenebraꝝ haꝝ pncipes ne temtent q̄tū velint aut saltē ne pualeāt Sūt āt hee ptātes ꝟtute potētes rei publice psidētes ordiati sm leges a deo ꝓmulgatas ad vindictā maleficiorū. lau dē vero bonorū Quaꝝ iste sūt proprietates. B

Ordinat. obseruat. nō tyrāni. similātes

Proprietates pncipatuū Notula. vij.

¶Ertie hierarchie pmi spūs sunt pncipat⁹ sm diuinū Dyonisiū Qui sic dicūtur eo ꝙ bonis spiritib⁹ psint. q̄ dū subiectis aliijs q̄ sunt agēda dis/ponūt eis ad dina explēda misteria principāt̄ Quoꝝ etiā moderamie ⁊ sapia ois in terris pncipat⁹ ꝯsti/tuitur regit̄ limitat̄ trāsfert̄ ⁊ limitat̄. ꝑut ad eugēi/um scribēs btūs Bernard⁹ ꝓsequit̄. Qui tāta etiam pncipat⁹ dignitate ducūtur. vt vbiqꝫ terrarū hēant ptātē q̄si de sūmo q̄dā rerū cardie moderari regna ⁊ principatus faciētes ꝑ meritis nouissimos pmos. et pmos nouissimos. Ille em̄ e⁹ ipi officiū exequūt̄ al/tissim⁹ est. vt scribit̄ Daniel'. iiij. ⁊ ptātē hꝫ in reg no hōim ⁊ cuicūqꝫ voluerit pt dare illud ⁊ hūillimū hōi nē cōstituere sup illud Quorū etiam misterio vt vult dn̄s Alber. appuerūt digiti illi scribētes in pariete. Quorū principatuū hee sūt proprietates C

Ducūt principiū deiforme docēt sit ornāt.

Quib⁹ ꝓꝑetatib⁹ vt cōformemur a pncipe pncipatu um ꝑ eos hoc vel ꝯsili mō orare hēm⁹.

Pro prietates archāgeloꝝ Notula. viij.

¶Rchangeli sūmi nūcij vocātur Et dicūt̄ nuncij sūmi qꝛ sūma puta q̄ supra naturā sunt vt fidei misteria ⁊ hmōi archana nūciare solent. Aut q̄ cōe bonū cōcernūt Et lꝫ illi de pma hierarchia ma/gis cōscij sint illūinationū priñcipiū ad btitudinē. non tn̄ vt vult Alber. illūinationū priñcipiū ad annūcian/dū. Qꝛ sicut dt Greg. supiora agmia vsū exterioruꝫ quēadmodū ista n̄ hn̄t. Quoꝝ hec assignāt̄ ꝓꝑetates D

Participāt. presunt. ducunt. dant summa qꝫ plura.

	supiorū ꝓprietatibus cōicatiui.
	Inferiorib⁹ angelis prelati
Hoc ē sunt	Inferiorū ad supiores reductiui
	Sūmorū ⁊ arduorū nūciatiui

Sed ⁊ aliorū plimoꝝ effectiui. Qualia tāgit i soli/loquio suo Bernardus. Quib⁹ q̄ in cel' cōiūgi vo let vt illis in his ꝓꝑetatib⁹ ꝯueniat oꝫ. vt scꝫ sit ⁊ ipse priceps oim timētiū deū ⁊ firm⁹ sit in cōione scōruꝫ: vt ⁊ virib⁹ sensualitatis digne sit plat⁹ ⁊ sacrū gerat

sup deninceđis defectib⁊ p̄ncipatū Studeat q̄q3 ad
mag̃ misteria capiēda p grām se subleuari. Eaq3 fri
bus p loco ⁊ tpe p eorū instructiōe denūciare Salu
tis itē cōis negocia strēnue admistret Pro mortaliū
sanitate. eccl'ie serē pace. regnoꝝ q3 ac imperiorū pro
spitate ingit' sūmū deū exoret. ⁊ sic cū sūmis nūcijs.
h est archāgelis poterit collocari. Angeloꝝ aūt in
cōi p̄petates iā ptim suptacte sūt: ⁊ sūt multe nis.
Et nota ꝙ nomē Angelus magis est nomē officij q̄3
nať Qui ei spūs sūt natura angeli dicūtur ex officio
Jutta illud. p̄s. Qui facis angelos tuos spūs. Et hi
sunt miora nūciantes. hōies fuātes. docētes. ⁊ ducē
tes Quoꝝ int' alias hee sunt p̄pe p̄prietates
Propinq. noti. custodes. sunt bōa dātes.
Hi em̄ in celesti dispositiōe sunt vltimi. hōib⁊ magis
ppinq̄. Noti hōim vt supra dem̄ ē custodes ⁊ innūe
ra bōa his q̄s fuant ipendētes. Quoꝝ ⁊ gñales sūt
pprietates.
Nūciat. et purgat. illustrat. pficit. astat
Actuat. et ducit. ardēs. lucēs. q̄3 gaudens.
His si cōiungi optam⁹ eoꝝ formā i nobis tencam⁹
dei volūtatē oib⁊ nūciem⁹. hierarchicos actus erga
pxios agam⁹ eos ad vitioꝝ detestationē ⁊tutū aō/
rem ⁊ dei charitatē icitādo. oib⁹ benignū obsequiu3
fidele ministeriū exhibēdo ⁊ sup oim salute ꝯgaudē/
do. Hec ⁊ hmōi si pegerim⁹ sic angeli in celis erim⁹
Qđ p̄stet nobis angeloꝝ dñs magni ꝯcilij āgel⁹ ihs
xp̄s Amē. Hec de āgelicis spiritib⁊ ex doctorū script͡s
collegim⁹ sbtiliora q̄q3 trāsiliētes q̄ppe q̄ deuot͡s ⁊ nō
vsq3q̄q3 doctis meditādi materiā vtcunq3 āmistraꝛ
De exercitio q̄tidiano ad p̄pū angelū (curam⁹
E· D Eniq3 nō pfūctorie trāsigendū q̄nto studio sin
gulo cuiq3 colēd⁹. obfuād⁹. amād⁹ angel⁹ p̄p
us q̄ dino mādato ordiat⁹ pp capessendā hereditatē
salutis indefessus pegrinātis hōis assistit patronus
comes. pedissequ⁹. monitor. pedagog⁹. doctor zelo/
tes. Cui⁹ pfcō imortalib⁊ bñficijs tāto q̄sq3 beatior
q̄to vicario famulatu digna obfuātia. pfcā obedia. to/
tū sese prorsus tā fido prōno q̄3 spectabili nuncio dei
dedicarit. Tū āt p̄sus dedicabit si q̄ntuplici officio
catenus suo ordiato p̄ncipi āgelo dei famulet' q̄ten⁹
q̄tidiano feruore i primis semp studeat angeli sui di/
gnitatē ieffabilē i ip̄m hōie3 aōrē. ppetuā sedulitatē
Grandē mistrant͡s dignationē. misterij frugē ⁊ necita
tē cōsiderare. Deinde beniuolentiā āgeli ⁊ grā3 freq̄nť
captare. illū laudādo. magnificādo. salutādo. grās a
gēdo. miserias sui icolat⁹ illi flebili tragedia singl'tu
ose cōquerēdo. Cui studio si oi die opa3 deder͡s reue/
ra grām beniuolētiā ⁊ philāthropiā suā imissiōib⁹
⁊ inspiratiōib⁊ sacr͡s expieris. Dehinc t'tio auxiliū
illi⁹ grādi fiducia iplorab iā insinuādo. iā supplicādo
iā obsecrādo ⁊ eaten⁹ allegādo q̄ten⁹ misteriū suum
hōret cui mādatū ē a dño vt custodiat te i omib⁊ vijs
tuis ne offendas ad lapidē āgularē pedē tuū. dicesq3.
Angele q̄ me⁹ es custos virtute supna Me t' ꝯmissū
salua defende guberna Ceterū q̄rto āgelū i oi nego-
cio tā spūali q̄3 corpali sp illū tui opis iniciātē ⁊ pfe/
quētē ducē ⁊ comitē ⁊ aspiratorē suscipies inuocab ve
neraberis ⁊ potissimū in oi spūali mēdicatiōe. de q̄
supi⁹ diffusi⁹ tractatū vt ip̄e corā celestis curie freq̄n
tia cām tuā poret. De q̄ nimiꝝ ducatu Jo. gerf. in ꝯ
mēdicatiōe spūali loquēs ad angelū suū ait. Te igiť
p̄cor dux fidel' app̄hēde manū h⁹ crecatē tue. deduc
eā per vicū magnū padisi ad elemosynā pcipiēdā ⁊c.
Postrēo offeres māib⁊ āgeli tui oia opa tua omēs
affectiōes ⁊ desideria tua q̄tin⁹ ip̄e corā altari aureo
referat vota tua ad pcipiendū grā3 in p̄nti ⁊ gl'ia3 in
futuro. O igiť q̄cunq3 voles angelo tuo sedulū p̄stare
officiū ⁊ illi⁹ t' amorē cōciliare dato opa3 passim illi⁹
ꝯsiderare ⁊ estiare dignitatē ad reuerendū illi⁹ beni/
uolentiā captare. ad recōciliandū ⁊ amādū illi⁹ iplo
rare subsidiū ad ipetrandū. illi⁹ ducatū suscipe ad te
deducendū. illi⁹ māib⁊ oia opa tua exhibere ⁊ p̄nta/
re ad deo offerēdū Qui pfecto q̄nq3 act⁹ h̄ vsu ꝯrineť
Perpēdas. captes. orādo. ducē. pi⁹ offer

Titulus vicesimusseptim⁹ de patriarchis et prophetis.

Audemus viros gloriosos
L· patres nostros. Ecci. xliiij.
Post meōriam angeloru3 seq̄tur
in ecclesiastica letania meōria pri/
archarū ⁊ prophetarū. in quos et͡s
sūt oculi nostri subleuādi ⁊ iure de
note eorū meōria agēda. Nā haut dubie (vt sapiēs a͡i
it) in benedictiōe erit ⁊ in ore omniū cōmemorantiū
velut mel indulcabiť a generatiōe in generationem
merito requirēda Quid ni venerandi ab hōibus q̄s
deus ip̄e ita clarificauit scriptura ita magnificauit
⁊ in celis glorificauit Et licet occidētalis eccia eorum
festa nō celebret. non tñ sine grauidis causis hoc di/
mittit. sed propter istas
Ad libū. fragiles. oli. sic gratia crebro
Primo quia ad limbum descenderunt non stati3
euolauerunt ad celū: Secūdo quia sum⁹ nīis fragi
les ad celebranda festa etiam sanctorū veteris testa/
mēti q̄ succūbim⁹ in sanctis noui testamēti Tertio
q2 oli de illis sol' ē celebratū nō de nris. Quarto q̄a
sic dria insinuať int' tps legis ⁊ grē: Postrēo quia
crebri⁹ horū meōrias facit vt p3 in oi missa in canōe
Jn lectiōib⁊ veteris testamēti ⁊ alijs locis. Ecclesia

tñ greca solénitet agit hoꝝ natilícia ꝛ doctores anti qui .vt Ambro. Aug⁹. Crisost. celebriter scribunt de istis Et iure. Sũt em̃ prẽs nri merito iuxta dm̃ ꝑce ptũ honorãdi ob pl'es cãs q̃s breuitatis cã intmitti mus Uñ ptz ꝙ rite etiã oculi nri in hos sũt subleuã di. At vt ꝛ hic materiã assignem⁹ hec int cetera potẽt circa priarchas primũ cõsiderari.

Sez
- Ratio nominis.
- Sublimitas cõparatiõis
- Dignitas priuilegiatiõis.
- Beatitudo premiationis
- Varietas exemplationis

En nomen sil'es. digni. celsiqꝫ docentes.

B De nõis ratione Membrum. ꝑ.

c Irca ratione nõis q̃re scz Priarche dicũtur q̃si prim̃ ꝑncipes. vel prẽs ꝑncipales mltipl'r rõ pt assignari Cõuenit em̃ eis fere oĩs rõ pa ternitatis. Unde merito prẽs scz.

Cura prẽs. amor. atz fides. exẽpla priores

An nõ cura ꝛ sollicitudine prẽs q̃ tã de posterita te sollicíti ꝙ ꝓprij cõmodi incurij. vt em̃ abrahã i gñ dẽ gentẽ cresceret terrã ꝓpriã ꝛ cognationẽ dereliq̃t ꝛ sic oĩs ille patrũ chor⁹. qm̃ oĩs eoꝝ cura fuit de et in spe futura Secũdo etiã prẽs amore ꝛ affcũ pñnali An nõ pñnaliter nos abraã amabat q̃ tã etsi valde diligebat ysaac tñ libẽs illũ ipendebat ne futura spũ ali fidei prole careret Tertio fide Nõ ei teste Aug⁹ tã carne q̃z fide prẽs nri dicũtur. Uñ ꝛ filij abrahe sunt q̃ fidẽ e⁹ sectãtur Et ioan. bap. dixit Nolite gl'ari qa prẽm abraã hẽtis. dico em̃ vobis ꝙ potẽs ẽ de⁹ d lapidib⁹ istis suscitare filios abrahe Itẽ apl's Si autẽ vos xpi ergo filij abrahe estis Quarto virtutũ exem plaritate. Uñ ꝑm Bedã nõ propagatiõe carnali. sed imitatiõe spũali horũ prim̃ filij sum⁹ ꝛ ipi exemplo prẽs nri Postremo ꝛ iõ rite prẽs dicũtur q꞉ tpe ꝑ ores ꝛ seniores etate Quo igit maior eis rõ congruit pñnitatis. eo ãplior eis honor ipendẽdus Cur ãt ꝑn cipes prim̃ aut sũmi prẽs nũcupent facile ẽ videre. q꞉ ꝛ ꝓpt filioꝝ sequentiũ multitudinẽ ꝛ pñnalis digita tis magnitudinẽ. ꝛ ob hmõi alia ꝯpl'a. O igit priarche vẽ sũmi prim̃ habere erga me affectũ pñnũ ꝛ facite me imitatiõe filiũ

C Membrũ. ij.

p Oꝛro de cõparatiõib⁹ q̃bus in scripturis ꝛ a sã ctis denõiant ꝛ assimilãt nescio si dicere ali quid aut tacere velim. Multa em̃ his dici pñt. vnde solũ materia ãministrãda nõ ꝓsequẽda

Hi mõtes stelle. basesqꝫ viri. seniores

Sunt ꝛ alia cõplura q̃ breuitatis cã trãsim⁹ Sunt igit hi mõtes ꝛ colles de q̃b⁹ dr Cãti. Ecce vẽit saliens in mõtib⁹ trãsiliẽs colles. quẽadmodũ mathcus euãgelista declarat. Nota hic ꝓprietates mõtiũ ꝛ collliũ ꝛ aliorũ De his cõparatiõib⁹ q̃ sc in meditãdo dilatare volet libꝝ de silitudinib⁹ reꝝ. itẽqꝫ de naturis rerũ legere dꝫ ꝛ tũc applicare ꝑ autoritates scripturarum

n Unc ẽrio de dignitate ꝑuilegia Mẽ. iij.

D tiõis q̃ occurrũt paucis signãda sũt. ꝛ lꝫ plura poni possent. hec tñ tractãda dũtaxat suscepim⁹

Stirps. primi de⁹ ẽ vri. xpp⁹ atz locuti Iusti laudati. tuti. requiesqꝫ reducti

Primũ est stirpis dignitas Hi em̃ stirps scã radix electa in quorũ seie oẽs gẽtes benedicẽde. dictuꝫ quippe est vni eoꝝ In seie tuo bñdicentur oẽs trib⁹ terre ꝛc̃ Alteꝝ est electiõis ꝑoritas Hi em̃ sũt ꝑmitie oĩs terre de oĩ ꝓpl'o tribu ꝛ lingua electi ꝛ primit⁹ electi ceteris fere ꝯtemptis O vere nimium hi felices quos ex multis paucos de⁹ sibi elegit. Tertiũ ẽ possessionis sublimitas. q꞉ apl'o ad Hebre. xi. teste Nõ cõfundit de⁹ vocari de⁹ eorũ. s. abraã ysaac ꝛ iacob dicens Exodi. iij. Ego sũ de⁹ abrahã ꝛc̃. Vere nõ sic fecit oĩ natiõi. nã quibusdã ꝑ Ozee. v. dixit. nõ ero inq̃ens vr̃ deus. Quarto ꝑꝑ aptã figurationẽ gñationis eccl'ie spũalis Postremo ꝑꝑ singularẽ familiaritatis ausũ ꝛ cõuersationẽ. O priuilegiũ grãde nimis

Quartũ est ꝑfiguratiõis, mysterioꝝ dei claritas. Nã nõ solũ actib⁹ sed ꝛ verbis. imo ꝛ nõim intꝑtati onib⁹ vel xp̃m ip̃m aut ei⁹ misteria ꝑsignabant. Qui nosse volet quõ noim interꝑtatiõib⁹ grauida mysteria insinuabant cõmentarios doctorũ in genealogiã xp̃i in initio euãgelij mathei legat. q̃ quõ actib⁹ ꝑmo nes Ambrosij. Itẽqꝫ diui Augusti. ac ceterorũ d pri archis ꝑspiciat. Quõ etiã verbis fere xp̃i ꝛ eccl'ie mysteria oĩa ꝑfigurauerũt. q̃ scire desiderat bñdicõnes eoꝝ ex textu geneseos reuoluat. Et nõ ex textu tãtũ. sed ꝛ ceteroꝝ bñdictiões priarcharũ retractet. quas mgr̃ ropꝫtus grossum caput epũs linconienẽ: trãstulit ex greco in latinũ. Grandis hic se copia ꝛ deuotionis materia offert. sed nobis accelerandũ Ad ꝑticularia studiosi descendant. Scripsit Ambrosi. de bñdictionib⁹ patriarcharũ. scripserũt ꝛ alij Alber. quoqꝫ in suo de laudib⁹ btẽ virgis breuiter. sed luculẽter easdẽ dimẽbrat. Quintũ est locutiõis cũ deo ꝛ reuelationũ mysteriorũ crebra familiaritas. Nã apl'o ad Heb. i. teste Multipharie multisqꝫ mõis locut⁹ est de⁹ ꝑribus istis Multipharie inq̃z ad locutionis numerũ q꞉ crebro. multisqꝫ mõis q̃ ad loquẽdi modũ. q꞉ varie ꝛ multis locutionũ varietatib⁹. Aliquãdo scz ꝑ sõnia aut imagines sõnioꝝ. aliquãdo ꝑ appꝑitiones angelorũ. qñqꝫ per formatiões sonorũ. qñqꝫ ꝑ inspirationes reuelationũ. ꝛ alijs mõis. O grãdis dignitas patrũ q̃ tã failiarẽ in deũ hẽbant ausũ ꝛ taꝫ multiplicia genera reuelationũ. An nõ felices q̃ nũc facie ad faciẽ dñm vident. aut ore ad os secũ in h tꝑe miscent sermões quib⁹ de secretis suis nihil occl'tat deus. Notetur hic de modis appꝑitionũ ꝛ reuelationũ ꝛ doctores videant Sextũ est iusticie virtuositas. Nã vt scribit in eccl'iastico Iusti atꝫ ꝑfecti inuẽti sunt in generatiõib⁹ suis: vt patet ꝓsequẽdo de sin

gulis vnde dū eos iustos dicim⁹ iusticie nomē gñalit̄ ↄplectimur oēs virtutes. nam si Ambrosio creditur pſcm̄ nobis innocētie tramitē plenā q₃ recte viuendi normā pr̄es hij exhibuere Tanto iure mirādi āplius ꝙ hoc faciunt añ euangeliū quod post euangeliū oēs didicim⁹ ⁊ non possum⁹ aut certe non volum⁹ fuare Quoꝝ etiā eo iustitia virtuosior quo ⁊ inter malos velut inter spinas lilia aut certe int̄ medias tenebras stelle elucescūt qñ sc₃ pauci boni atq₃ illūinati a deo in vniuerso inueniebātur mūdo Septim est Cō/mendationū multiplicitas Multipliciter etiā a mł̄tis ⁊ magnis hi laudātur. Nos de⁹ ip̄e laudauit dū cū eis fedus pepigit ⁊ eos iustos dixit. vis videre ho/rū laudes: lege eccł̄iasticū a. xliiij. ca. vsq₃ in finē. Au di xp̄m crebro in euāgelio. vide apł̄os in epł̄is ⁊ cano nicis suis. nō patit̄ tp̄s adducere testionia singulorū Vere certe laudati q̄ ⁊ a deo ⁊ tā deificis sunt ꝓbati. Secure igit̄ nos eos laudem⁹ Octauū ē in aduer sis securitas. Inter medias etiā aduersitatū ꝓcellas a dño ij p̄ ceteris tutati sūt Tutati dico ⁊ a rerū pe/riculis. vt p₃ de noe in diluuio ⁊ a diaboli insidijs. vt d₃ de abrahā in vr caldeorū Ab hoīm infestationib⁹ vt patet de abrahā ⁊ ei⁹ vxore ab abymelech rege ge rare Jacob ad esau ⁊ laban ꝑsecutiōib₉. q̄s dñs ipse defendit hostes exterrēdo. Vis nosse quō hos defen dit Scrutare scripturas ⁊ inuenies ꝙ velut pupillā oculi sui At q̄ illos tāgebat velut q̄ pupillā oculi sui tetigisset deterrit⁹ fuit O amor ⁊ dignatio in viros tales Nonū est qetis vel requiei in limbo suauitas Nā q₃ pluribꝫ videt̄ stat⁹ patrū in limbo fuisse ma/

E gis afflictionis q̄₃ ↄsolationis. pene q̄₃ quietis. ido ꝓ uenit q₃ cecis oculis incōsiderate oīa legūt. nō autē q̄ aptos oculos hñt q̄ veri rerū estiatores ꝓfundi di/iudicatores sūt. tamē aliter sentiūt de statu horū pa trū In carcere tñ erāt. in exilio tenebātur. lumē celi ꝑ essentiā nō videbāt. patriā añ regē ingredi prohi/bebātur. quē auidis faucibꝫ sꝑ aspirabāt. ⁊ forte di/latio horū oīs fuit pena eoꝝ Sed de ↄsolatiōe eorū scribit venerabilis Joan. gerſ deuote sup marcum Vera enim illic vixerint vita q̄li nec quisq₃ vix fer/re p̄t in mūdo In suaui igitur sinu pr̄is fouebāt̄ aōre vulnerati suauiter ⁊ amore lāguētes anhelo spū expe

F ctantes salutare affuturū Postremū ꝓuilegiū ē di/gnabūda eorū a xp̄o reductibilitas. Nā licet in suaui vt dcm̄ ē fuerāt statu cōꝑatione. tamen glorie in sta/tu miserie ⁊ exilij fuere. Nec in finē eos xp̄s deseruit: Venit eñ mira dignatiōe post mortē suā xp̄us ꝑ se/metipsum nō per subiectā creaturā visitare ⁊ eripere eos. In quo nimirū ostendit nobis suā erga patres affectū. merita patrū ⁊ viscera misericordiarū suarum O beati vos patres sancti ad quos per semetip̄m vi/sitandos amplexādos osculādos ⁊ beatificādos ī in/feriores ptes terre dominus omniū descendit Dicit Hubertinus ꝙ in hoc christi ad patres descensu in li

bum facta sunt hec iure cōsiderāda. Nam tūc

Obscura		Illustrata		claritatꝫ refulgētiā
afflicta		cōsolata		pietatꝫ bēiuolētiaꝫ.
lōginq̄		visitata		diuinitatis presentiā
carcerata	sūt	liberata	ꝑ	libertatꝫ idulgētiaꝫ
hostilia		religata		deitatis potentiaꝫ.
Cātica		decātata		societatis catervaꝫ

Que oīa latius declarat ille. Que qualia vel tunc illa gaudia fuerūt corde sati⁹ q̄₃ scripto estimo posse ca/pi. Attendāt ex ijs pia corda horū patruꝫ dignitates ⁊ nec dignētur meōrijs visitare in celis q̄s dñs ip̄e ꝑ semetipsum nō dedignabatur primo cōsolari ⁊ post visitare in limbo:

De patriarcharū premiatione Mēbrū. iiij.

q Uarto de beatitudinis p̄miatione horū be/atissimorū patrū videndum Que tametsi ex multis. maxime tñ ijs cōiectari poterit

Descripti laudāt. pulchri cū corꝑe gaudēt. G

Primo gl̄a eorum apparet nobis certa quia ī scri pturis crebro cōmemorata ⁊ descripta presertim in Apocalipsi. nam ibidem scdo. Joannes vidit sedilia vigintiquattuor ⁊ supra thronos vigintiquattuor se niores sedētes ⁊c. quos expositores ⁊ docti plerīq₃ ac cipiunt patres istos Et nō solum certificamur d̄ glo ria patrum. sed ⁊ de gloria ⁊ numerosa multitudine filiorum. vt patet eiusdem septimo. vbi Joānes au/diuit numerum signatorum ex omni tribu filiorum israhel Vere si gaudere licet in hoc gratulandū. quia descripti sunt cum prole in celis. nisi forte quis sani⁹ velit intelligi hoc de israhel spirituali q̄₃ carnali. Nec hoc derogabit dignitati horum patrum. q̄ppe nō so/lum patres israhel carnalis sed et spiritualis fuere. Secūdo apparet nobis eorum gloria ex actiōe di/gnissima. quia laudāt deum qua actiōe dignior alte ra nulla. De hoc Apocalip̄. iiij. Et cum darent in/quit Joannes illa quattuor animalia gloriam ⁊ ho/norem ⁊ benedictionē sedenti ⁊c. procidebant vigin tiquattuor seniores ante sedentē in throno ⁊ adora/bant viuentem in secula seculorum. ⁊ mittebāt coro nas suas ante thronum dicentes. Dignus es dñe de us noster accipe gloriam ⁊c. Vere laus prouida at/tenta humilis deuota ⁊ magnifica. Hos laudatores aspiciat quisquis in laude dei torpet ⁊ si eorum deuo tionē digne diiudicauerit. haud dubiū quī a torpore in nouū excitabitur feruorem. Tertio est eorū glo/ria decora: quia pulchri sunt prime pulchritudini iun cti. quorum decorē Joannes describens ait Apocali psi ij. Vidi inquit haud dubium quin seniores circū amictos vestimentis albis. ⁊ in capitibus eorum co ronas aureas ⁊c. Sunt nempe gloria ⁊ honore coro nati forsan ⁊ aureolis gaudent Nam ⁊ abrahe coniu gium Augustin⁹ nō est veritus p̄ferre celibatui Joā nis. p̄mia autem merita sequūtur. nos autem illō n̄ dicimus. Quarto eorum gloria vt quibusdam vi

decur integra est. quia cum corpore plures ex doctoribus quosdam eorũ estimant beatificatos. Legimus enim christo moriente multa corpora sanctorũ surrexisse ⁊ venisse in sanctã ciuitatem hierusalem ⁊ apparuisse multis testimoniũ resurrectionis christi reddentes. quod de sanctis istis patribus accipiunt vniuersi. Nam ipsi fuere sancti illi priores Sed tenẽt aliqui ꝙ officio testimonij pacto in puluerem rursus redierẽ Sed ⁊ alij nõ minus docti asserunt ipos beata frui resurrectione cũ christo. Alioquin nõ veros fuisse resurrectionis testes. Nam ⁊ hoc futurum mystica inspiratione sancti hij patres nouerunt. ⁊ ideo sũma eis cura fuit in terra promissionis sepeliri vt cuz christo resurgente resurgere possent. vt Lyra ⁊ doctores aiunt. Hinc iacob in spelunca duplici peciȷt cum abraham sepeliri. Hinc Joseph voluit sua ossa trãsferri. Et Remigius ait Indubitanter tenenduz ꝙ hi qui cũ resurgente surrexerunt. cum ascendente pariter ascenderũt. Unde apparet ꝙ sedent vtraqꝫ stola gloriosi. Et Gerson de Joseph patre vel nutricio domini pie estimat tenendum. nõ tamen audẽs affirmare ꝙ ⁊ in corpore beatus. Unde ⁊ nos nihil nisi recitando sanctorum dicta audemus. Sunt enĩ multa que his obȷici possunt. vt facit Augustinus

G

Postremo est ⁊ eorum gloria gaudiosa. Nam Apocalips. quinto Joannes vidit viginti quattuor seniores habentes cytharas ⁊ fialas aureas plenas odoramentorũ qui etiam cantabãt canticuz nouum Quorum gaudia eccl'ia in responsorio sic retractat Decantabat populus in israhel alleluia. ⁊ vniuersa multitudo iacob legitime canebat. Et dauid cum cãtoribus cytharam percutiebat in domo domini O cantica. o gaudia vere gaudiosa que nec mens capere nec lingua dicere potest. Hec de beatitudine patrum.

De exemplatione patriarcharũ Mẽbrũ. v.

H p Ostremo de exemplatione eorum videndum vt sciamus quibꝫ meritis ad gaudia hec peruenerũt. cum ⁊ nos sectemur vestigia eoruz. Hinc hortatur Esai. li. cap. Attendite ad abraham patrem vestrum. Sed abissus est intendere ad eorũ exempla ⁊ pelagus inuadabile nobis. Nam fere nulla est virtus cuius nõ in eis reluceat exemplum. Naz omnium ille primus parens mundũ ante lapsũ illustrauit innocentia. ⁊ post casum penitentie exemplũ reliquit. vt tenet ecclesia ⁊ antiquissimi doctores ⁊ patres orthodoxi tradiderunt. ⁊ montanis hereticis hꝫ quasi blasphemũ vel hereticum imposuerũt ꝙ protoplastos nõ saluatos dixerunt. vt dicitur i historia ecclesiastica Insuper ⁊ sapientiales libri hoc testantur ⁊c. Abel perstitit ⁊ occisus est in innocentia sua. noe fidei splendore emicuit. perfecte obedientie exemplũ magnꝰ ille pater abraham dereliquit. Longũ ẽ enarrare singulos hoc pro omnibus vnũ ꝙ viri hij fuere virtutũ. ⁊ longe clarius mũdum illustrauere suis virtutũ exemplis qꝫ hesperus aut quilibet quãtumlibꝫ lucifluus planeta. Qui deductionẽ exemplorũ cupit beatissimi Ambrosij sermones ⁊ libros de p̃triarchis legat ⁊ Augustinũ cõtra faustum. Sed ⁊ Anthoninus perstringit pauca de pluribus. nos vero malumus subticere qꝫ ad impossibilia effatu conari. Sed nunc valete exultantes in iesu nobili filio vestro vos illustres patriarche. in quo impleta est oĩs expectatio vestra. hoc mihi impetrate quo in semine hoc vestro merear ⁊ ego benedici ⁊ tandem adiungi vobis

De prophetis patriarcharum successoribus Cap. I

e Xemplũ accipite fratres laboris ⁊ paciencie ꝓphetas qui locuti sunt in nomine domini Jacobi. v. Patriarcharum successores fuerunt ꝓphete sancti ⁊ ipsi viri magni ⁊ inclyti viri desideriorum. In quos etiã mentis oculos leuare debemꝰ vt veniat auxiliuz nobis. Sunt enim amatissimi deo. ⁊ fratrum amãtissimi. Nam ⁊ sunt fratrũ amatores inter eos q̃ multum orant pro ꝑplo. Qui quoniam patrum sunt cõsortes. Ideo ⁊ eadẽ que de eis diximus facile his poterit applicari. Plures enim patriarcharum etiam spiritu prophetico pollebant. Dicemus tamen aliq̃ sub breuitate consideranda. Et poterimus cõsiderare circa hos prophetas

Sꝫ
Denominationes
Assimilationes
Dignitates:
De prophetia considerationes.
Exemplationes.

Nõia. cõsimiles. digni. meditãs. imitare.

De prophetarũ denõiatione Mẽbrũ. i.

e Irca denõiationem videnda sunt ⁊ nominũ varietas. ⁊ eorundem rationes Inuenimus autem prophetas his nominibꝫ denõiari. K

Ecce propheta vidẽs p̃ro. vatesqꝫ poete

Posterioribꝫ duobus nõibus a gentilibus nũcupabantur. poete scilicet vel theologi quoniam de deo carmina faciebant. Vates quia in vi mentis excellebant. p̃cones q2 christũ p̃cinebant futurũ. Videntes aũt a veteribꝫ vt dr. i. Reg. ix. q2 scꝫ videbant ea que ceteri nõ videbãt ⁊ ꝓspiciebant ea q̃ in mysterio abscondita erant. Hinc dici solet Eamꝰ ad videntẽ Et Esaias ait. Vidi dñm sedentẽ Et celi apti sũt ezechieli ⁊ vidit visiones dei Prophete aũt dicebãtur quasi p̃fatores. nõ vt pleriqꝫ autumãt a ꝓcul ⁊ for faris sed a ṽbo greco ꝓphemo qd ẽ predico vel exp̃mo greco vocabl'o ꝓphete. p̃dictores vel exp̃ssores nũcupantur vel ꝓlatores. q2 de futurꝭ ṽba q̃si de p̃ntibꝫ p̃tulerũt. Nõ ꝙ ꝓphetie actꝰ sit sp̃ de futurꝭ. sꝫ multꝭ modis accipit̃ actus ꝓphetãdi scꝫ istis

futura i tpa lõ ga ꝓpheťat.	.i. p̄terita vt Moy ses	.i. ꝓphetias re citãdo ꝓpha bãt incitaris	vt saul nu d⁹ inč pro phetas

Predicit. trãsacta vidz. recitãdoq̃ʒ laudat

scripťas	remota vidẽdo	p̄figurãdi vt io suc nõie ⁊ fcõ	ꝓ alio ꝟba ꝓpo nẽ⁹ sic aarõ pro pheta moisi erat

Exponit. ꝓfans. tip⁹ ẽ vẽturaq̃ʒ signat

Patet ex versib⁹ multiplex acceptio ꝓpheťie quã qui clarius videre volet. legat nicolaũ gorrã in epľaʒ ad Chorin. Qui etiã ponit cõditiones veroꝝ ꝓphe/ tarũ. scilicet istas

Sit missus ver⁹ sanct⁹ cõstãs et egenus.

De ꝓphetarũ assiľatiõib⁹ Mẽbrũ secundũ.

I Unc quib⁹ reb⁹ assiľentur in scriptur; ⁊ a sã
n cris videa⁹. Et q꞉ hmõi ꝯꝑationes multi/
plicate sunt suꝑ nũerum paucissimis nos ex pediemus. ⁊ ponemus istas.

Hi galli. turres oculi. calamiq̃ʒ nubes sũt

Primo cõꝑantur gallo vt Job. xxxviij. Quis de dit gallo intelligentiã. ⁊ hoc ꝑꝑ galli vigilantiã quaʒ hʒ ad cantandũ. Nã ⁊ medijs noctib⁹ cãtat ⁊ adueni entẽ nũciat diẽ. sese primũ excutiens suis alis. Se cũdo ꝑꝑ galli diligentiã quã hʒ ad nutriendũ. nã in tm̃ cõicat liberaliter pullis ⁊ gallinis vt maneat ipse macilent⁹. Sic ⁊ isti ꝓ aĩabus zelabãt quasi incurij suorũ Tertio ꝑꝑ galli audaciã quã hʒ ad pugnan dũ: Est em̃ inter tria Prouerbi. xxx. enũerat⁹ que be ne gradiũtur gall⁹ succinct⁹ lũbos suos. Sic prophe te nri in peccõres insurgebãt. Sũt ⁊ alie multe ꝓprie tates q̃s q̃ scire volet. legat libros de siľitudib⁹ ⁊ na/ turis rerũ Secũdo cõꝑanť turrib⁹ vt. p̄s. ait fiat abũdantia in turrib⁹ tuis Jtẽq꞉ Chriś. in ope imper fcõ ait q͏ turres eccľie sunt ꝓphe sacri de q̃b⁹ cõtra he reticos spicula mittũtur Tertio cõꝑanť oculʼ vt pʒ vbi dñs ait Qui tãgit vos q̃si q̃ tangat pupillã oculi mei. Nã hi clarissiẽ mysteria vidẽt. ita q͏ in cãtic; di/ catur de istis. Oculi e⁹ sicut colũbe suꝑ riuulos aqua rũ Calamis cõꝑantur ꝑꝑ officiositatẽ Juxta illud Lingua mea calam⁹ scribe velociter scribẽtis Po stremo assiľanť nubib⁹ aeris. vñ. p̄s. Tenebrosa aq̃ in nubib⁹ aeris. i. obscura scriptura in ꝓphetis. Sũt ⁊ alie multe res q̃b⁹ cõꝑantur vt lucernis. thaur; alti
M lib⁹. Sed satis est materiã ãmistrasse meditãdi

De prophetarũ dignitatib⁹ Mẽbrũ t̃tiũ.

Am tertio de dignitatib⁹ beatorũ propheta
i rũ videndũ. Et q꞉ in multis cõueniũt cũ pri/
archis Jdeo paucular hic ponim⁹ dignita/ tũ ꝯsiderationes Et p̄t p̄cipue eorũ dignitas elucere

Ex actu. sci. medij. fati. typp⁹. alti ex istis.

Primo em̃ eorũ dignitas cõijci p̄t. ex actas ⁊ offi cij sublimitate. nã vt apľs. ꝑ. Choꝝ. xiiij. deducit ex multis grã prophetie ceteris añferenda ẽ dõis p⁹ ca/ ritatẽ. nã ait Sectami charitatẽ. emulami spũalia magis aũt vt prophetetis. nã maior est q̃ ꝓphetat q̃ṽ videanť expositores. Secundo patet eorũ digni/ tas ex vite sctitate. Sanctissime em̃ vite erãt adeo q͏ dñs iustos dicat ⁊ sctõs appellet dicens. Nolite tãge/ re xp̄os meos ⁊ in prophetis meis nolite malignari Qui etiã spũscõ inspirati nõ volũtate hũana teste pe tro locuti sũt Scrutare scripturas ⁊ gesta ⁊ scias q̃ dico vera eẽ Tertio patet dignitas eorũ ex medi/ tionis officiositate. Nã prophete sacri erãt quidã me dij inter hõies ⁊ deũ potẽtes manũ ponere in vtris/ q꞉. O grandis dignitas hominũ quib⁹ donatũ ẽ pos se mediare inter hõies ⁊ deũ Quarto patet eorum dignitas ex aicicie cũ deo familiaritate. ⁊ locutiõis assiduitate. Nã cum aliquib⁹ hoꝝ dñs facie ad faciẽ loquebatur. sicut hõ solet loqui cũ amico suo. Vñ h̃ hõi vt misceat ſmonẽ cũ deo. Vere amici isti tui de⁹ quibus secreta tua r̃uelasti ⁊ nota fecisti eis que q꞉ ne cessaria saluti. adeo vt vnus ex istis Amos. c. iij. dicat Nõ faciet dñs de⁹ verbũ nisi reuelauerit secretũ suũ ad seruos suos prophetas O vere nimis honorati sũt amici tui isti de⁹ q̃bus tã familiarẽ te exhibuisti Quĩ to pʒ ex typi quẽ p̄ se ferebãt sublimitate. Nã in fcis actib⁹ ⁊ verbis. imo in nõibus suis xp̄m figuram gere bãt. Nã in manib⁹ eorum fuit (vt ip̄e ait) assimilat⁹ Percurre scripturas vide ⁊ apta figuras.

Postremo ex gľie sublimitate. nã que de gloria dcã sunt priarcharũ. cõgruũt ⁊ ip̄is vt patet adaptanti. Et merito sublimes sunt in gľia qui tam sc̃i in vita de salute semꝑ scrutãtes ⁊ exquirentes. Possent in hunc modũ plura alia huiusmodi adduci ex quibus laus horũ probãda eẽt vt stirpis dignitas. grẽ singu laritas. secretarij ⁊ scribe officiositas. vtilitasq꞉ per eos collata. sed fastidij mater prolixitas pľa vetat di cere.

Considerabilia de prophetia Mẽbrũ quartum

Q Uarto pro materie amministratione. Hic
q consideranđũ esset de prophetia in genere. d̃
qua abundantissima se materia circa quam hec cõsiderari possunt afferre

	Prophetie descp̄tio		Quid sit
	Causaꝝ origo		Unde sit
	matẽie ꝯditio ľ dispõ		Quoꝝ sit
Scʒ	Sp̃ẽie variatio	Videlʒ	q̃tuplex sit
	Graduũ assigtio		q̃t g̃d⁹ sint.
	Fructuũ multitudo		q̃ vtilitas sit
	Prophetarũ p̄latio		Que p̄cellit.

Quid. quo. sit quorum. species. gradus et bona prestet.

Nil nobis de his dicendū remittendū est ad doctos. Pulchre in pātheologia de his scribitur. Doctoresq3 in suis scriptis. Et sctūs Tho. in secūda secūde vbi hoc duxim⁹ assignādū q̄ sctūs Tho. de vltio disputās cōcludit Moysen eximiū fuisse pphetarū. Sz Lyra in plogo psalterij Dauid eximiū extitisse dicit. Estq3 ibidē disceptatio int̄ Paulū burgensez z Mathiā dorit. vt patet in additionib9.

D De exēplis prophetarū. Mēbrū. v.

Ed iā tandē de exēplis pphetarū videndum.
f Et l3 in his oēs fere virtutū spēs refulgeant pacie tñ singularis exēplar reliquerunt. Qua pp sctūs Jacob9 monēs de pacia eos posuit in exemplū. Accipite inquiēs frēs exēplū laboris z pacie prophetas. Et vere singularis pacia eo⁊ q̄ oib9 ridiculo z ludibrio erāt. adeo vt fatuos eos imo z malignos dicebāt z diris cruciatib9 afficiebāt. ipi vero nihilominus orabāt: q̄m excelsus dñs. z q̄m exaltatū ē nomē ei⁹ solius quā sciam quē gustū nēo scit nisi qui accipit. qd nomē q̄ scit nō facile nomē dei sui inuanū sumit. Obsecro z vos o pphete viri veraces in iesu magno ppheta gaudētes p quē z in quo mirifice z glīose ꝯpleta videris oia q̄ de ipo annūciastis in spū sctō z fideles inuēti estis p ipm in cūctis sermōib9 vestris inueniami z in hmōi iprecatiōibus vr̄is veraces. vēi atq3 sup me z sup oēs mihi dilectos eiuscemōi imprecatio vrā talib9 q3 felicib9 odijs insequar oēs mihi aduersantes. De bñficijs ho⁊ū beatissimo⁊ū prophetarū tacem⁹. cuiusmōi sunt exempla orōes z scripta. Meli⁹ eñ hec meditabūtur in silētio q̄3 fragilis ea nrā explicare poterit orō

Titulus vicesimusseptim⁹ De apostolis.

A Sti sunt viri sancti quos elegit dñs. Post patriarchas et
i pphetas restat de apl'is dicendum q̄ tamersi illis posteriores tpe fuere. oīm tñ iudicio dignitate supiores. Nā ex primorib9 eccl'ie cōstat eos esse insigniores. Et ideo apl's paul⁹ narrādo dōa in edificationē eccl'ie collata apl'os p̄ponit pphetis dicēs ad Ephes. iiij. Primo apl'os. deinde pphetas zc. Dicūt aūt apl'i quasi missi. teste xp̄o. q̄ ait. Nō est apl's maior eo q̄ misit eū. Vñ patet nōis rō.

Sūt missi. calor vt radij vel odor q3 sagitte

Hoc est fm Chrys. Ideo missi vel apostoli dicūtur. quia a christo missi sunt. sicut ignis calorē vel sintillas dispergit. sicut sol radios emittit. sicut rosa odorē spirat. sicut item teste. ps. Sagitte de manu potentis. Unde sicut sol in radijs apparet. sicut ignis i sintillulis vel calore sentit. sicut rosa in odorib9 percipitur. z ex sagitta virtus mittentis cōijcitur. sic apostolo⁊ū virtutib9 christi potētia agnoscitur. Et l3 oēs qui ad predicandum mittūtur generaliter apl'i dici possunt: Tñ pprie hi apostoli dicūtur q̄ a xp̄o electi z missi sunt ad p̄dicandū q̄b9 z ipe hoc nomē iposuit. xij. solis. ex multis discipulis electis. Luce. vi. Et q3 in psona sanctū paulū de celo vocauit. Jō z ipe eis annūeratur. Offerūt aūt se plīma circa apl'os cōsiderāda. sed principaliora sūt nobis breuiter prosequēda. scilicet ista.

De apostolorum
- Vocatione
- Electione:
- Missione
- Dotatione.
- Cōgregatione

En vocat. elegit. misit. dotās. gregat ad se

De quib9 singulis pauca dicenda:

De apostolorum vocatione. Mēbrū. p.

Irca apostolo⁊ vocationē se ingerūt hec me
c ditāda. Primo. s. Circūstantie vocatiōis. q̄ hoc versiculo cōplectūtur.

Sepe vocat tales. cur. quō. qñ vel vnde B

Primo videndū quotiens vocauit. Et cōiter ponunt triplicem vocationē. Secundo videnda vocato⁊ū qualitas quales scʒ vocauit: Et inuenim⁹ q̄ vocauit paupes quippe retia sua reficiētes. quib9 teste Chrysost. tantus erat paupratis excessus vt laniata reparent noua habere nequeūtes. q̄ q̄3 z aliud illic lateat mysteriū. nō eñ de petro z andrea: sed de iacobo z ioanne dictū est reficiētes retia sua. Joannes enim nō solum euangelium p̄dicaturus erat. sed z scripturus. Secūdo simplicissimos tam in literatura q̄3 astucia mūdiali. Tertio despectissimos nihil de mūdi nobilitate z pōpa hñtes. De quib9 trib9 ꝯditiōib9 apostolus agit. p̄. ad Chorin. p̄. z. iiij. Quarto hūiles z obediencia promptos. Cur aūt tales vocauit assignātur iste rationes C

Grata sit et mera mirāda tip⁹ doc3 obstet

Primo quia paupertas simplicitas. mundi despectus. humilitas. z obediencia sunt gratissima dō z christo conformia. et fundamenta perfectionis.

Secundo vt ostenderet q̄ vocatio mera erat z gratuita. quia nihil erat in apostolis per quod viderentur dispositi ad apostolicam dignitatem. Et ideo scientia z prudentia in eis non minus miraculose fuere q̄3 gratuite. Tertio tales elegit per quos mūdi conuersio magis miraculosa pateret. vnde Augustinus in de ciuitate dei dicit q̄ hec est summa omnium miraculorum q̄ hominibus. pauperibus. simplicibus. paucis rem tam incredibilem mundus credidit. Quarto dicitur vt ostenderet

se dñs ihesus ꝯsuetudiẽm obseruare ⁊ figuras ⁊ tipos implere. Postrẽo vt nos doceat hũilitatẽ ⁊ vt ostẽdat se obstare ãtichristo.

De apostolorum elcõne Mẽbꝝ .ij.

D E electione Apostoloꝝ similiter circumstãtie q̄dam sunt ꝯsiderande

E **Quõ q̃ñ et vbi q̃les sed cur duodenos.**

Prio quõ ad elcõnem ꝓcessit qꝛ añ pnoctãs in orõne fuit iuxta Ambrosium formã p̃scribens q̃d te facere ꝯueit cum aliq̃d pietatis officiũ adordiri voles. vñ adhuc añ electioẽm p̃latoꝝ p̃mittitur oratio subditoꝝ. Qñ? Certe vbi factus est dies. vbi post discipulatũ creuerũt vt digni fierẽt aplãtu. Ubi? Certe in mõte qꝛ in supiori g̃du ampliori pfectiõe instituẽdi. Quales ãt elegit patz ex supioribꝫ ⁊ apostolus ait ꝙ stulta mũdi elegit deus. Elegit inq̃z humiles ĩ seculo. sed fide p̃cellsos. ignobiles seculo. sed nobiles christo. despectos terre. sed acceptissimos celo. paupes mũdi. sed diuites deo. de singulis multa dici possent sed prolixitas declinanda. Sed cur in duodenario numero hos elegerit videndum. Et in genere nota causas istas.

Designet. trahat. assequet. numero duodeno.

F Primo ꝓpter misticam designationem. nam numerus duodenarius est multoꝝ misticoꝝ inclusiuus. nam est numerus supabundãs designãs supabundãtem ꝟtutem ⁊ pfcõnem apostolorum Uel quia constat ex duplici senario q̃ p̃mus numerus est pfcõnis duplicẽ significãs pfcõem vite ⁊ ꝯsciẽtie. operis ⁊ sermõis Item qꝛ numerus iste ex ternario ⁊ q̃tnario ꝯstat significat ꝙ fides t̃nitatis in q̃tuor mundi ptibꝫ p̃dicãda erat. Scdo vt vniuersum mũdum ꝯuerterẽt ⁊ quadratum orbem terre fide sancte trinitatꝭ insignirent ⁊ post se traherent cũctas p orbem nationes. Tercio propter correspondentiam multiplicis figure vt sicut. xij. tribꝫ erant in synagoga. sic. xij. apostoli essent in ecclesia. Quo circa notandum ꝙ multiplex ẽ duodenarius hoꝝ. xij. apl'oꝝ sigificatiuꝰ

.i. xij patriarche ꝓlꝫ spũal'r generãdo | ĩ heli eccl'aꝫ doctrinis irrigãdo | ĩ veste arõ ecc̃ excẽpl' adornã.

Hi patres fontes lapides

G ꝓpõis aiãs ꝟbo vite reficiendo | exploratores terre ꝓmissionis gl'am ꝯtẽplãdo

panes quoq; lustrant

p̃ncipes t̃buũ p̃cepta salutaria ꝓmulgando | fluxũ mũdi ꝯtẽnẽdo

Prin. lapides iord

xp̃i sacͥficiũ ĩ se portando | p xp̃o martiriũ sustinendo | ĩ throno tyrãnos vincendo.

altaris vituli q; leones.

xij. de suko xp̃e p̃dicẽdo | baptismi grãꝫ p̃dicãdo | regnũ ce. clauiũ ptã te apiẽdo

Vates atq; boues porte.

fundamẽta eccl'am meritꝭ ⁊ p̃cibꝫ sustentando | in corona miraculis illustrando

fundata q; stelle.

spe p̃miij omnia pferẽdo. | regnũ heredi tando | cũ xp̃o in iudicio sedendo

Margarite q; tribus sedes

salomoni dando eccl'e predicando. | spũali grã oẽs reficiendo

sumptus quoq; fructus

Sunt itaq; pfecti contemptores ⁊ vanitatum mundi signati in duodecim margaritis nihil secum tollentes Sunt heredes ⁊ reges regni celestis in duodecim filijs iacob signati. Sunt exoratores ꝓfundi humani maleficij ac p hoc supportatores pij. defectuum proximi figurati in bobus enei maris ⁊ in duodecim iugis boum q̃bꝫ arabat helizeus. Sunt impatores eccl'astici signati in leonculis sustentãtibꝫ solium salomõis. Sũt stabiles in amore christi ĩ lapidibꝫ ornamenti aaron signati. Sunt lapides fundamentales celestis edificij in duodecim fundamentis Sunt exploratores sagaces diuini consilij. Duces victoriales p̃lij. Mgri ⁊ doctores cetus eccl'astici q̃a stelle Judices seculi ⁊ assessores christi Introductores ⁊ clauigeri eterni palatij qꝛ ⁊ porte ciuitatis sancte ihrl'm. distributores ⁊ largitores ⁊ dispensatores celestis ꝯuiuij figurati p duodecim ꝓuidẽtes cibaria mense salomõis. Possent in hũc modũ omẽs duodenarij reflecti in p̃conia apl'oꝝ ex sc̃pturis: Inueniunt ⁊ in rebꝫ alijs adhuc duodenarij nõ sine grãdi misterio applicabiles apl'is scis. cuiusmõi sᷓ isti.

Sunt menses hore cophini sunt signa q; celi.

Sunt inq̃z duodecim menses quos christus annus eternus sibi elegit Sunt duodecim hore diei q̃s christꝰ dies de die ⁊ lux mũdi de se gignit Sũt q̃z cophini illi xij veri pãis de celo missi fragmẽta ꝯ̃suãtes H
Sũt tãdẽ xij signa zodiaci ⁊ celi ĩmo dm̃ celi q̃lirate scꝫ eius denũciãtia. Ecce q̃z latissima hic materia me ditãdi. Nam q̃ hec secũ morosius tractare volet ꝓpꝓtates reꝝ hꝫ iq̃rere hꝫ inẽtasq; apl'is applicare ⁊ ex aplicitis attendere dignitatem ⁊ elicere lrias de eis Cur aũt hos ⁊ nõ alios elegit Marcus euangelista ait ꝙ vocauit ad se scꝫ eligẽdo q̃s voluit. Cur ãt voluerit nõ inq̃rat q̃ errare nolit

Considerabilia circa apl'oꝝ missioẽm. Mẽbꝝ .iiij.

P Ossent ⁊ ad supiorum instar. multa circa missionem apostolorũ inq̃ri sed breuitati

stadentes pauca ānotabim⁹ meditabilia solū. Pote rint eñ h̄ ɔsiderari.

Tempus . causa . modus . monitus seu vita profectus .

Primo tempus missionis Et est duplex. scʒ. Generale ꝛ Speciale. Speciale fuit post coꝝ elcō/ nem quo missi fuerūt ꝑ solam iudeam ob ɔgruas rō nes q̄s doctores passim tradūt. Generale fuit qñ p⁹ ascensioēm ꝑ totū orbem se diuiserūt vt eis ɔmissuȝ erat a christo ṗusq̄ȝ ɔscenderet in celū in galilea ī mō te p⁹ resurrectioēm suā. ꝛ iā ascēsuro vt dʒ math. vlti mo. act. i. Quoto āt āno illa diuisio fcā fuit ñ vsq̄ȝ q̄ qȝ est certum. licet post duodecimū fuisse facta. cōmu niter dicatur vt ex histori͛s pṫʒ. q̄ȝq̄ȝ. diligēter actus apl'oꝝ ꝛ historias ɔparātibꝫ magna oritur de h̄ que/ stio ꝛ ambiguitas. Cā cur eos misit ip̄e ex p̄ssit vbi ait vt fructum afferrēt ṗdicarēt baptizarēt ꝛ mū dum ɔuerterēt. Modus q̄ missi sunt etiam ab ipso exp̄mit qȝ sic eos misit quēadmodū ip̄e missus a prē Misit inq̄ȝ eos sicut oues in medio lupoꝝ sicut lucē ꝛ sal terre. Deuota ꝛ lata in singulis v̄bis dat mate teria si q̄s fuerit mel de petra sugēs corticeq̄ȝ ɔfracto medullam explodens Quarto hic ɔsiderādi sūt monit⁹ vel monitioēs q̄bꝫ a christo sunt ṗmuniti ṗ/ usq̄ȝ ab eo missi sunt Nam vt dʒ Mathei. x. Cōuo/ catis. xi͛. apostolis Primo ptātem curationū dedit Tum ꝑsecutioēs ṗdixit. tū ɔfortauit. tū assistētiam spūs ꝑmisit. tū formā exterioris ɔuersatiōis eis pre/ scripsit dicēs Nolite portare sacculū neq̄ȝ peram. ꝛc̄.

Quinto de ɔuersatiōe apl'oꝝ ɔsideratio est hūi/ da ꝛ multa se circa eam offerūt inq̄renda. que in suo de potestate pape tractat Aug⁹ de ancona ponēs plu res q̄ōnes. primū de apl'oꝝ ɔuersatiōe. deiñ de eorū ꝑfcōne ꝛ ṗlatiōe Itē q̄ȝ de paupꝑtate castitate ꝛ obia coꝝ ꝛ successiōe. de q̄bꝫ nihil hic dicēdū ꝑlixū eñ esset nimis. Postremo vidēdum est de missoꝝ ꝑfec/ tu ꝛ ꝑfcōne vbi etiam lata materia occurrit. s. quo ꝑ ficiscebātur vꝫ ꝑ totū orbem ꝑceps fuerit ṗdicatuȝ
H
Circa quam q̄ōnem Aug⁹ ꝛ Chrysost. nō omnimoꝺ equaliter sentiūt. Putat eñ Chrys. q̄ ṗdicatio eu/ angelij in vniuerso orbe completa est añ subuersio/ nem hierosolime ciuitatis anno scʒ xlij. post domi passionem probans hoc autoritate ꝛ exemplo. Auto ritate p̄s qȝ In oēm terram exiuit sonus coꝝ Exem plo q̄dem quia si paulus de ihrl'm in hispaniam gre tiam rhomam euangelium diuulgauerat. quomodo non reliqui ceteras ꝑtes impleuere. Aug⁹ aūt breuis⁹ ꝑte contrarium dicit quia nec in aphrica ṗdicatum adhuc fuit ꝛ in ali͛s quibusdam locis. tum maxime quia vt dicitur Math. xxiiij. Cum hoc fuerit factuȝ tunc veniet consummatio seculi. ꝛc̄. Hinc pro concordia aiunt q̄ per apostolos impletum sit per fa mam ꝛ auditū: non autem quo ad fructum. Hic de modo predicationis eorum videndum esset sed foret prolixum nimis. Ueꝝ vtrum vsi sint prudētia ꝛ libris presertim cum paulus voluit sibi mēbranas deferri. ali͛s discutiēdum relinq̄mus

De Apostolorum dotatione.
Mēbꝝ. iiij.

Unc de dotatione apostolorum qua a chri K
n sto sunt sublimati videndum ꝛ sub ea sunt
totius vite priuilegia ꝛ dignitates complec tenda. Et sunt ista :

Nomina consimiles . consors . status at q̄ȝ potentes .

Dotati pleni firmi bōa dāt venerati

Agite de singulis paucula assignem⁹ Et p̄io di cim⁹ q̄ apl'oꝝ dignitas patescere p̄t. Ex mltiplici ꝛ di gnitosa denoiatiōe. Uari͛s eñ ꝛ dignis nōibꝫ appellā tur. s. posito singl'ari ꝑ plurali.

Vir princeps . pastor . doctor . dux . dij . vel amici . I

Primo inq̄ȝ viri dicuntur ꝑpter vite strennuita tem Hinc ecclesia de eis cantat Isti sunt viri sancti q̄s elegit dominus Et eccl'ast. xliiij. Hi sunt viri mi sericordie Et iure viri. Qui eñ (ait Bernar. ɔtra bi/ formis fortune insultus vniformi constātia mentis mentis militat ṗmunitus vt nec in aduersis de͛iciatur nec in ꝑspꝑis eleuetur hic ꝑfectus est vir. Uere viri virilem constantiam virilem fortitudiēm habentes vt pʒ in coꝝ ɔuersatiōe ꝛ ṗdicatione ꝛ passione. Misericordie aūt viri dicūtur. Aut quia misericor/ diam a deo sunt cosequuti aut quia misericordia ple ni. aut certe quia misericorditer nobis a deo donati vt beatus Bernardi⁹ declarat in sermōe.

Principes autem dicuntur vt patet ibi Prin/ cipes ꝑploꝝ cōgregati sunt cum deo abraham. Et h̄ propter sublimem eorum gloriam in conscientia. Scdo ꝑpter diuitiaꝝ opulentiam in v̄tutum abun dantia. Tercio ob fortem potētiam in reꝝ ɔtemptu ꝛ aduersitatū tolerātia. Quarto ob clarā ꝑ sapiā q̄ ex deo renati sunt. Pastores vero sunt q̄s dn̄s in ysaya ꝛ ezechiele ꝑphetis ꝑmittit ꝛ h̄ ꝑpt sollicitam ꝑpl'i gubernatioēm. Doctores quoq̄ȝ dicūt docē/ ne veritatem. duces propter vite exemplaritatem.

Dij propter miraculoꝝ sublimitatē. vñ p̄s Dij fortes terre vehementer eleuati sunt Nec hoc miruȝ Siq̄dem moysi dictum est Exodi: vij. Ponam te in deum pharaōis. ꝛ ōnibꝫ iustis. ego dixi dij estis.

Postremo amici dei dicūtur āthonomatice. tū ꝑꝑ nimiā familiaritatē. tū ꝑꝑ nimiā charitatē. Hic ait illis Nō dicā vos seruos sed amicos. Et rursus.

Uos amici mei estis. Item ydonei mistri noui testa
menti scd̃e chor̃.iij. Agricole in agricultura domi ꝛ
sapientes architecti in eius edificatiõe p̃me chor̃ t
cio. Fundamenta q̃q₃ muri celestis ihrl'm Apocalips
penultimo. Dispensatores misterior̃ dei. p̃me chor̃
q̃rto. Et hm̃oi alijs multis nominib₉ vocati. quor̃ p/
sequutio esset prolixa. Scd̃o colligitur eor̃ dignitas
ex sublimi compatione. Na₃ vt cetera trãseam⁹ his
apostoli reb₉ ꝯpantur

Hij celi. palmes agni sunt lumina oliue

Primo celis compantur Celi em̃ enarrãt gl'a₃
dei. Quor̃ Johãnes dm̃ci xvi. enumerat ꝓrietates
M quas transim⁹ Et eccl'a cantat hi sunt celi in q̃b₉ chri
ste habitas in quor̃ verbis tonas fulguras signis ro
ras grã. ꝛc̃. Scd̃o compantur palmitib₉ vitis. teste
saluatore q̃ se vitem appellat ꝛ apostolos palmitos.
Johis xv. Ego sum vitis vera ꝛ vos palmites.
Tercio compantur agnis. Ipse em̃ agnus sine ma/
cula tollẽs pctã mũdi apl'os suos agnos inter lupos
misit. Est em̃ agnus innocens. patiens. humile. vti/
le. mrẽm balatu dinoscens. Quod ꝛ ceditur sine r̃cal
citratione Capitur sine reclamatione Multorum
pollet fructuum accumulatione Quippe cuius nihil
est inutile Applicentur singula. Compantur quarto
lumini ꝛ luci q̃b₉ dictum est Uos estis lux mundi ob
doctrinam Compantur oleo ꝛ oliue ꝓter miãm et
alias proprietates quas q̃ videre volet legat Bar/
tholomeum de ꝓprietatib₉ rerum.

Tercio colligitur cor̃ dignitas Ex consortij cri
sti iocunditate O vere beati viri ꝛ serui q̃ astant corã
te o pacifice salomon semp̃ q̃b₉ datum est tecum cõ/
uersari. non em̃ amaritudiẽm ꝯuersatio illa habe/
bat O beati oculi q̃ viderunt que vos vidistis apos/
toli sancti. ꝛ aures q̃ ea audierunt. Non hoc patriar
chis nõ ꝓphetis nõ regib₉ nõ multis iustis nõ demu₃
õni natiõi hoc datum Mag̃ erem̃ grã ꝛ p̃uilegiũ sin
gulare dulcedo mirabilis ꝛ ineffabile donũ domesti
cum esse Jhesu christi ꝯuersari cum deo deor̃ incar
nato. videre faciem eius plenam oĩm grãr̃. opa ei⁹
intueri audire verba vite. immo ꝛ contrectare mãi/
b₉ v̄bum illud patris O vere gl'a singularis in qua si
gloriamini nõ estis insipientes Nam ꝛ ad hoc domi
nus inuitabat dicens luce. x. Beati oculi. ꝛc̃.

Quarto ex status dignitate Status em̃ aposto
licus dignissimus est eccl'e status cuius collegio nẽo
se impfectus statu compare debet vt ait Augustin⁹
nisi saltem quem dñs excepit Excedit em̃ hor̃ stat⁹
oĩs in vinculo pfectionis id est charitate. Et hoc p̃
mo in p̃mitate Ipi em̃ p̃micias gratie primitus re/
receperũt vt d₃ ad romanõs. viij. Scd̃o in vniuersali
tate quia plus grẽ abundauit in eis q̃₃ in alijs Iuxta
illud ad ephesios p̃mo. s̃m diuitias gratie sue q̃ sup
abũdauit in nobis. Tercio in conseruatiõis dignita
te Fuerũt em̃ a christo singl'ariter p̃seruati Johãnis
xvij. Cum essem cum eis ego seruabam eos. immo ꝛ
in alijs multis gradus apostolicus excedit reliquos
gradus. eo ꝙ semp̃ p̃ncipia sicut sunt modica in q̃nti
tate sic maxima in v̄tute Et horum vita est oĩm sta/
tuum ecclesiasticorum primordialis norma.

Quinto ex supeminenti super ceteros potestate
Dedit em̃ dñs vt dicitur luce nono eis potestatem su
per oĩa demonia ꝛ vt languores curarent Immo su
p̃ oĩa ħ v̄su ꝯtenta.

Naturam. factum. sathanam. mens. N
mors super anglos.

Hoc est s̃m Augustinum Habuerunt apostoli
isti potestatem super naturam vt eam curarent Su
p̃ elementa ꝛ facta vt ea mutarẽt Sup̃ demones vt
eos ejicerent Sup̃ aiãs vt eas a peccatis soluerent.
Sup̃ mortem vt ipsam contemnerent. Sup̃ ꝛ pre
angelis vt corpus dm̃cum consecrarẽt vt pt₃ histo/
rias pcurrenti Uere magna ꝛ p̃eminẽs potestas s₃
in omnib₉ agnoscenda est opatio diuinitatis. deus
em̃ est q̃ facit mirabilia magna solus. Unde ꝛ eis p/
miserat ꝙ signa q̃ fecerat ipi facerẽt Immo ꝛ maio
ra facerẽt. sed vt Aug⁹ ait p̃ eũ. Sexto ex dota
tionis liberalitate. nã p̃ter ptãtẽ miracl'or̃ ꝯtulit eis
adhuc alias miras ptãtes. s.

Posse. lauent viuant doceant soluant. O
sacra presint.

Prima potestas fuit baptisandi Nam d₃ Joh.
iiij. Jhesus nõ baptizabat sed discipuli eius: vt eci⁹
iussu. Quib₉ hoc etiam post resurrectiõem mãdauit
Qui etiam añ baptizati erãt vt pt₃ ex illo Johã. xiij.
Qui lotus est nõ idiget nisi vt pedes lauet. O grãtis
potestas que etiam p̃ eos est iniciata. Scd̃o d̃dit eis
ptãtem grãm recte ꝯuersandi. vtiq₃ potestas illa a
a christo sine quo nihil potuissent. q̃ eos nõ solum p̃
ceptis cõib₉ sed consilijs instituit singl'arib₉. vt d ra₃
sancte cõuersabãtur ꝙ in eis velut in specl'o vita cri
sti relucebat ꝛ cognoscebatur in eis vt sol in suo splẽ
dore. rosa in odore ignis in calore. vt Chrysost. dicit.
In quor̃ ꝯuersatiõe singulariter relucebat exẽplar
charitatis dei ꝛ ꝓximi de qua crebro eis mãdauerat
christus O attende ꝛ vide. Tertio dedit eis potesta
tem p̄dicandi ꝛ de euangelio viuendi. vñ luce. viij. d₃
Eũtes p̄dicate dicẽtes quia appropinquabit regnu₃
celor̃ Et mathei. x. Dignus est operarius mercede su
a Item q₃ p̃me ad chor̃. ix. Dñs ordinauit ijs q̃ euã
gelium nũciant de euangelio viuere. vere grã singl'a
ris grã p̄dicatiõis grã linguar̃ ꝛ sermonum. Quar/
to dedit eis potestatem ligandi ꝛ soluendi vt patet
Mathei. xviij. Tibi dabo claues regni celor̃. Et q̃d
cũq₃ ligaueris sup̃ terram erit ligatum ꝛ in celis. Ac
ne putes soli petro collatam ptãtem audi quid vbi

ad oēs dixerit Accipite inquit spm̄ sanctum. quoꝝ remiseritis peccā remittunť eis ꝛc̄. q̄zuis nec petro videť collata aū. math. xviij. sed tm̄ ꝓmissa dixit eñi. dabo (non do) tibi claues regni celoꝝ. O dignitas singularis nō data omni nationi. Nota hic de clauibꝫ.

Quinto dedit eis potestatē sacerdotalē sacramēta ꝯficiēdi ꝛ ãministrādi vbi dixit luce. xxij. Hoc facite in meā ꝯmeōrationē. i. potestatem hoc faciendi accipite. notetur hic dignitas sacerdotalis Postremo eos ep̄os ordiauit ꝛ potestatē iurisdictōis dedit Et ideo apostoli facti ep̄i habebāt ptātem excōicādi fideles maifeste peccātes qd̄ faciētes tradebāt eos sathane forte vexandos corporaliter vt scd̄m q̄sdā fecit paulus apl'9 erga illū corinthiū q̄ nouerca abutebatur prime ad corin. v. Patet ḡ q̄ magnifice sunt p̄ ceteris dotati Septimo attendiť dignitas eoꝝ ex graciaꝝ pleitudine Repleti eñi fuere omnes spū scō ꝛ non more cōi aut semel ꝑleni sꝫ tertio susceperunt spūm scūm tū in vita tū post resurrectionē Tertio vero in die penthecostes qñ tāto ꝑe repleti vt insolito munere ꝛ cūctis in audito seculis dotati loq̄rentur varijs linguis ꝓ vt spūs scūs dabat eloqui illis

Octauo attendiť eoꝝ dignitas excertitudis in bono firmitate. Certi eñi ipi erāt quodāmodo de se de ꝑfectione sua q̄ztū ad statū vie ꝛ quo ad statū prie de ꝑfectione patrie. Uñ petrus apl'us certū se esse dicit q̄ velox esset depositio tabnacli sui Jtē q̄z paul9 apl's certus erat q̄ neq̄z mors neque vita neq̄z instātia neq̄z futura ꝛc̄. poterāt eum sepāre a charitate q̄ ē i christo iesu Uñ de reliquo inquit reposita est mihi corona quam reddet mihi iustus iudex Sic forte etiaꝫ ceteri apl'i certificati fuere de sua salute Neq̄z tñ eatenus ꝯfirmati erāt vt nō possent peccare venialiť cum Johes apostol9 dicat in canonica sua Si dixerim9 q̄z pec̄m non habemus ipi nos seducimus ꝛ veritas in nobis non est Sed q̄ sic ꝯfirmati erāt ƨm doctores cōiter q̄ post spūssancti in die penthecostes susceptionē mortaliter de cetero peccare non possent

Nono attenditur eorū dignitas ex fructuosa vtili-
P tate. Nā sicut ṗores ita ꝛ vtiliores ecclesie fuere hec bñficia ipendentes.

Debellāt. vellūt. lustrāt. cōdūt. bona plura

Primo q̄dam debellāt vniuersum mūdū. habentes arma nō carnalia sed spūalia deo ad destructionē inimicorū Et gladium quod ē v̄bum dei sumētes loricati in charitate que ōnes v̄tutes tāq̄z malcas cōnexas adiuicem ꝯtinet Calceati pedibꝫ ꝛ cruribꝫ armis prudētie Induti ꝓ thorace iusticiā. sꝫ nec eis defuere sagitte potētis acute doctnaꝝ orationū ꝛ ꝓdigiorū q̄ fecerunt in ꝓplis Hijs armis celestꝫ aule milites ꝛ triūphales duces mūduꝫ aggressi orbem terraꝝ debellarūt Jta vt in ōnem terrā exiuit sonus ꝛ in fines (et vbi romanorū edicta non ꝑuenerant) verba eorum intonuere Unde nō inmerito ꝯstituit eos dñs principes sup oēꝫ terram Quilibet aūt habuit principatum sibi a deo decretū magne ꝓuītie vel regni Nā petrus romā. pontū cappadociā ꝛc̄. paulus greciam ꝛc̄. Andreas achaiā Jacobꝫ hispaniā thomas indiam ꝛ alij alias Secūdo vellunt radices peccōꝝ vtpote idolatriā supbiā ꝛ multa huiusmodi Insurrexerūt eñi in vicia vt ea exterminarēt quod ꝛ fecerūt dum orbem pene vniuersum idolis deditū ad vnius dei cultū induxerūt Tertio illuminauerūt eos q̄ i tenebris ꝛ vmbra mortis sedebāt atq̄z eatenus instituerunt quatenus postmodū etiā erubescerēt se tantis tenebris obuolutos fuisse sicut dicit aplus Que fructum tunc habuistis in q̄bꝫ nunc erubescitis Uñ aug9. ait Ex abiectissimis ꝑitissimis paucissimis nobilitať. illuminātur multiplicāť dulcissima eloq̄a preclarissima ingenia. copiosissima agmina. acutoꝝ. facūdoꝝ doctorū ꝛ subiugātur christo Quarto ꝯdiderunt symbolū Nam ad illuminandū orbem de necessarijs ad credēdū ediderūt symbolū fidei in q̄ quilibet posuit ꝑtem suam Dicit eñi thomas iij. sūmaꝝ disti. xxiiij. ar. ij. q̄ articulorū (Princeps apl'orū petrus) tres in vnū ꝯplexus. s. de vnitate essentie diuine ƨm de ꝑsona patris omnipotētis. Tertiū de creatōe rerum vnde dixit Credo in vnū deū prēm oipotentē creatorē celi ꝛ terre Reliquos aūt articulos ceteri apostoli posuerunt vtpote post petrū iohannes deīn andreas ꝛ sic de alijs Unde nōnulli ponūt xij. articulos ƨm numerū xij apostolorū. alij vero ponūt xiiij. ƨm aliū respectū septē scꝫ ad diuinitatē septē ad humanitatem Quinto ꝯtulerūt hominibꝫ plurima bona. nam p̄ter curationes quas opati sunt vbiq̄z terrarum in multis milibꝫ hoīm̄ ꝛ ꝓdigia alia q̄ fecerūt Hoc nobis solacij genus reliquerunt vt ad nos erudiendos: illuminādos. accendēdos. iflāmādos. sacrā scripturā explanarūt fidē manifestarūt. vicia declararūt. v̄tutes ꝯmēdarūt. dimissis chirographis ꝓprijs apud nos. O q̄zta bōa nobis quotidie iñ veniūt. O vtinā in salutē meā in illis delicier. Decio attēdiť eoꝝ dignitas ex venerationis singularitate. Nam a deo deoꝝ hi sunt venerati ꝛ singulariter honorati. q̄ nūc eos magnifice p̄dicabat eos sal terre ꝛ lumen mundi nominādo. nūc beatos oculos eoꝝ dicendo. nūc gloriam eoꝝ p̄dicendo. quia nomina eorū scp̄ta in libro vite Jmmo ꝛ eis ministrando. ꝛ in fineꝫ eos diligēs pedes eorū lauādo. ꝛ coram pedibꝫ eorū ꝓcūbendo. vtiq̄z venerās in corde quadmodum in signo exteriori. non tam ƨm p̄sentem iusticiam que multum fragilis erat quam tunc habebant. sed ƨm predestinationis impletionē quā ipe noscebat O supbie o honores a rege regum venerari ꝛ taliter venerari. A seclo non est auditum. Deniq̄z non solum p̄ se sed ꝛ a toto orbe statuit eos venerandos ꝯstituens eos principes super omnem terram pastores ꝛ doctores eccl'e

militātis. dulces q̄dē potētes ꝛ sapiētes vt ait Ber.
Dulces vt peccōres blāde ꝛ mīordit̄ susciperēt. poten
tes vt fortit̄ ꝓtegerēt sapiētes vt rcē in citatē dedu/
cerēt. Uere ꝗ̄ nīs ꝛ hōrati sūt aici tui de⁹ nīs p̄ncipa
tus coꝝ est ꝯfortat⁹ De aplo꞉ꝝ glificatōe Mē. v.
i Am postrēo de ꝯgregatiōe aplo꞉ꝝ cū deo abra/
am aut vt pleni⁹ dicā de coꝝ glificatōe ē viden
dū: Nā tūc p̄ncipes ꝑplo꞉ꝝ cōgregati p̄cipue cū deo
abraā fuere. vn̄ iā de gl'a coꝝ vidēdū quō in p̄mijs p̄
stent. Et poterim⁹ ꝓ deuotiōe ista ꝯsiderare
Cētupla iā residēt ꝛ edūt iudex manet. abrais
Prio q̄ p̄ ceteris q̄buscū q̄z i gl'a cētuplū illō pro
missū a xp̄o pfecti⁹ recipiūt dū adipletionē sortiunt̄
oīz votoꝝ. 2° q̄ illic vt ꝓmissū eis erat sedēt ꝛ sedebūt
sup sedes. xij. secura q̄ete req̄escētes ꝛ gl'e sublimita
te p̄lati. vn̄ etʒ tūc adipletū ē q̄ dō p̄dixerat. Illic in/
quiēs sedert̄ sedes i iudicio sedes sup domū dō O
magnā gl'aꝫ sedere i iudicio illo. O magnā securita/
tē iudicare orbē t̄raꝝ in eq̄tate ꝛ ꝑplos in ꝟitate. t̄tio
illic edūt ꝛ bibūt plēa saciētate ō mēsa in regno prīs
sic̄ ꝯstitutū ē ill'. q̄rto q̄ iudiciaria ptāte gauisuri iu/
dicabūt. xij. trib̄ isrl'. nō q̄dē autoritatie aut sn̄iaꝫ ip
si ꝓferentes. sꝫ vt assessores digitatʒ iudiciū ꝛ sn̄iam
xp̄i ꝯꝓbātes. Mltiplr̄ em̄ iudiciū inueīt̄ qō trāsim⁹
q̄nto q̄ i tāta gl'a etʒ securitatē hn̄t nūq̄z sep̄ādi a xp̄o
Postrēo ꝛ illic mlto āpliori festiuitate eis desuitur
a xp̄o q̄z oli dū pedes lauit ꝓcūbēs añ illos. Trāsiēs
ei mistrat ill'. Etrādo mistrat ait scūs Tho. q̄si emp/
tici⁹ fu⁹ coꝝ sit. O britudīeꝫ. o gl'aꝫ mirādā in q̄ lꝫ ꝛ
alij sint cōicaturi. tanto tn̄ ē sp̄alioꝛ aplis q̄̄to exi/
gūt merita illoꝝ. Un̄ ꝛ p̄ncipes sr̄ in triūphāte quē/
admodū oli in milītāte. Nō tn̄ dico q̄ null⁹ hōim sit
altioꝛ istis in regno. supest em̄ maria. imo ꝛ iohem
bap. pleriq̄z doctissimi his p̄esse dicūt. veꝝ de illo int̄
q̄sdā ē ꝯtrouersia. Tho. ei ꝛ e⁹ seq̄ces aplos oīb̄ p̄/
ferre videt̄ p⁹ xp̄m ꝛ mariā. arguētes ex illo apli. nos
āt p̄mitias sp̄ūs hn̄tes. Alij ꝟo Aug. seq̄ntes opposi/
tū tenēt. ait ei Aug. Magn⁹ iohes c⁹ magnitudi etʒ
saluatoꝛ testioniū ꝓhibuit di. Int̄ natos mulieꝝ. ꝛc̄
Precellit igit̄ cūctos emiet vniuerſ. añcedit ꝓphas
supgredit̄ priarchas. Et q̄sq̄s de mlicre nat⁹ ē iferioꝛ
est iohe. sꝫ ꝛ Pe. damiāi in ſmōe q̄dā assentit Et sic
hi de meritʒ. ita de gl'ia excellētia alij: sic testāte iohe
gerſ. ꝛ ap. ꝓbāte sup marcū argumētant̄. Ruina āge
loꝝ ex hōib̄ repat̄. Et ꝯsentaneū ē rōi vt sedē supioꝛʒ
loci vacātʒ p deiectōꝫ ꝛ apostasiā luciferi illi ꝯtulerit
altissim⁹. q̄ int̄ natos mlieꝝ neō surrerit maioꝛ. Si
igit̄ lucifero dū stabat sup̄mā in ordīe sedē Greg. at/
tribuit. sup̄mā nc̄ obtīnꝫ is quē i ipi⁹ locū successisse
innuit assertio ꝟitatʒ. ƀ gerſ. Hec iteri dū ō gl'a vrā
ſmo occurrit apli sci durim⁹ applicāda Sꝫ nc̄ valere
o iditi ꝓceres celi in ih̄u dn̄o ꝛ mgrō vrō failiari leti
cia gaudētes cū q̄ oli i tētatōib̄ ꝑstitistʒ nc̄ adorātes
oli corā vob ꝓcūbētē ꝛ exigētē p̄luerē pedē vrōꝝ meō
res supplicū vrōꝝ

Titulus vicesimusoctauus

I sunt viri qui venerunt de A
tribulatione magna Apocalip. vij.
Post ordines scōꝝ p̄dictos sequit̄
b Martyrū cādidat⁹ exercit⁹. i quos
etiā oculi affectusi ꝛ cōsideratōnuꝫ
sunt deuote attollēdi. Sūt em̄ hij
martyres sci nūero plēs. Nā tēpo/
re Hyeroni. q̄tidie pl⁹ q̄z q̄nq̄z miliū martyrū festa
occurrebāt. vno excepto die scꝫ kalendaruꝫ ianuarij
Attende q̄t p ei⁹ tp̄a sunt martyrisati. sūt ꝛ affcū mi
sericordes. q̄ppe qui se ipenderūt pro salute fratrum
Sūt etiā apud deū virtute potētes facile q̄cquid vo
luerint ipetrātes. faciet em̄ dn̄s voluntatē timentiū
eū. Martyres aūt dicūtur grece qō latine testes so/
nat Efficaciter em̄ ꝛ excellēter sūt testati ista scꝫ

Hi fidei. christi. regni. cōtra. vel amoris

Primo em̄ p mortē violentā fuere testes fidei ve
re ꝛ xp̄iane quēadmodū post enūcrationē multoruꝫ
tormentorū apls ad Hebre. xi. dicit. Et hi oēs testi/
monio fidei ꝓbati Secūdo etiā fuere testes xp̄i. q̄a
scꝫ ip̄e sit fili⁹ dei. cōfitētes eū corā hōib̄ certi. quia ꝛ
rursus corā angelis suis cōfitebit̄ eos. Tertio testes
fuere regni dei efficaci testionio testātes q̄ nō sint cō
digne passiones h⁹ tp̄is ad futurā gl'iam regni Quar
to etiā testes fuere aduersarioꝝ ꝛ cōtrarioꝝ. Iuxta
qō dn̄s ait. hoc faciēs in testimoniuꝫ illis. s. malicie
illoꝝ. Postremo testes fuere virtutis coꝝ p op̄a os/
tendētes q̄ nō verbo ꝛ lingua tm̄ dilexere. sed ꝛ ope/
re ꝛ veritate. Martyꝝ em̄ actus ē quattuoꝛ ꝟtutuꝫ
vt doctores scribūt. s. Charitatis impantis ꝛ merito
riū faciētis. scdo fortitudis tiorem excludentis ꝛ actū
eliciētis Tertio fidei scꝫ se in deo vt in vltīo fine cō
firmantis. q̄rto pacie vt sustinētis. Recte ergo dicū
tur martyres q̄ tantarū rerū efficaces testes In quos
q̄ cōsideratiōis oculos leuare volet sequentia cōside/
rare posset

Scilicet
- Prefigurationes
- Comparationes.
- Priuilegiationes
- Benefactiōes
- Glorificationes
- De martyrio varias cōsideratiōes

Cerne typpū. sikes. digni. hoā. gl'a. plura.

De q̄b̄ singulis paucis paucula sūt ꝓsequēda. Et
p̄mū de p̄figurationib̄ coꝝ.
De martyrū prefiguratiōe Mēbrum. p̄.
Am et si nūerose in scripturarū silua beatis B
c simoꝝ martyrū typi figureq̄z p̄cesserūt. nos
tn̄ paucula ꝓ materia ꝛ occasiōe dāda assig/
him⁹. Cuiusmōi sūt iste
Uerne. gad. gedeon. fortes. celebrei. machabei

Primo quidē per vernas siue expeditos vernaculos q̄s elegit sibi abrahā ꝛ q̄bꝫ spolia tulit de manu q̄nq̄ regū vt patet Geñ. Secūdo hi sūt in mysterio filij gad nūerosi ꝛ ad bella doctissimi Sūt tertio trecēti viris gedeonis p̄signati q̄ tum nūeri mysterio: tū mirifico ope triūpharūt in oēs suos inimicos. Quarto hi sūt fortes illi dauid de q̄bꝫ mira narrātur. ꝛ sexaginta fortes ex fortissimis isrl' q̄ ambiūt lectulū veri ꝛ pacifici salomōis Teste eñ aplo. xj. ad Heb. fortes facti sunt in bello. fortes inq̄ nō tā fortitudine lacertorū q̄z aīorum. Quinto sunt hi ī mysterio celethi ꝛ pheleti viri cōstantissimi ꝛ fidelissimi regis. Item q̄z postremo fortes illi machabei quoꝝ vndiq̄ fortitudo refulget Poterūt in hūc modū ex toti⁹ biblie decursu viri fortissimi adduci ꝛ p applicationē martiribus adaptari. ita q̄ abūdantissima materia h̄ essz ꝛ silr dulcissiē aggregare possent de eis ꝓphetie. sed

C prolixitatē vitam⁹

Quibꝫ rebus martyres ꝯpanᷣ Mēbrū. ij.

S Ecūdo adducēde sūt etiā aliq̄ cōpatiōes quibus martyres assimilantur scꝫ

Serpētes. mori. vl' oues. holocausta leōes

Primo inq̄ assilanᷣ serpētibꝫ q̄ ꝓ capite tuēdo totū exponūt corpus. sic hi pro fide capitis. i. xp̄i sese ipenderūt Scd̄o moris q̄ elephātibꝫ ostēsi fuere vt excitarenᷣ ad bellū. q̄ ꝛ gustu exempli dulces ꝛ recreatiui ꝛ aspectu excitatiui: fusci ac sanguinolēti. q̄ vt ecclesia canit. rubri fluido sanguine laureis ditanᷣ bene fulgidis Tertio vero ouibꝫ bñ ꝯpanᷣ q̄ppe q̄ ex sententia dicere pūt illud. p̄s. Propt̄ te mortificamur tota die estiati sum⁹ sicut ouis occisiōis. qd̄ ad lrām f̄m sñiam apl'i de martyribꝫ intelligiᷣ. Uere oues ꝑpter innocētie simplicitatē. vt dr̄. ij. Reg. vl. Isti q̄ oues sunt q̄d fecerūt. Scd̄o pp̄ pacie tranq̄llitatem. Sicut oues eñ corā tōdente sic obmutuerūt. Hinc hymn⁹ Cedūtur gladijs more bidentiū. Tertio pp̄ immolatiōis p martyriū idoneitatē. estiati scꝫ sicut oues occisionis Quarto pp̄ lactis. i. doctrīne ꝓpiatōez Quinto pp̄ velleris. i. cōuersatiōis fomentū ꝛ calorez Sexto pp̄ lupoꝝ. i. tyrannoꝝ odiū ꝛ psecutionē Septio pp̄ ꝟtutū fecūditatē Postrēo pp̄ pastoris eterni obiam ꝛ agnitionē. oues eñ ille iesū pastorem sequūtur Quarto cōpanᷣ hostijs ꝛ holocaustis ꝓpt̄ voluntariā ꝛ charitatiuā traditionē. sicut dr̄ in sapientialibꝫ ꝛ placitā dei acceptationē Postrēo assilāᷣ leonibꝫ pp̄ constantiā ꝛ fortitudinē. Ad nulli⁹ ei leo pauet occursum. Adducātur hic dcōꝝ ꝓprietates et lata materia erit

De martyrū dignitatibus Membrū. iij.

D T Ertio p̄uilegia ꝛ dignitates scōꝝ martyrū assignāda sunt. q̄ int̄ cetera colligi pūt ex istis

Officiūq̄ . stat⁹. pl⁹ dāt. vicūt. imitātes
Mors p̄ciosa. volāt. seruāt. solacia. cultus

Prio nāq̄ colligiᷣ martyrū dignitas Ex dignitate officij. Sūt eñ hij milites ꝛ tyrones xp̄i. bellatores incliti quēadmodū de ipſ eccīa cātat: Hi sūt viri testamēti q̄ ruinā detrimēti repant angelici. viri fortes veri dauid q̄bꝫ hostes expugnauit. carnē. mūdū ꝛ demonē. Secūdo ex stat⁹ scꝫ martyrij pfectione ꝛ dignitate Martyriū eñ aliquo mō est act⁹ maxie perfectionis. q̄ a dignissimis virtutibꝫ. puta fide charitate ipatur: q̄ tunc p̄mū pfectio reputaᷣ. Nō eñ incepisse sed pfecisse pfectiōis est op⁹ ꝛ in finē pseuerare. q̄ pfectius victoria obtineᷣ. q̄ a xp̄o sūmū p̄dicaᷣ Uñ Joh. xv. ait Maiorē charitatē nēo hꝫ q̄z vt aiaz suā ponat q̄s ꝓ amicis. Hoc martyres ait Aug⁹ ardenti dilectiōe pfecerūt Deniq̄ martyriū ex his p̄fertur reliquis

Finis dux. doctor. dom⁹ ē. ingressio celi.

Id est f̄m btm̄ Cyprianū Martyriū ē delictorū. imo oīs miserie finis. Periculi termin⁹. dux salutis. pacie ingr̄ ꝛ doctor. dom⁹ vite ꝛ ingressio celi Dignissimi igiᷣ sūt martyres ex tam digno statu. Tertio ex ipensoꝝ pluralitate. Nā teste Aug⁹. nulli tm̄ impendūt q̄tū q̄ seip̄os ipendūt quēadmodū martyres fecere. Uñ ꝛ martyriū f̄m doctores supat oīs religionis votum. Finis eñ semp pfectior est illis q̄ sūt ad finez. sed martyriū est finis oīm votorū. Deniq̄ sacrificiū illud qd̄ martyres xp̄o offerūt supat oē gen⁹ oblationū. Offertur eñ aliq̄d exteri⁹ p elemosynarū distributionē. de corpe ꝓprio p vitioꝝ mortificatōez de corde ꝛ volūtate p religiōis ꝛ obie professionē Sꝫ oēs has hostias supat oblatio totius vite p martyrium ꝯplectēs oē reliquū gen⁹ oblationū Quarto ex victorie arduitate. Magnarū eñ virtū est ꝛ fortiū lacertorū cōtemptu vincere pro xp̄o mortē Uis nosse q̄z arduū sit illud attēde qd̄ legis de xp̄o iminēte passione Et cepit inq̄t euāgelista iesus pauere ꝛ tedere. An nō igiᷣ mirum q̄ virgule nō pauēt vbi sic tremit colūna. aut q̄ virgulta subsistant vbi cedrus alta libani turbinis pauore cōcutiᷣ. Uere res mirāda vere victoria laudāda ab oī eccl'ia scōꝝ. Et si voles q̄tuz vicerūt luculenti⁹ attēdere ꝑpende si potes quāta sꝫ ꝛ q̄z mag̃ ꝛ multa q̄ scī martyres vicerūt Scī inquit ad Heb. xi. Per fidē vicerūt regna Regna ait nō regnū q̄ multa ꝛ fortia nimis Regna inq̄t carnis mūdi. diaboli. ꝛ celi. quoꝝ singula suas ꝓuincias habēt vt Jordan⁹ in sermōe de martyribꝫ declarat. Nec mireris q̄ dicim⁹ eos vincere regna celi. Nā regnuz dei vim patiᷣ ꝛ nō nisi violenti rapiūt illud. Uñ hec attendēs eccl'ia cātat. Hi sunt quos retinēs mūd⁹ inhorruit ꝛc̄. Sed vide victorie modū. q̄ mirific⁹ ꝛ nobilis nimis. Mirificus q̄ vincūt occisi q̄ male viuētes fuissent victi. vt pꝫ in sermone maxi de martyribus. Nobilis quoq̄ victorie mod⁹ q̄ patiēdo vicerūt Et ethnico teste Nobile vincendi gen⁹ est pacia. vincit qui patiᷣ. si vis vincere disce pati

E

Quinto colligiꝫ Martyrũ dignitas ex xp̄i imita/
tione ⁊ cõformitate. Hi eñ mīstri xp̄i sũt sequuti cũ
cruce eũ. ꝯformes p̄ ceteris xp̄o q̈ppe q̇ cũ illo cādidi
⁊ rubicũdi Cādidi ꝑ mētis puritatē. rubicũdi ꝑ pas/
sionis acerbitatē. Nullo eñ gñe virtutũ q̇dā ait ma/
gis xp̄o q̇s cõformat̄ q̄ȝ in sustinēdo aduersa. Uñ est
quasi nobile iocale xp̄i ⁊ quasi vestis signatica suoꝝ
electorũ. equus aut soliũ cui dñs ip̄e insidet. cui etiaȝ
īponit q̇s vult hõrari Et sicut secrati sunt xp̄m ī vi/
ta ꝑ iusticie obseruantiā. Ita etiā imitati sunt eum
in morte per pacie sustinentiā. Uere magna gl'a fui
cõformari suo dño ⁊ dño tali.   Sexto ex mortꝫ p̄/
ciositate Nā. p̄s. teste Preciosa est in cõspcũ domini
mors scõrũ e⁹. tametsi insipientiũ oculis visi sc̄ mo
ri Preciosa inquit. i. p̄cio plēa ꝯparantes p̄cio! illo ⁊ õ
niũ pctõrũ remissionē ⁊ eterne gl'ie ꝑceptionē. Ista
eñ duo p̄cio sanguis sibi emerũt. Hoc tñ adiũcto ꝙ
stolas suas in sanguine agni lauerũt Hinc Aug⁹ de
ciuitate dei. Quid ē p̄ciosius q̄ȝ mors scõrũ ꝓpter quaȝ
delicta dimittũtur ⁊ merita cumulātur. Et suꝑ Jo/
annē. Preciosus est inquit sanguis xp̄i sine pctõ fa/
ciens ⁊ suorũ sanguinē p̄ciosũ. ꝓ quibꝫ dedit suũ san
guinē p̄ciosum. Nā si suorũ sanguinē nõ faceret p̄ci/
osũ nõ diceret̄ p̄ciosa in cõspcũ dñi mors scõꝝ eius
Hinc etiā Bernar. ait Uere p̄ciosa mors scõꝝ Tria
eñ sunt que eā faciũt p̄ciosā: Quies. s. a labore. gau/
diũ de nouitate. securitas de eterna btitudine   Se;
primo ex euolationis securitate. Aiũt eñ doctores q̄
tuor hõim gñibꝫ mox patescere celũ post transitum
statimq̄ȝ dicũt eos euolare fm ꝙ quater legi⁹ diuers
celos aptos. scȝ pure innocētibꝫ ⁊ baptisatꝫ. ꝑfcē pei
tentibꝫ. sublimia ꝯtemplātibꝫ iā amore ꝑfcis ⁊ mar
tyribꝫ scis vt ip̄i declarāt sed de martyribꝫ hic nobis
sermo tenend⁹. De quibꝫ q̇dam ait. Qꝫ hoc p̄uilegio
martyrium decoretur. vt qui ꝑꝑ deum morte se offe
runt in deo statim inueniāt vitam. ⁊ qui cõtemnunt
viuere propter deũ mori cupientes. in deo inueniant
sibi vitā p̄paratā. falce eñ martyrij abscindit̄ si quid
purgabile habet Et ideo ait August. ad mensam xp̄i
non sic eos cõmeõram⁹ queadmodũ alios vt ꝓ eis o
remus. sed magis vt eorum vestigijs inhereamus
O grandis vis martyrij mox aperire potens valuas
celi. O terq̄ȝ quaterq̄ȝ vos beati qui hoc munere estꝫ
decorati. Potens ergo potentia martyrij emundās
omnem imperfectionem animi introducens in tha/
lamum sponsi in quem nil intrabit contaminatum
Octauo ex mandatorum christi perfecta obserua
bilitate Inter ceteros enim hi perfectius legis car/
dinem Hoc est mandatum de dilectione dei in q̄ om
nis lex ⁊ prophete pendent seruarunt qui sese ex cha
ritate impenderunt. Qui etiam soli illud mandatuȝ
christi aut conciliũ impleuerunt. quod dixit Math.
xvi.   Si quis vult venire post me abneget semet
ipsum ⁊ tollat crucē suam ⁊ sequat̄ me. vbi tria com
plectũt̄ q̄ ad rõem martyrij requirũt̄ ⁊ ab eis ipleṅt.
scȝ ꝓprie vite abdicatio. mortis nõ naturalis ſȝ violē
te ⁊ opprobriose illatio Juste cause terminatio scilicȝ
propt̄ christi seq̄lam. que in omnibꝫ ēxcipire.   No/
no ex solatioꝝ mltiplicitate Quēadmodũ eñ hij p̄ce
teris aduersa ꝓ christo sustinebāt Ita ⁊ p̄ ill' solacijs
gaudebāt vt ex sñia illud p̄s dicere pñt Secũdũ ml'
titudinem dolorũ meorũ in corde meo ⁊c̄ Et cũ apo
stolo sicut abũdāt passiones ⁊c̄ Dicit̄ eñ in decretis
Credēdũ ē ꝙ martires tormēta nõ ꝓpria virtute sed
diuina paciēter tulerũt Tñ ei erat gaudiũ prius iferi
oris ⁊ supioris a deo imissum ad p̄gustādũ premium
gl'e eis p̄paratũ ad volũtati diuine parēdũ ⁊ ad xp̄m
dñm in passione imitādũ desideriũ tm̄ quod redũda
bat in ꝑtem sensitiuā ⁊ refrigeriũ p̄stabat vt minus
penas sentirent Et iñ eueniebat ꝙ in tormētꝫ gaude
bant. tyrānis isultabāt. ad alia tormēta iſcrēda inui
tabāt v̄ba ⁊ gestus leticie p̄tendebāt. vt ptꝫ in passi/
onibꝫ mltorũ vt laurētij ⁊ vicēcij Ita ꝙ canit eccā
Gaudet martyr in agone spe salutis ⁊ corone que da
tur fidelibꝫ ꝓ christo certantibꝫ Annotet q̇sq̄ȝ dulcia
illa verba martyrũ Sunt eñ suꝑ mel ⁊ fauũ dulcio
ra ad meditādum Laurētius dixit. disce miser ꝙ car
bones tui refrigeriũ mihi p̄stāt Et rursus assatum
ē vnũ latus iā versa ⁊ mādūca Uincentius tortores
incitabat tortus dicebat has epulas sꝑ optaui Uere
ignita eloquia martyrũ indicia magnarum ꝯsolati
onũ   Postremo patet eorum dignitas ex ꝯmen
dationis multidine ⁊ cultus singularitate Nam laus
horum in eccā scõrũ ⁊ eorũ memoria non accipiet ob
liuionem viuēt eñ noīa eorũ in eternum Sunt eñ
ꝯmendati ab āgelis in apocalypsi vbi iohi. martyrũ
exercitus ostēditur a sapiētibꝫ vt in libris sapiētiali/
bꝫ ptꝫ ⁊ plerisq̄ȝ epl'is officio eccāstico. ⁊ quē p̄mo di/
xissem christus eos ꝯmēdauit dũ in turbas oculos at
tollens btificauit in mysterio martyruȝ exercitus. vñ
de martiribus euangelia illa legũt̄ sed ꝯfitet̄ eos xp̄s
corā prē suo. deniq̄ȝ a trinitate coronāt̄ ꝓ meritꝫ Ab
eccā q̄ celebrat eorũ natalicia ⁊ reliquias secure vene
rāt̄ O vere laudādi a nobis q̄ sunt laudati a tātis

Martyrũ in nos beneficia Mēbrum quartum
Am de martyrum beneficijs videnduȝ ꝓ q̈bꝫ
i merito est eis regraciandum. Et sunt inter
cetera ista.

Excutiũt. firmādo. docēt. meritꝫ p̄ce sõstāt

Primo eñ torporē excutiũt ⁊ exēplo icitāt dũ ip̄i
nob̄ sil'es passibiles q̄rũ aliq̇ ml'to nob̄ erāt delicatio
res adolescētiores fm scl'ıȝ potētiores. ⁊ tñ tā virili
ter sustinuerũt vt Cryſ. torti torquētibꝫ fortiores ste
ter̄t ac laniātes vngulas laniata eorũ mēbra vicer̄t
Et ideo cryſ. ait Tu christiane delicatus es miles si
putas te posse sine pugna vincere sine ētamie trium
phare Exerce vires fortiter dimica atrocit̄ in prelio

isto cōcerta cōsidera pactū. cōditionē attende. militiam nosce. pactū qđ spopondisti cōditionē quā accessisti militiā cui nomē dedisti. Hoc em̄ pacto cuncti pugnarūt. hac cōditione vniuersi vicerunt. hac malitia triūpharūt hec Chrys. Rumpe moras igit̄ ī pone silentia carni. Scđo fidē christianissimi firmauerūt testimōio sanguis coꝝ. Cōstantia em̄ martyrū plurimū ad xp̄i fidē traxit mūdū. quēadmodū p̄ typum Greg. oñdit de militib; gedeōis. iij. moraliū q̄ nūero trecenti trinitatis fidē crucis. i. signi tau mysteriū p̄ signātes madianitas vicerūt. Tau em̄ lrā trecētos apud grecos quēadmodū apud latinos x decē signat Applicet̄ hic figure mysteriū Tertio ꝑplꝰm docuerūt nō tā p̄ceptis q̄ȝ viuis ꝛ efficacib; exēplis. ꝛ ideo magni in regno dei hn̄di. Hinc Aug⁹. Qȝ mundus iste cōtēnatur cū suis amorib; errorib; ꝛ terroribus scōꝝ martyria nos docuerūt. data em̄ sunt nob ī exēplū vite nr̄e vt aggrediamur ardua. sufferam⁹ aduersa nō refugiam⁹ cū expedit etiā ipā mortis tormēta

Postremo sunt nobis patroni fidelissimi infirmitatē nr̄ā iuuātes ꝛ meritis ꝛ orōib; suis. Nā de meritis Aug⁹ dicit. O imensa dei pietas q̄ martyrū merita vult eē nr̄ā suffragia. illos exaiat vt nos erudiat ꝛ sibi acquirat. Illoꝝ cruciat⁹ nr̄os vult eē ꝓfect⁹. Qȝ etiā orōib; iuuēt Hiero. sic ꝓbat cōtra vigilantium Si inq̇t martyres adhuc in corꝑe positi pn̄t orare ꝓ nobis qn̄ adhuc ꝓ se solliciti eē deberēt q̄ȝtomagȝ p⁹ coronas victorias ꝛ triūphas. Agite igit̄ qđ agitȝ sp̄o martyres orate pro nobis. gr̄eq; vobis de bn̄ficijs vniuersis De martyrū gl̄ia Mēbrū. v.

n Unc de martyrū gloria ꝛ glorificatōe ē inquirendū. Sūt em̄ indubie sublimes in p̄mijs q̄ meritis tam diuites extitere vt pȝ ex his

Erepti. sectant. fassi. gaudēt. speciali

Primo coꝝ gl̄ia perpēdit̄ ex maloꝝ ereptione: G Nā martyrij falce ab oī soluūtur incōmodo. ita vt secuti dicere pssit Aia nr̄a sic passer erepta ē de la. venā: Erepti etiā a corꝑis carcere. A miseriaꝝ vite vincul̄ q̄ sunt sex incōmoda vite. fames sicut frig⁹ ꝛ est⁹. dolor ꝛ labor. ꝛ mors oīm finis A ꝑiculoꝝ loco exilio scȝ mūdi ꝛ oī penarū timore. Absterget em̄ de⁹ oēm lachrymā ab ocl'is scōꝝ. ꝛ iā nō erit ꝗpli⁹ neq; luct⁹ neq; clamor. sȝ nec vll⁹ dolor O vere bt̄i ab oī malo liberi Scđo coꝝ gl'a pȝ ex xp̄i imitatiōe Sequūt̄ eniȝ agnū q̄cunq; ierit nūc in gl'a sicut an̄ in pena ꝛ singulari p̄ceteris seq̄la. Tertio ex cōfessoris coꝝ corā militia celi ꝛ prē dignitate Nā xp̄s nō iā eos erubescit q̄ ip̄m nō erubuerūt. sȝ vt ꝓmisit sublimi orōne sublimis ip̄e orator ꝯfitet̄ eos corā deo prē ꝛ angelis suis O gl'am. o honorē. Quarto ex gaudij singularitate Nā si Boetio in tertio de ꝯsolatiōe phie teste Dulcior sit apū mage labor: si mal⁹ ora prius sapor edat Et si Grati⁹ astra nitēt vbi nothus desinit imbrifeos dare sonos. Liquet ꝓfecto ampliori eos gaudio gaudere q̄ ante aduersa ꝛ tristia passi. Iā nō reminiscentes p̄ssure feliciter iā nati in mūdū Et hinc est q̄ p̄ ceteris Ioan. in suo Apo. alte clamantes lete q; canētes audiebat. vt pȝ eiusdē. vij. ꝛ. xiiij. cap'lis.

Postremo coꝝ gl'ia elicitur ex remuneratiōis spēalitate Nā singularib; p̄mijs remūerant̄ quēadmodū colligitur ex Apoca. ꝛ doctorū scriptis Hn̄t em̄ locū deo vicinū. q2 sunt an̄ thronū dei Exercēt actum dignū q2 fuiūt ei die ac nocte in tēplo e⁹. Hn̄t singulare solaciū q2 qui sedet in throno hitat suꝑ illos Et absterget oēm lachrymā ab ocu. eo. ꝛ deducit eos ad vite fontes aquarū hn̄t grande ꝯsortiū. q2 vidit inq̇t Ioan. turbā magnā quā dinūerare neō poterat Habent hitū cādidū q2 amicti stolis albis Ornamētū p̄cipuū q2 palme in manib; coꝝ. vt pȝ Apoca. vij Hn̄t ꝛ p̄terea p̄mia alia q2 gl'ia quo ad se interi⁹ honore quo ad nos exteri⁹ coronauit eos de⁹ quo ad se suꝑnis. gaudētes nihilomin⁹ aureola spēali vt doctores tradūt ꝑꝑ actū priuilegiatū. Coronā de lapide p̄cioso eleuato capite gestātes Hec vtcūq; de p̄mijs in q̄bus cōgratulandū ē eis Mēbrū. vi. h

p Ostremo pro meditationis dilatatione ꝛ intellectus eruditione possent hic annotari de martyrio ꝯsideratiōes varie. de quo m'lta se offerūt tractāda scilicet.

Ex q̊. q̇t cause sit opus p̄stat. speciesq;.

Primo cōsiderari poterit initiū ex quo suscipitur Et supra tactū est q̄ martyriū sustinere sit act⁹ q̄ttuor virtutū scȝ fidei charitatis fortitudis ꝛ pacie De secūdo aūt quot ad ꝑfectionē martyrij requirant̄ vt q̇s nūero martyrū ascribat̄. Et aiūt q̄ tria. scȝ cā rōnalis. pena exicialis. cōstantia infatigabilis. Naȝ de primo Aug⁹ ait q̄ pena nō facit martyrē sȝ cā rōnabilis que multiplex ē vt dicet̄. nā licet pl'es grauia ꝛ imania sustinuere aut pro delicti vltione vt malefici fures ꝛc̄. Aut pro vane gl'ie acq̇sitione sicut ethnici q̇dā. nā de curtio milite rhomano valeri⁹ narrat q̄ sese in hiatū terre ꝓ fama adipiscēda iactauit. ꝛ plerique oculos sibi eruere. Aut etiā ex ꝑfidie obstinatiōe sicut ꝑfidi heretici q̇dā. hi tn̄ martyres nō sūt q2 causa martyrij q̄ in vera dilectiōe cōsistit caruerūt Scđo requirit̄ pena mortȝ exicialis vt scȝ mors nō quelibet sed violenta inferat̄. Hinc Chrys. dt Ne estimes q̄ vsq; ad verbera tm̄ ꝛ cōtumelias oporteat hoiem abnegare seip̄m. oñdit dn̄s vsq; ad quātū abnegare sit necessariū. q2 vsȝ ad mortē nō ad mortē naturalē. sȝ violentā. ꝛ nō q̄litcūq; violentā. sed exꝓbrabilissimā puta mortē xp̄i q̄ dt. ꝛ tollat crucē suā Tertio requirit̄ ꝯstantia finalis nā sol⁹ q̄ ꝑseuerauerit vsȝ in finē hic salu⁹ erit. Hec de req̇sitis. Tertio de causis q̇b; inducit̄ ad martyriū varij varie illas assignant. Alij plures. alij pauciores. Ex quib; istas inuenim⁹

vt machabei	ꝑ salute ppl'i vt xp̄us	vt stephanus	ꝑ ofēsiōe cecē vt thomas cātuarīi.	vt inocētes

I Lege dei. pplo. ꝙ fide. templo. qꝫ xp̄o

vt abel	ꝑ obiurgatione sceler vt baptista	ꝑ assertōē veritat vt ꝓphē	ꝑ iuramēti obserua tione	ꝑ quilibet virtute xp̄us

Justicia. scelere. vero. voto. oia xp̄us

Pro vltimo mēbro nota Quod sicut hieroni⁹ ait xp̄s sapiētia ē iustitia vitas ē scitas fortitudo ꝛ oīs virt⁹ Ideo nō solū martyr ē q̄ sustinet mortē violētā ꝑ testificatione fidei christiane aut cauſ enumeratis sed etiā cum qs ꝑ aliis opibꝫ virtutū magis mortē sustinet q̄ꝫ assentiat agere cōtra illa ꝛ corona martyrij decoratur Iā quarto vtrū sustinere martyriū sit ad salutē necessarium ꝛ an cadat sub p̄cepto R̃ndēt doctores ꝙ nō cadit sub p̄cepto absolute q̄ ad factuꝫ q̄si sine eo saluari nō possum⁹ sed ꝯditionate quo ad animū .i. ſm p̄parationē aī scꝫ vt p⁹ se ꝑmitteret occidi q̄ꝫ christū aut fidem negaret nō tñ securū est vt homo de h̄ ꝑiculariter se examinet ait Gerson. De quinto quō scꝫ martyrij act⁹ ceteris supereminet tactū ē supra qꝛ scꝫ maiorē caritatē portēdit eo ꝙ rē magis dilectā ꝑꝑ deū ꝯtēnit ꝛ vota oia transcendit Postremo de martyrij spēbꝫ aliquid dicēdum. Inuenit em̄ martyriū multiplex vt pꝫ in vsu.

K Corporis et mētis. vtriusq simul. variatur

Hoc ē inuenitur martyriū occisionis tm̄ corporalis quale fuit scōꝝ innocētū. licet aliq̄ hos putēt ratiōe pueritos de q̄bꝫ armacanus mirabiliter nesciūt doc- ti verꝫ tā veraciter q̄ꝫ seueriter sensit Alterū ē martyriū affectionis tm̄ interualis q̄li. Cyprian⁹ ait In seruis dei apud quos cogitat ꝛ martyriū mēte ꝯcipit animus ad bonū dedit⁹ deo iudice coronat. Aliud ē martyriū defuisse aio. aliud aim defuisse martyrio Exponūt illud aliqui ꝙ licet mereāt magnā auream nō tm̄ aureolam Alij tn̄ cōtra sentiūt ꝑꝑ illud augustini ꝙ de⁹ reputabit fcm̄ qd nō potes ꝛc. Tertiū est effect⁹ corporis sil' ꝛ hoc est martyriū ꝓprie dcm̄ vepꝫ ex ꝯditionibꝫ req̄sitis Inuenit adhuc variū martyrium spūalit dictū Nā ꝛ nrā tpa martyres tales hn̄t

L Qui pc⁹. larg⁹. cast⁹. paciēs. amor. ē ꝑles

Hoc ē vt paucis aga⁹ scđm̄ bnardū Martyres esse possumus sine sanguinis effusione. dū sit pietas in vbertate qualē habuit dauid. aut largitas i paupertate quā exhibuit Thobias ꝛ vidua in euāgelio Tertio castitas in iuuētute q̄ vsus ē Joseph i egypto Ceteras spēs ponit. Greg⁹. dicēs Sine ferro martyres esse possum⁹ si scꝫ paciētiā i aduersis in aio veraciter teneam⁹ ꝛ hoc q̄ ad q̄rtū gradū vsus Quinto si ini micos diliga⁹ Ferre em̄ cōtumelias ꝛ diligere odiētem martyriū ē in occulta cogitatōe Postremo martyres esse possum⁹ si affectū ꝯpassionis erga afflictos gesta⁹ Qui em̄ ait Greg. dolorē exhibet in aliena necessitate. crucē portat in mente: tot ꝑpetiens doloris vulnera. quot cōspicit ꝓximorū incōmoda. Agite ergo si ferrū ferre nō possumus vel his modis martyribus nos cōformem⁹ ꝛ fragilitatē nrām dinosca⁹ ꝛ a martyribus pacie virtutē exoremus. Valete nūc iam o vos martyres victoriosi gaudentes in iesu principe militie vestre. quia ipsū iam possidetis in vestri certaminis premiū pro quo aīas vestras tradidistis in mortis interitū impetrantes nobis pacie virtutem.

N Titulus tricesimusnonus de cōfessoribus

Onfitebūtur celi mirabilia tua domine. p̄s. Jam in cō-

e fessores scōs quomodo oculi sint eleuandi. que ve circa eos cōsiderāda sunt paucis tangamus. Et revera sūma deuotione ad hos cōfugere debemus. Sunt em̄ erga nos valde misericordes ꝛ apud dominū plurimū potentes nec ceteris sā ctis forte dictis inferiores. Nā canitur de q̄busdam ex illis. Plus currit in certamine confessor iste sustinens q̄ꝫ martyr ictū sufferens mucrone subdens sanguinē. Sed isto martyriū corporis nō susceperunt. cordis tamen pertulerunt ꝛ diuturnitate suppleuerūt ꝛ sanguinem qui sub gladio statim funditur pondere exercitiorū cōsumpserunt. Et quia perfecte amauerunt. ideo perfectiōis statum tenuerūt. et premia perfecta exceperunt. Charitas em̄ est sanctuarij pondus Et vt quidam notat triplicem charitatē habuerunt per quam in statū perfectionis ascenderunt scilicet. Extensiuam ꝑ quam dilexerunt beneficos domesticos inimicos. Intensiuam qua temporalia cōtempserunt. corpus ꝓprium vigiliis ꝛ abstinētiis afflixerunt. in desiderio hn̄tes mortem pro christo ꝛ pro ximis ferre Recognitiuam autem habuerūt qua recognouerunt beneficia creationis ꝛ redēptionis. itē magnitudinē dilectionis christi. ꝛ desiderauerunt instantissime premium retributionis cupientes dissolui et esse cum christo. Et ergo per charitatem īpletū est desiderium eorum in bono. Sed nostro more primum rationem nominis huius ordinis inquiram⁹ Cur scilicet cōfessores dicantur Ubi notanduꝫ ꝙ persecutionis tempore omnes christiani cōfessores dicebantur quia christum erant constanter confitētes Sed post anthonomatice qui patiebantur vsq ad mortem martyres dicti sunt. Et confessorum nomen est specificatum ad eos qui non sunt aliqua prerogatiua apostolatus euāgeliste aut martyris aut virginis insigniti. pro eo ꝙ christum cōfitentur ꝛ varie cōfitentur scꝫ his modis

Cordib⁹ et verbis.fcis.pctā.fideq₃ hel.

Primo ḡ cōfessores dei sīt eo q̄ deū cōfessi sūt corde credēdo sc₃ eū colēdo.hōrando vt pncipiū ⁊ oī₃ finē.ita vt dicere possent. Cōfitebor tibi dn̄e i toto corde Scd̄o q₂ eū ⁊fessi sunt ore sc₃ regratiādo laudando dicētes. Cōfitebor dn̄o nīs in ore meo. Nō ei sufficit cōfessio cordis sine cōfessione oris Jurta illud Corde creditur ad iusticiā.ore autē cōfessio fit ad salutē. Qd̄ cōfessores sci noscētes etiā cōfessionē or₃ addiderūt Tertio cōfessi sunt ope ⁊ factis ne eēnt de nūero corū quib₉ apl's ait. Cōfitētur se nosse deū factis aūt negāt O pe aūt cōfiteri ē virtuose cōuersari sicut pulchre Hieroni.osidit dicēs Christ⁹ inq̄t sapia est iusticia veritas scitas fortitudo. Negat̄ p insipiētiā sapia.p iniquitatē iusticia. p mēdaciū veritas. p turpitudinē scitas. p aī imbecillitatē fortitudo Et q̄tienscunq₂ vincimur vitijs atq₃ pctis totiēsdeū negamus Et q̄tiēscunq₂ aliq̄d bōi vel q̄d bn̄ agim⁹ totiens deū ⁊fitemur Et de hac cōfessione xp̄s ait. Qui me ⁊fessus fuerit corā hōibus Sic ergo cōfessores dicūtur q₂ varie sunt ⁊fessi. Scd̄o etiā q₂ varia ⁊ diuersa ⁊fessi.vtpote sua mala ⁊ pctā vt iustificarent̄ fidē xp̄i ⁊ deū ip̄m ⁊ mirabilia eius sicut ex scripturis deduci pōt Sic ḡ ad oēs sic ⁊fitentes deductū ē confessor₂ nomē. Marie tn̄ ait Cesari⁹ ad sacerdotes dn̄i est specificatū q̄b₉ ptās data ē ligādi ⁊ soluēdi ⁊ q̄ sīt pctō₂ ⁊fessiones recipiētes Multiplex eīn est vt p⁹ patebit dria ho₂ ⁊fesso₂. Ad q̄s q̄ cōtemplatiōis oculū attollere vol₃ sequētia circa eos specl'ari poterit

Comparationem
Denominationem
Scilicet Priuilegiationem
Premiationem
Multiplicem inuestigationem

Que paucis sunt tangenda ⁊ cōplectūtur hoc versu

Par.nomē.digni post pmia. vl' variatū.

p Rimū itaq₂ de ⁊patiōib₉ Mēbrū.i. quib₉ ⁊pant̄ cōiora transeūtes vtpote q̄ sal terre lux mundi ciuitas posita supra montē aut cādelabra lucerneq₂ cōfessores seu doctores sci dicātur.pōemus quedā abdita magis que sunt ista

Sūt hyades.mōtes.renes.aīalia. et āgli

Primo cōpant̄ stellis illis q̄ dicūtur hyades.de q̄b₉ dr̄ Job.ix. Qui facit arctu₂ ⁊ orionas ⁊ hyadas ⁊ interiora austri. Et h̄ pp ca₂ ortū ⁊ effcīn. Nā in vere oriunt̄ ⁊ pluuiā causant q₂ isti dicere hn̄t Concrescat vt pluuia doctrina mea. Scd̄o pp ca₂ sitū q̄a sitū hn̄t in frōte thauri.vt ait Marcian⁹. Et i.xvi.ḡdu e⁹.vt dr̄ Mizael ⁊ in corpe hōis dn̄at̄ collo ⁊ gutturi vbi vox p̄dicatiōis forāt̄ ⁊c̄ Tertio pp effcīn ⁊ fructū: Nā qn̄ oriunt̄ hyades crescunt dies ⁊ sol incipit eē feruētior. fruges et₃ vberi⁹ crescunt q₂ a pluuijs irrigant̄. Sic et₃ ex ⁊fesso₂ ⁊ docto₂ p̄dicatiōe crescūt dies.i.claritas cognitiōis ⁊ feruor dilectiōis ⁊ fruct⁹ opationis. Quarto pp aspcīn q₂ hyadū cōstellatio est gratissima ⁊ clara aspectui nostro. q₂ ex multi₃ cōstat ordiata. Sic cōfesso₂ vita ordinata ⁊ exemplis clara. O vos cōfessores vereq₂ hyades causemini i me pluiam virtutū Secūdo montib₉ cōpantur tedet me plixitatis ⁊ pprietates adducere Sūt eīn h̄c mōtes a terra p cōtēptum terreno₂ eleuati. p pacia₂ solidi. ⁊ p cōstantiā cōpacti versus celū p desideriū creati. Aqua₂ grē attractiui.aquarum doctrine emissiui. q₂ minera₂.i.hituū virtualiū int⁹ contentiui. diuersorū fructuū ⁊ herbarū bonarū sc₃ opationū productiui solatiū radiorū.i.reuelationē diuino₂ p̄missus susceptiui.vtiná in nos refulgeāt Tertio renibus assil'antur.tū q₂ calore verbi feruidi. tū q₂ frigiditatis dorsi.i.malicia₂ hōim secularium temporatiui.tū quia humorū gratie attractiui Sanguis id est carnaliū purificatiui: Seminalis humoris.i. verbi ⁊ cōuersionis peccatorū generatiui. Jn xp̄o enim per verbū dei nos gignūt Quarto aīalibus illis cōparant̄ q̄ Ezechiel describit: Et hoc rōne loci ⁊ tropi numeri ⁊ loci.et cetera.

De sanctorū cōfessorū denominationibus. Membrū secundū.

n Unc de nōib₉ q̄b₉ inuenim⁹ eos p officijs in scripturis denōiari agendū. ⁊ int̄ cetā mlta hec ponemus.

Vinitor: ⁊ pastor.miles.cultorq₂ canis bos.

Primo inq₂ nōiantur ⁊fessores vinitores pp officiū sc₃ p palmites supfluos aut malos rescādi Unde Ozee.ij. Dabo eis vinitorē ⁊c̄ Euellūt eīn ⁊ plantant Secūdo pastores pp officiū subditos v̄bo exemplo subsidioq₂ pascēdi.dictū eīn est illis Actu.iij. Pascite q̄ in vobis ē gregē Tertio milites pp officiū eccl'iam cōtra aduersarios defendēdi p arma iusticie q̄ sunt arma milicie eo₂. Hinc apl'us ad Thi.ij. Labora vt bon⁹ miles. Quarto cultores Sūt ei seminantes semē verbū dei q₂ eūtes ibant ⁊ flebant mittētes seia sua. venietes āt veniēt cū ex. por. ma. su. Sūt plātantes ⁊ rigātes arātes ⁊ triturantes terrā cordiū hūanorū. vt ex scripturis ⁊ epl'is pauli. p̄sertim ex.ix.ca.p̄.ad Co.deducibile Quinto canes ⁊ hoc quidē pp multas pprietates p̄sertim ob istas sc₃ Ob dn̄i sui insepabilem dilectionē ⁊ seq̄lam vn̄ Thob.vi. pfectus ē thobias ⁊ secut⁹ ē cū canis. Et hi sequūt̄ xp̄₃ q̄cū₃ ierit ābulātē i t̄r₃ e⁹ exēpla imitādo sedētē in celo ad eū aspirādo.2° pp ligue medicinal' v̄tutē.p̄s.lingua canū tuo₂ Et d̄ lazaro.3° pp greg₃ eccie d̄fēsiōe₃.vi. d̄nōiant̄ boues.tū q₂ iugū dn̄i portāt.tū q₂ t̄rā pctō₂ vomere ligue scidūt. q₂ segetes fideliū suo labore ml'plicāt. q₂ ḡna v̄tutū a vitio₂ paleis sepant Preterea ⁊ alijs plib₉ iueni⁹ eos nōib₉ d̄nōiari vtpote architectos.eq̄s.gallos Jtē₃ lūtaria

satis appriate dicūtᷣ eo scilicȝ ꝙ in sbuā habeāt incorruptibilitatē ꝓpᷣ fidei cōstantiā In q̄ȝtitate apparētie puitatē. ꝓpᷣ huilitatē In q̄litate luiositatē ꝓpᷣ ꝯuersationē scāȝ ꝛ exēplaritatē In figura rotūditatē ꝑꝑ simplicitatē In situ sblimitatē ꝓpᷣ ꝯtēplatōis altitudiēȝ In motu vniformitatē ꝓpᷣ obiē ꝓmptitudinē In effcū vtilitatē ꝓpᷣ īstructiōē ꝛ alia bona vt ptȝ īfra Hec de noibꝫ coꝝ que ꝗsqȝ secū meditādo lōgi⁹ deducere p̄t.

De priuilegiis Membrum tertium.

Q t Ertio de coꝝ ꝓuilegiis ꝛ dignitatibus agendum Et inᷣ cetera ex istis scōꝝ ꝯfessoꝝ dignitas elici poterit.

Hi serui. economi. ꝛ odor. cōsal ꝙ vicē dāt Hosce uatus habit⁹ actus bona scire ptās

Primo corū dignitas elicitur ex coꝝ officioꝝ sblimitate hiȷ eñ sunt serui illi boni ꝛ fideles lūbis succincti lucnas ardētes in maibꝫ hñtes in ōni vigilia vigilātes ꝛ dñȝ vigilāter expectātes ꝛ mor ei cū placuerit apiētes Uñ ꝛ ab eo beati dicti O hti fui tui hiȷ dñe si quidem raro inueniūtᷣ tales vt in euāgelio insinuasti dicēs Quis putas fidelis ꝛc̄. Secūdo sunt fideles illi economi et dispēsatores magni prisfamilias q̄bꝫ dedit bona oia. q̄bꝫ mēsurā tritici ꝯmisit dispēsādaȝ familie tpe suo. q̄bꝫ quiqȝ aut duo talēta ꝯmisit ꝛ veniēs cū vsura ꝛ lucro recepit Uere grandꝭ dignitas talis dñi in talibꝫ ꝛ tātis bonis esse dispēsatores. dispensatores in talibꝫ dico non eñ tā tpalibꝫ q̄ȝ spūalibꝫ sunt p̄latiȷ. facti dispēsatores non rerū tpaliū sed ecc̄asticorū sacramētorū vt dr̄ ꝓme ad cori. iiiȷ. Sic nos existimet homo vt ministros christi ꝛ dispensatores mysteriorū dei

Item grārū Iuxta illud ꝓe pet. iiiȷ. Sicut boni dispensatores multiformis grē christi Item officiorū Uñ aplūs ad titū. ꝓmo Oportȝ epm sine ci̅mie esse sicut dei dispensatorē Itē bñficiorū vtpȝ lu. xiȷ. Quis putas ē fidelis dispensator ꝛ prudēs O vtinam in me sitis largissimi. Tertio sūt bon⁹ christi odor qm̄ ex sñia cum paulo dicere possunt illud secūde ad cori. iȷ. Christi bon⁹ odor su⁹ deo. Eo scȝ ꝙ in hos christus bonus appȝ in p̄dicatōe ꝛ moribꝫ coruȝ ꝑ eos spirās veritatē can. iȷ. Odor oris tui sicut malorū punicorū Spirat ei in his hūiltas sicut aroma dū ꝯteritᷣ can. i. dū esset rex in accubitu suo nardus mea q̄ est hūilis herba dedit odorem suauitatis Et posset ita fieri ꝓsecutio de odoribꝫ singularū virtutū sȝ trāsim⁹ q̄sȝ meditādo colligat. O vtinā hoc me odore tuo inspiraueris christe. ꝛ efficaciter inspirauerꝭ adeo vt icipiā currere in odore vngētorū tuorū hoc ē seq̄ exēpla scōrū ꝯfessorū Sūt itē ꝛ ꝯfessores sci ꝯsules ꝛ doctores christi Sūt itē vicariȷ e⁹ suꝑ terrā quibꝫ plenā ptātem (in edificatōēȝ saltē) dimisit O ꝯsulite de nob in bonū Et hec de officiorū sublitate Secūdo colligitᷣ ꝓncipaliter coꝝ dignitas ex stat⁹ coruȝ dignitate. Nā est vn⁹ ex dignissimis eccl'ie statibꝫ. vt supra ē declaratū Est ꝛ stat⁹ ꝑfectiōis cōplectēs fere in se ceteroꝝ statuū dignitates ꝑficiēs iperfectū veteris legis sicut Anthonin⁹ declarat ex singulis priarchis in tertia pte ssme sue Tertio oñditur coꝝ dignitas ex hitus tā externi q̄ȝ interni cōgruitate. Nam cōiter cōfessores eccl'iasticis hitibꝫ ꝛ ornamētis que plena sūt mysteriis ornati fuere ꝓut scribitᷣ de aaron in eccl'iastico circa finē q̄ inde collandatᷣ. Sȝ de internis ai hitibus q̄ sunt vere virtutes magis attollūtur Et licet oibꝫ virtutū ꝑfectiōibꝫ fuerint ornati. specialius tñ cōtinētia ꝛ abstinētia aut hūilitate ꝑfulsere ꝓut in suo de ptāte papali dr̄ Aug. de anchona. determinās ꝙ marie cōtinētia deducti sūt ad ꝑfectū. nec nō ꝛ hūilitate. Quarto colligitᷣ corū dignitas ex actuū ipsorū nobilitate ꝛ acceptabilitate Eoꝝ eñ act⁹ principalis fuit bñ viuere in se ꝛ suis exēplis ꝛ exhortationibꝫ ꝛ scriptis niti alios trahere ad deū. q̄ actu digni⁹ grati⁹ q̄ȝ est nihil. Nil inq̄ȝ actibꝫ hmōi digni⁹ est. tū ꝓpter motiuū excellentissimū q̄d est charitas. tū ꝑꝑ exemplū sublimissimū q̄d est xpi ꝯformitas. tū ꝑꝑ obiectū nobilissimū. qr̄ pro aiabus ꝯuertēdis. tū ꝑꝑ mediū purissimū. qr̄ per verba dei Qui etiam act⁹ deo gratissim⁹ adeo ꝙ fere hoc grati⁹ vt Beda dicit. nihil q̄ȝ trahere aias ad deū. Et q̄d ni grat⁹ q̄ ꝓpe cū regnū e⁹ instauret tēplū reedificet. sponsam adducit. filiū abductū de tyranno reducit. Quinto cōmendabiles sunt ꝯfessores xpi ex vtilitate Nam eccl'ie dei pl⁹ ceteris ordibꝫ p⁹ apl'os ꝓfuere. Quis eñ martyres ad agones induxit. q̄s virgīes ad cōtinentiā induxit. nisi sermo cōfessorū. Quis cecos illūinauit. mundūȝ instituit nisi s̄mo cōfessoꝝ. Esto apl'i miraculis fidē cōfirmarūt. ꝛ hiȷ miracula spūalia fecerunt Esto martyres duriora passi sunt. Hi tñ diuturniora tormēta tolerauerūt. de vtilitatibꝫ cōfessorū pulchre Maxim⁹ in sermōe agit. d̄ quibus h̄ nōnᷣ le explicāde.

Illustrāt cōuertūt. qȝ docēt. gignūt. bōa pla K

Hoc ē verbis ꝛ exēplis excecatū mūdū illustrarunt. Ad fidē cōuerterūt orthodoxā Ad meliora instituere Nouas proles nouorū ordinū institutione deo genuerunt Uideat q̄ volet ꝛ trite cognoscet q̄ȝtū hiȷ q̄ tanta eccl'ie instrumēta āministrauerūt eidē profuerunt Sexto colligitᷣ corū dignitas ex scia q̄ illūinati fuerūt claritate. Hi eñ sunt viri illi q̄bꝫ dedit sciam scōrum quos cibauit pane vite ꝛ intellect⁹. ꝛ potauit aq̄ sapientie salutaris q̄s exaltauit in verbo gl'ie. q̄bꝫ vt eccl'ia canit Dedit claritatē magnā vt possent cecos illumiare ꝛ demōes effugare Hi eñ sunt quoꝝ oculus s̄m Iob oia vidit ꝛ q̄ scrutati sunt ꝓfūda fluuiorū ꝛ abscōdita in lucē ꝺduxere Hi itē viri illi sci quēadmodū eruditi q̄ ipleti sunt q̄si flumē sapia q̄ꝝ ꝟbū vt facula ardebat. i q̄ꝝ ore lex ꝟitatis fuit sꝑ q̄ ꝓpe qui

angeli fuere. de q̄ꝝ ore lex reqrenda Postrēo coꝝ dignitas pꝫ ex ptāte Ipi em̄ sunt q̄ claues eccl'ie te/nēt. imo quoꝝ ligue claues celi fcē sc Mēbꝝ. iiij

i Am de p̄miatiōe boꝝ viroꝝ tā dignoꝝ pau ca sc subnectēda. Et ptꝫ ex his vtraq̄ꝫ eoꝝ premiatio

S **Ornans inducit laudās sup oīa plura**

Prio ex singulari exornatiōe. Nā canit̄ de vno q̄li bet eoꝝ. Amauit eū dn̄s ⁊ ornauit eū. stola gl'ie idu/it eū. ⁊ ad portas padisi coronauit eū. Coronauit vt aiūt nō q̄libet gregaria corona. sed p̄ter aureā etiam in capite eoꝝ diadema speciei posuit. insup ⁊ aureo lā. Nā ⁊ ip̄a doctoribꝫ assignat̄. Et ipi sunt q̄ docue/re mūdū. ⁊ iō fulgēt quasi stelle in ppetuas eternitates Secūdo ex gaudij inductōe. nā hij sūt iusti illi q̄s dn̄s ipse deduxit p viā rectā ⁊ gl'am regni ostēdit ⁊ n̄ ondit mō. sꝫ ⁊ singulis illis tāq̄ꝫ fidelibꝫ suis dixit. i/tra in gaudiū dn̄i tui. Intra inq̄t in gaudiū qꝛ in te intrare nō p̄t p̄e magnitudine O felices nimiū q̄ in hoc introduci meruerūt Tertio ex collaudatione Hi em̄ sūt q̄ merito fidelitatis a dn̄o cōmēdari me/ruerūt. q̄bꝫ singillati ait Euge fue bone ⁊ fidelis. O mag̃ laus qꝛ maximꝰ laudator Quarto ex suppositi one Nā sup oīa bōa cōstituit eos deꝰ eo q̄ in pauca fi deles sese exhibuere Postrēo ex remūeratione Naꝫ quotidie eis p̄mia accrescūt Nā aiūt q̄ queadmodū arriꝰ nōdū hꝫ oia sua tormēta. sic nec Augꝰ sua p̄mia Quotq̄t em̄ eoꝝ exēplis aut scriptis edificāt̄ vel ōsti tuūtur in bonū aut in malū. tot inde alter tormenta ⁊ alter p̄mia ferre hꝫ. Qd̄ ⁊ de oibus cōfessoribꝫ q̄ vl' exēpla vel scripta reliquere tenendū. Hec tā ⁊ si pau ca videātur. si tn̄ rite diiudicata fuerit mirabl'r hōiē ꝫ in gl'iam sublimabūt Cōsiderabilia Mēbrū. v.

c Ostremo nūc p materie dilatatiōe varia cō/sideratio aut inquisitio q̄ de cōfessoribꝫ habe ri poterit ē assignāda. Et certe p̄mo oim̄ of/

T fert se distinctio cōfessoꝝ Sūt em̄ gn̄e mlti scꝫ

Pontifices. docti testes mōachi q̄ꝫ vulgꝰ.

Id ē ɔfessoꝝ alij sūt pontifices ⁊ pastores quasi dn̄i/ci gregis arietes Alij scripturaꝝ sacrarū doctores q̄ si galli intelligētes Alij cū munere spēali p̄uilegio gau dentes martyres dei Alij vero heremi vel cenobioꝝ cultores quasi onagri in defto bitantes Alij vo secl'i bitatores q̄ p̄ijs opibꝫ suis tpibꝫ deū cōfessi sūt. Hec Anthoniꝰ i t'tia pte sūme sue satis pseqūt Ceterūꝫ de singul' hoꝝ generibꝫ singulares se offerūt q̄stiōes. vtpote de singuloꝝ exēplis p̄cellētijs ⁊ statibꝫ. sic de eis Aug. de anchona i suo de ptāte ppl'i. Sed nūc abcedēdū ē a vob o venerādi ɔfessores. vos āt gaude te in dn̄o iesu quē cōfessi estis corā hōibꝫ: nroꝝ apud ipsum meōres quo vel tandē associemur vobis

Titulus tricesimꝰ De virginibꝰ Ca. i.

Dducētur regi virgines po A

stea. ps. Iam postea (vt q̄dā textꝰ hn̄t). i. postq̄ꝫ dcā sūt aliq̄ de singu

a lis ordibꝫ scōꝝ de virginibꝫ aliqua sunt adducēda q̄ nō infima sunt ps eccl'ie. nec minimū apud deū obti/nēt locū ⁊ naturalē hn̄t insitū erga se inuocātes miseratiōis affectū Vn̄ libēter in eas o culi intellectꝰ ⁊ affectꝰ sunt vibrandi vt veniat auxili um nobis. Et in cōsiderādo de his prius nōis ratio est premittenda. Virgines em̄ varie dicūt̄ scꝫ

Heeq̄ꝫ viret. vtꝰ. vir agēsq̄ꝫ viragoq̄ꝫ fortis

Primo itaq̄ꝫ vt scō Tho. placet virgo dꝛ a virore qꝛ nō est expta adustionē. i. actū veneree delectationis si cut arbor dꝛ viridis q̄ nō est desiccata a calore in foli/is Scdo v̄go dꝛ vt Fulgētiꝰ ait a v̄tute. vn̄ claret ait int̄ ceteras eccl'ie donatiōes illiꝰ p̄cipuū munus spūalis eē charismatis: vbi ip̄a integritatis pfectio meret̄ vocabulo censeri virtutis Tertio vt Anthoni nus vult dꝛ virgo q̄si viꝝ agēs. i. viꝝ repellēs vt se n̄ pmittat agnosci carnaliter ab eo. nā sic natal'r amit tit̄. Vn̄ virginū p̄priū cōsortiū est fuger̄ viroꝝ Quar to vt Fulgentiꝰ ad pbā de virgitate scribit dꝛ v̄go q̄ si virago Virago aūt a viro eo q̄ viriliter agit for/tia. vincat carnē. domat diabolū. mūdū supat Vere viriliter egerūt q̄ virginitatē inter tātas acies pugn̄ tiū cōseruauerūt. Et iure dꝛ v̄go q̄si virago. qꝛ p̄mic acta ē virgitas a viro xp̄o. ⁊ ē virtꝰ ab eo infusa. Neō em̄ cōtinēs sapiens ait nisi dederit deꝰ Postremo virgo dꝛ q̄si vt Bern̄ ait inuiolata carēs vi nullaꝫ vi in carne passa. aut potiꝰ inuiolata qꝛ vitio libidīs nō infecta Quōlibet aūt deriuationē suscipis virginum oēs sunt reperibiles in virgibꝫ nris sctis. De q̄bꝫ in genere vt plura int̄mittamꝰ possumꝰ ɔsiderare.

Earꝫ scꝫ
- Prefigurationem
- Assimilationem.
- Dignificationem
- Remuneratione
- Variam inquisitionem

B

Virginū figurationes Mēbrum p̄mum

Cerne typū sil'es. dignū. pia p̄mia queras

p Rimo itaq̄ꝫ de p̄figuratiōibꝫ virginū aut vir gitatis decūri. hoc dicimꝰ q̄ istis sūt virgīes p̄/signate aut virginitas earum scꝫ.

Archa typpat. pelles. cōcilio. v̄goq̄ꝫ sertum

Primo figurata est i Archa noe in qua oīa ania lia erāt pacata ⁊ a diluuio saluabātur Sic i mēte vir ginū sacraꝝ oēs motꝰ brutales ɔq̄escūt ⁊ a piculo a/q̄ꝝ ⁊ t'bulationū ⁊ sollicitudinū sollicite quō xp̄o pla ceant liberātur Vel certe signātur per archam salo/

monis que de lignis sethim icoꝛruptibilibꝫ ꝯstabat
ꝯseruās māna legem ꝛ virgā aaron Sūt nāq; iste i
coꝛrupte ꝉobseruatrices legis diuine virginitatꝫ floꝛē
tis ꝛ chꝛistū inꝫ vbera ponētes tāq; māna veruȝ Le
giꝫ eñ de vna carū ꝙ semꝑ euāgeliū chꝛisti in pecto/
re gestabat. Secūdo vt ait Cesarius ꝑfigurātur
ꝑ pelles hyacitinas q̄ in tabernaculi tecto superioꝛes
fuere vtptꝫ exō.xx. Hyacinthus eñ aerei ꝛ celestꝫ co
loꝛis est merito designans eas q̄ celestem in terris vi/
tam agūt ꝛ inter hoīes posite angelicā puritateȝ se
ctātur que neq; nubūt neȝ nubūtur Que eciā iure su
pꝛemum locum tenent vt coloꝛ celestis sit primus ce
lo ꝛ loco ꝑeminceāt q̄ virtute homines trāscendūt

Tertio ꝑ circūcisionē hee eñ sunt q̄ vere circū/
ciderūt noxias delectatōes nō carnis tm̄. sꝫ ꝛ mentꝫ
sciētes illud ezecꝫ.xliiij. ꝙ in icūcisi carne ꝛ icircūcisi
coꝛde nō intrabūt in scificationē Attēde hic q; plene
se ꝯciderūt Quarto haꝝ virginū typus fuere ō/
nia que vsq; in toto de cursu veteris pagine de virgi/
nibꝫ dicūꝫ q̄ lōgū esset adducere Hec igitur sunt vir/
gines adducēde in tēplū prime offerende chꝛisto vir
gines israhel quas sibi in tclinio ꝑabat rex Iuuēcule
q̄ choꝛos ducebāt ex q̄bꝫ dauid vnā q̄ in sinu doꝛmi/
ret sibi assūpsit Puelle q; oēs ille speciose postea pꝛi
archis nuptui date. nā ꝛ hee chꝛisto sunt caste despō
sate Postremo designate sunt ꝑ ꝑtum ꝛ coronu
lam de q̄ exodi xxv. ꝙ suꝑ mensam corona ꝛ suꝑ coro
nā coronula fieret Nō ei cōi ꝑmio aut gregaria coro/
na vult has coꝛonare de9. sed ꝑmio singulari qđ au/
reolam dicūt ꝛ alijs vt ifra patebit

De virginum cōꝑationibꝫ Mēbꝛū secūdum

ſ ecūdo de assiꝉationibꝫ virginū aut virginitatꝫ
carus dicturi ancipites agimur. an qđ dicere
an ꝓꝛsus silere icerti Abissus siquidē ē i ista
intendere Sub genere tū vtcūq; plures assimilatio/
nes ꝯplectemur Assimilāꝫ igitur istis

Floꝛibꝫ ac herbis. volucri. lapidi. reliq̄s;

Primo inq; floꝛibꝫ assimilāꝫ certe diuersis fragrā
tissimis speciosissimis ꝛ mūdissimis suꝑ quos redes
cit spūs septifoꝛmis Et ꝑmo lilio hinc dꝛ can. ij.
Sicut liliuȝ inter spinas sic amica ꝛc. Et hoc ratiōe
decoꝛis ꝛ cādidi coloꝛis. vñ ꝛ virgines habēt purita/
tem carnis Secūdo rōne odoꝛis Nā itegꝛ itac
tus suauiter redolet. ꝯfractus āt ꝛ ꝯfricat9 plurimuȝ
fetet Sic virgitas iuiolata deo ꝛ hoibꝫ redolet sꝫ lux
urie vicio ꝯfricata aut signacꝉo fracto in fama fetet

Tercio rōne fulgoꝛis Nā in lilio quedā aurea ḡ/
na fulgēt q̄ septē astulis sustētātur ꝛ septē folijs liliū
decoꝛatur ꝛ septem granis refulget. Septem folia
septem virtutes. septem grana septem dona septeȝ
astule septē virgitatis ꝯseruatia que in sacris virgi/
nibꝫ fuere de q̄bus plire possꝫ disputari sed sufficit te
tigisse. vere ergo virgines ecclesie sunt velut lilia que
sunt in transitu aque ꝛ spīs obsite. q̄bus quo pungū
tur magis eo redolent suaui9 Cōꝑantur eciaȝ Rose
de qua ecci. xxiiij. Quasi flos rosarū in diebꝫ vernis
Et hoc ratione decoꝛis quo oculos pascit nā virgini
tas cūctos oblectat. Secūdo rōne odoꝛis quo ol/
factum afficit. nam domū ecclꝫie odoꝛe fame resꝑgit

Tertio rōne suauitatis tactū lenit. iiij. rōe vir/
tutis cōtra lāguoꝛes curat. nā virgitas a multꝫ tribu
lationibꝫ quas ꝯiugati patiūꝫ liberat vt ptꝫ. Assimi
lanꝫ etꝫ violis Et hoc q; sunt frigide a ꝯcupiā carnis
Aquose ꝑ lachꝛymas deuotionis Odoꝛifere ꝑ exem/
pla honestatꝫ. ꝑue virtute huilitatis. ꝟtuose q; odoꝛ
viole cerebꝛi caloꝛē mitigat. spm̄ aīalem ꝯfoꝛtat ꝛ sō
num pꝛouocat Sic virginitas odoꝛe exēpli carnis ar
doꝛē refrigerat. spūm mentis cōfoꝛtat ꝛ recreat ꝛ ad
quietē cōtemplatiōis disponit. Patet ḡ ꝙ floꝛibus
recte ꝯꝑantur Secūdo assiꝉantur herbis ꝛ arboꝛi
bus ꝛ alijs semibus. potissiē aūt cedꝛo Tū q; est ar/
boꝛ gratissimi viroꝛꝫ aspcū pulchꝛa. sꝑ tenēs viridia
folia sic ꝛ ꝟgines sacre. tū q; iocūdissimi ē odoꝛis ꝑpē/
tes fugans ꝛ hoīem recreās. quia virginitas diabo/
los fugat. angelos delectat. Tum quia efficacissimi
vigoꝛis. quia a tinea aut verme nō corroditur ꝛ a pu
tredine alia cōseruat. Sic virgines incoꝛrupte ma/
nent ꝛ alios ab imundicia ꝑseruant. Sic itē cypꝛes/
so ꝛ oꝛdeo ꝛ alijs herbis. puta nardo ꝛ siꝉibꝫ cōꝑanꝫ
Qui vero hec in extenso volet videat libꝛuȝ de simili/
tudinibus rerū. Patet ergo ꝙ virgines sacre sūt oꝛ/
tus voluptatis cōclusus. ꝑadisus delitiarum. in qui
bus omne genus oblectamentoꝛum. Sunt item ter
ra cui benedixit deus ꝛ ager benedictionis. vnde libē
ter ad coꝛum mentes velut ad areolas aromatū xp̄s
sponsus descendit. Tertio assiꝉantur volucribus
vt pote apibus turturi. Et recte apibꝫ siꝉantur. Naȝ
virginitatem carnis seruant cum fecunditate sp̄ua/
li. Nam sicut apes nullo cōcubitu miscentur. nulla
libidine resoluuntur. nec partus doloꝛe quatiuntur
ꝛ tamen maximū constituunt examen filioꝛum du/
plici ceteras fecunditate antecedētes. Sic sic virgi/
nes nostre coꝛpoꝛum integritatē custodiunt. immu
nes a libidinis fetoꝛibus. exempte a parientiū doloꝛi
bus. nihilominus deo multum fructificātes in spiri
tualibus operū fetibus carne scꝫ ꝛ mente exemplo.
alios trahentes. Unde dicitur Esaie. liiij. Multi fi
lij deserte magis q; eius q̄ habet virū. Ah nos tēpus
desereret si ad apes q̄s comparationes habent expli
care velimus Sic ꝛ de turture dicendum esset.

Quarto Assimilantur preciosis lapidibus ꝛ mie/
ris. puta margarite euangelice. Nam illa de roꝛe ce
li generatur virtutes magnas operatur sanās moꝛ/
bum caducum. Et virgines de celo exemplum habē/
tes valent contra luxurie casum. Item Thopa
sio qui est preciosus ꝛ speciosus lapis rarus ꝛ vigoꝛo
sus ebullitionem olle sedans. Et virginitas vera

speciosa ꝛ pulchra ꝛ rara ebullitiones temptationũ sedat Assilat quoqꝫ Thesauro abscõdito in agro nam collect⁹ ẽ de reb⁹ vtilib⁹ raris ꝛ p̃ciosis qualis v͛ginitas est vt late disputat vincẽtius beluacẽ.

Postremo etiã alijs rebus varijs assilant ꝛ primo celestib⁹ vt Circulo galaxie Et hoc ꝓpter decorẽꝫ ꝛ pulchritudinem. nã pulchrior ẽ ceteris stellis. sic v͛ginitas ceteris ecclesie statib⁹. vel etiam ꝓpter situs medietatem qꝛ angelis ꝯiũgit ꝑ incorruptõis itegritatẽ hoĩb⁹ ꝑ carnis fragilitatẽ Tertio ꝓpt͛ cãdorẽꝫ nã vocat via lactea siue circul⁹ lacteus ꝛ v͛ginitas est cãdor lucis eterne. Cõꝑatur postremo vtensilib⁹ vt cibo ꝛ lecto Cibo quo deus pascitur ꝛ delectatur. lecto quo deus requiescit iuxta illud. Lectulus noster floridus Hec de cõꝑationib⁹ tacta satis sint

De virginũ dignitate Mẽbrũ tertium.

Nunc tertio de virginũ dignitate ꝛ laude videndũ Que licet ex multis colligi posset Potissimũ tñ elucescit ex istis sequẽtib⁹ scilicet.

Officiũqꝫ status. p̃stãt. similes. ꝑamate
Euadũt. bona sunt. chare. pulcre. q̊ꝫ culte

Primo patet earũ dignitas ex officiĳ sublimitate Nam hee sũt spõse ꝛ aĩe xp̃i q̃ est virginũ amator despõsãs sibi eas in fide. de q̄b⁹ cã. iiij. vulnerasti cor meũ so. mea spõsa In huius rei typũ p̃ceptũ fuit leuitici xxi. ꝙ summ⁹ sacdos v͛ginẽ duceret vxorẽ Et hãc digitatẽ sacre v͛gĩes sciẽtes se inde corã tirãnis iactabãt vt pꝫ de scã mrẽ nrã agnete q̃ ait ip̃i sũ despõsata cui ãgeli fuiũt Et reuera p̃clara sblitas eẽ sponsas dei sicut pl͛chre Ambosi⁹ deducit in de v͛gitate ic cetera dicẽs Pulchritudinẽ q̃s p̃t maiorẽ estimare d decore ei⁹ q̃ amat a rege ꝓbat a iudice. dedicat a deo. sꝑ spõsa sꝑ inupta Et licet oĩs aĩa christiana sit dei spõsa ml͛to tñ p̃clariori mõ v͛gĩes illibate Notet h de q̄litate spõsarũ Scdo pꝫ earũ digitas ex stat⁹ dignitate Nã v͛gial͛ status marie ẽ p̃cellẽtie eminẽtior ꝑs ecce illustrior ceteris Hic cyp̃an⁹. Virginitas ẽ flos ecclesiastici germis dec⁹ atꝫ ornamẽtũ grẽ spũal͛. leta indoles laudis ꝛ hõris. op⁹ integrũ atꝫ icorruptũ dei ymago Illustrior portio greg̃ xp̃i Nã ꝛ bnardo teste Sola v͛gitas ẽ q̃ in mortalitat̃ loco ꝛ tp̃e illius statũ inmortalitat̃ rep̃ntat. Dignior ḡ statu et̃ merito p̃stat ait ei Hieroni⁹ ꝙ mai⁹ videt eẽ meritũ ꝑmiũ v͛ginũ q̃ꝫ ãgelorũ. qꝛ in eis maior ẽ pugna ꝛ ideo maioris meriti videt esse victoria. ergo ꝛ maior seq̃t corona. deniqꝫ ꝛ inter ꝯcilia p̃stãtissimũ ẽ ꝯciliũ v͛ginitatis Tertio expcellatione Nã ceteris añfert Nõ ꝙ simpliciť maria sit v͛tutũ oĩm v͛ginũ virgitas. nã theologice ꝛ actus religionis añcedũt qꝛ magis ĩherent deo sꝫ in genere suo. i. castitat̃ oĩb⁹ sp̃ẽb⁹ añfert Et ideo dñs ꝯp̃rãs sp̃ẽs castitat̃ ꝯꝑat castitatẽ ꝯiugalẽ t͛re bone vidualẽ meliori. virgialẽ vero optime p̃sertim qꝛ cẽtesimũ ꝓfert fructum vbi alia sexagesimũ alia tricesimũ reddit. vñ liquet ꝙ p̃stat ceteris. Et iure qꝛ bonũ diuinum p̃stat hũano. ꝛ bonũ anime bono corporis ꝛ bonũ cõtemplatiẽ vite bono vite actiue. Insuꝑ ꝛ ob alia multa virginitas castitati viduali aut cõiugali añfert. s. rõe electiõis a xp̃o ꝛ exẽplationis ꝛ interne actiõis. ꝯꝑatiõis. ꝑsuasiõis. ꝛ retributionis Vide deductionẽ in pantheologia aut ĩ s͛monib⁹ thesauri Unde pulchre Hiero. dr. laudo nuptias. sꝫ q̃ mihi virgĩes generãt. lego de spĩs rosam. de terra aurũ. de conchis margaritas Nõ op⁹ ẽ hinc multa dicere. plĩma eñi scripta sũt ab Aug. Hiero. Ambro. fulgẽ. ꝛ nõnullis alijs vbi istoꝝ statuũ collatio fit. Et licet simpl͛r virginitas prestat. p̃t tñ ꝯiugatus melior eẽ q̃ꝫ virgo. Aut ꝓpter aĩm paratiorẽ aut ꝑꝑ virtutẽ excellentiorẽꝫ. vt Aug⁹ declarat. O vos v͛gines sacre que elegistis optiam ꝑtẽ. ꝛ emulate estis charismata potiora date nob seq̃ exẽpla vrã. Quarto probatur eaꝝ dignitas ex silitudĩe viciniori ꝛ digniori Nã xp̃o v͛gini cãdido ꝛ rubicũdo ꝛ dignioribus scis sũt silioꝛes vt virgini mri iohi ꝛ multis alijs Angelis q̃ꝫ ab Ambrosio ꝯꝑant. vñ ait Virgitas cõditionẽ hũane nature suꝑgredit ꝑ quã hõies angelis sociant. Nec mirũ si angelis cõꝑant q̃ xp̃o angelorum dño copulãtur. nã in carne p̃ter carnẽ viuere angelice ẽ nature nõ hũane Quinto dignitas eaꝝ ostẽditur ex acceptibilitate ꝛ amore prestantiore Sũt eñi gratissime deo q̄ꝑpe q̃ amicũ hñt regẽ. Sũt ꝛ p̃cipue a deo ꝑamate electe ab eo ꝛ p̃electe qd̃ ex multis pꝫ qꝛ de virgĩe virgo nasci elegit. ꝛ p̃ ceteris aplm v͛ginẽ mag̃ dilexit Custodẽ v͛gis mris v͛ginẽ ioseph esse voluit. ꝛ a virgine baptisari voluit. vñ ꝛ maris dõis eas prosequtur ꝛ dignis ornamẽtis decorat. prout de eo dissernit btissima agnes. Vñ ꝛ vltor eorũ ẽ q̃ eis violentiã inferre volunt ꝛ in angustijs liberator ꝛ liberalissim⁹ remũerator ꝓut late vincẽti⁹ in speculo morali deducit enũerans. xij. bona. ex q̄b⁹ pꝫ amor dei ad virgines Sexto elicitur earũ dignitas ex malorũ multorum emunitate q̃ virgĩes euadũt quibus maritate premuntur. vtpote virorum subiectionem. oppressionẽ. laborem. dolorem. miserias ꝛ erũnas ante partum ꝛ in partu. ꝛ puerorum enutritione. Notentur hic calamitates coniugataruꝫ supra circa rosaria super Aue maria assignata.

Et hee sunt tribulationes carnis, quas iuxta Apostolum habent. Nam et sollicite sunt que sunt mundi. Virgo autem cogitat que domini sũt. libera a sollicitudine mũdi. Et ideo Gilbertus pulchre dicit. Virginitas inquit est curarũ silentium. pax carnis. redẽptio vitiorum. principatus virtutum

Septimo excedunt in vtilitate status Quas si enumerare temptem⁹ inuanũ laborat conat⁹ nr̃. neo nouit nisi q̃ gustauit. Est eñ virginitas thesaurus

absconditꝰ in agro. ⁊ manna absconditū qđ datur vīcentibꝫ carnē. reddēs animā deo gratissimā. domesticam : dignam. fecundā. securā. sanā. honestā. ⁊ brāz vt late vincētius ē prosecutꝰ Octauo ex gratiositate ⁊ ꝑciositate. nā talis est ait Bernḋꝰ. castitas ꝙ etiam diuos oblectare posset aspectꝰ. Porro de ꝑciositate sapiens Eccl'. xxvi. dixit ꝙ nō sit digna pōderatio aīe cōtinētis. tāto vtiq꞉ ꝑciosior q̄to rarior inuēitur. Oē em̄ rarū charū. tāto q̄z preciosior q̄to fuatu difficilior. Inter oia aūt certamia difficilius nullum q̄z certamē castitatis. Nono excedūt in pulchritudine. Nā corꝑe ⁊ spū caste. corde mūde. fontē oīs pulchritudinis peculiariꝰ cōtemplanť. Adeo ꝙ sapiens exclamauit. Sapie. iiij. O q̄z pulchra est casta generatio cū claritate. Ubi Bernar. Quid castitate pulchriꝰ. q̄d decorius virginitate! q̄ mundū de imundo cōceptum scie facit. de hoste domesticū. de hōie āgelum! Et licet dzn̄t inter se hō pudicꝰ ⁊ angelꝰ. sed felicitate nō virtute. Et q̄z q̄z illiꝰ castitas sit felicior. hꝰ tn̄ fortior ꝓbatur. Amāda est ergo ait ysidorus pulchritudo castitatis q̄ fructus est suauitatis ⁊ pulchritudo inuiolata securitas mētis ⁊ sanitas corꝑis.
Postremo patet eaꝝ digitas ex venerabilitate. Nā deo angelis ⁊ hōibus venerabiles reddūtur. imo et oī creature apparent venerāde. Quō deus eas hōrat longe vincētius deducit q꞉ eas sibi in mistras familiares elegit. dum ipē virginū est factꝰ ⁊ ī vita ⁊ morte pꝰ mortem cōtinue eas hōrat miracul' ⁊ prodigijs vt probat ex gestis scōꝝ. De angelis q̄z ⁊ ceteris idē declarat q̄ eas visitabāt ⁊ hōrabant Digne igiť venerāde sunt a nobis que tātis dignitosis ꝑuilegijs insignite ab oibus etiā a deo venerātur

De virginū remuneratione Mē. iiij.

E i Am de virginū remuneratione videndū Et certe maria merces est eis preparata vt patescere poterit ex istis.

Pugnā. cerne locū. sociū. vestē q̄z cultum.

Primo em̄ poterit cōijci magnitudo ꝑmij ⁊ remunerationis eaꝝ ex magnitudine pugne ⁊ certaminis: Sicut em̄ nō coronať nisi q̄ legitime certauit. Ita digniꝰ indubie ille remūerabūtur q̄ victoriosius triūphauere Et q̄ gl'az nosse volet pugnā q̄z magna ⁊ multa ex multis hostibꝫ fuerit diiudicet oz. Nā mariam pugnā virgines in cōtinēdo hn̄t. ꝓpter experientie desiderium. ꝓpter existimationē maioris delectationis q̄z sit s'm veritatē. ⁊ etiā vt Tho. ait. ꝓpter incōsiderationem incōmodoꝝ annexorū Mariam aūt pugnā q꞉ a maris ⁊ multis hostibꝫ. nā mūdꝰ caro demōia diuersa cōtra eas ꝑlia mouent. Necē ē igiť vt ⁊ maria sint ⁊ multiplicia eaꝝ ꝑmia: Et nō solū cōia premia perceperūt. sed etiā singularia q꞉ superogationis opera fecerūt. Et prio gaudēt de loci nobilitate ⁊ spōsi vicinitate. Nā dz Esaie. lvi. Nō dicat eunuchꝰ ego lignū aridū. q꞉ hoc dicit dn̄s eunuchis q̄ custodierūt sabbatū meū. ⁊ q̄ volui elegerūt ⁊ tenuerūt fedꝰ meum. dabo eis in domo mea ⁊ in muris meis locū. nomē ⁊ locū meliꝰ a filijs ⁊ filiabꝫ. ⁊ nomē sempiternum dabo eis qđ nūq̄z ꝑibit. Sponsi etiā hn̄t vicinitatez q꞉ innocētes adherēt ei ⁊ pasciť inter lilia. quē etiam vt diceť sequūť q̄cūq꞉ ierit leq̄la spōli. q꞉ n̄ solū itegritate mētis sz ⁊ carnis Et licet dicimꝰ eas viciniores sponso quo ad hāc integritatē. nō tn̄ quo ad fruitionis btitudinē. an̄cedūt em̄ ⁊ alij sci. vt ait Augꝰ.
Secūdo ex nobiliori societate. q꞉ btē virgis ⁊ cū qua velut cū altera maria sorore moysi egrediens cātica de obtenta victoria cātantes. Hinc dz Hiere. xxxi. Letabiť virgo in choro ludentiū Tertio ex vestitu singulari q꞉ induit eas dn̄s vestimēto salutꝭ ⁊ leticie stola bissina ⁊ veste nuptiali stola cādida ⁊ varietate. vt patet ex prophetis ⁊ apocalipsi. Postrēo ex oīm mēbrorum singulari cultu ⁊ ornabilitate Naz vt vincētius ait Remunerabūtur in capite. nō solū corona aurea. sed etiam singulari virginibꝫ vt aiunt debita aureola Secundo in ore. In cātici nouitate ⁊ singularitate. Apoca. xiiij. Cantabāt canticum nouū. glo. i. de integritate aīe ⁊ corꝑis gaudebant Et neō poterat dicere cāticū illud nisi centū. xliiij. milia. Rō subnectiť Uirgīes em̄ sunt. Speciali quoq꞉ ornatu in pedibꝫ gaudēt. q꞉ sequūtur agnū q̄cūq꞉ ierit mō dicto. Hinc eccia canit Quocūq꞉ ꝑgis virgines sequūtur atq꞉ laudibꝫ post te canētes cursitāt hinos q꞉ d. p. In oculis q̄q꞉ vt Uincētio videť. nā ceterꝭ sue re vt apper mēte ⁊ carne mūdiores Uidēt em̄ lipidius q̄ cernūt oculi mūdi In totiꝰ q̄z corꝑis ⁊ membroꝝ puritate ⁊ refulgētia clariori q̄ppe q̄ ea fuauerunt mūda ⁊ incorrupta ꝓpter deū. O vere igiť nimium nimiūq꞉ btē o vos spōse ⁊ regine xpi. Hec ð remuneratiōe vtcunq꞉ Mēbrum quītum

p Ostremo pro mētis dilatatōe poterit hic multa circa ꝑdicta de virginibꝫ sacris ⁊ de ipārū virginitate inq̄ri puta In q̄bꝫ eaꝝ virginitas cōsistat quō amittať. quō an̄cellat ceteras spēs castitatis. Et cetera in hūc modū plura qualia doctores in sūmis. Et Augꝰ de anchona in suo de ptāte pape tractat. Sed inť ceteras q̄stiōes vna hic ventilari solet Utrū amissa virginitas recuꝑari ꝑt ⁊ coronari i regno dicūt q̄dā ꝙ nō moti autoritate Hieroni. dicentis Audenter loquor Cū oīa ꝑossit deꝰ virginē nō pōt suscitare post ruinā Ualet quidē liberare de pēa sed nō valet coronare corruptā. Dicūt ꝑterea q̄dam alij ꝑsertim Hugo de scō victore in suo de sacramentis cōtrariū. vn̄ ait ibidē Hn̄t quidā q̄ ex scripturis libērius materiā erroris q̄z edificatiōis assumunt ex vno verbo āibiguo Hieroni. ꝓcedētes ⁊c. Sz vidrit ipē qđ dicere voluerit ego a puritate fidei christiane nō recedo. Audio a pl'm dicentē Si aliud āgelꝰ euāgelisauerit sit vobis anathema. pie tn̄ interpretatur ad catholicā veritatē dcm̄ Hieroni. ob reuerētiā eꝰ F

ꝓpter alios vero ita arguit Si de corruptiõe carnis
hoc intelligit stultũ est sic sentire quasi hõ carnẽ viti/
are possit de⁹ nõ posset sanare Si de corruptiõe cor
dis. Et hoc similiter est stultũ dicere q̃si peccare pos/
sit hõ. deus iustificare nõ posset. ꝛ tm̃ iustificare q̃ꝫtũ
illi peccare ꝛc̃. Silr ꝛ Petr⁹ dami. in ep̃la ꝯtradicit
ille auctoritati Hierony. dicẽs sibi illã sñiam nũquã
potuisse placere. verũ nos pie interp̃tata sñia Hie/
roni. ad virginũ choꝝ cõuertimur. in quarũ honorez
magnope hec pia interp̃tatio cedere probat̃. q̃ de nu
merositate cõregnantiũ gratulant̃ Sed valete nũc
omnes o vos ꝑadisicole virgines angelorum cõsortes
in iesu virgine virginitatis vrẽ scificatore gratulãtes
Quia ecce quẽ amastis q̃ẽ optastis quẽ ardẽtibus
desiderijs expertistis ꝓ cui⁹ amore terrenos sponsos
regnũ mũdi ꝛ oẽm ornatũ seculi cõtempsistis sũmi
regis filiũ nũc videtis nũc tenetis. nũc in ei⁹ castʒam
plexib⁹ quiescitis ꝛ diuelli a vobis nulla insidiatoris
vri fraudulentia p̃t O reminiscamini nri loquẽtes bo
na ꝓ nobis quo ꝛ nos cõiungamur illi ꝛ vob̃ Amẽ.

Titulus tricesimusprimus

Ongregate illi oẽs scõs ei⁹
Glia hec est oib⁹ scis ei⁹. p̃s. Ubi
de sex ordinib⁹ scõꝝ diximus aliq̃ li
cet tenuia ꝛ macra de scis in gñe ali
qua sunt subnectẽda. vt sic singul̃
dieb⁹ habeam⁹ vbi ꝯuiuia mẽtʒ ce/
lebrem⁹ Et qꝛ sparsim plura de sãʒ
ctis tetigim⁹. iõ paucis nos hic expedicm⁹. Hoc no
tatu dignũ p̃mittẽtes ꝙ nõ abre nec inutile ꝓsus ẽ
p̃ter spẽales meõrias scõꝝ gñalẽ meõriã hrẽ. Alioq̃n
eccl̃ia scã qḋ nefas ẽ dici oim scõꝝ festitatẽ frustra in
stituisset Ob has em̃ cãs cõuenit sanctorũ meõriam
gñalem habere

Supplẽs. audi;tis. purgatis. et icitat allẽt

Prio ꝑꝑ omissorũ supletionẽ Nã infirmi sum⁹
ꝛ fragiles mora tpis breuis. ꝛ sci, ml'tiplicati nimis
suꝑ arenã maris. vñ oꝫ si eos colere volem⁹ vt gñalẽ
meõriam de eis aga⁹ Nõ em̃ possum⁹ ꝓ ml'titudine
ad eos. vis hic ꝛ de multitudine aliq̃d assigne⁹ scõꝝ
Subleuat em̃ mentem hmõi ꝯsideratio p̃ ãmiratio
nis affectu. vñ vtile ẽ talib⁹ q̃nq̃ꝫ imorari. Agite g̃ h
agam⁹ nõ nrõ ingeniolo (qḋ inualidũ ẽ ad hmõi ꝯtẽ
platiões) innitẽtes. sꝫ bertrãniũ ꝛ alios insequẽtes q̃
de hac materia sic aiũt. Nõ solũ inquiũt ãgeli sũt icõ
p̃hensibili nũero. sꝫ etiã sci cõciues ãgeloꝝ tã sc̃ nũeʒ
ro ml'ti ꝙ null⁹ mortaliũ eos sufficeret nũerare Hic
venerabilis ille de scõ victore Richard⁹ suꝑ illõ ṽbũ
Apo. Post hec vidi turbã magnã quã dinũerare ne/
mo poterat ait nisi ille q̃ ꝛ arenas maris ꝛ pluuie gut
tas ꝛ dies seculi enũerat solus Et oi em̃ gñe piscium

dina pietas ꝛ oi hõim gñe elegit ad vitã ꝛc̃ Pulchre
Jo. ait se ml'titudinẽ vidisse quã neõ dinũerare pote
rat. Neõ ait nã nullus. nõ tã etsi eã nũeret neõ nõnl/
lus tñ ẽ q̃ dinũeret eã. Neõ em̃ est null⁹ hõ ꝓ tꝑe vie
huius illud p̃t. viatorib⁹ em̃ incert⁹. deo ãt cert⁹ ꝛ fiʒ
nit⁹ ẽ nũerus. Dixim⁹ de hõib⁹ pro tꝑe vie. In p̃ria
em̃ glificatis ꝛ iã in latitudie mẽtis positis facil' erit
nũerus. tã etsi imẽsus nob̃. In deo em̃ videbũt oẽs
veritates Sꝫ iã de singulis ordib⁹ de ml'titudie aliq̃
dica⁹ De p̃rib⁹ ꝛ sctis veteris testamẽti nõ op⁹ ẽ vt de
eoꝝ multitudie aliq̃ pona⁹. cũ Joan. dicat hãc p̃re
multitudine dinũerari nõ posse. Nã lꝫ magn⁹ nũer⁹
puta cẽtũ. xliiij. milia ponat. nũerum tñ eoꝝ nulla/
tenus attingit. sed d̃terminatũ pro ind̃termiato po
nit. si tñ ṽba c⁹ de. xij. tribub⁹ isrl' ẜm carnẽ ꝛ nõ ma
gis ẜm spm̃ accipiẽda sit Sed iã ad apl'os scõs ꝑga
mus. hi tã etsi nũero sint ꝑuo. creuerũt tñ in segetez
magnã. nã missi fuere velut grana paucula de q̃bus
messis orta est infinita. Istud cernere erit in die dñi
magno cũ hierl'm scrutabit̃ in lucernis cũ dñs veniet
in luce magna cũ seniorib⁹ ꝛ senatorib⁹ celi Tũc Pe
tr⁹ veniet trahens suo circulo romã Andreas achaʒ
am Johs asiã ꝛ singuli q̃s ipi cõuertere. ꝛ Paul⁹ fe
re totũ mũduꝫ. Esto sint in primordio apl'i tui dñe
nũero pauci. sed nis cõfortat⁹ est p̃ncipat⁹ coꝝ. dinu
merabo eos ꝛ suꝑ arenã ml'tiplicabũt̃ Sꝫ ad mar
tyꝝ cãdidatũ exercitũ veniam⁹ ꝛ veteris testamenti
relinq̃ntes q̃d de martyrib⁹ noui testamẽti Hieroni
mus in ep̃la ad heliodorũ ꝛ chromaciũ d̃t audiam⁹
Dicit ei ꝙ añ tꝑa sua tot fuerũt martyres martyrisa
ti ꝙ ꝑ singulos dies diuersaꝝ ꝓuinciaꝝ. diuersarum
vrbiũ pl⁹ q̃ꝫ octingentoꝝ ꝛ nõgentoꝝ miliũ martyꝝ
nõia nõiata vt null⁹ dies sit cui vltra q̃nq̃ꝫ miliũ nũe
rũ nũer⁹ nõ sit ascript⁹. excepto die kalendarũ ianua
rij in q̃ epul' magʒ vacabant infideles ꝛ sacrificijs q̃ꝫ
occisiõib⁹ martyꝝ Si tãti tꝑe Hiero. martyres fu/
re. q̃s oro q̃ri postea passi sunt vel ab hereticʒ aut pa
ganis digne estiabit. Et si tot ꝑ nomina nõiati ꝛ co
gniti q̃t ꝑ nõia ignoti! Certe incõꝑabiliter pl'es cum
q̃nq̃ꝫ etiã integre ciuitates martyrisate legãtur. Patꝫ
ergo ꝙ inũerus sit martyꝝ numer⁹ Nã de illis q̃ ro/
me martyrisati sunt a tꝑib⁹ bti petri vsq̃ꝫ ad tꝑa Ceʒ
lestini brigide fuit reuelatũ h mõ. Si mẽsurares ait
ei virgo maria terrã centũ pedũ in lõgitudie ꝛ totidẽ
in latitudie ꝛ sciares eã plenã puris granis tritici. i/
ta ꝙ nõ eẽt distantia int̃ granũ ꝛ granũ nisi q̃si articu
lus digiti vni⁹. qḋlibet vero granũ daret fructũ cen/
tuplũ. Adhuc essent pl'es martyres cõfessoresʒ rome
a tꝑe illo quo petr⁹ romã venit cũ hũilitate: vsq̃ꝫ quo
Celestin⁹ recessit a sede suꝑbie ꝛ reuersus ẽ ad suã so
litariã vitã Hec brigida in reuelatiõib⁹: q̃ non vsq̃ꝫ q̃
qꝫ cõtẽnẽde. qm̃ a patribus in cõsilio credũtur ap.ꝓ/
bate ꝛ vbi obscuri⁹ aliqua dcã vident̃ exposite ad ve
ritatẽ p̃serti a Joan. de turrecremata ꝛ Adã cardia/

li. Si tanti rome ꝗ̄ti in ciuitatibus Treuereñ. A/
grippiñ. vbi innūerabiles a rictionar fuerūt occisi adeo
ꝙ ꝑ q̄nq₃ miliaria mozella suū immutauerit colorem.
Bōne in bolczaria tertio oēs fuere martyrisati. ꝛ sic
per totū fere sacratū ē orbē. Est ḡ innūerabil' nūer⁹
scōꝝ martyꝝ. Hos tñ nūerositate excedit ordo sctō
rū ꝯfessoꝝ martyꝝ. s. spūaliū q̄ ꝗ̄tidie sāguiez suum
obtulerūt ꝑ obseruantiā mādatoꝝ. Nā tpe ꝑsecutio
nis etiā maxime plures iusti sꝑ remāserunt ꝗ̄₃ occi/
debātur. Quis cleꝝ ecclie. quis monachoꝝ agmina
anachoritaꝝ greges. totiusq₃ scli innūerabilē nūeꝝ
supputabit. Nā hōi seculares cuiuslibet stat⁹ fuerint.
etiā in nūero dicunt̄ cōfessoꝝ. Ad monasteria redu/
cat̄ meōria. in quoꝝ vno q̄nq₃ decē milia vt Hiero.
scribit militauere. Sed de virginibus q̄ forsan pauce
nūero putātur videam⁹. Et certe nō pauc⁹ nūer⁹ ca/
rū. Canit em̄ eccia ꝙ innūerabilis virginuz chorus
spreta liberoꝝ ꝓpagine spōso qui in celis ē applicari
maluit. Quātus fuerit eiuscemōi nūer⁹ canes illi (ob
execratores loquor hereticos) nouerēt q̄ mūdū pituꝝ
aiebant ob multitudinē virginū. Multe ḡ fuere ꝛ ad
huc adeo mlte vēture ꝙ quidā doctores tenēt vt ber
trāni⁹ ꝛ aliȷ̄ ꝙ virgines in tanto nūero erūt ꝙ iplebūt
ruinas angeloꝝ. ita vt putēt ꝺ ꝟgibus dūtaxat ruinas
angeloꝝ eē restaurādas. Nā dt Ancelm⁹ in p̄. libro
Cur de⁹ hō. ca. xvij. plures hōies ad gliam assumen/
dos ꝗ̄₃ ꝑuersi angeli ceciderunt. Aliter ei natura hu/
mana tm̄ fuisset ꝑ occasionē ad gliam ordinata ꝛ nō
cēt de ꝑ se. sed ꝑ accidēs de ptibus vniuersi. Vñ tot hōi
nes assumētur q̄ angelicā ruinā restaurēt ꝗ̄t de ange
lis ceciderunt. ꝛ nihilomin⁹ tot cum eis erūt hōines
quot fuissent angeli si stetissent. Ex quo etiā ꝯcludit̄
ꝙ in fine maior erit nūerus hōim ꝗ̄₃ angeloꝝ vt sup̄
tactū est. Tandē ergo si ꝑ impossibile null⁹ angelus
cecidisset. fuissent tñ oēs predestinati ad eandē glori
am vel equalē vt nūc. Possibile ē iō solos incorrup/
tos angelicis ordinibus eē ꝑmiscendos. sunt em̄ eis sū
me cōformes. Et nihilomin⁹ alios hōies ex corrupti
one suscitatos extra illū ꝑietē nō minori gloria sbstā
tialis p̄miȷ̄ coronari. Hec ille. Et q₂ in maria multi/
tudine debent eē. Idcirco ait Bertrāni⁹ de⁹ plēs ꝑ/
uulos ꝛ pueros rapit in virginitatibus post baptismū.
Ita ꝙ Greg. in dyalogo dt ꝙ maxia ps saluādorum
erit de pueris ꝛ ꝑuulis. Hec opio si ꝟa est oꝫ necessa
rio ad min⁹ tot ꝟgies saluari ꝗ̄t sūt demōes. ꝗ̄ꝝ nu
mer⁹ vt dicet̄ ē nis excessiu⁹. Sed btissim⁹ pr̄ noster
Aug⁹. dt illic nō duas societates s₃ vnā futurā. Et eꝯ
tiā ex suꝑioribus docti tenēt oēs hōies assumēdos ad
ordinē angeloꝝ. Viderint ipi quō vtrūq₃ cōueniēter
dicatur. Qꝫ aūt dicūt virgines angelis magis confor
mes fatemur in via de virginitate verū. Sed i pata
domin⁹ iesus de oibus saluandis dt. Erunt sicut an
geli dei. Parū ergo hoc facit ꝓ eis. nil tñ hic temere
diffiniendum vbi peruenerimus tunc videbimus.

Res ipsa demonstrat ꝙ multus est virginū numer⁹
ꝛ chorus ingēs. Maxim⁹ ergo vt ex deductione dicto
rum colligit̄ est nūerus oim scōꝝ. adeo vt q̄dā putēt
sctōꝝ nūerum excedere nūerum reꝓboꝝ. Quo ꝯ tñ
vt supra oñdim⁹ Dyonisi. carthu. tenet fundās se in
dcō euāgeliȷ̄. Multi sunt vocati. pauci vero electi. S₃
esto vtcūq₃ satis nos oñdimus ꝓpositū nrm̄. s. maxi
mā eē multitudinē scōꝝ. Deniq₃ tāt⁹ est scōꝝ nūer⁹
ꝙ hic obstruit̄ ꝛ ꝯstringit̄ omis vana iactātia arith
meticoꝝ de oibus supputandis. Per oēs mltiplicati/
onū spēs. licet attēptent ꝑ millenarios nō solū. s₃ et
ꝑ miriadas. i. x. milia: sed ꝛ ꝑ miliar. id est centuz mi
lia. sed ꝛ ꝑ miliones. i. mille milia. sed ꝛ ꝑ miliar. i. de
cies millena milia. sed ꝛ ꝑ miliatum. i. centies mille/
na milia. sed ꝛ ꝑ milionar hoc est milies millena mi
lia. Immo ꝛ ꝑ excessiuū numerū illum psalmiste vbi
nos hēmus Curr⁹ decē milibus multiplex milia letā/
tiū. quē numerū hebrei dicūt Riuū riuos. Per hos
tales ꝛ tātos aut si quos alios āpliores ꝯcipe poterīt
multiplicationi intendāt. ꝛ attñ non poterit dicere
numeꝝ sctōꝝ qui sunt in infimo choro. Maxim⁹ er
go numer⁹ oim simul. Et ergo merito sil' inuocandi
ꝛ venerandi. Nam singillati ipossibile est nobis

Scdo ꝑncipaliter ꝯuenit oim meōriam sctōrum
siml' agi ꝑꝑ faciliorē orōnū nrārū exauditionē. Nam
sil' inuocati simul ꝓ inuocātibus orabūt. Impossibile
est aūt multoꝝ. immo oim sctōꝝ preces ꝛ tales pre
ces nō exaudiri. Intercedūt em̄ pro nobis ꝛ merito
ꝛ affectu in oibus dei volūtati cōformes. vnde ꝛ oran/
tes audiūtur. Quotiens igit̄ o homo ꝗ̄tiens ad vnuz
aliquē cōuersus sctōꝝ nō te senseris exaudiri cōuoca
multitudinē oim sanctorum ꝛ nō fraudaberis voto
tuo. Tertio cōgruit hoc ꝑꝑ negligentiarū expiati
onē ꝛ purgationē. Nam dū singillatim quorūdā me/
moriam egim⁹ sctōꝝ nimis forte negligenter aut te/
pide. cōgruit vt vel omniū insimul cōmemorationes
deuotius peragamus ꝛ purgemus negligentias ad
missas. Et ergo deuoti dominica die huiusmōi om/
niū sanctorum meōriam agere solent. vt si negligen
tius tota hebdomada ad singulos ordines sanctorū
se diuerterunt aut diuertere se omiserunt suppleant
generali hac cōmemoratione. Quarto propter mē
tis ampliorem incitationē. Nam nō potest non inci/
tare numerositas tanta quātumuis etiaz torpidum
pectus. Unde licet primo ictu ꝛ soli⁹ alicuius sancti
meōria petra cordis tacta mox aquam nō fuderit cō
punctionis. si tamen adhibueris percutere secun/
do cū omnium sanctorum memoria nō poterit non
dare aquas: nisi durius ꝛ insensibilius petra fuerit.

Postremo propter vtilitatem ampliorem. nā
qui omnes colit generalem omniū assistentiam ha/
bebit. Uniuersale autem prestat vt aiunt particu/
lari. Que autem sunt vtilitates sanctorum memori/
am cōsequentes que item rationes venerandi sctōs

quoq; sunt venerādi puto sup̄ hec oia tacta. Pt; er go ꝙ vtilit oim sit ꝯuenit meōriā agere scōꝝ. Nō eti aƺ inutiliter pticulariter singuloꝝ.tū pp singulario rē exēpli eruditionē.aut āpliorē ꝛ intensiorē erga ali quē affectionē:aut etiā pp singulare patrociniū asse quendū qd ille p̄ ceteris nouit p̄stare Sicut em̄ sunt diuisiones grāꝝ in via ad vtilitatē.ita ꝛ i p̄ria vt tra dunt doctores Sed iā meditabilia aliq̄ de oib; scis assignem⁹ p que oculos intellectus circa eos exercere valeamus Et possum⁹ cōsiderare

	Rationē nominis
	Sublimitatem p̄figurationis.
Scilicet	Uocabula dignitatis
	Priuilegium celsitudinis:
	Beneficia ꝛ securitatem glificatiōis.
	Uarietates inquisitionis

Nomē par dicti. digni bōa gl'a. querens.

De singulis pauca dicam⁹ Mēbꝝ p̄mum

p Rima itaq; rō nōis inuestigāda Cur sc; sci dicātur Nā ꝛ hoc nomē si rite fuerit discussū deducit in magnā noticiā sctōꝝ. Cōueniūt em̄ rebus nōia sepe suis. Notandū ergo ꝙ sanctus varijs modis dicitur et interpretatur

Voz tincti. puri. firmi. sacri. bōa digni

Primo igit sci dicūtur q̄si sanguine tincti. Hec ē em̄ p̄maria s̄m Alber. vocabuli ratio ꝙ sanct⁹ dr q̄ si sanguie aut ei⁹ tactu firm⁹. Et s̄m eū dicūtur scē leges ꝛ scā regna ꝛ iperia. sicq; oia in sanguie mūdātur. Iure igit hi bti sci dicūtur q; in sanguine iesu a pctis loti. in bonis cōfirmati ꝛ mūdati. lauerūt eni; in sanguie vne stolas suas Secūdo scm̄ dr q̄si mūdū ꝛ puꝝ vt dr scūs Dyoni. Uñ ꝛ grece agios dr ab a qd est sine ꝛ ge terra q̄si prorsus ab oi terreitate puru; ꝛ mūdu;. Sic sci dei oēs mundi corde fuere. alioqn nūq; bti nec vidissent deū Tertio scm̄ idē qd firmū a sanciendo dcm̄. firmi em̄ oēs sci fuere ꝛ in malorū resistentia. bonoꝝ efficiētia ꝛ tolerantia maloꝝ. vt late deduci posset Quarto scm̄ dr q; sacris deditum ꝛ dedicatū Cū igit electi dei oēs sp sacris erāt dediti iure dicūtur sci Quinto dicūt q; illis hōis intenti a quib; i scriptur; aliq̄ dicūt sci vt bono p̄posito. aut rcē intentiōi. ardēti itē charitati. Nā de p̄mo apl'us ait ad Rhoma. viij. ꝙ s̄m p̄positū vocati sūt quida; sci. nō s̄m meritū. vt ait Bernar. s; s̄m p̄positū. ñ s̄m affectionē. sed intētionē. de q̄ lōge disputat in s̄mōe De altero aūt. i. ꝙ ab ardēti charitate q̄dā dei st sci p; Esaie. x. vbi ait. Erit scūs e⁹ in flāma Ac si dicer; Quisq̄s scūs ē corā deo. hoc fit in flāma charitatis. Et quia oēs hec rationes pulchre cōueniūt oib; scis pt; q̄ cōgrue dicūtur sci Poterunt iam ratiōes iste deduci ad moralitatē. sed quia breues esse volum⁹. h̄ pretermus. q̄ aūt hoc nosse volet videat Soccū in sermone primo de omnibus sanctis.

De scōꝝ p̄figuratiōib; Membrū secundum

s Ecundo de sublimitate p̄figurationis aut cōparationis agendū. De q̄b; multa poterunt dici. sed sufficiat sub cōpendio enumerare. I

Cōscripti. lapides. serui. septē quoq; turba

Conscripti inq; nūero illo quē Ioh. audierat signatū in Apoca. ex qualibet tribu Qd de om̄ib; scis exponitur. vnde ꝛ loco eple in festitate oim sctōꝝ cātatur. Itē p̄signati sunt in lapidib; illis templi. sectis ꝛ politis p̄usq; coaptarent in edificijs. De quibus canit eccl'ia. Tonsiōibus pressuris expolit lapides suisq; aptant locis per manū artificis. ꝛc. de quibus etiā Ps. orat dicēs. Benigne fac dñe in bōa voluntate syon. vt edificent muri hierl'm. Itēq; Quoniā placuerūt seruis tuis lapides e⁹. Tertio sunt i seruis salomōis p̄signati. De quib; regia saba protulit verbū magne grauitatis dicens. Beati hui tui q̄ assistūt corā te sp Quarto sūt septē ordies illi. de q̄bus dicit. ij. Reg. ꝙ cū septē ordinib; dauid archam in ciuitatē deduxit. De quib; etiā passim p scripture silnā plura mysteria dcā sunt. Postremo designati sunt in turba illa magna quā dñs iesus vidēs in mōtem ascēdens beatificauit. Uñ ꝛ cōgrue euāgelium illud legit de oibus sctis. Nā pulchre singule pticule applicabiles sunt singulis ordinib; sanctoꝝ. Hec d figuris quaꝝ instar plurime alie sumi possunt.

Am tertio de sanctoꝝ Mēbrū tertium

t sublimi denōiatione agendū. Et possem⁹ hic plura dicere. sed qm̄ in supioribus: puta circa mendicatoriū. Itēq; circa beneficiariū aliqua pstrinxim⁹ Idcirco tm̄ sunt hic cōmemoranda Et hec sunt sanctorū nōia dignitosa. K

Heredes. natiq; duces: astant et amici.

Hec supra circa mēdicatoriū vtcūq; deducta inuenies Et alia pl'a in bñficiario in vltimo mēbro secundi bñficij hñtur. ibi Nōie grandi Et vere sl limia nomina ista. ꝛ quica hñt cōgruēti rōne hñ in dño superbire. beneq; in salutari nōie p̄ris gloriare p̄nt.

s Ed nūc q̄rto de dignitate Mēbrū. q̄rtū sanctoꝝ paucis agam⁹. Nā ꝛ de ea q̄dā premisim⁹ supra circa mēdicatoriū. s. dignitates ex pte aie it; ꝛ ex parte corporū sanctoꝝ Nā scōꝝ corpora fuere vt illic tetigim⁹ p̄mptuaria ꝛ pura oracula dei. tēplaq; spūsscti. ꝛ alabastra spūalis vnguenti vt Chrys. declarat. ꝛ hētur in Aurea legēda in de festiuitate oim scōrum. Sed his omissis videam⁹ q̄d super illo verbo apl'i. Quos iustificauit illos magnificauit. Nycolaus gor. dicit de magnificatiōe. Nam ponit hec. L

Elegit. dās. mirificās. venerās. cumulādo Diuulgās. audit. cōplens bōa. glificādo.

Primo magnificauit hos sctōs deus eligēdo ꝛ p gratiā adaptādo. Magnū em̄ esset alicui extraneo

pauperi fieri filiũ regis. Secundo magnificauit
sanctos donis virtutũ eos amplificando. quẽadmo/
dũ dr̃ de homine ꝓficiente. Erit magn⁹ Job. p̃mo.
Eratq; vir ille magnus inter oẽs orientales. Ter/
tio miraculis illustrãdo. Sicut dicitur de potẽte ꝙ
sit hõ magnus. vt Exodi. xi. fuit Moyses vir magn⁹
in terra egypti. Quarto hõribꝫ sublimando Sicut
dicitur clerico scõ episcopo est magn⁹ Eccl'i. Symõ
onie filius sacerdos magn⁹. Quinto bonis gratie
aut etiã fortune cumulãdo. Et sic dicitur de diuite ꝙ
sit homo magnus Genes. xxvij. Ibat ysaac profici
ens donec magn⁹ effect⁹ Sexto nõia eorũ late di
uulgando. ꝛ sic fame magne aliq̃ dicũtur. ij. Reguz
vij. Feci tibi nomẽ grande iuxta ꝛc̃ Septimo i eos
audiendo. Voluntatẽ eñi timentiũ se faciet Octa
uo in bonis desideriũ eorum ꝯplendo se eis oñdẽdo.
p̃s. Replet in bonis desideriũ tuum. Nono tãta
eis bona multa ꝛ magna cõcedẽdo. nã proprio filio
suo nõ pepercit pro eis. Postremo in celo gl'ifican
do ꝛ exaltando. Nã quia fecerũt sicut docuer̃t mag/
ni in regno celoꝝ erunt. Et de his sil' dr̃ Sapie vlti.
In oibꝫ magnificasti ꝑl'm tuũ ꝛ honorasti. Hec de
magnificatione sanctorũ Mẽbrũ quintum.

i Am paucis de bñficijs sanctorum q̃ ipsi confe/
runt nobis agamus. Nã ꝛ de his supra puto a
liqua dicta Sunt igitur in genere ista.

Exorãtꝙ docẽt. spectãt. astãdo. coercent

Orant primo meritis ꝛ affectibꝫ: Scdo docuer̃t
exẽplis ꝛ scriptis. Tertio expectãt nr̃m aduẽtuz vo/
tiuis desiderijs Quarto astãt in oi tribulatione fidis/
simis patrocinijs Quinto coercent ipetũ aduer/
sariorũ a nobis. Que omnia sunt grandia ꝛ digna g̃
titudinis vice. De sanctorum gloria.

N f Ed de gloria sanctorum quoniam omnez su
parat estimationem nil dicendũ in specie q̃/
niam ex his que infra de gloria regni dicẽda
sunt mlt'a hic facile applicari poterũt Hoc solũ dici/
mus ꝙ plene illic erũt gl'ificati. ꝛ vt de virginibꝫ teti/
gimus plene ab omni cicatrice reformati. Vnd' qui/
dã perpulchre nobile illud vere notatu dignũ scribit
dicens. Quẽadmodũ qui purũ verum sincerum auꝝ
habet: tametsi recolat ꝛ sciat ex plũbo aut luto. aut e
tiam ex stercore factũ. nullas illi auro prioris vilitatꝭ
aut abiectionis iniurias facit. sed vna cũ natiuo au/
ro recõdit. Et si forte (sicut in ferro ꝛ ere videm⁹. ita
in auro alterũ altero melius) hoc trasformatã natio
temporantius. ꝛ per hoc indissolubiliore cõplexione
fuerit. nõ modo cũ auro natiuo. sed pre illo amabit.
Ita ꝛ in filijs gratie sue deus pater quib⁹ a terrra et
ex stercore suscitatis ꝛ eleuatis humilioribus ampli
orem grãm dederit hos in regno sublimabit clario/
res. Quid igitur petro paulo magdalene detrimenti
afferet si aliq̃n fuerunt peccatores. quoniam plene

mũdatis nullus priorum sordiam neuus remanet.
Stultie humane trepidatio Hec est non clarissime
cuncta diiudicantis dei ꝛc̃. Plene ergo ꝛ perfecte il/
lic resident omnes beati gl'iantes ꝙ de exilio ad pa/
triam. de marino periculo ad portum deuenerunt ꝙ
velut pisces boni in vasa collecti brauiũ ꝑceperunt
suoꝝ laborum. Quoꝝ gaudia nec lingua valet dice
re nec mẽte cõcipi possunt Letamini in domino ꝛ ex
ultate iusti. gloriantes quoniam plena leticia suꝑ/
posita est capitibus vestris

Interrogationes ꝛ dubia Mẽbrum sextum

P p Ostremo in mente pro meditatione dilatan/
da poterint hic assignari inquisitiones ꝛ du
bia varia que de sanctis inq̃ri solent. scilicet
de eorum beatitudinis cõsummatione. de eorum ad
nos cognitione. de eorum pro nobis orõne ꝛ cetera ĩ
hunc modũ qualia in summis ꝛ scriptis est videre do
ctorũ ꝛ qualia Joannes Gerson in sermone de omni
bus sanctis tractat. Sed nos magis pijs affectiõi/
bus q̃z questionibus varijs inherẽdum durim⁹ Vnd'
transimus ista. Ad vos nunc cõuersi o omnes sancti
dei in salomonis tamen faciei visione letabundaz se
stuitatem agentes. laudãtes. ꝛ exultantes in medio
sanctum israhel hñtes. oramus vt misertí nr̃i ĩpetre
tis nos educi de carcere mũdi huius ꝛ ascribi malitie
vestre prestante domino deo nostro qui viuat ꝛ reg/
nat gloriosus ꝛ superexaltatus in secula seculorum.

A M E N

Distinctio huiꝰ secūde partis quarta cō tinens regiones septē — **Prologus**

A Tinā saperēt et intel ligerēt ac nouissima pro/ uiderēt Deut. xxxij. Post ꝙ̄ ꝓmissa sunt meditabi/ v lia q̄daꝫ de deo eiꝰ mr̄e ac sctis Jam ponēda sūt in q̄r ta hac distinctiōe q̄dā me/ ditabilia de alijs materijs cōpunctiuis. de q̄b᷑ nulla sunt posita considerabilia circa quoꝝ tn̄ ꝯsiderationem inuersari solent oīm de uotoꝝ exercitia. ⁊ q̄b᷑ incōsiderate trāsitis paꝝ ꝓde rint supiora. Vn̄ ⁊ vt hoꝝ cōsideratio nob̄ inesset pla ta sunt v̄ba illa a dn̄o ꝓmissa. s. Vtinā sapent. i. ſm Bern̄. vtinā sapent ꝓterita Intelligerēt p̄ntia. ꝓui/ derēt futura. Jn his em̄ trib᷑ dictis ꝯplectūtur illa q̄ posituri sumꝰ meditabilia vtꝫ. Et qm̄ d̄ hmōi me ditabilib᷑ Bern̄. ⁊ alij vt dulciꝰ ad ea alliciāt sb̄ tipo regionū loquūtur Jō ⁊ nos eos insequimur ꝓsertim q̄r sup̄ in de exercitijs regionū mentionē fecimꝰ. in q̄ bus post p̄ndiū deābulandū pro cibi digestiōe. i. pro ꝓnoꝝ affectuū in malū cōstrictione Tūc em̄ ꝓniores ad vana sumꝰ ait Hugo. Et ideo cōpunctibilia me/ ditamēta hec assumēda de quib᷑ breuiter agendū

B Inductia ad regiones ingrediendū Caplꝫ. ij

Idete regiones q̄r albe sunt ad messem Job iiij Negociamini dū venio ⁊c. Ad haꝝ regi/ v onū ingressuꝫ inducere volētes assumpsimꝰ verbū dn̄i Jesu dicētis Videte inq̄t regiōes Vbi per tria bona allicere videt᷑. ad hoꝝ visum q̄ idem est qđ mētalis ingressus Nā ꝑ h̄ qđ ait q̄r albe sunt: cōgrue satis bonū delcābile Albedo em̄ ⁊ lumē desiderabile oculis Bonū āt honestū insinuat q̄r vie eiꝰ pulchre. ⁊c. Bonū aūt vtile tāgit cum subnectit ad messem. Vere veꝝ verbū tuū dn̄e Jesu Vere hee regiōes ap te ad oēm messeꝫ vn̄ v̄a oriūtur scīa v̄tutū. Videte ḡ regiōes ⁊c. Que sūt. vij. i gn̄e vt cuiq̄ꝫ diei sua regio co aptet᷑. Et qn̄ꝫ ꝯterimꝰ hias vt dū altera haꝝ n̄ satis poterit cōpūctionē excitare vl' alia efficacius id agat Et sumūtur ſm circūstantias loci aut situs.

	pᵃ		ꝓpa seu ꝑsōalis		Intra
	.ij.		creatāꝝ ⁊ mūdial'		extra.
	iij.		sep̄tāꝝ ⁊ eccl'iastical'		iuxta.
nā ſgio	iiij.	ē	mortalis	q̄ ad	retro.
	.v.		iudicicialis		ante
	.vi		purgatoria ⁊ ifernal'		infra
	vij.		celestis ⁊ supnal'		Supra

Videte ergo regiōes Et negociami ⁊c. Libēter ait b'/ nar. āplector negociationē tuā dn̄e Jesu in q̄b᷑ p̄ci/ pis eē aiam meā vt sit velut nauis institoris delonge portās panē suū quēadmoduꝫ tu o sūme negociator de vltimis celoꝝ finib᷑ asportasti p̄ciū nr̄m̄ Negocia bor dōec vēias Hec em̄ negociatio ē negociū meuꝫ ⁊ tua mercimōia cū sūma interi suauitate rūinabit aīa mea vt veniēti letꝰ occurrā ⁊ vtinā audiā. Euge serue bone Tui sūt celi ⁊ tua ē t̄ra in regiōib᷑ tuis ne gociabor securꝰ. te solū h̄ñs in itinere ducē. in ꝑicul' ꝓtectorē. ꝯsortē in tribulatiōe. Jn his em̄ ābulāt ad negociandū institores tui. Jn his q̄rūt te elc̄i tui ⁊ i ueniūt dilecti. hec Bern̄. Posset de regionib᷑ his in gn̄e latior ſmo fieri: puta de multis inductis pra/ cticis ⁊ mercib᷑ harū aut lucris. sꝫ q̄r breues eē volu mꝰ. iō ꝓlixiꝰ de his loq̄ vitamꝰ. Ne tn̄ obscuri simꝰ q̄r forsan noua videbimur aliq̄b᷑ afferre oꝫ vt paucis ista tāgamꝰ Ad haꝝ ingressuꝫ igit᷑ inductia plīma dici possent. Sꝫ q̄r singul' regiōib᷑ sua dabimꝰ iō suf ficiāt illa iā an̄tacta Tū q̄r iocūdū honestuꝫ ⁊ vtile ē his regiōib᷑ inuersari. iocūduꝫ Videtur ei in his no ua ⁊ mirabilia Honestū q̄r hmōi meditamīa sūt rōi ni cōsona ⁊ decētia Vtile q̄r ex his grādia lucra emer gunt. Nā si Bernar. credit᷑ Prudēs negociator com parat sibi ex ꝓma regiōe horrorē pcti. Ex altera con tēptū mūdi Ex tertia feruorē spūs ⁊ formam viuēdi Ex q̄rta hūilitatē. ex q̄nta. cautelā. ex sexta timorem Et postrema sarcinā suā ꝯstruit desideriū regni. ⁊ a morē dei. Jn singulis tn̄ nūdinis singula hec est repi re. accedat tm̄ q̄ quippiā velet voti ꝯpos redibit Vbi iā q̄ inhiat lucris. vbi Impiger extremos ꝑgēs mer cator ad indos. Per mare pauꝑiem fugiēs ꝑ saxa ꝑ ignes Vbi aōr insatiatꝰ hn̄di. nō ꝑcens ꝓprijs metu ens nec mille ꝑicla. Huc inquā huc istiꝰ mōi accur rāt ad has regiōes ꝓperent ingrediātur istas nūdias vt iplcat᷑ hōis veris nō fallacib᷑ ditijs desideriū eoꝝ Hic em̄ venales ditie vere Veniant ⁊ huc noua/ rū auidi reꝝ. Hic em̄ mirabilia mūdi. hic noua oīa ventilātur. sꝫ nō tn̄ tractāda oīa a nobis Abeāt ergo ab his nūdis nr̄is ꝓcul absint negociatores t̄re the/ mā recedāt filij agar prudētiā hꝰ sc'li exq̄rētes elōgen tur gigātes a sc'lo nōiati. nō em̄ v̄a sꝫ vana hi oēs in q̄rūt q̄ nō sūt tradēda a nobis. sꝫ insinuāda ꝓ copia dā da q̄nq̄ꝫ.

De practica ingressus

q Vō āt ad has accedit᷑ regiones exēplo nob̄ sūt ad nūdias ꝑgitātes. An̄ ei vtilitate aut necita te sese alliciūt. Dein̄ necāria societatēq̄ꝫ inq̄rūt. t̄tio cū feruore ꝓcedūt. nudinas ꝯspiciūt. sibi necāria di/ iudicāt mercāt᷑ ⁊ sarcinis ꝯpactis remeāt Ex horum forā poterit elici ḡdualis practica. vt an̄ ingressuꝫ fi/ at excitatoria dispō. Dein̄ ꝓgressus ⁊ inspectꝰ ꝑ com meōratiōeꝫ ⁊ ꝯsideratōeꝫ attentā. q̄rto diiudicatō ꝑ ꝓbatōeꝫ ⁊ electōeꝫ. q̄nto mercatio ꝑ orōnē ⁊ ꝓpositi innouationē. Post remeādo ꝑ diligētē sui obſuatō nē ⁊ ꝓfectū ⁊c. Sꝫ nolumꝰ tractare ista Hꝫ sup̄ ꝯis meditatiōis scala honꝰ in ea tradit᷑ modꝰ. Vidisti nūc regiōes aiaduertisti nūdias. inductia ⁊ lucra vi/ disti Negociare ḡ ait Bern̄. seduꝉꝰ haꝝ regionū visi/

ratoꝛ donec veniat dñs tu⁹ vt dicere possis dñe ɋnq₃ talēta ⁊c. ⁊ audire possis Intra in gaudiū ⁊c. Et vt meli⁹ possim⁹ de singlis meditabilia appone⁹ Et ꝓmum de regione prima

De regione ꝓpria ⁊ ꝑsonali ⁊ q̄re visitāda sit. Ca.i.

D s I ignoꝛas te o pulchꝛa inter mulieres egredere ⁊ abi p⁹ vestigia gregum ⁊ pasce hedos ⁊c. cā.i. Prima regio vt dixim⁹ regio ē ꝓpria ⁊ ꝑsonalis Ad c⁹ ingressum dira hac ⁊ vt .bn. dr nimiū expauescēda ɔminatōe sponsā sponsus īducere conaꝛ Et iure hec ē regio prima Scbit em̄ ad Eugeniū bn. A te tua ɔsideratio se inchoet ne frustra extēdaris ad alia te neglecto Multi em̄ vt idē in meditationib₉ ait multa sciūt ⁊ se ipos nesciūt Alios ispiciunt ⁊ seipos deserūt. deū q̄rētes ꝑ exterioꝛa deserentes sua interioꝛa qb₉ interioꝛ ē deus Sz frustra (ait hugo) cordis oculū erigit ad vidēdū deū q nondū ydone⁹ ē ad vidēdū seip₃ Prius ei ē vt noscat iuisibilia spūs sui q̄₃ poss₃ eē ydone⁹ ad ɔgnoscēda iuisibilia di Et q non pt ɔgnoscere se. n̄ apponat apphēdere ea q̄ sunt supra se Precipuū em̄ ⁊ pncipale speculū ad vidēdū deū ē ai⁹ noscēs seip₃ Patz ḡ q̄₃ merito oꝛdie ꝑeat regio ista ꝓpria ⁊ ꝑsonalis Ad cuius ingressum hec inuitāt inter cetera

Est opus. vtile. suasuz. sufficit. oꝛdo reqrit

Primo iducet ad regiōis hui⁹ igressuz hoc ē ad sui ipi⁹ ɔgnitionē Necitas Tā ei sui hec noticia ē necessaria q̄ sine ea nēo saluari pt pulchꝛe hoc sup cāti ca ꝑsecut⁹ ē deuotissim⁹ Bar. dicēs, Q₃ nēo abs₃ sui ɔgnitione saluari pt min⁹ q̄₃ dei Et ſmone xxxvij. ait Scio inqt nemiē₃ abs₃ ɔgnitione sui saluari. de q̄ nimirū mr̄ salut₃ hūilitas oriꝛ ⁊ timoꝛ dñi q ⁊ ipe sicut iniciū sapie ita ⁊ salut₃ ē Vn̄ ⁊ venerabilꝛ mgr̄ ioānes nid ponit hāc ɔgnitionē ic septē illa q̄ sūt necessaria scitu adultis vt₃ in ꝑceptoꝛio suo ꝑcepto nono Grādis h̄ se ⁊ inatabilis materia offert de necessarijs ad sciēdū ⁊ de ignoꝛātia mala. de qua videāꝛ gerson ⁊ ꝑfat⁹ Nider in directoꝛio cōsciē scrupulose ⁊ alij Scđo iducit vtilitas q̄ multiplex ē nimis de q̄ꝝ vna Job dixit Visitās spē₃ tuā n̄ peccab Facit ḡ declinare pctm̄ Facit etiā ferre eq̄nimiter alienū malū Greg. Cōsiderata ifirmitas ꝓpa mala nob excusat aliena Eleuat ad ɔtēplādū deū ⁊ ɔgitōē₃ celoꝝ Ita q̄ hug. dr disce ex tuo spū ɔgnoscere qd debeas ex alijs spiritib₉ estimare. h̄ poꝛta h̄ scala. h̄ itroit⁹ iste ascēs⁹. hac itraꝛ ad itia. hac eleuaꝛ ad sūma Ex hac sicqdē ꝑfic₃ ad ɔgnitōē₃ oiū. celestiū terestriū ⁊ ifernoꝝ Imo ⁊ ꝺducit i oē bonū Tertio iducit suasibilitas Hoc ei scriptura sacra scōꝝ doctina ⁊ phica rudimēta parili ɔcētu suadēt Lōgū eēt h̄ adducere scpꝛaꝝ testiōnia. longi⁹ scōꝝ dicta lōge q̄₃ nimiū pꝭoꝝ ɔsulta Quib₉ hoc vulgare ꝓuerbiū q̄ ɔgnoscere seip₃ sciēdi eēt pncipiūm ⁊ sūmā phiaꝝ vt macrobi⁹ ⁊ alij dicūt ɔsistere in ɔgnitiōe sui; Nimirū edocti vt aiūt ab apolline delphico i c⁹ h̄ tpo de scptū ɔsulētib₉ q₃ quō bti fieri pn̄t respōsū Nosce teip₃ Qđ n̄ dr grece vt indoctū nos vulg⁹ barbare fr de⁹ gnotosolitos Barbarū ei illud ⁊ coꝛruptū s₃ dictu₃ fuit ⁊ vocaꝛ Gnotiseautō Qđ n̄ vtputāt ab apoline illo ꝓ⁹ ꝓlatum s₃ ex scpꝛis sacris ab eo fuisse furatū Helymād⁹ late declarat Quarto iducit h⁹ scie sufficiēcia Nā sic dr Si chꝛm̄ bn̄ scis ⁊c. sic et₃ si te te bn̄ scis sat₃ ē si cetera nescis Alia āt nō ꝓsunt. sn̄ istis Hic hugo pulchꝛe ait Melioꝛ ⁊ siētioꝛ es si te ip₃ ɔgnoscas q̄₃ si te neglecto cursus sideruz. ꝟtutes hbarū. cōplexiōes hoim̄. naꝛas aialiū. celestiū terestrium sciā₃ haberes sūma ei phie ē cōgnitio sui Postremo h̄ oꝛdo sciēdi reqrit vt icboet a seipo vt bn. dr. nā tpe nimis ⁊ negligētia mag̃ nimis nescisse q oia alia sciūꝛ Hec ei nature hūane ɔditio boetio teste vt cū se ɔguoscat ceteris rb₉ ꝑstat eadē tn̄ ifra bestias redigiꝛ si se desierit nosse Ob h̄ḡ ⁊ alia pl'a redi ad coꝛ tuū o hō redde te ⁊ igredere rgionē ꝓpriā ⁊ ꝑsonalē vt tādē mereraris eleuari ad celestē ⁊ supnalē Ca. ij. E

e St āt latissiā rgio ista hn̄s nūdinas oib₉ reb₉ plenas de qb₉ qsq₃ sibi poterit ɔpare qđ velit Ita q̄ ⁊ h̄ h₃ curiosus q itellctū₃ exercaet deuot⁹ q₃ q succēdat ⁊ exerceat affectū Et lic₃ curiositatē detestemur uō tn̄ n̄ possu⁹ vl' i trāsitu videre nūdinas eius ꝑtim cū hmōi bono ⁊ pie affecto homī videre n̄ sit curiositas s₃ studiositas Nouit ei oia dirigere i finē suū Offerūꝛ igiꝛ studioſ h̄ oia de aia ⁊ ad eā attinētia ɔsiderāda q in genere sūt ista

ð aie qddi ð q̄lita quāti qn̄ ɔdi vbi crea aq̄ q̄re car
tate noie re te tate ta ta ni vita
diffinitōe

Quid. qualꝛ. q̄nta. tp⁹. loc⁹. autoꝛ et vnit

de aie po actib₉ finē ɔdi ð aia sepata ð aiaꝝ alia iq
tētijs tionis quō viuit apparitōe rēda

Posse. act⁹. finis. disiūcta. redt. q₃ plura

Grādis i bis ꝟsib₉ ɔplectiꝛ abyssus mlta materia his ē iclusa Nā singla somēbꝛari mltipliciter possēt Nam circa qdditatē vidēda ē n̄ solū qdditas rei sed et noim̄ ⁊ diffinitōnū Sic circa q̄litatē vidēda sunt incoꝛruptibilitas entitatis. ꝑspicacitas itellcūalitat₃ imutabilitas volūtatis De potētijs descēdēdu₃ ē singulatim ad singulas Sūt de hac materia multi ac magni libꝛi. sūt innumera scptaꝛ q̄ones doctoꝝ Ita q̄ de singlis latissima ē materia S₃ dixi⁹ in trāsitu nos velle hāc tm̄ videre F

Cōsiderabilia deuotoꝛum Capi. iij.

f Ediam ꝓ deuotis negociemur qb₉ hec regio vndiq₃ occurrit Siue em̄ ad plagā oꝛiētale₃ hanc ingrediāꝛ ɔsiderantes ɔditionis eius nobilitatem Siue ad aqlonarem vidēdo eoꝝ miseriam ⁊ vilitatē Siue ad occidētalē intuendo peti lapsu₃ ⁊ culparum deformitatē Siue etiam ad austrum contēplando quō repati sūt ꝑ dei bn̄ficētiam ⁊ pietatē vndiq₃ eis sua negotia occurrūt vndiq₃ affectum nego

tiando mercari possunt Nā ex consideratione nobili
tatis proprie cōparant sibi viciorꝝ detestationem sibi
ipsis affecti dicentes Erubesce volutari in ceno q̄ tam
ingenuus es ꝛ de celo Dum āt vilitatem propriam
attendunt affectum humilitatis ꝛ proprij ꝯtempt⁹
sibi conquirunt dicētes Unde supbis terra ꝛ cinis
Ubi vero culpas proprias ꝑpendunt iudicij timorē
assumunt scientes qm̄ nullū peccatum manebit inul
tum . Quando autē pietatē reformātis attendunt
non mirum si amoris affectum sibi cōq̄runt adeo vt
dicant dn̄e quid est homo quia magnificas eū ꝛc̄.
Et cū viro desideriorum dauid diligā te dn̄e ꝛc̄. Se-
cure igit̄ ingrediāt̄ regionem hāc deuoti fouet em̄ vn
diqꝫ pios affectus Et considerent

Quā	B̄nose sit formati		naturā	oriētem
	nimis vilificati		miseriā	aq̄lonē
	viciose d̄formati	ꝑ	culpam q̄ ad	occidētē
	ḡtiose reformari		grām	austrum

Dign⁹ q̄ꝫ vilis. deformatus reparatus

De singul' paucula tangenda

De plaga orientali q̄ꝫ nobiles sim⁹ conditi ꝑ
G naturam Membrum primum

E dignitate humane conditionis Tum ex p
D te corpis tū ex pte anime nil h̄ iam opus ē di-
cere cum multa vbi de beneficijs actum ē di-
ximus .

	dictis doctorum	
Et ex	speculatione creaturarꝝ	plēi⁹ hēt.
	rōcinatione veritatum	

Ita q̄ꝫ vere cōstat nobilissimū creaturarū esse ge-
nus hūanū quo ad aliq̄ etiā angelicā supgrediēs na-
turā vt dixi⁹ s̄ de āgel'. Dicit eī Aug. f. lxxi. sup Jo.
Nihil potēti⁹ aut sublimi⁹ mēte rōnali Quicq̄d sup
eā est creator ē Sane cū intelligendū h̄ vt aiunt. O
igit̄ hō ingenue q̄ꝫ n⁹ sis ꝛ q̄lis iugiter meditare Cō
sidera mirabilē hūani tui corpis ꝯpositionē . mira-
biliorē corpis ꝛ spūs cōnexionē ꝛ mirabilissimā anie
rōnalis ꝯditionē. Uide quō aīa tua dei imagie insig
nita . silitudie decorata . reb⁹ cūctis plata . in oib⁹ pfe
cta in opē mirifica. hn̄s volubilitatē cogitatiōis . a-
gibilitatē imaginatiōis ingenij acumē . discretionis
examen . capacitatē mēorie . viuacitatē intelligētie ꝛc̄
q̄ dixim⁹ supra Attēde quō a deo sis honorat⁹ posi-
tus in loco voluptatis fulcit⁹ florib⁹. stipat⁹ malis .
glīa ꝛ hōre coronat⁹ ꝯstitut⁹ sup oia opa manuū pla
smatoris terre dn̄s . celi ciuis domestic⁹ dn̄i sabaoth
frater deorꝝ spūuꝫ . ꝛ coheres celestiū ꝟtutū . redem-
pt⁹ sanguie . dotat⁹ spū fide desponsat⁹ ꝛc̄ Ex his ita
q̄ꝫ ꝛ alijs colligant filij adā genus ambiciosū suaꝫ p̄-
clarā dignitatem ꝛ bono spū pie superbie . caueāt ne
degeneres maculā in gloria ponant amplectēdo va-
nitatē Pudeat volutari in ceno q̄ tā nobiles conditi
sunt a deo. Hec de plaga orientali q̄ de m'ta dcā sūt
inter beneficia supra .

De aq̄lonari plaga q̄ꝫ viles ꝑ miseriā Mēbrū . ij .

C Ne ex cōsideratiōe tā eximie dignitatis ani⁹
insolescat necē est vt ꝛ ipfectionē ac vilitatē su-
aꝫ ad mentē reuocet vt vnū altero tpetur Eat igit̄ sol
licitus negociator alterā in hac regiōe dietā ad ptem
sese cōferens aquilonarē ꝯsiderās sui defcm̄ ꝛ vilita-
tē. Et vt eam pleni⁹ videat H

p̄mo		anime	
scd̄o	de miserijs	corpis	perscrutetur
tertio		vtriusqꝫ	

Vilis tū mēte. tū corpe. vilis vtroq̄ꝫ

De quib⁹ pauca dicam⁹ Et primū de mente

M entꝫ misia ꝛ vilitas ex pte aie ex his colligi pt.

Materia fragil'. vitio fomes spoliata. I

Primo ex aie origie ꝛ materialitate Nā p̄mū aie
fundamentū ē Nihileitas ꝛ vanitas ex pte nostra .
Uere miseri sum⁹ qui de nihilo sumus Nam f̄m
Joh. nider in aia duo ꝯsiderantur . s. ea q̄ sūt bona
ꝛ pfectiōis . ꝛ illa a solo deo q̄si prē emanauerūt Itē
mala ꝛ ea q̄ iperfectiōis . ꝛ illa q̄dāmō a nihileitate
q̄si mrē ꝓuenīūt Uere miseri sum⁹ q̄ d̄ nihilo sum⁹
ac ꝑ hoc in nihilū ex nostra natura tendimus.
Secūdo ptꝫ aie miseria ex e⁹ pfecto nihili ꝛ actionū
fragilitate. Nā si bn̄ inspicitur vndiqꝫ nil cē repitur:
ꝛ fragil' ad oē posse seu ad oēm actū Et p̄fcī vt Ilō
ait nihil est quo ad quinqꝫ.
Fis nihilo: nihil es. cogitans. vis. agis. nihil exples. K
Quorꝝ q̄nqꝫ nullū ē ex nob in q̄ꝫtū bōi ibi aliq̄d ē . sed
in q̄ꝫtū defectuosi. Nā d̄ fieri d̄r Ro viij. Uaitati cre
atura subiecta ē Ipe fecit nos ꝛ nō ipi nos Hic etiā
creare diffinit̄ ꝑ aliq̄d de nihilo facere De ꝛ⁹. s. de esse
d̄r Greg. Ois creat̄a ī q̄libꝫ instāti ad nihilū decidꝫ
sic ex nihilo ꝓdijt nisi manu dei subsisteret De tertio
. s. cogitare d̄r . ij . Cho . iij . Nō sum⁹ sufficiētes cogita
re aliq̄d a nob Uere fragilitas maḡ De q̄rto . s. d̄ vel
le Imo ꝛ de . v . d̄r ad Phil' : ij . De⁹ ē q̄ opat̄ in nobis
velle ꝛ pficere. De q̄nto lucid⁹ Joh . xv . dn̄s ait Sn̄
me nihil potestis facere Qd̄ bn̄ noscēs ysaias . xxvi . di
xit Oia opa nrā opat⁹ es in nob dn̄e Et probe . de⁹ eī
vt Uincē . testat̄ est opm nrōꝝ p̄ncipiū Et p̄ncipalr
opando Spēaliter inspirādo Efficaciter adiuuando
Impsaliter astringēdo . ꝛ exēplariter excitando . Ut
pulchre declarat distinctiōe . iiij . pte p̄ma speculi mo-
ralis Nā hoc ꝛ phi nouerunt q̄b⁹ hec ꝓpō vulgaris fu
it Q; cā p̄ma pl⁹ influeret q̄ꝫ secūda ꝛc̄ . Nouerit ḡ se
aia nil posse nisi mori peccare destruere ꝛ corrūpe o-
pera dei . vt d̄r Joh . dn̄ici Nā ꝛ si quedā bōa ex gratia
agit tāte indeuotiōi ea ꝑmiscet q̄ oēs iusticie nrē ta-
ceo corruptelas sūt deo q̄si pān⁹ mēstruate q̄ fetidi⁹
execrabiliusqꝫ nihil. Tertium vnde anime mi-
seria deprehenditur est q̄ totaliter peccato originali
est infecta ꝛ inuoluta ꝛ filia ire facta anteq̄ꝫ nata .

O miseriā magnā nimis flēdā q̄z exponēdā magis Quartū ē qȝ fomite peccati aggrauata Qui fomes ē q̄-dā ī lucta infectio oēs vires aie ꝛ corpis mēbra incli-nās ad vicia ꝛ a ꝟtutibꝫ ītrahēs ex eo ꝯtrahēs mala mlta. scȝ maliciā ī volūtate Ignorāciā in intellectu Intpāciā iꝯcupissibili Infirmitatē in irascibili ꝛ ta-lia plura Postremo ptȝ ex eo. ꝙ originali iusticia ē ꝑuata ꝛ velut hō ille ab ihrlm in iericho descēdēs in cidēs i latrones. spoliata ē ḡtuitis ꝛ vulnerata in do nis naturalibꝫ O si nō esset mēs vulnerata q̄nta q̄z/ qȝ eiꝰ latitudo eēt i mēsa Miseri ḡ quodāmodo su/ mus ex aie pte

B De miseria ꝛ vilitate hoim̄ ex pte corpis §. ij.

s Ecūdo ꝑncipalit̄ colligit̄ hois miseria Ex pte corpis. ꝛ h̄ si ꝯsideret ista q̄ subnectūt̄

Fctūs. cōceptꝰ. cibꝫ. īfirmꝰ. mala. fructꝰ

Poterit his ꝛ alia plura ꝯnecti. sȝ cū de totius ꝯpo siti miserijs diceꝰ illa patebūt Age ergo de miserijs ex pte corpis videaꝰ Que patēt pᵒ ex materia pe for/ mationis Nā ñ ē formatꝰ hō de aliq̄ nobili oleo aut simplici t̄re elemēto q̄zuis t̄ra obscurior ꝛ vilior sit a lijs elemēt̄ Sȝ formauit dn̄s deꝰ hoiēȝ de limo terre Planetas ꝛ stellas fecit vt aiūt ex igne Flatus vētos ex aere Pisces ꝛ volucres ex aq̄. hoies ꝛ iumēta fe-cit de t̄ra. vn̄ vilior ē ceter̄ Iumēt̄ cū qbꝫ vnꝰ ē ei in troitꝰ ꝛ eq̄ ꝯdicio rē assilatꝰ Vere lutū ꝛ cinis luto ꝛ fauille ꝯpatꝰ Quid ergo lutū supbis. de q̄ puluis ex tolleris. vn̄ cinis glaris Scđo ex materia ꝓxie ꝯcep tionis q̄ lōge vilior ē pma Cōcipit̄ ei hō de scie fedo fetido ꝛ infecto Quis ergo p̄t facere mūdū de in mū do seie ꝯceptū Vere semē imūdū fetidū ꝛ īfectū. ex cꝰ q̄dāmodo ꝯtactu aīa q̄ creatur mūda ꝛ pulchra lepsa fit ꝛ vicijs imūda vt Innocēcius declarat Erubesco cogitare vereor scribere horreo dicere q̄ memini me legisse de h̄ seie Turpia em̄ sunt ruiatu. turpiora sc ptu turpissima dictu Fy generi hūano nisi ꝟtute ex-ornarit suam vilitatē Tertio ex cibo q̄ nutrit̄ ī vte ro. Et vere fedissimo qȝ sāguine mēstruoso de q̄ phi dicūt ꝙ ex eius ꝯtactu fruges nō germiāt arescunt arbusta moriūt̄ hbe. amittūt arbores frcūs. canes ī rabieȝ efferūt̄. ꝯtaminantur ꝓles Sȝ ꝛ hec p̄ucre-cūdia diximꝰ silēda Quarto ex corpis infirmitate Nā nascit̄ flebile debile ībecille brutis minꝰ hn̄s q̄ na tura vel currūt aut reptāt sȝ hō totꝰ ē ībecillus Nas cunt̄ eiulātes dicūt e vl a q̄t q̄t nascūt̄ ab eua Vnꝰ q̄ risit zorastes mgr̄ mali fuit. Cōcipit̄ ḡ cū imūdicia ꝛ fetore Parit̄ cū tristicia ꝛ dolore Nutrit̄ cū angu/ stia ꝛ labore Custodit̄ cū īstātia ꝛ timore Nudus e greditr̄ ꝛ ī greditr̄ miserijs inumeris onustꝰ. quas q̄a dicere nō possumus satius taceamꝰ Quinto ex maloꝝ

M q̄ corpꝰ aiē īfert plitate Nā vt d̄r autor Cōpēdij h̄ feie

Pctȝ. pnū. grauis. ipugnat. mala tardat

Idest ꝯtrahit̄ pcm̄ ẜm cōes doctores ex corpe Se cūdo ꝓnitas pcti. proni ei sr̄ sensus hoīȝ ad malum. tertio difficultatē hōi Agꝝ pigri hōis ī pleuerāt vrtice q̄rto ipugnationē. Caro ei ꝯcupiscit aduersus spūȝ ꝛc. q̄nto alia ꝯplura mala. qȝ intellcm̄ ebetat. Corpꝰ em̄ qđ corrūpit̄ aggrauat aīaȝ Curas gignit ꝯ illđ dico vo bis ne solliciti sitis. Passiōes varias generat hō na-tus de mliere ꝛc replet̄ mult̄ miserijs Postrēo a glo ria retardat. pp̄ qđ aplus cupiēs dissolui suspiriose clamabat Infelix ego hō Vltio vilitas hūai corpis claret ex fructu egrediēte Nā si diligēter ispicias qđ p os qđ p nares ceterosq̄ȝ meatꝰ corpis egredit̄ viliꝰ sterq̄liniū nūq̄z vidisti Herbe q̄ppe ꝛ arbores ex se p-ducūt frōdes ꝛ fructꝰ ꝛ flores: ꝛ tu đ te lēdes pediclos ꝛ lūbricos. Ille de se effundūt vinū oleū ꝛ balsamuȝ ꝛ vt tu đ te licētia xpiꝰ loq̄r stercꝰ vrinā ꝛ polipū l spu tū. Ille de se spirāt suauitatē odoris. ꝛ tu de te abbo miatōeȝ reddis fetoris Qual ē arbor talis ꝛ fructꝰ eiꝰ Vere ḡ ẜm corpꝰ vilis es hō. quā vilitatē deꝰ hūano gn̄i pmisit vt lōge āpliorē vilitatē scȝ supbie ab eo fu garet q̄ multo intolerabiliꝰ corā oculꝭ eꝰ fetet. pp̄ qđ q̄dā in loco dixit hūiliatio tua in medio tui. Vn̄ hor- N rendū mōstꝝ posse cū tāta vilitate inflari in altū

De miserijs totiꝰ hōis §. tertius.

i Am de miserijs ꝯpositi. i. totiꝰ hōis dicēduȝ q̄ satis exꝑmūtur in verbis Job dicētis Hō natꝰ ꝛc Queadmodū ea explicat Bernar. Sȝ vt ordiatiꝰ loq̄mur ẜm Innocētiū ex tribꝫ colligit̄ in sūma scȝ

Ex miserabili hūane cōditiōis ingressu
culpabili hūane cōuersatiōis ꝓgressu
dānabili hūane dissolutiōis egressu

Ingressus seu ꝓgressus. sit exitꝰ hoc dāt.

Hȝ de his Innocētiꝰ pulchꝝ tractatū vbi p tres p-tes tria mēbra hec deducit Assignabimꝰ tn̄ ꝛ hic đ sin gul pauca Miseria igressus hōis ex his patescere p̄t

O **Vn̄ ortꝰ. l obi. qualis miser hom̄ et ad q̄d**

Prio inq̄z ex origie vn̄ nascit̄. Naȝ vt de ꝑncipijs aie ꝛ carnis taceamꝰ Hō (ait Job) natꝰ de mliere. O nobile ꝑncipiū imo miseꝝ detestabile nis. Mise rū em̄ aial feia de cꝰ miserijs nō ē nr̄ȝ loq̄. Scđo ex loco vbi nascit̄ qȝ pegrinꝰ a dn̄o lōgiquꝰ a regno In insula exilij. in valle miserie. in deserto s̄pentū ꝛ scor-pionū. in loco pn̄ie ꝛ laboris. in regiōe mortis ꝛ dolo ris ꝛc. sicut liliū int̄ spinas: In corpe ꝟo tanq̄z i loco ꝓpo Qđ quid an̄ pcm̄ fuisset aie solaciosū tal nacu-lū. Nūc aūt dolorosum ergastulū. An̄ padisus delici-arū. nūc vero locus omniū miseriaꝝ. Et qđ fuissȝ o-bediens instrumentū fcm̄ est grauās ipedimentū Et qđ fuisset domꝰ honestatis factū est carcer orgialis feditatis: Educ de carcere aiam meā ꝛc. Tertio ex q̄litate qua nascitur qȝ sin̄ scia verbo ꝛ virtute Flebil ꝛ debilis ꝛ imbecillis. pctō onustꝰ ꝛ infectus. Quisq̄z ꝓsequat̄ Quarto ex miseria cui subijcit̄ Replet̄ em̄ multis miserijs Job ait. Vere mltis ꝛ mltiplicibus

Bernardꝰ ait miserijs corꝑis miserijs cordis miserijs dū vigilat miserijs dū dormit miserijs q̄q̄ versuꝫ se vertat diximus circa Aue maria de generalibꝫ miserijs q̄dā. Quinto ex hostibꝫ q̄bꝫ mox circūdat᷑ Milicia em̄ vita hominis ē sup terrā Nā multiplices hostes mox ab ortu insidiāt᷑ vt capiāt. ꝑsequūt᷑ vt perimāt. s. demō cū vicijs Nō cum bestijs. mūdꝰ cū elemētꝭ. caro cū sensibꝫ Que lōtariꝰ ē ꝓsecutꝰ in de miserijs hoim̄ Jpē ei idē q̄ pꝰ Jnnocēciꝰ dictꝰ Postrēo colligit᷑ h̄ miseria ex fine ad quē nascit᷑ Uis nosse illū audi ꝓpheta Auis nascit᷑ ad volādū hō ad laborē. dolorē timorē ꝛ tremorē Cūcti dies laboribꝫ ꝛ erūpnis sunt pleni nec ꝑ noctē requiescit mēs eiꝰ Nō ē q̄cq̄ꝫ sine labore sub sole Esto varia sint hoim̄ studia exercitia diuersa. vnꝰ ē tn̄ oim̄ finis ꝛ effcūs. labor. s. ꝛ afflicō spūs Occupatio em̄ magna ē creata oibꝫ hoibꝫ ꝛ iugū graue sup oēs filios ade a die exitꝰ de vētre matrꝭ eorū vsqꝫ in diē sepulture in matrē oīm.

Miserie ꝓgressus Notula prima.

P f Ed ō miserijs ꝓgressꝰ pauca videaꝰ Tā ei sūt uumerosi isti vt añ tp̄s deficeret q̄ꝫ ꝑseq̄ eas possemus Et colligūt᷑ ex istis uisqꝫ

Actio. passio. abitra. extra. mala. vita. bre

Prio ex actionū ꝛ studioꝝ varia laboriositate Quorū mīta enumerat Jnnocēciꝰ libro .i. de oibꝫ tn̄ concludēs ꝙ̄ i eis laboret afflictio mētꝭ Jmo sapiētissiꝰ viroꝝ vbi se ꝯuertissꝫ ad vniuersos labores varia studia ꝛ exercicia diuersa i oibꝫ īq̄t vidi vanitatē ꝛ afflictionē aī ꝛ nihil ꝑmanere sb̄ sole. Scd̄o ex passioibꝫ q̄ patit᷑ Et p̄mū de iternis q̄ in affectionibꝫ ꝯsistunt Spes ꝛ gaudiū hoi absūt ꝛ amor (de terrenis loq̄r nō de celestibꝫ) aut cīte sīto mutāt᷑ Spes lata in arDua redit ianis Extrema gaudij occupat luctꝰ ꝛ in amaritudinē ꝟtit᷑ amor Replet᷑ aūt dolore dū meminit p̄teritorū pudore dū meōrat᷑ p̄sētiū Timore dū p̄uidet futa Et nō solū ꝓ cauꝭ suis sed ex ꝯpassione ceterum Abyssꝰ eēt dicere de passionibꝫ his internis q̄bꝫ etꝭ int᷑ sōpnia afficit᷑ hō Nec l'dico diē vir momētuꝫ dicēdū fuit poterit dari q̄ his nō torq̄at᷑ hō. Sꝫ iam tertio de passionibꝫ extnis videaꝰ Et q̄s poterit ad istas Hec ꝯsistūt in diuersis hoim̄ etatibꝫ Alia iuuētus. alia patit᷑ senectꝰ in diuersꝭ statibꝫ Alia q̄ꝑꝑe patit᷑ diues alia paup̱ Alia fūꝰ. alia lib. alia ꝯtinēs. alia ꝯiugatꝰ Deniqꝫ bonꝰ ꝛ malus suas hñt passiones vt late declarat dictꝰ Jnnocēciꝰ Jn lāguoribꝫ ꝛ ifirmitatibꝫ. Nōdū em̄ a seculis tot egritudinū gn̄a tot spēs passionū phisical' industria potuit indagare q̄t hūāna fragilitas hꝫ tolerare Jn molestijs ꝛ anxietatibꝫ Jn sbitꝭ infortunijs ꝛ torm̄torū penalitatibus Posset singl'e ꝓlixiꝰ ꝑseq̄ g̃ndis em̄ hic materia latꝫ sꝫ ꝑcedet imorari Quarto nō solū hūane vite ꝓgressus ē miserabil'. sꝫ ꝛ culpabil' nimis Et h̄ si ꝯsidereꝰ q̄d facit homo Desiderat ei ex ꝯcupia oculoruꝫ opes q̄ gignūt cupiditates ꝛ auaricias ex q̄bꝫ agit praua q̄ nō licēt. q̄bꝫ offendit deū ꝓrimū ꝛ seip̄m. Ex cōcupia carnis desiderat voluptates q̄ gignūt gulā ꝛ luxuriaꝫ Et sic agit turpia q̄ n̄ decēt q̄bꝫ polluit famā ꝑsonaꝫ ꝯsciaꝫ. Ex sup̱bia vite desiderat hōres q̄ nutriunt sup̱biā ꝛ iactātiā Ex q̄bꝫ agit vana q̄ n̄ expediūt. q̄bꝫ negligit seria vtilia necāria Uñ pꝫ ꝙ fere totꝰ vite eꝰ ꝓgressus ē pctm̄ ꝛ cl'pa ꝛ nō sit q̄ gl'iari hꝫ de corō mūdicia ꝛ dicere ꝙ pctm̄ n̄ hēat Jn mltꝭ ei offēdimꝰ oēs Vꝫ ō vitijs hūac vite Jnnocētiꝰ .ij. ꝑte lib Postrēo pꝫ misia vite ex breuitate eꝰ Breui ei viuit tp̄e Jn p̄mordijs ꝯditiōis hūac nōgētꝭ ānis q̄dā vixisse legūt᷑ nūc āt. ꝑs lxx. ānos ōt dies nrōs. imo adijcit alt᷑ ꝙ velociꝰ trāseāt q̄ꝫ a texēte tela succidit᷑ Cās q̄ nosse volꝫ lȝrā sup gen̄. legat ibi pl'es assig̃t Hec ō miserijs ꝓgressus vite hūae De miserijs hōiꝫ i egressu Notl'a. ij.

v Js forsā ꝛ ō egressu aliq̄ dicaꝰ. sꝫ ifra ō nouissimis diceꝰ Uñ sufficiat vl' paucꝭ cōmeōrasse q̄dā ex q̄bꝫ colligit᷑ materia decessus scꝫ Q

Affectꝰ. morit᷑. rapit᷑. patit᷑. redit haud hinc

Prio q̄r añ mortē pēis ꝛ doloribꝫ afficiet᷑ ꝛ vt ō lōgꝭ ifirmitatibꝫ p̄uijs silcaꝰ. iiij. p̄tī malꝰ patit᷑ dolores añ mortē. s. mortꝭ āgustiā. oiꝫ maloꝝ suoꝝ clarā noticiā Judicij iminētiā. maloꝝ spūuꝫ p̄ntiā q̄ oia itolerabilia mala ita vt exclamet. ps. Circūdedert̄ me dolores mortꝭ torrētes iniq̄tatꝭ ꝯturbaueīt me. Scd̄o exibit spūs ꝛ reuertet᷑ in trā suā ꝛ morit᷑ hō futurꝰ esca ꝟmis q̄ sp̱ rodꝫ ꝛ cōedꝫ imortalis Hereditabit ei bestias serpētes ꝛ ꝟmes ꝛ sordꝫ horribil' Putredi ei dixꝫ pr̄ meꝰ es tu ꝛc̄. O trp̄e p̄rēꝫ. vilē mrēꝫ. o detestabileꝫ sororē Futs insup̱ si male meruit cibꝫ ignis q̄ sp̱ ardꝫ ꝛ vrit iextinguibil'. ꝫꝰ lꝫ g̃uia sint p̄cedētia. iminēt tn̄ g̃uiora. s. diui decreti irreuocabil' ꝛ iusta sñia. q̄rto i tolerabil' iferni aut certe purgatorij p̄ea Postrēo oblinio sēpitna. Nō ei de inferꝭ redibit vt meōria eiꝰ sit De hac matia in tria ꝑte lib allegati Ex q̄bꝫ oibꝫ aggregatꝭ liq̄t ꝙ iure exclamauit ꝓpha scūs añq̄ꝫ natꝰ Quare de vulua egressus vt viderē laborē ꝛ dolorē et ꝯsumerēt᷑ in ꝯfusiōe dies mei Et merito nos cū scīs flebilē tragediā canere hēꝰ q̄bꝫ totū miseria ē ꝙ sumꝰ ꝛ dicere cū eisō Ue mr̄ mea q̄d me gēuisti filiū amaritudis ꝛ dolorꝭ Quare n̄ in vulua mortuꝰ sū ꝛc̄ i hūc modū Et sic i nūdinis hꝰ plage ꝯpat᷑ luctꝰ ꝛ dolor ꝛ despcūs sui Quis ei poterit de se sentire aliq̄d altuꝫ pꝰ ꝯmeōratū tātoꝝ misiaꝝ cumulū. Quid hꝫ vltra hō vñ ei fastꝰ vñ sup̱bia oriat᷑. cꝰ ē cīmiosa ntitas. ntitatē ōmolit᷑ p̄calitas. cꝰ p̄calitatē ꝯcludit morꝭ necitas Cui eē ē momētū. vita naufraugiū. mōs exiliū. ꝛ lꝫ vita spōdet mortꝭ distātiā. mors tn̄ sp̱ instat ꝛ mīatur p̄ntiā. Uere nimiū ille q̄sq̄s fuerit ē male durꝰ q̄ pꝰ h̄ tāta ꝛ talia ꝯsiderata nō fuerit hūiliatꝰ Uere dixit ꝓpha q̄r hūiliatio nrā in medio nri Nā si rcē hō inspicit᷑ nullū viliꝰ cadauer rep̱it᷑ Sꝫ ad alterā plagaꝫ nūc diuertamus

Membrum triū

De plaga occidētali quō sumꝰ deformati ꝑ culpaꝫ

i Am ad plagã occidẽtalẽ diuertẽdum vt illic
cernaꝰ q̃z simꝰ deformati ꝑ lapsũ ꝑntũ ⁊ cul
pã ꝓpriã Et latissima ẽ plaga ista in q̃ innu
R mera se offerũt ꝯsiderãda Et ꝓmũ possuꝰ hic medi
tari de lapsu ꝓmoꝝ ꝑntũ vñ pctm̃ nrm̃ hz iniciũ sed
sunt de illo plia scpta doctoꝝ. Vñ de pctõ originali
trãscũtes ad actuale nos ꝯuertamꝰ Et q2 de illo eciã
mlto plura sũt scpta doctoꝝ Jdeo reflectaꝰ ad nos ꝯ
tẽplatõis nrẽ oculũ Et videaꝰ ꝙ fm aiaz ⁊ eiꝰ malici
am nihil aliud sumꝰ nisi Pãtheõ oim̃ demonioꝝ babi
lon ⁊ hitatio oim̃ vicioꝝ sũma sordiũ ⁊ receptaculum
pctõꝝ. Jta vt rcẽ dixerit bn. cogitans in q̃cis de aia
mea iuxta rei veritatẽ intueor ꝙ nihil veriꝰ de ea senti
re possũ nisi ꝙ ꝓrsꝰ redacta sit ad nihilũ onerata pec
catis ꝯfusa tenebris irretita illecebris parẽs ꝯcupiscẽ
cijs. obnoxia passionibꝫ ipleta illusionibꝫ ꝓna in oẽ
malũ latissiã ex dictꝫ se materia offert puta i genere
ois illa materia de pctis tã originali q̃z actuali de q̃
plene agũt docti i suis scptis. Jnsup examinatõ cre
bra sui ipiꝰ Vt tñ ⁊ hic versũ aliquẽ ponaꝰ h h poterũt
ꝑcipue meõrari ⁊ exercitari scꝫ

Juq̃tas. vidas. doleas. satagas. caueasz
Prio ad hãc plagã deãbulãs dꝫ diligẽt Cõsciãz tuaz
exaiare ⁊ iq̃rere De preritꝫ q̃d fecisti De pñti q̃d es
S de futuro quid erit ⁊ in cursurꝰ ⁊c̃ Et q2 vt cõit pctm̃
tenebre ꝯcomitãt Jõ oꝫ vt hõ diligẽt ad pctõꝝ suoꝝ
noticiã deuenire nitatur his vijs
Seipz diligẽt discutiẽdo Videt
scꝫ suos defcũs ab alijs audiẽo Nã h q̃i Audit q̃d ẽ
vicijs suis viriliẽ obsistẽdo Sẽtit
Multiplex ãt pt examiatio fieri. scꝫ de statu ꝓore in
genere de cottidiano excessu i spẽ. de toto hõis statu
i singulai Que trãsco q2 aliq̃ me i supioribꝫ dixisse pu
to Qꝫ etꝫ optia viasi ad noscẽdũ seipz libẽt ab alijs
audire suũ defectuz Augꝰ. ondit q̃ hierom̃ ꝓ h roga
uit ⁊c̃ Sꝫ optia ẽ resistẽtia passionũ. q2 cryso. dr Jn
cipe resistere vicũs ⁊ tũc sentieꝰ q̃z plenꝰ sis passiõibus
Verũ q2 pctõr vt plerũq3 ẽ stupidꝰ cordis duri ⁊ me
retricie frõtꝫ vt in ꝯmeõratiõe pctõꝝ nõ timeat aut
ꝯpũgat Jõ necẽ ẽ vt exaiationi Cõsideratio accedat
q̃ videat ⁊ ꝯsideret hõ q̃z pctm̃ detestabile deo ⁊ illi
fugiẽdum. ⁊ possemꝰ hinc dicere mlta. sꝫ sufficiat re
misisse ad vnicã illã ꝯclusionẽ gersonis de vita aie cũ
xij. vl xiiij. correla. s. Qꝫ õne pctm̃ ꝓ q̃nto ẽ offensa
dei ⁊ ꝯ legẽ eiꝰ eternam ẽ de sua ꝯdicione ⁊ idignitate
mortiferũ fm rigorẽ iusticie ⁊ a vita glie sepatm̃ Quã
ꝓpõnẽ q̃ rite rũiaret merito pctm̃ declinaret Attẽdat
igit q̃ peccat. quid facit qñ peccat quẽ quare offẽdat
q̃d ꝯseq̃t ⁊ amittit q̃ oia doctores ipsum ponũt ⁊ pla
hñt i speclo morali Attẽdat aggrauãcia peti sciẽs ꝙ
tãto g̃uior ẽ culpa q̃nto dignior nata Tãto maior of
fẽsa q̃nto maior ẽ illiꝰ q̃ offẽdit excellẽtia. tãto q3 ex
ecrãdior iniuria q̃nto maiora collata fuerit bñficia

Hic itaq3 illũiatꝰ tercio sumat sibi plãctũ dolẽs suum
pctm̃ clamãs cũ Bõa. de q̃tuor exercitijs Heu dñe
ds meꝰ Ex digitate sube ꝑpẽdo vilitatẽ malitie ⁊c̃ si
cut ad lõgũ agit ibi Deiñ q̃rto ad satisfactõz se accin
gẽs iudiciũ ⁊ iusticiã faciẽs quẽadmodũ docet in d t
plici via vt terigimꝰ s̃. Pꝰ ãt h oia egressurꝰ ex nũdi
nis istꝫ ꝯpõat sarcinulas Et sic doluit de preritꝫ. ita
etꝫ iuxta Aug. caueat de futurꝫ Et abeat cũ horrore d
inceps peccãdi Copiosa h deuotõis matia se igerit.
puta de mõ satꝫfaciẽdi ꝓponẽdi ⁊ pctã ꝑcauẽdi Sed
accelera ad q̃rtã ptẽ De plaga australi quõ refor
q Varta dieta hꝰ (mati ꝑ grãz. § .iiij T
regiõis ad austꝝ tẽdit. Vbi hꝫ hõ ꝯsiderat q̃z
sit gratiose reforãtꝰ ꝑ grãz ⁊ dei bñficẽtiã. Et h etiaz
latissiã ⁊ deuota se materia offert. puta d bñficijs ge
neralibꝫ spẽalibꝫ ⁊ singlaribꝫ. de q̃bꝫ iã satꝫ mlta dix
imꝰ. de q̃bꝫ aliq̃d deuotũ legere volẽs Bõauẽ. d. iiij.
exercitijs videat in ca. ꝑ. iij. mẽbro ⁊c̃. Vñ in hoꝝ re
meõratiõe hõ ad g̃titudiez se ꝯũertere dꝫ ⁊ assumere
affcm̃ nobilitatꝫ agnoscẽs suã digitatẽ redẽptõis ꝑci V
ositate Et sic sarcinulã h sibi sumat scãz supbiã aiz
nobilẽ i ꝯdig̃būdũ peti. iuxta q̃d leo ait
De exercitatiõe ꝯtẽplatiuoꝝ i hac regiõe Ca. iiij.
p Ostrẽo si ꝓfundiꝰ hãc regionẽ ingressi fuerꝰ.
nõmõ in eꝰ nũdis inueniẽꝰ specłabilia q̃bꝫ stu
diosus exerceat igeniũ. affcũalia q̃bꝫ deuotꝰ iflãmet
affcm̃: vcꝝ etꝫ ꝯtẽplabilia q̃bꝫ profcũs se eleuet i deũ
Nã si teste btõ Augꝰ Oĩ miraculo q̃d fit ꝑ hõiez ma
iꝰ miraculũ sit ipe hõ. liq̃t ꝓfcõ cũ creaturã supemi
nentẽ eẽ in q̃ ꝑfectio creatorꝫ excellent refulgꝫ ⁊ lipi
de elucescit. adeo ꝙ q̃dã (nescit tñ si sit Dioñ. carth)
affirmãt Jn nlla creata neq3 etiã in angelico spũ cre
atorẽ tã clare repñtari. resplẽdere seu posse agnosci.
sic in aia rõnali ⁊ hõie toto Argumẽtat ꝯ hãc positi
onẽ Dyoni. ⁊ credit absolute nõ eẽ verã. Sꝫ esto vt
cũq3. Scimꝰ hõiez ꝯditũ ad ymaginẽ ⁊ silitudiez di
⁊ g̃ valde introductiuũ ad ꝯgnitõz ꝓ tho tin Et lꝫ etꝫ
in extnis actibꝫ ⁊ corpe ꝑdicat deũ. mlto ãpliꝰ tñ in
mẽte interiore in q̃ ꝓpe ꝯsistit imago dei Et ꝓmo pt
hec ꝯtẽplatio fieri ꝑ aiaz dei imaginẽ naturalibꝫ potẽ
tijs insignitã. 2° g̃tuitis inforãtã. Jngrede itaq3 o
ꝯtẽplatiue. ꝓmo in regionẽ ꝓpã ⁊ vide tuã aiaz hrẽ tri
plicẽ potẽtiã. s. meõriã. intelligẽtiã. electiaz Quaꝝ si
ꝑpenderꝫ opatões ⁊ hitudines videb deũ i speclo mẽ
tis Quas si voles tradi ñ a me expectes sꝫ vid Bõa
uẽ. in. iij. c. sui Jtinerarij vbi pulchre d ducit quõ aia
ẽ do ꝓpinq̃. ⁊ quõ meõria ducit in eternitatẽ. itelligẽti
a in vitatẽ. electia in bõitatẽ fm opatões. Et quõ fꝫ
eaꝝ hitudiez ⁊ originẽ ducũt i scãz trinitatẽ. q2 ex meõ
ria intelligẽtia orit. ⁊ ex vtroq3 amor spirat ⁊c̃. vñ vald
mirꝝ dr ꝙ ñ ãpliꝰ ag̃scimꝰ deũ Multo ãt lipidiꝰ ꝯtẽ
plat in aia dõis g̃tuitꝫ adornata ⁊ reforãta fid. s. spe
⁊ caritate adorãta. sẽsibꝫ spũalibꝫ ⁊ excessibꝫ m̃talibꝫ
sbleuata. hierarchicꝫ opatõibꝫ. scptaꝝ reuelatiõibꝫ fꝫ.

triplicē sēsuȝ illuīata Quēadmodū idē seraphicꝰ doctor ibidē in iiij. caº ē ꝓscenꝰ Dyoꝰ etiā carth. de ciusmōi ꝯtēplatōe i suo de ꝯtēplatōe vnū caplīȝ poit q̄ tārū ꝯmeōraꝰ vt materiā deuot ministreꝰ Nil āt scibꝰ qꝛ heu nimiū nos ꝓcul sumꝰ ⁊ nō nisi sicut de coloribꝫ cecꝰ sic nos posseꝰ disputare de istis Decurrimꝰ iā grās deo regionē hāc ꝓpriā ⁊ ꝑsonalē. de q̄ egressuri vtinā sic negociati essemus vt de regione dissimilitudinis in ꝯtēplatōnē diuine celsitudis leuari mereamur Sed accipe iā sarcinulas piarū affectionū supra memoratarū. hac in regione ꝯparatarū ⁊ negociare i eis nā ⁊ alijs regioibꝫ imorari habemus

De alia regione scȝ creaturarū ingrediēda feria tertia Et primo de inductiuis ad eꝰ ingressū Ca. ṗmū

A l Euate in excelsum oculos vrōs ⁊ videte quis creauit hec Deus sempiternus dominus q̄ creauit terminos terre ⁊c̄ ysaie xl. Altera regio inquā dirimꝰ ingrediēdum ⁊ negociādum Regio ē creaturarū ⁊ mūdialis Et binas ꝯiunximꝰ ꝓ materia copiosiore ⁊ affcū efficatiore vñ succitius de vnaq̄q3 agendū Et ṗmū de regione creaturarū ad eꝰ ingressū multa sunt inductiua scȝ

Et suasū. finis. ꝓpriū. sancti. vtile multuȝ

Primo qꝛ hoc ē ꝯsultū ⁊ suasum in scripturis ⁊ a scis i eoꝝ doctrinis Hinc totiens mirabilia creaturarū enumerat ⁊ ꝯmeōrat scriptura sacra vtȝ in Job psalmista ⁊ alijs sepe exhortās ad intuēdū eas. Sci q3 crebro Imo dñs ipē q̄ tociens adhibuit ꝑabolas iterū creatarum arborū celi, seminuȝ ⁊ ceteroꝝ ⁊ Augꝰ. sepe Itēq3 in regula hiero. ait i ortulo inq̄ens scia iaciēt Erigāt areole Inserāt fructifere arbores ī fructuosis vt ars vim nature repellat Ex his āt exurgat mēs ꝓpē visibiliū horū inspectionē ad meditādum de ivisibilibꝫ Oriat admiratio diue potētie ex semie ⁊c̄ Ex āimi ratione crescat deuocio Ex deuotione eleuatio mētis Ita vt ipē iam ortulꝰ fiat oratoriū ⁊ creature insensibiles creatoris magnitudinē ṗdicēt O nota Scdo qꝛ craturarū ad deū ⁊ dei ad creaturas ꝯtēplatio ē finalis ꝯditionis earū rō Nā teste salomone cūcta fecit deus vt timeat Et oia ꝓpter seipm opatꝰ ē dñs vt pote q̄tenus ex ꝯsideratōe creatsrarū creatorē agnosceremꝰ ⁊ amaremus Tertio quia proprium est hominis rationi vt ꝑ visibilia discurrendo in inuisibilia dei ascendat sicut. grego. moraliū libo xxvij. docet Ita q3 ois hō eo ipo q̄ rōnalis cōditꝰ ē ipa rōe illi q̄ se cōdidit deuȝ esse colligere debet Exerceat argo hō rōeȝ suā ne in vanū accepit eā Quarto ad hoc iducit scōꝝ exēplaritas q̄ se studiosissime in creaturis exercuerūt ⁊ in deū exercerūt Hic ei hores ad dei ꝯgnitionē ⁊ amorē accesserūt Hic ysaac exījt ad meditādū i agrū Abrahā iubet suspicere celū ex creaturaꝝ libo magis q̄ scripturarū heremicole sci legerīt vt Antho. dicit ⁊ btissimꝰ Augꝰ. de se dicit x. cōfessionū Interrogaui d̄ deo meo me tarrā ⁊ q̄ in ea sūt, interrogaui celū ⁊ luminaria ⁊ hec q̄ crescūt fores carnis mee dixi ōnibus dicite mihi de deo meo aliq̄d qd̄ vos nō estis. Exclamauerūt voce mag̃ Vere deꝰ nō sumꝰ nos: sȝ ipē fecit nos Introgatio mea itentio mea. rñsio eoꝝ spēs eorū. Sic etiā scā mr̄ xp̄ī agnes ex ꝯsideratiōe creaturarū i aōrē ꝯditoris sui ⁊ spōsi sese inflāmabat. vt pȝ in passione eꝰ Hinc Gertrudis itidē sororibꝫ suis scripsit vt q̄cq̄d aspicerēt in deū mox referrēt. Nos itaq3 imitemur Postrēo ad hāc regionē ingrediēdā ad creaturaꝝ q̄litatē ꝯtēplandā allicere nos dȝ ꝯñs vtilitas mag̃. Hic ei ꝓuenit dei ꝯditoris. gubnatoris. ⁊ ꝯfuatoris clara ꝯgnitio. Hic dei amor laus ⁊ pcti vitatio Hinc innūera alia bōa Nā hꝰ ꝯtēplatio si rite fuerit celebrata ē ⁊ intellcm̄ clarificās ⁊ affcm̄ accēdēs. deuotionē fouēs. salubrit ⁊ intus delectās vt possemꝰ singillari declarare. Quis g̃ nō libēter ingredit regiōeȝ istā vbi tā vtilia ꝯpari pñt meditatiōe ⁊ orōne sola. Agite igit iā q̄ h̄ se mercimōia offerīt ꝯsiōrāda iq̄raꝰ

De his q̄ sūt ꝯsiderāda in regiōe ista. Cap. ij.

l Latissima est regio ista copiosissimis mercibꝰ nūdine referte. Ita q̄ ⁊ h̄ ꝓ voto singli q̄ volēt singla inuēire poterit Inuēit in ea B

	Studiosus		intellectū exerceat.
Et	Deuotus	quo	affectū accendat.
	Cōtēplatiꝰ		in deū se surrigat

Que hic habet ꝯsiderare studiosus .§ .i.

p Rimo ergo hȝ h̄ studiosus q̄bꝫ intellcm̄ exerceat q̄ppe ꝯsiderabilia intellectualia mlta nis Nā vt vel digito ⁊ in trāsitu hec demōstremꝰ Nō eīn nos volumꝰ ista ṗncipaliter mercari Pōt eīn h̄ fieri cōsideratio multiplex C

	Primo		operibus dei in genere
Scȝ	Secūdo	de	sex opibꝫ dei in specie
	Tertio		opibꝫ ⁊ creaturis sil'i sin/

Quoꝝ singla cōplectūt innūera medi (gulari ⁊ ꝑ se tabilia. De operibus dei in genere. deq3 singulꝫ operibus sex dierum in specie copiosissime doctores sup secundo scripserunt ⁊ circa ea multa vtiliter inquisierunt que hic nō sunt enūeranda a nobis. In Exameron quoq3 suis Basilius ⁊ Ambrosiꝰ ⁊ ceteri quiq3. Et presertim ⁊ ṗ ceteris elegantius Augusti. sup Genes. ad lrām ⁊ ceteri in suis sūmis Guilhelmus quoq3 parisiens doctor affectuosus plene ⁊ abūde in suo vniuerso corporali scripserunt Qui studiosior fuerit eos inuisat. Nos ad affectuosiora comparanda acceleramus. Prius tamen quomodo studiosus se circa singulas creaturas etiam exercere poterit demonstrantes. Et quidem tripliciter in genere pro intellectus illustratione, immo ⁊ pro morum informatione poterit se questuare.

	Prio	res i se ⁊ q̄ ad eaꝝ ꝓpetates
Scȝ	scdo ꝯsidrādo	eas in ordie ad mores (⁊ nās
	tertio	eas q̄ad i scpta fcantias

Prima ɔsideratio sola ꝛ p̱ se delcāt q̄dē ſ3 vani
ficat vñ phī cā bñdo solā vani facti sūt q̄ se scrutādis
rerū naꝭis,p̄rīscire solū dederūt. vñ innumeros labo
res icdias ptulerūt mltis ānis i mōtibꝫ iacuerūt sola
spōgia aq̄ foti In d̄ſertis ꝛ p̄tis oberrauerūt. sicut ide
q̄dā nescio q̄nt̄ꝫ ꝑ apicule naꝭa iuestigāda ꝛ tñ spe d̄
fraudat9 fuit Hic senigētia iā offerūt voluia phorum
Plinij. Solini Aristotelꝭ ꝛ aliq̄rūq3 siliū de naꝭis re
rū scribētiū Et in q̄ h̄ aggregata Speculū naꝭale vi
cēcij Studeat ḡ studiosus Alta ɔsidera° q̄ singule
cature r̄ferūt ad mores vtilꝭ ē ꝛ edificatia ꝛ a sciis virꝫ
exercitata Vñ aiūt catā naꝭa3 r̄rū eē exēplar extūsecū
q̄ dirij b3 buāna idustria nō tm̄ in opibꝫ artiū In
q̄bꝫ vt d̄t aristo. ars imitaꝭ naꝭa3 i q̄ntū p̄t ſ3 ecꝫ in
moribꝫ ꝛ actibꝫ ṽtutū ita vt d̄ ea illud dici possꝫ Oia
facito ſm exēplar qd̄ tibi mōstratū ē scꝫ i naꝭis r̄ꝝ vt
d̄t Mgr̄ belwic9 Nā ex ipis naꝭe opibꝫ optie sumūꝭ
silꝭitudies ꝛ exēpla vtilia nris ɔpetētia moribꝫ Et h̄°
se exercitauit doctor ille p̄cipuus. Grego. nazāze9 q̄
hāc sibi ɔsuetudīcꝫ fecerat vt q̄cq̄d e9 occrreret oculis
de r̄bꝫ exterioribꝫ iterioribꝫ aie moribꝫ adaptaret Sic ei
r̄fert ipe de se i suo apologetico dicēs Mos mihi ē ad
meip̄; singꝭa q̄3 r̄uocare p̄cipue si q̄es mihi sit ꝛ silen
tiū si vacet aī moribꝫ adapto qd̄ oculꝭ vid̄o Vñ ꝛ ocu
loꝝ visio fit mihi mētꝫ erudicio. h̄ ille Nā hic iob xij.
sc̄ptū ē. itroga iumēta ꝛ docebūt te volatilia celi ꝛ idi
cabūt tibi loq̄re t̄re ꝛ r̄ñdebt tibi ꝛ enarrabūt pisces
maris Nō ei sufficit opcio illi oim̄ dño q̄ caturas d̄
disset in obsequium subiectionis in edulium refectionis sed etiam dedit eas in eruditionis exemplum
a q̄bꝫ iob dicit Interrogādū Tūc autē huiusmodi i
terrogamus aut q̄rim9 cū eorum naturas ꝛ mot9 sb
tiliter indaga9 Interrogata aūt nos docēt loquūtur
ꝛ r̄ñdent cū ex eorū ɔsideratōe p̱cipim9 q̄liter nrōs a
ctus ɔponere debemus Hinc dicit Ambrosius crea
turas in signū factas vt in eis nrōꝝ moꝝ vicia vid̄
remus ꝛ ea caueremus9 O qui se vel iumētis docentibꝫ
ɔformare in moribꝫ volet, vere ɔpositissim9 ꝛ mora
lissim9 euaderet Quis em̄ dignissimas quarūdā po
terit vꝭ tenuiꝭ neturas sat āmirari Et ꝑ hac exercita
tione valēt Exameron ꝛ moralizationes doctoꝝ Itꝫ
liber de silꝭitudibꝫ rerū Habet igiꝭ ꝛ h̄ studiosus ma
teriā studēdi dilatādi ꝛ ꝓplꝫ r̄ercādi Postrēo p̄t studio
sus ɔsiderare creaturas quo ad earum in scripturis
significātias Quō videlicꝫ in scripturis transumunꭍ
ꝛ ad q̄les ꝓprietates significādas in ea ponūꝭ Quod
nēo rite sciet nec sc̄pturas plene itelligit q̄ naturarū
rerum ignarus fuerit Nā ois sensus misticus vt ait
sup̱ bibliā mgr̄ henric9 de hassia fuitura rebus. quē
admodū p̱ voces sens9 lrālis Et ideo d̄t Aug9. q̄ ig
norātia reꝝ facit obscuras figuratiuas locutiōes Nā
ꝑ aliq̄bꝫ silꝭitudinibꝫ in sc̄pturꝫ ponunꝭ q̄ silꝭitudo su
mitur ex nature ꝓprietate q̄ valde varie ɔsideratur
precipue tripliciter vt ait hassia. scꝫ in via nature
Artificij. ꝛ morū. vt sup̱ biblie Inicio declarat Quis
quis ergo scripturas itelligere volet rimari ꝓfunda
fluuioꝝ iuestigare secreta dei eloq̄a Ille vtiliter se in
creaꭍarū ɔsideratōe exercere p̄t at dū foris creaturas
viderit q̄d in scripturꝫ signet mētē retraceret Sic ger
son vt de se scribit exercitare solebat Et ad hāc exer
citationē valent libri ꝛ expōnes quorūdā doctorū ex
primentes significātias reꝝ ꝛ p̄sertim Raban9 qui
applicat scripturaꝝ significatiōibꝫ q̄cq̄d narrat ysi
do. de ipis creatis. Hēs ergo studiose nūdinas tuas
ad meas mihi ꝓperandū.

Quō hic se deuot9 debet questuare Cap. iij.

D Inuenit secūdo in nūdinis h9 regiōis de
uot9 quo suū affectū succēdat si diligen
ter ꝛ affectuose creaturas attēdit Ita q̄
verū sit illud phi dem̄ q̄ hōi vere sapien
ti h̄ est deuoto ꝛ sapidā sciam hñti tot9
mūdus ē diuitiaꝝ adeo vt ex q̄libet creaturaꝝ quan
tūuis etiā mīmo facile se digne estimet magnū ɔfla
bit amoris ꝛ desiderioꝝ rogū. Nā huic ois creatura
quātumlibet parua

ē Monimētū / documentū / momētū vel irritamētū — Scꝫ — memorie / intelligentie / affectiue.

Cōsiderat em̄ hmōi deuot9 vt mēbra nō ꝓseq̄mur ſ3
ꝑ simplicioribꝫ loq̄mur oēꝫ creaturā sb his mois .s.

Umbra riu9 speculū vꝭ odor. seu vestigiūq3
Utq3 lib̄ lrē. donū. fax. voxq3 sonorans.

Prio inq̄3 pñt cōsiderare totū vniuersū creaturarū
velut vmbrā q̄zdā vt scꝫ nō sit nisi vmbraticū q̄dda3
ɔpatū suo autori. Vñ mox intelligūt q̄ aliq̄d intel
ligere pñt vt hec sit eminētia creatoris ad vniuersum
qd̄ ē corp9 ad suā vmbrā. de q̄ ɔstat vt Guilhel. ait.
q2 ē designatio corpis vanissima ꝛ nulla ex p̱te ɔpa
bilis corpi ṽtute aut bōitate. Et sic se h3 vniuersum
ad creatorē Secūdo cōsideranꝭ creata oia velud ri
ui ꝛ riuuli ad fontē. ſ3 nimiuꝫ claudicat hec silꝭitudo
ad creatorē. Fons em̄ est p̱s qd̄ emanat. ex eo tñ p̄t
p̱pendi ex hoc magnitudo creatoris quēadmodū di
xit ꝓpha p9 enūerata multa dei mglia. Ecce inq̄t h̄
ex p̱te dicta sunt viaꝝ ei9 Et cū vix p̱uā stillā ſmonū
e9 audierim9 q̄s poterit tonitruū magnitudis ei9 in
tueri Tertio velut forma inspectoris in specꝭo erit
ab inspectore. Sed ꝛ h̄ distantia magꝫ nis. Nā q̄ñq3
imago resultās in speculo pene eiusdē pulchritudis
appet vt inspector vel facies e9 Uniuersū āt ꝛ ois cre
atura incōpabilis distātie ē a pulchritudie creatoris
p̱p silꝭitudinem tñ Auēcebron dixit q̄ creature exere
rūt se ad creatorē ꝛ fecerūt ei vmbrā ꝛ resplendentia3
Quarto vt odor ab odoramēto Nā ois bōitas suaui
tas vtilitasq3 vniuersi nō est nisi odor diue bonitatis
suauitatis. Et hic valde erigiꝭ intellect9 ad cōtēplan
dā immēsitatē diue suauitatis Et ex hac eadē ɔpa
tione ait Guilhel: pisienꭍ maifesta ē prauitas cordi
um q̄ in hūc odorē nō currūt. ſ3 vmbratico creaꭍarū

odore inherēt cōtēpto vel nō curato fontali ⁊ abissali suauitate qđ ꝯquerit Bern. Quinto ꝯsiderari pōt vniuersū velut creatoris qđdā vestigiū sꝫ heu nīs ab eo elōgatū vñ colligitur grādis distātia creature a creatore ⁊ magnificētia ipsius creatoris Scimꝰ ꝗꝫ ex isto ꝙ totū vniuersū ⁊ singl'a vniuersi sunt sigͣ qđā ⁊ vie ducētes ad ipm creatorē. quēadmodū vestigiū ferarū venatores ducit ad latibula earū Et gñalit' oīm aīantiū vestigia inuestigatores suos dirigūt ⁊ adiuuāt ad inuentionē sui Ualde ergo se voluit deꝰ a nobis inueniri valde voluit suos ad inuestigatores iuuari ꝙ tot ⁊ tāta sui vestigia ⁊ sigͣ nob relinꝗt ꝗbꝫ p̄t inueniri Sexto poterint ꝯsiderari singula creata veluđ libri ꝯscripti digito dei. cꝰ singl'e creature sūt q̄si diuerse figure nō q̄dē hūano placito inuēte. sꝫ dīno arbitrio: (vt hassia ait) institute ad manifestandū ⁊ q̄dāmō signādū inuisibilia dei. Uñ duplicē librū ponūt creature. s. ⁊ scripture. de ꝗbꝫ multi mlt'a pulchra dicunt Uñ ponit ꝓpōem pulchrā venerabilis q̄dam doctor dicēs Totū istū mūdū quēadmodū a verbo ꝯditum ita etiā ⁊ cū fore ꝟbalē ⁊c̄ Possent hinc mlt'a dici sꝫ ꝓperare oꝫ Septio singule creature ꝯsiderare pñt. veluđ viue q̄dā vt Ancelmꝰ. ait lrē ⁊ nō q̄libꝫ lrē. sꝫ amatorie ⁊ magni amoris indicatie Ita vt si vere essemꝰ amatores eiꝰ ꝙ pro nob ⁊ ꝑꝑ nos talia ⁊ talit' fecit inueniremꝰ cūcta creata indulti eꝰ in nos amoris nō solū monimēta. sꝫ ⁊ adiumamēta infirmitati supplemēta necitati. oblecāmēta volūtati vt vere dcm̄ sit Diligētibꝫ dm̄ oīa coopant' in bonū Octauo possūt cōsiderari vt dōa vl' xenia dei. imo vt Hugo ⁊ ãte eū Aug. đt vt arre despōsatiōis Sꝫ valde cauendū aīe ne spōsa sꝫ adultera fiat si mūera dātis plusq̄ꝫ affcm̄ amātis diligat vt late declarāt. Nono pñt ꝯsiderari vt fax vel fornax inflāmandi amoris. vt ait Guilhl'. parisiens' Quid ei aliđ ē totꝰ mūdꝰ nisi ignitissimꝰ ꝙdā charitatis rogꝰ cꝰ tot sūt carbōes aōris iflāmatorū q̄t sūt ꝑtes ⁊ creature vniuersi. Uere ḡ diabolico frigore ē gelidꝰ ꝗsq̄s int' medios tāti rogi globos steterit ab amore frigidꝰ Decio oē vniuersū ē veluđ vox viua vehemēs hoīeꝫ insensatū tātis lignis q̄ꝫ te creature sunt alloquēs. Et hec ꝟba sibi dicēs Scꝫ

Accipe. redde. fuge nil sū crescas adamato

Et p̄mo inq̄ꝫ vt hugo ait t'plici sꝑ voce loquūt' dicentes Accipe bñficiū. redde ꝟuitiū. caue vel fuge supplicīū. Et sic aiūt. Uide o hō quō amauit te ꝙ fecit nos ꝑꝑ te. Seruio t' qꝛ fcūs sū ꝑꝑ te vt ꝟuias illi ꝙ fec̄ me ⁊ te. Me ꝑꝑ te ⁊ te ꝑꝑ se. Si ḡ accipis bñficiū r̄dde debitū. accipis bōitatē redde charitatē. Redde debitū mādata cꝰ custodiēdo. alioq̄n testes ꝯ te erimꝰ vīdictā clamādo. Deduci posset h̄ de singl'is creaturis ⁊ deuotū eēt sꝫ ꝓlixū. practicet ꝗsq̄ꝫ secū. Postremo amemꝰ inuitātes ad dei charitatē. Et ita audiuit eas Augꝰ loq̄ntes. x. cōfessionū libro dixit Celū ⁊ terra ⁊ oīa q̄ in eis sunt vndiq̄ꝫ mihi dicūt vt amem te dñe nec cessant dicere oībꝫ ita vt inexcusabiles sint Dupl'r aūt hec inclamāt dū scꝫ ⁊ te oñdūt optimū. ⁊ iō amore nrō dignissimū ⁊ bñficentissimū. ⁊ ergo si velim nolim clamāt te iure amādū De his vocibꝫ q̄sq̄ꝫ estiet secū qꝛ lōgū est prosequi eas. i eis āt exerceri ē valde deuotū. Postrēo dꝫ oīs creat'a ẽuote ꝯsiderari vt ē materia laudis ⁊ ḡtitudis. ꝓuocās ad eā vt đt Aug. v. ꝯfes. Ecce nō cessat dñe nec tacet laudes tuas vniuersa creatura tua nec spūs hōis nec aīantia. nec corꝑalia ꝑ os cōsiderātiū ea. vt exurgat in te a lassitudīde aīa nrā innitens his q̄ fecisti ⁊ trāsiēs ad te q̄ hec mirabiliter fecisti Prouocat aūt ad laudē vl' ꝑꝑ bñficiū vel ꝑꝑ opꝰ tā eximiū qđ ē laus creatoris. Et sic dicūt' creature laudare deū. Nō q̄dē ꝑ se sꝫ ꝑ nos a it ꝭ'. deū laudāt dū nos ꝯsiderātes ipellimur laudare deū. Hinc sup illō. ps. Laudate dñm de t'ra q̄daꝫ scribit. Nō tā aī amore ebriȷ̄ ⁊ erūpentes ꝟbū ē q̄ꝫ ꝯsiderate mētis. lꝫ em̄ dracones ⁊c̄ res q̄dā sūt rōis oīno expertes vt laudis imunes sint nec laudare possint Mēs nrā tñ ꝯsiderans oīa in dei gl'iam fcā laudat. Laudat ei opꝰ artificē vbi itelligētē habuerit spcātorē. Et si qñ sū laude magni cuiuspiā artificis opꝰ videat' id fit a nō intelligēte Quis ei vidēs q̄ꝫta potētia sapia beniuolētia ac bñficētia res create sint ꝯdite ⁊ ꝯiūcte ab admiratiōe laudis. bñdictiōe gl'ificatōe ⁊ adoratiōe reticere possꝫ Uñ cherubi ⁊ seraphi ꝑpetuo cātu vnū illud sꝑ clamāt Pleni sūt celi ⁊ terra maiestatis gl'ie tue. In oī em̄ creato q̄ꝫtūlibꝫ ꝑuo q̄ꝫtūlibet infirmo. q̄ꝫtūlibꝫ vili in ocul' nris. plenā dei laudē plenā dei gl'iaꝫ inueniūt Nob cecutiētibꝫ ocul' ista ꝯsiderātibꝫ ac ꝑ h̄ ⁊ exiliter deū laudātibꝫ in desiderio eē p̄t vt petamꝰ dei laudē ex oibus oꝑibꝫ dei. sꝫ vt bñdicāt oīa oꝑa dñi dñm in cordibꝫ nris lōge deest. vñ desiderātis ⁊ orantis deuoteq̄ꝫ postulātis ꝟbū ē Bñdicite oīa oꝑa ⁊c. Sꝫ brōꝝ ⁊ i oībꝫ felicit' ꝑhantiū ē. Pleni sūt celi ⁊ terra Quid em̄ feliciꝰ excogitari pōt. q̄ꝫ vt q̄ totis p̄cordijs deū amat plenā in toto vniuerso dei gl'iaꝫ ⁊ deo dignā ꝯtēplet' q̄ q̄đ totis votis concupiscit plēis manipulis metit ⁊ cōgregat in horrea sua Hꝫ ei oīs amās deū in oī oꝑe dei plenā gl'ie ⁊ hōris materiā. tametsi nō abditas reꝝ nat'as. ꝟtutes occl'tas cognoscat. qm̄ occultatio illa magno dī munere fcā ē q̄ ñ mūerū magitudo stultū extollat Fideliter ergo fidelis amator quē gl'ie laus scē veneratiōnis affcūs ex creaturaꝝ ꝯsideratione corripuit dicere bꝫ Bñdicite oīa oꝑa ⁊c̄ Nā sicut hūlis ille ⁊ ob id sapiens ille frācisc̄us negociari solebat q̄ grādi ⁊ alto ꝯsideratiōis ocl'o in abdita nat'e penetrauit in oībꝫ operantē deū cernēs ⁊ fraterno affcū āplectēs diligebat nō sublimiores tm̄ sꝫ ampliꝰ viliores vt ꝟmiculos q̄s de via ne ꝯculcarent' amouit Apes q̄bꝫ i hyeme ne algore deficerēt mel siue optīꝫ vinū exhibebat q̄ꝝ efficaciā oꝑm ⁊ ingeniȷ̄ excellentiā ad dei gl'iaꝫ lato p̄conio extollebat vt dic̄ integrū in caꝑ ⁊ ceteraꝝ.

creaturaꝝ laudibꝫ ꝯsūmaret O q̄ꝫtū in deū eleuabaꝛ vbi floꝝ pulchritudinē solis ⁊ lune claritatē ꝯtēplabatur. testanꝛ eꝰ cātica quāta habuit ex eiꝰ ꝯtēplatione hmōi recreamēta. Sic ⁊ p̄rēs heremicole ex horridissimis bufonibꝫ in laudē surrexerūt Est aūt alcior q̄dā ⁊ nō indeuotior modꝰ ꝯsiderandi quē noui habuisse quēdā sapientissimū. Qui in oībꝫ opantem deū inspiciebat. In igne .s. calefacientē. in sole lucētē. feruentē. fouentē. germinātē. Ut scꝫ ꝯsideremus ꝙ non tā nob creature subseruiāt q̄ꝫ creator nob oīa suo iussu p̄stet Quā cōtemplationē dn̄s etiaꝫ docuit mechtheldim vt sup oēs opationes creaturaꝝ referret imediate ad deū Uere deuota Ecce sunt hi mōi q̄bꝫ deuoti in creaturaꝝ regione negociari pn̄t velō apes medio vere florido in cāpo vndiqꝫ inuenientes q̄ se ferant in deū q̄cquid decoris cernūt ei attribuēdo. vt i Soliloquio Bern̄. ⁊ Ancel. in de q̄ttuor exercitijs

Cōsideranda a speculatiuo Capl'm quartum

T Ertio hꝫ hic speculatiuꝰ q̄ p̄t ascendere in deū cui totꝰ mūdus ē velud speculuꝫ p qō ꝯtēplatꝛ artificē sūmū ⁊ vehiculis p qō ascendit in eū A magnitudine nāqꝫ spēi ⁊ creature cognoscibiliter p̄t horū creator videri

	Creatione	p q̄ patēt inui	potentia
Ex coꝝ	gubernatiōe	sibilia dei .s.	sapientia
	ꝯseruatiōe		bonitas.

Inuisibilia q̄ppe eꝰ a creatꝛa manifestata p ea q̄ fctā sunt intellcā ꝯspiciūtur. In illis āt tribꝫ ⁊ oīa ꝯsistūt ab illis oīa ꝓcedūt. p ea oīa regūtur Potētia creat. Sapīa gubnat. benignitas ꝯſuat. Ita tn̄ ꝙ sicut in deo vnū sūt. ita in opatione separi nō pn̄t. Que tria inter cetera oñdit septiformis cōditio creaturarū. vt vult Bōauentura ⁊ sunt iste (ordo

Ortꝰ. mag. mult. pulch. plenūqꝫ opatō et

Primo ex reꝝ origine q̄ fm creationē distinctionē ⁊ ornatū q̄ꝫtū ad opa sex dieꝝ dinā p̄dicat potentiā de nihilo cūcta ꝓducentē. Sapiāꝫ lucide cūcta distiguentē Bonitatē cūcta largiter adornantē Jō ei mūdū ꝓduxit vt se noscibilē exhiberet. sicut artifex ex artificio tali. Hic nota de tribꝫ opibꝫ Secūdo ex creaturaꝝ magnitudine q̄ cōsistit in mole lōgitudis. latitudis. ⁊ ꝓfundi In excellentia virtutis lōge. late ꝓfunde se extēdentis. In efficatia opatiōis Intime cōtinue ⁊ diffuse. In q̄bꝫ oībꝫ hec tria patēt. Potissimū tn̄ ad oculū potētia hic relucet Patet em̄ ꝙ immēse sit magnitudis q̄ tā mag fecit Nā vt magitudinē celi trāseamꝰ. qō āt Anthoni. ⁊ Bernardi. allegāt tāte magnitudis dr eē a sapientibꝫ ꝙ si de nouo crearenꝛ tot terre ⁊ tāte q̄ꝫta ē ea q̄ nūc est q̄t sūt grana arene maris oēs sil' nō adequarenꝛ magnitudini celi. q̄ tn̄ pl'es hn̄. xiij. de quoꝝ magnitudie mirabilia dicūtur. sꝫ trāsitis illis q̄s magnitudinē terre digne estimabit Ampliꝰ āt aq̄ cꝰ spera decies ad minꝰ maior ⁊ ꝯñter de ceteris elemētis Quis etiā cōtentorꝫ in his aīaliū magitudinē satꝫ mirabiꝛ: q̄les dracōes quātiqꝫ inueniātur neō nisi q̄ gesta patꝝ nō legit ignorat Sed vt de aīalibꝫ taceamꝰ q̄s volucꝝ magnitudinē ⁊ quantitatē ꝯp̄hendet Si forsan qō Marcus paulꝰ vir fide dignissimꝰ de aue q̄ dr Ruch narrat ego voluero narrare ꝙ scꝫ elephantē subleuet in aera Qꝫ si insup de trocco q̄ adiecero q̄s nō expauescet quō facili volatu balenas cete ⁊ naues onustas in aere ex vnguibꝫ vesciꝛ more q̄ apud nos miluꝰ murē dilaniat Taceo cetera Nec mirū si aiantia repiantur tā magna cū hōies quantitate nimia sint repti. Qui Augꝰ. de citate dei legit q̄ itez historias vidit q̄ dico nouit Nōne tytionis sepulchrū nouē iugeꝝ ostēditur. Horreo dicere qō de pallāte alijsqꝫ gigātibus audiui ⁊ legi dt se Augꝰ vidisse vnū dētē vn̄ facile cētū nroꝝ erui potuissent Scribit decanꝰ mogūtinꝰ in Joppe eē costā gigātis lōgitudis xl. pedū Magna ergo aīalia terra hꝫ. Narrat aūt Henricꝰ hassie sup biblie initio ꝙ aīalia aq̄ in tribꝫ excedūt aīantia terre ⁊ aeris scꝫ quātitate. nūerositate. mōstruositate. ⁊ cās assignat Hec pauca cōmeōraui de magnis opibus dei vt maior ipe patescat. vn̄ hec ꝯtemplās Ambrosi. dixit. Accedat inquiēs q̄cliqꝫ creatura ⁊ faciat tale celū ⁊ talē terrā. imo adijcio vel bestias tales Dicā qr deꝰ ē Sꝫ qr nulla creatura hoc facere p̄t ꝯstat hūc solū eē potētissimū deū Tertio ex multitudie reꝝ q̄ ꝯstat in diuersitate gn̄ali spēali ⁊ indiuiduali substātia forma vel figura ⁊ efficacia. In sil'ibꝫ diuers mirris O potētia qual' nō solū grādia: sꝫ ⁊ cōdere tam multa Nūeret stellas celi arenā maris puluerē terre pluuie guttas. pēnas volucrū. pisciū squamas pilos aīaliū. gramia cāpoꝝ. folia vel fructꝰ arboꝝ. imo l' i diuidua vniꝰ spēi scꝫ hōis q̄ p̄t Sūt em̄ inūerabiles nobis spēs reꝝ nō indiuidua solū hic in via discurre p āgelos hōies bestias ⁊c̄ Et certe videb ꝙ inumerabilia sunt nobis ⁊ ꝙ rcē dixit ꝓpha Arenam maris ⁊ guttas pluuie ⁊ dies seculi q̄s dinumerauit. Quasi diceret nisi tu deꝰ Attēde q̄ꝫ magnꝰ ⁊ potēs sit ille q̄ tam multa sil' ⁊ magna fecit. Metire moles mōtiū. tractus fluminū. spacia corpm. altitudinē celi: ꝓfunditatē abissi Miraris qr deficis. sꝫ meliꝰ dt Hugo deficiēdo miraris. Quarto ex pulchritudine q̄ est fm varietatē luminū figurarū ⁊ coloꝝ Oia em̄ creauit in luce que fecit vt sint laude digna. miris ⁊ varijs figuris res decorans. Aliqn̄ q̄dē magnitudie vt gigantem inter homines. cetū inter pisces Aliquādo aūt paruitate. vnde ait Augusti. de ciuitate dei ꝙ aīmalia que mimum habent molis habent plꝰ animi rationis Plus em̄ formicularū ⁊ apicularū opa stupemus q̄ꝫ immēsa corpora beluarum vt late illic est ꝓsecutus. inquiens quo nā terebello vsus sit deꝰ i. ꝑ muscide formāda culicis Et venerabilis Hugo nescit q̄d magis debet mirari scilicet dentes apri vel tinee Alas griphis vel ciniphis caput equi vel locuste

crura elephantis vel culicis. rostrum suis vel suriōis
Aquilā vel formicā. leonē vel pulicē. tigridē vel testu
dinē. His enī oībus tā exiguis corporibus. sic oīs ariā
liniamēta sue nature cōgrua plene distribuit deus vt
nihil videas deesse ī minimis coꝝ oim ꝙ natura forā/
uit in magnis. Dedit eis oculos quos vix cōphēdere
valet oculus. Et cū cōprehendi ꝑt visu. inuenitur tn̄
corpusculi statura pari beluaꝝ nūerosa ꝑtiū varieta
te vt Basiliꝰ deducit ꝯstituta Progressu enī hn̄t pe
des volatu alas itineris directiōe vel oculos vl' nares
vl' manꝰ qb̄ꝫ ā palpādo aut olfaciēdo aut vidēdo īsti
tutā ꝑfectionē ꝑegrinent. Quibꝫ gradit tibijs quā pel
lē. quā carnē. ꝙ ossa. ꝗs medullas. ꝗs articulos ⁊ ar/
ticulorū ꝗs ꝯpages. ꝯpagū. ꝙ ligamēta ⁊ cordas hn̄t
ꝑnt. ꝙ tn̄ oīa gressui ꝑuicntē ⁊ suppeditantē tibiā hn̄t
necē est. Nolumꝰ dicere plura de ꝯtemplāda pulchri
tudine reꝝ. abissus enī est tēdere in eas ⁊ si cepimus
ꝓsequi de eis oblectatio nō terminū daret. ꝙ aliqd d̄
hac pulchritudine videre volet Hugonē de tribꝫ dic/
tis legat vbi pulcherrime ⁊ ingeniosissime nis de ea
ꝯscripsit. O vt creaturaꝝ pulcherriaꝝ decorē vt celo
rū gratā spēm aeris aqq ornamentū ꝑtercamꝰ quis
vel vilissimi elemēti terre. s. decorē cōphendet ꝙ foris
licet turpis: tn̄ eius viscera tantis ⁊ tā gratis sunt ex/
ornata gēmis mineris ⁊ metallis supficies decorata.
floribꝫ ⁊ virgultis fontibꝫ riuis stagnis cāpis rure ⁊
aialibus ⁊ hoībus. Si tam pulchra terra q̄ꝫ nobilis
ē celi patria. Uere tota pulchra ⁊ decora absqꝫ etiā eo
qđ intrinsecus latet Nolumꝰ hinc pl'a dicere ne curi
ositate magis q̄ꝫ affectioni inseruire videamur. Ex
his estimet ꝙ poterit q̄ꝫ longe pulchrior sit ꝙ taz pul
chra fecit Cā enī est pulchrior ⁊ ꝑfectior effcū. Hinc
Boetiꝰ ait. Mūdū mente gerēs siliqꝫ imagine for/
mans pulchꝝ pulcherrimꝰ ip̄e Quinto ex plēitudie
reꝝ Est enī materia plena formis ꝓm rōnes semina
les. forma ē plena ꝟtute ꝓm actiaꝫ potentiā: Uirtus
ē plena effectibꝫ ꝓm efficientiā. Uñ ptꝫ plēitudo dei.
Nō enī est vel granū arene ita exile. nō gramē ita cō/
tēptibile. cꝰ inuestigātissimꝰ ꝗspiā oēs formas ī co la
tentes valeat inuestigare Et hic sup magr̄ Herr̄ d̄r.
In grano frumenti sunt infinite ꝑtes ꝓportionales
ꝓm deductionē aristotel' demōstrātis cōtinuū nō eē
ꝯpositū ex indiuisibilibꝫ Uñ or inqt ex hoc cōcludere
ꝙ infiniti nūeri sint illic ⁊ figure Et ergo etiā aristo.
d̄r ꝙ frequēter apparēt noue spēs que nunq̄ꝫ ꝑus ap
paruerūt Nō solū semē in semie latet sꝫ ⁊ figura co/
lor ⁊ quātitas. discurre ꝑ singula elemēta contuens
plenitudinē coꝝ ⁊ videbis aristo. bn̄ dixisse In crea/
turis vacuū nō posse repiri Sexto ex opatiōe Qua/
rū qdā natural' artificialis moralis. plene colligitur
artis illiꝰ imensitas oīa formātis. Opatio enī natal'
tā varia ē ⁊ diuersa vt hūana industria ad eꝰ finez ꝑ
tingere nō valet. Dicit enī in libro sex principiorum
deus ⁊ natura latent opant. O h̄ deficit oīs scruta/
tor Sꝫ ꝑ nouas opationes ē inuenire vt patet ī arti/
ficijs nouis Nā illa ꝙ scimꝰ mīma respcū illoꝝ ꝗ igꝰa
mus Quis occultas opatiōes terre aut cōtentoꝝ in
ea lapidū scꝫ ⁊ mineraliū colligere poterit. Grata h̄
posset de mirificis effectibꝫ nature Quō Echinꝰ pis/
ciculꝰ vix palmū lōgitudie tenēs validissimā ⁊ onusti
ssimā trycridē ī medijs fluctibꝫ teneat imobilē ⁊ hꝰ/
mōi pl'a de virtutibꝫ lapidū ⁊ herbaꝝ materia addu
ci. sꝫ transimꝰ cā causa breuitatis Uideātur Augꝰ.
de ciuitate dei Guilhelmꝰ in de vniuerso corpali ceteri/
qꝫ naturales ⁊ vere mirabilia inueniunt. Uñ ⁊ h̄ pul
chra ꝯtēplatio de miro artificio dei assignari posset.
quēadmodū legi de penna volucrū deductū. sꝫ accele
ramꝰ Quantā vim terre antiqua gentilitas nota/
uerat que eam deificandā putauerat transimꝰ Po
stremo ex ordie scꝫ ⁊ ꝓm rōnē durationis situationis
⁊ influentie. Per ꝑus posteriꝰ supius pōt dignitas
ꝑmi principij ꝯtemplari ⁊ ꝓuidentia sūma. De hoc
ordine pulcherrima Hugo scribit ⁊ ꝙ cum intēte in
spiceret cū. ꝑs. clamare hn̄t magnꝰ dn̄s ⁊ magna ꝟ
tus eius ⁊ sapie eius tā sapienter cūcta ordinātis nō
est nūerus. Hec de ꝯditionibꝫ creaturaꝝ stricti teti
gimus. de qbꝫ qui ꝑfectius instrui volet Hugonem
Bōauen. accedat in libris allegatis ⁊ ꝑ hec in ꝑmuꝫ
ꝑncipiū mētē eleuet Nā vt Bōauē. ait Qui tātis re
rū splēdoribꝫ n̄ illustrat cecꝰ est ꝙ tātis clamoribꝫ nō
euigilat surdꝰ est Oia nēpe ꝓclamāt ip̄e fecit nos. ꝙ
ex his oībus effectibꝫ deū nō laudat mutꝰ est. ꝙ ex tā/
tis indicijs ꝑmū ꝑncipiū nō aduertit stultꝰ est. Aperi
ergo oculos sp̄ūales aures admoue. labia tua solue.
cor tuū appone vt in oībus creaturis deū videas au/
dias. laudes. diligas. colas. magnifices ⁊ hōres. Ne
forte cōtra te totꝰ terraꝝ orbis cōsurgat. sed cū pro/
pheta dices Delectasti me dn̄e in factura tua Et sem
per ex his mentē surrigamꝰ in deū ꝗcquid pulch̄ sua/
uis boni viderimꝰ cū Bernardo dicētes. Abs te ha/
bet quicqd habet oīs creatura decoris ⁊ ꝑcij Celos or
nasti. sed nō est eis spēs aut decor in tui collatione.
Melli dulcedinē suā prestitisti. sed dulcior melle tu
es. saporosior vino. oleo suauior sup oīa aromata
odor tuꝰ suauis ⁊ gratꝰ Dixi ḡ quō ex creaturis ꝑfec/ G
tiones creatoris relucēt.

Quō speculamur trinitatem sanctā ex creaturis.

Sed speculatiuus nō solū hoc stat cōtentꝰ sed in
greditur in eas ꝯtemplans essentie vnitatem ⁊ trini
tatē ꝑsonarum ex tribus his creatis. Et hoc ī ge/
nerali videns vniuersū est triplex genꝰ creaturarum
distinctū quoꝝ quodqꝫ vnitatis ⁊ trinitatis est repre
sentatiuū vt late deduci posset Itē in elemētis singu
lis idem demōstrat Anthoninꝰ in secūda pte sūme
titulo decio. vij. ca. In elementaris quoqꝫ ⁊ hoc mul
tipl'r valde Nam quia omnis creatura ab omnipo/
tente virtute ꝑ sapientissimā rationē in fines deo au
tore ⁊ artifice dignos est facta Ideo est in eis mēsu/

ratio. nūerus. ⁊ pond⁹. Spēs. modus. ⁊ ordo Substantia. potentia ⁊ actio Virt⁹ efficacia ꝓuēt⁹ Gradus dec⁹ ꝯmoditas. Pax alacritas reqes Jus munus donū. Institutio acceptatio adoptatio. Essentia spēs ⁊ vsus Armonia spēs ⁊ ꝯmēsuratio Unū verū bonū Ex q̄b⁹ oib⁹ ꝯsurgere p̄t sicut ex vestigio contemplator ad speculandū nō solū dei ꝑfectionē. verū etiā vnitatē eēntie. trinitatē ꝑsonarū sicut longū deducere eēt ⁊ sup vires nr̄as Est eñ hmōi cōsideratio esca solida ꝑfector̄. Ad quā qui attingere volet oꝫ fm Bōauen. vt vitata culpa deformāte naturā naturales potētias exerceat ad grām reformantē. ⁊ sic ꝑ orōnem deuotā ad iusticiā purificantē. ⁊ sic ꝑ ꝯuersationē scām ad sciam illūiantē. ⁊ hoc per meditationē ꝑspicuam Ad sapiam ꝑficientē. ⁊ hoc ꝑ cōtemplationē ꝑfectā ꝑ quā videri p̄t deus deor̄ in syon Cōmittim⁹ hanc tractationē magis doctis sat ē tetigisse Et quēadmodū dixim⁹ ꝙ deus cōtemplabil' ē ex rer̄ creatiōe sic ꝓsequi posset ex earūdem gubernatione Attingit eñ a fine vsq; ad finē suauit oīa disponens. Cuius dispositionē neō satis mirari potest cū tñ nil fiat sensibiliter qd nō de intelligibili aula summi impatoris ꝓgrediatur Silr ⁊ in cōseruatiōe rer̄ Totū eñ in nihilum rediret nisi ip̄e cōseruaret. quēadmodum corpus in aere positū mox cadit ⁊c. Sed longe nimiū huic regioni imorati sum⁹ Veremur ne tā curiositatē q̄; affectū diiudicabimur cōpasse Ad ceteros igitur nobis ꝓperandū

De regione mūdiali creatur̄ regioni ꝓ amplio ri affectu ⁊ materia cōiuncta Prologus

h i

Te in mūdum vniuersū Mar. vltio.

Predicte regioni creatur̄ connectimus regionē mūdialē eo ꝙ illi cōiuncta ⁊ affinis Ad c⁹ ingressuꝫ hortamur in verbis p̄missis Est eñ regio hec ingredienda acuta cōsideratiōe. sed aufugiendū est ex ea ope ⁊ imoratiōe Juxta qd Hieremi. est hortat⁹ dicēs de ea sub tipo babylonis. Fugite inq̄t de medio babylonis vt saluet vnusq̄sq; aīam suā. Cōsiderādus est eñ mūdus vt q̄dam ait vt agnoscat. Agnoscēdus aūt vt cōtemnat. Nō ꝙ dicimus ea q̄ deus fecerit bona eēntialit in se esse spernēda. sed inq̄ztum in via dei nobis obsistūt. iterq; ꝑpediunt eternitatis. qd facit vita mūdial' et inordinata affectio ad ea que sūt mūdi ⁊ sic capimus hic mūduꝫ. Unde ne exambage ꝓcedam⁹ multiplex acceptio mūdi ē hic premittenda.

Siccūtes regioni ele ꝓ creat̄a cor vniuersū mū
in mūduꝫ mētali mū ꝑali. Extra d⁹ ꝑ ipsum fa
vniuersuꝫ do ꝯtiguū mōm nil ē ctus.

Terra. elementa. creat. totum.

ꝓ oī homine mutabili i mōo crat. i. p̄cē. vt dt
ꝓ bōis ⁊ mal' Dyonisius carthus.

q̄꜅ homo. vita. deusq꜅

Longū esset prosequi omnes acceptiōes istas nec ad ꝓpositum est de oibus loqui. sed de trib⁹ vel q̄tuor tantū Nam fm ꝙ trifaria p̄t esse qualitas ingredientiū regionem istam. ita tripliciter vel quadrupliciter accipimus nos mūdum Nam

Studiosus — t̄ra ⁊ elemētatꝫ
Deuotus — dꝫ ingredi — ꝓut sūt ꝓ — mūdiali vita
ꝯtēplati⁹ — munduꝫ — gubnatōe varia

Ite ergo in mundū vniuersum

Eat — Studiosus — — ꝑuidendū
Deuotus — i regioeꝫ mū — ꝯtēnendū
ꝯtēplati⁹ — dialē ad illū — ꝯtēplanduꝫ

Unde patet ꝙ lata est regio ista In cuius nundinis reꝑpit quisq꜅ sibi necāria ⁊ desuientia Sed singulis hic suas merces ostendam⁹.

Considerabilia studiosi Capl'm. i:

Rimo ergo studiosus ingrediēs regionē istā

p Jnuenit plurima sibi cōsideranda. Nā pōt considerare in genere ista

Scꝫ mundi naturā ⁊ ꝑtium diuersitatem J
Jnhabitator̄ mūdi varietatem:

En mūdū. ꝑtes. habitantes. q̄꜅ variatas.

Primo occurrit sibi ꝯsiderandū de mūdi natura Nō solū terre inferioris sed etiā regionis superioris Ubi se offert materia de influentia supior̄ in mundū inferiorē de quibus multa hñtur scripta. Deinde cōsiderare hꝫ mūdi diuisionē ⁊ ꝑtialitatem. s. de eius ꝑtibus climatibus regiōibus regnis ciuitatib⁹ Jnsulis ꝓmontoriis ⁊ mōtib⁹ Ad qd deseruiūt libri illi de descriptionib⁹ terre Itē Honori⁹ Petr⁹ de aylliaco de imagine mūdi Itēq; a multis ꝺscripte mappemūdi ⁊ hui⁹ mōi Nec dixerit quis curiositatis hec eē et nulli⁹ cōmoditatis. cū si magistro petro de aylliaco credi potest Nō par̄ vtilis est har̄ cognitio ad diuinarū elucidationē scriptur̄. Jn quib⁹ sepe mētio de his habetur. ⁊ nō parū subleuat ad cōtemplationem creatoris ⁊ supernorum Et miserū nimis honorio videtur res ꝓpter nos factas quotidie spectare ⁊ cuꝫ iumentis insipientib⁹ quid sint penitus ignorare Non ergo abhorreant deuoti si quādoq; ad hmōi se diuerterint studiosi cū hoc egerint sanctissimi viri. Et hūdum se ad huiusmōi cōsideranda diuerterint. non solū nudas regiones ⁊ prouincias terre spectare debēt ad sciendū. sed etiā que in eis singulis mirabilia ⁊ vtilia habentur attendere debēt ad dei potentiā ⁊ bonitatem āmirandam. Jnsuper et tertio ad sacra hec traducere debent vt cōsiderent quomodo sumuntur in sacra scriptura ⁊ ad quid significandū quēadmodū Rabanus ysidor̄ insecut⁹ que ille litteralit tradidit is scripture applicuit. Habent ergo hic grandem copiam studiosi Tertio principaliter attendere habent in hac regione studiosi Jnhabitatorem mūdi varietatem Et hoc

Quo ad Gentiū nomina ⁊ linguas / diuersas sectas / mores ⁊ doctrinas

Uere copiosa est hic ⁊ immorandi materia. q̄ est ab ysidoro breuiter ⁊ strictim ⁊ ab aliis cosmogr̄phis tacta. Nā de gentibꝫ videre eēt originē. diffusionem multitudinē quō a tribꝫ filiis Noe. lxxii. gētes descē/derūt p. lxxii. linguas distincte vt docet scūs Augus. xvi. de ciuitate dei ca. iii. De linguis p̄serti celebriori/bꝫ multa etiā inq̄renda eēnt Sic ⁊ de sectis iudeorū gentiū ⁊ xp̄ianoꝝ quoꝝ singule suas hereses ⁊ doc/tores hn̄t Nā iudei rabbi ⁊ pphas Gentes phos Si billas ⁊ poetas. de quoꝝ gestis videndū Pꝫ ergo ꝙ lata est hec regio studioso ⁊ delectabile est versari in ea. sed deuotis nō valde cōsulta.

Meditabilia deuoti Caplm secundum

R r Edi iam ad quid deuot⁹ hanc regionē ingre/di q̄dve in ea ip̄e considerare hꝫ videamus: Et certe debet deuotus regionē ingredi mū/dialem. vt si adhuc in eo est. fugiat aut alios fugere suadeat. Si fugerit grās agat ⁊ reuerti nō cupiat. sꝫ libenter in sua solitudine maneat. Uñ patet ꝙ ei⁹ cōsideratio potissimū ad hoc tendit vt videat pp̄ q̄d mūdus sit cōtempnēdus. Est aūt mūdus pp̄ multa ꝯtemnendus

Cause generales cur mūdus sit spernēd⁹ Ca. iii.

N n Olite diligere mūdū neqꝫ ea q̄ in mūdo sunt p̄. Joan. ii Quāq̄ꝫ varia a variis i ductiua ꝯtempnendi mūdum tradant nos tñ ad tria hec reducēda duximus. Nā possunt sumi quedā inductiua ꝯtem nendi mūdi Ex parte dei. nostri. mūdi.

Parte dei nostri. mūdi. mūd⁹ fugiendus

De quibꝫ singulis pauca ꝓsequenda ⁊ succinctius q̄/dē ceteris. hn̄tur em̄ plīma sup̄ his opuscula ꝯfecta. Primo ex pte dei mūdus est cōtempnēdus. Et hoc pp̄ multa. scilicet ista

Zelus. aōr. bōa. promissū. suasit q̄r fecit

Et p̄mū inducere dꝫ nos zelus diuini honoris. q̄ ita ardeamus hōrare deū vt ei⁹ intuitu ⁊ estimatiōe caduca quelibet asp̄nemur nos totos in ei⁹ hōrē offe/rentes Hoc em̄ vt Hylari⁹ ait potissimū deo debe/mus vt eū ois virtus sensus ⁊ substātia nrā loquant Secūdo trahet nos amor ⁊ bonitas dei gloriosi Ut tm̄ eū amem⁹ vt quicquid ab ei⁹ amore seu sui amo/ris feruore ip̄edit auertit retardat cōtempnam⁹ q̄d maxime facit mūdus ⁊ ea que sunt mūdi. Nā tanto s̄m Greg. a sup̄no amore disiungimur quanto infe/rius delectamur. terrenis occupamur. iplicamur se/cularibus Pro quanta em̄ parte ē cor nostrum ad a/liquā rem ꝓ tanta est min⁹ ad deū O igit̄ spernamus q̄ seiungunt a tanta bonitate. Tertio trahēt nos be neficia q̄ cōtulit ⁊ fecit ꝓ nobis q̄ talia sunt ⁊ tāta ꝙ merito nos accēderēt ad aggrediendū ea p̄ q̄ deus po/tissime honorat̄ ⁊ ad spernendū oia q̄ displicēt tanto benefactori Quarto inducit magnitudo ꝓmissorū a deo Nā maxima q̄qꝫ ꝯtēptoribus mūdi repromisit Centuplū. s. hic ⁊ post vitā eternā itē qꝫ iudiciariam ptātē. O qui q̄ꝫta hec sunt recte diiudicaret. merito ꝯtemneret oēs delicias mūdi Quinto q̄r de⁹ hoc ñ solū in scripturis ⁊ p̄ scōs monuit. sed ⁊ in ꝓp̄a per/sona de celis descendēs ꝯsuluit ⁊ suasit illud Si er/go iuxta sapientē. sapientū cōsiliis acquiescendū. q̄ꝫ/tomagis cōsiliis ip̄ius sapie. Docuit aūt sapia vt pꝫ p̄ sacri eius euangelii decursum ꝯtemnere oia hec in feriora Uere qui cōsiliario angelo isti magni cōsilii ñ obtp̄at fatuus nimis est hn̄dus. Hic etiā oia sper/sa p̄ scripturā cōsilia de relinquēdo mūdo Itē qꝫ dcā sanctorū adducātur Postremo q̄r efficax monitio est op̄is impletio. q̄ ampli⁹ nos sapia ad ei⁹ cōsiliis parendū. ad mūdū. s. cōtemnendū incitaret op̄e ⁊ ex emplo p̄⁹ nos p̄cessit vtꝫ intuenti. ⁊ ntitatis igressuꝫ vite ꝓgressum. mortis egressum. In quibꝫ nil hūit gl'ie mūdialis Si itaqꝫ aberrare a vera vita nolum⁹ si nō in tenebris ambulare ⁊ offendere pedes seq̄mur sapiam pris. lucē mūdi viā ⁊ veritatem

Inductiua cōtemnēdi mūdum ex pte nostri

n Unc q̄ inductiua sint ex pte nostri videam⁹. Et inter cetera poterint assignari ista

T utum siue tior. op⁹. vtile. gloria grādis M

Primo pp̄ nostri status securitatem Nam ait Ja cobus carth. in de securiori via. Null⁹ tutior ē hoim status q̄ꝫ mūdi cōtemptoꝝ Mille em̄ p̄icula manēt eos q̄ sunt in mūdo In medio laqueoꝝ versant̄. ho/stibꝫ vndiqꝫ sepiūtur Uñ nil tuti⁹ eis q̄ꝫ mūdo dere licto q̄rere locū tutū. fugere babylonem ⁊ intrare refu gii ciuitatem munitā Secūdo pp̄ nouissimoꝝ timo rositatē. Nā qui sua nouissima intente meditaretur nisi lapidei aut ferrei imo nisi insensibilis total'r cor dis fuerit nō poterit nō cōtemnere mundū Facile em̄ ait Hieroni. ꝯtemnit oia qui se sp̄ cogitat eē moritu/rū. Facilius cui iudicii tuba in auribus intonat sem/per Facilime āt qui pata supplicia iniquoꝝ cordis o culis corā semp̄ versat. Sunt hinc exempla multa.

Tertio pp̄ necitatem ⁊ cōsequende in seculo salu/tis difficultatē Nisi em̄ mūdi cōtemptus aliq̄ mō de necessitate esset Johs nō dixisset. Si q̄s diligit mū dum nō est charitas patris in eo. Nō quidē vt ꝓrsus oia abnegare necessariū sit ad salutē. hoc em̄ cōsilii ē Sed necessariū est vt sic cōtemnatur ne supra aut ꝯ tra deum ametur. ne celestibus p̄ponatur. Porro q̄ꝫ difficile sit in seculo cōsequi salutem dn̄s de diuiti bus pulchre insinuauit Nam p̄iclitatur castitas i de/litiis. humilitas in diuitiis. pietas in negociis. veri/tas in multiloquio. charitas in hoc neq̄ꝫ seculo O igitur aia debilis ⁊ infirma que cum facilis es ad de/

cipiendũ tã ꝓna ad cadendũ tã difficil' ad surgẽdum An ignoras ꝙ sicut difficile ẽ arborẽ iuxta viã positã fructus pulchros ad maturitatẽ vsqȝ ꝓducere ⁊ fuare. sic difficile ẽ hominẽ iuxta seculum viuẽtem iusticiam imaculataȝ ꝯfuare. Quã difficile sit inseculo' as sequi salutem. venerabilis hugo ꝓbat ex his qƀ assimilatur mũdus in qƀ raro quis saluat'. scȝ

de q̃ pauci salui | in q̃ fere oẽs pereunt | ẽtais vbi bella | latronũ domꝰ vbi igne | iugulãt' ꝯcupiẽ

N

Mũdꝰ. diluuiũ. mare. cãpꝰ. silua. pardẽs

Dĳudicet hec singula ꝓfunde ⁊ videbit ꝙ raro ex his saluat' nisi fugitiuus Quarto pp iñ nascẽtẽ ꝓfcm̃ ⁊ vtilitatẽ Plima ei mũdũ fugiẽs asseqt' bona ⁊ euadit mala Fit ei acceptꝰ deo iuxta ꝙ ps̃. ait Audi filia ⁊ vide ⁊ obliuiscere ⁊c̃. Et ꝯcupiscet rex decorem tuũ Iuuat' ad ꝓfcm̃ ad ꝯtẽplatõem etnoꝝ Nã vt d' cassianꝰ nũq̃ȝ affcũs nr̃ ad desideriũ etnoꝝ accẽdit' ꝓfcẽ nec intellcũs ad ꝯtẽplatõeȝ celestiũ ꝓfcẽ acuitur nisi mundus ⁊ cura carnis fortiter r̃frenet' Postremo non solũ oritur m̃ ꝓfcũs in pñti. sȝ ⁊ gl'a auget' in celis O qualis stulticia ꝓ delectatõe momẽtanea non curare gaudia celestia Et vt de illis taceaꝰ honorificũ ẽ aie viuere ꝺm nat'aȝ Erubescat aia ꝯsolari in ceno q̃ ẽ de celo Pudeat delcãri i ymis q̃ nõ p̃t satiari nisi summis Vere si aia suam dignitatem rite attẽderet merito mũdo imorari horreret Hec de pte nr̃i·

D

Cause siue inductiua ꝯtemnẽdi mũdũ ex pte ipsiꝰ mundi . §. iĳ.

t

Ercio possunt sumi inductiua ꝯtẽnendi mũdi ex pte ipsius mundi . Et hic sufficiat septẽplicem ꝯsiderationẽ adduxisse velut septẽplicem murorum iericho ẽcuitum vt ruat in cordibus nostris scilicet

Est cecus. breuis ẽ vanꝰ. malꝰ atȝ nociuꝰ Anxiꝰ. et fedus. mũdꝰ plenusq̃ȝ ꝑiclis

Primũ retractiuum ex pte mũdi Est eius cecitas ⁊ tenebrositas Unde ꝑ egiptum est significatus. ⁊ dicitur de his prouer. iiĳ. Uia impiorum tenebrosa. ⁊ in ps̃. Nescierunt neqȝ intellexerunt in tenebris ambulant Nam lucerna impiorum tenebre ⁊ statuerũt oculos declinare in terram Et eorum lumen tenebre sunt q2 sapiẽtia mundi stulticia ẽ apud deum Quãte ergo putas sunt ipse tenebre. Uere palpabiles ⁊ magne nimis Itaqȝ nil de celestibus noscunt vt sepe in euangelio dominꝰ dicit Pater scẽ mundus te nõ ꝯgnouit Et quid dico de ignorantia dei cum etiã tãte sint eorum tenebre. ꝙ nec seipsos vident. nec qd agunt. quibus se pascunt. vbi maneant vel quo tendant ignorent vt humbtus deducit. Secundo retrahet nos temporalium modicitas ⁊ breuitas. Modica eñi sunt temporalia omnia respectu dei anime ⁊ celi Nam respectu dei sunt quasi gutta roris iuxta illud Sap̃. xi. Quasi gutta roris añ lucẽ. sic est ante te orbis terraꝝ. imo prorsus nihil q2 d' Hiere. iiĳ. Asperi terrã ⁊ ecce vacua erat ⁊ nihili Respectu aie modica sunt q2 eã replere nõ possunt. Et respcũ celi nõ sũt nisi punctus ⁊ centrũ Seneca. Punctũ ẽ id in quo nauigatis. bellatis. regnatis Uere sũt modica q̃ mal' eq̃ vt hõis coia ⁊ sol' veroꝝ bonoꝝ vmbra non vera bona vt declarãt docti ꝑ singula. Porro de breuitate quid dicemus cum transeunt oia velud vmbra ⁊ nauis aquã. nũcius p̃currẽs. auis transuolans. aut sagitta potentis Spes etiã ipĳ q̃si lanugo ⁊ tanq̃ȝ spuma gracilis fumus a vento diffusꝰ et velud meõria hospitis dici vnius Quin etiã qd sunt mũdana oia nisi sõpnia vana. imo ⁊ nihil si eternitati fuerint collata. Quid ẽ vita nrã nisi vapor ad modicũ parẽs somniũ auolãs ⁊ visio nocturna Ubi sũt p̃ncipes gentiũ. vbi sapiẽs. vbi scriba Ubi inqsitor hꝰ scl'i salomon sapientissimꝰ. vbi alexander potentissimus. sampson fortissimꝰ. vbi cesares. vbi reges vbi principes inditi. descẽde hic Tertio retrahet nos mũdi vanitas Ecci. x. Uanitas vanitatũ ⁊ oia vanitas Ecce nõ vanꝰ. sed vanitas d' mũdꝰ emphatice loquẽdo. q2 vanissimus vanos efficiẽdo suos amatores Iuxta illud Hiere. ĳ. Ambulauerũt post vanitatẽ ⁊ vani facti sũt Uere vanꝰ est mũdus ⁊ oia eꝰ Tũ q2 nõ replẽt diligentẽ. sicut nec vacuitas. ⁊ hoc q2 vacua sunt q2 extra sũt. q2 cor hõis capacissimũ iplere nõ possunt. Et iõ d' Ecclesi. v. Auarꝰ nõ iplebit' pecunia Itẽ vana q2 nõ ditant possidentẽ: sicut nec sõnia. ys. xxix. Sicut sõniat esuriẽs ⁊ comedit ⁊c̃. ps̃. Dormierũt sõnum suũ. ⁊ nihil ⁊c Itẽ vana q2 nõ reficiunt esurientẽ. sicut nec aura Bern̄. Nõ plus satiabitur cor auro q̃ȝ corpꝰ aura. Itẽ vana sũt mũdana oia. tũ quia innitentẽ nõ fulciũt. sicut nec fumꝰ l' baculus arũdineus. Preterit eñi figura mũdi huius. Tũ etiã vana eius oia q2 Confidentẽ nõ stabiliunt ñ dant securitatem. sed decipiũt in eis cõfidentẽ. Hic ps̃. Nolite cõfidere in principibus. Fallax eñi est mũdus ⁊ veritas nõ est in eo Ozee. iiĳ. Non est veritas in terra. sed omnia fallacia plena. queadmodũ d' singulis bonis mũdi prosecutus est Humbertus in erudicione religiosorũ. Et propter hanc nimiã vertibilitatem recte mũdus dicitur iuxta ysidorũ a motu Et rote molendinarie cõparatur. ⁊ dicitur rota fortune O igitur linquamus vana vanis mẽdacia fugiamꝰ Uere mẽdacia mũdi omnia ypocrite ⁊ sterquilinio niue tecto ⁊ dealbatis sepulchris iure comparata. Et licet iam vanitatem eoꝝ nũc nõ agnoscamꝰ vbi mors venerit pleniꝰ eam sciemus. Quarto abstrahere nos debet malignitas ⁊ malicia mũdi Nam d' ꝑ. Iob. v. Totus mũdꝰ in maligno positus ẽ. ⁊ eius bona velud alteriꝰ hiericho sunt anathema Quã malicia inundet Ozee. iiĳ. p3 Nõ ẽ indt veritas. nõ est mia. ñ ẽ scia dei i terra. mẽdaciũ ⁊ hõicidiũ inundauer

runt [et]c. Vñ [et] diabol⁹ d[icitu]r princeps mūdi [et] posit⁹ est ī maligno. i. in potestate maligni. Quinto fugiēdus est mūdus p[ro]p[ter] nociuitatē. Nā bona t[em]p[or]alia maiorum [et] vero[rum] bonorū sunt īpedimēta. O[porte]t eñ a creatura auerti qui vult perfecte ad deū cōuerti [et] terrenis eua cuari q[ui] vult celestib[us] īpleri Aug⁹ Disce non diligere mundū vt discas diligere deū. Auerte vt cōuertaris funde vt īplearis Sicut eñ nō [con]iungit[ur] celum terre Jta nec celestia cordibus terrenis Neq[ue] p[otes]t duob[us] dñis seruire nec māmone [et] deo Vere spine sunt terrena ō nia suffocātes dei verbū: p[ate]z in diuite iuuene triste ab eunti Math. xix. [et] in ad nuptias inuitatis Amittit[ur] in mūdo [vir]tus t[em]p[u]s [et] p[er]fectus. vt declarat Dyonisius En q[ue]stis sp[irit]ualib[us] gaudijs p[ri]uamur. O igit[ur] illa sper/namus Sexto retrahet nos mūdi anxietas [et] crucia tus penalitas. Mūdus eñ vallis lachrymarum est ad quā vndiq[ue] fluūt cause dolo[rum]. Juxta illud. p[salmu]s. Circū dedert me mala q[uo]r[um] nō est nūer⁹. Et p[re]fati hee s[un]t prin cipales mūdi miserie ad quas cetere reducūtur

P Nature vite. dolor. et culpe quoq[ue] mortis

Jd ē sunt in mūdo miserie cōnaturales q[ua]s nascendo [con]trahimus. q[uia] flebiles. debiles. miserabiles. s[i]ñ scia. sine verbo. s[i]ñ virtute. s[i]ñ indumēto [et]c. O [vir]e q[ua]ues [et] ī enitabiles [et] i[de]ō miserande Secūdo sunt in eo mis[er]ie cō[r]p[or]ales vt naturalis fragilitas q[ua] penalitate aggra uamur. Corp[or]alis infirmitas q[ua] graue anxiamur Ho stilis malignitas q[ua] nequiter īpugnamur q[ue] [vir]e singl[ar]e innūerabiles sunt [et] infinite. de quib[us] pulchre agit vi centius in speculo morali. Tertio sunt in eo mis[er]ie cōpassiōis fraternalis q[ui]bus p[ro]ximi miserijs cōdolere habemus. Quis ei adeo ferre⁹ vt nō doleat dū ei nūci atur aico[rum] aduersitas aut interit⁹ Quot igit[ur] amicos hēm⁹ tātis dolorib[us] expositi sum⁹ Quarto sūt ī eo mis[er]ie criminales [et] culpa originalis. actual[is]. mortal[is]. venialis Vere horrēde [et] p[er]cauende nis. Nā miseros facit hōies pctm̄. imo [et] deo [et] scis eius odibiles īfir/mos paup[er]es omī bono vacuos ad oē bonū debiles. cecos mutos. fatuos. oī cadauere putridiores regni exsorres [et] eternis supplicijs dignos Postrēo cōse quūtur miserie mortis [et] iehennalis. in q[ui]b[us] miserijs q[ui] venerint teste. p[salmu]s. vix subsistent Vere g[ra]uis ē anxius mūdus tātis miserijs plen⁹: imo [et] cruciatus tot h[abe]t q[uo]t bōa m[un]di desiderat. aut vitia in se habet. Hinc vl[tim]o sero fatētur expti Lassati sum⁹ in via iniquitat[is] [et] p[er]/ditiōis. āmbulauim⁹ vias difficiles Et g[ra]ue Greg. d[icit] q[uod] la boriosius nihil q[uam] inhiare terrenis. nihil q[ui]eti⁹ q[uam] nil appetere mūdi. Terrena eñ oīa acq[ui]rūtur cū labore. possident[ur] cū t[im]ore [et] sine dolore nō amittūtur. p[ate]z g[ra]ue q[uod] grauis ē in eis cruciat⁹. Septio cōtēnend⁹ ē m[un]d[u]s p[ro]p[ter] e⁹ feditatē. Que p[ate]z ex ei⁹ [com]p[ar]atiōib[us] q[uia] fedis reb⁹ assimilatur. s[cilicet] istis

Est lacus. atq[ue] lutū. sulfur. sentina. vel est pix

Q Jd ē lac⁹ mis[er]ie [et] lutū fecis ī q[uo] p[ro]ijcit[ur] hieremias. Est sulfur fetens. sentina oim sordiū. [et] pix in q[ua]nās tāgē/tē. faciēs hōiez pctis [et] diabolo s[er]uientē. ita q[uod] oīa ei⁹ s[un]t polluta pollūētia q[ui] versant[ur] in eis. Et g[ra]ue ab imūdo p[er] [con]triū dcūs ē mūdus. vñ aiūt Mūd⁹ nō mūdat. sed mūdus polluit. ergo Qui manet ī mūdo quō mūdus erit Postrēo cōtēnend⁹ ē mūdus p[ro]p[ter] e⁹ p[er]iculositatē Hic eñ fere p[er]icula inferni Nā q[ui] nauigāt mare enar rant p[er]icula ei⁹ q[uod] multa [et] multiplicia nis q[ui] p[re]sertim p[er]ueniūt ex septem scilicet

Jp[s]e loc⁹. t[em]p[u]s. q[uia] stat⁹. homo. nos mala demon

Primo g[ra]ue p[er]icula patēt ex loco h[ab]itatiōis q[ui] ē m[un]d[u]s qui valde ē p[er]icl[o]sus. Et h[ic] ad modū maris vbi m[u]lti pe unt q[uia] p[er]icl[a] innūera illic occurrūt. ita q[uod] q[ui] vult vnu[m] euadere aliud incurrit. Juxta illud Jncidit in stillā cu/piens vitare carybdi. Jt[em] q[uia] ibi vēti vehemētes [et] tē/pestates accidūt. vt[pote] in daniele Jt[em] q[uia] ī eo s[un]t syrena[rum] cāt⁹ [et] mōstruoso[rum] occursus Jtē q[uia] nauis fragil[is] ī q[ua] nauigāt [et] penuria necāriorum adē Jt[em] sūt h[ec] p[er]icl[a] mū di sic deserti ī q[uo] s[er]pēs flatu adurēs scorpio [et] dipsas Jtē q[uia] fornax vitio[rum]. carcer malo[rum]. dom⁹ ruinosa laq[ue]is plena [et] via p[er]iculosissima sicut de singulis p[ro]sequitur ad longū Vincēti⁹ beluacēñ [et] Anthoni. cū insequu tus in t[er]tia p[ar]te Secūdo q[uia] t[em]p[u]s ē p[er]iculosum t[em]p[u]s s[cilicet] p[er]egrinationis. q[uia] his nouissimis dieb[us] vt ap[osto]l[u]s pro phetauit sunt t[em]p[or]a p[er]iculosa Et hoc p[ro]p[ter] defectū charí/tatis. p[ro]p[ter] inundantiam iniquitatis. ingratitudinis. [et] carnalis voluptatis. O vere felix nimiū prior etas Sunt iā dies mali. districte t[ame]ñ nimiū exigendi Ter/tio p[er]icula indicat status hūane cōuersatiōis. Vndi/q[ue] eñ p[er]icula īminent ei. Nam sup[er]ius est iudex irat⁹ Jnferi⁹ patens infern⁹. Jnteri⁹ vermis corrodēs. ex terius stat⁹ nūq[ua]m in eodē p[er]manens Valde ergo stat⁹ p[er]iculosus Quarto fragilitas hūane cōditiōis Na[m] moratur in domo lutea terrenū hñs fundamentū cō tra quā pugnāt q[ua]ttuor pugiles. i. q[ua]ttuor [com]plexionis q[ua]litates donec eijciāt eum Vñ ph[ilosoph]s q[ui]dā inq[ui]sit⁹ quid eēt hō. egregie r[espo]ñdit: q[uia] mancipiū mortis. hospes lo/ci transiens viator. simil[is] aceruo niuis Rose matutí ne. pomo nouo habens se vt lucerna ad ventum que cito extinguitur vt scintilla in mari que ab aq[ui]s cito absorbet[ur] vt fumus qui cito diffundit[ur]. Existens ī bel lo multiplici [et] diuerso. Cum septem socijs morans qui eum assidue molestant. qui sunt Fames [et] sitis. calor [et] frigus. lassitudo. infirmitas. [et] mors. Quinto ostendit pericula affectionis humane fatui/tas. que patet ex septē. quia non timent vt balaam. Non sentiunt vt Jonas dormiens. pericula amant vt se ingerentes vnde [et] p[er]ierunt Dicitur enim Eccle/siastici. iij. Qui amat pericula p[er]ibit in illis. Quarto se p[er]iculis illaqueant adeo vt effugere nequeant Quinto quia magis se temporalibus onerant. Sexto quia deū non inuocant. sed potius irā eius p[ro] uocant Vnde patet fatuitas grandis Sexto p[er]icula facit mala societas. que mala plurima facit. Cū p[er]uerso p[er]uerteris. [et] p[re]serti. xv. mala inducit R

Postremo piculosũ mũdum oñdit demonũ iple tas q valde timẽdi sũt Et hoc ꝓpt loci ꝓpinq̃tatẽ inui sibilitatem. malignitatẽ ꝛ ob alia m̃lta q̃ ꝓsequitur idẽ vbisup̃ Magna ergo sũt mũdi picula sicut ꝓbãt trãseũciũ raritas ꝛ peũtiũ multitudo Uere q̃ p̃dicta hec rite attẽderet. merito mũdũ cũ oib᷒ q̃ habet cõ tẽnere deberet Et nota ꝙ sicut hec inductiua dicta sũt de mũdi ꝯtẽptu i genere Jta de singulis e᷒ ptib᷒ scꝫ diuitijs gl'a ꝛ delicijs ꝛc̃ poni p̃nt r̃tractiua in specie quẽadmodũ boecius scũs in suo de ꝯsolatõe phie Et bn̄. hãc regionẽ ingressus breuit̃ tetigit dicens Ecce h᷒ mũdi amatores nũdinas h᷒ seculi pambulãt Alij diuitias alij honorẽ alij gloriã querẽtes Sed quid de diuitijs ait dicã q̃ cũ labore acq̃rũt̃. cũ timore pos sidẽt̃. amittũt̃ cũ dolore Quid de honore referam Jn loco sublimi positus es Nũq̃d nõ eris iudicãdus ab õnib᷒ lacerãd᷒ ab oib᷒. Nũquid in honore sine do lore i p̃latõe sine tribulatõe in sublimitate sine vanita te eẽ quis poterit Quid de gl'a. Nũquid aliud ẽ nisi q̃dã iflatio auriũ q̃ ꝛ ipa nõ caret iudicio ꝛ q̃t añce dit tot inuidie scia p̃bet ꝛ tociens angelo apostate si miles sumus quotiẽs p̃esse volumus Et q̃ p̃lacionẽ diligit nil aliud fcit nisi vitã suã ꝯfũdit Mõstrosa ci res q̃dus summ᷒ ꝛ ai᷒ ymus. sedes p̃ma ꝛ vita yma lingua magniloq̃ ꝛ man᷒ ociosa. fmo mult᷒ ꝛ fruct᷒ null᷒. vult᷒ grauis ꝛ actus leuis. ingẽs autoritas ꝛ nutãs stabilitas ait bn̄. Sꝫ forsan sapiãꝫ mũdi q̃ ris. o q̃nto te periculo ꝯmittis Multos ei hec male dicta sapiã supplãtauit ꝛ ꝯceptũ in eis dimidiũ sp̃m extinxit quẽ vehemẽti᷒ dñs accẽdere voluit Sapiã mũdi. t'rena aialis. diabolica esse dr̄ Et qui crescit in sciẽtia ꝛ nõ in bona vita elõgat̃ a deo Disce ergo int̃ ris q̃ꝝ scientia manet in cel' Sꝫ pelliciũt te gaudia mundi Sꝫ q̃ gaudia in mũdo q̃rit delitias sub senti b᷒ inq̃rit plus aloes q̃ꝫ mellis habet oẽ gaudiũ mũdi despicabile p̃stim vt bonauẽ. ait ꝓpt quīqꝫ scꝫ

S Vile vl' ipurũ. breue. triste. malũ tibi cãns

Jdẽ hꝫ vilitatẽ in obiecto Nil ei aliud seculi letitia nisi inpunita neq̃tia. Scd̃o hꝫ inpuritatẽ in sbiecto q2 aia pecõris ẽ sbiectũ gaudij mũdail' Ridere ꝛ gau dere in sc'lo nõ ẽ vt hiero. dicit hoĩs sensati sed frene tici Tertio hꝫ breuitatẽ i seip̃o. q2 gaudiũ ypocri te adinstar puncti Quarto tristiciã i t'mino Extre ma eñi gaudij luctus occupat ꝛ risus dolore miscebi tur Et in puncta ad inferos descẽdũt Quinto ha bet miseriaꝫ magnã in effcũ ꝓp2io q2 ẽ spiritual' gau dij ipeditia vt dcm̃ ẽ supra Uides ergo ꝙ oia mũda na iure sunt aspnenda Ey igit̃ ampli᷒ in rebus noli sperare caducis Sꝫ cupiat tua mẽs et'ne gaudia lu cis: ꝛ sic vade ex hac regione tãq̃ꝫ prudẽs negotiator suffarcinat᷒ fuga ꝛ ꝯtẽptu mũdi.

Incitamẽta ad regionis ingressũ Cap̃. v.

Ossemus ꝛ iam tertio assignare quo fugien dum ꝛ q̃re religionis claustrum ingrediẽdũ sed tedet breuitate ꝯfundere materiã tã pulchrã p̃ser tim cũ multi multa pulchra scripserũt de illa Et res ip̃a demõstrat ꝙ i mõasterijs Et puri᷒ viuit̃ Rari᷒ caditur. velocius surgit̃. cauti᷒ incedit̃ Securi᷒ q̃es citur. Frequẽtius rorat̃. citius mũdatur. cõfidentius morit̃. copiosius remũeratur vt a multis declaratur Presertim in quadragesimali Bernardin᷒. Eya igi tur fuge ꝛ cõfuge o mũdane miserime ad vrbẽ refugij ad vitã religiosam Ubi possis de p̃teritis agere p̃ni am. ꝛ in p̃nti obtinere grãm ꝛ secure p̃stolari gl'iam futuram. Nec te terreat vite austeritas. Nõ eñi sunt cõdigne passiones tp̃is h᷒ ad p̃teritã culpam q̃ r̃mit titur. ad presentẽ grãm q̃ imittitur ad futurã gl'iam q̃ promittitur. Et tu gratulare iã de seculo educte q̃ tanta euasisti mala. assecutus ãt tanta bona. Et p̃ca ue ne quando respicias cũ vxore loth retro aut redi re corpe vel corde in egiptũ sed gaud cũ Job i nydulo rari vt multiplices sicut palma dies tuos

Quõ ꝛ que i hac regiõe cõtẽplatiu᷒ speculari dẽat

Cap̃lꝫ. vi.

n Unc postremo ostendendũ re stat vt ꝛ speculatiuo assignem᷒ nũdinas su as in hac regione Et certe multã cõtempla tionis materiã est hic inuenire difficilẽ ꝛ inexplicabi lẽ valde. Puta de mirabili mũdi gubernatione. De mirabiliori reꝝ mundanarũ dispositione. de mirabi lissima inhabitatorũ mũdi vocatione aut derelictiõe De mirificis aut occultis iudicijs dei. quõ alios vo cat. alios in mũdi tenebris derelinquit q̃ꝫ mirabiliter ꝛ varijs vijs suos ad se trahit Jn q̃b᷒ scrutãdis q̃ no lit errare nõ debet nimiũ se profundare. ꝛ p̃serti idio criores. quare ꝛ nos nihil hic dicim᷒. Oculatioribus hic locũ dantes. Mihi sufficiat dñe Jesu vt sic hic ne gociari possim vt mũdũ despiciaꝫ ꝛ validius in tui a morem eã. O igitur da tu mundi rector quo mũdus mihi amarescat ꝛ tu in corde dulcescas interuenien tibus omnibus cõtemptoribus mundi

De tertie diei regione q̃ue est scriptura rum regio. X

f Ecrutamini scripturas Jo annis. v. Tertie diei Regio prin cipalis est regio scripturarũ. Ad cu ius ingressum hortamur in verbis p̃missis vbi iubemur scrutari scrip turas ꝛ in alijs multis locis vbi tã q̃ꝫ thesaurũ iubemur effodere eã. et promittit dominus studiosis bona cõminans igna uis grandia mala. vt patet in illo Hieremie Erudi re hierusalem. Sed quia puto me supra cõmemoras se aliqua inductiua studij. ideo hic transeundũ. soluꝫ hortantes vt respiciant secula nrã in etates ꝛ sãctos scl'i prioris ꝛ videbimus nos nimiũ nimiũq̃ꝫ coꝝ col latione in studio ignauos cum illi diebus ac nocti

bus libris habebāt. de scriptoris ꝯferebāt sp̄. Testāt
h opa illoꝝ inbent h coꝝ īstituta volētes studio illi
sti nimis Qd heu qꝛ nrā tpa nō obseruāt vide⁹ q̄nta
mala nos insequūt Prosequit plīma boꝝ venerabilis
humbt⁹ in plogo de Eruditōe religiosoꝝ. Sed ad
nrāz rgionē nos diuertam⁹ Est ergo latissima regio
ista In q̄criā quisq; īuenit necessaria statui suo Ha
bet ꝛ h studiosus q̄b; intellcm̄ erudiat. hȝ deuot⁹ qui
bus accendat affcūs. hȝ ꝛ speculatiuus q̄b; ꝯtemplet
deū vt paucis ē demonstrandum

Pro studioso Ca. primum

B i n p̄mis ergo hȝ h studiosus q̄b; exerceat ꝛ i-
struat intellcm̄ Cui h cōuenit considerare
de scientijs primo i gn̄e. deīn de singulis in
spē Et vt omittam⁹ de scripta diuinitus adinuēta
qm̄ illa affectuosa ē nō curiosa dicēda hȝ cōsiderare
de sciētijs hūanit⁹ iuentis In gn̄e Phic diffinitōez
descriptionē. nōiationē. ꝯmēdatōez. origiem ꝛ diui
sionē De q̄b; laci⁹ agūt mlti in scriptis Nota tn̄ cir-
ca ꝯmēdationem ꝙ inter ceteros act⁹ hoīm ex quinȝ
vt Reynerius dicit extollit studium.

Perfectū. sublime bonū. letū. paratum

Idest ē ceteris actib; p̄fectiuis. qꝛ iquātū studet sa-
piē in tm̄ hȝ btitudinis ptem Btūs em̄ vir q̄ i sapiā
morabit Scdo ē sublimi⁹ qꝛ p sapiām p̄cipue deo
assilat q̄ oīa in sapiā fecit Tertio vtili⁹ qꝛ p sapi-
entiā ad oē bonū ꝛ ad regnū p h puenit Sap. Cōcu
cupiscētia sapiē deducet ad regnū ppetuū Quarto ni-
hil iocūdius qꝛ nō hȝ amaritudiez ꝯuersatio illi⁹ ꝛc.

Postremo. amati⁹ nihil Nihil em̄ laboriosi⁹ ab
hominib; q̄situm vtȝ ex phicis actib; ꝛ gestis Quoꝝ
studia q̄ ad mētē reuocaret q̄libet suā diligētiaȝ illo
rum inferiorē videbit Alij calcabāt hōres alij pcece
rūt diuitias. alij penas spreuerūt alij cōtubnia homi
num reliq̄rūt. vltimos secessus ꝛ heremi secreta petē
tes q̄ liberius phic vacarēt Legat act⁹ phoꝝ q̄ nos
se volȝ studia coꝝ ꝛ eplāȝ hiero. ad paulinū attēdat

Artiū origo. §. i.

Porro de origie phic h pie tenēdū ꝙ dono spūs
sancti hoīb; sint artes oēs artiū noīe digne reuelate
vt late psequit leonardus vticē. in smone pēthecoste
Quare oīm ad id tēdit finis vt l nature repet integri
tas vel defectuum q̄bus pn̄s subiacet vita necessitas
tpetur vt deducit hugo de scō victore in dydascalicon

Ponēda eēt hic artiū ac sciāꝝ hūarū diuisio p
studioso. sed qm̄ id a multis factitatū ē ꝛ affectuoso
magis q̄ȝ studioso scribim⁹ trāsire decreuim⁹. h tm̄
dicētes ꝙ carū studijs veteres sūma diligētia insuda
labāt. ꝛ potissimū septē liberalib; q̄s q̄ nescisset doc-
toris noīe indign⁹ erat. plures memorie has tn̄bāt
vñ i oīb; intellcm̄ habebāt ꝛ ergo eo tpe tot sapiētes
fuere Et nō solū phi gētiles sȝ ꝛ viri christianissimi
viri religiosi ꝛ sci his se sciētijs dedere sciētes has ne
cessarias ꝛ p oīa vtiles esse p intellectu diuinarū scri
pturarū. Et ideo clemens dixit non absurdum fore
post firmā fidē veritatis. liberalib; artib; vti ꝛc. imo
demōstrauit dn̄s Joann̄. dnīci cardinalis vt allegat
Anthoni. in q̄rta pte ꝙ nō solū liceat sȝ etiā dȝ fidel
secularib; scientijs studere pp dei imitationē. natu-
ralem inclinationē. veritatis ꝯtinentiā ꝛ scripturaꝝ
sacraꝝ intellectionez. ad quaꝝ intellectū plurimū
cōferunt vt de singulis demōstrat. quēadmodū ꝛ tā-
git in de doctrina xpiana Aug⁹ Qui liber oī studio-
so iure est legēdus. Nō ergo sūt scie liberales ꝯtēnen
de Nō eas cōtempserunt viri scti. nō Aug⁹. Ambro.
Hiero. nō Bernar. Nec etiā celeberrim⁹ ille Hugo
de sctō victore q̄ de seipō fatet Ego inq̄ens affirma-
re audeo nihil me vnq̄ȝ qd ad eruditionē ptinet ꝯtē-
psisse. sȝ multa sepi⁹ didicisse q̄ alijs ioco ꝛ delirame
to silia viderent. vt lōge enūerat de reruȝ vocabul so
phismatib; ꝛ arithmetricis figuris ꝛ hmōi silibus.
Que quidē vt cōcludit puerilia fuerūt. sed nō inuti-
lia Neq; ea nūc scire ait stomachū meū onerat. Naȝ
quātus euasit celebre illō nomē q̄ alter Aug⁹ diceba
tur testimonio est. Possent hic multa dici ꝯtra poe
sim q̄ heu nris tpibus multis religiosis plusq̄ȝ necē l
vtile est placet. eosq; a sacrarū lrāꝝ studio valde retra
hit. sed pluritas nobis vitāda. ꝛ multi docti hmōi sa
tis vetant studium De modo autem ꝛ artiū acq̄-
sitione de ordine studēdi ꝛ ceteris req̄sitis q̄ nosse vo
let didascalicon videat Hugo. ꝛ plene de singulis i-
ueniet deductuȝ. Ubi ponit septē necāria pfectui. vt
sunt illa in vulgari

Mens hūilis studiū querendi. vita quieta Scruti-
niū tacitum paupertas terra aliena. vt late psequitur
Ad quē librū etiam studiosus noster confugere habȝ
qui de singulis artib; sūmatim aliquid nosse volet.
Similiter ꝛ ad librū discipuli ei⁹ Richardi scȝ Ex-
ceptionū Similiter ad ethimologiarū ysidori q̄ de
singulis artib; agit punlis cōsulens ꝛ suam diligen-
tiā exēplum posteris relinquēs Nil amplius his iaȝ
immorandū. ad sacra cōfugiendū nob. ad eloq̄a igi-
ta longe p̄stantiora oībus scientijs hūanis. Uincit
em̄ maliciā sapientia vt sapiens ait.

Pro deuotis Capitulum secundum

C i Am itaq; de nūdinis videamus deuotorum:
quib; in regione scripturarū pponuntur elo
quia scripture sacre diuinitus inspirate vt the
ologia ꝛ Jura sacra Hic nemo dixerit deuotoꝝ
aut religiosoꝝ nō esse hec fori sui refutans sacrarum
studiū litteraꝝ tanq̄ȝ nō necessariū sibi Immo com
petit oī religioso studiū scripture sacre

Ut sic per hoc dirigatur in contemplatione
facilior sit in alioꝝ illuminatōe
pficiat i v̄tutib; carnis mortifi-

catōe Nā pficit ad ꝯtēplationē dū intellectū illuiat ꝛ
materiā ꝯtēplādi p̄stat ꝛ remouet picl'a ne in ꝯtem
plādo erret Nōnlli ei vt Greg. ait dū pl⁹ exq̄rūt con

tẽplãdo q̃z capiãt vsq; ad ꝑuersa dogmata erũpũnt sicut de multis pz q̃ ita volebãt insistere deuotiõi zñ se dare lectõni qd errores reliq̃runt z docta deuotio. ꝓferenda deuotioni idocte ceteris paribꝫ. Ualde er/ go studiũ ẽ necessariũ Scdo vt sit facilior i alioꝝ illuminatione ꝑsertim si quos monere hz Nã mater cũctorũ errorũ ẽ ignorãtia sacraꝝ lrãrũ q̃ acq̃rũtur studẽdo z meditando Nã qd aplĩs suggerebat spũs scũs .hoc alijs quotidiana in lege dñi exercitatio tri/ buere solet Tertio vt ꝑ h ꝓficiat zc. Inter ceteras ei vtilitates ad vitãdum carnis lasciuiã valz ſm hiero. dicẽtẽ Ama studia lrãrũ z vicia carnis ñ amab Ua let ad ↄtẽnẽdum mũdana vñ Socrates theban⁹ au ripondus ob vanã sciãz abiecit. z innumeri sci ꝓpẽ e/ uangeliũ christi vt Anthoni⁹ oia reliq̃rũt. Ualz ad obediẽduz deo alioquĩ lectio ꝑuersa Ita ꝙ Aug⁹ dt Que ꝑuersitas ẽ illa lectioni nolle obtꝑare dũ vult ei vacare zc Est q̃z plurimuz necessaria sciã ista Nã vt hieroni⁹ dt Ignorãtia scripturaruz ẽ ignorãtia chri sti Hac eñ ignorata neq̃ sapiẽs aut litterat⁹ dici põt Nescit eñ litteras q̃ sacras ignorat Est itẽ necaria ad ꝑfciõem. ꝑfectio eñ hois ↄsistit i imitatione dei q̃ ẽ ꝑ dilectionẽ. dilectio ãt ↄgnitõez ꝓsupponit Nã di lectionis obiectũ ẽ bonũ ↄgnitũ Inuisa eñ diligere possum⁹ Incognita neq̃q̃z Aug⁹. ait Cognitio aũt vera z ordinata ꝑ sacram lectionẽ habet ergo necessa rium Et nota ꝙ ñ solũ necitas sz etiam commẽda/ bilitas sacre script̃e nos ad sui lectionẽ accẽdere dẽt q̃ ex mltis põt patescere presertim ex istis scz singlari/ bꝫ ꝓeminẽtijs Altis ↄꝑatõibꝫ grãdibꝫ vtilitatibꝫ scõ rũ preconijs z dignitate Sũt igit̃ preeminẽtie sacre scripture q̃bꝫ ceteras añcedit.

ex origis z auto ex ↄtẽto ex sbetĩ q̃ ẽ vita c certiori
rꝫ altitudĩc qꝛ rũ vtĩtate nobili ẽna vt. s. cui nõ
ex ore altissimi qꝛ h ois sc tate qd ↄgnoscãt sb est
ꝓdijt ꝑfa vtualr ẽ ẽ deus falsum

Principio. tenet. obiecto. seu fine modoq̃z

F qꝛ ꝑetica z spe qꝛ maior scp itelligẽtia q̃ ꝓpẽ ef qd na
culatia de ma t̃e autoritas duplex sen fect⁹ t̃a cui
teria z fine dig q̃z oim bom sus ꝑpollẽs plios ceter̃
niori ꝑspicacitas artes sb
mistrãt

Nobilis et certa. copiosa. ꝑutilis. alta

Hec q̃ attente ꝓspiceret ad eꝰ studium merito allice/ retur Sic etiam nobilissimis rebꝫ vtz ꝑ decursũz scp/ ture ↄpat̃ Puta hbis gẽmis. armis escis ↄꝑ z vnd Ortis luẽnis. elemẽtꝫ. rebꝫ variatis Porro vtilita tes nõ poterint a q̃q̃z mortaliũ plene dici Nã vt hie/ ronim⁹ dt omnibꝫ omnia ẽ scriptura Habet in ea i fans quod lactet/puer quod laudet/Adolescẽs qd cor/ rigat/Iuuenis quid agat/senior quid ꝑcetur zc Dicit ad volusianũ aug⁹ . Tãta ẽ ꝓfunditas scãrũ lrãrũ vt in eis quotidie ꝓficerem si eas solas ab ineũte pu ericia vsq; ad decrepitã etatẽ. maximo ocio sũmo stu/ dio meliori ingenio discere conarer Et. xij. cõf. Mi/ ra ꝓfunditas eloquioꝝ tuoꝝ Ecce añ nos q̃ñq; sup/ ficies blandiẽs ꝑuulis. sed mira ꝓfunditas de⁹ me⁹ Horror ẽ intẽdere in eã. De dignitate aũt h⁹ scriptu re z reuerentia q̃ dignũ aliquid legere desiderat. ille librũ nature legat. nõ possum⁹ hic oia assignare pro positũ pz ꝙ merito ob hec z alia scriptura hec etiaz a sctissimis z deuotissimis studeri debet Hoc attẽn derũt scti illi ꝓores q̃ tam in studẽdo eas fuerũt dili/ gentes etiã patres sci heremite q̃ meõriter eas tenue runt Hoꝝ amore Chryſ. biennio spelũce se inclu/ sit quo tꝑe ferme sine sõno degens. vt scribitur in no uiter trãslata legẽda didicit scripturas eas meõrie cõ mendãs. Sic mira de pꝛm̃ illoꝝ studiositate legunt̃ adeo vt quidã illoꝝ nescio quãtas miriades exposi/ tionũ suꝑ scripturas legisse cõmeõratur Sic z de be atissimo illo Hylarione Hieroni. scribit ꝙ scriptu/ ras meõria retinẽs eas post orõnẽ z. ꝓs. quasi deo ꝑ sente recitabat qd de pluribꝫ legitur patꝝ z a nõnul lis tꝑibꝫ nris religiosis obseruari nouim⁹ Et qd o/ pus est discurrere ꝑ singulos cũ pro regula apd eos hẽbatur nullo remedio meli⁹ vagos cogitat⁹ posse r̃ stringi. vana alloq̃a vitari. aĩmq; incitare ad oẽ bo/ nũ nisi iugi meditatione legis dĩne sicut scribit̃ in ꝑ/ mo psal. Qui legit vitas. instituta. collatiões q; ꝑrm videbit vera esse que dicimus Non ergo oro his meli ores immo deteriores ne sint deuotarij nostri cui vt nolint animũ dare scripturis Possemus hic assi/ gnare plurima in genere: de sacre scripture necitate. qualitate. ortu. progressu. statu z modo ꝓcedẽdi: va rio intellectu z sensu z de generalibꝫ regulis scriptu/ rarum. sed veremur si illa commemorauerimus ne magis iudicabimur illustrare intellectum q̃z foue/ re affectũ q̃q̃z apud recte vidẽtes ignita sint omnia eloquia scripture. Uolumus tamẽ vt breuiores sim⁹ intermittere ista remittendo ad didascalicon Hugo nis qui egregijssime de his agit. Itemq; ad Henri/ cum de hassia suꝑ initio biblie q̃ multa tradit singu/ laria z scitu dignissima Hoc monẽtes vnũ vt quan/ tũuis profecisse se aliquis viderit sciat plura restare Tanta est eñ plenitudo scripture hui⁹ ꝙ nec mini/ ma lrã taceo de verbis singulis z ordine verboꝝ. vt dicit Hieronimus de optimo genere interpretandi si bene memini. Imo si dño Iesu creditur nec apex vnus suis ꝑgnantissimis misterijs vacet: saltem in o riginali lingua hebrea scilicet z greca. Patet hoc in hebraico vbi peruigili z perpetua cõsuetudine idẽ v/ bũ diuersis locis positũ. tam etsi in eadẽ significatio ne sũptum. nõ tñ eisdẽ pũctuatiõibꝫ z lris scribit̃ nec eodẽ sono sepe ꝓfert̃. Qua itidẽ tã crebro siẽ memi/ ni mihi ostensum in libris hebreorum inter continua verba. Utpote inter suppositum ẽt appositum. Itemq; inter adiectiuum z substantiuum. Inter

suppositũ ꝛ appositũ inter adiectiuũ ꝛ sbʒm̃ Inter ꝟ
bum ꝛ aduerbiũ Inter ꝑpõeʒ ꝛ suũ casuale longum
spaciuʒ vacuum duorũ aut triũ verborũ capax inter
ponit᷑ Et hec inᵗcapedo vt testat᷑ eiꝰ lingue ꝑiti nusꝗ
ꝙʒ gẽtiũ aut locoꝝ ꝯmutat᷑. Quare h̃ aiũt illi nisi qꝛ
abditũ aliquid latet velut tezaurꝰ in tꝑe belli recon/
ditꝰ nouissimis tꝑibꝫ ꝯ̃ añchꝛ̃ʒ ꝑ enoch ꝛ heliã õregẽ
dus Interim ãt verba sunt q̃ nõ liceʒ hoi loq̇ Jure er
go ꝓfiteri ꝑt oĩs hꝰ scꝑture studiosus cũ Augꝰ. Cũ
consũmauerit tũc icipiet
Quõ se q̇s affectuosiꝰ ꝑt exercere i scripturꝭ Ca. iiij
 Ausabũtur forsan aliq̇ minꝰ igeniosi me/
c moriẽ fragilitatem itelligẽtie tenuitatem ꝛ
G ergo nõ posse scꝑturas memoriter tenere nec
affcm̃ marcari ex eis. Melius qꝛ se habere cũ aspira/
uerint in deũ Cõdescẽdendũ ẽ istis ꝛ studiũ coꝝ col/
laudãdum. meliꝰ qꝛ nescisse scꝑturas ꝙʒ spm̃ extinxisse
se ꝛ affectũ Absit vt tã optioꝝ studioꝝ occasionem
tollere veliꝰ vt tãta sanctissimi amoris officia ꝛ offi
ciosa sacrificia s̃bdere scꝑturis q̇bꝫ cõstituũt᷑ dõ ami
ci cũ cetera nõ ita exigãt᷑ Ea etem̃ nobis iteri in via
ꝯditio vt cũ nonpossimꝰ sil᷑ õnia ꝑstare q̃ ad necita/
tẽ liceʒ dũ maiora ꝑstaꝰ a minoribꝫ interiʒ excusemur
Qui ꝯgit᷑ scripturꝭ ipis intẽdere non valʒ l᷑eaꝝ appre
hendat finẽ Finis ãt sciẽ hꝰ ẽ vt ꝑ ipãʒ ipe studẽs fe
rat᷑ i amorẽ ipiꝰ ꝯgniti obiecti sceʒ dei Vñ aplꝰ. finis
precepti caritas Cui q̃drat Augꝰ. dicẽs Sʒ forte ait
Nõ vacat tibi trãscurrere ꝑ oẽs libros tene in corde
charitatẽ ꝛ consecutꝰ eris oẽ ꝙ habet᷑ i diuino codice
Vñ ꝛ oĩs studiosus illos dẽt ex ea elicere sensꝰ q̇bꝫ il
lũiat᷑ itellectũs fide ꝛ inflãmat᷑ affcũs duplici charita
te ꝛ quibꝫ stabiliat᷑ animꝰ in spe vite eẽne Charitas
em̃ scꝑturarũ cardo in quẽ q̇ nõ oĩa refert ꝯtũeliã sc/
pture fcit ꝛ eꝰ autori ꝓut dicit Gnilhel. ꝑisi. ꝓpᵗ quiʒ

Dat vanã. sterilẽ. turpẽ stultã iiuriosam

Primo fcit eã vanã ianẽqꝫ ab eo qđ potissimũ ꝯ
tinere debet. s. amorẽ ꝛ glãʒ autoris Scđo sterilẽ fa
cit a fructu q̇ ẽ remuneratio vite eẽne Tertio de
formẽ finẽ eiꝰ detrũcantes cũ precipua pulchritudo
ĩ fine ꝯsistat queadmodũ si pauo cauda ꝑicet᷑ Quarto
stultã eã fcit q̃ ad scipsuʒ dũ magis stultꝰ ꝙʒ sapiens
efficit᷑ ex ea. Quĩto iniuriosã ꝛ ꝯtumeliosã creatori
dũ illam gl'e sue inanissime applicãt sciẽ exm̃ gloriaʒ
venãtes Et qꝛ ita abuti ꝯtingit scꝑturis iõ mlti sci
parũ curauere de eis in finẽ solũ charitatꝭ oĩa studia
ꝯferẽtes q̃ non abuti ꝯtingit Certi si charitatẽ ꝛ spi
ritũ charitatꝭ habuerit de oĩbꝫ edocebũt᷑ Vere ẽ de õ
nibꝫ spũs docet quẽ iplent charitatẽ Ad illã ergo ꝑ
scꝑturas ꝯtẽdamus ꝛ sufficiet nobis Pro affcũ ex
scꝑturis eliciẽdo plimum valent exercitia q̃dã ꝑorũ
Qui vidẽt singulas lrãs quasi amoris cedulas sibi a
spõso deo demissas Aut quasi verba miscẽt cum spõ
so post ꝑietem stante aut intꝑrete medio aut certe
munere litterarũ O qui his modis ad sacros libros

accedit q̇ sic affectus accesserit quasi cum dño vt
Ambrosius ait locuturus non expers manebit affectꝰ
In leticia ꝛ in iubilo audiet susurrium ꝛ vocẽ dei in
corde ꝛ ergo cũ magno affectu ꝛ reuerẽtia ad sacra stu
dia accedendum ẽ vt fecit Augustinus vtʒ xi. conf
Sic ergo suas marces cõꝑant h̃ affectuosi H
Pro speculatiuo Cap. iiij.
 Unc postremo ostẽdendũ esset quomodo se
n hic habet speculatiuus quo ꝯtemplet᷑ deum
 Sed nolumꝰ esse lectori nostra ꝓlixitate gra/
ues Qui hoc scire desiderant ille tractat bonauen.
de artium reductione ad diuina legat Et videbit q̃/
modo in singulis artibꝫ non solum litteris diuinis
relucẽt manifestissima vestigia diuinitatis vnitatis
simul ꝛ trinitatis queadmõʒ pulcherrime de singulis
sciẽtijs Jmo ꝛ sciẽtiarum speciebus ille deducit. Et
sic est huius regionis finis ꝛ modus
De regione ecclesiastica priori annexa eadem fe
ria scilicet quarta habenda. ꝛ primo de incitamentꝭ
ad eius ingressum Prologus

Enite ascendamus ad do I
mum dei ꝑsaie. ij. Uenite

egrediamur in agrum videamus
v si florum precedenti regioni anne
xa est pro ampliori affectu regio h̃
ecclesiasticalis quãtũ Bernardus.
restringens ad affectuosiora vocat regionem vel pa
radisum claustralem eius videbimus rationeʒ Sʒ
nos ꝑ materia latiori diximus ecclesiasticã istã ad cu
ius ingressum plura pñt inductiua induci sceʒ

Exemplũ. scriptũ. suasũ. letũ. bona mlta

Primo exemplum sponse in ortum ꝛ agrum eun
tis Jmo ꝛ spõsi ipius qui descẽdit sepe lilia colligere
ex eo Secundo quia sepe ad hoc monet scrip
tura vtʒ Tertio qꝛ suadet hoc sanctorum doctri/
ꝑsertim ꝑ Bernardus ꝛ sanctꝰ Uincentius in instru
ctorio suo Quarto qꝛ hoc iocũdum quare eã pa
disum dicit Bernardus Gaudiosum em̃ gloriosam
cernere ciuitatem dei Postremo qꝛ valde ꝯmo
dosuʒ qꝛ latet in hac regione ait Bern. fecũda fertili
tas ꝑctosaruʒ merciũ vt illuminatio intellcũs inflã/
matio affectus incitatio ꝟtutis. ꝛ excitatio ad õe bo/
nuʒ. libenter ergo ingrediamur eam K
De ꝯsiderabilibꝫ a studiosꝭ. Ca. ꝑmum.
l Ata ẽ ꝛ r̃gio ista mltas i se dietas ꝯtinẽs ꝯsi
 deratõnuʒ In q̃ exꝭ inuenire poterit studiosi
or aut curiosꝰ q̃ intellcm̃ exercitet deuotꝰ q̃ affcm̃ in
flãmet. ꝑfcũs itẽ q̃ st᷑ leuet᷑ ad ꝯtẽplãdũ deũ Nã studi
osꝰ ꝑt ꝯsiderare ista Jpiꝰ sceʒ eccie ꝛ ecciasticarũ rꝝ sb
limitatẽ ꝛ decẽciã Itꝭ ecciastici decꝭ historiã ꝛ q̃lita
tẽ ꝛ hmõi mlta q̃ꝯsiderationibꝫ sũt plena Nã ꝑmo d
eccia fm se ꝑt ꝯsiderare eꝰ diuisiõeʒ. diuersã noĩatio
nẽ Edificationis rõeʒ ꝛ modificatõeʒ. Edificij miste

ria ⁊ dispositionē Eccie ⁊ altariū ꝯsecrationē ⁊ eiusmodū ⁊ rationē Ecclastice libratis emunitatē violationē ⁊ veneratōnē de q̇bꝫ q̄ aliqua scire volet doctorum scrpta diuini officij rōnalia ⁊ huiusmodi inq̇rat Sic etiā plura se offerunt ꝯsiderāda de eccie ornatu Puta de eccie picturis ⁊ ornamētꝫ. de ꝯgruitate ministeriorū ⁊ ecclesiasticis ordinibꝫ de vestiū ecclesiasticarū ꝯdecētia ortu ⁊ misterijs. de sacramētꝫ sacramētalibꝫ ⁊ alijs ritibꝫ ecciasticis. de diuinorū officiorū ꝯgruentia ⁊ eccie documētis Ecce hec ⁊ hmōi m̄lta se offerunt hic studioso ꝯsiderāda de q̇bꝫ passim p̄t reperire iter doctorū scrpta Nec debet aliquis hec ꝑua dicere ⁊ vilipēdere qꝛ turpe nimis ē p̄sertim ecclastico viro hec ignorare Imo tenet̄ ad hec sciēda studiū dare Alioqui ait durādus dēt de eorū ignorantia in nouissimo rōnē dare Labia em̄ sacerdotꝫ custodiunt sciām ⁊c̄ Alioqui sil'es sunt iumētis onera ad aliorū vsum portātibꝫ ⁊ nuces ī ore tenētibꝫ sꝫ ad dulcedinē clei non attingētibꝫ. eo ꝙ intelligētie ⁊ ꝯsideratiōis dentibꝫ eā non frangunt Imo d̄t Augꝰ. sacerdotꝫ eē nosse rōnem eorū q̄ in ecclesia fiūt Ecce em̄ templi ingressus est veritꝰ. nec ad sacerdociū in lege veteri poterat admitti Et quis eecꝰ nisi ignorās sacerdos an ecclesiasticꝰ Scd̄o ꝑncipalit̄ hꝫ studiosus attēdere ⁊ secū meditari ecciastici decursus historiā ⁊ q̄litatem Quō scꝫ ab abel iusto incepit quō ꝑstiterit. q̄ntis tribulationibꝫ agitata fuerit. quō itē inter medias tribulationes succreuerit magis ⁊c̄ Et ꝓ his sciendis ꝯuenit ecclesiasticas historias ⁊ cronicas vidisse Quarum studium licꝫ aliquibꝫ videat̄ inane ⁊ nulliᵒ deuotionis ꝓmotiuū secus tn̄ sentiūt deuoti experti

L De meditabilibꝫ a deuotꝫ ꝓ affectu assumēdis Ca. ij.

Ed iā q̄ deuotꝰ h̄ ꝯsiderare hꝫ videaꝰ Et certe hinc etiā lata h̄ meditādi ⁊ vtiliter exercitandi materia datur. Nam potest hic oculo deuote meditationis

Videre
- ecclesiasticoꝝ statuū diuersitatem
- ꝑorū scōrū exemplaritatem.
- Sui ordis ⁊ ꝓpoiti origiem ⁊ q̄litatē

Ex quibꝫ ōnibꝫ ⁊ singul' p̄t elicere affectus caliditatē

Cerne statꝰ. p̄rēs. scōs cernas speciales

Primo igit̄ p̄t exire in agrū eccāsticū ⁊ videre diuisiones grārum ⁊c̄ ab vno spū ⁊ multiplicē eiꝰ statū Et videbit ꝙ regina sit eccia varietate circūdata In varijs locis ꝑ varia tp̄a ⁊ etates s̄m varios statꝰ diffusa Et q̄dē status hi multipliciter diuidi possūt In secularem ⁊ spūalem velut gladij duo Aut s̄m ꝙ christus varios ōndit status

Cōiugatoꝝ	rectificauit	Quicūꝫ diserit vxorē
Clericoꝝ quē xp̄s	ꝯpleuit	nisi abūdauerit iusticia
Religiosoꝝ	specificauit	Si ꝑfectūs vis esse
Prelatoꝝ	firmauit	Pasce oues meas

Aut generaliter diuidi p̄t s̄m tres illos viros Job. daniel ⁊ Noe Et sic aliqui sunt Hij aūt status varij sunt velut vniꝰ corꝑis mēbra diuersa officia h̄ntia. Nō tn̄ excellentiora mēbra ꝯtēnunt inferiora sꝫ diligunt ⁊ fouēt ea qꝛ sunt eis necāria ⁊ quodqꝫ suo officio ꝯtentū alteri cōdolet aut cōgratulat̄. Que varietas vt dicūt in eccl'ia decuit ꝑꝑ ista vt scꝫ noui testamēti statꝰ veteri corrn̄deat vbi diuersi ꝑpl'i sub cultu erāt vniꝰ dei Itē vt ethnicos p̄cedāt qꝛ ibi statꝰ diuisi erāt. Itē vt integꝝ corpꝰ ꝯsurgat ⁊ pulchritudo domꝰ in varietate ⁊ ordine appeat Et ecclia ad opationes expedita sit M

Respōdēs. p̄eat. ꝑfcā. decor. facilis sit

Ecce in singulis his statibꝫ Et in sub eis ꝯtētis affectuosius multipl'r ⁊ vtiliter negociari p̄t Primo q̄litatē statuū horū aspiciēdo ⁊ in ꝓsperis vbi sanos illos ꝯspexerit ꝯgratulādo ⁊ deū inde laudādo Naꝫ ⁊ sic p̄cipue ꝑticeps fiet oīm. Secūdo vbi eos d̄formatos viderit ingemiscēdo ⁊ ꝓ reformatiōe hoꝝ deum intimiꝰ orādo Nā ⁊ ita plꝰ ꝓficere poterit ī solitudine q̄z publice p̄dicādo. vt Gerson declarat. Ergo quidā ꝓ exercitio deuotissimo istud h̄nt quemadmodū tradidit q̄dā deuotꝰ carth. ⁊ tetigimꝰ int̄ exercitia festi vel dn̄ici diei Tertio p̄t hos statꝰ attēdere pro alioꝝ informatiōe aut ꝓ mētis sue ꝯsolatiōe ⁊ securioris status ꝯclusiōe grās agēdo ꝙ ad talē sit vocatꝰ ⁊ alios ad talē ducere nitēdo. Et sic videt̄ Jacobꝫ carth. in de securiori via speculā vt ait supa scendens varios statꝰ modosqꝫ in eis viuēdi aspexisse: et securiorē ꝯclusisse vt patet in eꝰ libello. Et de hac spē meditatiōis dicit petrꝰ de ayllico ꝙ valde expedit cōsiderare solos statꝰ opaqꝫ oīa tā maloꝝ q̄z bonorum vt inde eliciat q̄d imitari q̄d ve vitare expediat Ut d̄ bōis grās agat ex malis se corrigat ⁊ ꝓ eis oret Medit̄ singuloꝝ bōa ad imitatiōis emulationem ad dei laudē ⁊ grāꝝ actionē Mala vero ad suā eruditionē. eoꝝ emēdationē ⁊ ꝯpassionē. Hec ille in speculo cōsideratiōis

De scōꝝ p̄rm exēplaritate. § .i.

Ecūdo hic deuotꝰ cōsiderare hꝫ scōꝝ exemplaritatem puta apl'oꝝ ⁊ scōꝝ ꝑmitioꝝ vt h̄ sanctus vincētius docet. de q̇bꝫ latissima materia ꝯteri posset Ad quod valet legere illoꝝ gesta ⁊ vitas. ꝓut hoc suadet Guilhel. ꝑisienſ Religiosi etiā p̄serti ad religiosos ꝑorū tp̄m ad heremos scōꝝ patꝝ diuertere d̄nt ⁊ illic mēte vagari ⁊ illoꝝ cōuersationē doctrinā ⁊ exēpla mētis ocl'o ꝯsiderare. quēadmodū docet btissimꝰ Bern̄. dicens ingrediēdū ꝑadisū claustralē regionē visu pulchrā discipline vallo imunitā in qua fecūditas p̄ciosaꝝ mercium latet. Gl'iosa res hōies vnius moris hitare ī domo bonū ⁊ iocūdū hitare fratres in vnū. Hic ait videre est illū ꝑctā deflentē Aliū in dei laudibꝫ exultantē. Aliū in actia laborantē. aliū cōtēplatie vacantē. Ita ꝙ de his nil veriꝰ dici p̄t q̄z castra dei sunt hec Et q̄z terribilis ē locus iste Nō est hic aliud ⁊c̄ Hic igit̄ Bernar. ait. Hic ꝑambula virtutes cohabitantiū in domo dn̄i ꝓtutū ⁊ fac

inde sarcinā tuā formā vinēdi ⁊c̄. Hec ille Sic d̄ be/
atissimo Anthonio narrat btūs Athanasiꝰ. Qz oim
ad quos pgebat ꝑpas singuloꝝ grās hauriebat hꝰ
cōtinentiā illꝰ iocūditatē sectabaṫ. Istiꝰ lenitatē. illi
us vigilantiā. alťius legēdi emulabaṫ idustriā. istuz
ieiunantē. illū humi quiescentē imitabaṫ. alťius pa/
cientiā. alteriꝰ māsuetudinē p̄dicabat Ac sic vniuersꝭ
virtutū ꝑtibꝫ irrigatꝰ ad sedē ꝓpriā reuertebaṫ. Ibi
secū vniuersa ꝑtractās oim in se bona nitebaṫ expri/
mere. Hic vite canon singulis cenobicis ē vtiľ vt ꝓ/
ficiāt mutuo q̄ ꝯuersanṫ mutuo Sectātur apē mel/
leā. nō araneā tabidā q̄ liquorē letiferū sugit quo illa
sapidū. O sectemur p̄cor o frēs hūc viꝝ ⁊ monachici
gregis monarchā eꝰ exēplo decurramꝰ vel mēte i egi
ptias solitudies. inqz cetera heremi deſta. itueamur
pijs oculis cordis agmina illa sctōꝝ q̄ diligēter ispe/
cta nō pn̄t nō excitare feruorē Intueamur solitudiez
Pauli. certamia Anthonij. simplicitatē altiꝰ pau/
li Martā eulalij lapidē triennio in ore gestatū aga/
tonis viri deuotissimi. ceteraqz castra dei excubiasqz
vigilū eiꝰ. ⁊ certe erūt nobis velud btissimo August.
coꝝ exēpla desolatorij carbones oē exurētes vitiū in/
calescētes. itē in mirū deuotiōis feruorē. inqz oē Hi
eroni. teste bonū. O qui se hic exercitare volet ille de/
uotissimā piter ⁊ āplissimā sibi materiā ꝓpositā ha/
bet: sed ⁊ mūdissimā nimis. Ita ꝙ in oi tristicia po/
situs hō si hanc regionē ingressus fuerit optim anie
solamē velud ex padiso delitiaꝝ dei reputabit. At vt
paucis nos expediamꝰ: nihilominꝰ materiā alijs sub
ministrātes. dicimꝰ ꝙ trifaria circa hos prēs cōside/
ratio haberi poterit

Primo poterint cōsiderare horum vite gesta.
D Secundo horū vite modus et instituta
Tertio horum doctrina verba scz ⁊ dicta

Que tria sunt vere cōsideratu dignissima. Et ad hoc
valent imo in his cōplectūtur libri illi merito ab oi/
bꝫ religiosis ꝯplectēdi ⁊ failiariter hn̄di Vitaspatꝝ
Instituta ⁊ collatiōes eorūdem. In his vera religioso
rū forma traditur ⁊ a maris magni p̄stinis tpibꝫ esti
mabātur O q̄zti putas faciebat Augꝰ relatā sibi An
thonij vitā q̄z failiariter scūs dn̄icꝰ sibi ibiberit colla
tiōes patꝝ ⁊ instituta. imo ⁊ de sctō doctore thoma
dr ꝙ his ꝓ mētis recollectōe ⁊ deuotiōis excitatione
vti solebat. Multa possemꝰ hic dicere de pribꝫ istis
sctis. possemꝰ quasi fabricare padisū delitiarū. sub t̄
bus dictis ex tribꝫ illis libris. s. Cuiusqz nōiatissimi
pris ponēdo vitā ⁊ gesta. deide modū hitatiōis ⁊ isti
tuta. demū meōralia eiꝰ dcā. sed h̄ relinqmꝰ studiosis
tm̄ monētes vt crebro hoꝝ meōriā agamꝰ. nō ei sīn
bn̄dictiōe erit. Hinc em̄ vt de ceteris sileamꝰ bonis
excitabiṫ in nobis virtutū radix hūilitas. Hoꝝ ei vi
te inspecte oim nr̄m vitas petim̄ ondent. ita vt iure
dixerit Job. xxxix. c. Respiciet hōies ⁊ dicet peccaui ⁊
vere deliqui ⁊ vt erā dignꝰ nō recepi. hic eruditio mē
tis. hic incitatio feruoris ⁊ innūera alia bona ꝑut re
tigimꝰ de ꝯsideratiōe scōꝝ sup̄ Hic deuotꝰ suā vitaz
illoꝝ cōferre hz Inqrere itē diligēter vn̄ distātia tā/
ta Tm̄ q̄ppe inter se p̄oꝝ prm̄ semite ⁊ nr̄i tpis iner
tie distāt. q̄zto lux a tenebris. a nigro albū. ab inferi/
oribꝫ supiora. celestia a terrenis. O q̄ztā legimꝰ prīn
fuisse glīaz illoꝝ ꝙ vix eā estimare valemꝰ Vere tūc
erant aurea scl'a cū hōies illi erāt aurei q̄ vix minori
q̄z apl'i signorū glīa clarebāt qbꝫ vita pn̄s nō longe
aberat a futura Hic q̄si corꝑe solo illic mēte demo/
rantes qbꝫ terrenoꝝ meōria odiosa oīs nec ill' alia q̄z
de diuinis ⁊ celestibꝫ meditatio erat colloqūz nisi spi
rituale nullū. Horreo de corꝑm exercitijs aliqd me/
morari vix em̄ credūtur audita.

De cōsideratiōe ordinis ⁊ sanctoꝝ eꝰ Ca. iij.

O tertiā nobis ꝯsideratiōez veniēdū q̄ ē de cō
a sideratiōe origīs ordinis ⁊ feruore scōꝝ ꝓposi/ P
ti sui Nā lz nō sit distictio inť scōs q̄zq̄z oiz me/
moria sit in bn̄dictōe. vehemētiꝰ tn̄ afficit ordis ⁊ ꝓ/
positi siliťudo. Quare etj. sā. Vincē. pꝰ q̄z monuit at
tēdere feruorē apl'icoꝝ viroꝝ. adiūxit etiā debere p̄/
cipue meōriā fieri p̄teritoꝝ ⁊ prioꝝ scōꝝ ordinis isti
tutoꝝ vt sic exciteṫ ⁊ eis cōformeṫ Iuxta ꝙ dn̄s mo/
nuit attēdere iudeos in prēz eorū abrahā Inqz petrā
vn̄ erāt excisi Et paulus fideles in fidei sue autores.
Sic ḡ ƀm hāc cōsideratiōez q̄sqz religiosus i sue reli/
gionis autorē p̄mū ⁊ p̄mos scōs ordinis intēdere dz
Hi em̄ magis loquētur qd desit in ꝓposito suscepto
Nā alioqn prēs vane appellāṫ si nō attēdūtur. si non
imitātur Sic ergo bn̄dictinēses in suū Bn̄dcm̄ ꝓspi
cere hn̄t. Sic in frācisců suū miores ⁊ p̄dicatores dm̄
cū vel etiā Aug. ⁊cij's. Hieroni. em̄ teste Hz vnūqd
qz ꝓpositū p̄ncipes suos spectādos. s. ⁊ sectādos. vt ꝓ
seqtur dicēs Romani duces imitāṫ camillos fabri/
os regulos ⁊ Scipiōes phi p̄ponāt sibi pytagorā so/
cratē platonē aristotelē. Poete imitētur homeꝝ vir/
giliū menādꝝ therēti. Historici salustiū heradiū libi
um. Oratores lysiā grachū demostenē Tulliū Et vt
ad nrā inqt veniamꝰ Epi ⁊ p̄sbyteri hēant ad exēplū
apl'os ⁊ apl'icos viros q̄rū hōrē possidētes hrē nitāṫ
⁊ meritū. Nos āt de mōachis loquēs hēamꝰ ꝓposi/
ti nri p̄ncipes Paulos Anthonios Iulianos. hilari
ones. macharios: Hec ille Vtiqz illō monēs sciēs q̄z
singl'ariter afficiāt exēpla ꝯgruētia intēto Hic etiaz
ꝙ tātis studijs prēs illi p̄ores de ortu ⁊ origie ordinū
fecerūt cōscribi. deqz illustribꝫ ordinū viris libros vt
scz viua exēpla ⁊ ꝓposito cōgrua hrēnt subsequētes.
vt si qn̄ dilapsi in autores respiciētes rursus confor/
marenṫ eis Est liber de carth. ortu ⁊ ꝓgressu: sunt d̄
illustribꝫ viris fere singuloꝝ ordinū ⁊ initijs libri mľ
ti. hn̄t ⁊ heremitani tuiū suū Sz heus nr̄ inť h̄ ordo
libro de origine ⁊ ortu caret nusq̄z certi q̄ppiā de hoc
inuenit a nris deductū. nisi forsan posterioribus his
diebꝫ. Et qm̄ aliud iā opꝰ seorsū a nob sup his ē cla/

boratū. Nihil hic iā hinc agendū nisi in gn̄e cōclusio
hec vnica annotāda. s. Q꞉ canonice ꝓfessiōis discipli
na. sicut ceteras xp̄iane religiōis obseruātias āntiq̄ta
te sit̄ ⁊ dignitate āncellit. ita ⁊ fecūditate scōꝝ et illu-
striū viroꝝ nūerosa vbertate āncedit. Que ꝯclusio lꝫ
q̄busdā videat̄ dubia. vera tn̄ credit̄ ⁊ ꝓbabilit̄ solida
vt latiꝰ ibi q̄ ad triplicē eiꝰ ptē est deducta. Nā de an
tiquitate nō ex incertis autoribꝫ repimꝰ. Q꞉ ordo ca
nonicoꝝ regulariū de sub sctis ap̄lis est institutꝰ. A
btō Marco apud alexandriā dilatatꝰ. A btō iacobo
hierosolomitano. Et clemēte pōtifice romano ⁊ ce-
teris ap̄licis viris obſuatꝰ. Ab vrbano papa ⁊ insi-
gni martyre decreto reformatꝰ. A sequacibꝫ vtputa
Siluestro Cypriano ⁊ alijs in reformatiōe zelose ser
uatus Diui Hieronimi ep̄lis informatꝰ A prē Au-
gust. restauratꝰ Regula decoratꝰ ⁊ ordinatꝰ Ab eo ⁊
sub eo postq꞉ cū seruatꝰ ⁊ valde promotꝰ Jussu Gre
gorij magni in occidētis ptibꝫ ampliatus. Per mag
nos ⁊ sctōs dilatatꝰ. ꝯseruatꝰ. collaudatꝰ. reforma-
tus. ⁊ in pn̄s vsq꞉ sub disciplina satis vigēte ꝺductꝰ
Cuiꝰ ordinis ⁊ hitus nō (vt nōnlli falso asseuerant).
heremitici fuit btīssimꝰ pr̄ August. Cꝰ ꝓpōis singu-
le ptes ad liquidū ibi sūt deducte ex sūmoꝝ pontifi
cū dcis ⁊ autēticis ⁊ solidis ꝯcilioꝝ aut fide dignoruꝫ
scriptis De secūda āt pte cōclusiōis. s. de dignita-
te canonici ordīs palā ꝺt cōstitutio cōcilij aquensis.
Q꞉ euidenti autoritate liq̄t canonicā institutionem
ceteris dignitate p̄stare institutionibꝫ. Et antiq̄ re-
gulariū instituta hn̄t Sic antiq̄tate: ita ⁊ dignitate
canonicꝰ ordo ceteros āncedit Nā monachoꝝ lꝫ sit
vita p̄dicabil̄ ⁊ sctīssima ꝯuersatio Nō tn̄ adequan-
di sūt primis canonice vite īstitutoribꝫ ap̄lis videlꝫ
⁊ ap̄licis viris Qui et tāto scōꝝ oīm merita quālibꝫ
p̄celsa fuerint supant. q̄to scōꝝ scō scōs oēs scificāti
viciniꝰ appinquāt. De tertia q̄꞉ ꝓpōis pte facile
ꝯstat. Q꞉ ⁊ scōꝝ nūerositate ordo canonicꝰ ceteros ā
tecedat si origo ordīs ⁊ dilatatio attendat̄. adeo ꝙ tā
tus fuerit nūerꝰ scōꝝ canonici ordis vt vix sit nūera-
bilis nob. Vn̄ tā etsi gl̄ient̄ Bn̄dictinen̄. ⁊ nō ad insi-
pientiā sibi. De q̄nq꞉ milibꝫ. q̄ngentis q̄nq̄ginta q̄n-
q꞉ canonisatis sui ordinis sanctis. deq꞉ tam innūeris
nūeratis tamen a Joanne. xxꝰ. p̄latis ⁊ viris illustri
bꝫ. Nō tn̄ attingere credūtur ad sūmam sctōrum ca
nonici ordinis. Quoꝝ numerus vix putatur nume-
rabilis q̄ ꝑpe multiplicatus sup numerū nimis Ex
multis ⁊ ps huius ꝓpōis stabiliter ⁊ probaliter satis
firmatur. Hec q̄ scire volet librū illum cui nomē in-
scribitur Venatoriū seu inuestigatoriū sanctoꝝ ca-
nonici ordinis attendat Ubi ⁊ de habitu ordīs ⁊ ali
is est ꝓsequutū. Jn hoc tn̄ cōcludit̄ nō magnum esse
magnos habuisse patres. sed egisse magna Neq꞉ gl̄i
andū in multitudīe sanctorum: sed bonorū operum
⁊ meritoꝝ Jlluq꞉ esse ordinis dignioris q̄ vite fuerit
sanctioris. Et hec sufficiat cōmonuisse super sancto-
rū ordinis ꝯsideratione q̄ plurimum vtilis est cuiq꞉
accōmoda si sequatur nostra sequela

Cōsideratio secularium Capitulū quartū

Habent etiā in hac regione videri fcā pra
uoꝝ vt nos confundamur ⁊ excitemur.
b Erubesce sydon ait mare. i. sclares spi- D
rituali Tū q꞉ illi magis laborāt placere
seculo q̄꞉ nos deo. Ut iniq̄ agerēt dicit
Hiere. laborauerūt. Et ipi de se aiūt. Lassati sumꝰ i
via iniquitatis. ambulauimꝰ vias difficiles. Et sic le
gitur in vitaspatꝝ ꝙ pelagiā meretricē respiciēs ep̄s
sctūs nūnus cū multis lachrymis ad coepos dixit.
Jsta meretrix cōfundit ⁊ ꝯdēnat nos Nō eīn in oīni
tpe vite habui tantā diligentiā ad placēdū deo q̄꞉taꝫ
ista habuit ꝓ placēdo mūdo. Secūdo vita mūda-
norū cōfundit vitā sp̄ualiū inq̄꞉tū sūt sollicitiores ad
inq̄rendū diuersos modos augēdi diuitias q̄꞉ nos ac
quirēdi ꝩtutes. magis p̄cauent tpalia dāna: q̄꞉ nos
sp̄ualia ⁊ aīe picula. Et ergo dn̄s dixit Lu. xvi. Pru
dentiores sunt filij hꝰ scl̄i. ⁊c. Tertio q꞉ mag꞉ do-
lent de dānis mūdi. q̄꞉ multi sp̄uales de dānis anie.
quo ꝯtra ꝺt Augꝰ. Sciat se culpabiliter reum q̄ de
flet dāna amici ⁊ petā cōmissa nō deflet. Deduc ergo
quasi torrentē lachrymas ⁊ nō q̄escat pupilla oculi
tui Jtē pt in eos inspicere vtō tetigimꝰ ad eorū ma-
lū vitandū ⁊ ad ꝓ eis orandū. Lata est ergo hec regio
ꝓ deuoto cui vndiq꞉ occurrit materia deuotiōis

Quō hic se q̄stuabit cōtemplatiuus. Ca. v. E

Ed iam quomodo contemplatiuus que sibi
f poterit questuare ad speculandū videamus.
Et certe latissima ei materia affertur. Nam
potest cōtemplari ecclesie ministros. status. actꝰ. itē
q꞉ hierarchicos. ex quibus omnibꝫ facile poterit sub
leuari ad cōtemplandū vnitatem ⁊ trinitatē deitat꞉
Habet in hac regione cōtemplari quō sicut vngētuꝫ
in capite descendit in barbā aaron. deinde in orā ve-
stimenti De diffusione grāꝝ ordine sacramētorū bo
norum. gratie gratis date Et earū rerum quibꝫ ini-
titur fides ecclesie sctē. Similiter etiam de bōis gra
tie gratis date ⁊ alijs bonis ꝑ totum ecclesiasticū cor
pus diffusis. De quibus singulis singl̄a capitula po
nit in de contemplatione Dyonisius carth. de quibꝰ
nil ꝓlixius agimus Ex hac itaq꞉ regione sarcianti re
grediamur ⁊ primi meditationē sanctam reportent
deuotiores formā viuendi ⁊ proposita noua consti-
tuant eťij ad superna spectacula rapiant̄. vt sic de re
gione ecclesie militantis tandem ad gloriam peruēi-
amus triumphantis.

Prologus generalis in q̄ttuor nouissima

m

A Emorare nouissima tua et ineternum nõ peccabis. Eccli. vij. Quia in subsequẽtibꝫ regionibꝫ de nouissimis est agendũ circa q̃ oim exercitia deuotorꝝ versari solẽt. Jõ de ipis in gñe est aliqd pmittẽduꝫ Deinde de singul' ſm regiões ẽ prosequendũ. Jn primis aũt q̃ ꝛ quot sint nouissima vi/dendũ. Et inueniũtur pſertim q̃ttuor a scis ꝯputa/ta. ꝛ a Bernardo ꝛ seq̃ntibꝫ ei⁹ Et sũt Mors. iudici/um. iehenna. ꝛ glia. Quid horribili⁹ morte: qd terri bili⁹ iudicio. qd intolerabili⁹ iehenna. qd iocũdi⁹ gloria celesti. Que quidã sub versibꝫ his ꝯplexus ẽ

Bis duo sũt q̃ cordeten⁹ sub pectore misi.
Mors mea. iudiciũ. barat' nox. lux padisi

Habes ergo q̃ ꝛ quot sũt nouissima Jã inquirẽduꝫ quare crebro sũt meditãda Et vt breuiter nos expedi amus de inductis in gñe. qm̃ ponem⁹ incitamẽta ꝺ singulis in spẽ. Nota tñ ꝙ pp hec crebri⁹ sunt memo

B randa.

Jpsa nouissima pp plurima sunt memoranda
Optatum. suasum. factũ. ꝗꝫ opus vtile multum

Primo hec nouissima frequẽter sunt ruminãda qm̃ hoc singulariter a deo optatũ. vtꝫ Deute. xxxij. Utinã saperent ꝛ intelligerent ac nouissima prouiderent. O nota verba. cogita suspirãtis illi⁹ p vtinã ꝓ tua salute misericordie viscera. ꝛ imple eius desideriũ sepe reuoluẽdo nouissima Secũdo qꝛ hoc suadet in scripturis ꝛ a sctis Scriptura em̃ sctã vt Uincẽ. ait suadet locũ nouissimũ tenere. Tps nouissimum p̃cauere. vtꝫ in multis locis scripture. Nũc gñaliter de illis in gñe. nũc singulariter de singulis in spẽ monẽdo. Hinc est illud Eccli. xxviij. Memẽto nouissimorꝝ. Et Prouer. xix. Audi cõsiliũ ꝛ suscipe disciplinã. ꝛ esto sapiens in nouissimis Ad idẽ etiã hortant' scti in suis doctrinis. vt ptꝫ de Bernardo ꝛ alijs Tertio trahet nos sctõrꝝ exemplũ ꝛ factũ q̃ se tã diligẽter in his exercu ere. vt est de multis videre de Hieroni. Grego. Bernar. in meditatiõibꝫ ꝛ de oi illo felici choro patrũ egyptiorꝝ Hieroni. sp tuba iudicial' insonuit Grego. in oibꝫ fere omelijs horũ meminit.

Quarto qꝛ horꝝ meõria hõi presertĩ pficere volenti est necãria. Maxime aũt vitioso ꝛ carnali Nõ em̃ alio quopiã lixiuio tã facile cõcupiscẽtiarꝝ sordes de/lentur sicut meõria horꝝ vt declaratur in Btũs vir. ꝛ hõ quidam. Nam ꝛ timor necessari⁹ q̃ prouenit ex istis quo sine iustificari ait sapiens poterit nemo.

Postremo qꝛ vtile est exerceri in istis: vt patebit de singulis. Nam vt dicit quidã horũ memoria a peccatis reuocat. virtutibꝫ copulat. ꝛ in om̃i bono opere retinet ꝛ cõfirmat. Jta ꝙ in prouisiõe nouissimoruꝫ cõsistit ꝛ totius vite p̃terite erratorꝝ correctio. ꝛ periculorũ futurorꝝ euasio. ꝛ oim necessariorũ ad salutẽ sufficiẽs procuratio. Cũ igitur tãta sint ad horũ memoriã inductiua libẽter ꝛ frequẽter cogitem⁹ ista e/grediamur a torpore ꝛ desidia Jngrediamur in regi/ones sequẽtes p deuota meditabilia quorũ aliq̃t de singulis iã sunt annotanda.

De regiõe mortis siue mortali Cap. primũ

m

Emor esto qm̃ mors nõ tardabit Ecci. xiiij. Primuꝫ nouissimorꝝ cui⁹ meõria plurimũ religioso ẽ congrua siue regio quarta ẽ Mors ipa vel regio mortalis. que crebri⁹ est a deuotis frequẽtãda pp inductia generalia p̃missa Aut etiã qꝛ mortis meditatio assidua sũma est phia plurimũ vtilis ꝛ necessaria. Nã de primo sapiẽs ille plato testat' ꝙ sũma sapientia ẽ meditatio mortis assidua. Qꝫ etiã mortis memoria multũ vtilis sit ꝛ commodosa sapiens innuit Eccli. vij. cũ dixit Melius est ire ad domũ luct⁹ scꝫ sup mortuo q̃ꝫ ad domũ cõuiuij Jn illa em̃ ꝛc̃. Et vere melius qm̃ multiplex ex hmõi meditatiõe consequtur fructus C

Mors memorata bona. tibi conferet hec recitanda. **tẽptat**
Hinc tior. excutiens. reuocat. dolet. ardua
Cõtẽnẽs. re pbat. caro lãguꝫ. vitaꝗꝫ. larg⁹
Ast humilis. gaudens. fugitãs mala gaudia sperans.

Primo ergo mortis meditatio timorẽ incutit Nõ est em̃ ait Uincẽ. tã pphan⁹ tã insan⁹ tã insensibilis aut tã miserabilis q̃ nõ vehemẽter horreret si diligẽter ꝛ intẽte pspiceret ꝛ in corde suo pfundi⁹ rumiaret ꝙ morietur ꝛ nescit vbi. qñ. vel quõ. quot qñ tot dolores p̃ment tot circũdabũt angustie ꝛ null⁹ q̃ poterit subuenire Jure timẽdus ẽ trãsit⁹ piculosus vbi nõ posset hõ euadere quin aliqd mẽbrũ amitteret. q̃ꝫ tũuis sollicite p̃caueret Secũdo torporẽ ꝛ segniciem excutit Est em̃ velut stimul⁹ asinũ pungẽs ꝛ calcar lasciuũ. ꝛ discolũ vrgens equũ. Et ergo Eccs. ix. dꝛ Qdcũqꝫ pt man⁹ tua instãter opare. Uñ ꝛ hanc meõriam mortis iussit hri Bernar. ꝓ accidie expulsione Et vere q̃ vltimũ momentũ se sp hrẽ putaret puto ꝙ feruenti⁹ deo seruiret Hinc quidam se excutere volẽs sibi sp dixit. Ecce hec vltia ẽ hora. cras em̃ moriemur O tẽtemus ꝛ feruorẽ sentiem⁹. Tertio a petõ reuocat. Et ergo sapiẽs Eccli. vij. dixit Jn oibꝫ opibꝫ tuis memorare nouissima tua ꝛ ineternũ ñ peccabis. i. vix. Et iure petm̃ horrescit qui de morte cogitat. quoniam illã ppter peccatũ inductam nouit. Hinc abbas qdã. memor esto semp exitus tui ꝛ non erit delictũ in anima tua Quarto dolet. i. ad pẽitẽtiã agendã ꝓuocat. sicut patet Jone. iij. de Niniuitis q̃ penitentiam egerunt ad cõminationẽ mortis. Et de Joanne baptista predicante. ꝛ Esaie. xxxix. Qui

audito verbo Morieris flevit. Patet hoc in mult/
exemplis q̄ narrātur a diversis. Et ergo effrem hor/
tatur. Obsecro vos amici vigilate et in hac vltia ho/
ra p̄niam agite. quā si neglexerimus nil habem⁹ quo
nos excusem⁹. Impossibile em̄ est ꝙ non peniteret q̄
q̄ semp̄ mortem adesse cōspiceret Quinto ardua
tētat. i. valet ad ardua opa aggredienda. Dicit eniz
Greg. Valde sollicitat se in bono ope q̄ semp̄ cogi/
tat de extremo fine. Et ideo p̄res heremicole vt Cly
mac⁹ narrat fecerūt tā ardua quia semp̄ erat mors
eo꞉ aīs anteposita: Sexto mūdi cōtemptū gñat
Ait em̄ Hiero. Si quis memoratur vite vltia vtiq꞉ fa
cile respuit cūcta que sūt in terra. Ponit de h Vin/
cētius exēpla multa. Nihil em̄ eque tibi ait Seneca
p̄ficiet ad tp̄antiā oim rerū sicut frequēs cogitatio
mortis Septio reprobat opera vanitatis. ita vt
dicat illud Eccl. ij. Risū reputavi errorē. Nil em̄ in
eis stabile videt. Iuxta illud Qd̄ fuit est et erit Octa/
uo carnis fervor deprimit̄ et tētatio vincitur Greg.
Nihil adeo valet ad edomāda carnis desideria q̄z co/
gitare qualis mortua sit futura Et sic quidā heremi
ta sanie subtersit a quadā muliere mortua et sic vicit
carnis incentiua Cū igitur ait grego. culpa aīz tētat
necē est vt breuitatem sue delectatōis aspiciat ne ad
viuacē mortē iniq̄tas rapiat. Nono dirigitur vita
p̄ns Nam sicut in singulis artificijs finis p̄stituitur
et ad eū opus dirigitur sic agit q̄ de morte meditatur
Unde est ad modū nauigantis q̄ regēdo nauē in fine
se ponit. et ad modū iumēti qd̄ cauda se defendit. Et
auis que volando cauda se regit Decimo ad largi
tatem provocat. vn̄ Alexander cū moreretur regnuz
diuisit et multi sua reliquerunt. Ait em̄ Ambro꞉ Nō
sunt hōis bona q̄ secū portare nō potest. sola aūt mi/
sericordia comes est defunctoꝝ Undecimo hō hūi
liatur Unde antiqui hūiliare se volentes cinerē sup̄/
ponebant capitib꞉ in memoriam mortalitat꞉ sibi di/
centes Quid sup̄bis terra et cinis. Nam qui rite cogi
taret qualis in morte futur⁹ eēt nūq̄z sup̄biret. vt la/
te in nouissimis suis Dyonisius carth. d̄clarat Du
odecimo aī⁹ iustoꝝ ex hui⁹ meditatiōe gratulat̄ sci
ens mortem nil eē nisi ianuā vite. initium refrigerij.
scalā ascensiōis in celū vt Bernar. ait. Nam vt pla/
to in phedrone dixit. Vir in p̄hia ducēs vitā cōfidit
si mori debeat maris ire fretū bonis Decimotertio
multa mala euadūtur et suppliciū euitatur eternum
cuius ista mors nō est nisi vmbra. vt dicitur in legen
da sancti Andree Qui autem huius sollicite memo/
ratur ad illam se disponere nititur et conatur Po/
stremo valet ad eterne vite desideriū accēdenduz c⁹
ipsa est introitus Iuxta illud Job. iij. Quasi effodien
tes thesaurū vehemēter gaudent cum inuenerint se
pulchrū Adeo vt dicant illud Eccli. xli. O mors q̄z bo
nū ē iudicium tuū. Ut plenius infra dicetur Patz q̄
ex dictis q̄z vtilis sit meditatio mortis Unde iure
ep̄us theophilus moriens dixit Beatus es abba Ar
seni qui semper ante oculos hanc horā habuisti Sz
has vtilitates q̄ ex mortis meōria assequi volet. opz
vt nō p̄functorie aut rarius hanc agat. sed vt iugiter
meōretur et sepe Ut attēte oēs circūstātias scrutetur
vt supra in meditatione est doctū. Et vt transeat in
effectū exercitio aliquo corp̄ali. vt legitur de mlt̄js quē
admodū et docuit Bernar. Ire scz ad mortuoruz tu/
mulos et requiescere meditatiōe sup̄ illos. semp̄q꞉ di
cet sibi: Si modo moritur⁹ eēs frater. faceres ne istd̄
Nemo em̄ vt quidā dixit patrum p̄ntem diez pie trā
sire et exequi potest nisi existimet eā esse vltimaz et ex/
tremā diem totius vite sue. Qui autē plura de effec/
tibus efficacis meditationis mortis nosse volet no/
uissimā Dyonisij. Et p̄sertim Joannē Clymachum
legat in sexto gradu sui clymacis Ubi miros effcūs
efficacis memorie mortis recenset. Postremo q̄z
necessaria sit presertim religioso ista meōria mortis.
Idem clymachus indicat vbi supra dicens. Quēad/
modū inquit panis est necessarius magis oibus ele/
mentis. ita intenta meditatio mortis et dei p̄ omni/
bus operationibus. Ita vt hac sine vix poterit salua
ri quisquam sapiente dicente Sine timore iustifi
catur nullus q̄ causatur ex ista. etc̄. Vis igit̄ summo
p̄hic genere p̄bari p̄memoratos gustare fruct⁹. sta/
bilemq꞉ operari salutē age h⁹ meōria non recedat a
corde. Et licet omnibus sit necessaria et vtilis memo/
ria ista. potissimū tamen cōgruit nouellis plantatio
nib꞉ dei nouicijs in religione qui initiari habēt a tio
re vt dicit Bernard̄. Quō em̄ quō torpescere poterit
qui semper vltimū sibi momentū cōcessum esse dino
scit. Possent hinc plura exempla assignari. sed volu/
mus legentes in exēplorum libris exercitari Und̄ re
mittimus ad illos Nos regionē hanc p̄agraturi

Quam lata sit hec regio et de mlt̄iplici morte ca. ij

l Atissima est etiam regio ista mortalis
latam cōtēplandi materiaz prebens in/ D
gredientibus in eam scd̄m ꝙ multiplex
mors reperitur Hinc quidam

Sūt mortes q̄ne. nā vite sunt totidēq꞉
Nature. culpe. pene. mors grataq꞉ raptus

Quinq꞉ he distinctiones mortis sunt velut quin/
q꞉ magne diete huius regionis Nam in singul̄ mul/
ta se offert materia meditationis Sed quia de mor
te naturali principalius est tractandū. de ceteris nil
nisi parum est dicendum. Et sumuntur hee mortes
s̄m quintuplici vitam s̄m ꝙ quinq꞉ in nob̄ sunt q̄
viuere possunt et mori Nam corpus moritur defunctum
ab anima morte nature. Anima moritur tempora/
liter priuata gratia morte culpe. Etiam morit̄ sp̄ua
liter in perpetuū separata a deo eius vita morte ge/
henne Moritur sensualitas mūdi cōcupiscentijs p̄/
uata infusa gratia Moritur sp̄us id est superior vis

anime morte raptus ab imaginibus sensuū sepatus Sed paucis de singlis mortibꝫ ꝛ in transitu tāgamꝰ Quisquis mortē nature de qua post agetᷣ secure exci pere volet ille mortē culpe declinare dꝫ. Mortē iehē ne formidare ꝛ mortē grē ꝛ raptꝰ optare ꝛc̄. Mors culpe est duplex scꝫ ꝛ originalis vbi est priuatio grē q̄ oēs moriūtur qui de muliere xp̄o ꝛ virgine matre exceptis cōcipiūtur. Alia est mors culpe actualis q̄ hō seipsum actuali malicia occidit ꝛ gratia se priuat Dicitur em̄ Sap̄. xvi. Per maliciā occidit hō aiam suā. De cuius mortis signis. ꝓgressu. effectu. multa dt Anthoni. vt in sermone pulchre declarat Aug.

De morte pene. §. primus

Porro de morte pene vel iehennali hic nil dicimꝰ qm̄ post de ea infra agemꝰ nisi ꝙ valde debemꝰ eam formidare Nā hec est illa mors peccatoꝝ pessima. d qua in alio loco Sicut oues in iferno positi st̄ mors depascet eos O miseri sic moriētes Sed bti illi nimium q̄ partē habent in resurrectiōe prima qm̄ non ledētur a morte secūda

De morte grē. §. ij.

Tertia est mors q̄ per grām morimur quā debeꝰ optare Et est qua mundi delectabilibus discrete se quis priuat ꝛ moritur mūdo. iuxta illud Colocē. iij. Mortui em̄ estis ꝛ vita vestra abscōdita est cuꝫ xp̄o in deo. Ad quā etiā hortatur dicēs Mortificate mēbra vestra que sunt sup terrā qua moriūtur q̄ passiones aie necant ꝛ qui in monasterijs bn̄ viuunt Vnd ꝛ mortui ciuiliter dicūtur ꝛ sclares viui. q̄ꝛꝫ sclaris est vere mortuꝰ ꝛ bonus claustralis vere viuēs Nam malo seculari dr Apoc. iij. Nomē habes quod viuas ꝛ mortuus es. De sctis āt. ij. Choꝝ. vi. Quasi morientes ꝛ ecce viuimꝰ Mortui em̄ sūt peccato. viuentes tamen in christo deo. de quoꝝ morte Bernardꝰ ait. Bona mors q̄ vitā non aufert. sed mutat ī melius. ꝑ quam corpꝰ nō cadit. sed anima subleuatᷣ. Necesse est em̄ vt in via moriamur vitijs vt melior sit dies mortis die natiuitatis. Moriamur ergo interim pctō si viuere desideramꝰ in christo.

De raptus morte. §. iij.

Postremo aūt mors q̄ dicitur raptus est mors spūs. id est portionis supioris qua anima funditꝰ p̄natur imaginibus delectabilibꝫ carnis ꝛ soli deo viuit. de qua Gala. ij. apl's. Viuo ego iam nō ego Qua morte paulꝰ ꝛ moyses in raptu circūdati fuere. ꝛ mlti ꝯtemplati quasi mortui in cōtemplatione obriguere. De qua morte venerabiliter silemꝰ. qm̄ nil de ea nisi velut cecus inexptus de coloribus dicere possumus. Hoc vnū dicimꝰ ꝙ nimium beati mortui isti q̄ in domino sic moriūtur. quibus dicit spiritꝰ vt requiescant a laboribus suis. Ad quā qui attingere curat oportet vt ante moriatur morte gratie.

Hec de varia morte tetigimꝰ. Posset autēꝫ hic adduci liber Gersonis de vita spūali aie quadruplici ꝛ morte totidem sumpta. sed ad mortē nature accelerandū nobis.

De morte nature Capitulū tertium

Circa mortē autem nature de qua specialius agendū lata se materia offert. plurimaqꝫ circa eā cōsideranda. sed pluribꝫ omissis ponemus nostro more

Primo meditabilia ꝛ itellectia ꝓ studiosꝭ
Scdo q̄daꝫ ꝯpūctia de morte ꝓ affectuosis
Tertio dispositiua ad mortē ꝓ omnibꝫ

Sed de primis nil nisi in trāsitu nobis videndū q̄p pe qui cōpunctionē affectus magis requirimꝰ q̄ꝫ illuminationē intellectus

Que hic studiosus cōsiderabit. §. primus

Poterit itaqꝫ studiosus int cetera de morte inquirere ista.

Quid mors. ꝑncipiū cūcti. varijsqꝫ ꝓlōgāt

Hoc est vt paucis tangamꝰ poterit inquirere. mortis quidditatē quid scꝫ nomine. re. ꝛ diffinitiōe. Nomine scꝫ vnde deriuatᷣ. ꝛ vnde dicitur. Quia a morsu vel a mordendo ꝓpter varias causas

Sic ortū. ꝓpter fcm̄. mētisqꝫ remorsum.

Hoc est quia ꝑ morsum ligni vetiti fuit introducta quia mordet hoiem sepando vnā partē ab alia. Aut qꝛ eius meditatiōe remordetur cōscientia. Hinc quidā. Iure vocata fuit mors mors qꝛ morsus amarus

Deinde quid sit re ꝛ diffinitiōe qꝛ August. teste. xiij de ciuitate dei. Mors est nihil aliud nisi priuatio vite aie totalis vel ꝑtialis. Hic etiā quō depingitᷣ vl q̄bus figuratur Secūdo cōsiderare hꝫ mortꝭ originē p̄mordialem. Vbi quādo ꝛ quare est introducta Vtrū hō mortalis cōditus ꝛc̄ silia. de quibꝫ agūt docti in suis scriptis distinguēdo triplicem hōis statuꝫ

Tertio studiosus inquirere poterit de mortis generalitate. Vtrū scꝫ omnes homines sint morituri Attento ꝙ apl'us dicat quosdam residues viuos in aera obuiam christo rapi Est hic cōtrouersia satꝭ ꝑplexa questio. de qua tamen Augꝰ interrogatus scribit ad dulciciū. Oꝭ quotiens de his verbis. s. apostoli tactis volui cogitare nihil aliud mihi visum est nisi ꝙ verba ip̄a videntᷣ clamare. i. ꝙ futuri sint in fine seculi ꝛ aduētu domini qui non expolientᷣ corꝑe. sꝫ superinduentᷣ imortalitate Vt vere cōueniat huic positioni regula fidei. dn̄m iudicatu͛ viuos ꝛ mortuos Ad qd̄ multum facit greca veritas pauli. Vbi nos hēmus Ecce misteriū vobis dico Oēs quidem resurgemus. sed nō omnes imutabimur Quod hic affirmatᷣ (teste laurētio in suo correctorio) in greco negatᷣ ꝛ ecōtra Dicitᷣ em̄ in nōnullis codicibꝫ grecis oēs quidē nō dormiemus. sed oēs imutabimur vt etiā Hieroni. testatᷣ in ep'la ad Mineriū ꝛ Alexandrū. Et sic ex ꝯn̄ti ad Thessa. oñdit. Et hoc sctūs Tho. etiā fm cās p̄mas nō secūdas admittit Vex briūs Augusti.

in de citate dei pp cōtrarios scripture passus dt. In
ipo raptu posse eos forsan sil' mori ꝛ resurgere Chry
sost. tñ in opeipfcō sup illud Math. xx. Uoca opari
os ꝛc. tenet manifeste eos nō morituros. Quarto
de morientiū varietate qꝫ varie qdā ꝛ subito ꝛ quare
sic moriātur. Assignat Uincē. in speculo pl'es cās vi
ciosas subitanee mortis q̄s pterim⁹. De varietate q̄
qꝫ morientiū. ix. cās. ꝛ. ix. gn̄a hōim Nider in dispo
sitorio suo assignat. Nō op⁹ remur hec assig̃re stu
diosus em̄ ipe oia studet inq̄rere Postremo pote
rit hic fieri pplexa illa apud quosdā ꝯsideratio de ter
mino vite vtrū possit abbreuiari vel ꝓlongari. Di
cūt de hoc multi ml'ta Nrā nō est diiudicare doctoꝝ
scripta. Sed sūto hec vtcūqꝫ. necē est vt q̄sqꝫ se pser
uet alioquin spōte mortē accelerās (ait Nider) gra
uiter peccat. Alijs nocet. se donis dei puat quē ꝛ gra
uiter offendit. Hec pro studiosis

De cōpunctiuis circa mortē ꝓ deuotis Ca. iiij.

f Ed iā pro āministrāda cōpunctionis materia
nos accigam⁹ ꝛ ponam⁹ q̄dā meditabilia. q̄ si
rite ꝛ intēte fuerit meditata ꝓfūde diiudicata erunt
compunctionis introductiua. scilicet

Causas signa. vide. q̄r qꝫ āgustia. p⁹ qꝫ

Hoc ē q̄ volet de morte ꝯpūgi dꝫ cās ppēdere mor
tis vndiqꝫ ꝛ indesinēter illā sibi minitātes q̄ sūt nūe
ro multe. vt enumerat eas Nider Scilicet

Infra. supra. subt⁹. ꝫ extra en vndiqꝫ cās

Hoc est ꝙ fere oia in hōis mortē cōiurasse videntur
Nā ab intra duo sūt principia vite inuicē cōtraria Ca
lor scꝫ naturalis ꝛ humidū radicale mortē intētātia
Itēqꝫ corpis mala dispositio Et varie aie passiones
inordinate surgētes. morbos mortales inducētes
De sursū quoqꝫ ꝛ supra celoꝝ influētia multas leta
les influens cās infirmitates ꝛ corpm dolores. Sic
ab infra insurgūt q̄ttuor corpis elemēta sp inuicem
pugnātia donec mortē inducāt Porro ab extra fe
re nil visui appet qđ nō mortem infert Nā ꝛ aer infi
cit. aqua demergit. terra deglutit. bestia deuorat. ci
bus intoxicat. proximus oppugnat. Hic etiā occur
runt horrida instrumenta bellica Penosa doloꝝ
ꝛ morborū genera a psecutione hōis añ mortem nō
desinētia. Inter que m̄ om̄ia sunt quattuor ille gran
dissime mortis voragines: de quibus agit scriptura
Scꝫ infectio pestifera. Strages bellica. Famis gn̄a
litas. ꝛ bestiarū crudelitas Postremo vt nil desit
creatū quod hoi nō intētet mortem Sepe angeli
boni vt aiunt quidā hominē necant quasi a dextris.
Crebrius autem demones velut a sinistris Nusquam
ergo tut⁹ homo Undiqꝫ videt sibi mortis cās. de q
bus Prosper dixit Ferro. peste. fame: vinculis. algo
re. calore Mille modis miseros mors capit vna ho
mines. Ut vere dixerit Augustin⁹ ꝙ mox vbi viue
re incipimus: mori incohoamus Iuxta illud Sapien
tis Nos nati cōtinuo desinimus esse. Impossibile ei
est vt homo pster qui tantos isectatores habet O qui
hec rite cōsideraret non icōpunctus de morte mane
neret. Quocunqꝫ em̄ se diuerteret aut quicquid in
spiceret semper sibi mortē presentē cerneret. Quis
oro nisi cecatus prorsus hec aspiciens nō ꝯpungetur
de morte Quis em̄ inter medias acies belli. inter ho
stiū medios cuneos inermis nō timebit vite sue: Et
nos in medio laqueorū positi expauescam⁹ ꝛ domi
nū semper pro bona morte exoremus

p Orro quē predicta nō cōpungant vel mortꝫ si
gna hunc perurgeant ad cōpunctionē. que sb
triplici sunt differentia scilicet

De mortis signis paragraph⁹ primus.

Sunt tria signa necis propinqua remota qꝫ iuxta.

Signa remota sunt oia mortē minitātia. infirmi
tas. debilitas. vt iam ante nūerata Propinqua iu
xta Nider sunt introitus belli. transit⁹ ad loca picu
losa. crebrior infirmatio. Uel tres nūcij illi mortꝫ de
quibus hugo de sancto victore scꝫ varius casus. In
firmitatis defectus. misera senectus. De q̄bus ad lō
gum in q̄rta pte ꝓsequitur Anthonin⁹ declarās mi
serias senectutis q̄ veri sunt nūcij mortis posses ex li
bro sap ic miserias quasdā mortē antecedentes. quas
dam cōcomitantes. Aliquas subsequētes. Precedit
em̄ defectus potētie apphensiue. Motiue ꝛ omniuꝫ
mēbroꝝ exterioꝝ. videaꝛ ibi. ꝛ Innocenti⁹ in de mi
seria hūane cōditionis vbi pulchre de his agit Por
ro ꝓxima signa mortis sunt illa ꝓgnostica vicie mor
tis ante tacta. s. Gustus deordinatio digestiue defe
ctio ꝛ hmōi. Plurimū iuuat ſm Dyoni. carthusiē.
ꝓ cōpunctione excitāda horū crebra memoria. vt scꝫ
mentis oculis intueamur. quēadmodū iminente ter
ribili hora sepationis ꝛc. totus homo pallescat. pedes
frigescant. infirme man⁹ nigrescant. vultus discolo
retur. oculi tenebrescant ac profūdenꝛ ꝛ euertantur.
Pili labūtur. frons obduraꝛ. mēbra cūcta rigescunt
Mentū ruit. labia infrigidātur. os contrahitur. ca
prisat pulsus. Alitus abcedit. vndiqꝫ sunt puncture
mortis aculeum suū vsqꝫ ad cor quod est vltimū mo
riens sicut primū viuens imprimentes Tunc demuꝫ
superuenit ꝛ corrumpit sudor mortis. naturam victā
demonstrans. Ponit Bernardus quodā loco mul
to plura que transimus post forte ponenda. tantum
cum Dyonisio hortantes vt crebrius hec ad menteꝫ
reducamus ꝛ ea nobis in breui euentura perpenda
mus vt sic salubriter cōpungamur Et ita sensus no
stros sub disciplina coherceamus vt securi nō dupli
ci pena illa tunc perpeciamur. O qui hec intente
prospiceret. puto ꝙ nō tantum sensuū vanitate eua
gareꝛ q̄ꝙ se sciēs se ꝓximo cohibendū. Hec de antece
dentibꝫ mortem.

De morte ɔcomitātib⁹ · Cap.v.

N i Am nūc de mortē ɔcomitātib⁹ videam⁹ scʒ
de mortis ipsius qualitate.angustia z dolore
Et ṗmū de qualitate Ubi nota q̄ pter ama
ritudiem z dulcediemde quib⁹ infra mors his ɔditi/
onib⁹ est qualificata

Cōis.ẽta.latitās.cita.nō reparari

Hoc est cōis z generalis iuste inflicta oib⁹ hinc se
cūdi reguʒ. xiiij. Oēs morimur z quasi aqua dilabi/
mur in terrā Et eccl.ij. Moritur doctus pit er z ido
ct⁹ Nā iuxta b̄n. Mors nulli⁹ inopie miseret nec di
uicias reueret. nec generi nec morib⁹. Nō ipi deniqʒ
pcit etati sʒ oib⁹ est gñalis. Uere cōis z generalis. z
ergo cypho tabnarij ōibus parēti z eq̄ssimo iudici cō
pata Nō eñ est apud cā acceptio psonaꝝ Nam dūi
fuo mors sceptra ligonib⁹ equat Uñ ei dr eccl.xli. O
mors bonū ē iudiciū tuū Est cōe mori. mors nulli p̄/
cit honori Nobilis z fortis veniūt ad funera mortis
Fiet h mētal' dcī⁹ ad oēs sapiētes nobiles magnates
quēadmodū b̄n. z innouissimis. dic mihi vbi sunt a/
matores mūdi. z quales plures r̄censet dyo⁹. carth.
Et vere patebit q̄ sit general' Juste āt oib⁹ inflicta
q2 p pcm̄ pmi hōis in quo omnes peccauim⁹ merita
vt pulchre doctores ꝓsequūt Cū igit nullus pt eam
euadere. equū est vt ad eam nos studea⁹ disponere
Uñ ex cōsideratione h⁹ generalitatis multi fuere ɔ
puncti. monasteria inuitis pntib⁹ petētes. ipetiti re
spōdētes q̄ libēter redire vellēt. si vnā ɔditōeʒ de ter
ra coꝝ auferre vellēt scʒ mortis gñalitatē. ne tā mo
rerentur iuuenes q̄ʒ senes

De altera mortis ɔditione q̄ .s. certa pa.i.

M a Ltera mortis ɔditio ē q̄ est certa z ineuita/
bilis Nil eñ certius morte Oia nrā z bona z
mala sūt īcta sola mors ēta. heb.ix. Statutū est hoi
b⁹ semel mori hinc b̄nar. Miser homo q̄re te ōni
hora nō disponis ad morteʒ Cogita iā te mortuū quē
scis de necessitate moriturum Nulla eñ erit hinc ex/
ceptio psonarū Ergo iure vocata fuit mors mors q2
morsus amar⁹ oib⁹ ē a quo nemo cauere pt Uñ ine
uitabilis cūctis Jn c⁹ iudiciū b̄n augustinuʒ p̄teritū
pfcm̄ v̄bum morior a noīe sibi mutuauit Ut quēad
modum id qd̄ significat nō potest vitari agēdo Jta
ɔgrue v̄bū nō pt declinari loquēdo Oia eñ mors de
let oia morte cadūt Et ergo dictū. Quis ē hō qui vi/
uit z nō videbit mortē

De tertia q̄ scʒ incerta. pa.ij.

P t Ertio ē mors incerta z incognoscibilis q̄ scʒ
ad tempus Nam sicut nil certius morte Jta
iuxta origenē nil ē incertius hora mortis. Dē
eñ nostꝝ viuere nihil ē nisi ad mortē tēdere q̄ ī oib⁹
vbiqʒ nos expectat vñ si fuerim⁹ sapiētes eā nos vbi
qʒ expectare debem⁹ De q̄ incītitudie dr eccl.ix. Nes/
cit hō finē suū sʒ sicut pisces capiūt hamo z aues ɔp̄/
hendūtur laqueo sic capiūtur homines in tpe malo
Sunt autē plura incerta circa mortem scʒ

Sūt incerta loc⁹.mod⁹ z stat⁹ ī nece tps.

Tps inq̄ʒ iuxta illud. Uigilate q2 nescitis qñ tps sit
sero an media nocte gallicātu aut mane. Nescim⁹ ei
vtrū in senecta aut iuuētute. Jn virili etate vel pue/
ricia Jmo nescim⁹ diē neqʒ horā. Uñ quidā pulchre
ait Quis scit adhuc an nos multos cōplebim⁹ ānos
Nescis cras an te mors sit capta l' añ Est z stat⁹ mor
tis incert⁹ vtꝝ scʒ in statu grē vel pcti ī bono l' malo
morietur. Juxta illō Ecc̄s.ix. Sūt iusti atʒ sapiētes
z opa coꝝ in manu dei. z tñ nescit hō vtꝝ aōre l' odio
sit dign⁹ nisi p reuelationē Cōsiliū g̃ ē Bonauen. vt
hō q̄ʒdiu viuat in statu grē psistere curet. Uix ei possi
bile ē ait Aug⁹ vt male moriat q̄ sp b̄n vixit Tertio
mod⁹ ipē ē incert⁹ vtꝝ .s. morte nakali vel violēta na
turaliter aut casual'r. aut quo gñe mortis Mille eni
mōis miseros hōies mors vna fatigat. Prʒ casuuʒ
varietas mortis his q̄ historias legere. Nā mirabi/
lissimi casus legūtur etiā de maximis z scis quibusʒ
Nō eñ refert multis mortis gen⁹ vbi vita bōa p̄ces/
sit. Ait eñ Aug. Mala mors dicēda nō est cui⁹ vita
bona p̄cessit Postrēo ē z loc⁹ ipē incertus. Nesci/
mus vtrū moriemur in aq̄ terra aere vel igne. ait eñ
Seneca Mors insidiat in omni loco z tu in oī loco
securus expecta Faciēs sicut miles ille ab altero dif/
fidatus sp armatus incedēs vbiqʒ expectans z ine/
tuens cū semp ruminās illud ꝓphete Ecce iā venit fi
nis. finis venit zc̄ Cur mortis hora incerta. §. ij
Nam hec vna est causarū quare dñs incertam nobis
voluit esse mortem. Et sunt iste cause

Q

Ut ticas.feruēs.viuas.mala sic fugiēdo.

Primo iuxta Greg. iō temp⁹ mortis incertū nobis
voluit esse dominus vt hora omnis suspecta habe/
atur. z semp z vbiqʒ timeatur. Hinc dixit. vigilate
nescitis eñ diē neqʒ horā Math.xxv. Si eñ intra/
res domū z scires q̄ ab aliquo ingredīete occidereris
proculdubio omnes timeres. Sic z nunc age Nam
domus est mūdus Occidens est hora aliqua aduen/
ens Metuamus itaqʒ semper. Secundo vt o/
pereris feruentius alioquin torpesceret aut a multis
que alijs sunt vtilia desisteret. Sic angelus p sacer/
dotem dixit episcopo de quo in dialogorū scribit gre
gorius Age quod agis. operare quod operaris
Tertio vt viuat purius z custoditius. quia vt di
cit Ciprianus Qualem te inuenit dominus cum vo
cat talem te iudicat. Stultum autem viuere est ī il/
lo statu in quo quis nō vellet mori. Postremo vt
declinet multa mala que ex certitudine temporis de
uenirent. Nam si scirent se diu victuros agerent mul/
ta mala. post penitendo.

Si aūt scirēt se cito morituros. inhūanius viuerēt melācolice sese destruēdo et alios attediādo. Que ne fierent statuit dñs vt oīa incerta essent Igiť omnem crede diem tibi deluxisse supmū Sp̄ hñs meō ī mē te necē mori

De q̄rta ꝙ scʒ facilis. §. iiij.

q Uarto mors ē facilis ꝛ velocissima facile em̄ aggrediť hoīem ꝛ multis modis vt ptʒ decurrenti Ergo dī iacobi iiij. Que ē vita vrā. Uapor ad modicū parēs ꝛ deinceps exterminabitur Uere nō ē hominis vita nisi sicut lucerna adventū que cito extinguitur Sicut tela aranee q̄ facile rūpitur. Dic quidā. omnia sunt hoīm̄ tenui pendētia filo Et subito casu que valuere ruunt Fragilior quippe ē hoīs vita oī vase vitreo. qđ licet lapide potest frangi non tm̄ submersum extingui Itē vase ligneo qđ ꝛ si pt̄ vri nō tm̄ submergi Luteo qđ igne solidatur Cū tm̄ homo in oībꝫ extinguitur Enumera h̄ si potes q̄ʒti sunt modi mortis Uere infiniti Cū igiť tam facile pt̄ homo mori sp̄ op⁹ hʒ sollicitari Et ergo dī apōc. iij. Si nō vigilaueris veniam ad te. tanq̄ʒ fur ꝛ nescies qua hora veniam adte Porro de velocitate mortis dicitur Job vij. dies mei veloci⁹ trāsierunt q̄ʒ a texente tela succidiť. ꝛ itē dies mei velociores fuerūt cursore. ꝛ vere Nā vite p̄ntis tp⁹ nihil aliud est nisi ad mortē cursus inquo nemo tardius ire siniť sed indesinēť currere vrgeť. hic Aug⁹. Uita mea nauiganti similis est Siue ei dormiā siue vigilem sp̄ vado festinus ad mortē. Seneca. quotidie morimur ꝛ aliq̄ p̄s vite dirimiť. ꝛ tūc quoʒ cū crescimus vita nrā decrescit Tp̄a longa tibi noli pmittere vite Quocūq̄ʒ ingr̄ deris seq̄tur mors corp̄is vmbrā Attēde quātiq̄ʒ sbito obierūt q̄ se diu vixisse sp̄auerūt. vtpʒ de pharaoē holoferne. herode ꝛ innumeris aliis. ꝛ de diuite cui diciť Luce xij. Stulte hac nocte repetēt aīam tuam a te Cū igiť velox sit depositio tabnaculi tui. ꝛ mors veniet tibi velocius. ꝛ inuadet acrius ꝛ crudelius ip̄ugnabit si sapiens fueris sup̄ custodiā tuā stabis sp̄ paratus sepe illud repetens tecū Uado mori credens p̄ longū viuere tp̄s Forte dies hec est vltima vado mori Nā tela texentis citius mea vita secať Nā nullo trāsire die vel nocte moratur

De quinta mortis conditione . §. iiij

p Ustrema mortis ɔditōe ē ꝙ ē Irreuocabil' Nō em̄ vt dicitur sapientie secūdo ē agnit⁹ q̄ sit r̄uersus ab inferis. ꝛ Job xiiij. Lignum hʒ spē si p̄cisū fuerit Rursus virescit ꝛ rami ei⁹ pullulant si senuerit in t̄ra radix eius Homo vero cū mortuus fuerit nudat⁹ atq̄ʒ ɔsūptus Ubi q̄so ē Quō si recedāt aq̄ de mari. ꝛ fluuius vacue factus arescat Sic hō cū dormierit non resurget Quasi em̄ aque dilabimur in terram q̄ non reuerteť nisi in iudicio extremo. Irrep̄abilis quoʒ q̄ teste salomone vbicūq̄ʒ ceciderit lignum ibi erit siue ad austrum siue ad aquilonē idē in quocūq̄ʒ affectu obierit hō vbi eternaliter erit Nam iuxta damasce. Quod in angelis casus hoc in hoībꝫ est mors Itaq̄ʒ q̄ post mortem amplius penitere resurgereq̄ʒ non valemus sed irrecup̄abiliter in omnia incidimus. interim dū conceditur nrām salutē op̄ari debem⁹ iuxta cōsilium salomonis. Quodcūq̄ʒ pōt manus tua instanter op̄are q̄ nec op⁹ nec ratio nec sapientia. nec scientia erunt apud inferos quo tu properas Uere h̄ qui meminit ꝛ non curat stolidus ē. sicut qui videt ꝛ ɔtēnit nequam est Quid em̄ stolidius q̄ʒ tātam negligere ꝛ irrecup̄abiliter negligere salutē Hec de qualitate

De angustia mortis ꝛ acerbitate Ca. vi.

n Unc si quem non terruerit qualitas mortis prescripta moueat saltem ip̄ius mortis iam instantis angustia dira Nā licet bonis mors ip̄sa est secūdum aliquem modum vt infra diceť iocūda ꝛ desiderabilis In se tm̄ considerata ꝛ naturaliter omnibus est horrenda ꝛ formidabilis Nam sicut homo naturaliter appetit ꝛ viuere ꝛ gaudere Sic naturale est ei amarissimam mortem scʒ vite animal' amissionē ac penas precedentes metuere vnde ꝛ omnium terribilium mors dicta est terribilissimum. Plura em̄ sunt q̄ eius angustie causam ostendunt ꝛ presertim ista.

Causa doloris amor. q̄ʒ cupido. met⁹. dolor aspect

Primum angustiaʒ mortis causans ē amor vnionis Quē amor vite cūctas natura deuixit. ꝙ oīs hō destitutionem sui corp̄is plāgit ꝛ vnitam mirabili p̄portione corp̄is ꝛ aīe armoniā dissolui ingemiscit. p̄ mortem em̄ dissoluitur mriōniū ꝙ tāte fuerat nexu cōcordie copulatū vñ .i. re. xv. Siccine sep̄at amara mors Uñ q̄ʒtūcūq̄ʒ quis dono gratie cupit dissolui ꝛ eē cū christo nature tm̄ affcū horret sep̄arationē a corp̄e Testimoio sunt petr⁹ ꝛ paulus apl'orū principes ꝛ hoꝝ principū summ⁹ p̄nceps christ⁹. q̄ hunc affectū oñdit qñ passioni p̄rim⁹ dicebat Tristis ē aīa mea ꝛc̄ Nā cū ɔiūctōis h̄ affc⁹ tā isep̄abiliť nob adhereat manifestū ē ꝙ naturaliť oīs hō mortē pauere hʒ Quō āt simul stet i iustis ꝛ mortē appetere ꝛ horrere pulchre xxxi. moraliū grego. oñdit dicēs Sicut vir fortis dū vicio certamie armis accingitur palpitat festiat. tremit ꝛ seuit q̄si pallere p̄ pauorē videť sed p̄ irā vehemēter vrgetur Ita vir scūs dū morti appiquare se cōspicit ex nature infirmitate ɔcutiť ꝛ ex spei ɔstantia solidať de vicia morte trepidat ꝛ tm̄ q̄ p⁹ mortē veri⁹ ac felici⁹ viuet exultat. hec ille de q̄ ꝛ lati⁹ infra

De altero angustiāte §. i.

f Ecūduʒ mortem acbiorē faciēs potissimū in mal' hoībꝫ ē iordiata cupido t̄rene affectōis Et q̄ q̄s ampli⁹ p̄ amorē t̄renis iheret eo doloro si⁹ sep̄ari p̄fert. Nā eis mors occ̄rit vt p̄uās t̄plici bono Scʒ nature. Rerū ꝛ honoꝝ Imo ꝛ amicoꝝ ꝛ oīm̄ Primo inq̄ʒ p̄uat bonis nat'e vt pl'chritudie fortitudie ac oībꝫ oblcāmētis q̄nq̄ʒ sensuū q̄ solēt hrē Nā oīa

mors delet oīa morte cadūt. Hoc cogitemꝰ cum pꝰ sensus nrōs euagamur ⁊ reprimamꝰ eos Secūdo spoliat rebꝫ q̄s plerūqꝫ tātis curis ⁊ pctis acq̄siuit nā rebꝫ q̄s acq̄siuit cū labore ⁊ possedit cū aōre amittit cū dolore. O quanta hec relinquere ē diuitibꝫ angustia ⁊ tamē nil pn̄t ferre secū. Nā sicut nil intulimꝰ i hunc mundū. ita nil auferemus. sꝫ cū Job dicere cogemur Nudus egressus suz de vtero mrīs mee ⁊ nudꝰ reuertar illuc. i. in terrā. Tertio spoliat hōribꝫ ⁊ sclī dignitatibꝫ q̄s qui cupierūt amarius ab eis separantur. Ois eīm potentatꝰ breuis vita. quoꝝ glīa stercus fit ⁊ vermis Ita ꝙ ipī cōqueri possunt illud Job. xvi. Ego ille quondā opulentꝰ repente ꝯtritus suz. Et eiꝰ dem. xix. Spoliauit me glīa mea ⁊ abstulit coronaz de capite meo. destruxit me vndiqꝫ ⁊ pereo ⁊c̄. Nam vere ꝯpitur ꝙ licet Omīa cesar hꝫ ꝙ glīa cesaris esse Desinit. ⁊ tumulꝰ vix erit octo pedū. Et sicut diximus de diuitijs ⁊ honoribꝫ. ita ⁊ de ceteris fortūe bonis cogitandū. Fiat hic descēsus ad oēs fortune bonis florentes vt reꝑitur in plerisqꝫ libris. Videat ħ ad ꝑticularia descēdens. vbi hector. vbi iuliꝰ. vbi alexander potētissimꝰ. Ubi iudas machabeꝰ. ⁊ sampson fortis viribꝫ. vbi cresus ditissimus. absolō pulcherrimus. salomō sapientissimꝰ. ⁊ oīs oīm magnorū chorus. Et certe erit videre oīm bona morte conclusa. Que vtiqꝫ tanto amisere acerbiꝰ quo ea dilexere amplius Mors etiā aufert cōsanguineos ⁊ amicos. quos tāto durius ē deserere: q̄ quis inordiatius dilexerit illos. Hinc quidā Charoꝝ tristis discessus tristior istis. Corꝑis ⁊ aīe. tristissimus a deitate.

Postremo vt nullū derelinquat hōi mors solamen ꝑuat oibus rebus mūdi Nā in ipsa ⁊ ꝑ ipsam oīa que in mundo sunt relinquūtur. vnde ⁊ hoīe moriēte mori illi dicitur totus mūdus. O q̄ꝫ varij ibi succedūt cogitatus. quantus dolor ibi mētis: Est eīm cogitatio quadruplex vt quadruplex ventus scꝫ

Doloris		Carnis
amoris		carorum.
timoris	respectu	iudicij.
spei		sanitatis.

Pensent hec mūdi amatores ⁊ cōcupiscentiaꝝ suarū executores ⁊ relinquant iā voluntarij qd̄ morte cogentur relinquere vel inuiti Et si nolint ꝑpeti mortē dirā abscindant nūc mundialem cōcupiam ne tunc clamare habeant O mors q̄ꝫ amara est memoria tua hōi habenti pacem in substātia sua Oia eīm cū arbore cadūt.

De tertio in morte angustiante . §. ij.

Tertium plurimū hominem in morte angustians est Pauor multiplicis rei timorose imminētis. Tunc enim multa cōcurrunt q̄ etiam hoiem virtuosissimū pauidum reddere possunt. Habet eīm quisqꝫ timere nō soluz malus. sed et electus quibus tāto erit timor acrior quāto retributio vicinior. Et hoc

Defcūs ⁊ pctā q̄ ꝯisimꝰ In mlt̄ꝭ offēdimꝰ oēs
mlt̄a latere pn̄t in ꝯscīa q̄ nō sciaꝰ. nihil mihi cō
q̄dā pctā grauiora sūt q̄ꝫ putamꝰ (sciꝰ sū ⁊c̄.
q̄z coꝝ remissionē ꝑ grām ignoramus
Impura oꝑa nrā sciamꝰ vt pānū mēstruate
nihil tꝑis supeē noscimꝰ. nō eīm vltra tꝑs
mlt̄a horrēda vtꝫ īfra videbimꝰ An vera contritio sit nescimus.

Cūcta latēt. grauia. deleta. ipura. suꝑ nil.

Et ob hec Grego. dixit Qꝫ tunc marie etiam iusti ꝑtimescere habent quādo ad soluendū humane conditiōis debitū veniente districto iudice se ꝓpinq̄re cernunt. Coram quo nec hoc sine aliquo reatu est quod laudabiliter gessimus si remota pietate iudicemur. Unde ait. Ue laudabili vite hominū si remota pietate iudicetur. quādo. vñ. añ oculos iudicis placere suspicatur inde obruit̄. Et ob hmōi etiam quiqꝫ sanctissimi vt patet in legēdis timuerūt. Qꝫ si iusti sic ex timescunt. quid cordis putas tunc peccatores habebunt. O hic iam egrediatur ꝯtemplatoris anima vt cōtempletur q̄d tunc aget peccatrix anima cum incipit carnis vinculis absolui. attendat q̄ꝫ tunc amaro terrore cōcutitur. quantis mordacis cōsciētie stimulis laceratur. Tunc eīm vt Damianus ille ait tunc recolit vetita q̄ cōmisit. Uidet mandata que negligenter implere cōtempsit. tunc dolet indulta penitentie tempora sese inaniter percepisse. plorat immobilez districte vltionis articulum ineuitabilez imminere. Manere satagit. ire cōpellitur. recuperare vult perdita non auditur. Tunc post terga respiciens totiꝰ transacte vite cursum velut vnū breuissimū reputat itineris passum. ante se oculos dirigēs videt infinite ꝑhennitatis restare seculum. Tunc itaqꝫ plorat neglectum salutē: deflet amissam felicitatem. erubescit quia propter illā substantiā que vermibꝫ erat obnoxia illam neglexit que choris angelicis erat inferenda. O si tunc residuum penitentie tempus mereri potuisset q̄ꝫ dure cōuersationis iter arriperet. quātis se deuotionū vinculis innodaret Patet hoc ex multꝭ exemplis in exemplorum libris Cur igitur cur oro iā negligimꝰ quod tunc tam votiue exoptaremꝰ Tunc mallemus habere momentū tꝑis q̄ꝫ multas voluptates seculi transeuntis. Hoc igitur nūc attendamꝰ scientes ꝙ Nunc locus est flendi locus est pctā luēdi Postea gaudebunt q̄ nunc sua crimina flerunt. Et valde verendum ne qui nunc hic negligit. hoc tunc accipere nō poterit. Nimis enim difficile est ab assuetis recedere. non tamen deo impossibile. Nam dei misericordie ait leo nec mēsuras ponere possumus. nec tꝑa diffinire. apud quē nullas cōuersio patit̄ moras. vt dicit Augusti. Cautius tamen ⁊ tutius peccator agit qui nunc penitet Nā plerunqꝫ iuxta Augus.

petōr hac aia aduersione ꝑcutitur vt moriens obliuiscat̃ sui q̃ dū viueret oblit⁹ ē dei Jam igit̃ timeam⁹ ne tunc timeamus. Nota bñ

De quarto in morte angustiāte §.iiij.

G q Uartuz angustans ē dolor acerbissime passionis Tūc ei solent tā varia ↄcurrere morborum gña ꝛ sic occupare mēbra singula vt p̄l'es qñq3 sint morbi vt vincē. et q̃3 mēbra Uñ ꝛ dolores irruūt tā intensi vt vires eneruēt sōnum auferāt ꝗetē impediant aim̄ iquietēt sensus oēs exturbent. appetitū destituāt obtundāt meōriā obnubilēt intellcm̄ Tāta ei ait grego. ē ibi vis doloris ꝙ vix alibi posset r̃ferri ipetus cogitatōis Quod velim attēderēt q̃ in fine penitere sperāt Qd licz nō sit impossibile tñ valde difficile Quō ei tūc q̃ sp̄s mala egerūt se ↄuertēt vbi p̄ dolore fere iusti deficiūt. dic p̄s Non ē ī morte q̃ meōr sit tui. Tc em̄ tam acriter ipugnat tā inexorabiliter ↄtinuat donec hoiez expugnet ꝛ ꝓsternat Jn q̃ ꝓstratiōe q̄ntū dolorē ingerat non facile explicari pt Jta ꝙ vere dcm̄ sit oim̄ terribiliū rerū. terribilissima res sit mors Ubi sciendum ꝙ non in oibꝫ eq̄ ē h⁹ dolor, aut saltez non apparet equal' āgustia vtz de i seio mo rientibꝫ aut dormiēdo vel aliis modis facillimis decedentibus decapitatis aut ad diuina raptis sicut Aug⁹. de citate dei. xiij. c. vi. declarat Jta ꝙ plerūq3 plures dolorē maiorē sustinēt non moriētes q̃3 decedētes Et graui⁹ vite penalitates ferre q̃3 vitā terminare Et graui⁹ passi sunt multi ↄfessores q̃3 aliq̃ martires Est tñ in oibꝫ dolor vel añ. vl' in. vel post saltem excessiuus. Hec de dolore passiōis dcā sufficiant

De quinto paragraphus. iiij.

C p Ostremū ꝛ vltimū ꝛ certe maximū angustiaz mortis ostendēs ē Aspectus horrifice visionis Tūc em̄ p̄l'a vidēda morituro cōcurrūt q̃ valde mentem e⁹ angustiāt Nā vt a sensibilibꝫ inchoem⁹ dum iacet inter medias acies belli euersos oculos plerunq3 ad circūstantes amicos ꝛ consanguineos regirat: qs qñq3 magis videt sollicitari de ei⁹ lana q̃3 aia. vñ oritur ꝛ magna angustia mētis Hec de aspcū externo. Deinde vbi foris obtenebrat̃ visus. mēs acuitur intus Juxta petrū Damianū añ mētis oculos assūt ei oia gesta sua ꝛ verba. nec etiā desunt ipa minuta cogitata q̃ videre est sūma angustia in cōscia mala. Adest p̄terea iuxta eūdem horrēda demonū t̃ba. Jllinc virt⁹ angelica Nā demonē assistere morientibus cōis est sentētia doctorū. vñ ait Bernar. Ostiū nostꝝ maligni spūs obsidēt ꝛ aduentū nostꝝ ille horrēde effigies p̄stolant̃. ꝛ iō formido exire ꝛ in ipo ↄtremisco portus ingressu. dū nō cōfido assistere ꝓpe q̃ excipiat exeuntē ꝛ solus p̄t eruere. Demones em̄ cū sint callidissimi sciētes hōis mortē terminū esse merēdi ac demerēdi noscētes q3 modicū tp̄s habent. ꝛ si hoiez ea hora ꝑdiderint: nō eum vltra recuparare valebūt acri⁹ inseuiūt. ꝓteru⁹ infestāt De angeloꝝ assistentia nulli est dubiū. q̃ credit eos ad hoim deputatos custodiā q̃ vel tunc benemeritos defendē t vel malemeritos in manu tēptatoris derelinquēt Et ve nob miseris si derelicti fuerim⁹ ab eis. Nā mox vbi eis derelicti fuerim⁹ traditi sum⁹ in man⁹ gladij ꝑtes vulpiuz erim⁹. Aiūt postremo ꝛ allegāt ad hoc Jnnocēt. ꝙ tā bon⁹ q̃3 mal⁹ añq̃3 aia ei⁹ egrediat̃ de corꝑe videbūt sibi apꝑntem dominū iesū. Que visio sicut iustis erit delectabilis. ita intolerabilis malis. qd etiā plerīq3 magni secū sentiunt Jacob. tñ carth. videt̃ dissentire huic positiōi. Sed nolum⁹ dicere p̄l'a Btūs fu⁹ quē cū venerit dñs inuenerit vigilantē. Sed ad nr̃a regrediamur Ex his breuiter tactis meditet̃ mēs pia quanta sit angustia mortis quā nō solū ꝑpeciantur mali. sed etiā viri sancti ꝛ iusti Et quidē qñq3 pl⁹ iusti cruciātur q̃3 mali. Et hoc fm̄ Greg. vt ꝑ illū pauorem purgētur ne ꝓ minutissimis aliis culpis ad purgatoriū trahant̃ vt ꝓbatur exēplis. Reuocētur h̃ ad mentem exempla de vitis patrū de hilarione Agatone ꝛ sic de aliis que nō ponimus quia lectorē nr̃m illius libri studiosum esse volumus. Nā abbas agaton post tres dies agonis interrogatus si timeret respondit Et vere quia homo sum ꝛ nescio si opa placuerūt. Jtem de Eusebio quod scribit Cyrillus ꝛc̄ Si ergo mortis tp̄e sic timuerunt sancti. quid nos agemus miseri. Quid facient tabule si sic tremūt columne. Aut quomodo arbusta imobilia stabunt si huius pauoris turbine ꝛ celi quatiūtur O igitur nūc cum sanctis timeamus ne tūc timeam⁹ Et hic nota ꝙ tam etsi omībus mors hec sit metuenda. multo tamen amplius est malis q̃3 bonis expauescenda Beata em̄ ꝛ bona est mors iusta. sed mala ꝛ misera malorum. imo mors peccatorum pessima. Et vere mala ī mūdi amissione. peior in carnis separatione. sed pessima in duplici vermis ꝛ ignis cōtritiōe et qd omnium pessimū est in diuine cōtemplationis p̄uatione

De mortem subsequentibus Caplm̄. septimuz

D t Am nūc de cōsequētibus vel subsequētibus post mortē videamus. nō em̄ minus sunt ad duras mentes cōpungēdas efficacia si intente fuerint iudicata. Et sunt

Carnē. res. aiam. poscūt. iudex. perit ꝛ sic

Unū post mortem subsequens est Carnis vel corporis vilitas ꝛ abiectio Nam anima vbi abcessit corpus tanq̃3 putridum cadauer omnibus horrori est. Et cuius erat in vita gratissimus amplexus fit eius vt Aug⁹. ait i morte horribil' aspectus Ab oibꝫ mox abiicitur in terre corde recōdit̃ Post quā abiectionē resoluitur in putrefactionē. Nā sicut de putredine cōcipitur sic in eam resoluitur. Deinde corrumpitur a vermibus corroditur. Juxta illud Job dicēs

hō pūtredo z fili9 hois putredo z vmis Ecci.v. hō cū moriet hereditabit spentes bestias z vermes. Nā vt aiūt. de cerebro p9 mortē bufo nascitur de renib9 serpēs de ventre lumbrici de carne vermes. de ligua ascalab9 de pelletinea. de qb9 corrodit. z sit tādez residuū in cinerē resoluit iuxta illud Job xxxiiij. deficiet ois caro sil' z homo in cinerem reuertet. Reuertet ei puluis in terrā suā O igit ait bn. qd carni sic blādir aia neglcā q vilius sterqliniū nullū Quid em fetidi9 hūano cadauere. qd horribili9 mortuo hoie Uere q istud rite attenderet nō tam inordinato amore carnē amaret. hinc cū heremita qdā de pulchritudie mulieris tēptabat vbi eā audiuit defūctā cucurrit ad tumulū vt videret qlis eēt ei9 amor z vbi abstersit saniez horruit eius visionē. Cū igit carnis voluptati satisfacere qris hec ad mētem reducas ppēdēs q caro quā nunc accuratis dapib9 pascis p9 scariet vmib9. z fiet esca roderiū q nūc delectabiliter sagiat iocūditate cibor. tāto vriqz gruiorē exalatura putrefcā fetorē quāto viuēs suauiorē habuit mollicie vtz i inl'tis exemplis vt narrat damianus Scdm p9 mortē ptigēs ymo plerūqz dū adhuc hō ē viuēs Est aiorū p reb9 litigatio Nā moritur9 nihil secū aufert sicut nascens attulit nihil Et sepe his sua relinqt qb9 inimicissim9 erat dū viueret a qb9 nullū p9 mortez auxiliū recipiet O q stulte agit q neglecta aia p reb9 tesaurizat Tertiū subseqnēs ēst āgelor p aia certatio Imo ipor demonū inter se altricatio Hic dt petrus damianus Iā vero p9 egressionē aie a corpe quis estimare poterit qt armate in iqrū spūuz acies in isidijs lateāt fremētes cunei ferali9 telis instructi tūc obsideāt z ne trāsire libere possit aia velut militari more pstipate legiones oppugnāt Ptz ex iā dictis q bona hois morietis diuidūt trib9 Nā caro dat vermib9 res heredib9 aia malor demonib9 vt vulgo dr in vsib9 Dū moritur diues tres pcurrūt vbi lites Demon vult aiam. carnem vermes. bona frēs Quartum subsequens ē corā iudice pntatio z pticular iudicij exceptio z exainatio sniatio z dānatio. Nā vt dt dyo9 qnuis mors sit valde in se penalis z metuēda nullaten9 tn sic eēt expauescēda. nisi mor eā pcomitaret duo nouissima. alia. lōge horribiliora scz pticulare iudiciū z formidolosa snia penarū l' purgatoriarum aut infernaliū Et ergo dicebat abbas helias. Tres inqt res timeo Una qn aia egressura ē de corpore Alia qn sum occursurus deo, Tertia qn aduersum me erit snia pferēda Postremo subseqt hominis post paucas exeqnias cū sonitu perpetua obliuio z perit quasi nō fuisset nā Quod fuit ē z exitpit articulo breuis hr. Ergo quid prodest esse fuisse fore Et q hic dicitur p9 exeqas posset hic studiosus habere psiderationes circa eas psiderādo quō z qre fiūt quomodo fieri debēt Itēqz de suffragijs quibus eos psequ hnt Que oia transimus. ad dispositorium nider z doctor scripta remittētes Hoc in calce hortantes vt supiora crebri9 meditemur z indubie compungemur z in oē promouebimur bonū

De quibusdam exercitatorijs circa mortem practicis. Capitulum octauum.

Erū qm sunt duriora qdā corda que ex meditabilib9 solis nō possunt pungi. v q tn in duricia pstiterint in nouissimo erunt male hntia Cor em dur male habebit in nouissimis Iō vt z isti aliquatenus emolliātur. sūt assignāda qdā exercitia de morte q vbi rite fuerint exercitata nō possunt nō mouere quātūuis etiā durissima corda Et sunt ista q sequūt notatu dignissima. Scz exēpla efficacissiā de morte tractare audit imagiez moriēt mēt oclis ppōere h qi vidz mortē F in se affcm z dispōnē moriēt trāspōere sentit

Posset de singul' fieri fmo plix9 sed pnectim9 exercitantib9 vn pauca dicem9 de singulis Primū itaqz q auditis supiorib9 dur9 pstiterit q exēpla pl9 mouent q verba Exēpla q de multis legūtur quō multos ppunxerūt retractare dz de qb9 libros exēplorūz legat vbi inuenerit quō mortis meōria multos z varios cōpūxit Scdo q visus efficacius rē apphēdit G ampli9 mouet q audit9. iō homo dz sibi p imaginez pponere morientis: eā imaginarijs ocul' intuendo audiēdo z secū dialogisando quēadmodū diuina sapientia docuit discipulum in eterne sapīe horologio: quod plurimū cōfert si creditur Dyonisio carth. qui etiā talē imaginē describit z loquentē cōquestiue introducit Unde qui hanc practicā nosse volet illos libros legat. At qm nihil ita hōiez pmouet nisi qn H do affectū rei alicui9 in se trāsformat z assumit Idō maxime ppunctionē inducit qn hō in se dispōez z affectū moriētis assumit Sic. s. se hndo. sic d se cogitādo qsi iam moritur9 eēt. sicut in Urūs vir docet. Et ita se illi se exercitauere. de quib9 clymach9 scribit q etiā realiter obriguerunt z exinde mirabiliter pfecerunt. Audiui de aliquib9 q hoc se mō exercitabāt et mirā cōpunctionē sentiebāt. imo sic quidam se reponunt vesperi in lecto velut iam mortui in sepulchro. Sed heu tpibus nostris hmōi exercitatio deseritur. imo memorie vix admittitur Nolum9 cogitare horrenda. volumus nos exercitare in charitate diuina. valde laudam9 sed certū est q vix sine timore potest se homo cōseruare in ea Conqueritur desup in horologio sapientia. psertim de religiosis refugientibus huiusmodi exercitia Uerendū ne qui timet pruinā irruat super eum nix

Qz homo disponere se debet ad mortem z quare. I Capitulum nonum.

Ispone domui tue quia morieris tu et d nō viues. Esaie tricesimo octauo. Iam de tertio principali scilicet de morien-

di arte ꝛ dispositōe vidēdum Sed qꝛ multi multa su
ꝑ eo scripserunt. plurima dispositoria moriendi plu/
res fecerūt paucis nos expedia⁹. debem⁹ āt ꝓpt mul
ta studiose ad mortē nos disponere scꝫ

Est suasūqꝫ ars. ē ꝙ bonū. factūqꝫ. necesse

Primo qꝛ h̄ suadeꝛ i scripturis sacris vtꝫ. p̄serti
a dño Jesu in euangelio crebri⁹ monente Estote pa
ti Siliter a sanctis doctoribꝫ vt aptissimū ē. Se
cūdo qꝛ h̄ nosse est ars artiū ꝛ p̄stans artibꝫ ꝛ libris
phoꝝ q̄ ars heua paucis exquiriꝛ ꝛ fere ab oibꝫ ig/
noraꝛ Tertio qꝛ ē vtile ꝛ ꝯmodosū scire artē istā
magis ꝯferens q̄ꝫ lapides p̄ciosi ꝛ aurū elem̄ Nā vbi
iam illa nil ꝓdesse poterit hec si ꝯgnita fuerit potēs
potenter astabit ꝛ de timore iminēte ꝯsolādo libera
bit Nam hanc artē q̄ in vita didicit bn̄ ei erit i extre
mis Magis ꝓderit soli⁹ h⁹ sciā q̄ꝫ totius phie vana
ꝯgnitio vt dicitur In horologio sap̄. Qui sic illā exci
pit ille ab oi dcā āgustia liber erit Quarto monere
nos dꝫ exemplum ꝛ fcm̄ doctissimoꝝ ꝛ scōrum qui
huic sciē studendo vigilātissime i sudauerunt vt legiꝛ
in vitaspꝛm̄ de multis Arsenio Agathoē ꝛc̄ Et quē/
admodū vide⁹ in vere venerabili mgrō iohāne gers.
q̄ longe an̄ se disposuit ꝛ testamētū ꝑegrini ꝯdidit
Postremo qꝛ hoc ē necessariū q̄ mori bene vellet
Nā iuxta bn. veniētē mortē nullus bn̄ ꝛ hilaris exce
pit nisi q̄ se ad ip̄am dū viueret bonis ꝯpibꝫ p̄para/
uit Et certe qꝛ trāsitus iste ē periculosissim⁹ aut ad e/
um secure transeūdū magna aī p̄paratiōe ē op⁹ Ob
hec itaqꝫ ꝛ similia studiose huic arte iuigilare debe/
m⁹ ꝛ ad mortē nos disponere sataga⁹ Nā isipiēs ait
sen̄. p̄mo moriēdo mortē incipit. sꝫ sapiens ꝛ v̄tuo/
sus moriēdo mortē vincit Et q̄ꝫq̄ꝫ oēs in cōi huic arti
studere debent q̄ppe cū ōnes cōiter mori hn̄t. p̄cipue
tn̄ religiosi magis huic intendere dn̄t cū ad id eorum
vita tendit

De hac itaqꝫ sciā tria in sūma vidēda Scꝫ
ad mortē nos disponere debe⁹

q̄° eam veientē debe⁹ excipe vt possi⁹ ꝑ mortē
in ea p̄nte debe⁹ nos habere ad vitā attigere

R o Quō ꝛ ꝑ q̄ ad mortē nos disponere debe⁹. §. i.

E primo itaqꝫ notādū Quot sunt quedā dispo
sitiua mortis remota scꝫ.

Sis mēor. ꝛ viuēs. cōdēs. orās. moriēsqꝫ

Primū dispositm̄ est Sis memor idē ꝙ frequēs
mortis meditatio. est q̄dā optima p̄paratio bonoꝝ
multorum vtsup̄ tactū ē introductia Crebro igitur
q̄ bn̄ mori volet debet mortē cū eius circūstātia ꝛ ā/
gustia ad mētē reducere ꝛ q̄ meli⁹ ei⁹ āgustias euad
re ē ꝛ tucius eā suscipere possꝫ ꝑpēdere ꝛ trutinare.
Nā euadere ē eā ipossibile Alterū dispositm̄ ē. Vite
emendatio ꝛ in bona vita pseueratia Vn̄ ois q̄ bene
ꝛ secure mori desiderat ita sꝑ pure ꝛ custodite viuere
debet vt oi hora cū deus voluerit secure trāsire velit.
habens vitam in patientia ꝛ mortem in desiderio
Hinc Gerson ait. Vixeris hic ꝛ nūc veluď hic ꝛ nūc
moritur⁹ Vix em̄ fieri p̄t vt q̄ bn̄ vixerit male moria
tur Tertiū dispositim ē testamēti dispō iuxta p̄alle
gatū yꝛ. dispone domui tue ꝛc̄ Et iuxta illud Jacob
Justū ē vt aliquando disponā domui mee. Et si secla
ris fuerit testamentū externū cōdit. c⁹ cōditiōes i do
ctoribꝫ reqrat. Spūalis aūt spūalia dispōat. quem/
admodū Aug⁹ cōdidit Et gerson docet in testamen
to suo Cōdendo (vt de beatissimo August. prē nrō le
gitur) domū in patria in qua requiescat decedēs e vi
ta. Qui h⁹ testamēti practicā scire desiderat ille ger/
sonicū testamētū ꝛ e⁹ corā iusticie tribunali appellati
onē legat Quartū est frequēs ꝛ sedula ꝑ bona mor
te orō vt sic sibi faciat aicos in patria dū oēs cū relin
quent in terra. vt scꝫ nūc orōnem fundat ad iudicem
ip̄m xp̄m Ad mrēm mie mariam Ad angelū ꝓpriū
Michaelē p̄sertim ꝛ ceteros scōs p̄cipuos ꝓut gerꝛ
ꝛ nider tradūt orōnes Postremū ꝛ singulare dis/
positiuū ē quotidie mūdo mori. Hnic Bonauētura
Dū viuis in carne morere mūdo vt post viuas deo
Qui ita hic mortu⁹ fuerit secur⁹ moriꝛ. tūc em̄ scđꝫ
Greg. nō timebit facere qđ se nouerit bene didicisse.
Hec de p̄paramentis remotis

De p̄paramentis vicinioribꝫ . §. ij.

S Unt p̄terea alia p̄pamenta magis vicina qui/ 2
bus se homo disponere p̄sertim hꝫ iam in lan
guore ꝛ morte vicia Scꝫ

Sit patiēs. spnēs. socians. sacrāqꝫ cōstās.

Primū est languoris ꝛ infirmitatis mortal' pati
ens susceptio fm qđ nepoti suo scripsit Aug⁹ Si de
um diligis qđ facit de⁹ diligis Flagellū dei sustines.
tussi laboras. pulmōe deficis ꝛc̄. multimō morboruꝫ
gn̄e afficeris Sed ad hec si oculū habes dei dōa sūt.
flagellū dei ne cōtēnas. sed flagellat⁹ dic deo grās Nō
em̄ murmurādo sanaberis. imo oio đbilitaberꝭ qui
cōtra deū prēm medicū te opponis ꝛc̄ Nam patiens
morbi toleratio grādis ē aī purgatio ꝛ ꝑ pctis satisfa
ctio Notet itaqꝫ hic sibi quisqꝫ q̄ valēt ꝑ pacia
Alteꝝ est reꝝ mūdialiū ꝛ inutiliū exclusio vt pos/
set sibi vacare ꝛ deo. quēadmodū legiꝛ de btō Aug⁹.
ꝙ nullū ad se intrare ꝑ aliquot dies sinebat. Et sicut
ipse suasit nepoti suo vt ceteris spretis daret se deo
ꝯuerteret se ad pietem respiciendo xp̄i imaginem. ꝑ
vt pulchre ibi scribit Tertiū est de bono socio ꝛc̄
assistente ꝓuisio. vt scꝫ talem sibi ante morbum eli/
gat qui tunc fideliꝛ sibi assistat cū opus fuerit ꝛ vbi
res ꝑ salute agiꝛ Scribūt aūt multi scꝫ Gerꝛ. nider
ꝛ modernus q̄dā Ancelm⁹ ꝙ h⁹ assistentis officium
erit auisare infirmum per quasdā certas
Exhortationes. Interrogationes. Obseruatōes. De
quibus multi ꝓlixe satis scripserunt. p̄sertim Gersō
in opꝫ suo tripttito Et socius ei⁹ Joan. Nider in suo

mortis dispositorio Et alij pleriqz in tractatul' diuer
sis de arte moriendi ɔfectis Erhortationes fiēt ad
habendā paciam ⁊ deiformē voluntatē Ad intēden/
dū saluti sue ad grārū actionē Sil'iter pl'es sunt int'
rogationes scilicet iste

M **Sūt querēda tibi credis. doleas. fatearis.**
Proponis. nisi p xp̄m. si grat⁹. amas. deꝰ

Sicut etiā sunt q̄dā obseruatiōes q̄s soci⁹ hr̄ē d
bet vt scʒ attendat ne sn̄ sacr̄is moriat̄. Q; bn̄dicta
aq̄ crebri⁹ aspgatur. Crucifixi imago repn̄tetur Sa
cra lectio legat̄. ne ab amicis nimiū infestet̄. ne spes
nimia vite det̄ Sufficiat tetigisse hoc āmonētes vt
de tali socio sibi quisqz puideat q̄ hec sibi fidelit' assi/
stens agat Quartū dispositiuū est Sacr̄oꝝ eccl'ia/
sticoꝝ deuota susceptio Et primū sollicitari dʒ de pe
nitētia. deide de Eucharistia. tandē de vnctiōe extre
ma De quibꝫ singulis pulchre adhortat̄ Aug. in epl'a
vbis̄. Postremo tunc moritur⁹ sollicite hʒ atten
dere vt cōstans pmaneat in fide catholica. Et nō se
deijci pmittat p diaboli tēptamenta. Hinc pulchre
docet Aug⁹ vbis̄ ꝙ Uirtutes theologicas dʒ actua/
re Quō videlʒ articulos fidei pfiteri quō spem suble/
uare ⁊ dilectiōis charitatē actuare. de q̄bꝫ legat̄ ipse.
Aut' Nider in suo dispositorio Sūme etiā constans
eē dʒ ne deijciat̄ p diaboli tēptamenta Nā tūc maxi/
me diabolus ipugnat Et p̄sertim p ista.

N **Impaciens. nō spero. fidem. placeant. re**
leuat spem.

Pria qua ipugnat tētatio est Impacia Ad quaʒ
hō ē disposit⁹ pp dolorē infirmitatis. q̄ si admissa fu
erit signū est ipfecte charitatis. Nā vt Hieroni⁹. ait
q̄ cū dolore egritudinē suscipit signuʒ est ꝙ dū suf/
ficienter nō diligit. Studeat ergo se hic hō p̄munire
⁊ q̄ paciam iducunt cogitare ⁊ dicere cū August. O
pie iesu hic seca hic vre vt ineternū pcas Secūda est
despatio qualis Eusebiū discipulū Hieroni. tēpta/
uit. Sed cōtra hāc hō dei miaʒ ⁊ pietatē opponet tē
ptatori dicēs Q; infinities ē dei pietas maior q̄ȝ ois
nrā iniquitas sciēs ꝙ illa hora nō p̄t graui⁹ deū offē/
dere q̄ȝ de eius mia despare Et vt viril'r possit resiste
re in vita dʒ sibi remedia ꝯ tētationē puidere Ter/
tia ē de fide. de q̄ maxie ipugnāt sciētes qm̄ ē fūdam̄
tuʒ salutis Quo ꝯ hō symbolū sepe repetere dʒ ⁊ dia
bolū cōtēnere ⁊ nō cū eo disceptare vel facere sibi le/
gi scripturas maxie euāgelia Quidā dom⁹ nrē p̄or pe
tijt capiti suo in hora sui exitus supponi euāgelia vt
in fide illoꝝ in pace obdormiret. vtʒ in exemplis
Quarta ē de suꝑ̄pius ɔplacētia q̄ maxie deuotos
ipugnat q̄ valde ē timēda ⁊ mēs in fundo huilitatis
pfundāda Postremo tēptat de spe recōualescētie.
vt sic hōiem retrahat ne se dispōat q̄ cōtra hō maxie
morti se p dcā dispōere dʒ vt secure eā excipiat. Hec
de dispositiuis

Ad quorū instar moriturus se disponere dʒ. § .3⁹
n Ota q̄ʒ tertio circa hāc p̄parationē qm̄ i ea vis
ois cōsistit Q; fm quorūdaʒ sil'itudinē ad mor
tē excipiendā nos p̄pare debem⁹. s. fm hoꝝ formaʒ. O

Presto velut mercās. dux reddēs. spō̄s atqꝫ

Hoc ē p̄⁹ ad mortē pati dēm⁹ eē sicut (fims.
puidi mercatores q̄ p̄pant merces ad nūdinas pfec/
turi Et velut prudētes economi q̄ puidēt sibi necāria
⁊ sue familie. Un̄ ⁊ in messe mane surgūt. instāt col/
ligūt: nec añ noctē dimittūt. Sic etiā q̄sqz fidel' sibi
manipulos ⁊ merces meritoꝝ colligere dʒ. nā Qd̄ si
bi q̄sqz serit hoc sibi messis erit. Prouer. x. Qui con/
gregat in messe sapiēs est. Qui āt stertit in estate fili
us ē ɔfusiōis. hic dn̄s monet Math. vi. Thezaurisa
te vob̄ ⁊c̄ Secūdo pati esse dēm⁹ ad mortē sic̄ duces
⁊ strēnui bellatores ad pugnā Nā lʒ ois nrā vita sit
iugis q̄dā militia. in morte tn̄ acutior instat pugna.
vbi etiā res agitur p aīa. post quā nō restat alia Si/
mus ergo illoꝝ more pati. castra muniendo. arma
pando. ⁊ adiutores cōquirēdo Sic em̄ poterim⁹ tri
umphare. Et ob hāc pugnā puta dem̄ Memēto bel
li Tertio velut reddituarij dn̄o rōnē posituri de re
ceptis bōis dm̄ sui. de seruitijs omissis ⁊ trāsgressio
nibꝫ admissis. ceteraꝝ qʒ reꝝ abusu. Tales hi p̄ solli
citudine indesinētius cogitāt. scribūt. ɔputāt. ne in
die reddēde rōnis cōfundamur. Sic ⁊ nos sollicitī⁹
agamus. tūc ⁊ nos audire hēm⁹ illud Luc̄. xvi. Red
de rōnem Tūc hō ille nobilis rediens ponet rōnem
nobiscū. Quā vt tūc bn̄facere possim⁹ euāgelici villi
ci cautelā sectari dēm⁹ aicos nobis faciēdo. iuxta qd̄
dn̄s hortatur Quarto pati eē dēmus sic̄ spōse ad
nuptias pfecture q̄ se parāt ⁊ exornāt vt placeāt spō/
so. Hinc Apo. xix. Uenerūt nuptie agni ⁊ vxor eius
p̄pauit se. vn̄ Math. xxv. Uenit sponsus ⁊ q̄ parate
erant intrauerūt cū eo ad nuptias. O pati simus ne
excludamur Postremo sicut dn̄s ait pati eē dēm⁹
sicut serui dn̄m suū expectātes Iuxta illud Luc̄. xij.
Sint lūbi ⁊c̄. Ubi monet declinare mala agere bōa.
Et sic sollicite dn̄m expectare. patis p̄mia pollicens.
Impatis picula indicēs Hoꝝ itaqz instar nos dis/
ponam⁹ vt sic secure mortē excipiam⁹ ⁊ dm̄ moniti
onē ipleamus dicētis. Estote pati qz q̄ hora nō puta
tis fili⁹ hois veniet.

De affectu ⁊ desiderio mortē excipiēdi Cap̄. x.

Unc de altero p̄ncipali videndū quō. s.
⁊ q̄li affcū mortē venientē vel vēturam
n excipiem⁹ ⁊ expectabim⁹ Nā ait Aug⁹
⁊ Nider hic grandē vim ɔstare: vt scʒ se
hēat hō bn̄ in afficiēdo vel mortē in extunēdo. Et in
uenim⁹ h̄ tripl'r morituros diuersos Nam q̄dā

Ualde male timēt mortē		apte mali
Rōnabl'r timēt mortē	vt	boni
Nil vel modicū pauēt eam		pfecti vel pueri.

Primi q̄ male mortē timēt ⁊ male supuiuere de/

siderāt sant vel increduli. affectione scl'i irretiti. apte mali. Quib⁹ oīb⁹ mors occurrit angustiosa ⁊ horribi lis. Et q̄ sic mortē timz grauiter peccare p̄t. q̄ signū est ꝙ p̄fert bōa scl'i bonis regni Secūdo sunt aliq̄ q̄ rōnabiliter mortē timēt ⁊ licit̄ mōis refugiūt ⁊ deum ꝓ ꝓductiori vita orāt ob cās infra iā notādas

Ut satagas. meritū āplifices ꝓlis. cupe vi

Prīo diuti⁹ viuere exoptāt vt pleni⁹ sat̄faci (tā. ant. Nō ei p̄sumunt ꝙ digne ꝯsūmauerint q̄ in corpore agere debuerūt. nec ꝙ sufficiēter ꝓ pctis p̄niaz cogerūt. Uidet āt mortē auferre tp̄s locū ⁊ instrumenta penitēdi. Et ꝙ hic poterit breuiter ⁊ leuiter sat̄facere q̄ lōgo post purgatorio hz luere Scdo vt diutius viuēdo meritū āplificēt resarciātqz pleni⁹ neglecta ⁊ gl'iam suscipiant āpliorē. Sz heu crebri⁹ q̄ maior ē etate maior est ⁊ iniq̄tate Tertio vt ꝑ dōa nature ⁊ grē cōcessa alijs adhuc ꝓdesse p̄nt vt dicūt de ezechia ⁊ paulo nccāriū erat manere ⁊c̄

Nota documēta .§.i.

N Ex quib⁹ Nider h̄ elicit documēta Primū ꝙ nec rōne senectutis nec penalitatis nec fiēde vtilitatis absolute ⁊ de coī cursu eligēda ē mors Pz istō documentū. q̄z ꝑmanere in vita bn̄ viuēdo docz scriptura q̄ lōgitudinē dierum iustis ꝓmittit ⁊ ꝯmēdat Exempla Nā sctis orātib⁹ ē negatū. vtz de helia Jona ⁊cijs. Natura q̄ fructū imaturū horret. ⁊ cē sꝑ appetit Quare null⁹ mortē nimiū desiderare absolute dz. Nec ꝑꝑ aliquā tribulationē sibi inferre man⁹ qd ē horrēdissimū facin⁹ vtz ex dcis. Sz dz p̄fuare. vn̄ Aug. in vltio vite medicos admisit. dcm̄ ē aūt absolute. q̄z ꝯditional'r lz. Et de cōi cursu q̄z reuelat̄ licz vt de Joan. euāg. ⁊ alijs scis Reliq̄ documēta sc̄ breuiter ista. Alterū ꝙ conādū ē studio ⁊ arte vitā ꝓlōgare. vitādo q̄ irrōnabl'r p̄nt vitā abbreuiare. maxime his qui alijs p̄nt prodesse Tertiū ꝙ sit magnū bn̄ficiuz excepisse tp̄s p̄nie lōgū. q̄re valde sup eo regratiādū N̄ī in iuuētute ē ignorātia maḡ. passiōes effrenes experientia nulla. ⁊ ꝑ ꝯn̄s q̄ iuuenes moriūt̄ ml'tu bōis q̄ senes p̄nt ꝓuant̄ Quartū ꝙ infirmi nōnll'i peccāt ꝙ medicos admittere nolūt ꝯ scripturā dicentē Altissim⁹ de terra ⁊c̄. ⁊ Eccs. xviij. Añ languorē adhibe medicinā. Et si btā Agata rēnuit. hoc fuit ait tho. q̄z a dn̄o certificata fuit. Quintū ꝙ fu⁹ dei nō ex oī occasione ꝓ xp̄o se morti exponere dz. sz oportūe pro loco tp̄e ⁊ pfcū Aliōq̄n sibi vitaz abbreuiaret. ⁊ dn̄s fugere docuit Hec Nider. Tertia dr̄ia est q̄z aliq̄ui nihil vel modicū timēt mortē saltē ꝰm rōnē qd dz ꝑꝑ appetitū sensitiū Et de hoꝝ nūero sūt pueri fatui et viri sci pfci vt martires bonū testimoniū ꝯscie hn̄tes Sz ⁊ q̄ dī paupes nulli rei ꝑ amorē inherētes. sz ⁊ q̄ dā cupidi hōis ⁊ audaces. vt scribit Clymac⁹ dicēs Nō h̄ cē vsq̄z ꝯ bonū. q̄z p̄sūptuosū suadēs vt se hō discuciat plenarie nec p̄sumat nec secur⁹ sit incōsulte Notet̄ hic exm̄ de ī morte ridēte ꝑꝑ arrogantiā. vnd

galissimis penis fuit addict⁹. Optim̄ g̃ ē cū metu ꝑit ⁊ gaudio cū pauore ⁊ desiderio mortē excipe vt paulus ⁊ alij Jta tn̄ ꝙ desideriū dz p̄ualere q̄ libēt ⁊ desiderāt cū oz mori velit Ad qd valet ml'tipl'r iductiz. s.

Uult de⁹. ē zop⁹ mala ōfert fert bōa finis

Primū est ad dei volūtatē ꝯformitas. q̄z. s. id deum velle vidēt cui se ꝯformare hn̄t Apte cū apte ꝯditional'r cū de ea sint incerti. hic Aug. Qui deū diligit qd facit de⁹ diligit vn̄ ⁊ illi⁹ volūtati se subdit Et q̄ sic ꝯformis dei volūtati suscipit mortē. ille ⁊ penales angustias leui⁹ sustinet. pacē ꝯscie hz. hic purgat̄ ⁊ post g̃nditer remūeratur Alterū est moriēdi nccitas. velim⁹ em̄ nolim⁹ mori hēm⁹. Cū sit itaqz tāta nobis moriēdi nccitas de nccitate virtutē faciam⁹ vt dū nature tributū ꝑsoluim⁹ apud deū meritū acq̄ramus. Certū ē ergo ꝙ moriemur. cur ergo murmuramus Prorsus ei iuxta senecā. Eadē stulticia videt̄ dolere q̄z nō vixeris añq̄z ip̄e vixisti q̄lis ē. q̄z nō viues p⁹ q̄z viuere desines Tertiū est ꝑꝑ qd mors nō solū libēter. sz ⁊ excipiēda ē gaudent. q̄z oia mala aufert ⁊ aīmā iusti liberat ex eis Aufert em̄ in gn̄e tria ꝑꝑ q̄ iusti migrare optāt ex hac vita K

Scz
timorem transgressionis.
dolorē afflictionis.
feruorem emulationis.

Prio tiorē transgressionis q̄ ꝯtinue sollicitat aīam viri iusti. iuxta illō Roma. vij. Scio ꝙ in me nō habitat bonū ⁊c. vn̄ exclamat Infelix ego hō ⁊c̄ Et ergo dz Eccs. vij. Melior ē dies mort̄ die ntitat̄ .i. certior ait Hiero. Infinita sūt ꝑicula int̄ q̄ ābula⁹ Quid nos inter demonū laq̄os hōim gladios carnis mot⁹ illicitos remanere delectat. Cur em̄ ait Ber. vitam istā tāto affcū desideram⁹: in q̄ q̄to lōgi⁹ viuim⁹ amplius molestamur ⁊ peccam⁹. Cupiamus g̃ dissolui cū apl'o dicam⁹ Infelix ego hō. ⁊c. Alterū qd aufert̄ ē dolor afflictionis. Innūera em̄ sūt infirmitatis sollicitudis. anxietatis tedia q̄ etiā adeo fatigāt vt etiā ꝑfci magis mori velint q̄z viuere. vn̄ Thob. Expedit mihi magis mori q̄z viuere Et apl's. ij. Cho .i. Sup modū grauati sum⁹ sup virtutē ita vt tederet etiaz viuere Si sic grauātur arietes q̄d oro facient oues? Tertiū ꝑꝑ qd iusti mortē optāt. ⁊ qd ꝑ mortē aufertur ē Feruor emulatiōis Cōsiderātes nāq̄z viri sci ōnia q̄ sub sole gerūt̄ pci⁹ agi pctā multiplicari vitatē occultari ⁊c. tabescūt in se ⁊ mori petūt. vt pz de mathathia q̄ dixit Ue mihi vt q̄d nat⁹ sū videre cōtritionē ppl'i mei. Sic ⁊ de Hieremia ⁊ helia. hic eccs. iiij Uidi calūnias ⁊c. ⁊ laudaui mag̃ mortuos q̄z viuētes Quartū ꝑꝑ qd mors ōsidrāda q̄z pl'ima ꝯfert bona. hic ad Phil'. i. Mihi viuere xp̄s ē ⁊ mo. ⁊c Sane ꝑfcis ē mori lucꝝ q̄z ō labore trāseūt ad req̄e. ō vilitate ad gl'iaz. ō paupertate ad regnū ō morte ad vitā Bernar. Uenjet mors sz somnus erit electis dei ia

nūa vite initiū rfrigerīj scala ascēsionis i celū Unū su per illo vbo eccl. xli. O mors bonū ē iuditiū tuū ⁊c. qdam sic dicit Scis pfcō bonū ē iuditiū mortis qꝛ il lis nō aliud est nisi exitꝰ a carcere. finis exilīj laborꝫ ꝯsummatio ad portū applicatio pegrinatōis ēminꝰ grauissimi oneris depositio de domo ruinosa liberatō reditus ad patriaꝫ ingressus ad vitaꝫ Postremo ideo mors libēt excipiēda qꝛ est finis oīm pducēs ad finē destinatū Qꝛ si singl'a boetio teste rditu suo gau dent rpetāt qꝫ ppꝛios qꝫ recursus q̄ꝫ nos libent ad ta lem debemꝰ pperare finē ad pparatū scꝫ rgnum Naꝫ nō pt quis ait grego. nisi morte intposita trāsire ad regnuꝫ vñ debeꝰ eā suscipere velud nūtiū vocātē ad glie brauiū Ob hec itaqꝫ ⁊ ꝯsimilia debemꝰ libēt ymo ⁊ gaudēter excipe mortis indicia Et h velut spōsa cō iūgēda spōso velut intēse qppiā desiderans fruiturꝰ desiderato Hic bonꝰ religiosus sic debet viuere ꝙ sp desideret si dei volūtas eēt mori

De modo moriendi Ca. xi.

H   I Am postrēo vidēdū de modo morīēdi qmō scꝫ mori debemꝰ Et breuiter dicīꝰ ꝙ ille mo riendi modꝰ ē melior q cbrō ꝯformior ē Cꝰ oīs actio Jmo ⁊ mortis passio nrā ē instructio Unū q bñ mo ri voluerit illas ꝯditiōes q̄s cbrūs morīēdo babuit te nere debet Et sunt hee

Orās. clamauit. flet cōmēdās aiam dat

Primū ē qꝛ moriturus in cruce orauit p se p alīꝫ ⁊ iimicis Nā dicitur orasse ps illos deusmeus rspice ⁊ octo sequētes vsqꝫ ad illum vsiculū Jn manus tu as ⁊c Sic ⁊ btūs augꝰ. in extremis septē ps pñiales cbrius ruiando orauit ⁊ in extremis orare suadet di cens Omnibꝫ expletis orō tibi necessaria ē Unū ⁊ pl cberrimā orōnem formauit desup vtꝫ Quoꝝ exēplo ⁊ nos orare debeꝰ aut saltē corā nob orōes. a gerson. ⁊ alīꝫs editas legi faciamꝰ Scdo vt euāgelista ait Jesus voce magñ clamauit Unū ⁊ nos clamare fortit non voce sed corde debemꝰ Nā plus attēdit deꝰ cor dis desideriū q̄ꝫ clamorē intensuꝫ. Unū ⁊ h putamꝰ vt qdam ait clamare vt nō aliud sit nisi peccatoꝝ remis sionē fortiter desiderare ⁊ vitam intense aspirare fu turaꝫ Tertio fleuit in cruce. apl'o teste Cū clamo re valido ⁊ lachrimis. cuiꝰ ⁊ nos exemplum īsectātes plorare nō tam oculis carnis q̄ꝫ lacrimis cordis debe mus ve penitēdo de oībꝫ pctīs Nesciꝰ em̄ si vnq̄ꝫ ve penituerimꝰ Quarto aiam pri ꝯmēdauit dicens Jn manꝰ tuas ⁊c Sic ⁊ quis aiaꝫ suam deo ꝯmēda re debet vbis eisdē Nā magne sūt efficacie iuxta ger sonē Unū ⁊ ipe vt scribit de se decreuit ea sepiꝰ dicere in vita vt i morte baberet ea in pmptu Qd ⁊ fri suo celestino suasit ⁊ vltima verba scī Stepbani bis adiū genda censuit scꝫ dñe iesu accipe spm̄ meū Que etiā inprincipio fere ōnis opis vt qꝫ eoꝝ legere ꝯsueuit vt tunc rata ipa baberēt vt sup magr̄ dicit Postrēo euāgelio teste dñs Jesus expirauit spm̄ emisit ⁊ aiaꝫ pri tradidit Sic ⁊ christianꝰ oīs aiaꝫ suam deo trade re debet volūtarie scꝫ morīēdo in bonorē dei ciꝰ volū tatē sue ꝯformādo Qui sic se in morīēdo baberet ille de morte ad vitā trāsiret

Titulus xxxvi. De regione iuditiali Ca. i.   A

Emorare iudicīj Eccl. xxxviīj.

m   Omēs em̄ nos manifestari opꝫ añ tri bunal chrīvt rferat vnusqsqꝫ put gessit Ut dicit scdē ad chor. v. Regio quita ⁊ alterū nouissimorum ē Regio iudicialis ⁊ iudiciū finale Ad cꝰ ingressum pñt eadeꝫ incitare il la oīa que supra de morte sunt adducta. Nā ⁊ hꝰ iudi cīj meōria nō minꝰ q̄ꝫ mortis ē fructuosa. Nā ⁊ oīm illoꝝ effectuū illic meōratoꝝ causatia si intente fue rit celebrata Nā hoc iudiciū multo terribiliꝰ ē morte tpali. imo ⁊ penis inferni saltē ad tps put scūs Job dixit Quis mihi tribuat vt in inferno ptegas me. et abscondas me donec ptranseat furor tuꝰ. Nam nec mors corpis multū vt aiūt esset expauescēda. nisi p pter iudiciū ⁊ supplicia horribilissima subsequentia. Unū colligere pt ꝙ eiꝰ meōria nō sit minꝰ efficax ⁊ vir tuosa Quippe que etiā tiorem inducit hōiem in bono sollicitat. ⁊ nō solū a maxis verūctiam a minimis qui buscqꝫ pctīs cobibet: ⁊ omnia cōtēnere facit.

Sollicitat. timet. atꝫ cauet. spnit. bōa pl'a

Nibil em̄ eque vt multoꝝ patrū snīa ē sollicitat ita in bono ope. quēadmodū si qs sp sollicitus fuerit ⁊ meōr se cūcta agere corā illo tremēdo iudice ⁊ de oībꝫ bus illi oportere rñdere Porro q̄tū timorē generat abbas macbarius nouit q dixit. Tāta ē terribilitas diuini iudicīj ꝙ si quis digne ppenderit ossa eius vix carni adberebūt Juxta illud A voce gemitꝰ mei ad besit os meū carni mee Et ergo Hiero. ait Quoties diē illū cōsidero toto corpe cōtremisco. Tertiū quō etiā a minimis pctīs cohibet ex vitaspm̄ pꝫ. Ubi cum qdā senē iuuenē dissolute ridentem ꝯspexisset dixit. Corā celo ⁊ terra rōnē reddemꝰ totiꝰ vite nrē ⁊ tu ri des quasi diceret. Si iudicīj illius districtionē nosce res etiā a leuissimis pctīs te cobiberes Quō etiā ō nia mūdi docet spnere pulchre Hiero. docet in regu la dicēs. Qui iudiciū illud meditat. fatuissimū si appe tit qcqꝫ de seculo ⁊ pōpis eꝰ. Nā hꝰ si nō pretermittat lectio. nil vane appetet in seculo Et q ait grego Qꝛ p sentis tpis ita agenda ē leticia vt nūq̄ꝫ amaritudo se quentis iudicīj recedat a meōria Nā sic optie refrena bitur oīs vana cōcupia Postremo ⁊ alia ꝯpl'a bo na adducit. qꝛ ad oēm virtutem oēqꝫ bonuꝫ incitat vt late declarari posset Et ergo patres in heremo be ne pfecerūt qꝛ hanc iudicīj meōriam nūq̄ꝫ ptermise runt ergo tā dira ⁊ dura egerunt. qꝛ a verbo aspero in iudicio audiendo timuerunt ⁊ pcauerūt Hic cre brius ad hāc meōriā subiectos ammonuerūt Videā

tur Gersonis ↄpũctiue ãmonitiões ⁊c̃. Hinc abbas pastor ex hui⁹ meõria iudicij oẽs ad fletũ concitauit. Hiero. Siue comedo siue bibo siue aliqd aliud facio sp̃ mihi videt̃ tuba illa terribilis sonare in aurib⁊ meis Surgite mortui venite ad iudiciũ. Tãtor̃ itaq₃ exẽplo priũ nos attracti scripturar̃ ṁonitis incitati vtilitate pellecti regionẽ hãc iuditialẽ ingrediamur ⁊ q̃ in ea fiunt seduli⁹ recordemur

Quõ lata sit regio iudicialis Capl'm secundũ

B l Atissima aũt est hec regio ista iuditialis multiplex iudiciũ potissimũ triplex cõplectẽs. de quib⁊ singulis plura possent meditari. sed nõ nisi de vno sc₃ gñali nobis agendũ. Est aũt triplex iudiciũ

	presentiale		pr̃ filiũ.
Sc₃	pticulare	vbi iudicat vt	dñs fuũ
	gñale		iratus iitiuz.

Huius triplicis iudicis crebri⁹ meminit gers dicẽs vtile eẽ cuiusq₃ retractationẽ. vt₃ in libro de mõte ↄtẽplationis. Et h₃ q̃dq₃ magnã meditationũ fecũditatẽ. s₃ nõ a nobis eruẽdã Qui de iudicio pñtiali hoc ẽ diuine dispõnis aliq̃ videre volet ille Anthoni. in q̃rta pte sũme videat vbi enũerat septe₃ dei iudicia iure meõranda. sc₃ circa primi hõis correctionẽ. hũai generis redẽptiõe₃. Aduersitatis ⁊ prosperitatis habitionẽ. hõim electionẽ ⁊ reprobationẽ Statuũ coru₃ diuersitatẽ. malor̃ tolerationẽ. bonorũ multã variationẽ. Que singula q̃ cõsiderauerit iure dicere poterit A iudicijs eĩ tuis timui. De pticulari iudicio facile scitur ex gñali. de quo nũc agendũ nobis

Que circa iudiciũ generale ↄsiderãda Ca. tertiũ.

C d E iudicio generali multa se ⁊ nũerosa offert materia considerãda. de qua tñ nũerositate nisi deuotiora sunt nobis ꝓsequẽda reliqua breuiter tangẽda Vñ in gñe hec tria sũt agenda. Nã ponemus aliqua

Primo meditabilia intellectia			studioso
Secũdo deuotionalia ↄpũctia		ꝓ	affectuoso.
Tertio exercitij practicamẽta			exercitato.

Vt sic q̃sq₃ in h⁹ regiõis nũdis iuciat q̃ sũt ꝺ suo foro

Cõsiderabilia de extremo iudicio ꝓ studioso Mẽ. i.

D p Rimũ itaq₃ in hac regiõe Judiciali h₃ studiosus abũdantissimã materiã exercendi ingenij ⁊ intellectual'r meditãdi nõ solũ de ipo iudicio. sed ⁊ m'ltꝭ ãtcedẽtib⁊ vel ↄcomitãtib⁊ illõ. s. i sũma ꝺ istis

De
- Aduẽtu qualitate. regno ⁊ deceptiõe ãnxpi.
- Enoch ⁊ helie missiõe p̃dicatõe tormẽto ⁊ duratiõe
- Mũdi cõflagratiõe purgatiõe ⁊ inouatõe
- Generali corpm resurrectiõe ⁊ ordine.
- Judicij gñalis pfectione ⁊ subsequentibus

De singulis istis copiose disseri posset. s₃ ꝓlixitatem vitantes remittim⁹ ad cõpendiũ theologie. speculũ morale Ad scripta doctorũ sup quartũ in q̃bus copiosissime ꝓsecutũ est de singulis suadẽtes vt de his potissimũ de scl'i cõsũmatiõe ⁊ corpm resurrectõe crebrius studiosus medit̃. Nã mirificũ ⁊ vltra q̃₃ creditur in eis latet vt mira de resurrectiõe Guilhel. pisiens in de vniuerso corpali scribit. imo ⁊ Aug. in de citate dei dicit oẽm supercedere sensũ illi⁹ futuri scl'i statũ. Vñ ⁊ nõie regñatiõis ⁊ cõsummatiõis in scptura a dño denõiatur ⁊ grãdi desiderio a scis nõ solu₃ sed ⁊ btis aiabus desiderat̃ ⁊ expectat̃. Vere grande quiddã erit ⁊ lõge grãdius q̃₃ credere in hac angustia possim⁹. Non eĩ p̃t nõ eẽ magnũ qđ tãtope a scis ⁊ btis in Apoc. ꝺr eẽ desideratũ. Null⁹ itaq₃ labor iã corpi sit grauis q̃ possit attingere ad gl'iam tãte resurrectiõis Sed ceteris meditabilib⁊ omissis ad iudiciũ veniam⁹ Circa qđ studios⁹ hec inquirere poss₃ E

Judiciũ ꝙ erit. cur. qñ. ⁊ vbi. rapientur

Primo posset cõsiderare ꝙ iudiciũ gñale sit futurũ. qđ Aug. xx. de citate dei ꝓbat p totũ Et ẽ ꝓbabile Nã.

ex autẽticis scripturis	ex catholicꝭ assr̃tionibus	aplor̃ ⁊ doctor̃ scriptꝭ	m'ltis rõib⁊	gẽtiũ vatib⁊	mãifestꝭ exẽplis.

Scp̃ta fides sancti ratio. gẽtes q̃₃ factis

Habent̃ hec in doctorũ scriptis late deducta Scđo ↄsiderare poterit gñalis iudicij cõueniẽtiã ⁊ cã₃ Cur sc₃ post pticulare fiet iudiciũ gñale. Et hec sũt vt ꝺr i pantheologia.

pp gl'ie suer scõr̃ ↄũsionem	pp cer titudinem	plenã retributiõem	vt sepatõ fiat a malis	q̄ nõ vltra tũc mutari possũt

Glorificet. certi. pleni. sil'r vtile mutet F

Tertio inquiri p̃t de tpe qñ fiet. Et tenent doctores ꝙ a nullo intellectu creato pure p̃t hoc determinari. Qđ Reyneri⁹ vbi supra ꝓbat ex q̃nq₃ sc₃ rõne prãtis multitudis. sil'itudis. sollicitudis ⁊c̃ Nolum⁹ hic q̃p piã dicere q̃ de hoc aliq̃d videre volet legat doctos. Et p̃sertim s̃monẽ dñi Petri de ailiaco. plene ei et late agit in hoc multos p̃sertim Arnoldũ de villa noua cõfutãs q̃ certe determiare hoc ex scripturis p̃sũpsit Nihilomin⁹ tenẽs ↄ̃ scđm tho. ꝙ scia h⁹ tpis est eccl'ie reuelabilis. nõ solũ de ptãte absoluta. s₃ ⁊ ordinata ꝙ de⁹ talẽ sciam sic sibi soli nõ reseruauit ꝙ ordinauerit eã alteri nũq̃₃ reuelare. Jtẽ pulchre de h̃ Aug⁹. in epl'a ad Esichiũ Quarto videre poterit ꝺ loco Et tenẽt ꝙ in valle iosaphat Juxta illud Johel' iij. Cõgregabo oẽs gẽtes ⁊ educam eas in valle iosaphat ⁊ disceptabo cũ eis Postremo poterit cõsiꝺrare de adductu oĩm in iudicio ⁊ de raptu viuentiu₃ iuxta apl'm. obuiã xpo in aera quõ ibi fiet mox integra nõ morosa cõuersio ⁊ multiplex in momẽto operatio Hec paucis pro studiosis materia assignãda retigimus reliquũ est vt ad cõpunctiã nos vertamus.

Meditabilia ↄpũctia ꝓ deuoto Capl'm q̃rtũ

G Am nūc de notis ꝯpūctibilia āministremus q̄ hic sunt in ml'ta copia si intente perspecta fuerint ꝛ rite diiudicata. Et in gn̄e poterint retractari ista

Sed Precedētia signa.
cōcurrentia horribilia
finia ꝛ eā sequētia

Primū itaqꝫ dem⁹ tractare iudicij terrēda signa q̄ tā sunt horrēda vt etiā si nulla alia eēnt subsecuta horribiliora. merito ab eis timerem⁹ que crebri⁹ ꝛ a ꝓphetis ꝛ a dn̄o sūt cōmeōrata vt eorum meōria cōpungeretur mēs dura Solēt aūt hec distigui sub duplici drā. s. vt q̄dā sint signa remota Alia H ꝓpinqua. alia ꝓpria Nos aūt volum⁹ ea sil' in generali cōplecti Vn̄ nota ꝙ hec signa erūt in oibꝫ rbus

Demōibus nobis fcis. celis. sil' anglis

Primo in demōibꝫ: tūc em̄ vt dr in Apoc. sathanas soluetur. i. ptās ei⁹ relaxabitur q̄ dei volūtate ꝛ dn̄ice passiōis virtute fuit refrenata Permittent em̄ dmones forti⁹ solito tēptare hōies vehemēti⁹ ipugnare. vehemētius perseq̄ ꝛ ampli⁹ insevire ad maiorē probationē bonorū ꝛ subuersionē iniquorū. Vn̄ solut⁹ totā rabiē suā crudelitatē ac astuciā exercebit sciens qꝛ modicuꝫ tps hꝫ vn̄ ml'tas horribiles cōmotiones in hōies excitabit ac totū mūduꝫ mirabiliter ac horribiliter cōtra eos mouebit. Ve ve tunc hitantibꝫ super terrā ad quos descēdet diabol⁹ in ira mag̃. O angustie quāte. q̄zte tribulatiōes ꝑpeti tl'es hostes Secūdo sig̃ erūt ꝛ ꝯmotiōes in hōibꝫ vt dr Johel'. ij. Cōturbentur oēs hitatores terre qm̄ veniet dies dm̄ ꝛc̄ De quibꝫ spēalius dn̄s dixit. Erūt prelia ꝛ seditiones vt exteri⁹ interiusqꝫ turbent. Surget gēs ꝯ gēteꝫ ꝛc̄ Tūc em̄ erūt in eis tpa illa ꝑiculosa. Itaqꝫ erit i ipis charitatis infrigidatio ꝛ inundatio iniquitatis. Et q̄ vndiqꝫ cōsurget in eos horrēda cōmotio. vt late ꝓsequitur Vincē. in specl'o Tūc eis mag̃ ineri tribulatio. de c⁹ soli⁹ auditu timuerūt ꝓphe aures. ꝛ dissolute fuerūt ei⁹ ꝯpages Tertio erūt signa ꝛ ꝯmotiones in elemētis oibꝫ. Nā in terra erit sterilitas et fames magna. terremot⁹ magni ꝛ q̄ꝫ plura alia horrenda. In aquis etiā sil'iter erūt inundatiōes insolite sonit⁹ inauditi. ꝓcellose tēpestates portētuose vndarū eleuatiōes ꝛ depressiones ita ꝙ vidētes turbabūt timore horribili gemētes p̄ angustia spūs In aere q̄ qꝫ multiplices vt aiūt cōmotiones erūt. Vt infectiones maxime vnde orient morbi ꝛ pestes. Tonitrua. chorusca tiones. fulgura tēpestates ꝛ grādines Est⁹ intolerabilis. ventorū cōcursus ꝛ turbines Que oia tā erunt vehemētia ꝛ crebra qualia creditu difficilia Ita ꝙ arescent hōies p̄ timore ꝛ expectatōis āgustia In igne etiā horrēda signa fient. Nā teste Johele Añ faciē iudicis ignis vorans ꝛ post eū flamma exurēs. Oia em̄ igne cōflagrabūtur. q̄ erit terrā innouās. bonos purgans. malos cruciās. Hinc q̄dā Ignis vbi qꝫ ferox ruptis regn̄abit habenis. Sic ergo sig̃ erūt in oibꝫ elemētis Quarto erunt signa in corꝑibꝫ celestibus ꝛ celis. Et hoc in sole luna ꝛ stellis ꝛ varijs et horrendis ipressionibꝫ: De q̄bꝫ dn̄s Erūt sig̃ in sole ꝛ lu. ꝛc̄ Et in ꝓpheta. Sol conuertet in tēbras ꝛ lūa in sanguinē Quā āt horrenda ꝛ multiplicia in singulis his celi corꝑib⁹ erūt signa. ille videat sctōꝝ expositiōes ꝛ sermōes de aduētu suꝑ euāgelia ꝛ inueniet latissime hec deducta Tūc etiā iuxta petri vocē. Celi magno ipetu trāsient. Quis ḡ nō diē illū tiebit? Tādem etiā erūt cōmotiōes in spiritibꝫ btis Nam dn̄s dixit ꝙ mouebūtur celoꝝ virtutes q̄ sūt angelice potestates celū inhabitātes aut celoꝝ motores Quoꝝ ꝯmotio p̄t intelligi de motu quodā reuerētie. Ex cōsideratione em̄ maiestatis iudicis venientis resiliēt in ꝓpriā ꝑuitatē ꝛ vidētes eū iratū ꝯ impios q̄si tremere videbūtur. Aut dicūtur moueri ex ꝑpatiōe pugne aut executiōe vindicte lrāliter. Ipi em̄ colligent oia scandala Ipi seꝑabunt malos de medio iustoꝝ Ipi cōgregabūt elcōs ꝛc̄. vtꝫ in euāgelio. Quis nō timebit a facie iudicis. Que erit mēs hōis eterni iudicis p̄ntiam non formidantis vbi audierit tantā horribilitatē in signis Quis stabit ad videndū eū queꝫ terribiliorē on̄dit multitudo tā terribiliū.

Cur signa antecedent iudiciū. § .i.

C Eōiā assignem⁹ cās q̄re tā horrēda sig̃ an̄currēt iudiciū. Et int̄ ceteras acapim⁹ has

Presignet. ūtat. timeat. paret. luet ꝛ flet.

Primo vt ita innotescat multipl'r aduentū in iudicium sicut oli carnis aduentū. Ne si subito veiret homines iꝑatos inueniret. Voluit igit̄ hunc ꝑ ꝓphas ꝓ damari. horrēdis signis p̄curri vt boni ad meliora ꝓuocarent. ꝛ reprobi inexcusabiles viderētur. Item vt hoc sic p̄signaret iudiciū multo terribili⁹ qd̄ presignatur signis tā terrēdis Greg. vltia tribulatio ml'tis tribulatiōibꝫ preuenitur ꝛ per crebra mala q̄ preuenūt indicātur mala q̄ sequūtur. Secūdo vt sic in peccatis iacētes citius cōuertēt ꝛ mundi amatores ab eo auertēt Iuxta illud. p̄s. Dedisti metuentibꝫ te significationē vt fugiant a facie arcus. Sic ergo metuentibꝫ dat significationē signa p̄mittēdo vt fugiant a facie arcus ne iudicij scꝫ cōdēnent se cōuertendo Hinc Greg. Saluator nr̄ nos ꝑatos inuenire cōsiderans senescentē mūdum malis p̄currentibꝫ grauat vt nos ad se cōuertat ꝛ ab eius amore ꝯpescat Nā per signa aperte insinuat ꝙ mūdus diu non stabit. vnde nec ei per amorem debem⁹ inherere si nolimus cū eo ꝑire Tertio iuxta scm̄ Tho. tanta signa p̄mittit vt homines ad reuerentiā ꝛ timorē venturi iudicis incliner quod pertinet ad dignitateꝫ iudiciarie potestatis. ꝛ vt per timorē ad preparatōem inducat Et ergo ait Gregorius. Aꝓpinquante mundi termino quante persecutiones preueniant. dn̄s

innotuit vt si deū in tranquillitate timere nolamꝰ vicinū eiꝰ iudicium vel ꝑsecutiōibꝫ attriti timeamꝰ

Quarto tāta signa in rebꝫ ostendit vt q̄ꝫ ei oīs creatura subiecta sit ⁊ pareat manifestet q̄ cum turbato turbatur ⁊ ad ꝑliū ꝓcedit. hinc Chrysꝰ. Sicut rege terreno ꝓcessuro ad ꝑlium totū territoriū eius regni mouetur: exercitꝰ excitatꝰ ⁊c̄ Sic xp̄o regi celorū ad iudiciū descensuro totus mūdus cōturbabitꝰ. celestis ꝓgreditur exercitus vt fidelitatē ostentēt Quinto quia cū exigente iusticia ꝑ que quis peccat ꝑ hec ⁊ hꝫ puniri Et q2 ipi oibꝫ creaturis sunt abusi. q̄ꝓpe q̄ oīa que ad vsum susceperūt vite ad abusuꝫ verterūt culpe. ideo ⁊ ꝑ oīa torquentur. ⁊ oīa que ad vsum iste rerunt prauitatis eis vertūtur in materiā vltionis. Vn̄ q2 pacis tranquillitatem cōuerterūt in vanam securitatē. Jō erūt bella. Quia ꝑegrinationē vie pro habitatione dilexerunt patrie iō terremotꝰ Quia salutē corꝑm redegerūt in abusū vitiorū. ideo pestilentie ⁊c̄ Postremo tanta p̄mittit signa quēadmodū si suꝑ mortē prīsfamilias lugeret familia. Hic chrys. Patrefamilias moriēte. tota domꝰ turbatꝰ familia plangit ⁊ nigris se induūt vestimentis. Sic hūano gn̄e ꝓpter quē fcā sunt oīa circa finem constituto celi luminaria ⁊ oīs creatura cādore deposito lugere vid̄bitur ⁊c̄. Lugeat igitꝰ seip̄m super quē lugent celi lūinaria ⁊ quē plangit totū vniuersum. Hec de signis ⁊ causis cur antecedūt Que qui rite ꝑtractaret hn̄ ad cōpunctionē emollire.

De iudicij processu ⁊ horribilibꝫ ꝯcurrētibꝫ Ca. v

R d E altero nūc videndū ē principali qd̄ est iudicij processus ⁊ cōcurrētia horribilia ꝑlimuꝫ iudiciū aggrauantia. Et primū dicemꝰ stricte de ꝓgressu iudiciali. Post de aggrauātijs eius Et progressus notatur hoc versu

Citat. adueiet querēs. pandēdo loq̄tur

De sn̄ia em̄ post dicetur Jam formā intueamur

Primū igitꝰ oim fiet peremptoria citatio. Dabit em̄ voci sue voceꝫ virtutis vt oēs veniant in iudicio Cuiꝰ citationis vidēdus ē modꝰ Causa ⁊ necitas ꝯp̄edi. Modus q̄ fiet citatio ista d2 q̄ꝛ horribili ⁊ ꝑstrepenti tuba q̄ multis nōibus est ꝯpellata scꝫ Jussꝰ dei ⁊ vox archangeli. i. Thessa. q̄rto. Quid aūt sit ⁊ quare sic d2 in scriptis doctorū plene ⁊ diffuse inuenitur Vn̄ d2 sophonie. Vox diei dn̄i amara tribulabitꝰ ibi fortis vox magna ⁊ virtuosa sꝑ expauenda. De qua Chrysꝰ. Vere magna ē vox illa cui oīa obediunt elementa q̄ petras scindit. inferos aꝑit. monumēta frāgit vincula mortis dissoluit tumulos aꝑit ⁊ vniuersos mortuos resurgere facit ⁊ ad iudiciū venire compellit. Vere pauēda ⁊ cū Hiero. sꝑ audienda Siue comedā siue bibā siue aliud aliq̄d agā sꝑ mihi videtꝰ in auribus insonare vox ista Surgite mortui ⁊c̄.

Causa āt citationis maxia erit q̄ etiā maior nl'a. rn̄dēdū d̄ cūctis q̄ gessimꝰ ꝯsimꝰ acceplꝰ q̄ꝓpe ad recipiēdū ꝓ meritis gl'aꝫ vel penā. Vnde tūc oēs tenebit sollicitudo nimia ꝓ eo q̄ꝛ cā maxima Tūc q̄ꝫ ad vocē tube pauebit terra. tūc lugubre mūdus imugiet tribꝫ ad tribū ferient pectora. vt ait Hieroni. Tior em̄ ⁊ tremor tūc corruet suꝑ oēs malos. Sꝫ suꝑ oīa hāc citationē exaggerat ꝯparēdi necitas Nō em̄ subterfugij alicuiꝰ erit possibilitas. Sed vt apl's dixit Oēs generaliter sine exceptiōe Nos ꝑsonaliter sine excusatiōe. oꝫ sine euitatiōe. māifestari sine absconsione vel tergiuersatiōe. ante tribunal xp̄i sine retardatiōe vt recipiat vnusq̄sqꝫ ꝓp̄a corꝑis sn̄ ꝑsone delatiōe. siue bonū siue malū ꝓ iusta retributione Vn̄ oꝫ ꝑsonaliter accedere quēqꝫ. Nō licebit ꝓcuratorē mittere nullꝰ ꝓ te audebit rn̄dere. nulli licebit tūc ꝯsulere. nullꝰ audebit ꝓ te intercedere nec poterit te q̄sq̄ꝫ iuuare. O vere terrēda citatio a q̄ nulla appellatio vel declinatio. in q̄ nec admittitꝰ pn̄ie tp̄s. defensionis locꝰ. nec resistēdi virtꝰ. nec fugiēdi facultas nec latēdi possibilitas. nec securitas cōparēdi. sꝫ vndiqꝫ erit terror ⁊ horror. adeo q̄ꝛ mōtibꝫ dicent cadite suꝑ nos ⁊c. Quā citationē q̄ secure volet excipe ille debet an̄ iudiciū iusticiā parare Secūdo citatiōe fcā ⁊ cōparitiōe mox cōpleta. seq̄tur iudicis irati terrēda aduentatio Veniēs em̄ veniet dn̄s in maiestate ⁊ cū furore magno. Et quis stabit ad videndū eū aut cogitare poterit diē aduētus eiꝰ. Satius em̄ ⁊ leuius vt Chrysost. d̄t esset mille fulmia sustinere q̄ꝫ vultū hꝰ māsuetudis plenū. nos tn̄ aduersantē videre. illiusꝫ totius tranq̄llitatis ocl'os neq̄q̄ꝫ sustinebimus nos aspicere. Mallemꝰ em̄ in inferno recōdi q̄ꝫ illiꝰ venientis iudicis oculis vel semel aspici. Hic ⁊ Job dixit Quis mihi hoc tribuat vt in inferno ꝓtegas me et abscōdas me Et Apo. vi. dicēt mōtibꝫ ⁊ petris cadite super nos ⁊ abscondite a facie sedētis suꝑ thronū ⁊ ab ira agni Nota h̄ de iudicis q̄litate de q̄ infra

Tertio post hec fiet meritorū inq̄sitio ⁊ discussio De q̄ late d̄t dn̄s Math. xxv. Cū venerit filiꝰ hōis. Nā seꝑatis ouibꝫ ab hedis de singulis tunc inquiret q̄ nouit oīa ⁊ exiget rōnem Ān singulorū ocl'os singula reuocās ꝑctā. Juxta illud. p̄s. Arguā te ⁊ statuam ꝯ faciē tuā Vbi diligēter ꝓ exaggeratiōe notādū. Cui hec rō agēda q2 iustissimo ⁊ sapientissimo Quā subito. q2 sine cōsultatiōe. sn̄ intermedio Cū q̄ꝫto ꝑiculo q2 sub cōdicto eterno vel supplicia vel gaudia assequetur eterna. Itē de quibus ⁊ quātis sit reddēda rō. de q̄bꝫ latius infra. De hac inq̄sitiōe Job sollicitus aiebat Quid faciā cū venerit ad iudiciū ⁊ cū que sierit q̄d rn̄debo illi. Verū nō poterimꝰ rn̄dere vnum ꝓ mille Quarto fiet post hec discussorū publicatio: q2 iudex nō solū vnicuiqꝫ facinora sua secrete ad mētē reuocabit. Verūetiam oibus alijs angelis ⁊ hōibus. bonis ⁊ malis amicis ⁊ inimicis ea publicabit Juxta illud Ezech. xvij. Ecce ego cōgregabo omnes

quos dilexeras ꝛ vniuersos q̄s oderas ꝛ nudabo ig-
nominiā tuā corā eis O ꝑpendat hec natura verecū-
dus ꝛ malus. q̄nto tūc replebitur pudore cōfusiōis. ti-
more dānatiōis. dolore turbatiōis. stupore admira-
tiōis Pudore inq̄ȝ cōfusionis q꞉ reuelabitur ei⁹ igno
minia vt dictū est corā toto mūdo. Vere iportabile
tormentū. vere erit hec reuelatio secretoruȝ ꝛ ꝯfusio
ꝑpatula ipiorum Sic em̄ ꝯfundētur mľtipľr ꝛ tur-
piter instar istorum

vt depbē vt de ꝓdi cū ad q̄ corā oib⁹ vt lepͦ ei
s⁹ i furto tōe ꝯuict⁹ ulterea ad patibľȝ trahit̄ citur
Fur prodēs. mech⁹ hoicida. leprani
vt excōicat⁹ ifamat⁹ ꝛ re⁹ omnis
reus omnis

Prosequtur hec latius Vincē. ꝯmittit̄q꞉ hoꝝ expla-
natio meditātib⁹ vt singľa diiudicēt ꝛ applicēt ad se-
ipsos Nā valde vtile ē cogitare sepe de hoc rubore cō
fusionis vt docuit abbas Euagri⁹. cetera trāsim⁹.

Quinto fiet ꝓmulgatorū attestatio. vtȝ infra Et
sic ad cumulū miserie ꝛ desolationis accedet a iudice
horrēda disceptatio ꝛ dira i impios obiurgatio. Et
hoc ē qđ dr̄ loquet̄. Iuxta illud ys. xxiij. Tacui sem
per silui patiēs fui q̄si ꝑturiēs loquar. Vn̄ aptius dr̄
Ioele. iij. Cōgregabo oēs gētes i valle iosaphat ꝛ dis
ceptabo cū eis Quo enī benignior fui in pctā vrā dis
simulādo lōganimior ad pn̄iam expectādo. ꝓmptior
ad indulgendū. ꝛ ꝑatior ad bn̄faciendū. eo tūc seueri
or ero ad increpandū. grauior ad audiendū. iplacabi
lior ad puniendū. Nā post p̄missas laudes bonorum
vt dr̄ Math. xxv. Increpatiōes proferet ipioꝝ dicēs
Esuriui ꝛc̄. Vbi nota q̄ nō solū iproperabit mala q̄
fecerit. dixerint. cogitauerīt. veꝝ etiā bona q̄ omise-
runt aut neglexerūt Et marie beneficia q̄ tā ingrate
susceperūt ꝛ expenderūt vt pulchre Chry. ꝛ Aug. dedu
cūt Et sic tādē fiet sn̄iatō. đ q̄ ifra. Ꝺ đ ꝓgressu iudicij

De aggrauātijs ad iudiciū ꝯcurrētib⁹ Ca. vi.

n Unc de cōcurrentib⁹ iudicij aggrauātijs est
dicendū Que tam etsi sint innūera q̄ꝑpe cuȝ
vndiq꞉ apparebūt ꝛ cōcurrēt horrēda. q꞉ Iu
M dex iratus supra. patēs cahos inferni ifra Intus vr
gens ꝯscia. extra mūd⁹ vrēs ꝛc̄. plura talia Tn̄ potis
simū sunt hec aggrauantia scȝ

Et iudex socij. reus. et testes. rationes

Primū aggrauatiuū Est iudicis ipius qualitas
Hic āt Iudex ē dn̄s iesus christ⁹ cui pr̄ oē iudiciū de
dit q̄ tūc venit manifest⁹ cū maiestate mag̃ ꝛ gl'ia q̄
oēs etiā iudices iudicatur⁹ q̄ an̄ veit occult⁹ cū infir-
mitate ꝛ ignomia a iudice iudicādus ꝛ punieđ⁹ iniu
ste De cui⁹ forma ꝛ forme apparentia ꝛ ceterꝭ hmōi
multa eēnt inq̄renda. sȝ remittim⁹ ad doctores sup
N quartū. Nob ista iā de iudicis huius qualitate sunt
assignanda Scilicet

Est sapiēs. iust⁹ q̄ꝫ potēs. irat⁹ ꝛ iflex

Primū qđ iudicē hūc terribilē reddit ē q꞉ ei⁹ scia est
indeceptibilis ꝛ infallibilis q̄ꝑpe q̄ nec fallere nec fal-
li p̄t Sed oia vt hētur. Heb. iiij. Nuda ꝛ apta sunt
oculis ei⁹ cui nulla inuisibilis creatura. quē nulla co-
gitatio latet ꝛc̄. Multa de ei⁹ scia hn̄tur sparsiȝ i scri
ptura Unde valde metuēdus ē iste iudex cui ꝑspec-
tibile ē omne solidū ꝛ apertū oē secretū. cui obscura
clarent. muta rn̄dent. mēs sn̄ voce loquitur ꝛ silenti
um cōfitet̄. Valde ergo pauendū talis astare tribuna
li. c⁹ inquisitio vsq꞉ ad secreta mētis ꝑtingit q̄ tā acu
tissime singuloꝝ vitā ꝯsiderat vt nec minutissiē eaȝ
cogitatiōis nec tenuissima verba q̄ apud nos ipo vsu
viluerūt in ei⁹ iudicio indiscussa remaneāt. vt patet
infra Altera iudicis q̄litas ē q꞉ eius equitas ipla-
cabilis q̄ nil nisi iustū agere p̄t Iudicabit em̄ orbem
terraꝝ in iusticia ꝛ ppl'os in eq̄tate Et de⁹ est iustus
iudex oia iuste disponēs q̄ nulli⁹ veret̄ potentiā. nec
alicui⁹ accipit ꝑsonā. q̄ nec tunc grā p̄uenit̄. nec mīa
flectit̄. nec donis corrūpit̄. nec pn̄ia mitigat̄. sȝ scđm
Bernar. Iuste q̄dē iudicabit. nec ꝑsonā acceptabit.
p̄cio nō corrūpetur. sed nec p̄cibus flectet̄. vn̄ tūc nō
proderūt diuitū marsubia. nō verba magniloq̄. sȝ bo
na opa Tertia cōditio q꞉ huius iudicis potētia ē
insuꝑabilis Nā vt dr̄ Iob. ix. Si fortitudo queritur
robustissim⁹ est. Hic se in euāgelio cōꝑauit regi cuȝ
viginti milib⁹ venienti ꝛc̄. E⁹ potestas est eterna: co-
rā quo potentissimi quōdaȝ reges nudo latere palpi
tabūt. Unde ei⁹ ire neō resistere p̄t nec se opponere
audet corā quo oia cōtremiscunt Qui etiā sicut potē-
tissim⁹ ita in oi perfectione dignissim⁹ vn̄ sūme me-
tuend⁹ ꝛ reuerend⁹ Quarta ꝯditio ē quia irat⁹ est
ꝛ ira e⁹ tunc est iplacabilis Nā qui nūc est māsuet⁹
vt agnus appebit quasi leo rugiēs crudelis ꝛ ꝯmot⁹.
vn̄ ꝑ Ozee dr̄. Ero eis q̄si leena ꝛ q̄si pard⁹ i via ꝛc̄
Nā dr̄ Aug⁹ q̄ mallēt reꝓbi iniq̄ oē suppliciū sustie-
re q̄ȝ irati iudicis faciē videre Vere g̃ districtus redi-
et q̄ mitis abijt Et tāto districtiōis ei⁹ zelus in que-
q꞉ erit acrior quo magis ab illo offensus ē ꝛ q̄ erat il
li beneficētior. Et tūc sentiēt dirā iusticiā q̄ mitē con
tēpserunt miaȝ Hunc itaq꞉ districtiōis iudicē mō ti
meam⁹ vt tūc securi stem⁹ Postrema cōdicio q꞉ e⁹
zelus inflexibilis. cū nec p̄cio corrūpi. nec prece flecti
p̄t. Qm̄ vt dicit̄ Prouer. zelus ꝛ furor viri nō parcet
nec acquiescet cuiusq꞉ p̄cib⁹. nec suscipiet ꝓ redēptio
ne plīma dona Unde nec quisq꞉ sctōꝝ rogabit ꝓ ini
quis. imo poti⁹ de vindicta letabit̄ ois iust⁹. q̄ꝑpe q̄
tā ꝯiuncti sunt dei iusticie vt nil aliud ab eo possint
velle. imo sciunt q̄ tanta est certitudo ei⁹ inflexibli-
tas q̄ nulla p̄cātiū. imo nec matris est exaudibilitas
Ecce corā tali ac tāto iudice oēs hēm⁹ ꝯparere. vnde
merito sp̄ deberem⁹ expauescere

a Lterū Corā q̄b⁹ iudiciū fiet . §. i. D
agg̃uatiȝ coꝝ corā q̄b⁹ iudiciū celebrandū est.
Immo a quibus multitudo ꝛ honorabilitas.

Non enī solus dn̄s aut ī ꝯclaui l' secretario iudicabit Sed dn̄s ad iuditiū veiet cū seniorib' ꝑpl'i ⁊ pricipibꝫ eiꝰ Nā vt dr. Mat. xxv. Et oēs āgeli eiꝰ veniēt cū eo corā q̄bꝫ oib' ymo ⁊ ab eis quisq̄ ē dāpnandꝰ reus Hic iā rursus noret inquisitor studiosus de dignitate iudiciarie sessionis Qui scꝫ iudicabūt vl' iudicabūt Et quō sci iudicare dicāt Pleni sunt de his doctoꝝ libri vn̄ nos ad affectiua diuertimꝰ dicētes ꝙ valde erit ṫribile miseris iudicari coram tot ⁊ talibus sanctis ex conditionib' istis

Nā multi. digni. fortes. terrent īimici

Primo ꝓpt̄ eorum ml'titudieꝫ Nā āgeloꝝ milia miliū ymo ⁊ decies cētena milia ei aderunt ⁊ veiet cū scis suis milib' Ita ꝙ innumerabilis ē scōrum (cū q̄bus veniet ad iudiciū dn̄s) cetꝰ. Si ergo terribil' est castrorū acies ordinata ⁊ copiosus armatorū hoim̄ exercitus q̄ꝫ metuēdus erit innumerabilis iste cōtra nos ꝓperans scōrū numerꝰ Scdo ꝑꝑ eorū dignitatē Ueniet eī cū seniorib' ꝑpl'i cū senatorib' terre Judicib' orbis Quō ergo corā talib' ac tātis se ferre poterit pccōr ⁊ malignus Tertio ꝓpt̄ prātis magnitudinem. Nā vt dicit̄ iocl' ij. Multa sunt castra eius ⁊ fortia ⁊ faciētia ꝟbū eiꝰ adeo ꝙ vnus illorum facile possꝫ ꝯcutere totū orbē ⁊ occidere inumera milia hoim̄ vt de vno legit̄ āgelo q̄ in castrꝫ assirioꝝ occidit vna nocte c lxxx. milia hoim̄ Quarto ꝓpt̄ coꝝ ṫribilitatē Nā oēs veniēt terribiles q̄ꝑpe cōtra dei iimicos ꝫelantes Et gladij ancipites in maib' coꝝ Quorū q̄ꝫ visio sit iniquis horribilis pꝫ de custodib' sepulchri dn̄ici q̄ꝫ timore angeli exterriti facti sunt velut mortui Quot si h̄ potuit vniꝰ angeli visio quid faciet tātorum miliū milium! Postrēo ꝑꝑ iimicitie grauitatem q2 tē sci malis īplacabiliter erunt duri ⁊ iꝯpaciēter irati Tū q2 eorū dnm̄ offēderūt. ꝓ q̄ ꝫelabūt tū q2 ⁊ ipos ml'tiplicit̄ ꝯtēpserūt eorū mores ⁊ vitā deridēdo. festa ⁊ vota violādo Tūc fiet ꝙ sc̄ptū est Tūc stabūt iusti in magna ꝯstantia aduersus eos q̄ se āgustiauerūt ⁊c̄. assessoria dignitate. ⁊ approbatione sn̄ie. ⁊ ꝯꝑatiōe vite eos dijudicātes cū iudice christo Deīn nō solū scis ⁊ angelis verūetiā dijudicabunt̄ corā toto mūdo demoib' hoib' malis ⁊ bonis vt supra tactū ē de ꝓcessu Judicij Juxta qd̄ quidā patrū dixit Corā celo ⁊ terra rōnē reddituri sumꝰ totiꝰ vite nrē Un̄ in mētib' supꝑborū oriet̄ pena ⁊ ꝯfusio iꝫtolerabilis

De iudicādorum qualitate § .ij.

P Ertiū aggrauamē est qualitas iudicādorꝫ
t Que vt breuit̄ tāgamꝰ poterit colligi ex istis

Est fragilis. reus. icertꝰ. pauci. pauet oīs

Primo inq̄ꝫ ex iudicādorum fragilitate. Hō enī ē res fragilis vanitati simil' fcūs. totus ipotēs miser ⁊ miserabilis vn̄ merito expauescere hꝫ corā tāto iudice ꝯparere tāte maiestatis dn̄o sicut oculariter vidmus de seculi pauperib' q̄ vix ingredi audent coram magnatibus nisi induti ⁊ exculti alijs vestimētis ꝑ̄sertim cū iudicis hꝰ oculus abomiētur pccōrū sordes ⁊ diligit mūditiam ꝟtutis Et hanc suā fragilitateꝫ ⁊ iudicis maiestatē ōn̄dit Job cū dixit Quātus ego sū vt rn̄deam ei Et item dignū ducis suꝑ huiuscemodi apire oculos tuos ⁊ adducere eū tecū in iudicium

Scōm ē ex iudicādorum iniq̄tate. Jn ml'tis enī offendimus oēs ⁊ oēs sicut oues errauerūt vnusq̄sq̄ꝫ in viā suā declinauit Quā etiā timere habeꝰ nedū iudicabimur inueniamur iniusti ⁊ dāpnatione digni cū certi scimꝰ nos totiēs peccasse Et cū omne pccm̄ d̄testetur ip̄e ⁊ non dimittit inpunitū Tertiū ex ōi incertitudine Nescit enī homo an amore vl' odio sit dignus etiam si sibi nullorū ē ꝯscius nōtn̄ in hoc est iustificatus Et si oīa fecerit q̄ sunt ei p̄cepta nescit si deo placeant sua oꝑa p̄sertim cū mag̃ ⁊ ml'ta iiq̄tas lateat in corde hūano hoī q̄si occulta quare dauid orat Ab occultis meis mn̄da ⁊c̄. Et alibi Nō intres in iudiciū cū ꝟuo tuo dn̄e q2 nō iustificabitur in ꝯspectu tuo oīs viuens Quarto ex saluādorum paucitate Marie enī nos terre dēt cū iudex ip̄e testatur Ml'ti sunt vocati pauci vero electi Eū itaq̄ꝫ et'na dāpnatio tā vehemēt̄ sit timēda vt q̄ꝫuis certissime nob' constaret ait carth. ꝙ de vniuersis hoib' q̄ vnq̄ꝫ fuerūt sunt aut erunt nō nisi vnus eēt dānādꝰ ⁊ ignotū eēt oibus q̄s ille existeret merito q̄sq̄ꝫ sꝑ metueret ne ipse ille damnādus esset Queadmodū si multi eēnt itinri ꝑ pōtem scientes ꝙ eēt vnꝰ ruiturꝰ de illo oēs p̄cauerent sibi sollicite de ꝑiculo q̄ꝫto magis timere debemus cū paucos sciaꝰ saluandos Si sic timet̄ mors tꝑalis ⁊ breuis. cur heu insensati nos non expauescimus iuditiū dei eternā mortem infligentis. Postremo ex timoris vniuersitate Nam vix aliquis ī iudicio illo debet cōꝑere qui nō dēt vel reuerētie saltē motu timere Nam virtutes celorum mouebūt̄ Colūpne celi cōtremiscent ⁊ pauebunt ad nutū eꝰ Quid ergo faciet ꝟgula deserti si sic ꝯcutiūtur cedri ꝑadisi Et ergo iuditiū illud tātoꝑe timuerunt oēs ab origine mundi sci scientes ꝙ ibi tribulabitur fortis idē q̄ꝫtumuis scūs

De testiū ⁊ accusantiū veritate § iij.

Q Uartū aggrauatium est accusatoꝝ contra
q peccatorem multitudo Nam q2 iudiciū illud Q
erit ordinatissimum ⁊ s̄m ordinem iuris vt ait Ambrosius iudicis nō est sine accusatore dāpnare Et ideo nota ꝙ erunt tot accusātes

Cōdita. sc̄pta. mēs. fcā. bonꝰ. reꝓbusq̄ꝫ
Arma sathā. sci. sꝫ ⁊ āgelꝰ. ac deus ip̄e

Primum itaq̄ꝫ accusabunt impios ⁊ contra eos testificabuntur omnes creature sensibiles quarum vsu vel obsequio sunt ab usi Hinc gregorius dicit

Si q̄ris q̄s te accuset dico q̄ totꝰ mūdꝰ oēs ⁊ singl'e
creature Nā offēso creatore totꝰ mūdꝰ odit offēdētē
Et ḡ dr̄ Job xx. Reuelabūt celi iniq̄tatem ip̄i ⁊ t̄ra cō
surget aduersus eū Iuxta q̄ deut. xxxij. dr̄. Inuoca/
bo cōtra vos celū ⁊ terrā. hinc pulchre c̄sost. dicit. In
illo die nihil ē q̄ respōdeamꝰ. vbi celū ⁊ t̄ra sol ⁊ luna
dies ⁊ noctes ⁊ totus mūdꝰ stabūt aduersus nos in
testimoniū peccō͡ꝝ nr̄orum Accusabūt q̄ sua ꝯmociōe
ostēdent se ip̄is indignari q̄ ip̄is abusi sunt. q̄ crea
tori erant rebelles ⁊ eoꝝ vsu indigni. Sc̄do accu/
sabit̄ ⁊ testificabit̄ ꝯtra nos scriptura sacra q̄ idō nob
fuit a deo tradita ⁊ sc̄pta vt dei volūtatem ꝯgnosce/
remus. s̄m eā ꝯgnitā viueremꝰ ⁊ q̄d cauēdū quid agē
dum quid sp̄andū aut timēdū nosceremꝰ Hāc q̄ ꝯ/
tempsimꝰ ⁊ in abusu vane gl'e traximꝰ cōtra nos in
testimoniū sustinebimus ymo ⁊ accusabimur ab ip̄a
Hinc ioh. v. Est qui accusat vos moises. i. lex ⁊ ꝓphē
⁊c̄. Nā vt bnar. dr̄ Proponet dn̄s mādatoꝝ ꝓpōnes
assumet trāsgressiones ꝯcludetq̄ dāpnatiōes Istud
timeāt studiosi ⁊ libroꝝ curiosi q̄ nisi s̄m eos egerit
erūt singuli ꝗues accusatores Tertiū accusās
est interior ꝯsciā. q̄ tē arguet non ī occulto vt nūc sed
coram oīb᷑ in publico. hinc daniel' vij. Juditium se/
dit ⁊ libri apti sūt Et vt dr̄ apoc. xx. Judicati sūt mor
tui ex his q̄ sc̄pta sunt in libris idest ꝯsciēcijs De his
libris agit in sc̄do de ciuitate dei Augꝰ. ⁊ in. xx. ꝯclu
dens q̄ oia mira celeritate mētis intuitu enumera/
bunt̄ Ita q̄ cuiusq̄ ꝯsciā noscet oia q̄ vnq̄ egit ma
la vel bona ⁊ bona q̄ omisit Jmo ⁊ alioꝝ oīm fcā

Quarto testimoniū ꝑhibebūt aduersus nos opa
ꝓpria eccī xi. In fine hoīs denudatio opm eꝰ. Nā vt
dr̄ apocal'. Opa illoꝝ sequūtur illos vbi dr̄ bnar. O
pera bonoꝝ sequūt̄ eos sed opa maloꝝ eos ꝑsequūt̄
Et ergo dr̄ iere. ij. Arguet te malicia tua ⁊ auersio tu
a increpabit te Cōp̄rebēdetur cū tē peccōr in peccō sicē
fur cū furto vt iericius cū onere vt vincētiꝰ in speculo
puer. v. Iniq̄tates sue capiēt ipium ⁊ funib᷑ peccōꝝ
suoꝝ ꝯstriget Hic c̄r. Ip̄e cogitatōes ⁊ opa sp̄ealr
stabūt an̄ oculos nr̄os nos accusātia Nā opa nr̄a sil'
loquētia iuxta Augꝰ. dicent peccōri Tu nos egisti. o/
pera tua sumꝰ. non te deserimꝰ tecū erimus tecū ad
iudiciū ꝑgemꝰ. Et ḡ p̄s timuit q̄ sciebat q̄ iniq̄tas
calcanei sui eū accusabat Quinto homines tā boni
q̄ mali peccōres accusabūt Boni inq̄ q̄s vl' ꝯtēpserūt
turpiter vl' opp̄sserūt t̄paliter vl' occiderūt corp̄aliter
⁊ leserūt. l' a bono ip̄edierūt sp̄ūaliter vl' ad malū tra
xerunt vl' scādalizauerūt Presertim subditi accusa/
būt p̄latos ipios ⁊ negligētes Nā iudiciū durissimū
erit in his q̄ presūt Sz ⁊ reprobi q̄ se emēdauerunt
ethnici ⁊ pagani q̄ non ꝯgnouerūt chr̄m accusabūt
malum christianū Nā viri niniuite surgēt in iudicio
⁊c̄. Et sc̄li amatores accusabūt religiosos torpentes
q̄ mag' illi laborauerūt placere sc̄lo q̄ hij deo vt dix
it ep̄us Nonus visa meretrice Sexto ip̄i accusa

buntur ex rep̄sentatione armoꝝ christi ac venerāda
rū cycatricū eꝰ Ex quib᷑ patebit ipsoꝝ ingratitudo
negligētia ⁊ abusus. ⁊ q̄ defectꝰ saluatiōis ex p̄te eo
rū nō xp̄i Hinc Hiero. dixit Crux xp̄i ꝯtra te pug/
bit. xp̄s cōtra te vulnera sua allegabit cycatrices con/
tra te loquētur ⁊ claui de te cōquerēt̄. Unde vt aiunt
ōndet oibus passionis sue insignia. crucē clauos. lā/
ceā. spongiā. coronā. cycatrices ⁊c̄ Iuxta illd̄ Mat.
xxiiij Tūc apparebit signū filij hoīs in celo Q̄d aliqui
d̄ crucis signo Hoc iā studiosis cōmittimꝰ quale istd̄
signū erit verū etiā crux realis appebit q̄d nō textus
cogit licet deuotionē fouere possit Hinc Augꝰ. For/
talle in corp̄e suo dn̄s cicatrices seruauit vt in iudi/
cio dn̄s peccōribus exp̄braret ⁊ cōuincēs eos diceret.
Ecce hoīem quē crucifixistis. Ecce deū ⁊ hoīem ī quē
credere noluistis Uidete vulnera q̄ infixistis Agnos/
cite latus q̄d pupugistis. quod p̄p vos aptum est nec
tn̄ intrare voluistis. Jdōq̄ q̄ nō estis redēpti p̄cio sā
guinis mei. discedite a me maledci. Qui ab his ar/
mis tūc nolit accusari ille dz ea quotidie. vij. p̄r nos̄t
corā eorū imagine legēdo venerari. Septio accu/
sans erit diabolꝰ ⁊ sp̄us eius maligni. vn̄ dicūt̄ fr̄m
accusatores nocte ⁊ die an̄ cōspectum dei nos accusā
tes Hinc dr̄ Aug. Astabūt oēs an̄ tribunal xp̄i ⁊ p̄re
sto erit diabolus ⁊ recitabit verba ꝓfessiōis nostre. ⁊
obijciet nobis in faciē q̄cquid peccauimꝰ. in q̄ loco.
⁊ quid tunc facere debuissemꝰ. De hoc in m'tis exē/
plis Octauo sancti nos accusabūt quoꝝ nōia se/
pe ꝑiurauimꝰ. festa violauimꝰ. vota fregimꝰ ⁊ ībo/
norauimꝰ. Hinc in magna cōstantia stabūt aduer/
sus eos. vn̄ ⁊ Apo. vi clamāt. Usq̄ quo domine san
ctus ⁊ verus nō vindicas ⁊ iudicas sanguinē nr̄m
de his qui hitant in terra Un̄ ⁊ sepe legitur in mira
culis q̄ accusauerūt malos. vtz de Udone ⁊ de quo/
dā ep̄o aluerno Nono accusabūt ⁊ testimonium
contra malos perhibebunt angeli sancti. sub quoꝝ
custodia peccauerunt. quoꝝ inspirationes. moniti/
ones. et cōsilia ⁊ omne ministeriū charitatiuum con
tempserunt. Nam ⁊ ab eis deus exigit rationez. nō
tamen imputabit. quia nō est culpa medici. si nō ser
uant dictam negligētes egroti. Hinc dicit Origenes
Unusquisq̄ inquit angelorum in extremo iudicio a
derit perducens quibus prefuit. quos adiuuit. quos
instruxit. pro quibus semper faciem patris vidit Et
dicent q̄ eis noluerunt obedire. Juxta illud Hiere
mie. li. Curauimus babylonem ⁊ nō est curata. Et
presertim vnicuiq̄ aderit proprius angelus testis.
Sic igitur iam quisq̄ cōuersetur in presentia ange/
li vt nō paueat tunc ab eo accusari. Postremo
ad cumulū omnium testabitur contra impios ip̄e iu
dex deus deorum Unde dicitur Hieremie vicesimo
nono. Ego sum iudex et testis. Et in Psalmo. Argu
am te ⁊ statuam cōtra faciem tuā. Et Malach. iij.
Ero testis velox omnibus maleficiis. Et est huius

teſtimoniū ſup oia metuendū. Nā ⁊ teſtādo ipro-
perabit oia bñficia iuxta Ebry. dicēs. Ecce ego ꝑpt
vos fcūs ſū. pp vos illuſus. alligatꝰ. ceſus: crucifixꝰ
Ubi ē tantaꝝ iniuriaꝝ fructꝰ Ecce pciū ſanguis mei
quē dedi in redēptionē vrī vbi ē fuctus quā ꝑ hoc p-
cio ipendiſti Ego ſup gl'iam meā vos habui. ⁊ cū de-
us eēm in forma fui apparui ⁊ viliorē vos me rebus
oibus vris fcciſtis. Nā oēm rē viliſſimā plꝰ q̄ȝ iuſtici-
am ⁊ fidē dilexiſtis ⁊c̄. Hec Ebry. De q̄ ⁊ pulchre a-
git in de vita cōtemplatiā ꝓſper. Quid ḡ qd tot ⁊ tā
tis teſtibꝫ aggregatis miſeri agēt q̄ ſe diuertēt Uere
apparere ⁊ audire hec teſtionia erit intolerabile ⁊ la-
tere ipoſſibile Int̄ tot ⁊ tātos teſtes. ſi tūc ſecuri ap
parere velimꝰ aū iudiciū iuſticiā opemur

De multiplici ⁊ varia reddēda rōne. §. iiij.

R p Oſtremū aggrauatim eſt ſtrictiſſima villicati
oniſ rō de multis ⁊ multiplicibꝫ ſingl'arit̄ red-
dēda Juxta illud Luc̄. xvi. Redde rōeȝ villicatōis t.
qd nimiū verendū. Tū qꝛ tali tā ſtricto iudici ē ratio
reddēda. tū qꝛ tā ſubito exigēda. tū marie qꝛ de tam
multis ⁊ mltiplicibꝫ exigēda. qꝛ adducet deꝰ i iudicio
oia Jta ꝙ de his oibus ſtrictiſſima ē rō reddēda

Mēte bonis carne. nature. tp̱e redde Fortune. factis ⁊ omiſſis dote vel arte

Primo itaq̄ȝ rō exigitur de ip̄a mēte. i. de ſpū rō-
nali ⁊ aia a deo nobis data quō eā ſuauimꝰ. eſt ei p̄-
cioſus theſaurꝰ ⁊ iō ſollicite ſuādꝰ Juxta illd Deut.
iiij. Cuſtodi temetip̄m ⁊ aiam tuā ſollicite. Quippe
qꝛ aia ē precioſa illa margarita ꝓ qua ſapiēs ille mer
cator xp̄s dedit oia imo ⁊ ſeip̄m ipendit. Uñ ve nob
ait Bern̄. ſi talentū hoc p̄cioſo ſanguie agni appcia-
tū negligēter ſuauerimꝰ Si rex aliqs terrenꝰ amatiſ
ſimā ſibi filiā alicuiꝰ cuſtodie ꝯmitteret ⁊ ille eā ne-
gligeret quō rōeȝ exigeret. Sed multo āpliorē d aia
ds Nā totꝰ mūdꝰ ii'pt ꝯpari ad pciū aie vniꝰ Alteꝝ
de quo rō exiget̄ ſunt bōa ſpūalia aie que efficiūt ani
mā pfectā ⁊ bonā Ut bona aie naturalia. ſ. vires aie
intellcūs meōria. Jt̄ bona acq̄ſita. vt ars. virtꝰ mo
ralis ſcia. Et bona grē gratū faciētis ⁊ gratis datevt
virtutes theologice. donū linguaꝝ ⁊ cetera id genus
Que ſingula bōa tā ſt precioſa ꝙ ꝓrſus ineſtiabilia. d
quibus oibꝫ ⁊ ſingulis rō exiget̄ quō his vſi ſumus.
ne inuacuū excepimꝰ ea. ⁊ ſi ꝯuertimꝰ in honorē et
obſequia dina. hinc Job. xix. Scito eē iudiciū. ſ. de
oibus ⁊ ſingulis exigendum. Tertio rō exiget̄ de
corp̱e nrō. quō illud cuſtodiuimꝰ Eſt eñ velut caſtꝝ
qd a deo tenemꝰ in feudū Uñ q̄ corpꝰ ſuū bñ cuſtodit
ait Bern̄. bonum caſtrū cuſtodit. vñ exiget̄ rō de cꝰ
cuſtodia. Si inimicis dm̄. i. vitijs ⁊ voluptatibꝫ il-
lud expoſuerimꝰ virtutibꝫ ſecluſis Jt̄ qꝛ corpꝰ ē velut
aie iumentū. qm̄ꝰ rōnē reddere ſi ei non dederimꝰ
omne neceſſarium.

	panē		nature ſuſtentationē.
Sc̄ȝ	virgā	ad	laſciuie rep̄ſſionem
	onus		bonā exercitationem.

Hec eñ tria corpi debētur. Juxta illd Ecci. xxxiij.
Cibus virga ⁊ onꝰ aſino Panis diſciplina ⁊ opꝰ ſuo
Totū igit̄ corpꝰ cū mēbris in dei ſeruitio expēdamꝰ
oēs ſenſus ſub diſciplina refrenemꝰ. vt ſic bonā rō
nē reddere poſſimꝰ Quartū eſt de bōis nature cor-
poralibꝫ. q̄ tametſi ſūt multa. q̄nq̄ȝ tñ ſt principalio-
ra velut q̄nq̄ȝ talēta a deo ꝯmiſſa Sc̄ȝ

fortitudiem		fortitudieȝ		dbilitate
pulcħtudieȝ		plcħtudieȝ		dformitate.
iuuēilitatē	q̄ lucbimur	iuuēilitatē	ſñ	ſenectute
ſanitatē	corp̱is gl'i	ſanitatē		īfirmitate
leuitatē	catōeȝ	agilitatē		difficultate.

Ut ſic dicere poſſit. dñe q̄nq̄ȝ talenta tradiſti ⁊c̄ Et le
tus audire. Euge ſerue bōe ⁊ fidelis intra in gaudiū
⁊c̄ Quito rōnem de tp̱e reddemꝰ qd nob ꝯceſſit ds
quo p̄cioſius nihil Uñ ſicut nō peribit capillꝰ de ca-
pite. ſic nec momentū de tp̱e de quo nō exiget̄ rō quō
a nobis fuerit expenſū qd tā gratioſe cōceſſuȝ. Und
hoc metuēs Ancel. dicebat O lignū aridū ⁊ inutile e
ternis ignibꝫ dignū qd rñdebis in illa die cū exigetur
a te vſq̄ȝ ad ictū oculi oē tp̱s viuēdi ipenſuȝ qualiter
a te fuerit expenſū: Juxta illud Trenoꝝ. vocauit ad
uerſū me tp̱s Sextū vñ ratio exiget̄ eſt de bōis for
tune. i. bōis tp̱alibꝫ ⁊ fortuitis Juxta illd Eccs. xj.
Jn bonis ſit cor tuū ⁊ ſcito ꝙ ꝓ oibꝫ his adduceȝ te de
us in iudiciū. ſ. de diuitijs. delicijs. hōribꝫ. Quō his
ſūt vſi quō inde alijs ſubuenerūt Et ḡ dr Abacuc. ij.
Lapis de p̱iete clamabit. ⁊ lignū qd eſt int̄ iuncturas
edificiorū ⁊c̄. Paup̱ibꝫ ergo de his ſubueniamꝰ i vſ-
ſus bonos cōuertamꝰ ⁊c̄. Septim eſt de fctis pro
prijs rōem reddituri ſumꝰ tā de bōis q̄ȝ malis Cun-
cta eñ adducet in iudiciū deꝰ. Etiā de quolibȝ paſſu
quē gradit̄ hō q̄ppe cuiꝰ oēs ſemitas ꝯſiderat. Et qd
dicimꝰ pro magno de greſſu cū rō exigēda ſit de omī
op̱e. verbo. cogitatiōe. Nā de oi verbo ocioſo reddi-
turi ſumꝰ rōnē. Et de op̱atione ⁊ cogitatiōe ysa. dicit
Ego aūt op̱a coꝝ ⁊ cogitatiōes venio vt iudiceȝ. Jn
cogitatiōibꝫ eñ ip̄ij interrogatio erit ⁊ ip̄e cogitati-
ones nrās ait ſapiens ſcrutabitur Oia ergo op̱a cogi
tatiōes ⁊ verba tūc erūt exaiāda. Nam ſic iuxta gre
go. deꝰ vias nrās cōſiderat ⁊ greſſus dinūerat vt nec
mīme cogitatōes aut verba minutiſſima q̄ apd nos
viluerūt. in ciꝰ iudicio indiſcuſſa remanebūt. imo nō
ſolū iudicabit de malis ſȝ etiā de bōis Juxta illd. ps.
Ego iuſticias iudicabo. q̄. ſ. intētiōe. attētiōe. affcō-
ne ⁊ ſtatu ſint facta Jta ꝙ vere abbas yſid. dixit. ꝙ
ad diſtricti iudicis examē nec iuſticia iuſti ſecura eſt

Octauo rō reddēda erit de bonis omiſſis q̄ facere
debuiſſemꝰ. propoſuimꝰ. potuiſſemus Jſtud reco-
gitemꝰ ⁊ viriliꝰ ⁊ fortius bona agemꝰ Nono rō re

ritur ſup̱ bñficijs ſcꝫ Generalibꝫ. ſpẽalibꝫ. ꝛ ſingula
ribꝫ de q̃bꝫ nil qđ digne retribuemꝰ habemus Hinc
Job iij. Si volueris iudicio ꝯtende re non eſt qui re/
ſpondeat vnum pro mille Poſtremo rõnes redde
mus de diuerſ artificijs ꝛ hoīm offitijs. vt a clericis đ
officio p̄dicationis clericatꝰ p̄ſbiteratus. quõ ſacra/
menta ãminiſtrauerunt docuerũt. Item de ꝓximis
Unicuiqꝫ em̄ mãdauit deus de ꝓximo. p̄ſertim pat
reddet de filio Prelatus de ſubiecto ꝛc̃. vt declaratur
in nouiſſimis ꝛ Speculo morali. Hec itaqꝫ recorde
mur in hoc tp̱e vt tunc ſecuri ſimꝰ de reddẽda ratione
Nã citius veniet qñ non dabiť ſpaciũ ꝯputandi Iux
ta em̄ ẽ dies domini ꝛ veniet vt fur ĩꝓuiſo Sp̱ ita
qꝫ nos diſponaꝰ vt rationẽ reddere poſſimus ꝛ grãꝫ
corã eo iueniamꝰ. ꝛ miſericordiã ĩplorẽmꝰ vt miſeri
corditer nos dijudicet nõ diſtricte rõem exigat.

De terribili ꝛ horribili ſentẽtia iudicis ꝛ eam ſub/
ſequentibus Capitulũ vij.

Hain de tertio principali ſcꝫ de ſñia ꝛ eã ſubſe
quentibꝫ videndum .ideſt breuiter de his tribꝫ

Scꝫ
Sententie qualitate ꝛ ꝓlatione
malorum a bonis ſeꝑatione
iudicij execucione ꝛ ꝯcluſione

Primo inqꝫ de ſñie qualitate. ꝛ ꝓlatione Et quia
duplex ꝓfertur. ſcꝫ pro bonis ꝛ cõtra malos. de bo/
nis nil ꝓſeq̃ndũ niſi qꝫ bonoꝝ ſñia p̄mittiť vt dei lar
gitas q̃ ꝓnior ad dãdum p̄mia ẽ q̃ꝫ ad infligẽdũ ſup/
plicia manifeſtetur Et vt ĩpiorum tormẽtum exag/
gereť dũ coꝝ leticiã vident ꝛ ĩpi terrendũ examẽ expe
ctant Eſt autẽ ſententia hec malorum ſup̱ õnia reli
qua metuenda ꝓpter iſta.

Recta. ſꝫ inẽta. ſtans. finis. non toleranda

Primo reddiť ſñia hec terribilis eo qꝫ potiſſima ꝛ
rectã dinoſciť ab eq̃ſſimo iudice data Iudicabit ei or/
bem terraꝝ in iuſtitia ꝛ ꝓplꝫos in eq̃tate Ita qꝫ nil erit
ꝯ ſñiam obiectibile vt in p̄nti Septem nãqꝫ modis
iudiciũ iſtud ꝑuerti p̄t quorum nullũ illinc valet Nõ
em̄ ſubuertetur

timore — fortiſſimꝰ ẽ nullũ pauens
auaritia — ditiſſimꝰ ẽ nullius ĩdigẽs
odio — amat oĩa q̃ fecit nec odit
Aut aĩcabilitate ꝓpe q̃ — eq̃ſſiꝰ ẽ ꝑſonã nulliꝰ capiẽſ
Ignorãtia — ſapiẽtiſſimꝰ falli nõ p̄t
miſericordia — ita iuſtꝰ vt miorẽ ꝓ merit tribuẽs
ſeueritate — iuſtꝰ ꝛ ſp̱ miaꝫ ĩ iudiciũ exaltans

Proſequitur hec Anthoninꝰ in quarta p̱te ſumme
Ex q̃bꝫ facile cõprehẽditur qꝫ dei iudiciũ de iniq̃tate
non poteſt accuſari vñ ſp̱ vt equiſſimũ debet timeri

Alterum ſententiã aggrauans ẽ eius incertitudo
Nam multi dicent ei adhuc tunc dñe dñe nonne in
noīe tuo prophetauimus ꝛc̃ quibꝫ dicetur Non noui
vos Neſcit em̄ homo an amore aut odio dignus ſit
omnia iam in futurum ſeruanť incerta. Et ergo ab/
bas agathon dixit Intima ꝟtute qua potui manda
ta dei cuſtodiui. ſed homo ſũ ꝛ neſcio vtꝝ opa mea
accepta fuerint corã deo Quia aliter ſunt iudicia di
aliter hoīm. ꝛ ideo timeo nec cõfido niſi venero añ de
uꝫ Tertiũ aggrauãs ẽ qꝛ ſentẽtia illa ẽ irreuocabiľ
ſed permanſiua. nec vllꝰ modꝰ eã euadẽdi aut infir/
mãdi ſicut ſentẽtie hominum.

Nõ em̄ eſt
Poteſtas reſiſtendi
locus latendi.
facultas appellandi
poſſibilitas inflectendi

Quartũ aggrauatiuũ ẽ quia eſt ſñia finalis poſt quã
nõ eſt expectãda altera Iudiciũ em̄ vt dꝛ Prouerb.
xvi. determinat cãs. nimirũ q̃ ĩponit finẽ ꝛ flagicijs ꝛ
rectitudinẽ p̄bet in dubijs manẽs tota vt dcm̄ ẽ irre
uocabilis ꝛ ĩmutabilis. Quintũ ẽ qꝛ eſt duriſſima ac
intolerabilis oĩbus iure metuẽda ꝛ horribiľ. Eſt em̄
auditio mala verbũ aſꝑm ꝛ vox dici amara. vñ q̃dã
Iudicis in lite breuis ẽ vox ite venite Diceť reprobis
ite. venite probis Aſꝑa vox ite. vox ẽ benedcã vẽite.

Nã hec ſñia ẽ
ſeꝑatiua
exꝓbratiua
penaꝝ ĩflictiua
oĩs voti excluſiua
cũ dꝛ
diſcedite
maledicti.
in ignem.
eternũ

Primo inq̃ꝫ ẽ ſeꝑatiua a dei facie ꝛ ſcõꝝ collegio A fõ
te vite ꝛ ab oĩ bono Tolleť em̄ ĩpius ne videat glĩaꝫ
dei Dicet ei Diſcedite niſi forte pctõr videbit ꝛ iraſce
tur Et hec ſeꝑatio ẽ pena dãni maior oĩ alia pena.
Uñ ꝛ Greg. nazãzenꝰ affirmat. Qꝫ proiectio a deo
grauior erit oĩ ſupplicio Secũdo eſt exprobratiua
Nã poniť exprobratio ignominioſa. i. maledci. Qđ
valde auditu aſꝑm Quãti q̃ꝑpe hõris ẽ ꝛ preconij a ſũ
mo iudice cõmendari. tãte cõfuſionis eſt ꝛ obprobrij
ab ĩpo exprobrari ꝛ dici aut nõiari maledci. O q̃ꝫ ito/
lerabilis cõfuſiõis erit hec maledci exprobratio ſup̱/
bis ꝛ tumidis ab ore tãti iudicis. in cõſpcũ tãte mul
titudĩs Iſtud recogitemꝰ dũ ab hõibꝰ exprobramur
ꝛ patienter propter deum feramus vt hanc tũc eua/
damus. Tertio eſt penarũ inflictiua condem/
nans primo ad carceris incluſionem quia in. ſecũdo
ad ignis cõbuſtionem quia ignẽ. tertio ad liberatio/
nis deſperationem. quia eternũ. demonũ aſſociatio/
nis qui ꝑatus eſt diabolo et cetera. Omnis etiam ar
bor que non facit fructum in ignẽ mittetur. Et iure
in ignẽ mittẽtur tormentorum qui exarſerunt igne
cupiditatum ꝛ vitiorum. O cõſidera hunc ignẽ
Quarto eſt hec ſententia omnis voti ꝛ deſiderij ex/
cluſiua. Nam ſeptem poſſunt cõſiderari que oĩa
per hanc debent negari. Primo poſſunt dicere dã
nati Dñe ſi regnũ tuũ intrare nõ poſſumꝰ. ſaltem ꝓ
pe ianuam ſimus. Sed dicitur Diſcedite. Secũ
do orare poſſunt Saltẽ circa te etiã ſĩ gaudio ſimꝰ

Sed rñdet a me Tertio si dẽmus abcedere vel'bñ dicere. sed dr maledci Quarto ne torq̃amur. ſ3 dr ĩ ignẽ Quinto vt saltẽ post milia annorũ de incendio liberemur. ſ3 dr eternũ Sexto si sic saltẽ demonem pessimũ nõ videamꝰ. ſ3 dr q̇ patꝰ ẽ diabolo Septio saltẽ aliã societatẽ q̃3 demonũ hẽamꝰ. ſ3 rñdet. ⁊ angelis eꝰ Est ꝗ̃ oĩs voti sclusiua. q2 desideriũ pctõru3 pibit. Jure ergo metuẽda tãtoꝝ horribiliũ ↄtẽtiua. Et nota ꝙ nõ solũ est timẽda sñia pp seipam. ſ3 mlto ãplius pp eã pferentẽ ⁊ modũ dicẽdi Mallẽt eni3 si possent tũc igne ardere q̃3 ꝓlatione3 verbi a iudice tanto audire Nimis eñ horrẽdũ erit eꝰ vocẽ audire Nã vt ait Augꝰ. si sic cohors ⁊ ministri cecidẽrũt ad vnã vocẽ xp̃i morituri. q̃d facient sub voce iudicaturi Jp̃e siquidẽ rugiet tãq̃3 leo. Hic Amos. 3. Leo rugiet q̃s nõ timebit. Rugitꝰ eñ eiꝰ ait. yꝗ. vt leonis. hãc sp intonantẽ Hiero. pauebat. hãc ⁊ diaboli ↄtremiscunt. Nã interrogatꝰ cur tãtos in pctm̃ induceret. cũ tñ exinde suã penã augeret. rñdit Veꝝ est ꝙ penã meã aggrauo. ſ3 p h̃ diẽ iudicij retardabo Jllã ei diẽ sup oĩa reformido in q̃ durã illã sñiam me auditurũ expcõ. Jte maledci ⁊c̃ Et vt fulminationẽ illiꝰ sentẽtie saltẽ ad tps valeã retardare. iõ hõies nitor tã grauiter tẽtare O hãc nos paueamꝰ ne diabolo duriores simꝰ. ⁊ cũ ꝓpt̃a illiꝰ diei in q̃ sñia hec pferẽda ẽ q̃lita tẽ attẽdamꝰ ⁊ cũ eis metuamꝰ ⁊ coꝝ cõsilijs acq̃escamꝰ vt añ iudiciũ iusticiã pemus vt sic securi tũc stemus Amẽ

De bonorũ ⁊ malorũ sepatiõe. §. i.

D Nunc de maloꝝ a bonis videndũ est sepatione q̃ nis horrẽda ẽ ⁊ plẽa riore Nã in istãti ⁊ sine mora data sñia. erãt pati demões mi kfoꝝ aias ad inferos ptrahẽtes. Jn quoꝝ typo dr de mistris assueri ad suspendiũ amã patis Necdũ verbũ de ore reg' exibat. stati operuerũt faciẽ eꝰ fui regis. hinc Hugo. Tortores horribiles q̇ nunq̃3 mitent erũt pati vt data sñia te rapiant ad tormenta. tũc miserabilit̃ dices Susceperũt me sic leo patꝰ ad predã ⁊c̃ abstrahẽtes sc3 a facie dei ⁊ scõꝝ. O dolor ineffabilis. o pẽa indicibilis tã amarissime sepationis De q̃ Bernar. i meditatiõib3 Quisputas meror erit. q̃s luctꝰ. q̃ tristicia cũ sepabũtur mali a cõsortio iustoꝝ ⁊ visiõe dei. Certe dr Chry. in de repatiõe Nõnulli inquiẽs ĩpitorũ putant sibi satis esse ⁊ optabile videri. si tm̃mõ careãt iehẽna. Ego aũt multo grauiores q̃3 iehenna ẽ dico eẽ cruciatus remoueri ⁊ abijci ab illa gl'ia Nec put̃ ita acerba eẽ illa iehẽne supplicia. vt sũt illa de quib3 ait quidã deuotꝰ Torquet̃ is inquiẽs q̇ arcet̃ a ↄspectu xp̃i. Hoc crede mihi penis oĩb3 grauiꝰ ẽ. ⁊ h̃ ẽ solũ q̃d supat iehennã. Vere tũc peccatores infirmabũtur ⁊ ibũt a facie dei Juxta illud Hiere. xviij. Dorsũ ⁊ nõ faciẽ oñdam eis in die pditionis eoꝝ. Tristissimus eñ discessus ẽ a deitate Diiudicet hic meditãs si graue sit in pñti excludi a societate bõa. q̃to grauius erit diuorcium illud sempiternum.

De iudicij execũtiõe ⁊ penis dãnatoꝝ. § . ij E

Nunc de iudicij execũtiõe tangendũ Quõ. s. sic sepatis ip̃ijs a iustis. nõ satis hocerit ad pẽa3 sed mox execũtio fiet vt deijciãtur in ignẽ eternu3 ad penã illã sensibilẽ ⁊ eternalẽ Nõ eñ differtur pẽa data sñia Juxta illud yꝗ. xvi. Sedebit iudicãs ⁊ q̃rens iudiciũ ⁊ velociter reddẽs q̃d iustũ ẽ. Et vere velocit̃ q2 mox post sñiam fiet hoꝝ delatio ad penã sic sctõꝝ ad gloriã Juxta illud Math. xxv. Jbũt hi in suppliciũ eternũ O quid tũc erit his aĩ qñ ptãti demonum traditi deducẽtur ad ignẽ eterni supplicij vt illic sint sine fine in gemitu ⁊ luctu. pcul relegati a btã patria padisi in iehẽna. nũq̃3 lucẽ hituri iuxta quantitate3 culparũ penas passuri Tũc introibũt in inferiora t're tradẽtur in manꝰ gladij ptes vulpiũ erũt Tũc bestia illa detrudetur cũ suis caracterisatis in puteum demerget̃ babylon in pfundũ. Quis oro nõ expauebit ista. nis eñ horrẽda sũt Jta ꝙ vnꝰ dixit patrum Si possibile eẽt in aduentu dei post resurrectionem mortuoꝝ aias rursus exire a corpibus omnis mũdꝰ moreretur pre timore.

De varijs exercitãdi practicis circa iudiciũ. Ca. viij. y

Verũ q2 plures plus mouẽt fcã q̃3 verba Jdeo ponimus hic aliqua sensibilia q̇bus q̇ predicteis nõ mouetur possit ad cõpunctionẽ incitari. Et hoc vel per

Exemplorum remeõrationem.
Judicij huius crebram imaginationem
Plurimã in illud relatam exercitationem

Primo p exemplorũ remeõrationẽ. Vñ debent h̃ ad mentẽ vocari exẽpla de hoc dei iudicio q̃ sunt innumera de q̇b3 pleni sũt exẽploꝝ libri Secũdo poterit se duri cordis mouere ad cõpunctionẽ ⁊ pñia3 vt3 de abbate pastore p iudicij hꝰ crebrã imaginationem. Hinc magnꝰ ille abbas Euagrius solet sepe hortari ꝙ frẽs deberẽt diuĩ illud horrendũ iudiciũ imaginari. ⁊ quasi corã eẽnt sic timere lugere ⁊ metuere vt3 in vitaspatꝝ. Et sic se hõ deberet ↄstituere. ⁊ circũ circa hec videre Scilicet

Ecce deus. cahos ac itꝰ. foris. vndiq̃3 fror.

Hoc ẽ succinctius ꝙ vndiq3 erũt eis angustie. Nam supra apparebit deꝰ Judex iratꝰ. Jnferiꝰ cahos patens infernꝰ A dextris pctã accusantia A sinistris infinita demonia ad infernũ trahẽtia Jntꝰ vrgẽs ↄscia Exteriꝰ ardẽs mũdi machĩa Jbiq3 vix saluabit̃ iustꝰ cogitet ergo pctõr vbi manebit. Memi me a quodã venerabili patre vidisse figurã sub hoc scemate depicta3 ⁊ eũ in medio quasi cõstitutũ Sicut etiã narrat Alfonsus de heremita qui hec verba sepe scripsit. sepius legebat. sepissime sibi dicebat O aĩa mea scias ⁊ recognoscas quid oparis dũ potes. anteq̃3 venias ad iudiciũ. in quo leges oĩa q̃ fecisti. in rotulo cõsciẽtie vbi angeli a dextris. demones a sinistris vbi desereris ab oĩbus amicis ⁊c̃. Memẽto ergo mõ du3 po

tes creatoris tui Et hec recolēs tremebat flebat ⁊ fremebat Tertio poterit sibi bō īcutere ꝯpūctionē ꝑ variā circa iuditiū exercitationē Circa qđ varij varie se exercebāt Nā quidā prīm cuidā duri cordis dicebat ꝙ sꝑ īcrepationē illi⁹ iudicij corā oculis. habere dēret cogitādo ꝙ dēt deo occūrere ⁊ increpationē ei⁹ ⁊ scōꝝ sustinere Abbas āmon fribꝫ dicebat ꝙ talē cogitationē sibi q̄sq̄ formare deberet q̄lem latrones ⁊ iniq̄ q̄ sunt in carcere iudicādi. qui q̄runt frquēt. vbi ē iudex q̄ñ veiet ⁊ maloꝝ suorū cōscij flēt. Ita monach⁹ dēt aīam suā obiurgare ⁊ dicere Ve mihi quō habeo añ tribunal chr̄i astare ⁊ maloꝝ meoꝝ rationē r̄ddere Si inq̄t sic te exercitaueris saluus eē poteris Gerson āt venerabilis h̄ ꝓ exercitio habuit ꝙ ꝯmeōrando timuit ⁊ añq̄ ꝯueniret in curia iusticie puniēt appellauit ad sedē misericordie ꝯdonātis Iuxta ꝯsiliū apl'i dicētis Adeam⁹ ad thronū ḡcie vt misericordiā ꝯseq̄mur ⁊ grāz iueniam⁹ in oportuno auxilio Vȝ ḡson exemplar appellationis in suis opusculis Hec strictim de iudicio dei De quo q̄ velit legere verba ꝯpūctoria lōgi⁹ deducta Legat meditatiōes effrem ⁊ scōrum scripta Amen

Titulus xxxvij. de regione purgatoria Ca. i.

A s Ancta ⁊ salubris ē cogitatio ꝓ defūctis exorare vt a pctis soluāt̄ secūdi mach. xij. Sexta regio ē regio Purgatoria ⁊ infernalis. de q̄rum p̄ma ē ꝑ sc h̄ nūc disserēdū. quā Bernar. vocat regionem expiationis Ad q̄ȝ sepe recēdū ꝑ ꝯpassionē ꝑ coꝝ q̄ illic agūt̄ studiosā cōsiderationē. Multa eñ sūt q̄ nos ad aīarū subuētionē inducere dñt vt pȝ infra Ad c⁹ ingressum se sc cohortat̄ Btūs bn. in s̄mo nibꝫ de diuers̄ dicēs Vadā inq̄t in istā expiatiōis regionē ⁊ videbo visionē hāc grādē. quō pi⁹ pr̄ gl'ificādos filios in manu tēptatoris r̄linquat nō ad occisionē sed ad purgationē. nō ad irā sed ad misericordiā vt nō sint iam vasa ire apta in iteritū sed vasa mie ꝑparata ad regnū Surgā ḡ in adiutoriū illis Inꝑpellabo gemitibꝫ. iplorabo suspirijs orōibꝫ intercedā. satisfaciā sacrificio singulari si forte videat dñs ⁊ iudicet Vt laborē ꝯuertat in reqem miseriam ī gl'iam. ꝟbera in coronā. his eñ ⁊ huiusmodi officijs pt coꝝ pñia resecari finiri labor destrui pena Per curre igitur q̄cūq̄ fidelis es aīa regionē hāc expiacionis. ⁊ vide q̄d in ea fiat. ⁊ ī nūdinis istis fac sarcinā tuā affectū ꝯpaciēdi Hec bnar⁹. Suadet itidē venerabilis gerson. vt sic ad hanc regionem decram⁹ velut ad carcerē miseroꝝ ad coꝝ subleuādā miseriā. vt sic eis ipēdēdo miaȝ remereamur a deo misericordiaȝ

B ⁊ ad ipleam⁹ fraternā charitatē

Quod lata sit regio ista Cap. ij.

p Orro ⁊ eēa h̄ purgatoriū latissima ē r̄gio ista hñt q̄ varia in nūdinis ei⁹ ita vt q̄sq̄ ⁊ hic inueniet accōmoda sibi

	Intellectiu⁹	intellcūalia	illuminatiōes
Sciȝ	affectiuus	deuotiōalia	ad iflāmationes
	exercitatiu⁹	practicalia	opacionem

Vñ s̄m hec poterint distigui tres dicte h⁹ regionis

Quanta habeat h̄ ꝯsiderare studios⁹. §. i C

p Rimū igit̄ iuenit h̄ studiosus magnā copiā ꝓ exercitatione ⁊ illuminatiōe intellcūs. q̄ppe vbi innumera ⁊ quidem satis difficilia occurrunt ꝯsiderabilia Int̄cetera aūt h̄ principali⁹ ꝯsiderāda

Qȝ sit. qualis. vbi. cur. ē ne statū. q̄ reuelāt

Hoc ē vt apci⁹ dica⁹. poterit h̄ studiosus ꝯsidare scȝ

Qȝ purgatoriū sit	Quale sit ⁊ q̄liter sit	
Vbi in q̄ loco sit	Cur purgari ꝯtigat	h̄ āt breuit̄
De aīaꝝ purgādarū status qualitate		tāgēda
De earūdem apparitionibꝫ ⁊ r̄uelatiōibꝫ		

De p̄mo idest de purgatorij existētia vtrū sit Vere tenēdū ꝙ sit licet greci discrepēt i hoc a latinis ꝓ eo ꝙ pauca repiant̄ de eo expr̄ssa in scpturis Ex multis tñ ⁊ multipliabꝫ vijs h̄ esse ꝯꝓbat̄ Sciȝ.

Scripta docēt sci. mos exēplum rationes

Id est ꝓbat̄ ex diuinis scpturis vt de ciuitate dei deducit Aug⁹. Item scōꝝ apl'oꝝ ⁊ doctorū orthodoxorū autoritatibꝫ Tertio ex more ecciastico Quarto ex varijs verisimilibꝫ exemplis ⁊ appitionibꝫ Postremo ex efficacibꝫ rōnibꝫ q̄s introducūt docti ī eorū scriptis quarū potiores sunt iste

ī merij ḡ	dei iu	soli pu	ꝯtrijs pur	ne negligētia suf
ī p̄mijs	sticia	ñ ri cord	gant̄	fragetur
	patit̄ ī vltū	viōbūt deū		

Distāt. iust. puri. ꝯtraria. negligit. haud q̄s

Vere ergo tenēdū purgatorium esse

De scđo āt q̄li purgatione purgēt̄ Non tam clara determiata certitudine ꝑ scpturas determiatū. Necessariū ē eī cū corꝑali spūalē ponere ignē de ꝑ se purgatīm. puta charitatem ⁊ amorosā afflictionē. q̄ sine oēs corꝑles ignes ad purgationē sunt inefficaces vt deducit scūs thomas dicens in suo ꝯpēdio. Habent inq̄t pene ꝙ sint purgatorie ex ꝯditione eoꝝ q̄ eas paciūt̄ in q̄bꝫ ē charitas ꝑ q̄ȝ volūtatē suā diuine cōformāt. ex cui⁹ charitatis virtute penas q̄s paciunt̄ eis ad purgationē sunt Vñ in his q̄ s̄ñ charitate sūt sicut i dānatis non purgāt ⁊c̄. Id ⁊ plenius Raynerius in sua pantheologia Non ergo mirētur nō obtēdāt aures doctissimi viri. si audierit de purgatorio amoris vl' desiderij. varijs eñ vijs nouit ad ꝑfcīm deducere de⁹. vñ celestiū bonorū desideriū vere purgatorius est ignis De h̄ purgatorio desiderij pulchre dr̄ in reuelationibꝫ brigide mechteldis tōdali ⁊ alijs visionibꝫ scōꝝ Porro de loco purgatorij vulgo dr̄ dupliciter hūc assignari scīȝ s̄m legem cōem ⁊ sic dicūt eū esse in pte inferni iuxta limbū p̄m Hugo aūt nullū detminatū vult assignare locū Et Aug⁹. abdi

ta receptacula vocat. Sed scūs Greg. in dialogꝫ vid tur velle illud. Uel assignatꝰ locꝰ ꝺm dispōnē spēalem Et sic dicūt ꝙ aie purgāt in diuersis locis Istꝫ rōnibꝫ vt poscāt q̄ crimina alioꝝ ob viuoꝝ i faciliorem
F libatiōes ibi ꝯiscit orōnem structōꝫ purgatōeꝫ

Poscāt peccarūt. meritis. doceāt. leuiꝰ fert

Prosequūt hec in aurea legēda singla singlis exēpl.
Porro cur ꝛ q̄bꝫ de causis purgari ꝯtigat. Multi mltas cās assignt. puta ꝑ tarditate ꝯuersiōis ꝑ petis minutis. ꝑ mētis ipuritatibꝫ ꝛ ipfectiōibꝫ. ꝑ malis amoribꝫ ꝛ affectibꝫ depurēt vt digni fiāt thalamo tēplo solio dei vt Guil. tractat in de vniuerso Aug. tñ dt difficilimū istud eē inuenire ꝛ piculosissimū definire De postremis duobꝫ trāsimꝰ. lꝫ multas hēant q̄stiōes nō inutiles. qm̄ deuotꝫ magis q̄ studiosꝫ scribimꝰ
Meditabilia ꝯpūctia d purgatorio Ca. iiij.
n Unc ꝯpunctiōis ꝛ deuotiōis materiā colligemꝰ cōpunctis ꝛ deuotis regiōis istiꝰ Et p̄fecti sunt ea pncipalia illis ꝯsiderāda. ꝛ omi notatu dignissima. vt puta
De Purgatoriaꝝ penarum qualitate
ad succurrenduꝫ aiabus inductibilitate
G Suffragiorū varietate.
De quibꝫ singulis paucis nos expediamꝰ ea q̄ super his aliꝗ dicant assignātes. De primo. i. purgatoriarū penaꝝ qualitate. nota hoc versu

Acris. diuersa. sterilis. dānosa. ꝙ lōga

Nā vt de pena sensibili tm̄ loq̄mur. post de pena dāni dicturi. vtraqꝫ vt aiūt nimiū ē acerba. adeo vt minima pena purgatorij. qd tñ Bonauē. negat acerbior ē q̄ grauissima pena mūdi. Et hoc tuꝫ ex pte ignis affligētis. q̄ tāet si exnꝰ nō ē. miro tñ mō grauis ē Itē ex pte aie paciētis. vtꝫ infra q̄ sūme est sensibilis Itē ex pte iudicis penā infligētis q̄ plꝰ q̄rit emēdam q̄ penā. ꝛ ergo punit negligentiā p penā acerbā. declarant hec in speculo p varia exēpla. Agit itē de hoc in pantheologia. sub titulo Pena Non ergo mima cōtemnamꝰ. ne tā acerba supplicia illic luamꝰ Secūdo ē in purgatorio penaꝝ diuersitas. Nā q̄ttuor illic pcipuas afflictiōes eē tradit Anthoni. s. ex priuatione visionis dinę ad tps. Secūdo ex insultatiōe demonū. Nō tñ vt aiūt torquētur ab eis Tertiꝰ ex afflictiōe materialis ignis Quarta ex ꝯsideratiōe negligētie subuētionis. vt ꝑsequitur in pma pte sūme. Uel est illic penarū diuersitas ꝑ varietate meritoꝝ Preꝫ uemꝰ igit nos a multis negligētijs. si torq̄ri nolimꝰ multis tormētis Tertio ē illic Penaꝝ sterilitas: Ita vt aiūt ꝙ q̄libet pena purgatorij infructuosa est ad meritū Sic ꝙ tm̄ ē satisfactoria non meritoria Tps em̄ pñs ē tps merendi ꝛ serēdi Illic recipiendi ꝛc. Nā sunt septē āni fertilitatis in q̄bꝫ pt hō acq̄rere grām ꝛ gliam. sed illic anni tūc restant in q̄bꝫ nec arari nec meti pōt. Quarto ē ꝛ dānositas, ita ꝙ purgatorij pena nō tm̄ ē infructuosa q̄ ad meritū vt aiunt. verūetiā dānosa differēs ꝛ priuās a dei cōspectu Et vere inestimabile dānū a dei visiōe retardari. vel paululū. Eya igit hoc dānū attēdamꝰ ꝛ a negligētijs q̄ dilationē causant ꝛ aioꝝ ipuritatibꝫ pcaueamus.
Quinto ē in purgatorio penaꝝ plixitas ꝛ diuturnitas Qr pena de q̄ se possꝫ hō expedire dū viuit i spacio vniꝰ diei ꝑtēdit vt dicūt in purgatorio p spacium forte vniꝰ anni Iuxta illd Ezech. iiij. Fili hōis diē ꝑ anno. diē inq̄ꝫ ꝑ anno dedi tibi vt de filijs isrl in deserto Quāuis hec autoritas vtꝫ nō vrget.
De aggrauantijs penarū purgatoriaꝝ Ca. q̄rtū.
n Otandū quoqꝫ ꝙ q̄uis pene hc purgatorie i se sunt grauissime Ex mltis tñ aggrauantijs reddūtur grauiores Et potissimū ex istis

Cōis. sēsus. auida ē ꝙ grauis iuuat haud

H Id ē pmo aggrauat purgatorij pena ex eiꝰ (quis. cōitate vel gn̄alitate. q̄. s. totā aiaꝫ gn̄alr in oi potentia ꝛ pte affligit Tota em̄ aia patit q̄ simplex ē. O vere grauis pena q̄ gn̄al Altera ē ex sensu ꝛ pceptibilitate Tāto em̄ aliq̄d magꝫ dolet de aliq̄ lesiuo q̄to magꝫ ē sensitiu ꝛ pceptiuū doloris. vñ dolores q̄ fiūt in locis marie sensitis g̃uissimi sūt. Et q̄ totus sensus corpis ē ab aia Iō si in ipaꝫ aiaꝫ aliqd lesiuuꝫ agat videt ꝙ ipa marie affligat. pſtim cū sit nobilis ꝛ tenerrie nate Tertio aggūat ex auiditate Qr affectꝰ quo desiderat sūmū bonū pꝰ hāc vitā ē in aiabus scis intēsior. q̄ nō retardat eaꝝ affectꝰ mole corpis quo q̄ affcūs i illud bonū itensior eo absentia molestior. Silr ex termi ꝑpinq̄tate Quo ei termio q̄s ꝑpinquior eo mora grauior Quarto aggrauatur hec pena ex grauitate ꝛ acerbitate scꝫ ignis affligētis Quāuis āt ignobiliꝰ nō agat i nobiliꝰ. nec etiā p ꝯñs corpꝰ in spm̄ natalr Qd tñ vlr nō est verū vtꝫ ꝑspicienti. Agit tñ ignis ille purgatoriꝰ nō naturaliter. sꝫ vt instrumētuꝫ dine iusticie in aias detinēdo eas ꝛ affligendo. lꝫ mō a nobis iperceptibili Postremo aggrauat hec pena ex subuensentiū paucitate Eito em̄ viui mortuos tradūt obliuiōi Uñ ꝛ illd lugubre Job rit. clamare videt. Misereml mei ꝛc. Et cū Joseph incarcerato. memēto mei cū bene tibi fuerit Sꝫ heu succedētibꝫ ꝑ spis mima cura ē pro aiabus Uñ quisqꝫ p se sollicitꝰ eē deberet in vita ꝛ nō ꝯfidere ill Sūt em̄ socij mēse ꝛc Et vere grauissimū ē eis hoc videre
De pena dāni aiaꝝ in purgatorio. §. pmus
p Oro de pena dāni q̄ lōge grauior pori quis ambigit Inestimabile em̄ dānū a dei visiōe retardari. Nā si teste Augꝰ. Tāta ē pulchritudo iusticie ac tāta iocūditas lucis eterne icōmutabilis veritatis atꝫ sapie vt si nō liceret āpliꝰ i ea manere q̄ vniꝰ diei mora pp hoc solū inumerabiles anni huius vite pleni delicijs ꝛ affluentia tpalium bonorū rcē meritoqꝫ cōtemnerētur. Si inq̄ꝫ tāta ē fruitio I

illiꝰ claritatis. quis estimabit quā malū sit retardari ab ea Uere vere nulla maior ē pena q̄ȝ visionis diuine carentia. Ita ꝙ mille mille iehennas ſm Chrẏ. excedat Et ergo est afflictio maior aiarū q̄ aggrauātur pp ista. Cū quia absoluti a corpe mortis corpe aggrauāte ⁊c. aptiꝰ illud bonū tā sūmum dinoscunt Cū qꝛ illud sūme ⁊ itentissime cupiunt. Nā affcūs quo aia sepata a pondere corpis absoluta desiderat sūmuȝ bonū. maior est ⁊ intensior q̄ȝ affectꝰ cuiuscunqꝫ rei tpalis in hac vita maxime cū iam tpus habendi aduenerit. Uñ quātomagis desiderat tāto dilationem molestiꝰ fert ⁊c. Cū maxie penā grauat ꝙ per suā negligentiā ⁊ culpā. dilationē euenisse cōsiderat quā per feruorē charitatis potuisset amouisse in vita Ex itaqꝫ oibus qꝛ ⁊ magis aia disposita ⁊ sūmi cogitiua boni. ⁊ sūme desideratiua ⁊ sua culpa dilata nimirū si dolet. Si enī spes q̄ differtur affligit aiam q̄ȝto maius ē bonū spatum ⁊ magis cognitū ⁊ tāto in expectando afflictio maior. ⁊ q̄ȝto dilacio ꝓlixior: tanto acerbior dolor Adeo ꝙ nulla durior pena q̄ȝ dilatus amor.

De ad succurrendū aiabꝫ inductis Cap. v

N Unc de altero mēbro scȝ de ad succurrenduȝ aiabus inductibilitate videamꝰ Qȝ. s. libent̄ eis subuenire dēmus cū multa ad id iductia
R hēmus Quorum quedā sumūtur:

Ex pte: dei ⁊ scōrum / aiarū ipaꝝ / nri ipsorum — Inductia aūt ex pte dei ⁊ sctōꝝ ꝯplectūt h versu.

Nā dñō placet āgelicis. scis. monȝ ⁊ vult.

Primū inductiuū ē qꝛ hoc deo summe. s. ⁊ indiuidue trinitati sūme placet. Nā dum aiabꝫ subuēimus deū hōramꝰ ⁊ gratissimū obsequiū faciīꝰ Nā sic eꝰ imaginē liberamꝰ Et iā palam ē ꝙ honor imaginis ptinet ad prothotipū. Itē sic dei cooperatores sumus iuuādo vt sic pris ꝑdestinatio citiꝰ ipleatur. Filij redēptio effectū sortiat. spūsscti electio ⁊ volūtas ꝯpleatur O quātū illū dñs diliget q̄ ei thesauruȝ gratissimū erga quē cor suuȝ apposuit ꝓ quo oia dedit. aiaȝ loquor xpianā ex tormētis liberauit Secūdo āgelos letificamꝰ qꝛ coꝝ ciuitatem ⁊ ruinā restauramꝰ aīmas orōibꝫ illuc deducēdo. coꝝ custodie coopamur ⁊ gaudiū augmētamꝰ Nā si gaudiū ē illis super vno peccatore pñiaȝ agēte: mlto āpliꝰ sup aia aduenīete

Tercio scōꝝ oim nobis fauorē ꝓcuramꝰ duȝ pro aiabus oramus. qꝛ sic coꝝ nūerum augemꝰ. gl'iam augmētamꝰ. ⁊ expectationē ꝯplemus Expectāt enī eos iusti donec veniāt. O quāto eos desiderio excipient sancti a quibꝫ totiēs sunt letificati. Quarto q̇a in scripturis deꝰ ad h monet. vtȝ i pluribꝫ locꝭ Eccli. vij. A mortuo nō ꝓhibeas grām tuā. Itē Machab. xij. Scā ⁊ salubris ⁊c. Quinto aiabꝫ subuenire debemꝰ qꝛ vult scȝ eccl'ia. qꝛ est eccl'iasticū institutuȝ. q̄ ad hoc singulare officiū ordinauit missas ⁊ memorias instituit Ita ꝙ nulla missa dȝ celebrari qui defunctoꝝ debeat meōria fieri Cū ergo tā deo grata. tam angelis ⁊ sctis placita iuste indicta sit defunctorum meōria. vere crebriꝰ ⁊ deuotiꝰ ē a nob celebrāda

Inductiua ex pte aiarum. §. primus

F Ed iā annotemꝰ etȝ inductia ex pte aiaꝝ ipaꝝ
Et sunt ista Status scȝ caꝝ ꝯsideratio

In penis iopes. fracti. victi. secus ⁊ non. I

Primū qꝛ sūt in durissimis vt ex dcis pȝ penis cōstituti. vñ valde est durꝰ q̇ nō miseret ⁊ subuēit dū pt illis Nā tanta acerbitate affligūtur. tāto acerbitatis lāguore afficiūtur vt nullꝰ tā durus i mūdo tyrānus q̇ eis nō succurreret si hoc plene nosceret Alterum ē qꝛ inopes sunt ⁊ paupes ꝑciū redēptiōis nō hñtes Unde oremꝰ Aias paupȝ tuorū ne obliuiscaris in finē Tercio ꝯpatiendū ⁊ succurrendū ē eis qꝛ ipotentes sūt ad opandū qꝛ sedent in tenebris ⁊ ꝯfracti sunt viribꝫ. vñ eis opari ipossibile est. Oȝ opari dum dies ē. qñ enī venit nox neō pt opari. O negligentiā nrām Uidemꝰ nos incarcerari ⁊ negligimꝰ opari vt possimꝰ liberari Quarto qꝛ vincti sunt ita vt meritorie nihil valeāt opari (vt cōiter tenet) nec proficere in meritis. ac per hoc nec semet liberare neqꝫ iuuare vnde studiose illis succurrendū. Postremo iō vel maxime debemus eis succurrere qꝛ secus nō poterit exire nisi plene fuerit satisfactū Imo nisi ipe fuerint pfecte ⁊ thalamo digne Nil enī cōtaminatū intrabit in illū. Unde nec malleꝰ aut securis audita sunt i tēplo. Uñ debemus libēter eis succurrere pia oratione orantes quo desideriū eorū cōpleatur in bono Unde nimis est crudelis qui nō cōpatitur ill'

Inductiua ex pte nostri. §. secundus

T Ercio sunt inductia ex pte nri ista scilicet

Ordo petēt. meritū. maiꝰ septē tibi fiet M

Primū inductiuū quia hoc exigit ordo ⁊ lex naturalis Iuxta illud. Quecūqꝫ vultis vt faciant vobis homines omnia eadē facite illis Nā ⁊ sic irrōnalia iuicē succurrūt. vt ait Albertꝰ Cerui ⁊ elephātes. Et nos alter alteriꝰ onera portare dēmus. Nam ⁊ idē exigit ordo ⁊ lex charitatis vt omni tempore diligat q̇ verus amicus Hinc dicitur Joannis. i. Qui viderit fratrem suū necessitatem patientē. ⁊ clauserit viscera sua. q̄uo charitas patris manet in eo. Secundo eis succurrere debemꝰ ꝓpter vtilitatem nostram: q̇a petent instantiꝰ pro nobis in patria cuȝ per nrās ꝑces liberate fuerint ex pena. sunt hinc exempla multa Intercedamus ergo pro fidelibus defunctis vt aliquando orent pro nobis. Tertio debemus eis succurrere quia sepe benemeriti sunt de nobis i via. q̇ppe qui impenderunt beneficia plurima. vnde ⁊ dicitur. Reg. i. dauid israhel inuitabat ad fletum sup saul ⁊ Jonatha. quia multiplex impenderāt beneficium Et ecce nūc clamant de tormentis qui dum vix

erant multa mala libent̄ sustinuissent ꝓ nobis nec eis rñdemꝰ aut succurrere curamus O vere mag̃ ibumanitas crudelitas grãdis nr̃a. Vñ verendũ ē ꝙ vindictã clamabũt sup duris ⁊ ingratis. Quarto libẽter ꝓ eis orandũ qꝛ hoc iuxta Hider ē magis meritoriũ ⁊ maius bonũ. Nam si in inferno ē ego gradum glorie merui quia opꝰ charitatis feci. Vel saltem me ad grãm si extra eã sum ꝑ hoc disposui Aut est i purgatorio Et tũc licet ſm mltos nihil mihi mereri possꝫ aut sibi. Tñ ſm aliquos ꝓ me p̄t exorabiliter orare. sicut Hieremias ꝓ isrl' in lymbo. Aut aie sunt aut erunt in celo. ⁊ tũc noscẽt eos q̄ orauerũt ꝓ eis ⁊ longe instãtius orabũt ꝓ ipis. etiã si nõ profuisset eis eorũ orõ qꝛ affectũ attendẽt Secꝰ est aũt de viuo inq̄t q̃n do oro ꝓ eo Qꝛ forte ꝙ pro eo oro ignorat Et sic non redorabit Aut ē ꝑtõr ⁊ sic parũ ea valebit Totũ ergo qđ defunctis ipendit̃ in nr̃m redũdat meritũ ⁊c̄. vide in p̄ceptorio Scđm alterã ãt ꝯsideratione alicq̄ dicũt meliꝰ orare ꝓ viuis ⁊c̄ Quinto qꝛ q̄ ꝓ defunctis orat septẽ mie opa eis ipendet. vñ ⁊ eiꝰ miserebitur deꝰ. Cibat em̄ esuriẽtes pane angeloꝝ. dũ eas p̄ cibꝰ deducit ad regnũ celorũ Secũdo potamꝰ sitiẽtes. dicũt em̄ Sitiuit aia mea ad deũ fontem viuũ Tertio vestimꝰ nudos nuptiali veste. vestitu deaurato. Dũ em̄ charitatem nrãm ꝯsiderant charitatẽ in nos actuant Quarto ꝑegrinos ⁊ exules hospitamur dũ i domũ dñi letãtes p̄cibus deducimꝰ Quinto captios de carcere educimꝰ Infirmos illos ⁊ amore languẽtes visitamꝰ. In terra tandẽ viuentiũ i domino tandẽ btõs sepelimꝰ Quisquis cupis vt tui misereat̃ deꝰ. fac ꝑ hec ꝓmo miserearis Postremo iõ potissimũ eis subuenire dẽmus. quia nobis sic fiet Quippe in q̃ mẽsura mẽsi fuerimus remetiet̃ nobis. Iuxta illud Ruth. i. Faciat vobiscũ deꝰ miaꝫ sic̄ fecisti cũ mortuis Sic em̄ deꝰ sepe dispõit ꝙ tm̄ quis recipit in alia vita quantũ facit libenter in hac vita Nã iuxta Bedã Indignꝰ erit oĩ suffragio q̄ defunctorũ imemor fuit in hoc sclo. vt pꝫ in multiplici exẽplo Ob hec ⁊ hmõi plurima libẽter orare dẽmus ꝓ defũctis ⁊ ipendere eis bõa. qꝛ scã ⁊ salubris hmõi est. vt pꝫ memoria.

De suffragiorum quibus anime iuuantur qualitate Capitulum sextum.

i Am videndũ est de suffragiorum quibꝰ eis subueniendũ est qualitate. Et solent in genere assignari quattuor principalia Vt sunt oratio vel christi capitis vel mẽbrorum. Et sic liberantur ꝑ modũ intercessionis. In missa. Orationibus. Vigilijs Vel per modũ redemptiõis. ⁊ sic est elemosina qua redimũtur peccata. Vel proprie solutionis vt ipi penas plene luant in purgatorio. Quarto ꝑ modum aliene pro eis afflictionis: vt Ieiunijs. afflictionibus. disciplinis. ⁊ huiusmodi multis. sicut legitur de multis sanctis: In genere tamen sunt multa alia plura suffragia. quorum hec precipua.

Flẽs. pete. castiga. munꝰ da. redde celebra

Hoc est iuuãtur pijs fletibus. deuotis orationibus. Penitentialibꝰ afflictionibus. largis elemosynis: debitorum solutionibus. Maxime aũt missarũ celebrationibꝰ. quẽadmodum a multis longe dedũctũ est autoritatibus. rationibus. ⁊ exemplis in libro apũ. presertim ⁊ in speculo morali Offerent se plurima circa hec suffragia considerãda. Scilicet Que anime per ipsa possunt iuuari. Qua ratione eis possunt prodesse. Si equaliter omnibus prosint Qualiter ea noscant. Et si malorum orationes eis proficiunt. Aliquid igitur pro nostris hic dicamus. Qꝫ scilicet si volent suis suffragijs animabus proficue prodesse studeant non multiplicare et verbosari. sꝫ ex caritatis feruore ⁊ in vnione dominice passiõis ⁊ ecclesie ⁊ sanctorum meritis ea fundere. Sic em̄ magis proderit exigua vna oratio q̃ꝫ multarũ inaduertens replicatio. Docuit ergo dominus Mechteldim. reuelauerunt hoc aĩme quibusdam. Hinc in legendis vigilijs deuoti quidam ordinant. ita sua exercitia vt in vnione meritorum christi reducantur omnia. Vt Psal. v. In honorem quinq̃ꝫ vulnerum. pro eã obsecrantes veniã quinq̃ꝫ sensuum Deinde primũ nocturnũ ad vite christi ingressum. Alterum ad eius ꝓgressũ. Tertium ad passionis egressum. Laudes ad septem verba quasi impendentes septem misericordie opera. Sic lectiones aut Responsoria ordinant ad trinitatem sanctã. virginẽ beatam. ⁊ ceteros septem ordines sanctorum. obsecrando scilicet per dei misericordiam ⁊ sanctorum merita q̃tenus anime ducãtur ad ea que aspirant gaudia. Possent hec plenarius dici. sed cõmittimus cuiusq̃ꝫ exercitatiõi

Exercitandi practica

p Oterit se homo multipliciter exercere in regione ista scilicet per superiorum meditationem crebro hec retractando. Ad multa eniꝫ valet horum frequens recogitatio. presertim vt Vincentius dicit ad ista scilicet quia a culpa reuocat. In tẽtatione a ruina peccati cõseruat. Munit ad paciẽtiam. prouocat ad cõpassionem ⁊ misericordiam. Inducit ad penitentiã ⁊ valet ad ꝑseuerantiam. Vt singula late deduci possent per exempla Secundo potest se homo exercere per viuã penarum purgatoriarum imaginationem suꝑpsius si eas ferre poterit diiudicationem. sic multi patrum egerunt ⁊ grauissimis penitentijs sese afflixerunt. Sic etiaꝫ magnꝰ cãtor parisiens̃. vt scribit Vincen. Vt eterna tormẽta euaderet ⁊ et̃na bona obtineret In exitu suo rogabat dñꝫ q̃tenꝰ eũ põeret i purgatorio vsꝫ ad diẽ iudicij idipꝫ ẽcũstãtes obsecrãdo vt secũ dñꝫ s̃r hexorarẽt

forte hoc de purgatorio de q̃ btã maria appuit brigi‑de orãti ꝓ aĩa heremite sc̃i dicẽs Attẽde ꝛ scias filia. ꝙ aĩa hꝰ nõ stati intrauit in celũ qꝛ nõ hũit ꝑfcm̃ dis‑soluẽdi desideriũ. Et iõ detinet nũc i illo purgatorio desiderij vbi nulla pena ẽ nisi solũ desideriũ ad deũ ꝑ ueniẽdi. Hec in q̃rto libro reuelationũ eiꝰ Sil'e i vi‑siõibꝫ mechteldis Silia de hoc desiderij purgatorio hñtur, in multis visiõibꝫ. q̃ lõ a q̃busdã ñ acceptãtur qꝛ aĩas solo desiderio purgari ꝛ lãguere dicũt. Jmo ꝙ tl'is ꝑfectio necãria ẽ ex scripturis elicit qꝛ nll'us ad mittet maculatꝰ in regno nec spõsa a sordibꝫ ꝛ men‑struis malaꝝ affectionũ nondũ depurata. nec nup‑tialiter amãs ẽ thalamo dig̃ Si g̃ diu nolimꝰ purga‑ri ꝛ differri studeamꝰ oẽs inordinatas affectiones ab‑ijcere ꝛ feruẽter deũ amare Amen.

Titulus tricesimus octauus. De regiõe infernali Capitulum primũ

A Jmitte me vt plãgã paululũ dolo‑rẽ meũ añq̃ȝ vadã ꝛ reuertar ad ter‑rã tenebrosã ꝛ opertã mortis cali‑

B gine. terrã miserie ꝛ tenebraꝝ vbi vmbra mortis ꝛ nullꝰ ordo sȝ sẽpi‑ternus horror inhĩtat Job x. Jam videndũ ẽ de regione infernali quã sctꝰs Job satis horrendã describit sub verbis dictis Ad cꝰ crebrũ ingressũ multa pñt vt sup̃ fcm̃ ẽ assigna‑ri inductia. sȝ ceteris omissis. de his sepe memisse d‑bemꝰ qꝛ hoꝝ meõria satis vtil' est ꝛ pl'a adducẽs bo‑na vñ ꝛ a multis sepe suasa. Jnter cetera aũt ꝓfunda nõ perfũctoria hec infernaliũ suppliciorum medita‑tio. Hec adducit bona Scilicet

Penitet. obseruat. robur. patiẽs. qꝛ spnit.

Primo inq̃ȝ penaliũ tormẽtoꝝ meõria ꝓuocat ad pñiam agẽdã. vñ. ps. orabat. Couertãt pctõres ĩfer‑nũ .s. ꝑ cõsideratione vt sic couertãt ad pñiaȝ Hinc q̃dã cuidã. Si inq̃t nõ potes hrẽ lachrimas pone añ oc'los fumũ inferni ꝛ eiꝰ penas ꝛ verte te ad aq̃lonez vñ pãditur oẽ malũ ꝛ sic hẽbis vt pȝ i ml'tꝭ exẽplis.

Scd̃o hec meõria a pctis ꝑseruat. vñ narrat btũs Anathasiꝰ de ãthonio scõ ꝙ q̃tiẽs tẽptabat de pctõ: totiẽs ad mentẽ reuocabat pẽas eterni incẽdij pctõ d‑bitas. ꝛ sic liberabat ꝑmanẽs imunis a pctis Et vña‑bilis Gerson sil'e ꝯsiliũ dat Tertio in tẽtatiõe ꝯfor‑tat ꝛ roborat. Hinc cuidã tẽtato ꝯsiliũ senior dabat vt tẽtationẽ vinceret. Qȝ .s. faceret sic nutr̃ q̃ cuȝ vult pueꝝ ablactare ab vbere perungit aliq̃ amaritudine quã sentiẽs puer refugit Sic inq̃t tu tẽtatiõi oppone amaritudĩcȝ inferni Quarto aiat ad paciaȝ Facili em̃ pacia tolerat mala pñtia q̃ timet futr̃a Hic Gre. ait Sci inq̃ẽs tpalẽ penã lucꝝ putãt qꝛ ꝑ hãc etnaȝ euadere nõ formidãt Postrẽo ad mũdi ꝯtẽptũ pro‑uocat vtȝ in miracul' de scõ Joã. euãg: Sic mgr̃ Jor‑danꝰ quẽdã ad mũdi ꝯtẽptũ induxit ꝙ rogauit q̃ti‑ens pulchra mẽbra sua inspiceret. cogitaret ꝙ mag‑nũ dãnũ eẽt ꝙ in inferno arderet. ꝛ sic ꝯuersus fuit. Sic alter alteꝝ ꝯuertere ꝛ ad mũdi ꝯtẽptũ trahere volẽs. id tm̃ expetijt ab eo. vt vel amore sui qñ came‑rã intraret ꝛ lectũ cuiꝰ culcitra mollis erat videre se‑cũ cogitaret q̃lẽ camerã ꝛ lectũ in inferno hrẽt dicen‑do illud ys. xiij. Cõcidit cadauer tuũ detracta ẽ ad in‑feros sup̃bia tua Subt' te sternet tinea ꝛ opimẽtũ tu‑uȝ erũt vermes. qd̃ vbi paululũ fecerat plene mũdum ꝯtẽpsit. hic abbas Amõ cuidã rogãti vbũ salutꝭ di‑cebat Meõrare coꝝ q̃ in inferno sũt ꝛ cogita apd̃ te metip̃m quõ sũt ibi aic in q̃ȝ amaro silẽtio. in gemi‑tu pessimo ꝛ tormẽto mario lachrymas fũdentes Et al' cuidã in cella sedere attediãti rñdit Si inferni pe‑nas cogitares. etꝭ si ꝟmibꝫ plẽa eẽt libent' i ea mane‑res. Crebro g̃ dẽmꝰ hãc regionẽ ingredi ꝛ eiꝰ penas meõrare. lȝ dura sit ne veniãt duriora.

Quãta occurrũt in hac regiõe a studiosis ꝯsidrãda

C St ãt lata regio de q̃ hec in gñe Cap̃. ij. sũt dicẽda. s. cõsiderabilia. ꝯpũctia. ꝛ exẽpla. Jnueit em̃ hic studiosus inumera ꝓ igenij a‑gitatiõe tractãda Uidelicet ista D

Qȝ sit. q̃lis. vbi. modꝰ ardẽdi. ꝙ et euus.

Prio ei ꝯsiderare poterit ꝙ sit infernꝰ qd̃ ꝓbari p̃t varijs vijs. s. scripture autoritatibꝫ. doctoꝝ testio‑nijs. rõibꝫ ꝛ exẽplis. imo ꝛ gẽtiliũ assertiõibꝫ. ꝺducit ista latissime de cĩtate dei. xxi. b. Aug. etiã gẽtiũ testi‑monia adducẽs Platonici ei ĩpunita nulla volebãt eẽ pctã. Loq̃tur de h Uirgiliꝰ pl'ima. Jtꝭ Seneca et alij vt etiã in suo q̃dragesimali Leonar. vtice. ẽ ꝓse‑cutꝰ De altero ãt vbi sit infernꝰ cõiter tenet vt scri‑ptura testat ꝙ sit sub terra. imo i meditullio t're vbi remociꝰ a celo. De q̃ tñ q̃stiõe scũs Greg. sobe satꝭ lo‑quit dicẽs. De hac re nihil temere diffinire audeo Cũ q̃dã hũc in terraꝝ q̃dã ꝑte eẽ putauerũt. Alij sup̃ ter‑rã hũc eẽ existimãt. Quãq̃ȝ nil obstet vt video vt sub terra eẽ credat Aug. tñ d't hoc nõ eẽ certũ Hic alij du‑plicẽ infernũ spiritalẽ scȝ ꝛ corꝑalẽ Et is q̃dẽ i certo q̃dã loco. Spiritalẽ ãt secũ demões deferre dicũt. sȝ satis sit hec tetigisse Porro q̃lis sit infernal' ignis Aug. d't Qȝ ignis inferni cꝰ mõi sit vel in q̃ ꝑte mũdi neminẽ penitꝰ arbitror scire nisi cui spũs dei reuela‑uerit. Uñ nil de eo dicendũ nob nisi hoc ꝙ vtiq̃ȝ corpo‑reꝰ ẽ. De q̃rto ãt. s. mõ q̃ ignis ille ardeat ꝛ puiat etiã sũmoꝝ igenia fatiscũt. Qui aliq̃d inde pulch̃ et rari videre volet legat Guilhel. ꝑisi. i de vniuerso cor‑porali Jmo añ eũ quẽ insequtur egregijssime b. Aug. xxi. in de citate dei. Possent hic varie assig̃ri doctoꝝ opiniones. sed nos acceleramꝰ ad meditabilia cõpũ‑ctionis Poterit tãdem studiosus inq̃rere de pena‑rũ eternitate quõ eterne ꝑmanere possint Et quõ et'‑ni cruciatꝰ debeãtur trãsitorie ꝛ tꝑali culpe. Ad qd̃ a doctis assignãt rõnes multe ꝛ pulchre Sũt ꝛ alia multa q̃situ dig̃. nescio tñ si tã affectui q̃ȝ curiositati deꝟuientia. vt si dãnati videbũt faciẽ diuinam aut san‑

ctorū in glām. si mētis latitudinē ⁊ reꝝ noticiā clarā
hēant ⁊ huiusmodi.

Meditabilia ꝯpūctia ō iferno a duoḻ ētractāda

C n Unc ponēda sūt ꝯpūctiōis medi Ca.iij.
tabilia Et pn̄t in gn̄e ꝓ ꝯpūctiōe attēdi ista

Nōia. terne locū. socios. torqt q̄z penas

Prio ḡ cōsiderāda ē nōim diuersitas q̄bꝫ infernalis
regio denōīatur Insigniū em̄ reꝝ nōia solēt multi/
plicari Et hꝰ sūt nōia tā multa ⁊ horrēda ꝙ sola illa
metū icutere pn̄t ꝯsiderata. ⁊ inter cetera ista.

**Inferꝰ. ac puteꝰ acherō. baratrūq̄ caminꝰ
Tartarꝰ. ast herebꝰ ꝉ auernꝰ stixq̄z iehēna**

Prio dr̄ dānatoꝝ locꝰ inferꝰ vel infernꝰ ab ifero sic
dictꝰ eo ꝙ aīe ipioꝝ eo inferūtur ad eēnalr̄ patiēduꝫ
nūq̄ egressure. Iuxta illud Iob. vij. Sicut ꝯsumitr̄
nubes ⁊ ptrāsit. sic q̄ descēdit ad iferos nō ascendet.
Uel certe dr̄ ab infra eo ꝙ eē creditr̄ sub terra ꝓfūdis/
sime sita Secūdo vocatr̄ puteꝰ aut lacꝰ Ibi Eduxit
me de lacu miserie Et in Apoc. de puteo abissi obscu
ratꝰ est aer Tertio dr̄ acherō eo ꝙ locꝰ ē desolatissi/
mus q̄si sn̄ gaudio vl̄ salute Nā locꝰ ē luctuosus ⁊ la
chryme sūt sn̄ salute Ibi em̄ fletꝰ erit ⁊ stridor denti
uꝫ: meror q̄ sn̄ cōsolatōe Quarto baratꝝ dr̄ quasi
latitudo arta. Qr̄ ē latꝰ locꝰ ad ingrediendū. artꝰ ad
egressuꝫ. Quinto dr̄ caminꝰ ignis Math. xiij. duo
āt sunt in camino. Infra ignis viuidꝰ. sup̄ fumꝰ ob
scurus causans hic tenebras exteriores. De q̄bꝫ lon
gus posset fieri s̄mo. Sexto tartarꝰ nōīatur eo ꝙ
ē locꝰ inq̄etissimꝰ ⁊ turbatꝰ ⁊ tumultuosus. Tumul/
tuatr̄ em̄ puer cōtra senē. filiꝰ cōtra prēm. vtꝫ i exem/
plis: Septio herebꝫ inuenitr̄ a gētibꝫ dici eo ꝙ sem
per adhereat illꝭ tl̄is pena Nā licet diabolꝰ exeat ifer
nū. tn̄ suū sp̄ secuꝫ portat Octauo dr̄ auernꝰ eo ꝙ
sit locꝰ intꝑatissimus q̄si nō vernꝰ ⁊ sine vere. No/
no stix dr̄ Ad stiga q̄ rapitr̄ hic male decipitr̄ Et inuēi/
untr̄ hmōi nōia multa apud poetas q̄ signāt paludes
fluuios infernales Postremo iehēna dr̄ in euāgelio
frequēter s̄m Hieronimū a valle filiorum ennon at
q̄z interp̄tatur vallis tristicie. Hec itaq̄z ⁊ hmōi no/
mina sepe rememoremur vt felici tiore cōcutiamur.

De qualitate loci Mēbrum primū

D s Ecundo est qualitas loci attēdenda q̄ licꝫ ex
nōibus cōijci aliqualiter posset. ex his tamē
lucidius apparebit Et inuenitur inter cete/
ra esse talis.

Sordidꝰ. obscurꝰ. āgustꝰ. ⁊ ifimꝰ horrēs.

Qm̄ em̄ infinita ⁊ iustissima dei sapia collocat q̄/
q̄ in loco sibi ꝓporcionato tenendū est ꝙ sicut petōr
in mortalibꝫ iacēs vitijs vilior est oi creatura etiā in
aīata. Imo iuxta gentiū doctos decies milies deteri
or brutis Et corā deo omi bufone basilisco ac cadaue
re q̄tūlibet putrefacto fetidior ⁊ abominabilior. im/
mo vt ait Guilhel. ꝑisienr̄. Nō est in mūdo tam fe/
da cloaca sicut peccatoris cōsciencia In q̄ua vitioruꝫ
fetor ⁊ scelerū putredo ac impiorū affectuum spurci
cia sunt collecta Hinc ꝑpter hec oia damnatis a sū
mo ⁊ extremo bono auersis debetur vilissimꝰ ⁊ sordi
dissimꝰ locꝰ. Et hic ē infernꝰ vbi oēs scorie colligūtr̄

Secūdo est locus iste obscurꝰ Iuxta illud Collo
cauit me in obscuris Et Trenc. iij. In tenebris col/
locauit me dn̄s. q̄ppe vbi sunt tenebre exteriores Quā
uis em̄ sit ignis. nō tn̄ nisi forte subobscure ⁊ hoc ad
penā lucet eis Nulla em̄ vis ignis poterit illumina/
re noctē illā horribilē. nec limpide siderū flāme O per
pendat q̄ poterit quāte sit pene i obscuro carcere re
sidere ⁊ lumie celi qd̄ dulce ⁊ delectabile oculis care/
re. Hec tn̄ collatio ē nulla Tertio ē angustissimꝰ
Nā q̄ lata spacia in terra habuerūt illinc non q̄ se di
uertent poterint inuenire Hinc Iob. xv. Terrebit e
um tribulatio ⁊ angustia valde. Hinc scribit Guil.
ꝑisienr̄ Qḻ dānatoꝝ corpa ita iacebūt āgustata quē/
admodū allecia in vase cōpacta Quarto infimꝰ est
⁊ nimis ꝓfundꝰ Ita ꝙ sub oibꝫ deijciūtr̄ q̄ omnibꝫ p̄
suꝑbia in mūdo p̄esse voluerūt Nā introibūt in infe
riora terre ⁊ substantia eoꝝ in inferioribꝫ terre. Et
hinc dr̄ Iob. xvij. In ꝓfundissimū inferni descēdent
Uñ spes euadēdi nūq̄ erit vlla. Postremo ē lo/ E
cus is horribilissimꝰ ⁊ totus horrēdus adhuc ꝑꝑ ali/
as ꝯplures terrēdas cōditiōes quas trāsimꝰ adō ꝙ
solo eiꝰ aspectu vel imaginatiōe merito q̄sq̄ terrore
cōcuti deberet Uñ eiꝰ horribilitatē Iob intuens cla
mauit Iob. x. Dimitte me dn̄e vt plāgā paululū do
lorē meū an̄q̄ vadā ad terram tenebrosam ⁊ oꝑtam
mortis caligine Ubi notatr̄ septuplex pena inferni vt
deducit dominus Anthoninꝰ. Uere ergo horrēdus
locus latū ceni ⁊ stagnū ignis ardētis: cuiꝰ torrentes
sulphur ⁊ pix. cuiꝰ spiraculū turbo ⁊ spūs ꝓcellaruꝫ
terra tenebrosa oꝑta mortis caligine Ubi fletꝰ ⁊ stri/
dor dentiū: Ubi nullꝰ ordo sed oia mala In hūc autē
lacū stulticia tendit. nequicia properat. malicia pre/
cipitat. Ab huius ꝑiculo sapientia reuocat. veritas
reducit. charitas saluat Ut igitur hec amplectamur
et ea que illo ducunt vitemꝰ sepe imaginemur locū
longissimū atq̄ latissimum campū arefactū. incendi
is cōbustum. profundissimis foueis ⁊ angustissimis
puteis plenum qui sulphureis ignibꝫ sunt repleti. v/
bi camini incensi pleni spiritibus malignis. ferocissi/
mis ac venenosissimis brutis bufonibꝫ draconibus.
omniūq̄ serpentiū genere Ubi miseri iacent pecca/
tores. super quos bestie ac edacissimi residēt vermes
qui eos cōstringunt lacerant ⁊ corrodunt. Ceteraq̄
intueamur. Et horum intuitu vereamur vitia fugi/
entes Hec de loco. F

De damnatorū horrenda societate Mē. ij.

n Unc videndū est de damnatorum mala socie/
tate que plurimū grauat tormenta Nam vul/

gare illud dictū in damnatis locū nō habet Solaci/
um est miseris habere socios in penis. imo quo mul
tiplicātur magis eo torquent' vt aiunt magis Qua/
re diues sollicitabatur ne fratres sui eo venirēt Nam
quo in vita aliqui sunt familiari⁹ sibi cōiuncti in viti
is: eo magis se odiunt in tormētis eo ꝙ vn⁹ alteri cā
fuit vel occasio malo exēplo tante damnatiōis Im/
mo oim etiam hic amicissimorū horrenda societas.
verenda est horum qualitas scilicet

Horrendi. reprobi. flent. infirmi. furiosi

Primo timēdi sunt hi socij quia deformes sunt ⁊
nigri adeo ꝙ mutu⁹ aspectus non dolorem minuat.
sed fomentū dat cruciatus Nā de eorū turpitudie an
celmus ait ꝙ quilibet eorum erit ceno ⁊ cadauere fe
tidior ⁊ omni fuligine turpior. Unde sicut de sctis
canitur Fulgebūt iusti ⁊ sancti tui florebunt Ita de
reprobis dānatis dici poterit fm Uincentiū ꝙ fete/
bunt sicut sterquiliniū ⁊ sicut cadauer putridū erūt
Reuera nullus fetor est illorū fetori compabilis Nul
la turpitudo eorū horrori assimilabilis Si enim ig/
nis iste ait Augusti. cū sit formosus omnia que lam
bit deturpat ⁊ denigrat. q̄to magis ignis inferni ita
turpis ⁊ obscur⁹ cuius erunt pabulum sempiternuz
cor deturpat. Erit enim popul⁹ ait Esaias sicꝫ esca
ignis Et facies cōbuste vultus eorū Nam vt ⁊ Johe
lis. ij. ait Omnes vultus redigentur in ollā. Sed et
Naum ait ꝙ facies eorum sicut nigredo olle. Se/
cundo socij infernales reprobi sunt ⁊ nequissimi so/
dales Sunt enim omnes illic infandissimi desuper
terrā aggregati Ibi magni et parui Ibi cetus omīs
malorum. quorū superbia ascendit semꝑ ⁊ in sordi/
bus peccati magis sordescūt Qui sicut sunt superbis
simi ita semꝑ sunt in sūmo discordes. Nam in tan/
ta ait Ancelm⁹ discordia ꝑsistunt ꝙ eorum corpus ⁊
anima semper dissideant. In inuicem quoqꝫ iurgiū
socij habent. Pater filiū maledicit ⁊ filius patrem.
Omni quoqꝫ vitio pleni Tertio sunt iugiter tristes
⁊ omnes desolati. vlulantes ⁊ gementes flentes ⁊ e/
iulantes. Hoc eīn dominus repromisit vbi dr Luc.
vi. Ue vobis diuitibus qui habetis hic cōsolationez
vestram. quia plorabitis ⁊ flebitis vos. Hinc dicit'
Esaie. lxv. Ecce serui mei laudabunt pre exultatione
cordis. ⁊ vos clamabitis pre dolore cordis ⁊ pre con/
tritione spiritus vlulabitis. Sunt eīn hic omēs cau
se luctus vt patet infra plenius. Hinc vnus pa/
trū ad vitam resuscitatus incōsolabiliter plorans di/
cebat se audisse voces innumeras dicentes. Ue mi/
hi ve mihi quia nō fleui. Unde ⁊ Arsenius hortaba
tur Producant inquiens oculi nostri lachrymas ⁊ ꝯ
burant corda nostra hic ne cōburantur in futuro. O
flebile cōsortium. Quarto sunt debiles ⁊ infir/
mi nec se nec alterum iuuare valentes Dicit eīn An/
celmus ꝙ sic imbecillis erit quilibet reproborum vt

nec vermē posset a suis oculis amouere. Si eniꝫ lan
guor temporis ita hominem debilitat vt vix se tue/
tere aut mouere potest. quid nō agit illa infirmitas
vbi vt Job ait Omnis dolor irruet super eos Et er/
go dicitur Esaie. i. Erit fortitudo vestra sicut fauilla
stuppe Mors quippe depascet eos Imo si etiam nō
debiles eēnt tanto ꝑmentur pondere penarū vt nec
quippiam corꝑis mouere possint. Nam corpora erūt
eis vt lapis ⁊ plumbū in vehemētibus aquis O cogi
temus. Postremo hi socij ꝑcutientur. vt dicitur
Deuterono. amētia ⁊ furore mentis Et erunt iracū
dia ⁊ rancore pleni inuicē odientes ⁊ mordētes. Ul
tra eīn omniū bestiarū rabiem erunt iracūdi ⁊ p̄ ni/
mio furore semper turbari. Dominus eīn in ira sua
ꝯturbabit eos Hinc prorūpent in blasphemias con
mādūcantes. vt dr Apoca. xvi. Linguas suas p̄ do/
lore ⁊ blasphemātes deū celi p̄ doloribus suis Et o/
diū dei. ꝑximi suīꝑsius quisqꝫ in sūmo habebit mōd
⁊ mori desiderabit nec poterit. oibusqꝫ erunt ipi ero/
si nō inuicē cōpatientes. sed desolati. quibꝫ nec vna a
misericordissimis cōcedetur aque gutta. Estimet q̄
poterit si cum tali societate manere poterit. studeat
eorū nequiciā vitare. ne incurrat societatē. sunt eniꝫ
valde pauendi.

De qualitate tortorū. i. demonū. Mēbrū. iij.

I Am videndū est de qualitate tortorū penas. s.
infligentiū. quorū qualitas valde aggrauat pe/ G
nas Quia sunt diaboli ipsi. Quos eīn vt ait Grego.
habuerūt reprobi incētores in culpa. habebūt etiaz
tortores in pena Circa quos notāda sit ista

Deformes. ml'ti. fortes. ardētqꝫ vendi.

Primo timendi sunt hi propter eorum horribili
tatem ⁊ deformitatem. sunt enim aspectu terribiles
Iuxta illud Job. xx. Uenient super eos horribiles.
Unde ⁊ depingūtur deformes Et adeo aiunt horri/
bile esse vel vnū demonē videre ꝙ tolerabilius eēt for
nacē incendia minantē intrare Quid ergo erit de tā
multis. Hinc super Qui habitat dicit Bernardus
Quid putatis fratres si alicui vni ex tam multis prin
cipibus tenebrarū in medium vestrū irruere ⁊ in to/
ta feritate sua ⁊ tenebrosa enormitate sui corporꝫ ap
parere liceret. quis illū posset vel corporis sensu susti
nere vel corde. Et ergo dixit vnus patrum. Credo ꝙ
si aliquis videret demones in ea forma qua damna/
ti eos sunt visuri nō posset viuere. sed statim morere
tur. Quā ergo horribiles erunt in afflictu si occidrēt
nūc solo aspectu. Secundo timēdi sūt propter
multitudinem ⁊ numerositatem Iuxta illud. Domi
ne quid multiplicati sunt. Item Circundederūt me
sicut apes Imo dicit Haymo ꝙ tot sunt ⁊ ml'to plu
res demones apud homines in mundo q̄z athomi i
aere. Unde quibusdam reuelatuz est eos circūuoli/

tare hoīes sicut innumerabiles musce Angeli eñ apostatici ceciderũt ait damascenꝰ numero mlťi Jmo dr Jnnumera multitudo hē qꝛ incōpbensibilis statui nrō Tertio ꝓpť fortitudinē ꝛ ptātem Sũt eñ fortes ꝛ potētes vñ ꝛ principes potētes ꝛ mundi rectores ab aplo eph. vi. dicti Hinc ps. Fortes q̄sierũt aiam meā Et vim faciebant De qua dr Job xli. Nō ē ptās sup terram q̄ ↄpetur ei. q̄ factus est vt nullũ timeret Nō ergo poterũt resistere potētibꝫ istis. Lata h se materia offert de dēōnũ ptāte Legatur Guilhl. pisieñ. i de vniuerso spiritali Jtē gerson in tractatu scpto de h Quarto ꝓpť eorũ crudelitatē ꝛ ad nocendum auiditatez Sunt eñ inuidiosissimi crudelissimi, pcaces ꝛ veloces ꝛ cupidi ad nocēdum vñ tunc omnē crudelitatez enomēt in eos in quos acceperũt potestatē Jurta illud eccı xxxiiij. Sũt spũs q̄ ad vindictā creati sunt ꝛ in furore suo ↄfirmauerũt tormenta ꝛ in tpe ↄsummationis effundēt vtutē ꝛ furorem ꝛc. vñ q̄riť Job Collegit furorē suũ i me. Porro de eoꝝ auiditate petrꝰ dicit q̄ ēcuit etiā nũc querēs quē deuoret Velor ad nocendũ Jurta illud trē. iiij. Velociores fuerũt aquilť celi Ve ergo miserꝭ q̄ tradēdi sũt talibus. Postremo sunt ꝛ ob alias ↄditiones plures quas enumerare longuz ē tortores diaboli verendi Sunt eñ spũs ipuri huāni generis capitales īimici ad nocēdum astuti mille modos hñtes decipiēdi. ad infligēdum penas sagacissimi ꝛ infatigabiles Multas huiusmodi hoꝝ ↄdiciones vincētius enumerat in speculo vbi agit de temptatione Sꝫ h sufficiat cōmemorasse q̄ nũq̄ȝ in tormētis ꝛ torquēdo fatigant nullā dātes requiem dānatis Jurta illud danieľ iij. Nō cessabant ministri regis succēdere fornacē O caueamꝰ ne talibꝫ tortoribꝫ tradamur.

h De penarũ infernaliũ qualitate Mēbrũ iiij.

n Unc vidēdum ē de penarum infernaliuz qualitate de q̄bꝫ breuiter meditāda sunt ista Scꝫ q̄ infernalis pena sit talis

Multa pacerba cōformis ꝛ eua grauata

Primo in inferno credenda est firmissime. cogitāda ꝓfunde. meditāda frequētissime ac vehementissime formidāda penarũ multiplicitas ꝛ innumerabilis adeo q̄ nec eā lingua posset exp̄mere. nec intellcũs ↄp̄hendere nec mēs hoīs cogitare Sicut eñ nec oculus vidit aut auris audiuit ꝛc q̄ p̄parauit deꝰ diligētibꝫ se Sic nec in cor hoīs ascēdit quāta sint mala q̄ p̄parauit deꝰ his q̄ offenderũt eum. Jn tāto ei sũt numero Jmo sñ numero vt ait doctor scũs in tractatu de eťna beatitudine q̄ nũq̄ȝ tot ceciderũt sup trā gutte pluuiales quot sũt diuerse pene infernales O attēdatur Jmo ꝛ Bertrānꝰ dicit in suo de inuestigatione creatoris q̄ estiēt apud inferos tot esse genera penarũ. quot in mũdo isto sunt genera rerũ ꝛ creaturarum vel spēs herbarũ ꝛ arborum aut reptiliuz aut ceteroꝝ. Sũt tñ ex tā inumerabili nũerositate q̄dā penaꝝ ad mentē reuocāda ꝓ ↄpũctiōe incitāda

De pena dāni. §. primus

e T in primis penarũ mlťiplicitas diuidiť i species duas. s. in penā dāni ꝛ sensus Quaꝝ p̄ma est fundamentũ ꝛ basis alteriꝰ Est āt hec pena damni carētia diue visionis pp demerita ꝓpa Jn inferno āt vt cōis opinio tenet nũq̄ȝ deũ vident. Jurta illud. Tollať ipius ne videat gl'iam dei. Que iuxta Augꝰ. ꝛ Chrysost. ē grauior pena oibus. Nā tāte ē vt plotinus disseruit visio illa pulchritudis. tātoq̄ȝ aōre dignissima vt sñ hac aīa q̄buslibet hōīs ꝛ q̄tislibet p̄dita fuerit īfelicissima ē extimāda. Qd qꝛ aia sepata nosset nimiũ atꝫ nimiũ dolebit suis culpis ea priuari Nā sicut dei visio scīs ē merces principalis Jta ꝛ hīs eiꝰ carētia p̄cipua pena. Et sicut ex visione dei sci recipiũt oia bōa. ita ex carētia eiꝰ dānati malũ oē. Naz si eā fruitie videre pñt in medijs etiā infernalibꝫ ignibꝫ vt aiũt aia nō doleret. nec si ea p̄uareť erꝭ in celo gauderet. Uñ sicut sci ex hac visiōe hñt sciam oim. Jta dānati ex eiꝰ carētia nil sciũt nisi ad tormentum Jta q̄ minꝰ puer veriorē ꝛ maiorē sciam de rebꝫ hēbit in celo q̄ȝ oēs phi i inferno Sic itē sci ex eꝰ visiōis fruitiōe sũmuz gaudiũ. pacē. digitatē. oēq̄ȝ assequũť bonũ Jta ↄ̄ dānati ex carētia eꝰ tristiciā sũmā turbationē ignominiā oēq̄ȝ ↄsequũť malũ. O laboremus sudemꝰ ne hac careamus. I

De penis sensus. §. secundus

f Ed iam ad penā sensus vēiamꝰ Et certe hec ꝓ sui nũerositate nimia est ꝓrsus īnumerabilis. ꝛ a diuersis diuersimode assigta q̄ ps. vidit inumera cũ dixit Circũdederũt me mala q̄ꝝ ñ est nũerꝰ. Multa flagella petōris Jta q̄ nil vacabit a penis in illis foris ꝛ itus Multi āt vt diximꝰ multa penarũ gñа assignāt Uñ iuuēis ille a Johe suscitatꝰ has dixit in inferno eē penas vt aiunt sub versu cōprehensas. K

Vermes et tenebreq̄ȝ flagellũ. frigꝰ et igis z
Demōis aspcũs. scelerũ. cōfusio luctus

Porro alij has distinguũt quo ad aiaz ꝛ q̄ ad corpus Alij lōge aliter has assignāt respcũ supioꝝ iteriorũ sensuũ ꝛ p̄uationē ꝛ sic de alijs mōis. Sꝫ ex varijs has elegimꝰ gñaliores sub q̄bꝫ singuľ poterit cōplecti ꝛ sũt q̄ his vsibꝫ ↄtinēť. scilicet

Vires. ac sensus. elemēta. ferētia cunctis.
Octo. bis septē. subtracta. aduersaq̄ȝ omis

Primũ itaq̄ȝ oim dānati cruciabũtur in viribus aie internis oibꝫ ꝛ singuľ. q̄ qꝛ viuacissime i eis viuēt ꝛ vigebũt. iō etiā duriꝰ affligētur Neq̄ȝ eñ rōnabile ē exteriore tñ hōīe cruciatũ iri vt sēsibili tñ pēa puniātur. Sꝫ q̄ toto hōīe discesserīt a deo ꝛ magꝭ iteriore hōīe q̄ȝ exteriore. magꝭ etiā iteriore q̄ȝ exteriore pu

niantur Debent ergo cruciari

Jn virib⁹	Interioꝝ sēsuū irascibil' ⁊ ꝯcupis ⁊ oīm potētiāꝝ	Primo iḡ ī quīqꝫ īterioribꝫ sensibus q̄ sūt Sensus cōis

ymaginacio. fantasia Estiātiā. Et meōria sensitiua Nā ꝑ exteriores sens⁹ vt dr̄ horribilia igredieꝛ q̄ in sēsu cōi cōgregabūꝛ ⁊ marie cruciabūt qꝛ subtrahēꝛ delcābilia ⁊ nō p̄ntabūtur nisi tristia Ad ymaginationē q̄ h ifecta fuit pulchtudie mulieꝝ ā visco ceteroꝝ viciorꝝ veniēt amarissime eedē ymagies ⁊ puient dicant. vtinā vidisse ꝓ muliere spētē Utinā ꝓ ebrietate gustasse cinerē ꝓ cātilenʒ audisseʒ smonē dei. ⁊c Sic ad fātasiā veniēt horribiles visiōes Ad estiātiuaʒ īdicibiles tiores puta cū videtur aliqueʒ torq̄ri ꝑ demonē stati sibi timebit affuturū vl' adesse eūdē dolorem Sic meōria sensitia n̄ poterit cogitare nisi q̄ marie afflictia Rō horūvt dicit ē Nic iuxta scm̄ thomā Ut si ē i btis ꝓpt ꝑferāʒ btitudinē nil erit nisi gaudiū materia Jn dānatʒ oīa implebūꝛ pena vt sic sit eorū miseria ꝯsūmata Sic in vi ꝯcupiscibili affligētur qꝛ oībꝰ desiderijs destituiꝛ desideriū em̄ peccōꝝ ꝑibit Sic etiā i irascibili torq̄būtur iāꝛi iuidia Sic in itelligibili ē offuscatio rōnis Jmo tn̄ebre intiores q̄ sūt iuxta Nider ꝑuacio scie hūane celestʒ dīne Nō q̄ nihil sciēt sʒ q̄ oīa scita i pcāꝝ cumulū eis cedēt Sic meōratiua affligeꝛ ꝑ itaꝝ delcātionū meōriaꝛ carū descū vū dr̄ diti epuloī. fili recordare qm̄ recepisti. ⁊c. Uere videtes turbabūꝛ timore horribili vt dr̄ sap̄ v ⁊ onibꝰ internis viribꝰ penaliter afficiētur Erit em̄ vnūsa creatuarum series instructa velut liber iustorū iudiciorū aduersus insensatos ꝯscriptus Fit ergo vt cū mente eā retractāt ita afficiātur quasi si latroni vl' furi captiuo suorū suppliciorūʒ decreta legātur Omnis eniʒ intelligētia viritatis illic ē ꝓ tragedia cōmisse turpitudinis mēs igitur eorū et itelligētia quāto laciores fuerit cōprehēsiu tāto erūt etiā ignominiā et cōfusione pleniores Quid enim grauiꝰ vmq̄ʒ neqꝫ e supplicium excogitari potest q̄ʒ vt veritate detecta intergiuersabiliter cōfundātur Erit ergo mēti in tolerabilis grauitas Jntelligētie irrefragabilis et quā tergiuersare nō possit cōfundens varitas Sed est omniū grauissima miseria volūtatis presertim duplicē iuxta illā duplici contritione cōteres eos Tū qꝛ deū excitatissimo amore cōcupie diligat velut votorū ac desideriorum btificū cōplemētum. Tū qꝛ eūdem eregione cōtra amorē amicicie odit sūme. Cupit deuʒ ex naturali necessitate. quē nihilominꝰ marie odiat depraua ta volūtate. Et hij duo indiuersuʒ volūtatis motus aie mors ē velut secū dissidentis. Quod āt i dānatis maneat naturalis illa necessitudo affectionuʒ. pʒ in diuite epulone rogāte abrahā et eū prēm noiānte qm̄ n̄ vocaliter illi loq̄batur vt mētiri posset sʒ mētaliter em̄ quo loquēdi modo neqꝫ sibi neqꝫ deo neqꝫ in luic dei quisq̄ʒ mētiri pt Potest quidē ibi esse mentiendi volūtas sed negata facultas adeo vt etiam apud inferos choruscet ita veritas vt nemo illic socium impietatis mēdacio latere possit. O estimet q̄ poterit ista hic enim omnis miserie est summa.

De pena sensuum exteriorum.

a Ltera principalis pena erit in quinqꝫ sensibꝫ externis quos signat dictio vagor Et primo punienꝛ quo ad visū mltipliciter. s. horrendis obiectis ⁊ amaro ac nimio fletu. Erit em̄ ibi fletus ⁊ stridor dentiū. Uñ ibi flebūt qui hic flere noluerūt. Fumꝰ em̄ ait Hiero. ab igne veniēs lacbrias cogit ⁊c. Secūdo puniētur in auditu ꝑ clamores ⁊ vlulatus ꝑ blasphemias ⁊ ceteros rugitꝰ. Jbi enī pilosus clamabit ad pilosuʒ. ⁊ vt dr̄ Job. xv. Sonitꝰ terroris sꝑ in auribꝫ eiꝰ ⁊ blasphemabūt viuentē i secula. Nā vt Nider scribit Credibile ē post resurrectionē in dānatis fore blasphemiā vocalē. sicut in sctis laudē vocalē. Saltē de interna blasphemia constat. Juxta Apoc. Estuauerūt hōīes estu magno ⁊ blasphemauerūt nomen dei ⁊c Tertio in gustu q̄ ad ꝑuationē oīm delectabiliū potuū ⁊ ciborum Uñ rogauit diues ille ꝓ stilla aq̄ nec poterat illi fieri. Jmo nō solū punienꝛ ꝑuatiōe. sed ꝯrioꝝ affectione. Et scdm Greg. in illis mēbris plus puniūtur in q̄bꝫ plus peccauerūt Quarto in olfactu puniētur grādi fetore. Tū loci. tū corꝑm dānatorū. Jmo ⁊ oīm spurciciarū q̄ illic vt dixim⁹ ingerētur Hic ys. xxxiij. de cadaueribꝫ eoꝝ ascēdet fetor. Nullū em̄ cadauer fetidiꝰ corporibꝫ impioꝝ. vbi iacebūt in stagno sulphuris ⁊ picis vt dr̄ in Apoc. vbi est fetor summꝰ Quinto i tactu ⁊ hoc varijs penis. Nā tactꝰ blāda fomēta q̄rens ꝑcutientibꝫ ⁊ igneis malleis ꝓ blādiente gremio excipieꝛ ⁊ verberū dirissimoꝝ attritiōe punieꝛ. naʒ plagis vapulabūt multis. q̄ppe cū multa sint peccatorū flagella. Et vt dr̄ Prouer. xix. Preꝑata sūt derisoribus iudicia ⁊ mallei ꝑcutientes stultorū corꝑa.. O iam his deo seruiamꝰ ne tunc affligamur N

Quō affligūtur a cunctis elementis.

t Ertio precipua pena est ex oībus elemētis. Et ꝑmo a terra quo ad locū vbi creditur situatus O Et cōgrue Tum ꝑꝑ ignobilitatem loci. tum ꝑꝑ distātiā celi. tū ratione affectus maligni vt iure torquerentur sub terra q̄ nō amauerunt nisi terrena Que etiaʒ immittet cōplura alia mala Secūdo quasi ab aere ⁊ hoc per tenebras exteriores Est em̄ illic Horrēda caligo ⁊ omnis illic vna. vt dicitur Sapiē. xvi. Cathena tenebrarum sunt ligati. De quibus parum supra.

Tertio ab igne imo ⁊ per ignem. ꝑ nimium calorem. Et sic est ignis precipua pena ifernalis. vt dictum est supra De quo dicitur. Jgnis succensus est in furore meo ⁊c. Et Job. xx. Deuorabit eum ignis q̄ nō succēdetur. ⁊ Ezec. xxi. Jgni eris cibꝫ Uindicta

ei carnis ipi⁹ ignis Qui iuxta Alb. ꝛ int⁹ aiam vret ꝛ foris corp⁹. vt sic ſꝫ. ps. ponãtur sicut cliban⁹ i tpe vultus dei. Igneq̃ ꝯcupie extiguam⁹ ne h igne ardam⁹
Quarto ab aq̃ru frig⁹ vehemẽtissimũ ꝛ acutissimũ Ab aq̃s eñ niuiũ trãsibũt. vt dr Job. xxiiij. ad calorẽ nimiũ Et ꝯtra ait scũs Tho. ex calore vehemẽtissimo ad frig⁹ vehemẽtissimũ. ita ꝙ nullũ eis erit inde refrigeriũ. Quarta p̃cipua pena ẽ iuxta Nider p⁹ basiliũ scm̃ ꝙ etiã punientur ab oĩbus elementorũ feculẽtijs. vñ iuxta sã. tho. i mũdi purgatiõe q̃cq̃d ipurũ ignobile feculẽtũ inuentũ fuerit in elemẽtis infer/
P no dãnatorũ carceri accedet q2 est velut oim sordiũ sentina De a cunctis rebus.
q Uinto nõ solũ ab elemẽtis ꝛ eoꝝ fecibꝫ. ſꝫ puniẽnt etiã a cũctis elemẽtatis. Ut sicut oĩs creatura btis ẽ materia gaudij. Ita ꝯ dãnatis sit rõ tormẽti Adeo ꝙ in q̃libꝫ re ſm grad⁹ inordiati vsus erit acerbitas cruciat⁹. Unñ magis in rõnali creatura q̃ȝ inferiori magis in scã q̃ȝ natali. magis in btã q̃ȝ scã. magis in sũma q̃ȝ medijs Grauius ei ait doctor q̃d i lazaro diuitẽ epulonẽ afflictũ puto q̃ȝ igne illo q̃ cruciabat Igis eñ gustũ ꝛ tactũ Lazari ꝓ opacia ꝛ pietas mẽte ei⁹ iudiciũ ei⁹ desideria cordis ei⁹ exurebat. Q si sic cruciabat in lazaro. q̃ȝtũ putam⁹ in oim btissimo pmogenito oĩs creatẽ dño Jesu redẽptore cruciatu cruci/ abũt. Perpẽdat istõ mẽs hõis ꝛ viderit ne abutatur
Q creaturis Iure eñ cruciant a deo in oibꝫ q2 eis abusi sũt nec q̃sierũt deũ in oibꝫ. ſꝫ neglexerũt in oibꝫ. imo cõtempserũt i oibꝫ De octo penaꝝ generibus
s Exto vt multitudinẽ penarũ infernaliũ latius declarem⁹ sciẽdũ ꝙ ibi erit octo illa penaꝝ gñã q̃ tulli⁹ describit i legibꝫ hũanis ꝛ iure ciuili ꝯsistere. vt in de ciṫate dei declarat btissim⁹ August.

Hic dãnũ. talio. sũt vicl'a. verbera multa
Seruit⁹ exiliũ. cõfusio mors mala semp

Puto ꝙ i nouissimis suis Dyoni. carth. ꝓseq̃t ista. ꝛ facile patẽt retractãti. h tñ dicim⁹ ꝙ distẽt mltũ a nris h⁹ tpis penis octo gñã ista velut d igne deĩn q̃ ẽ vt aiũt q̃si pict⁹ ad veꝝ. O caueam⁹ ne pp pctã tantis penis nos iuoluam⁹ De. xiiij. ptibꝫ misie.
s Eptio erit illic bis septẽ ptes miseriaꝝ Septẽ
R ex pte corpis ꝛ septẽ ex pte aie ꝯtra. xiiij. btitudis ptibꝫ. de q̃bꝫ singl'is pulchre agit Ancel. i de siliṫudibꝫ quẽ inseq̃t i specl'o morali Uicẽ. Et sũt he

	Insipiẽtia		turpitudo.
	Inimicicia		põdrositas
	discordia		ibecillitas.
Ex pte aie	dedecus	Ex pte corpis	seruit⁹.
	ipotentia		ifirmitas :
	timor		ãxietas
	tristicia		vite breuitas

Insipiẽs: iimi. ipo. tior. discor. dede. tristis.
Turp. pond. ibecil. seruis. ifir. breuis anxi
Lõgũ eẽt ꝓseq̃ de his singl'is. legat Ancel. vbi supra Quita ꝯcludit Quicũq̃ȝ in q̃cũs has oẽs ptes mise rie tolerare cõtigerit sũme corpis ꝛ aie miserijs subiacebit De multorũ priuatione.
ctaua p̃cipua pena ẽ subtractio ꝛ puatio multo S
rũ. Nã vt de illa puatione diue visionis de q̃ añ egim⁹ taceam⁹ Multis alijs iucim⁹ dãnatos puari Puta oib⁹ subsidijs vl' a deo vl' ab angel' a scis vl' amicis. vt declarat i Quarta pte Anthonin⁹ misereretur eñ illorum nullus nec prodesse poterat aliqua suffragioꝝ nũerositas Priuãt gl'a regni celestis Scꝫ tã d'sidrabili celi palacio. Tã optabilissimo ãgelorũ et sctõrũ collegio Itẽ puãtur aie dotibꝫ scꝫ. visiõe ꝯ p̃hẽsiõe fruitiõe sũmi boni q̃d maxia ẽ pena vt dictũ ẽ supra Et vt ad sũmã dicam⁹ puãtur oi re desiderabili q2 desideriũ pctõrũ pibit vñ nũq̃ȝ q̃d velit hẽbũt ſꝫ semp q̃d nolint accipiẽt q̃d sũma ſm ber nar. ẽ miseria De p cõtraria punitione.
ona pena p̃cipua ẽ nõ solũ desiderioꝝ ꝛ tãtorũ T
bonorũ puatio ſꝫ aduersorũ imissio Nã amicorũ suffragia i sacris sepultura eis erũt penarũ augmẽta ꝓ amisso celi palacio collocabũt velut oues i iferna li stagno ignis ꝓ ãgelorũ ꝛ btõrũ amisso collegio torq̃bũt demõiorũ ꝛ oim dãpnatorũ ꝯsorcio. ꝓ amissis gl'ie dotibꝫ affligẽt aduersis Nã sicut bti hñt btifică di visionẽ. ita dãnati pro obiecto trificã trẽdissimi deõnis aspectũ q̃ q̃ȝ sit horrẽda paucis tetigim⁹ supra. Sic ꝓ sũmi boni tenciõe ã estimatiõe isti sũmi mali ꝛ oim maloꝝ pperuitatẽ ꝛ cognocionẽ Pro fruiciõe btifica erũt hijs oĩa mala int⁹ ꝛ extra supra ꝛ ifra a dextris ꝛ sinistris añ ꝛ retro Sic ꝛ ꝓ ceteris pmijs torq̃bũtur adusũ supplicijs Nõ solis fraudabũt oibꝫ ꝯcupitis verũ etiã pmẽtur penis cõtrarijs Et iflãmabit omis oim notionũ ꝯcipiũ vt magis cruciẽtur Si eñ dilata desideria desidrãtis añ affligũt despata desiderio q̃ntope putam⁹ affligere Nec ea desideria tñ ſꝫ iflãmata desideria atꝫ tãto ꝑe iflãmata ꝛ tñ ꝯtrariarũ amaritudinũ mal' affecta In oibꝫ ei rebꝫ itrusũ ꝛ flagrãs eoꝝ desideriũ fraudabit ñ solũ ſꝫ ꝛ flagellabitur igne
isflagit⁹ O q̃ue supplicij ge⁹ De verme vario V
ostremo erit etiã illic grãdis cruciat⁹ Scꝫ Uermis imortalis Iuxta illõ ijs vl Ignis eoꝝ nõ extinguet ꝛ vmis eoꝝ ñ moriet Quẽ cõit cõsciẽ remorsũ dicũt Nã sicut vmis ex putrefactiõe orit ꝛ mordꝫ illud vñ oritur sic cõsciãꝫ peccatum torquet
De penarũ infernalium acerbitate. §. ij.
Am de ifernaliũ penarũ acbitate vidẽdũ Nã nõ X
solũ sũt illic pene mlte verũ etiã acbissie vt cõijcipoterit ex mltis. vñ vn⁹ prm̃ dixit Tãta ẽ vis ꝛ acbitas ignis iferãl' ꝙ hõ eã expt⁹ mallꝫ vsq̃ȝ ad finẽ mũdi iacere i igne ex oibꝫ ignibꝫ h⁹ mũdi cõgesto q̃ȝ vno die in igne illo tartareo viũ ꝛ vnũ momẽtũ illic videt cẽtũ ãni Et tãta ẽ illic vis dolorꝫ ꝙ mẽs illã cogitare ñ poterit E⁹ acbitatẽ dnotare poteim⁹ ex signis Puta ex fletu plãctu ꝛ dẽtiũ stridore mãducatiõe liguaꝝ ꝛ desiderio mortis Pt ãt h acbitas ppẽdi rñ expẽariũ q̃litate tũc sbiectoꝝ patiẽtiũ cas dspositiõe ex pe q̃dẽ ex h ex istis

In sũmo. facto. generał. iutilis. acris.

P Primo acbitas penaꝝ iñfelicit eo ꝙ q̃libet pena/
rũ ē illic sine mitigatiõe i sũmo gradu Nã iuxta ãcel/
mũ ⁊ ceteros Oia hꝰ mũdi bona vel mala pmixta sũt
cũ suis 2rijs. nec hñt vltimatũ gradũ sue pfectionis
In celo ãt sunt oia in sũmo bona Sic in iferno sunt
oia similiter mala in sũmo ipmixta vt vltimata ↄsũ
matõe pfcã Ut sũmꝰ dolor sñ mitigatiõe sũmꝰ ardor
siue refrigerio Scõo acbitas ex eo pꝫ q: ois pena
illic incessant erit in actu sine vlla itpolatione Ita ꝙ
erit ↄtiuitas i tormẽto Solaciũ ē egro aliq̃ itpolatio
nis reqes i morbo Augmẽtũ ãt doloris ↄtinuitas
passionis Juxta illud iudic. xxi. Nõ erat morietiũ re
qes Uere horribile istud ad cogitãdũ. tribiliꝰ ad di/
cẽdum. sꝫ grauissimũ ad sustinẽdũ Tertio ad cumu
lum acbitatis fcit generalitas afflictionis q̃ ē intꝰ ⁊
extra in aia ⁊ corpe pꝰ iudiciũ. ⁊ i oibꝫ viribꝫ ⁊ mẽbris
vt dam̃. ē supiꝰ q̃ magis dolebũt q̃ꝫ si illoꝝ singula c/
uellerẽt vł scinderẽt q: oia extius ⁊ iteriꝰ in locis suis
ↄburẽt Hoc em̃ rq̃rit diuina iusticia. vt sicut offēsꝰ
ē oibꝫ ita rtribuat singl'aris pena singulis Attẽde i/
git q̃ꝫtus erit ille dolor vbi ignis p oẽs ptes diffundet
se Ut i ferro ⁊ in alijs metallis in igne positis. qñ to
tus hõ erit sicut cãdẽs ferrũ Juxta illd ezech. Oẽs isti
stãnũ ferrũ ⁊ plũbũ i medio fornacis. Quarto cõijcit
penarũ acbitas ex eaꝝ iutilitate Nã pena q̃ i psñti v
tił ē ad multa illic prsus iutił erit Nã iuxta Ber. In
iferno ↄfessio pt eẽ sꝫ nõ pdesse Juxta eccl. xviij. A
mortuo q̃i nihil peit ↄfessio Hinc Augꝰ Jbi peccõres
frustra flebũt q̃a peccõꝝ veniã nõ obtinebũt Postrẽo
iõ grãdis ē penaꝝ ifernaliũ acbitas q̃a penaꝝ i se ẽgrũdis
imaitas Nã ignis ille tãte ē acredinis ꝙ ab aq̃ prsꝰ ē ex
tinguibił ⁊ ↄ nec aq̃ igne a frigore tẽpat Haꝝ pena
rũ acbitatẽ heremita ille de q̃ Beda narrat nouit q̃
glacie i fluuio ↄstrictꝰ. mox baluẽũ calidissimũ intra
bat ⁊ q̃ꝫ acbissima tormẽta ferebat arguẽtibꝫ dicebat
Si vidissetis q̃ ego vidi eadẽ vł maiora mecũ facerẽtis
Ex pb̃editr q̃ꝫ penarũ acbitas ex pte ⁊ dispositio
ne sustinẽtiuꝫ eas propter ista. (spes

A Subiectũ. tenarũ. durãł sentit. rephꝫ haut
Hoc ē ex quo pena causatur ex corpe ⁊ sensibus eius
ex excellentia qualitatũ sensibiliũ reꝝ ⁊ ex cogitra
te earũ ad sensus hũanos. ↄstat ꝙ nimiũ hõ illic tor
q̃atur p̃fci pmo pp̃t tenerritudine carnis hũane q̃ ex
modica lesione grauiter affligit que quanto ↄplexione
nobilior tãta penarũ ē capacior. Attẽdãt istud delica
ti molles ⁊ desinãt palpare seipsos ne cruciatꝰ senci
ãt illos horrendos Secũdo aggrauãt tormẽta ex
pte paciẽtiũ pp̃ter fortitudinis rsistẽtiã ⁊ pmanẽtiaꝫ
Nã quãto fortius ⁊ durabilius ↄbustiõis subiectũ tã
to acius psensitur tormẽtuꝫ Uñ ignis acus ardet in
ferro q̃ꝫ i palea. sic etiã i aiaꝫ ⁊ corpꝰ imortale Tertio
pp sensibilitatẽ Nã q: sẽ tẽ viuacissimi iõ pẽaꝝ sensi
bilissimi Quarto pp mifiaꝝ ⁊ pẽaꝝ pleitudinẽ Nã a

plãta pedis vsq: ad vticẽ capitis nihil sanũ aut ipune
ē in eis. Et tñ sup tãtã mifiã noue sp pene accedunt
Uñ dolor ē tã grauis vt vix subsistere psñt i miserijs q̃p
pe cũ afflictio addit plene afflicto Postrẽo desolatõ
⁊ despatio euasionis pẽaꝝ maxie i eis pẽas anget.
Sciũt eñ ꝙ nũq̃ꝫ accepturi sẽ liberatõeꝫ nec q̃sq: mi
serebit eoꝝ. Juxta illd Hiere. xv. Quis miserebitur
tui aut q̃s ↄtristabit p te. aut q̃s ibit ad rogãdũ pro B
pace tua De penaꝝ infernaliũ ad culpã ↄformitate.
t Ercio i his pẽis ↄformitas ē ad culpã . §. iij.
⁊ iniq̃tatẽ. iuxta illd Apo. xviij. Quãtũ glificauit/
uit se ⁊ i delitijs fuit tm̃ date illi tormentũ ⁊ luctum
vñ Greg. Qui mł'ta hꝫ i culpa mł'ta sustiebit i pena.
⁊ iuxta q̃litatẽ meritoꝝ sentiẽt põdꝰ tormẽtoꝝ. Q̃s
ãt tł'is in rephis iuxta q̃ꝫtitatẽ crimis eq̃ sit etiã mẽsu
ra maledictõis testat. vt ait Petrꝰ damiãi pp̃ha dõ
q: nimiꝝ in iudã scharioth ẽginta maledictiões itu/
lit. sic ille dñs trigita argẽteis sacrilega venalitate di
straxit Quaꝝ. s. sic pma ē Cõstitue sup eũ petõrẽ: sic
extrẽa ē illa. opiãt sic diployde ↄfusione sua. Quas si
q̃s p psalmi. s. deꝰ laudẽ meã ne tacueris ⁊c. subtił'r q̃/
rat certũ ē qm̃ nõ eas vltra citra ve repiet Uere g̃ iu
xta q̃litatẽ peti retribuit mẽsura tormẽti. q̃ꝫto q: h
altiꝰ q̃s p iactantiã tumoris extollit tãto illic voraciꝰ
incẽdij baratro pfũdius absorbet. Eãt g̃ nũc luxurie
dediti ⁊ ad pp̃e carnis arbitriũ viuãt. vt aia postmo
dũ sił ⁊ caro intereãt ⁊c Si g̃ nolimꝰ p̃cauere ex ifer
no. dẽremꝰ tñ nos ↄtinere a petõꝝ nũero ne affige/
remur nio ⁊ nũeroso tormẽto

De penarũ infernaliũ perpetuitate. §. iiij.
n Unc de penaꝝ videdũ ē eternitate Nõ eñ solum
illic ē pẽaꝝ mł'titudo acerbitas. ↄformitas. sꝫ ⁊ i
termiabił eternitas qd merito etiã ↄpũgeret mẽtes du C
rissimas Nõ eñ ē ibi dolor momẽtaneꝰ. imagiariꝰ.
aut trãsitoriꝰ. sꝫ solidꝰ ↄtinuꝰ ⁊ eternꝰ. qm̃ corpa dã
natoꝝ eternis ignibꝫ ardebũt. ⁊ tñ ↄsumi ñ poterunt
Sic ⁊ aia dolorẽ ferre pt mori ñ pt Ibũt eñ in suppli
ciũ eternũ Mat. xxv. Nã sic culpa psñti sp poterit ⁊ nũ
q̃ꝫ expiari. ita nec in corpe tormẽta finiri. vñ erit eis
mors sñ morte. defeũs sñ defeũ. finis sñ fine. quia et
mors sp viuit. defeũs deficere nescit: ⁊ finis sp icipit.
Qui pauet cauet. q̃ negligit incidit. Grãdis g̃ ⁊ p̃grã
dis ē hõiꝫ demẽtia p dlcãtiõe momẽtanea icurrere
supplicia etna Quis eñ nisi isanꝰ eligeret p vno die v
no momẽto dlictarũ decies milies mille ãnos pẽaꝝ.
Aut vt vidẽret delcãbile sõniũ eternũ eligeret stire torm̃
tũ Uere q̃ nosceret ⁊ pẽsaret eternitatẽ facile ↄtẽneret
vaitatẽ Ad quã lꝫ mł'tũ adducat ↄpatio illa d mõte
arenoso ⁊ alijs silibꝫ. nõ tñ accedũt. Fiti eñ ad ifinitũ
nł'la ē pporcio O trutier h̃mẽs secũ ⁊ crebriꝰ illd vul/
garũ decãtet Och ewolich is soe lãck

Quedã gñalia ifernaliũ pẽaꝝ aggñatia. §. v.
p Oterit adhuc alia assigri pẽarũ harũ grauatia g̃ D
uissiã ex q̃bꝫ merito reddũt formidãda. De quibꝫ tñ
aliq̃ sunt dicta Et sunt ista

Infin. ppuer. damnā gñalis. et eua

Paucis singl'a tãgam⁹ qm̃ p̃bita sũt lʒ ad aliō ppo/
sitũ in supioribꝰ Et p̃mũ aggrauamẽtũ ẽ penaꝝ in
finitas. Dicit ei scũs Tho. ꝛ dyonisi⁹ carth. ꝙ q̃zuis
nulla creata pura sit infinite q̃litatis. tria tñ sunt in
reꝝ natã q̃ quodãmõ sũt infinite digitatꝭ. s. xp̃i hũai
tas. btã virgo maria. btitudoq̃ꝫ sctõꝝ sub q̃ ꝯplectit̃
ꝛ miseria dãnatorũ. Uñ sicut culpa ex multꝭ rõibus
q̃zdã infinitatẽ sortit̃. sic etiã culpe infinitas ex eisdẽ
argui p̃t Alteꝝ aggrauatim ẽ penarũ puritas. q̃ ẽ
in inferno. Nõ aũt sic sũt ille pene pure ꝙ ibi nõ sint
elemẽtoꝝ q̃litates cõtrarie. sʒ non hẽbunt illic suas
operationes vt rpent inuicẽ. sʒ supplicia augebũt ꝛ mu
tuo in dãnatũ sine refrigerio ꝯcurrẽt Tertiũ aggra
uamẽ ẽ btifice fruitiõi dãnũ. d q̃ dixim⁹. Quar
tũ ẽ gñalitas ꝛ vl'itas penaꝝ: de q̃ exꝭ sup̃ Null⁹ ei or
do erit pene puniẽtꝭ. sʒ tñ dinc iusticie vidicãtꝭ Sl'it̃
ei affligẽt supplicia etiã cõtraria nõ successiue. dũ eni
pena ait Uincẽ. pene cocxistit penaꝝ ꝯfusio pl⁹ afdi
git. Inde ẽ ꝙ aia rp bi sil' ꝛ semel intentissimũ frig⁹
patit̃ ꝛ ardorẽ. qm̃ i e⁹ cl'pa inuẽta ẽ sel' ꝛ carẽtia ca/
ritatis ꝛ ardẽs ꝯcupia voluptatꝭ Quãtũ eẽnitas ag/
g̃uat sup̃ dixim⁹ de eẽnitate

E Qualiter ãt hõ circa ĩfernalia hec tormẽta poterit
exercitari dicim⁹ vt̃s Qꝭ crebra meditatõe. forti ima
ginatiõe ꝛ opm applicatiõe. vt scʒ sepi⁹ p̃dcã meõret̃
Que meõria vt supra patuit pl'imũ ẽ vtil'. adeo ꝙ hẽ
ric⁹ hassia ꝯcludit ꝙ sensualibꝰ expedit magis meõ/
ria inferni q̃ꝫ regni qm̃ nõ sapiũt eis q̃ sũt dei. ꝛ pl⁹
cõminatio mouet q̃ꝫ pmissio allicit De forti autẽ
imaginatiõe Dyoni. carth. monet dicẽs ꝙ q̃ vult vt
hmõi meõria efficaciter eũ moueat oꝫ vt forti imagi
tiõe. quasi hmõi p̃ñtia sibi formet. Hinc in beat⁹ vir
imaginari infernalẽ locũ docet̃ vt cãpũ latũ ꝛ longũ
ꝛc. Sil'r in horologio eterne sapie sub imaginatiõe
ista referũtur vbi agit̃ de morte. de q̃ capl'o scripsit i
epl'a quadã mgr̃ Gerard⁹ groet dicẽs Lege capl'um
de morte qd̃ hẽtur in horolo. ꝛc Lege rogo bis l' ter.
Utinã velles legere p vnũ mensẽ Per dei grãm sani
tati restiturerꝭ Oia igitur supius scripta reducam⁹
añ mẽtis ocl'os ꝛ vi imaginatia videam⁹ illa nobis
p̃ñtia vt sic ꝯpũgantur corda nrã Postremo exer
citem⁹ nos circa hec in opm applicatiõe Hoc ẽ quo/
tiẽs tẽptamur infernalia hec tormẽta ad mentẽ reuo
care dẽmus ꝛ dicere nobis Nũquid gustare q̃s p̃t qd̃
gustatũ affert mortẽ amarissimã ꝛ sic de aliȷ̃s. Sil'r
q̃tiẽs aduersi aliq̃d occurrit de aduers̃ inferni memi
nisse dẽm⁹ ꝛ leue erit. hic Bern. i epl'a dixit Uigilias
ties ꝛ ieiunia manuũq̃ꝫ labores. Sʒ h̃ leuia sũt flam
mas ppetuas meditãti Recordatio tenebraꝝ fcit ñ
horrescere solitudinẽ. Si futurã de verb ocios̃ cogi/
tas discussiõeʒ. ñ displicebit silẽtiũ Flet⁹ ille ꝛ stridor
dẽtiũ pares t̃ r̃ddũt culcitrã ꝛ matrã. Nã si h̃ meõria
efficacit̃ fieret mẽtes etiã d̃urissimas emolliret.

De regione celesti ꝛ p̃mo q̃zta sint ꝛ varia Indu
ctiua ad frequenti⁹ perambulandũ ꝛ ꝯsiderandum
eam. Capitulum primũ

Urgite ꝛ ascendam⁹ ad eos
vidim⁹ em̃ terrã valde opulentã et
vberẽ Nolite negligere nolite cessa
re Eam⁹ ꝛ possideam⁹ cã null⁹ erit A
labor Intrabim⁹ ad securos i regi/
onẽ latissimã Tradetq̃ꝫ nob domi
nus locũ i quo nulli⁹ rei ẽ penuria.
Iudic. xviiȷ̃. Regio septia est regio celestis q̃ tãto in/
gredieñda ẽ crebrius quãto meditata afficit dulci⁹. ex
citat vehemẽti⁹. pducit celerius: Nã ꝛ ad ipius igres
sum hẽm⁹ induçtia pl'ima in genere ista

Exẽplũ moituz. decet. ẽ op⁹. vtile multuz.

Primo inq̃ꝫ ad crebro supnã hãc regionẽ visitan/
dã. ad intense cã desiderandã Inducet exẽplũ nature
ꝛ seculariũ. Naẽaliter em̃ oia btitudinẽ appetũt In
fines suos cũcta aspirãt. repetũtq̃ꝫ pprios queq̃ꝫ re/
cursus. Cũ igit̃ o hõ q̃ naturaliter ad btitudinẽ es cõ
ditus eã desiderare desieris scito ꝙ a natura degene
ras Scl'ariũ quoq̃ꝫ ac mechanicoꝝ exẽpla nos p
mouere dñt q̃ oẽs in ope artiũ suaꝝ finẽ intendunt
ꝛ aspirant. Quis em̃ nõ nautaꝝ in litus destinatum
aspirat. Quis nõ itinerãtiũ q̃etis hospitiolũ appetit
aut priam exul cupit Hoꝝ itaq̃ꝫ ꝛ nos ait Aug. exẽ
plo vel a lõge patriã portũ hospitiũq̃ꝫ salutemus
Secũdo inducet nos monitũ. i. crebra exhortatio
scripturaꝝ ꝛ scõrũ ad h⁹ ingressuꝫ ꝛ desideriũ inuitã
tiũ Añ em̃ tps q̃ꝫ hortamẽta si ea ponere vellẽ defice
ret Plena est hmõi scriptura oĩs. oĩsq̃ꝫ doctria scõꝝ
Suadet em̃ ascẽdere mõtes. admonet cõtẽplari pro
missionis terrã. suadet scãdere in domũ dei. Ter/
tio ẽ dcẽtissimũ ꝛ ꝯgruẽtissimũ pp ml'tiplex attractiꝫ

Thesaur⁹. pat. hicce loc⁹ cupiũt bõa cũcta

Prĩo q̃ in hac regiõe ẽ thesaur⁹ Ibi em̃ q̃cq̃d bo
ni facim⁹ reponim⁹. Iuxta illud. Thesaurisate vob
thesauros in celo. Et ergo illic merito cor nr̃m erit
Iuxta dim̃ verbũ. Ubi est thesaur⁹ tu⁹ ibi ꝛ cor tuuꝫ
erit. Uñ qui ad celũ nõ aspirat colligit̃ ꝙ illic thesau
rũ nõ hʒ. vt q̃d em̃ aspiret celũ vbi nil hʒ depositum
Secũdo decet crebro illuc cor eleuare q̃ h̃ scimus
prẽm nr̃m celestẽ hitare. Iuxta illud Pr̃ nr̃ q̃ es i cel'
Uere a filiȷ̃ natura degñat q̃sq̃s ad prẽm talẽ ac tm̃
iã nõ aspirat. Uere filiȷ̃ nõie est idign⁹ q̃sq̃s imemor
est t'lis pris Tertio decet q̃ hec ẽ p̃ria nrẽ originis
ꝛ loc⁹ ꝛ hospitiũ destiate hitatiõis Qui ãt nõ prors⁹
a natura degenerat ille naẽaliter patriã aspirat. Est
ꝛ in hac regiõe loc⁹ ꝛ dom⁹ hospitiȷ̃ nrẽ requietionis.
vñ merito ad cã anhelo desiderio festinare debemus
vt videre ẽ in pegrinis q̃ accelerãt vt ad bonũ hospiti
uꝫ ptingãt. Que ẽ ergo accidia nrã vt nõ accelerem⁹
ad hospitiũ. de quo tã ml'ta grãdia sunt hõa Quar

to merito desiderare dēm⁹. q2 illic tā m'ltos nos desi derātes hēmus. Nos ēm expcānt iusti donec vēia⁹. nō cōsūmandi sī nobis. Expectāt nos ait Ber. ange geli vt eoꝝ ruina restaurek. Bri vt eoꝝ gl'ia ɔpleak Et si paꝝ ē expcāt nos trinitas tota. Expectat nos deus pr̄ q̄si filios ꝛ heredes q̄s suꝑ oia bōa sua ɔsti tuat. expectat ds fili⁹ q̄si coheredes ꝛ p̄ciū sui sāguis vt nos deo pri offerat. expectat tandē ꝛ ipe sp̄s sā. de us interi ingemiscēs ꝑ nob vt p̄destinationē suā i no bis ɔpleat. Postremo illo merito aspirare dēmus qm̄ ibi oia bōa ꝛ q̄cq̄d desiderabile ē. reposita hēm⁹ Ibi ei vt infra patebit abūdantia oim bonoꝝ ꝑfruc mur. ita ꝙ aderit q̄cq̄d voluerim⁹. aberit q̄cquid no luerim⁹ Quarto principal'r est hic necessariū. s. cre bro ad hāc regionē aspirare si ad eā velim⁹ ꝑtingere. ꝛ nō diu differri. Nā iuxta s̄niaꝫ veritat Regnū celo rū (nō tepidi. nō molles. nō desides) sꝫ violēti rapiunt sibi. Et vt Bern̄. ait. Qui nō ad illud gemit ꝑegrin⁹ nō gaudebit in eo postea ciuis domestic⁹. Necāriū q̄ꝫ ē vehemēter desiderare si p⁹ obitū nolem⁹ iī diu differri. Nō ei illi⁹ regni thalamū intrabit nisi q̄ nup tialiter amauerit. desiderauerit. ꝛ amore lāguerit. Hinc legim⁹ plerosq̄ʒ ob id solū ab hoc r̄gno dilatos q2 ai nō digne desiderauerūt illō Postrēo crebri us h⁹ regionis memisse dēmus qm̄ h est vtile valde. Nā inter cetera hec bona oriunk inde

Precauet. ꝛ ſpnit. patiēs. feruet. cito ducit

Prio facit p̄cauere a pctis Si ēm hō se refrenat a malis ne ꝑdat tp̄alia. q̄ꝫtomagis dꝫ se ɔtiere a pec catis ne ꝑdat gaudia eterna Secūdo hec mēoria fa cit ɔtēnere terrena. Dicit ei Chryſ. suꝑ epl'aꝫ ad Heb Si ɔtingat nos ea q̄ in celis ꝑmittūtur bn̄ cogitare res h⁹ vite nulli⁹ apꝑebūt momēti. Umbre eni sunt ista ꝛ sōniū q̄liacūq̄ʒ et sē terrenoꝝ. Tāta āt ꝛ talis ē regni h⁹ felicitas. vt si etiā nō liceret in eo eē: nisi ꝑ vni⁹ hore spaciū. teste Aug. oēs dies vite h⁹ etiā deli tijs pleni iure ɔtēnerētur Tertio dat hec memoria paciaꝫ in aduers ꝛ fortit facit tolerare ista. Qūo eni putas tā fortiter ꝑtulerūt martires dirissima illa tor menta nisi q2 attēderēt hec gaudia. Ex ɔsideratione ēm remūeratiōis dulcescebat illis ois labor passiōis Greg. Cōsideratio p̄mij minuit vim flagelli. Et qd ex dolore iportabile ondit. ɔsideratiōe ꝑuida remūe ratiōis leuigak. Quisq̄s ḡ nolit sentire laborē. ɔside ret laborū mercedē: Quarto hec ɔsideratio inducit feruorē. quēadmodū brauium ꝑuocat omēs currere Torpētib ēm dormientib nō ꝑuenit regnū celorū sꝫ rapiūt illō violēti. Si sic currūt hōies scl'i ꝑ lucro treno quēadmodū nos feruere dērem⁹ ꝑ etno. Cur ramus vt cōprehendam⁹ Postremo q̄ vehemēter ad gaudia ista aspirat ille citi⁹ perueniet Qui ēm ait Bernar. amat ardētius. currit veloci⁹. ꝛ ꝑuēit citi⁹ Magna ēm illa p̄mia non nisi magno desiderij estu obtinētur. Et quo desiderij feruor intensior eo visio erit suauior ꝛ ingressus regni facilior. sꝫ iā ad regiōis ingressum nos accingam⁹.

Quā multa se offerāt i hac regiōe meditāda Ca. ij

Atissima ē āt ꝛ p̄ ceteris latior regio ista. In q̄ facile etiā inueit q̄sq̄ʒ. cui⁹ uis etiā ɔditiōis fuerit sibi congrua Scilicet et.

Studiosus		meditabilia	itellectualia
Deuotus	scꝫ	ɔsiderabilia	affectuosa
Exercitati⁹		exercitamēta	p̄ericalia.

De quibus singulis tangemus pauca

Quanta ꝛ q̄ hēat hic ɔsiderare studiosus

Primo ḡ hꝫ hic studiosus copiosissimā mate riā intellectū exercitādi. Plurima ēm hic se offerunt inq̄renda Cuiusmōi sunt ista B

Sit. q̄d. q̄ sistat. crescat. lꝫ hic bōa factet

Hoc est poterit p̄mo ɔsiderare Si sit aliq̄ btitudo: aut regnum celorū. Et hoc deducibile ē ex m'ltis. ex scripturis rōibus ꝛ exēplis ꝛc. Deide de q̄ditate btitudis. qd sit. quotuplex sit. Creata. ꝛ increata. in trinseca. ꝛ extrinseca. Hinc itē de lumie gl'ie si sit po nendū. De q̄b omib ꝛ singulis m'lta sunt ꝛ diuersa scripta doctorū Tertio magna inq̄sitio occurrit in quo btitudo ista cōsistat. Ubi primū deducendū eēt ꝙ nō cōsistat in aliquo creato Deide ꝙ nō in delcātio nib corꝑis. nō in diuitijs fama mūdana. potētia vel honorib. vt in pātheologia late singulati deducitur Deide grāditer q̄dā laborāt. vtrū cōsistat in actu vo luntatis vel itellectus Quidā ꝙ in actu volūtatis po tissimū cōsistat ɔcluserūt Quāq̄ʒ ꝑ ɔcordātia discre pantiū dici poterit. Q iniciatiue in cognitiōe ꝛ ꝑfec tiue in volūtate. Nō magnoꝑe nos de his cura⁹ suffi cit ꝙ materiā āministram⁹ Hic itē ɔgruit illa omis materia de fruitiōe. de q̄ latissime in suis script doc tores agūt Et cōcludūt in de doctria xp̄iana Augus. ꝙ sūma merces ē vt ipo ꝑfruamur Et finalis beati tudo ē frui dīna eēntia Quarto ɔsiderare ē vtrum sit ꝑficere in gl'ia illa. Et an angeli iā ꝑficiāt An etiā beati post resurrectiōem in eēntiali btitudie crescant

De quinto scꝫ an liceat oꝑari dei mādata ꝑꝑ reg nū celorum ꝛ fuire ei ꝑ delectatione ꝛ gaudio ɔseq̄n do. dr Gerson Nō licere tāq̄ʒ pro fine ꝛ motiuo prin cipali Adulterina ēm ꝛ simoniaca quodāmodo esset affectio talis. Secus dū de⁹ est principalis finis intē tionis ꝛ delectatio secūda. Scribit suꝑ hoc egregie venerabilis Hugo de sctō victore in libro de sacris

Postremo offerunt se hmōi innūera studioso in quirenda. cuiusmodi pl'ima sibi ꝑposuit in sermone de omnibus sanctis Gerson ventilanda Ut sunt ista An sanctorum beatitudo sit principalis eorum leti cia An fiet ꝑ sensationem extrinsecā. An deus sit for malis nō solū efficiens vel exemplaris leticia sancto rū. Hec ꝛ silia plura est inuenire ab his qui legūt do

ctorum scripta q̄ non magnopere nobis sunt curanda.
nostrū erit versari circa affectiua Magisqꝫ aspirare
ad gaudia illa q̄ꝫ cōtemplari. Impossibile eñ est, vel
minimū attingere gaudiū angustia nostre mentis.

Meditabilia deuotiora pro deuotis. Capl'm. iij.

C c Oredere iā nunc o anima deuota de papilio
ne corpis. de inuolutione in questionibꝫ intel/
lectus expande affectuū vela ventis vt stans
in ostio videas vel a longe q̄ incitent feruorē deuotio
nis Et q̄ꝫuis sit hec gloria inexplicabilis. In genere
tamē poteris meditari de istis

D Cerne locū. sociū. qꝫ actū. l'gaudia. speclū

In primis igit' vt de istius pegrinatione exiliȷ̄ ad
patriā electorum ordinatius subleueris cōtemplari
habes loci ipsius qualitatē quō supra octauā speram
reluceat illud celū empireū ob eximiam sui luminosi/
tatem sic dictū eternaliū deliciarū tabernaculum vni
forme inalterabile omniū contentiuū. quod ē omniū
sanctorum habitaculum super ethereū palaciū vrani/
cū templum. De cuius qualitate sunt dicta m'ta glo
riosa. Et vt multa transeamus repitur tale.

Est altū magnū. carū. pl'chrū bōa cuncta.

Primo inq̄ꝫ ē situ altissimū sctōꝝ istud habitaculū
Altissimū eñ posuit refugium suum ꝛ domꝰ dñi su
per omnes colles est eleuata. De cuiꝰ altitudine dicū
tur mira ꝛ captu fere incredibilia. oculatis tamen ꝑ
sua dignitate estimātibus facile ꝑsuasibilia Scribit
eñ Bertrannꝰ ꝙ ptholomeus cōputauit diametro
distantiam a terra vsqꝫ ad celū stellatum. ꝛ sunt tot
miliaria. 6525700. hoc esset iter . 89542. an/
norum. 245 dierum computando pro quolibet die
20. miliaria. Subnectit item Si lapis molaris inde
cōtinue posset cadere vsqꝫ huc. Ita ꝙ omni die na/
turali caderet per. 2400. miliaria . hoc est infra vnū
pater noster vnū miliare Et centuꝫ pater noster pos/
sent dici infra vnā horam: quarū sūt. xxiiij. in die na
turali. Lapis ille nō posset venire huc nisi pꝰ. lxxiiij.
annos. ꝛ preter hoc. xx. dies: Omnia hec calculaui
ait per memetipm̄ radicibus sumptis a ptholomeo
ꝛ alfragano. Nape si tanta ē altitudo ad celum vsqꝫ
stellatum quis vel tenuiter cogitabit residuum alti/
tudinis vsqꝫ ad celum empireum. Satius hic silēdū
q̄ꝫ aliquid dicendū Secundo est sanctorū illud pa/
laciū quantitate maximū ac per hoc ꝛ capacitate am
plissimū: Adeo vt si huic ciuitati sanctorum omnia
illa gloriosa que de magna illa babylone ciuitate. de
murorum fortitudine spaciȷ̄ amplitudinem. Immo
que vel de vniuersa mūdi machina maxima scripta
reperimus cōparare voluerimꝰ nulliꝰ sint momenti
Immo nulla posset collatio fieri: Nam si geometris
fides aliqua danda q̄ colligunt ex magnitudine ter/
re ceterorum quoqꝫ elementorū ac celorum magnitu
dinē tenendū ꝙ tam extensa illiusceli amplissima la
titudo vt si cuilibet sanctoruꝫ vnus locus ꝛ certa por
tio deputaretur plus illud spacium contineret q̄ꝫ oc/
cupat terra vniuersa. Adducit ad hoc sanctus Ber/
nardinus ita vbi supra Cum scd'm doctos minima
stella sit maior tota terra . Quid est firmamentum
cū excedat quasi in infinitum q̄ꝫqꝫ stellam . Quid
tunc empyreum celum quod ad minꝰ centies firma
mentum superat. Qꝫ si curiosior quispiam pergere q̄
rat que nam necessitas que ve vtilitas amplitudinis
tam imense Ponit Guilhelmus parisiensꝭ triplicēꝫ
super hoc causam Scilicet propter infinitam dei po
tentiā ostendendā que maxime in tam immenso ope
re relucet Propter eius gloriam ampliandam ꝛ rega
lem magnificentiam cōprobandam. Regis eni glo
ria cōiȷ̄citur ex palacio ꝛ domo dignitati regali con/
grua Tertio propter humani desideriȷ̄ vehemen
tiam satiandam que amplas possessiones lataqꝫ ter
rarum dominia requirit. Ergo tantum preparauit
ꝙ inueniret supra q̄ꝫ cupere posset vt sic in omnibus
satietur desideriū nostrum. Sed ciuitas hec magna
non acquiritur nisi per desideria magna

Est tertio celum istud materia preciosissimum
Quid eñ si locus esset magnus si materia despicabi/
lis ꝛ vilis. Est ergo materia celi huius preciosissima
nimis. De qua disputat Guilhelmꝰ parisiensis de v
niuerso. si sit eius materia cum ceteris cōis . Et li/
cet de huiꝰ materia quidam dixere multa. putat' ta/
men omnibus incognita. Multa dicit in Apocalip.
de huius materia celi siue ciuitatis Johannes Itēꝫ
qꝫ Thobias. sed sub tropo omnia pro manuducēda
ingeniȷ̄ nostri imbecillitate in huius celi virtutem.

Est et quarto celum istud qualitate pulcherrimū
Quippe quod foris tam aspectum oblectans ꝛ visu a
menuꝫ. Pulchritudo aūt hec colligitur ex luminosi/
tate. mundicia. et speciositate. Postremo ne lon
gi simus sunt in hac ciuitate omnia bona ad eius ꝑ/
fectionem: ad decorem ꝛ ornamenta requisita . Est
eñ secreta malis. secura ab impugnationibꝫ: refer/
ta omnibus bonis. tota pulchra. tota gaudiosa. ꝛto
ta desiderabilis. Ut posset late prosequi de singulis
sed breuitati studemus. vide nouissima Et postre
mo ad summā dicamus est cōgruentissima habita/
tio habitatoribus. Uniuersitatis eñ creator vnicui
qꝫ rei ꝭm nature sue exigentiā aptauit loci qualitatē
Si igitur huic vilissimo limo in puluereꝫ mox ꝛ ver
mē vertendo homini morituro neq̄ꝫ ꝛ inimico de taꝫ
pulchra magna ꝛ decora habitatione prouidit in ce
lio. quam putas ꝛ qualem dabit dilectis suis sedē in
celo. Uere talē q̄lis ꝯgruet illis vt locꝰ rñdeat locat/
Uñ in septē dotibꝫ cōgruet eis. Notet ħ studiosus
si ꝛ quō āgeli ꝛ aīe btē gaudeāt de loco corꝑali illo.
Quis igit' talē locū nō desidrabit q̄s ad talē citatem

nō aspirabit Si plimi sumpserūt laboriosissimas pe/
grinatiōes p vidēdis ciuitatibus mūdi qd nō agēdum
p obtinēda glia celi Ingredere circa p ordinē ostia.
quusq3 puenias ad sūmi regis palacia z nidifica ibi vt
cū aplo in celis sit cōuersatio tua. Nā si iā sepe illuc
mēte voles morari didiceris cōuersari poteris tādē
in ea beatificari Amen.

De celestis ciuitatis glorioso collegio Mēbrum .ij.

E
D

Einde cōtemplandū est gloriosissime h9 ciuitat
dulcissimū collegiū qd miris mōis adaug3 a
nimarū gaudiū: Nulli9 eñ boni sñ socio io/
cūda est possessio. Est āt scōꝝ celestiū societas ex ml'
tis bene qlificata z gaudij augmentatia. pfri ex istis

Sūt mlti pulchri. digni. leti. pamātes

In primis gaudiū cuiusq3 augebit ex scōꝝ mltitu
dine Que prsus ē inexcogitabilis In multitudie eñ
mistroꝝ est dignitas regis. sicut e regione salone te/
ste in paucitate plebis ignominia pncipis Hinc etiā
leticia exinde ɔsurgēs est ineffabilis Nā si singli gau
debūt sicut de suis. ita de sodaliū meritis liqt ꝙ nul
lus exprimere sufficit gaudiū coꝝ: cū nūer9 nobis sit
prorsus infinit9. sicut supra lati9 deductū ē de angel'
z oib3 scis. Nō eñ est nūer9 militū e9. s. nobis. licet
ipꝫ btis Secūdo ex pulchritudie: Sūt eñ vniuer
se psone huius societatis totalr pulchre Ita ꝙ nll'a
macula ē in eis. sed pleitudo virtutū z ɔsūmata con
iūctio cū fonte toti9 plenitudis z decoris Adeo vt si
tot9 vniuersi pulchritudo tā etsi āmirabilis ɔgesta
eēt in vnū. nō tñ ex equo conferri posset. vel extreme
pulchritudini infimi sci Nā vt de regis pulchritudie
quē in decore suo videbūt Itē z regine (q̄ incōphensi
bilis prsus z angelicis mentib3) sileam9 Quis vel te
nuiter angeli vni9 aut sci pulchritudinē ɔphendet
Fulgebūt sicut sol cōformes corpi claritatis xpi. S3
hac celesti pulchritudine q potiri volet a terrena ab/
stineat oz Tertio ex sociorū dignitate Nā vt de re
ge z regina et de angel's quib3 ɔstat silea9. z de ver
miculis de terra z puluere exuscitatis loquamur. te/
nēdū ꝙ oēs erunt filie z filij dei. reges z heredes xpi.
amicti stolis albis. q oēs vt dr Sap: v. accipiēt reg/
nū decoris z diadema speciei de manu dei regis con/
stituenturq3 sup omnia bōa sua nimioq3 venerabūtur
honore. Ubi ergo q ad hōres aspirant. z hos veros
nō ābiūt Si hōres qritis vos istos qrat. Hic nota
de qualitate regni h9 z hōris Quarto gaudebimus
de ɔsortis illi9 leticia z gaudiositate Abstersit ei de9
oē m lachrimaz ab oculis scōꝝ. Et iā nō est ibi dolor
luct9 z timor. s3 sempitna pax z leticia z gaudiū ple
nū. ibi iugiter organa z cātica sonātia. Uox qppe leti
cie z exultatiōis in tabernaclis istoꝝ Gaudiū z leti/
cia erit in ea. ys. lxv. O vere inaudita leticia. o leta et
iocūda magnificentia qlis nūq3 i hoc sclo audita Pu
to ꝙ ois mūdi in vnū cōgesta leticia h9 cōpatiōe vix
cēt mima gutta O vere letū cōsortiū quale nunquaz
audituz a pncipio aut in fine audiendū seculorum
Nota de leticia scōꝝ Magnū vtcūq3 exēplar bea/
te vite z leticie scōꝝ videre ē in iuuene amatore fidi/
cine. cui9 man9 sinistra fidē tenet. digiti modulātur
cordas. dextera pulsat. pedes tripudiāt. ocli vidēt a/
matā. guttur canit notas. ligua pnūciat verba. mēs
sniaz cogitat. Ai9 tam mltis sil' bōis gaudet. nō so/
lū s3 exultat sepe z rapit aliqñ. Ex hoc momētaneo
z furioso exēplo videre ē quō in statu illo nulla vnius
virtutis opatio alterā ipediat. s3 adiuuat magis z nō
lassitudo ex alia in aliā voluti. s3 gaudio opplet hōiez
totū. adeo ꝙ ysa. dicat. lxv Ecce creo hierl'm exulta/
tionē z ppl'm ei9 gaudiū Notate ergo verba. Tāta ei
plenitudie gaudij hierl'm z pplo ei9 pfruetur. vt ñ so/
lū exultatiōe z gaudio dicāt repleri aut cumulari. s3
magis eē ipm gaudiū. Superexcedit eñ oēs i eis adeo
vt nō totū gaudiū intrare posset in gaudentes. s3 toti
gaudētes intrabūt in gaudiū illud. iuxta illd. Intra
in gaudiū dñi tui Hoc igit gaudiū z gaudiosū ɔsor/
tiū mediteꝝ mēs nrā. loqtur ligua nrā. amet illd cor
nrm: sermocineꝝ de eo os nrm. esuriat illud aia nrā. si
tiat caro. desideret subā nrā. donec intrem9 i gaudiū
illd z in gaudiosa ɔsortia illa. Cur iā q leta amatis.
cur ñ ad horū letissimoꝝ ɔsorciū pperatis? Postrēo
gaudiū crescet de ɔsortij h9 aicabili amorositate Tā
eñ btā z pfcā ē scōꝝ illoꝝ charitas ꝙ vnusqsq3 dili
get prim sicut seipm. Ex q seqtur illud iestiabile bo
nū qd ita vnusqsq3 de alteri9 bono gaudebit vel gau
dio. sic de pprio Nō inqt Aug9 erit ibi inuidia aliq di
sparis claritatis qñ regñbit in oib3 vnitas caritatis Tā
ta qppe vis dilcōis in illa pace btōs sociat vt qd i se qs
q3 nō accepit h se accepisse in alio exultet. Quot igitr
qzta putas qsq3 btūs gaudia hēbit q de tot z tātis bti
tudib3 scōꝝ q prsus inūeri sūt gaudebit? Si vix qs3
capiet pprū gaudiū. quō capax erit tot z tātoꝝ gau/
diorū? Uñ pz ꝙ qzuis aliq sci p meritis possidcāt ex
cellēter. nihil tñ ibi ex iestiabili dine pietatis imēsita/
te possideꝝ singlariter Oia sūt oib3 cōia pp cū q i oi
b3 ē oia Ibi g9 vgo gaudebit de scē viduitatis merito
z vidua exultabit de caste vgitatis puilegio Ibi con
fessor de martiꝝ iocūdabit triūpho. z martir tripu/
diabit de ɔfessoꝝ brauio Hic etiā orieꝝ cōgratulatō
mutua veneratio z laudatio cuiusq3. hic venientibus
aiab3 festiue occurrūt: votiue excipiūt. z i oib3 ɔgra/
tulātur. O igitur q vel mens cape ne dicā lingua exp
mere poterit qztū sit gaudiū angeloꝝ choris interesse.
cū btissimis spiritib3 glie cōditoris assistere z ɔuiue
re oibus beatis. Uere deficit in h9 ɔtēplatione z ex/
pressione mēs z lingua ois Ut igitur o aia tandē
huic societati adiūgaris in celis. stude frequēter iam
eā frequētare in terris. z discurre hostiatī singlis cō/
gratulādo Hinc aliqui collegerūt singulares saluta/
tiones ad ordines scōrum singlos qbus solent visi/

tare eos. De tercio principali scz de actibus beatorum. Membrum .iiij.

I Am de tercio principali pauca tangendum. s. de actu beatorum quid. s. in illa beata patria agendum. Debunt quidem beati actus varios. dignissimos et voluptate plenos. erga deum. seipsos et alios Nos tamen de hijs nil nisi quod ab alijs accepimus dicere volumus Actiones itaque propriam beatorum in patria explicat egregius ille psaltes regis dauid propheta dicens. Beati qui habitant in domo tua domine in secula seculorum laudabunt te Super quo verbo et alijs in idem conuenientibus doctissime sepe in suis quinquagenis disputat diuus noster Augustinus. Sanctus autem thomas in de eterna beatitudine hos ponit actus. **F**

.s. deum cognoscere. amare. frui. viri laudare gratias congratulari deo deum agere deo. deo

Noscit. amando. fruens. vnit. laus. gra grates

Nec prosequitur thomas ibi deuotissime Sed forsan verebitur quis hec in secula agere. timens fastidium surripere. nec posse semper laudare Sed cogitet quod mens a corpus non poterint fatigari. sed semper innouari Disserit de hac pulchritudine Augustinus dicens Si poterit non amari poterit. et a laude fastidiri Exemplum huic consentaneum est Moyses in nube cum deo loquens assumptus qui non legitur fatigatus tamen si quadragita diebus et totidem noctibus sine cibo sine appodiaculo semper loquens et audiens deo coram astabat. et voluptuosissime astabat. quippe qui in domini conspectu habundantiam omnium bonorum habebat Unde et nil vltra desiderabat nisi semper illic manere esuriebat Qualiter autem hi actus fiant plenius et dignum est considerandum. Quia. s. alter

G alterum non impedit. vnde simul omnes fieri possunt sancti immira latitudine constituti Si autem post resurrectionem vocaliter sci domini laudare pluimis videtur hoc satis rationabile pro perfecta laude dei et plena glorificatione hominis Quod si ita erit Immo quia exultationes dei in gutture eorum erunt quia suspicabimur beatorum illius celestis chori cantoribus spiritus imperium quando omnes pleno carmine dignos deo hymnos pleno spiritu cantabunt. non modo sese mutuo delectantes. sed dei auribus dulce et dignum canticum cantantes O quod hoc erit audire quando deducet singulos ordines agnus cum tripaistria sua ad vite fontes aquarum et singulis epytalamium sonabit vt deducit Leonardus. Mirabilis enim et stupenda musica illorum cantorum erit. Nam iuxta guilhel. parisiensem. Tunc vis vocalis ex qua sunt modulationes emittet simul omnes voces atque sonos quos naturaliter emittere potest. tertiam quascunque perfectio glorie illius superaddiderit Erit ergo os vniuscuiusque hominis glorificati sicut cythara cordarum innumerabilium et sicut organum innumerarum fistularum et erit sonorositas ex ore cuiusque glorificati concentus vocum sine sonorum innumerabilium mira et incogitabili nobis hoc. suauitate sibi inuicem consonancium et auribus perfectionis illius simul audibilium Assignat super hoc rationes plures Inquirit item subtilius quod sit quod delectat animas in vocibus Scrutatur quoque idem de choris choreis gesticulationibus que erunt in beatis vt inuicem perspicue videtur Tunc egredientur et salient sicut vituli de armento Posset et hoc multa de alijs actibus queri. An eciam vocaliter loqui debebunt. quali linguagio. an omnibus linguis simul vt videtur velle Raudenis Item quis sit potentia quanta efficacia quoque secunda verba beatorum in patria si tanta est vis verbi sanctorum non beatorum in hac terra vt dicant monti Tollere et mitte te in mare De ceteris actibus quos in se habent a ad seipsos reliquimus cogitandum meditantibus. quoniam res hec est prorsus ineffabilis. tota tamen desiderabilis. De .v. principali. s. gaudiorum celestium qualitate membrum .iiij.

E N Unc de quarto principali hoc est de gaudiorum celestium qualitate videndum Que quia omni menti sunt prorsus incogitabilia ac per hoc ineffabilia non tangemus nisi pauca vt detur meditantibus materia Sunt ergo hic hec tenenda. quia. (tant

Plurima. gaudia. sunt. permanentia. singula. pl

Sunt enim tam multa quod non possunt numerari. tam grandia non estimari permanentia quod non immutari tam vniuersalia quod non alia cogitari tam prestantia quoniam alis conqueri O quam quantum gaudebunt quos gaudia tanta replebunt De celestium gaudiorum multitudine. §. i.

I S Ed iam primo de multitudine gaudiorum videamus non quod in particulari velimus. quippe cum impossibile sit ea numerare Tot enim sunt particularia sanctorum gaudia quod ea solius dei vt dicit auctor compendij comprehendit noticia et illi quos summa sapientia voluerit scire ea Possunt tamen in genere assignari aliqua vnde hic erunt eorum gaudia et ab omni parte habebunt fere infinita

De sup. iuxta. int9. et extra. sbt9. vbique

Primo de supra autem habent sancti hec obiecta gaudiosa ideo quia leticia sempiterna super capita eorum **K**

En. trinu. christu. mrem. missos. quoque sctos

Primum itaque et summum beatorum beatificum obiectum est Contemplacio summe et indiuidue trinitatis que omne gaudium excedit Et premium essenciale dicitur. vnde reliquum omne precedit Nam reliqua omnis iocunditas afficere quidem cor humanum potest saciare preter istud nihil potest Hinc propheta ait. Saciabor cum apparuerit gloria tua. Et adimplebis me leticia cum vultu tuo Unde in hac contemplatione vltimata est perfectio virium anime Hoc sancti illi priores sciuerunt. qui tam ardenter faciem hanc sibi ostendi pecierunt clamantes consona voce Ostende nobis faciem tuam. et c. Quanta autem delectabile sit hanc faciem videre patet ex conuenientissimi obiecti et felicissimi vnione. vnde oritur delectatio summa Quanto enim obiectum fuerit dignius et pulchrius tanto afficit intimius et allicit auidius. Cum ergo deus omnibus sit in infinitum dignior et pulcrior reliquum est vt nulla res eius visione sit iocundior. presertim cum in eo sit omnium rerum consummata perfectio Ue ergo ignauie et insaciencie nostre quoniam magis afficimur deum videre. cuius tam est iocunda visio. vt si nisi ad momentum daretur merito fierit omnium rerum contemptus et toleranda esset omnis passio Nam ex eius contemplatione gaudium multiplex oritur sanctis Gaudent enim et congratulantur attributis et perfectionibus deitatis mirantur processum sancte trinitatis. vident et gaudendo contemplantur causas varias sue in nos dilectionis Regem ergo vident inde et faciem eius in iubilacione. Gaudent in diuine choros contemplacione delectabiliter. in meliflua diuine bonitatis degustatione dulcit in securissima diuine maiestatis

tentione eternaliter. Unde ex his perficiūtur tres vi-
res anime integraliter. Perfecte ergo anima erit be
ata cui huius faciei ꝯtemplatio data. Nam ex ea per
cipiet omnia bona. Nam in ea velut in speculo vide
bit omīa preterita. presentia ⁊ futura sue bonitati ꝯ
grūa. Dum eñ ad supernam lucem patris luminuȝ
ait Augusti. venerimꝰ totum quod in creaturis esse
potest intelligemus. De hac cognitione latius infra
Et hac item omnia bona. Tam enim pulchra est
hec pulchritudo ⁊ suauis vt ea visa nihil possit desiđ
rari amplius ⁊ omnē vincit dulcedinē ⁊ superat con
cupiscentiā. vt pulchre Augusti: ⁊ post eum Ancelmꝰ
in suo monologio declarāt dicētes. Q; si singula bo-
na tam sunt delectabilia. necesse est illud optimū qđ
cōtinet omne bonum quo sine nihil est bonū. Cur er
go homuncio per multa vagaris? Ama hoc vnū bo-
num ⁊ sufficit. Prosequūtur hec de singulis bonis.
quod relinquimus meditatiuis

Supra se Notula prima

Secūdo gaudēt đ sup̄ se i aspcū hūaitatꝭ filij
dei. Et hoc multipliciter ⁊ granditer. Mul
tipliciter quidem quia primo gaudent ⁊ ei ꝯ
gaudent de omni officio beatitudine ⁊ pulchritudi-
ne eius. quam habet in donis gratie ⁊ glorie atqȝ na
ture tam in anima q̄ȝ in corpore. Cuius aspectꝰ venu
stior ⁊ clarior est omni claritate ac decore solis ⁊ lune
syderum ⁊ omniū beatificandorū. Adeo vt ⁊ angeli
desiderent prospicere in eum. Secundo gaudent
de eo inq̄ȝtum sunt liberati reparati ac maxima dōa
assecuti per eum. Unde ineffabiliter afficiuntur ī eaȝ
Tertio potentissime gaudent. vt Dyonisius ait
de vnione humanitatis cū deitate. que est dignitas
nostri generis prorsus infinita. Item qȝ de beneficijs
⁊ ministerio quod illic exhibet eis. Transiens eñ mi
nistrabit eis velut seruus empticius vt infra. O
q̄ȝ est plenum omni suauitate gaudiū. videre hoīeȝ
hominis cōditorem fratrem nostrum quondam per
ditum ⁊ abiectum. nunc inuentum ⁊ reuersum nunc
regnantem. nunc omnibus imꝑantem. O quis mi-
hi det te fratrem meū vt inueniam te ibi ⁊ amplec-
tar ⁊c. O q̄ȝ pium ⁊ q̄ȝ gratum q̄ȝ suaue q̄ȝ beatū erit
iesum tunc videre his qui eum hic dilexere. Ter-
tio gaudent indicibiliter de supra de aspectu glorio-
sissime virginis matris. tanto vtiqȝ intensius q̄ȝto e
am amant feruentius. Primo de ea letantur quia p̄
omni creatura pura mirifice est speciosa ⁊ ad intu-
endum iocunda. Si enim de Hester dicitur ꝙ erat
formosa valde ⁊ incredibili pulchritudine omniū ocu
lis gratiosa ⁊ amabilis videbatur quid de matre in-
create pulchritudinis tenendum. Secūdo de ea gau
dent quia plurima beneficia susceperunt per eaȝ. Nā
quicquid gratie ⁊ glorie est in eis per eam datum est
eis. Tertio congratulantur eius glorie ⁊ honori sin-
gulari quo facta est ⁊ dicitur mater dei. Ex his ⁊ simi-
bus tanta proueniunt beatis gaudia ꝙ nulla gaudia
mundi possunt vel tenuiter poterint edicere illa.
Quarto gaudiū singulis erit de ꝯtemplatione ce-
lestiū illarum phalangarū castroꝝ dei populi accin-
cti. labē nescientis. nec obedientie morā. Mirū eniȝ
⁊ letabile spectaculū erit cōspicere centena illa decies
milies milia assistentes sanctuario vranici templi. i
tendētes vultui maiestatis. dulcem personantes ar-
moniā. humanissime obsequentes tibi. votiue excipi
entes. gratulabunde prosequentes. Hi enim cornu
tuba ve resonabunt. Illi canent. hi pedibus plaudēt
choreas de aduentu tui vti docet spiritus saltabunt.
O percurre singulos. Postremo gratulabitur q̄s-
qȝ de omnibus sanctis. De maximis autē magis et
ipsi de nobis q̄ ⁊ in obuiam ruent. vt seniores iunio
res parentes. equales fratres. minores filios. vł qđ
dulcius eis. O quid gaudij erit singulorum spectare
ordines sanctorum. Maxime autem quos dileximꝰ
magis. quorum iam lectitamꝰ libros. vt Augustinū
Hieronymū ⁊c. videre presentialiter. audire ⁊ dul-
ces reddere voces. Et precipue visere parentes quos
mortuos luximus in hac vita. Uere ergo innumera
erunt gaudia prouenientia de supra.

De gaudijs ex hijs q̄ iuxta sunt. Notula secūda

Oro de iuxta etiaȝ plīma habebimus gaudi-
osa obiecta. scilicet ista.

Cōsors. thesaurꝰ. ornatꝰ. esca. minister

Hec ponimus ideo de iuxta. quia debent versari
circa beatos. Et primo gaudere habent de consortij
propinquitate. qȝ amici cōcordes. de quo iam multa
tetigimus supra. Et deficit omnis lingua. Secun-
do de thesauro a diuina sapientia eis reposito. ⁊ iux-
ta ad manū parato. Tunc enī ait Bonauen. aꝑien-
tur omnes illi thesauri eterni dei: in quibus omnes
delitie ⁊ diuitie absconditte ⁊ dabūtur sanctis iuxta
merita. Tanta āt in horum thesauro ꝯtinētur ꝙ ne
mo ea nouit nisi qui dat ⁊ qui recipit ea. Tanta eniȝ
est in thesauro hoc sapientia ꝙ salomonis sapientia
cēt hic stulticia. sampsonis fortitudo debilitas. Mo
narchia octauiani subiectio. Diuitie cresi pauꝑtas.
velocitas ascbelis tarditas longeuitas mathusalem
vix momentū. oīs vite huius iocunditas ibi tristicia
cēt. Tantis thesauris qui volet ditari studeat hic pa
ti. Tertio gaudebunt de mirifico ornatu. Loci. cō-
sortij. omnis rei. Locus enim erit speciosissimus
quippe regnum decoris. Ciues omnes duplicibꝰ ve-
stiti. auro primo amicti. omnes togati ciues. Tan-
tusqȝ illic erit om̄nium ornatus ꝙ omnis creatura-
rum ⁊ artium decor. tam etsi in vnum cōpactus illi
nō posset cōparari. Grandis triumphalis ornatꝰ ro
manorum. sed longiꝰ ille prestat. Illic equis albis
primꝰ omnium inuectus est camillus curru inaurato
capite ornato lauro. Sed sancti his equis eo curru

eo ornatu incedentur vt z phebeus currus mireł Et illi i capitoliū deducebāł vbi post pleriq; ab hostib⁹ obtrūcati Sed hij in ciuitatē scrām i teplū salomoīs sp securi. scōꝝ phalāgi excipiendi. q̄rū singł'a agmi/na suis cātibus simphonijsq; p̄cedēt Quarto de victu z cōuiuijs gaudebūt q̄ i p̄optu aderūt Spiritali eīn refectiōe reficiet trinitas scā vniuersos q̄ omni corpali lōge suauior erit quāto spūs rōnalis corpe prestat. z spiritalis cib⁹ alimēto corpeo O ter q; q̄ter q; btōs q̄ ad cenā nupciaruz agni vocati sūt. Et vere bri q̄bus datū est mādūcare panē in regno dei q̄bus conuiuia parat deus Mira enim z incogitabilia gaudia ptinebūt illa ꝯuiuia ex dignitate ministrantis ex charitate c⁹ q; cōuiuāt. ex ferculorum opulētia ex mistroꝝ freq̄ntia ex musicoꝝ īstrumētoꝝ resonātia Postremo quātum gaudiū erit beat ex illa āministratiōe sūmi illi⁹ dñi ministri q; mari. Ille eñ mistrat nō solū vt dixim⁹ mense cōuiuarū. sed z votis omnium desideriorum. In primis votiue excipiendo. deinde omnibus votis satisagendo. Tuncq; te constituet super omnia sua. iplebitq; in bonis desiderium Uere ergo ineffabiliter ex his gaudebis

De gaudijs ab intra Notula tertia

N i Am videndū q̄ta erunt beatis gaudia ab itra Et certe multa z maxima quia ab int⁹ est omnis sanctorum gloria. que sunt ista.

Aurea. tres. vires. septē. tot premia q̄cquid

Primo ab int⁹ habebūt aureā z inde ineffabiliter gaudebūt. Est āt aurea p̄mium substantiale. qd metaphorice dicitur corona. tū ex pte perfectionis meriti z premij Meriti quidē quia nō respondet generi opis. sed radici charitatis. Perfectiōis quia hanc signat figura circularis. Premij q; p hanc efficitur hō particeps diuinitatis z p cōsequens regie potestatis. Qui eñ pulchriori corona aurea volet coronari. studeat intensius amare. Et cōuenit hec aurea cum dotib; aie. vel cōtemplatione diuina. de qua supra

Secūdo gaudebūt scti ab intus tribus dotib; aiarum. De quib; dotibus larior fit sermo in scriptis doctoꝝ. Nos breuiter dicim⁹ q̄ sm methaphoram dotis realis dicitur dos in patria Nō quodcunq; donū datū aie in traductione sui in gliam. sed donū precipuum aiam ad actum vite gloriose disponens quod dat deus pater aie beate ad possidendū. vt fit in matrimonio corpali. Hinc dotes anime sunt quedā dona precipue diuinit⁹ anime in traductione sui i gloriam data quibus aīa imediate deo cōiungitur tanq; principio vite sue. z ad spōsi amplexus īdissolubiles introducitur. Et sunt he anime

	Apta visio		ꝯgnitionē claraz
dotes	delcābil' fruitō	vñ elicit	charitatē pfcām:
	secura tētio		ꝯtitudiēz firmā.

Alij has aliter ponūt: sed tamen sententialiter fere idem cōcurrūnt nisi q̄ magis proprie quo ad vires. visionē. estimationem. fruitionem quidam ponant. Sed paucis de tribus primis quia ꝯiter sic dicuntur tangamus.. Prima est visio apta z imediata dei qua diuina essentia tota videbitur. nō totaliter O i ei creature est ipenetrabilis eius abissus. ab oībus. sed nō equaliter. quia pro meritoꝝ qualitate differēter. Immediata erit quia sine medio deferente. diuidēte vel sepante. aut etiam obnubilante. Sine medio. s. creature. figure. fidei. aut scripture. Uidebim⁹ autē deū cognitione meridiana in se in nobis. z nos i deo z deū in omnib; creaturis. Et creaturas in deo cognitione matutina. Uidēdo aūt deum simul z semel vi ca visione vident oīa ad beatitudinē necc̄aria. Et per hanc ait Ancel. iusti scient cuncta que deus fecit scienda. Quid eñ nescire possent q̄ scientē omnia vident! O igitur anima q̄ naturaliter scire d̄sideras illic propera quē semel vidisse ē omnia didicisse Secunda dos est fruitio vel delectatio que est cōuenientis cuz cōuenienti cōiunctio Que q̄to magis cōueniūt tāto maiorē delectationē causant. Et tanta est delectatio in re adepta quanta est res ipa. quia dicitur deus est infinitū bonū. ergo z delectatio de eo sine fastidio. Mirātur nec deficiūt in illum quē prospiciūt. fruūtur. nec fastidiunt quo frui magis sitiūt Tertia dos ē tentio. i. perfecta possessio sine amissione. z secura sine dubitatione. Neq; eñ beati eēnt si deuz amittere formidarent Tertium gaudium iternum est de interioꝝ virium mira pfectione. Nam sensus interiores erunt pfectiores. z ad gaudiū dispositiores sm Joannem de cambaco pp. xij. que faciūt sensibilium interiorum z exteriorum maxiam delectationem Et cōplectūtur versibus istis D

Pura. bōa. alt etas. pfectio nil nocz. actus
Nō vexās. merū. pstās. distās. ds. his pl⁹.

Primū est debita spūum q̄titas vel maior coꝝ paritas Secundū cōplexionis bonitas. Sanguinei enī sunt magis ad delectationes apti q̄ melācolici. Tertiū est iuuenilis etas. In senibus enī ē minus d̄ gaudio Quarto sensuum z operationum pfectibilitas. Quo eñ potentia perfectior eo operatio delectabilior. Quintum q; opabimur attentius. quia nulla ibi impedimenta erūt. Sextum quia sine lesione orgāorum actuabūtur omnes sensus nostri. Septimum quia nō vexabimur in organis sensuum tedio vl' labore Octauū quia in illis erit ipermixtio delectatiōis cum tristicia. Nonū quia nō minus delectabimur in processu delectationis q̄ in principio Decimū q̄ nulla distantia sensatoꝝ impedit sensus. Undecimum licet nō per se. per accidens tamen in oībus sentiem⁹ deum. Duodecimum in illis sensibus plus premiabimur quib; magis meruim⁹. vt patet etiam de mem

bris Ex his itaqꝫ omnibus cōcluditur grādis viuacitas. perfectio ⁊ glorie felicitas in sensib⁹ interiorib⁹ Vide Nider in suo ꝑceptorio. Sic etiam vis ꝯcupiscibilis ⁊ irascibilis erunt ibi in felici q̄etatione Jta ꝙ cōcupiscibilis amplius de sensibilib⁹ quō nunc deliciis nō debet curare. Nec irascibilis tristi alicui habebit repugnare. Sed in deo debent satiari ⁊ quietari Jnquietū enim est cor nostrū donec attigerit sūmū
P illud quietans. Satiabor igitur cū apparuerit glia tua domine. Similiter vis intellectiua erit oīm sciētia perfecta quodāmodo sciens innūerabilia. Per quinqꝫ vt Nider ait influxus Primo enī cognoscent ꝑ species influxas sicut alie substantie naturalr̄ plura. Secūdo per species acquisitas hic in via Tertio per species receptas per sensus corporis glorificati. Quarto ꝑ illaminationē anime christi ⁊ alioꝝ supꝛiorum btōrum. Quinto in dei eēntia vel speciali dei influentia noscent omnia ⁊ indiuidua Jta ꝙ iuxta Ancelmū scient preterita. presentia. ⁊ si que futura. Notetur tamen circa hoc Guilhel. parisiens. in de vniuerso Jtem perfecte scient omnium oīno hominuꝫ siue in celo siue in inferno nōia ⁊ genera Omnia item eorum opera bona vel mala vnq̄ꝫ ab eis gesta: Et licꝫ
Q grandia videantur q̄ diximus ⁊ creditu difficila quibusdam. erunt tamen illic ampliora Nam omēs anime vires in plena latitudine ait quidam. ⁊ lata plēitudine ibi erunt. Adeo vt latitudo illa lati salomōis qui latitudinem habuit vt arene maris (disputans ab isopo vsqꝫ ad cedrum) ibi angusta esset Nam talr̄ illa latitudo erit (vt quidā doctor opinatr̄) ꝙ nllā cogitatio alterā nullū iudiciū aliud. nulla affectio alteram excludet Sitr̄ ⁊ semel ꝯgnoscem⁹ deū creatorem ⁊ vltimū creatorū. oēs arenas maris ⁊ numerū culicū ⁊ foliorū arboris Cōstituet enī nos sup oīa sua vt cū angelis clamem⁹: celū ⁊ terra plenum gloria dei. Nec ē idignū bris q̄nquidē de⁹ ipe digna hic habuit opificio suo. etiā digna habet q̄ moderetr̄. q̄ nō obliuiscatur volatiliū passerū ⁊ vento raptoꝝ foliorū arborū. q̄ nil obliuisci p̄t. Et hec latitudo nō solū erit noticiarū. sed ⁊ affectionū. adeo vt ōis agniti boni mox etiā debita sitr̄ assit affectio. Quartū gaudium internū erit ex septem ptibus btitudinis animarū. quas Ancelmus enumerat ⁊ Bernar. sub versibus.

Mēs sapiēs. cara. cōcors. secura. potensqꝫ
R **Regnās cū xp̄o gaudebit. honorificata**

Pulchre de his in silr̄itudibus agit Ancel. Tangamus tantū singula paucis. Prima igitr̄ ps btitudinis ad aiam pertinētis est sapientia. q̄ tāta erit et talis ꝙ salomonis sapia eēt magna insipiētia Secūda pars beatitudinis est amicicia sincera. Nunq̄ꝫ enī inter illos p̄t inueniri infidelitas aut inimicicia Jnter quos ē charitas sūma sicut inter vni⁹ corporꝫ mēbra Meditare igitur de ista. Tertia ē concordia adeo ꝙ lelij ⁊ scipionis cōcordia ibi eēt discordia Oibus enī illis est vnū cor ⁊ aia vna. Quarto summa securitas Nil enī timebūt q̄cquid voluerint habebunt Sūma ibi securitas ⁊ secura tranquillitas

Quinto ampla potentia. Quicquid enī voluerint facere possunt. qm̄ ipm̄ omnipotentē in omnib⁊ eorum voluntati hn̄t cōcordantē. Sexta ps ē gaudiū perfectū ⁊ summū. cui cōꝑari nō potest aliqd̄ gaudium mūdi Septima ps ē honorificentia inestimabilis. Dij enī erunt ⁊ reges ⁊ filij dei oēs vt sup̄ retigimus. Has septem partes beatitudinis qui simul in anima habet ille gaudiū perfectū habet Quintum principale gaudium intrinsecū prouenit scd̄m Nider ex cōtemplatiōe tātorū premioꝝ. ita ꝙ cernit ꝙ minimum quod vel vnq̄ꝫ cogitauit bonū sup̄ modū est remuneratum. Pro singulis enī etiā minutissimis nō solum locutionibus aut actibus virtuosis. sed ⁊ cogitatibus ipsis suscipiem⁹ eterne glorie pondus in nobis Vn̄ tāta erit remuneratio tā mlt̄a ꝙ n̄ poterit numerari. tam magna ꝙ nō poterit mēsurari. tam preciosa ꝙ nō poterit estimari. taꝫ copiosa ꝙ nō terminari.. Vn̄ ergo p̄t anima talis letari. O aīma hoc cogita. hoc mēte retracta. cum tibi pie viuēti inferūtur aduersa. ad hec mente euola. Cum p̄mit corpus. cū fremit mūdus. cum insidiatur diabolus. ad hec recurre. his mentē delinire stude. quia id q̄d in presenti est momentaneū ⁊ leue tribulatiōis nostre. in sublimitate eterne glorie pondus operabitur in nobis Postremo gaudiū mentis intrinsecum prouenit ex perfecta adimpletiōe omniū desideriorum Replebitur enī illic in bonis desiderium nr̄m Omne enim quod nolemus deerit. ⁊ omne quod volemus aderit. Nam in illis duobus iuxta Augustinū beatitudo principaliter cōsistit. scilicet in necessaria absentia omnis mali. ⁊ in necessaria presentia oīs boni. Si enim ait q̄ris quid ibi est. aliter non potest respōnderi nisi quicquid boni est ibi est. ⁊ quicquid mali est. ibi nulq̄ꝫ est. Nihil item exterius est quod ibi appetatur. nihil interius quod fastidiatur Erit eī deus omnia in omnibus. Ex predictis enim cōijci vtcunqꝫ poterunt gaudia interna.

De gaudijs sanctorum ab extra Notula quarta
G Audia sanctoruꝫ ab extra possunt notari ex his ⁊ principaliora sunt ista.

Dotes. aureole. fruct⁹. sens⁹. bona septeꝫ.

Jn primis corp⁹ ex q̄ttuor elemētꝫ ꝯpositū q̄tuor dotib⁊ q̄ sit corpꝫ btōꝝ dispōnes ꝑ q̄s aia b⁊ ꝑfci⁹ ꝯiūgitr̄ ē remūerādū Terra ei hēbit etnā īmortalitatē Aq̄ oimodā ipassibilitatē. Aer mariaꝫ agilitatē. ⁊ ignis splēdidissimā claritatem. Nam hec quattuor perficiunt anime gloriam vt habeat corporis subiectionē plenā. Quorum duo pertinent ad sensum ⁊ duo ad motum vt est videre in scriptis doctorum. S

Prima dos est claritas Seminatur enim corp⁹

in ignobilitate. surget in gloria. Configurabit enim
ea corpori claritatis sue. Unde non septies tantum
sed iuxta quorundam ex scripture ꝛ sanctorũ dictis
deductionem erunt minimorum sanctorum corpo/
ra sole tricenties. quadragesies bis splendidiora.
Quanta ergo putas maiorum sanctorum quanta
claritas item regine ꝛ regis christi Qualis autem e/
rit hec corporum sanctorum claritas non omnibus
certũ est. vt in de vniuerso dicit Guilhel. Erunt tam̄
clara vtroqꝫ mō quo aliqua dicuntur clara. Peruia
scꝫ vt aqua vel vitrũ. vel aurum. ꝛ lucida sicut sol lu
na ꝛ stella. Peruia quidē (vt Greg. ait) btōrum ciui
um corpa sibiĳnuicem ꝛ claritate fulgent ꝛ purita/
te translucent. Occultatio tamen ꝛ manifestatio
subdetur imperio voluntatis Imperabit em̄ de⁹ aio
ꝛ animus corpi. Et teste Augustino in. xxĳ. de citate
dei Oēs que nunc latent armonie corporalis nume/
ri nō latebunt intrinsecus ꝛ extrinsecus p corporis cũ
cta mēbra dispositi. O quale spectaculum ibi. Luci/
da quoqꝫ erunt quia magis sole vt dictum est fulgen
tia. O q̄ꝫ clara ꝛ luminosa patria. vbi tā innūera glo
riosa lucentia corpa. Vere citas illa nō egebit lumie
solis neqꝫ lune   Secūda dos est subtilitas Semia
tur em̄ corpus aiale surget spūale. i. adeo subtile erit
vt si casu posito eēt aliquis murus ene⁹ tante spissitu
dinis q̄ꝫta est circūferentia inter celū ꝛ terram. facili
us (vt aiunt) illud posset penetrare in ictu oculi q̄ꝫ nē
subtilius solis radius vitrū. diuina tamen non sua
forte potentia neqꝫ virtute. Unde ꝛ cum corpore nō
glorificato pt esse in eodem loco. reddere se palpabile
ad nutum. ꝛc̄   Tertia est Agilitas Seminatur ei
in infirmitate. surget in virtute. Tanta em̄ erit agi/
litas corpm vt cogitationū volubilitati ab Augusti.
cōparetur. Ait eit Ubicunqꝫ volet eē animus ibi pro
tinus erit ꝛ corpus Et alio in loco ait Qꝫ corpus glo
riosum vtraqꝫ interualla pari celeritate attinget. sic̄
radius solis. Quarta ē ipassibilitas seminaṫ in corru
ptōe surget i icorruptōꝫ Mortale iduet imortalitatē
adovt nullis armis. nullis penis affici posset De q̄bꝫ
singulis mlt̄a doctor. Presertim Guilhel. in de vni/
uerso agunt. Vere ergo corpus vestimētis aliĳs nō
egebit cū vestimentis gl̄ie talibus adornatum erit.
O hoc attende caro misera ꝛ esto anime subiecta. vn
de tanta in te fiet bonorum redūdantia   Secūdo
sanctorum corpora dotabūtur ꝛ ornabūtur multipli
ci aut triplici aureola. Que licet sint premiatio men
tis. redundant tamen foris in corpus. vers⁹. Aureo
lam martyr: doctor virgo retinebit. Quales autē erūt
virgines. q̄ꝫ cōgrue tres ponantur multis persuasio
nibus a doctis traditur. Presertim in suo p̄ceptorio
late de his agit nider Sic etꝫ palmā datur his q̄ i de
siderio illa precellentia opera habent. vt canitur de
Martino qui desiderio martyr fuit Excellent hi de
his operibus excellentius remunerabūtur. ꝛ de cete/
ris etiam nil manebit irremuneratum   Tertio do
tabitur fructibus. Est aūt fructus gaudium ꝛ delcā
tio de exercitio spūali. Et diuiditur in tricesimuꝫ sex
agesimū centisimū fm tres status ꝯtinentium. scilicꝫ
cōiugatorum. viduarum. virginum. De quibus late
agunt doctores super quartum sententiarum.
Quarto corpus glorificabitur ex sensuum externo
rum actuatione. Totaliter enī homo glorificabitur
ꝛ omnes sensus ibi actu erunt in vltimitate sue per/
fectionis ꝛ actualitatis. Socius em̄ laboris debꝫ so
cius esse glorificationis: Et singuli sensus optima et
cōuenientissima ibi obiecta habebunt. vel saltem vt
sanctus Thomas ait per species influxas. Et i gene
re loquendo sensuū gaudium augebitur ex sex iuxta   T
Joannem de cambaco.

Cōmoda. ꝛ obiectūqꝫ. acuit. diūsa. ds nil

Primo ex restitutione cōmodi naturalis Stat⁹
em̄ glorie pfectiora restituit q̄ꝫ in paradiso perdita.
sed ibi amenitas summa: ꝛ tantum cōmodum habu
isset ibi homo vt dicit Nider ex lumine lune sicut nūc
ex lumine solis. Secundo ad magnitudinem delcā/
tionis sensuum faciet melioratio obiectorum. omi/
um scꝫ sensibilium: Et hoc in augmentatiōe lucis
in clarificatione coloris. in cōuenientia mēbrorum ꝛ
in pulchritudine corporum beatorum. vt patet ex di
ctis.   Tertio ex sensuum acumine q̄ nulla q̄ꝫtalib⁹
vt nūc obiectorū claritate offēdi possent. aūt iure libe
rari. sꝫ intente pspicere sp. Quarto auget diuersitas
sensibiliū. Nā p spēs receptas videbūt spēs ꝛ speras
celoꝝ. p spēs influxas de qualibet spē aialiū plātarū
ꝛc̄. ꝛ corpa xp̄i marie btōꝝ. Quinto augebit delcātō
nē sensatio deitatis i q̄libꝫ sensibili: Nā lꝫ p se sensus
deū videre nō pn̄t. per accidens tn̄. sicut ex locutione
pcipiṫ vita. imo clari⁹ multo. Sexto augꝫ q: nll'a di
stātia sit⁹ aut inť stitiū possꝫ sensibꝫ afferre aliq̄d ipe/
dimentū q̄n eq̄ bn̄ sentiet situ obiectū. vn̄ oēs vid̄būt
xp̄m Nā ꝛ i via q̄dā a remote meli⁹ pspiciūt rē obie
ctā. Grādis ḡ delcātio sensuū Ocl's em̄ iuxta Nider
q̄nꝫ vid̄bit i gn̄e.   Prio n̄ exn̄tia p⁹ iudiciū vt flores
aialia ꝛc̄. q: i statu inocētie vidissēt ea. 2° mdꝫ cū elem̄
tꝫ purgatū. 3° corpa btōꝝ. 4° peās in iferno dānato   B
rū. q̄nto xp̄i hūaitatē Sic aures pascenṫ suauissimis
vocibꝫ colloquĳs cātilenis. etꝫ auiū ꝯcētu ait Nider
p spēs influxas. ꝛ oia gn̄a musicoꝝ audiēs omēs so/
nos sil' sn̄ reuerberatiōe aeris. discernet vnū ab alt̄o
q nō ipediet ita de lōge sic̄ a ppe sn̄ obstacl'o impedi
mēti O q̄ꝫ dulciṫ sonāt ibi organa scōꝝ. Tertio olfa/
ctus suauissiō odore Eccl'ia eni cātat q odor suauissi
mus erūt corpora scōrum. Si em̄ flores ꝛ herbule ꝛ
q̄daꝫ inaiata olent tanta fragrantia quō putas illic
fragrabunt sctōrum corpa quarū hic plures aspergū/
tur suauitate inaudita. Dupliciter gustare dicuntur
imo modo p intentionalem imutationem lingue a

sapore sc'is inherēte Alio mō p influxū spērum a deo Sz an nō etiam ibi fruct⁹ terre sublimis. pāis ille ec nus dulcis erit gustui Mod⁹ tangēdi iuxta scm̄ tho. erit imutatiōe spūali aut influxu O quō iesū tāgem⁹ quō āplexabimur aīcos. Et ñ oblcātio singulis sensi bꝫ erit. sz p totū redūdabit corp⁹. vt vult vallē. i sum mo bono Sūt qz hic ɔmcōrande septē btitudies partes quibus dotabūtur corpa btōꝝ que a btō ber/nardo traduntur.

pma pulchtu do sine defor mitate	scda veloci tas sñ tardi tate	tcia fortitu do sñ infir mitate	qrta libtas sñ captiuita te

F Corpe plcer ex. velox. fortis. qz liber

qnta plēitudo deli ciaꝝ sñ oi dolore	sexta sanitas sñ egritudie	septia imortali/ tas sine fine.

Plenus delicijs. sanus. nūq̄ morietz

Et hec gaudia ex pte corpis ab extra.

Gaudia de subtus Notula quinta

d E subtus qz nascenꝫ scis gaudia ex boꝝ contē platione gratissima.

D Sub celos. mūduz. sub et hostꝫ. pēa reat⁹.

In primis eī sub se vidēt ꝛ lucidissime ɔtēplātur celo rū motū vel statū planetaꝝ orbes. ꝛ oēm ordiez ꝛ rō nē zeli. Scietqz tunc si qs ɔcētus est septē orbiū: qs speras greci vocant. q vt aiūt tāt⁹ est ac tā imensus vt hōis effugiat auditū Hec inqz oia tunc pfectissi/me noscent. pp que sciēda illi antiq phi tātis labori bus se subdidere. In quoꝝ agnitiōe tm̄ dixerūt con stare gaudiū vt merito illi⁹ scie agnitiōe cōtemnere⁹ oia Secūdo sub se suspiciūt mūdum. de quo quia ei⁹ picula tā innūera euaserūt imensū hñt gaudiuz. Uñ quidā. O dñe de⁹ si nūc tam graue piculum est i bello. qztū erit gaudiū de triūpho Hic leti dicēt. ps. canticū Aia nrā sicut passer erepta. Nota hic de ino uatione mūdi ꝛ elemētorū qz iocūda eoꝝ visio Ter/tio plurimū gaudebūt qr eoꝝ hostes scabellū pedum videbūt. puta mūdū. carnē. ꝛ demonē. qs oēs p diui nā sapiam supauerunt. ꝛ e⁹ potētia victorie palmaz de eis reportauerūt O qzto putas gaudēt gaudio qñ tot vidēt ab his hostibꝫ qtidie deiectos ꝛ deici ꝛ se ñ posse deuinci Quarto videbūt dū penas ɔtēplanꝫ vel mūdi aut purgatorij in qbꝫ fuerūt ꝙ eas euaserīt ꝛ p eas ad tanta pmia puenerūt Letabūtur em̄ p di ebus qbꝫ viderunt mala. Sz vt oia electis in gaudi/um ɔuertātur. etiā de inferno gaudebūt. qr cū euase runt. ꝛ ne ibi patienꝫ securitatē acceperūt. tū quia ad uersarios suos ꝛ hostes ibi videbūt torqueri. Et leta/bitur iust⁹ cū viderit vindictam. vt pulchre deducit Raudenꝫ Postremo gaudebūt ob pctā q vel p dei grām vitauerūt. aut p pñiam correxerūt. ꝛ ꝙ āplius peccare nō poterunt. eo ꝙ in bono ɔfirmati sunt. Pro quoꝝ oim malorū euasiōe egredietur ꝛ cū ma/ria transito rubro mari hymnū dicent deo Et ɔstitu enꝫ duo cherubi. i. duo chori psallentiū alter acclamā tes ad alterū Scūs scūs q nos liberauit

Quō vndiqz gaudia habebūt Notula sexta

p Ostremo vndiqz gaudia hēbunt tā multa et multiplicia ꝙ eos intrare nō poterit. sed ip/si in ea intrabūt. q etiā omne eloquium exce cedunt Nam vt quidam dixit. Sicut pisces maris vndiqz circa se habent mare. Sic sancti vndiqz gau/dium modis dictis. ꝛ circū circa gaudia semp plena quorū multi multa enūerant in particulari. vt Ber/nardus. Est ibi pax pietas lux virtus splendor hone/stas. ꝛc. Sic ꝛ franco de gratia in fine ꝛ alij versib⁹ plura cōplectuntur. sed īpossibile vt innumerabilis multitudo nūeretur. Tanta em̄ sunt gaudia ꝛ tam multimoda ꝙ omnes geometre non possunt ea mē/surare. nec arithmetre nūerare. nec oratores explica re. Qui vult ergo tanta gaudia oportet patiatur mlꝫ ta. A

De celestiū gaudiorum magnitudine. § ij.

n Unc de gaudioꝝ celestium videndū est ma/gnitudine. Nō enim solū sunt multa sed eti am grandia adeo vt nullus posset vel estia/re minima celi gaudia. que tamen habent multa ag/grauantia scilicet B

Infin. sūt plēa. sūt puraqz. finis ꝛ ordo.

Primo aggrauātur ex quadam infinitate. Nam sanctus Tho. hec celi gaudia enumerat inter illa ea quodāmodo infinita supradicta Necesse est illa eē p grandia Secūdo ex plenitudine Ibi em̄ plenum erit gaudium adeo vt oēm illa plenitudo excedat in/tellectū vt deducit Ancel. in suo monologio. Tertio ex puritate Nulli⁹ em̄ cōtrarij tristicie. s. aut mesticie erit admixtio. sed sola ꝛ pura gaudia Quarto gau dia augmentātur ex eorū finalitate. Nā si cūcta gau dent adepto fine. mirabiliter gaudebunt qui hāc glo riam tanqz finē habebūt Ad hec enim cōditi sumus. Augusti. Quis alius noster est finis qz peruenire ad regnū. cuius nullus est finis. Postremū grauatur etiā ex ordinabilitate. Multum enim facit ordo ad gaudiū. ꝛ ibi omnia ordinatissime disponētur Und ꝛ varie illic p meritorum varietate habitatiōes erūt Iuxta illud euangelij. In domo patris mei māsiōes multe sunt. De quibus Nider latius agit. Propter hec ꝛ similia valde augmentantur celi gaudia Adeo ꝙ Guilhelm⁹ pisienꝫ. mirabūdus inquirit. quomo/do potest tanta ferre anima humana. Sed clarum est q gaudia dedit ille animā capacem eorum reddit Grandia ergo sunt celi gaudia. de quibus vere dixit Augustinus. Que fide non attinguntur. spe non

capiūtur. charitate nō apphēdūtur desideria z vota trāscendūt Acqri pūt estimari nō pūt Si ergo delcāt mētem magnitudo pmiorū. n̄ treat certamē laboꝝ

De gaudiorū ppetuitate. §. iij

C d E gaudiorū pmanētia tenēduz ꝙ pmanebūt sn̄ fastidio z sn̄ termio. Sn̄ fastidio Spiritales em̄ delicie q̄ magis hn̄tur minꝰ fastidiūtur. Un̄ sp aderit sitis atz saticras. Lōge tn̄ erūt fastidiū aut ncēitas. Sn̄ termio qz erūt etna Securitas eni ait yp. erit vsqz in sempitnū. z Aug. btitudinē oim boꝝ celestiū pficit securitas etna z secura etnitas. q̄ si sola deesset oia miꝰ eēnt ex tiore amittēdi Sz dn̄s dr Gaudiū vr̄m neō tollet a vobis. O h notet mens meditātis q̄ sit vis etnitat. Est ei eternitas itermiabil' vite tota sil'qz pfecta possessio O vba trutinentur Et nullꝰ erit labor durꝰ. nullūqz tps videbit' longū q̄ gl'ia eternitatis poterit acqri

De gaudijs singularibꝫ. §. iiij.

e Rūt qz in celis non mō gn̄alia gaudia: sz z singularia q̄lia nec cogitari pn̄t in hꝰ vite āgustia

D z lōge bis meliora Perfruetur em̄ oim bonorū abūdantia. vt pulchre in ꝓlogio suo deducit Ancel. descēdens ad singula desiderabilia. z Anthoni. pōit septē hōim desideria q̄ illic erūt ipleta. s.

Scire. regēt. famā. diues. carz. z tenet esse

Primo desiderat hō inq̄ztū intellectualis ē. scire Et istō bōis adiplebit' qm̄ in deo oia sciet q̄ desiderat Iuxta illō Hiere xxxi. In die illa nō docebit vnusqsqz ꝓxim suū zc Quid ei poterit eē qō nesciūt q̄ sciente oia vidēt Scdo inq̄ztū ē hō rōnalis desiderat vitam bn̄ regere vincere. s. ꝑ vtutē. z tc rō subiectissiā erit deo z cetera rōi. Tertio dsiderāt hōrē z famā. Faciet eos deus sibi regnū z sacerdotes z exultabūt sci in gl'ia. Quarto cupiūt ditias. Ibi veniēt oia bōa pit' cū illa btitudine. z gl'ia z ditie in domo coꝝ Quinto cupiunt maloꝝ carentiā. Et ibi accipient securitatē Absterget ei ds lachrymās. z nō erit ampliꝰ tior in finibꝫ coꝝ. Sexto cupiūt delectatōes z oē bonū. Et ibi abundātia oim bōꝝ fruet'.. Et torrēte voluptatis sue potabit eos deꝰ. Postrēo cupiūt ꝯuatōez sui eē Ibi accipiēt sempiternitatē q̄ nūq̄z poterit termiari Desideriū g̃ suū. vt dr Prouer. x. Iustis dabit' Nā desiderū iustoꝝ oē bonū. vt dr Eiusd. xi. Et dr Exodi. 33. ꝑ dn̄m: Ego on̄dā t' oē bonū. O ē ergo hꝰ vite gaudiū ibi cū multo fenore reddet' aut ꝯmutabit' in meliꝰ et maiꝰ bonū. vt Laurē. de valla deducit in suo de summo bono. ꝯcludēs illic eē oia vite hꝰ dsiderabilia. p̄ter ea q̄ fuerit ab etni loci illiꝰ maiestate abhorrētia. vt venatiōes. aucupia. piscatiōes. Quoꝝ ꝯpotes. nō ē ꝙ hec futilia aut plane puerilia desideremꝰ. q̄ si oino voles. facile obtinebis z vberiora q̄z cogitas. sz mihi crede n̄ voles. Nā z nc viri fcti qbꝫ pueri oblcābamur ridemꝰ Nihil igit' rebꝫ hūanis abrenūciare timeaꝰ. nihil nob deperibit. oia restituet' q̄ reliqrimꝰ ob deū Et restituet' cētena ꝑ singul' vel eiusdē gn̄is vl' diuersi. tn̄ vtrocūqz mō z melioris ac sāctioris. Nā deꝰ nr̄ oia erit nob i oibꝫ.

De gaudioꝝ celestiū p̄eminentia. §. v.

i Am on̄dendū ꝙ nō mō in cel' oia delcābilia ert sz ꝙ ipa inq̄ztū celū a terra ita distēt z p̄emine- E ant Nā lz corꝑalis delcātio iā magis afficiat. tū ꝓpt maiorē sensibiliū ꝑceptiōem. affcūs indispōez. z corꝑoꝝ fortiorē imutatiōem. In cel' tn̄ spūalia illa gaudia p̄stant Nā z fm se z simpl'r etiā i via delcātio spūalis multo potior ē q̄z corꝑal'. ꝑꝑ. vi. rōes vt aiūt doctores.

Prestat. coueiēs. amat. itia. pura. diurna. F

Prio qz spūal' delcātio i se ē melior. secūdo qz aie ꝯueniētior. z fm se spūal'. tio qz amatior vt d fama nōis. q̄rto qz ꝯiūgit' intimiꝰ nō sꝑficial'r. q̄nto qz afficit puriꝰ z quietiꝰ. sexto ꝑmanz diutniꝰ Si g̃ i hac vita spūaliū delcātio sic prestat. quō putas delcābit fruitio illiꝰ sūmi icreati bōi Deꝰ em̄ sic p̄cellit oē delectabile in infinitū. ita z delcāt p̄ oi delectabili i infinitū. Adeo vt eꝰ oblcātiōi ꝯꝑata ois aliūde suauitas dolor ē. ois iocūditas meror. oē dulce amarū. oē qōcunqz alind qō delcāre p̄t molestū. Nam bis modis prestat in delectando.

Intimꝰ. intēsus. gn̄al'. z insil'. euus G

Prio inq̄z dina delcātio afficit intimiꝰ Cetera ei sꝑficial'r z q̄si exteriꝰ delcānt: Deꝰ āt intime z i cordis ꝓfundo Solꝰ em̄ ipe subaz aie subtil'r penetrat. z ꝑfectissime solꝰ ꝯiūgitur ei. fm. s. vitatē z intimitatē magꝭ intimior aie q̄z aia sibiꝑi Scdo delcāt intensius Nā si creata ē delcābilis. lōge delcābilior conditor eꝰ Infinicies plꝰ dlcāns oi re delcābili Tertio delectat gn̄aliꝰ Alia q̄ ꝓpe ꝑticulariter oblcānt. qz ꝑticulariter ꝑticipāt. vt sapida solū gustū nō auditū Sonora auditū nō visū. zc̄ijs Deꝰ vo gn̄al'r qz gn̄ale bonū ꝯtinēs vt fons oē bonū. Quarto qz cōiꝰ oblcāt. et ab alia nō ipedit vt nr̄e hic delcātiōes. Pōt em̄ gaudere btūs i deo nihilomiꝰ sil' z sel' in ceterꝭ oibꝫ illis bōis delcābilibꝫ. qō hꝰ tpis angustia vetat. Postremo illa gaudia etna. hec tpalia Celestiū nūq̄z decrescit vis ac magitudo. sz stabil' etnal'r manet. Hꝰ aūt tpis facile ois euanescit voluptas. Neqz nos sinunt diu eaꝝ amore teneri In celo vniuersa z sp aderunt nosqz nūq̄z satiabimur. nūq̄z fatigabimur oblcāndo Minꝰ g̃ sūt oēs delitie q̄ fuerūt i mūdo vsz in diē iudicij respcū illiꝰ suauitatis q̄z sit vna gutta aq̄ respcū totiꝰ marꝭ

De specul' ꝑspiciēdoꝝ gaudioꝝ Mē

i Am post posita gaudia annectēda sl' (hꝫ. v q̄dā specula seu cācelli ꝑ q̄ vl' q̄s p̄t ꝑpēdi q̄z magna sint. Et licet plurima sint. sufficiant tamen ista annotasse hic. H

Et xp̄s. scti. mēs gustus. scripta. creata.

Primꝰ cācellꝰ vel speculū spcāndę glīe illiꝰ sumit̄ ex ꝑ
te xp̄i Et h̄ q2 ip̄e solꝰ nō pura aliq̄ creatura glīaʒ illā
nob̄ reparc potuit Cōstat ḡ eā fere infinitā q̄ nō nisi
ꝑ infinitū potuit reparari. Secūdo ex eo ꝙ tāta tā di/
gnatię. ꝓ nobis incarnatꝰ egit Nā si dū adhuc inimici
eēmus tāta exhibuit q̄b rebꝫ nos nō digbit̄. si amici
sci fuerimꝰ Quid ⁊ q̄le putas ait Aug. dn̄s ꝑuat in re
gno fidelibꝫ q̄ morte suā p̄stitit infidelibꝫ moriendo
ꝓ ip̄is ⁊c̄. Tertio ex magnitudię p̄cij q̄ glīaʒ illā nob̄
emit: q2 ꝓ eo p̄ciosū sanguinē effudit. nō corruptibili
bꝫ auro vel argento acq̄siuit. Verisile imo certū est
ei inestiablr̄ magnā eē illā glīaʒ quā sapiēs ille mer/
cator sapia pris ꝯꝑauit ꝑ crucis ignominiā ⁊ ꝑ incō
p̄hensibilē gaudij oblcātiōeʒ. ꝓ q̄ tm̄ sustinuit dolorē
O latiꝰ hec secū trutinet piꝰ meditator Secūdus
cācellꝰ vel specl̄m sumit̄ ex ꝑte scōꝝ martyꝝ. s. ⁊ ꝯfesso
rū q̄ tā dira ꝑtulerēt ꝓ accipiēda illa glīa Sci em̄ ludi
bria ⁊ verbera expti ⁊c̄. Et nō ē verisile ꝙ sint decep
ti. qm̄ plīmi coꝝ sapiētes illūiati ⁊ spūscō fuerēt plēi
Nā ⁊ sublimia de illa glīa dixerūt Et sepe tā glīosi pꝰ
mortē appueruit Ex felicitate q̄ʒ angeloꝝ poterit cō
q̄ci magnitudo felicitatꝫ celoꝝ Angelis ei pares eri/
mꝰ Tertiꝰ cācellꝰ sumitur ex ꝑte aiaꝝ. ⁊ p̄mo ex caꝝ ca
[illegible] citate. Nā si capacitas aīe viatricis totū mūdum
⁊ que in eo sūt ad ꝑuitatē excessu sue capacitatꝫ redi/
git. q̄ppe cuiꝰ vna cogitatio totū mūdi ābitum breui
spacio includit. ⁊ totꝰ orbis minime eā circūscribit. nec
aliquid adiplet. Valde grāde necē sit oʒ illud bonuʒ
qd̄ tāte capacitatis iplet desideriū. Quicq̄d ei rō po/
terit sap̄e. meōria recolere. affectꝰ desiderare deꝰ erit
⁊ singla iplebit Et ex mō ꝯgnoscendi. Ex ꝑte em̄ cog
noscimꝰ ⁊c̄. q̄ʒtū ḡ cū apte videbimꝰ. Tertio ex mag
nitudię affcūs. Cꝰ appetitꝰ tā ē imensus ꝙ necō p̄t eū
iplere nisi deꝰ. vt ait Augꝰ. Nō sol aut luna vl̄ āgelꝰ
Magnū ḡ liquet illud eē bonū qd̄ tm̄ aie replebit. n̄
solū intensiue. sʒ ⁊ extēsiue appetitū Quartꝰ cācellus
sumit̄ ex gustu ⁊ cōsolatiōe interna quā deꝰ filijs su/
is largit̄ in hoc exilio. q̄s sic sepe inebriat vt allicient̄
rapiant̄ ⁊ vix se ꝯtinere possint. vtʒ de multis Quī
tus ex scripturaꝝ ꝓmissiōe ⁊ figuraꝝ typo Nā maxi
ma dicūt̄ de hac glīa ⁊ promittit̄ oim̄ bonoꝝ abūdā/
tia Et tā a ꝓpha q̄ʒ ab aplo. ꝙ oculꝰ nō vidit. nec au/
ris audiuit illa bōa Sextꝰ ex pulchritudię creatu
raꝝ ⁊ magnitudię bonoꝝ tꝑaliū Nā si tā pulchre ad
ornauit ꝑꝑ nos cōdita. q̄d nobis p̄ꝑauit in p2ia. Si
tanta tribuit inimicis ꝑīc ⁊ amicꝫ in carcere. q̄d ele/
ctis dabit in palacio Sic etiā aliq̄ p̄nt formari cācel
li ex eo ꝙ spōse filij dei ⁊ dei erimꝰ ⁊ alijs multis

Notandū ꝙ pro practica valet crebro hꝰ vite ⁊
gaudij intensa imaginatio ꝓut ait in suo de summo
bono Laurentiꝰ vallens̄ Ubi ⁊ pulcherrime gaudio
sum ꝓcessuʒ abcedētis hic aie describit Plurimū itē
ꝯfert supiorū attenta cōsideratio Marie āt suspirio
sa in gaudia illa celestia anhelatio Nam ideo plerīq̄
diu a gaudijs illis retardātur. eo ꝙ nō satis votiue de
siderauerūt illa In principio itaq2 leticiaꝝ nostrarū
gaudia hierusalē regiōis celestis occurrāt. nō obliui/
scatur ea dextera nostra. Intentio semꝑ illa aspiret
⁊ pro illis cōsequendis nullū horrescat laborē. Nam
si consideremus que ⁊ quanta sint que nobis ꝓmit/
tūtur in celis vilescunt cūcta que demulcēt in terris.
⁊ mala que ingerūtur pro modico reputabūtur. im
mo tanq̄ʒ eterni hmōi gaudij materia amplexabunt̄
dicente apostolo. Momentaneū ⁊ leue tribulatiōis
immensū glorie pondus opabitur in nobis. Tan
ta itaq2 debet esse anhelatio desideriū ⁊ fames salutꝫ
oblate. gratie donate. maxime autē glorie repromis
se vt media morte cōmutanda. putent̄ tantus dolor
ꝙ nondū ibi es. tantus timor ꝙ nō peruenies. vt nil
aliud petere. nil aliud dolere. aliud timescere poterꝫ
nihil: vt sic de hac gloria sit sollicitudo sūma. q2 erit
beatitudo perfecta. quam prestet regnans in secula.

A M E N.

Opus egregiū cuiq̄ sacerdoti ac religio so perutile feliciter explicit Ad laudē summe trinitatꝫ ineffabilem Anno salutꝫ M.cccc.xciiij.